IOANNIS ANDREAE
I. C. BONONIENSIS
OMNIVM CANONICI IVRIS
INTERPRETVM FACILE PRINCIPIS,

In ſextum Decretalium librum Nouella Commentaria

Ab exemplaribus antiquis, mendis, quibus referta erant, diligenter expurgatis, nunc impreſſa.

His acceſſerunt doctiſſimorum virorum annotationes,

Summis, ac rerum omnium memorabilium Indice locupletiſſimo.

Venetijs, Apud Franciſcum Franciſcium, Senenſem,
M D LXXXI.

ELENCVS TITVLORVM
alphabetico ordine digeſtus.

Accuſationibus, & inquiſitio. 134
Appellationibus. 81
Arbitris. 62

Bigamis. 46

Capellis monacorum. 125
Cenſibus. 126
Clericis coniugatis. 92
Clerico ægrotante. 108
Clericis non reſidentibus. 93
Cognatione ſpirituali.
Conceſſione prçbendæ &c. 108
Confeſſis. 70
Conſecratione eccle. vel alta. 128
Conſtitutionibus. 4
Conſuetudine. 17

Decimis. 120
Deſponſatione impuberum. 132
Dolo & contumacia. 68

Electione. 19
Eo qui mittitur in poſſeſſio. 69
Etate qualitate & ordine præ. 45
Exceptionibus. 74
Exceſſibus prælatorum. 147

Filiis presbyterorum. 45

Hæreticis. 134
His, quæ vi, metuſue cau. fiunt. 61

Immunitate eccleſiarum. 129
In integrum reſtitutione. 61
Iniuriis & damno dato. 152
Inſtitutionibus. 108
Iudiciis. 62
Iuramento calumnię. 66
Iureiurando. 73
Iure patronatus. 125

Maioritate & obedientia. 57

Ne clerici, vel monaci &c. 121

Ne ſede vacante. 113

Officio & poteſtate iudi. dele. 47
Officio legati. 52
Officio ordinarij. 54
Officio vicarij. 46

Pactis. 58
Poenis. 153
Poenitentiis & remiſſionib. 156
Poſtulatione prælatorum. 18
Præbendis & dignitatibus. 93
Præſcriptionibus. 76
Priuilegiis &c. 147
Procuratoribus. 59

Rebus eccleſiæ non alienan. 114
Rerum permutatione. 115
Regularibus &c. 122
Religioſis domibus. 124
Reliquiis & veneratio. ſanct. 129
Renunciatione. 41
Reſcriptis. 6
Reſtitutione ſpoliatorum. 67

Sciſmaticis. 142
Sententia excommunicatio. 157
Sententia, & re iudicata. 77
Sepulturis. 119
Sponſalibus, & matrimoniis. 132
Statu regularium. 123
Summa Trinitate, &c. 4
Supplenda negligen. prælato. 42

Temporibus ordinandis. 44
Teſtamentis. 116
Teſtibus & atteſtationibus. 69

Verborum ſignificatio. 171
Vita & honeſtate clericorum. 92
Voto, & voti redemptione. 125
Vt lite pendente nihil inno. 69
Vſuris. 144

FINIS.

IOANNIS ANDREAE BONONIENSIS

IVRIS CANONICI FONTIS VBERRIMI,

In Sextum Decretalium Librum Commentaria (quæ Nouellas appellauit) acutiſsima.

CVm eram paruulus, loquebar vt paruulus, ſapiebam vt paruulus, cogitabam vt paruulus. Cũ autẽ factus ſum vir, euacuaui, quæ erant paruuli. prima ad Corinth.xiij. licet diuinæ Maieſtatis conſilium ſupernaturaliter quandoq; reuelet paruulis, quod ſenioribus tenet occultum. Matth.xj. Lucæ.x. Naturali tamen ex curſu diſcernimus paruulos ætatis progreſſu, & experientia caſuũ pleniorem veritatis mẽſuram attingere, quaſi pedetẽtim, vt ſcripſi ſuper clemẽtinarum procemio, quod probat idẽ Apoſtolus ad Hebreos.v. in fi. dicẽs. Omnis qui lactis particeps eſt expers eſt ſermonum iuſtitiæ paruulus enim eſt. Perfectorum autem cibus eſt cibus ſolidus eis qui pro conſuetudine exercitatos habent ſenſus ad diſcretionem boni & mali, & ad Epheſ.iiij. Iam non ſumus paruuli fluctuantes & circumferentes nos omni vento doctrinæ. Et ob hoc dicebat pſalmiſta de ſe pſal. xxxvj. Iunior fui etenim ſenui. & patrinus meus beatus Hieronymus ad Nepotianũ de vita clericorum dicit, quod quis ætate fit doctior, vſu inſtructior, & temporis proceſſu ſapientior. Ibi vide in Hieronymiano, in prin. Ad idem.xxvj. quæſt.iiij. ſciẽdum. poſt prin. Cum autem reprehenſibile doctis verbo vel ſcripto principaliter conſiſtat in tacendo dicenda, vel dicendo tacenda.lxiij.di. ſit rector. in princi. vtriq; reprehenſioni in gl. huius libri me ſciens fore ſubiectũ exiſtimaui hoc vtile cõtra primum proſequi ſuper hoc libro Nouellam, quæ tacita ſuppleat, & contra ſecundũ apparatum, additionibus tamen pauciſſimis reformare, quæ ſuppleant, quod de originali deficit. & maxime propter clementinas, corrigendo quod expedit, qđ imprudenter fieri æſtimabit imprudens, vt dicit Aug. in li. rettactationum, in princi. facit de accu. qualiter.j. & cõcor. quas allegat ibi.iij.gl. Conſtat etiam, vt eodem libro dicit Augu. ꝙ in multiloquio facile falſi loquium incidit, cui bene conuenit, de iureiuran. & ſi Chriſtus. in fi. Et dicit Hieronymus in prologo libri Iob. Eſſe non poteſt, quòd in aliquibus non errent multa ſcribentes, qa vero ſicut malum eſt homini, vt veritas eum vincat inuitum ita bonum eſt illi, vt volens vincatur ab illa, ſecũdum Augu. in epiſtola ad Paſcentium arrianum, in fi. Ideo quia paruulus ſcripſi, nunc autem in ætate virili volens me veritati ſubiicio, imitando Hieronymianũ, qđ vide in Hieronymo ſuper Abdiam, in princi. Et eſt præſciẽdum, quod ſi gloſſas meas inordinarias recipi, vel in ſolennibus chartis circa textũ deſcribi putaſſem, nullũ, vel ſumme breue procemium poſuiſſem, & q̃plura breuius deſcripſiſſem. ſed ſperās ſaltẽ alterum per alterũ de compilatoribus ordinarias gloſſas ſcribi, mihi licere putabam deformes chartas ouinas interdũ de non multũ expedientibus occupare. Secundo ſciendum, quod ad ſenarium numerum pertinet tres fuiſſe huius libri cõpilatores, de quibus in procemio, & tres fuiſſe gloſſatores, de quibus conſtat. ſ. dñm Io. mona. & me, qui fuimus ꝯcurrentes, & Archi. qui ſcripſit primis apparatibus publicatis. In quibus autẽ diſcordauerim ab eis in modo gloſſandi, dicam. j. ſuper prima rubrica. Quam plures autẽ ſecuti ſunt nos tres, quorum aliqui omniũ trium faciũt mentionẽ. Ego autem prædictorum duorum & aliorũ ſcripta hic inſeram, prout potero, decurtata, quod ſuũ fuerit cuique tribuendo. Eſt. n. vt dicit Plinius ſecundus ad Veſpaſianum, benignum & plenum ingenij pudoris fateri, per quos profeceris. Item obnoxij profecto animi & infœlicis ingenij eſt deprehendi in furto malle, quam mutuum reddere &c.

SVMMARIVM.

1 *Cauſæ tantum ſunt quatuor, quarum duæ ſunt eſſendi, ut materialis, & formalis, & aliæ duæ ſiendi, ut efficiens & finalis.*

PROOEMIVM.

BOnifacius. Anteq̃ ad tex. vel glo. primã deſcendã, eſt ſciendum, ꝙ Io. mon. cardinalis in hoc ſumme commẽdandus, ꝙ poſt cardinalatũ ſatis laborauit ad ſciẽtiam in ſe augendã, quam & aliis in hoc libro cõicauit, nulli dirigens opus ſuũ. Inchoabat poſt Dei inuocationẽ, ꝙ quia ſm philoſophum. Scire eſt rẽ per cauſas cognoſcere. 23. q. 8. occidit. de teſti. cum cãm. iõ dicebat ſe velle cauſas diſtinguere, dicens † ꝙ cauſæ ſunt quatuor, quarum duæ ſunt eſſendi, vt materialis & formalis, & duæ fiendi, vt efficiens & finalis. ſubdens, ꝙ finis eſt cauſa cauſarum in intentione, ſed eſt effectus cauſarum in executione. xxxv. di. ab exordio. & c. ſexto die. Dat exemplũ. Intendo domificare ad hũc finẽ, vt domus me protegat a calamitatib. ab intẽtis calorib. & pluuiis. hic finis mouet efficientẽ, motus p hoc efficiẽs p̃parat materiã, & tandẽ in mã præparata inducit formã, ex quib. finis inducitur vt effectus cauſarũ. De cęteris, q̃ hic proſequitur, vide, qđ dixi in procemio Gregorianæ ꝯpilationis ſuper. i. gl. Archi. aũt opus ſuum dirigens ad rectores vniuerſitatis ſcholarium huius ſtudij narrat, quomodo ad ſtudentium inſtantiam aſſumpſit hoc opus gloſſandum ſm capacitatem ſibi datã à Deo, cuius multæ ſunt operationes. j. q. j. multæ. Inchoat autem, quo Deus formauit hominem &c. p̃ modũ quẽ ſcripſi poſt Goff. ſuper Rubri. de ꝯſtitu. cõcludens pro Chriſti ſuffragio ſuæ matris & beati Petri principis apoſtolorũ, quẽ dicit ſuum continuum directorem. ¶ Prima gl. legitur,

ſine recitatione,tamen tria facit, nam allegatione & cū
præmiſſis inuocat ſuffragium diuinum exprimens ad
quid.ſecundo ponit operis vtilitatem, quam optat.ter-
tio de quadruplici hominum ſermone loquens operis
defectus excuſat & profectus attribuit Archidia. quem
commendat & cui ſubmittit hoc opus. ¶ In glo.j.ibi,
[*poſtuletur.*]Valerius libro.j.c.iiij. Humana conſilia caſti-
gantur,vbi ſe cœleſtibus præferunt. Et ibi, [*chriſtianus*]in
fin.& ibi ſoluit glo. contrarium canonis.xxij.quæſtio.ij.
quæritur. Et ibi,[*pſalmiſta*]cum pſalmo. lxxiij. Quam di-
lecta tabernacula tua domine. Et ibi,[*detrahentibus*]con
tra quas Hieronymus in prologo Eſdræ,cum poſt prin.
præmiſiſſet,quod detractores ſui ſæpe contra ſe conſciē
tia repugnante lacerant, quæ occultè legunt, Subdit in
fi. Nunquam meum Chriſto iuuante ſileoit eloquium,
etiam præciſa lingua balbutiet. legant qui volunt, qui
nolunt abiiciant,euentilent, apices literas calumnien-
tur.magis veſtra charitate prouocabor ad ſtudiū,quam
illorum detractione & odio deterrebor. Et Aug. de er-
rore monachorum loquens in libro de natura boni.di-
cit. ꝙ ſenſus perdiderunt ſtudio contradicendi. Et ibi,
[*inſufficientiſſimum*]Hieronymus ad Pauli.vj.c. Sola ſcrip-
turarum ars eſt,quā paſſim ſibi omnes vendicant. Scri-
bimus indocti, doctique poemata paſſim. Vide in Hie-
ronymiano ſuper Galath.& ſup Mich. D. Et ibi collegi
hoc quod ſequitur,honoris ſui cauſa dictum fuit, cum
enim circa ipſius beneficia factis tunc mereri non poſ-
ſem,debui verbis animum non celari. Ipſe.n. me gratis
doctorauit inuitum,liber n.& inops,laicrous & iuuenis
ſeruile docentis officium & magiſterii onus & tenuum
ſubire nolebam, ad quod me ipſius reuerentia & dolus
bonus induxit. hæc dixi, ne credas adulationis actum,
qui poſt infantiam continuè diſplicuit, in adoleſcentia
placuiſſe.

S V M M A R I V M.

1 *Seruus ſeruorum Dei, quis ſummorum Pontificum primum ſibi hunc titulum aſſumpſerit.*
2 *Papa ſcribens vniuerſis debet ſe præmittere, & præter eum nemo.*
3 *Bononia quando cœpit habere ſtudium.*
4 *Doctrina interpolata perit.continuata viget.*
5 *Cletus papa natione Romanus primus in ſuis litteris poſuit hanc clauſulam, & apoſtolicam benedictionem.*

BOnifacius. Salutatio, & contra id,
quod hic ſe papa præ-
mittit,ponit Archid.quod ſcripſi poſt Vin.
in proœmio gregoriano ſuper ver. Grego-
a rius[a] ſeruus ſeruorum Dei. legitur in cronicis Mar.†ꝑ
1 bea.Gregorius fuit primus,qui ſic ſe ſcripſit, habetur au-
tem clauſula.j.quæſtio.iij.ſaluator,in ſum.& c.ex multis,
in fi.xxx.quæſtio.iij.capitu.ij.in titulo,& §. de ſenten.ex-
commu.relatum.in fi. ſecundum Archi. Hieronymus
ad Ruſticum natura bonus dicens,ſeruum ſeruis eſſe te
conuenit.de Dyogene legimus,ꝙ cum diuiſſet Alexan
drum ſeruum ſeruorum ſuorum.interrogatus ab eo,qua
re id dixerat.reſpondit,ego præualeo cupiditatibus meis
refrenans illas & ſubiiciens mihi illas.vt mihi ſeruiant.
tibi autem cupiditates præualent & illarum cum ſeru9
effeceris, illarum obtemperas iuſſioni.ſeruus igitur es
ſeruorum meorum[*dilectis*]dicit Archi. quod quando-
que papa vocat dilectiſſimos.xij. quæſtione prima,dile-
ctiſſimus.in princi quandoque ſubiicet hanc dictionē,
xij.quæſtio.iiii.cap.iij.xxiiii.quæſtio.j. didicimus.in titu.
quandoque vocat reuerendiſſimos.xxx.q.iii.capitu.ii.in
a tit.[*vniuerſis*]dicit Gui.in gregorianis, quod † alius, quā
b papa ſcribens vniuerſis non debet ſe præmittere.[b] quia
poſſet litera peruenire ad maiorem,hic tamen ſcribitur
generi certo.[*Bononia*]ethimologiam nominis. quam
3 hic ponit Ioan.mona. Et † quando hic cœpit eſſe ſtu-
dium, vide in clemen. de magi. capitu.j. in glo.dicitur.
[*Commorantibus*]dicit Ioan.mona.quod per hęc verba in
ſtrui cupientem ſtudere in quinque.ſ.vt eligat locum ap
tum ibi, Bononiæ.doctorem idoneum.ibi,doctoribus,
quod ſtudio vacet ibi,ſcholaribus,vt dicam ſuper glo.ꝙ
ſe ad diuerſa non diſtrahat.ibi,vniuerſis. ꝙ cōtinuet ſtu-
dium, quod dicit colligi per interpretationem per ver-
4 bum commorantibus.& inducit illud. Doctrina † ſcho-
laris interpolata perit, continuata viget. alle. ff. de lega.
iij.l.legatis.§ ornatricibus.[*Salutem.*]per ſalutationem fit
indignationis remiſſio.lxiij. diſtinctio. cum Adrianus.
in fi.Inſti.de iniuri. in fi.& per pacis oſculum ſacramen
tis eccleſiæ conſentitur. de conſe.diſtin.ii.pacem.[*Apo-
ſtolicam benedictionem.*]cum maioris ſit benedicere.xxi.di
ſtin.denique.ipſe omnibus chriſtianis maior ipſius me
rito benedicit. Benedicere vero debet populo, qui ip-
ſum non metuit conſecrare. xcvj.di. eccleſiæ, & vt dicit
5 Archi. † legitur in prędicta cronica,quod Cletus natio-
ne Romanus primus in ſuis literis poſuit hanc clauſu-
lam, vnde quandoque papa ponit ſolum ſalutē & non
plus.xxj.quęſt.iij. Cyprianus.& xxiiij.q.j.didicimus.in ti.
quandoque etiam ſubiicetur ſalutatio, vt prædictis.ca.j.
q.iij.ex multis.& xxx.q.iij.cap.ij.in titulo.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Seruus ſeruorum. Papa ante coronationem non dicitur ſeruus ſeruorum, vide Bal.in proœ.decre.& gl in proœ.cle.in uer.pontificatus. Spec.in tit.de reſcrip.præſen.§.viij.uer.item.& Abb. in dicto proœm. clemen.

b ¶ Præmittere. Nota hic,ꝙ ſolus papa ſcribens debet ſe præmittere. Papæ autem qualiter ſcribatur,uide in Spec.de appel. §.iij.uer. alij ſunt. & de reſcrip.præſen.§.iij iuxta prin.

S V M M A R I V M.

1 *Proſper vnde componitur.*
2 *Volumen vnde dicitur.*
3 *Inſtitutum dicitur multis modis.*
4 *Digerere eſt per ordinem ſcribere.*
5 *Gratia per papam facta nondum ſcripta in ſolita literarum forma, vel ſcripta ſed nondum bullata, an expiret moriente papa. & nume.6.*
7 *Scriptura probatoria principis debet intercedere in conceſſione dignitatis, vel officij, quam facit princeps. & nu. 8.*
9 *Scriptura, quæ fit ad faciliorem probationem, ideo ſine illa valet, quod agitur, dummodo probari poſſit.*
10 *Donatio imperialis an egeat ſcripto.*
11 *Numerus ſenarius quare dicatur perfectus.*
12 *Donatio, quæ ante nuptias dicebatur fieri, & augeri, an tunc poſſit fieri, & augeri conſtante matrimonio.*
13 *Prænomen & cognomen poteſt licite mutari, dummodo fiat ſine alterius præiudicio.*
14 *Tempus centum annorum dicitur longiſſimum tempus vitæ humanæ.*
15 *Bonifacius vnde dicatur.*
16 *Patribus ſanctis conſuetudo fuit mutare nomina his, qui in melius mutarentur.*
17 *Sergius natione Romanus primus Romanorum Pontificum nomen ſuum mutauit, vocabatur prius os porci.*
18 *Epiſcopi conſecrantur, presbyteri ordinantur.*
19 *Gradus non inuenitur ſuper gradum epiſcopatus quo ad regimen corporis myſtici circa ſpirituales & ſacramentales actiones.*
20 *Epiſcopus Hoſtienſis papam conſecrat.*
21 *Scholarem eſſe eſt in ſtudio vacare.*
22 *Aetates quatuor notantur.*
23 *Aetates, vel generationes mundi non variantur ſecundum ſubſtantiam, ſed ſecundum ſtatum.*
24 *Aliquota quid ſit.*

SAcroſanctę. Incipe cōſtructum
ibi, præſidentes.ſecū
dum Ioan.mona.ſecundū quem hoc proœ
mium diuiditur in quatuor partes, in exor-
dium.narrationem.j.§.ſanè.argumentationē.j.§. quę li-
brum.concluſionē.j.§.vniuerſitati. primā ſubdiuidit in
duas,in exordium gñale.ſecundo in magis ꝯcretum vł
ſpeciale.

ſpeciale. In primo tangit eminentiam Romanæ eccle-
ſiæ in præſidentia & in ſubditorum cura. ſecundo eius
eminentiam in iurium antiquorũ declaratione & no-
uorum editione ibi, & quas. ſecunda principalis ibi,
ſanè primo narrat de cauſa efficienti principali. ſecun-
do ibi. per venerabiles. de cauſa efficienti non principa-
li ſed cooperante vel inſtrumentali, tertio in quibus. in
fi. huius operis ex narratis concludit. iij. principaliter. pri
mo arguit operis perfectionem ex numero ſenario. ſe-
cunda ibi, nec ſine cauſa. ex diſpendiorum, expenſa-
rum & laborum euitatione. quartam non ſubdiuidit,
[*credita*] id eſt commiſſæ, ſic de appella. dilectis. in prin.
[*diſpenſationis.*] ſumitur hoc verbum pro iuris relaxatio-
ne, & pro diſpenſatione ſecundum Ioan. mona. & vi-
de ſupra de torneamen. capitulo ſecundo, in glo. penul.
1 [*proſperitate*] † componitur proſper, ex procul & aſper,
quaſi procul ex aſperitate & moleſtia. Archidia. [*con-
ceſſum*] quia omne datum optimum &c. j. quæſtione ij.
quam pio. Archi [*& quas*] hic iunge reprimamus, pro-
ut nobis eſt poſſibilitas, & quas &c. [*papa*] vide, quod ſu-
per hac dictione no. in procemio clemen. §. hoc ſanè.
in princi. [*apicem.*] ex apes apis, & apes apicis, vt ſcripſi in
clemen. de iureiurã. Romani. in prin. [*gratia*] vide, quod
no. in clemen. de magi. capit. primo. in. v. gl. [*magiſtrum.*]
infra dicit doctorem. vide, quod no. in clemen. de ma-
gi. cum ſit. in. iij. glo. [*in domo*] vide quod no. in clemen.
2 de ſtatu mona. ne in agro. in prin. [*voluminis*] † ſic dicti
a voluo voluis, propter multam reuolutionem chatra-
rum, ſic & certo libro legiſtarum inuoluit nomen volu
minis, quia in illo diuerſorum compoſitorum libri vo-
luuntur, quod non eſt in aliis, [*qui numerus.*] vnde dici-
tur, & quomodo diuerſimode ſumitur numerus, tra-
ctat hic Archi. quod plenius videre poſſes in Catholicõ
3 in dictione numerus. [*Infinitos.*] † tractat hic Ioan. mo-
a na. quomodo multis modis dicitur infinitum.[a] Vno
modo ſecundum philoſophũ dicitur de eo. cuius quan
titatem accipientibus eſt aliqd aſſumere vltra, & ſic ap-
poſitio in quantitatibus diſcretis, & diminutio in conti
nuis in infinitum procedunt. Item ſumitur infinitum
pro innumerabili, vt hic, & eccle. j. Stultorum infinitus
eſt numerus. Item pro generali, de reſcrip. capitu. ii. Item
idem eſt, quod valde excedens. ff. ad. l. fal. alienus. Item,
id eſt quotieſcunque. ff. de lega. iij. fideicommiſ. §. ſi quis,
x. Item. i. quicunque aliquid generis nominati. ff. de fun.
inſtru. cum de lanionis. §. aſinã. Item quælibet pars. ff. de
ſerui. ſi cui. Item. l. quantumlibet. ff. de in litem iu. videa-
mus. §. iurare. Item. l. quod incertum, vel indetermina-
tum. ff. de condi. & demonſtra. l. conditionum. Item ſi-
ne temporis præfinitione. C. de ſacroſan. eccle. l. fi. ff. de
dam. infec. qui bona. §. vlti. [*digeſtum*] concor. proœ. cle-
men. in princi. & quod ibi dixi ſecundum Io. mona. in
addi. hic exponit digeſtum i. deſerte geſtum, cũ in hoc
libro ſuperflua ſint amota dubia & declarata, vt ſupra,
4 §. ſanè. nam † digerere eſt explicare ordinate, ſeu per or-
dinem deſcribere, ſicut dicuntur libri digeſtorum, quia
in eis iura explicantur, & ordinate ſcribuntur, ſic & ci-
bus digeri dicitur, quando purus ad membra nutrientia
dirigitur, de conſe. diſt. in. v. nihil. & ſe. [*tranſmittimus*] hic
5 tractat Archi. † an gratia[b] per papam facta nondũ ſcri-
b pta in ſolita literarum forma, vel ſcripta, ſed non bulla-
ta expiret moriente papa, & tenet quod non, alleg. infra,
de præben. ſi apoſtolica. in fin. inſti. de dona §. perficiun
tur. C. de dona. inter vi. & vxo. donationes. ii. C. de teſt.
omnium, & quia in beneficiis ex collatione ſine tradi-
tione ius tranſit, infra de conceſ. præben. capitu. fin. &
ſic olim conſului in quadam cauſa eccleſiæ Tudertinæ
inducens inter alia. xxv. quæſtione ſecunda, inſtitutio-
nis, & quod ibi no. quod hic Archi. nõ alle. & obtinui,
facit conſtitutio ſuper cathedrã. circa fi. ver. nos etenim
innouata per concilium Vien. & de ſepul. dudum, vbi
de hoc. Et huic conuenit, quod plene ſcripſi de. l. vel cõ
ſtitutione, an in illa neceſſaria ſit ſcriptura, infra de reg.

iur. nemo poteſt ad. dicit hic Archi. quod quidam ma-
gis curiales licet hoc taceantur, dicunt ad probationem
rei geſtæ literam requiri, pro quibus facit. j. quæſtio. j. le-
gum. extrauagans Bonifacij. iniunctę, & de ſenten. ex-
communi. proinde. in fi. infra de teſti. præſentium, viii.
quæſtione v. capitu. j. allegatur etiam. ii. quæſtio. vj. ſi epi
6 ſcopus. & quæſt. v. quanto. hinc eſt, quod is † cui per pa-
pam fit gratia ipſius literis debet eſſe munitus, infra de
ſimo. ex diligenti. in fi. & facit quod ibi no. ¶ Ad primã
partem contrariam. ſ. quod expiret ipſe Archidia. alle.
C. de diuer. reſcrip. ſacri afflatus. C. de quadri. præſcrip. be
ne a Zenone. §. quæ omnia reſeruantes. Et no. quod in
7 illa. l. ſacri. loquitur in priuilegiis. † Item in conceſſione
dignitatis, vel officii, quam facit princeps, intercedere
debet ſcriptura probatoria principis. C. lib. xij. de agen. in
re. l. matriculam. circa fin. C. de re mili. neminem, in
princi. C. de diuer. offi. l. probatorias. & facit, quod
ibi no. Item facit. C. de epi. & cleri. ſi qua per calumniã,
in fi. in auc. de ſanc. epi. §. interdicimus. colla. ix. C. li. xii.
de conſuli. l. vlti. in auc. de non alienan. re. eccle. § ſi mi
nus, quæ habetur. x. quæſtione ſecunda. §. ſed & permu
tare, ſupra de re. permu. ſi princeps. xx. quæſtione iiij. mo
nachum. xix. quæſtio. j. duæ ſunt. xxj. quæſtione ii. capi. j.
lxxj. diſtinctio. hortamur. de cleri. non reſi. fraternitati.
Item quia in talibus non quæritur ius, nec tranſit domi
nium ſine ſcriptura. C. de fide inſtru. contractus. C. de
ſuffra. l. j. tamen quod ibi dicitur ſpeciale, vt ibi no. Item,
8 † literæ in talibus ſunt loco tituli. facit, quod dicam. in-
fra de lit. conteſta. exceptis. ſuper glo penul. & vide, qđ
dicam poſt Hoſtien. infra de priuile. capitu. primo. § in
eos. ſuper ver. indultum. ¶ Ad contrarium quod non re
quiratur ſcriptura, alleg. ſupra de cleri. peregri. inter qua-
tuor. & capitu. tuæ. C. de pactis. pactum quod bona fide,
9 & C. de fide inſtrumentorum. l. in literis. Item † cum ſcri
c ptura,[c] fiat ad faciliorem probationem, ſine illa valet,
quod agitur, dummodo probari poſſit. ff. de pig contra-
hitur. ff. de fide inſtrumen. l. in re. Item cum ſcripturam
vel bullam requiri non ſit iure cautũ, ſuperſtitioſis &c.
ſecunda quæſtione v. conſuluiſti. xcvj. diſtinctio. vbi. ff.
ſoluto matrimo. l. ſi vero. §. de viro. Item res non erat
integra ex quo per prouiſionem, vel collationem facta
erat gratia, infra de reſcrip. ſi pro te. & ſic habebat ius in
re. infra, de conceſſ. præben. capitulo finali, & ſic non ex-
pirat, licet ſcriptura facta non eſſet, vel bulla appoſita.
ſunt enim iſti actus diuidui & abinuicem ſeparati, vt pa
tet per no. per Innocen. in prædicto, capitulo. excep. Si
enim eſſent indiuidui ex parte nil diceretur factum. C.
qui teſtamen. face. poſſunt lege furioſum. ff. de appel. l.
in executionibus. §. ſecundo. Dicit etiam Archidiaco.
quoſdam diſtinxiſſe, an gratiæ factæ annexa ſit iuriſdi
ctio vel non, vt primo caſu requiratur ſcriptura. C. de
10 manda. princi. l. j. ſecundo non † quia imperialis dona-
tio eget ſcripto. C. de donatio. ſancimus. §. exceptis. fa-
cit ad hanc diſtinctionem. C. de nup. auc. maximis.
vidi plures vice cancellariorum teſtificantium certas
literas tempore mortis papæ fuiſſe in cancellaria bul-
landas toto illarum literarum inſerto tenore. Item
quandoque literæ papales de tali teſtimonio mentio-
ne facta ſuper ipſis gratiis dantur ſub bulla prædeceſſo-
ribus ſuis, ergo quas ante compilationem huius libri
feciſſet, non loquitur ſecundum Archid. & facit, quod
infra dicam. de præben. capitulo tertio. ¶ Prima glo. tria
facit. primo quærenda circa principium librorum ſe
dupliciter excuſando remittit. ſecundo diuidit. tertio
ponit caſum. ¶ Secunda glo. facit tria, auctorem
commendat, nominis ethimologiam ponit, quærit
obiiciendo de leg. & tripliciter ſoluit legi reſpondens
¶ Tertia glo. de ſtilo ſcribendi remittit, quærit, op-
ponendo ſoluit, & ex ſolutione arguit. ¶ Quarta glo.
reſpondit per quæſtionem, vel obiicit, quam ſoluit
quadrupliciter & remittit. ¶ Quinta glo. remittit,
quæſtionem ſoluit. ¶ Glo. quid de aliis, quærit &

remittit. ¶Vltima glo. ſalutationis, dicit quid confe-
rat benedictione. dat.viii. ſimilia & determinationem
ponit. Reliqua glo. prooemij. reſpondit in tex. præter
glo. ſenarii numeri, quæ reſpondit per quæſtionem,
11 † quare numerus ſenarius dicatur perfectus. primo dat
duas ſolu. quas non approbat, ponit tertiam, quam
12 approbat. Glo. conſtitutio. dat duas remiſſiones. ¶ † In
glo. ſecunda. ibi. [*§. eſt & aliud.*] donatio, quæ olim ante
nuptias dicebatur, fieri & augeri poteſt conſtante ma-
trimonio, & dicitur propter nuptias, vt nomen rei ſit
13 conſequens. & ibi. [*de mun. vo. l. j*] liber † ſine fraude vel
alterius præiudicio licitè ſibi prænomen vel cognomen
immutat ¶ In glo. a ſchola. ibi, [*ea quæ pater.*] alias, quę
pater. ii. filius emancipatus ea, quæ pater in ſtudio ſibi
miniſtrat, in portione hæreditaria non computatur,
niſi probetur patrem credendi animo miniſtraſſe, &
ibi. [*habita*] ſcholares & eorum nuncij ad loca ſtudio-
rum ſecurè venire & habitare poſſunt, & damnum in-
ferentes cum nota infamiæ reddunt quadruplum. Et
eligit ſcholaris, an velit conuentum coram magiſtro
ſuo, an coram ciuitatis epiſcopo & vide poſt Hoſtien.
in ſumma, de magi. in fi. ¶ In glo. xxij. ibi. [*iubemus enim.*]
ibi, ſic eccleſia religionis & fidei perpetua mater eſt, ita
ipſius patrimonii ſeruetur illæſum. ¶ In glo. no. rubri-
cas. ibi [*quod quis. iur. l. j.*] ibi edictum, quod quis. iur. in
tex. reperitur. ¶ In glo. xxxv. ibi, [*vt inter diuinum.*] dicit,
14 † longiſſimum vitæ hominum tempus centum anno-
rum. ibi [*nomen. §. j.*] vbi aliud non exprimitur, appel-
latione portionis continetur dimidia. ¶ In glo. prima,
ibi, [*notata fuerint.*] Idem Archi. cum Ioan. mona. hic
proſequitur de quadruplici cauſa, de quo vide, quod,
ſupra dixi, & quod plenius ſcripſi ſuper glo. prædicta.
Diuidit etiam hoc opus in tres partes. in prooemium,
tractatum. & epilogum. ij. infra titu. primo. iij. infra de
regu. iur. ¶ In glo. ſecunda ibi [*vnicam decre.*] in decretis
tamen habetur. [*Bonifacius.*] lxxix. diſtinctio. ſed quare,
xcvij. diſtinctio. capitulo primo, & ſecun. xii. quæſtione,
ſecunda, cum deuotiſſimam poſt princip. & de conſe.
15 diſtinctio. prima, vaſa. ſecundum Archid. † Et ibi. [*bona
faciens.*] vel ſecundum Ioan. mona. dicitur a faſcia, quod
eſt ligatura, nam ſparſum bonum ligauit & redegit in
hunc librum. bonum quidem honeſtum quo ad mo-
rum reformationem, vtile quo ad cauſarum deciſio-
nem, delectabile quo ad illuminationem intellectus &
accenſionem affectus. & ibi. [*mutationem nominis.*] de poe.
diſtinctio. j. ſunt qui arbitrantur. de conſecra. diſtinctio.
iiij. primum. & cap. ſi ex quo. & cap. baptizandi nomen,
vii quæſtione. i. ſcias. l. diſtinctio. ferrum, xl. diſtinctione,
capitu. primo. & ibi. [*vt noſtrum.*] vt tollatur præſumptio
carnalis ſucceſſionis. viij. quæſt. j. apoſtolica. vel affectus
carnalitatis, de præben. graue. Et ibi, [*Deus omnipotens.*] de
conſe. diſtinctio j. ſolennitates. Archidia. & ibi. [*in nouo.*]
Matth. xvi. & ibi, [*eſt nomen*] potuit idem ſumi ex veteri
teſtamento Gen. xvij. in princi vbi Deus promouens
Abraham mutauit illi nomen dicens, eris pater multa-
rum gentium, nec vltra vocabitur nomen tuum Abrã,
ſed appellaberis Abraham, quia pater multarum gen-
tium conſtitui te. Et ſcribitur ſine aſpiratione. Stepha-
nus In prooemio clemen. inducit glo. ſuper epiſtola ad
16 Ro. in princ. † qui dicit, quod moris fuit ſanctorum pa-
trum, quod quando mutabantur in melius, mutabatur
d eis nomen.[d] & vide In Hieronymiano. capitu. iij. de Ieſu
Naue, qui prius Duſes Naue vocabatur. & ibi. [*inquiſitio-
17 ne.*] vt legitur in cronica Mar. Sergius † ſeruus natione
Romanus prius vocabatur os porci. vnde ſibi & poſt
eum ſucceſſoribus fuerat mutatum nomen, quod in
aliquibus prædeceſſoribus fuerat prætermiſſum, alleg.
Fran. in prooemio grego. compilationis. iiii. diſtinctio.
ſtatuimus, quod intitulatur Theodoſio, alias Teleſpho-
ro. xj. diſtin. nolite. Lucio. xx. diſtin. ſic omnes agathoni.
ad idem. xxxiij. diſtinctio §. ſed poſtea. ibi [*de Mar.*] ibi ẽt
tractatur quomodo mutetur, dicens aliquos dicere, ꝙ
dato libro nominum papalium, nomen recipit, quod
occurrit. alij, quod dato libro recipit, quod plus placet.
¶ In glo. iij. ibi. [*maiorem.*] facit, quod no. xxi. diſtinctio in
nouo. in princi. ij. glo. & xxxij. diſtinctio. capitu. j. & ibi,
euchariſtiæ. Et ſic circa verum corpus Chriſti, fatentur
enim, quod epiſcopo competit certum officium circa
myſticum corpus Chriſti, quod eſt eccleſia. circa quod
exercet certas ſpirituales actiones, quæ inferioribus nõ
competunt, ſicut conferre ſacramentum confirmatio-
nis, ordinis & alia, de quibus. xv. diſtinctio. perlectis. ver.
ad epiſcopum. lxvij. diſtin. quamuis, & habet etiam iu-
riſdictionem, de qua de offi. ordi. conquerente. [*differunt
ſolum.*] characterem imprimi ſolum in his ordinibus, qui
relationem habent ad verum corpus Chriſti. nõ ad mi-
ſticum, & pro eis, quod pſalmiſtatus non ſit ordo. facit,
lxxvij. diſtin. illud. xciij. diſtin. a ſubdiacono. de epiſcopa-
tu bene facit, de ſeru. capitu. vno, in fin. & de ſac. vnct. c.
18 vno. ad fi. in quibus dicitur † epiſcopos conſecrari, preſ-
byteros ordinari. vnde olim presbyteri pręficiebant ex
ſe vnum quem epiſcopum nominabant. xciij. diſtinct.
legimus. ver. quoties. & xcv. diſtinctio. olim. contra de
pſalmiſta patet de æta. & quali. cum contingat, vbi dixi
de hoc. De epiſcopo vide multa iura in decre. quoties,
ſtatim alle. ſuper glo ſecunda. Solu. ſi concedatur, quod
ipſi dicunt, characterem ordinis ſolum relationem ha-
bere ad verum corpus Chriſti, & confectionem eucha
riſtiæ, dicetur epiſcopatus ordo largè, non propriè quo
ad characterem. ſed cum videamus ex ordine presbyte-
rali competere aliqua, quæ rapiunt corpus miſticum,
ſicut baptizare, poenitentias dare, in extremis vngere,
non video quare in epiſcopatu ex reſpicientibus cor-
pus ipſum miſticum negetur imprimi characterem,
potiſſime cum ipſe ſolus ſit imprimens characterem
ordinis ſaltem ſacri. Non iuuat, ſi dicas, characterem ha
bet ordinis, quem confert. quia illius virtute non con-
fert. Tamen ſi huic dicto reſiſtatur, dicemus, quod papa
19 ideo ſe vocat epiſcopum, quia † quo ad regimen corpo-
ris miſtici circa ſpirituales & ſacramentales actiones nõ
eſt gradus ſuper epiſcopum, quicquid enim quo ad ta-
lem actum hierarchiæ poteſt papa, poteſt epiſcopus, &
20 ſic quo ad id ſunt æquales. † Hinc eſt etiam, quod Hoſt.
epiſcopus papam conſecrat, vt dixi. s̃ de priuile. antiqua.
in princi. Vnde Hieronymus tractans de ſeptem gradi-
bus ad Ruſti. Narbo. ponit epiſcopum pro vii. vide quod
ibi in iit. ¶ In glo. tertia, ibi [*ipſis dicitur.*] ad hoc quod no.
j. quæſtione vii. quoties. & in. iiii. glo. Archidia. ¶ In glo.
[*a ſchola.*] quod grecum. latinè dicitur vacatio. Adde, qđ
dicam, infra ne cle. vel mona. capitu. ii. in princip. ¶ In
gl. [*quid de alijs, in fi.*] dicit Ioan. mona. quod quando epi-
ſtola dirigitur publicationi, tunc omnes tenentur, vt
hic, & conſtitutionibus authenticorum vt plurimum
in ipſorum fine. ¶ In glo. [*multi. in fin.*] ſecundum quem
melius dixiſſet ſtudentibus, ſecundum Ioan. mona. di-
cit, quod ſolos ſtudentes intendit includere. quod ſecun
21 dum cum probat ver. ſcholaribus, † quia ſcholarem.[e] eſ
e ſe, eſt ſtudio vacare i. intendere. ¶ In glo. per benedictio-
nem, ibi. [*omnis.*] & Guil. in reportatorio de pęni. & re §.
ſcire debent. poſt princi. & in fi. ſimile, quod dixi de ſen-
ten. excommunica. ſi quæ. in glo. pe. ¶ In glo. xliij. in fi.
Io. dic. certum. xxiij. quæſtio. iiij. eccleſiæ. Archidia. ¶ In
glo. in auc. [*in fi.*] colla. ij. hic tamen interpoſuit illud
quandoque, quod ibi non habetur, imo incipit ibi. om-
nes nobis dies ac dies contingit cum lugubratione & co
gitatione degere. ¶ In glo. me teſte [*in fine.*] habes hi-
ſtoriam Luc. xix. in princip. quia cum perambularet
Ieſus Hiericho, vir nomine Zacheus quærebat Ieſum
videre, & non poterat, quia ſtatura puſillus erat, &
præcurrẽs aſcendit in arborem ſiccomorum, vt videret
illum, quia inde tranſiturus erat. ¶ In glo. no. rubri-
cas. ibi, [*auctoritas.*] de rubricis huius voluminis &
legum intellige, in rubricis decretorum non eſt ve-
rum, de hoc no. Ioan. iij. quæſtione ix. chartæ, in ru-
brica.

brica.& in præ.§. hæc autem verba. & de hoc in Specu.
de diſpu. & alleg. in fi.& vide,quod ibi dicam. ¶In glo.
xxxv.ibi. [*ætatibus.*]de his ſex hominis ætatibus Archid.
infra de cleri.ægro.capit.vno.vbi quaſi ad literam ponit
22 ver. Iſidori.xj.ethymo.cap.ii.† Accur.ff.ad.l.fal.hæredita-
tum.diſtinguit quatuor ætates tantum, ſcilicet puberta-
tem,adoleſcentiam,iuuentutem, & ſenium. tene cum
glo. vt in prædicto canone.fateor tamen, quoſdam na-
turales,vel phiſicos ſolum has quatuor ætates diſtingue
re pueritiam,iuuentutem,ſenectutem,& ſenium,ad in
ſtar iiij.temporum anni. prima calida & humida,ſicut
ver.ſecũda calida & ſicca.ſicut æſtas.tertia frigida & ſic-
ca,ſicut autũnus.quarta frigida & humida, ſicut hyems.
23 Et ſcias,ꝙ † ætates vel generationes mundi non varian-
tur ſecundum ſubſtantiam,ſed ſecundum ſtatum,ſicut
& ætas hominis,de hoc,infra dicã. & ibi, [*quatuordecim.*]
fallit in duobus caſibus, quos dixi, de deli.pue.ſuper ru-
brica. vbi vide diuerſas ſignificationes pueritiæ. Et ibi,
[*inter diuinum.*]ſeptima dicitur quieſcentium,& ſic intel
ligitur,quod no.s.de celebra.miſ.capit. primo,in vlti.gl.
Octaua erit reſurgentium, [*a Noe.*] in hac fuit inſtitu-
tio & lapſus generis humani.ibi, [*Abraham.*] in hac fuit
generis humani deſtructio per diluuium & reuocatio
ad Dauid. Acc.C.de ſum.Trini.inter claras.aliter ponit,
ſcilicet quod vſque ad Moyſen. Et.iiij. vſque ad Dauid,
tene cum glo. & in hac fuit circuncitionis & legis con-
ſtitutio. Et ibi.[*Babylonis.*] floruit lex in hac ſub regibus
& prophetis.& ibi,[*vſque ad aduentum.*] fuit in hac popu-
li captiuatio & redemptio,& ibi,[*ſexta.*]ſub hac huma
ni generis redemptio,& ibi,[*clare.*] longe clarius quam
Iſidor.li.iii.ethymol.ante medium libri, vbi breuiſſime
hoc ponit,hic tamen addit, ꝙ in mille diebus numerus
perfectus a.iiij.xcvj.ſed non exprimit aliquos, quæ ſunt
vnum,duo.iiij.viii.xvj.xxxj.lxij.cxxiiij.ccxlviij.ex quibus
collectis reſultant.iiij.xcvj.nec dicas, quod eadem ratio-
ne cuius dimidia.ſ.ccxlviij.ſit numerus perfectus, nam
numerus.xvj.id impedit, quia non eſt pars aliquota de.
ccxlviij.& eſt aliquota de duplo trigĩta vna vicibus ſum
ptus,ſed.xv.vicibus ſumptus facit. ccxl. & ſumptus vici-
bus.xvj.facit.cclvj.ſic etiam in.xxviij.cuius dimidia ſunt
xiiij.non eſt numerus perfectus,quia numerus quater-
natius id impedit, qui aliquoties ſumptus facit plus vel
24 minus. Eſt † autem aliquota dupli ſepties ſumptus,vt.ſ.
in fin.vide. quod no. in clemen. de hæreti.ad noſtrum,
in.vj.glo. ¶In glo. ſicut in fin.Io.mona.alleg.de ſciſma.
c.vno.in fi.vbi hæc & alia,ſed de proceſſu loquitur. ¶In
glo.ſuper rubrica. ibi,[*continuandæ non ſunt.*] concor. Ar-
chidia. qui etiam illas non continuat, ſed Ioan.mona.
contra,qui communiter illas continuat, quod non pla
cet, nec fuit talis intentio auctoris per rationem quæ ſe
quitur,ſed in alio mihi diſcordat vterque, cõſtitutiones
enim compilatores Gregor. allegant pro.ſ. & i.ſecun-
dum materias, ex quibus exiſtunt. Sed ego omnes illas
allego.ſ.& mihi videtur abſurdum, ꝙ exiſtens in quar-
ta parte voluminis,vt præ.conſtitutiones quintæ partis
vel anterioris inducat,vt.i.ſepoſitas. Item ſecundum id
erratus ſum,compilati.Gregori.non allegamus vt.ſ.cõ-
ſtitutiones huius libri, quæ præcedunt materias,in qui-
bus legimus,vel ſcribimus,quod per ſe patet abſurdum,
nec ex more receptum. Et adde, quod no.in cle. ſuper
hac rubrica.in innocentianis & gregorianis,quas man-
dabant auctores prædicti in compil. Gregorii ſub debi-
tis titulis collocari,procedebat ille modus allegandi,ſed
hic eſt ratio contraria,vt prædixi.

ADDITIONES.

a ¶Infinitum quot modis dicatur,quod autem infinitas ſit euitanda, vi-
de Dyn in.l.j.de leg.3.& ibi Bald.& Docto.l.j.C.de ſenten. quę pro eo
quod int.prof.l. dominus,de cond.inde.& per Bar.in.l.qui bona.§.fin.
de dam.inf.

b ¶Gratia per papam. An gratia non ſcripta proſit,vide Bal.in l. huma-
num.C.de leg.b.& in c.j.per quos fiat inueſtiura.Inn.in c.conſtitutus,
de appel.& Bal.in marg.in verb.gratia.

c ¶Cum ſcriptura. No.hic,quod ſcriptura ſit propterea ꝙ hominum
memoria ſit labilis,ut no.in Spec.de dona.verſ.ita pone. & an ſem-
per ſit neceſſaria ad probandum ea,quæ fieri debent in ſcriptis, uide
Compoſt.in.c.j.de elect.lib.6.Ro.in deciſ.413.fuit dubitatum,in nou.

d ¶Nomen.mutatio nominis an & quando ſit permiſſa,uide Bar. in.l.de
monſtratio.in fi.prin.de cond.& demonſ.

e ¶Scholarem. Scholaris non vacans ſtudio non habetur pro ſtuden-
te,nec priuilegiis ſcholarium gaudet.in Spec. de reſti.in integ.§.i.ver.
ſi vero.Et an parum ſtudens gaudeat priuilegio, vide Bald.in auth.ha-
bet.& Paul.de Caſtr.in.l.ſcriniarios.de teſta.mil. adde Alex.de Imo.in
add.Bar.in l.1.C.de Tiron.l.Item turbans ſocium, ne ſtudeat, conui-
ctus nõ appellat.Bal. in.l.j.uerſ.quod ſi vnus. C.ſi de momen. poſſeſ.
fue. ap.

¶De ſumma Trinitate &c. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Fidelis dicitur.qui credit credenda.*
2 *Spiritus dicitur multipliciter.*
3 *Plurificatio actuum habetur ſecundum plurificationẽ ſuppoſitorũ.*
4 *Fideles omnes dicuntur fratres.*
5 *Eccleſia Romana eſt omnium eccleſiarum mater & non do-
mina.*
6 *Tacens non utique fatetur.*
7 *Confitemur voluntary,profitemur reſpondentes.*
8 *Hæreticus an ligetur pęna excommunicationis per conſtitutionẽ
canonicam.*

CAP. PRIMVM.

1 FIdeli. †Credens credenda & ſer-
uãs promiſſa dicitur fide-
lis [*deuota.*]de uoto enim neceſſita-
tis tenetur ad hoc chriſtianus quili-
bet,i. q.i. ecce cum honoris,de cõ-
2 ſe.diſtin.iiij.prima.[*ſpiritus.*]† Archi
dia. poſuit hic glo.theologam quo-
modo multipliciter dicitur ſpiritus. quandoque enim
dicitur anima. Matth. xxvii. Ieſus autem clamans vo-
ce emiſit ſpiritum. Secundo ſpiritualis intelligentia.ii.
ad Corinth.iii.Litera occidit, ſpiritus autem viuificat.
Tertio actus reſpirandi. Hypocras. ſi ſpiritus frequens
ſit dolorem ſignificat,eccl.iij. ſimiliter ſpirauit omnia,
ibi glo. vnus ſpiritus eſt omnibus. quarto ira vel indi-
gnatio. Gene.vj. Non permanebit ſpiritus meus in ho-
mine. Quintò ſuperbia.eccl.x.ſi ſpiritus poteſtatem ha-
bentis aſcenderit ſuper te,locum tuum ne dimiſeris.Sex
to, dicitur ſpiritus ſanctus Matth. iiij. in princi. ductus
eſt Ieſus in deſertum a ſpiritu.Septimo ſumitur pro ver
bo Dei,ad Ephe.v. Accipite gladium ſpiritus, quod eſt
verbum Dei. Octauò idem eſt quod homo. pſal.lxxvii.
ſpiritus vadens & non rediens. Nono idem eſt, quod
vita.Iob.xvii. ſpiritus meus attenuabitur. Nota etiam,
quod ſuper illud Matth.ii.vtinam eſſem & non habens
ſpiritum, dicit glo.vbicunque ſine additamento in no-
uo vel veteri teſtamento ponitur, accipitur in bonam
partem,[*duobus.*]quaſi primum ſit a patre, ſecundum a
filio,non duabus. non obſtat, quod pater & filius ſint
duo ſuppoſita. Et quod ſecundum philoſophum actus
3 ſunt ſuppoſitorum.& ſic ſecundum † plurificationẽ ſup
poſitorum habetur plurificatio actuum, depẽdet a duo
bus,ſcilicet a ratione agendi principaliter & ſecũdario
a ſuppoſito. Si ergo ſuppoſita agentia ſint plura,& ratio
nes agendi ſunt plures.ſequitur,quod actiones ſunt plu-
res.vnde patet, quod generationes plurium hominum
ſunt plures, quia ſuppoſita ſunt plura, & quia potentia
generatiua plurificatur in eis, vbi vero ſuppoſita ſunt plu
ra, & ratio agendi ſit vna,vnica erit actio. Verbi gratia.
pater & filius & ſpirituſſanctus ſunt tria ſuppoſita, quia
tamen potentia creatiua eſt vna in eis actus creatio-
nis, non erit niſi vnus, ergo & in propoſito, cum

pater & filius ſint duo ſuppoſita, tamen potentia ſpiratiua eſt eadem in eis, ergo eadem & vnica erit ſpiratio. vñ. licet pater & filius ratione ſuppoſiti ſpirent vt duo. ratione agentis ſpirabunt vt vnus ſecundum Ioan. mona. [*ſpiratione.*] ſpiratio reſpicit actum ſpirandi vt ibi, ſpiritus vbi vult ſpirat, de renunc. niſi. §. iii. [*proceſſio.*] ſpirationis effectum, vt in hymno. veni creator, ſed myſtico ſpiramine verbum factum eſt caro &c. Guil. & Arc. [*procedit.*] hoc tractatur. in j. ſent. xj. diſ. [*Mater.*] xii. q. ii. qui abſtulerit. xvi. quæſ. j. nos autem. de conſecra. diſtinctio. iiii. mater. de magiſ. capitu. j. nam ipſa nos genuit. lxviii. diſt. capitu. vlt. ſ. per baptiſmum, vt prædicto. c. qui abſtulerit.
4 quo † reſpectu omnes fideles dicuntur fratres. xj. quæſt. iii. ad menſam. Archi. [*Ipſa.*] quæ ſuis vberibus omnes nutrit. ii. quæſtio. vi. ad Romanam, his reſpectibus Federicus in ſua conſtitutione, quæ incipit. vocauit hæreticos materni vteri corroſores. [*magiſtra.*] vide. ſ. in exordio, ſuper ver. magiſtratum. facit. xxvij. quæſtio. iii lex diuinæ. pater autem magiſterium, quia quicquid vbique locorum eſt dubium, ab ea declarandum exquiritur, vt ibi. & ſ. qui filij ſunt legis. per venerabilem, quod autem ipſa eccleſia, vel papa non habeat dominium, inducit Archi. verbum beati Ber. ad Eugenium. iiii. cap. in fi. ſic
a dicentis. Conſideres ſanctam eccleſiam Romanam.[a] cui auctore Deo præes omnium eccleſiarum matrem non dominam. te nõ dominum epiſcoporum eſſe, ſed vnum ex ipſis ad hoc. vii. quæſtio prima, mutationes. in princi. & dicit Archidia. ꝙ forſan propter hoc ſcripſerunt Innocen. & Hoſti. de immuni. eccle. quia plerique. vt ibi poſt eos, ſcripſi in glo. mag. ante fin. quod ſi imperator vel princeps ſine iuſta causa faceret conſtitutionem, quòd dominia rerum transferantur in alios, non tenet conſtitutio nec in foro animæ, nec in foro ciuili ſeruanda eſt, argumen. xii. diſtinctio. capitu. j. ſed contrarium videtur notari. ix. quæſtio. iij. per principalem. tamen vt dicit Archi. quicquid dicat Ber. eccleſia Romana diuina. lxxix. diſtin. oportebat. & papa dicit eccleſiæ mea. xcvii. diſtinctio. eccleſiæ. quod videtur ad dominium pertinere. de hoc. xii. quæſtio. j. §. vlti. [*vero.*] dicit Archidia. verum dici tripliciter. ſ. quod habet eſſe contra falſitatem. ad hoc. xxij. queſtio. ij cum humiliatis. & cap. is autem. in principio. §. ille ergo. Item verum, ꝙ habet apparentiam cum debita exiſtentia ſubiecti. & ſic eſt contrarium ſimulationi & fantaſiæ. Item quòd habet naturalem proprietatem contrarium permixtioni. [*nonnulli,*] potiſſimè greci, contra quos etiam ſuper aliis duobus manauit olim concilium generale. de baptis. licet, ſm Francis. [*Irrefragabilis.*] quaſi contradicibilis, vel irretractabilis. [*errores.*] Errari non poteſt, niſi rerũ ignorantia. xxxviij. diſtinct. quamuis. ¶ Prima glo. ponit caſum. ¶ Quarta glo. obiicit & ſol. ¶ Glo. confunditur, ponit motiua Grecorum & reſponſionem ad illa. in fi. obiicit & ſoluit. ¶ Glo. no. quod, diſtinguit. ¶ Glo. aliquorum. obiectionem dupliciter ſoluit. ¶ Vltima quærit, arguit negatiuè & ſoluit. ¶ In gl. ij. [*ibi. ſi.*] ſequitur. deuo-
6 taque conceptione ſancimus &c. ¶ In glo. vlti. [*ibi. † qui tacet.*] ſequitur, nõ vtique fatetur, ſed verum eſt non negare. ¶ In glo. j. ibi. inciderunt. de diuerſis erroribus circa ſpiritum ſanctum habetur. xxiiii. quæſtio. iij. capi. penul. ver. Cathafrigiis. & cap. Bocium. & ver. noxiam. & ver. ſequen. & ver. macedonicum, & hic omnes ſpecificabat hic Francis. Vercel. & ibi. [*ſcilicet.*] quod ab hinc recipe ſummarium caſum. & in fin. ſecunda ibi, ſed quia, ſecundum Ioan. mona. ſunt tres partes. in prima narrat proceſſionem ſpiritusſancti. in ſecũda firmat illam. tertia damnat contrarium ſentientes. ¶ In glo. ii. ibi [*mentem,*] quaſi ſincerè. purè. & non ſimulatè. Ioan. mona. Archidia. & ibi. [*humili.*] vel timoroſa. Archidia. ¶ In tertia glo. in fi. dicit Ioan. mona. fatemur coacti. inde fa-
7 teor fari teneor † confitemur voluntarij. profitemur ſpõdentes. vnde profero facit monachum. de regula. porrectum. ¶ In gl. confunditur. ibi, [*edicta.*] ꝙ quidam dicũt deſcriptum Romæ in tabula argentea poſt altare beati Pauli ad mandatum Leonis papæ, vt primo ſenten. xi. diſtinct. cap. iij. & ibi. [*ſperemus.*] & ibi de hoc. & ibi. c. vlti. quod intellige, vt no. de conſe. diſtin. v. ca. vlti. in gl. quia vult Archidia. & ibi, [*quam addere.*] vide, quod dixi, de cele. miſ. cum Marthe, ſuper glo. ii. cum ſua remiſ. & ibi. c. penul. in glo. mirum eſt. & ibi, [*ſed dic.*] ſm Guil. In glo. de his. ibi, [*ad nos.*] quod intellige, vt no. xvii. quæſtio. iiii. conſtituit. xxviij. q. j. ſæpe. in fi. ſ. de iudæis. iudæi ſiue. Archi. ¶ In glo. j. in fi. quod exprimitur. ſ. eod. damnamus, ver. licet. ¶ In glo. aliquorum. ibi [*patrum.*] vt primo ſenten. xj. diſtin. capitu. fin. & ibi [*imperatoris.*] refert Franciſ. Vercel. quod ibi fuit perſonaliter ipſorum patriarcha, & ſolennes nuncij imperatoris. ¶ In glo. qui cunctorũ, [*in fi.*] de hoc ſatis in textu. & glo. j. q iiij. §. notandum, & xxxviij. diſtin. in ſumma. ¶ In glo. ſ. eod. [*in fi.*] vel damnamus ſententia, reprobamus actu. Archid. adde, quod dixi in prin decre. damnamus. in prin. ¶ In vlti. glo. ibi,
8 [*ſolutio.*] ſm Guil. & ibi, [*hereticus.*] † & an conſtitutio canonica liget illum ad pœnam excommunicationis, remittit Archi. ad no. per ſe. j. de ſentent. excommu. cum quis. vide, quod notaui in cle. de hæreti. ca. j. ad fi. in glo. hoc patet, [*& in fi.*] de eo qui negat ore, ſed non corde, nota. xi. q. iij. non ſolum ij. alle. capit. penul. & de pœ. diſtin. j. poteſt.

ADDITIO.

a ¶ Romanam. Eccleſia Romana non eſt omnium eccleſiarum domina ſed mater. Papa quoque, non eſt dominus epiſcoporum, ſed vnus ex ipſis. Ad hoc poſſet adduci, quod habetur. 63. diſt. ego Ludouicus. & ut, dicitur, ꝙ ſit dominus omnium rerum eccleſiaſticarum, intelligitur quoad protectionem tantum. Card. in cle. j. de ſum. Trinit.

¶ De conſtitutionib. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Conſtitutio dicitur quaſi commune ſtatutum.*
2 *Papa poteſt auferre conſuetudinem iam inductam & ſeruatam & inducendam vetare.*
3 *Princeps poteſt futuram legem inferioris auferre.*
4 *Iuris condendi diſcrimen non tollitur ex varietate locorum.*
5 *Conſuetudo elicita an vocetur ius.*
6 *Statutum locale cum ius ſit in loco, quomodo poſſit dici facti.*
7 *Errare in nullo diuinum eſt potius, quam humanum.*
8 *Pontifex dicitur quaſi pontem faciens ad vehendos ſubditos.*
9 *Papa quibus nominibus appelletur.*

CAP. PRIMVM.

LIcet. Pro quamuis. Archid. [*habere.*] Dubitabatur, cum ſit tota vniuerſitas virtute ſecundum
1 Phyloſo. Io. mo. † [*conſtitutionem.*] quæ dicitur, quaſi commune ſtatutum, & verbum ſtatuti reſpicit ius ſcriptum. I. di. §. cum itaque. ſecũdũ Archi. & Io. mo. intelligit hic etiam de conſtitutione extrauaganti, dummodo de illa conſtet. Et in hac materia ſic diſtinguit, aut ratio diuerſitatis poteſt videri inter canones. qui videntur aduerſi. aut non, primo caſu ſaluentur. xxv. quæſtio. j. §. his ita. de cog. ſpiri. capi. j. ar. C. de Iuſti. codice fa. §. quibus. huius ratio patet, infra de elec. cum expediat. ſi non poſſint. aut eiuſdem auctoris, aut diuerſorum, primo caſu dupliciter, aut eiuſdem papæ, aut alterius præſidentis, primo caſu, ſi ratio diuerſitatis inueniri non poſſit, & ꝯſter de extrauaganti, præfertur poſterior, vt hic, & xix. di. Romanorum. Si dubiũ eſſet, pfertur corpore iuris clauſum. ſ. de fide inſtr. paſtoralis. Si vero ſunt alterius a Papa, dicit illum validiorem, qui potioribus rationibus vtitur, alle. Inſt. de contrah. emp. §. diuerſæ. j. di. §. ecce. xx. di. in prin. ix. di. ego ſolus. Si aũt diuerſorũ, ſi duorum, quorum alter maior, alter minor

vt

vt Papa & concilium, tunc canon maioris eſt potior. ſ.
de elec. ſignificaſti. ff. de albo ſcri. l. fi. xxv. q. i. §. his ita, ſi
parium. aut romanorum Pontificum & tunc idem, qd
dicit text. cum idem ſit principatus, licet ſubiectum ſit
aliud, arg. ff. de iud. l. proponebatur. dicit tamen, ꝙ poſſet
notari differentia: quia vnus poſſet ſibi legem indicere
per verba derogatoria. ff. de leg. iii. l. ſi quis in princi. teſti.
ſed vnus alterum hic iudicare poſſet. j. tit. j. c. fi. Si aliorũ
inferiorum, tunc idem vt j. eodem. inferiori. prius, not.
argumento iurium prædictorum, vide quod dicam. j.
de regul. iur. contingit. ſuper ver obuiantia. ¶ Obijcit de
1 muni, ꝙ † cum Papa tollere poſſit conſuetudinem iam
inductam & ſeruatam, & inducendam vetare. j. de con
ſue. c. j. & ij. de big. c. j. ergo cum conſuetudo legi æquiua
leat, & quandoque eam tollat. ff. de leg. l. quibus. 4. diſt. §.
a leges. ſicut tollit conſuetudinem [a] inducendã. C. de fur.
3 auth. nauigia. ſic etiam legem faciendam. So. † princeps
inferioris futuram legem vt conſuetudinem tollere po
4 teſt, ſed non paris. ſ. de elec. innotuit. [*locorum*] nec † ex
varietate locorum inducitur diſcrimen iuris condendi
ſed ius frequentibus actibus inductum non tollitur no
ua lege, quæ hic non exprimit. & ſic non obſt. C. de tem
poribus in inte. reſti. l. fi. ſm Io. no. [*ſingularium*] xi. diſt. ca
tholica. nam vna quæq; prouincia &c. 76 di. viinã. Arc.
[*& ſtatuta*] idem in pactis. ſ de dec. ex multiplici, & priui
legiis, de præſc. veniens. cum ratio ſit eadem ſm Io. Mo.
cum ſint facti, ponderatis actibus, ex quibus elicitur cõ
ſuetudo. j. diſt. u. os. & cap. conſuetudo. 11. q. ii. ita nos. in
5 prin. ſed † cum elicita eſt, vocatur ius. i. diſt. ius ciuile. in-
ſtit. de iure naturali. §. j. i. diſt. conſuetudo. ad inſtar regu-
læ iuris. ff. de regu. iur. l. i. ſm Ioan. Mo. & Arch. ſed cum
6 † ſtatutum locale ſit ius in loco, quærit Archi. quomo-
do dici poſſit facti, reſpondit, quod eſt ius priuatum. xi.
di. catholica, non generale, quo regitur vniuerſalis eccle
ſia, vt ibi: hic autem omnes ſcire & cuſtodire tenentur.
ſ. c. canonum. & illud iguorare Papa non debet, quod
præcipit alios ſcire ſecundum Ioan. Mod. ix. diſt. iuſtum
[*papalis*] & ideo nec ignorare pſumitur, vt hic in princ.
particulare vero impoſſibile foret ſcire. & ideo non mi-
rum ſi præſumitur ignorare. & ſic nec reuocare intelli-
gitur. ad primum. C. de veteri iure enucl. l. ij. §. ſi quid au
7 tem, omnium enim habere memoriã, & in nullo terra-
re, potius diuinum eſt, quam humanum. Ad ſecundũ.
ff. de tranſac. l. cũ aquiliana. & l. qui cum tutoribus. §. j.
& vlt. & l non eſt ferendus. & de contrahen. empt. l. in
lege. & de actio. hære. l. nec is. & l. ſi is ad quem. ſecundũ
Archi. [*rationabilia*] vt ſint rationabilia ſtatuta epiſcopi
requiritur conſilium capituli, de his quæ fiunt, a præla.
quanto. ſi tamen ſine cauſa contradicant epiſcopo, di-
cit hic Arch. ꝙ non nocent. & habentur pro conſuetu
dinibus [*allegata*] no. lxv. diſtin c. j. in vlt. glo. & alle. iura
ibi alle. [*niſi*] de hac dictione niſi quando ponit, vel exci
pit, hic. Arch. de quo. j. de reg. iur. peccatum. & ibi videas
plenius, per Cyn. C. de tranſac. l. 4. [*derogare.*] concor. C.
de iuſti. C. compo. iuxta fi. ibi ſi qua no. Archid. ¶ Quar
ta gl. alle. vnã concor & duo contraria & remittit. ¶ Gl.
[*de con*] alleg. tres concor. dat ſimile. de quo dat rationẽ
& regulam & duos caſus excipit. ¶ Glo. [*eſt contra*] obij
cit & ſoluit & iterum remittit. ¶ Glo. [*ratio*] reſpondet
per quæſtionem, quam exemplificat & ſoluit inducens
ſex rationes. ¶ Vlt. gl. ſignat contrarium & ſoluit, & opi.
Hoſt. reprobatam dicit. ¶ In quarta gl. iiij. ibi, [*omnium*]
vide j. in ſuppletionibus. ¶ In vj. gl. ibi [*non eſt nouum*] ſe-
quitur, vt priores leges ad poſteriores trahantur. & ibi. ſi
mihi. §. in legatis nouiſſimæ ſcripturæ valent. & ibi, [*au-
cth. hoc inter liberos*] vide. infra de re. iud. c. fi. ſuper v. glo.
ibi. [*ſi quis, in prin.*] vide de dona. cum dilecti. ſuper tertia
glo. In vlti. glo. ibi. [*§. dinus.*] vide in decre. paſtoralis. in-
fra alleg. ſuper i. glo. ¶ In j. glo. ibi. [*determinat*] no. xviij. di
ſtin quoniam. & duo facit. ſimilitudinem improbat ra
tionem reddens & caſum ſol. duas modificationes po-
nens, ſecunda ibi: ipſis. ¶ In ij. gl. ibi [*cleros*] vt ibi dicitur
8 verſi. Pontifex. Pontifex † tamen dicitur, quaſi via ſequẽ
tium, quaſi pontem faciens ad vehendos ſubditos exẽ-
plo vitæ & verbo doctrinæ. facit de offic. ordi. inter. vide
in Hieronymo ad Fabiolam c. ad Occeanum. i. diſti. &
ibi appellatur de diuerſis ipſius nominationibus. Arch.
9 hoc tractans dicit, quod † quandoque dicitur Roma-
nus, vel Romanæ eccleſiæ epiſcopus. ſecunda quæſt. vi. ſi
epiſcopus accuſatus. aliquando vbis Romæ archiepiſ-
b copus. [b] vt 4. diſt. ſtatuimus, in tit. C. de epiſco. v. q. iiij. ca.
ſecundo, in ti. C. de ſum. trini. inter claras, aliquando Pa-
pa vrbis Romanæ. xcvij. diſtin. auctor. in prin. aliquan-
do patriarcha. xxij. diſtin. cap. vlti. aliquando ſimpliciter
epiſcopus. i. q. iij ſaluator. & c. ex multis, & ſe dicit mini-
ſtrum indignum. eod. ca. ex verſi. quapropter. ¶ In glo.
iiij. ibi [*omnium.*] dicit Archi. quod hæc lex non probat
id, ad quod inducitur, cum ibi dicatur, toto iure quod
in noſtris eſt ſcrineis conſtitutum, nõ dicit pectore, ſed
ſi perficiatur oratio Bonifacij ibi, nec de eius ſucceſſio-
ne tractabitur, qui nobis mediis & toto iure vſque con
ſtitutum teſtem ſuccedit. item, ꝙ de ſcrineis pectoris in
telligitur. probat hæc litera. & concor. de appel. ſæpe, in
prin. & ibi, prętereа. ibi non erat oblıuio iuris, ſed exem
plorum. ¶ In vi. glo. [*in fi.*] an autem de verbis derogato
riis primi facienda ſit mentio ſpecialis & expreſſa in ſe-
cundo, per Dyn. j. de regu. iur. quod ſemel. & vt ibi dicã,
tenet quod ſic, de hoc plenius per Iac. de Bel. in auth. de
teſt. imperfec colla. viij. vbi ad literam poſuit quæſtionẽ
quam de hoc diſputauit. & tenet, quod valet ſecũdum
teſta. etiam nullam de verbis derogatoriis primi faciẽs
mentionem, ad l. ſi quis. hic alleg. vij. modis reſpondet,
quorum potiſſimus eſt, quod per verba illius legis non
imponebat ſibi legem teſtator, ſed voluntatem ſuam
diſponebat, & adimebat legata. & hoc poteſt, ſed pri-
mum non poteſt, ad id confirmandum alleg. ff. de lega.
j. l. ſi ita ſit ſcriptum. Item ſecundum cũ illa. l. in vnico
teſtamento loquitur non in diuerſis. ¶ In gl [*eſt contra,
ibi: mentio*] an ſufficiat generalis, tractat hic Arc. de hoc
plene dicam in præ. decre. vnica. infra de exceſſ. prælat.
vbi congruentius ponitur, & ibi, ad fin. iiij. diſt. in iſtis. C.
e legi. humanum. Io. mo. & ibi dicitur certa ſcientia. de
qua ſemper præſumitur in conſtitutione propter ratio-
nem proxime dictam. ¶ In gl. ratio. ibi, [*rationis*] ſimile,
ff. ſolu. matr. l. i. ut ibi no. in i. gloſſ. ad idem eo. titu. l. alia.
§. j. & ibi, [*dico*] idem Arch. ¶ In glo. ſ. vt in fi. Archid. al-
leg. de iur. & fac. igno. l in omni. ¶ In gl. vtrum, in verſi.
[*conſuetudo*] Arch. alleg. §. i. verſi. vnde dixi vtrerque bene
remittit etiam ad id quod notauit. xij. diſt. illud, vide ſu-
per hoc diſtinctionem, quam poſui. ſ. de conſue. cap. fi.
ſub ſeptimo membro. & quod ibi dixi ſuper glo. & quã
in prin. & ibi [*exempla*] quæ vide plenius. ſ. de conſue. c.
fi. ſuper gl. & quam, poſt prin. ¶ In glo. vlt. ibi [*per banc de
creta.*] ſm Io. mo. dic illam, l. loqui, quando lex, quæ con
ſuetudinem ſequitur, ad iura eſt iure, quod vtilitate pu-
blice prouidet, vt illa duo iuncta conſuetudinem tollãt
alleg. j. de iureiur. licet, & in fi. idem Arch. ſm quem In.
concor. huic decreta. ſ. eo. c. j. ad fi. vbi dixit, ꝙ licet ius cõ
mune tollat primum commune contrarium, non ta-
men tollit particulare, puta alicuius caſtri.

ADDITIONES.

a ¶ Conſuetudinem. Non tamen tollitur conſuetudo per reſcriptũ prin
cipis. Arch. xj. diſt. in his. ſi autem præſens & futura conſuetudo cenſea
tur ſublata, quando princeps intendit tollere rationem conſuetudinis,
vide Bald. in auth. omnes. ver. no. quod quando princeps. C. commu-
nia de ſucceſ.
b ¶ Archiepiſcopus. adde, quod hr. xxj. diſt. c. fin. Dicitur etiam metro-
politanus, gl. in c. j. de ſcriſm. præ. c. ſua. de offi. vica.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicati nunquid ſint impubes, qui falſificauit inſtrumen-
tum, & monachus, qui tulit falſum teſtimonium ignorantes con
ſtitutionem epiſcopi, qui tales excommunicat.*
2 *Metropolitanus delinquens in dioceſi ſuffraganei, an ligetur eius
ſtatuto.*

Senten-

3 *Sententia lata ſub conditione an liget ſubditum, qui conditione pendente factus eſt alterius fori.*
4 *Sententia excommunicationis potius punit, quam ſententia imperatoris.*
5 *Excommunicatio an ſit pœna.*
6 *Locus exemptus & locus extra diœceſim æquiparantur.*
7 *Conueniri licet quis poſſit coram iudice domicilij pro delicto, tamē principale forum eſt iudicis ſub quo deliquit.*

CAP. II.

VT animarum. [*Vt*] cauſatiue
illud ponitur, vi-
de, quod no. de con. app. verum. in fi. ij. gl. &
quod ſuper ea dixi [*per ſtatuta*] fortius idē in
ſenten tijs, quas profert non in modum ſtatutorum, cū
illę non habeant vim legum, nec ſint perpetuæ, vt not.
in decre a nobis, in fi. pe. gl. Non intelligo de ſententia,
qua non ita ligatur ignorans, de qua dic, vt no. de cle. ex
comm. apoſtolicæ. Sed quando generalis fertur ſentētia
non in modum ſtatuti, vt no. in glo. i. ¶ Pone exemplū
de teſti. conſti. ſ. de iureiur. ad noſtram ij. [*ignoran*], vt di
cam in proxi. reſponſo ſuper ver. furtum, licet ibi aper-
tius probetur intentum quo ad ſuum caſum. Intelligo
hoc etiam cum ſtatutum punit illud prohibitum lege
diuina vel canonica. & ſecundū hoc terminetur hic id,
1 quod ſcripſit Io. de Deo. l. ij. q. iij. & Papa ibi, quærit † an
ſint excommunicati impubes, qui falſificauit inſtrumē
tum, & monachus qui tulit falſum teſtimonium igno
rantes conſtitutionem epiſcopi, qui tales excommuni
cat, quicquid ibi dicat ſatis vterque potuit probabiliter
ignoraſſe, quod ſi ita eſt, locus eſt huic decre. Et licet pę
na iuris in eis locum poſſit habere, ceſſabit tamen pœ-
na ſtatuti, quod probabiliter ignorabant, licet reſtrin-
gant hoc dictum ad ſtatuta ex cauſa prohibentia de iu-
re non prohibita, ſicut proximum reſtringunt, vt j. dicā
2 [*Statuto epiſcopi*] nunquid † metropolitanus delinquens
in diœc. ſuffraganei ligetur eius ſtatuto, & ipſe etiā ſuf-
fraganeus, vel priuilegiatus nec poſſit excommunicari
non. hic Arch. & tenet de omnibus, ꝙ ligentur, princi-
paliter inducens, ꝙ eſt ſententia canonis, quam authori
tate apoſtolica ferre poteſt. & ſic videtur ſententia Pa-
pæ, alle. xj. q. iij. nemo contemnat. in primo & ſecundo
puto contrariū, & vide, quod ſcripſi de rap. c. j. & in mer.
j. de regu. iur. cui licet, & quod dicā ſ. de priuil. ne aliqui,
3 in fi. notant etiam, an † ſententia lata ſub conditione li-
get ſubditum, qui conditione pendente factus eſt alte-
rius fori. & tenet cum Da. ꝙ nō. Contrarium teneas cū
moderatione, de qua dixi de ap. præ. ij. ſuper fi. vlt. glo. &
in mercu. de regu. iur. cum ſunt partium, & vt ibi dixi,
non fateor Da. hoc tenuiſſe [*quo*] i. propter quod. Ar-
chi [*furtum*] exempli cauſa ponitur. nam idem in quo-
libet alio delicto, cum ſequens ratio ſit eadē. & nota per
hoc reprobari diſtinctionem legiſtarum, qui dicunt, ꝙ
ſtatutum tunc ligat ſubditum extra territorium, quādo
per illud punitur prohibitum. l. diuina, vel communi,
vt homicidium, rapina, furtum & his ſimilia, & ſtatutū
ſtatuentis ſubditum ligat, vbicunque delinquat, indu-
cunt. ff. de bo. aucto. iu. po. l. cum vnus. §. pe. potius facit
contra, ſed bene facit. ſ. de foro compe. Romana. §. con
trahentes. vide, quod ibi dixi ſuper ver. decernere. ſi vero
iure diuino, vel cōmuni non fundatur prohibito ſtatu
ti, dicunt non ligari ſubditum id agentem extra territo
rium, per l. fi. ff. de iuriſ. omn. iud. quaſi iudex non poſſit
talia extendere extra territorium, vt ſi prohibeat carnes
quarta feria comedi, vel ſimilia, primum membrum
hic deſtruitur, cum loquamur de furto diuina, & hu-
mana. l. prohibito, vt patet. Exodi. xx. xxiiij. quæſtio. v. pę-
na leg. ſ. de fur. ff. & C. de fur. [*commiſerint*] non dicit in
diœce. ſua. & ſic reprobat Innocen. & Abb. qui ſic diſtin
guebat, de ſenten. excommuni. a nobis, j. aut dicit excō
munico, qui furtum fecerit in diœce. mea, aut ſimplici
ter. primo caſu non ligatur ſubditus extra diœceſim fur
tum faciens, ſecundo caſu ſic, approbatur autem hoc
dictum Hoſt. vt etiam ibi dixi [*ſententia*] Archid. recitat
hic dictum Tancre. dicentis, ꝙ quamuis excommuni-
catio ſententia appellatur, vt hic. & ſ. de ſenten. excom.
4 per totum. & xviij. diſtin. c. vlt. impropriè † tamen dicitē
ſententia, quia potius punit, quā ſententia impera. cau-
ſæ finem imponat, ſic etiam abſolutio ab excōmunica-
5 tione ſententia appellatur. xj. q. iij. §. ij. & ꝙ † excommu
nicatio ſit pœna habetur. xi. q. iij. nemo epiſcoporū. 24.
qu. iij. corripiantur. [*diœceſi.*] Idem ſi intra diœce. in loco
exempto, vt nuper diſputatum fuit per adoptiuū meū
dominū Ioan. cald. per hanc decr. & per decre. cum epi
ſcopus. j. de offi. ordi. induxit etiam. xviij. q. ij. luminoſo.
& ſ. de ſta. reg. capitulo vno in fi. & clemen. de priuile.
archiepiſcopo. per quæ patet, ꝙ exceptis quibuſdam ca
ſibus nullam iuriſdi. vel poteſtatem habent epiſcopi in
locis exemptis, & ipſæ decreta. in locis illis non ligant,
induxit & etiam, quod notaui in cle. de foro comp. quā
6 uis. in gl. quia nomine, quia † ibi æquiparantur locus ex
emptus & locus extra diœce. dominus meus diſputaue
rat hanc quæſtionem, & dixerat, ſubditum epiſcopi de-
linquentem in loco exempto ligari ipſius ſtatuto, ſecus
ſi perſona etiam eſſet exempta & locus exemptus ſm
eum, primum dictum non placet per iura prædicta. Ta
men ſcias, ꝙ in caſu prædicto & in eo, quem ponit tex-
tus, licet ſtatutum non liget ſubditū extra diœceſim, vel
in loco exempto delinquentem, ſi tamē ex foro domi-
cilij ille conueniatur coram epiſcopo, poterit illum pu-
nire. C. vbi de cri. agi opor. l. j. & notatur. ſ. de foro compe
ten. c. fi. Caſum conuerſum, ſ. quādo exemptus deliquit
in loco non exempto, ſcripſi. j. de priuile. c. j. ſuper verſi.
in loco exempto noſcuntur. ratio ſm Io. mo. quia gene
ralis clauſula non refertur ad illa, quæ ſpecialiter expreſ
ſa induxerent errorem, vel eſſent contra ius, remittit ad
nota. j. de regu. iur. in generali. Item ſi in loco, vbi deli-
quit, eſſet etiam illud ſtatutū, abſurdum eſſet, ꝙ pro eo-
dem delicto duabus excōmunicationibus per diuerſos
7 ordinarios † ligaretur. Et circa hoc vltimum remittit
Archi. ad no. xvj. q. j. c. j. alleg. Ioan. mo. ff. nau. ca. ſta. l. li-
cet. §. fin. Et licet pro delicto quis poſſit conueniri corā
iudice domicilii, vt ſ. dixi, principale tamen forum eſt
iudicis, ſub quo deliqt. C. vbi de cri. agi opor. l. j. & auth.
ibi ſignata. & ff. de pœnis l. capitalium §. furioſos. Et per
prædicta reſpondet ad decre. cum ſit ratio, in fi. de app.
& ad decre. apoſtolicæ. de cleri. excommuni. Nam hic
generalis erat ſentētia, ibi ſpecialis in certos [*territorium*]
an inferiores epiſcopo dicātur habere territorium, ſcri-
pſi de foro competen. cum contingat. cum ſuis remiſ-
ſionibus [*dicenti*] i. iudici & ordinario, vt patet. ff. ſi quis
ius dicenti. per totum. Et per hoc videtur, iudicem nō
poſſe citare extra territorium, de quo ſatis dicam de fo-
ro cōpe. romana. §. contrahentes [*impune*] nec per hoc
remanebit delictum impunitū, de quo punietur per il-
lum, in cuius diœceſi deliquit. iij. q. vj. c. j. de rapto. c. j. licē
conueniri poterit coram iudice domicilij, vt prædixi.
¶ Glo. tertia reſpondit per quæſtionem & ſoluit, & huic
literæ reſpondet dupliciter. ¶ Gl. [*contra*] ibi ſignat con-
trarium, tripliciter ſoluit, prima approbat, & remittit.
¶ In gl. tertia, ibi [*iubemus in fine*] ibi. quid enim peccauit
antiquitas, quæ huius legis inicia priſtinam ſecuta eſt
obſeruationem. ¶ In glo. contrarium [*ibi, ſi mulier*] vide
de ſpon. veni ns. ſ. vlti. glo. ¶ In prima glo. ibi, quod ibi
no. & quod ſ. dicam ſuper verbo, furtum. & in fi. ſecun-
da ibi, ſtatuto. & prima pars ponit dictum, cui determi-
nationem ſubdit ibi, dumtamen. ſecunda ſoluit dubiū
& rationem ſubijcit, ibi cum extra. ¶ In gl. tertia ibi [*id*
in aliis] idem Arch. dicens ſententijs quibuſcunque, cū
indiſtinctè loquatur, ad hoc. 31. q. ſ. c. vlt. & ibi [*iubemus*]
in fi. volumus obligari, & loquitur de domino. & C. de
tabula. l generali. li. 10. Io. mo. dicit lex illa conſenſum
non ignorantiam, ſciebat ſeruum cartas publicas ſcri-
bere. ¶ In glo. qui dicuntur, in fi. quod Archi. hic de hoc
tractat, ibi vide. ¶ In glo. quæ eſt ibi [*apoſtolica*] Archid.
no. 38.

no 38.diſt.in prin.22.q.ii.§.vlt.ſ.qui ma.accu. poſſ.cum
tua.¶In gl.[*no.epiſcopum*] in fi. adde quod dixi.ſ.de offi.
archipre.c.vlt.in fi.& quod dicam.j de app.ca.vlti.ſuper
vlti glo.¶In gl.contra.in fi. & ibi ponam harum diffe-
rentias ſuper gl.quia tractus.¶In glo.φ eſt.ibi [*decalogo*]
Exodi.xx.deutero.v.¶In glo.vlt.in fi. & ſic non obſt.qđ
dicitur,per duas negationes affirmari.ff. de verbo.ſigni.
duobus.quia illud,cũ referuntur ad idem coniunctum
ſecus ſi diuiſim,vt hic & ff.de iureiu.ſi duo p̃roni.§.Mar
cellus in fi.ſm Ioan. Mo ad idem.ſ.de iureiu. & ſi Chri-
ſtus.in princi. vel ſit dictio compoſita.ſ. non pareatur.j.
inobediatur.

De reſcriptis. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus duabus excommunicationibus ſi impetret ſuper vna,an propter aliam repellatur.*
2 *Reſcriptum an valeat,quando excommunicatus cum excommunicato impettat de conſecutiuis iudicij puta receptionem teſtium, & ſimilia.*
3 *Excommunicatus an poſſit impetrare ſub interdicto vti poſſidetis & ſuper iniuria prohibenda.*
4 *Reſcriptum impetratum per ſeruum an valeat.*
5 *Excommunicatio ſequens ſicut non vitiat votum eligentis, ita nec vitiat reſcriptum.*
6 *Excommunicatus ſi ſuo nomine non poteſt impetrare, ergo nec alieno.*
7 *Malitia hominum excreſcẽte illud.quod olim requirebat exceptionem,hodie ipſo iure irritum eſt.*
8 *Excommunicatus non eſt hæreticus vere,ſed interpretatiue.*
9 *Excommunicatus an poſſit impetrare ſuper nullitate ſententia.*

C A P. P R M V M.

Pſo iure. Breue eſt, & ponit
dictum a quo duos
caſus excipit.Scias, φ Guillelmus in
ſpeculato.de reſcri.preſentati.§.rõne
formæ.verſi.ſed quid ſi contra procu
rat.dicebat hanc decreta. fuiſſe in 4.
φ eſt falſum, vt patet in ſupradictio-
ne.& ipſe idem in §.ibi ſequẽ. prope finem.dicit,ipſam
fuiſſe Gregorii [*reſcriptum*] Archi.not.hic quid ſit reſcri-
ptum ſm Hoſt.quod decido, & vide per ipſum in ſum-
ma eo.ti.§.j.de impetrato ab excõmunicato no.de præ
ben.dilectus ij. in gl ii.& vide quod ſuper ea dixi, excõi-
cato publice,ſecus in occulto ſm Archid. qui in hoc ſe
quitur Hoſt.alleg de publico,quod legitur & no.ſ.de ex
cep.exceptionem.in fi.de re iudi.ad probandam.de oc-
culto inducit.ſ.de ſenten.excommu ſignificauit.8.q.4.
nonne.xxiiij.q.j.audiuimus.ff.ad Maced.l.iij.C.de teſtu.l.
j.ff.de offi.præto.Barbarius.& quod not.Inno.de ſenten.
excõmu.ſi vero.ad fi.& ſ.eo.certum.poſt princ.ſed illud
non facit.Io.mo.contra.φ credo,vt dixi de procura ca.
fi.ſuper j.glo.pro hoc dicto facit, φ litera indiſtincte lo-
quitur.3 diſt omnino.& 31.q.j.c.vlti.in prin.& ſ.de cõ
iu.lepro.quandoque.in fi.Eſt tamen caſus, quo valet re
ſcriptum impetratũ ab excõmunicato occulte per epi
ſcopum ſuſpicantẽm, φ vellet contra eũ impetrare, φ
poſtea id ignorans fecit, vt in quæſtione dominica. lix.
quam etiã vide in Spe.de reſcri.præ.§.ratione impetran
tis.in fi. [*Excommunicationis*] propriæ non alienæ, & idẽ
dicit de appel.& vide,quod ſcripſi poſt Vin. de illo reo,
qui impeditur procurato.dare,vel de illo,qui impeditur
ire pro abſolutione ad curiam.ſ.de iud.intelleximus.ſu
1 per ver per alium. Quid ſi † excommunicatus duabus
excommunicationibus impetrat ſuper vna,an propter
aliam repellatur? Videtur φ ſic per ea,quæ no.Innocen.
de ſen.excõmu.ſacro.vt ibi ſcripſi ſuper verſi.impendat
contrarium credo,nec obſtat decre.eo.tit.officij,quam
alle.Inno.per id quod ibi no.in vltima gl. Sed nunquid
valebit reſcriptum ſuper recuperanda poſſeſſione tedia
li ab excõmunicato impetratum.vide in Spec. de con-
tuma.§.fi.verſi.ſed pone reus nam ſi excõicatio repelle
ret illum a petendo.quod tenet Hoſt.de verb.ſigni.dile-
cto.vt ibi ſcripſi poſt priu.fortius ergo dicetur reſcriptũ
2 non valere.An † autem valeat reſcriptum, quando ex-
cõicatus cum excõicato impetrat de conſecutiuis iudi
cii.puta receptionẽ teſtiũ,& ſimilia.vide ſuper ca. dolo.
de reg.iur.in quæſtione appellationis propriæ, vt dixi.&
tunc valet,etiam ſi ſit originalis actio,quod dic,vt plene
ſcripſi de excep.ſignificauerunt.ſuper gl. pe. reprobatur
autem hoc dictum Goffre.qui ſua q.22. loquens etiam
de reo originali dixit, φ licet appellare poſſet non ante
abſolutionem poterat appellationem proſequi. vel ſup
illa impetrare reſcriptum.ne conceſſum ad defenſionẽ
trahatur ad impugnationẽ,de exce.cum inter. in fi. ſed
veritas eſt,quòd impetratio talis defenſio eſt non impu
gnatio.Ob hoc addunt quidam alium caſum, quando
excõicatus etiam non appellans impetrat ad ſui defen-
ſionem,puta quia ſi auditur excipiens contra actorẽ,
ſiue exceptio reſpiciat factum,vt pactum de non peten
do,ſiue ius,vt actoris excõicatio.Si vadit ad Papã, & ſua
per hoc reſcriptum impetret, valet reſcriptum , licet de
ſua excõicatione non fecerit mentionem. facit , quod
not.Hoſti.in ſum §. quando & qualiter. ver. tamẽ.ſatis
procedere poſſet hoc dictum,quando ad id ipſum iudi
cem.qui grauat.impetrat,vt non grauet , quia ille ſit or-
dinarius,ſiue delegatus,non recepit iuriſdictionem per
iſtud reſcriptum.nam illam prius habebat, nec formã :
quia ad illam,quam nũc mouetur,prius tenebatur, ſed
ſi ob hoc impetraret alium iudicem.vel nouam formã
puto opinionem falſam,per quam ſequeretur,φ ſpolia
3 tus ſaltem a iudice poſſet impetrare.† Item φ poſſet ex-
a cõicatus impetrare ſub interdicto vti [a] poſſidetis, & ſu-
per iniuria prohibenda,vel φ de carcere relaxaretur , &
his ſimilia.& ſic multos caſus haberemus vltra iſtos hic
expreſſos. Obtineat ergo abſolutionẽ, vel exprimat ex-
b communicationẽ,vel in primo caſu appellet [b]:& tunc
licitè impetrat ut hic,& vide, quod hic dicam ſuper gl.
pe.[*Impetratum*] no.hic Arch quod no.Cõpo.ſ.ca.non-
nulli.& Guil.de reſcr.§.ratione formæ.verſi.ſed pone tu
es.ſ.φ ſi tu es excõicatus propter cauſam meam, & im-
petras contra alium , ego non poſſum te per exceptio-
nẽ repellere.ff.de exce.l.3.& ſic dicunt tenuiſſe. Not.etiã
hic Archid.reum excommunicatum non admitti ad
conuenientiam iudicum.alleg.24 quæſt.j. pudenda.pri
mo reſponſo.de electio.quod ſicut.§.ſuper eo,& quia ſa
tis eſt ſibi,φ coram iudice ab actore ſi impetrando ſibi le
gitima defenſio reſeruatur,probat hoc dictum, quia cõ
uentio iudicum eſt impetratio. nã actor ponit vnum ,
reus alium: curia dat tertium,vbi quod reus excõicatus
dat vnum noĩe ſuo,illum dicitur impetrare, quod non
poteſt niſi in caſibus hic exceptis ¶ Prima gl. ponit, qđ
reprobat.¶Secunda gl.ſoluit quæſtionẽ.& ſolutionem
tribus rationibus probat.¶Gl.tertia quærit & ſoluit di-
ſtinguendo.Item quærit de ratione: & ponit duplicem,
quam improbat & quadruplicem,quã approbat.¶Gl.
quid ſi,quærit,ponit opinio.cuius tenet contrarium. &
reſpondet allegatis in contrarium.¶In gl.ii.ibi [*l.vlt.*] vi
de in c.ſtatim allega.ſuper vlti.glo.¶In gl quid ſi.ibi, [*l.
j.*] ſeruus ſupplicat vel impetrat ad vindicandam necẽ
4 domini.& l.ſe.dicit † reſcriptum impetratũ per ſeruum
valere.& ibi [*poſſumus.*§.j.] vide in ca. cũ oporteat. ſuper
gl.penul.& ibi [*ſi pars.*§ *ul.*] vide de teſta.officiũ.ſuper gl.
ij.& ibi.[§.*vlti.*] vide ſ.eo.tit.cum contingat.ſuper j.gl. &
ibi.[§.*vlt.*] incipit quolibet.vide de empt.& vend.ca.fi.in
j.gl.¶In j.gl.ibi [*opinionem*] Tan.quia Archi. dicit cõtra.
ſ.φ hic approbatur opi.Tan.audi verba Tan. nequid de
ſit curioſitati, ut dicit Hieronymus ad Euandrum. ij.q.
ſic enim dicit Tanc.in præ.§.indiſtincte credo. φ literæ
excõicato conceſſæ,niſi ex certa ſcientia domini Papæ
& pręs-

& præcipue ſuper excommunicatione nullius momē
ti ſunt, ſed quod hic dicitur intelligo, ꝙ poſt literarum
impetrationem excommunicatus fuit ab homine, vel
a canone, vel forte reus noluit excipere contra literas,
quia ſub iudicibus illis litigare volebat, & poteſt hanc
exceptionem omittere, ſi vult. ſ. de re iudi. inter mona-
ſterium. & ibi idem Vinc. & ibi. §. ſexta. & quod dixit In
noc. in c. dilectus. j. ſ. eo. titu. in addi. quam ibi ſcripſi ſup
vlt. gl. ¶ In gl. ij ibi [*repulit*] de illo, qui excipit hic reſcri-
ptum, & ſuccumbit, an reconueniat. vide in Spe. d re-
conuen. §. j in fi. & in veneria. q. 31. & ibi quod non, idē
Archi. & ibi verum. 30. q. in fi. diſputatum & terminatū
fuit hic contrarium per dominum Pamerium eo caſu,
quo exceptio non contingeret reſcriptū, vel iuriſdictio-
nem, vt quia excipitur de excōicatione lata poſt impe-
trationem, alle. de offi. deleg. cum olim. & cap. P. & G. &
ne de dolo portet commodum, de iudi. intelleximus.
Sed dominus meus in legibus. domin. Mar. diſputauit,
ꝙ ſi actor Ferrarien. Bononienſem conueniens Bono-
niæ, quia reconuenitur, deſiſtere vult, non procedat re-
conuentio. & l. cum Papi. C. de ſen. loquatur in actore,
qui proſequitur cauſam, & auct. qui ſemel. C. quomo-
do & quando, non cogit actorem præciſe proſequi, ſed
cautatiue, quia ſi non proſequitur. reo inſtanię procede
tur. ſed illud verum in cauſa cōuentionis ſm eum, Gui
lelmus contra in Spe. de reconuen. in fine, & Cy. ſuper
authen. & conſequenter. in x. q dicit contrarium etiam
in conueniente reum coram delegato propter ius iam
quæſitum reo. alle. ff. de bo. poſ. contra tab. l. ſi poſt mor-
tem. §. fi. facit ad idem. j. de elect. ab eo. & cle eod. tit. cō-
ſtitutionem. §. pe. in fi. ¶ In gl. [*nunquid*] ergo ibi locū ha
5 bet decret. pia. Sicut † enim ſequens excommunicatio
non vitiat votum eligentis, ſed ſola præcedens, de elect.
cum inter. R. ita nec vitiet reſcriptum. Io. mo. contra, &
ibi ſumit initium idem Arch. hic. Abba. decre. pia. alle.
l. ſeruus. ff. de bo. poſſ. verſi. ſeruus vt admittatur ad bono
rum poſſ. petendam, requiritur, ꝙ ipſius conditio ſit no
ta prætori. ¶ In gl. maiori ibi [*a nobis*] quod ibi ſcripſi ſu-
per. j. gl. & ſ. de hęre. ſi aduerſus. de exceptione iuris vel fa
uorabili an detur, hic proſequitur Archi. ¶ In glo. quid
ſi contrarium credo, idem Archidia. hic. & j. de accu. c.
ij. & ibi [*recedere*] vnde nec valeret reſcriptum impetra-
tum contra illum, qui remanet tunc aſtrictus ad obſe-
quium, & illud denegat, & vide quod dixi de ſent. excō.
inter alia. ſuper ver. ſolutæ, & ibi non valeret. Idem Ioā.
mo. & facit, quod no. Ioan. 81. diſt. dominus Maximilia
nus. & Ber. ſ. eo. tit. nonnulli. ſuper gl. pe. alle. Ioan. mod.
ad hanc partem, ꝙ illi non ſunt admittendi, quorum re
pelluntur auctores. de teſti. licet ex quadam. in fi. de hæ-
reti. fraternitatis. Et imputet ſibi dominus, qui talem eli
6 git. ff. de mino cum mandato. Item ſi † ſuo noīe excōi-
catus impetrare non poteſt, ergo nec alieno. j. de regu.
iur. quod alicui. ¶ Item de qua re inhibita eſt petitio &
impetratio. C. ſi ſepius ex ſcript. in integ. re. po. l. iij. cum
ergo a petēdo repellat, ergo ab impetrādo, & ponit hoc
pro indubitato, vbi dominus ſciuiſſet excōicationē pro
cu. per decreta. fi. ſ. de proc. ſed idem ſi ignoret ſm eum
per decre. ſtatim alleg. glo. dicit ergo non diſtinguendū
inter publicum & occultū: ſatis enim eſt, ꝙ detegi poſ-
ſit illum tunc excōicatum. Refert tamen quoſdam di-
ſtinguere inter procu. & nuncium iuxta diſtinctionem
tex. & gl. in l. cum mancipium. ff. de ædil. edict. pro opi-
7 nione ſua dicebat ipſe Io. ꝙ † excreſcente malitia homi
nū illud quod olim requirebat exceptionē, hodie ipſo
iure irritum eſt. ad contraria, quæ poſſent induci de. l. ſi
procur primo reſponſo. ff. de doli excep. vbi de dolo ꝓ-
cu, non excipitur contra dominum, reſpōdet, vt ibi not.
quod non loquitur de dolo cōmiſſo in negotiis quæ ꝓ-
curat, nec in facto eiuſdem perſonæ, ſed tertij. Item do-
lus vitium eſt ſolius doloſi: ſed excōicatio per iudicem
fertur proter crimen. concurrunt ergo crimen & factū
iudicis, & ſic plus afficit. l. vniuerſis. non loquitur in im-
petrante vitioſo. licet notam habeat ſeruitutis. Archid.
tenet contrarium dicens. B. bene dicere in eo, quod no.
in decr. conſului. de procur. valere impetrationem factā
a procura. excommunicato, ſi non fuit exceptum. ſed vi
de, quod ibi dixi ſuper prima glo. inducens etiam, quod
no. Inno. in decre. pia. in glo. quare in princi. & dixit in-
ſpiciendum concedentem eum pro quo ꝯceditur non
eum cui, allega. Sy. de con. di ij. & dixit in fine, quæ in cō
trarium allegantur procedant ante impetrationē. fate-
tur enim, quod ſi excipiatur, bene repelletur etiam in ca
ſibus hic expreſſis, cum decreta. iſta loquatur de impe-
trante ſuper excommunicatione, vel appellatione pro
prio nomine, abſurdum enim eſſet, excommunicatū
admitti ſuper his nomine alieno, ſed ſi admiſſus fuerit
nedum in his, ſed etiam in aliis caſibus valebit ſm eū,
ad decr. ij. de hære. §. ad hæc reſpondet, quod loquitur de
8 dignitate, vel eccle. data ad preces hæretici veri, ſed † ex-
c communicatus non eſt hæreticus [c] vere, ſed interpreta
tiue ſic intelligitur ca. quod autem. 4. q. j. Inter iſtos autē
eſt differentia quo ad iniectionē manuū, vt no. de ſent.
contingit, vel intelligitur ille. §. ad hæc, quando ſcienter
facta eſt collatio ad inſtantiam hæretici. hoc innuit ver
bum ad preces. tractat etiam hic Archi. id, quod ſcripſi
poſt Compo. in decre. nonnulli. ſ. eod. ſuper gl. pen. cir-
ca medium. ſ. ꝙ non admittit curia exceptionem excō
municationis contra impetrantem probandam extra
curiam per teſtes ¶ Dicit etiam hic Archi. non admitti
generalem procuratorem excommunicati ad impetra
tionem faciendam in caſibus hic expreſſis ex generali
mandato ad impetrandū, ſed requiritur ſpeciale ad hos
actus. quod intelligit niſi in illo generali exprimeretur,
quod omnia poſſet procu. quæ conſtituens in ſui perſo
na poterat, vel tenebatur facere, alleg. ſ. de dil. c. fi. facit.
j. de procu. qui ad agendum remitti ad no. per Vin. de
procura. c. fi. ¶ In glo. pen. ibi [*ſignificauerunt*] no. ibi Ho-
ſtien. vt ibi ſcripſi ſuper verſi. defenſio. & de re iu. ꝙ ad cō
9 ſultationem. ſuper glo. fi. ꝙ † excōicatus poteſt impetra
d re [d] ſuper nullitate ſententiæ, quia cum omnis defenſio
concedatur, nulla excipitur. & quia ſi hoc ſibi per appel
lationem conceditur, cum ſententia eſt iniqua, fortius
concedi debet, quando eſt nulla, contrarium credo per
hanc decre. vt ibi ſcripſi.

ADDITIONES.

a ¶ Interdicto. Et an agat interdicto, vnde vi. vj gl. & do. in c. ex inſinua-
tione. de procu. & ꝙ interdicto recuperandæ poſ. agere non poſſit, te
net Ioan. de Imo. & Phili. in ca. bonæ memoriæ. de appel. & in ca. qua
fronte. 3. q. & in c. dilectus. de reſcri. & in c. ex inſinuatione. de procu.
& in c. ad noſtram. de iureiurand.
b ¶ Appellet. vide Sicul. in c. ſignificauerunt. de excep. & quod tenet Phi
li in c. bonæ ver. 2. de appel.
c ¶ Excommunicatus. excommunicatus hæreticus appellatur. 4. q. j. quod
autem. Card. in clem. ij. §. cæterum. de elect.
d ¶ Impetrare. vide oppoſitum in c. j. de reſcrip. contra Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum ſuper quadam ſumma pecuniæ ad quinque libras, & ad mille agere poterit ſecundum ſtilum curiæ.*
2 *Scribitur aliter contra vniuerſitates, & aliter contra ſingulares de ſtilo curiæ.*
3 *Vniuerſitates quando aliter quam per interdictū coerceri poſſint.*
4 *Reſcriptum an detur contra non nominatum.*

CAP. II.

CVm in multis. [*Infinitas*] i. in-
certitudo gene
ralis. vel multitudo de infinito, ſcripſi. ſ. eo.
lib. in proœ. ver. nec ſine cauſa [*clauſulam.*]
vide, quod dixi de ſepul. certificari. ſuper eo. verbo [*qui-
dam alii*] comprehendit fœminas. ſ. eod. ſignificauit. vbi
Vinc. no. contrarium, & vide in Spe. de reſcri. præſenta.
§. fi. poſt prin. ver. ſed quæritur, & quod ibi dixi. Et nota,
ꝙ clauſula circa res hic nō reſtringitur, licet Ber. hic no
tauit contrarium per quandam extrauag. quæ incipie-
bat Romanus, ſed illam non habemus. & merito, boni
enim ꝑtoris eſt lites dirimere. ff. ſi cer. pet. l. quidā. ſuper
centum

centum ergo actionibus poterit agere impetrans.ff. de
li.ca.l.i pariter.de quibus cauſis ad eundem iudicatur.l.i.
1 & ij vnde impetrans † reſcriptum ſuper quadam ſum-
ma pecuniæ ad quinque libras & ad mille agere poterit
ſm ſtilum curiæ, qui conſiderandus eſt.s̄.de cri.fal. quā
graui.ſm Hoſt.& Archi.ſecundum quos reus petere po
terit, vt declaret actor habens clauſulam in rebus ſuper
quibus rebus agere velit, de quo remittit Hoſti. ad ſum.
eo.tit.§.ꝙ continet ius commune, ver. non ſolum tres
vel quatuor, pares vel minores expreſſis.s̄.eo.ſedes,& cū
hic ſit alternatiua offerentis,& in fauorem illius, cui of
fertur.quod maius eſt, facere poterit ſm Io.mon. alleg.
ff.de leg.j.plane.j.§.pen. ſed ſi eſſet promittentis, veniret
minimum.ff.de ver.obli.inter ſtipulantem.§ ſi ſcienter
& contra de reg.iur.in alternatiuis [*In iudicium*] per hoc
dixit Innocen.& Abba.quod in cauſa Inquiſitionis ſiue
de crimine, ſiue de iure inquiratur, plures quā quatuor
citari poſſunt, quia non proprie trahuntur in iudicium
ſed procedit iudex ex officio. Compo.ad hoc alle.inten
tionem mandatorum [*primo*] ſi fiant ergo plures, puta
tres citationes de eadem perſona, ſatis eſt expreſſionem
hanc factam eſſe in prima ſecundum Inno.Hoſt.Fran.
& Compo.[*Exprimat*] ſecunda pars fecit, quod debuit,
quia bene expreſſit iudici, ſed iudex non expreſſit in ci-
tatorio, dicit Fran. non præiudicabit parti, alleg.s̄. de ap
pel.ex inſinuatione.ij.quæſt.vi.anteriorum.& l.biduum
vide no.& dicam de ele.e fi. in gl.dicebamus.Dicit etiā
quod ſi non expreſſerit, cum debuit, ſed incontinenti
poſt excuſatur, ſi ius aduerſarij per id non eſt factum de
terius.ff.ſi quis cau.& ſi poſt tres, alle.s̄.de elect.offici.cū
concor.forſitan hoc dicit, quia poſſet ſine fraude fieri,
puta, quia in alterius locum ſuccedit, qui iuſtam habet
ignorantiæ cauſam ff.de reg.iur.qui in alterius.ſufficit ta
men ad vniformitatem huius iuris, quod & fraudulen
ter fieri poſſit, inſti.de auctor.tut.§.neque, ſecundum Ho
ſtien.¶ Prima gl.ſummat.¶ Secunda gl.ponit.vij.exem
pla quibus vitatur infinitas, in fine ponit cauſam & re-
mittit.¶ Glo.quid de.quærit,& ſoluit.¶ Glo olim, quæ-
rit & ſoluit,& ſubdit duo, quæ poſſunt recitari per quæ
ſtiones.¶ Gloſſ. ſimilem illorum.recitatis per quæſtio-
nes, ponit opi.¶ In tertia Hoſtien.iij.quæ.quarū appro-
bat.ſecundo ſubdit dictum, cuius ponit opinionem cō-
trariam, quam reprobat, tertio quærit & ſoluit; quarto
quærit, arguit pro, ſoluit contrarium.¶ Vltima glo.no.
ad brocar.& remittit, ſecundo no.ad quæſtionem.¶ In
ſecunda gloſſ.ibi [*l.i.in fi.*] vide in præ.ca. cum cauſam.
ſuper glo.pen. & ibi, reſtringitur ad ſpacium centū an-
norum & ibi, ſi quis x.vide de reſti.licet iij ſuper gloſſ.ij.
¶ In glo.& cognomina ibi [*caterum*] vide s̄.c.ſignifican
te.in j.gl.¶ In glo prima in fine,& ſunt duo dicta, quo-
rum primo cauſam præmittit.ſecundo ſubmittit, ſecū
dum ibi quorum.¶ In gl.ſecunda ibi [*ſignificaret*] & ca.
licet.iii.quæ de reprobatione teſtium loquitur ſecundū
Hoſtien.& Ioan.Mon.idem ſecundum eos in compu-
tatione graduum de conſang.& affini.tua. idem ſecun-
dum Hoſtiē.& Archid. in caſu.xi.quæſtio.iij.quoniam
multos.ipſe Hoſtien.addebat etiam caſus alios circa fi-
deiuſſionem.s̄.de fideiuſſ.capit.j. & vlt.circa iuramenti
delationem, quod ad certam quantitatem reſtringitur.
ff.de in li.iuran.l.videamus.§.iurare.Item circa impetra
tionem iudicum & reſcriptorum.s̄.eod.ad hæc.cap.fi.
de dolo & contu.ex literis.circa ordinandorum multi-
tudinem.de æta.& quali.cum ſit.Item circa litium mo
tionem.s̄.de do.& contu.finem.C.de iudi.l.apertiſſimi.
& l.properandum.ff.de arbi.non diſtinguemus.§. quæſi
tum.Item in caſu huius ca. & ibi ſi quis.x.ad idem ff.vt
lega.& no.cauen.l.j.§.cui & ibi.§.vlt.ibi allega.in l.ſi fi-
nita, medietate ſequenti.¶ Dynus ſoluit hoc brocar.A-
zo in ſuis brocar.in vlt.charta.Cyn.in l.vna.C. de ſent.
quæ pro eo quod intereſt.in ſolutione. Iac. de Belui.
in l. videamus. §. iurare.ff. de in litem iurand.& in vſu
feu.in ſolutionibus contrariorum, in princi.¶ In glo.iij.

in fine, vel ad prouidentiam illorum, contra quos literæ
impetrantur ſecundum Hoſtiē.ſm quem concor. s̄.de
offi.dele.ſuper quæſtionum.§.verum.vel j cum magna
diligentia ſm Per.& Archid.¶ In glo iiij ibi [*expreſſos*]
ſint vnus vel plures ¶ In gl.v.ibi [*vniuerſitatem*] expreſſa
tamen ſingulari perſona vniuerſitas vel collegiū con-
ueniri non poterit per hanc clauſulam ſecundū Hoſti.
& ad hoc.s̄.eod.ſedes.idem Archi.& Ioan.Mon.qui re-
mittit de regu.iur.in generali. Rationem inducebat Ho
2 ſtien.ꝙ † de ſtilo curiæ aliter ſcribitur contra vniuerſita
tes & contra ſigulares.nam primo caſu poni ſolet clau
ſula, prouiſo ꝙ contra vniuerſitatem ſine ſpeciali man
dato noſtro nullam excommunicationis, vel interdicti
ſententiam, quod hodie de excommunicatione etiam
ordinarijs prohibet, contra.de ſenten.excōmu.romana
ad fi.de interdicto etiam dic. vt in extrauagan. Boniſa-
cij.prouide.idem dicit Hoſtien.quod facit curia, quan-
do ſcribit contra nobilem baronem. Audiui a domino
3 Stephano quondam Bononienſi epiſcopo, ꝙ † quia ali
ter, quam per interdictū vniuerſitates quandoque coer
ceri poſſunt in reſcriptis contra eos, non ponitur hodie
illa clauſula de non interdicendo. Et in fi.ſm quē idem
ſi dicatur, cites oēs illos, quos talis tibi nominauerit. Sed
ſi in literis dicatur, cites omnes illos, qui tali contradixe
rint, vel qui eum moleſtant ſuper re tali, quidam dicūt
ſecus: ſed Inno.dicit ſe non videre, quare contradicant.
Ego puto, quod ſi in reſcripto dicatur, cita Petrum &
alios, procedat, quod dixit Inno. ſed quando dicit, cites
omnes illos, quos &c.non puto locum eſſe huic decret.
quæ nō loquitur in clauſula vniuerſali omnes, ſed in li-
mitata vel indiffinita, ad materiā vide, quod dixi de ex-
cep.dilecti.in glo.ij.& vide in Specu.de cita.§ ſequitur.
in vlt.col. Vnde dixit hic Franc.hanc decr.ſolum loqui,
quando clauſula ſequitur perſonam expreſſam vnam
vel plures.ſecus autem vbi nullæ, alias nulli perſonæ ap
plicatur ſecundum eum, tenet ergo, ꝙ per illas formas
Item per formam, quicquid poſt iter arreptum, & per
illam, ea quæ de bonis.& per illam, nonnulli iniquitatis
filij, plures quam quatuor conueniri poſſint,& per hæc
& ea, quæ ſtatim ſubdam, ſoluitur, quod notauerat Ioā.
4 in decre.ſedes, ſcilicet † an reſcriptum detur contra nō
a nominatum, quia quandoque datur, vt in formis prædi
ctis, nō tamen datur in terminis, quos ponebat, ſcilicet
cōqueror de quodam, vel de illo, qui detinet rem meā,
vel eccleſiam meam, inducebat pro & contra iura, quæ
alleg.eo.tit.ad hæc.in prima gl.vltra quæ ad affirmatiuā
alleg.de ordi.cog.cum dilectus.in princ.de appe.ſignifi-
cantibus.ubi impetratum fuit ſuper quadā terra, & va-
luit reſcriptum, dūmodo fiat ſpecificatio in libello, ad
idem.s̄.eod.paſtoralis.in fi.in contrarium, quia æquipa
ratur libello, de dilatio.præterea.ea quæ debet continere
perſonam & rem certam.iij.quæſt.ij.offeratur. Solue-
bat, reſcriptum non vitiari propter generalitatem rerū,
vel perſonarum nō factam in fraudem, dummodo in
libello ſpecificentur. In reuocatoriis autem dicit ſpecifi
cationem neceſſariam, de do.& contuma.c.ij.de confir
ma.vti.vel inutili.bonæ.¶ In gl.& ideo.in fine,& ſic no-
ta quatuor tempora circa hanc clauſulam ſecundum
Franci.primum ante decre.ſedes.ſecundum poſt illam
& ante iſtam, tertium poſt iſtam & ante ſtilum contra
rium, quartum hodie per ſtilum & vſum curiæ.¶ In gl.
quid de.ibi Hoſt.& Ioan.Mo.& in fine,& ſit ratio, quia
cito poteſt ad eos haberi recurſus, & quia largius cōtra
epiſcopos interpretamur ipſorum reſcripta.s̄. de conſe.
cum dilectus. Abb.contra,& pro eo Archi. de con.di.j.
baſilicas.& Guil.in Spe.de cita.§.j.verſic.quid ſi in literis
legati.& hoc placet hic Archidia.per rationes ibi nota-
tas per Guil.& quia ſecundum eum ſequeretur, ꝙ hæc
clauſula in literis aliorum poni non poſſet.hoc vltimū
non intelligo: tamen multum facit pro hac opinione,
ſi dicis, quod illud, que, frequenter ſit interpoſitio. facit
ad hanc partem.s̄.de pœnit.& remiſſ.cum ex eo.in fin.

& de

& de re iud. in cauſis. ſatis æquè dici poſſet, ꝙ aut præiu-
dicatur ſolum danti reſcriptum, aut alteri, vt primo ca-
ſu ſit vera prima opinio, ſecundo ſecunda, & ſecũdum
hoc ſit ibi gl. in literis epiſcoporum, opinio contraria
in literis legatorum. ¶ In gl. ibi [*arbitraria*] Pe. & Arc. dãt
ſimilia de ætate poſtulantis. ff. de poſtula. l. i. de numero
viij. referendariorum in auth. de reſe. in prin. & ibi ſecũ
dum. B. & Compo. dicit hoc æquius & verius, licet aliq
contra, & in fi. idem Innocen. & Ioã. Mo. & Hoſtien. po
nit exẽplum. quando epiſcopus ſuper limitatione con-
uenitur, vt vnus de quatuor, quam cauſam ſine capella
no ſuo tractare non poteſt. ¶ in gloſſ. [*ſcilicet illorum*] ibi
Innocen. & Compo. reddunt rationem, quia citatoriũ
primi citati multis poteſt eſſe occultum, & ibi ſatis cre-
do, idem Archid. & Hoſtien. fatetur hoc eſſe de mente,
vnde ſufficere debet. conſuluit tamen, quia facile cõtra
impetrantes interpretantur, quod mens & verba ſeruẽ-
tur. pro gloſſ. facit, ꝙ præſumitur pro ſcriptura tabellio-
nis. ȷ̄ de præſcrip. ad audientiam. Item facit. ff. de excuſa.
tuto. ſcire. §. ſcire. cum ſequentibus, ibi & de expreſſis tra
ctabat Compo. an expreſſo in reſcripto citatorio ꝯpe-
tat exceptio, ꝙ conueniendi per clauſulam non fuerũt
expreſſi. & ſi ille dicat, nolle ſe alios conuenire, dicitur,
ꝙ nõ competat, ſatis eſt enim, quod ſibi præcluſa eſt via
ad alios conueniendos, & perdidit vires clauſulæ, dice-
bat ipſe contrarium per extrauag. Alexan. quia per illã,
quæ volebat, nomina exprimi, & ſi vnum tantũ ꝯue-
nire volebat, ſed illam decre. non habemus, & vide Spe.
de citatione. §. j. verſic. item quod per clauſulam. Quare
videtur, ꝙ ſi etiam per clauſulam vnum conueniat, &
aliorum nomina non exprimat, ex quo dicit ſe plures
conuenire nolle, teneatur citatus comparere & reſpon
dere. Tamen, prout dicit Compoſt. caute feciſſet iudex
non citando, niſi vel fieret expreſſio, vel renunciaret cõ
uentioni aliorum, & hoc in citatorio exprimere debuiſ
ſet. Item prout dicebat Hoſtien. expreſſio talis petenda
eſt per iudicem, ad quem plus, quam ad partem ſpectet
omnem adhibere cautelam. ff. de iudi. ſi prætor. vnde ſi
ſubdelegat, faciat prius exprimi noĩa, & illa inſinuet
ſubdelegato, nec prius ſubdeleget, vel alias procedat, ꝗ̃
fiat expreſſio, vel renunciatio. Et ibi [*generali.*] quæ eſt
tertia. & ibi [*ſecundum Ber.*] idem Ioan. mona. & Archi.
& in fi. vide alias quæſtiones circa hoc in Spec. de cita.
§. i. ver. item ꝙ per clauſulam, & in duobus ſequẽtibus.
¶ In glo. & cognomina. in fi. dicit Franci. in odium re-
ſcriptorum, ꝙ circumlocutiones etiam certas ſine no-
minibus non ſufficeret exprimere. ¶ In vlti. gloſſ. ibi
[*reprobari*] & eſt hoc in odium impetrantium, qui de-
buerunt deliberaſſe, & eſſe inſtructi prius. allega. iij. q. iij.
ſpacium. C. de tempo. in integ. reſti. l. petendæ. ff. de doli
excep. l. purè. §. fina. ff. de calum. l. annus. Et ibi [*ſpecifica-
uit*] ſupple ſine proteſtatione. Et ibi [*non poterit*] hoc ve-
rum, niſi errore probabili deceptus fuiſſet ſecũdum Ar
chi. qui ſatis de hoc no. ȷ̄. eo. gratia. ut ibi dicam. dicebat
hic Hoſtien. ꝙ acceptans non variat, ſi acceptatum cõ-
ſequi non potuit. ȷ̄. de conceſſ. præben. quia cunctis. §. pe
nul. ſed ſi conſequi non potuit, vt quia alius habẽs prio-
res litteras illud acceptauerat, vel acceptauit non vac. ĩs;
quia talis acceptatio non tenuit. variare potuit, & aliud
acceptare, alle. ff. de op. leg. l. ij. & quia cum effectu ſumẽ
da ſunt verba, de cleri. non reſi. relatum. Caueat tamen
ſibi talis, quòd per ſententiam ſuccumbat & ſine collu
ſione. nam ſi colluderet, non prodeſſet, ſed obeſſet. ȷ̄. de
collu. c. ij. & ſi compromitteret, vel alias componeret,
imputaretur ſibi, nec poſſet aliud acceptare. ſ̄. eo. ad au-
dientiam. ff. de euic. ſi dictum. §. ſi compromiſſero. Ego
credo, ꝙ etiam ſine ſententia, potiſſime ſi proteſtationẽ
fecit, vt eſt moris. Si videns errorem & beneficium alij
debitum, illud omittit, & aliud acceptat, valet accepta-
tio. facit, quod no. Compoſt. ſ̄. eo. capitulum. circa fi. ver
ſi. ſed quid ſi non valeat, & vltra medium. verſi. item q̃d
ſit collatio. & quod ſcripſi de offi. dele. in literis. nam &
in caſibus commendatur, qui ſententiam nõ expectat,
de præbendis, ſi beneficia. facit. ſ̄. de elec. ca. pen. non ob
ſtat, ꝙ de euic. nõ agitur, niſi poſt ſententiam. C. de euic.
l. iij. quia illa actio competit contra actorem, a quo em-
ptor cauſam habuit, hic non. Item ibi denunciare tene
tur, ꝙ defendat, alias nec ſufficeret ſententia. ſ̄. de empt.
& ven. c. fi. Iſte vero, cum quo nũc litigat, nil denuncia-
re tenebatur, ſed oportebit eum nũc fidem facere, quod
beneficium illud ſibi non debebatur, ad quod onus vi-
tandum expediens fuiſſet ſententia, quæ tamen nec iu-
uaret, ſi ipſius contrarium probaret, nam hæc contra
venditorem ſufficit emptori ſententia, quæ per iniuriã
vel imprudentiam lata eſt, vt in prædicta decre. vl. cum
concordantijs.

ADDITIO.

a ¶ Nominatum. Adde Bar. in l. j. §. fi. in j. q. ff. a qui. appel. non licet, & in
l. j. verſi. ſi vero quæritur. ff. de conſu. princi.

SVMMARIVM.

1 *Induſtria dicitur frequens exercitium circa rem honeſtum.*
2 *Ius additum vel interpretans habet locum in his caſibus, quibus vetus vel interpretatum.*
3 *Iudicium non eſt idem in cauſa principali & in cauſa appellationis.*
4 *Conſeruatores non habent iudiciariam cognitionem, niſi oriatur ex aduerſarij exceptio.*
5 *Actor an poſſit lite finita conueniri per literas impetratas a reo ad alios iudices lite pendente.*
6 *Forma edicti quod quiſque iuris, habet locum etiam in actionibus poſtea quæſitis.*
7 *Res, de quibus agitur, quando ſunt in eodem territorio ex æquitate c. diſpendia litium erit idem in realibus.*
8 *Conſtitutio an ſit ſeruanda in rebus, vbi eadem eſt æquitas.*
9 *Reſcripta duo impetrans ad diuerſos contra vnum ſuper duabus parrochialibus, ſed ſolum vtitur uno, & lite finita poterit uti alio.*
10 *Reconuentio non procedit in cauſa, de qua iudex conuentionis iudicare non poſſit.*

CAP. III.

DIſpendia litium. [*Aequitas*] de hac vide
ſ̄. de tranſ. c. fi. [*compendio*] i. breuitate releuã-
te partes a laboribus, & finem litibus impo
nente, ſecundum Hoſt. Io. mo & Archi. Induſtria: ideſt
1 cura, labore. v. l vigilantia, & dicitur † induſtria frequẽs
exercitiũ circa rẽ honeſtam. Archid. [*coarctare*] ideſt re-
ſtringere. Hoſt. vide, quod poſt Valentum dixi, de fide in
ſtru. cum Io. ad finem. ver. non obſtante [*perſonales*] vide
quod dixi. ſ̄. vt lite non cont. quoniam. §. in alijs. In prin.
Fran. Vercel. hic exemplificat perſonales, quæ dicunt ꝑ
ſonam obligatam ex contractu vel quaſi, ex maleficio
vel quaſi. inſti. de act. in princ. de primo dat exemplum
in mutuo, venditione, locatione, conductione, verborũ
& literarum obligatione. de ſecundo in actionibus ne-
gotiorum geſtorum, tutelæ & ſimilibus. de tertio in a-
ctione furti, damni dati, rapinæ & iniuriæ. de quarto in
iudice male iudicante, in proijciente de cenaculo, quod
nocuit, patent hæc, inſtitu. de obli. & rubricis ſeq. [*quæſtio
nes principales*] ſi enim altera eſſet appellationis, fieri poſ
ſet eodẽ tẽpore conuentio corã diuerſis, ſm Inn. & Cõ-
poſt. quod probat Io. mo. quia hæc decre. addit ad grego
2 tianam. ſ̄. eo. c. fi. quæ loquitur in principalibus † ius aũt
additum vel interpretans his caſibus locum habet, qui-
bus ius vetus, vel interpretatum. ff. de pact. dota. inter ſo-
cerum. §. cũ inter. in auct. de filiis ante dot. in. na. circa
finem, coll. iij dicit etiã hoc patere in appellatione ante
diffinitiuam, in qua ex euẽtu iudicij pendet, an ſit iudex
is a quo vel is ad quem appellatum eſt. ſ̄. de appell. vt de-
bitus. vnde cum non appareat quis eorum ſit iudex ad
alterum non põt impetrari. In appellatione a diffiniti-
ua idem, cum non directe de principali quæſtione, ſed
an bene, vel male fuerit iudicatum, agatur ibidem. C.
de appel. eos. inducit. §. reus, ibi, eodem durante iudicio,

† ſed

3 †ſed in cã principali & appellationis nõ eſt idem iudi
ciũ,quia diuerſus modus petendi diuerſos proceſſus. &
hic diuerſificant iudicium inter eaſdem perſonas. ſ. de
teſt.veniens.ij.cum concor.[*ad diuerſos*]ſimile de cã poſ
ſeſ.c.j.C.de iudi.nulli. vbi poſſeſſionis & ꝓprietatis cau-
ſæ non debent ſimul diuerſis committi, concor.ff.de q-
bus re.ad eundem iudicem eatur.l.j.& ij.per quæ iura te
nuit Bartho poſt Hugo. in veneri.ix.ad quem Guil. re-
mittit in Spec.ti.t.§.vlti.ver.quid ſi princeps,ꝙ ſi ſimpli-
citer cõmiſſa eſt cauſa inter tales,& actum eſt crimina
liter,lite finita poterit agi ciuiliter ex eadẽ cauſa coram
eiſdem,alleg.&t de don. inter vi.& vxo.cap.iii.& C.quã-
do ciuilis actio.l.j.Goff.contra in ſua.q.xx. & Dama.in
q.j.de reſcriptis. per decreta.in literis. de offi. dele. dictũ
Goff.maxime procedit,cum abſolutus fuit reus,quo ca
ſu ſm Placen.& alios etiam coram ordinario alio iudi
cio agi non poſſet. Accur.contra in prin.vltimæ glo.C.
quando ciuilis actio.l.j. & ibi vide plene per Cy. ſub iij.
quæſtione & ſequentibus[*ad eoſdem*] quid ſi contra hãc
decre. impetrauit ad diuerſos diuerſa reſcripta. ſed om-
nes committũt vni.& de hoc in Spe.de reſcri. poſſunt.
§.fi.ver.quid ſi is qui.& tenet, quod ibi ſcripſi[*literas*] di-
cunt Inno.Compoſt.& Fran. Vercel.ꝙ literę conſerua
torum,vel proceſſus per ipſos habiti non impediunt li-
teras obtentas in forma communi,ſiue literę in forma
communi præcedant, ſiue ſequantur conſeruatorias
4 etiam inter eaſdem perſonas impetratæ,quia† conſer-
uatores non habẽt iudiciariam cognitionem, niſi oria
tur ex aduerſariis exceptio. hæc intelligas per ea quæ di-
cam.j.de offi.delega.ſtatuimus.ſuper ver.nec ad alia. Ea
dem ratione tenent Inno.Ioan.mona.& Archi.hoc io
cum non habere in literis executoriis vel conſeruato-
riis,remittit ad prædi.decre.ſtatuimus. Tenent etiam ſi
pendente noua quæſtione perſonali ſuper appella.ante
ſententiam per impetrantem grauatum,ille poterit ſu-
per alia perſonali, quam voluerit, nec habebit neceſſe
impetrare iudicem appellationis, nec iudicem cauſæ
principalis.Inducunt,quod dixi.ſ.in glo.principales[*Im
petrare*] a papa vel inferioribus ordinariis ſm Inn.Vin.
Abba.in Spec.de reſcrip.poſſunt.§. fi.ver.item ꝙ ad di-
uerſos.& ibi ver. ſequen. vide alias quæſtiones ad mate-
riam[*valeat*] ipſo iure.Ioan. mona.[*per eoſdem*] primas
vel ſecundas.P.Abb & Archid. Et not. Abba. legitime
factum vitiari propter ſuperuenientem caſum. con-
cor.ſ.eo.ex tenore.[*durante*]ſecus ſi finitum eſt,vt hic in
5 nuitur.Hoſt.† An vero lite finita poſſit actor conueniri
per literas impetratas a reo ad alios iudices lit.pen.vide
in Spec.de reconuen.§. j.ver.quid ſi ipſe, & ſcripſi de re-
ſcri. paſtoralis. in glo. ſi ſuper.in fi.[*obnoxium*] actione,
quæ ſibi competeret tẽpore impetrati reſcripti ab acto-
re ſm Dama.in quæſtione. xij. de reſcriptis. in contra-
rium allegabat, quia non plus tenetur procura. quam
dominus,niſi in ſatiſdando.ff.de procura.ſed hoc.§. de
fendere. ſed procurator cauere tenetur defendendo
actorem,ſi reus eum reconuenire velit.eod.titu.l.ſuo.§.
ait prætor. fortius ergo & dominus reſpondere tenebi-
tur.& l.omnium.eo.titu.dicit ꝙ reconuentus omnium
actionum nomine defendere tenetur,qui omnia dixit,
nil excipit.xix.diſtin.c.j. bene facit. ff. quod quiſque iu-
6 ris.l.iii.§.pen. vbi pœna † edicti, quod quiſque iuris ha-
bet locum etiam in actionibus poſtea quæſitis. Item nõ
reperitur reus prohibitus reconuenire ſuper ortis poſt
datam reſcripti,ergo permiſſis,eo.tit.l.mutus. tenet pri-
mum,alleg.ff.de neg. geſt. nam & ſeruius.§.ſi viuo. vbi
gerens negotia noua inchoare non tenetur,dicit etiam
præ.l.omnium.non intelligi de futuris, vt etiam ibi no.
vbi vide reſponſionem ad præ.§. penulti.& ponderan-
dum eſt tempus datæ. ſ.eod.titu. cam te. ſic & ſtipula-
tio damni infecti non pertinet ad ædes poſtea acquiſi-
tas. ff. de dam. infec. damni. §. ſi is.fatetur tamen cum
Azone, quod etiam ſi nulla competebat actio, ex quo
non fuit repulſus, ſi poſtea incipiat competere, feretur
pro eo ſententia,per.l.ſi rem alienã.ff.de pignora. actio.
facit.ſ.de re iudi.abbate.& quod ſcripſi.ſ.e.c.vltimo.ſu-
per verbo exortæ.æquitatem habet hoc dictum, vt vni-
formis ſit virtus reſcripti in actore & reo.& vt tanto mi
nus per reſcriptum prępiudicetur ordinariæ poteſtati,de
cre.tamen vlt.ſ.eo.ſolum in ĩpetrante loquitur.& vide
quod dixi in Specu.de reſcrip præſen. in fine.[*reconuen-
tionis*]de qua cognoſcit vt delegatus ſm Hoſtiẽ.de hoc.
ſ.de offi.deleg. P. & G.tractat etiam hic Hoſtien. an de
crimine reconueniatur clericus corã iudice laico,quod
dixi de mu.peti.c.j.in glo. reconuentio. vltra medium,
ver.virum autem laicus ſeruo,de ſuo enim non de alie
no debet quis contendere.ff.ſi vſuf.pe.l.vtiſrui.i.reſpon.
Ioan.mon.¶ Prima gl.ſummat & exponit princ.¶Gl.
quaſi ſecus. notat a contrario, & quatuor diuerſitatis
rationes reddit, contra vltimam remittit. ¶Glo.ſed ſi.
obiicit,& ſoluit.¶Glo.quid ſi.quærit & remittit.¶Glo.
in hoc quærit, arguit pro,& ſoluit contrarium ¶ Glo.
forte. ponit quæſtionem, quam alternatiue ſoluit.ſecũ
do quærit.arguit pro,ponit ſolutionem.B. cui dubitan-
do reſiſtit.¶Glo.forte eſt.obiectionem ſoluit.¶Glo.vl-
tima exponit & de quæſtione remittit. ¶ In glo. quaſi
ſecus.ibi[*cum prætor*]vide ſ.de vſu.quando ſuper prima
glo.& ibi [*ſi legatum*] per editionem teſtamenti proba-
tur legatum.¶In glo,ibi [*hic dicit*] & ſunt duæ partes. in
prima conſtitutionis cauſa. in ſecunda conſtitutio ibi,
decernimus.ſecunda facit duo.primo prouidet de acto
re,& contrafacienti triplicem pœnam imponit.ſecun
do de reo, in quo vnum excipiens pœnam repetit ibi
reus quoque. [*Et in fin.*] per quod exponit Hoſtien. di-
ſpendia. l. grauoſa diffugia. vel dic ſecundum Archi. i.
damna. vel. i. diſpendioſas dilationes ſecundum Ioan.
mona.alle.ff.vt le.no. ca.l. etiam.in princi.¶ In glo. iii.
ibi[*proœmio*]huius libri,bene facit procemium clemen.
¶In glo. iiii.ibi [*non valeat*] dicit Hoſtien. ꝙ in hoc po-
tius declarauit,quia illud erat de mente.¶In glo.ibi[*rea
libus*]idem Francii.Compoſt.& Archi. & ibi[*dilectus*]li-
cet ſuper illo poſſit coram ordinario domicilii conue-
niri, vt ibi dixi ſuper glo.ij.& nota.de foro competen.c.
fin.& ibi[*quam in illis*] Item oportet interdum rẽ ſubii-
ci oculis.ff.fin.regun.ſi irruptione.& dicet litigatores eſ-
ſe vicinos.ff.de cen. l forma. ſm Inno. dicit Compoſt.
ꝙ quia illud vitium plus in perſonalibus frequentaba-
tur ideo de illis prouiſum fuit. ff.de legi. nam ad ea.di-
7 cit Hoſtien.Ioan.mona.& Archid. † ꝙ vbi res, de qui-
bus agitur, ſunt in eodem territorio, quod ex ęquitate
huius capituli erit idem in realibus,vt ſicut vnus eẽt or
dinarius illarũ, ita ſit vnus delegatus. vnde dicebat Ho-
ſtien.hic,& ponit Archi. ꝙ vtriuſque neceſſaria erit di-
ſtinctio,an fiat bona fide,vel mala. Si bona fide, vt quia
Italicus,qui vnum contractum fecit in Italia,alium in
Anglia, vtrobique vult habere iudicem, cui hoc expe-
dit,quia difficile foret ad remotam regionem ducere te
ſtes contractus. ſ. de fideiuſſo. c. ij. & iii.& econtra, vbi
contractus facti ſunt,vel res ſitę in eodem territorio,vt
dixi.& hoc voluit decre.non nulli. quæ dicit ſub vno iu-
dice poſtquam tractum commodius, alleg. ff. de legi.
non eſt nouum.& leg.ſeq.ff.de teſtibus.l.quęſitum ſcio.
Remittit ad ſum.cod.titu.§.ꝙ cui præiudicet.ſub.§. vbi
autem vtraque. verſi.ſi idem. & in ſequentibus. pro his
8 facit.ff.de iniuſt.rup.& irri.teſta.l.fin.confiteor†ꝙ in re-
bus vbi eſt eadem æquitas, conſtitutio eſt ſeruanda,ſed
nego pœnam locum habere, ſi conſtitutio non ſerua-
tur,per regulam.ſ.e. ſuam.de pœnis,cũ concor. ¶ In gl.
ſed ſi reus.ibi[*ſit illi*] hoc verum,ſi recuſetur, & coram
arbitris grauamen probetur, vt ibi latis dixi ſuper vni-
ca glo. Abb. autem dicit hic, quòd decre. ad hoc & ſi-
milia iura loquuntur in cauſis mouendis iam non mo
tis. allegat de appella. ſuper eo. quia vna perſonalis po-
teſt ſine reliqua terminari. ergo non impediet appella
tio. vt ibi fatetur, quod glo. ibi ſentit contrarium, & ibi
ſecundum Ber.& Hoſtien.& ibi [*impetrare*] Hoſtien. di-
cit

cit hoc caſu iudex appellationis de omnibus cogno-
ſcet ratione connexitatis,argu.ſ.de conſtitu. tranſlato.
de offi.delega.prudentiam.§.penulti,& præallega. facit,
quod de reconuentione ſcripſi, de mutu. pe. c.primo.
ij.glo.reconuentio,verſicu.coram iudice.¶ In glo.& ſic
ibi,[*licet quidam*]dicit Hoſtien.in Specu.dicit Archi.for
te opinio.Ber.veram,cum tempore primæ impetratio
nis omnes quæſtiones erant exortæ, alias ſit vera opi-
nio contraria,nam vt dicebat Hoſtien.abſurdum eſſet,
ꝙ ſi impetraui iudicem contra te perpetuo alium quã
illum impetrare non poſſum contra te, per quod vide-
tur inter nos ordinarius.¶ In gl.quid ſi[*in fine*]vide om-
nino, quod ſcripſi ſuper glo. prædicta, tenet hic Ioan.
mona.etiam in duobus ordinariis hanc decre. locum
habere, ſi concurſum habeant in iuriſdictione, ponit
exemplum in Remen. archiepiſcopo. & Archi. alleg.
ff.de offi.conſul.l. vna.inducit identitatem rationis, fa-
cit de confir.vti.vel inuti.cum dilecta.& l.ibi alle.Arch.
contra vide quod hic ſcripſi ſuper v.glo.in fine.¶ In glo.
cum effectu.in fin.& Compoſt. Pe. De. Ioan. mona. &
Franciſ.plus dixit Guil.in Specu.de reſcrip.præſent.§.fi.
6 ver. quid ſi ſuper.† ꝙ impetrans duo reſcripta ad diuer-
ſos contra vnum ſuper duabus parochialibus, ſed ſolũ
vſus eſt vno, illa lite finita poterit vti alio. Hoſtien.con
tra,qui dicit, pęnam hanc locum habere ex ſola impe-
tratione,etiam ſi reum non traxerit,dummodo de ipſa
conſtare poſſit.ſi.ſ.eod.ex tenore.& idem Arch. Ber.ſic
loquitur,ꝙ quid teneat, non apparet. ¶ In glo.in hoc,
ibi[*videtur quod ſic*]quod placet Compoſt.ſ.eo.ſuper lite
ris.in glo.hic quæritur, poſt principium.& Ioan.mona.
dicit hic, æquum in odium negligentis huius conſtitu
tionis beneficium, notant etiam hic rationabilius ſi-
bi videri, ꝙ hoc caſu bene teneat ſententia lata pro
reo, cum fauore ipſius & odio impetrantis conſtitutio
iſta manauerit, argu. C.de procura. non minus. facit,
quod no.vt lit.non conteſt.quoniam.ver. vel ſaltim.&
hoc placet Fran. in reo præſente & tacente. Innocen.
contra,& Archi.vt ſequitur[*& in fi.*] idem Hoſtien. &
Archi.dicebat enim Hoſtien. ꝙ cum literæ ſint nullæ,
validari non poterant de conſenſu partium.ſ. de elec.
auditis. ſicut nec finita iuriſdictio validari poteſt de ip-
ſarum conſenſu, de offi. deleg. ſignificantibus. vbi vero
tenerent literæ,vel iuriſdictionem darent,quę poſſet eli
di per exceptionem inductam pro commodo priuato,
ratificatio fieret per conſenſum,ſecus ſi pro commodo
publico.de foro competen.ſi diligenti.ſed Innocen. vi-
debatur velle,ꝙ licet non ſufficiat tacitus conſenſus par
tium,valeret expreſſus, quaſi primo caſu videatur igno
rare, vel errare, vel vereri, vel timere iudicem.quando
vero expreſſe id agunt, videntur prorogaſſe iuriſdictio-
nem,potiſſime cum per literas videatur aliqualis iuriſ-
dictio dari.ſ.e.cæterum. Et placet Fran.& Compoſt. ſed
Innocen.fatetur, ꝙ graue eſt hoc defendere,ꝙ hoc poſ-
ſit expreſſe fieri & non tacite. & Archi.etiam id probat,
& alleg.ſ.de pœn.ſuam.ſecundum vnam lec.quam po
nit ibi Hoſtien.¶ In glo. de hoc. in fine.alleg. Hoſtien.
eo.tit.c.fi.de do.& contu. c.ij. & c.finem. de ma.& obe-
dien.c.fin.de appella.vt debitus.¶ In glo.forte.ponit ibi.
c.j.hoc adde,& vide,quod ibi dixi ſuper ver. incontinen
ti.& ſuper glo.j.& quod nota.in cle.de verb.ſignifi.ſępe.
ver.verum.in glo.nota.contra.Et ſcias Franciſ.hic dixiſ-
ſe.reprobari opi.Ioan.& Azo. qui dixerunt, reconuen-
tionem in principio litis,vel ſtatim poſt litis conteſt.fie
ri debere, & approbari opi. Iac. de Bel. & Odoſ.tenen-
tium, ꝙ durante iudicio fieri poterat, & remittit de his
ad auc.& conſequenter.C.de ſen.& inter. Hoſtien. vero
dicit contrarium hic probari, cum dicat litera, recon-
uentionis vel conuentionis, vide vbi remiſi. & ibi [*dici
poßet*]idem Archi.ſed fortiter contradicit auc.& conſe-
quenter.C.de ſen.& inter.fateor locum eſſe illi authen.
ſed nego pœnas huius decre.habere locum,ita ꝙ tenet
proceſ.ſi non exciperet actor[*& in fine.*] vt ibi ſcripſi ſu-
per glo.ſecus.¶ In glo.forte eſt,ibi[*c.penul.*][facit opi.In-
10 no.quam ſcripſi,de mutu.pe.c.j.in princi.ꝙ† reconuẽ-
a tio [a] non procedit in cauſa, de qua iudex conuentionis
iudicare non poſſit,& idem Gui.in Spec. de reconuen.
§.j.poſt prin.& §.ij.ver.& trado.Accur.in auc.& conſe-
quenter.C.de ſen.& inter.in gl.ij.ſed quod alle.non ob.
quia incidẽter cognoſcẽs non pronunciat. vide plenius
quod ſcripſi in præ.c.j.¶ In glo. pe. ibi[*conſenſerint*] ipſe
vel ipſius procur.non excedens in auc. de cauſa poſ. cũ
olim.Hoſtien.& ibi[*ſuſpicionis*]quam proponit reus con
tra iudicem impetratum ab actore.¶ In gl. vlti.in fi. dic
in vlti.glo.

ADDITIO.

a ¶Reconuentio. Ada quod habes in gl.ij.in uer.in poſſeßionem. in fin.
& ibi Pe.in l.de eo.A.de iud.

SVMMARIVM.

1 *Gratiam firmant non obſtantia contra nullitatem, ſed dilationes
non tollunt pronunciaſſe.*
2 *Papa non intendit dare literas praiudiciales, ſed ipſius mandata
ſunt recipienda ſine alterius praiudicio.*

CAP. IIII.

CVm aliquibus.[*Non obſtãtibus*] clauſula illa nõ
tollit ſtatuta & conſuetudines, niſi quo ad
illum finem,ꝙ non pereat gratia, quę al.pe
riret.ſ.c.conſtitutus.hunc ergo effectum, ad quem po-
nitur,conſequatur. ff.de in integ.reſti. non ſolum.in fi.
ff.de auct.præſta.l.j.in fi.& non alium.ſ.de or.cog.cum
dilectus,ver.verum.ff.de ad.leg.inutiliter.vnde nec tollit
illa, per quæ differtur effectus gratiæ, vt in caſu.j. eo.ſi
propter.non obſtat.C.de preci.impera.offe. l.quot. quia
ibi princeps id intendit. ſ.dilatoriam tollere, vel conce-
dere ſecundum alium caſum. intentio vero ſequenda
eſt.j.de præben.quamuis.i.ſecundum Ioan.mo.qui di-
1 cit ſe de mandato papæ ob hanc rationẽ. ſ. quia † non
obſtantia firmant gratiam contra nullitatem,ſed dila-
tiones non tollunt [*pronunciaſſe*]ꝙ diaconus,qui ſimpli
citer impetrauit præbẽdam in eccleſia,in qua ſunt preſ
byterales,dyaconales & ſubdiaconales, pręb endam ſub
diaconalem conſequi non debeat, tum quia non licet
deſcẽdere, tum quia illa non obſtantia, dilationes non
tollunt.dicunt autem,ꝙ ſecus in caſu conuerſo per de-
cre.ſtatim allegandam. ſi pro pauperibus.& quia decet
aſcendere ſubdiaconum ad diaconalem, de illa pro-
nunciatione Archi.j.de præben.ſi pro pauperibus.aper
tius exprimit dicens,ꝙ diu in papali palatio fuerat quæ
ſtio ventilata,& per auditores bis pro impetrante & cõ
tra excipientem pronũciatum, & cum fuiſſet appella-
tum. Boniſacius propoſita cauſa in conſiſtorio pronũ-
ciari mandauit contra impetrantem. hoc mihi non
placet,nec ſeruari videmus,& certum eſt,ꝙ priorem or
dinem retinet & ipſius executionem, bene facit. C. de
dignita. l.iii. lib. xii. item nec de ſtilo curię contra hoc
inuenta eſt clauſulæ.fateor tamen,ꝙ aliqualem æquita
tem haberet illa opinio in illo, qui non ſolum diaco-
natum, ſed etiam præbendam diaconalem dimidiam
habẽs in eccleſia ibidem impetraſſet ad integrã,de qui-
bus.j. de præben, cui de non.ij. reſpon. ibi enim poſſet
aliqualiter notari deſcenſus.ad id,quod prius dixi,facit
moderna conſuetudo eccleſiæ Romanæ, quæ epiſco-
pos facit presbyteros cardinales,dummodo ſaltem ſe-
cundum nos epiſcopatus ſit ordo,de quo ſatis.ſ.eo.li.in
proęmio,in glo.iii. & ſuper eo moderna dixi,quia vſq; ad
tẽpora Clemẽ.quinti id non fuerat obſeruatũ, & cõſtat
multos tpe Bonifacij & prædeceſſorũ ꝑtermiſſos car-
dinalati,quia erant epiſcopi, & epõrũ tituli nõ vacabant,
de quibus tñ ſumme vtiliter prouiſum fuiſſet eccleſiæ,
qua de re commendabilis eſt conſuetudo in tãtum di-
latata, ꝙ quandoque de ſolis epĩs fit vna ordinatio vel
ꝓmotio cardinalium. erubeſcat ergo Bonifacius huius
libri,

non obſtantium.q̄ ponitur ad certum factum firman
dū.C.de præſcri.xxx.vel xl.ann.l.omnes.non ſic in illa,
quæ obligat ad plura fortuita.ff.ſi quis cau.ſed & ſi quis.
§.quæſitum.Io.mo.& Arch.[*diriguntur*]no.hic Io.ā.mo.
& Archid.ꝙ impetrans tales literas de beneficio,quod
habet,tenetur in eis facere mentionem,cum per eas ꝑ
ueniatur ad beneficium obtinendum,all.ff.de ſpo.ora-
tio.j̄.de reg.iur.cum quid.concor. quod no.j̄.de præbē.
ſi apoſtolicæ.in gl.pe.vnde dicit hic Io.mo.& Arc. poſt
eum de beneficio faciendam mentionem in forma', q̄
vocatur ſic,ſibi ꝙ nulli alij,quę ſumitur.j̄. de præbend.
dilectus.& in forma,quæ vocatur ſ̄m promiſſionē,quę
ſumitur,de conceſ.præ.deteſtāda.& dicit Io.mo.in om-
nibus his formam ſequentem apoſtolicum præferen-
dum,cum hi non habeāt gratiam a Papa in beneficio,
ſed tantum cauſæ cognitionem & executionem reci-
pientium.dat Io.mo.ſimile in ligato pedibus vel mani
bus,qui ſoluitur, poſtea ſcribit , vel ambulat cū ſolutus
eſt,licet enim hoc faciat miniſterio ſoluentis,ipſe tñ fa
cit non diſſoluens.ita hic , licet remotio impedimenti
ſit papalis receptio.no.& facit de of.or.licet.& c.pe. Ar
chi.ponit exemplū in illo,qui obtinuit reuocari ſuſpē-
ſionē capituli, & per caplm poſtea recipitur receptus.
idē dicit Arch.quando ſcribitur collatori præbendæ,&
eiſdem conceditur auct.apoſtolica,vt aliquem recipi fa
ciat ſibi de pręb enda,cum ſe facultas obtulerit prouiſo
rum obſtante certo canonicorum numero, ꝯdictores
&c.nam ſi recipitur talis,auct. capituli non Papę intel-
ligitur eſſe receptus,ſicut eſſet,ſi capitulo interdicto cō
cederet Papa,ꝙ eligeret non ob.poſt collationem eius,
qui poterat capitulum recipere conſueuit,quomodo il
la receptio ſit facti non iuris , cum enim ille conferat
ſuo iure præbendam,ergo & canonicatū,ergo ſi ei ſcri
bitur receptus ad ipſius mandatum per capitulum de
mandato ipſius ordinaria dr̄ auctoritate receptus. indu
cit Archi.Comp.allegatum in fi.i.gl.[*auctoritate*] no. ꝙ
hic auctoritas,cum recipit coniungitur, non tñ verbo
concedimus poteſtatē.¶Prima glo.facit quatuor.dicit
vnde ſumpta,ſummat,quærit & ſoluit,& dicit, quid de
claret.¶Gl.no duas quæſtiones ſoluit.¶Gl. tantum.re-
ſpondet per quæſtionem & ſoluit.¶In gl.no.ibi , l.ij.in
fi.vide.ꝫ.de tum.Tri.firmiter.ſuper gl.ſi ideo.¶In gl.cau
tum,ibi[*quia voles*]ſupple,parietem cōmunem demo-
lire & reficere.¶In glo.ij ibi[*receptus*]duæ ſunt partes,q̄
patent,& ibi[*relatum*]& Hoſt.de maiori.& obedien.per
tuas.& c.ſtatuimus.Guil.in Spec.de act.vel peti.§. ſuper
actionibus.ver.item ſcias.¶In glo.cautū.ibi[*idem credo*]
idem Io.mo.ſed Arc.dicit hic,ꝙ literæ iſtæ non valent,
ſi de voluntate alſ non appareret,allegans quod leg.&
no.vij.q.j.paſtoralis.viij.q.j.licet,prolixe proſequens iu-
a ra,quæ dicunt,ꝙ †Papa ²nō intendit dare literas præiu
a diciales , ſed ipſius mādata ſunt recipienda ſine alterius
præiudicio.de of.dele.ſuper eo.de offi.or.graue.& ne na
ſcātur iniuriæ &c. de accu.qualiter. & literæ beneficia
les ambitioſæ & reſtringendę.j̄. de præben. quamuis.j.
& dicit,ꝙ pręiudiciū eſſet illis,ad quos ſpectat receptio.
ſi receptiones non intereſſent.ad decr.hanc reſpondet,
ꝙ loquitur,quando ad illos,quibus ſcribitur,cōiter per
tinet.quod probat litera ad eos,& litera ad eoſdem.Mi-
ror de Archi.quare idem non opp.ad primam partem
cap. præſupponere igitur habemus literas valere ex ſui
forma in iſto caſu.vt in illo , & tunc procedit dubium
gl & ibi[*meum eſt*]vide,quod dicam.j̄.de ver.ſig.c.vlti. ſu
per verbo,tuorum.

ADDITIO.

a ¶Papa.Adde,quod habetur in c.ſi quando.de præſcrip.Card.in cle. ſi
Romanus. de præben.

SVMMARIVM.

1 *Quouſque dictio interdum includit, & interdum excludit.*
2 *Gratiæ vel commēdæ non habentes hanc clauſulam ,quærit etiam an expirent per mortem Papæ & nu 3.*
4 *Viſitator datus vſque ad ordinationem epiſcopi durat, donec epiſcopus fuerit ordinatus.*
5 *Papatum,vel papatus dignitas nunquam moritur,*
6 *Electus in epiſcopum,cum quo diſpenſatur,vt non teneatur conſecrari,an interim poſt terminum iuris vacent beneficia.*
7 *Pater ſi mandauerat ſeruum per filium manumitti, quem ſi mortuo patre id ignorans filius manumiſ.an valeat talis manumiſ.*
8 *Voluntas moritur cum ſuo eſſe corporali.*

CAP. V.

SI gratioſe. Diuiſio ſuper.i.gl.[*vſque*]
tractat hic Archid. quo
1 modo vſque† interdum includit,interdum
excludit,de hoc de ot.ab epō,qui re.c.i.in,j.
gl.& ibi ſcripſi, quod hic dixit,de quo tñ nil diffinit. Itē
de iſto vſq;,nulla dubitatio.[*a ſua*]dicit Arch. ꝙ de præ-
poſitione ad,hr̄.lxxvij.di.epōs.lxxviii.di.presb.de reſt. in
integ.tum ex literis.§.quo circa.de do.& contu.cum di
lecti.in prin.de dila.expoſuit.in prin.& in fi.de accu.ve
niens.§.i.xij.q.ij.hic huius voluntas[*beneplacitum.*] Du-
bitari vidi de clā quouſq; ſuper hoc aliquid duxerimus
2 ordinandum,an per† mortem Papę expirent gratiæ vel
commendæ habentes aliā clām.Et dico ꝙ non,ad hęc.
j̄.de of.dele.ſi delegatus.ij.rñ.bene faciant.ff.de leg.ij cū
pater.§.ſi C.de inſt.ſub cond.l.ſi teſtm̄. vbi valet fideicō
miſ.licet teſtator morte pręuentus ſuper iſto non ordi-
nauerit,quod tūc dixerat ſe ordinaturū per aliā ſcriptu
ram.Itē hoc caſu benefaciat.l.ambiguitatē.C.de vſufr.
quam alſe.hic gl.ſe.& lex.ff.de vſufr.gñali.§. duas filias.
cum hic potuiſſet Papæ ſuperuiuere habenti gratiā vel
cōmendā,& nil ordinare , ergo durat vt ibi. Ex ꝯrio ſe-
queretur,ꝙ per mortē Gregorij. X.ceſſaſſent heremitæ
& carmelitæ pręſertim ꝑ eū,donec aliter ordinētur,pō
derata antiqua litera,quæ erat.j̄.de reli.do. religionum.
quā ibi vide in gl ante pe.Itē ſequeretur,ꝙ in dec. vene-
3 rabilis.ſ̄.de of.dele.q̄† ponit eandē clām.ſ. quouſq; veri-
tate comperta duxerimus aliter prouidendū. per mor-
tem Honorij expiraſſet coadiutoris offm̄, quod eſt fal-
ſum,per eundē modū inducitur decr.vl.& ti. ſ̄. de verb.
ſig.& j̄.de ſupp.ne.præ.c.pe.in fi.fortificatur id.Pone , ꝙ
Papa dixiſſet,retentis terminis , quouſq; intrauerimus
Italiā. Certe perpetuata eſſet gratia per mortē, per quā
certū eſt ipſum amplius intrare non poſſe,facit procœ-
mium cle.ver.& licet.ſicut ergo in c.obitum.lxi.diſt.in
a fi.viſitator ²datus† vſque ad ordinationem epiſcopi, du-
4 rat,donec fuerit eþs ordinatus. Sic & hic durat gratia,
vt verbū ſonat. Et ſic conſului de commenda abbatiæ
de Florentia facta recolendę memo.d.Io. ſancti Theo
dori diaco.cardi.tunc in Tuſcia legato.[*non moritur*] li-
5 cet.n.† tenens paparū , vel dignitatem ſit corruptibilis:
papatus tamen , dignitas vel imperium ſemper eſt , in
auct.quomodo oportet epi §.licentiam. colla j. corru-
pto igitur ſubiecto dicuntur hæc non exiſtere, ſed vaca
re.i.adminiſtratorę iuris vel facti carere.de conce.pręb.
cū noſtris.Io.mo.inducit Arch.ad hæc.vij.q.j.deniq:.&
c.ſicut vir.& quod ibi no.de con.di.j.de fabrica.ff. de iu
di.proponebatur.de inſti cū veniſſent.de ꝑb. niſi eſſent.
& quod ibi no.Io.mo.Inn.& Hoſt.[*ambitioſa*] quaſi cu-
piditate plena.Arch.[*retinere*]ar.ꝯ.ff.de leg.j.l. ſi qñ. Sol.
patet ibi.Archi.ibi dr̄,ſi legaui vxori , quæ ſibi donaue-
rā,intelligit̄ de donatis,q̄ non valebant,ſed alſ illud lega
tū eſſet inutile.Inſti.de leg.§. ſed ſi rē.& §.ex ꝯrio.dic ꝙ
hic fiebat ſolū ꝓrogatio veteris iuris ad tp̄s,ibi ꝯcedebat̄
nouū ius in re,q̄ legabat̄.¶Prima gl.tria facit, ſummat
dicit vñ ſumpta & quid declaret.¶Scda gl.tñ.per qō.in
quo fuerat gratia.Glo.expirante.primo al. vnā ꝯcordiā
& duo iura in ꝯriū,& ſoluit.ſecūdo obiicit & ſoluit.ter
tio iterū obiicit,& dupliciter ſoluit.¶Gl. nō ergo & gl.
idē,dant dua ſilia.¶Gl.pe.arguit & remittit.¶Vl.gl.dat
vnū ſile.¶In gl.j.donec,ibi[*pro ſocio.l.j.*]q̄ ſic iacet.ſocie-
tas coiri pōt vel in perpetuū, dū viuunt , vel ad tp̄s &c.
¶In gl.j.ibi.[*hoc dicit*]exponit diſtincti. bimēbrē,& ſ̄m
mēbrū ꝑ ſe. ibi[*ſecus*]& circa vtraq; determinat caſum
dubium,ibi[*prætextu,& in fi.*]Egi.de offi.dele.licet. & G.
in Specu.de loca.§ nunc aliqua,ſub verſi.cli.& Garſias

1 primo creditore † cui poſt pactum de non petendo fit
pactum de petendo, no. in Spec. de pact. ver. ſed ecce. &
ad quæſtionem ibi ſc. ¶ Prima glo. ſum mat. ¶ Penulti.
gl. in contrarium fortificat tex. & contrarijs reſpondit,
ſecundo arguit ad quæſtionem, ponit opi. Goff. contra
quam allegat quinque iura, & remittit vnum, ſubdit
tres opi. ¶ In gl. pen. ibi. [*de ſen. paſ. l. j.*] cuius verba habes
in §. proxi. alle. & ibi. [*§. aream.*] vide in pre. c. ex inſinua-
tione. ſuper vlti. glo. ¶ in prima glo. in fi. ponit dictum,
in quo interſerit exceptionem ibi, niſi, & ſubdit rationẽ
dicti ibi, cum talis. ¶ In gl. tenorem. in fi. non tñ reſtrin-
gas hunc caſum ad illas reuocatorias, nam idem eſt in
alijs quibuſcunq;, ꝙ plus eſt, & ſi non ſint expꝛſſę ſed tacitę,
vt ſi pater expectãtis damnatus fuit de hæreſi, & ſic gra
tia filij reuocata impetrauit alter in illa eccleſia, poſtea
pater reſtituitur. [*reſtitutione*] quæ filium includit, locus
erit huic decr. vt alteri non fiat præiudicium, niſi Papa
aliud exprimat per rationem textus. ¶ In gl. [*idem*] in fi.
videretur contra ponderato principio, quo impetrans
ante reuocationem erat ſecundus, ſed impetrans poſt
a principio fuit primus, non mirum eſt ergo, ſi reſtitu-
tio non fecit eum ſecundum, illum vero ſic, vt prius
erat. ſed rõ, quam ponit finis capituli hic, non patitur.
gl. autem ponderauit, ꝙ prius competit ius impetrandi
ante reuocationem. ſ. in inſtanti reuocationis. Item in
hac materia prioritas temporis, quæ habet prodeſſe, ab
ſurdum eſſet, ꝙ obeſſet. ¶ In glo. [*hoc enim.*] in fi. & facit
cle. de immu. eccle. quoniam. ¶ In glo. penul. ibi, l. j. pri
mo reſponſo. & ff de mino, ꝙ ſi minor. §. reſtitutio. lo.
mona. alle. Archi. & remittit. xxvi. q. vj. ſi quis de corpo
re. & 35. diſti. ab exordio. & j. q. vij. maximum. & ibi. [*§.
aream.*] ad idem. C. de re mili. l. j. & l. cum allegat. lib. xij.
Archi. & ibi [*nona conceßio.*] idem Arch. & ibi [*indulta.*]
hoc hic reprobatur, ſecundum Arc. & ibi. [*dominicali.*]
lxiij. & ſolutio eius communiter approbatur per c. de-
2 cernimus. xvj. qõ. viij. & in fin. item no. ꝙ ſi † degradatus
beneficio ſuo priuatus per ſnĩam reſtitutus eſt ad ordi
nem & eius executionẽ, non pp hoc intelligitur ad be-
neficium reſtitutus, ſicut deportatus ex indulgẽtia prin
cipis reſtitutus ad dignitatẽ non eſt per hoc reſtitutus
quo ad bona. ff. de ſen. paſ. & reſti. l. ij. niſi reſtitutus ſit ple
ne, vt in l. j. C. e. ti. ſm Arch. hic. ad literam poſuit Guil.
in Spe. ti. ij §. poſtremo. ver. quid ſi degradatus. & eſt ſi.
quod dicam de fi. presby. c. j. ſuper gl. hoc intelligo.

S V M M A R I V M.

1 *Minor ætate quis dicitur multis modis.*
2 *Papæ an ſit obediendum, qui ſcribit prouideri impuberi de cura-
toribus.*
3 *Culpa negligentis eſt maior, quam defectus.*
4 *Probatio incumbit ei, qui agit, quando dubitatur de ætate.*
5 *Tunc, aduerbium cuius ſit temporis.*
6 *Executor per formam capituli non poteſt prouidere in eccleſia ca-
thedrali.*

C A P. I X.

Si eo tempore. [*Cum cura*] p hãc
clam non debet
dignitas ſm Arch. qui alle. dei per lano. &
Hoſ. de preb. c. ſi. quod ibi ſcripſi in gl. dixit
hic. & in gl. ſi mandatorum ponit etiam hic, ꝙ ibi ſcripſi
1 ſuper verbo [illegible] idoneam. multis modis † minor quis
minor ætate, vt no. xxvii. q. j. c. j. in prin. & ff. de poſtu. l.
2 j. §. pueritiam. in gl. ergo ſi ætatem. no. hic Arch. an ſit
obediendũ mandato Papę, qui ſcribit prouideri impu-
beri de curato, in quo vide, quod no. de eta. & qualit. ed.
te. in j. gl. & quod ſcripſi poſt Ho. e. ti. c. ij. ſuper glo. ſi. vbi
addidi, quod hic al. Arc. & de teſte. cum adeo. [*prouide-
ri.*] concor. ff. de bo. poſ. ſm tab. l. j. §. exigit. C. de leg. l. ſer
uus. ff. de teſt. ad teſtium. §. j. dicit Arc. quaſi executor pro
uidere vellet, epſ id pati non dẽt, de eta. & quali. cum te.
[*obtinere.*] aliqualiter exquiſite, opponit Io. de. de dec. ſi
clericus. ſ. de preben. vbi negligens perdit fructum gra-
tię, fortius defectiuus ex parte gratiæ dẽt toto carere, qũ
defectiuus habet vitioſum initiũ, quod non hẽt negli-
3 gens. ſoluit, † ꝙ maior eſt culpa neglectus, q̃ defectus, q
põt eſſe ſine culpa. de pur. ca. accedens. tu dic, ꝙ negligẽ
tia totius nocet in toto, negligentia partis nocet in par-
te, vt ibi, ita defect⁹ totius efficit totũ, partis partẽ, vt hic.
¶ Item opponit de decre. ſi pluribus. u. rñ. ſ. de pbẽ. ver. ſi
vacãt duo beneficia, electio eſt collatoris, ſed hic aufer
tur electio, quia debetur non curatũ. Rñ. ꝙ de gratia p
cedit hoc, ne inutiliter laborauerit impetrans, vt ſic va-
leat, vt valere põt. ſ. de deſpon. impu. c. vno. Vel ꝙ dicit
verius loquitur hic, cum prius vacauit, vt ſic caſus, qui
non emerſit, non imputetur impetrãti. ſ. e. ſuſceptum.
& ſatis eſt, ꝙ ſit habilis ad cauſam emergentem. ff. ſi ſer.
ven. l. loci corpus. §. competit. Tu dic, ꝙ licet primo va-
cet curatum. ſecundo non curatum. conſequitur tñ ip
ſum ſecundum, cum primũ non fuerit debitum, & eo
fortius ſi habuiſſet beneficiũ acceptandi. 2nũ vero dat
electionẽ circa debita. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Secunda
gl. ſubdit 2rium, ibi remittit, & glo. pp defectum, rñdet
per quæſtionem. all. pro ſol. 2rium. ¶ Pe. gl. quærit, alle.
op. interſerens & ſoluit. ¶ In prima gl. in fi. vnius thema
tis duo dubia ſoluit, & vtriuſque rationem reddit, ſm
ibi, beneficium. ¶ In gl. ſpectamus. in fi. & ibi vide all.
lo. mo. ff. de hære. inſti. ſed & ſi in cõditione. §. ſolemus.
Inſti. de hære. quali. §. in extraneis. & æquitatem regulę
Catonianæ. ff. de reg. Cato. l. j. in princi. ꝙ intelliges per
no. ſuper rubri. de reg. iu. ver. quæ ſit ¶ In glo [*ſit.*] no. in
fi. de hoc de præb. dilectus. in fi. ¶ In gl. pp. ibi, [*ætatis*] no.
4 lo. & la. lxxviii. di. presbyter. † ꝙ ſi dubitetur de ætate, in
cumbit probatio ei, qui agit. ſed dic ſm Bonagui. ꝙ qui
dicit alium non idoneũ, quia minor, id probare dẽt, &
de hoc in ſum. Azon. de prob. Archi. vide mercu. ſuper
reg. infamibus. ſ. de re iu. de ele. in prælatum, cui talis de
fectus opponitur. ¶ In gl. antepe. in fi. Arch. hic tractans
5 de hoc † aduerbio, tunc, dicit, ꝙ q̃nque eſt præteriti tpis,
q̃nque futuri ſm adiunctũ, & habetur ſm eũ de hac
dictione. ff. de cond. & demõ. l. iiii. & l. ſi is. §. ſi ita. de cõ
ſe. di. iiij. tunc valeret. & c. iabiantiqua. de ap. ſuper eo. ti.
de voto. licet. ¶ In gl. pe. ibi. [*Hoſt. tenet*] de hoc per ipſum
in ſumma de præben. §. cui ſit conferenda. ver. illud ve-
ro. & verſi. illud autem. & ibi in beneficijs, non dico in
adminiſtrationibus, quas de eccleſijs etiam non curatis
tales habere non poſſunt, niſi poſt xiiij. de æta. & quali.
indecorum, vbi expreſſe regimen talibus prohibetur, &
ibi dictio regiminis implicatur, quod facit etiam pro gl.
quaſi minor intitulari poſſe, dummodo non ad regi-
men. ad hoc facit, quod not. [illegible] diſtinct. de his. in j. glo.
& ibi. [*ex eo*] quando tenetur ſtatim reſpondere poſſet ſm
Arch. ad hanc decre. ꝙ loquitur, qñ cum tali ex certa
ſcia diſpẽſatum eſt, vel qñ Papa pro tali ſcribit in facto
non errans, vel adiecta erat clauſula non obſ. ꝙ in ætate
tali &c. & dicit ſe audiuiſſe a cancellario ſic ſæpius fuiſ
ſe factũ: & ſic de facto ſcienter per Papam diſputatum
non eſt. xvij. q. iiij. nemini. & §. pœ. C. de diuer. reſcrip. l.
iiij. & C. de edi. [illegible] & ſm eũ optime facit. ff. de re iu.
l. qdã. p eoſdẽ modos ſoluit dec. ſi annũ. ſ. de iudi. vel lo
quat̃ de non cathedralib. ſm eum hæc decre. inquantũ
de bñficio loquit̃, quod includit & pbẽdã eccleſiæ cathe
dralis. ſ. de ver. ſig. c. pe. ſoluit vt s. vel non ob. qꝛ dicit ſuf
6 ficiẽtẽ, non determinãdo q̃tũ dicit, & † executorẽ p for
mã capti nõ poſſe prouidere i eccleſia cathe. ſ. de pb. quis.
§. j. & ibi reſpondetur ad contraria in gl. ſi. ſ. & in gl. pen.

S V M M A R I V M.

1 *Filios decet prouidere indulgentia paterna.*
2 *Exempti non includuntur in mandato generali contra clericos de
ſtinato.*
3 *Beneficia ſi ſint in diœceſi, licet non ſint de iuriſdictione epiſcopi
non includuntur in generalibus verbis.*
4 *Annus apud latinos incipit in ianuario.*
5 *Fructus primi anni beneficiorum vacantium in diœceſi poſſunt
deberi fabricæ eccleſiæ cathedralis.*

6 *Fructus*

6 *Fructus eccleſiarum debent conuerti in neceſſitates ipſarum.*
7 *Archiepiſcopus dat remiſſiones ad fabricam eccleſię ſuæ.*
8 *Eccleſiæ ſubiectæ debent ſubuenire indulgentiæ eccleſię cathedralis.*
9 *Eccleſiaſtica beneficia debent ſine diminutione concedi.*
10 *Bonæfidei poſſeſſor fructus ſeparatos licet non reconditos ſuos facit.*
11 *Translatio, vel mutatio fit ſuperioris officio.*
12 *Retis iactum ſi emi abs te & nihil cepiſti, ſecundo iactu captum petere non poſſum.*
13 *Seruire debens certo tempore, tempus, quo propter infirmitatem non ſeruiuit, ſupplere non tenetur.*

CAP. X.

SI propter tua. Debita, item ſi ꝓpter aliā cauſam
beneficiorum, no. Inn. & Hoſt. ſ. de ver. ſig.
c. pe. & Archi. hic nomine beneficiorum
hoc caſu etiam dignitates comprehendi, quod fatetur
1 Ioan. mo. hoc caſu, quia indulgentia fit epiſcopo † quia
decet filios prouidere indulgentiæ paternę, alias ſecun-
dum eum regulariter ſecus, remittit. ỹ. de reg. iu. in gene
rali. item no. Archi. hic, in tali indulgentia non cōpre-
hendi beneficia exemptorum per decre. graue. de offi.
2 or. vbi no. Goff. quod † in generali mandato contra cle-
ricos deſtinato non includuntur exempti etiam per
ea quę no. & dixit de priui. l. ex parte. in prin. & quia Pa-
pa non eſſet in ſpecie conceſſurus, alleg. ỹ. de deci. c. ij. §.
ſtatuimus. de reg. iur. in generali. ſed contrarium crede-
rem. fingamus enim epiſcopum quendam extraneū,
& contraria loquuntur cum exemptionis priuilegio
derogatur. preterea hoc priuilegium large interpretari
dēt, vt in prædicta decre. pe. de ver. ſig. & facit, quod ſcri-
pſi poſt Comp. & Pet. ꝑ Vin. ſ. e. ti. abbatem. cum ergo
3 † beneficia ſint in diœc. licet non ſint de iuriſdōne ep̄i
includuntur in verbis gn̄alibus, facit de oſ. dele. venera-
bili. de præb. graue. in fi. de ſen. ex. nuper. de prin. quia cir
ca. cum concor. de coniu. lepro. c. ij. dictū Goſ. quod al.
Arch. facit pro, cum ſtatim illud declaret locū h̄re eo
caſu, quo excitatur oſſm̄ ordinarij. [*Primi.*] prima dr̄ cū
multis prior eſt duobus. Arch. dantur verſus. De multis
proprie primus dices, aliuſq;. Sed prior ac alter dicit cō
cordare duobus, vide in Catholicō, in dictione prior.
[*Anni*] No. hic Arch. de anno multiplici. ſnāli, qui qua
libet die incipit cōſequenti anno eadē die fuerit, de cō
4 ſe. di. v. quadrageſima, vſualis apud † Latinos incipit &
a finit in ianuario, qui eſt ianua anni. lxxxij. di. ieiunium.
Legitimus incipit in Aprili ſecundum Innationes, &
hoc apud Hebreos & Grecos. vt in præ. c. ieiunium. Ce-
rimonialis eſt de feſto ad feſtum, & hoc apud omnes
gentes. de conſe. di. j. c. j. Emergens eſt quo aliquid ma-
gnum emergit, vt exitus de Egypto. [*vacabunt.*] vbi ergo
non ſunt diſtinctæ præbendæ, mortuo clerico non ha-
bet locū hic indulgentia, ſicut nec in alijs caſibus. quos
no. de conſti. cum acceſſiſſent. Et vide, quod ſcripſi poſt
Vin. Pe & Ab. de ver. ſig. c. pen. in princ. quod hic ponit
Archi. [*Quinquennium.*] aduertendum eſt, quod an tem-
pus adijciatur vacationi, an perceptioni, facit infra de
priuileg. porro. ff. de tranſac. de his. Nam in primo caſu
habebit priuilegiatus fructus primi anni beneficii va-
cantis vltima die quinquennij. Et ſic ſexto anno perci-
piet fructus, ſicut & tunc ſeruatur in fructibus papalib.
in ſecundo ſecus, quia finito quinquennio finitur per-
ceptio, & tunc locum habet, quod dicit vltima glo. & ſi
mile, quod ſcripſi de offi. deleg. de cauſis. & ſ. eo. cum ali
quibus. ¶ In vl. gl. [*Eccleſiæ tuæ fabricæ.*] per hanc literam
5 & per verbum ſtatuto, quod ſequitur, patet † ꝙ fructus
primi anni beneficiorum vacantium in diœce. poſſunt
deberi per ſtatutum fabricæ cathedralis eccleſiæ. vnde
nuper conſului, valere ſtatutū factum per ep̄m & capi-
tulum de certa parte fructuum primi anni beneficio-
rum vacantium in diœce. conferenda ad fabricam ca-
thedralis eccleſię, dummodo neceſſitas fabricę perficiē
dæ, vel reparandæ hoc requirat, & pars deputata fabri-
cę non ſufficiat, nec epiſcopo & capitulo ponderato ip
ſorum ſtatu ſupereſt, quod ſufficere poſſit ad fabricam
ſumptuoſā m. Et per hoc ſit reſponſum ad id, quod poſ
ſet opponi, diſtinguendo ſic. Si bona eccleſijs diuiſa ec
cleſiæ non ſunt diuiſa per quartas. ergò epiſcopus & ca
pitulum recipiunt partem fabricę deputatam per ca-
nones. Si ſint diuiſa, & illa ſufficit, nedum clerici diœc.
ſed nec etiam canonici ſunt grauandi. Si non ſufficit, te
nentur epiſcopus & canonici de his, quę illis ſuperſunt
perficere fabricam non inferiores clerici, quibus ſatis
eſt, ꝙ tenentur ad fabricam ſuarum eccleſiarum. hæc
probantur. x. q. ij. vnio. xij. q. ii. Vulteranæ. cum tribus. c.
ſeq. ſ. de ædil. edi. c. j. & c. de his. ſed huic ergo ſatis factū
eſt. ſed non ob. etiam de his quæ fi. a præla. paſtoralis. in
6 prin. vbi dicitur † fructus eccleſiarum debere conuerti
in neceſſitates ipſarum & ſtipendia miniſtrorum, nā
ibi patet ex fine, ꝙ ep̄s de conſenſu capituli poteſt illo-
rum partē ex cauſa rationabili in alios vſus cōuertere,
vnde circa materiam no. ſ. de relig. do. conſtitutus. cū
ſuis remiſſionib⁹ hoc tenemus. epiſcopū cum capitulo
ex iuſta cauſa poſſe facere ꝑpetuam conceſſionem vni
eccleſię de rebus alterius eccleſiæ. fortius ergo poterunt
facere temporalem de parte fructuum, ꝙ vltra iura ibi
alle. probat decre. dudum. ỹ. de reb. ecc. non alie. & quod
ibi no. in gl. iuſta videbatur. ad idem cle. eo. ti. ſi vna. pri-
mo rñ. quę decr. ij. rñ. non ob. his quæ dixi. nam hęc nō
auctorizant in facto proprio, cum pars illa, quæ ſoluit
non applicetur ipſorum menſę, quo caſu expreſſe loq-
tur illud. c. & facit, quod ibi no. in ij. gl. & in gl. cum ca-
7 pella. hinc eſt, quod † archiepiſcopus dat remiſſiones ad
fabricam eccleſiæ ſuæ. ỹ. de pœniten. Romana. ꝙ non
faceret, ſi auctorizare fabricæ eſſet auctorizare in facto
proprio. ad principale dictum facit conſtitutio Ioan.
quæ incipit, ſuſcepti. in princip. quæ approbat ſtatuta
de talibus fructibus applicandis fabricæ, & quod dixi
poſt Hoſtien. de conſti. cum omnes. ſuper j. glo. in prin.
8 additionis penu. conſtat etiam, ꝙ † decet eccleſias ſubie
ctas prouidere indigentiæ eccleſiæ cathedralis. ſa. quod
dixi in prin. c. ſumma vero indigentia eſt, cum apparet
fabrica deſtituta. xii. q. ii. iiij. ex cuius perfectione vel re-
paratione multum laudis acquiritur, vt ibi in fin. & C.
de operi. pub. l. vlti. & propter id quod poſſunt vendi va
ſa eccleſiæ etiam conſecrata, conflata tamen. xij. q. ij. au
rum ſingulari perſonæ exemplum. ỹ. de præbend. cum
eccleſia. ſecundum Archi. ¶ Prima glo. ponit caſum li
teralem. ¶ Quarta glo. primo quærit. & ſoluit. ſecundo
ſoluit duo dubia, & ſolutioni ſecundi ſubdit contrariū,
cui reſpōdet. ¶ Quinta ponit quatuor exempla. & ſub-
dit genus, demum quærit arg. negatiue, & contrarium
ſoluit. ¶ Glo. quia de iure, declarat, in quo eſt gratia, &
quid conſert. ¶ Glo. an legatus, quær. t, & opinio. ponit,
quam fortificat per aliam opi. cui opi. opponit & dupli
citer reſpondet. ¶ Viti. ponit duas lecturas, contra ſecū
dam dupliciter opponit, & primam approbat. ¶ In glo.
iiij. ibi [*de diuer. & temp. præſ. l. ij.*] ibi tēpore iudicati, & in
vſucapione illi, de quo dies habentur pro vno. & ibi. §.
Stichus. vide & præ. c. quæſiuit. in fi. per glo. ¶ In glo. in
fine. non diuiditur, poſſet tamen dici, quod ponit the
ma, & dubium eius ſoluit, ibi intentioni caſum exce-
ptum interſerens, ibi niſi ¶ In glo. lij. ibi. [*eligere.*] non
9 obſt. ſecundum Archi. ꝙ † eccleſiaſtica beneficia debēt
ſine diminutione concedi. ỹ. vt eccleſiaſtica benefic.
in rubro & nigro. & quod ſpirituale ius ſine temporali
non conſiſtit. j. q. iij. ſi quis obiecit. item quod inane no
men habebit ſine fructibus, quia hoc operatur indul-
gentia, quod patet etiam in omnibus vltra numerum
auctoritate papali receptis. qui expectant. de præb. rela
tum. ¶ In glo. quid dices. ibi [*computari*] ſic cōputato. &
ibi [*ſi vaſallus.*] vide. ff. de vſufru. l. defuncta. quod ibi no.
in glo. ij. & ibi. [*reconditos*] vide ff. quibus modis v ſufru.

remittit. ¶Vltima glo. ſalutationis, dicit quid conſe-
rat benedictione. dat.viii. ſimilia & determinationem
ponit. Reliqua glo. procemij. reſpondit in tex. præter
glo. ſenarii numeri, quæ reſpondit per quæſtionem,
11 † quare numerus ſenarius dicatur perfectus. primo dat
duas ſolu. quas non approbat, ponit tertiam, quam
12 approbat. Glo. conſtitutio. dat duas remiſſiones. ¶ † In
glo. ſecunda. ibi. [*§. eſt & aliud.*] donatio, quæ olim ante
nuptias dicebatur, fieri & augeri poteſt conſtante ma-
trimonio, & dicitur propter nuptias, vt nomen rei ſit
13 conſequens. & ibi. [*de mun. vo. l. ſ*] liber † ſine fraude vel
alterius præiudicio licitè ſibi prænomen vel cognomen
immutat. ¶ In glo. a ſchola. ibi, [*ea quæ pater.*] alias, quę
pater. ii. filius emancipatus ea, quæ pater in ſtudio ſibi
miniſtrat. In portione hæreditaria non computatur,
niſi probetur patrem credendi animo miniſtraſſe, &
ibi. [*habita*] ſcholares & eorum nuncij ad loca ſtudio-
rum ſecurè venire & habitare poſſunt, & damnum in-
ferentes cum nota infamiæ reddunt quadruplum. Et
eligit ſcholaris, an velit conuentum coram magiſtro
ſuo, an coram ciuitatis epiſcopo & vide poſt Hoſtien.
in ſumma, de magi. in fi. ¶ In glo. xxij. ibi. [*iubemus enim.*]
ibi, ſic eccleſia religionis & fidei perpetua mater eſt, ita
ipſius patrimonii ſeruetur illæſum. ¶ In glo. no. rubri-
cas. ibi [*quod quis. iur. l. i.*] ibi edictum, quod quis. iur. in
tex. reperitur. ¶ In glo. xxxv. ibi, [*vt inter diuinum.*] dicit,
14 † longiſſimum vitæ hominum tempus centum anno-
rum. ibi [*nomen §. i.*] vbi aliud non exprimitur, appel-
latione portionis continetur dimidia. ¶ In glo. prima,
ibi. [*notata fuerint.*] Idem Archi. cum Ioan. mona. hic
proſequitur de quadruplici cauſa, de quo vide, quod,
ſupra dixi, & quod plenius ſcripſi ſuper glo. prædicta.
Diuidit etiam hoc opus in tres partes, in procemium,
tractatum, & epilogum. ij. infra titu. primo. iii. infra de
regu. iur. ¶ In glo. ſecunda ibi. [*vnicam decre.*] in decretis
tamen habetur. [*Bonifacius.*] lxxix. diſtinctio. ſed quare,
xcvij. diſtinctio. capitulo primo, & ſecun. xii. quæſtione,
ſecunda, cum deuotiſſimam poſt princip. & de conſe.
15 diſtinctio prima, vaſa. ſecundum Archid. † Et ibi. [*bona
faciens.*] vel ſecundum Ioan. mona. dicitur a faſcia, quod
eſt ligatura, nam ſparſum bonum ligauit & redegit in
hunc librum. bonum quidem honeſtum quo ad mo-
rum reformationem, vtile quo ad cauſarum deciſio-
nem, delectabile quo ad illuminationem intellectus &
accenſionem affectus. & ibi. [*mutationem nominis.*] de poe.
diſtinctio. j. ſunt qui arbitrantur. de conſecra. diſtinctio.
iiij. primum. & cap. ſi ex quo. & cap. baptizandi nomen,
vij quæſtione. i. ſcias. l. diſtinctio. ferrum, xl. diſtinctione,
capitu. primo. & ibi. [*ut noſtrum.*] vt tollatur præſumptio
carnalis ſucceſſionis. viij. quæſt. i. apoſtolica. vel affectus
carnalitatis, de præben. graue. Et ibi, [*Deus omnipotens.*] de
conſe. diſtinctio j. ſolennitates. Archidia. & ibi. [*in nouo.*]
Matth. xvj. & ibi. [*eſt nomen*] potuit idem ſumi ex veteri
teſtamento Gen. xvij. in princi vbi Deus promouens
Abraham mutauit illi nomen dicens, eris pater multa-
rum gentium, nec vltra vocabitur nomen tuum Abrã,
ſed appellaberis Abraham, quia pater multarum gen-
tium conſtitui te. Et ſcribitur ſine aſpiratione. Stepha-
nus In procemio clemen. inducit glo. ſuper epiſtola ad
16 Ro. in princ. † qui dicit, quod moris fuit ſanctorum pa-
trum, quod quando mutabantur in melius, mutabatur
d eis nomen.[d] & vide in Hieronymiano. capitu. iij. de Ieſu
Naue, qui prius Duſes Naue vocabatur. & ibi. [*inquiſitio-
17 ne.*] vt legitur in cronica Mar. Sergius † ſeruus natione
Romanus prius vocabatur os porci. vnde ſibi & poſt
eum ſucceſſoribus fuerat mutatum nomen, quod in
aliquibus prædeceſſoribus fuerat prætermiſſum, alleg.
Fran. In procemio grego. compilationis. iiij. diſtinctio.
ſtatuimus, quod intitulatur Theodoſio. alias Teleſpho-
ro. xj. diſtin. nolite. Lucio. xx. diſtin. ſic omnes agathoni.
ad idem. xxxiiij. diſtinctio §. ſed poſtea. ibi [*de Mar.*] ibi ẽt
tractatur quomodo mutetur, dicens aliquos dicere, ꝙ
dato libro nominum papalium, nomen recipit, quod
occurrit alij, quod dato libro recipit, quod plus placet.
¶ In glo. iij. ibi. [*maiorem.*] facit, quod no. xxi. diſtinctio in
nouo. in princi. ij. glo. & xxxij. diſtinctio. capitu. i. & ibi,
euchariſtiæ. Et ſic circa verum corpus Chriſti, fatentur
enim, quod epiſcopo competit certum officium circa
myſticum corpus Chriſti, quod eſt eccleſia. circa quod
exercet certas ſpirituales actiones, quæ inferioribus nõ
competunt, ſicut conferre ſacramentum confirmatio-
nis, ordinis & alia, de quibus. xv. diſtinctio. perlectis. ver.
ad epiſcopum. lxvii. diſtin. quamuis, & habet etiam iu-
riſdictionem, de qua de offi. ordi. conquerente. [*differunt
ſolum.*] caracterem imprimi ſolum in his ordinibus, qui
relationem habent ad verum corpus Chriſti, nõ ad mi-
ſticum, & pro eis, quod pſalmiſtatus non ſit ordo. facit,
lxxvij. diſtin. illud. xciij. diſtin. a ſubdiacono. de epiſcopa-
tu bene facit, de ſeru. capitu. vno, in fin. & de ſac. vnct. c.
18 vno. ad fi. in quibus dicitur † epiſcopos conſecrari, preſ-
byteros ordinari. vnde olim presbyteri præficiebant ex
ſe vnum quem epiſcopum nominabant. xciij. diſtinct.
legimus. ver. quoties. & xcv. diſtinctio. olim. contra. de
pſalmiſta patet de æta. & quali. cum contingat, vbi dixi
de hoc. De epiſcopo vide multa iura in decre. quoties,
ſtatim alle. ſuper glo. ſecunda. Solu. ſi concedatur, quod
ipſi dicunt, characterem ordinis ſolum relationem ha-
bere ad verum corpus Chriſti, & confectionem eucha
riſtiæ, dicetur epiſcopatus ordo largè, non propriè quo
ad characterem. ſed cum videamus ex ordine presbyte-
rali competere aliqua, quæ tapiunt corpus miſticum,
ſicut baptizare, pœnitentias dare, in extremis vngere,
non video quare in epiſcopatu ex reſpicientibus cor-
pus ipſum miſticum negetur imprimi characterem,
potiſſime cum ipſe ſolus ſit imprimens characterem
ordinis ſaltem ſacri. Non iuuat, ſi dicas, characterem ha
bet ordinis, quem confert. quia illius virtute non con-
fert. Tamen ſi huic dicto reſiſtatur. dicemus, quod papa
19 ideo ſe vocat epiſcopum, quia † quo ad regimen corpo-
ris miſtici circa ſpirituales & ſacramentales actiones nõ
eſt gradus ſuper epiſcopum, quicquid enim quo ad ta-
lem actum hierarchiæ poteſt papa, poteſt epiſcopus, &
20 ſic quo ad id ſunt æquales. † Hinc eſt etiam, quod Hoſt.
epiſcopus papam conſecrat, vt dixi. ſ. de priuile. antiqua.
in princi. Vnde Hieronymus tractans de ſeptem gradi-
bus ad Iuſti. Narbo. ponit epiſcopum pro vii. vide quod
ibi in tit. ¶ In glo. tertia, ibi [*ipſis dicitur.*] ad hoc quod no.
j. quæſtione vii. quoties. & in. iiii. glo. Archidia. ¶ In glo.
[*a ſchola.*] quod grecum, latinè dicitur vacatio. Adde, qđ
dicam, infra ne cle. vel mona. capitu. ij. in princip. ¶ In
gl. [*quid de aliys, in fi.*] dicit Ioan. mona. quod quando epi-
ſtola dirigitur publicationi, tunc omnes tenentur, vt
hic, & conſtitutionibus authenticorum vt plurimum
in ipſorum fine. ¶ In glo. [*multi. in fin.*] ſecundum quem
melius dixiſſet ſtudentibus, ſecundum Ioan. mona. di-
cit, quod ſolos ſtudentes intendit includere. quod ſecun
21 dum eum probat ver. ſcholaribus, † quia ſcholarem.[e] eſ
e ſe, eſt ſtudio vacare i. intendere. ¶ In glo. per benedictio-
nem, ibi. [*omnis.*] & Guil. in reportatorio de pœni. & re §.
ſcire debent. poſt princi. & in fi. ſimile, quod dixi de ſen-
ten. excommunica. ſi quæ. in glo. pe. ¶ In glo. xliii. in fi.
Io. dic. centum. xxiij. quæſtio. iiij. eccleſiæ. Archidia. ¶ In
glo. in auc. [*in fi.*] colla. ij. hic tamen interpoſuit illud
quandoque, quod ibi non habetur, imo incipit ibi. om-
nes nobis dies ac dies contingit cum lugubratione & co
gitatione degere. ¶ In glo. me teſte [*in fine.*] habes hi-
ſtoriam Luc. xix. in princip. quia cum perambularet
Ieſus Hiericho, vir nomine Zacheus quærebat Ieſum
videre, & non poterat, quia ſtatura puſillus erat, &
præcurrẽs aſcendit in arborem ſiccomorum, vt videret
illum, quia inde tranſiturus erat. ¶ In glo. no. rubri-
cas. ibi, [*auctoritas.*] de rubricis huius voluminis &
legum intellige, in rubricis decretorum non eſt ve-
rum, de hoc no. Ioan. iij. quæſtione ix. chartæ, in ru-
brica.

brica.& in præ.§. hæc autem verba . & de hoc in Specu. de diſpu. & alleg. in fi.& vide,quod ibi dicam. ¶In glo. xxxv.ibi, [*ætatibus.*]de his ſex hominis ætatibus Archid. infra de cleri.ægro.capit.vno,vbi quaſi ad literam ponit
22 ver. Iſidori.xj.ethymo.cap.ii.† Accur.ff.ad.l.fal.hæreditatum.diſtinguit quatuor ætates tantum, ſcilicet pubertatem,adoleſcentiam,iuuentutem , & ſenium. tene cum glo. vt in prædicto canone.fateor tamen, quoſdam naturales,vel phiſicos ſolum has quatuor, ætates diſtinguere pueritiam,iuuentutem,ſenectutem,& ſenium,ad inſtar iiij.temporum anni . prima calida & humida,ſicut ver.ſecūda calida & ſicca.ſicut æſtas.tertia frigida & ſicca,ſicut autūn⁹.quarta frigida & humida , ſicut hyems.
23 Et ſcias,ꝙ † ætates vel generationes mundi non variantur ſecundum ſubſtantiam,ſed ſecundum ſtatum,ſicut & ætas hominis,de hoc,infra dicā. & ibi, [*quatuordecim.*] fallit in duobus caſibus, quos dixi , de deli.pue.ſuper rubrica . vbi vide diuerſas ſignificationes pueritiæ . Et ibi, [*inter diuinum.*]ſeptima dicitur quieſcentium,& ſic intelligitur,quod no.ſ.de celebra.miſ.capit. primo,in vlti.gl. Octaua erit reſurgentium, [*a Noe.*] in hac fuit inſtitutio & lapſus generis humani.ibi, [*Abraham.*] in hac fuit generis humani deſtructio per diluuium & reuocatio ad Dauid. Acc.C.de ſum.Trini.inter claras.aliter ponit, ſcilicet quòd vſque ad Moyſen. Et. iiij. vſque ad Dauid, tene cum glo. & in hac fuit circumciſionis & legis conſtitutio . Et ibi. [*Babylonis.*] floruit lex in hac ſub regibus & prophetis.& ibi.[*vſque ad aduentum.*] fuit in hac populi captiuatio & redemptio,& ibi,[*ſexta.*]ſub hac humani generis redemptio,& ibi,[*clare.*] longe clarius quam Iſidor.li.iij.ethymol.ante medium libri , vbi breuiſſime hoc ponit,hic tamen addit, ꝙ in mille diebus numerus perfectus a.iiij.xcvj.ſed non exprimit aliquos , quæ ſunt vnum,duo.iiij.viij.xvj.xxxj.lxij.cxxiiij.ccxlviij.ex quibus collectis reſultant.iiij.xcvj.nec dicas, quod eadem ratione cuius dimidia.ſ.ccxlviij.ſit numerus perfectus , nam numerus.xvj.id impedit, quia non eſt pars aliquota de. ccxlviij.& eſt aliquota de duplo trigīta vna vicibus ſumptus,ſed.xv.vicibus ſumptus facit. ccxl. & ſumptus vicibus.xvj.facit.cclvj.ſic etiam in.xxviij.cuius dimidia ſunt xiiij.non eſt numerus perfectus,quia numerus quaternarius id impedit , qui aliquoties ſumptus facit plus vel
24 minus. Eſt † autem aliquota dupli ſepties ſumptus,vt.ſ. in fin.vide, quod no. in clemen. de hæreti.ad noſtrum, in.vj.glo. ¶In glo. ſicut.in fin. Io.mona.alleg.de ſciſma, c.vno.in fi.vbi hæc & alia,ſed de proceſſu loquitur . ¶In glo.ſuper rubrica. ibi, [*continuanda non ſunt.*] concor. Archidia. qui etiam illas non continuat , ſed Ioan.mona. contra,qui communiter illas continuat, quod non placet , nec fuit talis intentio auctoris per rationem quæ ſequitur,ſed in alio mihi diſcordat vterque , cōſtitutiones enim compilatores Gregor. allegant.pro.ſ. & ī.ſecundum materias, ex quibus exiſtunt . Sed ego omnes illas allego.ſ.& mihi videtur abſurdum , ꝙ exiſtens in quarta parte voluminis,vt proœ.conſtitutiones quintæ partis vel anterioris inducat,vt.ī.ſepoſitas. Item ſecundum id erratus ſum,compilati.Gregori.non allegamus vt.ſ.cōſtitutiones huius libri , quæ præcedunt materias,in quibus legimus,vel ſcribimus,quod per ſe patet abſurdum, nec ex more receptum . Et adde , quod no.in cle. ſuper hac rubrica.in innocentianis & gregorianis,quas mandabant auctores prædicti in compil. Gregorii ſub debitis titulis collocari,procedebat ille modus allegandi,ſed hic eſt ratio contraria,vt prædixi.

ADDITIONES.

a ¶Infinitum quot modis dicatur,quod autem infinitas ſit euitanda, vide Dyn in.l.j.de leg.3.& ibi Bald.& Doctō.l.j.C.de ſenten. quę pro eo quod int.prof.l. dominus,de cond.inde.& per Bar.in.l.qui bona.§.fin. de dam.inf.

b ¶Gratia per papam. An gratia non ſcripta proſit,vide Bal.in l. humanum.C.de leg.b.& in c.j.per quos fiat inueſtitura.Inn.in c.conſtitutus, de appel.& Bal.in marg.in verb.gratia.

c ¶Cum ſcriptura. No.hic,quod ſcriptura ſit propterea ꝙ hominum memoria ſit labilis,ut no.in Spec.de dona.verſ.ita pone. & an ſemper ſit neceſſaria ad probandum ea,quæ fieri debent in ſcriptis , uide Compoſt.in.c.j.de elect.lib.6.Rot.in deciſ.413.fuit dubitatum,in nou.

d ¶Nomen.mutatio nominis an & quando ſit permiſſa,uide Bar. in.l.de monſtratio.in fi.prin.de cond.& demonſ.

e ¶Scholarem. Scholaris non vacans ſtudiis non habetur pro ſtudente,nec priuilegiis ſcholarium gaudet.in Spec. de reſti.in integ.§.i.ver. ſi vero.Et an parum ſtudens gaudeat priuilegio, vide Bald.in auth.habit.& Paul.de Caſtr.in.l.ſcriniarios.de teſta.mil. adde Alex.de Imo.in add.Bar.in l.4.C.de Tiron.l.Item turbans ſocium, ne ſtudeat , conuictus nō appellat.Bal. in.l.j .verſ.quod ſi vnus. C.ſi de momen. poſſeſ. fue. ap.

¶De ſumma Trinitate &c. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Fidelis dicitur ,qui credit credenda.*
2 *Spiritus dicitur multipliciter.*
3 *Plurificatio actuum habetur ſecundum plurificationē ſuppoſitorū.*
4 *Fideles omnes dicuntur fratres.*
5 *Eccleſia Romana eſt omnium eccleſiarum mater & non domina .*
6 *Tacens non utique fatetur .*
7 *Confitemur voluntarij,profitemur reſpondentes.*
8 *Hæreticus an ligetur pęna excommunicationis per conſtitutionē canonicam.*

CAP. PRIMVM.

1 FIdeli. †Credens credenda & ſeruās promiſſa dicitur fidelis [*deuota.*]de uoto enim neceſſitatis tenetur ad hoc chriſtianus quilibet,j. q.i. ecce cum honoris,de cōſe.diſtin.iiij.prima.[*ſpiritus.*]† Archi
2 dia. poſuit hic glo.theologam quomodo multipliciter dicitur ſpiritus . quandoque enim dicitur anima . Matth. xxvij. Ieſus autem clamans voce emiſit ſpiritum . Secundo ſpiritualis intelligentia.ii. ad Corinth.iij.Litera occidit , ſpiritus autem viuificat . Tertio actus reſpirandi . Hypocras . ſi ſpiritus frequens ſit dolorem ſignificat,eccl.iij. ſimiliter ſpirauit omnia, ibi glo. vnus ſpiritus eſt omnibus . quarto ira vel indignatio . Gene.vj. Non permanebit ſpiritus meus in homine. Quintò ſuperbia.eccl.x.ſi ſpiritus poteſtatem habentis aſcenderit ſuper te,locum tuum ne dimiſeris.Sexto, dicitur ſpiritus ſanctus Matth. iiij. in princi. ductus eſt Ieſus in deſertum a ſpiritu.Septimo ſumitur pro verbo Dei,ad Ephe.v. Accipite gladium ſpiritus , quod eſt verbum Dei . Octauò idem eſt quod homo . pſal.lxxvii. ſpiritus vadens & non rediens . Nono idem eſt , quod vita.Iob.xvii. ſpiritus meus attenuabitur. Nota etiam , quod ſuper illud Matth.ii.vtinam eſſem & non habens ſpiritum , dicit glo.vbicunque ſine additamento in nouo vel veteri teſtamento ponitur , accipitur in bonam partem,[*duobus.*]quaſi primum ſit a patre, ſecundum a filio,non duabus . non obſtat , quod pater & filius ſint duo ſuppoſita . Et quod ſecundum philoſophum actus
3 ſunt ſuppoſitorum.& ſic ſecundum † plurificationē ſuppoſitorum habetur plurificatio actuum, depēdet a duobus,ſcilicet a ratione agendi principaliter & ſecūdario a ſuppoſito. Si ergo ſuppoſita agentia ſint plura,& rationes agendi ſunt plures.ſequitur,quod actiones ſunt plures.vnde patet, quod generationes plurium hominum ſunt plures, quia ſuppoſita ſunt plura , & quia potentia generatiua plurificatur ī eis , vbi vero ſuppoſita ſunt plura, & ratio agendi ſit vna,vnica erit actio . Verbi gratia. pater & filius & ſpiritusſanctus ſunt tria ſuppoſita , quia tamen potentia creatiua eſt vna in eis actus creationis , non erit niſi vnus , ergo & in propoſito , cum

pater & filius ſint duo ſuppoſita, tamen potentia ſpirati
ua eſt eadem in eis, ergo eadem & vnica erit ſpiratio. vñ
licet pater & filius ratione ſuppoſiti ſpirent vt duo, ratio
ne agentis ſpirabunt vt vnus ſecundum Ioan. mona.
[*ſpiratione.*] ſpiratio reſpicit actum ſpirandi vt ibi, ſpiri-
tus vbi vult ſpirat. de renunc. niſi. §. iii. [*proceſſio.*] ſpiratio
nis effectum, vt in hymno. veni creator, ſed myſtico ſpi-
ramine verbum factum eſt caro &c. Guil. & Arc. [*pro-
cedit.*] hoc tractatur. in j. ſent. xj. diſ. [*Mater.*] xii. q. ii. qui ab
ſtulerit. xvi. quæſ. j. nos autem. de conſecra. diſtinctio. iiii.
mater. de magiſ. capitu. j. nam ipſa nos genuit. lxviii. diſt.
capitu. vlt. ſ. per baptiſmum, vt prædicto. c. qui abſtulerit.
4 quo † reſpectu omnes fideles dicuntur fratres. xj. quæſt.
iii. ad menſam. Archi. [*Ipſa.*] quæ ſuis vberibus omnes
nutrit. ii. quæſtio. vi. ad Romanam, his reſpectibus Fede-
ricus in ſua conſtitutione, quæ incipit. vocauit hæreti-
cos materni vteri corroſores. [*magiſtra.*] vide. ſ. in exor-
dio, ſuper ver. magiſtratum. facit. xxvij. quæſtio. iii. lex di-
uinæ. pater autem magiſterium, quia quicquid vbique
locorum eſt dubium, ab ea declarandum exquiritur, vt
ibi. & ſ. qui filij ſunt legit. per venerabilem, quod autem
ipſa eccleſia, vel papa non habeat dominium, inducit
Archi. verbum beati Ber. ad Eugenium. iiii. cap. in fi. ſic
a dicentis, Conſideres ſanctam eccleſiam Romanam,[a]
cui auctore Deo præes omnium eccleſiarum matrem
non dominam, te nõ dominum epiſcoporum eſſe, ſed
vnum ex ipſis ad hoc. vii. quæſtio prima, mutationes. in
princi. & dicit Archidia. ꝙ forſan propter hoc ſcripſe-
runt Innocen. & Hoſti. de immuni. eccle. quia plerique.
vt ibi poſt eos, ſcripſi in glo. mag. ante fin. quod ſi impe-
rator vel princeps ſine iuſta cauſa faceret conſtitutio
nem, quòd dominia rerum transferantur in alios, non
tenet conſtitutio nec in foro animæ, nec in foro ciuili
ſeruanda eſt, argumen. xii. diſtinctio. capitu. j. ſed contra-
rium videtur notari. ix. quæſtio. iij. per principalem. ta-
men vt dicit Archi. quicquid dicat Ber. eccleſia Roma-
na diuina. lxxix. diſtin. oportebat. & papa dicit eccleſiæ
meæ. xcvii. diſtinctio. eccleſiæ. quod videtur ad domi-
nium pertinere. de hoc. xii. quæſtio. j. §. vlti. [*vera.*] dicit
Archidia. verum dici tripliciter. ſ. quod habet eſſe con-
tra falſitatem. ad hoc. xxij. quæſtio. ij cum humilitatis, &
cap. is autem. in principio. §. ille ergo. Item verum, ꝙ
habet apparentiam cum debita exiſtentia ſubiecti, &
ſic eſt contrarium ſimulationi & fantaſiæ. Item quòd
habet naturalem proprietatem contrarium permixtio
ni. [*nonnulli,*] potiſſimè greci, contra quos etiam ſuper
alijs duobus manauit olim concilium generale, de ba-
ptis. licet, ſm Francis. [*Irrefragabilis.*] quaſi contradicibi-
lis, vel irretractabilis. [*errores.*] Errari non poteſt, niſi rerũ
ignorantia. xxxviii. diſtinct. quamuis. ¶ Prima glo. ponit
caſum. ¶ Quarta glo. obiicit & ſol. ¶ Glo. confunditur,
ponit motiua Grecorum & reſponſionem ad illa, in fi.
obiicit & ſoluit. ¶ Glo. no. quòd, diſtinguit. ¶ Glo. aliquo
rum, obiectionem dupliciter ſoluit. ¶ Vltima quærit, ar
guit negatiuè & ſoluit. ¶ In gl. ij. [*ibi. ſi*] ſequitur. deuo-
6 taque conceptione ſancimus &c. ¶ In glo. vlti. [*ibi. † qui
tacet.*] ſequitur. nõ vtique fatetur, ſed verum eſt non ne-
gare. ¶ In glo. i. ibi. inciderunt. de diuerſis erroribus circa
ſpiritum ſanctum habetur. xxiiii. quæſtio. iij. capi. penul.
ver. Cathafrigis. & cap. Boetium. & ver. noxiam. & ver.
ſequen. & ver. macedonicum, & hic omnes ſpecifica-
bat hic Francis. Vercel. & ibi. [*ſcilicet.*] quod ab hinc reci
pe ſummarium caſum, & in fin. ſecunda ibi, ſed quia,
ſecundum Ioan. mona. ſunt tres partes. in prima narrat
proceſſionem ſpiritusſancti. in ſecũda firmat illam. ter-
tia damnat contrarium ſentientes. ¶ In glo. ii. ibi. [*men-
tem,*] quaſi ſincerè, purè, & non ſimulatè. Ioan. mona.
Archidia. & ibi. [*humili.*] vel timoroſa. Archidia. ¶ In
tertia glo. in fi. dicit Ioan. mona. fatemur coacti, inde fa-
7 teor fari teneor † confitemur voluntarij, profitemur ſpõ
dentes. vnde profeſſo facit monachum. de regula. porre-
ctum. ¶ In gl. confunditur. ibi, [*edicto.*] ꝙ quidam dicũt
deſcriptum Romæ in tabula argentea poſt altare beati
Pauli ad mandatum Leonis papæ, vt primo ſenten. xi.
diſtinct. cap. iij. & ibi. [*ſperemus.*] & ibi de hoc. & ibi. c. vlti.
quod intellige, vt no. de conſe. diſtin. v. ca. vlti. in gl. quia
vult Archidia. & ibi. [*quam addere.*] vide, quod dixi, de ce-
le. miſ. cum Marthe, ſuper glo. ii. cum ſua remiſ. & ibi. c.
penul. in glo. mirum eſt. & ibi. [*ſed dic.*] ſm Guil. In glo.
de his. ibi. [*ad nos.*] quod intellige, vt no. xvii. quæſtio. iiii.
conſtituit. xxviij. q. j. ſæpe. in fi. ſ. de iudęis. iudæi ſiue. Ar-
chi. ¶ In glo. j. in fi. quod exprimitur. ſ. eod. damnamus,
ver. licet. ¶ In glo. aliquorum. ibi [*patrum.*] vt primo ſen-
ten. xj. diſtin. capitu. fin. & ibi. [*imperatoris.*] refert Franciſ.
Vercel. quod ibi fuit perſonaliter ipſorum patriarcha,
& ſolennes nuncij imperatoris. ¶ In glo. qui cunctorũ,
[*in fi.*] de hoc ſatis in textu, & glo. j. q iiij. §. notandum, &
xxxviij. diſtin. in ſumma. ¶ In glo. ſ. eod. [*in fi.*] vel dam-
namus ſententia, reprobamus actu. Archid. adde, quod
dixi in prin decre. damnamus. in prin. ¶ In vlti. glo. ibi,
8 [*ſolutio.*] ſm Guil. & ibi. [*hereticus.*] † & an conſtitutio ca-
nonica liget illum ad pœnam excommunicationis, re
mittit Archi. ad no. per ſe. ſ. de ſentent. excommu. cum
quis. vide, quod notaui in cle. de hæreti. ca. j. ad fi. in glo.
hoc patet, [*& inſi*] de eo qui negat ore, ſed non corde,
nota. xi. q. iij. non ſolum ij. alle. capit. penul. & de pœ. di-
ſtin. j. poteſt.

ADDITIO.

a ¶ Romanam. Eccleſia Romana non eſt omnium eccleſiarum domina
ſed mater. Papa quoque, non eſt dominus epiſcoporum, ſed vnus ex ip
ſis. Ad hoc poſſet adduci, quod habetur. 63. diſt. ego Ludouicus. & ut,
dicitur, ꝙ ſit dominus omnium rerum eccleſiaſticarum, intelligitur
quoad protectionem tantum. Card. in cle. j. de ſum. Trinit.

¶ De conſtitutionib. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Conſtitutio dicitur quaſi commune ſtatutum.*
2 *Papa poteſt auferre conſuetudinem iam inductam & ſeruatam & inducendam vetare.*
3 *Princeps poteſt futuram legem inferioris auferre.*
4 *Iuris condendi diſcrimen non tollitur ex varietate locorum.*
5 *Conſuetudo elicita an vocetur ius.*
6 *Statutum locale cum ius ſit in loco, quomodo poſſit dici facti.*
7 *Errare in nullo diuinum eſt potius, quam humanum.*
8 *Pontifex dicitur quaſi pontem faciens ad vehendos ſubditos.*
9 *Papa quibus nominibus appelletur.*

CAP. PRIMVM.

Licet. Pro quamuis. Archid. [*ha-
bere.*] Dubitabatur, cum ſit
tota vniuerſitas vitiure ſecundum
1 Phyloſo. Io. mo. † [*conſtitutionem.*]
quæ dicitur, quaſi commune ſtatu-
tum, & verbum ſtatuti reſpicit ius
ſcriptum. I. di. §. cum itaque. ſecũdũ
Archi. & Io. mo. intelligit hic etiam de conſtitutione
extrauaganti, dummodo de illa conſtet. Et in hac mate
ria ſic diſtinguit. aut ratio diuerſitatis poteſt videri inter
canones, qui videntur aduerſi, aut non, primo caſu ſal-
uentur. xxv. quæſtio. j. §. his ita. de cog. ſpiri. capi. j. at. C. de
Iuſti. codice fa. §. quibus. huius ratio patet, infra de elec.
cum expediat. ſi non poſſint, aut eiuſdem auctoris, aut
diuerſorum, primo caſu dupliciter, aut eiuſdem papæ,
aut alterius præſidentis, primo caſu, ſi ratio diuerſitatis
inueniri non poſſit, & ↄſtet de extrauaganti, prefertur
poſterior, vt hic, & xix. di. Romanorum. Si dubiũ eſſet,
pfertur corpore iuris clauſum. ſ. de fide inſtr. paſtoralis.
Si vero ſunt alterius a Papa, dicit illum validiorem, qui
potioribus rationibus vtitur, alle. Inſt. de contrah. emp.
§. diuerſæ. j. di. §. ecce. xx. di. in prin. ix. di. ego ſolus. Si aũt
diuerſorũ, ſi duorum, quorum alter maior, alter minor

vt Papa & concilium,tunc canon maioris eſt potior.ſ.
de elec.ſignificaſti.ff.de albo ſcri.l. fi.xxv.q.i.§. his ita, ſi
patrum.aut romanorum Pontificum & tunc idem,qđ
dicit text.cum idem ſit principatus, licet ſubiectum ſit
aliud,arg.ff.de iud.l.proponebatur.dicit tamen,ꝙ poſſet
notari differentia: quia vnus poſſet ſibi legem indicere
per verba derogatoria.ff.de leg.iii.l.ſi quis in princi. teſti.
ſed vnus alterum hic iudicare poſſet.j.tit.j.c.fi. Si aliorū
inferiorum,tunc idem vt ȷ̄.eodem.inferiori. prius.not.
argumento iurium prædictorum, vide quod dicam.ȷ̄.
de regul.iur.contingit.ſuper ver obuiantia.¶Obijcit de
2 muni,ꝙ † cum Papa tollere poſſit conſuetudinem iam
inductam & ſeruatam,& inducendam vetare.ȷ̄.de con-
ſue.c.j.& ii.de big.c.j.ergo cum conſuetudo legi æquipa
leat,& quandoque eam tollat.ff.de leg.l.quibus.4.diſt.§.
a leges.ſicut tollit conſuetudinem [a] inducendā. C.de ſur.
3 auth.nauigia.ſic etiam legem faciendam.So.†princeps
inferioris futuram legem vt conſuetudinem tollere po
4 teſt,ſed non paris.ſ.de elec. innotuit. [*locorum*] nec † ex
varietate locorum inducitur diſcrimen iuris condendi
ſed ius frequentibus actibus inductum non tollitur no
ua lege,quæ hic non exprimit.& ſic non obſt.C.de tem
poribus in inte.reſti l.fi.ſm lo.no.[*ſingularium*]xi.diſt.ca
tholica.nam vna quæq; prouincia &c.76 di vtinā. Arc.
[*& ſtatuta*]idem in pactis.ſ de dec.ex multiplici,& priui
legiis,de præſc.veniens.cum ratio ſit eadem ſm lo. Mo.
cum ſint facti,ponderatis actibus, ex quibus elicitur cō
ſuetudo.j.diſt.mos.& cap.conſuetudo.11.q.ii.ita nos.in
5 prin.ſed † cum elicita eſt,vocatur ius.j.diſt.ius ciuile.in-
ſtit.de iure naturali.§.i.j.diſt.conſuetudo.ad inſtar regu-
læ iuris.ff.de regu.iur.l.i.ſm Ioan.Mo. & Arch.ſed cum
6 † ſtatutum locale ſit ius in loco,quærit Archi.quomo-
do dici poſſit facti,reſpondit,quod eſt ius priuatum. xi.
di.catholica.non generale,quo regitur vniuerſalis eccle
ſia,vt ibi:hic autem omnes ſcire & cuſtodire tenentur.
ſ.c.canonum.& iſtud ignorare Papa non debet, quod
præcipit alios ſcire ſecundum Ioan.Mod.ix.diſt.iuſtum.
[*papalis*] & ideo nec ignorare pſūmitur, vt hic in princ.
particulare vero impoſſibile foret ſcire. & ideo non mi
rum ſi præſumitur ignorare. & ſic nec reuocare intelli-
gitur.ad primum.C.de veteri iure enucl.l.ii.§.ſi quid au
7 tem,omnium enim habere memoriā,& in nullo terra
re,potius diuinum eſt quam humanum. Ad ſecundū.
ff.de tranſac.l.cū aquiliana.& l.qui cum tutoribus. §.j.
& vlt.& l non eſt ferendus. & de contrahen.empt.l. in
lege.& de actio.hære.l.nec is.& l.ſi is ad quem. ſecundū
Archi. [*rationabilia*] vt ſint rationabilia ſtatuta epiſcopi
requiritur conſilium capituli, de his quæ fiunt, a præla.
quanto.ſi tamen ſine cauſa contradicant epiſcopo, di-
cit hic Arch.ꝙ non nocent. & habentur pro conſuetu
dinibus[*allegata*] no.lxv.diſtin c.j.in vlt.glo.& alle. iura
ibi alle.[*niſi*]de hac dictione niſi quando ponit,vel exci
pit,hic.Arch.de quo.ȷ̄.de reg.iur.peccatum.& ibi videas
plenius,per Cyn.C.de tranſac.l.4. [*derogare.*] concor.C.
de inſti.C.compo.iuxta fi. ibi ſi qua no. Archid.¶Quar
ta gl.alle.vnā concor & duo contraria & remittit.¶Gl.
[*de con*] alleg.tres concor.dat ſimile.de quo dat rationē
& regulam & duos caſus excipit.¶Glo. [*eſt contra*] obij
cit & ſoluit & iterum remittit.¶ Glo. [*ratio*] reſpondet
per quæſtionem,quam exemplificat & ſoluit inducens
ſex rationes.¶Vlt.gl.ſignat contrarium & ſoluit,& opi.
Hoſt.reprobatam dicit.¶In quarta gl. iiij.ibi, [*omnium*]
vide ȷ̄.in ſuppletionibus.¶In vj. gl. ibi [*non eſt nouum*]ſe-
quitur,vt priores leges ad poſteriores trahantur.& ibi.ſi
mihi.§ in legatis nouiſſimæ ſcripturæ valent.& ibi,[*au-
th. hoc inter liberos*] vide. infra de re.iud.c.fi. ſuper v.glo.
ibi.[*ſi quis,in prin.*]vide de dona.cum dilecti. ſuper tertia
glo.In vlti.glo.ibi. [*§.diuus.*] vide in decre. paſtoralis. in-
fra alleg.ſuper i.glo.¶In j.glo.ibi. [*determinat*] no.xviij.di
ſtin quoniam.& duo facit.ſimilitudinem improbat ra
tionem reddens & caſum ſol. duas modificationes po-
nens,ſecunda ibi:ipſis.¶In ij.gl.ibi [*cleros*] vt ibi dicitur
8 verſi.Pontifex.Pontifex † tamen dicitur,quaſi via ſequē
tium,quaſi pontem faciens ad vehendos ſubditos exē-
plo vitæ & verbo doctrinæ.facit de offic.ordi.inter.vide
in Hieronymo ad Fabiolam c.ad Occeanum.i.diſti. &
ibi appellatur de diuerſis ipſius nominationibus. Arch.
9 hoc tractans dicit, quod † quandoque dicitur Roma-
nus,vel Romanæ eccleſiæ epiſcopus.ſecunda quæſt.vi. ſi
epiſcopus accuſatus. aliquando vbis Romæ archiepiſ-
b copus.[b] vt 4.diſt.ſtatuimus,in tit.C.de epiſco.v.q. iiij. ca.
ſecundo,in ti.C.de ſum.trini.inter claras,aliquando Pa-
pa vrbis Romanæ.xcvii.diſtin.auctor. in prin. aliquan-
do patriarcha.xxij.diſtin.cap.vlti.aliquando ſimpliciter
epiſcopus.i.q.iij ſaluator.& c.ex multis.& ſe dicit mini-
ſtrum indignum.eod.ca.ex verſi.quapropter. ¶In glo.
iiij.ibi[*omnium.*]dicit Archi. quod hæc lex non probat
id,ad quod inducitur, cum ibi dicatur, toto iure quod
in noſtris eſt ſcrineis conſtitutum.nō dicit pectore,ſed
ſi perficiatur oratio Bonifacij ibi, nec de eius ſucceſſio-
ne tractabitur,qui nobis mediis & toto iure vſque con
ſtitutum teſtem ſuccedit.Item,ꝙ de ſcrineis pectoris in
telligitur,probat hæc litera.& concor.de appel. ſæpe, in
prin.& ibi,præterea.ibi non erat obliuio iuris, ſed exem
plorum.¶In vi.glo.[*in fi.*]an autem de verbis derogato
rijs primi facienda ſit mentio ſpecialis & expreſſa in ſe-
cundo,per Dyn.ȷ̄.de regu.iur.quod ſemel,& vt ibi dicā,
tenet quod ſic,de hoc plenius per Iac.de Bel.in auth. de
teſt.imperfec.colla.viij.vbi ad literam poſuit quæſtionē
quam de hoc diſputauit,& tenet, quod valet ſecūdum
teſta.etiam nullam de verbis derogatoriis primi faciēs
mentionem,ad l.ſi quis.hic alleg.vij. modis reſpondet,
quorum potiſſimus eſt, quod per verba illius legis non
imponebat ſibi legem teſtator, ſed voluntatem ſuam
diſponebat, & adimebat legata, & hoc poteſt, ſed pri-
mum non poteſt,ad id confirmandum alleg.ff.de lega.
j.l.ſi ita ſit ſcriptum. Item ſecundum eū illa. l. in vnico
teſtamento loquitur non in diuerſis.¶ In gl [*eſt contra,
ibi:mentio*] an ſufficiat generalis, tractat hic Arc. de hoc
plene dicam in præ. decre. vnica.infra de exceſſ.prælat.
vbi congruentius ponitur,& ibi.ad fin.iii.diſt. in illis.C.
e legi.humanum.Io.mo. & ibi dicitur certa ſcientia. de
qua ſemper præſumitur in conſtitutione propter ratio-
nem proxime dictam.¶ In gl.ratio.ibi, [*rationis*] ſimile,
ff.ſolu.matr.l.j.ut ibi no.in i.gloſſ.ad idem eo.titu.l.alia.
§.i.& ibi,[*dico*]idem Arch.¶In glo.ſ. vt in fi.Archid.al-
leg.de iur.& fac.igno.l in omni. ¶In gl. verum,in verſi.
[*conſuetudo*] Arch.alleg.§.i.verſi. vnde dixi vterque.bene
remittit etiam ad id quod notauit.xij.diſt. illud, vide ſu-
per hoc diſtinctionem,quam poſui.ſ. de conſue.cap.fi.
ſub ſeptimo membro.& quod ibi dixi ſuper glo.& quā
in prin.& ibi [*exempla*] quæ vide plenius.ſ.de conſue.c.
fi.ſuper gl.& quam,poſt prin.¶In glo.vlt.ibi [*per hanc de
creta.*]ſm Io.mo.dic illam,l.loqui,quando lex,quæ con
ſuetudinem ſequitur,ad iura eſt iure, quod vtilitate pu-
blice prouidet,vt illa duo iuncta conſuetudinem tollāt
alleg.ȷ̄.de iureiur.licet,& in fi.idem Arch. ſm quem In.
concor.huic decreta.ſ.eo.c.j.ad fi.vbi dixit,ꝙ licet ius cō
mune tollat primum commune contrārium, non ta-
men tollit particulare,puta alicuius caſtri.

ADDITIONES.

a ¶Conſuetudinem.Non tamen tollitur conſuetudo per reſcriptū prin
cipis.Arch.xj.diſt.in his.ſi autem præſens & futura conſuetudo cenſea
tur ſublata,quando princeps intendit tollere rationem conſuetudinis,
vide Bald.in auth.omnes.ver.no.quod quando princeps. C. communia de ſucceſ.

b ¶Archiepiſcopus.adde,quod hr.xxj. diſt.c. fin. Dicitur etiam metro-
politanus.gl.in c.j.de ſchiſm.præ.c.tua.de offi.vica.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicati nunquid ſint impubes,qui falſificauit inſtrumentum,& monachus,qui tulit falſum teſtimonium ignorantes conſtitutionem epiſcopi.qui tales excommunicat.*

2 *Metropolitanus delinquens in diœceſi ſuffraganei, an ligetur eius ſtatuto.*

Senten-

3 *Sententia lata ſub conditione an liget ſubditum, qui conditione pen
dente factus eſt alterius fori.*
4 *Sententia excommunicationis potius punit, quam ſententia impe-
ratoris.*
5 *Excommunicatio an ſit pœna.*
6 *Locus exemptus & locus extra diœceſim æquiparantur.*
7 *Conueniri licet quis poſſit coram iudice domicilij pro delicto, tamẽ
principale forum eſt iudicis, ſub quo deliquit.*

CAP. II.

VT animarum. [*Vt*] cauſatiue illud ponitur, vi-
de, quod no. de con. app. verum. in fi. ij. gl. &
quod ſuper ea dixi [*per ſtatuta*] fortius idẽ in
ſententijs, quas profert non in modum ſtatutorum, cũ
illę non habeant vim legum, nec ſint perpetuæ, vt not.
in decre a nobis. in fi. pe. gl. Non intelligo de ſententia,
qua non ita ligatur ignorans, de qua dic. vt no. de ele. ex
comm. apoſtolicæ. Sed quando generalis fertur ſentẽtia
non in modum ſtatuti, vt no. in glo. j. ¶ Pone exemplũ
de ſeſti. conſti. ĵ. de iureiur. ad noſtram ij. [*ignoran*], vt di
cam in proxi. reſponſo ſuper ver. furtum, licet ibi aper-
tius probetur intentum quo ad ſuum caſum. Intelligo
hoc etiam cum ſtatutum punit illud prohibitum lege
diuina vel canonica. & ſecundũ hoc terminetur hic id,
1 quod ſcripſit Io. de Deo. l. ij. q. iij. & Papa ibi, quærit † an
ſint excommunicati impubes, qui falſificauit inſtrumẽ
tum, & monachus qui tulit falſum teſtimonium igno
rantes conſtitutionem epiſcopi, qui tales excommuni
cat, quicquid ibi dicat ſatis vterque potuit probabiliter
ignoraſſe, quod ſi ita eſt, locus eſt huic decre. Et licet pę
na iuris in eis locum poſſit habere, ceſſabit tamen pœ-
na ſtatuti, quod probabiliter ignorabant, licet reſtrin-
gant hoc dictum ad ſtatuta ex cauſa prohibentia de iu-
re non prohibita, ſicut proximum reſtringunt, vt j. dicã
2 [*Statuto epiſcopi*] nunquid † metropolitanus delinquens
in diœce. ſuffraganei ligetur eius ſtatuto, & ipſe etiã ſuf-
fraganeus, vel priuilegiatus nec poſſit excommunicari
not. hic Arch. & tenet de omnibus, ꝙ ligentur, princi-
paliter inducens, ꝙ eſt ſententia canonis, quam authori
tate apoſtolica ferre poteſt. & ſic videtur ſententia Pa-
pæ, alle. xj. q. iij. nemo contemnat. in primo & ſecundo
puto contrariũ, & vide, quod ſcripſi de rap. c. j. & in mer.
j. de regu. iur. cui licet, & quod dicã ĵ. de priuil. ne aliqui,
3 in fi. notant etiam, an † ſententia lata ſub conditione li-
get ſubditum, qui conditione pendente factus eſt alte-
rius fori. & tenet cum Da. ꝙ nõ. Contrarium teneas cũ
moderatione, de qua dixi de ap. præ. ij. ſuper fi. vlt. glo. &
in mercu. de regu. iur. cum ſunt partium, & vt ibi dixi,
non fateor Da. hoc tenuiſſe [*quo*] i. propter quod. Ar-
chi [*furtum*] exempli cauſa ponitur. nam idem in quo-
libet alio delicto, cum ſequens ratio ſit eadẽ. & nota per
hoc reprobari diſtinctionem legiſtarum, qui dicunt, ꝙ
ſtatutum tunc ligat ſubditum extra territorium, quãdo
per illud punitur prohibitum. l. diuina, vel communi,
vt homicidium, rapina, furtum & his ſimilia, & ſtatutũ
ſtatuentis ſubditum ligat, vbicunque delinquat, indu-
cunt. ff. de bo. aucto. iu. po. l. cum vnus. §. pe. potius facit
contra, ſed bene facit. ĵ. de foro compe. Romana. §. con
trahentes. vide, quod ibi dixi ſuper ver. decernere. ſi vero
iure diuino, vel cõmuni non fundatur prohibitio ſtatu
ti, dicunt non ligari ſubditum id agentem extra territo
rium, per l. fi. ff. de iuriſ. omn. iud. quaſi iudex non poſſit
talia extendere extra territorium, vt ſi prohibeat carnes
quarta feria comedi, vel ſimilia, primum membrum
hic deſtruitur, cum loquamur de furto diuina, & hu-
mana. l. prohibito, vt patet. Exodi. xx. xxiiij. quæſtio. v. pę-
na leg. ſ. de fur. ff. & C. de fur. [*commiſerint*] non dicit in
diœce. ſua. & ſic reprobat Innocen. & Abb. qui ſic diſtin
guebat, de ſenten. excommuni. a nobis, j. aut dicit excõ
munico, qui furtum fecerit in diœce. mea, aut ſimplici
ter. primo caſu non ligatur ſubditus extra diœceſim fur
tum faciens, ſecundo caſu ſic, approbatur autem hoc
dictum Hoſt. vt etiam ibi dixi [*ſententia*] Archid. recitat
hic dictum Tancre. dicentis, ꝙ quamuis excommuni-
catio ſententia appellatur, vt hic. & ĵ. de ſenten. excom.
4 per totum. & xviij. diſtin. c. vlt. improprie † tamen dicit
ſententia, quia potius punit, quã ſententia impera. cau-
ſæ finem imponat, ſic etiam abſolutio ab excomunica-
5 tione ſententia appellatur. xj. q. iij. §. ij. & ꝙ † excommu
nicatio ſit pœna habetur. xj. q. iij. nemo epiſcoporũ. 24.
qu. iij. corripiantur. [*diœceſi.*] Idem ſi intra diœce. in loco
exempto, vt nuper diſputatum fuit per adoptiuũ meũ
dominũ Ioan. Cald. per hanc decr. & per decre. cum epi
ſcopus. ĵ. de offi. ordi. induxit etiam. xviij. q. ij. luminoſo.
& ĵ. de ſta. reg. capitulo vno. in fi. & clemen. de priuile.
archiepiſcopo, per quæ patet, ꝙ exceptis quibuſdam ca
ſibus nullam iuriſdi. vel poteſtatem habent epiſcopi in
locis exemptis, & ipſæ decreta. in locis illis non ligant,
induxit & etiam, quod notaui in cle. de foro comp. quã
6 uis. in gl. quia nomine, quia † ibi æquiparantur locus ex
emptus & locus extra diœce. dominus meus diſputaue
rat hanc quæſtionem, & dixerat, ſubditum epiſcopi de-
linquentem in loco exempto ligari ipſius ſtatuto, ſecus
ſi perſona etiam eſſet exempta & locus exemptus ſm
eum, primum dictum non placet per iura prædicta. Ta
men ſcias, ꝙ in caſu prædicto & in eo, quem ponit tex-
tus, licet ſtatutum non liget ſubditũ extra diœceſim, vel
in loco exempto delinquentem, ſi tamẽ ex foro domi-
cilij ille conueniatur coram epiſcopo, poterit illum pu-
nire. C. vbi de cri. agi opor. l. j. & notatur. ſ. de foro compe
ten. c. fi. Caſum conuerſum, ſ. quãdo exemptus deliquit
in loco non exempto, ſcripſi. ĵ. de priuile. c. j. ſuper verſi.
in loco exempto noſcuntur. ratio ſm Io. mo. quia gene
ralis clauſula non refertur ad illa, quæ ſpecialiter expreſ
ſa induxerent errorem, vel eſſent contra ius, remittit ad
nota. ĵ. de regu. iur. in generali. Item ſi in loco, vbi deli-
quit, eſſet etiam illud ſtatutũ, abſurdum eſſet, ꝙ pro eo-
dem delicto duabus excomunicationibus per diuerſos
7 ordinarios † ligaretur. Et circa hoc vltimum remittit
Archi. ad no. xvj. q. j. c. j. alleg. Ioan. mo. ff. nau. ca. ſta. l. li-
cet. §. fin. Et licet pro delicto quis poſſit conueniri corã
iudice domicilij, vt ſ. dixi, principale tamen forum eſt
iudicis, ſub quo deliqt. C. vbi de cri. agi opor. l. j. & auth.
ibi ſignata. & ff. de pœnis l. capitalium §. furioſos. Et per
prædicta reſpondet ad decre. cum ſit ratio, in fi. de app.
& ad decre. apoſtolicæ. de cleri. excommuni. Nam hic
generalis erat ſentẽtia, ibi ſpecialis in certos [*territorium*]
an inferiores epiſcopo dicãtur habere territorium, ſcri-
pſi de foro competen. cum contingat. cum ſuis remiſ-
ſionibus [*dicenti*] i. iudici & ordinario, vt patet. ff. ſi quis
ius dicenti. per totum. Et per hoc videtur, iudicem nõ
poſſe citare extra territorium, de quo ſatis dicam de fo-
ro cõpe. romana. §. contrahentes [*impune*] nec per hoc
remanebit delictum impunitũ, de quo punietur per il-
lum, in cuius diœceſi deliquit. iij q. vj. c. j. de rapto. c. j. Itẽ
conueniri poterit coram iudice domicilij, vt prædixi.
¶ Glo. tertia reſpondit per quæſtionem & ſoluit, & huic
literæ reſpondet dupliciter. ¶ Gl. [*contra*] ibi ſignat con-
trarium, tripliciter ſoluit, prima approbat, & remittit.
¶ In gl. tertia, ibi [*iubemus in fine*] ibi, quid enim peccauit
antiquitas, quæ huius legis inſcia priſtinam ſecuta eſt
obſeruationem. ¶ In glo. contrarium [*ibi, ſi mulier*] vide
de ſpon. veni- ns. ſ. vlt. glo. ¶ In prima glo. ibi, quod ibi
no. & quod ĵ. dicam ſuper verbo. furtum. & in fi. ſecun-
da ibi, ſtatuto. & prima pars ponit dictum, cui determi-
nationem ſubdit ibi, dummamen. ſecunda ſoluit dubiũ
& rationem ſubijcit, ibi cum extra. ¶ In gl. tertia ibi [*iam
in alijs*] idem Arch. dicens ſententijs quibuſcunque, cũ
indiſtincte loquatur. ad hoc. 31. q. ĵ. c. vlt. & ibi [*iubemus*]
in fi. volumus obligari. & loquitur de domino. & C. de
tabula. l. generali. li. 10. Io. mo. dicit lex illa conſenſum
non ignorantiam, ſciebat ſeruum cartas publicas ſcri-
bere. ¶ In glo. qui dicuntur, in fi. quod Archi. hic de hoc
tractat, ibi vide. ¶ In glo. quæ eſt ibi [*apoſtolica*] Archid.

no. 38.

no 38.diſt.in prin.22.q.ii.§.vlt.ſ.qui ma.accu. poſſ.cum ſua.¶In gl.[*no.epiſcopum*] in fi. adde quod dixi.ſ. de offi. archipre.c.vlt.in fi.& quod dicam.j de app.ca.vlri.ſuper vlti glo.¶In gl.contra.in fi. & ibi ponam harum differentias ſuper gl.quia tractus.¶In glo.ꝙ eſt.ibi [*decalogo*] Exodi.xx.deutero.v.¶In glo.vlt.in fi. & ſic non obſt.qđ dicitur.per duas negationes affirmari.ff. de verbo.ſigni. duobus.quia illud,cũ referuntur ad idem coniunctum ſecus ſi diuiſim,vt hic & ff.de iureiu.ſi duo p̄roni.§.Marcellus in fi.ſm Ioan.Mo ad idem.ſ.de iureiu. & ſi Chriſtus.in princi. vel ſit dictio compoſita.ſ. non pareatur.j. inobediatur.

De reſcriptis. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus duabus excommunicationibus ſi impetret ſuper vna an propter aliam repellatur.*

2 *Reſcriptum an valeat,quando excommunicatus cum excommunicato impetrat de conſecutiuis iudicij puta receptionem teſtium, & ſimilia.*

3 *Excommunicatus an poſſit impetrare ſub interdicto vti poſſidetis & ſuper iniuria prohibenda.*

4 *Reſcriptum impetratum per ſeruum an valeat.*

5 *Excommunicatio ſequens ſicut non vitiat votum eligentis, ita nec vitiat reſcriptum.*

6 *Excommunicatus ſi ſuo nomine non poteſt impetrare, ergo nec alieno.*

7 *Malitia hominum excreſcēte illud,quod olim requirebat exceptionem,hodie ipſo iure irritum eſt.*

8 *Excommunicatus non eſt hæreticus vere,ſed interpretatiue.*

9 *Excommunicatus an poſſit impetrare ſuper nullitate ſententiæ.*

CAP. PRIMVM.

IPſo iure. Breue eſt, & ponit dictum a quo duos caſus excipit. Scias, ꝙ Guillelmus in ſpeculato.de reſcri.preſentati.§.rõne formæ.verſi.ſed quid ſi contra procurat.dicebat hanc decreta. fuiſſe in 4. ꝙ eſt falſum. vt patet in ſupradictione.& ipſe idem in §.ibi ſequē. prope finem.dicit,ipſam fuiſſe Gregorii [*reſcriptum*] Archi.not.hic quid ſit reſcriptum ſm Hoſt.quod decido, & vide per ipſum in ſumma eo.ti.§.jſi de impetrato ab excõmunicato no.de præben.dilectus ij. in gl ii.& vide quod ſuper ea dixi, excõicato publice,ſecus in occulto ſm Archid. qui in hoc ſequitur Hoſt.alleg de publico,quod legitur & no.ſ.de excep.exceptionem.in fi.de re iudi.ad probandam.de occulto induci.ſ.de ſenten.excommu ſignificauit.8.q.4. nonne.xxiiij.q.i.audiuimus.ff.ad Maced.l.iij.C.de teſti.l. j.ff.de offi.præto.Barbarius.& quod not.Inno.de ſenten. excõmu.ſi vero.ad fi.& ſ.eo.certum.poſt princ.ſed illud non facit.lo.mo.contra.ꝙ credo,vt dixi de procura ca. fi.ſuper j.glo.pro hoc dicto facit, ꝙ litera indiſtincte loquitur.3 .diſt omnino.& 31.q.j.c.vlti.in prin.& ſ.de cõiu.icpro.quandoque.in fi.Eſt tamen caſus, quo valet reſcriptum impetratũ ab excõmunicato occulte per epiſcopum ſuſpicantem, ꝙ vellet contra eũ impetrare, ꝙ poſtea id ignorans fecit, vt in quæſtione dominica. lix. quam etiã vide in Spe.de reſcri.præ.§.ratione impetrantis.in fi. [*Excommunicationis*] propriæ non alienæ, & idē dicit de appel.& vide,quod ſcripſi poſt Vin. de illo reo, qui impeditur procurato.dare,vel de illo,qui impeditur ire pro abſolutione ad curiam.ſ.de iud.intelleximus.ſu

1 per ver per alium. Quid ſi † excommunicatus duabus excommunicationibus impetrat ſuper vna,an propter aliam repellatur? Videtur ꝙ ſic per ea,quæ no.Innocen. de ſen.excõmu.ſacro.vt ibi ſcripſi ſuper verſi.impendat contrarium credo,nec obſtat decre.eo.tit.officij,quam alle.Inno.per id quod ibi no.in vltima gl. Sed nunquid valebit reſcriptum ſuper recuperanda poſſeſſione tedia ſi ab excõmunicato impetratum.vide in Spec. de contuma.§.fi.verſi.ſed pone reus.nam ſi excõicatio repelleret illum a petendo,quod tenet Hoſt.de verb.ſigni.dilecto.vt ibi ſcripſi poſt priu.fortius ergo dicetur reſcriptũ

2 non valere.An † autem valeat reſcriptum, quando excõicatus cum excõicato impetrat de conſecutiuis iudicii.puta receptionē teſtiũ,& ſimilia.vide ſuper ca.dolo. de reg.iur.in quæſtione appellationis propriæ, vt dixi, & tunc valet,etiam ſi ſit originalis actio,quod dic,vt plene ſcripſi de excep.ſignificauerunt.ſuper gl. pe. reprobatur autem hoc dictum Goffre.qui ſua q.12. loquens etiam de reo originali dixit, ꝙ licet appellare poſſet non ante abſolutionem poterat appellationem proſequi. vel ſup illa impetrare reſcriptum.ne conceſſum ad defenſionē trahatur ad impugnationē,de exce.cum inter. in fi. ſed veritas eſt,quod impetratio talis defenſio eſt non impugnatio.Ob hoc addunt quidam alium caſum, quando excõicatus etiam non appellans impetrat ad ſui defenſionem,puta quia ſi auditur excipiens contra actorē, ſiue exceptio reſpiciat factum,vt pactum de non petendo,ſiue ius,vt actoris excõicatio.Si vadit ad Papã, & ſua per hoc reſcriptum impetret, valet reſcriptum, licet de ſua excõicatione non fecerit mentionem. facit, quod not.Hoſti.in ſum §. quando & qualiter. ver. tamen.ſatis procedere poſſet hoc dictum,quando ad id ipſum iudicem,qui grauat,impetrat,vt non grauet, quia ille ſit ordinarius,ſiue delegatus,non recepit iuriſdictionem per iſtud reſcriptum.nam illam prius habebat, nec formã: quia ad illam,quam nũc mouetur,prius tenebatur, ſed ſi ob hoc impetraret alium iudicem.vel nouam formã puto opinionem falſam,per quam ſequeretur, ꝙ ſpolia

3 tus ſaltem a iudice poſſet impetrare.† Item ꝙ poſſet ex-

a cõicatus impetrare ſub interdicto vti [a] poſſidetis, & ſuper iniuria prohibenda,vel ꝙ de carcere relaxaretur, & his ſimilia.& ſic multos caſus haberemus vltra iſtos hic expreſſos. Obtineat ergo abſolutionē, vel exprimat ex-

b communicationē,vel in primo caſu appellet [b]:& tunc licitē impetrat ut hic,& vide, quod hic dicam ſuper gl. pe.[*Impetratum*] no.hic Arch quod no.Cõpo.ſ.ca.nonnulli.& Guil.de reſcr.§.ratione formæ.verſi.ſed pone tu es.ſ.ꝙ ſi tu es excõicatus propter cauſam meam, & impetras contra alium, ego non poſſum te per exceptionē repellere.ff.de exce.l.3.& ſic dicunt tenuiſſe. Not.etiã hic Archid.reum excommunicatum non admitti ad conuenientiam iudicum.alleg.24 quæſt.j. pudenda.primo reſponſo.de electio.quod ſicut.§.ſuper eo.& quia ſatis eſt ſibi,ꝙ coram iudice ab actore impetrando ſibi legitima defenſio reſeruatur,probat hoc dictum, quia cõuentio iudicum eſt impetratio, nã actor ponit vnum, reus alium:curia dat tertium,vbi quod reus excõicatus dat vnum noīe ſuo,illum dicitur impetrare, quod non poteſt niſi in caſibus hic exceptis.¶Prima gl. ponit, qđ reprobat.¶Secunda gl.ſoluit quæſtionē.& ſolutionem tribus rationibus probat.¶Gl.tertia quærit & ſoluit diſtinguendo.Item quærit de ratione: & ponit duplicem, quam improbat & quadruplicem,quã approbat.¶Gl. quid ſi,quærit,ponit opinio.cuius tenet contrarium. & reſpondet allegatis in contrarium.¶In gl.ii.ibi [*l.ult.*] vide in c.ſtatim allega.ſuper vlti.glo.¶In gl quid ſi.ibi, [*l. j.*] ſeruus ſupplicat vel impetrat ad vindicandam necē

4 domini.& l.ſe.dicit † reſcriptum impetratũ per ſeruum valere.& ibi [*poſſumus.*§.i.] vide in ca.cũ oporteat. ſuper gl.penul.& ibi [*ſi pars .*§ *ul.*] vide de teſta.officii.ſuper gl. ij.& ibi.[§.*ulti.*] vide ſ.eo.tit.cum contingat.ſuper j.gl. & ibi.[§.*ult.*] incipit quolibet.vide de empt.& vend.ca.fi.in j.gl.¶In j.gl.ibi [*opinionem*] Tan.quia Archi. dicit cõtra. ſ.ꝙ hic approbatur opi.Tan.audi verba Tan. nequid deſit curioſitati, ut dicit Hieronymus ad Euandrum. ij.q. ſic enim dicit Tanc.in præ.§.indiſtincte credo, ꝙ literæ excõicato conceſſæ,niſi ex certa ſcientia domini Papæ

& pre-

& præcipue ſuper excommunicatione nullius momē
ti ſunt,ſed quod hic dicitur intelligo, ꝙ poſt literatum
impetrationem excommunicatus fuit ab homine, vel
a canone, vel forte reus noluit excipere contra literas,
quia ſub iudicibus illis litigare volebat, & poteſt hanc
exceptionem omittere,ſi vult.j̄.de re iudi. inter mona-
ſterium.& ibi idem Vinc.& ibi.§.ſexta.& quod dixit In
noc.in c.dilectus.j.ſ̄.eo.titu.in addi.quam ibi ſcripſi ſup
vlt.gl.¶ In gl.ii ibi[*repulit*] de illo,qui excipit hic reſcri-
ptum,& ſuccumbit,an reconueniat.vide in Spe. d re-
conuen.§.j in fi.& in veneria.q.3 1.& ibi quod non, idē
Archi.& ibi verum.30.q.in fi.diſputatum & terminatū
fuit hic contrarium per dominum Pamerium eo caſu,
quo exceptio non contingeret reſcriptū,vel iuriſdictio-
nem,vt quia excipitur de excōicatione lata poſt impe-
trationem,alle.de offi.deleg.cum olim.& cap.P.& G.&
ne de dolo portet commodum, de iudi. intelleximus.
Sed dominus meus in legibus,domin. Mar. diſputauit,
ꝙ ſi actor Ferratien. Bononienſem conueniens Bono-
niæ,quia reconuenitur, deſiſtere vult, non procedat re-
conuentio.& l.cum Papi.C.de ſen.loquatur in actore,
qui proſequitur cauſam,& auct.qui ſemel. C. quomo-
do & quando,non cogit actorem præciſe proſequi,ſed
cautatiue,quia ſi non proſequitur,reo inſtantię procede
tur.ſed illud verum in cauſa cōuentionis ſ̄m eum, Gui
lelmus contra in Spe.de reconuen.in fine, & Cy. ſuper
authen,& conſequenter.in x.q dicit contrarium etiam
in conueniente reum coram delegato propter ius iam
quæſitum reo.alle.ff.de bo.poſ.contra tab.l. ſi poſt mor-
tem.§.fi.facit ad idem.j̄.de elect.ab eo.& cle eod.tit.cō-
ſtitutionem.§.pe.in fi.¶ In gl.[*nunquid*] ergo ibi locū ha
5 bet decret.pia. Sicut † enim ſequens excommunicatio
non vitiat votum eligentis,ſed ſola præcedens, de elect.
cum inter.R.ita nec vitiet reſcriptum.Io.mo.contra, &
ibi ſumit initium idem Arch.hic.Abba.decre. pia.alle.
l.ſeruus.ff.de bo.poſſ.verſi. ſeruus vt admittatur ad bono
rum poſſ.petendam,requiritur,ꝙ ipſius conditio ſit no
ta prætori.¶ In gl.maiori ibi[*a nobis*] quod ibi ſcripſi ſu-
per,j.gl.& ſ̄.de hęre.ſi aduerſus.de exceptione iuris vel fa
uorabili an detur,hic proſequitur Archi. ¶ In glo.quid
ſi contrarium credo,idem Archidia.hic.& j̄. de accu.c.
ij.& ibi [*recedere*],vnde nec valeret reſcriptum impetra-
tum contra illum,qui remanet tunc aſtrictus ad obſe-
quium,& illud denegat.& vide.quod dixi de ſent.excō.
inter alia.ſuper ver.ſolutæ, & ibi non valeret.Idem Ioā.
mo.& facit,quod no.Ioan.8 1.diſt.dominus Maximilia
nus.& Ber.ſ̄.eo.ti.nonnulli.ſuper gl.pe.alle.Ioan.mod.
ad hanc partem,ꝙ illi non ſunt admittendi,quorum re
pelluntur auctores.de teſti.licet ex quadam. in fi. de hæ-
reti.fraternitatis.Et imputet ſibi dominus,qui talem eli
6 git.ff.de mino cum mandato.Item ſi † ſuo noīe excōi-
catus impetrare non poteſt, ergo nec alieno. j̄. de regu.
iur.quod alicui.¶ Item de qua re inhibita eſt petitio &
impetratio.C.ſi ſepius ex ſcript.in integ.re.po. l.iij.cum
ergo a petēdo repellat,ergo ab impetrādo, & ponit hoc
pro indubitato,vbi dominus ſciuiſſet excōicationē pro
cu.per decreta.fi.ſ̄.de proc. ſed idem ſi ignoret ſ̄m eum
per decre.ſtatim alleg.glo.dicit ergo non diſtinguendū
inter publicum & occultū: ſatis enim eſt, ꝙ detegi poſ-
ſit illum tunc excōicatum. Refert tamen quoſdam di-
ſtinguere inter procu.& nuncium iuxta diſtinctionem
tex.& gl.in l.cum mancipium.ff. de ædil.edict. pro opi-
7 nione ſua dicebat ipſe Io.ꝙ † excreſcente malitia homi
nū illud quod olim requirebat exceptionē, hodie ipſo
iure irritum eſt.ad contraria, quæ poſſent induci de.l. ſi
procur primo reſponſo.ff.de doli excep. vbi de dolo p-
cu.non excipitur contra dominum,reſpōdet,vt ibi not.
quod non loquitur de dolo cōmiſſo in negotiis quæ p-
curat,nec in facto eiuſdem perſonæ,ſed tertij. Item do-
lus vitium eſt ſolius doloſi: ſed excōicatio per iudicem
fertur proter crimen.concurrunt ergo crimen & factū
iudicis,& ſic plus afficit.l.vniuerſis. non loquitur in im-
petrante vitioſo.licet notam habeat ſeruitutis. Archid.
tenet contrarium dicens.B.bene dicere in eo, quod no.
in decr.conſului.de procur.valere impetrationem factā
a procura.excommunicato,ſi non fuit exceptum.ſed vi
de,quod ibi dixi ſuper prima glo.inducens etiam,quod
no.Inno.in decre.pia.in glo.quare in princi. & dixit in-
ſpiciendum concedentem eum pro quo ꝯceditur non
eum cui.allega.Sy.de con.di ii.& dixit in fine, quæ in cō
trarium allegantur procedant ante impetrationē. fate-
tur enim,quod ſi excipiatur,bene repelletur etiam in ca
ſibus hic expreſſis,cum decreta. iſta loquatur de impe-
trante ſuper excommunicatione, vel appellatione pro
prio nomine, abſurdum enim eſſet, excommunicatū
admitti ſuper his nomine alieno, ſed ſi admiſſus fuerit
nedum in his,ſed etiam in aliis caſibus valebit ſ̄m eū,
ad decr.ij.de hære.§.ad hæc reſpondet,quod loquitur de
8 dignitate, vel eccle.data ad preces hæretici veri,ſed † ex-
c communicatus non eſt hæreticus [c] vere, ſed interpreta
tiue ſic intelligitur ca.quod autem.4.q.j.Inter iſtos autē
eſt differentia quo ad iniectionē manuū,vt no.de ſent.
contingit,vel intelligitur ille.§.ad hæc, quando ſcienter
facta eſt collatio ad inſtantiam hæretici.hoc innuit ver
bum ad preces.tractat etiam hic Archi.id, quod ſcripſi
poſt Compo.in decre.nonnulli ſ̄.eod.ſuper gl.pen. cir-
ca medium.ſ.ꝙ non admittit curia exceptionem excō
municationis contra impetrantem probandam extra
curiam per teſtes ¶ Dicit etiam hic Archi.non admitti
generalem procuratorem excommunicati ad impetra
tionem faciendam in caſibus hic expreſſis ex generali
mandato ad impetrandū,ſed requiritur ſpeciale ad hos
actus,quod intelligit niſi in illo generali exprimeretur,
quod omnia poſſet procu.quæ conſtituens in ſui perſo
na poterat,vel tenebatur facere,alleg.ſ̄.de dil.c.fi. facit.
j̄.de procu.qui ad agendum remittit ad no.per Vin. de
procura.c.fi.¶ In glo.pen.ibi [*ſignificauerunt*] no.ibi Ho-
ſtien.vt ibi ſcripſi ſuper verſi.defenſio.& de re iu.ꝙ ad cō
9 ſultationem.ſuper glo.fi.ꝙ † excōicatus poteſt impetra
d re [d] ſuper nullitate ſententiæ,quia cum omnis defenſio
concedatur,nulla excipitur,& quia ſi hoc ſibi per appel
lationem conceditur,cum ſententia eſt iniqua, fortius
concedi debet,quando eſt nulla,contrarium credo per
hanc decre.vt ibi ſcripſi.

ADDITIONES.

a ¶ Interdicto.Et an agat interdicto,vnde vi.vj gl.& do.in c. ex inſinua-
tione.de procu.& ꝙ interdicto recuperandæ poſ.agere non poſſit, te
net Ioan.de Imo.& Phili.in ca bonæ memoriæ.de appel. & in ca.qua
fronte.3.q.& in c.dilectus.de reſcri.& in c.ex inſinuatione. de procu.
& in c.ad noſtram.de iureiurand.

b ¶ Appellet.vide Sicul.in c.ſignificauerunt.de excep.& quod tenet Phi
li in c.bonæ ver.ij.de appel.

c ¶ Excommunicatus.excommunicatus hæreticus appellatur.4.q.j.quod
autem.Card.in clem.ij.§.cæterum. de elect.

d ¶ Impetrare.vide oppoſitum in c.j.de reſcrip.contra Hoſt.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum ſuper quadam ſumma pecuniæ ad quinque libras, & ad mille agere poterit ſecundum ſtilum curiæ.*

2 *Scribitur aliter contra vniuerſitates, & aliter contra ſingulares de ſtilo curiæ.*

3 *Vniuerſitates quando aliter quam per interdictū coerceri poſſint.*

4 *Reſcriptum an detur contra non nominatum.*

CAP. II.

CVm in multis. [*Infinitas*] i. in-
certitudo gene
ralis.vel multitudo de infinito, ſcripſi.ſ̄.eo.
lib.in proœ.ver.nec ſine cauſa [*clauſulam.*]
vide,quod dixi de ſepul.certificari.ſuper eo.verbo [*qui-
dam alii*] comprehendit fœminas.ſ̄.eod.ſignificauit. vbi
Vinc.no.contrarium,& vide in Spe.de reſcri.præſenta.
§.fi.poſt prin.ver.ſed quæritur,& quod ibi dixi.Et nota,
ꝙ clauſula circa res hic nō reſtringitur,licet Ber.hic no
tauit contrarium per quandam extrauag. quæ incipie-
bat Romanus,ſed illam non habemus. & merito,boni
enim p̄toris eſt lites dirimere.ff.ſi cer.pet.l. quidā. ſuper
centum

centum ergo actionibus poterit agere impetrans.ff. de
li.ca.ſi pariter.de quibus cauſis ad eundem iudi.eatur.l.i.
1 & ij vnde impetrans † reſcriptum ſuper quadam ſum-
ma pecuniæ ad quinque libras & ad mille agere poterit
ſm ſtilum curiæ,qui conſiderandus eſt.ſ. de cri.fal. quã
graui.ſm Hoſt.& Archi.ſecundum quos reus petere po
terit,vt declaret actor habens clauſulam in rebus ſuper
quibus rebus agere velit,de quo remittit Hoſti. ad ſum.
eo.tit.§.ꝗ continet ius commune, ver. non ſolum tres
vel quatuor,pares vel minores expreſſis.ſ.eo.ſedes,& cũ
hic ſit alternatiua offerentis,& in fauorem illius,cui of
fenut,quod maius eſt,facere poterit ſm Io.mon. alleg.
ff.de leg.i.plane.i.§.pen. ſed ſi eſſet promittentis,veniret
minimum.ff.de ver.obli.inter ſtipulantem.§ ſi ſcienter
& contra de reg.iur.in alternatiuis [*in iudicium*] per hoc
dixit innocen.& Abba.quod in cauſa inquiſitionis ſiue
de crimine,ſiue de iure inquiratur,plures quã quatuor
citari poſſunt,quia non proprie trahuntur in iudicium
ſed procedit iudex ex officio.Compo.ad hoc alle.inten
tionem mandatorum [*primo*] ſi fiant ergo plures, puta
tres citationes de eadem perſona, ſatis eſt expreſſionem
hanc factam eſſe in prima ſecundum Inno.Hoſt.Fran.
& Compo.[*Exprimas*] ſecunda pars fecit, quod debuit,
quia bene expreſſit iudici,ſed iudex non expreſſit in ci-
tatorio,dicit Fran.non præiudicabit parti,alleg.ſ. de ap
pel.ex inſinuatione.ij.quæſt.vi.anteriorum.& l.biduum
vide no.& dicam de ele.c ſi.in gl.dicebamus.Dicit etiã
quod ſi non expreſſerit, cum debuit , ſed incontinenti
poſt excuſatur,ſi ius aduerſarij per id non eſt factum de
terius.ff.ſi quis cau.& ſi poſt tres,alie.ſ.de elect.offici.cũ
concor.forſitan hoc dicit,quia poſſet ſine fraude fieri ,
puta,quia in alterius locum ſuccedit, qui iuſtam habet
ignorantiæ cauſam ff.de reg.iur.qui in alterius.ſufficit ta
men ad vniformitatem huius iuris,quod & fraudulen
ter fieri poſſit,inſti.de aucto.tut.§.neque,ſecundum Ho
ſtien.¶ Prima gl.ſummat.¶ Secunda gl.ponit.vij.exem
pla,quibus vitatur infinitas,in fine ponit cauſam & re-
mittit.¶ Glo.quid de,quærit,& ſoluit.¶ Glo olim, quæ-
rit & ſoluit,& ſubdit duo,quæ poſſunt recitari per quæ
ſtiones.¶ Gloſſ. ſimilem illorum.recitatis per quæſtio-
nes,ponit opi.¶ In tertia Hoſtien.iij.quæ.quam appro-
bat.ſecundo ſubdit dictum,cuius ponit opinionem cõ-
trariam,quam reprobat,tertio quærit & ſoluit, quarto
quærit,arguit pro,ſoluit contrarium.¶ Vltima glo.no.
ad brocar.& remittit,ſecundo no.ad quæſtionem.¶ In
ſecunda gloſſ.ibi [*l.i.in fi.*] vide in præ.ca. cum cauſam.
ſuper glo.pen. & ibi,reſtringitur ad ſpacium centũ an-
norum & ibi,ſi quis x.vide de teſti.licet ij ſuper gloſſ.ij.
¶ In glo.& cognontina ibi [*cæterum*] vide.ſ.c.ſignifican
te.in ſ.gl.¶ In glo.prima in fine,& ſunt duo dicta, quo-
rum primo cauſam præmittit,ſecundo ſubmittit, ſecũ
dum ibi quorum.¶ In gl.ſecunda ibi [*ſignificaret*] & ca.
licet.iij.quæ de reprobatione teſtium loquitur ſecundũ
Hoſtien.& Ioan.Mon.idem ſecundum eos in compu-
tatione graduum de conſang.& affini.tua. idem ſecun-
dum Hoſtiẽ.& Archid. in caſu.xi.quæſtio.iij.quoniam
multos.ipſe Hoſtien.addebat etiam caſus alios circa fi-
deiuſſionem.ſ.de fideiuſſ.capit.j. & vlti.circa iuramenti
delationem,quod ad certam quantitatem reſtringitur.
ff.de in li.iuran.l.videamus §.iurare,Item circa impetra
tionem iudicum & reſcriptorum.ſ.eod.ad hæc. cap.fi.
de dolo & contu.ex literis.circa ordinandorum multi-
tudinem.de æta.& quali.cum ſit.Item circa litium mo
tionem.ſ.de do.& contu.finem.C.de iudi.l.apertiſſimi.
& l.properandum.ff.de arbi.non diſtinguemus.§. quæſi
tum.Item in caſu huius ca. & ibi ſi quis.x.ad idem ff.vt
lega. & no. cauen.l.j.§.cui & ibi.§.vlti.ibi allega.in l.ſi fi-
nita,medietate ſequenti ¶ Dynus ſoluit hoc brocar. A-
zo in ſuis brocar.in vlti.charta.Cyn.in l.vna.C. de ſent.
quæ pro eo quod intereſt.in j.obiectione. Iac. de Belui.
in l. videamus § iurare.ff. de in litem iurand.& in vſu
feu.in ſolutionibus contrariorum,in princi.¶ In glo.iij.
in fine,vel ad prouidentiam illorum.contra quos literæ
impetrantur ſecundum Hoſtiẽ.ſm quem concor. ſ.de
offi.dele.ſuper quæſtionum.§.verum.vel ſ cum magna
diligentia ſm Pet.& Archid.¶ In glo iiij ibi [*expreſſos*]
ſint vnus vel plures ¶ In gl.v.ibi [*vniuerſitatem*] expreſſa
tamen ſingulari perſona vniuerſitas vel collegiũ con-
ueniri non poterit per hanc clauſulam ſecundũ Hoſti.
& ad hoc.ſ.eod.ſedes.idem Archi.& Ioan.Mon.qui re-
mittit de regu.iur.in generali.Rationem inducebat Ho
2 ſtien.ꝙ † de ſtilo curiæ aliter ſcribitur contra vniuerſita
tes & contra ſigulares.nam primo caſu poni ſolet clau
ſula,prouiſo ꝙ contra vniuerſitatem ſine ſpeciali man
dato noſtro nullam excommunicationis,vel interdicti
ſententiam,quod hodie de excommunicatione etiam
ordinariis prohibet,contra.de ſenten.excõmu.romana
ad fi.de interdicto etiam dic, vt in extrauagan. Bonifa-
cij.prouide.idem dicit Hoſtien.quod facit curia, quan-
do ſcribit contra nobilem baronem. Audiui a domino
3 Stephano quondam Bononienſi epiſcopo, ꝙ † quia ali-
ter,quam per interdictũ vniuerſitates quandoque coer
ceri poſſunt in reſcriptis contra eos,non ponitur hodie
illa clauſula de non interdicendo.Et in fi.ſm quẽ idem
ſi dicatur,cites oẽs illos,quos talis tibi nominauerit.Sed
ſi in literis dicatur,cites omnes illos,qui tali contradixe-
rint,vel qui eum moleſtant ſuper re tali , quidam dicũt
ſecus:ſed Inno.dicit ſe non videre, quare contradicant.
Ego puto, quod ſi in reſcripto dicatur , cita Petrum &
alios,procedat,quod dixit Inno. ſed quando dicit , cites
omnes illos,quos &c.non puto locum eſſe huic decret.
quæ nõ loquitur in clauſula vniuerſali omnes,ſed in li-
mitata vel indiffinita,ad materiã vide, quod dixi de ex-
cep.dilecti.in glo.ii.& vide in Specu.de cita.§ ſequitur.
in vlt.col.Vnde dixit hic Franc.hanc decr.ſolum loqui,
quando clauſula ſequitur perſonam expreſſam vnam
vel plures.ſecus autem vbi nullæ, alias nulli perſonæ ap
plicatur ſecundum eum,tenet ergo,ꝙ per illas formas:
Item per formam,quicquid poſt iter arreptum , & per
illam,ea quæ de bonis.& per illam,nonnulli iniquitatis
filij,plures quam quatuor conueniri poſſint, & per hæc
& ea,quæ ſtatim ſubdam,ſoluitur, quod notauerat Ioã.
4 in decre.ſedes, ſcilicet † an reſcriptum detur contra nõ
a nominatum,quia quandoque datur,vt in formis prædi
ctis,nõ tamen datur in terminis,quos ponebat , ſcilicet
cõqueror de quodam,vel de illo,qui detinet rem meã ;
vel eccleſiam meam,inducebat pro & contra iura,quæ
alleg.eo.tit.ad hæc.in prima gl.vltra quæ ad affirmatiuã
alleg.de ordi.cog.cum dilectus.in princ.de appe.ſignifi-
cantibus.ubi impetratum fuit ſuper quadã terra , & va-
luit reſcriptum , dũmodo fiat ſpecificatio in libello , ad
idem.ſ.eod.paſtoralis.in fi.in contrarium,quia æquipa
ratur libello,de dilatio.prætерea.ea quæ debet continere
perſonam & rem certam.iij.quæſt.iij.offeratur. Solue-
bat,reſcriptum non vitiari propter generalitatem rerũ,
vel perſonarum nõ factam in fraudem , dummodo in
libello ſpecificentur.In reuocatorijs autem dicit ſpecifi
cationem neceſſariam,de do.& contuma.c.ij.de confir
ma.vti.vel inutili.bonæ.¶ In gl.& ideo.in fine,& ſic no-
ta quatuor tempora circa hanc clauſulam ſecundum
Franci.primum ante decre.ſedes.ſecundum poſt illam
& ante iſtam,tertium poſt iſtam & ante ſtilum contra
rium,quartum hodie per ſtilum & vſum curiæ.¶ In gl.
quid de.ibi Hoſt.& Ioan.Mo.& in fine, & ſit ratio, quia
cito poteſt ad eos haberi recurſus, & quia largius cõtra
epiſcopos interpretamur ipſorum reſcripta.ſ. de confe.
cum dilectus.Abb.contra,& pro eo Archi. de con.di.i.
baſilicas.& Guil.in Spe.de cita.§.i.verſic.quid ſi in literis
legati.& hoc placet hic Archidia.per rationes ibi nota-
tas per Guil. & quia ſecundum eum ſequeretur , ꝙ hæc
clauſula in literis aliorum poni non poſſet.hoc vltimũ
non intelligo:tamen multum facit pro hac opinione,
ſi dicis,quod illud , que, frequenter fit interpoſitio. facit
ad hanc partem.ſ.de pœnit.& remiſſ.cum ex eo.in fin.

& de

& de re iud. in cauſis. ſatis æquè dici poſſet, ꝙ aut præiudicatur ſolum danti reſcriptum, aut alteri, vt primo caſu ſit vera prima opinio, ſecundo ſecunda, & ſecũdum hoc ſt. ibi in gl. in literis epiſcoporum, opinio contraria in literis legatorum. ¶ In gl. ibi [*arbitraria*] Pe. & Arc. dãt ſimilia de ætate poſtulantis. ff. de poſtula. l. i. de numero viij. referendariorum in auth. de refe. in prin. & ibi ſecũdum. B. & Compo. dicit hoc æquius & verius, licet aliq contra, & in fi. idem Innocen. & Ioã. Mo. & Hoſtien. ponit exẽplum, quando epiſcopus ſuper limitatione conuenitur, vt vnus de quatuor, quam cauſam ſine capella no ſuo tractare non poteſt. ¶ In gloſſ. [*ſcilicet illorum*] ibi Innocen. & Compo. reddunt rationem, quia citatoriũ primi citari multis poteſt eſſe occultum, & ibi ſatis credo, idem Archid. & Hoſtien. fatetur hoc eſſe de mente, vnde ſufficere debet. conſuluit tamen, quia facile cõtra impetrantes interpretamur, quod mens & verba ſeruẽtur. pro gloſſ. facit, ꝙ præſumitur pro ſcriptura tabellionis. ʒ. de præſcrip. ad audientiam. Item facit. ff. de excuſa. tuto. ſcire. §. ſcire. cum ſequentibus, ibi & de expreſſis ita ſtabat Compo. an expreſſo in reſcripto citatorio ꝯpetat exceptio, ꝙ conueniendi per clauſulam non fuerũt expreſſi. & ſi ille dicat, nolle ſe alios conuenire, dicitur, ꝙ nõ competat, ſatis eſt enim, quòd ſibi præcluſa eſt via ad alios conueniendos, & perdidit vires clauſulæ, dicebat ipſe contrarium per extrauag. Alexan. quia per illã, quæ volebat, nomina exprimi, & ſi vnum tantũ ꝯuenire volebat, ſed illam decre. non habemus, & vide Spe. de citatione. §. j. verſic. item quod per clauſulam. Quare videtur, ꝙ ſi etiam per clauſulam vnum conueniat, & aliorum nomina non exprimat, ex quo dicit ſe plures conuenire nolle, teneatur citatus comparere & reſpondere. Tamen, prout dicit Compoſt. caute feciſſet iudex non citando, niſi vel fieret expreſſio, vel renunciaret cõuentioni aliorum, & hoc in citatorio exprimere debuiſſet. Item prout dicebat Hoſtien. expreſſio talis petenda eſt per iudicem, ad quem plus, quam ad partem ſpectet omnem adhibere cautelam. ff. de iudi. ſi prætor. vnde ſi ſubdelegat, faciat prius exprimi noĩa, & illa inſinuet ſubdelegato, nec prius ſubdeleget, vel alias procedat, ꝗ fiat expreſſio, vel renunciatio. Et ibi [*uenerialis*] quæ eſt tertia. & ibi [*ſecundum Ber.*] idem Ioan. mona. & Archi. & in fi. vide alias quæſtiones circa hoc in Spec. de cita. §. i. ver. item ꝙ per clauſulam, & in duobus ſequẽtibus. ¶ In glo. & cognomina. in fi. dicit Franci. in odium reſcriptorum, ꝙ circumlocutiones etiam certas ſine nominibus non ſufficeret exprimpere. ¶ In vlti. gloſſ. ibi [*reprobari*] & eſt hoc in odium impetrantium, qui debuerunt deliberaſſe, & eſſe inſtructi prius, allega. iij. q. iij. ſpacium. C. de tempo. in integ. reſti. l. petendæ. ff. de doli excep. l. purè. §. fina. ff. de calum. l. annus. Et ibi [*ſpecificauit*] ſupple ſine proteſtatione. Et ibi [*non poterit*] hoc verum, niſi errore probabili deceptus fuiſſet ſecũdum Archi. qui ſatis de hoc no. ʒ. eo. gratia. ut ibi dicam. dicebat hic Hoſtien. ꝙ acceptans non variat, ſi acceptatum cõſequi non potuit. ʒ. de conceſſ. præben. quia cunctis. §. penul. ſed ſi conſequi non potuit, vt quia alius habẽs priores litteras illud acceptauerat, vel acceptauit non vacãs, quia talis acceptatio non tenuit, variare potuit, & aliud acceptare, alle. ff. de op. leg. l. ij. & quia cum effectu ſumẽda ſunt verba, de cleri. non reſi. relatum. Caueat tamen ſibi talis, quòd per ſententiam ſuccumbat & ſine colluſione. nam ſi colluderet, non prodeſſet, ſed obeſſet. ʒ. de collu. c. ij. & ſi compromitteret, vel alias componeret, imputaretur ſibi, nec poſſet aliud acceptare. ʒ. eo. ad audientiam. ff. de euic. ſi dictum. §. ſi compromiſſero. Ego credo, ꝙ etiam ſine ſententia, potiſſime ſi proteſtationẽ fecit, vt eſt moris. Si videns errorem & beneficium alij debitum, illud omittit, & aliud acceptat, valet acceptatio. facit, quod no. Compoſt. ʒ. eo. capitulum. circa fi. verſi. ſed quid ſi non valeat, & vltra medium. verſi. item ꝙd ſit collatio. & quod ſcripſi de offi. dele. in literis. nam & in caſibus commendatur, qui ſententiãm nõ expectat, de præbendis, ſi beneficia. facit. ʒ. de elec. ca. pen. non obſtat, ꝙ de euic. nõ agitur, niſi poſt ſententiam. C. de euic. l. iij. quia illa actio competit contra actorem, a quo emptor cauſam habuit, hic non. Item ibi denunciare tenetur, ꝙ defendat, alias nec ſufficeret ſententia. ʒ. de empt. & ven. c. fi. Iſte vero, cum quo nũc litigat, nil denunciare tenebatur, ſed oportebit eum nũc fidem facere, quod beneficium illud ſibi non debebatur, ad quod onus vitandum expediens fuiſſet ſententia, quæ tamen nec iuuaret, ſi ipſius contrarium probaret, nam hæc contra venditorem ſufficit emptori ſententia, quæ per iniuriã vel imprudentiam lata eſt, vt in prædicta decre. vl. cum concordantijs.

ADDITIO.

a ¶ Nominatum. Adde Bar. in l. j. §. fi. in j. q. ff. a qui. appel. non licet, & in l. j. verſi. ſi vero quæritur. ff. de conſu. princi.

SVMMARIVM.

1 *Induſtria dicitur frequens exercitium circa rem honeſtum.*
2 *Ius additum vel interpretans habet locum in his caſibus, quibus vetus vel interpretatum.*
3 *Iudicium non eſt idem in cauſa principali & in cauſa appellationis.*
4 *Conſeruatores non habent iudiciariam cognitionem, niſi oriatur ex aduerſarijs exceptio.*
5 *Actor an poſſit lite finita conueniri per literas impetratas a reo ad alios iudices lite pendente.*
6 *Forma edicti quod quiſque iuris, habet locum etiam in actionibus poſtea quęſitis.*
7 *Res, de quibus agitur, quando ſunt in eodem territorio ex æquitate c. diſpendia litium erit idem in realibus.*
8 *Conſtitutio an ſit ſeruanda in rebus, vbi eadem eſt æquitas.*
9 *Reſcripta duo impetrans ad diuerſos contra vnum ſuper duabus parochialibus, ſed ſolum vtitur uno, & lite finita poterit uti alio.*
10 *Reconuentio non procedit in cauſa, de qua iudex conuentionis iudicare non poſſit.*

CAP. III.

DISPENDIA litium. [*Aequitas*] de hac vide ʒ. de tranſ. c. fi. [*compendio*] i. breuitate releuãte partes a laboribus, & finem litibus imponente, ſecundum Hoſt. Io. mo & Archi. Induſtria: ideſt cura, labore, vel vigilantia, & dicitur
1 † induſtria frequẽs exercitiũ circa rẽ honeſtam. Archid. [*coarctare*] ideſt reſtringere. Hoſt. vide, quod poſt Valerium dixi, de fide inſtru. cum Io. ad finem. ver. non obſtante [*perſonales*] vide quod dixi. ʒ. vt lite non cont. quoniam. §. in alijs. in prin. Fran. Vercel. hic exemplificat perſonales, quæ dicunt ꝑſonam obligatam ex contractu vel quaſi, ex maleficio vel quaſi. inſti. de act. in princ. de primo dat exemplum in mutuo, venditione, locatione, conductione, verborũ & literarum obligatione. de ſecundo in actionibus negotiorum geſtorum, tutelæ & ſimilibus, de tertio in actione furti, damni dati, rapinæ & iniuriæ. de quarto in iudice male iudicante, in proijciente de cenaculo, quod nocuit, patent hæc, inſtitu. de obli. & rubricis ſeq. [*quæſtiones principales*] ſi enim altera eſſet appellationis, fieri poſſet eodẽ tẽpore conuentio corã diuerſis, ſm Inn. & Cõpoſt. quod probat Io. mo. quia hæc decre. addit ad grego
2 rianam. ʒ. eo. c. fi. quæ loquitur in principalibus † ius aũt additum vel interpretans his caſibus locum habet, quibus ius vetus, vel interpretatum. ff. de pact. dota. Inter ſocerum. §. cũ inter. in auct. de filiis ante dot. in. na. circa finem, coll. iij dicit etiã hoc patere in appellatione ante diffinitiuam, in qua ex euẽtu iudicij pendet, an ſit iudex is a quo vel is ad quem appellatum eſt. ʒ. de appell. vt debitus. vnde cum non appareat quis eorum ſit iudex ad alterum non põt impetrari. In appellatione a diffinitiua idem, cum non directe de principali quæſtione, ſed an bene, vel male fuerit iudicatum, agatur ibidem. C. de appel. eos. inducit. §. reus, ibi, eodem durante iudicio,

† ſed

3 †ſed in cã principali & appellationis nõ eſt idem iudi
ciũ,quia diuerſus modus petendi diuerſos proceſſus.&
hic diuerſificant iudicium inter eaſdem perſonas. ĩ. de
teſt.veniens.ij.cum concor.[*ad diuerſos*]ſimile de cã poſ
ſeſ.c.j.C.de iudi.nulli. vbi poſſeſſionis & ꝓprietatis cau-
ſæ non debent ſimul diuerſis committi, concor.ff.de q-
bus re.ad eundem iudicem eatur.l.j.& ij.per quæ iura te
nuit Bartho poſt Hugo. in veneri.ix.ad quem Guil. re-
mittit in Spec.ii.i.§.viii.ver.quid ſi princeps,ꝙ ſi ſimpli-
citer cõmiſſa eſt cauſa inter tales,& actum eſt crimina
liter,lite finita poterit agi ciuiliter ex eadẽ cauſa coram
eiſdem,alleg.ẽt de don. inter vi.& vxo.cap.iii.& C.quã-
do ciuilis actio.l.j.Goff.contra in ſua.q.xx. & Dama.in
q.j.de reſcriptis. per decreta.in literis.de offi. dele. dictũ
Goff.maxime procedit,cum abſolutus fuit reus,quo ca
ſu ſm Placen.& alios etiam coram ordinario alio iudi
cio agi non poſſet.Accur.contra in prin.vltimæ glo.C.
quando ciuilis actio.l.j. & ibi vide plene per Cy. ſub iij.
quæſtione & ſequentibus[*ad eoſdem*] quid ſi contra hãc
decre. impetrauit ad diuerſos diuerſa reſcripta. ſed om-
nes committũt vni.& de hoc in Spe.de reſcri. poſſunt.
§.fi.ver.quid ſi is qui.& tenet, quod ibi ſcripſi[*literas*] di-
cunt Inno.Compoſt.& Fran. Vercel.ꝙ literę conſerua
torum,vel proceſſus per ipſos habiti non impediunt li-
teras obtentas in forma communi,ſiue literę in forma
communi præcedant, ſiue ſequantur conſeruatorias
4 etiam inter eaſdem perſonas impetratæ,quia† conſer-
uatores non habẽt iudiciariam cognitionem, niſi oria
tur ex aduerſariis exceptio.hæc intelligas per ea quæ di-
cam.ĩ.de offi.delega.ſtatuimus.ſuper ver.nec ad alia.Ea
dem ratione tenent Inno.Ioan.mona.& Archi.hoc lo
cum non habere in literis executoriis vel conſeruato-
riis,remittit ad prædi.decre.ſtatuimus. Tenent etiam ſi
pendente noua quæſtione perſonali ſuper appella.ante
ſententiam per impetrantem grauatum.ille poterit ſu-
per alia perſonali, quam voluerit, nec habebit neceſſe
impetrare iudicem appellationis, nec iudicem cauſæ
principalis.Inducunt,quod dixi.ſ̃.in glo.principales[*Im
petrare*] a papa vel inferioribus ordinariis ſm Inn.Vin.
Abba.in Spec.de reſcrip.poſſunt.§. fi.ver.Item ꝙ ad di-
uerſos.& ibi ver. ſequen. vide alias quæſtiones ad mate-
riam[*valeat*]ipſo iure.Ioan. mona.[*per eoſdem*] primas
vel ſecundas.P.Abb & Archid. Et not. Abba. legitime
factum vitiari propter ſuperuenientem caſum. con-
cor.ſ̃.eo.ex tenore.[*durante*]ſecus ſi finitum eſt,vt hic in
5 nuitur.Hoſt.† An vero lite finita poſſit actor conueniri
per literas impetratas a reo ad alios iudices lit.pen.vide
in Spec.de reconuen.§. j.ver.quid ſi ipſe, & ſcripſi de re-
ſcri. paſtoralis.in glo. ſi ſuper.in fi.[*obnoxium*] actione,
quæ ſibi competeret tẽpore impetrati reſcripti ab acto-
re ſm Dama.in quæſtione. xij. de reſcriptis. in contra-
rium allegabat, quia non plus tenetur procura. quam
dominus,niſi in ſatiſdando.ff.de procura.ſed hoc.§. de
fendere. ſed procurator cauere tenetur defendendo
actorem,ſi reus eum reconuenire velit.eod.titu.ſeruo.§.
ait prætor. fortius ergo & dominus reſpondere tenebi-
tur.& l.omnium.eo.titu.dicit ꝙ reconuentus omnium
actionum nomine defendere tenetur,qui omnia dixit,
nil excipit.xix.diſtin.c.j. bene facit. ff. quod quiſque iu-
6 ris.l.iii.§.pen. vbi pœna † edicti, quod quiſque iuris ha-
bet locum etiam in actionibus poſtea quæſitis.Item nõ
reperitur reus prohibitus reconuenire ſuper ortis poſt
datam reſcripti,ergo permiſſis,eo.tit.l.minus.tenet pri-
mum,alleg.ff.de neg. geſt. nam & ſeruius.§.ſi viuo. vbi
gerens negotia noua inchoare non tenetur,dicit etiam
præ.l.omnium.non intelligi de futuris, vt etiam ibi no.
vbi vide reſponſionem ad præ.§. penulti.& ponderan-
dum eſt tempus datæ. ſ̃.eod.titu. eam te. ſic & ſtipula-
tio damni infecti non pertinet ad ædes poſtea acquiſi-
tas. ff. de dam. infec. damni. §. ſi is.fatetur tamen cum
Azone, quod etiam ſi nulla competebat actio, ex quo
non fuit repulſus, ſi poſtea incipiat competere, feretur
pro eo ſententia,per.l.ſi rem alienã.ff.de pignora. actio.
facit.ſ̃.de re iudi.abbate.& quod ſcripſi.ſ̃.e.c.vltimo.ſu-
per verbo exortæ.æquitatem habet hoc dictum, vt vni-
formis ſit virtus reſcripti in actore & reo.& vt tanto mi
nus per reſcriptum pręiudicetur ordinariæ poteſtati,de
cre.tamen vlt.ſ̃.eo.ſolum in ĩpetrante loquitur.& vide
quod dixi in Specu.de reſcrip præſen. in fine.[*reconuen-
tionis*]de qua cognoſcit vt delegatus ſm Hoſtiẽ.de hoc.
ſ̃.de offi.deleg. P. & G.tractat etiam hic Hoſtien. an de
crimine reconueniatur clericus corã iudice laico,quod
dixi de mu.peti.c.j.in glo. reconuentio. vltra medium,
ver.vtrum autem laicus ſeruo,de ſuo enim non de alie
no debet quis contendere.ff.ſi vſuf.pe.l.vtifrui.i.reſpon.
Ioan.mon.¶ Prima gl.ſummat & exponit princ.¶ Gl.
quaſi ſecus. notat a contrario, & quatuor diuerſitatis
rationes reddit, contra vltimam remittit. ¶ Glo.ſed ſi.
obiicit,& ſoluit.¶ Glo.quid ſi.quærit & remittit ¶ Glo.
in hoc quærit, arguit pro,& ſoluit contrarium ¶ Glo.
forte. ponit quæſtionem, quam alternatiue ſoluit.ſecũ
do quærit,arguit pro,ponit ſolutionem.B. cui dubitan-
do reſiſtit.¶ Glo.forte eſt.obiectionem ſoluit.¶ Glo.vl-
tima exponit & de quæſtione remittit. ¶ In glo. quaſi
ſecus.ibi[*cum prætor*]vide ſ̃.de vſu. quando ſuper prima
glo.& ibi [*ſi legatum*] per editionem teſtamenti proba-
tur legatum.¶ In glo,ibi [*hic dicit*] & ſunt duæ partes. in
prima conſtitutionis cauſa. in ſecunda conſtitutio ibi,
decernimus.ſecunda facit duo.primo prouidet de acto
re,& contrafacienti triplicem pœnam imponit.ſecun
do de reo, in quo vnum excipiens pœnam repetit ibi
reus quoque. [*Et in fin.*] per quod exponit Hoſtien. di-
ſpendia.i. grauoſa diffugia. vel dic ſecundum Archi. i.
damna. vel. i. diſpendioſas dilationes ſecundum Ioan.
mona.alle.ff.vt le.no. ca.l. etiam.in princi.¶ In glo. iii.
ibi[*proœmio*]huius libri,bene facit proœmium clemen.
¶ In glo. iiii.ibi [*non valeat*] dicit Hoſtien. ꝙ in hoc po-
tius declarauit,quia illud erat de mente.¶ In glo.ibi[*rea
libus*]idem Francit.Compoſt.& Archi. & ibi[*dilectus*]li-
cet ſuper illo poſſit coram ordinario domicilii conue-
niri,vt ibi dixi ſuper glo.ij.& nota.de foro competen.c.
fin.& ibi[*quam in illis*] Item oportet interdum rẽ ſubii-
ci oculis.ff.fin.regun.ſi irruptione.& dicet litigatores eſ-
ſe vicinos.ff.de cen. l forma. ſm Inno. dicit Compoſt.
ꝙ quia illud vitium plus in perſonalibus frequentaba-
tur ideo de illis prouiſum fuit. ff. de legi. nam ad ea.di-
7 cit Hoſtien.Ioan.mona.& Archid. † ꝙ vbi res, de qui-
bus agitur, ſunt in eodem territorio, quod ex ęquitate
huius capituli erit idem in realibus,vt ſicut vnus eſt or
dinarius illarũ, ita ſit vnus delegatus. vnde dicebat Ho-
ſtien. hic,& ponit Archi. ꝙ vtriuſque neceſſaria erit di-
ſtinctio,an fiat bona fide,vel mala.Si bona fide, vt quia
Italicus,qui vnum contractum fecit in Italia,alium in
Anglia, vtrobique vult habere iudicem, cui hoc expe-
dit,quia difficile foret ad remotam regionem ducere te
ſtes contractus. ſ̃. de fideiuſſo. c. ij. & iii.& econtra, vbi
contractus facti ſunt,vel res ſitę in eodem territorio,vt
dixi.& hoc voluit decre.nonnulli.quæ dicit ſub vno in-
dice poſtquam tractum commodius, alleg. ff. de legi.
non eſt nouum.& leg.ſeq.ff.de teſtibus.l.quęſitum ſcio.
Remittit ad ſum.eod.titu §.ꝙ cui præiudicet.ſub.§. vbi
autem vtraque. verſi.ſi idem. & in ſequentibus. pro his
8 facit.ff.de iniuſt.rup.& irri.teſta.l.fin.confiteor†ꝙ in re-
bus vbi eſt eadem æquitas, conſtitutio eſt ſeruanda,ſed
nego pœnam locum habere, ſi conſtitutio non ſerua-
tur,per regulam.ſ̃.c. ſuam.de pœnis,cũ concor. ¶ In gl.
ſed ſi reus.ibi[*ſit illi*] hoc verum,ſi recuſetur, & coram
arbitris grauamen probetur, vt ibi ſatis dixi ſuper vni-
ca glo. Abb. autem dicit hic, quód decre. ad hoc & ſi-
milia iura loquuntur in cauſis mouendis iam non mo
tis. allegat de appella. ſuper eo. quia vna perſonalis po-
teſt ſine reliqua terminari. ergo non impediet appella
tio. vt ibi fatetur,quod glo. ibi ſentit contrarium, & ibi
ſecundum Ber.& Hoſtien.& ibi [*impetrare*] Hoſtien. di-
cit

cit hoc caſu iudex appellationis de omnibus cognoſcet ratione connexitatis, argu. ſ. de conſtitu. tranſlato. de offi. delega. prudentiam. §. penulti. & præallega. facit, quod de reconuentione ſcripſi, de mutu. pe. c. primo. ij. glo. reconuentio. verſicu. coram iudice. ¶ In glo. & ſic ibi, [*licet quidam*] dicit Hoſtien. in Specu. dicit Archi. forte opinio. Ber. veram, cum tempore primæ impetrationis omnes quæſtiones erant exortæ, alias ſit vera opinio contraria, nam vt dicebat Hoſtien. abſurdum eſſet, ꝙ ſi impetraui iudicem contra te perpetuo alium quã illum impetrare non poſſum contra te, per quod videtur inter nos ordinarius. ¶ In gl. quid ſi [*in fine*] vide omnino, quod ſcripſi ſuper glo. prædicta, tenet hic Ioan. mona. etiam in duobus ordinariis hanc decre. locum habere, ſi concurſum habeant in iuriſdictione, ponit exemplum in Remen. archiepiſcopo. & Archi. alleg. ff. de offi. conſul. l. vna. inducit identitatem rationis, facit de confir. vti. vel inuti. cum dilecta. & Libi alle. Arch. contra vide quod hic ſcripſi ſuper v. glo. in fine. ¶ In glo. cum effectu. in fin. & Compoſt. Pe. De. Ioan. mona. & Franciſ. plus dixit Guil. in Specu. de reſcrip. præſent. §. fi.
6 ver. quid ſi ſuper. † ꝙ impetrans duo reſcripta ad diuerſos contra vnum ſuper duabus parochialibus, ſed ſolũ vſus eſt vno, illa lite finita poterit vti alio. Hoſtien. contra, qui dicit, pœnam hanc locum habere ex ſola impetratione, etiam ſi reum non traxerit, dummodo de ipſa conſtare poſſit. ſi. ſ. eod. ex tenore. & idem Arch. Ber. ſic loquitur, ꝙ quid teneat, non apparet. ¶ In glo. in hoc, ibi [*videtur quod ſic*] quod placet Compoſt. ſ. eo. ſuper literis. in glo. hic quæritur, poſt principium. & Ioan. mona. dicit hic, æquum in odium negligentis huius conſtitutionis beneficium. notant etiam hic rationabilius ſibi videri, ꝙ hoc caſu bene teneat ſententia lata pro reo, cum fauore ipſius & odio impetrantis conſtitutio iſta manauerit, argu. C. de procura. non minus. facit, quod no. vt lit. non conteſt. quoniam. ver. vel ſaltim. & hoc placet Fran. in reo præſente & tacente. Innocen. contra, & Archi. vt ſequitur [*& in fi.*] idem Hoſtien. & Archi. dicebat enim Hoſtien. ꝙ cum literæ ſint nullæ, validari non poterant de conſenſu partium. ſ. de elec. auditis. ſicut nec finita iuriſdictio validari poteſt de ipſarum conſenſu, de offi. deleg. ſignificantibus. vbi vero tenerent literæ, vel iuriſdictionem darent, quę poſſet elidi per exceptionem inductam pro commodo priuato, ratificatio fieret per conſenſum, ſecus ſi pro commodo publico. de foro competen. ſi diligenti. ſed Innocen. videbatur velle, ꝙ licet non ſufficiat tacitus conſenſus partium, valeret expreſſus, quaſi primo caſu videatur ignorare, vel errare, vel vereri, vel timere iudicem. quando vero expreſſe id agunt, videntur prorogaſſe iuriſdictionem, potiſſime cum per literas videatur aliqualis iuriſdictio dari. ſ. c. cæterum. Et placet Fran. & Compoſt. ſed Innocen. fatetur, ꝙ graue eſt hoc defendere, ꝙ hoc poſſit expreſſe fieri & non tacite. & Archi. etiam id probat, & alleg. ſ. de pœn. ſuam. ſecundum vnam lec. quam ponit ibi Hoſtien. ¶ In glo. de hoc. in fine. alleg. Hoſtien. eo. tit. c. fi. de do. & contu. c. ij. & c. finem. de ma. & obedien. c. fin. de appella. vt debitus. ¶ In glo. forte. ponit ibi. c. j. hoc adde, & vide, quod ibi dixi ſuper ver. incontinenti. & ſuper glo. j. & quod nota. in cle. de verb. ſignifi. ſæpe. ver. verum. in glo. nota. contra. Et ſcias Franciſ. hic dixiſſe. reprobari opi. Ioan. & Azo. qui dixerunt, reconuentionem in principio litis, vel ſtatim poſt litis conteſt. fieri debere, & approbari opi. Iac. de Bel. & Odof. tenentium, ꝙ durante iudicio fieri poterat, & remittit de his ad auc. & conſequenter. C. de ſen. & inter. Hoſtien. vero dicit contrarium hic probari, cum dicat litera, reconuentionis vel conuentionis, vide vbi remiſi. & ibi [*dici poſſet*] idem Archi. ſed fortiter contradicit auc. & conſequenter. C. de ſen. & inter. fateor locum eſſe illi authen. ſed nego pœnas huius decre. habere locum, ita ꝙ tenet proceſ. ſi non exciperet actor [*& in fine.*] vt ibi ſcripſi ſuper glo. ſecus. ¶ In glo. forte eſt, ibi [*c. penul.*] facit opi. Inno. quam ſcripſi, de mutu. pe. c. j. in princi. ꝙ † reconuẽ-
a tio [a] non procedit in cauſa, de qua iudex conuentionis iudicare non poſſit. & idem Gui. in Spec. de reconuen. §. j. poſt prin. & §. ij. ver. & trado. Accur. in auc. & conſequenter. C. de ſen. & inter. in gl. ij. ſed quod alle. non ob. quia incidẽter cognoſcẽs non pronunciat. vide plenius quod ſcripſi in præ. c. j. ¶ In glo. pe. ibi [*conſenſerint*] ipſe vel ipſius procur. non excedens in auc. de cauſa poſ. cũ olim. Hoſtien. & ibi [*ſuſpicionis*] quam proponit reus contra iudicem impetratum ab actore. ¶ In gl. vlti. in fi. dic in vlti. glo.

ADDITIO.

a ¶ Reconuentio. Add quod habes in gl. ij. in ver. in poſſeſſionem. in fin. & ibi Pe. in l. de eo. A. de iud.

SVMMARIVM.

1 *Gratiam firmant non obſtantia contra nullitatem, ſed dilationes non tollunt pronunciaſſe.*
2 *Papa non intendit dare literas præiudiciales, ſed ipſius mandata ſunt recipienda ſine alterius præiudicio.*

CAP. IIII.

CVm aliquibus. [*Non obſtãtibus*] clauſula illa nõ tollit ſtatuta & conſuetudines, niſi quoad illum finem, ꝙ non pereat gratia, quę al. periret. ſ. c. conſtitutus. hunc ergo effectum, ad quem ponitur, conſequatur. ff. de in integ. reſti. non ſolum. in fi. ff. de auct. præſta. l. j. in fi. & non alium. ſ. de or. cog. cum dilectus, ver. verum. ff. de ad. leg. inutiliter. vnde nec tollit illa, per quæ differtur effectus gratiæ, vt in caſu. j. eo. ſi propter. non obſtat. C. de preci. impera. offe. l. quot. quia ibi princeps id intendit. ſ. dilatoriam tollere, vel concedere ſecundum alium caſum. intentio vero ſequenda eſt. j. de præben. quamuis. i. ſecundum Ioan. mo. qui di-
1 cit ſe de mandato papæ ob hanc rationẽ. ſ. quia † non obſtantia firmant gratiam contra nullitatem, ſed dilationes non tollunt [*pronunciaſſe*] ꝙ diaconus, qui ſimpliciter impetrauit præbẽdam in eccleſia, in qua ſunt preſbyterales, dyaconales & ſubdiaconales, prębendam ſubdiaconalem conſequi non debeat, tum quia non licet deſcẽdere, tum quia illa non obſtantia, dilationes non tollunt. dicunt autem, ꝙ ſecus in caſu conuerſo per decre. ſtatim allegandam. ſi pro pauperibus. & quia decet aſcendere ſubdiaconum ad diaconalem, de illa pronunciatione Archi. j. de præben. ſi pro pauperibus. apertius exprimit dicens, ꝙ diu in papali palatio fuerat quæſtio ventilata, & per auditores bis pro impetrante & cõtra excipientem pronũciatum, & cum fuiſſet appellatum. Boniſacius propoſita cauſa in conſiſtorio pronũciari mandauit contra impetrantem. hoc mihi non placet, nec ſeruari videmus, & certum eſt, ꝙ priorem ordinem retinet & ipſius executionem, bene facit. C. de digni. l. iii. lib. xii. item nec de ſtilo curię contra hoc inuenta eſt clauſula. fateor tamen, ꝙ aliqualem æquitatem haberet illa opinio in illo, qui non ſolum diaconatum, ſed etiam præbendam diaconalem dimidiam habẽs in eccleſia ibidem impetraſſet ad integrã, de quibus. j. de præben. cui de non. ij. reſpon. ibi enim poſſet aliqualiter notari deſcenſus ad id, quod prius dixi, facit moderna conſuetudo eccleſiæ Romanæ, quæ epiſcopos facit presbyteros cardinales, dumtamen ſaltem ſecundum nos epiſcopatus ſit ordo, de quo ſatis. ſ. eo. li. in proœmio, in glo. iii. & ſuper eo moderna dixi, quia vſq; ad tẽpora Clemẽ. quinti id non fuerat obſeruatũ, & cõſtat multos tpe Bonifacij & prædeceſſorũ ꝑtermiſſos cardinalari, quia erant epiſcopi, & epõrũ tituli nõ vacabant, de quibus tñ ſumme vtiliter prouiſum fuiſſet eccleſiæ, qua de re commendabilis eſt conſuetudo in tãtum dilatata, ꝙ quandoque de ſolis epĩs fit vna ordinatio vel ꝓmotio cardinalium. erubeſcat ergo Bonifacius huius
libri,

non obſtantium.q̄ ponitur ad certum factum firman
dū.C.de præſcri.xxx.vel xl.ann.l.omnes.non ſic in illa,
quæ obligat ad plura fortuita.ff.ſi quis cau.ſed & ſi quis.
§.quæſitum.Io.mo.& Arch.[*diriguntur*]no.hic Ioā.mo.
& Archid.ꝙ impetrans tales literas de beneficio,quod
habet,tenetur in eis facere mentionem,cum per eas ꝑ
ueniatur ad beneficium obtinendum,all.ff.de ſpo.ora-
tio.j.de reg.iur.cum quid.concor. quod no.j.de præbē.
ſi apoſtolicæ in gl.pe.vnde dicit hic Io.mo.& Arc.poſt
eum de beneficio faciendam mentionem in forma, q̄
vocatur ſic,ſibi ꝙ nulli alij,quę ſumunt.j.de præbend.
dilectus.& in forma,quæ vocatur ſm promiſſionē,quę
ſumitur,de conceſ.præ.deteſtāda.& dicit Io.mo.in om-
nibus his formam ſequentem apoſtolicum præferen-
dum,cum hi non habeāt gratiam a Papa in beneficio,
ſed tantum cauſæ cognitionem & executionem reci-
pientium.dat Io.mo.ſimile in ligato pedibus vel mani
bus,qui ſoluitur,poſtea ſcribit,vel ambulat cū ſolutus
eſt,licet enim hoc faciat miniſterio ſoluentis,ipſe tñ fa
cit non diſſoluens.ita hic, licet remotio impedimenti
ſit papalis receptio.no.& facit de of.or.licet.& c.pe. Ar
chi.ponit exemplū in illo,qui obtinuit reuocari ſuſpē-
ſionē capituli, & per capſm poſtea recipitur receptus.
idē dicit Arch.quando ſcribitur collatori præbendæ,&
eiſdem conceditur auct.apoſtolica,vt aliquem recipi fa
ciat ſibi de prębenda,cum ſe facultas obtulerit prouiſo
rum obſtante certo canonicorum numero, ꝯdictores
&c.nam ſi recipitur talis,auct. capituli non Papę intel-
ligitur eſſe receptus,ſicut eſſet,ſi capitulo interdicto cō
cederet Papa,ꝙ eligeret non ob.poſt collationem eius,
qui poterat capitulum recipere conſueuit,quomodo il
la receptio ſit facti non iuris, cum enim ille conferat
ſuo iure præbendam,ergo & canonicatū,ergo ſi ei ſcri
bitur receptus ad ipſius mandatum per capitulum de
mandato ipſius ordinaria dr̄ auctoritate receptus. indu
cit Archi.Comp.allegatum in fi.j.gl.[*auctoritate*] no. ꝙ
hic auctoritas,cum recipit coniungitur, non tñ verbo
concedimus poteſtatē.¶ Prima glo.facit quatuor.dicit
vnde ſumpta,ſummat,quærit & ſoluit,& dicit, quid de
claret.¶ Gl.no duas quæſtiones ſoluit.¶ Gl. cautum.re-
ſpondet per quæſtionem & ſoluit.¶ In gl.no.ibi, l.ij.in
fi.vide.ſ.de iura.T ri.firmiter.ſuper gl.ſi ideo.¶ In gl.cau
tum,ibi[*quia voles*]ſupple,parietem cōmunem demo-
lire & reficere.¶ In glo.ij ibi[*receptus*]duæ ſunt partes,q̄
patent,& ibi[*relatam*]& Hoſt.de maiori.& obedien.per
tuas.& c.ſtatuimus.Guil.in Spec.de act.vel peti.§. ſuper
actionibus,ver.item ſcias.¶ In glo.cautū.ibi[*idem credo*]
idem Io.mo.ſed Arc.dicit hic,ꝙ literæ iſtæ non valent,
ſi de voluntate als non appareret,allegans quod leg.&
no.vij.q.j.paſtoralis.viij.q.j.licet,prolixe proſequens iu-
3 ra,quæ dicunt,ꝙ † Papa ᵃnō intendit dare literas præiu-
a diciales, ſed ipſius mādata ſunt recipienda ſine alterius
præiudicio.de of.dele.ſuper eo.de offi.or.graue.& ne na
ſcātur iniuriæ &c. de accu.qualiter. & literæ beneficia
les ambitioſæ & reſtringendę.j. de præben. quamuis.j.
& dicit,ꝙ pręiudiciū eſſet illis,ad quos ſpectat receptio.
ſi receptioni non intereſſent,ad decr.hanc reſpondet,
ꝙ loquitur,quando ad illos,quibus ſcribitur,cōiter per
tinet.quod probat litera ad eos,& litera ad eoſdem.Mi-
ror de Archi.quare idem non opp.ad primam partem
cap.'præſupponere igitur habemus literas valere ex ſu
forma in iſto caſu,vt in illo, & tunc procedit dubium
gl & ibi[*meum eſt*]vide,quod dicam.j.de ver.ſig.c.vlti. ſu
per verbo,tuorum.

A D D I T I O.

a ¶ Papa.Adde,quod habetur in c.ſi quando.de præſcrip.Card.in clē. ſi
Romanus. de præben.

S V M M A R I V M.

1 *Quouſque dictio interdum includit,& interdum excludit.*
2 *Gratiæ vel commēdæ non habentes hanc clauſulam, quærit etiam an expirent per mortem Papæ & nu 3.*
4 *Viſitator datus vſque ad ordinationem epiſcopi durat, donec epi-
ſcopus fuerit ordinatus.*
5 *Papatum.vel papatus dignitas nunquam moritur,*
6 *Electus in epiſcopum,cum quo diſpenſatur,vt non teneatur conſe
crari an interim poſt terminum iuris vacent beneficia.*
7 *Pater ſi mandauerat ſeruum per filium manumitti, quem ſi mor-
tuo patre id ignorans filius manumiſ.an vale.& talis manumiſ.*
8 *Voluntas moritur cum ſuo eſſe corporali.*

CAP. V.

SI gratioſe. Diuiſio ſuper.j.gl.[*vſque*]
tractat hic Archid. quo
1 modo vſque † interdum includit,interdum
excludit,de hoc de or.ab epō,qui re.c.j.in.j.
gl.& ibi ſcripſi, quod hic dixit,de quo tñ nil diffinit. Itē
de iſto vſq;,nulla dubitatio.[*a ſua*]dicit Arch. ꝙ de præ-
poſitione ad,hr̄ lxxvij.di.epōs.lxxviij.di.presb.de reſt. in
integ.tum ex literis.§.quo circa.de do.& contu.cum di
lecti.in prin.de dila.expoſuit.in prin.& in fi.de accu.ve
niens.§.i.xij.q.ij.hic huius voluntas[*beneplacitum.*] Du-
bitari vidi de cl̄a quouſq; ſuper hoc aliquid duxerimus
2 ordinandum,an per † mortem Papę expirent gratiæ vel
commendæ habentes aliā cl̄am.Et dico ꝙ non,ad hęc.
j.de of.dele.ſi delegatus.ij.rñ.bene faciant.ff.de leg.ij cū
pater.§.ſi C.de inſt.ſub cond.l.ſi teſtm̄. vbi valet fideicō
miſ.licet teſtator mone pręuentus ſuper illo non ordi-
nauerit,quod tūc dixerat ſe ordinaturū per aliā ſcriptu
ram.licē hoc caſu beneſaciat.l.ambiguitatē.C.de vſufr.
quam alle.hic gl.ſe.& lex.ff.de vſufr.gñali.§. duas filias.
cum hic potuiſſet Papæ ſuperuiuere habenti gratiā vel
cōmendā,& nil ordinare, ergo durat vt ibi. Ex ꝯrio ſe-
queretur,ꝙ per mortē Gregorij. X.ceſſaſſent heremitæ
& carmelitæ prętertim ꝑ eū,donec aliter ordinetur,pō
derata antiqua litera,quæ erat.j.de reli.do. religionum.
quā ibi vide in gl antepe.Itē ſequeretur,ꝙ in dec. vene-
3 rabilis.ſ.de of.dele.q̄ † ponit eandē cl̄am.ſ. quouſq; veri-
tate comperta duxerimus aliter prouidendū, per mor-
tem Honorij expiraſſet coadiutoris offm̄, quod eſt fal-
ſum,per eundē modū inducitur decr.vl.& fi. ſ. de verb.
ſig.& j.de ſupp.ne.præ.c.pe.in fi.fortificatur id.Pone, ꝙ
Papa dixiſſet,retentis terminis, quouſq; intrauerimus
Italiā. Certe perpetuata eſſet gratia per mortē, per quā
certū eſt ipſum amplius intrare non poſſe,facit proœ-
mium cle.ver.& licet.ſicut ergo in c.obitum.lxj.diſt.in
a fi.viſitator ᵃdatus † vſque ad ordinationem epiſcopi, du-
4 rat,donec fuerit epſ ordinatus. Sic & hic durat gratia,
vt verbū ſonat. Et ſic conſului de commenda abbatiæ
de Florentia facta recolendę memo.d.Io. ſancti Theo
dori diaco.cardi.tunc in Tuſcia legato.[*non moritur*] li-
5 cet.n. † tenens papatū, vel dignitatem ſit corruptibilis:
papatus tamen, dignitas vel imperium ſemper eſt, in
auct.quomodo oportet epi §.licentiam. colla j. corru-
pto igitur ſubiecto dicuntur hæc non exiſtere, ſed vaca
re.i.adminiſtratore iuris vel facti carere.de conce.pręb.
cū noſtris.Io.mo.inducit Arch.ad hæc.vij.q.j.deniq;.&
c.ſicut vir.& quod ibi no.de con.di.j.de ſabrica.ff. de iu
di.proponebatur.de inſti cū veniſſent.de ꝓb. niſi eſſent.
& quod ibi no.Io.mo.Inn.& Hoſt.[*ambitioſa*] quaſi cu-
piditate plena.Arch.[*retinere*]ar.ꝯ.ff.de leg.j.l. ſi qñ. Sol.
patet ibi.Archi.ibi dr̄,ſi legaui vxori, quæ ſibi donaue-
rā,intelligit̄ de donatis,q̄ non valebant,ſed alſ illud lega
tū eſſet inutile.Inſti.de leg.§. ſed ſi rē.& §.ex ꝯrio.dic ꝙ
hic fiebat ſolū ꝓrogatio veteris iuris ad tp̄s,ibi ꝓcedebat
nouū ius in re,q̄ legabat.¶ Prima gl.tria facit, ſummat
dicit vñ ſumpta & quid declaret.¶ Scđa gl.rñ.per qō.in
quo fuerat gratia.Glo.expirante.primo al. vnā ꝯcordiā
& duo iura in ꝯriū,& ſoluit.ſecūdo obiicit & ſoluit.ter
tio iterū obijcit,& dupliciter ſoluit.¶ Gl. nō ergo & gl.
idē,dant dua ſiſia.¶ Gl.pe.arguit & remittit.¶ Vl.gl.dat
vnū ſiſe.¶ In gl.j.donec,ibi[*pro ſocio.l.j.*]q̄ ſic iacet.ſocie-
tas coiri pōt vel in perpetuū, dū viuunt, vel ad tp̄s &c.
¶ In gl.j.ibi.[*hoc dicit*]exponit diſtincti. bimēbrē,& ſm
mēbrū ꝓ ſc. ibi[*ſecus*]& circa vtraq; determinat caſum
dubium,ibi[*prætextu,& in fi.*]Egi.de offi.dele.licet. & G.
in Specu.de loca.§ nunc aliqua,ſub verſi.eli.& Garſias
Io.An.ſuper vj.Decre.

hic diſputans qõnem, cum viſitatio monaſterij exem-
pti commiſſa erat abbati S. Pauli facienda ſingulis an-
nis, donec ſummo Pontifici placeret, diſtinxit vt hic, ꝙ
ſi prius inchoauerat, durat poteſtas poſt mortem con-
cedentis, ex quo cſa reſpiciebat dignitatem, vt in prædi
cto caſu. ¶ In glo. ij. ibi [ſi tibi] & alijs, quos dixi, ſupra de
6 præben. de multa. & in fi. no Io. mo. de † electo in epiſco
pum cum quo diſpenſatur, vt nõ teneatur conſecrari,
an interim poſt terminum iuris vacent beneficia? Et
tenet ꝙ ſic, & de hoc ſcripſi poſt In. & Hoſt. in præce. c.
cum in cunctis. ver. ſi vero, ſuper ver liberam ¶ in gl. iij.
ibi [prælaturas eccleſiaſticas] nam ſeculares ſunt tpales, ff.
de off. procon. meminiſſe. & l. pen. de offi. præſi. ſi forte.
Arch. & ſ. de ind. c. fi. vbi ſimiliter, de hoc dixi. & ibi [ve-
niens] in quibus de hoc, & de cle. ægro. c. pen. ¶ In glo. iiij.
ibi [ponitur] ſ. de ver. ſig. c. pe. all. Arch. j. q. iii. ex multis. vl
tra medi. ¶ In glo. v. iu fi. & ſi tempore promotionis ha
beat ius ad rem tantum, non includi illud ſub gratia
ſm Arch. quod patet per id, quod dicit obtinere. alle. ſ.
de præben. c. pe. in fi. & de conceſ. præben. c. vl. ff. de aur.
& argen. leg. l. ſi ita. & l. Quintus. ij. §. argento. & l. ſcribit.
alias incipit quintus Mutius iij. Et habere eſt cum effe-
ctu habere. ff. de ver. ſig. nomen. §. habere. ¶ In vi. glo. in
fi. Et eodem modo debet diſtingui in reſeruationibus,
an reſeruet collationi ſuę, vel ſedis ſm Arch. Hodie ſæ-
pe exprimit vtrunque, & tunc eſt locus ſecundo reſpon
ſo. ¶ gl. expirante, ibi [reſpiciunt] vel fauorem libertatis, &
7 ſic etiam ſoluitur. ff. de manumi. ſi pater † mandauerat
ſeruum per filium manumitti, quem mortuo id igno-
rans filius manumiſſ. valet, ex quo pater non mutaue-
rat voluntatem. & ibi [C. de vſufru.] cui concor. ff. de vſuſ.
le. l. generali. §. duas filias. & in fi. Et ratio eſt ſm Archi.
8 quia † cum volũtas a certa perſona dependeat, moritur
cum ſuo eſſe corporali, quia ſolum corpus ſine anima
non eſt homo. vt patet de pœ. di. ii. charitas eſt, vt mihi
videtur, ver. corpus. Ad hoc de of. dele. quoniam abbas.
¶ In gl. ſic. aii. ibi [liberti] ii. q. xxxii. q. vii licite. in fi. ibi di-
citur, ꝙ Deus nunquam moritur. Et ibi [orauit.] Lucæ.
vij. de bapt. maiores. in prin. ¶ In glo. idest [donec ibi] vbi
de hoc. & x. q. ii. perpetua. in i. gl. ¶ In glo. vlt. ibi. [dudum]
& bene facit. ff. de leg. j. legata inutiliter. ii. rñ. vbi ordina-
tio vel prorogatio diei non conferat legatum inutile.

ADDITIO.

a ¶ Viſitator. Adde hic, quod viſitator ſpecialis excludit generalem. Bal. in auct. habita. ver. modo ſequitur. C. ne fil. pro pat.

SVMMARIVM.

1 *Intentio quando præfertur verbis.*
2 *Promiſſum mihi abs te factum, cum morieris, non debetur te in inſulam deportato.*
3 *Caſus omiſſus a teſtatore habetur pro omiſſo.*
4 *Aetas naturalis intelligitur, vbi de ętate fit mentio.*

CAP. VI.

SVſceptum. Duo dicta, ſecũdum
ibi ſi duo. prima pars
tria facit. ponit dictum, rationẽ reddit ibi,
cum nõ, determinat vel caſum excipit ibi,
niſi. ſecunda pars decidit caſum dubium rationem in-
ferens ibi, cum beneficium. Et incipe conſtructum ibi,
non poteſt, ſed poſt mortem. de ſtilo curiæ cum man-
datur alicui conferre beneficia promoti vel alterius vi-
uentis, ſcribitur, ꝙ conferantur, cum vacabunt per con
ſecrationem, vel alio modo, quam per mortem. Et eſt
bona prouiſio contra mortẽ violentã, quę coaptatur ẽt
huic caſui. forſan enim conſpiraretur in mortem reſi-
1 gnare volentis. † [Intentione] a quæ pręfertur verbis, ex
2 quo de illa conſtat, aſs ſtatur verbis. de hoc xxxviii. di. ſe
dulo. xxii. q. ii. is aũt. & q. v. humanę. ſ. de ver. ſig. propte-
rea. Arc. ponit circa hęc verba Gof. quæ ſcripſi in ſum.
de ver. ſig. in priuilegijs [Proponente] & impetratione Ar
chi. [ceſſione] non morte. Hæc litera cum his. quę dicã
ſuper gl. facit pro ſolutione Io. de mon. Mur. qui diſpu-
tando tenuit, ꝙ ſtatutum factum & iuratũ per canoni-
cos plebis de non eligendo in plebanũ mortuo pleba-
no, qui tunc erat. aliquem non presbyterũ, illos non ar
cet vacante plebe per renunciationem illius plebani.
Idem dixi de ſtatuto canonicorũ facto a principio ſi-
ne conſenſu epi, licet conſenſus ibi poſtea ſuperuene-
rit. pro quo facit, quod dixi poſt Inno. & Compoſt. de
conſue. cum conſuetudinis. ¶ Prima gl. ſummat, & di-
cit, quid declaret. ¶ Quinta glo. ſubdit ꝯrium & ſoluit.
¶ Glo. ex hoc. & gl. vltima reſpondet per obiectionem,
quam ſoluit. & tex. fortificat. ¶ In gl. pe. alle. duas cõcor.
obiicit, & obiectionem coadiuuat per duo ſimilia, de-
mum obiicit & ſoluit & remittit. ¶ In glo. v. ibi [commo
diſſime] põt ſic non natus inſtitui, poſthumum hæredẽ
inſtituo, ſiue naſcatur me viuo, ſeu me mortuo, ſed ſi
alter tñ caſus exprimitur, & in caſu omiſſo naſcatur,
2 rumpit teſtm̃. ¶ In gl. pe. ibi. [§. qui inſulam.] † promiſſum
cum morieris, non debetur, te in inſulã deportato, ſed
te nãliter mortuo, & ibi. ſed ſi mors. donatio cã mortis
per nãlem mortẽ plene formatur. ¶ In gl. vl. ibi. [quoties
vtrinſque] hanc & ſequentes vide in regula, qui prior. in
j. gl. ¶ In gl. v. in fi. caſum vide ſ. & allegatur hæc lex, ꝙ
3 † caſus omiſſus a teſtatore habetur pro omiſſo, ad idem
ff. de tu. l. ex his. ſic & omiſſus a canone, de transla. ca. ij.
ver. præſertim. de tempo. or. dilectus. j. de ſen. ex. is qui. in
fi. in cle. de ele. ne Romani. poſt prin. & c. cõſtitutionẽ.
in prin. & a lege. C. de ædi. pri. an in totum. & quæ ſit lõ
ga cõſue. l. j. a ſtatuto etiam iurato, ſ. de iureiu. i noſtra.
de iureiu. c. pe. a paciſcente ff ſol. ma. ſi cum dotẽ. in pri.
C. de pact. l. fi. ab appellante in cle. de app. appellanti. ab
impetrante patet hic, & j. de prębẽ. cum in illis. & c. cui
de non. a iudice dante, vt hic, & ff de iud. ſolemus. §. vlti.
a procuratore dante. ſ. de of. dele. cum olim. C. de proc.
maritus. de hoc ſcripſi ſuper regula. ſine culpa. de reg. iu.
j. c. lib. In ſecundis allegationibus primi membri. ij qo.
ver. ij ſic, & ſunt hæc bene notanda, quæ valent ad mul
tos caſus. vt no. j. de præb. quamuis. ij. in gl. iſta duo. ¶ In
glo. ꝙ expreſſit. ibi [quocunque modo.] vide, quod dixi ſ. de
con præ ex parte. ver. nos igitur, quomodo vtile eſt, hæc
vel ſimili verba ſubiungere in impetrationibus expreſ-
ſo vno modo vacationis. & ibi [c. n.] cũ aliquibus. ¶ In
glo. pe. ibi. [§. ecce.] in quibus. & facit. quod no. & dixi de
præb. niſi. in fi. ſuper vet. defuncto. & ibi [mortuus.] vnde
& ibi dicit tex. defuncto quodammodo. Archid. qui ẽt
alle. xxvij. q. i. §. vl. & ibi. [§. inſulam] ibi & in §. ſed occaſio
ne. in Auct. de nup. colla. iiii. iura de hoc pro & ꝯ Dyn.
de hoc in §. iſto. Cy. poſt Pe. in l. fi. C. de epi. & cle. Arch.
aliquid Io. mo. j. de ſup. neg. prę. ſi eps. Gof. & Hoſ. & ego
4 plene. ſ. de conuer. coniu. cum ſis. & ibi. [de naturali] † ſic
cum de ętate fit mentio de naturali intelligendum eſt,
non de ea, quæ imperiali beneficio ſuppletur. C. de his
qui ve. ęta imp. l. fi. Arc. & ibi [verbum ſonat] & eodẽ mo
do ſoluitur ſm Arch. C. de inſti. & ſubſti. l. ſi mater. ibi,
ſi mater filium ſub conditione emancipationis hęre
dẽ inſtituit, patre deportato, vel mortuo, priuſq̃ eman
cipare, debet hrẽditas. dicit Io. mo. ibi teſtatrix conſidera
bat non factũ ſed oſtm̃. Huic cõi ꝯcor. l. ſi ita. ff. qñ dies
le. ce. ad Tre. l. mulier. in prin. al. §. j. vtrobiq; filio eman.
debet fideicõ. relictũ ei. cũ patris morte factus eẽt ſui iu.

ADDITIO.

a ¶ Intentione. Adde, quod excommunicatio non infertur ex ſolis verbis, niſi proferens habeat intentionem excommunicandi, glo. & Abb. Sic. in c. ſi ſacerdos. de offi. ordi. etiam ꝙ intentio alicuius appareat ex coniecturis, habetur in Specula. de libe. concep. §. xi. verſicu. ſed cum ex his.

SVMMARIVM.

1 *Collatio beneficiorum an ad ſolum prælatum ſpectet.*
2 *Ignorantia propria ac plus excuſet, quàm ignorantia procuratoris.*
3 *Receptio beneficij, quod requirit reſidentiam, quomodo facit aliud vacare, quod eſt cum requirit reſidentiam.*
4 *Iudex ordinarius non poteſt iterato cognoſcere, cum ſententia eſt nulla.*

CAP.

C A P. VII.

GRatia. i.q.gratia. Archi [*beneficio.*] quo
nomine beneficium ſtricte etiam
includit præbendam. alle. Arch. xii. q. ii. alie
nationes. ſed large includit, de præben. pro-
illorum. de verbo. ſig. c. pe. & vide quod ſcripſi ſupra de
præben c. vlti poſt prin. [*ab epiſcopo suo.*] factum narrat,
quia idem de quolibet alio collatore. Et per hoc arguit
1 Archi. ad ſolum † prælatum ſine capitulo ſpectare colla
tionem beneficiorum de hoc ſupra de electio. cum ec
cleſia [*ignorans.*] ſi procurator impetrauit tacito de be-
neficio domini ſui, quod ignorabat, dicunt Io. mon. &
Arch. quod etiam tunc valebit reſcriptum de æquitate, &
dicetur electio. vt in fi. ſubeſt enim ratio ignorantiæ, &
2 ceſſat dolus. In contrarium all. Io. mona. quod † plus debet
excuſare ignorantia propria quam procuratoris, ſicut
plus accuſat ſcientia propria quam procuratoris, vt lit.
non conteſta. c. i. in fi. ff. de peti. heredi. item veniunt. §.
quid ergo. Item radix vitioſa. & licet non ſit dolus ex
propoſito, videtur tamen eſſe re ipſa. ff. de ver. ob. ſi quis
cum aliter. beneficiatus enim non beneficiatur niſi ex
certa ſcientia. ſ. c. poſtulaſti. & ſ. de præbend. ſuper eo. &
multitudo beneficiorum inimica eſt canonum. ſ. de præ
ben quia in tantum. Scio, quod primum dictum non reci
peret curia, & merito, quia ſi iſta decreta. non emanaſ-
ſet hic etiam non diceremus contrarium per regulam tradi-
tam ſ. e. ſuper literis. non excedat ergo ſuum caſum vel
terminos ſuos, alias committeretur fraus, & parata eſſet
ſubreptitijs impetrationibus, quod fieri non debet. de
diuor. quanto ad fi. ſ. e. c. i. in fi. Item nec eſt de ſtilo vel
more curiæ in literis beneficialibus procuratoris expri
mere vel procuratoria recipere. Volens tenere primã
opi. reſtringat illam ad vſum, quo procurator ſcire nõ
potuit, vt ſi cal. Octob. datus eſt procur. qui impetrauit
cal. Nouemb. ſed vltimo Octob. collatum fuerat dño
beneficium, tunc. n. ceſſat ille timor fraudis, de quo ſ. di
xi. [*neſcires.*] ar. contra C. de mili. teſt. ſicut certi iur. ſ. in Arch.
qui non ſolum in hoc eſt contra, quia non valet teſtm̃ mili-
tis ignorantis ſe filium habere. ſed in hoc facit pro, quia
ſicut ibi ignorantia impedit exhæredationem, quam
induceret ſcientia militis teſtãtis, ita hic impedit ſubre
ptionem, quam induceret ſcia impetrantis. [*non potes.*]
facit ad quõnem de electo in eadem ciuitate ad dua offi
cia, quam no. G. in Spe. de cõp. §. ii. verſi. quid ſi electus.
[*ſed eligas*] hic non eſt tempus determinatum, ĩ quod
fiat hæc electio. ſicut eſt i. ri. i. c. vlt. de poſtul. c. vno. quia
vbi terminũdum a iudice ĩ. de præb. ſi tibi abſenti. qui ſi
beneficiorum qualitas eſt no. iuſte arbitrabitur decem
dies. c. ii. ſi pluribus. & vide, quod no. & dicam ĩ. c. pe. in
glo. no. tenetur. ſed an ſufficiet electio facti. So. ſi habita
prius poſſeſſione vnius poſtea hoc ſciens recipit poſſeſ
ſionẽ alterius, ſufficit huius facti electio, & perdit prius
habitam, per decr. de multa. Item ſi cum neutrius poſ
ſeſſionem haberet ſciens de vtroque recipit poſſeſſio-
nem alterius, ad hoc eſt ĩ. infra eo. gratiæ. & de conceſ.
præb. c. vno. § pe. ſi vero habita poſ. primi per procura-
torem, & id ignorans recipit poſſeſſionem ſecundi, tũc
ex quo ſciuerit, caute facit, ſi abſtineat ab vtroque, & ſic
deliberet, & tunc locus eſſet aſſignationi termini, de
quo prius dixi, alias illud elegiſſe videbitur, cui primo
ſe immiſcuerit, ar. ſupra de conſu. ſer. propoſuit. & ff. de
acti. hære. iuſ. eritum. §. ſi quis tertius ¶ Prima glo. ſum-
mat. ¶ Gl. v. reſpon. per quæſtionem. ¶ Gl. ſed quæ. quæ-
rit & reminit. ponit quattuor opiniones, tertiam repro
bat, ad quartam ſignat contrarium & ſoluit. ¶ Vltima
glo. primò dat ſimile, ſecundo quærit, arguit pro & con
tra & ſoluit. ¶ In gl. vlt. ibi. [*de opt. le. l. ij*] vide de ele. cau-
ſam. in vl. gl. ¶ In glo. i. in fi. primo ponit dictum & eius
cauſam. ſecundo ſoluit dubium emergens ibi. vtrunq;.
¶ in glo. ij. in fi. & cle. de offi. ordi. c. ii. ¶ In glo. iii. in fi. ita.
& hic, licet ignorantia probabilis excuſet a vitio ſurre-
ptionis, non tamen diſpenſat cõtra concilium de mul.

ta. de præben. Io. mo. ¶ In gl. idem ibi [*de ſciente*] hoc pla
cet Arch. qui ad literam neſciens ſubaudit maxime, ex
quo non acceptauerat per eandem decr. & ibi [*ad alia*]
vide quod dixi ſ. de præben. accedens. ſuper i. glo. & ibi.
[*ad rem*] & nudo põen ei ſibi cõſtituat ius in re, quod nõ
facit vacaturam expectãs, qui tñ id teneretur exprime
re, vt in præ decre. in nña ¶ In gl. ſed quæ ſunt, ibi. §. [*il-
lud autem*] Arc. etiam remit. ad Roſ. in libellis iuris cano
nici, rubrica, ſi põt alicui plures præbendæ conferri. §.
non poteſt quis de iure communi. vbi ad literam habe
tur de hac notula. Tan. & per Vin. de præbẽ. quia in tñ.
per Inn. de cle percuſ. c. i. & de tempo. ordi. cum in diſtri
3 buendis. † quomodo autem receptio alicuius beneficij
quod requirit reſidentiam, facit aliud vacare, quod req
rit reſidentiam, dato quod neutrum ſit curatum, remit. ad
no per Inn. & Hoſ. de cle. non reſiden. c. ſi. & opi. Pe. de.
recitat, quod in talibus nõ ſufficit diſpenſatio epiſcopi, quã
dixi in decret. de multa. reliqua velut non expedientia
per eum hic ſcripta decido. ¶ In gl. vlt. ibi. [*& c. præterea*]
ſ. de æta. & quali. eam te. Arch. & ibi. [*cum autem*] & c. cũ
laici. vbi de hoc in i glo. & ibi facit etiam contra, quod
inducit Archi. cui ſatis inſtat, dicens ibi patere varieta-
tem, leuitatem, & inconſtantiam prohibitam clericis,
vt ec. bene. c. vno. de temp. or. dilectus. de pæ. ſuper his.
xxij q. ii. non enim. de pœni. diſtinct. iii. attriſorum. & in
fi. Idem Archi. allegans. ff. de procu. in cauſę. in princi.
& de lega. i. ſerui electione legata, & l. huiuſmodi. §. Sti-
chum. & de lega. ii. ſta: uliber. §. Stichum. quod ut addi-
tionibus determinat verum eſſe. ſi non errauit, vt quia
beneficium debebatur alteri eo ignorãte, vel pro digni
tate ſimplex beneficium acceptauit. all. præ. l. iii. de leg.
& ff. de adul. ſi maritus. i. §. fin. de præſu. quia veriſimile.
& quod no. Hoſ. de conceſ. præb. quia cunctis. ad fi. non
ob. ſolutioni. ff. de le. ii. vnum ex familia. & l. cum pater.
§. a filia. quia ibi ius eligendi nõ competebat de præſen
ti, ſi collatum erat in tẽps mortis. & ideo prima electio-
ne non conſumitur Io. mo. ĩ. de præbẽ. ſi tibi. primo di-
ſtinguit, aut optio, vel electio data eſt in contractibus,
& tunc variare licet. ff. de verb. ob. eum qui certarum. in
fi. de act. emp. ſterilis. §. ſi. aut in beneficiis, vel vltimis vo
luntatibus. & hoc dupliciter. aut tenuit electio, tunc nõ
potuit variare. ff. de leg. i. ſerui electione. ff. de opt. le. Au-
fidium. Aut non tenuit, & hoc dupliciter, aut illam fe-
cit optans iure proprio, & tunc iterato poteſt optare. ff.
4 de opt. leg. l. i. §. ſi. & l. ſe. ſed inſtar † iudicis ordinarij, qui
poteſt iterato cognoſcere, cum ſententia eſt nulla. C. de
accu. l. ſi accuſatoribus. & l. abſente. & ĩ. de conceſ. præbẽ
ne capiandæ. ii. reſpon. Aut iure alieno, & tunc iterare
non poteſt. ĩ. de electio. ſi compromiſſarius. §. i. & vide
quod ibi no. in §. item ſi. in vlt. gl. ad inſtar iudicis dele
gati. C. quomodo & quando iudex. ſi vt proponis. §. i.
de materia vide, quod ſcripſi de reſtib. præſentata. ſuper
verbo, optioni.

S V M M A R I V M.

1 *Creditori primo poſt pactum de non petendo fit pactum de pe-
tendo.*

2 *Deportatus ex indulgentia principis reſtitutus ad dignitatem & per hoc ſit reſtitutus quo ad bona.*

C A P. VIII.

QVamuis. [*In certa.*] eadem ratione
de certa, puta, quam ducere
tec acceptandam in ciuitate, dioceſ. vel pro
uincia. [*denuo*] quaſi de nouo. concor. de re-
rum. poſt tranſlationem. ver item ſi quis. Et facit id
quod dicit Pe. G. [*cum tituli*] curioſus in declarãda hu-
ius rõnis materia videre põt qõ. Ia. de Bel. de vaſallo pri-
uato & poſthumo reſtituto poſt feudum alteri conceſ
ſum. quam poſuit. C. vt intra certum tẽpus cri. cauſa ter-
mine. in ſolutionibus contrariorum [*in eligatur*] xcvi.
C. de eman. li. nec auus. ff. ne quid in loco pub. l. i. §. me
rito. & §. ſi quis a principe. Io. mona. de offi. deleg. ſuper
eo. de offi. or. licet. Arch. [*alieni*] fecit ad quæſtionẽ de
Io. An. ſuper vi. Decre.

 primo

1 primo creditore † cui poſt pactum de non petendo fit
pactum de petendo, no. in Spec. de pact. ver. ſed ecce. &
ad quæſtionem ibi ſe. ¶ Prima glo. ſummat. ¶ Penulti.
gl. in contrarium fortificat tex. & contrarijs reſpondit,
ſecundo arguit ad quæſtionem, ponit opi. Goff. contra
quam allegat quinque iura, & remittit vnum, ſubdit
tres opi. ¶ In gl. pen. ibi. [*de ſen. paſ. l. j.*] cuius verba habes
in §. proxi. alle. & ibi. [*§. aream.*] vide in præ. c. ex inſinua-
tione. ſuper vlti. glo. ¶ In prima glo. in fi. ponit dictum,
in quo interſerit exceptionem ibi, niſi, & ſubdit rationẽ
dicti ibi, cum talis. ¶ In gl. tenorem. in fi. non tñ reſtrin-
gas hunc caſum ad illas reuocatorias, nam idem eſt in
alijs quibuſcunque, quod plus eſt, & ſi non ſint expreſſe ſed tacite,
vt ſi pater expectãtis damnatus fuit de hæreſi, & ſic gra
tia filij reuocata impetrauit alter in illa eccleſia, poſtea
pater reſtituitur. [*reſtitutione*] quæ filium includit, locus
erit huic decr. vt alteri non fiat præiudicium, niſi Papa
aliud exprimat per rationem textus. ¶ In gl. [*idem*] in fi.
videretur contra ponderato principio, quo impetrans
ante reuocationem erat ſecundus, ſed impetrans poſt
a principio fuit primus, non mirum eſt ergo, ſi reſtitu-
tio non fecit eum ſecundum, illum vero ſic, vt prius
erat. ſed rõ, quam ponit finis capituli hic, non patitur.
gl. autem ponderauit, quod prius competit ius impetrandi
ante reuocationem. ſ. in inſtanti reuocationis. Item in
hac materia prioritas temporis, quæ habet prodeſſe, ab
ſurdum eſſet, quod obeſſet. ¶ In glo. [*hoc enim.*] in fi. & facit
cle. de immu. eccle. quoniam. ¶ In glo. penul. ibi. l. j. pri
mo reſponſo. & ff. de mino. quod ſi minor. §. reſtitutio. lo.
mona. alle. Archi. & remittit. xxvj. q. vj. ſi quis de corpo
re. & 35. diſti. ab exordio. & j. q. vij. maximum. & ibi. [*§.
aream.*] ad idem. C. de re mili. l. j. & l. cum allegat. lib. xij.
Archi. & ibi [*noua conceßio.*] idem Arch. & ibi [*induct a.*]
hoc hic reprobatur ſecundum Arc. & ibi. [*dominicali.*]
lxiij. & ſolutio eius communiter approbatur per c. de-
2 cernimus. xvj. q. viij. & in fin. item no. quod ſi † degradatus
beneficio ſuo priuatus per ſñiam reſtitutus eſt ad ordi
nem & eius executionẽ, non pp hoc intelligitur ad be-
neficium reſtitutus, ſicut deportatus ex indulgẽtia prin
cipis reſtitutus ad dignitatẽ non eſt per hoc reſtitutus
quo ad bona. ff. de ſen. paſ. & reſti. l. ij. niſi reſtitutus ſit ple
ne, vt in l. j. C. e. ti. ſm Arch. hic ad literam poſuit Guil.
in Spe. ti. ij §. poſtremo. ver. quid ſi degradatus. & eſt ſi.
quod dicam de fi. presby. c. j. ſuper gl. hoc intelligo.

S V M M A R I V M.

1 *Minor ætate quis dicitur multis modis.*
2 *Papæ an ſit obediendum, qui ſcribit prouideri impuberi de cura-
toribus.*
3 *Culpa negligentis eſt maior, quam defectus.*
4 *Probatio incumbit ei, qui agit, quando dubitatur de ætate.*
5 *Tunc: aduerbium cuius ſit temporis.*
6 *Executor per formam capituli non poteſt prouidere in eccleſia ca-
thedrali.*

CAP. IX.

SI eo tempore. [*Cum cura*] p hac clauſulam non debet
dignitas ſm Arch. qui alle. no. per Inno. &
Hoſ. de præb. c. ſi. quod ibi ſcripſi, in gl. dixit
hic. & in gl. ſi mandatorum ponit etiam hic. quod ibi ſcripſi
1 ſuper verbo rectoriam idoneam. multis modis dicitur quis
minor ætate, vt no. xxvij. q. j. c. j. in prin. & ff. de poſtu. l.
2 j. §. pueritiam. in gl. ergo ſi ætatem. no. hic Arc. an ſit
obediendũ mandato Papæ, qui ſcribit prouideri impu-
beri de curato, in quo vide, quod no. de æta. & quali. q. te
te. in j. gl. & quod ſcripſi poſt Ho. c. ti. c. j. ſuper glo. ſi. vbi
addidi, quod hic al. Arc. & de reſcri. cum adeo. [*prouide-
ri.*] concor. ff. de bo. poſ. ſm tab. l. i. §. exigit. C. de leg. l. iter-
tius. ff. de teſt. ad teſtium. §. i. dicit Arc. quod ſi executor pro
uidere vellet, eps id pati non dẽt, de æta. & quali. eam te.
[*obtinere.*] aliqualiter exquiſite, opponit Io. mo. de dec. ſi
clericum. ſ. de preben. vbi negligens perdit fructum gra-
tiæ, fortius defectiuus ex parte gratiæ dẽt toto carere, quia
defectiuus habet vitioſum initiũ, quod non hẽt negli-
3 gens. ſoluit, † quod maior eſt culpa neglectus, quam defectus, q
põt eſſe ſine culpa. de pur. ca. accedens. tu dic, quod negligẽ
tia totius nocet in toto, negligentia partis nocet in par-
te, vt ibi, ita defect⁹ totius efficit totũ, partis partẽ, vt hic.
¶ Item opponit de decre. ſi pluribus. ti. eñ. ſ. de pbẽ. ver. ſi
vacãt duo beneficia, electio eſt collatoris, ſed hic auſer
tur electio, quia debetur non curatũ. Rñ. quod de gratia p
cedit hoc, ne inutiliter laborauerit impetrans, vt ſic va-
leat, vt valere põt. ſ. de deſpon. impu. c. vno. Vel quod dicit
verius loquitur hic, cum prius vacauit, vt ſic caſus, qui
non emerſit, non imputetur impetrãti. ſ. c. ſuſceptum.
& ſatis eſt, quod ſit habilis ad cauſam emergentem. ff. ſi ſer.
ven. l. loci corpus. §. comperit. Tu dic, quod licet primo va-
cet curatum. ſecundo non curatum. conſequitur tñ ip
ſum ſecundum, cum primũ non fuerit debitum, & eo
fortius ſi habuiſſet beneficiũ acceptandi. Ɔriũ vero dat
electionẽ circa debita. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Secunda
gl. ſubdit Ɔrium, ibi remittit, & glo. pp defectum, rñdet
per quæſtionem. all. pro ſol. Ɔrium. ¶ Pe. gl. quærit, alle.
op. interſerens & ſoluit. ¶ In prima gl. in fi. vnius thema
tis duo dubia ſoluit, & vtriuſque rationem reddit, ſm
ibi, beneficium. ¶ In gl. ſpectamus. in fi. & ibi vide all.
lo. mo. ff. de hære. inſti. ſed & ſi in cõditione. §. ſolemus.
Inſti. de hære. quali. §. in extraneis. & æquitatem regulæ
Catonianæ. ff. de reg. Cato. l. j. in princi. quod intelliges per
Io. ſuper rubri. de reg. iu. ver. quæ ſit ¶ In glo [*ſit.*] no. in
fi. de hoc de præb. dilectus. in fi. ¶ In gl. pp. ibi, [*ætatis*] no.
4 Io. & la. lxxviij. di. presbyter. † quod ſi dubitetur de ætate, in
cumbit probatio ei, qui agit. ſed dic ſm Bonagui. quod qui
dicit alium non idoneũ, quia minor, id probare dẽt, &
de hoc in ſum. Azon. de prob. Archi. vide mercu. ſuper
reg. infamibus. ſ. de reiu. de ele. in præclarum, cui talis de
fectus opponitur. ¶ In gl. antepe. in fi. Arch. hic tractans
5 de hoc † aduerbio, tunc, dicit, quod qñque eſt præteriti tpis,
qñque futuri ſm adiunctũ, & habetur ſm eũ de hac
dictione. ff. de cond. & demõ. l. iiij. & l. ſi is. §. ſi ita. de cõ
ſe. di. iiij. tunc valeret. & c. abantiqua. de ap. ſuper eo. in
de voto. licet. ¶ In gl. pe. ibi. [*Hoſt. tenet*] de hoc per ipſum
in ſumma de præben. §. cui ſit conferenda. ver. illud ve-
ro. & verſi. illud autem. & ibi in beneficijs, non dico in
adminiſtrationibus, quas de eccleſijs etiam non curatis
tales habere non poſſunt, niſi poſt xiiij. de æta. & quali.
indecorum, vbi expreſſe regimen talibus prohibetur, &
ibi dictio regiminis explicatur, quod facit etiam pro gl.
quaſi minor initiari poſſit, dummodo non ad regi-
men, ad hoc facit, quod no. 28. diſtinct. de his. In j. glo.
& ibi. [*ex eo*] quando tenẽs ꝑitum reſpondere poſſet ſm
Arch. ad hanc decre. quod loquitur, qñ cum tali ex certa
ſcia diſpẽſatum eſt, vel qñ Papa pro tali ſcribit in facto
non errans, vel adiecta erat clauſula non ob. quod in ætatẽ
tali &c. & dicit ſe audiuiſſe a cancellario ſic ſæpius fuiſ-
ſe factũ. & ſic de facto ſcienter per Papam diſputatum
non eſt. xvij. q. iiij. nemini. & §. pæ. C. de diuer. reſcrip. l.
iiij. & C. de eti. ſacrẽta. & ſm eũ optime facit. ff. de re iu.
l. qdã. p eoſdẽ modos ſoluit dec. ſi annũ. ſ. de iudi. vel lo
quat de non cathedrali. ſ. ſm eum hæc decre. in quantũ
de bñficio loquit, quod icludit & pbẽdã eccleſiæ catho
dralis. ſ. de ver. ſig. c. pe. ſoluit vt ſ. vel non ob. qa dicit ſuf
6 ficiẽtẽ non determinãdo qtũ dicit; & † executorẽ p for
mã caplí nõ poſſe pɾoidere ĩ eccleſia cathe. ſ. de pb. quis.
§. j. & ibi reſponderur ad contraria in gl. ſi. ſ. & in gl. pen.

S V M M A R I V M.

1 *Filios decet prouidere indulgentia paterna.*
2 *Exempti non includuntur in mandato generali contra clericos de
Stimato.*
3 *Beneficia ſi ſint in diæceſi, licet non ſint de iuriſdictione epiſcopi
an includantur in generalibus verbis.*
4 *Annus apud latinos incipit in ianuario.*
5 *Fructus primi anni beneficiorum vacantium in diæceſi poſſunt
deberi fabricæ eccleſiæ cathedralis.*

6 Fructus

6 *Fructus eccleſiarum debent conuerti in neceſſitates ipſarum.*
7 *Archiepiſcopus dat remiſſiones ad fabricam eccleſię ſuę.*
8 *Eccl·ſia ſubiectæ debent ſubuenire indulgentiæ eccleſię cathedralis.*
9 *Eccleſiaſtica beneficia debent ſine diminutione concedi.*
10 *Bonefidei poſſeſſor fructus ſeparatos licet non reconditos facit ſuos.*
11 *Translatio, vel mutatio fit ſuperioris officio.*
12 *Retis iactum ſi emi abs te & nihil cepiſti, ſecundo iactu captum petere non poſſum.*
13 *Seruire debens certo tempore, tempus, quo propter infirmitatem non ſeruiuit, ſupplere non tenetur.*

CAP. X.

SI propter tua. Debita, item ſi ꝓpter aliã cauſam
beneficiorum, no. Inn. & Hoſt. ſ. de ver. ſig.
c. pe. & Archi. hic nomine beneficiorum
hoc caſu etiam dignitates comprehendi, quod fatetur
1 Ioan. mo. hoc caſu, quia indulgentia fit epiſcopo † quia
decet filios prouidere indulgentiæ paternę, alias ſecun-
dum eum regulariter ſecus, remittit. ĩ. de reg. iu. in gene
rali. item no. Archi. hic. in tali indulgentia non cõpre-
hendi beneficia exemptorum per decre. grauc. de offi.
2 or. vbi no. Goff. quod † in generali mandato contra cle-
ricos deſtinato non includuntur exempti etiam per
ea quę no. & dixit de priu. l. ex parte. in prin. & quia Pa-
pa non eſſet in ſpecie conceſſurus, alleg. ĩ. de deci. c. ij. §.
ſtatuimus. de reg. iur. in generali. ſed contrarium crede-
rem. fingamus enim epiſcopum quendam extraneũ,
& contraria loquuntur enim exemptionis priuilegio
derogatur. pręterea hoc priuilegium large interpretari
dẽt, vt in prædicta decre. pe. de ver. ſig. & facit, quod ſcri-
pſi poſt Comp. & Pet. ꝑ Vin. ſ. e. ti. abbatem. cum ergo
3 † beneficia ſint in diœc. licet non ſint de iuriſdõne epi
includuntur in verbis gñalibus, facit de of. dele. venera-
bili. de præb. graue. in fi. de ſen. ex. nuper. de priu. quia cir
ca. cum concor. de coniu. lepro. c. ij. dictũ Goſ. quod al.
Arch. facit pro, cum ſtatim illud declaret locũ hr̃e eo
caſu, quo excitatur oſſm̃ ordinarij. [*Primi.*] prima dr̃ cũ
multis prior eſt duobus. Arch. dantur verſus. De multis
proprie primus dices, aliuſq;. Sed prior ac alter dicit cõ
cordare duobus, vide in Catholicõ, in dictione prior.
[*Anni*] No. hic Arch. de anno multiplici. ſ. nãli, qui qua
libet die incipit cõſequenti anno eadẽ die fuerit, de cõ
4 ſe. di. v. quadrageſima, vſualis apud † Latinos incipit &
a finit in ianuario, qui eſt ianua anni. lxxxij. di. ieiunium.
Legitimus incipit in Aprili ſecundum lunationes, &
hoc apud Hebreos & Grecos. vt in præ. c. ieiunium. Ce-
rimonialis eſt de feſto ad feſtum, & hoc apud omnes
gentes. de conſe. di. j. c. j. Emergens eſt quo aliquid ma-
gnum emergit, vt exitus de Egypto. [*vacabunt.*] vbi ergo
non ſunt diſtinctæ præbendæ, mortuo clerico non ha-
bet locũ hic indulgentia, ſicut nec in alijs caſibus. quos
no. de conſti. cum acceſſiſſent. Et vide, quod ſcripſi poſt
Vin. Pe & Ab. de ver. ſig. c. pen. in princ. quod hic ponit
Archi. [*Quinquennium.*] aduertendum eſt, quod an tem-
pus adijciatur vacationi, an perceptioni, facit infra de
priuileg. porro. ff. de tranſac. de his. Nam in primo caſu
habebit priuilegiatus fructus primi anni beneficii va-
cantis vltima die quinquennij. Et ſic ſexto anno perci-
piet fructus, ſicut & tunc ſeruatur in fructibus papalib.
in ſecundo ſecus, quia finito quinquennio finitur per-
ceptio, & tunc locum habet, quod dicit vltima glo. & ſi
mile, quod ſcripſi de offi. deleg. de cauſis. & ſ. eo. cum ali
quibus. ¶ In vl. gl. [*Eccleſiæ tuæ fabricæ.*] per hanc literam
5 & per verbum ſtatuto, quod ſequitur, patet † ꝙ fructus
primi anni beneficiorum vacantium in diœce. poſſunt
deberi per ſtatutum fabricæ cathedralis eccleſiæ. vnde
nuper conſului, valere ſtatutũ factum per epm̃ & capi-
tulum de certa parte fructuum primi anni beneficio-
rum vacantium in diœce. conferenda ad fabricam ca-
thedralis eccleſię, dummodo neceſſitas fabricę perficiẽ
dæ, vel reparandæ hoc requirat, & pars deputata fabri-
cę non ſufficiat, nec epiſcopo & capitulo ponderato ip
ſorum ſtatu ſupereſt, quod ſufficere poſſit ad fabricam
ſumptuoſam. Et per hoc ſit reſponſum ad id, quod poſ
ſet opponi. diſtinguendo ſic. Si bona eccleſijs diuiſa ec
cleſiæ non ſunt diuiſa per quartas. ergo epiſcopus & ca
pitulum recipiunt partem fabricę deputatam per ca-
nones. Si ſint diuiſa, & illa ſufficit, nedum clerici diœc.
ſed nec etiam canonici ſunt grauandi. Si non ſufficit, te
nentur epiſcopus & canonici de his, quę illis ſuperſunt
perficere fabricam non inferiores clerici, quibus ſatis
eſt, ꝙ tenentur ad fabricam ſuarum eccleſiarum. hæc
probantur. x. q. ij. vnio. xij. q. ii. Vulteranæ. cum tribus c.
ſeq. ſ. de ædil. edi. c. j. & c. de his. ſed huic ergo ſatis factũ
eſt. ſed non ob. etiam de his quæ ſi. a præla. paſtoralis. in
6 prin. vbi dicitur † fructus eccleſiarum debere conuerti
in neceſſitates ipſarum & ſtipendia miniſtrorum, nã
ibi patet ex fine, ꝙ ep̃s de conſenſu capituli poteſt illo-
rum partẽ ex cauſa rationabili in alios vſus cõuertere,
vnde circa materiam no. ſ. de relig. do. conſtitutus. cũ
ſuis remiſſionib⁹ hoc tenemus. epiſcopũ cum capitulo
ex iuſta cauſa poſſe facere ꝑpetuam conceſſionem vni
eccleſię de rebus alterius eccleſiæ. fortius ergo poterunt
facere temporalem de parte fructuum, ꝙ vltra iura ibi
alle. probat decre. dudum. ĩ. de reb. ecc. non alie. & quod
ibi no. in gl. iuſta videbatur. ad idem cle. eo. ti. ſi vna. pri-
mo rñ. quę decr. ij. rñ. non ob. his quæ dixi. nam hęc nõ
auctorizant in facto proprio, cum pars illa, quæ ſoluit
non applicetur ipſorum menſę, quo caſu expreſſe loq̃-
tur illud. c. & facit, quod ibi no. in ij. gl. & in gl. cum ca-
7 pella. hinc eſt, quod † archiepiſcopus dat remiſſiones ad
fabricam eccleſiæ ſuæ. ĩ. de pœniten. Romana. ꝙ non
faceret, ſi auctorizare fabricæ eſſet auctorizare in facto
proprio. ad principale dictum facit conſtitutio Ioan.
quæ incipit, ſuſcepti. in princip. quæ approbat ſtatuta
de talibus fructibus applicandis fabricæ, & quod dixi
poſt Hoſtien. de conſti. cum omnes. ſuper j. glo. in prin.
8 additionis penu. conſtat etiam, ꝙ † decet eccleſias ſubie
ctas prouidere indigentiæ eccleſiæ cathedralis. ſa. quod
dixi in prin. c. ſumma vero indigentia eſt, cum apparet
fabrica deſtituta. xij. q. ij. iiij. ex cuius perfectione vel re-
paratione multum laudis acquiritur, vt ibi in fin. & C.
de operi. pub. l. vlti. & propter id quod poſſunt vendi va
ſa eccleſiæ etiam conſecrata, conflata tamen. xij. q. ij. au
rum ſingulari perſonæ exemplum. ĩ. de præbend. cum
eccleſia. ſecundum Archi. ¶ Prima glo. ponit caſum li
teralem. ¶ Quarta glo. primo quærit. & ſoluit. ſecundo
ſoluit duo dubia, & ſolutioni ſecundi ſubdit contrariũ,
cui reſpõdet. ¶ Quinta ponit quatuor exempla. & ſub-
dit genus, demum quærit arg. negatiue, & contrarium
ſoluit. ¶ Glo. quia de iure, declarat, in quo eſt gratia, &
quid confert. ¶ Glo. an legatus, quært, & opinio. ponit,
quam fortificat per aliam opi. cui opi. opponit & dupli
citer reſpondet. ¶ Vlti. ponit duas lecturas, contra ſecũ
dam dupliciter opponit, & primam approbat. ¶ In glo.
iiij. ibi [*de diuer. & temp. præſ. l. ij.*] ibi tẽpore iudicati, & in
vſucapione illi, de quo dies habentur pro vno. & ibi. §.
Stichus. vide & præ. c. quæſiuit. in fi. per glo. ¶ In glo. in
fine. non diuiditur, poſſet tamen dici, quod ponit the
ma, & dubium eius ſoluit, ibi intentioni caſum exce-
ptum interſerens, ibi niſi. ¶ In glo. iij. ibi. [*eligere.*] non
9 obſt. ſecundum Archi. ꝙ † eccleſiaſtica beneficia debẽt
ſine diminutione concedi. ĩ. vt eccleſiaſtica benefic.
in rubro & nigro. & quod ſpirituale ius ſine temporali
non conſiſtit. j. q. iij. ſi quis obiecit. item quod inane no
men habebit ſine fructibus, quia hoc operatur indul-
gentia, quod patet etiam in omnibus vltra numerum
auctoritate papali receptis. qui expectant. de præb. rela
tum. ¶ In glo. quid dices. ibi [*computari*] ſic cõputato. &
ibi [*ſi vaſallus.*] vide. ff. de vſufru. l. defuncta. quod ibi no.
in glo. ij. & ibi. [*reconditos*] vide ff. quibus modis v ſufru.

l.ſi vſufructuarius.ff.de rei ven.l.ſi eius.§.i per quas.l.vi-
10 detur indubitatum, † quod bonefidei poſſeſſor fructus ſe-
paratos licet non reconditos facit ſuos, de vſufructua-
rio dubitat propter diuerſos caſus ibi no. in i.gl.l. prius
alleg.& vide,quod dicam ſ.de offi.or.præſenti.ſuper gl.
per œconomum.in fi.& ibi.l.ij.vide,quod ibi no. in vi.
11 gl.¶In glo.morte.ibi.[*tranſlatione.*]Archi.contra† cum
tranſlatio vel mutatio fit ſuperioris officio,ne decipiã-
tur tranſlati ſine culpa.lvj.diſtin. ſatis peruerſum, non
dico contrarium,ſed certum eſt, quod cum transferor
ad aliud beneficium,meum vacat, & illius fructus de-
bentur,& illius etiam, ad quod transferor, quod forte
morte vacauit,ſi de permutatione intelligis, ſatis patet
verum eſſe in neceſſaria.¶Et ibi.[*contrarium puto.*]idem
8 Archi.& dominus Stephanus in quæſt. quam diſputa-
uit hic.ſed ipſe.quod plus eſt, dicebat hoc etiam, ſi in-
dulgentia dicebatur vacantium per mortem, quod eo
caſu videtur falſum per decret.ſuſceptum. ſ.c.i.& in ii.
inducebat autem iura, ad quæ ibi reſpondetur in gl.pe.
Scias,quod dominus Ioan.XXII. in reſeruatione fructuũ,
quam fecit per triennium, excepit beneficia vacantia
per permutationem, ſed illud ſic placuit, ſicut etiam
excepit beneficia, quorum fructus non valeant vltra
certam ſummam ſecundum diuerſas prouincias di-
uerſimode taxatam, & hic faciunt pro, quia incluſa
fuiſſet,niſi acceptaſſet.ſa. quod no.in cle.de deci.c.ii.in
fi.i. gl.Et ibi.[*permutationem.*] non intelligo de permuta
tione præbendarũ tantum,quam ad inuicem facerent
canonici eiuſdẽ eccleſiæ.facit,quod no.de his quæ fi. a
præla.cũ apſtica.in gl.& ideo.Et quod ſcripſi poſt Inno.
& Hoſt.de re.permu.quæſitũ Et in fi. vnde & ibi textus
dicit in hac parte ac ſi diceretur in hoc caſu. item ibi
permutans priuaretur toto hic tanto.Archid.ad mate-
riam vide,quod dicam.ſ.de conſue.c.ſi.poſt prin.in gl.
quia de iure,ibi §.porro.& extra.lo.quæ ĩcipit, ſuſcepti.
de qua ibi dicam.& in fine.& per hæc decido quædam
ſatis prolixe hic no.per Archi.in glo. an legatus primo
in princip.fuit.iij.q. & ibi quærebat ſolum de fructibus
præpoſituræ,quos epõ pauperi aſſignauerat ad quinquẽ
nium.& ibi ſecundum Glo.& Archi. in fi. huic obſtat
ratio decre,cle.de rebus eccle.non ali.ſi vna.ij.rñ. de ra-
tione dixi, quia certum eſt, quod literæ non contradicit,
quæ loquitur de perpetua vnione. ſed certum eſt,quod ex
temporalibus poſſet epiſcopus ſe ditare.& decre. iij. de
his quæ fi.a præla.quæ dicit,epm,vel capitulum ſibi au-
ctorizaſſe.& idem dico de ſecunda,item vbi duplex eſt
phibitio,ibi perpetuæ alienationis & auctorizationis,
licet vna ceſſet,reliqua remanet.ſ.de priuile.paſtoralis.
& ibi concor.idem.l.i.ff.de auct.tu.quæ prohibet tutorẽ
auctorizare in facto proprio non diſtinguit inter caſũ
temporalem & perpetuum in gl.puta in fi.vel ſacriſtię
pro ornamentis.de ver.ſig.ex parte.ſm Archi.¶In vlti.
gl.ibi,alij dicunt,quod velit Ioan.mo.non patet,tranſi-
uit enim ſuper hac decre.ſicut muſipula ſuper prunas,
tamen quia de effectu horum non obſtantium remit
tit ad no.per ſe.ſ.e.cum aliquibus. videtur hoc tenere,
& ibi finiri debet,quia tempus adiicitur perceptioni non
vacationi,vt dixi in tex.& ibi nihil habebit.Archi.hoc
non curat,& dat ſimile,ſi fructus primi anni caſmate,
vel tempeſtate perierunt,certe propter illud non habe
12 bit fructus ſecundi anni.inducit ad id†.quod ſi emi a te
iactum retis.& nil cœpiſti,ſecundo iactu captum pete
re non poſſim,vel te cogere ad ſecundum iactum, all.
ff.de contrahen.emp.nec emp.ff.de act.emp.& vend.ſi
iactum.ff.de hær.vel act.ven.l.non hoc mõ ad.ſiſc.ff.de
fideicõ.libe.l.cum q̃ritur.§.itẽ ſi hære.vbi ſeruire debẽs
11 certo tpe†tempus, quo pp infirmitatẽb nõ ſeruiuit,ſup
b plere nõ tenetur.idem cum teſtator legat fructus, qui
naſcentur primo anno,quia ſi nil naſcitur, nil habebit
legatarius.ff.de tri.vi.& ol.l.cũ certus.ff.de aur.leg.l.ij. &
ibi. [*non obſtantibus.*]dicit Archid, quod nihil quo ad tales
fructus,vult enim,quod priuilegiatus in hoc caſu non ha-
bebit,ſed ille vſus primum annũ,beneficiatus ſecundũ
& ſic legens dicit,quod pro nihilo aliqui turbãtur ſuper hoc
c.dicit ergo,quod recta via fructus illi tranſeunt ad illum
vſum fabricæ,vel aliũ,de quo illa litera.all.xv.q.i.ne is.
12.q.j.cum renunciatur.ff.de acqu.poſ.l.cum hr̃edes.ff.
de fur.a Titio ff.de leg.ij.legatus.ff.ad Tre.facta.l.reſtitu
ta.Inducit ẽt, quod in gñali indulgentia conceſſiſſe nõ
præſumitur,quod ſpecialiter conceſſurus non fuiſſet in p̃-
iudicium illius vſus vel perſonæ,all.de priui.paſtoralis.
ſ.de decim.c.ij.§ i.& de pœ.& remi.c.ij. quod fortificat
per opi.Vin.dicentis in decre.tua.de ver.ſig.hanc indul
gentiam nõ extendi ad beneficiũ vacaturũ debitũ ex-
pectanti, cum duarũ indulgentiarũ valeat prima,niſi
de illa mentio fiat in ſecunda.ſ.e.mandatũ.ſ.de offi.de
le.ex parte.ij.& gñalior eſt indulgentia epiſcopi,q̃ expe
ctantis.ſ.de offi.leg.ſtuduiſti.idem ibi Pe.de. dicit ergo,
quod hęc lr̃a.q̃ dicit, vacabunt,intelligit̃ de poſtea vacanti
bus alteri non debitis tpe indulgentiæ,ſi dicat̃, quod illarũ
clarũ verba debent aliquid operari.ſ.de priui.ſi Papa.§.
j.in fi.de ma.& ob.ſolutæ.ff.de le.i.ſi q̃d in prin. Ad hoc
nil rñdet,ſed ſimplr dicit,quod nihil quo ad caſum iſtum
operat̃,vt p̃dixi.Et ſciẽdũ,quod literæ reſeruationis fructuũ
primi anni factę per Papam Io.lecturam meam appro
bant,nam in illa,quam fecit in anno primo poſt non
obſtantia clare poſita de ipſis fructibus ſi alteri debean-
tur,ſicut ſubmiſit,declaramus,vt prætextu dictæ noſtræ
deputationis non præiudicetur in totum eiſdem, qui
alias primi anni fructus,redditus & prouentus fuerant
percepturi de priuilegio, cõſuetudine, vel ſtatuto, quin
fructus,redditus & prouentus hmõi primi anni ſequẽ
tis recipiant ſicut percipere conſueuerant temporibus
retroactis in deputationibus etiam,quas fecit anno vij.
& ix.quas autenticas habeo.dicit ſic,quodq; illi,quibus
alias ex priuilegio,conſuetudine,vel ſtatuto fructus be
neficiorum vacantium primi debentur,anno ſequenti
illos percipere valeant,ſicut primo anno fuerant,ſi nõ
obſtaret dicta nr̃a deputatio percepturi. Non nocet,
quod dixi ſuper glo.mortẽ,quia ibi vſus eſt Papa verbo
volumus, hic aũt vſus eſt verbo declaramus.quod ſatis fa-
cit ad propoſitum,& tñ nõ obſtantia expreſſiora erãt,
q̃ hic,vt ſ.dixi.Audiui etiam per Regẽ Franciæ,cui cõ-
ceſſũ fuerat tale priuilegiũ per Bonifa.ad bienniũ,lite-
rã meã fuiſſe ſeruata,& (quãtũ percipio) cõtter ſeruat̃.

ADDITIONES

a ¶Incipit.Vide Bar.in l.ita vulneratus in ij.no.ff.ad l.Aquil.& gl.& Bal. in l.per hanc.C.de aduo.diuer.iudi.

b ¶Infirmitatem. An ſalarium debeatur infirmo pro tempore infirmitatis,habetur in Spec.de loca.§.v.ver. quid ſi mercenarius & l.ſi hæres.§.Stichus.ff.de ſta.lib.l.diem functo,& ibi Bar.& Doct.ff.de offi.aſſeſ.& in c.conſuetudinem.§.qui vero.de cle.non reſi.gl.& Doc.& Flo.in l.arboribus.§.de illo.ff.de vſufru.

SVMMARIVM.

1 *Diœceſis diuiſio ſi fieret poſt impetratum reſcriptũ, procedi poteſt ac ſi integra remanſiſſet.*

2 *Officialis ſi conueniatur de eo,quod commiſit in officio,an trahetur ad diœceſim vicinam.*

3 *Vniuerſitas ſi non defendatur, non propter hoc excommunicabitur.*

4 *Reum trahere extra larem proprium durum eſt ex falſa cauſa probata tantum per iuramentum ipſius trahentis.*

5 *Iuramentum delatum per iudicem an reprobari poſſit.*

6 *Actor & reus ſi ſint eiuſdem diœceſis, ille locus eſt competens in cauſa appellationis,qui congruit in cauſa principali.*

7 *Appellatio ſi ſit interiecta ante ſententiam,ſi pronuncietur male appellatum,nunquid iudex primus reaſſumet cauſam.*

8 *Iudex an poſſit procedere in loco communi ſi aduerſarius expreſſe non conſenſerit.*

9 *Extra,aduerbium quid ſignificet.*

10 *Executorum proprium non eſt citare,ſed inſinuare,inhibere,exequi.*

11 *Gratis,aduerbium quid ſignificet.*

12 *Liberalitas offerentis an tollat ſuſpitionem.*

13 *Conſcientia eſt ſui cordis cognitio.*

14 *Teſtibus*

14 *Teſtibus in vocandis duo requiruntur.*
15 *Religioſa ſunt, quæ religioſis adhærent.*
16 *Salarium non repetitur ab hæredibus aduocati mortui.*
17 *Canonicus eccleſiæ collegiatæ ſi ſit potior canonico eccleſię cathedralis non tamen poterit delegari.*
18 *Delicti commiſſi tempus in pœna inſpicitur, & non tempus ſententię.*
19 *Statum mutans an videatur mutare perſonam.*
20 *Legatus cauſam per ſe inchoatam finita legatione finire non poteſt.*
21 *Religioſus cenſetur ſeruus, & non poteſt eſſe iudex.*
22 *Pannoſus ſumitur dupliciter.*
23 *Loquendum eſt vt plures, ſapiendum vt pauci.*
24 *Abbas an habeat domicilium in ſuo.*
25 *Equus ſi propter cauſam ſerui moriatur, an ſeruus teneatur damnum reſarcire.*
26 *Salarium an communicatur tertio a duobus aſſeſſoribus diſcordantibus.*

C A P. XI.

STatutum. [*Iudices.*] de executorib.
dicam in §.in nullo. [*ad
noxam*] ponitur pro culpa, pro crimine, pro
peccato, pro pęna, & vltimo mō hic. Arch.
non curo cū prima tria communiter ſummantur pro
vno. Et facit, quod no. de regula. conſulti. in gl. ii. [*Cathedralium.*] ſi cathedralis ſit regularis monachorū, vel canonicorū rlariū, non putat Archi. cōmiſſionē illis factam valere, niſi religio exprimatur, alle. xvj. q. j. de prę-
ſentiū. & quod ibi no. & decre. cū olim. all. j̄. in gl. pone
Papa pro & ꝯ. hoc dictū facit cle. e. ti. c. ij [*Canonicis.*] nō
dicit p̄bendariis, pp quod ſufficere vr̄, ꝙ ſit canonicus, licet ſub expectatione p̄bendę facit. j̄. de p̄b. l. is cui. in fi.
cauſæ aut. quia nec in qualitate cauſarū, nec in auct. diſtinguit, vr̄, ꝙ ſi cā ſpūalis facta ēt inter laicos cōmittat̄,
ſit locus huic cōſtōni, pro & ꝯ. facit. ſ. de ap. ſua nobis.
vbi de hoc ſcripſi, vbi poſui ſi locus non eſt talis, licet
iudex habeat familiares, qui ſibi pro ꝯſilio, & partibus
pro patrocinio ſufficere poſſint, non eſt huic conſtōni
ſatiſfactū ſm Inn. Cōpoſt. & Archi. hic. & Guil. in Spe.
de cita. §. j. verſi. quid ſi locus. [*commode.*] hæc litera non
erat in decret. præſenti, quare ſignanter hic poſita vr̄, vt
non cenſeatur ille locus idoneus. in quo ſine multa difficultate non pōt haberi periti, victualia, hoſpitia, & ꝑ
tunc in loco neceſſaria. ex quorū defectu inſurgit incōmoditas. [*copia.*] i. abundantia, vel multitudo ſm Pau.
Archi. peritorū in iure, quod ēt exprimebat decre. illa p̄
ſenti. ſed forſan auctor hæc ſubſtituit pp. l. certi iuris. C.
de iudi. quia ſi qui eſſent boni cauſidici, dato ꝙ nō audiuiſſent iura, poſſent ſufficere. vel quia non ſolū periti in
iure, ſed ēt periti notarii & cauſarū experti ſunt & neceſſarij. ideo illud ſubticuit. Cum vero ſeu dioeceſi, nō
dicit territorij, vel diſtrictus, ſuper quo vide, quod no. in
cle. ne Romani § ſane. in iiii. gl. & circa hūc, §. & ſequē
1 rē ſcias. ꝙ † ſi poſt impetratum reſcriptum diuiſio fieret
diœceſis, procedi poteſt, ac ſi integra remanſiſſet, vt in
extraua. Io. quę incipit. ſedes apoſtolica. in fi. de reſcr. [*beneficialibus.*] dicam idē. j̄. de p̄ben. q̄uis. j. §. j. [*non committatur.*] dubitari ſolet, quid ſi cauſa Florentinorum cōmittatur epō Feſulano habenti capellā Florentię priuilegiatam, vt ibi ſedere poſſit, & inter ſuos iudicare, & in
qua habitat, & ꝙ valeat cōmiſſio, facit. ſ. de rer. permu.
c. ſi. vt ibi ſcripſi, ſuper verſi. canonicatus. ſed ſi Florentinus, vel Feſulanus impetrat eam contra Feſulanum,
an poſſit in illa capella cauſam audire, inſpiciendus eſſet priuilegij prædicti tenor. ſ. de priui. porro. ff. de tranſa.
de his. [*ab epiſcopo*] archiepiſcopum, qui epiſcopus includit quoad ſuam diœceſim, non tamen quoad prouinciā, vt impetret ꝯ alios, vel alij ꝯ eum, computata dieta
a finibus prouincię, quia non eſt hoc hic expreſſum.
¶ Item quia nec per antiqua iura licuiſſet ſic agere in
duobus dietis, nec decre. iſta laxare intendit, ſed reſtringere. nec mirum, ſi aliud in prouincia, quam in diœceſi, vt j̄. de pręben. q̄uis. j. §. j. & de conceſ. præb. executor.
[*diœceſi.*] hic ciuitatem cōprehendit, de hoc. j̄. de rerum
permu. c. vno. aut ꝯ. idem dicit Arch. in caſu conuerſo,
qn̄. ſ. capitulum, vel vniuerſitas impetrat ꝯ alium, ꝙ nō
credo, ipſe alle. ꝙ ſunt vnum cum epō. & pars corporis
ſui. vj. q. j. ſi quis cum. de his quæ fi. a pręl. nouit. de verbo.
ſig. cum clerici. inducit ergo connexitatem & paritē ſuſpitionis cauſam. de conſti. tranſlato. ſed ipſe idē de officiali dicit, ꝙ ad eum non extenditur. m̄ valde obſcure
2 loquitur. Dicit enim, ꝙ † officialis licet conueniatur de
eo, quod commiſit in officio, nō trahetur ad diœceſim
vicinā reſpectu loci, quo exercuit. ſi offm̄ diſtat forte ad
plures dietas, alle. quod litera dicit j̄. ꝯ prædictas. & poſt
ea ſubditur. nullus eorū. ſolum ergo de expreſſis oportet
intelligi, & licet eps̄ & officialis ſit idem conciſtorium,
non procedit id, vbi conuenitur ex delicto, cum illa ſit
actio perſonalis. itē licet ex delicto quis poſſit conueniri corā ordinario, non m̄ reſpectu illius fori conueniet
corā delegato, cū illa non ſit ſua dioc. als̄ ſequeretur. ꝙ
ēt ab officialitate remotus ibi conueniretur tm̄ cū loquitur in alijs. no. de teſta. requiſiſti. de ver. ſig. cū clerici. ſm
Archi. [*Capitulum.*] Capitulum ergo cōuenitur ſine prælato. de hoc. ſ. eo. ti. edocet. Archi. [*quibus.*] qui hoc ſatis
exquiſite tractat de canonico. an impetret pro eccleſia,
vel pro canonico ſine mandato, quod videas. ſ. de proc.
c. ſi. ſuper ſi. vlti. gl. & de hoc. ſ. c. nonnulli. ſuper gl. ſic ergo. [*Vniuerſitatem.*] conuenitur vniuerſitas, de hoc. de ſi.
3 dilectus. ij. cum concor. † Et ſi vniuerſitas non defendi-
a tur nō pp hoc excōicabitur. j̄. de ſen. ex Romana §. vniuerſitatē. miſſionē m̄ tedialē, ſi hēt bona cō a & ipſorū
ēt diſtractionē pati pōt. ff. quod cuiuſq; vn. l. j. §. quibus.
Et q̄ro probetur vniuerſitatem, vel collegium citatam,
no. ſ. de ele. bonæ. j. in glo. & ſic eſſet. ibi vide. [*citatis.*] quo
modo hæc tria, quæ ſequuntur, ſunt diuerſa. vide. xxiii.
q. viij. in qualibet. als̄ ſub. §. quamuis. & dicam. j̄. de ſen.
ex. cum ciuitatis. in prin [*caſtri*] duo no. ꝙ non diſtinguitur, qualis, vel quanta ſit villa, vel caſtrum. item ꝙ non
loquitur de qualibet vniuerſitate, vel corpore, ſed de
vniuerſitate ciuitatis, villæ, vel caſtri. In alijs ergo vniuerſitatibus, vel corporibus ſtatur regulæ, & non procedit
exceptio reſpectu huius partis, poſſet tm̄ procedere in
alijs corporibus reſpectu eius, quod ſequitur j̄. verſi. aut
ſui. vnde ſi Bonon. vellet impetrare cōtra priuilegium
doctorum, vel notariorū, vel baccalariorum Bono. vel
extra domum Peruſij ipſorum potentiam perhorreſcens impetrare poſſet extra Bononiam vel Peruſium,
[*perhorreſcens*] idem verbum. C. quando impe. inter pupi. & vi. l. vna. Archi. [*caſibus.*] Archi. dicit, ꝙ conſulendo curiæ & cancellariæ excipit alium caſum. ſ. quando
ordinarius tulit diffinitiuam in cauſa matrimoniali &
appel. ab ea curia committet alteri epō extra diœceſim
litigantium de hac conſtitutione mentione non habita pp ſtylum curiæ, quo ſolis epiſcopis tales cauſæ committuntur, vel alijs adiunctis cum eis, tu frater epiſcope. [*pro conſuetudine.*] facit. xxxj. q. ij Lotharius. in ſuperſcrip. de offi. dele. cauſam matrimonij. de conuer. coniu.
ex publico. contra eam de reſt. in integ. ex literis. de proba propoſuiſti. de teſti. ex tenore. ſed ipſe dixit ſe pluries
expertum, ꝙ in curia ſecunda iura ſuccumbunt de cōſuetudine. iſta in Spec. de reſcrip præſent. §. ratione formæ nunc ad inſtructionem, in princi. & ab inde vſque
ad finē. §. inuenies multa alia, quæ ſunt de ſtilo curię
[*dietam.*] hic ponit Archi. quod ſcripſi poſt Vincen. de
reuocatione actoris. ſ. c. nonnulli. ſuper verſi ne quis. &
quod ſcripſi poſt Goffre. & Hoſt. de excep. olim duas, ſuper ver. duas dietas. quando. ſ. vię per aquam & per terrā
diuerſimodè diſtant a fine. gloſſat decre. nonnulli. vt ibi
dixi. [*conueniri.*] per literas delegatorum. ſ. ē. apo. legatorū
vel delegatorum ipſius legati, tamen ipſorum officiales bene pūt vltra hoc citare. Archid. & ſic ſeruatur. [*teneatur*] dicit Arch. curiam tenere huic literæ ſatiſfactū
per hanc clam, eum añi idē. [*ſicut aſſeris.*] ſui aduerſarij
Io. An. ſuper vj. Decre.

potentiam merito perhorreſcat, mandamus &c. ac ſi
dicat, ꝙ non eſt neceſſe cauſam timoris exprimere. di
cit ẽr, ꝙ ſi poſt impetratum & præſentatum reſcriptū
ſimplius fraude incipit iſte timor, poteſt actor petere,
ꝙ delegatus ſubdeleget extra diœceſim, ſecus ſi ſuberat
tpe impetrationis. Archi. licet hoc videatur æquum, ꝯ-
dicit tamen. j. eo. §. in nullo. & illud teneas, vt ſtatim ibi
dicam de caſu conuerſo in ij. glo. fateor tñ, ꝙ expreſſo
conſenſu partium ibi poſſet audire, ipſe vero all. l. licet.
ff. de arb. ff. de inter. act. de æta. & ff. de dam. infe. qui bo-
na. §. de illo. item ceſſat fraus & diuinare nō tenebatur.
j. de ver. ſig. c. vlt. & ſ. vt ec. bene. vt noſtrum. [*proprium.*]
non putat Archi. ꝙ ſufficiat procurator etiam ad hoc
ſpecialis, remittit, vbi prolixe proſequitur. ſ. de ele. vt cir
ca. & ibi dicam, & c. nulli. [*iuramentum.*] dubitare vidi, an
contra illud iuramentum admittatur probatio, ad ma
teriam vide, quod ſcripſi de elec. quamquam. §. illud. ſu
per ver. iuramento. & j. de tempo. ord. c. ij. ſuper gl. ęqui
4 poſſet † durum eſſet trahere poſſe reum extra latem pro
prium ex falſa cauſa probata per iuramentum tantum
ipſius trahentis. dicam ergo tunc ſtari iuramento. quã-
do non reprobatur, nec defertur hic iuramentum a iu-
re, ſed recipitur in defectum, quod probat dictio ſaltē,
5 & quod ſuper eo no. item conſtat † ꝙ iuſm [b] delatū per
b iudicem reprobari poteſt. ff. de iureiur. admonendi. &
no. de iureiu. c. vlt. in j. gl. & ſic iam cōſului in cauſa ab
batis ſancti Boni. de Btdero Ceueten. diœceſis delegata
patriarchæ Graden. & collegis eum hac expreſſione ti
moris, habeo a domino epiſcopo Bonon. auditore ꝯdi
ctoriarū, ꝙ ſi reus appellaret, quia iudex non recipit prō
bationem contra iuramentum, cancellaria non daret
iudicem omnino vide. quod dicam in Spe. de offi. iud.
§. fi. ver. vj. quærendum in fi. numeri. Procedat ergo, nec
citari debuit, nec ob. litera ſeq. quę intelligitur, quando
de facto citauit ſm Archi. [*cum autem.*] de cauſa appella
tionis dubitatur circa iſtum. §. quod dubium non ca-
6 dit circa. §. præ. † quia ſi actor & reus ſunt eiuſdem diœ
ce. ille eſt locus competens in cauſa appe. qui congruit
in cauſa principali. item non procedit dubiū ſi Medio.
conueniens Bonon. Bononiæ appellat, ſed procedit cū
quando in illis terminis appel. Bonon. reis, nunquid ꝯ
hunc. §. poſſit impetrare in ſua ciuitate, ſicut fuit con-
uentus. vel in vicina infra dietam, ſi ibi tractus fuerat.
& ſic per plures dietas longe a Mediol. Audio, ꝙ tenet
curia. iudicem cauſę appella. dandum in loco, in quo
fuit negotium principale, ita ꝙ originalis rei habeatur
ratio in appellationis cauſa, ſicut in principali, ad quod
facit, quod ſcripſi poſt Innocen. & alios. ſ. e. tit. nonnul-
li. ſuper ver. ne quis ad hoc. ſ. de offic. ordi. vt litigantes.
per quam arguitur, ꝙ ſi cauſa eſſet beneficialis, vel talis,
quæ propter appellationem eſſet in curia, ibi tractabi-
tur, alias committetur loco, vnde delata eſt per æquita-
tem illius cap. item non poteſt actor conqueri de loco,
7 quem elegit. ſ. de reg. iu. quod ſemel. item † ſi appellatio
interiecta eſt ante ſententiam, ſi pronuncietur, male
appellatū, iudex primus reaſſumet caſum, ergo expedit
ibi appellationis articulū diffiniri, & de euitando circui
tu & diſcurſu. ſa. cle. eod. titu. auditor. & ſ. eo. diſpendia.
[*ſed in illa.*] & ſi non ſint de eadem prouincia. Archid.
vide, quod dixi. ſ. de iud. c. fi. in prin. & quod no. iij. q. vj.
neminem. [*in illo.*] Primo ponit duo, a quibus vnum ca
ſum excipit ibi, niſi, ſecundo alia duo ibi, neq; caſum
prædictorum, per hanc literam patet, ꝙ omnes caſus
cōprehendit, vnde ſi is, qui dicens ſe perhorreſcere po-
tentiā aduerſarij impetrauit extra locum ſibi & reo cō-
munē. Et modo dicet forte timorem ceſſaſſe per recō
8 uentionē, vel alter petit, ꝙ † iudex procedat in loco cōi.
iudex hic non poterit, niſi aduerſarius expreſſe conſen-
tiat. Et licet durum videatur, ſatis eſt, ſic ſcriptū, de com
miſſione minus eſt dubium per id quod ſtatim dicā ſu
per ver. quomodolibet. agat ergo lite coram ordinario,
ſi non vult agere in loco, quē elegit, vel impetret aliud

reſcri idem dixi de caſu conuerſo contra Archi. ſ. §. pro
9 xi. ſuper verſi. teneatur. [*Extra.*] † aduerbium deforis ſi-
gnat interpoſito interuallo. ſm Pap. quandoque poni-
tur pro propter. iij. q. vj. dudum. in fin. Archi. [*deputatus*
fuerit] ex hac litera & illa quæ ſequitur. neque alibi. q̃. j.
illas. plus colligitur locum commiſſionis ponderandū
quam per ſuperiora his caſibus, quibus ponderatur die
ta, tam in. §. cum vero. ver. in his. dicit extra diœceſim
communē poſſe cauſam committi, ita quod nullus co
rum vltra vnam dietam poſſit conueniri. & ſic nō pon
derabat locum commiſſionis. §. proximus ſtrictius lo-
quebatur dicendo in alia diœceſi impetrandum & ad
illam trahendum, dummodo &c. ſed quia per. §. iſtum
locus ad quem trahitur, vel vbi ſubdelegatus debet eſſe
locus, in quo deputatus eſt, vnde concluditur, etiā his
caſibus ponderari locum commiſſionis. puto autem,
ꝙ in latis diœceſibus non curemus iudicem eſſe vltra
dietam, dūmodo reum non trahat vltra dietam, nec ex
tra diœceſim, in quo eſt deputatus, vnde ſi in caſibus ex
ceptis Bono. contra Bon. vel alias Ferrarien. contra Bo-
no. impetrat iudicem diœceſis Floren. diſtantem vltra
dietam, dū modo ille infra diœceſim illā, & infra dietā
citet, procedit iudiciū, non curamus ergo latitudinem
diœceſis ſuæ in iudice, ſic nec in reo. nec aliter propter
10 amplas diœceſes ęque potuit prouideri. [*citet.*] quia † exe
cutorum propriū non eſt citare, ſed inſinuare, inhibe-
re. exequi. ſ. c. j. §. j. de conceſ. præb. c. j. §. ex parte. & c. ſi ca
pi. & c. ſi ſoli. non putat Archi. in executoribus gratiarū
hoc locū habere, ſed in iudicibus cauſarū tantū, quorū
eſt citare & inuitos trahere. ſ. c. nonnulli. & c. dilectus.
ij. de excep. olim. facit, quod poſt Inno. & Hoſt. ſcripſi de
de ap. ex ratione. ſuper fi. penul. glo. poſt prin. ſ. execu to
ri a iure ordinē non præfigi, vnde ſeruari videmus, ꝙ
vnus executor datur in curia, qui ſtatim facit proceſſū,
& alij dantur ſine diſtinctione locorum, circa perſo-
nas tñ ipſorum bene ſeruat curia, ꝙ in princi. dicitur,
cognoſcat de ſubdelegante, qui abeſt, quod hic no. Ar-
chi. dicam, j. de offi. dele. ſi is cui. [*expreſſus.*] in decre. prę
ſenti. dicebatur, niſi citatio de cōmuni & vtriuſque par
tis proceſſerit voluntate. apertius hæc litera oſtendit ex
preſſum conſenſum neceſſarium. & no. Ioan. mon. ius
ſcriptū ex conſenſu partiū relaxari, alle. C. de epiſco. &
cle. auct. generaliter. in fi. dicit demū id verū, ſi ſolum fa
uorem partiū reſpicit, alias ſecus. de ſo. cōp. ſi diligenti.
[*infra illas.*] Guil. Na. & Pe. ſ. de offi. dele. ſi pro debilitate.
quorum dictū ponit Guil. titu. j. & ij. verſi. ſequitur. poſt
prin. dixerunt, ꝙ inuito actore non poterat delegari ex
tra diœceſim, ne auferatur ſibi diœceſis, quam Papa de
dit ſed inuito reo. ſic probabiliter loquebantur, nec ſuo
tpe terminata erant loca. quibus fieret commiſſio. [*per-*
ſonis] ſine his inutilis fuiſſet ſuperior prouiſio. [*dumta-*
xat.] ponitur pro tantum. ſic l. diſtin. ex pœnitentibus.
ſ. de iureiu. c. j. circa. fi. Archi. [*quomodolibet.*] i. quolibet
modo interdicitur, & eſt figura themeſis, vide no. ſ. de
verborum ſign. forus. & per hoc vniuerſale patet, quod
etiam de expreſſo conſenſu partium non poſſit alteri
loco, vel alteri perſonę committere, cum exceptionē
ſupra fecerit ſolum ad citationem & cognitionem, &
eſt mirum, ꝙ poteſt extra locum cognoſcere, ſed non
delegare. ¶ Inſuper quod hic & in tribus. §. ſequenti. di-
citur, habet locū etiā in conſeruatoribus. j. de offi. dele.
c. fi. circa med. & ad intellectum huius. §. vide quod di-
xi de ſpon. & ſi quæſtiones. ſuper ver. recipientis. & hic
incipit pars. ij. vt in prima glo. quæ ſubdiuiditur in qua
tuor partes. & pars. j. in iſto. §. duo facit, quia præmiſſā
cauſa ponit regulam interſerens duos caſus exceptos,
primus ibi, niſi, ſecundus ibi, vel niſi. Et ſecundum ca-
11 ſum quadrupliciter exponit [*prouiſurus † gratis.*] aduer-
bium qualitatis. i. ſine præmio temporali. ad id. j. q. j.
gratia. & c. dictum. & c. baptizandis. ſecundum Archi.
æternum ſperare poteſt. xij. q. ij. cū deuotiſſimā. vel quic
qd aliud, tolle literā, recipere de eiſdē ptibus &c. [*Poen-*
lentum.]

lennum].i.edibile.potabile, nec puto ꝙ ad eſum;vel potū
ipſius delegati hic reſtringantur, puta religioſus eſt car-
nes non comedens, mittuntur ei perdices. pone etiam
in annona,vel fœno pro equis,idem in ſimilibus[*mera*]
i.pura & ſincera. Archi.[*liberalitate*]i.donatione.ſ.de do
12 na.c.ſi.oblatū. Nota,ꝙ † offerentis liberalitas ſuſpitionē
tollit.xviii.di.de eulogiis.ſic.i.q.i.placuit vt vnuſquiſque.
& c.quicquid.xiii.q.ii.queſti.c.in eccleſiaſtico.& c.ſeq.
Archid.[*poſſint*]non requirit,quod ɔſumatur, ſed quod
conſumi poſſit propter cauſam hoc exponit.ſ.de ver.
quodq;.[*moderantes.*]hoc ſtatim exponit,vel repetit parti
bus.hoc declarat.ſ.ver.nec plus & ver.ſed & vbi[*vtilitas
vel neceſſitas*]de primo ponit Archi.exempla.ii.quæſtio.
ii.c.ſi.ver.iudices.de fidei.c.iii.ver.pręterea.in Aut.vt oēs
obe.§.ii.col.v.& quod no.iii.q.vi.neminem.in i.gl.de ſe-
cundo,de præſcrip.quia iudicāte.ff.ſi.regun.l.ſi irruptio-
ne,in fine.C.ſi.regun.l.ſi quis.ſ.de iudi.mulieres.verſi.vel
ſi forte[*occaſiones*] No. ad id quod dixi de maio. & obe.
ſolitæ.in prin. ſed & vide quod dicam.ſ.de ar.concerta-
tioni. in ſi. Exigat etiam ab offerente ſm Archi. bene
facit.i.q.ii.placuit. C.de ſalga. hoſpi.non ore l.vna,li.xii.
[*Aſſeßorem*]ii. pars ii. partis. Et iſte.§. in aſſumendo aſ-
ſeſſore duo membra diſtinguit. & primo pœnam adii
cit ibi,alioquin mēbrum,ſm ibi.ſi aūt. Quid ſit aſſeſſor
vide in Specu.de aſſeſ.in prin.[*Indigeat*] propter ſingula-
re videtur, ꝙ ſi ex duobus alter indiget,alter non, locus
13 eſt aſſumptioni[*Conſcientia*] † quæ eſt cognitio ſui cordis
ſm Papiam. Archid.[*propria*]dicit hic Archi.ꝙ de reddi
tibus, quos habet ab eccleſia,tali non poterit prouidere,
quod hæc prolixe proſequitur tractans, an clerici fa-
ciant ſuos ſructus beneficiorū,de quo vide.ſ. de offi. or-
di. pręſenti.& ibi ponam.quod hic no.ad c.peruenit.de
fideiuſ. ꝙ videtur contra primum dictum. reſpondens
dicit illud fuiſſe de ſpeciali mandato papæ,alias fructus,
qui ſunt eſurientium. xlvii.di.ſicut. in ſi.adiudicari non
debuiſſent, vel loquitur de redditibus, qui non proue-
niebant ab eccleſia, vide. quod no. & dixi de præben. de
multa.verſi.is quoque. & ſm eum ad iſtud ver. proprio.
concor.xii.q.ii.ſtatuimus.in ſi.& c.ſe.i.& c.diaconi.ſ.de
appel.reprehēſibilis.ſ.de ſen. excō.ea noſcitur[*aſſumens*]
ꝙ poteſt etiam partibus inuitis.de hoc.ſ.de offi.dele.ſu-
per quæſtionum.§ verū.in vlti glo. de quo hic Archid.
[*faciat*]an de hoc poſſit ordinarius cogere partē inuitā,
dixi de vita & ho.cle.cū ab omni.ſuper glo.aſſeſſor[*nota
rii*] hic iubet notarios refrenari,etiam cū eis vel aſſeſſo-
ribus lucra non participari. & hoc ſentit Archi.ab hinc
parū ſcripſit,& merito,qa ſupra ſcripſerat plusquā periā
& dimidiā[*excedunt*] ob hoc prouidet Io.xxii.per ſuā ex
trauag. ſacroſan.circa ſalaria ſcribentium,regiſtrantiū,
ac etiā abbreuiatorū literarū apoſtolicarum beneficia-
lium. & contrafacientes ibi punit in ſi.refrenet,quando
que reuertuntur, vt in cle.de hære. volentes.§.notarii.ver-
ba ipſa corrigūt iudicem, quod dic vt ibi[*ſi quid*]hic vio
latores huius ſecūdæ par. punit, & pœnam aggrauat.&
no.ꝙ decretum, ꝙ ponit.finis tria facit,quia reſpicit iu-
ris effectum.non ſufficiebat ad pœnā huius culpæ, quæ
conſiſtit in facto.ideo neceſſaria fuit hic ſpecialis proui
ſio,ſimile, quod no. in cle.de hære.c.i. primo reſpon. in
vlti glo.reſtitutionem. facit. xiiii.q. v.non ſane.& quod
ibi no.de multis caſibus, de quibus dubitatur, an ſit lo-
cus reſtitutioni plene dixi de immu. ec. quia plerique.
14 poſt inno.& Hoſti.[*proferendo*].ponit † duo,ꝙ in uocan-
dis teſtibus requiruntur.[*& inane*]ſi de facto grauaretur
pars ex tali proceſſu,qui eſt irritus,ordinarius prouideat
illi informatus de notorietate facti,de ap. ſolicitudinē.
§.ſi vero.& vide quod dixi.ſ.eo.c.viii.ſuper glo.vlt.cum
ſuis remiſ.¶ Prima glo.diuidit & ſummat.¶ Glo.digni-
tas,remittit,obiicit, & dupliciter ſoluit. ¶ Gl.habētibus,
primo duo puncta declarat. ſecundo quærit,ar. pro ſo.
contrariū. & ar.reſpondet.tertio ponit ius vetus.quarto
notat præſumi &c.alleg.viii.iura. v. ſoluit duas quæſtio-
nes. ¶ Glo. pone papa.quærit & ſoluit.ſecunda pars re-
ſpon.per q.ponit opi. Inn.cum moderatione & declara-
tione.glo. quid de.quærit & ſol.glo. quia verbū, reſpon.
p q.quā ponit & determinat.gl.conſtitutio.quærit & re
mittit.glo.quidā dicunt,ponit duas ſect glo.pro aduoca
tis. q̄rit & ſoluit q. fortificat & ſoluit. circa ſol.duas opi.
recitat,& demū ſoluit, determinat diſtinguēdo Cū ve
ro.gl.qa domiciliū.reſpon.per q. ¶ Gl.hæc.verū ad q.al-
le.pro & contra ſolutionē dubitando.¶ Glo. olim dice-
bamus,format q.bimēbrē, & ſm mēbrū ſoluit,primū
dupliciter exēplificat, ſubdens aliud ſimile dubium, &
vtrunque ſimul ſoluit.¶ Gl.no.ꝙ actor, ſoluit obiectio-
nē.glo.an dieta,quærit & remittit.glo.xii.ſoluit quæſtio
nē.glo. & incitauerit. reſpon.per q.Glo. in ianiū. ſoluit
duas quæſtiones.inſuper prima glo. continuat & ſoluit
queſtionē. Gl.cum numerus. reſpon per quæſtionem,
& ſolutionem. Glo.idem,ſoluit quæſtio.¶ Gl.no.quam
minores.primo haberi exponit. ii. ſoluit duas quæſtio-
nes.iii quærit & ſoluit diſtinguendo. In ſi.quærit, & du-
biū relinquit. Gl.hic non habet,ſoluit duas quæſtiones.
glo.no. haberi allega. duas concor. ſubdit contrariū &
remit.glo quia cōmune,ſol.q gl. no.iudicis. primo no.
& rationē reddit. ſecūdo dedup'ici ſcriptura diſtinguit.
glo.ſic.ſ.alle.concor.notando caſus contra regulam, ſe-
cundo quærit & ſoluit hanc decre. reſpondens. Glo. pe.
ponit maliciam aduocatorū,& duo antiqua remedia.
¶ In glo.ad idē.ibi ornatricibus, vide in præ.c. quā ſit.in
iii.gl.¶ In glo. habentibus ibi ſe.ne.vide.ſ. de ſo.cōpe.ex
parte.in gl.ii. & ibi cetus.ſequitur,iudicandi officio fun-
gitur.¶ In glo.quidam. ibi,[§.*quia vero*] nō ponderat,ꝙ
aliquæ mulieres recipientes filiorū tutelā, & iurātes ſer
uarint iuramentū.& ibi, nā ad ea quæ frequentius acci
15 dunt &c. Et ibi, † quæ religioſis adhęrent religioſa ſunt.
¶ In gl.pro aduocatis.ibi[*ait prætor*]ſequitur,qui non ha
bebunt aduocatū. Ego dabo.& ibi.§.ſi.incipit.ſed ꝙ ſim
pliciter, vide,vt lite non conte.c.i.ſuper.iii.glo.& ibi La-
beo.vide.ſ.c.nonnulli. in iiii. gl. & ibi continuus actus.
Si ſtipulatus ſum Epheſi dare, ineſt tēpus tacite, quod
ad iudicē.i.virū bonū remittitur. Et ibi[*ne in arbitris. ibi,
§.ſi autem*] non creditur verbo arbitri, qui dicit iuratū.
¶ In gl.olim dicebamus ibi,l.pe. incipit ſenatores. vide
de pro.c.ſi.in i.glo.¶ In gl.no.pro eo. ibi [*voluntatis defun
cti*]ſequitur,quæſtio in æſtimatione iudicis eſt. ¶ In gl.
no.qa ibi[*admonendi*]vide de ꝓcu.ex inſinuatione. ſuper
iii.gl.& ibi[*in bona*]vide de iureiur.c.ſi.ſuper.i.gl.¶ In glo.
quaſi ſupra.ibi.§.ſedebunt.vide in præ.c.conſuluit.in gl.
ecce.¶ In gl. cum numerus. ibi [*ad hoc*] ſ.ꝙ relinquatur
arbitrio iudicis boni viri. ¶ In glo. ita quod non.ibi.i.ſe
quitur duorum aureorū,vide in c.appellationibus.ſ.al-
le.in i.glo.& ibi.§.gallinarum.in gallinis committitur
furtū.¶ In gl. nunquā minores.ibi, [§ *impendia*] vide in
c.finē.gl.ſed nunquid.& ibi.§.cum tutor.vide de magiſ.
c.i.ſuper iii.gl.& ibi,& ſi.§.i.ſi ſeruos.in ſi.vide de ſo.cōp.
dilecti.ſuper vlt.gl. & ibi, ſed & ſi.§.i.ſi exhibetur ſeruus
qui ex operis ſe paſcebat, procurat illum actor,als pres-
byter illū ꝓcurabit vt prius. & ibi.§.ꝙ aūt. ii.is a quo pe
titur hæreditas inuſtatis ſibi ſumptibus quas de bonis
hæreditatis fecit,videtur factus locupletior. & ibi[*ſi res*]
res mobilis petita reſtituitur, vbi agitur per bonæfidei
poſſeſſorē ſumptibus petentis extra cibaria in itinere,
vel nauigatione facienda.¶ In gl.no.haberi.ibi[*non ſunt*]
vide de offic.ordi.quoniā.ſuper.iii.glo.& ibi l.ſe.vide ſu-
per gl.inferius all.hanc & ſeq.¶ In gl. quia cōmunionē
c ibi,diē functo mortuo legato Cæſaris aſſeſſor habet ſa-
larium reſidui temporis, niſi pro ipſo reſiduo tempore
locauerit operas. & ibi, qui operas aduocati non red-
dunt ſalaria ſi per eos non ſtetit, quominus agatur cau
ſa, ſicut locator operarum, per quem non ſtat, quo-
minus operas pręſtet, totius temporis ſalarium accipit.
16 & ibi.§.diuus.† ab hęredibus aduocati mortui non repe
titur ſalarium.¶ In glo.ſic.ſ. ibi.§.circa.ponit caſum de
marito, qui volens vxori donare ſimulauit ſe vendere,
& ibi,[*quamuis*]vide in c.quanto.ſ.alle.in vlti.gl. ¶ In gl.
arte

antepe.ibi. qm̃ in criminali & ciuili miniſtrat ſumptus
teſti,qui illum producit. & ibi. §.ſi quis autem.appellãs
teſtibus, quos producit coram iudice appellationis mi-
niſtrat ſumptus & expeditionẽ itineris. ¶ In glo.ibi. &
tractari.Io. Mo. diuidens decre.in vi.partes. de hac pri-
ma faciebat tres diuiſiones, ꝙ primo ſtatuit circa loca
& iudices. ii. circa actores & reos in §.cum vero. iii.in
§.in nullo.circa loca & iudices prorogat. Archi.non di-
uidit.¶ In gl.ad idẽ.in fi.& l.di.vt continuetetur ¶ In gl.
& ideo,ibi cum ſuis concor. Archi. alle. vt ſi.pen. c.i.&
quod ibi no. in ij.gl. & vide de accu. qualiter.i.& quod
ibi no.in prin.in quibus hic inſtat Archi.¶ In gl.de offi-
cialibus, ibi epiſcoporum.Io.Mo.hic tenuit ſine diſtin-
ctione,quod delegari poterat,cũ ſint vnum conſiſtoriũ
cũ epõ.ĵ.eo.ti.c.ii.& ſic habẽt dignitatẽ,& iudex dignitatẽ
habet. ff.de albo ſcri.l.vlt.& honor ei debetur.C. quãdo
prouo. non eſt ne.l. vlt.de app. vt debitus.& eſt ordina-
rius ſm̃ Goff. de hoc vlt ĵ. de offi.vica.licet iſtæ rationes
concluderent generalius,quam velit cle.vnde dic,vt ibi.
¶ In gl.ſufficit,ibi[*cathedralis*] dato ꝙ ſit pauperrima ſe-
cundũ Innocent.Hoſti.Io.Mo. & Archi.¶ In gl.haben
tibus,ibi[*cum viceſimum*]ad hoc.ff de offic.conſu.l.i.in fi.
& ibi[*præſumitur*] & ex hac præſumptione procedit hic
17 legislator.ita quod dato † ꝙ canonicus eccleſiæ collegia-
tæ ſit peritior canonico eccleſiæ cathedralis non m̃ po-
terit delegari ſm̃ Io.Mona. Cy.in l.certi iuris.C.de iudi.
quærit de habente dignitatẽ vel canoniam, qui delega-
tus eſt.an propter imperitiã poſſit recuſari vt ſuſpectus,
alle.ꝙ ſic,ex quo ceſſat cauſa præſumpt. C.de epiſco. &
cle. generaliter.canonizata. xvi. q. i. generaliter. dic ſm̃
Pet.ꝙ ex quo maior ſibi prouidit vt tali,& eũ ſuſtinet vt
peritum,hoc facit ius inter oẽs.ff.de ſta.ho. ingenuum.
non recipitur ergo probatio imperitiæ, facit ad id.ix.q.
iiij.nonne. & ibi col.iij. Ad idem in Authen.de teſti. §.
ſancimus.col. vii.& quod ibi no. in gl. no.maiorẽ.¶ Et
ibi[*poſſit*]idem Io.Mo.& Archid.ſatis hic tractat de illa,
quę definit vxoratione, vel profeſſione.& de hoc etiam
in Spe.ti.j. §.fi. ver.quid ſi cũ.& ſe.vide, quod no.in cle.
eod.titu.c.ij.in gloſſ.ij.Redeundo ad verba Archi.indu-
cit.ꝙ iſte non eſt de caſibus notatis in decre.in lris.de of
fi.dele.per quos perit delegatio, inducit ẽt decre. qm̃.de
offic.dele.quia perſonæ,quæ durat, facta eſt cõmiſſio,ex
quo fuit nomen expreſſum, ẽt ſi dignitas adiũgatur.Itẽ
cum idoneus eſſet per caſum ſuperuenientẽ iuriſdictio
non perdet,alle lv.di. præceptã.in prin.iii.q.i.ad limina.
quãuis ad caſum deuenerit, a quo incipere non poſſet.
vt ibi,interpretemur ergo,vt res valeat.de ver.ſig.abbate.
de fide inſtru.inter dilectos.§. cæterũ. alleg.etiã,ꝙ cauſa
18 cõmiſſionis,ſ ſcientia remanet,alle.ꝙ † in pœna inſpici
d tur tp̃s delicti commiſſi non tp̃s ſententiæ,ff.de pę.l.i.&
l.mortis.in fi.& ff. de ſta.li.a cæteris.& his rationibus te-
net cum gl. In contrarium alle. quia deficit id, propter
quod fuit ſuſceptibilis delegationis; ergo quo ad cãm
mortuus cenſetur.vt dictũ eſt.ſ.eo.ſuſceptũ.alle.ẽt ff.de
iudi.ſi auiæ.& l.ſi alter.& quod no.ſ.eo.ſciſcitatus.in gl.
19 ſi pendente. Item iſte † mutauit ſtatũ, & ſic vr̃ mutaſſe
perſonã.l.di ſerro.& c.ponderet.iuxta fi.ff.de mino.ſi ex
20 cã.§.Pap. Itẽ † legatus cãm per ſe inchoatã finita legatio
ne finire non põt,vt not.Doct.ſ.de off leg.nouit.ſic nec
iſto officio finito.vel ſi eſt religionem ingreſſus.ĵ.de ꝓc.
q̃uis ponit demũ opi.Io.de Deo,quã vide in Spe.ti.ꝑall.
ver.& ipſe Io.ponit in libello cauſ.ad fi. Rub.quo tp̃e pe
rit inſtantia iudicij.in fi.& diſtinguebat,an ſit lis conte.
vel nõ.de profeſſo fuit hic diſputatũ per fratrẽ Ia.qui al-
legabat,cum mortuus cenſeatur mũdo.xvi. q.i. placuit.
21 ſicut morte naturali &c,Itẽ † cẽſetur ſeruus.liiij. di.c.fin.
& ſic non poteſt iudex eſſe.iuj.q.vii.tria.Itẽ profeſſio ab-
ſoluit a voto ſcripturæ.a iuramento.de iureiu. peruenit.
& a ſolẽni pęnitentia,xxxiij.q.ij.admonere.ergo & a tali
præcepto.xix.q.ij.duæ ſunt.Itẽ nõ habet velle, vel nolle,
quod q̃nq; neceſſariũ eſt,in iudice ſæpe,nec abbatis vo
luntas vr̃ ſufficere.ff.de teſta.qui in poteſtate. Soluendo
tenuit,ꝙ remanet delegatus,& iuriſdĩonem retinet,quã
tñ ſine abbatis licentia nõ exercet,ſimile de relec.paſto
ralis,in fi.& vide,quod no.in cle.de teſt.c.vno.in v.gl.ad
q.facit de hære.vt officiũ.§.ad ſcribẽdas.& quod ibi no.
& ſi ingreſſus eſſet,& nõdum profeſſus, vide qđ no.ĵ.de
regu.beneficiũ.in ij.gl.qualiã q̃ones, quas de delegato
ad aliã dignitatẽ translato,& de ſubdelegato mortuo,q
vti cęperat in audit. ſuis formauit hic Io.Mo.ponã ĵ.de
off.del.quãuis.& ibi mitiũ ,idẽ Io.Mo. & idẽ in delegãte.
requiritur.n.ꝙ delegãs is tp̃e delegare potuerit,de hoc
in Spe.ti.j.§.fi.ver quid ſi cõmittens.& in fi.& C.de vete.
I vlt.li.xii.Io.Mo.& Arc.& ipſe Io.Mo. hic multũ inſtat
in ſolutione ꝯtrarię decre. ſuper eo. ſ.de app.quod deci-
do propter ea.quę ſatis ſcripſi. ſ.de preben.dilectus.ii.ſu
per fi.ij.gl.¶ In gl.hic ſine, in fi.idem Guil. in Spec ti.i.§.
ſi.ver.quid ſi certus.& hic Arch.¶ In gl. pone Papa, ibi
[*exceptio*] idem Gui. in Specu.in prę.§. verſic.quid ſi Pa
pa.vbi dicit ſecus in legato.concor.Ioan.Mo.in §.inſu-
per.& facit, quod no.ſ.de hære.c.fi.in mag. gl.B.ĵ.decre.
pręſenti.dixit, legatum hoc non poſſe, niſi de conſenſu
partiũ.tu dic cõſenſum non ſufficere.ĵ.§.in nullo. ¶ In
22 gl.quid de.ibi,omnes.Io.Mo.& Archi.ibi † [*pannoſus*] ſm̃
deriuatores ſumitur dupliciter.i.pro ſtracinoſo.i.attritis
& vilibus veſtibus induto.Item pro eo,qui veſtibus abũ
dat,iuxta primũ modũ hic intelligo. & ibi hæc conſti-
tutio non ob. ꝙ delegati ſunt ordinatij, quia de illis eſt
hoc expreſſum. Archi ¶ In glo.quia verbum.ibi[*delega-
tis*]i.cum cõmittunt vigore delegationis. ac ſi dicam,ꝙ
ſi delegatus,vel ordinari⁹ ꝓcederet extraordinaria pote
ſtate,ex illa committere poſſet non conſtitutus in digni
tate &c.¶ In gl. pone ꝙ.ibi.credo idem. Archi.¶ In glo.
no.quia,in fi.vide.ĵ.de offic.del. ab arbitris.in vlt.gl.¶ In
gl.ciuitas,ibi.[*ciuitas*] idem Archi. & quod de diſtinctio-
ne ciuitatis,& de finibus dię. hic ponit, ibi dicam.¶ In
gl.xi in fi.idem verbum.ĵ.de offi.dele. ſtatuimus.ii. reſp.
ij.& ibi,concor.ſuper gl.penul.¶ In gl.pro aduocatis,ibi
[*non licet*] & ſi ibi eſt copia legiſtarum, & cauſa per leges
finiri non poteſt.ob.exceptio,alias non,ſed cum diffini
ri poteſt per eos ſm̃ Arch.alle.ad primum.xi.q.i.ſi quis
cum clerico.in fi.ad ſm̃.ſ.de no.ope.nun.c.i.& quod ibi
no.vulg.Idem no.Io.Mona.hic,inducẽs illud Mar.Var.
23 loquendum † vt plures, ſciendum vt pauci.& ibi. iudicẽ
fa.quod no.in Spec. de arbi.§.i. ver.ſed ſi quis. & ibi ſm̃
Inn.cui in, & Compo. plus placet, ꝙ ipſe delegatus co-
gnoſcat,& Guil.in Spe.de cita. §.j.verſic.ſed quæ loca.&
argu.hic.¶ In gl.quia domicilium, ibi.aſſumptio.& ĵ.de
ſepul.cũ quos.ꝙ intelligit hic Archid. in laycis ſeculari
bus, qui non tenentur ad reſidentiam. & ſic intelliga-
24 tur, quod no.lxxi. di.primatus.in vlt.gl. Abbas † autem
non habet domicilium in ſuo.locus etiam.in quo tene
tur reſidere clericus, debeat ipſius domicilij reputari, vt
no.Inn.& poſt eum Hoſt. de priui.ex ore.In gl.ciuitatẽ,
idem Archi. Vnde ſi alter de ciuitate, alter de dioce.vel
vterque de altera.ſufficit,ꝙ in altera fiat commiſſio. ad
hoc in §.proxi.& prolixe hoc hic tractat.Inducit.§.cum
autem. ĵ.proxi. ad hoc, quia quando actor & reus ſunt
diuerſarum dioce. impetrare poteſt in ciuitate, vel dio-
ce.rei.¶ In gl.hoc verũ.in fi.& eas vidi ſub bulla.¶ In gl.
idem ſi,in fi.idem Archi. In gl.forte.in fi. idẽ Archi.qui
intelligit hoc verum, etiam ſi culpa ſua hoc contingat
vt magis inſpiciatur iuſtitia & æquitas, quam delinquẽ
tis fauor, de exce.cum inter. alle.etiam.ff.de mino.Pap.
exuli.& ſ.de conceſ. præben,quia diuerſuatẽ.In glo.pa-
ritas,ibi[*ſeruanda*]alle.Io.Mona.C.de fru.& lit.expen.l.fi.
ſ.de mutu.peti.c.ii.¶ In gl. no. verbum.in fi. idẽ Archi.
¶ In gl.epiſcopum.in fi. Archi. verius dixit.ſ. hoc verbũ
diſtributiue intelligendum. ¶ In glo.olim dicebamus,
ibi non rei. ſ.de qua agitur.& ibi. idcirco. idem Archi.
¶ In gl.no.& in fi. Archi.alle. xxiij.diſt.illud.ii.q. j.ſi qui
ſunt.xv.q.iii.de crimine.¶ In gl.no. pro.ibi,inueſtigare,
& ei fides facienda,de elec.ſcrip.ver. iij.de proba.ex lite-
ris.& no.iiij.q.iij.ſæpe.& de off.dele.prudentiam.in glo.
ficus.

ſicut.ſm Archi ¶In glo.no.ꝙ actor.ibi ordinario.vide, quod dixi de fo.compe.ii quis.ij. ¶ In gl. an dieta, in fi. idem Archi.¶In glo.no.ergo. ibi deputatus eſt. idem ꝙ locus ſit inſignis, vt ſ.verſi. nec audiantur. Quid ergo ſi talis locus,in quo hæc tria cõcurrant, haberi nõ poteſt, & remedium litigandi coram ordinario non ſubeſt.puta quia ab ipſo eſt appellatum. Sol.exprimat hic Papæ, qui ſibi prouidebit hoc expreſſo in reſcripto,& ibi poterat idem hodie de diſtante vltra dietam venientem infra dietam,& infra ſuam dioc.vt dixi in tex.¶In gl.fi.ibi, non tenet.idẽ Archi.¶In gl.in tantũ.in fi.idẽ Archi.quidã aũt dicunt cũ Ber.& Hoſt.in nullo iudice partes cõuenire non poſſe, vt in alium locũ citentur,pro eis ſa ff.de iudi.l.j. §.ſi & iudex. quando tamen conſentire videtur. lxiii.di.cum Adrianus. de tranſa.ſ.ex literis. ¶ In glo.lecus,in fi. idẽ Arc. ¶In gl.quaſi.ſ.in fi.idẽ Io.Mo ¶In gl. poteſt.ibi quod dixi,idem Archi.dicit hic.& ibi in iudiciis,& ibi ſuper.j. gl.xx.ſignificationes,quas ponit Ioan. Mo.ſuper rubrica de iudi.¶In glo. cũ numerus.ibi duo. Hoſti. dixit de triduo in præ.decre.& ſi quæſtiones, in fi. & ibi ad hoc , ſcilicet, ꝙ relinquitur arbitrio boni viri. & in fi.§.ſecundo.idem Archi ¶ In gl.j.idem Arc.& de hoc in Spec.de ſalariis,§.j.verſi.quid ſi alieni. ¶In gl.nũquam minores.ibi alij. Ioan.Mo.& ibi, vnde dico.idem Archi.& ibi conſilium. de hoc in Spec de ſala. in prin.
15 vbi ẽt no.quid ſi ſ equus propter cauſam ſerui moriatur vel ipſe cappa ſpoliatur , vel propter infirmitatẽ familia plus in loco moratur. quicquid ibi dicatur,damna non videntur reſarcienda,ſed ſolum expenſæ per hũc §. facit ſ.de iniur.in noſtra.& ibi ſm Inno.& apertius Vinc. in decre. cum ab omni. ſtatim alleg. & de hoc in Spec. de ſala.§.i.ver.porro ¶In glo.no.quia ſm. in fi.& quod no. Inn.Hoſt.& Pet.de mu.per.c.j.Archi.Dy.remittit.xj.q.j. ſi quis cum clerico.¶In gl.hic non habet,ibi mulieres, idem hic Archi. fatetur tñ per hanc literam,quæ ſequitur,ꝙ alle.cum propter cauſam.quæ ſequitur,proficiſcitur cõmunibus expenſis, ẽt ſi ſolum ab altera partium fuerit impetratus,dicens in hoc approbari opinio. Hoſtien.reprobari opin. B.quam notabat in decre. præſenti.co.ti quã non habemus,& de hoc in Spe.de ſala, poſt prin.hoc tñ non procederet,qñ impetratus diſtãs vltra dietã venit ad partem dioce.ſuæ, quæ eſt.ſ.dietam,vt dixi.ſ.§. in nullo . quia tunc procurat impetrans,vt no.ſ. eo.nonnulli.in iiij.glo. & de excep. olim, in i. glo. & ibi idem dico, ſcilicet quod pauper nihil ſoluet , non tamen abundans ſoluet totum,ſed reliquam partem miniſtrabit iudex , vnde dixit Archidiac. in §. aſſeſſore, ꝙ ſi altera pars eſt impotens ſoluere aſſeſſori. vel iudex partem illius ſoluet de proprio,vel ſi non habet vnde,remittit negotium ad ſuperiorem,excuſando ſe.ſ.c.ſi quãdo.¶In gl.paupertas. in fi. de priui. & incõmodis paupertatis.remittit Archi.ad ea q no. xj. q.iij. pauper.¶ In gl.quia forte,ibi[*perius*] vide,quod no.xx.di.§.i.ſ.eo.ſciſcitatus.in gl.ſ.de conſan.& affi.c.j. in fi.¶In glo.ſimile de.in fi.& ſ.de hære.c.vlt. ad finem.& vide, quod ibi dicam de triplici cã,qua quis relinquitur cõſcientiæ,& habes concor.de hoc.ſ.de voto.c.fi.¶In gl no.pro,in fi.patet aũt per hunc tex.ſatis eſſe,ꝙ aſſeſſor non ſit de ſuſpectis,licet non ſit de conſiderantib.in quos forſan partes non conueniunt.¶In gl.ſæpe.n.in fi. & hoc in Spec. de aſſeſ.§.ſalariũ. Et quid ſi duobus diſcordantibus aſſumat
16 tertius ibi in ver.quid ſi duob.& ibi tenet, † ꝙ illi duo tenentur ſalarium cõicare tertio. ¶ In gl.ſm qualitatẽ.in fi.§.in honorarijs. ¶ In gl.quia cõe ibi ſ.proxi.& habet hoc locum.ẽt ſi ſolũ vna pars petit,vt in Spe.præ. §.ver. quid ſi alter.& ibi moritur.de hoc in Spe.de ſala.§.j.in fi. ¶In glo.ſic.ſ.ibi ad fi.& cle.de hære.volentes.ver.ꝙ ſi ſecus,& ibi per traditionem.ad hoc.j. q.i.eos.vbi de hoc.& non repete prohibetur.¶In gl.vt ſi petantur ibi intẽtione.& ſic ceſſabit quæſtio no.in Spe.de teſte. § quar.ver. quid ergo ſi de teſte.ſ.qui iurauit nondum productis articulis.¶In glo.pe.exigere.ſ.de iura.calum.c.ij.

ADDITIONES.

a ¶Vniuerſitas.Quare vniuerſitas non excõmunicetur,habetur in ſpecu. de ſenten.excommuni.verſi.ite nota.tamen ſi excommunicetur, timendum eſt.vnd.Flor.in l.vſuſfructuarius.de vſuſfr.nota tamen hic,ꝙ vniuerſitas indefenſa patitur primum & ſecundum decretum. l.j.§.quod nemo.& ibi Bar. in prin. ff.quod cui.vni.no.vide eundem in l.ſi finita.§. Iulianus.de dam. infec.

b ¶Iuramentum.Licet iuramẽtum a iudice delatum poſſit reprobari,tamen non poteſt iecuſari,vt habetur in ſpecu.de proba.§.iij. ver.vij.quãdo autem debeat fieri iudici,vide in l.iubemus.C. de lib.cau.& in l.generali.C.de reb.cred.

c ¶Aſſeſſor habet ſalarium.Vide Bar.in l.diem functo.in verſi.no.ex hac l.& ibi Alex contrarium tamen tenet ibi Bal.& Pau. de Ca.

d ¶Tempus delicti.Vide Bal.in l.propter. C.de adul.& no.in l.j.§.an bona.de iure fiſ.Bar.in l.omnes populi.j.q.v.princip.in verſi.circa primũ. ff.de iuſt.& iur.& in l.Titius & ibi Bal.in ver. facit.ff. de teſta. milit. & Alexan.in l.ſi ſeruum.in ij.opp. ff.ſi ex nox cau.aga.Bal.in l.j.in ver.vnde diſtinguendum eſt.C.an ſeruus ex fac.ſuo.& in l.ſi qua.C.ad Ter.voluit allegare in verſi.vlt. no.qui parum facit. & in l.affinitatis. C.commun.de ſuc. in j.oppo.& per Alexan.in l.j. ff.de pœnis.

SVMMARIVM.

1 *Conſulum anteire debet,qui primo fuit conſul.*
2 *Affectio multa ſignificat.*
3 *Quinimo,quid ſignificet.*
4 *Prius dictio,quid importet in verbis teſtatoris.*
5 *Homo probabiliter ignorans an ligetur ad culpam.*

CAP. XII.

Ibi qui. Ponit in fi.tres caſus, quibus impetrãs potior eſt,quos moderatur ſm Io. Mo.[*gratum*] ex parte concedẽtis eſt gratia,vnde donare dr, de cõceſ. præb.quia diuerſitatem.ad fi.quod dic, vt no.de præb.relatũ.ſed ex parte impetrantis eſt ambitio.ſ.de præb.quãuis.in prin.bene reſtringitur.e.ti.ſi plurib.§.j. ſm Archi. [*recipi*]de receptione loquitur,qua quis tribuit. & dr collatio,ſic ſ.eo.cum aliquib.hoc dico propter id,quod nota.in vlt.gl.huius partis de præb.Aliqn forma illa cõuertitur.ſ.de præb.ſi clericus,puideret.licet.n.&c.Receptionis.Arch.ſignat ꝯria.de mu.& ho.l.reſcripto.C.de ꝯſuli. l.j.li.xij.non ſol.in l.reſcripto. in prin. prout quiſquis decurio creatus eſt.ita & magiſtratũ adipiſcatur,ĩ l.j.de cõ
1 ſul.dr, † ꝙ inter cõſules anteire debet,qui primo fuit canonicus,ergo &c.Sol.ſecundo factus decurio vel cõſul ante creationem primi non habebat pure ius ad rẽ, hic ſecus. Et bene facit præ.l.j.de conſu.in fi.vbi primus conſul.ſecundo patritiatum adeptus præfertur ſecundo cõſuli,qui illũ in patriatu præceſſit . ita hic primo ĩpetrãs, ſecundo caſu adeptus præfertur ſecundo impetrãti,qui eum in caſu præceſſit. vide in mercu.quam poſui de re. iur.ſine culpa.in primo membro.li.vj. ij.q.& in ſo.contrariorum. ver. lex prima. Non debent,non ob.de procur.l.pluribus.vbi melior eſt conditio occupantis. & cõcor.ſ.eo.ti.non iniuſte.quia vt dicit Ioan.Mona.hic papa voluit vtrunque obtinere,ordine tamen ſuo. & ideo primus eſt potior receptus poſt receptionem ſecundi, ex quo in perſona ſecundi nondum factum erat perfectum.idem Archi. pertineat de iure , vel conſuetudine. Archi.reſeruauerat. ſi prouiſor,qui reſeruauit,moritur, non propter hoc reuertitur poteſtas ad ordi. collatorẽ, ſed ſpectat ad papam,cuius auctoritate facta fuit reſeruatio ſm Archid. alle.quod no. Inno.de iure pa.cum dile-
2 ctus.& decre.vt noſtrum. ſ.de ap.affecta. † idem ver.j.de conceſ. præben. & ſi.c. ſm deriuatores componitur ex ad,& facio facis, mutata d.in f.& ponitur ĩformare pro punire,vel tormentare,& pro cupere, & dat verſum. Afficit,informat,cupit,punit,hæc tria ſignat.cõmuni⁹ ponitur iuxta per modũ ſecundum , vt patet.xiij.diſt. nerui.ver.alius. ibi,plus in erroribus afficitur , de offic.de le. cauſam matrimonij.ibi,flagellis affecit. Mar.xij.contumeliis afficientur. & xiij. morte afficient omnes , iuxta primum vel tertium modum,ſumitur per nos quaſi informata vel cupita. aliter ſumitur. ff. de ſeruis expor. l. ſeruus.ibi,cum beneficio affici hominem interſit hoĩs.

quin-

3 quinimò † de hoc hic Archi. dicẽs ſm Vgo. ꝙ ſunt duæ dictiones, & quod imo ſcribitur per duplex m. & eſt aduerbium eligendi, & ſonat in potius, & affirmandi & ſonat imcene, & eſt ꝯiunctio illatiua, & videlicet, quantũ igitur, vide ff. de hære. inſtitu. l. ſi ita ſcriptum. j. reſpon. & quod ibi nota. in j. glo. verſicu. no. ꝙ quandoque ponitur pro ut, quandoque pro vel ¶ Prima gl. ponit caſum literalem. ¶ Tertia glo. reſpon. per duas quæſtiones. qd ſi nõ fuiſſet dictum de proxima, & quid de proxima de beiur alteri, vtranque ſol. cũ determinatione. ¶ Quarta gl. ſoluit contrariũ & remittit. ¶ Quinta gl. obiicit, obiectionem impugnat & remittit. Glo. ſed ad quid, obiicit & ſol. ¶ In gl. i. ibi, tutor incenus, ſequitur, teſtamento dari non poteſt. ¶ In iij. gl. ibi, eum qui cal. vide de dolo. c. fi. ſuper gl. ij. ¶ In gl. i. in fi. quæſtionem primam proſequebatur Hoſtien. in ſum. de ma. & obe. poſt prin. ¶ In gl. ij. ibi, ſi ſuper & de. e. ti. c. vno. & in fi. facit. j. de priui. c. j. § & i. ipſum. & quod ibi no. ¶ In glo. videbatur. ibi [*illud*

4 *prius*] licet † dictio prius in verbis teſtatoris facit dubium. ff. ad Treb. quidam. j. reſpõ. ibi, vel ſi prius quid ei acciderit. ſic de hac dictione pene, an ponatur nominaliter, an aduerbialiter, no. C. de his qui a non do. ma. l. ſi. j. gl. ¶ In gl. ſed ad quid, in fi. & vide quod ibi no. in glo. contra. ſ. ¶ In gl. decretum. ibi, [*ignorantes*] hoc probat hic litera ante præſentationem & in fi. ſignat cõtrariũ. Ioan. Mo. ff. de decre. ab or. fa. l. vlti. ſ. eo. li. de conſti. c. j. reſpondet, ꝙ hic papa fecit gratiam, quam decretum ponendo cõfirmat, & fortius eſt hæc duo facere, quã alterum ſolũ. ſ. de præben. dilectus. ij. Item hic ſuam inſinuat voluntatẽ, quæ ſeruãda eſt in re, cuius eſt moderator, & arbiter, vt in præ. decre. i. de concel. præben. C. man. in re mandata. idem Archid. remittit ad ea, quæ no. j. de præben. ſi apoſtolicæ. tu dic, ꝙ ibi de decreto ordinarij, hic de papa

5 ſi. plus placet, quod ibi dicitur † hominem probabiliter ignorantem non ligari ad culpam, vel eius pœnã. hic dicitur, rẽ affici, in quo ſcientia non requiritur, collator tñ excuſatur, vt ſ. & ſic concor. fa. j. de præben. ſi beneficia. ¶ In pe. gl. in fi. ibi, fuit dolus alterius non impetrantis. Arch. hoc fateor tamen per dolum illius, exẽplificare poteſt dolus illius, vt ſi quia credebatur tenuis in proximo vacatura, voluit recipi, ſed demũ prius vacauit pinguior. ¶ In vlti. gl. in fi. dicit Archi. quod hoc intelligi & gloſſari poteſt per id, quod no. ſ. e. capi. in glo. & ita qui. ver. alij dicunt. & de teſta. veniens. ij. in glo. ſed quare, & quod no. Inn. eo. ti. mandatum. in j. glo. in prin. & in fi. quod no. Hoſtië. in ſum. e. tit. §. ꝙ cui, ver. quid ſi Abbas. remittit tamen ad decre. ſi clericus.

S V M M A R I V M.

1 *Mandatum papa quomodo ſit intelligendum.*

2 *Mandatum videtur nullum, quando conditio deficit.*

3 *Conuentionis ordo inſpicitur in pignoribus.*

C A P. XIII.

SI pro te. Quia pendet vſque ad fi. non diuiditur. Ponit tamẽ primo gratiam conditionalẽ vnius. Secundo purã alterius. Tertio euentum conditionis & gratiæ. Quarto dubium diffinit. [*epiſcopi & capituli*] factum enarrat. Idem. n. ſi ex aliorum conſenſu pẽderet gratia, [*priuſquam*] de app. vt debitus. Archi. [*aſſenſus*] quærit hic Io. Mona. io addi. quid ſi ẽps & capitulum requiſita nolunt conſentire, poſtea vero conſentiunt, an talis cõſenſus proſit impetranti, arguit ꝙ ſic. ff. de iur. do. ſi ſponſalibus. rem ratam ha. quo. n. in fi. de procur. licet. ſed ꝯ. ff. de

1 adul. ſi maritus. ij. §. ſi negauerit. Et quia † mandatum papæ videtur intelligendum de primo cõſenſu, vel diſſenſu. fa. j. de præben. non poteſt. §. j. cum concor. ff. de pact. dota. inter generum. §. vlti. de verbo. ſig. boues. §. hoc ſermone. ff. de con. & de. l. hæc conditio, ſi in capitolium, &

2 l. qui fuerit. vnde † conditione deficiente mandatum vr̃ nullum ff. de peri. & com. rei vendi. l. neceſſario. Sol. diſtinguendo, an illi licet a principio ꝯſentire noluerint, ſi tñ expreſſe diſſenſerant, & tunc proderit cõſenſus poſtea ſubſecutus. ff. de acti. emp. l. Titius. j. ff. de ſepul. vio. l. iij. §. ſi is cuius. & d. l. ſi ſponſalibus, an expreſſe diſſenſerint. & tunc ſequens conſenſus non proderit. ff. de iure dot. l. ſtipulationem. & l. ſe. & ad diſtinctionem faciunt iura prius allegata, & quæ allegantur in præ. decre. licet, & dici ſic etiam forſan diſtinguẽdum, ſi iſta fierent in donatione imperiali, q̃ vim legis habet. C. de dona. inter vir. & vxor. l. donationes. & in legatis, in quibus volũtas teſtatoris eſt lex, in auth. de nup. §. diſponat. colla. iiij & tunc verba non ſunt extenſiua, ſed ſtatim ſuum effectũ conſequi debent. ff. de lega. j. hmôi. §. ſi Stichum, & tunc ſtatim eſſet ꝯtumpta poteſtas ar. ff. de opt. le. l. apud. non ſic in contractib. qui poſſunt eſſe in ſuſpenſo. ff. cõn. u nia prædio. l. recepiũ. in fi. re, de iudi. nõ quemadmodũ, alias volũtas teſtantis & ꝯſtus principis, qui pro lege habentur, eſſent ludibrio, quod eſſe non debet. j. de ele. cõmiſſa. §. porro. cum concor. intelligit autem prædicta, quando diſſenſus rite ſit. alias nõ habetur pro diſſenſu, ff. de bono. poſ. contra tab. l. non putauit. §. non quæuis, ff. de opt. leg. l. ij. qui ſatiſda. cog. l. quoties. C. ne de ſta. defunc. l. ſi pater. & no. ff. de lega. j. l. ſerui. Pro principali diſtinctione facit de baptiſmo maiores, in fi. apertius de ſimo. ſicut iuis. de homi. Pet. [*obtinuit*] idem vr̃, ſi non habuit canonicatum, tamen ex vi gratiæ, vel proceſſus executoris erat affecta præbenda. ſ. c. proximo. antefertur ꝑ hanc decre. & per decre. quamuis ſ. eo. tit. & per decre. ſi apoſtolicæ. j. de præben. terminaui quæſtionem de legitimo, ꝙ præferatur prius nato, & poſt legitimato, vbi conſuetudo inter legitimos defert hæreditatem primogenito. ſi enĩ ſm matrimonium eſt colluſio legitimatis, hic ſit caſus, ſi reſtitutio, ſit caſus. ſ. eo. quãuis. Si confirmatio, ſit caſus decreta. ſi apoſtolicæ. vide in primo mẽbro ſecundæ quæſtionis, quam poſui iu regul. ſine culpa. j. de regulis iuris. ¶ Prima glo. ſummat. ¶ Secunda gl. ſoluit quæſtionẽ ¶ Tertia glo. reſpon. per qſtionẽ & ſoluit. ¶ Quarta gl. obiicit & ſoluit. ¶ Gl. ſed pone, quærit, arguit pro, ꝯtrium ſoluit, & argu. rñ. ¶ Gl. quid ſi, quærit & ſoluit. ¶ Vltima gl. fortificat textum. ¶ In gl. tertia. ibi. l. ij. in fi. vide de ſum. tri. firmiter, ſuper gl. & ideo. ¶ In gl. quarta ibi. §. ex cõditionali. ſequitur, ſtipulatione tãtũ ſpes eſt

3 in debitũ iri. & ibi, potior. j. rñ. vide de ſpon. duo. c. fi. ſuper prima gl. & ſm reſponſum ſtatim allegatũ. vide de appel. præterea. ij. ſuper gl. ij. & ibi, ꝙ ſi pendente. aĩs eſt. §. ſub. l. neceſſario. & vide de condi. app. per nias. in tertia gl. ¶ In gl. tertia in fine concor. quod no. ſ. eo. libro & titu. cum aliquibus. in gl. ſeptima ¶ In gl. iiij. ibi. ꝙ ſi pendente. alias eſt verſi. ſub. l. neceſſario. ad idẽ. ff. ad l. falci. l. fundo legato. & in fi. idẽ Archi. & Dy. in regula q prior. j. de regu. iur. vnde dicit Accurſius. ff. de vſufru. l. ſi ſur. in

3 in vlti. gl. ꝙ † in pignoribus inſpicimus ordinẽ conuentionis, & Ioannes Monachus dicit hic, ꝙ in lege potior. ſecundo reſponſo, menſuratur poteſtas primi & ſecundi a contrahẽtibus. hic autem a donante, & cui plus donauit papa, ille ſit potior. ſ. c. proxi. j. reſpon. item. l. illa. & codẽ titulo, qui balneum. §. amplius. loquitur de cauſali conditione, quæ non erat in alicuius poteſtate, ſed in inſidiis fortunæ, & ex eo contractus ſolidior, ſed hæc conditio non neceſſario, ſed volũtarie erat implenda, & medio tẽpore papa cõferre potuit, vide, quod no in Spec. de obli. & ſolutio. §. j. ver. illud etiã quæritur, eccc. ¶ In gl. pone, ibi contrarium credo, idem Archi. qui ẽr dicit, ꝙ decre. vnica, ne ſede vacan. in ordinario loquitur. & in fin. ad. le, quod dixi. ſ. de conſtitutioni. ex parte. in fi. ¶ In glo. quid ſi, in fi. idem Archi. & facit de conceſſio. præben. cum ei quem, primo reſpon. & vide, quod ibi no. in glo. ſi enim. ¶ In glo. vlti. ibi [*iure*] quod habuit ante aliquod ius primo creatum. & ideo potior. ſ. eo. quamuis. licet ſpes eſſet in debitum iri. Ioan. Mona. & Archi.

S V M M A R I V M.

1 *Canonicatus ſi mandatur conferri, & apparet prioritas, præfertur primus.*

2 *Paritas ad imparitatem redacta per aliquid additum ad alterum parium alterum excludit.*
3 *Gratia valida quo ad non curatum ampliatur per illam clauſulam ad curatum.*
4 *Literæ a principe impetratæ an poſſint conualeſcere ex conſenſu grauati.*
5 *Cauſa neceſſario aſtringens præfertur voluntariæ, & longe plus fauoris habet a iure.*
6 *Gratia facta proprio motu recipit pleniſſimam interpretationem, & illa quæ non fit motu proprio, reſtringitur.*
7 *Gratia proprio motu data proprie dicitur beneficium.*
8 *Filius, vel veniens ab inteſtato, cum alter ſit extraneus, ille præfertur, ſi vtrinſque par eſt cauſa, inſpicitur præſentatio.*
9 *Conditio poſſidentis dicitur eſſe melior.*
10 *Expreſſe, dictio quid importet.*
11 *Sedes apoſtolica olim non grauabat ordinarios collatores ſuper præbendarum collationibus.*
12 *Papa non intendit grauare eccleſiam de duobus, niſi id exprimat.*

CAP. XIIII.

DVobus. Caſus. Si circa duos imperrãtes in eadem eccleſia nõ apparet prioritas, hæc decre. duo mẽbra diſtinguit. & in ſecundo ſubdiſtinguit. partes patet [*ſimili*] dicit Arch. ſimilis non debet eſſe, quia fuit correctum, procedit correctio, vt puto, propter diſſimilitudines, de quibus ſubmittit, ſed ſuſtinetur litera per modũ, de quo dixi in glo. Itẽ ſatis placet hæc litera reſpectu effectus, quo ꝓuiſio ſimilis eſt, licet forma diſſimilis [*faciendæ*] ſi facta eſſet. ſ. de beneficio vacante. vide quod dicam. ſ. de præben. ſi a ſede. in princi. [*executoribus*] non diſtinguit inter prouiſores & cõpulſores [*aſſecutus*] non arguit Arch. ad id quod notaui. ſ. de conceſ. præben. ſi ſoli.
1 in gl. magna. ver. ſi aũt. canonicatus † ꝙ ſi apparet prioritas, præfertur primus, cum conferri mandatur canonicatus. ſecundo cui collatus eſt, quod bene probatur de præben. ſi apoſtolicæ. & per hoc patet, ꝙ prærogatiuæ ratio non eſt, ꝙ præbenda ſit affecta, quia ẽt cum conferre mandatur decreto appoſito ſtatim eſt affecta. ſ. eod. tibi q. §. quinimo [*æquales*] præſuppoſita igitur inæqualitate ceſſat hæc diſpoſitio, de hoc. ſ. dicam [*maior pars*] dicit hic Archi. ꝙ non creditur duas partes de neceſſitate eſſe debere præſentes, remiſſiones dedi. de elec. liber. ſuper gl. penul. & tene, quod dixi, de his quæ a maio. par. ca. c. ij. ſup gl. penul. [*volueriint*] ſi in eccleſia eſſet numerus iuratus, de quo non ſit mentio in reſcriptis, neutrum poſſunt recipere. ſed tenentur excipere ſm Archi. de quo ſatis dixi poſt Vin. ſ. e. conſtitutus. ſuper tertia gl. Ergo ſi alter ſolus haberet clauſulam, non obſtante numero & c. non eſſet locus hic electioni; & facit ad quæſtionẽ, quã ſtatim ſubdã. Sed caſus iſte forte diuerſus ab illo, quia ratione talis ſurreptionis etiam primo & ſecundo dictõ non eſt locus. Vbi enĩ ponimus literas nullas. ceſſat in totũ huius decr. diſpoſitio, ſicut ẽt patet in alijs exemplis, quæ ponam in gl. proxima de clauſulis, quæ validant. Et ſi omittantur, annullãt. Sed in illa clauſula, de qua ſtatim quærã, forte ſecus eſt, vt ibi dicam. & ſuper gl. vt ne eligere, quæro, in literis alterius tantũ eſt clauſula, non obſtante, ꝙ pro alio & c. vel ſimilis, de quibus hic in gl. ante pe. an ſit locus huic electioni & gratificationi. Et quia quæſtionẽ hanc in cõmento huius decre. publicato lã eſt diu inſolutã reliqui; ideo cum Caldarino adoptiuo meo & cum generis plena collatione præmiſſa plenius nunc inſtabo. & præmittendũ eſt, ꝙ eadem eſt quæſtio quo ad proximũ. §. ſi vero. an. ſi altero ſolo habente illã clam ꝓferatur alter nõ hñs clauſulã primo pſentãs ad vtranque negatiue. facit, quia conſtat, hos verſiculos locum habere ſolũ in caſu, quo gratiæ ſunt æquales. vt dicit tex. ſuppoſita inæqualitate recipiendus eſt habens gratiam potiorẽ. & ſic nec alterius præſentatio proficit, nec gratificationi eſt caſus, cum ẽt extra hũc caſum, vbi apparet iuris potioritas, locum non habeat gratificatio, vt hic in gl. apparet aũt potioritas cæteris paribus in forma, quia propter illam clauſulã iſti nõ obſtat exceptio grauaminis eccleſiæ, quæ tamen obſtat alteri. ſ. eo. mãdatum. & c. ſeq. Secundo conuenit, quod hic no. Ioan.
2 Mo. dicens notandũ, ꝙ † paritas ad imparitatẽ reducta per aliquid additũ ad alterum parium, alterũ excludit, ſed ſic eſt in propoſito, ergo & c. Tertio facit decre. quãuis. j. in fi. ſ. de præben. negari enim non poteſt, quin iſta gratia ſit vberior, ergo impar ſit, ergo hic ſicut ibi effectus vberior. Quarto fingamus vnũ ſalẽ receptũ fuiſſe prius auctoritate ſcribentis, conſtat, ꝙ ſi neuter iſtorum poſtea impetrantium habet clauſulam, neuter recipitur. Sed nonne ſi alter ſolus habet, neceſſario ille recipietur, cui grauamen non obſtat ex vi clauſulæ. & ex hoc duo concludo, quod fateri neceſſe eſt gratiã imparem. Secundo, ꝙ illa voluntas papæ, qua illum recipi mandauit eccleſia grauata, fortius exequenda eſt eccleſia non grauata. Ad enucleandam aũt horum veritatẽ ſciendũ eſt de iſtis clauſulis, quæ ſm ſtilũ tollũt obſtãtia, ꝙ interdum validant, interdum ampliant, qñq; nec validant, nec ampliant, qñque validant & ampliãt. Solũ validãt, cum ſcribitur, non obſtante defectu natalũ. j. de fil. preſby. c. j. vel ætatis. cum ſcribitur ad certum beneficiũ, in quo ætas requiritur. ſ. eod. ſi eo tẽpore, vel cum clauſula non obſtante, ꝙ beneficiatus eſt, cõceditur impetranti. ſ. de prẹb. non põt. in fi. vel qñ in certa eccleſia habente numerum ſcribitur non obſtante numero. §. eo. conſtitutus. De ſecundo, quod ampliant, patet, qñ clauſula nõ obſtãte, ꝙ ſit beneficiatus, ponit in literis prouiſoris, cui fit gratia. ſ. de præb. is cui. vel qñ in terminis prædictæ decre. ſi eo pe, ponitur clauſula, non obſtante ætatis defe-
3 ctu. † Gratia enim valida quo ad non curatũ ampliatur per illã clauſulã ad curatum, vel qñ ſcribitur de pluribꝰ eccleſijs forte cũ beneficio acceptandi non obſtante vero. validatur. n. quo ad nõ habentes numerũ, ampliatur ad habentes. ſ. de conceſ. præb. ne captãdæ. De tertio nõ validãt, nec ampliãt, cũ ſcribitur in certa eccleſia numerum non habente nõ obſtante numero, vel in eccleſia non grauata, non obſtante, ꝙ per nos fuerit eccleſia veſtra grauata. De quarto validat, & ampliat clauſula hodie vſitata, non obſtat, ꝙ aliqui noſtra & c. vel prædeceſſorum noſtrorũ & c. quibus te volumus anteferri. ſ. de prẹb. c. pe. Reſtat nũc examinare, an clauſula, de qua loquimur, ſit ita de numero primarũ, ſ. q validãt, ꝙ omiſſas literas annullet per viam ſurreptionis, an vero ſolũ patet exceptis iã grauatis. Et vt certior ſit dubitatio, quęratur de caſu, quo ſm oẽm op. omiſſio talis clauſulę nocẽat. Quòd non annullet, vr, cũ ſolum in fauorem grauati ſit hoc ius, ſ. ꝙ recipere non arctetur nõ habentem clauſulam, cui fauori capitulũ, vel grauatus renunciare potuit non excipiendo. ſ. de regu. ad apoſtolicã. & c. pe. vnde dixit Inn. ſ. eo. c. vt ibi ſcripſi ſuper gl. ij. tales literas poſſe per exceptionem elidi. ſi ergo non opponitur exceptio, illi renunciat. & ſic valet receptio de re iudica. inter mon. fortius ergo, qñ expreſſe conſenſit. Contra, ſi iſte expreſſiſſet eccleſiam per eundẽ papam grauatam forte literas non habuiſſet, & omne tale tacitũ in beneficialibus reddit literas ſurreptitias, vt ſcripſi poſt Hoſt. de Clemente. ſ. eo. poſtulaſti. ſuper ver. vicariæ. ſi ſurreptitiæ ſunt, & tales beneficiales ſunt nullæ, & ipſarũ proceſſus, vt. ſ. eo. ad audiẽtiã. li. vbi de hoc, ergo receptio nõ valet, nec executoris proceſſus, maxime cum ſit contra intentionẽ ſcribentis. ſ. de præben. c. fi. & facit, quod ibi ſcripſi ſup verbo Intentio. & huic dicto aſſiſtit æquitas in ſciente eccleſiam grauatã, in ignorante reſiſtit, ſed datur inſtantia de numero tacito ẽt ab ignorante. Nec obſ. ſi cõſideretur, ꝙ qñ appoſita eſt clauſula, ſi pro alio non ſcripſimus & c. capitulum renuntiare poſſit fauori ſuo. nã ibi ex parte impetrantis nulla eſt ſurreptio. & ſic nõ eſt vitium in reſcripto, quod vitium eſt hic ꝓpter taciturnitatẽ grauaminis, vt dixi. & tamen ẽt hoc caſu attentare poſſet executorẽ, prouiſorem, vel aliũ prouidere, vel procedere

cedere non poſſe, cum habuerit mādatum limitatum
quod non licet tranſgredi et de illius voluntate, cuius
erat fauor. j. de prę̄ben. cui de non. & ſm hoc habemus
effectum clauſulę, ſi pro alio in tantum, ꝙ ſi ille p colla
torē reciperetur, non eſſet apertius. §. eo. cum aliquibus.
Ex pręmiſſis ad quęſtiones ꝯcludo, ꝙ ſi idē papa prius
eccleſiam de alio grauauerat, non eſt locus huic tali de
cre. quantūcunque quācunque de proximis opi. tenea-
a mus. nam ſi dicamus, ꝙ ſurreptio grauaminis eccleſiæ
vitiet literas non habentes clauſulam. idem pro omni.
vt dixi. ſ. gl. proxi. de numero. ſ. ꝙ in totū ceſſat huius de-
cre. prouiſio. ex quo alterę ſolæ valent. Si vero dicamus
literas valere acquieſcēte capitulo vel grauato, in cuius
fauorē paratur exceptio, adhuc idem ad rationem im-
paritatis de qua ſatis dictum eſt. ſ. in prin. glo. hic adue.
ꝙ ſm id effectus iſtius gratiæ pendet ex arbitrio alte-
rius. ſ. grauati. ſi ergo durante hac pendentia alter ha-
bens clauſulā habuerit gratiam pure. & ſic ſtatim pro
eo fuerit affecta præbenda, ex hoc conſecutus eſt priori
tatem ſuper alio, licet poſtea euenerit, quod pendebat,
vt patet. ſ. c. proxi. nam ſi hoc procedit in eo, quē coſtat
poſteriorem, vt ibi fortius in eo, qui concurrit, & forſan
4 fuit prior. idem & fortius ſi dicamus † literas a prin. non
valere ſed poſſe conualeſcere ex conſenſu grauati. ſ. eo.
5 quāuis. Item conſtat, ꝙ † cauſā neceſſario aſtringens præ
fertur voluntarię, & longe plus fauoris habet a iure, abū
dat ex hoc. j. de off. del. au arbitris. multi, gl. ſuper ea. Da
to ergo, ꝙ verū eſſet, ꝙ capitulū recipere poſſet nō hntē
clauſulam, cum tñ neceſſario teneatur recipere haben-
tē, ceſſāt hæc diſpō. bene facit ff. de cura. l. iii. §. ſpurios. &
cōcordantiæ, quę ibi ſunt in gl. & hoc maxime ſm opi.
Hoſt. de qua ſcribitur in gl. ante pe. Sed illa prima gratia
pendebat. iſte. n. neceſſario recipiēdus eſt. & alter no ſal-
tem neceſſario Si vero pro alio prius non ſcripſerat, &
ſic litera non habentis clauſulā erat valida, locus eſt præuē
tioni per præſentationē non habentis clauſulam, & ēt
ipſius electioni. & tunc quia ille poſtea dr̄ primus, alte-
rius clauſula iuxta dicta ſ. in tertio membro non vali-
dans nec amplians incipit validare. & hunc, qui nunc
dicitur ſecundus, recipi oportebit. Si aūt habens clauſu-
lam primo præſentaretur, vel præligeretur alter, non
habens clauſulam vacuus remanebit, vt hic in fi. cū ge-
neralis clauſula alterius, qui prior fingitur, non iuuet po
ſteriorem. Sed quæro, ſi cæteris paribus, quia vterq; , vel
neuter habent canonicatum, papa pro altero ſolo ſcri-
bit proprio motu, an ſit locus præſentationi & electio-
ni, de quibus hic dicitur. videtur ꝙ non. per decre. ſi plu-
ribus. j. de præb. attenta cauſa diſtinctionis, quam ponit
6 ibi tex. dicens, ꝙ † gratia facta proprio motu recipit ple-
niſſimam interpretationem, & quæ nō fit proprio mo
tu, reſtringitur. & ſicut ex his rationibus ſoluitur ille ca-
ſus, ſic ex eiſdem videtur iſte ſoluendus. vt præferatur il-
le, nec præſentationi, vel electioni ſit locus. Item cōſtat,
ꝙ illa forma nulla poteſt illius, pro quo ſcribitur, notari
ſurreptio. eo. tit. ſi motu, ſicut ergo de præcedenti data,
ſic nec de cōcurrenti neceſſe fuit exprimi in gratia, quę
7 ratio ceſſat in collega, ergo iſte præferendus eſt. Itē † gra
tia proprio motu data proprie dicitur beneficiū, vt præ.
c. ſi motu. ibi, mera liberalitate Impetrata vero ſonat
ambitionem. de præb. quamuis merito. igitur ille præfe
rendus eſt, ita ꝙ alter priu. præſentando. & ſic ſuo facto
tantum fauorem eius non minuet. facit ſ. de don. cum
dilecti in fi. C. de bo. vac. l. ij. lib. x. item ſi habes canoni-
catum, in quo tamen eſt ambitio, vt ſ. præfertur nō ha-
benti, vt hic. ſ. reſpon. fortius ergo habens proprium mo
tum, vbi deficit ambitio, & viget fauor, eſt præferendus
non habenti, vel fateamur inæqualitatem eſſe notabilē
inter gratiam fauorabilem & odioſam & ambitioſam.
Ad prædicta veniat regula. odia. cum ibi not. j. de reg. iu.
hæc egerent declaratione. & ſatis puto, ꝙ declaretur, vt.
ſ. Sed quid dicemus, cum alter ſolus habeat clauſulam
anteferri, puto ꝙ in huius capituli terminis deficiet præ

ctica. quia Romani Pontifices contra prædeceſſorū gra
tias non contra proprias clauſulā illā ponunt. j. de con
ceſ. præben. c. pe. Sed ſi ita eſſet, vt ſemel tantū vidi. pro
quo facit decre. pe. j. de præbe. ſed excuſemus Celeſtinū,
vt ibi dicam in princ. indubitatū eſt, ꝙ in quolibet ſuo
membro deficit huius. c. diſpoſitio. & illū recipi oporte-
bit, & reliquum, ſi non habet clauſulā contra grauamē
eccleſiæ vacuū abire. Saluo ꝙ in clauſula anteferri non
eſſet generalis, ſed illum exprimeret, puta & te Titio, pro
quo ſub hac data ſcribimus, volumus anteferri, puto il-
lum Titium recipiendū, dato ꝙ in ſuis literis clauſulā
non haberet. nam clauſula anteferri denotat præſenta-
tionem gratiæ cum ipſius tamen prolatione, vt in prędi
cta decre. pe. j. de concel. præben. facit. ſ. c. proximo. in fi.
ſ. eo. ibi qui. j. reſpon. in fi. & c. quāuis. j. de præben. cum
cui. & c. ſi eum. & c. ſi qui. & ſ. de priuil. ex ore. Et ſic per
alium cōſequitur, quod non per ſe vt ibi. & facit, quod
j. dicam ſuper glo. no. ergo. & ſuper glo non electi te-
neantur, vt dicit Archidiacon. tenentur eligere melio-
rem, licet poſt electionem ſufficiat, quod electus ſit bo-
nus ſecundum no. de oſſ. cuſt. c. ij. cum ergo appareat,
cui competit in hoc exceptio, illā probet, cum regula ſit
contra, vt hic. facit. ff. de probatio. in exc. ff. de exc. l. j. loā.
mona. ¶ Prima gl. ſummat. ſecundo argui ad qōnē. vj.
gl. recitatur per quæſtioni. ¶ Gl. no. quia ar. ad duas opi-
nio. ¶ Gl. nec in ipſius. reſpon. per quæſtioni. ¶ Gl. no. te
neantur, quærit & ſoluit. ¶ Ante pe. gl. primo exēplificat.
ſecundo alle. tres concor. tertio ponit tres opi. quarū ſe-
cundā dicit hic approbatam, vltimā impugnat, & im-
pugnationi reſpondet. ¶ In gl. no. quia, ibi inane, in fin.
vide. c. cum āt ſuper gl. ii. & ibi. § cū omnes. vide in præ-
dicto. c. de iudęis. ſuper tertia glo. ¶ In gl. videtur enim,
ibi quod maior. ſequitur. pars curiæ eſt icu, pro eo habe-
tur, ac ſi omnes egerint. ¶ In glo. no. tenentur. ibi huiuſ
modi. §. fi. ſi legatarius deceſſit duobus hęredibus reli-
ctis, quorū alter vult vendicare, alter agere perſonali ex
teſta. ſi ponte in actionē non conſentiant, cogentur per
iudicē. & ibi, diffamari. ſtatuit iudex terminum diffamā
ti ſtatum alterius. ¶ In gl. j. ibi [*noluit prouideri*] Hoſt. dice-
bat de hoc caſu papam conſulendū. de pręben. relatū. &
8 in fi. hoc intendo, ſi alterius potior eſt cā, vt quia † filius
vel veniēs ab inteſtato, cum alter ſit extraneus, ille præ-
fertur, ſi vtriuſq; par eſt cā, impicitur præſentatio. alias
detur electio, ſic poteſt argui. Accur. ibi non ſoluit, ſed
arguit primo, vtrunque admittendū. ſecundo neutrum.
Ia. Bal. dixit vt ibi ſcripſit Cyn. & idem Bar. Brix. in quæ-
ſtione dominicali. nu. vj. q incipit, cū duæ mulieres. In
9 fi. ꝙ † ſi alter ſolus poſſidet, illius melior erit conditio. in
ſin. de inter. ic. §. cōmodū. facit. j. de præben. ſi a ſede. Si
poſſidet tertius, dixit neutrū admittendū, quaſi deficiat
probatio. ff. de teſta. tute, duo ſunt Titij. Et quia ſcriptu-
ræ ſibi inuicē derogant. C. de fide inſtru. imputari. Gui.
de Su. dicebat vtrunque admittēdū per. l. quas ibi in prin.
allegat glo. & vt res potius valeat, quā pereat. ff. de verbo.
ſig. quot. & de rebus du. l. quor. facit. ſ. de verbo. ſig. abba
te. Itē Roſ. de bo. poſ. ſm tab. §. fi. ver. reſpon. contrariis.
ſed ad l. ff. de acquir. hære. cum qui duobus. non reſpon.
per quā videtur quibuſdā quæſtionē in contrarium ter
minari. Albertus. Odoſ. diſputauit hanc quęſtionē di-
cens eos tenere, ſi in altero inſtituti ſunt venientes ab in
teſtato, illud valet, quando in altero inſtituti ſunt extra-
nei, alſ neutrum valet, alle. C. de teſtam. hac conſultiſſi-
ma. §. pe. & C. de codicil. l. fi. §. pe. Et pro hac ſatis facit
hoc. c. vt prędixi. tamen ipſe tenet ꝙ ſi teſtator eſt miles,
valet vtrunque. ff. fami. er. hæredes. §. j. ff. de hære. inſti. ex
facto. C. de teſta. mili. l. j. & ſi. Si paganus, neutrū valeat. ff.
ad Treb. cum qui. & ff. de reg. iu. quod contra. §. vni duo
pro ſolido hæredes eſſe non poſſunt. ¶ In glo. in fi. idē
Archi. ¶ In gl. ſic. j. ibi. ſi a ſede. & facit. ff. de pigno. ſi fun-
dus. §. pe. ¶ In glo. quia ſi. in fi. Archi. pro hæc tractat hic,
approbari opi. ꝙ in beneficialibus ponderetur data. ¶ In
gl. non ergo, ibi, ſubaudi. idem Archi. & in fi. hoc verū
intelli-

intelligendo illud expreſſe, quod in fine ponitur, vt ibi no. Sed ſi intelligas de quadam notabili expreſſione, de qua quidã intelligũt, vt ibi dicã ſuper gl. antepenul. tũc dico, ꝙ ille finis non excedit ſuã cauſam, nec contingit duos primos, quia illud ius nouũ in illis non eſt expreſſum, cuius poteſt eſſe motiuũ, quia hoc in primo caſu prioritas in actu præſentationis, vnde in primo dicit illum præferendũ. ſic. ſ. de conſti. c. fi. in ſecundo dicit illu poſiorẽ, ſic. ſ. de maio. & obe. ſtatuimus. quæ verba ex ſui ſignificatione & ex vi cõparatiui includunt & conſeruant gratiam alterius, ſcilicet non habentis canonicatũ, vel ſecundo præſentantis, facit, quod prædixi in fine magnæ gl. ſed vbi verba illa declarant ius antiquum, ſ. ꝙ expreſſe non tacite patere debet, papam velle grauare de duobus eccleſiã, tunc procedit hæc gl. facit ad prædicta de regulis iuris, quæ a iure. cũ ſuis concor. ¶ In gl. no. ergo. ibi, in quo. l. cæteris partibus. Ioan. mon. alle. C. qui po. in pig. ha. l. ij. & iiij. ff. de procur. l. pluribus. C. de iure deli. ſancimus. §. & ſi præfatam. ¶ In gl. no. quia. ibi [*auth.*] Io. Mo. allegat de reli. & ſum. fu. l. fi. Arch. alle. no. de ele. eccleſia. ij. in fi. vlt. gl. & ĩ fi. facit ẽt ad id quod no. ff. depo. l. j. §. apud Iul. in j. gl. ſ. de duobus q ſe ɔ͂ſ̃dũt hæredes deponẽtis in ſolidum, & vterque vult ſatiſdare depoſitario. dicit ibi glo. ꝙ dabitur primo venienti. & ſi ſimul veniunt, locus eſt gratificationi. ¶ In gl. ad quam. ſ. collationem, quando imminet facienda, nec eſſet abſurdũ dicere ad præeligendũ alterum abſentes vocandos etiam hoc caſu, vt no. in ſimili. ſ. proxi. in v. gl. ¶ In gl. non tenentur. ibi [*cum autem*] dicit Archi. cõpellentur officio executorum. Ioan. Mo. dicit, ꝙ cõpellentur a iudice, vterque alle. l. huiuſmodi. & decre. nullus. inferius alleg. & ibi, ſi tibi. j. & c. ſi pluribus. in fi. cle. de iurepatro. vt conſtitutio. ante mediũ, & extrauagan. Io. ſuſcepti. circa mediũ. & ibi, cum ſimi. quæ videas de probat. licet. in & ſuper prima gl. ¶ In gl. vt nec. in fi. vt ſic habeatur pro non impetrante. vnde dicit Archi. ꝙ ſi iſte reciperetur, nõ diceretur auctoritate apoſtolica receptus, vt. ff. de le. j. vnum ex ſamilia. §. j. quid dicat, vide. ſ. de præben. relatũ. in ſuffragio. forſan Archi. reſtrinxit ſe ad hũc caſum, forſan generaliter intellexit, ꝙ ſi capitulum ſemel grauatum recipiat ſ̃m non habentem clauſulam non obſtante, quod pro alio, ꝙ receptio valeat, ſed ille non expectat auctoritate papæ. Et idẽ de clauſula, ſi pro alio, quod dixi, vide in textu in gl. ma. ver. nec ob. & verſiculis ſequentibus. ¶ In gl. non electi. hoc facit pro lectura mea, de qua ſuper gl. ſequen. puto enim, ꝙ ſi etiã in literis ſolius electi eſſet illa notabilis clauſula, quam aliqui requirunt etiam per verbũ præſentis tẽporis, ita ꝙ non appareret prioritas, puta non obſtante, ꝙ ſub eadem data ſcribimus pro Titio, quod ſatis per id conſtaret papæ voluntas, ꝙ etiã vult Titiũ recipi, ſed non ſic in clauſulis cõmunibus, quas eſſe oportet in literis non electi. ¶ In gl. antepen. ibi [*ſimilis clauſula*] puta non obſtante ſi aliqui auctoritate noſtra in canonicos ſint recepti, vel vt recipiantur, inſiſtant, q̃ ẽt eſt in vſu, dicũt quidã, ꝙ requiritur, ꝙ expreſſa fiat mentio, ꝙ ſcripſerit pro altero, etiã ſub eadẽ data, ſed potiſſime deſtruitur hoc dictũ, quia iã ex hac clauſula apparet prioritas. & ſic non eſſet locus huic ɔſtitutioni, vt patet ex principio. & intelligo, quod ipſe cõtextus clauſulæ ex ſola ſui electione hanc prioritatem oſtendẽt, quod non faciunt clauſulæ, quas ponit gl. quæ licet habeat verba præteriti tẽporis, habet tñ incertitudinẽ ex conditione, nec iuuat dicere, ꝙ forſan eadem clauſula eſt in literis electi, cum textus non dicat literarũ ipſorum, ſed dicat, literarum ipſius. ſ. non electi, vt dicit gl. ſ. proxi. ſed dices, ꝙ erat dare talẽ formã clauſulæ, per quã plene fit expreſſio, nec apparebit prioritas, confiteor, vt ſi ponatur ibi verbum præſentis temporis, puta non obſtante, ꝙ ſub eadẽ data vos grauamus de Titio, vel ſcribimus pro Titio, ſed ſi fas eſſet dicere, inhoneſte tranſirent hæ literæ exprimentes eandẽ datã aliarum, & non exprimẽtes tacite, vel expreſſe, quem papa velit eſſe priorẽ, & eſſet parare laqueum, & ſcienter aperire viam diſcordiis, contra id. xxv. q. j. de viduis. ij. de dona. per tuas li. in fi. de reſti. ſpol. literas. ver. porro. j. de ver. ſig. c. ij. quia de tali clauſula ſic patenter & de ſua forma captioſa non videtur litera intelligenda. ſ. de conſtitu. c. fi. iiij. di. erit. Et expertus fui, ꝙ quando ſic in data cõcurrunt duæ gratiæ in eadẽ eccleſia, cum ſignãtur petitiones papæ vel referendarij alteri gratificant in data illũ, ſ. præponendo, vel alium poſtponendo, ꝙ ſi non fiat, locus eſt huic decre. aperte autem dico, ꝙ non tranſirent tales literæ niſi per inaduertentiam, vel ignorãtiã, quod multum efficaciter facit contra illos, qui requirunt expreſſionem talem, quæ deſignat ſcientiã illius concurſus. illi aũt, qui tenent, ꝙ requiratur tam notabilis expreſſio, inducunt, quia per talẽ effuſum ſermonẽ, prout ponit gl. non apparet expreſſe, vt dicunt, prouidentis intentio, nec poteſt illa dici voluntatis expreſſio, inducũt l. ff. de verbo. obl. quicquid aſtringendæ. & de iniuriis, itẽ apud Labeonẽ. §. ait prætor. inducunt ẽt illa tria iura, quæ ſtatim alle. gl. & ff. de li. & po. l. ij. & l. Titius. in principio. inſti. de exhære. li. §. nominatim. j. de ſen. excõmu. cõſtitutionẽ. & potiſſime decre. procura. j. de elec. ſ. eo. ti. in noſtra. & ſ. de reſti. licet ex quadã. de conſan. & affi. tua. dicũt etiam, ꝙ prouiſio huius decre. fuit non tam ad vitandũ eccleſiarũ grauamẽ, quam ad vitandum iuris impoſſibilitatẽ, quia propter datæ cõcurrentiã in hoc facto indiuiduo. ſ. vnius canonicatus & præben. ſ. de præben. tuæ. videbatur de rigore neutrum admittendũ. ff. de teſta. tu. duo ſunt Titii. ff. de rebus dubijs. ſi fuerit. Vnde licet cõmunes clauſulæ, quas ponit gl. tollãt vitium ſurreptionis, quod alias ſine clauſulis ineſſet literis, non tamen per ea ſatisfit diſpoſitioni huius iuris ſic diſponentis de impetrantibus ſub eadem data propter perplexitatem, vt dixi, cum nec per illas appareat papam vtrique prouideri voluiſſe. Circa hunc etiam rigorẽ, qui habet, ꝙ certa & notabilis requiratur expreſſio. opiniones variant. quidã enim volunt, ꝙ fiat expreſſio perſonæ & datæ. Alij dicunt ſufficere expreſſionem datæ, & ſi nõ nominetur perſona. Itẽ aliqui dicunt ſufficere, ſi dicatur, non obſtante ſi pro tali & c. alij contra, quia illud ſi eſt conditionale & ſapit incertitudinẽ. & ſic non eſſet expreſſio certa, debet ergo dici non obſt. quod pro tali & c. Contra hunc igitur rigorem ex quo tot perplexitates inſurgunt ſalua diffinitione papali adhuc me teneo cum gl. ad cuius intelligentiã aduertendum, ꝙ clauſulæ, quas ponit gl. per quas patet, papam voluiſſe de duobus eccleſiam grauare, ſufficiunt in duobus impetrantibus nedũ eodẽ anno, menſe, vel ſeptimana, ſed etiam die, dummodo prioritas appareat, nec his caſibus de identitate anni, mẽſis, ſeptimanæ. vel diei faciẽda eſt mentio in literis ſecundi. & hic nulla opinio. vbi vero eadẽ eſt dies, nec apparet prioritas, hic eſt opinio, ſed vellẽ doceri, ſuper qua naturali æquitate, vel ratione fundatur opinio, quæ habet, ꝙ hic notabilis requiratur expreſſio intereſſe eccleſię, non video plus hic, quã ibi, nec impetrantis culpã, quia ergo non ſufficit iſti ſicut illis clauſula exprimẽs, papam velle grauare eccleſiam de duobus. Imo videtur plus in iſto caſu quam in illis ſufficere, quia illos conſtat eſſe ſecundos. iſte vero electus forte fuit primus, ꝙ ſi conſtaret, & ipſe papa de alio prius eccleſiam non grauaſſet, iſte nulla clauſula indiguiſſet, fortius ergo ſibi debet ſufficere cõis clauſula propter dubiũ prioritatis, quam illis, quos conſtat eſſe ſecundos, facit de ſepulturis ſacris. de vſuris. c. fi. cum concor. Sed dices indicare volo, & literam ſequi, de ratione non curo. ſ. de feriis. c. ij. cum concor. Et certe bene iudęus & impius es, quia ſine cauſa vis illum impetrantẽ excludere. nã licet tales gratię ſint reſtringendę, j. de pręben. quãuis. nõ tamen perimendę. ſ. eo. lib. & ti. ſi eo tẽpore. Et ad literã reſpondeo, ꝙ illud expreſſe fuit neceſſario ponendũ in textu propter opinio. de quibus in glo. quia ſi diceret textus, niſi ex tenore literarũ ipſius appareat & c. diſpu-

taremus

taremus cũ antiquis ſatis eſſe, ꝙ tacite appareat, quod
procedit eo ipſo, quod non apparet contrariũ, quia non
ponit clauſulã, ſi pro alio, vel niſi pro alio &c. cum igitur
in materia iſta de tacito ad expreſſum eſſet opi. verbum
10 † expreſſe, ſolum intendit excludere tacitũ, non nouã,
vel notabilẽ formam expreſſionis inducere. & hanc pu
to fuiſſe mentẽ auctoris, cui fauet æquitas, nec vlla re-
ſultat iniquitas. Reſtat ad cõtraria reſpondere. Dico aũt
cum adoptiuo meo prædicto, ꝙ illud expreſſe, quod po
nit decre. cum aliquibus, non requirit aliã expreſſionẽ,
niſi per quam appareat intentio papæ, quod patet ex
ipſius capituli parte prima, vbi ſine aliqua clauſula per
conceſſionem facultatis apparet ipſius intentio. ad de-
cre. ſuſceptum, reſponde per id, quod ibi notaui ſuper
ver. expreſſe. & quod ſcripſi, de conceſſ. præben. ex parte,
in gl. & tamen in fi. Ad decre. ſi motu, reſponde, ꝙ ibi in
vltima glo. ꝙ proprius motus aliter, quam per expreſſio
nem illam vere ſcribi non poteſt. Ad leges allegatas, &
decre. conſtitutionẽ reſponde, vt ibi no. ſuper ver. nomi-
natim. quod ſatis eſt, ꝙ conſtet de intentione exhæredã-
tis, vel monentis, licet non exprimatur nomen propriũ
exhæredati, vel moniti, decr. procurator, dat certam for
mam, quam appellans habet neceſſe ſeruare. ſicut di-
gens decre. quia propter baptizans, de baptiſmo. §. j. Sed
talis forma hic data non eſt, ſed ſatis eſt, ꝙ intẽtio papæ
cui nec formæ poſſunt imponi, appareat per qualcunq;
clauſulas, ꝙ eccleſiam vult grauare, decre. in noſtra. ſ. e.
coniuncta ad opi. tollendas cum cle. de offi. ordi. c. ii. lo-
quitur. de ſpecifica mẽtione actus proprij. hic loquitur
de alieno, decre. licet, & tua. faciunt pro. cum ibi loco
propriorum nominum ſufficiunt circumlocutiones,
quæ certificent. Ad id, quod de incertitudine dicunt, fa-
teri cogor, ꝙ cæteris paribus incertitudo vitiat. j. de elec.
c. ij. & ibi dabo remiſſiones ſuper gl. alle. pe. Sed ſi pona-
mus, vtrunque habere clauſulam, hoc certum eſt, vtrun
que debere recipi. Sed quis ſit primus, eſt incertũ, quod
certificari voluit hæc decre. ſed in contrariis nulla certi-
tudo. ſi neuter habet clauſulam, & prius fuerat eccleſia
grauata, neutrum recipere tenentur, alias ſi non fuerat
eccleſia grauata, alterum tantum, ſi alter tantum habet
clauſulam, de hoc dixi in tex. Incertitudo autem, quę ex
voluntate loquentis, vel alio modo reducitur ad certitu
dinem, non vitiat. ſuper quo vide, quod ſcripſi j. de regu.
iu. inſpicimus. & vide totum ſuffragium in regula, in
obſcuris. Ad verbum vterque ipſorum, quod inducunt,
infra reſpondebitur, & ſi rigor contrarius, qui mihi non
placet, ibi placeret, tunc aſſertiue dicas, hoc ita reſtrin-
gi ad hunc vltimum caſum, ꝙ primos duos non com-
prehendat, vbi ergo nulla eſt potioritas in gratia, nec in
actu præſentationis, ita ꝙ gratificationi ſit locus, & ha-
beamus electum & non electum, tunc ſolum ſit locus
huic expreſſioni notabili, alias non, vt ſ. dixi ſuper glo.
non ergo. vnde nec reſumuntur ſuperiores caſus, ſic ſ.
eo. ibi qui. in fi. huic glo. cauſam dedit caſus, qui accidit
in eccleſia Firmienſi, in qua fuerunt duo impetrantes
ſub eadem data, ſed alter præuenit in præſentando, & re
ceptu fuit, dicebatur, ꝙ ſecundus non habebat ius in ec
cleſia, licet in literis eius eſſent clauſulæ generales per
hunc finem. Et quia contrarium cõſuluεram cum cer-
tis doctoribus, & conſilium moderabatur, ideo calamũ
fatigaui, putans per hoc clare iuſtificatum eſſe conſiliũ
in ſuis terminis. qui enim finem capituli de ſpecificis
clauſulis intelligunt, aduertant, ꝙ caſus ille non erat in
terminis huius iuris, & ibi approbatum dico. idem Ar-
chid. & aduerte, quia ſi ſequamur lecturam ingratam,
de qua ſupra, ꝙ hic requiratur notabilis expreſſio, ſu-
mus adhuc in diſputatione illa, & opinionũ ambigua,
de quibus ſequitur. fateor enim, ꝙ per antiqua iura ca-
ſus ille non eſt certus, & ideo vtile eſt, illam lecturam ſe
qui, quæ facit caſum, maxime cum ibi faueat ſtilus cu-
riæ, vt conſtat. Sed dato ꝙ meam lecturam ſequamur,
adhuc remanebit dubium de opi. Hoſt. quæ ſequitur, vt
dicamus, clauſulã huic fuiſſe neceſſariam, quia pende-
bat gratia, quæ neceſſaria non fuiſſet illa per adeptio
nem præbendæ finita, quæ tamen opinio licet in æqui-
tatẽ ſonet, propter quod adoptiuus meus eã amplectitur.
& Inn. ſ. e. c. in prin. dicit forte id non male dictũ, tñ nõ
video, quod ibi bene iure probetur, & vt in facto aliqua
11 notitia habeat. Sciendũ, ꝙ † olim ſedes apoſtolica ſuper
præbendarũ collationibus non grauabat ordinarios col
latores, vnde in volumine decretorũ nõ memini tales
literas impetratas. Cũ aũt ſedes ipſa hoc inchoauit, cœ-
pit dare tria paria literarũ monitorias, præceptorias, &
executorias. ſ. e. c. ſtatutus. & c. capitulum. & c. exiſtimatione.
& erant quaſi primariæ preces. ſicut dicam de regibus.
j. de præbẽ. is cui. in prin. propter quod in ſingulis eccle-
ſiis non ſcribebant niſi pro vno, & pp dubiũ ad hoc gra-
uamen vitandum frequentabant clauſulam, ſi pro alio
vero ſcripſimus, & de hac eo. c. mandatũ, & duobus ca
pitulis ſequentibus, ſed ex capitulo mandatum. & ſe-
12 quẽ. elicitum eſt † ꝙ non intendit papa grauare eccleſiã
a de duobus niſi id exprimat, & in hoc reſidemus ample
ctẽdo opi. quæ dicit, tale propoſitum perdurare, niſi cõ-
trarium exprimat, ad dictum Hoſ. eſſet reſponſum, ſi di
ceres, ꝙ hæc præbenda vacabat, ita ꝙ vnus electus fue-
rat ad præbendam vacantem, & ſic finita erat prima, &
tamen defectus clauſulæ impedit ſecundum. pro hac le
ctura faciat, qđ hic in primo & ſecundo reſpon. dicitur
de præbenda. Sed forſan reſpondebis, ad hoc inſpici tẽ-
pus datæ. Ad decreta. præſenti. quam inferius allegabo.
Reſpõdeo, ꝙ hoc dicere eſſet abſurdum, ꝙ papa limitã
do eo modo poteſtatem legatorum intelligatur pro-
prium limitaſſe, cum tamen plenaria diſpoſitio eccle-
ſiarum etiam non vacantium ad eum ſpectat. j. de præ-
ben c. ij. in princ. nec conuenit arguere de ligato legibus
ad ſolutum. hinc eſt hoc certum fore, ꝙ ligatus prima
pendente non poſſet facere ſecundam cum clauſula
non obſtante, quia ligatę ſunt eius manus per illam cõ-
ſtitutionem. & ibi [*ſtylus*] circa hoc vide, quod ſcripſi in
decre. mandatum, ſuper ſecunda glo. & ibi [*necne*] arg.
pro eo. j. de offic. delegati, præſenti. ad hanc reſponſum
eſt. ſ. ¶ In glo. pe. in fi. ex quo enim per clauſulam non
obſtante, quam habet ſecũdus, apparet, quod papa gra-
uare voluit eccleſiam de duobus, concluditur, ꝙ vtri-
que voluit prouideri. vel quia voluit poſt illum iſti pro-
uideri, ergo vtrique.

ADDITIONES.

a ¶ Surreptio grauaminis. Adde, quod no. in c. ſuper. de cohabitatio. cler. & mulie. c. ad audientiam. ij. & c. dilectus. primo, de reſcrip. & Alexan. conſi. cbij j. parte.

b ¶ Intendit Papa. Adde hic, quod habetur in ſpecu. de excep. §. iij verſic. ſed quæro.

SVMMARIVM.

1 *Ambire eſt cupere, & maxime honores.*

2 *Importunus dicitur inquietus, quaſi non habens portum.*

CAP. XV.

1 Via per Ambitioſam, ꝙ † ambire eſt cupere, & maxime honores. tractat ſic Archidi. quod dicam. j. de elect. auaritiæ, vbi per Ioan. Mo. & vide, quod no. & dixi vt in cle. de regula. vt profeſſores [*importunitatem*] quaſi infeſtationẽ & inquietudinem, vnde dicitur im-
2 portunus † infeſtus, inquietus, non habens portum, ideſt quietem. & ſecundum Hug. componitur ab in & portunus, qui dicitur quietus. i. portum tenens [*conceſſimus*] quandoque per extorſionem, vt dicit conſtitutio Io. exe crabilis. in principio, quæ ſatis congruit huic principio. & vide cõcor. de iureiuran. ad noſtram. iu. ſuper prima gl [*altera*] peſſimum erat, ꝙ vna eccleſia ſic ancillaretur alteri, vel ſcholaris factus peritus non ſeruiret eccleſiæ. ſ. de magiſ. c. vlt. ſecundum Ioan. Mo. & dic altera expreſſa vel nõ expreſſa [*vagandi*] hoc ad inconſtantiam pertinet & animi leuitatem. xvi. q. j. monachi vagantes. Archi. [*omittitur*] quod eſt mortale. l. diſtin. contumaces. de
ccle.

cele.miſ.dolentes.Archid.ibi dixit de hoc.& facit,qđ di
xit eo.ti.c.i.ſuper gl.fi.ſimiles,vt illa,de qua hic in iij.glo.
[*Eccleſiis*]vt lateranen. ſanctæ Mariæ maioris, & ſancti
Petri ſm Io.mona.[*dignitatibus,*] vt de Archidiaconatu
Baiocen.dioc.Io.mona.& Archidiaconatu Bon. nam
dicit Archid.ꝙ ipſe Bonifacius conceſſit ipſi Archidia
conatui, ꝙ Archidiaconus ibi reſidẽs percipiat omnia
beneficia cuiuſcunq; ſtatus,vel præeminentiæ,& depu
tauit executores[*reuocamus*]dicit Archid.ꝙ cum reuoca
tur indulgentia,non oberit habenti niſi poſtq̃ ſciuerit,
alle.ff.de procura.ſi procurator.ff.de inſti.ſed & ſi.ff.mã.
ſi mandaſſet.& l.ſi præcedente.de proc. non iniuſte. 28.
diſt.propoſuiſti.all.no.per Inn.& Hoſt.de conceſ. præb.
quia cũctis.Dicit tñ,ꝙ quia iſta reuocatio eſt iuris cõis,
omnes poſt duos menſes illã ſcire dicentur, vel præſu-
mentur,all.quæ no.in præ.decre. quia cũctis.¶Prima
gl.ſummat,& dicit vnde ſumpta.¶Tertia gl.exponit ꝑ-
petuum,& infert a contrario.ſecundo quærit,opi.ponit
cuius ꝯrium ſoluit.¶Glo.vt legendi.commendat licẽ-
tiã ad ſtudiũ & tractat a quo detur.¶Penul.gl.quærit &
ſoluit.¶In gl.i.ibi.l.i.cuius textum videas. c. ſi gratioſe.
ſuper gl.i.deſt.& ibi,ſufficit.vide in gl.ſtatim.all.¶In gl.
no.futuræ.in fi.condicens ab vſufructuario ad certum
tempus cogitare debet,ꝙ prius decedere poſſet. ¶In gl.
pen.ibi.§.Papinianus.alle.idem papa,& allegata eſt lex,
quæ icipit,ſi inter fratres.ibi dicitur,ꝙ libertatem ſupre-
mi iudicij quis ſibi auferre non poteſt.In glo. vlt. ibi,di
gna vox.ibi.oraculo præſentis edicti, quod nobis licere
non patimur,iudicamus.¶In prima glo.in fi.præponit
conſtitutioniscãm impulſiuam & finalem. Secundo
ibi.nos volentes.ſtatuit primo de prẹteritis.ſecũdo de fu
turis ibi.& earum.¶In gl.iij.ibi.l.i.ibi de hoc. Arch.alle.
lxx.diſt.ſanctorum.& ff de procu.l. 4.& ibi[*non ſunt*] fa-
cit.ff.eod.diui.in hoc iudicio.§.ſi conueniat.& quod ibi
no.& ibi,donec erit,ipſe clericus,cui ꝯceditur. nõ enim
intelligo de indulgentia conceſſa principi pro ſuis cleri
cis.nam puto cum Io.mo. ꝙ illa non tollitur per hanc
cõſtitutionem,& hoc probant verſi.beneficiorum ſuo-
rum.per quod patet, ꝙ nec regula, nec exceptio huius
capituli contingit illum caſum.Et ſi dicas, ꝙ caſum il-
lum contingat,adhuc illud dictum procederet,ſi digni
tati non expreſſo nomine principis conceſſa ſit gratia.
ſ.de officio deleg.qm Abbas.& ibi,dicunt quidam.Ioa.
mona.& reſpon.ad l.ſufficit.ꝙ loquitur de indebito ſo-
luto repetendo,hic vero contenditur de debito expreſſe
non violato ſeruando, quod eſt fauorabile, non video
quid iuuet hoc dicere.& ibi, donec in ſcholis exui gra-
tia ponit primum,ſed idem de ſequentibus.¶In gl.quid
de iure.in fi.vide,quod ibi dixi poſt Hoſt.ſuper vlti. gloſ.
¶In gl.vt legendi.ibi,ſuorum.tene,quod dicam.ĩ.de cle.
licet cano.ſuper gl.penulti.¶In gl.cum eas,ibi [*diſpenſa-
tione*]quæ ipſum non liberat, quin teneatur in altera re
ſidere, niſi in pluralitatis diſpenſatione id expreſſe dica-
tur,vt no.ĩ.de præben.non patet.in glo.quarto. ¶In glo.
quæ hodie.in fi.in vltima gloſ.& ibi etiam remittit Ar-
chid.¶In glo. vnde priuatus,& ibi. vt de hoc plenius in
cle.de pẹnis.cupientes.ad finem magnæ glo.¶In glo. ſi
ergo.in fi.vt j.de priuilegijs.ne aliqui.

De conſuetudine. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Dignitas dicitur diuerſis modis.*
2 *Officium differt a dignitate & perſonatu.*

CAP. PRIMVM.

COnſuetudinem. In contrarium,tantũ
valet,quantum ſi diceret de ipſius initio[*Ca-
nonici*]no. primum, cui coniungitur,quod
ſequitur ſimul & præbendam [*perſonatus*]differẽtiam
dignitatis, perſonatus, & officij prolixe tractat hic. Ar-
chidia.de quo ſcripſi poſt modernos de præben.de mul
1 ta.verſicu.addentes,in glo.ſane. Et quomodo † diuerſis
modis dicitur dignitas.nota.de cleri.nõ reſi. quia non-
nulli.de reſcri.ſedes.& iiij.diſtin. denique. dicit autẽ hic
Archi.quòd ſi dignitas ſumatur large.prout eſt prẹemi
nentia in gradu comprehendat perſonatum, facit de in-
ſti.cap.fina.& hæc quandoque dicuntur inferiora mi-
niſte.de ele.cum in cunctis. §. inferiora. & ponit quaſi
ad literam,quod ponit Hoſtien.in ſumma de præbend.
§.quid ſi dignitas.ſecundus §.eſt.Si vero ſumatur ſtricte
accipitur pro epiſcopatibus,perſonatus autem pro Ar-
chidiaconatibus,& his ſi.Dicit demum ipſe Arc.ſumẽs
hoc ex his, quæ ſcripſi in prima glo.ꝙ altero de tribus
modis dicitur dignitas eccleſiaſtica.Primus,quando qs
habet adminiſtrationem rerum eccleſiaſticarum cum
iuriſdictione.lxxxix.diſtin.volumus. & capitulis ſequen
tibus.Secundus,quando habet nomen dignitatis & prẹ
rogatiuas in eccleſia tam in choro quam in capitulo
licet non habeat veram adminiſtrationem, vel iuriſdi-
ctionem,dat exemplum in Archi.Parmen.alleg. ſ. eo.
cum olim. Tertius modus eſt, quando ex eccleſię con-
ſuetudine habetur pro dignitate,cui ſtabitur.ff.de legi-
bus.de quibus.§.inueterata.xij.diſtinc.conſuetũdo.& c.
quemadmodum. perſonatus autem cognoſcitur ex
prærogatiua chori & capituli in optionibus,proceſſio-
nibus,dandis vocibus & ſimilibus,plusquam alij cano-
nici eiuſdem ordinis,minus tamen,quam alij dignita-
tes habentes. quę in prędictis prẹrogatiuis prẹferantur
eiſdem,alleg.decr.de præben.de multa.& decr. dudum.
ij.de ele.officium vero,vt ipſe dicit,multis modis ſumi
tur,aliquando pro dignitate,vel perſonatu,alleg.i. q.iii.
epiſcopus.de cle.non reſi.c.iii.de pręben.ad hoc,de con
ceſ.pręben c.ii.quandoque litigare dicitur officium. 16.
q.i.de præſentium.in fi & is,cui commiſſa eſt diſpenſa-
tio,habet officium,vt ſ.in proœmio, & habens ſecularẽ
poteſtatem,vel tabellionatum habet officium.ĩ.de im-
mu.eccle.cap.j.& de hẹreti.vt officium.§. ad conſcribẽ
das.Et prępoſitura dicitur officium. de electio.dudum.
ĩ.de plebania. ſ. de ſtatu. monaco.quod Dei timorem.
a Sed quòd † officium [b] differat a dignitate & perſonatu,
b patet.ĩ.de præbendis quia ſæpe. & cap. fina. Dicitur au-
tem officium ſimplex,quando quis habet adminiſtra-
tionem aliquarum rerum ſine aliqua prærogatiua in
choro,vel capitulo vltra alios ſui ordinis,ſicut ſunt præ
poſiti eccleſiæ carthon.item ſi quis habet id, quod ha-
bet annexum ſine honoris prærogatiua, ſicut ſindici,
procuratores.caſtaldi,de quibus.prima quæſt. iii.ſalua-
tor.C.de procura.l.alienam. item vicedominus. lxxxix.
diſt.§. officium. Si autem cum officio iuriſdictionem
haberet,vt camerarius Papæ,dici poteſt,quod ſit digni-
tas,argumen.ff.de officio præte.Augu. l. prima.de offi.
præ.l. legatus Ceſaris. C. vt cauſa fiſca. l. prima. & per
totum,tertio modo cognoſcitur officium per conſue-
tudinem eccleſiæ habentem illud pro ſimplici officio
non pro dignitate, vel perſonatu. dicit autem, quem-
cunque habentem dignitatem habere perſonatum,
ſed non conuertitur. item perſonæ,ſecundum vulga-
rem Anglicorum ſunt curati, qui tamen non ſunt in
dignitate, ſicut alibi dicuntur priores, alibi Abbates,
de hoc in prima gloſſa. [*abſque*] dicit Archidiaco. ex-
cluſiue ponitur, & remittit, infra de procuratoribus
qui generaliter.§. primo. [*ſedis Apoſtolicæ*] Archidiaco.
dicit hoc confundi opinio. dicentium, quod epiſco-
pi diſpenſant in talibus, & tenet, quod licet non di-
ſpenſent ob prærogatiuam meritorum, ex neceſſa-
ria tamen, vel vtili cauſa diſpenſare poſſunt, cum
decretal. noſtra ſolum de pluritate in vna eccleſia
loquatur. nego in pluralitate diuerſarum eccleſia-
rum, hanc opinionem aliqui reprobant, & vi-
de, quod dixi de præbendis, de multa [*corruptelam*]

dicit Io.mona.ꝙ eſt contra ius publicum, quod cõſiſtit
in ſacris.ſacerdotibus& magiſtratibus.facit.j.di. ius pu-
blicum.[*cum ſacris*]no optimã rationẽ ſm Arch.ſic.ſ.e.
ad noſtram.& c.cũ veteris.ſ.de re iu.cum cauſa.de iura.
ca.cęterum.de proba.ad noſtrã.de don. cęterũ [*eccleſia*]
hic improprie ponit Arch.de eccleſia cathedrali nõ trã
ſeundũ ad minorem.quod dicam.j.de præbend.ſquis. j.
ſuper ver.honorem.¶Prima gl.ſummat.¶ Secunda gl.
recitetur per ob.de le.j §.fi.&c.¶Gl. ſpeciali. reſpon. per
quæſtionem de quo iuramento &c.¶Peu.gl. quærit &
ſoluit.¶In gl.ij.ibi.l.j.§.fi.lõga ↄſuetudo facit hẽri,ꝙ ſer-
uitus re ſit impoſita.¶In gl.j. in fi. & primo damnat de
cõſue.decernẽs illã,& ſi iurata fuerit,non ſeruari,vtriuſ
que dicti cautam reddens.ſecundo ipſius conſuetudinis
ↄriũ ſtatuit,qđ ad præterita extendit,& decretum appo
nit ibi.ſtatuentes.ij ¶In gl.ij.ibi.c.j.& ibi no.in gl.fi. quõ
talis conſuetudo probetur,& hic aliquid per Arch. qui
etiam remittit ad libel.Roſt. Rubrica. de parochiis. In
gl.eadem.in fi.de diuerſis enim non loquitur hæc con-
ſtitutio ſm Io.mo.ſed Archi. ſub dubio ſorte dicit etiã
de diuerſis hoc intelligi quo ad dignitates, perſonatus,
vel officia.& hic factum ponitur.quod occurrit, de offi
ciis non curatis non fateor.¶In gl.hoc. in fi. idem Arc.
In gl.concor.ibi,te referente,& c.conſuluiſti.C.de aſſe.l.
nemo.Io.mona.& xvj.q.i.presbyteros.Arch.¶In glo.er-
go vt.ibi.vlti.gl.ſecus aũt in duobus canonicis eiuſdem
eccleſiæ, & quæ ſit diuerſitatis ratio ibi plene ſcripſi. &
ibi,cum in eccleſia,& c.fi.ii.reſpon.& in cle.de præben.
c.fi.vide de hoc in vlti.gl Archi.dixit hoc per præ.c.lite-
ras,ꝙ non poterat quis eſſe caput,& principalis prælatus
eccleſiæ & canonicus,niſi in caſu illius decre.cum in ec
cleſia.¶ In gl.i.vñ ĩ fi.idẽ de veſtiario,vel eleemoſynario
ſm Arch.¶In gl.pe.in fi quod vide,colligas ex glo.quæ
incipit ad idem. & hoc vltimũ dictũ verũ in dignitati-
bus,vel perſonatibus.in plutibus autem officiis non cu-
ratis,vel officio cum dignitate, vel pſonatu poſſet verũ
eſſe quod prius dixi.¶In gl.vlt.in fi.& apertius in conſti
tu.execrabilis.ver.alioquin.& verſiculis ſequentibus.

ADDITIO.

a ¶Officium. Vide Cardina. in clemen. ſecunda de iudic. & plenius in
clementi.prima quæſtio.j.de præben.& nota.Card.in clemen. 2. §.1.
in prin.de æta.& quali.& infra verſi.de eis.aliquando tamen promi-
ſcue ponuntur.vide ibi.Card.

SVMMARIVM.

1 *Delegatio facta prætextu appellationis an valeat.*
2 *Appellari poteſt a delegato officialis ad epiſcopum, vel ad ipſum officialem.*

CAP. II.

NOn putamus. Primo ponitur di
ctũ, ſcđo eius rõ.
ibi,ne ab eodẽ [*rationi*] eſt enim ↄ ius publi-
cũ, qđ cõſiſtit in magiſtratibus, ↄfunditur
enim dignitas maiorũ magiſtratuũ,quos appellationũ
cãæ requirunt,vt in gl.ſcđo.Io.mona. qui dicit hoc ca-
ſu ius ſuperiorũ peruerſum ſubditorũ tolli non poſſe,
cũ illud non procedat a priuatis,ſed a iure dante vel cõ
firmante.ff.de verb.ſigni.l.lege obuenire.& dãt ipſi nor
mam ſubditis,non econtra,ad hoc.C.de epiſ.& cle.l.iu-
bemus.in fi.cum enim in conſuetudine populus volũ-
tatem ſuam declarat,vt ff.de legi.de quibus. conſtat, ꝙ
circa ius ſuperioris nil declarare poſſunt,quibus manet
neceſſitas obſequendi, non auctoritas imperandi,de cõ
ſti.eccle.cum concor.hoc etiam notauit.j. de ele. cõiu.
c.vno.in prin.[*appellari*]an poſſit ſupplicari,ſatis dicam.
1 j.de app.Romana j reſpon.item ſcias,ꝙ † non valet de-
legatio facta prętextu talis appellationis, nec proceſſus
habitus per illã,de hoc in Spe.de ap.§.nunc tractemus.
ver quid ſi de facto.¶Prima gl.ſummar. ¶Quarta glo.
prĩo dicit,de quo officiali loquatur.ſcđo dicit duas opi-
niones reprobatas,vnam ſcilicet Goffr alteram Ber.&
Hoſ.tertio ponit duplicem reprobationis rationẽ.quar
to reſpondetur ad rationem contrariam.¶Vltima glo.
ſignat contrarium & ſoluit.Secunda pars recitetur per
ob.de c.ſi contra.¶In gl.4.ibi.l.j.vide in prę c.dilecti.ſu
per gl.ii.¶In gl generali.ibi [*ab epiſcopo*] vel ſi officialis eſ
ſet foraneus deputatus.ſ.in certa parte dioce. vel ad cer-
tos actus,de quo.j.de off.ord.Romana.bene facit cle.de
reſcrip.& ſi principalis.vbi de hoc in glo.antepe.& ibi p
conſuetudinem,quæ eſt tacitum pactum.ff.de legi.de q
bus.in fi.& l.ſed ea.¶In gl.j.de app.in fi.& per hæc iura
2 dicit Archi.ꝙ†de delegato officialis appellari poteſt ad
epiſcopum,vel ad ipſum officialem, & in idẽ dicas etiã
de ſubdito epiſcopi eadẽ ratione ¶In gl.vlt.ibi[*ad viam*]
in quibus hic Archid.ad hoc argumentũ de cauſa.quã
induces de ele.cum inter vniuerſas.in fi.ff.quod cuiuſq;
vni.itẽ eorũ.in prin.ff.de ſuc.ed.l.i.§.ſed vidẽdũ.quã vi-
de de bapt.maiores.in gl.ſed nonne.& C.de adul.l.iure
mariti.vbi poſt.xl.dies maritus accuſat tanq̃ extraneus.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopi,qui de conſuetudine eccleſiæ cathedralis conſueuerũt cor-
rigere,an & quando poſſint prohiberi ne corrigant.*
2 *Prælatus debet eſſe beneuolus in correctione.*
3 *Capitulum an poſſit præſcribere conſilium epiſcopi,rationem diuer
ſitatis reddens.*

CAP. III

NOn eſt. Non diuiditur, & no. ꝙ p hãc
conſuetudinem iudicatur in-
ter eos, iter quos nõ aſſueuit adapturus hãc
decr.huic titu.alias fateor, ꝙ vr eſſe præſcri-
ptio contra capitulũ[*canonice*]alias legitime, & exponit
Archi.canonice.i.ſpatio 40.annorum. de præſcript. de
quarta.& c.ad aures.Item ꝙ eo animo facit epiſcopus,
ꝙ intendat ius in poſterum acquirere,remittit ad no.i.
diſt.conſuetudo.& ad ea quæ nota.Inno.de poſtu.c. bo-
næ.ii.de cap.mo dilectus.& facit,quod no. de ver. ſigni.
Abbate.in gl.hoc modo. Dicit autem,ꝙ in ſeruitute,vel
libertate pſcribẽda requiritur proteſtatio, ſic requirẽda
videtur in cõſue.all.no.in pre.c.abbate.in gl.[*ad hoc enim
inquirendis*]hic no. Archid. an ordinarius inquirat non
præcedente infamia,ponens quoddam dictum Hoſtiẽ.
quod ſcripſi ſ.de offic.ordina c.i.ſuper.i.gl.ponit ẽt eius
differentiam an inquirat ut ad prælatum remouendũ,
an vt emendet.quod peccauit,& penitentiam agat, &
hoc ſm fieri põt ẽt non præcedente fama eius.glo.vide
vt eccleſia.bene.vt noſtrum.ſuper verſi.maxime.tractat
ẽt an pceſſus inquiſitionis ſit ordinarius.de quo dicã.j.
de ſen.excom.dilecto.in prin.[*puniendus*]alle.Arch.ii. q.
vii.ſi quis eps.vi.q ii.c.i.in fi.& q.vii.inuentũ [*corrigendis*]
contra hoc non currit præſcriptio,de præſc.cum ex of-
1 ficii.permittet † tamẽ epiſcopos corrigere alios, qui de
conſuetudine eccleſiæ cathedralis conſueuerunt corri-
gere.ſ.de offi.ordi.irrefragabili.de Archid.habetur.ſ.de
conceſ.præ.ad hæc.de abbate.de maio.& obe.cum ĩ ec
cleſiis. de præſcrip.cum olim.de canon.ſ.de appellatio,
dilectus.de aliis inferioribus attendenda eſt cõſuetudo,
no.Goffre.in præ.capitulo irrefragabili.& eodem titulo
cum ab eccleſiarum.ſecundum Archid.qui etiam no.
2 ꝙ † prælatus in correctione[a] debet eſſe beneuolus[b] xlv.
a diſt.licet.in iudicio iuſtus.:.q.i.iudicet.in animaduerſio
b ne miſericors.xlv.diſt.vera.& hoc circa corrigibiles.Sed
circa incorrigibiles ſit ſeuerus.ſ.de poſtu.c.i.ad fi de ele
ctio.cum in cunctis §.penul.de vita & honeſt.cle.vt cle
ricorum.xxix.diſt.quia ſunt.xlv.diſt.diſciplina.xxiii.qõ.
iiii. eſt iniuſta. Subditorum clericorum & laycorum.
xcv.diſtin.olim.x.queſtio.iii.cauendum.de offic.ordin.
licet.& in hoc inſtat hic Archidiaco. quod dixi de pur
gatio.cano.nos inter.ſuper prima.gloſſa.[*Exceſſibus*] ad
eius iuriſdictio.ſpectantibus.¶Prima gloſſa ſumniat,
& dicit quid corrigat.¶In gloſſa.prima,in fine. hoc de
clarando ſcias, quod Hoſtienſis per dictam decre-

ta.ea noſcitur. fatebatur, epm præſcribere poſſe ɔſēſū capituli, ſed dicebat, ꝙ nō poterat pſcribere ɔſiliū: qa illud requirere deberet in caſibus, in quibus de iure debet requiri, all. qđ dicit decreta. nouit. hoc eſſe ɔ̄ honeſtatē. Et tñ
3 dicebat, ꝙ † capitulū bene præſcribebat ɔſiliū epi, rationē diuerſitatis reddēs, qa eps. q ſolus eſt, indiget ɔſilio. ꝓponat ergo fratres. ī capitulo vero ſunt plures, & ſic nō ſubeſt illa neceſſitas. xx. di. de qb⁹. de of. del. prudētiā. Primū reprobat & merito ſm Arch. p regulā cū licet, ī. de reg. iu. Item ſcias, ꝙ lo. mo. vult hic defendere prætextu conſuetudinis, epiſcopum ſine capitulo non poſſe deſtituere abbatem, quaſi illud ſit arduum. & hoc. c. loquatur modo in arduis, in quibus requiritur maior diſcuſſio, facit de ele. tranſmiſſam. ¶ Item in creatione & depoſitione abbatis non tangitur ipſe ſolus, ſed illi etiam, quibus ipſe præficitur, vel quibus aufertur. vnde non includitur ſub ver. ſubditorum, cū præſidens ſit qđ vniuerſum, vel vniuerſitas ſm philoſophum, parū valent hæc verba, & ipſe fatetur alios tenere ɔ̄, quaſi hęc decre. addiciat regulā alijs iuribus quæ hic certis caſibus permittebant, vt de his quæ fiunt a præla. c. noſcitur. de off. or. irrefragabili. ¶ In gl. ij. in fi. & quod ibi dixi. ſuper prin. vlti. gl. ¶ In gl. iij. ibi [*bona fide*] vnde non credit Arch. ꝙ eps. q hoc incepit, potuerit præſcribere, ſed ſucceſſor. qui inuenit præſcriptionem inchoatā, remittit de iure pa. cura. Et dicit, ꝙ poterit continuare tempus præcedens cū tpe poſſeſſionis, all. xvj. q. iij. † præſcriptionū. ver ꝙ ſi habeo. hoc vltimum falſum puto, & ver. all. probat contrariū. facit ēt contra quod ibi no. Item nec curo de primo dicto, quia cum hoc caſu requiratur titulus propter illū, ita potuit bona fide præſcribere, qui īchoauit, ſicut eius ſucceſſor. & ſine illo, nec is qui inchoauit, nec eius ſucceſſor. & facit, quod no. ī. de reg. iur. cum quis. ad finem, & ibi [*titulo*] iam vidi de hoc dubitari, vide quod dixi. ſ. eo. c. vlt. ſuper vlt. gl. in ſuppletione, quæ incipit. dixit Hoſti. per quæ dici poteſt gl. procedere, qū cum capitulo litigatur: qa tunc proprie dicitur præſcriptio, ſecus ſi cum tertio, quia tunc venit vt conſuetudo. & facit, quod no. in c. ſtatim alleg. in fi. magnæ gl. ¶ In glo. vlti. ibi [*vt in c. epiſcopus*] vt etiam no. Hug. vt hic refert Archid. ꝙ a tali ſententia, cum ſit nulla, non eſt appellari neceſſe, alleg. etiam xxi. diſt. ſubmittuur. in fi.

ADDITIONES.

a ¶ Correctione. Correctio clericorum an pertineat ad epiſcopum, vel capitulum. no. in c. irrefragabili. de offic. ordina. & ibi Panor. & infra. verſic. epiſcopus.

b ¶ Beneuolus. Adde hic, quod nimia correctio dicitur offenſio, vt habetur. xlv. diſt. cum beatus. glo. 4. diſt. denique. & an talis correctio fieri debeat ſecrete, nota. ij. q. j. ſi peccauerit. de iudic. nouit. cle. ii. ſ. notarij. de hæret.

SVMMARIVM.

1 *Capellani ſi ex priuilegio Papæ debent intereſſe electioni epiſcopi. licet per. 40. annos eccleſia non vacauerit, non perdunt ius eligendi.*

2 *Capellani non poſſunt perdere ſeruitutem, niſi canonici acquirant libertatem.*

3 *Permutare an poſſit ille, qui eſt in ſeruitio papę.*

4 *Conſuetudo præſcripta requiritur, vt ſtatus applicetur eccleſiæ, vel beneficio.*

5 *Ambitio & inconſtantia reprobantur in clericis.*

CAP. IIII.

CVm in tua. [*Meliores præbendas*] qđ ſequitur, quia non determinat perſonas canonicorum ſm Arc. [*poſſunt*] quia hoc ipſorum voluntati relinquitur. dico, ꝙ etiam ſi longo tpe abſtinēt a permutando, non erit interrupta ɔſuetudo. & eſt ſi. qđ dixi poſt Vin. ī. de priuilegiis, vt priuilegia. in fi. pen. gl. fortius aūt hoc procederet, qñ nulla præbenda vacaſſet, ēt ſi. xl. anni in-
1 terim laberentur, vnde terminauit Goffr. in q. xvij. ꝙ † ſi ex priuilegio papæ capellani debeat intereſſe electioni epi, licet p. lx. an. eccleſia nō vacauerit, ipſi nō pdūt ius eligēdi, p. l. & Attilicinus. ff. de ſerui. ruſti. pdi. cū enim nō fuerint negligētes, nō pōt dici præſcriptum ɔ̄ ipſos,
2 de pręſcri. vigilanti. C. de inoff. teſt. ɔ̄ maiores. itē † capellani non poſſunt perdere ſeruitutem, niſi canonici acquirant libertatem. ff. de ſerui. vrba. præd. l. hæc ſunt iura. & quemadmodum ſerui. amit. l. ſi quis alia. ſ. vlti. bene faciat, qđ no. de ver. ſig. Abbate. ī fi. vlt. gl. [*cum vacauit*] de vacantibus per permutationem, an in eis locus ſit huic optioni, diſputatum fuit iamdudum per do. Gui. nunc epiſcopum Concordien. per D. Azo. & tenuerūt, ꝙ de rigore poteſt fieri optatio, licet fateātur æquitatem eſſe contrariā. Sunt qui dicunt, optationem fieri non poſſe per cle. de rerū permutatione. c. vno. quæ irritat collationes de beneficijs reſignatis per volētes permutare factas alijs permutare volentibus, ſed vt ibi aliquando dixi, licet illa decre. collationem irritet, optionem tamen non prohibet in eccleſia, in qua id habet conſuetudo, quia nulla tunc fit collatio, ſed antiquior præbendam optauit, q̄ ſibi ɔferre nō poſſet. de inſti. ca. fi. [*irritent*] ergo collationi ſibi factæ de antiqua præbenda, & ɔſuetudini ſine noua collatione vel titulo dimittit antiquā & optatā recipit, vt ſit in præbenda ſicut in domo, antiqor enim, cui ɔpetit ius optandi domū ſine noua collatione antiquam domū egreditur & optatam ingreditur, recte ſic in præbenda, huic eſt ſimile. ff. de contrahenda emptione. fiſtulas. ſ. fundum. & bene facit. C. qñ decreto opus non eſt. l. j. & iii. vbi propter præcedentem volūtatem teſtatoris in re pupilli apprehendenda neceſſarium non eſt decretum. Item conſtat ex verbis illius decretalis elici non poſſe, ꝙ plus iuris permutanti competat, quā prouiſo, de quo hic habetur. vide, quod ſcripſi in Specula. ſuper rubrica. de rerū permuta. ver. fuerunt. Etiam per alios habentes ſuper hoc ſpeciale mandatū ab his, qui permutare volunt præbendas, vel ſi aliquis earum nomine permutauerit, & ipſi poſtea ratū habeāt, alias non valeat permutatio. ff. de neg. geſt. ſi pupilli. ſ. ſi ego. ff. de ac. poſ. communis ſeruus. ī. de præben. ſi tibi. i. reſpon. ſm Archi. iſta iura probant ſm dictum ſed nō primum, ad quod tamen facit cle. de procura. non pōt in contrarium. ff. de procura procurator, cui. per quā. l. dici poteſt, ꝙ procurator habens liberam, vel formam decre. qui ad agendum. ii. reſpon. ī. de procur. permutare poſſet. Item ſcias, ſi ɔſuetudo ſit, ꝙ ſoli præſentes poſ-
3 ſint permutare, non putat Archid. † ꝙ is, qui eſt in ſeruitio papę, poſſit permutare, cum permutatio ſit ɔ̄ ius, vt legitur & no. de rerum permu. quæſitum, & conſuetudo eſt ſtricti iuris, nec laxat, nec tribuit vltra, q̄ inueniat. non obſt. ꝙ talis cenſetur reſidens: quia verum q̄tū ad ea, quæ non ſunt contra ius, & conceſſa inueniūtur. Diſtingui poteſt, vtrum ille cenſeatur reſidens, vt quia eſt in ſeruitio eccleſiæ, vel epiſcopi, vt de clerici. non reſid. ex parte. ii. & c. ad audientiam. an vero non cenſeatur reſidens, ſed priuilegiatus ſit ſuper fructibus percipiendis, ac ſi reſideret. ad decre. quæſitum. quam ſuperius allegaui pro Archid. reſponde per id, quod poſt eū dicam ſup. iii. glo. [*iuxta.*] i. ſecundum, de ver. ſigni. Abbate. Archi. [*apud*] ponitur pro in, vt patet. ſ. de pręben. ſtatutum. in prin. Arch. [*vacantibus*] idem in reſeruatis per papam, ſi per ipſum ſpecialiter conferantur ſm Archi. alle. de ap. vt noſtrum. & qđ ibi no. Inno. & Ho. ad idem vt lite pēdente. eccleſia. ij. de præben. inter cætera. & iii. q. vi. multum. alle. quod. c. contra Papam, vel eius factum nō poteſt ɔſue. inducere, videlicet legē. xxi. di. inferior. de elec. innotuit. alle. de confir. vti. vel inuti. c. i. & ii. vbi de re cōfirmata per Papam ſine ſpeciali mandato papæ inferior non cognoſcit, alleg. etiam no. xi. diſt. c. vlti. in fi. & xv. q. iiii. frater. in fi. & no. ꝙ caute loquitur Archi. de reſeruatis, & ſpecialiter per ipſum collatis, alias eſſet contra caſum huius decret. nam quando ſcribit ſuper præbenda vacatura ſemper illam reſeruat. item ſcias, ꝙ idem de deuolutis per negligentiam inferiorum ad papam. Arch. putat contrarium, alleg. xxxi. diſtinct. omnimodo. de

deci.ad audientiam.in fi.nam talia confert iure ordina
rio non ex plenitudine poteſtatis.bene facit cle.de preb.
ſi de beneficio.& facit,qđ dicam.ĩ.de offi le.c.j.ſuper vlt.
glo. & eo.tit.c.pe.ſuper ver.pertinuerit[*differantur*] no.ꝙ
arctatione ius alterius corrumpatur , vel vltra debitum
differatur.ĩ.tit.j.c.j.in fi.ff.de ſucceſ.& hic. l.j. §. largius.
Ioan.Mona.[*duntaxat*]ſi quæ eccleſiæ habent conſuetu
dinem vel ſtatutum,per quæ datur maius tempus ad ac
ceptandum,illis non derogatur.niſi eo caſu,cum eſt ibi
expectans apoſtolicus , a quo caſu tantum procedit hic
terminus.xxx.dierum omnibus, vt in glo. ¶Prima glo.
ſummat. tertia glo. quæſtiones duas ſoluit. ¶Glo. non
eius.no.quærit,arguit negatiuè,ſoluit contrarium, & ar
gumento reſpondet.¶Glo.ſed quare.obijcit,ſoluit,quę-
rit,& ſoluit ¶Glo.penul.reſpondet per quæſtionem, &
ſoluit,cui ſolutioni obijcit, & reſpondet, finis ſoluit aliã
quæſtionem. ¶In glo. non enim. ibi , nulla iuris ratio
nec æquitas ſunt , pro aliquorum vtilitate ſtatuta durè
interpretari contra ipſorum commodum.& ibi. i. vlti.
vide,de iurepa.nobis,circa fi.pe.glo.¶In glo.& ſi.ibi ,cũ
qui calendis,vide de dolo.c. fi. ſuper glo.ij. ¶In glo. j. in
fi.& in prima caſus dubij diffinitio.in ſecunda exceptio.
in tertia prouiſio.ſecunda ibi.in præbendis.tertia ibi, ne
autem.¶In gl.ii.in fi.vide Hoſt.in ſum.de maio.& obe.
poſt prin. ¶In glo. iii ibi,[*non agitur*] idem Archid. qui
tamen ſignat contrarium decre.cum de beneficio. ĩ.de
4 præben.non ſoluit.tu dic, ꝙ † vt ſtatus applicetur eccle-
ſiæ.vel beneficio requiritur cõſuetudo præſcripta,vt ibi,
& quia in literis beneficialibus.quæ ambitioſæ ſunt,ver
a bum cõſuetudinis debet intelligi de præſcripta.[a] Ad pri
mũ.ĩ.de præb.quãuis. Ad ſm de elec.cumana. hic vero
certus ſtatus non applicatur beneficio.poteſt.n. etiã nõ
optari,nec ex parte optantis eſt ambitio , imo potius ex
parte imperrantis.Item hic conſuetudo innititur ratio-
ni,vt hic in gl.& ibi.non eſſet.& ſi dicatur , ꝙ beneficia
non per optionẽ , ſed per inſtitutionem canonicã ſunt
habenda,de inſti.c.iiii Reſpondet, ꝙ domus non eſt res
ſpiritualis,dicebat Archid.non videtur propriè fieri mu
tatio,quando is,qui eſt de collatio.vel corpore in eo ma
nens mutat præbendam,vel domum,totum.n.tenetur
nomine eccleſię.alle.xii.q.i.§.fi.& ſic nõ ob.quęlibet in
5 ea vocatione &c.xxi.q.i.c.j. Et ꝙ opponi poſſet de ſ am-
bitione & de inconſtantia, quæ reprobantur in clericis.
ſ.e.c.j.ĩ.tit.j.c.j.in fi.vide,qđ dixi poſt Inno.& Hoſt. de re
rum permu.quæſitum.in prin.¶In quarta glo.ibi, [*anti
quioribus ætate*]facit.ſ.de tranſla.quanto.ff.de iure immu
ni.l.ſemper.& pulchrè Valerius lib.ii.c.i.exemplo ſepti-
mo.& lib.iiii.c.de verecũdia.exẽplo vlt.vbi de Athenien
ſibus,qui ſe vi nõ detulerunt in theatro.dictũ fuit Athe
nienſes,quid rectum eſt,ſciunt,ſed illud facere negligũt
qđ ſæpe nobis Bononienſibus improperatum audiui.
[*Et in ordine*]facit.ſ.de maio.& obe.ſtatuimus. de æta. &
qua.quæris.& ibi,[*æquitatem*]puta quia dat hanc optionẽ
doctoribus,quoru ordo præcipuu .ſ.de hære.cũ ex iniũ
cto.& c.ſicut.de magi.ſuper ſpec.vel filiis regum & prin
cipum.ĩ.de priuilegiis,ne aliqui.& in cle.de bap. præſen
ti.¶In glo.non.n.ibi,ſatisfaciat ff.de pig.act. ſi rem alie-
nam.§.omnes.¶In gl.non vacantes,ibi [*conſuetudo eſſet*]
in partibus gallicanis in quibuſdam eccleſiis habet con
ſuetudo.ꝙ in capite certorum annorum, puta. v. vel x.
præbendæ reducuntur in communi,& de nouo aſſignã
tur,in quibuſdam partibus data optione antiquioribus,
in quibuſdam per ſortem.¶In gl.per hoc.in fi.li. ĩ. de ꝑ-
ben.cum in eccleſia.vbi de hoc in vlti. gl. ¶In glo.ſimi-
lis,ibi.c.i.cum ſuis concor.& ibi[*cupientes*]de dilatione.v.
dierum.xcix.diſt.prælatum. item. vii. dierum & vnius.
v.q.ij.præſenti.ſecundum Archi. & ibi[*ſciente*]& ſic eſt
vtile a principio,continuum in progreſſu,de hoc.ii.q.vj.
anteriorum.ſecundum Archidi. & fiet ſecundum eum
computatio de momento in momentum,dic vt in cle.
de conceſ.præb.cum ei quem.iu fi.¶In gl.pe.ibi. [*expe-
ctare*]ad hoc.ĩ.de ap.ab eo.in fi.& ſ.de loca potuit.

ADDITIO.

a ¶Præſcripta.Nam conſuetudinis appellatione venit pręſcripta.c.cuma
na de elec.& c.cum de beneficio.de præben.in vj.Flor. in l. venditor.
§.j.ff.communia præd.Ang.in l.diuturna.ff.de legi.Bal.& Alex. in l.de
quibus.eo.tit.& Bal.in c.j.de feud.cog.Conſuetudo autem & præſcri-
ptio quomodo differant,vide Bal.in l.fi.xv. opp. ad fi. C. de edic. diui
Adri.tollen.& plenius per Alex.in l.more.ff.de iu.omni. iud. & Inno.
in c.fi.de officio archi.& Archi.xviii.q.ii.c.fi.& ibi gl.Cy.in l.u.C.quę
ſit lon.conſue.& Bal.in l.de quibus.in fi.de legi.Ioan.And.in c.dilecto.
de officio Archi.& Anto.de But.in c.fi.de conſuetu.

¶De poſtulatione prælatorum. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Gerundia & ſupina cuius ſint ſignificationis.*
2 *Dubitatio probabilis excuſat,ſicut probabilis ignorantia.*
3 *Actio an tollatur ipſo iure per electionem alterius præiudicialis, an per exceptionem.*
4 *Forma non requiritur in poſtulatione,ſed ſola concordia.*
5 *Poſtulandus poſt electionem debet ſimpliciter eligi,poſtea poſtulari a ſuo prælato.*
6 *Poſtulatio eſt alicuius perſonæ , quæ eligi prohibetur non propter vitium,ſed propter defectum.*

CAP. PRIMVM.

PErpetuo. Vide,qđ no.ĩ.tit.j.
vt circa. ſuper eo-
dẽ ver.ꝙ hic Arch.[*edicto*]de hoc in
textu & gl.ii.diſt.conſtitutio, vel edi
ctum eſt,qđ Rex,vel Imperator con
ſtituit,vł edidit,ita ibi tex.& dicã.ĩ.ti.
j.vt circa.in prin.[*perniicioſa*]quaſi pdi
tioſa,calamitoſa,morboſa,funeſta ſi.xix q. ii. pnitioſã.
C.de prob.l.exẽplo[*curioſitas*]vide,qđ no.ĩ.ti.ii.c.j.in pri.
[*eligendo*]hãc approbat Guil. [*& in dubio*] de quo loquit
pars ſcđa,in Spe eo.ti.in fi.nec verum dicit Io. Mona.ꝙ
1 † gerundia & ſupina ſm Priſcianum ſunt communis ſi
gnificationis.vnde vado amandum.i. vt amem,vel i. vt
amer,ſed paſſiua hic non competit,de inſti.c.fi.Item ge
rundia habent idem ſignificatum cum infinito tamen
cum adiectione ꝓpoſitionis.l. genitiuus cũ de,ablatiuus
cum in,accuſatiuus cum ad,vnde cum dico eligo poſtu
lando,vel ecõtra,eſt ſenſus eligo in poſtulare,vel ꝯ.& cũ
dico eligo poſtulãdũ,vel econtra,eſt ſenſus eligo ad po-
ſtulare,vel econtra,& ſic nec vera electio &c. [*quin*] pro
imo[*in poſtulando*]reprobat,quod no. Hoſt. de renũ.poſt
tranſlationem.poſt prin.& Compoſt.ſ.eo.c.j. circa me-
diũ,qui dicunt,ꝙ formam eligimus in poſtulandũ, tñ
valet,q̃tum ſi diceret,poſtulamus,cuius cõtrariũ ſequi-
tur.ſ.ꝙ denotat rem imperfectam,[*eligẽdum*]ſm Archi.
[*patrono*]bene licet dicere eligo in præſentandum.alleg.
qđ no.P.de iurepa.c.fi.& quia talis electio eſt quædã ele
ctio potius,quàm propriè electio,bene facit cle.de iure-
pa.c.ii.in fi.[*carere*] cum iſtud ſit vitium formæ, videtur
eos per hoc non eſſe priuatos,ad hoc.ĩ tit.j.quamquam
Sed contra videtur, cum forma ſapiat incertitudinem
2 vt ſ.dicitur.ĩ tit.j.c.ii.ſm Archi.[*dubitatur*] † excuſat pro
babilis dubitatio.ſicut probabilis ignorantia.ſ.c.j.de cõ-
ſti.c.ii.Ioã.& Archi. in hoc autem dubio cautum eſt, ꝙ
deponens votum in ſcrutinio ſimpliciter dicat,conſen-
tio in talem,vel addat,pręficiendum eccleſiæ,non expri
mẽdo,electionẽ vel poſtulationẽ,nec tñ vitiaret,ſi dice
ret , conſentio in talem eligendum , vel poſtulandum,
prout melius de iure fieri poterit[*poſtulationis*]ſi hanc viã
eligit,non habet conſentire ſm Arch.vide qđ no. ĩ.tit.j.
cupientes, §.denique[*teneantur*] ſi vult factum proſequi
ſm Archi.quia non cogitur.remittit.j.q.vj.ſicut is.xl.di.
ante omnia.xxiii.q.iiii.diſplicet.in prin [*penitus*]ac ſi di
cat ipſo iure & ſine exceptiõis ope,vel ac ſi de via nõ ele
cta nulla mentio facta fuiſſet.& faciũt hæc ad no. p Cy.
3 Rub.de fur. l.j. in v. q. qua tractat † an ipſo iure tollatur

vna

vna electio per electionē alterius prçiudicialis,an per exceptionē.¶ Prima gl.ſummat & dicit,quid prouidet, & quid declarat.¶ Gl.licet iſta:reciret per qōnem,allegat pro,ſoluit contrarium,& ɔ̄riæ rationi rñ.¶ Gl.licet igitur.rñ.per qōnē.¶ Glo.in hoc.exemplificat & declarat.¶ Antepe.gl.quærit & ſoluit.¶ In gl.ij.ibi.l.vlt.ad fi. vide in præ.c.& ſi qōnes. in j.gl.¶ In gl.& ſic,ibi de furtis.l.j. vide de li.ob.c.ij.ſuper j.gl ¶ In gl.licet iſta·ibi ad mace.l.i. vide de ſen.excō.ad hoc.ſuper.iij.gl,¶ In gl.in hoc ibi,q aūt,vide de cauſa poſ.cum dilectus.ſuper j.gl ¶ In gl.antepe.ibi.l.j.vide hanc.& §.eligere.de li.ob.c.ij.ſuper j.glo.¶ In gl.j.ibi,hoc dicit,& primo damnat.vj. formam cū decreto.ſecundo damnat ſeptimā etiam cum decreto. ſed ab hac vnum caſum excipit cum certa determinatione,& ibi,Valentianus.& ca.quanto.& lxj.diſt.§.ſed aliud. Archi.¶ In gl.i.in fi.& j̄.de renun.c.j.in prin.& ibi aliæ concor.¶ In gl.ſicut enim ibi[*mutuum*]per conſenſum.ſ.illorum,ad quos ſpectat eligere,quem eo animo exprimunt,& per conſenſum electi ſecutū.Et in fi.Hoſt.

4 dicit in ſum.huius ti.§.verū.ꝙ † in poſtulatione non requiritur forma,ſed ſola concordia.Sed,vt dicit hic Arc. dixit Inn.in decr.in cauſis.ſ̄.de elec.& Comp.ſ̄.eo.c.j.ꝙ in ſolenni poſtulatione requiritur forma concilij,quia pp.vide ſatis de hoc per Guil.man.in l.ele.c.lv.ad quod alle.Arch.j̄.ti.j.ſtatuimus.& c.vt circa.per poſtulationē ſicut electionem pronunciandā per vnū,ne tot ſint poſtulationes,& eſt.ſ̄.de ele.in Geneſi. Et licet quidam dicant publicandā per decre.in cauſis,ibi tamen dicit Inn. ſuſtinendum,ꝙ etiam populo publicetur, & ſic ſeruat. Item cū poſtulatio dependeat a gratia poſtulantis,non intronizatur,ꝙ ſi patitur de ambitione notatur,& videtur caſſandus,& pp id non arctatur conſent.ro.j̄.ti.j.cupientes.§ denique.Quid aūt iuris ſi cum elec.vel poſtulatione.dic.vt ſ̄.de ele.ſcriptum.¶ In glo.iſta forma.in fi.dicit hic Io.mo.illam decret.ſoluendo,ꝙ hæc decr.nō contingit caſum,quo monachus eligitur poſtea poſtulandus a ſuo Abbate.ſed de poſtulatione quæ p̄cedit electionem,& eſt via ad electionē.& hic ſub dubio forte placuit Arch.alle.no.73.diſt.literas, ſed poſtea mutauit

5 dicens,verius eſt,ꝙ † poſtulandus poſt electionem dēt ſimpliciter eligi,poſtea poſtulari a ſuo prçlato per hanc literam,quæ loquitur indiſtincte,& alle.not.xix.q.ij.c.j. ¶ In glo.per quam ibi [*facta*]Hoſtien.dixit,ꝙ † poſtula-

a tio[a] eſt alicuius perſonæ, quæ eligi prohibetur non pp vitium,ſed propter defectum, qui tamen poſtulandus non omnino inhabilem reddit ad prouidendum eccl. [*concors &c*]eam facta petitio propter vitium dixit,nec ob.decr.prima.ſ̄.eo.titu ſed Arch.j̄.tit.j.c.j.in pric.dixit ſm Io.illud intelligendum,quando poſtulantes non exprimunt vitium poſtulati,& remittit ad no.per Goſ.in ſum.huius.§.fi.in fin.& hoc caſu electio ſumitur ſtricte, cum alias verbū electionis habeat ſe ad multa. vnde eliguntur arbitri,eliguntur poma de caniſtro,vt no. Goſ. in ſum.de elec.in prin.¶ In gl.licet.ibi,prçcedentes.ſatis eſt,ꝙ præceſſerit electio licet ſuper ea conſtitutionis pe cauſa penderet.Io.mo.& ibi [*aqua*] in fi.facit,qd dixi de ſpon.duo.mas dudum,ſuper ver.decætero.& quod no. in proœ.cle.ad fi.magnæ gl.& quod dixi de elec. cū cauſam,ſuper verſi.& merito.¶ In gl.in hoc.ibi [*qui autem*] de reſtit.in integ.conſtitutus.& ibi [*iure*] non poteſt certa iuris regula vel doctrina dari circa eligēdos & poſtulandos,ſuper quo vide,quod dixi.ſ̄.eo.c.fi.in glo.quæto. in fi.çquum tamen eſſet,hanc formam tolerari,vbi propter opiniones ɔ̄rias occurrit iuris dubium probabile.facit,quod ſcripſi de appell.vt debitus.ſuper glo.antepe.de bap.c.ij & C.de bonis quç li.l.non ſine.& tunc cum ita dubium illud excuſet electum vt eligentes,non haberet locum fi.cauſa.¶ In gl.concor.in fine,ſ̄.eo.li. de reſcrip. gratia. ¶ In glo.vlt.ibi.§ eligere.alle Io.mo.ff.de op.leg. apud Aufidium.Arch.alle.C.de codicillis.l.vlt.ff.de leg. j.ſerui ele.& l.huiuſmodi.§.ſtichum.ad idem facit.ff. de leg.j.ſi pluribus.in fi.& d. leg.ij.ſlatu lib.in fi.

ADDITIO.

a ¶ Poſtulatio.quid ſit poſtulatio,& qualiter fiat,& qualiter præſentetur habetur in ti.de poſtu. præl.& quid præcedere debet ad poſtulationes ſuper probationē,& qualis inquiſitio,habetur in ſpec. de inquiſit. §.ij. verſ.in ſumma.

De electione. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Prouiſio decre.de elect.an ceſſet per terminum appellandi ſtatutum ab homine.*

2 *Prouiſio quandoque ſumitur pro electione,& electio pro prouiſione.& nu.1.*

4 *Conſtitutio habet locum,ſi a grauamine iudicis, vel executoris appelletur,& dentur iudices appellationis extra curiā,& ab iſtis iterum appelletur.*

5 *Ius debet eſſe generale.*

6 *Res integra dicitur multis modis.*

7 *Conſtitutio quam ſit multum pœnalis non debet laxari.*

8 *Canonicus vnde dicatur.*

9 *Nullum & non ſufficiens æquipollent.*

10 *Fiducia dicitur in bonis,confidentia vero in malis.*

11 *Appellaſſe ſoli videntur,quorum nomina libellis cōprehenſa ſunt.*

12 *Debitor ſi victus appellauit,nec ex fide cauſam proſequitur, creditor cauſam aſſumit.*

13 *Accuſator,qui monitus non proſequitur,extra ordinem punitur.*

14 *Appellans quando non proſequitur nec appellatus ad petitionem tertii,cuius intereſt,non proceditur cōtra appellatum, niſi prius citetur.*

CAP. PRIMVM.

1 STatuimus. † Quòd non ceſſet prouiſio huius decre. per terminū appellandi ſtatutum ab homine, ſcripſi in Spe. de dil.in fi.illorū,q̄ addidi poſt fi.j.§.[ſi qs]cū laic⁹ qñq; opponere & appellare poſſit,qd dic. vt dixi de accu. ſup his.dic ſm Arc.ꝙ locū hēbit in eo hæc decr.& eius poena pro ea parte,qua capax eſt,& ſm ipſum Hoſt.& Io. mo.loquatur litera de illo,cuius intereſt,& vide qd no.j̄.e. vt circa.in parte.ij.in ij.gl [[*electionem,poſtulationem*]diffinitionē horū poſt Hoſt.ponit hic Arc.qd vides.ſ̄.ti.pri.

2 c.j.ſup gl.poſtq̄ [*Prouiſionem*] dicit Arc.ꝙ † prouiſio qñque ſumitur pro electione,vt ſ̄.c.cām.& ca.quia pp.qñ-

3 que † electio[b] pro prouiſione,& ſic ſumitur ſm eū, de

b conceſ.præb.dilectus [*in formam*]per hanc literā comitatā cum verbo canonis,quod eſt.j̄.§.hoc autē.dicit Hoſt. & in canonicorū electionibus ſeruandā formā concilij quia pp.ſ̄.eo.tit.alias ſi forma ſeruari non dēret, nil poſſet obijci in formā,facit de deſpon.impub.ad diſſoluendū.qd nō placet,vt ibi dixi ſuper i.gl.& de hoc.j̄.c.ſicut. in gl.ij. Et hæc litera non obſt. quia ſm id ſequeretur ēt in prouiſionibus ſeruandā formā, quod eſt falſum. Itē poſſet ēt in illis electionib.obijci in formā, puta ꝙ non capitulariter ſed ſingulariter factæ ſint,vel ꝙ forma fuerit pactionalis & ſimoniaca,vel ꝙ vocandi vocati non fuerint.j̄.de præb.cū in eccleſijs.De primo vide, qd not. j̄.de reb.eccl.non alie.dudum.ſ̄.de conſtit.cū oēs. in fi.j. gl.De ſecundo vide ſ̄.c.ſignificaſti. & de præb. ſignificatum.& pp hoc ſm Compo.locum habet hæc decret.ſi appelletur contra inueſtituram,vel collationē canonicæ factam per executorem Papæ pure datū,vel ſub conditione,puta.c.negligentie,licet vltra numerum.cū litera prima dicat in canonicis.Nec ob.ꝙ nō vacant,vt dicā ſup gl.Itē locū habet,cum quis ſe opponit electioni vel prouiſioni ſiue corā confirmatore,ſiue in ca.idē ſi ɔ̄ executorē,vel collatorem,vel inductorē in poſſeſſionē. & hoc ſiue appellet opponens, ſiue is contra quem fit oppoſitio. Item licet non appelletur ab eccleſia,vel prouiſione

ſione,ſed appelletur a grauamine, dum agitur cā corā
iudice,vel executore,vt quia nō facit copiā reſcripti, nō
dat deliberatorias,vel non admittit exceptionem legiti
mā,vel his ſim.locū habet decreta.& ſic ſeruatur, vt ex-
ponas,pp hoc,ideſt propter cauſam electionis,vel proui
ſionis,plus dicit hic,vt no.in cle.eo.tit.cauſam in 4.glo.
4 ꝙ ſi a † grauamine iudicis,vel executoris appelletur, &
dentur iudices appellationis extra curiam,& ab iſtis ite
rum appelletur,locum habet conſtitutio,& ſic dicit ſer
uaſſe Inn.licet quidam dicerent ſolum in prima appel-
latione conſtitutionem locū habere,quod eſt extra mē
tem, cum per ſecundam ſicut per primam appellatio-
nem poſſit protelari vacatio. idem Archi. per prædicta
patet,ꝙ decreta locum habet ſiue in iudicio, ſiue extra
iudicium appelletur etiam ab interlocutoria,& hoc pla
cet Inn.& Hoſt.etiam,qui dixit,hanc decr. procedere.ſi
appellatur ab illo,qui vult confirmare, vt pro tribunali
ſedere.arg.ſ.eo.cum dilecti.de appellatio. conſtitutus.ij.
facit bene.ĩ.eo.quamuis ĩ.rū.Item cum ratio huius iu-
5 ris ſit generalis,vt malitiis via præcludatur † & iu- debet
eſſe generale.ff.ad l.aqui l.illud.ita enim in iudicio ſicut
extra malitia fieri poſſet,ergo & c.ff. de re. vendi. in fun-
do,Sed contra,quia decr.vt circa.ĩ.eo, quæ præſupponit
iſtam,vt ibi patet in fi non habet locum in appellatio-
ne iudiciali.ĩ.eo.conſtitutio.ſed vt hic dicit Archid. ca-
ſus ſunt diuerſi. nam illa loquitur de forma interponē-
dę appellationis.iſta vero de proſecutione appellationis
interpoſitæ,& ſic ſe non tangunt [*appellaui in ſcriptis*] ex
cauſa probabili,quæ probata deberet legitima reputari.
ĩ.c.ſi poſtquā,& c.quamuis,& ĩ.x.dies a tempore ſcientię,
ĩ.de appel.concertationi.ſecundum Arc.[*opponit*] quo-
cunque modo & iſte vicem actoris obtinet ſm Hoſti.
[*defendit*] iſte habetur loco rei.intereſt ergo non alij ſm
Hoſt.& Pet.& ſuum intereſſe probabunt,de teſti.veniēs
& quo iure.ſ.e.conſtitutis[*procuratores*] dūm locum ha
bet decr.iſte procurator crimina,vel defectus non obij-
cit,niſi ſpecialiter id mandetur, vt dixi poſt modernos
de accu.ſuper his.dic,vt in cle.de procu.non poteſt.quę
latius loquitur de hoc,& vide quod ibi not.gl.antepe. Et
de decem quæſtionibus circa hunc articulum vide in
ſpe.de pro.§.j.ver.ſed nunquid.& x.ſequenti ver. & illo-
rum quædam tractat hic Comp.[*inſtructos*]alias,non eſ
ſent ſufficientes de iure.ca impetrandis.de dolo,& cōt.
§.fin.vnde ſumi potuit hoc verbum,& de l.vlti.C.de his
qui ad ecc.conſu.§.cum autem.& de leg.ij.C.de iuram.
calum.§.ſi autem.& de iud.properandum.§. & ſi quidē
vt contra ob.tam ciuili.l.j.ad fi.verſi.ꝙ ſi in terra de iure
deli.l.vlti.§.ſui autem [*a locis*] & facit ff.de verb.ſign.l.in
ſtructam tabernam. Et dicit Hoſt.ꝙ hæc iura ſunt con-
tra illa,quæ conſtituunt ſindicos, vel procuratores igno
tos,& inſcios cauſæ.& ideo negant omnia, vnde iudex
ſubuenire deberet,& cogere, vt cōſtitueretur inſtructus
& bonæ famæ,ar.C.de procura.l.vlt.ff.eo.ſi actor.& ĩ.de
teſti.præſentium,Qūo autem dicatur inſtructus veniſſe
dñs,vel procurator,patet ex decr.cupientes.ĩ.rū. in fi. qa
portare debet acta,iura & munimenta,ut ibi, tū ut ibi,
no.in gl.pe.ex cauſa bene daretur noua dilatio ad illa, q̄
producenda ſunt,ad hoc.ff.de eden.ſi quis ex argētarijs.
§.vlt & l.ſeq.ſine cauſa non de iure communi, cum ad
hoc terminum habuerit per hanc conſtitutionem. ad
hoc de teſti.in inte.coram. Et quod dicitur,ꝙ veniat in-
ſtructus,videtur locum habere,vbicunq; præfigitur ter-
minus a iudice ad proſequendum negotiū prouiſionis
etiā ſi altera pars id nō petat, & hoc propter periculum
moræ.ſ.de app.oblatæ.in fi.& ĩ.de appel.cordi. quidam
tū hoc non admittunt,cum non ſit iure cautū ſm Inn.
[*a die*] de hac præpoſitione.a,tractat hic Arch.& ĩ.de p̄-
ben.ſtatutum.& ibi poſt eum dicam [*obiectionis*] qd hic
dixit Inn.de obiciente in forma,vide de accu.ſuper his
in gl.dicit hic Inn.poſt aduentum & poſt lapſum men
ſis prædicti ſm Hoſt.[*alterius*] dicit Cōpo.præſens con-
tra abſentem non obtinebit ſic procedi, niſi doceat ſe

tpa ſeruaſſe.Tractat etiam,an ſufficiat ſibi, ꝙ auditorē
impetrauit,& quid ſi impetrauit nō ipſe ſed alius. & de
his vide in Spe.de appel.§.nunc breuiter.verſi.aut certū.
& duobus verſi.ſeq. [*expectata*] ergo ſi prius procedatur,
non tenet proceſſus,quia factus ꝯ non cōtumacem. de
ma.& obed.inter.ſm Io.mo.alle. Arch.iij.q.ix.oīa. & c.
abſente.& c.re vera.& c.chartæ.not.autem hoc ſpeciale
circa electiones,ꝙ licet non ſit terminus aſſignatus ab
hoīe,nec delatum ſit appellationi, literæ per appellantē
impetrata infra terminum huius cōſtitutionis non va-
lent,& ſic non obſtantibus talibus literis & abſentia ap-
pellantis procedit curia in hoc caſu ſm Inn.& Hoſtien.
qui etiam dicunt,admittendum proſequentē tunc ap-
pellationē & poſt terminum,dummodo res ſit integra,
6 arg.ſ.eo.in cauſis.ff.de cen.l.iij.Qūo † autem multis mo
dis dicitur res integra,dicitur.ĩ.eo.c.ij.§.ſane procedatur
etiā ad diffinitiuā,& an abſens ab illa contra ſe lata poſ-
ſit appellare,no.in cle.eo.tit.cauſam.in gl.pe.& de do.&
contu.ſi autē in fi.vlt.gl.hæc autem oīa ſuperiora reſpi-
cit.ſ.de reſcr.olim.Hoſt.[*canonis*] harum appellatio cō-
prehendit oē beneficium perpetuum ex canonica inſti
tutione tenendū ſm Hoſt.& Compo.vnde parochiales
eccleſias,capellanias & præſtimonias, quæ in perpetuū
beneficiū eccleſiaſticum conferuntur, ꝯprehendit ſm
eos & Io.mo.& Archid.facit ĩ.c.vt circa.in prin. Et licet
Pe.de Fa.placeat ꝯrium,fatetur ſe audiuiſſe,ꝙ primum
tenet curia.pro Petro facit, quia litera conſtitutionē vr̄
ad tria reſtringere.ergo alia non cōtineat, de deci.ad au
7 dientiā.cum concor. Item † cum conſtitutio multū ſit
pœnalis,non debet laxari.ĩ.de reg.iu.quæ a iure. & c.in
pęnis.Sed dixit Comp.ꝙ litera iſta non negat quin & in
aliis locum habeat conſtitutio. item nō eſt cōis ad oīa.
ergo & c.vt dixi ſuper verſi.pp hoc. Coadiuuatur aūt ſic
8 dictum Hoſt.& ſequentiū,conſtat ꝙ † canonicus dicitē
a canone,& canon idem quod regula,q̄ norma recte vi
uendi.3.diſt.canon.& c.regula,& canon dicit,ꝙ oēs qui
ſacris.ll.eccleſiaſticis ordinibus mācipantur canonicis
regulis tenentur aſtricti.33.diſt.q̄q̄. ergo quilibet cano-
nice inſtitutus dici pōt canonicus.& facit.quod dicam.
ĩ.de reg.iur.ſuper rubrica.[*vt qui appellant*] de quo prædi-
xit,vel latius intelligitur,p quolibet impugnante, ſuper
quo vide,qđ no.in cle.de procu.non poteſt. in gl.antep.
& facit.ĩ. eo.ſi ꝯpromiſſarius.in fi.& dicā.j.c.ſi forte cō
demnetur.ſic.ſ.de reſcr.diſpendia. Arch [*probatione*] ſ.di
xit de plena probatione,qđ hic non reponit.per quod vr̄
hoc caſu ſufficere ſemiplenam,vt euitet plenā,non mi-
rum ſi aliud,q̄ in caſu præcedenti,quia error obiectus in
formā plus attingit errorē iuris,qui non excuſat, ſed o-
biectus in perſonā ꝯſiſtit in facto,cuius error probabilis
excuſat,vide quod dicā.ĩ.ſup verb.ipſum irē iſta grauior
pęna q̄ illa,facilius ergo releuetur ab illa. Dicit Archi.q
prolixius hoc tractat,ꝙ cū ſemiplena probatio nō ſit p
9 batio,quia † nullū ᵃ & nō ſufficiēs æquipollēt,facit.ſ.de
cle.nō reſi.tuæ.cū ꝯcor.de.deficit non plene pbans, all.
ēt.iij q j.c.j.& ĩ.c.ſi forte.caueant ergo ſibi obijciētes, qa
deficientes incurrent hanc pęnā,idē.ff.de inoſ.teſt.l.j.&
l.contra veterē.§.ſi quis.ff.de teſti.l.iij §.itē diuus.ĩ.eo.ſi
cōpromiſſarius,in fi.v.q.vj.c.ij.& iij.aperte probatur hoc
ĩ.eo,vt circa.§.vlt.vbi dicitur in hac conſtitutione pœ-
nas appoſitas contra non plene pbantes obiecta in per
ſonā vel formā defecerit,illum intelligo deficere, ſi ſibi
incūbat onus pbandi,& nō probauit, ſi eñ opponebat
aliqd negatiue, ad qđ probādum non tenebat.facit,qđ
ſcripſi de accu.ſuper his,tunc non dr̄ deficere eo ſolo,ꝙ
non probat.deficeret tū,vt puta electo vel prouiſo pro-
bante ꝯrium,ita ꝙ locus eſſet pœnę ſaluo errore pba-
bili,de quo dicit finis,& ſuper his uide, qđ ſcripſi ibi in
mercuria.quā poſui ſuper regulā infamibus.de reg.iu.ĩ.
obiicit in pſonā de fauorabili interpretatione pbationis
horū obiectorū,vide.ĩ.qđ dixi poſt Inno,Hoſt.& Cōpo.
ſ.eo.dudum.ij.poſt prin. ſuper ver.obiecta.[*beneficiis*] cō
iuncta decret. ſi compromiſſarius. quam hic alleg.glo.

per

per hoc plurale & ſingulare, cum loquitur de perſona
patet, quẽ in vna eccleſia eſſe poſſe pluralẽ, de hoc.s.ti.j.
c.j.[trienio] continuo.j.eod.cupientes.§.cæterũ. ſuſpen-
ſum ipſo iure. Io.mo.ſicut.j.eo.ſi cõpromiſſarius.§.por
ro.ſm Arch.& nihilominus ↄdẽnabitur in expenſis.s.
de accu.accedens.non obſt.ꝙ alia pœna imponit, ſup
quo vide, qđ dixi de dol.& cõtuma.cũ dilecti.ſuper glo.
fi.& qđ hic no.gl.hac pœna.in fi.& ſm hoc plus punit,
qui obijcit in perſonã, ſed releuatur, quia põt probare er
rorẽ, vt ſequitur, qđ in alio non vř, vt dixi.s.verſi. proba-
tione ſm Ho.j.illud triennũ cõpletum, ita ꝙ dicit vlti.
ſit cõpleta, ad hoc.ff.de ſuc.edi.l.j.§.qđ dicimus.eo lapſo
abſolutus eſt ſine hoĩs adminiculo, & vide qđ ſcrip.s.de
ætа.& qual.cũ bonæ.Arc.alle.4.q.vj.c.pe.& vlti. & quod
no.4.di.ſi qui ſunt.de ele.quiſquis.in gl.uj.temeritate, ſic
s.de cõſt.quanto.vel aliquo q̃ſito colore.j.eod.cupiẽtes,
§.cæterũ [ingeſſerit] idẽ verbũ de ele.exc.illud.de re iud.
cũ æterni.Arch. [priuatus] hic iunge ver vbi, vſq; ad fin.
[ſpem] ſpes eſt cupidorũ, nemo enim ſperat, qđ non cu
10 pit.Arch [fiduciam] † fiducia in bonis, cõfidẽtia in malis
[manifeſtiſſimas] quia apertiſſimis j.de exce.pia.ver. ſi qs;
vj.q.ij.c.vlt.in fi.Arch [conſtiterit] dicit Hoſti. iudici ordi-
nario, a quo talis mĩa petitur [documentis] expone vt.j.de
exce.pia.& idẽ verbũ.ij.q.7.pleriq; vj.q.j.c.vlt. in fi.ij.q.8.
ſciant ipſum.q ↄ perſonã obijcit, excipit em̃ hoc a pxi-
mo dicto ſm Ho.ſm quẽ qui excipit in formã, nõ audi
tur, quin in expenſis cõdẽnetur, fateor ꝙ ſi errauit in iu
re, & ſi error ſuit improbabilis, pcedit cõdẽnatio, ſed cũ
hic obiectus in formã ſumat large, vt dixi ſuper gl. q̃ in
cipit.electio, ita qđ cadere poſſet error facti, nõ video, qua
re ſi eſſet pbabilis, non excuſaret a cõdẽnatione expẽ.
ff.de le.ij.qui ſolidũ.§.ẽt.de ſent.exc.ſacro. C.de cal.l.iij.
pbabilis.i.iuſta, ſm Arch.qui remittit ad id, qđ poſt In.
ſcripſi, de app.bonæ.ſuper ver.pbabilis.¶ Prima gl.ſum
mat & diuidit.¶ Quarta gl.q̃rit, opponit, & ſoluit diſtin-
guendo.¶ Quinta gl.ponit, exponit dictũ Inno.¶ Gl.ele
cti.rñ.per qõnem ponit antiquã opin.Ber.& ↄriã ipſius
& Inn.¶ Gl.ſecus.rñ.per qõnẽ ponit opi.& ſoluit.¶ Gl.
ſed nunquid, ſucceſſiue format & ſoluit duas q̃ſtiones.
¶ Gl.Vbi enim, rationẽ reddit & declarat duplicẽ abſen
tiam.ſecundo tractat, an veniens facto iã proceſſu, qui
fit poſt lit.cont.petat libellũ dari, vel conteſtationẽ fieri
vt dicit, qđ non tractat, demũ quid ſi negetur proc.& po
nit tria dicta Inn.quæ in fi.determinat.¶ Gl.hic æquipa
rantur, ponit quatuor æqparationes.¶ Gl.vero ſoluit ↄ-
rium.¶ Gl.ratione, ponit dictũ & ſoluit ↄrium.¶ Gl.
hanc pœnã.primo ſoluit ↄrium.ſecundo quærit, arguit
pro & contra ſoluit, & ↄ ins rñdet.¶ Gl.intelligo, ſoluit
duas qõnes.¶ Gl.nunquid, quærit & remittit.¶ Vlti.glo.
exemplificat, notat, & remittit.¶ In glo.ſed nunquid ibi
11 [ſcio] ſi ↄ plures pronunciatur † hi ſoli appellaſſe videnẽ
quorũ noĩa libellis comprehenſa ſunt, & ibi l.j.ponit ca
12 ſum decr.quã ſtatim alle.& ibi.§.alio condemnato.† ſi
debitor victus appellauit. nec ex fide cãm proſequitur,
creditor cãm aſſumit, idem in emptore, cuius auctor vi
ctus appellauit, & ex fide non proſequitur.¶ In gl.vbi.n.
ibi.§.rati.procurator conteſtatus litem non cogitur ſa-
tiſdare.¶ In gl.hanc pœnã.ibi [quamuis] vide de foro ↄp.
c ſi diligenti.ſuper gl.nũquid.& ibi [qui crimen] accuſator
13 † qui monitus non proſequitur, extra ordinẽ punitur,
& reſundere cogitur ſumptus, quos accuſatus in eã rẽ
fecit, etiam circa iter, & ibi [arbitratu] non committi-
tur pœna, ſi arbiter iuſſerat eſſe cal.& alter nõ venit, ſed
arbiter tunc mortuus erat, & ibi.ſ.lectio legum. vide de
appel.vt debitus.in j.glo.¶ In gl.ſecus ibi.l.j.canonizata.
in §.ſtatim alle.in gl.antep.ibi, ſciant enim in proxi.cõ-
cor.¶ In glo.prima ibi, in fi.ij.ibi, ꝙ ſed.alias ſed ſi.& ibi.
[addicientes] quæ duo facit. primo punit obijcientem in
forma, ſecundum eum, qui obijcit in perſonam.ibi [qui
vero] & hæc tria facit.primo imponit pœnam.ſecundo
aggrauat ibi, ad quæ.tertio excipit ibi, vbi Io.mo.dicit, ꝙ
primo ponit ſtatutum, quod ſecundo prorogat ibi, hoc
autem, tertio ponit pœnam non probantis ibi, addiciẽ-
tes, an ille.§.hoc autem.determinet, proroget, vel reſtrin-
gat, ibi dixi.¶ In gl.3.ibi [pertinet prouiſio] s.de in inte.re-
ſtitutio.c.ij.ne ſe.va.c.inter.& ibi [poſt uero non] aliũ con-
tra, ſi appelletur a confirmatione.j.c.poſtq̃.& placet Ar
chi.ratio Inn.etiam placere videtur Hoſt.eſt, quia conſt.
facta eſt, vt talia negotia, in quibus mora eſt periculoſa
citius terminẽtur, ſed in cõfirmato ceſſat illa ratio. hæc
ratio eo fortius procederet, quanto adminiſtrationẽ cõ
firmati appellatio impedire non poſſet, j.eo.indemnita
tibus.ſed per Arch.contra Inn.bene facit de appel.obla-
tæ.ad fi.& qđ ibi ſcripſi.Et quod not.j.eo.auaritiæ.in gl.
tuæ item ſecundum illam rationem non haberet locũ
in prouiſionibus, qđ eſt falſum.¶ In quarta glo.ibi [quod
idem] etiam ſi facienda ſit de beneficio non vacante, pu
ta ſi appelletur, ne talis recipiatur vltra numerum ſm
Comp.qui refert tria tempora, primum Inno. quo fuit
ſeruatum ſic.ſm Alex.quo fuit ſeruatũ ↄrium, tamen
quia mens conſtitutionis vř velle prouidere ↄ diutinas
vacantes, quæ ratio ceſſat eo caſu, tñ quia malum erat
inutiliter laborare & expendere propter beneficium va
caturũ, quod forte nunquam habebit impetrans tertiũ
tempus fuit ipſius Alex.& poſt ipſum quo ſeruatum eſt
primum.nam æquum eſt, ꝙ etiam expectãs de iure ſuo
incertus, nec diu manet ſub ſpe vna, & [vt dicit] hoc ma
xime habet æquitatem, quando proſequitur appellatus.
¶ In glo.dixit hic.ibi [ordinatione] in his duobus concor.
Io.mo.& ibi [ipſe habet] huius potiſſima ratio, quia puni
tur, ſi confirmat indignum.s.e.nihil eſt.& vide quod di-
xi in gl.dicebat.¶ In gl.electi.ibi [patet] & j.eo.tit, quam
quam.& in fi.idem Ioan.mon.ſecundum quem eſt ra-
tio, quia tali obiectu probato nil diffinitur directe ↄ per
ſonas eligentes ſed ſuper forma.s.eo.ſuper eo.argu.ff. de
his qui no.infa.l.Lucius.idem ſm Compoſt. ſi dicatur,
electores, vel promotores eſſe excõmunicatos, vel ſuſpẽ
ſos, vel literam ſurreptitiam, per quam facta eſt proui-
ſio, vel electio.nam omnes iſti obiectus dicuntur in for
mam.nec obſt.ſm Archidia.j.c.vt circa.vbi obijcere in
formam, & contra eligentes, ponuntur vt diuerſa, ut ibi
dicam.¶ In gl.no.ibi: vt hæc, quæ dicit gl. nõ quæ dicit
textus.¶ In gl.ſecus, ibi [ſatis credo] idem Io.mon.& Ar
chi.ibi, quod hoc ſaltem, ꝙ hic dicitur circa deuolutio-
nem & citationem & quare hæc dicam, vide no.in cle.
de procur.non poteſt.in gl.antepe ¶ In gl.etiam ſi, in fi-
ne.iſta tamen conſtitutio locum non habet.cum aliter
quam per appellationem differtur ſecundũ Inn. Hoſti.
Pet.& Archidia.¶ In gl.ſed nunquid.ibi [ratam] j. tem-
pus quo debuiſſet appellare, vt not.j.eo.vt circa, in gl.di-
xit Gar.& hi ſunt.x.dies, quos dicunt quidam compu-
tandos a die, qua appellatum eſt, ꝙ placere videtur In-
no.s.eo.auditis. Sed Archid.hic ſequendo Compoſt.in
eo, qđ hic no.in gl.qualiter.in 4.q.dicit, quod ſatis eſt, ꝙ
ratificent a die ſcientiæ, & ſi non a die appellationis. di-
cit etiam ibi, quod is, qui non eſt procurator, ſed amicus
appellare poteſt a ſententia lata cõtra abſentem.ff.quo-
rum appella. non recip.l.j.& ſic obtinuit, & abſens pro
quo appellatum ſe iuuabit ex illa, dummodo ratificet,
vt eſt dictum ibi [non proſequitur] ſi autem proſequitur,
ſed colludendo ſe ſuccumbere permittit, dicit Hoſtien.
quod iudex de hoc inquiret, quo comperto omnia re-
tractabit.s.de collu.c.fi.de re iud.cum olim.s.eod. cum
dilecti.ad hoc.j.c.prouida.& ibi Inno.& Hoſtien. & Ar
14 chi.vnum ſcias, quod † quãdo neuter proſequitur.ſ.nec
appellans, nec appellatus, ad petitionem tertij, cuius in-
tereſt, nõ procedetur ↄ appellatum, niſi prius citetur.ra-
tio, quia decre. illa non reputat abſentem præſcutẽ, niſi
cum illorum alter proſequitur in ver.proxi.ſm Comp.
& Archi.¶ In gl.ſtatuitur ibi, pſonas vbi de hoc.& ij. q.
vj.appellatore.¶ In gl.qui currit.in fin.quæ determinat
hæc ſcriptura.& alibi, ut ibi no.in j.glo.& in gl.quod er-
go.¶ In gl.ubi enim.ibi, quãcunq; lite ẽt nõ cont. Ho.
& ibi, quod ſi forſan.ſm Ino.& Compo.& ibi conteſta-

rionem fieri declinatorias proponat, vel iudicẽ recuſet ſm Compoſt.& Guil. in ſpec.de appell.§.qualiter. verſi. ſed pone ꝙ & ſeq.in eo vero ſtatu, in quo cauſam inueniet, admittitur, ii.ſ. vt lit.pend.c.ij.in fi.¶ In glo.de iure in fi.vt dicunt Compo.& Arch.ſi appellans eſt præſens factis prius tribus citationibus in audientia, vt eſt moris, videbit iudex, an ſit appellatum, & an pars præſens tempora ſeruauerit, quibus ſufficienter probatis iudex pronunciabit cauſam eſſe in curia. & procedendum in ea partis abſentia non obſtante, dicunt tamen hac pronũciationibus plus ad bene eſſe, quam de neceſſitate. Dicit ergo Archid.ꝙ ex quo eſt in ſcriptis appellatum ex cauſa rationabili, & petiti ſunt apoſtoli a quo peti debeant, & appellatio ſit notificata, & a præſente ſeruata ſunt tẽpora, habet appellatio vim citationis.¶ In gl. taxatione. ibi [*non poteſt*] in auth.de iudic.§. oportet.quæ ponitur. C.de iud.nouo iure.& ibi.§.iurate.all.§ ſeq & ibi de hoc & ibi [*in litem*] quomodo in eo formetur libellus & ſententia, vide in Spec.de iureiur.§.i.verſic.vt autem.& ſeq. ¶ In gl.hanc pœnam.ibi [*quamuis*] ſ.de appella.interpoſita.§ ij.& ibi [*ad expenſas*] hoc fateor in fi.iuris, ſi fuerit victus, & ſic reſpondetur ad rationem quæ ſequitur. & ibi [*ſicut pœna*] reſpectu recipientis, licet ſit pœna reſpectu ſoluentis, vt dixi de reſcrip.c.vlti. in fi.& in fi. Guil. contra in Spe.de expen.§.iuxta.in verſi.quid ſi talis. & Cyn. in l.ſancimus.C.de iu.in 4 q. quæ intelligatur de expenſis contumaciæ, vide quod dixi, de dolo & contu.finem ſuper gl.ſed nunquid, poſt prin. & ca.cum dilecti.ſuper gl.fi.¶ In gl intelligo ibi: ſm Compo.& Inn & ibi [*defectus*] intelligo, & ſi negatiue defectus opponitur, quod dic.vt in tex.hic dixi.& ibi [*euita*] idem Inn.Hoſt. & Cõpoſt.Io.mo.& Arch.ad hoc inducit.Hoſti.ſingulare qđ ſequitur eius, non dicit eorum, alle.etiam de exceſ.præl. graue.Sic etiam potens ratio, quia quodlibet eorũ ſufficit ad conſequendum intentum, non ſic quando ſunt diuerſa, quorum quodlibet ſufficit, tamen ad diuerſos effectus, vt no.de iud.exhibita.in vlt.gl.& de quo hic Io. mona.& Arch.in fi.non ob.ſ.eo.vt circa, vt ibi no.in gl. ſi autem, & clarius in ea.is qui in gl pe ¶ In gl.quę nulla in fi.vide, quod ibi no.in vlt.gl ¶ In gl.ſecus enim.ibi [*ſuperiores*] adde, quod no.ſ.e.cupientes.§.cæterum.in gl. eſt ergo.vbi no an poſſit ordinarius in his pœnis diſpẽſare.dicit.Hoſt.ꝙ dato, ꝙ iſte ſuſpenſus poneret cuſtodẽ qui omnia percipiet, vnde ſibi miniſtrans donec probabit errorem, incidit in pœnam, niſi de auctoritate ſuperioris id faciat, quia tunc excuſaretur, de offi.or.cum vocalis, alle ff.de auctorit.tut.l.non æſtimo.xix.diſt.ana.& ibi idem dixit Guar.

ADDITIONES.

a ¶Electio. An electionis appellatione veniat prouiſio, vel poſtulatio.cle.ij.& ibi Cardina.de iud.& notiſſi in cle.j.§.i.de præben.

b ¶Nullum. Adde hic, quod nullus & inutilis etiam parificantur, ut not. Card.in cle.1.§.pen.de ſta.mona.& in cle.ii.de procur.

c ¶Accuſator. Adde Barto.in l.3.§.1.ff.de præuari.in l.1.§. ſi quis autem. ad turpil.Cyn.& But.in l.qui crimen.C.qui accuſ.non poſ.Bald.Cy.& Sal.in l.1 C.ad turpil Et in quibus caſibus accuſator deſiſtens non incidat in turpil.uide Ale.in l.1.§.ſuſpecti.ad turpil.& in l.mulier.& in l.ionnus.§.eos per totum ff.eo.& in l.præſitum.per Bar.& Alex.eo.titu.

SVMMARIVM.

1 *Vota alternatiua hodie admittuntur in præſentationibus patronorum.*
2 *Matrimonium ſpirituale in quo differat a carnali.*
3 *Eccleſia, quæ ſine macula eſt, non patitur vota ſua diu eludi.*
4 *Electio ex puris debet eſſe pura & gratuita.*
5 *Scrutinium quot modis dicatur.*
6 *Eligere in genere non licet, nec alternatiue.*
7 *Electio debet procedere cura perſpicua.*

CAP. II.

IN electionibus. Quæ fieri debent a maiori & ſaniori parte capituli.ſ.eo.quia propter.
1 Hoſt.hoc ſcias † ꝙ hodie in præſentationib. patronorum bene admittuntur vota alternatiua, vt in cle.de iurepa.c.ij.in fi.& vide quod ibi no.in gl. antep.in nominationibus etiam procedit alternatiua, vt ſcripſi poſt Inno.Hoſt.de poſtu.bon æ.1.in fi.[*poſtulationibus*] in quibus duæ partes capituli requiruntur.ſ.eod.ſcriptum. Hoſt.quid dixit hic Archi.poſt Goff.vide ſ.eod.cupientes.parte penul.ſuper vlt.gl.[*Scrutinijs*] cum in ſolis ſcrutinijs fiat depoſitio voti, quærit Boat.quare præmiſit de electionibus, vel poſtulationibus, quicquid dicat, nedũ depoſitionem voti.ſed etiam ipſam pronunciationem electionis, vel poſtulationis improbat [*eligendi*] innuit ꝙ ſcrutinia ſint legitima.q.d.ſi nõ eſſent legitima, ſed male facta ſcrutinia, non recideret in alios ius eligendi ſm
2 Inn.[*conditionalia*] † differt in hoc matrimonium ſpirituale a carnali, de condi.appo.ſuper eo.& vide, quod ibi dixi poſt Hoſti.ſuper j.glo.de ratione diuerſitatis differt & in alijs, quæ ſcripſi poſt Hoſt.de ſpon.iuæ.ſit ratio ſecundum Io.mo.quia hic exceptio conditionis ſapit ſymoniam.j.q.ij.quam pio.ſed ibi licet dare vel facere, al-
3 le. Archid.30.q.v.c.i.& c.nullum.item † eccleſia, q̃ ſine macula eſt, vota ſua diu eludi non patitur.ar.C.de ſpon. l.ij.non admittit ergo conſenſus dubios vel incertos.Io. mo.ſecundum quem licet matrimonium carnale ſub conditione contrahi poſſit, debet tamẽ eſſe perſona certa, alle.ff.de ritu nup.generali patet.ſ.de ſpon ca.vno.in prin.[*alternatiua*] ar.ꝙ non valet alternatiua appellatiua ſed de hoc ſatis.j.de offi.deleg.ſi is cui.in gl pe. ſuper regula in alternatiuis.de regulis iuris [*incerta*] dicit Arch. ꝙ certum eſt, clarum & manifeſtum, ſic ſumitur.xj.q. 3.certum.de hæreticis.excommunicatis.§.vlt.vij. q.i.j.c. vlti.ergo incertum eſt obſcurum & non manifeſtum, de quo ſe non intromittit eccleſia.ij q.1.nomen. & q.v. conſuluiſti.merito igitur talia vota reprobantur ſm eũ habitis, & vbi ſit plena collatio exprimetur in ea, quare illorum votorum non habetur ratio ſm Hoſt.Archid.
4 alle.ſ eo.in Geneſi [*ex † puris*] electio debet eſſe pura, ſincera & gratuita.23.diſt.in nomine domini.ver. ꝙ ſi prauorum.& exponit Io.mo.pura ex animo, ſincera ex prouidentia, gratuita ſine pacto, vt ſicut eccleſia pura eſt nõ habens maculam.xx.diſt.quamuis. ita pure ſine macula, vel lucro ei ſponſus præficiatur. [*electio*] eodem cõtextu.vnde dicit Arch.notaſſe Inn.hic in addi ꝙ ſi nullum tunc elegerunt conſentientes pure, vel omnia vota fuerunt reproba.in nullos tunc recedit vox eorum plu dixit in ea Inno.ꝙ ſi ipſi idem eligerent, antequam priuaretur poteſtate eligendi, teneret ipſorũ electio. niſi faceret illam ſuſpicionem pœnę, arg.ff.de don.poſt ꝯtũ & hoc in ſi caſu dixi.ſ.eo quia pp ſuper verſi.priuent & ſuper gl.per iſtam. Quærit, quid de voto electi. pura, qa dicit, conſentio, ſi Papa mecũ diſpẽſauerit, vel ſi tali placuerit, dicit non valere, purũ enim dare dẽt conſenſum electoribus, ſicut & electores dãt ſibi, pp quod dicit, electores poſſent alium eligere, niſi ex gratia per ipſ modicũ illũ expectare velint. Sit ergo cautus electus, vt j.terminum iuris, qui hẽtur.ſ.eo.q̃ ſit, ita plene deliberet, ꝙ pure conſentiat, nã ſi illo termino lapſo reperiatur non pure conſenſiſſe, locus eſt ei, qđ dixit Inn.ꝙ electores eligere pñt ſed non ei ꝙ vlteriorẽ terminũ dare pñt. x. an. Subdebat Inn plus videri.ꝙ ſi electores conſentiant electo in tali conditionali conſenſu, ꝙ eorũ vota fiunt cõdõnalia & reproba.nec ex illis dẽt electio facta ſortiri effectũ, niſi fiat de nouo. dicit ẽt ꝓdicta vera videri, ſi ſub talibus condõnibus electus recipiatur ad oſculũ, vel recipiat ſtallũ in choro, vel obedientiã a ſubditis, vel alias adminiſtret, & ſimilia, vt traditio dñij, & poſſeſſionis, bene poſſent fieri ſub condi.ff.de acq.poſſ.qui abſenti.ff.de iure do.dotis fructus.in fi. Et ſi dicas, ꝙ præſtatio, vel conditio ꝯdicit facto, cum faciat ea, quæ ſunt prælati, vel electi, de app.ſolicitudinem. Reſpondet, ꝙ non contradicit quia de concordia poſſunt recipere aliquem ad oſculũ pro prælato, & prælatus recipere obedientiam a ſubditis, & adminiſtratores ꝓlaturæ, & non eſſe prælatus, poſt q̃ partibus placet, imo idem ſi nõ ꝯſentiat, niſi vna pars tantum.

tū,& tunc illi.qui eum non receperunt ad oſculū,non
tenentur eum hēre pro p̄lato,nec illi,q promiſerunt obe
dientiam,ad hoc tenentur eum hēre pro p̄lato, niſi ꝯdi-
tiō extiterit,nec ea q̄ geſſerit valēt quali geſta a p̄lato,ar.
eius qđ dr̄ de hærede aliqua gerente cū proteſtatione,
ꝙ non gerit pro hęrede.ff.de acq.hære. pro hære. nec ꝯ
dicit,de ap ſolicitudinem , q̄a illa duo,de quibus loq̄tur
decre.ſimul ꝯcurrere non pñt.ſ.petere abſolutionem ab
excōicatione,& non renunciare appſoni,quam emiſit,
[ea vice] ideſt in ipſa electione tantum,de qua agitur,ſic
s.e cum Vincton.de ſup.ne.p̄ c.ij.In fi.ſm Ho. & Arch.
¶Prima gl.ſummat. ¶Secunda ponit tres ſignificatio-
nes ſcrutinij.antepe gl.ponit exemplum & huius iuris
cām & ius antiquum.Scdo notat inducens quatuor ſi-
milia,tertio quærit & ſoluit, inſert ex ſolutione & ꝯtriū
tenet ¶Penul.gl.reſpon.per obiectionem. ¶In gl.ante-
penul.ibi,muto,§.i. ibi habes primum dictum.& in.l.ſi
Titio.§ j.habes ſcdm.& ibi.ſi ita legatum, vide in glo.ſta
tim alleg. ¶In gl.j.in fi. & primo tria in tribus reprobat,
quod ſecundo declarat,& puniūtur ibi ſtatuentes. ¶In
glo.ſecunda ibi, [examinator.] Hoſt. volens hic ponere,
5 †tresdecim modos,quibus dr̄ ſcrutinium.Dicit,ꝙ ſecū-
do dr̄ examinatio perſonæ,quæ fit, anteq̄ ordinetur.ſ.e.
nihil.§.epiſcopi.Et interrogatio , quæ fit in ipſa ordina-
tione,de ſcrutiniis.c.j. Tertio examinatio , quæ fit inter
electores,anteq̄ eligant formam, vel ſcriptores dent.ſ.e.
cum terra. Quarto examinatio,quæ fit inquirendo vo-
ta ſ.eo.quia propter,& de tali ſcrutinio ſcripto & publi
cato loquitur hic.Quinto examinatio, quæ fit in confir
matione,etiam ſi nihil opponatur.ſ. eo. cum nobis, ad
finem.& c.nihil eſt. Sexto illa, quæ fit poſt confirmatio-
nem ante conſecrationem aliquo excipiente.ſ.de accu
ſa.ſuper his. Septimo illa , quæ fit in ipſa conſecratione,
de ſcrutin.c j.Octauo illa , quæ fit ex officio poſt conſe-
crationem fama deferente crimina prælati, quæ ſcrutā-
da ſunt,de accu.qualiter.ij de ſimo.licet. Nono teſtium
diligens examinatio.ſ.de teſti.cum cauſam , quæ inter,
& c.venerabili . Decimo cauta peccatorum interroga-
tio.ſ.de pœ.& re.oīs.§.ſacerdos.xj. Iudicis vniuerſalis ri-
matio.xxx.q.v.iudicantem.ſ. de fi inſtr. cum Ioan.§ pe:
ff.de inter ac.vbicunq;.xij. alterius regni exploratio , qđ
non conuenit.C.de commer.& mer.l.iii.xiij.ſecretorū
cognitio,quod ſolius Dei eſt, de ſimo. ſicut nos.in fi.¶In
fin.gl.ſ.ibi [ſcrutiniis]vt non reſpiciat præcedentia,& hoc
per verbum eligendi qđ ſequitur. Quia ex præcedentib.
ius tale non oritur,ſed ortū eſt,vt no.l.xiij.diſt.quanto,&
ibi publicatis,q̄a alteri non oritur ius eligendi,& vide qđ
dicam ſup gl.pe.¶In gl.vel poſtulandi.Ioan.mo.dicit,ꝙ
hæc litera erat in antiqua,ſed illam nō vidi,nec alius re-
fert vidiſſe.&[vt ipſe dicit] appſone electionis connectur
poſtulatio.ſ.eo.in cauſis.cum ꝯcor.ſignat ꝯtrium.de po-
ſtu.c.pe.tēdet.ꝙ non oritur ius ſuperiori neceſſitatē im-
ponens.licet p circunſtantias gratia poſſit plus eſſe debi-
ta,ſed bene quo ad poſtulantes, vt nequeant variare.per
c.publicato.vbi ſatis de hoc. ¶In gl.eligo.ibi. A.vel.B.di
6 cit Io.mo.ꝙ †ſicut non licet eligere in genere,ita nec al-
ternatiue, cū iſta ſint paria.ff.de ꝯdi.inde. cū is.§.ſi ¶In
gl.antepen.ibi. [nō tollit] ſuper quo vide,quod no.Ho.
in ſumma huius ti.§.j.vbi. in fi. hic autem dixit Hoſt.ꝙ
reprobatur conſilium,quod dabat Ala. & G.na.ſchola-
rib.ſuis de talib.notis deponendis, vbi non ꝯſtabat de p-
ſona vt notabant in decre.cum circa.Dicit ēt Ho.quod
per has formas multæ fraudes fieri poſſent concilijs,cū
in cunctis, & quia propter.ſ.eo. & daretur alicui via eli-
gendi ſeipsum,vt ſi is,qui ſperat eligi per decanū , dicat
eligo,quem decanus eliget,vel forſan tales exiſtimabāt,
ꝙ cum alij pure conſentiebant Io indignum, in quem
ipſi conditionaliter conſentiebant, ꝙ illis pure conſen-
tientib. priuatis ad eos ſolos rediret electio,talibus frau-
dibus fuit occurrendum,de diuor. quando.ad fi.ſecun-
dum Hoſt. Et ego etiam contra hanc decre.expertus ſui
fraudem in eccleſia Agen. inſulæ. Creten.vbi vnus ex
quatuor ſperans eligi per duos conſenſit in illum , in
quem cōſentiret maior pars, vt ſic ſi valeret votum,vin
ceret, ſi non valeret eius voto pro non adiecto habito a
maiori parte diceretur electus, cum occurrendum ſit
fraudibus,vt prædixi,puto talem ſic electum non cōfir-
mandum , vt ſic actus iſtæ,qui facit illum ineligibilem
actiue,idem faciat & paſſiue,potiſſime quia in tali mu.l
tum notatur ambitio,& ibi [procurator] concordantias,
quomodo incertitudo vitiat in ſtipulatione , in merce-
de locationis in ſnia,in laudo , in legato & aliis pluribus.
vide in Spec.de locato.§ nunc aliqua.verſi.ſi is quare,an-
te medium,& verſicu.lxij.& ibi [prouiſione]pro & cōtra,
ſ.eod.proxi in princi.& ſ c.ij.in princi.& ibi,ſi Titio.§.j.
Ioan.mona.all.ff.de leg.j.l.iij. de eccle. ſignificaſti, & ibi
[poſſet dici.ſ.de].Arch.dicens nullam dictionem poſſe
poni,quæ ſonat in condi.& licet Frācis. placeret opinio
contraria,vbi dictio de pręſenti, vel de futuro ineſt,fina
liter tenet iſtam. Et dicit hic Ioan.mon.tale votum fuiſ-
ſe depoſitum in decanatu Xanton.ſi. P. qui dicit ſe ius
habere in decanatu,illius non habet,eligo B. & hoc im
probat,dicit etiam ,conſentio in. P.non valere,ſi.ſ.tem-
pus iuris ſe fecerit conſecrari, nam & tunc nō poteſt ex-
tare conditio,niſi conſenſerit,nec conſentire , niſi con-
ditio extiterit, vnde propter perplexitatem non valent,
ff.de verbo.obliga. Titius & Seius . imo nec ex illo voto
ante conditionem poterit fieri electio,cum adhuc non
ſit natus conſenſus,inſtitu.de verbo.obliga. §. ex condi-
tionali ad decret.ſignificaſti,& ſignificatum reſpondet,
quod facto completo adiiciebatur , quod re ipſa inerat,
quod reprobatum non eſt, quia nouum non facio , ſed
implicitum exemplifico. ff.ſi ex no. cauſa aga.l. fi. ſ. de
præben.delatum.& ibi,quia propter,vel conſentio in ta
lem,ſi eſt legitimus,quæ tamen non valet ſecūdum In-
nocen.& Hoſt.ſit ergo caſus in hoc ſpecialis , & ſufficit
ſic ſcriptum eſſe.vi.q.iij.c j.nam vt dicit Io.mo.licet cō-
ditio de præſenti, vel de pręterito non habeat in ſui eſſe
pendentiam. ff.ſi cer pet.cum ad præſens.ff.de iniuſto
rup.& irri.te.cum in ſecundo,tamen neceſſaria eſt cau-
ſæ cognitio, an ſit ita, & ſic habet incertitudinem, ſicut
ergo certa eſt eccleſia,ita certum ſit votum. Sit ratio ſe-
5 cundum Archid.quia †electionem præcedere debet cu-
ra perſpicua.lxi di.c.ij.in princi.prius ergo inquirat,& po
ſtea eligat.¶In gl.pe.ibi,[parte ipſorum]idem Comp. boa-
ſi.Ioan.mona.Fran.& Archi.ꝙ intelligas ſaluo eo,quod
no.ſ.eo indemnitatibus.in magna glo. & ꝙ dicit cle.eo.
tit.ꝙ circa,& ibi [ex ipſo conſenſu] ſi non ſequatur publi-
catio ſcrutinij, planum eſt,ꝙ huius pœnę locus nō eſt,
quia nec alij eligunt,& hoc etiam no. in gl. Item ſi antē
publicationem variaret deponens conſentiendo pure,
vī.ꝙ ceſſet pœna, per quæ ſcripſi.ſ.eo.publicato.in ij.q.

SVMMARIVM.

1 *Clemente quarto mortuo vacauit eccleſia annis tribus , menſibus duobus & diebus decem.*
2 *Legis ratio non minus eſt attendenda,quàm ipſa lex.*
3 *Curia ibi eſt,ubi papa.*
4 *Pontifex verus eſt,qui a duab.partibus cardinalium fuit electus.*
5 *Præſens, vel abſens diuerſis modis quis eſſe dicitur.*
6 *Participans excommunicato per nuncium, vel literam an ſit excōmunicatus.*
7 *Lucem odit,qui male agit .*
8 *Publica ſunt præferenda priuatis in eccleſia .*
9 *Mulier ſi intercеſſit pro pure obligato in diem, vel ſub conditione, ſtatim poteſt agi cum debitore.*
10 *Cardinales an debeant aliquid recipere de camera pendente prouiſionis negotio.*
11 *Conclaue quid ſit.*

CAP. III.

VBi periculum. Omiſſa.l. [innouata] id eſt verbum
in conſti.ſuper cathedram.verſi. nos autem
innouata per concilium Vien. de ſepul. du-
1 dum[prolixa.]†mortuo Clemēte quarto vacauit eccle-
ſia

ſia annis tribus, mẽſibus duobus, & x. diebus, & tunc electus fuit Gregorius auctor hu' decre. merito igitur cauſam habuit prouidendi, attribuitur ſibi, qui fecit valde commendabilem promotionem quinque Cardinaliũ quod interius eleemoſinis lucra cõtemplit, ſepultus eſt Aretij, & de ipſius canonizatione tractatur, & iam diu. Piſano & Mutinen. commiſſa fuit inquiſitio [*diſcrimina*] refert clericus Piſanus, ꝙ mortuo Alexandro quarto in tribus menſibus, quibus & amplius vacauit eccleſia, Mãfredus tunc princeps multas ſeditiones & ſcandala procurauit. deinde creato Vrbano illo mortuo vacauit eccleſia vltra quinque menſes, & multa mala tunc cõmiſſa fuerunt, demum ſucceſſore ipſius Clementeiiij. mortuo inuaſiones & occupationes multarum eccleſiarum factæ fuerũt. Sunt ergo ſm pericula, quia facile ſciſmata poſſunt oriri, eccleſiaſticæ conſtitutiones vileſcunt, mundus in errorem labitur, & præſtatur materia oblo-
2 quendi de Cardinalibus. [*ratio*] nota rationem † legis nõ minus q̃ ipſam legem attendendam. C. quæ ſit longa ↄſuetu. l. i. ff. de iurepa adigere. §. q̃uis. item no. ꝙ vbicũq; habet locũ rõ & lex. ff. de iurerdi. l. j. ſm cle. & Archid. [*ſolerter*] i. caute, ſollicite & vtiliter. Arch. vide, quod dixi in cle. de offi. deleg. c. vno. in. vij. glo. [*Supplere*] videbit diligenter aduertẽs ꝙ maturo ↄcilio prouiſum hoc eſt, & ꝙ melius prouidere nõ poterat, quia ſi ſtatutum fuiſſet poſt certum tp̃s ad alios deuolui, illi non facile ↄueniſſent, & ex quo conueniſſent, poſſent tardare. Item Cardinales, qui inter illos patriarchas, archiep̃os, ep̃os, vel alios, ad quos deuolueretur, maiorem partem haberent, difficultates ingererent, vt ad illos perueniret. [*approbãte*] dicit Io. mo. ꝙ ↄſenſum Cardinalium nõ habuit, ſed approbationem concilij habuit. Miror de Gui. qui dixit in procemio huius Grego. quod iſta ↄſti. & j̃. eo. licet canon. & c. nemo. & de offi. ordinarij editæ fuerunt poſt concilium, de vlt. fateor [*ciuitate.*] Sindico. dic vt. j̃. eo §.
3 porrò [*curia*] ibi dr̃ † eſſe curia, vbi eſt papa, nam vbi eſt princeps, ibi oĩa iura. C. de teſt. omniũ, ad hoc, C. de his qui ad eccle. ↄfu. l. vlti. in prin. [*Cardinales*] ſufficiunt duo, j̃. de re. iu. pluralis, ſm Io. mo. & Arch. qui Arc. opponit
4 de decre. licet. s̃. eod. r̃ndet † ꝙ ille habebitur pro ſummo
a Pontifice, qui a duab. partib. Cardinalium [a] fuerit elect', intelligendũ de p̃ſentibus in loco, vbi fuerit electio celebranda, nã q̃tum ad locũ hæc decre. illam ſupplet, & q̃tum ad ↄcedendum ius eligendi p̃ſentibus, vt alij ſuæ electioni nõ p̃nt ↄ̃dicere. Dicit etiam quoſdam dicere, ſed male ſm eum, ꝙ locus eſt de ſubſtantia electionis p hãc conſtitutionem, & ſi alibi fiat, quam loco debito, nõ valebit electio. facit, qđ no. xxxiij. di. in nonſinc, in gl. ſemp. n. ſic in ſnũs attenditur locus, quo maiores iudicare ↄſueuerint. ff. de iuſti. & iur. l. pe. ff. de iudi. l. ſi locus. ff. de ar-
5 bi. ſi cũ dies, [*præſentes, abſentes*] diuerſimode † diuerſis reſpectibus dr̃ quis p̃ſens & abſens, vt no. ff. de procur. l. præſens, & in Auth. de fideiuſ. §. j. colla. j. hoc ad literã & ſtricte notat p̃ſentes itra muros, abſentes extra. ſi. s̃. de re iu. cum olim in fi. [*decem diebus*] computandis tpe mortus papæ. ſm Archi. quod probat mens huius literæ & periculum moræ ſm eum multiplici motiuo credo mortẽ papæ occultari nõ poſſe. tũ quia Deus id non fineret in tãto ſuo negotio, tum quia Cardi. mos habet in tali dubio p̃cile velle certificari, tũ quia ſi occultatio aliq̃b. placeret, aliis diſpliceret, & vt Tullius in inuectiua ↄ Salluſtium. Reſpu. priuatis creſcit inimicitiis, p quas veritas latere nõ p̃ot. Si tamen occultaretur, puto in his decẽ diebus locũ eſſe ei, ꝙ diuerſe dr̃ in cle. de ↄce. præ. c. j. in fi. arbitrarium aũt ſuit hoc tp̃s ſm Franc. dat tamen ſimilia. ij. q. vj. anteriorum. ff. de ↄſti. pe. l. promiſſor. §. j. ↄcor. j̃. de p̃ben. ſi plurib. & extra. Io. ſuſcepti. §. j. [*pariete*] qui diuiſionẽ facit. j̃. de con. ec. vel alta. c. vno. in fi. velamina, tapeta ad caput, vel ſupra lectum h̃rẽ non prohibentur, ſm Archi. ad hoc. j̃. c. §. præterea, [*in communi*] ſic. s̃. de vita & hone. qm̃. xij. q. i. neceſſaria q̃ritur, factũ eſt hoc ſm Frã. vt illicitos tractatus non habeant, & vt citius hominã carendo commercio ad electionẽ procedãt, parum. n. diſtat a ſpecie ſeruitutis, cui non datur recedendi libertas ff. de li. ho. exhi. l. ij. [*ſecrete*] ne aliis oriatur ſuſpitio. xix. di. c. j. ver. quib. de pœ. di. iu. adhuc inſtant ver. quẽ. n. Archi. [*omnium*] ergo vno ſolo prohibente non admittẽtur, quaſi hoc ius illis non vt collegio ſed vt ſingulis cõpetat, iuxta no ff. de ↄſti. cum omnes. ne tanto negotio impedimentum præſtetur ſm Archi. fa. i. licitum. j. diſt. omnes leges. in fi. arg. [*ſcripturam*] facit pro Vgo, qui dixit
6 xj. q. iii. qm̃ † participantem [b] excommunicato per nun-
b cium vel literam excommunicatũ eſſe minori, Archi. idem notaui. j̃. de ſenten. excommu. conſtitutionem, in iij. glo. [*Secrete*] putat Archid. quod hoc determinet oĩa præmiſſa tria. ſ. nuncij, vel literę miſſionem & locutionem, & ſi dicatur aditus prohibitus non ſequitur ↄ̃ſacientem hac pœna ligatum. dicitur autem ſm eum ſecretum a ſecerno, ſecernis, & de ſecreto h̃r de pœ. diſt. j. §. quæcũque, alias hæc ergo, in prin. & §. ↄ̃. in prin. & ver. filiam. & j̃. de hæreti. ſtatuta. § j. & ↄ̃ ſecreta facile præſu-
7 mitur vt in c. clericus. 81. diſt. & † qui male agit, odit lucem, de offi. delega. conſuluit. concor. & qui in luce agit non peccat. de pœ. di. j. §. hoc idem, ver. itẽ vbi Chriſtus agit. ff. de ritu. nupt. l. vlt. [vno ſolo.] ne fiat fraus, vr̃, ꝙ omnes vno, non ſinguli vno, tamẽ bene in illis decem commeſtionibus potuerunt ſercula variare, nec eſt neceſſe, ꝙ in omnibus vnum & idem ferculum habeant ſm Fran. [*contenti*] ipſi & eorum ſeruientes, licet non ſit de verbis, eſt de mente. faciat. s̃. de ſta. mo. recolentes. ſm Fran. alias prompta eſſet fraus, & ſic etiam ſeruatur vndecunque. ſi ſinguli cardinales illud percipiunt ſuo iure bene potuerunt illud diuidere ſm Io. mo. facit. j̃. ver. proxi. pouit exemplum de cenſu Apuliæ, Anglię & Iberniç [*alio negotio*] quia pluribus intentus &c. de cle. coniu. diuerſis. cum concor. Franciſ. [*incideret*] no. in quolibet dicto iuſtam cauſam exceptam. s̃. de ſenten. excomm. de cætero, & c. q̃uis. xj. q. iij. excellentiſſimus. & c. qm̃ multos. ff. ſi quis cau. l. ij. de iur. om. iud. ſi id quod, ex qui. cau. ma. l. j. qui ſatiſda. cog. l. fina. Archid. [*omnibus & ſingulis*] concor. j̃. §. præterea, & j̃. c. proxi. Archi. [*minime requiſito*] alienum enim ſe fecit, de elec. cum nobis olim. & c. qđ ſicut. Franciſ. exire contingat. ſemel vel pluries ſm cle. [*Suffragio*] i, conſenſu vel voto, ſic. ff. de leg. de quibus. in fi. ff. quod cuiuſque vni. item eorum. §. j. ff. de decu. ſpurij §. minores. j̃. eo. & alibi ſumitur pro auxilio, conſilio, vel ſeruitio. xii. q. ij. quicunque. C. de ſuffra. l. j. Archid. vide. j̃. eo. perpetuæ. in. iij. glo. diximus. s̃. §. ſacro [*ſtatu*] etiã quod ad compromiſſum ſi factum eſſet ſm cle. in cuius territorio no. quod ciuitas habet territorium. C. de epiſc. & cle. l. nulli. §. quod ſi in vico vel territorio. ff. de iuriſ. om. iu. l. fina. lxuj. diſt. ego Ludouicus. alibi appellatur termini. C. de accu. l. curiales [*corporaliter*] de hoc. j̃. c. proxi. ver. coram, in cle. de hæreti. c. j. §. porro. in glo. ij. [*captiuat*] cõcord. vuj. q. ij. dilectiſſimi clerici [*adiicit*] i. aſtringit. [*Petri*] vide, quod no. in clemen. de iureiuran. romani. in. v. glo. [*obligationis*] pro eodem ponuntur hoc verbum & duo præcedentia, licet aliqua ſit differentia inter iſta, vt no. ff. de pact. l. j. C. de legi. non dubium. Archid. [*condicti*] quaſi ſimul dicti, puta, quia contradixerunt cardinales, quod non eligatur, niſi de collegio. Archi. vel aliqui fecerunt ligam [*intendimenti*] vt cum dicit aliquis electorum ſi talis eſſet papa, & eſſes, papa, vel his ſimilia. Arc. [*quærant*]
8 ad Phi. j. & hæc exponitur. viij. q. j. ſunt † in eccleſia publica præferenda priuatis, & de hoc, ſupra de poſtul. bonę. i. cum concor. [*idoneum*] ſm poſſibilitatem humanæ naturæ, non ſecundum celſitudinem dignitatis. xi. diſt non nos. & c. ſeq. ſm cle. Io. mo. & Archi. qui etiam all. j. q. ij. c. j. in fin. [*dato*] hic tractat Archid. id, quod no. j̃. eod. ſi cui. in glo. no. [*pœnitentia*] in foro animæ infligendi ſecundum cle. Io. mo. & Archi. [*laudis*]. Sic. C. de famo. li. l. j. [*inſignibus*] concor. s̃. eo. lib. de reſcript. ſtatuimus. poſt princi. [*rumor*] quia rumor non probat, de eo qui cog. conſang. ſuper eo, ideo præmittit indubitanter. & iubet

veritatem

veritatem ſm Archi.[*ſublimibus*].i.angelis & ſanctis cō
ceſſum,quod dic,vt in conſti.inper cathe.poſt prin.& §.
hmōi innouata per cōci.Vień.de ſepul. dudū.[indicāt]
ideſt iniungant,vel præcipiant, & producit ſecundā,quæ
corripit, ponitur pro adnunciare,vel manifeſtare.ſic po
nitur.ſ.de furtis,qui cum fure, & tunc declinatur indi-
co ca.ſed primum indico indicis, & vide qđ dixi.ſ.co.
meſſana.¶Prima gl.ſimul diuidit & ſummat. ¶Gl.no.
ꝙ prin. rñdet per ob. quam ſoluit & incidēter q̄ remittit,
ſecundo q̄rit,arguit pro & ſoluit. tertiò quærit & ſoluit.
¶Gl.ꝙ ſi.quærit,ponit dictum Hoſt.& ſoluit. ¶Glo.po-
ne.quærit,arguit negatiuè & ſoluit ↄ̄rium. ¶Gl.quid ſi.
rñdet per quæſtionem.¶Gl.tenentur.quęrit & remittit.
¶In gl.iii.ibi.l.j.§.alij. vide de iur. ca.c.ii. ſup prima glo.
9 ¶In gl.no.ꝙ ibi aliqñ.§.ſi ſi.pro pure obligato mulier in
terceſſit in diem vel ſub condit. ſtatim agi poteſt cū de-
bitore,ad quid.n.ſperatur dies,vel cōditio, cum in ea cā
ſit,vt oĩmodo ſuſcipere debeat actionē,& ibi.l.j.§.ꝙ ve-
ro,aliàs quod aūt.Si miniſter alearum furto damnū pa
tiatur,iudicium ei non dabitur, & quia ſic ſimplr̄ loqui
tur edictum,intelligitur ēt de rei perſecutorio, nedū de
pęnali, & ibi.§.qđ ait.vide.j.de re.iu.qui ad agendum.in
j.gl.¶In gl.ii.ff.ibi,ſi locus,vide hanc & ſequen.§. ſi arbi
ter.de ap.ex parte.j.ſuper gl.¶In gl.quid ſit.ibi.§. territo-
rium.vide.ſ.e.li.de conſti.c.ij.in gl.pe.& ibi,inſulæ Italię.
ſequitur , pars Italiæ ſunt, & cuiuſque prouinciæ, & ibi
notionem.§.j.continens prouincia Italiæ dr̄,q̄ Italiæ iū
cta eſt,vel modico freto diſtat. ¶In gl.C.de nup.ibi [*eis*]
vide,qđ no.de iureiur.tua nos.ſuper.j.gl.Et ibi,[*nullum*]ēt
per iuſiuran.exactum in emācipatione a filio , filius nō
tenetur ad operas,pietatem.n.debet patri,& non operas.
& ibi.[*ſi quis inquilinos*]in fi.vide de iureiur. quēadmodū,
ſup gl.ſic patet,& ibi.§.gñaliter . vide de trāſac.ↄſtitutus,
ſuper.j.gl.¶In prima gl ibi, [*quomodo*] nō loquor de mō
formæ,ſed de mō inuectiuo accelerationis . vt etiā dicit
Io.mo.& ibi,[*reſidebat*] hanc Ioan.mo,ſubdiuidit.qa pri
mo tractat de car.ingredientib.conclaue.ſecundo de nō
ingredientib.vel exeuntib.ibi,[*ſane*]iterū primo duo fa-
cit.primo tractat de expectatione abſentium. & de ipſis
ingredientib.conclaue,& de ſeruientib.eorum.ſcđo ibi,
in eodē,dat modū habitandi ↄclaue , & hoc facit q̄nq;
Primo prohibet velamina.Secundo ibi.§.nulli , ꝓhibet
acceſſum,miſſionem nuncij vel ſcripturæ, & ↄ̄facientes
excōicat.Tertio.§.in conclaui, dat modum habendi ci-
10 bū & potum in conclaui. Quarto ibi,prouiſionis,ꝓro
hibet pēdente ꝓuiſionis negotio aliqd per cardinales de
camera recipi,& punit ↄ̄facientes. Quinto ibi.idē prohi
bet cardinales alii negotio intēdere, duos caſus excipit,
in fi.Boatinus in diuiſione concordat , & aliud hic non
gloſſat.Fran.diuidit in.vij.partes,& primā ꝑtendit vſque
ad.§.verum ſi,qđ abſit . ſcđam vſque ad.§.ſane. tertiam
vſque ad.§.porro.in aliis concordat.clericus Piſanus, fa-
cit.viij.partes.in ſcđa cōcordat. tertiam facit ibi. in ↄcla-
ue quartam ibi,prouiſionis.quintam ibi.idē.ſextā ibi,ſa-
nè.ſeptimā ibi,ꝑterea.octauam ibi,certum , vſque ad fi-
nem.¶In gl.gñali ibi.[*reuocata*]Io.mo.dicit, ꝙ fuerat ſu-
ſpenſa,& quia ſuſpēſio non fuerat in ſcriptis redacta , iō
illam ſuſpendit quo ad omnem ipſius affectum , & ob
hoc Guil.noluit hanc decre.textualiter gloſſare,ſed ꝑſe
quebatur hic treſdecim ſpecialia in electione papali , &
circa illa formabat aliquas q̄ōnes , quas vide in decre.li-
cet.eo.ti.Bar.aūt nil gloſſauit in illa niſi excuſatione ꝑ-
termiſſionis gloſſandi,& ibi.[Adrianum]q de Fleſco &
nepos In.iiij.& vixit min⁹.xl. dieb.& ibi[Io.]iſte.xxj.fuit
Hiſpanus,prius vocatus Petrus,& fuerat Tuſculanus car
dinalis,de hoc cōmendatur,ꝙ ſe pauperib.& diuitib.cō
munē exhibuit,ad reuocandum.aūt ↄſtitutionem mo-
uit eum,qa mortuo Gregorio huiuſdecre. auctore ſer-
uata iſta ↄſtitutione ſubrogatus fuit Inn.V.qui fuit Bur-
gundus frater ꝑdicator & doctor ſacræ paginæ , & vixit
q̄nque menſib.& duob.diebus & poſt eum in creatione
Adriani ēt ſeruata fuit hæc ↄſtitutio,q parum vixit,quo
mortuo in electione ēt ipſius Io.ſeruatus fuit effectus ↄ-
ſtitutionis,quia vero ēnī plures cardinales tunc deceſſe-
runt,æſtimatum fuit , ꝙ illorum mors cā fuit reſtrictio
huius ↄſtitutionis,iō per eum reuocata fuit, vel ſuſpēſa
quo ad omnē ipſius effectum. ¶In glo.no.ꝙ ibi,[*tantum
expectari*]idem clericus Pi.Fran.Io.mo.& Archi. dicen-
tes,ꝙ ſic interꝑtata eſt ↄſuetudo,& ibi ſm Guil. idē Ioā.
mo.& Arch.addentes rōnem, ꝙ hmōi dies ſunt ēt ꝑpa
ratorij incluſionis, & ibi eo.ſ.cardinale abſente , & in fi.
idem Ar.¶In gl.ꝑſentes,in fi.idem tenet Ar.¶In glo.ad
idem.in fi.& cle.de hære.c.j.§.ſane.& C. de cuſto.reorū,
l.iij.in prin.ff.de leg.iij.ſi cui ædes,vt illud con.aliquid ad
c dat,ſolet dici conclaue ᶜ † ꝙ plurib.clauib.clauditur, vel
11 ꝙ ad plures claues itur.¶In gl.xviij.in fi.& C.de teſta.cū
antiquitas.Arch.¶In gl.no.canonē.ibi eos , & ſunt.32,
quinquaginta duos inductos ꝑ clementinas ibi collige
de ſen.exc.c.j.in gl.eſt ſci.¶In gl.ita,ꝙ ĩ fi.erit cū rota ad
modum monialium ſm Frā.Vercel. vel cum berris fer-
reis circūdata ſecundum eum.¶In glo.liceat,alias in fi.
idē Io.mo. ¶In glo. vide.ibi,re integra,ſi.expoſitio.ff.de
pecul.l.quor.§.ſi creditor.C.quorū bonorum.l. ij. & ĩ fi.
alibi dr̄ ītegra,donec in negotio aliqd geratur.ff.de poll.
l.j.§.cœpiſſe.alibi quouſque interſit.ff.de ↄdi.ob ca. ſi pe-
cuniam.j.rñſo.ſm Io.mo.Arch.& cle. ¶In gl.qd ſit.ibi,
diſtinguitur.facit.lxiij.di.ego Ludouicus . & in fi.idē Io,
mo.¶In gl.no.ꝙ ibi, [*celebrare*] ↄ̄rium fuit hic termina-
tum per do.Hug.de Vercel. & facit id, qđ poſtulatur.c.j.
ver.ſed vide,& ibi dixi q̄tum expedit de q̄ōne. ¶In gl.qa
tunc,ibi, canonis hoc ſtatuentis ꝑp bonum publicū &
ꝑp ſuperioris defectum,bene facit.lix.di. ſi quis pecunia,
& in fi.alios vide.xxiij.q.v.princeps.in gl.ij. ¶In gl.tenen
tur.ibi,exceptio ēt hæreſis,ſecundum cle. & Arch.qui ro
citat hic,quod ſcripſi in decre.licet.ſ.v.gl.¶In gl.ad hoc,
in fi.& vi.q.j.ſi oĩa.Ar.In glo.C.de.ibi,ꝙ eis . & in corpo-
re vnde ſumpta fuit col. v. ſecuritas non ſolum fide &c.
poſt princi.& all.hic Arc.quod ibi no.in glo. ſed quare.
¶In glo.xxiij. in fi. quod multum valent orationes iſto-
rum.all.Io.mo.xlv.di.diſciplina,circa fi.xiij.q.ii. animæ,
vide in cle.de reliqui.c.vno.ad fi.magnæ glo.

ADDITIONES.

a ¶Duabus partibus cardinalium.Adde,quod habetur in.c.licet.de elec.
& quod refert Bal.& in tracta.ſcitina.
b ¶Participantem.Adde hic,quod habetur in.c.ubi.§.nulli etiam fall.de
elec.in vj.glo.& Card.in cle.fin.in prin.de ſent.excom.
c ¶Conclaue.Adde hic,quod refert Barto Cep.de ſer.vrb.c.xliiij.& in l.
quod conclaue.de dam.infect.Card.in cle.j.§.ſane.de hæreſ.

SVMMARIVM.

1 *Edicere eſt regum proprie & imperatorum.*
2 *Literæ quum inducentur ad probationem rei geſtæ debent eſſe tales quod fidem faciant.*
3 *Literis authenticis plurĩū prælatorum in alterius præiudicium creditur.*
4 *Teſtes an debeant iterum iurare coram iudice , ad quem appellatum eſt.*
5 *Iuramentum numquid ſit præſtandum in cauſa principali ab eo,qui ſe opponit per modum exceptionis .*
6 *Adhærens alicui vnus ſpiritus eſt cum illo .*
7 *Peremptoriæ,quæ requirunt longam indaginem licet non veniant ante litem conteſtatam,illæ tamen , quæ ſunt in euidenti ſtatim repellunt agentem.*
8 *Petens rem ſibi ex iuſta cauſa traditam a non domino auditur a prætore.*
9 *Procurator habens ſpeciale mandatum defert iuſiurandum .*
10 *Cauſa beneficialis dicitur grauis.*
11 *Opponere in formā an poſſit oĩs,qui admittitur ad excipiendum.*
12 *Obiectus in perſonas eligentium an proprie dicatur in formam.*
13 *Conſtitutio interpretans an habeat locum in his caſibus, in quibus ius interpretatum.*
14 *Fides de iuramento quando ſit in inſtrumento an omnia præſumantur ſolenniter acta.*
15 *Tacens habetur pro conſentiente in re appetibili , ſecus tamen in re onéroſa.*

CAP.

CAP. IIII.

VT circa. [*Beneficiorum.*] Cõiuncto verbo, formam, quod ſequitur arguit. Archi. ad id quod dixi. ſ. c. j. ſup verbo,
1 forma [*edicto*] ſumitur pro præcepto, & dr̃ propriè regũ & imperatorum. vnde Lucę. ij. Exiit edictũ a Cæſare Auguſto. Sed ẽt inferiores ponunt edicta. vt. j. de ſup. ne. præ. romana. in prin. de hoc. ij. di. conſtitutio, [*aliqui*] fœminas ↄprehẽdit ſm Io. mo. vide. ſ. c. j. in gl. ii. Et pp hoc. ſ. quia ſpretis oppoſitis fit electio, prouiſio, vel poſtulatio, vel qa iam facta eſt de igno. vel ↄ formam appellari opponentes, ergo qui non appellant, nõ tenẽtur iurare. hoc. n. ius, qd a iure diſcrepat, non eſt dilatandũ
2 ſe. Guil. & Arc. j. de reg. iur. q̃ a iure † cũ literæ inducãtur ad probationem rei geſtæ, debent eſſe tales, quæ fidẽ faciant, ſicut & inſtr̃m debet eſſe tale, quod probet, & iõ dixi publica ſm Arch. q non credit ſufficere literas ſigillatas ſigillo epi, niſi adſit teſtium ſubſcriptio, vel niſi id habeat cõſuetudo remittẽs. vj. q. ij. placuit. IIij. q. ix. teſtes. in. j. gl. maximè cũ hæc cõſtitutio ſit pœnalis, dicit ergo, ꝙ priuatæ literæ non faciunt fidem de applone vel iur̃o præſtito, ꝙ neceſſe eſt, vt. j. colligitur, ad hoc xxx. q. v. li. in certa. x. q. iij. q̃uis. ſ. de proba. qm̃. nec ſufficit teſtificationis epiſtola. vij. q. j. qualiter. in fi. in ↄtrium alle. ſ. de iol. c. ij. vbi de hoc, de ſent. exc. cum medicinalis. xi. q. iii. curæ, ſ. de tre. & pa. c. j. de re iu. ad pbandum, dici põt ſm eũ,
3 ꝙ † creditur auctenticis literis plurium p̃latorũ in alteri⁹ p̃iudicium, vt patet. ſ. de ma. & obe. cũ i ecclẽiis. de pur. ca. c. pe. de arb. non ſine. & no. Inn. in præ. c. qm̃. in prin. ꝙ ſic ſeruat curia, dicto veto, vel literę vnius non. vj. q. ii. per totum. xxxv. q. vj. §. vlti. vbi remittit, niſi forſan eſſet cardinalis, de app. cum parati. & ca. ↄſtitutus. ver. intellecto. vbi id tenent Goſ. & Ho. Inn. de priuil. cum olim eſſemus. de reſti. cum a nobis. fallit in fauorabilibus, in excõicatione. quę medicinalis eſt. ii. q. j. multi. durum. n. videtur. Archi. quod pp literam ſolius epi quis cadat a iure ſuo, niſi adſit adminiculum, vt habeat ſubſcriptionem teſtium, q̃ facit ſcripturam auctenticam, de procu. c. j. vide, quod plene dixi de pbationibus poſt ceſſionẽ. ſup. j. gl. [*perſona auctentica*] quia. ſ. præeſt iuriſdictioni, & eſt caſus, quod creditur vni pſonæ auctenticæ, ad hoc. lxxxvi. di. tanta. vbi de hoc, & xix. placuit. & viij. q. iii. c. j. Guil. dixit, id cõtingere pp iuriſdictionem, cui præeſt, vt qa eps, vel eius officialis, vł alia eccleſiaſtica, vel ſecularis pſona iuriſdictionem habens, vel ſigillũ auctenticum de iure, vel ↄſuetudine, de fide inſtru. c. ij. & c. cum dilectus. Arc. remittit ad ea q̃ poſt eũ dixi ſuper ver. literis. [*ſuper hoc*] .i. ſup his q̃ in formã obiiciunt, vel perſonas. Arc. & ſup iur̃o præſtito, de quo ſequitur [*perhibeant.*] quidam dicũt coram iudice, coram quo tractabitur cã, alias dicto ipſorum nõ ſtaretur. ff. de teſti. l. iij. §. item diuus, qa nõ teſtimoniis & c. de coha. cleri. tua. Tu dic verius, phibeant inſtr̃o publico, vel patentibus literis ſup applone confectis, nec. n. intendit hæc litera, ꝙ illæ perſonæ teſtificaturæ vadãt ad curiã, non ergo eſſet ſatiſfactũ ↄſtitutioni, nec menti ↄditoris, ſi tabellio, vel auctentica pſona de hoc fidem nõ faceret in inſtr̃o, vel literis ſup hoc cõfectis. ſm Arc. [p̃ſtito,] per ſe, vel ſpecialẽ procuratorem,
4 ꝙ dic vt. j. de procura. iur̃o, quæri: Arch. an † iſti iterum iurent coram iudice, ad quem appellatũ eſt, vr̃ ꝙ nõ. C. de iura. ca. auctẽn. hoc ſacr̃m. Refert quoſdam dicere ꝙ ſi per modũ actionis impugnant, non iurabũt de calũ. ſed de veritate, de iura. ca. literis. alle. in ↄtrium. j. de iura. ca. c. j. §. vlti. rñdet, illud intelligi, qn̄ non præceſſit tale iuramentum, quale hic, ſed hic præceſſit ad alium finẽ. ſ. ad formam ſeruandam non iudicialiter. Item potuiſſet heri non calumniari, & hodie ſic. Item illi dicunt, ꝙ ſi p modum exceptionis impugnant, iterum iurabũt, ad hoc. ſ. eo. cum dilecti. non ob. quod iurauerit, vt hic dr̃, alle. ff. de damno infec. qui bona. §. ſi quis. ff. iudi. ſol. cũ
5 apud. Quærit etiam, nunquid † ab eo, qui ſe opponit per modum exceptionis præſtandum ſit in cã principali iuramentum, de quo hic loquitur, vr̃ quod nõn, ſed p̃ſtabitur illud, quod non malicioſe non opponit, vt in decre. cum dilecti. dicit, quod præſtabitur iur̃m de calumnia nõ per formã hic expreſſam, ſed ſi in modum actionis ſe opponit. iurabit de veritate dicenda ſ. eo. dudum, ij. & de calũ. j. de iura. ca. c. j. in fi. [poſſe,] quod intelligit de illis, quorum probatio ſibi incumbit, poterit. n. opponere, ſe non citatum & ſimilia. non ob. iur̃m ſm Guil, ſm quem no. duo iuranda, nec ſufficere alterum probare. ſignat Archi. ↄtrium de decre. interpoſita. ſ. de app. vbi ſufficit probare applonis cãm eſſe legitimam. Dici⁹, ꝙ hęc forma traditur ſpecialis, ſm quam in cauſis electionum appellari oponet [*adherentes*] idem verſi. j. de re iudi ad apoſtolicæ. ver. volebat. ſ. de poſtul. c. j. ver. nec valet
6 ſ. de accu. olim. & purificatur, quia † qui adheret alicui,
a vnus ſpiritus eſt cum illo, de ſumma tri. damnamus. ſic, ff. de rei ven. q̃ religioſis, & eſt ſi. de offi. deleg. c. j. [interdictam] ipſo iure ad hoc. j. e. q ↄ. in fi. & putant Io. mo. & Archi. quod cũ imponatur pœna applonib. in nõ agẽdo, quod talis exceptio ante li. ↄt. poſſit opponi, inducũt notata p Inn. j. de li. ↄte. exceptionis. de reſcri. ↄſtitut⁹. Et ↄpo. eo. ſ. cũ dilecti. in fi. facit. j. de ap. romana. §. ſi vero. Io. mo. multum diffuſe hoc proſequtur dicens, quod cũ hæc exceptio ſit pſonæ repulſiua, eſt dilatoria ad inſtar accuſantis, q repellitur, qa iurauit nõ accuſare. ſ. de acc. veniens, & accuſare vr̃ in cã bñficiali excipiens & appellans, in auth. de ſanct. epiſ. §. ſi qs aũt. coll. ix. item hic diſputatur de ineptitudine formæ. ſa iure improbatæ. ergo veniet ante lit. ↄt. item ſi diceretur hæc exceptio peremptoria, eſt tñ de re finita, ergo veniet ante lit. cõte. vt præ. c. exceptionis. & dato quod nõ ſit de re finita, eſt tamen de nullitate applonis, & ſic venit ante lit. cõte. vt præ. §. ſi vero. Sicut ergo in cõibus applo ibus a prin. cognoſcit, an ſit appellatũ. an in ſcriptis. an. j. x. dies, an expſſa cã, ſic & in bñficiali, an fuerit hęc forma ꝑpetrata. item licet
7 † ꝑemptoriæ, q̃ rogrunt longã indaginẽ, nõ veniant ante litem conteſtatã tñ, q̃ ſunt in euidenti, ſtati repellunt agentem ad hoc. ff. ad exhi. l. iii. §. ibidem. C. de cõpen. l. fi. & C. de fal. l. iiii. item exceptio iuris, quã probat inſpectio facilius dẽt admitti, q̃ exceptio facti. Et hoc p̃cipuè vbi ad appellationis corroborationem nil allegat appellans, & defectus appellationis eſt euidens, facit. j. de ti. pſ. qm̃, niſi q̃rit Io. mon. an ad iſta tria excepta admittatur appellãs repulſus, qa formã nõ ſeruauit, arguit ꝙ nõ, ne ſit par cã delinquentis & nõ delinquẽtis, ↄ id ff. quod vi aut clã. l. ſeruit. tenet ↄtrium cum ꝓuidere non potuerit, alle. de exce. paſtoralis. de offi. dele. inſinuãte, & ſic eſt terminatum in cle. eo. ti. cõſtitutus. §. inſup. ver. preter [*emerſerint*] ↄcordias vide. j. eo. nulli. in. v. glo. & ſup. illa [ſupuenerit] ↄcor. ſm cle. ff. de eden. argentarius. §. vlt. dat Arc. exemplum, cũ teſtes, q mortui reputabãtur in remotis, nouiter redierũt, ar. ſ. de teſt. vltra. j. de exce. p ia [*antiqua*] vt quia i pe applõnis electus erat excõicatus, piurus, aut alias criminoſus, ꝙ ignorabat appellans iur̃m, non ob. ꝙ prius aliqua expreſſerint. & tunc iurauerit ſm cleri. & Guil. [non plene] no. ꝙ illud plene, qd ponitur. ſ. c. j. de non pbantibus obiectus in formã intelligitur repetitũ circa nõ pbantes, q̃ obiiciunt in perſonam, vt hic patet expſſe [*perſonam*] no. Arch. per hoc ſingulare. ad qd nota tu. ſ. c. t. in glo. elect. ¶ Prima gl. ſummat & diuidit. ¶ Gl. omnium. rñ. per q̃ſtionem & ſol. obiicit rõni ſolutionis, q̃ eſt, indefinitã æq̃pollere vlĩ. obiectioni rñdet. ¶ Gl. ideſt gñali, ponit vj. modos cognoſcendi legem gnalẽ. ¶ Gl. quorum, ſoluit q̃ſtionem & ponit obſeruantiã curię ¶ Gl. ad papam. rñdet per q̃ſtionem. ponit opi. Guil. & ↄ Gar. quã approbat. ſcdo ponit dictum Gar. hodie reprobatum. ¶ Gl. qd ergo, quærit, alle. pro, ſoluit ↄtrium, ſi nis gl. dat ↄſiliũ. ¶ Glo. p hoc, primo ſoluit duas q̃ſtiones. ſcdo q̃rit opi. Gar. & ↄtriam Guil. quam approbat, at gl. ſcd addo, approbat primã. ¶ Gl. pone. q̃rit & ſoluit. ſecundo ſoluit q̃ſtionem: tertio conſulit. ¶ Glo. ſi aũt, q̃rit, opi. ponit, ↄtrium ſoluit. ¶ Gl. dixit Gar. rñ. p q̃ſtionẽ,

ad quam ponit opi.Gar.& ꝯriam Guil.¶Gl.alius,q̃rit &
ſol.¶Gl.pe.rñ.p obiectionem de rtã p̄ſumitur, ſoluit,ſe-
cunda pars rñ.per q̃ſtionem & ſol. ¶In gl.ij.ibi.l.i.vide ĩ
c.cũ in rem caſu,ſup gl.ſed nonne.¶In gl.iij.ibi in fun-
do.vide de ſimo.nobis.ſuper.iij.gl.¶In.iiij.glo.ibi,& eos
ibi,quam.n.cura aut diligentia conſequi poſſumus, ne
nobis aliqs damnũ inuadet,& ibi,natura.ſeq̃tur, rerum
eſt,vt plura ſint negocia.quam vocabula,& ibi, ab Ana
ſtaſio, q circa lites verſãtur legẽ Anaſtaſij ſraudabant
ſuis machinationib.ꝯ quas ibi ꝓuidetur. ¶In gl.oĩum,
ibi l.iij.p̄ſes purgar ꝓuinciam ſuam malis hoib',nec di-
ſtinguitur,vñ ſini,& ibi illæ dux cedunt legato, vt in.l.ſe
quentib.& ibi,pluribus rñ,valet cum teſtõr dicit,hæres
meus,ſicut diceret,oĩs hrs me',hoc dicit iſta & l.ſi ita re
lictũ,& ibi.§.vtrũ.in fi. eorũ qd, q̃ obiiciuntur,nõ feci.i.
nihil eorũ feci.¶In gl. quorũ.ibi,animaduertẽdũ edictũ
p̄toris,qd me.cã geſtũ fuerit &c.locũ hẽt ſiue ſingularis,
ſiue corp',vel collegiũ metũ intulerit. ¶In gl.ad papã,
ibi,p̄ſes.l.iij.eſt,vide.ſ.ſup glo.oĩum.& ibi,aĩaduertendũ,
8 vide.ſ.ſup gl.quorũ,& ibi de p̄cio † petens rẽ ſibi ex iuſta
cã traditã a non dño audit a p̄tore.& qa non diſtinguit,
an ſoluerit p̄ciũ vel nõ,nec nos diſtinguamus. ¶In glo.
qd ergo.ibi,ſed ex dolo.§.ſi.in actione de dolo deſignari
oportet,cuius dolo ſit factũ,licet ſecus in actione,quod
met.cã.¶In gl.p hoc,ibi.l.iij.vide.ſ. ſup glo. oĩum,& ibi,
aũt.ſed iudex,canonizata in ꝓxima ꝯcor. ¶In gl.p̄ſtito,
ibi.§.ſi.vide in.c.quia pp.ſup gl. i.cõtinẽti. ¶In gl.ſi aũt.
ibi,circa,vide de re.ex tenore ſup vl.gl. ¶In gl.dicit Gar.
ibi.l.bonorũ.pe.eſt quã vide.j.c.ij.ſup gl.ſufficit.¶In glo.
9 pe.ibi.§.ꝓcurator,ꝓcurator † hñs ſpeciale mandatum de
ſeri iuſiurandũ.& ibi,[*in pecuniariys*] põt quis in cauſis ꝓ-
curatorem ꝯſtituere,etiam ſi id expſſe nõ ꝯcedatur. ¶In
gl.j.ibi ſm Bar.& Io.mo.¶In gl.oĩum.ibi.c.j. ad fi.& ĩ.q.
iij.ſaluator.in fi.ſ.de priuilegiis.qa circa,& ibi,[*hęc decre,*]
idem Io.mo.& Archi.q dicit,ſic ſeruari,inducit, ꝙ cau-
10 ſa † bñficialis dr̃ grauis.ſ.de ꝓc.q̃rclam, & ibi, neceſſaria,
vel impoſſibili negatiuẽ ſumpta,vt hõ nõ eſt lapis, ergo
nullus hõ.Io.mo.& ibi, de tranſ.c.j. ad idem.ff.de leg.iij.
Iulianus.j.rñ.cum.i.gl.& qd no.de dona.paſtoralis,in gl.
ij.& ibi ſi pluribus,& ibi no.in.j.glo.dr̃ia inter vniuerſale
diſtributiuũ,vt q̃libet,& collectiuũ,vt oĩs.& in fi.de hoc,
ſ.de ꝯiu.lepro.c.ij.in gl.pe.p Dy. j. de reg.iur. ſup rubrica,
plenius p Iac.de Bel.ff.de pi. ac. ſi neceſſarias.§. ſi annua.
¶In gl.quorũ intereſt,vt in cle.eo.tit.ꝯſtitutionẽ.§.ſanẽ,
in princ.& ibi tenetur,idẽ Io.mo.all.j.de teſt.p̄ſentium,
& remittit.j.de re.iu.in gñali. & ibi,[*canonicos*] ſuple vel
alios vocẽ habentes & æquitatẽ habent,quaſi temere iu
rarent formã nõ ſeruatam, q in electione nõ fuerunt,
ſed parum,valet hæc rõ.& in fi.vide, quod plene ſcripſi
poſt Inn de accu.ſup his.in gl.dicit hic Inn.vbi inuenies
11 inuari eius opi.no.ſ.c.j.ꝙ † oĩs, q admittitur ad excipien-
dum,opponere poſſit ĩ formam. itẽ an hęc exceptio,ꝙ
non intereſt,admittatur poſt lit.ꝯte.vide ẽt,qd ibi ſcripſi
poſt Hoſt.in gl.ad excipiẽdum, vbi inuenies in ver. dicit
etiam Inn.quis probet,cũ obiicitur defectus formæ. In
additione.l.ſi ergo.in fi.& approbat, qd clare notauit hic
Io.mo.& Arch.obſtare,vt ibi no.in.j.glo.¶In gl.vt qa,in
fi.dixit Guil.hic,reprobari opi.Inno.& reꝓbari opi.Ber.
antiquã,de quibus.ſ.c.j.ĩ gl.electi.dic vt ibi, idẽ vr̃ repro-
12 bari,quod dixit ibi Inn.& Compo.ꝙ † obiect' in pſonas
eligentiũ propriẽ dicatur in formã, hic.n. ponit iſta vt
diuerſa,ſed dicit ibi Archi. ꝙ hoc fit pp ſimilitudinem,
quam habent obiectus ꝯ eligentes & electos.i.criminũ
& defectuum. ¶In gl.ad papam.ibi,ſm Guil.& Arc.&
13 ibi loquitur,ꝙ † ꝯſtitutio interp̄tans locum habet in his
caſibus,in quibus ius interp̄tatum,auctẽ.de fil.ante in-
ſtru.do.natis,circa fi.coll.ij.ſed iſta dici non põt illius in-
terp̄tans.nil.n.declarat in illa dubium vel obſcurum,&
ibi.c.ſe.& c.indẽnitatibus.§.porro,& ibi vide, & ibi,ſm
Gar.cle.Pi.& Io.mo.alle.eadẽ iura,& facit cle. eo.ti.cõſti
tutionem.in prin.qui etiam ſic gñaliter loqtur, & in ca.
ꝓcurator.& c.conſtitutio,& ſic vr̃, ꝙ iura Boniſa.faciũt

pro vtraq; opi.ſed vide q̃ dicam j.c.is qui.ſup iiij gl.& ibi
ſm Gar.& cler.hic.¶In glo.facto.in fi.idem Io.mo.¶In
gl.teſtimonialibus.ibi ſm Gui.& Io. mon.& ibi.p̄ualet,
nec expedit eccleſiarum expeditioni iſtare hoc caſu ꝓ-
bationi teſtium,in qua duæ reprobationes fieri poſſunt
ſ.de teſt.licet tertia,& j.de teſti.c.j. ¶In gl. quid ergo,ibi
repellit,hæc ꝯſtitutio,non prouidet circa repulſionẽ,ſed
circa ꝓpoſitionẽ & multa valent in ꝓbando. C. de ꝓba.
ſiue,quæ non valent in ꝓponendo, vbi ius præſens alle-
gari oportet,ff.de rei ven.ſi in rẽ.in pri.Io.mo.concor.ꝙ
no.j.is q.in gl.pe.& ibi,& tutũ eſt, ſed nõ neceſſariũ ſm
Arc.cum lr̃a dicat hic ca.q̃ hoc no.j.e.c. is qui.ꝙ ẽt be-
ne facit.Gar.tñ dicit nihilominus interlocutũ,ꝙ nõ ſuf
ficit iurare, ꝙ credat oĩa &c. niſi ẽt addat & ſingula, ꝙ
hic placet Io.mo. ¶In gl. per hoc.ibi ſm Guil.Io.mo.&
Arch.& ibi no.tangit,ad idem cle.de hære.c.j.ver.porro,
& ibi vide in gl.ij.p qd decido,quod hic no. Arc.& ibi,li
cet illud in legibus cõibus,hic loquimur, cũ vna gñalis,
alia ſpecialis,vt in caſu.l.ſcio.ff.de pœ.Io.mo.& Arch.&
ibi verius,idem Io.mo.& Arch. ¶In gl.pone.ibi,palam,
idem Io.mo.& Arc.qui dicit, ꝙ ſic ſeruat curia illud, &
probat lr̃a.j.q̃ ſic exprimit,nõ dicit, expreſſerunt, & ibi
ſm eoſdem.Io.mo.& Arc. & ibi ſm eos,ꝯcor.Io.mo.&
14 Arc.in fine,ꝙ tñ nõ placet Guil.qui dicit,ꝙ † ex quo in
inſtr̃o fit fides de iur̃o,oĩa p̄ſumentur ſolenniter acta,in
ſti.de fideiuſ.§.ſi.C.de ꝯ.& cõ. ſti.l.j. ſed vt dicit Io.mo.&
Arc.illud verum de qualitate intrinſeca, ſecus in extrin
ſeca ff de pub.l.quęcunque,ad fi. Et inducit Arc. qd no.
Compo.ſ.eo.c. dilecti,ad fi.eſt ergo neceſſe ẽt de quali-
tate iur̃i,q̃ de ſubſtãtia eſt,fidẽ fieri. ¶In gl.ſi autem,ibi,
quædam.ſ.Gar.& ibi intendit idem Io. mo. ¶In gl.dixit
Gar.Io.mo.& Arc.& ibi,interlocutum, & Archi.dicit ẽt
ſic tenere,& ibi j.tp̄s,de illo,qui poſt tp̄s adhæſit, tenent
Io.mo.& Arc.hic, quod quo ad ipſius incõmodum te-
net pp intentionem cũ ope ſubſecuto.ſ.de biga. nup.ad
id.C.de li.cã,cũ p̄cũ.in Auth.de his qui ingre. ad ap.§.il-
lud.colla.v.nõ ob.ꝙ non ſufficit facere facto,ff. qn̄ di.le.
ce.ꝙ pupillæ,de ver.ob.ꝯtinuus.§.cũ quis.C.ſi maĩ.ita ali.
fu.vt ma.l.ea quidẽ. nã vt dicit Io.mo. in gñe loquendo
dẽt intelligi,ꝙ de iure fiat,vt.l.ꝙ pupillæ,& ff.de ꝯdict.in-
de.ſi ꝓcurator.circa fi.& ſ.de ver.ſig.ſup quibuſdã. Si ve-
ro factũ vt narrat,eſſet ĩprobũ,nõ ſufficeret de facto fie-
ri,vt d.§.cũ quis,vbi vero factũ de iur nã poſſit fieri de fa
cto & de iure,& ꝯdiuiſo pſonę exercentis illud factũ alias
legitimũ nõ poſſet de iure implere, ſatis eſt, quod ĩpleat
de facto,vt ĩ caſu ꝓpoſito,ad id, ff. de hæredib.§.ſi Titius
rõ,quia minor eſt habilitas hoc caſu q̃ p̄cedẽti. Quærit
ẽt hic Io.mo.an ſufficiat tacita adheſio.ponit hos termi
nos, appellatũ eſt p Titium ꝯ ver.qui ſperat eligi,& op-
poſita ſunt cr̃ia, ego poſtea p appellantẽ & alios ſui ele-
ctus,& ĩde credo,ĩ eo fit mẽtio de illa applone, nũquid
hoc mõ, vel ſimili videor tacitẽ adherere, vr̃ ꝙ ſic.ff.rẽ
15 ra.ha.l.iij.§.falſus.ipſe tenet ꝯrium hac rõne,quia † licet
b in re appetibili tacens cõſentiat, non ſic in oneroſa b vt
no.j.de reg.iu.is qui tacet,& ff.man.qui patit̃.Sed hic eſt
res oneroſa, ergo nõ reputor adherere,niſi exp̄ſſe ꝯſen-
tiã pp pœnã,cui obligor adherẽdo, nõ ob.§.falſus,quia
ibi reſciſſio geſtorũ p falſum ꝓcuratorẽ fieri nõ poterat
p app.dñi ſine ratihabitione,& in fine ſm Guil.idẽ Arc.
ſm quos ẽt adherere nõ põt,niſi is, cui' intereſt p iura p̄
dicta,& ſ.e.cum iter.B.¶In gl ſinglr.in fi ſatis ergo ꝓbat
hic litera, quod ſi aliqua ſufficiẽter exp̄ſſit aliqua nõ,vz
appellatio quo ad ſufficiẽter exp̄ſſa,dũmodo in alia fue
rit ſeruata ꝯſtitutio,& patet in cle.eo.ti.ꝯſtitutio nẽ.§.j.&
ij.¶In gl.vt ſi.in fi.exẽplũ patet.j.de iureiurã.c.ſi. ¶In gl.
vt quia.in fi.idẽ Io.mo.¶In glo.pe.ibi.oppone.idem Io.
mo.& Arc.& in fi.& j.de ꝓcur.qui ad agendũ. in fi.& c.
ſi.de iura.ca.c.ſi.& regula,põt quis,& regula. qui facit.j.
de re.iu.& facit,qd no.l xiij.di.tibi dño.& 100.di.opratũ,
l.ſi.& ff.de reli.& ſump.fu.l.oſſa.in fi.de li.cã.l.in ſeruo.&
dicit Arc.quod quidã curiales dicunt, hoc verum eẽ et
ſic ſeruari,et hoc nouiſſimẽ habui a.d.ẽpo Bon. ꝯdicta-

rum

rum auditor teneri per curiam in caſu iſto, & decre.ſtatutum.de reſcri.e.li.hic Arch.ipſa tñ tenet ɔ̃rium hic,& ſ.c.nulli.ſ.e.li.de reſcrip.ſtatutum.§.cũ vero. inducit, qui ma.ac.poſ.cũ in rua.C.de teſt.hac ɔſultiſſima.j. reſpon. ibi.ſua man.& l.cũ antiqias.§.pe.& fi.C.de iure deli.ſancimus.§.ſi nulli quoque.ibi man.hæredis. de offi.dele.ſuꝑ qſtio.§.intentionis.ibi,per ſe ipſum.xij.q.ij. cũ redemptor.in fi.ſ.e.cupiẽtes.§.ſi vero.verſi.qñ ſatis facit.de ſent. excom.ſi vero.ij.& c.vniuerſitatis. & c.ꝙ de his, in fi. de ap.cũ parati.in fi.ſ.de hære.c.ij.ver. nec abſolutionis,inducit,non eſſe recedendũ a ſignifi.verbi,remittit ad no. de cele.miſ.in quadã.ver.coeterũ.itẽ ꝙ verba ſuã virtutẽ opari debẽt,de trãſ.c.ij.viij.di.ſi in ɔſuetudinẽ. de diuor. gaudemꝰ.ver.verũ.Sed ſi ꝑ alium poſſet vitari,fruſtra poneretur hæc dictio ꝑprio,alle.ẽt,ꝙ hæc eſt qdam purgatio ɔſcientię, purgãs vero iurat in ꝑpria pſona.ſ.de pur. cano.c.qđ,& c fi.ad fi.rñdet ad decre. ꝓcurator.ſ e.ꝙ nõ loqtur in caſu iſtius ver. ſed illius ver.corã.ſ.e.c.vbi non ponitur hæc dictio ꝑprio. Sic etiam rñdet ad alia ɔ̃ria, ꝙ loquuntur,vbi hæc dictio nõ exprimitur, vel vbi eſt a iure ꝑmiſſum,vel vbi nõ requiritur pñtia corporalis. Satis hẽt rõnis & æqitatis,qđ dicit Archi. volens tñ tenere dictum Guil.rñdere poſſet ad iura,q̃ plus vñr facere pro Arch.ꝙ aliud ſit dicere ꝑpria pſona,vel ꝑpria manus,q̃ proprium iurm̃,de primo patet, ꝙ tua perſona , vel tua manus non eſt mea,ſed iurm̃ , quod ex ſpeciali mãdato in animam meam præſtas,meum eſt,ꝙ patet,quia ſi ſit falſum,cenſeor periurus.ſ.de iureiur.c.ij.& vlti.ꝙ ſatis facit, cum hic ɔ̃ periurum prouidere intendat ſatis præ. decre.fi.de iura.ca.coniuncta cum auth. principales.C. eo.ti.facit , qđ de coll.no.ſ.e.c.j.in glo.quorum intereſt.

ADDITIONES.

a ¶Adheret.Adde,quod no.Car.in cle.j de relig.do. vbi loquitur de adherentia.qui autem dicantur adherentes, vide Ang. in auct. de hæred. & falci.in principi.in verſi.ex hoc.& in auctẽ.de ali.& emphi.§. oeconomus,verſi.vltimo,no.

b ¶Oneroſa.Adde hic do.Abba.in c.nonne de præſumpti. Et no.in.c.cũ veniſſet de inſt.& in.c.cauſam matrimonij de officio deleg. & in c.cũ virum de regu.

SVMMARIVM.

1 *Suus heres ſurripiendo perdit beneficium abſtinendi.*

2 *Cupidus differt ab ambitioſo.*

3 *Appellatio diſſoluens ſententiam omnia reducit ad ſuum ſtatum.*

4 *Poſſeſſio ſola ſine præſcriptione an det poteſtatem excõicandi.*

CAP. V.

AVaritiæ. [*Occupantes*] in ma.parte,de hoc.ſ.eo.gñali. Arc. [*electi*] vr̃ ergo, ꝙ ſi anteq̃ eligeretur , eſſet ꝓcurator, vel ꝙ poſt electionẽ illud officiũ gerere poſſit,ad idẽ litera.ſ.de nouo.tu dic ɔ̃, qa ſequẽs prohibitio gñaliseſt,q̃ dicit gerere,vel recipere,vt.ſ. dicã ſuꝑ ver.gerere. & dicit Fran. Vercel. ꝙ in ɔci.habuit a ɔditoribus hoc eſſe de ipſorũ mente,lr̃a de nouo non ɔ̃dicit,ſed facit pro,quia intendit ꝓhibere colorẽ de nouo inueniendum,ſ.poſt hanc ɔſtitutionem,prius nõ inuentũ,vel cogitatũ,& talis eſſet iſte.ſ.ꝙ prius eligẽdus fieret procurator,& poſtea eligeretur,dignitatis ẽt epãlis,& hoc voluit v.gloſſ.nec ob.no.ſ.de ꝑben.c.ij.in gl.ij. qa hæc ɔſtitutio coadiuuat ius vetus qđ ẽt electos in epõs includebat, vt ſ.& noſti.eo.c.qualiter.illã vero ius vetus abſorbet,& ordinariis collatorib.ꝓiudicat[*electus*]idẽ & fortius in poſtulato ɔſtituetur ſuꝑ Arc.& inſtallatione ſecuta,remittit ſ.de ꝑben.cũ qui ſatis.dixi de electione,tranſmiſſam, nec credo,ꝙ tunc locus eſſet pœnæ , dato ꝙ inſtallatio ſit neceſſaria,cũ illo caſu non ſit expreſſa , facit.ſ.eo.ſtatutum.ff.de reli.& ſumpt.fu.at ſi qs.§.diuus Marcus[*oeconomatus*]no.caſum,quo duo iura,q̃ in duab.perſonis cõcurrere pñt,nõ ɔcurrunt in vna,ɔ̃ id.ff. de his qui. vt indi.l.tutorem.C.de admini.tu.l.cum qdam.ff.de i ius vo. quintũ,dicit Io.mo. ꝙ hic voluntariẽ recipiebat electus officium,ibi loquitur de tutore, cuius officium neceſſarium,& ꝑ hanc rõnem,& quia decre. ꝓuidet ɔ̃ fraudes, & ɔ̃ illos,quib.adminiſtratio competit,dico,ꝙ ſi de ſpeciali iure priuilegij,vel ɔſue.adminiſtratio epãtus vacatis competit Archi.ſi ipſe eligatur,adminiſtrare poterit. & facit,qđ no.in.v.gl.[*gerere*] per hoc dico cum Fran.ꝙ illi electi,qui tpe huius ɔſtitutionis ꝓcuratores erant,adminiſtrationes dimittere debent. Nec ob. ꝙ conſtitutio nõ reſpicit ꝑterita.ſ.de ɔſti.c.fi.qa fateor,ꝙ ꝑteritas conſtitutiones alium,vel geſtiones nõ reſpicit , ſed dico,ꝙ hic eſt reſpicere futuras geſtiones,& vide. qđ no. in cle de æta.& qua.vt hi qui,in glo. ꝙ poſteris[*immiſcere*]ſi ſe non immiſcet,ſed põpizat,vel viuit ſplendidius,non eſt locus pœnæ ſm̃ Arch.cum eo caſu non ſit expſſa.facit qđ.ſ.dixi de illo,qui ſe permiſit inſtallari , dixi in decre. qualiter.ſi vero aliquid expilauit,vel furatus eſt de bonis dignitatis,non vr̃ adminiſtraſſe, quia admiſſum voluntatem declarat ɔ̃riam.ff.de ac.hære.ſi quis extraneus.ar.

1 ɔ̃ † quia ſuus hæres ſurripiendo ꝑdit beneficium abſtinẽdi.eo.ti.ſi ſeruũ quis.§.ꝑtor,in extraneo ſecus,ad id no.ſ l.ſi quis extraneus.in prin.in.j.gl. Arc. & ibi[*priuatos*]putat Arch.ꝙ cũ ſit priuatus ꝑꝑ crimen , etiam alibi non poſſit iterum eligi ſuꝑ eo.¶ Prima gl.ſummat. ¶Quarta gl.ſol.q.& remitit. ¶Quinta ponit quatuor caſus exceptos.¶Gl.ideſt,latè tñ.ꝑ obiectionem, quã dupliciter ſoluit.¶Gl.tunc &,ponit triplicem rõnem, quare & c.ſecundo qrit & ſoluit.¶Penul.glo.tñ.per.q. ¶Vltima tñ. per obi.& duplici.ſoluit,finis tñ.per.q. ¶In gl ſ.c.ꝑxi.ibi in fundo.vide.ſ.de ſimo.nobis in gl. ¶In gl.& tunc.ibi. eum,ɔ̃ quem vide.ſ.c.ꝑ inquiſitionem,ſuper vlt.gl.¶In glo.in iudicin ibi.verba,ſequitur,ɔ̃xerunt , geſſerunt nõ pertinent ad ius teſtandi.& ibi,licet inter geſta,ſequitur, & facta videatur qdam ſubtilis dr̃ia, inter factum & geſtum nihil intereſt.¶In gl.de prouentib.ibi , in tutore.ſ. ꝙ non debet attingere res pupilli, niſi prius facto inuentario.¶In gl.j.in fi.& ſunt quatuor partes ſm̃ Io.mo.prima ponit procemium ad dicenda ſcđa narrat fraudem ɔ̃ ius antiquũ.tertia illam fraudem reprobat,quarta pœnam apponit. in gl.ij.ibi.[*cecum*] ſm̃ philoſophum poſſeſſio diuitiarum eſt in diſtribuendo, auarus aũt hoc nõ faciens,nõ videt frui diuitiarum , & ſic cecus eſt ſm̃ Io.

2 mo.ſm̃ quem auarus dr̃ ab auare, differt † aũt ſm̃ eum cupidus ab ambitioſo,vt dicit ver.Eſt cẽſu cupidus , ſed honore iure ambitioſus,& vt dicit Arch.cupiditas dr̃ ſeua,de iudeis,ita quorundam,in prin.& eſt auaritia mortale,& eius ɔ̃rium largitas, q̃ dr̃ ſancta.xvi.q.ij.c.i. ver.diuinæ,dixit etiam.ſ.eo.li.de ꝑſcri.c.fi.& ꝙ hac,q̃ eſt malorum radix,vir catholicus inuolui non debet. xlvij.di.vlrum,inducit ibi verbum Senecæ,fortior eſt, qui cupiditatem vincit,q̃ qui hoſtem ſubiicit,& alibi,ferociſſima peſtis eſt cupiditas,q̃ ſolet egenos facere,quos capit,quia finem qrendi non inuenit.vide,qđ dixi de renũ. niſi cũ pridẽ,in prin.de ꝑben.auaritiæ.in prin.& ibi, & ambitioſum,ſupple,ẽt dici cecum.¶In glo.fiebat.ibi,ad ɔ̃ctum, idem Io.mo.& Arch.¶In gl.v.ibi,omnium . idem Ioã. mo.& Archi.qđ probat etiam verbũ.j. vt nullus decęte ro & c.& ibi [*venerabilem*]vide quod no. I cle. de iureiur. romani.§.porrò.in gl.romanos vltramontano.vt ſcripſi.ſ.eo.nihil,eſt ſuper prolo. Pe. Guil. & Gar. hic tenere opi.Hoſt.ꝙ curia exiſtente vltra montes italici habeant hoc priuilegium,cũ lex debeat eſſe cõis.iiij.di. erit,& ſtatutum illud nõ eſt proprium priuilegiũ , ſed ius cõe , & prouiſio eccleſiarum.vide,qđ ibi dixi,& in fi. Quid ſi fieret procu.non eſt locus huic pœnæ,cũ ibi non ſit fraus, ſed multiplicatio ſubſidij ſm̃ Io. mo. idẽ dico in caſu.ſ. proxi.decre. indemnitatib.hæc vera , niſi tales adminiſtrationem habentes ex vi ꝓcurationis attentarent prohibita,de quibus ibi patet . ¶ In glo.i.latè,ibi,latius,quia qđ erat de mente,modo eſt de verbis & de mente . ¶In gl.& tunc,ibi[*non curarent*]ne ſe ſubmitterẽt periculo caſſationis,& ibi,[*remoueri*]maximẽ in Alamania, vt dixit Hoſt.ſ.eo.qualiter.& ibi & diſputatum ꝑ Archid.& ibi, [*pœnam*]facit de ap.oblatæ.ad fi.& ibi,eum. ſ. quem alle. ad idem in auctẽ.vt nulli iudi.§.illas.no.in fi.de mino. intra vtile.dicitque hic hanc ſol.forte veram, cum cõfirmatio

matio fit in iudicio,quo caſu habet vim diffinitiuæ.ſec⁹
ſi extra iudicium,& ſic ſoluit decre conſtitutus.vide,qđ
nota.ĵ.c.vlti.in gl.dicebamus.& quod ſuper ea dicā.¶ Et
ſciendum,ꝙ Arch.in quæſtione illa pro hac parte indu
cebat hic,ꝙ appellatio ſuſpēdit ꝯfirmationis effectum,
vt no.Inn.de ca.po.cum olim.in ſua prima glo.inducit
3 ēt,vj.q.iiij.c.vlti.ibi dicitur,ꝙ † appellatio , quæ diſſoluit
ſnīam.omnia reducit ad ſuum ſtatum.ī. e.ꝯſiderauim⁹,
facit.ff.de admini.tu.chirographis.§.vlti. In ꝯtrium indu
cit decre.iſtam,qui confirmatus eſt . & de p̄ben.cū iam
dudum,q̄ ſolum redarguit adminiſtrationem ante ꝯfir
mationem,& poſt caſſationem,vnde relinquit admini
ſtrationem medij temporis culpabilem . nec mirū , cū
adminiſtratio det exercitiū iuris acquiſiti per electionē,
vt no.l xlij.diſt.qn̄ In q̄ſtione inducebat,ꝙ appellatio nō
debeat differre rem tpe periturā,ſed hæc talis,quia mul-
tum perire poteſt eſſe, ſi confirmatus non adminiſtret,
ī.co.nihil.ad fin.facit ad primum C.quorum ap. nō re.
l.vlti. Item poterit appellatio apparere, non legitima, &
ſic manebit rata ſnīa.ij.q.vj.appellatore de ap.cum ſit.&
debemus interpretari,vt res valeat potius , q̄ pereat.ī.de
ver.ſign.abbate.& ſuperioris iuſſu excuſat.xiiij.q.v.dixit.
Satis facit. ff. de ritu nup. ſi quis tutor. in fi.vbi teneretur
tutor,ſi pp iniquam appellationem non adminiſtrauit,
& prælatus comparatur tutori.de hoc.v.q.iij.ca.vlti. Te-
nuit,quod prædixi,tēdens ad decre.cum iam dudum,ꝙ
illa tria tpa pro vna adminiſtratione ponunt. ff.de neg.
ge.Pomponius in negotiis.vū pro omnibus fuit ibi pu-
nitus.Nec ob.lex.ſi quis tutor.in fi.quia nō fuit ibi appel
latum ꝯ tutorem,ſed appellauerat tutor & malè.& ideo
non excuſatur,ꝙ dr̄,iuſtum excuſare,verum eſt, ſi ab il-
lo non appellatur.ff.de mi.ait p̄tor.§.pmittitur, & per p̄-
dicta abbreuiari poteſt ſatis prolixa.q. Aegy. Cremonē.
quia q̄rit,ſi a confirmatione fuit appellatum, ſed nihilo
minus confirmatus miſſus eſt in poſſeſſionē , petitur a
iudice appellationis,vt inhibeat,ne lite pendente admi-
niſtret,an hoc fieri debeat. Itē ſi in cā appellationis ele-
ctio & confirmatio cauſantur,quid de ge per illum , &
de excōicatione q̄rebat. Circa primum,ꝙ inhibitio fie-
ri poſſit vltra ſuperiora, inducit illud vulgare , quod ap-
pellatione pendente & c.ii.q.vj appellatione . de ap.dile-
ctis,& factum poſt vt illicitum reuocatur,fortius prohi
beri poteſt,ne fiat,de iureiu.quemadmodum . ¶ A ꝯrio
cum per ꝯfirmationem cōpetat adminiſtratio , de quo
vide,quod ſatis ſcripſi de elc.transmiſſa. poſt prin.vbi &
no.ꝙ de hac no.Inn.de cā poſ.cum ſuper lit. pen. in ſuo
iure poſſeſſionis impediri non debet.xvj.q.iiij.volumus,
vt li.pen.per totum.In.ij.q.ad partem , ꝙ valeant per eū
geſta.inducit,quod no.ī.co.nihil eſt,in vlt. gl. de iurepa.
conſultationibus,cum concor.In ꝯtrium ī.e.qualiter.in
fi.Ibi,quod ex ea,vel ob eā.inducit, quod dicit Innoc.in
ſnīa excōicationis ponderandam plus veritatem, q̄ poſ
ſeſſionem,quod ſcripſi,de reſti.in inte.c.ij.ad fi. in glo.&
tamen,& de reſti.ſpo.olim.iij.in gl. petebat.in prin. Sol-
uendo vtiliter & pulchrè diſtinxit duplicem modū ap.
in iudicio & extra,& triplicem modum ꝯfirmādi ſ.nul-
lo vocato,& de hoc non curandum,quia hodie nō va-
leret.item facta vocatione ſm decr.vl.ĵ.e. ſed nullo ꝯdi-
ctore apparente . Item facta inordinato iudicio cum ꝯ-
dictore. Et hoc vltimo caſu cum confirmatio habuerit
vim diffinitiuæ ſm Inn.& Hoſt.quorum dicta vide.ĵ.e.
c.fi.ī gl dicebamus,dicit inhibitionem fieri poſſe, & oīa
attentata caſſari, de ap.oblatæ.¶ Si vero fiat iuxta ſecun
dum modum,non putat, ꝙ vt extraiudicialis impediat
confirmationis effectum,qui eſt poſ.de ap. cōſtitutis.ij.
In poſſeſſione tamē data vt.ī.diſtinguit an data fuit,poſt
q̄ iudex appellationis cœpit cognoſcere, & tunc nō va-
luit,nec defendetur in illa,de ap.vt noſtrum. Aut prius,
& tunc licitè erit in poſſeſſione,nec inhibitio fieri pote-
rit.& hoc caſu ſoluendo ſecundum articulū dicit valere
geſta per eum,niſi fuiſſet publice excōicatus, de regu.iu.
ad probandum,de excōicatione dicit, ꝙ ſi cauſatur ele-
ctio propter excōicationem electi, in qua perſeuerauit⁹
excōicatio per ipſum lata non valet.xxij.q.i.audiuimus⁹
Si vero propter excōicationem, qua ligatus erat tpe ele-
ctionis.Sed ante illa geſta fuerat abſolutus,vel pp aliam
cauſam caſſatur,valebunt geſta per eum ratione poſſeſ
ſionis,in qua a iure defenditur , alle.viij.q.iiij.nonne.de
ap.ſæpe.& quod ibi no. Inn.de reli.do.cū dilect⁹,vbi ſcri-
pſi in gl.hoc ſatis.Et ꝯria procedāt in poſſeſſione nuda,
& ſimplici a iure non approbata,vel quam quidē habet
vt priuatus nomine proprio non vt prælatus,qui nō po
teſt dare poteſtatem excōicandi , vt ſcripſi poſt Hoſt.de
ſo.compe.cum contingat.ſuper glo.ij. Vnde ſciendū,ꝙ
4 † frater Vbertus diſputauit hic,an ſola poſſeſſio ſine præ
ſcri.det poteſtatem excōicandi,& tenuit,ꝙ non poſſidē
ti proprio nomine, vt nunc dixi . Si vt prælatus , & caret
bona fide,vel titulo,qui ſaltem det cām præſcribēdi,idē
vt excōicatio non valeat.Si vero habet vtrūq;,cum non
poſſit dici tunc poſſeſſio vitioſa, quæ etiā ſibi expoliato
reſtitutionem pararet,dicit tunc excōicationē ligare,ita
tñ ſi per eam non infringatur limitatio, quia etiam tūc
p̄ſcriptio non iuuaret.ī.de parochi.ſup eo,cū cōcor.pro
diſtinctione īducit,de reſti.ſpo.ad decimas , & quod no.
ī.c.c.nihil.in vlti.gl.remiſſiones.ī.de di. ver. ꝯtrium ſi pp
in gl.ſumebat.in fi.& impropriè loquitur , nec puto ex-
cuſari hodie electum per commiſſionem talē, quā face
ret inferior confirmatio.licet Fran.hic ꝯ.& Archi.loq-
tur obſcure , quia dicit electum pœnā incurrere , ſi ſine
auctoritate ſuperioris adminiſtrat,& adde , quod no.de
ſi.ſicut tuis,in gl ij & quod ibi dixi.¶ In gl.vt recipe.in fi.
liberare tū eccleſiam ſoluendo,quod debet ff.de neg.ge.
ſoluendo,ſed debitorem ſibi ſoluentem nō liberaret,ff.
de ſol.vero procuratori.¶ In gl.pe.in fi.idem Guil.Cler.
Pi.& Arch.¶ In gl.vult.ibi.mihi placet.& io.mo.qui.in
ducit illud Gre. ſimulata æquitas duplex eſt iniquitas,ꝙ
eſt dicere,dupliciter peccat,facit malum,& abutitur bo-
no.& facit ad hoc.ĵ.de do & contu.eum qui,& quod ibi
no.Hieronymus ad Celantiam.vj.multo deformior eſt
ſuperbia,q̄ ſub humilibus ſignis latet,& vide, quod no.ī
cle.de hære.ad noſtrum,ad fi.& ibi fin. Gar. & Archi.&
ibi.§.cœterum.ver.ad quæ.ibi æquiparat , quod fit dire-
cte,vel colore quęſito,& ibi,renunciauerat, & ſic nō eſt
locus huic pœnæ,& in fi.de præben.dilecto.in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Conſtitutio c.quàm ſit, an habeat locum in omni electione confir-
manda.*

2 *Obligatus ad duo coniunctim non liberatur præſtando alterum.*

3 *Deiectionem factam nomine meo ſine mandato meo ra ha.poſſum.*

4 *Principale inualidum non confirmatur per acceſſorium aliàs va-
lidum.*

C A P. VI.

QVàm ſit. [*Quàm*] pro quantum, ſic.
iij.q.j.nulli. & xij. q.i.c.ij.aľs
ponitur pro valde.xxiij.q.iiij.quàm magnū,
in prin. in aliqua eccleſia de prælatis eccle-
ſiarum,qui ſponſi ſunt,intelligit Archid.de aliis non,li-
cet ſint confirmandi.Io.mo.vr̄ velle, ꝙ ſolum in cathe-
dralibus & regularibus locum habeat per decre.cupien
tes.§.cęterum. vt hæc moderata & illa moderans circa
1 idem thema verſentur. Seruatur † ꝙ in omni electione
confirmanda locum habeat hæc conſtitutio , pro quo
facit identitas rationis, & verbum generale vacationū
diuturnitatibus.& ver.electio in aliqua &c. Et maxime
arguendo per modum,quem notaui in cle.de p̄b.ca.j.&
optime facit.ĵ.§ fi.ibi,quia electus,pp quæ de ſecundo &
tertio tpe non puto dubium . Sed de primo plus eſt ad-
uertendum,ſi dicatur.§.cęterū,nō reſtringi ad caſus,qui
bus loquitur decre.illa,vt ibi no.in gl.ij.& vide,qđ ibi dr̄,
ꝙ hæc decre.locū hēt in omnib.electionib. confirman
dis,ſed pęna illius.§.cęterum . locū ſolum hēt in cathe-
dralibus & regularib.,& per ꝯñs etiā illud tps octo dierū,
qđ ad pęnam inferendam ponitur [*electo*] idē in poſtula
to,vt in gl.fi.ac petere non ſufficit , ergo pūtare electio-
nem,

nem,niſi requiratur conſenſus, nec requiretur conſen-
1 ſus,niſi præſentetur electio,quod regulare eſt, vt qui te-
netur ad duo cõiunctim,non liberetur pſtando alterũ,
ſ.de reſti.ſpo.c.fi.inſti.de hære.inſti.§.pe.ipſius electi, vt
per mutuum ↄſenſum initietur mutuum ſpirituale.ſ.
de tranſ.licet.& ſ.co.cũ inter canonicas,illũ cõſenſum
præſentationis ſibi factæ, de elect. teneatur, per q̃ verba
habeant electi conſentire,no.viij.q.i.in ſcripturis. Arch.
dicit,ꝙ rñdere poteſt,nec ſuperbè recuſo, nec ambitio-
ſe cõſentio,ad hoc præal.c.in ſcripturis.in fi. melius.xvj.
q j.nos autem.item non intelligas, ꝙ electus neceſſario
habeat conſentire,ſed ſi vult conſentire, neceſſario hẽt
id facere in hoc tempus.non enim cogitur quis creſce-
re.lxxiiij.di.geſta.c. vbi iſta. vbi de hoc.xxiij.q.iiii.diſpli-
cet.iuxta prin. quem conſenſum vltra mẽſem perdictũ
ſuperioris.quod hic no.Arch.de electo, cuius mon.va-
cat,dicam.j.c.ſi religioſus.ſuper iiij.glo.[*prouiſione*]idem
ſonat cum prohibitionem,de qua prædixi. vel dic pro-
hibitione hominis,prouiſione iur.ſm lo.mo. exempla
patent in glo.[*electores*]ſicut ergo electores ↄfirmationẽ
petere poſſunt,vt no.j.§.fi.in.ij.glo. ſic & hanc ſuperio-
ris licentiam.nam cum habeant petere conſenſum,oĩa
petunt,per quæ perueniunt ad illud.de offi.dele.c.j.c.pro
terea ſtudeant dando ad id operam & habere, ꝓ hac li
teram probat Arch.ꝙ petitioni debent inſtare[*obtinere*]
no.quia licet non denegetur licentia,ſatis eſt,ꝙ non cõ
cedatur,vt locum habeat,qđ hic dr̃, eſt enim mediũ in-
ter denegationem & conceſſionem.j.de re.iuris, qui ta-
cet[*procedendi.*] j.terminum iur.in.c.ſi electio. Arch. qui
iud.ecce.vſc,per quod patet,oẽm electum, qui cõfirma-
tionem habet petere, hic includi confirmationem,no.
quia non vr̃ ſatiſfactum huic couſtitutioni,ſi peteret ſo
lum electionem pronũciari canonicam, adeo ꝙ facit,
quod poſt Inn.ſcripſi.de tranſ.de cetero. in gl. ma.ver.&
notandum[*vacuetur*]& reuertitur poteſtas ad electores,
non obſtante negligentia vacuatur electio.e.tit. ne pro
defectu,de conceſ.præb.c.ij. quia illa de negligentia eli-
gentium,hic de negligentia electi ſm Cle.j.c.ſi electio.
¶ Prima glo.ſummat.¶Glo.ſubaudi.tñ. per quæſtionẽ.
¶Glo. vt quia,exemplificat & quæſtionem ſoluit.¶G.
ſufficit primo,no. ſecundo ſoluit.q. tertio quærit & ſol-
uit & ſolutionem determinat.¶Vlt.gl.j.ponit duas opi.
ſecundam approbat,ſecundo ſoluit dubium,tertio quæ
rit & ſol. ¶ In.iij.gloſſa.ibi.§. ornatricibus.licet ergo or-
natrices, quæ per duos menſes tantum fuere penes ma-
giſtrum,adhuc proficere poſſunt,tamen veniunt in le-
gato ornatricum,alias nullæ veniẽt,cum omnes adhuc
proficere poſſunt.¶ In.iiij.glo.ibi.l.j.vide in c.ſtatim.all.
ſuper vl.gl.¶ In v.glo. ibi nepos Proculo. vide de ver.ſig.
intelligentia.ſuper.iij.glo.¶ In gl.extremum,ibi,ſi is.lex.
iiij.eſt,vide de reſti.co.c.ij.ſuper.j.glo.¶ In glo.vt quia,ibi
l.j.§.fi.vide de præſcri.cum non liceat.in gl. fi. ¶ In glo.
ſufficit.ibi,licet.vide de reſcrip.nonnulli,ſuper glo pe.&
ibi l.vlt.vide de inſan.c vno,ſuper glo.ij. ibi.§. quot.deie-
3 ctionem †factam nomine meo ſine meo mandato ra.
ha.poſſum.& ibi.l.pe.ſi petit alius bo.poſ.meo nomine,
debeo id ra. ha.j.100. dies.j.quos id petere poteram. ¶In
glo.pe.ibi.l.ij.§.quod diximus,ponit exemplum.l.iſta in
eo,qui ſiſtere potuit propter tempeſtatem maritimã,vł
terreſtem.vel vi fluminis,vt quia pons fractus, vel naui-
gari non poterat,& ibi ↄ maiores,vide de exce. pacto.ſu-
per.iiij.glo.¶ In glo.j.in fin, & p̃miſſa ↄſtitutionis cã ſta-
tuit tria tpa ab antiquis iuribus nõ præuiſa. ¶ Primo tẽ
pus electionis p̃ntandæ ſine adiectione pœnæ.¶ Secun-
do ibi electus tp̃s p̃bendi conſenſum pœnam apponẽs
& vnam cãm excipiens.¶ Tertio ibi,cæterum tp̃s petẽ
di ↄfirmationẽ & pœnam apponit, determinat aũt,qđ
ſatis no. Hoſt. in ſumma huius tit.§.fi.verſi.quid ergo ſi
capitulum,in fi.¶ In gl.iiij.in fi. lo.mo.all. ſm ↄſtitutio-
nem codic.§.1.& C.de iudic.l.certa.in.j.l.commendatur
iuriſpiti experientia rerũ,i ſcđa cauſarũ expti iudices da
ri p̃ñt.¶ In.v.glo.in fi.idem hic Arch.lo.mo.ↄ,vt dixi in
tex.¶ In glo.ſubaudi.ſ.a tpe.per hoc patet,ꝙ etiã illa dies
ↄputabitur,licet Fran. Vercel.ↄ per decre.pia.j.de excep.
Sed expſſio diuerſificat caſus,& ſoluit ibi Gar. lo.mo. &
Arch.& ibi licet niſi, plenius de hoc ſcripſi poſt Hoſt.in
mag.glo.& ibi.xxx.dies,qđ tenet Pe.de ſen.ex.ſacro. per
c.de illis.xxxiij.q.iij.& quia eſt quoddam medium,& qa
vulgus ſic recipit,& ibi.xxviij.iuxta qđ vulgus recipit.iiij.
ſeptimanas pro menſe.¶ In gloſſ. per hoc in fi.adde, qđ
no.de reſt.ſpo.frequens.in glo.quia dies,in fi.¶ In glo.vt
quia,in fi.lo.mo.& Arch.¶ In glo.ſi hoc in fi.idem loã.
mo.& Archid. ¶ In gl.ſi ſuperior.ibi,ſi religioſus & hic
Arch.¶ In gl.& electus.in fi.& per illã extrauã. termina
tum eſt,ꝙ diffuſe tractat hic loã.mo. in addi.ſan ſi poſt
tp̃s obtineatur licentia, fieri poſſit illius electionis ↄfir-
matio,& patet ꝙ non.¶ Item patet ꝙ licet electores nõ
eligãt alium,nõ cõualeſcit ius electi. ¶ In glo.ſufficit.ibi
Gar.et lo.mo. Et ibi.l.vl.& quaſi ↄctib⁹.ff.de neg.ge.Põp.
§.1.& in diſtractib. ff.de ſol. vero procuratori. in fi.& in
vltimis voluntatib.C.de do.inter vi.& vxo.l.antepe.loã.
mo.¶ In gl.pe. ibi,impedimento,vel longa ipſius diſtan
tia.vt dixit Gar.j.c.cupientes.poſt prin. ¶ In gl.vl.ibi,pu-
to idem Cleri.lo.mo.& Arc.& ibi Inno. & poſt eũ Ho.
& Com. & ibi [*poſtulatione*] ſecus in prouiſione.nã illius
non petitur confirmatio,& patet.j.de pr̨.ſi tibi abſenti,
& ibi[*tranſlato*]idem Arch.ſaluo, quod habes.j.c.cupiẽ
4 tes.§.denique.& ibi[*nullum*]nam †per acceſſorium alias
validũ non cõfirmatur principale inualidũ ff. de vul.ſub-
ſti.l.ex pupillari.in fi.adde,quod dicam.j.cod.ſi cui.in fi.

S V M M A R I V M.

1 *Electio,quæ fit poſt collationem,etiam ſi fiat ab vno, dicitur cõis.*
2 *Pœnam,quæ ipſo iure delinquenti infligitur, an incurrat is, qui id
cogitauit, & aliquid egit ſed non perfecte, etiam ſi per ipſum
non ſteterit.*
3 *Eligens dignũ,quem credit indignum,an incurrat pœnas concilij.*
4 *Voluntas procedens ad exteriorem actum imperfectum reputatur
pro facto.*

C A P. VII.

PErpetuæ. [*Sanctionis*]de hoc.iij.di.in
ſumma.Arc. [*declaramus*]
ſimilis declaratio ſm cle.& Arc. C. de bo.q
li.nõ ſine.& C.ſi aduer.ven.l.j.& auth.ſacrã,
[*electionibus*].i.ſcrutiniis electionum,Guil. & Arc.[*adeo*]
j.tñ[*præſtiterint*]i perſeuerauerint[*communis*]no.non ſuf
ficere ꝙ in ſcrutinio dixerit eligo,ꝙ eſt ↄ id,qđ no.Abb.
co.ti.in Geneſi.vt ibi ſcripſi.Puto tñ cum Fran. ꝙ ſi pu-
bli.ſcrutinio alii nominantes diuerterint, & ipſe perſe-
uerans eligit illum,ꝙ ſit prius. Idem eſt ſi ſolus illũ no-
minauit,& poſt collationem pſeuerauit, & illũ eligit,ad
qđ.ſ.de pœ.& re.c.ſi ex eo.circa finẽ.j.c.cupientes.§.ſi ve
ro.& cle.de p̃bẽ.ſi roma.ff.de ne.geſt.l.iij.poſt prin.cũ ↄ-
cor.ff.vi bo.rap.l.ij.§.homines.& §.quòd ait.Nõ ob.hæc
1 litera,quia †electio.quæ fit poſt collationem, etiã ſi fiat
ab vno,dicitur communis,in quãtum ille cõiter eccle-
ſiæ prouidet,forte dicens ꝑ aliquam fictionẽ ſe capi, vel
maiorem partem,facit.j.de re.iu.c. pe. ſed votum depo-
nens nõ cõe ſed proprium negotium agit, [*quamquam*]
no.caſum,quo locus eſt pnĩæ,& fuit hoc eccleſiis expe-
diens,vt per id facilius ordinarentur[*priuantur*]per hanc
decre.& quædam alia iura diſputando terminaui,quod
2 †pœnam,quæ ipſo iure delinquẽti pro delicto infligitur,
a non incurrat is,qui cogitauit [a] & aliquid egit, ſed nõ ꝑ-
fecte,etiam ſi per ipſum non ſteterit, & hanc poſui ſup
regulam in pœnis.j.de re.iu. item no.ad ea quæ dixi.ſ.co.
auditis.ſuper gl.vlt.poſt prin.& c.congregato. ſuper ver.
poſtmodum.& ſuper verſ.elegerunt [*licet*]pro quamuis
[*conſcientias*]& ſic grauiter peccãt.l.xj.di.miramur,& ędi-
ficant ad gehennam,de reſti.ſpo.literas.cum concor.pę
nam tñ concilij nõ incurrit,& facit pro Bar.Bri.qui di-
3 xit poſt Tanc.in q.neutrũ.xxiiij.ꝙ †eligens dignũ,quem
credat indignum,non incurrit pœnas concilij,qa cona-
tus nõ habuit effectum,& tenet electio.iura pro & ↄ de
big.nup.in gl.hic pro ſolutione facit, quòd no.xxiiij.q.j.
in

in fi.ſummę.motũ arbitriũ de of.dele.de cauſis.Io.mo. & Arc.[*ſuſtinit*] quaſi acrius puniet eũ, qui noĩauit occulte indignũ, ꝙ eũ, qui noĩauit patenter dignũ & pernicioſũ eccleſiæ, de homi.ſicut dignũ, Arc.¶ Prima gl. ſummat.¶ Gl.ſed nõne, obiicit & ſol.q.¶ Gl. idẽ ponit op.& notat.¶ In gl.iii.ibi, digna vox.ibi, & oraculo pñis edicti, ꝙ nobis licere non patimur &c.¶ In gl.pe.ibi, l.j. infidelis diuinã prius vindictã & poſt principis vltionẽ plectuntur.¶ In gl.in fi.& in prima declara.in ſecunda continuatio, ibi licet.¶ In iii.gl.in fi.ĩ.de ver.ſig.c.fi.Ar.
b ĩ.e.fundamenta.in fi.dicit, ꝙ oraculũ dr̃ propitiatoriũ. Exod.xxxvii.fecit propitiatoriũ, i.oraculũ.& in hoc ſenſu accipitur fere per totã bibliã, pro tẽplo, tñ põt accipi. iii.Re. vi. vbi dicit in ingreſſu oraculi fecit duo hoſtia, dicit oraculũ diuinũ eloquiũ, cęleſte rñſum, vel imperiale reſcriptũ.C.de ſacroſan.ecc. iubemus.nullã, itẽ dr̃ ab oro as.& dat ibi ver.Supplet, ĩprobat, petit, obſecrat, hic no.orat.vnde orator, i.accuſator, defenſor.pronus, cauſidicus, aduocatus.¶ In iii.gl.i.C.de ſuffra.ibi de hoc ſuper Rub.¶ In gl.ſed nonne.in fi.idẽ Io.¶ In gl.idẽ, ibi Gui.idẽ Io.mo.& Arch.in fi.an vero iſte poſſit eligi.remittit Arc.ad ea q̃ no.viii.q.j.in ſcripturis.Io.mo.tenet hic, ꝙ eligi nõ põt, all.xxv.di.c.vlt.& de teſti ſpo.literas.
4 & ſic † quo ad quid volũtas[c] procedẽs ad exteriorẽ actũ
c imperfectũ reputatur pro facto de quo remittit ad no. ff.de fur.qui ea mente.& de pœ.di.j.dixi confitebor.¶ In gl.vlt.ibi quidam. prout Inn.& Ho.& Cõ.ſ.e. dudum.j.

ADDITIONES.

a ¶ Cogitauit. An & quando cogitatio puniatur, habetur in l. præſenti. C.de his qui ad ecc.confu.& in l.j. in fi.quod quiſque iuris.

b ¶ Oraculum. quot ſignificata habeat.

c ¶ Voluntas. An voluntas imperfecta probet voluntatem, habetur. l.in teſtamento.de fideicom.lib.l.fi.de reb.eo.Bar.in l.gerit.in ver.circa ſecundum ſpeciale.ff.de acqui.hære.

SVMMARIVM.

1 *Delictum perſone eccleſiaſtice non dẽt in dãnũ eccleſię redũdare.*
2 *Vendere aliud eſt, & aliud vendenti conſentire.*

CAP. VIII.

NVlli.[*Nominauerit*] de nominatione tractat hic Arc.de quo vide.ſ.de po. bonæ.in vlt.gl.& qd ibi dixi, illũ obiiciẽdo in pſonã, idẽ ſi in formã ſm Arc.all. literã ſequẽtẽ, & ff.de op.le.l.poſt morrẽ.in ɔ̃triũ alle.C.ne de ſta.defun.l.ꝙ ɔſtitutũ.nõ ſoluit. Sed ɔ̃trium illarum. l. vtrobique ſoluit. Sed adhuc ɔ̃ approbans perſonã iudicis, vel teſtis reprobat ipſorum ſñĩas & dicta no.de off.dele.ſuper.q.§.verum.in vlt.gl.de teſti.pñtium.in i.gl. Sed ea q̃ ſunt de forma præcedunt electionem vel ei inſunt. Sed iniuſtitia iudicis, vel falſitas teſtis eiuſdicti emergunt poſt approbationem perſonarum, & hoc caſu ẽt licet hic opponere, vt ſequitur.& ſic concor. ſuper electione ipſe, quã fecit, vel cui ɔ̃ſenſit. Scias, ꝙ Io.de Deo li.ij.q.ix. diſputauit.q.de impetrãte ſibi capellã curatã p executorẽ ɔferri ſpectãtẽ ad collationẽ prioris.vel ɔuentus certi loci, qui prior & ɔuentus corã executore exceperunt contra dignitatem & ſcĩam Impetrantis, cui exceptioni poſtea renũciauerunt, & illũ ad illã capellã ſponte receperunt, poſtea impetrauerunt a Pa.reſcrip.ad delegatos, vt remouerẽt illum, ſi inſufficiens appareret, quærebat, an valeret reſcrip.de ren. non faciens mentionem. Egy. Bo.poſt eum diſputans eandem.q.ſoluendo dixit, eã expeditam per hanc dec.ipſe vero Io.qui hanc dec.non vidit, dixit, ꝙ ſi reſcri. ſuper illo articulo tñ fuit impetratum, non valet, cum aperte appareat fraus tacentis renunciationem, vnde nec coram illo poſſet peti re.cum non remaneat iudex, hoc dixit per dec. ſuper literis. de reſcrip. Si autẽ ẽt ſuper aliis articulis impetratum fuerat reſcriptum, tenebit ſuper aliis ſm eum, ſuper quibus agi poterit, ex quo iudices ſunt, poterit incidenter peti reſtitutio ſuper ipſa.alle.xxv.q.ii.reſcripta. & l. ſi contra ius.
1 & ſ.de reſtitu.in integ.c.pen.nec † delictum perſonæ debet in damnum eccleſiæ redundare, ita ꝙ reſtitutio peti non poſſit, facit.ĩ.de reg.iur.delictum. iſtud quod dicit Io.ex quo ſuper aliis iuriſdictionem habent, ſuper illo incidenter cognoſcere poſſint, puto falſum, cum quo ad id non poſſit dici incidens, niſi emergens ex his, ſuper quib.iuriſdõnẽ habẽt.facit.ĩ.de iud.ſi annũ. §.ſi delegatus.in q.vero allegabatur, ꝙ valeret reſcriptũ.de ap. ɔſtitutis.ii.de ɔc.p̃.poſt electionẽ.vbi repulſa exceptione de eo, qd excipiebatur, admittiĩ actio, nec vr̃ renũciano tenuiſſe ɔ̃ ius publicũ, de ſen.ex.ɔtingit.de fo.ɔp. ſi diligẽti.facit ff.de pac.iuregẽtiũ.§.ſi paciſcar.& tale ẽ iſtud, ſ.e.cũ in cũctis.& repellitur ẽt ab obtẽto, de æta. & qua. c.fi.de renun:niſi dicebantur, etiã iura, q̃ permittũt ɔ̃ factũ propriũ, vel p̃deceſſorũ veniri in his, in quib. veniẽ dãnũ eccleſiæ, de ele.noſti.de cle.ɔiu.diuerſis.de p̃ca.c.j. cũ ɔcor.q̃ ad partẽ ɔ̃triã allegabãĩ, fundaĩ ſuper rr̃a, qd ſeſ.ĩ.de re.iu.& ſuper non reſtaurãdis litib.finitis, de reſcri.nõnulli.C.de tranſ.cãs.cũ ſi.& ſuper decre.ſup lr̃is, p̃al.[*poſtea*] i. poſt electionẽ, vel ɔſenſũ, Archi.ĩprobitas ſumptuũ.ff.de ɔfir.tu.l.in ɔfirma.in fi.faciat ei, corã quo q.vertitur.iiii.q.iii.ver.ſæpe.& ver.eos, de p̃b.ex lr̃is. Arc. [*pro primo modo*] per hoc excludit iur̃m procu.tract. hic Arc.quod vide.ſ.e.vt circa, ſuper gl.pe.¶ Gl.j. ſummat tertia gl.ſupplet duo.¶ Pe.gl.q̃rit, opponit & ſoluit.¶ In gl.iii.ibi, l.j.canonizata de pœ.di.j.§.hic aũt.¶ In v. glo. ibi.§.ex cã.vide de iudi c.i.ſuper gl.ii.¶ In vi.gl.gñaliter. cuius verba ponit decre.per tuas.¶ In gl.dẽt.n.ibi ſcire. §.pe.ob hoc in datione tutorũ inquirit magiſtratus de ipſorũ moribus, & ibi[*ꝙ cum lex*] vide de pę.& re.q̃ſitũ. ſuper gl.ij.& ibi ob q̃ vitia.enumerat illa.l.certa vitia.pp q̃ locus eſt redhibitioni.¶ In gl.j.in fi.& facit ſm Ioan. mo.ſ.ponit rr̃am.ſcdo dat inſtantias ɔ̃ illã tertio dat formã p̃bationis illarũ.¶ In iii.gl.ibi, ex illis.idẽ Guil. Cle. & Arc.¶ In gl.non hic, & ibi non per oĩa, qa cõſenſus ſequens non auget numerũ, & in fi.& ff.de reg.iu.aliud
2 † eſt vendere, aliud vendenti ɔſentire.¶ In gl.& ſic. in fi. ad idẽ.ſ.e.circa ver.niſi iii.q.iii.ſi quis teſtibus, ſ. de teſt. pñtium.de iura.ca.cæterũ.de exce.paſtoralis. cũ cõcor. ¶ In glo.dẽt, ibi[*temperata*] xviii.q.quis ep̃s.in prin.& grauis, ſ.e.cũ in cũctis, & morib. dẽt p̃perari, & nõ verbis, 89.di.c.fi.Arc.¶ In gl.aſſ.i fi.ɔcor.ſ.e.vt circa. Io. mona.

SVMMARIVM.

1 *Legatum aliquibus extenuatur, quibus non perimitur.*

CAP. IX.

SI quando.[*Celebratis*] vno cõtextu ſm Arc.ſi fiat ex ĩterual lo, remittit.ſ.c.audit.[*duplo*] maiorem quidã recipiũt horũ verborũ ſenſum, ꝙ pars ſit maior, q̃ duplũ, & ſic cũ duplum de.xxx. ſit.xx.non eſſet xx.maior, q̃ duplũ. Nos vero dicimus duplo maiorem illã, q̃ eſt maior in duplo, quod aliis verbis proferĩ, i.duæ partes, ĩ.de cle.ægro.c.vno.§.ſi vero.ſ.e. licet de vitanda.vñ id quod, ĩ.eo. indẽtitatibus.§.j.per totũ.& §.ſi vero.in prin.remoueret duas partes, in §.cæterum in fi. vocat partem duplo maiorem. Et hoc eſt quod ſcripſi, ſ.eo.ti.ſcriptũ eſt, exponendo duplo maiorem.i.bis tm̃ numero, vide quod no.ĩ.e.indentitatibus, in gl.hoc in-
1 telligo, circa mediũ[*extenuationẽ*] ſic † aliquid extenuat legatũ, quod illud nõ perimit, ff.de adi. le. hoĩem legat, & Stichũ adimit, nõ perimit legatũ, ſed extenuat, vt Stichũ leg.eligere non poſſit.¶ Pri.gl.ſummat & declarat, quid ſit extenuatio, & annullatio.¶ Pe.gl.elicit.ſecũdo arg.a ɔ̃rio, de primo remittit, ſm reprobat.¶ Vlt.gl.quærit, ſoluit & remittit.¶ In gl.j.ibi, an vellet, prima p̃hibet & ſecunda permittit.ibi, ſi quid.& ibi, vel his ſimilia, vt in cle.de ęta.& qua.vt hi qui.de reg.iu.in.c.j.¶ In gl.poſt electionem, ibi[*intelligas*] idem Io.mo.& Arc.& ibi[*collatio*] quæ fit etiam ſi ſcrutinium ſit concord.ſ.eo. cum poſt petitã & c.quia propter.¶ In gl.pen.ibi ſm Guil.& Arc.¶ In gl.vlt.ibi[*in hominem*] Io.mona. ibi remittit. & in fine.& tene, quod ibi dixi, Archidia. hic dicit, quod non valet electio de gremio, quia electus in eo caſu p

cõicationem eſt ex minori, & ſic ineligibilis, de ele. ex.
mi. ſi celebrat, eligi nõ põt, vt ibi, & per hoc vr̃ velle, ꝙ
valeat facta de extraneo. Nõ ob. decr. ad ꝓbandũ, q̃ log
tur in iudice, cuius oſ. publicũ, a quo ſicut a teſtio repel
lit̃ criosſus, de teſt. ſup eo. ſed canonicus vtit̃ iure ſuo. s. e.
ꝙ ſicut, criminoſus non repellitur. s. e. ti. ppetuo. ad dec.
al. rñdet per ibi no. vel per modũ dec. cũ ſuper. of. deleg.

S V M M A R I V M.

1 *Acta dicuntur omnia, quæ in cauſa aguntur.*
2 *Diſcuſsio poſtquam facta eſt, non eſt iudicium.*

C A P. X.

Q Vamuis. [*Adnumerans*] de datione
coadiutoris epi, dic vt ĩ. de
cle. ægro. c. j. [*appellat*] de impugnantibus er
go electiones tales per ſimplicẽ q̃relam ni-
hil hic ſtatuitur, conſtat aũt, ꝙ illa ſunt diuerſa. ĩ. de ap.
concertationi. [*effrenata*] concor. proce. Gre. compi. [*pro
babili*] hoc ſufficit, licet ſit falſa, vt no. ĩ. e. ſi poſtquam. in
iiii. gl. & quod hic obiicit Arc. ibi dicam. [*ſedi apoſtolica*]
i. apſico conſpectui, vt ĩ. ſequitur. vt patet ex ver. præſen
tare. & ĩ. e. prouida. rñ. talia. n. coram ipſo dñt proponi,
non cathedræ, in qua ſedet, præſentari. Et ſi cauſa praui
1 tatem [*ac.*] † acta dũr oĩa, quæ in cã aguntur. s. de prob,
a q̃m. ff. de re iu. l. acta. & eſt verbum gñale. ff. de verb. ſig.
b Labeo. ſic ſumitur. C. de eden. is apud quem. & b appellã
tur geſta. s. de re iu. cum inter vos. ad fi. ff. de oſ. præſi. illi
citas. §. j. C. de re iu. l. geſta. qñq; vocantur documenta,
vt in præal. c. q̃m, in fi. Arc. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Glo.
& rñ. per q. qd̃ fuerit motiuum Alc. ¶ Gl. ergo ſi. exẽpli
ficat, q̃rit & ſoluit. iterum q̃rit & ſoluit, obiicit & rñdet.
¶ Gl. per hoc, arguit per plurale. & argm̃, determinauit.
finis q̃rit & remittit. ¶ Vlt. gl. rñ. per q. ¶ In gl. ergo ſi. ibi
& §. & quidẽ. idem eſt non hr̃e actorẽ, & ſindicum hr̃e
inhabilem. ¶ In gl. per hoc. ibi, nemo põt mutare. ¶ Gl.
j. in fi. Guil. dicit ſe hanc q. procuraſſe. idem dicit Spec.
in ti. ij. §. ſupereſt. ij. col. & de ap. §. quałr. ver. illud aũt. Et
diuiditur ĩ quatuor partes ſm̃ Io. mo. Primo tractat. q.
ale. Scd̃o partem illam reprobat. tertio permittit certo
caſu ab appellatione recedi. quarto dat certã formã or-
dinario, cum ab appellatione recedatur. ¶ In gl. ij. ibi di
lecti filij. Cle. dicit, ꝙ fuit edita pp cauſam electionis ec-
cleſiæ Helien. & ibi Gar. & Arc. ¶ In gl. iii. in fi. & ſic pa-
tet, ꝙ in re principali, & ĩ acceſſorijs, vel exortis ſm̃ Io.
mo. & Arc. bene facit cle. de iudi. diſpendioſam. ¶ In v.
gl. in fi. ꝙ aũt non ſint de maioribus cauſæ electionum
ep̃orũ, patet, quia illas confirmant archie. & patriarchæ
& legati de latere. ĩ. e. ſi Ab. ij. rñ. ¶ In gl. etiam. ĩ fi. idem
Arch. ¶ In glo. idem ſi. in fi. & multofortius propter ho
norẽ iudiciorum, ſm̃ Fran. Ver. ¶ In gl. dixit. ibi Gui. Io.
mo. & Arc. qui inducũt illud verbum iudicio, quod (vt
dicũt) finitur per ſñiam. ff. de re iu. l. j. xx. di. in prin. iii. q.
2 viii. c. j. ꝙ aſs in app. iudices. in fi. nam † poſtquam facta
eſt diſcuſſio, non eſt iudiciũ. s. de ver. ſig. forus. per quod
concludunt, ꝙ loqui per ſñiam diffinitiuam inducunt
etiam, ꝙ correctio iurium eſt vitãda. ĩ. e. cum expediat.
¶ In gl. ergo ſi. ibi, vel his ſimilia. puta ne eligatur igno-
bilis gñe. s. de præb. c. pe. Guil. & Arch. & ibi Gar. Franc.
Ver. Io. mo. & Arch. Fran. alleg. quia in dubio ſuperiori
obediendum eſt, alle. de cle. excom. mi. illud. xxiii. qõ. j.
quid culpatur. alle. etiam decre. dilecti. de reſcrip. & l. ſi
quis ex aliena. ff. de iudic. & ibi ſm̃ prędictos. idem Cle.
Pi. Io mo. & Archi. ¶ In gl. per hoc. ibi pars conſentiat,
& ſic ſpeciale in his maioribus ſm̃ Ioan. mo. qui diſtin
guit hic poſt Gar. cauſas maiores, medias & minores,
quod plenius proſequitur Hoſt. de crimi. fal. c. fi. quę ibi
abbreuiaui. ¶ In gl. quærit hic Hoſt. ¶ In gl. vt ſimonia-
ca, in fi. primo cum ſuis remiſſio. & Archi. dicit, ꝙ hoc
caſu ſi daret pecuniam, ſimoniacum eſſet, alleg. no. xvi.
q. ii. decimas. quas, & quod no. Inn. de ſimoni. ad aures.
¶ In gl. ad hoc, in fi. Arc. ꝯ cum hoc dicat, in quo cum
omnib' & c. item hic terminus hominis, ibi iuris. item
caſus ſunt diuerſi, & hoc ibi exprimitur, hic no. quod
ſatis habet rationis, Io. mo. ſequebatur primos, alleg. ĩ. e.
cupientes. s. de dolo & contu. cum dilecti. dicebat ta-
men ſe credere mitius agendum in termino iu. quàm
iudi. ff. de arbit. Celſus. maxime hoc caſu, quo citantur
propter delictum. Credo, ꝙ quo ad proceſſum ſit vera
opi. Archi. Sed quo ad pœnam conſtitutionis cupien-
tes, neceſſe erit illius conſtitutionis tempora labi, pars
tñ, quæ ſit culpabilis in prauitate receſſus ab ipſo prin-
cip. appellationis, vel ſaltem poſt receſſum ſtatim ſit ar
ctata ad illa tpa, ac ſi receſſum non fuiſſet, facit. ĩ. de p̃-
ben. cum qui quæ vero non fuit culpabilis, vt quia da-
ta pecunia, vel metus illatus, fuit ignorante electo. tunc
puto, ꝙ de nouo habebit illa tpa, ad hoc, ĩ. eo. ſi electo.
¶ In gl. pe. in fi. & eo reſpectu dicuntur etiam documẽ
ta, quia docent & informant, quid iudex facere debet.
ij. q. vij. plerique, de proba. quoniam. in fi. ¶ In glo. vlt. ibi
non proſequi, vel illi renunciare ſm̃ Guil. & Archidia.

A D D I T I O N E S.

a ¶ Acta. Vide Bald. in auct. quæ ſupplicatio. ver. item licet ſcriptura. C.
de preci. impe. offe. licet contradicat in l. præcipimus, in ver. no. tex. in
verbo, præcipere. C. de ap. & ibi Gui. de Su.
b ¶ Acta vero & geſta quomodo differant. Vide Bar. in l. j. in prima op
po. ff. de oſ. pro. ce.

S V M M A R I V M.

1 *Electo ſi opponatur, ꝙ eſt ſimplex in adminiſtratione probatio
eſt neceſſaria.*
2 *Dignitatis appellatione an veniat beneficium.*
3 *Conſtitutiones pœnales non ſunt extendendæ.*

C A P. XI.

S I forte. [*Cætera*] vbi ſolum opponere-
tur talis euidens defectus, nõ
eſſet locus ordini, de quo ſequitur, examina
tio tñ fieret per modum. de quo, ĩ. & pęna
locum haberet promouendo, dicit Guil. & Archi. per
hoc verbũ gñale quoſdam dicere, decr. hr̃e locum, &
ſi poſt confirmationem, vel conſecrationem fiat talis
electio. xxiii. di. illud. [*defectum*] Arc. hic tractat quis pro
bet, cum opponitur electo, ꝙ eſt illegitimus. Et tenet, ꝙ
opponens, & eo fortius ſi petat electionem caſſari, alle.
no. per Inn. de do. & cont. cum olim. de accu. ſuper his.
refert aliquos dicere, ꝙ electus ꝓbare tenetur, niſi ſit in
poſſeſſione legitimæ filiationis. s. qui fil. ſint le. lator. vi-
de, qd̃ plene dixi in q. quam diſputaui, quam poſui. ĩ. de
1 reg. iu. infamibus. Tenet & ipſe hic, ꝙ † ſi electo opponi
tur, ꝙ euidenter eſt ſimplex in adminiſtratione, & ſic
repellendus. xix. di. Petrus. lxxiii. ep̃orũ. vel bigamus, irre
gularis, vel vſurarius ſolennis, probatio eſt neceſſaria. in
ducit. xlviii. di. de Petro opponi contingat. dicit Archi.
Gui. intellexiſſe, cũ fuit appellatum, ipſe ꝯ. Sed & Guil.
tenet ꝯtrium dicens, ꝙ curia illud ſeruat, & ſic finis fa-
cit ad no. in cle. de proc. non põt. in gl. antepe [*ordinem*]
non pro ordine ſeruando, concor. vide ĩ. c. pe. in gl. per
ordinẽ, ipſo, ſ. euidenti ſciæ, vel perſonæ, ante oĩa anteq̃
examinet alia nõ euidentia, q̃ ſunt oppoſita, Arc. [*ſubii-
ciatur*] a iudice, cui facienda eſt fides. iiii. q. iii. ſæpe, in fi.
vbi de hoc [*euentus*] i. finis illius examinis alijs oppoſitis
q̃ non ſunt euidentia. [*oppoſitiones*] no. plur. alc. pp no. in
v. gl. & q̃ ibi dicam, excludimus totaliter. ĩ. de ver. ſig. c.
ij. j. rñ. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Gl. ſi ergo. primo duo no.
a vi literæ & a ſimili. Secundo q̃rit, & ſoluit diſtinguen-
do. Tertio iterum quęrit & ſoluit, & ſolutionem exem-
plificat. ¶ Glo. v. reſpon. per obiectionem & ſoluit di-
ſtinguendo. ¶ Gl. videtur, obiicit admiſſionem, & qua-
drupliciter ſoluit. ¶ In glo. ſi ergo. ibi, §. oportet. ſi iudex
videt ex cauſa neutrum in expenſis condemnandum,
hoc ſua ſententia declarabit, vt ibi, quidam æſtimaue-
runt, vide de fide inſtru. contingat. ſuper gl. ij. & ibi, quos
prætor prohibet in totum prohibet, etiam ſi pars non
opponat. & ibi, §. inuitus. & §. veterani. vide. ĩ. ibi, §. ſed
quia iuramentum calumniæ per diſſimulationẽ non
remittit, vt in gl. & ibi, §. veterani. non põt pars expreſ
ſe cõſentire, militẽ fore procur. aduerſarij, põt tacite li,

tem conteſtando.¶In j.gl.in fi.in prima dat ordinem.
Secunda imponit pœnam,ibi,cæterum.¶In gl.iij. ibi,
dño Papæ.idem Io.mo.¶In gl.non eſt.ibi, extẽdendũ.
idem Archi.ſub dubio forte.Io.mo. ꝯ alle.ſ.de app. de
præben. maioribus.alleg.& identitatem rationis, quæ
2 in beneficijs locum hẽt,vt fiat velox expeditio.itẽ † cũ
ſolum dignis beneficia ſint conferenda , dignitatis ap-
pellatione merito beneficium continetur , dignitas.n.
deſcendit a digno,alle.ad primum de reſcri. cum ideo.
ff.de ven.in poſ.mit.l.j.§. mulier.ad hanc partẽ facit,qđ
3 dixi.c.j.ſuper ver.canonis.Tene cum gl.ꝙ † pœnales cõ
ſtitutiones non ſunt extendendæ.j.e.ſtatu tũ.bene facit
tñ iudex examinando,& in illis tenere hunc ordinem.
¶In gl.ſi ergo,ibi,c.ij.quid de caſtrato in caſu,in quo ꝓ
moueri non poſſet.dicit Arc. caſum fuiſſe de facto , &
ꝙ talis defectus dr̃ euidens,cum per inſpectionem poſ
ſit facile conſtare,alle.xxvii.q.j.nec aliqua.ſ. de præſcri.
quia indicantem.de frig.& male.fraternitatem. prope
pri.Tu dic ꝯ,quia licet facile patere poſſit,illum caſtra
tum,ꝙ ſe caſtrauerit,non eſt in euidenti, nec aliter re-
pellitur,niſi id ſine cã fecerit,vel ꝓcurauerit.de corp.vi.
ex parte.j.& ii.& eſt huic ſimile de tranſla. quanto. ver.
ne autem.& ibi no.& ibi opponens.idem Arch. qui di
cit ſic intelligendum.iii.q.x.c.j.vbi dicit , prius egerint.
nam ibi dẽt exponi.i.prius diſcuſſerint in iudicio,nam
ſm verum intellectum illud ca.dẽt intelligi,qñ ſimul
proponuntur plura crĩa ꝯ reum. Sed prius de vno illo-
rum in iudicio diſcutitur,& ſi deficit opponens in pro
batione eius,tunc non admittitur ad alia,idem.ff.de ac.
ſi cui.§.his dẽt.& C.qui accu.non poſ.l.j.Et hoc ẽt tan-
git.gl.e.q.in ſumma.& ſatis colligitur.e.q.§.fin. in.fi.&
ibi[*punietur*]pœna,de qua finis loquitur, locum habet
ſm Arch.non ob.ꝙ tex.ibi dicit, oppoſitiones docue-
rint veritatem deſtitui. Nam de vno defectu probato
non deſtituuntur oẽs obiectus[*veritate*] quia nõ eſt fal
ſum,quod aliqua veritate iuuatur,ar.ff.de le.ij.l.filius.§.
hoc ęs.dicit.n.ꝙ oppo.veritate deſtituunĩ,qñ non ſunt
probatæ,prout ſunt oppoſitę & diſcuſſæ.& dicit,ꝙ ſatis
clare ſonat hæc litera, iſta mihi non ſic clare dicit hic,
imo cadit hęcdubitatio,de cuius ſiñ ſatis in cle.e.ti.ple
riq;.& ad ꝯ.facit,quod no.ſ.c.j.§.fi.in glo.intelligo.ipſe
aũt pro ſe inducit,ꝙ vbi coniunctim ponuntur plura,
vtrunque faciendum eſt,ſuper quo vide,quod no.de re
ſcri.c.ij.& c.olim.& de iu.exhibita.in fi.opp.ergo illa ſe
obligauit.& ſibi imputet,ſibi gerendus eſt mos.ſ.de pro
ba.circa.ff.de li.cã. diui fratres.nõ ob.ſm eum.ſ.e.vt cir
ca.illa.n.dat formam op.& ap. hæc vero formam pro-
ban.& ibi,ſm Gar.& Io.mo.& Arc.inducit ad hoc ver
bum incommutabiliter,& ibi [*pœna*]idẽ Archi.ad hoc
cle.e.ti.conſti.In fi.¶In gl.quia.& ibi[*probetur*]idem no.
ff.qui ſati.co.ſi vero.§.j.& ibi[*ſimilibus*]Io.mo.vbi nil fa
cere hẽo cum hoĩe,præſumere debeo illum dignũ,ſed
vbi ſibi volo dare filiã meã.i.ec.in ſponſam,dẽo inqui-
rere de dignitate ſponſi,ſaltem quo ad expreſſã.ſ.e. cun
ctis.& j.e.licet canon.& quia eligens inuenire tenetur
condi.debitam filiæ,ar.ff.de ri.nu.qui liberos.ideo puni
tur hic non faciens.¶In gl.no.ꝙ in fi.fa.de præſc.audi
tis.ſ e.cũ dilecti.¶In gl.vr̃,ibi[*initium*]ſiſis modus obii-
ciẽdi,qui no.iii.q.xi.poſt.& ibi.[*inquiret*]idem Fran.Ver.
& Arc.& ibi rõnem.idem Archi.& ibi[*euidens*]vt quia
ſic publice dicebatur,& talis habebaĩ ſm Guil. & Arc.

SVMMARIVM.

1 *Tutor,qui per alium geſſit,geſſiſſe videtur.*
2 *Mandans & mandatarius differunt.*
3 *Præſentatio clericorum dicitur quaſi electio.*

CAP. XII.

SCiant. Si.ſm Arc.C.de proba. ſciant
cuncti.& ij. q. viii. ſciant cun-
cti.[*pijs locis*] hic æquiparanĩ pia loca mõ.
& ecc.concor.ſ.de teſt. requiſiſti.ver. ſecus.
& c.fi.& j.c.prox.j.de ſup.neg.prel.grandi.[*beneficijs*]ec.
cle.bonis ſuis tpalibus cle.dicit Arc.ſi bona erant eccle
ſiatum,eccleſiis fiet reſtõ.xii.q.ii. Auguſtino.aĺs Augu
ſto.in fi.& c.quicunque.in fi.& c.in legibus.xvi.q.j.in ca
nonibus.ver.gñalr.putat tñ reſtitutum eccleſię,cũ reſti
tuitur prælato,inducit,xvi.q. iiii. ſi quis cõtumax. & qđ
ibi no.Si intelligas de bonis conſanguineorũ eis faciẽ-
da eſt reſtõ,de ho.ſicut dignũ.§.eos.[*ſpoliando*]i. auferen
do,vaſtando,inuadendo,capiendo,vel eripiendo,xii.q.
ij.c.iii.ſiue rapiendo,vel fraudãdo.e.q.qui abſtulit.Et po
nit Arc.auferendo latenter,vaſtando quocunq; mõ,in
uadando.ĩmobilia,eripiendo mobilia,rapiendo ꝑ vim
& publice,fraudando per dolũ , q̃ oĩa dicit includi ſub
verbo ſpoliationis,vt in ꝑdictis.c.graue.vide.j.q.i.ſunt q
dam.ad fi.qõnis.& ibi no.¶Prima gl.ſumat.¶Secunda
gl.ſol.qõnẽ.& rñ.ꝯrio.¶Quarta gl.rñdet per q.¶Ante
pe.gl.rõnẽ reddit,quam declarat.ſecundo ſoluit qõnẽ.
tertio q̃rit , arguit negatiue.ſoluit diſtinguendo.¶ Vlti.
1 gl.ſol.qõnẽ.¶In gl.antepe.ibi[*geſſiſſe*]tutor†qui per aliũ
gerit geſſiſſe vr̃, & ibi[*deieciſſe*]vr̃ deieciſſe,qui per alium
deiecit,& ibi §. quoties,deiectionẽ ſine meo mandato
meo noĩe factã ratã habeo.& ibi §.ne aũt. vide de cler,
non reſi.quia nonnulli.ſuper gl.pe.¶In gl.ij.in fi. idem
Guil.& Arc.¶In gl.no.ibi,percutiens,vel aĺs offendens,
& in fi.& vſq; ad quẽ gradũ dicantur hic cõſanguinei,
recurre ad no.de ap.poſtremo.in j glo.Et quia de affini
bus non fit hic mentio,& conſtõ eſt pœnalis,non ĩclu
dit illos.j.de re.iu.in pœnis.¶In gl.quia qui.ibi[*hoc erit*]
2 ſm Gui.Gar.& Arc.Sed Ioã.mo.ꝯ.nã ſm†eũ mandans
in ſe & alium delinquit,mandatarius in ſe tñ,all .ff. de
his qui no.infa.l.imperator.& l.athletas.§.Pomponius.
& ibi no.de ſeruo,qui in ſe non in alium deliquerat. q
poſt libertatem no.ſecus ſi in ſe tñ. rñdet aũt ad ꝯria,
ꝙ expreſſe puniunt mandatariũ, ꝙ conſtõ iſta non fa-
cit,dicit Arc.ꝙ mandatarius & ſi non ex verbis, ex mẽ
te ligatur,alleg.C.de accu.non iõ minus.ff.de ſer.cor.l.
ſed tñ.ff.de iniur.non ſolũ.in prin. & §.ſi mandato.&
ſe.Itẽ mandatarius hic peccat,& in eũ,quẽ offendit, &
in mandantẽ,cui fauet.Item eſt auctor mali, & partici
pat in crĩe,& hoc teneas,vbi mandatarius deliquit, ita
ꝙ non hẽat parere mandanti.Et tunc maxime cũ ſcie
bat cãm,vbi vero nõ delinqueret, procederet opi.ꝯria,
licet Io.mo.non ſic intellexit , vt patet ex verbis ipſius,
& vide quod no.ff.quod quiſq; iu.l.iii.§.j.ĩ j.gl.& ibi dic
3 ſm Guil.& Gar.Io.mo.& Arc.al.ꝙ† pñtatio clericorũ
dr̃ quaſi electio ſm no.de oſ.le.dilectus.in gl.ii.& facit
quod no.j.c.vlt.in glo.ij.& quod ibi dicã.& idem dicas
in conferente,ad hoc,j.e.ſi poſtquã. in fi. &, poſtulãte,
facit quod no.ſ.e.in cauſis.& facit ad ꝑdicta.ſ.c.j.& c.vt
circa.& ſ.c.proxi.¶In glo.vlt.ibi , ſm Gui.idem Archi.

SVMMARIVM.

1 *Aduocati dicuntur defenſores.*
2 *Facere videtur quod non debet,qui non facit,quod debet.*
3 *Negligentia comparatur voluntati.*
3 *Regalia dĩr illa,quæ capiuntur a regibus in eccleſijs vacantibus.*
5 *Nouum dicitur,quod nunquam fuit.*
6 *Donationis tempore licet poſſit donationi imponi,non tamen tradi-*
tionis tempore,quæ fit ex interuallo.

CAP. XIII.

GEnerali. Alle.Arc.C.de ſacroſan.ec.
gñali.[*& ſingulos*]concor. ſ.
de exceſ.præla.nimis.j.& ij.in fi.& quod ibi
dixi apertius exprimit.ſ.de ſup.ne.præl. grã
di.[*Guardiam*]de feudo guardiæ in vſib.feudorum, in ſe
1 cunda Rub.[*defenſionis*]†aduocati dicuntur defenſores,
vt in Lombardia , de aduocatis, & vicedñis.[*in omnib.*]
vnde exponit Arc.ſeu pro.i.de his autem aduocatis.ſ.e.
venerabilem ,ſ.de pœ.in qoibusdã.j.de reb.ec.non alie.
hoc conſultiſſimo[*titulum*] i. cãm , aliæ ſignificationes
no.ſ.e.dudũ.ii.Arc.[*vſurpare*]in mala parte ſumiĩ, C.de
ſacroſ.ec.l.placet.canonizata.xvi.q.j.ſub.§. nouarũ.xxv.
q.ij.amputato.xii.q.ij.ꝑdia.xiii.q.v.pęnales.de pę.ĩ qbuſ
dã. q̃ quaſi gloſſãt hoc.c.aĺr ſumiĩ. C.de vſu.l.ii.& l.nã-
les.ff.d iiur.l.iur.cir.fi.Arc.[*conatus*]ſonat ĩ vitiũ.C.d his

qui ad ecc.conſu.l.denunciamus.Arch.[*vacantium*]idē
de non vacantibus.ſm Arc.puto, ꝙ ad pœnam huius
conſtitutionis hæc duo neceſſaria ſint, ꝙ quis de nouo
vſurpet,& ꝙ illius virtute bona locorum vacantiū oc-
cupent,altero deficiente locum habent antiqua iura.ꝫ.
de ſo.comp.cum ſit conqueſtus.cū concor.quas ibi po
nunt gl.[*quantacunq;*]ēt ſi ſit baro,rex,vel princeps.Gar.
Io.mo.[*cæteras*]ſiue ſint clerici,ſiue laici. cum litera ſic
loquatur.Arc.[*procurat*]no.ꝯ clericos & religioſos, qui
ſunt in curijs principum & potentium ,& ipſos infor-
mãt ꝯ eccleſias & prælatos.Io.mo.ꝯ religioſos prouiſū
per ele.de ſta.mo.ne in agro.§.qui vero.[*clericos*]in mo
nachis ceſſat pœna, de quibus non repeꝛꝫ. de deci.ad
audientiam:& quia conſtō pœnalis ideo non extendē
da.ſm Arc.non fuit viſum auctori, ꝙ ſequēs pœna cō
ueniret in monachis facientib. ſ. vſurpantib. de nouo
regalia, vel procurantib. talia,fieri.Et no.ex diuerſitate
pœnarū aliud facere,vel ꝓcurare,aliud non ꝓhibere,ꝫ.
83.di.quali per totū.87.di.facientis.ij.q.iiii. negligere.ff.
loc.cum fundus.circa fi.Arch.remit.ad no.ij.q j. notū.
de offi.dele.c.j.opponent autem ſe cum effectu , quan-
tum in eis erit,inuocando.ſ.brachium ſeculare.xxiii.q.
v.adminiſtratores.& q.iii.Maximilianus.cum tribus ſe.
vſque ad §.ecce.vel denunciando iudici ſeculari. ꝫ. de
homi.poſtulaſti.ꝭ.de homi.c.ij.non tñ vr, ꝙ corporali-
ter ſe debeat talibus opponere ſm ea quæ hñr.xi. q.j. ſi
triburū.ſ.vbi vero faciūt.qđ pñt,licet nō ſequatˀ effectus,
ceſſat pœna.44.diſt.c.vlt.xliii.di.de ephelis[*percipere*]ēt
in victu & veſtitu ſm Arch. qui iſtud hic prolixe proſe
quitur,allegans ad ꝯrium.l.diſt.ſtudeat.in fi.& quod ibi
no.& xcii.di.diaconi.ibi.mendicat infelix &c.ad partē,
quam tenet inducit de cleri.pu.in du.Henricus.in fi.nā
iſti pro eccleſia laborare noluerunt,ergo nec alētur ab
illa,ad id.C.de cad.tol.l.vna.§.pro ſecūdo.ff.de his qui.
vt indi.l.hæredem.C.de alc.libe.l.fi. & qui non laborat,
non manducet.ff.ſi ex noxali.ca.aga.l. ſicut. de damno
infe.quamuis,at.a ꝯrio.xii.q.j.clericus.& c.ex his.in fi.&
c.ſecundum.ad idem.xiii.q.j.§.ex his ita.ver. item non
alligabis eum. idem,ff.de po.bo.fides.86.di.non ſatis.ga
dignum eſt,vt mali meriti &c. vt ibi,quid ſit graue ſce-
lus,patet,87.diſ.in religioſam.iii.ff.de lib.agn.necare.ff.
loca.ſi fundus.in fi.ff.de re mi.omne delictum.§.vlt. in
2 ducit ēt,ꝙ†qui non facit,quod dēt,vr̄ facere,quod non
debet.xxv.q.j.ideo.ff.de reg.in.qui facit.æque peccat nō
faciens,quod dēt ,ſicut faciens,quod non dēt.xlvii.diſt.
ſicut hi.xvi.q.vl.c.j.xviii.q.j.abbates.xxvii.qō.j.ſi cuſtos,
vbi ſic notauit Hug.Idem tacens vr̄ facere.ꝭ.de reb. ec.
3 no ali.c.ij.de ſim.nemo.&†negligentia voluntati com
paratur,de hoc.xi.q.iii.c.vlt. in fi. iuſtum eſt igitur tales
puniri ſæuere.xxiii.qō.iii.iuſtum. xxv.q. j.violatores.Et
qui reſiſtere tenetur,& id non facit , punitur vt faciens
x.q ii.ep̄s.iducit ēt.xxiiii.q.iii.qui poteſt.& c.fi. & q.viii.
præterea.de hęre.c.ij.C.de commer.l.i.in fi. vbi cōcor.
ſunt ad hoc.81.di.c.j.xliii.di.ephelis l.di.ſi quis diacon⁹.
in fi.& quod no. ea.di.cōtumaces vendicant,patet exē
plum in Parmenſi & Florentina ecc.ſm Arc.in prima
vicedñi ſibi vendicant,in ſecunda thoſingi.[*abuſu*]i.ma
lo & prauo vſu.xi.q.iii.priuilegium.lxxiii.di.vbi iſta.25.
q.ii.§.his ita.& c.ſi decer.cuius textum hic ponit Arch.
alle.etiam.ea.q amputo vacationis tpe,quærit in addi.
Io.mo.qñ cathedralis eccleſia vacare dicatur, cum Pa-
pa transferet epm abſentem,& ſoluit ēt a vinculo prio-
ri,vt eſt moris & iuris,de transla.c.ii.§.ſicut ergo.de po-
ſtu.bonę,ii.in fi.& tenet,ꝙ niſi appareat.Papam voluiſ-
ſe inuitum transferre,non vacabit, niſi ille tranſlationi
conſentiat.ꝭ.de reg.in.quod ob gratiam. vbi hoc proſe-
quitur,hic aūt ponit hæc,vt ſciatur,qñ habēs in prima
eccleſia regalia incipiat illa vti,ibi vide.[*delabi*] i. perire,
vel conſumi.cōſeruant.ꝫ.de of.or.cum nos.xii.q.ii. hoc
huius placiti.ꝭ.e.quia ſæpe.& ꝭ.de of.or.præſenti.ff.de pe
ti.hær.diuus ff.de mu.& hono.l j §.vlt.& conſuluit Ar.
chi.ꝙ iſti cuſtodes inuentarium confici faciant de oi-
bus inuentis poſt mortem prælati,& q̄ cuſtodiri debēt
alle.xii.q.j. charitatē.& q.v.ſicubi.& quod no.Ho.in ſu.
de cle.§.quid iuris.qui eſt pe.in fi.¶Prima gl.diuidit &
ſummat.¶Secunda gl.mō.per.q.an includat fœminas,
& ſoluit ꝙ ſic,allegans tres.l.& vnam alle.in ꝯrium, &
iiii.ſolones.¶Gl.v.mō.per q.& ſoluit.¶Gl. ꝯfaciens. quæ
rit,& ſoluit diſtinguendo.¶Gl.præſcripta.obiicit & ſol
uit.¶Gl.pe.quærit,arguit,& ſoluit.¶In gl.ii.ibi, l.j.ver-
bum huius,ſi quis,maſculos & fœminas amplectitur.
& ibi,tres fratres.ſequitur,Titius,Meuius & Seius.& ibi
l.j.§.j.qui pecuniā cōſtituit,accipitur qui,vt cōphendat
ēt q̄,& ibi, ſi quis edictum quo cauetur, ſi quis album
corrumpit.&c.vtrunque ſexum cōprehendit.¶In glo.
in mala,ibi[*ſi quis in tantā*]ibi loquitur de illo, qui inua
dit poſſeſſionē ſuæ rei,vel alienæ.& ibi,ꝙ non ſolū, als
eſt ver.ſub.§.ſed nedum.circa res mobiles fiunt rapinæ
& inuaſiones circa res ſoli.¶In glo.forte.ibi[*perſuadere*]
delinquit ſuadens aliquid ſeruo ad eū faciendū deterio
rē.¶In gl.antepe.ibi.l.fi.in prin.exercitor nauiarū ſuo-
rum factū pręſtauit,liberti ſint,vel ſerui,ſi in naui dam
nū inſerūt.¶In gl.pe.ibi[*qui legatorum*]loquitur de miſ-
ſo in poſſeſſionem legatorū ſeruandorum cā. & ibi.§.
poſtu.vide de cle.non reſi.ad audientiam. ſuper gl.ij. &
ibi[*conuenticulam*]prohibetur conuēticula illicita extra
eccleſiam fieri.& ibi.l.ii.ibi patet in vlt. gl. non eſt ſup-
plendus prauus intellectus,per quem quis inuitatur ad
male faciēdum.¶In gl.j.ibi[*quatuor*]Clericus & Io.mo.
qui diuidunt in ui.cōiungunt duas primas.ꝙ bene cō-
uenit literę ſuſpenſiuę,ſed gl.conuenit menti.Fran.aūt
coniungens primas tres partes diuidit in duas tm̄.¶In
gl.ij. ibi vniuerſas.idē Arc.& ibi[*a canone*]punictę cria.
Io.mo.& Arc.& fuit de mente Car.dicentis , ꝙ ita fœ-
minę ſicut maſculi peccant,& ibi[*excipitur*]q̄ excepta
intelligitur in antiquis,fœminis non congruit.ff.de ſta
tu ho.ea quę.in fi.de hoc in Spe.de diſpu.& alle. §.poſt
hæc.ver.vel ibi maſculum,per Hoſt.de teſta. Raynal.in
prin.per Archi.plenius in pręall.c.ſi quis ſuadente.per
Cy.C.de ſer.fu.l.quicunq;.¶In gl.iii. ibi regi dicit Arc.
4 ꝙ illa,tā q̄ capiunt reges in eccleſijs vacantibus dicuntur
regalia.ꝙ patet exemplum in regno Francię & Anglię
vbi vocantur regalia iura in vacantibus eccleſiis regib.
competentia,quę poſt creationem prælatorum perci-
piuntur p prælatos non per reges, & forſan a regib.per
uenere,ut ſequitur in gl.& ibi ſm Gar.idem Io.mo. Ar
chi.contra,qui intelligit proprie.¶In gl.4.ibi[*nouum*]di-
5 cit Archi.ꝙ hic.& ꝫ.e.auaricię.dicit†nouum , quod nū
quam fuit,& in fi.& hoc vlti.non intellexit Fran. & Ar
chi.hunc tex.dicas hoc verū in illo , qui titulum oſten-
dit.ꝭ.e.lib.de præſcrip.c.j.¶In glo. in mala,ibi[*vt prætexte*]
alle.Arc.ꝭ.e.quia ſæpe.de of.or.pręſenti.de præ. cum
qui.C.vnde vi.l.fi.circa.fi.ff.vi bo.rap.l.j.& de bo.vacan.
l.j.lib.x.& ibi [*nunquam*]alle.Arc.ꝭ.de hęre. cum ſm. C.
de bo.va.l.fi.lib.x.& prin. Auctenticorum.& in fi.dicit
Arc.ꝙ iſti tales rerum eccleſiaſticarum occupatores di
cuntur committere furtum & ſacrilegium & nō qua-
lecunque furtum.Sed peculatus, qđ eſt furtum de re pu
blica.xxiii.q.iiii.quid ergo.¶In gl.no. in fi. & ibi vide in
gl.ſumptum,& ſi vocant milites ad defenſionem, etiā
ſi mors inde ſequitur,eis non imputant,ſm Arc. alleg.
no.xxiii.q.iii. Maximilianus.per Inn.de reſt.ſpo.¶In gl.
j.poſtea.ibi[*temporis*]placet Arc.vnde ſi tacentes poſtea
pro poſſe reſiſtunt,licet pro tpe,quo tractauerunt, fru-
ctus non receperūt,deinceps tñ prouenientes recipiēt,
facit cle.in fi.ff.de ædi.edi.quid ſit.§.idem ait. Signat ꝯ-
rium de l.qui ea mente.ff.de fur. dicit id poſſe ſolui per
l.ff.de admi.tu.tutor qui.§.j.cū ꝯcor.ibi poſitis.¶In gl.
ꝯ faciens.ibi,depoſitionis,vbi non eſt certa pœna ſtatu
7 ta.¶In glo.fundans.ibi,& dotans. licet †donationis tpe
poſſit donationi imponi,non tñ traditionis tpe, q̄ fit ex
interuallo facit.C.de pac conuē.l.ex mente.in.& quod
no.de rei vxo.ac.l.vna.§.accedit.facit de teſt.cogen.pre-
terea.cum concor.vlt.gl.¶In glo.pen.ibi, cedi debeant

vel

vel ſunt ſtagna vel viuaria non in ſtatu, quo piſcari de-
beant.& ibi [*reditu*]ff.de vſur.Paulus.§ j.& ibi.[*qui legato
rum*]s.de ſequ.poſ.& fruc.c.ij.& j.ſm Guil.& Arc.qui ta
men loquuntur de his,qui ſimplicem cuſtodiam ſibi vē
dicant,& ibi a contrario ſenſu,de quo ſatis ſcripſi.s.eo.
ti.publicato.ſuper vlt.gl.

SVMMARIVM.

1 *Parochia Græcè, dicitur partitio Latinè.*
2 *Parochialis ſacerdos an ſit paſtor.*
3 *Curia vnde dicatur.*
4 *Reſidere in eccleſia eſt eccleſiæ deſeruire.*
5 *Diſpenſatio dicitur gratia.*
6 *Diſpenſatio inquantum eſt actio diſpenſantis, non eſt ius, ſed poteſtas data a iure.*
7 *Conſtitutio priuilegiata ſuper lite ordinanda ſiue ſuper ordinatione ſententię, vel proceſſus non reſpicit pendentia, niſi id exprimatur.*
8 *Lex noua, vel vetus anſeruetur in tollendis obligationibus per temporis præſcriptionem.*

CAP. XIIII.

LIcet canon. [*Regimen.*]de clerica
tu ſceus,& dixi. s.eo.
lib.de teſeri. ſi eo tpe ineſſe.& ſuper gl.pen.
maioribus.xxiii qui eps.i prin. x.q.iii.illa.s.
e.cum in cunctis.[*ætate*]hic ordo conuertatur,qui ha-
betur.s.& in §.inferior.in decre.eam te.de æta.& quali.
præmittitur medium.s.ſelam.& ſic no.non currandū
ordinem ſcripturę.vide quod dicam.j.de præb. manda
to.[*parochialibus*]de talibus eccleſijs habetur.xxxviii.diſ.
qn.x.q.j. regēda.xiii.q.j.c.j.xvj.q.j.quicūque.de cle.ægro.
tua nos.s.de his quæ fi.a præla.paſtoralis.de ſepul.vio.c.
1 j.de parochia.c.ij.de offi.deleg.coram[*parochia*]†Grecè
latinè dr̄ partitio. Et eſt partitio curię,quia rector habet
curam animarum populi.j.illos limites congregati, &
tn̄ dicitur populum regere.s.de capel.mo.c.j. vt dixi de
paroch.ſuper rubri.[*omnino*]concordantias huius verbi
ponit hic Archi.alle.xxvij.q.j.virginibus.& e. ſi quis ſa-
cro.& e.ſi cuſtos.xij.q.j.i prin.s.de iurein. & ſi Chriſtus.
ff.de fideiuſ.l.Grecè.§.illud.de conuer.coniu.dudum.de
2 reſcrip.eum contingat.gregis ergo † parochialis ſacer-
dos eſt paſtor,diſ.lxxxv.ecce.ver.quoniam. ſic & pleba-
nus.lxiii.di.ſi in plebibus.& qnque dicūtur miniſtri.vij.
q.j.§ hoc non ſolum.& laici oues dicūtur.ij.q.vij.oues.
vj.q.j.ſi oues.vnde bene dicit gregis.vii.qō.j.ſuggeſtum.
cui plebanatus præſidens tanquam aries ducatum præ-
bet & e.q.ſciſcitaris. Arc.[*crediti*]i.commiſſi.[*curam*] de
præſcriptione curę quam plene ſcripſi poſt Hoſ. de pę.
3 & re.omnis,ſuper verbo,proprio.dicit hic Arc.ꝙ† dicit
cura,quaſi cor vrat[*commiſſi*]dicit Arc.per confirmatio
nem & adminiſtrationem decretam & poſſeſſionem
adeptam aſseſſet cōmittendum non cōmiſſum,alle.j.
e.commiſſa.& hic proſequitur,quod ibi dicam [*nume-
randum.*] vide cle. de ſta.mo.ne in agro.§.cęterum[*ſe fa
ciat*].ſatis oſtendit hæc litera,ꝙ diſpenſatio non erit ne-
ceſſaria ex defectu ætatis,& vide,qđ no.de æta.& quali.
gn̄aliter.n.in glo.ij.[*monitione*]dicit Arch.hoc forte dictū
pp opi.Inn.& Hoſt.de verbis negatiuis in decre.extirpā
dæ.§.j.neſcio ſi intendit illam reprobatam , ſed vera eſt
cum moderatione,de qua ibi dixi. [*reſidentia*] qūo ver-
bum reſidentiæ ciuiliter non amare ſumendum eſt,ſa-
tis hic tractat Arc.ponens ad literam gl.Vin.in decret.
ex parte.ij.de cleri.non reſid,quam ibi poſuit,dicit,ꝙ in
4 †eccleſia reſidere[a]eſt eccleſiæ deſeruire.de ele. non reſi.
a conquerente.parum enim eſſet reſidere,niſi reſidēs cu-
ram eccleſiæ habeat,in qua paratum habeat beneficiū,
de ele.non reſi.quia nōnulli.& j.c.ti.c.vno.ar.ff. de cap.
& poſtli.re.l.nihil.C.de epi.& cle.l.gn̄aliter. facienda.ſ.
perſonaliter in eccleſia parochiali [*poßit*] licet qn̄q; ſit
debita diſpenſatio,non tn̄ petitur ex debito a ſuperiore
de hoc,j.q.vii.exigunt.cum ſuis remiſ.[*gratiam*] quę nō
expirat per mortem concedentis, ex quo conceſſionis
cām durat ſm Arc.ſa.quod no.j.c.prox.in vlt.gl.& j.e.
cum ex eo..in gl.no.& qđ ſuper ea dicā,ſcripſi ēt hic,ꝙ
5 †diſpēſatio[b]vocatur gratia.ſi.c.j. q.vii.didici.in c. de ele.
b ex.mi.apl̄icæ.qn̄q; dr̄ beneficium.j.de oſ.ord.§.ſi vero.
aliqn̄.n.nullus.xxiii.q.iiii.ipſa pietas.circa fi.qn̄que, qđ
ad tempus conceditur,pia leuitas dicitur.j.q.vii.exigūt.
6 & e.donatum.dicit autem Arc.ꝙ† diſpenſatio inquan
tum eſt actio diſpenſantis non eſt ius ſed poteſtas data
a iure.diſpenſatio vero paſſio inquantum eſt in diſpen-
ſato eſt ius priuatum.ſic de priuilegio dicitur,ad hoc
xxxiii.qō.ij. interfectores.& e.in adoleſcentia.qn̄que tn̄
diſpenſatio ponitur pro iure.de torne.c.ij.dicit tn̄,ꝙ vbi
diſpenſatio eſt debita, ius eſt , quia executiua iuſtitiæ.ff.
de iuſti.& iu.l.j.in prin.ff.de aqua quoti.& æſti.l.j. circa
fin.Si vero ſit permiſſa non debita.tunc non eſt ius ſed
miſericordia.xlv.di.diſciplina.in prin.& e.omnis.ix.q.j.
c.iii.ver.quamuis.ſiue miſeratio.j.q.vii.hi qui.ſiue com
paſſio. xlv.di.varia hæc recipit.in Spe.de legato.§.diſpē
ſatio.in princi.& in fi.[*facere*] etiam illi,qui adeptus eſt
beneficium per reſcrip.quo iuxta morē inſeritur cl̄a de
reſidentia in eo facienda,non.n.per illud reſcriptum ſe
cundum ius obtentum tollitur poteſtas ordinariorū
ſm Archi.alle.s.de præſcrip.cum ordinem. Item dicit
de clauſula inſerta , vt promoueatur ad ordinem , per
quam non tollitur poteſtas diſpenſandi data epiſco-
pis,vt in decre.cum ex eo.j .e.hęc duo.no.Ioā.mo.j. de
reg.iur.generi.vt ibi dicam ſuper j. gl. Et facit quod no.
j.de præben.non poteſt.in gl. quæro rationabilis , alias
non eſt facienda diſpenſatio,remittit Guil.ad Spe.tit.ii.
§.genera. & ſm eum eſſet iuſta cauſa ſtudium præſer-
tim theologię,de magi.ſuper Spe.intemperies aeris.lxxiiii.
di.quarundam infirmitas.de cleri non reſi. ad audien-
tiam.inimicitia ſiue ſua culpa eo.ti.bonę. peregrinatio.
de voto mag. ſeruitium epiſcopi , Papę, vel eccleſiæ.de
cle.non reſiden. ad audientiam.cum dilectus.ex parte.
¶Prima gl.ſummat & diuidit.¶Secunda gl. ponit tria
quę ſupplet iſte canon.¶ Gl.ſed nunquid.quærit, argu.
ſoluit contrarium,item quęrit & ſolu.¶ Gl. ad futura.
no.& remit.ſecundo quęrit de pendentibus opi. & ſol
uit diſtinguendo.¶Gl. ipſo iure. de duobus ſimul quæ-
rit & ſoluit.iterum quærit,arguit pro , & ſoluit contra-
rium.¶Glo. antepe.quærit & ſoluit,demum ſoluit duo
dubia.& tertio remittit,vlt.diſtinguit circa compulſio
nes ad ordines.¶Pe.gl.tn̄.per quæſtionem.¶ In glo.ad
futura.ibi[*teſtamentum*] lex quę dat certam formam ꝓ-
bandi ſolutiones debitorum , non reſpicit ſolutiones
pręteritas.& ibi, iubemus.vide.s.eo.lib.de conſti.c.ij.ſu-
per iii.gl.¶In gl.antepe.ibi magnā.vide.s.de loc potuit.
ſuper vlt.gl.¶In gl.j.ibi in vj.partes.hoc placet,licet Frā.
diuidat in quatuor tn̄ , quia coniungebat tertiam &
quartam.Item quintam & ſextam , & Clericus diuide-
bat in v.ſubiciendo tertiam.¶In gl.ibi.in tribus.ibi ſm
Gar.Idem Fran.& ibi.c.j.& j.eo.prouida. ver. nos ſuper.
¶In glo.ergo non.in fi. an neceſſaria ſit executio facti,
vel declaratio,no.j.eo.commiſſa.§.i.Archi.remittit de
pręb.licet.¶In gl.ſed nunquid.ibi,& Gui.Fran.Io. mo.
& Archi.& ibi[*parochianos*]ſi non eſſet parochia diſtin
cta per certos territorij limites ſed ſolum per capita vel
ſtirpem cęterorum hominū,illis deficientibus eo for-
tius procederet dictum Gar. & ſequa. & ibi, dicit ſm
Gar.& Io.mo.alleg.qui.mo.vſu.amit.l.vſuſfructus ciui-
tati.ff. de lega.ij.pac. §. Tuſculanus.ff.de regu.iuris.l.in
omnibus,ij.& quia ceſſantibus parochianis ceſſat cau
ſa.C.de epiſcop. & clericis. generaliter.canonizata.xvj.
q.i.facit.ff.de iure pa.adigere.§ quamuis.non ob.ſecun-
dum eum.ff.de ſerui.vrb.prędio. foramen. quia.iſtud.ſ.
habere parochianos accidentale eſt non nāle,ibi dr̄,ꝙ
aqua cadens ex coelo licet non aſſidue,quia nālis eſt cā,
perpetuo fieri æſtimatur. per hoc intelligas ſo.ſonē, &
ibi,locū conſtō.Arch.ꝑ,& facit pro eo,quod no.Inno.
Io.An.ſuper vj.Decre.

de præben.de multa.& Guil.in Spec.tit.ij.§. videndum
ver.ſed quæritur.ꝙ beneficium,alle.Arc.quod no.xj. q.
iij.Iulianus.& ꝙ hæc litera nõ diſtinguit , ergo ſatis eſt,
ꝙ ſit parochialis actu vel habitu.inducit l.vlt.ff. ſi quis
cau.& ſicut quis eſt epũs nullius eccleſiæ.de tranſla.ca.ij.
item hæc eccleſia parochialis eſt nullorũ parochiano
rum,vnde redeuntibus parochianis non expedit nouã
parochiam aſſignari,imo quaſi iure poſtliminij recu-
perat ſtatũ ſuum,ex quo de illo aliter nõ eſt actũ.xvj.q.iij.
in prima actione.ad hoc.ſ.c.quia diligentia.35.di.ab ex
ordio.& per prædicta rñdet ad rõnẽ,quæ ſequitur in gl.
quia licet deſinat collegiũ , non deſinit parochia.& ibi
locum hřẽ.& idem Io.mo.& in fi.ibi vide ſuper ver.pa
rochialis.¶In gl qui ſciã.ĩ fi. Arc.remit.ad no.per Inn.
e.ti.cũ in cũctis.vbi ſcripſi ſuper ver.ſciã.¶In gl.ſufficit.
in fi.& in caſu de regu.ad noſtram.vbi vide cum remiſ.
ad vtranque partem facit cle.de ſta.mo.ne in agro.§.cę
terum.ſolue vt ibi in iiij.gl.¶In glo.ad futura ibi,c.ij. vl
de cle.de iudi.diſpendioſam.in fi.quod ibi no.in vlt.gl.
& ibi Accur.facit quod no.Inn.vt lit.pe.c.fi.vt ibi ſcripſi
ſuper j.gl.& ibi[*faciendum*]vide,quod no.in cle.de ætã.&
qua.vt hi,qui,in gl.quod poſteris.& quod dicam.j.c.vl.
ſuper ver.confirmationes.& in fine.cum concor.& ibi
Archi.dicit opi.fuiſſe Guidonis de Suza. Ia. de Beluiſo
diſputauit hanc qõnem,poſuit etiam ad literam.cum
concor.col.viii.j.de ap.cogno & ibi plene tractans im
7 probat hanc ſolutionẽ glo.dicens† ꝙ ẽt conſtitutio pri
uilegiata ſuper lite ordinanda , ſiue ſuper ordinatione
ſñiæ,vel proceſſus non reſpicit pendentia,niſi id expri-
matur.Inducit ibi in prin.ver.nos itaque. & ver.hic eo.
ex quibus colligit,ꝙ appellatione interiecta a ſñia, ſiue
relatione facta ad principem pro iudicãdo ante ſñiam
in diſponendo & iudicando ſeruabantur leges q̃ erant
tpe appellationis & relationis,ad idem inducit talẽ col.
in medio litis ſacras iuſſi. non fieri.§. ſuper hoc aũt. &
de his qui ingre.ad ap.§.illud quoq;.inducit etiã. C.de
iura.calu.l.ij.§.fi.& in Auct.vt liti. iurent.§. fin. Sed iſtæ
duæ leges aperte faciunt pro illa opi.cũ in eis dicatur,ꝙ
lex de iura.præſtando in lite,ſiue ſit de calu.vt in l.codi
cis.ſiue ꝙ nil datũ ſit,vel promiſſum,vt in auct reſpiciẽ
te lites pendentes,dicam hæc ideo,quia reſpicit ordina
tionẽ litiũ & excludit corruptiones & calumnias circa
illas.Sed ipſe Ia.dicit,ꝙ ideo expreſſum eſt. Et ego dico
ꝙ id expreſſum,quia æquũ eſt,pro quo facit ẽt ipſa Au
cten.vt li.in prin.ibi , lites aut appłonem examinantur.
ver.etiam quos alle.vt cũ de app. cog. loquitur de diffi.
vel deciſione litis.ꝙ patet,quia in vtroq; ver. ponit ver.
terminũ. Et verbum diſpoſitionis ibi poſitum reſpicit
terminationẽ,de qua ſubdit.Præterea fateri oportet, ꝙ
hic eſt reſpicere futura facienda non facta,vt dicit glo.
& vide remiſ.quas dedi.ſ.ibi etiam Iaco.j.probat opi.il
lorum,qui diſtingũt inter obligationes inducendas &
tollendas,vt in primis ſeruetur lex antiqua.in ſecundis
vero lex noua.Nã , vt dicit , in inducendis ſeruatur lex
antiqua,ſi obł̃o inducitur ex facto veteri,vt in auct.hæc
conſtitutio.Sed ſi ex nouo facto inducitur obł̃o, nullũ
dubium.ꝙ lex non ſeruabitur.in Aut.vt iudi.ſine quo.
ſu.§ fi.in aut.temp.non ſol.§.fi.in Auct.de inceſt. nup.
§.& hoc quidem.ver.ſi aũt vxor.& ſe.& in Aut. de ſan.
8 epi.§.fi Item non eſt verum.ꝙ† in tollendis obłonibus
per temporis præſcriptionẽ lex noua ſeruetur, imo ſer-
uatur vetus,niſi nominatim aliud dictum eſſet. ꝙ dicit
aperte probat l.C.de ſacroſan.ec.l.fi.in Auct.vt lit.iurẽt.
§.fi.¶In gl.ipſo iure.ibi[*in ætate*]Arc.dicit hic ꝙ ſic pro
pter magnam neceſſitatẽ vel vtilitatem eccleſiæ, rñdet
ad decre.permittimus,ꝙ permittit,& nil prohibet,hoc
prolixe proſequitur. Et fatetur ꝯrium ſententiarum per
Boniſa.dicit etiam hic epũs ꝯ ſuas leges.vel conſuetudi
nes diſpenſare non poſſe.inducens quãdam addi. Inn.
in decre.dilectus.de tempo.ordi. quam ibi ſcripſi ſuper
verbo.diſpenſatio.Sed minime ſunt mutanda & c.ſt.de
le.minime.& ibi[*infra annum*]imo ĩ vna quadtageſima,

vt ſcripſi in præalle.c.præterea & ibi.ſed dic ſ'm Guil.&
Gar.¶In gl.ad hoc,in fi. Archi.al.co. ti. quia nonnulli.
vij.q.j.ſi quis in clero.in fi.xcj.di.c.j.ſ.de app.peruenit.ij.
¶In gl.ergo.in fi.ſ'm Cleri.& Arch ¶In glo.antepe.ibi
dic ꝙ no.idem Gar.& Ioan.mo.& in fi. de regularibus.
dic,vt in cle.de ſtatu mo.ne in agro.§.antepe.¶ In glo.
antepe.ibi.& Hoſtien.idem hic Gar.con.idem Io. mo.
ſecundum quem non ob.j.de temp.ordi. cũ nullus. ꝙ
loquitur de ſuperiore ordinante non de ſuperiore circa
reſidentiam diſpenſante. Arc. intelligit de epiſcopo, vt
remittit.j.de priui.c.ij.gl. procedit in inferiori prælato,
qui poſſit deſtituere, cuius eſt ad reſidentiam citare ,&
non venientem punire,vt dixi poſt Inno.& Hoſtien.de
cle.non reſi.qualiter.in fi.& facit,quod no.ſ de offi.or.
in gl.ij.In alijs dici poteſt,ꝙ valet ex auctoritate epiſco-
pi,& eſt ſimile,quod dixi de inſtit.c. ij. Et ſic ſit reſpon-
ſum ad c.non oportet. de conſe.di.v.& ad c. contuma-
ces.i.di. vel loquatur , quando epiſcopus eſt immedia-
tus,& vide,quod ſcripſi,de conſti cum omnes.in glo.ij.

ADDITIONES.

a¶Reſidere.Adde hic quæ notantur per Car.poſt gl.in cle.j.xii.q.de fo-
compe.& per quos clericos debeat fieri reſidentia,habetur in titu.de
cle.non reſi.per totum.

b ¶ Diſpenſatio vocatur. Quid ſit diſpenſatio,& quotuplex & de eius
materia.Vide in ſpe.de ie.§.ix.& ſeq.& ti.de diſpen.& j.eo.& titu. de
ſen.ver.porro.ij.q.iij.

SVMMARIVM.

1 *Donationes plures diuerſis temporibus eidem facta quarum ſin gula non excedunt legitimam quantitatem licet coacervata excedant, bene valent.*

2 *Minus an denegetur,cui conceditur maius.*

3 *Commendę in titulum hodie apud Italicos non ſunt in vſu.*

4 *Cuſtodia eccleſiarum ſpectat ad ordinarium.*

CAP. XV.

NEmo. Etiam legatus cardinalis ꝓpter
vle verbũ negatiuũ ſ'm Archi.
nam nemo ſonat quaſi nõ hõ, vel nullus
hõ.al.xix.di.c.j.ver.ſed rñ ſuri.& qđ ibi no.
de poe.di.ij.ſi enim.& di.iii.adhuc.de cõſe.di.iiii. vt oſtẽ
deret.ff.de neg.geſt.l.iiii.[*parochialem*]non collegiatam.
j.e.ſtatutum.ſecundum Arch.quod verũ putat in epõ,
ſecus in legato.j.de of.dele.c.pe.videtur decre.ſtatutum
facere ꝯ,quia ſpeciale eſt in cõſtitutione gñali. ꝙ verbũ
parochialis non includit collegiatam.ergo ſecus in nõ
poenali,& facit quod ibi dixi ſuper j.gl. nec dicas hanc
ꝑ decretum eſſe poenalem,vt dicam.j.c fi ſuper gl. ij.
pro Arch.facit,quod j.ſequitur de ſacerdotio,cũ enim
ille non teneatur fieri ſacerdos. vt ibi , ad quid arctare
iſtum,vt eſſet de cõmenda ꝓbendæ,q̃ habet onus anne
xum.diſt.xi.ne ſana.c.ii.[*legitima*]quaſi non diſpenſata.
de his qui ve.ęta. l.fi.ſ'm Archi.[*& euidenti*]ſi.ſ.c.ſi for-
te.& hoc ponit,qñ ſit facienda cõmenda talis eccleſiæ
[*vel utilitate*]Fran.ponit exẽpla per decre.officij.ſ.c. & ꝑ
decre.ij.ſ.de fer.Hoſt.& Gar.Io.mo. exemplificant , qñ
de electione litigatur,vel confirmandus ĩpeditur, quod
non placet.de vera commenda loquendo . tunc.n. po-
nit cuſtodem.vel oeconomum , cuius officium durat
vſque quo eccleſia fuerit ordinata,ẽt ſi ſex mẽſes exce-
dat,de of.or.cum nos[*eccleſię*]non dicit perſonæ.j.q.vij.
tali.vnde eo caſu facta cõmenda non tenet,vt in fi.ſ'm
Guil.& Arc.[*irritum*]per hoc & per ea;q̃ no.ſ.e. audiris.
dicit Archi.quoſdam dicere, ꝙ ſi cõmẽda ꝯ hoc facta
ſit,patronus,vel elector eligere potuere, vel præſentare,
facit.j.de reg.iur.non præſtat.cum ſuis cõcor. ¶Prima
gl.ſummat.Gl.commendare.ponit quomodo diuerſis
modis ſumitur cõmendare & qño hic.Scđo circa com
mendam format.vlii.qõnes.¶Vltima glo.q̃rit, arguit,
pro.dupliciter ſoluit,in fi.quærit & ſol. ¶ In gl.iii.ibi,ꝑ-
cipimus.vide.ſ.c.proxi.in gl.ſed nunquid.¶In gl. com
mendare.ibi ſciendum multum intereſt,an commen-
dandi ſerui cauſa quis dixerit,an vero quod dixit,ſe præ
ſentaturum promiſerit, & ibi [*ea qua*]ſi dicat venditor
ſeruum

ſeruum ſpecioſum, domum bene ædificatā, iſta nō ob-
ligant. & ibi, nam ita. vide de iu. exhibita. ſuper j. gl. & ibi
in cauſæ. §. cauſa. vide de oſ. iu. c. ii. in ij. gl. ¶ In gl. vlt. ibi,
1 ſi quis autem per diuerſa. plures † donationes eidem di
uerſis temporibus factæ, quarum ſingulę non excedūt
legitimam quantitatem, licet coaceruatæ excedant, be
nę valent. ¶ In gl. j. in fi. tria facit, præmittit, cui & quan
do fiat commenda parochialis eccleſię. ſecundo quan
tum duret. tertio decretum apponit. ſecunda ibi huiuſ-
modi. tertia ibi, ſtatuentes. Gar. Ioan. Mona. diuidebant
in quatuor. ſecunda ibi nec tali. ¶ In gl. ij. ibi [*præteritas*]
fuit hoc concilium, vt refert Fran. Vercel. annis domi-
ni. M. cclxxiiij. & durauit a prīcipio Maij vſq; ad Augu
ſtum, & hoc de Lug Gregorius. X. Prius autem fecerat
Lugduni Inn. IIII. concilium annis domni. M. ccxlv. vt
patet in Spe. Hiſtor. lib. vlt. in princi. de Vien. quod fuit.
M. cccxj. & xij. vide in cle. de cē. cum ſit. in gl. pe. de La
teranen. Alex. tertij, quod fuit M. clxix. dixi, de his quæ
fi. a præl. cum apoſtolica. in fi. de generali Inn. III. quod
fuit. M. ccxv. dixi. ſ. de deci. c. pe ¶ In gl. iij. ibi [*nihil innta-
tur*] ſpecialia igitur parochialiū eccleſiarum habes hic
& ſ. c. proxi. vbi de hoc in gl. ſed nunquid. & j. de prębē.
extirpandæ §. qui vero. & in cle. de offic. vica. c. vno. ¶ In
gl. vt poſſit, ibi. [*ordine*] & ſic non ſumitur hic ſacerdotiū
large, vt ſ. de coha. cle. ſi quis. j. xv. q. v. c. j. in fi. xl. di. mul
2 ti. ſm Arc. & ibi [*aūt non*] & † ſic denegat minus, cui cō
cedit. et cōcor. j. gl. iij. ſup hoc vide, qd no. de trāſl. c. vl. in
glo. penul. & quod ibi dixi. ¶ In gl. cōmendare. ibi. §. cū
quidā. ibi. Accur. ꝙ ſic faciūt Bononienſes. & quod ibi
vbi obligant, quod dic, vt no. j. q. iij. ſaluator. in gl. antep.
& ibi ſic no. per Hug. Lauren. Hoſt. & idem Inn. de acc.
ſi conſtiterit. vbi no. materiam commendæ. & idē Hoſ.
de elect. dudum. vbi eam no. & Egidius poſt eum. & ibi
[*nec in eccleſia*] tenet hic Guil. & Arch. quia vbi eccleſia
indiget, præſentare poteſt ordinandū ad titulū eccleſię.
de iure patro. poſtulaſti. Egidius ꝯ in decre. dudum. pro
quo facit. ff. loc. ſi quis domum. § 1. & ibi de facto. quod
placet Io. mo. qui dicit, ꝙ cum talis habeat titulum ca-
nonicum, facit fructus ſuos, & ibi [*contumaces*] ſi vero nō
fuerint vocati, non propter hoc poſſunt eligere poſt cō
mendā nō caſſatam, vt ſcripſi de ele. dudū. ij. ad fi. in gl.
de commenda. vbi etiam ſcripſi ſm Inn. & Hoſt. ꝙ cle-
ricus alterius diœce. ſine licentia proprij epī talem cō-
mendam acceptare poteſt, & ibi [*prælatum*] Guil. & Arc.
alle. c. lator. & qui matrimonium accu. poſ. c. fi. & ſ. eo.
ꝙ ſicut. & ibi quod no. Io. contra in præall. c. qui plures.
& Inno. in c. dudum. poſt prin. puto. ꝙ intellexerunt de
ſimplice cuſtode, de quo loquitur lex, quam alleg. ff. de
poſ. Lucius. cui concor. ſ. depoſiti. bona fides. ver. ſane.
& ibi dicit ꝙ non, mirabile eſt. ꝙ non habeat prælatū,
attamen non vacat. vnde ex hoc & aliis, quæ ſequuntur
dicere ſoleo, ꝙ materia commendæ non eſt per tex. be
ne clara. & nimis etiam promiſcue loquimur de com
menda in titulum & ꝯmenda in cuſtodiam. & ſi quod
de conſue. & præſcriptione dixi. ſ. de conſue. c. vlt. ſuper
3 vlti. gl. Tamen hoc nobis eſt remedium, ꝙ † commen-
dæ in titulū hodie apud Italicos non ſunt in vſu. & me-
rito per id quod dicam ſuper gl. iſta, duo tamen quo ad
hunc caſum dicimus, ꝙ commenda habet quandā atti-
nentiam vel affinitatem cū prælatura, per quam eccle-
ſia non dr̄ vacare, in qua habetur titulus commendæ,
& ibi ſm Gar. & Hoſti. in præalleg. c. dudum. & ibi tua,
vbi idem ſcripſi in glo. dixit Vin. & ibi hoc ſm Guil. &
4 Arch. in fi. idem Archi. allegans, ꝙ † eccleſiarum cuſto-
dia ſpectat ad ordinarium, de inſti. cum veniſſent. obſt.
ſm eum. lxiiij. di. ſi in plebibus. Sed hic loquitur in paro-
chialibus eccleſiis. ¶ In glo. ergo duas. in fi. idem Io. mo.
& Archi. ¶ In gl. iſta duo ibi. [*diſpenſatione*] dicebat ergo
Inn. in decre. ſi conſtiterit. & Hoſtien. in decre. dudum.
ꝙ cum quælibet eccleſia debeat ſuum habere præla-
tum, de præben. cum non ignores. commenda non po-
terat fieri ſine diſpenſatione, per quam ius relaxaretur
ex cauſa. j. q. vij. diſpenſationū. ¶ In gl. pe. in fi. & illam li
teram poſuit de act. & pe. §. ſuper actionibus. ad fin. ver.
item eccleſia. ¶ In glo. vlt. ibi, diſtingue. ſm Guil. & ibi
[*eccleſia*] cui ſorte non poteſt aliter prouideri, vel intelli-
ge, vt ſ. in fi. ma. gl. & ibi [*vel perſonę*] quod non licet etiā
prima vice, vt refert tamē Guil. ſm quoſdam diſtingue
re, an fiat commenda propter neceſſitatem, vel vtilita-
tem eccleſiæ & fauorem perſonę, & tunc procedit, qd
in caſu dr̄, an ſolum contēplatione eccleſiæ, & tūc nō
ſit locus huic rigori. Quid enim ſi eccleſia ſibi non ſuf
ficit, vel grauata eſt debitis. ita ꝙ non reperit, qui velit il
lam in titulum, vel temporalem commendam. Sed ip
ſe putat omni caſu locum eſſe huic rigori inducto in
odium prælatorum, qui commendis abutebantur, &
ſeruandus eſt, licet durius. xix. diſt. in memoriam. ad id,
quod obiicitur. reſpōdc, ꝙ vniri poterit eccleſię vicinę,
vel officio, vel præbendę. x. q. iij. vnio. & in cle. de ſtatu
mo. ne in agro. § ad hoc. ſ. de præben. expoſuiſti. & in fi
ne. alle. etiam. de dona. cum dilecti. de verbo. ſig. olim.
& idem Archi.

S V M M A R I V M.

1 *Electio quando eſt diſcors in quiſitio diligens eſſe debet.*
2 *Dies aliqui an dentur in tempore arbitrario pro quiete.*
3 *Appellans debet eſſe ſolicitus colligendo acta & offerendo illa no-
tarijs & cauſam introducendi.*
4 *Stipulatio committitur, cum patronus petit, & libertus reſiſtit nō
diſtincto, an fuerit, vel non adiectum, cum petiero.*
5 *Emptor debet vſuras venditori. ſi moroſus fuit in pretio ſoluendo.*
6 *Seruus ſi ſimpliciter damnatur in vincula perpetuo damnatus in-
telligitur.*
7 *Sumptus faciens affectione domeſtica non repetit.*
8 *Matrimonium carnale & ſpirituale contrahitur inter abſentes.*
9 *Procuratorem ad cauſam qui miſit, ex quo ſciuit illum mortuū,
alium mittere tenetur.*
10 *Omiſſum cenſetur, quod non eſt expreſſum præcipue in iure odio-
ſo, & pęnali, & ſpecialitates inducente.*
11 *Pœna electi non habet locum, niſi integro tempore elapſo.*
12 *Electioni contradicentes quando non poſſunt mittere niſi vnum,
illum mittere tenentur.*
13 *Poſtulatio ſi fiat a duplo maiori numero innititur iuri et gratiæ.*
14 *Poſtulantes a poſtulatione reſilire non poſſunt.*

CAP. XVI.

CVpientes. [*experta*] i. per experen-
tiam adinuenta. Gar. &
Io. mo. ad hoc. l. di. vt conſtitueretur Arch.
[*temperantes*] ꝙ prius quo ad pœnam decr.
q̄ ſit, per inferiores fieri non potuiſſent, cum beneficiū
indultum & per tp̄s limitatum parti tolli non debeat
ſm Gar. & Io. mo. qui tenet hic, quod no. j. de reg. iu. in-
dultum. & no. j. §. j. ver. in fi. [*generali*] vide, quod no. ſ. c.
vt circa. ſuper ver. perpetuo regularium, & non cathe-
dralium collegiatarū tamen de quibus hic loquitur. &
ſ. e. ne pro defectu. ſm Archi. & ſi cathedralis eſt regu-
laris, tunc tenetur ex duplici capite. appellatio etiā iter-
poſita ab interlocutoria iudiciali lata per confirmatio
nem, nam ſi pronuntiatur bene appellatum, procedi-
tur in curia ſine noua citatione in electionis negotio.
ſ. c. j. & quo ad cathedrales vr̄ expreſſum. j. c. quamuis,
ergo venire debent ſm hanc conſtitutionem, ꝙ placet
Guil. Gar. Io. mo. & Arch. dicit hoc cōiter approbari, li
cet fateatur hoc durum, & ſine dubio, cum primo co-
gnoſcatur de iniquitate iudicis, & ſi apparet bene inter
locutum, partes ad eum generaliter remittantur, de ap.
interpoſita. & c. vt debitus. durū eſt, ꝙ pſonę hic expſſę
venire teneantr̄ [*fruſtrata*] & iō hoc non ſcripſi volēs ap
probare, qđ durū videbat̄, nec iprobar̄, qđ ſeruaui, puta
bam pro & ꝯ. j. c. ſi poſtq̄. in fi. ſm aūt opi. pdictā & ob-
ſeruantiā, tūc ad ꝯriā rōnē r̄ndet, ꝙ illud r̄are fallit in
ap. q̄ deuoluūt principale, in quibus nullo caſu veniunt
fruſtra, nec mirū, cū id faciant periuio appellati, vel iu-
dicis delatio. j. de ap. cordi. & c. de applonib. verū eſt, ꝙ
illis ſufficit mittere proc. durities ergo prędicta notatur

in perſonali aduentu tot perſonarum. & in pœna. vnũ
ſuperfluit, ſatis erat dicere. ĩ. menſem, vt ſ. e. c. j. & c. quã
ſit. poſt prin. & ĩ. de cenſ. exigu. & de pœ. fœlicis. in fi. Sed
huic cõcor. ſ. de of. or. quamuis [*poſt conſenſum*] nõ dicit
poſt diem, quo conſentit. & ſic dies nõ excluditur. ſicut
j. de excep. pia. & de reſti. ſpo. frequens. vbi de hoc, fit er-
go momẽto in momẽtũ hæc cõputatio [*iter arripiant*]
vide concor. ſ. c. j. ſuper eodẽ verbo tp̃s menſis poſt con
ſenſum, vel poſt notitiam [*abſque fraude*] reſpicit inferio
ra, nec eſt quærendum quis probet fraudẽ: quia proba
ta intelligitur hoc ipſo, ꝙ nõ venit in termino. ff. de ex-
cu. tu. l. ſcire. §. obſeruabunt. niſi electus probet impedi-
mentũ, vt ĩ. §. proxi. Si vero venit in termino de fraude
nõ q̃retur, verũ eſt, ꝙ de principio curſus tpis deducere
tur in dubium pp diuerſitatẽ locorũ, de qua hic in glo.
tunc locus eſſet, vt probaret dolũ, vel fraudem, qui alt.
illum. ĩ. de renun. c. ij. ff. de proba. quoties. §. qui dolo. [*lo
corum*] de quo ad quẽ proficiſcendũ eſt cõſiderare, hãc
conſiderationem dẽt facere pars, quam arctat hæc cõ-
ſtitutio, tñ finalis cõſideratio & arbitratus huius rei pẽ
det in Papa, vel iudice ab ipſo dato. Et eſt ſiſc, quod not.
de ap. vt debitus in gl. colligit. quod ſuper ea dixi [*licitum*]
no. pro eo, quod ſ. ſuper verbo, malignantium. [*omni-
bus*] ſignum vſe, qđ nil excipit. ſ. de ma. & ob. ſolitæ. [*iuri
bus*] j. de ap. cordi. hæc iura vacãt ratione. Sed ĩ. de of. or.
quamuis. & in cle. de verb. ſig. ſæpe. præmittit iuribus ex
primens ſolum acta & munimenta. ¶ Quod ſi per. xx.
ad hoc tpis ſpaciũ concor. ſ. co. ti. de conſue. c. fi. ſ. de cri.
fal. durat. de cleri. ex. mi. illud. xv. dies, eadem dilatio tpis
ſed alia computatio. ĩ. de reſt. ſpo. frequens apud ſedem,
ad tria ergo tenetur. ſ. probare. & infra certũ tp̃s, de cer-
to loco. [*conceſſi*] hic vr̃, ꝙ ad hoc vt currant iſti. xvj. dies,
neceſſarium eſt iudicis miniſterium, qui illos concedat
nec ſufficit admiſſio excuſationis, vt ſatis probat hęc li
tera, non ſic in exceptione excommunicationis ꝯ agẽ-
tem, vbi currunt exceptiones per iudicem admiſſæ, de
quo dicam. ĩ. de excep. pia. ſuper ver. octo dierum. [*ele-
ctos ipſos*] qui non venere pœna priuationis eidem ele-
cto, vel præſidenti, vt in j. gl. huius partis ſactas ad prædi
ctam eccleſiã cathedralem, vel regularẽ [*ſi quid*] ſi igitur
nullũ ius habebat realiter, nulla eſt pœna, tñ quia illud
dubium proſequi poterat, nũc excluditur a proſecutio-
nẽ [*vero*] non aduerſatur perſonali comparitioni, vt pa
tet per ſequentia, ſed inſtructioni, ad hæc in §. iſto ſta-
tur ſeptem de inſtructoribus mittendis, qñ electio eſt
concors. ſ. quot eſſe debeant. quales, per quos & qualiter
mittantur, ad quid etiam, qñ & cuius expen. & hæc ha
1 beas pro repetitis. in §. ſequen. Cum † electio eſt diſcors
diligens inquiſitio. Vt in electionibus examinandis di-
ligentem inquiſitionem fieri debere, & procedit hoc ẽt
te non opponente. de hoc ſ. e. ti. dum nobis olim. xxvii.
di. priuſquam contingentibus. per hoc patet inſtructo-
res vſque ad fi. ſtare debere, vt inſtituant in his. q̃ contin
gere pñt ſm Gar. & omnes. & no. j. e. ſi poſtquam. §. j. in
vlt. gl. plena. facit. 10. q. v. iudicantem. curſus cauſam, ſi-
mile. in cle de ver. ſig. ſæpe. ver. & quia non ſentit, & ſa-
cit. ſ. de ap. ſæpe. in princi. l. [*per capitulum.*] non eſt ergo
hoc onus electi ſed capituli, vnde ſi capitulum nõ mit
tat, non propter hoc arctatur electus ad ducendum ſe-
cundum Gar. lo. mo. & Archid. facit. ĩ. §. cæterum. in fi.
& quod ibi dixi in gl. hæ perſonæ. [*ad prælatum*] menſa
igitur prælati, cuius principaliter intereſt, expenſas ſatiſ
facere dẽt. lo. mo. [*diſcreta*] i. diſtincta vel ſeparata, de re-
ſcri. edoceri, Sį vero duæ perſonæ vel propter paucitatẽ
vnã. & vide, quod dicam. j. §. cęterum. ver. niſi eos. ſuper
prima gl. de parte, qualẽ. l. j. cuiuslibet electi. [*moderatis.*]
vide, quod no. de dolo. finem. cum concor. qualitate ne
gotij, quod forſan magnos ſumptus requirit, & electus
fuit pauper ſecundum Gar. lo mo. & Arch. ex tali nõ
priuantur, ergo iure canonię, vel alio, quod alias habe-
rent in eccleſia expenſis neceſſarijs & moderatis vt ſ.
iæ miſſas perſonas duas ex parte capituli in electione

concordi. vel duas de parte qualibet cum plures ſunt
electiones, vel duas de parte vnici electi, duas de parte
opponentium. Et hęc coniunctio multum facit, quod
ſit vna pars a. §. ad hęc. vſque ad §. cæterum. cum etiam
qđ hic ſequiť, huic principio coaptetĩ, vt dicã ſup j. gl. §.
ſi vero [*circumſtantiis*] per quas ad veritatẽ pueniť xxiii. q.
viii. occidit. & ſ. de teſtib. cum cauſam. alijs informa-
tionibus. Fran. quæ non proprie ſint probationes, non
facile enim occurret alij vero quod nõ cadat in ſpeciẽ
probationis vel informationis. [*æquitate*] quæ quãdoq;
rigori pręfertur, de hoc & quid ſit æquitas, vide de trans
la. c. fi. ¶ Cęterum poſtquam, hoc vult litera iſta. Greg.
ſtatuerat, ꝙ præſentaretur, quam citius cõmode pote-
rat, poſt illud tp̃s arbitrarium & indeterminatũ dat Ni-
colaus octo dies. & ex tunc locus erit his pœnis præſen
tare & petere conſenſum illorum, vt dicit decre. quã ſit
[*beneficijs*] i. prouentibus beneficiorum. facit, quod ĩ. ſe-
quitur [*obtinent*] quocunque titulo ſint ſimplicia vel cu
rata, quia gñaliter loquitur, de ma. & ob. ſolitę. ſm Gar.
& lo. mo. extunc inchoandum, facit ad ea, quę no. in
cle. de mag. c. ij. in gl pe. & quę plenius ſcripſi. ſ. eo. cum
in cunctis. in fi. ad quę beneficia illius eccleſiæ tempus
triennij temeritate, & proprio motu Gar. ſic. ſ. e. c. i. ĩ. de
reg iu. c. j. Archi. illis beneficijs illius eccleſię euidenter.
ſ. e. ſi forte. & ĩ. de ver. ſig. conſtitutionem. [*nihilominus*]
i. non eo minus, ꝙ procuratorem miſerit, continuum
inchoandum eſt laxa tria tpa, de quibus loquitur hęc
decre. ĩ. e. commiſſa. [*iuris ſui*] circa confirmationem pe
tendam, & ĩ hoc differt negligentia electi a negligentia
eligentium, quia electo negligente electores conſtitu-
tionem ſeruantes, licet pœnam huius conſtitutionis
non incurrant, confirmationes tñ fiendæ vel factę cau
ſam proſequi non poſſunt, cum electus ſit omni iure ſi
bi quęſito priuatus, vt ſ. puto tñ ꝯ electum eius compe-
tere repetitionem expenſarum, vt dixi. ſ. e. §. ſuper gl. eſt
ergo. in fi. non ſic econuerſo, cum ius electi ſit ſaluum,
vt hic patet, & ſic ſibi expenſę non pereunt. ¶ Denique
[*diſcordem in electione*] diſtinguuntur iſta, vt ſ. patuit in ele-
ctione non vt hic [*volatu*] idem verbum de renun. niſi.
in fi. aliter i. tam fortiter, ꝙ ſine noſtra licentia violare
non poſſint conſenſum [*teneantur.*] quod proſequitur.
poſſunt ergo contentire poſtulationi, ſi volunt, non tñ
in matrimonio, nec ex hoc ſubiaceant redargutioni ſe
cundũ Arch. qui alle. quod no. Inn. ſ. eo. cum in iure. in
fi. ¶ Prima gl. ponit cauſam. ¶ Secunda diuidit. ¶ Gl. ſ.
e. reſpon. per quæſtionem & ſoluit, cui ſimilis in glo. &
poſito. ¶ Gl. per hęc, ſoluit contrarium. ¶ Gl. immode-
rati. ſoluit contrarium de decre. vlt. & eccleſia. ¶ Gl. ſed
quomodo, obijcit & ſoluit. ¶ Gl. de poſtulatis. remittit
de tribus. ſecundo ſoluit quęſtionem de magiſtro ho-
ſpitalis &c. ¶ Gl. virorũ. ſoluit duo dubia de mon. fœmi
narum & de non principalibus dignitatib. ¶ Gl. in hoc
caſu tñ. per quinque quęſtiones. ſ. quid de legato, quid ſi
Metropolitana eccleſia eſt in ſciſmate. Itẽ quid ſi par
tium voluntate, relatione, vel reuocatione cauſa defera
tur ad curiam. ¶ Glo. ſubaudi, ſupplet curato, duas opi.
ponens, ſecundo obijcit & ſoluit. ¶ Gl. certam. exempli-
ficat. demum quærit & ſoluit. ¶ Glo. j. ponit duas lectu
ras iſtius extunc, & ſecundã reprobat ¶ Gl. xxii. tñ. per
qõnes primo ſm quas dietas fiat arbitratus. ſecundo de
electo, qui prius venit, quęruntur duo. tertio quid de ele
2 cto in curia ibi pręſente Quo. an dies † aliqui dentur in
tpe arbitrario pro quiete, arguit ꝙ non, ſoluit ꝯriũ, ſolu
tionẽ ſignat ꝯriũ. & ibi. remit. ¶ Gl. vt diſpenſatio. ſoluit
tria dubia. § ꝙ ſi per. xx. ¶ Prima glo. exprimit quinque
caſus, qui eliciunť ex tex. & ponit ordinẽ literę. ¶ Gl. ſed
pone; q̃rit & ſoluit. ¶ Gl. quare, obijcit & ſoluit. ¶ Gl. qđ
ſi, format & ſoluit tres qõnes. ¶ Gl. ex quo. tñ. per qõnẽ,
an exiſtẽs in curia p pcu. &c. ¶ Gl. ſi miſit. primo ſoluit
dubiũ. ſcđo q̃rit, arguit p & ꝯ ſoluit. ¶ Gl. qđ ſi dũ, q̃rit,
& ſoluit. ¶ Gl. per teſtes. ſoluit quęſtionem, an opinio-
nes &c. ¶ Gl. qus dantur. quærit & ſoluit. ¶ Gl. qui cum
& ſe.

& ſe.ſoluit tria dubia.¶Gl.& ſit.an ipſo iure &c.inſtruit
iudicē,ne acceleret.¶Gl.dato ſibi.rn.ꝑ qōnē, an habere
debeat omne tempus &c.¶ Gl.& pertineat. rn̄.per tres
qōnes,quis prouideat,an appellet &c.& an electus pri-
uatus contra coelectum audiatur.§ ad hęc glo.hæc per
ſouæ.reſpō.per tres quęſtiones.¶Gl.ſ.ꝑ reſpon.per quę
ſtiones,quid ſi electus ſit remotior,vel propinquior,vel
in curia,vel ſi ſint duo, quorū alter ſolus in curia.¶Gl.
ſi autem.ſoluit dubiū.ſecūdo quærit & ſoluit . §.ſi vero.
¶Gl.ſed au.quęrit,arguit pro & contra,& ſoluit.¶Glo.
& tunc.rn̄.per quæſtionem,quis ſoluat expenſas in ca-
ſu impotentię , vel voluntatis . ¶ Glo. ſi ergo .reſpon.
per quæſtionem quid ſi ſint plures electi . ¶ Glo. dixit.
quęrit quid de ep̄o.¶Gl ſi aut.quid ſi ſint plures,ſolutio
ni opponit & reſpondit.¶Glo.ſ.idē ſoluit.quid ſi viciſ-
ſim ſibi opponunt electus & opponens tempora non
ſeruata.ſecundo quęrit,arguit pro. ſoluit ꝯtrium, & alle-
gationi reſpondet,¶ Glo. ad quid.obiicit & ſoluit §. cę-
terum.¶ Gl.ſcias.rn̄.per qōnē, an ſufficiat procuratori
præſentaſſe,& diſtinguit.¶ Gl.ſi hoc. quærit,arguit pro,
per vnā l.& contra per canonē.& l.ſoluit. & econtrario
reſpondet.¶Glo.non ergo.ſoluit quatuor dubia. ſ.quid
de offi. & quid ſi officiare volūt. & tunc poſſunt eligere,
& an eligi.¶ Gl.eſt ergo. prius ſoluit duo dubia. ſecun-
do quærit , an abſoluat epiſcopus , ſoluit , quod non, re
ſpondet contrario.tertio quærit & ſol.¶ Gl. intelligeba-
tur.ſoluit duo dubia.¶Gl ſed ad quid,& ſe.quærunt op-
ponendo de duobus ſimilibus.¶ Gl.qūo hoc, obiicit &
ſoluit ,cui ſolutioni incidit ob.& quæſtio.quibus reſpon
det.¶Gl.vt quia.obiicit & ſoluit.¶Gl.excluduntur.obij-
cit & dupliciter ſoluit.¶Glo.ꝑ iniam ſoluit tria dubia.ſ.
quis priuet.quid ſi ſe ingerat , & quare aliud hic , quam
ſupra. ¶Glo.argue.ſoluit duo dubia . ¶ Glo.& ita,quę-
rit & ſoluit duo dubia . ¶ Glo.& ita. quærit & ſoluit di
ſtinguendo. §.denique. ¶ Glo. qui patiantur.dicit, quis
diſpenſet.¶ Gl. intelligas.rn̄.per qōnē quid ſi non expo
ſcter immediate.¶Glo.ſeruent ergo,rn̄.per quæſtionem,
quid de opponentibus.¶Glo.ſed ex qua.quærit & ſoluit
quæſtione.& duo quæ intercidunt.¶Gl.illa rn̄.per qō-
nem ,de qua gratia loquatur.¶ Vltima glo.quærit & ſol-
uit diſtinguendo inter electionē & poſtulationē cōcor-
dem & diſcordē. & ſecundo,aut maior pars proſequi-
tur,aut minor, ſubdens dictum Inno.& facti obſeruan-
tiam,& excipit caſum decre.nihil eſt,in opponente di-
ſtinguit,an proſequatur ius proprium,vel coe.Et ſecun-
do caſu, aut ſuccumbit, aut obtinet, in h. diſtinguit re-
gulares a ſecularibus.¶ In ſecunda gl. ibi vltima incipit,
cū qui.vide de priuileg.ꝙ non nullus.ſuper vi.gl.¶ In gl.
ſ.e.ibi.§.ſcrtū.vide in c.poſt tranſlationem.ſuper glo.ar-
gu.eſt.¶ In gl.ſed qūo,ibi,vbi locus vendendi,vide non
refert,an inſtitor teneat tabernam vel non.¶ In gl. idē,
ibi,præcipimus.ſtatur iuri veteri,niſi mutetur. ¶ In glo.
ſubaudi.ibi ,ꝑſpexit,vide de ſe.c.ij.ſuper prima gl.¶ In gl.
j.elap ſo,ibi,ſi is.ad fi.lex quarta eſt,quā vide de teſt.co.c.
ij.ſuper.j.gl.¶ In gl.xxiiij.ibi nepos,vide de ver.ſign. intel
ligentia.ſuper tertia gl.& ibi,a ſententia , vide de ver.ſig.
ꝑterea.in gl.ij.ibi,legales.vt xx.miliaria computētur pro
dieta.& ibi,ꝙ ſi duplomate.alias eſt ver.ſub.§.ij.ſi exiſtēs
Bononiæ promiſit dare Epheſi,fœlici duplomate velo
citer illuc,perueni,confeſtim obligatus ſum.¶ In glo.vt
diſpenſatio,ibi,impoſſibilium,ſequitur nulla eſt obliga-
tio.§.ꝙ ſi.¶ In gl.quare.ibi.l.ij.ad fi. vide in c.ſtatim alle.
ſup.gl.¶ In gl.pura,ibi[*obſeruabūt*]alſ incipit ſufficit,& lo
quitur de tutore , qui propter prædictas cauſas inſra tp̄s
ſtatutū ſe non potuit excuſare.¶ In glo.ſi miſit.ibi.l.ij.ſi
non ſit qui a parte promiſſoris interpellari poſſit,fit pro
teſtatio,quæ pro petitione cedit.& ibi,vt perfectꝰ,cano-
3 nizata.xvj.q.iij.ſub.§.pōt.& ibi.§.in his. loquitur de † ap-
pellante,qui debet eſſe ſolicitus, colligēdo acta,offeren
do illa & apoſtolos notariis,& cām introducēdo.& ibi.
l.fi. ſi tutor non cogit pupillam agere tutelæ.rn̄ contra
futuram calūniam & curſum vſurarum frequentes de

nunciationes faciet. & ibi, ver.diem cano. in ſequenti
concor.ibi.j.conteſtationē.proteſtatio querelæ non da-
tæ dotis in ſcriptis facienda eſt per maritum.¶ In gl.q d
ſi.ibi,ſed lis. cau.ii.q.vi.¶ In gl.per teſtes.ibi circa.vide de
teſtibus.ex tenore.ſuper vi.gl.¶ In gl.quia eā.ibi.l.penul.
vide in c.quā ſit.ſuper gl.ſufficit.¶ In gl.ſi aūt.ibi filiū.vi-
de qui filij ſint legi.tranſmiſſæ.ſuper gl pe.§.ad hæc.¶ In
gl.ſ.quod.ibi penul.vide de verb.ſig.c.pe.ſuper prima gl.
¶ In gl.cōmendæ ibi nepos,vide de verb.ſi.præterea. in
p.in.gl. §.ſi vero.¶ In gl.quæ ſunt.ibi,ſed an vltro.vide de
eo qui mit.in po.c.iij. in gl.pe.¶ In gl.ſed an teneantur.
ibi[*magnam*] vide in c.potuit. ſuper vi. gl.& ibi, tenetur,
qui enim ſuper pacto legis cōmiſſoriæ. & ibi paratus, ſit
bonorū poſſeſſor.& ibi, cū patronus,ſtipulatus eſt opes,
4 tunc†cōmittitur ſtipulatio,cū patronus petit,& libertus
reſiſtit non diſtincto, an fuerit vel non adiectū,cum pe
tiero.& ibi,§.hoc autem,peti debet, vt caueatur,vt iudi-
cium dāni infecti locū habeat.¶ In gl. ſ.diem.ibi, quo-
niā.vide de or.cog.c.j.ſuper.j.gl.§.cæterū.¶ In gl.iij.ibi.§.
ſiquis tn̄,penul.§.eſt. & vide de ſpon.ex litteris.ij.ſuper.ij.
gl.¶ In glo.ſi aūt.ibi,per procuratorem, cōiter eſt.§. pri-
mus ſub.l.ſi pupillus.ad fi.ti.Et incipit cominus. Paulus
reſpondit,procuratorem hæreditatē acquirere nō poſ-
ſe.& ibi,generali. textū huius,vide de renun.poſt tranſ-
la ſuper.j.gl.& ibi.l.pe.vide.ſ.c.quam ſit.ſuper gl.ſufficit,
& ibi.l.j.vide in præl.c.accedens.in j.gl.¶ In gl.eſt ergo.
a ibi.l.vi.ᵃemptor† venditori debet vſuras,ſi moroſus fuit
5 in pretio ſoluendo . & ibi ſancimus , victus condēnatur
victori ad expenſas litis.¶ in gl.intelligebatur.ibi.ſeruus
6 † ſi ſimplr ſeruus dānatur in vincula perpetuo dānatus
intelligitur.¶ In glo.quo hoc,ibi,ratū.vide de dona. apli
cæ.in gl.antepe.& ibi.§ fi. liberorū mulıæ ſunt differen-
tiæ,aut ingenui,aut libertini.¶ In gl.infra tp̄s ibi.l.j.vide
de offi.dele.de cauſis.ſuper gl fi.¶ In gl.ſi vero.ibi.l.i.parē
tes,& liberi diſputant de inofficioſo.cognati vltra fratrē
non ſe vexent inanibus ſumptibus, cum eis querela nō
proficiat.¶ In gl.vt quia, ibi, ſi prætor.executor non co-
gnoſcit de inīa prætoris,ne ſint eluſoria prætorū edicta.
¶ In gl. & ita.ibi[*colluſione*] vt in §. in popularibus.& ibi
[*neceſſe*]& in l.ſi cui.§.denique.in gl ſeruent.ibi[*priuile-
gium*]loquitur lex.ſ.alle. de priuilegio expenſarum.lniū
minuendarū,vel non agnoſcendarū.¶ In gl.ſilla.ibi.l.ii
alias.ii.§. pe.vide de poſt.bonæ.ſuper.iiij gl.§.porro.¶ In
gl.ij.ibi.l.vna.vide de ſepul.cum liberū.in gl.ii.¶ In vl.gl.
ibi prætor.§.ij.vide hanc & ſequen.de eo qui mit.in poſ.
7 c.iij.in gl.pe.& ibi.l.j.affectione†domeſtica ſumptus fa-
ciens,illos non reperit , ergo nec mater in petendo re-
moueri tutorē filij ſuſpectū.& ibi.l.vi. vide.ſ.de offic.ar-
chi.mandamus.ſuper vi.gl.& ibi iam tū.§.antepe.inci-
pit in hac.ii.quē vide.ſ.de procura.cū pro cā.ſuper gl.iij.
& ibi [*rem non nouam*] in fi.cāæ terminus declarabit ,qui
patroni audacius, & qui timidius iudicium vel relique-
rint,vel protulerint.¶ In gl. prima in prin. ſcriptores in
hoc.c. diligenter aduertant , ne propter multā additio-
nem ſimilitudines aliquas per ſaltū omittant , & ibi ad
noxiā. & ꝓcedatur in ea velo leuato.C. de naufr.de ſub
merſis.li.xj.lo.Mo.exponit ibi in gl. j. ſ. velamine.& ibi
in vij.lo.Mo.diuidit in tres.prima de electis. ſecunda de
poſtulatis.tertia de expenſis, quas gl.ponit pro.vi. & vij.
iterum prima in duas.prima de electis in concordia,ſe
cunda de electis in diſcordia. ibi. ſi vero. Iterum prima
diuidit in quatuor.prima vt in gl. de ſecunda facit duas,
& ſit.iij.ibi electos.iiij.quā gl.facit tertiā.& vide,quod di
cā in §.ſi vero.ſuper prima gl.¶ In gl.qualitercunque.in
fi.ſm Gar.idē lo.Mo.& Archi.¶ in glo.ſ.eo.ibi.§.j.vide,
quod ibi dixi, & ibi. poſt trāſlationem.& ibi habes alias
remiſſiones, quas hic ponit Archi. Et vide, quod ſcrip-
ſi,ſed lo.Mo.remit.ad decre.fi.ſ.de hær.ver.ceſſante.¶ In
gl.per hæc.ibi,vt hic,bene facit finis huius partis, in qui-
bus poterunt modis licitis &c.& ibi, repellere.nec vide-
tur fraudē facere, qui fraudē excludit.ff.de lega. ij.cum
pactis.§.Titio.in fi.¶ In gl. ſed qūo.ibi.ſm Gar.idē loā
Mo.

Mo.& Archi.in fi.facit, quod no.de reſti.in integ. tum
ex literis.in gl.pe. ¶ In gl. idem ſi.in fi.& C.de teſt.ſancı-
mus.Gar.¶ In gl.de poſtulatis.ibi. & Gui Io.Mo.& Ar-
chid.& ibi.ſciẽt & c.ſeq.& in cle.de præben.literas.de re
li.do.quia contingit.¶ In glo. virorũ.in fi.idem Io.Mo.
& Archi.¶ In gl.in hoc caſu.ibi, ſm Gar.& Io.Mo. idẽ
& Arch.qui alleg.de reſcri ſuper literis.in fi.xciij.di.c.fi.
ij.q.vi.ſi eps.de offi.deleg.ſane.in prin.xvj.q.i.frater.& pręter reſeruata,vt ibi,& de offi.le. quod tranſlationẽ,& ibi
[*apoſtolicæ ſedis*]facit litera corã nobis.q̃ eſt in fi.huius par
tis.& ibi, Gar.ẽt dixit Io.Mo. & Archi.alle.ad hoc.xv.q.
ij.§.vlt.prope fi.de conceſ.præben.quia diuerſitatẽ.& ibi
Guil. cuius ratio eſt, quia non eſt de caſibus hic expreſ-
ſis.& quia poſſet eccleſia reparari,ad hoc.j.de re.iu.abba
te.in prin.& ibi,& Gar.idem Io.Mo.& Archi. & ibi.ſm
Guil.Sed Gar. Io. & Archi.contra.propter cauſam dec.
& propter ſimilitudinem,quã habet remiſſionẽ appella
tionis intelligit de remiſſione partibus notificata. C.de
relati.l.j.& ij.s̃.de appella.ut imaſti.¶ In gl. in hoc caſu
non ſufficit.ibi.& Gar.idem Io.Mo.& Archi.& ibi.con
ſtitutus.& vide, quod no.de opi.Io.quam hic ponit Io.
Mo.¶ In glo.ſubaudi.ibi. & Guil.idem Io. Mo. Archi.
¶ In gl.certã.ibi.illud.facit,quod no.de reſcrip cum con
tingat.in prima gl.& in fi.idẽ Io.Mo.& Archi ¶ In glo.
j.elapſo. in fi.idem Io.Mo. & Archi.& eſt ſimile, quod
dixi de reſcrip plerunque.ſuper gl.ii.¶ In gl.ſi ergo.in fi.
in his duobus concor.Io.Mo.& Archi.¶ In glo.xxii.ibi
Gar.idem Io. Mo.& Archi.& ibi,iſtius canonis.ita ꝙ lo
cus ſit ipſius pœnæ.& ibi Gui. Gar.concor.Io.Mo.& Ar
chi.& ibi.quieſcendo.alle.Archi.lxiij.di.cũ longe.xxiiij.
q.j.pendentia. & vide quod dixi. s̃.de cle.vena.c.j. ſuper
gl.ii.¶ In glo.referas.in fi.& Io.Mo.& Archi.fatentur, ꝙ
hunc intellectũ clarius ſonat litera, dicit tñ ꝙ proxima
8 opinio ſic iuuatur.planum eſt,ꝙ † matrimonium[b] car-
b nale,& ſpirituale contrahitur inter abſentes.j.de procu
ra.c.fi.§.eo.cũ inter canonicos. Quã cito igitur electus
conſentit, matrimoniũ eſt contractum. vt ibi. Si ergo
per talem conſenſum eſt ſponſus.viii.q.ii.dilectiſſimi er
go, per executorẽ ſui iuris.j. pro confirmatione poterit
agere.alle.no.lxiii.di.quanto.in gl.ex hoc ¶ In gl.j.rapto
ribus, ibi, cura factũ. qũo ius habeat varias ſignificatio-
nes,prolixe tractat hic Io.Mo.de quo vide quod dicam.
j.de re.iu.ſuper glo.reſpon. hic enim nimis exquiſite.Itẽ
inexpedienter fuit poſita,cui ſãtis his gloſſis ad materiã
pertinentibus grauaremur. ¶ In glo. i.his.ibi, muniri.in
ſtrui, vel iuuare. & idem no. de reſti.in inte.corã. & s̃.c.
quãuis.in gl.pe.¶ In glo.vt diſpenſatio, ibi,ſimilitudinẽ,
vt ſi interfuerunt electioni,qui de iure non debebant in
tereſſe.& hoc opponitur,poteſt priuilegiũ,ſi illud habet
ſm Gar.Io.Mo.& Archi.& in fi.idem Io.Mo.& Archi.
¶ In gl.vl.quæ fuit additio in fi.de hoc idem,quod dixi
in textu in prin. ſuper ver. appellatio. §. quod ſi per.xx.
¶ In gl.rõnabilior.in fi.gl.quę incipit,æquior.¶ In gl.ſed
pone.ibi,Guil.idẽ Io.Mo.hic & Archi.s̃.in parte prima.
¶ In gl.quare ponitur.ibi.§.i.quod hic no.Gar.& alij de
illo,qui ex iuſta cauſa receſſit illicenciatus,ibi dicam.&
ibi Gar. idem Io.Mo.& Archi.idẽ in fi.primæ partis.&
ibi.feriato,vide,qđ no.in cle.de ver.ſig.ſæpe.poſt prin. in
gl.ſicut eſt.¶ In glo.forte,ibi voluit idẽ Arch.¶ In gl.ex
quo.ibi poterit eadẽ rõne.dicit hic idẽ Io.Mo.de eligẽti
bus,qui vna cum Archi.concor.gl.¶ In glo.non facias.
in fi.idem Io.Mo.& Archi.¶ In gl.ſi mittit,ibi[*nuncium*]
dicit Arch. ꝙ debet eſſe procurator ſufficiens cum ſpe-
ciali mandato.j.ver.inſuper per procuratorẽ & c.nõ cu-
ro de nomine,vocetur nũcius,vel procurator.s̃. de pro-
cu.petitio.Et quod idem intelligunt.patet.j.gl.vij. & ibi
Gui.Io.Mo.& Arch.hic & ibi[*copiam ſui fecerit*]& ſic tũc
cum papa copiam ſui facit,ſe præſentare non poteſt.Ite
rum proteſtetur, ꝙ prima proteſtatio ſequentis poſtea
tpis curſum non impedit per iura prædicta ſm Gar. Io.
Mo.& Arch.& ibi[*vt perfectius*] facit cle.de app.quãuis.
j.reſponſo.& ibi proteſtetur hora congrua ſm oẽs in fi.

qm ſi alio inſtante admiſerit ipſe negligens præſumi-
tur, quia præſumi potuiſſet, quod alij potuerunt.v.diſt.
ad eius.iiij. diſtin.denique. Sed ſi eo tpe quo fecit ſui co
piã, quoſdam de inſtãtibus admiſit,quoſdã nõ,tũc non
admiſſus cẽlebit de numero inſtantium nõ admiſſorũ.
xlvj.di.ſunt nõnulli.de pę.di.j §. penult.cum ſi.ſecundũ
Gar.Io.mo.& Arch.Dicunt ẽt Io.mo.& Arch. ꝙ habẽs
petere adiutorẽ,ſatis eſt,ꝙ petat a referendariis, qui habẽt
referre in auth.de refer.col.ij.& præall.§.in his. ꝙ intelli
git Arch.cũ nõ a Papa,ſed ab illis peti ſolet.¶ In gl. ꝙ ſi
in fi.idẽ Io.mo.& Arch.¶ In gl.ergo non.concordãt Io.
mo.& Arch.¶ In gl.per teſtes.placet hoc Io.mo.& Arc.
¶ In gl.qui dant,& ibi,& Gar.idem Io.mo.& Arch.& vi
de,quod no.j.de reg.iur.indultũ.¶ In gl.q eam.in fi. idẽ
dñt Gar.Io.mo.& Arch.ꝙ amicus,qui proponit excuſa
tionem cauſæ volens. ꝙ electus infra prædictũ tps iam
habebit,de æquitate admittendus eſt,& tũc ſatis eſt ele-
cto,ꝙ infra prædictum tempus ratificet.¶ In glo. ſi aũt.
ibi ſm Gar.Io.mo.& Arch.¶ In gl.ſi vni.in fi. Archi.&
Io.mo.idẽ.¶ In gl.arbitrariũ,in fi.placet hoc Io.mou.&
Arch.¶ In gl.& ſic,ibi [*aduentum*] vel ipſius conſtitutio-
nẽ,vt quia in carcere tenetur electus taliter incluſus, ꝙ
nec procuratorẽ conſtituere põt.& ibi,ſm Gar.Io. mo.
& Arch.¶ In gl.dato ſibi.in fi.idẽ Io.mo.& Arc.¶ In gl.
& pertineat.ibi ſm Gar.idẽ Arch.qui dicit, ꝙ ſic ſeruat
curia.& ibi credo contrariũ.idem Io.mo.qui ẽt addit ra
tionẽ hanc,ꝙ decret.ij.j.de præb. non habet locũ in his
eccleſiis,de q̃bus hæc loquit̃ decr.& ibi expreſſum. nec
ob.cle.vt lit.pen.ſi duobus. quę non loquitur in electis,
ut ibi patet ex prin.& vide,quod.ibi no.in gl.& ibi Guil.
& Gar.& Io.mo.& Arch.hic autem inſeſerunt prædicti
oẽs de pronunciatione ſuper exceptione ſaltem perem-
ptoria,an ſit interlocutoria,qđ vide no. in cle.de app.c.
vlt.in gl.ij.& ibi intelligo idẽ Arch.& Io.mo.& in fin.&
ſic non ob.cle.eo.ti.conſtitutionẽ.§.pe.ratio ibi patet,in
fi.& vide.j.§.ſi vero.in gl.j.dicit.¶ In gl.qñ ibi gl.vlt.mo
do pe.pp additionem,quæ illam ſequitur,& vide,qđ no.
j.§.ſi vero.in gl pe.¶ In gl.hanc.ibi,& Guil.& Io.mo.in
fi.tñ vt dicit Arch.non eſt neceſſe,ꝙ fuerint ꝯpromiſſa-
rii,vel ſcrutatores.¶ In glo.licet ibi.& Gar.& Arch.¶ In
gl.hæc primę.ibi[*ab eligentibus*]ad inſtructionẽ potius,q̃
ad confirmationẽ petendã,vel ꝯcedẽdũ aduer.ano. ſm
Arch.qui dicit hoc conſultum pp multas altercationes
quas vidit in curia.Guil.in primo de confirmatione pe
tenda,dicit,& ꝯ facit,qđ no.j.§.ſi uero, in gl.ij. & in fin.
9 hoc tenet Gar.dicens nullum dubitare,ꝙ † qui miſit,ꝓ
cur.ad cãm,ex quo ſciuit illum mortuum,aliũ mittere
tenet̃,facit de proc.audius. Et nil dr̃ actũ, cum ſupereſt
aliquid ad agendũ.C.de his qui.ut indu.l.pe.in fi. ſm Io.
mo.licet in hoc concordet ad ꝯtrium tñ impugnat rõ-
nẽ gl.ꝙ non eſt eadem ratio in eligentibus, q̃ in electo,
nam ſm id multum grauabitur eccleſia,& ſeruitoribus
10 fraudabitur.Et qđ † non eſt expreſſum, cenſetur omiſ-
ſum,præcipue in iure odioſo & pœnali.& ſpecialitates
inducenti,vt facit iſtud,alle.ff.de verb.obli. quicquid.de
lib.& poſth.l.commodiſſime.itẽ ſufficit ſemel obrẽpe-
raſſe.ff.de aqua plu.arcẽ.l.in diẽ.his non obſtantibus te-
ne cũ gl.Et facit,qđ ſcripſi.s̃.de vſu pa.ad honorẽ. ſup j.
gl.ad fi.¶ In gl.ergo.in fi.ſm Gar.idem Io.mo.& Arch.
poſſet enim contingere ſm eos,ꝙ electus non deferret
munimenta.& ſic etiam in iſtis non deferentibus eam
inſtrui non poſſet.¶ In gl.licet quidã. ibi.& Gar.& Arc.
remittit Io.mo.j.eo.quorundam.¶ In glo.j. & quod ibi
Gar.Io.mo.& Arc.& ibi,& dico, idem Io.mo.& Archi.
¶ In gl.ſi aũt,ibi ſuppleatur.idem Arc.& Io.mo.¶ In gl.
ꝯhent.ibi[*mutuum*]nõ tamen alienabunt bona ad epm
pertinentia.xii.q.ii.de reb.Arch.& in fi.idem Io.mo.all.
Arch.viij.q.ij.c.j.& ij.¶ In gl.inſtructæ.in fi.s̃.de procu.
c.i.Arch.vel quia dixerat de ipſis electoribus duæ perſo
næ,dicemus inſtructi illi.ſ.duo electores.¶ In gl. non er
go.in fi.Io.mo.& Arch.& ſcias, ꝙ non excuſatur ꝓ eo,
ꝙ ſunt alii in eccleſia ad hoc officium digniores, vt no.
xj.q.j.

xi.q.iij.quid ergo.xxiij.q. j.c vl.¶ In glo.quarta pars ſm
Gar.vt dixi in gl.Sed verius videtur, hoc totum eſſe ſub
tenia & ſubdiuidenda per hunc modum, quia ponit &
exponit in prin.& in fi.huius partis conſtitutionis circa
modum ſtatuit de remiſſione perſonarũ inſtruentium
& cuius expenſis fiat.& primo qñ electio eſt concors. ſe
cundo qñ diſcors vna vel plures,ad hoc mouet,quod di
xi ſuper verbo promiſſas perſonas ¶ In gl compareant.
in fi.idem.Io.Mo. & Archi. qui dicunt cũ Gar. ꝙ ſi oẽs
inſtructores vtriuſque partis inſtruunt vt teſtes, omnis
vel maior pars creditur eis, de teſt. in noſtra.Si vero nõ
concordat pars maior.credetur eis ꝯ partem ſuam. Sed
non contra partem aduerſam,cum ſint ſuſpecti. de ex
cep.c.i.& ij. q.vij.teſtes. niſi dolo ledicerent ꝯ partem ſuã.
ſ.de ſymo.nobis.¶ In gl electiones.in fi. ſm Gar. & idẽ
Io.mo. Arch.¶ In gl.quæ ſunt.ibi.& dico ſm Gar.quod
placet Archi,& Io mo.¶ In gl.ſed an,ibi.& Gui.Io.mo.
Archi.¶ In gl.præſentia. in fi. non tñ punientur iſti,vel
tranſgreſſores canonis pœna depoſitionis , de qua.iiij.
diſt.§.ſi.cum hic ſit certa pœna ſtatuta ff.de pę.ſcio.nec
debet quis duplici pœna puniri.de iud. at ſi clerici.in fi.
ſm Gar.& Io.mo.¶ In glo.ſi ergo.ibi,ſuſceperunt.ex ꝯrio
ſequitur,ꝙ ſi tres eſſent electi de ipſa,haberent venire no
uẽ.ſ.ipſi tres & ſex inſtructores,ſi addamus ergo oppoſi
tores,habemus multitudinem ſm Gar. & oẽs,& ibi de
bent.idem Io.mo.& Archi.¶ In gl.dixit Guil.& Gar. ad
de Archi.Io. mo.& ibi, excuſet, hæc ſm eos ſiue ſuum
proceſſum defendat ſiue electionẽ impugnet.¶ In gl. ſi
autem.ibi.& Gar.hoc placet Io.mo.& Archi.¶ In glo.
recipicit.in fi.& hic.Io.mo.& Archi ¶ In gl.in fraudem.
& ibi Gar.quibus Archi.& Io.mo.concordant, & ibi.ꝓ
ceſſus.facit.j.c ab eo.& cle.e.ti.conſtit.§.pen.in fi.l. Si ve
ro is.qui ſe a principio non oppoſuit,poſt hæc tempora
ſe opponit,diſtingui Gar.Io. mo. & Archi. ꝙ ſi ignora
bat appellatum,vel eccleſiam immediate ſubiectã audi
tur opponens ẽt antiqua. j. qui ma.accuſ. poſſ. cum in
tua.Si vero ſciuit, nec aliquod impedimentum allegat,
antiqua non opponet per prædictam decre.& per iſtã,
nec fiat fraus ei. Nouiter autem emergentia, vel perue
nientia ſaltem quo ad facultatẽ probandi poterit pro
ponere. niſi poſtquam peruenerunt , poſſit negligentia
imputari.ſ.eo.vt circa.& c.nulli.& j.de excep.pia §.ſi ve
ro.Et habent hic locum,veniãt,vel non,qui ſe a princi
pio oppoſuerunt.De ſucceſſore vero, qui lite pẽdẽte ſuc
cedit in dignitate,vel perſonatu.ei qui ſe oppoſuit, dicãt
idem.ſ.ꝙ admittetur ad illa,ad quæ admitteretur deceſ
ſor.l.nouiter emergẽtia vel peruenientia, vel de quibus
ſuperuenit probatio. antiqua vero non a quibus deceſ
ſor ſuus erat excluſus lapſu tpis.C.de iure deli.cum anti
quioribus.de præſcri.audi.de teſti.licet. ij. alſ admittẽdo
ſucceſſores annihilaretur effectus huius conſtitutio
nis.& idem de canonicis ſubſtitutis, maxime vbi ſunt
diſtinctæ præbendæ ſm eos,quos morientibus nihil de
ſiſtentibus his,qui miſſi ſunt per opponentes,alij ſi per
ſonaliter veniãt,in eodem ſtatu,catum reaſſumet, & cũ
nõ ſit quid eis imputetur.¶ In gl.quid enim . in fi. facit
ſ.de priui.cũ omnibus.i.& quod ibi dixi ſuper gl.ij. ¶ In
gl.ad quid,ibi,l Guil.Io.mo.& Arch.¶ In gl.ſcias.ibi,ſm
Gar.quod placet Arch.& Io.mo qui tñ ad decre.quam
ſit.ſe remittit,dicẽs,vel dic,vt ibi.Quid aũt ibi dixerit,ibi
ſcripſi ſuper ver.in aliqua eccl.huius mihi durũ vr̃,ꝙ ſe
cũda pęna huius §.locũ hẽat in oĩ electione confirmã
da,vnde ſatis placet,ꝙ decre.illa locũ habet in omni ele
ctione,quæ confirmanda eſt,vt ibi dixi,pœna tamẽ hu
ius decr.reſtringatur ad cathedrales & regulares, de qui
bus ſpecialiter loquitur,ad hoc principaliter mouet re
latiuum electionis ipſas,continuatio illius ver.vel ſi per
ſonas.j.eo.§.& ratio.decre.ſtatutum.j.eo.titu.in fi.facit,
qđ dixi.ſ.c.vt circa.ſuper gl.ad Papã.¶ In gl.& ſi.in fi.in
his duobus concor.Io.mo.& Arch.¶ In gl.ſi aũt.ibi, ac
cedens.hic adde,qđ ibi dixi ſuper i.gl.Et huic gl.ꝯcor.Io.
mo.& Arc.¶ In gl.ſi hoc.ibi.ſm Gar.idem Arch. & Io.
mon.& in fi.facit,quod ſcripſi.ſ.de homi.ſignificaſti.ij.
ver.ꝙ ſi diſcerni.In gl.per hanc.in fi.idẽ Io.mo. & Arc.
¶ In gl.ſic.in fi.facit cle.eo.tit.conſtitutionẽ.in fi. & con
cor.Io.mo.& Arch.¶ In gl.non ergo,ibi[*in eccleſiam*] &
habebunt pp hoc ſuſtentationẽ,vt no.ſ.e.cum Vinton.
no.in gl.no.quod in fi.reſiduũ in vtilitatẽ eccleſiæ con
uertitur ſm Gar.& Io.mo.de cler.non reſi.c.pe. de verb.
ſig.c.fi.& ibi Gar.& Io.mo.& Arch.¶ In gl. eſt ergo.ibi,
[*metropolitani*] vt ſuffraganei eccleſiæ Rauen.de conſue
tudine ſm Arch.& dixi.ſ.de poſtu.bonæ.i.ſuper gl.pen.
& ibi.taliter.ſ.ad certum tp̃s,vt per inferiora patet.& ibi.
c.j.idem ibi Arch.& hic Io.mo.vide,qđ no.in cle.de hę
re.c.i.ad fi.& ibi nuper.facit,qđ ſcripſi poſt Fran. de iud
at ſi clerici.& ibi Guil.Io.mo.& Arch.ſ.parte proxima,
& in fi.idem puto econuerſo.ſ.ꝙ ſi electores pręſentaue
runt tpe debito,& electus cõſentit,propter qđ electores
miſerunt inſtructores,& ſeruauerunt cõſtitutionẽ iſtã:
ſed electus non ſeruauit , non pp hoc electores inutili
ter laborauerunt.& expenderunt,illas expenſas ex culpa
electi inutiliter factas recuperabũt ab illo, hoc enim iu
ſtum & ęquum,vt in fi.c.cũ ex culpa ſua hoc damnum
paſſi ſunt.ſ.de iniur.c.fi. non ſic ſi electo veniente non
veniant electores,quia tunc expenſæ electi nõ ſunt inu
tiles,vel deperditæ,quia ſibi ius ſuum ſaluum remanet ,
vt in fi.huius partis.ſi quod.no.ſ.de excepr. exceptionẽ.
¶ In gl.puta.quia,ibi[*qui non poſſit*]concor.Io.mo.& Ar
chi.vide qđ poſt Hoſt.dixi de illo,qui ſuperioris authori
tate poſuit cuſtodẽ.ſ.eo.ca.i.ad fi.ſuper gl.ſecus enim,ꝙ
hic placet Gar.& Io.mo.¶ In gl.intelligebatur.ibi, dico
idẽ Io.mo.& Arch.¶ In gl.ſed ad quid.in fi.idẽ Arch. &
Io.mo.item † pœna electi locum non habet, niſi inte
gro tpe elapſo.j.eo.commiſſa.i.tñ.& eodẽ inſtanti locũ
habet pęna eligentiũ.ſ §.ad hoc.ſaluo qđ ibi no. in gl.j.
quod,per quod patet rñ ex facto electi eligentes excuſa
ri non poſſe.¶ In gl.qũo hoc.ibi, ſunt pauci. idẽ Io.mo.
& Arch.& ibi iudicantis,placet hoc Arch.& Io.mo.&
ibi,& multa.de hoc,de cler.excõ.latores.in gl.ij.in fi. di
12 xit aũt hic Gar.& placet Io.mo.& Arch.ꝙ † qñ ꝯdicen
tes non poſſunt mittere niſi vnum, illum mittere tenẽ
tur,arg.ſ §.proxi.ver.& qñ.ad hoc de do.& contu. cũ di
lecti.Et idem dicunt de perſonis inſtructis, quas eligen
tes mittere debent,ut ſ.ſaltem veniat vnus,& his caſibus
mittant procuratorem,vt ſic,inquantum põt fieri, con
ſtitutioni ſatisfaciat.¶ In gl.puta in curtus.in fi. idẽ Ioan.
mo.& Arch.¶ In gl.j.tp̃s,in fi.concor.Archi. & Io.mo.
¶ In gl.etiam.in fi.placet Io.mo.Arch.¶ In gl. ſi vero.in
fi.ſm Gar.Io.mo.& Arch.¶ In glo.per ſnĩam,ibi,mini
ſter,& cuſtos.24.q.3.cum quibus.in fi.ſm Archi. & ibi
non credo,in hoc,& in eo qđ ſequitur concor. Io. mo.
& Arch.& in fi.quod no.de pęnis,fœlicis.in vl.glo. ¶ In
gl.quia non,ibi ſolutio ſm Gar.idẽ Io.mo. & Arc.¶ In
gl.argue in duobus,quæ ponit hæc glo. concordant Io.
mo.& Arch.& ibi prælatorum.alle.Arch. de iureiu.ad
noſtrum.ij.& c.& ſi Chriſtus.melius facit.c. quẽadmo
dum.in fi.¶ In gl.& ita. ibi ſm Gar.Io.mon. & Arch.&
ibi quamuis,vide quod dixi de elec.dudum.ij.ſuper ver.
ſi conſtaret.& ſuper ver. ſi conſtitutus. cum ſuis remiſſ.
in fi.de hoc.c. de accu.de his.¶ In glo. qui patiantur,ibi
[*in epiſcopatibus*] de hoc dixi de æta.& qual. a multis ſup
in gl.& ibi.c.vno,quod hoc not.Io.mo. an doctorũ opi.
illum excuſet,cum quo per ep̃m fuerat diſpenſatum,ibi
dicam ſuper ver.de præſente.in fi.gl ¶ In gl.intelligas.in
fi.ſm Gar.& idem Io.mo.& Arch.¶ In gl.vt ep̃i.de ep̃is
qui renunciauere loco non ordini.tenet hic Gar.& Io.
mo.ꝙ ſunt eligendi.Sed Archi , tenet,ꝙ ſunt poſtulan
di.Tene,quod diſtinguendo dixi de renun.poſt tranſla
tionem.ſuper gl.ij.Concordant tñ oẽs prædicti,ꝙ etiam
ſi poſtuletur, ire tenẽtur, cum in eis ceſſet ratio hic ex
preſſa.& in fi.idem Io.mo.& Archi.¶ In glo.ſeruent er
go,ibi.dico ſm Gar.Io.mo.& Archi.qui dicũt idem in
poſtulantibus tales alligatos .ſ.ꝙ non tenentur mittere
inſtructores, cum nil immutetur de iure veteri, vt lite
ra dicit.

ra dicit. Sed Archi. dicit, aliquos tenere contrarium pro
pter identitatem rationis huius. c. qđ eſt tutius ſm eum.
& in fi. nec ob. ſecundum Bar. ꝙ populari actione agẽs
non dat pocuratorem, ſed defendens ſic. ff. de popul. act.
qui populari. & no. ſ. de accu. veniens. in j. gl. Quia cum
opponens defendat, de exce. dilecti. ergo facit pro. idem
Io. Mo. ¶In gl. ſed ex quo, ibi, & Gar. Io. Mo. & Archi. in
fi. concordant prædicti Archi. & Io. Mo. ¶In gl. eadem.
in fi. & ſecundo caſu miniſtrant de proprio. & ſi non ha
bent vnde, vt quia ſint regulares, de communi, de accu.
ex parte. & c. pe. ſecundum Gar. & Io. Mo. & idem Arch.
ſ. §. ſi vero. & facit, quod no. in fi. vlti. glo. ¶In glo. & dic.
ibi & Gar. idem Io. Mo. & Arc. ¶In glo. no. in fi. ſecun-
dum Gar. Io. Mo. & Archi. In glo. ſ. ibi ſecundum Barto.
Archi. in decre. ii. eo. titu. in prin. poſuit dictum Goſ. te-
13 nentis, ꝙ ſi † poſtulatio fit a duplo maiori numero, in-
nititur iuri & gratiæ. iuri, quia præualet electioni. ſ. e. ſcri
ptũ, quia ea pendente alia poſtulatio, vel electio fieri nõ
14 dẽt. e. ii. bonæ me. Cremo. Et quia † poſtulantes a poſtu-
latione reſilire non poſſunt, de poſtu. bonæ. ii. de quo re-
mittit. lxj. di. §. ſed aliud. gratiæ verò dr̃ inniti, qa non daĩ
actio, vt poſtulatus concedatur a ſuperiore, nam, vt dicit
conſenſus eius nõ valet, cũ a ſuperiore dependeat, putat
tñ, ꝙ habito illius conſenſu, a quo pendet, poſſet implo-
rare iudicis offi, alle. qđ no. Inn. de re iud. cũ Bertoldus. in
al. ſecus. & ſcrip. ſ. e. ſcrip. ſuper gl. hic dicit. Subdit etiam
hic, poſtulationẽ non cõfirmandã, de quo vide de poſt.
gratum. in vlt. gl. & ibi. fuit. & Io. Mo. poſt eum. ¶In glo.
nõ dabatur. ibi, & Bar. & Io. Mo. idem Archi. q remittit
ad Spe. de expen. §. ſi ante litem. ¶In gl. vlt. ibi ſm Gar. &
Io. Mo. & ibi per capitulum. ſi minor pars proteſtaĩ in c.
ꝙ nolebat aliquã illarum electionum proſequi expẽſis
mon. cui maior pars non aſſenſit, diſputauit dñs meus,
ꝙ minor ammodo non petet expenſas, quaſi per prote
ſtationem illis renunciaſſe dicatur, & ibi, [*nihil repetet*]
non negat victum condemnari, vt ſequitur. & ibi, aduer
ſus capitulum, vbi vtiliter geſtum eſt, etiam ſi ſine man
dato vnus proſecutus eſt negotium nomine eccleſiæ ſe
cundum Bar. alle. præ. §. antepe. & l. fi. ff. de eo per quem
factum eſt. in fi. vide, quod ſcripſi per hunc finem, in
Spe. de expenſ. § j. ſuper ver. de expenſis autem.

ADDITIO.

a ¶Emptor. Adde, quod habetur in l. curabit. & ibi Bal. & Doc. C. de act.
empt. glo. in l. fructus. eo. titu. & in l. vlt. §. ex vendito. ff. e. & glo. in l. pe-
tens. C. de pact. Alex. in l. Iuli. §. offerri. & in §. idem Papi. & gl. in c. con
queſtus. de viur.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia diuerſis modis dicitur.*
2 *Sinagoga quid ſit.*
3 *Filius Abraæ ſine Petro cęli clauſtra intrare non poßet.*
4 *Roma compoſita eſt ad exemplum orbis.*
5 *Eccleſia. S. Petri non eſt patriarchalis, ſubeſt. n. epiſcopo portuenſi.*
6 *Bonifacius quartus obtinuit ab Auguſto Imperatore, ꝙ eccleſia. S. Petri eſſet caput omnium eccleſiarum.*
7 *Senatus vnde dicatur.*
8 *Populus & plebs differunt.*
9 *Sedes Papalis an poſſit a Roma in alium locum transferri.*
10 *Regulus eſt omnium bipedum nequißimus.*
11 *Ciuitas uel uniuerſitas an poſſit ſibi eligere perpetuum rectorem.*
11 *Roma unde dicatur.*
13 *Monarchia mundi.*

CAP. XVII.

FVndamenta. Ideſt ſtabilitatem.
Et no. ꝙ in plurali
deſignat, quod ſequitur. Sed in ſingulari deſi-
gnat Chriſtũ, vt ſtatim ſequitur, ſm Archi.
militantis de militante & triumphali eccleſia tractans
hic Io. Mo. dicit, ꝙ vnica eſt eccle. hic militans. ſ. trium-
phans, inducens illud Auguſtini, qui dicit. ꝙ prima eſt
in tpe peregrinationis, ſecunda in æternitate manſionis.
prima in labore. ſecunda in requie. prima in via. ſecun-
da in patria. prima cum hoſte pugnat. ſecunda ſine ho-
ſte regnat, inducit illud Iob. vii. a. Militia vita hominis ſu
per terram. ad idem primo ad Thimo. j. & ſecunda, ſecũ
do, ſicut ergo rex vel imperator militat pugnando, vin-
cit fugando, & poſt victoriam triumphat. ad huius poe-
mium inſtitutionem ſic & corpus mixtum fidelium. qđ
dicitur eccleſia militans, cuius caput & ſponſus eſt Chri
ſtus, in quo corpore ſunt etiam infideles, ſcimatici & ſi-
miles, habet enim bonos & malos. xxj. diſt. quãuis. xxvj.
di. Acurius. & ibi. de hoc. Et triumphans habet ſolũ bo-
nos, quia in illa non eſt macula venialis peccati, nec ru-
ga mortalis. de poe. diſt. j. eccleſia. xxxii. q. iiii. recurrat. in
fi. poſt vniuerſalem autem reſurrectionem eccleſia mi
litans fiet triumphans & prius, etiam ſi triumphans in
mẽbris ſuis decedentibus. ita ꝙ de ſpõſa fit vxor. Apoc.
xxj. veni oſtendam tibi ſponſam vxorem agni, ſic & ſpõ
ſa carnalis ducta in domum fit vxor. ff. de ritu nup. l. mi
norẽ. Sic ſponſa Chriſti eccleſia militans, vel fidelis ani
ma ducta in celeſtem Hieruſalem. cẽſetur vxor ſm Io.
Mo. eccleſia de hac. ii. q. j. multi. xxiiii. q. j. a recta. de ſen.
1 exc. a uobis. ii. xj. q. iii. nolite. Et quomodo † diuerſis mo
dis dr̃ eccleſia, & ipſius varias ſignificationes vide, ne ꝑ-
la. vi. ſu. c. fi. de ver. ſig. cum cleri. dicit Archi. & de hoc ꝑ
eum de conſe. di. j. eccleſiam. haberi ex decretis Lucij Pa
pæ. ii. c. & li. iii. c. j. quod eccleſia nomine greco in latinũ
ſonat, idem ꝙ conuocatio, quia ad ſe omnes vocat. & di
citur catholica. xxx. di. quamuis. j. q. j. extra catholicam,
2 quod ſonat in idem, quod vniuerſalis. Sinagoga † vero[a]
a idem, quod congregatio, & eſt iudeorum. Et dicit Hug.
conuocari propriè eſt vtentium ratione, congregantur
ergo nulla grex rationabilium pecorum. Sed in eccleſia
populus fidelium ad vnum finem ad Dei iudicia, & ad
Chriſti conuiuiũ conuocatur de noſtra, ergo dicit Apo
ſtolus ad Romanos, quos vocauit, hos iuſtificauit. dicĩ
etiam eccleſia caſtrum, in qua fides eſt murus, temperã
tia ſenſuum eſt ianua. patientia antemurale, foſſatũ hu
militas. turris ſpes. cuſtos prudentia, arma opera bona.
machinæ orationes. victualia verba ſcripturæ. aquæ de-
uotiones & lachrymæ, [*angulari*] ſicut angularis lapis
duos parietes coniungit, ita ꝙ Chriſtus a primo Abel iu
ſto in veteri teſta. vſq; ad vltimum iuſtũ in finem ſeculi
fideles connectit. Io. Mo. Item vniuit diuinitatem & hu
manitatem in vtero virginali [*in omne*] per hoc dicimus,
non excuſari eos, qui dicunt, ꝙ prędicatio non peruenit
ad eos, de hoc. xxxvii. di. vlt. [*Petro*] differentias inter Pe-
trum & Abraam vide pulchrè in Hie. de va. circu. F. vbi
3 concluditur, ꝙ † etiã filius Abrahæ ſine Petro cęli clau
ſtra non poſſet intrare [*Societatis*] ad Gar. ſecundo [*conſe-
crant*] ar. ꝙ per occaſionem ſancti ſactam in eccleſia nõ
ſit illa polluta, ſed potius conſecrata, de hoc hic Archi.
& no. j. de conſe. eccl. vel altaris. c. vno [*effectu*] hic ponũt
4 Io. Mo. & Arch. qũo huius rei iudicium eſt, quia † vrbs[b]
b compoſita eſt ad exemplum orbis propter quatuor pa-
rochiales ſedes, quæ ſunt in vrbe, ſicut in orbe. ſ. de pri-
ui. antiqua. illæ autem ſunt ſancti Pet. ſancti Pau. ſanctæ
Marię maioris, ſancti Laurentij extra muros. principalis
verò & maior eſt Lateran. & dat Io. verſus. Pau. virgo, Pe
trus, Lauren. atq; Io. Hi parochiatus nomen in vrbe te-
nẽt. Dicit ẽt, ꝙ hæc ꝓrogatiua patet: qa ſolus Papa & epi
cardinales celebrãt in maiori altari ſcti Io. ĩ aliis verò ce
lebrãt nedũ ꝑdicti, ſed ẽt ꝑsbiteri Cardinales. & de ipſa ſe
de Lateranen. xxiii. di. c. j. in prin. & lxiii. di. Adrianus. ii.
5 aliqui dicũt, ꝙ † eccleſia ſancti Pe. nõ eſt patriarchialis,
ſubeſt. n. epõ Portuẽ. & eſt de ipſius dio. Sed vt dicit Arc.
mirabile vr̃ hoc dictũ, cũ eccl̃ia ſancti Pe. prima voceĩ.
xxii. q. j. futurã. Et dr̃ caput, cæterarũ, ſicut Petrus caput
Apoſtolorũ. iii. q. vj. dudũ. & ibi Lau. arguit, eccleſiã ſan
cti Pe. maiorẽ Lateranẽ. ad id. x. q. j. ſctõrũ. & in ꝑalle. c.
futurã. vbi de hoc, & in cronica legiĩ, ꝙ Boniſacius quar
6 tus † obtinuit ab Aug. Imperatore, ꝙ eccleſia beati Petri
caput eẽt oium eccleſiarũ. cõiter teneĩ, ꝙ Lateranen. eſt
maior, & Romana eccl̃ia appellatur. Et eſt prima ſedes
Apoſ̃i. ſm Hug. ĩ cronica ẽt legiĩ, ꝙ Cõſtãtinus vltra pa
latium

latium Lateranen.eccle. Saluatoris conſtruxit, quam
cenſuit in toto orbe eſſe matrem, ſecundum Archi.[*in
congregatione*]ergo non in diuiſione ſecundum Io. Mo.
& Archidia. [*paſtura*] vnde primo capiti eccleſiæ di-
ctum eſt, paſce oues meas. Io. vl.[*miraculo*]de hoc remit-
tit Archi.ad nota.per ſe.i.q.i.teneamus. & dixi infra de
reliqui.c.vno.in gl.pe.[*Senatu*] vt dicit Archi.Senatores
erant centũ numero.C.de pe.hær.l.vl.in prin.& no.ff.de
ſena.l.j.& quia ſeniores dicti ſunt patres. C.de emen.iu-
ſti.codi.cordi nobis.in prin.C.ad.l.Iuli. ma.l.quiſquis.p-
uidet enim reipublicæ, ſicut patres familiæ.& ſm Hug.
7 dicitur † quaſi ſenex natus vel natu.erant enim ſenes ætа
te, vel prudentia, vel dicuntur a ſinendo, quia non fiebãt
magiſtratus, niſi prout illi ſinebant[*populo*]. dicitur po-
pulus a polis, quod eſt ciuitas, & eſt populus humanæ
multitudinis cœtus iuris conſenſu & concordi cõmu-
c nione ſociatus, ᶜ populus † eſt collectio nobiliũ & igno-
8 bilium. plebs vero collectio ignobilium tantũ. & dici-
tur a pluralitate, quia plures ſunt ignobiles, quam nobi
les, contra tamen facit inſti.de iure na. §.plebs[*conceden-
do*]quam conceſſionem imparor reuocare non poſſet.
Quod dic, vt no.lxiij.di.ego Ludouicus.& facit cle.de iu
reiu. Romani.circa fi.ver.eidem.vbi de hoc[*religioſis*]vi
de, quod ſcripſi de relig.ſuper rub.[*illuc*]ar.ſm Archi.ꝙ
9 † ſedes papę a Roma in locũ alium trãsferri, vel mutari
non poteſt.ad hoc xxiiij.q.i.rogamus.& Act.xj. [*cardina-
les*]iſti dicuntur ſacerdotes leuitici generis, qui ſi. ſunt le-
gi per venerabilẽ, Archi.[*colubri*] genus ſerpentis ſic di-
cti, quia colit vmbrã, & de eo fertur, ꝙ ceruum & leo-
nem interficit, quod ẽt quidã attribuunt Federico[*regu-
li*].i.paruũ regem, datur verſus. Regulus eſt ſerpens auis
& rex paruulus omnis. Plinius iun.li.j.epi.v.ponit illud
10 dictũ Modeſti. † regulus oĩum bipedũ nequiſſimus.iſte
eſt baſiliſcus, qui alias dicitur ſibilus, quia ſibilo occidit,
antequam mordeat [*exterminium*]de hoc ver.dixi in cle.
de iureiu.Romani.§.porro.poſt prin.[*incognitu*]nuper ſu
pra currentibus annis dñi.Mcccxxviij. non ſub forenſi,
vel incognito regimine, ſed ſub proprio ciuiũ. ſ. & ſua-
rum legionũ ipſa ciuitas Romana ꝯ proceſſus eccleſię
dñm Ludo. de Bauaria receptauit. ſecundo ſciſma fo-
uens fratrem Petrũ de Corbaria ordinis fratrũ minorũ
in papã aſſumi conceſſit, aſſumptoque paruit. Qui poſt-
modũ ſub veri pontificis Roma.ſ.dñi Io.papę.XXII. po
teſtate ſe poſuit propter hoc, ꝙ fuit prius oĩb' hic narra
tis, prouidendũ ꝯ regimina propria, cõuincitur etiam p
hoc veritas, ad hoc procemiũ cle. in prin.[*ingloria*]adie
ctiuũ. i.ſine gloria.Io.mo.[*ad libram*]de hoc dixi in cle.
de re.iur.paſtoralis.§.verũ. in fi.[*nepos*] cõiter leges reci-
piunt nepotẽ deſcendẽtẽ ex filio vel filia. ff. de gradi. l j.
§.ij. & l.iii. faciunt ad idẽ cellulæ arboris noſtrę, ſed dec.
tua.cle conſan.& affi.dicit aperte, nepotẽ eſſe fratris. vel
ſororis filiũ, idẽ in vſibus feud.qui.mo.feu.amit.§.idem
ſi fratrẽ . dicitur ibi, vel nepotẽ.i. filiũ fratris.ad idẽ.j̃.de
ſciſmata.c.vno.in prin.de pœnis.fœlicis.§. cæterũ.de pro-
ba.per tuas.in fi. Sic ẽt poni videtur de præben. dilecto.
in prin.& de arbi.c.ij.de acc.accedẽs. Sic ẽt habet cõmu
nis vſus loquendi, qui ſequendus eſt. s̃.de ſpon.ex literis.
ff.de ſup.le.l. Labeo.per quæ patet , tales collaterales ne-
11 potes prohibitos fore[*perpetuum*] an ciuitas † vel vniuer-
ſitas ſibi poſſit eligere perpetuum rectorem, ſcripſi poſt
Hoſt.de iudi.c.fi.l.[*occu te*]facit ad no.in cle.de hær. c.fi.
[*ad pertinaciã*]vide quod no.in cle.de ſum.tri.c.j.§.porro.
[*oraculo*]quod hic dixit Arch.vide s̃.eo.perpetuæ.ſup iii.
gl.¶ Prima gl.diuidit.& ponit caſum.¶ Vlti.gl.ſolum ꝯ-
mũ.reliquæ rñ.in tex.¶ In gl.iiij.in fi.dicitur baſis, quod
ſupponitur columnæ.ſm Hug. alij dicunt, ꝙ eſt baſis,
quod ſupponitur, epiſciliũ, qđ ſupraponitur. ¶ In glo.vj.
in fi.& habes hæc verba.xix.di.ita dns.vſq; ibi, cui ſalua-
toris.¶ In gl.Eſaiæ.ibi.lvij.in fi.alias lviii. in prin. ¶ In gl.
ſ.Petri.ibi, aliud, i.ad Cor.ix.& de conſe.di.ii.re vera. poſt
prin.Hier.ſuper Abdiã.petrã Petro donauit, vt petra ſit ,
¶ In gl.per dextras.ibi[*pacis*]facit Mach.xj.poſt mediũ ,
vbi plures de dextera repetitur.i.ad Gal.ij ibi, dexteras ſo
cietatis dederunt mihi, & vernaliæ gloriæ.ibi, coniunge
re dexteras ſolet eſſe ſignum concordiæ, de qua ſe inui-
cem cõferebant antiqui.¶ In gl dic ſancta.in fi.de ma-
litia Romanorũ.Io.mo.hic remittit ad Rom.j.Et ponit
quod de eis ſcripſit beatus Ber.ad Eug.quod ẽt in Spe.hi
ſto.videre poſſes.xxix.c.lxxiij.Ber.ſic alloquitur Eug.cle-
rum Roma.ordinatiſſimum eſſe decet, a quo nomẽ ec
cleſiarum cleri formã proceſſit, qđ de populo loquatur,
quid tñ notũ ſceleris, q̃ proteruia Romanorũ &c. quæ
curioſus in his vbi s̃.perquirat , & ſubdit poſt multa hic
ſuppreſſa, quorum aliqua ponit Archi. xj.q.j. §.hic ſi qs
talium.tu paſtor vtilis conſideras, qũo, ſi fieri poſſit, con
uertas eos, ne ipſi ſubuertãt te.dicebat hic Io.mo.ꝙ Ro
d ma fundata ᵈ a prædonib. adhuc de primordiis retinet,
12 dicta † Roma rodens manus , & verſum ponit. Roma
manus rodit, quos rodere non valet, odit.¶ In Gl.j.ſapiẽ
tibus.in fi.vel iudices ſapientes.Io.mo.¶ In gl pagina. in
fi.de hoc.de rer.per.c.j. ¶ In gl.monarchiam.in fi. & eſt
13 idem ver.xij.q.j.futurã.& ſm Iſid. iiii. † monarchiæ fue-
re Aſſiriorum.ſecunda Perſarum & Medorũ.tertia Grę
corũ.quarta Romanorũ.& prima & vlt. fuerũt fertilio-
res aliis.Io.mo. ¶ In gl.quia non. in fi. vide quod dicam
j̃.de hær.ſuper eo.& quod no.j̃.de reg.iur.ad apoſtolicæ.
in j.gl.¶ In gl.j.licet ædificiorũ. C.de ſum.tri.l.ij.in fi.¶ In
gl.quaſi per primum, in fi.vide in cle.de bap.præſenti. in
gl.ſimile.¶ In gl.pe.in fi. Actuũ xxii.¶ In gl.vlt.ibi, ij.& fa
cit C.de incol.l.iij.li.x.& in fi.& ff.e.l.fi.eadem. dixit Io.ã.
mo.quòd caro & ſauguis hæc reuelare conditori huius
canonis, qui fuit Romanus.

ADDITIONES.

a ¶ Sinagoga. Vide Abb poſt glo.in c.iudęi.de iud.
b ¶ Vrbs.i.Roma per excellentiam, inſti.de iure natu.§.ius autem.ſi autẽ
dicatur vrbs ſacra, intelligitur de Hieruſalem.Bal.in l.ij. de nau.fęno.
c ¶ Populus eſt.quis autem ſit populus, vide Bal.in l.etiam. C.de exe.rei
iu. Idem tenet Car. in cle.in pleriſque.in prin. vl.q.de elec.& Alexan.
in § tormenta.de quæſti.
d ¶ Roma fundata.Roma fuit cõdita a Remo.& Romulo fratrib.xj.cal.
Maij ante aduentum Chriſti anni.7 ς a.vt legitur in hiſtor. ſcholaſt.

S V M M A R I V M.

1 *Capitulum quare non conferat beneficia ſpectantia ad collationem epiſcopi.*
2 *Deuolutio quid ſit.*

CAP. XVIII.

QVanquam [*Eligendi*] decre.ſi com
promiſſarius.j̃. e. dicit
prouidendũ, vide quod dixi.s̃. eo. ne pro de
fectu. in fi. Igitur quod in genere præmiſit,
hic ſpecificat. Io.mo.[*ſcienter*]c.eo.ti.ſcriptum.in fi.[*præ
ſentiam*]de hoc.s̃.e.ti.Cumana.in fi.Arch. ¶ Prima glo.
ſummat, & dicit quid declaret, & vnde ſumitur.¶ Gl.a
caſu.dat tria ſimilia.¶ Gl.vt plene, primo ponit antiquã
& nouam opi.ſecundo contra nouã all.tertio illam for
tificat per ſi. quarto illã probat per originariã huius iu-
ris cãm, quinto quærit & ſoluit.¶ Penul.gl.literã decla-
rat, & rõnẽ reddit, ſignat ꝯrium & ſoluit ¶ Vltima glo.
ponit ꝯriam obſeruantiã curiæ, cui reſpondet.¶ In glo.
a caſu.ibi.l.j.& ii.remiſſus ob dolum infamis eſt, vel ex-
auctoratur, vel eximitur ob ignominiæ cãm al.non.&
ibi hæc.n.tutor remotus ob fraudem infamis eſt ſi ob
negligentiã nõ.¶ In gl.j.in fi.de quo q̃rebat Hoſ.j.de ſup
plen.negl.prxl.Romano.vt ibi dicam ſuper ver.corũ.in
fi.¶ In gl.iiij.in fi.vide, quod dixi.s̃.e.quia propter. ſuper
ij.gl.¶ In gl.v.ibi.c.ij.dic ibi in gl.ij.¶ In gl.vt pręle.ibi in
ter corpo.& ibi vide concor.in ver. ſed neque. & de ele.
non teſt.tuę.in glo.ij.& ibi cum lr̃is. & ibi ſcripſi ſuper
verbo poſſidebat. Tene tamen ibi, ꝙ dũmodo talẽ ele-
gerint, in quem cadere poſſit ius dignitatis, qualẽ dicit
ẽt homicidã, non dicetur negligens, ſecus ſi talem ele-
giſſent, in quẽ tale ius non cadit, exẽplificat de oino illi
terato, muliere, vel infante, ibi vide, & ibi.[*ad epiſcopos*]in
tellige, vt eſt dictũ diſpõne eccl.i.primitiuæ, quo tpe epi
ad certa loca regẽda trãſmiſſi oĩa ꝓuidebant.& vide đ

dixi

dixi de appe. ꝯſtitutis.ii.in gl.no.ſm in fi.& ibi,ne ꝑdefe
ctu.vide,qđ ibi dixi ſup gl.olim.poſt Phi.& Goſ. qđ hic
ponit Arch.& qđ no.c.di.c.1.ĩ gl.dicũt qdã.& ibi,[*ad eos*]
& licet eẽ poſſit eadẽ ſuſpicio in ĩferioribus,nõ tñ viget
in tantum in illis,ſicut in iſtis.ſacit.s̃.eo.proxi. in fi.ff.de
legib.l. legitimos. Item originalis cauſa fauet illis, vt
ſupra. Item grauatus appellare poterit ſaltem ad Pa-
pam. ii.q.vj.omnis oppreſſus.in fi.& finis eſt ponderan-
dus.de no.ope.nun.c.ii.in fi.¶In gl.pe.ibi, [*ab exordio*]&
ſi vacat eccle.cathedralis.dicit Io.Mo.tenendum,qđ ha
betur.ĩ.ne ſe.va.c.vna.& licet illud loquatur, qñ ſimpli
citer ſpectat prouiſio, & iſtud quando ea vice tantum
dicit,tamen eſſe eandem rationem principalis & addi-
tamenti.ĩ.de re.iu.acceſſorium.s̃.de conſue.cum olim.
ff.de pac.do.inter ſocerum.§.cum inter. & pro hoc di-
cto facit,quod dixi poſt Boati.de ma.& obe.cum olim.
1 ¶In gl.deportatis,videtur contrarium:quia † ratio qua
re capitulum non confert beneficia expectantia ad col-
lationem epĩ eſt,quia collatio non eſt de iuriſdictione
epãli propriè,multi.n.non epĩ beneficia cõferunt,& ali-
qui epiſcopi,qui nulla conferunt.Sic & inueſtire feuda,
vel feudales cauſas cognoſcere.facit,qđ ſcripſi de ſo. cõ-
pe.verum.ſuper.j.gl.Confirmare autem electos, vel in-
ſtituere præſentatos ſunt propriæ iuriſdictionis epãlis,&
ideo bene tranſeunt in capitulum vacãte ſede.s̃. de ma.
& obe.cũ olim.ĩ.de inſti.c.j.cũ ergo deuoluta conferre
ſit etiã ꝓpriæ iuriſdictionis,vĩ,ꝙ illa ꝯferre poſſit capitu
lũ vacãte ſede,nec nouũ,qđ alterius iuris ſint bñficia de
uola quam alia,vt no.in cle.de preb ſi de beneficio.¶In
gl.antepe.& vt dixi poſt Archi.s̃.e.lib.de conſue.c.fi.u.re
ſponſo.& dicã.ĩ.de offi.le.c.pe.ſuper verbo, pertinuerit.
¶Item deuolutis non ſuccedit capitulum epõ negligen
ti vel peccanti in his,quæ proprio iure confert, ſecus vt
ſcripſi poſt Inn.& Hoſt.s̃.e.ti.cũ in cunctis.ſuper vlt.gl.&
3 dicã.ĩ.ne ſe.va.vno.in gl.ergo ſi quod, alle.Io.Mo.† pro
hac parte,deuolutio.n.eſt additamentum ad iuriſdictio
nem non ad collationem,vt patet in epõ, qui non ha-
beret aliqđ beneficiũ ꝯferre, vt prædixi, in iuriſdictione
aũt certũ eſt,ꝙ ſuccedit,de ma.& obe.is qui,vbi de hoc.
& de hæret.ad abolẽdã.in prin.& eo.ti.in cle.c.j. & il. Et
facit ad materiã,qđ no.in cle de rerũ ꝑmu.c.vno. in gl.
pe.& qđ no.in prædicta prima decre.de hæret.in gl.hęc
litera. & in hoc dubio & ſimilibus procedit, qđ dixi in
prin.illius gl.ꝯ rationem tñ prædictam, & pro Io. facit
cle.hoc eo.ti.ſtatutum.quæ tñ facit cõtra rationẽ ipſius,
quia nõ eſt eadẽ ratio ibi principalis & acceſſorij. ¶Ad
ca. (?) per decre.ſi de beneficio. dici poteſt, ꝙ facit pro
& contra. Si.n.impetraui ad collationem epĩ, executor
prouidet & de proprio vel deuoluto in hoc pro Io. Sed
ſi tranſiuit ad manus Papæ,aliud in proprio,aliud in de
uoluto. In hoc contra. aliquibus diſplicet ſecunda opi-
nio,quia per eam capitulum Metropol.eccleſiæ vacan-
tis prouidetur de epiſcopatu per negligentiam deuolu-
to.Sed attento ꝙ citius expedietur eccleſia,& ꝙ integrũ
eſt iudicium,qđ plurimorum &c.de off.dele.prudentiã
in hoc non videtur abſurdum.¶In gl.vlt.ibi,epiſcopus.
in quibus ſatis eſt id eis non conceſſum.ĩ.de ſup. negli.
præla.Romana.cum ſuis concor.& in fi.de exce.ſignifi-
cauerunt.in j.gl.Archid.

SVMMARIVM.

1 *Appellatio in beneficialibus ꝙ deuoluat & citet,æquitatem habet in Papa,*

2 *Credere quandoque ponitur pro ſcire.*

CAP. XIX.

IS qui contra. Primo ſoluit caſũ
dubiũ.ſecũdo rõnẽ
ſubdit ibi.cũ non formã,cui incũbit ꝓbatio
cũ negat formã ſeruatã.no.hic Archi. qđ di
xi poſt Inn.s̃.de accu.ſup his.ſuper ver.excludatur ſuper
mediũ gl.a ſe vel ꝓcuratore ad hoc ſpecialiter conſtitu-
to.ĩ.e.ꝓcurator. Arch. vel, ecce diſiunctã, per quã vitiaĩ
appellatio, ſufficere ad victoriam cauſæ, vel excluſionẽ
electi expreſſa,nõ dicit omnia & ſingula ſm Archi. vt
dixi.s̃.vt circa.ſuper gl.quid ergo.[*Indeterminate*] non di
ſiunctam dici indeterminatam ſm Io.Mo.alle.ff.de ver
bo.obli.vbi autem.§.pe.¶Prima gl.ſummat,& dicit vn
de ſumpta.¶Secunda reſpondit per quæſtionẽ. ¶Quin
ta ponit opi.reprobatam.¶Penul. gloſ. obijcit & ſoluit.
¶In vi.gl.ibi.§.is qui nau. in re dubia ſtamus verbis edi-
cti.& ibi.non autem.vide de verb.ſig. præterea. in glo.ii.
¶In gl.pe.ibi circa.vide de teſti.ex tenore.ſuper vlt. gl.&
ibi ſæpe.vide.s̃.de reſcrip.c.ii.ſuper.j.gl. ¶In fi.primæ gl.
dicit Archi.ꝙ in cauſa Bituriceñ.idem fuerat interlocu
tus.Inn.V. Io.Mo.dicit de iiii ¶In gl.iiii.ibi ſm Gar.plu-
ries meditatus ſum, ꝙ forſan compoſitores huius libri
in his opinionibus diſcordabant certis nolentibus, alijs
volentibus apoſtolicam ſedem exprimere. & ideo non
fecerunt de his quatuor. c. declarantibus decre. vt circa.
vnicam decre.diuiſam per paragraphos, ſicut fecerunt
de decre.commiſſa.ĩ.e. quæ declarat decre. licet canon.
& in fi.ſic & cle.e.ti.conſtitutionem.in prin per Gar.&
facit.ĩ.e.procurator.& c.conſtitutio.Et ſi bene aduertas,
iſti capitulo & ſequenti attribui poteſt facti narratio. ſ.
qua fuit quæſitum & rñſum,prout de facto obuenerat,
vt hic,vel obuenire poterat,vt in c.ſeq.Illa verò narratio
ſe ponit in certo: quia nullum dubium, quin vt decr. vt
circa.locum habeat in appellationibus interiectis ad Pa
pam.Sed an in illis tantum,de hoc eſt opinio.Sed in il-
lis tribus.c.quæ s̃.allegaui,nulla facti narratio poteſt at-
tribui,qđ multum facit pro opinio.Guar. quam ſequor
nec video,quæ æquitas foueat opi.contrariam cum de-
cre.vt circa,ſolum calumnijs appellantium frenum im
2 ponat.non ſic in decre.prima.s̃.e.nam ꝙ † appellatio in
beneficialibus deuoluat & citet,æquitatem habet in Pa
pa,cui non ſic facile foret citare per totum orbem,ſicut
in inferioribus ordinarijs per ſuos diſtrictus ¶In gl. re-
2 pete.In fi.licet quandoq; † credere ponatur [a] pro ſcire,
a de reg.in.cum olim.ver.poſt hęc.¶In gl.pen.ibi inter cę
teras.de hoc eo tit.c.ii.in j.gl.

ADDITIO.

a ¶Credere ponatur.Adde quod habeť in l.u.§.qđ obſeruari.& ibi Bar.
C.de iura.cal.Sed an differãt credere & ſcire,vide Bar ibidem. & Bal.
l.cum antiquioribus.C.de iure deli.in Spe.de poſt.§.vj.& Alexan.poſt
Ber.in l.tot.de interro.act.per Bar.in l.admonendi.de iureiu.Item cre
dere quandoque ſignificat certum ſcire. c. cum olim.& ibi doct. de
re iudica.

SVMMARIVM.

1 *Nomen canonis exprimendum non eſt in exceptione excommunicationis.*

CAP. XX.

QVi contra. Ponit caſum, quo decla-
rat cõſtitutionem vt cir-
ca. & eius pœnam locum habere. ſecunda
ibi.alioquin eligatur.notat hic Archi. præ-
latum nõ poſſe prohibere certam perſonam eligi iuxta
opi. Vin.quam ſcripſi s̃.e.innotuit. ſuper ver.in canone,
quam hic recitat.¶Prima glo.ponit, ſummat, & vnde
ſit ſumpta.¶Secunda no.a contrario,& rationem red-
dit.Quarta gl. quærit & ſoluit.¶Gl.dubitationis rñ.ꝑ qõ
nem.¶Pe.gl.ſoluit qõnẽ.¶In ii.glo.ibi,[*certum*]vide de
reſcri.ſignificant,ein j.gl.¶In gl.j. ibi appellari. vbi dixi;
Nicolaum ſic interlocutum in cauſa Friſieẽ. idem dicit
Io.Mo.& Cle.ibi dicit, ꝙ ꝓnũciatio illa fuit ſcđo anno
põtificatus,anno dñi.Mcclxxix.Viterbij,& in fi. ipſe tñ
dederat Guil.formã ꝯtrã in Spe. de app.§. reſtat. in prin.
¶In ij. gl.ibi canonica.s̃ e.cũ nobis.& ibi.his ſimilia.pu
ta ne fiat niſi duplici voce appellanti ꝯceſſa. de re. iu.cũ
olim.in prin.¶In gl.iii.ibi,[*Paganus*] nomen proprium
cuiuſdam ſcholaris mei tunc,de quo ſæpe loquebar in
ſcholis.& in fi.facit.ĩ.de ſen.excõ.conſtitutionem.& ibi
no.quia tñ hic iſta duo.ꝙ perſona ſit certa & nominata
copulariuè ponuntur,vĩ,ꝙ certitudo circumlocutionis
non ſufficiat.Sed hoc non placet, quia ex hoc ſequere-
tur alleuiatio appellantis contra certam perſonam.ſ.qđ
non

non teneretur ad formam. & decre.iſta æquiparat ele-
ctionem fiendam iam factæ.¶Cõſtat autem, ꝙ electũ,
contra quem appellatur, ſatis eſt per circumlocutiones
certificare,ergo &c.¶In gl.ſ.e.in fi.& quia textus nomi
1 nat decre.facit ſm Archi.ꝙ † nomen canonis exprimẽ
dum ſit in exceptione excom.de quo dicam.j.de excep.
pia.ſuper gl.hoc ideo.¶In gl.quod ita.ibi,vtrobique.idẽ
lo.mo.& Archi.alle.C.ad l.Fal.l.fi.

SVMMARIVM.

1 *Collegium eſt vnum repræſentatione.*
2 *Compromiſſarij habentes compromiſſum ſi elegerint ſimul omnes, & poſtea eligit vnus ſolus,an valeat electio.*

CAP. XXI.

SIcut. Cum eſt p vnũ,cui hoc cõmiſſum
ſit,&ſi ſi non ſit collegio, vel ſit excõ
municatus occulte ſm Guil. qui poſt Vin.
ſic tenet Spec.de elec.§.j.verſi.quid ſit ille. &
ver. porro. Sic & per vnum ex pluribus cõpromiſſarijs,
vt in fi.ſi enim vnus ſolus eſſet compromiſſarius,vt ſ.e.
cãm.tunc totũ ipſius factum eſt vnum,vnde lo. mo.di-
cit ibi,non eſt neceſſe ad reductionem ad vnum.cũ nõ
ſit receſſum ab vno,qñ vero ſit compromiſſum in plu-
res habito reſpectu ad collegium,quod eſt vnum, & ad
1 quod ſpectat eligere. xvj.q.vlt.c.vlt. quod † collegium
2 eſt vnum [2] repreſentatione.ff.de fideiuſſo.l.mortuo.ergo
iuſte prouiſum,ꝙ electio fiat per vnum,vt ad ſuũ princi
cipium res reducatur,qđ facile fit.ff.de pac.ſi vnus. §.pa-
ctus.ff.de lib.& poſth.filio quem[*compromiſſi*] non ſic in
forma inſpirationis.de hoc dixi in decre. quia propter.
ſuper ver.omnibus facta ſibi,ſi cõpromiſſarij habentes
forſan tale cõpromiſſum elegerunt ſimul oẽs,& poſtea
2 eligit vnus ſolus.dicit Arch.†ꝙ non valet electio,cũ po
teſtas conſumpta fuerit per primã electionẽ bñ,vel ma-
le factã,de off.dele.in literis.ff.de reg.iu.iudex.& dicit ſic
Honoriũ ſententiaſſe,vbi ex interuallo hoc fieret,poſſet
eſſe verum.Sed vbi incontinenti pronuntiationem cõ
mittunt,ſecus credo. Et ſic ſeruat,nec vitiatur.licet in cõ
ſenſu vtatur verbo,electionis,ſicut nec vitiatẽ per id ſcru
tinium.ſ.e.in geneſi.Idem videtur in terminis, quos po
nebat ipſe Arch.& quos poſuerat Gui.mo.in libello ſuo
p ſcda ſup formã. viij.ſcilicet, ꝙ cõpromiſſarij ſimul oẽs
ſi voluerint poſt modũ vnus ex ipſis vice ſua & aliorũ
ad cautelã perſonam eligat,de qua concordauerint iux
ta formam prædictam eligant oẽs, & poſtmodũ vnus
ſolus,nam ſm hanc formã durat ptãs compromiſſario
rũ,&t poſt pronunciationẽ ipſorũ,nec ſunt duæ electio
nes:quia expreſſe patet id agi,ꝙ ſit vnica & cõis, vt in c.
in geneſi.bñ facit.ff.de verb.ob.ſi ita ſtipulatus fuero. §.
Griſogonus.ver.ſupereſt.ff.de noua.l.cũ pecuniã.¶Pri-
ma gl.ſum mat,& dicit vnde ſumpta.¶Secunda rñ. per
quæſtionẽ in quibus electionibus &c. ¶Tertia gl. ponit
opi.quam reprobat, ſecundo quærit & ſoluit. ¶Quarta
gl.obijcit & ſoluit.¶In tertia gl. ibi.qui fide,ſequitur, al-
terius pro alio fideiuſſit põte non recuſante vtroſq; obli
gatos habet iure mandati.& ibi[*fideiuſſor*]ſi pro reo patiẽ
te fideiuſſit,poſt ſolutionem, vel condemnationẽ cũ il-
lo agã mandati.& ibi[*inuitum*]alias inuitus,vide de præ-
ſum.nonne.ſuper vlt.gl.¶In quarta gl.ibi per fundũ.vi-
de de ſen.excom.officij.ſuper.i.gl. & ibi receptum hanc
& ſequẽtẽ.ſi autẽ.vide in.c.in geneſi.ſuper gl.conſenſum.
& ibi.l.ij.interdum ſtipulantur quæ diuiſionem & par-
tium præſtationem recipiunt,vt x. dari interdum, quæ
diuiſionẽ nõ recipiant vt viam,iter,vel actum.¶In gl.j.
ibi in fi.& primo ponit ſimile, per quod caſum decidit.
ſecundo ponit diſſimile ibi quamuis.in tertio decernit,
ibi alioquin.¶In gl.ij.ibi,in j.gl.& adde,quod ibi dixi in
fi.vbi videas.& ibi Hoſt.in.autem, cuius opi. hæc placet
Arch.potiſſime per decre.primam.ſ.e.lib.& ti. Et per de
cre.primam rñde,vt ibi dixi ſuper ver.in formam.& ibi
cõiter.& de conſti.cum omnes.in fi. primæ gl. concor.
quod ſcripſi in decr.in geneſi.in gl.quamuis.facit,quod
no.lxiij.di.c.j.ij.q.vj.nominationes.quæ eſt lex.C. de ap-
pe.facit &t.iij.q.ix.nihilominus.xij.q.ij.in fi. & c.qui ma
numitti.ſ.e.eccl'ia.ij & c.bonæ.& c.cũ dilec.ff.decre.ab
or.fa.l.nulli.& l.plane.& de reg.iu.aliud.§.refertur. C. de
prædi.curia.l.vlti.ad fi.de cur.l.ij.in prin.de legationibus.
l.pe.& vlt.lib.x.& de venden.rebus ciui.l.fi.lib.xj.¶In gl.
iij.in fi.& refert Bona.ꝙ Inn.ita ſententiauit,& vide, qđ
poſt ipſum Inn.ſcripſi.ſ.de maio.& obe.c.j.in gl. p hoc.
& quod dicit Guil.in ſpe.e.ti.j.ver.publicatione.& qđ ibi
dicam.¶In gl.antepe.ibi [*cum ab vno*] & hoc tenet Arc.
qđ ibi no.gl.fi. de epiſcopo cõpromiſſario, qui locutus
eſt in plurali.& ibi[*cõpetentius*]ponitur & ibi [*prouideãt*]
vt ibi ſcripſi poſt Cõpoſt.Et dicit hic Arch. ꝙ põt vti cõ
promiſſarius pronuntians verbo eligo & verbo puideo,
ad primum.ſ.e.cum dilecti.& c.cum in veteri.ſ. de ſort.
eccleſia,ſecũdum decre.ipſam quia propter.& ſ.e.cãm.

ADDITIO.

2 ¶Collegium eſt vnum. Adde hic Inn.in c.præſente.de iu.pa.l.ſicut.in§.
in decurionibus.cum gl.& Bar.ff.quod cuiuſque vni.no.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia collegiata & etiam monaſteria quandoque habent certã & limitatam parochiam.*
2 *Epiſcopus an poſſit ſine cõſenſu patroni capellã facere collegiatã.*
3 *Papa ſi præcipiat ſub pœna clerum exire ciuitatem, expreſſis epiſcopo,abbatibus, prioribus, archipresbiteris, an archipresbiteri plebium,abbates,vel priores monaſteriorum habentium parochiam ibi remanere poſſint.*

CAP. XXII.

STatutum. Primo ponit iꝰ antiquũ.
ſcđo declarationis moti
uũ.ibi ꝙ cum.tertio declarat.ibi.declaramꝰ.
[*collegiatas*]alias.Arch.j.ne cleri. vel mona.
1 ver.niſi eadem.[*parochiales*] † collegiatæ eccleſiæ & etiã
monaſteria qñq; habẽt certam & limitatam parochiã.
de ſepul.ex parte.& c.cum ſuper.eo. ti.cum liberum. &
in noſtra.nõ extendit pp hanc decre.cõſtat q̃ plures ec-
cleſias parochiales factas eſſe collegiatas,vt ipſarum re-
ctores nõ teneantur ad ſacerdotiũ,de quibus qñque pę-
nituit ppter reſeruationes eccleſiarũ collegiatarũ, quas
2 faciunt Romani Pontifices,an † autem ſine cõſenſu pa-
troni poſſit epſ capellã facere collegiatã,no. xvj. qõ. vij.
monaſterium,de iurepa.nobis.in gl.ſed nunqđ.& ibi di
xi ſup ver.cõuẽtuali.& in decre.ſuggeſtũ.in vlt.gl. ¶Pri-
ma gl.ſum mat & rõnẽ reddit.¶In pe.gl.no. & remittit,
quærit & ſoluit.Item quærit,arguit ad negatiuam & af-
firmatiuam,& ſoluit diſtinguẽdo.¶In gl.nam odia. ibi,
cum quidam,vide verb.ſi cum in partibus ſuper vlt. gl.
¶In gl.antepe.ibi.Neratius.tres faciunt collegium. ¶In
gl.j.ibi, dignitates,habentes in parochiali eccleſia præſi
dentiã quo ad collegiũ,quæ merito non includunẽ ſub
genere.C.de aqueduc.eo.li.xj.j.de re.iu.in gñali.lo.mo.
Arch.alleg.de reſcri.ſedes.facit cle.de procu.nõ põt. di-
cũt ergo,ꝙ talis vocari debet dignitas nõ parochialis ec-
cleſia,alle.de præb.extirpandæ.§.qui vero.in Auth.vt iu.
ſine quo.ſuff.§.illud.in col.ij.& in fi.& facit ad qõnẽ Fer
rarieñ.& poſtea Mutineñ.& cir.eam.& vide,qđ ſcripſi.
j.de ſent.excõ.c.fi.§.addiicimus.in ptin.p̃cepit Papa ſub
pęna de illis ciuitatibus exire clerũ,expreſſis epõ,abbati-
bus,prioribus,archipresbiteris, p̃poſitis &c.Reſeruat tñ
p̃sbiteros parochiales pro miniſtrandis baptiſmate & cę
3 teris ſacramentis p̃miſſis tpe interdicti.Quæritur,an † ar-
chipresbiteri plebiũ,abbates, vel priores monaſteriorũ
habẽtiũ parochiã ibi remanere poſſint.Et vr ꝙ nõ p hãc
decr.audiui.Sed certitudinalr non cõſtat,ꝙ dñs Io.Papa
declarauit tales p̃latos tunc poſſe manere.ſi certus p̃sbi-
ter ad curam parochiæ ibi deputatus non eſt,alias ſecus
ad quod facit ipſius extrauagans.execrabilis.circa fi.hoc
tenet.huic decre.rñdeas, ꝙ facit pro. cum enim hic ad
pœnam excludendam tales eccleſiæ non includantur,
quæ alias includerentur, ergo vbi conſtitutio non eſt
pœnalis, includuntur. & fortius vbi talis incluſio
pœnam excludat,quia tunc continuat ratio capituli,fa-
cit,quod no.de except. dilecti,in vlti.glo.& quod no.j.c.
pen.

pe.in gl.pe.primæ partis,in fi.¶In gl.nam odia,ibi[*odia*] vide quod ibi dicam poſt Dy.ad ſolutionē ꝯrij,quod ſignat hic Archi.de lega.ij §.exercitiū.ff.de inſamibus.ad decre.cum in partibus. de verb.ſig. dic vt ibi in vlti.glo. ¶In glo.hoc olim.ibi.Alexandri & Martini,ſm Archi. ¶In gl.no.ibi,dilecta.vide, quod plene ſcripſi de iurepa. nobis.in gl.q̄ dicātur.& ibi,ſicut municipiū.vbi de hoc.

S V M M A R I V M.

1 *Defectus formæ non ſeruatæ ſuppletur per confirmationem ſecutā, cum procedat a iure poſitiuo. non a iure naturali.*

2 *Imperfecta duo non faciunt vnum perfectum.*

C A P. XXIII.

SI is cui. Ponit primo caſum , quem ſecūdo determinat.ibi[*talis*]motiuū interſerens. ibi , [*cum præter*] dixerat in ſcrutinio.non em̄ hoc caſu ſufficit acceſſus, vt dicā.ſ.e.cum expediat[*præter*] dicit Archi. tunc fieri præter, qñ fit aliquid nō iure ſtatutū[*firmitatis*]ſi ſequat confirmatio,puta Arch.quod nō valet,licet Inn.& Cōpo.ꝯ.ſ.eo.quod ſicut.& Hoſti.ſ deaccu.c. fi.qui dicunt,
1 † ꝙ deſectus formæ non ſeruatæ ſuppletur per cōfirmationē ſecutā, cum procedat a iure poſitiuo, non a iure naturali,pro Arch.facit,quod no.e. quā ſit.in fi. vlt.gl ſ. c.prox.in vl.gl. Arch.autem all.pro ſe.j.q.j.ordinationes. lxij.di.per totū.Item cum forma ſit de ſubſtantia.deficiē te ſubſtantia deficit ipſum totū,alle.xxxviij. di.qui ipſis. & c.ſeq.xxxii .q.v.c.ij.ver.ſi ita.ar.ff. de aur.& argen. leg. l.Seya.& forma ſtatuta neceſſario ſeruanda.ff.de tranſa. cum hi.§.ſi prætor.C.de iure fiſci.l certa forma.lib. x.ff. ad muni.l.conſtitutiones.ff.de admini.tu. l.quidam de-
2 cedens.& † duo imperfecta nō faciunt vnum perfectū, de hoc.xxiij.di.quorundā.optime.ff.de excu.tuto.l. ſpadonē.§.qui iura.Cum ergo canonici ſint aſtricti ad formā illius iuris.ſ.eo qui propter.ad hoc.lxj.di.miramur. illā excedere non potuerunt.ff.de le.ʒ.nemo.& ſic quod fecerit confirmari, non potuit, cum confirmare ſit firmare,quod alias a principio tenuit.alle.xvj.q.vj.placuit. vnde confirmare eſt cū alio firmare, vbi ergo ipſo iure non tenuit electio vt hic, confirmari non potuit. Et ſi non tenet principale&c. ſ.de re.iur. acceſſoriū.& malæ confirmationis deiiciendus eſt. ſ. eo.nihil. & ſic confirmatio non ſupplet defectus electionis,facit de cā pol.eū ſuper.& ibi no.in j glo. Inducit ēt no. per Hug. & Lau. viij.q.ij. dilectiſſimi. ꝙ ex electione quis efficitur prælatus.& no. lxiij.di. quāto.¶ Prima gl.ſummat, ſecunda, quarta,quinta gl.ſupplendo ſoluunt tria dubia.¶ Tertia gl.reddit rationē.¶ Sexta exemplificat.¶ Gl.ergo.ſoluit qōnem per argumentū a ꝯrio.¶ Gl. no.iſta alle. vnam concor.& obiicit & ſoluit.¶Glo.antepe.ſoluit qōnem. ¶In gl puta.in fi.ſic exemplificatur.ſ. e.eccleſia.¶ In gl. ergo. ibi[*valeret*]Gui.mo ꝯdicēs Honorio ſe pronūciaſſe in eccleſia Ebredumen.in qua ſic fuerat compromiſſum,& tamē electus nominatus fuerat vere a duabus partibus,hoc no.in lib.ſuo.ſuper.c.xlv.ſi papa non intē deret hic illud dictū reprobare, breuiter dicere poterit poſt ver.attingat.electio per talē cōpro.facta non præter formas&c.Cū ergo ex illa forma eligi poſſet nominatus concorditer.Item habens maiorē partem capituli.Itē habens minorē capituli partē,dūmodo maiorem numerū habeat,quā alius, & hoc vltimum ſolū ſit illicitum, non vitiabitur in hac materia ſeparabili, vtile p inutile.ſ.de re.iur.vtile.Sic ſi datur poteſtas eligendi in eccleſia & extra, cū tñ eccleſia ſit priuilegiata, negligatur, extra ipſam valebit electio per compromiſſariū facta de eccle. Idem in poteſtate data de eligendo ēt non legitime natū, vel minorem , vel etiam non conſtitutū in ſacris.dūmodo eligatur idoneus, valeret ratione prædicta.¶In glo.no.ibi.cum poſt.Goſ.& Hoſt.& ibi Guil. & Archi.¶In gl. ſ.e.ibi non habet. idem dicit hic Archi. de trāſlatione votorum,ꝙ a cæteris fieri non pōt,etiam aliis non facientibus , vbi forma concilij ſeruanda non eſt,alias ſecus,& ſic intelligit, quod ſcripſi de ap.conſtitutus.de ele.ſcriptum.¶In gl. penul.in fi.& facit hæc decre.& ſ.e.in geneſi.& ſ.eo.ti.ſicut cū ꝑ Inn.& Cōpoſt.ꝯ Hoſti.vt dixi in decret.quia ꝑpter.ſuperver. non valeat.

S V M M A R I V M.

1 *Mendicare quid ſit.*

2 *Euictio an appareat in limine contractus,vel poſt.*

3 *Prætor non ſolum manus a pecuniæ lucro abſtinentes debet habere,ſed etiam oculos a libidinoſo aſpectu.*

4 *Carmelitæ ſunt inter mendicantes numerandi.*

C A P. XXIIII.

QVorundam. [*Ambitionis*]vide qđ no. & dicam in cle. de regula. vt profeſſores. qua profeſſione[*dictioni*] i.poteſtati. vj.diſt. §.fi.in fi debet ſcribi per vnicum c.Archi.[*anfractus*]ſic dictum,quia vndique fragunt. & de hoc Archi. Et dixi in clemen. de ſepul.dudū.poſt principiū[*ſtrepitibus*] i.clamoribus & tumultuationibus.Arch.& extra nō dicit intra, per quod illas non includit ſm Archi.alle.xxxj.diſt.omnino.viij. diſt.in ſi conſuetudinem. xxiiij. q.iij.de illis.in prin.Solū hoc Græci dicunt thronū.Et dicitur, vbi reges ſedent ꝑpter tutelam corporis a ſoliditate, vel quaſi ſedium a ſedendo.Iſid.Archi.moliuntur per vnicum.l.ſonat, quaſi cum difficultate conantur per duplex.l.Idem quod mollefacere temperare, vel mollificare[*mendicantium*] differunt hic mendicantes a non mendicantibus.Similes caſus no.in cle.de re.c.j.in gl.prædicatores. & de ſen.ex-
1 cō c.j.in gl.mendicantes.dicit hic Arch.ꝙ † mendicare eſt egere,& ab aliis neceſſaria quærere,& dicitur mendicus,quaſi manu dicens.ad hoc.xij.q.j.nolo.vel dicitur a mene quod eſt defectus,& dico.eis,quia dicit defectus & neceſſitates ſuas,cū petit ſubſidia. vel ſm Iſi.dicitur mēdicus, quaſi minus habēs facta,no.Io.mo.& Arch. per hoc verbum. & per verbū, celebratis, ſupra parte proxima. initium ſpectandū quaſi non ſufficiat ſuperuenient concordia.ſ.eo.dudū.j. C.de nup.l.fi.Et dicit Io. mo. ꝙ ſic vidit ſeruari circa decre.nihil eſt.e. ti. Sed vide. quod ibi dixi ſuper ver.concordia.all. C.de euict.ſi poſt factū,
2 vbi refert † an in limine cōtractus vel poſt appareat euictio . fatetur , ſecus quoad decre. cupientes. §. ſi vero.ſ. eo.[*generalium*]dicit Arch. hic probari,ꝙ requiritur licētia generalis,quod dicit verū in his ordinibus , quod verū eſt ex conſtitutionibus forte alle. de ſui prælati licentia videtur poſſe conſentire, ſed tranſire ab ordine non videtur poſſe tranſire ab ordine ſine licentia prælati. qui præeſt ordini.facit quod dicā.ſ.eo.ſi religioſus.in fi.[*ſi minori*] quid ſi a media,puto cū iſte rigor eo caſu ſtatutus non ſit locus erit antiquo iuri. concor.quod no.ſ.eo.indēnitatibus.§.ſi qua.in prima gl. quod vr̄ ꝯ,ſed ibi ēt reſeruatur ius antiquū ad prælationes.ergo ſi non aſſumātur ad prælationes,ſed ad canoniā , vel officiū;ſtabit iuri antiquo. de ſe factis,& hoc ſiue vno ꝯtextu,ſicut duæ electiōes,ſiue ex interuallo,ſm Io.mo.qui dicit papā ſic terminaſſe.Et tu dic idē ēt ſi fiat vna ſola; ſed a maiori numero.[*omnino*] i.totaliter.& quo ad oēm ſuū effectū. ad idē.ſ.e.licet canō. Arch.¶ Prima gl. diuidit & ſummat. ¶Secunda diſtinguit triplicē titulū.¶Gl.& ſic.dat tria ſimilia.¶Gl.mendicātes.ſoluit dubiū. ſecundo quærit,& ſoluit. ¶Gl. quid ſi.quærit & ſoluit,ponit opi.ꝯriā remiſſionē & additionē.¶Gl.no.quia ſoluit qōnē.¶ Glo.ſiue proprij.ponit vnā opi.& eius ꝯriam.¶ Glo.penul.quærit & ſoluit.¶In gl.quid ſi.ibi.l.iij. ſuper. §.ibidē quam vide de reſt.ſpo.c.i.ſuper prima gl.¶In prima gl.ibi,quamor. idem Io. mo. ¶ In glo. ij. ibi [*pudicus*] vide quod dixi in proœmio Greg.ſuper gl.i.caſtos.& vide Valerium li.iiij.
3 c.iij.extra ctorū exēplo.ibi dr̄.† prætoris non ſolū manus a pecuniæ lucro,ſed ēt oculos a libidinoſo aſpectu continentes eſſe debere,& ibi[*videatur*]vide quod no. Arch. ea.q.nec ſolo. & ibi,& ſcđo.vbi de hoc notaui.Lau.¶In gl.& ſic.ibi,& ix.c.in fi.& in fi. exponit hoc verbū de pe. diſ.ij.pēnata.¶In gl.ibi [*inſtitutio*] in annis dñi.M.ccxvj. cōfirmatus fuit ordo ꝑdicatorū per Honoriū tertiū , ꝙ

ſc fa·

ſe facturum anno præcedenti Inno.iiij.ipſius prædeceſ-
ſor promiſerat.¶In gl.mendicantes.ibi.c.j. per quam de
4 cre.§ pe.patet ſẽt carmelitas eſſe mendicantes. & in fi.ſa
cit.j.gl.pe.ad hoc.ſ.de vi. & ho.cle.clerici.in fi.& qđ ibi
no.ſ.de priu.cum olim.ij.¶In gl. in illis.ſ.administratio
nib.ſui ordinis.& ibi,hic.ſ.in hoc.§.qui de mendicanti
bus loquitur.¶In gl.quid ſi.ibi,alij.Io.mo.& Arch.¶In
glo.ſm,ibi[*diuerſa*]prædicatores habent magiſtrum.mi
nores miniſtrum.heremitæ priorẽ.¶In gl.ſiue.ibi.alij ꝯ
Io.mo.& Arc.inducunt ẽt principiũ huius.§.ibi quoq;.
per quod patet ꝙ non aduertatur,ſed coniungitur ſupe-
riori.§.ſed dato ꝙ non corrigat quo ad genus ꝓfeſſorũ,
conſtat tñ ꝙ alteratur. Et ꝙ hæc dictio cõgruat caſu ẽt
in totum alterato,patet.j.eo.ex eo. primo reſpon.& qđ
etiam aduerſatur,patet.ſ.de app.cum ſpeciali. ver.exceſ-
ſu quoque.Item hæc dictio potius vr̃ ordinis completi-
ua.i.ſuperuacua,q̃ copulatiua,vt patet j.de pbẽ. ſi motu
proprio.& c.ſeq.de ſen.exc.quicũque.& c.ſi clericos. licẽ
inducunt prædicti ſinem ibi.ſuorum ꝑlatorum.ſp quod
patet,qđ non loquitur de illo,qui ad ſuam ꝑlaturã eligi-
tur.quæ ꝑlato caret.Sed ad hoc rñde per literam, ẽt ſi q̃
ibi præcedit,ꝯſtat ẽt adminiſtratores propri; ordinis poſ
ſe aſſumi prælatum habentis,ſertur papam Io.meã opi.
in conſiſtorio publico approbaſſe.& Arc.dicit. ꝙ quidã
magni viri tenebant illam . & ibi non mendicantes.ſa-
tis eſt ꝙ non eſt ſuperflua . & eſt ſi.ſ.c.cupientes primo
reſponſo.& ibi primum teneo. & maximè hodie p cle.
primam.eo.ti & facit.j.eod.indẽnitatibus.§.ſiqua. ¶In
gl.pe.ibi.ſatis vr̃.idem Arch.& in fi.hinc eſt,ꝙ in abbatẽ
eligi poſſet.xvj.q.i.presbyteros.vbi de hoc.

S V M M A R I V M.

1 *Proteſtatio quæ indu it vagationem repellitur.*
2 *Oportet,verbum aliquando importat neceßitatem,aliquando hone ſtatem, vel officium.*
3 *Quæſtio ſi ſit inter duos ſuper electione.& papa,vel alius ſuperior vni illorum adiudicat eccleſiam, an ſic adiudicando papa uideatur confirmare.*

CAP. XXV.

VT quis. Diuiſio ſuper prima gl.[*aliqua eccleſia*].Secus de diuerſis, ſup
quo vide,quod ſcripſi.ſ.de reſcrip.in noſtra,
in gl.per hæc.[*cum non*]rõ huius dicti ius ha-
bere,concor.de fi.iuſtru inter dilectos.§. cæterum.in fi.
& vide, qđ ibi no.in glo.ſic[*iuſti proteſtetur.*] videbatur ad
mittendus cum hac proteſtatione per.l.j. §. qđ antem.ff.
quorum leg. vbi ꝑꝑ incertitudinem cum hac proteſta-
tione ꝓponuntur diuerſæ actiones,ſed hic ſpeciales ꝑꝑ
cauſas hic expreſſas,& quia conſenſus electi, qui ꝓcedit
petitionem confirmationis habet fieri ſuper certo.ſ.eo.
vel de poſtu.c.v no. ſic conſenſus eligentium debet eſſe
1 certus.ſ.hoc eo.tit c.ij.no.ſm Io.mo.& Arch. ꝙ†repelli
tur proteſtatio,q̃ vagationem inducit.ſic eꝯ admittitur,
q̃ vagationem arctat.ff.de acquir.hære. pro hærede.ff.de
reli.& ſump.fu.at ſiquis §.plerique.quia de incerto veniẽ-
dum eſt ad certum,non eꝯ.inſt.de actio.§. curare.xxx.q.
2 v.iudicantem.ſ. de ſpon.ſicut.in fi. [*oportet*] †neceſſitatẽ
importat,qñq; honeſtatem,vel officium, de hoc.xxv.q.
j.c.j. ne cum ratio huius dicti vagetur.i. diſcurrat quaſi
3 vagus.Arch.[*petere*]quærit. Arch.ſi inter duos† ſuper ele
ctione vertitur quæſtio.& papa,vel alius ſuperior vni il-
lorum adiudicat eccleſiam . dicit ꝙ ſic adiudicando vr̃
confirmare.cum non ſit vis in verbis , probatur hoc ex
decre.cum Bertoldus.de re iudi. ſm vnum intellectum
quem ponit ibi Inn.quem ibi ſcripſi in glo.vr̃ mirabile,
in prin.cui ratio huius dicti vr̃ concor.ſm Arch.ff.de ac
qui.hære.l.illud,vbi inſtitutus hæc ſciens apprehenden-
do legitimam repudiat teſtamentariam hæreditatem.
¶Prima gl.ſummat.¶Scđa q̃rit & ſoluit,ſolutioni obii-
cit & rñdet.¶Quarta glo.rõnẽ declarat,ſignat ꝯrium &
ſoluit.¶Antep.alle.vij.ꝯcor.duo iura in ꝯrium ſoluit &
remittit.¶Vlt.gl.arguit ad quæſt.& remittit.¶Pen.gl.di
ſtinguit.¶In gl.antep.ibi,ita ſide.vide de reſcri. ſedes,ſu-
per.iiij.gl.& ibi §.æden.æditio debet eſſe certa & de tota
ſtipulatione.& ibi.§.nihil. vide de reſt.ſpo cum ad ſedẽ.
ſuper gl.ij.& ibi.§.incertæ.vide in decre.ii.j.alleg.ſup pri
ma gl.¶In glo.pe.ibi.§.eligere.vide de li.ob.c.ij.ſup glo.j.
& ibi qq fideiuſſor, qui mandante muliere ſe obligauit
facti proprij ignorantiam ꝓtendere non poteſt. & ibi.§.
qđ aũt.vide de cã poſ.cum dilectus.ſuper.j gl.¶In gl.vlt.
ibi [*approbat*] dñs, de cuius pecunia ſeruo mandante ali
quis emit prædia. & ibi.l.vl. vide hanc & duas ſe.in præ.
decre.ij.de li.ob.ſup gl.ij.interſerens.¶In.i.gl.In fi.& pri-
mo ponit dictũ & rationem.ibi,cũ vero.ſcđo illud forti
ficat ibi ẽt ſi.tertio declarat aliã rõnem interſerens.ibi,
oportet.quarto inhibet & rationẽ reddens.ibi , regreſſũ.
¶In gl.ſi.n.in fi.itẽ ſm Arc. non ob.C.de inoff.teſt.ma-
iores,qa ibi nõ agitur de nouo acquirẽdo ſicut hic.¶In
gl.quæ idem.in fi.qđ hic ponit Arc.¶In gl.pe.ibi[*tolera-
bilis*]ſi tamẽ eſſet excuſabilis,admittitur,vt no. in remiſ.
quam ponit finis gl.& in fine, facit ad hanc glo. & ſeq.
quod dicam poſt Io.mo.j. de app.non ſolum.ſuper ver.
ante omnia.ad finem gloſſ.ver.ipſe . Ioan. mon.

S V M M A R I V M.

1 *Tempus trimeſtre a tempore uacationis currit his , qui poſtulauerunt poſtulatione non admißa.*
2 *Appellatio an ualeat.ſi a ſuperiore poſtulati requiſito per poſtulãtes,ut illum concederet, & quia id facere noluit , ipſi poſtulantes appellauerunt.*
3 *Peccat mortaliter.qui ſe putat dignum ad prælaturam.*
4 *Eligentes ſi iuſtum impedimentum habeat ,non currit eis tempus.*

CAP. XXVI.

SI electio.[*Poſtulatio,*]vel prouiſio ꝑꝑ
identitatem rõnis , facit.ſ.
c.j.& c.vt circa.& c.quorundam,& idem in
ꝓſentatione,vt dicam ſuper glo. antepe.Ele
ctioni tñ propriæ coaptantur exempla ſequentia poſtu
latus.n.ꝓſentire non tenetur.ſ.eo cupientes.§. denique.
Si ille,cui facta eſt collatio conſentit , non erat dubita-
tio.quin ſequens renunciatio, mors , vel irritatio ĩducãt
nouam vacationem,præſentationi etiam nõ adaptatur
propriè primum exemplum,ſed ad id,qđ de poſtulatio
1 ne dixi,ꝯdicit Compo.ſ.de poſtu c.j.vbi dixi ꝙ † his,qui
poſtulauerunt, poſtulatione non admiſſa currit tp̃s tri-
meſtre a tp̃e vacationis, ſed tp̃s , qđ circa poſtulationem
eſt lapſum in trimeſtri tp̃e non computabitur , argum.
ff.de adul.l.quinquennium. Puto dictum Compo.ꝓce-
dere poſſe in poſtulatione non ſolenni.Et quæ fit a ſupe
riore poſtulati,qui illum ꝯcedere voluit , de quo ẽt ipſe
intellexiſſe vr̃,vt ſtatim dicam,qđ.ſ. dixi procedat in ſo-
lenni poſtulatione,quæ fit a ſuperiore, qui illam admit-
tendo præficit illum eccleſiæ. Et de his vide, qđ dixi de
cleri.in cauſis.in glo. poſtulatio.& c. publicato.ſuper vlt.
gl.ver.ad ꝯria. Sciendum autem , ꝙ ibi quærebat Cõpo.
2 †ſi a ſuperiore poſtulati requiſito per poſtulantes, vt illũ
concederet,quia id facere noluit, ipſi poſtulantes appel
lauerunt,an valeat appellatio. Et an currat eis tp̃s eligen
di.ita ꝙ ſi non eligant.j.tres menſes computãdos a tp̃e
vacationis ſubducto tp̃e in poſtulatione decurſo deuol
uatur ad ſuperiorem ꝓuiſionem , ꝙ vr̃.quia appellatio
non tenuit,non enim grauauit ſuperior nolendo ſuum
ſubditum concedere. x.q.ii.precariæ. ipſe tenet, ꝙ appel-
latio non valuit,dicit tñ,ꝙ quidam dicunt eam valere.ſi
vtile erat poſtulatum concedi alias non, tenet aũt. ꝙ qc
quid de appſone dicatur , ſuperior non poterit prouide-
re non ꝑꝑ appellationem. Sed quia non poſſūt poſtulã-
tes dici negligentes,tñ quia recurſum habendo ad ſupe-
riorem ex cã legitima rem licitam agebat, & qa q̃tũ in
eis fuit,prouiderant, & ſic non ſuberat cã deuolutionis,
& ſic dicit obtinuiſſe [*recuſat*] & ſic nõ eſt cõfirmãda,ex
quo p mutuum conſenſum non eſt vinculum matri
moniale ꝯctum.ſ.eod.cum inter canonicos.de tranſla.
c.ii.vt lite non conte.quoniam.§.ſi vero.nec ad conſen
3 tiendũ põt cõpelli,putat tñ Arch.ꝙ†peccat mortaliter,

qui ſe putat dignum ad p̄laturā, & illam ſibi oblatā non
recipit, all. quod legitur & no. 8. q. i. in ſcripturis. qđ putat
verum. vbi ali⁹ deeſt, vt ibi colligitur. ver. qui. n. dēt tñ ip-
ſe electus vires ſuas metiri, vt dr̄. i. q. i. non eſt putanda. &
xlix. di. §. j. ī fi. [*clandes*] ēt ſi in romana curia moriatur, &
de hoc, quod dubiè tractat hic Arc. dixit in cle. vt li. pen.
ſi duob. in. v. gl. [*occultū*] hoc dr̄ diuerſis modis, vt dixi. ſ.
de coha. cle. noſtra, hoc autem intelligitur ſm Arc. oc-
cultum quia debita īquiſitione per electores facta illud
vitium ad ipſorum notitiam peruenire non potuit, ad
hoc ſ. eo. nulli. & vide, qđ no. ſ. de poſtu. c. j. & ſ. eo. inno-
tuit [*iuris terminum*] tenet hic Archi. ꝙ a morte ēt ante
ſepulturam eligere debent, & currit terminus. de quo ſa
tis. ſ. eo. bone. ij. [*Irritatione*] a qua non ſit appellatū. alias
cum app̄lone pendente rſr nil debeat innouari. ij. q. vij.
4 appellatione, & † ſi iuſtum impedimentum habeāt eligē
tes, non currit eis tp̄s. ſ. eo. ne pro defectu. Arc. p̄dictis &
ipſorum notitia. ſ. de ꝯcei. præben. quia diuerſitatē. ſ. de
app. concertationi [*noua eſſet*] an p electionem q̄ratur i⁹
p̄laturæ, no. lxiii. di. quanto [*integrum*] nō illud ſolum, qđ
ſuperat ſpe primæ electionis, ſicut dr̄ ī alio caſu. ff. de mi
no. l. fin. ¶ Prima gl. ponit ſummā, & qd declaret. ¶ Ter-
tia gl. circa renunciationem electi qui conſenſit, ponit
tres opi. & ſoluit. ¶ Quarta gl. cauſam addit, literam ex-
ponit & ampliat, ſcđo ponit duas opi. & primā appro-
bat. ¶ Pen. gl. textum ampliat. ſcđo no. diuerſa tpa. ¶ Vlti
ma textum exponit, dubium ſoluit, & arguit. ¶ In gl 4.
ibi. l. j. cuius verba habes in. §. proxi. alle. ¶ In gl. j. ibi frau
dulenter, & primo ſoluit caſum, quem p quatuor exem
pla ſpecificat, & rationes interſerit, ſcđo ſolutionē mo-
deratur ibi, dūmodo. ¶ In gl an electus. ibi, & Abb. Ar-
chi. hoc dicens, ꝙ litera hic loquitur de renunciatione
poſt conſenſum, & de nullius licentia mentionē facit.
idem Io. mo. ſ. vi lit. pen. c. j. & ibi, & Hoſt. qui tñ Hoſt. fa
tetur, ꝙ ꝯria opinio habet æquitatem. Sed dicit, ꝙ id in-
terpretari non eſt ſuum, ſed papæ, qui filij ſint le. p vene-
rabilem. §. rōnib. & ibi idē Arch. qui hanc partem gl. po
ſuit, ſ. de p̄bē. c. li. ver. ēt alle. C. de metropo. l. j. li. xi. & in ſi.
ad idē cle. eo. ti. ꝯſtitutionem. §. inſup. & ſ. de renū. c. ij. fa-
cit. ff. de manu. teſtō. q pęnæ q & a quib. ſed ſi maritus. de
bonis damnatorū. cum rō. §. ex bonis. de bonis corū qui
ante ſnīam. l. vl. ſ pri. qđ vi aut clā. l 4. §. vl. cū. l. ſe. ¶ In gl.
idem ſi. ibi reſtituit, non fit hic reſtō ꝯ lapſum tpis, & ſic
non ob. finis vl. gl. ¶ In gl. ſ. trium ibi, electionē, vel colla
tionem, & ibi ſtatutum, & idem in patronis quo ad tp̄s
quadrimeſtre, vł ſemeſtre, de quo, ſ. de iurepatro. c. vno.
¶ In glo. vlt. in fi. facit cle. de reſti. in integ. ab eccleſia.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopus an poſſit diſpenſare cum monaco prælato etiam eccleſiæ parochialis quod poſſit cum illa ſimplex beneficium obtinere,*
2 *Imperator ſolus quam condit, interpretatur legem.*
3 *Monaſterio vacante ſi monacus illius obligatur ad aliud monaſterium, eps poterit illi dare licentiam cum conſenſu conuentu.*

C A P. XXVII.

SI religioſus. [*Vice Dei*] hr̄ hoc ver-
bum. xix. q. iij. ſtatui-
mus. [*Subu cit*] xvii. q. iii. §. j. ad p̄lationem, ad
ſimplex. n. ſeculare bñficium aſſumi nō pt,
1 de regular. ſuper eo. vnde fuit hic diſputatū † epm diſpen
ſare non poſſe cū monaco p̄lato etiā eccleſiæ parochia
lis, ꝙ poſſit cū illa ſimplex beneficium obtinere, quā po
ſui ſuper regula, quæ a iure. ſ. de reg. iur. [*valeat*] ergo non
omnis ſuperior hanc licentiam dare poteſt. Sed is, cuius
imperio &c. ſ. de reli. licet. hic dixit etiam pp diuerſas cō
ſtitutiones diuerſorum ordinum, per quas determina-
tur qs ex ſuperiorib. hanc licentiā dare poſſit [*teneat*] non
corrigitur decre. p tuas. in fi. ſ. de voto. ſed illud intelligi-
tur, vt ibi dixi [*omnino*] expone vt dixi. ſ. eo. quorūdam. in
fi. & per hunc finem terminatur quęſtio hic diſputata,
de qua tertio dixi. ſ. de regu. iur. ratum. [*Concilio*] ergo etiā
per iura vetera ſufficiebat concilium, ꝙ non ſufficit in
alienationib. rerum, vbi requiritur olim & hodie tracta-
tus & conſenſus, & ſic tollitur rō, quam tangit hic gl. ſu-
per quo vide, quod dicam. ſ. eo. ſi abbatem. ſuper. iij. glo.
In requiſitis vero ob. ſ. ne cle. vel mo. c. ij. qa caſus diuer-
ſus. Item hic ſpeciale pp cauſam hic expreſſam [*liberam*]
ſ. excluſo conuentu, de quo præmiſit, putat tamen Arc.
ꝙ requiratur ēt conſenſus epi expſſus. Si eligitur ad ec-
cleſiam alterius dioceſis tacitus ī eccleſia eiuſdem dioc.
ſicut de clerico dixi. ſ. de renun. admonet. Et hoc nō ſer-
uatur, licet videatur iuri conſonum. ſaltem eo caſu, quo
tranſit ad eccleſiam alterius dioce. Si eiuſdem ſufficiat
cōſenſus abbatis. facit, qđ no. ſ. decre. admonet. in glo. ii.
item cum tranſit ad eccleſiam alterius dioc. non puto
neceſſarium ꝯſenſum epi in conſenſu electioni p̄bēdo.
Sed ſolum in tranſitu cum non ex primo, ſed ex ſecūdo
fiat ſibi p̄iudicium, facit, quod ſcripſi poſt Inno. Hoſt. &
Aegi. ſ. de renun. poſt tranſlationem. in prin. & facit bñ,
ſ. e. ſi abbatem. in fi. primo rñ. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Gl.
debito. Literam exponit, notat, quærit, & ſoluit, opinio-
nem ponit. ¶ Gl. ꝙ enim, alle. pro & ꝯ. & ponit opinio-
2 nem. ¶ In gl. interp̄tatio. ibi. l. vlt. ſolus † imperator, q cō-
dit, interpretatur legem. ¶ In gl. i. ī fi. partes patent. ¶ In
glo. in alijs, in fi. vnde a ꝯrio literæ electus ad proprium
monaſterium ꝯſentiet ſine alicuius licentia, ſic tenc: In
no. & Compo. de poſtu. c. j. no. Archi. ſub dubio forte. ſ.
3 eo. quam ſi. ꝙ † vacante monaſterio ſi monacus illius eli
gatur ad aliud monaſterium, eps poterit dare licentiam
cum ꝯſenſu conuentus. alle. xviij. q. ij. nullus. xvi q. ij. q̄re.
& x. q. ij. c. fi. a ꝯrio. ¶ In gl. debito. ibi licet. dicit. Ioan. mo.
animus hominis generoſus de ſe tendit ad alta. ſ. hono-
res & officia, quem animum reprimūt iura, vt hic. & ſ.
de teſta. c. ii. Sed nō ſic hō aſpirat ad onera. hinc eſt, ꝙ di-
ctio onus nō aſpiratur, Sed dictio honor ſic, & ibi dicūt
quidam, ho. in decre. nullus. & Ab ī decre. admonet, qđ
placet Io. mo. & Arch. ſ. eo. q̄ ſit. nec ob. decre. nullus, qa
illud cum eſt aliquod ius q̄ſitū, hæc de mera gratia. hoc
ſemper ſaluo, ꝙ habes ī extraua. Bñ. c. ti. ſi reli. de qua ibi
feci additionem. & in fi. dic vt ibi dixi. ¶ In glo. quod. n.
ibi. q̄ ſit, Arc. alle. xvj. q. i. monaci. & c. cum pro vtilitate,
xviij. q. i. nullam. xx. q. iiij. monacum.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopus poteſt diſpenſare cum non profeſſo, etiam tacite ex euidēti vtilitate, vel neceſſitate eccleſiæ.*
2 *Epiſcopus an poſſit diſpenſare, quod nouitius fiat abbas.*
3 *Profeſſio hominis plus valet, quam iuris.*

C A P. XXVIII.

NVllus. Primo ſtatuit. ſecundo decernit,
ibi. ꝙ ſi. tertio excipit [*ad dignita-
tem*] fortificationem interferens. ibi, ad quā
eligatur, non prohibet poſtulari, & putat Ar
1 chi. ꝓpter euidenti vtilitate, vel neceſſitate eccleſiæ diſpē
ſare poſſet eps cum non profeſſo ēt tacite, alle. ſ. eo. offi-
cij. ī fi. & xvj. q. i. p̄sbyteros. vbi de hoc, & quod no. Inn. &
Cōpo. ſ. c. cum mon. Sed Ber. in p̄. decret. officij. dicit, ta-
lem poſtulari non poſſe. & Inn. de tēpo. ordi. dilectus. di-
2 cit † epm diſpenſare non poſſe, quod nouitius fiat Abbas
per decre. officij. Sed ſm Archi. ibi non dicitur, ꝙ fuerit
diſpenſatum. vide, quod dixi poſt Hoſt. Ad partem ſuā
inducit Arch. ꝙ ad epm ſpectat prouidere, qūo eccleſia
ſuæ dioce. debeat gubernari, & per quos, ix. q. iij. c. ii. q. j. de
decretum. xvj. q. vij. ſicut domini. ſ. de relig. do. c. iij. Sub-
dit, ꝙ id quod hic de nouo ſtatuitur, diſpenſationem nō
tollit, puto talem poſtulandum a papa. facit, quod no. ſ.
c. indemnitatibus, in princi. & in cle. eo. titu. c. j. in gl. non
prohibet [*profeſſus*] promittendo q̄ habentur de ſta. mo.
cum ad mon. in fi. & vide. xx. q. i. c. vl. & qđ no. 27. q. i. c. vi
dua quidem. fiet aūt profeſſio in manu abbatis, vel alte-
rius recipientis de ipſius mandato, circa qđ vide, quod
plene ſcripſi de regula. porrectū [*epiſcopalē*] vide quod no.
in cle. eo. tit. c. j. in glo. pen. ¶ Prima glo. ponit ſummam,
& quid declaret. ¶ Glo. eligere, oſtendit hic, ſoluit quæ-
ſtionem, de qua ponit duas opinio. ¶ Vltima glo. quę-

rit

rit & ſoluit. ¶ In glo. hodie, in fi. Arch. tenebat hic ɔ̃riū per hanc literam reſpondens ad. c. xvi. q. vii. noua actione. ꝙ non loquebatur de diſparitate habitus, ſed clericorum ad laicos. & c. xix. q. iij. in monaſteriis, loquebatur de laicis, qui ſunt in probatione. & c. officij, loquebatur de nouitio non experto. ¶ In gl. ergo, ibi. eſt qui dicit Io. mo. expreſſe profitens profeſſionem facit, ſed tacite profeſſo ſit profeſſio. hinc eſt, ꝙ expreſſa eſt hoīs, tacita eſt iuris. Sed nobilius eſt, qđ homo ſibi facit, q̃ quod ab aliquo ei fit, all. ff. de ca. & poſtli. re. l. antepen. vbi magis eſt meū, quod ex opere acquiro, q̃ quod ab alio obuenit, &

3 ibi, de hoc. Et ob hoc † plus valet hic expreſſum q̃ tacitum, profeſſio hoīs, q̃ iuris, & ſpecialis promiſſio, q̃ generalis, alleg. C. de ſer. pi. da. ma. l. libertas. C. qui po. in pi. ha. l. aſſiduis. ¶ In glo. vlt. ibi p̄miſit monacis, & licet abbas, & prior debeant intereſſe ſecretis regularib. diſciplinis, & eas imponere, quod nō facit ep̄s ſm̄ Vin. Lau. & Phi. committit tamen illud ep̄s alicui monaco, punit autē illa, quæ maiorem exigunt animaduerſionem ſm̄ Goff. & ibi. §. iubemus. & xxvii. q. i. viduitatis. in fi.

S V M M A R I V M.

1 *Compromiſſarius non tenetur ad aliud, quam ad id, quod in compromiſſo eſt expreſſum.*

2 *Compromiſſum excedens communem compromiſſi naturam nihilominus dicitur compromiſſum.*

C A P. XXIX.

CVm expediat. Præmittit declarationis cām generalem. ſecundo declarat. ibi, decre. [*electionibus*] etiam in quibus ſeruanda eſt forma, de aliis non dubitatur. vnde decre. cum dilecti. de elect. ep̄i loquitur [*Et ſanior*] per hoc patet, ꝙ oportet collationem fieri, per quam hic pateant. ſ. eo. in geneſi. Io. mon. hæc in addi. dicebat, ꝙ requiritur aliqualis collatio. Sed non plena, cum forma compromiſſi non requirat illā de ſe, quā requirit forma ſcrutinij. illa. n. arctior, & iſta li-

1 berior, nec † tenetur ɔpromiſſarius ad aliud, quā ad id qđ in cōpromiſſo eſt exp̄ſſum. ff. de arbi. nō diſtinguem⁹. §. de offic. [*Conſenſerit*] q̃rit ipſe Io. mo. qđ ſi minima pars ꝑuenit ad maiorē partē. c. cū tot accedunt habēti plures voces, ꝙ cū aliis faciunt maiorē partem totius. c. nunqd ille poſſit eligi, arguit ꝙ ſic. j. c. ſi ɔpromiſſarius. §. ſi vero, & §. idem, ſicut. n. ibi factum expletū facit finitū officiū ɔpromiſſarij. ita inexpletum nō faciet finitū, & ſic acceſſus fieri poterit. Item cum decre. publicato. ſ. eo. locū habeat, vbi noīatus ius habet, ergo vbi ius non habet, variare & accedere poterunt. In ɔ̃riū, qđ approbat, inducit, ꝙ accedere in ſpiritualib. caſib. eſt ꝑmiſſum. ipſius ergo ɔ̃rium eſt ius cōe. ff. ad mu. l. i. Item etiam vbi ꝑmittitur acceſſus, reprobatur in nominatione facta a parte, minori. j. eo. indēnitatib. §. ſi aūt nulla. & §. ſi qua. & qđ ibi no. in. j. gl. & §. fi. Itē qđ de ſcrutinio dr̄, intelligēdū eſt de primo. ff. de ver. ob. eum qui cal. & j. de p̄ben. non pōt. §. j. vbi vide ɔcor. Itē acceſſio non eſt hic ſecreto & ſigillatim facta & in inquiſitione votorum, qđ vult forma tradita. Item ɔſenſus ſequens ſcrutiniū ēt in ordinaria forma nil addicit. ſ. eo. c. eccleſia. ij. §. pars vero, multo min⁹ in hac extraordinaria, & olim dubia, ad ɔ̃ria rñdet, ꝙ hoc facit forma mandati. j. de p̄ben. cui de nō. dicit aūt hoc locum hr̄e, etiam ſi in cōpromiſſo dicatur ſolū de maiori parte non addito, ꝙ ſecreto & ſigillatim, nam illa intelliguntur per decre. cum dilecti, ēt ſi non exprimantur. ¶ Quærit demum de ɔpromiſſione facta ꝑ capitulum in vnum, ita ꝙ eligat alterū de tribus, quē tales tres de caplo nominauerint, & ſi factū eſt, an valeat electio. tenet ꝙ non, cū oīs forma nō exp̄ſſa in caplo, quia ꝑꝑ, ſit dānata, inducit ēt decre. ſi cui. ſ. eo. vbi non ſufficit ēt conſenſus plurium, quo non faciant maiorem partē multominus triū, quorum actus non eſt capitularis ſed ſingularium, licet ɔpromiſſum fuerit capitulare. ff. de cō di. iſti. dn̄s teſta. rñ. ad. l. ff. qđ cuiuſq; vni. itē eorū. §. i. ꝙ illud ex ɔuentione, q̃ lex eſt quo ad ɔ̃hētes, facit. j. de reg. iur. ɔ̃ctus. nec req̃ritur forma vt hic, ſed ſufficiunt ɔſenſus ad decre. cū in veteri. ſ. e. & de ɔſue. cū dilectus, in q̃bus arctatur ɔpromiſſum ad certum tp̄s & ad certā eccleſiam. ergo arctari pōt ad ɔſenſum arctatarum ꝑſonarum. Soluit, ꝙ arctatio illa eſt iuri grata. nec ingratū ꝙ de certa eccleſia maxime propria fiat electio, ſed formā p̄ter ꝑmiſſas reprobat, vt. ſ. dixi [*teneantur.*] Ioā. mo. ſignat ɔ̃rium de decre. in cauſis. ſ. eo. vbi via compromiſſi facit donationē in ɔpromiſſarios. & hic arctant ad ius cōe, ſcđo donatur actus electionis ɔpromiſſariis, quam non habebant. Itē in traditione rei ſuæ q̃s pōt modū apponere. C. de do. q̃ ſub mō, per totum. ff. de pac. in traditionib. tu dic, vt dixi in decre. in cauſis, ꝙ cōpromittens nō ſemꝑ donat [*declaramus*] mutatis ergo terminis ceſſabit declaratio, qua de re puto nō ꝓcedere qōnē veteri. lxiij. qua q̃ritur, ſi maior pars capituli compromiſit in. A. ita ꝙ eligeret req̃ſitis voluntatib. ſingulorum, minor autē ɔpromiſit in. B. ſimpl'r & ille. A. eligit indignū. ille. B. cœpit de electione tractare, minor autem pars reuocat poteſtatē, quā declarat ꝓhibens, ne eligat, an valeat reuocatio. Bar. dicit T ācre. tenere, ꝙ pōt. rō eius videri, ꝙ tpe ɔpromiſſi ius eligendi non ɔpetebat parti minori, ſed de nouo cœpit ɔpetere ꝑꝑ delictum partis maioris. qđ ergo a prin. nō valuit, nō tenetur pars ratum hr̄e, cū nec de illo iure cogitaſſe videatur. facit regula non firmatur. j. de re. iur. ff. de tranſa. q cum tutorib. refert aliquos tenere ɔ̃rium, qđ placet Dama. hoc ti. ij. q ex quo tractare cœpit. eo. ti. in cauſis. Inducit. l. ꝑ fundū. ff. de ſerui. ru. p̄. & ꝙ ꝓcur. datur ad lites futuras. ſ. de ꝓcur. nō iniuſte, vt dixi, hæc qō mihi vr̄ inutilis & ſuperuacua, cum tali forma ſeq non poſſit electio, ſuper quo vide qđ ſcripſi. e. ti. ſcriptum. in gl. procu. maxime in prin. & in fi. ¶ Prima glo. ſummat, no. & exponit. ¶ Quarta gl. declarat & ɔmen-

1 dat hanc formā. ¶ Penul. gl. ponit motiua opinionis hic reprobat & alle. rñdet. ¶ In gl. j. ibi, magnæ. vide, qđ ibi dixi in gl. hic patet, in fi. ¶ In gl. ij. in fi. qđ dixi de priui. accedentib. ſuper. j. gl. ¶ In gl. no. in fi. cum qua hæc debere iungi, vt ibi dixi, & hic Archi. ¶ In gl. pe. ibi, ɔ̃rium verū & hoc ibi tenebant Pe. & Abb. per quib. proœ. Greg. ɔpilationis ibi, reſecatis ſuperfluis, & in fi. licet Arc. hic dicat ꝙ hæc eſt forma ꝑ ſe, qđ non placet, ſtricte ſumēdo formam, ꝓut ipſe ſumit, nec occurret ſm̄ id rō huius decr. ꝑ viam declarationis. facit, qđ no. j. eo. indēnitatib. §. ceterum. in prin. idem Io. mo. neſcit dare ɔ̃ ɔcilium quar-

2 tam formam, & licet hoc † ɔpromiſſum excedat cōem ɔpromiſſi naturā, dr̄ nihilominus ɔpromiſſum. ff. de pe. l. die. ij. rñ. Sed apertius facit. l. publica. ibi, ſequens. §. j.

S V M M A R I V M.

1 *Electus nō venit inſtructurus ſed venit petiturus & proſecuturus.*

2 *Contractus ex conuentione legem accipiunt.*

3 *Fructus, quos percipit inſtructor, an ſint computandi in expenſis, vt tantum detrahatur.*

C A P. XXX.

CVm non deceat. Diuiſio ſtat ꝑ. j. glo. [*officium*] publicū vel priuatū, remittit Arc. ad no. ꝑ Inno. & Hoſt. de fide inſtru. inter dilectos. ver. porro, vt ibi ſcripſi in prin. [*venerunt*] transmiſſi, vt in c. cupientes. §. ad hæc. in fi. de quib. intelligendū eſt hoc caplm ſm̄ Arch. [*inſtructuri*] de inſtructionib. ergo loq̃tur, de electo dubitaī, vt ſtatī dicā [*vtilitatem*] p3 in decre. cupientes. §. ad hæc, & §. ſi vero, & quia vtilitas ꝓcur. & expeditio cāæ per aduentum electi vr̄, ꝙ ēt electus veniens ſic arctatus gaudeat hoc priuilegio, cum. n. iſti ꝑꝑ electum veniant, & hæc priui. habeant æquè vel fortius habebit elect⁹ q̃a ꝑꝑ qđ vnumqđq; & ipſum ampli⁹. Itē cū electus certo caſu grauetur in exp̄ēſis inſtructorū nedū in propriis, vt. §. ſi vero æquum. igit̄ eſt, vt ſic grauat⁹ hoc priuilegio adiuuetur. Cōtra electum facit litera in-

1 ſtructuri. in decre. cupientes † nō inuenies, ꝙ elect⁹ veniat inſtructurus, ſed venit petitur⁹ & proſecutur⁹ &c. Multū facit pri. capl'i, qđ de officio loq̃tur, & nō coaptat electo.

Itē conſtat, ꝙ electus eſſe poſſet nō de collegio eccleſiæ
vacantis, cui nō coaptatur priuilegiū, ꝯ eum ēt facit. ff.
qui, ex cau. maio. l. non vere. accedit. n. cā proprij cōmo
di. licet ad id expediat eccl. ad primū rñdet: pōt, ꝙ eque
ſit inſtructio ꝯ electū ſicut pro electo, vt ibi. §. ad hæc. in
prin. §. ſi vero. in fi. ad ſcdm rñdetur, ꝙ non concludit.
Itē ſi bonā cām fouet & vincet, ſibi ſatisfiet de expēſis ꝑ
aduerſariū, vel ipſe vincens ſatisfaciet ſibiipſi, ſi cōdēna
tioni, vel exactioni locus nō eēt. per ꝑdicta ēt ſoluit du-
biū de opponentibus, vel duobus miſſis per opponentes
q alias non eſſent de eccleſia, de cuius ꝓuiſione agiť, cū
illis non coaptentur hæc verba, q̄ ſequuntur aliorū. ꝯ. ĩ.
e. ſi ꝯpromiſſarius. §. hmōi. ſecundo hic fauor, ibi odiū,
ĩ. de re. iu. odia. vl' hoc priuilegiū. ibi de pœna [*vel poſſent*]
notat hæc geminatio, ꝙ ſatis eſt, ꝙ poſſet percipere, ēt ſi
de facto forte non ꝑciperet, q̄a non reſideret, ꝙ verū ſal-
uo in foro conſciæ, eo qđ ſcripſi de cle. nō reſi. ad audiē
tiā. [*Integre.*] ſic. ſ̄. de ꝓb. licet, alias dr̄ plene. ſ̄. de ver. ſi. olī.
¶ Prima gl. ſummat & notat, allegans quo ad hoc prin
cipiū. vj. ꝯcor. ¶ Scđa gl. ſoluit qō. ¶ Pen. rñ. per duas. q. &
ſol. ipſarum. ¶ Vlt. exemplificat, q̄rit, ſoluit, ſolutioni op
ponit, & rñdet in fi. arguit ad qōnē. ¶ In gl. j. ibi, ſi ſeruus
cōis. vide hanc & ſequentē in c. ꝑuenit. ĩ. alle. ſup gl. ij. &
ibi cū q̄dā. Si tutor, vel curator authoritatē ꝑſtet pupil-
lo, vel adulto adeundi hr̄ditatē ex teſta. ſalua remanet
ipſi tutori vel curatori querela, q̄ ꝯ illud teſtm̄ habebat.
¶ In gl. vlt. ibi. §. ſi conuenerit. ex vi pacti depoſitarius te
a netur ex leuiſſima culpa, ꝯctus ᵃ enim ex ꝯuētione† le-
a gē accipiunt. ¶ In gl. j. ibi [*reſidendo.*] Et primo ponit cō-
ſtitutionis cām generalē. ſecundo ponit conſtitutionē
interſerens cām ſpecialē. tertio tollit obſtantiā. ſecunda
ibi, ſtatuimus. tertia ibi, non obſtantib. & in fi. ibi allega
ta hic allegant Io. mo. & Arch. eſt tñ ꝯ. vij. q. j. cōſtitutū.
vbi de hoc. & dicā. j. de ſup. ne. prælato. & in fi. ſup iij. gl.
¶ In ij. gl. in fi. & facit ad qōnē, quā Paduæ diſputaui de
doctore diſputante, q diſputare nō tenebatur, quā vide.
ĩ. de reg. iu. acceſſoriū. ¶ In gl. pone. ibi [*qui vadit*] hoc pla
cere vr̄ Arch. Sed Io. mo. ꝯ, dicit enim, ꝙ hic loquiť ſm
jus cōe, cuius interpellatio fortior eſt, q̄ ex iure ſpāli. ff.
de leg. ij. Titia Seio. §. vſuras. Et aliud in priuilegio eccłiæ
quā perſonæ. ff. de cenſi. l. ætatem. in fi. inducere poterat
decr. ne aliqui. ĩ. de priui. ſed licet in certis ſic inter iſta di
uerſitas, hæc non concludit id, ad qđ inducitur. Itē hæc
eſt ꝯ rōnē poſitā in prin. & ꝯ mentē & verba. ĩ. ac ſi per-
ſonaliter &c. Si ergo id cōpetebat pſonæ, quōcunq; cō-
peteret, non eſt curandū. facit. ff. qui. ca. ma. l. nō ſolū. all.
Iulia. §. j. & l. ſi quis ſtipulatus. ¶ In gl. ſi ergo ibi [*reddit. n.*]
hoc eſt expreſſum. ff. ex qui. ca. ma. l. ſicuti. §. tandiu. ¶ In
gl. vlt. ibi [*non credo*] aliqui ꝯ per id, qđ dicit quibuſlibet,
& ſubdit, qbuſcūque & qūolibet, q̄ multū vr̄ pro eis fa
cere. ¶ Gl. vero, per eo fortius ꝯcederet, qñ iuraſſet expſ-
ſum id, qđ continet in tali ſtatuto iuxta ea, q̄ ſcripſi. ſ̄. de
his, q̄ fi. a ma. par. ca. c. j. ſuper ver. iurō. Itē pro gl. facit, qđ
dicā. ĩ. de fi. presb. c. j. ſup gl. quia non, ibi [*de opponentibus*]
idē de eligentibus eo cām, quo tenentur ad expenſas. &
ibi [*contribuere*] aduerte, quia prima facie Arch. vr̄ ꝯrius
huic gl. ſed non eſt. Quærit em̄ hæc gl. de contributione
3 ipſe quærit de ipſis† fructibus, quos ꝑcipit inſtructor vir-
tute huius decr. an ſint cōputandi in expenſis. vt tm̄ de-
trahantur. Et dicit ꝙ non, & puto quod bñ alle, ꝙ rōne la
boris datur hoc priuilegiū, q non debet eſſe ſine fructu
7. q. j. c. vlt. cū ſuis concor. alle. ēt. ff. de adop. ſi arrogator.
& ibi, facultatibus. idē Io. mo. & in fi. & facit ad qōnem
de dāno paſſo nunquid contribuat cū alijs ciuibus ad
emendā. & dr̄ ꝙ ſic, in Spe. de cen. § ij. verſi; quid ſi dānū,
& facit. ff. ad l. rhodiam de iactu. l. nauis. §. cū autē. Dyn.
de hoc. ff. de le. j. l. ab omnibus. §. ſi Titio.

ADDITIO.

a ¶ Contractus ex conuentione legem accipiunt. l. ſi vt certo. §. nunc vi
dendum. ff. commod. l. j. §. ſi conuenerit. ff. depo. & in regula contra-
ctus. in vi. in ſpe. de arb. §. ſequitur. ver. ſed quid ſi duo. & verſ. itē quid.
& tit. de loca. §. iam dicendum. verſi. ad euidentiam.

CAP. XXXI.

AB eo. [*Remoueri.*] Opponit Ioan. mon. de. l. in delictis. §. ſi detracta. ff.
de noxal. ſecundo ibi agens de nox. ꝯ dñm
dicebat ſcientē pendente iudicio reuocat
qualitatē, i. ſcientiam, quā allegabat, quia ibi nil reo de-
ficit. Sed potius proficit, quia primo caſu non ſufficit da
re ſeruū pro noxa. ſecundo ſufficit. opponit ēt nimis ex
quiſite de. l. bouē. §. aliqñ. ff. de ędi. edi. ſuper quo vide, qđ
ſcripſi de ſimonia. licet. ſuper gl. ſic. ſ̄. pœnitere, concor.
cle. eo. tit. conſtitutionē. §. pe. in fi. qui ergo non obiecit,
deliberet, ſed q egreſſus eſt, perſeueret, ſicut de voto dr̄.
17. q. j. nuptiarū. & facit. C. qūo & qñ iudex, auth. qui ſe-
mel ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Secunda gl. quæſtionem ſol
uit. ¶ Vlti. glo. q̄rit, arguit negatiue & affirmatiue, & pro
negatiua ſoluit. ¶ In gl. j. in fi. ibi, cū enim. ¶ In gl. vt ſic.
ibi, vt quis duas. Io. mo. & Arch. alle. ff. de pac. l. ſi. depoſi.
l. j. §. ſi rem. & ibi, non poſſit. idem Arch. all. q̄ no. ij. q. 7.
quærendum. & c. alieni.

SVMMARIVM.

1 *Alienare qui poteſt me inuito, id poterit me abſente, vel ignorāte.*
2 *Canonicorum regularium eccleſiæ dicuntur etiam monaſteria.*
3 *Abbas debet eligi per monachos.*
4 *Religioſi veri non ſunt, qui ad ſeculum redire poſſunt.*
5 *Canonici ſoli cum prælato faciunt capitulum.*
6 *Maior ſeptennio quando contrahat ſponſalia.*
7 *Laicus quandoque poteſt eſſe caput regularis eccleſiæ.*

CAP. XXXII.

EX eo. Sunt duæ partes, quæ patent. & prima ponit dictū. ſecūda rōnē
ſubdit. ibi, cunctā. ſecunda ponit duo dicta,
ſm ibi, vel conuerſi [*de contemptu*] l non ꝯtē-
nitur qui vocari non debuit. ſ̄. eo. cum inter. ij. & c. qđ ſi
1 cut. & c. cum in genesi. ad fi. & † qui alienare pōt me in-
uito, id poterit me abſente, vel ignorante. ff. de re. iur. qui,
ꝑt [*impugnare*] propter contemptū, de quo præmiſit, vel
generalius loquitur, [*vt tales*] vt puberes hodie per cle.
de æta. & qua. vt hi qui. j. rñ. & c. ſe. non ſufficit, ꝙ ſit pu-
bes, niſi xvij. annū exceſſerit [*tacite*] de profeſſione tacita
hr̄. xxvij. di. quod interrogaſti. xxv. q. j. quæ progenitores,
xxvij. q. j. vidua. ſ̄. de relig. vidua. & c. ex parte de expreſſa
xx. q. j. vidua. de regulis porrectum, qui cle vel. vo. ꝯſuluit
2 ſm Arc. [*regularibus*] i. canonicorum† regularium ēt vo
cantur monaſteria, de æta. & qua. intelleximus. de priui.
cum olim. ij. [*profeſſi*] etiam ſi ſint clerici [*profeſſis*] tolle
literam electionib. intereſſe, quæ ſequitur, ſit ratio ſm
3 Arch. † quia abbas per monacos debet eligi xviij. q. ij. ab
batem. j. & ij. c. quam ſit. ver. defuncto. & ca. abbas. xvj. q.
4 vlt. Iſti aūt† qui ad ſeculum redire pñt, non ſunt veri re-
ligioſi, vt in gl. refert tamen quoſdā dicere, iſtos admitti
poſſe de gratia, & ꝙ tunc ipſorum voces valerent, cū &
in extraneum poſſunt totam electionem cōmittere. ſ̄.
eo. cām, & facit, quod dicam poſt Hoſt. ſuper fi. vlt. gl. &
poſt Inn. ſ̄. [*conſtitutis laicis*] dicit Inn. de cele. miſ. c. j. ꝙ
intelligit laicos, templarios, hoſpitalarios, ciſterſien. &
fratres minores, qui non ſunt clerici ſm Arc. qui dicit,
ꝙ ex quo hic de regularib. eccleſiis loquitur, ꝙ in ſecula
rib. hi bene poſſunt talib. actibus intereſſe, alleg. qđ no.
Inn. de conſti. cum M. in gl. aliud. ver. credo. Sed ipſe di-
cit, ꝙ tales non videntur ex hoc continentiā uouiſſe, vl
propriis renunciaſſe. vt no. xxvij. q. j. vt lex. Et iō nō debēt
cum clericis eccleſiarū ſuarum in electionib. intereſſe,
licet. n. ex tali conuerſione ſint aliqualiter eccleſiis obli
gati, non tamē ſeculū mutauerunt, & hoc clare Innuit
ꝑdictum capitulum vt lex. vbi dicit, ꝯuerſi profeſſi, ꝑ ꝓ-
feſſi. adiectiue iungitur verbo conuerſi, alle. etiam quod
5 no. Cōpo. ſ̄. e. c. j. ꝙ curia tenet, ꝙ † ſoli canonici faciunt
capitulū cum ꝑlato. [*electionib.*] ēt ſindicorū de hoc in
Spe. de ſi. ver. qđ de ꝯuerſis. ¶ Prima gl. ponit ſummā, &
qđ declarat. ¶ Scđa gl. q̄rit, arguit negatiue, & ꝯriū ſoluit.
¶ Glo. iij. q. vij. quæſtionem ſoluit. ¶ Glo. ff. de, coadiuuat
tex. ſecundo arguit ad quæſtionem. ¶ Pe. gl. ſol. quæſtio-
nem.

nem.¶Vl.gl.q̃rit,& ſoluit,& ꝯtio rñ. ¶In gl.iij.q.vij.ibi.
l.vide de delic.puc.c.j.ſuper glo.pen.& illud canonizatū,
xv.q.i.¶In glo.ff.ibi.§.impuberes.vide de æta.& qua.c.ii.
ſuper.iiij.gl.In gl.in electis.ibi,ſtatuliberum.vide in.c.re-
ligioſo.¶In gl.antepe.¶In glo.no.ꝙ ibi ſuper inordina-
tia.Hoſt.ibi ꝯ & de æta.& qua.c.ij. ¶In glo.q̃ deficiente
ibi.Seneca epiſtola 38.ad Lucillum in fi. Aug. dicit rō-
ne vincendū.xxiij.q.vj.vides.¶In glo.iij.q.vij.ibi.l.i.de re-
gular.cum virum.in prin.& c.cū ſimus.in prin.ff.de iu-
di.cum ꝑtor.§.non aūt.¶In gl.ſed de iure immuni.ibi,
hæc litera.& decre.indemnitatib.in prin.j̃.eo.& ibi,dñi-
cali.fuit qō.lxxvij.& formabatur in tutore,qui p̄ſenta-
uit dignū.ſed poſtea pupillus p̄ſentauit digniorē.& ꝙ p̄-
feratur p̄ſentatus a tutore,inducebatur, ꝙ pupillus non
a pōt poſtulare, accuſare,teſtificari,vel teſtari [a] iij. q.vij.§.
tria.& ſ̃.in glo. Ergo cum iudicium animi ſibi deſit,pp
quod repellitur a p̄dictis,iō nec ſine tutore poterit p̄ſen-
tare,ſicut nec ſine ipſo adire pōt hæreditatē etiam lucro
ſam.Inſti.de auth.tu.§.ſed neque.ff. de re iudi.ꝯ pupillū.
Item perſona pupilli eſt in poteſtate tutoris,inſti.de tu-
telis.§.eſt añr.fortius ergo res & iura.xij.q.i ꝑcipimus,iu-
re acceſſorij.j̃.de reg.iur.acceſſorium.vnde tutor dr̃ dñs
in rebus pupilli.ff.pro emptore, qui fundum.§.ſi tutor,
inducit etiam,ꝙ ætas illa ignorat,quod videt. C.de fal.
mo.l.j.nec ob.ꝙ alter ſit dignior,quia alterius bonitas al
teri non debet eſſe damnoſa.rñ.de ſta.& imagi.l.vl.cum
ſufficiat aliquem eſſe bonum.ff. de leg. ij. cum pater.er-
go.In ꝯrium,pupillus conditionē ſuam ſine tutoris au
ctoritate pōt facere meliorē,inſti.de aucto.tu.circa pri.
ſed qñ melior inſtituitur,tanto melior conditio eſt pa-
troni.lxiij.diſt.Valentianus.iij.q.vij.in grauibus.ergo me
lior p̄ſentatus a pupillo p̄ferendus eſt,cum ſemp ſit me-
lior p̄ferendus.viij.q j.licet.lxiij.di.metropolitano.& qui
maioribus iuuatur meritis,ea.diſ.c.vlti.& ꝑponitur,qui
maiori nititur ratione.xl.diſt.multi.in fi.de his, quæ fi.a
ma.pat.c.j.pp quam filius patri pręponitur.ij.q.v.q̃ritur,
nec debet dedignari.cum Ang. q̃reret ab anniculo doce
ri.xxiiij.q.iij.ſi habes.allegat etiam de reſtit.ſpo.ex parte.
C.qui le.per.l.vlt.& de bonis q̃ li.cum non ſolū.§.ſinaūt
patre.Itē vbi diſcordia eſt inter tutorem & pupillā, quo
ad illam non reputatur tutor,quia res ſua agitur,ſed da-
bitur curator.inſti.de auth.tu.circa finē.& ff.eo.quod di
cimus.Soluebant,ꝙ nedum dignior, ſed ēt æquè dign⁹
p̄feratur præſentatus a pupillo maiori ſeptēnio, cū ipſe
ſit dñs,pro his facit.c.decernimus.qđ ſequitur. ¶In glo.
ibi ipſi.ı̃ıē facit.j̃.de iudi.c.vlt.ver.aut tu ipſe, & ff. de ad-
mi.tu.l.j.§.j.q̃ etiam faciunt ꝯ, cum ibi in actu maioris
ſeptēnio requiratur tutoris auctoritas,vel iudicis,pro ſo
6 lutione facit,quia talis † maior ſeptennio ꝯhit ſponſalia,
ſ̃.de ſpon.impu. literas.& c.acceſſit, ſed non matrimo-
niū.j̃.de deſpon.impu.c.vno.ſic dicam,ꝙ licet nō poſſit
eligere,vt hic,poſſit tñ p̄ſentare,cum p hæc non ꝯhatur
matrimonium ſpirituale,ſicut p electionē, cum & hæc
poſſit accumulari,vt in cle.de iurepa.c.ij.quod in electio
ne non licet.ſ̃.de ele. publicato. & aliud eſt aliquid iure
proprio agi,q̃ iure collegij,vt no.j̃.de regul. beneficiū.in
fi.magnæ gl.& qđ ibi dicam.facit etiam,quod no.Guil.
in Spec.de actore. In princi.ſi eſſem eṗs admitterem di-
gniorem,quaſi eſſent duo p̄ſentati ab vno, vt in præ.de-
cre.ſecunda.de iu.pa.in cle.& ſ̃.de iurepa.paſtoralis.& c.
cum aūt,vel quaſi eſſent duo ſingulariter per duos p̄ſen
tari,vt dixi in prin.decre.cum aūt. Dico ēt, ꝙ honeſtus
præſentationis modus eſſet,ꝙ p̄ſentaret pupillus auctori
zante tutore,vt in præ.c.fi.j̃.de iu.cum concor. ¶In glo.
in plebibus.ibi[*maſſarium*]idem Arch. & idem dicit Ioā.
7 mo.in addi.qñcunque † caput regularis eccleſiæ pōt eſſe
laicus,vt quia inſtō ibi non eſt ad diuinorum celebratio
nem,ſed ad aliquem piū actum, puta ſubſidiū terræ ſan
ctæ,redēptionem captiuorū,vel hoſpitalitatē. Sed ſi In-
ſtō ibi eſt ad diuinorū celebrationem, q̃a p̄latus dēt eſſe
ſacerdos.ſ̃ de æta.& qua.c.j.non mirū,ſi non præfician-
tur laici illi actui.vnde dicit prin.reſpiciēdū,alle.de cēli.

vti.ff.de auth.præ.l.j.& de ſta.ho.l.quæritur.ad materiam
vide,qđ ſcripſi de æta.& qua.c.ii.ſup verſi.per laicos.& in
fi.facit,quod no.in cle.de æta. & qua. vt hi qui.in.iij.glo.
¶In vlt.gl.ibi,humiliatorum,vel ſancti Marci,& in fi.fa
cit,quod no.Hoſt.de ſta.re.ea quæ,ad finem. ibi tenet,ꝙ
de conſue.priuilegio, vel pacto in fundatione appoſito
non poteſt clericus ſecularis habere vocem in capitulo
ſeculari,nec in electione Abbatis.

ADDITIO.

a ¶Teſtari.Adde quod habetur in l.ſi frater.C. qui teſta.fac.poſ.§.præter
ea.eo.tit.in Specu.de pigno.§.j.verſic.verum in poſi.rei. Quod verum
eſt,etiam ſi ſit doli capax.ſm Pau.de Caſt.ibi. Item verum etiam ſi ſit
miles.l.ſi.& ibi Bal.& in l.milites.ver.ij. eſt conſideranda. C. de teſta.
milit.Item niſi per ſtatutum permittatur.Bar.in l.ſi quæramus.ff.de te-
ſta.ver.circa iſtam.

SVMMARIVM.

1 *Poſtulatio ſemper fit a Papa in eccleſiis cathedralibus.*
2 *Monacus monaſterij confirmantis abbatem alterius monaſterii ſi appellet,etiam proponens cauſam, quæ redderet appellationem legitimam,valebit confirmatio ſecuta.*
3 *Cauſam iuſtam habens non veniendi,ad iudicem, tamen uenire debet,vel mittere ad allegandum priuilegium ſuum.*
4 *Impedimenta quædam ſunt,quæ ipſo iure diem differunt inuito iudice vel litigatore.*
5 *Album propoſitum corrumpens tenetur ex edicto.*
6 *Præſens eſſe dicitur,qui eſt in ortis,vel in foro,vel in vrbe.*

CAP. XXXIII.

SI poſtquam. [*Ab electione*]idē for
tius in poſtulatione
quo ad eccleſias ſeculares.facit.j̃.§.fi.[*cathe-*
1 *dralibus*]non procedit,quia † ſemper in illis
poſtulatio fit a Papa,vt dixi.ſ̃.de æta.& qua. a multis. fa-
cit.ſ̃.eo.quamquam regulari. fallit hoc in duobus caſi-
bus,qui habentur.j̃.eo.indēnitatibus.§.ſanè.& §.cęterū,
In prin.[*eccleſia*]vide,qđ no.ſ̃.eo.cupientes.poſt prin.ſu-
per verbo electi.[*appellatum*]ab eo,cuius intereſt.ſ.eo. cū
inter.R.& qui ſua voluntate poſſit illud intereſſe in iudi-
2 cium deducere.per qđ dicit Arch. † ꝙ ſi monacus mon.
confirmantis abbatē alterius monaſterij appellet,etiam
proponens cām,quæ redderet appellationem legitimā,
valebit ꝯfirmatio ſecuta,alle.no.de poſtula. ex parte, &
quia ſuo iure actualiter nō potuit appellare. Secus dicit
in monaco mon.vacantis,intelligit ēt hunc textum de
applone inſinuata,alle.de ap.ſi duob.qđ dic,vt in cle.eo.
ti.cām.Item non ſolum de extraiudiciali, qđ no.verſi.
ab electione,ſed de iudiciali ante ſnīam,cum iudicialia
facilius interdicantur.j̃.de ſentē.excom.ſolet. & fortius
ſm eum.& Io.mo. ſi confirmatio ſequatur applonē in-
teriectam a ſnīa diffinitiua, quæ ab aliis applonibus eſt
efficacior.j̃.de ap.non ſolum.Hoc addo,decre.locū hr̃e,
cum in applone extraiudiciali,qua crimina opponun-
tur,vel defectus, ſeruata forma decret. vt circa.ſ̃.c.ſ.quia
iuratum eſt.ad hoc.ſ̃.eo.is qui. & c. qui ꝯ.alias nō puto
ꝯfirmationem Impediri.facit cle.eo.tit.ꝯſtitutionem.§.
pe.licet quidam ꝯ[*ordinarium*] vel ipſius auctoritate, pu-
ta per ipſius delegatum.j̃.de regu.iur.qui facit, cum con
cor.quid de priuilegio ſeruorum ſanctæ Mariæ,quo ca-
uetur,ꝙ generalis ipſorum ab eṗo, in cuius dioce.fuerat
electus confirmaretur,vt dixi eod.ti.publicato.in prima
quæſtione vltimæ partis dicit,ꝙ ponderanda ſunt verba
priuilegii,de priuile. porrò. & ſic per illa patet, ꝙ id fiat
ex ordinaria[*prærogata*]loc⁹ eſt ei,qđ hic dr̃.Si ex delega-
ta p papā videretur ſtandū iuri antiquo,de quo hic in.v.
glo.ad hæc.ſ̃.e.li. de reſcr.cū aliquib.& qūo hoc diſcerni
poſſit,ibi patet,& dicit de of.or.licet ſup.4.gl. & facit,qđ
no.j̃.de p̄bē.hi q.in vlt.gl. Si ex vtraq; parte ꝓcedere po-
terat,diceretur ꝓceſſiſſe ex delegata.facit.ff.de milit.te.l.iij.
[*præſumptam*]notat vitium. Arch. alleg.ſi. de offi.deleg c.
fi.§.ii.& de offic.ordi.c.iii.§.pen.viij.di.qui contempta.x.
di.c.ii.[*firmitatem*]& cōfirmans punitur,vt.j̃.c. prouidat,
in fi.ſm Arc.ſi intellexit,ꝙ pœna illa locū habeat, hoc

eſt falſum, quia nō excedit ſuū caſum. ſ. qñ receſſum eſt
ab appellatione in cathedralib. & inquiſitio ꝓtermiſſa. Si
intellexi, ꝙ argumento illius decre. poſſet imponi pœna
arbitraria. ſatisfacit. Si electus, vel talis poſtulatus, qui ve-
nire tenebatur. vt. ſ. eo. cupientes. §. denique. licentia Pa-
pæ ſede vacante, dicebant quidam idem de licentia cęt⁹
cardinalium. ſed dic, vt in cle. eo. ti. ne romani. in prin. &
in fi. Gar. & Io. mo. poſt eū q̄rebāt in decre. cupiētes, qđ
de illo, qui ex cā iuſta ſine lnia receſſit, an incidat in pœ
nā, arguūt ꝙ ſic per. l. ſiqs decurio. C. de decu. Item licet,
3 †quis habeat iuſtā cām non veniendi ad iudicē, tñ veni
re dēr, vel mittere ad allegandū priuilegiū ſuum. ff. de iu
di. ſiquis ex aliena. & l. ij. §. ſed ſi dubitetur, & licet ꝑlatus
habeat iuſtam cauſam cedendi, non cedit ſine licentia,
ſ. de renun. niſi cum pridem. §. intueri. & ſine lnia rece-
dens vr̄ ſibi ius dicere, & iudicem contēnere. C. ne quis
in ſua cā. l. vna. In ꝯrium, cum a principio iuſtè impedi
to decre. cupientes. det licentiam non veniendi perſona
liter, a ſimili ſi iuſta ſubeſt, dat licentiā recedendi. dice-
4 bant prædicti & Guil. ibi. & Archid. hic, ꝙ † ſunt quædā
impedimenta, quæ ipſo iure diē differunt inuito iudice
& litigatore, vt morbus ſonticus, qui cuique rei agendæ
nocet. ff. de re iud. l. quæſitum. & ſiquis cau. l. ij. §. ſiquis,
ſic impeditus non incidit in pœnam, quia ipſo iure licē
tiam habet, dummodo procuratorē dimittat ad allegā
dum & probandū. i. inſtructum in principali. prout im-
peditus a principio mittere tenebatur, vt in decre. inſup.
niſi & in hoc fuerit impeditus, vt ibi, ſunt ēt impedimē-
ta, q̄ diem nō differunt ipſo iure. ſed dat cām iuſtè petē-
di licentiā, vt damnū rei familiaris, qđ ſine receſſu euita
ri non pōt, vel habet ius reuocandi domū, vel in hac cā
hēt facere neceſſariā ꝓbationem in partibus. ex talibus
cauſis recedere non debet, niſi obtenta licentia. dūmo-
do iudicis ꝓſentia poſſit hr̄i, nec magnū periculū ſit in
mora, alias ꝓmiſſa ꝓſtatione recedat procuratore di-
miſſo, vt in alio mēbro dixi, nec incideret in pœnam, ſi
cut nec a principio īcidiſſet. tenent aūt ꝑdicti, ꝙ ſi receſ-
ſit ex cā legitima, & cā ceſſauit, tenetur redire, ſicut tene
batur ceſſante cā, qui a principio excuſabat ipſius pſona
lē comparitionem. ſup ver. inſup. ſinitum. ꝯcor. j. de re-
ſtit. in integ. c. ij. vide, qđ dixi. ſ. de ꝯceſ. c. vno. ſup vlt. glo.
[*negligentiam*] qđ ſi pp delictum in regularib. vt. ſ. eo. q̄q̄.
Item qđ ſi iure ꝓuidet. ſ. de reſti. in integ. c. ii. vel ex dele-
gatione. vt. ſ. e. cū in veteri hæc egerent declaratione, vr̄
tñ præeligendum, ꝙ ꝯſtituto locum habeat per ea, q̄
no. hic Arc. & ſ. §. ꝓxi. [*eligendi*] hic vr̄ expreſſum, qđ dixi
ſ. eo. ne pro defectu. ꝙ ad ſuperiorem deuoluitur eligen
di poteſtas. & tñ pōt per viam ꝓuiſionis expedire. ¶ Pri-
ma gl. ſummat. ¶ Quinta gl. rñ. per duplicem q̄ſtionē. ſ.
quid ſi appellatur ad inferiorē, & quid ſi ad legatū. ¶ Gl.
& ita no. arguit in ꝯrium, & ſoluit dupl̄r. & ꝯrio rñdet, fi
nis rñdet per quæſtionem, quam ſoluit. ¶ Gl. qđ hic. ſol-
uit q̄ſtionem. ¶ Gl. ante pe. obiicit. ¶ Prima gl. dupliciter
obiicit & ſoluit. ¶ In glo. & ita. §. ꝙ ſi dum ꝓponitur. ex
5 †edicto tenetur, qui corrumpit album propoſitum. ver.
corrumpit, dū proponitur, ceſſant verba, ſed nō mēs, vel
ſnīa, & iō locus eſt pœnę. & ibi. §. mutui. vide de priuile.
quanto. in vlt. gl. & ibi. §. obſeruabunt, alias incipit ſuffi-
cit. §. obſeruabunt. æquiparat totū & patiē excuſationis
a tutela quo ad tps excuſationis. & ī. §. ſufficit. dicit, ꝙ ſe
excuſat tutor. ſ. tps ſtatutum poſtea non ꝑmanens, vt ſe
excuſet poſt tps exceptione repelletur, & ibi [*præſens*] præ
6 ſens † eſt. q in ortis eſt, vel in foro, vel in vrbe in ꝯtinenti
bus ædificiis. in l. ſequen. & ibi. l. iii. nō vr̄ diuertiſſe vxor,
quæ ſtatim rediit, & ibi, ſicuti. vide in proœ. cōpi. Greg.
ſup vlt. gl. ¶ In gl. j. in fi. tres ſunt partes, q̄ patent. ¶ In gl.
ij. in fi. idem Arch. ¶ In gl. iiii. in fi. fateor tñ, dixit Archi.
ſ. eo. q̄uis ꝙ per huiuſc modum facile poterunt vacatio-
nes protelari, cū facile ſit cui fingere falſam cām appel-
lando. ſed, vt dicit, hoc faciens punietur. ſ. de pœ. calum-
niam. C. de execu. rei iudi. ſi longis. alleg. no. per Inno. de
re iudi. de cætero. & licet per q̄ durum, ſufficit, ita ſcriptū

eſſe. ſ. de feri. c. ii. ¶ In glo. ergo. ibi [*inferiorem*] idē Arch. di
cens, ꝙ non recedit ab innocentia huius literæ. ¶ In gl. &
ita. ibi. §. obſeruabunt, alias incipit. ſufficit, & C. de decu.
l. ſi quis. lib. x. Ioan. mo. Archid. & ibi, [*de mente*] allegabat
ad hoc Gar. in. c. cupientes. ff. de adul. qđ poſtulauerit. §.
de eo. de eden. l. q̄dam. §. nummularios. vide, qđ no. j. de
tempo. ordi. c. j. in glo. quid econuerſo. & id ponit Arc.
de pę. di. j. §. pœnæ. facit ad hoc decre. licet canon. ſ. eod.
coniuncta cle. de offi. vica. c. vno. & vide, quod ibi no. in
gl. fi. & quod dicam. j. c. fi. ſuper gl. ij. & quod no. ff. de re.
iur. qui pp. in auth. vt hi qui ſe ob. ha. per. §. j. in glo. nun-
quid. & ibi, præſens. & l. ſeq. & ibi Gar. & Ioan. mo. qui ta
men in additionib. hic dixit forte talem ex contemptu
ligari. ſ. de ſen. excom. per tuas. §. nos igitur. & in fi. idem
Arch. ¶ In gl. quod hic. in fi. Archi. idem dicebat Gar. in
decre. cupientes, ꝙ ſi aliud diceretur, nulla, vel modica
vtilitas per eam eſſet inducta, & quotidie fraudaret. ¶ In
glo. penul. ibi [*ad audientiam*] Gar. rñdebat, ꝙ decre. illa lo-
cum habebat in his, quæ non ſunt expreſſa, nec pro ex-
preſſis habita. i. in diſſimilibus, & in quibus non eſt peni
tus eadem. & ibi [*venientes*] ſ. de ap. oblatæ. in fi. & facit,
ar. no. ſupra eo. titu. auaritiæ. in glo. tunc.

S V M M A R I V M.

1 *Indigentia eccleſiæ implenda eſt de literatis.*
2 *Prælati inferiores an curam parochianorum ſuorum delegare poſ-ſint.*
3 *Vicarius datur in diuinis ex cauſa ſtudiorum.*
4 *Clericus & maxime prælatus debet per ſe ſeruire.*
5 *Diſpenſatio eſt de maioribus negotiis.*

C A P. XXXIIII.

1 CVm ex eo. [*Indigeret.*] De † literatis ergo implenda eſt indi-
gentia eccleſiæ, nō de porcis, vel aſinis ſe ra
tis. Io. mo. [*obtinent*] includit hic ēt perpetuos
vicarios, vt no. in cle. de offi. vica. c. vno. in vj. gl. [*Poſſint*]
dicit Arch. ꝙ ſi perſona eſſet habilis & voluntaria ad ſtu-
dium, epſ cum tali diſpēſare deberet, cum ſubſit cā hic
expreſſa, & ſi ſine cā nollet, dicit, ꝙ forſan ille poterit ſu-
perioris officium implorare ſm no. j. q. vii. exigunt, & ſi.
ſm. cum, de iurepa. nullus. vide & ibi dixi [*vſque ad ſepten-
nium*] qñ inchoet iſtud ſeptennium., duplex lectura, vt
hic in gl. & ſuper eā inſiſtens veritatem requirit non ſi-
mulatam fraudem. Arch. [*prædictum annum*] ſ. a tpe com
miſſi regiminis, de hoc. n. ꝑdixit, & ſic eſt neceſſe, ꝙ infra
id tps, quo ſine diſpēſatione fieri debeat ſacerdos, ſit ſub-
diaconus. & facit ad id, quod dicam ſup gl. ſi iā oīno. j.
[*non obſtante aliqua diſpenſatione*] excuſaretur. n. habēs iuſtū
impedimentum, vt in fi. ſm Arch. ab eis ar. ꝙ inferiores
2 †ꝑlati curam parochianorū ſuorum delegare non poſ-
ſint, ad hoc. xvj. q. j. ꝑuenit. & §. ecce. in hoc ꝙ placere vr̄
Ray. in ſumma, de pœ. & re. ver. itē poſita. ſm Arc. diſpu
tatum fuit hic, ꝙ ad modicum tps circa tres ſeptimanas
abſens eſt iuſta cā hoc poterit per caplm ſi quis in clero,
vij. q. i. vide, quod dixi poſt Hoſt. de offi. arch. c. iii. ſup ver.
cum oībus. & de pœni omnis. ſuper glo. excuſationem.
Scias, ꝙ in qōne prædicta ad partem negatiuā allegaba-
tur, ꝙ præpoſitus non poteſt curā animarum tribuere,
xvi. q. vij. nullus omnino. ſed ꝑſidens parochiæ ꝓpoſitus
eſt. ſ. de ver. ſig. q̄uis. Sed illud capitulum de tribuēte, nō
de delegante loqtur. ſic ēt loquitur. xvj. q. j. cūctis, allegat
ēt, ꝙ aīæ ꝯmiſſæ ſunt epis. x. q. j. qcunque, ipſe eſt ꝓcura-
tor animarū xj. q. j. §. ex his. ij. ab ipſo ergo nō ab alio cu
ra recipi dēt. liiij. diſt. abbati. Sed hic de ꝯmiſſione in titu
lum vel pp tua, vel longeua. Item rectoris induſtria eſt
electa, ergo non cōmittit, de offi. dele. c. vlti. cum cōcor.
Et ſeruire debet per ſe non per vicarium, de præben. ex-
tirpandæ. §. qui vero. ad hoc rñdet vt. ſ. & facit, quod di-
3 cam in gl. ſequenti. [*In diuinis*] hic iure permittente † ex
cā ſtudiorum datur vicarius in diuinis. ad idē de cleri.
nō reſi. relatū. ff. ex qui. cau. ma. l. nec non. alius caſus ſi-
milis. xvj. q. j. temporis. C. de epi. & cle. ad ſimilitudinē. C.
4 de agen. in rebus. l. agentes. in fi. lib. xij. regulariter † per ſe
ſeruire

ſeruire debet clericus,& maxime prælatus,de cleri.non reſi.quia nonnulli. & c.relatū. cum concor.ſ̄.de offi.vica.per totū.ſ̄.de ap.peruenit.C.de epi.& cleri.l.quiſquis. ff.de duobus reis.l.nemo eſt.C.de con.& cōmi.ſti.l.veteris.Dicit Archi.ꝙ primū regulare.C.de decu.l.nullus.li.x.ſm licet cauſaliter ex iuſta cā vel ſuperueniente impedimento ſine culpa ſua per iura prius allegata [*congrue*] i.ſufficienter.concor.ſ̄.de præben.c.j.[*annuum*]habent ergo de nouo integrum annū.ſi.ſ̄.eo.li electio[*iuſta de cauſa*]ponit hic Arch.qōnem facti de minor.xxv.annorū, cum quo diſpenſat papa , vt poſſet conſequi curatū cū clauſula. prouiſo, ꝙ beneficiū illud eodē durante defectu debitis non fraudaretur obſequiis & animarum cura non negligatur.iſte adhuc minor conſequitur parochialē eccleſiā , nec.ſ̄.annū fit ſacerdos. Quærit , an ſit priuatus,tenet ꝙ nō ,& hoc hodie ſatis ꝓbat cle.de ſta.mo.ne in agro.§. cæterū. ipſe autē alle.ꝙ iſte habuit iuſtū impedimentū.ſ.ætatis defectum,propter quod non potuit ordinari,cle.de æta. & qua. generalem.licet ergo illud Impedimentum ſublatum ſit quo ad beneficium, non tamen quo ad ordinē,ſicut de ſeruitutibus dicitur. ff.de ſerui.ru. præ.ſi domus.bene facit ſm eū de iurepa. ex tuarū.de priui.paſtoralis.Item cū diſpoſitio ſit ſtricti iuris illud ſolū tribuit,quod exprimit,de conſang.& affi, quod dilectio ſ̄.de fil.presby.is qui.in fi. Et per hoc ſoluitur,quod dicitur, onus hic annexū,qa inhabilitas per ſe principaliter in vtroq;,& vnū ſine reliquo eſſe pōt,vt in præal.decr.ſi domus. Ex ɔ̄rio etiā ſequeretur, talē gratiā inutilē impetrāti,quia aut illā conſequi non poſſet vt inhabilis ad connexū, aut ſi conſequeretur, perderet illā, quæ non reciperet ordinem,quod dicere eſt ɔ̄rium.ff.de reg.iur.quoties.ff.de condi.& demonſt.quoties.ſ̄.de ver.ſig.abbate.ſ̄.de priuil.ſi papa.C.de bo.vacā.l.ij.bene facit de æta.& qua.ex ratione.Inducit etiam, ꝙ clauſula illa, prouiſo, quæ ſumi potuit ex canone.xvj.q.j.& temporis in fi fruſtra poneretur, inquantum dicit, eodē durante defectu, quia ſi ordinari teneretur,perſonaliter ſeruiret. ſ̄.eo.licet canon. Itē eadē rōne ponderata mente huius decre. videtur,ꝙ ſi ſtatuto,vel conſuetudine,vel alio iure fructus parochialis eccleſiæ ſpectent ad perſonā aliquā,vel collegiū,quamdiu ipſius rector percipit ſacerdotium facta hac diſpenſatione,per quam quo ad fructus fingitur ſacerdos, ipſe fructus illos percipiet, cum ratio percipiendorum fructuum principaliter ſit huius diſpēſationis & permiſſionis cā,vt in prin.& alias eſſet inutilis huic,vt in proximo caſu dixi,non ob.quod ſcripſi de cleri.non reſi.tuæ.quia ibi diſpenſatio abſentiæ non ſic directe reſpicit perceptionem fructuum ſicut iſta,& adde,quod dicam ſuper gl.cum non.in fi. [*omiſerint*]& dato ꝙ in primis quatuor temporibus neglexerit,nihilominus excuſabitur pp ſuperueniens impedimentū ſm Arch.quia in primis non erat in mora. & ſic caſus,quē culpa,vel mora non præceſſit, ſibi non debet Imputari, alle.ff ſi cer. pet.lecta. ff.depoſi.l.Lucius.Sit etiā rō,quia ſm hoc cōpelleretur minori tpe,quā ſit annus ad receptionē ſacerdotij. Item nec ſibi debet imputari,ſi caſus fortuitos non præuidit,vnde ſibi ſufficiebat tp̄s,quō illis ceſſātibus poterat ordinari,ar.ff.qui & a quibus ma.l.Iulianus.ff.de verbo.ob.continuus.§.imperator. ff.de neg.geſt.diuortio.ſ̄.e.cupientes. in prin.non ob.quod dr̄,imputandū illi, qui ſic arctauit. C.ſi quis ca.l.ij.C.de admi.tu.l.ii.in fi.ff.de dā.infec.cum poſtulaſſem: quæ locū habēt in eo,qui potuit & debuit ꝓuidere caſum. ff.de iuriſ.om.iu.ſi idē, vel cū factū eius in faciēdo ꝓceſſit caſum. vt in l.præ. ſi quis ca. vel in non obtinendo, quod ex facto ſuo quærendū erat,vt in l.cum poſtulaſſem. vide plene diſputatā hanc qōnem ſuper regula imputari.de reg.iur.ſ̄.¶Prima gl.ponit ſummā,& qui dedit cām.¶Glo, ſed ne.obiicit & ſoluit.¶ Glo.licet igitur.primo ſol.dubiū.ſecūdo quærit,arguit,negatiue,alleg.v.iura,affirmatiue alleg.viij.& ſic ſoluit.¶Glo.non.in ſeptēnio,no.dubiū ſoluit,quærit & ſoluit.Iterum quærit,ſol.& declarationē expoſcit.¶Gl. cū no.tria dicit.¶Gl.per hoc.ponit opinionē,quā reprobat,& ɔ̄riō rn̄det.¶ In gl.in fi.ibi ad literam ponebat impedimētū hic inſertū ut prima cōſtitutionis cā. In qua ponit ius antiquū, & impedimentū ex eo prouenieus.In ſecunda conſtitutione.quæ tria facit. primo permittit diſpenſationē ſeptennij,arctat ad archidiaconatū, & cām reddit. ſecunda prouidet, quō interim eccleſiis ſeruiatur. tertia poſt ſeptenniū eū, cū quo diſpenſatū fuit,reducit ad ius antiquū. ¶In gl. licet ergo.ibi vltima.ſupple ſua.Sed tene, quod ibi dixi ſuper gl.penul.& ibi[*minores*] Idem hic Archi. repetens quod dixi poſt Inn.& Hoſti.de eo qui fur.ordi. recepit.c. ij.in fin.Et eſt ſimi.quod no.in cle.de rebus eccleſiæ nō alie. ſi vna.in v.gl.& de re.p.c.j.ī gl.pe.De adminiſtratore dato per papam no.ſ̄.c.is cui.in glo.ij. ꝙ hanc diſpenſationē facere pōt,& per id idē dicēdū in electo confirmato, vt ibi licet nondum ſit ep̄s,cū hoc ſit iuriſdictionis non ordinis.ſ̄.e.ti.tranſmiſſam. de tranſla. ſ̄.e. j.& ij.& facit, quod no.in cle.de reſcrip.c.ij.in iiij.gl.& de ſo.cōpe.quāuis.in v.gl.Et per eaſdē rationes videtur idē de capitulo vacante ſede,vel quaſi vacante.ſ̄. de ſup.ne.præla.c.pen. & vlti.vbi dicā glo.pe. Itē non minus pōt iuris cōmiſſio quā hoīs,ſed ex cōmiſſione ep̄i hoc pōt inferior.ſ̄.de officio.ordin.ꝙ ſedem.cap.fin. non obſtat ſupra de offic.de leg.c. fi.in fi. quæ in delegato loquitur. hoc ergo ex iur. cōmiſſione poterit capitulū , Super his vide, quod dicā ſ̄.de maio.& obe.c.j.in prin.& ibi ꝙ Dei timore.& illud tene Archi.ſ̄.de fi.presby.c.j.Et ad iura,quæ dicunt ep̄os

5 diſpēſare.ſupple de conſilio capituli,cum†diſpenſatio

a ſit de maioribus negotiis.j.q. vij.didicit.in fi. Itē vt dicit, licet concedatur alienare cauſa vtilitatis, non hoc facit fine.c.xii,q.ii.ſine.Item ꝙ Inſtituat clericos j.q.iii. ſi quis ep̄s.xvi.q.vii.nullus oīno.non tn̄ ſine capitulo, vt ꝓdictis c.nouit. & c.quāto. Itē vt dicit,nō eſt ep̄s, vbi non ſunt membra cū capite,vt dicit Hoſt.in alia materia de don. apoſtolicæ.¶In glo.non,quia non ibi,ſi Bonon. ſupple. clericus,hoc dico,quia aliqui receperunt hæc verba glo. ꝙ ſi Bononienſis ep̄s haberet eccleſiam Mutinen. &c. ex præcedentibus ſatis patere poterat,ꝙ id non intendebant,ſn̄ eo caſu dico idem.ſ.ꝙ ſi eccleſia iure ep̄ali ſubiecta eſt Mutinē.licet ep̄s Bononien. ad præſentationem, vel collationem diſpenſationem hanc facit Mutinen. facit.xvj.q.v.c.ii.& iii.Si autem ſtante limite, de quo cōſtat , Bonon. ep̄s præſcripſiſſet ius epiſcopale in diœceſi Mutinen.in certa parte, vel certa eccleſia, quod eſſe poteſt.ſ̄.de præſcrip.c j.& nō.ſ̄.de præſcrip.quia iudicantes in fi.vlt.glo. Tunc Bononien.ep̄s,cui iure ep̄ali ſubiecta eſt,talem diſpenſationem faceret.¶In glo.ſuam.in fi.Si vero modicum reſtat,de anno,videtur,ꝙ procedat diſpēſatio,cum adhuc illas obtineant.ſ̄.c.proxi.in prin. & facit finis glo.ſ̄.proxime. Archid.cōtra.ſi petatur in fraudem.ff.de adult.ſi maritus.§.j.ff.ex quib.cau.maio.l.& q data . Refert aliquos ſine diſtinctione fraudis dicere , ex quo in breui prædicturus erat ep̄m diſpenſare non poſſe, per not.ſ̄.cap.proxi.in prin.e.in j.glo. & vide quod ibi dicam, hanc vltimam opin. puto veram eſſe, ſi ille non eſt ſubdiaconus, nec occurrit dies ordinationis infra illud tempus,quod reſtat de anno, cum annus ſubdiaconatus non a tempore diſpenſationis,ſed ab eo tempore de quo loquitur decre.licet canon.īcipiat,vt patet in textu , & ibi dixi ſuper ver.ꝓdictum annum,& de hoc non eſt dubium,licet ſit dubium de ſeptennio,qn̄ incipiat,vt in glo.ſeq.Quando verò ſubdiaconus eſt,vel occurrit infra annum dies ordinationis,procedat prima opin.¶In glo.notaui.ibi [*id potuerunt*]Idem Io.mo. & Archi.bene facit.ff.de vulga.ſubſtitu. l.ſi ita quis ſubſtituerit . & ſ̄.de offic.deleg.paſtoralis.§ j.cum concord. Inno. commendabile eſt non a princ.totum dare ſeptennium , vt excipiatur, ſi proficiant, & tunc vlterius dent tp̄s alias denegent.& ibi [*qui diſpenſauit*] idem dic de ſucceſſore, & ibi, [*puto*]idē Archi.facit ſ̄.§.j.per qđ.§.ibi durāte.dicit hic, ꝙ nō expirat morte,alleg. C.de reuoca.donat.l.j.& ii.ff.de

ma.vin.l.ſi pater.ff. commod.l.ſi in commodato §. ſicut, cõcor.quod ſcripſi.ſ.e.licet canon. ſuper ver.Grecia m, & ibi[*contrarium*]. ſ. quia ceſſat cauſa, poſtq̃ fuit diſpenſatum ſm Arch.allegat de voto,magnæ. in fi.lxiij.di.§.verum.vide,qđ no.Hoſt.in ſumma.de clericis non reſidētibus.§.vlti.ver.quid ſi licentiam, ſm quem verſiculum terminauit Aluarus quæſtionem, quam diſputauit de ſeipſo habente licentiam ab epõ & capitulo ſuo de ſtādo in ſtudio per decem annos, qui medio tpe doctoratus in decretis cępit leges audire, poſt quod reuocabat ad eccleſiam nulla iuſta cauſa ſuperueniēte. Quærebat, an id eis liceret,terminauit q̄ non. fatebatur tamen ex cauſa id licere,vt gl.cauſam iuſtam dicit,ſi caret eccleſia ſeruitoribus, vel defecerint literati, per quos cauſæ fori eccleſiaſtici conſueuerant expediri,ar.xx.di.c.j.vel eſt talis cauſa & tam ardua,q̄ per alium æquè bene terminari non poteſt,arg.C.de poſtula,prouidendum,ad ſolutionem allegabat regulam,qđ ſemel,& regulam mutare.j.de reg.iur.ſ.commo.c.j.j.c.proximo, in prin.& ff. ſiquis cau.l.i eum.§.j.de ver.ob.l.cũ qui certarũ. & l.nulla ſtipulatione,& l.inſulam,& l.eum qui ita.§. q tibi non obſtāte vel repetita. C.de epiſco.& cle. per ea quæ notātur de no.oper.nun.c.j.& facit.liiij.di.ex antiquis.ibi, cuſtodito legum tramite,& x.diſt.qm ibi,pro curſu temporaliũ rerum.Nec obſtat, q̄ doctoratus eſt interim, quia iuſtus iuſtior,& perfectus perfectior fieri poſſunt.xlvij.di.quantumlibet.in fine.facit, qđ dicit Auguſtinus.xx.diſ.q.iij.ſi habes.& ſic non obſtat.ff.de dam.infect.prætor ait.ante finē,& l.ſi finita.§.eleganter.in fine.ſi.n. ſeptennium inciperet a tempore commiſſi regiminis per modum, de quo.j.c.proxi.§.i.Si fiat diſpenſatio poſt ſex menſes, nõ habebit pro ſtudio integrum ſeptēnium. ¶ In gl.cũ nõ. ibi[*diſpenſatio.*] Idem Io.mo. & idem Arc. alle.ff.de mu, & ho.vt gradatim.§.j.ff.de ma,vin.alũnos, in fi.ff.de iure patro.l. adigere.§ quis.alias ſm eũ tenetur diſpenſans, & is, cũ quo diſpēſatũ eſt ſeruare eccleſiam indēnē,j.c, proximo in fine.Et in fine,hac rõne vr̃,q̄ diſpēſatio huius decretalis facta extra locũ ſtudij includat diſpēſationem abſentiæ, tñ vtile eſt in illa id exprimi, & cũ talis quo ad fructus fingatur pſens is,qui iure ſpeciali partem fructuũ alias pciperet,in abſentia illos nõ recipiet, vt in alio caſu dixi in textu, glo. ponit hic in fi. nõ ſic ſi ſimpliciter debentur nõ rõne defectus ordinis vel abſentię, vt in caſu decre.ſi pp.ſ.eo.lib.de reſcri.& j, de præben.& tibi[*conceſſo*] tũc enim ſalua moderatione decre. pſenti. §.porrò.& de offi.ordina.ille percipiet fructus, cui nulla ob.fictio.& de ſe conqueratur qui tale beneficium recepit.¶ In gl.per hoc.ibi, [*quidam*] hoc placet hic Archi.& Ioan.mo.ſ.eo.cupientes.§.penul.in prin.opi.antiquorũ ſuper hoc plenè no.ſ.eo.dudum.i.ſuper verbo,vel in ordinibus.& ibi,iuſtum textum, alias eadem argumentatio fieri poterat de veteri iure,vt no.x.q.j, quicquid.in fi, Ioannes Andreas.

ADDITIO.

a ¶ Diſpenſatio.Quid autem ſit diſpenſatio, & quotuplex.vide in Spec. de leg.§.ix.& ſeq.& tit.de diſpenſat.& j.eo.& tit.de ſent.verſi.porro. 2.quæſt.j.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia electi in curia non uacant in curia,ſed ubi ſunt.*

2 *Venditor tradens rem facit emptorem dominum, ſi ipſe dominus eſt,alias ſibi de euictione tenetur.*

CAP. XXXV.

Commiſſa. Cũ ex toto,no. p Goff. ecõtra Hoſt.in his, quæ ſcripſi de app.reprehēſibilis.ſuper ver.j.quē, facit etiam ſm Arch.ad quæſtionem de illo,cui commiſſa fuit cã decidenda.j.certum tps, alioqn remittatur inſtructa,q̄ infra illum terminum etiam vltima die remittere nõ poſſit,q̄ ſi faciat,nõ valebit remiſſio,niſi facta eſſet de conſenſu partiũ, & dicit, q̄ ſcriptũ inuenit p curiales,q̄ ſic ſeruat curia, & dicunt ſic pnunciatum p Inn.nõ egebat Arch.hoc mēdicato ſuffragio, ga hoc tenet Inn.de app.ſ.ti magiſti.& ibi plenè ſcripſi poſt Ho.ſ.gl.magna.ver.in vno tñ caueas, & illa quaſi ad literã tractat Guil.idē tenens in Spec,de renuntiationib. §.videndum.ver.hoc & eſt notandũ.& ver.ſc.& vide, qđ dicã.j. de offi.dele.cũ plures.ſup vlti.gl.Fr de materia ſatis ſcripſi poſt Inn.de app. ſuper eo.ij.in glo. magna cenſenda,ꝯ ſm Io.mo.ff.ad Vel.l.aliqñ.in fi. & vide caſum huius.l. in ſuffra.ſ eo, vbi periculum. ſuper glo.no,quod ſoluit, q̄ ibi ab initio inefficax obligatio, ſed hic ab initio efficax collatio.Item ꝯ ſm eum.ff.de acq.hære.l. ſi quis hæres.ij.vbi dr̃,q̄ inſtitutus infra certum tps adeat, alias alter ei ſubſtituitur,prius moritur inſtitutus, nõ expectabit ſubſtitutus diē.ipſe Io. dicit, q̄ non fuit ibi ꝯctus vel quaſi ante obitum inſtituti,illo ergo mortuo fruſtra expectaret ſubſtitutus,ſed hic fuit donũ a principio validũ, & magnum eſt hēre veritatis primordium. ff.de le.ij.cũ filius.§.hæres, ſm Ioan,tu dicas,q̄ hæreditas non datur ex die,vel in diē.ff.de hæredi.inſtit.l. hæreditas ex die. ſed pœnæ iuris & hõis ex die & in die ſtatui poſſunt.neceſſe eſt igitur diē expectari,vt cõmittatur pœna[*te volente*] ergo ipſo volente poteſt,& eſt li. j.de reg.beneficium,vide qđ dixi,de his q̃ fi.a ma.ca.ex ore.ſup verbo, cõfirmatus. [*Et poſſeſſionem.*] gloſtat decre.licet. ver.& j. pacificã,vide qđ ſup hoc verbo dicam.j.de pbē.licet.ii. Et dr̃ pacifica, q̃ nõ turbatr̃.ad hoc.xxiij.q.j.noli.ſm Arc.[*habuiſti per te*] vel aliũ.ſ.de pbē.accedēs,& facit,qđ no.xcij.di.ſi qui.ſm
1 Arch.ſm quē pbat hæc lr̃a, q̄ † beneficia electi in curia nõ vacant in curia,ſed vbi ſunt,qđ vide no.in cle. vt lite penden.ſi duobus.in glo.ſecus.Itē hic reprobatur, qđ tenuit hic in ſua diſputatione Guil.de Petra lata, qui dixit filiũ ignorantē parochialē eccleſiã ſibi per patrē impetratã,priuatũ eſſe,ſi promotus nõ fuit infra annũ [*iuſto impedimento*] hoc gloſtat & ſupplet decre.licet, ver. q̄ ſi q ſine exceptione priuabat nõ promotũ[*ludibrio*] eſt ludibriũ,cũ res digna re hr̃i ludo & ꝯtēptu.ſm Pa. Archi.ſapientiæ.xij.ad finē,q ludibrijs & increpationib. correcti nõ ſunt,dignũ Dei iudiciũ experti ſunt[*conferri*] ad hoc, ſ.c.licet.poſt prin.ibi & alij ꝯferatur. Arch. & ꝯcor.cle.de ſta.mo.ne in agro.§.cœterũ.in fi. ¶ Prima glo.diuidit & ſummat.¶ Quinta glo,obiicit & ſoluit.¶ Gl. quid ſi.quærit.ponit opi.& ſoluit,iterum quærit & ſoluit. ¶ Glo.ſic ſ.explicat & conſulit. Vltima glo. ponit quæſtionē.¶ In gl.v.ibi,huius legatum,vide de offi. delegati. prudētiam, ſuper.iiij.glo.¶ In glo.qđ ſi.ibi[*lecta*] pacta incontinenti facta ſtipulationi ineſſe dicũtur,& ibi.§.verſum.verſum
2 dr̃,qđ durat verſum,& ibi, ex empto. in prin.ſatisfeſt,q̄ venditor tradidit rem, fecit.n.emptorem dñm, ſi ipſe
a dñs erat,alias ſibi de euic.[a] tenetur.& ibi.l.vlt. imputatur mihi ſi diligentem pcuratorem dedi ad poſſeſſionē apprehendendam, quam apprehendere neglexit. & ibi, [*ſcimus*] circa finem,imputatur illi, qui pro nouo bñficio inuentarij elegit tps deliberationis,quia ſi infra illud non repudiet,vr̃ adeſſe,& tenetur inſolidum. ¶ In gl.ſic C.ibi.§.vbi aũt.vide de reſti.in integ.c.vlti. ſuper vlti.glo. ¶ In glo.j.in fi.partes patent.¶ In glo.facta.ibi.[*commiſſa*] ad hæc,de pęni.di.j.prædixerat,vbi de hoc.& ſ.e.cum in veteri,in quarta gl.& ibi,Guil.videas,qđ ipſe no. in Spec. de obli.& ſolu.§.i.ver.quid ſi promiſiſti cen.vbi tenet cõmitti,ſed ante diē peti nõ poſſe, & ibi [*inſulam*] & ſiquis cau.l.i cũ.§.i.& facit.C.de dila.ſiue pars.de ap.ſignificante,& ibi[*exiſtat*] quo ad caſum noſtrum ſit efficax rõ, ga vlti.die poſſet obtinere diſpenſationem papalē vel epĩ p modum decreti.ſ.proximè,in hoc tñ eſt opi. vt ibi dixi ſup gl.ſuã.& ibi[*inchoatum*] nõ dico pfectũ, & hæc eſt ſo. Io.nota.ff.de ver.ob.ſtipulationes nõ diuidũtur.§.ſi.¶ In gl.quid ſi.ibi.quidam.ſ.e.de.ſ.e. cũ in cũctis.& ibi.licet. idē.ibi Arch.q dixit ibi,q̄ non ob.decre. cũ in cunctis.§. cũ vero,vbi requiritur,q̄ habeat adminiſtrationē eccleſiaſticorum bonorũ,nam,vt ibi dicit, poſtq̃ hēt liberũ & quietũ ius adminiſtrandi,bona ad illam eccleſiã ſpectãtia, ſatisfactũ eſt illi literę. Secus ſi iniurioſè turbaretur ſuper adminiſtratione,& ſic loquitur.xcij.diſt.ſi qui. Itē

ſecundum eũ non ob de præben. ſi tibi conceſſo, quia
licet decre.illa dicat primũ beneficiũ non vacare, non
tñ negat illi,cui collatum eſt ſcđm, promoueri debere. &
ibi[*regimen*]ſi vero poſſeſſionẽ habet regiminis, ſed fru
ctus alteri debentur ad ipſũ,tenet hic Arch,quod no.ſ.de
pbcn.ſi tibi conceſſo.in gl.ſi & ibi,dicit Gui. & hic Arc.
& facit ad caſum,quod no.in Speculo,de arb.§ ſi.diſt.ii.
Sed pone arbiter.& ibi[*non tenetur*]Archi.ad hoc alle. ff.
de condi.cauſa da.l.quod Seruius,ff.ſi cer pe. l. nõ oĩs.in
prin.C.de acq.poſ.l.nemo.C.de euic.l.poſt pfectã.& ibi,
ex empto.& l.ratio,& l.Iul.§ poſſeſſionẽ.ff.de procu.Põ
po.§ j.ff.de le.ii.cũ pater.in ſi.circa ſi.¶In gl.ſic ſ.i ſi. Ar
chi.alle.ſ.de regu.iu.conſtat.& c.imputari.& ff.de annu.
lega.l.Meuia.¶In gl.ſic.ſ.ibi[*illo anno*]non videtur,ꝙ to
to anno debuerit eſſe diligens,ſuper quo vide, quod di
xi.ſ.eod.proxi.in ſi.¶In glo.nanque.in fine.& ſ. de con
ſan.& affi.tua.in ſi.

ADDITIO.

a ¶De euictione. Venditor quando teneatur de euictione,& quibus ca
ſibus poſſit venire contra venditionem,no. in l.ſi C.de euict.

SVMMARIVM.

1 *Legato ſi aliquid arduum occurrat, licet nõ ſit expreſſe reſeruatũ, debet tamen illud ad papam referre.*
2 *Abbas exemptus poſtulandus eſt,non exemptus vero eligendus*
3 *Capitulum non poteſt ſede vacante alienare res, neque perſonas.*
4 *Ordinarius prouinciam exiens habetur pro priuato.*

CAP. XXXVI.

SI abbatem. [*Licentia*]Patet, ꝙ non
ſufficit tacitus conſen
ſus ſcđm Arch.qui & inducit no.per Hoſt.de
cleri.exc. mi.illud quod ſcripſi.de regu.licet
ver.illa.de quo dixi in quæſtione prælati exempti ſuper
regula,conſtat.ſ.de reg.iur.[*tranſeundi*]non prohibet cõ
ſenſum ſed tranſitum ſcđm Arch.alle.xxv.diſt.qualis[*ar
chiepiſcoporum*] de his videbatur Guil. velle contrarium
in §.nunc conſtituendum.in ſi,vbi conſuluit legato, ꝙ
a confirmatione epiſcoporũ abſtineat. dicens ꝙ eccle
ſia Romana non libenter participat honores ſuos potiſ
ſime in epĩs exẽptis,quod conſiliũ non procedit vt hic.
& vide.quod de vicario archiepiſcopi dicã.ſ de off. vic.
c.vlti.ſuper gl.penul.præmittit et ibi in ver.legatus. igi
1 tur quicũque † ꝙ ſi occurrat aliquid arduũ. licet non ſit
expreſſe reſeruatũ,debet legatus illud ad papã referre.qđ
de patriarch.idẽ. pũto eadem ratione.ſaluo qđ habes in
extrauag.Boniſac.ſancta Ro.¶Prima gl.ſummat.& di
cit,quid declaret.¶Secũda ſoluit quæſtionẽ. ¶Quinta
gl.declarat,quod fuerit dubium,& reſpondet ¶Gl.quid
ſi.quærit & ſoluit.dicit opi.Hoſt. reprobatam. & Cõpo.
approbatã.¶In gl.quid ſi.ibi.l.vna.non credit princeps
præfectũ prætorio aliter iudicaturum, q̃ ipſe iudicaturus
eſſet.¶In gl.ſf.ibi l.4.loquitur de præſide prouinciæ.& ſe
quens.& ideo,de proconſule.¶In gl.prima ibi,vltra me
dium gl.vbi Ber.ſic loquitur, ꝙ reprehendi non poteſt.
2 Compo.vero ſimpliciter dicebat † abbatem exemptum
poſtulãdũ,non exẽptum eligendum.& in ſi.& Gui.in
Spe.ti ii.§.ſupereſt.ver.ſed quid dices.& §.nunc oſtendẽ
dũ,ver,xxii.& in ſi.¶In gl.tertia in ſi idem Io.mo.qui di
cit,ꝙ vacante ſede epãli hẽc licentiã poterit dare cap.al
le.de ma.& obe.cum olim.& ſ.eo.ti.c.vno.facit,quod di
cã.j.c.is cui.Sed illud.c.loquitur,in adminiſtratore dato
per papã,qui pleniorem poteſtatem habet,vt patet.ſ.de
ſup.ne.præ.c.vlti.in ſi.& ibi Archi.tenet contrarium ſe
quendo,quod no.in præ.c.cum olim.& xxiiii.diſ.c.preſ
byteri. & lxxi.diſt.fraternitatem.in quibus oĩbus no. ꝙ
3 † ſicut vacante ſede non poteſt capitulum alienare res,
ita nec perſonas, multum facit pro Io.mo.c.æquitas. &
ratio decre.ſi religioſus.ij.reſpon.ſ.eo. ſicut enim in alie
natione requiritur conſenſus prælati, ita & capituli. &
non exiſtente capitulo ſolus prælatus dat licentiã et trã
ſeũdi.fortius debet dare poſſe capitulũ non extãte plato
propter rationem ibi expreſſam de expediendis ordina
tionibus eccleſiarum.cum longe ſit prolixius expecta
re ſucceſſorem,quam requirere capitulum,facit.ſ.de oſ
ſi.delega.ſi is cui.item arg.de alienatione rei non proce
dit,tum quia illa non expeditur ſine conſenſu & tracta
tu ſolẽni.xij.q.ii.ſine.ſ.de rebus eccle.nõ ali.dudum. ſed
iſta expeditur vel per ſolum prælatum,vt de renunc.ad
monet,vel cum conſilio capituli,vt præ.decre.ſi religio
ſus. Tum quia in locum rei alienatæ non ſic eſt parata
res alia, ſicut in locum tranſeunti habebitur ſucceſ
ſorum forte vtilior priore,bene facit etiam pro hac opi.
quod dixi de renun.admonet.ſuper gl.ij.vbi dixi, etiam
epiſcopis viuentibus tales ſine licentia tranſire, vt quaſi
generaliter de facto ſeruatur.item pro Io.mona.facit,de
inſti.c.j.& quod ibi no.ſ.de hære.ad abolendam.in ſi. &
quod ibi ſcripſi.& cle.de hær.iuſtorum.& c.ſequen. Ad.
c.presbyteri.reſpõdetur,ꝙ ibi nulla fiebat alienatio nec
a ſede epiſcopali,nec ab eccleſia,cũ ex textu pateat,ꝙ ec
cleſia ſancti Eleutherij erat in dyoce.epiſcopi.& ille Iu
lianus erat diaconus eiuſdem eccleſiæ,in qua aſſumeba
tur in presbyterum. Miror ergo, quomodo in hoc ali
quis notet alienationem.præterea ſi illud c. intelligatur
ſolum de collatione ordinis, quod ſonat litera dicens;
dyaconum honore presbyteri decorandum. nil ad pro
poſitum,idem ſi dicatur,ꝙ collatio illius loci & presby
teralis beneficij ſpectabat ad ſolum epiſcopum. Ad ca.
fraternitatem,reſponſio triplex eſt.prima,ꝙ non ſequi
tur,ſi petitum fuit a papa,ergo capitulum non poterat:
do inſtantiã,de ſi.presbyte.literas.de verb.ſig.c.vlt.vel ſi
cut eccleſia illa hoſte faciente non habebat epiſcopũ,
ita nec capitulum,vel capitulum ibi licẽtiã denegabat.
& ideo oportuit papam adiri.dixit et Io.mo.ꝙ ſi ad pro
prium epiſcopatum eligitur Abbas non exemptus, nullius
licentia requiritur,cum nõ alienetur,ſed fiat de filio pa
ter.Sed ſi eſſet exemptus.tunc alienatur. vnde papę, vel
legati licentia requiritur,vt hic.¶In glo ſi enim.in fine,
4 idem Archi.qui dicit hic, ꝙ † ordinarius prouinciam
exiens habetur pro priuato.ff.de offi.præſid. l. iii. & ideo
non habet poteſtatẽ iudicandi,vel iuſdicendi.ff.de iuriſ
om.iu.l.vlti & ſic ibi ſedere pro tribunali non põt. ix. q.
ii.epm,vbi de hoc,facit.xi.q.j.ſi quiſq̃.ar.xcij. di. ſiquis eps.
ff.de bo.auc.iu.poſſ.cũ vnus.§ pe.& de hoc.ſ.de off. lega.
nouit.vbi no.an declarare vel excõicare poſſit.recitat enĩ
Arch.opinionem Vin.quã vide no.in cle.de ſo. ope, q̃
uis.in gl.olim.¶In gl.quid ſi.ibi,quod ſic.ad hoc quod
no.ſ.de offi.leg.c.i.& ſ.c.cupientes.ſuper verſ, Immedia
ta.non ob.quod dixi de ferij.ca.ii.quia ibi exprimebatur
in iuramento de Romano Pontifice.ad hoc.ſ.eo. de re
ſcriptis ſi gratioſe.¶In glo.legationis.ibi. quia diligẽtia.
& de offic.leg.licet.¶In glo.vlt.ibi.ꝙ tranſlationem. Ar
chi.all.quod no.xciiii diſt.c.ii.

SVMMARIVM.

1 *Compromiſſarij ſi ſint plures, & maior pars eligat ſcienter indignum, licet minor pars eligat dignum, poteſtas redit ad compromittentes.*
2 *Emptor dolo carens de dolo non tenetur.*
3 *Procurator nocet domino omittendo, non committendo.*
4 *Eligendi poteſtas ſi eſt alicui commiſſa, an electo renuente alium eligere poſſit.*
5 *Impoſſibilitas iuris eſſe ibi dicitur, vbi eſt impoſſibilitas facti.*

CAP. XXXVII.

SI cõpromiſſarius. [*Defuncto*]tunc prius
oportet eligere,vel compromittere.viij.q. i.c.
j.& iii.Et licet prius capitulũ habeat poteſta
tem eligendi in habitu,non tñ in actu,vt dicit Arc. all.
quod no. Vinc.ſ.eo.bonæ.ii.[*negligenter.*]i. abſque legiti
mo Impedimento. xxviii.diſt.de Syracuſanæ.ſ. eo. cũ ex
eo.in ſi,& ca.commiſſa.§.porro. Archi.[*prouidendi*]facit
ad ea quæ ſcripſi.ſ.eo.ne pro defectu.in ſi.[*tranſtulerunt*]
ad hoc iii.q.vii.in grauibus,cum concor.primæ gl. Ar
1 chi.[*Indignum*]ſi plures † ſunt compromiſſarij, & maior
pars eligat ſcienter indignum, licet minor pars eligat di
gnum, redit poteſtas ad compromittẽtes, vt ſcripſi poſt

Com-

Cōpō.ſ.e.qa propter.ſup ver.de paſtore & poſt Hoſ.ſ.e.
cū in iure.in vlti.gl.Ipſius ɔpromiſſarij eis ɔpromittentibus[*habuerint*]tunc enim alienam culpā ſuā faciunt,
vt legitur & no j.q.iiij.iā itaq;.ad id.ff.de condi.indeb. ſi
procurator.xxii.q.v.ſi quis ſe.Sed dı. quid prodeſt. indignus indignitate ex̄pſſa in concilio cū in cūctis.De hoc
plene dixi in quæſtione canō.Mutin.ſuper regula odia.
ſ.de reg.iur.& vide.ſ.eo.ti.bonæ.j. ſuper verſi. indignos.
[*actore*]approbat,quod no.Hoſt.ſ.e.cām.ſ.ꝙ pęna locū
habeat ēt in ɔpromiſſario[*ſuſpendis*] reſeruata tñ ſibi ſuſtentatione ſi egeat.ſm Archi. & no.ſ.eo.cū Vinton.in
gl.no.ꝙ in fi.ar.contra.ſ.eo.gñali.§.illos.ibi.aliquid percipere.Arch.[*peccante*]propter quod peccatū punietur.
ſ.eo.perpetue.in fi.& dicit Arch.ꝙ ex quo eps non tenetur ad pęnā ſtatutā,punietur alias arbitrio iudicis.de off.
dele.de cauſis.remittit ad no.de tranſa.c.fi.in fi.in illa. ɔ̄.
e.iii.ibi ſoluitur in gl.aliud [*impugnans*] nil dicit de appellatione,ēt facit ad no.in cle.de procur.non poteſt.in gl.
antepe.¶Prima gl.ſummat & dicit qd declaret.¶Secūda,tertia,quarta ſoluūt tres quæſtiones.¶Quinta gl quærit & ſoluit.¶Gl.poterit.primo ratione reddit, notat &
remittit.Secundo obiicit & ſoluit. Tertio quærit & remittit.¶Gl.in hoc.& ſequens oſtendit, quid approbat,
& quid reprobat.¶Glo.approbātur,ponit, qd approbat
& reprobat.ſcđo caſu determinat, & ſubdit duas opin.
¶Gl.in fi.de reſcrip.per contrarium.& ſoluit.¶Gl.ɔ̄.ſ.ſignat ɔ̄rium & remittit.¶Vl.gl.quærit & ſoluit.¶In gl.
poterant ibi[*vſu*]vide de præſcr.diligenti.ſuper gl. & ita.
¶In gl.trahitur.ibi.deiecit.ſequitur,qui vel iuſſit,vel mādauit,vel ratū habuit.& ibi ſemp q.§.1.q̃ ratū habuit.qđ
geſtū ē, teneť mādati.¶In gl.approbātur.ibi.§ vlt.Si ſtipulatus ſum illud aut illud dari, licet tibi voluntatem
2 mutare.¶In gl.xxiiii.ibi eleganter. † emptor dolo carēs
de dolo nō tenetur & ibi.ſiquis ſeruo.vide in regula nō
debet.in j gl.& ibi.ſancimus.vide de his quæ fi. a maio.
par.quæſiuit ſuper vlt.gl.¶In gl.vlti.ibi.l.vlt.in fi. vide de
dolo finē.ſuper vlti.gl.¶In gl.1.in fi.& quod no.Hoſt.in
ſumma,eo.ti.§.fi.& ſunt duæ partes. prima determinat
certos caſus dubios circa penā priuationis.ſecunda ibi,
porro.alios circa pœnā ſuſpenſionis.¶In gl.alias nō. in
fi.quidā reſiſtunt huic glo.dicentes, ꝙ quia negligentia
fraudulosā fraus & dolus eſt iudicabit vt de dolo, & locus erit ver.ſequēti,vt hoc caſu redeat poteſtas ad compromittentes.ſed hoc eſt abſurdum. vt ſtatim ſequitur
in gl.poterat.& dicā ſup.e.¶In glo.puniuntur. in fi.ff.de
min.cū mādato.in fi.¶In gl.poterant.ibi,totum ipſis, ſic
ēt reſpondetur ad id,quod opponitur capitulū impeditū per ptātē in ɔpromiſſariū tranſlata, quā reuocare nō
pōt re non integra.ſ.e. in cauſis. ergo tempora ſibi non
currunt,de conceſ.præben.quia diuerſitatē,dederūt eñ
ſibi īpedimētū,qđ pręuidere potuiſſent,vt in gl.facit.ff.ſi
quis cau.l.ij.§.quod prædiximus,& procedit,ēt ſi cōpromiſſarij fuiſſent donatarij.Quo caſu dixerunt quidam,
& male ſm Arch.ꝙ ſi capitulū eſſet poſtea plurimo impedimento detentū,ita ꝙ eligere non poſſet,excuſantur
illi donatarij,ſi non eligunt.j.tpſs.& ibi [*negligentia*] dol⁹
nō vt ſequatur, ɔ̄ dolū enim præuidere non potuerunt.
3 iiē † procurator in omittendo nocet dño,& non ɔmittēdo.C.de acq.poſ.l.fi.Vnde ſumitur diuerſitatis huius rō
ſm Arch.& ibi gl.vlt. Arch,alle.de appel,ſæpe.in prin.&
facit.ff.de ſundo do.ſi fundū. nec enim capitulū pl⁹ tpis
dare potuit,q̃ haberet.ſ.de do.poſt diuor.rer.nupt. & ibi
vſu.& ff.de diuer.& tēp præ.l.j.§.fi. Arch.& ibi.ſi tñ, & in
cle.de app.quādiu.& ibi,in prin.& hic Arch. ¶In gl. hic
olim.in fi.& de hoc.j.q.vij per illicitum.¶In gl.approbātur.ibi Hoſt.Inn.& Cōpo.qui idē dixerunt e.ti. in cauſis.
in fi.& ibi.in prædicta.& Arch.hic & ibi.§.vlti.& ff.de le.
j.l.ſerui electione legata,ſemel tñ optare poſſumus, &
4 terminatur,quod ibi no.Dy.de eo † cui commiſſa eſt eligendi alicuius officialis poteſtas,an electo renuente aliū
eligat quo ad terminos multa ſparſerunt legiſtæ per Cy
C.de contrahen.emp.l.fi.in pe.& vlti.quæſtione.& ibi.l.
ij.iii.& iiij.Et ibi.fieri electio. alias ſecus.eo.ti.apud Auſidiū.in fi.itē ɔ̄,quia ēt vbi a iure defertur, variare nō licet.
ff.de ſerui.ſi cui. ff.de tributo. quod in hæredē.§.eligere.
dicit Arch.ꝙ eſt via brocardica,vide,quod dixi.ſ.eo. de
reſcrip.gratia.ſuper vlt.glo.Et ibi.quidā Lane. & Pet.de
ſan.ſ.eo.cām.& Abb.hic recitat.ſ.e.quia propter.& ibi.
[*eligere*]quia adhuc non eſt prouiſum.¶In gl.approbātur,ibi,innotuit.in gl.ſic ergo.& in fi.ſ.in his, qui eligūt
p ſecularis poteſtatis abuſum.¶In gl.dicebat.ibi,ɔ̄riam.
idē Pe.de ſa.¶In gl.quia.in fi.vij.q.j.nouatianus. ¶In gl.
vlt.ibi[*& puniri poterit*]idē Io.mo.alle.ff.de pęnis.l.i. ad fi.
ff.de in ius vo.l.ſi.facit.ſ.de malc.c.ii.cum concor.& vide,quod de ceco dixi.ſ.de re.iu.nemo pōt.ꝙ in prin.gōnis,& in fi.Arc.hic dicit,ꝙ ſi habet alia beneficia,ſuſpēſus erit ab illis.quaſi vbi propter facti impoſſibilitatem
nō pōt locū hēre reſtrictio.habeat locū pęna lata,vt verbū ſonabat. Et hac rōne dicit tūc ad extraordinariā nō
5 recurrēdū,all.ꝙ vbi † eſt impoſſibilitas facti,dr̄ eſſe īpoſ-
a ſibilitas[a] iuris.ſi q̃ ſñīx ſine ap.re.l.ſi.ff.de condi.inſt. ſi filius.nec ob.ſi dicas,p id grauius puniri offendentē eccle
b ſiam alienā q̃ propriā.dicit enim, ꝙ hoc inducit[b] impoſſibilitas & lex ſcripta puro ſtandum gl.quia aut dicit
hoc declaratorium,aut noui iuris editorium,primo caſu planum.ſcđo caſu dico ex iuribus hui⁹ editionis eſſe
perinde ac ſi in concilio verbum indiffinitum prolatū
fuiſſet ſic ſpecificatum, quo ad tps ſubſequens loquor.
Sed planum eſt,ꝙ ſi talis expreſſio eſſet in concilio, nō
eſſet locus illi pęnæ.ergo nec erit ī caſu, ſed imponetur
arbitraria.& facit,quod no.de reſcrip.Rodulfus.& ſ. de
reſcrip.c.ii.dico tamen, ꝙ ſatis æque iudex arbitrabitur,
ſi illum ſuſpendat ab æquiualenti beneficio.

ADDITIO.

a ¶Impoſſibilitas iuris.Adde,quod habetur in ſpe.de aduo.§.4.ad euidētiam.l.non dubium C.de actia.ſilius.xii.q.ii.ſine exce.Bal.in conſi.inci.
in Chriſti nomine amen.

b ¶Et quotuplex ſit impoſſibilitas.Bald.in l.eam quam. C. de fideic. &
Bar.in l.1.ff.de cond.inſti.

SVMMARIVM.

1 *Conſtituens non debet conſtituto dare mandatum iurandi, ꝙ ipſe cōſtitutus credat &c.*

CAP. XXXVIII

PRocurator. Duo ponit, quæ requiruntur in procuratorio ad appellandum in caſu decre. vt circa:
ſm ibi habeat,quia ad appellandū. no quia
non dicit ad proſequendum appellationem iam factā,
de quo loquitur Guil.in Spe.de procur.§.j.verſi. ſed pone ꝙ,& verſi.ſeq.[*In eorum animas*]per hoc dicit Arc. tolli dictum quorundam curialium, qui dicunt pronūciatum,ꝙ non eſt ſatisfactum conſtitutioni.vt circa. niſi
iuret procurator ſe & dñm credere & c.alle.in arg. ff. de
dam.infec.qui bona.§.ſi alieno, non ergo requiramus
vltra id,quod hic exprimitur,alle.xcvi.di.vbi nam. Sed
tu dic,ꝙ decre.iſta non dat formā appellandi, vel iuran
1 di,ſed formam procuratorii,in quo certum eſt,ꝙ † cōſtituens non debet conſtituto dare mandatum iurandi,ꝙ ipſe conſtitutus credat &c.Cum ergo litera decre.
vt circa.requirat,ꝙ appellantes iurent,& procurator appellet,videtur ꝙ etiam ic. ſuā animā iurare debeat. poſſet enim credere contrarium eius, quod credit conſtituens.& bene facit.ſ.de iura.cal.e.ii. §.i.ante factum hic
teneas.poſt factum piū eſſet tenere cum Archi.& ſc illos.ſ.in quorum animas iurat ſm Arc.qui inducit no.
per Inn.ſ.eo.li.quia propter hoc.§.illud.in gl.ſuper hoc.
ver.item dicimus quod procurator.¶Prima. glo. ſoluit
duo dubia.¶Glo.per hoc dicit.q.ſoluram.¶Glo.nō credo,reſpon.per q.& ſolnit.¶Gloſ. pen.reddit rationem,
¶In gl.i.ibi in iudicio.iſtud non eſt de tex. legis. ¶In gl.
ii.in fi.idem Archid.¶In gl.iii.in fi.& hic poſſet repeti,
quod no.ſ.ti.proxi.c.vno.ſuper ver.decætero.multis,eñ
videbatur olim,ꝙ ſufficeret procuratorium. cum man
dato

dato opponēdi crimina & defectus & parandi oē iuramentū in animā conſtituentis.alij dicebāt, ꝙ debebāt exprimi crimina in procuratorio, ſed non erat neceſſe exprimi circunſtantias,& hoc cōiter tenebatur, & pro tanto dixit decẽtero. Hoc ſcias,ꝙ in caſu,quo locū non habet decre.vi circa,ſ.e.per cle.eo.ti.conſtitutionē, nec locus eſt huic decre.licet ꝯtrium fuerit olim in diſputatione terminatum.ſ.ꝙ ſine ſpeciali mandato non tenet appellatio,quā procurator interpoſuerat ab executore,ne ſuæ prouiſionis prætextu dñs ſuus moleſtaretur ſuper poſſeſſione beneficij,quod canonice fuerat adeptus. ¶In glo.in plurali in fi. Arch.idem. ¶In gl. non credo. in fi.facit cle.eo.ti.de procur.c.ij. ¶In glo.pe.ibi,procurator.ergo.ſup.inquantum procura.

S V M M A R I V M.

1 *Obligatio fideiuſſoria,quæ accedit principali.poteſt præcedere principalem,non tamen ipſa acceſſoria vſquequaque nata erit ante principalem.*
2 *Iuriſdictio delegata an poſſit eſſe in pendenti a parte,*
3 *Ius quæſitum electo per publicationē ſcrutinij an vitietur ex protractione electionis poſt collationem.*

C A P. XXXIX.

SI confirmationem. Nō dicitur [*electionis*] idem in confirmatione ſniæ,priuilegij,donationis,ſtatuti,tranſactionis,vel pacti,eſt tñ eadē ratio,nā ēt talia confirmari petuntur, de confirma.vti.vel inuti.bone.de re.do.conſtitutus. de deci.dudū.de præbē.ſignificatum.de tranſac.c.j. de pac. c.ij.& iij. [*Poteſtatem*] quærit Ioa.mo. ſi. metropolitanus delegauit,dū vacaret eccleſia cathedralis, confirmationem,vel infirmationē electionis in ea fiendæ, prout de iure fuerit,& poſtea fiat electio,ſuper cuius confirmatione delegatus procedit, an proceſſus valeat. arguit ꝙ non per decre.vlti.de reſcrip.& ff.de iudi.l. non quēad. vbi dicit eſſe caſum,nā ibi ponitur differentia inter iudicia & contractus & obligationes eorūdem principales,
1 vnde † obligatio fideiuſſoria,quæ accidit principali, pōt præcedere principalem,non tamen ipſa acceſſoria vſquequaque nata erit ante principalem. Sed erit in pendēti, ſecus in iudicio.i.poteſtate iudicandi,ſic ibi ſumitur. ſicut & in l.iudicium.ff.de iudic. quā iudicandi poteſtatē debet præcedere exiſtentia cauſæ,cui adheret commiſſio,ſicut ſui accidens. Oſtendit hoc per naturalem rationem,nam eſſe album,præſupponit eſſe per naturā ſubſtantia eſt enim prior natura omni accidenti. ſic & in eſſe moris,nam bene viuere præſupponit viuere.nā gratia,quæ habetur beate viuere,non deſtruit naturam,ſed perficit,ergo eā præſupponit.oē enim perficiens præſuponit perfectibile.alias non haberet in quid ageret. ſic dicit in eſſe rationis,vt eſt commiſſio negotij,cū enim committere ſit cauſæ cognitionē indagare,& hæc indagatio per eſſe rationis præſupponat cauſæ exiſtentiā, q̄ in qōne propoſita tpe cōmiſſionis per archiepiſcopū factæ nata non erat,ergo non valuit,all.ff.quod cuiuſque vniuerſitatē eorum.§.ſed ſi.ita dicit ēt id bene probari per decre. Romana.j.de off.or. in ij.& iij. reſpon. nā citatio, q̄ eſt exordiū actionū inſtituēdarū, inſti.de pę.te.li.§.vlti. debet fieri iure iam creato.ſ.e.bonæ.ij.in fi.fortius & commiſſio ſm eum.hoc fortius,ego non capio.pro Ioanne tñ facere vr̃,eo.ti.cū concessa.& de reſcript. literas. & ſ. de eccle.ędi.ad audientiam.ij.in fi.cum cōcor. & de cōceſ.præ.c.vlti.in fi.& j.de off.leg.c.pe.§.vlt.ſatis poteſt dici contrarium,cū delegentur futura negotia per vniuerſitatem cauſarum.j.de hæręc.per hoc.ff.de iur.om.iu. l.ſoler.& l.ſeq.& quod licet in toto.& in parte,vt ibi.& ſ.de off.le.paſtoralis.§.j.delegātur ēt p priuilegiū. j. de priuil. c.j.§.& idipſum.decre.vlti.ſ.de reſcr.duplici rōne. nō ob. primū,qa ibi præiudicatur ordinaria pōtati.hic non,quia ordinarius,cuius erat cognitio,cōmittit,itē ibi nō extenditur ad futura qa de his nō cogitatū.hic vero cogitatū & expſſum.& ſic ēt reſpondetur ad cle.lr̃as.lex non quē admodū,non ob. Quia verū eſt,vt ibi no.ꝙ iudiciū,qui eſt actus triū perſonarum iudicis,actoris,& rei, non poteſt eſſe in pendenti,non ſic in iuriſdictione,vel eius cōmiſſione,vel delegatione, quæ nec eſt iudicium. vel de actis iudicij, vt ſcripſi poſt Inno. & Hoſt. de proba. quū in gl.ma.ver.alii dicūt.& q̄ de ſui natura datur ēt ad futura,qđ patet in ordinario.& eſt ēt in pēdenti in delegato pp clauſulas generales alternatiuas ꝯditionales,vt patet de reſcrip.c.paſtoralis.ad fi.& facit,qđ ibi no. in vlti. gl.& ad idē.eo.ti.ſ.eo.lib.c.ii.& j.de offi.dele.cum plures
2 cum ſi.item ꝙ † iuriſdictio delegata poſſit eſſe in pendētia parte,de fo.competenti.licet.& c.ex tenore.de reſcr. cęterum.& c.ex tenore.& c.ex parte.ſ.& c.ſi autē.& ca. plerūque.de reſti.ſpo.audita.ſic & procur. datur etiā ad futuras.ſ.de procu.non iniuſte.in prin.licet ſecus in decreto actoris,vt præ.§.ſed ſi ita.vel aliter ſoluitur, vt ibi ī gl.qđ dr̃ p̄cedere debere exiſtētiā cāæ, fateor quoad exercitiū iuriſdictionis ꝯmiſſę,decre. Romana.de qua vide, quod ibi dicā ſuper gl.certus,prohibetur ꝯmiſſionē futurarū appellationū nō ſimpliciter,ſed in dioceſi ſuffraganei,ſup quo fundatur ꝓhibitio,vt ibi patet in prin.& dicam ibi in prima gloſſa. ibi etiam eſt cauſa ſubditorū ſuffraganei,hic vero ipſius ſuffraganei.plus dico,ꝙ ſacit ꝓ,cū id permittat,vbi id habeat conſuetudo. ergo id agere non eſt ꝯ rei ſubſtantiā,quia id non poſſet conſuetudo,vt no.ſ.eo.lib.de couſue.c.ij.in cle.e.ti.cum ꝯceſſa. eſt ratio ambitionis,quæ hic ceſſat.in decre.vlt.de ꝯceſ.p̄bē.§.vlti.fraudabat ꝯſilium latera.hic vero expediri pōt per hoc eius eccleſiæ ordinatio,vt ſi archieps ſe haberet neceſſario abſentare,& forſan vicari⁹ eius ad tālē cauſam ſufficiens non eſſet, fateor tñ,ꝙ etiam abuſus eſſe poſſet in tali commiſſione, q̄ ex cauſa non ex primo, ne doceam malignari,fortius autem in epō ſic cōmittente p̄dicta procedunt nunciari per competentē iudicem aditum per appſonem vel q̄relam [*ſi ſit*] ſuppleri pōt maxime,quia etiam canonica, licet ex alio capite irritetur,non tñ ex prædicta ſniā canonica, hic tractat
3 Ar.an † ex protractione electionis poſt collationē vitietur ius quęſitum electo per publicationem ſcrutinij, de quo dixi.ſ.e.publicatio.in x.q. ¶Prima gl. ſummat & alleg.duo antiqua iura. ¶Gl.iii.ponit v.exempla. ¶Vlti. gl.no.quærit,& ſol. ¶In vlt.gl.mi,hoc.n.§.j. hanc.& l.ſi præſes.vide in regula in pœnis.& ibi.ſi ex teſtō. vide de cau.poſ.cum eccleſia.ſuper glo.hoc ſumptum. ¶In gl.j. in fi.& eſt huius iuris ratio ſm Io.mo. quia in ſeparabilibus inutile adiectum non vitiat, quod erat vtile, de hoc,j.de reg.iu.vtile.

S V M M A R I V M.

1 *Capitula, quæ vacationis tempore male miniſtrant bona communia,peccant,tñ non incurrunt pęnā conſtitutionis,c. quia ſæpe,*
2 *Iactura & damnum differunt.*
3 *Pœnitens celebrare non poteſt ante finitum tempus ſuſpenſionis a canone.*
4 *Obligari nemo poteſt ad impoſſibile.*
5 *Monacus delinquens conueniendus eſt non eccleſia.*
5 *Furtum committitur frequentius in modicis,quàm dolus.*
7 *Iniuria eccleſiæ non remittitur per prælatum.*

C A P. XL.

QVia ſępe. Diuiſio ſuper j.glo.& hęc dictio ſæpe, duas, vel tres vices comprehendit,in Aut.de teſt.§.quia vero.vbi no. Arc.facit.xxv.q.ii.ita nos. in princip.& quod ibi no. Sed de hoc non intereſt quo ad hūc caſum [*capitula*] forſan hoc reſpicit eccleſias ſeculares.ſ. c.cōgregato.in prin. Et ꝙ de conuentu ſequitur.reſpicit regulares.ſ.de ſta.mo.c.ij.§.vlt.in prin. [*diuiſſa*] de diſtinctis loquitur non de cōibus ſm Arc.quid aliàs,vide no. in cle.e.ti.ſtatuimus.in iii.gl.fatetur ergo Arc. ꝙ morta-
1 liter † peccant capitula,quæ vacationis tpe male adminiſtrant bona cōia,pœnam tamen huius conſtitutionis,

nis quę de ipſis non loquitur, non incurrunt, ꝙ bona
cōia adminiſtret collegiū, probatur. ff. qđ cuiuſque vni.
ſicut. §. ī. deinde. re. ca. ij. ne ſe. va. c. j. & qđ ibi no. Inn. [*ob-
uenientia*] vñcūque in cle. eo. ti. ſtatutū. & ſ̄. eo. vbi pericu
lū. § promiſſionis [*reſeruari*] ita ꝙ intacta ſucceſſori red-
dantur, vt in c. nō licet. qđ all. gl. Sic & poſſeſſor hǣditatis
ipſius bona ꝯſeruare nō dēt diſſipare. ff. de pet. hæ. diuus.
In prin. idē in curatore bonis dato. ff. de mu. & ho. l. j. §.
vl. [*cuſtodes*] ergo cuſtodire debēt nō ꝯſumere. ff. vt in poſ.
le. is cui. & de talibus debēt futuro ſucceſſori plenā red-
dere rōnē. ĩ. de cle. ægro. c. vno. §. pe. ſ̄m Arc. [*occupant.*] i.
diſtrahunt, & ponitur in mala parte. de hoc. ſ̄. eo. gñali
[*ſurripiunt*] ſic xij. q. ij. de laicis & expone. i. latēter rapiūt,
hoc tollunt. xij. q. v. ſicubi. Sed dam. vi. ponitur pro falſa
ſuggeſtione. ibi, princeps & ſatrapæ. ſurripuerunt regi, di
lapidabant, indifferenter vel prodigaliter erogādo, & pp
hoc ēr plātus deponit. ſ̄. de ſta. mo. ca. ij. in fi. [*conſumunt,*]
neceſſarias ergo expenſas, puta in ſalario officialis p eos
fieri nō prohibet ſ̄m Arch. qui inducebat, qđ no. in cle.
2 e. ti. ſtatutū. in fi. j. reſpon. [*iacturam*] differt a dāno, qa † ia-
cturā patimur ſciēter, & vltro, vt patet in his q̄ pp tēpe-
ſtatē res ſuas iactāt. j. q. vii. diſpenſationis. ff. ad l. ro. de iac.
l. j. & ij. Dānū vero fit nobis neſciētibus, ad id. ij. q. i. in pri
mis. de iniu. olim. & c. in noſtra. ff. ad l. aqui. l. i. C. de īiur.
a l. dñm. Et dr̄ dānū a diminutione ᵃ patrimonij. ff. de dā.
inte. l. iii. & hoc reſpectu iacturā ĩcludit [*auſus*] quaſi pra-
uā audaciā. eoipſo. i. ſine alio hoīs adminiculo [*& benefi-
ciis*] qđ operetur in monaco hæc ſuſpēſio, dicit hic Arc.
id quod ſcripſi poſt Inn. & Ho. de ſimo. dilectus. ij. ſuſpē-
ſi ſ̄ e. ver. prouiſionis. & ſ̄. e. vt p̄teritæ. & xvi. q. vi. placuit.
ſic & hr̄s punit̄, vt nō detrahat quartā ĩ re, quā ſubtraxit.
ff. de his, qb. vt indi. l. reſcripta. ff. ad l. Fal. l. Pau. in auth. de
hær. & fal. §. vt hic nobis. idē in legatario, q legatū pdit,
ſi rē legatā ſubtrahit. ff. ad l. Fal. l. i. §. i. C. de le. l. nō eſt du-
biū. ¶ Quærit Arch. an ſi iſti ſic ſuſpenſi ĩ ſuis ordinibus
celebrant vt prius efficiantur irregulares. arguit ꝙ ſic, ꝙ
pp crimen ſunt ſuſpenſi, & ſic celebrando fiunt irregu-
lares. ĩ. de re iu. cū æterni. ĩ. de ſen. excom. c. j. ad finē. ante
3 † finitū enim tp̄s ſuſpenſionis a canone ēt pęnitens cele
brare nō p̄t vt ibi, qa tñ hoc nō ad certū, ſed indetermi-
natū tēpus ſuſpenditur. ſ. quouſq; pęniteat. vr̄ aliqbus, ſi
celebrat, ſi ſit irregularis. huic ob. ij. q. v. presbyter. vbi ad
ſuſpēdentis arbitriū dēt ſatisfacere. Arc. dicit, ꝙ ibi loq-
tur, qñ ſnīaliter eſt facta ſuſpēſio hoīs, nō forte iuris. vñ
dicebat Inn. ꝙ potius videbatur ſnīa Dei, q̄ canonis, qñ
ſuſpēdebatur, quouſq; ſatisfaciat, vel quouſq; pęniteat,
quare licet poſt pęnitentiā celebret, & ſi prius celebra-
ret, irregularis non eſſet, vt no. ipſe in decre. ſi celebrat. &
dicit Arc. ſ̄m hoc dici poſſe, ꝙ tali ſuſpenſione durante
eligār pſonā idoneā, ex hoc electio non irritabitur, cum
hoc non ſit iure cautū, nec ob. iura, q̄ videntur ꝯria, quia
intelliguntur de excōicatis, ſuſpēſis, vel interdictis ab ho
mine, vel a iure, quod non eſt hic, vt dictum eſt. Subdit
ēt Arc. ꝙ decre. iſta fauere vr̄ opinioni dicentiū tales ra-
ptores excōicatos p. c. xii. q. ii de laicis. vbi dicit, anathe-
ma ꝓlatū eſt. Sed Hug. & Lau. exponūt. ſ. ꝯſtitutū eſt, vt
ꝓteratur, qđ probant p verſi. ibi. ſi quis poſt. ad idē ea. q.
hæc huius. in fi. & nō licet, vel loqtur. c. de laycis. qñ lay-
ci indebite occupāt bona prælatorum defunctorum, ꝯ
quos anathema prolatum eſt. & ibi dr̄ excōicetur, reſpi-
cit actū denunciationis. plene ꝯcor. de offi. deleg. venera-
bil. ĩ. de cē. q̄q̄. de ſepul. c. i in fi. 2. q. 1. per totū. tñ vt dicit
Arc. hoc intelligebatur. & ſi nō fuiſſet adiectū, qa verbū
reſtitutionis plenā habet ſignificationē. ff. de vſur. videa-
mus. §. in Romana. & in verbo, reſtitutionis oīs vtilitas
actoris ꝯtinetur. ff. de ver. ſig. cum prætor, probat hoc de-
cre. ĩ. de cenſi. q̄q̄, coniuncta cum decre. cle. vlti. eo. tit. vt
ibi no. in gl. pen. [*reſtituerunt*] in monaco hæc pęna com
mutabitur in corporalem, qua perfecta intelligetur re-
ſtituiſſe, & conſtitutioni ſatisfeciſſe ſecundum Arch. al
4 le. ꝙ † quis ad impoſſibile non poteſt obligari, de regu.
iur. non poteſt. Ad primum adducit. 14. q. 6. c. i. & quod
5 ibi no. nam † monachus delinquens conueniendus eſt
non eccleſia, ſicut ſeruus, qui deliquit, & non eius dñs.
C. de nox. l. pe. & vlt. ad hoc. 3. q. 4. nulli. & xi. q. i. de perſo
na. & quod vtrobique no. Et quod no. ff. de offi. procōſu.
obſeruare. §. proficiſci. in gl. i. in fi. Et quod no. Inn. de pri
uil. cū olim pp. in glo. & male. & monacus dr̄ ſeruus. 54.
di. multos. & no. xii. q i. nolo. in gl. nūquid. ꝙ ergo de ſer
uo dr̄ & de monaco dici pōt ſ̄m eū. ¶ Glo. prima ſum-
mat & obiectionē ſoluit & remittit. ſcđo quærit & ſol-
uit, ſolutionē reprobat. ¶ Gl. aliud. alle. duo iura diuerſa:
de diuerſitatis ratione quærit, & ſoluit, & ſolutionē iuſti
ficat. ¶ Gl. non credo. reſpon. per. q. ¶ In prima gl. ibi [*vel
lens*] & primo narrat factum reprobum. ſecundo moti
uum. exprimēs illud punit. ibi, nos ipſorum. tertio tollit
obſtantia. ibi, nō obſtantibus. Et ibi ad titulum, quia ad
nullā de illis partibus, quas diſtinxi ſup rubrica de ele. ſ̄.
¶ In gl. xxv. ibi illud. & c. hæc hui⁹ placiti. ibi [*relatiuum
quæ*] & eſt ſi. ſ̄. de præben. pro illorū. ibi. quod prouide. vt
ibi dixi, & ibi Arch. contra & Io. mo. in additione, cum
capitulū vt adminiſtrator legitimus alieno noīe admi-
niſtret, ꝙ ſi ſuo facere vellet, malefidei poſſeſſor eſſet, q
non præſcribit. ĩ. de reg. iur. poſſeſſor. ¶ In glo. prouidebi
tur. in fi. idē Io. mo. ĩ. in glo. aliud. ibi [*in beneficiis*] vide, qđ
notaui in cle. de pęnis cupiētes. in gl. nota nouā, ad finē,
& ibi opponit [*propter latrocinium*] ſ̄m Arc. qui all. 87. di.
ĩ religioſum. 23. q. 3. iuſtum, & 25. q. i. violatores. ff. de ni.
incē. nau. l. 3. §. ſenat⁹. Io. mo. dicit, ꝙ hic peccat vt iudex,
vel adminiſtrator legitimus. ibi peccat vt priuatus. ¶ In
gl. ipſis ibi [*erat*] Arch. reperit, quæ dixi poſt Inn. & Ho. de
ꝯta. & quaſi cū bonæ. & vide, quod no. in cle. de deci. c. j.
in gl. ſic ſuſpēſio. ¶ In gl. ēt. ibi [*omni*] recitat hic Arc. opi.
Hug. q dicebat, in reſtitutione tā modicū forte attendē
dum eſt in paupere, ſed non in diuite. Sed Lau. ſimplr̄
dicebat, forte in talibus tam modicum nō ponderādū.
hoc notant. 3. q. 2. c. 2. Et in fi. idem Arc. alle. ea. cā. q. ii. ſi
epiſcopus. ibi. integerrime. nō ob. ꝙ inter coniunctas p
ſonas nō curamus de modico. ff. de impen. in re. do. fac.
oino. de do. inter vi. & vxo. vtrū, quia hoc modicum de-
linquentium & quia talia frequētabant, facit, quod no.
6 ff. de dolo. l. ꝙ † frequentius committitur in modicis fur
tū, q̄ dolus. ¶ In gl. no. credo. ibi [*ſufficere*] idem Arch. ſ̄m
quem non prodeſſet prælati remiſſio, vt hic verba ſic ſo
7 nāt ut amare in odiū delinquentiū, alle. quod no. de † in
iuria eccleſiæ, ꝙ non remittitur per prælatum. 23. q. 4. ſi
is. de ſen. excom. cum deſideres. & c. cōtingit. & quod ibi
no. Inn. Item dicit, hic eſt pęna iuris. quæ nō tollitur, ni-
ſi per illum, qui induxit. remittit ad ea, quæ dixit. ſ̄. eo. c.
j. in fi. pro & contra. ſ̄. de reſcri ſtatutum. §. ſi quid. cum
concor. ¶ In gl. multum. ibi [*gallicanus*] memor ſum an-
te hanc decre. illatum partium ſocios habuiſſe, qui dice
bant, canonicatuum ſuorum redditus duplicari, cum
vacabant ipſorum eccleſiæ.

ADDITIO.

a ¶ A diminutione patrimonij. Adde hic, quæ refert Card. in cle. j. §. ciui-
tas. de pęnis.

SVMMARIVM.

1 *Grauamen exprimi debet, quando appellatur ab interlocutoria, ſi vero a diffinitiua appelletur, ſufficit dicere, appello ab iniqua ſententia.*

CAP. XLI.

COnſtitutio. [*Formam*] in ſpecificā-
do & iurando oppo-
nunt. opponendo crimina vel defectus, qđ
dic, vt in cle. eo. ti conſtitutionem [*niſi*] nega
tiuam ſequitur. vnde ponit, non excipit, remiſſiones de
di. ſ̄. eo. li. de conſtit. c. i. in fi. [*in iudicio*] de decre. cupiētes.
dubitatur, an in iudiciali appellatione locū hēat, vt ibi
ſcripſi ſuper verſi. appel. ¶ Prima gl. ponit ſummam, &
dicit, quid declarat. ¶ In gl. j. ibi, locum habeat. ſcđa ibi,
qñ vero exprimit ſecus ĩ iudicialibus, & cām reddit ibi,
cum per eam, & ibi [*extra iudicium*] ſi. ĩ. de ſentē. excom.
ſolet.

ſolet.in fi.& quod no.j.de ſciſ.c.vno.i gl.fi.¶ In gl.de ap.
1 in fi.hoc intendit,ꝙ † ſi in iudicio appellatur ab interlo
cutoria, exprimatur grauamen, ſi a diffinitiua ſufficiat
dicere appello ab iniqua ſententia.vt ibi.¶ In glo.vlti.in
fine.alleg.Ioan.mo.& Archidia.C.de appe.præcipimus.
C.de te.ſancimus.

S V M M A R I V M.

1 *Eccleſiæ vacanti debet dari procurator, vel adminiſtrator, vel viſitator.*
2 *Libera & generalis quid in ſe habeant.*

C A P. XLII.

IS cui. Primo tractat de his, q̃ ſunt iuriſ
dictionis.Scd͂o de his q̃ ſunt ordi
1 nis.ibi,illa qui papę[*ſeu*]nō refert ergo † an
eccleſiæ vacanti detur procur. vel admini-
ſtrator,vel viſitator,vt hic & j.de ſup.ne.præ.c.fi.cū con-
cor.[*Cathedralis*] factū ponit , nā idē in alia eccleſia ſm
Arc.hoc verū nō attento ver.cui ſolum.quoad quē ſtat
proprie,quia ſecus in alijs,ſtat ēt proprie pp finē capitu
li eccleſiæ vacantis.Io.mo. [*cui ſoli*] interpoſitio aliū ca-
ſum ſoluens[*commiſſa*]an ſit talis ꝯmiſſio , ſi fiat electio,
videatur per id confirmatus.ponit hic Arc. opiniones,
quas vide.e.ti.cū nobis olim.i gl.pe.& ſuper illa.Immo-
biliū.de quo adiutore dic,vt j.de cle.ægro.ca.vno.§.pen.
Arc.dūtaxat vr̄ hic tolli,quod no.lxxj.diſt. fraternitatē.
qd͂ no.Arch.j.de ſup.ne.præ.c.fi.ꝙ talis non poſſit licen
tiare clericū eccleſiæ.de c.ſatis,dixi.ſ.e.ſi Abb.ſup.3.glo,
[*excepta*]hęc litera probat ꝯfirmatū alienare poſſe imo
bilia ſeruata iuris ſolennitate,ſicut poſſet ꝯſecratus[*iuriſ
dictionis*]de his de off.or.conquerente.& c.dilectus. per
Inn.d͂ ſta.mo.c.j.At.[*fuerit epiſcopus*]ſi ergo fuerit epſ,ēt
illa poterit[*epiſcopos*]de conſe.ec.vel alt.aqua. ¶ Gl.j.alle,
duas gl.ꝯrias.& quo ad certū caſum non curat. ¶ Scd͂a
gl.reſpō.per q. ¶ Gl.puta tn̄.p qōnē & ſol. ¶ Pe.gl.primo
remittit,ſecundo quærit & ponit opi.Cōpo.ad qōnem
& ad caſum aliū.In gl.puto.ibi.[*ex quo*]in fi.vēdit tutor
ſine decreto veſtes attritas & corruptas,quæ ſeruādo ſer-
uari nō poſſunt,& animalia ſuperflua.& ibi[*ſi idem*] nō
haberēt noīa diuerſa codicilli & teſtm̄,ſi idē eſſent.i gl,
pe.ibi,& qa.vide ne.præ.vices ſuas.c.ij.ſuper gl.ij.¶ In gl.
j.ibi magnæ gl.& facit,quod no.Hoſt. in ſum,de iureiu,
§.quis poſſit.ver.in rebus.ad id facit.j.de ſup.neg.prę.grā
2 di.vbi † coadiutor habet liberā & gn̄alē,& ſic ēt no.7.q.
j.c.j.in vl.gl.quid autem aliās veniat in libera & generali
hr̄.ff.de procu.procurator cui.& facit.j.de procu.qui ad
agendū.in fi.Goſ.ſ.de tranſla.ꝯtigit. & de his quæ fiunt a
præla.nouit.dicit,ꝙ habet gn̄alem,ſed non liberam.Sed
Vin.in præ.c.nouit.& de reſcrip.c.doceri.dicit,ꝙ habet li
berā.vbi habet conſenſum capituli.alſ non,niſi in caſu,
de his quæ fi.a præ.paſtoralis. vel niſi papa cōmittendo
ſpālitet hoc exprimeret,vt hic & præ.c.grandi.¶ In gl. ij,
in fi.idem Arch.all.C.de off.eius qui vi.al.iu.ob.l.j. & ij,
& ff.de tute.l.quæſitum.¶ In iij.gl.in fi.& ibi patet,ꝙ iſtę
conferre pt̄ beneficia ſpectantia ad collationē epī,& pp
id poſſet ceſſare ſuppleto gl.ſi illud ſoli reſpiciat plenā,
& liberā,qa tā plenā vt ipſe papa,ali⁹ nō ꝯfert.¶ In gl.pu
to.ibi alienare.donare pro ſua voluntate non pōt ēt fru
ctus vel mobilia,cū nō ſit ſpōſus, nec pręlatus eccleſię,
24.diſt.presbyteri.nec facit fructus ſuos,ſed debet oīa re
ſeruare futuro ſucceſſori.xij.q.ij.hic huius.ſ.e.quia ſępe,
& de adminiſtratione tenetur reddere rōnē,ij,q.7. quæ-
propter.x.q.iij.c.j.de pac.qualiter.ſm Arc.q tm̄ fatetur,
ꝙ talis de bonis eccleſiæ habebit quotidianas expenſas.
j.de cle.ęgro.c.j.§.pen.Et ꝙ adminiſtrat & diſponit ſm
formā decre. grādi.de ſupp.neg.præla.ff.de procura.cuj
¶ In gl.pe.in fi.all.tamen ibi de app.vt noſtrum.ff.de ac.
poſſ.qui abſenti.j.de conceſ.præben.quia cunctus.

S V M M A R I V M.

1 *Benedictio an quolibet die dari poſſit,& an ſit iterabilis.*
2 *Diſtributiui cuiuſque natura talis eſt,ꝙ ſi ei poſtponatur negatio, remouet illud,quod ſequitur,pro quo diſtribuit.*
3 *Diſcordia quid ſit.*
4 *Legatum factum filiabus non comprehendit filios,ſed filijs factum comprehendit filias.*
5 *Fœmina petens ueniam ætatis propter pudorem & ſexus verecundiam non cogitur publico cætui,vel principi demonſtrari.*
6 *Perſonæ integri ſtatus promouendæ ſunt ad honores.*
7 *Maſculos & fœminas iura ſæpe æquiparant.*
8 *Domus exuſta ignoranter vendita pars dimidia & minor æquiparantur.*
9 *Priuilegia diuerſa diuerſis caſibus contra ius commune conceſſa miſcenda vel extendenda non ſunt.*

C A P. XLIII.

INdemnitatibus. Concor. de
iureiu. & ſi
Chriſtus.ad finē.Arc.[*diſcordia*]ſ.e. quorun-
dā uuila ſup.vt ne ſit ꝯdictoriū[*vel monialē*]
vocat ex habitu vel receptione.[*tacite*]vide quod dixi,de
re.vidua.ſuper 3.gl.[*eligendum*]actiue.Io.mo.[*decetero*]ali
ter enim de iure veteri,vt hic i gl.olim [*Et votis*] cōcor.
lxxiii.di.vota ciuiū [*appellatione*]ſpāle contra id qd͂ hr̄.ſ.
eo.ſi poſtq̄.tamē aduerte,quia hæc decre.in hac parte lo
quitur,qn̄ tertia pars,vel minor appellat,in §.cæterū. lo
quitur,qn̄ appellat minor pars capituli in appellatione
igitur,q̄ interponeretur ab alio,cuius intereſſet,ſeruarē-
tur alia iura[*officio*]quærit Arch.an repellatur monialis
tertię partis coadiuuare volens officium iudicis ipſo vo
lente,puta quia probationes offert, quia illa eſt ineligi-
bilis.vel ab illis electa,q̄ illā eligere non potuerūt,cū de
iure ſpāli ad alias pertineret electio,vel ꝙ eſſent excōica
tæ,vel interdictæ,quæ non potuerunt eligere . & ſic per
hęc informabitur ipſe ſuperior in confirmādo vel infir
mādo.dicit,ꝙ admittetur.ſ.e.ſi qn̄.§.fi.cū hoc hic prohi
beri non videatur , imo ex quo reſeruatur accuſatio &
denunciatio,fortius talis coadiuuatio,maxime cū ſua i
terſit bonā habere prelatā.facit ad hoc,vt lite pen.c.ij.in
fi.licet ergo talē coadiutorem facere,ar,xxx.q.v.iudican
tē.inſti.de act.§.curare.nā coadiuuās nō vr̄ facere actū
iudicialem,nā in decre.qm̄ ꝯ.ſ. de probation. iſte actus
non ꝯputatur inter iudiciales ſm cū.[*Si alias*]ſi.d.alias.q̄
ꝯſideratione numerari,probat hæc litera voces.al.inha-
biles ꝯputādas vt proſint,ſuper quo vide,qd͂ no.in clem,
e.ti.qd͂ circa.i gl.pe.[*benedictio*]quō talis benedictio ſim-
1 plex ē.Et † an quolibet die dari poſſit,& an ſit iterabilis,
no.in cle.de ſta.mona.attēdentes.§.ſtatuimus.in glo.ij.
[*impendatur*]ſi ſunt ſolitæ benedici,ꝙ dic.vt in præ.§.ſta-
tuimus[*a dignitate*]nō ꝙ abbatiſſā dignitatē habeat[*ſtre-
pitu*]ſm auctores ſtrepitus idem eſt , ꝙ frequentis popu
li ſonitus,ſiue clamor,vel tumultus. & habes ſi.v.q.4.in
loco.Arch.Et figura nō dicit ſimpliciter & de plano, &
ſuper hoc,quod no.in cle.de ver.ſigni.ſæpe.in v.gl.[*Spiri
tualibus*]de maio.& obe.dilecta.[*temporalibus*]fructus col
ligendo & ſeruādo,ſed nō alienando,niſi illos ēt ſeruā-
do corrumperentur.C.de adm.tu.ſancimus.in fi.[*In ter
ras*]faciendo coli,iuramenta & fidelitates accipiendo a
vaſallis & conſimilia ſm Arch.in hoc vlti. ſcripſi ꝯtriū
poſt Inn.& Ab.e.ti.nihil eſt.in fi.qui dicunt,nec obediē
tiā a ſubditis, nec iuramēta a vaſallis p talē adminiſtra
torē recipi poſſe [*penitus*]concor.ſ.e.nihil.in fi.ſ.de accu,
c.vlti.in fi.& ſi ꝯtrium faciat,non tenebit,de do.& cōtu.
veritatis.in fi.& dicit Arc.hanc literam generaliter intel
ligendā,vt loquitur no.Hoſt.in præ.c. veritatis[*Recipiat*]
non dicit eligat.vide,quod no. in cle.de iudi, diſpendio-
ſam.in gl.nunquid,de quo hic Arch.dicens,ꝙ nō vitia-
tur ingreſſus,ſi ad monacatum quis eligatur [*nominata*]
de publica noīatione remittit Arc.ad no.lxiii.diſ.quan-
to.in gl.ex hoc.& ſ.de poſtulatione , bonę.i.in fi. vbi la-
tius per Inn.Cōpo.& Goff.[*Quomodolibet*]vna dictio,ſic.
j.de cleri.ęgro.paſtoralis.§.pe.de ſepul.c.i.ad fi.de hæ. vt
officium.§.cōpēſcendi,alibi dicitur quolibet modo.l.di.
de his clericis.& dicit Arch.ꝙ eſt diſtributiuum modo-
rum,& exponitur.i.quocūque,vel quolibet modo.dicit
2 etiam,ꝙ † natura cuiuſque diſtributiui eſt hæc , ꝙ ſi ei
poſtpo-

poſtponatur negatio remouet illud, qđ ſequitur, ꝑ quo di ſtribuit, valet ergo tm̃ hic, quantũ nullo modo queratur. In hoc caſu qñ facta eſt a minori ꝑte numero ad cõcordiã. facile enim in collatione zeli & meriti ſibi inuicẽ inſerrent opprobria reuelarentq; ſecreta. Valerius ad Ruffinũ ĩ diſſuaſione ne vxorẽ ducat. & an fuerit meus Valerius hętico. ſic dicit ſcḋm Thomam. in manipulo qs mulieris garrulitati aliquid ꝯmittat, q̃ id ſolum põt tacere, qđ neſcit. Et Hierony. ad Pauli. G hanc garrula anus; hanc ſophiſta verboſus. Prouer vij. mulier garrula & vaga, quietis impatiens. [*Decernimus*] nõ dicit permittimus, vt non fiat. quare non ſolũ releuantur, ne facere teneãtur, imo ẽt præcipitur, ne faciant forte propter rationẽ proxime dictã, concor. ĩ §. ſed cũ cas. & ĩ. de inde. mulieres. § cæterum. Sed opponat, quod poteſt, quaſi non dederit poteſtatem de indigna eligenda. ŝ. e. ſi cõpromiſſarius. §. j lo. mo. aliter. Arch. ꝯ no. de præb. dilecto. In glo. ij. [*Si maior*] repete pars ſe opponit elec. per formam cõpromiſſi ¶ Poſtremo. for an in prima cópoſitione huius decr. iſte. §. erat finalis. ſed poſtea ſequentes fuerunt ſuperaddi. vel eſt hoc poſtremũ in ſtatuẽdo. nã quæ ſequuntur, veniunt prorogando & declarando, ampliando & protellando, vt in j. gl. [*Euocari*] no quia alios nõ ligat hæc conſtitutio. [*Diſcordia*] inexpiabilis & grauis culpa diſcordiæ, nec paſſione purgar. xc. di. neq;. Iſido. et hy. ſediñoſus eſt qui diſſenſiones aĩorũ facit & diſcordias
3 gignit. † Diſcordia eſt aliquorũ diſſenſio, quod amoris vinculũ colligauit. Concordia eſt conuenientiũ in rectitudine aĩorũ indirupta quadã & iuſta cõplexio. [*Canonici ſeculares*] qui ẽt talibus ſunt qñque permixti, vt in decr. electa. de maio. & obe. in prin. Et qñque hic recitatur illud elegans dictum abbatiſſæ talis publici collegij; quæ cũ principi quærenti de numero collegii. Rñdiſſet canonicos eẽ. xx. & canonicas. xl. & princeps dixiſſet, numerũ debuiſſe conuerti. Quia melius ſufficiebant. xx. fęminæ. xl. viris. q̃ econuerſo. ſecundo rñdit illud ſalua ipſius reuerẽtia fuiſſe peroptime ordinatũ, vt ſ. pro. xx. canonicis eſſent. xx. canonicæ, reliquę. xx. eſſent pro hoſpitalibus, quo rñſo lætatus princeps conceſſit illi gratiam quã petebat [*Statum*] qui condemnatus vł. 18. q. ij. pernitioſam [*approbare*] concor. concil. Vienẽ de ſta. mo. attẽdente. ver. illas quoque. ¶ Prima glo. diuidit & ſummat. gl. ĩ. de. & ſequens. duo. q. ¶ Gl. hæc intelligo. rñd. j. pars ꝑ qõnẽ, ar. poſſit opponi nullitas voti. & hæc pars tria facit. primo ponit tres opi. ſecundo defendit primam. tertio illã impugnat, & vltimã impugnationem approbat. ſecunda pars format & ſoluit duas quæſt ¶ Glo. non ſic ponit diuerſitatem & ipſius rõnem. ¶ Gl. aduerte quærit & ſoluit. ¶ Gl. non ex hoc. primo docet reprobatam opin. ſecundo ponit aliã opinio. quã reprobat. ¶ Gl. qd ſi. q̃rit & ſoluit. ¶ Gl. ſatis. qõnẽ ſoluit alternatiue ¶ Glo. aduerte quia. rñd. per quæſt. & ſoluit. ¶ Gl. no. electio. facit duas æquiparationes. & ſoluit, quare tertio caſu non fit æquiparatio. ¶ Gl. no. at. pro opi. & rñdet. ¶ Gl. §. iſte dicit, vñ ſi impia fuerit pars illa. ¶ In gl. § iſte. ibi: ſi ita ſup.
4 ſit ſcriptũ. ibi dr̃, ꝙ † legatum factum filiabus nõ comprehendit filios: ſed factum filiis comprehendit filias; eſſet eñ exemplo peſſimum ſub fęminino maſculinũ
5 cõprehẽdi. ¶ In gl. ĩ. de. ibi. l. ij. fœmina † petens veniã ætatis ꝑꝑ pudorem & ſexus verecundiam non cogitur publico cætui, vel principi demonſtrari. ¶ In gl. j. ibi [*ſepta*] idem Io. mo. aliquis diuidunt in octo faciẽdo duas partes de prima, aliqui in duas & ſecundam in ſeptem, poſſet ẽt diuidi in tres. in conſtitutionis cauſam, conſtõnem & conſtõnis declarationem. & ſecunda tunc diuiditur in vj. vel in v. ¶ In gl. ĩ. de ſtatu. ibi [*puto*] idem Arc. & ibi [*minor 10.*] licet in ætate differant, in profeſſione conueniũt hodie nam & in illis requiritur expreſſa, vt in cle. de ſta. mon. ne in agro. §. ſane. ij. ¶ In glo. eligi. ibi [*a Papa.*] vide quod no. in cle. eo. tit. c. j. in gl non prohibet. Et in fi. Arch. contradicens per illud. c. qđ poſtulari poteſt ab epõ, cum non habeat curã. ŝ. de poe. & re. novã qđ non credo ꝑ no. de ma & ob. dilecta. ¶ In gl. oli. ibi [*ſexagenaria*] alibi dicitur, ꝙ quadragenaria. lxxviij di. nemo pal. eſt. & Io. mo. dicit, id expreſſum in authen. de ſan. epi. §. presbiterorum. §. ſe. col. ij. & habetur C. epi. & cle. auth. dyaconiſſam. in fi. idẽ Io. mo. & idẽ Arch. & ſecretario ſpecialitatis ſcḋm. cum fragilitas ſexus. ne ob. C. de his q ve. ęta. l. ij. & quod ibi no. vbi venia datur mulieri. xviii. anno. maſculo xx. ga illud in adminiſtratione proprij patrimonij, hic in eccleſiaſtica dignitate. Dic, ꝙ hęc dependent a principum voluntate. ¶ In gl. no. ꝙ ibi [*vltra annum*] quod dic vt in cle. de regula. eos qui. & vide, qđ ibi no. in gl. ij. & in gl. integrũ. ſunt & alij duo modi, qui patent per decre. ꝯſuliti. ŝ. de regu. & per decre. vidua. eo. ti. ¶ In gl. ſi in fi. & c. ſcriptum. ¶ In gl. hoc intelligo. ibi [*vel delere*] vide quod ibi no. ſcḋm ꝙ ibi dicunt aliqui probari ꝯtriũ, ſi excõicati ſupprimantur, depoſiti deleantur, ſed ſatis eſt huic opi. ꝙ nomen ſupprimitur de numero, vt. ſ. pro corpe nõ dicatur de numero. Et ibi a b ipſis. v. de hoc Arc. ĩ. §. ſi qua, vbi olim hoc tenuit, ſcilicet ꝙ valeret. Sed poſtea mutauit, vt vidi ĩ ori. & ibi [*reguntur*] facit. xviij. q ij. qui religioſis. & c. in decima. ¶ In gl. ex forma. ibi [*nata*] q̃ repellitur ẽt ab hæreditate ꝑpali, de or. cognitã. Arc. idẽ in actionibus. Io. mo. alias ad idem in auth.
6 qui. mo. na. eſſ. ſui §. filiũ. col. vij. inducit ẽt, ꝙ † ꝑſonę integri ſtatus promouẽdę ſunt ad honores. ff. de va. & extra. co. l. cognitionũ. §. æſtimatio & ŝ. de acc. Deus oĩpotẽs. cõſtat aũt, ꝙ eſſe illegitimũ eſt no. defectus. ŝ. de pur. ca. accedẽs. & vacillat eius op. ꝙ eſſe nõ debet. xxiij. dist. layci. itẽ cũ illegitimus repellatur ꝑꝑ ſuſpitionẽ imitationis incõtinentiæ paternæ, de fil. presby. literas. & hæc ſuſpitio plus inſit in fęmina, quã in viro, iuxta illud. Inſequitur leuiter filia mr̃is iter. ergo fęminã fortius repel-
7 lemus. Et † ſæpe iura maſculos & fęminas æquiparant. xx. q. vlt. virgines. & §. ſe. & ĩ auth. de mõ. § ordinationẽ. in fi. alias. § quæcũque. & §. omnibus. col. j. ad ſuẽ. ŝ. de natura. ca. c. i. §. ꝑterea. ſic inſt. ne putaretur ꝯtriu ꝓ eo ꝙ iur. lvj. di. & de fil. presby. per totũ. de maſculis loquuntur, g non ꝯprehendunt fęminas in materia odioſa, de hoc. ŝ. eo. generali. Itẽ cũ religio hoc operetur in maſculo, qđ licite promouentur ad ordines, licet non ad dignitatẽ, ſupra de fil. presby. c. i. cum mulier non ſit capax dignitatis, vt in illa aliquid religio operetur. Itẽ plura incubunt maribus ꝑlatis q̃ mulieribus. ŝ. de pę. & re. noua. de ma. & obed. dilecta, merito. igitur a prior debet eſſe, cui plura incumbunt. & ibi iuuẽculas. vbi de hoc & xxxi. q. i. quõ virginibus, & hic per Arc. vide in cle. de ſta. mo. attendẽtes. §. ſtatuimus. in gl. puta. ¶ In gl. non ſic ibi, poſſunt accedere, ſi pẽdeat ſcrutinium, ſuper quo vide, quod dixi. ŝ. c. licet. in prin. & ibi in muliere. ŝ. de ver. ſig. ſorus. ad finẽ, cũ concor. ¶ In gl. ſic. ŝ. ibi, cũ poſt petita, ſcḋm q iura intelligẽdũ eſt, quod hic dr̃ ſcḋm Arc. vt ſic dicatur actus extraneus hic, q eſt extraneus ab electione, quæ tũc fit. Io. mo. pro intellectu huius verbi remittit. ff. de duobus reis. duos. in fi. ff. de ver. ob. cõtinuus. i. reſpon. ad l. Iul. de adul. quod ait. §. ꝙ ait lex. C. de teſt. cũ antiquitas. ¶ In gl. ſic. ŝ. de concet. ibi ſpãle. ſ. ꝙ non auditur ante confirmationẽ, q auditur poſt poſſeſſionẽ, hoc dico, ꝙ poſt confirmationẽ regulariter non auditur excipiens contra petẽtem poſſeſſionẽ, qui tñ poſtea auditur agẽs quod dic, vt in remiſ. quæ ſequitur. ¶ In gl. aduerte. ibi [*in quarto*] quintus qñ electio eſt concors non coaptatur, vt patet i pri. huius partis. ibi, hoc credo. idẽ Arch. ŝ. §. ſi aũt. tacit. ff. de
8 ꝯhenda emp. l. domum. vbi domus exuſtæ ignoranter vẽditę pars dimidia & minor æquiparantur. idẽ in deceptione ꝑcii in venditione. C. de reſcin. venditione l. ij. ŝ. de emp. & ven. cum dilecti. & c. pe. idem in caſu de reſt. ſpo. frequens. cum concor. ¶ In gl. no. ex hoc. ibi [*ſuperioribus*] vnde no. Arc. ŝ. §. ſane. in prin & facit, quod no. ŝ. de re. iu. ad probandum. in tertia gl. idem Bar. cum l. ã. in vẽ. xxiii. & Dã q. viii. ¶ In gl. quid ſi. ibi [*locum habebit*] non ob. ꝙ cum ibi neceſſe ſit eligi nominatum a maiori parte capituli. ergo non procedet ſubiectus partis maioris

ioris.poſſent enim negare ſe illũ nominaſſe, vt præalle.
c.cũ dilecti.itẽ & ſi quod nominauerint,conſtet.Rñdet
per decre.ſ.e.nulli.& in fi.non ob.quod ſcripſi.ſ.e. cum
in iure.in fi.ratio ibi patet.¶In gl.aduerte quia.ibi.§. ſa-
ne.ibi.idẽ Arch.licet olim ꝯtrium dixerit,quod ꝯtriũ pla
cet Io.mo.cũ in caſibus iſtis maior ſit æquitas.alleg.no.
9 C.de fur.& ſer.cor.l.ſi quis ſeruo.tene cũ gl.quia † diuer-
a ſa priuilegia diuerſis caſibus contra[a] ius cõe cõceſſa mi
ſcenda vel extendenda non ſunt.quilibet ergo iſtorum
caſuũ ſuo priuilegio ſit ꝯtẽtus. facit.ĩ.de re.iur.quę a iu
re.Et in fi.vide quod ibi dixi ſuper.iij.gl.¶In glo.ſ.e.§.ſi
vero.ſ.ſine ſtrepitu,& figura iudicij.¶In gl.no.electio.ibi
poſſet valere,ẽt ſi oẽs diſſentirent.ſ.e.cãm.& ibi,cõpro-
miſerunt.ſ.e.in cauſis.ver.propter quod.¶In gl.antepe.
ĩ fi. dic ergo plenius,ꝙ ſpecialia huius ꝯſtitutionis ſunt.
x.Primũ de ætate illius,qui in prelatura eligitur.Scd̃m,
ꝙ appellatio duobus caſibus non deuoluit,nec impedit
officiũ confirmatoris.Tertium,ꝙ poſt electionem attẽ
dunt eligentes ad electũ ab aliis.Quartũ, ꝙ in duobus
caſibus exceptio,vel ꝯdictio non recipitur,& poſt poſſeſ
ſionẽ admittitur actio in hoc vide, quod dixi. ĩ.§. verũ
ſuper vlt.gl.Quintũ,ꝙ in duobus caſibus proceditur ſi-
ne ſtrepitu & figura iudicij. Sed hoc hodie in aliis ele-
ctionibus cõe,per cle.diſpendioſam.de iud. Sextum, ꝙ
ante ꝯfirmationẽ electa in duobus caſibus adminiſtrat
cũ certa moderatione.Septimũ, ꝙ electio p minorem
partẽ numero facta ex fictione aliqua valere non põt.
Sed hoc cõe religioſis non mendicantibus. ſ. e. quorũ-
dã.§.circa.ſed & in hoc poſſet eſſe ſtrictior ſpãlitas,quia
cũ in religioſis mendicantibus maribus non habeat lo
cum ille.§.circa.vt ibi dixi in prima gl.haberet tñ in fę-
minis locum iſte.§ ſi qua.Octauum,ꝙ non ſit collatio
zeli & meriti.Nonũ,ꝙ quo ad perſonalem ꝯparationẽ
non arctat decre.cupientes,electas, eligentes, vel oppo-
nentes.Decimum de pęna vocatorum ad inſtruendũ,
qui diſcordiam ſeminant,vel nutriunt, & per prædicta
cõiuncta textui videre potes,quomodo in aliquibus de-
terior,& in aliquibus melior. & in aliis æqualis condi-
tio marium & fœminarum,de quo ſatis in ſpe. de pro
cur.§.j.vbi addenda ſunt hæc.Io.Andr.

ADDITIO.

a ¶Contra ius commune.Vide hic Ioa.de Imo.in l.etiam.ff.ſol.ma.per
l.ius ſingulare.ff.de legi.

SVMMARIVM.

1 *Archiepiſcopus ſi committat in conſecrationem an ſit ſuſpenſus, & non conſecrans.*

CAP. XLIIII.

PRouida. Si ordinari⁹ poſt receſſum
appellationis ad curiã iter-
iectæ in cauſis electionũ epaliũ nõ inquiſi-
to,an prauitas interuenerit in receſſu proce
dit,confirmat & conſecrat prædicta,non tenet, & ipſe p
annum ab epõrum ꝯfirmatione & ꝯſecratione ſuſpen
ditur,& primo ponit ius antiquum.ſcdo ipſius trãſgreſ-
ſionem.ibi,verũ.tertio prouiſionẽ pęnale.ibi.nos[*ſuper-
inquirant*] hoc verbum fecit dubitationem. ĩ. deciſam.
Ioan.mo.& Arch.[*non habita*]concor.ff.de tranſac.cum
hi.§.ſi prætor.ff.de rebus eorum,qui ſub tu.vel cu.l.ma
gis.§.ſi ęs alienum.negotiis epiſcoporum & ſuperiorũ ĩ
regularibus,aut eccleſiis non eſt locus huic pœnæ,quia
licet decre.ſi poſtq̃.ſ.eo.quo ad appellationis deuolutio
nem æquiparet illas cathedralibus,nil tñ ſtatuit de inq-
ſitione facienda,vel præmittenda poſt receſſum. [*conſe-
crantes*]non puto hac pœna puniri illos duos epõs, qui
aſſiſtunt conſecrationi,tum quia vnus ſolus principali-
ter conſecrat,de ſac.vnc.c.vno.in prin.de off. ord. quod
ſedẽ, tum quia conſtitutio punit ordinariũ, cuius erat
cognitio appellatione ceſſante.Sed illi non ſunt tales,
ergo in illis ceſſat ꝯſtitutio,cũ ipſi non tenerentur hanc
1 inquiſitionẽ facere,ſi † archiepiſcopus committat cõſe
crationẽ,ipſe ſuſpenſus eſt,& non conſecrans,ar.ĩ.de p̃
ben.ſi eps.ſi tñ iſte,vel illi duo ſcirent,appellatum & re-
ceſſum & inquiſitionem omiſſam,nullo modo ille cõ
ſecret,vel illi aſſiſtant.cũ participium criminis dãnati ĩ
ducat participium pœnæ.ſ.de ſent.excom.nuper.¶Gl.
electi.primo ſoluit vnũ dubium.ſecundo quærit,arguit
pro,& contrarium ſoluit.¶Gl.propter hoc.& gl.pe. ſol
uũr duo dubia.¶In gl.hoc dicit.ibi[*quamuis*] vnde dicit
Io.mo.ꝙ licet.ĩ.dicatur de cætero.tñ ante capitulum ita
fuerat diffinitum,vt hic dr̃ in facto ciuitaten. ¶In glo.
electio.ibi[*coram papa*]idem Arc.& ibi[*caracter*] ſunt, q
negant in epiſcopali ordine imprimi caracterem.ſuper
quo vide quod ſcripſi.ſ.eo.libro in prin. proæmij. ſuper
gl.ii.Et ibi[*executionem*]idem Arch.& Io.mo.in c.proxi
mo.¶In gl.propter hoc.in fi.Si vero neutro fecit, licet
proceſſerit a neutro,ſit ſuſpenſus.¶In gl.antepe.in fi.&
eo.ti.eos.ĩ.eo.lib.Io.mo.In glo.pen.ibi[*a die*] Arch. cau-
tius loquitur,qui dicit ab hora,& alle.de ap. ſuper eo. ij.
vide,quod dicam.ĩ.de præben.ſtatuium.ſup gl.eſt ergo.

SVMMARIVM.

1 *Datio executoris ad prouidendum ſatis videtur habere vim reſeruationis, nec tamen ſine decreto afficit ante præſentationem.*

2 *Papa reſeruando prouiſionem,conſecrationem reſeruaße uidetur.*

CAP. XLV.

SIeo. Primo format caſum dubiũ, quẽ
ſecundo ſoluit [*in præſenti tempore*]
id eſt temporis momento,& vide,quod di
xi.ſ.de cau.poſ.c.i.[*ſedis apoſtolica*] & ſic re-
ſpicit ſucceſſorem.ſ.eo.lib.de reſcrip.ſi gratioſe. Et quæ
de conſecratione dic,vt no.ſ.eo.proxi.[*aſficiant*]vide.qđ
dixi.ſ.eo.li.de reſcrip.tibi qui ſuper eodem verb. ¶Pri-
ma glo.ponit ſummam,quid cauſam dedit,& quid de-
terminat.¶Secunda gl.quærit,arguit pro & contra, &
ſol.¶Glo.puta.quærit & ſoluit.¶Glo.i,quærit & ſol.Vlt.
gl.arguit.¶In gl.j.in fi.Et vide,quod ibi dixi ſuper gl. pe.
¶In gl.ii.ibi[*aliis*]hoc tenet Arc.cum & in illis per reſer
uationẽ conſtet de intentione Papæ,ꝙ non vult alium
procedere,alle.ſ.de ap.vt noſtrum.& ibi [*præuentio*] hoc
placere Io.mo.qui ſoluens contrarium de decre.audita
de reſti.ſpo.dicit,ꝙ hic loquitur in maioribus.Sed con-
trarium in minoribus,qui facilius per ignorantiã excu
ſantur.vel ſ̃m eum ibi procedebatur via iuris cõis ſuper
iam ortis,hic ſecus,& leuius impeditur faciendum,q̃ fa
ctum.de iureiur.quemadmodum.¶In gl.pura.ibi [*cre-
do*] non ſto præciſe huic dicto, nec credo, ꝙ curia il-
lud reciperet,vt reſeruatio aliquid operetur,facit, quod
no.ĩ.de conceſ.præben.ſi.c.in iij.glo.Si tñ bene pondera
tur illa decre. facit pro glo. ſ. ꝙ ſaltem ante tp̃s ſcientiæ
1 reſeruatio non afficiat.nam † datio executoris ad proui-
dendum ſatis vr̃ habere vim reſeruationis, nec tamen
ſine decreto afficit ante præſentationem,vt ibi. & §. de
reſcri. tibi qui, & plus afficere debet, cum quæritur de
iure alterius,pro quo papa ſcribit,quam ex nuda reſer-
uatione,in qua ius non eſt alteri acquiſitum.ĩ.de præb.
dudum.facit pro gl ſtilus curiæ ſemper ſubmittens hãc
clauſulam,cum de reſeruatione ſit ſermo,vt decre.ĩ.de
præben.beneficia.in prin.¶In gl.no.ꝙ in fine,idem Ar
chi.& de hoc per Compo.de reſcrip.capitulum. in vlti-
ma col.cuius dictum ponam.ĩ.de præben.ſi apoſtolicæ
ſuper gl.no.¶In gl.ſi ergo confirmatio.in fi.cum enim
ante conſecrationem non ſit prouiſum eccleſiæ.de trãſ
2 la.c.ii.papa † reſeruando prouiſionem, conſecrationem
reſeruaſſe videtur ſecundum Archi.¶In glo.vlt.ibi ar-
gue.idem Archi.& adde,quod dicam.ĩ.de tempo.ord.
cum nullus.& in fine,niſi aliud habeat conſuetudo. *vt*
ibi dixi per decre.ſ.eo.nihil.ad finem.

SVMMARIVM.

1 *Abſens plures procuratores ad actum electionis dare poteſt inſolidum, aliter non.*

2 *Compromißum non poteſt fieri decreto.*

3 *Matrimonium carnale eſt ſacramentum, quod non eſt ſpirituale.*

4 *Canonicus, qui procuratorem conſtituit, ſi ſit mortuus, an procurator ceßare debeat.*

CAP.

C A P. XLVI.

SI quis iuſto. [*Electionis*] ad eccleſiā
vbi debeat ſcrutiniū
fieri, vt patet. ĩ. §. porro. nam præſupponit ꝯ-
cilijs. ſ. eo. quia propter. ſm Arc. [*occupantis*]
per ſequentia vr̃, ꝙ hoc caſu ille dicatur occupans, qui
primo ꝯparet cū procuratorio, & poſtulat ſe admitti, ali
ter ſumitur. ĩ. de procu. ſi duo. & ibi videas. Eos plures ꝓ
curatores datos in ſolidū [*Res*] quæ agitur. ſ. actus electio
nis [*Exitum*] pone, ꝙ vndecim ſunt voces, & iſte vndeci-
mus dedit tales procuratores, quorum vnus concordat
cum quinque, alius cum alijs quinque [*nominatur*] no.
Arch. ex nominatione ius acquiri, de hoc. xciij. diſ. Dñs
& ſ. qui filij ſint legi. per tuas [*admitti*] hoc intelligo, etiā
ſi diceret, ſe velle concordare, vel ēt ſi haberent manda-
tū de certo, quia poſſent de facto non ꝯcordare. vel alte
rum eligere, & hic ponderatur, ꝙ eſſe poſſet ſupra parte
proxima. vbi idē tenet Io. mo. [*indiſcrete*] imputatur indi
ſcreta conſtitutio, ſic & indiſcreta electio. ff. de neg. geſt.
nā & Seruius. §. fi. Io. mo. [*nihil agit*] idem & fortius ī eo,
qui ſuo iure duas voces haberet. quod eſſe p̃t. ſ. de re iu.
olim. in prin. vbi vide, & tunc locū nō habet exceptio, q̃
ſequitur. de collegio eligentiū, vt dixi in §. illud. ſuper eo
dē verbo capſo. j. maiori parte capſi. ſ. j. reſponſo. ver. ſed
is. cū ꝯcor. nō ob. ĩ. de reg. iur. in re cōi. quia hic eſt cōio
collegiatorū, & in pluralitate ſuffragiorum conſiſtit vti
litas eccleſiæ. ſ. c. ne pro defectu. lxiij. di. obeūtibus. de oſ.
dele. prudētiā. j. rñ. in fi. facit, quod poſt Inn. ſcripſi de ꝯſt.
cū oēs. ſup fi j. gl. [*per literas*] denuntiatio minus dubita-
batur, ſecretius enim erat, ꝙ in litera ſcribebatur, ꝙ vo-
tū, ſecreto, an ſine teſtibus, dixi in c. quia pp. ſuper gl. Ip-
ſos. ¶ Prima gl. diuidit caſum, ponit, & dicit, quid decla-
ret. ¶ Gl. tertia ſoluit duo dubia, an conſtituens habeat
neceſſe iurare. & qbus verbis iuret procurator. ¶ Gl. quia
noluit, ſoluit vnū quare. ¶ Gl. p ordinē, alle. concor. quæ
rit, & ſoluit. ¶ Gl. quid ergo, quærit & ſoluit. Scdo ſignat
ꝯriū & ſoluit. ¶ Gl. no. approbatā. dicit, quid approbat,
& quid reprobat. ſecundo quærit & ſoluit, & ſolutioni
obijcit, & reſpondet, iterum quærit, & diſtinguendo rñ-
det. ¶ Gl. uo. ar. arguit & remittit. ¶ Glo. hic primo & ſe-
quens & pe. dicūt, quid approbat, & quid reprobat. ¶ Gl.
vlt. obijcit & ſoluit. ¶ Gl. quia nolunt. ibi [*ſi plures*] ex ac-
cuſatoribus eligit iudex magis idoneum. ¶ In gl. per or-
dinē. ibi. §. pe. vide. ĩ. de re. iur. in alternatiuis. & ibi, quo-
tiens. vide. ſ. de iurepatro. c. j. ſuper j. gl. ¶ In gl. no. appro-
batā, ibi. §. ſi ſeruus li. ex ꝯpromiſſo ſerui nō datur actio
de peculio, ſicut nec ſi iudicio ꝯdēnetur. ¶ In gl. j. ibi, vſq;
1 in finē. & pars prima dicit, ꝙ † abſens plures procurato-
res ad actum electionis dare pōt inſolidū, tñ aliter non,
& in altero admittēdo ponit tres gradus. ſcda dicit, ele-
ctorē, qui eſt ēt alterius procurator, duos ī ſcrutinio no-
minare non poſſe, vnū caſum excipit. tertia dicit, abſen
tē nolente capitulo extraneū procuratorē dare nō poſ-
ſe, nec votū ſuum per literas exprimere. ¶ In gl. tertia. §.
pe. de infirmo præſente tractat hic Arc. de quo ibi ſatis
ſuper gl. pe. in prin. tenet aūt hoc, ꝙ poſſit procuratorē
conſtituere. ¶ In gl. ſ. c. in fi. ſed effectiue vnus ſolus erit
ꝓcurator. ¶ In gl. p ordinē ibi, cū dilecta. vide, quod ibi
dixi ſup. 4. gl. ibi, duo ſunt. facit. ff. de excu. tu. vj. quæ inci
pit ſi duas. ff. de fideicom. li. generaliter. §. quid ergo, alias.
quis ergo: Et quid dicat, vide in ſuſ. decre. cū aūt. de, iure.
patro. per aliū modū facit. ff. de hær. inſti. qui ſoluendo.
ff. de ali. le. l. ii. §. qui duos. Et ibi, quot. & ff. de hære. inſti. q
ſoluendo. in fi. & l. ſeq. ¶ In gl. quid ergo. in fi. dicebat er-
go Io. mo. ſi nō aſſumatur vnus ex duobus, q proſequa-
tur electionē iā factā, hic imminet periculū. Sed nullū
pericu. ſi vnus de collegio non admittatur ad electionē
faciēdā. ¶ In gl. rō. ibi, ſicut nō ſuo. alle. Io. mo. ĩ. de regu.
iur. qđ alicui. ¶ In gl. no. ibi, decre. Cōpo. ī decre. quia pp.
ſ. e. vt ibi ſcripſi ſuper ver. de paſtore, & Guil. mande. ca.
2 xlv. tenent † ꝙ ꝯpromiſſum non pōt fieri decreto. & fa-
cit, quod dixi eo. tit. cum in veteri. ſuper gl. antepe. & ibi
ſm Compoſt. ꝙ ſic, idem Vin. ſ. eo. congregato. & ibi. c.
vlt. huic contrario ſtatur ſm Arch. alle. ĩ. de procu. c. vl-
3 ti. §. j. ſatis credo, quod dicit gl. nec ob. illud. c. quia † ma-
a trimoniū carnale [a] eſt ſacramentum [b] qđ non eſt ſpiri-
b tuale. Itē illud voluntate ꝯhiī, iſtud neceſſe eſt ꝯhi. alias
differentias dixi de ſpon. tuæ. Itē ibi quærimus, quid ex-
pediat perſonæ, hic quid expedit eccleſiæ, nec hic tantum
periculum pp confirmatoris officium, vt ſtatim dicā.
Et ibi [*non in procuratore*] facit. ĩ. de procura. c. iij. ac ſi dicā,
per approbationē illorū actuū non recurritur ad ſupe-
riorē, hic vero recurritur ad confirmatorem, vnde non
eſt hic tale periculum. ſicut ibi. Et ibi ſm Compo. idem
4 Inn. & Hoſt. & Arc. Et in fi. Arc. quærit hic † quid ſi mor
tuus ſit canonicus, qui procu. conſtituit, an procurator
ceſſare debeat. dic ꝙ ſic, facta tñ per eū circa ſcrutatores
& ſimilia ſtare debent. & ſtaret electio, ſi fieret ignorata
eius morte. ff. de procura. ſi procuratorem. ff. ſi cer. pet. l.
vlt. Et hoc in procuratore canonici ſm Vinc. & idē Cō
po. ſ. eo. quia propter. ſecus in procuratore abbatis, vel p̄
latis, qui debet intereſſe electioni, durabit enim ipſius ꝓ
curator receptus a capitulo eligentiū, quaſi a monaſte-
rio, vel loco datus ſit. ſ. de offi. deleg. qm̃ abbas. vnde nec
forſan, nec p ſucceſſorem abbatis poſſet remoueri ſm
Vin. qui hoc no. ſ. eo. congregato. Sed Arc. hoc vltimū
dictū non admittit, alle. ĩ. ne ſe. vac. c. i. §. vl. facit. ĩ. de pro
cura. procuratorem. in cle. contra primum ēt facit. ſ. c.
ti. ſcriptum ibi. totque tunc temporis conuen. eccleſias
habuiſſe prælatos & c. & vide, quod ibi dixi ſuper gl. hæc
ideo. in glo. penulti. in fi. & per hoc patet, ꝙ nec in litera
aperta poſſet mitti ſchedula incluſa aperienda in ſcruti
nio continens nomen eius, in quem ille conſentit. & li
cet Io. mo. hoc dicat ſub dubio forte, tu dicas aſſertiue.

ADDITIONES.

a ¶ Matrimoniū carnale Nihilominus tñ valet argumentū de matrimo-
nio carnali ad ſpirituale, & econtra in ij. de tranſac. vij. qō. j, ſicut. Car
di. in cle. in verſic. quæ etiam. iij. quæſt. de conceſ. præben.

b ¶ Sacramentum. Matrimonium an ſit ſacramentum. glo. in c. cum ec-
cleſia. de ſimo.

SVMMARIVM.

1 *Iudex videns electionem non canonicam ſi caſſat illam non prepo ſito edicto benefacit.*

2 *Confirmatio facta per prælatum ſine capitulo an valeat.*

3 *Appellatio in cauſa electionis vel beneficij tunc demum intiman da eſt parti, quando non fuit præſens in eius interpoſitione.*

4 *Citata ſi pars fuerit ad certum locum, ſi iudex in alio procedat pr te præſente, tenet proceſſus.*

5 *Peremptorium debet exprimi, ex quo vnica ſit citatio, ſi fieret tri na, non eſſet neceſſe id exprimi.*

6 *Confirmator ſi non apparente contradictore ſolemniter inquirat de forma electionis & de ſcientia & de moribus electi, confirma tio videtur diffinitiua.*

7 *Error iuris excuſat in damnis vitandis.*

C A P. XLVII.

QVoniam. Quia decretalis iſta mul-
tum practicatur, ꝯcepi vl-
tra gl. aliorum, vel in eas ipſius verba diſcur-
rere. no. ꝙ hucuſque per gl. ponderatum nō
eſt, ꝙ iſta litera duo requirit vacationem & diſcuſſionē.
Si ergo deſit alterum, locus eſt decreto, quod irritat cō-
firmationes tales, vt ſequitur. iſta autē diſcuſſio eſt etiā
de iure veteri. ſ. eo. nihil eſt. & c. poſtquam. & c. cum no-
bis olim. conſtat aūt, ꝙ vbi duo expreſſe, vel tacite con-
iunguntur, non ſufficit alterum, patet ſecundum. ĩ. de p̄
bend. cum in illis. §. vltimo. primum de reſcrip. olim. de
reſti. ſpol. c. vltimo. ff. de condi. inſti. ſi hær. plures. de ver.
obl. ſiquis ita. inſtitu. de hæred. inſti. §. penul. has duas vi-
de in ſuſ. de reſcrip. c. ii. per prædicta patet, non obſtare,
ꝙ Papa. ĩ. non exprimit formam diſcuſſionis ſed vaca-
tionis tantum, non enim eſt id, quia de illa non curet.
Sed ideo, quia illa ſatis erat expreſſa per iura prædicta
1 [*Confirmationes*] non dicit caſſationes. † vnde ſi iudex vi
dens electionem non canonicam caſſat illam non præ
poſito

poſito edicto,benefacit, ſicut enim id olim poterat, ſic & hodie, cum nil de caſſationibus hic dicat, patet primum.ſ.e.nihil.nec hēt coelectus vel oppoſitor querelandi cauſam,ſi non fuit ad illā vocatus, ſi vero electus dicat ſe grauatum,appellet.ſ.e.poſtq̄.de reſt.in inte.e.ij. de excep.ſignificauerunt.¶Itē no.ꝙ licet vitiet confirmationes,non tñ vitiat proceſſum, vnde ſi cōfirmator ſe informet de his,quę ēt nemine opponente dēt inquirere, proceſſus tenet .imo confirmatores diſereti non prius edicta ponūt,q̄ ſaltē formā examinēt,facit,quod prędixi.Notandū ēt ꝙ licet confirmationes irritet,non tñ electiones.Vnde iterū de electione q̄retur,ſ.e. ſi confirmationem. Dico tñ, ꝙ hæc conſtō afficit confirmationes poſt eam factas ēt de electionibus factis ante cōſtōnem, non.n.dat formam electionibus , ſed confirmationibus.facit,quod no.ſ. e. licet canon.in gl.ad futura:& in cle.de æta.& qua.vt hi qui.in gl.ꝙ poſteris, & ꝙ recitari ſolet.C.de legi.l.li.De ſtatuto,quod hēt,ꝙ bānitus non eximatur,niſi ſoluat.l.ſtante iſto ſtatuto Titius bannitur,ſit poſtea ſtatutum,ꝙ nullus bānitus eximatur,niſi ſoluat. 100.an Titius eximi volens teneatur ſoluere.100.& refert Cy.iudicatū Paduæ per Gui.de Suza.& Ia.de Are.ꝙ ſic,cū illud ſtatutū ſecūdū futuris exēptionibus ēt p̄teritorum bannorū legē imponat. Et idē ibi diſputa.Ric.malū. in poena,vt ſi pro maleficio, quo debebatur poena capitis per antiquū ſtatutū per nouū impoſita eſt poena pecuniaria. Titius poſt primū & añ ſcdm ſtatutū commiſit illud maleficiū,& de illo nunc accuſatur,tenuit,ꝙ poena pecuniaria punietur,cū hūc futurum ↄ̄actū ſatisfactoriū reſpiciat ſm ſtatutū,al.C.de de teſt.l.teſtium.ad fi.in aut.col.ix. hæc conſtō inno.cōſti.in fi.hoc ſcias,ꝙ ſi de poena ipſo iure per primū ſtatutum inflicta loquamur,ſecus eſſet.pone exēpinm.ſ.de cen.exigit.& c foelicis.hæc vera, niſi ſecunda lex ita tolleret primā,ꝙ haberetur pro nō facta,vt in cle. de Imu. ec.qm irritas.

2 tractat hic Arc.an.valeat † cōfirmatio facta per p̄latū ſine.c.Recitans opi.gl.& Gof. quā ſequit, & ↄ̄tiam Hoſt.de quibus.ſ.de hiſq̄ fi.a p̄l.nouit. in fi. & circa noſcitur. Dicit ergo , ꝙ cū capli p̄ſentia neceſſario requiratur , non valet quod in ipſius abſentia factū eſt, vt no.ſ.de of.deleg.cām matrimonij.inducit ad hoc.ff. de admi.tu.Titium & Meuium.in prin. de exerci.l.j.§.ſi plures.de inſti.l.j.§.conditio.de ac. hære. ſi quis mihi.§.coram.cum.n.canonici participēt offm cum ep̄o locum habet prin.præ.l.Titium.facit,quod ſcripſi .ſ. eo. cum ex eo.ſuper gl.licet igitur in multis eccleſijs cōſuetudo habeat ↄ̄rium, pro quo facit.ſ.e.ſi. de conſue.non coelectus.quod dr̄ de vnico coelecto vel oppoſitore & de pluribus intelligas,cum eadē ſit rō in pluribus vocādis ſicut in vno,nec eſt ↄ̄ verba , cum quilibet per ſe ſit electus & oppoſitor,ſic edictū de tutore in plurib. tutoribus locum hēt.ff.quod fal.tu.auct.l.i.§. ij.als placeret, ꝙ pro iſto als habuiſſemus,& nihilominus aliquid monet,quod arbitror ſalubrius.Scripſi.ſ. e. ſi confirmationem.in fi.ma.gl.Sed quid ſi facta fuerit gn̄alis vocatio ad illa tñ venit coelectus,vel oppoſitor, vel quid ſi nulla vocatione facta ſponte ſe obtulit. Et vt procedat dubitatio de confirmatione,an tūc valeat, intelligatur de electo vel oppoſitore, quem ſufficiſſet nominatim vocari.& ꝙ non valeat vr̄,cum pars prima expreſſe irritet confirmationem ſine vocatione factā,& ſcda determinat eius formam. illa igitur non ſeruata ↄ̄firmatio erit nulla. nec hæc pars eget argumentis.facit.j.de reg.iu.q̄ ↄ̄ ius.¶In ↄ̄trium ſatis eſt canonicum non vocatu fuiſſe in electione p̄ſentem,vt valeat electio,nec agat de cōtēptu.patet.ſ.eo.ti.quia pp. in princ.ibi,pręſentibus &c.

3 Item † appellatio in cā electionis , vel beneficiali tunc demū intimanda eſt parti,qñ non fuit præſens in eius interpoſitione in cle.e.ti.cauſam. in prin.ad idem.ſ.eo. cupientes,poſt prin.ver.vel poſt obtentam. ¶Item in p̄ceſſu & ī ſnīa ſatis eſt partem eſſe præſentem. patet primum.de accu.qualiter.§.dēt ſm.ff.de re iu, de vno quoque.in quibus nil dr̄ de citatione, ſm ſolum de præſentia.bene facit,C.qūo & qñ iud.in rubro.& l.ſi vt propoſitis.ij.vbi a ↄ̄trio colligitur,ꝙ

4 † ſi citata fuit pars ad certū locum,ſi iudex alio loco procedat,tenet proceſſus parte p̄ſente.itē cū effectus vacationis ſit , vt veniat citatus, ex quo p̄ſens eſt,ceſſāt citādi neceſſitas. bene facit.ff.de lib.agno.l.j.§.fi.vbi ſi pariat mulier.j̄. xxx.dies.j̄. quos a tpe diuortij nunciare debebat ſe p̄gnantē,ceſſāt ſenatuſconſultum , quaſi de illo partu ſentiſſe non videatur. j̄. dies illos ꝙ naſceretur.Et hāc partē verā puto, proteſtatio aūt,quā feci in prin.qōnis,ad hoc tendit, quia ſi debebat fieri vocatio gn̄alis,quia nullus apparebeat oppoſitor,& ſuperuenit vnus opponens,non tenebit proceſſus.poſito.n.edicto forte ſuperueniſſent alij, & idem neceſſe fuit illud poni pp illos,qui a principio non apparebant.[*in qua*]i.ad quā ſm Arc.quod placet. Velint opponere,qūo aliud eſt mādatū de citando illos qui ſe volunt opponere,a mandato de citando illos,qui ſe opponunt,plene ſcripſi de excep.dilecti.in gl.ij.Et vide quod ſcripſi ſ.eo.li.de reſcri.c.ij.ſuper v.gl.[*perēptorio*]no.ſis er

5 go cautus,ꝙ † facias exprimi perēptorium,ex quo vnica ſit citatio,ſi fieret trina , non eſſet id exprimi neceſſe. [*Remiſi*]vide de dilat.c.j. ſuper gl.ij.[*concordia*]poſſet electio concors oppoſitorem hr̄e,& ille vocabitur.ſ. e. in dem̄nitatib. §. cæterum.al.fiet edictum gn̄ale.Io. mo. ¶Prima gl.ſum mat.Secūdo ſoluit duo dubia, de tertio remit.¶Gl.no.ꝙ de celeritate ponit quoſdā caſus,quibus approbatur,& quoſdā quibus reprobatur.¶Gl.dicebamus.ponit,quid prius tenebatur, q̄rit & ſoluit diſtinguendo.¶Gl.nunquid q̄rit,& remittit.¶Glo.vl.quærit & ſoluit.¶In glo.j. in fi.ponit confirmationis abuſum quē prohibet cū decreto. ſecundo ponit vocationis formam.ibi,vocationem. tertio ad electionē concordem hoc prorogat.ibi,qui ēt.quid aūt corrigat,non dico reprobet,videbis in gl.dicebamus.& ſuper ea.¶In gl.ii.ibi [*præſentatione*]nō ob.ſi dicis decret.pęnalem,& ſic nō ꝑtrahēdā.ad qd̄ reſpōdeo per decre.ſ.ſi poſtq̄.in fi. Circa quod no.ꝙ dec. cupientes.de qua ibi loquitur,vere poenalis,quia priuat iure iam q̄ſito per electionē,ꝙ iſta nō facit,per quod negari poſſet hanc eſſe poenalē, als ↄ̄ſtōnes,q̄ decernunt teſtamenta,codicillos, vel ſnīas nō valere deficiētibus certis ſolēnitatib.eſſent poenales, quod non vr̄, cū non diminuant p̄rimoniū,vel ius priſtinū, loquitur aūt de ele.hęc dec.q̄a ponebatur in hoc ti.& ſi iudicare velis,adhuc fateri oportet , ꝙ p̄ſentatio ſit electio. de iu.pa.c.j.& ili.& c.nobis.ſ.c.querelam.facit, qd̄ no.ſ.e.ſciāt.in gl.antepe. Ex quo igitur iura tam expreſſe fauent huic latæ ſignificationi,ergo nō reſtringatur, maxime in materia hic tam fauorabili. item vt plurimum patroni præſentant ad curam. Sed videretur abſurdum in electione canonici hoc ſeruandum , & in pręſentatione rectoris.¶In gl.nō.ꝙ ibi, cōis.ibi de hoc per Arc.& ibi.c.j.ibi etiam Arc.de hoc.¶In gl. dicebamus.ibi[*non vocatis*]ita enim tenebant prædicti Doctores ibi,& in decre.cum dilecti.e.ti.ad fi.& c.nihil eſt. Et vide,quod ibi dixi in gl.dicebat.& Comp.eo.ti.quod ſicut.ꝙ non erat neceſſe vocationem fieri. Et ſuo tpe verum dicebant,& ſic ſeruabant per illa loca , quibus per prouincialia , vel ſinodalia ſtatuta erat prouiſum ↄ̄triū vt Bono. Et ibi[*ſine vocatione*]ad huc dici poteſt,quod licet fiat vocatio,de qua hic,ſi tñ nullus compareat,confirmatio habet vim īterlocutoriæ,ex quo cauſæ cognitio non interuenit ordinario iudicio inter partes, & ſic adhuc hodie p̄dictorū doctorū diſtinctio locū hēt,tñ, vt ſcripſi poſt eos in dec.cū olim.in gl.ma. ꝓpe fi.ver.& idē vr̄.& ī decr.ↄ̄ſtitutis.ſup ver. rōnabilē.& per ver.eſſe

6 ctum † ſi non apparente contradictore confirmator ſolenniter inquirit de forma electionis , & de ſcientia, moribus & vita electi,confirmatio videtur diffinitiua, ibi vide. Et quod dixi.ſ. eodem. auaritiæ. ſuper glo. & tunc.& ibi a poena. Archidia.contra , quia non debuit electus eſſe credulus , allegat . C. ſi propter public-

pe.l.fi.C.ſi vt ab hær.auct.§ oës.C.qui pe.tu.l.i.C.de ſur.
inciuile. ſ.de ſer.non or.c.i.in fi.Et qa hæc ſunt de actis
& ſubſtantialibus cauſæ.& talia ꝓbare dẽt electus.ff. de
pub.quęcunq;.§.ſſt.quoad tuendã confirmationẽ ſint
hæc vera.quo ad euitandã pœnam loquitur glo.ꝑ qua
facit.ff.de excu.tu.qui teſtõ.in fin.& de bonis eorũ qui
ſub tu.l.fi. Et ipſe Arc olim tenuit cũ gl. pro moderna
no.opi.ſua all.ff.quod cuiuſq; vni.l.i.§.pe.& leges,quas
vide de cle.non reſi.ſon.in gl.ii.itẽ non excuſat titulus,q
habetur ꝑ non titulo.C.li.x.de iure fiſ.l.i.Non obſ.l.iu-
ſte.ff.de acq.poſ.quia loquit̃, qñ iuſte iudex interponit
auctoritatẽ.als ſecus.C.de inge.ma.l.ſi antiã.ff.de na.reſ.
l.iii.C.cõi.epi.l.pe.ad l.ſi quis id.§.doli.ff.de iur.om.iu.
ff.de pe.hęr.ſed & ſi.§.ſcire.vbi non eſt ꝓdo.qui crauã iu
7 re.Itẽ†in damnis vitandis iuris error excuſat.ff.de iuris
& fac igno.l.regula.ff.ad Silla.ſi quis in graui. Rñdet.ꝙ
dolus præſumitur ꝯ illũ,q ſe taliter fecit cõfirmari. nec
ſibi licuit iura iam notoria ignorare.vnde non excuſa
tur.ff.de inſti.ſed & ſi pupilli.§.palã.ff.ad l. Cor. de fal.l.
diuus.Itẽ iſtud dãnũ hẽt ortum a lucro,ar.ff.de ac.hær.
ſi duo.¶ Hæc oia ſoluuntur per diſtinctionẽ,quã ꝓdixi.
ad mãm facit,quod ſcripſi de conce.ꝓb.literas. ſup ver.
ꝯfirmauit.¶ In gl.& publice.in fi.& concord.quod no.
in cle.c.ii.cãm.§.verũ.in iiii.gl.¶ In gl. nunquid.ibi [*cũ
in tua*] vide ſecundam qõnem,quã poſuit ſuper rła mo
ra.j.de re.iu.¶ In gl.vlt.ibi [*hoc eſſe*] cũ ibi non ſit mediũ
inter electionẽ & confirmationem, nec ibi inferioris
actus veniat per ſuperiorẽ firmandus,& in fi.idem Ar
chi.& facit,quod no.Inn.Hoſ.& Com.de tranſla.c.vlt.

¶ De renunciatione. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Iudicata & recte diſpoſita in dubium reuocare non licet.*
2 *Papatus a ſolo Deo eſt.*
3 *Papatus non eſt nomen ordinis ſed dignitatis & officij.*
4 *Inferiora reducuntur in Deum per ſuperiora,& inferiores prælati per Papam.*
5 *Res oblata in Chriſti ſacerdotio eſt æterna.*

CAP. PRIMVM.

QVoniam [*Sapere*] vide quod
no.de pœni.di.iii.
adhuc inſtant.in prin.[*oporteat*] i.ex
pediat,vel neceſſe ſit,& vide,qđ not.
xxv.q.i.c.i.[*Onera*] xl. di.ante oia ſup
portãda.& vere talis fuit Cęleſtinus,
licet ſanctæ vitæ.in agibilibus nil ex
pertus,fertur ꝙ D.frater Latinus Cardinalis de ipſo ſo-
minauerat ad eius ſuaſionem poſt diutinã vacationẽ
fuit electus.ſcita demũ ipſius qualitate, Bonifacius tũc
Cardinalis dixiſſe debuit.ſpiritus ſanctus decepit nos,qđ
als non faciet. Sed caſus iſte iterabitur [*Concilio*] vide qđ
plene dicam.j.de reg.iu.nullus.ex cõſilio.ad fi.[*Et aſſen
ſu*] concor.j.de reli.& ve.ſan.glorioſus.in fi. Et dicit hic
Arc.ꝙ in antiquis iuribus ſe hoc legiſſe non meminit,
ſi ponderauit verbum aſſenſu,videre potuit,de conſue.
cum inter.in fi.ſed forſan ponderauit hæc duo coniun
cta.ſtatuit non in ſcriptis, quod patet ex inferioribus,
vbi dicit,ꝙ erat timor obliuionis,& per hoc no. ad qõ
nem.an ſcriptura ſit de eſſe legis canonicæ, vel ciuilis,
vel alterius conſtõnis,quã plene videas.j.de re.iu.ſuper
rła.nemo põt ad impoſſibile. in qõne, poſſe libere reſi-
gnare,quid ſi Papa poſt electionẽ ſucceſſoris. vel prius,
dum Cardinales vellent eligere, negat ſe renunciaſſe,
quid iuris,vel quis erit iudex. Dimittamus ſolonẽ Deo,
cuius vices gerit Papa verus,nec eſt credendũ, ꝙ talem
caſum dubium euęnire permittat. Et eſt ſimile, quod
ſcripſi.ſ.ti.i.vbi periculum.ſuper ver.x.diebus.ſi tamen
hunc caſum permitteret euenire,& pars quælibet abũ-
daret ſequentibus, non eſſemus ſine ſciſmate electorũ
ſucceſſorem,ad mãm tñ vide, quod ſcripſi de ele.licet
de vitanda.ſuper ver.Cardinales.[*redigentur*] ergo nũc
certum,de quo poſſet in poſterũ dubitari, debet in ſcri
ptis redigi.de teſt.ſignificauit.& c Albericus.Ioan. mo.
¶ Prima gl.ponit caſum.¶ Glo.propter hoc.primo ſol
uit dubiu.ſecundo no.dat ſimile & exemplificat.¶ Gl.
& erat,ponit rationes contrarias & eis reſpondet. ¶ Gl.
cum dignitas.ponit differentiam.¶ In glo.iii.ibi,nemo
1 ſemel † iudicata & recte diſpoſita in dubium reuocare
non licet.¶ In i.gl.in fi.& ſunt tres partes.in prima cau
ta conſtitutionis Celeſtini. in ſecunda ipſius conſtitu-
tionis mens.ibi, Celeſtinus. tertio ex duplici cauſa illã
inter has conſtitutiones interſerit.ibi, nos igitur. ¶ In
gl.ii.in fi.& ff.de no.l doli.in fi.& xlix.diſt.c.i.ver.paruo
autem naſo.& ſ.e.li de poſt.c.i.in prin.¶ In gl. propter
hoc.ibi,nõ vos.& hic adde,quod ibi no.¶ In gl. & erat.
a ibi,cum ad mon.in fi.multæ alię rationes[a] inducuntur
2 vt ſ.†papatus a ſolo Deo[b] eſt,& quæ a Deo ſunt, vel cõ
b mittuntur ab inferiori tolli nõ pñt. Ergo papalis digni
tas a Deo commiſſa alicuius inferioris auctoritate di-
c mini,vel tolli[c] nõ poteſt.Itẽ nullus auctoritatẽ, vel po
teſtatem auferre, quã conferre non põt,ſed papalẽ au-
ctoritatẽ nullus conferre põt,niſi Deus, ergo nec eã au
ferre,ꝙ fieret,ſi valeret renunciatio.Secundo idem pro
bat per decre.inter corporalia.de tranſa.quæ dicit,ꝙ de
poſitio,tranſlatio,& ceſſio epõrum ſoli Papæ reſeruan
tur.& non niſi inquantum eſt Deus.i. Dei vicarius.er-
go temorio Papæ ab offi. quia papatus oẽs dignitates
excellit per ſolum ſuperiorem Deum. ſ. fieri poteſt, qa
nulla ratio ſuadet,ꝙ epõs ſolum per vicarium ſuũ velit
abſolui,& ipſum Papam per inferiores.Tertio ſic,ma-
ior eſt vnio ſummi Ponti ad eccleſiam, quam ſit viri
ad vxorem.illa.n.corporalis.iſta ſpũalis.Sed matrimo-
nium conſummatum non ſeparatur niſi per mortem.er
go nec ſummus Pontifex ab eccleſia. Quarto ſic,ſũma
virtus creata per nullã creatam virtutẽ põt tolli. Sed
papatus eſt ſumma virtus creata, ergo &c. Quinto ſic
nec Papa,nec tota vniuerſitas creaturæ poſſet facere, ꝙ
Pontifex non ſit Pontifex,ergo minus poſſet facere, ꝙ
ſummus Pontifex,non ſit ſummus Pontifex. Sexta rõ
eſt,quia Papa non eſt Papa,niſi per l.diuinã.& non per
l.creaturæ,nec oĩum creaturarũ ſimul, ergo nullo mõ
vř,ꝙ Papa poſſit eximi,q n ſit Papa.ex quo.n.Papa con
ſenſit,& ſponte ſe legi diuinæ ſubmiſit,non põt eſſe nõ
Papa ꝑ aliq̃ creaturã,vel ꝑ oẽs ſimul.Septimo ſic,null9
votũ alicuius tollere põt,niſi is,qui eſt ſ.votũ.Sed papa
tus eſt quoddã votũ ſup oĩa vota, quia Papa vouit red-
dere rõnẽ,ergo ꝑ ſolũ Deũ ab hac oblõne põt abſolui.
Octauo ſic,cũ quis ſeipſum non poſſit abſoluere,quod
eſſet.ſi renunciare poſſet,ergo renunciare non poterit.
Nono ſic,papalis oblõ tolli non põt,niſi per maiorem
ptãtem,q̃ ſit papalis,qua tñ non eſt maior niſi Dei.er-
go &c. Decimo ſic,apoſtolus ad Hebre.v.vult, ꝙ Chriſti
ſacerdotiũ ſit æternũ ſm ordinem Melchiſedech,quia
Chriſtus viuit in æternũ.ergo vita ſummi Ponti.nõ po
teſt eſſe ſine ſummo ſacerdotio,ꝙ falſum eſſet.ſi Papa
renunciare poſſet.Itẽ cum ſacerdotium vicarij Chriſtj
in eccleſia cõformari debeat ſacerdotio Chriſti capiti
ſicut pro ſtatu mortali poteſtatem ſacerdotij Chriſtus a
ſe non abiecit.Ita nec Chriſti vicarius in eccleſia ſacer
dotium a Chriſto in ipſum deriuatum a ſe abiicere po-
terit.Sed vt ſequitur in gl.contrarium hic diſcuſſum iu
uatur exemplis & opinione. Item adiuuari poteſt
quadruplici via,prima ſumitur ex parte Papę renũciã
tis.ſcđa ex parte papatus,cui fit renũciatio.tertia ex par
te ipſius renunciationis.quarta ex pte cãæ finã.Ad pri-
mam ſic,non minor libertas danda eſt Papæ in his, q̃
pertinẽt ad ſalutẽ, & in his per q̃ vitare põt detrimentũ
ſalutis,q̃ cuicunq; alij, imo plus inquantũ a ſalute ſua
vt capitis dependet ſalus in oĩbus mẽbris & in eccleſia
vli.Sed aliis Pontificibus eccleſiæ conceditur ꝑꝑ ſuã &
ſubditorũ ſalutẽ,ꝙ renũciẽt in vi.caſibus,q habẽt.ſ.e.ti.
in fi. cũ pridẽ. in illis ergo caſibus,quibus illi licite pe-
tunt

tunt cedendi licẽtiam, concluditur, Papam licite cedere.
3 Secunda ſumitur ex parte † Papatus, ꝙ non eſt nomen ordinis, ſed dignitatis & officii. vnde ante ſacerdotiũ & ꝯſecrationẽ eſſet aliquis verus Papa, ſicut verus archid. vł decanus nõ habens ordinẽ illi dignitati annexũ. Cũ ergo ptãs Papalis ñ ordinẽ ſed iuriſdõnẽ addat ſup ep̃alẽ, & mobilis ſit, quia nihil eſt qđ imprimitur in aĩa talẽ ptãtẽ habẽtis. Et iuriſdõ ſit res, q̃ augeri & minui põt ergo deleri, vel tolli, cõcluditur, Papã, quantũ ex ſe eſt, renunciare poſſe, ſed quia ſe obligauit eccleſiæ, quã cardinales repñtant, viſum eſt aliquibus cardinaliũ ꝯſenſum neceſſariũ. Tertia rõ, q̃ ſumit ex parte renunciationis, fundatur ſuper rñã prima, ſ̃. de reg. iu. cũ ꝯcor. crea-
a tio. n. fit ꝑ cardinales [a] ſic & in ipſorũ manibus reſignatio, & ſi opponatur, rñam non procedere in mr̃imonio carnali, vt ibi no. Rñd. ꝙ ibi trãſit in ſacrũ eccleſiæ, ꝑꝑ qđ ex ꝯſenſu ſequitur indiſſolubile vinculũ, ꝙ nõ eſt in ſpũali coniugio. Cuius dicti põt eſſe rõ. & nunc aggredior quartã cãm finalẽ, de qua dixi. ſpũale ꝯiugiũ inter ꝓlatũ & eccleſiã reſpicit bonũ publicũ & cõe, ſed ſi inſufficiens, vel ineptus cedere non poſſet, ſequeretẽ malũ reipublicæ, & quãto ꝓlatus maius bonũ republicę reſpicit, ſicut Papa, tanto maius eſſe malũ. Itẽ ꝙ ex charitate inſtitutũ eſt, ꝯ̃ charitatẽ militaret, ſi ꝑ reſidens inutiliter ad malũ & ꝯfuſionẽ ecclĩæ & ad dãnũ aĩæ ſuæ reſigna-
b re [b] non poſſet, ſed carnale ꝯiugiũ reſpicit priuatũ bonũ & ſi cõſideretur ipſius diſſolutio, forte ipſi homini eſſet bonũ, qa meliorẽ vxorẽ acciperet, ſed ſequeretẽ ex hoc vł̃e malũ, qa cũ cõuer hoĩes plus ducat concupiſcẽtia, q̃ rõ, multi vxores dimitterẽt, nec ſic de ꝓle haberetur cura, vt nunc. ¶ Ad ꝯ̃ria, & primo ad primũ dr̃, papalẽ ptãtẽ dupliciter cõſiderari, vno mõ ꝓut ligatos & ſolutos ĩ terra ligat & ſoluit ĩ cęlo. Et eſt hoc ſimplr̃ a Deo. alio mõ ꝓut hæc ptãs eſt in iſto vel ĩ illo, q̃ ẽt a Deo eſt, qui operat oĩa in nobis. Iſa. xvj. tñ in hoc, vel in illo eſt per ꝯparationẽ humanã. ſ. per ꝯſenſũ eligẽtiũ & electi. & ſic eſſe in hoc vel illo deſinere põt per operationem humanã, ſic & aĩa rõnabilis eſt a ſolo Deo ꝑ creationẽ tñ ꝙ ſit in iſto, vel in illo cooperatur nã diſpenſando & organizando. & ideo ꝑ operationẽ naturæ põt deſinere nãlr̃ & violenter. itẽ ſolus Deus dat gratiã, & tñ hõ põt ſibi auferre gratiã per ſuũ actũ, qa qui formauit te ſine te &c. Et per hoc rñdetur ad finẽ primi. Ad ſcdm decr. inter corporalia, facit ꝓ, cũ ibi de ep̃is ꝓhibeatẽ, de Papa non. vel dicatur, ꝙ ibi ꝓ̃ſupponitur iuſta ceſſionis cã, ꝓ̃ſupponitur ẽt Dei voluntas. ſicut & in eius aſſumptione, vel ꝯfirmatione ꝓ̃ſupponimus ẽt Dei voluntatem. Et per hoc ſit rñſum ad quartũ, qđ dicebatur de sũma virtute certa. licet dici poſſit, papatũ eſſe æqualẽ, vel maiorẽ virtutẽ certo caſu in ꝯcilio, vel tota eccleſia. Ad tertiũ rñſũ eſt ſ̃. ver. tertia rõ. Ad quintũ ſit rñſum per ea, q̃ dixi. ſ̃. ver. ſcda. ſumitẽ ꝙ Pontifex eſt nomẽ ordinis fundatũ ſuper caracter, ſed eẽ ſummũ eſt nomẽ dignitatis, cui cedẽdo deſinit eſſe ſummus, ſed nõ deſinit eſſe Põtifex. Ad ſextũ rñdeẽ, ꝙ licet Papa ſit Papa per l. diuinã, tñ Papa põt non eſſe, nã & lex diuina nãlr̃ eſt mutabilis in iſto vel illo, qa ad hoc operatẽ creatura, vt dictũ eſt
4 licet ſit immutabilis formalr̃ & in ſe. ſ. ꝙ † inferiora reducuntur in Deũ per ſuperiora, & inferiores ꝓlati ꝑ Papã. ꝙ ergo ſit Papa ſup oẽs eſt ex lege diuina & immutabile, ſed ꝙ iſte ſit Papa mutabile eſt. ꝓcedit. n. à ꝯſenſu eligentiũ & electi. Ad id qđ dicebatur, ſe ſubmiſiſſe legi dico in eo perpetuari, q̃ ſunt ordinis, qa ſꝑ facere põt q̃ ſunt ſpũalis ꝯiugij ꝑꝑ caracterẽ impreſũ, vt eſt dictũ. Sed Papa ſe ſubmittendo legi non perpetuat in ſe, q̃ sũt iuriſdõnis. & ideo illi renunciare põt. Ad ſeptimũ rñdetur, ꝙ votũ Papę de gerenda cura gregis intelligitur, quandiu erit in officio, ſic & intelliguntur iuñta rectorũ qui ciuitatibus ꝓ̃ſunt, & facta ẽt his, qui pręſunt, de ele. venerabilẽ. in fi. & illicitũ eſſet iuñm de officio ſemꝑ gerendo, quia militare poſſet eſſe bonũ cõe. Ad octauũ dico, ꝙ abſoluere ſe a culpa, eſſet aſcendere, non ꝓcedit autẽ argũ, ſi quis non põt aſcẽdere, ergo nec deſcendere. licet ẽt dici poſſit, ꝙ ſeipſum quis abſoluit per contritionẽ, & ꝙ confiteri teneatur alteri, a quo abſoluatur ꝑ dñi præceptũ, Ia. dicente. Confitemini alterutrũ &c. & leproſis, per quos peccatores intelligimus, dictum fuit Matt. viii. & Lucæ. v. vt oſtenderẽt ſe ſacerdotib. Ad nonũ rñdetur in gl. Ad decimũ rñdeẽ, ꝙ Chriſti ſacerdo-
5 tiũ pro tanto dici põt æternũ, qa † res oblata in Chriſti ſacerdotio ẽ æterna eſt. n. eadẽ cũ offerẽte, qa idẽ ſacerdos & ſacrificiũ. ſ̃. de ſum. Tri. firmiter. §. vna. vel dici ꝑt ꝙ licet Chriſtus ſacerdotiũ a ſe non abiecerit, qa non ſuberat cã abijciendi, non ꝑꝑ hoc ſequitur, ꝙ renunciare non poſſit ipſius vicarius, in quo ſubeſt renunciationis cã. Et ibi, Cle. ipſe ſcribit in epi. ad beatũ Ia. Hieroſolymitanũ, ꝙ viuente Petro ab ipſo fuerat ordinatus in Papã, ideo voluit forſan reſignare. datur tertiũ exẽplũ de Ciriaco Papa, de quo legitur, ꝙ cũ Vrſula & xi. milibus Virginibus martirizatus eſt. ſcribitur. n. de ipſo, ꝙ ſibi nocte quadã reuelatũ eſt, ꝙ eẽt cũ illis palmã martirij recepturus, tunc congregatis clero & cardinalibus oĩbus inuitis & præcipue cardinalibus corã ipſis renunciauit dignitati & offõ. ſed iſte Ciriacus in cathologo Ro. Pontifi. non denoĩabatur, qa creditũ fuit per cardinales, ꝙ non ꝑꝑ deuotionẽ. ſed ꝑꝑ oblectamenta virginum papatũ dimiſiſſet, & ibi. non aũt. & Hug. ibi, & 27. q. ij. Agathoſa. ſcire debes, ꝙ ipſe Hugo. dixit, ꝙ renunciabit ĩ manibus cardinaliũ, & ſic dicit Arc. feciſſe hũc Cęleſtinũ. ſed Vin. ſ̃. e. ꝙ in dubiis. dicit, ꝙ ſatis eſt. ꝙ Papa ceſſet ab adminiſtratione, cũ ſuperiorẽ non habeat cuius ratificatio requiratur. Per quod dicit, ꝙ non hẽt neceſſe renunciare in manibus cardinaliũ. Sed ex quo per ipſius expreſſionem conſtabit, ꝙ taliter vult ceſſare, renunciaſſe intelligitur. Et ibi [*diſcordia*] in fi Io. mo. alle. ff. de his q̃ in teſt. delen. l. proxime. melius facit titu. ſeq. de hær. inſt. & hic Tiberius. dicit etiam, ꝙ ſicut populus Romanus, penes quem erat ſumma ptãs. l. data, illam traſtulit in principẽ. Inſti. de iure na. ge. & ci. §. ſed quod principi. ſic & Papa, qui habet poteſtatis plenitudinem hac lege data cedere potuit oneri & honori. ¶ In gl. cũ dignitatis: ibi, pręcedens. Arch. de hoc. j̃. de pa. c. ñ.

ADDITIONES.

a ¶ Rationes. Multæ rationes, quibus probatur, papalem dignitatem a Deo eſſe.

b ¶ A ſolo Deo. Adde quod habetur xi. di. conſequens. Cardi. in cle. fi. e. ti. & in cler. paſtoralis. de re iudi. c. j & ibi Bal. de pa. tenen.

c ¶ Tollit. Vide Bal. in l. pe. C. de bo. quæ lib. in ver. item t. o.

d ¶ Cardinales. Vide Hoſt. in c. licet. de elec. Bal. in marg. ver. electio. in vj. & in c. vbi periculum. de ele. in vj.

e ¶ Reſignare. Quod Papa non poſſit ſibi eligere ſucceſſorem, refert Car. in cle. ij. v. q. de ele.

SVMMARIVM.

1 *Receptiones capitulorum non afficiunt.*

2 *Stipulatio committitur, ſi prohibui procuratorem, & actor ignorans egit.*

CAP II.

SI te præbẽdã vacaturã. Hæc forma non habet gñalitatẽ ſed in certitudinem, vt no. dixit de reſcri. c. j. in fi. primæ gl. Sed Io. mo. dicit, ꝙ talis forma eſt generalis verbo, ſed ſingularis effectu, alle. de of. dele. ex parte. i. Idem Arc. allegans quod ibi notant Tan. & Goſ. & ſi circa illam ſpeciẽ impetrans eſſet negligens, ſibi noceret. j̃. de præb. ſi clericos. Sed ſi ex parte ſua non eſt culpa, fraus renunciantis ſibi nocere non dẽt ſm eos. [*apoſtolica*] ex
1 ceptiones † capitulorũ non afficiunt, vt no. j̃. de conceſſ. præb. ſi ſoli. in vlt. gl. in fi. primæ partis. & ſic in illis hæc fraus non expedit, nec locũ hẽt hæc dec. [*renunciet exquiſite*] quaſi ad literã no. hic Arc. ꝙ no. Vin. ſ̃. e. veniẽs. in j. gl. & vide cle. e. ti. c. vno. & qđ ibi no. ĩ v. gl. Vin. exquirit aũt ſic illã mãm, quia dicit, ꝙ iſte renunciauit, per ſe planum eſt, nec vlterius repetit, vii. q. i. quam periculoſum. de con. diſt. iiii. quęris. & hic ſequitur in fi. Si vero

renunciaſſet per literas miſſas Papæ, vt hr̄ in inte. illius dec. veniens. lić tenet reſignatio. ff. de act. & ob. l. non ſi gura. Sed q̄rit, an tales lr̄æ reuocari poſſint, priusq̄ p̄ſententur ſuperiori. arguit q̄ ſic per p̄. c. veniens. ſ. c. & c. lr̄ę. & j. de proc. procurator. §. fi. ſ. de proc. ex inſinuatione. & c. in nr̄a. ff. de pac. ſi fundū. q̄ verū dicit Vin. ſi rē a ſe nō abiecit, q̄ ſi abiecîſſet poſſeſſionē perdidit, & reuocare non potuit, vt p̄. c. q̄ periculoſum. & ſi alius eā occupaſſet, non poſſet agere pro illa. ff. pro derelicto. l. j. ſm̄ eū. & vide quod dixi. ſ. e. q̄ in dubiis. Tractat ēt de eo. q̄ pœnituit ceſſionis, nec tn̄ denunciauit procuratori, vel Papæ, quia forſan non potuit, de hoc dic vt in p̄. cle. ſubdit aūt, q̄ ſi eū non pœniteret, & p literas ſequeret renūciatio. ille fructus perciperet vſq; ad tp̄s renunciationis, ſicut ſocius, q renunciauit ſocietati abſentis cōicat illi q̄tita, quouſque ſciuerit renunciationē. ff. p ſoc. ſed ſocius. §. ſi abſenti. attendenda tn̄ eſt literarū forma, an dicatur renuncio, an renunciaui, an paratus ſum, vel volo cedere vel cedo a p̄ntatione literarū. In p̄mum adducitur, quia
2 † ſi prohibui procuratorem, & actor ignorās egit, cōmittitur ſtipſo. ff. de iud. ſo. ſi autem. r̄ndet, q̄ non committitur ex cl̄a de red. iud. inde. ſed ex cl̄a illa de dolo malo. ſunt. n. tres cl̄æ in cautione de iud. ſo. ff. iud. ſo. vel dic vt ibi. Sed pone dr̄ eum renūciaſſe coram probis viris, nūcius non dat literas Papæ, nunquid poterit retinere præbendā, vel an erit ſibi neceſſaria noua inſtō. ar. q̄ ſic. ſ. e. ti. ex tranſmiſſa. Ar. ɔ̄. ff. de pec l. peculiū. §. fi. & quia cū non perdat p̄prietatē taliter renunciando, vt Inn. no. ſ. e. quod in dubiis. vr̄ ſufficere patientia p̄lati, qui illū poterat reuocare. ar. ff. qui. mo. p. vel. h. po. ſol. l. voluntate. & ſ. e. dilecti. Quærit demū de illo, qui impetrat a Papa vt recipiatur in canonicū Bono. cū ſit paratus aliis ſuis beneficiis renunciare, quid p̄cedet. an renunciatio, an collatio p̄bēd. e. Rn̄. q̄ ſi literæ admittuntur, prius fiet renunciatio, & ſi poſtea reſiſteretur ei, ſuccurreretur ſibi, ſ. de pac. cum pridē. & de re. permu. cum vniuerſorum. & dicit, q̄ in his & ſimilib. agitur potius ex officio implorato, q̄ ex vi actionis, vel obligationis per præ. c. cum pridem. Quia de pœnitentia renunciantis tractauimus, conueniat qō dominicalis. vi. de clerico, qui turbatus propter exactiones, quibus eum grauabat ep̄s, in ipſius manibus renunciauit eccleſiæ, quam ſtatim pœnitens repetit. Soluit Bar. ſm̄ Hug. q̄ auditur, ex quo ſtatim reuocat, quod fecit. Secus ſi aliquantulum perſeueraſſet, per l. q eq d. ff. de re. iu. Et incōſultus calor & c. ii. q. iii. §. notādū. facit l. diuortiū. de diuor. canō. de pœ. di. j. poſt prin. Et p̄ ɔ̄riū rl̄a, mutare. j. de re. iu. refert Tāc. tenuiſſe ɔ̄riū, dicendo, q̄ lex quicquid, intelligitur maleficiis. qd̄ Hu. negat, cū loquatur de diuortio, quā vide, j. de reg. iu. ſub litera. q. ¶ Prima gl. ſummat & dubium ſoluit. ¶ Glo. v. & vj. ſoluunt duo dubia. ¶ Gl. idē credo. reciteturper q. ¶ Vlr gl. ſoluit dubium. ¶ In gl. antepe. ibi, placuit, vide, ſ. de tranſ. c. fi. ſuper gl. antepe. & ibi, ſi quis ſeruo. vide ſ. de biga. nuper, ſuper antepe. gl. ¶ In j. glo. ibi [*utraque*] & primo. prouidet impetrantibus ɔ̄ fraudes, de quarum coniecturis ponit exempla ibi, vt quia. ſecundo ibi cæterum. conuincit, & punit fraudulentos. Et hęc qō inter q̄ōnes collectas in hoc ſtudio fuit prima in ordine diſputata per dn̄m Henricum Anglicum, ponebat tn̄ terminos, q̄ renunciatio & collatio fuerant factæ clandeſtine, & ſuper hoc fundabat ſolutionem ſuam, quare dicebat illas non valere. ¶ In glo. quod eſt. in fi. de legatis. dic vt j. de of. dele. c. iii. & iiii. ¶ In gl. no. q̄. ibi, coniecturis. C. de dolo. l. dolum. cū cōcor. Io. mo. temir. ad id, qd̄ plene no. j. de re. iu. ſcienti. ¶ In vl. gl. ibi, ſi qs ep̄s. bene facit. ff. de diuor. ſi filia. ff. ſolu. matri. l. filiæ. Ioan. mona.

¶ De ſup. neg. præla. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus ſi non eſt in mora petendi abſolutionem, nec eſt res, quæ ex dilatione grande periculum patiatur, melius eſt tantiſper expectare, quam nouo iudici committere.*
2 *Archiepiſcopus ſubditum remittit ad ſuffraganeum ſtatuens ſibi terminum competentem, quo ſubeat iuſtitiam reddatque eapſo ſi id non fecerit, ipſe diffiniat.*
3 *Ep̄s de reſeruatis Papæ ſine ſpeciali mandato ſe non intromittit.*
4 *Epiſcopus debet eſſe diſpenſator canonum & moderator legum*

C A P. PRIMVM.

Romana. [*edictum*] vide, quod dixi. ſ. e. lib. de elec. vt circa. ſuper eo. verbo [*libere*] quaſi nedu p ap. ſed ēt p ſimplicē q̄relā, vł i. non obſt. ɔ̄dictione ſuffraganeorū ſm̄ Pe. & Arch. [*curiā*] vt ſic ēt ipſius officiales cōprehendat. [*Penitus*] i. ex toto non valeat hac de cā factū. quia corā non iudice, de iudi. at ſi clerici. cum concor. ſm̄ Hoſt. [*Eorum*] quid ergo tunc fiet de cauſis, quę ſpectāt ad forū ep̄ale, adeatur ſm̄ Ho. vel legatus, ſiue in prouincia ſm̄ Boati. facit
1 quod no. j. de of. vic. c. j. in fi. gl. Io. mo. dixit hic † q̄a ſi ep̄s non eſt in mora petendi abſolonem, nec eſt res, q̄ ex dilatione grande periculū patiatur, melius eſt tātiſper expectare, q̄ nouo iudici committere. ff. de vaca. mu. l. pe. in fi. alias Papa p̄uideat cām non prouiſo. j. e. ſi ep̄s. Ho. qui archiep̄s fuit, turbabatur de his, dicens ſe non videre ſufficientē rōnem, niſi quia placet p̄tātem archiep̄orū reſtringere, & ad ſe cauſas trahere. ſi. n. ep̄s non pōt, & vſque ad hæc tpa caſus non erat reſeruatus Apoſtolicæ ſedi, quare archiep̄s hoc nō facit. Inducit ēt quod no. hic exponendo verſus, quos ponit in ſūm. de of. ord. §. quid pertinet. p̄cipue ſuper ver. crimen. & ſup ver. permutat. ibi patet, q̄ cum ep̄s accuſat ſubditū, quia nō poteſt cōpromini, & ſic non extat illius iudex, archiep̄us cognoſcit. vi. q. ii. c. j. lrē ſi permutat cum capl̄o ſuo, & facit cle. de re. ec. nō ali ſi vna. fatetur. quod in caſu huius decr. ſ. qn̄ ipſe archiep̄s excommunicat, poſſet reddi rō, quia ſibi daretur excōicādi mā, vt ad ipſum iuriſdictio perueniret. ad hoc. ſ. de of. deleg. ſuſpicionis. & p̄uidēdū eſt ad talia. q̄ p̄nt euenire. Inſt. vi bo. rap. §. nodum. Rn̄debat aūt, q̄ ſi iniuſte excōicat egregie puniat. [*Si vuſte*] vel ſi ſn̄ia fertur p dele. Papæ, quare non deuoluitur, cū tn̄ eccleſiaſticus ordo ɔ̄fundatur & c. xi. q. i. peruenit. Et, vt dicit, in hac parte curialior eſt imperator, qui defectū & negligētiā ſuorum iudicum per diœceſanos ep̄os vult ſuppleri, in auct. coll. ix. vt dif. iud. per totū. & parcit remotis. ne ad ipſum venire cogantur, in Auct. de quæſto. coll. vi. Et compatitur paupertati, & occurit litibus, laboribus & expenſis. vnde in caſu conſimili; nec mandat, nec ad ſuum iudicē remittit; in Aut. de man. prin. §. ſi tibi. & §. ſe. coll. iii. Et prout dicit, non eſt cuilibet facile adire curiam Romanā pro iuſtitia obtinēda. nec fit ſine grauedine ſumptuū & expenſarum, de reſt. in inte. cum ex literis. ad fi. Sit ergo ſm̄ eum pro ratione volūtas, Inſt. de iure na. §. ſed quod prin. & per eoſdem modos conqueritur de eo, quod dixerat quædam extrauagans, cuius mens habetur. ſ. de elec. q̄q̄. eo. lib. Cui dicit obſtare decre. cum in cunctis. in fi. ſ. de elec. [*forte*] non eſt no. dubitationis, ſic. ſ. de proc. tua. ſm̄ Hoſt. Pet. Io. mo. & Arc. [*pro illius culpis*] vt quia forte negligens eſt in abſolutione petenda. ¶ Prima glo. ponit caſum literalē & ſummarium. ¶ Antepe. gl. ſignat & ſoluit duo contraria ¶ In j. glo. ibi [*reuocat*] ſi reuocauit ad petitionem ſuffraganeorū, qui excōicati erāt, hic fecit ex plenitudine p̄tātis ſm̄ Boati. vel nō fuit exceptū, vel fuerant abſoluti, vel forte erant hic rei cōuenti, quia non parebat edicto, & in fi. & ſunt tres partes ſm̄ Ho. & Io. mo. prima reuocat edictum, ſecunda cauſam reddit, ibi, quia ēt, tertia antiphorizat. ibi. ſed aliqua. ¶ In ii. glo. ibi, multas, nouē. ſ. p̄ter iſtam. & Ho. & Io. mo. hic illas enumerat. i. de of. vi. or. de fo. cōp. de te. de ap. de cen. de pę. & de

poe.

poe.& re.de ſen.excõ.Romana.¶In gl.iij.ibi[*paſtoralis*] & hic per Ho.lo.mo.qui ĕi ponunt hic verſus,quos ipſe.Ho.ponit & exponit ĩ ſum.de oſ.or.§. quid pertinet, quos,quia ibi habes,hic decido proſecutionem ipſorũ, verſus aũt ſunt hi.Officium varium,forus, apoſtolo crimen. Peccans non pares res conſuliatio deles. Prælul, canonici tumidi,ſnĩa neq;. Viſitat,indulget cuſtos, q̃a Papa dat vius. Permutat ſocijs , ſuſpectus cunq; remittit. Caſibus his primas ſubiectos p̃ſulis arcet.¶In gl.no quid.ibi[*iuriſdictio*]idẽ Hoſ. hic & in ſum.de oſ.or.§.qd pertinet.ſub.§.ſunt aũt.ver.deles p̃ſul.lo.mo.& facit,qđ no.ſ̃.de oſ.or.paſtoralis.in gl.ij.& c.irrefragabili. in iiij. glo. Et idẽ Boatt.qui dicit, ꝙ ideo aliud in negligentia, quã in excõicatione,quia negligẽs peccat in iuriſdõne, & ſic non mirũ ſi ad proximũ deuoluitur. Arc.hic cõtradicens,quod hoc nõ eſt iure cautũ.al.quod no.Inn. in præd.dec.quia,in ver.ad illũ,alle.ẽt,ix.q.iij.nullus.& c.conqueſtus,ſ̃.de oſ.or.duo.in fi.& c.paſtoralis.ij.rñ.& xxij.q.ij.amputato.& c.ſæpe decet.Idẽ Fran. Ver.niſi in caſibus in abſolone excõicationis,de oſ.or. ad reprimẽdam.& in correctione criminũ.ĩ de ſen. Romana.vtrobiq;.n.mora affert periculũ ſm eum.Hoſt.autem ad partẽ ſuam no.ꝙ litera hoc dicit,non tñ ex culpis. nõ dicit ex negligentijs. vnde ſm eũ , ſi tertio requiſitus.ſ̃. c.j.no.procedit,vel prima vice denegat,expreſſe facit,ĩ. de ap.ab eo.ſ̃.de loc.potuit.Metropolitanus cognoſcet,
2 alle.de oſ.or.duo ſimul.Conſuluit tñ,† ꝙ archieps ſubditum remittit ad ſuffraganeum ſtatuens ſibi terminũ competentem quo ſubdito iuſtitiam reddat, quo elapſo ſi id non fecerit,ipſe diffiniat,de oſ.or.quanto.in fi.& c. ad reprimendam.& c.irrefragabili. §.exceſſus.& vt eps monitionẽ negare nõ poſſit,p̃cipiat ei,ꝙ literas monitionis ſub ſuo ſigillo remittat.vel aliis ſuas literas formã illatum & receptionis diem continentis,ar.C.de fi.iſtr. l.plures.& ſic obſtabit illis propria profeſſio.i.q.vij.ſaluberrimum. xxvij.q.i.oẽs fœminæ.C.de nõ nu.pe.gñaliter.vel fiat de traditione literarum corã teſtibus inſt ſm ẽ.de teſt.ſignificauit.vel habeatur de hoc litera ſigillata ſigillo autẽtico.de ſen.excõ.cum medicinalis.§. exemplum.ſ̃.de fi.inſtru.c.ij.& ibi, dilecto. remittit Hoſt. & Arc.ad ſum.de oſ.or.§.quid pertinet.ſub,§.ſunt autem. ver.ſed quia ſi eps.& ibi,q̃q̃.vide,qđ ibi dixi in tex.in gl. qd ergo.ĩ fi.¶In gl.pe.ibi,vbi de hoc, & hic repetit Frã; qõ.ibi diſtinguit gl.an per verba negatiua.an per verba affirmatiua prælegata ſit cõſtõ. Et Hoſ.etiam ponit aliquã exempla,vt in edicto.de teſta.de proc.de matrimonio,quæ ſunt permiſſoria,ita cum generaliter eſt prohibitum,vt in caſu noſtro,& in conſpirationibus collegialibus & collegijs, quæ cenſentur prohibita,niſi appareant permiſſa,de iureiur. & ſi eps.ff.de colle.illi.l.j.ſ̃.de exceſ.præ.dilecta.& ibi[*eporum*]dicit Hoſt.epi de adultis & minoribus diſpenſant ,ſi nõ inueniãtur prohibiti,in
3 maioribus non,niſi reperiantur permiſſi. De † reſeruatis Papæ ſine ſpeciali mandato ſe non intromittunt. Item nec diſpenſant ꝯ canones,legẽ ipſis epis imponentes,niſi inquantum inuenitur conceſſum,de tpe ord.dilectus. nec ꝯ factum ſuum,de quo remittit de cle.cõ.diuerſis.quomodo autem ad omnes alios canones ligantes ſubditos tñ & non ipſum, niſi conditor canonis diſpenſationem ſibi retineat , vel aliis inueniatur prohibitum,poterit diſpenſare.de præb.graue.de ſen.ex.nuper.
4 & ſic dicit intelligendã auctoritatẽ Ber.qui dicit † epm oportet eſſe diſpenſatorem canonum,& moderator eſt legum. Et,vt ipſe dicit,in primitiua eccleſia vnus excõicabat,alter abſoluebat.Sed poſtea fuerunt arctati,vt patet.x.q ij.c.j de poe.& re.cum ex eo.§.ad hoc. cũ ſi.¶ In gl.vlt.in fi.& c.de cauſis.ſ̃.de tranſ.c.fi.& poterit per archiepm infligi,qui paſtoralem auctoritatem habet ſuper eum,34.di.c.i.circa fi.niſi loquaris de pœna depoſitionis,ſi talem requiret qualitas culpæ ſm Hoſt.alle.de exceſ.præla.c.fi.de pœnis.c.fi.vbi de hoc. Obiicit Ioan. mo.ꝙ cum hic dicat infligendam pœnam canonicam loquitur ergo non de arbitraria. Rñ. ꝙ licet pœna exp̃ſſim canone ſtatuta propria ſit canonica,& proprie ſit pœna.ff.de ver.ſig.l.ſi qua pœna. Arbitraria tñ,quæ non expreſſa ſm conſiderationem canonum imponitur, illa etiam dicitur canonica ſaltem lcepriue, in qua ſupplet præſidens,ꝙ canonibus deeſt,ar de teſti.quæſitum. Idem Arc.qui remittit.ii.qõ. iij § notandum.ij in fi.de poe.di.j.menſuram.ff.de pę.hodie.ff.de his qui no.infa. quid ergo.§.pœna.

SVMMARIVM.

1 *Papa vel alius ſuperior an poſſit quem ex cauſa priuare.*
2 *Regibus ſpeciale eſt & proprium donare.*

CAP. II.

GRandi. De hac decre. facit additionẽ Gui.in Spe.de feu.§.ij.in fi. Et hic primo ponit mandatũ.ſecundo dat ipſius executores.ibi,alioquin,tertia proteſtatur.ibi,per hoc.prima pars cõtinet quatuor.nã præmiſſa coadiutoris commẽdatione,& ad quid detur, & ſublatis obſtantibus mandabat illum prius recipi.ſecundo ſibi pareri.tertio illi ſuffragari. quarto illi de redditibus rñderi.[*nobilem*] in ſecularibus dignitatibus ponderatĩ nobilitas.[*in eccleſiaſticis*]vide quod no.xxiiij.q.j.qm̃, de app.conſtitutis.ij prohibitatem armorum ſm Pet.vel morum modeſtia ſm Arc.Multipliciter cum Tullius in oratione ad Cæſarem pro rege Deiotaro vltra med. de fragilitate illum commendaſſet,ſubdit.ſcio hoc verbo laudari reges non ſolere.fortem,iuſtum,ſeuerũ, grauem. magnum, largum,beneficum , liberalẽ.hæ ſunt laudes regiæ.illa priuata ẽ, vt volet quiſq; accipiat. Ego tñ frugalitatẽ,i.modeſtiam & temperantiam virtutem maximam iudico.Commendatur per barones regni. Arc.[*iure regni*]ergo reges priuare nõ poſſunt regno qđ ſucceſſione debetur,nedum filios,ſed nec ẽt collatera-
1 les.Inn. fatetur tñ, ꝙ † Papa, vel alius ſuperior rex hoc poſſet ex cauſa.ſ̃.de voto.licet. [*magnanimitatem*] quæ eſt rerum difficilium vel terribiliũ ſpontanea & rõnabilis agreſſio. Et eſt ꝯtria puſillanimitati. & ſm Macrobium a magnificentia,quæ eſt difficilium & p̃clarorũ negociorũ conſumatio. Et ſic iſta reſpicit conſumationem, illa vero inchoationẽ. Tullius tñ ĩ prima rethorica nõ diſtinguit iſta,vbi dicit, ꝙ magnificentia eſt rerum magnarum & excelſarum cũ alo ampla quadã & ſplendidiſſima propoſitione cogitatio atq; adminiſtratio.[*Gñalem*]no.pro eo,quod no.vii.q.i c.i.in vlt.gl.ꝙ coadiutor habeat liberam & gñalẽ,& quod hic no. Arc.vide.ſ̃.de ele.is cui.ſuper j.gl.[*Eiuſdem*]ſit aſſumptus ſalubriter, vt in dño confidimus,non minus &c.Et dicit Io.mon. ꝙ hic narrat,q̃ curator facere dẽt.ĩ.narrabit, q̃ debẽt fieri curatori.[*homagio*]vide,quod no.in cle.de re iu.paſtoralis.§.rurſus [*oibus ſuis*]hoc eſt ꝯ eos, qui volunt paciſci cũ dñis,ꝙ ſine armatis,vel cũ certo numero ingrediantur eorũ loca vniuerſi.vide qđ poſt Ho. dixi de exceſ.p̃.nimis.ĩ.in fi.ac ſuis.ad idẽ.ĩ.de cle.ægr.c.vno.ad fi.ꝯcorquas hic al. Arc.de hoc dixi in ſum.coad.in mẽbro.pe. [*appellatione remota.*]de effectu huius cl.đ ap.vt debitus.ſu p 1.gl.ꝙ aũt iura hãc dec.ſecuta applone remoueãt,patet.ſ̃.de ele.ĩdẽnitatib.§.i.& §.cęterũ.ĩ.de hę.vt offm̃.§. deniq;.& c.vt inquiſitionis,ver.vterq;.per hoc autẽ arg. pro proteſtationibus faciendis.vii.q.i.pontifices. Arch. ¶Prima gl.ponit caſum literalem & ſummariũ.¶ Tertia gl.obiicit & ſoluit.¶Quarta glo.ſignat contrarium & ſoluit. ¶ Gl.no.ar.arguit,& alle.ꝯrium. ¶ In glo.j.ibi, qui præeſt.nam etiam reges prælati dicuntur.xi.qõ.iii. præcipue. Arc.¶In gl.iii.ibi,vbi de hoc. Arc.alle. de off. arc.ea q̃.de reg.iu.quamuis.C.de fun.patri.l.ij.lib. xi. Et remittit ad no.per Goſ.in ſum.huius ti. circa medium
2 diſtinguit autem neglectum & negligentiam , de primo.xi.q.iii.placuit.& iſtud poſt monitionem,ſm ante nõiationẽ,l quo locũ hẽt.j.q.j.ꝙcqd.& ibi[*dic,ꝙ rex*]idẽ ĩ duce,comite & ſilib.ſm In.& ibi[*prodigi*]dicit hic In. ꝙ furioſus & p̃digus poſtq̃ eis ĩterdictũ ẽ,ipõ iu.agnati

ſunt curatores, allegat. ff. de cura. fu. Iulianus ſcribit. me
lius faciunt leges. ſeq. & Inſt. de cura. §. furioſi. & ibi. [*non
habet*] fortius ergo potuit eccleſia deficiēte alio ſuperio
re coadiutorem dare ad petitionem illorum, quorum
intereſt ſm Inn. & Io. mo. alle. ff. de cu. & tut. da. ab his. l.
diuus. & ſ. qui fi. ſint le. per venerabilem, & ibi [*licet*] Ar
chi. alle. xvii. q. vii. ſi quis deinceps. in fi. & quod no. xi. q.
j. nullus. ¶ In gl. circa. in fi. dicūt Pe. & Arc. circa fidem
catholicam. ¶ In gl. quia debebatur. ī fi. Remiſſiones de-
di, de elec. per venerabilem. in fi. quæ eſt ɔ̄. ſed loquitur
in imperio. ¶ In gl. licet. ibi, donatio. & hoc præcipue in
2 curatoribus regum ſm Inn. cum † regibus ſpāle & pro-
prium ſit donare ſm eum. ff. de admi. tu. cum plures. §.
pe. Io. mo. argu. ɔ̄. ſ. de iureiu. intellecto illud in enormi
præiudicio. vt ibi dixi in gl. no. in fi. ſ. de reg. iu. cū inter.
in prin. & j. de priui. per exemptionem. & ſ. de conſue.
cum dilectus. in fi. de pręſcri. cum officij. in prin. ne ſede
va. c. j. in prin. de priui. vt priuilegia. ver. quia tñ. ponitur
ēt monaſterium pro canonia regulari, de priuile. cum
olim. ij. in prin. pro eccleſia ſeculari. xvi. q. vii. neminē.

S V M M A R I V M.

1 *Capitulum num poſſit viſitare & debeat procurari vacante ſede.*

C A P. III.

SI epiſcopus. [*Capiatur*] hodie loc' eſt cle. de pen. ſi quis
1 ſuadente [*in ſpiritualibus*] per hoc vr̄, q̄ † capi-
tulum poſſit viſitare, & debeat procurari va
cante ſede, de hoc hic Arc. & Io. mo. in c. proxi. vide, qđ
no. in cle. de hære. c. i. in gl. hæc litera, an autem capitu-
lum ſede vacāte det literas indulgentiarum, remittit Ar
chi. ad id, quod no. j. de pę. & re. Romana. in fi. ad mate
riam vide, quod dixi, de exceſ. præ. accedentibus. in glo.
nunquid. latius dicam de ma. & ob. c. vno [*miniſtrare*] &
ordinario iure hoc competit, vt dicam. j. c. proxi. ſuper
gl. pe. neceſſitatibus. lxi. di. c. fi. Arc. [*commode*] ſic, ſ. c. li. de
cle. quam ſit. Arc. [*ordinari*] facit ad id, quod dixi. ſ. c. lib.
de reſcri. ſi gratioſe. ſuper ver. voluntatis beneplacitum.
¶ Prima gl. ſummat & dicit vnde orta. ¶ Quarta gl. no.
& remittit. ¶ Gl. pone. quærit, arguit negatiue, ponit tres
opi. & tertiam probat. ¶ In iiii gl. ibi, l. vlt. ſac. rñ. vbi per
profeſſionem coniugis lucratur in ſeculo manens id,
quod in caſu mortis lucrari debuerat. ¶ In gl. pone ibi,
l. fin. magiſtratus dant iudicem ēt de principis manda-
to, de illo ad ipſos appellabitur. ¶ In gl. i. in fi. & facit ad
ea, quę no. vii. q. i. paſtoralis. in fi. vl. gl. & lxxi. di. clericos.
in gl. ij. ¶ In iiii. ibi. l. vlt. in fi. j. rñ. Io. mo. alle. in Auct. de
nup. §. ſed occaſionem. & ibi de hoc. & §. ſi vero decret.
col. j. & decidēdo, qđ hic no. vide quod ſcripſi poſt Goſ.
& illos de con. coniu. cum ſis. & in fi. quod vide. ſ. de re-
ſcri. ſuſceptum. & ibi etiā remiſſiones dedi ſuper gl. pe.
¶ In gl. in his. in fi. vide quod dicam. j. c. proxi. in fi. ¶ In
gl. pone ibi, credo. Idem Archi. & in fi. alſ ſequeretur, q̄
epiſcopus, qui eſſet etiam canonicus, vel canonicus vi-
carius, vel delegatus epiſcopi, illum confirmare nō poſ
ſet. ¶ In gl. ſeru'. ibi, prima actione. vbi de hoc. & xxxiii.
q. i. Arc. ¶ In gl. pe. in fi. Io. mo. alle. ij. q. vii. quapropter.
& c. ſequenti.

S V M M A R I V M.

1 *Coadiutor an detur abbati inutili propter ſenium, vel ægritudinem.*

2 *Tutori longa ægritudine impedito datur curator.*

3 *Viſitatoris officium dignius eſt officio procuratoris.*

C A P. IIII.

ECcleſię cathedrali. In in ferio
rib. ergo ſecus [*viſitator*] latis exquiſite no-
1 tauit hic Arc. de † coadiutore. an detur ab
bati inutili propter ſenium, vel ægritudinem, de quo di
xi de cle. ægro. c. fi. & vr̄ q̄ nō. Sed debet remoueri, indu
cit. quod no. Io. vii. q. i. ī fi. ſum. mæ. & Ho. in ſum. de cle.
ægro. in fi. & hoc dicunt per. c. xviii. q. ij. ſi quis abbas. ad
quod reſpon. vt dixi in præ. c. fi. pro dicto tamen illorū
facit, q̄ abbates facile remouentur. de accu. qualiter. ij.
de ſi. per tuas. in fine. Ad quæ tamen reſponderi poteſt,
q̄ loquuntur, cum cā procedit a crimine, vel qn ex cul
pa ſua prouenit inhabilitas. de æta. & qua. c. j. quod non
eſt in hoc caſu. Item illa iura dicūt remouendos ab ad
miniſtratione non a dignitate. facit, quod no. Io. ij. q. j. in
primis. in gl. non intelligas, in fi. ad l. ff. de iud. ſi longius.
C. de offic. præ. ſi quos. quæ probant propter nimiam ſe
nectutem iudicis alium ſubrogandum. Rñdetur, q̄ l. ſi
longius. loquitur in delegato, cuius iuriſdictio facile re-
uocatur per delegantem, quia iudicium ſoluitur & c. ff.
de iudi. l. iudicium. q̄ probat verbum ibi datus, quod ex
ponitur. i. delegatus, vt e. ti. iudex. & l. a iudice. non ſic in
abbate, qui ſine iuſta cā & c. lxvi. di. ſatis peruerſum. xvii.
q. ij. nulla. ſ. de ac. ad petitionem. Item vt dicit Arc. non
eſt tanta connexitas inter talem iudicem & eius offm̄,
quanta eſt inter abbatem & ſuam eccleſiam, cui ma-
trimonialiter alligatus. & ad hunc intellectum reducit
generalitatem illius. l. ſi quos. vel ſecundum Arch. dam
num imminens reipublicæ iam in iudicando. q̄ in cō
ſtituendo ſalarium ei, cui daretur coadiutor. facit illū
iudicem impeditum remoueri, ordinarius ſit, vel dele-
gatus, niſi ſit iudex habens iuriſdictionem, quaſi in pa-
trimonium radicatam, qui ſine culpa re propria non
priuatur, vt dictum eſt. [*Satis eſt*] de abbate dicendū vr̄,
quod de aliis prælatis dr̄. ſ. coadiutorem dari, ex quo ex-
preſſe aliud ſtatutū non eſt, quia q̄ ſanctorum patrū
& c. ij. q. v. conſuluiſti. de transla. c. ij. xcvi. di. vbi nam. a7,
2 q. ij. lex diuinæ, palea eſt. Itē † tutori a lōga ægritudine īpe,
a dito datur curator. ff. de iure. ſoler. & prælati tutoribus
ſimulantur. iii, q. ij. §, quod ſi male. pro abbate facit etiā
de ſta. mo. ea q̄; §. q̄ ſi abbas. in prin. Arc. hoc putat verū
b pe aſſlictis b addatur afflictio. vii. q. i. cum percuſſio. Item
indignum eſſet eum priuari ex eo, quod inuitus patitur
ex naturæ defectu. v. di. ad eius vero. Et tēporalibus per
culpam non videtur ſufficere alterum, vel negligens ad
miniſtratio in ſpiritualibus tantum, vel tpalibus tm̄, vi
de iura, quæ ſcripſi. ſ. c. lib. de elec. c. fi. in j. gl. patet hoc,
quia primo datur regula, a qua vnus caſus excipitur,
quo deficiente ſtatur rlæ. [*adminiſtres*] dicit Archid. ne-
ceſſariam adminiſtrationē, vt poſſit archieps̄ facere, qđ
ſequitur. alle. i. q. ii. accuſatio. xii. q. ii. indigne. honeſtum
hoc puto, ſed nō neceſſarium, ſatis eſt enim, q̄ interue
niat vocatio. de qua ſequitur ad c. accuſatio. Rnde, vt ibi
no. ad c. indigne. q̄ de excommunicatione loquitur, vt
etiam ibi no. [*negligentiam*] Arc. dicit ſe hic intelligere
negligentiam, q̄ dr̄ neglectus, de quo dixi. ſ. c. grandi. ſu-
per iii. gl. [*legitimam*] quam hēt hoc ipſo, q̄ viſitator da-
tus eſt. licet ad cautelam qñq; in datione id exprima-
tor, vt in decre. cū nobis olim. in fin. quam all. glo. licet
ſm. l. aliud ſit l. pcuratore. ff. de proc. mandato. dignius
3 † n. eſt officium viſitatoris, q̄ procuratoris ſm La. Non
tñ poteſt viſitator dare alicui licentiā trāſeundi ad aliā
eccleſiam, quia quę ſolēnitatē iuris deſiderant, opus eſt
tutore. ff. de aut. præ. l. curatorem, ſic no. Io. & Lau. lxxi.
di. fraternitatem. vbi etiam dicunt idē in c. vacantis ec-
cleſiæ. cum ſit ibi q̄dam alienatio. ibi tñ dicit Hug. q̄ cō
ſenſus Metropolitani cum clericis ſufficeret. ſed Arch.
hoc non credit, cum nō inueniat hoc Metropolitis cō
ceſſum, & de hoc ēt. xxiiii. di. preſbyteri. De viſitatore da
to a Papa vr̄ ɔ̄ per decre. is qui. ſ. c. li. de elec. vt ibi dixi ſu-
per ver. dumtaxat [*d. c.*] vel viſitatore ab eo dato. vide qđ
no. de ma. & ob. cum olim. in glo. ii. & quod ibi dixi, &
circa opi. ɔ̄riam Io. mo. dixi. ſ. c. lib. de elec. ſi abbatem.
ſuper iii. gl. vbi videas. ¶ Prima gl. ponit, q̄ determinat,
& vnde orta. ¶ Gl. hoc præciſe. ponit quadruplicem opi
nionem. ¶ Aantepe. gl. ponit opi. ɔ̄rias, quas concordat.
¶ In glo. i. ibi [*hic Papa*] & prima pars facit tria. ponit di-
ctum, a quo poſtea duos caſus excipit ibi, in fine. quos
ſtatim limitat ibi, tunc. n. & ibi, vt noſtrum. & de of. or.
cum nos. in fi. ibi etiam no. quod de reb. eccle. viuet viſi
tator, & ad hoc. ſ. cap. ij. verſicu. impendentes. ¶ In gl.
iij. in fi.

lii.in fi.& xii.qõ.j. qm̃ velina.& talis non vr̃ poſſe eligi. vii.q.j.conſtitutum.vbi hoc tenet Io.ſed Hug.ibi,& La. ꝯ quod hoc placet Arc.nec ille canon ꝯdicit, qui hoc ſolum prohibet, ne ſeditionibus retineat locum, ſed eligendũ non prohibet, in eligendo vero nõ hẽt vocem, vt no.Io.& La.lxi.di.obitum.licet Hug.ꝯ.¶In gl. ecce. ſm̃.ibi,delictum.facit de con.di.ij.nemo.¶In gl.pe.ibi, [*Archiepo*]vel legato cardinali ſm̃ Arc.qui ponit, ꝙ poteſt archiepſ,nam in prouincia maius habet imperiũ, ſ.e.lib.de elec.ſi abbatem.& in fi.cum.n.capl̃m habeat ordinarium.ſ.a iure cõl,de hoc,ſ.ne præl.vi.c.ij.in ij.gl. & patet,ff.de iur.om. iud.& quia ordinariæ poteſtatis ſit dare iudicem, vt e.ti.l.imperium.in fi. ergo capitulum committere poterit,facit clemẽ. de hæreti.multorum.

¶De tempo.ordina. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Ratio editionis rationum, quæ vrget in argentario habet locum in nummulario.*

CAP. PRIMVM.

SAepe. [*Fugientes*]impulſiua eſt hic cã. Io.mo. Arc. qua ceſſante durat conſtõ.ſ.erga dignos & non fugitiuos,vide.ſ.de ele.cupiẽtes.in vi.gl.[*Italia*]includit Sardiniã & Siciliã.ff.de iud.inſulę.de quo Archi.remittit ad Papiam.c.Italia.[*Vltramontanis*]ſi eſt medius.i.in montibus, qui nec Vltramõtanus,nec Citramon.proprie dici põt,dicunt quidã reſpiciendam regionem,cui plus vicinatur, vt ſm̃ illã iudicet̃,ar.eius,quod de hermafrodito dr̃,ff.de ſta.ho.q̃ritur.Sed Io.mo.ꝯdicens,ꝙ cũ conſtõ ſit localis & pęnalis,in eo locum habebunt anti.iura.[*Condigna*]j̃.e.prox. Arc.dicit Io.mo. ꝙ ibi hodie expreſſa eſt pœna in oĩb. ordinantibus,q̃ regularis eſt quo ad oẽs.Sed cum hic ordinato imponatur grauior pœna q̃ alibi, ſic & ordinãs hoc caſu grauius puniendus eſſet,al.de hæ. excõicam⁹. §.nullus præterea.de exceſ.præl.tanta.in fi.vr̃, ꝙ ſi nullã habuit licentiam,locus eſſet pęnæ illius capituli,& arbitrariæ.ſi habuit licentiam, ſi non ſufficientem, vt vult hæc decr.non ſit locus illi pœnæ,quaſi ſatisfactum ſit illi cõſtõni,ſed arbitrariæ tm̃, poſſet tñ iudex per rõnem prædictã arbitrari maiorem, vel dic,ꝙ cũ decr.illa requirat ſuperioris lnĩam,ꝙ intelligitur de ſufficiẽti ſm̃ ſuũ caſum,facit de cle.non reſi.ſuæ.cũ concor.ſedæ gloſſę. vbi non ſatisfit huic conſtõni,quaſi non habita lnĩa locus erit illi pœnæ.¶Prima gl.ſummat.¶Gl.de qua, ſig. ꝯrium & ſol.¶Gl.quid econuerſo.q̃rit,arguit,& pro & ſol.¶Gl.quid dices.quærit,arguit negatiue, & affirmatiue ſoluit,& ꝯrio rñdet,ponit opi.ꝯriam.¶Glo.ſubaudi. rñ.per q. ¶In gl.quid econuerſo. ſ. a Titio qua ratione valet ſtipl'o,ſi quis capitoliũ aſcenderit,decẽ dare ſpondes,eadem ratione & ſi qua mihi nupſerit,dotis noĩe x. mihi dare ſpondes, diuerſitatis.n. rõ reddi non põt. Et ſi poſtulauerit.§. iubet, quæ rõ iubet ſeruũ publicari in qõne adulterij confitentem,eadem id ſuadet in negante.&
2 §.nummularios. † rõ editionis rõnum,quæ vrget in argentario,ẽt in nummulario locum hẽt.¶In glo.j. in fi.ſm̃ Io.mo. primo ponit conſtõnis cauſam impulſiuam,ſecundo ſtatuit ibi, nos igitur.tertio tranſgreſſores punit ibi,eos vero.quarto ad pœnam inhibitionem addit ibi,oĩbus.¶In gl.qui excõicati.ibi,c.vl.& eo.ti.c.j. de triplici apoſtaſia no.¶In glo.abbates.ibi, p̃sbyteri habentẽ epãlem iuriſdictionẽ,vel quaſi, vt in p̃.c. abbates. in fi.& vide quod ſcripſi in præ.c.cum contingat. ſuper gl.ij.¶In gl.quid econuerſo.ibi,nihil.& vide, quod ibi dixi ſuper gl.licet fures.& ibi,auaritiæ.facit, quod no.ff. ſo.ma.ſi conſtante.in prin.& in fi.iii.glo.C.de iure do.

vbi in j.gl.& ibi credo,idem Io.mo.& Arc.hic.& Guil. j̃.c.prox.& facit.ff.de his qui no.infa.l.furti.§.fi.& quod ibi no.& ibi[*vicinus*]hæc ratio ceſſat hodie. & licet forte hoc fit ſm̃ inſpirationem diuinam,non tñ ſm̃ diuinam inſtitutionem.xxiiii.q.j.rogamus.qui fi.ſint le. per venerabilem.circa fi.ſ.de ele.fundamẽta. §. ne autem. Et ibi,ſcriptum.& ſic exageratum, quia plus Italia frequentabatur.ff.de abige.l.ij.Io.mo.¶In gl.quid dices.ibi ĩtelligi. fortius ergo de clerico promoto ad ſuperiores. licet minores tantum. Et ibi loquitur.& in hoc latius q̃ procemium.ſtrictius aũt in eo, quod loquitur de Italicis.Et ibi,c.j.concor.de hoc ſcripſi.ſ.de fil.presbyte.c.j. quas hic ponit Arc.& in fi.Io.mo.& Arc.hoc inducũt, ꝙ circa minores inducitur certa pœna.j̃.cap.vlt.Sed de prima tonſura tantum loquitur & generaliter non diſtinguẽdo Vltramontanos ab Italicis.¶In gl.ſubaudi: credo Io.mo. & Archi. ꝯ per rationem ſequentem, ad quam alle.Ioan.mona.C.de diuer.reſcrip.l.j.ff.man.l.fi.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopo probabiliter ignorante ſi clericus alienus furtiue, vel ex ſimplicitate ſe multitudine iniecerit ordinationum, epiſcopus non tenebitur.*

2 *Ignoraſſe, & ignorantiam affectaſſe, compatibilia ſunt.*

CAP. II.

EOs. [*Licentia*]de qua per literas appareat pro quarum forma remittit Gui.ad Spe.de cle.pere. dicit tñ ſufficere teſtes, vel publicum inſtr̃m.ſ.e.lib.de elec. vt circa. j̃. de of.ordi.ſi canonici.& ſ.eo. quod tranſlationem.ibi, mandato.non ſic in caſu.ſ.e.prox.[*figmento*]eſſet figmẽtum ſm̃ Franc. ſi allegaret conſuetudinem circa hoc, quæ conſuetudo non valet circa talia. Ad hoc ſ.eo. tit. c.ij. [*annum*]ſi.j̃.annum intraretur culpa, an ſtatim incipiat ſecundus annus, an primo finito, vide quod ſatis ſcripſi de elec.cum in cunctis.ad fi.ſuper verſi.trienn io. & aliquid in cle.de magiſtris.cum ſit.in fi.contra taliter ſ.ſine licentia ſuorum ſuperiorum ab epiſcopis nõ ſuis clericis.per hoc vr̃ hic laicis non licere,& poteſt eſſe ratio, quia non tanta neceſſitas cogere poteſt laicum clericari,ſicut clericum ad ſuperiores promoueri,facit. j̃.c.prox.§.j.vbi clerici & ſubditi ponuntur vt diuerſa ipſorum epiſcoporum ſic ſuſpenſorum.[*vicinis*]concord. lxv.diſt. ſi forte.& de vicinis dicit ſm̃ Guil.quia per eos de moribus & vita ordinandorum melius ſciri poterit de præſum.quanto.ſ.de elect. poſtquam.ad archiepiſcopum autem neceſſario non recurritur, cum nõ ſit hic in iure expreſſum.ſ.de ſup.ne.præ.c.j.[*Epiſcopis*]quibus de hoc conſtat aliter, q̃ per aſtrictionem clericorum ordinandorum ſm̃ Guil. ſm̃ quem ex vi connexionis fateri oportet,ꝙ ex quo clericis datur recipiẽdi licẽtia, ergo & vicinis epĩs data intelligitur licentia ordinãdi. de conſti.tranſlato.ſi.di.tantis.de ac.ad petitionẽ.¶Prima gl.ſumat.¶Gl.ſed nunquid.quærit,arguit,pro & ſo. ¶Gl.æquipollet.alle.vnam concor.& ſoluit duo dubia. ¶Gl.continuum.ponit duas opi.¶Glo.oĩum.recitetur per qõnem.¶Gl.ꝙ ſ.querit,alle.pro & contra.& ſoluit. ¶Gl.quia & ſequens ſoluunt duo dubia. ¶Pe.gl. ponit opi.¶In gl.ſed nunquid.ibi,vide de fi.presbyte. veniens. ſuper gl.ij.¶In gl.æquipollet.ibi, qui contra,excuſatur, qui contraxit illicitas nuptias per iuſtiſſimum errorem non affectatum.¶In gl. omnium.ibi, cum pacto.vide de torne.c.j.ſuper vlti.gl.¶In glo.quo enim.ibi,§.vlti.vide de magiſt.c.fi.ſuper glo.pen.& ibi,l.vna.lib.x.vide de teſt.cauſam quæ.ij.ſuper vl.gl.¶In i.gl.In fi.& tria facit. Primo ponit ordinantem.Secundo ratificat pœnas ordinati. Tertio licentiat clericos ordinantis.ſecunda ibi, his qui. tertia ibi, clerici. ¶In gl. ſecunda. in fi. ſecundum Gar. & Guil. ¶In glo. ſed nunquid. ibi, dic ſecundum Gar.idem Ioan.mon.& in fi. vide quod no.ſ. de of.archi.ad hoc. in glo.pen.& quod dixi, de quo hic

1 Guil.Clerl. Arc.dicentes† ꝙ ſi ep̄o probabiliter ignorā
ter clericus alienus ſuriiue,vel ex ſimplicitate ſe i mul
titudine ingeſſerit ordinationum , ep̄s hac pœna non
tenebitur. Idem ſi deceptus eſſet iuſta ignorantia facti,
potuit.n. eſſ:,ꝙ ordinatus portauit literas ſurtim impe
tratas a cancellario ſui epi. Sic no.Hugo. ix.q.ii. Lugdu
nē.¶ In gl.æquipollet.ibi,& dico ſm̄ Gar.idem Io. mo.
ↄtiecens , ꝙ ex quo iurauerit ſe ignorare , non audietur
volens probare ſcientiam,vel ignorantiam affectatam
quia deciſum per iuſiurandum iterato diſcuti non dēt,
C.de re.cre.l. actori.niſi i caſu.ff. de iureiu.[*Admonendo*]
Tene cū gl.per præ.l.admonēdi.& lex actori, loquitur
in iur̄o delato a parte, & procedit dictū gl. maxime cū
2 probare vult ignorantiā affectatā. iſta.n. † ſunt ↄpatibi-
lia,quē ignoraſſe & ignorantiā affectaſſe,facit, quod di-
xi,ſ.de iureiu.c.fi.& vide quod ſcripſi,ſ.c.li.de reſcri. ſta
tut ū.ver.ſed in duob.ſuper ver.iur̄o, cum ſua tenuiſſet.
¶ In gl.ſic,ſ.ibi[*bene poſſunt*]quod eſt ſalſum,licet alſ ſit
ſuus iudex rōne delicti,vel ↄtractus ſm̄ Gar.& Arc.Idē
niſi forte ipſi ſcholares ſuas ciuitates & ep̄os ꝑdidiſſēt,
lxxi di.clericos.& ibi[*contulit*]repete in fraudē,de qua ꝑ
miſit,ne ſit ↄ.j.c.prox.¶ In gl.oium,ibi,Guar.Io.mo.&
Arch.ↄ.ſed ↄ eos multum facit fi.ca.& vide quod no.j.
qō.j.ſi qui.& ibi[*cui pacto*]ad hanc,l.& l.qui indignus.ff.
de ſena.dicit Io.mo.ꝙ loquuntur in indigno ꝑꝑ culpā
non ꝑꝑ pœnam,quæ non extēditur vt odioſa,ff. de re.
iu.odia.& licet hic fuerit culpa, non tm̄ de ea quæritur,
ſed de pœna,quæ ſuos limites non dēt excedere,all. Ar
chi.xxiiii.q.j.qui peccat,in fi.¶ In gl.ↄtinuū. ibi,erat,vii.
q.j.ep̄s in diœceſi.¶ In glo.quod.i.ibi,Guil.qui hoc etiā
no.in Spe.ti.ij.§.iuxta.ver.item eſt irregularis. & cōcor.
Io.mo.& ibi[*ſede apoſtolica*] nō innuit ſolum Papam in
hoc diſpenſare.Sed non dubitatur Papam poſſe, quod
pōt ep̄s,quod no.j.ti ii.c.i.in iiij.gl. ſed ꝙ ep̄s non poſſit
videtur procedere.ſ.c.dilectus.c.cum quidam.& c.lite-
ras.Dicit hic per proprium ep̄m diſpenſari his caſibus,
quibus executionem recepiſſet,ſi mandatum eius a pri
cipio interueniſſet , vt quia ordinatus eſt ſine licentia,
vel mandato,vt ibi,in c.Lugdunenſis.Item in caſu,j. c.
qui renun.c.fin.Contraria vero loquuntur in aliis caſi-
bus,vt ibi paret. Et vide omnino,quod poſt Hoſ.dixi in
decret.ꝙ translationem.in gl.ergo talis, quod ēt poſuit
Guil.in ver.quem.ſ.proxi.allegaui.¶ In glo.quia ſ. ordi
nauerunt,in fin.hēt autem æquitatē hic pœna,vt ſicut
alienos ſine licentia ordinauerunt,ſic & ſui ſine ipſorū
licentia ordinentur.¶ In gl.per euidētiam,ibi,c.vlt. ſm̄
Gar.Guil.& Arc. hic tm̄ ꝑꝑ negatiuam de facili eueni-
re non poterit,vt no.de transla.quanto. in gl. notoriū,
& de cle.ex.mi.illud.in gl. hic erat. Si diceretur denega-
tum,vel ↄdictū , hoc bene poſſet eſſe euidens.¶ In glo.
pe.in fine.vide.quod dixi de priui.cum & plantare. §.in
eccleſiis.ſuper prima gl.

S V M M A R I V M.

1 *Greci non ſeruant formam eccleſiæ Romanæ.*
2 *Abbates & prælati poſſunt dare commendatias ad ordines, ſi ita ſint exempti,ꝙ diœceſani non habeant ordinationem in clericis ipſorum.*
3 *Filius an dicatur originarius ciuitatis ,ex qua pater naturalem originem duxit.*
4 *Epiſcopus an det commendatitias in beneficijs eccleſiaſticis non perpetuis.*

C A P. III.

CVm nullus. In hoc caſu dicit hic
Arc.ꝙ prouiſio in cu
ria per Papam de ep̄atu,vel abbatia, iſti de
quibus hic loquitur,non potuerunt confer-
re ordines,alle.de ap.vt noſtrum.& quod ibi no.Inn.&
de præben.inter cætera.& extrauag. Boniſa. iniunctæ.ſ.
de arcu.meminimus.ſ.c.vel de ele.ſi eo tpe.facit, quod
no.Spe.de legato.§.nūc oñdendum.ver.liiii.Contrariū
olim ſeruabatur,ꝙ ſatis credo de iure , & ↄria loquunt
in conſecratione & benedictione,quę proprie fiunt ad
il:ā dignitatē. ſed ordinatio reſpectu alterius beneficij
vel patrimonij fieri pōt, non ergo impediatur ptās in-
ferioris,cum hoc nō ſit in iure expreſſum. Itē nec hoc
expedit eccleſiis,quarum per id tardaretur expeditio, ſ.
c.li.de elec.ſi religioſus.ij.rn̄.ſed hodie inualuit hæc op.
Arc.& impetrātur per hoc literæ per prouiſos.Inchoa
uit autē hic ab illis,quibus deficiebat ep̄s,vt quia proui
ſi erant ad propriā eccleſiā cathedralē,& potiſſime exē
ptam,nunc de facto protelatur ad oēs[*Diœceſi*]non di-
cit prouinciā,& ſic patet,archiep̄m iure Metropolitico
hic non poſſe.Itē ſatis eſt,ꝙ non reperitur permiſſum,
ad hoc,ſ.ti.j.c.j.& ſ.de of.or.paſtora.& hic tenuit Fran.
Ver.ſ.c.prox.& facit,quod no.j.de of.or.Roma. in vii.
gl.& vide,qđ dixi de fi.pſ.ad extirpandas,in prin.[*Ordinandus*]ↄ.ſ.c.ꝙ translationē, vbi Grecus ꝙ non ordinatur
a Greco. Sol.forte linguarū varietas illum rigorē indu
cit,ſic,ſ.de of.or.qm̄ in pleriq;,vel illud, quia Greci nō
1 ſeruāt formā † ecc. Ro.vel dic illud ideo,quia locus ori
ginis erat ſub ep̄o Latino,vt Calabria.& ſic loquatur in
prin.illius ca.[*Diœceſi*]vr̄ ergo ſatis eſſe , ꝙ beneficium
ſit in diœceſi ep̄i Bon.licet ſubſit ep̄o Mutinen. ꝑ hanc
literā.[*Obtinet*]dans ergo beneficium clerico alieno ta-
le,per quod non eximit illum a iuriſdi.primi ꝑlati,illū
poterit ordinare,de hoc per Inn.& Hoſt.de cle. pere.in
prin.& c.j.vt tm̄ ibi ſcripſi ſuper verſi.teſtio. dicit Inn. ꝙ
curialius faceret hoc non ordinando illū ſine lr̄a pri
mi;facit.C.de pig.l.iij.ſm̄ Hoſt.[*eccleſiaſticum*]de magi-
ſtro habente ꝑbendam putat Arc.hic non intelligi,cū
illud ſit beneficium tpale ſm̄ ea,q̄ patent.ſ.de mag.ga
nōnullis.ↄ,j.§.fi.per quod credo,ꝙ ſi conſtituit ibi do-
micilium,ſalīē iure domicilij hic potuerit.[*Inferiores*]
ab ep̄is,de quibus præmiſit[*ſubditos*]latior eſt hæc for-
ma,q̄ de clericis tm̄ , ſeu quo ad caſum nr̄um hi tres
hic æquiparētur, ꝙ aūt de capl̄o dr̄ hic ſm̄ Arc. nouū
eſt.nā licet olim idē diceret ꝑ c.vij.q.j.pontifices. ille tm̄
canon loquebatur in c.eccleſiæ nō vacan.[*In non exemptis*] ſi .n. eſſent exempti , ergo & ipſorū perſonæ. ſ. de
priuile.per exēptionem. & ſic nil per ordinarium iure
ſuo in eos attentari poſſet,xvi.q.j.frater.ſatis vr̄ per hāc
literā, ꝙ exēptos diœceſani non ordinent,niſi de lr̄ia,
vel priuilegio papali,bene facit,j. de priui. auctoritate.
ſ.c.ti.cum in diſtribuendis.Dicebat Inn.in dec. prima.
2 de cle.pere.alſ eſt gl.ſuper rub.ꝙ abbates† & prælati ex-
cepti pn̄t dare cōmendatias ad ordines, ſi ita ſunt exē-
pti,ꝙ diœceſani non habeant in clericis ipſorū ordina
tionē,ꝙ dicit rariſſime concedi.[*Quandiu morantur*]con
cor.j.de priui.c.j.in fi.[*ordinarij*]i.ad quoſcunq; ordines
promoueri,cū indiſtincte loquit.¶ Prima gl.ſummat.
¶ Gl.ad dr̄iam,ſoluit duo dubia.¶ Gl.ſubaudi.rn̄.per q.
¶ Gl.quem locum.quærit,ponit,op.& ſoluit.¶ In gl. ſ.
ibi,hæres abſens.§.j.ēt non habens domicilium,qui ta-
bernam , vel armarium conſtituit.ibi , conuenitur. Et
alij caſus ibi ponuntur & no.¶ In gl.pōr.ibi,§.vlt. alias
primo.¶ In gl.j.in fi.partes patent per.§.Er determinat
no.per Ho.in ſum.huius ti §.a quo.in princ.& per Inn.
de cle.pere.ſup rub.alſ c.j.¶ In gl.dr̄.n.in fi.qđ intellige,
vt no.ſ.de paroc.c.fi.in j.gl.& de fo.cōp.ex parte.in iij.
gl.& vltra ea q̄ ibi no.& per Ho.in ſum.de fo.cōpe.§.ii.
ver.itē rōne originis.& per Gui.in Spe.de cōpe.iud.adi.
§.j.ver.ali.& ibi inuenies duas remiſſiones ad ſum. Azo.
eſt q̄rendum,an quod hic dr̄,intelligatur ēt de origine
3 patris,& vr̄ ꝙ ſic per l.ff.ad muni.aſſumptio.§.j.vbi † dr̄
filium originariū ciuitatis,ex qua pr̄ nālem originē du
xit.l.libertus.§.pr̄is.& C.de muni.& ori.l.j.& l.filios. cū
duab.ſeq.li.x.nec ob.ſi dicas,ꝙ ſm̄ hoc hēbit duos ep̄os
originis,qa idē in duob.caſib.ſequen.de quibus conſtat
ꝙ plura bn̄ficia,& plurima domicilia diuerſis in caſib.
haberi poſſent,vt in gl.q̄ proxime ſequuntur,lr̄a tm̄,q̄ ſe
quit,licet alibi natus fuerit,vr̄ velle, ꝙ hic intelligat de
origine propria, & hoc ↄſulo ante factū, ſed poſt factū
excuſatos haberē ordinantem & ordinatū, & ſimilia vide
in rla,cū quid prohibet.j. de reg.iu. in ſolutione qōnis.

ſecun

ſm prædicta de origine aui.patrũ minus dubiũ,& vide,
quod dicam de ſepul.is qui.ſuper gl.ii.¶ In gl.ad dñiam,
ibi[*ſecularis*]vide,quod dixi.ſ̃ de cleri.coniu.lo.ſuper eo
dem verbo.& de cõ mo.c.vno.in fi.¶ In gl.dum tñ.in fi.
& opi.Gof.& ↄ̃rium Hoſt.de qua ibi dixi ſuper gl.i.item
vř.hic recitat Archi.¶ In glo.ſubaudi.ibi præſcripta, idẽ
Arch.¶ In quem locũ.in fi.concor.Ho.de ſen.ex.relaũ.
& Arch.j.de teſta.c.ij. ij.reſpon.hodie talibus vicariis da
tur ſuper his expreſſa poteſtas, ita ꝙ etiam ẽpis pñtibus
tales licentias concedunt.¶ In glo.ẽt exempti.in fi ſacit
cle.de ſup.ne.præla.c. j.§. præuniſſa.per quæ reprobatur
4 opi.dicentium,ꝙ † in beneficii eccleſiaſticis non perpe
tuis epiſcopus talis beneficiis non dat cõmendatitias.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopi non poſſunt diſpenſare cũ penitus illiteratis, vt fiãt clerici.*

CAP. IIII.

NVllus. [*Illiterato*] ideſt ignorant i literas.
xxxiiij.di.præcipimus,qui nõ eſt
ſacris aptus officiis.xxxvj.diſtin.c.i.vbi Ioan.
& Hug. intelligunt de penitus illiterato.ad
idem prima quæſtione.j.§.ecce ſi clericus.l.di.non con-
fidat. lj.diſt.qui in aliquo.in Auth.de ſan.epiſcop.§.cle-
ricos.collatione.ix.ſi talis ordinetur,recipit caractarem.
vt no.in prę.c.j.xxxvj.di.Et idem ſcripſi poſt Inn.& Cõ-
po.ſ̃. de elec.eũ in cunctis.& facit.j.q.vij.maximum.&
1 quod ibi no.in prin.notat ẽt Inn.ſ̃.eo.dilectus.ꝙ cũ † pe-
nitus illiteratis ẽpi diſpenſare non poſſunt,vt fiant cleri-
ci.Itẽ ſm Arch.dici conſueuit,ꝙ ſi papa prouideri mã-
dat ei, qui patitur defectum, ſuper quo non conſueuit,
papa diſpenſare,puta pro coniugato, vel pro oĩno illite-
rato, de quo hic loquitur. tunc non impeditur poteſtas
ordinarij.Si vero diſpenſare conſueuit, vt in defectu or-
dinis,ætatis,vel natalium,tunc ſecus.de hoc per Inn. de
excel.præla.inter dilectos.per Cõpo.de reſcrip.capitulũ.
¶ In gl.magna.ver.item quid ſi prouiſio,in car. pe.con-
iugato ẽt,qui non conſumauit matrimoniũ, quod dic,
vt in extra.lo.quæ incipit,antiquæ.¶ Gl.antepenul.quæ
rit & remittit.¶ Penul.gl.no.pro opi.¶ Vlti.gl. quęrit.&
ſoluit.¶ In gl.j.ibi,presbyter. vide qđ dixi. ſ̃.c.j.ſuper glo.
abbates.¶ In gl.ij.ibi,vj.annorũ. Archi.ↄ̃.xj.q.j. chriſtia-
nis.& c.Silueſter.Sed eſt ibi modus loquendi, ꝙ a cuna-
bulis clericus fuerit.¶ In gl.iij.ibi, ꝙ verum eſt.ſaltẽ per
oblationem parentum vel tutorũ.¶ In gl.layco. in fi.&
intellige de layco,qui non trãſtulit domiciliũ,vt ibi no.
¶ In gl.per quã.in fi.& hic prolixe no.Arch.quod ibi di
xi de ordine pſalmiſtatus, & an conferatur a ſacerdote.
teminit etiam ad no.per ſe.xxj. di.c.j.¶ In gl.ꝙ dic.in fi.
& hic terminantur,quę ibi no.¶ In gl. vl.in fi.quid ergo
facit laycus volens ordinari. puto iſtum cõmendatitiã
ad ipſum ordinem vel tonſurã dare poſſe ad inſtar con
firmati non conſecrati.ſ̃.de elec.ſuffraganeis.

De æta.& quali.& ord. præficiendorũ. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Præceptum licet ſit potius implendum , quam permiſſum, tamen
ne inutilis ſit permiſſio,poterit epiſcopus illa vti.*
2 *Diſpenſatio vaga punitur.*

CAP. PRIMVM.

PErmittimus. Dicit Ioã.
1 mo. quod
licet præceptum implendũ ſit po-
tius,quã permiſſum.ff.de decur.ſpu-
rij.§.minores.& l.generaliter. §.ſpu-
rios.& hic , permittantur tales pro-
moueri, & alibi pcipiãtur pmoueri
maiores ætate, tñ ne inutilis ſit permiſſio.poterit ẽps il-
la vti.licet poſſet adimplere præceptum, & exponit per
mittimus.i. cõcedimus.licet eñi eligendus ſit optimus,
ſatis eſt,ꝙ electus non ſit malus.xvj.qõ.vij. monaſteriũ
[*Non imminet*] hic deſtruitur diſtinctio dicentiũ , ꝙ di-
gnitas proprie cum cura , perſonatus proprie ſine cura,
cum hic pateat vtrunque eſſe poſſe ſine cura.ad idẽ.j.de
præben.cũ illis. Et vide, quod dixi.ſ̃.de præben. de mul-
ta.ſuper ver. dignitates[*Diſpenſare*] Archi.intelligit de di-
ſpenſatione,quæ fit propter prærogatiuã meritorũ,dicẽs
ꝙ cum maiore xiiij.an. diſpenſare poſſunt pꝑter neceſ-
ſitatem vel vtilitatẽ eccleſiæ,etiam in curato a ↄ̃rio.dec.
indecorũ. & hęc decre. licet permittat hoc caſu diſpen
ſari,non tñ per hoc prohibet ẽt in citeriori tpe diſpenſa
ri poſſe ſm eum,mirabile dictũ fuit hoc,& ↄ̃rium expo
ſitioni quam ipſe fecerat hic in prin. exponẽdo permit
timus.i concedimus & poteſtatẽ damus,inducens ſimi
le.lxxiiii.di. vbi.xj.q.iiij.priuilegiũ.xxv.q.ij. § is ita.ſubdẽs
ꝙ erat huius noui iuris. Item fateri oportet , ꝙ ex hoc
hic permittitur, ergo prius erat prohibitum, bn facit.ſ̃.
de pę.& re.c.fi.& de ſen.excom. permittimus.& ſ̃.eo.ll.
de ele.vbi periculũ.ver. illis tñ.Ipſe tñ Archi. dicebat,ꝙ
decre.cum in cunctis.§.inferiora.& ſ̃.e.eã re.& c.ex rõ-
ne.de iure cõi loquantur. In hoc allegans Gof. Vin. &
Inn.Qui Inn.ꝙ plus ẽ,dixerat,ꝙ ad tales nõ curatos ſuffi
ciebat ætas maior xiiij. cum exinde ſuas facultates mi-
niſtrent,vt no.ſ̃.c.præterea. Sed ꝙ de iure ſine diſpenſa-
tione id fieri non poſſunt. Arch.inducit, quo etiam ad
ſeculares honores adminiſtrationem hñtes requiratur
xxv.annus completus in aliis incohatus.ff.de mu.& ho.
ad rẽ.& ẽt in honore decurionatus. ff.de decu.ſpurij. §.
minores.& l.non tm̃.ergo nec ad perſonatus eccleſiaſti
cos,qui in §.inferiora. æquiparantur parochialibus ec-
cleſiis,& de ſimilibus &c.de referi.inter cætera. cum cõ
cor. Item canon antiquus prohibebat archidiaconatũ,
decanatũ,vel præpoſiturã adoleſcentibus concedi lx. di.
innouamus.ſed Inn. illũ canon.intellexit de habẽtibus
curã animarum . ipſe aũt Archid.in decre.licet canon.
ſupra e.li.de ele.dicebat in diſpenſatione,quam facit ẽps
ſuper ætate in curatis requiri,quod vtilitas,vel neceſſitas
eccleſię, propter quã diſpenſatur , ſit magna, vt quia eſt
ibi eccleſiæ periculũ. lvj.di. Cenomanensẽ. in fi.vt & al.
hř.ix.q.j.c.ij.in fi.& ſ̃. de elec.nemo.quia negotiũ mul-
tum eget diſpenſationis gratia.j.q.vij.diſtici.in fi.& Hu.
La.& Io.exponunt multum.i. magnũ. dicit ergo ibi in
talibus prohibitam ẽpis diſpoſitionẽ fauore perſonæ nõ
eccleſię, de quo loquitur.j.q.vij.tali.ſeu indiſcretã & nõ
2 cum deliberatione factã. Nam vaga † diſpenſatio puni-
tur.ſ̃.eo.nihilo.Item vbi eſſet aliqualis vtilitas,vel neceſ
ſitas,ſed nõ grandis. illa enim neceſſitas,quę excuſare de
bet,ꝙ ſi ↄ̃ legem, debet eſſe ſumma.de con. di.j.c.j.& c.
ſicut.& tunc eſt inculpabile iudicandũ.xxx.q.i.ad limi-
na.xxxiiij.q.j.c.j.nec ſm eũ huic intellectui ius aliquod
ↄ̃dicit. Dicit ẽt,ꝙ Ho.ĩ decr.cum dilecti.de elec.in hanc
partem declinat. licet fateatur,ꝙ curia Romana ample
ctitur contrariã.Et Archi.dicit,ꝙ ſic de facto ſententia
uit Boniſa.in facto elec. Eduen.dicens abſurdum,ꝙ ẽps
ↄ̃ tam ſolẽne concilium debeat diſpenſare,de tempori
bus ordinan.dilectus. Et ſic ẽt dixit Io.mo. in decre.cu-
pientes.§.denique. ſ̃.de elec.ver.etiã dicit, ꝙ in facto illo
Eduen.electi dubitabatur,an excuſabilis eſſet electus pꝑ-
pter opi.dicentiũ in ętate poſſe diſpenſari per ẽpos in
curatis.Et arguebatur ꝙ ſic per.l.ff.de peti.hęre. ſed & ſi
lege.§.ſcire. Sed dicebatur ad dictum.§.ꝙ immiſcens ſe
hęreditati non habuit in limine aditionis ↄ̃dictorem,
vel cõpetitorẽ,ſed in caſu poſito ſecus fuit. Item in d.§.
ſcire.adiens hæreditatem tenebatur ad ipſam reſtituen
dã,& fructus extantes,quod videtur facere opi.electi va
cillare,& vt dicit glo. cõis & dictum concilij validiori-
bus rationibus innituntur,quare præualere debent. inſti.
de ↄ̃hen.emp.§.diuerſæ.¶ Prima gl.ponit,quid determi-
nat. ſecunda tripliciter opponit & reſpondet.¶ Quarta
gl. inducit tria ſimilia.ſecunda pars reſpon.per quę.¶ Vl
tima gl.primo quęrit & remittit. ſecundo quęrit & po-
nit duas opi ↄ̃rias.¶ In iiij.gl.ibi.proſpexit. vide in c. ij.j
alias

ſuper i.gl.¶In gl.i.in fi.& in Spe.ti.ij.§.nunc de epõrum. verſi l:ij.¶In gl.ii. ibi, argumentatio illa.ad hoc dixi.ſ. de elec.publicato.ſuper gl.fi.¶ In glo. no.ibi [*cum vigeſimum*] vnde facit.C.de his qui ve.æt. imp.l.ij.vbi mari nõ datur venia ætatis, niſi completo anno xx. ¶In vltima gl.ibi.Ber.Compo.& Archi.& ibi.dudũ. ĩ.& vide, quod ibi dixi ſuper ver.vel ordinibus.& ſi.quod no.ſ.eo.lib.de elec.cum ex eo.in gl.per hoc. æquũ videtur diſtinguere inter perſonatus requirentes ſacros ordines, de quibus.e. ti.c.j.& eos, qui non requirunt, vt eſt cancellaria,cuſtodia,primiciatus & cantatoria.facit quod no.lxx. diſt.c. j.in gl.& ꝙ ſcri.de ele.auditis.ſup vlt.gl.iiij.ſuple.in prin.

De filiis presbyterorum. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus an ſolus ſine capitulo diſpenſet.*
2 *Lex ceſſat,vbi neceßitas venit.*
3 *Fauor non eſt delendus,ſicut odium.*
4 *Papa ſi tollat ſtatutum , non tamen tollit iuramentum,vel confirmationem ſtatuti.*
5 *Diſpenſatum licet ſit cum illegitimo ad ſacerdotium , non propter hoc diſpenſatum eſt in cura.*

CAP. PRIMVM.

1 IS qui. Partes patẽt [*epiſcopi*] hic tractat Archi. an † ſolus epiſcopus ſine capitulo diſpenſet. & tenet,ꝙ non, de hoc.ſ.eodem lib.de elec.cum ex eo.in glo.licet igitur. & quod hic dicit vlti.ibi no.ibi videas, an autem capitulũ vacante epãli ſede diſpenſare poſſit, egeret declaratione , & eſt hoc ; de quo loquebatur in decre.prima.de hære.In cle.In gl.hic litera.ad fi.& vide.ĩ.de maio.& obe.c j. [*Minores*] de quibus.xviij.diſt Acolitus cum quatuor c. ſequentibus[*ſupra*]vide, quod dixi.ſ. e.li.de elec.licet canon.ſuper verſi. curam.aliter ſumitur cura.xxvi.q.v. ſi quis eps. vbi vide per Archi.quod no.ẽt hic dicit Arch.Io.Theo.notaſſe, epos cum talibus in cura diſpenſare poſſe ex cã ſumme neceſſaria,vt.i.q.vij.§.niſi.& c.tali.ſ. de ſer.non or.de famulis.in fi.Quia neceſſitas legem nõ habet. de con.di.j.
2 ſicut[*non alij*]i.ceſſat†lex.vbi neceſſitas venit,ſic exponitur.ff.de offi.cõſul.l.j.in gl.licet,alle.pro hac parte, quod notauit de elec. licet canon.Dicit, ꝙ alij contra, quod conſentire ſibi durum vr̃[*maiores*] i. ſacros ſtricte ſumptos defectu natalĩũ,de pur.ca.accedens[*beneficium*] nota ſingulare propter id quod dicam in gl.ij.& ſuper vlti. gl.reſtringit.hac ratione dicunt quidam,vt refert Inno. in decre.licet.de trãſla.& hic Archid.ꝙ ineligibilis,licet cum eo ſit diſpenſatum, poſtulandus eſt non eligendus, ad hoc præ.decre.licet.quod quidam verum dicunt,vbi remanet impedimentũ , vt ibi , quia remanſit eps, qui poſtulandus eſt,de poſtul.c.fi.vbi non tolleretur,ſicut in illegitimo videt̃ ineligibilis, ar.de elc.Vincton.Sed Inn. dicit , ꝙ illegitimus remanet , quantũcunque legitimetur. C.de gene.abo.l.vl. Dicit tñ Archi. poſt Hoſt.verba indulgentiæ conſideranda.& ſ̃m illa iudicandum.ſ.de priui.porro.& facit. ĩ.c.proxi.in prin. Dicit ẽt cũ Inno. mag.tolli impedimentum odioſum, vt natalĩũ,irregu-
3 laritatis,vel ſimile,quam fauorabile,vt epãle.fauor†em non eſt delendus,ſicut odium. ĩ. de re.iu.odia. Si in peccato,quod tollit ipſo iure actionẽ ex delicto prouenien te vt odioſam , ſed non prouenientem ex ꝯctu vt fauorabilem,licet illã elidat.ff.de pac.iuregen.§ quinimo.& l.ſi vnus.§.ſed ſi pactũ.& l.ſi tibi x. §.quidã. ff.de ſolu.Stichũ.§.naturalis.hoc voluit Hoſt.in præ.decr.licet.Vinc. ſi intelligatur ẽt ſucceſſiue , expeditum eſſet, quod tangam ſuper vlt.gl.Si dicatur, ꝙ pluralitatẽ tenendã ſimul prohibeat,vt dixit ſummando, tunc nõ facit ad caſum illũ , & facit pro hoc.quod ſtatim dicam [*obtinere*] & reſpicit hoc præterita ſ̃m Io.mo.& Arch. eſt enim declaratiuum iuris veteris non editiuũ iuris noui, quærit Ioã. mo.in addi.quid ſi adeptus ſit duo, & tenet vtrũque, nũ quid priuetur vtroque, arguit ꝙ ſic per decre. de multa. ſ.de præben.& ſ.e.lib.de renunci. c.ij. Sed dicit illa iura loqui.quando erat primo priuatus facto iuris,vel hominis, ꝙ in hoc caſu expreſſum non eſt , quare dicit eum cogendum, vt alterum eligat. ſ.de præben. referente.de æta.& qua.eam te.ſ.de præben. cum ſingula. & ſ. eo li. de reſcri.gratia.ſi non eligat, vt iuris contẽptor priuetur vtroque,ad hoc præ.decre.eam te.& de elect.cum in cũ ctis.§.cum aũt.& ĩ.de præben.ſi tibi. Et facit hoc pro eo, quod primo dixi.& dicã ſuper vlt.gl.¶ Prima glo.ponit ſummã, & quid declaret. ſecunda ſoluit dubiũ.¶ Glo. quia non. ponit tres lecturas & opiniones circa primã. ¶Gl.nec ſufficit.ſoluit dubium & reminit.ſecundo quærit,& dupliciter ſoluit.¶In gl antepe.ibi.ſpurij.ſequitur, decuriones fiunt,& iõ fieri poterit ex inceſtu natus. nõ enim impedienda eſt dignitas eius , qui nil admiſit . & idem.§ ſi ſpurios.¶In j.gl.ibi [*inſimul.*] hoc pro gl.ponitur extra textũ,vt dicam in fi. & in fi.& Gui. in ſpe.ti.ij. § nunc de epiſcoporum, in vl.col. qui tenere voluit, ꝙ ex cauſa epi diſpenſare poterant in ſacris. fatebatur tñ, curiam tenere,quod hic dicitur in gl. ij.in fi.Idẽ Archi. xxviij.q.j.idolatria. ſ.de coniu.lepro.c.ij.Idẽ Ioã.mo.qui tñ ad ꝯrium all.quod non eſt veriſimile,papam concedere epis id, in quo ſe difficilem reddit, hoc intelligas per no.in Spe.prædicto.§.ver.curia vero Romana,quod ẽt ſcripſi poſt Hoſt.ſ.eo.c.fi. ſ. ꝙ papa non facile diſpenſat cum natis ex religioſo adulterio vel inceſtu , niſi religionem ingrediantur ¶In gl.intelligo.ibi[*ſimpler*]etiam ſi ſit canonica eccleſia cathedralis ſ̃m Archi.Sed Io.mo. ꝯ inducens,ꝙ cura accedit præbendæ eccleſiæ cathedralis non eſt,de præben.extirpandæ §..qui vero.ergo illud dignius. ego non fateor , ꝙ §.qui vero , loquatur de eccleſia cathedrali tñ. ſed exprimit de maiori,quod dupliciter põt intelligi , & reſpectu eius, quod annectitur, cum principale ſit maius reſpectu loci,in quo eſt eccleſia.quæ maior & matrix eſt,licet non ſit cathedralis,vt patet in cle.de iudi c.j.de fo.cõpe.c.j.§.ſi vero.de ſenten. excom.c.j.ſed Io.mo.all.etiam decre.quãuis.§.j.ĩ.de præben.Sed Archi.reſpondet, ꝙ ibi caſus diuerſus non aduerſus,& ſatis eſt,ꝙ non eſt epiſcopis expreſſe prohibitũ alle.ẽt no.per Inn.ſ.c.veniens.& per Hoſt.in ſum.huius titu.ad fi.verſi.circa hoc notauit. & Ioan. mo. in præalle.c.quamuis.ꝙ ſi cum tali diſpẽſatũ ſit, vt in cathedrali poſſit inſtitui,non poterit per id in metropolitica. Et ibi ẽt ſine cura. Si vero non caderet in nomen dignitatis vel perſonatus,ſed alias eſſet prælatio vel rectoria.Dicunt quidam , epos diſpenſare non poſſe , vel per hanc formam iuris, vel per literas apoſtolicas hoc habentes, hoc probant per decre.vl.ſ.de præb.Sed Vin.ſ.eo.c.fi.dicit hanc eſſe hæreſim in iure,cum præben.& maiora beneficia ẽt in materia propoſita intelligantur nomine beneficij.ſ.de ver.ſi.tua. Cum ergo ſolum legiſlator ſibi reſeruauerit dignitates,pſonatus,& bñficia curata. ſ c.fi. rectoriæ nõ intelligũtur excluſæ,alle.hic Archi.ad hoc. xxvii.q.ij.lex diuinæ. iuxta finem. xcvj.diſt.vbi nã.xxviij. q.j.iam nunc.de ſen.excommu.cum illorũ.§.j.& c.nuper,alle.ad ꝯnũ.ſ.e.li.de ſup.negl.præl.Romana.C.de pcu ſi maritus.ſ.de temp.or.dilectus.& xxvij.q. j.virginẽ. Sed ad partẽ ſuam Arch. alle.quod no.Inn.ſ.eo.veniẽs. in j.gl.& facit.ſ.eo.præſentiũ.c.propoſuit.non ob.decre. vltima.de præben.quæ in impetratione loquitur, de ſui natura reſtringi debet,cum ſit ambitioſa,vt c.quamuis. ſed nõ ſic in caſu iſto. Quicquid dicat Arch.iſta eſt materia reſtringibilis vt hic.& ĩ.c.proximo.item decret.prima.ſ.c.expreſſe prohibet prælationes, talibus etiam a iure per profeſſionem priuilegiatis.ſed hic intendunt prædicti. ꝙ in materia diſpẽſationis prohibendæ iura id nõ exprimunt.¶In glo.qa non.ibi.c.vlt.laco.eo.titu.c. pen.

Guil.

Guil.in Specu. præ.§.in fi.Io. mo.hic & ibi,& Hoſti.qui
tn ſatetur, ꝙ cum tenet primã. Et ibi,ſuper eo. Arc.per
illud.c.tenet ꝯrm. Diuerſum ode inducit. Arc.reſpicit ca
ſum,gl.reſpicit verſ.& ſic. Et ibi,ſtatuto.& ſic directo,ſe
cus ſi ꝯſecutiue, puta p neceſſitatẽ eccl̃æ.de ęra.& qua.
quætis.ſm Ioan.mo. Et ibi requirit.idem Archi. qui al-
le.ff.de leg.i. ſed & ſi res,& ĩ. de præben.ei cui. Et idc Io.
mo.qui dicit idem, vel ſtatutum iuratum per ſedẽ apo-
ſtolicam confirmatum nõ admittit illegitimũ, qui hic
proſequitur qõnem, qua vidit de impetrante a papa in
tali eccleſia, cum quo diſpenſatum erat,ꝙ licet eſſet fi-
lius ſacerdotis, conſequi poſſet beneficiũ etiam in eccle
ſia cathedrali, cui opponebat ſtatutum confirmatus &
per conſue.obtentũ, ad primũ, ꝙ epiſcopus poſſit alleg.
ꝙ vbi ſunt prohibitiones,quarũ vna non dependet ab
altera,non eſt ſatis curare vnã. ad hoc.ſ.de ſen.excõ.cũ
pro cã.& ĩ.c.proximo. ſed vbi plures prohibitiones pro
cedunt ab eodẽ fonte ſublato principali & alia tolli vi-
detur. C.de duobus re.l.vlt.C.de nup.ſi libertatẽ.ff.de re.
iuris.cum principalis.ſ.de fi.inſtr. inter. ex quo ergo eps
hoc caſu per diſpenſationẽ laxare pōt ius cõe.illo ſubla
to ſtatutum & alia videtur eſſe ſublata, nec debet dici
iſtum pluribus viis inhabilẽ,ex quo omnia ab eadẽ ra-
dice proueniunt,& ſic ſoluitur.ſ. e.lib. de conſtit.c.i.qa
loquitur. in ſtatutis præter vel ꝯ ius.In his cũ, quę ſunt
ſm ius,ſi procedit ignorãtia principis,de qua ibi,ex quo
per ſtatutum ius cõe exequitur, vel firmatur. Et dicit,ꝙ
in impetrante a papa,qui habeat in literis nõ obſtantia
oportuna, vr̃ hoc tenendũ. vide, quod hic dicam in fi.
ſed in caſu nr̃o de epo vr̃ ſecus, quia & ſi per nęc iura
poſſit ius cõe infringere,non tamen pōt tollere ſtatutũ,
vel conſuetudines eccleſię. ſ.de conſue.cum cõſuetudi
nis.Sed dicit Io.ꝙ hoc eſt ꝯ iura prius alle.& ar.C.de co-
di.l.j.& c.cũ ꝯſuetudinis,nõ loqr̃ in hoc caſu in ꝯſue.vel
4 ſtatuto ſm ius,dicit tñ dñm vt pri⁹: †nã & ſi papa tollat
ſtatutum, non tñ iuramentũ, vel cõfirmationẽ ſtatuti,
quę præceſſerunt impetrãtionẽ, de reſcrip. conſtitutus,
vñ ſubiecta mutantur per ſtatutũ & confirmationẽ,&
cenſentur alia.de iureiu.debitores.& c.cum contingat.de
tranſac. c.j.& ij. de confir. vti. vel inuti.c.j.& ii.& hanc
mutationem non pōt facere eps, qui iure ligatur, quod
pōt Papa,qui eſt.ſ.ius.de cõceſ.pręb. propoſuit. dicit tñ
papa,& credo, ꝙ de Boniſacio loqtur.dixiſſe ꝯrium,ni
ſi expreſſe dictum ſtatutũ tollatur in litteris papalibus
hac rõne,quia cõia non obſtantia poſita in literis papa-
libus non iuſtificant perſonã impetrãtẽ ſed lr̃arũ impe
tratarũ formã.& ĩ fi.vel dic,vt.ſ.gl. px.vel dic ver.vt nõ
e.ti.ad abolendã.in gl.fi. ¶ In gl. hoc intelligo.ibi.§. cir
ca filios.& Arch. hic facit.hęc gl.pro eo,qd ipſe hic no.
5 †ꝙ licet diſpenſatum ſit cum illegitimo ad ſacerdotiũ,
non propter hoc diſpẽſatũ eſt in cura, quia ſublata vna
de duabus prohibitionibus remanet alia, alle.de priui-
le.paſtoralis.& concor.quas ibi all.vlti.gl. Et hoc eſt ve-
rum,quia religio diſpenſat in ordine, tñ nõ in cura. ſ.
c.i.vt ibi ẽt dixi.& facit ad hoc,quod dixi.ſ.eo.li.de reſc.
quãuis.ſuper.gl. pen.in fi.Idem Archi. & idem Cõpoſt.
ſ.de elec.cum in cunctis.& Guil.in Spe.tit.ij.§.fi.ver.qd
diſpenſatum. & de his qõnibus ad materiã ibi vide in
verſiculis præcedentibus & ſequentibus. ¶ In gl.nec ſuf-
ficit.ibi,ſolutio ſm Goſ.ſ.eo.c.fi.¶ In glo.vlti.in fi.cum
concor.per qd dicit hic Arch. ꝙ ſi dimiſſo primo bñfi-
cio recipit ſcdm,illud retinere non poterit,quaſi primo
ſortita ſit grã ſuũ effectũ.& ſic dicit Bonita.ſimiliter,hoc
ſatis eſt durũ.& adde,qd ibi dicã, vbi inuenies,ꝙ hoc di
xit Io.mo.in additionibus ſuis tenẽdo ꝯrium. & ibi rñ-
bo ad iura ꝯria.& facit,qd hic in textu dixi ĩ gl.pe.& vl.

S V M M A R I V M.

1 *Libertus ſi impetrat ius anulorũ aureorũ, non eſt in totũ ingenuus.*
2 *Diſpenſatus ſuper illegitimate ſi impetrat beneficium,eo tacito nõ valet impetratio*
3 *Literæ iuſtitiæ æquiparantur contractibus ſtricti iuris. & literæ de gratia contractibus bonæ fidei.*

C A P. II.

SI is Cum quo diſpenſatum. Non loqui-
tur ergo in legitimato, & præcipue il
lo caſu,quo ſola cõſtitutio canonica facie-
bat illum illegitimũ, ſuper quo vide, quod
dixi,qui filij ſint leg.per venerabilem.ſuper glo.ij.ſic di-
1 ſtinguitur in liberto,ꝙ † ſi impetrat ius anulorũ aureo-
orum, nõ eſt in totum ingenuus.Sed ſi natalibus reſti-
tuatur,tũc in totũ cẽſetur ingenuus. ff.de iure anu.aur.
l.pe.& vlti. ff.de nata.reſt.l.interdum. in fi.& l. vlt.In fi.
[*animarum*] dicit hic Arch. ꝙ per hanc formam obtine-
re nõ poterit dignitatem, vel perſonatum,ad hoc.ſ. eo.
c.fi.vbi hęc tria ponuntur in hac prohibitione vt diuer
ſa, conceſſo ergo vno non veniunt reliqua. alle. quod
no.xij.di.nos conſuetudinem.& literã,quę ſequitur,plu
ra quam duo.& ſic refertur ad tria. ff.de op. lib.l.j. ff.ad
ſilla.l.i.§.hoc reſcriptũ.ĩ.de officio delegati.cum plures.
in prin.ſupra de præben.quia intantũ. Sed ſi diceret plu
rima,vt.xxxiiij.diſtin. chriſtiano. & xxxj.q.j. qũo.iuxta
prin. tunc ſm Archi. maiorem numerũ cõprehende-
ret,quã ſint duo,vt patet in pręc.c.chriſtiano. vide, quod
dicam ĩ.de pręben.quãuis.ſuper ver.beneficiis[*veriſimi-
le*] concor.de deci.c.ij.§ j.& vide,quod ſcripſi poſt Inn.
de pręſcrip.veniens. ver.non obſtante. Et per hãc literã
vr̃ idem in diſpẽſatione alterius irregularitatis puta ho-
micidij,vel his ſimilibus,ſi primę diſpenſationi additur
ſecunda de pluralitate.hoc dico,quia iam vidi hanc de
2 cre.allegari,ꝙ † diſpenſatus ſuper illegitimate ſi impetrat
beneficiũ eo tacito,non valet impetratio.ſed audiui cu
riam tenere ꝯrium. Et decre.iſta hoc non probat. loqui
tur. n. cum diſpenſatio additur diſpenſationi. nam ex
quo ſecunda excedit moderamen primę, non valet ſe-
cunda illud ſupprimens,potiſſime cum ſit ſuper plura
ſitate odioſa.de pręben.quia intantum, ſed qñ diſpenſa
tum eſt ſuper beneficio,impetratio beneficij nõ eſt diſ-
pẽſatio addẽs primę.diſpenſationi,vt hic, ſed eſt execu-
tio eius,ſuper quo fuerat diſpenſatũ,& ſic nil ad propo-
ſitum. nec eſt negãdum diſpenſato ſuper defectum, ꝙ
concederet diſpenſato ſuper crimen.cum ſecundus la
boret vitio proprio,primus alieno.lvj.diſt.nati.& ſic di
gnus venia C. de naturali.li l.legẽ. Sed ſi diſpenſatũ eſt
cum homicida, ꝙ poſſet conſequi beneficium, nullus
diceret,impetrationẽ beneficij vitioſam per taciturnita
tem diſpenſationis,vel criminis. Item ad caſum facit.ꝙ
dixi diſpẽſatum eligibilẽ.ſ.e. proxi.ſuper ver. reſtringi.ſi
eligibilis,ergo impetrabilis ſm hoc prædictis cõcordat,
quod ſcripſi poſt Io.mo.ĩ.de re.iur.in generali.ſub.xlvij.
membro, ꝙ expreſſe loquitur, cum gratia additur gra-
tiæ.¶ Prima glo.ſummat. Secũda gl.ſoluit dubiũ.Tertia
gl.ponit tres caſus prohibitionis.Glo, natalium obiicit &
ſoluit.Gl.alius ponit duas opi.¶ In tertia gl.ibi[*neque fa-
moſis*] vide,ĩ.de regu.iur.in regula pe.& ibi.§.vlti.nil inte
reſt.an in ſe,vel in liberis metum patiatur,cum pro affe
ctu magis parentes in liberis terreantur.¶ In gl. nataliũ
ibi,quod ita,ſequitur, ſeruatum eſt, vt in priſtinum ſta
tũ reſtitueretur, perinde haberi debet, ac ſi morboſum
nõ fuiſſet.& ibi[*quęris*] ingenuitatis iure vtitur is, quẽ
imperator natalib. reſtituit. ¶ In j.gl.in fi. Et decidit ca
ſum & rõnem interſerit ibi,cum nõ ſit veriſimile.¶ In
gl.iſte.ibi[*tribus*] ex his inſurgit quarta,ſcandalũ.ſ.illorũ,
inter quos promouetur,& in fi.de pur.ca accedens.¶ In
glo.caute.in fi.quod hic tractat Archi.de hoc ibi videas
ſuper vlti.gl.idem tractat de nato illegitime tñ de matri
monio,id quod ibi dixi ſuper.i.gl.¶ In gl nataliũ.ibi[*pur
gantur*] a Deo cui nil latet.Sed hic prima diſpẽſatio late-
bat, ſm Io. mo.& in fi.non ob.ſm Io. mo.in auth.qui
mo.na.eſſi.ſui.§.trib.col.7. quia ibi de temporalium bonorũ
ſucceſſione, hic de ſpiritualibus, quæ ſunt digniora. de
ma.& obe.ſolitæ.¶ In vlt gl.in fi. Arch. hic dat remiſſio
nes,quas ibi dare ſoleo.Sed Io.mo. in hac materia mul
3 tum hic inſtat dicens † ꝙ æquiparat literas iuſtitiæ ꝯcti-
bus ſtricti iuris, & literas de gratia ꝯctibus bonæ fidei, &
ſicut

ſicut in illis debet eſſe exuberantia bonæfidei, vt nota. C. de actio. & oblig. bona fides. ſic & in literis gratiæ adeſſe debet oīs puritas. Sicut autem ſurreptio dans cām ꝯtractui ſtricti iuris non facit illū ipſo iure nullū. Secus in bonæfidei, ſic & in literis iuſtitiæ & gratiæ, & ar. ff. de do. eleganter, in prin. Item ſicut metus in promiſſione adhibitus regulariter non facit ꝯtractum ipſo iure nullū ſed annullandū ope exceptionis. ff. de ver. ob. ſi quis cū aliter. C. de inuti. ſtip. l. dolo. adhibitus tñ in dote, vbi debet exuberare bonafides, facit promiſſionē nullā ipſo iure. ff. quod met. cā ſi mulier. §. ſi dos. itē per literas iuſticię nil dat cōmittens, niſi iudicē, & iudex non dat, ſed declarat. ff. de rei ven. ex diuerſo. §. vbi. ſed literæ de gratia dāt impetranti. & ideo in illis ſurreptio plus inficit. Dicit aūt ſalua diſtinctione decre. ſuper literis. de reſcrptis. diſtinguēdum, an literæ iuſtitiæ ſint ſurreptitiæ in iuriſdictione. Et tunc nullæ cum omni ſuo proceſſu, de offi. vica. ſua. de offi. or. graue. de offi dele. cū olim. C. ſi a nō cōpe. iudi. per totū. aut ſunt ſurreptitiæ in probatione, & tunc non mero iure, ſed beneficio reſtitutionis in integrum ſubuenitur. ff. de re iudi. l. diuus. xxxv. q. ix. veniam. & c. ſnīam. ff. de ſal. ſi quis obrepſerit, quod intellige, quādo iudex ſurreptionē ſuit ſecutus, & per illā pronūciauit. ff. de iudic. ſi prætor. C. ſi ex fal. inſtru. l. falſam. nō enim eſt hoc caſu lata ſententia ꝯ ius cōſtitutionis, ſed ꝯ ius partis. & ſic mero iure valeat. j. de ſen. excō. venerabilē. §. vbi autē. Si vero ſurreptio eſt in celatione proceſſus, mero iure valent, ſed elidi poſſunt exceptione & ſibi imputet, qui ſciuit, & non excepit. Si ignorauit, nihilo minus propter perēptorias iuris, ſicut eſt cōteſtatio quō ad dilatorias, concluſio quo ad perēptorias iudicatum non reſcinditur. ʒ. de re iu. inter mon. & c. ſuborta. de reſcr. cæterū. & c. ex tenore. Quidā tñ excipiunt caſum de cre. diſpendia. ʒ. eo. li. de reſcriptis. Dic vt. ibi, ſed non ſic in literis gratiæ, vbi ſurreptio vitiat literas & proceſſum, quandocunque ſuerit detecta, vt de reſcriptis ſtatutū. de re iudica. cum olim. inducit ſimile de compenſatione, quæ quandoque ipſo iure procedit. ff. de cōpen. ſi quid. C. eo. ſi conſtat. inſti. de act. §. in bone. Item de adulterio viri, propter quod retractetur ſententia lata, ꝑpter adulterium vxoris, vt no. de diuor. ex literis. concluidit ergo, ꝙ probata ſurreptione literę, quæ dat titulū, totum perditur. j. de regulis iuris. c. j.

De bigamis. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Clerici ad collectas non tenentur, vacatione gaudent, hoſpites non ſuſcipiunt.*

2 *Sacerdos ſi contraxit cum vidua, vel duo matrimonia ſucceſſiue, & poſtea committat homicidium, an debeat puniri per iudicem ſecularem.*

CAP. PRIMVM.

ALtercationis. [*Oraculo.*] ʒ. eo. li. de elec. perpetuæ. vbi videas [*bigamos*] ꝙ Lamech ſuit primus bigamus, hr Gen. iiij. xxxi. q. j. quo virginibus [*clericali*] ſi tñ fiat monacus, immunitate gaudet, de hoc ſatis dixi in qōne Gualterij in parte ſecunda, quam poſui ſuper regula delictū. j. de re. iur. [*Conſuetudine*] reprobat, quod nō. Inno. & apertius Hoſt ʒ. de apoſta. c. j. Cum enim diceret Inn. illos eſſe de foro clericali, vel ſeculari, ſm conſuetudinē, quæ iuriſdictionē tribuit. C. de eman. l. fi. Hoſti. dicebat, id verum, cū cōſuetudo fauebat eccleſiaſtico foro, vt ꝙ bigamus eſſet de ipſo foro, vide, quod dixi de cle. coniu. lo. in iij. q. dicit Io. mo. ꝙ hæc conſuetudo oritur ex ſequela prioris iuris. & ſic clerici malam fidē habēt. Et non præſcribunt. de præſcri. veniens [*Tonſuram*] de tōſura & corona clericali tractat hic Archi. vide plenius in cle. de vita & hon. cle. c. ij. in gl. ſi ergo [*Clericalem*] numquid monacalem, non credo illud. c. loqui niſi de clericis ſecularibus. Arch. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Secūda ponit opi. quas decre. determinat. ¶ In glo. ij ibi [*veteris*] ſequitur, iuris dubitationē decidentes ſancimus & c. & ibi [*quod certatum.*] ſequitur, ēt apud veteres nos decidimus, & ibi [*apud antiquos*] quod ibi de ſeruo bona fide poſſeſſo apud antiquos quærebatur quo ad noxalē actionē, imperator determinat. ¶ In gl. ꝙ multiplex. ibi. l. j. & ij. cle
1 rici † ad collectas non tenentur, vacatione gaudent, hoſpites non ſuſcipiunt, ad ſordida munera non tenentur & ibi generaliter, can. xvj. q. j. ¶ In gl. antepe. ibi [*addictus*] ſequitur, ſupplitio & pro criminum immanitate dānatos, nulli clericorum, vel monacorū per vim, vel vſurpationem liceat vēdicare, ſeu tenere. ¶ In gl. j. in fi. & ſic tria facit; declarat, reprobat, & prohibet. ¶ In gl. ij. ibi. lector. vbi de hoc plenius. ʒ. e. c. ij. Fran. dicit per hoc concil. epos etiam in minoribus diſpenſare non poſſe. ¶ In gl. iij. ibi [*quia duas*] Et procedit hoc, etiam ſi ſecunda nō fuit vxor propter impedimentū, quod ꝯhens ignorabat licet Arc. hic ꝯ, de hoc dixi. ʒ. e. nuper. ſuꝑ ver. quantū in ipſis. & in fi. idem Gui. Gar. Io. mo. & Arch. Boati. ꝯ, qui
2 dixit in c. de. bigamis, ʒ. e. ti. ꝙ ſi ſacerdos † ꝯxit cum vidua, vel duo matrimonia ſucceſſiue, & poſtea cōmittit homicidiū, per hāc decreta. punietur per iudicē ſecularem. ¶ In gl. ꝙ multiplex. ibi [*ſi quis ſuadente*] dicebat Hoſt. ʒ. e. c. fi. ꝙ priuilegio illius canonis non erat bigamus nudatus, per ver. generalia illius. c. quiſquis. quod hic reprobatur. ¶ In gl. vl. in fi. poſſet ergo excommunicari, vt hic propter peccatum xi. q. iij. nemo epiſcoporū. item ordinarie puniri in Auth. de ſan. epiſ. §. penul. C. de epiſc. audi. l. minime. inſt. de iniur. §. j.

De officio vicarij. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor conuenitur per reſcriptū contra prædeceſſorē impetratū.*

2 *Cauſa iuſta intelligatur excepta a quocunque edicto.*

3 *Excommunicatus non poteſt excommunicare.*

CAP. PRIMVM.

ROmana. [*Remenſis*] Idem in aliis. ſ. de offi. ordi. Romana. in fi. [*officialem*] Boati. habuit ſingularem lecturā, & itellexit hoc capitulū de officialibus datis vicariis epōrū, quales ſunt notarij, nūcij, vel executores, quos deputant. hoc nō placet [*rationabili*] vt fortius ſit dubium. dicit hoc excōicationis maioris vel minoris, ſi recepit iuriſdictionē ab officiali ante ipſius excōicationē, vel ab epo. Si uero poſt excōicationē officialis recipit iuriſdictionē, ab eo ligatus eſt minori tm̄, niſi cum participat in crimine dānato ſm Inn. & Hoſti. [*non aſtringit*] potuit eſſe dubitatio ſm Abb. quia ex quo ſine expreſſione proprij nominis excōicatus ſuerat officialis, videbatur ligari quicunque officialis. ad hoc. ʒ. de immu. ecc. aduerſus. de ſolu. c. j. de ſepul. c. pe. & vlt. ff. de iudi. l. hæres. nam & decretū in perſonā anteceſſoris factū reſpicit ſucceſſorē.
1 de fideicom. liber. cum quaſi. & † per reſcriptum ꝯ prædeceſſorē conuenitur ſucceſſor. ʒ. de foro cōpe. dilecti. bene facit, de offi. dele. quoniā abbas. ſed vt dicit hæc non obſtant, quia hic propter delictū propriū ſuerat ligatus. in ꝯtris onus inherebat rei, vel officio. ſed hic perſonæ [*ab eodē*] arguit Arc. ꝙ mortuo epo expirat officialis officiū, ponens verba Hoſti. quæ dixi. ʒ eo. c. pe. quæ ipſe no. de offi. deleg. qm̄ Abbas. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Tertia gl. rñ. per qōnes. ¶ Quinta gl. primo literam exponit. ſecundo format duas qōnes, & illas ſoluit. ¶ in glo. iiij. ibi, cum prætor. legati proconſulum delegant cās. ¶ In

j. glo.

j.gl.in fi.& tria facit ſm Io.Mo. ſtatuit, rõnem ponit,&
tacitæ quæſtioni rñdet. ſecunda ibi.cum non.tertia ibi,
ea tñ.¶ In iij.gl.ibi.iuriſdictionis.ponũt ibi Hoſt.Io.mo.
& Arch.exẽplum,ſi non ſeruat priuilegia ſedis Apoſto
licæ.ſ.de priuile.quãto ſitem per decre primã. j.de re iu-
di.& primã.j.de ſen.exc.& eo.ti.Romana. §. pe.& vlti-
mo.Pe.ponit exemplũ in illo, qui impedit cãm per ap-
pellationem delatã ad archiepm. Inno. dixit cã,vt quia
criminoſus, vel alia conſimilis. Abb. ponit in officiali,
qui incidit in decreta.Romana.j.de pœnis.¶ In gl.offi-
cialis.ibi.nec puies,ſm Inn.& ibi[*clericos*]vbi de hoc di-
xi poſt Goſ.Hoſt. ſuper.j.gl. Qui Hoſt. ẽt dixit hic,vica-
rium poſſe in totũ ad tps ex cã de conſenſu epi cõmit-
tere vices ſuas, quas tñ a ſe non abdicat,ſed penes ſe re-
tinet,all.prædictum capitulũ clericos,inquãtũ dicit,nõ
permittas,quaſi prohibeat permitti,quod temeritate ꝓ-
pria hoc faciant, ſed ex cã id permittere poterit,puta ꝙ
imminet neceſſaria profectio.ff. de of.eius cui man. eſt
2 iuriſd.l.j.circa princ.nã & † a quocunq; edicto iuſta cã
intelligitur excepta.ſ.de deſpon.imp. c.ij. vbi de hoc &
ſic de conſuetudine approbata ſeruari dicit.& ibi[*in offi-
cialem*]ſ.de immu.ec. aduerſus. Sed & ibi datur menſis
ſucceſſori,antequã ligetur. Et ibi[*ſi is cui*]ad hanc decre.
reſponderi poſſet,ꝓ ibi res non erat integra.vnde vt di-
cit hic Hoſt.ſi ante excommunicationẽ delegantis per-
petuata erat iuriſdictio, non plus impediret delegatum
excõicatio delegantis,quã faceret ipſius mors ſ.eo. gra-
tum.& c.licet.de offi. leg. c.fi. ſecus ſi excõicatus fuit re
integra.& idem hic Fran.& Arch.& ibi[*de cauſis*]nec di
ſtinguitur hic, an ſint cęptæ, vel nõ cęptæ per officialẽ.
& in fi,idem Hoſt.Io.mo.& Arch. ¶ In gl.ita conſtrue.
ibi[*ligatus*]Item ſecundum Innoc.in illo,qui in officia-
latu ſibi deſeruit,vel ſtat iuri corã illo.¶ In gl. vl.ibi[*com-
3 mittere*]dicebat ergo hic Hoſt.ꝙ † excõicatus non poteſt
excõicare.xxiiij.q.j.audiuimus.nec procurator conſti-
tui, vel conſtituere,de procu. conſtitutis. de proba.poſt
ceſſionẽ.nec iudicare,de re iudi.ad probandu,nec iuriſ-
dictionẽ,quę penes ſeipſum mortua eſt,exercere,vel cõ
mittere,arg ſ.de or.ab epo, qui re.c.j.& ij. nec aliũ actũ
legitimum exercere , ar.ſ. de elec.cũ inter R.de æta.&
quali.cum bonæ.de dolo & contu.veritatis.de exceſ.pre
la.tanta.Dicunt autem,ꝙ ſi adminiſtrationẽ,vel defen-
ſionẽ ẽt in iudicio quis recipit pro excõicato,actus eius
hodie habebit vigorẽ quoad detrimẽtum excõicati, &
quo ad ipſum alij obligandũ . ¶ Quærit aũt,ſi procura-
tor ꝯhit noĩe excõicati,an claudicet ꝯtractus,& dicit ꝙ
fortan, ſic dr̃ de ꝯctu pup ill,inſti.de aut.tu.j.rũ.ar.de ex-
cep. cũ inter.remittit ad ſum.de ſen.exc.§.& q̃ ſit pęna.
ſub §.qd ſit tenor.ver. ſed qd ſi,dũ aliqs eſt excõicatus.

SVMMARIVM.

1 *Officialis an poſſit inquirere de crimine vſurarum ,vel conſimili ſi
ne ſpeciali mandato .*
2 *Officia lis,vel vicarius non poteſt ſine ſpeciali commiſſione confer-
re beneficia.*
3 *Similitudo cauſæ reddit iudicem quandoque ſuſpectum.*

CAP. II.

LIcet. [*Factam*] ab epiſcopo, cuius vices
getit Archi. [*Cognitio*] & deciſio
[*transferatur*] transfertur ẽt quod habetur.j.
de hære. vt officiũ.§.fi.& c,vt commiſſi.ver.
priuãdi.& c.fi.§.fi.ſm Arch.[*exceſſus*]quærit hic Io.mo.
1 in addi.an † officialis ſine ſpeciali mandato poſſit inqui
rere de crimine vſurarũ,vel conſimili. Vr̃ quod nõ, cũ
j.& ſ.ponãtur diſiunctæ.ipſe tenet ꝯtrũ,dicens , ꝙ illud,
ſeu quod ſequitur.eſt ampliatiuũ,& ſic copulatiuũ, per
quod oportet vtranq; partẽ eſſe verã.ff.de reb. du.ſi is q
ducenta §.virũ.ar.ff.de au.& ar. leg.ſi quis ita.vel eſt ex-
poſitiuũ ꝓcedẽtiũ , quod dicit colligi ex caſu,quẽ ponit
prima gl. dicit ergo, ꝙ officialis de oĩbꝰ cognoſcere põt
ex offi.de qbus poſſet ad partis inſtãtiã, cũ regulr̃ epi &
officialis ſit idẽ conſiſtoriũ.ſ.e.li.de conſue.c.ij.& de ap.
Romana.in prin.& conſtat, ꝙ eps hoc põt.ſ.de offi.or.
2 c.j.ergo & eius officialis,vel vicarius. Sed qa † officialis,
vel vicarius non põt ſine ſpeciali cõmiſſione conferre
bñficia.j.c.proxi.Itẽ nec ad partis inſtãtiã,nec ex officio
põt bñficiatũ ab adminiſtrõne remouere ſine ſpãli cõ
miſſiõe,vt veniat curæ priuatio,vel datio,in Auth.de de
ſen.ci.§.nõ hñte.coll.iiij.hoc dictũ cõiter nõ approbar̃,
nec bn ꝓbar̃ hæc ĩproprietas locutionis,ꝙ ſeu, nõ diſiũ
gat,cuius ꝯtrũ patet.ſ.eo.li, de reſcri.ſtatuimus. §.j.& ij.per
totũ.& de tẽ.or.cũ nullus.i.& iij.rñ.Et licet iſta dec.occa
ſionarij potuerit a decre. Alex.ipſius tñ thema vel ver-
ba nõ ponit.Itẽ ꝯ rõnẽ, quæ dicit, epm hnc poſſe, ergo
ipſius officialẽ,emanauit iſta dec.& ſequens[*A ſuis bene
ficijs*] hæc lr̃a inducebatur in qõ. hic diſputata.an vica-
rius ad petitionẽ patroni abñtis,cũ vacauit eccleſia,re-
mouere poſſit inſtitutũ per epm , vel aliũ in eccleſia, &
inſtituere pñtatũ ab ipſo patrono. Et dixit diſputans ꝙ
ſic, cũ hic non agatur de crimine vel priuatione clerici
ꝓꝑ crimen . Sed petitur declarari eũ ius non habere. &
ſic bñficiũ ſuũ non eſſe, & ſolã detentationẽ habuiſſe.
vñ,vt ſcripſi poſt Inn.de ele.querelã.in prin. per modũ
actionis hic petitur,& eſt actio perſonalis, quæ cõpetit
ẽt patrono,vt ſcripſi de cõceſ.præbẽ.quia diuerſitatem.
poſt prin.bene facit ad hoc,quod ſcripſi, vt li.nõ cõteſt.
qñ frequẽter.§.porro.ſuper.j.gl.inducebatur,ꝙ cogno
ſcit de matrimonio carnali.ergo & de ſpũali,in quo in
teruenit arbiter,& non in primo de reſti.in inte.c.pe.in
fi.ſic de neceſſitate inſtituendus eſt pñtatus a prono. xvj.
q.vij.decernimus.ergo & neceſſario ꝯtra inſtitutũ ẽt ab
epo pronunciari oportet, de accu ad petitionẽ.ff.de pro
cura.Põponius.maxime autẽ id dixit ſicere abñte epo.
j.de offi.or. Romana.in fi. & vere ꝙ hic non quęritur,
niſi de auctoritate vicarij.hoc dico,quia ſi ex iure deuo
luto eps inſtituiſſet,imputet ſibi patronus negligens.Itẽ
ſi ad alterius dicentis ſe patronũ præſentationẽ edicto
propoſito inſtituiſſet.ſuper his vide quod ſcripſi,de his
quæ fi.a præ.c.ij.ſuper gl. ar.quod, cũ ſuis remiſſionibus
[*committantur*]ergo talia cõmitti pñt.ſ. de rap.in archie
piſcopatu vbi de hoc. Ibi vide alias remiſſiones, quas
hic ponit Arch.qui ẽt dicit falſum, quod no.Vin. ſ.de
frig.& male.c.fi. qui dixit, ꝙ eps inquiſitionẽ criminis
cõmittere non poterat,quia ea quæ meri,vel mixti im
perij ſunt,per libellũ expediri non pñt.ff.de off.procon.
nec quicquã.& ad decre.illã rñdet,ꝙ ibi nõ erat crimẽ.
ſed hoc falſum,vt hic patet. & ij.q.j. Deus oĩpotens . &
de ſymo.licet.ibi.j.mittere,vel inquirere ¶ Prima gl.po
nit ſummã,& vnde tractat,& quid approbat. ¶ Secũda
gl.recitetur per qõnẽ & ſolutionẽ,cuius ponit opi.ꝯriã.
¶ Vltima gl quærit & ſoluit.¶ In vl.gl.ibi.§.quæſitũ. vi
de de offi.or.ſi ſacerdos.ſuper gl.ij.¶ In j.gl.ibi,hoc dicit.
Et primo ponit dictũ.ſecũdo excipit ibi,in fi.& ibi.[*Ar
chiepiſcopi*]per hãc gl.ſoleo ponere exẽplũ in decre.cãm.
3 ij.de iudi.ꝙ † ſilitudo cãæ reddit iudicẽ qñq; ſuſpectũ,vt
ibi ſcripſi ſuper ver.pęnæ.& in fi.& Gui.in ſpe. de inqui.
ad fi.primæ col.¶ In gl.ij.ibi.Li:.vbi hoc tenet Accur.&
ibi [*ſua*] & ꝑ Hoſt.in ſum.huius ti.§.j.& ꝑ Io.xxv. di.per
lectis.in gl.magna.¶ In gl. vl.ibi ſignificaſti.& ſ.eo.ſua.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus non donat, ſed dat præbendas.*
2 *Vicarius epiſcopi ſicut confirmat abbates,ſic vicarius archiepiſco
pi ſuffraganeos.*

CAP. III.

CVm in Generali[*vicarius*] Hic videntr̃
eſſe diuerſi, vt.ſ.c. li.de tẽp. or.
cũ nullus.ij. & iii.rñ.[*generalis*] de generali
vicario plebani conſtituto cum poteſtate
ſpualiu & tpaliũ tenet Io.de Deo ij.q.xj.ꝙ ẽt de conſen
ſu epi, & maioris partis capli numerũ canonicorũ ꝯ pri
uilegiũ eccleſiæ in ꝑlebe augere nõ põt irreqſito pleba
bano,all.de ꝓben.dilecto de inſti.cũ veniſſent. Et ꝙ eps
iuri eccliæ nõ potuit ꝓiudicare.x.q.ij.c.vl. & q.iij.qa co-
gnouimus. ſatis æquũ eſt,ꝙ tale ſtatũ ecclię immutare
nõ poſſit,ẽt ſi ſit caſus augẽdi, vt qa facultates excreue-
runt.

rant.nã ſibñficia conferre nõ põt, vt hic,nec illis priuare,vi.ſ̃.c.prox.ergo nec illa creare. an aũt ad epm,an ad plebanũ & capitulũ ſpectat numerũ augere.dixi.ſ̃.de inſti.c.ij.Et ſcias, ꝙ per æquitatẽ iuſtificari vr̃,quod tenet Bar.in veneri.xxi. l.ꝙ vicarius meus in eccleſia & ex ea meus cenſualis ſoluẽdo me inſcio pro ea per xl. annos cenſum alteri prælato ẽt bona fide recipienti ꝓ ſua eccleſia,mihi vel eccleſiæ meæ non præiudicat, nec prelatus ille ꝑſcribit,cũ per vicariũ ego poſſideã,de teſti.ſpo. cũ veniſſet. de ꝑſcrip. ſi diligenti. & ſic ꝯ me poſſidentẽ non currit ꝑſcriptio. cũ duo in ſolidũ &c. de ꝓba. licet. nec debeo ſine culpa meo iure priuari,de conſti. c.ij.ita cũ colonus, vel per quẽ poſſideo, poſſeſſionẽ alij ꝓdit, mihi non præiudicatur. C.de acqui.poſ.l.fi. Itẽ ſi credo mihi rẽ donatã.ſed non eſt, nõ vſucapiã.inſti.de vſuca. §.error. Et ſi ſolus ſum hæres inſtitutus ſibi, quã credebã cohæredẽ, trado res hæreditarias.nõ vſucapis eas. ff de uſuca.cũ ſolus. Dama.aũt hoc ti.qõ.ſecunda,tenet illũ præſcripſiſſe, ſicut ꝑſcribit emen. a pupillo credẽs illũ puberẽ.ff.pro emp.l.ij. §.qui pupillo, & tñ pupillus poſſeſſionẽ non dedit,nec dare potuit.ff.de acqui. poſ.l. poſſeſſionẽ.in fi.hic videt ꝯgrue diſtingui inter vicariũ ꝑpetuũ q̃ titulũ habet ſpalẽ,facit cle.de offi.vica.c.vno, cũ concor.ibi notatis ſup ver. ꝑpetũis, [*non poßunt*] no. duo ſingularia pluraliter copulari,de hoc ff.de acq.hære.l.placet.§.i.& ff.de le.j.cũ filio.ad fi.& ibi cõcor.¶ Prima gl.ponit ſummã,& qd declatet.¶ Quarta gl.ponit tres caſus ꝯ regulã. ¶ Penul.gl.opponit de duobus capitulis,quibus rndet.¶ In tertia gl. ibi.l.j.vide in præ.regula in generali.¶ In iiij.gl.ibi[*in primis*] melius ꝑe.glo. tñ in l.ꝯ iuris.ſic allegat, & loquit in mag.ſtro.de quo pro milit, & ibi.l.j. §.j. loquitur de tutore, qui alit matrẽ & ſororẽ pupilli egentes.¶ In j.gl.ibi[*non poteſt*] & præmiſſa duplici rõne ponit dictũ, a quo ſecundo excipit, ibi, niſi.¶ In glo.in conferendis.in fi.idẽ Archi.ſic ſoluens,
2 quod no.xxiij.q.vi.§.ex his.in prin.ibi dicit lo.ꝙ † eps nõ donat,ſed dat præbẽdas.¶ In gl.pe.ibi[*confirmare*]de epo generali vicario archiepi exiſtentis ẽt in remotis habente plenũ mandatũ expreſſis, quæ habẽtur.ſ̃. c. prox. cum poteſtate inſtituendi & exercendi ea,quæ ſunt auctoritatis, vel ordinis põtificalis, & quæ conſtituens facere poſſet,ẽt ſi requirant ſpeciale mandatũ,& ſint maiora,q̃ expreſſa.Dubitatur,an poſſit confirmare electionẽ ſuffraganei & confirmatũ conſecrare,cum illa duo nõ fuerint nominatim expreſſa. Facit dubiũ hæc decr. & cle.de procur.nõ põt.coniuncta decr.quamuis.ſ̃. eo. lib. de elec. quæ cauſas electionũ epõrum annumerat ad maiores.ad idẽ.ĩ.de cleri. ægro.c.vno.facit quod ſcripſi poſt Guil.ſ̃.e.li.de elec.ſi abbatẽ.ſuper ver.archiepo-
3 rũ.Contrariũ vidi terminari,vt ſicut † vicarius[a] epi con-
a firmat abbates,ſic vicarius archiepi ſuffraganeos,& iſta decre. de collationibus loquitur. & veriſimilitudo, de qua hic loquitur tex.inſurgit ex duobus.primo ex libertate eligendæ perſonæ.cui bñficiũ confertur.Et ſecundo,quia collationem facere põt per ſeipſum, vbicũque ſit,vt no.de offi.leg.nouit.quæ duo ceſſant in confirmatione,ꝙ ſi nil impedit electum,neceſſe eſt fieri. ſ̃.de ele. poſtquã.nec extra prouinciã illã facere poſſet archieps, cum cauſæ cognitionem requirat confirmatio.ſ̃.e.li.de elec.c.vl.& talia non poſſunt extra territoriũ expediri, vt no.in præ.c.nouit. ſ̃.de off.or.cũ eps. veriſimiliter ergo ea, quæ fortius non poterat, cõmiſiſſet, & ſic ceſſat prin.huius ca.non ob.decre.non põt. quia maiora erãt expreſſa.ſ.pontificalia,in quibus iuriſdictio & ordo requiritur,quam confirmatio, in qua ſufficit iuriſdictio, & quã facit confirmatus in archiepm, non eps.de elec. ſuffraganeis.& c.tranſmiſſam.Non ob.decre.quamuis, quia licet quo ad quædã enumerentur maioribus,non tñ quo ad propoſitũ,quod probat præ.dec. ſi abbatem, quia ſi in totũ eſſet de maioribus,non tranſiret in legatũ.Inducitur ẽt,qd no.ſ̃.c.proxi.in vl.gl.Et in fi.& vt dicit Archi.in caſu iſto fallit, quod ibi generaliter tradebat Goſ.& Vinc. de procura.petitio.dicentes vicarium oĩa poſſe,quæ poteſt is cuius vices gerit.xciiij. diſt.c.j.ij. q.vj.ſi eps.ad fi.C.de offi.eius qui vi.al.l.j.Dicit ẽt Arch. ꝙ quædã a caſu decre. iſtius excipiunt vicariũ papæ.ſed non video,quia vel quo iure hoc dicant.ſubdit ẽt quod no.Goſ.in ſum.huius ti.in prin.qui dixit,ꝙ vicarij,de q̃bus tractatur ſub rubrica. C.de offi. eius qui vi. al. non erant delegati,vel ſubdelegati,ſed ordinarij eligebantur in certum tps,quod erat ordinariis præfixum,vt ipſi ſupplerent vices ordinariorũ viuentiũ & præſentiũ. Erant alij,qui gerebant vices mortuorũ & abſentiũ,qui ſuffecti appellabantur.hi oĩa poterant, quæ ad iuriſdictionẽ pertinent, præter vltimũ ſuppliciũ & abſciſſionem mẽbri.C.eo.l.ij.in Auth.de coll.§.antequam.¶ In vl.gl.ibi, bene poteſt. ei quẽ facit vicariũ, ſuper quo vide, quod no.ĩ.ti.ij.c.penul.in fi.antepe. gl. & ĩ.de præben.ſtatutũ. in glo.fi.& in fi.ſcne quod ſcripſi de cenſi. cum venerabilis.ſuper finem ſecundæ glo. ver. tamen hoc puto.

ADDITIO.

a ¶ Vicarius epiſcopi. Quæ autẽ ſit vicarij epiſcopi poteſtas, refert Car. in cle.j.xvij queſt.o & ſeq.de offi.vica.

De officio & poteſtate iud. deleg. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Notoria non requirunt iudicialem indaginem.*
2 *Conſeruatio quia non poteſt dubia iudicialiter diffinire,parũ prodeſt ſicut & confirmatio in forma communi.*
3 *Manifeſtum proprie ſumptum probationem exigit.*
4 *Maleficium male probatur notorium per teſtes.*
5 *Maleficium ſi eſt notorium,ſed non malefactor,& per teſtes de aliquo probatur, quod fecerit maleficium,ſed non probatur,ꝙ ſit notorium ſibi non nocet.*
6 *Declaratio iuſta,vel iniuſta ſententia pendet ex poſt facto.*

CAP. PRIMVM.

STatuimus. Viiẽ verbo noui ſtatuti, quia declarationis verbũ in materia illa non cadit,cum vſus iſte nouiter fuerat introductus.vt in gl. plerunque. i. in pluribus caſibus, vel. i. ſæpe.aliis pleriſque.i. impetrantibus ſm̃ Hoſ. & Arcb.[*Concedimus*]non prohibet per hoc quæri,quid legatus concedere poſſet,cum ſit ordinarius.ĩ.de off.leg. c.ij.& per ſe põt a talibus iniuriis defendere.ergo & cõmittere.ĩ.de reg.iur.põt.ſm Archi.qui dicit, fratrẽ Latinũ hoc feciſſe in eccleſia Carpenti Mutin.dioceſis,dũ erat hic legatus.vide quod dicã ĩ. c. fi.ſuper ver.dictam. Hoſt. dicebat ad officium papæ ſpectare occurrere litigiis,& violentijs,& quẽlibet in ſua iuſta poſſeſſione tueri.ff.de vſu.l.æquiſſimũ.ff. ne vis fiat ei.l.j.§.j. ſ̃.de ſymo. querelã. in fi.& maxime circa perſonas miſerabiles, vt in gl.[*iniurijs*] eſt dr̃ iniuria, quod non iure fit. inſti. de iniur.in prin.[*violentes*]de or.cogni.c.ij.per quam ponit Ho.extra,vt q̃a potẽs vi armata inuadit terrã mon.cuius ꝯſeruator inuenit illũ & ſuos in maleficio, vel occurrit illi prohibens, qui non vult patere tales,ergo violẽtos conſeruator punit eos non plus monendo,cum de ipſorũ aperta ꝯtumacia ſibi ꝯſtet.ar.ff.de rei vẽ.q̃ reſtituere.ff.de ap.creditor.& l.ſi q̃s miſſus.ff.ſi q̃s iuſdic.l.j.ff.de ap.§.creditor.§.iuſſus.Itẽ dicit,ꝯſeruator ſic dicere poſſet,q̃a video vos paratos ad arma & violẽtiã talibus inferẽdã,quorũ ſum ꝯſeruator, & in mora monitiõis & dilatiõis imminet piculũ.iõ excõico oẽs,qui cũ armis talẽ locũ ĩtrauerint,vel aliquod dãnũ dederint, ar.ĩ.de ſen.exc.dilecto.hoc.n.negotiũ celeritatẽ deſiderat.ff.de dã.inſec.l.j.& plerunq; nec tps,nec locus patit &c.ff.de exer.l.j.j.rñ.in fi.ſubdit, ꝙ hodie nõ fert ḡnalis excõicatio,ĩ.de ſen.exc.Romana.§.caueãt. in facto tñ notorio

excom-

excõicare poſſunt ẽt abſentes,de ap.cum ſit Rom. in fi.
ij.q.i.de manifeſta.[*poſſunt*]ſup.illos.nec ad alia.ſ. dubia
non notoria,& in quibus non proceditur ꝯ non citatũ
conuictum,vel cõfeſſũ m.ij. q.i. c.i.& q.vj.§.diffinitiuã.
in prin.C.de ſen. & inter.om.iud.l.prolatã.de conſe. ec.
c. ii. de maio.& obe.inter.de cã poſ.c.i.in illis ſit iudicia
lis indagatio partibus præſentibus & ſeruato ordi.vt ſit.
non con.c.i.Inn.hic dicit.ꝙ in notorijs bene habent in
daginẽ.nã & in eis requiritur aliquis ordo ſ.de iureiur.
ad noſtrã lrẽ ex quo in eis cõmittitur conſeruatoribus
iuriſdictio,omnia poſſunt,ſine quibus illa non poſſunt
explicari.ff.de iuriſ.om. iu.l.ij. Sed de notorijs non põt
aliquos punire,niſi illos citet.& citatos & contumaces
puniat in expenſis,& alter.ſ.eo.de cauſis.ff ſi quis iuſdi-
cen.l.i.lrẽ qñ reus negat per ſe factũ fuiſſe maleficium,
vt in gl.niſi recipiat vtriuſq; probationes,iuriſdictionẽ
ſibi commiſſam explere non poterit. Itẽ reus non actor
offenſus parat viã iudici cognoſcendi de his,præponẽ-
do exceptionẽ.quæ ſi ſit vera,ꝯ ipm procedi nõ debet,
& ſæpe quia habet per alterũ bñficiũ,quod per ſe non
haberet.C.de tẽp.in integ reſti. l.pe.ſ. de concel præbẽ.
c.pe. ſic ꝙ cognitionẽ habeat patet, quia põt excõica
re,quod tñ non fit ſine cauſę cognitionẽ.ii.q. j.ſicut. &
c.nemo.ſm Inn. ſed Hoſt.dicit hoc verũ de cauſæ co-
gnitione plena vel ſemiplena.vel illud verũ ĩ nõ noto
rijs. concluditur ergo per Inn. ꝙ a ꝯrio huius literæ pa-
tet,ꝙ in notorijs habet iudicialẽ indaginẽ. Sed Hoſt. di-
1 cit,ꝙ ꝯriũ huius literæ id non ſonat,ſed hoc ſolũ,ꝙ†no
a toria nõ requirunt iudicialẽ indaginẽ, & quæ requirũt
non ſunt notoria.& placet Arc.dictũ Inno.[*Iudicialem*]
planã ergo,& quę ſit ad ſui inſtructionẽ,non prohibet
ſm Hoſt.& Arch.[*exigunt*]neceſſario[*poſſint*]hac ratio-
ne dicitur literas in forma cõi non impediri per con-
ſeruatorias præcedẽtes vel ſequẽtes,vt ſcripſi ſ.eo.lib.de
reſcrip.diſpendia.ſuper ver. literas[*poteſtatem*]ſi.n.de du-
bus cognoſcere poſſent, iã eſſent generales iudices illo-
rũ,qui eos impetrarunt.ꝯ id ſ.de reſc.ſm Hoſt.vñ Goſ.
dicebat,eos meros executores in ſum.huius ti.ad fi.ver.
a itẽ qd de conſeruatoribus.dicebat ãt Hoſt.ꝙ†quia con-
ſeruatio non põt dubia iudicialiter diffinire,parũ pro-
deſt,ſicut & confirmatio in forma cõi.ſ.de concel.præ
ben.quia diuerſitatẽ.& innouatio priuilegij. de priui.ſi.
ex parte.& c. quia intentionis. & ſub protectione rece-
ptio.e.ti.ex parte tua.& c.recepimus.Dicit tñ,ꝙ hæc nõ
ſunt oĩno ſecuriſſima, quia conſeruatio vtilior eſt,vt.ſ.
patebit.¶ Prima gl.ſum mai. ¶ Secũda gl.recitetur per
vj.q.Prima qualis ſit iuriſdictio conſeruatoris.Secũa,an
iura antiqua de conſeruatoribus tractauerint. Tertia,
quot & quæ ſunt ſpecies cõſeruatorũ. Quarta circa lite
rã de tribus.ſ quæ ſit manifeſta offenſa, & qd ſi reus ne-
get,vel quid ſi fatetur,ſed dicit ſe iure feciſſe. Quinta,an
cõſeruator recuſare poſſit. Sexta.an inuocet brachiũ ſe
culare.Et vide quod dicã in fi.¶ Poſt gl.an iniuria cõ-
miſſã & ꝯmittẽda &c.¶ In gl.i.in fi.& duæ ſunt partes.
in prima permiſſio.in ſcda prohibitio. ibi, nec ad aliã.
¶ In gl.ij.ibi.delegatorẽ. itẽ ꝙ iuriſdictio eorũ expirat
quo ã t nõ cœpta.vt in præ decre.vl.§.officiũ. ergo non
eſt ordinaria.ſ.ti.2.c.ſi.& ibi[*orphanos*] & alias perſonas
miſerabiles.ſ.de cenſi. licet.ſ. eo. ſignificantibus. & ibi,
adminiſtratores.& vide,qd dixi poſt Inn.& Hoſ.de ſta.
mo.in ſingulis.§. fi.vbi patet,ꝙ diœceſani & præſidẽtes
capitulis prouincialibus ſunt conſeruatores monaſte-
riorũ prouinciæ.vide ẽt,quod dixi poſt Inn.de ſymo.ꝙ
relã.in fi.Et ibi[*ſcire debet*]ſm Inn.& Hoſt. & ibi.[*priui-
legia*]dicit hic in fi.Hoſt.ꝙ licet cõſeruatoribus rerũ fa-
cile cõſtare poſſit de iniuria notoria, non ſic in conſer-
uatoribus priuilegiorũ, quia priuilegiati maxime qſto-
res frequenter delinquunt, & priuilegijs abutuntur.ad
hoc de priui,tractũ.de pę.& re.cũ ex eo.in prin. Dicit er-
go ꝙ citato in hoc caſu ſatis eſt mittere nunciũ, cũ li-
tera verã excuſationẽ continente, qui de exhibitione li
teræ faciat confici publicũ inſtrumentũ. Et ſi dubitet de
ſnĩa,appellet,vt dicã.ĩ.eo.gl.ſuper ver.probabilis.& vide
quod dixi de vſuris,quã periculoſum. in tex.& ſuper glo.
& quod dicit,ſi in tali dubio excõicat illũ,nõ tenet ſnĩa,
quãſi a non iudice, & ꝯ mẽtẽ cõmittentis lata.ſ.de prę
ben.c.ſi.tacit.ſ.c.ſi.& in fi.& ibi[*latius*]vnde iſti cõprehẽ
dunt primos & ſecũdos, ſed no ꝯuertuntur.& ibi[*de mani
feſtis*]in hac quarta parte gl.inſiſtẽdũ.& Hoſt.de notorio
manifeſto,& fama ſemitur ad no.per ſe de cohab.cleri
co.& mulie.noſtra.& in ſum.huius titu.§.fi.& ibi. [*celeri*]
nec egent examinatione, de elec. bonæ.ſ. de accuſa.
3 euidentia hic dicitur , qa† manifeſtũ ꝓprie ſumptũ ꝓ
bationẽ exigit.xi.q.iij.eorũ.& ibi[*notoria*]dicit Inno, ꝙ ſi
pars cõfitetur maleficiũ,ſed illud dicit nõ notoriũ,con
ſeruator ꝓcedet, qa licet non ſit notoriũ per euidentiã,
eſt notoriũ per confeſſionẽ ſuã,de co.cle.& mu.noſtra.
& ibi[*recipiet*]inquirẽdo ſm quoſdã,vt refert Hoſti.ſm
4 quẽ aliqui ꝯ,quia†maleficiũ male ꝓbatur notoriũ per
teſtes.Sed per qualitatẽ facti.ſ.de tranſla.q̃to.§.ceterũ.&
qa hoc eſt aſſumere partes iudicis , quod ſibi prohibet.
imo eſſet ſibi ꝯrius.ſ de pur.ca.cũ dilectis.ver.his igitur.
Dicit Hoſt.ꝙ iudex in talibus debet attẽdere famã. im-
poſſibile.n.eſt factũ notoriũ famoſum nõ eſſe.& ſi repe
riat nõ famoſum oĩno abſtineat , Si vero famã & cla-
moſam inueniat ꝑ homines loci ſine iuro dicentes id
verum.& in terra notoriũ ꝓcedat, ad hoc, de do. & cõ-
tu.cũ olim . ver.cunq;. nec improbat ſi hoc caſu ad in
ſtructionẽ ſuam teſtes iuratos recipere velit,de teſti.ve-
niens.ver.cũ igitur.de ap.cõſtitutus.§ j. & ad cautelã.de
ele.bonæ.ver.licet ad hoc.xxv. q.ii. & ſi nõ cognitio. &
ſic procedat gl. nec facit hoc vt iudex , nec vocat eos,ꝯ
quos producuntur. nec ipſorũ exceptiones recipit ꝯ te-
ſtes ẽt ſi eſſent notorię ſm Arch.qui dicit, ꝙ aliqui ꝯ ꝑ
l.iij.ff.ad exhibe.& C.de cõpenſa.l.vlt. Sed ipſe ꝯ,talia.n.
ſpectant ad iudices.de teſti. ex parte Adę.& c.licet. quo
caſu loquat alia op.& dicit Hoſt. ſic intelligendũ, quod
notauit in ſum eo.ti.§. quibus modis.ver itẽ ſit proro-
gatio.cũ ver.ſequentibus , ex his vr; ꝙ nec teſtes cogat,
cũ cogere ſit iudiciale.ſ.de teſti.cog.ꝑ torũ.Sed Inn. hic
dixit,ꝙ qñ maleficiũ nõ eſt notoriũ iudici,oportet, ꝙ
ſuper hoc probationes recipiat,& cogat qñq; teſtes,qui
bus intereſſe debẽt partes.ij.q.i.in primis.ſ.de teſt.c.ſi.Sed
ſi teſtis propria voluntate iuret,& dicat factũ notoriũ,red
dẽs cãm teſtimonij , ꝙ ipſe vidit ictũ fieri in platea ple-
na hominibus,valet.idẽ dicũt quidã,ſi dicat, ego nõ vi-
di maleficiũ,ſed vidi, qñ ductus corã iudice ꝯfeſſus fuit
ꝙ ſic publice feceras. dicunt quidã idẽ ſi corã multis ꝯ
fitetur,ad hoc de exceſ.prælã. q̃ ſit.idẽ ſi dicat, non vidi
eũ cõmittentẽ maleficiũ,ſed vidi eũ fugientẽ, latitantẽ
& ſe non excuſantẽ,nec ſuberat cã quare ſe nõ excuſa-
ret.vel vidi,ꝙ de hoc cũ talibus trãſegit.ff.de his qui no.
infa.athletas.§.fin. & l.ſeq. ſm Inno.& facit hoc ad id,
quod dicã.ĩ.de accuſa.c.i.in magna gl.Itẽ ipſe Inn.dicit
5 ꝙ† ſi maleficium eſt notorium,ſed non malefactor. &
per teſtes de aliquo probatur , ꝙ fecit maleficium, ſed
non probatur.quod ſit notorium,ſibi non nocet,quia
nõ põt cõſeruator procedere niſi ꝯ notorios,qualis nõ
eſt iſte.Quia licet de occultis circũſtantijs poſſit inqui-
rere cõſeruator,quæ ſunt acceſſoria notorio, non tñ põt
inquirerẽ de occulto facto,vel de occultis perſonis,quę
ſunt principalia. de ordinario vero an per tales ꝓbatio-
nes procedat remittit Inn.ſ.de elec.bon.c.primo.& ibi,
[*ſuper literis*]ſm Franc.all.ff.ad muni.de iur.l.pe eſt.& ibi[*re
cipiet*]facit,qd no.de iureiur.ad noſtrã.iij.in gl.ii.qd de ci
tatione teſtiũ dicitur.ĩ.c.fi. §. pe. & poterit id probari ꝑ
duos teſtes,vt no.ij.q.j.§.qñ ãt.ar.ꝯ.ſ.de accu inquiſitio-
nis.in fi.dic vt ibi alij ꝯ. ꝓ his ſic al.cũ inculpatus dicit,
ego hoc feci vtens iure.meo.& paratus ſum hoc ꝓbare,
aut cõſentiet inculpans,ꝙ recipiantur ꝓbationes, & ſic
eõi cõſenſu ꝓrogatur iuriſdictio, aut nõ cõſenſit, & ſic
ſe impedit, & cã nõ cognita nõ excõicabit cõſeruator
ſ.de ſen.excõ.ſacro. Si vero inculpatus renuit ẽt ꝓbare
excõicabit illũ,ex quo factũ eſt notoriũ. Excõicarũ aũt
venien-

veniētē.ĵ.annū poterit abſoluere ſm Inn.ſ.e.cōrenti qui dicit,ꝙ ſi petat,ꝙ conſeruator de qualitate dāni cognoſcat,quia vult ſatisfacere,ꝙ de hoc cognoſcet per teſtes. & alio modo ad ſuā inſtructionē partibus pręſentib⁹. & ſi actor nollet,ꝙ cognoſceret. conſeruator illū abſoluet,hæc gl.non placet Hoſt.qui circa primū dicit tenendū,quod poſt eū.ſ.dixi.& ſtatim dicā.In ſecūdo dicit recurrendū ad papā.ĵ.de offi.or.paſtoralis.§.præterea. Sed Arch.pro ipſo dicto Inn.alle.ꝙ qui ligat,pōt abſoluere, de pę.di.j.verbū.& no.xxj.diſt.inferior.Quod Gof.intellexit in excōmunicante cā cognita .vide de ma. & obe. cū inferior.& xxvij.q.i.ſi homo eſſes.& ibi[*probabilis*]dicit ergo Hoſt.ꝙ aduertet qualitatē facti,ſi.n. fateatur ꝑdā,vel inſultū publice factū,qūo dicere pōt,ſe hæc iuſte feciſſe,quæ omni l.dānata ſunt.xxj.q.j §.j.& ſequētibus. xvj.q.vij.placuit.& ſ.de rap.in archiepiſcopatu.ĵ. de præben.cū qui.de pœnis.Romana.ff.quorū leg.l.j.j.rū.ff.de reli.& ſum.fu.l.oſſa,quod me.cā.l.extat.C.de his qui ad eccleſiam confu.l.denunciamus.vnde vi.ſi quis in tantā, & talia mortalia non poſſunt fieri iuſte, de præſum. c.j.de iureiur.& ſi Chriſtus.ver.quędā.ſ.de re.iur.c.ij.ſubdit aūt,ꝙ allegare poſſēt iudices auctoritatē p quā id appareat iuſtū.xxiij.q.ij.iuſtū,& §.cū ergo.& q. iij.§.ecce. & q.iiij.ille gladiū.& q.v.miles.ff.de rei vēd.qui reſtituere.ff.de acquir.poſ.iuſte.& remittit ad ſummā de treug. & pa.§. quid ſit iuſtū bellū. ſed quid ſi cōſeruator datis forſan tribus terminis monet facientē, ꝙ ſi iuſte id fecit infra illos emēdet,vel ſatisfaciat.dicit Hoſt.ꝙ ſi monitus cōfidat de iure ſuo,ſic poterit appellare pro cā grauaminis exprimendo,ꝙ monet eū ſuper dubio,de quo ſibi non conſtat,nec ipſe pōt fidē facere corā ipſo,quia non eſt iudex . & ideo appellat timens,ne ſnīam fulminet in illū,offerens ſe paratū corā papa,vel ipſius delegato de ſuo iure docere , alle.vt lit.nō cōteſt.accedens.j.q.ij.de ap.bonæ.ad finē. Sed ſi eo nō obſtante cōſeruator
6 excōicat.Dicit Hoſ.ꝙ†declaratio iuſtæ,vel iniuſtæ ſnīæ pendet ex poſtfacto, vt patet. ſ. de appel. cum ſpeciali. at.ſ.de frig.fraternitatis.in fi. de reſtit.in integr.c.ij. in fi. Et ſm eū excōicatus de iure ſuo doceat,cōſeruator punietur,de ſen.excō.ſacro.niſi ſub cōditione tuliſſet ,excōmmunico te,ſi iniuſte & notorie tale quid feciſti,niſi ſatisfacias infra talē diem,licet.n.ſub conditione ſnīa ferri non debeat,tñ lata tenet.ij.q.vj.biduū. & infra diē poterit appellari, de ap. præterea.ij. Et ſubdit, ꝙ dato ꝙ monitus de iure ſuo probare nō poſſit,quia nec forſan habet ius,nō per id apparet ſnīam tenuiſſe,quæ ſuſpenſa fuit per appel.ff.ad Turpil.l.j.in fi.remittit ātad ſummā de ſen.excō.§.qualis.ſub.§.pura.& ibi,poſtea mutauit a tēpore Inn.hoc tenentis.& hoc placet Hoſt.& Archi. & ex eadē rōne dicebat Inn. ꝙ procedere poterant parte per contumaciam abſente,remittit ad nota.in decre.noſtra.de coha.cle.& mu. & ibi [*de notoriis*] ceſſaret hæc rō,vbi ex vi literarū de aliis cognoſceret,vt dicā.ĵ.c. fin.& ſic procederet tunc recuſatio,& in fi.& generaliter de delegato no.in Specu. titu.j.§.ſequitur.ver.ſed nū quid ſeculare. Arch.ĵ.de hære.vt officiū.tenet,ꝙ non inuocat,vide,quod plene de hoc ſcripſi.ſ.eo.ti.ſignificaſti. ¶In gl.pe.ibi[*paratos*]vid qđ dixi in tex. ſup ver.violētijs. & ibi:ſatisfaciant.ſ.de ſta.mo.in ſingulis.in fi.& ſi dicas, ꝙ propriè cogere ad ſatisfactionē nō eſt defendere, qđ proprie reſpicit inferendam iniūriā nō illatā , qa quod præteritū eſt &c.ff.de cap.& poſt.reuer.in bello.§.ſactę. cum etiā primū ſit iudiciale,de iniur.olim.vnde vt recitat Inn.quidā dicunt,conſeruatores nil.poſſe,niſi prohibere,ne ſine ordine iudiciario quid fiat illis, quorū conſeruatores ſunt.ĵ.de ſimo.querelā.dicit Hoſt.ꝙ verba cū effectu &c.de cle.non reſi.relatū.Item hoc eſt de mēte, de qua conſtat ſ.de ver.ſi.abbatē.alſ eſſet conſeruatoria fruſtratoria. Arch.alle.xxiij.q.iiij.§.his ita.cū quatuor c. ſeq.& ff.de leg.j.cum quis decedens.§.nuptura . vel ſm Hoſt.ex forma reſcripti conſeruationis hoc intelligendum eſt,de priuil.porrò. Si ergo diceretur in reſcripto violentos & iniuriatores ad ſatisfaciendum læſis eccleſiaſtica cenſura compelles,planum eſſet , ſeruetur ergo hæc forma.ſ.de reſcri.cum dilecta. ff.man. l. diligenter. habent enim qñq; tales cauſæ cognitionē inter certas perſonas.ĵ.de ſimo.querelā.In fi.qñq; contra incertas.ĵ de cōceſ.præb.propoſuit.in fi.de ret.per. cū vniuerſorū. Quandoq; dr̃ in litera vocatis , qui fuerint vocandi .& ideo talis in forma iudicij procedere debet,de iud.exhibita.vel qñ mandatur,ꝙ contradictores & rebelles cōpeſcantur.ſ.de præb.pro illorum.tales enim quālibet iuſtā exceptionē admittere debet.ſ.eo.ex parte.ij.hic autē non loquitur de talibus,ſed de nudo,vt puto, conſeruatore nullā poteſtatē habentem niſi in notoriis. Et eſt ſi. quod prælato ſcribitur , ꝙ reuocet male alienata,quod intelligitur de notoriis per confeſſionē,vel euidentiā,remittit ſ.de ele.noſtri.de reb.eccl.non alie.epi.Subdit tñ, ꝙ ſi iniuria non eſſet manifeſta , ſed pronunciatū eſſet, illā manifeſtā,nec appellatū eſſet,teneret proceſſus conſeruatoris.¶In gl.vlt.ibi.[*dubia ſunt*]Inn.ergo dicit,ꝙ nō hēt iudicialē indaginē in nō notorijs. Itē non habet iudicialē indaginē cū effectu,qa ſuper ea non iudicat, ſed tñ ſe inſtruit,an iuſtè poſſit excōicare. Ex ꝑdictis igit̃,& his q̄ hñr ĵ.c.vl.plenius q̄ epilogo ſcđę gl.formāda eſt in hac materia ſūmula,cuius mēbra ponā ĵ.c.vlt.i fi.pe.gl.

ADDITIO.

a ¶Notoria.Quid ſit notorium,vide in Spe. de noto.crimi. §.j. & §.viij. Et quotuplex ſit notorium,vide Bal.in marga.ver.notorium. Item notorium & manifeſtum quomodo differant.Bar.& Alex.in l. ſi vero.§. qui pro rei.ff.qui ſatiſ.cog.& in auth.qui ſemel.C.quomodo, & quando iud.& in l.hæredes palam.in prin.ff.de teſt.Bal. & Pe. de ſum.in l. eues.C.de appel.Bal.in l.fi.xv.opp.C.de edi. diui Adr. tol. & per Inn. in c.tua.& in c.ſicut.de coha.clerico.& mulierum.& in Specu.de noto.crim.§.ſequitur.ver.j.

SVMMARIVM.

1 *Suſpenſus a pontificalibus tantum in illis celebrando non ſit irregularis.*

CAP. II.

QVia pontificali. Guil. in hac decr.allegabat ſub titu.de priuilegijs in Spec. de ſen. prola. §.vt autem.ver.qñq; etiā exercent. quomodo q̄dam ſunt epiſcopalis ordinis, & quædā epiſcopalis dignitatis,ſcripſi de exceſ. præla. accedentibus. hic autem de pontificali dignitate loquitur, propter quod & ratione materię non eſt inſtandum,an procedat hoc etiam in electis confirmatis. Et vide,quod dicam.ĵ.de offi. or. c.j.ad fi.[*a ſede apoſtolica.*]no.pro his quæ dicam.ĵ.c.vl.ſuper verſi.dictam.ꝯ eos.i.epos ad coactiones , licet igitur iudex non debeat ad partem alteram declinare.ſ. de iudi.nouit.iij.q.ix.c.vl.nec peccati vīdictam propter nobilitatem,vel gradus altitudinem dimittere, de ſta. reg. ea quæ poteſt tñ in aliquibus gratificare.ſ.eo. conſuluit. & in coactionibus & pęnis dignitati defert, & perſonæ, vt in concor.primæ glo.& l.di. contumaces.ver.de hoc.ij. q.q.ſqs. iiij.q.j.qui ꝯ pacem.ff.de pę.in ſeruorum.xlv.diſ. cum beatus[*pęnas.*]in quibus imponēdis conſideranda ſunt,quæ no.ſ.de tranſac.c.fi.Arc.[*modeſtia.*]i.manſuetudo.xlv.diſt.diſciplina.Arc.ſeruetur a iudicibus conſeruatoribus ſupradictis[*reuerentiam.*]hic proprie ſecundū Arc.eſt honor,qui cum pauore exhibetur. primò nota a minori pęna inchoandū.ſic.ſ.de vſuris,quia in omnibus.& de hoc eo.ti.cum tu.& ſ.eo.de cauſis.l.diſt.eos q. xxxiij.q.ij.hoc ipſum.xxij.q.ij.in ſumma.xxij. q. v. c. iij. iij.q.x.ea iudicata.in glo.ergo, quæ ſecundum Arc. qui dicit,ꝙ cum iſte ſit ordo deputatus a iure circa coactiones,vel pęnas ꝑtermittendus non eſt,vt in c.de cauſis.& ij.q.iij.§.notandum.[*miniſterium.*]quò ad ordines. ſic. ſ. eod.ſane.ij.q.decre.ponit pluſquam iſta in hoc,quod tales iudices terram ad eum ſpecialiter ſpectantem poſſunt interdicere.& dicit hic Archi.cum Vin.ſpecialiter. i.quo ad menſam ſuā, ar.ſ.de reſcri. edoceri. & remittit de ſen.excom.ſi ſententia.§. cęterum . [*ab officio.*]an ſuſpenſus ab officio ſit ſuſpenſus a iuriſdictione. recitat
ſum.

Arc.opi.Goſ.in ſum.de offi.or.§.impeditur. & Hoſt. in
ſum.eiuſdē ti.§.quid ſi religioſi. in fi.ver. qualiter. & re-
mittit ad no.xxiiij.q.i.audiuimus . de conſue. cum dile-
ctus.& per Inn.de æta.& quali.cū bonæ.& de ele.cōſide-
rauimus[*aggrauetur*]remittit Arch.ꝫ.de ſen.excō.ſtatui-
mus[*cenſur.s.*]ꝫ.de ver.ſign.quærenti.[*proteruitas.*]i.ſuper
bia,improbitas,vel violentia.ſi.vt li.non conteſt.qm̄. §.
fi.¶Prima gl.ſummat & dicit quid exēplificat.¶Penul.
gl.obijcit,& dupl'r ſoluit.¶Vlt.gl q̄rit,& ſoluit.¶In gl. i.
in fi.& pmiſſā cā ponit cōtiōnem in genere.quā in ſer-
uo ſpecificat ibi,ita ꝙ tertio excipit ibi,niſi.¶in glo.ij.in
fi.Arc.exponit.i.ſublimatis & ornatis.¶In glo.4.in fi.&
decentia proprie reſpicit honeſtatē. ꝫ.de voto. magnæ .
¶In gl.pōt.in fi.idē Arc.¶In gl.& ſi.in fine, & ibi dicā ,
quod hic dicit Archi.¶In gl.pen.ibi,pontificale. ſcias ,
2 ꝙ † ſuſpenſus a pontificalibus tm̄ in illis celebrando nō
fit irregularis ſm Guil.in ſpec.de leg.§.iuxta.ver.quid ſi
quis epiſcopus.¶In vlt.gl.ibi,dic ꝙ ſic,vide,quod dixi in
decre.ſane.ſuper ver.interdicat.

CAP. III.

SI duo. Hanc decre.prolixe gloſauit Ar-
chi.de gl.decre.ſuper quæſtionū.
& de expeditis.ꝫ e.ſi delegatus.quæ poſtea cā
cellauit[*duobus*]idem ſi. Vin.dicebat idem,ſi
duo ſint deleg.quorū alter ſubdelegat totū, & alter par-
tē,vt dixi poſt Io.in decre.ſuper quæſtionum . §. ſi vero.
ſuper gl.patet,ad finem.quod hic dicit Arc.ſm Goſr.&
idē Da.q.xxij.¶Prima gl.dicit,quid declaret.¶Secunda,
quarta,& ſexta ſoluunt tria dubia.¶in gl.ij.ibi.quot. ni-
hil.vide de conſue.cū dilectus.ſuper gl.pe.¶In gl.j. in fi.
& Gui.in Spe.de app.§.nunc tractemus.ver.quid ſi tres.
¶In gl.ij.in fi.dicit Io.mo.ꝙ cū hoc caſu ſimus extra.§.
porro.qui eſt exceptio a regula illa.ij.q.vij.ad Romanā.
tenenda eſt regula hoc caſu expreſſe nō vitiata . ¶In gl.
no.ibi[*excuſaret*]ſimpl'r,vñ ſm Io.mo.ſi ſe excuſaſſet ad
tēs,ad primum delegantem appellari deberet, cū enim
ille tertius non ſit ſuperior ſubdelegatorum , ad illū cū
alijs appellare non poterit,nec ad alios duos ſolos,ne il-
le tertius iuriſdictione ſua priuetur,quam habet re, vel
ſpe,alle.ff.quemadmodum vſuf.ca.l.ſi vſuſfructus mihi.
j.reipon.de ven.inſpi.l.j.§.pe.

SVMMARIVM.

1 *Papa non delegat cauſam duobus.*
2 *Collega delegati requiſitus ſi impediat requirentem datum cum clauſula,ne procedat,poterit eum excommunicare.*
3 *Procurator inuitus dicitur,qui expreſſe non conſentit.*

CAP. IIII.

SI cōtra vnū ex duobus.
1 Hic extirpatur error dicentium,ꝙ † Papa nō
delegat cām duobus ſm Arc. qui in hoc in
ſtat ſatis,nō memini aliquē hæc ſcripſiſſe. [*Et contrarium*]
patet.ſ.e.prudentiam.ver.illa.& ver.idem quoque &c.ſe
quen.in ſuperſcriptione.& c.cum ſuper.& c. ſuper quæ
ſtionum.§.ſi vero.cū ſi.[*ambo*]dicit Ioa.mo. ꝙ negatiua
deberet præcedere,nā cū ſequitur,æquiparatur vniuerſa
li negatiuæ.vnde cū dico,oēs non poſſunt, ergo nullus ,
ambo non poſſunt,ergo neuter,quod eſt ꝯ mentem.&
facit.ff.de legi.tu.l.legitimos.§.i.Et quod ibi no.ſed vt di
cit Arc.huic contra.hic.ſ.e.prudentiā.in prin.& §.addi-
cimus.& c.corā.de emp.& ven.cū dilecti[*non poſſunt*]an
ſufficiat voluntas,tractat hic Arch.qđ vide.ſ.e. prudētiā
§.addicimus.idē tenet, ꝙ ſufficit vna ſola requiſitio, cū
delegatus reqrit collegā.all.xviij.diſt.ēps.& facit.lxv.diſt.
ſi forte Ho.videbatur,ꝙ trina requiſitio faciēda eſſet, &
2 ſi nō perēptoria de hoc.ſ.e.cū cā.vbi no.Vin.ꝙ † ſi colle
ga requiſitus impedit requirentem datū cū clauſula,ne
procedat,forte poſſet eū excōicare,quia iam iuriſdictio
nem habet in impedientes,& requiſitus rōne delicti fa
ctus eſt inferior.C.vbi ſena.vel clariſ.l.ij. [*præponatur*] ſa-
tis idem puto,ſi contra alterum proponatur excōica-
tionis exceptio.& vide,quod dicam. j. de exc.pia. ſuper

verbo iudex epiſcopi etiam abſentis ſecundum Archi.
qui ad literā quaſi hic ponit,quod no.Inn.& Hoſt.ſ. eo.
cum ſpeciali.poſt prin. vbi tenent , ꝙ proponetur tunc
recuſatio coram delegato,& petetur,vt ſuperſedeat, do-
nec adeatur ēps.alias poterit appellari,in ēpo.qui eſſet in
tra dioceſim,vel vicino,ſatis videtur hoc procedere.ſed
ſi notabiliter diſtaret,nimis videtur iniquum,ꝙ reus ꝓ
uocatus recuſans ipſius officialem, vel delegatum , ne-
ceſſe habeat illum adire.& econuerſo abſurdum eſt ēt ,
ꝙ actor in proſecutione ſui iuris tamdiu impediatur ,
quare neceſſaria eſſet prouiſio in hoc caſu,& æquum vr̄
hoc caſu,ꝙ de recuſatione officialis iretur ad arbitros ,
& de recuſatione delegati cognoſceret officialis.faciūt.
quæ.j.dicam ſuper.iij.gl.cum ſuis remiſſionibus , & qđ
de appellatione dicam.j.eo.ſi is cui, [*coram epiſcopo*] cō-
municatur.epiſcopi non inſtant in hoc,ſed committunt
cauſam confidenti,vel per ſe cognoſcunt. & hoc eſt cō
mendabile alterū hoc facere, ſi tamen eſſent ipſi ſuſpe-
cti,faciant primū,& vide,quod dicam de app.legitima.
ſuper ver.ipſis arbitris probanda.reprobat, quod no. Io.
xi.q.i.ſi clericus.in j.gl.vbi dicit,ꝙ ēps cogit partes elige-
re arbitros,cum delegatus eius recuſatur.¶Prima gl.po
nit ſummā,& quid prima pars declaret . ¶Quarta obij-
cit & ſol.¶Gl.bene dicit, quærit & ſoluit & ponit opin.
Innoc.ſcdo quærit,arguit pro,ſoluit contrarium. tertio
obijcit & ſoluit.Gl. idem. dat ſimile,quærit de ratione &
reſpondet.¶Gl.vlt.no.obijcit & ſol. ¶In gl. bene dicit ,
ibi[*omnem honorem*]ſequitur, ſaluum iudicibus ſeruātes.
& ibi.§.[*indicanti*]ſequitur,quoque neceſſitas inter perſo
3 nalia munera habetur.& ibi[*inuitus*] † dr̄ procurator in
uitus,qui expreſſe non conſentit.¶In glo.i.ibi[*officialis*]
partes patent.¶In glo.iii.ibi[*prudentiam*]vide q.poſitam
ſuper regula eum,qui certus . puto tm̄ ſatis de impotētia
conſtare,qñ collega ſe abſentauit ad partes valde remo
tas,nec ſit neceſſaria illius requiſitio , & ſic diſputando
tenuit dñs meus,ꝙ non poſſit cōmode requiri.xxii.q.ſa
cit de ele.quia pp.per hæc ēt parcitur laboribus & expē
ſis partium.Item lites citius finiuntur,& horum vtrūq;
gratum eſt iuri.allegabat ēt iura , quæ de prouincia lo-
quuntur,de dolo & contu.cum olim.de elec.coram.de
maio.& obe.c.ſi.iii.q.vi.vltra.Et facit,quod dicam,j.eo.
cū plures.ſuper ver.impediri.in fi.& cap.ſi is cui.mihi vr̄
bene facere decr.pñtata.de teſti.quam forſan in ꝯtrium
allegant , cum ibi propter longam abſentiam impe-
diatur proceſſus collegæ,ſed quia in compromiſſo non
erat clauſula,vt ibi no.Ego autē ſic induco , quia ibi æq-
parantur mors vnius & longa abſentia alterius.ſicut er-
go non requirimus mortuum,ita nec ſic abſentem. fa-
cit ēt decre.ii.j.eo.li.de procur.ibi,aut in longum pere-
grinari ad idem.j.de ſepul.c.vlt.C.de ap.l.cum poſt.¶In
gl.idem ibi[*ab alio*]nam ordinarius & delegatus princi-
pis apponere poſſunt hanc clauſulā ſm Goſ.in ſum.hu
ius ti.ver.itē quid ſi ordinarius.nā & in ꝯpromiſſo appo
nitur.ſ.e.vno delegatorū.ſm Arc. punctum cū gl. non
tangit.& in fi.vel plures ſine clauſula.¶In gl. recuſatur
in fi.de quibus vide in Spe.tit.i.§.ſupereſt.Dicit hic Ar-
chi.ꝙ iuſta eſſet cauſa recuſandi,ſi procuraſſet ſibi cām
commini,vel ſi prius per actorem conſultus reſpondiſ
ſet,eum ius habere per.l præror.ff.de iuriſdi.om.iu.alle.
quod no.Inn.de offi.ord.irrefragabili.vt ibi ſcripſi ſuper
gl.vel per decanum,& dicam poſt Hoſt.j.de app. legiti-
ma.¶In glo.bene dicit ibi[*recuſando*] Et iſtud placet Ar-
chi.& ibi,[*ſine clauſula*]vel cum clauſula,ꝙ ſi nō omnes
tu cum altero,& his,ad quem ſermo dirigitur recuſatū
& idem in clauſula,de qua.ſ.eod.coram. Archid. quod
pla.& ibi[*quod ſic*]hoc placuit Hoſt.j.de appel. legitima.
per rationem,quæ ſequitur,ipſe tamen Hoſtien.poſt In
no.in præ.decre.cum ſuper.aperte tenebat,quod ſequi-
tur.& ibi,videas in gl.magna,verſic.ſed nunquid pendē-
te,vbi cōuertitur hæc ratio ad recuſatum in veritate nō
ſuſpectū,ꝙ ſcilicet ex vi clauſulæ poſſit procedere ī pri-
cipali,cū collega habeat illi ſuſpēdere,nec poſſit ī illo ꝓ

cedere interim,ſed ꝯriũ ſoluitur.eſt ſciẽdũ, ꝙ Boatinus
diſputauit quæſtionẽ gl.vt in reportationibus ſuis hr̃ ſu
per decre.prudẽtiã,& finaliter dixit vtilius & æquius eſ
ſe,quod tenet gl.præmiſerat tñ alias ſolutiones, dicẽs ꝙ
aut reſcriptũ fuit ꝯuentionale,aut nõ.primo caſu ꝓce-
dat colleg.ſcđo non,inducebat de cã poſ. cum olim. vel
aut actor recuſat,aut reus,vt procedat collega primo ca
ſu,ſed non ſcđo.induxit,quod nota.de ſpon.ex literis. in
prin.vl.gl.vel ſi de rigore quæritur, põt collega procede
re,de æquitate non põt,de dolo & contu.c.j.j̃. de re iud.
abbate.ad finẽ.vel aut eſt in mora periculũ.& tunc poſ-
ſit,aut non,& tunc non poſſit.facit.vt lit. non conteſt.
qm̃.§.porro.de app.oblatæ.in fi.& ibi,ſed dic.dicit Ioan.
mo.ꝙ per hoc parcitur expenſis partiũ, ſi totũ per iudi-
cem expendatur,& vitatur circuitus eundi ad arbitros.
Sed per hoc non ſoluitur obiectio,poterit ipſe inducere
verbũ ſui Phy.quod no.in cle.de ſum.Tri.c.1.in 4.glo.&
in fi.& ſi non appellaret grauatus,tranſiret interlocuto-
ria in rem iu.vt ſcripſi poſt Inn.& Hoſt.in decre. prudẽ-
tiam.poſt prin.ſuper ver.conſtare ¶In gl idem.ibi [*non
in totum*]vide,quod poſt Inn.dixi in præale. c.ſuper quæ-
ſtionum,ad fi.ſuper ver.auditores. ibi tenet ẽt, ꝙ ſi totũ
delegauit, anteq̃ ſubdelegatus procedat proponetur &
probabitur recuſationis cauſa coram delegato,bene ſa-
cit.j̃.c.ij.de materia vide,quod ſcripſi de ap.cum ſpeciali
in gl.proprium,& in ſpe.de recuſa.§.ſi autem,in fi.

S V M M A R I V M.

1 *Iuriſdictio iam finita in ſucceſſorem transfundi non poteſt.*
2 *Actionem ſi quis non habeat ipſo iure an per exceptionem infir-
metur.*

C A P. V.

IVdex. Suſpectus. Id quod dixi.ſ̃.e.inſi
nuante.& de ap.poſtremo tra-
ctat hic Arch.de prælato,qui in cã eccleſiæ
ſuæ impetrauit ꝯſanguineũ in iudicẽ,& te-
net per præ.decreta.inſinuante. ꝙ recuſetur [*commiſerit*]
dicit Arc.& commiſſio per ſubdelegatũ fuerit accepta-
ta,nã anteq̃ ꝯſentiat,non eſt iudex,vt patet.xxiij.q.vlt.ſę
pe recipitur.ergo hoc verbum cũ effectu,ad hoc.j̃. de ꝓ
cura.is qui,j.reſpon.a ꝯrio illius literæ poſt mandatũ ſu-
ſceptũ [*impugnari*]ex cã ſuſpitionis,de qua prædixi,ſecus
enim ſi dicatur delegatũ nõ habuiſſe iuriſdictionẽ. &
ſic nec ſubdelegare potuiſſe [*nequibit*]ratio, qa fons iuriſ
dictionis remanet in delegante,& exercitiũ in ſubdele-
gato,cũ ſubdelegans nil haberet propriũ. ſed.ſ̃. proxi. §.
cũ aũt.iuriſdictio penes demãdantẽ remanet,quã reuo-
care põt.ff.de iu.iudiciũ.qđ poſſet.dicit Io.mo.ꝙ hoc ca
ſu notificatur recuſatio corã ſubdelegato,& proteſtatur
proponẽs,ꝙ paratus eſt illã corã delegato proponere,&
petat ſibi ad hoc terminũ aſſignari.q ſi denegatur,appel
let.ſi concedatur,proponatur infra terminũ corã dele-
gato,ſed hic dr̃,ꝙ ꝯmiſſio ſubdelegati pp ſuſpitionẽ de-
legati põt impugnari,ſed impugnabitur per modũ ꝓdi-
ctũ ſm eũ [*probata*]fuit hoc propoſitum pp gl.Io.ij.q.vj.
ſi quis in quacũq;.vbi no.ꝙ probata recuſatione delega
ti ſtatim literæ euaneſcunt.Goſ.ꝯ in ſumma huius tit.§.
iuẽ finitur.& de app.ſcđo requiris.inibi tenet probata cã
recuſationis delegatũ ſubdelegare poſſe de recuſatoris
aſſenſu,& vr̃ intellexiſſe etiã poſt pronunciationẽ,& de
hac opinione vide ſatis in Spe.de recuſa.§.fina. in prin.
[*pronunciatum*]& hæc ꝓnunciatio eſt interlocutoria ſm
Arc.alle.co.ti.ſignificantibus.de ap.ſua.omnino facit ad
quæſtionem de abbate.cui ſcribebatur ſub nomine di-
gnitatis,qui ſtatim poſt recuſationem moritur,an ſub-
rogatus cognoſcat,& tenet Da.in quæſtione.vj.huius ti.
1 ꝙ non,quia † in ſucceſſorem transfundi non poteſt iu-
riſdictio iã finita.pro quo facit hæc litera.Bar.Brix. in fi.
quęſtionis dominical.lxxiiij.dicit ſm Tan.ꝙ cognoſcit
ſucceſſor,ſi ante.mortẽ nõ fuerat exceptio probata , vel
probata ſed nondum lata ſententia,quia ceſſat cauſa re
cuſationis,intelligit tamen hoc,quãdo recuſatur ratio-
ne perſonæ,ac ſi dicat , ſi ratione dignitatis æque ſuſpe-
ctus eſſet ſucceſſor,ſicut prędeceſſor.exẽplum,quia eſſet
ſuffraganeus,vel ſubditus impetrantis,vt lit. non conte.
c.ij.vbi vere iam lata ſñia dicebat negocium finitum ,
& ſic concordabat Dama [*deſieri*]quis tunc de princi-
pali cognoſcat,recitat hic Arch.opinionẽ Hoſt.de qua
dixi.ſ̃.e.ſuſpicionis.& de hoc plene in Spec. in princ. §.
hic alle. in prima gl.illius.ſ.recuſatoris ¶ Prima glo. po
nit,quid declarat & ſummar. ¶Quarta glo. obijcit qua-
tuor modis & tribus alle. pro.& dicit hæc per diſtinctio
nem concordari. ¶In gl.quarta ibi [*nihil intereſt*] ſequitur ,
2 an ipſo iure quis † actionẽ non habeat,an per exceptio
nem infirmetur.& idẽ § ſi inducit.& ibi [*dolia*]§.1. q ſi lo
cũ emptoris ſuccedit,his defenſionibus vtitur,qbus ven
ditor eius vti poſſet.& ibi [*an vitium*]vide de præcip.ſi di
ligenti.ſuper gl.pen.& ibi.§.non videor,ſequitur.poſſide
re.ſi ab eo , quem ſcirẽ in poſſeſſionẽ & fundũ accipiã.
¶In gl.quodcũque,ibi [*iudicium*]ſoluitur vetante eo,qui
iudicare iuſſit. ¶In gl.1.ibi ibidem.& de appel.cũ ſpecia-
li.& ibi.§.dubitari.& eo.ti.poſtremo.& ibi verſ. ſed quid
ſi is iudex.& ver.ſeq.& in quæſtione dominicali. lxxiiij.
& in fi.partes patẽt. ¶In quarta gl.ibi,dolia. §.i. facit cle.
de procur.religioſus. ¶In gl.intellige.in fi.Idem Io.mo-
na.& reſpicit glo.verbum recuſari,non verbum impu-
gnari,vt ſit ſenſus,ꝙ ſi re integra ſubdelegatum reuoca
ret,quod poteſt, vt ibi , adhuc recuſari poſſet . Item & ſi
ſubdelegatus non recipit ſubdelegationem , hoc dico ,
quia non intendo id,quod no.Hoſt.in decre. cum ſpe-
ciali.in prin.quod hic reprobat Archid.ſ. ꝙ ſi recuſatio
præueniat citationem ſubdelegati etiam in totum dati
probata recuſatione annulletur ſubdelegatio.& induce
bat.ſ̃.eo.gratum.C.de noua.l.iij.ff.de cei.bo.l.iij. facit.j̃.
c.prox.j̃.de procur.is qui,primo reſpon.ſed.c.proxi.vt ẽt
dicit Arc loquitur in reuocatione non in recuſationis
propoſitione,& hæc ſunt diuerſa. ¶In gl.ergo iſta ibi pa
ria per omnia.nec ob.ſ̃.de ver.ſigni.cum olim. ff. de dã.
infec.damni.§.Sabini.& quod no.ſ̃.de adult.l. quãuis.i.
& in fi.ad idem.ff.de his qui no.infa.athletas. §. calum-
niator.& §.ſequentibus.& l.non alia. j. reſpon.

S V M M A R I V M.

1 *Papa coniecturis vtitur non cognoſcendo perſonas, & dignitati cõ
mittit.*
2 *Mors naturalis intelligitur,quando de morte loquimur,*

C A P. VI.

QVamuis. In totum. Non tñ poteſta-
tem dandi alium iudicẽ
ſm Arc.qui no.hic,quod dicam.j̃. c. is cui.
ſuper vl.gl. [*reuocetur*]et tacite ſm Arch.vt ſi
ad partis petitionẽ citat,vel procedit,alſe.no.per Inn. &
Hoſt.ſ̃.de ap.intimaſti.& facit.j̃.de procu.ſi quem.vide,
quod dicã.j̃.ca.proxi. [*reaſſumere*]ergo ſi moritur, poſtq̃
vti cępit,cãm non reaſſumet,& no.Io.mo.ſ̃.eo.li. de re-
ſcri.ſtatutũ.in additionibus,ꝙ ſi Ioa.cano.Bon.ſubdele-
gauit Arc.Bon.noĩe non expſſo,qui vſus iuriſdictione,
decedit,conſtat, ꝙ Io. non procedit vt hic,ſed ſm eũ ẽt
ſucceſſor. Arch.non cognoſcet.vt ſic Ioa.nõ continuet
in ſucceſſore alterius,quod non continuaret in ſuo , &
1 decre.quoniã.ſ̃.eod.non ob.quæ loquitur in papa † qui
coniecturis vtitur,non cognoſcendo perſonas,& digni-
tati cõmittit,ſed delegatus cognoſcens perſonas potius
pſonæ q̃ dignitati cõmittit. non ob. ff. de offic.procon.
meminiſſe.quia hic non cõtemplatur delegans archi
diaconatum,all.ff.de condi.& demon.filiofami. hoc di
ctũ non placet per decre.licet.ſ̃.e.ti.ad idem.j̃.eo.ſi dele-
gatus.i.reſpon.Ibi ẽt q̃rebat ipſe.Io.mo.quid ſi decanus ,
cui cõmiſſa erat cauſa,factus ſit ep̃s,vel archidiaconus ,
an ſic tranſlatus cognoſcat.& vr̃,ꝙ non per decre. qm̃
abbas.eo.ti.facit de offic.ordina.paſtoralis.vij.q.i.§. ecce
in quibus.ff.pro ſoc.actione.§.publicatione. tenet con-
trarium,cum iſte non ſit mortuus,vt in decret. quoniã.
ſed auctus,alle.de reſcrip.eam te.ff.de vaca.mu.l.prætor.
in fi.& licet ceſſaſ mortuus decanatui,vt in d.§.ecc. nõ
tamen

tamen ſimpliciter dici poteſt mortuus. Et quando de morte loquimur, intelligitur de naturali. ff.de do. inter vir.& vxo.cū hic ſtatus.§.ſi donator.hoc tñ ītelligit, qñ exiſtēs decanus cępit vti iuriſdictione,& tūc vrget rō illius.l.prætor.& pręcipue vbi ſic expedit partibus.Si vero partes ex eo grauarētur,vt qa trāſlatus eſt ad eccleſiā remotā,putat ſecus.nam partis grauamen excludit hono rē iudicandi,facit.j.c.ſi is cui.& præ.decre.ſtatutum.§.in nullo.Iſtud vltimum deſtruit hāc opinionem, qa ſi ſua erat iuriſdictio abſentia non impediet, vel auferet,& ꝯ partium grauamen prouidere poſſet ſubdelegando, pp qđ ſimplr vr̄ tenenda decret.quoniā [*vſus*] qūo iſte vſus dēt eſſe legitimus,& legitima citatio, vt perpetuetur iuriſdictio,ſatis per Arc.quod dicā.j.e.cum plures. ſup vl. gl.ad fi.¶Prima gl ponit quid declaret & ſummat.¶In gl.i.ibi,ſed nunquid.& Dama,in q.xx.huius ti.& in fi.& ponit dictū,cuius rationem reddit ibi cum iuriſdictio. ¶In gl.pe.in fi.ſm.Ho.Archi.contra, ꝙ per citationē.ſ. e.gratum.de offic.legati.c.fin.& dicit hanc eſſe opi.Vin. Lan.Goſ.imo & Ber.in præ.c.licet.all.ēt.ff.de iud.ſi quis poſtea.lxxxi.diſtinctio.tantis, vnde citatio ponitur pro principio proceſſus,de probatio.quoniam ꝯtra,all. etiā no.per Inn.de app.vt debitus.j.reſpon.per Ber.de reſcriptis.c.j.in vlti.glo.ſ.eo.ſuper quæſtionum.§.ſi vero. ¶In gl hic patet.vide,qđ ſatis ſcripſi in præ.decre.licet. in gl. dicit Hoſt.& in ꝑdicta decre.vlt.de offi.leg.in vlti.glo. & quod dicā.j.de præb.ſi cui.in gl.qñ dicatur,pro gl. facit. j.e.cum plures.§.j. vbi ſufficit inchoaſſe hic, & j.c.proximo ſufficit vti,vel ꝙ res non ſit integra,& in prę.decre. ſi cui.& cū perpetuare iuriſdictionem, & inducere litis pendentiā ſint diuerſa, graue eſt, citationem ſic in primo,ſicut in ſcđo requiri,vt in cle.vt li.penden.c.ij. ¶In gl.vlt.in fi.& addam quod hic dicit Ioan.monacus.

SVMMARIVM.

1 *Voluntas præſumitur durare, niſi probetur mutata.*
2 *Iudex, qui eſt in ortis, quandoque abeſſe dicitur.*

CAP. VII.

SI delegatus. [*Super*] per hęc verba eo.ſubdelegante exēpto.i.mortuo.concor.ſ. eo. vno delegatorū [*reuocandas*]& ſi tunc addit,ꝙ non intēdit iuriſdictionē reuocare per proceſſum, quē in cā faceret, ſi demum procedat, non intelligitur reuocaſſe, ex eo delegatus & ſubdelegatus proteſtationi conſenſerūt ſm Arc.alle.no.per Inn.de ſpon.veniens.ij.ff.nau. cau. ſta.l. fi.§.itē ſi prædixerit.facit.j de procu.ſi quē.alle. ad hanc partem ꝑ proteſtatione.xi.q.iij.ſaluo.vij. q. j. pontifices ſ.de ele.cumana.ff.qui.mo.pign.vel hypo.ſol.ſi debitor. §.ſi in venditione.ff.ad Silla.hæres.ff.de acq.hæ.pro hære
1 de.&† voluntas ꝑſumitur durare,niſi probetur mutata. ff.de probat.cum qui.ff.de lega.ii.Lucius.ſ. quod metus cā.c.i.xxj.q.x.Lothari⁹,niſi ſe pęnitere dicat expſſe.ff. de le.iij.ſi quis in prin.dicebat primo,ꝙ cū proteſtatio nō fulciret iuſto metu vel rationabili cā retenta cōl intelligentia verbi,videatur per actū ꝯtrū ab illa receſſum, & ſic iuriſdictionē reuocaſſe,ar. ff.de ꝯſti.cū.M.§.j.ff. locati.cum plures.§ locatio. Secus ſi iuſta cā roboraret proteſtationē per decret.prædictam primam,qđ me.cā. alle. quod no.Hoſt.de ſponſa.tua nos,tenet tñ, qđ prius dixi [*integra*]hic dicitur multis modis,vt dixi.ſ.eo.li.de elect. vbi periculū.§.ſi vero[*ad eum*]ſi remotus eſſet,vide qđ dicā.j.eo.ſi is cui.ſuper ver.contingat[*quicquid*] aliud ſi cōmiſiſſet totū reſeruata ſibi litis conteſtatione , vel teſtiū examinatione,ſi aūt ab illis actibus appelletur, ad eum appellabitur.Sed ſi poſt illos actus nō ſumpta cā per ſubdelegatū ab eo appellari ꝯtingat,appellari dēt ad papā ꝑ inde,ac ſi illos actus cū oībus,quę receſſerunt delegatus exercuiſſet.& poſtea totū reſiduū ꝯmiſiſſet. ratio huius patet ex hac decret. quia primo caſu aliquid de iuriſdictione habebat ipſe ſubdelegans ꝑ̄ appellationis. ſed ī ſcđo nihil,ꝙ in eadem litis inſtantia quandoque appelletur ſubdelegans,qñq; primus delegans,patet.j.eo. ſi is cui.& quod ibi no.in gl.penul.in prin.ad primū mirabile, quod hoc caſu non pōt ad Papam appelari omiſſo vnico medio, cū alš ad ipſum appelletr̄ omiſſis multis medijs,nec hic aliquid dicitur de clauſula appellatione remota,vide,qđ dixi in decre.ſuper quæſtionum,§.porro.ſ.e.ſuper gl. maxime.habeo a dño meo dño epiſcopo Cumano nunc auditore contradictarum, ꝙ cancellaria nō dat iudices appellāti ad Papā a ſubdelegato delegati papæ dato non in totum,niſi in caſibus.j.eod.ſi is cui.& c.ſi a ſubdelegato[*debit*]ſi tñ fuit appellatū, valet proceſſus ſm Arc.all.quę no.Inn.de re iu.cū Bertold⁹. vt ibi dixi ſuper ver.ad nos. ſecus ſi ad alium appellatur omiſſo medio,alle.quæ no.ipſe & Hoſt.de præben. referente.ſed falſum eſt,ꝙ Inn.& Hoſt.hoc ibi no.& Ber.ꝯriū no.in decre.dilecti.in gl.vlt.de ap.ij. & vide, quod ibi dixi,ēt ſi fortificat.videbatur enim, ꝙ ſi non reuocauit ante ſniam,iam poſt ſniam deſinat iudex eſſe. Itē ſi reſeruauit executionē,cū appellans non petat executionem,ſed retractationem ſniæ,ꝙ ad ipſum appellari nō debeat,ſed ex poteſtate reuocandi,quā tenuit executionē ſniæ ad ſe reuocare poſſet.Itē ſicut exequi poſſet, ſic retractare per appellationis remediū, ſic iudex ap. datus ad informandum confirmat,& econtra,de app.oblatę. ad fi.¶Prima gl.ſummat & dicit,qđ approbet.¶Glo.reprobatur.ponit ꝯriā opinionem Inn.& rationem , qua mouebatur,& ei reſpondet.¶Gl.penultima quærit, arguit pro,& contra ſoluit.Vltima gl.oſtēdit duas opiniones reprobatas.¶In gl.reprobatur.ibi,ſi quādo quis vxori.vide de priuile.in his.ſuper vlt.gl.¶In gl.pen.ibi, ambiguitatem,vide & prædi.c.ſi gratioſe.ſuper prima gl.& ibi.l.4.vide in c.decret.in gl.expirante.¶In glo.j.ibi hæc decre.Et primo ponit primum dictum cum ſua determinatione ibi dūtamen. ſecundo ſm ibidē cū cāę redditione.ibi nam talis.tertio tertium ibi ad eum, vbi tria coniungit,quæ in fine ſignificat ibi etiam ſi. ¶In glo.3. ibi[*conuertitur*]per hunc modum ergo ſi in rebus humanis eſt,non abeſt , res enim,quæ in rebus humanis eſt , poteſt abeſſe,ſed res,quæ in rebus humanis non eſt, nō poteſt non abeſſe.Ponderatur enim diuerſus modus abeſſendi,vt no.ff.de procu.l.præſen.quod hic no. Arch.
2 dicens,ꝙ†quandoque dr̄ abeſſe iudex,qui eſt in ortis. ii. q.vj.biduum.§.cęterum.qñq; qui in vrbe non eſt. ff. de dā.inſec.l.4.§.abeſſe.qñque qui non eſt in loco,quo petitur.ff.de ver.ſigni.abſentem. Sed econtra,qñque qui in ortis eſt,vel in vrbe, vel in continentibus ædificijs dicitur præſens,vt in præ.l.præſens.& l.ſequē.quod intelligit Lau.quo ad hoc,vt ipſe debeat ſatiſdare.ff.iu.ſol.ſi ad defendendum.alias procu.ſatiſdabit. inſtit.de ſatiſ.ſi autē. & §.ſi vero.¶In gl.penul.in fi.arguit Arc.ſed non applicat ad intellectum horū,vide,quod dixi in c.ſi gratioſe. gl.dubitari,& faciunt ad no.per Cy.C.communia de lega.ſuper.l.fina.§.i.¶In vltima glo.ibi in glo.ij. & in Specu.de appella.§.nunc tractemus.verſicu.ſed quid ſi delegatus.& verſi.ſequenti.

SVMMARIVM.

1 *Delegatio fit alternatiuè, & ſic compromiſſum.*
2 *Res iudicata non præiudicat etiam in cauſa ſpirituali.*
3 *Pater ſi mandauit tutores filiorum conſilio matris tutelam gerere, ſequuntur conſilium, ſi eſt ſalubre, alias non.*
4 *Vſus elicitus dicitur abuſus.*

CAP. XIII.

1 CVm plures. Fit† ergo delegatio alternatiue ſic,& compromiſſum.ff.de arb.Itē ſi vnus.§. idē Papinianus[*executores*]vel conſeruatores.ſ.ca.ij. [*quilibet*]qui primo fuit requiſitus facta ſibi copia iuriſdictionis[*intromittere*]ꝙ ſi faciant,non tenebit proceſſus ſm Arc.niſi in caſibus ſtatim exceptis, etiam ſi primus vellet ratum habere,alleg.ad hoc vltimum nota.ix.q.ii. c.i.ad primum inducit iſtud,niſi quod ſequitur, ꝙ alias ſm eū nō bñ reciperet,īducit verbū negbūt , qđ ꝓcedit Ioan.And.ſuper vj.Decre.

 & in-

& includit omnem potentiã.ſ.c.iudex.j. de procur. qui
gnaliter.in fi.& c.ſi duo.j.reſpon.& c.quis.in princ. j. de
præben.ſi clericus.l.reſpon.de hæ.inqſitores.non obſt.ꝙ
collegę habent iuriſdictionẽ habitu,pp qd vr neceſſaria
exceptio,nã,vt ipſe dicit,illa iuriſdictio ita ẽ ligata , poſt
quã vnus inchoauit,ꝙ non tenet aliorum proceſſus,ni
ſi in caſibus exceptis.Inducit,quod no.ſ.eo.prudentiã.in
gl.ad hanc.& per Inn.in gl.duo bene habent,ad hoc de
reſcrip.paſtoralis.in fi.ff.de off.conſulis.l.i. vbi cępta per
vnum ꝯſulem,alter non exequitur,niſi ex cauſa.& Odo
fre.illud intelligit ẽt in contentioſa iuriſdictione,alle.ẽt
qd ſm eũ dicã.j.e.ſi is cui.ſuper ver.nõ poteſt. dici autẽ ,
ꝙ in caſibus hic exceptis iuriſdictio inefficax efficitur ef
ficax apud collegam,ſicut in ſimili.ſ.de ap.cum ceſſan-
te [*infirmitate*] xvuj. di.peruenit.j.de cle.non reſi.c.j. Arc.
[*iuſta cauſa*] exempla.ff.ſi quis cau.l.ii.§.j.& l.iiii.ff. ex qb.
cau.ma.Itẽ hi.de re iu.contra pupillũ.§.is qui.ſ.de ap ex
parte.j.de procur.quis.& c.ſi duo.j.de ſen.exc.venerabili
bus.§.idẽ.Arc. [*imped.ri*] putat Arc.ꝙ ſi is, qui ĩchoauit ,
infirmus,vel impeditus eſt,tñ ſi collega procedit,priuſq̃
id conſtet,& poſtea conſtet,valet proceſſus.licet non de
buerit procedere,all.8.di.veritate.& quod no.Inn.de ap.
2 dilectis.in gl. fi.Et ꝙ † in cauſa ſpũali ẽt res iudicata nõ
ꝑiudicat veritati,vt no.xxxv.q.ix §.his ita.ad ꝯrium alle.
j.de hæreti.cũ ſm.in fi.& opi.Hoſt.vide,quod dixi e. tit.
prudentiam.ſ.gl.ij.diſtingue vt in mercu.quã poſui ſuꝑ
regula,cum qui certus.j.de reg iur.Dicit aũt,ꝙ de impe
dimento inchoantis poterit conſtare per ipſius literas .
ff.de procu.ſi procuratorẽ abſentem.ſicut probatur de
legato per literas cõmittentis . Itẽ per alias literas pura
epi ſui.xix.q.ii.quæ ſunt.de cle.pere.tuę.vel per literas ca
pituli.de ele.cũ inter.N.vel aliorũ prælatorũ,de maio.&
obe.cum in eccleſijs. de dolo & ꝯtu. veritatis. Dicit etiã
Arc.ꝙ ſi is,qui inchoauit,longe abeſt a loco,in quo pro
ceſſus,vel executio fieri debet,collega poterit , qd immi-
net,expedire,alle.j.de teſt.c.ii.alias ſi de beneficio tracta-
retur,ex mora poſſet illi præiudiciũ generari.j.de cõceſ.
præben quia cũctis.j.ne ſede vacan c.j.ſ.de ele. cũ inter
vniuerſas.facit.j.c.proxi.in fi.facit,quod dixi.ſ.eo.ſi ꝯ.ſu-
per.iij.gl.malitioſe.Itẽ ſilentẽ vel negligentẽ ſm Arch.
alle.xxvij.q.j.ſi homo.j.de ap.ab eo.xviij.q.ij.dudum.di-
cit ẽt,ꝙ præſumit malitiam,qñ nõ apparet iuſta cã , ad
hoc.ij.q.vii.ſicut inquit.ver.admonemus,& quod no.e.
quæſtione.metropolitanũ [*perpetuata*] per inhibitionẽ ,
vel aliũ legitimũ modũ,quẽ poſſit facere. Ar. [*delegatis*]
executores includit,qui delegatam habent,vt no.in ca.
proxi.perpetuata intelliguntur quo ad caſus exceptos ĩ §.
proxi.alĩas. occupatio vnius excludit alios,vt ibi ſm Io.
mona. [*eo caſu*] hæc litera ſic reſtricta non reſiſtit ſolu-
tioni dñi Hug.Vercel.qui tenuit,ꝙ ſi delegato , qui pro-
ceſſit in cã,delegans adiũgit ſm.& moritur, anteq̃ ſedes
procedat cum primo,ipſius ſecũdi iuriſdictio eſt extin-
cta,& ſolus primus procedet, hic enim a principio oẽs
erant iudices.& poterant ſimul & diuiſim procedere,il
lã ergo iuriſdictionem commixtam quiſque ipſum pp
mixturã perpetuat collegis ex vi clauſulæ,ex qua clauſu
la perpetuatio procedit,ꝙ illo impedito alter ſolus aſſu
mit,ꝙ non eſt in terminis prędictis,quia iuriſdictio ad-
iũcti,quæ non erat,perpetuari non poterat,de ſpon.im-
pu.ad diſſoluendũ,cũ concor. Sed adoptiuus meus am-
plians hanc quæſtionem ẽt in adiuncto iudici ordina-
rio ſolutionẽ Hug.ad adiunctũ delegato intellexit verã,
qñ reſcriptum adiũctionis nõ erat præſentatum delega-
ro, vel ſaltẽ ſibi inſinuatum per adiunctum tpe mortis
Papæ. Altero enim horum interueniente putauit neu-
trũ poſſe procedere adiunctũ, nõ pp mortẽ,primũ nõ ,
quia talis præſentatio,vel inſinuatio affecit ipſius iuriſdi
ctionẽ.ne deinceps ſolus poſſit a ſimili.decret.ſi capitu-
lo.j.de ꝯceſ.præben.ponẽdo,ꝙ lrę adiũctionis valebant
ex pſona adiuncti & impetrantis & earũ forma,ꝙ dico
pp decr.corã.ſ.c.ſm lecturã, ſi aſſiſterem Papæ volenti
conſtitutiones facere,ſuaderem,ꝙ ſtatueret adiunctio-
nes,quæ fiunt proceſſibus ordinariorum vel delegatorũ
ipſius vel alterius per proceſſus illos,quibus adiungũtur
intelligi perpetuatas,vel non expirare per mortem adiũ
ctũ dantis , & iterum ſuadeo cancellariæ talibus literis
adiungi,ꝙ a data literarum cenſeatur iuriſdictio perpe
tuata,ſicut hodie in conſeruatorijs obſeruatur , vt ſic fi-
nis iſtius.c.trahatur ẽt ad collegas adiũctos monet ęqui
tas rõnũ,quas ad hanc partem.l.ꝙ vterque procedat di-
ſputantes inducunt.Itẽ quia ſit adiũctio ſuper perpetua
to.Itẽ quia & id diceremus,ſi a principio papa cõmiſiſ-
ſet cãm per decanũ audiendã ſed poſt concluſionẽ per
eũ & archidiaconũ,vel per ſolum Arch.finiendã. Et ex
quo de adiunctis loq cępimus,ſciendũ,ꝙ Ia.Bon cano.
diſputauit hunc caſum de legato , qui proceſſerat in cã
adiũcti,ſunt qui requirunt eum , vt ad certum locũ cũ
eis ꝯueniat proceſſurus ipſe reſiſtit, procedi volens in lo
co,in quo inchoauit,allegans.l.vbi.ff.de iu.facit de foro
ꝯpe.c.penul.ſoluit,ꝙ ſi in reſcripto non eſt clauſula,ꝙ ſi
non omnes,duo ſine tertio nihil poſſunt.ſi vero eſt clau
ſula.ſi requirunt, vt conueniat certo loco cum eis pro-
ceſſurus,ſi dicit,ſe nolle illuc venire,alij procedent.ſ.eo.
prudentiã.§.adijcimus.non obſt.l.vbi.quia illud,vbi nõ
deſignat determinatũ locũ ſed iudicẽ, vt ibi no. Si vero
locum & terminũ ſtatuunt partibus,ad quid requirunt
illũ tertiũ,non valet,quod agunt.ſ.e.cãm matrimonij.
& vide,quod no.ſ.eo.cum cã.in j.glo.& circa diſcordiã
loci vide , quod ibi dixi ſuper ver.inconſulto. ad oẽs fa-
cit.ff.de ſer vr.præ.vna eſt via.C.de du.re.l.vlti.Ioan.mo.
¶ Prima gl.dicit,quid declaret.Secunda diſtinguit inter
formas,ponit,& probat opin.contrariam,& reſpondet.
¶ Gl pe.ponit vnã differentiã ad procu.& duas ꝯueniẽ-
tias.¶ Vlt.gl.ſoluit quæſtionem,quã ſolutionẽ multipli
citer probat,ponit opinionẽ ꝯriã,quã reprobat. ¶ In gl.
ii.ibi.§.Papinianus.alias eſt.l.j.& incipit. pater tutelã . Si
3 pater † mandauit tutores filiorum conſilio matris tute-
lã gerere,ſequuntur conſilium,ſi eſt ſalubre, alias nõ. &
ibi.hæredes.§.ſi.vide de reſcrip.cum dilecto.ſuper quarta
gl.& ibi.cũ pater.§.pe.vide in regula ĩ alternatiuis.& ibi.
§.mihi. Romæ. ſi ſtipulor dare mihi Romæ. vel Titio
Epheſi.dãs Titio Epheſi etiam a mea obligatione libera
tur.habebat enim electionem loci.¶ In gl.ſi ci.ibi pluri
bus,vide in c.non iniuſte.ſuper tertia gl. & ibi duobus,
alias ſi duobus.& vide de procu.petitio.ſuper glo.i.& ibi
decreto in fi.prius.§ eſt,& vide de procu.petitio.ſuꝑ pri
ma gl.¶ In gl.vlt.ibi.cũ filius,in fi.interpellatio facta an
te diẽ nõ cõſtituit quẽ moroſum,vnus per illã de natu-
rali interitu non tenetur, & ibi , multũ,ꝯditio in facto,
vel in iure cõſiſtat, oportet illã venire ad hoc vt hæredi
tas poſſit adiri.Sed differunt,quia primã euenire nõ ſuf
ficit,ſi id hrs ignoret.ſecus in ſcda , vt ſi ſe filium fa.æſti-
mat,qui pr eſt,vel ignorat teſtamenti tabulas apertas.&
ibi ſub ꝯditione.ſequitur,debitũ per errorẽ ſolutũ pẽdẽ
te ꝯditione repetiĩ.¶ In gl.j.in fi.& tria ſunt dicta,& par
tes patent.¶ In gl.iij.in fi.vel ſi dicatur,ꝙ altera alterã nõ
expectat,vel non requirat.¶ In v.gl.in fi.& vide ꝯcor.ſu
per ver.de iure.¶ In gl.ecce.in fi.vt no.ſ.qm abbas. ĩ gl.
ij.& c.corã.in gl.pe.¶ In glo.pe.ibi ſubdelegatũ daret.ſa
tis puto,ꝙ ſi collega,cui pp impedimentũ inchoantis
competebat iuriſdictio, præueniat talẽ ſubdelegatũ in
proceſſu,ipſe proſequetur,vt ſicut ipſe ſubdelegatus re-
integra reaſſumit,ſic & collega hoc caſu,primũ patet.ſ.
e.quis.nec eſt eadẽ ratio in procuratore , qui per conte
ſtationẽ factus eſt dñs inſtantiæ,ꝙ non eſt in iudice,ſu
per quo vide,quod ſcripſi de ap.cũ cã.ſuper.glo.pe.¶ In
gl.vlt.in prin.facit,quod no .in Spe.de cita.§.ibi.ver.ſed
pone Papa,ver.dicit Gui.pronunciatũ propter Papam
ꝙ ille,cui mandatur,ꝙ Titiũ moneat,vt j.x.dies dimit
tat beneficium,als citet illum ad curiam,ſi ſimul mo-
neat,& citet,non valet citatio.& facit, quod no. in cle
de ſta.mo.accedẽtes.in gl.pe.& fi.qd dixi.ſ c.lib.de elec.
ꝯmiſſa.j.rñ.& faciunt hic ad formã illã moneatis , & ſi.
neceſſe fuerit p cẽſurã &c.ibi Hoſt.ꝑ quo fortiter facit
ſ.eo.

§.c.venerabili.in fi.ad quod difficile reſpōdetur.& vide, qđ ibi dixi,& ibi.ſ.c.licet.ſed ipſe idē no.ɔ̃riū.ſ.de exce. olim.& ibi non eſt verum.concor. Arc.ſ eo.ſ quis. vbi dicit,ꝙ ſi de vſu loquamur,vſus debet eſſe legitimus.Inducit Augu.dicentem,ꝙ vti eſt id,qđ in vſum venerit, referre ad id,quo fruendum eſt.& ſm eum vti eſt ea, quæ ſunt ad finem ordinata,in finē referre.Inducit ēt Papiā, qui dicit,ꝙ vti eſt in vſum venerit, ad id obtinendum,
4 ꝙ recte amas referre.Itē † illicit⁹ vſus dicitur abuſus ſm eum,& non ſic iuuat.lxxiiij.di.vbi iſta.xi.q.iij.priuilegiū xxv.q.ij.§.his.& c.ſeq.& ꝙ abuſus fuit vtendi,alle.ſ. c. li. de elec.generali.cū ſi. Si de citatione loquamur. dēt eſſe legitima legitimo tpe facta & nō feriato.alias nō tenet, nec citatū arctat.de elc.bonæ.ii.in fi.& ꝙ per talē citatio nē nō perpetuetur iuriſdictio,alle.ij.q.vj. nominata ibi. legibus vocatis.& ibi de hoc ēt ſatis per Arc.v.q.ii.c.i.& iii.de fo.cōpe.propoſuiſti.ff.de collu. dete.cum non iniuſto.ff.de vſur.l.mora. C. de ſla.defunct.ſi pater. Et ſm quoſdā citatio debet eſſe peremptoria,arg.xxiiij.q.iii. de illicita.ꝙ Vin.non placet,nec Arch.& vide,qđ dixi in ſ. c.propoſuiſti.ſup verbo legitime.Itē Arc. Inducit ɔ̃ Hoſtien. ꝙ iordinabiliter actis nil poteſt ordinabiliter agi, de accu. qualiter.j.& cum iuriſdictio de ſe ſit recta,non poteſt ſuper nō recto firmari.i.q.i.cum Paulus.& c.principatus.imo potius corruere debet,arg.C.de fer.a nullo.

SVMMARIVM.

1 *Conſeruatoria priuilegij licet pereat, non per hoc priuilegium eſt inutile.*

2 *Faciendum facilius impeditur,quam tollatur.*

CAP. IX.

SI ſuper. [*Apoſtolica ſedes*]Idem ſi a legato,cū ſit eadem ratio ſm Archi.alle.de cōſti.tranſlato.alle. pro ſimili,qđ legit & no.de of.le.c.fi.[*Aequum*]no. pro ęgtate,de hoc ſ.de tranſac.c.fin.[*effectu*]no. pro eo quod ɔ
1 Arc.dicā j.c.fi.§.officium.ſuper prima gl.licet enim † pereat conſeruatoria priuilegij,non per hoc priuilegium inutile,nec ipſius effectus impeditur, imo pōderata ipſius forma ex ipſo agi poteſt & excipi,vt ibi dixi, vbi poſui,qđ hic dixit lo. mo. ¶Prima gl. ponit ſummā & qd declaret. ¶Scđa gl. ſoluit ɔ̃riū & remittit. ¶Quarta glo. alle.ɔcor.obiicit & ſoluit. ¶In gl.i.in fi.& ponit dictum, qđ primo probat per regulā.ſcđo per euitationē abſurditatis. ¶In gl.ij.ibi.ſi cui.idem lo.mo.& Arch.qui allegāt
2 † facilius impediri faciendum,ꝙ̃ tolli iam factum xv.q. j.§.vlti.de iureiur.quēadmodum. ¶In gl.ad idem ibi,colli.debeat,in auth.de re.ecc.non alie.§.quia vero veriſimile.col.ii.lo.mo.ad idē.C.ad velle.antiquæ.ū.rñ.ff.de teſt. mil.l.eius militis.§.i. vbi teſtamentū impfectū rūpit primū,ſi valebit iure militari tātum, ſecus ſi iure cōmuni.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus fingitur ciuiliter mortuus.*

2 *Succeſſor cognoſcit,quando ſcribitur dignitati,etiam ſi prædeceſſori, qui erat tempore data, reſcriptum non fuerit præſentatum.*

CAP. X.

1 SI is cui. [*Licet*]pro quāuis † [*excōicari*]&
2 tūc fingitur ciuiliter • mortu⁹. xi.q.iii §.euidēter.24.q.3.certū.Arch.& facit hæc litera ad no.ſ.c.licet,& ſ.eo.lib.de off. vica.Romana.in 4.gl.ſ.ꝙ excōicatio delegantis nō impediat proceſſum delegati [*contingat*]de abſente no. Arc.ſ. de reſcri.ſtatutū.§.in nullo.quod ad eum appellabitur, ſed partes non habebūt neceſſe ipſum adire, ſed primū delegantem.& In decre.nonnulli.de reſcri.dixit hāc fuiſſe additionē Ioan.tu dic.ꝙ poterit ſubdelegare, ita ꝙ ipſe idē adibitur,ſi eſſet notabilis diſtantia.puto per hanc decre.ꝙ appellari poſſet ad primū delegantē. ſimile quod de proceſſu dixi.ſ.eo.ſi ɔ̃,ſuper.iii.gl.[*ad ſedem*]ipſam volumus appellari,qđ eſt ī fi.[*præiudicari*]no.ius cōe immutari pp præiudicium, quod veriſimiliter litigantibus imminet.j.de re iu.abbate.ad fi.loa.mo.[*litigantibus*]qui ex alieno facto grauari nō debent,ad hoc.i.q.4. placuit. & c.iudei.xxiii.q.4.ſi quis.i.& c.ſorte.& c.nimium.in fi.Archi. ¶Prima gl.dicit quid declaret & ſummat. ¶Penul. glo.primo arguit a ɔ̃rio.ſcđo quæſtionē ſoluit & ponit opi.ɔ̃tiam.tertio arguit ad aliā q̃ſtionē. ¶In gl.pe.ibi.qui autē.alias qđ autē.& vide.ſ.de cā poſ.cum dilectus. ſup i.gl.& ibi.ſtor.vide de reſcrip.c.fi.ſuper gl.pe. ¶In gl. i.in fi.quæ cum per.§.cōiungi debuiſſet,& ponit hic dictū, cuius cām interſerit ibi.ne abſolutionē. ¶In gl.ibi[*dubitatio*] quo ad ſm membrum.& in fi. quod ibi dixi poſt
2 Hoſt.ſuper.i.gl.hic ponit Arch. ſ.ꝙ † qñ ſcribitur dignitati,ſucceſſor cognoſcit,ēt ſi prædeceſſori,q erat tpe datæ,reſcriptum nō fuerit pñtatum. ¶In gl.pe.ibi[*probabile dubium*]Idē ſi dubitatur,an ſubdelegauerit totum, vel partē,& ſtat per iudicē,vel aduerſarium,ꝙ certificari nō pōt,& ibi[*non debet*]Item Arc.& ibi[*non puto*]Idem Guil. na.de ap.conſuluit.ii.in appellatione iudiciali,inducēs, ꝙ apoſtoli debent eſſe certi & determinati.ii.q.vj.§. forma.In extraiudiciali tenet contrarium, cum illa ſit prouocatio ad cauſam,de app.cum ſit.Ia.de Deo. lib.i.q.18. mouet dubiū,ſed non ſoluit, plenius dicam in mercu. quam vide ſuper regula in alternatiuis.j.de regu.iur.

ADDITIO.

a ¶Mortuus.Adde hic,quod notat Inn.in.c.grauem.de ſent.excom.Bart. in l Barbarius.ff.de officio prætoris.

SVMMARIVM.

1 *Arbiter quot modis accipiatur.*

2 *Iudex cum recuſatur,infra triduum eliguntur arbitri.*

CAP XI.

AB arbitris. Iſti non poſſunt eſſe layci ſm Archi. de hoc vi-
1 de.j.de ap.legitima in 4.gl.licē † nomen ᵃ arbi
2 tri eſt æquiuocum. nā qñq; accipitur ꝓ delega.ff.qui ſatiſd.cog.ab arbitro,& l.ſeq.ad idē.C.de ap.ſi appellationem.qñque pro quaſi delegato.C. de iu.apertiſſimi.vt ibi no.aliquando accipitur pro arbitro,qui aditur nuda voluntate concertantium,ſic ſumitur.j. de arbi.ff.& C.eo.ti.& ab his non appellatur,vt in vlt.gl aliqñ ponitur pro reuelatore conſiliorum.Saluſtius.Procul arbitris oībus remotis.Item in Hier.contra Vigilantium. 3.diſt.Item arbiter qñque ſumitur pro diſpenſatore, vel moderatore.C.man.in re mandata. qñque pro iudicē. C.de poſtu.l.quiſquis.in princ. & de hoc ff.de arbit.l.pe. [*cauſa*]vide quod no.j.de ap.legitima.in gl.ii.de quo hic Arch.dicens,quod ibi dicā[*cognoſcant*]hic ponit Arc.gl. Goſ.quā poſui.ſ.c.ſuſpitionis.ſuper ver. oīa.ponit ēt, qđ no.ſ.de exce.c.i.in fi.ante gl.de iudice recuſato an rñdere teneatur[*ambigitur*] ēt ſi nō ſit dubium apud peritos, eſt tñ apud iudices imperitos,de quo hic Arch. Et vide, quod dixi de reſcri. paſtoralis. ſuper principio primę gl. a partibus,ergo non a iudicibus,eorum enim nō intereſt,ſed litigantium[*appellandum*]ſi duo ſunt arbitri,& alter deferet appellationi,alter non defert,dicā.j.de ap.legitima. ſuper vlt.gl. ¶Prīa gl.ponit quid approbet & ſummat. ¶Scđa rōnē reddit. ¶Vltima obiicit & ſoluit,caſū addit,ſolutionem per ſimile fortificat. ¶In vlt.gl.ibi l.vl
2 tima.ibi † cum iudex recuſatur infra triduum eliguntur arbitri.& ibi[*generaliter*]vide de ap.conſtitutis.i.ſuper vlti.gl. ¶In gl.i.ibi tertiæ gl.& Vin.de ap.cū ſpāli. ¶In glo. ii.in fi in auth.de conſuli.ad fi.col.4. ¶In gl.vlti. ibi [*non appellatur*]ſupplicari tñ poteſt.ſ.de arb.non ſine. & no.ii. q.vi.§.ꝙ de arbitris.in fi.pe.gl.Arc.& in fi.facit.ff.ſi qs ca. l.fi.coniuncta cum.l.procurator qui pro euictione.ff.de procur.& quod no.& dixi de immu.ec.aduerſus.in glo. pe.& quod no.ff.de min.cum mandato.verſic.ſi autem. & facit eod titu.quod ſi minor.ad fi.verſicu. ſed partus. ad idem ff.depo.l.i.§.ii.& iii.& C.de calumn.l.ii. in fine. cum concor.vlti.glo.ff.de dam.inſec.cum poſtulaſſem. §.fina.facit.ff.de inofficio.teſta.aduerſus.§.l.ff.de poſtul. l.fina.iii.q.vii.§.tria.verſi.ſi contra patrem.ff.de conſt.pecu.id qđ.de bonis lib.qui cū maior.§.ſi libertus.& §.ſeq.

cum concor.gl.C.de admi.tuto.cum quæd um. facit. ſ. de elec.c.pen.§.porro.& vide ſuffragium.ſ.de regulis iuris.qui ex timore.

ADDITIO.

a ¶ Nomen arbitri.nota.hic,quod arbiter accipitur quinque modis,quo modo autem differant arbiter & arbitrator,nota.Inno.in c.quintauallis.circa medium,in verſic.item no.differentiam,de iureiur. & Bal. in marga.arbiter.vei.vii.

SVMMARIVM.

1 *Papa ſi mandat executori,q quibuſdam ſpoliatis per imperatorē faciat prouidere,ſicut melius ſibi videtur expedire,non poterit ſubdelegare,niſi prius taxet prouiſionem.*

2 *Subdelegatus etiam delegati principis habens etiam ad hoc ſpeciale mandatum non ſubdelegat.*

3 *Sacerdos ſimplex ex demandatione epiſcopi nō poteſt ea,quæ ſunt epiſcopalis ordinis.*

CAP. XII.

Is cui. [*Alii*] qui ſit habilis ſm formā decre.ſtatutū.ſ.eod.li. de reſcri. [*committere*] & ſi cōmiſit,donec reuocet,de executore ſuo,ſi modū excedit,ad eū appellatur,ſm Arc.de hoc i Spe.de ap.§.nunc tractemus, ver.ſed ad quem.[*induſtria*] non opera tantum,vt in præ. caſu,bene ergo dixerat Io.de Deo [*vel.*] j.q.xxix.q ſi papa expreſſa cā remotionis cōmittat dele.q ſi eſt ita,illū remoueat, & eccleſiæ, vel officio prouideat de perſona idonea,delegatus ſubdelegare poterit primā partē ɔmiſſionis,quæ iudicialis ſed nō ſcdam pp rōnē hic expſſā. 1 Eadē rōne idē Io.vel 3.q.x tenuit,q ſi papa † mādat executori,q qbusdā ſpoliatis per imperatorē faciat ,puideri,ſicut ſibi melius videbitur expedire,non poterit ſubdelegarē,niſi prius taxet ,puiſionē & oē id, quod cadit in arbitrio,in quo induſtria eſt electa ex forma mādati.[*In arbitrando*] poſtea vero executionē ɔmittere poterit [*non poteſt*] q ſi fecerit,omnis proceſſus per ſubdelegatū habitus ipſo iure nullus eſt ſm Arc. ēt ſi ad īſtitutionē & collationē pbendæ ſit proceſſum,all.iura vulgaria.at ſi clerici.& ſimilia,optime facit.ſ.c.venerabili. ¶ Prima gl.tria dicit,vnde ſumpta,quid declaret & ſummat. ¶ Vltima gl.all.vnā concor & per illam & iſtā quæſtionem ſoluit,ad quā ſolutionē adducit decē decr.& duas leges. ¶ In gl.vlti.ibi.§.hoc iure vtimur,in prouincijs præſides tutores dant,vel magiſtratus de ipſorum mandato, ſi facultates pupilli amplæ non ſint. ¶ In gl.i.ibi.§.ſi autē.& approbat,quod ibi dixit Pet.de ſan.& reprobat,qđ ibi dixit Inn.ī gl.fi.qui diſtinxit,an dicatur,prouideas,vel exequaris,& tunc non committit,an prouideri facias, vel cōpellas,& tunc committit,& in fi.& per hoc patet diuiſio,quia ſunt duæ partes,& ſcda facit tria. ¶ In tertia gl.quæ fuit additio,in fi.& hoc eſt,qđ dixit Io.mo.ita ſeruari in forma pauperū. ¶ In gl.vlti.ibi [*an delegatus*] nō dicit ſubdelegatus.& ibi [*credo quod ſic*] Arch.reſidens huic 2 gl.ſ.c.quis.dicit,quicquid alij ſomnient,tenendū,q † ſubdelegatus ēt delegati principis habens etiā ad hoc ſpāle mandatū,non ſubdelegat per decr.cū cām.de app. alle. opinionē Io.Vin.Goſ.Bar.& Hoſt.ſ.c.ſuper quæſtionū. §.porro.in j.gl. Ad contraria dicit rūdendum, vt in Spe. ti.j.§.ij.ver.ſed nunq̄ ſubdelegatus,ſed pro gl.facit,qđ ibi no.in ver.præ.neſcio quare ſic loquitur,cū gl.illa nō dicat ɔrium,quæ de ſubdelegato non loquitur,ſed de primo delegato,& ſic non erit iri in infinitū.Sed ɔ gl.bene facit,quod no.in Spe.in præ.ver.ſed nunquid, ante mediū.licē cū de ſolo delegato principis ſcriptū ſit in iure ſubdelegato,eo.ti.ſuper quæſtionum.& c.fi. de ap. cum cām.C.de iu.a iudice.ergo per alium nō attentetur, & ſufficiat ſic eſſe ſcriptū.6.q.8.ſcriptū,nec priuata diſpoſitio delegantis pōt gñalem conſtitutionē legis,vel canonis immutare,de teſt.requiſiſti.& c.tua.ff.de le.j.l.nemo nec patronus facere pt,quin eccleſia ſubſit epō.x.q.j. ſic quidā.vnde cū hoc ſit ſpāle priuilegiū delegati pricipis, ad ɔſequentiā nō trahatur,de reg.iur.priuilegiū.cū con- 3 cor.licē † ſimplex ſacerdos ex demandatione epi nō pōt ea,quę ſunt epālis ordinis,de conſe.ecc.vel alta.aqua.licē video,ptās data arbitris,vt tertium eligant,non valet. ſ. de arbit.innotuit.nec eſt verū,q idē ſit eligere p alium, qđ per ſe ſ.c.li.de ele.ſi compromiſſarius.ij.reſp. ſoluebā tūc ɔriū,vt in gl.ad qđ facit,quod no.C. de iu.a iudice. ſ.q ideo nō ſubdelegat,qa iudicādi officiū ē neceſſariū, ſed hic nō eſt tale,ex quo delegans ſibi dedit ſubdelegādi licentiā. Ad ɔria ēt rūdetur, q loquūtur de ptāte iuris cōis,ſed ſolutio ,pcedat ex ptāte tradita p delegantē,pro qua ſolutione & ,p gl.facit cōis ɔſuetudo, qa videmus, legatos & ordinarios ſcribere cū clauſula,per te,vel aliū. Sed vr̄ aliquibus,q tunc dicere debeat,q illū delegat ex nunc,cui ille cōmittet,& tunc valet,quia delegatus medius nō facit gradum,ſed ſm hoc daret delegatū incertum contra decre.ad hoc.ſ.de reſcrip.& ibi no. in gl. ij. pp qđ non placet Ia.de Ra.variauit qñque pro , qñque ɔ.Pet.de Bel.præciſe tenet.q non poſſit,all.ff.de teſt.qui in poteſtate.Eſt enim actus,qui exercetur per miniſtrū, ſicut nec actus teſtandi,cum ius dicere ſit publici iuris, ſicut teſtari.me parum vrget hæc ratio, quæ procederet in delegato principis & in ordinario . Item tollitur per decre.vlt.j.de re iud.

SVMMARIVM.

1 *Inquiſitio congrue fit,vbi inquiſitus notus eſt.*

2 *Citatus ſemel qui non excepit de loco non idoneo,an ſi iterato citetur,poſſit excipere.*

CAP. XIII.

1 Tatuimus. [*Certo loco*] † Inquiſitio congrue fit,vbi inquiſitus notus eſt ſ.de ele.poſtq.& c.ſcriptum. cū ɔcor.[*inquiſitio*] an talis committere poſſit. dic vt ſ.c.ti.c.fi.[*reportet*] optima ratio ſm Arc.ſic.xxx.q. j.dictum.ſ.de reſcrip.ſedes.cū ſi.[*idoneum*] no.hic Arch. quod dixi poſt Vin.& Cōpo.ſ.de reſcri.dilectus.ii.ſuper 2 ver.propoſitū.de illo † qui ſemel nō excepit de loco nō idoneo,qui iterato citatus excipere poterit [*Et ſecurum*] & viciniorē,vt vr̄ per cle.de fo.cōpe.quis poſt prin.& ſ.co, li.de ele.vbi periculū.§.porro.de certo determinato per Papā. ¶ Prima gl.ſummat & dubiū ſoluit. ¶ Scda gl.quærit,arguit pro,ſoluit ɔrium. ¶ In gl.ii.ibi [*non poſſunt*] loquitur, omnes iuris articuli ſigillatim ɔprehendi legibus vel ſenatusconſultis. ¶ In gl.pe. ibi [*nepos Proculo*] vide de ver.ſign.intelligētia.ſuper tertia gl. ¶ In gl.i. ibi [*hoc dicit*] ponit ſpeciale ſtatutū cum ſua cauſa. ſcdo illud gñaliter prorogat & cām reddit. ibi.Idem faciat . & in fi. Et p hoc patet eſſe falſam opi.Vin.quā vide,ſ.de re.iud.cum inter.ſuper ver.ad eccleſiam,quā ēt hic reprobat Arch. qui dixerat. valere ,pceſſum factū per delegatum extra locū decretum,ex quo nō opponebatur exceptio . ¶ In gl.ii.ibi [*contrarium puto*] idem Arc.per eandem rationē. ¶ In gl.pe.in fi.habetur idem ver.ſ.co.lib.de reſcrip. ſtatutum.§.i.de ele.quam ſit,& c.cupientes.§.cæterum. & ſ.ti.ij.quamuis.§.ſi autem.j.de præb.cum in eccleſijs.

ADDITIO.

a ¶ Inquiſitio congrue fit.vide hic,quod no.Bal.in l.ſepulch. ff.de ſepul. vio.& in l.quamuis.de dam.inſe.

SVMMARIVM.

1 *Subdelegationes probantur per ſola ſigilla delegantium.*

2 *Inſtrumento facto ab heretico an credatur.*

CAP. XIIII.

Ia ſubdelegato. Vt dicit Archi.Inn.dicit 1 † ſubdelegationes probātur per ſola ſigilla delegantiū,cū non ſint acta iudicii, & fiat, & ſine cāæ cognitione & partibus abſentibus, qđ ſcripſi de prob.qm ɔtra gl.no.q ver.alii dicunt [*recuſauit*] & ſic grauauit [*negetur*] per exceptionem propoſitam [*delegantem*] primum.j.Papam. ¶ Prima glo.ſummat. ¶ Tertia quærit & ſoluit.ſecundo quærit & remittit. ¶ Glo. puta ponit.xi.exempla. ¶ Vltima glo.reſpon.per ob.& ſoluit ¶ In gl.vlt.ibi.l.j.vide.ſ.c.li.de ele.vt quis duas. in vltima

gl.

gl.¶In gl.j.in fi.& primo ponit ſtatutum, quod ſecũdo
prorogat ibi,idẽ.tertio cauſam reddit.ibi alias. ¶In glo.
quid dices ibi[*ſatis creda*]Archi.ↄ. ꝙ ſm requiritur cita
tio,& dixi.ſ.eo.q̃uis.ſuper gl.pe.& ibi [*in aliquo*] m̃ litera
hic per eum facit in ↄtrium,ſed eſt exceptio partis ſic lo·
quentis.& ibi[*vti cępit*]& ibi hoc tenet Hoſt.ꝙ cępiſſe di
catur,committendo vices ſuas etiam in partem.& in fi.
Arch.hic de hoc tractat,& tenet opi.Goff. & ſequa. de
qua.j.c.proximo.§.officium.in glo.ii.per hoc quod hic
dr̃,de hoc except.proponi.¶In gl.ſcilicet. in fi. alij duo
caſus ad idem.ſ.eo.ſi is.&c.ſi duo.ſecundum Arc.In gl.
puta.ibi[*excommunicatum*]vel hæreticum, & de hoc ſatis
hic.Arch.alleg.xj.q.iij.qui eſt.vnde dicit Bar.ꝙ extra ec
cleſiam nulla eſt iuriſdictio.& ideo ſententia per talem
lata non tenet,ad hoc.xxiiii.q.i a parte.& c.vbi ſana . in
prin.& §.his autoritatibus.& §.ſed iſtud.in prin.& c. di-
dicimus.in prin.& hoc placet Hoſt.in ſum. de boni. §.
qua pęna.ver.& ſi opponas ad hoc.ſ.de immu.eccle. ad
uerſus.§.quia vero.ad contrariũ alle.quod legitur & no.
xxiii.q.vij.c.i.vnde dicunt Lau.& Io.ꝙ quantum ad ſen
tentiam excõicationis nulla eſt poteſtas extra eccleſiã ,
ſed in cauſis ciuilibus & criminalibus ſententia extra ec
cleſiam habet firmitatem,ar.xi.q. 3. Iulianus,& hoc no-
tauit.24.q.j.in prin.& c.quiſquis,& in præ.ca. cui eſt. ad
hoc,qđ no.Inno.de voto.quod ſup.vbi dicit,vt ibi ſcrip·
ſi in gl.magna.in i.col.ꝙ iuriſdictiones licite & ſine pec
2 cato ſunt apud infideles,vnde ſm quoſdam † creditur in
ſtrumento ſacto ab hæretico,de hoc in Spe.de iſtr.edit.
§.reſtat videre.ver.quid ſi confectum ſit ab hæretico, al.
ẽt,quod no.Inn.de ele.nihil eſt.in gl.iſti ex ſola. & in fi.
de talibus caſibus quis cognoſcat,vide in Spe.tit.j.§.vlti.
ver.item ꝙ cauſa commiſſa,de excommunicatione di-
cam.j.de excep.pia.ſuper verſi.iudex.¶In vlti.gl.ibi[*vice*
actoris]reſpectu iudicis ad quem prouocat aduerſarium
ſcilicet appellatum.& in fi.idem Archidiaconus.

S V M M A R I V M.

1 *Diſtrictus,aliquando ſumitur pro dioceſi.*
2 *Metropolitanus non poteſt ſubditum ſuffraganei conſeruatorem habere.*
3 *Iuriſdictio nunquid duret finito quinquennio, ſi conſeruatoria habeat hanc clauſulam, præſentibus poſt quinquennium minime valituris.*
4 *Conſeruator eſt iudex datus ad tuendum aliquos contra manifeſtas iniurias.*

C A P. XV.

HAc conſtitutione.[*Aliqui-*
bus] per-
ſonis vel locis.cũ ſic gñaliter loquatur[*iniu-*
rijs & violẽtiis]expone,vt ſcripſi.ſ.ti.i.[*tuean-*
tur]ſunt tutores ſicut de tutoribus dr̃.ff.de tutelis.l.i.[*a ſe*
de apoſtolica]quæ ſequuntur.ergo locum non habent in
datis ab alio,ſi concedatur,ꝙ ab alio dari poſſint. & vi-
de,qđ dicã ſuper ver.dietam[*Epiſcopi*]per ea quæ ſequun
tur nullũ dubiũ,quin ẽt dari poſſint electi in ẽpos ↄfir-
mati,de quibus in alia materia dubitatur,de qua dicã .
j.de off.ord.c.i.in fi.[*de cętero*]p̃teritas ergo dationes ſuo
tpe licite factas non vitiat,cõcor.ſ.eo.li.de poſtu.c. vno
[*obtinentes*]de officiali epiſcopi . vide quod no.in cle. de
reſcrip.c.ii.in gl.quod dices[*deputati ſibi*] facit xvi.q.ij.c.j.
ibi.humanis moris &c.[*præeminent.*]ii.q.vii.§. cũ Balaã.
ver.Dauid ergo[*vel diſtrictu*]no.ꝙ ſi inter dños , vel cõia
terrarũ fiat pactũ,vel per maiorẽ detur priuilegiũ. ꝙ di-
ſtrictuales ſui certis immunitatibus gaudeant in aliorũ
diſtrictibus,hoc reſpicit ẽt clericos locorum , probatur
enim hic clericos & prælatos eſſe de diſtrictu dñorum
tpaliũ , quorum eſt territorium.ad idem vt li.non con
te.accedens.ii.& ſatis eſt,ꝙ certis caſibus per eos diſtrin
1 gi poſſunt,quæ no.xxiii.q.v.princeps.Item † quandoque
2 diſtrictus ſumitur pro dioceſi, vt in clemen. de electio.
ne Romani.§.ſane.ſimile quod dixi de fo.compe. dile·
cti.ſuper verſic.anglicis.nõ obſt.j.de ſent.excom.ſi ſnĩa.
aliud eſt enim exprimere populum, vt ibi , aliud diſtri-
ctuales,vel prouinciales,vt dixi[*eccleſiaſtico*]per hæc ver
2 ba dicit Arch.ꝙ † metropolitanus ſubditum ſuffraga-
nei non poterit conſeruatorem habere,cum ipſe curã
& ſolicitudinẽ gerat totius prouinciæ.ix.q.3.c.2.in prin.
xxi.di.c.j.poſt prin.& grex ꝓuinciæ ſibi ↄmiſſus eſt lxxv.
di.q̃m[*dietam*]cõtra hoc & id quod ſequitur in duobus.
§.proximis.& ibi.ſ.officium . dñs Papinianus ẽpus Par-
menſis dum erat vicecancellarius Bonifacii pro ſuo ẽpa
tu Parmenſi impetrauit conſeruatoriam per quã daba
tur conſeruatoribus ptãs,ꝙ ẽt in his,quæ iudicialem re-
quirunt indaginem per ſe vel alios procedere poſſent ,
& citare vſq; ad quatuor dietas,& per quas tpe datę per
petuabatur ipſorum iuriſdictio.Et hæc forma ſic venit
in ſtilũ curiæ,ꝙ quo ad hoc patum valet hodie de facto
hæc prouiſio.Et ita fuit frequentata tpe Clementis con
cilii.Vien.quod vocatur, forma concilii Vien. Et nun-
quid in hac forma vno cõſeruatore præſente iri poſſit
ad remotũ tñ infra quatuor dietas,ſcripſi in Spe.ti.i.pro
pe finem,ſuper verſi.ſed nunquid.expertus tñ ſum,ꝙ pa
pa Io.fuit ſuo tpe,dum eram in curia,difficilis in dandis
ↄſeruatoribus,& nunc Dñs noſter papa Benedictus ad-
huc durior,hæc durities illam æquitatẽ vr̃ habere , quã
habuerunt iura auctenticorum,quæ prohibuerunt lo-
ci ſeruatores conſtitui,vt in auth.vt iud.ſine quo.ſuffr.§.
nulli quoque iudici.& §.interdicimus.col. 2. & de mã.
prin.§.quos autem.col.3.& vt nulli.iu. lice. habere loci
ſerua.in prin.col.ix.Et ſpecialiter ne dentur conſeruato
res contra prædones,vel iniuriatores,facit prin.§.inter-
dicimus. ſic dicens . interdicimus glorioſiſſimo magi-
ſtro militum orientis & oĩbus noſtris iudicibus in pro
uinciam deſtinare latronum inſectatores,aut violentia
rum inhibitores,aut armatos aliquos tales &c.& fuit le
uis conſideratio,quia cũ ipſi iudices ad talia cohibenda
teneantur,nõ debent cum grauamine ſubiectorũ tales
officiales conſtituere.Item,vt ibi præmittitur,experien-
tia docebat tales , qui fures & violentos ex nominibus
cohibere debebant,ipſi erant fures & violenti,& talium
occultatores.vere ſic etiam nunc experiẽtia docet iſtos
conſeruatores ſępe minus iuſte & minus animoſe pro
cedere.Et ab hoc procedit durities in dando,ſupradictis
rationibus ſatis videretur æque concludi, per ſolos Ro-
manos Pontifices tales gñales conſeruatores dari poſſe
nũc,quia inferiores prouinciarum, vel dioceſum iudi-
ces habent ſuo officio tales tuitiones facere,quas,cũ ca
ſus eſſet,ſpãliter committere poſſunt,quia tales literæ tẽ
dunt ad futuras lites,vt dicam ſuper fine penul. gl. Item
aperte decreta.iſta & prima.& 2.ſ. eo.titu. notabiliter di
cunt,tales per ſedem Apoſtolicam deputati trahere in
caſibus,quibus habent cognitionem ſm Io.mo.& Ar-
chi.[*denunciationibus*]no.ꝙ hic loquitur negatiue, nõ ſic
in decre.vt commiſſi.de hær.in prin. ſuper quo vide, qđ
no.in cle.de hæ.volentes.in gl.commiſſarios[*manifeſtis*]
expone,vt no.ſ.c.I.[*pars vero*]no.ꝙ partem ligat centius,
ergo qui non participando in hoc parti,id procuraret ,
ligatus non eſſet hac pęna.ſed nonne iudex in hoc par-
ticipat crimini damnato,ergo vr̃ etiam excõicatus. vi-
de,quod no.de ſen.excom.contingit[*& ſatisfaciat*]& tũc
abſoluetur ꝑ ordinariũ,ex quo nõ eſt reſeruata.ſ.de ſen.
exc.nup.ſm Io.mo.& Archi. de expẽſis legitimis & ob
hoc factis.Et iſtę expẽſæ dari debẽt ab excõicato anteq̃
abſoluatur,vt hic & de iu.c.i.& j.de ſen.exc.venerabili-
bus.§.idẽ.& 2.q.7.accuſatio quoq;.in fi.vbi de hoc.& ix.
q.3.excõicatos.ſic & ↄtumax tenet ad expẽſas,vt lite nõ
ↄte.qm̃.§.i aliis.de ꝓcur.auditis. & doloſe ĩpetrãs. de re-
ſcriptis,cęterum in fi.& manifeſte offendens.11.q. vlti-
ma.peſſimam.In iſto autem caſu dicitur manifeſta,qa
certum eſt de iure,ipſum ad has teneri,præcedet ergo il
larũ ſatisfactio,alias in dubia offenſa ſufficeret cautio.ſ.
de ver.ſig. ex parte.i.& præalle.c.i.de iu.vbi Ho.ſic notat
3 Arc[*per obitum*]dubitaẽ de † ↄſeruatoria.q̃ hẽt hãc clau
ſulam,præſentibus poſt quinquennium minime vali-
turis.nũquid finito quinquennio duret iuriſdictio quo

ad cępta.& per hanc literã vr̃ ꝙ ſic,æquiparando finem
termini & mortẽ.vt ſicut finita per mortẽ durat quo ad
cępta.ſic finita per lapſum termini, vt ſic æquiparentur
terminus iuris & hoïs.Contrarium puto,cũ illa clauſu-
la ſic general..er loquẽs finẽ imponet iuriſdictioni iux
ta ea,quæ dixi.ſ̃.c.de cauſis.in pria q̃ſtione,& facit,quod
ſcripſi.ſ̃.c.ii.de reſcri. ſi pp. ſup verbo quinquenniũ [&
excõicatio]poſſet remanere ↄſeruator vltra quinqueniũ
verba & mentẽ ſcribentis.¶ Gl.principaliter inſiſtũt in
oſtendendis differentijs inter delegatos & cõſeruatores,
quas demũ colligis in pe.gl ¶ In j.gl.in fi.de qua ſpecula
tor ponit c.ti.§.vlt.prope finẽ.& prima pars circa quali-
tatẽ ↄſeruatorũ ponit tres prohibitiones . ſc̃da prouidet
circa proceſſus,loca,ſubdelegationes & durabilitatẽ ip-
ſorũ,prorogans alias prouiſa per decret.ſtatutũ.tertia de
cretum opponit.¶ In quarta gl.ibi[*recuſationis*]quæ fieri
poteſt eo caſu ſm Guil.in Spe.ti.j.§.ſupereſt.ver.item ſi
vnus.& dicã poſt Hoſt.j.de ap.legitima.¶ In gl.Guil.ibi
[*poterat*]Abb.ſ̃.c.j.dicebat.ꝙ cõſuetudo curiæ habebat,
ꝙ cõmittere non poterat.¶ In gl.& a beneficio.in fi.idẽ
Io.mo.& Arc.vide,qd no.in cle.de pęnis,cupientes. ĩ gl.
no.nouã.in fi.¶ In gl.quaſi diceret.ibi[*priuilegium*]de his
Arc.contra alle.prin.decre.& decre.ſi ſuper.ſ.eo.ti.& ex
ponit quorũcunq;.i. ſ. quibuſcunq; perſonis vel eccleſijs
ↄceſſorũ,dicit ↄ.& decre.ſi ſuper.ĩ executoribus loqtur
quorũ officiũ expirat per executionem gratiæ, vnde ho
neſtum eſt,ꝙ duret vſque ad ipſius effectũ,ſed in his nõ
eſſet dare terminũ,vbi ↄſeruator datus eſſet ſub nomi-
ne dignitatis,& dationem conſeruatoris præcedit effe-
ctus priuilegij,quod verbum ſonat.ad hoc.j. de conceſ.
præben.quia cunctis.ita ꝙ ſm formam cõceſſionis ex
eo agi põt,& excipi,ceſſat ergo rõ,quã ponit finis illius
decretalis,ſi ſuper.vt dixi.non ob.principium,quod hic
ampliatur.Itẽ & iniuria eſt priuilegia violare,his conue
nit ibi Io.mo.dicens , ꝙ qñ ad antiqua priuilegia Papa
dat conſeruatores nouos,non eſt veriſimile , ꝙ velit ip-
ſorum ptãtem durare poſt ſuũ obitum ſi vt integra nõ
ſit,qñ cõiunctim dat gratiam & executores, ne inutilis
ſit datio,ibi in fi.¶ In gl.pe.ibi ſtatutum.§.inſuper.cũ. §.
ſequentibus.& in fi.octauum, quia conſeruatores dan-
tur ad futura,delegati non,vt ſcripſi poſt Inn.ſ̃.de reſti.
ſpo.audita.in prin.Notandum,ꝙ circa conſeruatorum
materiam poteſt ex.ſ̃.ſcriptis talis ſumma formari . vi-
deamus primo quid ſit conſeruator,& vnde dicatur. Et
4 † cõſeruator eſt index datus ad tuendum aliquos ↄ ma
nifeſtas iniurias oẽs vel certas iudiciali indagine , patet
hoc.ſ̃.c.j.& hic in prin.& §.vt autem.retinet tñ nomen,
ſi ipſius ptãs per reſcriptũ amplietur,vt dixi ſuper verſi.
dictã aũt.dr̃ a ſeruando & tuendo quaſi tutor & cõſer-
uator, vt hic dixi in prin.ſuper ver.reuocantur. & vide in
ſummula coadiutorũ,in prin.ſ̃.de cle.ęgro.c. fi. ¶ Sc̃do
quis dari poſſit conſeruator,hoc patet.ſ̃.eo.c.j.ii.reſpon-
ſo.¶ Tertio a quo detur,vide,quod ſcripſi.ſ̃.c.j.in princ.
& ſ̃.eo.c.ſunt.ver.dierũ.¶ Quarto quot & quæ ſint con-
ſeruatorũ ſpẽs,de hoc no.ſ̃.c.j.ĩ gl.ii.& iii.& iiii.¶ Quin
to,an antiqua iura de his prouiderint,de hoc in gl.præ-
dicta in parte ſc̃da ¶ Sexto qualis ſit ipſorum iuriſdictio
de hoc in gl.prædicta in prin.¶ Septimo in quo conue
niunt cum delegatis.& dic,ꝙ in his,quæ habentur.ſ̃. c.
ij.& hic.§.vices.in fi.& §.circa ¶ Octauo in quo differãt,
hęc habes collecta in hac gl.¶ Nono,an recuſentur,vi-
de.ſ̃.c.i.in gl.ii.verſi.penul.¶ Decimo,an ab eis appelle-
tur,vide quod dixi in c.j.ſuper gl.ij.poſt principiũ, ſuper
verſi.priuilegia.cum ſua remiſſione.¶ Vndecimo circa
ipſorum ptãtem videndũ quantum duret. Tene quod
hic dr̃ in §.officiũ. niſi tp̃s ſit determinatum, vt hodie
ſeruatur,& tunc dic,vt ſcripſi in textu vlt.gl.¶ Duodeci
mo,de quibus cognoſcere poſſint,dic vt ſ̃. c.j. & hic in
§.vt aũt.cum ſuis gloſſis,& circa hoc membrum princi
paliter verſantur,quæ ſcripſi.ſ̃.c.i.¶ Tertiodecimo ĩ quo
loco procedere poſſint,& ad quantam diſtantiã citare.
ſ̃. hic in §.ij.¶ Quartodecimo,an ſubdelegent, & q̃bus.
dicas vt hic in §.videas . ¶ Quintodecimo,an innocent
brachium ſeculare.dic,vt no.ſ.c.j.in fi.ſecundæ gl.& ſu-
per ea.¶ Sextodecimo an cogantur ſatisfacere de offen
ſa illata.dic,vt no.ſ̃.c.i. in gl.pe. & dixi plenius ſuper ea.

ADDITIO.

a ¶ Diſtrictus.adde hic,quod Card.in cle.ij.ſane de ele.tenet,ꝙ appella-
tione diſtrictus non veniat diocęſis.Sed aliter loquitur ibi in q.v.vbi vi
de.& Ale.in l pupi.de ver.ſig.per c.ii.de conſti.in vj.quòd ſic.

De officio legati. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Scandalum quid ſignificet.*
2 *Executor datus per papam conferendum beneficium ſpectans ad alicuius collationem,bene confert ſic deuolutum.*

C A P. P R I M V M.

OFficij. Scias,ꝙ auctor huius de
cre.Inno. non gloſſauit
hanc decre[*debitum*]ergo ex debito p̃
latus ad infraſcripta tenetur ſm Ar
chi.al.xliii.di.c.i.ne tacite ↄſentire vi
deatur.83.di.ergo error.86.di.facien
tis.dicit,ꝙ qdã.i. Pe. de Ful. exponit
debitũ.i.dignitas,ſibi plus placet primũ[*inuigilat*] vt dẽt.
81.di.oportet 86.di.fratrẽ.& hic in auget,de.quo vide in
Spe.de diſpu.& all.§.poſt hęc,ver.vel ibi imponitur [*ex-
cutimus.*]i.tollimus ſcandala , quæ frequenter hac de cã
proueniebant inter legatos & ordinarios collatores bñ-
ficiorũ ſm Fran.dicit hic Hoſt. ſemper ſcandalũ vitan-
dũ,dummodo Deus , qui eſt via , veritas & vitat,per id
non offendatur,alias ſcandalum vtilius toleratur. & di-
cit,ꝙ licet multa ſint ſparſa in materia,vt ſ̃.de renũ.ni-
ſi.§.porro graui,cum concor. iſta tñ breuis gloſella ad
hoc ſufficit pro diffinitione ſcandali,remittit Archi.ad
no.per Hoſt.in ſum.de renun.§.pe. verſ.eſt autem ſcan-
1 dalum,& dicit,ꝙ † ſcandalum grece.latine deſignat of-
fenſam,ruinam,vel rixam[*quieſcimus*] ergo a contrario
in laboribus laboramus. Hoſt. qui ponit hic textum le-
gis in auth.vt iudic.ſine quo.ſuffra.in prin.[*pace*]cuius
tpe bene colliguur pacis auctor,vt in cle.de ſepul.dudũ.
verſi.ſcimus.viii.di.quo iure[*miſſi*]& ſic Hoſt. eos vocat
miſſos,vel conſtitutos,de his.ſ̃.eo.volentes.de acc. cum
dilecti.& c.qualiter[*vendicent*]dicit Hoſt.ꝙ hodie vix cõ
ceditur hoc officium , niſi perſonaliter ,vocat autẽ iſtos
natos dicẽs, ꝙ oporteret ipſos renaſci[*dignitatem*]ergo
legatio eſt dignitas,ad hoc. j. c. proximo [*beneficia etiam
vacantia*]Pe. de Fulgentibus. iſtos vocat Hoſtien.deriua-
tos vel collaterales,quæ pars corporis intelliguntur, vi-
de.j.de pęnis,fęlicis.dicit hic Archi. ꝙ iſti ſunt patritii,
ſcripti etiam diademate imperatoris,in ſti.quib.mo.ius
pat.ſol §.filiusfa.& poſſunt dici ſenatores.xcvi.di. Con-
ſtantinus.xvi.q.i.eccleſia.habet obſeruari,ac ſi dicat,vo-
lumus , ꝙ hi beneficia conferre poſſint honoris prærro-
a gatiua.Hoſtien.ponit hic.xi.ª prærogatiuas.Prima præ-
lationis, qua minor propter iuriſdictionem præfertur
maiori in ordine.de offic.Archidia.cap.i. & de offic.ar-
chiepiſco.cap.i.Secunda dignitatis , de electio. de offic.
delega.paſtoralis.Tertia temporis.ſ̃.de maio.& obediẽ.
cap.i.Quarta antiquitatis.ff.de iure im̃mu. l.ſemper . ſ̃.
de tranſlatio.quanto.Quinta conſecrationis , de conſe.
eccle.vel alta.aqua.& de maio.& obediẽ.cum inferior..
Sexta manus excellentis impoſitionis . ſ̃. eod . per tuas.
Septima maioris ordinis.eod. tit. ſtatuimus.Octaua re
cognitionis feudi,qua layco tenentur clerici deferre. e.
titul.verſicul.verum.Nona magiſterii , ſiue inſtructio-
nis.xxxv.q.ix.veniam.ff.de dam.infec.li ædibus.ff. de ar
bi.qualem.alias incipit dicere.§.ſi de pluribus. Decima
honeſtatis,ſiue ſanctitatis.xl.diſtin.multis. ſ̃. de teſta. in
nr̃a.Vndecima honoris, vt hic ,& huſdẽm cardinales
etiam

etiam legati p̄cœteris honorari,licet.n.alij ſint maiores dignitate,vł ordine,iſti tñ ſunt maiores honore ſunt.n. pars corporis papæ.vj.q.j.ſi quis.j.de pœ.fœlicis. nec pñr reculari.ſ.de app.nouit[*letantur*] vt dicit Hoſt.de facto le tantur, & iõ multi ambiunt rem agi pſunctoriè intendentes ɔ̃ Angu.xl.di.ante oĩa.viij.q.j.epatum. Inducit ẽt verbum beati Bernardi,qđ ſcriptorũ error,vt puto,aſcribit Benedicto. ipſe aũt Bernardus ad Senen. epm licet Hoſt.non alleget,ſic ſcribit.meditantibus honores blandiuntur, ſed onera penſantibus tedio ſunt atq; formidini.Multi non tanta alacritate & fiducia currerẽt ad honores,ſi eſſe ſentirentur onera,grauari profecto metuerent, ne cũ tanto labore in piculo quarũ libet affectarẽt inſulas dignitatũ, nunc vero qa attenditur gloria & nõ pœna,purũ eſſe clericum erubeſcitur in eccleſia,ſeq; viles & inglorios æſtimãt,q quocũque eminentiori loco nõ fuerint ſublimati.Et hic ſubdit,qđ ſcripſi de p̄bẽ.graue.ſup ver.rõnis.& ɔuenit, qđ poſt Valeriũ ſcripſi.ſ.de elec.venerabilẽ.ſup verſi.vſurpare[*ampliori*] exceptis reſeruatis.q̃ proſequitur hic Hoſt.ponẽs verſus,ſi ſit catholicus &c.quos plenius proſequitur in ſum. huius ti.§.qd ptinet.verſi.iſtud quidem &c. & ſequentib. & iõ hic decido.¶ Prima gl.ſummat & diuidit. ¶ Tertia gl.de paritatibus legatorum remittit, & ponit quatuor imparia. ¶ Glo.ɔ̃.ſignat ɔ̃rium & ſoluit. ¶ Vltima gl.literam exponit,quærit,arguit proponens duas opiniones ɔ̃rias,in fine ponit duo dicta.¶ In glo. tria genera.ibi[*abſoluendo*] quod facit etiam extra legationem, & ſi tunc læſus occurrat legato petens ſatisfactionem, id qđ no.hic Hoſt. vide ad literam in Spe.de legato.§. nunc dicamus.verſi. qd ſi læſus.Io. mo.hic tenet,legatum de latere,licet ſit extra prouinciam,abſoluere poſſe,quia licet ſĩr legatus, vł pconſul extra prouinciam iuriſdictionem nõ habeat, ff.de offi.proconſul.l.iiij.hoc fallit in caſu iſto fauore aĩarum,vt liberentur,cum ergo vices gerat illius, cuius territorium,vel poteſtas eſt vbique,vbique ſedere & noſcere poterit.Nec obſt.qđ no.ſ. eo.nouit.ſ.q abſoluere ſit iuriſdictionis contentioſæ, quæ non exercetur niſi iudice pro tribunali ſedente,qđ non facit extra territorium,qa in hoc caſu conceſſo fauorabili territorium, vel verius poteſtas pro̧gatur ex̃ prouinciam ſaltẽ per indirectũ,at. C.de iudi.quot.Tenet ẽt hic Archi. ɔ̃ id,qđ no. Hoſt.eo. rit.c.pe.vbi dicit,legatũ non abſoluere ab enormi, cõtra quem alle.j̃.de ſent.exc.cos.ibi,qbuſuis ſnĩis,ſed ille tex. non facit,vt ibi dicam,& ibi.c.j. hæc decre.de priuilegiatis nõ exemptis loquitur.vt ibi patet in prin.ſ.de receptis in ſpeciales filios. & ibi[*collationibus*] & hoc dupliciter, quia ɔ̃ferunt vacantia,& vacatura conferenda reſeruãt, vt in.c.ij.& iij.quorum neutrum faciunt alij, vide,qđ dixi de p̄b.pro illorum,ſup glo.& ita,& ibi vt hic.Item in caſu hæc decre.volentes.ſ.eo.Itẽ in inſigniis apoſtolicis cum mare tranſeunt.ſ.de priui.antiqua.Item in pcuratione.quam ex̃ prouinciam recipiunt alij non ſm Ho. quia ſic intelligit,de cen.cũ inſtantia.& c.pcuratores.& hoc In Spec.eo.tit.§.ſupereſt.ver.hoc ẽt ſciendũ.in fi.Tñ alij ſolebant hr̃e ſpeciales literas ſup hoc.Item ſm Hoſt. ſpeciale,q eis & non aliis ſuper legatione credatur,& ſic intelligitur.xcvij.di.nobiliſſimus.hoc verũ putat,niſi velit vti reſeruatis papæ,qa tunc ɔceſſionem probare dẽt,alle.ſ.eo.quod tranſlationem, & de hoc in Spe.p̄.§.ver.qd ſi delegati.pro diuerſitatis rõne dicit Hoſt. q rarum eſt, q cardinalis a papa ſine legatione recedat, & iõ facile creditur ſup illa,ſed raro cõcedit ſpecialia, & iõ ſup illis nõ creditur.ff.de legi. nã ad ea.& ibi.c.pe.& vide,qđ ibi dixi ſup.ij.gl.& in fi.idem Ber.ad Euge.loquens de cardinalib.non dico te ſanũ dolentem latera.Ioã.mo ¶ In gl. ɔ̃ ibi.dicit,idem Archi.& in fi. idem ɔ̃.ſ.eod.li.de elec.is cui.de ſup.ne.præ.c.fi. Scđo caſus eſt diuerſus nõ aduerſus, & ſpecialius ibi datur adminiſtratio,q̃ hic.Ioã.mo. ¶ In gl.no.ibi [*fratres*]& ſic hic intelligitur de cardinalibus ẽt non epis ſcđm Franciſ.& in fi. de præben. dile-
1 cto.in prin.¶ In glo.vlti.ibi,[*later.concilium*] † executor datus per papam ad conferendum beneficium ſpectãs ad alicuius collationem,bene ɔfert ſic deuolutum, vt ĩ cle. de præben.ſi de beneficio.& vide, qđ ibi no.in gl.antep. circa prin.& Arch.hic Aegi.& Ioa.ſ.de ſup.ne.p̄la.c.pe. plus dicebat hic Fran.q illa ɔferre pñt etiam legati nõ de latere.inducebat præ.decret.pe. Item quia pp ſcandalum ordinariorum,ad quos collationes ſpectabant, manauit hæc decre.q̃ rõ ceſſat in deuolutis, ceſſet ergo prohibitio,curia hoc non reciperet, nec ſeruatur, & negatur,q prædicta fuerit cauſa,vel fuit impulſiua. Item litera hic non diſtinguens inter beneficia ponit negatiuã vniuerſalem.ſ.nullam, imo in legatis etiam cardinalib. curia hoc habet pro dubio,vnde dñs Pet.de Piperno habuit literam ad Boni.dicentem, q cũ in dubium reuocaretur,an legati cardinales poſſent deuoluta conferre, ipſe ad omne dubium tollendum hoc ſibi ſpecialiter cõmittebat,& hanc vidi.

ADDITIO.

a ¶ Prerogatiuas.No.hic.xj prærogatiuas,quibus Cardinales & legati p̄cœteris honorari debent.

SVMMARIVM.

1 *Delegatus legati an poſſit ſubdelegare.*

CAP. II.

LEgatos.[*Prouinciis.*] Vna vel plurib. vt hodie fit de facto[*plantẽt.*] exponit hic Arc.hęc verba, vt expoſui poſt Hoſt.de ma.& obe.ſolitæ,[*commiſſarium*] ordinarios reputantes, qđ eſt inſtar.i. ſimilitudinem.C.de
1 li.exhi.ſi ad inſtar, [*proconſulum*] arguit Archid. † delega-
a tum [a] legati poſſe ſubdelegare, cum legatus proconſulis poſſit,vt no.C.de iudi.a iudice,& ff.de officio.proconſulis,legatus,vbi de hoc.ſed ɔ̃.ſ.de app.cum cã. ad finẽ,vbi non niſi delegatus a principe,dicit hic Arch.ɔ̃rium verum quo ad totam cãm ſibi cõmiſſam, ſecus forte quo ad vnum articulum,puta citationem,inducit,quod no. Hoſt.de offi. deleg. paſtoralis.ſuper ver.c.rationis,vbi dicit,q legatus legati cogit eum, cui commiſit citationẽ fiendam,ſi aliter expedire non poteſt iuriſdictionẽ ſuã, alias non cogit,de re iudi.cum Bertoldus.xi.q.j.punit.C. de ſpor.l.ii.C.de defen.ciu.l.defenſores.§.ii.& patet de officio.deleg.ex literis[*moderandæ*].i.gubernandæ, vel regẽdæ, aliter ſumitur.ſ.pro reſtrictione.ſ.de ver.ſigni.c.fi. ¶ Prima glo.dicit vnde ſumpta,& quid approbat,ponit ſummam,& ſoluit dubium. ¶ Pen.gl.primo no. hoc ius declaratorium,& rñdet ɔ̃rio,rationẽ reddit, interſerit opi. Goſ. ſcđo tractat de nondum ingreſſo. tertio quærit,an cętus cardinalium illum reuocet,ponit opi. & remittit. ¶ In gl.j.ibi[*igitur*] illud capitulum,& ibi ſequens, vł probare ɔ̃rium.i.legatos hr̃e delegatam,ſed ibi delegatio ponitur pro mandatione,vel commiſſione.& ibi[*officium*] duo facit,præmittit & probat declarationis cauſam, ſecundo declarat.ibi præſenti. & ibi de omnibus legatis, & ſæpe dixit Fran.ſ.c.proximo. Fuiſſe ſeruatũ poſt mortẽ iſtius Clementis in archiepiſcopo Rauennate. ¶ In gl.legato.ibi [*mittuntur*] alias dicitur proconſul ſuffectus loco conſulis,ſic dicti, quia pro conſulibus fungerẽtur, & ibi.l.j.ſic dicti,quia præſunt,& eſt nomen generale,vt ibi.ſ.qñ non adiicitur,cuius prouinciæ. ¶ In gl.non eſt, ibi ver.ſed nunquid. Archid.hic & in fine.quia no.ſupra eo.li.de elect.vbi periculum.§.idem quoque. in.j.gl.per cle.ne romani.de elec.

ADDITIO.

a ¶ Delegatum legati. Adde hic quod notat Alex.in.l.more.& l. ſeq.de iuriſ.om.iudic.& Abb.in.c.cum Bertoldus.de re iudi. Et Ange. in l.cum pretor.§.j.de iudi.Bal.in.l.a iudice.C.eo.

SVMMARIVM.

1 *Tempus vacationis trahitur ad tempus reſeruationis.*
2 *Beneficio quis non debet decipi.*
3 *Fallere graue eſt.*

CAP.

CAP. III.

PRæſenti. [*Decreta*] Interponit ergo legatus decretum, ɔcor. j. de pbē. ſi Apoſtolicæ. & ibi dicam, an liget ignorantes, ſup gl. no. vacuari. hoc no. Accur. arguendo. ff. de teſta. mili. ſi certatum. §. fi. Dynus in regula beneficium. j. de regu. iur. in fi. inducebat ad ɔtrium, ꝙ
1 † tp̄s vacationis trahebatur ad tēpus reſeruationis, ſicut ɔtractus, obligatio, venditio bonorum, diſpoſitio, vel legatum ſub conditione facta, ſi exiſtat cōditio trahitur ad finē ɔtractus, vel diſpoſitionis retro factæ. ff. de pi. & cōmo. rei vē. l. neceſſario. §. ꝙ ſi pēdēte, q potiores ī pig. ha. l. potior. de nau. fœno. l. nihil. de vulg. ſub. l. vltima. §. Titius. de teſt. mili. l. quod dr̄, ſed rn̄de, hæc iura loqui de illo, q de rebus ſuis ɔtrahebat, vel diſponebat, & ideo euentus conditionis trahitur ad diem diſpoſitionis. legatus aūt nil iuris habebat in vacaturis, & ſic nil ad rem ſc̄m eum. Et cū iſta litera non diſtinguat, intelligo ſuccedat, vel non ſuccedat alter legatus, & hoc placet Archi. licet Vin. ɔ. s. eo. volentes. & Hoſt. s. eo. officij, rationes pro vtraque parte, quas hic ponit Arc. vide in Spe. ver. allegatio. in fi. primæ gl. [*conferre*] repete declaramus [*cathedrali*] vide, quod notaui. j. de pbē. quis. j. in gl. antepe. [*collegiatam*] ſi non ſit collegiata, vr̄, ꝙ poſſit, & hoc niſi impediatur ex alio capite, de quo. j. proximo reſpō. [*reſeruationem*] an poſſit ēt can. conferre reſeruando pbendam, vel ſaltem mandare, ꝙ ſtatim recipiatur, dicam. j. de præben. ſi eum, vbi ēt dicam de beneficio acceptandi ad collationem, ſi ad pſentationem, vel inſtitutionem videretur ſecus, vel ſi reſeruauit ad collationem, nunc reſeruat ad præſentationem per decre. cum illis. j. de pben. Et licet hoc conueniat verbis, non puto de mente. & vide, quod no. in cle. de rerum permu. c. vno. in fi. pe. glo. [*Pendet*] pendere intelligitur, etiam ſi vacauit, & collatum eſt, tamen lis pendet ſuper eo, quia finale iudicium &c. s. de frigi. fraternitatis. in fi. ſc̄m Arch. facit cle. vt lit. pen. ſi duobus. verſi. ſi vero alter. & facit, quod dixi poſt glo. s. de reſcri. c. ſup gl. fi. ¶ Prima glo. facit, quatuor, dicit quid, inſtruit, q pars ſit declaratoria, ſummat & dicit qd determinat. ¶ Quarta gl. primo ponit quatuor modos, quibus finitur legatio. ſcd̄o obiicit & ſoluit. ¶ Glo. illa igitur, ponit quatuor exempla, quibus non pendet. & inducit circa pēdentiā, vij. ſimilia. ¶ Pe. gl. quærit & ſol. ad duo, quæ ſo. obſtant, rn̄det & remittit. ¶ In glo. j. ibi [*patet*] vnde Guil. in ver. in fi. alle. & Arch. hic dicunt, ꝙ curiales hoc tenebant dicētes, ꝙ ſæpe ſic fuerat declaratum, & ibi [*decernitur*] & ſic ſunt tres partes, prima in vno declarat, ſecūdo circa duo reſtringit. tertia decernit. ¶ In gl. ij. ſecundo rn̄. & de hoc in Spe. præ. §. v. quid ſi legatus, & in fi. Idem Io. mo. ¶ In glo. hoc poteſt. ibi [*egreſſus & reuocatus*] ſc̄m Hoſt. ff. de offi. præ. vt. l. fi. hoc no. s eo. nouit, quod hic placet Archid. cum ſit ordinarius. s c. proxi. & alias expreſſe renunciare non poſſet, ergo nec tacite, ibi [*reſtringenda*] Archi. ſed plus Ioan. mo. inſtant in ſolutione huius ɔtrij dicentes, ꝙ vbi quis non aſſumit partes iudicis, nec facit cum cauſæ cognitione, illud vires non habet poſt deceſſum iudicis facientis. ff. de pœnis. l. ſi. cum ſua gl. & de hoc de ſen. exc. a nobis. C. de poſtu. l. j. Item litera de iuſtitia nil dat, ſed de iure prius creato per ipſam decernitur & declaratur. ff. de rei ven. ex diuerſo. §. vbi. ff. ſi ſer. ven. ſicut. §. ſed ſi q̄ritur, nō mirum ergo in illis cognitio cœpta mandatore viuente perduraret, ſed in beneficialib. aut loquimur de papalibus, q dant ius ad vacaturam, de ɔceſ. pben. propoſuit, & illarū virtus durat poſt mortē, ſi executor īchoauit. j. de pb. ſi cui, vt ſeqtur in gl. aut de literis legatorū, q licet ſua iuriſdictione durante ligare poſſint manus ordinariorum, non tn̄ dant ius in beneficio, nec per iſtas eſt ius creatum, ſed creandum, nō mirum ergo ſi pereunt legatione finita, vt principali corrupto corrūpatur etiā hoc dependens nōdum pfectum, ar. ff. ſi qs cau. ſi eū. §. j. ff. vt le. no. ca. l. j. §. ſi quis ſub. ff. de iureiur. duobus. §. exceptio. perfectum vero duret. j. de reg. iur. factum, ad id vero, quod probat pdicta decre. ſi. eod. ti. ꝙ decretum legati duraret poſt finitam legationem, cuius ɔtrium hic dr̄, rn̄. Io. mo. quia ibi de decreto, quod eſt conſtitutio conſtituens & hæc perpetua vt ibi, hæc de decreto, qd non eſt ɔſtitutio, vel ſicut non eſt ſtatuens, ſed firmans, & hoc petit ſublato eo quod firmat. s. de fide inſtru. inter dilectos. de re iudi. cum inter, & ſimilis diſtinctio no. s. de pſcri. veniens. in gl. ſic patet. ¶ In gl. cautam, ibi ſanctimoniæ nouæ. ſ. dn̄s Pe. de Piperno, de quo dixi. s. c. j. in fi. ¶ In gl. illa igitur. ibi [*vel reuocauit*] facit, quod dixi poſt Hoſt. s. de iure pa. cum dilectus, ſuper glo. pe. poſt prin. ſed Stephanus prouincialis ɔ, loquitur tamen in dato ad conferendam vacantem, diſponēdo. n. q̄rebat, ſi metropolitanus dedit executorem, q conferret Titio beneficiū ad ſe deuolutum, ſi eſſet idoneus, & cū executor inchoaſſet ipſe ſcienter contulit illud beneficium Seyo, quis ſit potior in beneficio, pro ſecundo alle. l. quot. C. de rei ven. & l. iudicium. ff. de iud. ij. q. vj. ſi quis libellos. ff. man. qui mutuam, & ꝙ poteſtas eligendi reuocatur re integ. de ele. ī cauſis. & licet variare, de pben. inter cœtera. ſoluit ɔtrium .ſ. primum eſſe potiorem, quia quod ſemel &c. j. de re.
2 iu. quod ſemel. nec † beneficio quis debet decipi. s. de cōmo. c. vno. nec eccleſia debet inducere laqueum. xxvii. q. j. de viduis. nec debuit prouideri ſecundo cum iactura primi. xxij. q. ij. primum, & varietas improbatur. lxxiij. di. geſta. & fuit hæc donatio, q regulariter non reuocatur. C. de reuo. do. ſi donationem. Induxit demū legem propheticam deuter. xxiij. & pſal. lxxxix. q procedunt de labiis meis non faciam irrita. & euāgelicam, q vult ſimplr promitti non iurari. Matth. v. & canonicā inter ſimplicem loquelam &c. xxij. q. v. iuri. & ciuilem, q dicit, ꝙ
3 † graue eſt fallere. ff. de conſti. pec. l. j. in prin. & prouerbialem, [*chi da e tole el ſerpe, li ven al core.*] ſubdit, ꝙ ɔ factum proprium & licitum venire non licet. de cle. cōiu. diuerſis. nec dr̄ res integ. ex quo executor literas recipit, de reſcrip. caplm. j. de ɔceſ. pben. ſi capitulo. & ibi [*non pendet*] ſed nunquid tunc faciendo ſcd̄am tenetur facere mentionem de prima. Io. mo. in addi. arguit ꝙ ſic. j. c. fi. de reſcrip. mandatum, cum capitulis ſequentib. quod. n. ibi ſeruat papa, ſequi debet legatus, de reſcri. ſuper literis. in fi. nam licet legatus habeat ordinariam & latiſſimā. s. e. c. ij. & eo. lib. de elec. ſi abbatem. ij. rn̄. quia tamen miſſus eſt, ſeruare debet formam mittentis, vt prædixi, dixit tn̄, ꝙ non dicet non obſtāte, ſicut dicit papa, ſed dicet, etiā ſi pro alio reſeruationem fecimus, q non pendet, hæc dicit vera in vacatura, ſed ſi vacantem conferret, non eſt neceſſe aliquam fieri mētionem. ¶ In gl. quia iſta. in fine. Idem Arch. ¶ In gl. pone. ibi, credo quod non. idem hic Archidiac.

SVMMARIVM.

1 *Capitulum non ſic exorbitat in eligendo ſicut una perſona.*
2 *Caſus eueniticii non ſunt ponderandi.*
3 *Pluralitas dignitatum reſpicit pluralitatem eccleſiarum.*

CAP. IIII.

DEliberatione. [*Legatus de latere*] per id quod no. s. c. proxi. in gl. ij. [*regulares*] his q̄nque pſunt abbates. xvi. q. vlt. congregatio. xviij. q. ij. c. 4. & iij. & quaſi per totum, q̄nque præpoſiti, vel priores. xii. q. j. non dicatis de maio. & obe. cum in eccleſiis. de ſtatu mo. ea q̄. in fi. q̄nque archipresbyteri, vt in plebe Carpenſi Mutin. dioce. & montis belliboni dioce. quæ regulares ſunt ſc̄m Arc. ſc̄m quem idem quodcūque aliud ſit nomen taliū [*collegiatas*] vide qd no. s. eod. lib. de elec ſtatutum ſup verbo, ad quas dignitates cathedralium eccleſiarum. Arc. [*aſſumi*] j. tres menſes ſc̄m Hoſt. qui putat hoc eſſe de mente decre. ne pro defectu. de ele. vt ibi no. qd intelligit, ſi habet bona diuiſa, ſecus ſi cōia. de reſcrip. edoceri. notat ēt hic in ſumma. ne ſede vacāte. §. de qua. fatetur, ꝙ ɔſuetudo approbat, ꝙ dentur ſex mēſes p decre. ij. de ɔceſ. pben. qd placet Inn. in decre. ne pro defectu [*pertinuerit.*] In deuolutis ergo ad ſedē aplicam nō ha-

bet

bet hic locum ſm Arc.facit q no.ſ c.i. in vlti.glo.& qđ
ibi dixi.Eligere reſpicit dignitates cardinalium,de quib.
ſ dixi,vt in gl.legatus.multo minus epſ,vel alius collator,
qui minores ſunt,& ratio,inferior illos arctat potius q̄
legatos[*concedat*]no.verbū pp ſ. dicēda illius,cui cōmit-
tit.idoneis nō exp̄ſſis,multo minus liceret de exp̄ſſis, cū
patētior eſſet via ad vacaturam [*impetrabat*] eum qui ad
beneficium[*annullabat*]talem executorem, de quo bene
confitebatur,cum p hoc prohibitionis rō,ſimile in cle.
de elec.c.ſi.[*conceſſione*]hoc facit ɔ Arc.q dicit,q ſi de fa-
cto fiat p legatū talis cōmiſſio,& in manib.delegati fiat
renūciatio,nō tenet , cū facta ſit in manib⁹ illius q reci-
pere non potuit,alleg.de renun.qđ in dubiis.& c.dilecti.
Hic.n.vitiatur ɔceſſio.ſed nō renunciatio,nec mirū , qa
primum ſine ſcđo fieri poterat,quaſi in illo peccatū nō
ſit,ar.ſ.de reg.iu. vtile.& qđ no.in p̄.c.qđ in dubiis.ar.pro
& ɔ̄,de tēpo.ordi.literas.ad finē.ſed hic impugnatio pro
cederet,ſi verbū iſtud intelligeretur de ɔſeſſione bñficij,
ſed dico,q verbum iſtud reſpicit verbum ɔcedat. in pri.
§.q de ɔceſſione p̄ātis loquit.& ſic facit pro eo.cū ex ta
li ɔceſſione ſecuta fuit renūciatio,& ſic fit irrita per lite-
ram,q̄ ſeqtur.Quæ aūt ibi ſcripſi poſt Inn.an ſaltē poſſeſ
ſionem pdat,& an priuari debeat , quia male renuncia-
uit,& qđo aliud in acquiſitis,q̄ in acquirendis,& an ca-
pituli eccleſiæ,cui renunciatur,requiratur cōſenſus.hic
ponit Arc.ſed ibi vides ob eam.cōcor.de elect.qualiter,
in fi.de peu.auditis in prin.de rerum pmu.c. vlti.in fin.
xix.di.c.ſ:C.de legi.non dubium [*penitentia*]vide ɔcor.in
cle.de iudi.diſpēdioſam.in fi. ¶Prima gl. ponit ſummā.
¶Tertia gl.q̄rit,opponit. & ſol. Iterum quærit & ſoluit.
¶Antepe.glo.ſoluit dubium de duobus delegatis diſtin
guens,an ſimul,an ſucceſſiue dentur.¶In glo.i.in fi.pri-
ma pars facit duo , primo ponit ɔhibitionē in quadru-
pli ſpecie.ſecundo decretum.ibi,decernentur.ſcđa facit
quatuor.primo ponit ɔhibitionē.ſcđo eius cām ibi , cū
p hoc.tertio decernit ibi,nos n.quarto prorogat ibi volē
tes.¶In glo. ij.ibi de eccleſiis,vide,quod no.in cle.de p̄bē.
c.j.in gl.de iſto. ¶ In gl.aduerte ibi,quidam, Arch.olim,
ſed poſtea mutauit.& tenet,qđ ſequitur in gl. Et ibi loq
tur,alias ſequeretur,q etiā cathedralē ɔferre poſſet , cū
ɔuderetur p collationem,ſed qui legatis fauent,dicunt
hoc nō abſurdū,q poſſit legatus,quod.pōt archieps , vel
patriarcha.pro quib facit nō, q̄ redditur p lo.mo.& Ar-
chi.quo ad dignitates maiores poſt epos in cathedralib.
2 dicunt.n.q † non eſt verum,do,q capl̄m ſic exorbitet in
eligendo,ſicut vna pſona,& nō ſubtrahit de poteſtate le-
gatorum.ar.ſ.de p̄ben.cum in illis . Sed hæc rō parū vr-
get.nam & ſi ad capl̄m ſpectaret collatio,legatus ɔferret
archidiaconatū,vel ſimilē dignitatē, & hoc indubitatū
pluralitas ergo pſonarū nō eſt huius iuris cā , & ibi poſt
epos.Idem Arch.& bene facit cle.de p̄ben.c.j.§.j. & ibi ſe
des,& dixi poſt Hoſt.& c.j.in gl.Hoſt.ponit. & ibi[*prælatio*
nis.]Idem Arc.alle.qđ no. Inn.de ma. & obe.c.j. de noui
ope.nun.c.ij.in vlti.gl. Et intelligo de maioritate, q̄ ſit in
actu nō habitu tm̄ , licet per caſum deducatur in actū,
vnde in eccleſia Taurin.ɔſului, p̄poſituram eſſe maiorē
dignitatem.I eccleſia poſt epm̄. , qa immediate ſedebat,
& ſubſcribebat poſt epm̄,vocabat capl̄m & archidiaco
num,at ille tenebat ſigillum nō vt miniſter ſed vt præſi
dens,iubens ex illo literam ſigillari,ɔſeruat priuilegia &
iura capituli,vel vt maior in collationib.& correctioni-
bus ad capitulum ſpectantib.erat primus,& hæc ſunt ſi
gna maioritatis,non obſtante q Arch.vacaret,ſed gere
bat vices epi in eccleſia,quo tpe imperat p̄poſito. Tū qa
pro tunc id facit,vbi alia veniant argumenta.de tanq̄,vt
de elec.cū inter can.cum concor. tum quia tpaliter illa
gerit,q̄ geſtio poteſt & de iuris diſpoſitione debet in bre-
ui deſinere,q ſatis eſt ponderandū, hoc enim eſt , quod
facit titulum parochialis eccleſiæ non vacare p alterius
cōmendam.ſ.eo.li.de ele.nemo . Ob hoc & habens di-
gnitatem ex cōmiſſione ,vel ex iure priuato gerere pōt
adminiſtrationem cathedralis , vel alterius eccleſiæ va-
cantis,nec p hoc vacat prima.Patet primum.l.ſi.di.Cati
nenſis.& c.ſi.xxj.q.ii.relatio.ſecundum in cle.de elec.ſta-
tutum.in fi.Ob eandem cauſam tpalis vicarius eccleſiæ
parochialis non arctatur p decre.licet. canon. vt in cle.
de offic.vica.c.vno.¶Item talis geſtio prouenit p caſum
euentitium.ſ.mortis.facit ad hoc vltimū.ff. de in litem
iuran.l.j.in prin. vbi non eſt maior æſtimatio rei dedu-
ctæ in iudicium vel litem pro eo q poſſit creſcere pp ɔ-
2 tumaciam ipſius non reſtituentis, nec ſenim ponderan
di ſunt caſus euentitii.ff.de re iudi.ſi quis ab alio . qui &
a qui.ma.l.Iulianus.cum concor.facit.xxiij.q.v.c.ij & c.
de occidendis.ſ.de homi.ca.ij. ex ɔ̄trio ſequeretur abſur-
dum,q ſi priuilegium , ɔſuetudo , vel ſtatutum deferret
adminiſtrationem in ſede vacāte antiquiori canonico in-
ſtitutione,vel ætate,q ille diceretur maior Arc. præpo-
ſito,vel alio,qui præeſſet capitulo.cuius dicti falſitas patet.
Eiſdem rōnib.dico,q illa dignitas,q̄ gereret vicē maio-
ris in capl̄o poſt epm̄ tpe , quo mortuus eſt ipſe maior,
nō excipitur a poteſtate legati.His & aliis rōnibus ēt cō-
ſului in eccleſia Teraconēſi quo ad decre.dñi noſtri exe
crabilis , non includi appſone curatorum pſonatus ec-
cleſiæ alias non curatos,quib. ſede archiep̄ali vacan.ta-
lis ſpiritualium & tpalium adminiſtratio deſerebatur p
ſtatutum eccleſiæ. Conſtat.n.q poſſet habens talem p-
ſonatum quandiu viueret,illud exercitium non hr̄e,vt
quia ſedes tpe ſuo nō vacat,ergo nō includitur , & in fi-
ne . quid ſi duæ ſunt dignitates in eccleſia cathedrali,q̄
maioritatem ita habent in capl̄o æqualem , q q̄ ſit ma-
ior apparere nō pōt.puta,quia q̄libet inſolidum,vł am-
bo coniunctim oēm maioritatem exercent , vel forſan
alternis vicibus vtuntur maioritate prælationis ſedis ſub
ſcriptionis & his ſimilibus,& vtrique ɔuidetur p electio
nem,impeditur ne legatus in vtraque, an vero ī neutra.
Credo q in vtraque,cū iſtæ duæ in maioritate ſic vnitæ
cenſeri debeant pro vna quo ad hūc caſum , circa qđ pri
mo aduertendum,q huius caſus maior eſſet dubitatio,
ſi text⁹ loqueretur in ſingulari dicēdo,niſi maior digni-
3 tas in eccleſia cathedrali &c. Et licet fatear,q † pluralitas
dignitatum reſpicit pluralitatem eccleſiarū,tū q & vni
cam eccleſiam poſſint reſpicere.non denegatur, hoc in
tendo,q per literam p̄bari non poteſt,q vna ſola exclu-
datur,& ſic ſoluitur decre.ſi plurib.ſ.de præben.pro ſolu
tione facit.ſ.de elec.cupiētes.§.ſi vero. vbi ſicut vnus ar-
ctatur,ſic & duo,nec refert, an vis maioritas in duobus
cōſiſtat,an in vno.ff.ſi cer.pe.ſingularia.bene facit rō le-
gis gñaliter.ff.de fideiu.quia ſi dicas alteram ſolam Iclu-
di,deſignare nō poteris,q̄ ſit incluſa.& q̄ excluſa. Cū er-
go vtraque ſit principalis , in vtraque pſiſtat hoc i⁹.ff.de
ſolu.ſi duo.ad fi.dicam ergo,q ſicut conferre nō poſſet
alteram de duabus eccleſiis cathedralibus vnitis , q eſſe
poteſt.xvj.q.j.& tpis,vel aliis collegiatis,de reli.do.c.ij.ita
nec alteram ex iſtis dignitatibus ſic vnitis in maiorita-
te,vt ponit quæſtio.¶In glo.no.q in fine , & ſi id faciat,
vr̄ puniendus vt ſacrilegus.j.q.j.ſunt quidam.finem quę
ſtionis.Arch.¶In gl.declarat in fi.& lo.mo.refert hic ſe
prius ſic pronunciaſſe de papæ mandato. ¶In gl.vel qui
buſcunque.ibi,per hanc decre.maxime pōderato prin-
cipio huius.§.ibi in genere,& in fine,vide,quod no.ſ.de
præben.ſtatutum.in vlt.glo.¶In gl.vltima in fine.¶In
gl.ad futura,q hic ponit Archid.

CAP. V.

COllatio.[*Facta*]q̄ deſiderio ſcribēdi,
dicit Arc.facta ēt extra ɔuin
ciam,alle.de ɔceſ.p̄b.poſt electionem.inde-
ciſam pp hoc tractans,an deciſam liceat al
legare.vide,qđ ſcripſi in procemio grego.cōpilationis ī
gl.pe.[*beneficii*]vidi dubitari,an qñ cōmittit adminiſtra-
tionē & gubernationē hoſpitalis habeat hoc locum. Et
facit dubiū,qa illud ɔhibetur dari ī beneficiū , niſi ī duo
bus caſibus,qui hñr in cle.de reli.do. quia ɔtingit.§.vt au
tē.& vide,qđ ibi no.ſup ver.cōmittatur [*mētio ſpecialis*]vt
in cle.de offi.ordi.c.ij.& vide ī gl. in hoc.dicebat.n.Arc.

non

non ſufficere mentionē, quæ hr̄. ĩ. de præben. non pōt. §. vln. [*beneficio*] quid de non ſufficienti, tractat hic Arc. & ſupfluè per id, qđ habes. ĩ. de pb. ſi motu proprio. ¶ Scđa gl. q̄rit, arguit negatiuè, ſoluit ꝯrium, & probat, & dat ſimile. ¶ In ſcđa gl. ibi vr̄ ꝙ non. hic tenet Io. mo. & tenuit olim Arc. dicendo tu dic ſm Io. Car. poſtea dixit, ſed Io. Car. illud tñ vr̄ tenere ĩ decre. ſi motu. in prin. hoc forte voluit cle. quam. ĩ. allegabo, ꝙ cum clarius poni debuiſſet, vt ibi no. in. iij. gl. ibi [*cum Stephanus*,] conco. huic gl. & ibi [*legibus*] ſed vbi hæc lex, quæ prohibeat beneficiū dari beneficiato. & ſi nulla lex ligat epiſcopum, quomodo ligabit legatum. & ibi [*impetratio*] quæ propriè fit ab illo, ad quem primo ordinario iure non ſpectat collatio.

¶ De officio ordinarij. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Conſuetudo priuatæ perſonæ poteſt concedere iuriſdictionem.*
2 *Electi gerunt officium pōtificale quo ad ea, quæ ſunt iuriſdictionis.*
3 *Promiſsio poteſt eſſe in pendenti.*
4 *Sententia in aliquem lata contra priuilegium, ne poſſit excommunicari, non valet.*

CAP. PRIMVM.

ROmana. [*Suffraganeorum.*] A ꝯrio in ſua hoc poſſet. ſic & quilibet ep̄s in ſua dioc. ſm Inn. alle. Hoſt. ſ. de offi. arch. c. ſi. xxv. q. vj. ep̄s in ſinodo, de accu. ſicut olī. de teſ. co. p̄terea. nec p hoc ſm eos debent ep̄i hr̄e diuerſa conſiſtoria, licet nec id ſit prohibitum, ſed vnum tm̄, in quo ſunt diuerſi iudices, vel officiales, vel aliqui minores & certam poteſtatem habentes, alij maiores vnū ꝯſiſtorium cum ep̄is tenentes [*foraneos*] iſti non pn̄t delegari per ſedē apoſtolicam, vt in cle. de reſcr. c. ij. & ibi ſcripſi in gl. de quo id qđ hic no. Inn. & Hoſt. de iuriſdictione talium, ꝙ ſit delegata, & qūo appellatur ad eum. a quo dātur officiales iſti in cauſis, quibus appellatū erat, faciebant ſtatim citationes & inhibitiones & cōminabantur & fulminabant ſn̄ias in non parentes, & licet pp expenſas & labores partium aliqua poſſit eſſe vtilitas, tamen, vt dicit Inn. maior erat ĩcōmoditas. ſ. pturbatio & ꝯceptio iuriſdictionum, q̄ ſtatim erat in ianuis. inter hmōi officiales & ordinarios, & vt dicit Hoſt. iſti tuebantur applōnes etiam friuolas. ꝯ id de ap. in eccleſia, & c. vt debitus. & c. cum ſpeciali. potiſſima tñ rō eſt, quæ ſequitur. ſ. ꝙ iſti cōſtituebantur ad futura. in quibus archiep̄o non cōpetebat iuriſdictio. Et dicit Hoſt. hoc eſſe ꝯ principes & prouinciarum p̄ſides qui quaſi in quolibet caſtro ſubdito ponunt tales officiales. licet ibi non habeant iuriſdictionē, niſi in caſib. ſed dicunt, ꝙ ad illos caſus eos inſtituūt, & eos qñq; vocant ſubaiulos. Et exp̄ſſe facit circa tales in auctẽ. de defen. ciui. §. non habente licentiā. & §. ſe. ĩ autē. de col. §. iubemus aūt oēs. ver. non tm̄ pmittamus, col. ix. merito aūt tales prohibere debuerunt, q ſunt oneroſi & quaſi per alluuionem & latenter ad ſe oēm iuriſdictionē trahūt, nec pcipitur alluuio, quia latens incrementum, inſti. de re. di. §. p̄terea. Et prout dicit, potentioribus pares eſſe non poſſumus. ff. de ali. iu. mu. ca. fa. l. iij. nec reſiſtere legi. iuriſg. furioſæ, Inſt. de iure na. §. ius autē gentiū. & . j. di. ius gentium. vt in eis quaſi. di. vt viatores & extranei poſſent ingredi & morari. Hoſt. [*auctoritate propria*] acſi dicat, q̄ auctoritate papæ vel ep̄i hoc poſſet, ad hoc. ĩ. de foro cōpe. Romana. j. rñ. Hoſt. [*tales officiales,*] Foraneos pro futuris applōnibus tuēdis, qui. ſ. officiales, [*citationes*] quo ad partes [*appellatum*] ſuper, nec alias iure metropolitico delatum. Hoſt. [*non debet*] hic poſuit Hoſt. & Io. mo. caſus, quibus prouideri non pōt ei, qđ non eſt, quos ponit gl. decret. ad diſſoluendum, de deſpon. ĩpu.

[*niſi*] excipit a ver. ꝯſtituere. exercitium. n. non daret cōſuetudo antequã ſit appellatum, vt probant ſequentia, ſm Hoſt. [*conſuetudine*] no. hic Arc. ꝙ poſt Ho. ſcripſi. ſ. de fo.
1 compe. cum cōtingat. ſ. ꝙ † cōſuetudo priuatæ perſonæ pōt cōcedere iuriſdictionem, vt probat illa decr. fortius gl. poteſt prorogare iuriſdictionem archiep̄i vt hic & ĩ. de ap. romana. §. j. & §. debet, circa modicū ergo diffcrē iuſtitia, ex quo de vicino poteſt hr̄i [*extiterit*] nō requirit extra prouinciam, vt ibi ferat ſn̄iam, ſed conſulitur, ꝙ requiratur, vt ſcribat voluntatem ſuam, vel ꝯmittat, ar. ff. de offi. proconſu. l. iiij. §. pe. de hoc. ſ. de offi. le. nouit. Ho. qui dicit ēt hic argui quem citandū extra prouinciā, qñ eſt circa puinciam, de hoc remittit. ſ. de do. & ꝯtu. cum olim, ad finem, de cleri. non reſi. ex tuæ [*ipſorum ſuffraganeos*] ēt non conſecratos, ſm Hoſt. ſ. de transla. c. ii. & idē Io. mo. ſed Archi. dicit, ꝙ alij ꝯ, pro quibus facit lr̄a pon
2 tificalis officij. qui ſequitur. Sed dicit Hoſt. ꝙ † electi gerūt officium pontificale quo ad ea, quæ ſunt iuriſdictionis, ſ. de elec. tranſmiſſam. & remittit ad no. ſ. de excep. pla. accedentibus. & facit. ſ. eo. li. de elec. ſi cōpromiſſarius. §. hmōi. Item in eis vrget rō, quæ hr̄ de accu. qualiter. ſ. q a pp correctiones, quas faciunt, odium multorū incurrūt, & iō plus eis prouidendum [*in hac parte.*] ſ. quo ad pœnas cēſuræ, & ſi archiep̄s eſt in prouincia vel circa illā. ¶ Prima glo. ſummat. ¶ Tertia glo. ttipl'r exponit foraneum. ¶ Quarta glo. obiicit. & ſol. ¶ Glo. ꝙ enim, all. duas ꝯcor. & duo ꝯria ſoluit & remittit. ¶ Gl. puta. rñ. per q̄ſtionē quā dupl'r ſoluit & remittit. ¶ Gl. licet primo. rñ. per ob. ſcđo q̄rit, arguit negatiuè, ſoluit ꝯrium. ¶ Vltima gl. q̄rit & ſol. ¶ In gl. ꝙ enim. ibi. l. ij §. j. vide de pur. ca. quot. ſup gl. pe. ¶ In gl. nemo. ibi, obſeruare. §. vlt. vide. ſ. e. li. de off. dele. iudex. quarta gl ¶ In prima gl. ibi ordinis, melius dixiſſet officij. & in fi. & ſm Io. mo. ta ſunt. v. partes primo ponit prohibitionem. ſcđo ibi, nec pro eo, ſoluit oppoſitionem ipſius prohibitionis. tertio ibi, quia in cauſis rōnem, ſolutionem ſubiicit. quarto ibi officiales. quandā moderationem officialibus Remen. iniūgit. quinto ibi, & hoc. illā ad alios officiales extendit. plus placet ꝙ ſint ſolum duæ partes, vt in gl. ¶ In gl. extra iudicium. ibi, celebrari ꝯctus, ꝙ ſequitur de celebratione diuinorum, dic vt cle. de priui. archiep̄o. ¶ In gl. ꝯferendo. ibi ordines, vide qđ dixi. ſ. eo. li. de tēp. ordi. cum nullus. & in fi. vt conſecrando eccleſias, vel altaria ¶ In gl. tractus. in fi. & ſ. de ſepul. in noſtra. ĩ. de homi. c. ii. & de ſent. exc. romana. §.
3 caueant. Opponit Io. mo. ꝙ † promiſſio pōt eſſe in pendenti. ff. de ver. oblig. ſi ſtipulatus fuerim. §. i. & l. ſi a colono. in fi. ergo & cōmiſſio. rñdet illud in ꝯtibus, qui pñt eſſe in pendenti. ff. de vſufru. ſed & ſi quis ſtipulatus. §. i. vbi de hoc, ſed ſecus in iudiciis. ff. de iudi. non queadmodum. Sed ꝯ, quia ſubdelegare non eſt actus iudicialis, vt colligitur. ſ. de offi. dele. licet. & no. Inn. de proba. qm̄, vbi ſcripſi in gl. no. ꝙ ante medium gl. ver. alij dicūt. rñdet, ꝙ licet delegare nō ſint actus iudiciales, tñ ab illis vt ab origine deſcendunt iudiciarii proceſſus, ar. de offi. dele. cū in iure. Et ſic commiſſiones ex ꝯctu tpe non cōualeſcūt, apud cōmittentē non erat iuriſdictio tpe cōmiſſionis. ſ. de offi. dele. venerabili. in fi. & de reſcrip. c. vlti. ſm eum, vide, qđ ſcripſi. ſ. de elec. ſi ꝯfirmationem. e. li. tiā, vt ibi dixi, hæc decre. nō prohibet ſimpl'r cōmiſſionē futurarū applōnum, ſed ne fiat in dio. ſuffraganei, ſup quo fundatur hæc prohibitio, vt patet in pri. & dixi. ſ in. j. gl. poſt Inn. & Hoſt. Itē qūo hæc decre. pbat cōmmiſſionem futurarū fieri poſſe, ibi videas. ¶ In gl. ſ. in fi. & ſatis patet. ĩ. de app. romana. §. ſi aūt. & §. eo. ¶ In glo. puta. ibi. dietas, hoc placet Io. mo. & Arch. ¶ In glo. licet. ibi, non dubium, p. l. illam. & c. vides x. di. dicit Hoſt. ꝙ ſine difficultate fiet relaxatio. Et ibi [*cum Bernardo*] qđ placet Hoſt. & Io. mo. in antiqua gl. ſed in additione mutauit, & ipſe & Arc. tenent ꝯrium rōne præmiſſa, quia ſatis eſt. ꝙ hoc ius prohibet, nec hic, nec alibi aſſiſtit, alle. xxviij. q. j. iam nunc. in prin. ĩ. de reg. iur. qui ꝯ. ĩ. de immu. eccl. qm̄. in fi. ſed eo. ti. decer. in fi. facit pro. nam ibi poſt ꝓhibitionē

ponitur

ponitur decretũ, quod ad caſum exp̃ſſum reſtringitur, vt ibi. Item Fran.Ver.ↄ̃ alia ratione, quia hoc eſt priuilegium ep̃orum, ꝙ † ſñia ĩ aliquem lata ↄ̃ priuilegium, ne
4 poſſit excõicari, non valet.ĩ.de conceſ.p̃ben.quia cũctis. §.ex parte. eandem rõnem in ad.induxit Io.mo.addens, ꝙ faciens ↄ̃ ius priuilegiatum totum perdit. C. de his q ve.ara.impe.l.ij.in fi. Item cũ hic ſit inhibitio, factum ↄ̃ eam non tenet.ĩ.de app.romana.§.ſi aũt.& ca. non ſolũ Item papa hic limitat iuriſdictionem officialis, & ꝙ iudex ſi agit.ſ̃.poteſtatem ſibi datã non valet, ſed eſt irritũ ſ̃.de offi.dele.qm̃ abbas. Item iſta inhibitio iuuatur aliis iuribus.ſ̃.eo.li.de of.delega.c.ij.ĩ.de ſent.exc.quia periculoſum, pp quod fortius infringi debet factum ↄ̃ ius adiutum per alia iura. ſed ad iſta r̃ndetur, ꝙ hic non manauit per modum priuilegij ſed p̄cepti, nec ſunt hic verba, quæ ſapiant iuriſdictionis defectum. Ex ↄ̃rio ſequitur, ꝙ non valeret excõicatio lata nõ præmiſſa monitione, vel non in ſcriptis. Item ꝙ non valeret non ſeruata modeſtia decre.ij.ſ̃.eo.li.de offi.dele.cuius ↄ̃rium ibi no.ĩ vl. gl. Et in fi.alle.Hoſt.de ſen.ex.cum medicinalis. §. ſi qui. ¶ In vlt.glo.in fi.ad ↄ̃rium poſſet adduci, ꝙ de illis nõ eſt cautum. Item ab illorũ ꝓceſſibus appellare poterunt ad archiep̃m, cum tñ textus hic ponat officiales in plurali, & archiep̃m in ſingulari. Si vnus eſſet principalis, hic eſſet expreſſum, cum habeant delegatam, vt dixi in cle.ſecunda, de reſcriptis. ad quam remiſi in princi.

S V M M A R I V M.

1 *Sigilla ſingularia poſſunt apponi in actu collegiali, qui fit a plurib*
2 *Eccleſiæ fit iniuria, cui ſubtrahitur diuinum officium.*
3 *Imago & ſtatua quomodo differant.*
4 *Latria ſit domino, debetur dulia ſeruo.*

C A P. II.

SI canonici. [*Literis.*] No. caſum, quo neceſſaria eſt ſcriptura, de hoc.ĩ.de cen.ca.j. [*ſigillorum*] ſuorũ
1 canonicorum. Et no. Archi. † ꝙ in actu collegiali, qui fit a plurib. poſſunt ſingularia apponi ſigilla, ad hoc.ſ̃.de his q̃ fiunt a præla. q̃to ff. de albo. ſcri.l.vlti. ibi, ſingl'i ſubſcribunt. Aequiparatur ergo ſigillum ſubſcriptioni.ff.de teſta.ad teſtium.§.ſi quis ex teſtib. Põt ẽt hoc intelligi ſm̃ Arch. vt pluralitas ſigillorum reſpiciat pluralitatem eccleſiarum, vel capitulorũ, facit.ſ̃. de priuilegiis, vt priuilegia, & ſic loquitur de capitularibus ſigillis, & hoc putat tutius.ar.lxiij.di.c.j. de ap.ſignificauit. [*Munimine*] .i. firmamẽto [*ei contra quem*] .i. ei qui fecit id, pp quod ceſſant [*aſſignent*] admonere, vel requirere non tenebantur, cum hæc litera iſta non exprimat ſm̃ Fran. Hodie ſecus.ĩ.eo.q̃uis. De iſta aſſignatione debet fieri fides. quare etiam de illa faciat fieri inſtr̃m, vel fiat ſic coram teſtibus, ꝙ fides fieri poſſit.ſ̃.e.li.de elec. vt circa. C. de vſuris. ſi creditrici. Dicit Arch. ꝙ q̃nque aſſignare ponitur pro declarare.ff.de ver.ſign. aſſignare [*vel cauſa*] no. alternatiuam, & ſic pp quodlibet horum locus erit triplici pœnæ hic expreſſæ, in qua patet hic & ĩ. eo. quãuis, in fi. ꝙ in ſpeciali ceſſatione loquitur, ſed interdum ſibi vendicat generalem ceſſationem in ciuitatibus, terris, vel in locis, in quibus etiam ſeruanda ſunt hæc iura, vt in cle.de ſent.exc.j. ad finem [*reſluxerit*] .ſ. ſuæ eccleſiæ, cui debitum obſequium eſt ſubtractum, vt ibi ſequitur, ad hoc. C. de ſacroſan.eccle.l.iubemus. & in autẽ. ibi poſita, qui rem, q̃ ponitur.x.q.ii. [*eiſdem*] canonicis ceſſantibus a diuinis percipient. Si.ſ̃.eo.li.de elec.gñali.§. illos vero credere. ſi.ſ̃.eo.li.de elect. vbi periculum.§. prouiſionis. de p̃ben.de multa.§. is quoque. Archi. [*tenebuntur*] ſi propriũ habent, ad hoc.xij.q.ij.ſtatuimus. in fi.& c.ſeq.xvj.q.vj.§. vlti. non ſatisfacient ergo de reditibus eccleſiæ, cum illi non ſint eorum proprij ſm̃ Arch. qui remittit ad notata per ſe.ſ̃.eo.li.de reſcri.ſtatutum.§. aſſeſſorem, & ad decre.de multa. de præben.ver.& ſi vltra iudicata. licet quibuſdam videatur, ꝙ duæ ſint inſtantiæ. prima, q̃ iudicetur canonica, vel non. ſecunda, in qua de intereſſe iudicetur, ſicut in querela inoſficioſi. primo iudicatur teſtm̃ inofficioſum.ff.de inoff. teſta. hoc colore, & l.ſeq.& demum agitur petitione hæredi. licet quidam ↄ̃.& de hoc eo.ti. qui de inofficioſo. r̃ñ plus placet Guil. Cle. & Arc. ꝙ vnica inſtantia, & dat ſi.de offi deleg. cum contingat, de ſen.exc.ſacro.ver.cũq;. Et dicetur ſic, ꝙ canonice fuit ceſſatum in tali eccleſia a diuinis tali dante cauſam ceſſationis, iõ ipſum in tantum ↄ̃demnamus ipſi eccleſiæ, & in tanta quantitate per nos taxata, & ↄ̃uertenda in diuini cultus augmentum, & ſic ſm̃ eos non ob. no. ſ̃. de or.co.c.j.C.de ordi.iu.l.j. [*intereſſe*] de intereſſe no. xij.q.ij. fraternitatis.ſ̃.de iureiur.in noſtra. de ſent.excõ.ſacro.&
2 ibi vide remiſſis. [*ſubtractum*] hic patet, ꝙ † iniuria fit eccleſiæ, cui ſubtrahitur officium diuinũ, ad idẽ.ĩ.de ſent. excom.alma.ver.quia no. [*conuertendam*] poſſet eſſe tanta quantitas, ꝙ emerentur prędia, & augebitur numerus clericorum ſm̃ Guil.Cle.& Arch. [*Crucis*] cuius feſtum eſt ſolenniter celebrandum, de con.di.iij.crucis.Archi. [*ſeu ſtatuas.*] C.de ſta.& ima.ſuper rubrica.no.dr̃iam in-
3 ter iſta. imago † aũt eſt pictura, q̃ nõ ſic totum hominẽ deſignat vt ſtatua. ponit Valerius maxi. quã magni effectus artium, ꝙ Alexander voluit pingi ſolum ab Apelle, & ſculpiri ſolum a Liſippo pp illorum nobilem operam, & de ſculpturis & imaginibus ibi ponit aliqua plura. ¶ Prima glo. ponit ſummam. ¶ Secunda ponit opin. quam reprobat. ¶ Quarta glo.r̃ñ. per quæſtionem, an ſit interdicta eccleſia. ¶ Gl.no. duo notat. ¶ Gl. cõdictione, tractat, quo iure agatur. ¶ Glo.& hæc, tractat tria. primo de taxatione. ſecundo, an concurrant petitio dãnorum & actio iniuriarum. tertio, qũo ſup iniuria iuretur. ¶ Gl. no. Arch. arguit. ¶ Penul. glo. quærit. r̃ñ. dupliciter, & q̃libet in duas ſubdiuiditur. ¶ In gl.no. ꝙ in fi. vide de iudi. nouit. ſuper gl.no. ꝙ. ¶ In glo. quia cum. ibi.l.j.§. ꝙ ait, loquitur in ſuperficiario, cui datur actio, fortius exceptio. ¶ In glo.& hoc. ibi, q̃ñ, ponit caſum decre. ſ̃. alleg. & ibi damnũ, lex tertia. ẽ & ibi furti, neq; furti actio impedit ↄ̃dictionem furtiuam, neq; cõdictio actionẽ, cum vna ſit pœnalis, alia perſecutoria. ¶ In glo. pe. ibi.l.j. vide in.c. de eccleſiis. ſuper vlti.glo. ¶ In glo.j. in fi.& ſunt.iiij. partes ſm̃ Gar.Ioã.mo. & Cle. prima ponit ceſſationis formã, ſecunda ibi iciuri, punit non ſeruantes illam. tertia ibi ſi aũt, punit illos ↄ̃ quos canonice ceſſatum eſt. quarta ibi cæterum, improbat quendam abuſum, quẽ facientes puniri decernit. ¶ In quarta gl. in pœna. ſaluo quod habes in cle.de ſen.exc.c.j. Arch. notat.ĩ. de ſent.exc. is q. ij. reſpon. ꝙ irregularitas ↄ̃hitur, ſi ceſſatio facta erat auctoritate legati ep̃i, vel iudicis de legati. & ſic dicit intelligi, quod no. Inn. de ſpon. non eſt. vbi ſcripſi ſuper glo. ergo ſecus ſi auctoritate alterius, & eo caſu intelligatur. q͛d no. Inn. in decre. irrefragabili. eo. tit. vt ibi ſcripſi ſup ver. manifeſta. inducit rationem illius decre. quia non ↄ̃hitur, niſi vbi in iure exprimitur. Iſta rõ Archid. q̃ æque ↄ̃uenit vtriq; membro, parum facit ad hanc diſtinctionem. Quare melius v̄r ad illa dicta ſaluanda dicere, ꝙ ſm̃ dictum Inn. quod etiam ipſe & Hoſt. ponunt, de ap. dilectis, vt ibi ſcripſi in gl. de his, intelligatur de ceſſatione, quæ ſpecialiter fit ĩ certa eccleſia, & ſic loquitur hęc decretalis, & iſta gl. decre. q̃uis. ĩ. eod. vt patet in eius fine, & prædictæ decre. irrefragabili. & dilectis, qui etiam de ceſſationibus in ſpecialibus eccleſiis loquuntur. Decretalis vero non eſt, de ſpõ. loquitur de gñali ceſſatione in loco. & hæc ſunt diuerſa, facit de verbo. ſigni. cũ in partibus, quo caſu ceſſatio iuſſa, vel indicta ab eo, qui poteſt, habet effectum interdicti, ꝙ probat illa decre. quæ p̃mittit ſolum illa ſacr̃a, quæ cõferre licet t̃pe interdicti, & iõ violans illas ſm̃ Inno. eſt irregularis, hanc diſtinctionẽ probat cle. præ. prima, de ſen.excõ. quæ æquiparat gñales ceſſationes ĩdictas ab eo, q poſſit vti generalibus interdictis, ſpeciales vero certarum eccleſiarũ nõ. ¶ In gl. vt ex priuilegio ar.ſ̃.de ver.ſig. ex parte, vel cõceſſione ep̃i ſm̃ Guil. vel ↄ̃ſtitutione ſinodali ſm̃ Cleri. pro qua facit cle. de ſen.exc.c.j. Archid. intelligit de priuilegio papali. ¶ In glo.no. ibi [*antencione.*] Io.mo. fatetur hic ↄ̃ ſe, ſi. de proci.

ſi procuratorem per ſe, no. C. de li. ca. cū p̄cum. Et in fi.
vbi de hoc in quarta gl. dicit Archi. ꝙ ad hoc, vt ſit cau-
tum, in literis, vel inſtrō fiat mentio, quō alieno ſigno ſi
gnatum eſt, ar. ff. de his q̄ in te. delē. l. j. §. & ideo. ¶ In gl. q̄
ibi [*manifeſta*]. i. notoria ſm Inno. & Hoſt. qui hoc no. di-
cunt quidam id verum, cum ceſſatur ꝯ ep̄m, prout ipſi
expriniūt. Sed Io. mo. dicit idem, cum ceſſatur ꝯ alium,
qui conuinci non debet ex probandis, ſed ex notoriis p̄-
cipue in cultu diuino, alle. C. de ac. & ob. l. negātes. Arc.
dicit, ꝙ ſufficit, ꝙ ſit manifeſta, cum examinari debeat,
vt ſequitur, ergo nō loquitur de notoria ſm cum, ꝙ pla
cet. & in li. dicit Archi. hæc diſcernenda arbitro boni vi
ri. i. iudicis. ff. de ver. obl. continuus. §. cum ita. s̄. de offi. de
le. de cauſis. ¶ In glo. cōdictione. ibi in canone, idē no. s̄.
de ſepul. cum liberum in glo. & hæc. ibi [*patrimonij*] dant
Guil. Cle. & Arch. exemplum damni, ſi clericus erat is,
ꝯ quem ceſſatum erat a diuinis, & percipiebat partem
oblationum, quę fiebant in ipſa eccleſia, quæ pp ceſſa-
tionem factæ non ſunt, & damnificatus eſt. vel ſi erat
laycis ſubditi, ob id non r̄ndebant ſibi de tp̄alibus. Et ibi
p̄ior. §. j. & hic ante li. non con. non tranſit in hæredem,
eod. tit. iniuriarum, ſm Guil. & Cle. & ibi [*non impedit*] de
hoc latis inſti. ſi qua. pa. in fi. & in fi. & ff. de iniur. l. iniu-
riarum æſtimatio in gl. no. at. in fine ſm Guil. qui dicit
ſe hoc induxiſſe in ciuitatibus Romandiolæ & Patri-
monij, dum ibi erat rector. Et Archi. dicit ſe de facto vi
diſſe ſeruari. ¶ In gl hic determinat, in fine ſm Guil. idē
Archi. ¶ In glo. nam imagines, ibi [*duliam*] eſt cultus, vel
a ſeruitus, quæ debetur homini, latria [a] cultus, vel ſeruitus,
4 q̄ debetur Deo. dabat Gat. hic. ver. Latria † fit dn̄o, debet
dulia ſeruo. ¶ In glo. pe. ibi [*temporalis*] dictū, nō vt diſtin-
guat a ppetua, ſed a ſpūali de qua ſequitur, & ibi, ſed dic
ſed Guil. & in fi. alleg. Guil. C. de colo. illiricianis. l. j. li. xj.
mulctæ, cuius modū in auctoritate iudicis collocamus.

ADDITIO.

a ¶ Latria. Adde hic, quod refert Geminia. poſt glo. in. c. ſi canonici. §. fi. de officio ordi. in. vj.

SVMMARIVM.

1 *Defenſionem ſuam non exhibens in termino congruo ad id aſſignato non præſumitur illam habere.*
2 *Diſpenſatio vocatur beneficium.*
3 *Factum an dicatur id, quod non durat factum.*
4 *Actorem, vel ſindicum non eſſe, vel inhabilem eſſe, æquiparantur.*
5 *Diſpenſatio ſemper datur, vel dari intelligitur ſecundum duas modificationes.*

CAP. III.

ORdinarij. Diuiſio ſuper prima gl. ſi-
milis vide. ĵ. de præbē. pōr.
§. i. in gl. ii. [*compellant*] dixit Guil. & poſt eū
Cle. & Arch. per excōicationem, beneficio-
rum ſubtractionem, vel alio modo, quo pōt [*qua*]. i. illa
quæ. ſ. prima alias eſſet correcta decret. de multa. q̄ dicit,
illos priuari ſecundo per ſniām, & tunc qn̄ contendūt,
ſimilis expoſitio de p̄ben. pro illorum, cum cōcor. Sed
Fran. ꝯdicens, ꝙ conīenere vr̄, non oſtendēdo diſpenſa-
tionem. Item pp ambitionem & ſunum & infamiā ex
his ortam eſt ab oībus repellendus, alleg. de elec. dudū.
de excel. p̄la. inter. Sed per hęc verba nō tollitur, quin ne
ceſſaria ſit ſnīa, & iō vr̄ veri⁹, quod primo dixi, tn̄ hodie
non eſt in his inſtandū per decret. execrabilis, de qua di
cam in fi. nec in eo qđ dicebat hic Arc. pp ipſius culpā
optionem non dari. ff. de peti. hæred. ſi & rem. ff. de teſt.
tu. tutor. ita & decr. referente de præbē. loquitur ſm ſua
tpa, vel de gratia. [*Conſtabit*] præſumptione iuris, de p̄ben.
de multa. ꝯ quam nō admittitur probatio ſm Guil. Ar-
chid. remittit. liiij. di. fraternitatem. l. di. ferrum. s̄. de ſpō.
1 iuuenis & c. is qui. & per hoc no. ꝙ † qui ſuam defenſio-
nem in termino cōgruo ad id aſſignato non exhibet, il
lam præſumitur non hr̄e, de excep. paſtoralis [*per eos*] q-
cunque ſint illi collatores. Et ſi. ĵ. de hom. pro humani,
ad finem. s̄. de præb. de multa. ver. is quicunque idoneis,
s̄. de præben. graue. & c. ſuper inordinata [*conferantur*] &
tradetur poſſeſſio illis plus non vocatis, non ob. decre. li-
cet ep̄s. ĵ. de præbē. q̄ loquitur in facto prius non exami-
nato, & concor. qđ ibi dicam poſt Io. mo. ſup glo. pe. vn̄
dicit hic Arch. illam loqui, qn̄ dubiū eſt de iure detinē-
tis, hic vero nō eſt dubium, vt patet hic eoipſo &c. Dice
bat ergo, ꝙ quoties bn̄ficiatus ipſo iure, ſed hoc non fa-
teor, niſi vt ĵ. dicam, vel per ſnīam hoīs, q̄ tranſiuit in rē
iudicatam perdit ius, qđ habebat in beneficio, pōt, & de
bet beneficium alteri cōferre, & licitum eſt ep̄o auferre
poſſeſſionem ei, qui ius p̄didit, ſi illi īcūbat de facto ſine
alia cauſæ cognitione, quia in hoc exequitur officium
ſuū. ad hoc de inſti. c. iij. de pac. accepimus. & c. cum cle-
rici. de reſt. ſpo. accepta, vbi hoc notant Inn. & Ho. ꝙ nō
ibi ſcripſi, ſed ī capitulo p̄cedenti, qđ incipit ſollicite. ſup
gl. ij. in quantū de priuatione iuris loqtur, verū eſt, qđ de
collatione dicūt, ſed qđ de poſſeſſione dicūt, eſt falſum,
vt in p̄. decre. licet ep̄s, niſi intelligas de priuatione iuris
declarata per ſnīam, vt hæc ſit mēs, ꝙ ſiue per ſnīam de
claretur priuatus, ſiue priuatur, procedat, qđ dicūt, appa-
ret hodie p extrauagan. Io. execrabilis. diſpenſationes, q̄
p̄ceſſerunt illam ꝯſtitutionem, modificatæ ſunt, qđ dic
vt ibi. §. i. & ij. [*prouideant*] hanc ſalutiferā ꝓuiſionē aliq
p̄lati trahunt ad q̄ſtum pecuniæ, vel grauamen ſubdito-
rum ꝯ id. s̄. eo. irrefragabili. ad finē [*dubitetur*] de his circa
hoc remittit hic Guil. ad Spec. de legato. §. ij. ver. nūc ali
2 qua. vſque ad finē §. bn̄ficij. no. ꝙ † diſpenſatio [a] vocatur
a beneficiū. Et vide qđ dixi. s̄. de ver. ſign. olim. ſuper vlt. gl.
[*plura*] ēt ſi duo tm̄. ĵ. de reg. iur. pluralis [*præſumant*] tranſ-
greſſionē notat, & ſonat in vitium [*eis*] ordinariis colla-
toribus appareat, puta, quia diſpēſatio continet, ꝙ poſſit
pluralitatem curatorum, perſonatuū, vel dignitatū re-
cipere & retinere vſque ad certā ſummā, vel habet duo,
& diſpenſatio ꝯcedit de tribus, reſignet ante collationē,
& ſi eſt abſens, faciet hoc p procuratorem ſm Fran. al.
de p̄ben. accedens, de ꝯuer. ꝯiu. ex parte, p reſignationem
aūt vacabunt ēt de facto. s̄. de ꝯceſ. præben. cum noſtris,
ſm Arch. Hodie per ꝯſtitutionem Io. execrabilis, habēs
ēt vnum ſolum tale, ſi recipit ſcđm, tale & primū, quo
priuatus eſt ſine moræ diſpendio verbo, vel facto ſub te
ſtimonio publico in manibus ordinarij non dimittat,
priuatus eſt ſcđo, & inhabilis ad ſacros ordines & bene-
ficia, vt ibi. §. qui vero. Et ſi hi, qui ꝑe ꝯſtitutionis illius ſi
ne diſpenſatione talem pluralitatem habebant, vltimo
retento nō dimiſerint p̄dicto mō reliqua. ĵ. menſē à cō
ſtitutionis notitia, ēt vltimo ſunt priuati, & īhabiles ad
q̄cunque beneficia obtinenda, vt ibi. §. porro [*talibus*] ſi
pūctes poſt hanc dictionē, dic. ſ. curā aīarum hn̄tib. alias
dic cū gl. nullius, p hoc tenuit Frā. ꝙ dato ꝙ iſte accepta
ret & reciperet poſſeſſionē iſtius, nō p̄deret prima, qa non
3 p̄ſtat impedimentum &c. ĵ. de re. iur. nō p̄ſtat. Item † ſm
b cum non dr̄ factum [b] quod nō durat factū. s̄. de ver. ſig.
nā & ego. Itē verba cū effectu ſunt intelligenda. s̄. de cle.
non reſi. relatum. Non vidit Fran. decre. cum qui. ĵ. e. li.
de p̄ben. & Io. mo. forte tenuit ꝯtrium dicens, ꝙ ſi tertiū
adipiſceretur, vacarent prima ipſo iure, ergo intellexit,
ꝙ prius non vacabāt p renunciationem, vide glo. ad quā
remittam in fine vlti. gl. q̄ fuit additio. [*Momenti*]. i. vigo-
ris, vel efficaciæ. ſic. s̄. ii. i. c. i. aliter ſumitur. s̄. de cā poſ. c. j.
& ibi dixi. ¶ Prima gl. ponit caſum. ¶ Scđa reſpon. per. q.
de quib⁹ ordinariis loquatur, & duas opi. ponit. ¶ Quar-
ta gl. recitetur p q̄ſtionem, quid de non curato. ¶ Gl. in
quibus, rōnem reddit & obiectionem ſoluit. ¶ Glo. ad
quos, q̄rit, ſoluit, & opi. ponit. ¶ Glo. ſed ꝯ, ſignat ꝯtrium
& ſol. ¶ Glo. idem. rn̄. per quæſtionem. ¶ Vl. gl. q̄rit & ſol
uit. ¶ In gl. tertia ibi, cum quidam. vide de ver. ſig. cū in
partibus, ſuper vlti. glo. ¶ In glo. hoc rr̄. ibi ſpacium da-
tur argentario quæ ſumptibus petentis tōnes, alibi dedit
ꝯgruum ſpacium ad illas deferendas. ¶ In glo. ad quos,
ibi, cum q̄dam, vide de ſo. ꝯpe. c. pe. ſuper. i. glo. ¶ In glo.
4 vel minus. ibi. l. j. æquiparatur, actorem † vel ſindicū non
eſſe, vel inhabilem eſſe. ¶ In glo. ꝙ no. ibi in lege. i. & l.
Rutilia. vide de priui. quia circa, ſuper vlti. glo. ¶ In gl. ne
locum

locum ibi,cum quem.vide de li,ob.c.ij.ſuper.j.gl.¶In gl.
prima in fi.& licet Gar.diuidat in.vj.partes.& Boat.in ix.
tu dic,ꝙ duæ ſunt partes, prima prouidet circa collata,
ſecunda circa ↄferenda. ibi, in conferendis.iterū prima
tria facit,prouidet circa ꝑceptum diſpēſationis exhibē-
dæ & pœnam non exhibentis.ſcđo ibi cœterum, cum
exhibetur,diſtinguit,an ſit euidenter ſufficiens, an dubi-
tetur,ſm membrum ibi ſi vero.ſcđa prin.facit duo. pri-
mo ꝓhibet,ſcđo decernit ibi,aliter. Dicit Fran.ꝙ potiſſi
me pp Theutonicos & Hiſpanos manauit hæc cōſtitu-
tio,quia plus in talibus excedebant. ¶In gl.ij.ibi & Gar.
idem Io.mo.& Archi.Et in fi.non ob. ſm Io. mo.ſ.e.li.
de temp.or.cum nullus, ꝙ loquitur in ordinationibus.
idem Arch.¶In gl.licet.ibi idem quo ad id qđ ſequitur
in glo.non quo ad alia dicta huius capituli. ¶In glo.ad
quos.ibi,quidam.& placet hoc Clerico . & ibi ſm Guil.
& Arch.ſit huius ratio, quia primus ordinarius non co
gnoſcit directe de beneficio alteri ſubiecto.Sed quia an
ſuum iuſte teneatur,aliter ſcire non poteſt, iō diſpenſa-
tionem vtriuſque requiret , q̄ oſtenſa iudicat ſuū iuſte
teneri & ꝯ illa non oſtenſa. ¶In glo.vel minus.ibi,inter
corporalia.ver.Sed neque,cū ↄcor.¶In glo. ſed ꝯ ibi,di-
cas ſm Gar.& Fran.Idem Io.mo.& Arch.& in fi.ꝙ hic
prolixè tractat Arch.& hic ꝑ eū additum ibi dicā . ¶In
gl.hoc ad eius.in fi.§.porro.Io.mo.alle.de app.peruenit.
ij.& dicit in addi. ꝙ licet ordinarius ī principali ꝑtātem
nō habeat pp diſpenſationem,in his tn̄, q̄ hic dicunt de
5 cura & obſequio eccleſiæ,habet ꝑtātem, qa †diſpenſatio
ſemꝑ datur,vel dari intelligitur ſm iſtas duas modifica
tiones,& ſic ſoluitur ꝯriū de regula acceſſoriū.j̄.de re.
iur.¶In glo.quaſi pp.in fi.ſ.de elec.dudum.ii. Et de hoc
in Spe.de legato.§.nunc videndum.ver.ſed nunq habēs.
Et an ep̄s cum talibus diſpenſet ibi in ver. ſeq. ¶In glo.
vlt.ibi plura,dicit Io.mo.ſi collator ſcit illum pluralē,ſer
uabit hoc ca. quia cum ille in adeptione tertij beneficij
innitatur iuri cōi habet renūciare iuri ſpeciali,cui prius
innitebatur.Sed ſi collator ignorabat illum pluralē,loc⁹
eſt decre.non poteſt.j̄.de præben. nec debet eſſe melior
conditio celantis,qđ prodere tenebatur,eo.tit. cum qui.

ADDITIONES.

a ¶Diſpenſatio.quid autem ſit diſpenſatio,& quotuplex,& de eius mate
ria.Vide in Spec.de le.§.ix.& ſe.& ti.de diſpenſa.& infra,eo.ti.de ſnia,
verſi.porro.ij q.iij.

b ¶Factum.A ide quod habetur in.l.inter caſtellanum . & ibi doct. ff.de
arb.& in.l.ſi cum dies.§.idem.eod.tit.& ibi.Doc.no.in l. in ſolutionib.
& ibi Bar.& Ang.de ſol. & in.l. ſi fideiuſſor.§.ſi.de le.j.in l.illud.§.ꝙ ſi
actor.& ibi Bar.ff.quod cuiuſque vni.no.

SVMMARIVM.

1 *Inquiſitio generalis quando ſit ſuper ſtatu eccleſia,non exprimun-
tur capitula.*

2 *Presbyter infamatus cogitur per iuramentum ſe purgare non ob-
ſtante voto de non iurando.*

CAP. IIII.

QVia plerique. [*Temeritatis.*] q̄ pro
priè eſt,cum qd fit
ſine conſilio.Archi. Dicunt deriuatores, ꝙ
temerarius non æſtimat periculum , audax
æſtimat,ſed non timet [*corrigendum*] de inſtantibus tunc
intelligitur ſm Archi.& hoc no.Vin.de accu.cū olim,
[*eccleſiarum*] de his q̄ hic no.Arch.vide de elec. ꝑ inquiſi-
tionem in.j.gloſ.& de iud. cum.I. & A.in glo. fina.Dicit
1 aūt †ꝙ qū fit generalis inquiſitio ſuper ſtatu eccleſiæ,nō
exprimūtur capitula,quia gn̄aliter inquiritur debita cle
ricorum,de officiis,de ſtatu poſſeſſionū & rerum eccle-
ſiæ,item nō poterit excipi ꝯ teſtes , recipientur.n.quales
inuenientur. Et eſt ſpeciale , quia quæ in.c.aguntur &c.
de teſt.veniens.ii. in fi.ad id.C.de repu. ↄſenſu.alle.ad præ
dicta Lau.Io.Goff.& Bar.in præ.decre.[*per inquiſitionem*]
fit etiam talis inquiſitio de plano & ſine ſtrepitu,de acc.
olim.Nec credit Archid.ꝙ ꝯ tales inquiſitiones compe
tat capitulo exceptio recuſationis,nec ēt excipere pote-
rit ꝯ denūciatores,qui diffamauerunt ca. alle.quod no.
Goff in præ.c.cum.I.& A.& de ſimo.licet Hely.in tali er
go generali inquiſitione non eſt locus ſubtilitatibus no
tatis in.c.cum.I.& A.maxime quo ad illos,qui pœniten
tiam agere debent,vt ibi patet in fi.ver.vt per ipſorū.Di
cit aūt hoc locum non hr̄e in foro iudiciali,quo quis re
mouetur ab adminiſtratione,vt patet ī eo, quod legitur
& notatur de accu.cum oporteat.& c.cum dilectus.Ca
nonici ergo eccleſiæ,ꝯ quam fit inquiſitio quo ad pœni
tentiam peragendam ꝑ conſpiratores conuincendum,
qa non eſt curandum quis in talibus teſtificetur,vel de-
nuncietur,vt no.Hoſt.de teſti.in oī.de iudi. nouit.remit
tit ēt ad no.ij.q.j.Deus oīpotens[*iuramentis*] q̄ non vincu
la iniquitatis.j̄.de iure.c.j.[*pœnis*] forte beneficiorum, de
elec.cum dilecti.in fi.[*vel ordinum*].j.q.vij.quot.[*cordis*] vł
excōis,de qua vide,qđ dixi de offi.dele.P.& S. in magna
glo.Et eorum quodlibet pp ſophyſticam malignorum
interꝑtationem fuerit hic expꝛeſſum,vide qđ ſcripſi,de ex-
ceſ.præ.nimis.ad finem[*decernentes*] ſimile de deſpon.im
pu.ad diſſoluendum [*auctoritate*] apoſtica ſubintelligatˀ
[*attentatum*] ſonat in vitium.j̄.de ap.non ſolum.[*nullus*]
vniuerſale negatiuū, & ne de hoc diſputetur , ſicut.ſ.de
renū.qđ in dubiis,ſubditur penitus [*iuramentis*] no.caſū,
ꝙ iur̄m non obligauit,facit regula non eſt obligatoriū,
j̄.de reg.iur.vide in Spe.de actore.§.j.ver. ſed ſi iurauerit,
de iura.cal.§.vlti.poſt prin.de teſte.§.pe.ver.quid ſi quis,
de cita.§.j.in fi. vbi caſus inuenies, quibus iur̄m ꝯriū
non ob.rei agendæ. Bar. etiam Brix. in dn̄icali.xxxix.te-
a nuit†ꝙ non obſtante voto de non iurando ꝑsbyter inſa
matus cogatur per iur̄m ſe purgare, & ſuper ↄctu verita-
tem dicere , quia in omni iur̄o ſuperioris auctoritas eſt
excepta,de iureiur.venientes. alle. xij.q.ij.beatus.& q.iiij.
tribus in fi.& c.inter cœtera.de voto c.non eſt. ff. qui ſa-
tiſ.cog.l.vlti.facit.xxxiij. q. v.noluit,& hoc hr̄ præal. ver.
[*ſuperioribus*] puto ꝙ ſuperior ſuus poſſit iſtum punire
etiam de occultatione,quam facit legato, vel inquiſito-
ri,ſi per illos punitus non fuit . ¶Prima glo.ſummat,&
dicit,vnde ſumpta,aliæ textuales. ¶In.iiij.glo.ibi proui-
dendum , cuius verba habes.j̄.in ver.j.alle.¶In gl.pe.ibi.
l.j.vide in.c.de cauſis,ſuper vlti.glo. ¶In prima glo.in fi.
de qua faciebat mentionem Guil. in Spec.de inquiſitio.
§.nūc tractemus.ſub ver.quid ſi ante,illa. tn̄ loquebatur
ſolum in religioſis,hic vero latius. Et primo inhibet.ſe-
cundo decernit.tertio præſumptores puniri præcipit,ſe
cunda ibi,decernentes.tertia ibi præſumptores.¶In glo.
quarum,in fi.vide,quod notaui & dixi.ſ.e.li.de ſup.neg.
ꝑla.grandi.in glo.no.¶In glo.ſi.non,ibi,de reg.iur.acceſ
ſorium.ibi ſoluit ꝯriū,quod hic ſignat Arch.de.l.& ſi
is.C.de præ.minor. Et ibi capitulo vlti.j̄.de regu.iur.non
eſt obligatorium,de ſimo.nemo. Io.mo. ¶In gl.ꝙ eſſe,
in fi.ff.de fideiuſ.ſi a reo.ad finem.C. de pœnis.ſi operis.
Io.mo.¶In gl.vl.in fi. & obligat ꝑceptum canonis ſicut
& iudicis,remittit Archi.de ap.cū ſpeciali.ver. ſciātque,

SVMMARIVM.

1 *Officialis archiepiſcopi archiepiſcopo abſente profert in epiſcopum.*

CAP. V.

VT litigantes. Quod hic dr̄. fuerat
olim hic diſputatū
& ſic terminatum per. D. Altergradum de
Lendenaria , demum ep̄m Vincētinū vltra
1 iura,quę.j.alle.glo.inducebat.xj.q.iij.nullus. & c.conque
ſtus.ſ.eo.ti.duo ſimul,per quæ patet metropoli. nō plus
poſſe in dioce.ſuffraganeorum q̄ alium ep̄m,niſi inquā
tum inuenitur concellum, ſed epiſcopus non poſſet.vj,
q.iij.ſcriptum.xiij.q.j.c.j.xvj.q.v.di.ergo nec metropolita
nus,inducebat etiam decre.romana j̄. de ſo.cōpe.Huic
aūt quæſtioni immiſcuit aliam.ſ.an ſolus archieꝑs poſ-
ſet cognoſcere de paruo crimine ep̄i, quod nō requirat
priuationem ordinis,nec beneficij. Ad negatiuam alle.
iij.q.vj.ſi quis.& c.accuſatus.& q 8. accuſatores. & c ſug-
gero.per quæ patet.criminalē cām ep̄i in ſinodo tractā-
dam , & ꝙ hoc procedat ēt in paruo cri̅e, patet.xxxiiij.
di.

di.quorundam.Item iura prædicta. & vi.q.iiii.ſi qs epſ.i.
ij.& iii.gñaliter.ll. indiffinitè loquũtur de crimine,& ſic
etiam de paruo crimine intelligenda ſunt.ſ.de priui.ga
circa.eũ cõcor. Nec mirũ cum ẽt li ciuiliter ↄ eum aga
tur,ſinodus ſit iudex.vj.q.iiij.ſi iter.xj.q.j.ſi clericus.¶Sol
uendo tenuit ↄrium per.c.x.q.iij.quia cognouimus. Ad
ↄria rñdet,ꝙ loquuntur de grauibus criminibus, quæ re
quirunt depoſitionem,quod patet,quia in illis diffinitio
reſeruatur papæ,& aliqua ex illis ſm antiqua tpa loquũ
tur,qñ omnes cauſæ deferebantur ad ſinodum.xviij.di.
per totum alleg.quod no.in præ.c.ſi clericus.& xv.q.vii.
in ſumma. Pro ſolutione ꝑdicta facit.ſ. e. romana.ad fi.
vbi ſuſpenſionem,interdictũ & excõicationẽ non ſolũ,
1 †archiepſ,ſed ẽt eius officialis ipſo abſente ꝓfert ĩ epm,
vide etiam,qđ ſcripſi de ꝑben.graue.in gl.magna.ver.itẽ
ſm Inn.[His].ſ.ciuitatibus, vel dioc. non tñ in ipſarum
loco exempto,ſ.eo.cum epſ. Arc.[conſiſtere]ſi enim aga-
tur reali,melius cognoſcetur,vbi ſita eſt res.C.de prę.mi
no l.ſi prædium.Io.mo.de conſue. ad cautelam hoc ad-
dit per id quod hr.ſ.eo.li.de ↄſti.c.j.¶Prima gl. dicit,qd
declaret.¶Scda quærit & ſoluit.¶Tertia glo.rñ.per quæ
ſtionem,an edat ius nouum,vel declaret, & per id ĩfert
ad tpſ præſcriptionis.¶Quarta glo.rñ.per quæſtio.quid
ſi vt delegatus ¶Penul.glo arguit,quærit,& ſol.¶In glo.
ij.ibi.l.iij.vide in.c.nouit. ſuper prima gl. & ibi.l.vlti.vide
de ſen.excom.a nobis,& ſuper glo.no.quod.¶In gl.j.in
fi.& tria facit,primo ponit conſtitutionis cauſam.ſcdo
conſtitutionem ſtatuimus.tertio exceptionem.ibi in fi.
¶In.ii.gl.ibi,partium etiam tacito, ſm Archi. & ibi.ve-
rum puto.idem Archi.ſine determinatione.quæ ſequi-
tur,alle.iij.q.vj.pulſatus.& in fi.facit cle.de foro compe.
quamuis.in prin.& §.volumus.¶In gl.vſ.ibi,reſtaret,qđ
ſup.conſuetudo de qua finis loquitur. & ibi.xl.annorũ,
idem Io.mo.& Arch.¶In gl.ſuper quo.in fine, vide,qđ
dixi de hæreti.ad abolendam. ſuper glo.fi. & quod dicã,
ĵ.tit.j.c.vno.ſuper glo.antepe.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopus inuitatus ad aliam dioceſim pro clericis ordinandis vel ſimilibus debet habere expenſas.*

C A P. VI.

SI epiſcopus. Idem in archiepõ ẽt quo ad prouinciam
ſm Arch.& dicam.ĵ. de cẽ. romana. in pri.
de inſerioribus etiam vſ idem [alium]quam
idoneu ad hoc elegerit, vide.c.epm x.q.j. dicit ꝑsbyteros
probabiles.Et decre.Inter.eo.ti.dicit viros idoneos. Et ſi
ab eo deputatus ĩ aliquo loco exceſſerit, tenetur epſ,ar.
ff de exercitoria.l j.in prin. de offi.proconſulis,obſerua-
re,§.proficiſci,ſm Archi.qui remittit ad notata per Az.
in ſum.de exercito.§.tenetur, & per Inno.de fideiuſſo.ꝙ
quibusdam,remittit etiam.ĵ.de præben.ſi epſ. Dicit aũt,
ꝙ illam quotidianam viſitationẽ,quæ fit quotidie mul-
tis de cauſis emergentibus non poteſt epſ aliter, quam
Arch.demandare,hoc vſus non approbat,nec iure pro-
batur,tñ ipſe alle.quod no.Hug.in præ.c.epm. & xxv.di.
perlectis. Hoc ergo caſu intelligatur de annua viſitatio-
ne,quam põt epſ committere, cui vult.tenentur hodie
per conſtitutionem Benedicti, quæ incipit vas electio-
nis de qua dicam.ĵ.de cenſibus, fęlicis. taxatũ eſt, quid
debetur vicario viſitanti ſiue in victualibus,ſiue in pecu
nia,per volentes procuratio perſoluatur viſitanti,arguit
Archid. pro opinione Hug. no. ix.q.j.nullius primas, ꝙ
1 †epſ inuitatus ad aliam dioceſim pro clericis ordinan-
dis,altaribus conſecrandis, vel ſimilibus ibi habebit ex-
penſas,alle.iura quæ ponit finis vltimæ gl. per quem ſ.vi
carium viſitantem.¶Prima gl.ſummat & dicit quid de
claret.tertia glo.obiicit & ſoluit.¶Glo.& ſic,ponit opi-
nionem.¶Vltima glo obiicit & ſoluit.¶In gl.i.in fi.Et
primo prouidet.ſecũdo prohibet ibi, idem tñ,prouiſio
duplex.prima circa expenſas victuariorum extra victua
lia.ſecũda ibi hi tñ,circa expẽſas victualium & cauſam
reddit.¶in glo.ſcda.ibi inter cætera. Et.x.q.j.epm.in gl.

& ſic ibi vt parent,ſicut pararent ſibi ipſis, ſi perſonaliter
viſitarent.¶In gl.vlt.ibi,vt hic vides hæc debet.eo ꝙ plus
expendiſſet,ſi perſonaliter viſitaſſet,illud exceſſiuum exi
gere,ar.ff.man.ſi quis alicui.§.impendia.ſm Io.mo.

S V M M A R I V M.

1 *Ordinarius eſt, qui ſuo iure, vel principis beneficio vniuerſaliter iuriſdictionem exercere poteſt.*
2 *Epiſcopi an habeant iuriſdictionem in perſonas exemptas an in loca.*

C A P. VII.

1 CVm epiſcopus. [Ordinarium]or dinarius eſt,q
ſuo iure, vel principis beneficio vniuerſali-
ter iuriſdictionẽ exercere poteſt ff.de iuriſd.
om.iud.l.more maiorum.& l.ſe. ſuper illum vero habet
ordinariam,qui in ipſius dioc.vel territorio habet domi
cilium.ſ.de ſo.compe.c.vlti. ff. de iuriſ.om.in.l.vlti.ſm
Arch.[per alium]dicit Arch.aſſerendo & Io.mo. arguen
do hoc intelligi,qñ in loco certo ſpecialiter non eſt pro
uiſum de aliquo iudice,per quod dicit, ꝙ ſi Arch.in cer
ta parochia dioc.a tpe,cuius non extat memoria, exer-
cuit ordinariam iuriſdictionẽ, cauſas quaſcunq; audiẽ-
do & diffiniẽdo, in illa parte nõ poterit epſ ponere offi-
cialem, quaſi gñalis prouiſio huius capti & ſimiliũ non
ſe extendat ad loca, quib.de iudice ſpecialiter eſt proui-
ſum,ar.C.de pac.ↄuẽ.l.fi.& remittit.ĵ.tit.j.c.vno. Hoc di-
ctũ verum credo,cũ epſ de priuilegio,vel ↄſuet. Archi-
diaconatus non poſſet immediate adiri, & facit,qđ dixi
de offi.or.paſtoralis.ſuper.i.gl.alle. ſecus credo,ad idẽ de
offi.arch.ad hoc,in fi.de of.legati volentes[ſpectantes]de
ↄſue. vel de iure.ſ.eo.conquerente.Io.mo.& ĵ. de exce.c.
ij.audire,& diffinire.ff.de iudi.de qua re. de cã poſ.cũ ſup
Archi.[perſonas]cũ de captione loquitur,reſtringit.ſc.ad
eccleſiaſticas perſonas,vide qđ ſcripſi in Spec.ſuper hac
rubrica de offi.ordi.[carcerari] dicit Io.mo. qđ latius põt
hic facere epſ q̃ abbas,vel inferior ꝑlatus.ſ. de ſent.excõ.
vniuerſitatis.& ĵ.eo.tit.ſi clericos.¶Prima glo.ſummat.
Scda gl.dat duo ſimilia.¶Gl.i.capi.ſoluit ↄrium. ¶In gl.
j.ibi,ſed neque,ſeqtur propriis manibus aliquem percu
tere debet, hoc enim extraneum eſt a ſacerdotio. ¶In
glo.j.in fi.ponit dictum cuius rõnem præmittit. ſcda ibi
dubium.¶In gl.ad cognoſcendum, ibi exerceat,de cele
bratione diuinorũ & benedictione populi dic, vt in cle.
de priuilegiis,archiepõ. Et in fi.dicit Io.mo. ꝙ in caſu,in
quo iuriſdictionem habent in loco exempto, vt in caſu
decreta.ad abolẽdam.in fi.hoc bene poſſent, bene dicit,
2 non bene exemplificat,vñ ponderandũ eſt,an † habeãt
iuriſdictionem in perſonas exemptas,an in loca, facit.ĵ.
de priui.per exemptionem ſe,primum patet. ĵ. de priui.
c.j.& in cle.de teſt.c.j.ſecundum in cle.attendentes,de re
li.do.quia contingit.¶In gl.vt.ſ.in fi.& ꝙ de crimine ec
cleſiaſtico ibi dixi poſt Goſ.hic no. Arch. remittens etiã
ad notata.ſ.eo.c.j.de pur.ca.nos inter.& lxxxvij. diſt.eos.
¶In gl.pe.in fi. Arch.alle.lxviij.di.quis. q̃plura ad officiũ
ordinarij ſpectantia collegit breuiter Guil. in ſpec.tit.eo.
§.officium.¶In fi.vltimæ glo. Arch.exponit.j.abſque ali
cuius contradictione.

S V M M A R I V M.

1 *Delictum ſingularis perſonæ an faciat ceſſare in eccleſia.*
2 *Culpa maior maiorem exigit pœnam.*

C A P. VIII.

QVamuis. Prolixũ caſum poſuit hic
Archi.& principaliter,vt ĩ-
cluderet id,quod dicam.ĵ.ſuper ver.cuiuſcũ
que[perniciosum].i.periculoſum.ĵ. de ſta.mo.
c.j.in prin. Archid. pernicioſus quaſi peſtifer vel letalis,
[abuſum]remittit Arch.ad id,qđ poſt eũ dixi.ſ.c.li. de of.
dele.cũ plures,ſup vlt.gl. [moderatione] vide qđ dixi.ſ.c.li.
de offi.delega.c.ii.[conſilio]hic ponit Archid.quod no.&
dicã.ĵ.de re iudi.ad apoſtolicæ.in prima gl. [eccleſiæ]cu-
iuſcunq;.

fuſcũque,dicit Arc.per hoc patet huius ceſſationis for-
mam ſeruari debere, ẽt cum ad mandatũ ſuperioris a
diuinis ceſſatur,cum.n.hęc litera nullum caſum exci-
piat,ex alicuius capite non debet excipi.de pœ.di.iij.ad
hunc inſtã,ii.q.v.conſuluiſti.xxxi.q.j.c.vlt. in princ.de
hoc,de coniu.lepro.qm̃.in mandato igitur, quod facit
ꝓlatus de ceſſando intelligitur excepta hic auctoritas
Papæ.q̃ ꝓcedit,nõ ceſſabunt ergo canonici,niſi iſta for-
ma ſeruata fuerit,inducitur ẽt illud,aliquatenus attẽtet.
quod ſequitur,ſi ceſſationes inducerent̃ per ſtatuta cõ
ciliorũ ꝓuincialiũ,non vr̃ hæc ſolennitas obſeruanda,
per cle.de ſen.ex.c.j.verſ. quod & in epõ,ergo mẽbra ꝯ
caput hanc ceſſationẽ facere pñt,ad hoc,s̃.e. irrefraga-
bili.s̃.de ap.dilectis.vbi hoc facit decanus.nõ ob.xxi. di.
inferior,de mai.& obe.cum inferior,quia ceſſationem
hanc non facit caplm vt iudex.ſed vt pars,& qñ de cõ-
ſuetudine,vt id poſſit,& eſt ſile,quod dixi.s̃.de cenſi.ve-
nerabi.in ma.gl.circa medium.[*cõditionis*]vt dicit Arc.
ẽt ſeruos & monacos & iudęos vr̃ icludere hoc verbũ.
all.liiij.di.c.ij.de ſer.non or.conſuluit.C.de iudę.l. fi.Cũ
ẽt ſeruus delinquire poſſit & monacus, & rõne delicti
conueniri.xi.q.j.de perſona.1.q.4. nulli.& no.ff.de offi.
procõ.obſeruare.§.proficiſci.Arc.ꝯ.s̃.de ſen. ex.relatũ.
idem in iudæo,de vſuris poſt miſerabilem.Dicit tñ, ꝙ
1 abſurdum vr̃,ꝙ pro† delicto ſingularis perſonæ ceſſetur
in eccleſia, vt ſic puniatur, qui nõ peccauit,niſi forſan
ille delinquẽs eſſet rector,vel dñs loci.ad hoc,s̃. de ſpõ.
non eſt.de poſtu.c.j.al.rñ ad primum dictũ,ĩ. de ſen.ex.
c.fi.ver.illis ẽt reqſitis. hoc additur,vt dixi.s̃.c.ij.& fiet re
quiſitio expreſſa cã in inſtrõ vel literis,vt ibi.[*capitulum*]
propter hęc tria verba,vide quod dixi de reſcri.edoceri.
de præben.niſi eſſet.& tunc ſic.s̃.de ap.ſuper eo.[*concor-
dia*]no. partes componere poſſe,licet agatur de crimi-
ne,ratio colligitur.ff.de noui ope.nun.l.j.§. & poſt ope
ris,& no.C.de tranſa.l.tranſigere.loã. mo. Arc.remittit
de collu.c.j.cum ſuis concor. dictis vulgaribus ſm̃ Ar.
de reſcrip.nonnulli.de elc.cupientes.poſt prin.[*videbit*]
2 certa pœna non exprimitur,quia maior† culpa maio
rẽ exigit pœnã.s̃ de exce.pl.tanta.cũ ſi.[*non ſeruant*]plus
aſtringit partẽ ceſſantem etiam ad veniẽdum, q̃ illam
pp quam ceſſatur,vnde nulla cauſa illam excuſat, niſi
ꝯcordia,per quam ceſſatio eſſet. Eſt enim ceſſatio odio
ſa & popularis,vt quilibet de populo volens proſequi in
ueniat partem ceſſantem præſentẽ,cum qua cauſam ꝓ
ſequi poſſit ſm̃ Ar.[*celebretur*]per ipſos eoſdem ceſſan
tes,quos ſuperior poterit ad hoc cogere. Itẽ & ꝑ alios
clericos in eccleſia inſtitutos, qui non fuerunt de ceſſa-
tione.[*inducentibus*]vt eſſet dare in eccleſia Bon. de man
ſionarijs & capellanis.¶ Prima gl.ſumat.¶Glo.ſ. ponit
opinionem,quam partim reprobat,dubium ſol.arguit
& remittit.¶Gl.datur.ponit conuenientiam & drĩam
ad capitulum.cupientes.¶Glo.non credo,ſoluit dubiũ
& remittit.¶Vlt.gl.colligit.x.quę præcedunt ceſſationẽ
& tria quæ ſequuntur.¶In gl.nõ credo.ibi, nepos Pro
culo.vide de ver.ſig.intelligentia.ſuper iij.gl.¶In gl.j.in
fi.& ſunt tres partes,prima ponit in gñe ius antiquum,
& pro conſtõnis cã ponit tranſgreſſionẽ ipſius. ſecũda
dat formã ceſſationibus ante factũ,in facto,& poſt fa-
ctum.tertia ceſſationes aliter factas iubet nõ ſeruari. ſe-
cunda ibi nos.tertia ibi parte.¶In gl.datur ergo.ibi, pę
næ debitæ. & nihilominus ire non tenentur ſm̃ Arch.
alle.s̃.de dolo & contu.cum dilecti. & quod no.Hoſt ĩ.
de ſen. ex.cum medicinalis, quantum ergo ad deuoin
tionem partium nõ nocet,ſi non fuerint tpa obſerua-
ta.¶In gl.non credo.ibi,oĩ die.dñ.n.aliquid ꝯtinuũ,ẽt ſi
ſit ibi interuallũ,de con.di.v.ſint tibi,al. Arc. ꝙ de aqua
quotidiana dicit lex & no.de cauſa poſ. cũ eccleſia.ĩ gl.
ex hoc.¶In gl.vlt.ibi ſi non fecerit. ecce decimum.

S V M M A R I V M.

1 *Promiſſio facta monaco per abbatem de non auferendo ſibi priora tum,an valeat.*
2 *Monacus dicitur ſeruus.*
3 *Religioſus, qui habet prioratum a Papa non tenetur renunciare ad mandatum abbatis.*
4 *Hoſpitalarij,qui milites Rhodienſes dicuntur,nõ poſſunt quicquã vendere ſine ſpeciali mandato Papæ,qui eorum epiſcopus eſt.*
5 *Archiepiſcopus & Metropolitanus differunt.*
6 *Res acquiſitę de bonis eccleſiarũ nõ ſunt ꝓpriæ clericorũ et nu.7.*

CAP. IX.

PReſenti.[*Vacantibus*]Arch.hic poſtq̃
tractauerat id, qđ eſt hodie
expeditũ ꝑ elc.vt dicit hic gl.quæ fuit,iõ ſub
miſit ad declarationẽ eorũ,q̃ prædixerat di-
ſtinguendũ,ꝙ aut in prioratib.ſunt eccleſiæ conſtructæ
& dotatæ auctoritate dięceſani,ſicut eſſe debet de ꝯſe.di.
prima,nemo eccleſiã,aut nõ ſunt,ſed ſunt ibi tm̃ orato
ria,q̃ fideles in ſuis domibus habere poſſunt,vt.e.di. vbi-
cũq;.Et hoc ſcđo caſu nulla dubitatio ſm̃ eũ. Primo ca
ſu abbas,vel alius clericus ab eccleſia,cuiꝰ eſt patronus,
nõ recipiet,niſi ſolitũ cenſum,ad hoc de eẽ.ꝓhibemus.
de hoc.xvi.q.ij.c.ij.nã ſi hoc nõ licet epõ.x.q.iij.quia.vbi
de hoc.& c.ſe.& xviij.q.ij.c.j.fortius non licebit abbati.
xxv.q.ii.amputato.& hæc procedũt,cũ poſſeſſiones ple-
no iure transferuntur in eccleſiã ædificatã.Sed ſi earum
ꝓprietas penes ędificatorẽ remanet,& eccleſia ędificata
hẽt vtile dñiũ cũ pẽſione certa ſoluẽda,vel ſine, tũc nõ
liceret ĩponere,vel augere penſionẽ,& ꝯ factũ punitur.
s̃.de pac.cũ clerici.niſi fiat de auctoritate epĩ,q̃ dare nõ
dẽt,ne ſoliti clericorũ reditus minuantur.s̃. de præben.
auaritiæ.& hoc voluit Inn.c.ti.de monacis.& cũ talis ec
cleſia de iure ſubſit dięc. x.q.i.decretũ.xvi q.vii.oẽs,incõ
gruũ vr̃,ꝙ aliquis talẽ prioratũ,vel eccleſiã intret, vt ibi
adminiſtret irrequiſito dięceſano, de renun.admonet.
cum ad ipſum ſpectet ordinatio. etſi alius inſtituat &
deſtituat,qđ locũ habet,cũ monaci ex collatione epĩ ta
lẽ eccleſiã habẽt cũ omni ſuo iure,vt dicetur. ĩ. de cap.
mo.c.vno. Et ſic põt intelligi de priuilegijs, volentes.§.ĩ
eos.vel cũ habẽte ex priuilegio,vel præſcriptione. Colla-
tio vero,de qua dixi,iuſtificatur per no.xvj.q.il.c. j. & in
præ.c.de monacis.& de tranſa.præterea.ſi.quærit demũ,
1 an † valeat ꝓmiſſio facta monaco per abbatẽ de nõ au
ferendo ſibi prioratum,dũ vixerit. Arguit ꝙ nõ,quaſi fa
cta ſit inter dñm & ſeruũ,q̃ nõ valet.C.de tranſac. inter
2 poſitas.& † monacusꝰ ſeruus dr̃.54.di.multos.& no. 12.
2 q.j.non dicatis,vñ Hoſ. dicebat,nõ facile poſſe abbatem
obligari monaco,ꝙ locũ teneat extra clauſtrũ.s̃.de ſtat.
mo.cũ ad mon.§.tales.xvj.q.j.placuit.hoc no.qui cleri-
ci vel vo. inſinuãte.Inn. tñ ibi dicit, ꝙ ſi ex malitia vel-
let abbas illum remouere a loco, quem ſibi deputauit,
poſſet ſupplicare ſuperiori, & ſuperior audiet eum,vt
audiret ſeruum.C.de preci.impe.offe.l.j. & Inſtit. de his
qui ſui vel ali.iu. ſunt. & ad hoc vide quod dicam.ĩ. de
præben.cum ſingula. ſuper gl.ad idem.Dicit etiam hic
3 Ar.† ꝙ vbi religioſus prioratum habet a Papa, nõ tenet̃
renunciare ad mandatum abbatis, quia quantum ad
hoc emancipatus eſt,ar.xvj.q.j. ſi monacus.de ſta. mo.
§.priores.& hoc placuit Vinc. de ele.cũ inter. R.idẽ vbi
Papa confirmauit,vt no.Inn. de præb.niſi dignitatibus.
nõ ergo locum hẽt in præbendis, de teſta.relatum. ij.&
vide quod ibi no.in gl.ſed nunquid ſubiectis, ex quibus
cognoſcatur plena ſubiectio,remittit Arc.s̃.eo.conque
rente.& s̃.e.de re iu.cum inter.& ad no.per In. de priui.
cum & plantare.§.in eccleſiis. Et no. ꝙ vt locus ſit huic
pœnæ, ſatis eſt eccleſiam ſibi eſſe ſubiectam,puta,quia
ibi habet hic agens ius epiſcopale, etiam ſi inſtitutio
& deſtitutio ſpectat ad alium, quod probat hęc litera,
& hoc etiam inducebat contra dñm Arnaldum Zaba
terium olim epiſcopum Bon.qui pluries in hac conſti
tutionem cõmiſ.nec reprehẽdatur hæc expreſſio ideo
facta, vt a ſimilibus abſtineant ſucceſſores eorundem
oĩa ꝓmiſſa reſpicit bõa de minimo vſq;ad maximũ.xii.
q.v.c.pe.& vide de teſta.relatũ.ij.ff.de ver.ſig.bonorum.

[*rectoribus.*]i.prælatis ſm Arch.ſ.de cle.ægro.de rectori-
bus.Et per hoc dixit Archid. perpetuos non tempora-
les intelligi reſeruari. dicit Io.mo.per hoc non tolli cõ-
ſue per quã fructus beneficiorũ ad certũ tempus deſun
cto debent,& dicit moderationẽ.§.porro.eo caſu locũ
nõ habere,cũ loquatur in ſuperioribus, qui debẽt filijs
theſaurizare,In quibus ſuadet rõ moderationẽ ſeruari,
alle C de aduo.diuer.iu,poſt duos.C.de protectoribus &
domeſticis.l.fi.li.xij.Primũ placet,vt olim ɔ Arc. termi
naui in mercu. quam videas ſuper regula nemo poteſt
plus.j. de reg.iu. circa ſecundũ tene, qđ habes in extra.
Io.quæ incipit.ſuſcepti.per quã etiã approbatũ, qđ prius
dixi[*occupare*]in mala parte,de hoc.ſ.eo.lib.de elec.gñali.cõuertere.xij.q.iiij.quicunq; ſeruitoribus.cõcor. ſ.de
cleri.nõ reſi.c.pe.[*oneribus*]hęc litera facit pro Io.de De.
qui tenuit,ꝙ ſi Papa datis executoribus mandat per ho
ſpitalarios exemptos prouideri cuidam militi de cen-
tũ,nõ teneñ vltra,quã poſſit,ponderatis impenſis fami
liæ & pauperũ infirmorũ & expoſitorũ,quos ſolet ale-
re hoſpitale.quos propter id,non debẽt expellere,nec te
nentur propter id poſſeſſiones vendere, hæc.n.eſſent ɔ
ſalutares regulas ɔ quas Papa nõ intẽdit aliquid dicere,
de con.diſt.j.baſilicas,quæ regulæ habentur.xvj.q.i.c.fi.
lxxxvi.di.c.nõ ſatis.& c.paſce.xlij.di.§.j.lxxxvij.di.c.fi.de
4 inſt.in.lan.c.vno.item † ſine ſpãli mandato Papę,qui eis
b epſ [b] eſt, vẽdere nõ poſſent.xiij.q.ij.abbatibus.xvij.q.iiij.
in venditionibus.dicatur ergo , Papã hoc ſolum intel-
lexiſſe,ꝙ fieret prouiſio iuxta facultates hoſpitalis,de re
ſcrip. ſi quando. facit de cenſi. cum apoſtolus. & cap.
hoſpitaæ.& c.cum nuper.x.q.iii.illud.i.& ij.ubi lex non dẽt
eſſe impoſſibilis.iiii.di.erit aũt.& ponit verſus, quos di-
cã.j de reg.iu.nemo põt.in prin.& dicit,ꝙ appellatio p
eos interpo ita ꝑpter hoc teneret eos contra proceſſus
executorũ[*readitus*]hoc.n.dictat ratio,quæ dicit fructus
reſpicere debere totũ annum.ff.ſol.ma.diuor.§. non ſo
lum.Io.mo.qui etiam notat arctari priuilegium,vel cõ
ſuetudinem[*quærendum*]ad illicita, alle. de deci. ſugge-
ſtum.j.de priuilegijs.vt apoſtolicæ.& ff.de vul.& pu.ſub
ſti.lex facto.§.primo.¶Prima glo.diuidendo ſummat.
¶Gl.per œconomum.primo dicit,per quem ſeruent,
& remittit.ſcđo notat ad queſtionẽ,in qua diſtĩguit cũ
Hoſt.& Gar.inter clericũ adminiſtratorẽ & ſimpliciter
bñficiatum. ¶Gl.& ſic.& duæ præcedẽtes ſoluunt tria
dubia.¶In vlt.gl.quærit & ſoluit. ¶In gl. & ſic.ibi,non
eſt.vide in c.cũ aliquibus.in prima gl.¶In gl.j.in fi.par-
tes parẽt,& prima ſubdiuidit in prohibitionẽ,exceptio
nẽ & pęnã.ſcđa ibi niſi tertia.ibi alioquin.¶In gl.ii. ibi.
5 archiepiſcopi.Dicit hic Archi.ꝙ † inter archiepiſcopũ
& metropol.eſt differentia,alle.xxj.di.c.j.poſt prin.& in
auth.colla.ix.de priui.archiepiſcopi.in prin.ibi.non ſo-
lum metropolitanus ſed etiã archiepiſcopus fiat,habe
tur illa rub.poſt tit.de ſanctiſ.epĩs,quæ non legitur,nec
gloſſatur.¶In gl.per œconomũ. dic qđ etiam mon.va-
canti.dare põt epſ vt dicit hic Archi.per decre. cũ vos.
ſ.eo.& per ea,quę no.Inno.& Hoſt.de ſta.mo.ea.quę.§.
ꝙ ſi Abbas.Et vide,qđ ibi dixi ſuper ver.prouideatur.&
ibi infirmari,quibuſdã legiſtis vr̃, ꝙ hoc ſit incidere in
legẽ Fuſiam caninã , quæ permittebat dari libertatẽ in
vita nõ in morte,hodie ſublatã.inſt.de le.fu.ca.tol.Sed
illud in dño,hic de prælato, vel adminiſtratore loqui-
mur.qui dñs nõ eſt,ſed ꝑcu.de don.c.fi.Itẽ ad oppoſitũ
ad inſtantiã per id,qđ no.ſ.de ſepul.de his.in prima gl.
Et quod ibi dixi. & ibi poſſunt teſtari. ipſe Hoſt.ſignat
contrarium de decre. cum in officiis, de teſta. & ibi re-
mittit.Arch.tenet contrarium per c.primum. xij.q.iii.
hoc prolixè notat.ſ.eo.li.de reſcrip.ſtatutum.§. aſſeſſo-
rẽ.dicens ibi,ꝙ ſic intellexit illũ canonẽ Bar. Brix.vt c.
6 tit.& q.iiii.c.i.& patet.xii.q.j.§.vlt.Dicit ergo ibi,ꝙ † res
acquiſitæ de bonis eccleſiarum non ſunt propriè cleri-
corũ,alle.xii.q.j.res eccleſiæ.& quod ibi no.Io.& qđ no.
Inno.de æta.& quali.indecorum.debent.n.clerici,ꝙ ad
neceſſaria ſupereſt , pauperibus erogare, alias iniquè a-
gũt,vt 31.q.4.ſic nõ ſunt.in fi.ad idem.44.di.in prin. &
qđ ibi no.& ꝙ acquiſita ſint in prouiſione eccleſiæ pa-
tet. xii. q. j. epſ de rebus. & §.ſi ergo.& ſolus vſus com-
7 petit eis,vt ea.q.§.vlt.& q.ii.ſine exceptione.& † ſic acq-
ſita vendicat eccleſia.xii.q.iiii.ſacerdotes.& q.v. fixum.
& q.ii.apoſtolicos.in fi.vbi de hoc,& no.de peculio cle.
inquirendum. Fatetur tñ clericos fructuum percepto-
rum eſſe dños,& habent ipſorum proprietatem quan
tum ad fidem & debitam diſpenſationem ſibi & ſuis fa
ciendam.31.di.omnino.50.di.ſtudeat.in fi.86.diſt.non
ſatis.ver.item eſt probanda.Et faciendam etiam paupe
ribus.xii.q.j.quia tua.in fi.& 47.di.ſicut hi.& patet.14.q.
j.§.quia ergo.vbi expreſſum,ꝙ clerici vtuntur ad diſpẽ-
ſandum.& ſic loquatur.j.de clericis non reſi.c.vno.a ꝓ-
tio.Et ibi[*reconditus*]vide quod dixi.§.eo.lib. de reſcrip.ſi
propter.ſuper gl.quid dices.& vide quod no.in Spec.de
fructibus & inter.§.j.in prin.& quod ibi dixi, & in præ.
c.ſi quis.Hoſt.tractans, qui fructus ad eccleſiam debeãt
peruenire,de quibus clericus teſtari non poſſit. primo
ponit,quod in pręal.gl.de vaſallo no. ſecundò dicit ,ꝙ
inter eccleſiam & executores clerici diuidẽtur fructus,
ſicut diuiduntur inter vir.& vxo. facto diuortio, vt di-
ſtinguitur in textu & gl.ff.ſo.ma.diuortio.& ll.præcedẽ
tibus,& vide,quod dicam de dona.inter vir.& vxo. c.ii.
ſuper vlt.glo.Dicit autem ibi verius eſſe,quod hic dicit
gl.ſic enim in vſufructuario.ff.de vſufr.arboribus.§.Iu-
lianus.alias eſt lex,incipit ſi fur.ff.qui.mo.vſufr. amit. ſi
vſufructuarius.in fi.de vſuris.qui ſcit.§.j.& §. præterea,
quod dicit verum,niſi de ſpeciali ſtatuto, vel conſuetu-
dine eccleſiæ,quo tñ non nimis grauetur eccleſia, con-
trarium cenſeatur,cui ſtabitur.de teſt.relatum. de con-
ceſ.præben.ex parte.Secus ſi eſſet onerosa, de conſue.c.
j.de hoc vltimo,vide extra. Io. ſuſcepti. & quæſtionem,
quam poſui ſup regula,nemo poteſt plus. Quæſtiones
autem de prælato,qui depoſuit de mobilibus,qui tunc
fructus pertineant ad defunctum. Et quid tunc veniat
appellatione mobilium,vide in Spe.de fruc.& de inter
eſſe.§.j.ver.ſed pone prælatus.& ver.ſequentibus,ad ma
teriam etiam gl.facit,quod no.in Spec. de ſtatu regula.
ver.lviii.¶In gl.xl.annorum.in fi.Archi. remittit ad. c.
nullus.ii.j.q.x.q.iii.quia cognouimus. xviii. q.ii.ſeruitu-
tum.& j.de præſcri.c.j.& pro ſumma circa præſcriptio-
nem remittit.xvi.q.iii.in ſumma.¶In gl. puta. in fi. ad-
de,quod dixi poſt Hoſt.vt eo.bene.c.vno.in fi.ſuper ver.
iuſta cauſa,quod hic ponit Archi.¶In gl.facta in fi.vi-
de quod no.in cle.de deci.c.j.in gl.ſic ſuſpenſi.¶In glo.
& ſic ibi cautio,idem Arch.¶In gl.ad quæ.in fi.& facit
ad ea,quæ ſcripſi poſt Hoſt.de arbi.dilecti.in prin. & de
verb.ſigni.cum inter.ſuper.iii.gl.¶In gl.vlt.in fi.& ideo
tam variè,quia ibi læditur caput per membra,hic ecõ-
uerſo. & capitis læſio grauior eſt, de accu. qualiter. ibi.
nec concuſſis &c.ii.q.vii.ſicut ſecundum Io.mo.vel ab
ſurdum eſt,ꝙ filius in parentem,vel ſubditus in præla-
tum,vel ipſius res habeat poteſtatem,de maior. & obe.
cum inferior.plus vrget ratio ibi no.in j.gl.

ADDITIONES.

a ¶Monacus.Adde,quod habetur in l.cui fundus.§.ſeruum. & ibi Alex.
poſt Bar.ff.ſi cer.pe.gl.in l.cum hæredes.§.fi.de acq.poſ.Inn.in c.cum
olim.ii.de priuil.Bar.in l.j.in prin.& §.pen. de ſtip.ſer.Et Alex.in l.j.§.
item acquirimus de acq.poſ.& in l.ſtipulatio.§.hi qui.de ver.obli.

b ¶Epiſcopus.No.hic, ꝙ fratres hoſpitalarii , qui & milites Rhodij di-
cuntur , non habent epiſcopum niſi Romanum Pontificem. Sed ha-
bent priorem baculo,& mitra,cæteriſque in ſignijs epiſcopalibus v-
tentem,qui habet in ſuos poteſtatem, quam habent epiſcopi in ſub-
ditos præter hoc vnum , quòd clericos ſuos non ordinat ad ſacer-
dotium.

¶De maioritate & obedientia. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia non ſemper fungitur vice epiſcopi.*
2 *Capitulum vacante ſede adminiſtrat temporalia & ſpiritualia.*
3 *Cardinales in ſuis eccleſiis habent ius epiſcopale.*

CAP

CAP. PRIMVM.

EPiſcopali. [*Capituli*] remit
tit Ar. de iuriſdi
ctione capli vacante ſede ad no.p
Inn.de hę.ad abolendam, & ad no.
ſ.eo. his quę.& c.cū olim.& ponit
quod ibi dixit poſt Vinc.Subdit de-
mum ꝙ quæ ſunt de iuſtitia ī ſpūa
libus vel tpalibus ad epm ſpectātia, proſequitur caplm
ſede vacante,de ſup.neg.præ.ſi eps.& c.eccleſiæ. non au
tē illa,quæ ſunt de gratia, vel alienatione, niſi quantū
iure conceditur,ad hoc.j.ne ſede vac.c.vno.non enim
1 †ſemper fungitur eccleſia vice epi,patet,xij.qō.ij.ſi qua
de rebus.ſ.de præſcri. c.j. Circa mām iſtā diſtingue tres
ſpecies caſuum.ſunt.n.quidam,quos certum eſt, capi-
tulum poſſe vacante ſede, quidam ꝙ certū eſt non poſ
ſe,& quidam,de quib.dubitatur. De primis caſibus hic
2 expeditum eſt.Item †adminiſtrat ſpūalia & tpalia.ſ.eo.
lib. de ſup.ne.præ.c.pe.& vlt.ſiue vacet, ſiue quaſi vacet
vt in præ.c.pe.& vlt.iudicat hæreticos.ſ.de hæ.ad abolē
dam.in prin.Dat inquiſitores hæreſis, vt cle.de hæreti.
c.j.& ij.Confirmat electos.e.ti.cum olim.inſtituit præ-
ſentatos.j.de inſti.c.j. Dat cōmendaticias ad ordines.ſ.
e.li.de tēp.or.cum nulli⁹. §.ij. Cōpellit executores teſta
mentorum qui ſuſceperūt offm̄ illud exequi, vt ſcripſi
de teſta.lo.ſup ver.diœceſanū. Et ſede vacante dat coad
iuuatorē epo dementi,qui non reſiſtit.j.de cle. ægro.c.
j.§.ſi vero.De ſecunda ſpecie eſt collatio beneficiorum
ſpectās ad ſolū epm,ne ſe.va.c.ij.& j.e.ti.c.vno. Nō alie
nat imobilia, quia nec id facit adminiſtrator datus a
Papa.ſ.e.li.de cle.is cui.Non ſuccedit īmunitatibus,vel
priuilegijs epali dignitati cōceſſis,de quibus no.j.de pri
ui.c.ſi.Non ſuccedit in dando conſilio, quod ab epo re
quiri dēt.j.ne ſe.va.c.vno.§.ſi.De tertia ſpecie ſunt mul
ti caſus.Dubitatur.n.an viſitare poſſit,de quo plene no.
in cle.de hære.c.j.in gl hæc litera Itē an det ſubdito li-
centia tranſeundi,de quo plene dixi.ſ.c.li.de cle.ſi abba
tē.ſuper iij.gl. An permutationes beneficiorum facere
poſſit,de quo no.in cle. de re. permu.c.vno.an det lr̄as
indulgentiarum,de quo dixi de exce.pręacceden tibus.
An diſpenſet in ſeptimo.decre. cum ex.eo. ſ.c.li.de ele.
vbi ſcripſi ſup gl. igitur licet. An faciat ařs diſpēſatiōes
permiſſas epiſcopis collectas ī Spe. c.ti.§. nūc de epiſco
porum. & de hoc.ſ.de ſymo.ex in ſinuatione,verū eſt,
ꝙ ibi non dr̄ de vacatione ſedis.Itē an ſuccedat in iuriſ
dictione epali delegata a iure, de quo ſcripſi de hær. ad
abolendam.ſuper vl.gl.An conferat beneficia ad epm
deuoluta,de quo ſcripſi ſ.c.li.de ele.q̄q̄.ſuper gl. pe. An
ſuccedat ī cognitione feudi,de quo.ſ.de fo.ꝯp.verū.ſup
j.gl.An ſuccedat in officio executionis teſtōrū, de quo
in Spe.de inſtru.edi.§.nunc vero aliqua.ad fi.pe.col.ver.
itē circa,non dico de ptāte cogendi executores,de qua
ſ.dixi Item an ſuccedat in electione, quę iure priuato
competit epo,de quo,ſ.de elec.ſcriptum.ſuper glo.hoc
ideo.Item an poſſit facere ſtatuta iuſta & ſalubria,audi
ui hoc nuper fuiſſe Peruſij diſputatum per magnæ ſciē
tiæ virum do.Fede.de Sen.qui motus per primos caſus
ſ.poſitos,quia ſuccedit in illius iuriſdōne per id pōt.ſ.e,
ſi quis.iij.q.iiij.nullus,tenuit tale ſtatutū tenere & dura-
re in tpe epi ſubſtituti,niſi id reuocet,quod poſſet. xij.q.
ij.ſi qua dēt,ſi.quod ſcripſi de ele.licet can.ſuper gl. pen.
[*pertinere*]dicit Io.mo.ꝙ in eccleſia Ambianē.duo.Ar.
ſe.va.in ſuis archidiaconatib.epalem iuriſdōnem exer-
cent.alle.Arc.ſ.de ſen ex.c.iij.& in c.mulieres.& c. de-
cætero.& c.ea noſcitur.& c.de monialibus.& c. relatū.
& j.de ſen.ex.religioſo.[*apoſtolica*]pone exemplum ſm
Arc.j.de ſci.ſ.c.vno.non ponitur proprie hoc exēplū,qa
nec eps ibi poterat,ſed ad hoc adducit, qa nō pōt colle-
gium,quod poterat Papa [*Interdicta*]expreſſe,vel per cō
miſſionem alij factam ſm formā dec.is cui.ſ.eo.lib.de
elec.& decre.vlt.de ſup.ne. præ.Io.mo.iſtud ſecundum
non excipit congrue pp literam,ſeu is ad quē &c.¶ Pri
ma gl.ponit ſumam,& quid determinat. ¶ Antepe.gl.
ponit quorum hic erat opinio,& ꝯriam Got. & rn̄det
ad capitulum,per quod mouebatur.¶ Vlt. gl. ſoluit q.
¶ In gl.vlti.ibi.§.interim.vide in c.j.alle.in gl. loquitur.
¶ In gl.j.ibi,hiſque.& licet illa decre. non in epo,ſed in
cardinale loquatur,dicit Io.mon.Papam ſibi rn̄diſſe,ꝙ
3 †cardinales in ſuis eccleſijs habent ius epale.& vide, qđ
dixi poſt Inn.de capel.mo.dilectus.in gl.vbi ſit hoc ius.
& in fi.& de hoc Guil.nil approbans in Spe.ne ſe.va.in
fi.& textus ponit dictum,a quo excipit ibi in fi.¶ In gl.
circa. in fi. vnde in multis eccleſijs Gallicanis reges ex
regalia vendicant ſibi iuriſdictionem tpalium.ſ.e.li.de
ele.gn̄alis,& certis dignitatibus competit ex ſpāali iure
adminiſtratio ſpūalium,facit,quod dixi,ſ.e.li.de of.le.
c.pe.ſuper gl.aduerte.¶ In glo.a qualibet,in fi.an abſol-
uat illos,qui leuiter percuſſerunt clericos. no. hic Arc.
ꝙ ſic,& ponit id, quod dixi de ſen.ex.peruenit.¶ In gl.
puta ipſius,in fi.quod ibi dixi ſuper vlt.gl.hic no. Arch.
tenens, ꝙ epi tales abſoluere pn̄t in defectum ařs non
loquendo de inferioribus prælatis præter Arc. a quo ex
communicatum īdiſtincte eps pōt abſoluere, cū Arc.
ſit vicarius epi.alle.quod no.Ioan.ixq.iij.nullus primas
ad hoc.j.de ſen.excom. venerabilibus.§.vbi aūt, idē er-
go ſm eum poterit caplm ſe.vac.vt hic pp ſuperius di-
cta.Sciendum ꝙ Azo.can. Bon.in ſua diſputatione te-
nuit archipresbyterum,qui excommunicauit can.ſuū,
quia nō reſidebat,poſſe illum abſoluere,etiam ſi cano-
nicatui renunciauit,per decre. cum ab eccleſiarum. &
hoc ex iure prauentionis.ſ.de for.com.c.pe. & ex foro
delicti.vt ti.præ.c.vlti.Tamen vt dixit,ſi eps illum abſol
ueret,teneret abſolutio. per no.in pręc.cum ab eccle-
ſiarum.& ea quæ ibi dixi ſuper vlti.gl. ſecundum quod
idem eſſet de capitulo vacante ſede,vt hic.¶ In glo. hoc
tenebāt.ibi,ad abolēdā.dicit Io. mo. ꝙ in caſu illi⁹ decr.
quolibet alio, ī quo eps hēat gn̄alē delegatā iuriſdictio
nē in illa ſuccedit caplm.all. j.de p̄b.c.j.in fi.vide, qđ di
xi in prin.c.ad abolēdā.ſup vlt.gl.¶ In gl.vlt.ibi non cre
do.Idē Arch.qui ēt all.C. de ſacroſ.ecc.l. innouatione.

¶ De pactis. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Quam,dictio duplicata ponitur aduerſatiue.*
2 *Ius funerandi non competit capellis priuatis.*
3 *Seruitus licet non ſit in bonis, tamen computatur inter bona.*

CAP. PRIMVM.

PActum. [*Cum rectore.*]Vr̄,ꝙ ſufficiat
ꝯſens⁹ rectoris ſine auctori
tate ordinarij.Sed ꝯ.ſ.de tranſa.ſtatuimus.
ſed caſus ſunt diuerſi.Ar.obſcure loquitur,
puto ꝙ velit,ꝙ dicit lex ñ eo min⁹.C.đ pc.vt ſ.qn̄ acqrit̄
eidē,pcedat pactū ſine aucto.ordinarij. Secus vbi obli-
gat̄,vel dānificat̄ eccleſia.Et ſiſe qđ dicā. j.ti.j.q ad agen-
dū.§.ſi.ſup ver.paciſci. [*a vobis*]r̄larib.loqt̄.vt j.patet ibi
monaſterio. Sed idē in ſecularib.cū eadē ſit rō.Arc.[*ali
quos*]i gn̄e.i.vt nullos,vel repete parochia.i.ipſorū cada
uera,vel corpora.xiii.q.ii.q̄ſitū.& c.q̄diuino.de ſepu.fra
ternitatē.& c.cū liberū.[*eccleſiaſticam*]q̄ qn̄q; dr̄ xpiana,
vide,qđ dixi de ſepu.ſat.qđ hic no.Arc.[*ſepultura.*] Si ad
d'irū eēt in pacto,vt vidi iā hoc verbū in p̄iudiciū paro-
chialis eccleſiæ,nihilominus loc⁹ erit,qđ hic dr̄. ſemp
.n.cū parochianus vnius eccl'iæ reciperet̄ ī alia ad ſepul
turā,q̄cūq; ſint illa,ſit p̄iudiciū eccleſiæ parochiali non
obſtāte ꝙ hēat quartā,cū pl⁹ ſit totū hr̄e,q̄ partē, poſſet
tn̄ dici,ꝙ illa ecl'ia excluderet illos, q ī alia eccleſia habe
rēt ſepulchra maiorū,de'qb.eccl'ia parochial.ſolā quar
tā hēbit,quā pcipiēdo ab eccl'ia electa nullū ſibi fiat p̄iu
1 diciū.q̄q̄ vt dicit Ar.dictio †quā,duplicata ponit̄ aduer
ſatiuæ,p q̄uis,ſic accipit̄ de cō.di.iiij.qūo libera.arguē-
do de pacto ad priuile.facit hæc de,p ſolone Io.de mo.
Murlo, q diſpu. tenuit, ꝙ priuile. liberæ ſepulturæ nō
p̄iudicat priori priuilegio,qđ ꝯceſſum fuerat monacis,
ꝙ eis inconſultis, vel ꝯdicentibus nullus poſſet ipſorū
parochianos ſepelire,pro quo facit, quod nota.xxv.q.

ij.in fi.ſummæ,& de reſcri.c.j.circa mediũ ij.gl. In ↄ̃triũ
ſ.de regu.licet.ſed in arctiori religione locus eſt amplꝰ
merendi.In ſepultura non ſic.xxv.di qualis. Et vide, qđ
dicam,j̃.de priui.c.i.ſuper ver.apoſtolico priuilegio.[*in
dulta*]dicunt quidam,ꝙ hoc priuilegium ad hoc valet,
vt non ſoluant quartam eccleſiæ parochiali , hoc non
placet Arc.& de hoc ſatis ſcripſi.de ſepul.certificari.in
qõ.ij.& de eo quod ſequitur ibi,videas in prima qõne.
Dicit ergo,ꝙ valet ad hoc,quia non habebãt ius fune-
randi.Vnde dicebat Gof.quod quædam ſunt eccleſię,
q̃ non habent ius ſepulturæ,vt capellæ,q̃ ſunt in caſtris
vel in ciuitatib.in locis ſtrictis.xvii.q.iiii.quiſqs.ver. ca-
pellæ.& quibus epi cœmiteria non conceſſerunt, q̃ per
2 eos hẽt aſſignari,de con.di.i.nemo. Et Ray.dicebat †ius
funerandi ↄpetere parochialib.eccleſiis & aliis , quibus
a iure vel priuilegio ẽ ↄceſſum.capellis vero priuatis nõ
ↄpetit. Et idẽ Inn.de ſepu.c.j.dicens , ꝙ non oĩs eccleſia
hẽt cęmeteriũ,ſed illa tm̃,q̃ hẽt populũ,vel cui conceſ-
ſum eſt ex priuilegio. Roſ.dicebat, ꝙ ex quo eccleſia cõ
ſtruitur,oĩa iura vĩt ei conceſſa,q̃ competunt eccleſiæ,
ff.quod cuiuſq; vni.l.j.ad idẽ.ff.de iu.om.iu.l.cui,ſ.de of
fi.dele.præterea.ff.de re iud,quidam.ar.ff.de proc. ad rẽ
legatam.& l.ad rem mobilẽ.Hoſt.in ſum.de ſepul. §.ij.
& iij.Dicit,ꝙ hoc ius nullus hẽt,niſi ei per epm ſit con
ceſſum.quod placet Arc.per præ.c.nemo.& c.fraterni-
tatẽ. ſ. de ſepul ibi,eſſe diſpoſita.[*Cum per*]rõ,cui nõ ob.
ſ.de arb.cum tpe.quia ibi nõ erat ſolũ fauor priuilegia
ti,ſed ẽt eccleſiæ Ro.vt ibi no.lo.mo.[*derogatur*]non pu
tat Arc.ꝙ hic vel j̃.c.fi.competat reſtõ in integ.ex lęſio
ne talis pacti,quaſi pactũ firmetur principis vel iuris au
ctoritate.ff de his qui ve.æta.impe.l.j.Huic decre. ob. l.
nemo.ff.e.tit.quæ dicit per pactum quem ſe aſtringere
non poſſe,ꝙ in ſuo ſepelire non liceat.dic ꝙ lo.mon.ꝙ
ibi non intererat paciſcentis,hic intereſt,facit.ff.de diſt.
pig.ſi creditor.§.vl.Irẽ ↄ̃.ff.cõia præ.l.caueri.Solut,libe
ra ſepultura non põt debere ſeruitutẽ priuato, quia ſer
3 uitus† licet non ſit in bonis,computatur inter bona.ff.
de vſufr.leg.l.j.nam quod eſt iuris diuini, fieret priuati,
ꝙ eſſe non põt,de con.di.i.lig.ſ.de re.permu. mãcipia.
Sed libera ſepultura.vel cœmeterium poteſt debere ſer
uitutẽ alieri cęmeterio,vel eccleſiæ , ſicut vna eccleſia
põt alteri eſſe ſubiecta per cẽſum.& per alias ſeruitutes,
de ele.querelam.de ma.& ob.hiſq;,de ca.mo. dilectus.
de ec. ędi. ad audientiã.xviii.q. ii. ſeruitiũ.licet.n.ſepul-
chrũ non ſit in bonis,tñ ſepeliendi cõmoditas reputa-
tur inter bona.vnde hoc ius remitti põt & acquiri.ff. de
ſer.l.ſeruitutes.§.ſeruitus.ff.de ſepul.vio.l.iij. §. ſi quis in
hæreditariũ.ff.de reli.& ſum.fun.l.ꝙ pr̃. §.exhæredaris.
C.de pact.inter emp.& ven.l.vlt.C.de reli.& ſum.fun.l.
ſtatuã. ſicut ẽt prophanum prophano põt debere, ſer-
uitutem.ff.& C.de ſer.ita phanum phano.i.ſacrũ ſacro
ad hoc de conſu.cũ dilectus.de ver.ſig.abbate ¶Prima
gl.ponit ſummam,& quid declaret.¶ Quarta glo.rñ.p
ob.& ſo.quarta ibi ſi.¶Vlt.gl.concludit per locum a di
uiſione. ¶In gl.qñ.vide de ele.eccleſia ij.ſuper gl.C.de.
¶In glo.i.in fi.& ponit dictũ,& ſoluit obſtaculũ.& rõ-
nem ſubdit.ſcđa ibi,q̃q̃.tertia ibi,cum per.¶In gl.iii.in
fi.Arc.alle.de con.di.j.certũ.dicit loã.mo.ꝙ per primũ
pactum abrogatur priuilegiũ, per hoc ſm illi derogat̃.
¶In gl.hoc inducebat. ibi verũ,vnde non poſſent p il-
lud priuilegium ſepelire illos, quib.eſt interdicta ſepul
tura,de quibus no.ſ.de ſep.ex parte.Sed Arc.all l.ſi qñ.
de pri.priuilegia.¶ In gl.quod poterat.ibi.cum effectu.
idem Arc.¶In glo.vlt.ibi,[*per pactum*] ꝙ facile fieri põt
hoc caſu,cum per id redeat res ad ſuã nãm.xxxv.di. ab
exordio.& in fi.& ex quo id dicimus ſit prius vel poſte
rius.idẽ ẽt dicemus,cũ dubitatur,qđ ſit prius. facit.ſ.pſc.
veniẽs.in fi.& c.ſi diligenti.de iureiu.q̃io.de ↄſir.vti. vel
inutil ad nſam.& c.ſe.& fi.quod dixi de poe.oĩs.in prin.

S V M M A R I V M.

1 *Filiusfa. ſi debitori facit pactum de non petendo,an mortuo pa-
tre poſſit petere,*

a *Iura quæ d cunt,quemlibet poſſe renunciare iuri ſuo intelligũtur
quando quis fuerit certioratus.*

3 *Iurans facere aliquod veniale,iurm illud ſeruare non tenetur.*

C A P. II.

1 QVamuis. A filia.†Quid ſi filiusfa. de-
bitori pr̃is facit pactum de
non petendo,an pr̃e mortuo poſſit petere,
vide in Spe.de pac.ad fi.[*nuptijs*]oſtẽdit cãm
ĩpuberẽ,de iurõ impuberis,vide quod no.xxii.q.v. par-
uuli.& q.iiii.in prin.ſ.de delic.pu.c.j.ff.de li.cã.l. fi. [*tra-
debat*]factum recitat.Idẽ.n.ſi poſt ſm lo.mo. & Archi.
[*omno*]exponit Arc.ſiue aliunde poſſit conſuli mulieri
ſiue non pp no.in decr.cũ contingat,de iureiu. ſed aliꝰ
eſt caſus.[*item licet*]H no.in ſum.de fide.§.& ſi quis ſub.
2 §.mulier.ver.idẽ eſt.ꝙ iura†q̃ dicunt, quẽlibet poſſe re-
nunciare iuri ſuo ſiue his q̃ pro eo ſunt introducta,intel-
ligenda fore,qñ quis fuerit certioratus,vt patet. xxxviii.
di.placuit.ar.in aut.qũo op.epi.§.igitur ordinandos.ipſe
tn hoc caſu non putat hoc neceſſariũ, cũ hæc litera in
diſtincte loquat̃,ad hoc i aut. ſine ꝓhi. mat.§.ꝓpterea.
vide quod ſcripſi de emp.& ven.c.pe.ſuper vlt.gl. [*debe-
bit*]nõ ſic tunc iurauit alimenta non petere, de hoc in
Spe.qui fi.ſint leg.ver.ſed pone quidam.& facit hoc ad
no.in Spe.de prob.§.fi.ver.ſed pone,ꝙ in inſtrõ, & ver.
ſe.de illo,qui iurauit non probare ſolonẽ,niſi p inſtrm̃
redditũ. [*æternæ.*]dicit Arc.per canonẽ.xxii. q. iiii.ſi ali-
quid.l.quod,hoc idẽ ſonare vr̃ , ac ſi diceret,non vergit
3 in peiorẽ exitũ, per qđ ↄcludit,ꝙ ſi quis†iurauerit face
re aliquod veniale, illud iurm̃ ſeruare nõ tenetur,quia
vergit in peiorẽ exitũ, licet poſſit non vergere in interi
tũ ſalutis æternæ.iuxta.no.ſ.c.ii.ĩ ſalutatione.& exaltat
in hoc vocẽ ſuã cũ tñ lo.& Lau.idẽ no. in p̃. c.ſi aliqd.
Et no.ꝙ vbi dec.ſi vero.de iureiu.dicit interitum ſalutis
æternæ,hęc lr̃a dicit diſpẽdiũ ,quo verbo vſa fuit ẽt de
cre.cũ contingat.in fi.c.ii.Cõſtat aũt. ꝙ interitus ſonat
in mortẽ,diſpendiũ in dãnũ ẽt paruũ,p quod patet , ꝙ
multũ differunt.[*detrimentũ*]per hoc intendit conclude
re,ꝙ non ſit ↄ̃ bonos mores.& ſic non ob.j̃.de re.iu.nõ
eſt obligatoriũ.q̃,vt ibi dixi poſt Dy. loquitur de prohi-
pp ſui turpitudinẽ.Iſta vero dec ↄcor. loquitur de ꝓhi-
bitis ĩ priuilegiũ,vel fauorẽ pſonæ, ſicut & in aut.ſacra.
C.ſi aduer.vẽ.¶Prima gl.ſummat.¶Quarta gl.obiicit,
dupliciter ſoluit & remit.¶Quinta gl. remit. & arguit.
¶ Antepe.gl.oſtẽdit,quã opi.approbat,& quã reprobat.
¶In iii.gl.ibi,ſi qñ.§.i.filius intentat q̃relã nõ ob. pacto
patri facto,ꝙ certa re, vel quantitate contentus eſſet,&
ibi pactũ dotali.loquit̃ de pacto , qđ pr̃ cũ filia fecit, vt
ex æqua portione cũ fratre patri ſuccederet,& ibi,l. vlt.
vide,ſ.de conce.prę.c.ij.in iii.gl.& ibi,de coll.pac.ibi,dr̃
quod dicit tex.¶ In iiii.glo.ibi,no.ita,quia ordine turba-
to,vt l.nã & ſi.& ibi,quã hẽt libertus liberã teſtã factio-
nẽ,cũ patronus exegit ab ipſo p̃tiũ operarũ,ne viuentis
operas & mortui ſucceſſionẽ cõſequatur,vt dicit ibi gl.
¶ In gl.antepe.ibi no.dubiũ,vide,ſ.de ſo.comp.ſi diligẽ
ti.ſuper vlt.glo. & ibi,ꝙ eis,vide de iureiu.quẽadmodũ.
ſuper gl.ſic,patet in Spe.e.ti.in i.col.¶ In gl.i.in fi.decla-
rat no.in Spe.e.ti.in i.col.vbi datur etiam fo.per quam
etiam ſine iurõ valere poſſet tale pactum,quod cõſiliũ
C.v.attribuit Pe.de Bellaper.in l. pactũ dotali. C. de coll.
¶In gl.p̃dicta in ti.ꝑolle.§.ſi vel parens.& C. de inoſ. te.
ſi quando.§.i ¶In gl.an iuramenta.in fi.tene,quod ha-
bes de iureiu.verũ lo.mo.dicit hic,quod tenet , ſed agi-
tur ad relaxationem.

S V M M A R I V M.

1 *Scandalum dicitur,qñ ſubito inter aliquos ſcandit diſcordia.*

C A P. III.

QVia ex eo. [*Alij*]qũo proprie & im
proprie ponitur hæc di-
ctio,remittitur Ar.xxvi.di.deinde.[*anteceſſo-
ribus*]dicit Arc.ꝙ deceſſor dicitur, qui ꝓ
ximo deceſſit,prædeceſſor, qui deceſſit ante proximũ,
anteceſſor , qui deceſſit multo tempore prius. Sed vt
dicit

dicit Hug. xcilij.di.c.j.iſta ſunt ſinonima, & ſm̃ deſtrui
tur,cle.j.§. hoc ſanç.& vide quod dixi.ſ̃.e.li.de renun.c.j.
[*moliuntur*]i.conantur.[*magiſtri*]quo ad p̃dicatores[*mini
ſtri*]quo ad minores.[*priores*] quo ad heremitas & car-
melitas [*ſcandala*]quaſi offenſiones & ruinæ ſm̃ Arc.q
1 dicit,ꝙ ſcãdalũ dr̃,qñ ſubdito inter aliquos ſcãdet diſcor
dia,vel pugna,& ſcãdalizare eſt ſubito ꝯmouere,vł oc-
caſionẽ ruinæ dare.[*obſeruare*]concor.de do.ꝑ mas.[*per
penſius*]quaſi quietius,põderatius & deliberatius.& idẽ
ver.in proœmio cle.in prin.[*fama*] quam crudele eſt ne
gligere.xxxii.q.j.nolo.[*capitulis*]quia non præcedit copu
la,facit ſm̃ Arc.ad no.de reſcri.edoceri. cũ ſuis remiſſi.
ꝙ in bonis diuiſis inter p̃latum & c. quilibet poſſet paci
ſci & agere pro parte ſua.[*licita*] de iure & honeſta quo
ad honoris ſtatũ,ꝙ.n.als eſt licitũ,qñq; de honeſtate nõ
licet ꝑꝑ circunſtantias & accidentia facti,de reg. iu.l.ſẽ
per in conuentionib.& ff.de ritu nup.l.ſemper.[*aſſenſu*]
hodie iſta conſtõ reſtricta eſt quo ad prædicatores, vt
in extraua. Boniſa.ſuper cathedrã,ſm̃ Io.mo. & Arch.
Ineptiſſime loquuntur,ſed puto,ꝙ hęc volunt, ꝙ i cer
tis caſibus ibi expreſſis ita ſtandum eſt illi conſtõni in-
nouatæ per concil. Ven de ſepul. dudum. ꝙ circa p̃di-
catores & minores pacta & conuentiones contrariæ
hodie non valent, vt ibi ante fi. ver.non etenim. ¶Pri
ma gl.ſummat.¶Vl.reciterur per q ¶In j.gl.in fi.& ſm̃
Io.mon.primo factum ponit.ſecundo illud decidit.ibi,
nos his.¶In gl.ii.in fi.vt carmelitæ. j̃.de reli.do.c.vno.§.
cæterũ.¶In glo.quas mutare.In fi. ꝯfacientes excõicati
ſunt per cle.de pę.cupientes.j.rñ.¶In gl.vt exhibitione.
in fi.De quibus plene per Hoſt. in ſum.de paro.§.in qui
bus conſiſtat,& per Roſ.lib.iu.canonici e.ti.& dixi ſuꝑ
rub.de paroc.¶In gl.vlt.in fi.vel quia bona,quæ tenent
minores,ſunt eccleſiæ.Ro.j̃.de ver.ſig.exit.& in cle.e.ti.
exiui.§.prouide.Sed hodie dñs Io.Papa renunciauit illi
dñio per conſtõnem ſuam, quę incipit, ad conditorẽ.

¶De procuratoribus. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Procurator conſtitutus a procuratore ad negotia poteſt alium con
ſtituere.*
2 *Laicus non poteſt eſſe procurator in cauſis ſpiritualibus, niſi in
temporalibus.*

CAP. PRIMVM.

NOn indiſcrete. [*Non po
teſt*] Se-
cus in defenſore qui cauit de iudica
to ſoluendo,& ſic dicit Gui. ſn̄iatũ
in Spe.eo.ti.§.j.ver.ſed nunquid de
fenſor[*alium*]determinat,no. de re-
ſcri.ex parte iii.in gl.fi.ff. de ſer.ruſt.
præ.cum eſſent.§.plenius.in Spe.e.ti.§.j.ver.quid ſi pro-
cur. conſtitutus.& rõnem Alberti Papi. qui tenet ꝯriũ
1 ibi, vide.[*deputare*]dicit Arc.ꝙ ẽt† procurator conſtitu-
tus a procuratore ad negotia põt alium conſtituere. &
ſic ẽt i infinitum,& vnus alteri tenebitur,ſed lis tñ ęſti
mabitur,quantum intereſt.d. principalis illum conſti-
tuentis.ff.de neg.ge.l. ſi quis mandato Titij.¶Prima gl.
ſummat.¶Quarta gl. ſignat ꝯrium & ſol.all.Hoſt.ꝯriã,
cui rñdet.¶Sexta gl.ſignat ꝯrium & ſol. & duas opi.re-
citat & remittit.¶Gl.vt C.rñ.per.q.& ſol. & ſecundo re
citetur opi.quam reprobat,& ipſius rõni rñ.¶In gl.tũc
.n.arguit ad q.¶ Antepe.gl.obiicit,& obiectionem opi
nione confirmat & ſol.¶In gl.v.ibi. ibi.§.vlt. cuicunq;
ꝯmiſeris rem tuam agere vel defendere, is procurator
tuus intelligitur.¶In vj.gl.ibi,nihil arbitramur intereſ-
ſe.ſequitur,vtrum ab initio, an cępta iam lite negotiũ
ad perſonam procuratoris tranſitum fecerit.& ibi, l. ij.
ẽt poſt li.conte.conſors pro abſente cũ cautione litẽ ꝓ
ſequitur,¶In gl. C.e. ibi.l.pe.ibi, dignitatẽ hñs per ſe nõ
litigat,ſed proc.ſubſtituit, ſed ibi ſubſtõ pro inſtõne po
ni vr̃.& ibi in cen.transfert iudicium ꝓcurator in ꝓcu-
ratorẽ,& ibi,§.ſi.procu.litẽ conteſtatus & per ꝓcurato
rẽ appellat,& ibi,ſi procurator agit.§.j.de dolo procura
tor,ante li.conte.ꝯ ipſum nõ excipitur.poſt li. conteſt.
ſic,ga dñs.¶In gl.ſ.ibi,ꝙ quis,ſequitur,ſibi debitum exi
gere,tibi mandauit,ante li.conte.tu aliis mandare non
potes.¶In gl.tũc.n.ibi,§.decuriones. vide in c.is cui.in
vlt.gl.¶In gl.antepe.ibi,ſi duos.vide in c.innotuit.in gl.
ij.¶In gl.pe.ibi,l.j.procur.vel oĩum rerũ,vel vnius rei eſ
ſe põt,& ibi,§.negotia ſic accipimus,ſiue vnũ geſſerit,
ſiue plura,& ibi.§.ꝙ ait,ſequitur,p̃tor ait,bona rapta ſic
accipimus,& ſi vna res ex bonis rapta ſit. ¶In glo.vlt.ſi
mandaſſem.vide de cle.ex.mi.apl̃icæ.ſuper gl.ij.¶In gl.
j.in fi.& ſic ſunt.iij.partes,q̃ patent.¶In glo.ꝯ.ſ̃.ibi, nõ
2 põt,per quam gl.dicebat ibi. Pe.de Sa.ꝙ† laicus non po
terat eſſe proc.in cauſis ſpũalibus,niſi in matrimonia-
libus.& ibi non hẽt.Arc.rñ.illi glo.vt dixit.ſ̃.prox.ꝯrio.
Sed non bene conuenit illa rñſio.& in fi.Hug.& Laur.
v.q.iii.c.fi. Arc.¶In gl.ſibi ſubſtituendi.idẽ Arch. ¶In
gl.vt.C.ibi.ne vlıra.Idem ſi datum ad litẽ conteſt.tñ.ſi
vero ſimpl̃r datur ad li.conteſ.procedit in cã litis per ſe
conte.ſm̃ Inn.& Gui.in Spe.e.ti.§.iii.ver.quid ſi de clo.
quem ver.ad literã ponit hic Arc.& idem Ia. de Ra.j̃.l.
ſi procurator.C.e. & pro ratione ſumit intereſſe partis
aduerſæ ꝑꝑ quod reuocari non põt,vt ſcripſi in dec.pe-
nitio.& ibi cum cãm.vide,quod ibi dixi ſuꝑ glo.pe.& in
fi.in gl.ij.quæ dicit,ꝙ hic damnũ pecuniarıu ibi nõ. Itẽ
hic ex mutatione perſonæ grauat aduerſarius.¶In glo.
ſi vt,ibi,[*interpretandas.*] qũo ex parte rei detur in rẽ tuã,
no.ff.e.l.Plautius.in glo. ſed quæſt.& in fi. & ibi,& C.de
act.& ob.l. ſi quidem.an per mortem conſtituentis,vel
conſtituti finiatur tale mandatum,& de iſto procu.da
to in rẽ,tuam plures remiſſiones dat hic Arc.de quibus
vide multũ plene in Spe.e.ti.§.fi. & quod dixi de al.iud.
mu.c.ii.ſuper gl ij.an vero ſatis ſit,ꝙ cedens fecerit illũ
procur.ſuũ,licet nõ expreſſerit,ꝙ in rẽ tuã, vide in Spe.
de ceſſi.act.§.ꝯñr.ver.ſed quid ſi is.¶In gl.in ꝯtium.ibi,
innotuit.ibi ꝑꝑ plures electores timetur diſcordia,qui
timor ceſſat in vno,ſm̃ Io.mo.& Arc.ad hoc.ſ̃. de ele.
c.pe.eo.lib.per quam decre.§.ſi aũt,dici Ioã.mo.ꝙ ſi eſ
ſent duo non inſolidũ & diſcordarent,ſibi imputet cõ-
ſtituens, & ibi tutor incertus per hanc l. & quia actus
morientium non debent eſſe in ſuſpenſo.ff.cõ ia præ.l.
vlt.in fi.terminauit hic Lambertinus de Ramponibus
legum Doctor ꝙ is,cui teſtator commiſit electionem
fideicõmiſſariorũ,illos eligere non poſſit,facit ad hoc.
C.de epi.& cle.nulli.& in Aut.de ec.ti.§ ſi aũt ꝓ redem
ptione.& in fi.dat ſil̃e de electione,qa dẽt eſſe certa.ſ̃.e.
li.de ele.c.ij.& tñ ꝓc.datur ad eligẽdũ icertũ,e.ti.c.pen.

CAP. II.

QVamuis. [*Liber*].i.non ĩteruenienṫe
cauſæ cognitione, de qua
ſequitur,tamen aliqua interueniet, vt not.
ff.e.tit. is cuius.que eſt contra,no.enim ibi,
quod cognoſcetur, an datus fuerit in rem ſuam,ff.e.
procurator,an reuocans,quia per ſe vult agere.ſit talis,
qui non poſſit, vt illuſtris, vel pupillus. Item an ille ſit
pro eo in iudico obligatus, quia is abeſſe videtur. ff. de
nego.geſt.ſi quis mandato reuocari in totum. Vnde ſi
velit quidam iudicia relinquere,& alia reuocare, iuſte
procurator hanc inconſtantiam recuſabit.ff.eodem.in
cauſæ.j.reſpon.Et eſt iſte vnus caſus,quo non reuocat.
Alij tres habentur,e.ti.quæ omnia.ſ. quando ad exone
rationem famæ,quando in rem ſuam, quando de ſuo
expendit,ꝙ vult retinere niſi viij.caſus, enumerat. ſub-
dens genus peregrinari etiam voluntarie, vt no.ff.eod.
aut ſi colluſione,quid ſit colluſio,no.de colluſi.c. iij. in
princip.Archi.adeſſe.ff.eod.l.Paulus.Ioan.mo.& j̃.eod.
ſi quidem. ¶ Prima gloſſ. ſummat. ¶ Tertia gloſſa.
quærit, ponit duas opiniones,& tertiam Hoſtien.
quæ diſtinguit. ¶ Gloſſa contra. infra eodem, ſi-
lo. An.ſuper vj.Decre.

gnat ɔ̃rium & remit.¶Gl.& qua.rñ.per q.& ſo. cui ſo-
lutioni ſignat ɔ̃rium & rñ.¶Gl.& eſt.obiicit & tripliciter ſoluit.¶Pe.gl.obiicit & ſoluit.¶Vlt.gl.quærit & ſoluit.¶In gl.ij.ibi.§.recte ſtc.§.& duo ſe.concordant, dicunt.n.mandatum reuocari re integ. & ibi ante litem libere poteſt dñs ante li.conte. procuratorem mutare, vel in ſe litem ſuſcipere.¶In gl.ſed nunquid.ibi,ſi ante, vide.ĩ.c.mandato.ſuper gl.ij.& ibi,§.pe.vide de ea. poſ. cum olim.ſuper gl.ij.& ibi.procuratorem.§.i.vide de re ſti.in integ.c.ij.ſuper gl.pe.& ibi,cum mandato,in fi.imputatur domino, qui minori commiſit negotia ſua.& ibi.In cauſa dñs reuocat procuratorem in omnibus iudicijs,in certis autem illum inuitum nõ reuocat,& ibi l.ij. in ſtipulatione de rato habetur ratio eius,quod intereſt ſtipulatoris.¶In gl.& quæ.ibi.filiꝰ.ad fi.& ꝉ.ſi poſt datum, vtrobiq; tex.loquens de inimicitijs exprimit capitales.¶In gl.ꝙ tunc.ibi,humanitatis.expedit pupillo talem habere tutorem, qui non afficiatur ad ipſius aduerſarium.¶In glo.ſibi,l.vlt.caſu.in ver.proxi.alle.¶In gloſ.j.in fi.ꝙ prima pars tractat de reuocando,ſecunda de adeſſendo,ibi verum. Item prima diſtinguit duo mẽbra, ſecundum ibi poſtea,in quo.viii.caſus excipit, ſubdẽs clam generalem.¶In gl.iij.ibi,peruenire,ꝙ fieri debet per literas reuocantis,ſicut & de conſtitutione fit fides per literas conſtituentis.ff.e.ſi procuratorem abſentem.Arc.ad hoc de ſolu.c.ij.vbi ſuper obligatione ꝗ quiparantur literarum & ſigilli traditio, ex quo dicit Ar, ꝙ optime arguitur,ꝙ admittitur procurator, ſiue literas habeat,ſiue ſigillum,vt ibi no.Goſ. & ſic ratio,quia confidit quis de illo,cui ſigillum tradit, & totam ſuam voluntatem illi committit,cum in ſigillo imprimatur imago.de pę.di.ij.principiũ.vel ſaltem caracteres nominis eius.ĩ.de fide inſtru.inter.ff.de teſt.l.ad teſt.§.ſi quis ex teſtibus.Hoſt.tñ hic non admittit, niſi oſtendatur litera ſigillata,vel caueat de rato.ar. dictæ.l.ſi procurator, & ĩ.de offi.ord.conqueren.vel alias fides fiat.C.de ſat. l. j.& hoc dicit Arch.tenendum,& ibi mandato,de procuratore dato ad renunciandum beneficio, dic vt ĩ cle, de renũcia. c.vno.de dato ad aliud negocium,dic vt di xi de reſcri.ex parte decani,ſuper gl.ſic.¶In glo.& quæ, ibi, pro quo ſciente & non cõtradicente.ff.e.ti.ſi defunctus. rñ.ij. Et vide,quod no.ſi.eodẽ.in l.ſed hæ.§. pter & quod no.e.ti.c.j.In gl præciſe.in cle.¶In glo.vt puta, in fi.in quibus eſt par,vel maior æquitas, ſicut & in cauſis expreſſis.ar.eius,quod no.C.de fur.& ſer.cor.l.ſi quis ſeruo.in gl.fi. lo.mo.& l.eos qui.

SVMMARIVM.

1 *Procuratoris officium non inchoat quis ante receptionem procuratorij & ſuſceptionem officij.*

2 *Mandatum procuratoris intelligitur finiri per ipſius renunciationem re integra.*

CAP. III.

IS qui. [*Subſtitutus*] An ſubſtitutus ſatisdet dñm ratum habiturũ, an ſubſtituentem,vide in Spe.e.ti.§.i.ver.ſed nunquid ſubſtitutum.& quicqd ibi dicatur, in caſu iſto, qñ ſubſtituit ex ſpeciali mandato ſatisdabit de dño,arg.eius.quod de delegato dr̃, qui ſubdelegauit totum,quod nihil habet in cauſa commune,de offi.de
1 leg.ſuper q.§ porro ſuſceptum.ar.†ꝙ officium procuratoris nõ inchoat quis ante receptionem procuratorij & ſuſceptionem officij,de quo remittit Arc.ad no. per Compo.de ele.ſtatuimus.in gl.quæritur, quis procurator.in fi.& per Guil.in Spe.eo.ti.§.i.ver.quid ſi procuratorium. Et vt ibi no.in ver.ſequentib.Satis eſt, ꝙ ſit receptum,licet non fuit in iudicio exhibitum,etiam ſi terminus lapſus eſſet ad producendum mãdatum ad cauſas,quod produxit,& nũc vult vti pleniori.ibi vide Tractat etiam hic,an procurator præciſe cogatur defendere.de quo ſatis per Inn.ĩ.eo.conſtitutus.& dixi,ſ.eo.accedens, ſuper gl.ij.& in cle.e.ti.c.j.in gl.præciſe.[*reuocari*]ẽt ſi hñs duo procuratoria eiuſdem datæ alterum generale, alterum ſpãle ſubſtituit ex vi ſpãlis,& tunc ex gñali reaſſumere vellet,ſic dicit Guil. iudicatũ per cle. & auditores.in Spe.e.ti.§.iii.verſi. item pone Titius niſi Guil.dicit,ꝙ curia ſic tenebat in Spe.e.ti.§.i.ver. ſed pone,ꝙ proc ad plures,qño talis procurator inſtrm ĩ vna cã productũ ſibi pp alias reſtitui pe.it.vide in Spe.de inſtru.edi.§.nunc dicamus.in fi.& plenius ſcripſi,de teſti. Albericus, in gl.quid ſi ɔ̃.verſi.qui ẽt ſcripſi,ſi ad oẽs ſit conſtitutus agere põt iniuriarũ.ff.de iniu ſed ſi vnius.§. procurator ait exercere.rõ, quia in connexis ꝓſecutio, vel negligentia in vno non obeſt in alio. ſecus in eodẽ facto.ſ.e li.de offi.dele.cum plures.lo.mo.¶ Prima gl. ſummat.¶Glo.ſ.quærit ſol.notat vnam diam,& rõnẽ reddit,finis tñ.per q.¶ Vlt.gl.dat ſimile.¶In iiij.gl.ibi.recte,reſpicit quod dicit re integ ¶In gl.j.in fi.ſecũda ibi verum Iterum prima ponit dictum inferens argumẽtum ɔ̃rium ibi,licet.ſecundo exceptionem adiecit ibi,
2 in fi.¶In gl.ij.in fi.& ſm id oportet†intelligi finiri mãdatũ procuratoris per ipſius renũciationem re integra, re non integra non niſi ex cã,vt deducatur in renunciatione & reuocatione.ĩ.c.j.¶In gl.ſ.quid. ibi,non reuocat.dicit ibi lo.mo.& hic Arc.ꝙ iudicare licet ſit onus, tñ & honor, procurare vero eſt onus tñ.& vile offim. C.de decur.ſi quis procuratorem.lib.x.quare non præſumit quis ſic excutere honorẽ ſicut onus, nec ſic duo ſicut vnũ ¶In gl.ſ.ſubſtituente,in fi.ea.diſtinctio ſeruabitur in ꝓcuratore,qui hẽt mandatum reuocandi ſm Arc.non.n.plus poterit in reuocatione,ꝗ dñs.vñ ſubſtitutũ a ſe,qui ɔ̃teſtatus eſt litẽ,non reuocabit, niſi in eo caſu,quo reuocaret dñs ɔ̃ſtitutũ a ſe.¶In gl. nũc.n.ibi, reuocãdi,reuocat ergo,ꝙ trãſtulit ñ ex ſe,vĩ a ſe, ſed ex ptãte p dñm tradita,ex quo dñs poterat.ſ.c. ꝓx.lo.mo.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum ſpeciale intelligitur dari, vbi nominatim quid mandatũ.*

2 *Nominatim autem fit,quod expreſſo nomine proprio,vel eo quod habet vim proprij nominis.*

3 *Generale totum eſt,vbi nihil eſt expreſſum.*

CAP. IIII.

QVi ad agendum. Primo ponit de gñali procuratorio cum cla. ſecundo cum illi formæ adiicitur ſpãle.tertio ponit tria, quę requirunt ſpãle, & caſum excipit, ſecunda ibi, ſed ſi. tertia ibi,procu. [*defendendum.*] valet procuratorium,licet non exprimatur in eo ad defendendum, hoc dicit Gui.obtentum in Spe.e.ti.§.j.ver.ſed pone,ꝙ mandatũ nõ valet, ſi admittatur dño expreſſe,vel tacite ratũ habente valet,qđ fit cum illo ſm Arc.all.de arb.per tuas. quod ibi no.in gl.pe.& de teſti.veniens.ij. In glo. ſed ꝗro.pp quæ dicit ẽt Arc.ꝙ ſi quis videt cauſam ſuo noĩe agi per falſum procuratorem,& non ɔ̃dicit,ꝙ fit ſibi ꝑiudicium,nam ex voluntate ſua creditur agere, cũ eũ poſſet prohibere,& non prohibet.ff.d re iud.l.ſæpe.& ɔ̃ eum ſñia executioni mandabitur, cum ex mandato eius actum credatur.ff.de re iu.l. iiij. proteſta.n.debuit ɔ̃rium,cum primũ id ſciuit.C.ne filiusfa.l.ij.ſm Inn. & qño diuerſimode dicitur falſus procu.no.ĩ.de reſcri.ex parte decani.in prin.quod hic no.Arc.[*gñali*]ratio, qa
1 †ſpãle mandatum intelligitur dari,vbi nominatim qd mandatur.ff.e.non ſolum.§.vlt.& l.Pompo.in prin. &
2 ff.de minor.illud.§.ſi talis.†nominatim autem fit,quod fit expreſſo nomine proprio,vel eo quod habet vim proprij nominis.ĩ.de teſt. licet ex quadam.ff.de lib.& poſt. nominatim.ff.ſi cer.peta.l.certum.ff.de ver.ob.ſtipula-
3 tionem.& l.vbi autem.†vbi enim nil eſt expreſſum,totum eſt generale, ſed aliquo expreſſo clauſula generalis includit ſimilia ſm lo.mo.[*paciſci*]Vnde nec pacem facit ſine ſpeciali mandato.de hoc in Spe.de treu.& pa. ver.hoc quoq;.& dic paciſci ita,ꝙ eius pactum dño noceat.ff.de pac.nam & nocere.nam vt proſit, ſufficit generale,vt ibi no.[*ſimo*]quod dixi.ſ.titu.ca. j.in princip. [*libera*]quis dicatur habere liberam,ſcripſi.ĩ.eodẽ.petitio.

tio.ſuper.j.gl.infert antem Gui.in Spe.de iu.deli.in fi.ꝙ
cum prælatus habeat liberam, ergo hoc poterit.remit.
ad ſum.Hoſt.de iureiu.§.qui poteſt.ver.in rebus.& ver.
ſe.¶Gl no.arguit pro opi.Bul.¶Glo.pe. ponit xx. caſus
computatis quos ponit tex.quibus requiritur ſpeciale.
¶Vlt.gl.addit tertium caſum.¶In glo.pe.ibi,ꝓcurator
cui libera.vide de reſcri.ex parte decani.ſuper gl. & ita
& ibi mandato.de tranſa.loquitur.¶In glo.vlt.ibi,non
abſtulit.Si procurator datus ad pecunias exigendas par
tem exigit,& partem remiſit,dñs remiſſioni ſtare non
cogitur,& ibi hoc iure procuratori litis non recte ſolui
tur,niſi ad hoc datus ſit.¶In gl.j.in fi.de hoc.ff.eo.l.ſed
hæ.§.præter.& quomodo hoc intelligitur de actionib.
tpe conſtitutionis competentibus,vide in Spe.eo.ti.§.j.
ver item excipitur,ꝙ licet.¶In gl.iii.ibi.c.ij. concordan
tias vide.ff.e.l.Pomponius.in prin.¶In gl.non tamen.
ibi,poterit.idem Io.mo.per rationem ibi notatã. ¶ In
gl.C.de.ibi.ſm Vin.Azo dicit idem ſub dubio ſorte in
ſum.huius ti.§.eſt etiam illud.& ibi deciſa.i.in compi-
latione antiqua,& ibi,xviii.computatis tribus,quos po
nit,tex.& coniugendo matrimonium & ſponſalia.

S V M M A R I V M.

1 *Quandoque dictio ponitur excluſiue.*
2 *Aetate legitimę,vel perfectæ appellatione intelligitur ętas.xxv. annorum.*
3 *Minor non habet legitimam perſonam ſtandi in iudicio nomine proprio, ſed alieno.*

CAP. V.

QVI generaliter Poteſt.hoc importet ſignificatum huius dictionis negotium,quod multiplex eſt.ſ.de ver.ſig. forus. ver. negotium.
Io.ã.mo.[*ſpeciale*]& exceptis criminalibus, quibus non
interuenit procur.ſm Arc.remit.ad ſum.eo. ti. §. & in
qua re.de accu.veniens.ij.q.vj.ſi qñ.contra.ff.eo.l.ſeruũ.
§.publice.ſecundo.ibi ꝯ.v.q.iij.reos.ibi ſoluitur.Item ꝯ.
de do.& contu.veritatis. ſecundo. ibi reddit antem du-
plicem rationem , quare in illis non interuenit, ne cõ
demnetur,qui non deliquit.ff.de neg. geſt.liberto.& ꝗa
per ꝯriam actionem mandati,quod amitteret, cõſequi
non poſſet.dicit tñ, ꝙ ſi amittatur,tenet, quod cum eo
1 ſit,de hoc.ĩ.de iud.c.j.[*abſque*]dicit Arch.ꝙ†hæc dictio
qñque ponitur excluſiue.j.q.iii.ꝙ præſulatus.xvij.q.iiij.
diſtinxit.xxiij.di.pſalmiſta.& ita hic.& ĩ.de ſen. excõ.
cum quis.& ſ.e.lib.de conſue.c.j.de ele.ex eo.j. reſpon-
& ſ.de priu.quæſtionem. xvj.q.ij.ſane.xviii.q.ij.cellulas.
quandoque ponitur excluſiue.de ſo.compe. Romana.
de deci.c.ij.§.ſane.xxiij.q.v. nõ eſt noſtrum. vbi de hoc
dici poteſt ſecundum eum,ꝙ qñ negatiua huic dictio-
ni præponitur,tunc includit,de excel.præla.c.fin.ver.ca
ſus.Ego non capio hæc verba , quia ſemper ponitur ꝓ
ſine,ꝙ ſonat pro ſi non. vnde qñ ſequitur negatiuam,
ſonat nõ poteſt, ſi non habeat &c. Et qñ affirmatiuam
ſonat,poteſt,& ſi non habeat,nec ex vi propriæ ſignifi-
cationis poteſt dici,ꝙ includat.fateor,ꝙ ſi ſequitur ne-
gatiua reſoluta in affirmatiuam ſonat,ꝙ cum eo pote-
rit,de iiſq; ſatis ſcripſi,de or.ab ẽpo.c.j.ſuper j.glo.¶Pri-
ma gl.ponit,quid declaret.¶Quinta glo reſpon.per ob.
& ſo.¶Antepe.gl.dat ſimile.¶Pe.gl.ponit dictum Ho-
ſtien.qđ recitat per q.¶ In gl.v. ibi.§.ij.loco,permittitur
quibuſdam poſtulare pro ſe & non pro alijs, & ibi ille
a quo.§.ſi filiusfa. magiſtrum tenens cogit patrem adi-
re hæreditatem & reſtituere,& ibi cum mandato.In fi.
imputet ſibi , qui minori committit negotia ſua, ſi ille
ſit circunſcriptus.¶In glo.pe.ibi , §. iuſte manumittitur
ſeruus.vt ſit procurator, dummodo nõ ſit minor xviii.
¶In gl.vlt.ibi,minori,vide hanc. & l.exigendi.e.ti.non
2 iniuſte in gl.i.& ibi,l.fi.†appellatione legitimæ, vel per-
fectæ ætatis intelligitur ætas.xxv.annorum , & non illa
quæ principis beneficio ſuppletur.¶In gl.j.ibi,ſeipſum.
& ſoluit tria dubia.primum de for. ſecundum de perſo
na.tertium de ætate.partes patent.¶In glo.non dubita-
bamus.ibi,non admittitur etiam contra extraneum,ni
ſi in caſibus,quos vide no.in Spec.de actione.§.j.verſi.
ſed filius.& no.ĩ.de iud.c.fi.in fi.admittitur etiam con-
tra partem in caſibus qui no.ff.de iudic.l.lis.nulla.& in
Spe.præ.§.j.ver.item quod eſt filius,& an tunc egeat cõ
ſenſu patris in eo.§.i.verſi. quid ſi filius.& ibi,§.i.in fi.&
per Guil.in Spe.e.ti.§.j.ver.ſed an eget.¶In gl. inſtituta.
ibi , aduocatus , quare minor ætas ſufficit in aduocato
& teſte,quam in procuratore ad iudicia,vide in Spe.de
aduocato.§.j.ver. item quod eſt minor. & no. in §.ini-
tium.ſtatim alle.& C.eo.exigendi.& ratio,quia obliga-
tur procurator actione mandati.Item condemnatur,
ꝙ non eſt in illis.& in fine.& ſub diaconus.vt in cle.de
ęta.& qua.generalem.¶In glo.pe.ibi.exprimi.plus no.
ibi,vt ibi ſcripſi ſup.j.gl.ꝙ maior.xvij.minor. xxv.poſſit
eſſe procurator ad iudicia , dummodo non ſe & ſuo fi-
deiuſſores obliget. Sed conſtituens,qui ſit ſoluẽdo ,pro
ipſo caueat,& hoc placet Iac. de Are.per §.iuſtæ.quem
alleg.glo.& per l.ff.de ma.vin.l.ſi collactaneus. Et ad id,
quod dicunt,gl.illas loqui de procu.ad negotia,contra-
dicit ex eo,ꝙ non fuiſſet iuſta cauſa manumittendi,cũ
ſeruus poſſit procurare negotia.ff.e. ſeruum quoq;. idẽ
dixit de ætate.ſ. ꝙ non erat neceſſe , ꝙ eſſet maior xvij.
annis,cum etiam pupillus poſſit procurare negotia. ff.
de inſtitu.ſed & ſi quis.§.fi. & l.ſeq.vbi dicit ,ꝙ pupillus
obligat inſtitutoria eum,qui ipſum præpoſuit,& impu
tet ſibi & c.ff.de exerci.l.j.§.cuius autem. vbi dicitur , ꝙ
nihil intereſt cuius ætatis, vel conditionis ſit magiſter,
& ſibi imputet , qui eum præpoſuit. Sed tenentes cum
gl.dicunt, ꝙ eſt iuſta manumiſſionis cauſa , quia faci-
lius & liberius tractant illa liberi,quam ſerui ,maiores,
quam minores. Hæc communis opi. hic approbatur,
ꝙ minor xxv.non detur procura. ad iudicia, quaſi non
habeat legitimam perſonam ſtandi in iudicio,qui pla-
cet Accur.in l.minor.ff.e.ti.quæ ſic coadiuuatur, ſi illa
ratio excludit eum , quia poteſt reſtitui , vt in l.minor.
quantumcunque conſtituens pro eo ſatisdet , vrget ra-
tio reſtitutionis,cum ipſius interſit non vexari.ff.de mi
no.l.minoribus.Item ipſe exiſtens in iudicio interroga
tur,& reſpondere debet , & ſi falſum reſpondeat,tenẽ
ipſe non dominus.ff.e.non ſolum.in prin.ff.ad l. Aqui.
proinde ergo reſtitui poterit.ff.de confeſ.l.certum.§.mi
norem ſicut eccleſia.ĵ. ti.ij. ergo non eſt idoneus proc.
ratione prædicta . Item conſtat , ꝙ excommunicatur
procu.ꝯ.vt lite non conteſta.c.j.in fi. Sed qui ſequuntur
3 Hoſt.& Ia.reſpondent ad iſta,quod † minor non habet
legitimam perſonam ſtandi in iudicio nomine pro-
prio ſed alieno ſic, & imputet ſibi & c. Item etiam pro-
prio in ſpiritualibus legitimam perſonam habet. ĵ. de
iud.c.fi.fortius alieno.Item ſicut maior. xvij. habet per
ſonam legitimam in iudicio in poſtulando, ſic & in ꝓ
curando ad id, quod dicitur,ꝙ eius intereſt non vexari,
reſpondent , ꝙ iſta non eſt talis vexatio , quæ reſtitutio-
nem parit. Sed nec ſi ad euocationem recepiſſet,vt in l.
j.§.initium.ff.de poſtu.Ad id quod de confeſſione dixi
ꝙ ſi per errorem confeſſus eſt falſum, reſtituitur , non
cum alterius iactura, ſed ne alter locupletetur cum ia-
ctura ipſius,de condi.inde.nam hic. Si ſcienter confeſ-
ſus eſſe propter dolum & reſtituitur.ff.de min.ſi ex cau
ſa.§.pen.Ad id,quod de communicatione dixi,reſpon
dent,ꝙ eſt medicinalis. Et licet iſtorum opinio ſubtili-
ter concludat,tamen per decre.iſtam dic, ꝙ ſi opponatur exceptio,repelletur minor.xxv.quando non excipi
tur,procedit illa opinio. Et facit , quod no.ſ. eodem.in
noſtra.in glo.quando.& idem dixi.ſ.eodem.non iniu-
ſte.ſuper prima gl.

S V M M A R I V M.

1 *Procuratore creato nomine eccleſiæ an requiratur conſenſus illorum,qui poſtea ſucceſſerunt in locum defunctorum.*
2 *Legatarius prior miſſus in poſſeſſionem non præfertur poſtea miſſo.*
3 *Actio noxalis & de peculio ſapiunt in quibuſdã naturã realium.*

Io.An.ſuper vj.Decre.

C A P. VI.

SI duo. [*Inſolidum*] non eſt vis, ſiue pona tur hæc dictio, ſiue alia, quæ idē importet. ſ. e. lib. de oſ. deleg. cum plures, in prin. melior conſiderato voto agentis, cum alias graue ſit agere, vt no. ff. e. l. pluribus. ad idem, quod no. ff. de condi. ob cauſam. l. pe. in vlt. gl. effectus exquiſi te tractat hic Arc. an prælato mortuo procurator pro ſequatur cauſam, de quo dixi poſt Inno. & Hoſt. de ſo. compe. dilecti. Et eſt hodie expeditum per cle. eo. ti. pro
1 curatorem. & opi. Arc. ibi vide gl. dicebat. an † vero crea to procuratore nomine eccleſiæ requiratur conſenſus illorum, qui poſtea ſucceſſerunt in locum defunctorū, remittit Arc. ad ſimile no. de elec. ꝙ ſicut. in glo. ſic pa tet deputati, nec expreſſe prohibiti. nec alter ſine altero & c. facit. ĩ. de teſt. c. i. in ti. contingat. concor. cle. de iud. diſpendioſam. ¶ Prima gl. dicit, quid determinat. ¶ Secunda reſpondet per quæſtionem. ¶ Tertia primo ponit tres caſus diuerſos ab iſto. ſecundo reddit rationem huius dicti. tertio quærit & ponit tres opin. & approbat vltimam. ¶ Gl. quia tunc alleg. quatuor concor. ponit duos alios modos occupationis. & caſum, ꝙ nihil operatur occupatio. ¶ Glo. ar. contra, ſignat contrarium & ſoluit. ¶ Gl. no. ergo duo notat, & obiectionem ſoluit. ¶ Pe. gl. reſpondet per quæſtionem. ¶ In iii. gl. ibi, decreto. in fin. Ex duobus tutoribus alter agit & adminiſtrat. & ibi, de ætate. §. i. vide. ſ. de conſeſ. c. ſi. ſuper i. glo. & ibi, duo iudices. ponit caſum decre. proxime alias. & ibi, ſi plures. vide de pur. ca. quot. in i. gl. iii. ſequētem ſi plures. vide. ſ. e. petitio. ſuper i. gl. ¶ In gl. quia tunc. ibi, amplius vide de foro comp. ſi diligenti. ſuper gl. nunquid. & ibi, pluribus. vide. ſ. e. nō iniuſte. ſuper iii. gl. & ibi, negantes. is, qui negat ſe debitorem, armata vi terreri non debet, condemnatus tamen iuris mediis ad ſolutionem vrgetur. & ibi, §. Iulianus. qui primo in poſſeſſionem ædiū ex cauſa damni infec. mittitur, non eſt potior ſecundo ex eadem cauſa miſſo ante ſententiā, & ibi, §. qui prior.
2 † miſſus legatarius in poſſeſſionem nō præferatur poſt ea miſſo. ¶ In gl. non ergo, ibi, l. ii. ſi plures ſimul, agunt populari, iudex eligit idoneorē. ¶ In glo. pe. ibi, ſi plures. hanc, & ſeq. vide ſ. ¶ In gl. i. in fi. Et principium & finis ibi, ſane. ponit de pluribus procuratoribus ſimpliciter datis diſtinguens inter cauſas ſpirituales. & non mediū ibi. Secus ponit de datis inſolidum ſine clauſula, ꝙ nō ſit melior & c. ſecundo clauſula ibi, niſi dictum, mode rationem ſubdens. ibi, dumtn̄. & caſum circa id dubiū ſoluens. ibi, cæterum. ¶ In gl. ii. ibi, intelligo. idem Arc. ĩ. c. prox. etiam. ff. de adul. & ſi transferam. & l. legatum. ii. §. i. & ibi prædictorum iurium. ad idem. ff. de lega. i. l. plane. in prin. et Inſti. qui. mo. tol. obl. §. præterea. Et vide, quod ibi no. in gl. ſed qui. & quod dicam poſt Dyn. ĩ. de reg. iu. non præſtat. contra. ff. quando ſi. ab emp. di. id quod. i. rñ. dic vt ibi. ¶ In gl. aliud. ibi, ĩ. i. ff. de cond. & demon. cui fundus. Io. mo. facit cle. de iure pa. plures. & ibi, impetrandis alias opi. de hoc in Spec. de conſe. §. fi. ver. ſed pone ſeci. vbi fertur, quoſdā diſtinguere, an vno confitente alter incontinenti neget, an ex interuallo. Alii dicunt ponderando idoneiorem, & ibi Vin. autem & Gof. ¶ In gl. quia tunc. ibi pluribus. & ff. de leg. i. ſi pluribus, in fi. Sed ibi valet occupatio conteſtationis quo ad electionem tm̄ faciendam de re legata, vel pretio. & ibi ante ſn̄iam appone non ſuſpenſam. Io. mo. & in fi. dicit Io. mo. aut agitur de exercitio cauſæ vel inſtantię, & tunc inſpicitur tp̄s li. conteſt. vt hic. ex duobus. n. habētibus par mandatum, plus habet, qui per con. factus eſt dn̄s. & ideo potior, ad hæc. ff. e. qui duo. & ſ. e. lib. de reſcrip. c. pe. Item cum procur. vicem dn̄i gerat, non eſt æquū, vbi aliud poſſumus vnius loco duos admini. ff. de exerci. l. ii. Aut eſt res in iudicium deducta per illū, qui actionem habet. & tunc aut agitur reali, vel quaſi, vt quia eſt in rem ſcripta. & tunc in ſpicitur tp̄s diffiniti uæ. ff. de rei vē. is a quo, & præ. l. ſi vero, & ſi quis multis.
3 Noxalis † enim actio & de peculio ſapiunt in quibuſdam naturam realium. ff. de noxa. electio. in prin. de pecu. l. eo tempore. ſequuntur enim poſſeſſorem. Aut agitur perſonali, & tunc ſi petitur idem numero inſpicitur tēpus litis conte. ff. de leg. i. ſi pluribus. Si diuerſa numero, inſpicitur tempus diffinitiuæ. ff. de re iu. inter eos. ¶ In gl. & nihilominus. ibi, §. i. & bñ facit. C. de fideiuſſ. non recte. & vide de ma. & obe. ſolitę ſuper gl. quod qñ que. facit etiam. ff. de vſufru. le. l. ſi alii. cuius caſum vide in ſuſ. decre. de cele. miſſ. in quadam. ſuper glo. antepe. ¶ In gl. pe. ibi, ſi plures. ad idem. ff. de dam. inſe. in reficiē do. cum concor. & in fi. C. e. ti. l. fi.

S V M M A R I V M.

1 *Procuratorium non procedit in preſente, niſi expreſſe conſentiat.*

C A P. VII.

1 LIcet. Proquamuis [*abſente*] hoc dicit † q a in pręſente, niſi expreſſe cōſentiat non procedit procuratorium. ff. eo. filius. §. in vitiis [*nolle*] hic ponit. Arch. ꝙ ſcripſi poſt Got. ſ. de ap. Nicolao. ſuper ver. miſerit, quomodo permiſſionem procuratoris quis non excuſatur, ſi ille nō proſequitur hic. ſ. ꝙ ſic dixit [*per ſtiterit*] ꝙ præſumitur, niſi mutata probetur. ff. de proba. eum qui. ſ. de bap. maiores. in fi. probatur autem hoc in gl. placebit. concord. ff. ad Tertul. l. filii mater. in fi. ff. de leg. ii. ſi ita quis in teſtamento. Io. mo. & ſecundum Arch. declarare poteſt, quod no. ff. de iureiu. non erit. in fin. ¶ Prima glo. ſummat. ſecunda ſoluit dubium. Vltima ſignat cōtrarium, ſol. ar. ad ſimile. ¶ In gl. ſi ergo. ibi, dādo, vel id verbis exprimendo. ¶ In gl. vl. ibi ſecundi gradus. ꝙ intellige vt ibi. §. ſe. & ibi. vel ſi deſinit. hoc tenet Io. mona. Et ibi cō ſentire. ĩ. tempus iuris, de quo. ſ. eo. lib. de elec. quam ſit & vide, quod no. & dicam infra de pręben. ſi tibi abſenti. ſuper glo. quæ loquitur in prouiſo, iſta in electo. & in fi. idem de legato, & multo fortius cum ipſius officium ſit neceſſarium ſecundum Arc. alle. ſ. de reſcrip. ſciſcitatus. ff. de offic. præſid. legatus. ff. de excu. mun. l. penul. §. qui autem.

S V M M A R I V M.

1 *Abſens eſt a loco, vbi iudiciū exercetur, qui in iudicio non eſt.*
2 *Procuratorem conſtituens ſi moriatur re integra, expirat mandatum.*

C A P. VIII.

1 SI quem. [*Abeſſe*] a loco † vbi iudiciū exercetur, abeſt enim qui in iudi. non eſt, vel apud tribunal. ff. de dam. inſe. l. iiii. §. abeſſe. & de fideiuſſo. l. non tamen. §. abeſſe. & no. ff. eo. ti. præſens ad cauſam. idem ſi negotia, cum hac clauſula. Si autem ſine hac clauſula peregrinans vltra mare conſtituat procurat. & reuerſus mandatum non reuocat expreſſe, & aliam peregrinationem aggreditur, an duret mandatum primum. Pileus tractat in ſua q. xxx. quam ponit Accur. in §. non ideo, quam allegat. i. glo. vbi videas. Ad partem, ꝙ non duret inducitur, quia finita eſt cauſa mandati prima peregrinatione finita, ſicut finito negotio, ꝓpter quod fuit contracta ſocietas, eſt finita. ff. pro ſoc. actione. §. item ſi alicuius. ſimile. C de teſt. mili. l. vlt. Inſti. de excu. tu. §. iii. Si finita eſt, non reuiuiſcit per ſecundam peregrinationem. ff. de ver. ob. inter. §. ſacram. de ſol. qui res. §. aream. ad idem. ff. de acti. & obli. l. ſeruus. C. de poſtu. hære. l. iii. Item cum dominus reuerſus rerum ſuarum plenam adminiſtrationem recepit, ergo alteri ademit, nam & ſi eam alteri conceſſiſſet, primo ademiſſet. ſ. e. non iniuſte. cum concor. Item reuocatum eſſet primū mandatum, ſi reuerſus nouum mandatum dediſſet. ff. mand. qui mutuam. fortius ergo ſi nullum dedit, facit etiam. ff. de tut. & ratio. diſtrahen. ſi tutor. ¶ In contrarium inducit, quod dicitur de conductore, qui finito tempore manſit in conductione. ff. de loca. item quæritur. §. qui impleto. & l. cum plures. §. locator. Inducit etiam iura, ꝙ non videtur veniſſe, qui non ſtetit, & ſimilia.

& ſimilia.ff.de in rē ver.ſi pro parte.ff.de hære.vel actio.
ven.l.ſecunda.§.illud.& de acquirenda poſſeſſione.
l.non vē.& de ædil.edic.quid ſit.Itē quia ſine pſinitione
tpis fuerat ꝯſtitutus.C.de din.reſcri.l.ſal.& de poe.l.ter
tius.Ipſe tenuit,peregrinatione perfecta,quę fuit cā mā
dati,ſtatim finitū eſt mandatū.per præ.l.actione.& per
l.j.ff.de condi.ſine cā. An vero reintegretur per ſecūdā
peregrinationē,diſtinguit,ꝙ ſi ſtatim diſceſſit,non rein
tegretur.Si morā traxit,& vidit illū adminiſtrāiē & nō
reuocauit,vē tacite refirmaſſe & ꝯfirmaſſe,ar.C.de inof.
teſt.l.iii.Licet āt primo caſu alienare non poſſet,libera-
ret tñ ſibi ignoranter ſoluentē.ff.ſi cer.pe.eius g.Ŝm eū
[*tractet*] in iudicio ſimpliciter.ſ.prædicta clauſula non
adiecta.Arch.[*Expreſſe*]requiritur expreſſio,ſic.ĵ.de ho-
mi.præla.Arch.[*coniecturis*]facit.ff.de le.iij.fideicōmiſſa.
§.ſi rem.Arch.& ſi.ŝ.e.li.de renun.c.ij.¶ Prima gl.ſum
mat,& dicit,quid approbat.¶Gl.ad hoc.ſignat ꝯtrium,
ponit opi.quā reprobat,demū ſoluit.¶In glo.iij.ibi.l.pe.
vide de ſenten.excō.duobus.ſuper glo.j.& ibi.§.non iō.
Ponit caſum de dño poſt quinquennium reuerſo, qui
mox reipublicæ cā profecturus inſtaurauit mandatū,
quod eñ talis ex prima geſtione debuit transferre ad ſe
cundā ¶In glo.ad hoc.ibi pluribus.vide in c.non iuſte.
ſuper.iij.gl.& ibi non iō minus.vide ŝ.¶In gl.quod pōt.
ibi.Paulus,ſequitur,rñdit,ēt cū,q ad litem ſuſcipiendā
procur.dedit cauſæ.ſuę adeſſe non prohiberi.& ibi.ſi iu
ſpecta.ſi timent legatarij colluſionem inter ſcriptū hæ-
redem & agentē de inofficioſo,pōt aſſiſtere liti.¶In gl.
j.ibi.coniecturis.partes patent.ſecunda ibi.ſecus.¶In gl.
2 ij.in fi.& vtrobique † ſi moritur conſtituens re integra
mandatum expirat,tñ aliter dicitur res non integra in
ſubdelegato,quam in procuratore.Item aliter in procu
ratore ad iudicia,quam ad negotia,de hoc no.C.mā.l.
mandatū.¶In glo.hic.ibi.aſſumptio.Idem Arch.¶In
gl.ad idem.in fi.lo.mo.remittit.ĵ.de reſcr.in generali.

S V M M A R I V M.

1 *Emptio eſt iuriſgentium & conſenſu perficitur.*

2 *Conſenſus ſolus non notificatus non facit matrimonium.*

C A P. IX.

PRocurator.[*Speciale*] per quæ ver
ba contrahat per pro
cur.matri.vel ſpōſalia,vide p Hoſti.in ſum.
de ſpon.§.qualiter ꝯhātur.poſt prin.Arch.
[*Inſtituere*]forte aliquas inſtructiones dedit procuratori,
licet ex ipſius confidentia in procuratorio expreſſæ nō
fuerint,quibus deficientibus cōtrahi nolebat.vel forte
hic dicit propter familiaritatē tractatū,& ꝯctum inter
uenientē in talibus[*Procur.*] de hoc plus dubitabatur,q̃
de nūtio,vel epiſtola,quia nedum in matrimonio,ſed
etiam in aliis caſibus tenetur,quod volens per ſeipſum
obligari mittendo nunciū,vel epiſtolā.Si añ horū præ-
ſentationē pęnitet,reuocatum cenſetur mandatum,
nec poſtea obligatur,per.l.ſi pater.ff.de ma.vin.rō,quia
nuncius,vel epiſtola ſolum præbent nudū miniſteriū,
vt pica,vel organū.ff.de conſti.pecu.l.& licet.C.ſi quis
al.vel ſi.multū intereſt.vbi dē hoc.Deficiente igitur con
ſenſu tpe pñtationis nil agitur.ēt ſi nuncius non fuerit
certioratus.licet gl.in l.i.ff.de ꝯhen.emp.ēt in nuncio,
vel epiſtola teneat contrarium.Vbi no.non per ſe,ſed
per aliū procur.vel ſindicū voluit obligari,quia tunc nō
ſuo.licet alterius facto & miniſterio obligatur,vt no.in
præ.l.multū.& inſti.de inuti.ſtip.§.illū,quem conſen-
ſum ſuum tranſtulit,neceſſe eſt certiorari.ff.quod iuſſu.
l.j.nec recipitur in procur.gl.ibi poſita,ad idē.ff.man.ſi
mandaſſet.de pub.l.ſi quis prohibuerit.de cōd.ob cām,
ſi pecuniā.§.1 Fallit in caſu huius decr.an in aliis caſib.
neceſſe ſit ēt ꝯhētē certiorari,diſtingue,vt ſcripſi,de re
ſcriptis,ex parte decani,ſuper gl.ſic[.ĵ.extitit]cōcor.ff.de
ma.vin.ſi pr̄.in prin.Secus in contractu emptionis & ſi
milibus,de hoc no.ff.de contrahen.empt.& ven.l.j.§.fi.
Et vide,quod no.in cle.de renun.c.vno.in gl.quæ inci-
pit Vincen.& ſatis per Iac.de Bel.in quæſtione quā po-
ſuit in auth.de colla.ix.¶Prima gl.diuidit & ſummat.
¶Secunda glo.oſtendit de iure veteri &c.ſignat contra
rium & ſoluit.¶Tertia ponit dictum,cui ſignat contra
rium & ſoluit.¶Quarta gl.quęrit,arguit pro,ſoluit con-
trarium.Iterum quærit,arguit negatiue,contrarium
ſol.¶Glo.matrimonium,ponit differentiam carnalis
ad ſpirituale.¶Gloſſ.vel vetitum.quærit & ſoluit.¶Pe-
nulti.gl.ſignat contrarium.¶In gl.ij.ibi.ſufficit.hanc
& duas ſequentes.l.vlt.& l.mulierem.vide in præalleg.
c.ex parte.ij.ſuper.ij.glo.& ibi.§.eſt autem.Emptio
1 †eſt iuriſgentium & conſenſu perficitur,& inter abſen
tes contrahi poteſt & per nuncium,& p epiſtolam.Et
ibi.de nup.j.rñ.filiusfa.ſine conſenſu patris non contra
hit.Et ibi.generali.vide.ŝ.de renun.poſt tranſlationem.
ſuper.j glo.& ibi.mulierem.vide ſuper ea.glo.¶In glo.
ſed nunquid.ibi.l.j.vide de ap.vna ſententia.ſuper glo.ſi.
Et ibi.l.vl.in fi.Si teſtator legat vinum tale & dulcia om
nia,nil cedit in dulcibus,niſi potabile collatione habita
ad illud vinum.Et ibi.generali.vide ſuper glo.ij ¶In gl.
pe.ibi,ſi pęnituit.vide.ĵ.in ſuppletionibus.Et ibi.ſi vero
non remunerandi.in fi.Si mādauit quis,ꝙ ſibi de pecu-
nia mea facerem monumētum,poſt mortem ago.Et
ibi.ſi mandaſſet.vide de cler.ex.mi.apoſtolicæ.ſuper.ij.
glo.¶In glo.j.in fi partes patent.¶In gl.ij.ibi.veniens.li-
cet Ala.ibi contra,vt ibi dixi ſuper.j.glo.& ibi.per procu
ratorē.qui eſt in hoc quaſi pica,miniſter & organū do-
mini.ad hoc.ff.de conſti.pec.& licet.de acqui.poſ.quod
meo.§.procurator.& no.C.ſi quis alteri vel ſibi.l.multū.
.in gl.pe.& ibi.dubitabantur.vnde dixit Phi.ŝ.de reſti.in
integ.coram.per ius aliquod non probari,ꝙ in matri-
monio interuenire debeat ſpeciale mandatum.¶In gl.
ſed nunquid.ibi,maiora.vt in cle.eo.ti.non poteſt.Et in
fi.contra.ĵ.proxi.rñ.coniuncto cum decre.ſ.eo.l.de offi.
dele.is cui.Sol.per id quod dixi in textu in prin.¶In glo.
hoc quod dicitur.in fi.Et de hoc.ff.de ſpon.ſufficit.per
Inn.de ſpon.ſuper glo.quæ rubrica communiter habe-
tur in c.iuuenis.per Hoſt.in ſum.de ſpon.§.qualiter con
trahantur.ver.quid ſi pęniteat.¶In gl.matrimonium.
ibi,mutuum.In tantum,ꝙ ſi per literas contrahatur ma
trimonium,vt no.in c.nec illud.allegato ſuper gl.proxi.
Si nuncius tactum ignorans eſt nudus miniſter ad lite
ras portandas,dato ꝙ receptis literis mulier conſentiat,
ſed conſenſum nulli notificat,non eſt matrimonium,
ſed tunc prius erit matrimonium cum conſenſum no
tificauerit ſiue mittendi literas,ſiue alteri,nam & alteri
2 notificari ſufficiet.& placet Arc.Solus †enim conſenſus
non notificatus nō facit matrimonium,facit.ŝ.de ſpō.
tuæ.& quod ibi dixi.¶In glo.vel vetitum.in fi.firmitas
ergo contractus nec per iuramentum,nec per pęn.pro
miſſionem poteſt haberi,ſed ſæpius conſului,ꝙ poſt ꝯ-
tractum procuratoris fiat ratificatio conſtituentis.¶In
gl.penul.ibi,ſi pęnituit.lex dicit,ꝙ ſi pęnituit me miſiſ-
ſe diuortium,tamen nuncius ignorans pęnitentiā meā
libellum dedit,durat matrimonium in hoc pro,niſi is
qui recipit pęnitentia cognita diuertere velit,in hoc cō
tra.Solutio in contrahendo requiritur vtriuſque cōſen-
ſus,ꝙ non eſt diuertendo.C.de repu.conſenſu.

De his quæ vi metuſue cauſa fiunt. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatio ſuſpenſio & interdictum non ſunt proprie ſnīę*

C A P. PRIMVM.

ABſolutionis Sententia]di
cit Arch.ꝙ
1 †excommunicatio,ſupenſio & in-
terdictum non ſunt proprie ſenten
tię,quia puniunt & non diffiniunt.
Item hæc poteſt intelligi de ſenten-
tia pura,vel lata in diem,vel ſub cō
ditione

ditione,vt dicam ſuper.iij.glo.[*Interdicti.*]contra domi-
nos temporales,qui coguut aliquos violare interdictũ
emanauit concil.Vien.de ſen.ex.granis.& quia litera de
reuocatione ceſſationis dininorum non loquitur. In il-
la non erit locus huic conſtitutioni pęnali.ſ.e.li. de ele.
ſtatutum.cum cõcor. [*extorta*]futura intendit viriare,ꝙ
eſt proprium conſtitutionum.ſ.de conſti.c.fi. ꝙ probat
ſequens particula.Intendit ergo,quod tunc vacuatum,
cum erit extorta,concor.de elec.quia propter.ver.alter.
j̃.ti.j.c.ij.in prin.Si tamen diceretur , ꝙ etiam præterita
damnet,& facienda puniat,non eſſet abſurdum.[*auda-
cia.*]iiij.di.factæ fuit.[*eos.*]etiam fœminas comprehen
dit,de hoc.ſ.c.li.de ele.generali.[*huiuſmodi.*]ſ. ab altero
trium prædictorum.¶Prima gl.ſummat,et quod fuerit
dubium declarat.¶Secunda glo.ſoluit dubium. ¶Ter-
tia ponit triplicem dr̃iam.¶Glo.ipſo iure,reminit, quæ
rit,arguit pro,ſed contrarium ſoluit. ¶Glo. ſi ergo. Re-
ſpon.per q.& ſoluit.¶Glo.no.excõmunicatum. arguit.
remittit& argumentum tollit.ſecundo quærit & ſoluit.
tertio ſoluit tres quæſtiones.¶ Vltima glo. quærit & ſol-
uit.¶In glo.ipſo iure.ibi,interdum.§.j. qui dixit , furem
ad præfectum vigilum,vel ad præſidem videtur elegiſ-
ſe rem proſequi,& furti quæſtio tollitur, maxime ſi iu-
dex vltra rei reſtitutionem aliquid in illum cõſtituit ,&
dato quod nil amplius ſtatuerit , hoc ipſo iure ſublata
furti.q.quod fuit in maioris pœnæ periculo. ¶In glo. ſi
ergo.ibi.ita vulneratus eiuſdem ſecũdum.occiſi nomi-
ne alius maiorem alius minorem præſtat.¶In gl. i. ibi
ſecundo dicitur.ibi.ne autem. ¶In glo.ij.in fi. Idem Io.
mo.& Arch.¶In gl.differentiam.ibi, formam eccleſiæ.
de ſen.exc.a nobis.ij.in fi.Gat.Arc.remittunt ad no. per
Hoſti.in ſum. de ſen. excom. §. qualiter hæc abſolutio.
Et ibi,non tenuit,facit de ſen.ex.ſacro.ver.caueat. Et in
fi.ſecundum Gui.Sed poteſt addi quarta lectura , vt di-
ſtinguatur inter ſententiam latam pure ,& latam in
diem, vel ſub conditione , vt in prima fiat abſolutio.
¶In ij.ante diẽ,vel ꝯditionẽ nõ fit locus abſolutioni,ſed
reuocationi,& ſic legẽdo ſoluta erit q̃ſtio.an hæc dec.lo
cũ habeat in tali ſnĩa,anteꝙ̃ liget.& facit ad idem de ap
pel.præterea.& j̃.de ſen. excõ. Romana. §. caueant. vbi
pœnæ ſic latæ ſententię vocãtur. ¶In gl.intelligo.de va
riis ſpeciebus ſuſpenſionum no. in clem. de pęn. cupiẽ
tes.in glo.no.nouã.¶In gl.ſi ergo.ibi,pœna locum.ſ̃m
Gar. Ioan. mo.& Archid.nec loquor de pęna capitali ſi
quis ſuadente.quæ bene poſſet locum habere.¶ In glo.
pe.ibi ligati fuerunt.facit.ſ.de ſen. ex.cum deſideres. Et
in fi.ſ̃m Gar.& Gui.¶In glo.vlti.ibi.ſ̃m Gar. Gui.Fran.
& Ioan.mona.Et in fi.Guil.& Arch.dicunt hoc reliquẽ
dum arbitrio boni viri.Ioan.Andre.

De in integrum reſtitutione. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Minor habet legitimam perſonam ſtandi in iudicio momentaneæ poſſeſſionis.*

2 *Eccleſia læſa in iudicio momentaneæ poſſeſſionis reſtituitur.*

3 *Reſtitutio in integrum & ſupplicatio eſt extraordinarium auxilium,& ex eadem æquitate procedit vtrunque.*

4 *Prælatus ſi ex aliqua cauſa repellatur,admittetur eccleſia.*

5 *Seruus licet fuerit in culpa eundo per campum iaculatorũ,ſi quis tñ data opera illũ iaculauerit,erit in dolo,& tenebitur aquilia.*

6 *Negligens in agendo qualiter quis dicatur.*

CAP. PRIMVM.

ECcleſia. Hoſti. hanc decre.
vſque ad ver. autẽ.
poſuit & gloſſauit.eo.ti. c. j.[*ſenten-
tiam*]an includat interlocutoriã. ſa-
tis ſcripſi.ſ.e.corã.in magna gl.Goſ.
in ſua qõne cum quærebatur de ec
cleſia conuenta interdicto vnde vi,
quæ omiſit exceptiones , & ſic ſententiatum eſt contra
eam , impetrat reſcriptũ ſuper reſtitutione in integrũ
non expreſſo iudicio poſſeſſorio , ſuper quo fuerat ſnĩa
tum,ꝙ non ſit audienda, alleg.ꝙ iudiciũ poſſeſſorium
eſt momentaneũ.i. momento duraturum ſaltẽ aptitu
dine,& ſi nõ actu,dat ſimilia de homine riſibili, de im-
peratore Auguſto, de aquilia pœnali , ꝙ ſit momenta-
neum patet. C. vnde vi.momentariæ.& ſi de momen.
poſ.l.vna.ij.q.vj.§. diffinitiua. ver.de poſſeſſione. & dici-
tur talis poſ. vilis & abiecta, quia cito perditur. ff.de ac-
qui.poſ.ſi quis vi.§.dñia.eũ ergo ĩ uilibus & modicis nõ
datur reſtõ.ff.e.ſcio.ſ. e. c.j. ergo nec hic, vides etiam ꝙ
in hoc iudicio ceſſant alia remedia,ſ.exceptio proprie-
tatis,vel criminis.de reſt.ſpo.in literis.& c.item cũ quis.
Si ergo tolluntur remedia iuris cõis fortius iuris ſingu-
laris.C.ad Velle.l.antiquæ.Itẽ lex dixit,quod præſtat ap-
pellatio maioribus hoc in integrum reſtitutio minori
bus.ff.de minori.l. præſes. Sed in hac cã maior non ap-
pellat,vt probant iura allegata, ergo nec minor , vel ec-
1 cleſia reſtituetur.Idem lex dicit,ꝙ † minor habet legiti-
mã perſonã ſtandi in iudicio momentaneæ poſ.C. qui
legi. perſ.l. momentaneæ.eſſet autem lex captioſa,ſi di-
ceretur,minorẽ condemnatum poſſe reſtitui.C. de his
qui ve.æta.l.j. In contrariũ negat, vilẽ eſſe cauſam, vel
modicũ damnum ipſius perdẽdæ per l.inſti. de interdi.
§.cõmodum.Item negat ceſſare reſtitutionẽ,vbi ceſſat
appellatio, quod patet in ſnĩa præfecti.Itẽ nõ ſequitur,
ſi minor habet legitimã perſonam huius iudicii , ergo
non reſtituitur.nã datur reſtitutio minori legitime de-
fenſo.C. de in integ. reſti.ſi curatorem. C.ſi aduer. rem
iudi.l.pe. Idem ſ̃m canones ẽt in minoribus cauſis ap-
pellatur,de appellati.c.de appellationibus.& expreſſum
de hoc iudicio, de reſti.ſpo. cum ad ſedẽ. vbi de hoc in
fi.pe.glo.Goſ.dixit primas alleg.procedere a diſputatio
ne legiſtarum,qui ſimplicitatẽ iuris canonici perturba
2 re nituntur, dicit autẽ ſimpliciter verũ,ꝙ† eccleſia læſa
in iudicio momentaneæ poſſeſſionis reſtituitur. Indu-
cit decre. ſecundam.ſ.eo.ti.puto.q ponderat. ver. cuius
electionẽ.Ad materiam aũt bene faciunt,quæ ſcripſi.ſ.
eo.corã.Vides aũt,ꝙ dubium, an ſurreptio illa vitiet re-
ſcriptum.Goſ. expreſſe non determinat , accedere tñ vr̃
per prædicta,ꝙ non vitiet.Et ſciendum, ꝙ Iac. Bonon.
can.in aliis terminis diſputando tenuit , ꝙ ſi per eccle-
ſiam opponitur ſurreptio cõtra reſcriptum gratioſum
quæ repellitur,& non appellatur , locus eſt reſtitutioni.
Si vero reſcriptum erat ſ̃m ius cõe dãs iudices.Si ſurre
ptio illa repulſa in vim dilatoriæ iuuat in vim perem-
ptoriæ,reſtitutio non dabitur, hodie ſurreptio perẽpto-
riæ regulariter non admittitur in vim dilatoriæ. j̃.de lit.
conte.c.j. beneficium eſt.n.beneuola actio ac.ſic. ſ. e.fi.
3 & dixit Goſ. ſ. e.tum ex literis.ꝙ † in integrum reſtitu-
tio & ſupplicatio eſt extra ordinariũ auxilium ,& ex ea-
dem æquitate procedit vtrunque[*poſtulat*]per ſuum præ
latũ.Et vide, quod no.in cle. e.ti. c.vno.in glo.ij.vt dicit
4 Archi.ſi † ex aliqua cã repellitur prælatus, admittetur ec
cleſia.ſ.de inſti. cum veniſſent. & quod ibi no. ad fi. ad
idem de tranſac.contingat.de ſymo.querelã.xvij.q.iiij.q.
contra quod no.lxviii.di.c.fi.in gl.in hoc, quare dicunt
qdã, hoc caſu dari.c.curatorem. vt no.v.q.iij.c.fi.& ſ.de
reſcri.edoceri.Et vide quod ibi dixi[*poſt.*] ſ.poſt ꝯctum,
vel ſententiã , & poſt lapſos decem dies , quibus debuit
appellari,vt refert Hoſti.quoſdam tenere, puto id proce
dere, quando petit reſtitui ad appellandum. Si vero pe-
tat cõtra ſententiã reſtitui,tunc a tẽpore ſnĩæ curreret
quadriẽnium. Et quomodo differt inter iſta , vide qđ di
xi.ſ.eo.c.vlt.in vii.q.admittenda.alium ſimilem caſum
habes.ſ.eo.c.fi.niſi ſummi potuit iſte ver.vſque ibi, aut
ex lege.C.de ſen.aduerſus fi.l.vna.vel.x.vbi dicitur,ꝙ iu-
dicata contra fiſcum poſt triennium retractantur,ſi ꝑ-
uaricatio arguatur,vel manifeſta fraus probetur. Et eſt
ſi.ſ̃m Hoſt.ff.de mino.ẽt ſi.§.idẽ.in fi.& C.vnde vi,me-
minerint [*fraudis*] quæ conſideratur euentu , & conſi-
lio.

lio.ff.de reg.iur.fraudis.[*ſu; eriorem.*]quód dic,vt ſ.e.c.pe.
[*concedendum.*]poſt quadragennium.¶ Prima glo. tria fa-
cit,ſummat,dicit vnde ſumpta,& quid declaret.¶Quar
ta glo.ſupplet tria,& de quarto remittit.ſecundo no.diſ
ferentiam.Glo.reprobata docet,quid approbet, & quid
reprobet.¶Vl.gl.exemplificat.¶In iij.glo. ibi, ſi aduer.
ven.l.ij.Aduerſus commentitias venditiones.i.quæ cō-
mento fiunt in læſione pupilli, & curatorum inſidias
minores reſtituuntur.Et ibi aduer.dona.l.ij. vide. ſ. c.j.
ſuper glo.pen.¶In glo. antepe. ibi. ſi obſtetrix.in fi.licet
5 ſeruus†fuerit in culpa eundo per campum iaculatorū,
qui tamen data opera illum iaculauit, fuit in dolo, &
tenetur aquilia. ¶In glo. j. ibi.ſuadeat. Et primo ponit
dictum.ſecundo exceptionem dicto,ibi in fi.lo.mo.&
in fi.& Guil.in Spec.ſecunda parte.e.ti.§.j. qua. ¶In gl.
ij.ibi reipu.vide quod dixi.ſ.de re iu.inter. ſuper vlti. gl.
de quo hic Arch. Et in fi.vide, quod ibi dixi ſuper iiij.
glo.poſt Inno.& Hoſt. ¶In iiij.gl.ibi, antepe.& de hoc.
C.de ſac.ſan.eccle.aut.quas actiones.In glo.quod dat.ibi
finiat.vt in cle.eo.ti.ab eccleſia.¶In glo.vo.in fi.Et qua-
6 liter†quis in agendo dicatur negligens,habetur ff.de di.
& temp.præſ.l.j.¶In glo.j deceptionem.ibi. tractatum,
vel conſictum machinamentum lxxxvij.diſ.c.ij. ſ.de te
ſti.co.peruenit.j.in fine.¶In glo.pen.in fi. & j. de regul.
non ſolum.¶In glo.vl.ibi in d.c.ex literis.Etiā hoc pla-
cet lo.mo.Sed Arch.contra. pro eo facit litera præce-
dens,quæ indiſtinctè loquitur,& quod no.de tranſac.ↄ
tingit.& xviij.q.iij.placuit.ij.in iiij.glo.Et contrarium lo
quitur de præſcriptione, per quā acquiritur dominiū.
Sed contra,quia in illicite alienatis non currit præſcri-
ptio.C.de bon.ma.l. j. dicit Arch. ꝙ eccleſia in hoc eſt
deterioris conditionis quam minor, ſiue filiusfa.quia
non prius contra ipſum præſcribitur,quam ſuæ pote-
ſtatis eſſe incipiat.C.de bo.quæ lib.quæcunque.qđ autē
notauit Vin.de reſcr.plerunque.vt ibi ſcripſi ſuper ver.
j.annum eccleſiam non reſtitui, quæ non fuit vſa re-
ſcripto.j.annum alio per aduerſarium impetrato, hic
ponit Archid.Et ibi,mutationes.idem Archidiac.& in
fi.& ſic poſſet intelligi præ.decre.ad noſtrā.vt ibi ſcripſi
ſuper j.glo.facit.ff.de minoribus.l.i ex cauſa. j. reſpon. &
l.penul.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſiæ appellatione includitur nedum monaſterium, ſed etiam omnis locus pius.*

CAP. II.

SI aduerſus. Vide clemē.eodem ti-
tulo,cap.vno. in iii.gl.
[*eccleſia*]hic.& ſ.capitu.proximo,appella-
1 tione †eccleſiæ includitur nedum mona-
ſterium,ſed etiam omnis locus pius.nam illa æquiparā
tur.ſ.de teſta.requiſiſti.verſicu.ſecus.ſ. eo. libro,de ele-
ctio.ſciant.& capitulo generali.de ſupplenda negligen-
tia prælatorum,cap.ij.quæ omnia poſſent induci in cō
trarium.[*Confeſſionis.*]Vide, quod no. in cle. eodem tit.
ab eccleſia. ſuper ver.læſionis,quod notauerat Inno. ſ.
eodem.coram.& Arc.hic[*niſi*]vide , quod dixi de hac
dictione.j.de regul.iur.pactum,vbi vero hæc aduerſati
ua cum litera coniuncta facit contra opinio. Iaco. de
Are.de qua dixi de confeſ.capitulo vlti.ſuper verſi.error
facti,in fine.¶Prima glo.ponit ſummam, & quid de-
clarat.Secunda allegat vnam concor.obiicit & ſoluit.
¶Penulti.glo.ſignat contrarium & remittit. ¶In glo.
ij.ibi.§.penultimo.contra confeſſionem reſtituitur mi
nor.¶In glo.enormiter. vide eodem titu.c.j. ſuper glo.
ij.& ibi,ſi ex cauſa.vide vt lite non conteſt. accedens.
j.ſuper vltima glo.¶In gl.j.ibi.iuris communis,ſecun-
da pars ibi,vbi vero,& in fine,& Guil.in Specu.ſecunda
parte eodem titu.§.ij.ad finem ver.ſed nūquid.¶In glo.
vel a procuratore.Idem Ioan. mona.& Arch. ¶In glo.
penul.in fi.dicit Ioan.mona.quod vbi via generalis cō-
tineret viam ſpecialem actui,& a ſpeciali quis eſſet ex-
cluſus,per conſequens & a generali. ff.de iureiur. duo-
bus §.exceptio.ff.de doli excep.l.ij item quare.& §. ſeq.
¶In gl.vlt.ibi.ſententia.Item ſecundum Io. mona. ſi eſt
concluſum,alle.ſ.de procu.auditis.de cauſa poſſ.paſto-
ralis.& quod no.C.de adul.quamuis.j.Et quia poſt con
cluſionem non eſt cognoſcere, ſed cognitum eſſe, &
non eſt probatio recipienda ,quæ neceſſaria eſt circa
errorem.Arc.hæc recitans alle.de fide inſtru.cum dile-
ctus.ff.de euic.ſi rem.in fi.tractat etiam hic,an ſit idem
renunciare & concludere,de quo ſcripſi in præ. decre.
paſtoralis.

De arbitris. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Teſtimonia eorum,qui diſcordant in circunſtantiis,non ualent.*

CAP. PRIMVM.

SI ex tribus. Idem in quouis
numero,vbi ſub
eſſet hæc ratio ,vt ſi ex quatuor , vel
quinque concordant tres, ex ſex,
vel ſeptē quatuor vel plures.[*licet*]p
quamuis vnus ex tribus arbitris. &
idem puto,ſi eſſent duo tātum,quo
rum alter condemnat in v.alter in plu,quod placuit Ac
cur.vt dicam ſuper glo.Et quod dicitur duobus diſcor
dantibus,aſſumi debere tertium, cum quo alter &c. ff.
eo.ti.item ſi vnus.§.principaliter.de ap.cum ſpeciali.lo-
cum habet,quando ſunt contrarii,hic autem in mino
ri ſumma concordant,vt ſequitur.& facit hoc ad q.Da
ma.quæ eſt.xj.de teſti.qua quærebat, ſi vnus ex duobus
teſtibus productis ab eo,qui petit v. deponit de v. & ſe-
cundus de x.an debitum ſit probatum, ad affirmatiuā
inducit.§.ſi plures.& decre.nihil ob.de ver.ſi. In contra-
1 rium ꝙ non valet,inducit†ꝙ non valent teſtimonia eo
rum,qui diſcordant in circunſtantiis.puta in loco, vel
tempore. iij.q.ix.nihilominus. multo minus cum di-
ſcordant in re.de cauſa poſ.cum eccleſia. Et hoc tenet,
ꝙ non probent debitum.Guil.videtur tenere contrariū
in Spe.de teſt.§.antepe.poſt prin.all.C.de fideicom. lib.
ſiquis in ſuo.§. nos autē.ibi dicit,ꝙ omnes filios ancillæ
manumittere,non eſt contrarium ſententiæ teſtatoris,
qui iuſſit vnum ex eius filiis manumitti . Ex ibi conne-
xus videtur,quod Gui.nō intellexit illud in terminis qō
nis,quando de numero agitur,ſed cum teſtes deponūt
decimam collectam,quorum vnus dicit de decem cō
cordibus,alter de v.vel vnus , ꝙ condēnauit quis v.ho-
mines loci,alter de decē, vel his ſimilia ad iuriſdictio-
nē probandam,de quo ſcripſi de accu.qualiter.ij. in gl.
hic poteſt.ver.& idem.¶Prima gl. ſummat.¶Secunda
ponit opi reprobatam, reſiduum rō. per duas quæſtio-
nes,& prima trimembris. ¶Vltima glo. rationem red-
dit,quærit & ſoluit.¶In ij.glo.ibi abſolueret. vt dicit Io.
mo. ſi tunc valet ſententia duorum , cum tertius con
tradiceret,fortius valere debet cum in aliquo cōcordat.
& in fi.de vnico, qui cōdemnat in v.cum x.peterentur,
vide in Spec.de ſenten.prola.§.qualiter.ver.quid ſi peto.
Et vide,quod plene ſcripſi de re iudi.cum inter.in vl.gl.
¶In glo.hoc ſumitur.in fi.vbi not.Accur.Idem de duo
bus,qui diſcordant in ſumma,alleg.ff. de re iudi. inter.
in fi.per quam.l.poterit etiam in iudicibus id locū ha-
bere.¶In glo.vl.ibi contrarium dicant , pro eis facit. ff.
de vul.& pu.ſub.ex facto.§.i.vbi ſi pater filio impuberi
ſubſtituet Titium,ſi decedat īfra decimum annum, &
Meuium ſi decedat j.xiiii.filio decedente in viii. anno
ſolus Titius venit ad ſubſtitutionem,licet verum ſit, ip-
ſum.j.xiiii.deceſſiſſe.ſed intentio & voluntas teſtatoris
ſic diſtincta facit,ꝙ numerus minor non includit ſub
maiore. Sed non eſt poſſibile condemnatum in xv. nō
eſſe condemnatum in x.ſed bene eſt poſſibile. ſubſtitu-
tionem

tionem fieri in maiori numero annorum & non in minori,& econuerſo, vt patet eodem titu. l. ſi ita quis. & l.ſi pupillari. Et ibi ſatis credo.non econtra, quod hic no. Arc.loquitur enim, cum duo concordant in ſumma maiori,& proteſtãtur,quod non conſentiunt in minorem,valet ſententia duorum , ſed ſuperfluum fuit id ponere, cum etiam ſine proteſtatione valeat per hanc decre.

S V M M A R I V M.

1 *Arbitri omnes quando ſunt præſentes, & vnus non vult cum aliis concordare,etiam ſi dicat ſe non inſtructum,alii,qui concordãt, pronunciare poßunt.*

CAP. II.

VT quæſtionibus. [*Tribus*]Idẽ videt in numero maiori,dummodo maior pars procedere volẽs requirat minorem,quæ malitioſe,vel voluntarie venire recuſat,facit,quod dixi.ſ.c. proxi.[*electus.*]ſiue nuda voluntate,ſiue iuris neceſſitate , de quibus.ſ.de offi.dele.ab arbitris.eo.li.cum in vtriſque.eadem ratio eo caſu malitioſe voluntariæ abſentiæ, vt ſequitur.¶ Prima glo.ſummat.¶ Glo.ff.eo.dicit, quæ fuerit legis & contrarii canonis conſideratio,remittit ad ſimile,quærit & ſoluit.¶ Gl.per hæc.ſoluit duas quæſtiones.¶ Vlt.glo.diſtinguit , demum quærit & ſoluit. ¶ In gl.iii.ibi,quidam.vide de fide inſtru. contingit . ſuper.ij. glo ¶ In glo ſi compromittentes.ibi.l.vna.circa prin.vl de de ſpon.is qui.ſuper prin.ſecũdæ gl.¶ In vl.gl ibi, plane.hanc & ſe.vide de ele.licet.ſuper glo.pe.¶ Glo.tria facit ſm Io.mo.primo ponit proœmium. ſecundo ſtatutum.tertio tacitæ quæſtioni rñdet.ſecunda ibi,ſtatuim⁹ tertia ibi,circa.& determinat ſm Arc. no. per Inno. & Hoſt.de teſt.Raynal.in prin. Et quod no.Gui.in Spe. de arbitro.§ fi.in prin.verſi.& no.& plenius in eo. §. verſi. quid igitur ſi ſe.& ſequentibus,dixit Inn.in decre. Ray-
1 nal.& Hoſt.poſuit eius gl.ꝙ †quãdo omnes arbitri ſunt præſentes.& vnus non vult cum aliis cõcordare,ẽt ſi dicat.ſe non inſtructum,alij,qui non concordant,pronũciare poſſunt.ff.de re iudic.duo ex tribus.& l. Põpo. als incipit,ſi cui.itẽ ſi opinionẽ ſuam dixiſſet , & receſſiſſet audita opinione aliorum, ceſſat cm rõ legis ,qua dr̃, ꝙ alios in ſuam opinionem trahere poſſet, vt ĩ. no. Secus ſi illorum opinionem non audiuiſſet, dato ꝙ malitioſe recederet,licet quidam dicant , ꝙ ex quo ↄuenerunt añ ſñiã ferẽdã,qualitcũq; vn⁹ poſtea recedat ,alii pñtes ſñiare poſsũt,qa verũ ẽ,oẽs affuiſſe ad ſñiam ferẽdã.i.ad diem ferendæ ſñiæ aſſignatam.Bona fuit ergo hæc cõſtitutio,quæ has perplexitates tollit.¶ In gl.ff.eo.ibi, in partem ſuã,facit.xxxj.di.Nicena. & ibi ſequitur ↄ.cor.ff. man.ſi præcedente.§. Lucius.¶ In glo.ſi promittentes, ibi,ſupplet in caſum abſentiæ malitioſæ, vel volũtariæ. ¶ In gl.per hoc.ibi.eadem ratione.ĩ.de teſt.c.ij.in fi.¶ In gl.vl.ibi,ſufficit.vide ff.de re iu.Põp.ff.ad municip. l.magiſtratus. & quod ibi no.& quod no. in Spe. de ſenten. prola.§. ſequitur.ver.quid ſi ſunt.& §.iuxta.poſt prin.Et ibi dic.Idem Ioan.mo. & ſimile, quod no.de offi. dele. cum viceſimum.in fi.vl.glo.quindecim ſignificationes iudiciorũ no. hic Io.mo.quas vide.ĩ.de re.iu.in iudiciis.

¶ Explicit Liber primus.

LIBER II.

De iudiciis. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Inferior quod per ſe non poteſt, neque alteri demandare poteſt.*
2 *Exigere quot ſignificata habeat .*
3 *Sententias expedit firmas manere etiam cauſa non expreßa.*

C A P. PRIMVM.

IVris eſſe. Diuiſio ſuper. j gl.
1 a ſede.Inferior †cm quod per ſe non poſſet, demandare non poterat. ſ.de offi. dele.ex literis. in fi.[*Iubere*]quaſi præcipere,vel imperrare, ſed ſm deriuatores iubear ꝓprie vbi eſt voluntatis obſequiũ. Inde fideiubere, ſed præcipere , vel imperare. vbi eſt debitum[*alterutrum*] Et ſic non differũt,an ſit actor,vel reus [*coram ſe*] nihilominus coram alio perſonaliter. An ſi citatus procuratorẽ mittat.vide,quod no.de ma.& obe. c.fi.in gl.cum enim quis. Archi.vel alias dicebat Hoſti. ꝙ non occurrebat alius caſus. quo iuris neceſſitas requireret præſentiã perſonalem vltra quatuor hic expreſſos [*partes*]vel alterã partium. vt.ſ.[*Exegerit*] quaſi coegerit.
2 Et tractat hic Io.mona.quomodo† exigere ponitur pro complere,pro petere,pro cogere,pro diuidere,pro expellere ponens verſum. Exigo,perficio, peto, diuido, cogo, repello[*præſentari*]quærit Io.mo.quid ſi delegatus perſonaliter cã non expreſſa reſpondit,ꝙ aut ſtatus cauſæ requirit,vel forma reſcripti id habet,& tũc valet. Aut nõ tunc nõ valet,dat ſimile iniciato tpe feriato fauore hominũ.ff.de fer.l.j.Ad idem de appell.cordi.§.j.de ſen.excom. Romana.§.caueant. Non ob.ſ.de re iu.ſicut.quia
3 †expedit ſñias firmas manere ẽt cã nõ expreſſa, argu.ff. de off.præto.Barbarius.¶ Prima glo.ſummat.¶ Quarta gl.rñdet per qõnem,quid de ordinario.Secundo ſubdit contrarium & ſol.Tertio textum determinat.¶ Antepenul.gl.textũ exponit.Secundo quærit,ar.pro, & cõtra ponit opi.Ber.vltimo reſpondet per quæſtionẽ in gl.iij. ibi.§.j.incipit.ſi arbiter. vide.ſ.de accu. c.iij. ſuper vl. glo. In gl.antepe.ibi.Ita demum.hæc lex & ſequens loquuntur in exceptione militiæ contra procuratorẽ . & ibi.§. falſis.vide de re iu.c.j in ij.gl.& ibi.§.ad crimẽ..primus §. eſt.vide de acc.veniẽs.ſuper j.gl.excipit. ¶ In gl.j.in fi.Et primo ponit dictum.ſecundo caſus ibi.niſi.in gl.ij.in fi. l.di.quia tua.ſ.de reſti.ſpo.lr̃as.de æta.& qua.quæris.& c. a multis.ſ.e. li. de elec.ſi religioſus.& ĩ. de præben. quia ſæpe.deriuatur autem ambiguum ab ambigo,quod cõponitur ab am,quod eſt circũ.& ago interpoſito b.quia ſi circum ago.vel voluor ſm Io. mo. & de triplici ambiguitate no.xxxiij.diſtin.c.fi.in gl.a contrario ibi,compellere partes.non vetat,quòd extra iudicium poſſit ordinarius ex cã cogere ſubditos coram ſe perſonaliter venire, vt ſi eget ipſorum conſilio , vel perſonali auxilio, ſm Hoſt.alle.xxij. q.v.de for.de offi. dele.c.vl.vel vult,ꝙ promoueatur ad ordines,de ætate & qualitate.c.j.& ſm eum de conſuetis,hic in diuerſis caſibus experimur,cõſtat ẽt eis in dubio ſemper obediendum. xxiiij.q. j.quid culpatur.addit Io.mona.ꝙ vocat abbates, presbiteros & clericos perſonaliter ad ſynodum.xviij.diſtinctio.c.vltimo. Item clerum & populum congregat ad ſermonẽ ſ.eodem libro.de electio.vbi periculum. §.quia vero.Et ad curiam mittit clericum. xvj. q. j. vos autem,de ſanc. epiſco.§.reuerendiſſimi.coll.ix. Et ibi[*illam cauſam*] hoc verum quo ad illa , ſine quibus cauſa non poteſt expediri.ſ.de officio dele.c.j.& c.præterea.ſm Inn.Hoſt.& Archi. ſed tñ hoc expediri poteſt per procuratorẽ.ergo &c. Sicut ergo non poſſet illi præcipere , ꝙ iret ad ſanctum Iaco. ſic nec ꝙ ad ipſum perſonaliter veniat ſm eos,& ibi[*vniuerſitas*]etiam ſi ipſius cauſa eſſet criminalis, vel de crimine.& vide, quod no. & dixi. ſ.de ſy.dilectus.ij.in gl. intelligas ibi, intentata.dicit Inn.ꝙ hic criminalis large ſumitur,vt includat popularem.ff.de procur.l. licet.§. in popularibus, quod intelligit Hoſti. pro parte actoris,& qui non afficitur priuato incommodo, vt ibi. & l.non cogendum. §. qui ita. ff. ne quid in loco publico.l.ei qui.remittit autem ad not.per ſe in ſum. de procura.§.& in qua re.Et ibi[*veniens*] vide quod ibi dixi ſuper gl.de pœna relegationis, vel minor interueniat ꝓcur. Et ibi dicebat Ber.& Hoſt. hic loquitur tñ in proc.

acto-

actoris.& ibi[*actum eſt.*]procedat hoc pcipue in eccleſiaſticis criminibus.& in n.& io.mo.hic.& Arch.ſ.de procura.qui generaliter.& facit, quod no. C.de adul.quamuis induratati. Sed vt ibi no.Cyn. Fran. Accur.reſiſtebat illi glo.quæ innuit,hanc exceptionem dilatoriam, hac ratione verba ſententiæ referenda ſunt ad perſonã dni. C.de iureiuran.l.fi.& abſens damnari non pōt.ff.de pœnis, abſenté. In procur.autē ſñia ferri non pōt,quia nocens non eſt. C.de pœ.ſancimus. Et in procuratore eſt ferenda.C.de ſen.& interlo.l.i.ergo ſemper opponi poterit.C.de procu.licet. ſm eum, per quod dici pōt, ꝙ quo ad fienda repelletur,valebunt tñ prius cum eo geſta per iura præalleg.¶ In gl.puta.ibi,de veritate.& ad reſpondēdum per illud ad poſitiones vel interrogata. & per illud poſſet dici idem de propoſitione facti,per decre. paſtoralis.eo.ti.quod dic vt ibi.

S V M M A R I V M.

1 *Laicus an poſſit eſſe delegatus Papæ.*

2 *Religioſus conuenitur ex ſuo delicto & non monaſterium.*

C A P. II.

MVlieres Trahi.Si mulier tutrix filiorũ vult actorē conſtituere, qui, cauſas pupillorum periculo ſuo peragat,debet petere illũ iudicis decreto, inſtit.de cur. §.vl. & ſatis videtur ꝙ per procuratorē petere poſſit cũ ſpāli mandato,ad hoc.C.qui pet. tut.l.cum a matribus. ff.de hære.tu.l.poſtulare.Arch.[*prohibemus*] vt mulieribus etiam delatis de crimine certus modus ſeruari debet.qui habetur in Auth. vt nulli. in §. ſi vero crimen. C.de cuſto.reo qm.& auth. hodie.ſm lo. mo.& Arch. [*Non poſſit*]& hoc caſu cōmittit auctoritate huius conſtitutionis.'o.mo.& Arc in hac parte vide in Spe.de cita.§. ſequitur. circa medium[*fictionem*]quæro,an in iu-

1 dice layco locum habeat hæc pœna.Primo † an laycus poſſit eſſe delegatus Papę,vide qđ ſcripſi de appel.ſua in glo.laycis.in eũ caſum quo datet in cã mere ciuili inter laycos,nō video quare nō ſit locus huic pęnæ. ſed plus dico,ꝙ pars, vel eius procur. licet layci ſi participarent huic fictioni, vel fraudi. puta nominando ex condicto mulierem in teſtē ad hunc finem ex participio excōicati eſſent.ſ.de ſen.excō.nuper.& c.ſi concubinę.Sed inſurgit aliud dubiũ. An ipſa fictio ſit factum hic dānatũ vel punitum. An vero neceſſe ſit, iudicem perſonaliter ire,vt ſit locus pœnæ,& hoc potius credo,& quod ſequitur ipſo facto, reſpicit iter ſic procuratum & ad effectũ deductũ, vt ſic verba ſumantur in effectu. Et protendi pōt materia per ea,quæ ſcripſi in qōne,quã poſui ſuper

2 regula in pęnis,de re.iu.[*religioſæ*]qũo † ex delicto religioſi conuenitur ipſe & non monaſteriũ, remittit Archi. xi.q.i.de perſona,& ad no.per Inn.ſ. de priui.cũ olim.ij. vt ibi ſcripſi ſuper ver. pmotus perſonaliter. bene facit ff.de in ius vo.l.ij.nec his,qui propter loci religionem in de ſe mouere nō poſſunt.¶ Prima gl. ſummat aliæ oēs recitentur in textu.¶ In glo.non meliorem.ibi.l.ij.fœminæ a ciuilibus,vel publicis officiis ſunt remotæ. ¶ In gl. iiij.quæſt.iij.ibi.quoniam.vide in c.ſtatutum. ſuper glo. antepe.¶ In gl.vt in criminali.ibi. apud eloquentiſſimũ: ſumpta de prædictis.§.& quid dicat,vide de iudi.at ſi clerici.in gl.puta.¶ In gl.j. in fi.Et primo ponitur prohibitio de mulierib.in genere.Secũdo ibi.§.ſed cũ,puilio bi mēbris circa teſtimonia cũ certa phibitione & poſtu. Tertio phibitio circa religioſas. ibi, cæterũ. Quarto decretũ.ibi,decernimus.¶ In gl.ij in fi. Arch all.C.de procu.l. maritus. & C.de arbitris. l.vl.¶ In glo.volentes.ibi [*honeſtum*]dicit Arch.ꝙ faceret illum iurare,ꝙ ſuum officium fideliter adimpleret, vt ſic maior & plena fides illi adhiberetur.all.de præſum.illud.de præſcri.ad audiētiam.j.q.vij.ſancimus.aliqñ tñ talis perſona nuncius appellatur.ſ.de teſtib.cog. c.a aliqñ executor, vel auditor, de offi.dele. ſuper quæſtionum.& ibi tabellio.vnde dicebat Io.mo.ꝙ forte melius diceret, pſonas, alle.de prob. quæſtionũ.¶ In glo.vt vi.ibi.[*inuentata*],ꝙ intellige vt no. de ver.ſi.ſorus.ad fi.& xv.q.iij.ex eo.¶ In gl.puta.in fi.vel alius religioſus & magnæ famæ.Archi.

S V M M A R I V M.

1 *Curator teſtamento non datur.*

2 *Infans an poſſit pacem facere etiam cum tutoris auctoritate.*

3 *Filiusfamilias magiſtratum tenens cogi' partem hæreditatem adire & reſtituere.*

4 *Minor.xxv.annis ſi non poteſt adminiſtrare patrimonium priuati, multominus patrimonium eccleſiæ, quod eſt publicum.*

5 *Delegatus legati an poſſit id quod poteſt delegatus delegati.*

C A P. III.

SI annũ peregiſti Requiritur ergo annus cōpletus.Sic ſ. de offi. dele. cũ vigeſimum. de deſpon. impub. literas. c.acceſſit.& vide quod vtrobique no.Ad idē.ſ.e.li.de æta.& qua.c.vno[*dependentibus*]vt ſunt decimæ,& ipſorũ fructus quo ad verbum beneficialibus,ſm Arc.qui etiam exēplificat de iurepa.facit. ſ. de iudi. quanto.poſſunt ēt dici dependentia,quæ clericus acquirit beneficij cauſa.vnde illa vendicat ſine patris cōſenſu,de hoc in Specu.de acto. §.j.ver, ſi cum clericorum.[*Officialem*] principalē non foraneũ. facit.j.de ap.Roma.in prin.& cle.de reſcri. c.ij. [*curator*] vide Spe.de lib con.iam nũc videndũ.ver.porro.vt dicit Archi.ſm leges puberes ſibi curatores petũt ex eorũ cōſenſu,vel iudicis auctoritate illis dantur.C.qui pe.tu.vel cur.l.j.& l.patris matris. Sed canon innuit tales ēt teſta-

1 mento dari.xxj. q.ij.c.iij. dic quod † curator teſtamento non datur. C.de teſt.tu.l. pe.in fi.ſed datus confirmatur, inſti.de curato. §.i. vel dic aliud ſm leges. aliud ſm canones,qui tales ſubtilitates nō curãt.ſ.e.dilecti.ſ.de dolo & con.ſm Arch.c.j.qui ēt dicit, ꝙ ſiue pupillus cām agat ꝯ tutorē,ꝙ eſt qñque.inſtitu.de aucto. tu.in fi.§.ſi-ue ꝯueniat ab illo curator ſibi dabitur a iudice,ſed perē tñ.ff.de tute. q hēt.§ ſi pupillus.& §.denique. Si vero agit ꝯ alium, cogetur, ſi velit agere a iudice velle curatorē non hunc,vel illũ,ſed noīabit, quē velit, vt.e.l. qui hēt §.iſ caſus.& ibi no.Et hoc caſu parificatur puberi; cui inuito datʼ curator ad litē.inſti.de cur.§.itē inuiti.C. q pe.tut.l.j.& ij.vbi de hoc.Subdit ēt,ꝙ ſi indiſtincte datʼ curator ad oēs lites datus vʼ vt pal.§.ſi pupillʼ.§.deniq; no.ff.de tu.& cur.da.ab his.l.curatorē.hoc pbat ſequēs litera.Item indefinita ęquipollet vniuerſali.de priuil.qa circa.cum concor.[*infantia fuerit*]vide.ff.de adminiſtra.

2 tut.l.i.§.i.& † an infans ēt cum tutoris auctoritate poſſit pacē facere,vide in Spec. de homici. ver. illud aũt ſubdelegatus.reprobat,quod no. Inn.de procura.petitio.ad fi. j.gl vbi dixi. curatorē generalē,vel ſpecialem ad litē nō poſſe dari niſi per ordinariũ dũtaxat. hoc ergo caſu nō procederet qō, quam ponit Guil. in Spec.de cura.§.vlt. ver.qđ ſi volens.de aduerſario, qui petit dari pupillo curatorem ad litem , & ille petit generalē. An vero curator ad litem detur inuitus. ibi no.in ver.ſeq. qui incipit, ſed nunquid inuitus[*in poteſtate*]quo.ſ.de æta,& qua.in decorum. nec alleg. quã in ſpiritualibus & dependentibus[*eius*] ſ.patris aſſenſu, non.n.ſufficit ſcientia.j.de re. iur.is qui tacet.cum cōcor.in prin.[*cum*] pro quia, vide de commod. c.vno.in prin.[*non habeat*] ſ.pater tuus laycus.ad hoc.ſ.de arbi.contingit.de conſti.eccle.xcvj.diſt. bene quidem.de reb.eccl.non alie.c.fi.xvi.q.vii.non placuit. & a laycis.& c.ſequentibus.Archi. quo ad caſum non curo,an pater ſit laycus vel clericus[*Aſſenſus*] quid de ſtatuto, quod contrahenti matrimoniũ cum filiafami.pœnã ponit.dicam.j.de hære.ſtatutũ.j.vlt.glo.¶ Prima gl.ſum.& dicit, quid declaret.¶ Gl.in matrimonio ponit quatuor opi.C.¶ Glo.non tantum reſpondet per ob.¶ Glo.idem ſeptennio,quærit,obiicit & ſol.¶ Penul. glo.determinat textum & ponit ſeptem caſus exceptos.

3 ¶ In glo.non enim.ibi. §.fin. & l.ſequen.† filiusfa.magiſtratum tenens cogit patrem hæreditatem adire & reſtituere hoc dicit. §. fi. l. ſe.reddit rationem,qa quod ad ius publicum attinet, non ſequitur ius poteſtatis. ¶ In

glo.de

glo.de delegato.ibi.§. vbi decretum. vbi decretũ & cauſæ cognitio eſt neceſſaria, proconſul non delegat. ¶ In gl.pe.ibi,lis nulla.ſequitur,eſſe poteſt cũ eo,quẽ in poteſtate habemus,niſi ex peculio caſtrenſi, vel quaſi. & ibi l.vlt.hanc & ſeq.§.l.Iulia.& §.ſi mulier.qui alias eſt ver. ſub.§.penul.vide de reſt.ſpo.ex parte.ſuper gl.iij.& ibi ſi longius.§.j. abſente parte filiusfa. agit de iniuria, furto, vel dãno,quod paſſus eſt. ¶ In gl.j.ibi hoc dicit.& prima pars tractat de minore,hic de filioſa.ibi[*An huius*]Iterũ prima ſubdiuiditur,quia primo tractat de minore. xxv. qui eſt maior xiiij. ſecundo ibi.ſi vere.de minore. xiiij. qui eſt minor vel maior.vij.& in fi.& Io.xv.q.ii.,certis.& Accur.ff.de mino. l.ait prætor. in princ. Et principium corrigit,quod no. Guil. in Spe.de ſta.mo.ver.xxxi. ¶ In
4 glo.idem,ſine in fine.ſed ꝯ.C.de le.tu.l.nemo.† Si enim minor. xxv. annis nõ pôt adminiſtrare patrimonium priuati.vt ibi multominꝰ patrimonium eccleſiæ, quod eſt publicum. ff.de iuſtitia & iure.l.j. §. publicum. C.de ſacroſan.ecc.l.fi. Item adultus non facit procuratorem in re propria ſi non in curatore,multominus in eccleſiaſtica.C.de procura.l.iij. dicit Io. mo. ꝙ forte hic loquitur quoad ſui præiudicium,eius enim factum. Et ſi maior eſſet, potius eſſet perſonale, quam reale. ſ. de tranſac. veniens.vel ſm eum princeps,cuius auctoritate beneficiũ habet minor,decernit illum omnia poſſe, quæ hoc c.continentur.ff.de re iudica.quidam conſulebant. in fi. ¶ In glo. ibi,matrimonio. ibi[*ex parte*] per quam patet in quæſtione Io. de Deo, de qua dicam. ſ.de ſent. excom.licet.in vlti.gl.etiam ſuo tempore non ponderãdam ætatem xxv. annorum, & defendentem cauſam matrimonialẽ.& ibi [*voluminis*]quo.vi.lib.cõprehẽduntur.ſ.in proœ. ver.quem librũ ¶ In gl.idem ſeptẽnio.ibi [*ſponſalia*]ſaluo ꝙ habetur de ſpon.iuuenis.& ibi[*vſura*] large hic dicit cã ſpiritualis.i.eccleſiaſtici fori, vt ĩ cle.e. ti.diſpendioſam.de quo dic vt ibi no.dicã ſ.de vſuris.c.j. ¶ In gl.epi, in fi.vel curatoris ſic deputati ſm Arc. licet .n.curator ante litẽ conte.,pcuratorẽ non det,cũ nõ ſit dominus ipſe,tamen minor eius auctoritate id facere poteſt C.de procura l.iij.ff.de admi.tuto. decreto. alleg. etiam,quod not.Inno.de procura.accedẽs. & quod no. in Spec.de actore vniuerſitatis.§. porro actor. ¶ In gloſ. de delegato.ibi,ordinarij etiã legati ſm Arc. non enim emanat a ſede,quod emanat a legato.alleg.de filii. preſ-
5 by. dilectus.graue videtur hoc dicere,ꝙ † delegatus legati non poſſit,quod poteſt delegatus delegati procederet eius dictum,ſi intellexiſſet, ꝙ delegatus delegati id non ſubdeleget. ¶ In glo.delegata.in fi.c.prudẽtiam. §. ſexta. ad cauſam vero commiſſam pertinet,ꝙ perſona legitima ſit in cauſa.C.qui da.tut.vel cura.l.in vniuerſis.ergo poſſunt, per qđ peruenitur ad illud.ff.de procur ¶ In gl. pe.ibi.§.l.Iulia.& l.inter liberas.§.pe. & in fi. materiam glo.vide plene in Specu.de actore §.i. ver. item ꝙ eſt filius.& duabus cartis ſequentibus. & ſpeciale de clericis in ver.ſed cum clericorum. Et per hoc decido quã plures quæſtiones huius materiæ ibi poſitas,& in l. vl. C.de bonis quæ liberis.

S V M M A R I V M.

1 *Statuta an ligent forenſes.*
2 *Citari an quis poſſit extra territorium.*
3 *Citatio facta die feriato ad diem non feriatum an ualeat.*
4 *Iudex contractus poteſt citare extra territorium etiam non inuocando uel requirendo iudicem illius,ut citet.*
5 *Citatio quandoque dicitur ſententia.*
6 *Contractus licet parificentur delictis quo ad ſortiendum forum, non tamen quo ad quem inuitum ad iudicium trahendum.*
7 *Eccleſiaſticus requirens ſi eſt ſuperior requiſiti eccleſiaſtici uel ſecularis illum coget.*
8 *Notarius an poſſit conficere inſtrumentum extra territorium illius,a quo conſtitutus eſt.*
9 *Remiſſio quare ſit in delictis.*

C A P. IIII.

ROmana. Habet xj. dicta circa forum competens vel incompetẽs ſm Hoſt.Boati.& Io mo. Primo enĩ ponit duo.Secundo ibi,neque tria. Tertio ibi,nec ẽt duo.Quarto ibi ꝯhentes vnum,& in tribus verſiculis. nec ponit alia tria[*licet*] pro quãuis[*ipſos*]archiepiſcopũ vel officialẽ [*clerici*]litigantes ambo,de altero.n.ſolo nõ eẽt dubiũ[*& ſentiant*] rõ hæc in prima gl. dicit hic Inn. ꝙ coram delegato papæ bene liceret prorogare. ſ.de appel cordi [*diœceſanorum*] non ſufficit ergo conſenſus officialium,cum ipſorum officiũ ſe non extendat ad illa. ſ. eo.li.de offi.iudi.c.fi.& de tempo.or.cum nullus.§.j.[*voluntate*]per hoc patet, ꝙ ſuffraganeus detulit appellationi,bene potuerunt appellare articulo præmiſſo de principali cognoſcere quaſi ſuffraganeus hoc voluerit, ad hoc ſ.de ap.cum appellationibus[*Sententias & præcepta*] differentiã inter hęc duo vide.ſ.de ver.ſi.ex parte.i.in gl. fi.& ibi remiſſionem dedi.In his tribus datur intelligi,ꝙ in his duobus,de quibus.ſ.j.reſpon.non valeret conſuetudo,ꝙ placet Arch.alle. xxv.diſt.qualis.de præſum.nõne. Et, vt dicit,aľs iuriſdictio ordinariorũ poſſit totaliter vacari de conſue. hoc additur ad primũ dictũ huius §. ꝙ olim habebamus in decre.paſtoralis. in prin.de offi. or.nec ẽt cogant rñdere&c.ꝙ eſt.ſ.[*prælatus*]puta plebanos, vel rectores.& no.Hoſt. tales per hoc iuriſdictionẽ habere,remittit.ſ.de offi.or.cum ab eccleſiarum[*eis*]archiepõ & officiali ſubditos, alias non prælatos[*aduocatorum*]tractat hic Hoſt.quõ aduocati iurare tenentur ſm formã legis.C.de iud.l.rem non nouam.non ob.ꝙ Bul. dixit in l.caueri,ſed cõſue. non haberi, per quod voluit, ꝙ illi iuri præiudicet conſuetudo, ipſe dicit nil regulariter,alle.ꝙ ſic non valet cõſuetudo, ꝙ de calum.non iuretur. ſ. de iur. calum. cæterum.vbi de hoc dixi in fine. ita nec valet hoc caſu. & adhuc fortius comprimendi ſunt aduocati,quia plus calũnioſi,& cauiloſi. C.mã.ab Anaſtaſio.in auth.conſtitutio quæ ex aſcriptitio & liberis natos,in prin.col.v.Sit ratio quare non valet conſuetudo eo caſu, quia laxat & parat vel animarũ pericula. de conſue c.pe.& vl.& de prębẽ.extirpandæ.Idẽ Io.mo. [*querelantibus*] aduocatis vel procuratoribus. eadẽ rõne idẽ de fideiuſſoribus, ſi quos dediſſet Contrahentes. dicit Io.mo. ꝑ materia huius §.quotidiana eſt,merito plenius diſcurienda.ff.de li. le. legaui.in prin.& ad materiã huius.§.vide no.in Spe.de primo dec. §. nũc videamus. ver.& no.ꝙ hic quatuor facit. §. ſm eũ ponit regulã ꝓuiſionẽ annectit ibi, licet,quã ampliat ibi,vel ſi. & executioni prouidet.ibi,ſed tũc.ſi ergo ibidẽ inueniũtur,bene trahuntur inuenti.ſed ſi ibidem inuenti negent ſe ꝯtraxiſſe, non cogentur rñdere libello ſuper principali qõne porrecto.niſi prius ſummarie pateat,eos ibi ꝯtraxiſſe.& tũc iudex iudicabit ſuam eſſe iuriſdictionẽ cognoſcendi de principali.ff.de iudi.ſi quis ex aliena.ſ.de reſcri. ſuper literis. in fi.& poſtea coget illos de principali rñdere libello, & tunc vterque ſuis iuribus vtetur ſm Inn.& eſt ſimile ſm Arch.quod ſcripſi poſt Goſ ſ.e.ſi clericus & ſimile de accuſato,qui ſe negat,in territorio deliquiſſe, no. in Spec.de compe iud. adi.§.j. ſuper ver.vj. ver.ſed pone aliquis,& ſcripſi poſt Inn. de reſcrip. ſuper literis in glo. vl.ver.quærit Inn. ſubdit autem Inno. ꝙ in incidẽtibus hæc non quærantur. Et ſciendum, ꝙ hic fuit diſputatũ, ſi per ſtatutum priuilegiati ſunt certi, vt ſuper iniuria eis illata ſtetur ipſorum ſacramento, & vnus ex illis accuſat forenſem,qui forũ declinando dicit,ſe nullã iniuriã intuliſſe, de qua ibi poſſet accuſari, an ante, vel poſt lit.conteſt.veniat hoc probandũ, an in hoc ſufficiat iuramẽtũ accuſantis,eadẽ eſſet qõ de ꝯctu omittendo, Du-
1 bium, an † ſtatuta ligent forenſes, de quo in Specu. de conſti.ante fi.vide plenam remiſſionẽ, tenuit diſputãs, ꝙ accuſans debet probare accuſatũ ibi deliquiſſe, per l.vl.C.de exhiben.& intr.reis. & habebit pro iuriſdictione firmanda plene probare,nec ſufficiet iurm quaſi in-

nuat

nuat ſtatutũ intelligi de probatione q̃ fit coram eo,quẽ iudicẽ eſſe cõſtat,an emendam,vel pœnã,quod eſt probare ſuper principali non ad iuriſdictionem firmandã, de qua primo debet conſtare ſm formam iuris cõmunis,quam ſuper principali recipiatur probatio,per hũc modum ſtatutum modo dilatabitur, quod eſt contra ius commune, vt probet aliquis de proprio facto.iiij.q. iij.nullus,quæ eſt legis.ff.de teſt.Item contra,quæ nolũt credi vni ſoli,de teſti.veniens j.& licet.j.facit regula, q̃ a iure.ſ.de reg.iur.[*trahere*]no.hic Hoſt.tres caſus.Primus cum quis eſt in domo ſua, nec ad ſe aditum præbet. Is nec re, nec verbo vocatur ad iudicium. ff. de in ius voc. plerique.Secundus,cum præſtat aditum in domo,tunc verbo,ſed non re uocatur. i.non extrahitur de domo.ff. de reg.iu.nemo de domo.& de in ius voc.ſed & ſi.vbi de hoc. Tertius, quando eſt extra domum etiam in vinea. Is trahitur re & verbo.eo.titu.ſatiſque.& l.ſeq. Excipiuntur adhuc quatuor caſus. Primus , ſi quis paratus ſit cũ defendere. Secundus,ſi de re illa cum aduerſario cõpoſuit.e.ti.neque.impuberes.§.j. Tertius, ſi paratus ſit ſoluere,inſti.de perpe. &tem.act.in fi.Quartus, ſi ſatisdet. ff.qui ſatiſda.cog.ſi vero. §. j. & agit alias in iniuriarum. vt ibi.quid ergo fiet,ſi non paratur aditus in domum, citabitur publice ante domum, vt de dolo & contu. c.ſi.de eo q mittit in poſſ.c.ſi. [*Inuitos*] illos ergo excõmunicare non poſſum , ſed id forum , quod ſequitur,cum non ſit noſtrũ extendere legẽ.ff.ſol.ma.ſi vero.§.de viro. ſ.e. li.de elec. quãquam. in prin.Hoſt.vñ contrarium alleg. vt lic. non conſ. tuę.ſed illa nõ loquitur in iudice ɔ̃ctus, vel ſi de illo vis intelligere,procedat,qñ ibi inuenitur,vt ſ.dixi.& vide,quod ſcripſi poſt Inn. ſ.e. ti.c.vlti.ſuper.j. gl.Item vt dicit Io. mo. illud. dictum eſt contra hunc textum, quia tunc pro abſolutione venire cogeretur.ſ. de offi.dele.cum concor.de ſen.excõ.cum deſideres.ita in dioceſi Remenſi faciunt.hoc dicit ſm Inn.quia videbatur quibuſdam,ꝙ ex quo ſe exhibent parati ſtare iuri coram ordinario domicilij. Iudex contractus ſe intromittere non debet,ſed ɔ̃rium hic ſtatuitur,vt fortius cõtractus hoc operetur ſm eum[*citari*] de hac citatione vide,quod ſcripſi de appella.meminimus. ſed ſæpe vidi dubitari,qualiter fieri debeat. Inn.& poſt eũ ſcripſi.ſ.e. c.ſi.ſuper.j.gl.recitat opi.contrarias.ſ.quorundam dictium,ex foro delicti,rei, vel contractus iuriſdictionem
a competere, & per ipſum etiam †extra territorium perſonam citari poſſe , pro quibus facit hæc litera.& ſ. de cleri. non reſi. ex tuæ.& c. ex parte.& c.fin. vnde dixit hic Hoſt.& poſt eum Arch.ꝙ ſi iſti copiam ſui faciunt perſonaliter ſunt citandi prius , quam contumaces reputentur.ff. quæ ſententiæ ſine app.l.j.§.item ex edicto. quod innuit ſequens litera ibi. peruenit ad eoſdem. Dicunt autem illud intelligẽdũ,qñ citandus eſt intra prouincia.Nã foris non citabitur,quãuis ſciatur,vbi ſit citã dus.& intelligit Arch.de prouincia vulgari,all.quod legi.& no.de do.& contu.cum olim. ad finẽ.ibi in Hybernia.vbi id approbant Gof.& Hoſti. Et ipſe Gof.in ſum. huius ti.poſt prin. tenet aperte , iudicem citare ɔ̃hentẽ, qui eſt extra locum cõtractus.Item quod non ſit neceſſe locum,cum quis citatur eſſe de territorio citantis,patet.ff. de arbi. ſed interpellatur. §. j. citat enim arbiter per nuncium, & per epiſtolam, vt ibi, & l. dicm proſerre.in principio,& tamen conſtat,arbitrum territorium non habere.ita ꝙ canonici citant canonicum.ſ.de electiõn.cum nobis olim. & pars partem per modum decre.j. de electio.ſ.eodem libro, & clemen. eodem ti. cauſam. Item ſicut ex delegatione facta extra territorium pceditur intra territorium,vt no.ſ.de offi.leg. nouit.& ff.de offi.præſ.vrb.l.ſi.ſic ex citatione foris facta pcedetur intra territoriũ, bñ facit,quod dicimus† valere
3 citationẽ factã die feriato ad diẽ nõ feriatũ, de quo plene ſcripſi.ſ.de ferijs.c.ſi.in gl. magna. vbi videas ad ppoſitũ diſtinctũ triplicẽ citationis actũ,in ver.ſed conuertamus.& ver.ad ɔ̃ria.ſic ergo valeat facta loco nõ ſubdito ad locũ ſubiectũ , arguendo de tẽpore ad locũ , vt ibi dixi. Alij ẽt negant,vt ibi dicit Inn.ꝙ extra territoriũ citare poſſint, pquibus.ff.de iuriſdictio. omniũ iudicũ.l. fi.ſ.eo.li.de conſti.c.ij.p his facit cle.de re iu.paſtoralis. ver.vt illud.vbi patet,extra territoriũ citari non poſſe,vel per citationẽ. j. territoriũ factã conſtitutũ extra territorium non arctari , ſed requiri debet iudex, ſub quo degit,vt illũ citet.facit,qđ no.Spe.de ppe.iud. adi.§. j. ver. ſed qro. cũ ſuis remiſſio. ſ. de accuſa.§.j.ver.ſed nũqd.& §.ſi.ver.vt autem.Item conſtat , quod iudex contractus vel quis alius totum iudicium ſuum extra ſuũ territoriũ exercere nõ poſſet p iura prius iducta, ergo nec par rem.xiiij.q.v.pęnale.de donatio.inter virũ & vxorẽ,nuper.ff.de rei vendi.quæ de tota. quod aũt ſit pars proceſſus patet.ſ.de proba. quoniam cõtra falſam. Si ergo ſpeciale eſt in caſu cle.de foro compe.quamuis.ꝙ epiſcopus citat,& procedit in dioceſi, vel territorio nõ ſuo ipſius,ergo contrariũ regulare,vt ibi probatur in prin. Itẽ cum iudex perſonaliter exiſtens extra territorium ſuũ cenſeatur priuatus.ff.de offi.præſi.l.iij. fortius ipſius nũcius,vel epiſtola,licet ipſum repræſentent, cenſebuntur
4 priuata,& ſic arctare non poterunt.¶† Satis puto per illam literam,ꝙ iudex cõtractus citare poſſit extra territorium etiam non inuocando, vel requirẽdo iudicẽ illius,vt citet,quod probat hæc litera eorum auctoritate citati,ergo non alterius ſui iudicis,ſed ipſius auctoritate citantur,non enim dicit ad ipſorum requiſitionẽ citati,ſicut in caſu hoc notato in gl.bene poteſt. j. ver. ſed tunc.& talis citatio conſtituit eum nõ veniẽtẽ contumacẽ,vel cõtenẽtẽ, vt ſequit, ſed nõ ſimpliciter, ſed quo ad qđ,vt hic.Et loquor de citatione,q̃ fit verbo,tñ, non re, de quibus ſuper verbo trahere.& de quibuſdã vñ hoc expſsũ.C.de epi.& cle.l.oẽs.§. verũ ſi apparitor. vbi Iac.de Are.& Cy.hoc tenẽt ẽt i iudice delegato. & rñdent ad l.ſi.de iuriſdi.om.iu.vt j.dicã.¶ Scias,ꝙ in iudice ɔ̃ctus hoc dictũ placer hic Io.mo.p hãc lĩam & literã,quę pcedit,ſub quo degit,ad hoc faciat ibi, & alibi ſui copiã &c.Dicit tñ tutius,ꝙ fiat p iudicẽ.ſub quo degit,ad quod facit.j.de priui.volentes.v.neque.vbi pater, ꝙ ɔ̃hẽti iniungit,vt vadat ad locũ contractus.Et ſic nõ ob.quod opponitur,ꝙ p id fieret in ɔ̃tractibus remiſſio, ſi cõmitteretur iudici, ſub quo degit,alle.etiã.C.de pig. l.iij.vnde per decreta. illã patet , ꝙ nõ exẽptus a iudice domicilij nõ remittit ad iudicẽ ɔ̃tractus verbo tm̃, ſed nõ re,ſed exẽptus p iudicẽ domicilij nõ remittiẽ ẽt verbo. i.nõ põt ſibi iudex ille pcipere,ꝙ redeat ad locũ ɔ̃ꝰ, & hoc coadiuuat opi.ꝙ citari poſſit per iudicẽ contractus,alias forũ ɔ̃ctus in exẽpto eſſet inutile illo nõ diuertẽte ad locũ ɔ̃tractus. & vide qđ ibi dicã j.gl.quaſi.d. ¶ Ad cõtraria rñdetur,ꝙ prima duo iura loquuntur in iudicente extra territorium.citare autem non eſt iudicare,vel iudicere,ſed potius requirere. vnde dixit hic Io. mo.ꝙ citatio hẽt duo extrema interlocutoriã de ci
5 tãdo,& hoc iuriſdictiõis ẽ,& †qñq; dĩ ſnia.C. de epi.& cle.l.oẽs,§.ꝑterea.& l.cũ clericis.ad ſi.& C. de pœ.l.ſi.& hoc nõ fit eꝫ territoriũ. Aliud extremũ actus citatiõis, vel quo citatio nũciat,& iſte nõ ẽ iuriſdõnis,vñ ñ p nũciũ.& de hoc remiſ. dedi. ſ.ea.gl. Rñdit id quod ſcripſi. c.ſi.ſ.de ferijs ¶ Dicunt tm̃ prædicti Iac.& Cyn.ꝙ licet actus iuriſdictionis fieri non poſſit extra territoriũ, fieri tñ põt ille actus,cuius effectus fertur intra territoriũ,inducunt,quod de delegatione dixi.ſ.ver.itẽ ſicut.non ob. ver.ſed tunc.& decr. poſtulaſti.ſ. e.quæ loquitur in executione ſuæ & miſſionẽ in poſſeſſionẽ , q̃ fit in re ipſa, &:q ſunt imperij.ff.de iuriſ.om.iudic.iubere.¶Et ad decre.paſtoralis. rñdetur, ꝙ imperator ibi nõ erãt iudex ex loco delicti.& ſic non ob. vel dic, ꝙ iudex ɔ̃ctus, vel rei litigioſæ citat extra ſuũ territoriũ, quia citatio non afficit perſonã,nec ex illa poſſet perſona puniri,ſed ſolũ afficit rẽ , & ad illã refertur citationis effectus, vt fiat miſſio,propter quod ſit ẽt in non cõtumacẽ abſentẽ reipublicæ cã,vel pupillũ , vt dixi poſt Inn.vbi remiſi in prin.
huius

huius gl.tñ non cõmunis excõicari non poſſet, de ſen.
excom.ſacro.ſed citatio q̃ fit ratione delicti, principali-
ter afficit perſonam,& perſonam afficit citationis effe-
ctus.& ideo per iudicẽ delinquẽtis fieri dẽt, quẽ ad id
6 requiret iudex delicti,vt ibi,vnde dicit hic Io.mo.ꝙ† li-
cet ꝯctus parificẽtur delictis quo ad ſortiẽdũ forũ,non
tñ quo ad quẽ inuitũ ĩ iudiciũ trahẽdũ,vt dicã ſup gl.di
cebãt.¶ Ad id qđ dr̃ iu. reſpõderunt, ꝙ ſæpe licet in par
te,ꝙ nõ licet in toto,ꝙ patet ꝑ id, quod habes. ſ̃.e. li.de
offi.deleg.c.fi.§.vices.Is eñ q alias iuriſdictionẽ nõ cõ-
mittit,citationẽ cõmittere nõ põt,ꝙ bñ facit.& vide ꝙ
ſcripſi de dolo & ꝯtu.c.fi.in fi.& vide qđ no ff.de lc. iij.l.
ſi qd.fateorẽt,ꝙ dr̃ in decre.q̃uis.ſpãle, ꝙ ibi citaturq́s
ad locum nõ ſubiectũ citãti, ſed de hoc non loquitur.
¶ Ad vltimũ rñſum eſt ꝑ ea,q̃ dicta ſunt in reſpõſione
ad pri.[*Miſſionem*]cã cuſtodiæ,de qua dic vt ſ̃.vt lit.nõ ꝯ
teſt.qm̃.§.alijs[*facere.*]de eo q impedit miſſionem. not.
hic Arch.opi.Vin.quam dixi.ſ̃. c. ſane.[*Occultent.*]dicit
Hoſt.latitando,vel impediendo,ne citatio &c.vt lit. nõ
conteſt.qm̃.§.porrò,& putat vtroq; caſu edictũ debere
ꝓponi in eccleſia cathedrali,ĩ qua ſunt bona,ſi ipſa ha-
bẽt in ſua dioceſi,ad hoc de do.& ꝯtu.licet cãm.& c.vlt.
de eo qui mit.in poſ.c. fi. de cle. nõ reſidẽ. ex tuę. aper-
tius hodie cle.de ele cãm.& eo.ti.q̃uis.Io.mo. tñ putat
hãc citationẽ neceſſariã,qñ manifeſte nõ patet impedi
mẽtũ,vel malicia.alias ſecus ſm eũ[*decernere.*]C. de bo.
aut.iudi.poſ cũ vnius.§.pe.vbi de hoc.So.generaliter de-
cernendo vr̃ decernere de bonis in ſuo territorio ꝯſti-
tutis,vt ibi. ſed hoc caſu ſpecialis põt decernere, vt hic,
nõ ꝑcipere vel exeq.vt ibi.& ſ̃.e. poſtulaſti. ſm Hoſ. Io.
mo.& Arc.Dixit Hoſt.in ꝑdicto. c. poſtulaſti. ſm dñm
ſuũ,ꝙ vbicũque iudex diffinitiue pronuntiat,hic poteſt
de bonis, quæ ſibi non ſubſunt, ꝑ iudicem bonorũ fiet
executio:vt ff.de re iud.a diuo pio.§.ſi vero interlocuto
rie pronunciare non põt.niſi de bonis,quæ ſuæ iuriſdi-
ctioni ſubſunt,ꝑ præal.l.cum vnus.& ꝑ l. hæres abſens.
§.i.ff.de iudi.Sed dicebat ipſe Hoſt.cõtrariũ declaratũ ꝑ
illũ ver.etiã no.ꝙ de bonis in ſuo territorio decernẽt.
imo ab illis recipiet.per.l.cum vnus quam allegat.ſ̃. gl.
proxi.etiam tunc.ſ.quando decernit de bonis alterius
iuriſdictionis[*loci*]In quo ſunt bona compatere nolen
tis [*dioceſanus.*]recipicit,quod dixi de archiepõ,& eius of-
ficiali.nã hæc eſſet cũ ordinario cauſæ,qui requireretur
a iudice ꝯtractus,etiã ſi ſit ſecularis requiſitus,vel requi-
rens denunciationem.ſimile.ſ̃.de treu.& pa.c. j.xj. q.iij.
curæ.& cle.e.tit.quãuis.§ pe.[*facit.*]ꝙ ſi facere nõ vult,
peccat,nõ tñ ꝯpelletur ꝑ iudicem contractus, niſi alias
ſit ſuus ſuperior ſm Io.mo. & Arch. Nec obſtat ſm Io.
mo.ff.de re iu.a diuo.in prin qa intelligitur de iuſſu ſupe
rioris,non paris,vel recipitur ibi iuſſus per modum ,q
habetur.ff.quod iuſſu.l.1.§ j.facit, qđ dixi in cle. q̃ allega
7 bo ſup glo.Dicebant ergo hic tenẽdũ,ꝙ† eccleſiaſticus
requirẽs, ſi eſt ſuperior requiſiti eccleſiaſtici, vel ſecula-
ris,illũ coget.facit,qđ ſcripſi poſt Inn.de offi.or.c.j.in fi.
ſi eſt par,vel inferior illũ non coget,de cle. innouit. de
maio.& obe.cũ inferior.Secularis etiã nullo caſu coget
eccleſiaſticũ.ĩ.de excep.cũ quidã corã ipſis. ꝑ hãc iuerã
8 probat Pe.de Saxo.notariũ† nõ poſſe ꝯficere inſtrumẽ-
tum extra territoriũ illius,a quo conſtitutus eſt, iſtorũ
enim ſigilla faciebant ſcripturas contractuum autẽn-
ticas,tñ non extra dioceſim illius,a quo dati erant. Et hoc
potuit Guil.in Specu.de inſtru.edi §.reſtat. ver.& no. ꝙ
tabellio.& ver.ego credo.& vide.ĩ. de re iudi. abbate. in
fi.in glo ſ.donatio. in fi. quære in ſubus ſubditis ꝑpriis
vel ſuffraganeorum vel alijs.& intellige præter caſus ex-
ceptos reſpondere,vel comparere.& hoc de eo qa non
exprimit citans caſum ad eum ſpectantem.ff.de iuriſdi.
om.iud.l.fi.ſuper verſi.nec etiam,ſm Hoſt.& Ioan.mo.
[*cen ſuram.*]erat dubium propter id,qđ dr̃,ſñiam paſtoris
etiam iniuſtam ligare.xj.q.iij.c.j.ſecundum Fran.¶ Pri-
ma glo.rationem reddit.ſecundo determinas tex.ſol.cõ
trarium.¶ Glo.bene poteſt. quærit & ſoluit. dat ſimile,
in fi.ſol.obiicit.¶ Glo.contra obiicit & ſoluit. ¶ Glo. li-
cet,ſubdit contrarium & ſol.¶ Gl.no.ergo.ſubdit cõtra
riũ,quod tripliciter ſol.in fi.ponit duas opi. reprobatas.
¶ Glo.dicebant,ponit duas opi.¶ In gl.taxata. ibi.l.vna.
diſtinguit an res mobilis.¶ In gl.tax.vel inmobilis fuerit
promiſſa.& ibi ſalarium.ſequitur,incertæ pollicitatio-
nis peti non poteſt ¶ In gl.contra.ibi,litem redimens ꝯ
tra bonos mores agit. & ideo interdictæ conuentionis
fruſtra ſibi petit fidem impleri.vt in l.ſi contra.& ibi;ſa
latium,ſi ſalarium conuenit dominus pro labore , pa-
cto pareri debet.Secus ſi litis euentum maiori pretio ꝓ
curator redemerit.& Arch.¶ In glo.j.ibi,tñ vr̃, idẽ Hoſ.
Per.de Saxo.¶ In glo.in laycis.ibi.ſecus. idẽ Ioã. mo. &
Arch.quod eſt verum quo ad temporalia, ſecus in ſpiri
tualibus,ſecundum Hoſt. alle. ſ̃. de pęni. & remiſ. om-
nis.ad id,quod no.de depõ.impu.c. ij. & de hoc dixi de
offi.deleg. P.& G.ſuper gl.fi.¶ In glo. bene dicit , in fi.de
hoc.ſ̃.eo.ſi diligenti.in fi.primæ glo.¶ In glo.quia de iu-
re.in fi.& quod ibi ſcripſi poſt Hoſtien.ſuper. j.glo. hoc
no.ipſe Hoſtien.& Ioan.mo.de nouem.ſcilicet quæ re-
quiruntur in iuriſdictionis prorogatione , quam facit
clericus.¶ In gl.bene poteſt.ibi.[*compellat.*]Quid ſi intra
terminum ad hoc aſſignatum id non ſecerit,archiepiſ-
copus id faciet ſm Hoſt.all. qđ no.ſ̃.c.li.de ſup.neg. pla.
romana.hic non placet dicenti,ꝙ licet tũc ſuffraganeũ
cogere poſſit,ſubditũ ipſius non & in fi. & ſic nõ ob. ſ̃.
de offi.delega.prudẽtia.§.penul.& vlt.q̃ loqtur in delega
to Papæ.¶ In gl.taxata.in fi.& de his vide ſatis in Specu.
de ſala.§.ij.& iij. ¶ In glo.contra.ibi.[*gratuitum.*]aduoca-
tus tamen licite vendit patrocinium. xj.qõ.iij.non licet.
& ibi,illicitum eſt.de hoc.iij q.viij. §. tria,ver. arcentur.
plenius.ff.de pac.l.ſumptus. & ibi. quod datur ſine pre-
cio,alias nõ eſt mãdatũ,ſed locatio.ff.mã.l.j.ĩ fi. ¶ In gl.
licet.in fi.dicit Hoſt.& Arc.poſt eũ, ꝙ illa.l. concor. qa
nõ intromitteret ſe archiepſ de cauſis ſuffraganeorum.
& ſic propter illas lis non protelabitur , mandabit autẽ
ordinario,vt illas expediat ¶ In gl.no.ibi,cõpellerentur.
intellige hoc per modũ ſequentis.§. ¶ In glo. dicebant.
ibi,parificentur quo ad forum ſortiendum nõ quo ad
tractionẽ in iudiciũ ſm Io.mo.hic , & ꝓbatur. ff. de in
ius vocã.l.ij.nõ ob.C.vbi qs curi. aliave.l.fi.in aut. vt iu-
di.ſine quoquo ſuf.§.neceſſitatem.ponuntur enim ſpe-
ciales caſus rõne publicæ honeſtatis , vt ibi patet. & ſm
9 eũ rõ † quare in delictis fit remiſſio eſt,qa in criminali-
bus non committitur teſtiũ receptio , ſed debent teſtes
exhiberi iudici.C.de fide inſtrumento. apud eloquentiſ
ſimum. nec etiam teſtes ſunt vocandi extra prouin-
ciam.ff. de teſti.l. iij. §. fi. cum ergo iudex delinquentis
extra ſuum territorium non poſſit cauſam cognoſce-
re.ff.de iuriſdi om.iudicũ. l.fi.nec receptionẽ cõmitte-
re,nec ad ſe illos citare,merito fit in illis remiſſio,& op-
time probatur ſm eũ in aut.vt omnes obe.iud. ꝓuincia
rũ.§.hic cõſiderãtes.col.v.ff. de pę.capitaliũ §. famoſos.
conſtat autem quod dictæ rationes in contractibus lo-
cum non habent.jtem contrahens poteſt & debet ſib
cauere,cum quo contrahat.ff.de reg. iur. qui cum alio.
qui ſibi imputet.ſi vadit ad locum domicilij illius,cum
quo contraxit.Nã alia eſt ratio contrahendi , alia delin
quendi.ff.de exerci.l. j. § j. ſecũdũ cum . ¶ Et not. quod
cum ciuiliter de crimine agitur,idem eſt,quod in con-
tractibus.facit ſ̃.de procu.ſuæ.de accu.ſuper his.in fi.pa-
tet id etiam ex eo,quia in kuibus etiam criminalibus
non fit remiſſio,vt in §.ſiquis vero comprehenſorum,
in aut.vt nulli iudi.vt patet,quod in enormibus, & vbi
pęnę impoſitio alios terret,locus eſt remiſſioni, quæ ra
tio in his ceſſat. An autẽ ſine cognitione fiat remiſſio,
hæc Ioan.mona.quod vide in cle. ſup gl. ſtatim alle. &
ibi[*id ſeruetur.*]vt in cle.de re iud.paſtoralis. poſt mediũ
ver.ꝙ ſi punitio , vbi de hoc. in glo. ſed nunquid. & ibi
[*bona.*]de hoc.ff.de iudi.hæres abſens §.ı ¶ In gloſ penu.
in fine.Nam ſi extra dioce.etiam coram ipſis archiepi-
copis fierent cõtractus, non ſortiũtur ꝯhẽtes ipſorũ fo
rum.

rũ,& quorũ quotieſcũq; fiant in ſua dioce.fortiũt forũ ipſorum. Inn. ¶In gl.vlt.in fi.ꝙ intelligas,quãdo peccat extra officialatum,vt dixi.ſ.e.li.de offi.vica.c.j.in j.gl.

C A P. V.

SEculares literæ. Quæ coram iudice cõpetenti fidem facerent ſm Arch. alle. ſ.de ſolu.c.ij.& remit.de fi.inſtr.c.ij.in j. gl. probationes,quæ faciendæ ſunt corã iudice.liij. q.iij.ſæpe.& l.eos.de proba.ex literis.de elect. ſcriptum. ver.verum.ff. de proba.l.quinquaginta.Fruſtra ergo fiunt coram nõ iudice,conſtat aũt, ꝙ eccleſiaſtica perſona corã talibus conueniri non põt.xj.q.j.experientiæ.& c.ſi quiſq̃.& c. clericũ.nullus ergo nec probatio ꝯ ipſos corã talib. induci ſm Io.mo.& Arch.patet hic. ſ. de iud.at ſi clerici. hic ſcias,ꝙ in his locis,in quib.forte non eſt vſus tabellionum ſed inniuntur ꝯctus, quorum probatio fit per ſigilla iudicũ ſeculariũ, literæ tales ſigillatæ ita probabũt ꝯctum coram iudice cõpetenti,niſi reprobetur.Sicut & inſtrumenmm tabellionũ laycorum,quod bene probat decr.cum dilectus.de fi.inſtr.non tñ per illas literas vel ſigilla ꝯpetet iuriſdictio ſigillantibus,cum nec expreſſè poſſent illũ ſuũ facere iudicẽ.ſ.e.ſi diligenti.& de aliis.ſ.c.prox.§ pe. ꝯpelluntur, de cã reconuentionis remittit Arch.ad no.per ſe.j.de cle.coniu.c.vno.& dixi de iud.at ſi clerici.ſuper gl.ij. ¶Prima gl.ponit ſummã, & vnde ſumpta ſit,q̃ ſit graue.¶In gl.j.in fi.Io.mo.alle. extrauag.illã non vidi,ſed veritas eſt,ꝙ ille ver. quia verò.erat pars decr.nonnulli.j.de immu.eccl. & vt ibi dixi in prin.iſta fuit.vii.& vltima prouiſio,quã ibi fecerat Alex.iij.¶In gl.j.in fi.de cle.coniug.Secus,dummõ nõ fiat diſtinctio in perſona.j.de cler.coniu.c.vno.¶In gl. pe. ibi de facto forte captis pignorib. vel ſaxitis ipſorũ bonis, ſi diſtringeret perſonã locus eſſet pœnæ capituli ſi quis ſuadente.xvij.q iiij.& ibi, qui habent.i.qui habebant tpe huius gl.ſed poſt traditum .ſ. per ciues regimẽ ciuitatis dño.Hoſt.ſublatum fuit illud ſtatutũ . & in fi. idẽ dixit Egi.de re iud.cum cã.& vt ibi dixi ſuper gl. ij.

S V M M A R I V M.

1 *Iurans pro nullo fideiubere, ſi fideiuſſor, pro quo prius fideiuſſerat libros redimat & debitum,non eſt periurus.*

2 *Iuramenti adiectio an mutet forum.*

3 *Forum pœnitentiale eſt diſtinguendum a iudiciali,quando dubitatur,an iuramentum licitum ſit,an non.*

C A P. VI.

1 CVm. C.laicus Fideiuſſorio. Bart.in dña. Iv.tenet,ꝙ ille † qui iurauit pro nullo fideiubere,ſi fideiuſſor, pro quo prius fideiuſſerat,libros redimat, & debitũ ſoluat, non eſt periurus,cũ non fideiuſſerit, ſed ſe liberauerit, qõ non erat dubia,plus dubitatur: an tale iurm ſit licitum,cũ illud præſtari nulla neceſſitas coegerit.xxij. q.j. ita ergo.ſed Lau.dixit id licitũ,cũ quis pro vtilitate proximi iurare poſſet,fortius pro ſua,vt no. Arch. xxij. q.j. non eſt obligatus.diſputatum fuit hic, an non obligatus,qui captũ pro debito liberat inuitũ,ſoluẽdo tñ animo repetendi.nec ob.l.is,qui amicitia.ff.de neg.geſt.an repetat,& ſoluit diſputans,ꝙ licet cõis opin. habeat, ꝙ non per l.vlt.C.de neg. geſt. ipſe putat eum de æquitate teneri,& loquitur in eo, qui geſſit negocium voluntarium,ſed iſtud erat neceſſarium,per hoc puto eũ intellexiſſe,quando deficiebat oĩs ſpes liberationis.niſi p ſolutionem [a ſe] non ſic hærede iurantis . & vide, quod ſcripſi de re iu.veritatis.ſuper gl.fi.& in dña.38. quæ incipit.Bononiẽſes iurauerunt pacẽ,licet Abb.ꝯ.de ſepul. c.fi.in fi.vt ibi ſcripſi[temere]ſecus ſi neceſſitate, alle. Archi.ſ.de pig.ſignificante.de iureiu.querelam.hoc dictũ eſt ad excluſionem periurij non fori [conuenire] licet tñ iudex eccleſiaſticus hoc caſu audiat querentẽ,nõ tñ ex officio inquirit,ſuper quo vide,quod ſcripſi poſt Inn.de iureiur.ad noſtrã.ij.ſuper gl.pe.vñ diſputaui Io.de mõ. ꝙ ſi laycus denunciat clericum , ꝙ ſibi cũ multitudine hominũ dãna & ſpolia retulit,dicens illud notoriũ , & petit reſtitutionẽ & emendã , eps non poterit ſummariè,vel ex officio procedere,ſed dabitur libellus,& ſeruabitur iudiciarius ordo, induxit decre. olim. de iniur. in facto huic ſimili,& ꝙ,vt dicit decre.quanto.de tranſla. non poterat eſſe non notoriũ reuocatur proceſſus lite nõ ꝯt.ad idẽ de ord. cog. cũ dilectus . vbi in caſu ſimili ſeruatur iuris ordo,& de offi.deleg.ꝯſultationib.ad idẽ. ij.q.vij.lator.Inducit rñr libellũ reddendũ.iij.q.iii.offeratur.de libe.ob.c.j.ẽt in criminalib. niſi in caſib. notatis, vt eccl.bene.vt noſtrũ . de quib.iſte non eſt.Itẽ dato , ꝙ hic locus eſſet officio iudicis; tñ cum principaliter petatur,locus eſt conſtitutioni.de off.ind. c.ij.& qđ no. ff.de inter.act.ſuper rubr.ſ.in iudicis officio non requiri libellũ,procedit , cũ petitur incidenter,vt ibi.idem ẽt qñ fit inquiſitio ad petitionem partis,& reus eſt præſẽs,vt ſcripſi,vt lit.non ꝯt.qm̃.§.ſunt & alij. & de accu. qualiter.ij. ſuper j.gl.in fi.ſuppletionis quæ incipit varia iura, quæ de notorio loquuntur.non ob. inquantũ dicunt in eis iuris ordinem non ſeruandum:quia hoc non eſt notorium actus permanẽtis ſed tranſeuntis,quæ differunt , vt no.ij.q.j.manifeſta.& ſcripſi.ſ.de coha.cle.noſtra.nec eſt notoriũ iudici,& ſic ſibi probandũ.ij.q.j. qñ aũt.ergo iuris ordo ſeruandus.Item illa iura & quæ de inquiſitione ex iudicis officio loquuntur, locum habent , cũ ad punitionem & correctionem criminis tenditur:ſed hic agimt ad priuatum intereſſe,& ſatis eſt eo caſu hoc iure non expreſſum. C.de temp.ord.dilectus. de tranſl. c.ij. Et ſic reſpondetur ad l.eam quidem. C.de accu. Itẽ in officialibus loquitur referentib.curiæ non ad petitionem partis. ¶Prima gl. ſummat,& dicit vnde ſit ſumptum.¶In gl.ij.c.ij.plenius in quæſtione, quam diſputaui,quam vide ſuper re.damnũ.j.de reg.iu ¶In gl.ii.in fi.facit,quod no.de pur.ca.nos inter.¶In gl.vl.in fi.adie

2 ctio † igitur iuramenti mutat forum,ſicut & qñ validat ꝯctum.ſ.e.li.de pac. q̃uis.j.de iureiu. licet.qñq; nil operatur.j.de iureiu.non eſt.Io.& Arch.qui ambo ſic ad literam loquuntur,& facit,quod poſt Hoſt.ſcripſi de or. cog.tuã.ſuper vl.gl.Aliis vr̃,ꝙ talis adiectio non mutet, ſed accumulet.fatentur.n.periurium eſſe crimen eccleſiaſticũ,vt no.ſ.e.cum ſit.in iij.gl.& vide,quod ſuper ea dixi,ſe non ſic neceſſario,vel merè eccleſiaſticum,quia ſecularis iudex de illo poſſit cognoſcere,illudq; punire. primũ probatur.j.de reg.iur.licet.& ibi,quamuis eis cõſtat legitime.& in fi.vbi pronunciare nõ impediuntur. immo coguntur ſecundum. C. de tranſ.ſi qs maior. ff. de cri.ſtellio.l.vlt.& de iureiur.ſi duo. §. fi.& probatur. 23.q.5.rex dẽt.Eſt ergo illud merè eccleſiaſticũ , de quo ſecularis iudex cognoſcere non poſſet, ſicut de hęreſi . j.de hęreticis,vt inquiſitionis.§.prohibemus.vbi textus exprimit illud mere eccleſiaſticum, ad idem præ. decr. tuam.& qui fi.ſint legi.lator.& j.de ſenten. excom.ſi iudex.in prin.& in fi.Et omnis cauſa ſpiritualium vel annexorum de iud.decernimus.& c.quanto.Et ſic nõ ob. ſed ꝯcor.decr.de iud. nouit. vbi prouocauerat rex Angliæ ad iudiciũ eccleſiæ.quod potuit, vt hic concurrebat ẽt ibi qualitas cãæ.ſ.pacis fractæ. ſ.de treu. & pa.c.j. cum concor.& defectus alterius ſuperioris, qui ſil.ſunt legi p venerabilẽ.ver.inſuper.decre.venerabilẽ. de elec.

3 loquitur † cũ dubitatur,an iurm ſit licitũ,an nõ,diſtinguẽdũ eſt igitur pęnitentiale forum a iudiciali,quo ad primũ non eſt dubiũ,periuriũ eſſe crimẽ eccleſiaſticũ, ſic loquit.xij.q.j.prædicandũ.& qđ ſcripſi de purga. cano.nos inter.ſuper.i.gl.de ſecũdo loquẽdo de iuris ī qb. verſatur alterius intereſſe,quæ propriè ſunt ad ꝓpoſitũ, diſtinguit,an agatur ex iur̃o , vt ſeruetur, an excipiatur ex illo,primo caſu ꝯ laycũ vterq; eſt cõpetens iudex eccleſiaſticus & ſecularis,ſicut dixi de ſacrilegio.ſ.e.cũ ſit. eſt aũt huius rõ quò ad eccleſiaſticũ:quia periuriũ directè reſpicit Dei irreuerentiam , quæ propriè eſt ẽt chriſtianæ religioni contraria. Secundo caſu ſi ꝯ agentẽ in ſeculari foro ꝯ laycum excipiatur de iuramẽto,laycus

iudex cauſæ de hoc cognoſcet, & diffiniet, in qua diffi-
nitiuë ſeruare debet ius canonicum. & ad hoc per ec-
cleſiam cogi poteſt, & ſic loquitur præd. decr. licet. & ſi
ët practicaretur decr. quamuis. ſ. e. lib. de pac. & auth. ſa
cram. C. ſi aduer. ven. ſi tñ hic reduceretur in dubiũ ꝓ-
babile, an ſit iur̄m licitũ & ſeruandũ necne, remitten-
dũ eſſet hoc ad eccleſiaſticũ iudicẽ: vt in decr. venerabi
lẽ. ſic poſſet intelligi dictũ Hoſt. in decr. ſuã. de quo hic
in prin. dixi, ſicut & adulteriũ dr̄ crimen eccleſiaſticũ:
tunc ſolũ cũ agit̄ ad ſeparationẽ thori, vt dixi in decr. cũ
ſit. de vſu. no. ĩ cle. de iud. diſpẽdioſã. & dicã. ĩ. de vſu. c. j.

S V M M A R I V M.

1 *Exceptio adulterij proponitur ante litem, & poſt.*
2 *Impetrans habet probare, quando reus negat.*
3 *Litis ſemel finitæ non cogitur reus ſubire inſtantiam conteſtando litem.*
4 *Litera habetur pro titulo in collatione facienda.*
5 *Gratia fit ſine literis, & ſemper literas præcedit.*

CAP. VII.

EXceptionis. Ponit regulam, in
cuius ventre exce-
ptionem inſerit, quã regulã exaggerat ibi,
licet. ſm Io. mo. [*obiectus*] hic incipe cõſtru
ctum [*excipiat*] quod poterat ſm Fran. non ſolũ in ciui-
lib. & hoc planũ; ſed in criminalib. ſ. de accuſat. de his.
C. de tranſac. tranſigere. & in ſpũalib. alleg. de reſcrip. ex
parte. de elec. c. cum dilecti. de appell. conſtitutis. in ma-
trimonialib. tamen contra matrimonium non obſt.
res iudicata. ſ. de re iud. lator. & c. cõſanguinei [*nec tran-
ſactio*] ſupra de tranſact. c. vlt. [*litigatori*]. ſ. reus conuen-
1 tus. dixit Innoc. ſ. de adult. c. ſi. ꝙ † exceptio adulterij cõ-
tra ſeparationem thori eſt peremptoria, tamen propo
nitur ante litem, & poſt. ibi hoc ſcripſi in gl. vlti. ver. &
non [*impediat*] contra ff. fam. erc. l. j. vbi contra propo-
nentem ſe hæredem, & ob hoc agentem fam. erciſcũ.
obſtat, ꝙ non eſt hæres. dicit illud ſpeciale, ne fiat præ-
iudicium petitioni hæreditatis, quæ de ſui natura debet
præcedere, vt ibi dicitur. & idem in omni præiudicia-
li, vt ſi actor dicatur ſeruus, vel filiusfamilias. C. de ord.
iud. l. j. & ij. de quibus præiudicialibus. inſtitutio. de act.
§. præiudiciales. & iſtæ præiudiciales proponuntur, &
probantur ante lit. conteſtatio. C. de adult. quoniam. ff.
de præuarica. l. iij. in principio. ſecundùm Archid. [*re-
ordet*.] Et ſic non recipitur ipſius reprobatio: ſed ſi
probata eſſet, tenet Io. Mo. & Arch. recitat, ꝙ impone-
tur ſilentium actori. ſ. de accu. veniens. Ex quo enim
notorium eſt de exceptione, iudex permittere non de-
bet, vt in iudicium deducatur, de filiis presb. quoniam.
per hoc enim euitatur circuitus, & finis citius litibus
imponitur. ĩ. de re iudi. abbate. in fi. & C. de agr. & cen.
litibus. lib. xj. & eſt ſimile, quod no. ſ. eo. lib. de elect. ſi
forte. in glo. ſi ergo, in fi. & facit cle. de elec. conſtitutio-
nem. in fi. Si ſuper ea quæ &c. Pe. [*Oppoſita*] coram dele
gato, coram quo lit. conteſt. probabit illam excipiens.
Et ſcias, quòd in quæſtione, qua quæritur, quis probet,
cum opponitur contra reſcriptum ſurreptio, vel falſi
ſuggeſtio, fuit opinio, ꝙ ſi id reſpicit principale nego-
cium, ille probabit, qui habet in principali probare. ſ.
actor intentionem, reus exceptionem. vj. q. vlt. actor. ff.
de proba. l. ij. & l. in exceptionibus. & ita erit hic: quia ſi
exceptiones ſunt de priuilegiatis hic expreſſis, ſicut pro
baret illas excipiens in vim peremptoriæ. Sic probabit
illos in vim dilatoriæ. Si autem exceptio non contin-
git principale, ſi reſcriptum habet debitam formam,
nec apparet ſuſpectum, probet excipiens. ¶ Eſt ſciendũ,
2 ꝙ Dama. tractat hic in q. ij. de reſcr. alle. ꝙ † impetrans
habet probare: quia reus negat, alle. præ. l. ij. ff. de prob.
allegatur lex. ij. C. de his qui ve. ęta. ff. de pub. l. quæcun-
que. Item cum clauſula ſi preces &c. ſit in reſcripto, vel
ſubintelligatur, de reſcrip. c. ij. id ergo probet impetrãs.
In contrarium excipiens alleg. dolum impetrantis, er-
go illum probet, de renun. c. ij. eo. l. ſi. ff. de proba. quoties.
§. qui dolo. Item expreſſè dicit lex canonizata, ꝙ reus
probet precũ mendacia. C. de dila. ſi qñ. quæ eſt. iij. q. iij.
ei qui Dama. dixit Pla. diſtinxiſſe inter mendaciũ ex-
preſſum, & probet excipiens, & verũ tacitum, & probet
impetrans. Diſtinxit ẽt, an ſit ibi cl'a ſi preces &c. quod
non placet, cũ ſubintelligatur. vt ſ. dixi. Subdit Io. diſtin-
xiſſe, an impetrans aſſeuerauerit factũ, an illius primũ
probet impetrans. ſecundum reus. ff. de proba ab ea par
te. Et econuerſo dicebat negatione facti vel iuris. Odo.
tenuit, impetrantem probare, ſicut probat creditor pe-
cuniam numeratã. C. de non nu. pe. l. iii. Ad l. ſi qñ. rñ-
debat, ꝙ ibi reus vltimò ſe obtulit. ¶ Aduertendum eſt,
ꝙ hic non eſt dubium: an expreſſerit, vel iurauerit, aũs
tacuerit. hic. n. apparet ex forma reſcripti, nec an expreſ
ſum: qa falſum ſit tale, quod vitiet. idem de tacito. Nã
hæc ꝯſiſtunt in iure, ſed verſatur dubium, quis probet
de expreſſo, an impetrans, ꝙ ſit verũ, an reus, ꝙ ſit falsũ,
ſic & de tacito. & vt prius dixi, ꝙ ad peremptorias priui
legiatas, & non ſumus hic expediti, quod probat exci-
piens in reſcriptis iudicialibus, in quib. fit ꝓteſtatio, de
qua hic loquitur. idem in dilatoriis, quæ non afficiunt
principale, vt excõicatio impetrantis. ſ. de reſcrip. c. j. ta
citurnitas primi reſcripti, vel ꝙ ꝯſenſu partiũ fuerit im
petratum, de reſcr. cęterum. vel ſimilia, quæ vide colle-
cta in Specu. de reſcrip. præſenta. §. ratione quoque de-
fectus. In beneficialib. in quib. peremptoriè veniunt ꝯ
literas, vt hic no. in gl. pe. probat ẽt excipiens; ſi tñ dica-
tur tacuiſſe ſe illegitimũ, vel minorẽ, vel ꝯ expreſſiſſe
ſe legitimum, vel maiorem. vide qõnem, quã poſui in
regula infamib. ĩ. de reg. iu. non eſſet abſurdum diſtin-
guere expreſſum a tacito, vt expreſſi veritatem probet
impetrans; quia tunc reus negat, & tunc procedat opi.
Odoſ. verum tacitum probet reus, qui aſſerit. indubita-
tum tñ eſt, ꝙ vtroque caſu recipietur probatio vtriuſq;
probare volentis. de renun. ſuper hoc. ¶ Prima gl. ſum-
mat. ¶ Tertia glo. ponit differentiam inter exceptionẽ
& defenſionem. ¶ Gl. ſufficiebat. exponit hic tria, & rõ-
nem reddit. ſecundò format & ſol. duas. q. ¶ Vlt. gl. obii
cit & ſoluit. ¶ In iij. gl. ibi, naturalis. vide tex. de ſol. c. ſi.
ſuper j. gl. & ibi. §. preterea vide. ſ. de cler. excõ. mi. apo
ſtolicæ. ſuper iij. gl. ¶ In v. glo. ibi. l. pen. ibi, nec enim in-
ſtaurari finita rerum iudicatarum patitur auctoritas.
¶ In vj. gl. ibi [*cauſas*] ſequitur, vt lites legitimis trãſactio-
nib. finitas imperiali reſcripto reſuſcitari non oportet.
¶ In gl. ſufficiebant. ibi [*tres fratres*] vide de tranſac. c. j. ſu
per gl. ij. & ibi [*hec verba*] quæ ponit gl. quę ſic exponit. §.
vlt. j. alle. & ibi [*tranſacta*] ita iacet ibi tex. tranſacta, finita
ve intelligere debemus non ſolũ, de qb. ꝯtrouerſia fuit,
ſed ẽt, quæ ſine controuerſia ſunt poſſeſſa, vt ſunt iudi-
cio terminata, tranſactione compoſita, longioris tem-
poris ſilentio finita. & ibi. §. arcam. vide hanc & ſeq. cũ
ex cauſa. de ſymo. ex inſinuatione. ſuper vlt. gl. & ibi [*fra
tres tui*] nullus eſſet litium finis, ſi a tranſactionib. bona
fide factis recedi poſſet. & ibi [*cauſas*] vide. ſ. glo proxi. &
ibi [*de qua re*] ſequitur, iudex cognouit, pronunciare co-
gendus eſt. ¶ In gl. pen. ibi. l. vlt. cuius literam vide. ſ. de
excep. exceptionem. ſuper j. gl. ¶ In glo. ij. ibi [*de non agen
do*] eſt ſciendum ad intellectum. ĩ. dicendorum, ꝙ lr̄ n.
hic no. differentiam inter pactum de non agendo &
pactum de non petendo. Item an illa pacta fuerint iu-
rata necne, ſi pactum fuit de non agendo ſuper aliquo
debito, putat, ꝙ talis exceptio bene impedit lit. conteſt.
Et opponitur contra reſcriptum: quia hoc expreſſo
literas non habuiſſet. & eo fortius ſi interueniſſet iura-
mentum. Si vero fuit pactum de non petendo non iu-
ratum non impedit conteſtationem. Si verò fuiſſet pa
ctum iuratum, vel ſimpliciter iuramentum pręſtitum
de non petendo, retardaretur conteſtatio ſm eum, vt
impediatur periurium. pro diuerſitatis ratione dicit, ꝙ
pactus nõ agere extra iudicium petere, & ille remanet
obligatus; licet iſte agere nõ poſſit. ff. de cond. ind. natu-
raliter. ff. de ind. vix certi. Itẽ ſi ꝓteſtaretẽ litem qs, cui ta'is

exceptio

exceptio competit,habeat declaratoriam fori,poſtea nō
poſſet opponere ſm Inn.& Hoſt.dicit hic ſub dubio di
cens,ꝙ forſan poſt lit.conteſt.tarde opponeretur,maxi-
me ex quo ꝯſtaret de crīe.xxiiij.q.iij.ecce. Exceptio vero
pacti de non petendo,quia tollit obligationē poſt lit.cō
teſt.opponitur.¶ In gl.iij.in fi.de hoc plenius in Spec.de
excep.§.j.Fran.hic dicebat,ꝙ hæc verborum differentia
reſpicit vſum & modum duplicem loquendi, quo rei
vtuntur,qui qñque dicunt excipiendo propono,qñque
ad iuris mei defenſionem propono,vel ſm eum defen-
ſio ſit pſonalis exceptio q̄ reum pſonaliter, ſed actionē
realiter non elidit.exceptio vero,q̄ realiter elidit, de pri-
ma ponit exemplū,cum ꝯuenitur ſocius,parens, vel pa
tronus,q non tenētur vltra,q̄ facere poſſint, & hoc nō
iuuat fideiuſſores.ff.de excep.exceptiones.ii.¶ In gl.j.ob-
ie.ctio.Inn. exponit.i.exceptio peremptoria.hoc nō plꝫ
ponderato conſtructu.¶ In gl.C.de tranſac.cauſas.& ff.
de ꝯdi.& demonſtr.eleganter. §. ſi quis poſt.vbi glo.alle.
hanc decre. ¶ In glo. ſufficiebat,ibi, & qđ dicit,require
materiam huius gl.plene in Spec.de excep. §. dicto.vlti.
char.p totum. Quorum aliqua hic proſequitur Archi.
& ibi,ius ſuit.ff.de re iud.l.iiij.§.condemnatum.ff.de pe.
l.ii.§.fi.ff.de bono.poſ.non putauit.§.ꝯ ius. vnde ſi non
fuit iudex,non tenuit eius ſnīa,de iudi. at ſi clerici.cum
concor.Item ſi erat excōicatus,vel ſciſmaticus non ha-
bens gratiam ſedis Apoſtolicæ.ſ.de offi.ordi.qđ ſedē,de
ele.quia diligentia,de hæreticis, excōicamus. §.creden-
tes,de ſentē.excom.nouerit. de excōicato tamen dic,vt
de re iudi.ad approbandum,de quo Arch. ¶ Item requi
ritur,ꝙ iudicatum ſit ſeruato iuris ordine, alias ſecus.ii.
q.vj.§.diffinitiua,vbi ergo lata eſt ſententia a ſuo iudice
non impedito & iudiciario ordine ſeruato ꝓcedit, qđ
hic dr,etiam ſi contra ius litigatoris lata fuerit, ex quo
non appellauit.ſ.de re iudi.cū inter.& ibi [*longo ſilentio,*]
non intelligas de præſcriptione,licet Hoſtiē.hic contra
& male,vt patet.C.de præſcri.lon. tem.l.emptor. & vide
in Specu.prædicta charta,verſi.ſi certe, vbi dicit Guil. ꝙ
curia Romana hoc non recipit,ꝙ præſcriptio ante li.cō
teſt.poſſit opponi.Quidam dicunt, ſilentium homolo-
gationis arbitri, ex quo paratur actio & exceptio. C. de
arbi.cum antea.de hoc.ſ.de arbi.per tuas. Alij dicunt ſi-
lentium illius,qui appellauit a ſententia,quam appella-
tionem deſeruit ſilendo,vel non proſequendo.Sed illud
cadit ī primam exceptionem.ſ.de re iudi.& ibi,hæc ver-
ba,quæ ponit glo.dicebat autem Io.mo.iudicata effica-
citer tranſacta firmiter finita irretractabiliter.& ibi [*im-*
3 *pediunt*]vt ſic ſit in eis ſpeciale, ꝙ † rei vel litis ſemel fi-
nitæ non cogatur reus ſubire inſtantiam conteſtando
litem, nam,vt dixit Ioan. mo.iſtæ exceptiones concer-
nunt inſtantiam,& illam finiunt. aliæ vero perempto-
riæ concernunt rem ipſam, & attenta hac ratione po-
teſt dici res finita hoc caſu per amicabilem compoſitio
nem in ſpiritualibus.vbi non cadit tranſactio.ſ.de tran
ſactio.c.ſuper ea.ſm Hoſtien.quod verū intelligo,ſi poſt
lit.motam interceſſit illa compoſitio, ita quod per illā
dicatur tꝑs,vel lis finita.Innocen.autem dixit, quod di-
ci poſſet, quod iſtud, ſeu finita, non ponit nouam ſpe-
ciem,ſed verbis multiplicatis idem repetit, vel ſecundū
eum dici poteſt finita, ſi iurauit ſe perpetuo non actu-
rum, quia tunc niſi ex cauſa vlterius agere non poterit,
ff.de iureiuran.l.admonendi.C. de pac.poſtq̄. de condi.
ob cauſam.l.iij.ar ſ.de reſcrip.conſtitutus, ꝙ verum in-
telligerem,ſi poſt litem motam,vt prædixi, & ſic etiam
loquitur decret.veniens.de accu.& ibi non fuit iudex vel
fuit,ſed impeditus,vt dixi in principio huius glo. & ibi,
[*tuam*]& ſ.de iudi.exhibita.& ibi [*bene conſtat*] quid ſi nō
conſtat,& ſic proponens & non probans coactus eſt li.
conteſta.tenet hic Archid.quod iterum illam lit.conte-
ſta.proponere poterit,alleg.quod no.Inno.de reſcrip ſu-
per literis. in glo.antepe.verſi.ſed certe, vbi hoc tenet,ꝙ
lata ſententia contra excipientē de peremptoria in vim
dilatoriæ ad caſſandum reſcrip.tamen eadem oppone-
re poterit in principali, vt perpetuo abſoluatur, quia a-
liud excipitur ſecundo,quam primo.facit, quod no. de
or.cog.c.ii.in glo.hic patet.in fi.Ioan.mona. contra,qui
etiam loquitur de exceptione,quæ non debuit admitti,
tamen fuit admiſſa ante lit.conteſt.& non probata,alle.
ꝙ re ipſa idem conſequebatur,ſi probaſſet. Item quia ſi
non potuit impedire,multominus perimere. C.de ap.l.
addictos.C.de probatio.ſciant.prima placet,& facit, qđ
dicam ſuper fi.huius glo.& ibi[*iudex*] de hoc Spec.præ-
dicta charta in fi. etiam ibi videas opi. Roſ. quæ videtur
melior,ſaluo ꝙ ibi dixi, vt ſcilicet iudex pronunciet, ſic
te ad agendum non admitto, & non admittendum fo-
re pronuncio,& ibi[*illa exceptione*]vide, quod no.de offi.
dele.prudentiam.§.ſexto.in gl ii.& ibi[*ſilentium*]ſi enim
hoc fieri poteſt,vbi actor probauit intentionem, & reus
peremptoriam, fortius vbi ſolus reus probauit. & ibi,
[*veniens*]in fi.facit,quod no.xi.q.i.chriſtianus. & ſ.de re-
nun.ſuper hoc.in vi.glo.& in fi. ſed ſi ad declinandū fo-
rum proponat,cum ſolum abſoluatur, vt per illas lite-
ras reſpondere non teneatur, ſi aliæ literæ ꝯ eum impe-
trentur,rñdere cogetur ſuper eodē debito, vt dixit Inn.
In decre.ſuper literis.Item valet etiā ad hoc, quia ſi pro-
ponatur in vim dilatoriæ ſm morem curiæ, nō fiet ſup
illa remiſſio,ſicut nec ſup aliis dilatoriis, ſecus ſi in vim
pemptoriæ.Item ſcias,ꝙ quicquid ſcribatur, hęc decre.
locum habet coram ordinario & coram delegato, licet
ꝯ reſcriptum opponi nō poſſit niſi corā delegato, & ſic
loquitur finis.¶ In glo.penul.in fi.dicebat aūt hic Inno.
cuius dictum poſuit Spec.de excep.§.dicto.ver.ſed quid
ſi gratia.ꝙ qū habens beneficiū eo tacito impetrat lite-
ras ad aliud, tūc ſurreptio vitiat gratiam & reſcriptum,
& ſic contra vtrunq; competit exceptio, de reſcrip.ad
aures.& c.cōſtitutus.& c.ſi proponente, ad hoc de app.
dilecto.ſecus vbi gratia prius facta eſſet,poſtea daretur re
ſcriptū,puta ꝙ inducatur in poſſeſſionem hic, ſm eum
non poterit ꝯ reſcriptum excipi de ſurreptione, licet gra
tia prius fuerit ſurreptitia, ꝯ quam bene cōpeteret exce-
ptio de re iudica.cum olim.de acc. accedens, bene facit
ſm Hoſt.ſ.de excep.cum eccleſiaſticæ. Fatentur, ꝙ alij
aliter intelligunt,q ſm Hoſt. exponūt hic ꝯtingētis.i.ad
principale negotium ptinentis.illa vero, q̄ ſunt de ꝓceſ-
ſu,nō contingunt principale,& iō veniunt ante lit. cōt.
de re iudi.Iter.de coha.cle.ſup eo.de reſcriptis. dilectus.j.
& hæc ſecunda opi.placet Hoſt.dicit enim, ꝙ ſi gratia,q̄
principalis eſt,fuit ſurreptitia,& litera acceſſoria,dēt ſur
reptitia iudicari.ſ.de fi.inſtrumen. inter dilectos.§.cæte
rum,& idem Arch.ſm Io.mo.diſtinguendum dicit, vt
in præ.decre.accedens.de accuſ.vel ſm eum. Aut ſuper
exceptione exhibetur prōpta probatio,aut non. Primo
caſu admittitur exceptio propoſita, vt prædicta decret.
cū olim.facit C.de ꝯpe.l.fi.ſ.de depo.c.ii.in fi.de reſtitu.
ſpolia.literas.ver.pterea,cum cōcor.vbi aūt de gratia co
gnitum eſſet,non habet locum decret.iſta, q̄ loqtur de
exceptione, q̄ contingit principalis negotij cognitionē
faciendā,nō factam ſm eum.Archi.autem hic recitat,
qđ no.Cōpo.ſ.de reſcrip.ſuper literis.Illud tamen ſcripſi
eo.ti.ad audientiam,ſuper fi.vlt.gl.ante finē ipſius addi-
tionis.ſ.ꝙ litera in beneficiis hr̄ loco tit. Et quia ſine iu-
ſto titulo ius beneficij haberi non poteſt.ſ. de inſtitu.ex
frequentibus & de regul.iur.c.j. probato ꝙ litera ſit iniu
ſta,vel ſurreptitia, apparet, quod in beneficio per talem
literam obtento iuſtum titulum nō habet. ad hoc.ff.de
rebus eorum qui ſub tut.l.j.§.j.& l.magis, ff.de in ius vo-
can.ſed & ſi.§.patronum. ex quibus cauſis in poſſeſ.ea-
4 tur.Fulcinius.§.ſi quis. Sed Archi.†dicit literam hr̄i pro
titulo in collatione facienda non in facta,in qua colla-
5 tio eſt titulus.j.de conceſ.præben.§.fi. Fit†enim gratia [a]
a ſine literis,& ſemper literas præcedit,vt no.Inn.de reſcri.
conſtitutus.& facit,quod dixi in procc.huius li. ad fi.ſup
verſi.tranſmiſimus.vel ſm Arc.litera eſt titulus remo
tus non immediatus,vt no. in ſimili. C. per quas perſo.
no.ac.l.j.¶ In glo.vlt.in fi. Item cum actor non teneatur

in libello de exceptione rei facere mētionem, & vt no. Inno. de libel. obla. c. vlt. multominus in reſcripto, quod præcedit libellum ſecundum Io. & Archidia.

ADDITIO.

a ¶Fit enim gratia. Et an gratia non ſcripta proſit. Bal. in l. humanum. in fi. C. de legi. & in c. j. per quos fi. inue. Inno. in c. conſtitutus, de appe. & Bal. in marga. ver. gratia, ꝙ non, ſi ſit facta per Papam, ſed facta per alium poteſt probari per teſtes. Et vide Bal. in l. ſi qua per cal. C. de epi. & cle. Car. in cle. in procemio, in. §. nec ſane. dicit nō probari gratiam apoſtolicam ſine bullis, licet non ſint de ſubſtantia, & tenet Card. in cle. j. §. ij. oppoſi. de priuil.

CAP. VIII.

SI oblato libello. Hoc fortificat dubium, quia multominus ſi ante. imo ea peremptoria, vel ipſius propoſitione. ¶ Prima glo. ſummat, & dicit, quid declaret. ¶Glo. dicebat. ponit opi. contrariam, quam corroborat ver. iuribus. in fi. Rn̄det, tripliciter fortificat tex. ¶In gl. dicebant. ibi. §. exceptionib. ſequitur, quæ inſtitutis in iudicio ꝯ reos actionibus ꝓponuntur, etiam his vti poteſt, qui ex ſua reſponſione conueniuntur, veluti pacti conuenti, rei iudi. & cœteris. & ibi, qui hominem. in fi. vide. ſ. de iureiuran. debitores, ſuper glo. ij. ¶In gl. ii. in fi. & in cle. de ver. ſign. ſæpe, in gl. datur per hoc. ¶ In gl. dicebant. ibi, intelligebant. contraria, & ſic intelligatur, quod no. Accur. in auth. de exhib. & intro. §. ſancimus. ver. ſuſcepto. in gl. f. coll. v. Format enim ibi quæſtionē in eo, qui excipit negatione ꝓmiſſa, licet ī ſolutione videatur generalius loqui. ¶ In glo. vlti. ibi, habitis, & conſenſu partium ſm̄ Arch. qui hic tractat id, de quo dixi. ſ. de offi. delega. de cauſis. ſuper. ii. glo.

¶De iuramento calumniæ. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Litis exordium ſumitur multis modis.*
2 *Actor an iurare debeat primo, vel reus.*
3 *Iuramentum de credulitate an ſit adijciendum iuramento de veritate.*

CAP. PRIMVM.

SI de calumnia. [*Exordio*] id eſt ſtatim poſt litem conteſt. Et quo
1 modo † multis modis ſumitur litis exordium, no. ſ. de offic. deleg. ſuper quæſtionum. ver. quod ſi. in. i. gl. [*ne debet*]. Nunquid ad petitionem rei prius exigatur, & quid ſit prius fuerit exactū, vide in Spe. eod. titu. poſt princ. vbi ponit caſus, quibus prius iuratur.
2 ¶Quærit Arch. quis primo iurare debet actor, vel reus, videtur ꝙ actor. C. eo. l. j. ff. de iureiur. iuſiurandum. §. ſed nec. Sed ꝯ, inſti. de pœna temere liti. §. i. vbi dicitur primo de reo, ꝙ iurare debet. Ipſe dicit, ꝙ forſan in talibus non eſt attendendus ordo. ff. de ſol. nec ordo, vide, quod no. Guil. in Spe. e. ti. §. ii. verſi. pone ꝙ in. §. nūc dicamus, in prin. [*qualibet parte*] pro hoc vr̄, ꝙ ſi poſt concluſionē appareat non fuiſſe iuratum, exigi poterit ſaltem per officium iudicis. facit de fide inſtr. cum Ioan. ver. non obſtante, cum concor. hoc dixi, quia ad petitionem partis vr̄, ꝙ non poſſit per decre. paſtoralis. de cā poſ. in fi. & de proc. audlitis [*calumnia*] vel veritatis [*videmus*] peccatis pullulantibus videmus in cauſis beneficialib. q̄ ſpirituales ſunt, maiores hodie ꝯmitti calūnias, q̄ in aliquibus aliis. ¶Prima gl. ſummat, & diuidit. ſcd̄a dicit, quid declaret. ¶Glo. videbatur. obiicit. tex. fortificat, & obiectioni rn̄det. ¶Gl. approbata. docet, qd approbet, & qd reprobet, §. iſte. ¶Gl. ſ. eo. ponit rōnes antiqui iuris, quas īpugnat. ¶Glo. antep. ponit duas lecturas. ¶Glo. vlt. quærit & remittit. ¶In glo. videbatur. ibi. l. ii. ſtatim poſt narrationē & rn̄ſionem iurant de calūnia actor & reus. & ibi. §. pe. non iurat petens alieno nomine de damno infec. cauere, qn is, cuius nomine petit, iuratus non eſſet. ¶In gl. approbata. ibi, qui opus. vide de teſt. cum cā. in. iuj. gl. & ibi, §. q̄uis. vide in. c. tuis. ſuper gl. ii. & ibi. §. veterani. hæc. l. & ſe. loquuntur de exceptione militiæ, quæ poſt lit. ꝯte. nō opponitur. & ibi, prolatam. caſu. in §. ſ. prox. alle. in prin. ¶In gl. antepe. ibi. l. j. §. biduū canone vt ſtatim ſequitur. ¶In gl. ij. in fi. idem. Arch. ¶In gl. videbatur. ibi, lex literis. ſed quidam reſpōdebat ad illā, ꝙ ibi extraordinarie petebatur illius iuramenti præſtatio. & ibi, cām q̄. & vide quod dixi eo. ti. cū dilecta. ſup. iiij. gl. & ibi in vlti. glo. & j̄. de reg. iur. q̄ contra ius. ¶In glo. expreſſe. ibi. nō pōt. vide de fo. compet. ſi diligenti. iu gl. pe. ¶In glo. pe. in fi.
3 & Inn. j̄. de teſti. præſentium. circa fi. dicit, ꝙ † quidam iuramento de veritate adiciunt iuramentum de credulitate, ꝙ multū ꝯmēdat ibi Hoſt. vt ibi dicā. in §. j. ſup. ij. gl.

SVMMARIVM.

1 *Delegatus Papæ, qui recuſatur, an poſſit a recuſante inuito exigere iuramentum de calumnia.*
2 *Appellatio & recuſatio parificantur.*

CAP. II.

IN appellationis. [*Fuerit*] Fortius ergo ſi non fuit iuratum. [*Iubemus.*] non putes, ꝙ plus importet iſte iuſſus, q̄ faceret in principali. vide & in appellationis cauſa locum habet, quod dicitur. ſ. capitulo proximo. j. & ij. reſpon. [*de veritate.*] in quibus differant hæc duo iuramenta, vide in Specu. eo. tit. §. in fi. [*huiuſmodi.*] ſcilicet calumniæ, vnde in iuramento veritatis non putarem hoc locum habere, vbi non imminet reſponſio facienda, vel ſi imminet,
1 dn̄s, qui iurauerat, eſt reſpondere paratus. [*iudex*] de † delegato Papę, qui recuſatur, dubitatur an poſſit recuſante inuito exigere iuramentum de malitia. Guil. in Spe. de recuſa. §. quaſt. ver. qd ſi ſit [*præſumptio*] dicit, ꝙ quidam dicunt ꝙ ſic. ſi præſumptio eſt contra illum, remittit ibi ad alium ver. eo. ti. vbi dicit, ꝙ recuſatus poteſt exigere ab illo iuramētū, ꝙ bona fide eligat arbitrū nō impeditū. hoc tenuit etiam frater Iacobus in ſua diſputatione, hoc addens, ꝙ vbi non ſubeſſet talis præſumptio, id non poſſet, ſed hæc litera videtur contradicere, cum arbitrio exigentis hoc relinquat, vt ſtatim dicam in vlt. gl. ¶Ad partem, ꝙ iuramentum exigi non poſſet, allegabatur de of. dele. ſuſpicionis. vbi dicitur, ꝙ omnia, quæ ſpectāt ad hunc articulum, ad arbitros pertinent. & qui omnia dicit, nil excipit. xix. di. c. i. ſed vbi loquitur de articulo ꝓbationis fiēdæ ſuper veritate cauſæ. Hic q̄ritur de ani-
2 mo ꝓponētis. Itē † appellatio & recuſatio purificantur. ſ. de ap. ſuper eo. ij. ſed ab appellāte nō poſſet hoc iur̄m exigi. j. de app. ſi a iudice. ergo nec a recuſāte. ſed ad hoc reſpōde, vt ſcripſi in ꝓdicta dec. ſup eo. ſup gl. pen. tertio allegatur, ꝙ iſte iurādo vr̄ in iudicē ꝯſentire, & ſic tolleretur ſua recuſatio, de of. dele. inſinuāte. ad hæc rn̄de ꝑ id, qd̄ no. in ꝓdicta decr. ſi a iudice. in gl. qd ſi. ¶In gl. in ꝯriū, inducitur iſte textus, q dicit, ꝙ iudex pōt &c. ꝙ iſte ſit iudex, nō dubitatur, & paret. ſ. de of. dele. iudex. & in prin. dec. ſuſpicionis. ver. ab ipſo quoq; iudice, cui ſicut iuriſdictio &c. ex qua iuriſdictione cogit partē eligere arbitros. & ipſos arbitros cogit, vt diffiniāt ex eadē exigit hoc iur̄m, ꝙ denegare manifeſtam turpitudinē hēt. ff. de iureiu. l. manifeſtę. & ſi tenui religione negetur, hoc ēt reprehēditur, de ſymo. & ſi q̄ſtiones. C. de fide inſtru. l. vlti. in fi. ¶Ad ſolutionē facit, quod no. Hoſt. in ſum. de excep. §. & qn̄ ver. & pōt dici, qd̄ poſt eū ſcripſi, de exccep. paſtoralis. ſup verſi. a iudice. & de re iudi. inter matrimoniū. ſuper glo. quicūque. poſt prin. iuramētum videtur cōtra. j̄. de teſti. præſentium. ibi, ſine iur̄o. Arc. ꝓ ſol. remittit. [*Malitiæ*] de quadrupl. iuramēto remittit Arc. ad Specu. eo. tit. §. j. poſt prin. & ibi, de iſto, in ver. ſecundū viderit expedire. idē verbū, de ma. & obe. cū in eccleſijs.

ſiis.in fi.de præben.pro illorum.in prin.ſi. de ſorti.c.il.In
tantum aũt hoc relinquitur viſioni & arbitrio iudicis,
vbi hæc,vel ſimilis clauſula apponitur, ꝙ nulla proba-
tionis neceſſitas imponitur, nec quæſtio de hoc põt re-
ferri.Simile,qđ no.ſ.de reſcrip.ſtatutum.§.aſſeſſorem.e.
tit.Iterum aũt hæc clauſula reſpicit arbitrium partis.ſ.e.
tit.c.i.ante fi.per quod fortius probat̃. quod eſt dictũ,cũ
probationes recipere non ſpectet ad partem, ſed ad iudi
cem,vt p̃.decr.ſtatutum.§. cũ vero.in fi.¶Prima gl.ſum
mat & diuidit.ſecundo dicit quid declaret. ¶Secũda gl.
aperit dubium.¶Tertia arguit & remittit.¶Gl.no.ꝙ,rñ
det per.q.& ſolutionem.¶Gl.no.ad.q. ſoluit quæſtionẽ,
& opi.ꝯriam.¶In gl.j.ibi §.fi.coll.v.In vno negotio cre-
bro iurari non debet.& ibi.l.j.In eadẽ lite nõ licet tertio
appellare,& ibi,proponebatur.mutato iudice & idẽ iu-
dicium & eadẽ res ꝑmanet,& ibi, properandum,finita
inſtantia noua lis inchoatur.& ibi,in prin.iurant princi
pales corã iudice,coram quo lites, vel appellationes exa
minantur,& ibi.§.antep. Si ſtipulatus dãni infecti iura-
uit,nec tunc ſtipulatus fuit.Iterum iurabit, cũ ſtipulari
nollet,quia poſſet,aut tunc calumniari. ¶In glo.no.ad
quæſtionem.ibi,principales.ibi dr̃, ꝙ iurant principales
perſonę,vel illæ,ad quas negotium migrauerit, & ibi.§.
añpe.vide.ſ.ſup.j.gl.& ibi.§.ſi cui.§.j.quem accuſauit pa-
ter calumnioſe, filius non calumnioſe accuſare poſſet,
& ibi generaliter.j.rñ. multum diſcrepat iur̃m defuncti
a iur̃o hæredis. ¶In glo.vlti.ibi.l.vlti.redarguens inſtr̃m
de falſo iurat,ꝙ non calumnioſe hoc faciat ¶in glo.iij.
in fi.& hic no. Archi.quod ibi dixi poſt Guil.in Spe.hoc
mandato facto auditoribus per Cle. quartum. ¶In glo.
emanauit,in fi.vide Accur.in auth.principales. C.eo.ti.
§ ij.ver.nunquid hæres,& ibi, in verſi. ſeq.no.quid ſi iu-
dex mutatur,& per Accur.in.l.ii. C.eod.tit.in prin. ¶In
glo.declaratur,In fi.& quod no. Guil.in Spec.eo.titu.§.i.
verſi.ſecundum.¶In glo.vlti.ibi.dilatio.exempla alia vi
de in prædicto verſi.ſecundum.

S V M M A R I V M.

1 *Procurator an poſſit dari ad omnes cauſas.*
2 *Procurator ſi eſt diſcolus & rixoſus,& dominus econtra,an iudex
teneatur procuratorem illum admittere.*

C A P. III.

NVllam cauſam. Multos mo-
dos, quib. dr̃
cã.notat hic Io.mo. de hoc ſcripſi poſt Ho.
de accu.cum dilecti.ſuper glo. vbi inuenies,
quod hic dixit Ioan.prædictus. & no. ꝙ dicit cauſam in
1 ſingulari. Certum aũt eſt † ꝙ ad plures & ad oẽs cauſas
dari poterit procurator.ſ.eo.lib. de procur. is qui.li.rñ.ff.
eo.tit.l.j.& ſepius ſeruari vidi.ꝙ datus ad cauſas cũ man-
dato iurandi admittitur ad iurandum, ſed ſatis facit ſin-
gulare canõ.& j̃.dicit in ea.& decre.procu.ſ.e.lib.de ele.
c.potiſſime,quia nec certa inſtructio dari põt in talibus
procuratoribus generalibus, & quæ cõprehendunt etiã
futura.vnde forſan negabit,quod cõfiteretur inſtructus
[*Siquid*]de procur.ad negotia qui pro illis agere & defen
dere põt.ſ.eo.lib.de procur.q generaliter. Nunqđ iura-
bit de calumnia.vr̃ ꝙ non,cũ illa non agat, q̃ requirunt
ſpeciale.vt ibi.Satis tñ vr̃.ꝙ ſi agat, vel defendit factum
proprium.ſ.negotium, quod geſſit, cum ſatis ſit inſtru-
ctus in illo,quod iurare poſſit. ꝑcipue cum illo generali
mandato.de quo præmiſi,arg.x.q.iij.ſerui neque.quę eſt
lex.C.de teſti.l.ſeruos[*admiſit*]quod potuit,ſed an tenere
tur ita.ꝙ iniuriam faceret non admittendo,hoc nõ diſ
finitur.non enim quicquid iudicis poteſtati committi-
tur & c.ff.de iudi.non quicquid.ſ.de offic. delega. cõſu-
2 luit,vbi ergo† procurator eſſet diſcolus & rixoſus, & dñs
econtra,vr̃.ꝙ iudex non teneatur procur.admittere,per
l.vlt.C.de procura.& hoc verum dicerẽ, ſi vera eſſet opi.
ꝙ ex generali mandato ad omnes cauſas cũ poteſtate
iurandi procura.iurare vellet, quæ opinio per hanc de-
cre.non probatur,vt dixi in glo.proxi.Si ergo in ſpeciali
cauſa habet ſpeciale mandatum iurandi in animã do-
mini de calumnia. Non video, ad quid dominus licet
iuſtior requiratur.In reſponſionibus autem fiẽdis ad po
ſitiones partis, vel interrogationes iudicis locum habe-
ret lex illa.bene facit.j̃.de reg.iur.c.vlt.& ſ.e.proxi.ii.tñ.
In ea.cã,ad quam conſtitutus fuit. ¶Prima gl.ſummat
& dicit quid declaret. ¶Vltima glo.ponit tres opi.¶In
vlti.glo ibi.§.pe. Si alieno nomine peto mihi caueri in
eo,quod is non calumnioſe petit. Et ibi iuſiurãdum de-
fert ad hoc qui habet ad hoc,ſpeciale vel non. ¶In gl.j.
ibi.§ ſi autem,& ff.de procurato. non ſolum. in prin.&
in fi.& ver.ſi præcedenti. vbi etiam no. de procura.dato
in rem ſuam.¶In gl.ij.in fi.quod exponis, vt ibi no.¶In
glo.vlti.ibi quod ad pecunias.poſt principium ibi, iur̃m
deſert,qui habet ad hoc ſpeciale vel non, & ibi,manda-
tum,vel aliter,vt ibi,verum non eſt. ſupple in quantum
contingit dominum.

¶De reſtitutione ſpoliatorum. Rubr.

S V M M A R I V M.

1 *Reus excipere non poteſt de ſpoliatione facta tertiæ perſonæ, a qua
ius habet.*
2 *Exceptio ſpoliationis, quæ dilatoria eſt, an admittatur in noto-
riis.*
3 *Iura adaptantur ad ea.quæ frequenter accidunt.*
4 *Exceptio ſpoliationis facta per tertium bene opponitur execu-
tioni.*
5 *Ratio legis abrogatæ durat & allegari poteſt.*
6 *Defendere ſe an quis cogatur præciſe.*
7 *Coniunx non opponit ſpoliationem verum agenti matrimonio peti
torio,vel poſſeſſorio.*

C A P. P R I M V M.

FRequens. Hoc no. actuum
frequentiam, &
aſſidua notat continuationem tem
poris,ſm Ioan.mon. vnde dixit Pet.
frequens cum interuallo. Accur.ex-
ponit frequẽs.i.plurima. Et ſcias, ꝙ
tempore Innoc. & prius vix trãſibat
cauſa, in qua reus prouocatus ad cauſam non oppone-
ret exceptionem vel ſpoliationis,vel excõicationis, vti-
liſſima ergo fuit prouiſio iſtius decr.& decre.pia.j̃.de ex-
cep.dato ꝙ in termino rigoroſe videatur [*eccleſiaſticos*].i.
eccleſiaſtica fora, circa quod prouidere intendit,vt no.
ſ.eo.lib.de arbi.per multiplicem prouiſionem & expen
ſarũ condemnationem, de qua ſequitur [*ciuilibus*] dicit
Arch.quoſdam dicere,nõ eſſe cãm mere ſpiritualẽ, qñ
agitur de reſtitutione ſpiritualiũ.& iſti nõ male dicũt,vt
no.Inn. de elec.cum dilecti.i gl.hic habes, quam gl.nõ
curaui, quia ꝑꝑ iur̃m calumniæ ponebatur.ſ.tit.i.c.j.in
fi.Itẽ ſciendum, ꝙ ſunt quidam caſus, quibus reſtitutio
denegatur,de quibus plenam remiſſionẽ dedi.ſ.c.ex trãſ
miſſa.ſuper.j.gl.& quos vide in Spec.de pe. & poſ.§.j.p ro
tum[*negotiis*].i.cauſis[*obiectu*]ideſt ꝑꝑ obiectum[*ab alio*]
alius intelligitur in hoc caſu ẽt procurator agentis, qui
ſuo proprio nomine ſpoliaſſet, per.l.ſi procurator.ii.ff.
de doli exce.Item ſingularis collegij agente ſindico col-
legij,vt no.in Specul.de peti. & poſ.§. j. ver.ſed nunquid
1 contra.& ver.ſeq.& in verſi.ſequen.no.quod † reus exci-
pere nõ poteſt de ſpoliatione facta tertiæ perſonæ,a qua
ius habet.ſimile, quod dicam ſuper verbo, deſtitutum,
in fi.[*criminalibus*]quæ odioſæ ſunt & reſtringendæ, quia
pœnales.j̃.de reg.iur.in pœnis. Item maiori ſuffragio in
diget accuſatus,quam ciuiliter cõuentus, & talis aſſiſtet
reſtituto,qui deficiet ſpoliato.xi.q iij. pauper, ſm Hoſt.
remittit.Archid.ad no.per Innoc.de reſcrip. ex parte.ſ.
in princi. [*comprobabit*] ſi probat, vel actor fatetur, ſi
res eſt vltra mare videtur Vincen. per ſatiſdationẽm

prouidendũm, qua præſtita reus reſpõdere cogetur hic,
qd ipſe no. de ordi. cog. c. fi. vide In Spe. de peti. & poſ. §. j.
verſi. ſed quid ſi ſpoliator. [*Interim.*] i. dilatione penden-
te, qua impeditus eſt procedere in princ. ſic. ſ. de procu.
auditis. Hoſtien. [*condemnetur*] non expectato fine litis,
ſic. ſ. de dolo & contuma. finem [*accuſatur*] hæc dictio
quæ iet. j. repetit, approbat ſolutionem fratris Vberti, qui
tenuit diſputando, exceptionem ſpoliationis factæ a ter
tio non hře locum, cum denunciatur crimẽ ad pniam,
cuius finis ſalutem denũciati cõcernit, ſeu reſpicit, vt di-
xi de iudi. nouit. ſuper verbo. corripere. in princ. Itẽ nec
cũ alias de crimine ciuiliter agit, ſiue ad intereſſe agẽtis,
& de hoc min' dubitatur, exemplũ de homi. poſtulaſti,
& eo. ti. c. ij. j. eo. lib. cum cõcor. ſiue ad pœnã, puta cũ qs
inquiſitionem criminis promouet, p quam non impo
natur ordinaria depoſitionis pęna, ut a beneficio remo-
uetur, vel alias punitur. ſ. de acc. ſup his. & c. cũ oporteat,
& c. qualiter. & c. inqſitionis. licet. n. videretur æquũ, vbi-
cunq; pęna deberetur pro crimine, & maxime qñ eadẽ
q̃ per accuſationem, vt in pr. c. inquiſitionis, talẽ excep-
tionẽ procedere, qa tñ ſic notabiliter decre. de acc. loqui
tur, & eſt hui' exceptionis reſtrictiua & exorbitãs a iure
cõi ſolũ in caſu exp̃ſſo, & ſtricte ĩtellecto locũ habebit,
facit j. de reg. cſtitutionem. & qd ibi no. & additur. non
ob. decre. venerabil. ſ. de offi. deleg. Ibi. n. caſſatus fuit pro
ceſſus, qa factus ꝯ formam mandati. Item ſorte promo
uens inqſitionẽ ſpoliauerat p violẽtiã, ſecus ergo ſi p do
lum, dato igitur ꝙ illi cõpetant actiones ꝯ dolum non
facientem, non tamen accuſatio ceſſabit, vnde dicebat
Franci. in vi expulſiua, vel ablatiua, quæ reſpiciũt immo-
bilia & mobilia hoc procedere. vide, qd. ſcripſi poſt Inn.
de ord. cog. c. ij. in gl. hanc exceptionẽ, in prin. & ſtatim
dicã [*deſtitutum.*] i. ſpoliatum ſm Ho. Sed ſi dicas. i. ſpolia
tum, & adhuc deſtitutũ, fauet litera pro fratre Vberto q
ẽt tenuit in qſtione, qua ſupra, ꝙ facta reſtitutione ma-
ioris partis procedet accuſatio, & ceſſabit exceptio, ſicut
a principio ceſſaſſet, ſi maiorem partem habuiſſet, & ſic
iſta decre. interpretando antiquos canones, vt ſequitur,
valet, ꝙ deſtitutus parte minori repellet actionẽ factam
a tertio. Si vero fieret a ſpoliatore, tunc neceſſe eſt, eũ in-
tegraliter reſtitui, vt loquuntur canones, de quibus ſequi
tur, alleg. ad primum de cõuer. cõiug. c. pen. & alleg. quæ
ibi alleg. glo & ff de ſuſpec. tuto. l. iii. §. quæri poteſt, & l.
poſt finitam, cuius tex. vide ibi ſuff de ſimo. per tuas. i. ſu-
per vlti. glo. Ibidem etiam tenuit, ꝙ licet ꝯ actorem, ad
quẽ res violenta peruenit, poſſent diuerſa poſſeſſoria cõ
petere agendo, de quibus. ſ. de reſtitutione ſpoliatorũ. ſæ-
pe. non ꝯ eum exceptio. q̃ non procedit, niſi ꝯ eum. con
tra quem competit. vnde vi. vel vi bonorum rap. ex vi ex
pulſiua, vel ablatiua, vt dixit. ſ. glo. proxi. [*contendere*] in iu
dicio criminaliter accuſat. [*inermes*] bonis noſtris vt ma
iori parte ſpoliati [*inimicis*] id eſt accuſatoribus, qui etiam
inimici præſumuntur, de accuſ. meminimus ſ. eo. titu.
item cum quis ſm Hoſt. Arch. alleg. iij. q. vlt. in fi. ſiquis
ex familiaribus, & quod no. de accuſ. cum oporteat, in
gl. patet hic [*priuilegium*] i. defenſionem. Hoſt. [*ex vi*] per
ſniam nudatus per violẽtiam, vel ex vi per iudicem nu-
datus per partem, vel reſpicit impoſſibilitatẽ facti ſm
Boati. [*excipiat*] criminaliter accuſatus [*an ei*] ſpoliato &
excipienti [*indulgeri*] ſi petat, vel aſſignari, ſi non petat [*ac
cuſationem*] criminalem, alias accuſatorem [*æquitati*] quæ
ſequenda eſt. C. de iudi. placuit. ſ. de tranſac. c. fi. [*petierit*]
hic tractat Archi. quædam reſpicientia decre. vlt. de or.
cog. & quæ. j. Inuenies [*expeditam cauſam*] ſpoliationis
ꝯ tertium [*deinceps.*] i. delapſo termino. ſimile de offi. or.
irrefragabili. §. exceſſus. de excep. paſtoralis de app perſo
nas. vide, qd no. de probat licet. in prima glo. & qd ibi di
xi [*accuſari*] i. in accuſatione procedi. Hoſt. [*opponatur*] vt
2 ſcripſi poſt Vin. de app. propoſuit. in fi. ipſe tenet † excep-
tionem ſpoliationis, quæ dilatoria eſt, non admitti in
notoriis, cũ plus ſit aliqd eſſe notoriũ, q̃ litẽ eſſe cteſtatã,
hoc dictũ ponit Guillie. in Spe. de petit. & poſſe. §. ij. ĩ pri.

¶ Prima glo. ſummat & ponit antiquam titulationem.
¶ Glo. i. de facto, reſpondit per obiectio. & ſolu. cui ſolu-
tioni obiicit & reſpondet. ¶ Glo. hic erat, fortificat tex.
¶ Glo. quia dies, dat tria ſimilia & vnum diſſimile, finis
recitetur per quæſtionem. ¶ Gl. interpretatur. reddit cau
ſam. & dat ſimile. ¶ Vltima glo. obiectionem dupliciter
ſoluit, & duplicem rationem ſubdit. ¶ In gl. ſecunda ibi,
3 nam † ad ea adaptantur iura, quæ frequenter accidunt.
¶ In glo. de facto. ibi, ſi quis in tantã. ibi, violenter occu-
pans rem ſuam perdit dominium. ¶ In gl. hoc erat. ibi, ſi
quis ſuo, vide in regula non debet. in prin. j. de reg. iur. &
ibi, ſancimus, vide in. c. quæſiuit. ſuper vlt. gl. ¶ In gl. quia
dies. ibi. §. ſexagiata. ſequitur, dies a diuortio numerãtur,
in diebus aũt. lx. ipſe ſexageſimus eſt, & ibi §. ex ſenatuſ-
conſulto. ibi intra. lx. dies accuſare pmittitur, & ibi, qui
ante calẽdas, ſequitur, proximas ſtipulatur, ſimilis eſt ei,
qui calendis ſtipulatur. ¶ In gl. pœna. ibi. l. i. vide in pdi-
cta decre. cauſis, ſuper vlti. glo. ¶ In gl. antep. ibi diffama-
ri. vide. ſ. de proba. licet. ſuper. j. gl. ¶ In glo. vlt. ibi, hoc le-
gatum, ſi dicat quis lego vxori, quæ ipſius cã ſunt parata,
intelligitur de paratis vxoris cã, non promiſcui vſus, &
ibi, ſi procurator. vide. ſ. eo. li. de procur. c. j. ſuper glo. vlt.
C. ¶ In glo. i. in fi. & duæ ſunt partes. in prima procemiũ
& conſtitutionis cã. in ſecũda conſtitutio. ibi, ſtatuimus,
quæ tria facit, primo prouidet, qñ obſtet exceptio ſpo-
liationis in ciuilibus & criãlibus, & tp̃s probandi & pœ-
nam nõ probantis. ſecundo ſoluit ſcholaſticam dubita-
tionem, ibi ſolet. tertio certo caſu phibet exceptionem
ibi ad hæc. ¶ In gl. iij. ibi, vel lædit, vel moleſtat, vel ex cla
moſa poſtulatione circumcurrẽtium venit. Hoſt. vel ſic
cum circa ſtrepitũ. facit ſm Io. mo. ¶ In gl. ſic. ſ. in fi. ibi,
tñ peremptoria, malitioſe proponitur hæc dilatoria. Io.
mo. & Archid. ¶ In gl. de facto, ibi, non peremptoria. ſ.
de or. cog. c. ij. & vlti. & propter hoc dicitur, ꝙ ſi ante lit.
conte propoſita non fuerit, poſtea proponi non pote-
rit, quod quidam intelligunt, etiam ſi nouiter euenerit,
vel ad notitiam deuenerit. ſuper hoc vide, quod poſt In-
no. ſcripſi de ordi. cog. c. ij. in glo. i. ante, & glo. hanc exce
ptionem. ver. eſt autem dilatoria. & in fi. in glo. ſed nun-
quid. ¶ In glo. hoc erat. in fi. ſed contra, quod legitur &
no. ſ. eo. olim nobis, per quod dici poteſt ſm Hoſt. Ioã.
4 mona. & Arch. quod † exceptio ſpoliationis facta per ter
tium bene opponitur executioni, ſed non proceſſui &
diffinitioni, ſed tu dic. ꝙ ibi nõ eſt proprie exceptio ſpo-
liationis, ſed eſt exceptio, vel allegatio inopiæ, fateor tñ,
quod ſicut inopia cauſari poſſet ab alluuione, naufra-
gio, incendio & ſimilibus, ſic & a ſpoliatione. ¶ In gl. ar-
ctatur. in fi. hic adde, quod ibi notaui in glo. licet enim,
in prin. tamen hic Ioan. mona. & Archid. tenent, qd ibi
reprobaui. dicũt enim terminum prorogari poſſe. ¶ In
glo. quia dies. ibi. ſic etiam. ſup. ſm. B. & ibi. vbi de hoc,
dic vt ibi dixi. & ibi, quod ad conſultationem. Arc. alle.
ſ. eo. titu. audita. ver. mandamus. ſ. de cle. non reſi. quali-
ter. xviij. q. ii. pridem. ver. amouentus. ii. q. vi. propter. 88.
diſt. prælatum iiij. q. v. c. j. xxxi. di. tenere. lxxxii. diſt. propo
ſuiſti. ¶ In glo. de qua. in fi. contra, de procur. auditis, dic
vt Archi. ¶ In glo. pœna, in fine. idem Hoſtien. Ioan. mo
na. & Archi. ¶ In glo. interpretatur. in fi. vnde ſumpta eſt
auth. minoris. C. qui da. tuto. poſ. tamen vt dicit Hoſtiẽ.
5 † ratio legis abrogatæ durat & allegari poteſt, de hoc de
iudi. nouit. verſi. nec illud. in prima glo. dicit autem Ioã.
mona. ꝙ æqua fuit hæc interpretatio, cum accidentia
ſubiecta non denominet, niſi adſint in toto, vel maiori
parte, alleg. ff. de leg. iij. l. legatis ſeruis. §. ſi vnus, & remit
tit. j. de ver. ſig. ſicut. ¶ In glo. & alij. ibi, agere. xvii. tales ca
ſus no. hic Hoſtien. quorum aliquos no. Accur. C. vt ne
mo inuitus. l. vna. & ponit primo quatuor in perſonis,
quibus periculum imminet, etiam ſi non agant, vt tuto
ribus & curatoribus, C. arbi. tut. l. nomina. & de admini-
ſtra. tuto. l. debitoribus. Secundo negotiorum geſtores,
ſi ſunt cognati domini abſentis, & facile ſit eis ſatiſda-
re. ff. de neg. geſt. ſi autem. Tertio procuratores. ff. man-
da.

da.procuratorem.& l.a ꝓcuratore. Quarto adminiſtra-
tores ciuitatum.ff.de admini.re.ad ciuita.perti.in.l.vlt.§.
iiij.& pen.Quinto hæres,qui habet neceſſe vindicare ne
cem defuncti accuſando interfectores ipſius.C.ad ſil.l.j.
Sexto quicunque li. conteſtatus fuerit,vel libellum ob
tulerit inſtante reo , in autē.de liti.§. omnem.colla.viij.
Septimo vēditorem, qui excepit habitationem domus
venditæ, quam alij locauerat . vnde ſi inquilinus dānū,
dederit , cogitur agere ꝯ ipſum , & emptori reddere qđ
fuerit conſecutus.ff.de actio.empt.Iulianus. alias incipit
inter eum.§.pen.Octauo magiſter nauis,qui inſolidum
reddit vectoribus nō detracto dn̄o proportionabiliter,
ff.ad.l.ro.de iac.l.ij.Nono cogitur colonus in dn̄m age-
re in caſu,quem habes.ff loca.& conduc.l. cum in plu-
res.§.meſſem.Decimo in caſu.ff.ne quid in loco publi-
co.l.ii.§.ſi quis in ſuo.verſi. idem Nerua ſcribit.Vndeci-
mo in caſu.ff.de leg.j.ſi legatum.§. fi. Duodecimo.ſ.de
offi.or.ſignificauit.Tredecimo in matre,quæ neceſſe ha
bet petere filio tutorem.C.qui pe.tuto.l.matris.& l.cum
a matribus . Decimoquarto in applone, de app.oblatæ.
Decimoquinto in impediente matrimonium.ſ.de clā.
deſpon.cum inhibitio. Decimoſexto in nunciante no-
uum opus,de no.ope.nū.c.fi.Decimoſeptimo,cū actor
tendat reum malitioſe conuenire, pone in ſcholare, de
quo no.in prædi.l.vna.C.vt nemo inui. quem cōuenire
intēdet,cū paratus fuerit ad receſſum, vt ſic ſe redimat,
ſ.de reſcri.nonnulli.hoc ergo ꝓcaueri debet,de ſerui.nō
or.c.j.Ad inſtātiam ergo ſcholaris bonus iudex aſſigna
bit terminum ciui,infra quem agat, & poſt ciuē illum
nō audiet. Archi.hic.& l.diffamari,quam alleg.glo.ſ.de
procur.licet.j.de app.legitima.C. de remit.pig.ſi ego.ff.
de op.le.mancipiorū.ff.de cura.bo.dā.l.j ff. de bo. aucto.
iudi.poſſid. ſi ſeruus.ff.de carbo.edi.l.iij.§.cauere . Sed q̄-
6 rit Ho.†an ꝓciſe cogatur quis ſe defendere. rn̄det ꝙ nō,
ſed prouidetur actori ꝑ punitionē cōtumaciæ,vt lite nō
conte.tuæ . & ca.qm̄,procurator tn̄ actoris,qui cauit de
defendendo , defendere cogitur.ff.de procu. ſed hæ.§.fi.
Item in procuratore rei.pro quo dn̄s cauit, qđ die vt in
cle.de procu.c.j. & ibi no.in glo.pręciſe.¶ In glo.vltima
ibi,hoc legatum,ſm̄ Hoſt.& concor.Ioan.mona.qui al
legat etiam.ff.de aur. & arg.leg.l.q̄uis , vel hic de rebus,
quas priuatus poſſidet vt proprias. ibi de rebus, quas ab
eccleſia tenebat in feudum ſm̄ Archi. ¶ Aduerte,quia
ſi decret.illa cum dilectus,non obſtaret,planus eſſet in-
tellectus huius finis.ſ. ꝙ de re priuata.i. quæ propria eſt,
& quæ poſſidetur a layco, vel clerico vt priuato ad rē ec-
cleſiæ,q communis eſt & publica , cū illius dominium
ad nullum priuatum ſpectat.xvj.q.j.c.fi.q.ij. aurum,non
excipiatur,vel ꝯ . Sic & alias lex diſtinguit inter iſta.C.
de ſacroſan.eccle.vt inter diuinum.hæc lect.placuit Ber.
& Abb.qui exponebant priuatarum, q̄ ſunt excipientis
ratione ſuæ perſonæ. Et placet Boati. qui multū in hoc
inſtat.dicens,ꝙ Paduæ fuit.q.Abbas ſanctæ Iuſtinæ pete
bat a layco decimas,laycus excipiebat , ſe per Abbatem
ſpoliatum quibuſdam paludibus.refert , ꝙ quatuor do-
ctores , inter quos fuit dn̄s Princiuallus de Mediolano,
& dn̄s Ioan. de Aguſellis conſuluerunt ſm̄ opinionem
Hoſt. de qua ſequitur in gl. ꝙ non obſtaret exceptio,cū
decima eſſet quid ſpirituale. Refert,ꝙ ſn̄ia ad illud con-
ſilium lata retractata fuit in cā app. Ipſe autem ſic exē-
plificat,laycus ſpoliauit ep̄m caſtro eccleſiæ ſuæ , poſtea
agit ꝯ ep̄m ipſum conueniendo illum vt priuatum ad
caſtrum,vel prædium.Ep̄s opponit ſpoliationem,nō po
terit,vel ſpoliauit epiſcopū caſtro patrimoniali , poſtea
conuenit eum vt ep̄s.non procedet exceptio. hāc ponit
ibi Inn.vt ibi ſcripſi in gl.hanc exceptionē , poſt princi-
pium.Et pro ea facit.ff.de reg.iur.neque interdicto.ff.qđ
quiſque iuris.l.iii.§.ſi procurator,& ſi quis iuſdi. non ob-
temp.l.j.§.ſi procuratorum, & de condi. indebi. ſi pro-
curator.de tribu.l.iii.§.j.ff.quando ex facto tu.l. ſi extrin
ſecus,quod vi aut clam.l.is qui.§.ſi tutoris,& quod de ꝓ-
lato no. C. vnde vi.meminerit , in vlti.glo. & idem ſm̄
Boati in caſu conuerſo ad decre.cum dilectus, rn̄det vt
in gl.in prin.vel illud vetus corruptū per hoc nouū.aliā
ſolutionem vidiſti in gl.q̄ placet Hoſt.& Io.mo.Quartā
dixi poſt Arch.& in fi.Hoſt.remittit ad ſum.eo.tit.§.an̄
facienda,verſi.qđ ſi vix.vbi tenet Hoſt.& idē Spe.de peti.
7 & poſ §.j.ver.quid ſi ago,ꝙ † agenti de matrimonio peti-
torio vł poſſeſſorio nō opponit ꝯiunx ſpoliationē rerū.

S V M M A R I V M.

1 *Secundum,dictio quid de ſui natura reſpiciat.*
2 *Agens reſtitutorio iudicio contra eum, qui iure communi inuatur debet docere de titulo.*
3 *Iuris adminiculum debet cōcurrere in poſſeſſione, quod ſi nō adeſt, & fortius ſi obuiat,non dicetur poſſidere etiam ſi corpore & animo inſiſtat rei.*
4 *Poſſidere an quis poſſit rem , cuius proprietatem habere non pōt.*
5 *Ius eligendi competit ex commodo poſſeſſionis bonæfidei.*

C A P. II.

AD decimas. Dic idem ī eccleſiis,
quarum reſtitutionē
petet ep̄s ab alio ep̄o,aſſerens illas ſuas in il-
lius dioceſi,cum eadē ſit rō. j. de ꝓſcri.c.1.ſ.
de deci.audum paroch. [*parochiam*] vide quod poſt Arc.
dixi de parochia.ſ.c.lib.de elec.licet canō.ī prin. [*a iquan
diu*] ideſt per aliquantum tpis, idem verbum de elec.cū
1 poſſ.de pur.poſſ pat.c.1.in fi.& ſm̄ Arc.hæc†dictio ſm̄,
de ſui natura reſpicit moderationem , vel arbitrium iu-
dicis.ff.de iure deli.l.j & eſt ſciendum, ꝙ ſolutionem cō
trariorum.de quibus.j.dicetur, ſumunt quidam ex hoc
verbo,quaſi iſti faterētur ſe modico tpe poſſediſſe, & ſic
in eo qđ fatebantur decimas in rei parochia,defecerunt
[*docuerunt*]ſic.ſ.eo.lib.de offi.ordi [*ordinarij*]& vide quod
ſcripſi poſt Vinc. ſ. de fo.compe.ex parte ſuper gloſſ.fi.
[*legitime*].j.cum titulo.j.de præſcrip.c.j.de iure cōi.ꝯcor.
de deci.cū contingat.& c.cum in tua. ¶ Prima gl.ſum-
mat.¶ Glo.iiij.ſol.dubium. ¶ Glo.no.pro.arguit ad opi.
Io.ꝯ Bar.Brix.& fortificat textum . ¶ In glo.no.ibi offi-
cium,vbi probo rem meam eſſe.neceſſe habes reſtitue-
re,ſi vero probas exceptionem,& ibi.§ qđ ait , cui dam⁹
actionem &c.& ibi,bona fides,in fi.non cogitur dn̄s re-
ſtituere rem ſuam per furem penes ſe depoſitam. ¶ In
glo.j.in fi.& cauſam ſoluit rationē ſubdens.ibi,quia cas,
& duos alios modos ſummandi gn̄alius dicam ſup.iiij.
glo.& dicitur decre.hanc ſumptā fuiſſe de extrauagan.
Cle.IIII.q̄ incipiebat , cū īter canonicos,ſed illā nō vidi.
2 ¶ In glo.iiij.in fi.vnde dicebat Io.mo.hic patet. ꝙ † agēs
reſtitutorio iudicio ꝯ eum , qui iure cōi iuuatur , debet
docere de titulo,vel dicatur , ꝙ ſpoliatus petens reſtitui
ꝯ illum,qui iure communi probato iuuatur , ſuccūbit,
ſi aliud non oſtendat.¶ In glo.no.pro.ibi.poſſidere,dixit
3 Arch.j vt li.pen.c.ij.ꝙ†in poſſeſſione concurrere debet
iuris adminiculum,quod ſi non adeſt , & fortius ſi ob-
uiat,non dicetur poſſidere, etiam ſi corpore & aīo inſi-
ſtat rei,hoc autem cōtingit qn̄que propter rem , qn̄que
ꝑꝑ cauſam &c.remittit ad no.per Azo.in ſumma de ac
4 quir.poſ.§.ſed verbo,notat etiam ibi,quem † poſſe poſſi-
dere rem,cuius proprietatem habere non poteſt.xii.q.j.
quia tua . & c. ſeq.ad decre.cauſam.rn̄det vt hic , vel lo-
quitur de naturali.i.corporali poſſeſſione , de qua.iij.q.i.
§.ſed notandum.nō de ciuili.& ibi[*ſignificaſti*] idem Io.
mona.& dicit etiam Arch.hic, ꝙ propter fatuam alle-
gationem actoris quaſi ſup notorio papa ſic debuit iu-
dicare,ad hoc.ff.de doli.excep.l dolo. ff. vt in poſ.l.ſi is a
quo.ff.de actio.emp.& vē.l.emptorē. in prin.ff.de ꝓb.cir
ca.in fi.facit,quod dixi poſt Inno.& Cōpo.de ꝯſue.cum
inter.de reſcrip.ex tenore.inducit & Archid. qđ no.Inn.
Compoſt.& Hoſtien.de elec.cum inter . Reſpon.dicen-
tes,ꝙ qn̄ de exceptione vel defenſione cōſtat ſine proba
tionibus facti.i.ꝑ iura tm̄,ſtatim de illa pronunciādū eſt
vt ibi , & hæc ne partes laboribus & expēſis grauentū,&
q a licet ſupplere de iure.ſecus autem vbi neceſſariæ ſunt
probationes facti,q̄ nō ſic liquēt vt iura,ad idem, qđ no.

Inno.eo.tit.dudum.ij. vbi dixi in ver.nos igitur. in prin. & Hoſt.de accu. ad petitionem. & in fi.& verus dñs,ad quem res ſua reuertitur,etiam poſt tēpora longiora &c. ſ.de ot.cog.cum dilectus.ſed cum illud loquatur de illo, q ſine dolo & violentia cępit poſſidere,vt ibi ſcripſi poſt Inn.& Hoſt.rō illa non facit,cum hic clericus eccleſiæ violentiā intuleſit,vt dicebatur.iuuat aūt rō alia. de qua p̄dixi fundata ſup notorio, per p̄dicta non vr̄ ſolutū cōtrarium decre.cū eccleſia.de cā poſ. vbi obtinet in poſſeſſorio clerici,ꝯ quos faciebat ius cōe, qđ fauebat eis, ſed dic vt ibi no. in fi. in glo.& ita ꝙ in incorporalibus patientia hr̄ pro titulo,vel vt ſup illa gl.ſcripſi,licet præſcribere ꝯ capitulum eccleſiæ,ne eligat, ſi ꝯ ius cōmune ꝯ p̄ſcribentem,tamen ꝙ eum capitulū eligat, nō eſt ꝯ ius commune, ſed eſt p̄m, vel p̄ter ius commune.itē
5 ibi ſpeciale† quia ius eligendi competit ex cōmodo poſſeſſionis bonæfidei,vt ſcripſi, de elec.quia propter.ſup.ij. gl.& de iurepa.conſultationibus.poſt prin. Item non obſtat.l.ſi quis in tantam.C.vnde vi,per no.in.c.paſtoralis, de cauſa poſ. & propri. & de do.& contu.c.j. in glo.arg. quod nec ob.decre.in literis ſ.eo.titu. quia ibi iuſte prædo reſtituitur,quia ius commune nec pro reo facit,nec pro actore,ſecus vero vbi vtrunque notorium,vt p̄dixi.

¶ De dolo & contumacia. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Actor dicitur, qui ad iudicium prouocauit.*
2 *Prouiſio contra actoris contumaciam eſt duplex.*

CAP. PRIMVM.

1 ACtor qui. † Dicit Fran.† ꝙ in cōibus iudiciis ille dicetur actor quo ad huius cōſtitutionis pœnam,q ad iudicium primo prouocauit.& tu ſupple, vel qui per ſortem electus fuit, & vide, qđ no.de probatio. ex literis. in gl.ii.[*venire*]& manere.ſ.de iudi.c.i.Fran.& xj.q.iij.certum ſecerat.vbi ergo datus fuiſſet terminus,ſed non ad petitionē actoris,non eſt locus ei,qđ hic dr̄, de cautione [*condemnatur*]dubitatur, an hæc decre. locū habeat in reo. & quo ad ꝯdemnationem expenſarum nō eſt dubium, ꝙ illa pœna locū habeat in reo cōtumace. C. de iud.ſancim⁹, ēt pro prima ꝯtumacia,vt in gl.ij.ſed quo ad onus cautionis,de qua ſeqtur,ī hoc ꝓcedit dubium.Hoſt.ſup verbo, actor.in prin.decr.dicit idē in reo,& ſupplet,vel reus,allegat vt lit.nō cōt.qm̄.§.in aliis.ſ.eo cū dilecti.§.fi.C.de bo.auth.iudi.poſ.aut.& qui iurauit,de ſequeſtra.po.ca.j. ad fi.de ꝓcu.ꝯſtitutis.alleg.ēt,ꝙ non dēt claudicare iudicium,de excep.cū inter.nec debet licere reo, qđ non licet actori,vel econuerſo,de mutu.pe.c.j.ī. de reg.iu.non licet.iura prius allegata bene probant de condēnatione expenſarū & de cautione iudicio ſiſti. ſi cōtingat illum paſſum miſſionē,ſed de ꝯparitione in termino vno vel plurib.non loquuntur, quia illud onus vr̄ eſſe actoris & nō rei,ꝯ cuius contumaciam ſatis erat prouiſum p anti qua iura,ſed in actore nō.& vide, qđ dicam ſup prima gl.quia tñ accuſator actor eſt,in eo dici poteſt,hoc locū hr̄e,& de pœna expenſarum forſan intellexerunt Hoſt. Io.mo.& Arch.qui dixerunt idem in accuſatore,alle.4. q.v.quiſquis.niſi iuſta cauſa illum excuſet, vt ibi, & pp hoc tractant,qūo conſtabit de iuſta cauſa, vel iuſto impedimento,& de hoc in vlti.glo. Quidam dicunt p teſtes vel inſtr̄a per iura prædicta. & vij.q.j.præſentium,& ſ.de reſti.in integ.tum ex literis.§.fi.Alii,ꝙ per iur̄m.22. q.j.c.i.& maxime cū vno teſte, de ꝓcu. ex inſinuatione, vr̄.n. ſufficere hoc caſu pro ſemiplena. de reſt.in inte.ex lr̄is.de re iudi.cum Bertoldus,tenēt p̄dicti.hoc iudicis arbitrio terminandū ex qualitate pſonæ & impedimēti, qđ proponitur.Et cā ponderata, pōderatiſq; ēt aliis adminiculis,de teſti.p̄terea.& c.in noſtra. Qñq; defertur iur̄m, de iureiur.c.fi. Arch.alleg.ff.de re mi. non oīs §.a barbaris,& qđ no.xcvj.diſt.tanta.in glo ar. ꝙ cauerit iudici, de offi.ordi.paſtoralis.in fi.vel reo iij.q. iij. libellū.dixit Inn. ſi non eſſet,qui reciperet,non eſſet ſibi imputandū, alle. ff.de leg.j.ſi fundum.de app.ex ratione[*fideliter*] alias ſufficienter.alias neuter[*comparere*]vt non cōmittatur cautio ſatis eſt,ꝙ compareat, licet nō pareat. ¶ Prima glo. ſummat.ij.rñ.dubium ſol.de alio remittit. ¶ Glo.antep. rñdit per q̄ſtionem.gl.pen.ponit duas lecturas. ¶ In tertia gl.ibi contumacia,contumax eſt, qui venire cōtēnit citatus tribus edictis,vel vno peremptorio. ¶ In.iiii.glo. ibi,ſi duo.ſeqtur,dolo malo fecerunt, inuicem de dolo non agunt.Et vide hanc & ſequē.& ibi,ſi ambo.vide de adul.c.pen.ſup gl.pen. ¶ In gl.antep.ibi,auct.generaliter. iurat actor,qui de pſiſtentia litis fideiuſſorem dare non
2 poteſt. ¶ In gl.j.in fi.& eſt duplex† prouiſio ꝯ actoris contumaciam.ſecunda ibi,ad citationē.Et vt dicit Ioā.mo. primo repetit ius antiquum.all.de procu.auditis.C.quō & qñ iudex.auth. qui ſemel. C.de fruc.& lit.expen.non ignoret.ſcđo adiicit ius nouum,qđ,vt dixit Inno. alio iure non tenebatur. Sed Hoſt.dicit,ꝙ ſatis eſt,ꝙ cauebatur alio caſu,quomin⁹ videretur fieri debere. ſ. in præ.auth. libellum.iij.quæ hr̄.C.de lit.conte.auth.libellis,& exponit Car. hoc taliter, ꝙ propoſito congruit.ſ. ꝙ ſit mens eius,ꝙ ex quo actor fuerit contumax,nec ad libellū porrigendum,nec ad porrectum proſequendū, nec ad aduerſarium citandum admittetur,niſi caueat reo,vel iudici,vt ibi,de conteſtanda lite infra duos menſes. Supplet ēt,ꝙ in terminis comparebit, vt vel oē damnum reſtituet.multum violenta eſt hæc expoſitio. Inducit ēt ipſe auth.generaliter.C.de epiſ.& cler. Ex quibus dicit ſumpſiam hanc decr. quaſi per modum innouationis illorū iurium,quæ non ſeruabantur,vt etiam no. in præ.auth. libellum.iij.in fi.primæ gl. Quicquid dicat Hoſt.verum dixit Inn.hic alio iure non caueri.vnde & Archi.hic dicit illas aucten.loqui etiam nulla contumacia p̄cedēte. ¶ In glo.ii.ibi,ſiue non,& ſiue in prin.cauſæ, ſiue in proceſſu,Franci.Hoſt.alle.xix.diſt.c.j.ī.de priuile.quia circa, ad idem.ff.de publi.de p̄cio.& ibi,excōicari.ſup.vel miſſionem pati. ¶ In gl.ergo, in fi. illud tenet ēt Ioan.mo.& idem Arch.qui ponit hic,qđ dixi poſt Hoſt.ſup illa glo. ¶ In glo.vt ſic.ibi,generaliter,alleg.Archi.ſ.eo.prout ponit hoc etiam,quod ibi ſcripſi poſt Ala. Goffre. & Hoſt. ſuper.glo.ii.& ibi cauere.cum pœna, dicit ipſe Inn. Neſcio,an intellexerit,ꝙ ſufficit,ꝙ verbaliter caueat obligādo ſe ad pœnam. An vero intellexerit, ꝙ pœna condēnationis expēſarum cum verbali cautione ſufficiat,& in fi.idem Ioan.mo.& Archid. ¶ In glo.penul.ibi,eum qui calendas.ī.de præben.non poteſt. §.j. cum ſuis concor.& in fi.dicit,ꝙ hoc ſingulare,vt det intelligere,ꝙ pro defectu cuiuſlibet termini locus eſt pœnæ.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio vt valeat in præiudicium renunciantis debet eſſe ſpontanea.*
2 *Iudices tres ſi ſint, valet ſententia duorum tertio præſente.*

CAP. II.

DVm qui. [*Grauamine*] propter quod in appellatione expreſſim ipſam appellationem oportet iuſtificari,vnde nec ſufficeret aliud grauamen probari,vt dixit hic Archid.quod eſt hodie expeditū, vel expreſſum in cle.eod.tit.appellanti,ſponte innuit, ꝙ ſi coactæ,citādi non erunt, vbi renunciatio fieret coram iudice,licet metus eſſet illatus,puto quod citandus eſſet deinceps,vt ſic allegatio metus iuuet ſolum metum paſſum, eſt er-
1 go mens literæ, ꝙ † renunciatio vt valeat in præiudiciū renunciantis,debeat eſſe ſpontanea. Item per hanc literam ſponte dici poſſet,ꝙ ſi ipſe nō renunciat,ſed ſibi renunciatur

nnnciatur inuito, puta ꝙ nõ petijt apoſtolos infra tps
iuris.ĩ.de ap.cũ ſit.x c.pe.& cle.de ap.ſicut adhuc ſuper-
eſt de proceſſu ad illu citari nõ debeat, non ſic in tacita
renũciatione, quã ponit hic gl.tũc enim agit,ſed ibi pa
titur. Itẽ actus,de quo poſt gloſsã tollit ꝓteſtationẽ,quã
ponit tex.ſuper qua fundatur ratio, quare non citatur,
ꝙ non procedit in prædictis exẽplis,vt clare patet [*nõ te-
neris*] poſſet ergo,ſi vellet,ad hoc de offi.dele.conſuluit,
[*proceſſeris*]ſi tuliſſet ſniam,& ille abſens,vel præſens ap
pellaſſet ab illa die,vt in cle.e.tit.ſi ante.¶Prima gl.ſum
mat,& dicit,quid terminat.¶Secunda reſpondit per q̃-
ſtionẽ,quid de diffinitiua.¶Gl.videbatur.obijcit de tri-
bus decre.ad quas reſpondit.demum quærit,arguit pro,
ſoluit contrarium.¶In gl.ꝙ poteſt.ibi,ſiquis cau.vt ſ̃.ꝑ
2 xi.¶In gl.vlt.ibi,duo ex tribus.ſi ſunt † tres iudices,valet
ſnĩa duorũ tertio præſente.¶In glo. j.in fi.ſoluit caſum
dubium,rationem interſerit ibi,cum proteſtari.& vnũ
caſum excipit ibi,niſi.¶In gl.ii.in fi.hoc intelligo in ca
ſibus,in quibus appellatio non impedit executionem,
ꝙ dic,vt j.de app.Romana.§.ſi autem.¶In gl.no.quod,
in fi.proteſtatione iuris & hoĩs,remittit Io.mo.ĩ.de reg.
iur.in generali.¶In gl.ꝙ poſt.in fi.per quem.§.ibi nota-
ta decido,quæ hic notauit Archi.¶In gl.videbatur. ibi,
accedens.vide quod ibi dixi ſuper verſi.obiecturus, poſt
Hoſt.& Pet.de citatione ad iuramentum teſtium,quod
ibi corrigitur.& ibi in vno actu.No.ꝙ qñ ad certũ actũ,
vel articulum facta eſt citatio,indiſtincte verum eſt,qđ
dicit gl. ſed ſi citatus eſſet ad totam cãm,placet Inn. de
procur.audiris,vbi ſcripſi ſuper verbo concluſum, in de
cre.conſuluit.de offi.dele.ad fi.ſuper ver. incumbit.ꝙ ſi-
ne alia citatione ad vlteriora, & ad ſententiam procedi
poſſit. Quod intellexit Hoſt.qñ in citatione commina-
tus fuit,ſe ẽt diffiniturum,ibi videas.& ibi,ꝙ ſic, idẽ Io.
mo.& Arc.qui de hoc tractauit.j.de confeſ.c.ij.in fi.vbi
recitat opiniones,de quibus prædixi.& ibi, audientiam.
facit,quod no.C.de iud.auth.iubemus.in glo.penult.&
ibi eſſe velit.facit,qđ no.de elec.eccleſia. ij.in j.& ij.gl. &
in fi.facit,quod no.ſ̃.de electio.auaritiæ, in vlti.gl. & qđ
ibi dixi. Et ſcias,ꝙ de contumace in reſpondendo poſi-
tionibus no.contrarium in Specu.de poſitionibus.§. 8.
in fi.vt dicam.ĩ.de confeſ.c.ij.in vlt.gl.¶In glo.vlti.ibi,
ſed dic.idem.Ioan.mona.

De eo qui mittitur in poſſeſſionem. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Miſſionem paſſus infra annum cogi poteſt, vt poſſeſſionem recu-
peret.*
2 *Vincens in principali ſæpe condemnatur in expenſis.*

1 NOtat Arch.ſuper hac rub.ꝙ is
† qui paſſus eſt miſſionẽ
infra annũ,cogi põt, vt poſſeſſionẽ
recuperet.all.ff.de ven.inſpi.l.j.§.qđ
ergo.C.vt in poſ.lega.qui legati.ff.de
re iu.qui pro tribunali.l.ij.eſt.& licet
iura ꝯcedãt illi annũ,nõ tñ negant,
quin prius ad id cogi poſſit,& eſt ſimile,qđ no.ſ̃.e.li. de
ele.canon.in prin.antep.gl.ſed hoc non placet quo ad
hoc,vt pęnã iuris prius imponere poſſit,vt dixi ĩ Spe. de
primo decre.§.ij.ſup ver.porro.& ex quo hoc nouũ fe-
cimus,inſtãdo.ſ.in rubrica,addã quæſtionẽ Io. de Deo.
xj.in li.iij.qua quærit,ſi ſup pluribus litigatur, & pp rei ꝯ
tumaciã fiet miſſio,qua pẽdẽte partes trãſigũt ſup duo-
bꝰ,demũ reus vult poſſeſſionẽ recuperare & ſoluere ex-
pẽſas ꝯtumaciæ ꝓ rata illius tertiæ,ſup qua nõ eſt trãſa-
ctũ.actor petit ĩtegras.Ipſe tenuit,ꝙ integrę ẽt debẽtur,
niſi ſup expẽſis fuiſſet trãſactũ.Nã,vt dicit,aliud eſt trãſi
gere ſup principali,aliud ſup expẽſis.ſ̃.de iniurijs in no-
ſtra.all.ẽt decre.cũ olim ij.de priui.vbi patet in expenſis
ꝯdẽnari eũ,q obtinuit in principali ſaltẽ in parte. Itẽ cõ
2 ſtat,ꝙ † ſępe vincens in principali ꝯdẽnatur in expenſis.
ij.q.vj.appellatore.de pęnis calũniã.C.de iu. properãdũ.
§.ſi quid.ſubdit,ꝙ nec ſaluari poſſet, dãnũ illud inferẽs,
niſi reſtitueret,de vſu. cũ tu.de iniurijs.c.vlt.nõ ob.l. eos
C.de vſur.vbi dr̃,ꝙ ſuperuacuũ eſt in principali actore
nõ ſubſiſtente de vſu vel fructibus quærere. Solue vt ibi
in fi.ij.gl.Item,vt eſt dictum,diſtinctæ ſunt expenſę ma
xime cõtumaciæ a negotio longe pluſquam fructus a
re,vel vſuræ a ſorte,quod collige ex his quæ dixi de do-
lo & contumacia.finem.ſuper gl.ſed nunquid.

S V M M A R I V M.

1 *Ius corporale magis attenditur in fructibus percipiendis quam ius
ſeminis,ex quo oriuntur.*
2 *Confeſſioni coniugum an ſtetur ſuper impedimento in matrimonio
carnali.*
4 *Reſtitutionem beneficij petens an habeat probare de titulo.*
4 *Cauſa eſt ſpiritualis,quando agitur de proprietate eccleſiæ.*
5 *Vocatio diuturna non eſt tolerabilis.*

C A P. PRIMVM.

CVm qui. Hæc decreta approbat, qđ
notauerat Vin.ſ̃.vt li. non
ꝯte.tuæ.Iſ decreta.iſta vt dixit Boa.non ſu-
perfluit pp decreta.qm̃.vt lite nõ ꝯte.§.por-
ro quia ille.§.ſpecialiter tractat,de ele.decreta. iſta gene
raliter de cauſa beneficiali.Itẽ illa nõ prohibebat expꝉ-
ſe fieri miſſionẽ,ꝙ facit iſta[*aduerſæ.*]i.poſſeſſoris, q reus
eſt ipſorũ beneficiorũ.& idẽ fruc.ſm̃ Ber.& Hoſt.& Ar
chi.quia ſunt acceſſorij.facit de reg.iur.acceſſoriũ. cum
concor.ad idem de præben.dilecto.in fi.& j. q. iij. ſiquis
1 obiec.& ff.de rei ven.q̃ religioſis.† nam in fructibus ꝑci-
piẽdis magis attẽditur ius corporale,ex quo ꝑcipiuntur,
q̃ ius ſeminis,ex quo oriuntur.ff.de vſur.qui ſcit.§. j. nec
ẽt fieret illorum ſequeſtratio ſm̃ Io.mo. & Arc. ne du-
pliciter puniatur contumacia.Saluo quod habes in ele.
de ſequeſtra.poſſe.ad ꝯpeſcendas[*ad ea*]dignitates,ꝑſona
tus,vel beneficia.can.beneficiali [*debito*] vide quod no.
de reſti.ſpo.ex quæſtione.in fi [*terminari*] ſed hæc proui-
ſio non eſt ſufficiens actori,qñ de iure ſuo aliter,quã per
confeſſionem aduerſarij docere nõ poteſt. dicit Boati.
2 ꝙ † ſecus in matrimonio carnali,non ſtaretur confeſ-
ſioni coniugũ ſup impedimẽto.ſ̃.de eo qui cogno.con
ſang.ſuper eo.Itẽ nec ſuper titulo beneficiali ſtaretur ꝯ-
feſſioni rei,quẽ probari oportet per ĩſtitutionẽ canoni-
cã,de præb.dilecto.de inſti.ex frequentibus. ¶Prima gl.
ſummat & oſtẽdit hic infringi duas regulas,& dicit, qđ
declaret.¶Gl.quarta q̃rit,arguit,& ſoluit,& ſolutionem
impugnat.¶Quinta gl. quærit & ſoluit.Gl.non enim.&
Gl.vlt.reſpondere poſſunt per quæſtiones.¶In 4.gl.ibi,
officiũ.ab eo qui non poſſidet,ſed ſolũ detinet rem ven-
dito.¶In gl.non enim.ibi haberemus. vide de præben.
dilecto.ſuper.3.gl.¶In gl.i.ibi,ſpeciales.pp timorem col
luſionis,& pp rationẽ,quã ponit tex.ſm̃ Frã.& ĩ fi.& pri
mo ponit dictũ.ſcđo ipſius rationẽ. tertio comminãtus
punitionẽ.¶In gl.ij.ibi.quocũque.maximo,medio, mi
nimo ſm̃ Hoſt. ¶In gl. ſecus.ibi,beneficio.ſi alicui be-
ne merito eccleſia dediſſet poſſeſſiones ad vitam.xvj.q.
j.poſſeſſiones.vij.q.vi.illud.vel in precariã,de preca. ca.j.
& ij.vel in feudũ,de feu.ca ij.Hoſt.& in fi.& ſeculari di-
gnitate.& de epõ q petit ius epãle,vel incorporale in ec
cleſia,vide quod dixi in prædicto.c.contingit. ſuper vlti-
ma gl.vltra medium.ver.hodie vero.¶In glo. qui dice-
mus,ibi.ſpoliatus.dicebat hic Compo.ꝙ fallebat hic cõ
ſiliũ legis,is qui.ff.de rei ven.qđ eſt, vt ñ intentet petito-
rium,qui poteſt intentare poſſeſſorium.nam, vt dicit,
intentans hic poſſeſſorium non mittitur in poſſeſſio-
nem propter contumaciam rei,vt hic, nec procedetur
lite non conteſta.cum litera dicat obtinendis.ſed nego
& potiſſime per decre.diſpendioſam.quam.ĩ.all.glo. &
Arc.hic refert de facto ſic pronunciatũ per Inn. in i.al.
etiam

3 ẽt de offic.or. conſultationibus.in fi.an aũt† beneficij reſtitutionẽ petens habeat probare de titulo, tractat hic Arc.vide de temiſ.quas dedi in cle.de cã poſ.ca.vno. in vlti.gl.& ibi,qđ nõ fiat.at rationes ſequentes dicit Hoſt. ꝙ paſſus miſſionẽ expectatur per annũ,& miſſus interi ius nõ hẽt.vacarẽt ergo bñficia vltra ſex mẽſes.ꝯ id, de conceſ.præben.c.ij.& ſ.vt lite non conteſt.qm̃. §. ſi aũt. nec eſſet qui interim animas curaret,contra id de pę.& re.oĩs.all etiam.ſ.de conceſ. præben. vt li.non conteſta. qm̃.§.ſi aũt.cum noſtris.c.pe.& ibi,licet doctores. recitat hic Inn.& tenet Hoſt.& Gul.in Spe.de contumacia §.ſequitur.ver.aliud aũt.& ibi refert in hoc concordaſſe Clementẽ.IIII.& omnes auditores.idem Io.mo.idẽ Cõpo.ſ.de reſcrip.capitulũ.in fi.vlt.gl.vbi dicit ſic iudicatũ. fatetur tñ probabile,quod ſequitur in glo.& illud ẽt qđ ſequitur,tenuit hic Fran.Vercel.in gl.quid ſi. in fi. Idem Io.mona.ſi aũt nullus poſſidet ſed agit ille contra clericos,vt obediant ei,non eſt locus huic conſtitutioni ſm Inn.& dicit Arc.ꝙ ceſſat rõ de ingreſſu vitioſo.Hoſt. cõtradicens conſtitutionẽ locum habere,ponit tamẽ verba Inn.de eo qui agit contra clericos,vt eum recipiant, & papæ mandato obediant.Sed Inn. poſuit verba ſua, vt prædixi,propter quod dico,Inn.bene dixiſſe recipiendo,prout puto,eum intellexiſſe,ꝙ de titulo non ſit quæſtio, ſed ſolum de obedientia,vt quia is,quem conſtat Archidiaconum, vel plebanũ, dicit certos clericos ſibi obedire debere,& quia illi extra iudicium ſiſtunt,facit illos ad iudicium vocari, illi ſunt contumaces his modis erat quæſtio de obedientia,de maio.& obed. inter quatuor.& c.is qui.& c. dilecta. Vbi vero clerici nolunt eũ recipere in Archidiaconũ, vel plebanũ negantes eum talem,& ideo nolunt ei obedire, tunc procederet dictũ Hoſt.qui dicit,ẽt ꝙ executor eo caſu ſequitur formam reſcripti,& conferet,vel inſtallabit,ſi forma id habet,vel per eccleſiaſticam cenſuram coercebit contumaces,remittit de præben.pro illorum.& de con.prębend. cum noſtris.¶In gl.non enim ibi.c.j.& ij. & de ſequeſtr. poſ. c.ij.& in fine.idem Vin.ſi agatur de iurepatronatus ſm Hoſt.& Arc.Sed Io.mo.contradicens, ꝙ illud licet non ſit ſpeciale.tamen eſt annexum.ſ.de iu.quanto.de iurepa.de iure.ff.de rei ven.quæ religioſis Sed hæc ratio non
4 ſufficit,nam ẽt ſpiritualis† eſt cauſa,cum agitur de proprietate eccleſiæ,de iura.cal.c.ij.de decimis. dudũ. & tñ locus eſt miſſioni,vt dictum eſt. vnde non excipit hæc decr.cãs ſpirituales ſed beneficiales.¶In gl.vl.in fi. quærit Hoſt.quid ſi probat ſemiplene,dicit hic,ꝙ forſan locus erit miſſioni non cauſa rei ſeruandæ,ſed aut iuſtum faciet poſſeſſorem,ar.ſ.vt lit.non conte.§.vlt.C.vbi in rẽ ac.l.ij.& talis iuſte poterit abſoluere & ligare,argu.ff. de acq.poſ.l.iuſte.de iurepa.conſultationis. Et hoc potiſſime,quando reus abeſt,ne veritas,quam nouit,habeatur ab ipſo. Aliqui,vt refert,dicunt,ꝙ reus abſoluetur,& ſibi non placet.quia ſm hoc prodeſſet illi ſua contumacia.Quærit demum Hoſt. cum duo litigant de beneficio,ambo probationes inducunt, & neuter probat plene,ſed vterque probat ſemiplene beneficium ad ſe ſpectare,vel alias quomodocunque,dubitatur, cui ſit adiudicandum.Et neuter actor,quia ſimul impetrarunt, & in forma inquiſitionis commiſſum eſt negotium de ꝯmuni conſenſu,de reſcript.ceterum. hic non eſt locus diuiſioni,de præben.maioribus.neque ſorti.ſ.de ſor. ca. fi.nec delationi iuramenti, quia facile daretur materia deierandi.de coha.cle.& mul.clericos nec gratificationi,niſi fieret per Papam,quia alius ius ſuum alteri auferre
5 non poteſt.vj.di.ſatis peruerſum.Item † nec tolerabilis eſt diuturna vacatio, de ꝯceſ.pręben.c.ii. nec ad manus prælati retentio,de offi.archipresbyteri.c.fi.ſ. de cle. reſid.c.vno.ad fi.nec poſſidentis iniuſta detentio, de ele. dudum ij.de rer.permu.cum vniuerſorum In fi. dicit ipſe Hoſt.papam conſulendum,cum in hoc nõ ſit ius expreſſum refert ipſe & Arc. aliquos dicerere, ꝙ ſit locus delationi iuramenti.facit,quod no. Azo. in ſumma. de re.cred.& de iureiu.§.idem in cã monachationis.& qđ no de regu.vidua.Et videtur ſatis expreſſum de procur. ex inſinuatione & vide,quod dixi,de iureiu. mulieri. ſup. j.gl.& eo.ti.c.i.nec ſecundum Hoſ.obſtat, ꝙ poterit deierare,quia & tunc poterit pęnitere, & beneficio renunciare,nec prima facie præſumitur immemor æternæ ſalutis.i.q.vii.ſancimus.de procu.in noſtra. Subdit demum ad ordinarium recurrẽdum, qui debet cognoſcere ſuas oues.& ſi per ipsum haberi poterit certitudo, ipſam ſequatur,facta tamen fide,ne ſit contra.vj.q.ii.ſi tantum. & c.placuit.ſi nõ poteſt aſſignet ordinarius certam diẽ, infra quã poſſidens & quicunque alius dicens ſe ius habere doceat de iure ſuo.alias die lapſa ſciat ſe priuatum eccleſia,vel beneficio.ad hoc.ſ.eo.li.de reſt.ſpo. frequẽs. §.ſolet.cum concor.termino lapſo, niſi aliquis de iure ſuo probauerit,ordinet eccleſiam,vel beneficium ſecũdum Deum & canonicas ſanctiones,de cle.pere.c.fin.x. q.j.tegenda.& c.ſequen.ſi vero per Papam eſſet ſibi negotium commiſſum,remittat ad papam,de offic. ordi. paſtoralis de ſenten.excommu.inter alia.

¶Vt lite pendente nihil innouetur. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Lis non dicitur cępta niſi per conteſtationem.*

2 *Electi petendo confirmationem implorant officium iudicis.*

CAP. PRIMVM.

DIſpendijs.[*Electionibus*] idẽ puto de poſtulationibus & pñtationibus ſaltẽ clericorũ,quibus cumulare nõ licet, vel ẽt laycorum poſt tp̃s quadrimeſtre. facit,qđ no.ſ.e.li.de ele.ſi elec. in gl. antepe.& c.vlt.in gl.ij.& quod ſuper eis dixi[*renunciare*] quod facere põt electus in ep̃m ante confirmationem poſtea non ſ.de tranſla.c.ii.Io.mona. de hoc.ſ.e.li.de ele.ſi electio.in iii.gl.alia eſt ẽt de eo.ſ.de elec.vt quis duas eo.li.[*ipſo iure.*] ſ.ſine adminiculo hois. Io.mo.¶Prima gl.ſummat & dicit quid declarat.¶Tertia gl.dicit hoc ius nouum,obijcit,ſoluit. ¶Gl. litigioſa. reſpon.per quæſtio.duas ſolutiones ponit, primam approbat, in fine remittit.¶Vltima glo.format duas quæſtiones,quas ſoluit.¶In gl. litigioſam.ibi,omnem. non
1 † dr̃ lis cępta niſi per conteſtationem.& ibi.l.i.& ii. vide de præſcrip.illud.in vlt.gl.¶In glo.i.in fi.& Guillielmus in Spe de ap.§.pen.ver.verum. & tria facit. primo ponit conſtitutionis cauſam.ſecundo conſtitutionem prohibitoriam.tertio decretum.ſecunda ibi,ſtatuimus. tertia ibi,alias ¶In gl.videbatur.in ſi.idem Arc.¶In glo. ſ.de in fi.quæ decreta.non eſt correcta per iſtam,vel ſequentem.ibi enim nõ erat quæſtio inter duos electos ſed inter illos,qui ſibi vendicabant ius eligendi, vt ibi dixi. Et hoc teneas,licet Io.mo.dixerat hic,& Arc.poſt eum, ꝙ illud loquitur in petitore & cõtradictore & tali,qui vtitur cõtra ius cõe,hic in duobus petitoribus,quibus maior fauor debetur.ff.de decu. generaliter, §.ſpurios.¶In gl.in caſu.ibi,ſuperſtitis.Collect. dicit etiam Archi.ꝙ ẽt pp electores ferenda eſt ſententia,vt ſciatur,an penes ipſos,vel penes quos ex ipſis remaneat electio. an vero ſit ad ſuperiorẽ deuoluta.ſ.de elec.cum Vinton.& eod.tit. & li.q̃q̃.& ſic mortuo hoĩe fertur ſñia propter bona. C. ſi reus vel accu. mor.fue.¶Subdit Arc.quod no. Gofr.
2 de arb.ex parte.ꝙ† electi petendo cõfirmationẽ implorant officium iudicis.Ideo ſi ſunt duo, mortuo vno nõ eſt finitum negotium quo ad alterum.& vide, quod dixi poſt Inno.de ord.co.c.ii.in gl.hanc exceptionem. ver. hæc etiam exceptio.& de ca.poſ.cũ eccleſia. ſuper finẽ. ii.gl.Cuius contrarium vr̃ notaſſe de accuſ. ſuper his. in gl.excipiendum, vbi vr̃ velle,ꝙ petens cõfirmationem agit.

agit.& ſi aduerſariũ habet, debet dare libellũ,qđ tñ hodie intelligas,vt in cle.de ver.ſig.ſępe.¶In gl.vl.in fi. hoc intelligo,vbi non eſt vitium perſonæ,vt quia electus nõ acceptauit,ſciens caſum,& ſe liti non immiſcuit, licet enim hoc non ſit cauſa ceſſationis primæ electionis, q̃ a principio fuerat nulla, hæc tamen culpa incidens in facto iuſte faciet ceſſari ſecundam.ſ.de excep.ca.j. in ſi. de conceſ.præben.c.j.& j̃.de præben.ſi beneficia.

S V M M A R I V M.

1 *Petitore mortuo finita eſt lis.*
2 *Ordinarius bene confert beneficium non litigioſum non obſtante facti poſſeſſione.*
3 *Succeſſio in beneficijs non dicitur hæreditaria.*

C A P. II.

SIhi poſſident. No.Inn.& Hoſt. de priuil.olim.ij. ꝙ ea,q̃ quis detinet,pſumitur poſſidere,niſi ɔ̃trium probetur.xviij.q.j.c.j.dicit Arch. hic quod poſui.ſ.e.li.de reſt.ſpo.ad decimas.ſuper gl.no.pro [*litigatur*] principaliter,ſecus ſi acceſſorie,vt ſuit de elect. dudum.ij.vbi agenti ſuper electione opponebatur pluralitas bñficiorũ,& eo caſu,vt dicit Arc.non impeditur collatio ordinarij[*decedant*] vere, vel interpretatiue ẜm Arch.qui ſupplet maxime.nã quod.j.ſequitur, obtineret,vbi non cederent,nec decederent ẜm eum.Fateor, ꝙ æquitatem habere vr̃ hoc dictum.Tñ cum hæc cõſtitutio & ipſius decretũ innitatur æquitati contra rigorẽ iuris,vt dicam ſuper gl fi.nõ vr̃ excedere ſuum caſum. Ad hoc.j̃.de regu.conſtitutionẽ.ſ.e.li.de reſcript. ſuſceptũ.ff.de li.& poſth.cõmodiſſime.per quod ẽt vr̃,ꝙ ſi decedat petitor,hæc conſtitutio non impediat alium ſibi ſubrogari.põt eſſe ratio,ſortius intereſt petitoris nõ ſubrogari aliũ poſſeſſori pp poſſeſſionẽ,ad quã tẽdit tũc vacuã.ad hoc.j.de teſti.veniens.ij.& quod ibi dixi poſt Inno.q̃ intereſt poſſeſſoris non ſubrogari aliũ petitori, cũ nunc ſicut prius commodo poſſeſſionis incũbat. Secũ-
1 da ratio,quia † mortuo ª petitore finita eſt lis,nec ſubſti-
a tutus vtitur iure primi,ſed noua collatione, vt dicã ſup vltima gl.ſed non ſic mortuo poſſeſſore,durat enim lis in beneficio,& ita poterat vacans vt poſſeſſum.ſic & ſ. c.proxi.mortuo electo durat lis coelecti confirmationẽ petẽtis,quã recte petit ẽt coelectionem non habens,cõtra in cle.eo.ti.c.i.ver.ſi vero.vbi dicitur, ꝙ ſiue petitor, ſiue poſſeſſor decedat,beneficium conferri non poteſt. So.quod prædixi,procedit,cum nulla lis pẽdet mortuo petitore.contrarium loquitur,qñ pendet lis,quia ſuperſtes,vel is,cuius intereſt,cãm proſequitur.vnde tunc, vt dicit ibi textus.interim,ideſt tali lite pendẽte impeditur collatio.Et hoc teneas.& facit,quod dicam in gl.ſequẽ. Per p̃dicta verificatur olim hic diſputatum per Garſiã, & Io.de mõte murlo,q dixerũt, ꝙ hic dr̃ nõ habere locũ,qñ ɔ̃.impetrantẽ a papa ſibi prouideri de p̃benda,capitulũ ſe opponit,& ab executoribus appellat,& poſtea ɔ̃fert p̃bẽdã põt ẽt tenere collatio,ſi p̃benda imperanti nõ debeatur.Ille aũt prouiſus ſi vult deſendere capitulũ cãm aſſumet in eo ſtatu,in quo eſt,all.ff.de procura. ſed hæ.§.defendere.Si vero ſuo noĩe agere vellet,nõ cogeretur ad id,ſed de nouo inciperet,all.gl.de quibus.ſ.c.proxi.in j.gl.[*finita*]per ſnĩam.xx.di.§.i.verſi.cũ ergo.ff.de re iu.l.j.ita ꝙ tráſiuerit in rẽ iudicatã vt ibi.Et per hanc literã patet,ꝙ ex quo lis eſt ſic finita,licet alteri eſſet adiudicata eccleſia,ſi tñ alteri ɔferret illã ordinarius,per hãc decre.non vitiaretur collatio,ſed ex alio capite poſſet eſſe nulla.Itẽ poſt talẽ ſnĩam collator,elector, vel p̃ſentator,& ẽt inſtituẽs,q ſciẽter id faceret,ipſi vincenti tenẽtur ad intereſſe,vt ſatis ſcripſi poſt Hoſt.de iurepa. paſtoralis.ſup gl.ſed quis.qđ hic ponit Arc.[*conferantur*]p quẽcũq; quocũq; iure ẜm Arc.ẜm quẽ nõ ob.j̃.de p̃b.licet
2 ij.nã † bñ ɔfert ordinarius bñficiũ nõ litigioſum nõ ob. facti poſſeſſione.Litigioſũ vero p modũ hic expſſũ non ɔfert.vt hic.ligatæ ſunt igitur p hãc pẽdentiã & hãc cõſtitutione manus collatoris ad tp̃s[*admittendos*]ſi cã eſſet p applõnẽ in cur.oẽs,quorũ intereſt.intelligũtur citati p decre.primã.de ele.ſ.e.li. Si nõ eſt in curia,ſed alibi rei poſſeſſoris principaliter intereſt defenſio,ar.ff. de collu. dete.cũ nõ iuſto.Illi ergo,q ſciũt cãm agi,& nil dicũt, ſibi p̃iudicãt,vt no.ſ.de ic.veniẽs.c.ii. in gl. ſed quæritur. ſecus ſi ignorẽt.vt ibi dr̃ ẜm Io.mo.& Arc.Et pp hoc dixit ipſe Io.mo.ꝙ ſi reus erat in caledo pp app. non iuratã,vel pp perẽptoriũ iuris,vel hoĩs,vel pp cõcluſionem, p̃iudicabuntur alij ſciẽti.Sed ɔ̃ prædicta eſt ẜm Io. mo. qa p̃dicta iura loquuntur,vbi plurimũ intereſt in p̃ſenti. licet ẜm gradus,ſed non incipiebat intereſſe, niſi ex poſt facto.durũ ergo eſt illũ excludi,q prius admitti nõ poterat,ſicut cuius non intererat.Soluit,ꝙ iſte excluditur nõ ex perſona ſua,ſed ex perſona ſui auctoris.ſ.de hære.fraternitatis.cuius manus ſunt ligatæ per hoc.c. vnde iniuſte a quo habet cãm repelletur,per.c.ſtatuimus.vel quia ſciuit proceſſum haberi cum poſſeſſore.per decre. q̃uis. de reg.iur iſti ſit preiudicium.ſecus in ignorante,vt prædixi. Et eiſdẽ cauſis impeditur collator ɔ̃ferre,ſi cãm nõ defendit,quia hoc euenire poſſet debuit cogitare.ff. loc. ſi quis domũ.¶Prima glo.ſummat. & dicit quid declarat.¶Gl.ii.diuerſitatem præcedentis declarat.¶Gl. vt ſi. primo exponit p locũ a diuiſione.ii.quæſtionem ſoluit. ¶Vlt.gl.dicit quid declarat,& exprimit fraudem antiquã.¶In j glo.in fi. & primo ponit ſtatutum prohibitorũ interſerẽs cãm.ſc̃do decretũ.ibi ꝙ ſi.tertio prouiſionẽ illius,cuius intereſt ibi ſane.¶In gl.vt ſi.ibi. dicebat. quid ſi deponatur & appellet,vide quod dicam.j̃.de ap. non ſolum.ſuper finem vlt.gl.& ibi finita eſt lis.vide,qđ no.de ſymo.per tuas.in vlti.glo.& quod ibi dixi poſt Hoſtien.& in fi.concor.cle.de ſequeſtra.ca.vno.& quod ibi no.in 4.gl.¶In gl.vlt.ibi,incipi.non ex iure primi,ſed ex noua collatione ſecundus ſibi ius vendicat. vnde licet
3 † i beneficijs ſit ſucceſſio nõ tñ hæreditaria.viij.q.i.Moyſes.& c.ſe.& ſic nõ ob.ff.de iu.tã ex ɔ̃ctibus. cũ ſi. ẜm Io. mo.& ibi,finis liti.ob quã cãm, &,vt obuietur calũnijs. de æquitate nõ de rigore proceſſit hæc prouiſio ẜm Io. mo.& Arc.& in fi.& optime.ff.de noxa.ſiquis a multis. §.ſi.cum l.ſeq.in prin dicit hic Io.mo. ideo melius intitulatã rubricã de confeſſis,q̃ de poſitionibus,quia poſitiones non curamus in ſe,ſed pp finem, propter confeſſionem.ſ.ex qua hr̃ confeſſio.hunc enim finem reſpicit moralis phiſicus,& hæc ſcientia ſupponit̃ ethicę.i. morali ſcientiæ,vt ſatis dixi in proę.decre.ſuper.j.gl.

A D D I T I O.

a ¶Mortuo petitore.Lis iam ſopita per defectum non poteſt retractari per hæredẽ l.Polla.& ibi Bal.C.de his quib.vt indi. Nam lis debet proſequi per illum qui eam inchoauit.Bar.in l.Titius.§.ſed ſi ita.de excuſ. tu.in ſpe.de præpara.iu.ante ver.item circa.

¶De confeſſis. Rubri.

S V M M A R I V M.

1 *Probatio directa fit per principia, ſicut cauſatum oſtenditur per cauſam.*
2 *Reus non videtur fateri,quod non ſentit.*
3 *Poſitio quid ſit.*
4 *Affirmatiua quomodo probari poßit.*

C A P. PRIMVM.

STatuimus. Determiat notata per Hoſ. in ſumma de proba.§.quis debet pbare.ver,nunquid ergo.& in Specu. de poſi.§.vii.videndũ.ver.8.q̃ dat intelligere,ꝙ dubiũ nõ procededat in negatiua iure qualitatis vel facti p̃gnãtis,vel facti determinati,quæ veniunt in probatione, & per conſequens in poſitione,remiſſiones ponit gl. [*non poſſunt*]hic tractat Io.mo.quõ & in miraculo ſiue tit in

facto

facto,ſiue in mō cadit non directa, ſed indirecta proba
1 tio† ꝓbatio.n.directa fit ꝑ principia, ſicut cauſatū oſtēdi
tur per cām,ſed miraculū ex ſubiecto,in quo fit,nō hēt
principiū.In facto ponit exēplum,ꝙ cecus videat,vel ꝙ
mortuus reuiuiſcat,hoc ē,ſcilicet ꝯ vires naturæ,ꝑ quas
eſt ingreſſus a priuatione ī habitū . In mō exēplū ponit
in ſebricitante,qui per viā naturæ per certas altercatio-
nes ſucceſſiue pōt fieri ſanus,ſed ſi fiat in inſtanti ad in-
uocationē Dei,ſeu per Deū meritis alicuius ſancti inno
cati,hoc eſt ꝯ vires naturæ non probat ergo directe defi
cientibus principijs in ſubiecto,quo fit,ſed probatur in-
directe,cū video miraculū excedens vires naturæ in fa-
cto,vel in modo,& ꝯſtat illico factū,& nō ex cā natura
li.habeo conſecutiue & indirecte illud miraculū cauſa-
tū a cā ſupernaturali,vt quod meū non eſt, ſcire debeo
ad alium pertinere.C.vñ vi.ꝯquerebatur . natura videns
hoc mirū factū nō eſſe ſuū,nec ex ſuis principijs deriua
tum,licet ſit in ſe ſanctum,habet aſcribere cāæ maiori ,
& ſic probatur indirecte[*confeßionem*] Quid de reſpōſio-
ne,quam reus facit poſitioni actoris , qua ponit, ꝙ reus
debeat ſibi centum,& ipſe reſpondet , ſe cōditionaliter
promiſiſſe.tractat hic Arc. an videatur pure confeſſus.
Argum ꝙ ſic,quia ꝯ ſe quis teſtificari poteſt.pro ſe non.
ix.q.ij.§.i de tranſac.ꝑterea.ii.ff.de īterroga. ac. de ætate.
ſi.depoſi.l.Publia.§ ſi.ergo creditur ſibi in eo,quod dixit
promiſiſſe.ſed non in eo quod dixit,ſe cōditionaliter ꝓ-
miſiſſe,niſi probet.vj.q.viij.actor.C.de proba.exēplo.Ip-
ſe Arch.tenet,ꝙ ex tali reſponſione actor intētionē ſuā
non fundat.mouetur ex hoc , quia qd quis approbat ꝓ
ſe tenetur approbare ꝯ ſe.ix.di.c.j vbi de hoc,& x.q.iii.ſi-
quis teſtibus.vii.di.ſi quid veri.& ſ.de cēlibus,cum olim
§ ſi.vñ cū dicta expōſio ſit vnica,& vnū ſtructū,ipſe actor
aut totum approbet aut totū improbet,& quodcūq; eli
gat,ſequtur ꝑdicta ꝯcluſio.licet enim ſint certi caſus a ꝑ
dicta regula exceptuati,iſte tñ non eſt de illis, q colligū-
tur.x.diſt.c.j.in fi.& in ꝑdicto.c.ſi quid.& ij.q.vii.ſi hæreti
2 cus.Inducit ēt ad hoc,quia † reus nō vr̃ fateri,qđ nō ſen
tit,ſicut nec actor in iudiciū deducere,qđ non ſentit.ff.
de excep.rei iu.ſi ex teſtamento. Idē tenet Pet.de Bel. ex
quo vnicū eſt capitulū , vel plura ꝯnexa. Vbi aūt eſſent
plura capitula, poſſent partem recipere, & partē repro-
bare.& ſic loqtur.ff.depoſi.l.Publia.§.ſi.per quā.l.dixerat
Ia de Ra.terminatū vltra montes quæſtionē ꝯ ꝯſitentē.
& per id quod no.ff.de eden.quædā §.nūmularius.& de
bo.poſ.ꝯ.l.non putauit.facit.ſ.de inſti cum veniſſent.&
qđ no.C.de do.an.nup.l.ii.dicit tñ Arc. ꝙ eū cogeret re-
ſpōdere ſimplr̃,ſicut ſimpliciter ponitur. De hoc vide ꝑ
C.v.C.de confeſ.l.vna.C.de exce.l.i quidē.& in Spe.de po
ſi.§.fi.ver.pe.& antepenul.& vt ibi no.Odoſ.cōſuluit, ꝙ
reſpōdeat,nō debeo pure.Credo ꝙ iuſte peteret reus de
clarari ꝑ actorē.an ponat ipsum ꝓmiſiſſe pure , an ſub
ꝯditione.& ſic ceſſaret illa perplexitas.& de hoc in præ-
dicto.§.vlt.in fi.lrē tāgit hic Io. mo. ſed plenius Arc. an
ex poſitione.quā tñ negaui,poſſim me iuuare ꝯ ponen-
tē , vel ipſe ſe ꝯ me ex mea negatione iuuare.Et tenet ꝙ
nō per decre.ꝑ tuas.de proba.niſi probetur error, qđ hic
ponit Arc.vide ī Spe.de poſi.§.viii. poſt prin. [*aduerſarij*]
Sed quare cogitur qs per reſpōſionē ad poſitionē ꝓba
re intētionē aduerſarij,cū nō teneantur edere inſtrumē
ta,q̄ faciūt ꝯ ſe.ſ.de probatio.c i.C.de edē.q accuſare.di-
cit Fran.ꝙ iura illa volūt. actorē venire inſtructū circa
illa,quæ ſunt ī poteſtate ſua,vel eſſe poſſunt,ſicut inſtru-
mēta & aliꝗ probationes , ſed reſponſio aduerſarij non
eſt in poteſtate ſua,& iō circa illā venire nō tenetur in
ſtructus,cū ergo iudex in iudicio debeat inquirere veri
tatē.xxx.q.v.iudicantē.ſ.de iureiu.ex literis, cogit, vt illā
inueniat,partē rn̄dere[*æquitate*]quia dixi de deſcriptione
ꝗgrauis.de trāſac.c.ſi no.hic Arc.expedire,vt dixi in q.4.
ꝗpalis,ante finē . quā vide ſuꝑ regula ſine poſſeſſione. ſ.
de reg.iur. ſatis ꝓbat hæc decre. ꝙ nō ſemꝑ,negatiua ēt
quæ per negantē probari nō pōt trāſfert onus probādi
in negantē,alias inutile eſſet remediū huius decre.¶ Pri
ma glo.per modū ſūmæ.rñ.ſic circa materiā poſitionū
quaſi de decē.primo quid ſit poſitio,ſcdo vnde ortū ha-
buit,tertio ad quid fiat,quarto in quo differat ab interro
gatione,quinto quis reſpondeat, ſexto qñ fiat. vii. quali-
ter fiat.8.ſuper quo.ix.de cautela ponentis. x. de poſitio-
nū effecte. ¶ Secunda gl.quærit & ſoluit . ¶ Antepenul.
ponit opi.hic reprobatam.¶ Vltima reſpond. per quæ-
ſtionem .¶ In prima gloſ. ibi pone igitur præcedet , ibi
impetator interrogauit partem legatarij quærendi cau
ſa.pone igitur &c.& ibi,cum qui reſpondet,ſi ago actio
ne,quæ per inficiationem creſcit , & probo per iura-
mentum mihi delatū,ad ſimplicem tantū ago,& mihi
ſufficere debet,ꝙ exoneratus ſim ab onere probandi, &
ibi,§.pe.vide de teſti.ſicut.ſuper.iij.gl. & ibi,pro ſuo.l.ſi.
in alieno facto tolerabilis eſt error.& ibi,acta.& cōſen-
ſu partium & iudicis pōt acta certa die deſtrui. niſi ne-
gotium vel lis ſit terminata. diuerſimode intelligitur,
vt ibi no.¶ In gl.pe.ibi,l.j.arbitria ſunt redacta ad ſimi-
litudinē iudiciorū,& ad finiendas lites pertinēt.¶ In gl.
vlt.ibi,ſæpe.& ſe eligit præſes,an per ſe cognoſcat, an cō
mittat.& ibi placuit.vide de transa.c.ſi. ſuper gl.antepe.
& ibi,ſi quis ſeruo.vide de biga.nuper.ſuper gl.antepen.
in ſi.vide de cle.cum dilecti.in gl.iſtis.n.¶ In gl.j.ibi,cō-
3 cepta. Vin.dixit,ꝙ † poſitio eſt aſſeueratio alicuius dicti,
vel facti,vt ad eā rn̄deamus.Io.mo.dicit, ꝙ eſt narratio
facti nondum probati ad experientis intentum directe
ſpectantis, quod intenditur probari per rn̄ſionē aduer-
ſantis. Cy.ī l.ii.C.de iur.ca.ponit diffinitionē Ia. de Are,
qui dixit,ꝙ poſitio eſt alicuius ſubſtantialis, vel admini
culantis articuli cauſæ in iure facta expreſſio , ſeu aſſe-
tio.Iac.vero de Ra.diffinit,ꝙ eſt credulitatis aſſeueratio
habens annexam interrogationem, vel iudicis ſupple-
tionē,cōferens ad probationem,vel vt ipſum, vel vt ad
miniculans. Arc.dicit hic,ꝙ poſitio eſt aſſertio alicuius
facti,ſi per rn̄ſionem ad ipſam pertinentem obligatur
reus,vt actor a probandi onere releuetur. Cum poſitio
fiat ēt per reū , incaute expreſſit de reo & actore in de-
ſcriptione. Et eſt ſciendum, ꝙ poſitio qñq; large ſumi-
tur pro ſtatuto,vnde dr̃ ius poſitiuū.de conſu.c.vlt. ī ſi.
Item dr̄r duę poſitiones ſtudij, publicum & priuatū.In
ſti.de iuſt.& iu.§.vlt.& ff.co.ti.l.i. §. huius ſtudij. Dr̃ ergo
poſitio,quia ſuper poſitionibus lis ponitur , vel deſuper
fundatur,eis.n.confeſſatis, vel negatis lis alterius proce-
dit,vel non procedit,ar.C.de confeſſ.ſi.ff.ad l. A qui.ꝓ-
inde.§.fina.& de noxali.ſi ſeruus.§.ſi.& ibi,[*inolito*]vt in
cle.de ver.ſig.ſæpe.ver.& quia,& ibi.[*nec creditio.*] aliqui
dicunt,quod per Auct.de his qui ingre.ad ap.§.ſi. col.v.
& ibi.[*probandi*]vide,quod notaui ī ꝑdicta cle. ſæpe.ver.
& quia.in gloſ.ij.& ibi.[*aduocatur*] & ſic poteſt intelligi
de iudicijs paſtoralis.& ibi.[*expellere*]intelligas,quando
conſtat poſitiones eſſe admittendas.da exēplū.ſ.ti.j.c.ii.
§.ꝑterea.aſs ſuper hæc audiātur aduocati, vt ſcripſi poſt
Hoſ.ī ꝑdicto.c.paſtoralis.ſuper ver.aduocatos. quod hic
repetit Hoſt.& ibi.[*Matheus*]in ſi.& vide in Spe. de acti.
in ſi.plenius de exce.c.pe.in vlt.col. Didimus ad Alexā.
Artē bene loquendi non diſcimus,nec facundiæ rheto
rū oratorūq; operā damus, cuius oſtīn eſt falſitatis ſer-
monibus figmentare mendacium , & innocentiæ fidē
cōferre criminibus,ac patricidi reos aſſignare piiſſimos
qui dum putant ſe alienę laudes fructū per iniquam vi
toriam rapuiſſe, neſciunt, munimentum ſuæ conſciæ
perdidiſſe.& ibi[*probationes*]de hoc.ſ.ti.j.c.ij.ī gl.coram.
& ibi vide,quod hic dixit Io. mo. an elapſo termino da-
to ad probandū fiant poſitiones, vide in Spec.de dila. §.
videndum.verſi. item quid ſi datus.& ibi[*confeſſatis*]an
teneantur rn̄dere,vide in Spec.depoſitioni.§.ij.ver. xix.
& ſequen.& ſcripſi poſt Inn.& Hoſt. ſ.c.c.ij.in gl.iij.vbi
videas cum ſuis remiſſio.Io.de De.libello.ij.q.viij.tene-
re vr̃ , ꝙ reſpondere teneatur , dum tractat , an excuſet
eum a comparendo vt reſpondeat ipſius longa abſen-
tia,quam alleg. ipſius procurator.& ibi.[*de credulitate*]Sc
hoc ſolum no.hic.In.ſ.ꝙ ſufficit qñq; rn̄deri de credul i-
tate,

tate.j.ti.j.c.ii.& ibi [*non credit*] cõtra fallacias & excuſatio
nes reſpondentium ſe non credere, eo quia ſciunt, non
credunt. vide ĩ Spe. de poſi. §. vi. ver. hoc tñ cęptũ. & ibi,
in prima gl. plenius in prædicto. §. vi. verſi. ſed nunquid.
¶ In gl. quæ eſt. ibi, ideo non poterat. dicit Boa. hoc indu
ctũ ꝑꝑ timorẽ [*iniurij*] videns enim reſpondẽs, ꝙ proba-
re non poterat, facile deieraret. ibi [*ſed remouet*] dicit Ioa.
mo. negatiua dicit carentiã, & ſic no. exiſtentia, & non
entis, non ſunt ſpecies, nec differentiæ ſ̃m phyloſophũ.
Cum ergo probatio habeat fieri per principia, ſicut cã-
tũ habet oſtẽdi per cãm & principiatũ, vt ſpecies per ge
nus & differentiã, & quia hoc habet affirmatiua & non
4 negatiua. ideo † affirmatiua probari põt per veru naturã
rei, & per principia, quæ ſunt inducẽtia naturam rei, ꝑꝑ
hoc dixerat Pet. de Bel. ꝙ ius ciuile talẽ probationẽ non
nouit, vt ponit Cy. C. de nõ nu. pec. l. iii. in fi. gl. pone. ibi
[*impetratas*] hanc ponit per iuramentũ de credulitate ſe
quentẽ. bene põt ponere per iuramentũ veritatis. ibi, [*ſi
milia*] vt ſi pono, ꝙ non fuiſti conſtitutus de auctoritate
dioce. de cle. pere. c. fi. de inſti. c. iij. ſ̃m Hoſt. & in fi. Et iõ
cum non ſit niſi vna ſpecies probationis, magis ſuccur
rendũ eſt ponenti, arg. de teſt. cog. c. vlt. ſ. de teſt. dilecto.
de proba. c. ij. c. ad noſtrã. ff. de teſt. l. curent. C. de reb. cre.
generaliter. j. reſpon. C. de hær. l. pe. ſ̃m Hoſt. ¶ In gl. ordi
narij. in fi. C. de arb. l. pe. §. vlt. Hoſt. ¶ In gl. vlti. ibi, tenetur.
Idem Io. mo. & Arch. non tamen dicunt Hoſt. & prędi
cti id, quod ſequitur de appellatione.

S V M M A R I V M.

1 *Contumacia circa articulos poſitionum qualis ſit.*
2 *Generalitas & incertitudo reddunt legatum inutile.*
3 *Conſuetudo eſt optima legum interpres.*

C A P. II.

SI poſt. Ergo prius non procederet, qđ
ſequitur in hac decre. [*a iudice*]
nõ. Hoſt. ſ. c. proxi. & Arch. hic, ꝙ ſi is, ꝯ quẽ
ſit poſitio ad inſtantiã aduerſarij iudice nõ
præcipiente reſpon. tenet reſponſio. ff. de interro. ac. l. ſi
filius. ſ. de dolo, prout. vbi de hoc [*recuſet*] expreſſe, vt fri-
uole appellando. ſ. e. li. de do. & contu. cum qui. Ioa. mo.
[*contumaciter*] no. hic Arc. quod no. in Spe. de poſi. §. viij.
ver. item quæritur. & §. x. ver. itẽ pone [*de illo*] ſcilicet qui
reſponderat certis poſitionibus, & receſſit contra præce
ptũ iudicis ſibi factum, ne recederet, donec a iijs reſpon
deret. [*confeſſio*] id ergo operabitur recuſatio, quod con-
feſſio, ſed in beneficialibus confeſſio non iuuaret ponẽ
tem, quia non probaret de titulo, ne per colluſionẽ pa-
teret in illis vitioſus ingreſſus. ſ. ti. ii. cũ qui, cum cõcor.
ergo nec iſta recuſatio. & per hæc ſumus expediti de eo,
qđ circa hoc no. hic Arc. [*contumaciter*] ſed ſi abeſſet iuſta
cauſa, tunc non procederetur cõtra eum, quia nõ eſſet
contumax. ff. de re iu. contumacia. §. penul. & vlt. Et di-
cit Arc. ꝙ iuſta cã ſe abſentandi colligitur. xxiij. di. cõis.
xix. diſt. peruenit. & ĩ eo, quod. j. no. [*prout ratio dictauerit*]:
iſte finis & pars ſuperior tollunt dictum Guil. in Specu.
de poſi. §. 8. in fi. vbi velle vr̃, ꝙ ſi quis eſt ꝯtumax ĩ reſpõ-
dendo poſitionibus, ꝙ illo non vocato, poſſit, ſi liquet
1 de cã, ferri diffinitiua. Dicit enim, ꝙ † contumacia circa
articulos poſitionum eſt talis, ex qua pendet tota cã. &
ideo in illis contumax quo ad alia cõtumax reputatur,
ꝙ non eſt in alijs articulis, vt no. ſ. eo. lib. de do. & cõtu.
cum qui. Sed conſtat hæc non procedere, quia cõtuma
cia in poſitionibus interuenit altero de duobus modis.
Primo cum interrogatus & iuſſus per iudicẽ non rñde
tur, & tunc certa pęna ſtatuta eſt, vt habeatur pro con-
feſſo. ſed ſi iſte cõfeſſus eſſet, citaretur ad reliqua. ergo &
iſte, qui pro confeſſo habetur, citabitur. nam pęnę ſtatu
tę alia ſuperaddenda non eſt. ſ. de iu. at ſi clerici. in fi. cũ
conced. Secundus eſt, qui citatus vt veniat illis reſponſu-
rus non venit, & tunc hic non imponitur noua pęna,
ſed tanq̃ ꝯ contumacẽ procedi iubetur. Modus autẽ ꝓ-
cedẽdi ꝯ tales no. j. decre. prout. quã hic al. gl. ſ̃m quã cõ
ſtat, cum ad ſequentia debere vocari, niſi appellaſſet, vt
in prædicta decre. cum qui. Ratio vero Guil. non valet,
quia plus reſpicit cãm libellus, q̃ poſitio, nam continet
plenã narrationẽ & concluſionẽ, poſitiones narratio-
nẽ tñ, vel eius partem, & ſic maior eſt ꝯtumacia nolle
reſpondere libello, quã poſitionibus, nec tñ ꝑꝑ id proce
ditur ad vlteriora cauſæ illo non vocato, vt patet de teſt.
cum olim. ¶ Prima glo. ſummat, & dicit vnde ſumpta.
¶ Quarta gl. quęrit opi. ponit, & io. ꝯrium ¶ Gl. per hãc.
decidit. q. ſoluit. ¶ Gl. puta. reſpondet per. q. quæ ſit ratio-
nabilis cauſa. ponit. xli. exẽpla. ¶ Antep. gl. ſoluit dubiũ.
¶ Penul. gl. quærit, arguit opi. ponit & finis ponit dictũ,
quod additio corrigit. ¶ In glo. ii. ibi. cum quidã. vide de
cle. ex. mi. latores. ſuper gl. pe. & ibi [*vt reſponſum*] vide in
prædicto. ca. de muliere. in vlti. glo. & ibi. [*Titia. i. reſpon.*]
2 † generalitas & incertitudo reddit legatum inutile. &
ibi [*duobus § in fi. l.*] ſi a ctore deferente reus iurauit ſe nõ
debere, & poſtea offerẽte reo iurauit actor eum debere,
vel econuerſo, ſtatur vltimo, nec conuincitur per vitium
quia nõ quærimus, an debeat, ſed an iurauit vltimum, &
ibi § verũ. in ſignificatione quæ ſumitur ex vniuerſo, ſi
aliquid falſum eſt, totam orationem falsam efficit. ¶ In
vltima. gl. ibi l. vna defendunt magiſtratus iuriſdictionẽ
ſuã pęnali iudicio. ¶ In gl. j. ibi, retuliſti. de qua facit mẽ
tionẽ Guil. in Spe. de poſi. §. 8. verſi. verum. in fi. addit. qđ
hic dr̃ de iuramẽto veritatis & de procuratore. ¶ In gl.
quid de. ibi, quidam. Io. mona. & ibi. ſed idem, ſcilicet vt
habeatur pro cõfeſſa ia. ¶ In gl. no. ibi [*contumaciam*] hoc
ẽt probatur taciturnitate. & facit. ff. de procu. non ſolũ.
in prin. vbi de hoc. & aliquid dixit Inn. de poſtu. præla. c.
j. & Guil. in Spe. de poſi. §. viii. poſt prin. ¶ In gl. per hanc.
ibi [*citat partem*] ẽt poſt iuramentũ præſtitum. & ibi, [*qui
dam*] quos vide in ſpe. de poſiti. §. viii. ver. item quæritur.
& §. viii. ver. verum. & §. x. ver. item pone. & ibi, puto. idẽ
Arc. & Dy. vr̃ concordare in regula ꝯ eũ. j. de regu. iur.
¶ In gl. puta ibi [*impertinens*] & de hoc conſtat, in dubio
tutius eſt admini, ſaluo iure impertinentium, & ita ſer-
uatur. & ibi [*vt noſtrum*] facit de pęni. diſt. vii. quæ ageret.
ibi [*ſi ſcirent*] tibi nil prodeſſe, niſi tibi darent. & ibi [*vt re-
ſponſum*] cũ ponens habere velit certum reſponſum, dẽt
ergo ponere certum, vt ſic illo iure vtatur ad alios, quod
ipſe exigit. ff. quod quiſque iuris. i. j. de conſti. cum oẽs. &
ibi. Titia. i. reſpõ. vel dependens ad negata. Et vt dicit Io.
mona. ſ. eod. cap. proxi. interdum ſecunda dependet
da a prima negatiua, quæ non penderet ab illa affirma-
tiua, vt ſi pono, ꝙ appellaui. ſecundo, ꝙ in ſcriptis. tertio
ꝙ infra decẽ dies. negata prima negatur ſcđa & tertia,
& ſic dependet, ſed ſi confeſſetur, erit neceſſe reſponde-
re ſecundæ & tertiæ. & ibi, duobus. §. fi. & l. qui iuraſſe. §.
ii. Arc. ſ. c. proxi. dicit, ꝙ ſi poſitio rei præiudicialis eſt ad
poſitionẽ actoris, quia illam interimit. oportet, ꝙ prius
actor poſitioni rei reſpondeat, ad hoc all. 23. q. 4. qui pe-
tant. alias non tenetur, & ſic intelligitur ſ̃m Io. de Deo.
ff. de proba. circa. Actor tñ prius deberet facere poſitio-
nes, qui prius appellat &c. ff. de iu. qui prior. & ſ. de ordi.
co. c. ii. quod verũ eſt, niſi eſſet præiudicialis. Et dummo
do actor inutiliter non occupet tempus. Et hoc relinq-
3 tur iudicantis arbitrio. & ſic ſ̃m eũ hẽt cauſarũ † ꝯſuetu
do optima interpres legũ. ſ. de conſue. cũ dilectus. & ibi.
præſentium. §. præterea. & vide, quod ibi dicã ſuper glo.
ii. poſt Inn. & Hoſ. & ibi, non tibi dico. & no. l. di. de pęni-
tentibus. & ſcripſi. ſ. e. c. ii. & de ele. dudum. ii. §. tandẽ. in
gl. ſuper proceſſu. & ibi [*& ſimiles*] quas vide in Specu. de
poſi. §. vii. & ibi [*in principali*] ẽt ſuper principali bene dã-
tur induciæ generali procur. ad conſulendũ dñm. ſ. de
procurato. dilectus, ſi non fuit in culpa, vt ibi dixi, ſed
ibi eſt deliboratoria petitionis non poſitionis. ¶ In glo.
penul. ibi, videtur, ꝙ per ſententiam. & hoc tenet Ioan.
mona. & ibi, haberi debet. i. ipſo iure. idem Arch. & ibi,
pro negante. idem Archi. & Hoſtien. & Guil. in Specu.
de poſi. §. ix. ver item illud. & in fi. diuerſitatis ratio, quia
iudex ſuper dubio interrogat, nec iurat, pars vero ponit
ſuper certo & iurat.

¶ De

¶De teſtibus & atteſtationibus. Rubr.

S V M M A R I V M.

1 *Probatio ſufficit in vno modo agendi quæ non ſufficit in alio.*

C A P. P R I M V M.

MEdiatores. [*Scelus*] ideſt fa
cinus, vel flagi-
tiũ, & litera. ſ. hic addita ſonat ꝯriũ
eius, qđ ſonaret ſine, ſcilicet. vñ regi
cęleſti nunq̃ placuere ſcęleſti. lrẽ vt
ſis cęleſtis non aſſimilare ſcęleſtis.
[*Emolumentũ*] vide, qđ dixi.ſ.de ſym.
nemo.in prin. Arc.exponit.i.fructũ laboris, vel acq̃ſitio
nẽ alicuius rei. [*aſſecutꝰ*] magis enim īſectus eſt, q̃ emo-
lumẽtũ habuit, & iõ minus ſibi credendũ.lo.mo. ¶Pri-
ma gl.ſum.& dicit, quid determinat ¶Gl.alias tãtũ. po-
nit duas lecturas. ¶Vlt.gl.quærit & ſoluit, obiicit, triplici
ter ſoluit, & ſecũdã approbat. ¶In gl.vlt.ibi.§.pe. vide de
coha.cle.& mulie.tua.ſuper.v.gl ¶In gl.i ibi. non alia.
& ponit dictũ, cui ſubdit triplicẽ determinationẽ.ibi, ſi
nõ.& ibi, ĩ titulo. Et hãc decre.ibi poſuit, & gloſauit Hoſ.
& in fi.corrigit ẽt, qđ no.Goſ.in ſumma, de ſymo. in fi.
vbi ſimpľr dicit, hos mediatores a teſtimonio repellen-
dos. ¶In gl.ij.ibi[*proſonetę*] canõ vocat illos interempto-
res.xci.di.c.pe.& ibi[*non admittitur*] de illo qui recipit ſala
riũ, non eſt dubiũ, ſed de illo q̃ recipit promiſſionẽ, ſed
ſolutũ nõ fuit, dubitatur, cũ iſte cõſecutus nõ ſit emo-
lumentũ, quod requirit hæc cõſtitutio, q̃ in odiũ crimi-
nis non ponderat culpã ſine emolumẽ. & põt eſſe ratio
quia primus aſtrictus eſt pęnitentiæ pp culpã, ſed nõ re
ſtitutioni. Secundus vero vtriq;, qđ grauius eſt, de ſymo.
c.vlt.facit, qđ de aduocato, qui ꝯuenit de ſalario, no.ff.de
teſt.l.fi.ſ.ex quo illud nõ recipit, põt eſſe teſtis in cã.& in
fi.ſm Ho.idẽ Arc. ¶In gl.ſ.eo.in fi.& ibi.& hic patet, q̃
1 †probatio ſufficit in vno modo agendi, quæ non ſuffi-
cit in alio, nã in criminibus probationes apertiſſimæ re
quiruntur.v.q.vi. Epifaniũ.ij.q.viii.ſciãt.& ſtrictius agẽ-
dũ, vbi de ſalute hoĩs tractatur.C.de app. addictos. ¶In
gl.no.circa prin.gl.& hoc intellige, vt ibi dixi.& in fi.ſm
Hoſt. ¶In gl.vlt.ibi.ſed dic ſm Hoſti.& fuerat hoc prius
dictum tã in ſecunda ꝯpilatione.de ſymo.q̃uis ad abolẽ
dã.& in fi.adde, qđ no.lxxix.di.c.ii.de liberali cã.ſi filiũ. ĩ
vlt.gl.per Hoſt.in ſum.& de ſymo.§.qui ad accuſationẽ
in fi.& in Spe.de accu.§.i.ver.caue tamen, & in §.ibi pręę
qui incipit. Item repellitur, qui fuit, inuenies caſus exce-
ptos, quibus additur ſocius contra ſocium.

S V M M A R I V M.

1 *Subſtantialia iudicij ſunt quatuor.*
2 *Abbas ſi conſtituatur procurator in cauſa monaſterij, in ipſa cauſa non poterit eſſe teſtis.*
3 *Res collegij ſicut non eſt ſingulorum, ita nec res eccleſiæ eſt ꝓlati.*
4 *Tutor, & procur.dẽnt iurare in animã ſuã in deciſiuo iuramento.*
5 *Sindicus, vel procurator, qui proſequitur cauſam, iurat de calũnia in animam propriam.*
6 *Syndicus non iurat ſine ſpeciali mandato iurandi, ſicut nec procurator priuatæ perſonæ.*
7 *Reprobatorii ſecundi reprobari non poſſunt.*
8 *Opponi ſi poſſit de falſo etiam poſt ſententiam, fortius videtur id fieri poſſe poſt ſecundam reprobationem.*
9 *Cõmiſſio, q̃ fit de vna ciuitate in aliam, procedit iudicis arbitrio.*
10 *Prælatus non poteſt habere procuratorium capituli, cum ipſe ſit is qui habet procuratorem conſtituere.*
11 *Iurans de veritate reſpondere debet de credulitate.*
12 *Scientia eſt maior, quam credulitas.*
13 *Articulus quid ſignificet.*
14 *Teſtes dummodo deponant ſuper libello, videtur ſufficere, quomodo cunque ſint producti.*
15 *Poſitiones ſiunt tantum fauore partium.*
16 *Omiſſũ neglıgẽter, vel doloſe non obſtante publicatione repetetur.*
17 *Teſtem periurum, vel adulterum non ſufficit dicere, ſed tempus commiſſi criminis, & locus exprimendus eſt.*

C A P. II.

PRęſentium Auctoritate. quæ re
uerenda eſt, de reſc.
ſi qñ.ff.de offi.dele.cũ olim.xxii.diſt.in me
moriam. Ho.ſuper eo.dicit Hoſt q̃ hic tan
1 gũ quatuor †ſubſtantialia iudicij.ſ.iudicem, actorẽ, reũ
& cãm, ſuper qua litigatur, quorum vno deficiente nõ
eſt iudicium.de ver.ſig.forus.ver.in omni. & error ĩ ta-
libus vitiat reſcriptũ.ſ.de reſcrip.ſuper literis. & in ſum-
ma, eo.ti.§. quæ poſſunt obiici.ver. hoc aũt.[*idem abbas*]
agebatur hic ſm In. pro abbate & conuentu, & ꝯ prio-
rem & conuentum, quia pro miniſtris agitur & ꝯ mi-
niſtros quaſi noĩe alieno, ipſi.n. procuratores ſunt non
dñi.xii.q.i.ſi priuatum.ſed pro cõuentibus & ꝯ cõuẽtos,
In quibus comprehenduntur & miniſtri.ſ.de conce.p̃.
poſt electionẽ. cũ concor. agitur noĩe proprio, q̃a ipſi
ſunt dñi.ij.q.vi.biduũ.ver.palã.ff.qñ ap.ſit.l.j.§. in ꝓpria
cã.idẽ vr̃ ſi ẽt miniſtri actionũ non ſunt de conuentu, vt
ſæpius accidit in vicedñis, & ſufficit ꝯ alterũ ferri ſniã,
vel ꝯ abbates noĩe conuẽtus, vel ẽt ꝯ ipſum conuentũ
proprio noĩe poterit abbas, qui ex officio hẽt exercitiũ
actionis, reuocare mandatum procu.datũ a conuentu,
qñcunq; vult ante litẽ conte.ſed poſt li.conte.nõ licet,
ſicut nec alteri dño liceret.ſ.e.li.de proc.c.ij. Sed ſi am-
bo ſimul ſunt li.conte.tunc ſimul.& diuiſim pñt in cã
procedere, ſicut & ſi ambo eſſent procu. inſolidum.de
hoc.ſ.de proc.in pręſentia. Plus dicit ipſe Inn. q̃ ſi libel
lus dicit, agit talis abbas & talis procur.conſtitutus a cõ
uentu noĩe conuentus, vt ſic quo ad verba videantur
diuerſis nominibus agere, quia tamen cõſtat, ꝓ eiuſdẽ
noĩe agitur.ſ.monaſterij & conuentus, ad quẽ res perti
net, de qua agitur, ẽt hic eodẽ mõ procederet abbas &
procurator conuẽtus, vt dictũ eſt.ſ. Secus ſi cã ſpãlis tã-
geret abbatẽ ſuo proprio noĩe.& idẽ eſt, ſi ageret dñs de
re, q̃ agitur cũ proc.quẽ ipſe idẽ conſtituit ſm Inn.quę
vero dixi de abbate nõ procederent in ſingularib.de cõ
uentu, vt poſt eũ ſcripſi, de poſtu.bonæ.ij.ſuper gl.hęc iõ
ſubiectionis.ſi.de reſt.ſpo.olim.& de reg.cum inter ſpo
liatos.[*per ſubtractionem*] ſ.de ele.q̃relam. de trãſla. p̃terea.
ij.[*& ſuper*] ſecundus articulus qõnis eſt.[*compoſitione.*]
ſuper ſpũalibus.Inn.qđ dixit ſm Hoſt propter iurm̃ de
veritate.[*partes*] & ſic non fuerat ꝯpoſitio realis, ex quo
non interuenit iudicis auctoritas, de tranſac.de cætero.
& c.veniens. Hoſt.[*ab eiſdem*] dicit Hoſt.& Inn. q̃ abbas
& cõuentus requiruntur tanq̃ honeſtiores pp vehemẽ
tiores cauſas.C.de proc.l.fi.& quia ſimul egerunt, vt pa-
tet ex litera. nam ſi ſolus abbas egiſſet, ipſe ſolus, vel ho
neſtior requiri poſſet, ſed hoc caſu dicunt quidam, con
uentum incluſo abbate requiri poſſe, q̃a honeſtior re-
putatur conuentus collectus ex abbate & monachis, q̃
2 ſolus abbas. No.ẽt Inn. q̃ † ſi abbas ꝯſtituitur ꝓcu. in cã
mon. in ipſa cã non poterit eſſe teſtis, licet poſſet.de iu-
reiu.& ſi Chriſtus.in fi. Sed ſi conuentus agit per ꝓcur.
& ſi requiri poſſit vt honeſtior perſona, & iuret de veri-
tate, tñ illi monachi, qui iurauere, recipientur in teſtes,
& ꝓ vtraq; parte valebit illorũ teſtimoniũ. In eo vero
quod iurant vt honeſtiores pſonæ, dictũ illorũ valet ꝯ
ſe non ꝓ ſe. Eſt aũt rõ, quare non ſic ad vtũq; recipit
abbas vt monacus, q̃a abbas eſt legitimus defenſor. Et
ideo non geret duplicẽ pſonam agẽtis & teſtis, ſed nul-
lus monacorũ eſt defenſor ſed cõuentus tñ. Et iõ mo-
nachi & ipſe abbas teſtificari pñt, quia licet inſtrm̃ di-
cat, abbas & conuentus ꝯſtituunt talẽ procuratorẽ, ip-
ſe tñ tunc non loquitur vt principalis defenſor, ſed vt
pars ꝯuentus. Sed Hug.dicit, q̃ hmõi ſubtilitas ſibi non
placet, ſm quã ſi abbas agit, nõ erit teſtis, ſed ſi aliũ ꝓc.
ꝯſtituit, poterit eẽ teſtis vt priuata pſona.ſ.e.inſup. & vi
de, qđ ibi dixi.& c.cũ nũcius.& c.tuis. Et eſt rõ, q̃a ꝓcu.
ſuus principalr̃ dñs factus ẽ litẽ ꝯteſtãdo.C. de ꝓc.nulla
dubitatio. añ ꝯteſtationẽ litis rīr non producuntur te-
ſtes.

ſtes.ſ.vt lit.non conteſt.qñ. vnde ipſe remanet priuata
perſona.& non iurat de calumnia,ſed procu.tanquam
principalis,de iur.cal.c.pen.& vlt.qđ non eſt in procur.
priuati.C.de iur.cal auth.principalis. Sed quid ſi procu-
rator,ex cã reuocetur poſt li.conteſt. Dicit Hoſt.ꝙ præla
tus in propria perſona proſequi poterit,ſed non poterit
eſſe teſtis.j.c.proxi.& ſi iam fuit teſtis,eadem rõne non
poterit eſſe pars . immo neceſſe habuit alium procura.
conſtituere,arg.ff.de procur.in cauſæ.Eligatur ergo,qđ
plus expedit eccleſiæ,hic autem abbas in propria perſo
na litem conte.non fuit,nec requiritur vt teſtis,ſed ho-
3 neſtior perſona.Sicut † autem res collegij non eſt ſingu
lorum.xii.q.ii.qui manumittitur.ſic nec res eccleſię eſt
præla. de dol.c.ii. & de præb. cum ſicut.ergo ſingulis de
conuentu teſtificari licet,ſic & prçlato,dummodo ipſe
non ſit pars in iudicio,ad hoc de præſcrip.cum non li-
ceat. [*abbate & priore*] ad intellectum huius literæ.vide,
quod no.in Spe.de iur.cal.§.reſtat.verſ.quid ſi aliquem.
Dicit Inno.ꝙ iſti prælati non erant ſindici, per quos lis
fuerat conteſtata,ſed prælati partibus,ꝙ per iſtos iurare
tur,& erat conſonum iuri & çquitati, cum eſſent capi-
ta conuentuum, poſſet tamen & aliis hoc iuſiurãdum
committi,arg.de iur.cal.c.j.ſm Inn.alleg. Archi.eo.tit.
c.j.& c.in pertractandis.& c.cum cauſam.ſ.eo.lib.& ti.
c.fin.Dicit tñ,ꝙ illa iura loquuntur in iuro calumniæ,
hic de veritate,quæ differũt,vt j.dicetur. Tenet tñ dictũ
Inn.dummodo ſpecialiter committatur, vt in præalle.
c.vlt.& lxiii.diſt.ubi dño. & perſona ſit idonea. de iura.
cal.imperatorum.cum cõcor.vlt.glo. [*nomine ſuo*] ſunt
enim de cõuentu & inter rñdentes faciunt numerum
ſm Inno.& Hoſt.Pet.exponit.i.animas ſuas. [*in animas*]
quia non facit hoc vt procur.vel pars,ſed vt nuncius, &
organum conuentus,ſi vero eſſet procurator,vel ſindi-
cus, tunc in caſibus, in quibus licet procuratori iurare
de veritate dicenda,qñ.ſ.hoc ſibi mãdatum eſt.ff.de iu-
reiur.iuſiurandum quod.& de hoc de iur.cal.c.fin.tunc
non iuraretur in animam alterius,ſed in ſuam, qđ ſm
Inn.hic apparet. nam a ſindico quæritur, quid ſcit, vel
credit,& ſic patet,ꝙ de ſua non alterius ſcientia,vel cre
4 dulitate rñdet . Item † in deciſiuo iuro tutor & procu-
rator iurare debẽt in animam ſuam , nam illuſorium
eſſet, ꝙ in animam infantis iurarent,cum nõ idem in
iuro,qđ ſit in proſecutione cauſæ.Dicit autem Inno.ꝙ
hic admittuntur iſti conuentus,vt faciãt alios iurare in
animas ſuas,quia ſic placuit partibus,de teſt.tuis.vel,ſm
eum auctoritate huius decr.licitum eſt omnibus colle-
giis per alium iurare,cũ enim collegium in cã vniuerſi
tatis fingatur vna perſona,dignum eſt,ꝙ iurent p vnũ,
licet per ſe iurare poſſint,ſi velint. C.de iu.cal.l.ii.§.hæc
eliam.& eſt pp facilitatem ponendi & rñdendi. Alij qui
libet per ſe & in animam ſuam iurare debent , de iura.
cal.c.fi.& c.in pertractandis.Item Imperator per alium
iurat.lxiii.diſt.ubi dño.Hoſt.alleg.100.diſt.optatum.iii.
q.j. c.metuentes. Componetur autem ſic iurm ſm In-
no.iuramus per talem,ꝙ veritatem dicemus,vt in c.ti-
bi dño.vel ſi non ſint pñtes hi,in quorum animas iura
tur,procurator pñs ſic iurat. Iuro in animas taliũ dice-
re veritatem, quam ſciunt. Vel melius iuro in animas
talium,ꝙ ipſi veritatem,quam ſciuerint,dicent. Vel ip-
ſe iurat,ꝙ per meipſum veritatem rñdebit. alleg. Hoſt.
de præb.accedens.& dicit hoc quotidianũ in curia, ſm
quem caueat dñs,cui animam committat : quia non
eſt ludus in nudis.Sed quid ſi petit pars dñm, qui ſic iu-
rauit per nuncium,requiri ſuper negatis.Planum eſt,ꝙ
cum ſemel iurauit,iterum iurare non cogitur, de teſti.
cog.præterea.de elect.ſignificaſti.C.de iur.cal.auth.hoc
ſacrm.Putat tñ Hoſ.ꝙ ex cã rñdere cogitur,immo ſi re
ſponſiones factæ per nuncium ſunt ꝯ conſequentiam
ſuam,ſtatim debet illas corrigere,alias incurrit periuriũ
hoc patet ſ.tit.prox.c.fi.in fi.Hoſt.alleg.de off.dele.cum
olim Abb.ad fi. [*ipſorum*] eorum.ſ.qui mandabat eis,ꝙ
in animas ipſorum iurent.Inno. [*de veritate*] hoc iurm
ſtatim poſt li.cõteſt.præſtandum eſt,cum ſuccedat lo-
co iuri calumniæ,dic vt ſ.eo.li. de iura.cal c.j. ꝙ hic te-
nuit Hoſt. & Abb.exponendo,exponit Pet.i.poſitiones
faciendæ. Boa.intelligit.i.factas repetendo, obſtat.n. ꝙ
poſitiones iam erant factæ in curia, cum tranſumptan
tur ſub bulla. [*veritatem*] vt dicit Inno.vbi de veritate iu
ratur ponens & rñdens,nõ quod credit,ſed quod nouit
dicere debet,arg.iiii.q ix.hortamur. ſed cum iuratur de
calumnia,tunc quod creditur,ponitur & rñdetur.C.de
iur.cal.l.ii.§.& idem.no.de iureiur.ex literis in j glo.vi-
de, qđ dicam j. ſuper glo. ſic. licet als ẽt ſex drias inter
hæc.ij.iura,no.hic Hoſt.quas vide in Spec.de iur.cal.§.i.
in fi.prius etiã no.Hoſt.in ſum.de iur.cal.§.qñ.quatuor
drias tñ.dicit etiam Inn.ꝙ ſi eſſet cã ciuilis,vbi iuratur
de calumnia, non eſt neceſſe, ꝙ in animas conuentus
iuraret,ſed in animam ſuam tñ,& ſm ſuum placitum
poſitionibus reſponderet.ſ.de iur.cal.cum cãm.ipſi Ab
bas & prior ſine iuro nec veritate , quia illud non præ-
ſtant,nec de illa in his cauſis non iuratur ſm Hoſt.vide,
5 qđ no.in v.glo.Certum eſt autem,ꝙ † ſindicus [a], vel pro
a curator, qui proſequitur cauſam iurat de calumnia in
animam propriam,etiam ſi per dñm fit iuratum, & de
tali iuro non loquitur hic,& ſic non ob.ſm Archid.de
iur.cal.c.ii.ii.rñ. Dicit Inn.ꝙ ſicut confeſſio principalis
perſonæ ſine iuro facto præiudicaret,ſic & iſta.non ob.
ff.de confe.certum. § pen. quæ loquitur de confeſſione
per procur.minoris facta,quæ cum effectu non præiu-
6 dicat , quia datur reſtitutio. [*ſindico*] dicit Arch. ꝙ † ſin-
b dicus [b] ſine ſpeciali mandato iurandi non iurat , ſicut
nec procur.priuatæ perſonæ, de iur.cal.c.fi. & eſt ratio,
quia non habet generalem adminiſtrationem . Sed ſi
ſindicus datus eſſet ad oẽs cãs monaſterij,tunc iurat, re
mittit de iur.cal.cum cauſam.de procu.quia in cauſis.
dicebat hic Inn. ꝙ ſindici iurare põt de veritate dicẽda
tam ſuper diffinitione cauſæ,q̃ ſuper expenſis, & ſuper
toto negotio.C.de iud.properandum.in fi. C.de re.c.re.
l.pen.§.pen. arg.C.de iura.cal.l.vlt.§.j. Et tunc licet ſine
iuro poſſit inquiri de credulitate,tñ per iurm quçri nõ
debet,vt hic. Dicit tñ,ꝙ quidam in iuro de veritate ad
dunt, ꝙ etiam de credulitate rñdebit [*teſtes*] vide clem.
ſæpe.de verb.ſign.vet.eo ſaluo. & quod ibi no. in glo.ii.
[*producendos*] vide in Spec.de probat.in prin.vbi patet,ꝙ
non expedit dare vnum ſolum terminum ad producen
dos probatorios & reprobatorios pp fraudem,quam a-
ctor facere poſſet vltima die termini probatorios pro-
ducendo,& quale tunc ſit remedium,ibi vide morem,
quem tenet curia,cum dat terminum ambabus partib.
ad ponendum,vel teſtes probatorios producendum,vi
de in Spec.de dilat.§.videndum. verſ.& no. ꝙ partis ad-
uerſæ.ſ.abbatis & conuentus S.Nicol. primo.i.antequã
admittantur teſtes prioris, & conuentus ad reprobãdos
teſtes abbatis & conuentus.Inn. [*uſque ad calen.*] no.ſm
Inn.iudicem ante aperturam atteſtationum præfigere
terminum ad reprobandos teſtes illos non publicatos,
ad idem.ſ.de probat.licet. hic enim non committitur,
niſi teſtium receptio & tranſmiſſio , apertio vero non,
tñ ꝯ teſtes,quos recipiunt,& ſigillatos tranſmittunt,re
cipiunt reprobatorios. Fatetur autem,ꝙ vbi non fuiſſet
talis terminus aſſignatus poſt aperturam , liceret dicere
in perſonas,ꝙ hic,& ſ.eo.pñtium. Et per hoc vr ſatis a-
perte concludi id. quod dr,ſecundos reprobatorios re-
7 probari † non poſſe,vt ſ.c.licet.iii.procedere in reproba
tione perſonarũ,vnde ibi bis dicit ꝯ perſonas teſtiũ &c.
Si ergo vellet pars reprobare illorum dicta pp falſitatẽ
talem,quam ante publicationem percipere nõ potuit.
& maxime ſi corruptionem admiſceat per ea,quæ no.
de proba.licet.in glo.ii.& ſuper ea dixi,vr audienda. als
dabitur illis audacia deponendi falſum,ꝯ id de accuſat,
qualiter.ii.§.debet,nec mirũ, ſi facilius repellitur repro
batio perſonæ , q̃ dicit, nam teſtis licet criminoſus hre
poſſet zelum iuſtitiæ, & etiam de iure pp hoc certis ca-
ſibus admittitur,vt ſ.patet,de ſimo.licet Hely.in fi.& c.
ſeq.

ſeq.ĵ.de hæret. in fi.& ca.accuſatus.§.licet.Falſum vero
nunquam approbatur a iure,eſt enim immutatio veri
tatis ꝯ Chriſtum, qui de ſe dixit Io.ix. Ego ſum veritas:
8 Item ſi† de falſo poteſt opponi etiam poſt ſnĩam de pro
bat.licet.& ibi concord.in glo.ii.fortius vř id fieri poſſe
poſt ſecũdã reprobationem,& hic hoc multum habet
ęquitatis. Rõ tñ illius decr.licet.eo.tit. quæ vult his im·
ponere limitem, multum obſtat [*ſimiliter*] Eſt enim ea
dem rõ,ergo &c.de conſtit.tranſla.de reſcri.inter.¶Pri
ma glo.ſummat.v.gl.no.contra.Ber.¶Glo.idem,recite
tur per ob. & no.ii. ¶In glo.ibidem. rñdet per qõnem,
ponit opi.Inn.& ꝯriam Hoſt.primam approbat. ¶Gl.
quia tractabunt,ſoluit duas qõnes.¶Gl.quid ſi titubat,
quærit & ſoluit.¶Glo.qđ ſi ſindicus.quærit & ſoluit ſ͠m
B.¶Glo.coram Papa. tñ.per qõnem, an poſt probatio-
nes &c.¶Glo.& non vltra.rñ.per qõnem. ¶Gl.interro
gatoria.dicit,quid ſint interrogatoria,& qũo fiãt. ¶Pe.
glo.quærit & dupliciter ſoluit. ¶In glo. quia tractabũt.
ibi.§.licut nõ prohibetur tutor bonam fidem agnoſce-
re,& ideo imputatur ei,ſi conuentus a vero creditore ſu
pernacuam litem inſtituit. ¶In gloſ.quia poſitio. ibi.§.
vtrum.vide in prin.c.vlt.ſuper glo.puta.& ibi. §.q illud.
loquitur in illo,qui ſtipulatur x.vt ſtichum,& ſi ſibi nõ
conſtituit electionem,ſtipulatur incertũ, & ibi.§.ꝙ au-
tem.cum agẽs iniuriarum certum dicere debeat nomi
ne iniuriæ,non ſub alternatione debet exprimere. ¶In
glo.quid ſi.ibi,ſi debitor. vide de reſtit.ſpol.cum ad ſedẽ.
ſuper glo.per hæc.¶In j.glo.ibi [*optime ſcitur*] Vnde di-
cit Io.mo.melius ſcitur per praticam,quam per doctri
nam,& ibi [*remiſſiones*] dicit Archi. ꝙ vidit dubitari ad
hanc remiſſionem an partes Papa fecerit de rigore iu-
ris ſcripti,an ſuo arbitrio.ꝙ de iure fecerit alias,quia ibi
cauſa debet tractari,vbi ſunt teſtes.ii.q.ii. c.fi. vt non ſit
difficile illos producere.xxxiii.q.ii. ſiue. de fideiuſſ.con-
ſtitutus.de appell.ex parte.immo vř,ꝙ iudex ad locum
accedere debet,de offi.ordi.ſignificauit.In ꝯrium,ꝙ de-
bet teſtes coram ſe vocare.iii.q.ix. hortamur. & maxi-
mè ſi altera pars ſuos teſtes coram ipſo produxerat.ĵ.de
priuil.cum olim eſſemus.& ſic ſeruetur ęqualitas.ſed vi
de,quod dixi ibi ſuper glo.ii.ꝙ hoc ponit Archi.ipſe te
9 net, ꝙ talis † commiſſio,quæ fit de vna ciuitate in aliã,
procedat ex iudicis arbitrio,alleg.auth.eod.tit.§.& qñ.
& §.ꝙ ſi verò . Iudex ergo etiam in ciuilibus præcipere
poterit teſtes coram ſe præſentari etiam inuitos . C. de
teſta.ſi qñ. ex quo ſibi ſic vř pp magnitudinem cauſæ,
vel pp ſuſpitionem teſtium , & ſic loquitur ſ͠m Accur.
in Auth.vt deſun.vel funera.§.illud.ad idem.iii.q.ix.te-
ſtes.ibi tñ no.Io. ꝙ in talibus circa ciuiles cauſas ſeruet
conſuetudo regionis.ff.de teſt.l.iii.in fi. Ad egregias iñ
perſonas iudex mittere debet,vt ipſarum dicta recipiã-
tur,in Auth.de teſtib.§.& qñ.& hæc in ciuilibus.non
in criminalibus,vt in prin.c.teſtes.iiii.q.ix.& ĩ fi. & ſunt
tres partes,prima tractat de poſitionibus, iuřo & rñſio-
nibus ipſarum.ſecunda ibi,teſtes,de teſtibus reprobato
riis probatoriorum.tertia ibi,ſi vero, de ꝓbatoriis re-
probatoriorum.¶In v.glo.ibi,in corporalibus.nam ſer
ui Abb. etiam in corporalibus quis ſpoliatur , & in eis
competit poſſeſſorium,vt hic remittit Archid.ad nota.
lxxxiiii diſt.quiſquis.j.q.j.nullus epſ grauamen. in fi. ſe-
cundæ glo.iii.q.ii.nullus.ii.de cau.poſſ. cum eccleſia. in
glo.hoc ideo.Et vide,quod ibi dixi de reſtit. ſpol.olim.
iii.vt li.pend.c.j. & ibi, conqueſtus . vnde canon.xvj.q.j.
reuertimini.dicit,quod conſcientia poſſidetur,& ibi.Et
no.ſ͠m Inn.& ibi iurari.ſ.de calumnia. & ibi.eo.tit.ſ.de
iur.cal.¶In glo.vj.in fi ſ͠m Hoſt. ¶In glo.ideſt ibi [*ani-
mam*] vnde & hic dř animas in plurali,& ibi [*ſolius*] ideſt
non habentis mandatum a capitulo,tunc enim præiu
dicaret,vt no.xxii.diſt.Conſtantinopolitana.niſi proba
10 retur error.ſ.de confeſſ.c.fi. Sed vř.ꝙ † prælatus non poſ
ſit hẽre procuratorium capituli, cũ ipſe ſit is , qui habet
procuratorẽ conſtituere.ſ.de procu.c.j.de iud.cãm q̃.di
cit Arch.ꝙ talis procuratoris ꝯſtõ habet hũc effectũ, ꝙ
oñdit ꝯſenſũ capituli ad cãm illã tractandã.Sed nõ hẽt
effectũ,ꝙ virtute illius procurationis admittať ad cãm
tractãdã, quã vt ltĩmus adminiſtrator tractare poterat.
ſ.de reſcrip.edocere.arg.ff.de ſerui.ruſt.præd.per fundũ.
ff.de pact.ſi vnus.§.pen.¶In glo.ibidem.ibi ſ͠m Inn.qui
dicit,ꝙ non ſufficit,ꝙ in aliqua poſitione cõſentiat ma
ior pars iurantium,niſi eſſet maior pars conuentus ibi-
dẽ.reſidentis.Et eſt hoc ea rõne,quia minoris partis cõ-
feſſio non põt præiudicare toti cõuẽtui.& ibi credo.idẽ
Arch.& in fi.ad hoc,quod no.de ma.& obed.c.fi. in iii.
gl.Et vide,qđ dixi de no.oper.nun.c.ii.in gl.ſic.ſ.ver.ꝑſi-
dentes,¶In glo.quib.In fi. ſic & bulla Papæ oẽm ſuſpi-
tionem excludit,vt dicit Inn.de fi.inſtr.ex parte.Archi.
¶In glo.qa tractabunt.ibi,ſcientia prælati dicit Inn.ꝙ ſi
abbas,q iurauit in animas aliquorũ,ſciret aliqua, & hi,
in quorũ animas iurauit,neſcirent,vel eꝯ,nil dicet pro
ſingulis ſe aliqđ ſcite dicẽtib.niſi id,in quo ꝯueniet, ma
ior pars.Sed pro ſe ſi qđ ſcit ẽt aliis neſciẽtib. rñdere te-
netur.iõ.n.ſuo noĩe iurant,vt de his,q̃ ſcit, veritatem di
cãt,ẽt ſi alij neſciant.Dicit demũ,ꝙ melius vř,ꝙ de his
q̃ ſolus ſcit,nil dicere debeat, niſi de facto ſuo, cũ dictũ
ipſius nõ præiudicaret,nec vt ꝓcuratoris, qa nõ eſt nec
vt teſtis,nec eſt alia cã,quare ſuo noĩe iuret,niſi vt aſtrin
gatur cũ aliis dicere veritatẽ, & eodem mõ a quolibet q̃-
reretur de facto ſuo,ſi ab alia parte quęſitũ eſſet,& com
pellentur iurare. Dicit tñ,ꝙ licet pars aduerſa peteret ad
uerſarij iurare de veritate danda ſuper his,q̃ ſcit non ſu-
per his,q̃ fecit.vel de facto ſuo,nõ audiretur. Lex.n.tñ
loqťur,qñ de facto ſuo interrogatur.C.de qõ.interroga
ri.qñ.n.interrogať de alieno facto,recipitur vt teſtis nõ
eo mõ,quo hic dř.Notat ẽt,ꝙ ſi nõ pro ſe,ſed tñ in ani
mas aliorum iuraſſet,& ipſe ſciret veritatem,illi autem
nõ,nil dicet,qa de ſe nõ iurauit.Itẽ ſi illi dñt,ꝙ aliter di-
cat,quã ſe habeat veritas,quam ipſe ſcit,non rñdebit,qa
pro nullo homine dẽt falſum dicere,vel ꝯ conſciẽtiam
facere,immo vocatis,q prodeſſe pñt, dẽt filios monere,
vt abſtineant a falſo dicto,vel teſtimonio.xxiii.q.v.hoc
vř.alleg.Hoſt.de ſent.excom.inquiſitioni.Item ſi nolũt
rñdere per procu.ſed per ſe,non videt Inno. quare pro-
hibeantur.Quærit autem,qđ ſi rñdere vellẽt per alium
non iuratũ,nõ ſoluit,puto tñ,ꝙ poſſent,ſi ipſi iuraſſent,
& expreſſum mãdatũ dediſſent de ſic rñdendo, nõ ob.
ĵ.ti.prox.cũ impoſitionib.in fi.qa iſte procurator eſt ad
illũ actũ.Cõmẽdarẽ tñ iudicẽ,q talẽ nõ admitteret,ni-
ſi cã ſubeſſet.& ibi ſ͠m Hoſt.q ꝯſuluit, ꝙ iudex, q ſentit
conuentũ diſcordare,vocet illos corã ſe,& informet cõ
uentũ ex rñſionibus ſeniorũ & illorũ, ꝑ quorũ manus
id,de quo q̃ritur.geſtũ fuit,arg.q matr.accu.poſſ.vř.ſ.c.
veniens.ii.in fi.& c.in nřa.& c.ꝓterea.de prob. in ꝓñtia.
ff.de teſt.Domitius. C.de iur.cal.l.ii.§.hoc ẽt. Si ſatui &
iuuenes nolũt ei cõſentire,ſcribat dictũ vtrorũq;,& qđ
ſcripſit,ꝙ inde ſentit,ſcribat.ſ.de fideiuſſ.ꝯſtitutus.in fi.
Et in fi.ſecus ſi ſuper his ageretur,q̃ diuiſa eſſent ad ſolũ
abbatẽ ſpectãtia.ſ.de reſcrip.edoceri.ſed hic patet,ꝙ iſta
erant cõia ſ͠m Inn.& Hoſt.¶In gl.qa poſitio. ibi [*nega-
ri.*] Inno.hic ꝑ literã ſuper quolibet notat,non ſufficere
poſitionẽ negari,niſi ad ſingula rñdeať in poſitione cõ-
tenta.Idẽ Pet.& Abb.Et dicit Hoſt.hoc ęquũ ꝯ cauillo-
ſam ſubtilitatẽ aduocatorũ ſumptam ex §.vtrũ.dicit ẽt,
ꝙ forſan cãm dedit ipſe. huic edicto in cã. quã habuit
cum hoſpitalariis. ¶In glo.ſ.in fi.dilucidè & non ſolũ
de ſcientia,ſed ẽt de credulitate ſ͠m Hoſt.dicẽtẽ,ꝙ qcqd
11 dicatur † iurãs de veritate rñdere dẽt de credulitate,indu
cit de re iud.cũ olim.§.j.in fi.& qđ no.in ſum.de iu.cal.
§.qñ.ver.ſed qđ refert. Dicẽs hic,ꝙ ibi veritate inſpecta
iuřm eſt de credulitate,qa ſi id. qđ nõ credo, ꝯfiteor.&
aſſero verũ eſſe,deiero.xxii.q.ii.hoĩes.de iureiu.& ſi Chri
ſtus.de elec.ſignaſti.xxii.di. Pſalmiſta.In oĩ iuřo cauen-
dũ,ne qs dicat ꝯ ꝯſciam.de ſcru.c.vno.Et ſi illã ſequatur
ſufficit.iii.q.ix.hortamur.& patet ĵ.ver.ſine iuřo. nõ ob.
litera ſuperior ibi,quã ipſi ſciũt, qa id ſcire dicimur , qđ
ab aliis audiuimus.xxii.q.v.hoc vř.ſ.de reſcri.cũ contin
gat.

gat.vnde & ibi ſequitur,& per illos intelligiť &c.īducit
ēt,quod dixi poſt In.ſuper ver.ſindico,in fi.& dicit ma-
xime in notorijs & eccleſiaſticis ɔ̄riā ſubtilitatē ꝑ iudi-
cē reſpuendā.xxi.q.iiii.innocēs.ff.qui.mo. pi.ta. ɔ̄.ſicut
re corporali.§.& ſi debitori.¶In gl.quid ſi titubat.dicit
Ho.uix obuenire hunc caſum in illo,qui ſanā conſciē-
tiam ſequi velit,tñ ꝙ vix fit &c.ff.de iudi.vix certis. & ī.
de cogna.ſpi.c.ij.& licet non ſit multū de talibus curā-
dū.ff.de legib.nā ad ea.nec tñ oīno contēnendum.ſ̄.de
ſer.non or.c.j.ff.loc.l.iiii.§.hic ſubiungi pōt. & ibi,non
credo.ꝓmittit negatā,& vide quod no.C.de iur. calum.
l.ij.§.j.in gl.antepe.¶In gl.quid ſi ſindicus.in fi.hoc pla-
cet Arc.Dicit Ho.ꝙ q̄uis mſſio defenſoris ſine manda-
to non noceat.ff.de inte.act.ſi ſine.§.ſi defenſor.ſi tñ de
fendit cū mandato,obeſt.ff.de ꝓc. nō ſolū.ſ̄.de ɔfeſ. ex
parte.& ſibi imputet,q talē eligit.ff.de mune.cū mādā-
to.hoc aūt qñ rñdet de ſciā & conuentus de credulitate
tunc ſibi derogāt,ſicut ſi vnus eſſet ſibiipſi ɔ̄rius, de ap.
ſolicitudinē.in fi.Si aūt e ɔ̄,ſtabitur confeſſioni conuen
12 tus,quia † maior eſt ſciā[c] q̄ credulitas[d] & vterq; principa
c lē perſonā repreſentat,all.quod poſt cū dixi ſuꝑ gl.quia
d tractabunt.Si vero vterq; de ſciā vel credulitate loquiť,
vide,ꝙ ſibi derogent,ſicut ſi vnus reperiretur ſibi ɔ̄rius,
vt ꝑdixi,ꝑꝑ quod ſ̄m quoſdā ſn̄abitur ɔ̄ dn̄m,ſicut qñ
confitetur pro ſe & ɔ̄ ſe.ff.de inter.act. de ętate.§.j.xiiii.
q.ij.§.j.& eſt ſi.quod no.ſ̄.e.li.de proc.ſi duo.ī iij.gl.Hoſ.
dicit,ꝙ ſi iudex informare pōt motū animi ſui per ali-
quas circunſtantias.ei ſtabit,al.ſ̄.e.ꝑterea.cū ɔcordātijs,
ad quas.ſ̄.ꝑx.rē ſi.ſi obſcura ſunt iura, ꝓcedat,vt no.de
ꝓb.ex literis.de re iu.c.fi.Ab. dicit, ꝙ ſi ꝑlatus confeſſus
eſt,hęc interrogatio non fiet a ſindico, cū.n. reuocare
ɔfeſſionē non poſſit,& ɔfeſſio ſit ꝓbatio, nec admittať
q̄s ad ꝓbandū,quod ꝓbatū non ꝓdeſt,de of.dele.cū cō
tingat.ergo nō reciperet, & hoc ſatis placet,vbi ꝑlatus
in ſuā & conuentus aīam confeſſus eſt.¶In glo. articu
13 lus.ibi,pars intentionis.Vnde ſ̄m quoſdā † articulus eſt
nomen grecū,& ſonat in diuiſionē,vnde mēbra,q̄ non
diuiduntur in alia mēbra,dn̄r articuli,vt in articulis di-
gitorū,lic.ī.de hęr.accuſatus.in prin.& ſic dr̄ hic articu
lus,q̄a arctat.i.ante cōponitur. Itē arctat ad credēdū,vt
articulus fidei,de hoc dixi de hęre.cū Chriſtus. Arctat
ad rñdendū,de hoc hic.Alijs modis ſumitur articulus,
de quibus in grecíſmo dantur verſus.

Articulus color eſt breue membrum dictio Greca.
Articulus numerus per denos multiplicatos.
Momentum articulus,preſſuraque dicitur eſſe.

& in fi.& c.cū in tua,per q̄ iura.& per decre.cū eccleſia.
de cā poſ.de fi.inſtr.inter dilectos. & c.cū lo.ff.de pe.hę
re.ſi q̄s libertatē.§.plane.C.qui le.perſo.l.fi.ff. de iureiur.
ſi duo patroni.§.idē Iul.pater, ꝙ hi articuli, qui qñque
vocātur tituli,qñque capl'a,ſunt tradēdi.vide hāc mām
in Spe.de teſt.§.nunc vidēdū.in prin.& per totū.§.Arc.
14 dicit hoc verū,ſi petantur,alś † vr̄ ſufficere q̄ocunque
ſint teſtes ꝓducti,dūmō ſuꝑ libello deponant,ēt ſi non
fiant poſitiones,vel articuli,all.quod no.Ho.in ſum.hu
ius ti.§.ſuꝑ quibus.ſub.§.& cuncta.ver.fuerit aūt.& ſeq.
facit de reſti.ſpo.cū ad ſedē.ad fi. Caueat tñ tradens ſ̄m
Hoſt.ne faciat titulū plura continentē, nec tradat lon-
gā poſitionē ꝓ titulo , nec obliget ſe ad titulū ꝓbandū,
taliter,ꝙ perdat cām,niſi probet,cui mos gereť,de ꝓba.
licet.nā & ſub amiſſione cāę pōt q̄s ſe obligare.ſ̄.de ele.
cū dilecti.de cri.fal.c.fi.Sicut & ſtare dicto aduerſarij &
teſtis non iurati.C.de fideiu.l.fi.ſ̄.e.ſuis. alś ſufficeret ꝓ
bare vnū de mille propoſitis, q̄d ſufficeret ad intētionē
fundandā.de ap.ſignificaui.ti.de ꝓbē. cū iā dudū.§.fi.de
exce.ꝑ.grauamē.¶In gl.corā Papa.in fi.vt refert Io.mo.
ſ̄.ti.i.c.i.quidā dicebant ɔ̄riū,quaſi aggrediendo ꝓbatio
nē teſtiū ſibi pars ꝑcluſerit viā ponendi.Et ad decre. pri
mā,de iura.calū.rñdent.Iurari de calumnia nō ꝑꝑ ptā-
tē tm̄.ſed ꝑꝑ vtilitatē publicā, cuius īntereſt lites dirimi
15 Sed † poſitiones fiunt tm̄ fauore partiū,all.de fo.com.ſi
diligēti.cū ſi.Ipſe dicit tenēdū cū gl.ne ꝓbationū copia

ſic anguſtet. C.e.l.pe.ī fi.¶In gl.nō eſſe. ibi talē teſtem.
non.n.ſufficit dicere excipio ɔ teſtes, ꝙ ſunt talibus cri-
minib. &c.ſed ſigillatim & noīatim dēt exprimere de
quocūque.vñ lex dicit, deſignādū, cuius dolo ſit factū.
ff.de dolo.ſi ex dolo.§.vlti. ad hoc de accu. ꝑ inquiſitio-
nē.in prin.ī.de ſen.ex.ɔſti.cū ɔ̄cor.Et dicit Arc.ꝙ ſubti-
liter facit,ſ̄.e.li.de ele.c.j.ī prin.& §.q vero. de ac.quaſr.
ij.§.dēt,v.q.ij.ſi primates.nec licet vagari cū alteriꝰ diſcri
mine,de poſt.c.vno.cū ɔco.al.de pę.di.v.ɔſideret.de ap.
ɔllituris.j.& ibi.[*deieraui*t] q̄a in iſto exēplo vel ꝑcedenti
non exprimunť tp̄s,nec locus,& ſ̄m hoc iſta erit ſpecifi
catio,quę partib.fieri ꝑcipiť ſtatim,ibi,pruno tñ,& vide
q̄d ſtatim dicā ſuꝑ gl.no.Poſſet ēt hic dici,ꝙ in articulis
non fiebat tanta ſpecificatio,vt dicit gl.ſed dicebať,intē
dit ꝓbare Titiū adulterū,& hoc per A. B.C.Itē S.ꝑiurū
& hoc per D.E.F.& ſic ſpecificatio,de qua ſequitur, la-
tius ſumereť.& in fi.Itē Arc.¶In gl.non vltra.in fi. ſ̄m
Ho.idē Io.mo.& Arch.¶In gl.interrogatoria.ibi.[*ad fa
ctum*]& ſi nulla fieret,faciat iudex,q̄ hn̄t.ſ̄.eo.cū cām.&
an valeat dictū teſtis nō interrogati de cā ſcīę vide , q̄d
ibi dixi ſuper iiii.gl.Conſuluit Ho.ꝙ potius fiant ſuper-
flua,q̄ omittatur aliquod neceſſariū,vel vtile.h.d.ꝑꝑ de
16 cre.per tuas.ſ̄.eo. quia ſi fuit factū interrogatorium † &
e omiſſum[e] negligenter,vel doloſe non obſtante publica
tione repereretur,ſecus ſi non fuerat factū,alia rō forſan
ex officio iudex plura reſecabit,quo expediet. Et arguit
ɔ̄ iudi. qui cōmittunt examinationē teſtiū notarijs &
ſimplicibus.cū in propria ꝑſona ipſos audire deberent.
C.de fi.inſtru.aut.apud eloquentiſſimū. Vel ad minus
ɔmittere ꝑſonis diſcretis,idoneis & honeſtis.ſ̄.eo.ſi qui
teſtiū.de teſt.co.c.j.de conſan.& affi.c.j.cū.n. in ꝓbatio-
nibus ſit tota vis cāę,potius deberent ɔmittere alia,q̄ te
ſtiū examinationē.xlii.di.quieſcamus.Sed q̄a oneroſū,
ideo facile ɔmittitur,& per eos,q ſportulas exigūt,ɔ̄ id
ff.de re.iu.ſ̄m nām.de cle.coniu.diuerſis.de ꝓb. cū ſ̄m.
& ibi.[*teſtes ſuos*]adde,ꝙ dixi.ſ̄.ꝑ tuas.ſuper j. gl. ¶In gl.
17 no.pro.ibi.[*obiectorum*]Dicebat ergo Inn.hic patere † ꝙ
non ſufficit dicere teſtē periurum vel adulterū. an ve-
ro tp̄s & locus commiſſi criminis exprimenda ſint, di-
xi,de pur.ca.c.fi.Ho.ꝑ hāc dec.hic tenet ꝙ ſic.& licet c. li
bellorū.ij.q.viii.in accuſatione loquatur , dicit tñ idem
& fortius in exceptione,cū minus ſit odioſa accuſatio,
q̄ exceptio ɔ̄ teſtes.vnde ibi compelluntur teſtes,hic nō
de teſti.co.dilectorum.& ibi remittit,al.ēt.ī.de exce.pia.
idē hic Arc.Et licet cōiter iſta decre.inducatur ad hoc,
vr̄ tñ probare ɔ̄rium,nam hic ſpecificatio fieri manda
tur poſt exceptiones propoſitas & articulos ſuper eis
formatos,ergo aperte probatur,ꝙ exceptio ſine tali ſpe
cificatione recipitur,ſed bene probat litera, ꝙ ſpecifica-
tio in exceptione non facta ante receptionem teſtiū fie
ri debet,ſiue facta non fuerit,ſiue non plene facta , vt ſ̄.
in gl.ne eſſe.Et ſ̄m hoc non ob. ver.ſili ꝙ ſequitur. erit
.n.ſilis,ſi fiat ante receptionē teſtiū,licet nō fiat in exce
ptionis forma.¶In gl.forte.in fi. de quibus plene ī Spe.
de te.§.j.¶In gl.pe.ibi,iudicis,idem Io.mo.

ADDITIONES.

a ¶Sindicus iurat de calumnia in animam ſuam.glo.in cap.metuentes.
xvii.q.iiii.gl.in verbo,iurantis,& Doc.in c.in pertractandis.de iuram.
calum.Doct.& Bald.in auct.principalis.C.eo.titu.Caue,quia non lo-
quitur præciſe in ſindico, ſed in adminiſtratione.Bart.in l.ſecunda.§.
hoc etiam.ſecunda quæſt. & ibi Bald.in ſecunda no.C. eodem titulo.
quod ſic.& ſupra.eodem. ver. iiii.Item in Specu. de iuramen.calum.
reſtat videre.ver.quid ſi aliquod.& de actore ab vniuerſitate. Cardi.
in cle.j §.ij.de iureiu.Adde Bal.in l.ij.§.q̄d obſeruari.ver. nunc venia-
mus ad q.de iura.calum.
b ¶Sindicus.Et an ſindicus habens ſpeciale mandatum poſsit iuramen-
tum deferre.vide . quod habetur in l. iuſiurandum. §. defenſor. & ibi
Alex.de iureiuran.
c ¶Maior eſt ſcientia. Quotuplex ſit ſcientia,vide Bar. in l.admonendi.
ver.hoc præmiſſo videndum eſt.ff.de iureiu.
d ¶ Credulitas. Credulitas veritati conſona habetur pro ſcientia. Bald.
in l.falſum.C.de fur.per l.cum quidam.§.quod dicitur.ff. de acq. hæ.
e ¶Commiſsio.No. hic , ꝙ omiſſio alicuius ſolennitatis non facit actum
retractari.Bal.in rub.de iur.edi.

SVMMARIVM.

1 *Aduocatus meus in principali poteſt eſſe aduocatus contra me in cauſa appellationis.*

2 *Notarius, qui ſcripſit acta, bene poterit eſſe teſtis.*

3 *Adminiſtrator bonorum eccleſiæ de contractu per ipſum celebrato teſtificari poteſt.*

CAP. III.

ROmana. [*In appellationis*] de principali non dubitabatur hic in fi. gl. [*appellantis*] curia Remenſis fauebat appellantibus, qui cauſas ad ipſam curiam deferebant in his duobus, quia procuratores & aduocatos ipſorũ pro eis recipiebant in teſtes, & ſic locus erat delationi iuramenti ſolũ appellantibus deferebant, cũ pſumptio faciebat pro ipſis, hæc duo dixerunt ſuffraganei coram Papa, quia per hæc duo geſta per ipſos facile reuocabantur, prouidit Papa, vt ſequitur, per hæc vides, quare fuit expreſſum de appellante. Idẽ tñ in appellato, vt nec ipſius proc. vel aduocatus recipiatur ꝓ ipſo, nec ſibi ſemper iurm̃ deferatur, ẽt pſumptione faciente pro ipſo, cũ eadẽ ſit rõ. [*procurator*] Idẽ in ſindico, vel actore ſm Fran. tũ quia eadẽ eſt rõ, tũ quia ius canonicũ de his nominib. non curat, de ꝓc. petitio. & probat id. ſ. e. in cauſis. Opiniones ꝯrias circa iſtos admittẽdos, vide in Spe. ver. quẽ allegabo ſuper fine ij. glo. Idem in illo, qui iure cõiunctionis cãm agit, vel defendit ſine mãdato, cũ eadẽ ſit rõ & ſortior, quia maiorẽ affectionem hr̃e pſumit̃. [*vel aduocatus*] dicit Ho. & poſt eum Io. mo. & Arc. ꝙ eſt rõ de vtroq;, quia vterq; obligatur dño de dolo & negligentia. C. man. iure mandato. C. de admi. tu. l. non eſt ignotũ. vnde & aduocatus fidẽ ſuſceptã adhibere dẽt. ff. de var. & extra. cri. l. j §. in honorarijs. Item quare vterq; ipſorũ victoriã cauſæ ſibi reputat ad honorẽ, & perditionẽ ad dedecus, ideo ſunt ſuſpecti & repellẽdi. ſ. e. in literis. & expreſſum eſt. ff. e. l. vi. q̃ hr̃. iiii. q. iii. verſi. patroni. exponendo, quod ibi dr̃ de executore. i. de procuratore [*iudicio*] non loquitur. ergo de ꝓc. ad impetrandũ tm̃ ſm Fran. Itẽ nec de proc. ad certũ arti. cauſæ tm̃, ille. n. in aliis articulis diſiunctis teſtificabit, in coniunctis non ſm eũ alleg. de ap. inquiſitioni. & c. ij. requiris. [*recipiatur*] aduerſario reſiſtente, ſuo. n. fauori ille renũciare poſſet, & conſentire illũ recipi. ad hoc ſ. e. tuis. C. de fideiu. l. fi. & dicit Ab. ꝙ non recipitur ẽt ad ꝓbandũ exceptionẽ, pp quã non admiſſam duxerit appellandũ, & dicit ſic ponendũ caſum. deferatur ẽt ſi de facto ſuo agat ſm Ab. [*faciendum.*] quia nec ſemper faciendũ ſm Ho. qui remit. ad id, quod poſt eũ dixi. ſ. e. vel de eo qui mit. in poſ. eũ qui. ſuper vlt. gl. ¶ Secunda gl. rñ. per q. q̃ fuerit dubitationis cã, quã exprimit, & ei rñ. ¶ Glo. itelligas. primo ſoluit duo dubia, quorũ ſm incidit primo. ſecundo q̃rit & ſol. ¶ In gl. ij. ibi, §. rẽpeſtiuũ. vide de ſorti. eccleſia. ſuper j. gl. ¶ In glo. intelligas. ibi, pridẽ. vide in rña, quod ob gratiam. in j. gl. ¶ In gl. pe. ibi, Theopompus. vide. ſ. e. veniẽs. j. ſuper vlt. gl. ¶ In gl. ij. ibi, alia ad partẽ, ꝙ ſit alia inducitur. ii. q. vj. ſi ẽps. xvi. di. habeo. vj. q. 4. Oſius & in oĩbus his de hoc, & facit, quod no. Ac. C. de ap. per hanc. facit ẽt. ſ. e. lib. de iureiu. calũ. c. ii. j. rñ. ¶ Ad ꝯtrũ, ꝙ non ſit alia inducitur. iii. q. vj. accuſatus. 31. q. ii. Lotharius. in fi. & ii. q. vi. §. ſcđam. & in his ẽt de hoc, & facit. C. ne li. iii vna ca. cã. in rubro & nigro. la. & Io. dñt ꝙ eadẽ ſit cã, ſed non idẽ iudiciũ, pro quibus facit hæc decr. ibi in priori iudicio. Goſ. in decr. de proc. non iniuſte. tenet, ꝙ eſt alia cã. Arc. hic dicit, quoſdã diſtinguere cauſam appellationis a grauamine & ad diffinitiuam, recitans hic quod de procur. an cogatur eam proſequi, ſcripſi poſt Inn. & Hoſt. in præ. decre. non iniuſte. de ꝓcur. in fi. vbi vide, & ibi vide cauſam appellationis. imo
1 † aduocatus [a] meus in principali poteſt eſſe aduocatus
a contra me in cauſa appellationis. licet non ſit hoc honeſtum, vt no. Guil. in Spec. de aduocato. §. nunc tractemus. in fi. & idem. no. ff. de poſtu. l. vlti. Et ibi iudex de cõpromiſſario ad eligẽdum, vel ad laudandum vr̃, ꝙ poſſit eſſe teſtis, ſi de illorum electione, vel laudo agatur, alle. Inno. de ele. cum dilecti. de arbi. non ſine. dicens per id aliquos tenere. Idem de procu. contra dñm etiam in cauſa, quam procurauit, ſed illa iura loquuntur in defectum probationum, vt vtrobique no. ibi in qua iudicauit, ſecus in alia. ff. e. ob carmen. §. j. Inn. Dicit hic Fran.
2 ꝙ † notarius, qui ſcripſit acta, bene poterit eſſe teſtis, alle. ꝙ non eſt prohibitum. & decre. cum Io. de fide inſtru. & in fi. De hoc in Spec. de teſt. §. illum. ver. item ꝙ fuit in eadem cauſa. ¶ In gl. intelligas. ibi, reciperetur. idem econuerſo, vt procurator, vel aduocatus appellati recipiatur pro appellante, & tunc etiã pro appellato deponet, & ibi modernos, & Accu. in præall. l. fi. ff. e. & ibi dico. Io. mo. & ibi, quod ob gratiam. per hoc. C. de rem. in integ. reſti. l. petendæ. Arc. inducit, quod no. Inn. & Hoſ. ſ. de excep. cum ven. ſuper ver. inſtrumentũ. & in fin. & ff. de iure fiſci. l. deferre §. idem decreuerunt. Ioã. mona.
3 nam vt dicit Archi. † adminiſtrator bonorum eccleſiæ de contractu per ipſum celebrato teſtificari poteſt, alle. xiiii. q. ij. c. j. ver. cæterum & quod no. Bar. Brix. in quæſt. veneri. xlii. aliquis erat adminiſtrator. ¶ In gl. pe in fine. ſm Inn. qui ẽt al. ff. quemad. te. ape. l. j. in fi. & idem Hoſ. ¶ In vlt. gl. in fi. & C. de re. cre. in bone. Arc.

ADDITIO.

a ¶ Aduocatus. Aduocatus in cauſa principali poteſt eſſe aduocatus alterius partis in cauſa appellationis. in Spe. de aduoc. §. nunc tractemus. in ver. quid ergo. vide gl. in l. fin. ff. de poſt. in ver. fuiſſet. & quod no. in l. j. C. de ſuſtra.

¶ De iureiurando. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Iniquitas omnis an ſit peccatum.*

2 *Statuta quando ſunt contraria in volumine ſtatutorum iurans ad neutrum tenetur.*

3 *Conditiones, quæ ſint contra edicta principum, contra leges, vel bonos mores habentur pro non ſcriptis.*

Promiſſio in malis non obligat.

CAP. PRIMVM.

COntingit. [*Prelati*] In nuit eos cõfirmatos, an vero ante electionem poſſet ſic iurari. Vide, qđ no. viii. q. iii. in ſumma. ponit hic Arc. quod no. Hu. ea. q. Artaldum. vbi dicit ſimoniacũ, ſi exigatur vel præſtetur iurm̃ ante electionẽ, vel receptionem ſuper relicita, niſi exigatur a ſuperiore, & dicebat id expreſſum in quodam ꝯcilio Romano, quod incipiebat. cum in cunctis. vbi ẽt inhiberi vr̃, ne clerici iurent ſeruare conſuetudines eccleſię, ꝙ intellige ante electionẽ. poſt. n. licet, vt hic, nec canonici aliter recipiuntur, nunquid tũc ſimplr̃ iurando renuncient gratiæ literarum ſuarum ſollennium ſtatuta, ſcripſi. j. de reg. iu. inſpicimus. in quæſtione [*poteſtatibus*] non eſt magiſtratus. ff. de ver. ſigni. poteſtatis. Ioan. mo. & ponitur in maſculino & fœminino. primum de iudi. c. fi. ſecundum de homi. tua. j. de hære. inquiſitioni. j. rñ. Arc. [*occaſio*] non dicit, cauſa. ſ. de ma. & obe. ſolitę. in prin. vbi patet, ꝙ eſt differentia inter iſta. Arc. [*iniqui*
1 *tatis*] q̃ eſt habitudo mentis iniuſtę, & † an oĩs iniquitas ſit peccatum, vide ſatis in tex. & gl. de pœ. di. iii. ille tex. ad tant. ad. fi. [*vinculum.*] i. ligamen, vel obligatio, & eſt ſenſus, ꝙ iurm̃ nõ poteſt aliquem vinculare, vel obligare ad aliquod iniquum, vel animæ periculum, ad idem. ſ. eodem. ſi uero. cum eius inuentio & inſtitutio non fuerit ad hoc, & utendum eſt rebus ad id, ad quod inuentæ ſunt, ut in clementi. de religioſis domibus. quia contingit. & ibi uide in gloſſa. etiam pium. & de appellationibus. ad noſtram. in prima gloſſa. & talia. tolle literam, infra decernimus non ſeruanda illicita.

qũo

qũo ſex modis dr̃ iuſm illicitum, remittit Arc. 22. q. 4.
in ſumma [*obuiencia*] patebat idem per auth. caſſa. C. de
2 ſacroſan. ec. ſed remanet dubiũ. qñ in † volumine ſtatu
torũ ſunt ſtatuta 9ria videretur iurans ad neutrũ teneri
ſ. de fi. inſtru. imputari. C. e. ſcripturæ diuerſæ. Solu. ſi po
natur alterũ 9riorum illicitũ, expeditum eſt per hoc capi
tulũ, quia ad illud non teneretur, & ſi non eſſet ſtatutũ
9riũ. Si vero vtrunque eſſet licitũ, videretur aliquib. pri
mũ ſeruandũ eſſe. ſ. e. ti. veniens. ætate. & c. intellecto. &
vt ibi no. bñ põt ex duobus 9rijs eſſe vtrunque bonum,
ſed illa iura loquuntur in duobus iuris, quorũ ſm eſt 9
riũ primo, & ſic nil ad caſũ. Dicas, ꝙ ſi 9rietas eſt ĩexcu
ſabilis, ſeruabit vltimũ, cũ legũ & ſtatutorũ ſit ꝓprium
priora corrigi ꝑ poſteriora. ſ. e. li. de 9ſti. c. j. cũ 9cord. ꝙ
verũ, qñ illa ſtatuta ſunt paris auctoritatis. Si. n. alterũ
eſſet editũ a maiori, illud ſeruabitur, ẽt ſi ſit prius, vt in
cle de ele. ne Romani. Primo caſu cũ dubitaret, qđ eſ
ſet prius, ſeruaretur ordo ſcripturæ. ſ. e. lib. de ele. c. pe. &
de ꝑb. mandato. & vide quod ſcripſi. ſupra e. li. de 9ſti. c. 1.
in iii. gl. [*Cũ*] ẽt rõnẽ interſerit. [*dumtaxat*] i. tñ, ſic ẽt poni
tur. ſ. e. lib. de reſcrip. ſtatutũ. §. in nullo. qñque pro ꝑſer
tim, vt exponit Vgoli. 34. di. quorũdã. in prin. ¶ Prima
gl. ſummat. ¶ Vlt. gl. oſtendit hoc eſſe de veteri iure, &
diſtinguit. ¶ In vlt. glo. ibi, §. vlt. tranſactio nocet ſolũ in
his, de quibus cogitatũ fuit. & ibi, ſi procurator quia. in
fi. vide de fideiuſ. c. ij. ſuper gl. ante pe. & ibi, conditiones.
3 ij. 9ditiones † q̃ ſunt 9 edicta principũ, 9 leges, vel bonos
mores, vel lædunt pietatẽ, æſtimationẽ. vel verecundiã
noſtrã hñr pro non ſcriptis. h. d. cũ l. ſe. ¶ In gl. j. in fi. &
primo ponit thema circa clericos & laicos. Secundo
ibi, quia vero, conſtõnis cã. & conſtõnẽ circa vtroſque.
¶ In glo. & ideo. ibi, nouerit. & In quibus 9ſiſtat libertas
eccleſiæ remittit Arc. ad ibi no. per Inn. ¶ In gl. ſ. e. ibi,
4 in malis. iſta rñ probat cũ ſuis concor. ꝙ † promiſſio in
malis non obligat, ergo nec iuſm adiectũ, vt in regula
ſequenti ſm Io. mo. remittit Arc. de fo. cõpe. ſi diligen
ti. ad fi. ſuper eo. cum contingat. ¶ In glo. vlt. ibi. [*ſuper
quibusdam*] ibi patet, ꝙ gñalis prohibitio ſolũ illicita re
ſpicit, alſ dicimus, ꝙ genus n õincludat illicita per qui
iura, q̃ al finis gl. & per. l. ff. de condi. inde. ſi procurator.
§. pe. ff. de exhi. l. pe. ff. de his q̃ in frau. cre. ſi pr. ſm Ar. q
remit. ad no. ſ. e. veniens. & 23. di. nerul, in gl. ſi, ſubditus.

S V M M A R I V M.

1 *Iudex ſecularis poteſt cognoſcere & diffinire de periurio vel iuramento.*

C A P. II.

LIcet. Pro quis [*alienationibus*] vide, quod
le. & no. de reb. ecc. non alie. nulli.
Arc. [*audiunt*] volentes ſeruare ius ciuile, de
quo in gl. ſed male faciunt, quia leges in ta
libus canonibus condeſcendunt ad hæc. C. de ſum. Tri.
l. fi. in aut. qũo op. epi. j. rñ. coll. j. de mand. prin. §. ſi vero
canonicũ. coll. iii. vt cle. apud pro. epi. §. ſi vero eccleſia
ſticũ. col. vj. de ec. ti. j. rñ. col. 9. C. de ſacroſan. ecc. l. priui
legia. & aut. caſſa. quorum iurũ mẽte ponderata ema
nauit aut. ſacra puberũ. C. ſi aduer. vẽ. & remittit. ſ. de iu
di. clerici. ij. q. iii. §. hic aũt colligitur. in fi. [*Sit*] ſecularib.
iudicibus conſtet ltĩe. multũ facit hæc litera, vt ſcripſi. ſ.
e. li. de foro compe. c. vlt. ſuper vlt. gl. 9 id quod dixi poſt
1 Ho. ſ. de or. cogni. tuã. ſuper vlt. gl. patet †. n. hic ſecularẽ
iudicem de periurio, vel iuſo cognoſcere poſſe & diffi
nire. vt hic in fi. [*periculis*] 9. j. de re. iu. non eſt obligato
riũ. Sol. illud loquitur de iuſo præſtito ſuper re turpi &
illicita. hic vero eſt renunciatio fauoris, vel iuris con
petentis iuranti, & tãgit rem familiarem & priuatam.
& ideo obligat ſm Ar. qui hoc no. ſ. de pac. q̃uis. Eoſdẽ
ſeculares ordinarios nõ dicit diœceſanos. & vide, quod
no. in cle. de iure pa. c. j. poſt prin. ¶ Prima glo. ſummat
& dicit vnde ſumpta. ¶ Vlt. glo. rationem reddit, q̃rit &
ſoluit, ſolutioni ſignat 9rium, cui rñdet. ¶ In vlt. gl. ibi,
§. ſanctiſſimas. uide de condi. appo. uerum. ad finem
vlt. gl. ¶ In glo. prima, in fine. communiter erat uerſicu
lus ſub decre. q̃a nõ nulli. Ale. IIII. quã habes. j. de imu.
eccl. & vide, qđ ibi dicã in prin. Et primo ponit factum
reprehenſibile 9 quod ſecundo prouidet. ibi nos anima
rum. ¶ In gl. iii. in fi. vide quod no. ſ. eo. lib. de ele. vt cir
ca. in gl. pe. & qđ ſuper ea dixi. ¶ In gl. ergo. in fi. tene. qđ
dr̃ e. ti. veru. ¶ In gl. vlt. ibi coheret. dicit Arc. hoc proce
dere, vbi agitur de periculo animæ, vel vbi eſt de ſua ipa
li iuriſdictione, & vbi mandat ſuas ſententias obſerua
ri, remittit ad no. per Inn. de offi. ord. c. j. & ibi ſm Hoſti.
Io. mo. & Arc. & Guil. in Spec. de emp. & ven. §. iii. loco.
verſi. & no. generale, & materia huius capituli. Et an te
neat obligatio pœnalis, vbi vide verſicu. ſed pone vxor.
cum verſicu. ſeq. de obligatione fideiuſſoris dixi in de
cre. cum contingat. ſuper. ii. gl.

S V M M A R I V M.

1 *Articulos contrarios formans repellendus eſt.*
2 *confeſſio facta coram arbitro valet coram ordinario.*
3 *Ordo prioritatis vel poſterioritatis non eſt in his, quæ fiũt ĩ iudicio.*
4 *Res ante ſui completionem peruenit ad eum caſum, a quo non poterat habere principium.*

C A P. III.

CVm in poſitionibus. Dicit
Arc. idẽ in articulis, ſuper quibus recipiũtur
teſtes, ꝙ non credo, niſi expreſſe per iuramẽ
tũ formentur articuli, quo caſu procedit eius dictum. &
ſic intelligo, quod no. Guil. æquiparans poſitiones & ar
ticulos in gl. quã allegabo ſuper prima gl. Rõ huius, q̃a
pars id, quod ponit, aſſerit, & idẽ de eo, qui ad poſitionẽ
rñdet. articulos vero non aſſerit, ſed dicit, ꝙ vult, vel intẽ
dit illos probare, & ideo non poteſt ſic ex illis 9rijs reſul
tare periurium. fateor tñ id, quod. j. dicit in alia gloſſ. ꝙ
1 † formãs articulos 9rios repellẽdus eſt, ĩ auth. col. j. qũo
oportet epiſ. & reliquos cle. §. ſi tñ. ff. de teſt. q falſo. 4. q.
3. q falſo. vt ec. bc. vt noſtri. ff. quod cũ eo qui in ali. po. l.
3. §. i. C. ſi mi. ſe ma. di. l. ſi alterius. Et faciunt prædicta ad
qõnẽ Goſ. xiii. qui tenuit, ꝙ ſi actor impetrauit delega
tũ dicens, ꝙ reus, qui partẽ certã debiti ſoluerat, reliquã
ſoluere negabat, de parte illa, quã ſolutã aſſeruit reus, ſe
9 illũ tuebitur ẽt in alio iudicio, & (quo plus eſt) ẽt ſi
reſcriptũ illud probauerit ex eo, ꝙ in eo tacitũ fuerit de
priori reſcripto. ſ. de reſcr. cęterũ. nã teſtõ rupto vel ĩpu
gnato fides hr̃ quo ad legata & fideicõmiſſa. C. de lib. ꝑ.
auth. ex cã. & de epi au. aut. liberi furioſi. ſic & reſcripto
ꝑ exceptionẽ eliſo quo ad in illo cõtẽta, facit. ff. de iter.
ac. ſi filius. in fi. C. de li. cã. iubemus. ſic ex iureiurãdo in
vno iudicio ꝑſtito agit in alio. ff. de iureiu. ſi duo patro
2 ni. §. pe. Et † 9feſſio fcã corã arb. valet corã ordinario. C.
de arb. l. cũ antea. & de teſt. l. vl. ꝑſentatio ergo reſcripti,
ipſius publicatio, & partibus facta editio ſunt de geſtis, q̃
durãt ẽt iuriſdictione ſoluta facit. de reſ. ſpo. audita. Nõ
ob. regula ex eo. j. de regu. iu. cũ 9cor. q̃a aliud eſt dicere
reſcriptũ falsũ ĩ bulla, & aliud dicere veritatẽ ĩ illo ſup
ꝑſſam. vt in caſu iſto, & eſt ſile, qđ ibi dicã de teſtõ ſup
prima gl. poſt iuſm de calũnia & veritate ſm Arc. qui
all. ſ. e. li. de iur. cal. c. i. in fi. Et ſm eũ ꝑ lr̃as. poſt patet, ꝙ
ſi prius id feciſſet, nũ haberet locũ qđ. j. ſeqtur de piurio.
Subdit ẽt, ꝙ eſt excuſabilis, q vna die vnũ rñdet & ſequẽ
ti rñdit aliud. Põt enim eſſe, ꝙ heri credidit vnũ, & ho
die credidit aliud. ff. de inter. ac. de ætate §. fi. ar. de pę. diſ.
3. Iudas. Nã & poſſum habere hodie de aliquo bonã cõ
ſcientia, & cras malã ex aliquo ſuperuenientẽ, & ecõuer
ſo, ſic. ſ. de ſymo. ex inſinuatione. ſ. eo. lib. de elec. vt cir
ca. §. alioquin. ad hoc inſtitu. de exce. in prine. ff. de con
di. indebi. l. ii. §. ſi quid. ſ. de ſti. & malc. fraternitatis. in fi.
prædicta fateor in ſacramento calum. & reſponſione
credulitatis per illum datis, & ſic per conſequens & a re
cõfeſſatis. nam iſte ẽ effectus propoſitionis, vt dixi. ſ. eo.
lib. de confeſ. cap. i. in fi. primæ glo [*aduerſarij*] ſup. vel ad
iudicis interrogationes, & facit, quod dicam ſuper pri
ma gl. [*feciſſe*] ſiue ſimul, ſiue diuerſis tẽporibus ſm Ioa.
3 mo. & Arc. q dicũt, ꝙ † ea quę fiunt in iudicio ſunt quo

dũmodo ꝯiuncta,ita ꝙ non eſt ordo prioritatis, vel poſterioritatis.ff.de pecu.l.quã.all.ꝯtium Io.mo.ff.de dã.inſe.ſi finita §.ſi quis ſtipulatus ſit.Idẽ dico ſi per poſitionẽ & rñſionẽ appareret ꝯrietas non per alterũ tm̃,cum eadẽ ſit rõ.Exẽplũ ponã ſuper prima gl.[*manifeſt*]ꝯcor.ff. ad l.cor.de fal.eos,qui.vbi iure. de falſo teſtis, qui depoſuit ꝯria[*rationabilis*]ideſt a iure approbata.Arc.[*debebit*] hic quaſi ad literã ponit Arc.quod no.Cõpoſt.de reo,q. ꝯfitetur defectũ ſuũ,de reſcriptis.mandatum.in glo.vlti. ver.ſed quid ſtatuet.& quod ibi poſui in penul.col.verſ. ſed quid ſi reus.vbi ẽt inuenies,ꝙ hic addit Arc.circa id [*non reuocante*]concor.vt lite non conteſt.c.j.in fi.Archi. ſm quẽ eſt huius rõ.factũ alienũ facit propriũ per cõſenſum.ad id.lxxxiij.di.per totum,vſque ad. §. ſicut aũt. huius ꝯrietas.ſ.manifeſte fecerit,ergo anteꝗ faciat, licet expreſſe mandauerit,non eſt periurus, licet peccauerit. & facit,quod no.ſ.eo li.de ele.c.pe.in vlt.gl.& decre.per petue.eo.tit.¶Prima gl.ſummat & dicit,quid declaret. ¶Gl no.arguit ad qõuem ¶Gl.vt vnũ.ponit duo exempla.ſcdo quærit,arguit pro & ꝯ.ponit duas opiniones & ſoluit.¶In gl.vt vnũ,ibi gñaliter.quod ſua quiſque voce &c.vt in c.per tuas.& ibi,ſi pœnituit.vide.ſ.eo.li. de procur.c fi.ſup.penul.gl.¶In gl nec propter hoc.ibi.l.vlt.vide in præ.c.olim.in vlt.glo.¶In i.gl.ibi,hoc dicit.partes ſunt duæ,quæ patent, prima loquitur de dño. ſecunda de procur.& in fi.& quæ notauit Guil.de ele.vt circa. in gl.patet ex hoc,per quas gl.patẽt exẽpla,primũ Hoſt.ibi, ſcripſi ſuper eodẽ ver.de electa ĩ abbatiſſam p ꝯpromiſſum duraturũ vſq; ad conſumptionẽ candelæ,cui p iudicẽ factæ fuere interrogationes,ex quarũ rñſione concludebatur periuriũ,& ibi vide.Exempla Guil.ſunt. pono me electũ a x. quod negaſti, demũ diſiũctim pono decẽ vocibus,ꝙ fateris.vel pono me bonæ famæ, quod fateris,ſed poſtea ponis me periurum,vel homicidam, & ꝙ de hoc eſt publica vox & fama,ex his contrariis apparet periuriũ,ex quo ꝯueniunt in tpe.¶In glo. ij. in fi. Idẽ Io.mo.& idẽ Arc.qui all. 24.q. 1.ecce. ¶In gl. no. in fi.vbi de hoc.& oĩno vide,quod ibi dicã.¶In gl.vt vnũ, ibi erraſſe.hoc non facile probatur in confeſſione deliberata.vide quod no.de diuor.ex literis,in gl.ij.vt ec.bñ. vt noſtrum.in gl.cum primæ.& ibi, tolerabilis.& ignorantia excuſabilis.ad hoc ff.de interro.ac.de ætate. §.vlt. ff.de col.bo.nonnunꝗ.ad idẽ.ij.q.iii.Paulum.ſ.eo. lib.de elec.c.j.in fi.in aut.de excu.& his quæ ꝯue.in prin.col.7. Arc.qui ponit exẽplũ,qñ electus eſt de aliena eccleſia, ꝯ quã ponitur cuiꝰ vita poteſt probabiliter ignorari, ipſe ẽt põt probabiliter ignorare numerũ canonicorum eccleſiæ.& his ſimilia,& in fi.idem Io.mo. & Arc. q remittit ad no.de ap.cum cauſam.in v.gl.facit, qđ no.de elec.ſcriptum.in prima gl.Et quod dixi poſt Hoſt.de diuor.ex literis.ſuper gl.ſecũda,quod facit pro Io.de Deo. ¶In gl.nec propter hoc,ibi.noua.nec mirum ſm Ioan.
4 mo.& Arc.quia † res ante ſui completionem peruenit ad eum caſum,a quo non poterat habere principium, ff.ad l.aqui.quia meum.& facit, quod dicam j. de regu. iur. factum.ſuper.j.gl. Io.mo.alle.ff.de ſeruitu. pro parte. Et in fi.dicebat ergo Ioan.mo. ꝙ ſicut agendo proſequitur quis ius agendi non recte inchoatum.ff.de pign.ac. ſi rem. §.fi.& facit.j.de re iudi.abbate. ſic agendo perdit ius recte inchoatum vt hic.

¶De exceptionibus. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia intelligitur facere,quod facit Papa,qui eſt generalis ſpõſus eccleſiæ.*
2 *Excommunicatio an repellat appellatum proſequentem propter negligentiam appellantis appellationem.*
3 *Iuramẽto præſtito per reum de nõ opponendo aliquam dilatoriam nõ obſtante quis poterit hanc proponere, nec erit periurus, ſi illam probat.*
4 *Hæretici remouentur ab eccleſiaſtica communione.*
5 *Exceptio excommunicationis ſi opponatur,contra iudicem,quis cognoſcet de illa.*
6 *Ordinario recuſato itur ad arbitros.*
7 *Ordinarii multi ſunt,qui non habent ſuperiorem præter Papam.*
8 *Exceptionem turpem ſi quis obiecerit,& non probat illam an teneatur iniuriarum.*
9 *Iudex ſi publicus ſit excõicatus,non valet ipſius ſententia.*
10 *Accuſatori dantur duæ dilationes in capitalibus,reo tres.*
11 *Actus omnis,qui ſine communione alterius non procedit, interdictus eſt excommunicato.*
12 *Excommunicatus ſi tãquam perſona publica,vel in iudiciis vt priuata vel publica,& eſt occultus,valet quod agit.*
13 *Excommunicatus licet peccet ingerendo ſe communioni,tamen tenent contractus per eum facti.*
14 *Excõicatus eſt priuatus a collatione & ſuſceptione omnium ſpiritualium & temporalium quo ad beneficia & ſacramenta.*
15 *Excommunicationis verbum ſimpliciter prolatum intelligitur de maiori.*
16 *Priuilegium actoris quale ſit.*

CAP. PRIMVM.

PIa conſideratione.

Commẽdat abbas hoc exordiũ vel arẽgã.[*mater*] ſic dicta quia nos ĩ baptiſmo regenerat,de conſec.di.j.qui
1 abſtulerit.[*eccleſia*]generalis,qa † qđ Papa facit, qui eſt generalis ſponſus eccleſiæ,eccleſiã intelligitur facere,arg. de tranſla.epi.c. i. 2.3.34.q.1.quor.& c.rogamus.& c. cũ beatiſſimus.& ipſius ꝯſtitutio gñaliter oẽs aſtringit,de ꝯſti.c.fin.Hoſti.& ix.q.iii.cũcta per mũdũ.& c.per principaliũ.Arc.[*iudiciorum*]ideſt cãæ principalis,de cã appellationis tractat hic Arc.tene.qđ dixi.ſ.e.li.ſignificauerunt.ſuper gl.pe.Sed q
2 rebat Arc.an † excõicatio repellat appellatũ proſequentẽ pp negligentiã appellantis appellationẽ interpoſitã a diffinitiua,qđ alias põt,vt ſ.de ap.oblatæ.ꝙ nõ repellat, all.prædictã decret.ſignificauerunt.ad quã tñ ſm eũ rñderi põt,ꝙ ibi vtraque pars appellauerat a ſnia,in quãtũ ꝯ ſe lata erat,ſicut.ſ.de teſta. Raynutius,vr̃ tenere,ꝙ excõicatio repellat tñ, quia ius ſuum per iudicẽ non fuit læſum ſed plus formatũ.ff.de pigno.grege.§.ẽt. ff. de reg. iur.non ſolent.Itẽ qa remediũ habet,ꝙ rata manet ſententia appellante non proſequẽte.ii.q.vj.ei qui.de ap.cũ ſit.Itẽ ſi victor excõicatus peteret ſnĩam cõfirmari,vt ſ. de confir.vti.vel inut.bonæ,vel exequi,repellitur.j.§. pe. facit.ſ. de acc.accedẽs.Fauetur aũt actori & reo, ꝙ poſt ꝗ appellat,appellationem proſequi poteſt, alias nil appellare prodeſſet.ſ.e.venerabilem. De appellant tñ mere extra iudicium.ſ.de ele.cum nobis de ap.bonæ. cum illa ſit prouocatio ad cãm.dicit cũ Ioa.mo.ꝙ excõicatio bene repellet talẽ,de ap.cum ſit.& hic.ſecus ſi non eſſet mere extraiudicialis,vt in eo,qui appellat ab executore, qui vult prouidere,talis enim,quia vexari & grauari poteſt,appellare poterit & proſequi.ſ.e.venerabilium. ſm Arch.& ſm hoc ſaluari poteſt ꝯrietas, quæ vr̃ ex dictis Inn.quæ no.de ma.& obe.dilecti.in gl.ſed quid. circa finẽ ad ea,quæ no.Hoſt.e.ti.cum inter. & gl. dixit hic Inno.ver. ſed nunquid extra oppoſita contra gentem. Inno.[*litis*]ſuper principali quãdiu de illa cognoſcitur, qa de dilatoria & principali ſimul cognoſci non debet iu. exhibita.Io.mo.[*differas*]ex quo de ipſa cõſtat,niſi prius, ſi occulta eſt,vt ſeqtur Hoſt.nec enim ſufficit exceptionẽ proponi,niſi probetur,de re iudi.cũ ſuper.& c. ſuborta.Arc.qui etiam dixit,ꝙ quando hæc exceptio proponitur vt dilatoria,locus eſt abſolutioni ad cautelam.eo. ti. apoſtolicæ.de ſen.excom. venerabili.& j.de ſen.excom. ſoler.& c.venerabilibus.§.pen.& vlti. quod dic vt ibi. Si vero opponitur vt peremptoria,non eſt locus tali abſolutioni.[*Cenſura*]cuius pars eſt excõicatio.ſ. de verb. ſig.

quærenti

quærenti[*timetur*]qua cā adhuc parum hoīes reuerenē
Hoſt.& tū illa ſuper oīa timenda eſt.vj.q.iii.nemo con
demnat.& c.oīs.chriſtianus.& c.nihil.ſic Arc.[*Conis*]ſe
cunda conſideratio.[*periculum*]quod an ſit mortale, ſa-
tis ſcripſi,quod metus cā.ſacris.in vlti. qō. Et inter has
quatuor conſiderationes hoc potiſſime iuſtificat ſolu-
tionem Ioā.de monte Mur. qui in ſua diſputatione te-
3 nuit,ꝙ†non obſtante iurō præſtito per reum de nō op
ponendo aliquam dilatoriam,ipſe poterit hanc propo
nere,nec erit periurus,ſi illa probat.& idem dixit , ſi nō
probat , dummodo habuerit veriſimilem cām propo-
nendi ſ.de ſen.excō.ſacro.& ſ.eo.lib.de elec.c.j. Pro eo
facit,quia nec eum impedit tacita renunciatio , q̄ fit p
litis cōteſtationē,vt hic,vel per lapſum termini , vt cle.
e.ti.excommunicationis.Item neceſſitas excuſat a per-
iurio.ſ.de regu. iu q̄relam.Iſte autem per hanc rōnem
ad hoc neceſſario vr̄ aſtrictus. Et per prædicta cōcludūt
idem ēt ſi ſpecialiter de hac excepti.iuraſſet,ſi.quod no.
in p̄.cle.in glo. pen.[*contumaciæ*]tertia cōſideratio repri-
mat,vt quos Dei timor &c.de vi.& ho.cle.vt clericorū.
cū concor.[*& excōicati*]quarta conſideratio.Et hi large
4 dn̄r heretici.iiii.q.j.quod aūt.quia †remouentur ab ec-
cleſiaſtica communione,& mittuntur extra eccleſiam
ob quod diabolo tradi dicūtur.xi q.iii. oīs Chriſtianus.
tiam hæreſis idem quod ſeparatio.xxi.q.iii.inter ſciſma.
& c.hæreſis.& c.hæreticus.Arc.[[*Rubore ſuffuſi*]ſumptū
de ſen.excō.cum non ab hoīe.alias confuti,ex eo.ſ. qa
ſic vitantur.Ho.[*gratiam*] quia vexatio dabit intellectu.
Ho.& Io.mo.& habetur Eſai.viii.[*affectū*] quia ſi plures
appeterent reconciari.Et dicit Hoſt. ꝙ hæc litera facit ad
no.in ſum.de ſen.excō.§.& quæ ſit pœna.ſub.§. quid ſi
teneor.ver tu teneas.ibi tractat,quod no.ſ de hære.c.vl.
in vlt.gl.Morbus aīæ per culpam,vel peccatum, de poe.
cum Infirmitas.de reſeri ad hoc.ī.de ap.legitima. & vi-
de,quod ibi dicā.[*cōis*]als cōiter,quod exponit Hoſ.i.ab
oībus quaſi indifferenter.[*medelam*]i gn̄alem conſtōnē.
ſ.de conſti.c ſi.Hoſt. [*ſpeciem*] non dicit cām.licet Egi.
ſic exponat, vt hic dicam ſup gl.ſcituræ.ſic.ſ.de voto.li-
cet.ver.ſcituros. Arch.[*octo dierum*]Iſti currunt ipſo iure
ēt ſine aſſignatione iudicis poſt exceptionē admiſſam
ſm Ho.& de hoc in Spe.de dila.§.j.ver.ſed nūquid cur-
runt,non ſic in caſu decre.de ele.cupientes.§.j.ver. niſi.
vt ibi dixi.& In ver.ſe.tractatur , ꝙ ſufficit,ſi ī.octo dies
teſtes producti ſint publicati. Et idē hic Arc. ſm quem
non ſufficeret,ꝙ iurarent.ī terminū,niſi & ī.illū depo-
nerent.vide in Spe.de teſt.§.quaīr.ver. is quoq;,& quod
ibi ſcripſi.quod verum intelligas,ſaluo eo quod no.hic
Inn.& ipſe Gui.in Spe.præ.§.ver.illud.in fi.& ver. & no.
qui notant,ꝙ ſi non ſterit per excipientem,ſed per iudi
cem,vel partē aduerſam infirmitatem proponentem,
vel aliā iuſtam cām, non curret terminus,vel proroga-
bitur.Idem hic Io.mo.& Arc.facit de re iud. cū Bertol
dus.alle.Inn ff.de re iu.l.ij.in Aut.de his qui ingre.§.j.ij.
& iii.reminit ad no.de hoc de ap.ex ratione.& ī. de ſen.
ex.ſolet.dicit tn̄,alij dicunt ꝯ,proponitur,& remittitur,
vt prædixi. [*non probauerit*] quid ſi probat, ſed probatur
abſolutio,vide in Spe.e.ti.§.ij.ver.quid ſi ꝓbatur. & opi.
Egi.ibi notatam hic tenet Arch. ſ.ꝙ non.fiat condem
natio expenſarum.facit,quod no.ſ.e.lib.de ele.c.j.in gl.
fi.& ī in vlt.gl.huius partis,quod intelligo, niſi abſolu-
tio illa tā publica fuiſſet,ꝙ nō licuiſſet excipienti illam
ignorare,& ſic loquuntur gl.ſ.pro v alle.Guil.vbi.ſ.dice
bat,condēnationē faciendam,niſi iuratum eſſet de ca-
lumnia ſuper exceptionē,vel de calumnia ſuper princi
li.vbi vide.Dicit ēt hic Archi.ꝙ excipienti non ſufficit
probare,ꝙ actor petijt abſolutionem, de hoc dixi & re-
miſſiones dedi,de ele.venerabilium.ver.fuit.[*Iudex*]qđ
5 †ſi contra iudicem oponitur excōicationis exceptio,
quis cognoſcet de illa.dicit hic Hoſt.ꝙ ordinarius pro-
ximus ſuperior , inducit pro ratione , ꝙ reus excipien-
do ſit actor.ff de excep.l.j.ergo ſequitur forum rei.ſ. de
fo.cōp.cū ſit.ſi bene attenditur,non valet hæc rō , quia

ria originalis excipit, cōueniatur corā ſuo iudice,ſupe
rior illi⁹ iudicis potius iudex q̄ actoris,& licet hāc rōnē
ēt poſuerit Io mo.Gui.tn̄ illā non poſuit in ver. quam
ī.allegabo.ſub.H.quod alle.cum iudex merito ſit ſuſpe
ctus in hoc articulo.C.de aſſe.nemo.ſ.de off dele.ſuſpi
tionis.recurretur ad arbitros.vt ibi.& ī.de ap. legitima.
Si ergo obiicitur iudici a ſede ap.delegato, ſunt arbitri
eligendi,ſicut ſi recuſaretur,quia cum ſit eadē rō,ergo
idē ius, cū ēt alr non valeat expediri iuriſdictio , vt ibi.
Guil.in Spe.de excep.§.ij.ver.ſed ſi hæc exceptio, remit
tit ad hoc dictū Hoſt.ſed in ti.de recu.§.fi.ver. ſed nunq̄
excōicatio ſimplr.dicit eundū ad arbitros non diſtin-
6 guēdo inter ordinariū & legatū,quare †cū ēt in recuſa
tione ordinarij eatur ad arbitros,de ap.cum ſpeciali. vr̄
illa rō ita vrgere in ordinario ſicut in delegato Papæ.Itē
& in delegato vr̄ diſtinguendum , an ſit delegatus ordi
narij,an Papæ.& ſi Papæ,an ſit ſolus, vel cū aliis ſimplr
an ſit datus cum cl̄a.Per oīa,vt in recuſatione dr̄.ſ.eo.
7 lib.de of.dele.ſi ꝯ vnum. Item †multi ſunt ordi.qui nō
habent alium ſuperiorem q̄ Papā, in quibus ſaltem ea-
dem rō,q̄ in delegatis Papæ,hanc opi.ꝙ ſuper hac exce
ptio.eat ad arbitros,tenet Egi.in libello ſuo in rubrica,
qualr excōmunicationis exceptio &c. vbi ſatis proſeq-
tur. Pro hac ēt facit , quod no.Goſ.de app.interpoſita.
in ili.gl.vbi dicit,ꝙ grauamen partis,quod non contin-
git iudicē,coram eo proponendū eſt & probandū Sed
ſi eū contingit licet ſit corā eo proponendū,non tn̄ ꝓ-
bandum,quia facile probationes ſubuerteret,probabit
ergo corā ſuperiore.Inn.in dec.cū ſuper.de of.deleg. vr̄
velle,ꝙ exceptio excōicationis proponenda ſit & ꝓban
da corā iudice.ꝯ quē opponitur,quid ſi eam admittat,
hēt ꝓponens interñ,ſi eā repellat,appellet. Et vide,quod
ibi ſcripſi in ma.gl.ver.finaliter. & forſitan non bñ poſ
ſet defendi,ꝙ arbitri , qui iuris neceſſitate adeuntur,aſ-
ſumi debeant,niſi in caſib.a iure expreſſis, quos habes,
ſ.e.li.de of.dele.ab arbitris.In tex.& gl. reum excipientē
de excōicatione & non probantē.Inn.alle.Ho.ſ.de do-
8 lo.finem. An aūt †teneatur iniuriarū iſte,vel als Infamia
turpē exceptionem, quam obiecit,non ꝓbans, vide in
Spe.de accu.ad fi.ver.ſed pone,ꝙ in expenſis.Si pronun
ciat iudex non probatum, ſed non condēnat in expen
ſis,poſtea id poterit vſque ad diffinitā & indiffinitā ſm
Arc.qui remit.de hoc in Spe.eo.ti.§.ſi.ver. ſed quid ſi iu
dex,& de expen.§.poſtremo.ver.illud.& alle. quod no.
Inn.& Hoſt.de ap.ſæpe.in gl.& ēt ſi.iuxta fi.ad dec.ī. de
ap cum appellationibus. vbi vr̄ eadem die facienda cō
demnatio. Rn̄det,illud,quia remittendo ibi deſierat eſ-
ſe iudex.ff.de re iud. Paulus.ſed hic durat iuriſdictio,&
ſic iudicis officiū,per quod dicta petuntur.C.de iud.ſan
cimus.C.de fruct.& litium expenſis. l.terminato , nec
reſtituentur ſm Abb.hæ expenſæ,licet ſecūda vice,qua
opponit exceptionē,illam probet,all.C.de iudi. prope-
randū.§.& ſi quidē.vbi victor abſens, quem apparet ꝓ-
babiliter litigaſſe , tn̄ ad expenſas ꝯdēnatur.& per hoc
rn̄det ad hoc, quod dici poſſet , nunc apparere eū non
fuiſſe calūnioſū,ar.de pur.vul.c.ij. de eadē iā ꝓpoſita.ff.
de eden.argentarius.Ho. nec putant Io.mo.& Arch. ꝙ
primi teſtes poſſint hoc caſu ꝓduci.non ob.ſ.de teſt.ve
niens.ij.quia ibi diuerſus modus agēdi ,& ad aliū finē,
hic ſecus [*vel alia*]Hoſt.dicit de nouo exorta.ſ.e.paſtora
lis.Sed hoc nō curo.[*his*]ſ.actis oībus.Inno. q̄ p̄ceſſerūt
ſ.exceptionē oppoſitā.Inn.Hoſ.dicit,p̄ceſſerunt ꝓbatio
nē ſactā , dicēs ꝙ per hoc & per ſequētia aperte appro-
bat opi.ſua,quā no.in ſum.de proc.§.quis dari. ver his
vero.dicit tn̄,ꝙ quidā aliter ſupplent hoc,quod ſibi nō
placet.Subdit ergo, ꝙ acta p̄cedentia robur hic vere ha
bent,& habebunt non obſtāte qđ actum eſt,cū excōi-
tus ēt ſi erat publicus,dūmodo fides fieri poſſit , ꝙ quo
ad iudicē,coram quo agebat.reputabat occultus.& hæc
9 vera quo ad actorē, vel ad reū excōicatū.ſecus †in iudi-
ce,qui ſi publice ſit excōicatus,ipſius ſn̄ia nō valet,ſi po
ſtea detegat excōicatus.ſ.de re iu. ad probādum. Ratio

diuerſitatis ſm Inn. quia plus veretur pars obiicere iudi
ci, q̃ parti, & quia plus afficit ſnīa excōicationis iudicē,
q̃ partem ſm eum. q. d. ſm Ho. ꝙ iuriſdictio non cadit
in excōicatum, ſic ēt eius ſen. nulla, cū nullam iuriſdi
ctionē habeat. ij. q. j. in primis. & auctore damnato eius
ſcripta ſunt dānata. de hæreti. excōicamus. §. credentes.
Parti vero imputādum eſt, ꝙ non excipit ꝯ partem, &
modicū intereſt rei, vt dicam hic ſuper gl. Sed dicit Ho.
quod idē probari poſſet de actore exōicato, & ſic litis
conteſtatio non fit ſine libello, de lib. ob. c. j. ergo ex quo
dānatus eſt actor libelli, dānatus eſt libellus & lius con-
teſtatio & oīs proceſſus. ſ. de lit. conte. c. vno. Dicit ergo
idē in iudice, quod in actore, quia tenet ſnīa excōicati
occulti, hoc verū ſalua ſnīa excōicationis, quam dicit
nullā, ex quo detegitur nunc per excōicatū fuiſſe lata,
q̄a cū ſit extra cōionē eccleſiæ, aliū extra ponere non
pōt. xxiiii. q. j. audiuimus. & ibi de hoc. & c. aperte. remit
tit ēt, ſ. de or. ab epi. c. fi. [*Nihilominus*] i. non obſtante, ꝙ
habita fuerint cū excōicato [*robore*] quod habebant an
te exceptionē oppoſitam, & eſt ſenſus. ꝙ actore abſolu
to reſſumet cā in eo ſtatu, in quo erat tpe quo fuit exce
ptū, hic in gñe non in ſpecie loquitur, quia patet p du
plicem exceptionē. Subdit, primæ. n. non adaptatur idē
titas noua. i. de nouo orta, vel promulgata. & hoc caſu
dilationem habebit, & (qđ plus eſt) ſm Hoſt. & Arc. ad
huc admittetur ad ea probandā, ſed non tertio, vt ſ. ea-
dē rō. quod tñ intelligitur, niſi iudici videretur, hoc ma
litioſè proponi, ſ. de do. & contu. ſiuē. [*Sed ſi.*] poſt Hoſt.
ſi, cōtinuat, quia dixerat, ꝙ durante iudicio poterat op-
poni, videretur poſt ſnīam non poſſe. ideo ſubdit rē iu-
dicatā. i. latā diffi. ēt ſi ab ea non eſt appellatū, ita quod
habuit vigorē rei iudicatæ. [*proponatur*] ſiue ex eidē cau
ſis, ſiue ex diuerſis, dūmō ꝑcedentibus ſm Inno. & hic
ſupple admittetur, & ſi probetur, executionē impediet.
i. retardabit, vel differet ſm Ho. dixit Inn. in decre. vlt. ſ.
e. ꝙ huius veritatis vera rō eſt, quia noua actio orta eſt
de ſnīa, & excōica. actiones non intentam, hāc & alias
ibi vide in gl. [*& eis publice*] vide qđ no. ī cle. de ſepul. c. j.
in vj. gl. [*officio*] pp periculū aīæ ſm Hoſt. alle. de ele. cū
nobis. ad fi ſ. eo. exceptionē. [*repellere*] niſi reus, cuius in
tereſt, in cā procedi petat, vt dixi poſt Inn. ſ. eo. exceptio
nē. in vlt. gl. [*non poſtponas*] remittit hic Arc. ad notata. ij.
q. vii alieni. ī gl. iudice. & dicit Hoſt. hoc vtile, vt chriſtia
ni timentes ſaltē incōmodū, ex quo denunciati ſunt,
ad eccleſiaſticam abſolutionē petendā non dormiant
nec dormient, quod multi faciunt, de conce. pb. quia di
uerſitatē. de pœ. c. fi. Ho. ¶ Prima gl. diuidit & ſummat.
¶ Gl. intelligas. ſoluit tria dubia. ¶ Gl. hoc ideo, cauſam
reddit & notat. ¶ Gl. proprium, exponit, reddit cauſam,
arguit ad qōnē, ponit op. & remittit. ¶ Gl. licet enim, tn.
per ob. probationis copiam &c. ſecundo per qōnem, an
maior dilatio dari poſſit, tertio quærit, & dupliciter ſol-
uit, & incidit ex hoc qō, quam etiam ſoluit dupliciter.
¶ Glo. etiam, ponit deinde caſum diuerſum, & ius anti
quum, ſignat ꝯrium, ponit opi. Hoſt. & rñdet. ¶ In gl. ꝯ
id, in fi. vide. ſ. de fi. inſtru. contingit. ſuper gl. ij. ¶ Gl. j. ibi
repetita, genus hic quod vi repſerat, quod corā quocun
que iudice pro tribunali ſedēte, vel eccleſiarum defen
ſione inſinuarentur teſtem reprobat ibi princeps. ¶ In
gl. hoc ideo. ibi, prætor edix. §. quod autem. vide. ſ. e. lib.
de teſti. præſentium. ſuper glo. quia præſentia. & ibi, §. a
quo. vide hanc & ſequentē. quidā decedens. ſ. de reſcrip.
cum contingat. ſuper j. gl. ¶ In gl. proprium. ibi, vagari.
& ideo debet exprimi, ꝙ dolo ſit factum & per quem,
vt in l. ſeq. ¶ In glo. j. iudicialem. ibi, ſciant cuncti caſu.
vbi ſequentur. ¶ In gl. licet. ibi, non omnium, quæ a ma
ioribus ſtatuta ſunt, ratio reddi poteſt. Et ibi, contrahi-
tur. in fi. de hypoteca fieri ſolet ſcriptura, vt facilius pro
10 betur. ¶ In glo. ſic improbando. ibi, l. vlt. In † capitalibus
duæ dilationes dantur accuſatori, reo tres. ¶ In gloſ-
ſa antepenultima. ibi, l. ſecunda. iudex coram quo
reſtitutio petitur, examinat, an petens diligens pa

terfami. fuerit, & vt talis officia poſtea geſſerit. ¶ In glo.
ſed non. ibi, deſcendentes. qui ſunt rei neceſſarij, de volu-
tario hic no. Arc. tene quod dixi. ſ. e. dilecti. ¶ Gl. ob. quā
in fi. de hoc. e. q. epi. & 17. q. 4. de presbyterorū. Arc. ¶ In
gl. olim erat. ibi, [*alia communibus*] Et hæc eſt melior ſm
Hoſt. qui dicit, ꝙ quidā actus ſunt publici, quidā ciuiles
quidā cōes. Publici ſunt tutela & cura, Inſt. de tutelis, cir
ca prin. Ciuiles ſunt, iudicare & arbitrari. ff. de iu. cum ꝓ
tor. iii. q. vii. §. tria. ſ. de arb. dilecti. Communes vero dici
poſſunt officia procuratorum & teſtiū, quia nec inter
ciuiles, nec inter publicos numerantur, a talibus autem
excōicati repelluntur. ſ. de proba. poſt ceſſionem. de pro
cur. c. fin. multo fortius a publicis & ciuilibus. ſ. e. exce.
de re iu. ad probandum. per quā patet ſm Arc. excōica-
tum repelli a iudicando, ſi eſt publicus. Item ab arbitrā-
do. & remittit ad Spe. de arbi. §. differt. ver. itē ſm eū, itē
ab impetrando. ſ. e. li. de reſcri. c. i. a procu. per decre. prę.
poſt ceſſionem. a beneficiis per præ. decre. poſtulaſtis. ab
agēdo, patrociniādo, teſtificādo, vt ī decre. decernimus.
quā all. finis gl. Et ibi [*ſunt cōes*] Abb. hic in diſtinctioni-
11 bus dicit, ꝙ † oīs actus, qui ſine cōione alterius non pro
cedit, interdictus eſt excōicato, p decre. illud. de clerico
excōicato miniſtrante. vbi dr̄, ꝙ alios non vitare excōi-
catus ſine delicto nō poteſt. ergo ex quo ſine delicto nō
poteſt alteri cōicare, oīs actus, qui exercere non pōt, ni-
ſi alteri cōicet, eſt ſibi interdictus, niſi eſſet actus, per quē
abſolutionē ſuā procuret, qui ei cōceſſus eſt. ſ. de ſen. ex
cō. cum voluntate. quid aūt dicat de ꝯtibus, ſtatim ſub
dā. Et ibi, [*vtilitate*] ſecus ſi de damno, vnde ſe poteſt alte-
ri obligare, ſed non ſibi aliuum poteſt, ergo ſuas actiones
alteri cedere, & ceſſionarius ſtatim agere poterit, & debi
torem ſuum poterit alteri delegare. & ſi vendidiſſet vil-
lā, in qua ius patronatus haberet, ſtatim emptor præſē-
tare poſſet ſm Arc. qui ad prædicta allegat, quod nota
uit, de iure patro. c. vno. li. vj. in gl. penul. inducit, qđ no.
Inn. de do. & contu. veritatis. & quod no. ii. q. i. in primis.
poſt prin. ver. ſi vero. in prima gl. Hoſt. autem dicit hoc
tenendum, ꝙ ſi excōicatus extra iudicium aliquid facit
vt priuata perſona, indiſtincte valet in ſuum detrimen-
tū, ſed ad vtilitatem ſuā nil facere poteſt, ad hoc faciunt
12 quatuor conſiderationes, quas ponit lr̄a. Si vero † tanq̃ p
ſona publica, vel ī iudicijs vt priuata, vel publica & erat
occultus, videlicet quod agit ſiue pro ſe, ſiue ꝯ ſe, ar. de p
cur. c. fi. de re iud. ad probandū. Itē ſi manifeſtus, ſed nō
pōt probari, ſi ſit notorius, iudex ex officio ipſum repel-
lere dēt, infra. §. ſi. vbi ēt remittit, & hoc pp auctoritatē
rerū iudicaturum, & ne ꝯhentes decipiantur. facit. ff. ad
mace. l. iii. Excipitur is, qui ſe dicit excōicatū poſt ap. le-
gitimā. quod dic, vt ī. de ſen. excō. ſolet. remittit ad ſum.
de ſen. excō. §. & q̄ ſit pęna. ver. quid ſi teneo. & ver. quid
ſi dum aliquis excōicatus. Abb aūt hoc in diſtinctioni-
13 bus dicit † ꝙ licet excōicatus[a] peccet in gerendo ſe cōio-
a ni, tñ tenent ꝯtus per eum facti, & ex eis vltro, citroq;
naſcūtur debitæ actiones, ita ꝙ ex eis ſtatim ꝯ ipſos agi
poterit, ne de malitia ſua reportet ꝯmodum, de ſnīa ex-
cō. ſi vere. ipſe ēt ex eo agere poterit, ſed tūc ſolum cum
fuerit abſolutus, & non prius. de iud. intelleximus, quod
probat. ſi enim valet iudicium habitum cum actore ex
cōicato, ita ꝙ ex ipſo proceditur, cum fuerit abſolutus
ſic & tenere debet ꝯtus, vt agaī ex illo poſt abſolutio-
nem, cum parificēt iudicia & ꝯtus, & in iudicio quaſi
ꝯhimus. ff. de pecu. licet. §. ſed ſi filius. Dicit m̄ hoc pro-
cedere in contractibus, quos excōmunicatus celebrat
proprio nomine. Secus ſi vt ꝑlatus aliquid alienet, quia
non tenet alienatio ipſo iure, de do. & cont. veritatis. in
fi. nam ex quo excommunicatus eſt, & ſaltem quo ad
alienationē eſt interdicta adminiſtratio rerū eccleſiaſti
14 catum, vt ibi. Dicū ergo † excommunicatum a collatio
ne & ſuſceptione omniū ſpiritualiū, & tpaliū quo ad
bñficia & ſacr̄a ipſo iure priuatum. Sed aliter in benefi
cijs, q̃ in ſacris. In primis. n. dando vel recipiēdo nil agit.
ſ. de cle. cū inter. R. ac cōſue. cū dilectus. de ap. ꝯſtitutus.

Sed

Sed in ſacramentis cōſert & recipit characterē, ſed nō
executionē.de ordi.ab epiſcopo.c.fi.qd loquitur in con
ferente,de eo q fur.or.re.c.j.& vlti.de ſen.excom. cū il-
lorū.quæ loquuntur in ſuſcipiente.vide, quod poſt In-
no.dixi,de dolo & contu.veritatis,in gl.excōicatus.ver.
dicūt.n.vbi diſtinguit inter canonicū & prælatū, actus
aūt publici vel ciuiles,de quibus dixi ſuper.e.gl.interdi-
cti publicè excōicatis, ꝙ interdictis per ipſos acta non
tenēt de re iudi.ad ꝓbandū.de immu.ecc.aduerſus.vn-
de ſi talis publice excōicatus alienanti pſtaret auctori-
tatē,vel decre.vt tutor,curator vel iudex,talis auctoritas
vel decretū nō teneret,de procu.cōſului.p quā decr.di-
cit Abbas,nō tenere inſtrm ꝯfectū p tabellionē publicè
excōicatū,cū talis auctoritatem inſtrīs pſtare non poſ-
ſit,vt ibi.& melius.iiij.q.iij.nullus.Qd aūt ſubdit,de po-
ſtulando & procurādo noīe alieno,eſt expeditū in de-
cre.ſtatim alleg.& in fi.de eo,qd ibi notaui.ſ.de teſtū ex
cōicati,hoc tractant Hoſt.Pet.Abb.& Arc.& qd dicūt
vltra ibi notata ibi dicā ſuper vlt.gl.vbi etiam circa in-
ſtrm ab eo confectū addā,qd hic no.Inn.& qd ſi excōi
catus in inſtrō ſit teſtis inſcriptus.¶In gl. quæ ſemper.
in fi.& in Auth.de inter.§.mitiores.colla.iiij.Hoſt. ¶In
gl.xv.in fi.alle.Hoſt.c.ij.ad finem,de priuil.cum nōnul
li.ad fi.¶In gl.j.latenter.in fi.Io.mo.alle.ff.de conſti. pe.
qui a ſit.§.j.Arch.alle.xlviij.di.c.vlt.50.di. quicunq; pœ
nitēs.iij.q.i.§.pater.j̄.eo.lib.de pœnis.ſelicis.i.rn.¶In gl.
intelligas.ibi[*dilatoria.*]Idem Inno.Pet.Abb.Boa.& Io.
mo.& Guil.in Spec.de dila.§.j.ver. ſed & ſi. ſub verſi. il-
lud quoq;.& dicebat Abb.hoc patere ex eo: qa in vim
peremptoriæ nō pōt quandocunq; proponi.Et ibi[*quo
cunque*]ēt ſi in cu.Ro.ſm Hoſt.Io.mo.& Arch. & Guil.
in præ.ver.ſed & ſi.vbi & in ver.præ.inuenies hoc gñale
in oībus dilatorijs cauſarū,q̄ ibi vertuntur, ꝙ nō datur
in illis dilatio extra curiam ad probandū.Et vide ēt,qd
ſcripſi.s̄.de ap.c.j.in prin.alle.Hoſt.s̄. de priuil.cū olim
eſſem.vel ſm eū de hoc non eſt a nobis quærendū: qa
cōſiliū ſibi in hoc ſufficit,de ſen.excō.mulieres.§.j.& c.
cum illorum.& ibi [*ſeculari.*]Idem Io.mo. & Arch.&
idem Hoſt.ſi in modū exceptionis opponitur, nā vt di
cit,ꝙ in ſeculari foro nō poſſet opponi in modū accu-
ſationis,dicit ēt,ꝙ licet iudices ſeculares de his exceptio
nibus nō curēt,tñ curare dñt,cū & leges hoc pōderēt,
al.in vſi.feu.tit.hic finit lex dein.ꝯſuetudines reg.Dño
mouēte guerrā,q̄ dicit,vaſallū nō teneri ad iuuandum
dñm excōicatū,vel a rege bānitū,imo a ſacrō fidelita-
tis eſt abſolutus,donec ab eccleſia,vel rege fuerit reſtitu
tus.ad idem.xv.q.vj.nos ſanctorū.& calius.s̄.de pęnis.c.
fi.Inducit etiā in Auth.de ſan.epi.§.vt autem. vbi archi
eps facit ꝓuinciale ꝯcilium ad faciendas ſeruari ſacras
regulas,& ad puniendos ipſorū tranſgreſſores.ad idē in
auth.col.viij.vt cū de appe.cog.§. gñalem. & de priuil.
dotis.hære.mu.non præſtā.§.antepe.ver.ſed ſicut.itē, vt
dicit,Lotharius imperator ſtatuit p ſeculares iudices di
ſtingui excōicatos contumaces & lonbar.de decimis.l.
de deci.& l.fi.l.iiij.Diffinitio ēt erit iudicis eccleſiaſtici.
de or.co. tuā. inducit ēt ꝙ leges ſequi volūt in talibus
canones,in auth.qīio opor.epiſ.§.j.coll.j.alleg.no.de ſe-
cundis nup.c.vlt.& pe.Et in fi.itē nec locū habet, qñ ex
cipitur de excōica.iudi.vel te.nunc.n.aſſignabitur dila-
tio congrua pōderatis circūſtantijs ſm Arch. alleg.no.
de procura.dilectus.¶In gl. hoc ideo ibi [*ſi quem*] hæc
15 decre.facit ꝯ. Nā verbum † excōicationis [b] ſimpliciter
b prolatū intelligit̄ de maiori. ergo nō eſt neceſſe ſpeciē
exprimi.& ob hoc Egi.exponit ſpeciē.j. cām.Dic iſtud
loq de excep.odioſa ꝓpter abuſum opponētiū, illud in
ſnīa iuris.vel hoīs in hoc fauorabili . vt ibi dixi in prin.
& ſup vl.gl.Et ibi[*ad quam proponitur.*]s̄.de ꝓb.in pſentia.
in fi.formā huius exceptiōis vide in ſpe.e.ti.§. viſo. ver.
ſed qñ excō.vbi ēt tractat̄,an exprimēda ſit cā excōica
tionis,& licet Egi. dixit ꝙ ſic , hic tñ improbat̄ in ſnīa
hoīs ex eo: qa & ſine cā litigaret excōicationi, de quo
ſatis ibi videas.Itē ibi tractatur,an nomē canonis excōi
cātis exprimēdū ſit.Et Hoſt.& Pe. & Arch.hic tenēt ꝙ
ſic,allegant identitatē rōnis.& s̄.de ſi. pro tuas. de ſent.
excō.qui in dubijs.& c.ſeq.j̄.eo.li.de ele.qui contra. Ali-
qui contra,cum enim ius certum ſit,ergo nec exprimē
dum.ff.de iu.& fac ign.l.ij.nec refert,quo iure fiat. ff.de
li.& poſt.l.Gallus.§.ſi eius. Ad hoc.s̄.de coha.cle.& mu.
vrā.in prin.cum concord.quas ibi dedi ſuper ver. alibi.
vel ſaltem ſufficiat ſine nomine canonis allegare ipſius
auctorem. ad hoc.s̄.eo.li.de elec.cum non deceat. & c.
ſi poſtquam.§ j.& c.is qui.& in cle.hoc eo.tit.c. vno.Te
ne primū,cū.n.diuerſi ſint canones ēt eiuſdē auctoris,
p quos infligit̄ excōicatio,colligas ex notatis. j̄.de ſent.
excō.eos q.in cle.e.ti.c.j.patet p expreſſionē auctoris in
certitudinē nō tolli.patet ergo,ꝙ reqrit̄,ꝙ ſpecificet ca
nō,vel noīe proprio,vel ꝯpetentibus indicijs, q̄ æqpol-
leāt nomini ꝓprio.s̄.de ꝯſang.& affi.tua.de teſti.licet ex
quadā.ff.ſi cer.pe.l.certū. vt vagationi nō ſit locus, vt s̄.
e.gl.Si tñ ſufficiēter exprimat̄ cā , ita ꝙ tollat̄ incertitu-
do, vr̄ ſufficere in ſnīa iuris , quo caſu ꝓcedere pōt ꝯria
opinio,de qua.s̄.¶In glo.ꝓpriū.ibi Hoſt. & placet hoc
Arch.& ſm eos hæc lr̄a nō obſtat: qa de ipſius mente
patet,ꝙ loquit̄ de occulto nō de illo , cuius excōicatio
ſolenniter eſt publica.Tunc enim per auctoritatē iudi-
ciariā pſumat̄ id iuſtè factū,de renūcia. in pſentia. An
autem ſufficiat probare, eū aliàs propter excōicationē
probatam fuiſſe repulſum,vide,qd dixi de or.cog.cū di
lectus.ſuper gl.pe.Et an ſufficiat probari famā , dixi de
offi.dele.prudentiam.in gl.nunquid ſufficiat.& in fi. in
gl.no.¶In gl.licet enim.ibi,taceat tunc , donec videant
ſe habere probationes ſic promptas,ꝙ huic termino ſa
tisfieri poſſit,cum in qualibet parte litis hoc poſſit, vt in
prin.capituli.Et ibi[*ſolet*]& hic Io.mo.& ibi,& inſinua
tione.pro hoc facit: quia iterato poteſt opponi , vt ſe-
quitur. Et hoc tenet Franc. inducens etiam rationem,
16 ꝙ iſtud eſt † priuilegium actoris , ꝙ ſi reus infra octo
dies non probans condemnetur in expenſis,quod pri-
uilegium iudex auferre non poteſt,alleg.xxiiii. diſt. de
his.ſi.quod dicam ſecundum cūm de ſent.excom. Ro-
manam.ſuper glo.antepe.& vide,quod dixi. s̄. de offic.
ord.Romana.ad fi.ſuper glo.licet.¶In glo. ſi is.in fi. in
glo.quia dies.& hic repetas,quod ibi no ſcilicet vltima
die termini probationem fieri poſſe,quod no. Inno.&
Hoſtien.¶In glo.a.indubitatis. in fi. & innuit hęc litera
ſecundum Abba. ꝙ ſi ſufficit vnus teſtis , nec locus eſt
delationi iuramenti. ¶In gl.quibus.in fi.de do.& con-
tu.cum dilecti,in fi.Hoſt. ¶In glo. iuramento.ibi,præ-
miſſo. ſ. ante condemnationem. ¶In glo. per ſenten-
tiam. ibi [*non diffiniti*] non enim loquitur de inſtantia,
quæ ſecundum l.perijt curſu triennij, quod non habet
locum ſecundum cano.s̄.de iudi. c. pen. Et dicit Hoſt.
ꝙ ratio iuris diuerſi ſumetur ex decre.ſuper eo.ij.de ap.
vt dixi in præ.decre.penul.¶In glo.etiam ſi.ibi [*occulto*]
hoc hic non placet Archi.ſed Hoſt. vltra tres decre.ſu-
perius alle.inducebat decre.vlti.de procur.& l.ff.de iud.
non ideirco.§.cum poſtea.dicens,ꝙ ſecundum opi. ſi-
bi contrariam illi legi ſufficienter reſponderi non po-
teſt.lex illa dicit, ꝙ ſi nunc appatet ſeruus is, cuius no-
mine per procuratorem fuerat actum, abſolui debito-
rem oportet. Intendit ergo Hoſti. vt puto,ſi dicatur id,
quod dicitur ſpeciale in occulto,remanet lex illa in pu
blico,ſed ſi dicatur idem in vtroque , in totum tollitur
arg.illius.Sed cum fateatur Hoſt.illud membrum argu
menti illius.l.hic tolli,quod ex ea magis proprie ſumi-
tur.ideſt de occulto qui prius non apparebat , & nunc
apparet , fateatur tolli & reliquum, quod non ſic pro-
prie ſumebatur , & ſic hoc ſpeciale propter rationem
notatam.s̄.in gloſ.licet.in princip.¶In glo. ſic vi. in fi.
bene facit.ff.de bon.auth.iudi.poſ.l.vlti.in fi.¶In glo.s̄.
de teſti. in fi. nec dilationem petit , & idem Hoſtien.&
Archid.¶In glo.& ſi opus in fi.qui alleg.s̄.eo.exceptio-
nem.& idem Io.mo.& Arc. ¶In gl iam bis propoſita.
ſm Hoſt.¶In gl.no.quod.ibi[*metus*]qui licet,excipit de

quibus.i.dr̃ admittat & ſummarie examinet.ff.de re iu. diuus.de cuſto.& exhi.re.l.diuus.ff. de iudi.l.prętor. nõ tñ pronunciat,de offi.dele. paſtoralis.§.quia vero.imo remittit partes ad delegantem, qui hoc determinet,& ſic intelligitur.xxv.q.ij.& ſi non cognitio.de re iu.de ceętero.C.de execu.rei iud.vt ſi proponis.Sed ſi iniuſtus eſſet,nedum iſtas,ſed etiam alias exceptiones rationabiles admitteret,examinaret & determinaret. C. ſi ex fal. inſtru.l.fi.de æta.& qua accepimus.de reſcrip.conſtitutus,ſm Hoſt.remittit ad ſum.de off.del.§.quæ delegati. ad fi.& in fi.quas hic no.Hoſt.& Ioã.mo.¶In glo.ante pe.ibi,ego dico. idem Io.mo. ¶In glo.pe.ibi,timore.pp quã forte nõ excipit, ſed,preſtaĩ, vel oĩno ſilet ſm Ho. ¶In gl.vl.,in fi.idẽ Io.mo.ſe.Hoſt.q tenet,pceſſum habitum cum actore publicè excõicato & notorio non valere.Dicit etiam,ꝙ ſi executus eſſet iudex,reuocaret executionem hoc non placet:vt no.ſ.in glo.etiam ſi.

ADDITIONES.

a ¶ Licet excommunicatus; An excommunicati tolerati geſta valeant But.Imo.& Sicu.in c.probandum de re iudi.& Abb.in c.conſultationibus de iure pa.qui dicit teneri geſta ratione publici officij. non geſta iure priuato. quia in his non eſt differentia inter excommunicatũ publicum vel occultum.

b ¶ Verbum excommunicationis. Excommunicationis appellatio venit maior.c.ſi quem.de ſen.excom.& omnino per Car.in cle.j. q.xii. de ſepul.Et quando excommunicatio dicatur maior, vel minor, no. in c.ſi celebrat. c.quæſtionem.& c.ſtatuimus.de ſen.excõ.in vj. & glo. in c.illa.de ele.quæ dicit,maiorem dici,qñ quis excõicatur principaliter.Sed minor dr̃,qñ quis cum eo participat,non quando cum participante participat.xi.q.iii quoniam multos.niſi quando quis eſt excõmonicatus cũ fautoribus & participantibus.xi.q.iii. excellentiſſimus.

SVMMARIVM.

1 *Iudex ſecularis, qui negligit facere iuſtitiam clerico, eſt ipſo iure excommunicatus.*

2 *Metropolitanus poteſt excommunicare & ſuſpendere epiſcopum.*

3 *Inferior quando renuit facere, quod debet, ad ſuperiorem remittitur, vt illum cogat & priuet.*

CAP. II.

CVm quidam. Primo ponit factum reprehenſibile ſecularium iudicum,ſ qd prouidet ibi, decernimus.ſecundo ibi ſilr. prouidet ad caſum aduerſum.& pars prima ſumpta fuit ex decr. Ale. IIII.quia nonnulli.quam alle.Spe.e.ti.§.ij.ver.& no.ſub ver. porro.& vide, quod dixi de immu.ec.c.j. in prin.[*eccleſiaſticum iudicem*]de conſue.de fo.comp.ſi clericus. in fi.Arch.[*audire*]cum effectu i.exaudire derogationem, quaſi vituperationem,vel detractionem.Arch.[*contemptum*]pro expoſitione huius ver.alle.Arc.quod no.ii.q. vii.Metropol.lxxxi.di.quicunque.x.di. quis autem.[*Cenſuram*]de ver.ſig.quærenti.[*ordinarijs*]Epiſcopis, vel ipſorum officialibus ſecundum Archi.alle.ſ.eo.lib.de offi. or.ordinarij.in prin.[*Compellantur*] monitione præmiſſa.xxiij.q.ver.adminiſtratores,per quod.c.in fi. videtur.
1 ſecundum Arc.quod †iudex ſecularis,qui negligit facere iuſtitiam clerico,ſit ipſo iure excom.de quo remit.j. de ſta.mo.periculoſo.in fi. [*animarum periculum*]per hãc literam ſoluta fuit qõ hic diſpu.de laico debitore, qui cum per ſtatutum municipale tutus eſſet præſcri. quinquennii ꝯ creditorem, per illum conuenitur in eccleſiaſtico foro,ꝙ non ſe poſſit illo ſtatuto tueri, ſicut nec ſe in illo foro defenderet præſcri.xxx.annorum, quam cum mala fide adhuc laicus perfeciſſet.ſ.de præſcrip.c. vlt.& cauſæ clericorum,qui tamen laici fuerunt,decidi debent ſm ius ca.de fo.com. quod clericis.nec dẽt clericus velle locupletari cum graui damno creditoris.j. de re.iu.locupletari.cum cõcor.propter quæ videretur etiam in foro ciuili non valere ſtatutum, ſuper quo vide, quod ſcripſi.ſ.de conſti.quæ in eccleſiarum.ſuper j. gl.& quod no.ff.de conſti.prin.l.j.in fi.C.de preci.imp. offe.quoties.in fi.j.gl.[*ſuperiores*]ſimile de iure pa.nullus & quo ad epm ſuperior ſecundum Arc.eſt Metropolitanus.ad hoc xxxiii.di.c.j.in fi.& eſt ſi.j.de hær. & com
2 muni,in fi.vbi de hoc.Nam †excommunicare & ſuſpẽdere poteſt Metro.epm.ſed nõ ab adminiſtratione, vel epatu remouere.non ob.de ele.non reſid. ex tuæ. vt ibi no.& patet per hoc capitulum & per ca.ix.q.iii.cum ſimus.& c.nunc vero.viii.q.iii. Artaldus.& xvi.q.vii.filijs.
3 ꝙ † qñ inferior renuit facere,quod debet,ad ſuperiorẽ remittitur,vt illum cogat & priuet.ad idem de iure pa. ex literis,de offi.or. ad reprimendam.& c.duo ſimul.& c.quanto.in fi.& c.irrefragabili.§. exceſſus,in Auth. de ec.ti.ſi autem pro redemptione.& §.ſe. col. ix. niſi fecerint,oſtendit eos monendos.[*animaduerſione*]pro cenſura ponitur ſm Arc.qui hoc no.quod poſt Hoſt. dixi de po.in quibuſdam.ſuper ver.ſeueritatem.¶ Prima glo. ſummat. ¶ Secunda ponit regulam & tres caſus exceptos.¶Quarta gl.ponit.vij.exempla.quibus iudex &c.ſecundo addit tertium caſum.¶Pe. glo. rñ.per ob.quare hæc inequalitas.¶In gl.vl.ibi,l.j.vide ĩ c.de cauſis,ſuper gl.¶In gl.ij.ibi,cum ſuper,ibi.ſuper vlt.glo.poſui plures alios caſus,quibus fallit hæc regula,ibi vide.¶In gl. cognoſcit.ibi,vbi de hoc.& vide, quod ibi no.in gl.ſecunda,& quod ſuper ea dixi.¶In gl.pe.in fi.& cle.de re iud. paſtoralis.ad fi.¶In gl.vlt. in fi.facit de accu. inquiſitionis.j.rñ.in fi.& tenebitur parti ad intereſſe.ſ. de ſen.exc. ſacro.j.de immu.ecc.quoniam.

¶De præſcriptionibus. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Titulus an poſſit probari per teſtes publicatis atteſtationibus ſuper præſcriptionem.*

2 *Grauamina ciuilia timore potius quam ex debito ſubditi prælatis præſtare præſumuntur.*

3 *Præſumptio faciens pro eo, contra quem præſcribitur, eliditur præſumptione.*

4 *Eccleſia præſcribit contra laicum ſpatio xxx.anno.*

CAP. PRIMVM.

EPiſcopum. Diuiſio ſuper prima gl.legitime includit bonam fidem ſecundum Archi.remittit.ſ.eod. diligentiam.in gl. illud.[*Cum ius*]rationem interſerit,quam poſtea ſpecificat.[*faciat*]de tertio, qui contra eũ, pro quo facit ius commune, dicit ſe eſſe in poſſeſſione eligendi,an ipſius electio veniat confirmanda bona fide non probata,ponit hic Arch.opi.Inno.cui adheret, & ꝯtiam Hoſt.quas poſui,de teſti.in integ.c.ij.in gl.per monacos.in iii.gl.ver.ſed notandum.vſque ad fi.gl.[*titu-*
1 *lum*]an †publicatis atteſtationibus ſuper præſcriptione poſſit titulus probari per teſtes,vide,quod plene ſcripſi, ſ.de teſti.fraternitatis.in iiii.quæſtione.Eſt etiam ſciendũ,quod ĩ ſumma huius tituli parte propria, quam tractat de vſucapionibus inſtruere nos volens in materia nobis ignota nouem rubricas poſuit de nouem titulis, per quos dominium transfertur.i.pro ſoluto, pro emptore,pro tranſacto,pro hærede,pro donato,pro derelicto,pro legato,pro dote,pro ſuo.de his omnibus excepto tertio habentur eodem ordine rubricæ poſt rubricam, ff. de vſucapionibus. [*Bona fides*]quis probet, no. ſ.e.ſi diligenti,in gl.pe.de quo hic Arch. allegans verba Ion.ad quæ.ſ.remiſi.Et vide quod no.xvi.q. iii. dilectio. [*vel habetur*] additum pp nota.xvj.q.iiii.dilectio. in glo. fi.ſm Arc.qui dicit Io.ſic intellexiſſe,de proba.licet.ſ.e. ſi diligenti.Recitat etiam hic,quod ſcripſi poſt Ho. ſ.e. cum olim.ad fi.ſ.ſi non allegetur præſcriptio,ſed cõſuetudo,non eſt neceſſe allegare titulũ, ſed ſufficit vſus cũ pſcriptione,de quo remit.Arc.xviii.q.ii.ſeruitiũ. & x.q. iii.quia cognouimus. qui ponit ẽt exẽplũ in hoc verſiculo.

culo.cum quis habuit ſententiam contra alterum.Et,
ſi ſententia præiudicium non facit quo ad tertium cir
ca petitorium,facit tamen quo ad poſſeſſorium , de re
iudi.cum ſuper.Dicit etiam,ꝙ tunc non ſufficit bona
fides,cum ſit præſumptio contra eum propter iudica
tum.[*præſumptio.*]Inno.in decr.eo.tit.ſi diligenti.de prę
ſumptione.dicit,ꝙ licet ex curſu temporis præſumat
pro præſcribente,poſſunt tamen eſſe valentiores pſum
ptiones contra eum, per quas oporteret eum probare
2 titulum.ponit exemplum†in prælatis , q ciuilia graua-
mina exigunt a ſubditis,nam præſumitur,quod ſubditi
ex timore præſtent potius,quam ex debito. & ideo nõ
curret præſcriptio.j.q.i.nullus.x.q.iij.quia cognouimus.
idem cum præſumitur charitatis vel curialitatis cauſa
datum prandium vel hoſpitium.& in hoc vide , quod
ſcripſi.s.de cauſa poſ.cum eccleſia.ſuper gl.caute.de epi-
ſcopo,qui epiſcopum,vel milite , qui militem recipit
Hoſt.vbi vero præſumptio talis,vel ſimilis non elidat p
ſumptionem,quæ obuenit ex curſu temporis, procedet
præſcriptio,& præſtitorum fiet exactio.ix.q.iij. conque-
ſtus.ff.communi præ. venditor. §. ſi conſtat. Eſt etiam
3 ſciendum†ꝙ præſumptio faciens pro eo , cõtra quem
præſcribitur,eliditur præſumptione,quæ facit pro præ-
ſcribente,ſicut quando contra priuilegiatum ſuæ dioc.
præſcribit epiſcopus epiſcopalia , vt dixi de con. vti. vel
inuti.cum dilecta. in fi.niſi hoc non fuerat expreſſum
in decr.venerabilium. Arch.[*allegetur.*] & probetur de
re iud.ſuborta.& c.cum ſuper[*exiſtat.*]& tunc ex tanto
tempore præſumitur titulus. ff. de vſur. cum de in rem
verſo.& puto quod ſit ti.pro ſuo.ff.pro ſuo.l.j.in prin.&
l.iiij.in fi.Io.mo.& Arch.& no. ſm opinionem com-
munem legiſtarum,quam ſumunt ex.l. prædicta , quã
etiam veſtri doctores ſequuntur,vt ſcripſi de cenſi. ſup
uenit.ſuper glo.ij. expreſſio falſæ cauſæ , propter quam
dicatur.xl.annis ſolutum,probata ſolutione facit acto-
rem vincere,qui ſuccubuiſſet etiam prolato tempore p-
dicto ſine expreſſione cãæ, quod nõ placet Hoſt. vt ibi
ſcripſi poſt pri.Tũ qa lateat animatũ , qa diſtinctionẽ
facit in verbo.ibi vide.¶Prima gl.ſummat , dicit vnde
ſumpta,& quid declaret.¶Glo.circa. primo ponit. vij.
opiniones,& ſeptima dicit hic quia probatam, ſecun-
do obiicit & obiectioni reſpondet,ponit opi.quam Im
probat & diſtinguit,& per id quæſtioni reſpondet.¶Pe-
nul.glo.rñ.per ob.& ſol.¶Vltima glo.no.alle. v.cõcor.
quærit & ſol.iterum iniicit quæſtio . quam ſoluit. ¶In
gl.circa.ibi,ſi quis diuturno.vt vide de iud.c. ij. ſuper iij.
glo.& ibi.ſi quis emptionis caſu.ſub præ.§.poteſt.& ibi,
cogi.vide de procu.ex inſinuatione.ſuper vlt.glo.Et ibi
nemo.auratis plaſtis in tunicis vel lineis vti non debet,
niſi cui hoc per imperiale miniſterium conceſſum eſt
& ibi.l.vna.ſmaragdis & iacintis non licet frenos,ſellas
vel balteas aptare,alius vero gẽmis priuati hoc poſſunt.
& ibi,ſine poſſideris.vide.vt ec.bene.vt noſtrum.ſuper.v;
glo.¶In glo.vl.ibi,ſi arbiter.vide de pur.ca. de teſt.ſuper
j.glo.Et ibi.§.ductus aquæ.vide hanc & ſe. in præ. c. ſup
quibuſdam.ſuper vlt.glo.¶In gl.i. in fi.& primo ponit
dictum rationem interſerens.Secundo rationem expli
cat ibi,nam licet.Tertio a dicto & a ratione vnum ca-
ſum excipit ibi,niſi.¶In glo.ſcilicet,ibi.contra eccleſiã,
4 † contra laicum præſcribit eccleſia ſpacio. xxx. annorũ
ſm Io.mo.tu dic de.x.vt dixi ſuper.c.illud.ſuper. iij, glo.
¶In glo.neceſſitatem.in fi.idem Arc.¶In glo.circa al-
legationem.ibi.actor.ſed hæc decre.cõtradicit, vt ſequi-
tur in gl.Et ibi,in ſimilibus.dicebat ergo Io. mo. ꝙ qñ-
que duo contendentes ſunt capaces vniformiter , vt in
poſſeſſione fundi,quandoque difformiter,& tunc aut
habens ius ſpeciale ſe tuetur contra habentem ius cõ-
mune.Aut econtra de omnibus his membris quid iu-
ris in glo.Et ibi,ad aures.Idem Io.mo.& Arch. Et facit,
quod ſcripſi de epiſcopis Pap.Placentino & Parmẽ. de
offi.or.conquerente.in gl.per hoc.ver.& ſunt hæc vera.
¶In glo.vlt.ibi teſtes præſcribentes.per inſtrumenta nõ
vr̃ poſſe probari hæc cõmunis opi. vel negatam , cum
non ſit res,de qua inſtrumentum rogari,vel cõfici poſ-
ſet,licet ſecus ſit quandoque in negatam determinata,
vt ſatis dixi de elec.bonæ . Sed ipſius contrarium cum
ſit actus affirmatiuus,bene recipit probationem,per qd
poterit patere memoriam ꝯrii actus . Et ibi , conſcien-
tiam.quæ proprie cadit in circumuicinos.ff.de flu.l.j. §.
j.ibi.æſtimatione circum vel circa colentium. Et in fi.
materiam huius glo.vide plene in Spe.de proba.§.j.ver.
vlt.quæritur,vſque ad fi.§.

SVMMARIVM.

1 *Declaratio debet præcedere apprehenſionem in priuatione iuris.*
2 *Leges ſunt diuinitus per ora principum promulgata.*
3 *Iura humana ſunt iura imperatorum.*
4 *Præſcriptio non currit non valenti agere.*
5 *Bona non ſunt vacantia,nec apprehendi poſſunt, antequam ſit pro nunciatum ſuper crimine.*

CAP. II.

SI qui. Duæ ſunt partes,q̃ patent. [*Bonis*]
comphendit mobilia & immobi
lia.ff.de ver.ſi.bonorũ.de teſt.relatũ ij.[*appre
1 hendis.*]Dicit Arc.ꝙ †in priuatione iuris hãc
apprehenſionem pcedere debet declaratio.j̃.de hęre.cũ
ſm remittit.j̃.de homi.pro humani.in fi.& j̃.de pę. ſeli
cis,vt ibi dicã poſt prin. ſup ver.infamis.[*occupandis.*] In
bona ſignificatione ſumitur hic ſecundũ Arc. de hoc.
s.eo.li.de elec. generali. nullus temporis lapſus &c. vt
2 ſequitur [*humana*]non vr̃ bene dictum,cum leges† ſint
diuinitus per ora principum promulgatæ. xvj. q. iij.ne-
mo.viij.di.quo iure.xj.q.iij.imperatores.C.de pſeri.lon.
l.fi.circa fi.ff.de legi.l.gręca.quæ incipit,leges.dicit Arc.
3 id dictũ,qa †iura humana ſunt iura imperatorum , vt
c.quo iure.iij.q.v.quia ſuſpecti.quandoque vocantur le-
ges publicæ.iij.q.v.de accu.aliquando dicũtur leges ex-
teriorum.aliquando leges ſeculi.vt ibi, ſed iura eccleſia
ſtica dñr diuina,arg.in præ.c.qa.& ea.q.canonica. [*alia
tempora.*]vide quod dicam. j̃. proxi. rñ. ſuper ver. ſanci-
mus.[*Romanam.*]quærit Arc.quæ dicatur in hac præſcri
ptione eccleſia Romana.Dicit, ꝙ Lateranẽ.quæ patriar-
chalis eſt,& ibi Papa ſummus patriarcha frequẽtius re-
ſidet.xxiij.di.c.j.Et vide,quod dixi de elec. fundamenta
in fi.primæ partis. Dicit autem , ꝙ res illius eccleſiæ &
generaliter omnes,quæ ad diſpoſitionem apſici perti-
nent gaudent priuilegio centenariæ præſcri. s. c. ad au-
dientiam. & vide,quod dicam ſuper glo.ante pe.ſed nõ
poſſeſſiones eccleſiæ beati Petri. & tamen vbicunque
patrimonium Papę & eccleſiæ Romanę dicitur patri
monium beati Petri ſm Vgo.q hic no.xvj.q.iij. nemo.
ad hoc.s.eo.auditis.& j̃.de re iudi.ad apoſtolicæ.ver. p-
ter hic,alibi dicitur eccleſia,nec patrimonium xciiij. c.
j.alibi eccleſiaſticum patrimonium.x. q.iij. relatum le-
gitime.alibi dicitur canonice.s.eo.li.de conſue.non eſt.
vbi dixi[*ſi poſt mortẽ.*]in hoc nonũ, quia de iure videbat
põderanda pronunciatio ,per quam fiant vacantia , vt
ſtatim ẽt dicã.& no.ꝙ dicit poſt mortẽ ,quia in vita ſi-
cut nõ præſcribitur crimini,vt in iuribus allegatis in vl-
ti.gl.ita nec bonis, vt C. de apoſt.l. apoſtatarum. [*Extra-
neus*]quibuſdam videbatur aliud in extraneis quam in
filiis . [*ſancimus*] non dicit declaramus , quia de iure
4 videbatur cõtrariũ ,tali rõne certũ eſt, ꝙ† nõ valẽti age-
re nõ currit præſcriptio.s.e.c.j.& c.audiris.C.de inoſ. te.
5 contra maiores.C.de an.ex. l. j.ad finẽ. ſed † antequam
ſit pnũciatũ ſup crimine,bona nõ ſunt vacãtia,nec ap-
phẽdi pñt.j̃.de hære. cũ ſm.ſic in crimine lęſę maieſt.
inſtitu.de hær.q̃ ab inteſt.§.p ꝯtiũ. A tpe vero,quo ſunt
vacantia & fiſco nunciata , ita ꝙ de iure & de facto pe
ti pñt,currit fiſco pręſcriptio quadriẽnij.C.de aqua plu.
l.j.ff. de diuer.& temp.præſcri.l.intra quatuor. Et in hoc
quidã eccleſiam æquiparabãt fiſco,per auth. quas actio
nes.C.de ſacroſan.eccle.canonizatã. xvj. q. iij. Nec ob.
ea.q. placuit. j̃. quia verũ eſt, aliud caput præſcriptionis
quadriennij,quæ procedit in re aliena donata per prin-
ci.

ci.non habere locum in re eccleſiæ.xij. q. ij.quicunque militã.xvj. q.j.in canonibus.hoc vero capite tractamus de lucro captando.non de dãno vitando, quorũ diſpar eſt rõ.C.de codi.l.fi.Sed veritas eſt,ꝙ ꝯ eccleſiã requiruntur anni.xl.ſupra proxi.rñ. ſi vero non ſunt nunciata,& ita fiſcus, vel eccleſia ignorat illa vacantia, præſcribentur ſm leges per.xx.annos.vel. xl. contra eccleſiam ſm canones a tpe pronunciationis.ff. de iure fi.l.j §.fi.& de diuer.& tempo præſ.l.in oĩbus.& ſ̃.proxi.reſpon.Ex his patet,ꝙ ſi hæc conſtitutio non emanaſſet,ↄ̃rium erat tenendu. Et ad æquitatẽ, quam hic ponit finis vl. glo.rũſum.C̃.in pri.huius gl. Adhuc ſm quoſdam tenuiſſe,ꝙ ſicut hæreticus non põt præſcribere bona, quominus confiſcentur, & apprehendãtur, ita ꝙ nec ad eũ redeãt. C.de hære.gazaros.ſ.de here.vergentis,facit.C.de ſer.fu.l.mancipia.ita nec ipſius filij. Sunt enim odibiles, & timetur in illis crimen paternũ, & paternis bonis priuandi ſunt. & eſſe dicuntur perpetui egeni, vt in l.quiſquis. C.ad l.Iul.ma.can.xj.q. j.quiſquis. Et per conſtitutionẽ Federici inconſutilem,eadem eſt pęna criminis hæreſis & læſæ maieſta. Et ſm iſtos dicere,ꝙ per præſcriptionẽ ſe tueri poſſent,eſſet fraudare legẽ,vt vno iure recipiant id,a quo alio iure prohibentur.ff.de tranſac.cum his.§.ſi cũ lis.ſ̃.de procu.iux.cũ cõcor. Sed hæ rõnes ceſſant in extraneis, quare non mirũ ſi præſcribere poſſunt. ↄ̃riũ hic ſtatuitur, vt ſiue ſint filij, ſiue extranei, dum ſĩt catholici,ſunt tuti præſcriptione.& vere multũ fuit expediens hoc ſic ſtatui.Docuit enim experientia, ꝙ añ hãc conſtitutionem catholici poſſeſſores bonorũ,quæ fuerunt talium multa grauamina paſſi ſunt, & quod grauius eſt,q̃nque de crimine quærebatur & pronunciabatur ſolum,vt ad talia bona veniri poſſet in grauamen ipſorum[*detegantur*]videtur,ꝙ ſufficit eſſe probatũ & detectum añ completã præſcriptionẽ,licet non ſit pronunciatum per hanc literam.quod ſatis puto, ſi cum poſſeſſoribus agebatur vel eis ſcientibus id fuit probatũ, cum per id inceperint malam fidem habere, & ſic curſus præſcriptionis interruptus fuit,ad id. ſ̃.e. veniens.¶ Prima gl.ſummat.¶ Quarta gl.allegando. vj. concor. ponit.vi.exempla.¶ Vltima gl.obiicit & ſoluit.¶ In quarta gl.ibi. §. præterea. vaſallus perdit feudũ & reddit ad dñm.ſi infra annũ & diem inueſtiturã non petit.¶ In gl.in auth.ibi, in omnibus. in q̃nibus fiſci.xx. annorũ præſcriptio cuſtoditur, exceptis oĩbus, quibus minora tpa ſunt a iure ſtatuta.¶ In gl.vl.ibi auth.bona.i fi.loqtur de cri.læſæ ma.¶ In gl. poue.ibi, in quibuſdam. idẽ Io.mo.& Arch.& hoc ibi tenuit Hoſt.qui recitat.quod ſequitur.ſ. quoſdã tenere ↄ̃rium, nec exprimit, qui ſint illi.¶ In gl.in auth.ibi per annum. aliqua iura videbantur dicere de quinquennio. C. de apo l. ij. de hæ. manicheos.& quod ibi no.in iij.gl.Alia videtur dicere de quadriennio.ff.de diuer. & tẽpo. præſcrip. inter quatuor. C. de quadri.præſcrip.l. j in fi.Io. mo. & Arch. allegant in Auth.vt cum de ap.cog.§.generalem. ver.ſi vero liberi. colla. vij. vbi non extantibus filiis agnatis vel cognatis catholicis defertur eccleſiæ, quæ ſi per annũ petere negligat,defertur fiſco.¶ In gl.vt ſubducantur.ibi.vacationum.Dicit Archi.ſiue vere vacent, ſiue interpretatiue. ſ̃.e.c.j.§.j.xvj.q iij. prima actione cũ duob c. ſeq.¶ In gl. no.ibi vide.quod no.xvj.q.iiij.volumus. in gl.antepe. & quod no.de cap.mo.dilectus.in glo. pe.& quod ibi dixi, ꝑ quod decido, quod hic no.Arc.¶ In vl.gl in auth.bona.in fi.& l.fi.in fi.& ibi, ſolutio.idẽ Ioan.mo.& Archi. in fine. vbi hæc conſtitutio emanaſſet, parum iuuaret hæc ratio. Iuri enim eccleſiæ præſcribebatur quæ neglexit petere. ſed hic ante pronunciationẽ nulla negligentia,vt dixi ſuper ver.ſancimus.

De ſententia & re iudicata. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Iudicij finis eſt iuſte iudicare.*
2 *Iuſtitia cito auro violatur*
3 *Sententia ſi feratur ad preces,retractari debet.*
4 *Suſpenſus ſi cum alijs dicat horas ſuas, ad quas tenebatur, prius, non debet dicere ſicut ſacerdos dominus vobiſcum. vel aliud ſimile, quod competat ad dignitatem ordinis.*
5 *Irregularitas quid ſit.*
6 *Suſpenſus a canone etiam propter crimen tunc demum irregularitatem incurrit quando canon hoc exprimit.*
7 *Excommunicatus, vel interdictus celebrans an ſit irregularis de iure aliquo.*
8 *Irregulares dicuntur,qui ſunt extra regulam aliorum.*
9 *Tribunal proprie eſt magnorum iudicum.*
10 *Iudex licet nõ dẽat ſeq cõſcientiã, tñ debet illã ex actis informare.*

CAP. PRIMVM.

CVm æterni. Diuiſio ſuper,j. glo. [*iniuſte*]
1 Hie. ſuper Abacuh.† finis iudicij eſt iuſte iudicare.& vide, quod ibi ſequitur. & ſuper Amos.l. iii. di. & ſuper Galla.l.ij.[*Condemnat*] Hiero.ad Iulia.j̃.c. non timebo hominum iudiciũ habiturus iudicẽ meum [*caueant*] ſic.xxxiij. q.j. caue.& dic caueant. i. euitent, vel ante tps prouideant. Archi. [*prudenter*] Seneca de quatuor virtutibus tribus tpibus cuiuſque anni diſpenſetur.Præſentia ordina,futura prouide,præterita recordare[*attendant*]quaſi cũ ſolicitudine aduertant.l.di. põderet.Arc.[*fauor*]xv.q. vij.c.j.& v.q.ii. de eccleſiaſtic.loqtur de malo fauore,q peruertit iudiciũ, ar.xi.q.iij.non ſolum.alias incipit timendo.j.q.j.ſunt nõ nulli.& c.pueri.in fi.& c.ſunt quidam.ij.q.vij.ſicut Arc. [*timor*] qui peruertit iudiciũ. xj. q.iij. quatuor.& c.iniuſtum. iiij q.viij. fratres.xxv.q.j.omne,quod,timor.n.plerũque peruertit opinionem & hebetat intellectũ. iij. q v.accuſatores, vel teſtes.& de tali loqtur. ſ̃.de teſti.licet. habent.n. iudices cũ omni ſolicitudine & mentis vnitate procedere ij.q.vij.ſicut. Arch [*expectatio*] tacita vel expreſſa.ideſt.conuentionalis,dicit canon,ꝙ qui recte iudica & præmium remunerationis expectat, fraudẽ in Deum perpetrat.xj.q. iij.qui recte.ſm Hoſti.& Iob.viij. ignis deuorabit tabernacula illorũ, q libenter munera
2 recipiunt,& † iuſtitia cito auro violatur. xj. q.iij. pauper. ad idẽ ex eo xxiij.in fi. Arch. [*libamine*] idem verbum in cle.de re iu.paſtoralis.ver.verum.in fi.vbi exponitur.[*ſibus*]notat principium,medium & finem.ad idem ſ̃.de offi.dele.ſuper queſtionũ.poſt princ [*præſertim*]pro maxime.Hoſt.[*Exemplum*] no.exẽpla ſequenda.vide, quod ſcripſi.ſ̃.de elec.venerabilem.ver.ſciunt.ſuper.j.gl.vbi remiſſiones inuenies. [*Et proprij*] dicunt quidam hęc duo requiri coniunctim ad alia,quæ ſequuntur,vt ſit locus pœnæ.ſ.ꝙ iudex infraſcripta faciens ſit famæ prodigus & ſui perſecutor honoris. & colligunt hæc ex dictis Hoſt.qui tñ hoc non dicit, ſed eſt ſenſus literæ,ꝙ iudex hoc faciens,quæ ſequuntur,fiat ex hoc prodigus famæ &c. vnde Hoſti. numerabat hęc duo inter pœnas, non ĩter ſubſtantialia ad pœnã incurrendã. [*Partis alterius*]actoris vel rei,& patet per hoc,ꝙ non eſt locus pœnæ,ſi grauat ſcribam, vel nunciũ iratũ, vel ſimilẽ perſonã in iudicio interuenientẽ, ex quo grauamine pars non lædatur. Fran. ponit exẽplum in illo, qui procedit die feriato ſine partis grauamine. Dicit Hoſti.ꝙ cauere debet.ne in arbitrariis ſit nimis gratioſus,de quo remittit.ſ̃.de off.dele.conſuluit [*In iudicio*] ceſſat ergo pœna,ſi extra iudicium grauet partem[*Quicquam*]de his quæ habentur.ſ̃.de proba.qm contra.ſm Hoſt.[*fecerit*] facientẽ punit,non omittentẽ,vel negligentem,vt ſcripſi poſt Hoſt.de priuile.dilecti.ſuper.j.gl.Contrarium notauit.j̃. ti.j.legitima.vt ibi dicam ſuper.gl.caueant[*gratiam*]vt di
3 cit.Arc.ſi† ad p̃ces feratur ſnia,retractari dẽt.ff.ad trebel. ſeruo inuito.§.cũ ꝑtor.ſi pretium,nulla eſt.C.quãdo ꝓuo.non eſt ne.l.venales.can.ij.q.vj.officij. per id quod.j̃.

dicitur

dicitur de irregularitate ex immixtione diuinorum, pa
ter, hoc intelligi non de officio iudicandi tm̃, ſed de diui
nis officiis, & eſt ſi. s̃. de offi. dele. c. vl. §. vt autẽ. Et vide,
quod no. in cle. de dec. c. j. ſuper ver. officiis [*pœnam*] nec
prius relaxabit eps̃ hãc pœnam in ſubdito. facit. C. de
pę. ſi operis. & quod no. s̃. e. li. de ele. cupientes. §. cęterũ.
in gl. eſt ergo. quod ſcripſi poſt Hoſti. de cle. vena. c. j. ſu-
per vl. gl. [*nihilominus*] i. non obſtante inflictione pœnæ.
s̃. proxi. [*ſciturus*] iudex ille ſit ſuſpenſus durante. i. infra
annũ [*damnabiliter*] innuit, ꝙ ex hoc peccent mortaliter,
ſic. l. di. de his. j̃. in fi. s̃. de exceſ. præla. tanta. in fi. ad idẽ. j̃.
de conceſ. præben. deteſtanda. & quod ibi dicam ſuper
ver. dãnabiliter. nec mirum, cum ex hoc crimen paga-
nitatis incurrat. lxxxi. di. ſi qui. in fi. ob hoc ponit ibi Ar
chi. quod no. Vgo. iij. q. viij. §. idẽ teſtatur. ſ. ꝙ ſi quis exer
cet huius publica officia, ad quę tenetur, vt quia ſacer-
dos cantat miſſam, diaconus euãgelium, ſubdyaconus
epiſtolam, & huius ſi peccator eſt mortaliter peccat, nõ
in eo, quod facit, ſed quod facere intendit. l. di. quid eſt.
& cum. c. cum exaudiero. & in præal. §. idẽ. Ex præſum-
ptione. n. & temeritate ſibi nocet, vñ aliis ꝓdeſt. lxxxiij.
di. §. quãquam. viij. q. iiij. nonne. xv. q. vlt. c. vl. i. q. j. ſi fue-
rit. xix. di. ſm̃. Orando tamen vt faciunt laici non pec-
cant, imo ad id tenentur, de pę. di. v. falſas. Et vt dicit Ar
chi. talis tenetur priuate nõ officiãdo dicere horas ſuas,
licet ſit ſuſpenſus, vel excõicatus, vt no. xxxviij. di c. pe.
in vl. gl. & s̃. de cle. excõ. mini. illud. in glo. in hoc. Dicit
4 tñ, ꝙ † ſi ſuſpenſus cum aliis dicit horas ſuas, ad quas te-
nebatur prius, nõ debet dicere ſicut ſacerdos, vel dyaco-
nus, dñs vobiſcum. vel aliud ſimile, quod cõperat ad di-
gnitatẽ ordinis, fortius ergo hoc in excõicato ſm̃ eum
[*Ingeſſerit*] idẽ ver. de cle. ex. mini. illud. in fi. & dicit igeſ-
ſerit in ſuo agens officio, ſicut prius. xj. q. iij. ſi quis eps̃.
ſm̃ Inn. Idẽ Goſ. Hoſt. Pe. de. & Arc. ad idẽ j̃. de ſen. exc.
c. j. & c. is cui. j. reſpon. Io. mo. exponit ingeſſerit, i. ſe mi-
ſcuerit voluntarie ſicut prius. & ꝙ ſe ingerendo, non tñ
vt prius celebrando, non incurrat irregularitatem, te-
nent Inno. & Hoſti. de exceſ. prę la. tanta. vt ibi ſcripſi in
magna glo. celebrando tñ vt prius ẽt matutinũ, vel ve-
ſperas irregularis eſt, vt in c. ſi quis eps̃ in conſilio. Tra-
ctat ẽt hic Arch. de conſtituto in minoribus tm̃, an vt
prius celebrãdo ſit irregularis, de quo vide, quod ſcripſi
s̃. de cle. excõ. c. ij. & de pſalmiſta ẽt hic ponit, quod vide
in præ. decre. tanta. ad fi. magnę gl. [*irregularitatis*] quæ de
5 ſcribitur, eſt † irregularitas nota, vel impedimentum
canonicum proueniens in clerico ex violatione cenſu-
ræ eccleſiaſticæ, vel ex alia notabili inobedientia, ſuper
quo Arc. remitit ad not. per Hoſt. de cle. excõ. c. ij. nota
uit etiam Inn. de tenũ. niſi. §. pſonæ. Tu vide plenius &
apertius in Specu. ti. ij. de legato. §. iuxta propoſitionis.
in prin. & ibi, in ver. ſumitur. ergo inuenies verba Inn.
quaſi ad literam, quod autẽ ſit nota canonica, ſatis pa-
tet. j̃. de ſen. ex. is cui. j. rñ. Nõ eñ ꝓhit niſi in caſib' expſ
ſis a canone, vt ibi. & adde, qđ ſtatim dicã, monitio nõ
ẽ neceſſaria, qđ dic vt s̃. de cle. ex. cleri. hic placet Arc.
6 ꝙ † ſuſpenſus a canone etiã ꝓpter crimẽ, tũc demũ irre
gularitatẽ incurrat, qñ canon hoc exprimit, als nõ. no-
tat. j̃. de ſen. exc. hisq. Hic ergo & in decr. cũ medicina-
lis, iõ incurrit, qa ſic eſt expſſum, all. qđ no. Inn. s̃. de cle.
ex. ſi celebrat. vbi vide, de cle. preg. c. j. vbi ſcripſi ſup ver.
ſuſpẽſione. & s̃. de co. cle. ſicut. & Vin. e. ti. q̃ſitũ. & Abb.
e. ti. veſtra. in prin. Hoc dictũ procedit, lr̃a eñ huius de-
cre. & decre. cũ medicinalis, apte reſiſtũt huic dicto, cũ
vtraq; dicat, ꝙ irregularitatẽ icurrit iuxta canonicas ſan
ctiões. ñ dicit irregulari. icurrere volum', tũc ꝓcedere
poſſet dictũ Arc. Cũ ergo declaratiue loquitur recitans,
quod eſt de iure veteri. patet ſuſpenſum ab officio per
canõ. non dico approbantẽ, ſed pęnam imponentem
ſi celebrat, irregularem fieri. & eſt ſi. quod dixi. s̃. de ſen.
ex. ſignificanit. Ad decre. his qui. reſpondet, ꝙ ſatis eſt p
antiqua iura excommunicatos & ab officio ſuſpenſos
celebrando in irregularitatẽ incurrere, licet ſpecies ex-
communicationum, vel ſuſpenſionum non exprimã-
tur. Hoc etiam ſcias, quod tangebat Inno. in dec. de ex-
7 ceſ. præla. tanta. in ſua glo. pe. ꝙ † iure antiquo non vide
batur expſſum, ꝙ excommunicatus, vel interdictus ce-
lebrans ſit irregularis, niſi in capitulo. xj. q. iij. ſi epiſco-
pus & c. ſe. vbi dicitur, ꝙ non debet habere ſpem recon-
ciliationis in alio concilio, ſed ex illis capitulis conſue
ta, & communi interpretatione aſſumptum eſt, ꝙ qui
cunque excommunicati vel interdicti celebrant pro ir
regularibus habeantur, nec ſunt mutanda, quæ ſemper
certam interpretationem habuerunt. ff. de leg. minime.
Hanc etiam interpretationẽ approbat decr. iſta & dec.
cum medicinalis, ſm̃ eum hoc eſt certum, ꝙ p cano-
nes illos ſic celebrans erat deponendus & indiſpenſabi-
lis, niſi per Papam, iſtum ergo cuius delictum ſic aggra-
uatur, merito dicimus irregularem, licet antiquĩ cano-
nes hoc verbo irregularitatis vſi nõ fuerint. Videtur tñ,
ꝙ nomen ſumpſerit a regula, quam circa ordinandos
& ordinatos apoſtolus ſtatuit obſeruari, de qua. xxv. di.
§. nunc. quod probat canon. xlviij. diſt. c. j. ibi, quoniam
multa contra regulam geſta ſunt. ad idem. s̃. de renun.
niſi cum pridem. perſon. æ. ibi atteſtante Paulo &c. Dica
8 tur ergo irregulare geſtum contra regulam, vel † dicun
tur irregulares, qui ſunt extra regulam aliorum, qui ſci
licet poſſunt ordinari, vel miniſtrare de iure, vel ſaltem
ex diſpenſatione epiſcopi. Iſti vero non poſſunt ſine di-
ſpenſatione Papæ ſiue propter defectum, ſiue propter
crimen, ſic loquebatur Inn. cuius verba quaſi ad literã
poſuit Specula. vt dixi ſuper glo. proxi. iura tamen decre
ta. vſã ſunt hoc verbo, s̃. de renun. niſi cum pridem. poſt
prin. & §. perſonæ. de big. quia circa. de cle. ex. mi. ſi cele-
brat. Iura huius ſexti haben. s̃. de temp. or. c. j. in prin. hic
& j̃. de homi. his qui. de ſen. excom. c. j. & c. is qui. j. & ij.
reſpon. clementinam habes de homi. ſi furioſus. [*conſti-
tutionibus.*] de quibus. s̃. in glo. C. de pęna iudi. qui ma.
in. [*iudicantibus.*] in foro contentioſo & iudiciali. [*inge-
runt.*] i. inferunt, & quod ſequitur [*m. ligunt*] i. imprimut.
[*caſtiget*] refert Vale. li. vj. c. de ſeueritate. in vl. exemplo. ꝙ
rex Perſarũ fecit corruptũ iudicẽ excoriari, & ad illorũ
terrorẽ pellem affigi fecit tribunalis ſedi. ¶ Prima glo.
ſummat. ¶ Glo. qđ de arbitro. q̃rit opi. quã determinat,
finis ſoluit aliã qõnẽ. ¶ Gl. quid de beneficio. quærit, &
ponit opi. Hoſt. ¶ Gl. ex innc. quærit & remittit. ¶ In gl.
C. de. ibi, ſi filius. vide de priui. dilecti. ſuper j. gl. ¶ In gl. j.
in fi. & diuiditur in quatuor partes ſm̃ Io. mo. primo
ponit proœmiũ. ſecundo dat formã ſententiandi, ſup-
ple & procedendi. ibi, caueant. tertio ꝯfacientẽ ſuſpen-
dit ibi, ſi quis. quarto non ſeruantẽ ſuſpenſionẽ punit
multipliciter. ibi ſciturus. ¶ In gl. ij. in fi. Arch. all. xxxij.
di. erubeſcant. in fi. q. iij. cuſtodi. ix. q. iij. in fi. dixit Hoſt.
9 ꝙ † tribunal proprie eſt magnorũ iudicũ, qui habent
magnas cãs terminare. ff. de iudi. l. j. C. vbi & apud quos.
l. fi. poſt prin. & tale eſt Dei iudiciũ, qui de maximis iudi
cabit s̃. de pę. cum ex eo. ẽt dicitur auditoriũ quo ad im
peratorẽ, conſiſtorium quo ad papã. ff. de mino. minor
añt magiſtratus §. denique. de teſti. in inte. tũ ex literis.
§ j. Et uide. C. de ap. l. pe. & vl. & de temp. ap. l. vl. §. in his.
& auth. ſed lis. per quæ patet, ꝙ imperatoris dicitur conſi
ſtoriũ & auditoriũ, & quo ad alios maiores iudices. ff.
de teſti. contra pupillũ. §. is qui. quod ẽt dicitur cõſiſto-
riũ. j̃. de ap. Roma. j. reſpon. dicitur ẽt prætoriũ, ſiue ius
tracta ſignificatione ab eo, quod fit in illo. ff. de iuſti. &
iu. l. pe. Põt etiam appellari forũ, cum comprehẽdit ter-
minos iuriſdictionis commiſſæ cuique iudici ordina-
rio non ſolum in prouincia. ff. de off. præſ. l. j. ii. & iij. de
offi. leg. nouit. ſed etiam in ciuitate, vel caſtro. ff. de ver.
ſignifica pupillus §. territorium. & ſecundum hoc di-
citur, ꝙ actor ſequitur forum rei. s̃. de fo. compet. cum
ſit. & hoc reſpectu tota vna dioceſis dr̃ vnũ territoriũ.
xvj. q. vii. omnes baſilicæ. Per quod vr̃, ꝙ caſtrũ ad vnũ
ſolum in ſolidum pertinens faciat prouinciam. ita ꝙ ſi
extraneus ibi delinquat, ibi ſit remittendus, dum tamẽ
iuriſdi-

iuriſdictionem habeat & merum imperium, & deli-
ctum id exigat. C. vbi de cri. agi op. aut. qua in prouin-
cia. iij. q. vj. §. j. vj. q. j. placuit. quod de dioceſi expediuũ
eſt, de lo. comp. poſtulaſti. de rap. c. j. ad hoc. ſ. de verb. ſi.
cum in partibus. ff. de iuriſ. om. iud. l. fi. ſm eum. ¶ In gl.
fuit hoc ibi. & ſi ad tempus. Arc alleg. c. ibi ſeques. & c.
cui eſt. cum ſequentibus. ¶ In glo. j. contra. in fi. vbi ex-
ponitur ¶ In glo. ſeculares. ibi, non ligat. ſecũdum Hoſt.
idẽ Io. mo. & Arc. ¶ In glo. priuatum. ibi, quotiens. ad
idẽ. iij. q. vij. iudicet. xv. q. vij. c. j. xxiij. q. iiij. c. j. & c. ea vin-
dicta. in prin. facit. xj. q. iij. ita enim. & c. iudicare. iij. q. v.
omnes, qui, ſecundum Arch. & in fi. ad idem. j. q. j. odit.
xxiiij. q. j. odit. hæc quatuor iura probant, ꝙ licet odire
vitia. & vt dicit Arc. de tali odio loquitur pſal. cxxxviij.
ad fi. perfecto odio oderam illos, admittitur etiam odiũ
culpæ, quo inducta eſt præſcriptio ad negligentiam pu
niendam. ſ. de præſcrip. vigilanti. ¶ In gl. hic enim. in fi.
dicit Io. mo. ꝙ quidam addunt quintum, ſcilicet igno-
rantiam. ſ. de teſt. ordi. vel non eſt compoſ. & alii ſex-
tum. ſ. negligentiam. j. de homi. pro humani. §. j. ¶ In gl.
xxiiij. q. j. in fi. Archi. remittit iij. q. ix. neceſſe. ſ. de tran-
ſac. c. fi. ¶ In glo. a quo. in fi. de accu. qualiter. ¶ In glo.
fallit. ibi, in epiſcopis licet grauius peccent, de hoc. ſ. de
iureiu. cum quidam. ¶ In glo. nota. ibi, pęna attentari
poteſt, ꝙ iſta pęna facile non probabitur in iudicio, qa
quod contra conſcientiam fecerit, vel per gratiam, fa-
cile petere non poterit in iudicio, ſatis eſt autem, ꝙ ip-
ſe ſcit ſe ligatum eo caſu, ſuper quo facit, quod ſcripſi. ſ.
de cler. ex. illud. ad fi. ſuper ver. deliquiſſe. Et in fi. Bernar
10 dus hic ponẽs quandam gl. Gof. dicebat † ꝙ iudex licet
non debeat ſequi conſcientiam, debet tamen illam ex
actis informare. & ſic intelligitur. l. qualem. ff. de arbit.
vbi dicit, ꝙ iudicare debet ſm quod ſibi iuſtũ videtur,
alle. etiam, quod not. de conſti. c. j. in glo. ſ. malo. qa ve
ro iudices quandoque habẽt cõſcientias erroneas, quas
non ſequi, non eſt vitium, ſed virtus, ideo copulauit &
contra iuſtitiam, iura conſulunt deponi erroneam cõ-
ſcientiã, de ſymo. per tuas. Idem ſi haberet conſcientiã
humanam non iudicialem. de offi. or. ſi ſacerdos. vbi re
mittit Arch. & facit, quod not. xv. q. v. presbyter. in glo.
hic conſueuit. Et no. ꝙ Ray. in ſum. de iuramento. & ꝑ
iurio. §. qui de iudice, & quod no. de con. di. ij. non pro-
hibeat. Notauit etiam hic Arch. dictum Gof. in decr.
cũ dilectus. de conſue. quod ibi poſui ſuper ver. & infra.
Item & id quod poſui. ſ. de arbit. c. ij. ſuper. iij. gl. ¶ In gl.
qd de arbitro. ibi, ſecundum Hoſt. Io. mo. & Arch. ¶ In
glo. hoc eſt ibi, quantum. apertius dici poteſt, ꝙ ſex ſunt
quæ requiruntur, vt iudex incurrat hanc pœnam, ꝙ cõ
tra conſcientiam. ſecundo, ꝙ contra iuſtitiam. tertio, ꝙ
in grauamen partis. quarto, ꝙ in iudicio. quinto, ꝙ fa-
ciat. ſed in hoc opinio, vt dixi in textu. ſexto, ꝙ per gra-
tiam, vel ſordes, altero deficiente eſſet pœna ar. ff. de ver.
ob. ſi quis ita ſtipulatus. ¶ In glo. quid de. ibi dixit Hoſt.
Io. mo. & Arc. & in fi. plenius in cle. de pę. cupiẽtes ¶ In
gl. no. nouam. ad fi. vbi etiam inuenes, quod hic no. Io.
mo. & Arch. ¶ In glo ex tunc. in fi. Hoſti. & Ioan. mo.
hic tenuit, ꝙ ſi incurrat ĩ an. biſextili abſtinebit. ccclxvj.
diebus, cum hic agaẽ de beneficio animę. Vnde ſequen-
dum eſt certius, alle. de ſpon. iuuenis. de cler. excom. il-
lud. facit. ſ. de ſen. excõ. c. pe. & in addi. Io. mo. rñdet ad. l.
cum hæres. §. ſtichus. ff. de ſtatulibe. illam intelligi, cũ
indiſtincte loquitur de anno, ſed cũ agitur de anno
diſtincto illo. ſ. quo eſt incurſa ſuſpenſio, non poteſt in-
telligi de alio, quam de illo. & ideo ſecundum illum iu
dicetur, quot dies habeat annus. ¶ In glo. C. de. ibi. §. ſi
quis autem, poſita. C. de pęn iu. qui ma. iud. aut. ſed no-
uo iure. & in fi. vide, quod not. ij. q. vj. hoc etiam, & an
hæc ſecunda pœna locũ habeat in arbitro, vide in Spe.
de arbitro. §. i. ver. ſed & ſi. & ver. ſeq. ¶ In glo. eſt. n. ibi, re
ſeruatis. Idẽ hic dicit Inno de cor. vj. & alle. no. de pœni-
tentibus & biga. & ſic ſeruat eccleſia Romana. ſm eũ.
Et hoc dictũ poſuerũt Hoſt. & Abb. & H. all. de cor. vj.

c. j. de big. c. j. ij. & iij. v. di. q in aliquo. illegitime natis ex-
peditum eſt. ſ. eo. li. de fi. preſ. c. j. ¶ In glo. pe. ibi, reueret.
vide, quod dicam j. c. proxi. ſuper ver. duritiam. & in fi.
& j. de appel. cordi. in fi. ¶ In glo. vl. in fi. alle. Hoſt. xiii.
di. duo mala. xciij. di. ſi quis autem. iiij di. factæ ſunt. ſ.
de elec. miſ. de homine. de vita & hon. cle. vt clericorũ.

S V M M A R I V M.

1 *Satisfactio debet præcedere abſolutionem.*
2 *Dominus poteſt agere pro iniuria facta ſuo ſubdito. & nu. 3.*
4 *Periurium eſt grauiſſimum ſcelus.*
5 *Verbis aſſertiuis debet vti, qui ſententiam profert.*

CAP. II.

AD apoſtolicę. Diuiſio in j. gloſ. [*profeſſionis*] quan-
doque dicitur religio, vt dixi. ſ. de regulari-
bus, ſuper rub. [*principem*] aggrauabatur per
hoc ipſius culpa. xj. q. iij. præcipue. vt no. in glo. periuriũ
[*innodatum*]. hoc potuiſſet etiam epiſcopus ſuus. xcvj. di.
duo. vbi de hoc. [*uires*] i. q. j. eſtote. in fi. baſilieę. vide qd di
xi. ſ. de priui. cum olim. j. [*fratres noſtri*] vide quod no. ſ.
de offi le. c. j. [*dare.*] repete qtum in nobu erat. [*in galeis.*]
Armo caput galea, pelagus percurro galea. Refert Bo-
at. ꝙ iſtæ fuere. xxxij. galeæ Ianuenſium, in quibus erãt
tres cardinales legati, qui iuerãt per partes diuerſas ꝯuo
cando conciliũ, & multi ꝑlati, q veniebant Romã ad ꝯ-
ciliũ cõuocatũ ꝑ Gre. IX. quibus captis dr, ꝙ Federicus
miſit lrãm continentem duos verſus tales. Oẽs ꝑlati Pa
pa mandante vocati. Et tres legati veniant hucuſq; liga
ti. & ita factum fuit. Subdit, ꝙ ex eis galeis cualerunt
1 duæ. [*ſatiſdationem*] hic vr, ꝙ † ſatiſfactio ꝑcedere dẽt abſo
lutionẽ, de hoc. ij. q. vij. accuſatio quoq;. ĩ fi. xvij. q. iiij. de
ꝑsbyterorũ. xciij. di. miratus ſum. ĩ fi. [*corrigere.*] dicit Ar
chi. hoc non proprie dictum, vt patet. xlvij. di. §. neceſſe.
in fi. ſed hoc non placet, ibi dicitur, ꝙ prælatus corripe-
re põt, ſed non corrigere, ſed ibi de facto alieno hic de ꝑ
prio [*de concilio*] de honeſtate dictũ vt. ſ. in j. glo. per hoc
enim euitatur oĩs ſuſpicio mali, & clauduntur ora de-
trahentium, qui ſunt perſequendi. vj. q. j. deteriores. xxiij.
q. iiij. nimiũ. ver. inter ſi. & c. qui peccat. in prin. [*reuoca-
re*] non ſubmittebat ergo ſnĩam reuocationi concilii,
ſed ſuæ propriæ, quam ſe facturum offerebat de cõſilio
concilij. facit. ſ. de elec. ſignificaſti. ix. q. iij. pater. & c. ſc. In
2 no. Io. mo. [*ſuique*] arguit hic Arch. ꝙ dñs † vel prælatꝰ poſ
ſit agere pro iniuria facta ſuo ſubdito vel clerico, ad idẽ
ij. q. j. in primis. ſ. de prob. licet. ſ. de pę. presby. de ma. &
obe. inter quatuor. no. de ſen. ex. contingit. in gl. licet nõ.
3 Et põt eſſe ratio, quia † in moleſtatione ſubditi intelligi-
tur dñs moleſtari. at. xxj. di. in nouo. iij. q. i. nulli. in fi. ij. q.
vij. accuſatio. in fi. xvj. q. j. reuertimini. viij. q. j. qui vos. in
prin. alle. in ꝯrium. j. de priui. auctoritate. ver. de hoc. in
vl. gl. [*adhęrentes*] Idẽ verbũ. ſ. eo. li. de elec. cum circa. vbi
vide. Dixit Inn. hic, notandũ fidelitatẽ eccleſiæ Roma-
næ, quia nunquã vult hr̃e pacem, vel pacis tractatum,
niſi prius præmittat de pace ſibi adhęrentium & perpe-
tua ſecuritate ipſorum. ſed pace ſalua non videtur lo-
qui hic de adhęrentibus eccleſiæ ſed Federico [*duritiam*]
de corde duro pulchre Ber. ad Eug. l. j. ſic loquitur. Quid
me interrogas? interroga Pharaonem. Quod eſt ergo
cor durũ, ipſum quod nec compũctione ſcinditur, nec
pietate mollitur, nec mouetur precibus, minis, nec cedit
flagellis, induratur ingratum ad beneficia, infidũ ad cõ-
ſilia, ad iudicia ſæuũ, inuerecundũ ad turpia, impauidũ
ad pericula, inhumanũ ad humana, temerariũ ad diui
na, præteritorũ obliuiſcens, prę́ſentiũ negligens, futura
non præuidens. & poſt pauca. & vt in breui cuncta hor
ribilis mali mala cõplectar, ipſum eſt, ꝙ nec Deum ti-
met, nec hoiem reueretur. [*Grauiſſima*] quia primũ. j. eſt
4 periuriũ. no. periurium eſſe grauiſſimum ſcęlus † ad idẽ.
xxij. q. j. c. vl. xiii. di. duo. conſtat ẽt, ꝙ ex ſuo genere eſt
mortale. xxv. di. §. alias. xxij. q. j. in nouo. nam importat
contẽptum Dei. xx. q. iiij. neceſſe. & c. ſe. [*Tergiuerſationẽ*]
quaſi diſſimulatione, occultatione, vel palliatione, ali-
ter

ter ſumitur.ij.q.iij.§.notandũ[*multoties*] no. Archi.ꝙ to ties quis deierat,quoties facit ꝯ rem iuratam,alleg. vj.q. j.imitare.& quod ibi notatur,& remittit ad ſpe. de ſen. §.ſpẽs aũt . verſ. ſed pone in ſtatuto.& ĩ. al.&c. & ĩ. Et ſic ponit Inno.& Boa.& Inno.di.ꝙ in deciſa ponuntur hic multa periuria,multæ fractiones pacis, multa ſacrilegia,multæ ſuſpiciones hæreſis[*faciens*]ligabitur ergo,licet per ſe manus non mitteret.ĩ.de ſen.ex.mulieres[*Euidentibus*]all.Arch.j.q.j.vt cuiderẽ.ſ.c.li.de elec.ſi forte.ĩ. de ver.ſi.conſtitutionem[*argumentus*]quæ probant ẽt in hoc caſu.ſ.de præſump.literas.vbi vide in gl.pe.& quod ſuper ea dixi,& facit.ĩ.de homi.pro humani.in fi.Dicitur quõque argumentum argute inuentum, de ver.ſi.forus.& eſt ratio rei dubiæ fidem faciens,alle.Archi.quod legit & no.de cleri.peregri.inter quatuor[*præter*] de hac dictione qũo cõiter excludit,remittit Arch.ad id, quod notauit.xiij. q.ij.Ebron [*exinanitionem*] licet feudatarius habeat vtile dñium, & liceat ſibi vti re feudaria, diſſipare tñ non debet, imo nec deteriorare, ſicut nec vſufructuarius.Inn.ad id ff.de vſufru.l. æquiſſimum.§.j.& ij.& in li.feu.de inueſti.de re ali.fac. c.j.§. quid ergo.vſque ad fi.[*pene*]no.iij.q.vij.qui ſine.ꝙ hæc dictio ad magnã quãtitatem referretur,ad idẽ.vij.q.j.factus eſt.in prin. xxiij. q.v.quali.in prin. Arch.[*Et amplius*] ſ.de dila.c.iij. ſuper terram.de ſen.exc.a nobis.ij.[*ſolueris*] xxxiij. q.ij.admonere.iuxta fi.ver.ſunt & alia. & xj.q.iij.plerique. in prin. [*regnis*] hoc dixi propter regna Hieroſolymitanum & Siciliæ[*abiectis*]ſumptum.j.regum.xv.vltra medium.In no [*priuamus*]no. quia non verbis narratiuis de præterito,ſed† verbis aſſertiuis de præſenti debet vti, qui ſñiam profert,de hoc per Inn.ſ.de proba.qm contra.lo.mo.& Arch.ſed parum faciũt ibi no.per eum, & quæ ibi ſcripſi ſuper ver.quæ occurrerint. Tamen ad propoſitum ipſe Inno.dixit hic in prin.ꝙ non debet iudex ſñiam ſcribere alicui,vel patri,vel alteri,vel vtrique,vel dicẽdo vniuerſis &c.tales enim ſcripturæ potius videntur teſtimoniales præteritorũ quàm aſſertiuæ præſentiũ.Itẽ nõ debet alicui ſcribere ſñiam loquendo in præſenti, licet ſic factũ fuerit,de ſeque.poſ.c. j.& ſ. eo.inter mona. Quod quam ſit abſurdum, dicit,ꝙ patebit liquido cuilibet ipſas decre.diligenter intuenti, tamen ad idem poterat Inno.induxiſſe, de cã poſ. cum eccleſia. de reſt.ſpo. cum olim.i.& c.fi.de fide inſtru. inter dilectos.& c.cum Ioãnes,de excep.cum venerabilis. de præſ.cum olim. de re iud.cum inter vos.& c.cum te.de ap.conſtitutis.de conceſ.præben.poſt ele. de his quæ fi.a ma. par.c.ex ore. de dec.dudum.de conuer.coniu.c.pe. de reli.do.conſtit. & c.ſe.de cap.mo.dilectus.de cen.olim. de priuil.cũ olim. j.& ij.& c.ex ore.Sed & ipſe Inn.facit ꝯrium. ĩ.de cõceſ. præben.quia cunctis. ſed rñderi põt, ꝙ papa ibi in fi.nõ loquitur de præſenti, ſed de præterito. Item facit ꝯrium in decre.ĩ.proxi.ſed papa non tulit ibi ſñiam, ſed confirmauit latam ab auditore,& tales literæ bene diriguntur parti.ſ.de proba.in pręſentia.oĩno vide,quod poſt Hoſt. ſcripſi de ver.ſig.abbatẽ,ſuper gl. ex hoc. in fi.[*fauorem*] vide, quod no.in cle.de pę.ſi quis ſuadente.in gl.quia litera ſpectat de iure & antiqua cõſuetudine.ſ.de. electio. venerabilibus.& quod dicit de iure,reſpicit laicos, de cõſue.reſpi.clericos ſm Ber. qui dicit, conſuetudinem introductam proper feuda,quæ tenent ab imperio[*ſucceſſorem*] adhuc viuente Federico procurante papa duo fuerunt ſucceſſiue electi.Langrauius Turrigiæ qui parũ vixit,& poſt comes Olandiæ, qui per Friſones fuit occiſus.Sed poſt mortem Federici principes elegerunt in diſcordia regem Caſtellæ,& fratrem regis Angliæ comitẽ Cornubiæ. Ex his electionib⁹ inſurrexit qõ hic diſputata per dñm Stephanũ Polonum.filia Federici obtinuit apud illos duos electos,ꝙ ipſi renunciauerunt.Et demũ dedit rex Boemiæ filiam filio ipſius dñę in vxorem.poſt hæc ipſe filius dñæ cõcorditer a principibus electus fuit in imperatorẽ,quærebat,an valeret electio. Dubium fu mebat ex tribus.ex precibus,quæ interuenerant,vt renũciarẽt electi,& vt ille eligeretur. Secundo ex renunciatione inualida. Tertio ex ſucceſſione prohibita. De primo dicebat, ꝙ cum imperium ſit dñium Dei, in auth. qũo oportet epiſ.in prin.x.di.qm.Item 96.di.cum ad verum. Ergo illud precibus, precio, vel obſequio mercari non licuit.j.q.j.ordinatores.& c. ſunt nonulli.bene facit.viij. q.ij.illud.Item imperator eſt defenſor eccleſiæ, de elec. venerabilium.& vngitur & conſecratur,vt ibi.ver. verũ. de ſac.vnc.c. vno. verſi. ſed vbi.ergo in his minus a lingua.ſymoniã inducit,patet primum.j.q.j.ſi quis epſ.ij.q. iij.ſaluator.ſic ſ.de ſymo.c. j.& c.cum in eccleſia. & per totum. Si dicatur, ꝙ imperator præeſt tpalibus.reſpondeẽ per capitulum ſi quis obiecerit.j. q.iij. Ambitus etiã, qui hic interuenit,totum vitiat.j.q. j.nullus itaque.& c. principatus. ff.ad l.Iul.de an.l.j.De ſecundo. ꝙ renunciatio non valuerit, ſic probat , in imperio eſt ius publicũ auctoritate & vtilitate,in aut.vt iud.ſine quo.ſuf.in principi.col ij & vt diſ.iudi.in prin.col.ix.& tali iuri renunciare non põt. ff.de pac. ius publicũ. de ſo.cõp.ſi diligenti. ergo iſti renunciari non potuit poſt mutuum conſenſum,de elec.cum inter can. Non valuit ẽt,quia res erat litigioſa,vt li.pen.eccleſia.C.de liti.l.vl.itẽ per hoc illuderetur papa reſiliendo poſt electionem præſentatam , de poſtu.bonæ.ij.de confi.l.c.Licet. cum ipſe habeat confirmare potiorem,& ſi eſt patuas gratificare, vt præ. c.per venerabilem.ver.quod aũt. Ad tertium ſic,hæreditaria,vel ſanguinis ſucceſſio ſicut in eccleſiis reprobaẽ,ſic in imperio.Patet primum.viij.q.j. apoſtolica. de filiis presby. ex tranſmiſſa.ſecundum ſi præ.c.venerabilem.ver.inſuper.facit ad vtrunque.viij.q.j.Moyſes. & c.ſi ergo, de inſti.ad decorem.de iurepa.cõſuluit. Et illa probatio ſicut filios afficit ita & nepotes de quo vide de fi.preſ.ad extirpãdas.i & ſup.i.gl.ſoluit ꝯriũ,ꝙ electio valeat.nõ ob.q̃ ď pcib⁹ dr̃,cũ fieret ꝓ digno,q̃ remittit ad no.ď ęta.& qualitatẽ.Et renunciatio valuit, cũ illorũ neuter ꝯfirmatus eſſet.de trãſla.c ij.nõ ob.decre.bonæ. qa in ꝑiudiciũ poſtulati fiebat renuciatio,nõ ꝑ poſtulatũ,quod de ſucceſſione dr̃.nõ ob.qa nõ ꝑ ſucceſſionẽ,ſed ꝑ electionẽ petitur ꝯfirmatio.itẽ nõ ſuccedit nepos viuo parente. itẽ mater ſuccedere nõ poterat,ergo nec ipſe ꝑ matrẽ.[*Expedire.*]refert hic Fran.ꝙ ipſe Federi.poſt depoſitionẽ tenuit regnũ,& eo mortuo filius eius Coradus,& eo mortuo alter filius Manfredus.hæc fuerunt tpe Alex. quarti & Vrbani,demũ Clemẽs quart⁹ dedit regnũ dño Carolo fratri regis Franciæ,qui bellum habuit cũ dicto Mãfredo,in quo mortuus eſt ipſe Manfredus, deinde Coradinus filius dicti Coradi dicens regnum ad ſe ſpectare, intrauit Apuliã viriliter & potẽter,& ibi deuict⁹ & captus ꝑ dictũ Carolũ decapitatus fuit.¶Prima glo.diuidit & ſummat.ſcđa rñ.ꝑ duas qõnes.ſ.quare dicat ſuperſcriptio,de præſentia concilii,& quare de memoria ſempiterna.¶Gl.nõ ſolũ.& ſequẽs rñ.ꝑ duas qõnes.¶Gl. xps. primo pacẽ cõmẽdat.ſecundo ponit vj. cauſas , q̃ pacẽ impediũt.¶Gl.propter.ponit vj.cauſas,qbus &c. rationẽ reddit & remittit.¶Penul.glo.dicit,qui ſint electores, ſecundo quærit & ſoluit.Vlt.rñ.ꝑ qõnem.¶In glo.huiuſmodi.ibi,debitores,ſeqtur,ꝑſentes prius denũciationibus ꝯueniẽdi.& ibi.qdã libertus.mãdat ibi iuriſconſultus primo reũ moneri,ne rem illicitã faciat.¶In gl.xxv.ibi colla.iiij.vide ſ.de accu.qualr.in fi.iij.gl. ¶In glo. talem. ibi,ſi locus.Debet eligi locus ſine incommodo litigantium.¶In glo.offenditur.ibi.iſti quidem, ex pęna filij iuſte timet pater.¶In glo.vlti.ibi.§.ſequentes. probant ,ꝙ datis legibus per ſingulares,per plebem, per ſenatus apparuit neceſſe fore per vnum reipublicæ conſuli. & ibi. §.ſed ꝙ populus lege regia data omnem imperium & poteſtatem principi cõceſſit.& idem.§.ſeq.hic nihilominus.¶In gl.j.ibi ꝑſẽte.nõ dicit ap.ꝓbãte.ſicut.ſ.de ſen.ex-cõ. ſacro.ĩ pri. forſan ex cã,ne crederet aliqs ſine ap.ꝓbatore ꝯcilii dpoſitionẽ Imperatoris ꝑ Papã fieri ñ poſſe. vñ.& i.§.nos itaq;.dicit ďliberatiõe ꝑhabita.Ho.ſ. de ele. venerabilẽ.no.ꝙ ĩ ꝯcilio iſto epſ qdã ſup hoc negocio ꝯſultus

fultus fuit de quatuor. Primo ſuper potentia deponēdi. Scđo ſup cōtemptu clauium. Tertio ſuper captione, depredatione & interſectione prælatorum. Quarto ſuper fractione pacis firmatæ per eccleſiam. Rñdet ad primũ ꝙ ſm opinionem maiorum pro quolibet mortali poterat Imperator deponi, quod ipſe intelligebat de grauib. & de incorrigibili, maxime cum eccleſia ſancta delizat & concutitur, vt in iſto, allegabat no. per Hug. & Io. x. di. ſi papa. inducebat ſic capitulum alias, quod ſequitur in glo. ſi regem Francorum, quem papa non coronat, nec examinat, papa depoſuit, quia inutilis, fortius imperatorem, quem coronat, & qui ſibi ſubeſt, deponet pp iniqtates ipſius. xcvi. di. duo ſunt. & c. ſi imperator. De contēptu clauium rñdet ſufficere, ponens textum canonum, xxii. di. c. i. ver. qui autem. & 24. q. j. hæc eſt fides. ver. ſi autem, per quos patet, talem hæreticum, ad idem. ea. q. rogamus. & c. alienus. & c. omnib. & C. de hær. aũt, quicũq;. inducebat de pœnis, graue. vbi ēt nil dicens ꝯ poteſtatē clauium perſeuerans in excōicatione per annum ſuſpectus eſt de hæreſi. Inducebat tex. 38. diſt. c. vl. in fi. & 71. di. ſi qui ſunt. in fi. per quos patet infidelitatem & paganiſmum talib. imponi. Tertium dixit ſufficere, cum illud auferat nomē boni. & religioſi principis. & ſic nomine carens careat effectu. C. de ſer. a nullo. inſti. de do. §. eſt & aliud. inducit, quod regum eſt proprium &c. xxiii. q. v. regum. & c. adminiſtratores. & c. principes xxiii. q. ii. dominus. de pœnis, in quibuſdam, cuius decre pœna nulli magis competit, q̃ imperatori, cui bene conueniunt nomina aduocati, patroni & beneficiati, quæ ponit illa decre. Super quarto induxit. c. qui ꝯ pacem. xxiiij. q. i. & ꝙ priuilegium meretur &c. & ꝙ periuri nō merentur &c. xj. q. iij. priuilegium. de iureiur. querelam. De expedienti dicebat ſeruandum iudicium papæ, qui tamen conſiderare poterat, ꝙ lucrum ſpectabatur ex diutina ipſius expectatione & tepiditate illorum, qui conſueuerunt defendere eccleſiam. Et ſi dicatur, ꝙ tantus princeps non accuſatus, denunciatus, vel citatus deponi nō debet, rñdebat, certum eum eſſe citatum, & dato ꝙ non fuiſſet citatus, rñdebat per capitula ii. q. j. de manifeſta. de app. cũ ſit. in fi. de elec. bonæ §. ꝯ. Subdens, ꝙ notoria erant ipſiꝰ crimina, & eadem quæ fuerunt ꝯ ipſius patruum allegata in præ. c. venerabilem, & quæ ibi dixi in ver. ſunt. n. quare a tali ſic patrizante nullum bonum poterat ſperari, quia ſæpe ſolet filius. vj. q. j. § verum. ver. ſi quis. Cōcludebat ꝙ papæ circũſpectio, quid magis expediret, terminaret. & ibi, ad honorem. xl. di. c. ii. & quod ibi nō. & ibi, canonibus. ſed, vt dixit Arc. ſ. de offi. or. quis. iuſtum eſt, vt quod aliis imperat, ipſe ſeruet. xi. di. iuſtum, pal. eſt. Requiratur ergo concilium ꝑcipue in arduis a principe factum. & vide, quod de hoc vltimo dicam poſt Io. mo. j. de hære. ſuper eo. & ibi, omnes fœminæ. ff. de pign. ꝓhitur. in fi. & in fi. dicit hic Inno. ꝙ hæc ſñia memoranda eſt, vt ſciant omnes quot & quantis periculis ſe ſubiicit eccleſia Romana, vt ſubditis pacem procuret, dans exēplum cœteris prælatis ſubeundi pro ſuarum eccleſiarũ defenſione q̃cunque pericula. Dicit. n. ꝙ quot & q̃tis periculis maris, terræ, proditionum & aſſaſſinorũ & aliis infinitis ſubmiſſus fuerit lator huius ſñiæ, vix hō poſſet enarrare. Dicit tñ, ꝙ aliqua in cronicis Romanæ ecclīæ continentur. ¶ In gl. iii. ibi, exceſſum, ſuper quibus ammonitus fuerat per Honorium tertium ſm Boat. ¶ In glo. iiii. in fi. & c. dicunt. & in cle. de pœ. ſi quis ſuadente, ver. & quia. & vide quod dixi. ſ. de iudi. cum non ab homine. ſuper ver. anathematis. ¶ In glo. eſt ſumptum, ad idem. iii. q. vi. hoc quippe. in fi. ¶ In gl. hmōi. in fi. vide. ſ. de ſimo. licet. in glo. ex hoc. ¶ In gl. incantare. in fi. hoc ponit Iſidorus Ethi. lib. xii. c. ergo. ¶ In gl. periurium. ibi, c. vl. hoc intelligas, vt ibi ſcripſi ſuper vl. gl. & ibi, vel ꝑlato. dicit Innoc. quorum verbum debet eſſe firmiſſimũ etiam ſine iuro, alle. 22. q. iiij. innocens. & §. præ. ¶ In gl. Chriſtus in morte. ibi. ſñia &c. cito abſque vllo timore filij hominum perpetrarũt mala. & ibi, temporalium. vide in Hiero. liij. c. B & ibi in fortem &c. & ambo pariter occiderunt. & ibi, in ea &c. facta fuiſſet ſicut flumen pax tua. ¶ In glo. quod etiam ibi, & vbi de hoc. Archi. remittit. xvi. q. iiij. ſacrilegium. vbi de hoc no. per modum ſummæ. & per Inn. de ſen. ex. cum pro cã. ¶ In gl. pp q̃đ, ibi punitur de quadruplici pœna hæreticorum ſm canones. ſ. excōicatione, depoſitione, bonorũ ablatione, militari perſecutione, remittit Ar. ad no. per Goff. in ſumma, de hæreti. §. punitur hæreticus. & vide plenius per Ho. in ſum. huius ti. §. qua pœna feriatur. ¶ In glo. oſtenditur, in fi. vide quod no. j. de priui. auctoritate. in gl. fi. ¶ In gl. genus. in fi. ſ. de priui. cum olim. ij. ¶ In gl. de tranſla. ibi, quanto, & ibi remittit Ber. ad glo. vnde dicitur. ¶ In glo. Matthei in fi. q. ii. c. ij. ¶ In gl. claue. in fi. & 24. q. j. manet. & facit de pœ. di. i. quem pœnitet, verſi. Deus. ibi. oportet, vt iuſtus miſereatur iuſte.

S V M M A R I V M.

1 *Actio de re aliqua quando pertinet ad plures, omnes diuiſim agere poſſunt.*
2 *Conditio quando eſt appoſita, expectari debet tempus conditionis appoſitæ, non tempus præſens.*
3 *Sententians poſt ſpecialia debet ſubmittere clauſulam generalē, ſub qua omnis cauſa deciſionem iuſtificans valeat comprehendi.*
4 *Promptiores debemus eſſe ad abſoluendum.*
5 *Dominus ante traditionem remanet, qui vendit hæreditatem.*
6 *Publicianam an intentare poſſit, qui ſuccubuit in vendicatione.*
7 *Rei vendicatio quæ ſit.*
8 *Actor non habet exprimere diem in libello, vel locum contractus.*

C A P. III.

ABbate ſanè. Diuiſio in. j. glo. in ſuperſcriptione ibi, [*cō-*
1 *mendatori*] no ſm Innoc. ꝙ † qñ ad plures ptinet actio de re aliqua, ita ꝙ ad vnum quaſi ſub alio, ſicut hic commendator ſub præceptore, ꝙ ſimul ambo & omnes diuiſim agere poſſunt, de hoc ſatis ꝑ eum. ſ. de iudi. cum deputati. de reſtitut. ſpo. olim cauſam. de reli. do. cum venerabilis [*proponens*] corā delegatis datis a papa, vt cām inſtructam remitterēt, vt patet in integra. Archid. & Pe. de finibus. Vide quod no. de reſti. ſpo. cum ad ſedem. in gl. ii. [*de largitione regis*] an ſucceſſor reuocare poſſit, fuit qō, Io. de Deo lib. 1 q. 1. quam vide in Spe. de inſtru. §. nunc. in fi. [*adiudicari*] .i. iudicare ad ſe ſpectare ſm Io. mo. & Arch qui dicũt, proprie adiudicatio fit in illis actionib. quæ mixtam habent cauſam. inſti. de acti. § quædam. inſti. de offi. iudi. §. ſi familiæ. & §. ſe. rem, aut materiam ab alio detentā peto mihi reſtitui. ſ. de fide inſtru. inter dilectos. in prin. ſed iure ciuili peto rem declarari ad me pertinere. ff. de rei vē. ex diuerſo. §. i. ff. ſi ſer. ven. ſicuti §. ſed ſi quare. vide, quod dixi poſt Goff. de do. & conſu. c. ii. ſuper ver. reſtitui [*præſto-*
2 *lari*] hoc dicit, quia † cũ cōditio eſt appoſita, expectari debet tp̃s conditionis appoſitæ non tp̃s præſens. ff. de ver. ob. ſi rem meam [*illa donata*] hoſpitalariis per annuũ iſtiꝰ regis. [*Quare*], i. qa donata fuerunt ſub cōditione & honeſta. [*Mox*] vide. ſ. de elec. quapropter. ſuper eadem dictione. Ab ipſo rege fuiſſe collata, quod ſeqtur, ab illo monaſterio Populeti, voluit ipſe rex, vt ædificaretur per mona. Populeti ibi in caſtro vel loco de benefazano, [*poſt lit. conte.*] inter abbatē & cōuentum mo. de benefazano & ꝑceptorem hoſpitalis [*proceſſum*] habitum in iudicio corā auditore de ꝑdictis [*loco*] de roſellis & pertinētiis [*veniſſe in iudicium poſtmodum*] .i. poſt iudicium inchoatum ꝑ conteſtationem pronunciari pro monaſterio, ex eadē cōceſſione facta ꝑ monaſterium Populeti, [*ipſe rex nepos*] .i. qui donauerat illa monaſterio de Populeto prius facta hoſpitalariis [*eundem nepotem*] propria per iuſtum bellũ. ſ. ꝯ ſarracenos. facit. xxiij. q. v. dicat. de hoc, xxiii. q. ii. in prin. ꝑ Inno. de reſti. ſpo. olim. j. & ſ. de voto, [*quod*] ſupp. primo acceptum cum ꝑceptore hoſpitalis. [*Cum pro actore*] conſtrue ſatis ſufficere videatur, ꝙ appa-

reat

reat &c. acquiſitio facta per regem nepotem, & inıēdit,
ꝙ ipſe rex cū vexillis regis & ad opus regni, & vt rex ac-
quiſiuit illa. rex nepos donationem aui & patris expo-
ſuit in ſua petitione diligenter. xxx. q. vi. iudicantē. extitit
in bello. ſuper quo fuit facta proteſtatio [*iudici*] i. per iu-
dicem [*conſtet*] ipſe ſiniꝫ, de hoc. i. iure actoris poſtmodū.
i. poſt litē conteſt. exinde. i. ex cauſa quæ ſuperuenit in-
debite exordio litis, quia. ſ. tunc non debebatur. Inn. ibi.
non excipit, ſed determinationē ponit reportare in hac
inſtantia non in alia. vt. ĩ. glo. pen. [*Et alys*] no. lo. mo. ꝙ
3 † ſententiās poſt ſpecialia debet ſubmittere clauſulam
generalem, ſub qua omnis cauſa deciſionem iuſtificans
valeat comprehēdi [*vacua*] quaſi impoſſibilis, cum cer-
ta venditio, vel donatio nō poſſit non habere concomi
tantia certi temporis, & loci ſm Inno. & vide, quod hic
dicam ſuper glo. [*conferentur*] quaſi genera certis tpibus
& locis non menſurentur, ſed ſpecies habet tps & locū
ſe cōcomitantia. vnde nec hō vt genus generat, ſed ho-
mo Socrates generat. Genera ergo nō menſurantur tē-
pore, quia tēpus, quod eſt menſura motus, ſingularia, q̄
mobilia ſunt, mēſurat, nō ītellectualia vt genera [*nullus*]
4 cōtra † prompriores debemus eſſe ad abſoluendum. ff.
de act. & obl. l. Arrianus. ff. de re. iur. fauorabiliores. ergo
potius abſoluendus eſſet reus, ēt cum eſt actū cā non ex
preſſa. Item obſtat regula, non licet actori. ĩ. de regu. iur.
nam ſi reus ſine facto actoris acquirat ſibi exceptionē li.
pen. ſibi non prodeſt. ff. de excu. tut. l. ij. §. nimirū, & ff. de
ex. mune. l. ij. § quia munera. ſ. vt lit. pen. c. ſi. de teſti. cā
quæ. ſi ibi hoc in reo fortius in actore. Dicit Io. mo. hoc
obtinere propter æquitatem, quæ habetur ſuper verſic.
nec prodeſſet. Item plus grauaretur actor, cui generali-
ter agenti obſtaret exceptio rei iudicatæ, vt hic in gl. ſic
enim. & §. munerū. & §. qui ad munera. non obſtant, qa
vocatio ad munera fuit legitima, quæ ex poſt ſuperue-
nienti cā nō poteſt infringi. ĩ. de re. iur. factum legitime.
decre. ēt allegatæ non obſtant, quæ loquuntur in gene-
re, ꝙ ſpeciem, de qua lis pendet, non comprehendit, ex
quo non fuit expreſſum [*Compendio*] vide ſ. eo. lib. de re-
ſcrip. diſpendia. in ſi. primæ gl. confirmamus. ſi. ſ. de pro-
batio. in præſentia. ſ. de teſta. Raynutius. & c. Raynaldus.
¶ Prima gl. ponit diuiſionē & ſummā, gl. obiicit & dat
sex ſolutiones, inſtando circa primum, qn̄ cōpetat rei
vendicatio, & qn̄ publiciana, & quomodo in ea ſufficit
bona fides recipientis. ad hoc ſignat ɔ̄rium de anth. ma
læ fidei. & ſoluit. Quarta gl. obiicit & ſoluit. ¶ Sexta gl. po
nit deciſam, quam iure probat. ¶ Glo. qui ſi rē. declarat,
quod dicitur de reo, & diuerſitatis rōnem reddit. ¶ Gl. ta
lis. rn̄det per qōnem, quam diſtinguendo ſoluit & re-
mittit. ¶ Glo. videtur. arguit & ponit triplicē lecturam.
¶ Gl. ſ. donatio. declarat tex. ſecundo no. locū in inſtru-
mento ponēdum, ponit opi. ɔ̄riam, tenet primū, quod
probat per vi. iura & per duas rōnes. ¶ In iij. glo. ibi, non
quēadmodū. vide de teſta. Raynaldus. ſuper gl. ſed nun-
quid. & ibi [*traditio*] tradens fundum ſi erat dn̄s. tradit do
miniū. & ibi. [*quod autem non vnquam*] vide de cā poſ. cum
dilectus. ſuper i. gl. & ibi. §. eligere. vide de libel. ob. c. i. ſup
5 i. gl. ¶ In iiij. gl. ibi. qui tibi. † qui vendit hæreditatem ante
traditionē remanet dn̄s. & ibi. ſi ager. emptor agri ante
traditionē non vendicat. Et ibi. vt inter diuinum. vide
in c. ij. ſtatim alleg. ſuper. iij. gl. ¶ In vi gl. ibi, fundus ho-
ſtium. hic duo dicit lex liber homo. quæ ſequitur, dicit
lex ſi ſtipuler. & ibi. §. ſi ſeruo. cum alieno ſeruo relin-
quitur malitia, ſi ſciēter debetur æſtimatio, ſecus ſi igno
ranter. ¶ In gl. ſ. ibi. l. vlti. valet emptio & ſtipulatio facta
de ſeruo, qui eſt in poteſtate hoſtium, quaſi potius im-
perando reſiſtit facultas, quā non. & ibi, cætera. in prin.
ponit exemplum cum legantur iuncta ædibus, ſi ab ędi
bus fuerint ſeparata, & ibi qui hæredi. in ſi. hæc lex & ſe.
probant, conditionem prius exiſtere debere. & quid di-
cat ille finis. & §. ſi. incipit Plauci. vide de iureiur. petitio.
ſuper vlt. gl. & ibi. l. qui ſub conditione. vide de condi. ap.
verum. ſuper. ii. gl. ¶ In gl. & ideo. ibi. non pōt. ibi, ad lite-
ram. quod dicit rex. & quod ſupplet gl. & ibi. ſolemus. id
venit ad iudiciū, de quo actum eſt, vt veniat. ¶ In gl. ſed
monaſterio. ibi [*fundum*] ſi mulier dat in dotem fundū
ſuum, quem poſſidet, & cuius dominiū per præſcriptio
nem acquirere poterat. & ibi. §. ex conditionali. ex obli-
gatione conditionali ſpes eſt in debitum iri, quæ tn̄ trāſ-
mittitur ad hæredes. & ibi, ſed per actum. vide. ſ. de inſti.
cum veniſſent. ſuper gl. ſed quare. ¶ In gl. talis. ibi, ſi mul
tis. lex vltima eſt. & vide de cauſa poſ. cum eccleſia. ſu-
per gl. ſic. ff. ¶ In glo. videt. ibi, & C. e. l. de teſt. & dicit idē
illa. l. vl quod decre. præſentata. ¶ In gl. ſ. donatio. ibi, opti
mam. probatur falſitas inſtrumenti, probando ɔ̄henīē
in alia ciuitate fuiſſe qn̄ inſtrumētū ſcriptū ſit. ¶ In gl.
quod faciendū nemo. vide in præ. decre. j. ſuper glo. iij.
¶ In gl. ſi idem. ibi, ita vulneratus. ad finem. vide. ſ. de iu.
dilecti. ſuper. i. gl. & ibi placuit. vide de tranſac. c. vi. ſuper
glo. antepe. ¶ In gl. pe. ibi, hęreditas. vide de don. inter di-
lectos. ſuper. j. glo. ¶ In gl. ij. in ſi. dicunt quidam, ꝙ ſic
agitur, quia locus peritus cōiter pertinebat ad abbatem
& conuentum. Itē conſtat, ſecurius eſſe, qn̄ ſimul agunt
ēt de propriis. ſ. de iud. cām. licet quiſque pro ſuis agere
poſſet. & vt dixit Io. mo. poſt eū Arch. qn̄ abbas agit pro
ſe & ſuo conuentu vt hic, qn̄que noīe ſui monaſterii. ſ.
de fide inſtr. inter dilectos. in prin. Et hoc ꝓprie. quia p̄la
ti ſunt ꝓcur. nō diuer. ſ de dona. fraternitatē. & ideo nō
nomine ſuo, ſed ſuæ eccleſiæ vel dignitatis agunt & de-
fendunt. ſ. de inſti. cū veniſſent. ſ. de dila. literæ. de reſti.
ſpo. olim cām. Qn̄que ēt agunt ſimpliciter. ſ. de præſcri.
auditis. & c. veniens. vide, quod ſcripſi poſt Inn. ſ. eo. lib.
de teſti. præſentiū. in iii. gl. ¶ In gl. iij. ibi traditio. & C. de
pa. traditionibus. & ibi pręſumitur. idē no. Guil. in Spec.
de cā poſ. §. nunc dicendū. ver. pe. qui. §. materiā publicia
næ proſequitur & libellorū ſuper ea. Et ibi, conſuetudi-
ne. ſimile, quod no. de vendicante, qui eodē libello petit
ēt rē exhiberi, in Spe. de ac. vel pe. B. verſi. & no. quod vi-
6 detur. Et ibi. §. aliæ. an † qui ſuccubuit in vēdicatione pu
blicianā intentare poſſit, plene no. ff. de euic. l. minor. §. i.
Et tenet ibi gl. ꝙ poſſit, & aliquid de hac vide in Specu.
de act. vel pet. §. ſequitur. ĩ. ver. quid ſi primo. Et ibi, de iu
di. licet. & ff. de inſti. l. habebat. j. rn̄. Et ibi, dn̄s ſciuerit. er-
go aūt nō loquitur, qn̄ ipſe dn̄s alienat, licet mala fi. pu-
ta in pręiudiciū creditoris, de hoc in Spec. de præſcri. ad
ſi. per totū, maxime ver. quid, ſi debitor. & vide, quod ibi
7 dixi. & ibi, ſi diuerſa. & potiſſime rōne auctorū, quia † rei
vendicatio eſt ciuilis, publiciana p̄toria a Publicio dicta.
vt. ſ. in gl. & ibi, eundē finē. ſ ad rē vendicatā & ibi Guil.
& Io. mo. hic. & in ſi. Arc. remittit. iij. q. iii. offeratur. ¶ In
iiij. gl. in ſi. & ſic expreſſa vocetur. ff. de re. iu. expreſſa. hāc
aūt expreſſionē facere nō tenebat̄, vt plene no. ff. de lib.
ob. c. ij ¶ Gl. ij. pars. ibi au°, & pater. vt ĩ. §. ꝓ parte. & ibi, li-
ber homo. Gl. ibi diſtinguit inter ſtipulationē & legatū
& fundum hoſtium & noſtrum ab hoſtibus captum.
¶ In gl. bonus. ibi ſecundo impugnat iuxta doctrinam
Iſidori. prius noſtra firmemus, deinde obiecta ɔfutemus
Io. mo. ¶ In gl. bene dicebat. ibi, de benefazano alle. Inn.
C. de do. promi. l. j. ad idem. ff. de verb. ob. ſi ita ſtipulatus.
§. Criſogon. Item ſm Inn. pro hoc facit, qa verbū dona
toris non diregebātur ad monaſterium de benefazano,
ſed ad monaſteriū de populeto, & ideo non videtur ius
quæſitum in rem, ſed in perſonam. ff. de an. leg. l. Caius. ff.
de leg. i. quidam teſtamento. ff. de cōtrahen. emp. l. ſi. alias
ſi ex aliquibus præſumptionibus appareret, ꝙ de volun-
tate donatoris fuit, ꝙ ad mona. de benefaza. pertinerent
donata ipſi mona. de benefa. aliter prouideretur, ar. ff. de
leg. ij. Lucius. §. patre. de rei vendi. emptor. §. ancilla. de
leg. ij. Titia cum teſtamento. §. Titia cum nuberet. de te-
ſtam. nos quidem. ff. de dona. inter vi. & vxo. l. Sulpicius.
C. de dona. quæ ſub modo. l. i. & iij. ¶ In glo. ad hoc. in ſi.
dicebant Inn. & Io. mo. ꝙ in l. ſi ſeruus §. ſi. ff. de ſer. vrb.
præ. & l. ſeruus. ff. de lib. cā. non quæritur ius in re, ſed per
ſonalis obligatio. ¶ In glo. non. in ſi. nec ob. ff. de pig. ac.
ſi rem. §. ſi. quia loquitur in ignorantia, quæ ſtatim orit

ex.

ex conuentione ſecundum Inno. vel ſecundum Io. mo.
dic eam ſtatim natam. cum cõuenit de pignore, ſed im-
peditam quouſque ſolutum fuerit pretium. In cõrariũ
alleg. ea. l. §. omnem. ¶ In glo. l. ibi, male allegabãt. ſ. mo-
naci. ¶ In glo. bonorum. in fi. in prin. gl. dicũt quidam, ꝙ
hic non dicebatur impetrata, ſeu facta, imo quia ſimpli
citer patris hæreditatem adiuit, vna cenſetur ſua & pa-
tris hæreditas. ff. de vulga. & pup. ſub. ſed ſi plures. §. filio.
¶ In glo. qui ſi rem. ibi, in actore in caſu econuerſo. ſ. cũ
definit actor habere ius, quod habebat tempore litis cõ-
te. diſtinguitur, quia aut ex facto proprio, & tunc reus ab-
ſoluitur, aut ex facto rei, & tunc non abſoluitur. ff. de rei
ven. ſi poſt acceptum. & de condi. fur. ſi ſeruus fur. ſol.
matrimonio, ſi conſtante. §. fi. ¶ In glo. ſi enim. ibi, ſi rei
iudicatę. ff. de excep. rei iudi. ſi mater. §. eandem. ¶ In gl.
videtur. ibi, emergenti. hoc placet Io. mo. dicit Arc. ꝙ ſe-
cundum iuris ſubtilitatem iſta non valẽt, quia ſuper eo,
quod nõ erat, non videtur facta litis conteſta. argu. ff. de
arbi. l. de his. ff. de excep. rei iudi. l. ſi ex teſtamento. nec
ſufficit, ꝙ ſit in potentia, vel in habitu. ff. de iudic. non
quemadmodum. & l. non poteſt. de aur. & ar. leg. ſi ita.
ſed hoc eſt de ęquitate, vt dicit textus ĩ. eo. in fi. ¶ In glo.
ſ. donatio. ibi, ſed dicit cum, idem Gof in quæſtionibus
ſuis. j. q. in fi. idem Gui. in tit. de inſt. edi. § poſtremo. alias
Incipit, Inſtrumentum. ver. quid ſi locus. & ĩ. ver. ibi ſi tra
ctatur an tabellio poſſit reficere & locum apponere. &
ibi. libellorum. quæ eſt lex. iij. ff. de accu. & licet. l. illa in li
bello accuſatoris requirat locum & menſem. ſaltem In
libello conuentionali non ſic, vnde dicit hic Innocen. ꝙ
8 †actor non habet exprimere diem in libello, vel locum
contractus, ſicut nec teſtis exprimit diem, de fide inſtru.
cum Ioannes. niſi iudex ex cauſis certis id fieri faceret, vt
præ. decr. cum Ioan. ad fi. inſtitu. de act. §. curare. & ibi,
optimam. ad fi. vbi de hoc. & C. de tabul. generali. li. x. &
vide, quod dixi, de fide inſtru. inter. ſuper ver. facilius. vbi
videbis reſponſionem ad. l. pe. de pig. vbi videtur caſus in
contrarium. cum ibi dicatur per epiſtolam, q̃ caret die
& cõſule pignus contrahi. Sed ibi loquimur de præiudi-
cio ſcribentis, hic de præiudicio tertii, vt ibi dixi in fi. Et
quia lex illa optimam. de ciuitate loquere, videtur aliq-
bus, ꝙ ſatis ſit ponere ciuitatem, vel caſtrum ꝓ loco in-
ſtrumenti, ad hoc facit ſtilus literarum papalium, vbi
non fit alia expreſſio, facit procemium cle. in fi. In con-
trarium data huius libri ibi, data Romæ apud ſan. Pet.
&c. communiter tenetur, ꝙ illa generalis inſcriptio nõ
ſufficiat, alleg. in aut. qui. mo. na. effi. le. §. quantum vero.
colla. vj. vbi & dominus ſcribitur, & præ. l. libellorũ. Ad
id, quod de ſtilo curiæ dicitur, reſpõdetur, ꝙ ibi locus ta-
cite includitur, ſcilicet quo Romani Põtifices more ma
iorum ſedere conſueuerunt, facit. ff. de iuſti. & iure. l. pe.
& quod no. ſ. de reſcript. c. fi. in glo. pe. & adde, quod dixi
in Spe. ſuper præ. ver. quid ſi locus. & ibi, cum cauſam. j.
ꝑ id quod nota. cum ſuis remiſ. reuoluitur hæc ratio ad
contrariam partem, quia valet dictum teſtis nõ depo-
nentis de circunſtantiis, ſed non fuit interrogatus, ſi
ergo valeat inſtrumentum, ſed, vt ibi ſcripſi ſuper gl. cau
ſam, pars, contra quam deponunt, ſi non dedit interroga
toria, ſibi imputet, ſi dedit, iterum Interrogabuntur. ibi
vide. & In fine. ſuper hoc vltimo vide, quod no. in Spec.
de inſtru. edi. §. reſtat. verſi. & not. ꝙ tabellio. & verſi. ſe-
quentibus. & vt ibi dicitur, Pet. de ſan. probat hoc per de
cre. ſ. eod. lib. de foro compe. Romana. ver. nec clericos,
vt ibi etiam ſcripſi. ¶ In glo. penulti. in fi. & ſic vno reſpe
ctu vtilius eſt cauſam exprimere per hæc iura, alio reſpe-
ctu eſt vtilius non exprimere per hanc decret.

SVMMARIVM.

1 *Scripturã propriã negans de proprio mendacio conuictus punitur.*

CAP. IIII.

CVm ab vno. Diuiſio ſuper prima
gl. [*iudicium.*] ſecus, ſi
recitans non eſſet de illorum numero. ĩ. c.
px. in prin. [*mandãtibus*] & ſic cõcordant in
ſententia, & habentur pro vno. C. de erro. aduoca. l. j. ar
ff. de ver. ob. ſi procuratori. ſecus ſi non concordarent in.
vnam ſententiam, in aut. vt iudi. non expec. ſacras iuſſi.
§. ſi autem, col. ix. Arc. ſimul ita recitauerunt Azo, & ſo-
cius, ſimul vterque legẽdo, vt ponit Guil. in Spe. quẽ alle
gabo ſup finẽ. j. gl. [*pluralis*] vt dicit Arc. ſi eſſet vnus ſolus
iudex, & diceret ſententiam per verbum pluralis nume
ri, nõ per hoc vitiaretur, cum. ĩ. excipiatur ſolum de ele.
vt dicat̃ quaſi miniſter aliorũ. ff. de cõſti. pe. eum qui. §. vi
lis. & l. & licet. & Io. mo. & Arc. ſecus ad proximũ dictũ
nõ ad primũ. [*ſingularis.*] ꝯriũ no. In. de ele. in cauſis. Hoſ.
e. ti. q a pp. & ambo e. ti. in geneſi. & Gui. in Spe. de ele. §. j.
ver. & no. ꝙ. & in §. in ſi. ver. ꝯpmiſſarij. refert quãdã ele-
ctionem pp plurale caſſatam, & dicit nõ de iure fuiſſe,
alle. ff. de duobus re. l. duo. vbi in duobus reis ꝓminẽdi
nõ refert ĩter ſingulare & plurale faciẽda, alias nõ valet.
ſ. de ele. ſicut cũ. ¶ Prima gl. ſummat & dicit, q̃ fuerit du-
bitatio. ¶ Tertia gl. dubiũ ſoluit & conſuluit. ¶ Penul. gl.
remittit & quærit & ſoluit, ꝯ ſolutionẽ alle. ſolutionẽ for
tificat, ꝯſilium dat. ſcđo quærit & ſoluit. ¶ Vlt. ſucceſſiue
de duobus quærit & ſol. ¶ In iij. glo. inſpexit, vide. ſ. de ſer.
c. ij. ſup. j. gl. ¶ In gl. pe. ibi. l. j. deputatus eſt mẽſor ad offi-
1 cium menẽdi & referẽdi. & ibi ꝯ, q † ꝓpriam. negãs ſcrip-
turam propriam de mendacio conuictus punitur. ¶ In
glo. j. ibi, hoc dicit. & primo ponit dictũ, ſcđo ipſius deter
minationẽ. ibi, oportet. tertio ponit determinatio in diſ-
ſimilẽ. ibi licet. & in fi. de hoc in Spe. de arbi. §. fine. ibi
pone ergo, ꝙ vnus. vbi inuenies, quod hic poſuit Arch. &
Azone & ſocio. ¶ In gl. pe. in fi. p p̃dicta patet nõ dubia
qõ oli hic diſputata de quatuor ꝯpromiſſariis, q ꝯueniẽ-
tes noĩauere Titiũ, & in eũ cõſenſerunt, ordinãtes die ſe
quẽti vocato tabellione electionẽ facere, quo die adue-
niẽte vnus ex eis ꝯdixit, alter tacuit, q tacuit cũ duobus
pſiſtentibus nũciauere capſo qd actũ erat, capſm proceſ
ſum trãſmiſſu Papæ, q̃rebat q d iur. Soluebat diſputãs, ꝙ p
Papam compelli poterãt ad perficiendum, quod cępe-
rant, vel ſi plus placebat, habebat prouidere nominato.
inferior autem Papa ſi ad eum delatum eſſet negotium
tenebatur eos compellere, vt perficerẽt, ex quo nullus de
fectus noĩati innotuerat per e. publicato. Nec ob. protra-
ctio, cum illa fuerit ex dolo illorum duorũ. nec ob. decr.
quod ſicut, quia hic non fuit ſimplex nominatio. imo
fuit cõſenſus de præſenti. facit, qđ no. lxiij. di. quãto. ¶ In
glo. vl. ibi non credo. Idẽ Arch. ſ. eo. li. de ele. ſicut cum.
Inducit, ꝙ epiſcopi conſueuerunt de ſe ſic loqui. de con-
ſe. di. ij. re vera. ver. forte dicis. & c. in xp̃o pater. iuxta prin-
ci. verſi. de natura. & ver. hoc autem. xiij. q. ij. quam præ-
poſterum. ver. idem nobis. & lxiij. di. per totum. & facit,
quod ſcripſi poſt Hoſt. de bap. c. j. ſup ver. te. & facit. ĩ. de
pęnis. c. ij. in fi. & in fi. eo. li. in vlt. glo.

SVMMARIVM.

1 *Sententia non illuſtris lecta per alium iudice præſente & mandan-
te ualet.*
2 *Epiſcopatus dicitur culmen dignitatum.*
3 *Appellans an poſſit ſimul proſequi iuſtitiam & nullitatem.*

CAP. V.

ET ſententia. Sunt duæ partes. Pri
ma ponit dictũ regu
lare & caſum exceptum, cui dat ſimile. Se-
cũdo ponit regulam bimembrẽ, & in ſum.
ponit. iij. cauſas nullitatis ſentẽtiæ diffinitiuæ, & a prima
vnũ caſum excipit. [*ſcripta.*] videtur ergo ſufficere, ſi in pa
riete ſcripta ſit, ar. iij. q. vij. poſtulatus. vbi de hoc. [*ab alio.*]
vbi ſolus eſt, ſecus ſi ſint plures. ſ. c. proxi. Ioan. mo. & per
hæc duo. e. patet falſum eẽ, quod no. Cy. poſt Pe. in l. ij. C.
1 de ſen. ex breui. reci. ſcilicet, ꝙ † valet ſententia non illu-
ſtris lecta per aliũ iudice p̃ſente & mãdãte, ſicut de ſtipu
latione dr̃. ff. de ver. ob. ſi procura. pñtis. q̃ vide. ĩ. de vſur.
q̃q̃. ĩ gl. vt ſerui. Ad quam rñde per Loẽs. C. de ꝯtra. & ꝯ.
ſtip. inſti. de ver. obli. §. j. & ij. & ſimile not. ĩ. tit. j. appella-
tio. in gl. vl. [*Recitatione*] ꝑ quod patet, ꝙ ñ eſſet ſatisfactũ;
licet ſnĩa eſſet ſcripta, niſi de ſcripto recitet̃ & proferatur
[*proferri.*]

[*Proferri*]ſ.c.ſicut nobis.in fi.[*Epiſcopo*]electū ꝯfirmatū, vel adminiſtratorē epatus non ꝯprehendit, ſic nouiſſime diſputando terminauit gener meus do. Ioa.de ſan. Georgio per hūc tex.quia dignitas & honor,quæ ſequūtur,proprie reſpiciunt ꝯſecrationē & ordinē epalem,vt clare probat decre.ſeda.de tranſla.ver.ſicut aūt. & de ordina.ab ēpo qui re.epi.ca.i.Inducebat ēt decre. ſane. de priuil.& regulā,q̄ a iure.j.de reg.iur.[*rogatam*]quæ etiam debetur ob reuerentiā officij,quod exercent.ſ.eo.lib. de off.deleg.c.ij.de var.epi.no. tractat hic Arc. de quorum aliquibus habes in cle.de pęnis.ſi quis ſuadēte.verſi. nec ſuper.& vltra illa ēpi dicuntur pupilla cęli Dei & colūnæ ſan.ec. Dei.Item & ſummi ſacerdotes.ij.q.vij.accuſatio.de cō.diſt.v.de his. & ibi no. quare dicantur ſummi ſacerdotes.qñque dr̄,ꝙ ēps hēt ꝑſonā Chriſti.Itē ꝙ eſt ip
2 ſius vicarius.33.q.v.mulier.Itē ēpatus dr̄ culmen dignitatū.lxj.di.Oſius.in fi.lxiii.di.ſi per ordinē.ſ. de præben. venerabilis.aliqñ dr̄ dux.lix.d.c.j.& ii. qñque appellatur faſtigiū.c.di.ordinationes. lxiii diſt. mutamur.& exponitur faſtigiū.i.magnitudo vel latitudo.C.de no.co.ſa.l.j.iuxta princ.vbi ſic exponitur.& vide, quod ſcripſi poſt Hoſt.ī de re.c.pen.[*fulgere*]notat ſplendoris exceſſum. ſ.de magi.c.fi.ſniam ēt diffinitiuā.de qua.ſ.[*ad inſtar*]vide,quod de hoc ſcripſi poſt Inn.de fideiuſ.inter.ver.cęterum illuſtrium.legiſtæ vix fatentur ēpos clariſſimos,ſed Guil.dicit eos ſpectabiles,in Spe.de iu.om.iu.ver. ſed canones per alium ſcientem legere,vt in d.§.ſancimus.in auth. vt ab illu.ibi, ne cogantur &c. no.ꝙ ex quo iſtis ꝑſonis tantū hoc ꝯceditur,ergo alijs nō licebit.C.de ſen. ex breuic.reci.l.vlt.can i..q.j.ſtatutis.ſm Arch.¶Prima gl.arguit a cōtrario,illi argumēto ſignat ꝯtriū & ſoluit. ¶Secunda gl.quærit & ſoluit.¶Quinta gl.all.duas concor ponit quatuor caſus. quibus valet ſnīa ſine ſcripto, & alios duos,in quibus eſt opi.in fi.dat ꝯſil.ū.¶Gl.non cures.ſoluit dubiū,dicit vnde ſumptum,ſignat ꝯtriū, remittit.¶Penultima gl.textum fortificat,all.v.iuta, quære & ſoluit,& in eo refert ſolutionem ad ſimile, & ponit opi.ꝯtrariam,finis ēt reſpon.per quæſtionem. ¶In glo. ij.ibi,cecus.ſequitur,iudicādi officio fungitur,& ibi certi iudicant illiterati habentes cauſarum peritiam. ¶In gl.iij.ibi.§.ꝙ ſi ſua ſnīa.debet arbiter cām diffinire,& nō in alterius arbitrio ꝯmittere.& ibi.§.factus. vide in decr. j.ſtatim all.ī.ij.gl.¶In quinta gl.ibi.§.ſancimus.iudices vſque ad magnificentiſſimos illuſtres cauſas pecuniarias& iniuriarum agunt,& defendunt per alios.& ibi.i. & l.præ.in fi.in modica ſumma, vt duorum aureorum non datur actio de dolo.& ibi.l.j.vide in c.ſtatim all.ſuper vlt.gl.& ibi oīm teſtm̄ quæ tenet, conſcientiā principis oīum teſtamentorum ſolennitatē ſuperat. & ibi, de plano.ponit caſus duos de plano procōſul expedit. ſ. obſequium,quod debetur patronis & parentibus &c.& ibi l.fi.dicit ibi finis,ꝙ legū auſteritas partis litigantium mitigatur.& ibi,hoc inter.teſtamētū inter liberos factū tunc infirmatur, cū pater.vii.teſtibus declarat, nolle illud teſtamentum valere, & diſponit aliam voluntatē, vel ēt teſtamento perfecto,vel in nō ſcripta perfecta voluntate.& ibi.ꝯtus.non aliter valent ꝯtus, quos in ſcriptis fieri placuit,niſi prius inſtrumenta in mundum deducta, ſubſcripta & completa fuerint.& ibi.l.ij.& vlt.illa iura dicunt de ſcripto debet legi ſnīa.& ibi,cū antiqtas. §.fi.ſufficit teſtatorem propria manu ſcripſiſſe teſtm̄, & hoc in ſcriptura teſtari.etiam ſi poſtea non ſubſcribat. ¶In gl.pe.ibi.§.dies.in bonorum poſſeſſione, quæ requirit cauſæ cognitionem, dies ſeſſionum inſpicientur. iq bus ſedere potuit iudex.& ibi.§.ſancimus,ibi dr̄,ꝙ ſedēt iudices cum iudicant.& ibi.§.ſedebunt.pedanei iudices ſedebunt mane,meridie & veſpere.& ibi quod meo. §. ſi venditorem.vide de conſu.c.ij.ſuper vltima gl. & ibi. l.ij.ante mediū.patritius, & certi honorati cōuenti poſt depoſitā adminiſtrationem ſedent in ſactario iudicij. j. iudicē & ſ. alios litigantes.& ibi.§.qui ſella. ſequitur, aut lectica vehitur,ire non agere dr̄.& ibi,prolatura. Canon.in §.ſtatim all.& ibi,honorari. honorati litigantes tpe,quo cāæ tractantur,non ꝯſecrēt iudicibus ¶In glo. ij.ibi,neſcit,legere.de hoc per Cōpo.de ꝯſu.ad noſtrā.& in Spec.de ſent.prola.§.ſequitur.in prin.& ibi Italię. & hoc placet Accur.C.de ſen.ex breuic.reci l.fi.ī j.glo.ſed vt dicit Arc. idē faciūt cardinales & auditores curiæ & cōiter hodie oēs iudices.¶In gl.iij in fi.appellatio vero, licet in hoc caſu nō habeat effectū ſuſpēdēdi,vel extinguēdi,hēt tñ effectū ꝺuoluēdi ſm Io.mo.& Arc.ꝺ hoc.
3 & an † ſimul poſſit appellās ꝓpeꝗ iniuſtitiā & nullitatē ꝑ Ho.& Inn.ſ.de bap.dilecto.¶In gl. C.de,ibi.§. ſancim⁹. ibi.no.v.gradus magiſtratuū, & vide ſatis ī Spe.de iuriſ. om.iu.in j.& ij.col.& ſ.col.v.& ii.q.vij.anteriorū. Arch. & ibi,breues ſunt cāæ,& tñ in eis de cal.iuratur,ꝙ dic vt in Spe.de iura.cal.§.ii.ver.quid ſi eā iudicat.dicunt quidā perſonaliter,ſecus ſi deleget.Inn.contra de lib.ob.c.j. & Spe.de li.con §.nunc dicendū.ver. ſed nunqd, ipſe tñ in ver.ibi præce.itelligit hoc ſolū de minoribus cauſis. & Hoſt.idē in præ.c.i.& ibi ſm Hoſt.& Phy alternatiue tn.& in fi.de hoc in Spe.de ſen.prola.§.iuxta.ver.nō valet ēt.& an præſumatur ī ſcri.lata ibi no.Et videas,ēt qđ no.in Spe.de ap.§.i.ver.& notabiliter. In pe.gl.ibi timebit.de hoc. C.de ſen.ex breui.reci.l.i.& ī Spe.de ſen. ꝓla. §.iuxta.ver.qđ ſi ꝓnūciat,& ver.ſe.& ꝑ Ho.in præ. §.qualiter e.ii.poſt prin.& ibi,nō ſtare.aīa.n. ſedēdo & qſcēdo fit prudentior.& Hiero.ſuper Dani.vii. c. ibi, antiquus dierū ſedit.ſic dicit,ſedens deſcribitur,vt maturitas ſnīę comprobetur.& ibi,meretur.de di remiſſ.ī.de dila.c.ii.ad l.voluit.ff.de intero.actio.& ad Specu.de dila.ad finem.

De appellationibus. Rubr.

S V M M A R I V M.

1 *Diſquiſitio iuris partium non debet fieri niſi partibus præſentibus vere,vel interpretatiue.*
2 *Notorium iuris licet releuet ab onere probandi,non tamen ab onere excipiendi,vel exprimendi.*
3 *Iudex tenetur exhibere apoſtolos petitos,etiam ſi non recipiat appellationem.*
4 *Iudex an poſſit poſt delationem terminum conſtituere appellanti.*
5 *Iudex ſi non præfigat terminum,neque etiam pars, expectabitur terminus iuris.*
5 *Appellatus ad aliud non tenetur,quam ad proſequendam cauſam vel articulum appellationis.*
6 *Iudex a quo ſi detulit appellationem, & iudex appellationis ſit papa,vel archiepiſcopus.vel delegatus eorum,procedere poteſt in cauſa appellante inuito.*
8 *Iudex,cui commiſſa eſt cauſa appellationis, an poſſit cognoſcere de nullitate ſententia.*
9 *Appellans a diffinitiua ſi infra terminum præfixum nō proſequitur,rata manet ſententia.*
10 *Apoſtoli vnde dicantur.*
11 *Clericus litigans cum epiſcopo,an poſſit vrgere ipſum epiſcopum appellantem ad perſonale iter ad curiam.*

CAP. PRIMVM.

COrdi nobis. Diuiſio in j. gl ſic incipit lex. j. C.de iuſti.C.& idem verbum.C.de iudi.apertiſſimi. circa fi. [*minuere*] & hic optime facit hęc conſtitutio capiens appellantes qui ad prorogationem intendunt ſecundum Boa. [*relaxare*] ſic. ſ. eodem libro de officio lega. officij. ſi quis. cui interſit. ij. quæſtio. vj. non ſolent.de electio.inter. reſpon. Archidiac. [*iudicio*] dicitur iudiciū, ex quo quis citatus eſt, de foro compe. ca.penul.de offic.deleg.gratum.& c.licet,Hoſt.& Pet.vnde exponit Io. mona.& Arch.iudicio ab accu.iudiciali
1 in quo eſt iudicium.i. iuris partiū diſquiſitio † quę fieri

non debet niſi partibus pſentibus vere,vel interpretatiue,
vt quia contumaciter abeſt. vel extra ter. quærit Hoſti.
quid ſi ipſe iudex appelletur, reſpõdet , hãc ↄſtitutionẽ
debere ſeruari,quis extra ius fiat,alle.s.eo.de priore.& c.
cũ ſit romana.§.ſi vero.[*interlocutoria*]quæ ſnia ſit inter
locutoria,vide in cle.de ſeque.c.vno.in v.glo. & de hoc
Arc.remittens ad ſummã Hoſt.de ſen.§. quot ſint eius
ſpẽs,in prin. ver. ẽt inuenies,an interlocutoria tranſeat
in rem iudicat...,de quo hic per eum lo. mo.ponebat
hic dictũ Tulii dicẽtis, ꝙ interlocutio eſt locutio inter
prin.cãæ,quod eſt citatio.inſti.de pę.te.liti.§.fi.& finẽ,q
eſt ſnia.ff.de re iudi.l.j.aliter ſumitur.C.de epiſc.& cleri.
oẽs.§.præterea[*grauamine*]illato vel ↄminato.s.e.cũ ceſ
ſante.ſm Arc.q ponit hic opi.Goſ. de probatione gra-
uaminis,quã poſui.s.e.li.de excep.pia.ſuper verſ.iudex.
ver.pro hac ẽt facit[*cauſam*]ſi non eſt notoria ſm quoſ
dã,dicentes,ꝙ ſi eſt notoria,non tenetur exprimere.fa-
cit,qd no.s.vt li.nõ ↄte.accedẽs.j.in fi.j.gl. qd cũ. ibi tñ
Inn.& Gui.na.dixere,ꝙ cãæ ibi fuerãt expſſę in appella-
tione,qd ẽt ponit gl.Dicit hic Arc. primũ dictũ proce-
dere,cũ appellatur ad aliũ q̃ ad papã , ſed cũ appellatur
ad papã.vt hic,hoc non placet.Et decre.accedens. loq-
tur de app.interiecta ad Papã. Dicas ergo,vt ibi dixi ſu-
per.j.gl.ꝙ licet notoriũ iuris,ſcilicet ꝙ ſi cã rõnabilis &
2 tacti,ſcilicet ꝙ ſit †vera,releuet ab onere ꝓbãdi,nõ tñ ab
onere excipiẽdi,vel exprimẽdi.Itẽ ſcias,qd hic dr̃ de ex
preſſione cãę nõ habere locũ,qñ ĩ maioribus reſeruatis
appellatur ad papã ſm Hoſt.p decr.vt debitus.e.ti. dic vt
ibi dixi in fi.s.e.li.de ele.quis.vj.gl. [*In ſcriptis*] quid ſi dũ
ſubditus ſcribit appellationẽ,iudex ẽt ſcribit excõicatio
nis ſnĩam,q̃ primo ꝓfert,& poſtea fit appellatio. Di-
cit Hoſt.ꝙ nõ valebit ſnĩa,all.de ſen.exc.p tuas.vide,qd
plene dixi ſup regula cũ ſunt partiũ.in quæſtione. Ipſe
aũt Hoſt.remittit ad ſum.de ſen.& re iud.§.qualis. & §.
puta [*De ſubdito*] q vero prius appellauerat,& poſtea ex-
cõicatus eſt,diſtinguit,an ap.fuerit iuſta,& tũc nõ valet
ſnĩa.de off.dele.cũ olim abbas.in fi.an iniuſta.& tũc va
let.Quærit ẽt de ſubdito,q nõ appellauit , ſed appellare
intendẽs ꝓtectioni ſuperioris ſe ſuppoſuit, rñ. ꝙ nõ eſt
vis faciẽda in verbis,ex quo de mente conſtat, de ap. ad
audientiã.de ver.ſig.in his.Idem lo.mo.[*aſſignare*]fit aſſi
gnatio verbis,nutu,teſtamẽto,vel codicillis. Et vide, qd
no.j.e.appellatio.in vlt.gl.& quod ibi dicã, qd hic ponit
Arc.[*præcipimus*]qd præcipitur,imperatur , & ſi nõ fiat ,
pęna habet.xiiij.q.j.quod præcipitur.de ver.ſig.in his.Di
3 cit hic Hoſt.ꝙ †apoſtolos petitos iudex exhibere tenẽt ,
ẽt ſi nõ recipiat appellationẽ , nõ petitos exhibere non
tenẽt,vbi appellationẽ nõ recipit , ſed vbi recipit,trade-
re tenetur et nõ petitos. Et ſic intelligit.C.e.ti.l.eos.ad fi
nẽ.ĩ auth.vt nulli iu.§.illas vero.col.ix.alias punitur, ar.
C.e.qm̃ iudices.ſm H.Sed Arc.intelligit,ꝙ pęna ſit ar-
bitraria,ex quo certa nõ eſt ſtatuta.s.de offi.dele.de can
ſis.cũ ↄcordã.[*proprio dicto*]facit,qd no. C.e.l. iudicibus.
Parti vero petenti non nocet,ꝙ dati non fuerint . ff. de
li.dimiſſo.l.vna.C.e.ti.l.j.ij.q.vj.poſt appellationẽ, [*exhi-
beri*] p hoc vĩ,ꝙ gratis concedi debeãt apoſtoli, de hoc
in cle.e.ti.q̃uis.in gl.ſępius. ¶ In quibus apoſtolis.& cur.
appellatio ſumi potuit ex.l.ſciendum.ff.de app.reci.vel
ñ ſit dimiſſa,q̃ nec admittẽda eſt , vbi aperte eſt iniuſta,
remittit Arc.ij.q.vj.ad Romanã.ff. nil inn.ap.pen.l.j.in
prin.[*reuerentiam*]quid dixerit Hoſt.de remiſſione faciẽ
da,vbi dati ſunt reuerẽtiales apoſtoli,dicã.j.e.ap.ij.rñ.tu
per ver.deferens.delatũ dicit.H.& Arc. qd ante ↄceſſio-
nẽ horũ apoſtolorũ ſcilicet delatoriorũ ſm Ioa.mo.in
poteſtate iudicis reuocare grauamen,& ſic intelligitur.
s.e.cũ ceſſante pęna.no.j.e.ii.cũ appellationibus.ver.re-
4 mittit Arc an †vero poſt delationẽ poſſit terminũ con
ſtituere appellanti,ibi dicã ſup ver.iuriſdictionem. & li
tera ſequens aperte ꝓbat,ꝙ poſſit,dũ ſtatim ſubdit,poſt
hoc & poſt traditionẽ apoſtolorum.Hoſ. vel.i.poſtquã
fuit appellatũ & delatũ ſm Arc. [*appellatus*].i. is contra
quẽ appellatũ eſt. & dicit hic Arc. ꝙ ſi appellans impe-
trat literas extra iudiciũ ſuper negocio,quo appellauit,
non valent literę,niſi ſuper appellatione , ſi appellatus
appellatori cõſenſerit,vt hic.s.e.ſępe. vel ſi alias intereſt
appellati.j.de reg.iur.mutare.cũ ↄcor.ſup e.li.de elec.ab
eo.alias non eſt ei deneganda iuſtæ plenitudinis licẽtia.
ij.q.vi.ſi quis libellos.vnde dicunt quidã,ꝙ in decre.s.de
reſcri.ex parte. S.interfuit appellati , ꝙ appellatus proſe-
queretur appellationem.& hoc hic notauit Inn. dicens
ẽt,ꝙ appellatus nec literas impetrare ſuper appellatio-
nis proſecutione.nec ad alium iudicem ire, niſi ad quẽ
eſt appellatũ , q̃diu appellans appellationem proſequi
poteſt,quod non poterat in præ.decre. ex parte propter
lapſum anni,remittit ẽt no.p eũ de ma.& obed.dilecti.
& s.e.libro de ele.c.j.[*Et petierit*]in cauſis beneficialibus
non eſt hæc petitio neceſſaria.& tene,quod habes.s. eo.
lib.de ele.c.i.& ſm Inn.dicit,petierit, anteq̃ literæ ſuper
app.impetratæ ſint, vel ẽt appellans miſerit nunciũ per
impetrationem,tunc enim cũ iam non ſit res integra ,
non habebit locũ eius petitio,niſi forſan malitioſe feſtĩ
nasset nuntium mittere.s.e.oblatæ.Item no.Inn. ꝙ ap-
pellatus hoc, quod hic dicitur,petere poteſt,ẽt ſi iudex
nullum termi.a prin.proſequendi præfigat, quia tũc ip
ſe appellatus termi.ſuæ proſecutioni præfigere poterit.
5 †Si tamẽ nec iudex,nec pars terminum præfigat, expe
ctabitur terminus iur.s.eo.oblatæ.Dicit tñ Inn.& Ioan.
mo.& Guil.in Spe.e.ti §.qua.nullum terminum poteſt
præfigere appellanti niſi iur.graue etenim eſſet,ꝙ actor
& appellans,cui pfigitur terminus proſequendi , illum
metiatur ex voluntate rei.ff qui ſatiſ.cog.de dic. in prin.
Item licet appellans,vel iudex poſſit terminum iuris dĩ
mittere,de appellato non eſt ſtatutum , ergo beneficiũ
alterius non lędet,vel minuet,cui nõ eſt conceſſum. j.
de reg.iur.indultum.arg.ff.de iuriſ.om.iud.ſi idem.in fi.
reſpõ.ergo decre.locum habebit,vbi eſt præfixus termi-
nus a iudice,vel ab appellante.Vel poterit petere appel-
latus,ꝙ quandocunque.j.iur.terminum volet appellãs
proſequi appellationem ſuam,debeat cõparere inſtru-
ctus ſuper principali,& tunc non poterit appellans im-
petrare,ſed oportebit eum portare acta ad curiam,& fa
cere citari aduerſarium. vt hæc decret.innuit.¶ Quarto
no.quòd appellans hanc petitionem facere non põt ,
6 quia †appellatus ad aliud nõ tenetur, quã ad proſequẽ
dã cãm, vel articulũ app. ſed nõ principalẽ.Huius dicti
ratio ſatis patet,appellans enim ante ſnĩam innuit ap-
pellationẽ legitimã,& per id principale forte delatũ ad
iudicẽ appellationis.appellato ergo petenti id, ad quod
tendit,reſiſtere non poterit,ſed appellatus reſiſtendo ap
pellationi innuit principale nõ delatũ . Nõ ergo mirũ
ſi per appellantẽ ad portãda acta principalis cãę aſtrin-
gi nõ põt.Ipſo tñ appellato inuito,qui ad hoc tẽdit,qd
facit remiſſio, & ↄdẽnatio in expen. petere poterit ipſe
appellãs remiſſionẽ,qd dic vt s.e.interpoſita.§. ij. & per
hũc reſpectũ eſt quędã paritas inter appellantẽ & appel
latũ ſm Io.mo.qa quiſque ipſorum inuito aduerſario
obtinet id fieri, ad qd tẽdit aduerſarius ¶ Quinto ſcias ,
ꝙ Inn.tenuit & Hoſt.ponit, ꝙ qñ non eſt terminus ap-
pellationi præfixus,tñ recepta eſt appellatio,ſi appella-
tus eſt apud iudicẽ app.& appellans eſt abſens, tñ eſt p-
ſens procurator eius,qui ſuper appellatione vult literas
impetrare,tunc appellatus ſi vult,ſemper debet obtine
re,ꝙ literæ nõ impetrentur,ſed citetur appellans, vt co-
rã iudice,quẽ elegit,ꝓcedatur.Et idẽ dicit in appellãte,ꝙ
dẽt obtinere citari appellatũ,ſi velit,& prohibere literas
impetrari p eũ.Ordinariũ eñ eſt,ꝙ iudex ap.de appella
tione cognoſcat,niſi iuſta cã aliis ↄmittat. imo vt dicit
Hoſ.auth.vt de ſum.vñ ſumpta fuit auth.ad hęc.C.de iu.
vult,ꝙ is,ad quẽ appellatur,oĩno p ſe cãm audiat. & vi-
de de off.deleg.ſup q̃ſtionũ.in gl.ſi cã. hæc curia nõ ſer-
uat,ꝙ cogat partes ibi ꝓſequi cãs,quæ de ſui natura nõ
ſunt in curia, etiam ſi altera pars id petat . vnde opor-
tet de gratia id impetrari a Papa , vt pars citetur ad cu-
riam ſuper cauſam, quæ de ſui natura non eſt in curia

procu.

procu. [*inſtructos*]ſic.ſ.c.ii.de ele.c.j.& vide qđ ibi dixi.ſ.
ver.inſtruc.de do.& contu.c.fi.Et putat Archi. ſufficere
procuratorem cāæ principalis licet inuitus non ꝯpella
tur proſequi articulum appellationis.ſ.de procuratori-
bus.non iniuſte. in fi. [*agendum.*]ſ.de procur.accedens
[*Cauſam*]etiam principalem,vt ſi nobis,no.pro opi.ꝙ in
papa locum habeat decre.iſta *finito*]ſi talis erat appella-
tio, ſine qua terminari non poterat cauſa principalis,
alias contra.ſ.c.ſuper eo.ſm Inn. Alij intelligunt indi-
ſtincte, ꝙ hic alternatiue dr̄ quo ad cognitionē Papę,
qđ forſan eſt verius ſm Arc.[*partium*]reſolui pōt plura
le in ſingulare,ſic.ſ.eo.accepta. & ſufficit conſenſus ap-
pellati,vt no.Inno.& Hoſt.ſ.eo.vt debitus.& vide, quod
ibi dixi ſuper ver.remittat.vbi inuenies, quod circa id
addit Compo.in decre.prima.ſ.c.lib.de ele.ſed Pe.de ſa.
ſomniauit hoc primo dicens, ꝙ videtur ſufficere con-
ſenſus appellantis ſolius,cum in ipſius optione ſit,appel
lationem proſequi, vel redire ad iudicem a quo appel-
lauit.ſ.eo.cum ſi.& c.interpoſita.§.ij.poſtea ſubdit, ꝙ
id non credit,ſed neceſſe erit,vtriuſque partis interueni
re conſenſum,quia forſan intereſt appellanti, vt cauſa
tractetur coram priore iudice plus ſibi fauorabili,vel ex
pedienti.iſtud non concludit requiri cōſenſum appel-
lantis, qui ad excluſionem primi iudicis tendit, dic vt
etiam nunc dixi in gl.in cauſis.verſic.4.quod prius dixi
eſt ridiculoſum.Non enim ſequitur,ſi poſſum renūcia
re appellationi,vel illam proſequi, ergo poſſum inuito
aduerſario principale deducere coram iudice appella-
tionis,non cognito an bene appellauerim.& ideo tene,
quod prius dixi.Sed ſecundum prædicta vides,ꝙ iuriſdi
ctio iudicis appellationis poteſt extendi,nec hic proprie
ſit prorogatio, ſed exceptionis omiſſio ſecundum Inn.
qui remittit ad id,quod notauit de offi.dele. prudentiā.
7 quod & tene. † ꝙ ſi iudex a quo detulit app. & iudex ap-
pellationis ſit Papa,vel archiepſ,vel delegatus ipſorum,
procedere poteſt in cauſa appellante inuito,licet in ſcri
ptis non appellauerit,nec cām aſſignauerit,nec apoſto
los petierit,alle.de ſo.competenti.ſignificaſti.& cap. Ro
mana.melius.j.c.cum appellationibus.¶ Querit Arch.
8 an † is,cui commiſſa eſt cā appellationis,poſſit cogno-
ſcere de nullitate ſniæ,& pronunciare & determinare,
ſi illā inuenerit eſſe nullā.Dicit ꝙ ſic per.l. ſi expreſſim.
ff.eo.ti.& ff.quæ ſen.ſine app.reſcin.l.j.& quaſi per totū.
& C.quando prouocare non eſt neceſſe.l.j. & quaſi per
totum.Et videtur caſus.ff.fa.erc.l.quidam.ff.de ope.lib.
l.vltima.& remittit ad no.per Inn.ſ.eo.dilecto.vt ibi ſa-
tis ſcripſi in vltima gl.[*Procedatur*] & ſemper debet pro-
cedere in negotio principali, niſi dimittat propter pro-
bationes remotas, vel alia iuſta impedimenta ſecundū
Inn.[*debebit*]lite regulariter conteſtata.ſ.de reſcrip. cām
quæ.Hoſt. [*ſtatuit*] vt ſine expreſſione cauſæ & ſine ſcri-
ptura viua voce illico liceat appellare.C.e.litigatoribus.
can.ij.q.vj.in fi.vt no.in prę.l.ff.e.l.ij.& ītelligitur illico.i.
antequam diuertat ad extraneos actus.Alij dicūt,id fie-
ri poſſe,cum iudex ſedet pro tribunali,arg.ff. de in inte.
reſt.l.diuus,Hugo.dicit illico.i.eadem hora.Lau.dicit,in
prima die.ff.de ap.a ſnia. vnde dicebat Tā. prima die ſi-
ne ſcriptis poſſe appellari.ff.qñ app.ſit.l.j.§.die.& §.ſi qs.
Sed Arc.dicit,hoc non eſſe verum, niſi iudice adhuc ſe
dēte pro tribunali,& ſi poſt latam ſnīam ſederet ꝑ ma-
gnā horam,poterit ſemper ſine ſcriptis appellare, & di-
cetur apud acta appellatum.Secus ſi diuertit ad prādiū.
vel ad alios actus,hæc probantur ff.eo.l.ii.C.eo.l.i.eos.§.
ſin autem Quandoque m̄ illico ſumitur pro triduo. C.
de iud.l.fi.ſtatuit etiam antiquitas ſecundum Hoſtiē. ꝙ
9 † ſi appellans a diffinitiua. j̃. terminum præfixum non
proſequitur, rata manet ſententia.ſ.eo.cum ſit.& ca.ſę-
pe.verſic.ſaluis.Item ꝙ ſi propter metum iudicis nō au
deat appellare, ſufficiat proteſtari,quod dic,vt ſ.eo.ſi iu
ſtus.In his & ſimilibus quæ antiquitas ſtatuit,nil hic im
mutatur. præmiſſa quatuor, quæ ponit gl. dicit Hoſti. ēt
alia requiri in appellatione. facta in iudicio ante ſnīam.ſ.
cauſa grauaminis illati, vel comminati.ſ.e.cum ceſſan
te.& ꝙ cauſa ſit legitima.ſ.eo.cum ſpeciali.§.exceſſu.&
ꝙ ſit expreſſa.ſ.eod.cum cauſam.in fi.& ꝙ ſit vera.Item
ꝙ non fuerit ſua petitio admiſſa,hæc duo patent. ſ. eo.
interpoſita.Item ꝙ quia non admittebatur.ideo appel
letur.ſ.e.ti.dilecto.in fi.vnde iuris ignari ſunt,qui prop-
nunt exceptionem,& appellant in ipſa propoſitione,
non admittitur.ibi de hoc & ſ.de teſtibus. ſignificaue
runt.Expectent ergo,vt dicit Ioa. mo. quod non admi
tatur,vel repellatur petitio,vel exceptio, vel ꝙ proceda
tur ad ea, quæ ſe non compatiuntur cum exceptione
ꝓpoſita,vt ibi,& e.ti.ex parte.ii.[*Vltimum*]qđ.j̃.e.dies.j̃.c.
Romana.de ꝯſt.vtili vel inutili.bonę. de re iu.ꝙ ad ꝯſu
tationē[*Non appellans*]ſic.ſ.c.pſonas.& c.irreprehēſibili-
[*Examen.*]ſ.c.conſuluit.& c.vt debitus. Et exponit Arc
in iudicium.[*Condemnandus*]Pe.de ſan.cuius dictum vi
de in Spe.de expe.§.nunc videndum.in princ.& verſic
quid de appellato. Hic tractat de appellato,an ſi ſuccū
bat,condemnetur in expenſis. Et ꝙ ſit cōdemnandus
inducit, quia regula eſt,victum victori condemnati in
expenſis. Secundo, quia æqualitas debet eſſe in iudicio
inter actorem & reum,ſed appellans condemnaretur,
ergo & appellatus.In cōtrarium adducit,quia habet bo
nam præſumptionem pro ſe.ſed error probabilis excu
ſat ab hac condemnatione.ſ.eo.lib.de elect.c.i.in fi. Vi-
de,quod ſcripſi de dolo,finem.ſuper gl.ſed nunquid.ad
finem,vbi remiſſio dedi.& ibi inuenies dictum Inno.qđ
ponit hic Io.mo.& Archid.j̃.appellatum excuſari, niſi
qñ ſnīa eſſet euidenter iniqua, quia tunc ceſſat excuſa-
tio iuſta.¶Quare autem non condemnetur, ratio du-
plex ibi no.prima, quia habet iuſtam cauſam litigādi.
Secunda,quia non agit,ſed patitur,ibi vide. Sciendum,
ꝙ Io.mo.poſuit hic quoſdam caſus, quibus non fit cō-
demnatio expenſarum,quos omitto, quia noti ſunt,&
alibi ſatis habētur.ſ.de dolo.finem.de pęnis, calumniā.
cum ſuis remiſſionibus [*Contempſerit*] contemnere eſt
non curare & aſpernari,& tunc proprie contemnit,qñ
ſine cā non paret,vt no.ij.q.vii.metropolitanum.[*Equi-
dem*]coniunctio copulatiua [*Inſurgant*] ſic.C.de adulte-
rijs.cum vir.ibi,iubemus inſurgere leges. ¶Prima gloſ.
ſummat & diuidit.¶Quarta gl. reſpondet per quæſtio-
nem,an in appellatione extra iudicium non a iudice in
terjecta locū habeat hæc conſtitutio.& ponit duas opi.
& ſecundam dicit tutiorem.¶Quarta gl.no.ponit duas
opiniones.Goſ.& contrarias Ber.¶Sexta gl.reſpon. per
quæſtionem,an in appellationibus ad alium, quam ad
papā locū habeat hæc conſtitutio,ponit duas opi.ꝯrias,
quas in fi.determinat.¶Gl.iſtud.ponit duas opi.contra
rias & quærit & ſoluit.¶Gl.quia non.primo ſoluit du-
bium.ſecundo ponit quid, addit hoc ius nouum.Ter-
tio ſignat ꝯrium,quod quadrupliciter ſoluit. ¶Gl. non
dixit.ponit opinionem,quam determinat.¶Glo.quare
hoc.obijcit & ſoluit.¶In gl.ij.ibi,quidam eſtimauerūt.
vide de fide inſtr.contingit.ſuper.ii.gl ¶Quarta glo.ibi,
nam quod.§.fi.ſi cui penus legata ſit præter vinum, oīs
penus legata videtur excepto vino.¶In gl.inſtanter.ibi.
dimiſſoriæ.ſunt dimiſſoriæ,quæ vulgo dicuntur apoſto
li,ſic dictæ,ꝓ eo ꝙ cauſa ad eum,qui appellatur,dimit-
titur.¶In gl.quia nō.ibi,quicquid aſtringendæ.ꝙ aſtrin
gendæ obligationis cauſa dictum eſt,niſi id verbum ex
primatur,intelligitur omiſſum.¶In gloſ.vlti.ibi ſi præ-
tor.non debent eſſe eluſoria edicta & decre.prætorum.
¶In glo.j.in fi.& ſecundum hoc.ſecunda ibi ſancimus.
tertia ibi,his quæ,quarta ibi,ꝙ ſi. Io. mona.diuidebat in
ſex.de ſecunda faciendo tres partes, quæ ſm eum prio
dat formam appellandi ante diffinitiuam.ſecundo ibi,
In quibus.informat quid facturus ſit iudex,a quo appel
latum eſt.tertio ibi,poſt hæc.tractat viam in huiuſmo
di procedendi. demū de quarta facit duas,vt prima pu-
niat appellantē.ſcđa appellatū.¶In quarta gl. ſm Inn.
Io.mo.& Arc.& facit cle.e.ti.appellanti.oſtēdit aūt ſic,
is,cui dātur apoſtoli,dimittit ꝺ vno iudice ad aliū& iō.

literæ tales vocantur dimiſſoriæ.ff.de lib.dimiſ.tūc autē
proprie dimiſſus eſt qui de vno iudice ad alium miſſus
eſt.ij.q.vj.poſt appellationem.ex quo patet, ꝙ de iudice
loquitur. Cum appellatus appellantem non poſſit a ſe
dimittere. Appellans vero a iudice fatetur illum ſuum
iud.ſed dicit,ꝙ eum grauauit & extra iudicium.& ideo
ab eo appellat.Itē is,q non eſſet iudex,ſed pars tm̄, non
ꝑfigeret terminū appellāti, qd̄ hic facit,vt ſequitur ſm
Inn.dat Arc.poſt Io.mo.exēplū de illo, q prouidet ali-
cui de beneficio meo, vel mihi debito me nō vocato,
vel de beneficio,qd̄ poſſideo.j.de præbē.licet eps.vel ſm
Arc.in caſu.ſ.de præben.cū ſm Arc.ver.inde eſt. ibi ce
citato,vbi ſm eū optimū argu.ꝯ illos,qui ꝯferunt bene
fi.non vocatis his,quos res tangit.Ad idē de æta. & qua.
accepimus.& ibi concertationi.de diuerſis extraiudicia
libus appellationibus ibi dicam poſt Io.mo.ſuper.gl. ij.
& ibi in iudicio appellatur,tutum eſt etiam,cum appel
latur extraiudi.puta in electionib' apoſtolos petere ſm
Franciſ.& ita ſeruatur.vnde dicit appellās,apoſtolos pe
to, ſi ſcit eos qui dare poſſint,vt no.j.eo. ſuper.¶In gl.
no.ibi nouum.decretalis enim.vt debitus.ſolum requi-
rebat cām probabilem exponi.& ibi,ab iniqua. Inn.re-
mittit ad nota.de noui oper.nunc.c.penul.& in fi. con-
cord.vide.j.eo.non ſolū.ij.reſpon.in j.gl.¶In glo.maxi-
me ibi,ſecundum quoſdam Pet.de ſa.& Boa. qui intel-
ligunt quo ad formam appellandi. & apoſtolorum pe-
titionem non quo ad deuolutionem,vt ſequitur ibi ſe-
cundum Hoſt.& Arc.quem vide.iij. q. v. quia ſuſpecti.
Et hæc vera quo ad deuolutionem negotij principalis,
hoc probat,quod ſequitur in gl.ipſe tamen Hoſt.latius
intellexit, vt patet. j. gloſ.ij.& ibi. reſtringenda. ſ.eod.
lib. de elec. ſtatutum. ſic etiam priuilegia reſtringun-
tur ſecundum Hoſt.de priuile.ſane.de offi.le.quod tran
ſlationem.¶In gl.verbo.ibi.facto.dicit Inno.ꝙ pruden
ter facit,ſi coram teſtibus exprimat omnia grauamina
pro quibus vadit, vel nuncium, mittit, nam ſi quando
appellat uiua uoce,ad hoc tenetur, ut legitur,quare nō
qn̄ facto,& hoc idem no.in c.vt debitus & facit,qd̄ no.
ſ.eo.dilecti. in glo.quoniam.Plus dicit Archi.quod da
to,ꝙ appellans facto hoc nō faciat,non putat,quod in
cidat in iſtam conſtitutionem,& ponderat,quod Inn.
dixit, eum prudenter facere,quaſi non neceſſario. ¶In
glo.iſtud.ibi. fides fieri ꝑ alia documenta.vt ibi patet in
fine.& dicit ſic determinandum,quod notauit in ſum-
ma e.ti.§.qualiter.fatetur tamē Hoſt. ꝙ contraria opi.
eſt expediens,non tamen ſic aſtringit, ꝙ ad non ſcribē
tem pœnam huius conſtitutionis extendat.Et ibi, poſſit
probari.vnde ſm eum priuata ſcriptura nec probat ap-
pellatum,nec probat appellationis formā,& cū ſcriptu
ra ad hoc fuerit inducta,vt obuiet appellanti, ſi variare
vellet.i.q.vij.ſaluberrimū.xxvij.q. j.omnes fœminæ. &
quod no.xx.q.j.vidua.Dicit Hoſt.ꝙ licet cōſuetudo ha-
beat,ꝙ priuata ſcriptura ſufficiat, modo tn̄ per id ſatiſ-
factum videtur menti huius cōſtitutionis, quæ vult va-
rietatē euitare,quare tutius dicit,qd̄ ſequitur in gl.all.ēt
j.de ſen.excō.cū medicinalis.§.exemplum. vide in Spe.
4.par.eo.ti.§.i.ver.& notabiliter.¶In gl.j.ſeſtinet.ibi,au-
get.ff.depoſi.l.j.in prin.& vide,qd̄ dixi poſt Hoſ.de ꝯſue.
ad noſtrā.& in fi.melius.C.de vete.iur.enu.l.ij.§.ſed qa.
¶in gl.inſtanter ibi.xxx.dies dicunt hic Hoſt.& Pet. de
ſa.a tempore appellationis alle.C.e.ti.quoniam nōnul-
li.& l.iudicibus.canon.ij.q.vj.in ſi.prima lex nil probat.
ſcda probat contrarium,& vide quod plene dicam.j. e.
ab eo.ſuper.ij.gl.Ipse tn̄ dixit ſm id intelligendū, quod
no.in ſum.e.ti.§.qualiter.ſub.§.vbi vero.ꝑ totum, & ma
xime verſi.ſed in ſuperioribus.Et ibi ab eo.ꝙ dic.vt ī cle.
eo.ti.c.q̄uis.Dixerat aūt hic Inno.ꝙ non petens renun-
ciat appellationi,niſi per argumenta pateat, eum velle
proſequi appellationem, vt ſi ad illam proſequendam
mittat,hoc reprobatur in præ.decre.ab eo.Et in ſi.dicit
10 Pet.& Hoſti.ꝙ † dicuntur apoſtoli ab apos,ꝙ eſt de. &
ſtolos,ꝙ eſt miſſio,quaſi dimiſſio, quā facit vnus iudex
ad alium,ſic ēt de apoſtolis dicimus,ꝙ a Deo,vel de cœ-
lo miſſi fuerint.vide in Spec.4.parte.eod.§.ſequitur. vbi
ponit Guel.v.ſpecies apoſtolorum cōuentionales,teſti-
moniales,dilatorios,refutatorios & reuerentiales,& ibi
ponit ipſorum formas.¶In glo.ꝙ ſi.ibi poſtea.i. ex quo
petiti fuerint apoſtoli ſm Hoſt.& no. quia per hoc vult
ponderari tp̄s petitionis non denegationis. Cōtrarium
no.j.e.vt ſ.in gl.antepe.& vide quod ibi dicam. ¶In gl.
no.dixit.in ſi.dixit ergo Hoſt.per hoc ſatis patere id. qd̄
de apoſtolis dicitur in omnibus iudicibus locum habe
re.¶In gl.ſoler.ibi dubitatur.ad hoc.ſ.eod.cū ſpeciali.§.
exceſſu. & ibi de veritate, de iuſtitia pura propter dubiā
opinionem ſm Abb.qui ponit exempla per no in de-
cre.vt debitus.e.ti.Et in ſi.ſm Inn.dicit Hoſt.ꝙ illā non
incurret, dummodo id non fecerit in grauamen alte-
rius partis per gratiam,vel per ſordes vt ibi.¶In gl. non
11 datur.in fi.alias ſm Petr.& Abb. vilis † clericus litigans
cum epiſcopo ipsum episcopum appellantem vrgere
poteſt ad perſonaliter ad curiā. Idē de milite, vel alio
litigante cum rege,ꝙ eſſet abſurdum.¶In glo. i.ibi in-
ſtrumentis.de teſtibus enim hoc non intelligitur. ſ. de
fideiuſ.cōſtituins.Inn.& Arc.¶In gl.per appellationē.
vel ſm Io.mo.& Arc.finito per lapſum termini ab ho-
mine,vel a iure ſtatuti.ſ.e.ſæpe.j.eo.Romana.§. ſi vero.
hoc non placet,quia tunc non cognoſcit iudex appella
tionis de prīcipali.¶In gl.ꝙ no.ibi,archiepiſcopus.for-
te ſecus,ſi prius iudicaſſet, ꝙ per appellationē legitimā
ad ipſum eſſet iuriſdictio deuoluta.tunc enim & iam ſi
non in ſcriptis & ſine aſſignatione cāæ fuiſſet appella-
tum,tunc cognoſcere poſſet,quia hæc ſnīa & ſi ſit ꝯ ius
litigatoris,facit tn̄ ius inter partes,vt no.ſ. de reſcr.ſuper
literis.Inn.Et in fine.vt ibi ſcripſi,Inn.placet,ꝙ in delega
to papæ bene habeat locum,quod hic dicitur. ¶In gl.ſ.
ꝙ ibi exprimere.Da.hoc tit.q.xviii.tenet.ꝙ ſi appellās a
diffinitiua, qui non tenetur exprimere cām, exprimet
manifeſte friuolam,vt ſi dicat,appello,quia digito cœlū
non tangis,non tenet appellatio,vt ſic impoſſibilis cāæ
adiectio vitiet cauſatum,ſicut regulariter vitiaret con-
tractum,iura videas,de condi.ap.c.vlt.in ſi.pe.gl. Itē all.
ſ.eo.ti.conſtitutis.ij.de his quæ fi.a ma.par.c. Non ob.ꝙ 2
exprimere non tenebatur, quia expreſſa talia nocent.
ff.de regu.iur.expreſſa.dixi talia. quia ſi expreſſiſſet cām
non manifeſte friuolā,tunc aliam proſequi poſſet, iux-
ta no.eo.ti.cum cām.in vlti.gl.¶In gl.dicit.ſi ibi nō ve-
nit,vel miſit. Dicunt quidam Inn.& Io.mo.pro quibus
facit decre.ſ.eo.lib.de elec.cupientes.§. electos.ꝙ dato,
ꝙ appellans non portet munimenta,non incurret pœ-
nam huius conſtitutionis,ſed non dabitur dilatio, vel
remiſſio extra curiam,hoc non placet Arc. Et in ſi.ſm
Inn.cuius eſt gl.quam poſuit Bern.in addi. & tamen in
alia gl.tenuit Inn.quod prædixi.¶In gl. non dixit. in ſi.
dicit Gui.hic in Spe.de expenſis.§.iuxta.ver.ſeptimo.&
hic Arc.ꝙ cum decre.dicat, ꝙ iſte non ſeruans reputa-
bitur nō appellans, & ſic nulla appellatio in effectu nō
poteſt dici,ꝙ fuerit iudex appellationis,& ſic non con-
demnat in expenſis,ſed ad primum verum iudicē con
demnādus remittit. Sed vt Arc. dixit in capitulo cum in
appellationibus.prima facie fuit iudex,qui per app.adi-
tur,ꝙ patet,quia cognoſcit de articulo appellationis.vn
de bene condemnat in expenſis,vt ibi, & fiet condēna-
tio expenſarum factarum ab appellato a tempore ap-
pellationis interiectæ,quia extunc cœpit expectare & dif
ferri negotium.ſ.de procu.auditis.de dolo & contu.cū
dilecti.melius.ſ. eo. Nicolao.huius autem condemna-
tionis ratio ſubditur, ſcilicet culpa & contumacia.¶In
gl.quare hoc.in fine. Arch.alle.quod no.ſ.e. ſæpe. in gl.
vt ſi lis.& vide,quod ibi dixi.per quod decido.quod hic
no.Inn & Io.mo.¶In gl.vl.in fi.& ff. ne quid in loco pu
bli.l.fi.Io.mo.C.de ſpor.l.ulti.in fi.arg.contra.xlij.diſt.in
mandantis.uide,quod no.xxii.q.ii.utilem Arc.

SVMMARIVM.

1 *Cauſa inimicitiarum, vel nimij fauoris debet ſpecificari.*

2 *Innouandum nihil eſt poſt appellationem, neque etiam poſt recuſationem.*
3 *Excommunicatio ſicut non tenet poſt appellationem, ita nec poſt recuſationem, vel relationem.*
4 *Grauamen eſt in non faciendo ſicut in faciendo.*
5 *Recuſationis cauſas vbi notorium eſt non procedere, index illas repellet.*
6 *Iudex, qui recuſabatur ſolus, ſi vnicus erat, vel cum collegis, ſi illos habebat, an poſſit in principali procedere lapſo termino dato arbitris ad cauſam finiendam.*

CAP. II.

LEgitima. Et primo ponit factũ ſępe contingens. cui ſcđo ꝓuidet ibi volentes [*Cauſa*] 18. iuſtas recuſationis cauſas no. hic ꝑ Hoſt. vide plenius ĩ ſpe. ti. 1. §. ſupereſt. & ꝑ ipſum in ſum. de offi. dele. §. quæ ſint iuſtæ cãæ. Ex illis. xviij. vide ſex no. ĩ. de off. dele. cãm. in j. gl. & vide, quod no. ſ. e. li. de off. dele. ſi ꝯ vnum, in vj. gl. & ꝙ ſuper ea dixi. & per hoc debuiſſet decidiſſe ſequentia. propter remiſſiones tñ proſequar. & ẽm eũ eſt ſeptima cauſa, ſi eſt cõmensalis, vel nimis eſt fauorabilis. ſ. de offi. deleg. inſinuante. Octaua cauſa, quia canonicus. e. ti. eũ. R. Nona, quia procurauit ſibi cãm ꝯmitti, argu. ff. de procu. quæ oia. de iuriſ. om. iu. l. prætor. ſ. de offi. dele. ſuſpicionis. C. ne quis in ſua cã. l. vna. Decima, qa vnᵒ eſt iudex alterius, facit. xvi. q. ij. c. j. ibi. humani moris &c. xi. q. iij. quatuor. bene facit. ſ. e. li. de off. deleg. c. ſi. in fi. j. reſpõ. Vndecima, quia litẽ hẽt cũ reo. ff. de exc. tu. ꝑ litẽ. C. qui da. tu. vel cu. auth. minoris. Duodecima, ſi eſt cõpatriota impetrantis in terra aliena, ar. ff. de hæ. inſti. nemo dubitat. §. qui ſuper. ff. de verbo. ſig. l. latæ. §. amicos. ff. ꝑ ſocio. l. verum. iii. q. v. quare ſuſpecti. & c. accuſato. Decimatertia, quia eſt clericus impetrantis. vel de terra ſua oriundus ratione ſubiectionis. ſ. vt lite non conteſt. accedens ii. ad idem. ſ. e. li. de off. deleg. c. vltimo. ii. reſpõ. Decimaquarta, quia eſt ſocius ſpecialis. ff. pro ſocio. l. verum, & iuribus. ſ. ver. xii. & ver. 8. Decimaquinta, quia recipit precium, vel ab impetrante inſtitutus eſt hæres, de vi. & hone. cle. cũ ab omni. ff. de procura. aut affinitate. Decimaſexta, quia recuſans appellauit a iudice. ſ. eo. hic ſi in vna, & dic vt ibi dixi, & c. accepta. de quo remittit. j. e. Romana. §. cum vero. Decimaſeptima, quia comes eſt aduerſarii, dicit ſpec. vel aduerſarius de familia eius, vel filius, vel libertus, arg. ff. de offi. præſi. l. ſenatus. ff. ad l. Iul. repe. l. ii. iij & v. Decimaoctaua, ſi eſt inimicus demũ vel meus, vel familiaris mei inimici, vel nimis timet aduerſariũ meum, vel ex aliqua cã nimis diligit eum. C. ſi qua. præ. pote. l. vna. de acc. repellantur. xij. q. iij. quatuor.
1 de re iu. cum æterni. Dicit autem, ꝙ † cã inimicitiarũ vel nimij fauoris debet ſpecificari, arg. C. de teſtibus, auth. ſi dicatur. ff. locati. ſi merces. §. culpæ. nõ requiritur tñ grauis, vel capitalis, ſed ſufficit probabilis. ſ. de exce. cum inter. ẽm ꝙ dicit intelligendã legem apertiſſimi. C. de iud. 3. q. 3. offeratur. ff. de lu. cã. ſi pariter. vt quod ibi dr̃, ſi eum inimicũ ſibi eſſe affirmet, ſupplet ex cã allegata & probata, ſic ẽt in decre. accedens. ii. vbi dr̃, nimis fauens ſub expſſa cã fauoris, vt ibi dixi ẽm eũ ſuper glo. ſed nonne. [*Aſſignata*] in ſcriptis. ſ. de prob. qm̃. C. de iu apertiſſimi. Et continebunt ſcripta quis, quẽ, in qua cã, & ex qua ſuſpicione recuſet, & cautum eſt conſilium ẽm Hoſti. & placet Arc. ꝙ arbitrum nominet, ſicut in appellatione dicere debet, ad quẽ appellat, & exprimere præmiſſa. ſ. c.
2 proxi. nã hæc duo æquiparantur. ſ. e. cum ſpãli, & † ſicut poſt appellationẽ, ita poſt recuſationẽ nihil eſt innouandum. ij. q. vj. appellatione. ff. de arb. non diſtinguendũ. §. quidã. ſ. de off. dele. ſuper quæſtio. §. fi. & c. ſuſpicionis. ſ. eo. ſcđo requiris. hæc ergo tria appellatio, recuſatio & relatio ideo ſimul intitulantur, quia cuiuſque ipſorũ pen-
3 dentia iudicis iuriſdictionẽ ſuſpendit † ſicut ergo non teneret excõicatio poſt app. ita nec poſt recuſationẽ, vel relationẽ, ꝙ eſt dignũ no. ẽm Hoſt. patet primũ, de ſen. excom. per tuas. ẽm in iuribus proxi. allegatis. de tertio patet. ſ. eo. ſi primaſti. de of. leg. licet. & in omnibus his eadem ratio. ſ. quia ſnĩa a non ſuo iudice lata non ligat, de iu. at ſi clerici. de ſen. exc a nobis. ẽm Hoſ. vide, quod ſcripſi. e. ti. cũ ſpeciali. in gl. proprium in fi. & in Spec. de recuſatio. §. qualiter. ad ti Sępe contingit. & ideo prouidẽdũ fuit. ſ. eo. ſępe ipſis arbitris [*In idem.*] i. in eandẽ ſnĩam vt ſ. iudicent, ꝙ ſint legitimæ cauſæ recuſationis, vel ecõtra. Inn. vide, quod dicã. ſ. ver. ĩ idem, quod ſequitur [*Tertium*] cum a principio partes non cõcordauerint ĩ vnũ, vel in tres. Hoſt. [*excommunicationis*] vel aliã. quod põt vt in c. ſuſpicionis. ii. reſpon. Hoſt. vnde dixit Arc. delegatũ poſſe mulctare, intelligit tñ de parua mulcta. & de hoc vide, quod plene ſcripſi, de off. dele. de cauſis. in fine. põt ẽt punire captis pignoribus, inſti. de excu. tu. i. reſpon. & de ſatiſ. §. vlti. Inducit, quod no. Hoſti. in decre. ſuſpicionis [*Vilipendunt.*] i. deſpiciunt, vel non curant. & hic grauius puniri poſſent. ſ. de excel. præla. tanta. Hoſtiẽ. & de pęnis. c. vltimo. Io. an. mo. [*Ipſis arbitris*] quando ergo non itur ad arbitros, vt quia officialis, vel delegatus epiſcopi recuſatur, non eſt locus huic conſtitutioni. Abſurdum enim eſſet, ꝙ illi ſuo maiori dilationem præfigeret contra id. de maio. & obe. cum inferior. cum concor. Item conſtat, ꝙ tribus remedijs prouidere poteſt epiſcopus illo caſu. ſcilicet reaſſumendo ad ſe cauſam principalem, vel committendo alteri confidenti, vel de recuſatione cognoſcendo & diffiniendo, arbitri vero habent ſolum vltimum. Item quia arbitri amiciſſimi aſſumuntur per partes, neceſſarium fuit remedium hoc, quod tamen ꝓpter id non plene ſufficit, vt dicam ſuper vlt gl. quod remedium non ſic eſt neceſſarium in ordinario, nec ſic in vno ſicut & in pluribus. vltimum tamen remedium quod appelletur ab eo, ſi neutrum facit. de his quæ. ſ. di-
4 xi. Eſt enim † grauamen in non faciendo, ſicut in faciẽdo. ſ. de ſup. neg præ. c. i. de ſi. nemo. de priuile. dilecti. de ſenten. excom. ſacro. §. caueat. Item facit, ſi collega nõ procedit, qui ex vi clauſulæ cognoſcit de recuſatione collegæ per præ decre. ſi contra. j. rñ. In idem Hoſt. intelligit hoc etiam, ſi diſcordant in medijs cauſæ, puta qa recepta cauſa vt probabili vnus ad illam probandam dat annum, alius diem, vel ſeptimanam, ſemper enim vbi diſcrepent, iudex ſtatuet terminum, de quo hic dicitur. [*Conueniant*] ſimile dicit lex de duobus hæredibus. ff. de leg. i. huiuſmodi. §. fi. vnde hoc ius ſumi potuit ſecũdum Hoſt. [*Negocium*] & etiam principale ſi contingat pronunciari delegatum ſuſpectum ẽm Hoſtiẽ. qui hic repetit, quod poſt eum dixi de offi. deleg. ſuſpicionis, ſuper ij. gl. Sed hoc dictum non placet, vt ibi dixi [*Iudex*] qui recuſabatur. Ex tunc ergo non prius, cum ſuſpenſa ſit eius poteſtas. Io. mo. [*in principali*] i. ſ. e. ti. de reſti. ſpo. frequens. cum concor. Hoſt. [*Non omittat*] illis ergo terminantibus negotium infra terminum ſi pronunciat ſuſpectum recuſatus non procedet, etiam ſi conſentirent partes delegatum ipſum procedere. ſ. e. li. de of. dele. iudex. in fine. ¶ Prima glo. ſummat, & dicit quod ſupplet. ¶ Secunda gl. quærit & ſoluit. ¶ Tertia glo. dicit, de quo iudice loquatur. ¶ Quarta glo. ponit quatuor, quæ requiruntur in arbitro. ¶ Glo. ipſum, ſignat ꝯrium, opp. ponit, & ſoluit. ¶ Vlt. gl. obiicit, & dupliciter ſoluit. ¶ In gl. j. ibi procedit. Hoſ. facit tres partes dicens ꝙ in prima ponitur dubitatio. in ſecunda ſolutio, in tertia dicitur, ꝙ iudex procedat, partes iſte patent. Sed Io. mon. dicit apertius, ꝙ primo narratur iuris antiqui prouiſio. ſecundo ibi ſoluẽtes, ponitur noui iuris adiectio vel dic, ꝙ prima pars ponit morbũ cauſidicũ, cui ſecũdo medetur, & in fi. & in Spe. de recuſa. §. fi. verſi. ſed quid ſi actoris. ¶ In gl. ii. in fi. & in c. ſuſpicionis in j. gl. in Spec. de recu. §. qualiter. in prin. Item ſi dicatur, renunciatum recuſationi, ſequeretur. n. abſurdum, ſi in his caſibus diceretur ꝯrium, cũ pariter ſibi ſuſpectus ſit in his caſib. ſicut in cognitione veritatis. Itẽ pars ipſius iudicium eligẽdo in altero ipſorũ ipſum vlterius recuſare nõ poſſet. iii. q. vii.

cuius in agendo,ſm Arc.qui ſignat contrarium, ſ.de cã
poſ.cum olim.vbi iudex repulit cauſas recuſationis, re-
5 ſpondet,ꝙ † vbi notorium eſt recusationis cãs non pro
cedere,iudex illas repellet.& ita fuit ibi ſm Inn.& Hoſ.
qui hoc no.in prin.c.cum ſpeciali.vt dixi ſuper illa glo.
& idẽ dixit ipse Arc.poſt Vin.in præ. decre. ab arbitris.
¶In gl.3.ibi a Papa.ſupple iam datum,ſi enim recuſa-
retur dandus corã delegante,probaretur recuſatio ſm
Fran.& ibi coram ipso,ſit ordinarius,vel delegatus, vt ĩ
prædictis capitulis cum ſpeciali. & ſuſpicionis. Hoſtiẽ.
¶In 4.gl.ibi layci.Idem Arc.& de hoc in Spec.de recu-
ſa.§.fi.ver.ſed nunquid poſſunt.Dicebat ergo Arc. ſ̃.de
offi.dele.ab arbitris.e.li.ꝙ cũ laycus nõ poſſit habere iu
riſdictionẽ & coerctionẽ in clericũ.xi.q.j.clericũ cuiuſ-
libet. quæ poſſet eſſe neceſſaria in hoc caſu , nec poſſet
excõicare,niſi forsan de mandato Papæ,ar.94.di.c.j. vbi
de hoc.& 32.di.§.verum,& c.ad hoc. iuxta prin. & in c.
bene quidem, quod all.gl.& quod ibi no. in gl. non li-
ceat.& in gl.argu.ꝙ Papa refert ibi alios dicere, hoc ve-
rum,niſi interuenerit ſuperioris auctoritas , ad hoc , qđ
legitur & no.xvi.q.i.plures.& hoc visus eſt tenere Inn.
in decre.contingit.de arbitris.Sed Hoſt.ibi cõtra , quod
placet Arc.Ad hoc lo.mo.ꝙ quoddã extraua.Gre.IX. ĩ
nuebat, quod non arbitri, ſed iudex delegatus compel-
lebat teſtes,illam decr.vidiſſe non memini,& ſi præceſ-
ſit decre. ſuſpicionis, ſit correcta per illã,per quam hoc li
cet arbitris,vt ibi ſcripſi ſuper ver.omnia. Si vero ſecuta
eſt,reuocata eſt,ex quo inſerta nõ eſt in hoc libro, vt.ſ̃.
in procemio huiꝰ libri ad finem.& in fi.Itẽ ſm opinio.
Hoſt.ſi vera eſſet,ꝙ recusato delegato arbitri cognoſce-
rent de prin.deberẽt eſſe in dignitate,vel perſonatu, vel
canonici eccleſiarum cathedralium per eandem decr.
ſtatutũ.¶In gl.caueant.ibi a pęna,dicit Hoſt.quã incur-
runt ſaciendo,vel omittendo aliquid per gratiam , vel
per ſordes,nam delinquere poſſunt omittẽdo,ſicut pec
care faciendo.ſ̃.de excep.dilectæ.& c.ſignificauere,de re
ſcrip.ſignificante.cum capitulis ſequen. & dixi in textu
ſuper ver.arbitris.concordantias ad hoc ſcripſi poſt Ar-
chi.ſ̃. e.li.de ele.generali.§.illos.ſuper ver.præcipere,vide
quod dixi in ꝯrium.ſ̃.ti.j.c.j.ſuper verbo fuerit.¶In glo.
ſ.e.li.in fi.& de iura.cal.cæterum.vbi de hoc in glo.ij.&
dicit Archid.morbum dictum,ꝙ ex illo mors oritur.ſ.
animæ.¶In gl.ipſum.in fi.idem Hoſt.Pet.de ſa.& Abb.
¶In gl.ꝙ ſi.ibi.appellationi.ſecundum Boa.interponẽ-
dæ per partes,q̃ in hoc grauantur,nõ per arbitros, qđ in
tellige,ſi nõ grauantur . Si ergo in arbitris fulminarent
ſniam,ſcilicet.j.terminum non diffiniſſent , tunc eorũ
intereſt appellare.& in fi.& ſic ceſſant gl. Ber.& Hoſti.q
dicebant,ꝙ ſi minus comperẽs termi.aſſignatur, vel de
hoc dubium eſt inter iudices & arbitros ſm Bern.ſtaba
tur arbitrio iudicis.ſ.de offi.deleg.ſuſpicionis, & melius
de ver.ſig.cum olim.ad finem.Sed Hoſ.timet,ꝙ prouo-
catus obeſſet,vt in c. ſuſpicionis. vnde dicit recurrendũ
ad ordinarium loci.C.de iu.l.fin.vel ad dioce.in auth.vt
diffe.iu.§.ſi vero contigerit.coll.ix.C.de episco.aud.l.ep̃a
le iudicium.quã legẽ licet quidã dicãt correctã,Hoſt.di
cit reſuſcitatã.ſicut aliã.ſ.de iu.nouit.§.j.¶In gl.vlti.ibi,
dicunt quidã Pe.de ſa.& Arc.ſed Boa.dicebat, ꝙ de duo
bus malis minus erat eligendum . Minus vero malũ eſt
litigare corã ſuſpecto,q̃ lites fieri immortales,hẽt enim
litigans corã ſuſpecto diuerſa remedia,põt enim petere
alium ſociari,vt cã ſine ſuſpicione procedat.3.q.3.offera
tur.vel ſupplicare,vel ſi grauauerit,appellare,quæ reme-
dia in alio caſu deficiunt ſm eum,& in fi. idem Archi.
quid dices in quæſtione facti,appellatum fuit a duobus
arbitris aſſumptis ad cognoſcendum de cauſa recuſatio
nis,vnus arbitrorum defert,alter non defert. Quæritur
6 † an iudex,qui recuſabatur ſolus,ſi vnicus erat, vel cum
collegis,ſi illos habebat , poſſit in principali procedere
lapſo termino dato arbitris ad cãm finiendam. Et vr̃,ꝙ
iudex non poſſit procedere, impedito enim , vel dilato
articulo præiudiciali ſuperſedendum eſt in principali,di
latio autem appellationis impedit non ſolum deferen-
tẽ ſed collegã.ſufficiant no.de conceſ.præben.ſi capitu-
lo.li.vj.in fi.vj.gl.Itẽ ſi dicamus illum recuſantẽ iuſte re
cuſare ſiue ipſe,ſiue aduerſarius ipſius appellauerit.Nõ-
ne abſurdũ eſſet,ꝙ cogeretur ſub ſuſpecto iudice litiga-
re.ad ꝯriũ facit iſtud,alioquin , hic poſitum in fi.maxi-
me cum ſua gl.& interdũ æquiparantur negligentia &
impotentia,vel nolle & non poſſe,de elect.ꝙ ſicut. §. ſi
aũt.de offi.deleg.prudentiã.§. addicimus. & bene decre.
q̃ ſit.de elect.li.vj.coniuncta cũ extraua.Benedicti.ſi reli
gioſus.Item multum mouet abſurdum iniquitatis ex
hoc insurgentis,reus enim,qui tẽdit ad ſubterfugium ,
proponeret recuſationem probabilem , ſed falsam ele-
ctis arbitris,appellabit,& ſaciet,ꝙ arbiter , quem eligit ,
deferet,& ſic impediet principale,& indubie fortiter vr
get ad hanc poteſtatem hæc iniquitas,quæ facile obue-
niet,quia cõiter tales arbitri ſunt compatres & amiciſſi
mi eligẽtiũ.Sed pro parte prima facit etiam euitatio ab
ſurditatis iam tactę actor enim trahet reum coram vere
ſuſpecto,ipſe recuſabit, ibitur ad arbitros amicos, vt di
xi. Actor dato termino arbitris ad cauſam finiẽdam
appellabit & ordinabit, quod ſuꝰ arbiter deferet,& ſic fi
nito termino arbitris aſſignato coget eum litigare co-
ram ſuſpecto.Quare in hoc tremulo præeligendum vr̃
prius dictum.Opto tamen , ꝙ per nouam cõſtitutionẽ
fiat ſuper hoc prouiſio,& forsan nõ eſſet abſurdum ſta
tuere,ꝙ ab iſtis arbitris non appellaretur,cum principa
le per hoc non pereat,& facit,quod dixi poſt Boa. ſ̃. ca.
gl.vel arctare hic appellantem ad certam formã & cer-
ta tempora,ſicut.ſ.eo.lib.de elect.c.j.& c.vt circa.de off.
or.quãuis.& adde,quod de iudicibus dicam.j̃.eod.cum
appellationibus.in gl.dubitatur.in parte ſecunda.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus ne ſemper deleget,vt non poßit ad archiepiſcopum appellari,prouidetur per generalem excommunicationem.*
2 *Sententia ſpecialis ferri non poteſt niſi fraude probata.*
3 *Appellari an poßit poſt decem dies a grauamine iudicis.*
4 *Papa eo q conniuitas appellationis cauſam expreſſo grauamine, videtur illud approbare.*
5 *Citatio licet perpetuet,auditur tamen poſtea exceptio.*
6 *Innouandum nihil eſt , quando dubitatur , an appellatio ſit recipienda.*
7 *Iudex appellationis certis caſibus poteſt & certis non poteſt inhibere.*
8 *Notorium appellatur id,quod fit in conſpectu iudicis pro tribunali ſedentis.*
9 *Appellatio quando non valet ſi generaliter appelletur.*
10 *Citatus ad diem feriatam non tenetur venire etiam fauore hominum.*
11 *Delegatus datus ad fideiuſſores comprobandos ſi male arbitretur, appellari poteſt.*
12 *Vicarius appellatur,qui habet ordinarium.*
13 *Officialis epiſcopi non habet poteſtatem degradandi.*
14 *Epiſcopus eſt legitimus iudex ſubditorum ſuffraganeorum ſuorum in cauſis appellationum.*
15 *Cauſa iuſta appellationis non ſunt omnes in iure expreſſa.*
16 *Notorium facti diſtinguitur a notorio iuris.*
17 *Appellari non poteſt a ſententia Papæ,imperatoris,præfecti prætorio & ſenatoris.*
18 *Rex eſt competens iudex,quando de feudo regali eſt quæſtio inter epiſcopum & tertium.*
19 *Sententia prima ſi ſit retractata,ſecundus iudex exequitur,& nõ primus.*
20 *Sententia ſecunda non iuuat primam faciendo illam deteriorem.*

CAP. III.

ROmana. Quia pp multitudinẽ caſuũ pria gl.diuidẽs & ſũmãs nimia plixa vr̃,licet lõge plixius poſuerit Hoſ. omiſſa ẽt diuiſione lo.mo.q̃ nimis eſt confuſa,

fuſa,pōt ſic diuidendo ſummari.ſ.ꝙ hæc decret.de duo
bus tractat.i.de appellatione ad archiep̄m interponēda,
& de ipſius ꝑtāte circa iā interiectā. Circa primu deci-
dit tres caſus, qbus dubitabatur.an poſſet, vel deberet ad
archiep̄m appellari,& hoc tit j.& ij.rn.& in.§.dei.Circa
ſm facit qnq;.Primo decidit.qn citare poſſit, vel delega
re ibi.cum aūt.Scdo ibi ſi vero.qn poſſit inhibere,diſtin
guēs circa id tres caſus. Tertio ibi ſi aliu.de ipſius ꝑtāte
in aliā perſonā,vel aliā cām.Quarto ibi ſnias.de ꝑtate re
uocandi cenſurā.Quinto & vltimo de neceſſitate remit
tendi male appellantē.[*Generaliter*]no loquitur ergo de
foraneis,de quibus.ſ.e.li.de off.or. Romana. in prinic. &
vide,qd ibi dixi[*Eorundem*] ſuffraganeorum [*Supplendo*]
gn̄aliter exceptis prohibitis.ſ.eo.li.de offi.vic.c.ij.& ꝙ re-
gulariter ad eos recurratur vt ad dantes, patet de inſti.
c.3.de reg.c.2 de fri.& ma.c.j.Idē dicit ergo Inn.ꝙ identi-
tas ꝯſiſtorij ſoluit oēm ꝯrietatē.patet.n. per hoc, ꝙ ap-
pellatur gradatī cū inter auditoriū officialis & archiepi
nullū ſit mediū.Nō ob.c.ti.dilecti.vlt.quia ille, a quo ibi
nō erat officialis,vt ibi no.in ſi vlt.glo. Et ſi dicatur ſm
hoc,ſemp ep̄s delegabit,ne poſſit ad archiep̄m appella-
1 ri.Dicit Io.mo.ꝙ † prouideri poterit per generalem ex-
cōicationē ꝯ talē fraudē facientes.j.de ſen.excō.Roma
na.§.caueāt.& vide,qd no.i Spe.c.ti §.nunc tractamus.
ver.ſed ſm p̄miſſa.& qd ſcripſi,de offi.dele.ſup qſtionū.
§.intentionis.ſup gl.ij.Et ſi dicatur,ꝙ ſuffraganeus, vel
officialis delegando ſuo iure vtuntur, & ſic ligari non
poſſunt.ff.de dā.infec.Proculus.de aqua plu.ar.l.j.§.de-
2 que.ff.de iniur.iniuriarū.§.j.Reſpon.Ioan.mo.ꝙ† ſpalis
ſnia ferri non poſſet,niſi fraude probata.ſ.e.li. de renū.
ca.ij. ſed gn̄alis pōt,per quā ſolū illicitum prohibetur.ſ.
de ver.ſign.ſup quibuſdam[*Sine*]pro imo.& ſic potius
correctiue,ſi.de conſti.eccl.de rebus eccl.non alie. cum
cleri.de off.dele.ſup quæſtionū.§ porro.hoc tō, quia cō
ſiſtoriū proprie eſt Papæ.Hoſt.ſed,vt dixi ſupra ti.j.c.j.in
prin.ēt eſt imperatoris, ibi vide.Sit cenſendū ēt quo ad
ſupplicationē ſm Hoſt.& Arc.vt.ſ. non poſſit ab officia
li epi ad ep̄m ſupplicari.Sed Inn.hic & Pe. de ſa. ꝯ & Io.
mo.ſub dubio ſorte,non tn̄ alleg.textū.Vnde dicit Hoſ.
ꝙ ſup hoc vellet videre ius expreſſum. Item ſm id fieri
poſſet fraus appellationi & huic conſtitutioni,q̄ prohi-
bet appellari,ſi poſſet ſupplicari,& vna via prohibitū cō
cederetur per aliā contra id.ſ.de procu.tuæ. cū concor.
& j.de regu.iur.cū quid.Item hoc dicere eſt dare diuer-
ſa cōſiſtori,epi & officialis,& alterū maius, ſcilicet epi,
& hoc eſt ꝯ hunc textum.& facit ēt pro Hoſt. qd no.ip
ſe Inn.de reſti.in inte.ex literis.Dici poſſet,primam opi.
verā quo ad examinationē,vel diffinitionē , ſcdam quo
ad receptionē,vel porrectionē ipſius ſupplicationis, per
auth.q̄ ſupplicatio.C.de preci.impe.offe.Verius vr̄,ꝙ ſu
pfluum eſt hic tractare,tū quia ſupplicatio ꝓprie nō fit,
niſi ab illis,a quibus non pōt appellari.Nec ob.pr̨. de-
cre.ex literis.vt ibi dixi ſuper quarta gl.tū qa non fit niſi
ad principē,cū enim ſupplicatio ſit contra ius,& in præ
iudiciū alterius,nullus inferior principe illam admitte
re poſſet,vt dixi in præ.decre.ex literis,ſuper gl.prædicta.
& no.in Spec.de ſuppli.§.1.Si tn̄ reciperetur ſupplicatio
large pro petitione reſtitutionis in integ. contra ſnīam,
tunc fateor,ꝙ eo caſu , quo poſſet officialis contra papæ
ſnīam ſupplicari.i.per ipſum contra ſuam ſnīam reſti-
tutio peti, eo caſu poterit ēt & ep̄s. & facit eo caſu pro
hoc litera iſta,primum patet.ff.de mino.l.præfecti. [*Ad
ſeipſos*]regulariter non gerit quis vices plurium perſona
rum.dic,vt no.ſ.de proba.ex literis[*De iure*]ad ipſius in-
tellectū vide,qd no.ſ.e.ti.dilecti vlti. Arc. [*Curiam*] idem
ver.xi.q.i.ſi quis clericus.Arch.¶Ab archidiaconis &c.
[*Officialibus*]qui habent idem conſiſtorium,vel audito-
rium cum his,quorum vires gerunt.ſ. proxi.reſpon. &
ſic in illis eadē rō,ergo idē ius,de tranſla.ca.ii.de except.
cum inter.§.fi.Hoſ.[*Debet*]de iure cōi[*omiſſis*] gradatim
cum eſt appellandū.ii.q.vj.anteriorum.§.illo valet. Ar-
chi.Hic aūt Abb.excipit hos caſus,qn̄ conſuetudo hēt,

omitti poſſe gradum,vt ſequitur.Alius,qn̄ archiep̄s co-
rā ſuffraganeo cōuenit ipſius ſubditū ſequendo forum
rei.ſ.de fo.ꝯpe.cū ſit.tunc enim non appellabitur ad ar
chiep̄m,ne ſit iudex in cā ſua,arg.C.ne quis in ſua cā,in
rubro & nigro.ad hoc de inſti.c.fi.cū ꝯcor.ſcdæ gl. Eadē
rō,cū ep̄s agit contra ſuū ſubditum,quo caſu dēt iri ad
arbitros.xi.q.j ſi clericus.& tūc nō appellabitur ad ip̄m,
ſed ad papam.ſ.eo li.de offic.delega.ab arbitris. vt no. in
vlt. gl.Item cum concurrunt iuriſdictio mediata & im
mediata , vt in p̄latis ſubiectis archidiaconis, qui nihilo
minus ſubſunt ep̄o,q eſt ordinarius toti⁹ dioce.xi.q.j.de
perſona,ſic eſt de papa & legato ipſius,vt no.ſ.proxi.re-
ſpon.in vlt.gl.Itē cū proximus in gradu non eſt catholi
cus,appellabitur,tūc enim eo omiſſo ad ipſius ſuperio-
rē,cū ille cognoſcere non poſſit.ſ.de reſcrip.veniens.de
ele.quia diligentia.de offi.ordi.ꝙ ſedem.nec cōmittere.
ſ.eo.li.de off.vica.Romana.in fi.facit.ſ.eo.lib.de offi.de-
leg.ſi is cui.Et adde caſum de ep̄o recuſato,ibi no.in fin.
penul.gl.& de foro ꝯpe.ſi quis contra clericum.in fi. pe.
gl.Itē ſciendum,ꝙ Pet. de ſa.formauit hic diſtinctionē,
ꝙ qn̄q; appellatur ab ordinario,qn̄q; a delegato , qn̄q;
a ſubdelegato,quā decido,quia plenius ponit eā Gui.in
Spe.c.ti.§.nunc tractemus.poſt prin.[*Niſi aliud*] non fer
tur ſnīa īcerta,ſed declaratur ius archiep̄ale quo ad ſub
ditos ſuffraganeorū Remenſiū ad ipſorū archiepi peti-
tionē,ꝙ ēt in alijs archiep̄is locū hēt ſm Inn.& Hoſt.ſ.
eo.li.de off.or.Romana.in fi.& j. de cen. Romana.in fi.
& j.de pœnis,Romana.ij.reſpon.Idē Ioa.mo.& Archid.
[*In hac parte*]ac ſi dicat non ſic in ſuperiori parte,vbi nō
valet conſuetudo,vt ibi no.¶Cum aūt &c[*Prefatam*]re
mē [*Committant*]ꝙ poſſunt ſeruato quod dr̄.ſ.eo. lib. de
offi.ordi.vt litigantes.¶Si vero.diſtinguit tres caſus. Pri-
mus eſt cōis appellationi interpoſitæ ab interlocutoria
& diffinitiua.i.qn̄ negatū deuolutum,quia dr̄ non ap-
pellatum vel non in x.dies appellatū.Secundus ſpālis in
appellatione interpoſita ante ſnīam,qn̄ negatur app. cā
legitima.Tertius ſpālis ī appellatione poſt ſnīam,qn̄ dr̄
caſum talem,ꝙ appellari non poterat , in omnibus his
determinat,qn̄ īhibere poſſit[*Vocatis*]ſemper enim vo-
candæ ſunt partes,anteq̄ in iudicio procedatur , de ma.
& obe.inter quatuor,de iu.exhibita.de cauſa poſ.ca.i. &
de cā ap.habes.ſ.eo.per tuas.ii.q.vi. appellatore. Quærit
hic Arc.de citato ad petitionē eius,qui finxit ſe appellaſ
ſe , vel quia appellauit ſine cauſa,vel tertio an teneatur
venire.Et tenet ꝙ ſic,ponēs ad literam, qd no. Cōpo. de
reſcriptis.ſuper literis.in gl.ii.ver.itē pone , ꝙ Petrus , &
qd ibi ſcripſi in vlt.gl.in ii.col.verſ. item quærunt Petrus
[*Partibus proponatur*] ꝙ eſt.j. vel nullatenus appellatum
fuiſſe,vel non infra decem dies &c. ſic ordina. & no. ꝙ
cautius loquitur appellatus negando appellatum . j. x.
dies,quam dicendo appellatum poſt. x. dies . Et hoc ꝑp
duo,Primo,quia non ſequitur , ſi poſt. x. dies, ergo non
prius.ſ.de teſti.cum tu.Secundo.propter affirmatiuā. ne
inducant ſibi onus probandi.ff.de prob.ei qui dicit[*Nul
latenus*]qn̄ appellatus negat appellatū , propter quod ap-
pellans facit fidem iudici de appellatione , dicit Guil.in
ſpe.de inſtru.edit.§.nunc dicamus.ver.ſed pone, ꝙ de ri-
gore non fiat copia parti ante li.conte. fatetur tamen ꝙ
3 æquitas ſuadeat contrarium.[*Decem dies*] an † poſt.x.dies
poſſit appellari a grauamine iudicis,per quod non inter
loquitur,tractat hic Hoſti.quod vide ad literam in Spec.
eod.titu.§.reſtat.verſi.ſed quid dices.j. [*Deuolutum*] vide
quod dicam.j.§.proxi.ſuper verſi.vbi incipiant[*Idem*] ar
chiep̄s vel officialis[*Conſliterit*]licet ergo conſtet appella-
tum,non præſumitur id factum infra decendium , niſi
probetur,& de hoc in ſpec.de ap.§.de offi.verſi.penulti.
cauti ergo appellantes portant ſnīam diffinitiuā,interlo
cutoriā & appellationē,vt per iſta cōiunctim appareat,
ꝙ ſit appellatū.j.x.dies,ſi aūt ſnīam habere nō poſſunt
vide,quod poſt Inno.ſcripſi,de fide inſtru. G. perpetuus.
ſuper verſicu. communium [*Prohibere*.] de hac inhibi-
tione ſatis in ſpe.de ap.§.de officio.verſ. ſed quæritur q ,

& tribus ver.ſeq.vbi ad literã inuenies diſtinctionẽ,quã
hic ponit Arc.& ideo illam hic decido[*Præſumant*]vitiũ
notat ſic patet,ꝙ grauaret,ſi prius prohiberet,& eſſet iu-
ſta cã appellandi. Arc.¶ Quod ſi. &c. [*Ante ſententiam*]
in hoc differt a.§.j.proxi.& ſ.prox.vt ibi in prin.[*Ex eo*]
ideſt propter id. [*Archiepiſcopus*] in delegato papæ vr̃ ꝯ,
4 quia † hoc ipſo ꝙ papa committit appellationis cãm ex
preſſo grauamine,videtur illud approbaſſe,de offi. dele.
paſtoralis.§.præterea.ſecus ſi non exprimeret grauamẽ.
ſ.de exce dilectæ.ſm Abb.¶ Dicit Inno.dici poſſe, ꝙ §.
præterea nõ habet locũ,niſi vbi appellatur poſt ſniam,
iſte.§.quãdo ante ſniam.& idem dixi poſt eum.ſ.de re-
ſcriptis,dilectus.ii.in gl.vl.& hoc placet Pe.de Sa pro ra
tione diuerſitatis inducẽs, ꝙ in appellatione a ſnia nec
exprimitur cã,nec ſeparatus eſt ibi articulus appellatio-
nis a negotio principali,ſicut in appellatione ante ſen-
tentiã,vt dicam.j.ſupra ver.incipiatur.vt patet.j.eo.non
ſolum.& vide,quod dixi in prin.§ præterea. in gl. mira-
bilis,ad finẽ,& duabus ſequentibus,concordant autẽ,ꝙ
huic.§.locus eſt,cum dubitatur de legitimitate cãæ ap-
pellationis,exempla ponam ſuper glo.prohibere. Non
obſt.ſ.de reſcrip. dilectus.ii.non enim dicitur, ꝙ iudex
appellationis inhibeat,ſed ꝙ cognoſcat, ad quem debeat
iuriſdictio pertinere cognoſcendo. l. de veritate cauſæ
ap.ex quo dependet, ad quos ſpectat iuriſdictio negotij
principalis[*In cauſa*]principali & corã primis iudicibus
[*Incipiam*]puta aſſignando diem ad veritatem cauſę pro
bandam,vel ſuper hoc recipiendo teſtes, vel inſtrumẽ-
ta.Sed contra.eo.non ſolum.j.ij.reſponſo.vbi vr̃,ꝙ ſuffi
ciat conſtare negotium deuolutum.Solutio,illud cano
nice,quod ibi ponitur,ſoluit contrarium vt ibi dicam.
Item contra,quia ad perpetuandam iuriſdictionẽ ſuffi-
cit citatio,de off.dele.gratum.& c.licet.dicit Hoſt. licet
5 † citatio perpetuet,auditur tamen poſtea legitima exce
ptio,de off.dele.ex parte.ii.& no.quod.ſ.proximo.§.ne-
gatur,negocium deuolutum in hoc ſcilicet, quia nec
de grauamine,vel articulo appellationis cognoſcere poſ
ſet,ſiue articulus ſit ſeparatus,vt cum appellatur añ ſen
tentiã,ſiue ↄnexus,vt cũ appellatur a ſnia, & tñ ibi non
diſtinguit,an poſt ſniam,vel añ fuerit appellatũ. Aliud
aũt eſt,qñ negatur deuolutũ ſuũ negotium principale,
& iſtud proprie eſt appellationis ante ſniam. hoc autẽ
cognoſcetur ex veritate grauaminis vt hic & ſ.e.vt debi
tus. Vbi ergo conſtat deuolutum articulum appellatio-
nis,cum illum agreditur,locus eſt inhibitioni vt hic, &
6 ſic intelligatur.ff.nil no.ap pen.l.j.quia verũ eſt, ꝙ † qñ
dubitatur,an appellatio ſit recipienda, nil eſt innouan-
dũ,vt ibi.Sed cũ dubitatur,an ſit deuolutum idem, acſi
dubitaretur,an ſit appellatũ.vnde non eſt locus illi legi.
Vel dic verius,ꝙ & ſi nil debeat innouari,vt ibi, inhibi-
tio tñ non fiet,niſi vt hic dr̃.Vnde dicebat Inno.& poſt
7 eum Arc.ꝙ licet hic dicatur,† ꝙ iudex appellationis cer
tis caſibus põt & certis nõ põt inhibere, non m̃ hic dr̃,
qñ ꝑꝑ appellationẽ primus iudex ceſſare debeat a ꝓceſ-
ſu,ſuꝑ quo remittit ipſe Inn.ad no.per ſe de off. delega.
paſtoralis. An aũt ſufficiat ad reuocationẽ attentatorũ,
ꝙ iudex a quo ſciat iudicẽ ad quem incepiſſe cognoſce
re de veritate cãæ appellationis hic per Inn.& plene tra
ctatur in Spe.de ap.§.pe.ver. ſed cũ.ſ. vbi ad literã inue-
nies q̃dã hic notata per Inn.hoc tñ decidi vr̃.j.e. nõ ſo-
lum.ij.reſpõ.& vt ibi dicã,non ſufficeret ẽt inſinuatio ſi
ne Inhibitione cãæ huiuſmodi,propter quam eſt inter-
poſita.¶ Si aũt &c.poſt ſniam diffinitiuã, & in hoc dif-
fert a.§.ſ.proxi. [*Notorio*] notoriũ facti diffinit hic Arc.
cũ Lau.cuius populus eſt teſtis,diſſimulationi locus nõ
eſt,& intelligit populũ.i.maiorẽ partẽ populi,teſtẽ itel-
ligit nõ famã tm̃,ſed rei euidẽtiã.diſſimulationẽ intelli
8 git,quę iudicẽ mouere poſſet.Dicit ẽt ꝙ † id appellat no
toriũ,qđ fit in cõſpectu iudicis pro tribunali ſedentis,vt
no.ij.q.i.§.vlti.in his non inſto.vide,qđ dixi,ſ.de cohab.
cle.veſtra.& plene in ſpec.de noto.cri.per totum[*Dica-
tur*]nec de hoc ↄſtat,vt ſequitur.Si enim de hoc ↄſtaret,
nec aliud rationabile allegaretur, iudex ad quẽ non re-
ciperet appellatione,ſic nec ille a quo.Hoſt.[*Nec ſenten-
tia*]Io.mo.j.de ſen.excom. venerabilibus.§.porro.vt ibi
ſcripſi ſuper vlt.gl. intellexit hoc ẽt de ſent. excõ.[*Cape-
rint*]expone.vt dixi.ſ.c.proxi.ſup ver.incipiant.Hac aut
cognitionẽ apprehendunt propter rationabilem cãm,
quã appellans prætendit,de qua hic in gl.ab eo.l.cui in-
hibet vel.i per cũ. l. ↄdemnatũ notorium vel ↄfeſſum.
[*Inhibere*]ꝙ facere põt,poſtq̃ appellationẽ admiſit. ſ. de
re iu.cũ ſuper.& non aliter.ff.nil.no.l.j.& de off. delega.
paſtoralis.§.præterea. Hoſti. ¶ In alium &c. [*circa rem*]
certis ex cauſis plures ſunt ad eundẽ iudicẽ remittẽdi,&
vide, qđ ſcripſi,de cõſti.cum M.ver.coram epiſcopo,&
de reſcri.paſtoralis.§.j.ſuper ver.alijs,illud patet.ff. de li.
cã.ſi pariter.Itẽ in actione familiæ erc. & vbi eſt com-
mixtio actuũ, vel rerum.ff.ex q b.ca.ad eun.iud.l.j.& ff.
ff.iu.ſol.iã tñ.§.in hac.ff.de procur.l.oim. & ſup his au-
diendi ſunt ẽt extranei,ſi ſe offerunt.ff.de re iu.a diuo.§.
ſi rerũ.ſ.de teſti.veniens.ii.eos tñ ad iudiciũ vocare non
poſſunt,vt hic,niſi iuriſdictionem impediant, vt in glo.
hic,no.hic Inn.Hoſt.Io.mo.& Arch. ¶ Cum vero &c.
[*aliqua cauſa*]nõ diſtinguit iſte.§.an ante ſniam vel poſt
appellauerunt,ꝑ id tñ,qđ infra dicit, videretur loqui de
diffinitiua,a qua ſtatim appellatur viua voce, vt dixi. ſ.
c.j.ver.his quæ.ſed cum eadem ſit ratio,dicas idem ſiue
ante,ſiue poſt,ſiue in ſcriptis, ſiue viua voce. [*Nihilomi-
nus.*]i.illa appellatione non ob.ipſam, quã habet ſuffra-
9 ganeus vel ordinarius.[*Taliter.*]i.ſuper vna cauſa.Si † ve-
ro generaliter appellaret,non valeret appellatio.ſ.e. tit.
c.ii.& c.conſuluit.ij.& c.vt debitus.[*Debent autem*]tolleſ
nẽ appellari [*Exercent*] ipſi epiſcopi, huius autem ratio
eſt ſm Inn.Hoſt. Io.mo.& Arc. quia res eccleſiarum tẽ
porales,vel ſpirituales ſub ptãte & diſpoſitione eṗorum
conſiſtunt.x.q.i.nouerint.& quaſi per totum.xii.q.i.vidẽ
tes.& c.præcipimus.& q.ii.quiſquis.& c.Vulteranæ.xvi.
q.vii.oẽs baſilicæ.89.di.iudicatum. vnde ſi ẽt in tempo-
ralibus appelletur ad metropolitanum,appellandũ eſt,
& bene,facit.j.de ſurrepa.c.vno.ad fi.& ſ.de præben.dile-
ctus.vlt.& quod ibi no.in j.gl.& quod ſuper ea dixi poſt
Hoſ.Poterat tñ de hoc dubitari per id,quod habetur.xj.
q.j.§.cum ergo.cum duobus ſalib.ſeq.& 23.q.3. §.ecce
quidem.ver.porro.& c.conuenior.& c.tributum[*Priui-
legio*]vide ſ.ii.reſpon.in vl.gl. Et dicit hic Io.mo.ꝙ cum
eccleſia priuilegiet laycos concedendo decimas in ſeu
dum tenendas.ſ.de his quæ fi.a præla.cum apoſtolici.
quarum poſſeſſio non cadit i laycum.ſ.de præſcr.cãm.
fortius priuilegium circa hoc ius potuit eccleſia conce
dere laycis.¶ Sententias quoque &c.[*Nullatenus*]hoc eſt
contra Petrum de ſane.qui tenet hic, ꝙ ſi non vocatis
partibus reuocent,ualet reuocatio,alleg.quod no.ſupra
de officio ordinarij.cum ab eccleſiarum. in vltima glo.
ſed illa gl.loquitur in eṗo,qui eſt etiam immediatus ad
ſubditos ſubditorum,cui etiam aliqui cõtra.vt ibi ſcrip
ſi.ſed pro eo facit.j.de ſent.excommu.venerabilibus. §.
vbi aũt.ſed ibi non loquitur de reuocatione, vel annul
latione. ſed de abſolutione vel relaxatione ad cautelã,
& facit,quod no.hic In gl.cui concor.Boa.[*Vocatis*]vo-
lunt quidã per hoc dicere.ꝙ excommunicatus pro cõ-
tumacia parte non vocata non poſſit abſolui, ſed ꝯ. ſ.
de præſcrip.olim.in fi.de ver.ſign.ex parte.De hoc vide.
xi.q.iij.excõicatos.& in Spe.de contumacia.§.fi.ver.ſed
poſte excõicatus.& verſic.ſequen.[*Cognito.*]ſ.de offic.de
lega.cum contingat[*Nullas*]propter præcedentem ap-
pella.legitimam,vel quia continet intolerabilem erro-
rem pe.ſecundum primum exemplum, comperit ltie-
ræ.¶ Cum aũt &c.Suffraganei, vel ſui officialis [*Minus*]
pro non[*Poſtponat*]niſi ſuffraganeus detuliſſet.j.ca. ii. &
in expenſis condẽnabit,vt ibi,& vbi de cri.vt debitus.di
cebat remittat.hic dicit,remittere ñ poſtponat,vt oſtẽ-
dat oẽm morã & dilationẽ tollendã,& decre.ii.j.eo. di
cit,ſine difficultate remittat.¶ Prima gl.diuidit & ſum-
mat.¶ Gl.ii. no.officialem ordinarium, reprobans opi.

Goſ.& excuſans opi.Ber.¶Glo.& ſi.reſpon. per q̃ſtio.an
arctet citatio ↄ hoc facta, ſol. dat generalem doctrinam
& remittit.¶Glo dupliciter ponit duas lecturas,ad ſecū
dam obi.& dupliciter ſol. ¶Gl.ergo.arguit,determinat,
& remittit.¶Glo.vt ſi.po.iij.exẽ. ¶Gl.no.alternatiuam,
tractat,an ſola confeſſio impediat appellare, ponit opi.
Azo.& ↄ̃riam,quam approbat.¶Gl.ergo notarius,obi.
& ſol.¶In glo.ii.ibi de iudicibus,circa prin.iudices iudi-
ciorum partem perficiunt per ſuorū præſentiam apo-
ſtolorum.¶In glo.niſi.ibi.imperatores,ſi per imperato-
rem per ſaltum appellatū ſit,remittit ad illum, ad quẽ
ex ordine debuerat appellari. ¶In glo.& ſi,ibi.l.vlt.Iuſdi
centi extra territorium vel. ſ. iuriſdictionem ſuam im-
pune nō paretur,& ibi,ſi vero.Si dubitatur,an fideiuſſor
ſit locuples,approbari debet, ſed ſecus ſi euidenter,eſt lo
10 cuples,& ibi.l.j.non † tenetur venire citatus ad diem ſe-
a riatam etiam fauore hominum * & ibi, ſi quis ex alie-
na.vide in c.veniens.ſ.alle.ſuper vlt.glo. ¶In glo.cū cā,
ibi,non poſſunt.vide de reſcrip.inter cæteras. ſuper vlt.
11 glo.& ibi.l.arbitro,& l.ſeq.ab arbitro.i.delegato † dato ad
fideiuſſores comprobandos,ſi male arbitretur,appellari
poteſt.& ibi,ab ea parte.pars quæ dicit aduerſarium iure
prohibitum per ius.id probare debet ¶In glo.no.ibi.l.ii.
can.in verſi.proxi.alle,& ibi.l.j.in prin. reo abſoluto ab-
ſoluitur etiam accuſator. ſi iuſtum habuit errorẽ. ¶In
glo.ergo.ibi.l.vlt. confeſſus non condemnatur eius rei
nomine,quā in rerum natura eſſe incertū eſt.& ibi.l.pe.
ſi hæres,a quo petebatur fideicommiſſum,per errorem
cōfeſſus ſit ſe debere,probato errore abſoluitur. ¶In gl.
ij.ibi & omnes,Ioan.mona.& Archid. & in fi.& §.illo,
cuſtodiendo.& C.eo.titu.ſi quando duciano,vbi proba-
tur,ꝙ proprie vocantur iudices. Item officialis,& bene,
12 † appellatur vicarius ᵇ qui habet ordinaria, vt in dicta de
cre.ſua.& a vicariis appellandum eſt vt ab his, quorum
vicarii ſunt.C.de ap.præcipimus. ſm Inn. Hoſt.remittit
ad ſum.eo.tit.§.de quo.& ad quem ſub.§. vt aſſr, de hac
materia.¶Glo.iij.in fi.& ſ.eo.ſi de offic.vica.c.li.& iii.vn
de dicebat Inn.epm poſſe prohibere officialem, ne iudi
cet,ſed non econuerſo,ff.de iudi.l.iudicium. & in mul-
tis aliis differunt. Dicit Hoſt. ꝙ alia diuerſitas habetur.ſ.
13 eo.lib.de offic.or.romana.in fi. Item officialis † non hẽt
poteſtatem degradandi, quia nec electus confirmatus,
ſ.de ele.tranſmiſſam, nec poteſtatẽ recōciliandi excōi-
catos,niſi ſit presbyter,ſm eum remittit.ſ. de ſentẽn.ex-
cō.cum deſideres.& c.nuper.& c.canonica, hoc vltimū
non placet Archi.qui remittit ad id quod dixi.xxiiij.q.ō.
iii.nondū.Dicebat Ioan.mona.ꝙ in epō firmior erat iu
riſdictio,quæ habebat ſe in vicario,quaſi riuulus ex fon-
te. ¶In glo. quaſi dicat,ibi moderni Ber. & Hoſt.per.§.
proxi. & vltra id inducit Hoſt. ꝙ licet ſi per errorem de
ſuperiore ad inferiorem appelletur, nulla ſit appellatio,
non tamen nocebit error, ſi appelletur ad maiorẽ, quā
debuerit,vel ad parem.ff.eo.tit.l.j.§.pe.valeat ergo cōſue
tudo,ꝙ ad parem, licet nullo mō valere poſſit ꝙ ad mi-
norem,cū ſit irrationabilis & inepta.xxj.diſt.inferior.de
cōſue.c.fi.ſm eum.Et licet hæc procedere poſſent in pa
ri,quem cōſuetudo quo ad hoc faceret maiorem,non
tn̄ procedunt in eodem,vt ibi. ¶In glo.qui dat.ibi,duo
ſimul.& de iudi.nouit.ver.non enim, vbi de hoc. ¶In
glo.& ſi citauerint.ibi,de iuriſdictione. Et ſatis eſt, ꝙ ſit
de iuriſdictione,licet non ſit de ſuo foro ſm Inn. qui ſic
rn̄det ad.l.ſi quis ex aliena. ff. de iudi. quæ inferius alle-
gatur,nam loquitur in legatis. Et dicit,ꝙ non debebant
contẽnere ꝑtoris dignitatẽ,vt.n.dicit, ſi non eſſet in ſuo
territorio,nec alias de ſua iuriſdictione, non videt,quō
dicerentur contẽnere ꝑtoris iuriſdictionẽ. Eodẽ modo
14 rn̄det ad decre.ſi duobus.de app. nam † conſtat epm eſſe
legitimum iudicẽ ſubditorum ſuffraganeorum ſuorū
in cauſis appellationum, & appellatio interiecta ad pa-
pam.quam ignorabat,non habuit impedire,iuriſdictio
nem ipſius,cui renunciare poterat appellans, & vide qđ
ibi dixi in glo.qđ ergo.& in fi.& per Inno.de dila.c.ii. vbi
dixi in glo.magna. Arch.remittit ad Ro. libel. iur.ciuil.
rubrica.ſi quis in ius vo.non ierit. ¶In gl.dupliciter.ibi,
vel dic ſm Inno.& ibi ſupplendum eſt,vel nondū ſtatu
tum erat,ꝙ appellaretur exꝑſſa cā. Inno. & in fine alleg.
de iureiur.quẽadmodū.ver.ꝙ ſi poſt,melius habes,de re
gula.ad apoſtolicā.In glo.vt ſi dicat, ibi tacite exemplā
in diffinitiua,de re iu.ꝙ ad cōſultationẽ. & in fi.vide in
Spec de excep.§.dicto.verſi.ſed pone,ꝙ in cā, vbi ſolui-
tur,ꝙ opponitur,has exceptiones perẽptorias & differẽ-
das poſt lit.conte.de quo hic Arch. quaſi ad literam po
nens illius verba & ideo hic decido.¶In glo.j.ibi.talem,
in fi.putat tn̄ Hoſt. ꝙ cognitionem huius dubij poterit
delegare,de offi.dele.ſuper q̃ſtionum.§ j.nec ob. ſm Ioā.
mona.ſ.§.cū aūt,quia ibi ſimplr̄ non cōmittit, ſed hic
dubitationem,quæ ſit a partibus, cōmittit decidẽdam.
15 ¶In glo.cū cauſa.ibi, expreſſa non enim † oẽs iuſtæ cau-
ſæ appel. ſunt in iure expreſſæ.Innoc. Et ideo ius in hoc
diſtingui.ſ.eo. paſtoralis.in prin. De cā dubia ponebat
Abb.exẽplum in illo,qui appellat,quia non admittit iu
dex recuſationẽ cōpaternitatis, vel affinitatis ad coniu-
gẽ.vel eſt dubiū opinionum.ſ.eo.vt debitus, de reſcrip.ſi
aūt.& c.plerunq;.& facit,quod no.ſ.eo.poſtremo. & vi-
de,quod dixi.ſ.eo.cū ſpeciali. ſuper.iiij.glo.& ibi.l.ſequẽ
ti.& ff.de re iudi.cū prolatis. & ſ.de no.oper.nun.ſignifi
cantibus,& ibi,legitimam,vel reprobatam vellet dicere
legitimam.Inno.& Hoſt.¶In glo. partibus.in fi.vt a ſap
tetur,intelligendū videtur de interlocutoriis,alias meliꝰ
adaptaretur ſ.præce.¶In glo.licet enim in fi.circa id in
ſtan.hic Hoſt Ioan.mona.& Archi.tenentes, quod dixi
de teſt.ex parte Adæ.ſuper glo. ad hanc.ſ.ꝙ non ſufficit
probare oblationis repulſionẽ, niſi quo ad iuſtificandā
appel. tamen non quo ad conſequendū effectū excep-
tionis non habita diſtinctione,an ſit dilatoria, vel perē-
ptoria,& hoc ēt repetit ſatis clare Io.mon ſ.eo. non ſo-
lum.ii.rn̄. ¶In gl.no.ibi,argumentis.dat Abb.exẽplum,
vt quia inuenitur cum cultello ſanguinolento in ma-
nu,vel in vagina,& ibi dn̄s Azo,cuius dictū quidā intel
ligunt,cum criminaliter agitur, ↄ̃ria cū ciuiliter ibi, &
forte bene ſm Ber dicit hic Hoſt.& Io.mo. quoſdam di
16 ſtinguere † notoriū facti a notorio iur. vt primo caſu nō
poſſit appellari,ſecundo ſic. Sed,vt dicunt,hoc reprobatẽ
de app.cū ſpeciali.§.porro. ipſi vero tenent hic,ꝙ ↄfeſſus
ſemper appellare pōt, & pro eis facit.ff.eo.creditor.§.iuſ
ſus.ſed circa delationẽ appel.diſtinguit, vt dicam.ſ.ſup.
iij.glo.Vin.in decre.cū ſpeciali.dicebat,confeſſum appel
lare poſt ſniam, quia in cā appellationis errorẽ & alias
peremptorias opponere poterit.ſ.de fi.inſtru.cū Ioānes,
de teſt.fraternitatis.C.eo.ti.eos. & in ciuili volens proba
re errorẽ vt ſequitur.ff.de cōfeſ.cū fideiuſ. cōmiſſum,&
ibi errorẽ facti,vel niſi declarare velit confeſſionẽ ſuam
declaratione,q̃ illam non perimat, cū a principio non
fuit in culpa,de acc.cum dilecti. & ibi loquitur ad hoc,
facit,quia qđ ſua quiſq; voce & c.ſ. de proba.ꝑ tuas.C.de
non nu.pe.l.gn̄aliter,& pro hoc.ii. q.vi. quicūq;. vbi de
hoc.& in fi.de hoc in Spec.de appel.§.in q̄bus.poſt prin.
& de cōfeſſis.§.fi.verſi.ſed nunquid ↄfeſſus. ¶In gl.puta
ſi.ibi,mittatur,vide ii.q.vi.in ſum.& §. ſunt quorū,cum
§.ſequen. Abb.aūt ponebat hic ver.iſtos. Appellare ve-
niat ſcelus,excellentia pacta. Contẽptus, minima res,iu
riſdictio facta. Arbitrium, res q̃ petit,& ſi lōgius acta.i.
protelata.[*Scelus*]ſ.eo.cū ſit & c. cū ſpeciali.§. porro. de
hæreſi.vide.ſ.de hæreticis,vt inquiſitionis.ver.nō obſtan
17 tib.[*Excellentia*]quia † a ſnīa papæ,imperatoris,ꝑfecti ꝑto-
rio & ſenatoris nō appellatur.ix.q.iii.cuncta.ii.q.vi.ante
riorum ver.illa.ff.a qui.app. nō licet.l.j.§.ii.[*Pacta*]qa ꝓ-
miſerunt partes nō appellare.C.de tẽpo.app.l. vltima.§.
vlti.Et no.de arbitris cū dilectus. in fi.vlt.gl.[*Contemptus*]
ↄtumacis in non cōueniendo,vt in glo.[*minima res*]hoc
ſm.l.vt in.l.anteriorū.ii.q.vj ſecus ſm canones.ſ.eo.tit.
c.de applonib.[*Iuriſdictio*]papæ vel imperatoris.ff.a qui.
app.nō licet.l.j.[*Arbitrium*] C.de arbi.l.j.ii.q. vi.a iudicib.
[*Res quæ perit*] vt hic in glo. [*Et ſi longius acta*] quia licet
poſt.

poſt.x.dies,ſupra.§.ſi vero.Item ſi neglexit proſequi.ſ.c.
cum ſit.quod intellige,vt dixi.ſ. directę,ſuper gl.ii. Gui.
collegit.xxxvij.tales caſus.in.§.quibus,quem allegauit ſu
per glo.ii Et in fine. de quo tene, quod plene notaui in
cle.de do & contu.ſi ante.¶In glo.ergo notorius.ibi.ex-
primeret,ſed ꝯ ſupra eod.cordi.verſi.hiſque, vbi patet,ꝙ
appellans a ſnia non tenetur exprimere cauſam.So.ſm
Hoſt. verum eſt, ꝙ non tenetur exprimere, ſed nec iu-
dex tenetur deſerre,ſi non exprimit. Expedit ergo ei ex-
primere,licet non teneatur,ſi enim non expreſſit, & iu-
dex a quo exequatur ante inhibitionem factam p iudi-
cem ad quem tenet executio,põt tñ ipſe iudex applonis
inhibere.vt hic,& ſequitur in glo.¶In glo.ab appellãte,
ibi conuenire.præſtabit tñ cautionem poſſeſſori,ꝙ ſi ob
tineat.illum defendet ꝯ competitorem.ff. de rei vend.is
a quo.ff.de pe.hære.l.vlt ſm Ber.& in fine. ſm Innoc.&
Hoſt.de hoc per eos.ſ.de offi delega.c.j. ¶In glo. in illa,
ibi,ad hoc.ſi in vna.ꝙ intelligas vt ibi.Hoſt. & Archi.re-
mittit ad ſum.e.tit.§ quis ſit effectus. verſi.inter.licet exẽ
ptus ſit.¶In glo,ꝗ in criminalib.in fine.& in Spec. eo.ti.
§.nunc tractemus.in fi.vbi dr̃ in regno Francię hoc nõ
recipi.¶In glo.præſcripta.ibi non valeret licet autem p̃-
ſcripta valeat quo ad iuriſdictionem dandam,vt.ſ.ii.rñ.
& ibi concordantiæ in vlti.glo.non tñ ſm Hoſt.valeret
in alienatione rei eccleſiaſticæ ꝯ formam canonum.ſ.
de iud.cum cauſa,ponit exemplum, quod habes.j.de i-
mu.ecc.c.i.in fine.¶In glo.putaui,ibi feudi.Hoſt. in dec.
dilectus.iij.de p̃ben.dicit ẽt in feudalibus hoc locum ha
18 bere,quod hic dicitur,certũ eſt,ꝙ †ſi de feudo regali eſſet
quæſtio cum ep̃o & tertio,Rex eſſet competens iudex,ſi
inter regem & ep̃m iretur ad pares, ſi tñ ep̃s negaret rẽ
eſſe feudalem, rex actor conueniret eum coram metro
politano,vt dixi de iudi.cœterum.in prin.magnæ gloſſ.
Sed ſi ep̃s vaſallus regis infeudauit partẽ, & de hac eſt qõ
coram ipſo ep̃o inter vaſallos,ſi ab eo appellet, tunc re-
gem primum feudi dñm appellabitur,vt ſcripſi poſt In-
no.& Hoſt.in gl.prædicta vltra medium,verſi. ſed qd di-
ces.& verſi.ſe.& ſic hoc intelligas.Et in fi.vel ſm Boa.re
ſeruauit ſibi concedens iuriſdictionẽ temporalem ep̃o
ius appellationum,ꝙ potuit,facit.ſ. de iurepa. præterea,
ij.xviii.q.ii.Eleutherius.ſ.de condi. ap. verum.ff.de pac.ĩ
traditionib ¶In glo.vel abſoluam,in fi.& j̃. de ſent.exc.
venerabilibus.§.ſanè ¶In glo.quare aliud.in fi & hoc ſa-
19 tis per Io.mo.& Arch.qui tenet hic,ſi†prima ſnĩa ſit re-
tractata,ſecundus exequitur & non primus,de quo nũc
declaratur eum non habere iuriſdictionem, & dicit Ar
chid.qui pluſquam expedit, in hoc inſtat, illud probari
In præ.§.præterea.in fi.facit.ſ.co.lib.de offi.deleg.iudex.ĩ
fi.Si vero pronuncietur male appellatum,& confirmetẽ
prima ſnĩa.Ioan.mo.tenet, ꝙ vterq; poteſt exequi.nec
ob.ſm eum,in autẽ.de ſan.epi.§. ſiquis aũt litigantium,
vbi dicitur,ꝙ iudex ap.exequitur,non enim per hoc ne-
20 gat,quin iudex a quo hoc poſſit †quia ſcd̃a ſnĩa non in-
nouat primam faciendo illam deteriorem.ff.de noua.
aliam.Archid.dicit,ꝙ primus exequitur, & §.illum.qui
dicit,ꝙ interim executio ſnĩæ &c. & per decre. cum in
eccl̃i.i.eo.ti.in fi. Vbi vero iudex appella. pronunciat ſe-
cundum decre.ſua.eo.ti.vel pronunciat tempora proſe-
cutionis eſſe lapſa,tunc concor.ꝙ primus exequitur, &
his caſibus non habet pronunciare bene iudicatum, &
facit,qd̃ no.C.de app.l.eos.in gl.no.formam.¶In gl.vlt.
in fi.de quo hic Inno.& breuius Hoſtien.

ADDITIONES.

a ¶Fauore hominum. An valeat cõmiſſio iudicis pro die feriata in vtili
tatem hominum ſcientibus & tacentibus partibus,vide Car.in cle.j.iii.
q.de iudi.& in q.4.Quod autem commiſſio de capiendo delinquentẽ
poſſit fieri quocunque tempore feriato,Bal.in l.j.C.de exhiben.re.Ale.
in.§.nunciatio.de oper.no.nun adde Bal.in.l.a.in verſi & hoc bene fa-
cit ad q.ff.de hæ.inſtit.Et omnino Bar.in l.a.§.j in primo no.& in ver.
ſed.quæro,quid econtra. ff.ſi quis in ius voc.non ier. Et Panor. in c.cũ
dilecti.in ver.no.non vitiari.de do.& contu.& per Alex.in l.j.§.nuncia
tio.de oper.no.nun.in verſi.ſucceſſiue quærit,cum infinitis concordan
tus ibidem per eum ſignatis.

b ¶Appellatur vicarius. Vicarius dicitur, qui cognoſcit in eodem tribu
nali cum domino principali,licet differat in aliquibus. Et ideo domi-
no excommunicato vel ſuſpenſo vicarij officium conquieſcit, in Spe.
de dele.§.reſtat videre,ver.quid ſi ſuper.no. in.c.j de offic. vic.in.vj. &
ibi gl.in verbo,ipſius.vbi Archi.dicit contra in delegato.

S V M M A R I V M.

1 *Appellanti non tradens apoſtolos an ſit puniendus.*
2 *Appellanti ſicut licet renunciare poſt appellationem & iudici reuo-
care.*
3 *Iudex,a quo fuit ex cauſa legitima appellatum, qui reuocauit gra
uamen infra tempus tradendorum apoſtolorum, an poſtea te-
neatur illos tradere.*
4 *Iudex ex quo petiti ſunt apoſtoli ſi in aliquo procedat, antequam
ſint exhibiti,irritus eſt proceſſus.*

CAP. IIII.

VT ſuper. Incipiebat vt probatio & di-
uiſio in prima gl. Inſtructio
optime patet hic, C. de ap.eos.§.ſuper his,in
tñ [*præcipimus*] vr̃ ꝙ obliget p̃ceptum cano-
nis,ſicut p̃ceptum hõis,de hoc.ſ. c. cũ ſpeciali, ver.ſciãt,
arg.efficax,ſm Arch.lxiiij.di.quia per.Et no.quod p̃mit
tit,diſtricte vide.qd̃ dixi.poſt Hoſt.de deci.nõ eſt.Ex p̃di-
1 ctis vr̃,ꝙ†de apoſtolis non tradens appellãti ſit ẽt puniẽ-
dus,de hoc vt dixi.ſ.eo.cordi.ſup eo.ver.iuxta tenorẽ,cũ
illa cõſtitutio cordi,loquatur in applone interiecta ad pa
pam,ergo in aliis non habebit locum, qd̃ hic dicitur,&
eſt ii.ſ.eo.lib.de elec,cũ non deceat. in prin. & c.ſi poſtq̃
ij.rñ & quod vtrobique no. Sed dic, ꝙ licet quo ad ea,q̃
de nouo inducit illa conſtitutio,ſit opinio, an reſtringa-
tur ad applones interiectas ad papam. Super quo vide,
qd̃ ibi no. ſuper verſi. ad nos, in apoſtolis tñ petendis &
concedẽdis nulla opinio,quin locum habeat.ad quem
cunque appelletur,ꝙ probat ibi litera ſuperioris,vt ibi di
xi.Item rõ huius decre.de inſtructione habenda genera
lis eſt ad oẽs appellationes.Item decre. ab ea. ii.reſpon.j̃.
eo.non reperit hæc verba [*Renunciatum*] anteq̃ procedat,
ſi enim poſt proceſſum renunciaretur,cũ ille proceſſus
ſit irritus per literam,quæ ſubſequitur, nõ conualeſce-
ret.j̃.de reg.iur.non firmatur. Sed quid dices,ſi iudex re-
uocauit grauamen.planum eſt,ſi hoc fecit ante tp̃s tra-
dendorum apoſtolorum,ꝙ potuit.ſ eod.cum ceſſante,
ſed dubium procedit,qñ hoc fecit poſt illud tp̃s. Et vr̃,
2 ꝙ poſſit pp paritatem †vt ſicut appellanti licet renuncia
re ẽt poſt,ſic & iudici reuocare.Item per hoc lites abbre
uiantur,& mens iuris non læditur.ſ eo.tit.cum ceſſan-
te.in fi.Contra ex quo iudex detuliſſet,non eſſet locus re
uocationi.j̃.c.proxi.& dixi.ſ.eo.cordi. ſup ver. delatum,
ſed denegatio, vel non datio habet vim delationis quo
ad iuriſdictionẽ iudicis ſuſpendendam,vt hic,ergo poſt
ea reuocando illam reaſſumere non poterit.& facit,qd̃
poſt Hoſt.dixi ſuper glo.j.in decre.cum ceſſante. Incidit
3 alia quæſtio†an iudex a quo fuit ex cã legitima app.qui
reuocauit grauamen,j̃. tempus tradendorum apoſtolo-
rum.poſtea teneatur illos tradere. ꝙ non teneatur vr̃ p
decre.cum ceſſante,ſ.c. quia libere procedere põt in cã,
ſed non poſſet libere, ſi neceſſe haberet prius apoſtolos
tradere.ſi.ſ.de p̃ben.de multa.coniuncta cum decr.licet,
j̃.eo.tit.Item aperte probat decre.j̃.eo.ſi a iudice.in fi.vbi
dr̃,ꝙ poſt reuocationem procedit,ac ſi nõ fuiſſet appel-
latum.Si ergo fingitur non appellatum, ergo apoſtolos
tradere non tenetur.In ꝯriũ iſta decre.& j̃.eo.ab eo vnũ
ſolum caſum excipit.ſ.qñ renũciauit appellans. Si ergo
iſte non renunciauit,ergo ſunt tradendi apoſtoli.nõ ob
ſtat reuocatio grauaminis.ſuperſtitioſe enim additur ſe
cundus caſus,vbi ius ponit vnum ſolum, de tranſla.c.ii.
cum concordan.Item cum talis habeatur pro appellan
te quo ad hoc,vt procedatur ipſo nõ citato, qd̃ dic vt di
cam j̃.eo.ſi a iudice,in fi. ergo habeatur pro tali quo ad
traditionem apoſtolorũ, vt qui ſimilem cum aliis &c.
de ſta.mo.recolentes.Item ſi a principio male appellan
ti,&

ti.& ſic male inſtanti neceſſe eſt apoſtolos dari, fortius
bene appellanti licet male inſtanti.[*Inualidus*] nullius va
loris.& ponitur priuatiue,remiſſionem dedi. de iurepa.
nobis.ad fi.[*Irritus*]vide, quod dixi de elect. in geneſi.in
fin.[*Proceſſus*]comprehendit ſnīam.quæ eſt de proceſſu
ſ.de proba.quoniam.¶Prima glo.tria facit,ponit ſum
mam diuiſionem,& quid ſupplet.¶Vltima glo.ſol.du-
bium.¶In gl.i.& ibi in ſecunda.ſibi ſi vero. & idem Io.
mona.¶In glo.iudex.ibi extra iudicium, non a iudice,
& vide quod no.ſ.eo.cordi.in.iiij.glo.¶In glo.j.ex quo ī
4 fi.Hoſt.ſ.eo.cordi.dicit,ꝙ†ſi ex quo petiti ſunt apoſtoli,
iudex in aliquo procedat,antequā ſint exhibiti, irritus eſt
proceſſus,alle.hanc decr.Et ſm hoc deberet exponi ex-
tunc.i.ex quo requiſitus fuerit,quod nō placet, & iſtud
extunc repetitur in decre.ab eo.¶In glo.pen.in fi.idem
Archid.¶In glo.vlti.in fi.Arch.tenet idem.

SVMMARIVM.

1 *Iudex,qui iam detulit,an poſſit re integra delationem reuocare.*
2 *Acceſſoria videntur transfuſa in iudicem appellationis per dela tionem principalem.*
3 *Iudices duo ſi ſint,ſi quid fiat per vnum ſolum non valet.*
4 *Iudicibus diſcordantibus recurritur ad ſuperiorem.*
5 *Appellatio,quę non valet ſuo iure,an valeat iure relationis.*
6 *Iudex a quo licet admiſerit appellationem, ſi tamen appellatus pe tit ad eum remitti,iudex appellationis illum remittet, niſi ap- pellans probet veritatem cauſæ,propter quam appellauit.*
7 *Clariſſimus in raptu virginis deprehenſus vbi reſpondere tenea- tur.*
8 *Appellans poteſt redire ad iudicem, qui male detulit re integra.*
9 *Appellans poteſt renunciare appellationi.Et aduerſario inuito redi- re ad iudicem a quo.nu.10.*
11 *Superiori nullum fit præiudicium, in quem re integra iuriſdictio transfuſa non eſt cum effectu. Si re integra reditur ad iudicem a quo.*
12 *Iudicis culpa, odium,& pœna parti præiudicare non debent.*

C A P. V.

Vm appellationibus.
Diuiſio ſuper.j.gl.[*friuolis*]quaſi vanis & ina
nibus,de hoc C.de reſcin.ven.l.quiſquis.Ar
chid.ibi. neque inanibus morari ſinatur obiectis. Et dr̄
friuolum quaſi caducum,vel inutile.[*A iudice*] & ex tali
appella.vr̄ facta iniuria.C.qn̄ prouo. non eſt ne.l.vlti.&
le.& no.l.oī.ſiquis præpoſtera ſm Archidi.[*Difficultate*]
vide qđ dixi.ſ.e.romana.in fi.& eadem die,vide qđ ſcri-
pſi.ſ.de reſcriptis ex parte.ſ.in fi.ꝙ hic ponit Archidia.
[*Faciens*]vide.ſ.cordi.§.ꝙ ſi.in vlti.glo.& quod ibi dixi,&
eo.tit.vt debitus,ſuper verbo,condemnet.[*Si vero*]appro
bat,quod no.Hoſt.eo.ti.dilectus.§.præterea. ſm Archid.
[*iudex*] ſi non conſtat eum iudicem,licet eius dilatio de
ferat articulum appellationis, non tamen negotiū prin
cipale,de hoc in Spec.de ap.§.qualiter. in fi.[*Admittat*]
deferendo,vt patet per ſequentia.[*Licet*]pro quis.[*Iuriſdi*
1 *ctionem abdicauerit*]dubitatur,an † iudex, qui iam detulit,
poſſit re ītegra dilationem reuocare.Io. dixit ꝙ ſic,ſicut
& aliam interlocutoriam. Tan.ꝯ.& hoc teneas, & vide
qđ ſcripſi.ſ.eo.conſtitutis.ii. ſuper verſi. confirmauit.&
ſ.de accu.meminimus.ſuper ver.deferre. Secundo quæ-
ritur,an poſtq̄ detulit,poſſit terminum appellanti pfige
re. Gloſſator in decre.ij.de ma. contrac.in.iiii.glo.tenet
ꝙ ſic.alle.decre.ſæpe.eo.tit.quæ bene facit. nam ibi lite-
ra loquens de delatione iudicis ſubdit poſtea de termi-
no. Aliquibus videtur contrarium per hanc literam,&
2 quia † per delationem principale & acceſſoria videntur
transfuſa in iudicem ap.ſupra eo dilectis.§. pterea. nec
eſt appellans ſine termino,quia ſtatim habuit terminū
iuris,eo.titu.cum ſit. Item imputet ſibi,qui potuit prius
terminum ſtatuere, & non fecit. C. de iure deliber.ſci-
mus.§.ſi vero.Satis videtur tenenda pars prima cum glo.
nec ob.hæc litera,quæ loquitur de iuriſdictione, quā ha-
bebat in principali,ꝙ ſonat textus,qui dicit.[*Eandem*]qđ
de iuriſdictione cauſæ pricipalis, de qua in.i. tn̄.oportet
intelligi,ꝙ patet etiam ex ſequentibus ibi, totius cauſæ,
& ibi.nec eſt illi cauſa. Item ex hoc dicto nulla abſurdi-
tas ſed potius ex ꝯrio, qđ tendit ad prorogationem lici-
tum.Illud ad finem,nec in hoc iudex appellationis of-
fenditur,ſed potius coadiuuatur. Item iſta decre.vult,ꝙ
fiat delatio in iuriſditione transferanda ſup principali,
qđ faceret iuſta appellatio. ſed licet per iuſtam ap.defe-
ratur negotium principale ad iudicem ap. cū iuriſdictio
ne prioris iudicis quo ad illud,poteſt tamen ſtatuere ter
minum.ſ.eo.cum ſit.& c.reprehenſibilis. Idem in app.
a diffinitiua, cui neceſſe eſt deferri. Rō no.hic in glo.fi.
& j.patet in.c.ii. & tn̄ terminum ſtatuere pōt iudex per
iura prædicta. Item cum pars appellās hunc terminum
ſtatuere poſſit.ſ.e.perſona.& c.oblatæ. de renun.veniēs,
patet, ꝙ hunc terminum ſtatuere nō pendet ex iuriſdi-
ctione ſed ordinatione iuris ad lites abbreuiandas. Da-
to ergo ꝙ negetur iuriſdictio, fateamur eum hoc poſſe,
per plura.tex.eſt.ſ.eo.cordi.vbi in.§.poſt hæc.patet,ꝙ ta
lis terminus poſt delationem ſtatuitur.¶Tertio dubita-
tur,quid iuris,quando duo ſunt iudices,& vnus ſolus de-
tulit,nunquid locus ſit huic decre.non vr̄,quia conſtat,
ꝙ in vnico iudice loquitur hæc decre. vt patet per ſin-
gulare pluries repetitum in.j.& ij.rn̄.licet fateri,ꝙ etiam
locum haberet in pluribus, qui concordarent in deferē
do,qui loco vnius haberētur.ff. ad inuni.l.magiſtratus,
3 facit cle.de iurep.c.ii.Item † ex duobus iudicibus qđ fit
per vnum ſolum non valet,de offi.dele. cām matrimo-
nii.& c.cum cām.ii.q.vj.§.diffinitiua.verſic ſi plures.Si-
cut ergo non valeret ſnīa,vel alius actus,ita nec delatio.
Et concluditur per hoc,ꝙ nedum nō impedietur iuriſ-
dictio collegæ,immo nec propria.ſi pœnitere velit,ꝙ li
cet,vbi factum de iure nō licet, de hoc de elec. noſti. de
cle.coniu.diuerſis.cum concor.ad idē.ff. de cu.fu.conſi
lio.§.fi.vbi vno ex duobus tutoribus vendēte,vel ſolutio-
nem creditoris recipiente,ſi hæc fient altero prohiben-
te,nec transfertur dominium, nec competit liberatio.
Quia ergo abdicatio iuriſdictionis ambos tangit, & iu-
re cōi potior eſt conditio prohibentis,alterius ſolius de-
latio non ſufficit. j. de regu.iur. quod omnes.& eo.iure
communi, cum concor. ¶In cōtrarium vno impedi-
to impeditur & collega.ſ.de offic.deleg.c.j.cum cōcor.
deferens autem impeditus eſt quo ad ſe,licet male defe
rat vt hic,ergo & collega.Et vide ad hanc partem,quod
notaui.j.de conceſ.præb.ſi capitulo. in fi.vj.glo. Item ſi-
cut vnus ex duobus fideicommiſſariis exequitur.j. de te
ſti.c.ii.ii.rn̄.ſic ſi vnus ex duob.iudicibus deferat. Idē in
vno ex duobus tutoribus vel procuratoribus ſpiritualiū
cauſarum.ff.de adm.tu.decreto.§.fi.ſupra eo.lib.de pro-
cur.ſi duo.§.ſane.Sed ad hoc reſpondetur in præ. decre.
ſecunda,in vlti.glo. Item in ipſa decret. ſecunda potius
facit ad ꝯrium, vt.ſ.impedito deferente exequatur nō de
ferens & datus ſine clauſula. Sed reſponſio vt ſupra fa-
cit ad hanc partem.ſupra de re iu.c.fi.ff.eo.titu.duo iudi
4 ces,per quæ patet † duobus diſcordantibus ad ſuperiorē
recurri.Si hoc in alia diſcordia. ergo fortius & in iſta,cū
alter deferet alter non,vt ſtetur delationi,q̄ transfert ne-
gotium ad ſuperiorem. Item ſicut vnus ſolus perpetuat
iuriſdictionem collegę,ſupra eo.lib.de offi. dele.cū plu-
res.ſic vnus ſolus ad ſuperiorem deferat. Ad quæſtionē
hanc vide,quod ſcripſi,ſupra eo.legitima,ſuper vlti.glo.
& facit,quod no.ſupra eo.lib.de procur. ſi duo.in.iii.glo.
In quæſtione diſtingui poſſet, an iſti duo ſint ordinarii,
an delegati.& tunc an dati ſimpliciter,an cum clauſula.
Et iterum an cum clauſula.vos,vel alter, an ꝙ ſi ambo,
an vero alter ordinarius,alter delegatus.Et tūc aut prin-
cipis, aut collegæ, & primo caſu vr̄ æquum ex his ꝯriis
recipi,ꝙ fauet reo. niſi actor foueret fauorabilem cau-
ſam per præ decre.vlti.de re iudi.cum cōcor.quia tamē
illa in diffinitiua loquuntur,nec tractāt, quis iudicet, ſed
liti principali finem imponunt. Ideo dicas, ꝙ ſi illi duo
ſunt iudices, ita ꝙ non alter, ſaltem is, qui non detulit
ſolus,

CAP. VI.

1 AB eo. Partes patent[.j.*triginta*]†includi-
tur trigeſim' dies. remiſſiones de
di.ſ.eo. præterea.ii.& no.ſ.c.lib. de reſti.ſpo.
frequens.in glo.quia dies. in fin. [*apoſtoli.*]i.
libelli dimiſſorij.[*Peti*]ex quo ſatis eſt.j.xxx.dies illos pe
2 ti,ſatis patet †ꝙ in inſtanti appellationis neceſſario petē
di non ſunt,& idem no.in cle.eod.titu.quamuis,in glo.
lex dicit.in fi.vbi remiſſionem inuenies,& licet cautum
ſit,ꝙ de petitione fiat inſtrumentum, nō tamen neceſ-
3 ſe habeat hanc petitionem in ſcriptis fieri. Datio † vero
a apoſtolorum ᵃ de qua ſequitur,bene debet in ſcriptis fie
ri,ſicut & appellatio,de vtroque in Spec.eo.titu.§.ſequi-
tur.in fin.[*Eidem*] appellanti & petenti idem tp̄s.xxx.die-
rum a iudice.patet ergo hic hoc locum hr̄e, cum appel-
latur a iudice,& de hoc.ſ.eo.cordi.in.iiij.glo. alias litera
ſtatim hoc exponit.[*Præſumitur*] vr̄ eſſe præſumptio iu-
ris & de iure,de qua.ſ.de ſpon is qui.præſuppoſito ꝙ ne
glexit,ſecus ſi non potuit,ſ.qui ma.accu.poſ.c.fi. fatuus
eſt ergo ille, qui non petit ipſos in interpoſitione appel-
lationis[*renunciare*]tacite ſic.ſ.de offi.deleg.gratum , fin-
gitur enim non appellaſſe , non puto tū illum citandū
de neceſſitate,ſi iudex a quo vult procedere, vt ſcripſi.ſ.
de dolo & contumacia,cum qui.ſuper ver.ſpōte[*mittat*]
corrigit,quod no.Innoc.ſ.eo.cordi. in ſua.vj.glo. vbi di-
cebat,non petentem renunciare,niſi per argumenta pa
teat contrarium,vt quia vadit, vel mittit &c. cōtrarium
hic dr̄,& eſt ratio,quæ ex decre.ſ.eo. vt ſuper. in princi.
[*Cum iudice*]a quo appellatum eſt,de quo præmiſit . [*Su-
per hoc.*]i.ſuper datione apoſtolorum . Debita inſtantia.
dic,vt cle.eo.titu.q̄uis.dicit hic Archid.ꝙ ſi iudicis copiā
habere non poſſet,vel ferox eſt,& indignatus de appella
tione,quam interpoſuit, ita ꝙ pro apoſtolis coram ipſo
redire non audet,debet.j.tp̄s proteſtari.ſ.eod. ſi iuſtus.C.
de his qui per me.iudi.l.ii.ff. de lib.dimiſſ.l.j.§.ſufficit , &
ſi poteſt.j.illud tp̄s adeat iudicem ad quē.ii. q.vi. biduū,
ver.quid ergo.[*Congrue*]ad idem.ff.de vſu.l.mora.in prin
ci.de in ius voca.l.ii.iij.& iiij. in prin. Ioā.mo.bene facit.
xxiij.q.iiij.ſi eccleſia.iiij.di.erit.[*Requiſitus*]tertio,vel taltē
ſecundo ſm̄ Archi.qui in hoc inſtat, allegans ad trinā,
xvj.q.vij.omnes decimæ.xvii.q. iiij. ſi quis domum.& c.
presbyterorum.de ſup.neg.pla.c.j.de ſent.excom.contin
git.ii.& c.in audientia.de vi.& ho.cleri.c. fin. de cleri.nō
reſi.ex tuæ.& j.de ſenten.excom.cōſtitutionem , pro ſe-
cunda alle.ix.q.iij.nunc vero.xiiij.q.v.non vos ver. a cō-
munione,vbi remittit.xviij.q.ii.dudum , & quod no. in
auctent.de teſti.§. quia vero.in princ.allegare poterat,de
præben.graue.pro vnica allegatione.xviii.di. ſi eps̄,& qd̄
ibi no.lxv.di.c.ij.& vlti.de reſcri. ab excommunicato.de
offi.dele.prudentiam.§.cœterum. Dicit tutius tertiū cō
ſiderari per id,quod no.Hoſt.ſ.eod.interpoſita, & quod
no.ſ.eo.cum ſpeciali,in princi. de ſenten. excom.ſacro.
in princi.de offic. delege.cum cauſa. dic vt in cle. q̄uis,
quam ſtatim allegabo . [*Vel infra.*]concor.ſ.de loca.po-
ſuit.[*Illi.*]appellanti & petenti.[*Prætermiſit*]quod intel-
ligit,vt in cle.eo.titu.q̄uis.ii.reſpon. & ſequen.vſque ad fi
nem.¶Prima glo.ſummat. ¶Secunda glo.alle.concor.
dicit , ꝙ de iure veteri ſoluit dubium,& ſolutionem de-
terminat. ¶ Tertia glo.alle.duo ſimilia . ſecundo quærit,
arguit pro,& pro hac parte opinionem recitat , & ſoluit
cōtrarium. ¶Quarta gl.obiicit & ſoluit dupliciter. ¶ In
glo.ij.ibi,iudicibus canonis in.§.præallega.& ibi.l.j.illud
tp̄s duorum menſium,quod olim dabatur, currebat,ex
quo ſciuerat quis contra ſe ſententiatum . ¶ In tertia gl.
ibi quoniam.illa loquitur de appellante.j.tempus ſtatu-
tum non petit,nec offert apoſtolos , & melius probat.l.
eos.in fi.vbi dicitur,ꝙ etiam non petenti iudex dare de-
bet.¶In.ii.glo.ibi a die ſententiæ.j.determinat, & deter-
minatio hoc intendit , ꝙ tempora petendorum apoſto
lorum currere incipiunt vna cum tempore appellatio-
nis interponendæ,& ſic a tempore ſententiæ.& eſt ſimi
le,quod no.ff.de excu.tu.l.quinquaginta . Sic etiam no.
in clemen.eod.titu.c.ij.in.iij.glo.Scire debes,ꝙ Hoſtien.
Pe.de Sa.ſ.eod.cordi. vt ibi ſcripſi ſuper glo inſtanter te-
nent,ꝙ a tempore appellationis interpoſitæ currāt iſti,
xxx.dies.& tamen quod allegant , probat ꝯrium . Et fa
teor,ꝙ ſi text.paterentur, hæc opinio prima facie vide
tur æqua.vt.j.dicam.turbor tamē de Hoſtien. qui tenuit
4 in decre.ex ratione.eo.tit. ꝙ†tempora appellationis pro
ſequendæ currunt a tēpore ſententiæ,cui dicto ſunt tex
tus contrarij.Et de tempore apoſtolorum tenet. ꝙ a tē-
pore appellationis etiam contra textum , debuiſſet ergo
tamen eſſe vniformis,& de hoc vide ſatis in cle.eod.titu.
ſicut appellationem.in glo.magna,vt tamen dixi.æqui-
tatem habet hæc opinio.& pro ea facit , quicquid indu-
xi in glo.prædicta ad probandam ſolutionem, ꝙ annus
proſecutionis currat a tēpore appellationis . Item facit
hæc decre.in princi.Si enim appellans.j.xxx.dies petere
debet apoſtolos,ergo non appellans non arctatur , cur
rant ergo a tempore appellationis , alias præſcriptio iſta
triginta dierum curreret contra non valentem petere,
& contra non negligentem . & hoc eſſet contra naturā
præſcriptionum,ſupra de præſcrip.c.j.& c.vigilanti.C.de
anna.excep.l.j.Declarādo dico , ꝙ pereunt appellanti.x.
dies.Si enim appellauerit vltimo momento decem die
rum,quod poteſt.ii.q.vj.anteriorum.de re iudi.ꝙ ad cō-
ſultationem,ergo non reſtabunt ſibi niſi viginti dies cō
tra literam iſtam . Item certum eſt , ꝙ iſti triginta dies
currunt etiam iudici . Quomodo autem deliberauit iu-
dex,an deferat, vel refutet , niſi prius appellatio porriga
tur,& ſuper ea deliberet,cum eius,quod nō eſt,nulla de
liberatio fieri poſſit.xxxij.q.ij. qd̄ non.de deſpō. impub.
ad diſſoluendum.cum concor.adhuc maior abſurditas,
cum ſatis ſit appellanti petere. j. triginta dies , ſi vltima
die petat , tale tempus reſtabit iudici ad illos cōcedēdos.
Quare,vt dixi,æquitatem videtur habere hæc opinio,&
adhuc maior eſſet æquitas , ſi appellanti daretur poſt ap
pellationem tp̄s ad petendum, & iudici daretur poſt pe
titum tp̄s ad concedendum . Ad.l.iudicibus.reſpondēt,
5 qui Hoſtien.ſequuntur, ꝙ†triginta dies dantur a die ſen
tentiæ per appellationem ſuſpenſæ.his nō obſtantibus tene
cum glo.Quod etiam Accur.ff.de li.dimiſſ.l.vna. Limi-
tanda tn̄ eſt glo.vt dixi in princi.& ea ſic limitata,ceſſat
omnis abſurditas.Et ad id , quod vltimo & pen. diceba-
tur,reſpondeo,ꝙ cum limitatione p̄dicta ſemper iudici
& parti ſupererunt viginti dies ad minus , cum ergo iu-
b dex ᵇ non petenti teneatur tradere. C.eo tit.eos.in fine,
ſaltem vltima die fortius illos dare tenetur ea die peten-
ti.Et ſic ſit rn̄ſum ad id, quod de p̄ſcriptione dicebatur,
quia ſaltem.xx.dies ſuperſunt.Item ſatis eſt,ꝙ poſſit hr̄e
triginta dies.ſ.cum ſtatim appellat a ſn̄ia,tunc enim ha
bet integros.Quando ergo pauciores habet,id procedet
ex facto ſuo.Item neſcirem notare aliquam iniquitatē,
dato ꝙ iura ſtatuiſſent. j. decem dies appellationis interpo-
nendæ debere peti apoſtolos per appellantes,ſicut in de-
cre q̄uis.ſ.eo.lib.de officio ordinarii,non ſufficit aſſigna
re cauſam in inſtrumento,& illud tradere, ꝯ quem ceſ-
ſatur,niſi fiat etiam requiſitio de emenda, iuſte tamē iu
ra dederunt maius tempus, quia volebant , ꝙ inſtanter
& ſepius peterentur, tamē olim per.l. theodoſianam.v.
dies dabantur ad vtrunque,vt patet.ii.q.iij. propter ſuper
fluam & c. ſequen.vbi plene dicit tex.ꝙ in ipſis quinque
diebus datis ad appellādum debebat petere & accipere
apoſtolos , demum tempus appellationis fuit reſtrictū
ad biduum in propria cauſa,ad triduum in aliena. ff.qn̄
appe.ſit.l.j.cano.ii.q.vj.biduum, quod tempus durauit ēt
tempore codicis Iuſtiniani.C.ti.l.eos.ad finem , tempus
tamen petendorum apoſtolorum fuit prorogatum ad
triginta dies,vt præalle.l.iudicibus.eo.tit.Et puto in am
pliando plus iudicium dare debentium q̄ petentiū con
ſiderationem habitam fuiſſe , cū difficilius fiat primū
quàm ſecundum. Et difficilius eſt dare, q̄ petere , demū
iure auctenticorum tempus appellandi fuit prorogatū
ad decendium , in autē.de app.in princi. col. iiij. cano.ij
q.vi.

q.vi.anteriorem,vř etiam eodem iure autenticorum reſtrictum tempus apoſtolorum, in auctē. vt nulli iudi.§. illas vero.colla.ix.vbi dř, illos dandos ſine aliqua dilatione.ſed glo.ibi exponit ſine aliqua dilatione maiore triginta dierum,ſed quomodocunque legatur, facit cõtra opinionem.quæ vult dari vſque ad quadraginta. Quo-
6 modo†autem iuſte tempus appellandi cõfunditur a tẽpore apoſtolorum,& nõ a tempore proſecutionis, vide in præcedenti glo.decre.ſicut appellationem. ad finem. His bene põderatis ceſſabit fucata æquitas opinionis cõtratix.Et patebit.ꝙ nulla ſubeſt cã,quare text.l iudicibus, debeat violentari,Io.an.¶In glo.iii.ibi.Lotharius.& facit,quod no.de illo.qui in vno inſtanti ter dicit ſolue.ff. de pigno.act.ſi conuenerit,in gl.fi.& ibi Guil.& Abb.ſ. eo.cordi.& ibi.iu dic.idem Arch.& ibi,ſæpius.ij. q.vii. ſi quis ergo,exponitur ſepiſſime,idem tertio.& ibi qm̃ & melius.l.eos.in fine.& in fi.vide,quod dixi poſt Hoſt.ſ c. cordi.ſuper ver. præcipimus.¶In glo.ſed nonne ibi. vt hic,idem Archidia.& in fine cum concor.quas ibi dedi ſuper.i.glo.¶In glo.vltima in fi.in.v.glo.facit, ſupra eo. li.de reſcri.ſibi qui.in fi.

ADDITIONES.

a ¶Datio apoſtolorum.Apoſtoli in ſcriptis petendi ſunt, quando appellatio ſunt in ſcriptis.Bal.l.& Petr.de ſum.in l.eos.§. apoſtolos. in prin.C. de ap.& Io.Mo.in.c.ab eo.rit.

b ¶Non petenti Apoſtoli etiam non petiti ſunt dandi appellatione recepta.in Spe.de appe.§.nunc dicamus.ver.recepta.

SVMMARIVM.

1 *Officium iudicis extraordinarium per reſtitutionis beneficium non competit eccleſiæ,vel minori habenti ordinarium.*

2 *Legatarius ſi omiſſa ſtipulatione pro legato conteſtatus eſt litem, non per id ceſſare debet ſtipulatio.*

3 *Attentatorum reuocatio habet uiam ordinariam per libellum, & extraordinariam per officium iudicis.*

4 *Litera quando dicatur canonice facta.*

5 *Denunciatio facta emptori oſtendit eum malefidei, & tenetur ad fructus.*

6 *Ius non debet auferri nec ſpes ad ius.*

7 *Cauſa licet per appellationem deferatur ad Papam,non tamen poteſtas conferendi beneficia.*

CAP. VII.

NOn ſolum. Diuiſio ſuper prima gl. [*Debent*] neceſſitatẽ importat,iniuriã ergo faceret iudex appellationis, ſi non reuocaret,non ſic ſi dixiſſet, poſſunt. ad utrunque.ſ.e.oblatæ.in fine.& vide.ĩ.de reg.iur. ca. j. in gloſ. ij. ſemper,ſtatim reſtringitur. [*Ante omnia*] Caueat ſibi.qui dat libellũ, quo petit ſententiam retractari,& attentata anteomnia reuocari,ne conteſtetur litem,quia ſi poſtea petat reuocationem attentatorũ, ante omnia fieri per officium,non audietur,cum ſuper eo elegerit viam ordinariam. Et ſic ceſſat extraordinaria, ff.de mino.in cauſę. Et ideo de quo principaliter agitur, non debet expediri per officium.ſ eo.ſignificante.& ſic dicit Guil.obtinuiſſe,in Spec.eo.tit.§.pe.ad fi.ver. ſed pone,alle.etiam.ff.vt l.vel fideicommiſſo.no.c.l.j. §. nõ ſolum.idem hic Archid.addens rationem, quia hoc expedito principalis quæſtio eſſet ſopita, qua id petebatur, nec debet ſuper eadem re bis pronunciari,ſubdens ꝙ licet in decre.ſignificante.dicatur ante litem conte.tamẽ & idem poſt litem,& ideo ibi ponitur præſertim, inducit ad hoc,quod no. Goff.in ſumma de offi.iudicis.§.vl. in fi.& quod no.Hoſt.in ſumma ipſius ti. § vtrum deſideret.verſi.hæc locum habent.in fi.Et anteq̃ veniam ad verba,quæ ponit Io.mon.quæ ponam in fi. dico,ꝙ hæc ſubtilitas nõ placet.ex quo ponitur,ꝙ in libello petebat, anteomnia reuocationem attentatorum fieri. Si ſimpliciter petiuiſſet reuocari non adiecto ante omnia.fortaſſis procedere poſſent ſuperius dicta, ſequeretur enim ex hac opinione,ꝙ ſi peteret appellans retractari ſententiam,vel grauamẽ,& anteomnia inhiberi iudici a quo, ne procedat,ꝙ facta cõteſtatione ſuper libello non poſſet petere, ꝙ iudex inhiberet ſm formam decre. romana.§ cum autem,cũ duobus ſequentib.& ĩ.proximo reſponſo.Et ſi dicas,ex quo lis eſt conte. ſequi debet diffinitiua.Rñdeo,ꝙ licet ſuper exceptionibus nõ ſit lis conteſtanda,poteſt tamen conteſtari, de quo no. de offi.deleg.prudentiam §.ſexta,& illa non expediuntur per diffinitiuam ſpecifice,immo per interlocutoriã,& qñque ſine interlocutoria,de app.ex parte.ij nec eſt verum,ꝙ bis pronuncietur, quia facta reuocatione expeditus eſt ille articulus,& per hoc reſpondetur ad auth.qui ſemel.C. quomodo & qñ, quia iſte non ſolum proſequitur hãc litem.immo etiam primam proſequitur.Itẽ ponamus, ꝙ hoc ſolum petiuiſſet.ſ.reuocationem attentatorum, & facta eſſet conteſtatio,nonne facta fide de his,quibus hic no.in.iiij glo.fieret ſtatim reuocatio? Dic mihi quę æquitas ſuadet contrarium in quæſtione propoſita? nõ calumniemus ergo verba iurium. ff. ad exhibẽ.l.pe.nec per conteſtationem fiat iſtius conditio deterior,cõtra.l. ff.de noua.aliam.Cum ergo lis ſit ſuper hoc conteſtata, ꝙ ante omnia.ſ.alia in libello petita fiat reuocatio attẽtatorum,dico ſiue dicas id iudicis officium, ſiue actionem.ſiue actioni deſeruientem,ſiue mercenarium,ſiue iuris beneficium,vel quoduis nomen imponas,facta fide de his,de quibus.ſ.dixi,ſtatim iudex reuocabit ex debito.vnde.ſ.dixit debẽt,& ſtatim ſubdit penitus. Poſtea vero procedet vel in veritate grauaminis, vel in negotio principali.vt hic.Ex contrario etiam ſequeretur abſurditas,ſi expectari deberet finis cauſæ appellationis.pone ꝙ apparet male appellatum, ſecundum id pronunciabit iudex male appellatum & bene iudicatum.& cõfirmabit ſententiam, quid valebit tũc reuocatio executionis ſtatim repetendæ allegata in cõtrium non vrgent. Fateor
1 enim.ꝙ † extraordinarium iudicis officium per reſtitutionis beneficium non cõpetit eccleſiæ,vel minori habenti ordinarium,vt in l.in cauſæ. Sed de tali officio hic non loquimur.immo de ordinario.& quod iure cõmuni competit cuicunque.facit,quod dixi de offic iudicis, c.ii.ſuper prin.ſecundæ glo.decre.ſignificante. nõ facit, ibi enim nõ firmata iuriſdictione delegatorum, qui adhuc poterant recuſari,directe ſuper principali implorabatur officiũ.Sed pone, ꝙ capitulum dediſſet talẽ libellum petimus pronunciari, non licere alibi, q̃ in ſtallis noſtris carnes vendi,& quia ſumus in poſſeſſione huius iuris.petimus hac lite pendente in ea defendi,& epiſcopum prohiberi,ne nos interim turbet in illa facta cõteſtatione.Nonne ſecunda pars huius petionis, quæ ſapit poſſeſſionem retinẽdæ.prius poterit expediri? Certe ſic, de cauſa poſ.c.ii immo expectare diffinitionem petitorij eſſet contra ſignificationem verbi, fieret enim tunc lite finita.ꝙ petiit fieri lite illa pendente, vide aliud ſimile,appellatus forte quia appellans negligit, ꝙ dic ut, ſupra eo.oblatæ.dat libellum. quo petit pronunciari.bñ iudicatum,& male appellatum, & ſniam cõfirmari.& quia appellans diſſipat fructus, petit illos lite pẽdente ſequeſtrari quod eſt de iure.ſ.de ſequeſ poſ.& fruc.c.fi.ff. de app.imperatores.nonne facta conteſt.contra illa eẽt, & cõtra ſignificationẽ vocis expectare finẽ cauſæ appellationis? Recte, ſic in propoſito.Ego peto,ꝙ ante omnia & tu dicis,ꝙ poſt omnia fiat reuocatio.§.non ſolum.in
2 l.j.ff.vt leg.no.ca.facit pro.ibi enim dicitur, ꝙ † ſi legatarius omiſſa ſtipulatione pro legato conteſtatus eſt litẽ, non per id ceſſare debet ſtipulatio, & ſic iacet litera plana.ſi quis omiſſa ſtipulatione litem pro legato cõteſtatus eſt,probandum.i.approbandum eſt, nec ceſſare debere ſtipulationem,ita ergo & hic per conteſta.nõ ceſſabit reuocatio.Puto tñ.ꝙ Guil.habebat ſine nec,illum.§. vt in quodam meo libro inueni, ſed vera litera eſt cum nec,ꝙ probat lex etiam.eod.titu.& l.poſtq̃.§.i. cuius mẽtem vide.ſ.de reſti.in integ.ſuſcitata,ſuper vlti.glo.Ioan. An.¶Item ſcire debes,ꝙ Io.mo.in decret.cupientes de

elec.

elec.§.pe.in fi.formauit hanc quæſtionem.Petij appella
tionem pronunciari canonicam, & reuocari in irritũ,
quicquid attentatum eſt in præiudicium applonis, & li
te conteſt.peto certum attentatum reuocari. Quæritur,
an poſſim,all.ꝙ non,quia hic agens habebat duas vias,
ſcilicet directæ petitionis in libello,vt.ſ. & viam implo-
randi officium iudi. & aggreſſa vna non vr̃ recurſus ad
aliam prima pendente,ar.eo.c.i.interpoſita.§. ille,a ↄ̃rio
& C.de fur.l.j.ff.de le.ii.cum filius.§.variis.ff. de mino.l.
minor,cui fideicõmiſſum C. de iure delib.ſancimus.§.
ſi vero poſtq̃.C.quõ & qñ iudex.aucten.qui ſemel.nam
habens pro ſe diffinitiuã ſnĩam agere põt priſtina actio
ne.ff.de pig.grege.§.etiam.& actione in factum.quæ de-
ſcendit ex re iudi.C.de iureiu.actori.poteſt etiam implo
rare iudicis officium,quo petit ſnĩam executioni man-
dari ſm̃.l.ff.de re iud.a diuo Pio.§.j. & ij.& vna ex iſtis
viis electis oportet proſequi eandem, vt in dicta aucten.
qui ſemel.& in.d.l.minor. Si.n.quod ibi dr̃ obtinet iure
ſpeciali,ergo eius ↄ̃rium eſt ius cõe. ff. ad muni.l.j.ad fi.
& C.de theſau.l.vna.lib.x.Sed ↄ̃.ff.de teſt.mili.l.iij. vbi eſt
genus vnam viam non excludit aliam ad idem tenden-
tem.Ipſe Io.mo. pp ↄ̃ria ſic diſtinguit. nam qñ diuerſæ
viæ competunt ex eodem facto, aut ſunt aduerſæ inter
ſe,& ad diuerſa tendentes, & tunc eſt neceſſe vnam eli-
gere,vt.C.de fur.l.j.ſi vero ſunt diuerſæ ad idem tamẽ tẽ-
dentes,aut vtraque eſt principalis, & tũc vt prius habeo
eligere,vt.d.§.variis & ff.de tribu.ꝙ in hæredem. §.elige-
re.& ſ.e.lib.de elec.vt quis.de poſtu.c.vno.in fi. Aut vna
eſt principalis,& alia ſubſidiaria, & hoc dupliciter, aut
pinguius non ſubuenitur per ſubſidiariam beneficio iu
ris datam, & tũc ordinarium remedium locũ habet.ff.
de mino. in cauſæ.ii.in prin. aut pinguius ſubuenitur p
ſubſidiariam, & hoc dupliciter, aut ambæ principales,
& tunc ſubſidiaria poteſt prius proponi.ff.nau.ca.ſta.l.&
ita.§.ex hoc edicto.aut vna principalis & alia nõ, & tũc
ambæ poſſunt cõcurrere,& in progreſſu vna poteſt præ
mitti.& hoc caſu,de quo quæritur,pinguius ſubuenitur
ꝑueniendo in tempore,ſicut in ſnĩis. ff. de eden.l.j.§.dicẽ
3 aũt.nam conſtat, ꝙ† in reuocatione attentatorũ eſt via
ordinaria per libellum,& extraordinaria p iudi. officiũ,
vt hic,per quam viam citius expeditur, nam probatis ꝑ-
dictis tribus,de quibus in.iiij.glo.non eſt opus improba
re ſnĩam quo ad reuo.attentatorum, & ſic plenius & ci
tius ſubuenitur appellanti,dat ſimile de illo,qui agit pe-
titorio & poſſeſſorio,qui iuris beneficio ſuſpendere põt
petitorium & in poſſeſſorio procedere. ſ. de cã poſ. pa-
ſtoralis,& eſt ratio,quia ille ordo eſt iuri gratus.C.de rei
ven.ordinarij.C.de app.l.i. & põt prius ſuper poſſeſſorio
pronunciari,ſi de illo liquet,de cã poſ.c.ii.ſic in propoſi-
to reuocatio attentatorum competit iure cõi, & benefi
cio iuris.hoc ergo iuris beneficiũ nõ tollitur propter viã
ordinariam,ſed remanet cũ illa,vt præalle.l.iii.ff. de mi.
teſta.nec hic nouum facit, ſed proſequitur idem habẽs
diuerſas qualitates,arg.ff.de noxa. in delictis. §. ſi detra-
cta.nec debet eſſe durior conditio pp lit.conte. vt.ſ.dixi,
dabit etiam ſimile de excõicato poſt legitimam applo-
nem ex forma, qua petit via directa excõicationẽ pro-
nunciari nullam,de offi.deleg cũ contingat. & ſi nimis
hæc via differtur,petere põt abſolutionẽ ad cautelã.j̃.de
ſen.exc.ſolet per applonis iudicem. ergo non per aliũ,vt
dicam in fi.[*medio*] ſtatim exponit ab eadem diffi. ſnĩa
nec locum haberet,quod hic dicitur interlocutoria.nõ
enim tenetur interloquens differre ad.x.dies, ſicut diffi-
niens,vt no.j̃.c.vltim. in glo.quid ſi veram, dicit hic Io.
mo.ꝙ licet iudex non admittens excep. grauet inchoa-
tiue,non tamen completiue, niſi doceatur veritas gra-
uaminis,& procedit hoc etiam in caſu decre. interpoſi-
ta.i.reſpon.in fi.ſ.eo.¶ Completum.n.eſt grauamen,qñ
oblata probatio non recipitur, ſed iuſtificata per appel-
lationem adhuc veritatem exceptionis oportet proba-
ri,de quo ſatis hic Ioan.mona.& vide.ſ.eo.roma.§. ꝙ ſi.
in vlti.glo.& quod ſuper ea dixi reuocari.dicit hic Arc.
diſtinxiſſe Hoſtien in decre.ex conqueſti.de reſti.ſpo.in
fi.an cã ap.ſit in iure expreſſa.an nõ, licet alias leg.tiina,
vt primo caſu reuocetur attentata, ſecundo irrita nũcie
tur,iſtam glo.Hoſt.non habeo, & ipſe dicit, ꝙ caret ra-
tione hæc diſtin.& verum dicit, nec poſſet iure ꝓbari,
vel defendi, cum ergo vtrobique eadem æquitas, ergo
idem modus pronunciandi.C.ad.l.fal.l.vlti.ff. de reſtit.
quæſitum.fateor tamen,ꝙ in caſu decr. paſtora.i.reſpõ.
ſ.eo. bene eſt differentia inter caſum expreſſum & non
expreſſum in iure quo ad iudicem datũ cum clauſula
appel.re.vt ibi dixi. [*non debent*] contra.ſ.eod. dilectis.§
quia vero.vbi reuocantur attentata poſt appel.non pro
bata veritate cauſæ appella. quia ibi non fuit probatum
captionem presbyteri iuſte factam.vide, quod no.in gl.
quod,& quod ſuper ea dixi. Et quod ibi ſcripſi poſt lin.
in glo.hic fuit,ꝙ hic ponit Archi.ſed decido. Item con-
tra ſm̃ Archid.ſ.de excep.dilect.e.vbi dicit patere,ꝙ an-
tequam incipiatur cauſa appella. reuocatur factũ poſt
appel.Sed dicas hoc falſum, nam ibi iudici vltimæ ap-
pellationis ſcribitur,ꝙ ſi eſt ita,reuo.&c. ergo ante reuo
cationem conſtabit de veritate,fateor tñ,ꝙ ſi appellatur
a iudice primæ appel.ante ipſius ſnĩam iuſtificata ſecũ-
da appel.ſit reuocatio attẽtatorum per iudicem primæ
appellationis, antequam per iudicem ſecundæ appella-
tionis cognoſcatur de veritate primæ appella. cuius co-
gnitio nũc ad eum ſpectat,cum propter legitimam ap-
pellationem ſubrogatus ſit in locum illius,vt ibi ſatis di
xi[*deuolutum.*] Contra,non ſufficit, ꝙ conſtet deuolutũ,
niſi inceperit cognoſcere de veritate cauſæ.ſ.eod.roma.
§.ꝙ ſi.in fi.Sol.litera canonicè facta,quæ ſequitur, ſoluit
4 contrarium,tunc enim dicitur facta † ſm̃ canonem,qñ
inceperit cognoſcere de veritate, & quando dicatur in-
cepiſſe,ibi dixi[*iudicia*] quæ non dicit parti, & per hanc
literam patet alteri iudici ordi,vel delegato inhiberi nõ
poſſe,facit ſ.eod.roma.§.in aliũ. niſi a iudice a quo cau-
ſam haberet, ſicut hic no. in vlti.gl. poſt inhibitionem,
hic vr̃ ſolui,quod ſatis tractauit Inno.ſ.eo. romana.§.ꝙ
ſi.quæ proſequitur Guil.in Spec.eod.titu.§.pe.ver.ſed cũ
ſupra an ſufficiat ad reuocanda attentata pro iudi. prin.
cauſæ,quod ſciebat iudicem appel.recepiſſe, cognoſce-
re de veritate cauſæ appellationis. Et hic patet ꝙ non,&
ſit ratio,quia diuerſæ ſunt cognitiones negotij principa
lis,& articuli appel. Item decre.roma. dat iudici appella
tionis nouum beneficium inhibendi. Si ergo non inhi
beat,vel anteq̃ ꝑueniat inhibitio ad iudi.a quo ipſe pro-
cedit,tenebit,quod faciet ad hoc. ſ. de reſti.ſpo.audita.a
veritate igitur inhibitionis non a vi proceſſus & ipſius
ſcientia procedit hæc reuocatio ante finitum articulũ
app.ꝙ non fuit de iure veteri,ſicut ergo olim poterat iu
dex principalis,qui non detulit procedere, licet ſciret iu
dicem appellationis procedere, ſic & hodie. Et plus di-
co,ꝙ licet iudex appella.inſinuaſſet iudi.a quo ꝙ cogno
ſcere cœpit de art.ap.hoc non ſufficiat, ſi nõ inhibeat,
ſicut dr̃ in executore ad compellen. j̃. de cõceſ. ꝑben.ſi
ſoli.& facit.ff.de adul.denunciaſſe, vnde hic litera nõ in
ſinuet,ſed inhibeat,& hic dicit poſt ihibitionem, refert
Inno.ꝙ aliqui ↄ̃,quia licet non inhibeat iudici, vr̃ inhi-
bere parti,quę præſens eſt in proſecutione appellationis
& ſi diceres eum non præſentem, ſed contumaciter ab-
ſentem, ſua contumacia ſibi non proſit, de poſtu.c.i.ſed
facit illum cenſeri præſentem.ff. de re iudi. de vnoquo-
que.§.j.& l.cõtumacia.§.fi.reliqua decido,quę videre po
tes in ſpe.præ.ver.tene,quod.ſ. dixi,inhibitionem neceſ-
ſariam iud a quo,nec turberis, cum certum ſit verifica-
ta appellatione quicquid per iudi.a quo actum fuit, re-
uocandum per modum attentati vt hic, & in concor.
[*huiuſmodi*] ſ.canonice factã, poſtq̃ conſtitit negotium
deuolutum.[*Non ſit*].i.nõ appareat adhuc vera, ꝙ ſonat
litera,an oĩa, quæ ſequitur, vel legas proprie,quia licet
appareat,eam nõ veram, locus eſt tñ reuocationi atten
tatorũ poſt inhibitionẽ p eundem applonis iudicem,
hanc lr̃am habuiſti.ſ.j.reſpõ.p quas patet,ꝙ reuoca.attẽ
tatorum

tatorum per viam attentati ſolū ſpectat ad iudi. ad quē
eſt appel. de his quæ acta ſunt per iudicem a quo. non
ob. ſ. eo. cum teneamur quia non loquitur ibi de atten-
tatis per iudicem. item nec illa reuocantur per modum
attentati, vel illud ſpeciale in. Cātuarien. vt ibi dixi [*in ſta*
tum priſtinum.] decre bonæ. ſ. eo. dicit in eundem ſtatum
communiter literæ commiſſionum talium appellatio
num dicunt. in ſtatutum debitum, vel irritum, concor.
vide in j. glo. huius partis. ¶ Prima glo. ſu ormat, & dicit,
quid declaret. ¶ Tertia gl. explificat & rationem reddit.
Secundo quærit, & diſtinguendo ſoluit. ¶ Quarta glo. ſi-
gnat contrarium & ſol. ¶ Glo. & eſt. & glo. ſequens red-
dunt rationem textus. ¶ Glo. ponit, addit alium caſum.
¶ Gl. intellige. tū. per ob. ¶ Vlt. glo. tractat, quid de atten-
tatis a parte. In primo membro collige bimembrem
diſtinctionem. Et ad primum membrum obiicit, & du
pliciter ſoluit, In ſecundo diſtinguit hæc membra, aut
attentatum eſt irreuocabile, aut reuocabile. & ſi reuoca-
bile, aut illicitum, aut licitum, & ſecundo caſu, aut appel
latio extraiudicialis, aut iudicialis, in fi. & quærit, & ſol-
uit. ¶ In tertia glo. ibi. l. iij. & c. has. vj. leges vide in præ. §.
ſunt quorum. & ibi de ap. reci. l. pe. & vlt. lex pe. dicit, qui
appellationem nō recipit, debet cauſam inſinuare iudi.
ad quem appellatur. l. vltimam. vide. ſ. eo. qua fronte.
ſuper glo. quia propter. & ibi. §. ibidem. vide hanc & ſeq.
de reſti. ſpo. c. j. ſuper. j. glo. ¶ In glo. & ſic. ibi. conuenticu
lam, prohibet. l. illa conuenticulam illicitam extra ec-
cleſiam celebrari ¶ In glo. vlti. ibi. is a quo. vide de re iu-
di. cum ſuper. in glo. ij. & in. §. item ſciendum, quæ poſt
iudicium cœptum accidunt, valde ſpectant ad iudicis
5 officium. & ibi ſi fundum † denunciatio facta emptori
oſtendit eum malæ fidei, & tenetur ad fructus, & ibi. l. vl
ti. vi. de ma. contrac. contra interdic. ecc. c. pe. ſuper vl. gl.
& ibi. Graccus. loquitur de marito, qui caſu quo potuit
occidit adulterum. ¶ In. j. glo. fuiſſet, & ſic duæ ſunt par-
tes. prima loquitur de appellatione interiecta a diffiniti-
ua. Secunda de interiecta prius. ibi. illa harum. qualibet
a ſuo generali dicto vnum caſum excipit. In prima ibi
exceptis. in ſecunda ibi niſi. ¶ In glo. iſta decre. adde &
decret. Alex. de cuius fine iſta ſumpta fuit, quæ incipie-
bat, vt probatio. & ibi bonæ. & c. romana. in fi. & in fi. &
Guil. in Spe. de ap. §. pe. ¶ In gl. vt quia, ibi. Gar. & Io. mo.
¶ In glo. & ſic. ibi, neceſſe eſt. idem Ioā. mona. & ibi, cum
ex cauſa. vide, quod circa hanc. l. dicam poſt Ioan. mon.
j. de ſenten. excommu. licet. ſuper glo. antepe. & in fine,
idem Archid. vel lex illa factum recitat, vt no. ſ. de iure-
iur. venientes. in vlti. glo. vel loquitur, cum condemna-
tus ante ap. ſoluerat, vt no. de ap. paſtoralis. in glo. hæc ra
6 tio. ¶ In glo. & eſt ratio. ibi de his, vnde † ſicut ius alicui
non debet auferri, ita nec ſpes ad ius. ff. vſufru. quemad-
mo. ca. l. ſi vſufruct⁹ mihi. in principio. ff. de adul. ſi vxor,
§ i Ioan. mona & in fi ff. de appella. conſtitutiones & p
Goff. de accu. ad petitionem. ¶ In glo. ſ. ibi probabili, &
ex alia cauſa, vel ex nouis, vel nouiter probandis proceſ-
ſus impugnari non poteſt. in cle. eo. tit. appellanti. & in
fi. alleg. Archid. de dil. c. j. ſ. eo. ſæpe. ver. φ ſi. & c. ex parte,
ij. & quod no. liiij. diſt. quis autem. ¶ In gl. ponit. in fi. idē
Ioan. mona. ¶ In glo. intellige, ibi, cum teneamur. vide,
quod ibi dixi, remittendo etiam ad. xvj. tales caſus, quos
colligit Guil. in Spe. ij. par. eo. tit. §. pe. in glo. vlt. cœpit ha
bere, ad hoc. ff. de excep. rei iudi. ſi a te. §. fi. in prin. & l. ex-
ce. & ibi, idem ſciendum, & ff. de aqua plu. arc. l. inter. §.
officium, & ibi iudicis officio. de plano & ſine libello. fa-
cit, quod no. ff. de inter. acti. ſuper rub. Et ſic loquitur, φ
opponitur, quod etiam ſi nulla lite, vel appellatione pē-
dente fierēt alia, facienda eſſet reſtitutio. de reſti. ſpo. itē
cum quis. & c. conquerente. tunc etenim libellus & cō
teſtatio eſſent neceſſaria. de offi. deleg. conſultationibus,
& ibi. extraiudicialis. de hac plene ſcripſi, de ma. & obe.
dilecti. in gl. ſed quid prodeſt, cum remiſſio. q̄ ibi ſunt in
fi. glo & ibi. ſed ſola dependentia. Si. ſ. eo. l. vt lite pen. c. j.
& ij. & quod dixi, ſupra de or. cog. cap. fi. & in fi. nam, vt
dixit Innoc. de exce. dilecte. nulla abſurditas. ſi quod ma-
lefactum eſt, reuocatur. & illud ide legitime reputatur.
facit. ſ. de elec. dudum. ij. ver. tandem, de re iudi. ad probā
dum. ſ. eod. lib. de elec. ſi confirmationem. ¶ Quærebat
Garſias, & Ioan. mona. poſt eum in decre. cupientes. po-
nit, φ iudex per diffinitiuam depoſuit aliquem a digni-
tate, depoſitus appellauit, & eſt caſus, quo dubitatur, an
teneat ap. pendente hac appellatione dubia ſubſtituitur
alius. Quæritur, an ſubſtitutio veniat reuocāda per mo-
dum attentati. an pendeat ex euentu cauſæ app rōdent,
φ aut iſte ſubſtitutus eſt ab alio iudice, aut ab eodē, pri-
mo caſu non fiet reuocatio, de qua quæritur, cū appel-
latio non impediat niſi iudicem a quo, nec proprie dr̄
innouari appellatione pendente, niſi cum innouatum
a parte, vel ab eodem iudice inter eaſdem perſonas, inter
alias enim quoad cauſam illam deſiit eſſe iudex. ſ. c. ad
hoc. & c. propoſuit. pendebit ergo ſubſtitutio ex euētu,
quia ſi pronunciabitur pro deſtituto. per ꝯñs ꝓ ſubſtitu-
tum, de accu. ad petitionem. iij. q. vj. hoc quippe. lix. diſt.
ordinatos, quod intelligunt, cum pars appellans, vel ap-
pellata in hac ſubſtitutione nil fecerunt. Scđo caſu qñ
ab eodem iudice fit ſubſtitutio, diſtinguunt, qa aut fit ex
mero officio prouidēdo, aut electionē factā per alios cō
firmando, primo caſu fit reuocatio per modū attentati,
vt hic. ad hoc vt lite pen. c. j. de ꝯſti. cum. M. de iureiu. ve-
nientes. Secundo caſu refert, an ꝯfirmauerit electionē
factam per eos, qui erant in cā, & tunc idē φ ſupra, an
factam per penitus extraneos ēt & extraneo, quo caſu
nō fiet talis reuocatio, ſed pendebit ex euentu nā p app.
non deſiit eſſe iudex rei, de qua agitur, quoad alias pſo-
nas ſuo iure vtentes & corā eo ſup ipſa litigantes. ſ. c. ro-
ma. §. in alium, & qa res inter alios &c. de re iu q̄uis, poſ
ſeſſio tū appellanti illicite auferenda non eſt. alias fieret
reuocatio. in auth. vt nulli iudi. §. alias. Si vero aliqui de
electorib. fuerunt pars in cā illa electionis aliqui non. di-
cunt, φ maior pars dēt attendi, & ſm illam iudicari. de
elec. ſcriptum. ad finem. ver. attenditur, an maior pars
deliquerit. an minor. Referunt alios dicere, per modum
attentati nō reuocari, niſi qđ agitur circa poſſeſſionē, &
ſic intelligūt. § illas. & decre. cum. M. & decre. veniētes,
alij dicunt pp connexitatem in eccleſiaſticis bñficiis re
uocari proceſſum iudicis a quo, ēt inter alias perſonas.
Sed epi dicunt connexitatē potius opari circa euentū li
tis, q̄ circa reuocationē attētatorū, ſupra dicta dnt vera,
cū appellatur ad inferiorē a papa. Sed ſi ad papam, & ip-
ſe totū negotium ad ſe reuocaſſet expreſſe, non dēt po-
ſtea attentari bñficij collatio, alias reuocabitur. ſ. eod. vt
noſtrū. Inn. innuit idem fore, ſicut cū appellatur ad infe
7 riores, quia licet † cā per applonem deferatur ad papam,
non tū poteſtas cōferendi bñficia. alij dicunt pp excel-
lentiam iuriſdictionis papalis, ex quo per applonē pen-
det cā corā papa, inferior iudex, a quo eſt appellatū, nō
dēt ſe intromittere. ad hoc de pben. inter cætera. de of.
leg. licet, & ſi ſe intromittat, reuocabitur pceſſus licet ha
bitus inter alias perſonas. Et dicunt, curiam ſic ſeruare,
φ ſm Gar. tolerari poſſet, ſi appellatio eſſet ſummo Pō
tifici præſentata, & ab ipſo recepta, quaſi per hoc ad ſe
totum negotium reuocauerit, alias non. ad hoc. ſ. de po
ſtu bonæ. ver. nec nocebat. & ſic poſſunt opiniones p̄-
dictæ ꝯcordari. Plus tū ei placet, φ proceſſus, inter alias
pſonas pendeat ex euentu, vt ſ. dummodo circa poſſeſ-
ſionē nil attētatū illicitū. Iam enī duo poſſent inter ſe
litē fingere, vt ius tertii impedirēt. ff. de lit. l. j. Et de hoc
remittit ad no. per Inn. & Hoſt. de cōſti. cū. M. de ele. du-
dū. ij. licet aūt ne verba deſint, quaſi ad literā illā poſue
rim. Breuiſſime tū dici poteſt, φ qñ ſup depoſitione illa
fundatur electio, vel prouiſio, quicunque ſit eligens, vel
prouidēs, cum iam cām habeat a iudice deponēte re-
uocandū veniat per modum attentati, iuxta doctrinā,
q̄ dat hic gl. poſt prin. ver. nec tū oīa. & facit, qđ no. vli. q.
q. iij. in ſum. & ſ. e. ti. ſepe. j gl. ſic. ſ. Si vero ſup fcō iudicis
q depoſuit, nō fundatur puiſio, vel electio, pcedere poſ-
ſunt.

ſunt,quæ ſ.dixi,facit.ff de re iudic.ſæpe. ad fi.Nec dicas iſta ſuperflua per dec.primam & ſecundam.ſ.eo.lib.vi. li.pen.quę non contingunt iſtum caſum,ſed prima loquitur in duobus coelectis.ſecunda in petitore, qui vendicat beneficium a poſſeſſore Io.An.

S V M M A R I V M.

1 *Appellatio extraiudicialis reuocat factum.*
2 *Probatum quando reprobari non poſſit.*
3 *Appellatio extraiudicialis eſt multiplex.*

CAP. VIII.

Concertationi. Diuiſio ſuper j. glo.dicit Arc.ꝙ certare idem eſt, ꝙ pugnare. quaſi certum ſe dicens habere, ꝙ fit ēt diſputando.C. de poſt.hæ inſti.ꝙ certatum.C.de leg.cum quidam. & hr̄ hoc verbum.lxxviij.di.ſi duo.& §.præce. & ibi ſumitur in mala parte,qñq; aūt ſumitur pro deliberatione, vel
1 tractu.lxviij.di.c.ij.ad fi.[*Extraiudicialibus*]†appellatio extraiudicialis hoc operatur, ꝙ reuocat factū, ſuper quo appellatur ad audientiam iudicis,ad quam & ſi ex iuſta cā ad Papam appelletur, inferior non cognoſcet illud, nec valebunt literæ ab altera partiū impetratæ,non facta mentione de appell. ad Papam, vel ad aliū interiecta,de reſcrip.ex parte. ij. & hoc no. Inn.de his quæ fi.a maio.par.cap.c.j.Ibi tñ dicit,ꝙ is,a quo appellatur,non dimittet pp appellationem,quin perficiat id ,pp quod appellatur,nec reuocabitur,niſi probata veritate cauſę, vt no.ſ.e prox.in gl. fi. circa medium. Illa vero probata poſtea factum ēt a iudice,puta excōis vel alia ſnia iudicatur nulla.ſ.e.dilecti.& c.ad audientiam.ſm Arc. qui remit.ad no per Inn. de ma.& obe. dilecti.[*Actibus*]de appellationib.an interponi poſſint poſt x.dies a grauaminibus iudicialibus,quæ tñ non habent vim interlocutionis.Ponit hic Arc.quod no.Hoſ.ſ.e.Romana.§.ſi vero.quod ibi & hic decido.& vide ad literam in Spec. de ap.§.reſtat.ver.ſed quid dices.tractat ēt hic de cōminatione,qñ ab ea appelletur,ponēs ad literam, quod dixi poſt Inn.ſ.eo.cum ceſſante.ſuper.ver.comminando. & facit , quod no.& dixi.ſ.quod me.cā.cū dilectus.[*In quibus poteſt*]vide quod ſcripſi,de his quæ fi.a ma.par.ca. c.j.ſuper ver.obiectum.[*infra x.*]idem tp̄s datur illi qui vult adherere,vel ratam habere app.ſm Arc.quod no. alle.Comp.de ele.auditis.& facit,quod no.ſ.e.li. de ele. vt circa.ſuper ver.adherentes.[*Sciuerit*]cōcor. quod no. C.de li.cā.ſi is.in gl.pe.Arc.[*Aditus*]idem verbum.xl. q. j.inolita.de poen. fęlicis.§.ꝙ ſi quis.ad fi.& ſcribitur per vnicum.d.quaſi ad iter, & ponitur pro introitu,itinere, vel aggreſſione,per duplex autem.d.deriuatur ab addo, addis.lxx.di.ſanctorum. in fi. qñque ſcribitur cum.c.ſ. addictus& tūc idem,ꝙ aſcriptus,deſtinatus, deputatus, vel iudicatus,ſic ſumitur.C.de ap.addictos.qñque ſcribitur cū b ſ.abditus,quaſi abſconditus & remotus,Pſal. xvi. exaudi dñe ſicut catulus leonis habitans in abditis. [*Sed ſi*]no. Arc.ꝙ vbicunque inuenies,ſed ſi, vel etſi, vt hic.& ſ.de arb.per tuas.aduerſatur in facto & ī iure, ſed vbi inuenies ſed & ſi,vt ff.de pact.iuriſgen.§.j.in prin.de priui.petiſtis. aduerſatur in facto tm̄,ſed in iure eſt idētitas,decre.petiſtis. non bene inducitur pp duo,quia ibi non eſt copula.item ibi eſt in iure varietas.[*Remedia.*]Siue agatur petitorio,vel poſſeſſorio.Io.mo.& Ar.[*Abſen*
2 *teris*]tunc enim quod† probauit reprobare non pōt.ſ. de proba.per tuas.j.de reg.iu.quod ſemel.Io.mo.¶ Prima gl.ſummat,& dicit quid declaret.¶ Tertia gl.fortificat textum,& ponit opi.Hoſt.¶ Quarta gl.ſol. dubium. ¶ In iii glo.ibi,qui ad ciuilia. vocatus ad munera , licet habeat vacationem,ſi non appellat , acquieſcere vr̄,& ibi nominationes.cano.in ver.ſtatim all.& ibi ver.ꝙ in ſententijs cano.in l.biduum.& ibi l.j.ibi an tunc appellandum ſit.cum ordo decretum iure poſuit &c. ¶ In gl.j.in fi.& Gui.in Spe.de ap.§.reſtat.ver. ſed quid dices. ij.& primo ponitur motiuum conſtituentis , ſecundo ibi ſtatuimus.conſtitutio,quæ diſtinguit,an per ap. vel aliter petatur reuocari grauamen. & ſecundum membrum ibi,ſed ſi cui.determinationem interſerit ibi, dū modo.¶ In gl.ij.in fi.Io.mon.multum inſtat in hoc di-
3 cens,ꝙ †extraiudicialis app.dr̄ multiplex.Primo, quia oīno eſt extraiudicialis,ſ.e.bonæ.de ele. cū nobis olim. Secundo modo,quia non fit ab actu iudiciali, pone, ꝙ iudex , qui hēt procedere partibus abſentibus vere , vel interpretatiue.ff.de re iu.de vnoquoque.ſ.e Rom.§. pe. non ſic procedit,ſed iubet,vel facit aliquid in grauamē partis.ſ.de ver.ſig.ex parte.de temp.or.ad aures.de ęta.& qua.quæris.xxiii.q.j.quid culpatur. tunc non pōt dici factū iudicantis.C.cōmi.epi.per totum,& tunc aut factū eſt tale,qđ iudex reuocare nō pōt , vt quia diffiniuit,& ſic functus eſt officio ſuo bene vel male,de of.dele.in literis,vel quia prouidit de beneficio,quod meū erat, vel mihi debitum, tunc oportet appellari j̄.decendiū , via tñ ſimplicis querelæ hic excluſa non eſt , cum hic non ſit iudicium,& ſic in vim rei iudicatæ tranſire nō pōt. Si vero iuſſus, vel factum eſt tale,quod reuocari poteſt a faciente,tunc ab eo peti poteſt, vt reuocet,quod ſi nō faciat,appellari poterit,vt hic in fi.& j̄.c.ſi a iudice.dum modo in.x.dies de re iu.ꝙ ad conſultationem. Dicit tñ ꝙ non eſt de neceſſitate ad iubentē , dicens ꝙ hoc caſu cācellaria dat iudicē ſine narratione propoſitionis grauaminis,dicēdo,quia me vocaſti ad locū non tutum, vel vltra duas dietas , ſentiens me grauatū ad apo. ſedē appello.ſ.de reſcri.nonnulli.& ſ.e.ex parte.j & vide, qđ ibi dixi ſuper verſi.niſi iudices.vbi vero iuſſus fieret tibi ſuper principali, puta de ſoluendo x.conſuluit Io. mo. ꝙ vadas ad iubentem,offerens te paratum ſtare iuri coram illo,conquerens ꝙ non fuiſti citatus,monitus, vel conuictus,ſi te non exaudit,appellare potes, & tunc & prius,de ma.& ob. inter.nec eſt talis appellatio proprie extraiudicialis, quæ fit ab actu iudicis extra iudiciū decendio tñ durante.& ſic loquitur.ſ.e.cordi. in prin. vbi aūt ſit actus extraiudicialis oīno fit tñ ab illo , qui hēt aliquam p̄tātē,locus eſt huic literæ. Exemplū in c. ꝙ a iure hēt p̄tātem eligendi.xvj.q.vj.c.fi.ſ.de ele.c.j.facit.j̄. de ſen.ex.ſolet.in fi.¶ In gl.eſt.n.in fi.ad hoc.ſ.e.li.de reſcri.gratiā ¶ In glo.vt ſi.in fi.Io.mo.ponit exemplū per decr.licet eps.j̄.de præb.qñ.ſ.prouiſum eſt tibi de beneficio,quod poſſidebam,poſſum appellare. Itē expectare, ꝙ vocet propter poſſquam habeo.Sit aūt ſm eū huius iuris rō,quia habes plures vias,licet ſibi præſcriptum ſit in vna,vt in via appellādi, non pp hoc præſcriptum eſt in alia,vt in via ꝯdicēdi.ff.de ap.ſi expreſſim ¶ In gl.pe. ibi,ſcienter.& ſponte ſecundum Arc.alle.xxxiii.q.v.notificaſti.& quod ibi no.& in fi.idem Arc.

S V M M A R I V M.

1 *Appellatio emiſſa in abſentia iudicis bene excuſat ſi nō fiat fraudulenter.*
2 *Appellans eſt exemptus a iuriſdictione iudicis,a quo etiam abſente appellauit.*
3 *Interpoſitio appellationis differt ab intimatione appellationis iam interpoſitæ.*
4 *Præſentatio non requirit lecturam.*

CAP. XI.

Appellatio. Nō ſummatur,nec diuiditur.[*Iudici*]ſiue ī iudicio, ſiue extra iudiciū appelletur[*ab illo*]puto tñ hanc decr.locū hr̄e in appłone penitus extraiudiciali.Nā licet in illis ſit opi.extra caſū dec. vt circa. de ec.ædi.an in illis reqrat̄ ſcriptura,& potiſſime qñ nō appellat̄ ad Pa.& de hoc.ſ.e.cordi.in iiij.gl.& in gl. maxime.& in gl.iſtud ſi tñ in ſcriptis appelletur, ſufficit tradi ſcripturā,cū eadē ſit rō.[*Porrexiſſe*] hoc exponitur ſuper vlt.gl.ad fi.[*Coram eo*]a quo appellaus & ſup.vel alio. ¶ Prima gl.dicit,qđ approbet.¶ Tertia gl.m̄. per qōnē, an corā iudice neceſſe ſit appellari.¶ Vlt.gl.ſignat ꝯriū & ſoluit.¶ In vlt.gl.ibi aſſignare.aſſignat liberū,q teſtatur,cuius ex liberis illum eſſe velit. ¶ In glo. iii. ibi , telo.An.ſuper vj.Decre.

neas.Idem Arc.qui etiam alle.ff.quando ap.ſi.l.j.§.dies.
& §.ſi quis.C.eo ti.in offerendis.in aut.de app §.j.col.iiii.
1 recitat tamen opi Goſ.qui dixit,ꝙ †appellatio emiſſa ĩ
abſentia iudicis bene excuſat,ſi non fiat fraudulenter,vt
dixi in decre.ſuggeſtum.quod videtur placere Inn.in de
2 cre.dilectis,eo.ti.ad fi.vbi dicit,ꝙ † per appellationem
etiam factam in abſentia iudicis appellãs eſt exemptus
ab ipſius iuriſdictione, tamen ipſi Inn. placet in decret.
ſi iuſtus.quod ſequit̃ in gl.Dicit etiam Arc.ꝙ ſi bene vi
deatur decre.ſi duob j.rñ.in fi.ſatis demõſtrat,ꝙ appella
tio nõ protegit appellantẽ a iudice ſuo ,donec ad ipſius
iudicis notitiam perducatur.Et idem ibi Pe.de ſan.¶In
3 glo.iiij.ibi aut.in †hoc differt interpoſitio appellationis
ab intimatione appellationis iam interpoſitæ, quia illã
oportet fieri per ſcripturam authẽticam,vt in cle. de ele.
cauſam.ratio,quia vt conſtet de actu preterito, requirit̃
fides plana, de actu vero præſenti bene conſtat iudici
per priuatam ſcripturam,Immo etiam ſine ſcriptura,vt
cum appellat quis a diffinitiua viua voce incontinen-
ti lata ſententia.C.de app.litigatoribus.ii.q.vj.ad finem.
¶In glo.vlt.ibi.§.aſſignare.& inſti.de aſſi.liber.per totũ.
Io.mo.& ibi.ſi canonici.dicit Ioan.mo.ꝙ iſta decre.& il
la probãt,ꝙ aſſignare & porrigere idem eſt,qd̃ p̃ſentare,
4 p̃ſentatio† vero non requirit lecturam, hoc poſuit Arc.
in decre.cordi.& ibi libellos daret, per q̃ iura & per lite-
ram,quæ hic dicit,porrexiſſe,tenet Arch.ꝙ non eſt ne-
ceſſe appellãti,cum tradit cedulam appellationis loqui
vel dicere appello.& in fin.Immo,ꝙ plus eſt, videtur ſa-
tis eſſe illas verbo proponi,dummodo apud acta verba
ſcribantur per decr.illam,bene facit,quod not.ſ.titu.j.c.
vlt.in j glo.in exceptione recuſationis videtur ſpeciale,
ꝙ in ſcriptis dari debeat per l apertiſſimi,C.de iudi.& vi
de,quod no.& dixi.ſ.eo.titu.legitima.

S V M M A R I V M.

1 *Appellatio an teneat.ſi dubitetur,omnia ſunt in ſuſpenſo.*
2 *Iudex a quo appellatum,licet dubitet,nihilominus procedet,*
3 *Appellatio facit appellantem exemptum a iuriſdictione iudicis a quo appellauit.*
4 *Grauamine reuocato appellans debet certificari & citari.*

CAP. X.

SI a iudice. Ponit thema, cuius duo dubia ſol.vtriuſque ratio
nem reddens ibi,nec coram.ſecundum no-
tat,determinat & declarat ibi,.niſi appellãs,
non diſtinguitur ad Papam , vel ad alium . Nec coram
eo hoc docere teneris,quod ſequitur , cũ ipſe per ſe &c.
[*Videre*] facit ad no.ſ.eo.vt debitus.in gl.colligit ,de quo
hic Arc.remittens etiam ad no ij.q.vj.ad Romanã.ĩ fi. pri-
1 mæ glo.Subdens ꝙ †quando dubiũ eſt,an teneat appella
tio,omnia ſunt in ſuſpenſo.ſ.de offi.dele.paſtoralis. Vn-
de non tranſit in rem iud.propter quod poſſet ſuperior
moderari id,ſuper quo fuit iudicatum.de teſta. Ray. &
c.Raynaldus.& hoc placet Goſ.de eo,qui mit. in poſ. c.
iij.Dicunt tamen quidam & male ſecundum Arch. ꝙ
2 †licet iudex a quo appellatum eſt dubitet , nihilominus
procedet.ff.de iudi.ſi quis aliena. Item contra tex. facit
ij.q.vj.decreto.ibi,vt nihil prius de eo &c. Dic , ꝙ de veri-
tate non cognoſcit.& ratio no. ſ. eo. ſollicitudinem. in
glo.ſed quare.ad fi.de probabilitate vero ipſe ſe inſtruet,
& inquiret a peritis,an cauſa ,propter quã appellatũ eſt,
ſit probabilis.Eius enim eſt hoc æſtimare.ar. ff.de arbi.l.
qualem.Sed quid ſi iudex ſemper remanet dubius, quã
tumcunque inquirat.dicebat Goſ. ꝙ debebat ſuperſede-
re,quia in dubio potius ſtatur appellationi, quã ſentẽtiæ.
ſ.eo.dilectos.& præſumitur propter grauamen appella-
rum,de re iud.tenor.& vide quod dixi.ſ.eo.ti. paſtoralis.
in glo.non tamen.in fi.[*Hoc*] ſ.grauatum.[*ſuſpenſa*] ſic de
3 iurcitur.venientes.de re iudi.cum inter.non dicitur,ꝙ† p
appellationem quis ſe facit exemptum a iuriſdictione
iudicis a quo,ſ.eo.directæ.in fi.de quo remittit Arc.ſ.eo.
ad hæc & c.propoſuit. & c. cum teneamur. [*In termino.*]
no.contra maliciam iudicum,a quibus appellatur, qui
vt illud ẽt appellãtibus in eorum abſentia,reuocant gra
uamẽ.debet ergo fieri eis p̃ñtibus,vel ad hoc ſaltem vo
catis,de hoc vide in Spe.de exec.§.viſo.C.ver,ſed & ſi iu-
dex[*Grauamen*]propter quod appellaſti.[*Reuocauerit*]qui
bus verbis vtatur,ſatis no.ſ.c.cum ceſſante. de quo hic
Arch.Ex tunc ergo non prius.ſ.eo.li.de elec.commiſſa.
j.reſpon.[*Procede e.*]dicit Arch.etiam ſine noua cita-
tione.ſ.eo.li.de dolo & contu.cũ qui.& ſnĩã proferre,vt
ibi in cõtrariũ alle.lr̃am quæ ſequitur,ibi ac ſi & c. Dicit
ꝙ ratio illius capituli hoc ſoluit.hoc non placet , ibi nõ
tenuit appellatio,hic tenuit,& ſic ibi a prin. fuit contu-
max,hic non.& ibi non deſiit eſſe iudex , hic deſiit , ſed
reaſſumit.ibi ſtatim poteſt a princ.procedere, hic non.
4 Puto ergo,ꝙ†reuocato grauamine appellans certificari
de hoc debeat & citari,ſi tamen de facto appellationi ĩ-
ſiſtẽs.ideo venire nollet.locus eſſet ei,quod dicit Arc.&
vide,quod dixi in Spe.de appel.§ ii.ſuper ver.xxvij.¶Pri
ma gl.dicit,qd̃ declaret & exponit, ¶ Quarta gl. quærit
arguit pro,& contra ſoluit,& certis allegatis in contra-
rium reſpondet.¶In.iij.glo.ibi quilquis.vide in c. proxi.
alle.in glo.pe.¶In quarta glo. ibi. & ideo. Si res mihi &
tibi communis ſubtracta eſt,& in iudicio cõmuni di-
uj.mihi adiudicatur,ſi prouocaſti ,conditionem perdis.
Sec⁹ ſi ego prouocauerim. ¶In j.gl.ibi cum ceſſante.&
Guil.in Spe.de excep.§.viſo.ver.ſed ſi iudex. & ſequenti-
bus,& corrigit quod not.Ber.ſ.eo.li.de re iudi.ad apoſto
licæ.ver.erat q̃ parata.¶In gl.pe.in fi. idem Arc. qui etiã
all.Io.de Deo in ſuis cauill.rub.de generalibus exceptio-
nibus.Vbi no ꝙ non ſufficit,ꝙ iudex dicat, ego reuoco,
niſi recedat a grauamine interlocutionis.

S V M M A R I V M.

1 *Conferre aliud eſt,& aliud conſentire.*
2 *Collatio præbendarum ſpectat communiter ad epiſcopum & capitulum.*
3 *Collatio quando eſt communis epiſcopo & capitulo , quomodo conferendum ſit.*
4 *Epiſcopus plus iuris habet,cum ſolus confert de conſenſu capituli, quam quando capitulum ſimul cum ipſo confert.*
5 *Alter ſine altero nil poteſt.quando duo dantur non in ſolidum ad aliquid agendum puta delegati.vel arbitri.*
6 *Vocum multiplicatio ex eodem capite,vel officio eſt abſurda.*
7 *Epiſcopus tantum habet de reditibus eccleſiarum,quantum omnes clerici,vel canonici.*

CAP. XI.

A Collatione. Circa vnum thema diſtinguit, primum
membrum ibi,non ad ipſum.ſecũdum ibi,
alias.¶Sciendum,ꝙ dubiũ huius decre.non
procederet,quando prælatus conferret de conſenſu ca-
pituli , quia tunc etiam ſi in capitulo haberet vocem
vt canonicus,tamen nihilominus ſemper ad ſuperiorẽ
appellaretur, quia cum capitulum non conferat. ergo
ab eius collatione appellari non poterit. Nã ſicut aliud
1 eſt vendere,aliud venditioni cõſentire.ff.de re.iur.†aliud.
ita eſt aliud conferre,& aliud cõſentire.& eſt caſus.ĩ.ne
ſede vac.c.vno.facit ad prædicta.ſ.de deſpõ.impu. ad diſ
ſoluendum.cum concor.[*communiter*] facit ad no. ſ. de
2 ele.cum eccleſia.in ſecunda glo ꝙ † cõmuniter ad epi-
ſcopum & capitulũ ſpectet collatio præbẽdarũ. & vide,
quod ibi dixi,p quod decido hic no. p Arch. qa ibi totũ
inuenies,& nihil hic eligit.¶Scripſi ẽt ibi ſup gl. p̃dicta
3 dictũ Vin.qñ eo caſu† quo cõis eſt collatio epi & capitu
li,Epiſcopus confert vni,& capitulum alteri.Et qd ſi ep̃s
habet vnum,vel duos ex canonicis ,ſatis ſcripſi de con-
ceſ.præben.poſtulaſtis ſuper glo.ij.& ad declarationem
eius,quod ibi in fine dixi. Sciendum , ꝙ Principallus de
de Medio.antiquus doctor ſtudii Paduani, q in iure no
ſtro longo tp̃e illud rexit, terminauit 3r ũ dicto Hoſti. &
tenuit,ꝙ eo caſu non valeret collatio facta per ep̃m cũ
vno ex canonicis. Moderno etiam tp̃e me ꝑſulo illud
idẽ terminauit in eodẽ ſtudio dñs Federi. de Senis etiã
de duobus canonicis vel pluribus,qui non faciant cum
epiſcopo

epiſcopo maiorem partem, quæ opinio ſic coadiuuaẽ.
4 Conſtat, ꝙ † plus iuris habet eṕs, cum ſolus confert de
conſenſu capituli, quam quando capitulum ſimul cũ
ipſo confert, hoc probatur. ĩ. ne ſe. va. nam primo caſu
eṕo per mortem vel aliter impedito conferre, capitulũ
in poteſtate conferendi non ſuccedit, ſed ſecundo ca-
ſu ſic, vt ibi patet, ergo fortius eſſe ius primum, quia for
tius ineſt, & fortius retinetur. Sed vt ibi no. in §. cum ve
ro. in j. gl. etiam primo caſu oportet, eṕm habere maio
rem partem capituli, fortius in ſecundo, vbi plus iuris
habet capitulum, quia confert. Et in primo ſolum cõ-
ſentit, quę ſunt longe diuerſa, vt dixi. ſ. eodẽ. c. in prin.
Concluditur ergo, ꝙ opi. Hoſ. ſonat in abſurdum, ꝙ mi
nus iuris habeat collator, quam conſenſor, qui non cõ
fert. ¶ Probatur ſecũdo hoc per idem capitulum. ij. rñ.
vbi patet, ꝙ quando communis eſt collatio epiſcopi &
capituli, vt per impedimentum capituli eṕs ſolus poſ-
ſit conferre, requiritur totum capitulum coniunctim,
vel omnes de capitulo diuiſim impeditos fore. Per qđ
patet primo, ꝙ ſi omnes præter vnum eſſent per excõ-
municationem impediti, illum vnum oporteret cum
epiſcopo conferre. Secundo patet ſingulos de capitulo
ponderari. Si igitur omnes ſingulariter in hoc iure cor
poris ponderamus, abſurdum eſſet dicere de multis ſin
gularibus non impeditis, vnum, vel duos repræſentare
corpus, de quo quæritur, & ſic fateri oportet, ibi non eſ
ſe capitulum, quia nõ eſt ibi maior pars ſingularium,
qui habent conſtituere capitulum. ff. ad mu. quod ma-
ior. facit. lvj. di. apoſtolica. de ele. cum inter cano. de his
quæ fi. a maio. par. cap. c. j. ſpãliter ad caſum facit de his,
quæ fi. a præ. tua nuper. vbi non ſufficit eṕm habere Ar
chidia. vbi dẽt habere capitulũ, multominus ſufficiet
habere canonicum. Sed fateor Ho. rñdere illud verum
in alienationibus, vt ſcripſi in præ. c. poſtulaſti. ad quod
ĩ. rñdebitur. Item habendo vnum canonicum non ha
bet membra, ſed membrum, cum decre. nouit. eo. tit. de
membris pluraliter & ſingulariter de capite loquatur,
ſicut. ſ. de re iud. cum. I. & A. de acc. qualiter. in fi. ¶ Sed
tertio ſpãliter ad id induco decre. ea noſcitur e. tit. quæ
intellecta, vt ibi innuit vlt. gl. loquitur in caſu propoſito
qũ. ſ. ad eṕm & capitulũ ſpectabat collatio, vel præſen-
tatio. Et idem etiam no. de ſup. ne. præ. c. vl. in prin. j. gl.
Et in tex. aperte dicit ibi requiri totum cõuentum, vel
maiorem partem, & ꝙ non loquatur, qñ ad prælatum
ſpectat faciendũ de conſen. capli, probat princi. vbi dr̃,
in quibus collegia ius pſentandi hr̃e noſcuntur, non di
cit ius conſentiendi. Vt ergo rñſio petitioni conueniat,
de fi. inſtru. inter, §. cæterũ. & ſit vniformis intellectus,
de bap. maiores. ver. ſilt. intelligenda eſt illa decr. in hoc
caſu, qũ cõiter ſpectabat ius illud ad capitulum, & ſic
habemus caſum qõnis ſic dicendo. ¶ Quarto inducũ
5 tur iura volentia, ꝙ † qñ duo danturnon inſolidũ ad ali
quid agendũ, puta delegati, arbitri, vel procurator, alter
ſine altero nil põt. ſ. de of. dele. cãm matrimonij. & c. pe.
e. lib. de procu. ſi duo. idem in executoribus prohibitis:
ĩ. de teſta. c. ij. in fi. Sed hic ſunt duo. ſ. epiſcopus & capi-
tulum, quod cenſetur loco vnius ſicut vnum eſt lega-
tum. legato peculio, grege, vel argento. licet ſint ibi plu-
res res, plura corpora. ff. de leg. ij. quot. & l. grege. de exce
ptio. rei iudi. ſi cum argentum. §. j. Epiſcopus autem ha
bendo vnum, vel duos can. non habet illud collegiũ.
i. capitulum, quia illi non ſunt capitulum. Reſtat ergo,
ꝙ actus epiſcopi cum illis habitus non valet. Item in
coniunctis non ſufficit alterum impleri. ĩ. de præben.
cum illis. in fi. ff. de ver. ob. ſi quis ita. Inſti. de hære. inſti.
§. pe. quæ leges quid dicant, vide in ſuffra. ſ. de reſcrip. c.
ij. ſuper j. glo. hic autem alterum deficit, ergo vt ſ. ¶ Ad
iura, quæ dicunt, per partem acquiri, retineri, vel poſſi-
deri totum. reſponde per ea, quæ no. de præſcrip in pen.
gl. & quod ſuper ea ſcripſi cum ſua remiſſione. ¶ Quin
to ex opi. Hoſti. ſequeretur multiplex abſurditas, prima.
quia in eccleſijs, in quibus vocem habebit vt canoni-
cus, vt hic non erat dare, quod aliorum canonicorum
voces aliquid capitulo ſuffragentur, quia in illis eṕs vl
tra dimidiam, quam hẽt vt eṕs, hẽt vnam vocem. & ſic
excedit dimidiam vocum & ſic ſemper in talibus com
munibus habebit intentum, & ſic ius capli inutile ſibi
erit & verbale non reale. ꝯ id. ſ. e. lib. de ele. commiſſa. cũ
concor. ſ. de priui. in his. ¶ Item & ſi vocem canonici
non habeat, tamen ſequitur eadem abſurditas, quia nõ
eſt veriſimile, ꝙ vnum ſaltem canonicum ad ſe nõ tra-
hat. facit. viii. q. ij. §. j. xxi q. ij. c. j. ante fi. ibi, humani mo-
ris eſt & c. ad idem. ſ. de ap. conſtitutus. Et aduerte, quia
ſi in dec. illa diceremus, ꝙ eṕs cum caplo hr̃et conferre
decanatum Caromontenſem, ibi eſſet caſus ꝯ Hoſti. ꝙ
colligere potes ex prin. & ex fi. nã licet cum eṕo eſſent
plures canonici expreſſe conſentientes cum ipſo Arc.
non valuit collatio eius, niſi habita rõne ẽt eorum qui
ſibi commiſerant voces ſuas, ſed haberet vocem, vel
non, ibi patet, ꝙ quam plures ſibi conceſſerunt ſua vo-
ta, & ad hoc inducebatur. ſ. ¶ Item ex opinione illa in-
ſurget alia abſurditas, quia pm id vox epi non erit vni-
formis, quia in eccleſia habente centum. Qñõ autem
6 † multiplicatio vocum ex eodem capite vel officio eſt
abſurda, ſatis ſcripſi. ſ. de re iud. cũ olim. ſuper j. gl. ¶ Itẽ
quotcũque ſint canonici diſcordantes cum eis eṕo nũ
quam erit reperire maiorẽ partem. Et ſic magna erit
inæqualitas, cum dimidia eṕi ſit indiuiſibilis, quia vni-
tas diuiſionem non recipit. xxiii. q. j. loquitur. reliqua ve
ro dimidia diuiſibilis. ¶ Item cum in actibus corporis
conuenire debeant duę partes, illæ ſine eṕo haberi non
poterũt, quas tñ cum paucis qñque habere poterit eṕs,
ex quo patet alia inæqualitas, quæ in eodem corpore
improbatur. xii. qõ. ij. cognouimus. de deci cum in tua.
¶ Ad rationes Ho. quas ſcripſi in dec. poſtulaſtis. rñderi
põt, quia prima põt negari per ea, quæ ſcripſi in decre.
requiſiſti, quam alle. in ver. ſi vero iſtud. Sed dato, ꝙ ve-
rum eſſet, eṕm delegatis tñ percipere, quantum capitu
lum. Dico id fundari ſuper rõnem antiquorum iuriũ.
xii. qõ. ij. vobis. & c. Vulteranæ. cum duobus c. ſequẽ. per
7 quæ patet, ꝙ † de reditibus eccleſiarum tñ hẽt ſolus eṕs
quantum oẽs clerici, vel canonici, male. n. arbitratum
eſſet, ſi ſolũ tñ haberet in reditibus eṕs, q̃tũ canonicus,
ſed nõ ſic in voce, quæ vnica eſt actu in eṕo, ſicut & in
canonico. Et ſic ſit vnica in effectu, nã vt dicit lex. ff. de
pact. ſi plures. difficile eſt, vt vnus hõ duorum vicẽ ſuſti
neat. ad decre. paſtoralis. rñdetur, vt ibi no. in iii. gl. ¶ Ad
ea, q̃ ſcripſi in dec. ſcriptum. de ele. ꝙ prælato compete-
ret tertia pars electionis, canonicis tertia, & electo alia
tertia. Rñdeo, illa non procedere de iure, imo ſi clerus
cũ can. hẽt eligere, tantã vocẽ hẽbit vnus ex multis de
clero, q̃tã vnus ex paucis de caplo, vt patet de ele. Cuma
na. de cã poſ. cũ eccleſia. Illud ergo de iure priuato ali-
cuius licitæ ꝯpoſiti onis vel ꝯſue. vel ordi. i fundatione
factæ. vel ſimili, pcedit. Et ſi qđ aliũ iter eṕm & caplm
eueniſſet, faterer eo caſu pcedere op. Ho. de dimidia, vel
alia quota, de qua ordinatũ eſſe, tvel ꝯſuetũ iter eṕm &
caplm. ¶ Itẽ cũ Ho. fateaẽ opi. ſuã in alienationib. & ſi-
milib. locũ non hr̃e, exprimẽda fuiſſet rõ diuerſitatis in
his, ſed ipſe inuit p rõne, ꝙ plus hẽt in his, q̃ de iure cõi
ad ipsũ ſolũ ptinet, & mõ intricamus mãm dec. cũ ec-
cleſia. de ele. an ad ſolũ eṕm ſpectet collatio canonica-
tuũ & pbẽdarũ. Et, vt ibi ſcripſi, opi. eius non plꝫ, nec rõ
eius ꝯludit, ibi vide ſup ij. gl. & vi. qđ ſcripſi de his q̃ fi. a p
la. q̃to. i prin. Et gꝗd ſit de iure, qõ formaẽ, qñ ad eṕm
& caplm ſimul ptinet collatio. ¶ Caplm plectis, ver. ad
eṕm. qđ V in. al. p eṕo non vrget, q̃a licet ſit pordinator
in cũctis, nõ ſeqĩ, ꝙ habeat dimidiã vocẽ. Itẽ ſi id i eṕo
nõ minus idẽ in iferiori plato, & maxime in abbate, p
quo adhuc fortius facit caplm r̃læ Benedicti, cuius ver-
ba poſui. ſ. de arb. cũ olim. ſup gl. ij. ppe fi. Nõ iuuat eṕm
in terminis qõnis, ſi dicaẽ, ipſius originariã cãm ppon-
derandã, qua. ſ. ad ſolos eṕos ſpectabat collatio bñcio-
rum, iuxta nota. ſ. eodem lib. de elect. q̃q̃. in glo. vt ple.

ver. vt igitur. nam, vt ſuper ea ſcripſi, illud ſecundum ſta
tuta permittere eccleſię, quo tempore epi miſſi ad loca
regenda oïa ordinabant, & conuenit, quod ſcripſi. ſ. eo.
conſtitutus. ij. in fi. pe. gl. Sed illud iura poſtea prohibe-
runt, vt ſ. patet, fateor etiam, ipſius vocem ex eo & ex
dignitate præponderandam alius ſingularibus vocibus,
ſed non per id concluditur, illam omnibus aliis præfe-
rendam. bene facit. ſ. e. lib. de elec. ſi quando. Ad eundē
inducitur hæc litera. ad ar. de tanquam, de quo. ſ. de ele.
cum inter vniuerſas. in vlt. gl. & c. cum inter can. in gl.
ſed nonne. & vltra iura ibi allegata, facit. xvj. qō. j. §. ſupe
riori auctoritate. ad fi ff. ſo. ma. ſi vero. §. item quicquid.
vbi inuenies multas concor. & vt ibi no. & ff. de procu.
qui proprio. §. vt in cæteris. hæc iura faciunt ad quæſtio
nem ambaſſatorum Mediol. propter dona recepta ab
Imperatore Conſtantinopo. an eis cedant, vel commu
ni, dici ſolet, ꝙ eis, ſi prius noti erant principi, alias com
muni, ſi erant ignoti, vel communi cedunt, ſi donum
conueniebat communi, vt leo, ſtatua, vel ſimile. ſecus
ſi conueniebat perſonis, vt ſi doctori librum, vel militi
arma donauit. ¶ Prima glo. dicit, quid approbat. ¶ Ter
tia gl. ſoluit dubium, quærit & ſoluit ¶ Vlti. glo. allegat
duo ſimilia, & ſoluit duo dubia. ¶ In gl. ij. ibi, l. j. canoni
zata vbi. ſ. ¶ in gl. j. in fi & in c. poſtulaſti. de conceſ. præ
ben. & forte corrigitur, quod ibi no. Inn. qui dixit de ele
ctio. epiſcopi & capituli ad epiſcopum appellandum,
qui licet conſtitant vnum capitulum in electione, non
tamen in exercenda iuriſdictione, forte dixi, quia ſalua
tur, ſi intellexit iuxta ſecundum membrum huius di-
ſtinctionis. ¶ In gl. ꝙ præſumitur. idem Arch. hoc ideo
quia epiſcopus caput & canonici membra, de his quæ
fiunt a præla. nouit. & de ver. ſig. cum clerici. in fi. Et per
hoc dictum gl. ſoluitur, ꝙ quærebat Io. mona. quid in
dubio. & dicebat quoſdam dicere, ꝙ appellare poterat
diſiunctiue, & facit, quod no. ſ. eo. lib. de of. dele. ſi is cui.
in glo. pen. ſed id ipſe tenet hac ratione, quia in dubio
intereſſe præſumitur vt prælatus, quod ad ſuperiorem
appellari debebit, & ibi, præſit capitulo, & ab illo voca-
tus venit ad capitulum. ¶ In gloſſa vltima. ibi, delega
re. concordat Innocen. & Hoſtien. de offi. ordina. irre-
fragabili.

SVMMARIVM.

1 *Libellus appellatorius debet continere, quis appellet, a quo, & a qua ſententia.*
2 *Grauatus producens teſtes infra decem dies coram iudice, qui grauauit, an adhuc infra dictos dies appellari poſſit.*
3 *Epiſcopi an ſuis diœceſibus ſtatuta, vel decreta facere poſſint.*
4 *Leges dicuntur ſacratiſſimæ.*
5 *Statutum id poteſt, quod pactum, vel renunciatio.*
6 *Ius ſcriptum, ſtatutum & conſuetudo videntur æquari*
7 *Epiſcopus non conſtitutum in ſacris priuare poteſt voce capituli.*
8 *Statutum ſi dicatur illicitum, tamen ei ſtabitur, donec reſcindatur.*
9 *Statutum vniuerſitatis contra ius publicum an valeat.*
10 *Epiſcopus cum capitulo nō poteſt ſtatuere in præiudicium aliorum niſi quorum intereſt conſentiant.*
11 *Ciues licet poſſint legem municipalem contra ius ſtatuere, non tamen in præiudicium principis, vel alterius.*
12 *Decreta Romanorum pontificum non poſſent in totum, vel in partem ab aliquo epiſcopo conuelli, vel mutari.*
13 *Natura abhorret, quod læſus, vel grauatus ſe non poſſit defendere.*
14 *Epiſcopi poſſunt facere ſtatuta, ſed non canones.*

CAP. XII.

LIcet. Pro quamuis. diuiſio ſuper. j. glo.
[emendari] idem verbum. ſ. eo. pa-
ſtoralis. j. rn. in fi. & vt ibi dixi, aliud eſt emē
dare vel corrigere per modum attentati, de
quo hic non loquitur. ¶ Prima glo. ſummat & dicit,
quid determinat. Glo hoc dicit. iiij. opi. recitat, quarum
tertia hic approbatur ¶ Gl. ſicut, dat ſimile. ¶ Antepen.
gl. quærit, arguit affirmatiue, ſo. contrarium. ¶ In iiij. gl.
ibi, licet, vide de reſcrip. nonnulli. ſuper glo. pe. ¶ In glo.
hoc dicit. ibi, l. j. §. ab interlocutione, quia ſi iudex interlo
quitur principem conſulturum, non eſt neceſſe appel-
lari, cum poſt reſcriptum appellari poſſit. & ibi, §. vlti.
1 † libellus appellatorius continere debet, quis appellet, a
quo, & a qua ſententia. Sed ſi apud acta appellatur, ſuffi
cit dicere appello hoc. l. ij. Et ſi appelletur expreſſa certa
cauſa, appellans aliam proſequi poterit. hoc. l. iii. & ibi
quando ap. ſit. l. j. canon. ij. q. vj. biduum. ver. ſi quidem.
¶ In gl. j. ibi alias non. ſecunda ibi, vbi vero. & ibi, e. vl. &
Guil. in Spe de excep. §. dicto. ver. ſed nunquid, ſi in prin-
cipali. ¶ In gl. iii. in fi. de quibus vide ſatis. ſ. eo. lib. de litis
conteſta. exceptionis. ¶ In gl. hoc dicit. ibi, ꝙ eſt maius,
dicebat Io. mo. ante ſententiam non eſt quis læſus, ſed
in lędendo cum totus proceſſus ordinetur ad diffiniti-
uam. & ideo cum læſio conſumetur per diffinitiuam,
appellatio ab illa interpoſita ſuſpendit illam nō ſolum,
ſed etiam ordinatam ad illam, ar. ff. vt le. no. caue. l. j. §. ſi
quis ſub conditione. ff. ſi quis cau. ſi eum. §. qui iniuria-
rum. ff. de tu. & ra. diſtra. ſi cum adhuc. nam cū pcedēn
tia ordinentur ad ipſam vt ad finem, reſciſſo fine reſcin
duntur & ordinata ad finem, peremptorios ergo termi
nos & interlocutorias ordinatos ad ſententiam ſuſpen
dit, ſicut & ſententiam, non tamen per id intendit, vt
dicit reuocari litis conteſtationem. ſ. eodem. per tuas.
C. de temp. ap. l. ſi §. illud. nec acta cauſæ, vt ſunt atteſta-
tiones. C. de arbi. l. pe. §. fi. ſ. de teſti. fraternitatis. C. de tē-
po. ap. per hanc. nec procurator ad miſſionem. C. de p
cura. ita demum, dicit autem, ꝙ ordinatis adinuicem
procedit regula, pceſſo extincto, ſuſpenſo, vel illato prin
cipali, antecedentia, conſequentia & comitantia, ad il-
lud videntur conceſſa, extincta, ſuſpenſa, vel illata, ar. ſ.
de offi. dele. præterea. & c. prudentia. de do. poſt di. re. de
prudentia. ff. de iuriſdi. omn. iudic. l. i. quemadmodum
teſta. aperi. l. ij. §. ſi dubitetur. ff. de inſti. cuicunque. §. pe.
ff. de libe. & poſthu. l. Gallus. §. j. Secus ſi non eſſent talia
vt j. ſequitur. & ibi iuuanda. ſ. de iureiu. ex literis. & in
cle. de ver. ſig. ſępe. & ibi, cum ſecundum leges per quas
quis deciperetur, ſi grauamē ante diffinitiuam illatam
per appella. a diffinitiua reuocari non poſſet, quod eſſe
non debet. C. de his qui ve. æta. l. j. Io. mo. & ibi Hoſtiē.
qui hoc proſequitur latis in ſumma de ſenten. §. quali-
ter proferri debeant, ſub. §. j. ver. veruntamen ſi appella.
& ibi non appelletur. ſ. eo. ſuper eo. ij. C. quorum appel.
non reci. l. ante. ¶ In gl. quid ſi. ibi concordaſſe videtur.
quod male, quia hoc eſt perplexitatem inducere, iudex
enim, qui grauauit, aſſignabit ſtatim terminum ad pro
ducendum teſtes, vel ſimile, ſi iſte non acceptet, excom
municabitur vt contumax, vel vt contra talem proce-
deretur, ſi acceptat, renunciare videtur beneficio appellā
di. ſ. de offi. dele. gratum de teſti. cum veniſſent. de re iu
dica. quod ad conſultationem, & C. de re iudica. ad ſo-
lutionem. Reſpondeo, quod ſecundum Inno. qui no.
eo. ti. ſolicitudinem. vbi ſcripſi in gl. quo ad epiſcopum
2 ceſſat perplexitas, quia grauatus † licet teſtes producat. j.
decem dies coram iudice, qui grauauit, adhuc. j. dictos
dies appellare poteſt ſecundum eum, & ſecundum hoc
contraria loquitur in appellatione interpoſita, ſecus
in interponenda. In contrarium tamē eſt gloſſella Ac
cur. in pr. e. l. ad ſolutionem. quæ dicit in eo, qui appel
lauit, vel appellare potuit, vt dicatur acquieuiſſe ſenten
tiæ, petendo. ſ. terminum ad ſoluendum. Sed dicam il-
lud procedere in vltro pendēte. ſecus in parente iuſſui
iudicis, quem ante appellationem iudicem conſtat eſ
ſe, & hoc ſatis placet. facit regula, quod quis. j. de re. iur.
Conſilium tamen eſt, quod proteſtetur, ꝙ ſibi ſit ſaluū
ius appellandi, ſup quo deliberare vult. an ſibi expediat
& hoc tenet Hoſt. de teſti. ſignificauerunt. vbi ſcripſi ſu

per

per ver.§.decem dies, ibi videas.& in fi. Gar.qui hoc di
ſputauit. diſtinguit,vt ſi caſus eſt talis , quo iudex appel
lationi non diferret proceſſum. Si vero diſerret , vel ſit
res tempore peritura.ſupra de iudic.c.vlt.¶ In glo.vlti.
in fine.multum ergo eſt præiudicale,impedire appella
tiones interponendas ante ſententias , & facit ad quæ-
ſtionem,quam diſputatam vidi,an valeat ſtatutum epi
ſcopi de conſenſu , vel conſilio capituli ſui factum , ꝙ
in ſuo foro non poſſit ab interlocutorijs appellari.¶ Ad
3 partem , quod valeat, inducitur,quod† epiſcopi in ſuis
diœceſibus ſtatuta & decreta facere poſſunt,de conſecra
diſtin. iii.c.j.xi.diſtin.catholica.xxxviii. diſtin. quando.
iii.q.iiij.nullus.ſ̄.de maio.& obedien.c. ij. de ſenten. ex-
commu.a nobis.j.ſ̄. eodem lib. de conſtitu. c.ij. facit.ſ̄.
de his quæ fiunt a præla.nouit. & c. quanto. & titu. ibi
ſequen.c.fi.de priuilegijs.ex ore.ver.porro.Sic & legatus
de offic.lega.c.fina.de verborum ſignifi.ex parte. iii. vbi
etiam contra ius commune,quo debetur quarta , gra-
uat eius ſtatutum ad tertiam perſoluendam , patet pri-
mum , de offic. ordina. conquerente. Et ſenatus poteſt
legem facere.ff.de legib.non ambigitur. Et eccleſia ha-
bet ſenatum.xv.q.j.eccleſia. cuius epiſcopus eſt caput,
vt in præ.c.nouit.& preordinator in cunctis.xxv.diſtin.
perlectis. verſi. ad epiſcopum. Dicatur ergo ius ciuile
quo ad ſubditos id , quod ipſe ſtatuit. prima diſtinctio.
ius ciuile.¶Oſtenſo , ꝙ ſtatutum valet ex poteſtate ſta-
tuentis , oſtendendum eſt ſecundo , ꝙ valeat etiam ex
qualitate materiæ.Nam ſtatutum congruit iuri ciuili,
quod prohibet ante ſententiam , niſi certis caſibus ap
pellari.ſ̄.de appella.ſuper eo.ij. de quo ſatis.C. quorum
appel.non recip.l.ante ſententiæ tempus. vbi vide in
Spe.de appel.§.in quibus.ver.ſed nunquid poteſt.& ſpe
cifice congruit legi ſecundæ.C.de epiſcopa audien.quę
expreſſe de clericis loquitur. Conſtat autem , quod ius
ciuile diuinitus per ora principum promulgatum eſt.
4 viii.diſtinctio.quo iure.xvi.q.iii.c.vlt.Et pro tanto † le-
ges ſacratiſſimæ dicantur.C. de legi.l.penultima. funda
tur autem ſuper ęquitate , quæ ad vitandos labores &
ſumptus partium volunt finem litibus imponi.ſ̄.de do
lo.finem.& c.fina.cum concordan.& temerariam ap-
pellantium audaciam refrenare.ſ̄.eodem. lib. de electi.
quamuis.in princ. Quis ergo dicere poterit , illud non
iuſtum,quod cum tanta maturitate, de qua. C. de legi.
l.humanum. fuit per principem redactum in legem,
cuius legis proprium eſt,quod ſit iuſta,honeſta, poſſibi
lis &c.iiii.diſtin.erit autem. Bene facit,quod ſcripſi poſt
Goff.& Hoſt.ſ̄.de mut.pe.c.ſecũdo.in fi.oſtendendo,&
remotio appel.non eſt ius iniquum.¶ Tertio ſi vera eſt
5 glo.C.de decre.decu.ſuper rubri.quod† ſtatutum id poſ
ſit,quod pactum, vel renunciatio,pro qua facit.ff.de pa
ctis paciſci . & l non impoſſibile. C. de fideiuſſorib.l.fi.
& cleme.de ſepulturis. dudum.ad finem.vbi æquantur
hæc duo.Conſtat,quod appellationi non ſolum inter
poſitæ ſed etiam interponendæ renunciari poteſt per
pactum ,ergo &c.primum patet.ſecunda quæſtio.vj. ſi
quis libellos.de officio delega.gratum.de teſtibus. cum
veniſſet.hoc eodem titulo.ſolicitudinem.& c.accepta.
C.de tempo.appella.l.vltima.ad finem. ff. qui & a qui-
bus appel.& l.j.§.ſi quis.& no. de arbitris.cum dilec. in
fine ſecundæ gloſſæ.& vide,quod ibi dixi , & ibi remit-
to ad Specu.de appella. in fine. Idem arguo de conſue-
tudine,quæ interponendis appellationibus multum at
tenditur. ſupra eodem. Romana. §. primo.& §.debet.
de præbendis.referente.de noui oper. nuncia. c. penul.
6 nam† ius ſcriptum,ſtatutum b & conſuetudo videntur
b æquari,de iureiurando.venientes.xi.diſtinctio.In his.ff.
de legib.de quibus. Item æquantur ſtatuta & conſuetu-
dines.ſupra eodem lib.de conſtitutionib.c. j. de electio.
quia ſæpe.infra de capel.monacho.c. vno. cum ſimili-
bus. Sed certum eſt , quòd certis caſibus ius ſcriptum
prohibet appellari.Et xxxviii.tales caſus collegit Guil.
in Specu. de appellatio. §. in quibus ergo. & ſtatutum
hoc poterit.Item appellatio,an valeat , vel non iudica-
tur ſecundum conſuetu.ſuper qua fundatur,de eo,qui
mit.in poſ. cũ veniſſent.ſic ergo erit in ſtatuto , probat
hoc etiam lex.item eorum, ff. quod cuiuſque vniuerſi.
in prin.vbi ſtatutum, vel conſue. priuant decurionem
voce,quam ius cõe ſibi concedebat. & faciunt concor.
quas ibi alle.glo.concordat, quod in te noſtro ſtatutum
& conſuetudo priuant aliquos electione paſſiua & acti-
ua.de conſuetu.cum dilectus.de reſti.in integ.c.ij.de cle
ri.coniu.cum olim.de verbo.ſignifi.abbate.ergo cõclu-
ditur,ꝙ præiudicium inferre poſſunt in eo,quod eis cõ-
petit iure communi.Item vt ſcripſi poſt Hoſti. de offic.
7 archiepi.c.vlti.in vlti.gl.Epiſcopus † nõ conſtitutum in
ſacris priuare poteſt voce capituli per ſuum ſtatutum ,
alle.decre.quæris.de æta. & quali. Sed hoc eſt hodie ius
cõe,per cle.eo.tit.vt hi qui,per quod patet, ꝙ illud habe
8 bat rationabile motiuum.¶Quarto† ſi dicatur ſtatutũ
illicitum,tamen ei ſtabitur,donec reſcindatur,ita ꝙ ap-
pellatio contra illud prius interiecta non valebit . bene
facit.ff.de decre.ab ordi.fac.l.quod ſemel.& l.ambitiosa.
C.eo.tit.lib.x.l.ij.facit ſecundum verba glo.decre.ſcda.ſ̄.
de loca.ſic & in arbitrio iniquo dr̄ ei ſtare oportere, do
nec reſcindatur.ff.de arbi.l.iii.in prin.C.eod.l.arbitrorũ,
ff.pro ſoc.ſi ſocietatem. facit de fide inſtrumen. accepi-
mus.verſic.interim,& de iureiur.quintauallis . Et eſt ſi-
mile,ꝙ de electione caſſanda no ſ̄.de ele.c.auditis.qua
non caſſata ſecunda fieri non debet. ¶Quinto ad hanc
partem inducitur,quod no.ff.de reg.iu.neque pignus. §.
9 j.vbi no.valere† ſtatutum vniuerſitatis contra ius publi
cum.Item qđ ſcripſi poſt Dy.de reg.iu.indultum.vbi te
net,legitimã iure naturæ debitam poſſe diminui p ſta-
tutum,& quod notaui in cle.de ſepul.c ii. verſic.per hu
iuſmodi.de augẽdo caſus pęnitẽtiales & ipſorũ nume-
ro in præiudicium parochialium , & priuilegiatorum .
¶ Ad contrarium principaliter alle.duæ decre.ſ̄.de ma.
& obe.ꝙ ſuper his,vbi dr̄,epm̃ nil ſtatuere poſſe ẽt in ſi-
nodo,ꝙ canonicis obuiet inſti.ſecunda eſt cle. de ele. c.
ij.vbi dicitur,legem ſuperioris per inferiorem non poſ
ſe tolli,modificari,vel immutari , vel aliqđ ſibi detrahi.
Sed lex cõis & canonica permittit grauatos appel.ẽt an
te ſententiam,patet hoc.ii.q.vj.in prin.per totum eo.ti.
cum ſit.& c.ſuper eo.& c.vt debitus. hoc idem certis ca
ſibus permittit lex ciuilis.ff.de ap.reci. l.ij.ca.ii.q.vj. ante
ſnĩam.ff.de mino.intra vtile.§ff.qui ſatiſ.co.arbitro.ergo
ſtatutum ẽpi hoc prohibens non valet, quia contra ca-
nonica inſtituta,& quia contra legẽ maioris.¶ Scđo in
ducitur decre.ſecunda,de locato.vbi patet,epiſcopos in
præiudicium iuris inferiorum ſtatuta facere non poſſe.
Et vt ibi ſcripſi,ſuper.i.glo.tenent ibi Inno.Hoſt.& Ab.
10 epiſcopum †etiam cum capitulo non poſſe in aliorum
pręiudicium ſtatutum facere,niſi hi,quorũ intereſt, cõ
ſentiant,vel ſaltem ſint præſentes,& ipſe Inn.no. de off.
le.c.fi.vt ibi ſcripſi in prin. ꝙ legatus facit ſtatuta de his,
quæ ſpectant ad iuriſdictionem ſuam etiam ſine cõſen
ſu prouincialium, dũtamen legibus generalibus nõ ob
ſiſtant,all.l.ſecundam.C.de offi.præfe.præto. ori. vbi ta-
lis præfectus conſtitutionem legi contrariam facere nõ
poteſt,cui conuenit,quod no.ſ̄.de hære.c.vlt.ꝙlegatum
non poſſe committere cãm,quæ requirit iudiciariũ or
dinẽ terminandam ſine ſtrepitu & figura iudicij.¶ Ter
tio inducitur plus ad terminos quæſtionis decre.veniẽ-
tes.de iureiu.vbi per ſtantũ lædi non potuit ius ſuperio
ris,qđ habet,vt ad eũ poſſit a grauaminibus appellari,&
ꝙ appellationibus deferri debeat ad eũ interpoſitis. Vñ
11 dixit ibi.Inn.vt ibi ſcripſi ſuper ver.exceptum,ꝙ licet† ci
ues poſſint legem municipalem cõtra ius ſtatuere, nõ
tñ in præiudicium principis,vel alterius , remittens ad
no.per ſe,de conſti.quæ in eccleſiarum , quæ ibi ſcripſi
ſuper prima gl.& ibi vide maxime verſicu.& dato.hinc
eſt,ꝙ dicimus, de conſuetudine ſubditorum, ꝙ per illã
ius ſuperiorum tolli non poteſt,vt ſcripſi.ſ̄.eo.li de con
ſuetu.c.ij.facit.ſ̄.eod.tit.ex inſinuatione. ¶ Ad prædicta

ſatis conuenit, de offi. ordi. licet. vbi etiam Papa ſcribens ordinario ipſius officium excitando, quod procedat appella. remo. non præiudicat metropoli. quin ad ipſum ab illo valeat appellari. ergo nec eps præiudicare poterit. nedum Papæ ſed etiam Metropo. in appellationibus ad eos interponendis. ¶ Concluditur ergo, ꝙ tã ratione ſuperioris, cuius ius leditur per ſtatutum, quam ratione litigantis per interlocutoriam grauati, ad cuius grauaminis corectionem ſibi concedatur appelare, ſtatutum fuit iniquum & contra regulam indultum, cum ſua materia. ĩ. de regu. iur. Cum ergo fuerit cõtra iura, & ſic non tenuit, eo non obſtante teneret appellatio, ac ſi ſtatutum non fuiſſet, per regulam, quæ contra ius. ĩ. de regu. iu & eo. ti. non præſtat, per quas poſſet materia dilatari. ¶ Quarto inducuntur iura xxv. q. ii. insti-

12 tutionis. vbi expreſſe dicitur, decr. † Romanorum Pontificum in totum, vel in partem ab aliquo epiſcopo cõuelli, vel mutari non poſſe. Sunt enim epiſcopi debitores ſacras regulas cuſtodire. ix. q iii. cum ſimus. quas nulli licet violare. xix. diſt. nulli. Sed eas omnes ſeruare debent, de conſti. c. j. & contrafacientes depoſitionem merentur. iiii. diſtin. §. vlt. xxv. q. j. c. hac conſona. & c. violatores. xxii. diſtin. c. j. his congruit. ff. de ſepul. viola. l. iii. §. diuus. in fi. C. ſi contra ius vel vti. publi. l. vl. in fi. ¶ Quinto vt ſ. tetigi. ſumme iniquum eſt, ꝙ iudicis iuſtitia corrigi non poſſit, nec grauamen releuari, ad quæ duo potiſſime tendunt iura, ſufficiat. ſ. tit. proxi. cum ęterni. de proba. quoniam contra falſum. Si autem concedatur vnum epiſcopum hoc ſtatuere poſſe, per conſequens hoc poterit quiſque alius, & ſic vniuerſaliter fruſtrabitur ius commune, ꝙ eſt abſurdiſſimum. Cum etiam excommunicatis, qui odibiles ſunt, iuſtitia & defenſio non negetur. & propter illa poſſunt appellare, & appellą proſequi. ſ. de excep. cum inter. ad fi. ſ. e. lib. de reſcri. c. j. quod ergo ius commune concedit etiam odibilib. quomodo ſtatutum epiſcopi omnibus poterit auferre id. ſ. quod eſt ad præſidium innocentiæ conſtitutum. e. ti. cum ſpeciali. §. porro. & per quod iniquitas, vel imperitia iudicantium corrigitur. ff. e. ti. l. j. in princi. Conſtat etiam, ꝙ graue damnum ex eo eccleſiæ, clerici & laici in eo foro litigãtes conſequi poſſent. vnde etiã ĩ dilatorijs interlocutorię poſſent graue damnum afferre, de quo ſatis ſcripſi de reſti. in integrum. coram. in vlti. glo. licet ergo vbi ceſſaret iuris ratio, concedi poſſet, epiſcopum ſtatuere poſſe contra ius illud. Ea tamen durante, prout in caſu noſtro durat, abſurdum eſt dicere, ꝙ per ſtatutum epiſcopi tolli poſſit, ſicut de conſue. no. Are. ſecundum Tomam, xi. diſt. in his. hinc eſt, ꝙ etiam cũ Papa delegat appellatione remota, appellari poteſt illato grauamine non ſolum expreſſe approbato a iure, ſed etiam non approbato expreſſe, vt patet eo. tit. paſtoralis. in prin. ¶ Solutiones duas inueni. primo, quod ſtatutum valeat duplici ratione vltra ſuperius alle. prima quia ius habens, ꝙ poſſit ab interlocutorijs appellari, eſt publicum auctoritate, ſed non vtilitate. Et ſic cum illi renunciari poſſit pacto, ſic etiam poterit ſtatuto & conſuetudine, iuxta no. de foro compe. ſi diligenti. per iura ibi alle. Sed hæc ratio concluderet idem in diffinitiuis. Item pactum reſpicit ſingulare commodum paciſcentis, ſed ſtatutum lędit publicam vtilitatem ſubiectorum. Quare ratio non procedit. ¶ Secunda ratio, qa illud ius prohibitorium non eſt, ſed permiſſorium, & ſic ſtatutum prohibens potius eſt præter legem, quam ꝯ legem hęc rõ nõ procedit, cum licere, & non licere, ſint directe contraria. Eſt ergo ſtatutum contra legem, ꝙ ſatis probat prædicta decre. ſecunda. de locato. ¶ Secũda ſolutio fuit, ꝙ valeat ſtatutum iuxta diſtinctionem huius decre. ſ. quando interlocutoria talis eſt, cuius grauamen releuari poteſt per appellationem interpoſitã a diffinitiua alias nõ valeat, ſit ratio, quia ſecundo caſu nimis eſt præiudicialis. Item fundatur ſuper hac decr. & ſuper æquitate iuris ciuilis. Sed ad hoc reſpondetur, ꝙ ius canonicum contrarium in foro canononico eſt ſeruandum. Et hoc voluit decre. ſuper eo. ii. in prin. ſ. e. ti & canon. ij. q. vj. non ita. & quod ſit æquior diffinitio canonica, patet ex eo, quia ſi differatur examinatio grauaminis in tempus appellationis interiectæ, diffinitiua forſan ex temporis prolixitate peribit grauato probatio. Et ſic tunc ex vi ſtatuti grauamen fieri irreuocabile Nec obſtat hæc decre. fateor enim, ꝙ poteſt etiam nõ petere, de quo forſan confiſus grauatus tunc noluit appellare. Et ſic loquatur hic. Sed canon conſiderauit, ꝙ poterit etiam petere. ſ. vt lite non conteſta. c. vltimo. facit Inſt. de auctorita. tuto. §. neque. Aeſtimabit etiam canon abſurdum, quod grauatus litigare cogatur coram iudice, qui grauauit, maxime cum ſit de iteratione ſuſpicio. ſ. de præſumptio. ſcribam. ĩ. de regu. iuris. qui ſemel. quibus rationibus æque diuertit a iure ciuili ius noſtrum. ¶ Harum ergo ſolutionum neutra mihi placet, & ad ipſarum rationes reſponſum eſt. Soluendo autem dico tenendum, quod poſt Hoſtien. ſcripſi de offic. archipresby. c. vltimo. in vltima glo. Et dico ſtatutum tale non tenere per rationes ſupra inductas, quę omnes ſatis vrgent, ad quas addo, quod etiam de conſenſu capituli epiſcopus auctorizare non poteſt in facto proprio, vt in clemen. de rebus eccle. non alienan. ſi vna. ſecundo reſpon. & ibi concordantiæ ſuæ, in gloſ. ſecunda. Sed nonne hoc eſt proprium factum ſtatuere quod interlocutoriæ ſuæ, vel officialium ſuorum, quorum eſt idem conſiſtorium. ſ. eodem. Romana. j. reſpõ, per appellationem tractari non poſſint, certe ſic. ¶ Secundo bene facit clemẽ. de re iudi. paſtoralis. ver. cæterum. vt ibi patet, etiam per principem tolli non poſſe defenſionem etiam in iudicio, niſi illa proueniat

13 a iure naturali, aborret † enim natura, quod læſus, vel grauatus ſe nõ poſſit defendere, vt ibi ver. Piſana. appellatio autem eſt ſpecies defenſionis. de exceptionibus, cum inter. & c. ſignificauerunt, ergo ſtatutum illam, vbi a iure conceditur, tollere non potuit. ¶ Tertio non debet poſſe epiſcopus generaliter ſtatuendo, quod non poſſet ſpecialiter vni prohibendo. Sed oppreſſum, non poſſet ſpecialiter prohibere, ne appellet. ſecunda quæſt. vj. c. ſecundo. in princip. & bene facit. eadem quæſtio. decreto in fine. & clemen. de exceſſi. prælato. frequens, poſt principium, multominus id poterit generaliter, cum multa liceant in ſpecie, quæ non licent in genere. ſupra eodem. conſuluit. ſecundo. ff. ſi quis cautio. ſed & ſi. §. quæſitum. ¶ Ad primo allegatum in contrarium reſpondetur, verum † epiſcopos poſſe facere ſtatuta ſed non canon. contraria, ad decre. ex parte reſpondetur, vt ibi ſcripſi, ſuper verſicu. tertiam & ſuper prima glo. Item illi taxationi certa iura fauebat, de teſtamen. requiſiſti. cum concor. j. glo. ¶ Ad ſecundum reſponſum eſt. ſupra verſi. ſecunda ſolutio. ¶ Ad tertium reſponſum eſt in eius fine. ¶ Ad quartum reſpondeo illud verum in re, quæ a principio non eſt nulla. Sed ſtatutum iſtud ex parte efficientis cauſæ nullum eſt, & ſic eius caſſatio expectanda eſt, vt de ele. no. in præ. c. auditis. & facit de conſt. cum omnes. & c. q̃ in eccleſiarũ. & c. eccleſia. ¶ Ad quintũ patet ſolutio ꝑ ſupius dicta.

ADDITIONES.

a ¶ Libellus. Adde hic etiam, an libellus debeat continere, cui detur, & quomodo, & an in ſcriptis, & an debeat legi. Docto. Barto. & Pet. de Su. in l. eos. §. ſi quis. C. de appellationibus. quomodo autem libellus appellatio formetur, vide Barto. in l. ſi expreſſum. in fine. de appellationibus.

b ¶ Statutum & conſuetudo æquiparantur. l. magiſtratus. ad muni. & l. ſemper. de iur. immu. Inſtitu. de iure natura. §. ex non ſcripto. & §. conſtat. & Bal. in tract. de tabel. ij. queſt. idem in l. omnes populi. de iuſti. & iure. clemen. j. & ibi Cardi. de vſuris. c. cum dilectus. de conſuetudi. Nam ſtatutum conforme iuri communi dicitur ius commune. Bart. in l. j. ff. ad legem Falci. verſicu. quarto, ſi ſtatutum. & ibi latiſſime per Alexan. in verſicu. extra glo. quærit Barto. cum concor. Bald. in rubri. in vſibus feudorum. ſed Bal. in l. receptitia. ver. ſed dubitatur, nunquid C. de conſti. pec.

præ.c.auditis.& facit de conſtitu.cum omnes.& c.quæ in eccleſiarum.& c.eccleſia.¶ Ad quintum patet ſolutio per ſuperius dicta.

LIBER III.

¶De vita & hone.cle. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Clerici Orientales vxores ducunt.*
2 *Caſtus quis ſit.*

Et ſciendum. Quod Hoſti. ĩ ſumma huius ti.diuiſit hanc rub. vt intēdat dno docere.ſ. qualiter clerici viuere debeant, & in quibus conſiſtat ipſorum honeſtas. Et dici pōt, ſic diuidendo, ꝙ ad partem primā facit.ſ̄.e.quoniam. vbi dicitur,ēpos ſtatuere poſſe,ꝙ clerici viuant in communi,de quo dic vt ibi.Item debent
1 †viuere ᵃ continenter & caſte,etiam ab vxoribus abſti-
2 nendo,niſi ſint Orientales,e.ti.vt clericorum. in princ. & in fi.& e.ti.clericus ſi.Item vita eorum temperata debet eſſe in cibis & potibus,e.tit.a crapula.¶ Ad ſecundā vero partem facit decre.prima.e.ti.quia honeſtum eſt, dum celebrantur diuina,quod clerici ſint a laicis ſeparati.Requirit etiam ipſorum honeſtas, quod arma nō portent.e.ti.c.ij.quod comam nō nutriant, circa quod verſatur decre.quarta.ſ̄.e.ti.cum tribus ſequentibus, ſed habeant coronam & tonſuram congruentem.e.ti. clerici.poſt prin. Quod cum fœminis non conuerſentur, nec monaſteria fœminarum viſitent,eo.ti.mon.ꝙ gratis iudiciarium vigorem impendant.eo.ti.cum ab omni.quod ludibria, vel theatrales ludos non exerceant, e.ti.cum decorem,mimis,hiſtrionibus,vel ioculatoribus non intendat.eo.ti.clerici.in prin.fortius igitur, ꝙ tales actus non exerceant. Et circa hoc prouidet decre.vnica ſub hoc titulo, contrafacientibus pœnam imponens. Item requirit honeſtas,quod certam formam veſtium ferant, & quod abſtineant a certis ipſarum coloribus. Et circa hoc prouidit cle.ii.e.ti.prohibens eis veſtes partitas,vł virgatas,epitogia breuia,caligas ſcacatas,rubeas, vel virides,& infulas,ibi vide.Item requirit honeſtas,ꝙ euitent ludos alearum,vel taxillorum,ſuperfluitates in ſellis, frenis, pectoralibus, calcaribus, vel corrigiis, abſtineant a fibulis & annulis,de his omnibus in prædi.c. cle. Requirit etiam ipſorum honeſtas, quod vſuras nō exerceant.e.ti.c.ij. & quod tabernas euitent, ab officijs & commercijs ſecularibus abſtineant, vt ibi in principio.& e.ti.c.vlt.Et circa hoc prouidit cle.j.e.tit.pœnam imponens clericis publice exercentibus macellariorū vel tabernariorum officium,vbi etiam ordinarios excitat ad iura canonica ſeruanda contra clericos publice exercētes negotiationes,cōmercia,vel officia non conuenientia ordini clericali,vel arma portantes. Vt autē nil de textu remaneat non incluſum,duas ſpeciales honeſtates ponit,quarum prima reſpicit ſacerdotes curatos,vt talem habeant clericum,qui ſecum celebrare,& & filios parochianorum poſſit inſtruere & docere. ſ̄. e. titu.vt quiſque.Secunda circa religioſos diuerſi habitus miſſos ad prædicandum de nouo conuerſis ad fidem, qui ſe poſſunt in vnum ſuperiorem honeſtum habitū cōformare.ſ̄.e.ti.Deus qui. ¶ Licet autem ſic diuiſim ſummauerim textus omnes ſub hoc titulo ſituatos,tamen ſatis puto iſta permiſcua,vt quicquid vitę attribuitur etiam ad honeſtatem pertinēat,& econuerſo, nam honeſte viuere ſpectat ad laicos,vnde hoc eſt vnum de iuris præceptis, vt ſ̄. in procemio gregorianę compilationis,vt ff.de iuſti.& iu.iuſtitia.§.j.Et hic ſumitur large pro honoris ſtatu. Deriuatur enim honeſtas ab honore,ſicut maieſtas a maiore ſecundū Priſcanum, ſed ſtricte ſumitur pro caſtitate corporis, de qua dicit lex nihil ſic in ſacris ordinationibus diligimus, quam cū caſtitate viuentes,in auct.quomodo oportet epiſcopos. §.hęc de Deo.col.j.& vide in prædicto proęmio,in ver. pudicos.& facit.xxxiii.q.v.hoc ſolum,ſed requiritur etiā caſtitas mentis, alias intactis ab Immunda cognitione corporibus quandoque fugit caſtitas ipſa de moribus.
2 xxii.q.v.nec ſolo.in fine.¶ Vere † enim caſtus eſt, cui licuit peccare, ſed noluit ſecundum Hieronimum contra Iou.S.vbi etiam illam virginem commendat,cuius nec mentem cogitatio, nec carnem libido maculauerit contra Eluidium. C.inde eſt, quod decre. vt clericorum.eo.ti.requirit In clericis puritatem cordis & munditiam corporis. Vnde beatus Bernardus ad Senon. epi
b ſcopum. Caſtitas ᵇ ſine charitate lampas eſt ſine oleo. Subtrahe oleum, lampas non lucet, tolle charitatem, caſtitas nō placet.¶ Octo vero cauſas,propter quas clericis caſtitas eſt indicta.vide.ſ̄.de cleri.coniu.quid ad te. poſt princip.

ADDITIO.

a ¶ Debent viuere.Clericus vxorem ducere prohibetur ab eccleſia nō ex ſubſtantia ordinis.c.cum olim.& c.inter ea,de cler.coniu.facit.31. di.omnino,vbi dr̄ ꝙ apoſtoli habebant vxores non ad coitum ſed ad ſeruiendum. Greci tamen clerici ſine peccatores vxores habent.31. di.Nicena.& Ab.in c.omnes.de pę.& remi.

b ¶ Caſtitas.Caſtitatis commendatio ponitur in Spe.de aduo.§.hic dicē dum.ver.commendet autem.

SVMMARIVM.

1 *Cura animarum dicitur ars.*
2 *Epiſcopus in quibus poſſit diſpenſare cum clerico pænitēte & correcto.*

CAP. PRIMVM.

CLerici. Decr. diſtinguit,& ſecundum membrum proſequitur ibi. Si autem[*detrahentes*] Dignitati ergo detrahit per delictum.Item per id īquinatur. ſ̄.cum decorem.Io.mona.[*Goliardos*]a gula ſorte ſic dicti. Solent enim eſſe guloſi & leccatores.[*Buffones*] canon tales vocat hiſtoriones.iiii.q.j.c.j.de conſe.diſt.ij. prodilectione. & vnde ſumpſerit initium illud nomen, ponit Vale.li.ij.c.i.cir.me. ver. verū.& vide qđ dixi.ſ̄.e.clerici. in princi.[*Per annum*]integrum & continuum.ff.de ſta. lib.cum hęres.§.Stichum.ff.de publicanis & vec.l.fina. §.ſunt autem.ff.de vſuca.l.iii.Io.mona.& Arch.[*Artem illam*]no.actum vanum dici artem,ſic de vſura.xlvii. di. ſicut hi.Sic & magica j.q.j.Petrus.C.de malefi. & ma.l. ij.& iii.[*Et baliſtariorum*] de ſagit.c.vno.[*& coquorum*]de
1 conſe.di.v.ne tales. Sic † & cura animarum dicitur ars, de ætate & quali.cum ſit.& procuratoris officium.v.q. iii.epiſcopi.in fine. ſecundum Arch.[*Exercuerint*]Sicut clericus turpe agens in proprium corpus incurrit hanc pœnam,ſic videtur, ꝙ qui ſæuit in ſeipſum,incurrat pęnam canonis,de quo ſcripſi.ſ̄.de ſen.excom.contingit. prim.[*ipſo iure*]Careant &c.quod eſt j̄.¶ Prima gl.ſummat,& dicit quid declaret.¶ Antepe.glo. quærit & ſoluit.¶ In gl.ad hoc.ibi,interdicimus,vide ſ̄.de clericis nō reſi.qualiter.in j.gl.¶ In gl.ff.de.ibi,ignominioſa. ignominioſa eſt miſſio de exercitu, quando id exprimitur, & ibi,§.fin.infamis eſt,qui pro quæſtu ludit in ſcena.& ibi,quæ adulterum.in fi.vide de loca.c.j. in gl.ij.¶ In gl. j.ibi,eo.ti.de ſenten.excom.¶ In gl.ij. in fi.idem Archi. qui etiam contra tales allec.c.ſi apud.xxiii.q.v. ¶ In gl.ij. ibi corporis ludibrio geſtus & habitus hominum repreſentant,cum commedijs, vel ſine. & in fine.& Accur.in præd. l.ij.§.fi.ff.de infa. ¶ In glo. vulgare Tuſcorum, alias buffo, buffonis. idem quod rana terreſtris. ¶ In glo.ff.de.ibi,clerici.j.reſpon. xxxiiii.diſtin.presbyteri.& ibi dicunt idem Ioan.mon.& Archi.¶ In glo.vlti. in fi.vnde nec tenent immunitatem canonis, licet etiā ſint in ſacris ſm̄ Ar.all. ꝙ litera indiſtincte loquitur,&

ꝙ illi plus peccant.v. q.vj. presbyteri.xl.di.hõ. de iureiu. cũ quidã.Sed Io.mo.hic ꝯdicens cõſtitutos in ſacris priui.no ꝑdere,licet plus peccẽt,nõ n.deſinẽt eſſe clerici.& clericaliter viuere tenenẽ pp carectarẽ ĩpreſſum, alias.ſ. qui cler.vel vo.c.j.& ij.& ſ.de cle.cõiu.ſane.ij. Prima placet,facit.c.perpendimus. quod alle.j.gl. quod de presbytero loquitur. & xj.q.j.de pſona.in fi.xvij.q. iiij.ſi qs ſuadente.ſ.c.ti.per totũ.& cle.e.ti.c.ij.Itẽ decre.ſ.e.ti. cũ decorẽ,ſpãliter de his ludibriis notabat clericos cõſtitutos in ſacris.ergo de illis hoc debet intelligi,facit.§.interdicimus.in Aut.de ſan.epi.ꝙ dicit Io. mo.de charactere nõ iuuat,ꝗa idẽ de cõſtituto in minoribus. Decre.ſane.ad
2 hoc poſ induci,ꝙ† eũ tali penitente & vere correcto eps poſſet recuperare in diſpenſando priuilegiũ clericale,ꝙ ſatis credo. Et facit præ.§.interdicimus . qui ẽt hr̃. C.de epi.& cle. plus tenent aliqui , ꝙ ſine diſpenſatione illud recuperet.& vide,quod dicã.j.c.proxi.ſuper glo. ex hoc. Per ꝑdicta vr̃ concludendũ.idẽ de monacis. xij.q. j.duo ſunt,ſiue in habitu monacali.hãc artẽ exerceãt,in Aut. de ſan.epi.in fi.C.de epi.audiẽ.l.minime. ſiue habitu dimiſſo, pp quod ſunt excõicati.j. ne cle. vel mona.c.ij.

De clericis coniugatis. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Clericus non mutat forum ratione feudi.*
2 *Epiſcopus an teneatur venire ad vocationem regis,ſi ab eo tenet temporalia.*
3 *Clerici vxorati an debeant a negociationibus & armis abſtinere.*
4 *Priuilegiũ perdere & priuilegio non gaudere,quomodo differunt.*

CAP. PRIMVM.

CLerici Diuiſio ſuper prima glo. [*Tonſuram*] vide quod nota.in clemen. de vita & hon.cle.c.ij. in glo. ſi.ergo [*diſtringi*] etiam de conſenſu epi. licet quidã ꝯ, de hoc hic Archi. & vide de fo.compe.c.ij.& c.ſignificaſti[*Condemnari*]etiam in cauſa feudi vel reconuentionis ſecũdum Archi.Qui ſatis hic tractat de hoc,ſed lr̃a iſta non facit, vt patet per ſequentia, & de feudo vide quod dixi,de foro cõpeten.ex tranſmiſſa.& c.verũ,& de recõuẽtione vide,quod ſatis dixi,de iudiciis.at ſi clerici.ſuper gl.ij.pp quod in reconuentione nou iuſlo.De feudo vero ĩducebat Arc.xj.q.j.c.j.vbi dr̃,ꝙ nemo vnq̃ pręſumat &c.Et ponit vnquã i.in aliqua cã, ergo nec in feudali,& dicit, ꝙ quicquid laici ſeruant ſm ſuas conſuetudines,
1 tñ rõne† feudi clericus nunq̃ mutat forũ.Inducit,quod no.Hug.xi.q.j.in ſumma.inducit hanc lr̃am,quæ gñaliter loquiẽ. xj.q.j.clericũ cuiuſlibet. & c.continua.ibi, ne quicq̃ &c.& §.ſeq.ver. nos aũt. & c.experiẽtiæ.in fi. & c. ſi qſquã.iuxta fi.& c.de perſo in prin.& xvj.dl. ſi imperator.in fi. xxxiij. q.ij. inter hæc. quæ iura multũ indiſtinctæ loquunẽ.Ergo ſic accipienda. xxxiij.q.j.c.vlti.de con iu.lep.qm̃.fatet,ꝙ cõis opinio habet ꝯriũ,pro qua facit de fo.cõpe.verũ.Sed rñdet,vt ibi ſcripſi,ꝙ ille propoſitus officialis laicus erat & non clericus. facit.ſ. de ver.ſig.ex
2 parte.j.item ad id,quod dr̃, epm† teneri venire ad vocationem regis,ſi ab eo tenet tpalia.xxiij.q.viij.§.ecce.& c. ſeq.xviij.di.ſi eps. Et no.de ap.cũ parati.Rñde,ꝙ cõparere tenetur non ad litigandũ licet ad dadũ auxiliũ,vel cõſiliũ.Itẽ non ob.ſ.eo.li.de ap. Romana.§.debet. loquiẽ .n in cã ap.interiectæ a iudice eccleſiaſtico & non de cã principali.Inn.dicit,ꝙ facit pro.cũ certis caſibus tm̃, vñ adſit cognitio iudicis ſecularis in cã ap. Et de principali nil dicit,ad id. xxv.di.qualis.de tranſlat.c.ij. ad decre.nonit.de iudiciis. verſi. non enim.rñde,ꝙ loquitur, qñ inter laicos eſt qõ ſuper feudo.Quicquid dicit Arc.gloſſatores & omnes moderni ꝯ, quod teneas, dũmodo non fiat diſtinctio perſonalis clerici per dñm feudi, ſed ſolũ ciuilis cã inter vaſallos per ipſum auditur,& vide, quod dixi de ſo.comp.verũ.in prin.j.e.ti.ex trãſmiſſa,c.ſeq.de iudi.cæterũ ſeculari,quis exemerit clerici a ptãte imperatoris,ſcripſi.ſ.de ma.& obe.ſi quis venerit[*i. electus*] vide,quod no.j.de reg.iur. peccatũ. in j.gl.dictu, vt habeatur differentia inter exceſſus & delicta[*Nec ab epiſcopis*] quidã dicunt hic poni tertium caſum,ꝙ etiam in cauſa mere ciuili clericus coniugatus declinare poteſt forũ laici iudicis, & dicunt, ꝙ hæc litera alias eſſet ſuperflua, cum permiſſum ſit de criminali criminaliter , vel ciuiliter mota, tu dic ꝯ , quia ſolum hæc lr̃a priuilegiat eos ſuper cauſis criminũ , de quibus agitur criãliter duplici modo ad pœnã corporalẽ & pecuniariã.Itẽ ciuiliter duplici modo ad rei perſecutionẽ & per viam actionis.Itẽ ſm nos ad pœnam per viam inquiſitionis.ſ.de ac.ſuper his. intendit ergo, ꝙ ſicut pœna corporalis ita & pecuniaria ſibi non competat , & hoc aperte probat lr̃a, ne per vnam viã &c. ꝙ ſic exponas,ne per vnã viã,ſed condẽnationis pecuniariæ concedatur eiſdem.ſ.punire clericorũ delicta,ꝙ per aliã.ſ.corporalis punitionis denegatur[*in cæteris*]per hoc no. talẽ clericũ non poſſe eſſe vicariũ epi, de hoc in decre. Io. In v.q illa vero cætera priuilegia,de quibus hic loquiẽ. vltra duo prædicta, conſiſtunt in priuilegio fori in ciuilibus cauſis, ẽt ſi quod ab eis petitur, ſit liquidũ. ſ.eo.li.de fo. cõp. ſecularis.Itẽ circa tutelas & curas nõ recipiendas.C.de epi.& cle.gñaliter.can.xvj.q.j.gñaliter. & lxxxvj.di.c.ſi. Itẽ quod habeẽ de teſti. decætero. de quo ſatis no.ij.q.vij.in ſum.de accu.cũ.P.Itẽ circa iuramentũ calũniæ per aliũ præſtãdũ, de iura.calũ.c.j.in pedagiis nõ ſoluendis.j.de cenſi.quãquam.& immunitatibus ab exactionibus & collectis.de quo in gl. j.de immu.ecc. c.j. habent ẽt priuilegiũ quoad familiã,de quo in l.ij.C.de epi.& cleri.lxxxix.di.iudicatum.hæc & ſimilia ſunt illa cætera , de quibus hic loquitur,gñaliter aũt de priuilegiis eccleſiarum & clericorum ſatis ſcripſi,de ſen.excom.nouerit. Iſtum ẽt ſinẽ in vtroque dicto intelligas durante coniugio. mortua eñ coniuge ſi bigamus non eſt,de quo hic loquitur,oĩa priuilegia recuperat, ſi vitã & habitũ clericalẽ continuet, vel reaſſumat.coniugatos enim ſolos cõprehendit hæc lr̃a,vt patet ex rubro.Circa hoc vide,quod dixi.ſ.e.ti.ſuper rubrica.in vlti.oppoſitione.[*Veſtes*]in ſingulari dicit tonſurã,in plurali veſtes, vt det intelligere,ꝙ omnis veſtis apparens debet eſſe clericalis, ſi intelligas illud phyſice,quod habetur eo.ti.c.ij in cle.[*Nolumus*]ius cõe ponit ꝯrium conſuetudinem non tollit ſm Io.mo.alle.ſ. eo.li.de conſti.c.j.de biga.c.vno.ad hoc inducit, quia ibi dãmnatur conſuetudo, hic non.Sed vide,quod ibi dixi ſuper ver.conſuetudine,& quod no.in præ.decre.j.de cõſti.in gl.rõ.per quæ ꝯrium puto, ꝙ probet ẽt hęc dictio nolumus , per quã apertius exprimit circa hoc mentẽ ſuã,& illa opinio vult, quod papa non vult.Itẽ ſuper iure non ſuper conſuetudine fundabantur actus præteriti circa hoc,& ſic defuit animus conſuetudinis inducẽdæ.Itẽ ſignat ꝯrium, ꝙ neceſſaria ſit monitio,de ſen.ex cõ.in audientia.& c.cõtingit.ſoluit,ꝙ illa in clericis nõ coniugatis.hæc in coniugatis,qui facilius perdunt priuilegium.Et eſt rõ , quia non tenentur viuere clericaliter.
3 ſ.eo.lo.& idẽ Arc.qui ẽt dicit tales licet† vxoratos a negociationib. & armis debere abſtinere,vt no.xxxij.di.ſi qui[*Priuilegio*]clericali his caſibus,in quibus mariti priuilegio non gaudẽt , indubitatũ eſt , etiam eorũ vxores non gaudere,& tunc ceſſat,quod no.xj.q.j. clericum.& xxxij.diſt.eos . Item eo caſu, quo gaudent illis duobus, de quibus hic dr̃ . Non video, ꝙ ſit locus illius glo.nuſquã eñ receptum eſt, ꝙ percutiens vxorẽ clerici ſit excõicatus,eſt.n.illud bñficium characteris clericalis,ꝙ is pſonam nõ egredietur, cui character imprimitur,ꝙ ẽt in coniugato facile ceſſat,vt hic de ſecundo idẽ. Abſurdũ enim vr̃,ꝙ fœmina, quæ in ciuilibus eſt fori ſecularis,in criminalibus per ſecularẽ puniri nõ poſſit,ſi dicaẽ hoc eſt in clerico,vt hic character,qui pſonã nõ egreditur,

tur,hoc inducit,vt prædixi.¶ Prima gl.ſumat,dicit vnde
ſumpta.& quid declaret.¶ Gl. no.argu pro,opi.ↄ̃riam
recitat,quam approbat. ¶ Glo. huic ergo, quærit & ſol.
¶ Gl.ex hoc.no.opi.lo.approbatam,& ↄ̃riam reprobatā
obiicit,& tripliciter ſol.¶ In gl.i.in fi.& prima pars reſer
uat clericis coniugatis duo priuilegia cum certa mode-
ratione ſm ibi,& cum.ſecunda reliqua tollit,& prædi-
cta duo,ſi moderatio non ſeruetur,ibi [*in certis*] conque
ritur lo.mo.olim in clericis coniu.regula erat pro foro
eccleſiaſtico exceptiones pro ſeculari,vt in mercationi-
bus.ſ.eo.ex parte.de vi.& ho.cleric. c.ſi.hic vero côuer-
titur,dici poteſt,ꝙ querelæ & ſcandala ſecularium prin
cipum fuerunt cā iuſta huius conuerſionis, grauantur
enim,ꝙ clerici coniugati im munitatibus gaudeāt,qui-
bus non coniugati.¶ In gl.iij ibi.corruptis,ēt quas crede
bant virgines,vt no.xxxij.di.nemo.¶ In gl.no.pro.ibi.ſa
ne.i.& ibi pone.ſcripſi ſuper vlti.gl.rationes, quas indu-
cit Hoſt.& in fi.quo hanc rationē Hoſti. impugnat ibi
dixi in gl.per hanc.¶ In gl.huic ergo.ibi.quidā impetra-
uit,& eſt dñicalis.ix.allegabant ad ↄ̃rium,ꝙ ſatis erat,cū
fuiſſe idoneum tpe datæ,& tpe vacationis,de tpe medio
non eſt curandum. inſti. de hære. qua. & diſ.§.hoc am
plius,inducebat ēt.ff.de acqui.hære.qui ſuperſtitis.quam
vide in ſuſſ. j.de præben.ſi epſ. & l.is qui hæres. quā vide
de deci.ex multiplici.& ff.de ædic. edi. quod ita.quā vi-
de.ſ.e.lib. de fi.pre. c.ij. Et ibi,factum.& facto renunciat
quis iuri ſuo, de his quæ fi.a ma. par. c.ex ore. C.de iure
do.impe.l.ij. Et ibi.animū. quaſi d. habuit pro derelicta.
ff.pro dere.l.i. & vlti. & ibi.c.vlt.& in cle. de reſcript.gra-
tiæ.Et in fi.inducebat ēt, ꝙ plus valeat tacita renuncia-
tio,quam expreſſa. ſ.e.li.de iura.cal.c.j. §.j.& ꝙ actio ſe-
mel extincta &c.& ꝙ ſub conditione vī pro eo ſcriptū,
ſi in eodē ſtatu vixerit.xxij. q.ij. nequis.duas qōnes huic
ſimiles poſui.ſ.eo.c.j.ſ.cum ſponſa ingreditur religionē,
& cum reperitur ſanguinea, quæ fuit dominicalis.x. ſed
fuit alia ſimilis dñicalis. xv.de clerico in minoribus bñ-
ficiato,qui factus eſt miles,quē poſtea pęnitet,vult reha
bere beneficiū ad qōnem facit, quod ſcripſi poſt Hoſti.
de ſpon.commiſſum.& in caſu quem ibi poſui,hæc qō
non eſt dubia.Bar. dicit, ꝙ ſi eccleſia habuit pro dereli-
cto,ꝙ præſumit, ſi ab illa & eius fructibus ad tempus ab
ſtinuit,illam repetere non poterit . ſecus ſi in poſſeſſio-
ne manſiſſet, & ex fructibus percepiſſet. Si tñ abeſt,pro-
cedetur ↄ̃ eum ſm formam decre.ex tuæ. de cleri. non
re.ad hoc ſm dictū facit.ſ c.proxi. c.vno, & cle.de vi.&
ho.cle.c.j. vtrobique ↄ̃rium propoſitū aſſumenti datur
dilatio,& vī caſus, xx. q.iij.eos qui ſemel. & quod no.h.
di.ſi quis poſt acceptum. & pœnitenti non eſt neganda
venia.ij.q.v.quanto.in fi.& ſi hæreticus reuerſus recupe-
rat bona.xxiij.q.viij.c.ꝙ autem.C.de hære. auth.de Ne
ſtorianis.fortius iſte.facit etiam ff.de ce. bo. l.is qui. vbi
bonis cedens re integra pœnitet. Non ob.quod dictum
eſt in gl quia in matrimonio eſt dare ↄ̃ctum,qui perpe-
tuitatem habet,& eſt ſacramentū,quod non eſt in mili
tia.item conſtat,ꝙ in clero habemus ordines militares,
de quibus dixi, de reg.ſane.ponderato cano. xij.q.j.duo
ſunt.¶ In glo. ex hoc.ibi opi.lo.intellexiſſet,ꝙ gauderet
oībus priuilegiis, partim approbatur eius opinio,& par
tim reprobatur. in §. in cæteris. Triplicem ergo opi. In
hoc no.& media hæc approbatur. primam, ꝙ in oībus
gaudeat incedens vt clericus, & hoc placuit Guil.in Sp.
c.ii.poſt prin.Secundam,ꝙ in nullo. Tertiam,ꝙ in qui
buſdam, & ibi ſine habitu. ſup.vel econuerſo.nō ob.de
priui.ex parte.iij.de ſen.excō contingit,quia licet in non
coniugatis ſufficiat alterum,in coniugatis non,propter
quod in prin.& in fi.hæc duo copulat hic.& in fi.vel dic
vt ibi dixi in iiij.q.vt illud loquatur in illo,qui dimiſerat,
& poſtea reaſſumit,de quo in tenent hic lo. mo.& Ar-
chi.ꝙ priuilegio gaudet.& vt hic ſuſpenſum ſit priuile-
gium eo tpe,quo non defert.facit cle. de vit.& hon.cle.
dioceſanis. Ad quartam reſponderi poſſet,vt ibi no. ſu-
4 per ver.oīno. ponderās,ꝙ finis non dicit,ꝙ † nō portan-
tes perdāt priuilegium, ſed ꝙ nō gaudeant illo.ergo qñ-
cunque portent,gaudebūt eo, vel ſi vis dicere, ꝙ perdāt,
intelligitur vſque ad reſumptionem. C.de cura.fu.l.vlti.
ff.de te.mi.l pe. ſępe enim ſuſpēditur priuilegium,quod
non expirat. ſ.de ſen.excom.duobus. & no.de vi.& ho-
ne.cleri.c.ſi.non ob.ſecundum argu.ſ.e.ex parte.quia il
li reſumebāt in fraudem & eluſionem obſequiorū,qui
ēt no.hic,plus operari renunciationē facti,quam verbi,
cū verbo non poſſit renunciari priuilegio.ſ.de ſen.excō.
cōtingit.ad idē.ſ.de appel.dilecti.de vi.& hon. cleri.c.ſi.

De cleric.non reſid, Rub.

SVMMARIVM.

1 *Archidiaconus viſitans archidiaconatum an percipiat diſtributiones.*
2 *Vis habet neceſſitatem impoſitam contrariam voluntati.*
3 *Conſuetudo, quæ habet ꝙ mortuus, cui debentur de conſuetudine fructus primi anni,percipiat etiam diſtributiones,an valeat.*
4 *Clericus, qui fuit impeditus dicere horas propter graue m infirmitatem , an teneatur eas poſtea redicere & pœnitentiam agere.*
5 *Priuilegiati ſuper percipiendis fructibus virtute priuilegij(quod facit illos cenſeri reſidentes)totum illud percipiunt abſentes,quod perciperent reſidendo.*

CAP. PRIMVM.

COnſuetudinē. Diuiſio ſup j. gl.
[*Inoleuit*] i.inualuit,ad idem.xi.q.i.in
olita[*Deſeruirent*] dicit hic Archid.
hanc decret.locum habere in eccle
ſiis, in quibus eſt conſuetudo,ꝙ ca-
nonicus deforis veniēs per aliquos
dies,pone tres in domo ſua moram faciēs,licet diuinis
non interſit, diſtributiones percipiat.facit,quod.j.ſequi
tur,diſtributiones dandas ſolū his,qui affuerint. ad idē.
ſ.eo.lib.de reſcrip.c.ſi.j.de ſen.excom.c.vlt.§.adiicimus.
ſed lo.mo.ↄ̃,ponit tñ in canonico veniente de nouo. &
dicit talē conſuetudinem eſſe in morino, dicit enim,ꝙ
verbū hoc ſimpliciter dictum intelligitur cū continua
tione.i. de his qui ſic continue recipere volebāt,ar.xxii.
q.ij.ne quis.ff.de ſol.cum quis.ſ.de iureiur.quemadmo-
dum.ff.de aur. & argen.le.l.Seio.§.Meulo.& §.ſeq.ar.ad
hoc.ff.ex qui.ca.ma.l.ab hoſtibus.§.vlti.Inducit ēt, ꝙ ſe-
quitur,vbi excipitur iuſta & rationabilis cā, dicit ēt ipſe
1 lo.mo.ꝙ cōſuetudo † quæ habet,ꝙ Arch.viſitans archi-
diaconatum percipiat diſtributiones,nō tollitur per hāc
decr.cum viſitando ſeruiat eccleſiæ. Caueat tñ, ne alte-
rius cōmodi cā viſitet.ff.ex qui. ca.ma.l.itē hi.& l.ſe.[*Affuerint*]dicit Arc.hi qui interſunt,dicunī adeſſe ad opus
ſanctū.xci.di.c.ſi.;& hi qui adeſſe cōtēnunt,ſm arbitriū
epi puniuntur,vt ibi dr.ad idē.c.di.c. j.vel dic,ꝙ punitur
per ſuſpenſionē officij,vel beneficij,vt le.& no. l.di.con
tumaces.vel dic,vt.xcij.di.c.vlti [*Iam facta*] tenet hic Ar
chi.ꝙ conſuetudinē tolerabilem , & iuratam capi.ſua
auctoritate tollere vel reformare nō pōt ſine metu per-
iurij.vide, quod dixi,de his quæ fi.a ma. par.ca.c.j. ſuper
ver.iuramento.vbi ēt ipſius verba poſui [*Faciendam*] per
epm,qui bonā nouā cōſuetudinē pōt ī eccleſia ſua indu
cere.xiij.di.nouit.de con.di.iij.c.j.vbi de hoc, de conſen-
ſu tñ cap.ſui.de his quæ fi.a præla. nouit.de conſue.cum
conſuetudinis.ſm Arch. vide, quod no.j.de ver.ſign.c.
ij.in gl.ex hoc[*Recepit*] no.quia punit recipientē ēt a ſpō
te dantibus[*Infirmitas*]ad idē.ſ.de cle.ægro.c.i. in fi.vbi di
xi poſt Inn.& Hoſt.& vide,quod dixi. ſ.eo. ad audiētiā.
hoc.ſ intelligi de eo,qui deſeruiret,ſi infirmitas non im
pediret [*Corporalis neceſſitas*] vt ſi potionē, vel medicinā
ſumpſit, vel ſanguinem minutus eſt, & comprehendit
hoc verbum eſſe iuſtum impedimentum ſm Archi.i.l-
le.de con.di.iiij.hi,qui.& xviij.di.epſ,idem ſi vi detinere-
tur,

tur,de elec.bonæ.xviij.diſt.qm̃ quidam.ver.ſi quis no.ar
guit Guil.ꝙ miles captus pro tẽpore captiuitatis habeat
ſtipẽdia,in Spec.de loca.§.poſtq̃,ver.qd ſi mercenarius.t
¶ Vidi iã dubitari de iſtis exititiis ciuitatũ,qui pp partia
litates in eccleſiis, vel ipſarum ciuitatibus morari non
audent,an includant̃ in hac exceptione,& cũ neceſſitas
corporis tuendi illos teneat abſentes, ex quo in culpa
non ſunt,ſatis viderentur includi,facit cle.de re iudi.pa
ſtoralis,ver.nunquid.item ſicut vis incluſiua excuſat, vt
ſ̃ dixi,ſic & vis expulſiua,de qua etiam apertius loquit̃
2 decre.boñ.ſupe.alle.Item lex dicit,ꝙ † vis hẽt neceſſitatẽ
impoſitam cõtrariam voluntati.ff.qd met.cau.l.j.ergo ſi
neceſſitas eſt,fateri oportet,ꝙ ſit coporalis. Item ponde-
rata mente hoc bene concludit,cum negligentem, vel
contẽnentem iura excludant ab his non imponentem.
3 Vidi etiam dubitari † an valeat conſuetudo,quæ habet,ꝙ
mortuus,cui debentur de conſue.fructus primi anni, p-
cipiat etiam diſtributiones,& licet quidam dixerint, ꝙ
etiam quo ad fructus non valeat conſuetudo, contrariũ
tamen diſputando terminaui in q.quam vide in regula
nemo poteſt plus.ĩ.de reg.iur.& patet hodie in conſtitu
tione Io.quæ incipit, ſuſcepti. & ꝙ valeat quo ad diſtri-
butiones,videtur ratione prædicta,nã & corporalis ne-
ceſſitas eum tenet,& impoſſibilitas eũ arctat, ne ſeruiat
quæ ſi impedit infirmum fortius mortuum. Sed contra
corpori mortuo & ab anima ſeparato nulla neceſſitas ĩ-
minere poteſt deficiente anima intellectiua, quæ per ſe
eſt,& eſſentialiter eſt corporis forma, vt in cle. de ſum.
tri. c.j.ij.rñ.& facit,quod dixi poſt Hoſtiẽ.ſ.de priuiel.ad
hoc.ſuper.j.glo.& de pę.di.j.§.hoc idem ver. item a mor
tuo.Item conſtat etiam ipſum corpus inanimatum diſ-
ſolui poſt mortem.ſ̃.de ſepul.ſac.facit extraua.Bo.dete
ſtante.ante fi.ibi,incineratis corporibus.Item conſtat, ꝙ
per mortem deſijt eſſe canonicus beneficiatus, vel cleri
cus eccleſiæ,quibus prouidere voluit hæc conſti.vt pa
tet in prin.[*Euidens.*]i.manifeſta.ĩ.de ver.ſig.c.ij. & per id
patet occultam vtilitatem eccleſiæ non ſufficere. ſi.ſ̃ de
vi.& ho.cle.monaſteria.cum concor.& eſt contra mul
tos,qui fingunt & ſimulant ſe ire, vel mitti pro neg.ec.
vt interim diſtributiones percipiant, vel dicunt, quod
cauſa occulta eſt ardua & non reuelanda. Item intel-
ligendum eſt hoc de vtilitate illius eccleſiæ In ſpecie,
cuius diſtributionibus quæritur, quod ſatis probatur. ſ̃.
eod.cum dilectus.& c.de cætero. de præben.licet,& facit
quod dicam ſuper glo.no.ꝙ.Et ſic hoc caſu procederet,
quod dixi de re iudi.cum.l.& A.in magna glo.verſi.& ſi
is.[*et excuſaret,*]quartum caſum in priuilegiato addit gl.
no.ꝙ in fi.& vt ibi dicam,priuilegium cruce ſignatorũ
contra infideles,vel contra hæreticos non valet ad hũc
caſum.[*Dominium.*]datur per hoc intelligi,& per hanc li-
teram,quæ ſequitur,ꝙ clericus fructus beneficii ſui ſuos
facit,ſm Arch.de hoc.ſ̃.eo.li.de offic.ord.præſenti.[*anni-
uerſarijs.*]de quibus,de cele.miſ.cum creatura. & idem ſt
ſiani.vij.vel alia die.xiij.q.ij.quia alii.ſ̃.de te.c.vlti.de ver.ſi
gni.ex parte.iiij.¶Prima glo.ſummat,& dicit,ꝙ iure ve-
teri hoc probetur.¶Glo.ıı0. hic duo.ſig. contrarium &
ſol.¶Glo.de his ſoluit dubium & remit. ſecundo quærit
& ſol.¶Glo.pe.ponit opi.quam reprobat quadruplici rõ
ne.ſecundo quærit & ſol. & ſolutionem fortificat. tertio
quærit,arguit pro & contra ſol.¶In j.glo. in fi. & primo
recitat conſuetudinem,quam reprobat. ſecundo ſtatuit.
iij.pęnam apponit,a quo duos caſus excipit,vl. prorogat.
ſecunda ibi ſtatuimus.iij.ibi,quia vero.iiij.ibi. diſtributio
nibus.¶In glo.not.quod.ibi pro intereſſente. hoc nõ ad-
uertit Ber.ſuper.c.cum dilectis.in gl.ij. item nec Hoſt. in
decreta.ad liberandam.de Iudæis, cum enim priuilegiũ
cruce ſignatorum dicat,clericos cruce ſignatos integre p
cipere beneficia per triennium,ac ſi eſſent in eccleſiis re
ſidentes. Innuebat Hoſt. vt ibi ſcripſi ſuper ver. integre.
ꝙ ex quo cẽſentur reſidentes,debebant habere diſtribu-
tiones.Vin.etiam tenebat idem de hæreti. excommuni-
cam⁹.§.catholici. mouebatur alia ratione.ſ.propter ver.
integre,ꝙ nil facit,vt patet,ſ̃.de præben.licet.& in fi.non
tamẽ memini vidiſſe talem formam ab apoſtolica ſede
manaſſe,ſi tamen daretur,tunc haberemus quartum ca
ſum exceptum.ſ.qñ per apoſtolicũ priuilegium illas per
ciperet,exiſtens tamen in ſeruitio Papæ illas non perci
pit,vt no.ſ̃.eo.cum dilectus.fructus tamen præben. perci
piũt,vt ibi,& qs intelligatur eſſe in ſeruitio Papæ. & quid
de illo,qui reſidet cum cardin.ibi dixi poſt Hoſt.ſup ver.
circa nos.& ſuper vl.glo.quod hic ponit Arch. ¶In glo.
vt puta.in fi.vide,quod notaui in cle de æta. & quali.vt
hi qui.in glo.no.de reliqui.c.j.in fi.¶In gl.quæ a celebra
tione.ibi.excuſat.debet tamen eſſe manifeſta.vij.q.i. præ
ſentium.& grauis.xvij.di.ſi quis epiſcoporum.& not. ea.
di.placuit.& c.ſi epiſcopus.facit,quod nota.v.q. iij.c. j. iij.
q.vj.multum.de procu.querelam.& facit.xciij.diſt.iuſta.
ff.de re iudi.quæſitum. Arch.& in fi.& ibi ſcripſi ſup vl.
glo.an poſt conualeſcentiã infirmus teneatur horas re-
4 ſumere,quas dimiſit.Concluditur ibi,ꝙ ſi eſt tanta † infir
mitas,ꝙ ex toto impediat laborantem ad horas dicen-
das,non tenetur redicere,nec pęnitentiam agere ſecun-
dum Hoſt.¶In gl.hæc duo.in fi. Arch.dicit, hanc loqui
In eccleſiis.quib.eſt conſuetudo,ꝙ abſentes iſta recipiãt,
quæ toleratur etiam caſibus hic expreſſis, cõtrarium in
eccleſiis,in quibus non eſt talis conſuetudo. ſi intelligas
de abſente a diuinis poteſt conuenire literæ, alias non.
¶In glo.de his.in fi. Arch.dicit', ꝙ forte contrarium eſt
verum,nã ex quo poteſt illas recipere vt hic, nullo mo-
do ſuæ fieri poterunt,quin ad reſtitutionem teneatur,
cum illas recipiat contra mentem & prohibitionẽ hu-
ius conſtitutionis.¶In glo.dicunt quidã.ibi, ꝯtrariũ cre-
do,idẽ Arc.& ibi quod eſſe nõ debet.vnde dicit Arc.ſm
Bonagui.curiam tenere,ꝙ literæ impetratæ ſuper haben
dis diſtributionibus non extenduntur ad illas, & ibi pla-
cet Papæ,vel dic,vt ibi dixi ſuper.j.glo.quod plus placet.ſ.
ꝙ intelligatur de præſente,cui obſtabat ſtatutum reſidẽ
tiæ ordinum,vel his ſimile. & ibi eccleſia Bon.hoc ergo
5 tenendum,ꝙ † priuilegiati ſuper percipiendis fructibus,
vt nunc ſtudentes Bon.virtute priuilegii, quod facit il-
los cenſeri reſidentes,totum illud percipient, ꝙ percipe
rent in eccleſia reſidendo non intereſſendo horis. & fa-
cit,quod no.ſ̃.in gl.quod.

¶De præbendis & dignitatibus. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Monaſteriorum exemptio non habet locum in ipſis capellis.*
2 *Præſentatio competit ex vi iuris patronatus non collatio.*
3 *Patronum non ſufficit eligere,niſi infra tempus præſentet.*

CAP. PRIMVM.

SVſcepti. Diuiſio in j gl. [*inno-
uatione.*].ad idẽ.xij.di.
c.ij.lx.diſt. innouamus.xxv.q. ij.non
tã nouum. Arc.ad idem. ſ̃.de treu.&
pace.ĩnouamus.[*dioceſani.*]vid quod
de inferiorib no.in cle. de iurepa. c.j.
in glo.quid de inferioribus. Et præ-
ſentato per religioſos coram eis dioceſanis.[*aſſignatum.*]
quod per eos poſtea minui, vel deſalcari non poterit. ſ̃.
eo.auaritiæ. Arc.& etiam circa exemptos in his proui-
dent dioceſani,vt in cle.de ſup.neg.præla.quia regulares
[*epiſcopalia.*]de quibus.ſ̃. de offi. or. conquerente. Et ſatis
no.eo.tit.dilectus.& x.q.j. in ſumma. & dixi poſt Inn.de
ſtatu mo.c j.Non ob.ſecundum Arch. iura,quæ dicunt
monaſteria exempta a l.dioceſana, per quod videretur
non teneri ad procurationes,vel cathedraticum.xvi.q.j.
cum pro vtilitate.x.q.j.c.j.xviij.q.ij.quam ſit.in fi.nam vt
dicit,ſunt q̃dam ſeruitutis officia, vt ſinodales exactio-
nes,angarię,operũ crebræ receptiones, annuæ exactio-
nes,mulctationes peccantium,a quibus omnibus mo-
naſteria

naſteria ſunt libera.xviii.q.ii.§.vl.hinc eſt,ꝙ non tenen-
tur ad moderatum auxilium,de quo.ſ.de cenſi. cũ Apo
ſtolus.vt probatur.xviij.quæſt.ij.quam ſit.& no. Inno.in
præ.decre.prima.de ſtatu mona. hæc tamen exemptio
1 †monaſteriorũ locum non habet in ipſorũ capellis,de
quibus hic. Nec ob.x.q.iii.inter cętera.nam quod ibi dr̃,
monachorũ baſilicis legitur tranſitiue i.baſilicis, q̃ ſunt
monaſteria.intellr̃ ergo in domibus regularib.hoc.ſ.de
offi.or.conquerente.intellr̃ de capellis ſecularib.Tractat
autem hic Arc.de cathedratico an præſcribi poſſit,vel
remitti.& tenet,ꝙ ſpecialiter remitti poteſt, ſed in gene
rali donatione non remittatur.vide,qd̃ plene ſcripſi de
cenſi.cum venerabilis.ſuper glo.ij.[*frequens.*]ſ.co.lib.de
2 reſtit.ſpo.frequens.in prin.[*præſentatio*] nam † ex vi iuris
patronatus competit præſentatio non collatio,de iure-
pa.c.fi.ſm Arc.q no. hic, ꝙ præſentare debet patronus
perſonam idoneam,de ſup.ne.præla. ſicut.& ſi præſen-
tant indignum,ſunt priuati poteſtate præſentandi.[*profe
quens.*]an hæc pena locum habeat in laico patrono, ſup
quo vide,quod latis ſcripſi de offi.ord.cum nos.ſuper ij.
3 glo.Item no.quod †non ſufficit patrono eligere præſen-
tandum,niſi.ĩ.tempus præſentet.& vide quod dicam.ĩ.
de iure.c.vno.Et,vt dicit,præſentatio facienda eſt dioce-
ſano.xvj.q.vij.decernimus.vel alteri,cui tale ius compe-
teret de conſuetudine,vel alio ſpeciali iure, de offi. dele.
ſuper eo.& dicit exemplum patere in capitulo Bononiẽ.
eccleſiæ,cui fiunt tales præſentationes capellanorum ci
uitatis & ſuburbiorum de conſuetudine antiqua ſuſten
tari,quia non poſſunt habere victum & tegumentum,q
bus debent eſſe contenti ſecundum Apoſtolum primæ
ad Timotheum.vj.xij.q.i.epiſcopus eccleſiaſticarum,ad
idem.xliiij.diſt.in princip.xvj.q.i.ſi cupis.xxxj.diſt.omni
no,& ſub his intelligit omnia neceſſaria.xxviii.diſt.§.ec-
ce.circa medium.xxj.diſt.§.poteſt. in fi.& §.vt igitur.&
in prædicto capitulo ſi quis.ſ.eod.libro, de electione.cũ
ex eo §.porro.in fine.l.diſt.in.ſtudeat.Hoſt.in decreta.cũ
ſecundum.ſ.eodẽ tit.vltra id, quod ibi ſcripſi poſt Goſ.
ſuper ver.vitę neceſſaria,dicebat, quod tribus modis q̃-
ri poterat de beneficio aſſignando. primo quo ad ordi-
natum ſine titulo, qui conqueritur de ordinatore, vel
præſentatore,& tunc locum habet, quod dictum eſt de
victu,& veſti.ad hoc dici poteſt beneficium neceſſariũ,
ſecundo quo ad curatum eccleſiæ parochialis, & tunc
requiritur,quod beneficium ſit ſufficiens, ideſt quod ſi-
bi & ad minus vni clerico, & plus ſecundum quãtitatẽ
& qualitatẽ parochiæ ſufficiat in victu,& veſtitu, vt ſ. di
xi de vi.& ho.clericorum. vt quiſque. & quo ad hoſpita
litatem & iura epiſcopalia, vt hic. & ſ. eod. de monacis.
de ſupplen.negligen.prælato.ſicut.Item ꝙ prouidere poſ
ſit perſonis coniunctis indigentibus, de coha. cle. c.i.&
in iuribus alle.poſt prin. glo.& de tali ſufficientia loqui-
tur ſecundum cum.ſ.eod.exſtirpandæ. tertio ad dignum
egentem pluralitate beneficiorum ratione nobilitatis
vel ſcientię, qui pinguiora beneficia conſequi debet, q̃
ignobiles,& idiotę.ſ.eo.de multa.in fi.cum concor. Di-
cit tamen id ſpecialiter locum habere,quãdo Papa ſcri-
bit pro aliquo beneficiando in pluribus eccleſijs conſi-
derata qualitate perſonę,vt in præalle.c.de multa. & for
mam,quam tunc dare ſolet curia.ibi ſcripſi ſuper verſi.
rato.In his tamen omnibus morem patriæ oportet at-
tendi,nam vt ibi dixi,etiam ęqualibus perſonis minus
ſufficeret prouincia prouinciæ,q̃ in Anglia,vbi fiũt ma-
iores expenſæ,alle.xlj.di.quiſquis.ſ.de dona.cæterum. de
cenſi. cum apoſtolis.§.fi.Sic attenditur honeſta conſue-
tudo patrisfami ff.de pig. act.vel vniuerſorum.ff.de vſu.
ſemiſſes.In talibus tamen conſiderandæ ſunt facultates
eccleſiæ, quæ prouidere cogitur ,de vita & hone.cle.qm̃
[*onera*]inter quæ hoc eſt,ꝙ ſuſtẽtent pauperes, quos poſ-
ſunt,ſed ſuo modo.xxxix.diſt. §.i.quod ĩtellige vt ibi no-
ta.¶Prima glo. ſummat,& diuidit. ¶Glo. forte. exponit
opinio.ponit,& declarationem iuris noui. ¶In gl. eccle-
ſia.ibi non erat.idem Ioan.mona.& Arc. ¶In glo. forte.

ibi.Tan.& Goſ.idem Innocen.& Hoſtien.Sed Arc.hoc
reprehendit,dicit,quod decr. ſicut. loquitur de defectu
perſonæ præſentatæ non de defectu rerum, de quo loq-
mur hic.Dicit ergo.ꝙ hoc caſu epiſcopus non ordina
bit,ſed coget illos ad portionem ſignãdã,dic vt dicã.ĩ.in-
additione.¶In glo.penulti.ibi,clericos patronos. ſ.de q-
bus hic loquitur,ſecundum Arch.per decr. ſtatim alle.
Hoc autem intelligit de habentibus ius inſtituendi, ſed
ſalua pace non adaptatur literæ,niſi dicatur per eos fieri
præſentatio ſolum ad curam populi de iam inſtituto p
ipſos ad regimen eccleſiæ, vt ſcripſi de præbẽ. monacis.
ſuper finem ſecundæ glo.

S V M M A R I V M.

1 *Laudet vnuſquiſque.quod poſſidet.*
2 *Beneficium in curia uacare dicitur , quod ibi renunciatum eſt per procuratorem,licet conſtituens non ſit in curia.*
3 *Sedes apoſtolica aliquando vocatur curia Romana.*
4 *Prædeceſſoris factum nomine prælationis habitum ad ſucceſſorem tranſit,licet quandoque excipi contra illud poſſit & reſcindi.*
5 *Patronus etiam laicus quo ad illud ius eſt de foro eccleſiæ.*
6 *Tempus,cuius non extat memoria habet vim conſtituti.*
7 *Ius conferendi beneficia nullo modo cadit in laicum.*

CAP. II.

LIcet. Dixit Clericus,quod ſecundo anno
pontificatus Clementis emanauit
hoc capitulum,& ſimul cum hac decreta.
legere ſoleo decret. ſequentem & decreta.ſi
apoſtolica,quæ hanc reſtringunt,& decre præſenti.quæ
hanc exponit,vt etiã patet in gloſ.[*Plenaria*]habet enim
plenam auctoritatem, duodecima diſtinctione, capitu-
lo.ij.& dicitur aſſumptus cum plenitudine poteſtatis.ſ.
de vſu pal.ad honorem.cum concordan.[*diſpoſitio*]gene
rale verbum,quod etiam habetur.ĩ.eodem,cum in illis.
§.j.[*conferre,*]etiam collatore non negligente.ſ.de con-
ceſ.præben.quia ſpecialius.non intendit , quod per talẽ
conſuetu.Papa in his beneficijs plus iuris habeat , quã
prius habebat,quod patet ex pcedentibus & ex eo quod
not.xvj.q.iiii.volumus.Sed hoc intendit ſecundum Arc.
quod talis conſuetudo per Papam approbata ita ligat
manus ordinariorum,qui alias poterant conferre,quod
deinceps non poſſunt ſecundum Arc. Puto ꝙ Clemẽs
ad excuſationem ſui ponit de hac conſuetudine. vt oſtẽ
dat,quod ipſe nõ fuerit initium huiꝰ grauaminis. facit
ſ.de reſ.literis [*laudabilem.*]Hierony.ad Marcel. v.B.Iaur.
1 da.†vnuſquiſque,quod poſſidet.vide,quod ſcripſi de cta.
2 & qua.c.penul.in prin [*apud ſedem.*]dicit Arch.†illud be-
neficium in curia vacare,quod ibi renunciatum eſt per
procu.ad hoc conſtitutum,licet conſtituens non ſit in
curia,alle.ff.de ac.poſ. qui abſenti. in prin. C.vbi de poſ.
agi oportet.ff.de iud.cum furioſus. in prin. vbi non pſpe
ctatur tempus commiſſionis ſed poſterius. & ſi id in de-
legatione,ergo & in procuratione,cum hic duo manda
ta ſint paria ff.de iuriſdi.om iu.& quia. ad idem C.l.i. ſ.
de mun.& ori.ſi vt pponis.hẽ cũ in renũciatione factũ
requiratur.ibi dicetur vacare , vbi facta eſt renunciatio
non vbi facta eſt procuratoris conſtitutio.patet primũ,
vij.q.i.§.ecce his.in fi.& c.qualiter, & c.quamuis .Sed at.
contra ff.ad l.aquil.l.huic.alle.etiam,quod poſt eum ſcri
pſi.ſ.c.lib.de renun.c.ij.ſuper ver.renunciẽt.Et vide. quod
no.in cle.vt lite pend.c.ſi duobus.in glo. ſecus. Subdit ẽt,
ꝙ ſi aliquis in curia litigat ſuper epiſcopatu,& alibi renũ
ciat.hoc non præiudicat ſuperiori.Si opponebatur id, p
quod dicebatur ad ſuperiorem deuoluta prouiſio.Et po-
nit quaſi ad literam,quod notaui ſ.de ele.ſi electo. in gl.
ij.circa medium.Regulariter tamen in beneficiis transfer
tur in ſuperiorem cauſæ cognitio non collatio, alle. no.
per Inno.de ele.dudum.ij.ſuper ver.diſpenſatum.& c.ſta-
tuimus.in glo.benedicit,per Compo.de conſti cum M.
in vl.glo.ver. & idem eſt.[*Præter.*]ponitur excluſiue. ſic.
xvi.q.i.adiicimus.quandoque incluſiue.xiiii.q. ii. ebron.
vbi de hoc ſatis per Arc. qui remittit etiam ad ea . quæ
ſcripſi,de elec.dudum.ij.in fi.& habes in Spe.ti.ii.§.viden
dum.

dum.ver.quid ſi indulgetur [*Romanum pontificem*] no. Arc.
ad ea.q̄ no.in c.prox.in gl.eſt ergo [*Sine iure*] dicit Arch.
ꝙ hic declarat proximum præcedens dictum, & nil ad-
3 dit [*curia Roma.*] no.quia † quod.ſ.vocauit ſedē [a] Apoſto-
a licam, hic vocat curiam Romanam.[*attributa*] quod ra-
ro fit, tamen quandoque factum iudi. dicit autē Io.mo.
in addi.dubium non eſſe viuente illo Ro.pontifice, qui
conceſſit, quis habens talem poteſtatem beneficium va
cans in curia conferre poterit, ad hoc. ſ. ne præla. vices
ſuas.c.fin.ſed ſubrogato ſucceſſore videtur ſecus. ad hoc
ſ.de tranſac.c.veniens.ſ.de pac.c.ij.cum par in parē &c.
ſ.de elec.innotuit.cum cōcor.maxime in ſpecialiter re-
ſeruatis Ro.Pontifici, vt hic. Nec hanc.l.ſuo ſucceſſori p̄
deceſſor imponere potuit expreſſe. ergo nec ſub verbis
generalibus comprehendetur. Remittit. ȷ. de reg. iur. in
generali. Ar.contra.eo.decet.cum concor.ſ.eo. li. de of.
deleg.ſi ſuper.Item ſicut principum ſtatuta ſunt ꝑpetua.
ſ.de offi.le.c.fi.ſic & donationes.C.de dona. inter virum
& vxo.l.donationes.Item ſicut ſemper eſt imperium, in
aut.quomodo oportet epiſcopos.§.licentiam.col.j. ſic &
papatus.ſ.eo.li.de reſcri.ſi gratioſe, ar.de offi.dele.qm̄ ab-
bas. Solutio ſecundum cum certum eſt, ꝙ ante comple
tionem rei ſucceſſor reuocare poteſt, vt nota. in ſimili,
de cleri.non reſi.c.pe.C.de legi.digna.& ſ. eod.lib. de re-
4 ſcrip.c.fi. Et factum † prædeceſſoris nomine prælationis
habitum ad ſucceſſorem tranſit, licet quandoq; excipi
contra illud poſſit & reſcindi, de ſolu.c.j.de preca.c.ij. ar.
ff.de ver.ob.qui ita.§.qui ita.C.de qua.præſcr.bene a Ze-
none.§ j. Dicit tamen, quod forſan in hac materia, qui
non reprobat exceſſiuum.approbat.ſ. de offi. dele. cum
olim.j. ff.de fur.aduer.na.l.j. in fin.[*Attentatum*] quaſi di.i.
præſumptum.¶ Prima glo.ſummat.¶ Secunda glo.quæ
rit & ſoluit.¶ Antepe.glo.reſpondet per quæſtionē, qd
ſi ad præſentationem.¶ In glo.j.in fi.& tria facit, primo
recitat antiquam conſuetudinem.ſecundo illam appro
bat & inhibet.tertio decernit.ſecunda ibi nos itaque.ter
tia ibi, nos enim.¶ In glo.ij.ibi.hac conſtitutione.Cleri-
cus Piſ.ȷ. c. proxi.tenuit ꝙ ſic propter verbū eccleſias, qd
hic ponitur, qd cathedrales comprehendit.ſ.de ver.ſi.cū
clerici.Et ibi ſeruat curia, facit.ȷ.de renun.c.vno. & dicit
Bar.ȷ.c.prox.hoc probari per literam, vbi cōferre valeāt,
de epiſcopatib. enim non ſic loquitur, & dicit, ꝙ Nico-
laus quartus ſic ĩterpretatus eſt in eccleſia Bracarē.Et ibi
in abbatis.not.Io.mo.ȷ.de hæreti.inquiſitores.ꝙ declara-
re vidit appellatione dignitatis abbatiam non contine-
ri, facit.xvj.q.vij. ſi quis deinceps. Et ſecundum hoc dicit
Arch.idem de prioratibus, per quos principaliter regun
tur monaſteria, ſicut ſunt prioratus de boſco, & ſācti Io.
in monte, in quibus eadem ratio, nec per variationē no-
minis ius immutatur. Sed quantum percipio, curia hoc
non recipit, ad primum dictum alleg.in contrarium. ſ.
de ſimo.mandato.vbi patet, ꝙ ſub nomine monaci etiā
abbas continetur.itē contra.xciij.di.a ſubdyacono. item
nomē abbatis potius eſt ſollicitudinis.xviij.q.ij.c.j.& no.
de æta.& qua.tuam.item contra.ſ.eo. li. de ele. q̄q̄. in fi.
vbi in deuolutione ad ſuperiorem Abbatis æquiparatē
aliis dignitatibus inferioribus epiſcopatu. ¶ In glo. nil
dixit.ibi in curia.Idem Ioan. mona. dicit tamen Archi.
quod Papa illa reſeruare potuiſſet, ſi voluiſſet, cū patro-
nus ſecundum veritatem non habeat ius in eccleſiæ. x.
q.j.nouerint.ſed gratiam.xvj.q.v.ſi quis epiſcoporum.de
5 iurepa.qm̄.in prin.Itē † patronus etiam laycus quoad il-
lud ius eſt de foro eccleſiæ, de iudi.quanto. Papa ergo, q
dat gratiam, de illa poteſt diſponere, cum ſit etiam.ſ.ius
de conceſ.præbē.propoſuit.facit de inſti.cum veniſſent.
Et ibi prouiſio.& quia præſentatio patroni clerici habet
ius electionis, vt no. Inno.de iurepa.cū aūt. ſm Arc.&
in fi.comprehenduntur etiam illa, quæ poſſent laici cō-
ferre ex priuilegio papali ſm Arc. & facit, quod dicam
ȷ.eo.is cui.& vide, quod no.in Spe.ti.ij.§.nūc tractemus.
ver. ſed nunquid legatus.Io. mo. dicit tempore Nicolai,
iij. & plurium ſucceſſorū hoc fuiſſe tractatum in curia
potiſſime propter reges Franciæ & Angliæ, qui in certis
eccleſiis, ſuorum regnorū dicunt ſe habere collationes
præbendarum ſede vacāte, & ſunt vſi pacifice ante hāc
conſtitutionem. Et cum hæc conſtitutio conſuetudinē
vel ius ipſorum expreſſe non tangat, videtur remanere
intactum, ſ.eo.lib.de conſti.c.j.& ꝙ hoc ius cadat in lai-
cum, recitatur.ſ.eo.dilectus.iij. Et maxime regem, qui
inungitur, de ſacra.vnc.c. vno. verſi. vnde in veteri. &
maxime ſm gallicos dicentes ſuos reges inūgi vnguen-
to vel criſmate cælitus miſſo per columbas in ampullā
remiſ.in monaſterio ſancti Regimii, qui primum regē
Frāciæ baptizauit. Item ad ſolum manus tactum cer
tos infirmos ſanare dicuntur. Item, vt dixit ipſe Ioan. ad
6 cuius verba redeo † tempus, cuius non extat memoria,
habet vim conſtituti.ſ.eo.li.de præſcri.c.j. cum concor.
Cum ergo decimæ concedi poſſint laicis ſpeciali con-
ceſſione, ſ.de his quæ fi.a præla.cum apoſtolica.ꝙ tamē
eſt ius ſpirituale, ergo & conferri poterit ius conferen-
di præbendas. Et hæc tamdiu conſeruata conceſſa vidē
tur.xij.di.illa. Tamen, vt dicit, laici ex donatione, quam
fecerunt, non habent ius retractandi, quod conceſſerūt,
ſed totum eſt in poteſtate diœceſani. x.q.j. ſic qdam.xvi.
q.j.poſſeſſiones.vnde mero iure ius conferendi præben
das, vel dignitates, cum ſit mere ſpirituale, non cadit in
laicum.xvj.q.vii.ſi quis deinceps.cum capitulis ſequen-
tibus.ſ.de iurepa.p̄terea.j.& vide, quod ibi dixi poſt Vin.
Nec laicus illud poſſidere poteſt, de p̄ſcri. cauſam ei ſic
nec præſcribere.ȷ.de reg.iur.ſine poſſeſſione. Et iura pri
mo inducta loquuntur de iure, quod poteſt in aliquem
cadere abſque expreſſa auctoritate ſedis Apoſtolicæ,
alias tolerantia non ſufficeret.ſ.eo.cum iam dudum.&
ſic intelligit.l.ff.de vſur.cum de in rem verſo.vbi eſt poſ
ſibile ſecundum ius, vel præter ius, vel contra ius, quod
tamen cadit in laicum, vt ius decimarum, quod licet ſit
ex eccleſiarum parochialium iure cōmuni, de deci. cū
contingat.cadit tamen in aliam eccleſiam. & ideo illa
7 præſcribit, de præſcriptio.de quarta. Tamen hoc † ius cō-
ferendi beneficia nullo modo cadit in laicum. ſ.de elec.
ſacroſancta.& c.Meſſana.Sed contra, ſi hoc eſt poſſibile
ex conceſſione Papę.lxiii.diſt.Adrianus.& c.ſe.ergo præ
ſcriptibile. Reſpondet, ꝙ eſt poſſibile conceſſione Papæ
præcedente, ſed non eſt poſſibile, vt ex poſſeſſione ius q̄-
ratur. Dicit autē ipſe Io.mo. ꝙ ſicut certis ex cauſis fuit
hoc conceſſum laicis, vt in dictis x. capitulis eſt. ſic ſi ſit
ſcandalum in auferendo, putat, ꝙ melius ſit eis dimitti.
Et hoc placet, & eo fortius in eccleſiis, quas ipſi, vel ipſo
rum progenitores fundauerunt & dotauerūt, nam & ex
communicare poſſent ex conceſſione papali.xxxii.di.§.
verum. ver. ſcribit enim. tamen vt dicit Inn. ius ſpiritua-
le prouiſi per eos recipiunt ab eccleſiaſtico prælato, ſup
quo vide, quod ſcripſi de ele.quod ſicut. poſt prin. & in
glo. ſi voluerit.in fin.& de iurepa.nobis.in glo.quæ dicat
¶ In glo.penul.in fi adde, quod no.ȷ.eod.quia ſæpe. in vl
ti.gloſ.

ADDITIO.

a ¶ Sedem Apoſtolicam. ꝙ curia Roma. & ſedes Apoſtolica ponantur pro eodem.no.Car.in cle.j.vt lit.penden.

SVMMARIVM.

1 *Delegatus, uel executor datus per literas, quibus grauatur ordinarius collator illius beneficii, ex quo redit ad manus ipſius, poterit illud conferre elapſo tempore.*
2 *A præpoſitio ponitur excluſiue.*
3 *Poteſtas conferendi redit non libera, ſed onerata.*

CAP. III.

STatutum. Ponit conſtitutionē Cle
mentis, cuius moderatio
nem ſubdit.ibi, vt hi. quam poſtea reſtrin-
git.ibi, tantummodo moderandum, dicit
Gui.ꝙ hæc moderatio potius eſt verbalis quam realis.
hoc fateor ſm ſuā falſam opi.no.in gl.eſt ergo.in pri.ſed
ſm ꝯriā, quæ eſt vera, negari non poteſt, quin modera-
tio eſt realis.[*Spectat*] ſuo iure ad hæc litera.ȷ. p ſeipſos, p

quam

quā dicit hic Clericus de legato Apoſtolicæ ſedis hoc ñ
itelligi,ſed tu dic idē in legato ſm Gui.& Arc. nam hēt
ordinariam.ſ.e.li.de offi.le.c.ij.ad hoc.ſ.c.proxi.ibi,qua-
1 cunque anctoritate.ſm Archi.plus dico† ꝙ lapſo men-
ſe delegatus, vel executor datus per literas,quibus graua
tur ordinarius collator illius beneficij, ex quo redit ad
manus ipſius ordinarij, poterit illud conferre ſecūdum
Boa.facit clemen.c.ti.ſi de beneficio[*Collatio*] cū de elec.
nil dicat,putat Arch.ꝙ quo ad illā adhuc remaneat ge-
neralitas decre.ſ. proxi.cum iſta ſint diuerſa.ſ. eodē. cū
in illis.§.j. & quod non mutatur, ſtare non prohibetur.
C.de appella. præcipimus.hoc non placet,cum deficiat
ratio. Item hic ēt de dignitatibus loquitur, quibus cōi-
ter prouidetur per electionem. ſicut ergo in decre.nul-
la.ſ.de conceſ.præben.quæ de deuolutione loquitur,ver
bum collationis large ſumitur, vt includat electionem
& præſentationem.ſic & in propoſito,ad idem.ſ.eod.de
mul. ver.his quoque. decre.cum in illis.i nimpetrationi
bus loquitur,quæ ſunt odioſæ.ſ.c.proxi.[*Poſt menſem*]ſup
ple.ſi.ſ.illum per papam de illis non fuerit ordi.ſ.eo. ſi
Apoſtolica.in fi.& vt ibi dicam in princip.hæc decre.&
illa non habet locum in beneficiis deuolutis ad papā.
Et ſm Boati. ſi iſta eadem beneficia per inferiorum ne-
gligentiam deuoluantur,cum concor.quod dixi de cō-
ceſ.præben.c.ij.& vt dixit Fran. iſte menſis non compu
tabitur ēt in tempore ſemeſtri,qui datur ordinario col-
latori,per decre. quia diuerſitatē,de conceſ.præben.licet
aūt papa non habeat niſi menſem, ſuccedens papæ ha-
bet tempus ordinariū.ſ.de iurepa.c.vno.ij. rñſo. ibi etiā
dicam. Quid ſi prælatus confert.ſ.menſem.nec.ſ. men-
ſem illud papa contulit.dicit Io.mo. ꝙ non valet colla-
tio prælati propter decre.quæ habetur.ſ.c.proxi.in fi.bo
ne facit.ſ.c.penul.alleg.ff. qui & a qui.l.ſi ſeruo. & quod
ibi no.idem Arch.alle.quod no.Inn. de iurepa.cum di-
lectus.& quia pro nō dato habetur &c. de iurepa. quod
autem,ad ɔ̄rium ꝙ valeat,alle.Io.mo.ff.ſi cer.pe.l.proin
de.quid dicit, vide de frigi.fraternitatis: ſuper vit. glo. &
hæc ɔ̄ria recidunt in materiam illius regulæ.non firma
tur.ſ.de reg.iur.ff.de manu.l.ij.ff.de teſta. mili.l. ſi miles
Titio, dicit aūt, ꝙ vbi ſpecialis impetrator ꝓhibitionē
& decretum haberet,nec vti vellet eiſdem,valeret colla
tio ordinarij poſt prædicta ſecuta, quia renunciare pōt
his,quæ inducta ſunt pro eo.ſ. de regula: ad apoſtolicā,
cum concor. & in imperratore ſubintelligitur cōditio,
ſi impetrator illa gratia velit vti. & papa in hoc decretū
ponit pro ſe.ibi pro alio. Quare ſi renunciat impetrans,
nec offenditur papa,nec ipſius decretum, ſi intelligatur
hoc dictum,quando añ collationem ordinarij apparuit
illum nolle,planum eſſet, ſed ſi poſt collationem repu-
diat,nō vr̄ prouiſus tutus ſine noua collatione per præ.
decre.pe.ſ.c.[*Valeant*]hoc verum,niſi fuerit reſeruata &
facta ſui per Boniſa. reſeruatio generalis per extrauag.
ſuā.quæ incipit,piæ ſollicitudinis. Non ob.quod in hoc
li.inſerta non eſt, & emanauit pōtificatus ſui anno pri-
mo.quia dato ꝙ dicatur eſſe conſtō, finis tamen proœ-
mij.ſ.eo. lib.loquitur de conſti. prædeceſſorum non de
propriis,vt ibi ēt dixi.ita & dñs Io.papa de his fecit reſer
uationē gñalē,quæ incipit. Ex debito. duratura tñ ſolū
ad ipſius vitam,vt ibi patet[*Remotis*] à ſua dioceſi.[*Inte-
rum*] quid ſi illi non ſunt dioceſani,ſed pone Arch. abba
tes vel his ſimiles habentes collationes taliū.dic ꝙ ēt in
illis locū habet,& ꝙ verbum eorū,vel ſua dioceſis,non
reſtringatur ad epōs,patet.ſ. de reſcri.nonnulli.& ſ c.li.
de reſcri.ſtatutum.§.cū vero.ver. nullus.& §.cum autē.
de offi.dele.c.fi.§.ij.¶ Prima gl.ſummat.¶Glo.eſt ergo.
primò alleg. ɔ̄rium & op.ad illud,ponit opi.ɔ̄riam,quā
approbat,& rñdet ad ɔ̄rium.ſecunda pars rñ.per qōnē,
an ſede vacanti &c.tertia pars no.quatuor ſpālia.¶ Glo.
habebant.dicit quid dedit cām conſtōni,in fi.quærit &
ſolui.¶Pe.gl.ponit opi.quā reprobat.¶ Vlti.glo. ponit
duas lecturas,& primā reprobat.¶ In glo. eſt ergo. ibi,ſi
vnus.§.ꝙ ſi non totū.vide.ſ.de priui.ſi de terra. ſuper gl.
ij.¶ In gl. iiij.in fi.interdum ponitur pro gubernatione,
vt ibi dixi.ſuper gl. pe.¶ In gl.eſt ergo.ibi, Gui.qui ēt di-
cebat,ꝙ nouo papæ currebat a tpe electionis,vel immu
tationis,non a tpe coronationis,cum ex electione com
petat illi plena iuriſdictio.ſ.de ele.licet.& de facto patet,
ꝙ ante coronationem,beneficia confert,& quandoque
ſi non vult conferre reſeruat, & quomodo ſe habeat
ante coronationem, & qualē bullā det, no.in fi. huius
li.ſuper data.& ibi ſm Gar.idem hic Io.mo.& Arch. &
ibi.ſedi vacanti.idē Io.mo.& Arch.ſ.eo.prox.inducunt,
quod proui hic,& ibi patet ɔ̄ Roma.Pontifi.inducta eſt
hæc præſcriptio non ɔ̄ ſedem. & ibi,a die. idē Guil. pro
quo facit.ff.de ac.emp. l.iij. in fi.vbi ēt no. ꝙ præpoſitio
a,facit ſeparationē ad idē.ff.de verb.ſi. anniculus.ſi quis
cau.l.vl.C.de poſtu.l.vl. & remittit ad Spec. de cita. §.vi-
ſo.in fi. Arch.qui alleg.pro ſimili.ſ.eo.li.de ele.c.j.& ibi
de hac præpoſitione,a,alleg.concor.eo.tit.de ele.quā ſit,
& c.ſi elec.& c.cum ex eo.j.rñſo.& allega.quas ſtatim al
legabo. dicit ꝙ ſm prædictam opinionem præpoſitio
2 †a,ponitur excluſiue.ad idē. xxviij.di. de his.iuxta prin.
ver.quibus.lxxvij.di.in veteri. ɔ̄rium, ꝙ hæc præpoſitio
includat.allega.xxj.di.c.j.& c.aliter.lxx.di.§.non autem.
xciij.diſt. vj. a ſubdiacono. lxxviii. di.c. vl.& putat,ꝙ ſic
ponatur.hic alle.primo Guil.de iud.quod ad conſulatio
nem.de appel.ſuper eo.§.vl.ij.q.vj.anteriorum.ver.vnde
neceſſarium.iiij.q.v.quiſquis.ff.de adul.præter.§.ſexagin
ta.& l.is cui.§.marito.C.de ſucceſ.edicto.l.j.§.quod dici
mus. inducit ēt lrām vacauerunt,quæ ſequitur,per quā
dicit patere,ꝙ totum tp̄s vacationis attenditur,& ſic ip-
ſius vacationis principium,alle. ſ.eo.li.de reſcrip. ſi pro
pter.vide,quod de præpoſitione vſque, ſatis dixi,de ordi.
ab epō.c.j.ſuper.i.gl.& quod de illa dixi ēt huic congrue
adaptatur,& dictum Gui placet. nec ob. ꝙ ea die poſſit
prouidere,vel eligere,quia hæc decre.non punit negligē
tiam,vt.ſ.dicitur in gl.item.ſ.e.lib. de ele.cupientes.§.ꝙ
ſi.& §.cæterū.patet,ꝙ ſtatuitur terminus ad faciendum
id, quod ante incohationē termini fieri potuit. Sufficit
ergo ita ſcriptū eſſe,& conſtat papam ſtatuere potuiſſe,
ꝙ iſte mēſis curreret poſt triduum,vel poſt primas lrās,
vel aliud tale.& ibi,frequens.& cle.de appel. ſicut appel-
lationem.& vide,quod dixi de elec.prouida.ſuper gloſſ.
pe.¶In gl.habebant.ibi,præiudicialis,ꝙ patet ex diutina
vacatione eccleſiæ Roma.poſt obitum Clementis quar
ti ſm Guil.& ibi, nō potuere. & ſic tria ſpecialia no.ſm
Gar.& Arch.ſ.ꝙ poſſum per me,quod non poſſum per
alium. Item quod poſſum per alium quod non per me,
cum horum ɔ̄rium ſit regulare.ſ. de reg. iu. pōt. vbi de
3 hoc.Itē ꝙ† poteſtas conferendi redit non libera ſed one-
rata,vt hic patet,& in fi.idem Gar. & Io.mo.ſed hoc nō
placet Arch.qui dicit, ꝙ non videt huius dicti naturalē
rōnem, & regulā, quod poſſum per me & ꝑ aliū. Item
lapſo menſe res redit ad primum ſtatum. Item per id
poſſet ordinationes eccleſiarum impediri qñque,indu-
cit principaliter,ꝙ textus dicit, valeant,nō dicit debeāt,
ſed lrā tantūmodo,quæ ſequitur,tollit hoc dictum,quę
ſapit negatiuam, de cā poſ. cum eccleſia.& facit quod
notaui.ſ.de regu.iur.c.j.¶In gl.pe.ibi,ſalſum.item Guil.
& Gar.¶In gl.vlt.in fi. Arch.cuius dictum vt tutius con
ſulo ante factum. poſt factum ſto. gl.exponit.i.collatio
beneficiorum ſic in curia vacantium. adde quintum,
ꝙ.ſ.dioceſim conferant.

SVMMARIVM.

1 *Papa ſi mandat prouideri Titio in aliqua eccleſia cum clauſula,ſi pro alijs non ſcripſimus, non elidentur literæ, ſi ſcripſit etiam pro vno ſolo.*

2 *Papa ſi diſpenſat cum illegitimo vt poſſit obtinere canonicatum, vel dignitatem in eccleſia cathedrali, non poterit prædicta conſequi in metropolitana.*

3 *Aquæductum habentes non debent attenuare matrices fiſtulas.*

4 *Eccleſia cathedralis tenet nomen eccleſiæ in genere.*

CAP.

CAP. IIII.

QVāuis pleniſsima. Primo ponit regulā
& inſtantiam. Secundo ibi, & ideo. & tertio
ibi, quāquam. ſm dictam inſtantiam deci-
dit duos caſus. iiij. ibi, ſecus. ɔ̄ inſtantiam alium caſum
ſubiicit ſm Io. mo. [*Ambitioſe*] ambiunt enim impetran
tes ad honores vel lucra, & præiudicatur per literas tales
ordinariis collatoribus, & hac ēt de cā reſcripta ad lites
reſtringuntur, quia per illa detrahitur ordinariæ iuriſdi
ctioni. de reſcrip. Rodulphus. [*Reſtringi*] per hanc rōnē
dicit Arch. & idē dixerat ſuper decre. accepimus. de æta.
1 & qua. vt in ſuis reportationibus habebat, q† ſi mandat
papa Titio prouideri in aliqua eccleſia cum clā, ſi pro
aliis non ſcripſimus, non elidentur literæ, ſi ſcripſit ēt
pro vno ſolo, ad quod ēt inducit. ff. de ver. ſi. non eſt. & l.
ſe. vbi habens vnicum filium non eſt ſine liberis. ad idē
ff. ad Treb. ex facto. §. pe. ff. vi bo. ra. l. ij. §. ſi vnus. C. qū di.
le. ce. cum vxori. ad hoc. ff. de mune. l. ij. & ſic dicit, q ſic
ſeruat curia, non obſtante q illud plurale aliis, vr̄ cōpre-
hendere ſaltem duo. j. de re. iur. pluralis. cum concor. ad
idem. ff. de pign. act. ſi neceſſitas. ff. ſiquis cau. ſi ſeruus. §.
ſi plurium. remittit aūt ad ſummā Hoſti. de reſc. §. quæ
poſſunt obiici. ver. quid ſi tres. & in libello Roſ. iuris can.
an plures præbendæ &c. ver. vnum tm̄ quæritur. ecce d.
papa, ſed neutrobi ponitur iſte caſus. & vide, quod ſcrip-
ſi de his clis, de reſc. mandatū. ſuper gl. ij. [*Ad certam ſum-
mā*] nota, quia nil dicit de beneficio ī ſingulari vel plura
li propter rōnē, quam. j̄. dicam. & iſta forma in cęteris
partibus frequentatur, vt in Apulia, & terra laboris, vbi
ſunt bñficia valde miſera [*Beneficij*] hic reprobat̄, quod
no. Hoſt. de iurepa. cum dilectus. & vide, quod ibi ſcripſi
ſuper ver. inhibens. ver. niſi forte. dicebat enim, q ſimpli
citer prouideri mandatur vſque ad certā ſummam nō
adiecto de vno, vel pluribus beneficiis, prouideri nō po
terit niſi de vno, cum reſcripta ſint interpretanda ſecū-
dum ius, & iura velint vnicā eccleſiam eſſe vnius recto
ris. s̄. c. cum non ignores. nec curat, q impetrator poſſet
eſſe inutilis, vt ibi dixi aperte corrigitur hoc dictum per
hanc literam, quæ de vnico impetrante ſingulariter lo
quitur, & ponit beneficiis, in plurali. Secundo ſcias, q Io.
mo. intelligit hoc plurale de duobus tm̄, & ſine cura, p
decre. is cui. §. j. j̄. e. ſed Arch. intelligit de quocunque, vt
impleatur mandantis intentio, ad hoc. s̄. de reſcr. ſi qn̄.
facit cle. co. ti. ſi Roma. & decre. illa, is cui. ponit diuer-
ſum caſum, alle. quod no. Inn. in præ. decre. cū dilectus.
quod vide in ver. præal. vbi dicit, q ſi mādatur alicui in
beneficiis prouideri vſque ad certā ſummā, tunc reſer-
uari & conferri poſſent plura bñficia vſque ad ſummā,
ſecus ſi diceretur de beneficio. ſemper enim formā mā-
dati ſeruari oportet, al. Arch. j̄. e. cuidā. & c. ſi clericus. ff.
man. ſiquis pro eo. de inſti. ſi pupillus. §. conditio. C. de
proba. cum precibus. ff. de ver. ſi. l. iij. [*vel dioceſis*] aliās vno
ſolo expreſſo non veniret reliquum in literis bñficiali-
bus, ſicut nec in reſcriptis ad lites. s̄. de reſc. Rodulphus.
& vide, quod ibi dixi ſuper. j. glo. & idē no. de æta. & qua.
accepimus. in fi. pe. glo. & c. vl. de pręben. in gl. j. Itē ſcias,
q ſi poſt datā reſcrip. diuideretur dioceſis, in ipſa diuiſa
& in deciſis ab illa eiſdem modo & forma fieri poterit
executio, quibus ante diuiſionem fieri poterat, vt in ex-
traua. Io. mo. quæ incipit ſedes Apoſtolica. per quam vr̄,
q ēt in cathedrali deciſā fieri poterit, ſi prius in ea fieri
poterat, cum ibi ēt dicatur, q ius ad rem, quod habeat
expectans, per diuiſionem mutari non debet, & eiuſmo
di caſus nulli dubium, quia cathedralis diuiſa īcludeba
tur in grā [*Honorem*] per hoc vr̄ canonicum cathedralis
eccleſiæ ad ruralem transferri nō poſſe. ar. C. li. x. ſi curia
lis relic. ciui. re. ba. ma. l. vna. ſed Arch. s̄. co. li. de conſue.
c. j. in fi. dicit, hoc non ſeruari. Hoc caſu præmiſſo, ſ. qñ
ſcribitur prouideri in aliqua eccleſia ciuitatis, vel dio-
ceſis, non probat ergo hæc decreta. q literæ beneficiales
non extendantur ad eccleſiam cathedralē, ſed in bene-
ficialibus appellatio eccleſiarum ciuitatis non includit
cathedralem, vt in j. gl. ſi ergo mandetur prouideri ad
collationē epi, hæc decre. non impedit cathedralem in-
cludi, ſi ibi habet collationes eps. [*Secus eſt*] quod ſequiē
hic de eccleſia cathedrali. fuit diſputando terminatum
per D. Gui. de Petralata, per c. ſcitote. vi. q. iii. [*Prouinciæ*] vi
di dubitari, an ſit idem, ſi ſcribitur in aliqua eccleſia-
rū patriarchatus, vt includatur ipſa patriarchalis eccle-
ſia. & ſatis puto q ſic, cum plus ſit patriarchatum, quā
prouinciam nominaſſe, quod colligitur. xxj. di. cleros.
poſt prin. & habent archiepōs ſuffraganeos, quibus tra-
dere poſſunt pallium, de priui. antiqua. facit. lxxx. di. c. j.
& ij. & xcix. di. c. j. & ij lxv. di. placet. cum duobus. c. te. be
ne facit. s̄. c. ti. graue. in fi. puto ēt idem, ſi ſcribatur, q p-
uideatur in regno, vel aliqua eccleſiarum regni, facit. vj.
q. iij. ſcitote. de ſta. mo. in ſingulis. in princi. de poſtula. p̄-
la. bonæ. ij. circa fi. cum ēt hic vr̄ vbertima gratia ppter
excellentiam regum, quam ēt eccleſia ponderat. facit. s̄.
c. lib. de offi. deleg. c. vj. j̄. de priui. ne aliqui. & cle. de bap.
præſenti. facit, qd no. in Spe. de reſcri. præ. §. rōne cauſæ.
verſi. quid ſi dicitur. ɔ̄. & ver. ſe. qui verſiculi fuerūt Vin.
in decre. Rodul. de reſcri. quid ſi ſcribatur de principatu,
marchionatu, ducatu, vel comitatu, cōſtat, q in illis qñ
que nulla eſt eccleſia cathedralis, ſed ſi ſunt, puto illas in
cludi, ac ēt principalem, ſi qua ibi principalior dicetur,
cum verba id ſonent, nec inueniā illum caſum exceptū
2 [*Metropolitana*] tenet hic Io. mo. q ſi† papa diſpenſat cū il
legitimo, vt poſſit obtinere canon. præbendā, vel digni-
tatem in eccleſia cathedrali, non poterit prædicta con-
ſequi in metropolitana, cum talis diſpenſatio ſit odioſa
reſtrigēda. s̄. c. li. de fil. preſ. c. j. & ij. & s̄. c. c. & hic a ɔ̄rio in
tēdit, q lrā. j̄. hoc caſu innuat a ɔ̄rio, quod non alio. ſed
Arch. exponit hoc caſu hic expreſſo [*Quam alio*] s̄. proxi.
§. cōprehenſo. [*Vberiorem*] ab vbertate ſumitur verbum
hoc, quæ eſt abundantia, & plenitudo, vt dixi. s̄. de loca.
propter ſterilitatem. ¶ Prima gl. tria facit, ſummat, dicit
vnde ſumpta & quid declaret. ¶ Quarta gl. diſtinguit in
ter duas formas. ¶ Quinta gl. rōnem reddit. ¶ Gl. ſimile.
j̄. all. vnam concor. & ponit opi. pro ſecundo ponit opi.
ɔ̄riam, quam ſoluit. ¶ Antepe. gl. quærit, arguit pro, ſol-
uit ɔ̄rium, ſecundo quærit & ſoluit. ¶ In gl. j. ibi, extraua
ganti Inn. quarti. & in fi. & per Inn. & Hoſt. de iurepa. cū
dilectus. ¶ In gl. ij. ibi olim. & vide quod ibi plene dixi ſu
per vlt. glo. Arch. remittit ad no. per Compo. de reſcrip.
cām. & ad no. de conſangui. & affi. cum dilecto ¶ In gl.
iij. in fi. Arch. alle. j. q. j. principatus. de pę. di. j. §. pœnæ. j̄. e.
ſi pluribus. §. j. s̄. c. lib. de reſcrip. ſi gratioſe. in fi. s̄. de elec.
dudum. ij. de deci. tua. ff. de li. & poſth. cum quidam. de
mino. l. iij. circa prin. C. de ſenatuſcon. l. vna. & quod no.
de tranſla. c. fi. ¶ In gl. aliud. in fi. Arch. alle. ff. de verb. ob.
l. j. §. ſi ſtipulanti. & l. inter ſtipulantem. ff. de le. j. ſi ſeruus
legatus. §. quicunque. ¶ In gl. papa noſter. ibi, beneficia,
per quę quis intitulatur, & obligatur eccleſiæ, & tenetur
ad continuam reſidentiam. s̄. de cle. non reſi. c. fi. ſed per
penſionem non intitulatur, nec ad reſidentiā tenetur.
xvj. q. j. poſſeſſiones. ij. q. vj. illud. cum illa poſſit ēt laico ɔ
cedi, vt ibi. ¶ In gl. vt centeſima. c. j. vbi de hoc per Hoſti.
alleg. ad hoc Arch. q de populo alias familia, ordine, &
exercitu includentibus ſuos maiores no. & dixi de con-
ceſ. præben. poſt elec. ſuper glo. nec erat, & in fi. quod eſt
ſpāle propter periculum, quod īminere poteſt ex periu-
rio, vt ibi dixi. ¶ In gl. ſimile. ibi, in ſupradicta gl. & facit.
3 C. de aquæduc. l. eos. lib. xj. Io. mo. & Arc. ibi dicitur† q
habentes aquæductum non attentant matrices fiſtulas.
¶ In gl. quid ſi. ibi ſatis credo. idem Archi. qui refert, ſic
pronunciatum per archiepiſcopum Rauen. de manda
to papæ in forma pauperum. Inducit ēt ad hoc, de ten.
ex. c. vl. §. adiicimus. Item idem iuris in membris, quod
in capite. lxiij. di. in ſinodo. & eſt incongruum vt eadē
eccleſia quo ad idem diuerſo iure cēſeat. xij. q. ij cogno
uimus. de deci. cū in tua. de priui. quia circa. in fi. & ibi.
nomen ſancti. ad hoc præd. decr. cum cleri. de ver. ſi. in

contra-

cõtrarium facit ſ.de cle. cum in veteri an ſuperſcriptio
ne. ſed illud videtur induxiſſe vnio duorum capitulorũ
eligere debentium prælatus in eccleſia Biſuntina, & idẽ
in eccleſia Regina quo ad eccleſiam ſancti Proſperi. ſti
lus autem, de quo loquitur glo. patet, eo.ti. dudum.j.& ij.
& c.bonæ.i.& ii.& c.cumana.& c.ſacroſan.cum ſi.& ibi
inferioribus: fallit hoc quandoque in locis ſolennibus
habentibus matrices eccleſias.ſ.de reſcr.cum adeo. niſi
ſine nomine ſancti exprimitur eccleſia Modicen. quæ
tamen cathedralis non eſt. idem in Tuſcia in Pratenſi,
4 & ſimilibus & ibi, credo. idem Io.mo.d.cens, † eccle
ſia cathedralis nomen eccleſiæ tenet in genere. quod no
men particulatur & diſtinguitur per ſingulares eccleſias
ciuitatis & dioec. de iure communi ſibi ſubiectas. xj. q.j.
de perſona. pro eo facit inſti. de iure natu. §. ſed quoties.
¶ In glo. vl. in fi. vide. quod no. Hoſt. ſ.c. pro illorum. poſt
prin. & in ſum. de ver. ſig. §. a quo. poſt prin. ver. quid ſi p̃
cipiatur. vbi dicit, ciuitas & dioeceſis ſunt correlatiua, ſi
cut pater & filius & vnum non eſt reliquum. ſed prouin
cia non eſt correlatiua ad ciuitates, ſed illarum collecti
ua, vel concluſiua, l'a etiã ciuitatẽ propriam ↄcludit.
facit. vj. q. iij. ſcitote. iij. q. vj. non liceat. & ſequẽtib' capi͞lis.

S V M M A R I V M.

1 *Papæ auctoritas non eſt ab homine ſed a Deo.*
2 *Eccleſiarum ſtatus quo ad ipſarum immutationem dicitur pendere a potentia epiſcopi non abbatis.*
3 *Conditio perſonæ arctat verbum generale.*

C A P. V.

CVm de beneficio. Duæ ſunt partes. ſecunda ibi quando. & hæc ſecunda ponit dictũ, a quo caſum excipit ibi. niſi. & hoc verbum beneficio, large ponit, ſiue de parochiali eccleſia, vel de prælatura, vel de p̃bẽda tractatur. [*Conſueto*] quod hic dicitur, tenebat Hoſt. etiam ſi hæc clã non eſſet in re ſcripto, ex quo ſcribebatur pro clerico ſeculari, hoc no. de re ec. non alie. poſſeſſiones [*De illo beneficio.*] Continue Arch. no. de priui. accedentibus. in j. glo. & xvj. q. iiij. volumus ſecundum Arc. [*Gubernatum.*] ſi de ſtatu eccleſiæ ↄſtare non poteſt, quia quãdoque fuerint ibi clerici, quãq; monaci, dicit Io. mo. conſiderandum, cuius cõditionis hoies pro maiori parte ſint ibi verſati. ff. de lega. iij. legatis §. & ſi vnus ſeruus. & præſertim vbi pro maiori parte tenentes fuerunt vltimi poſſeſſores, ar. C. ne de ſta. defunc. l. ſi mater. ff. ſi vſuf. peta. l. vti frui. ad hoc vltimum alleg. Arch. C. de ſer. expor. l. moneor. & ff. de ali. leg. l. Mela. §. i. in fi. & j. de ſen. ex. ſi iudex. §. i. tu dic, ſi exprimitᷣ prouideri de beneficio conſueto clericis &c. non ſufficit vltimus ſtatus, vt hic. [*Legitima.*] ſi Papa per priuilegium mona. prohibuiſſet abbati, ne talia beneficia, vel prioratus mona. conferret ſecularibus clericis, non putat Arc. licet tanto tempore per abbates fuerit cõtra factum, locum habeat iſtud c. maximè ſi appoſuerat decretum, alle. xxxv. q. iij. contradicimus. de præben. dilecto. & no. de deſpon. impu. ad diſſoluendum. facit hoc verbum legitima, ad decre. primam & ſecundam, de ma. cõtra. tñ dicit, ibi non loquitur de interdicto principis, ſed inferioris. & ſi dicatur per lapſum temporis renunciatur priuilegio, de priuil. accedentibus, dicit hoc verum in priuilegiis, nõ in prohibitionibus principis, quod inducit inobedientiam. & maxime vbi eſt decretum, per quod apparet intentio principis, inferior elidere aut abrogare nõ poteſt ſine ipſius expreſſo cõſenſu, vt no. Io. iiij. di. §. leges. ad idem, quod no. Goff. & Inn. de proba. ad noſtram. dicit aũt,
1 † cum auctoritas Papæ non ſit ab homine, ſed a Deo. ſ. de iudi. nouit. ver. cum enim. patet, contra ipſius decretum ſine ipſius conſenſu nil poteſt fieri ab homine, quod ſit firmum, quod dicit expreſſum. xj. di. conſequens. & c. nolite. xij. di. ſcit ſancta. & c. illud. & c. ridiculum, & qđ no. Inno de conſue. in prin. & ſi obiiciatur de eo, quod habetur de conſue. c. fin. Rñdet, illud loquitur in actu rationabili, & vbi non fit contra principis ſan

ctionem, quod non eſt in noſtro caſu, vt præmiſſum eſt, ad hoc. lxiiij. di. quia. [*miniſtrauerit.*] j. de verb. ſi. volentes. §. in eos. ſ. eo. ti. de cõſue. c. j. & habes ſimile verbum xviij. q. ij. in decima, & dicit Arc. talis prioratus ſic nactus eſt naturam eccleſiæ ſecularis, ſi Abbas, vel alius poneret ibi monacum remouendum ad ipſius voluntatem, ille non dicitur habere integre prælationem ipſius prioratus, nam vt quis cenſeatur prælatus, oportet, habeat perpetuam dignitatem, vt no. Inn. ſ. eo. de multa. in fi. mutabilis enim ad voluntatem inſtituentis non dicitᷣ habere curam, vt no. e. ti. cum non ignores. contrarium tamen patet in cle. de ſup. neg. præla. c. vno. §. præmiſſa.
2 Item vt dicit Arc. ſtatus † eccleſiarum quo ad ipſarum Immutationem dicitur pendere a potentia epiſcopi, nõ abbatis. x. q. i. decretum. & c. regenda. ſ. de reli. do. c. iij. de exceſ. præla. ſicut vnire. in prin. vbi de hoc per Inn. & eſt expreſſum in cle. de ſta. mo. ne in agro. §. ad hoc. vbi & de hoc, ad idem. ix. q. iij. c. ij. verſicu. vnumquenque. collatio ergo per abbatem facta, quam mutat ſtatus prioratus, non videtur tenere tanquam facta per illum, qui talem immutationem inducere non potuit, ad hoc. ſ. de ſup. neg. præla. ſicut. immo lapſo tempore collationis poterit epiſcopus conferre ſm nõ per Inn. de renuncia. admonet. poterit etiam impetrari, nec putat Arch. neceſſe mentionem fieri de tali poſſeſſione, allegans quod dixi j. eo. licet. Secularis ergo clericus illud impetrans conſequeretur illud. licet nullam mentionem fecerit, fuerit aliquando per monacos gubernatum. facit, quod dixi. ſ. de offi. ord. præſenti. qñ vero clerici ſeculares nõ fuiſſent rectores in illis ſed firmarii in tãtum. i. ad firmam tenentes. non eſſet locus his, quæ præmiſſa ſunt, & de his in cle. de exceſ. præla. frequens. ver. quidam etiam. [*Expreſſe.*] ad idem. ſ. c. proxi. i. ti. in fi. ¶ Prima glo. arguit ¶ Secunda not. a contrario. ¶ Penul. quærit & ſoluit. ¶ In gl. ij. in fi. facit. ſ. de fil. presby. conſtitutus. ¶ In iij. glo. i. fi. idẽ Io. mo. & Arc. qui ponderat, hic requiritur præſcriptio, non conſuetudo tantum propter ea quæ dixi. ſ. e. lib. de conſue. c. ſi. in iij. glo. ¶ In glo. iiij. in fi. idem Arc. ¶ In glo. non tamen. in fi. idem hic Arch. ¶ In glo. prioratus.
3 ibi. arctetur. dicebat ergo Io. mo. † conditio perſonæ arctat verbum generale reſtringit. j. de reg. iur. in generali. ſimile. quod dicam j. de ſent. excom. ſi ciuitas. ¶ In glo. penul. in fi. idem Arc.

C A P. VI.

SVper eo. Non diuiditur. dici tamen poteſt, caſum decidit, & rationem interſerit. ibi. [*cum hæc parochialis.*] idem i alio curato, vel perſonatu, qui eſſent annexi eadem ratione. [*In quibus.*] eccleſiis, vel ipſarum parochiis. [*Spiritualem.*] forſan epiſcopalem, vel quaſi, facit. j. de pri. abbates. i fi. [*Habetis.*] differt, an eccleſia vniatᷣ capl͞o, an certæ præbendæ, an nõ vniatur eccleſia, ſed ſolum certa penſio aſſignetur. vt ſcripſi poſt Inno. & Hoſt. eo. ti. expoſui ſuper. iij. glo. [*Neceſſaria non exiſtit.*] per hãc literam vr, ſicut non eſt neceſſaria diſpenſatio, ſic nõ eſt neceſſaria ipſius expreſſio, qñ talis canonicus habens eccleſiam ſic annexam impetrat beneficium, vt ſic ſibi ſatis ſit de canonia facere mentionem, facit regula acceſſorium, cum ſua materia. j. de regulis iuris, p & ↄ. facit, quod no. In Clementina de præben. c. j. in v. glo. ¶ Prima gl. ſummat & dicit, quid declaret. ¶ Tertia gl. ſignat contrarium & ſoluit. ¶ Penultima gl. duas rationes reddit. ¶ Vltima reſpondit per obie. ¶ In gl. penulti. ibi, vna eſt via. vide de præſcr. auditis. ſuper glo. penultima. & ibi, ſi communem. vide de re iudicata. c. penultimo. ſuper. j. glo. ¶ In glo. j. in fi. & dicit Arch. hoc dicebat conſtitutio extrauagans Innocen. iiij. ſalubriter. & dicit, audiuit a Specu. videt illam ſub bulla. in ver. tamen præ. dicit, nunquam vidit hoc diffiniri, quod tamen vidit ſepius agitari, nec ego vidi illam cõſtitutionem. ¶ In iij. glo. ibi, eccleſiæ Baiocenſis. vt dicit Ioan. monacus in fi. idem Archidiaconus.

C A P.

CAP. VII.

EVm cui. Decidit caſum, cuius dubiũ fortificat.ibi.[*licet iſti*]licet,ꝑ qua mutis[*Prouiſiones*] ſ.factæ de canonicatu, quam.ſ.vocauit collationem,poſt modum patebat,ergo prioritas, de qua non conſtaret,dic.ſ.co.li. de reſcri.duobus[*Conceſſa*]per ſedem Apoſtolicam,aliis enim præferuntur, licet ſint priores in data. ſ.e.hi qui. [*Præſentauerit*] non ſolum executoribus, ſed ẽt illis, ad quos ſpectabat collatio, vel receptio [*In eadem*] eccleſia ſic de duobus vel pluribus grauata ex vl.clauſarũ,ꝙ dic vt.ſ.e.li.de reſcrip.duobus.in fi.¶Prima glo.ponit ſummam,& quid,declarat.¶Glo.vlti.iuſtificat tex.¶In glo. ij.in fine.& plene no.ſ.de conceſ.præben. ſi ſoli. in vltima glo. ¶ In glo.vlti. ibi, abſurdum,idem nota.in præ. decreta.ibi qui,de reſcrip.

S V M M A R I V M.

1 *Litera generalis formæ pauperum an extendatur ad illum,qui habet vnicum beneficium conferre.*

2 *Reſeruatis antiquis imponitur nouã pœna.*

CAP. VIII.

SI pro clericis. Primo decidit caſum,quem ſecundo determinat.ibi.oportebit[*Prouideas*] refert Arch.declaratum per Bonifacium VII.

1 an.ſui pontificatus, ꝙ † generalis litera formę pauperũ non extendatur ad illum, qui habet vnicum beneficiũ conferre,alle. quod de illo,qui vnicam ouem habebat, dicitur ij.regũ.xij.& iij.qõ.vij.§.vlti.& verbum de aliquo quod ponitur in illa forma.vide,quod nota.in cle.eo.ti. c.j.in gl.de iſto. Notat ẽt hic Arch. quod ſcripſi.e.ti.pro illorum.ſuper prima gl.an is.cui ſic ſcribitur,prouidere poſſit de beneficio, quod ad ſui collationẽ non ſpectet. [*Cura*]remittit hic Archi.ad id, quod notaui.ſ. e.li.de fi. presby.c.j.quod vide per eum.xxvj.q.v. ſiquis eṗs[*Te*]ordinarium, vel alium quemcunque,quod patebat, & ex extrauagan.prædicta,quæ dirigebatur vniuerſis eccleſiarum prælatis Arch.[*Habentibus*]idem ſi haberẽt annexũ ſacerdotium,ẽt ſi per ſtatutũ conferri non debeant,niſi ſacerdoti, dummodo in reſcripto ſtatuta colantur ſm Io.mo.qui remittit ad decre.cum aliquibus.idem Arc. vide, quod no.ſ.eo.cum illis.in iij.gl. & quod dicã.ſ.c.ẽi cui.ſuper j.gl. [*Prouidere*] de illo,qui eſt maioris ordinis, quam requirat præbenda, no.hic Archi. id quod notauit Io.mo.ſ.eo.li.de reſcrip.cum aliquibus,vt ibi ſatis dixi in prin.[*Oportebit*]vide,quod no.xxv.q.j.c.j.Archidia. ¶Prima glo. ſummat, & dicit vnde ſumpta.¶ Secunda gl.dicit,quare illud aliis additum fuit, quid declaret, & hoc iuſtificat.¶Gl.oli.ponit opi.quã nõ approbat. ¶ Vlti.gl.diſtinguit, & in ſecũdo membro tres caſus excipit. ¶In gl.ij.ibi.ſecus in aliis.Io de mõ.mur.in ſua diſpu.tenuit per illam extraua.ꝙ tenebat electio facta de conſtituto in minoribus tm̃ ad eccleſiam parochialem,maxime ex quo ſcienter fuerat per epm̃ cõfirmata,licet verbo diſpenſationis vſus non fuerit, de quo vide.ſ. de ſciſma.c.ij.ſed illa extrauagans nil faciebat, vt vides,tenuit ẽt in eadem diſputa.ꝙ ſi talis tpe electionis & confirmationis erat in mortali & non notorio, & poſtea emendatus ſ.annum factus eſt ſacerdos,ſucceſſor promouẽtis illum remouere non põt, ex quo crimen nõ erat tale,quod impediret ordinis executionem poſt pœnitentiam,de quibus ſcripſi,de renun.niſi.ſuper gl. ex loco.& vide,quod ibi no.in glo. ar.pro opi. & quod ſuper ea dixi.ipſe aũt all.quod no.viij.di.in ſcripturis.in fi.lxviij.di. c.j.quod ſcripſi poſt C●po.de elec.auditis. ſuper vlt.glo. vbi vide.¶In gl.olim.ibi.quidam, & hoc placet Archi. & ibi,decre. præterea.ſaltem quo ad parochiales eccleſias,de quibus loquitur, & in fi.vt ibi no.in gl.per hoc.vide,quod dixi de elec.dudũ.j. ſuper ver. vel in ordinibus.

2 ¶In gl.vlt.ibi,priuari.hodie†imponitur noua pœna reſeruatis antiquis, per cle.de æta.& quali.& hi qui. ij.rñ. & ibi,curatum. cautius dixiſſet parochialis eccleſia.

CAP. IX.

SI eum. Primo decidit caſum, ex quo infert ſolutionem alterius. ibi. & ideo prouiſione facienda. dicit Arch.recitans literam extrauagantis, quæ habebat, ꝙ cardinalis ſanctæ Sabinæ legatus in Alamania decano,& capitulo Treueren. ſuper prouiſione & receptione cuiuſdam Laurentij in eccleſia ipſa precatorias literas deſtinauit, & quia ipſi eum per lr̃as illas recipere nõ curauerunt.Inno.IIII.ſcripſit eiſdam,ꝙ illum Laurentium auctoritate ſua in illa eccleſia recipi faceret,eique de præbenda faceret prouideri &c.[*Obtemperatum*]i.obeditum, vel paritum. & per hanc literã vr̃ iuuari forma, qua vtuntur legati, qui mandant illos,pro quibus reſeruant ſtatim recipi.aſs quomodo dicetur non obtemparatum,cum nuda reſeruatio fiat non ſolum prebendę, ſed ẽt canonicatus, nullo tñ iure expreſſum hoc eſt. & decre.ſi apoſtolicæ.ſ. eo. ponit reſeruationẽ ẽt ſuper canonicatu.& vide, quod ibi dicã ſuper gl. non in forma. & quod no.in Spe.de legato. §. nunc tractemus. ver.ſed ſi legatus. & ſm id dici poſſet, non fuiſſe peritum, quia lr̃as reſeruationis, vel proceſſuum factorum per executores recipere voluerũt, vel forſan ab illis appellauerũt, tunc tñ in literis papalibus ad ſurreptionem euitandã de appellatione fuiſſet mentio facienda, de reſcrip. ex parte.ſ.de confirma.vti.vel inuti.bonę.Aliquibus vr̃, ꝙ cum capitulum tales collationes canonicatuum, vel receptiones canonicorũ facere poſſit, ꝙ ẽt legatus poſſit,propter quod diſtinguitur,an ſit numerus in eccleſia vel non,& an firmatus vel non,quod vide in prædi.ver. ſed ſi legatus.& litera,quæ ſequitur iuxta ipſius legati & ꝗſi determinet duplex dictum,quod præceſſit.ſ.de canonicatu,& de præben.facit pro.Si ſolum quod dr̃ de præbẽda,facit ꝯ, faciunt enim legati reſeruationes cum beneficio acceptandi.ꝙ an facere poſſint,vr̃ dubium,cũ per id circa plura beneficia ſucceſſiue impediatur, ſaltẽ ad tps is ꝯ quem ſcribitur, quod vr̃ eſſe ꝯ mentem decre. præſenti.ſ.c.li.de offi.leg.[*Et in fratrem*]ẽt in eccleſia non collegiata ſcribitur interdum, vt recipiatur quis in fratrem,de præſumi.c.fi.& vide, quod de multiplici fraternitate dixi ſuper regula Io.[*Non legati*]ꝯ.ſ.de reſcrip.literis.vbi põderatur quis incohet. vbi ẽt remiſi ad qõnem portorũ ſuper regula qui prior .in fi. Et ideo ſ.hoc poſito,ꝙ expectet auctoritate apoſtolica. ¶ Prima glo.dicit vnde ſumpta ſit, & quid declaret. ¶ In glo. penulti. ibi. l.j.ante medium.vide ſ.eo. dilecto.in glo. Innocen.¶In glo.j.ibi,extrauaganti.Alexandri quarti.Archi. glo.penul.ibi,ſi apoſtolicæ. quod hic no.Ioan.mon. ibi dicam ſuper glo. non in forma.

S V M M A R I V M.

1 *Scribendi forma quottuplex ſit.*

2 *Calendis ſi ſtipulor intelligitur de proximis.*

CAP. X.

MAndato. Ponit thema,cuius dubiũ ſoluit diſtinguẽdo.primũ membrum ibi, de beneficio. ſm ibi,ſi vero alicui expreſſo, vt patet per inferiora ibi ꝑ

1 † quo.eſt enim quadruplex forma ſcribendi,qñque ſcribitur pro certa perſona & certo beneficio, qñque pro certa perſona & beneficio incerto,hęc duæ patent, vt.ſ. de offi.deleg.ex parte.i.quandoque pro incerta perſona & certo beneficio. ſ.e.lib.de offi.dele. is cui.ſecundo rñ. qñque pro incerta & incerto, & tunc gratia reſpicit eũ, cui ſcribitur.ſ. e.dudum. in prin.& c.quamuis.j.& ij.rñ. [*Alterius*]in literis expreſſis facit,quod.ſ.ſequitur,ſiue ad illius &c.& ſic vide, quod dicã ſuper prima gl. [*Forſan*] ſuperfluit[*Spectantia*]diuiſim,vt patet per ſequentia ſm Arch. & ſm hoc punctari debet poſt hanc dictionem. Quid ergo ſi beneficium vacat ſpectans ad collationem vtriuſque, vr̃ ꝙ prouidere poſſit, cum.n.papa intendit quẽlibet inſolidum grauare, fortius quemlibet pro dimidia.ſ. de reg. iur. plus ſemper. & regula in toto.dic ꝯ

cum

cum pateat ex forma, quod in aſſecutione mandati papa ſolum alterum vult grauari, alias non eſſet differentia inter diſiunctam & coniunctam, & an ſcriberetur ſimpliciter, an adiecta clauſula communiter, vel diuiſim, quod eſt falſum.j. cap.vltimo. in fine. Et ad rationem contrariam reſpondet per decreta. cui de non. Infra eodem titulo. vbi patet, quod regulæ illæ locum non habent in forma mandati, vt etiam no.in prædi.regula, plus ſemper. [*Simul uacent*] idem ſi vacabant tempore datæ, vel poſtea ſecundum Archidiaconum, qui hoc repetit, quod no. Compoſto. in decreta. capl'm.in gl.ma.ver. item quid ſi executori.ſ. ꝙ ſi ſcribatur prouideri de beneficio ſpectante ad collationem epi, & tria talia beneficia ſimul vacent, & eps omnia conferat alij, ſolum vltimum euincetur, & dicit ibi Cōpo.& Inn.ſic diffiniuiſſe.rōnem reddit, quia ordinarius erat aſtrictus ad vnam dimittēdam poterat ergo dimittere, quam volebat.ff.de iure do.plerunque.& ſic primę duę irritę collatę fuerunt, alle. Arc.ff.de fideic.lib.l.ſi legatario.§.a duobus.de ſol.Stichum aut Pamphilū. cir. prin.qn̄ di.leg.ce.l. ſi vſufructū.de le.iii.qui concubinā. §.fi.& facit quod dicam.j.c.ſi pluribus.ſuper ver.elegerit.[*Vt illi*]pro quo ſcribitur.[*Solum*]de altero ergo, vel de vtroqne prouidere non poſſet ex forma mandati. ¶ Prima gl.dicit, vn̄ ſumpta ſit, & quid declaret. ¶ Quarta gl.rōnē reddit, & ponit caſum diuerſum. ¶ Vlt.gl.ponit rōnem & duos caſus ſol. ¶ In iiij.gl.ibi, eum qui krs

a †ſi ſtipulor krīs, intelligitur de proximis. ¶ In gl.pe.ibi, quoties.j.rū.vide hanc & ſe.in c.cum dilecta. ſtatim al. ſuper iiii.gl.§.pe.de l.cum pater.vide j.de reg.iu.in alternatiuis.in j.gl. ¶ In j.glo.ibi, Alexandri, qui dixerat, ꝙ ex quo is, cui ſcribitur, hēt beneficia ad ſuam collationē ſpectantia, ēt ſi non vacent, ꝙ de alijs prouidere nō pōt quod hic reprobatur. & in fi. ibi ponit de duabus formis.ſ.tuam, vel alterius & tuā, alioquin ad cuiuſcūque collationem ſpectante, & dicit hic Arc.ꝙ in iſta ſecunda forma non corrigitur dictum Alexandri, de quo p̄miſi, quaſi intēdat, ꝙ plus importet illud alioquin, q̄ alternatiua. Vel ſciendū, ꝙ Guil.poſuit ſecundam formā tm̄ ita Spe.de act.vel pe.§.ſuper actionibus.ver.itē ſi ſcribitur.& illā poſuit per hæc verba, ꝙ mihi de beneficio prouideat, ſi quod ad ſui collationē pertineat, alioquin de alio ad cuiuſcunque collationem ſpectante. hic poſſit procedere dictū Arc. quaſi intētio fuerit ſcribentis, alios tunc ſolum grauare, qn̄ ille non habebat bn̄ficia conferre, ſed Com.ponit, prouideas tali de beneficio ad tuam, alioquin ad cuiuſcunque collationem ſpectāte, hic.n.illud alioquin, vr̄ reſpicere vacationem non conferendi poteſtatem, & hoc maxime, cum ſcribitur de primo ſine poteſtate acceptandi. ¶ In glo.ij. ibi, vel inſtitutionem.idem Archi.ponens hic, quod no.Compoſt.in ver.ſed quid.immediate ſequenti.ver.alle. s̄.glo. proxi. allegant, quia quod commune eſt epiſcopo & patrono, epiſcopus ſuum dicere, vel vt ſuum dare non poteſt. ff.de auro & argen.le.quintus Mutius, nec Papa non expreſſo intendit præiudicare, vel per reſcriptū nouam ptātem dare, & per hoc rn̄detur ad decr. dilectus. de of dele. ¶ In gl.iij. in fi.idem Arc. ¶ In gl.pe.in fi. iiii. gl.& vide quod ſuper ea dixi de hac mā, quæ brocardica eſt, ibi ēt inuenies alias concordantias, quas hic Arc. poſuerat.Io.mo. in ſua additione hic dicit regulare ordinem non ſpectandum, cōtrarium cauſale, ne fiat exoneratio indebita, & ne lædatur ius alterius, vt hic, vel vitetur diſpendium, vt in l.quoties.vel vt ſuſpitio indebitę gratiæ tollatur. ff.de fideicom. liber.generaliter.§.quis ergo. ¶ In glo. vltima.ibi, ſe exonerare.ſupple, & alium onerare.& hoc fieri non debet. ff. de eo quod certo loco.l.tertia. circa principium. Archidiaco. & in fine. idem Archidia.

S V M M A R I V M.

1 *Negligentia in vno quando noceat in altero.*

C A P. XI.

SI clericus, Circa illum, qui negligit gratiam proſequi, & ſoluit duos caſus dubios.& primo primum. rationem ſubdens ibi, cum facta.ſecundo ſecundum ibi, verum, rationem diuerſitatis interſerens ibi, tunc cum, ꝙ determinat ibi, dummodo.& declarat ibi, & eidem.& decretum apponit ibi.als facta. & dicebat Arc.ꝙ vſque ad §.verum.ſumpta fuit de quadā decre.Nico.III. [*Poſtmodum*]diſputauit Ia.can. Bon. an qn̄ iſta dictio non eſſet in reſcripto, executio, cui ſcriberet̄ ſub hac forma, poſſet illum recipi facere, anteq̄ vacet præbenda.ſoluendo tenuit ꝙ non, allegauit iura, quæ ꝓbant formam mandati, & ordinem ſcripturæ ſeruandos.ſufficit ad primum.j. c. cui de non.ad ſecundum. s̄.c.prox.cum concor.[*Recipi faceres*]dicit Arc.ꝙ pp reſpectum, quem hēt præbenda ad canoniam, cum ex ea procedat, & pro canonico inſtituta ſit, hoc tenendū, ꝙ ſi prębenda vacans inſtituta pro canonico alicui cōferatur, hoc ipſo canonia intelligitur eſſe collata. fatet̄ tn̄ decentius & ſecurius, ſi prouiſor dicat, cōfero tibi præbendam cum plenitudine iuris canonici.s̄.de ꝯceſ. præb.propoſuit.alle.quod dixi poſt Com.s̄.de conſt.cū M.ſuper gl.vnde eis.& hoc īfert, ꝙ receptio, de qua hic loquitur, conſiſtit in facto eū ex collatione præbendæ ſit canonicus, licet fateatur, ꝙ executor habens hāc formam ante collationem non poteſt facere iſtū in canonicū recipi, quia hoc mandatum non patitur.j.co.cui de non.dicit tn̄, ꝙ aliqui ꝯdicunt.[*Quando vacat*]ergo q̄diu vacat, illam petere poteſt, vt in gl.[*Extincta*]& ſic reuiuiſcere non poteſt per vacationem alterius, vel alio quouis modo.de con.di.iiii.quæris.ꝙ verum ex iure veteri, ſecus ex nouo.ff.de adi.le.l. cū ſeruus. & l. ſi ſeruus. §.ſi ſeruo.ad idem.s̄.de renun.ex tranſmiſſa.ſm̄ Arch.

a [*Non obſtante*]†quaſi negligentia in vno non noceat in altero.ff.de ali.iu.mu.ca.fac.l. item ſi.in prin.ff.quemadmodum ſer.amit.l.nā ſatis, circa fi. Arc. [*Non parte*]hoc placuit Inn.in præ.decr.mandatum.in prima gl.in prin. & iuxta finē.[*Huiuſmodi*]ſ. vacante, quando nullus expectat auctoritate apoſtolica. ¶ Prima glo. ſummat, & dicit, quid declaret. ¶ Quinta gl.exemplificat, & dubium ſoluit. ¶ Glo.& ſic, fortificat textum & ponit opi.contrariam. ¶ Glo.per iſtud.quæſtionem ſol. ¶ In v.glo.ibi, cōtinuus.vide s̄.eo.lib.de reſcrip.ſtatutum.ſuper gl.pro aduocatis. ¶ In glo.ij.ibi, vſus curiæ, de hac & alijs formis dicam.j.de conce.præb.ſi ſoli.in prin. ¶ In glo.deſidioſus.ibi, mortuus eſt.C.qui pe.tuto.l.cum a matribus.& ibi, relinquendum. vide quod dixi, de reſcrip.capitulum.ſuper glo.& ita. nec ab hoc dicto recedo per decr. deinde.de conceſ.præben.cum ei quem.in fi. Illa enim determinat, quando impetrans dicatur ſcire, hic loquitur, quando dicatur negligere, vt ibi dixi in glo.pen. ¶ In glo.no.quia.ibi, poſſum petere.dicebat ergo Hoſt. s̄.de reſcrip.capitulum.ꝙ ſi prius eſt prouiſum ſecūdo, obſtabit primo impetranti exceptio, ad hoc.s̄.eo.lib.de reſcrip.tibi qui.ſi tamen prius reintegra reclamat auditum.& ſufficit, ꝙ petat, antequam ſit collata ſecundo, ar.ff.de conſti.principum.l. fi. s̄. de dona.cum dilectus. de verb.ſi.olim.& ſi eo agente & petente conferatur alteri, non conualeſceret illa collatio propter negligentiam ſubſequentem, ad hoc.s̄.de elect.auditis.j.eodem. quodam.ff.quod vi aut clam.ſi alius.§.eſt & alia.in fin. ff.de iure fiſci.edicto.§.cum autem.ad Tertulia.l.ij. §. ſi mater.& j. de reg.iu.non firmatur. collationem enim alteri faciendam præcedere debet negligentia impetrātis ſm̄ Arc.& in fi.de habente beneficiū acceptandi infra menſem, an poſt mēſem acceptet adhuc vacantē, no.in clemē.de conce.præben.c.j.in glo.iſte terminus. ¶ In glo.& ſic.in fi.quod tamen hic diffinitur, ibi placuit Innocen in prima glo.illud vero, quod in decre.relatum. s̄.eodem.de illo primo cuius præbenda tenotur per ſecundum, & primus excerando litem con-

ſentit ſuo ordine habere aliã vacaturam, ꝙ illa ſibi debetur, cum nulli fiat præiudicium, per hanc decre. tollitur, vt ibi ſcripſi in gl. dicit Inn. ¶ In glo. ſuper iſtum. in fi. idem Archidia. ¶ In glo. vltima. ibi, illa. remanet tamen ſibi ius ſaluum in tertia etiam cum effectu decreti ſecundum Arc.

SVMMARIVM.

1 *Ius dare in vacatura eſt prohibitum.*

2 *Reſeruatio legati licet afficiat ordinarium, non tamen contra Papam, uel habentem cauſam ab ipſo.*

CAP. XII.

SI qui. Duo ſunt dicta, quæ ſatis patent. primo diffinit de prærogatiua receptorum. ſecũdo de ipſorum qualitate & dicit Arch. ꝙ primum dictum fuit ſumptũ de decre. Ale. execrabilis. [*recepti*] de re vltra numerum, an habuerat vocem in cap̃lo & diſtributiones hic Ar. de quo no. de conſt. cum M. in gl hic põt. & vide, quod ibi dixi. [*Anteferri*] facit ad no. quod dixi poſt Abba. de duobus limitatis, de ma. & ob. per tuas. &. iura, ex quib. potuit ſummi. ibi ſcripſi poſt Hoſt. [*Quorumcunque*] hu-
1 ius ratio ſm Ar. quia † dare ius in vacatura eſt prohibitum, de conce. preb. vna. cum Lateranenſi concilio per legatũ vel capitulum præiudicari nõ poteſt. ſ. de fi. preſbyte. dilecto. & c. ſuæ. ſolus ergo Papa, qui concilijs non ligatur, de ele. ſignificaſti. dare poteſt ius in vacatura, vel ad vacaturam. ſ. c. licet. in prin. dat autem hoc ius, cum ſcribit executori, ꝙ faciat aliquem recipi, & præbendã conferat, cum vacabit non obſtante numero. & facit, ff. de albo ſcri. l. ij. non fateor, ꝙ ſolus Papa det ius ad vacaturam per ea, quæ habentur de legato. ſ. c. lib. de offi. leg. c. iii. & iiii. vide quod no. de conce. præben. c. ij. in gl. pe. ſed fateor, quod legatus id facit ex conſtitutione papali. Item, quod fortius, afficit, & plus durat reſeruatio
2 Papæ, quam legati. Item † licet reſeruatio legati afficiat contra ordinarium, non tamen contra Papam, vel habentem cauſam ab ipſo. licet poſſit, vt hic, quaſi Papa legatos non priuilegiauerit contra ſe. ſ. de cen. cum inſtantia. [*Non exiſtis*] de receptis per literas facultatis erat dubium, quod ſolutum eſt. ſ. e. lib. de reſcrip. cum aliquibus. ¶ Prima gl. dicit, quid declarat. ¶ Secunda gl. oſtendit, hic exponi regulam, qui prior. ¶ Vltima gl. reſpon. per ob. cui rñdet. ¶ In glo. ij. ibi, quot. vtriuſque par eſt cau. qui prior &c. ¶ In vlt. glo. ibi, ſed ſi manente. precarium prorogatum manet in primã cauſam. ¶ In j. glo. ibi, item ſi enus primo. & Abb. ſ. e. inter cætera. & Guil. in Spe. ti. ij. §. nunc tractemus. ver. de illo. ¶ In glo. vlti. ibi, receptus. in eo vero quod faceret vt legatus, delegatus eſſet potior, de offi. lega. ſtuduiſti. Io. mon. & ibi, pro quo ſcribit, idem Arc. & ibi, quaternariũ, hic intelliges per id, quod ſcripſi ſuper ſi prædicti ver. de illo.

SVMMARIVM.

1 *Ius habet ad rem tantum is, qui petijt præbendam ſibi conferri ante collationem vacantis.*

2 *Collatio tribuit ius in re, & illud eſt fortius, quam ius ad rem.*

CAP. XIII.

SI poſtquam. Primo diffinit caſum. ſecũdo rationem reddit. ibi, nam eoipſo contulimus. de eo qui iam receptus erat, bene tenebãt Inn. & Hoſt, quod hic deciditur in decre. inter cætera. ſ. e. ſed vt vides, hic loquitur de reſcripto. [*Ignorantes*] fortius ergo ſi id ſciuiſſent. [*Firmitatem*] dicit Io. mo. quod idem terminauerat Martinus nõ ratione infraſcripta, ſed quia eccleſia, in qua fuerat ſcriptum, habebat certũ numerum canonicorum & præbendarum, quem eps̃ & capitulum augere non poterat. de reſcri. conſtitutus. [*Ius*] ad obtinendam, infra dicit iuſte petere, per quod patet, ꝙ talis expectans non habet ius in re, quare dixerunt aliqui, ꝙ hẽt perſonalem actionem. ſ. condictionẽ ex decre. relatum. vel officium iudicis ꝯ poſſeſſorem, vel actionẽ de dolo. [*Super his*] vide quod ſaus ſcripſi poſt Comp. ſ. de reſcrip. manda. in vlt. gl. ver. quærit demum Com. cũ ver. ſe. item per hos textus. improbatur, quod dicunt quidam, prouiſum a Papa, vel ipſius auctoritate receptum, cum vacat præbenda ſibi debita, propria auctoritate illam apprehendere poſſe &c. Rõ ſm eos, quia recta via tranſit ad eum. ſ. e. inter cætera. ff. de acq. hær. l. hæredes. ff. de fur. ſi a Titio. ff. de le. ij. legatum. ad Treb.
1 l. facta. & l. reſtituta. ſed certũ eſt, ꝙ † ante collationem vacantis, et ſi illa ſibi conferri petierit. hẽt ius ad rem tãtum & non in re. j. de conce. præ. c. fi. in fi. ad idem. C. de rei ven. ſeruam. ff. de acq. poſ. ſicut ex ſtipulatione. ff. de ſur. cum. ſ. de priui. paſtoralis. ad hoc. j. e. eum qui. §. 1. facit. j. e. ſi tibi abſenti. [*Debebatur*] hic ponit Arc. quod ſcripſi poſt Inn. ſ. e. relatum. in gl. dicit In. in fi. de ſpoliato. forte de iure, præbenda quandiu tenuit, ꝙ nec vacans potius debetur illi, quam alteri, pro quo ſcriptũ eſt, ſed tene, quod dr̃. ſ. e. ſi clericus. [*A prædictis*] tenet hic Arc. ꝙ etiam ſi Papa contuliſſet poſtea vacantem, nõ teneret collatio non facta mentione de primo mandato, cum pp canonicatum & reſeruationem & decreti interpoſitionem prima vacatura fuerit affecta pro impetrãte, & ſic collatio illa ſurreptitia. ad hoc. j. e. ſi beneficia. & ſic corrigenda. ſ. de re iu. cum olim. xxxv. qõ. ix. §. his ita. adde de ele. cum dilecti. de reſcrip. ad audientiã. xxv. q. ii. dicenti. in fi. nec præſumitur, Papam voluiſſe ius illius tollere, ex quo id nõ exprimit, vt de ver. ſig. dilecto. de of. dele. ex parte. j. & ij. in fi. facit. j. de re. iur. decet. xxi. q. ij. non enim. de pœ. di. j. quantumlibet. in fin. xvi. q. ij. vilis. Itẽ ſi non recipitur incõſtantia & varietas in aliis de pœ. di. iii. deriſor. multominus in Papa, dicetur ergo erraſſe oblitus facti. xxiii. diſt. præterea. & ſic non tenet, de conce. c. fi. Non ob. hæc litera prædictis, quæ factum reſpicit. Non ob. ꝙ primum reſcriptum ſit generale. j. e. ſi pluribus. de conce præb. ne captandæ. cui generi derogatur per ſpeciem. j. c. prox. & c. quamuis. ſtatim. n. cũ vacauit præbenda, id genus deductum eſt ad ſpeciem, ad hoc de fi. presbyte. ex tua. Item in decre. j. de reſcrip. gl. vlt. in fi. nõ fatetur illud reſcriptum dici genus, quod refertur ad certum, licet nunc incertum. Et vide, quod
2 ibi dixi. non ob. ꝙ collatio † tribuit ius in re. & illud eſt fortius, quam ius ad rem. hinc eſt, ꝙ potior eſt illius cã cui res eſt vendita & tradita, quam illius, cui primo vẽdita. C. de rei ven. quot. & no. de ſpon. du. tuas in j. gl. & vide, quod ſuper ea dixi. nam, vt dicit, iſta non recipiũt intereſſe, ad quod agi poſſunt contra collatorem, ſicut recipiunt prophana. tenet finaliter, quod in princi. dixi. Et per prædicta vr̃, ꝙ vbi beneficium non eſſet effectũ, teneret Papę collatio, nec mirum, quia teneret ẽt collatio ordinarij. ſ. e. ti. dilectus. ij. j. de conce. præben. ſi ſoli j. rñ. & maxime quando ſcribatur cum beneficio acceptandi. e. ti. c. j. tu dic, ꝙ ſi beneficium vacauit in curia. nullum dubium, ꝙ tenet collatio vacantis. ſ. e. c. ii. ſi vero alibi vacat, & Papa vtitur verbis generalibus. ſ. præbẽdam, ſi qua vacat &c. procedit, quod dixit Arc. & idem vr̃, ſi Papa vtitur ſpecialibus verbis. ſ. talem præbendam vacãtem per mortem talis &c. vt locus ſit ſurreptioni: ex quo proprio motu illam non confert. Vbi vero Papa proprio motu conferret hoc expreſſo mihi eſt qõ dubia, & potius vr̃, ꝙ valeat, maxime, vt prædixi, ſi non erat affecta per decre. j. proximam. cum etiam eo caſu non obſtet ſurreptio. j. eo. ſi motu proprio. ſaluo quod ibi dicam in gl. idem verbum. vbi vide, hodie tñ ponuntur cſæ tollentes hoc dubium, & reſeruantes ius expectantium, ſi. dicam. j. c. prox. ſuper. j. gl. [*Nequiuerint*] per quod patet, ꝙ non ſolum eſt debita. ſed etiam affecta. Io. mo. ¶ Prima gl. ſummat, & dat ſimile. ¶ Secũda quęrit, & remittit. ¶ Tertia quærit, arguit pro, ſoluit ꝯtrium. ¶ In gl. j. ibi, a Papa. ſ. e. eum qui. ¶ In gl. ij. in fi. idem Ar. ¶ In glo. iii. in fine. dicit Archidia. quod fortius in illis procedit hoc, quod dicit per hunc textum clare patere, vide, quod no. in cle. de conc. præb. c. vno. in gl. hoc determinabit.

SVM-

S V M M A R I V M.

1 *Menſis ubi præfigitur acceptationi, an poſt menſem re integra poſ*
ſit acceptare.

CAP. XIIII.

DVdū. Primo ponit mētē duarū apoſtoli
carū grarū. ſcđo ibi, cūq, ꝓceſſus
habitos ꝑ illas. tertio ibi, nos igit. multis ar-
gumētis oñdēs partē alterā potiorē illi dat
judices. vel ſunt duæ partes tm̄, vt primæ duę ꝯtineanꝰ 2
tur ſub querela cameratij, ꝙ plus placet. [*Præneſtino*] qui
cardinalis eſt, ita ꝙ in certis beneficijs hoc ſuo iure po-
terat, ſi legatus erat. ſ̄. e. lib de of lec. i. iii. & iiij. [*Eiſdem*]
Gallicanis. [*libere*] vide, ꝙ ſimoniaca renūciatione no.
& dixi, de renun. ſuper hoc, in glo. quę pro expenſis. ꝙ
hic dicit Arc. in decr. ex parte. ĩ. de offi. delega. dr̄ oino.
[*Nos poſtmodum*] ſecunda gratia. [*Extunc*] de voto. licet
ver. ſciturus. nec eſt vis, an dicatur exnunc, an extūc ſm̄
Arc. quia ſemper id trahitur ad diem conditionis, alle.
quod no. Inn. & Hoſt de ap. prætereа. facit, cle. de conc.
præbē. cum ei quem. & ibi dixi. [*Ignarus*] maxime, vt pa-
tet per ſequentia. Io. mo. [*Velut*] veritatis expreſſiuum.
Arc. [*Præoccupauimus*] i. prius occupauimus, & ponitur
in bona parte, ſic in Pſal. præoccupemus faciem eius in
confeſſione. ibi exponitur. i. priuſquam veniat ad iudi-
cium, quod fecimus confitendo damnemus. [*Conditio*]
hæc ratio ſufficeret ſm̄ Io. mo. nam prima gratia gene
ralis erat, nihil continens actu, ſed habitu, vel potentia
tantum, ſecunda erat ſpecialis continens aliquid actu,
ſpecies ergo extracta de genere amplius ſub genere nō
intelligitur, alle. iura, quæ allegat hic glo. [*Eo.*] pro ideo.
& eſt ſecunda ratio ſecundum Arc. [*Conſiderantes.*] ter-
tia ratio. [*Quia foret*] quarta ratio. [*Et quidem*] quīta ratio
ſecundum Arc. [*incerto*] vide, quod habes in cle. de con-
ceſ. præben. c. j. in j. & ij. rñ. [*Acceptandi*] tenet hic Archi.
1 ꝙ † vbi acceptationi præfigitur menſis, poſt menſem re
integra poſſit acceptare. tu dic, vt dixi in cle. de conceſ.
præben. cum enim quem. in gl. iſte terminus transferri.
ĩ. e. c. pe. ¶ Prima gl. ſummat reliqua. rñ. in tex. ¶ In gl.
ſ̄. de. ibi, in toto. ſequitur, iure generi per ſpeciem dero-
gatur. ¶ In glo. antepe. ibi, l. iiii. vide in c. gratioſe. in glo.
expirandæ. & ibi, §. recte. ſoluitur mandatum per mor-
tem mandatis, vel mandatarij re integra. ¶ In gl. pe. ibi,
apud Auphidium. ſatis eſt, ꝙ legatarius, cui legata ſunt
veſtimenta, quæ volet, dixerit ſe velle, vt ſua ſint, vt con
ſumptum ſit ius eligendi legatum, & ibi, nihil. ĩ. vide in
præ. c. j. ſuper j. gl. ¶ In glo. j. in fi. & per hanc decre. deter
minata fuit quæſtio de legato, cui Papa commiſerat, vt
ſibi rebelles in pace facienda, vel conſeruanda priuare
poſſet beneficiis, & illa aliis conferre, qui priuauit pro-
pter cauſam illam Tirium, quod in præiudicium expe-
ctantis in illa eccleſia primam vacaturam non poſſit
illud alteri conferre, vt ſic illa commiſſio intelligatur
ſine præiudicio iuris alieni, cui, ſcilicet tempore vaca-
tionis, vel priuationis beneficium eſſet effectum
prius, vel poſt commiſſionem prædictam. ſ̄. eodem lib.
de reſcrip. quamuis. hodie tamen in terminis prędi-
ctis, vel de quibus loquitur decre. vel ſimilibus ponitur
in literis clauſula derogatoria, per quam quo ad bene-
ficia illa pręiudicatur expectantibus cum proteſtatio-
ne, quod in aliis non fiat eis præiudicium, ſimile, quod
dixi. ſ̄. c. proximo. In fine. ¶ In gl. tertia. in fine. vltimus.
§. illius decre. eſt pro, & ſoluit contrarium. ¶ In gloſſa
hanc poteſtatem. in fine. qua ratione. & per decreta. is
cui de officio delega. ſupra eodem lib. puto, quod nec
ille legatus poteſtatem hanc coniunctim delegare po
teſt. ¶ In glo. eſt maior. in fine. ordinario enim delega-
to commiſſa maior eſt in delegante, & minor in dele
gato. Ioan. mona. dicit Archidia. fons ſcaturiens ma-
ior eſt, quam riuus ab eo procedens. ¶ In glo. ſ̄. de re
ſcri. in fi. Arc. all ff de le. iij. vxorem. §. Feliciſſimo. & l. ſer
uis vrbanis. §. vl ff. de ali. le. l. alimenta. §. baſilicæ. & l. ſti
chus. in prin. ¶ In gl. ſ. ibi. ſ̄. é. titulo, ſ. de reſci. allegato.
ſ̄. gl. proximo. ¶ In gl. no. in fi. ad idem. ff. de neg. ge. Pon
po. ſcribit. ff. ſo. ma l. diuonio. ibi. alioquin coactis vinde
mijs & c. de le. tertio. l. Offidius. de contrahen. emp. l. in
lege. in fi. ¶ In gl. j. nominibus. in fi. & l. vxorem. §. lega-
uerat. Arch. ¶ In gl. pen. in fi. ibi, apud Auphidium. ff. de
ma. vin. ſi pater. Arc.

S V M M A R I V M.

1 *Hoſpitalia & loca ſimilia quare non includuntur in literis dire-*
ctis ſuper prouiſione clericorum.

CAP. XV.

QVia ſæpe. Primo ponit dubium, qđ
ſecundo diſtinguēdo de-
clarat. ibi, nos dubitationem. & ſm̄ mem-
brum ibi, niſi vacanti collatus. vbi ergo nō
eſt collatus, ſed conferri mandatur, poteſt adhuc tene-
ri opi. Inn. ſm̄ Io. mo. ꝙ non placet Arc. cum Arch. eū
litera. ĩ. ponderet tp̄is auctoritatem, ad hoc ēt. ſ̄. e. lib. de
reſcri. tibi qui. & c. pe. [*Et dignitate*] hæc eſt copula &, ſed
ſi fuiſſet coniunctio. ſ. cum, an de altero ſolo prouideri
poſſet. vide, quod dixi de cele. miſ. cum Marthæ. ver. alij
vero. [*Vel officio*] no. ꝙ hæc tria ponit vt diuerſa, ad idē. ĩ.
c. ſi. vide, quod ſcripſi. ſ̄. e. de multa. & ſ̄. e. lib. de conſue.
c. j. ſuper ver. perſonatus. Eſt qō, an ille pro quo ſic ſcri-
bitur, conſequi poſſit ex iuribus talium literarum offi-
cium, quod cadat in laicum. i. cuius laicus ſit capax, &
quod per laicum regi conſueuerit. quod non poſſit vr̄,
cum. n. connexorum idem ſit iudicium, vt hic in fi. cū
concor. & iſta tria connectantur in gratia, vt hic. & ĩ. e.
ſi is cui. ergo ſicut dignitas & perſonatus ſunt quod ſpi-
rituale non cadens in laicum, ſic officium, debet enim
eſſe vniformis intellectus talium connexorum, ad hoc
de bap. maiores. ver. ſimiliter. hinc eſt, ꝙ decre. cum ac-
ceſſiſſent. de conſti. primiceriatum, quem primo voca-
uit dignitatem & perſonatum, demum vocat officiū,
ad idem. ſ̄. e. ad hæc. & de cle. non reſi. c. iii. de ſta. mon.
quod Dei. bene facit dec. fi. ĩ. e. vbi patet, ꝙ ſicut benefi-
ciorum collatio competere poteſt dignitati, vel perſo-
natui, ita & officio, ergo de ſpūali oportet intelligi. itē
hoc probat decr. iſta, nam ſicut præbenda canonicalis 1
poteſt eſſe annexa dignitati, vel pſonatui, ita & officio.
ad idem cle. de æta. & qua. vt hi qui. ij. rñ. vbi idem patet
in annexione ordinis. ergo de ſpūali officio, cuius laic
non ſit capax, debet intelligi, quod bene probatur. ij. q.
iii. ſi quis ep̄s præbendas, Archidia. præpoſituras, vel ali-
qua officia eccleſiaſtica. & c. q. ſaluatur. ver. in ſubiecto.
ibi, vel quemlibet eccleſiaſtico mancipatum officio.
Item hoc idem probatur. ĩ. de conce. præb. c. fi. in princ.
vbi numeratis dignitatibus, perſonatibus & officijs ſub
dit, & aliis quibuſcunque beneficijs eccleſiaſticis, illud
relatiuum aliis, dat intelligere officium tale eſſe eccle-
ſiaſticum beneficium. facit ad hāc partem cle. e. ti. per
1 literas. ſi dicatur, ꝙ ratio, quare † hoſpitalia & loca ſimi-
lia non includuntur in literis directis ſuper prouiſione
clericorum, ſit illa, quia loca illa per laicos regi poſſunt.
xviii. q. ij. quidam. & no. in cle. de relig. do. quia contin-
git. §. vt autem. audiui a ſolenibus officialibus curiæ, ꝙ
curia ſic tenet [*in ipſa*] habens etiam præbendam in ec-
cleſia talem dignitatem, quæ habet prebendam anne-
xam, poterit acceptare, ſed per ipſius receptionē vacat
prima præbenda, vt in cle. e. ti. ſi iuxta. ¶ Prima gl. ſum-
mat, & dicit, quid declaret. ¶ Vlt. gl. ponit rōnem in du-
cens duo iura. demum ponit quatuor caſus, quibus ſe
cundus primo præfertur. & v. caſibus, quibus expectās
primā illā non conſequitur. ¶ In glo. j. in fi. quo ad no.
in ꝑ. decr. ſta. facit hęc dec. pro Inn. & ꝯ Ho. tenuit. n. In
no. ex duob. impetrantib. primum ꝑferri ſecundo, qui
eſt maior in ordine ꝑ rōnē, quā ponit hic litera, ſed Ho.
ꝯ, vt ibi ſcripſi in gl. loquitur. ¶ In gl. perpetuo, in fi. & vi
de, quod ibi ſcripſi ſuper verbo, perſonatus.

S V M M A R I V M.

1 *Collatio quid ſit.*
2 *Papa ſi mandat prouideri de beneficio ſpectante ad inſtitutionem*

epiſcopi, nunquid executor prouidere poſſit de beneficio, de quo epiſcopus inſtituit ad præſentationem, uel electionem alterius.

3 *Locutio pluralis omnis eſt copulatiua ſaltem implicite.*

4 *Collegium uel uniuerſitas & ſi ſit perſona, non tamen uera, ſed repreſentata.*

CAP. XVI.

CVm in illis. Sunt quatuor dicta & partes patent. [*Maior*] vbi enim maius periculum. & c. ſ. eo. lib. de ele. vbi periculum. cum cõcor. [*Aut debeat*] dicit Io. mo. quod ita pronunciauerat in cauſis decanatuum Rotomagen. & Bituricẽ. quarum fuerat auditor [*Prouideri*] ſi Papa falſo rumore ſibi perlato quod A. pro quo ſcripſerat, mortuus erat, mandat præbendam eius conferri B. non ſunt per has ſecundas primæ literæ reuocatę ſecundum Arc. alle. ff. de hære. inſti. l. fi. facit. qđ no. in Spe. de inſtrum. edi. §. compendioſe. ver. quid ſi is qui. ſi autem expecto dignitatem in eccleſia Bon. per literas Papæ cum clauſula, non obſtantibus literis impetratis, vel impetrandis. & poſtea Papa concedit capitulo, quod de Arc. alicui prouideri non valeat per literas impetratas, vel impetrandas cum alijs nõ obſtantibus putat Archi. quod duret prima litera etiam quo ad dignitatem archidiaconalem, ex quo expreſſa mentio non fit de ipſa indulgentia. ff. de lega. iii. ſi quis in principio. ff. de leg. j. ſi mihi. §. fi. in ꝯrium alle. ff. de adi. lega. l. ſi hominem. & l. ſe. & dicit, quod curia ſeruat quandoq; vnum, quandoq; aliud [*Etiam ſi*] dicit Arc. quod iſtud etiam tenetur hic ampliatiuè quaſi dicat multo fortius ſi curam non habeat, alle. pro ſimili. ſ. de vi. & ho. cler. qm̃. §. i. in prin. & ĩ. c. cum ſingula. i. rñ. vnde communiter implicat. C. qui admi. ad bo. poſ. l. i. [*Collationem prouiſionem*] hęc duo ſunt ſinomia, vt patet. ſ. eo. dudum. poſt princi. & ĩ. e. cui de non. j. & ii. rñ. & c. ei cui. & c. ſi is cui. in fi. & habẽt vim electionis & confirmationis, vt not. ſ. e. lib. de ele. c. j. in iii. gl. c. vt circa. in gl. ii. & collator, vel prouiſor abſque alterius facto cõfert. ĩ. c. proxi. j. & ii. rñ. 1 eſt † collatio quaſi quædam iuris translatio in alium. & multa iura de collatione, vel prouiſione loquentia all. hic Arc. quod ſuperuacuum puto, verbum tamen prouiſionis iuenies pluries repertum. ĩ. c. is cui. & verbum collationis. in c. ſi beneficia. præſentatio vero, de qua ſequitur, pertinet ad patronum, qui licet ſit eccleſiaſticus ex vi iuris patronatus conferre non poteſt. ſ. de iu. patr. c. vl. & ſicubi inuenitur, ꝙ eligat, ſumitur pro electione, vt dixi. ſ. de iu. pa. nobis. diſpoſitio, de qua ſequitur, inducebat maius dubiũ in hoc caſu, quaſi vt aliquid addat, videretur includere electionem. Item quia verbum eſt gn̄ale, quod ẽt hr̃. ſ. c. ij. in prin. ſonat aũt idem, quod ordinatio. ſ. de teſt. cum tibi. de qua. ĩ. c. prox. & c. ſi apoſtolica. in fi. de conceſ. præb. ex parte. & c. poſt electionem. vbi gl. ii. exponit ordinationem. i. inſtõnem. & facit. ſ. de of. dele. ſuper eo. ſ. de arb. c. ij. vi. q. v. c. j. & ita ſummatur hic. & differat a collatione. quia inſtituitur electus, vel præſentatus per alium. ĩ. de inſti. c. j. aliter tñ ponitur. ĩ. de conce. præbẽ. ne captandæ. iuxta fi. & vide. quod no. de inſti. c. auctoritate. & per Hoſt. in ſumma ipſius tit. §. quid eſt per quæ etiam decido aliqua hic no. per Arc. [*Diſpoſitionem*] dato ꝙ diceretur in litera gratiæ diſpoſitionem quãlibet, vel q̃uis, conſului illud nil operari, vt no. in cle. e. tit. ſi dignitatem. vbi hoc probatur. & ibi ẽt nota. an nullo iſtorum modorum expreſſo includatur electio, ibi vide in gl. iſtud verbum. [*Vel dignitatibus*] no. quia non addit beneficijs, quare vr̃, ꝙ beneficia, quæ nõ ſunt prælaturæ, dignitates, vel perſonatus includantur, licet per electionem, & confirmationem prouideatur in illis, ad quod facit, quia ſequens. §. qui de beneficiis loquitur, de electi. non repetit, vellem hoc declarari. & communiter tenetur contrarium, vt no. in cle. eo. ti. c. i. §. ad hoc. in j. gl. ad hanc literam reſponderi poteſt, ꝙ reſp. cit narrata. ¶ Cum autem. qđ hic dr̃ & in §. ſe. ſi vero no. Gui in Spe. de act. vel pet. §. ſuper actionibus. ad fin. vbi etiam ponit. ex qu b. extra. fuerint ſumpta. [*Ad eius præſentationem*] facit contra Hoſt. in eo, quod no. de conce. præbẽ. ex tenore. vt ibi dixi, eſt autem hoc mirabile, cum collatio habet vim præſentationis & inſtitutionis, ſi grauare voluit conferentem, quare non fortius p̃ſentantem tantum, ſed hoc facit materia reſtringibilis vt in litera ſequitur, & facit. ĩ. eo. cui de non. [*Inſtonem.*] 2 mihi eſt † dubium, ſi Papa mandat prouideri de beneficio ſpectante ad inſtõnem epĩ, nunquid executor prouidere poſſit de beneficio, de quo eps inſtituit tamẽ ad præſentationem vel electionem alterius. & facit dubiũ quia in inſtitutione, quæ dr̃ collatio, litera non poteſt intelligi. cum textus dicat illa fore diuerſa. ſcias, ꝙ hoc nunquam attentatum audiui, & ne attentaretur fere abſtinui ab hac gl. aperite aũt dubium poſſet eſſe cauſa declarandi, propter quod obtinuit pars ſcribendi, & in ꝗõne ſi dicatur ꝙ non. quid ergo valet impetranti hæc forma, decipietur ergo ex tali beneficio impetrans, & non iuuabitur, ꝯ id. de commo. c. vno. cum concor. & notari poſſet fraus in gratiis & actibus eccleſiæ Romanę, quod eſſe non debet. ſ. de don. per tuas. cum talis gratia damnum afferat & non lucrum, quod eſſe non dẽt. ſ. de priui. c. fi. ſi dicis, ꝙ poſſit, abſurdum eſt, præſentantem, vel eligẽtem grauari, de quo non fuit cogitatum, nec expreſſum, quod aperte probat finis huius. c. & de ere. vl. ĩ. e. niſi dicas, ꝙ fuerit cogitatum, quia inſtõ ſicut & confirmatio præſupponit actum inferioris eligentis vel poteſtatis volens ergo per hanc gratiam grauare, vel arctare inſtituentem, vel confirmantem. neceſſario concluditur, ꝙ arctare ẽt voluit eligentem, vel præſentantem ad hoc, quod dr̃ de hauſto, & itinere. ff. de ſeru. ru. præ. l. iii. §. vlt. ad idem. ĩ. de ſen. excom. qm̃. ff. de procu. ad rem mobilem & l. ad legatũ. ſ. c. prox. & c. ſuper e. de præſcri. cum ex officij. & quod no. de of. deleg. prætera. in fi. vlt. gl. patet hoc ſatis ex caſu conuerſo. certũ eſt enim, ꝙ ſi Papa mandat prouideri de beneficio ſpectante ad præſentationem, vel electionem. arctatur per hoc ẽt ius confirmantis, vel inſtituentis. rñderi tñ poſſet, ꝙ ꝯfirmatio & inſtitutio ſunt acceſſoria ad electionem & præſentationem. & ideo non mirum ſi ſequuntur nãm principalis. ĩ. de reg. iu. acceſſorium, cum concor. ſed non ſic ꝯ. ĩ. de conſe. ecc. vel alta. c. vno. ver. non ſic. vnde attenta veritate talis inſtituens non grauatur, cum neceſſario teneretur præſentatum, vel electum inſtituere, ſi idoneus erat. xvj. q. xii. decernimus. ſ. de elect. poſtquam. & hoc multum facit pro j. parte. Item ſatis graue vr̃, ꝙ ſi ipſe, quem Papa grauare voluit. eſſet p̃ñtator, non grauaretur. vt hic. & grauetur alius p̃ñtator, vt ſic forma noceat alteri, quæ nõ noceret ſibi tali, cui ſcriptum eſt, vt ponit qõ. ſi dicamus præſentantẽ laicũ, vel clericũ, cui iure patrimonij competit, qõ non vr̃ dubia per id quod ſcripſi poſt Hoſt. de of. dele. dilectus. nam ſi verbum pręſentationis expreſſum in literis non includeret illum. multominus non expreſſum, remanet ergo dubium, cum ad eccleſiaſticas perſonas iure eccleſiarum illa pertinet, & egerent declaratione. [*Econuerſo.*] ſ. expreſſa inſtitutione, vel præſentatione non veniet collatio. [*Reſtringi*] ſ. eo. quamuis. in prin. ĩ. c. ſi pluribus. §. j. [*Ad alios*] duos non expreſſos ſed omiſſos [*Nam non debet.*] ad idem. ſ. e. lib. de reſcrip. ſuſcepimus. cum concor. [*Vel præſentationem*] idem in inſtitutione & electione. hoc ſcias, ꝙ ſi plures ſunt patroni, tamen alternis vicibus præſentantes, quod eſſe poteſt, vt in clemen. de iur. patro. c. ij. impetrãs ad præſentationem vnius illorum, ꝯ eq. dẽt bñficiũ, qđ ꝑ illa vice ſpectat ad p̃ñtationẽ illiꝰ. non ob. ĩ. c. vlt. in prin. quia iſte præſentat vice propria, ille. de quo ibi dicitur, confert vice capituli, vt ibi dicit tex. & ſic ſolus iſte grauat. facit. ſ. c. dilectus iii. ff. de vſu. l. quoti. & ĩ. de iure patro. c. vno [*Tantum*] ſatis puto per hanc literam, ꝙ ſi ad ambos ſpectat, non ſimul. ſed ſucceſſiuè per modũ, qui no. de ec. ædi. ad audientiã. j. in iii. glo.

gl.puta quia ſcribitur ad præſentationem plebani & ab
batis,& plebanus præſentat abbati, & abbas epõ,p quē
fit īſtitutio,procedat impetratio & ipſius executio. Sed
modo remanet fortius dubium.ſ.quid ſi alter iſtorum
tm̄ ſit expræſſus,vr̄ q̄ exprimi debuerit plebanus, q dat
huic rei principium & cuius factum gratuitum eſt &
voluntarium,& qui vere grauatur,& non abbas, cuius
factū eſt neceſſariū,& qui in veritate non grauatur, bñ
facit.s̄.de reſcri.literis,in talibus.n.in ltiū & cā pondera
rut.ff.man.ſi procu.in prin.ff.de ori.iu.l.j.& ab illo reco
gnoſcendum eſt beneficium,vt dixi de of.le.dilectus.in
fi.¶In ꝯriū ponderanda vr̄ pñtatio,q̄ fit epõ, ex qua ſe-
quitur inſtructio,& ſic loquūtur iura de pñtatione tra-
ctantia , & tales licet neceſſario id agant , pñtatores tñ
ſunt,ſicut & electores dñr , qui neceſſario certū eligūt,
vel ex mādato Papæ,de his q̄ fi.a ma.par.c.ex ore.& no.
de ele.cum in veteri.in gl.anpe.vel quia tenentur elige
re de collegio,vbi non eſt niſi vnus eligibilis , vt ſcripſi,
e.ti.de ele.cū terra.vel quia procuratoriū hñt de certa p
ſona.s̄.e.li.de ele.c.pe.§.porro.& vide ibi in vl.gl.itē mu
tatis terminis nonne ſufficeret īpetranti exprimere col
latorē,licet de aliquorum conſenſu habeat conferre,vt
ꝓbatur.j̄.ne ſe.va.c.vno.§.j.idē ergo in pñtatore,& cer-
tū eſt,q̄ exprimendo illū,q hēt conſentire non ſuffice
ret,cū ille nec collator ſit,nec pñtator,p q̄ ſoluendo pu
to Ab.exprimēdū,fortificat hoc, ſi teneamus in q̄ōne,
quā.s̄. ſcripſi ſuper ver.inſtōnē. quod verbū inſtōnis ex
preſſum ꝓiudicet pſentanti.fortius plebano ꝓiudicabit
in hoc caſu.ad dec.literis.tñdetur, vt dixi in qō. porro-
rum,ſuper rlam qui prior.ante fi.[*Non poteſt*]rō ſm Io.
3 mo quia †oīs pluralis locutio eſt copulatiua ſaltē īplici
te,ſicut eſt vl̄is propoſitio,& ad hoc vt ſit vera, oportet
oēm ipſius partem eſſe verā.ff.de re.du.ſi is qui ducēta.
§.vtrū.ff.de ver.ob.ſi quis ita ſtipulatus fuerit.x.ff. in ius
vo.vt eant.l.fi.ff.ſi quis cau. ſi ſeruus.§.ſi plurium. ſecus
in diſiuncta,vt in dictis iurib.[*impleri*]per executorem.
[*Ad eum*]grauatum & expreſſum in litera dicit hic Ioā.
mo.ſed non placet. & qn̄ ſcribitur ad collationē talis,
oportet,q̄ ſpectet ad illum ſaltem pro maiori parte, &
remitt.ad id,quod no.j̄.de ver.ſig.ſicut.& ipſe idē fatet,
quod hic dicit prin.vl.gl.¶Prima gl.dicit,quid declaret.
¶Quinta gl.fortificat textum per ſimile & per rōnem,
ſecundo q̄rit, arguit negatiue, ſol.ꝯrium. ¶Antepe.gl.
fortificat textum per duo ſimilia.¶Vlt.gl.obiicit & ſol
uit.¶In gl.ij.ibi,regimen.dicit Ar. q̄ quia iſti hñt alios
regere & paſcere,iō paſtores dūr.lxiii. di.ſi in plebibus,
xcv.di.ecce ego.¶In iii.gl.ibi,c.vlt.hic ponit Arc.quod
dixi de ſnīa,vel proceſſu delegati ꝯ intentionem delegā
tis.¶In gl.hinc eſt.quod cū ibi.s̄.eo.q̄uis.& ſic tñdetur,
ad quod dr̄,nil excellentius dignitate.C. de conſuli.l.j.
li.xii.& ibi,ſi pro clericis.vide,quod ibi dixi poſt Ioan.
mo.& idē hic Arc. cum hoc ab illa gñalitate excipiat
ſolum beneficia curata.¶In gl electo.in fi.Io.mon. in
rla,in gñali.j̄.de regu.iu.ſub.xlvi.membro,quod ibi ſi-
gnaui,dicit, q̄ huius rō eſt,quia nō eſt veriſimile,q̄ Pa
pa voluerit vniuerſitatem grauare,qui vtitur iure com
muni,vel ſaltem plus accedit ad ius commune , quod
non dat electionem vni perſonæ in eccleſia collegiata
ēt epõ.s̄.de ele.cum eccleſia.xvi.q.vl.c.vl.Item verbum
odioſum quorumcunq;in caſu odioſo.vt eſt illud , non
comprehendit vniuerſitatem , vnde impetrans ꝯ Titiū
& quoſdam alios non conuenit vniuerſitatem.s̄.e. lib.
de reſcri.c.ij.rō , quia relatiuum diuerſitatis,vt eſt alius,
refert diuerſum in ſuppoſito,ſed idem in ſubſtantia,vn
de illud alios, hēt referre idem in ſubſtantia. Collegiū
4 †aūt vel vniuerſitas & ſi ſit perſona, non tñ vera ſed re-
præſentata.ff.de fidei.l.mortuo.& ſic hæc perſona cum
illa non eſt idem in ſubſtantia.quare ſub illo relatiuo
non continetur.dat ſimile in clauſula,quæ de bonis in
maiori forma , per quā dicit ſe allegaſſe tempore Mar.
abbatem & conuentum cuiuſdam monaſterij conue
niri nō poſſe pro eo,q̄ expreſſi erant clerici & laici, ſed
abbas & conuentus non erat clericus vel laicus,licet cō
ſtituatur ex omnibus.ergo abbas & cōuentus,qui vniuer-
tas ſunt,conueniri non poterant. & dicit , q̄ Martinus
noluit decidere,ſed voluit,q̄ negotium maneret in cu-
ria. Subdit autem,q̄ ſi reſcriptum eſſet generale & fauo
rabile in materia fauorabili,qualis eſſet conſeruatoria,
vt dicit,capitula & eorum capita , vt epī conueniri poſ-
ſent.ſupradicta concluderent,q̄ ſi collatio beneficiorū
ſpectaret ad vniuerſitates,vel collegia expreſſa quorum
cunque collatione,illa beneficia non venirent , quod
non placet.¶In gl.vl.ibi,§.vlt.cum ſua gl.& vide, quod
dicam.j̄.de ver.ſig.c.vlt.& in fi.bene facit.ff.de le.ij.l.le-
gatis.vbi legatum factum vxori de his, quæ parata erāt
ad ipſius vſum, non intelligitur de paratis ad commu-
nem vſum ipſius & viri, dicebat Io. mo. quod eſt com
mune mihi & alteri,proprie non eſt meum. ff.de ritu
nuptia.illud.& verba generalia proprie,non improprie
ſumi debent,alleg.s̄.eodem.cum de beneficio.in fine.
& remittit ad regulam in generali.j̄.de reg.iu.

SVMMARIVM.

1 *Delegatus repreſentat delegantem.*
2 *Delegatus debet ſeruare formam mandati.*
3 *Hæreditas non poteſt agnoſci,niſi ſciatur defunctus is , cui ſucce-*
ditur.
4 *Libertas ſi detur ſeruo abſenti,nō prius erit liber,quam ad ipſius*
notitiam peruenit.
5 *Citatio probanda eſt legitime.*
6 *Prætor ſtatuit terminum illi , cui relicta eſt ſeruorum optio.*

CAP. XVII.

SI tibi abſenti. Circa beneficiū
collatum abſen
ti nondum acceptatum,ſoluit quinque du-
bia.primum,an ſit illius.ibi, licet. ſecundū,
an poſſit alteri conferri.ibi,ipſe tñ.tertium,an ſi confe-
ratur,valeat collatio.ibi q̄ ſi. quartum , quid ſi prouiſus
poſt terminum præueniat collatorem.ibi, anteq̄ tñ cō-
feratur.de collatione beneficij tenet hic Arch. q̄ valet.
licet clandeſtina,de hoc dixi.s̄.vt ec.be.vt noſtrum,ver.
porro.[*Tutum*]patet ergo, q̄ poſt conſenſum eſt ſuum,
ſed licet ita ſit,ſi tñ in eo ſe ingerit abſque ſuperioris au
ctoritate,priuatus eſt illo ipſo iure.j̄.c.prox.ſm Arc.ſed
hoc eſt falſum. niſi interuenerit violentia, in quo caſu
loquitur capitulum proxi.[*Non acquiras*] Io.mo.format
quęſtionem talem. Papa contulit mihi canonicatum
& præbendam,ſi vacat,alias reſeruauit vacaturam exe
cutore conceſſo, & tunc nulla præbenda vacabat , per
eundem modum proceſſit executor conferendo præ-
bendam,ſi qua vacabat,& ex eo tpe vacabat præbenda
de iure,ſed non de facto,quia collata fuerat per ordina
rium poſt gratiam Papę decre.vallatam, illam tñ iuris
vacationem,& executor & impetrans ignorabāt.Quæ
rit , an impetrans habeat ius in re. & vr̄ q̄ non propter
ignorantiam per hunc textum in contrarium conſe-
tiens contulit præſenti , & cui debebatur & intendebat
vacantem,ſi qua talis erat,conferre, q̄ prouiſio non de-
bet morari,vel fruſtrari , pp condinionem de præſenti:
cum talis conditio non det moram legatis , vel proui-
ſionibus , licet ignoretur exiſtentia conditionis, & po-
nitur, q̄ in veritate præbenda vacabat , quia ligata erat
per decre.ordinarij poteſtas.s̄.e.dudum.§. nos igitur.&
c.ſi poſtq̄.nec impediebatur collatio pro eo , q̄ alius de
facto detineret.j̄.e.licet.non obſtat , ſi dicatur illam lo-
qui in ordinario,qui titulum habet pro ſe,hæc in dele-
gato,cui videtur committi cognitio , qua prætermiſſa
nil vr̄ agi.ff.de tranſa.cum hi.§.ſi prætor.ff.de reb.eorū,
qui ſub.l.magis.§.ſi æs alienum.quia,vt dicit hoc reſcri
ptum,licet ſit verbis generale,eſt in effectu ſingulare,vt
no.de officio delega.ex parte,primo.vnde ipſum reſcri
ptum ad vnum ſolum refertur . s̄. eodem. ſi clericus.j.
& ij.rñ.vnde hoc non eſt genus , ſed ſpecies interpreta-
1 tione iuris.ff.de lib.& poſt.nominatim. Item cum †de-
legatus repreſentet delegantem.xciiii.diſtin.c.j.Et ratio

quæ mouet delegantem & delegatum, de reſcr. ſuper li
teris. in fi. & Papa delegans hoc facit, dans prouiſo ius
in prębenda, ēt ſi ignoret vterque. ſ. e. ſi poſtq̃. ergo & de
legatus hoc poterit. Non ob. ſi dicatur, ꝙ Papa hēt ple-
nitudinem ptãtis. ſ. e. licet. in prin. ij. q. vj. decreto. & ſta
tuere põt, quod placet. C. man. in re mandata. Inſt. de iu
2 re na. §. ſed quod prin. delegat⁹ † vero hēt ſeruare formã
mandati, de reſcrip. cum dilecta. quia delegatus iſte nõ
facit ꝯ mandatum. ſed exequitur mandatũ ſuper certo
nõ ſuſpenſo electione, vel acceptatione. & ſic eſt firmũ.
quod facit. j. de conce. præ. quia cunctis. & ſi dicas, licet
ſit certum in veritate, executor tñ, qui non hēt plenitu-
dinem ptãtis, hēt hoc prius per ſniam declare. C. de ſen
ten. q̃ ſi. cer. quan. l. iij. Inſti. de act. §. curare. rndet, ꝙ exe-
cutor non hēt neceſſe hanc cognitionem aſſumere, ni
ſi velit. iuxta no. per In. de pſũm. c. fi. nã & declaratio ſu-
per veritate ſundata hēbit effectum ſi ſuper ſurreptione
non, de re iu. cũ olim. Itẽ obſtat, quia dicendo, ſi vacat
intelligitur de vacatione iuris & facti, de ꝓce. pb. literas.
& c. cũ noſtris. ad hoc. ff. de act. emp. l. ij. & l. rõ. i. & ij rñ.
Sol. in coꝗ conſertur vacans de iure & nõ de facto va-
let collatio, ſed executio non tenebit niſi reuente voca-
to. j. e. licet. & ſic approbatur licitũ, & improbatur illici
tum. ſ. e. dilectus j. Sed ob. huic ſolutioni dec. cũ noſtris.
rñdet, ꝙ vt no. Inn. ibi eſt ſurreptio, ſed non tanta, q̃ red
dat reſcriptũ nullũ, quin per illud procedi poſſit ſm for
mã iuris. xxv. q. ij. pſcriptione. & c. & ſi non cognitio, vbi
aũt reſcriptũ non eſt nullũ, vitiatur collatio, licet vitia-
ri poſſit executio. item non obſtat, ſi dicatur, ꝙ † non po
3 teſt agnoſci hæreditas niſi ſciatur defunctus is, cui ſuc-
ceditur. C. de cap. & poſtli. reuer. nec nos. ff. de acq. hær.
qui hæreditatem adit. & l. hrs inſtitutus. ergo ſic in pro
poſito. Sol. in hæreditaria ſucceſſione hæres hēt cãm a
defuncto. ff. de reg. iur. hæreditas. abſurdũ ergo eſſet, quẽ
eſſe ſolicitum de hęreditate illius, quẽ ignorat mortuũ,
ar. ff. de vul. & pup. ſub. l. ij. §. interdum. ſed in beneficijs
non eſt hæreditaria ſucceſſio, quia non habetur ius ex
facto defuncti, ſed ex noua inſtitutione. item aditio hæ
reditatis non recipit diem. vel conditionem. ſaltem iſtã
ſi vacat, vel ſi mortuus eſt. ff. de reg. iu. actus. ſecus in col
latione pbendæ, vt liquet ex pcedentib. & in ꝯctu dona-
tionis. C. de don. quæ. ſo. ma. l. ij. & per totũ, nam licet ex
donatione ſine traditione rẽ non transferatur dñium.
ff. de ac. re. do. l. traditio. C. de pac. l. traditionibus. pter q̃
in caſu. C. de ſacroſa. ec. l. vt inter diuinum. ſ. de conſue.
ex literis. ex collatione tñ beneficij ſine traditione ius
acquiritur in re. j. e. quodam. & de conce. præbẽ. c. fi. vn
de cum veritas facti narrati declaret hanc præbendam
eſſe iſtius, declarari dēt eã ſpectare ad impetrantem ſm
Io. mo. Quicunque alius ēt executor deputatus per Pa-
pam, nihil. n. excepit, qui dicit quicunque. de ma. & ob.
ſolitæ. ſm Arc. [*Ordinare*] i. conferre. ſic ſ. e. lib. de cõſue.
c. vlt. §. j. ſic. ſ. de ele. cũ in cunctis. in fi. & c. bonæ. j. in fin.
& c. ne pro defectu. ſm Arch [*Nequibit*] & ſic ꝯ factum
ſuũ venire non poterit, vnũque circa hoc hic dixit Io.
mo. poſui de ele. ꝓtu. diuerſis. ſuper gl. ar. ꝙ. [*Non liberet*]
non dixit non vacante, vacat. n. quoad quid, nõ tñ quo
ad oĩa. ſi. de transla. inter corporalia. verſi. ſed neque. ad
idẽ. C. cõia de leg. l. fi. cũ ibi no. & auth. res q̃. ff. de leg. iij.
Itẽ in legato. §. j. ſm Arc. qui primo alle. ꝙ vacare dicat,
cũ adhuc non ſit mutuus conſenſus, per quẽ carnale &
ſpũale matrimoniũ inducitur, non per alterius conſen
ſum tñ. ſ. de ele. cũ inter can. de ſpon. tua. ſic hrditas dr
iacere, q̃ non eſt adita ab hrde., & dum deliberat hæres
adeundo, nil gerit pro hærede, nec actiones intentat. ff.
de iure deli. Ariſto. & l. ait prætor. & ex teſtamento nil
petitur, niſi hæreditas adeatur. C. de fideicom. eam quã.
in ꝯrium. ſ. ꝙ non vacet. facit hæc litera. cum alteri cõ-
ferri non poſſit. ad idem. ff. de acq. hæ. quandiu. & hæres
dum deliberat, non renunciat, imo ius deliberandi ad
hæredes transmittit. C. de iure deli. cum antiquioribus.
ad idem, quod hic dr in prin. quartæ gl. vides, ꝙ hæc lite
ra dicit, quoddam medium, vt habeamus beneficium,
vacans liberum, & vacans nõ liberum, & non vacans.
Item ſcias, ꝙ Io. mo. hic dicit, tale beneficium affectum
ne deliberatio, quam hēt abſens an acceptare velit nec
ne, auferatur eidem, nec præcipitandus eſt abſens, ſi de
liberare velit, vt ſequitur, ar. ff. de ſuc. edi. l. i. § ſane. eſt. n.
hoc caſu factũ pendẽs, ſic ff. ſi cer. pe. l. pꝛomde. ff. de ma
nu. l. ij. ff. de mili. te. l. ſi miles Titio. & hoc caſu ſubintel-
ligitur, ſi volet. ff. de leg. j. ſi ita legatum. §. illi. & optione
ſemel facta non licet variare. ff. de op. le. l. apud Aufi
dium. & ꝑ hoc poſuit hic exquiſite tñ id, quod poſt cũ
ſcripſi. ſ. e. lib. de reſcri. gratia. ſuper gl. fi. [*Non ſubſiſtet*] te
net hic Arch. ꝙ ſi is, qui recipit ſecundum curatũ poſt
talem collationẽ ſui primi, quod vacabat alteri factã,
nondum acceptam, impetret diſpenſationem ſuper ip
ſo primo tenendo non valebat, & fit ſurreptitia tacito
de tali collatione ēt non accepta, all. quod no. j. co. non
poteſt. j. rñ. item conſenſus ſequens, vel ratihabitio vr̃ a
principio interueniſſe. j. de reg. iu. ratihabitione. cũ con
cor. in ꝯrium alleg. quia per diſpenſationem prius fuit
ius acquiſitum diſpenſato, quam prouiſo, & ſic proui-
ſus poſtmodum attentare non potuit, ad hæc. ff. quis
or. in bo. poſ. l. fi. ff. de bon. poſ. l. iij. §. acquirere. ff. de his
qui not. in fa. l. quid ergo. & vr̃ caſus. ff. rem ra. habe. bo-
4 norum. & l. fi. ad idem. quia † ſi datur libertas ſeruo ab-
ſenti, non prius erit liber, quam ad ipſius notitiam per-
uenerit. ff. de acq. poſ. qui abſenti. ff. ſi cer. pe. eum qui. &
quod no. v. q. v. quanto. tene cum Arc. quia ſi non valet
collatio, q̃ aĩs eſt fauorabilis, multo minus diſpenſatio
pluralitatis, aĩs odioſa. j. e. non poteſt. item ſi reſeruatio
dignitatis non infringit electionem iam factam, licet
non attentatam. ſ. e. lib. de ele. ſi eo tpe. multominus di-
ſpenſatio collationem, & ſic reſponſum fit ad primũ,
quia negatur ius acquiſitum diſpenſatio. & ſic nil expe
dit, quominus ratũ habere poſſit, & ſic non ob. l. bono-
rum. & l. fi. l. qui abſenti. diſtinguit, an dñs voluerit illũ
ſtatim eſſe liberum, an cũ literas receperit. itẽ non ob.
quia ſicut ille nõ hēt libertatem ita nec iſte, dñium tñ
affectum eſt, & ſibi debitum, & per hoc concludit, ꝙ ex
quo diſpenſatio fuit ſurreptitia, & ſic nulla in bñficia-
libus, vt no. ſ. de reſcri. ad audientiam. non conualeſcet,
licet prouiſus poſtea non attentet. ſ. de elec. auditis. j. de
reg. iu. non firmatur, cum concor. ad hoc vide qõnem,
quam ponam. j. de reg. iu. ignorãtia. ¶ Notificata, dixit
Arc. legitime, ita ꝙ de hoc poſſit plena fides haberi, nõ
per ſolum nunciũ, vel literis. ſ. de ſen. excom. ſacro. in
5 prin. alle. quod no. Vin. de ele. ꝙ ſicut. ꝙ † citatio, ſicut &
quodlibet factum probãda eſt legitime. ſ. duobus teſti-
bus, vel per publicum inſtrm. ad idem de reſti. in integ.
ex literis. C. de decu. l. vlti. lib. xij. C. de accu. l. ſinguli. &
quod no Ho. de prob. qm. in ꝯrium alle. de teſti. cog. c. j.
rñdet, ꝙ ibi vocatur nuncius is, qui deputatur ad teſtes
recipiendos, qui alibi vocatur executor, vel auditor. de
offi. dele. ſuper qõnum. [*Terminum*] ſimile. ff. de bo. auct.
iud. poſ. ſi ſeruus, plura ſimilia de termino ſtatuẽdo no.
& dixi de prob. licet etiam. ſuper j. gl. [*Libere*] idem ver-
bum. ſ. e. de multa. & vide concor. j. e. ſi beneficia. [*ante-
quam*] quid ſi poſt terminum ille conſentit, & eps alteri
contulit, nec apparet, ꝙ præceſſerit, puto quod cum la-
pſo termino appareat epm contuliſſe, obtinebit ſecun-
do prouiſus, niſi primus probet ꝓuentionẽ, cuius onus
ſibi incumbit propter lapſum terminum. hæc probet
hic litera, quæ ſequitur, & ex tunc de ipſo &c. hēt ergo
probare, quod ex tunc. i. poſt conſenſum fuerit facta
collatio. hoc intendo, quod cum appareat, collatorem
contuliſſe & tempore, quo potuit, qui dicit, collatio-
nem non valuiſſe propter pręuentionem, habet id
probare. Item ſicut propter libertatem excommuni-
candi, quam habet proprius iudex, ſi concurrat
excommunicatio cum ipſa appellatione, eſt ſubdi-
to neceſſarium probare, quod prius appellauerit,
ita quod propter libertatem, quam habet poſt ter-

minum

minum collator in conferendo, neceſſe eſt prouiſo ꝓ-
bare,ꝙ præuenerit.facit.j.de ſen.excom. venerabilibus.
in fi.& quod ibi no.in gl.pe.& in cle.de reſcri.literas in
gl.pone.ad idem.ff.de do.inter vi.& vxo.l. cum hic ſta-
tus.§.ſi ambo.& ff.de re.du.l.ſi iter virum.& l. qui duos.
j.reſpon.& §.ſi maritus.fateor tamen,ꝙ hæc argumen
ta ſunt volubilia.non valet,quod dicitur fauendum,vt
res potius valeat,q̃ pereat.s̃.de ver.ſig.abbatem,cũ iſtud
ita faciat pro ſecunda collatione vt pro prima.& eſt ſi-
mile,quod ſcripſi, de ſpon.duo.c.fi.ſuper j.glo. & tanto
plus, quia de culpa primi conſtat per lapſum termini,
in quo cum conſtar non acceptaſſe. ſimile, quod
dicam.j̃ c.ti.ſi a ſede.in priu.[*Ex tunc*]i.poſt conſenſum
tuum præſtitum lapſo iam termino.[*De ipſo*] ſ. benefi-
cio ſic per te acceptato.¶Prima gl.ſummat & dicit,qd
declaret,& quid erat dubium,& ſoluit q̃onem.¶Quar
ta glo.ponit tres opi.quæ olim erant de materia.¶Glo.
ſed nunquid.format,ſoluit duas q̃ones.¶Glo.antepen.
obiicit & ſoluit.¶Gl.pe.ſoluit quæſtionem.¶In iij.glo.
ibi,ſi ego.vide ca.accedens.ſuper fi.j.gl.& ibi ratum. vi-
de.s̃.de do.apoſtolicæ.ſuper gl.antepe.Et ibi, qui abſen-
ti.vide de cle.excom.mi.apoſtolicæ.Inn. & ſuper gl. ii.
¶In 4.gl.ibi,§.ſurdo.vide.s̃. de bap. maiores.ad fi.ſuper
gl.fi.j̃.Et ibi,legata.ſequitur,ſub conditione relicta non
ſtatim,ſed cum cõditio extiterit,deberi incipiunt,ideo-
que interim non potuere legari,alias delegari.Et ibi Sti
cho.ſi vſufructuatius fundi ex teſtamento,per quod ꝓ
prietas debebatur Titio finito vſufructu ipſum fundũ
legauit nepotibus, qui poſſederunt illum tempore ha-
bili ad præſcriptionem,tuti erunt, ex quo primum te-
ſtamentum ignorabant.¶In vlt.gl.ibi, mancipiorum.
6 prætor † ſtatuit terminum illi cui relicta eſt ſeruorum
optio.j̃.quem eligat, & tamen poſt diem reintegra ad-
huc eligere potuit.¶In gl.ii.in fi.Idem Io.mo.& Arch.
¶In gl.iij.ibi,procurator generalis, vel conſanguineus,
nam per eum etiam ante acceptationem non acquiri
tur dominium,beneficium,vel canonicatus, qui con-
ſenſu eligentium & electi acquiritur.s̃.de ele.cum inter
canon.s̃. de ſpon.cum locum.licet talis pro tali eligere
poſſit.ff.de proc.ſed hæ. vnde dicit Hoſt.licet lex talem
perſonam agere permittat, non tamen facit illam pro
curatorem.ff.iud.ſol.l.iij.§.j.ff.de procu.non ſolum.§. ſi
de dote.¶In quarta glo.ibi cõmutabiliter.ſ. quia priuſ-
quam agnoſcat,poteſt repudiare.quod autem dicit ac-
quiri dominium.dic re vera adita hæreditate, ex fictio-
ne vero dr̃ acquiſitum poſt mortem.ff.de ſur.ſi iuſſu.§.
vlt.& l.a Titio.qui.mo.ſer.amit.ſi partem.§.vlt.ff.de cõ
di.inſti.l.ſi quis ita hæreditatem. Et ibi, quod hic dr̃.di-
ctum ergo fuit bonum,licet ratio non fuerit bona.ſi.s̃.
qui fi.ſint le.per tuas.ff.de mino.Pap.exuli.Et ibi, tertia
opi.Archi.attribuit hanc Hoſt.& verum eſt,ꝙ Hoſt.po
nit illam in decre.accedens.tamen recedit ab illa adhe
rendo Inn.qui ſimpliciter dixerat,collatorem non poſ
ſe a proprio facto recedere.¶In glo.pe.ibi, ꝙ verum eſt
Arch.ꝯ. alle.vii.q.j.quam periculoſum.de renuncia.ex
tranſmiſſa. primum ergo extinctum vlterius non re-
uiuiſcet.fit etiam ratio ſecundum eũ, quia ſicut ꝑ mu
tuum conſenſum inter eum & eccleſiam contrahitur
matrimonium ſpirituale.s̃.de ele.cum inter,ita per ip-
ſius diſſenſum diſſoluitur.s̃.de re.iur.c.j.dicit autem, ꝙ
decre.contraria non tangit hunc caſum, ſi bene videa-
tur,tene cum gl.verum eſt, ꝙ ipſe format caſum de il-
lo,qui non ſolum diſſenſit,ſed etiam renunciauit colla
tioni ſibi factę. quo caſu procedere poſſet eius dictum.
& in fine. ibi tamen glo. loquitur de electo,hic loqui-
tur de prouiſo.

SVMMARIVM.

1 *Inuaſor, qui pacifice poſſidet, an poſſit clericum ad beneficium præſentare.*

2 *Conſuetudine an poſſit induci,quod quis ſine confirmatione adminiſtret.*

3 *Litera in beneficijs demonſtrat proprietatem.*

4 *Poſſeſſor malefidei interdum eſt melioris conditionis, q̃ bonefidei.*

CAP. XVIII.

EVm qui. Sunt duæ partes, quæ ſatis
patent.ſecũda ibi, inſuper.
prima diuiditur, quia primo ponit dictũ,
cuius poſtea duas rationes ſubdit.ibi. non
enim.dicit Io.mo.ꝙ primum dictum ponit peccatum
in facto & in modo.ſecundo in modo tantum.[*Benefi
cium*] in ep̃o ad ep̃atum tranſeunte non videretur hæc
pœna locum habere, licet priuari poſſit.& vide quod
dixi de transla.quanto.in gl.fi.[*Simili*]i.aĩarum, non.n.
requiritur,ꝙ omnino ſit ſimilis.& vide,quod no.j̃.c.nõ
poteſt.§.j.in gl.ij.[*Decet*]nec licet,nec expedit, de his.s̃.
de voto.magnæ.[*Vel quod inuaſor.*]hoc ſumitur.ff.de no
xa.l.non ſolum.in fi.ibi,nam & abſurdum videtur &c.
& ff.de pe.hęre.ſi a dño §.ſi prædo.ibi,ſed non eſt dubiũ
1 &c.cum ibi no.ſm Arch.qui quærit de †inuaſore¹ qui
2 pacifice poſſidet, an poſſit clericum ad beneficium
præſentare, arguit ꝙ ſic. xi. quæ.j.ſi quiſquam. & qui
fi.ſint le.per venerabilem. Arc.ꝯ.xii.q.ij.alienationes.&
c.precariæ.xxiii.q.j.quid culpatur.lxiii.di. ſi ꝑ ordinatio-
nem.xvi.q.vij.ſane.xxiij.q.4.ille.& qõ.v. miles.de conſe.
di.j.hic ergo.vbi de hoc.& j.q.j.hanc regulam. dicunt q
dam,ꝙ ſi talis ab eccleſia toleratur,id poterat, aľs non,
ad hoc,quod le.& no.lxii.di.c.j.ĩ fi.& j.q.j.ſi quis a pſeu-
do.& quod no.de ele.nihil eſt.in vl.gl.& 14.q.j.in ſum.
& q̃d no.Inn.de ſen.ex.ſi vere.ad fi.Quærit ẽt de intruſo
an ſubditi teneantur ei obedire, & an doctores dignita
tes teneantur ei ſoluere,& diſtinguit,an agat ſuo noĩe,
an noĩe dignitatis,quod ſcripſi poſt Inn.& Ho. de reſti.
ſpol. in literis. [*Potiori*]ponit hic Archi. quod dixi poſt
Vin & Goſ.de ſolu. ſi quorundam. ſuper ver.commiſ-
ſam.ſ. ꝙ illa pœna locum habet ẽt in eo, qui vi tenet
eccleſiam occupatam.& facit hoc pro ſolutione q̃onis
hic diſputatę de rectore eccleſiæ,qui rem, quam bona
fide poſſidebat, eccleſia vendidit, ſed poſtea verus dñs,
cum res pręſcripta non eſſet,vendicauit illam a poſſeſ-
ſore,ꝙ pœna dilapidantis & male alienantis habeat lo
cum in illo,hæc decr. quia nondum emanauerat.alle.
non fuiſſe dec.nuper.de biga.cum cõcor. & q̃ no.in de
cre.plerunque.de don.inter vi. & vxo.in vl.gl.& ſi vis te
in mã dilatare,vide,quod dicam in rla, cum quis ĩ ius.
j̃.de reg.iu.in q̃one.[*Violenti*]dicit Io.mo. ꝙ violentum
eſt,cuius principium eſt ab extra,cuius progreſſus me-
rito diminuendo procedit.Sed in nãli motu eſt ꝯ, quia
fortior eſt in fi. & ideo abſtinendum eſt a violentijs na
turalia proſequẽdo.Iuxta illud Boetij.Inſerta eſt homi-
nibus veri bonique cupiditas.i deſiderium, licet ad fal-
ſa ſæpius error adducat.[*Temeritate*] dat ĩtelligere,ꝙ vbi
violentia fieret iudicis auctoritate,non eſſet locus huic
pœnæ.vide,quod ſatis ſcripſi,de immu.ec.c.j. & de arb.
ex parte.in gl.& ideo. ver. quicquid.[*Eccleſiaſtica*] vide,
quod poſt Inn.& Hoſt.ſcripſi de differentia tp̃alium hę
reditatum ad beneficia,de proba.in præſentia.in gl. no.
quolibet.ad fi.& quod ſcripſi.s̃.c.ſi tibi.ſuper ver.non ac
quitas.ad fi. [*Eoipſo*] quaſi ſine aliquo hoĩs miniſterio,
& ſic eſt canon latæ ſñiæ,dicit tamen Arch. ꝙ oportet
hoc per iudicis ſñiam declarari,ꝙ ſic occupauerit.j̃. de
hæredi. cum ſm.in fi.& remittit ad no.per le. de pœn.
felicis.[*Beneficijs*] no. ꝙ æquiparat hæc tria. & iuſte ſm
Arc.quia nulli eſt licitum miniſtrare in præbenda,an-
tequam ſibi aſſignetur ab eo,qui aſſignare poſſit, vt no.
Inn.& Hoſt.de conceſ.præb.propoſuit.in prin. ergo ſe-
cundum eum ſi aliter adminiſtrat,dicitur violentus,vt
dicam ſuper gl.remit.etiam ad no.per Inn. & Compo.
de elect. nihil eſt.Quærit etiam de non inſtallato,an ſit
vocandus ad electionem,ſuper quo vide, quod ſcripſi
poſt Compoſt.de conſtitu.cum M. ſuper gl.hic poteſt.
vbi etiam ſcripſi,quod hic ponit Arc.contra Compoſt.
2 Quærit demum † an conſuetudine poſſit induci, ꝙ qs
ſine cõfirmatione adminiſtret,de hoc ſcripſi poſt Cõ-
quod non poteſt.s̃.de conſue. cum venerabilis.ſuper j.
Io.An.ſuper vj.Decre.

gl.& idem hic Arch. quia pernitioſa eſſet conſuetudo,
per quam omitteretur inquiſitio, quæ præcedere debet
confirmationem.de elec. qualiter. & c.cum nobis.per
priuilegium faretur.ꝙ id poteſt cõpetere, vt ibi ſcripſi.
dicit ẽt per hanc decre. manifeſte approbari dictũ illo
rum.qui tenent,ꝙ ẽt cõfirmatus ante inſtallationem,
vel inductionem in poſſeſſionem,de qua.ſ.de oſ.arch.
vt noſtrum. ſine pęna adminiſtrare non põt. dicit enĩ
3 †ꝙ litera in beneficiis demonſtrat proprietatem.ĩ.eo.
b quodam.& dicit corrigi iniam Inn.qui dixit,de cã poſ.
cum ſuper.de ele.tranſmiſſam.vbi vide,ꝙ inſtallatio fa
cit ſolum ad ſolennitatem,ꝯ quod ẽt inducit.ĩ.eo.licet.
in prin.& in fi.vbi de hoc.& ibi dicam.& ſ.e.de elec.cõ
miſſa §.annus.alias inſtallatio fruſtra eſſet a iure intro-
ducta.quod non eſt ſentiendum ſm eum,ſed ſalua ip
ſius pace iſta non probantur per hunc .§. qui punit ſo
lum violentiam,vt dicam ſuper gl.[*Ipſis*]violenter oc
cupantibus[*amittant*]ſi.in cle.de ſequeſtra.c.vno.ad fi.&
videas,ꝙ hęc pęna iuris cõis ſine miniſterio hoĩs,quia.
ſ.dixit eo ipſo.Sed Io.de De.l i.q.xxxviij.formabat qõnẽ
de clerico capellæ,qui litigans cum rectore,a quo pete
bat dimidiam fructuum eccle.poſt lit. conteſt.violẽter
aſſumpſit officium rectoris ꝯ ipſius voluntatem obla-
tiones factas in principali feſtu eccleſiæ occupãdo,quæ
rebat , an per hoc deberet ab eccleſia remoueri. ad affir-
matiuam all. inobedientiam ꝯ prælatum dignam pri
uatione, etiam ſi ſolo verbo negaſſet illum prælatum.
ſ.de exceſ.præ.grauem.& quia ſine iudice vſurpauit, ca
dere debet a iure ſuo. per iura hic allegata . nam furtũ
& rapinã commiſit. ſ.de elec.dudum. in ꝯrium iſte ha
bebat ius in re .licet ergo exceſſit in vſu, non tñ rapuit
proprie rem.xxxvj.q.i.§.ij.ad fi.item cum in oblationi
bus haberet partem.ſ.de ſi.presbyt propoſuſi,non com
miſit furtum,vtendo ſaltem in parte iure ſuo,ſicut nec
iniuriam,de ele.cum eccleſia Soluendo dixit, eum de
rigore remoueri debere.al.de pę.di.ij.principium.in fi.
xvj.q.vi.placuit.nam debuit vſque ad litis finem obedi
re prælato.viii.q.iiij.nonne.ſ vt li.pen c.j.alleg etiam.ff.
de aqua quo.& æſti.l.fi.pro eo facit de exceſ.præl.illud.
¶Prima glo.ſummat & dicit,quid declaret.¶Secunda
gl.arguit a ꝯrio.ſecũdo quærit & ſol.¶Tertia ſoluit du-
bium ꝑ ꝯrium literæ , ſed cũ diſtinctione.¶Quarta per
hoc.c.ſoluit tria dubia ¶Antepe glo.tractat de triplici
timore.¶In v.gl.ibi.ſeruus.vide.ſ.de collu.c.iij. ſuper fi.
vlt.gl.& ibi,§.antepe.non ſuccurritur ſtultis.ſed erranti
bus.& ibi,l iii.§.i.vide de do.inter vi.& vxo.c.vlti.in j.gl.
¶In gl.antepe.ibi.l.vna.vide in c.vt clericorũ.in iii.glo.
¶In j.gl.in fi.quærebat.n.de illo, qui propria auctorita-
te inuaſit ſecundum curatum,arguebant,ꝙ ipſo iure vi
deatur renunciaſſe primo.xxj q.ii,ſi quis iam. recitabãt
alios dicere ꝯrium,niſi auctoritatem ſuperioris habue
rit, quia tunc quis confirmatio , vel inſtitutio ſit nulla
ipſo iure,vr renunciaſſe primo. quia ſufficit ad hoc , ꝙ
auctoritatem vel tuitionem prætoris habuit,ar.ff.quod
cum fal.tu.l.j.§.fi.ſ.de tranſla.quanto dicebat tñ Hoſti.
ꝙ illa facit ꝯ.quia ibi, qui propria temeritate tranſiuit,
priuatur vtraque. dicit etiam abſurdum eſſe puniri ha-
bentem iudicis auctoritatem,& non habentem nõ pu
niri,& quia hoc ſine ratione eſt,nec opitandũ eſt, nec
tenendum.C.de lib.præ.l.j.ad fi.lxxiij di.corepi.ſ.eo. lib.
de ele.ex eo quod.¶In glo.ij.ibi,bigamia.vel eius pęna.
¶In gl iij ibi,ſi beneficia.idem Arc.¶In gl. eadem rõ-
ne.ibi,factum .ſic refert Io.mo.& Arc.vnde dixit Inno.
ſit decr.de militia.ꝙ cum interdictum erat regnum, vt
puto.Siciliæ & omnibus capitulis prohibitum eligere.
multi tñ eligebantur in epõs , & confirmabantur per
Metropolitanos.& adminiſtrabant,arguebat aũt,ꝙ ela
pſo tpe de conſecrandis vacabant ipſorum priora be-
neficia per.l.iij §.videamus.ff.de don. inter vi.& vxo.in
Auct.de teſti.& ea quæ pa.§.fi.ĩ de exceſ.præla.tanta.ſ.
de tranſla.quanto.Sed Arc.dicit illam gl. non fuiſſe in
originali Inn.Et in fi.idem Arc.¶In glo.xvi.ibi,melio-
4 rem.interdum †malefidei poſſeſſor eſt melioris cond i-
tionis.quam bonæfidei,vt patet ex uo.ff.de rei vendi. in
rem.§.fi.¶In glo.no.ꝙ ibi.in violento. Arc.ꝯ.qui dicit.
violentiam intelligi, niſi fiat apprehenſio beneficii au-
ctoritate executoris,vel iudicis ad hoc poteſtatem ha-
bentis ſ.quod met.ca.l.extat.ff.ad l.Iul.de vi pri.l.pe. Ad
has.ll.reſponde,vt no.in l.extat.in prin.vlt.gl. ad hoc in
ducit,quia furtiuũ dr̃ non ſolum , quod fit occulte.ſed
etiam quod fit ſpreta auctoritate illius qui eã dare dẽt,
vt patet de con.diſt.j. certum eſt.item concubitus illici
tus licet palã fiat,dr̃ furtiuus.xxviij.di. de his. ſic & vſur-
patio dicit furtiua xciij.diſt.illud.dicit ergo merito pu-
niendos furtiue beneficia occupantes,vt ſequitur,& be
neficium ꝯ ibi collatum dicitur furtiuum.lxiiij.diſt.ex
tra.& ordo.ſ.de eo qui fur.or.re.c.ij.& in rubro.tene cũ
glo.quicquid hic dixerit.ſ.c.proxi.in prin.vt ibi dixi,nõ
enim furem ,vel iniuſtum apprehenſorem, ſed ſolum
violentum punit iſte.§.innitens rigori,de quo ſequitur
in gl.alias fruſtra principium huius.c.poſuiſſet hic vt di
uerſa.& facit etiam.§. iſte ad ea, quæ ſcripſi poſt Inno;
de conceſ.præb.cum noſtris.ſuper ver.irritum.& de im
mu.eccle.c.j.in magna gl.maxime ver.quid de canoni
co,& ver.ſe.& vtrobique vide. & in fi. & vt ibi no. in re
violenter poſſeſſa non iuuaret litera cõfirmationis.C.
vnde vi.auctoritatem.¶In glo.lxii.ibi , peccare &c.vide
hos ver.de of.or.irrefragabili.in vlt.gl.& in fi.de hoc de
pę.di.ti.ſicut ſera.

ADDITIONES.

a ¶De inuaſore. Adde hic,ꝙ præſentatio facta a non patrono,qui eſt in
quaſi poſſeſſione,valet,ẽt ſi verus patronus poſtea contradicat. Imo.
ſing.& Ange.& Pe.de Su.in l.Iul.in ſi.ff.de rei ven. Item præſentatus
a non patrono,qui eſt in poſſeſſione iuris patronatus, & in bonafide
præfertur præſentato a vero patrono non poſſeſſore,ſi ſit facta inſti-
tutio,& antequam conſtet de iure proprietatis,no.Ab.in c.conſulta-
tionibus. de iure pa.ver.vlt.quæritur.

b ¶Litera.An literæ habeantur loco tituli de beneficialibus.Bald. in c.j.
in prin.epiſcopum vel abbatem, in vſib.feu.no.hic etiam,quod litera
apoſtolica eſt loco libelli in beneficijs obtinendis.Bal.in add.ir. Spe.
de libel.conce.ver.litera.& de præben.ver.j. & Ioan.de Ligna. in cle.
ſæpe.de reſcrip.

SVMMARIVM.

1 *Imperator habet priuilegium,ꝙ in qualibet eccleſia Alemaniæ*
poteſt facere vnum recipi.

2 *Genus faciius patitur debilitationem , vel anihilationem , quam*
ſpecies.

CAP. XIX.

SI cui. Primo determinat duos caſus.ſe
cundus ibi,ſi vero.ſecundo decre
tum apponit.ibi , prouiſio. iterũ prima di-
uidit,quia primo ponit dictũ , a quo duos
caſus excipit ibi.niſi.& ſm determinat ibi , tunc enim
conceditur gratioſe, quæ gratia non expirat morte cõ-
1 cedentis ĩ.e.ſi cui.[*Vni perſonæ*]habet† imperator priui-
legium.quod Guil.refert,ſe ſub bulla vidiſſe,ꝙ in quali
bet eccleſia Alemaniæ poſſit facere vnum recipi.hoc
no.in Spe.eo.ti.ad fi.& facit quod de Rege Apuliæ no.
xvi.q.vij.in fi.ſummæ.& de Rege Angliæ loquitur , qđ
no.x.di.imperium.& vide quod ſcripſi.ſ.e.lib.& tit. c.ij.
ſuper gl.nil dixit,tales autem non poſſent ſuper plurali
tate diſpẽſare.Idem in abbatibus,vel capitulis,ſm Gui.
in Spe.de leg.§.videndum.ver. quid ſi collatio. & facit,
quod dixi de eo qui fur.or.re.c.ij.in fi.[*Dimittat*]ſ. de re-
nun.admonet[*vnicum*]per vnicũ .n. ſatisfactũ eſt illi di
ctioni beneficiatus,vt patet,de reſcri.poſtulaſti. ſed Ho.
in hoc caſu excludebat ẽt habentem vnicum ſufficiẽs,
vt no.in ſum. de reſcri.§.quæ põt obiici.ver.quid ſi dica
tur.& de hoc Comp.de reſcrip.capitulum.in glo.mag.
ver.itẽ q̃ritur de hac cſa.[*Beneficium*] ẽt ſi ſit perſonatus
ſm Arc.cũ hic excipiat ſola curata. ad hoc de deci.ad
audientiam.cum concor.& cum hic ſit gratia,vt patet
ĩ.e.ſi cui,non eſt reſtringenda.niſi quantũ verba ſonãt,
de ver.ſig.olim.non ob.de ele.dudum.verſi.tandem.qui
æquiparat illa quo ad pluralitatem,quæ eſt odioſa , vel
quod ibi dicitur, eſt allegatio.Item in curatis maior cu

ra eſt

ra eſt adhibenda.ſ.e.cum illis.in prin [*Tamen*] in benefi
cio quod obtines cui facienda eſt prouiſio. [*Ad duo*]
vide,quod dix.ſ.e.quamuis.ſuper ver.beneficiis.[*non ſub
ſtat.*] licet Io.mon.in additione illum, qui peccauit pro-
uidendo contra hanc conſtitutionem,illo peccato pur
gato non poſſe iterum prouidere.ad hoc.ſ.de ele.eo.lib.
ſi compromiſſarius.§.j.& c.q̄q.& eod.titu.cum in cun-
ctis.ad finem,ſecus ſi peccatum eſſe ſolum in for.& ra-
tio diuerſitatis habetur in præ.c.qq.& facit.ff.de cond.&
demon.l.hæc cōditio.& quod no.Inn.de re iu.c.i.¶Pri-
ma glo.dicit,quid approbet & reprobet.¶Secunda glo.
ſoluit dubiū.¶Tertia arguit a 5rio & remittit.¶Quar-
ta ponit motiuum opi contrariç.¶Gl.ſi certo.ponit dif-
ferentiam inter has duas formas.¶In glo.ii.in fi.ad hoc
litera.j.ibi,vel vbi in conceſſione huius ſit expreſſum.&
idem Hoſt.in præal.decr.vlt.e.ti.¶In gl.iiii ibi ſecus.idē
Arch.dummodo in collatione faciat mētionem de pri
mo.ſ.e.lib.de offi.lc.collato.Et ibi.poſtulaſti.& c.cum
adeo ſ.e.cum teneamur.& c.dilectus.ff.de ven.inſpi.l.j.
2 in fi.¶In glo.contrarium.in fi.dicit Io.mo.q̄ genus faci
lius patiatur debilitationem,vel anihilationem,q̄ ſpecies
quia genera ſunt intelligenda ciuiliter.ff.de ſerui.ſi cui.
ad exhiben.l.pe.vnde verbum perſonæ idoneæ,debet in
telligi ſm ius commune,de quo.ſ.¶In glo.ſi ergo.ibi ſi
mortu.Io.mo.& Arc.allegant,de ele.dudum.ij.& quod
ibi not.in glo.no.q̄ tempus.Et in fi.quia nulla poteſt no
tari ſurreptio in prouiſio.Dicit Io.mo.per hoc reſcriptū
nil habetur actualiter,ſed potentialiter.& ideo talis ha-
bilis perſona,quando potentia explicatur ad actum.

SVMMARIVM.

1 *Certum dicitur,quod dubitatione caret.*
2 *Difficulter id,quod fit,fit tamen.*

CAP. XX.

SI beneficia. Decretalis iſta ſuccur
rit ignorantiæ.& pri-
mo primi gradus.ſecundo ſecundi & vlte-
riorum,ibi eūdem,& pars prima facit tria.
primo ponit caſum.ſecundo rōnem prouiſionis ibi,ne
talis.tertio prouidet parenti ibi.ſtatuimus.reſidenti nō.
ibi alioquin[*reſeruatur*]vt dicit Io.mo.& Arch.hoc ma-
xime ſolet contingere in beneficiis,quç habent promo
ti per ſedem Apoſtolicam præſertim in abſentia[*certio-
1 res*] i.certi.illud vero† dr̄ certū,quod dubitatione caret.
j.q.j.de cætero.xj.q.j.certum.ſm Arc.qui ponit exēplū ī
eo,qui vidit literas collationis,vel reſeruationis.[*cum de
certo.*]ad hoc ſ.de ap.ſi duobus.& quod no.Compo.de
reſcrip.c.j.in magna glo.§.vnum caſum.[*dificultate.*]ſa-
cit.C.de ince.nup.qui contra in fi.quæ loquitur de his,
qui ignoranter contraxerunt inceſtas nuptias,qui tunc
excuſantur,ſi cognito impedimento ſine procraſtina-
tione diuerterint,& vt dicunt Io.mo.& Arch.hic,patet
illum habere iuris beneficium,qui contra illud non cō
mittit,ad hoc.ff.ſo.ma.ſi ab hoſtibus.ff.de minori.auxi-
lium.xvii.q iiij.frater.ver.nec enim.j.de hær.vt cōmiſſi.
in fi.[*quacunque*]cum ſic generaliter loquatur,omnem
difficultatem excludit.ad hoc de pç.diſt.j.nemo poteſt.
& diſt.iij.adhuc.& quod legitur & no.de coniug.lepro.
2 c.ij.in fi.quandoque†tamen fit,quod difficulter fit.ſ.de
do.& contu.veritatis.ver.tandem.j.de cog.ſpi c.ii.dicit
autem Arc.beneficium decre.locum hr̄e,qn̄ totaliter
deſiſtit ab omni alleg.iuris vel facti.C.de aboli.l.vlt.quç
eſt.ii.q.iij.deſtitiſſe.[*Omnino*]i.totaliter.ſic.ſ de offi.dele.
ex parte.j.& j de ſepul c.j.Arc.[*Dimiſerint.*]i.a ſe eiece-
rint,ita q̄ de illis vlterius non loquantur ſm Arch.ni-
mis rigoroſe loquitur[*libere.*]idem verbum.xj.q iii.no-
lite.ii.ſ.c.de multa.& ſ.eo.ſi tibi.& de hoc vide concor.
j.eo.licet.ſuper ver.de iure,& per hanc literam & illam
non puto,q̄ ſibi referri poſſit quæſtio ſup beneficio,q̄
in iuſto titulo illud tenuerint.Non obſtat regula,dolo
facit,quæ in poſſeſſoriis recuperandæ locum nō habet,
vt ibi no.ex quo autem poſſeſſionem recuperauit,locus
erit actioni contra ipſum,& ibi de hoc,in regula,qui ad
agendum.in fi.j.de reg.iu.ad prædicta facit,qd̄ dicam in
gl.ſequenti.[*Reuertantur.*]concor.ſm Io.mona.ff.de hæ-
redi.inſti.l.ii.vbi ſecunda voluntas circumuenti,qui pu-
tabat hæredem ſcriptum mortuum,non præiudicat pri
mæ,& dicit Ar.reuertantur etiam auctoritate propria,
& hoc beneficio huius conſtitutionis,quod probat lite
ra.ſ.præiudicialis exiſtat,& ſic fictione,vel beneficio iu-
ris non videantur diuertiſſe,vel illa beneficia dimiſiſſe,
ad hoc de pç.di.iii.diuortium caueat tamen a pçna de
ere.cum qui ſ.eo.ti.& ideo cautum eſt,iudicem requi-
ri.maxime ſi diceretur ſibi primum fuiſſe debitum,vel
eum fuiſſe nimis credulum.[*Facultas*] facit C.de inoffi.
teſt.ſi quis in ſuo.in prin.[*obſeruandum.*]vt dānum,quod
ab vna radice prouenit,omnino purgetur.C.de duo.
reis.l.fi.C.de nup.ſi libertam.Io.mo.¶Prima glo.decre.
ſummat & commendat,& glo.reliquç textuales ſunt.
¶In j.in fi.cui concor.j.diſtin.conſuetudo.ſ.e.cū tenea-
mur.& c.dilectus.ff.de ven.inſpi.l.j.in fi.¶In gl.ij.in fi.
idem Arch.¶In glo.iii.ibi,vbi probetur.idem Io.mo.&
Arc.¶In glo.vel iure,in fi.idem Arc.¶In gl.& ſic.in fi.
hoc placet Arc.¶In glo.pe.per tuas.ii.Arc.remit.de ele
ex.mi.illud.verū.licet autem.Et in fi.ibi,te concubinā
manifeſta veritate comperimus.ad idem.ij.q.i.Deus,
ver.mala vero.xxx.q.vlt.nullum,alibi dicitur clara,pba
tione,vel competentibus indiciis.j.de re.nō ſolū.in ma
nifeſtis.j.de hr̄.accuſatus.§.licet,ſm Arch.datur tamen
dimittenti conſiliū,vt ſibi taliter prouideat,q̄ clare oſtē
dere poſſit beneficium dimiſſum ad alium pertinuiſſe
per inſtrumenta publica vel inſinuata,vel alio modo.

SVMMARIVM.

1 *Diſpenſatio inſufficiens & ſi non tribuat ius retinendi beneficium, tamen præſtat forſitan obſtaculum ordinario conferendi ſecundum beneficium.*
2 *Modus adiectus ſi non ſeruetur tranſgreſſio dicitur.*
3 *Indulgentia contra ius conceſſa ſtrictiſſime interpretanda eſt.*
4 *Verbum præteriti temporis non refertur ad futurum in legatis.*
5 *Diſpenſatio facta ſuper expreſſo non extenditur ad alia.*
6 *Priuilegium perſonale durat cum perſona.*
7 *Ademptio legati non confirmat legatum inutile.*
8 *Similitudo eſt rerum ſingularium, vel differentium comparatio.*

CAP. XXI.

NOn poteſt. Diuiſio patet,quia tria
ſunt per §.diuiſa,ter-
tium autem ſui rōnē ſubdit,ibi hic.n.[*conceſſa*]a quocunque qui id poſſit,cum non
diſtinguat,vel exprimat,vt.j.proxi.reſpon.& ratio ſit ea-
dem[*Prodeſſe*]ēt quo ad expreſſa[*Modicum*]de quo non
videbatur curādum,& in hoc inſtat Arc.ponens,quod
dixi de reſcri.ſi proponente.ſuper.j.gl.pro textu facit,qa
ſufficit modicum peculium.ff.de ædi.edic.ſi quid.in fi.
& modicum relictum.ff.de bo.lib.& ſi ex modica[*Bene
ficium*]quid ſi tacuit præſtimoniam,dixi poſt Hoſti.ſ.de
reſcrip.poſtulaſti.& quomodo ēt ſi quod ex illis eſt cu-
ratum,exprimi debet in diſpenſatione,vide in cle.eo.ti.
c.j.& quod ibi no.in v.gl.ſubticuit.i.non expreſſit [*Cano-
nice*] quomodo Guil.reſtringit hoc verbum exponēdo.
i.per eum,qui cōferre poterat,vide in Specu.t.i.ii.§.vidē-
dum reſtat.verſi.ſed nunquid nocet.Item vt ſcripſi poſt
Inno.de elec.dudum.ij.in fi.ſuper ver.canonice.ipſe te-
net & Compo.& idem Guil.in §.alleg.in prima gl.ad fi.
ver.quid ſi diſpenſetur,q̄ ille,cum quod diſpenſatū eſt,
ſi conſequitur non canonice.licet peccet,& 5 ipſum,p.
cedi poſſit pro eo,q̄ male tenet,non tñ pro eo q̄ plures,
1 tenet.ibi vide,& ibi ſubdunt†q̄ inſufficiens diſpenſatio
& ſi ius non tribuat retinendi beneficium,tñ forſan ſm
Hoſt.Guil.dicit ſine forſan,præſtat obſtaculum ordina-
rio conferendi ſm beneficium,dummtamen in diſpenſa
tione dicatur,q̄ poſſit primum cum ſecundo retinere.
Non ob.conſtitutione concilij generalis.& ſic licet nō
in vtroque operetur,tñ quo ad ſm,vt illo ſine papæ li-
centia non priuetur,de con.vti.vel inuti.c.i.& ij quo tā
aſs priuaretur,ſi vtrūque retinere contenderet,per de-
cret.

ere. de multa. primum autem beneficium, cum quo ad
illum parum, vel nil valeat diſpenſatio, conferri pote
rit, ſm eos per decre. de multa [*Præcipere*] reſpicit futura,
per quod vr̃, ꝙ ille, cui commiſſum eſſet ſub tali forma
verborum, quod diſpenſare poſſet. ſi diſpenſaret cum iã
habente beneficium curatum, non valeret diſpenſatio.
ad quod facit litera poſt dictum indultum, quæ ſequi-
tur. ſed Io. mo. hic in additione ꝯ alle. ſ. de reſcrip. manda-
tum. item diſpenſatio eſt de recipiendo & retinendo ſi
aľs canonice &c. ſm eum. ſ. ꝙ dicit de retinendo clarũ
eſt, ꝙ non ob. item nec quod dicit de recipiendo, tunc
enim prius dicetur recepiſſe duo, cum recipit ſm, in re
ceptione enim primi nõ verſabatur diſpenſantis inten
tio, nec diſpenſationis effectus, ſed ſolum ius cõe. Item
clauſula, ſi canonice conſerantur, non impletur per im
pletionẽ vnius de copulatis, niſi aliud impleatur. C. ad
ſil. l. vlt. ff. de re. du. ſi is qui. §. vtrum. item diſpenſare cũ
habente vnũ minorẽ ambitionẽ parat, quã diſpenſare
cũ nullũ habente, ambit. n. primus ad vnũ tñ acquiren
dum, ſecundus ad duo, & ſic ex pſumpta intẽtione con
cedẽtis gratiã magis primũ, q̃ ſm vr̃ eſſe pmiſſum. xiij.
diſt. neruũ. ſ. de tranſla. licet. ff. de re. iur. quot. nihil. de cõ-
di. & demon. ſi iã facta. C. de inſtitu. & ſub. ſub cõdi. fac.
l. ſi quis. & facit, quod ſtatim ſubdã. Arch. n. ponit hic ta
lẽ qõnẽ facti, cõceſſit papa cuidã epõ, vt cũ tribus cleri-
cis ſuæ dioceſis habentibus bñficia cũ cura poſſit diſpẽ-
ſare ſuper aliis curatis tenendis, ſi canonice cõferãtur, q
eps diſpenſauit cũ clerico ſuæ dioc. nullũ curatũ haben
te, vt duo bñficia curata ſi ſibi canonice cõferant, poſſit
licite retinere, ita ꝙ illis adeptis reſideat in altero. & in
reliquo p vicariũ deſeruiat, iſte clericus aſſecutus eſt duo
curata, & demũ electus in epm, opponit ſibi, ꝙ ineligi-
bilis eſt, per decre. dudũ. ſcđo, de elec. Quærit, an diſpẽſa-
tio ipm excuſet. & vr̃ ꝙ nõ, qa cõceſſum fuit epõ diſpen
ſare cũ habẽte curatũ, ſed ipſe diſpẽſauit cũ nõ habente,
& ſic exceſſit formã & fines indulgentię, & ſic nõ valet,
quod eſt actũ, q. n. aliud facit, q̃ ptor decreuerit, nil feciſ
2 ſe vr̃. ff. de re. eorũ q ſub lege. ſi pupillorũ. §. ſi ptor. Et† ſi
a modus ᵃ adiectus no ſeruet, trãſgreſſio dr̃. ff. de ſerui. l. ſer
uitutes. §. modũ. ff. de aqua quo. & æſti. l. j. §. iſtud. & §. itẽ
3 quærit. itẽ† indulgentia ᵇ ꝯtius conceſſa ſtrictiſſime inter-
b pretanda eſt. C. de ſen. paſ. & re. l. ij. cum quinq; ſequenti
bus. ſ. e. is cui. j. reſpon. in fi. & §. j. itẽ a ſignificatione ver
bi clare poſiti non eſt recedendũ. ſ. de tranſla. c. fi. ff. de
exercito. l. j. §. ſi is qui. & hoc tenet Arch. alleg. ẽt. c. cui
4 de non. in fi. itẽ quia† verbũ præteriti temporis non re-
fertur ad futurũ in legatis & ſimilibus. ff. de le. iij. vxori.
§. j. ff. de li. le. Aurelius. §. Titius, nec præſens. ff. de au. &
& ar. le. l. ſi ita. & l. Plautius. ar ſ. eo. li. de reſcri. ſuſceptũ.
nec ob. C. quæ res pig. ob. poſ. l. vlti. & ff. de teſta. tu. l. ſi qs
filiabus. nam hic odium, ibi fauor & filiatio. Primò di-
cit Arc. hoc efficaciter probari, quod dixi poſt eum. ſ. e.
li. de fi. preſ. c. j. ſuper vlt. glo. ſ. ꝙ illegitimus, cũ quo di-
ſpenſatum erat ſuper beneficio obtinẽdo, ſi dimiſſo pri
mo recipit ſecundum, illud retinere non poterit. & di-
cit Bonifacium ſic pronũciaſſe. & vide, quod ibi dixi in
fi. ſuper ver. vnicum. vbi ſm vnam lecturam videt̃ expſ
ſum. ad idem concordantiæ, quas alle. hic gl. & quas ad
dam ad gloſſ. ad quas tamen ibi reſpondebitur, dutum
valde videtur hoc & nimis late officit hæc opi. ſm quã
idem erit in quocunque alio inhabili propter crimen,
vel defectum corporis vitium, vel quamuis irregularita
tem, ex culpa, vel ſine, cum quo ſit circa habendum be
neficium diſpenſatum, & loquor de beneficio non expſ-
5 ſo, quia certum eſt, ꝙ† diſpenſatio ᶜ facta ſuper expreſſo
c non extenderetur ad alia, & ſm id procedit, quod habe-
tur. xxxvj. q. ij. ſi aũt. & quod ibi no. in vl. gl. ſ. ꝙ licet ſit di
ſpenſatũ in vno matrimonio, nõ propterea in ſequẽ. ad
idẽ. xxxiii. q. ii. c. vl. diſpenſatio ergo, quę habilitat inhabi
lẽ ad bñficiũ, pſonã reſpicit, & p cã dimiſſo primo bñfi
cio fateri eũ oportet adhuc habilẽ. quid ergo impediet
hũc habilẽ bñficiũ cõſequi. bñ facit, quod poſt Inn. di-
xi de tranſla. c. fi. ſup ver. examinari. diſpenſatio vero plu
ralitatis reſpicit numerũ, & qa multũ eſt odioſa. ſ. eo qa
intãtũ. de cle. nõ reſi. qa nõnulli. & potiſſime in curatis,
de quibus hæc loquit̃. ſ. de elec. dudu. ij. nõ mirũ, ſi nu-
merus duorũ bñficiorũ de primis duobus intelligit̃, vt
hic, ex cã ergo prædicta reſtringantur ad duo. primo ſi-
cut ex cã nomẽ hæredis reſtringitur ad primũ. ff. de ver.
ſig. l. ſciendũ. C. de vſuſru. l. antiquitas. cũ regulr̃ ſit ꝯriũ,
ad vlteriores extendat̃. ff. de verb. ſig. hæredis. C. de leg. in
annalibus. C. de hære. inſti. l. fin. quicqd dicãt, vide in ſuſ
ſr. de fil. pſ. ex tranſmiſſa. bñ facit ad hanc partẽ. xxxj. q. j.
ꝙ ſi dormierit. in prin. cũ cõcor. itẽ, quod non habet de
terminationẽ tpis, tpe nõ arctatur. ff. de bon. aut. iu. poſ.
l. in vẽditione. §. de tpe. de exc. tu. l. iuriſperitos. circa pri.
de li. & poſt. l. Gallus. §. videndũ. ver. nihil. n. addit, quod
ſignificaret tps &c. ad idẽ. ff. de pecu. le. ci quoque. & de
fun. inſtru. l. pen. vñ ſi inſtituo poſthumũ, nõ reſtringit̃
hoc ad natũ ex prima coniuge. ff. de lib. & poſth. placet.
& ſi fideiuſſi pro debitore promittente quantas pecu-
nias acciperet, ẽt p ſcđo mutuo & vlterioribus teneor.
ff. de fideiuſſo. ſi ita ſtipulatus a Seio. ad hãc ptẽ faciunt
iura, q̃ dicũt, rẽ, q̃ ſuccedit in locũ alterius. cẽteri primã,
de voto. magnæ. verſi. cũ igit̃. vt li. pen. eccľia. j. vbi ꝯcor.
in gl. ij. & ff. de do. inter vi. & vxo. ſi donatæ. §. j. ad idem.
ff. de mino. l. minor autem. in fi. Item quid dices, ſi pri-
mum beneficium diſpenſati pereat alluuione. caſmate,
vel alio modo, nonne ſumma eſſet impietas, ꝙ non
poſſit habere ſm, ſi litera diſpenſationis natalũ dice-
ret, ꝙ poſſet ad ordines & bñficia pmoueri, tũc pp plu-
rale ceſſaret hoc dubiũ. nec ob. decre. prima. de fil. pſby.
q̃ ponit bñficiũ in ſingulari. & ibi Io. mo. in additionib.
tenet, quod pdixi. ſ. ꝙ ſucceſſiue talis poſſit habere plura
6 bñficia, alle. ꝙ† priuilegiũ pſonale durat cũ pſona. j. de
re. iu. priuilegiũ. & remiſſio ſemel facta tolli non debet.
xxiij q. ij. ſi is qui. & c. ſe. nec ſpes melioris cõditionis de-
bet adimi. C. de nup. imperialis. in prin. itẽ a moto impe
dimẽto quo ad vnũ, & quo ad aliud. ff. de inoffi. te. poſt-
humus. §. ſi quis ex his. ad hãc decre. & de cle. ſi clericus.
e. ti. rñdet, ꝙ lr̃a diſpenſationis nõ dat bñfi. ſed habilitat
inhabilẽ, & in hoc eſt latior, q̃ litera bñficialis, q̃ ẽt in ge
nere cõceſſa reſtringit̃ ad vnũ. de of. dele. ex pte. j. itẽ hic
pluralitas odioſa, vt. ſ. dixi, ipſe Io. mo. in antiqua ſua gl.
videbatur tenere ꝯriũ, inquãtũ dixerat, ꝙ in primo be-
neficio gratia cõſecuta erat ſuũ effectũ, ſed in additione
declarat ſe nõ ſic ſentire, & hãc libẽter vidi, vt pdixi, ꝯtia
ſoluũt. j. ſup gl. & ꝯ id quod in prin. & prę. decre. prima,
dico, ꝙ Io. mo. ſi Boniſa. pnũciaſſet ꝯriũ, id melius, q̃ Ar
chi. ſcire debuiſſet, qa cardinalis & lõgo prius tpe curia-
lis [*Poſt dictum*] bñ dicit, qa ad prius cõceſſa nõ extende-
bat̃ gr̃a, vt. ſ. patet ibi, poſſit recipere. & facit, quod dixi
ſup ver. canonice [*Cum vero*] reprobat, quod no. Gui. in
ſpe. de legato. §. videndũ. ver. qd ſi papa [*Aliud expreſſum*]
vt vr̃, de quo ſcripſi ſ. de reſcrip. in noſtra. in fi. & vide in
cle. de offi. ordi. c. ij. in v. gl. [*Noſcaris*] non ſubdit, ſup quo
retinẽdo vna cũ pdicto &c. qa tũc nullũ dubiũ [*Prouide-
ri*] idẽ & fortius ſi nõ puidet, ſed puideri mandat [*Quod*]
primũ quod habebas. [*Cum ſecundo*] de quo puidit [*Diſpen
ſatum*] cũ papa id nõ intẽdat, nec de hoc agebat̃, & tales
impetrationes nõ laxant̃, ſed reſtringũtur. ſ. e. q̃uis. & c.
cũ in illis, alle. Arch. ff. de his qui no. in fa. Lucius. ff. de iu
re codi. l. j. & ſ. de ordi. cog. cũ dilectus. & dicit ipſe Arc.
ꝙ hic vr̃ expedita qõ de habente duas eccleſias cũ cu-
ra, cũ quo diſpẽſat̃ p papã, ꝙ licet ſibi habere tertiã, ſi aľs
canonice cõferatur. non obſtat, ꝙ habet illas duas, non
n. illa duo, q̃ iniuſte detinebat, in diſpenſatione reperita
videntur, ad hoc. ff. de le. j. ſi ſeruus legatus. §. ſi ita. & §. ſi
ei. ff. de ver. ſi. l. hoc verbũ. tefert, ꝙ aliqui ꝯ, nã hoc ſolo
ꝙ fuerint illa bñficia nominata, vr̃ ſuper illis diſpẽſatũ.
ff. de le. j. ſi qñ. & ipſe dicit hoc certũ, ꝙ ſi papa in diſpen-
ſatione dixit, ꝙ poſſet cũ obtẽtis retinere tertiũ, ſup oĩb.
diſpenſatũ videtur. ff. de le. iij. ſi ſic. & l. pater filiũ. §. vlti.
& l. Lucius. §. vlt. ff. de au. & ar. le. l. vlti. §. vxori. de condi.
& demon.

& de mō.l.ania.ſi cer.pe.l. lecta. Ex verbis ergo oporter, talia iudicari.ſ.de priuil.porro ff.de le.i.illud.& l.ab oīb. in fi. Solū oñdit, ꝙ nullū aliū effectum habet prædicta clauſula, ꝙ intelligas de lic limitata, vt.ſ.dixi. Quod facta, vel fienda.quæ ſunt diuerſa.ſ.e.lib.de offi.dele.ſi ſu per.[*Indicari.*]hoc operatur expreſſio,& facta eſt in ſaluta tione,vt not.in Spe.ti.ij.§.videndū.ver.quid ſi Papa.ita di cit.¶Prima glo.dicit,quid declaret.¶Secunda glo. forti ficat tex.& circa dno remittit. ¶Quarta gloſ.quærit, argu it pro,& ſoluit contrarium.¶Antepen.glo.de duobus quærit & ſoluit.¶In glo.iiij.ibi.l.iij.idem iuris in poſthu mo,quod ī filio,nec diuerſitatis ratio reddi poſſet. Et ibi, l.j.vide de tranſac.c.fi.ſuper vlt. glo. ¶In glo. antepenul. ibi,muto,vide in regula actus,in j. glo. Et ibi commina. epiſtolas,ſequitur in rubrica,programata, ſubſcriptiones auctoritatem rei iud.non habere. ¶In glo. pe. ibi ſiquis. x.vide de teſta.licet.iii.ſuper glo.ii. & ibi, hæc conditio, cum nupſerit,talis eſt,vt ſemel impleri debeat.Et ibi. § j. hoc ſermone,cum nupta erit,primæ nuptiæ ſignificant. Et ibi,cum qui cal.ſi ſtipulor Calis,intelligitur de proxi.

7 ¶In vlt.gl.ibi,legata inutiliter.ademptio† legati nō ꝯfirmat legatum inutile.fit.n.vt nō debeatur,non vt debeatur.¶In glo.j.ibi,poſtulaſti.& de excep.cū eccleſiaſticæ: vt ibi ſcripſi ſuper glo.vnica.¶In glo.pone habens.ibi ſimilitudo.dicit Boetius ſuper topica Tulii.lib.iiij.vbi de ſi

8 militudine,ꝙ† ſimilitudo eſt rerum ſingularium,vel differentium comparatio.vnde in illa non requirit̄, ꝙ res tota ſit toti rei ſimilis, ſed in eo ad quod confertur. de confir.vti.vel inuti.cum dilectæ.& vide,quod ibi dixi, q fi.ſint le.per venerabilem.poſt prin.& ver.verum.ff.de ad mi.tu. ſi pupillus alterū.§.ſi.ad tre.l.recuſare.§. vlti. facit, quod dixi de iud. cauſam q.ij. de tranſlation. c. lj. ſuper glo.ar.quod.¶In glo.concor.in fi.& vide,quod ibi ſcripſi ſuper ver.de nouo.¶In glo.quæro.ibi, non ſeruauerit. vide duo ſimilia,quæ ſcripſi.ſ. de elec. licet canon. in fi. Et ibi.c.vlt.vide,quod no.in cle.de of.deleg.c.vno.Et ibi, conditionis.facit.ſ.eo.li.de offi.or.ordinarij.ver. ꝓuideat, arg.contra.ſ.de trāſla.c.fi.ibi,dum tū nihil &c.ſed illa determinatio erit de præterito,vel præcedere debebat actū fiendum.& vide concord.de hoc de vſu pal. ex tuatum. ſuper ver.dummodo.¶In glo.antepenul.ibi, eum qui calendis.ad idem alleg.ff.de iure do.l.dotis promiſſio, de pac.dota.inter ſocerū.§.vlt.qui & a qui.ma.l. matrimonii.de le.ij.cum pater.§.pater certam.ff.de verb.ſig.l.ſciē dum.de bo.aut.iudi.poſ.l.vlti ſed ad ll.iſtas ſic reſponderi pōt,in §.ſiquis x.cui cōcor.ff.vt le.no.ca.l.j.§.ſi cui. ſi legata ſunt Titio.x.ita ꝙ iterēt.ſi illa perdet, prima & vnica iteratio ſufficit,quia ſine enormi dāno hæredis aliud dici non poſſet,nam alias teneretur in infinitum, ſed in caſu,de quo dixi in textu, ceſſat tale ꝑiudiciū. duæ leges ſequē.q̄ volūt,cōditionē nuptiarū de primis intelligi,nō dicunt habilitatē ad nuptias factā de inhabili ad primas reſtringi,ſed legatum,ſi nupſerit, primis nuptiis deberi, hic nulli præiudicatur,hic teſtatoris mēs ſeruatur. & eodem modo reſpondetur ad l.dotis ꝓmiſſio,& tres ſequētes,ſ.in n.§.pater certam.intantum facit pro,dicit ꝙ nō eſſet veriſimile,ꝙ pr̄ voluerit filiā poſt primas nuptias indotatam remanere.lex ſciendū.etiam facit pro.inquantum vult nomen hæredis per multas ſucceſſiones accipi,exceptis paucis ſpeciebus.idē dico de l.vlt.ff.de bo. aut. iudi.poſ.quia ibi ex cauſa deſcriptio permittitur pluſq̄ ſemel in l.eum q calendas.promiſſio alias poſſet eſſe inutilis.Item quid dicis de inhabili ad teſtandum, quem princeps reſtituerit,vt C. de inoff. te. ſi qñ. nunqd primum teſtm̄ poſtea p eū immutare nō poterit.¶In gl. pe. quę fuit additio.in fi.quæro.Arch. ibi vide glo. ſi intelligas.

ADDITIONES.

a ¶Modus adiectus.Nota hic,quòd ſententia eſt nulla cauſa modi omiſſi,vt habetur in Spe.de ſen.§.viij.verſi.item eſt nulla.Quis autem ſit modus,& per quas dictiones imponetur,vide Bar.in l.quibus.§.Termilus. de condi.& demo.& in l.muto.§.j ff.de tute.

b ¶Indulgentia.Adde,quod refert Inn.& Hoſt.in c.licet.de trāſac.& Bal. in marg.verſi.indulgentia.& in l.humanitatis.x.q.C.de impu.& ali.ſub.

c ¶D.ipſo facto.diſpenſatio circa vnum defectum non extenditur ad aliū. l.cum propter,de lega.p.ætlan. per Bar. glo. x.di. nos conſuetudinem.

SVMMARIVM.

1 *Noſtra omnia facimus,quibus auctoritatem impartimur.*
2 *Decretum legati an liget ignorantes.*
3 *Confirmatio non dat ius nouum ſed primum corroborat.*

CAP. XXII.

SI apoſtolicę. Primo ponit factū ꝯtingēs gratiam legati,& approbationem papalem. ſecundo ibi certum eſt.ſoluit dubium inſurgens ex facto rationem interſerens & dubium fortificans.ratio ibi, cū ipſa.fortificatio ibi,etiā ſi reſeruet.& vide omnino,quod dixi.ſ.eo.ſi eum.ſup ver.obtemperatū.[*Certis*]vide quod no.ſ.e.li.de reſcrip. tibi qui. in glo. [*Plena.*]quaſi ad hoc nō ſufficeret curſoria,vel ſemiplena.& eſt plena,ſi exprimit reſeruationem decretorū, & executorum dationes, de quibus præmiſit [*Et eiſdem*]per copulam vr̄,ꝙ nō ſufficeret confirmatio ſine datione executorū, ſed rō diffinitionis,q̄ ſequit̄ inmuēs,ꝙ poſt impartiū auctoritatē, ꝓuiſio cēſetur papalis.facit ꝯ.Sed reſpōderi pōt, ꝙ loqt̄ de auctoritate,de qua præmiſit,q̄ facta fuit cū executorum datione.ſatis vr̄,ꝙ ex quo Papa confirmat reſeruationē & decretū legati.ēt ſine datione executoris affecta ſit ꝑbenda.facit.ſ.c.proxi.& ſ.e.li.de reſcrip.tibi qui ſ.de con cel.præben.ſi ſoli.& quod dixi.ſ.de cōcel.ꝑbē.cōſtitutus, ſuper.j.gl.& qđ no.& dixi.ſ.e.lib.de ele.ſi eo ipſe. ſup glo.

1 pura.[*Noſtra.*]qa †oīa nr̄a facim⁹, quib⁹ auctoritatē impartimur.C.de vete.iure enucl. l.j.§.ſeruū. ver. oīa. ſic& tutor teſtō datus& a iudice ꝯfirmatus datiuus nō eſt teſtamētarius,licet darſi ī patris teſtō ſine inquiſitione & ſatiſdatione iudex habeat confirmare.C.de confir.vti. l. ij. ff.e.l.ij.in aut.de deſenſo.ci.§.interim.ſm Arc.[*Poſtea*]ſecus ſi medio tempore,vt in vlt.glo.¶Prima glo.dicit caſum ſimilem,& ponit diſſimilitudinem. ¶Quarta gloſ. ponit dictum,qđ poſtea moderatur.¶Gl.non in forma exponit,quærit & ſol.¶Pe.glo rū. p quæſtionem & ſolutionem.¶In glo.pe.ibi,lege obuenire.vide de tranſac.veniens.ſuper glo.antepe.¶In glo.no.ibi modernorū. quā tenet Hoſt.in ſum.de offi.le.§.quid pertinet.ver.irritat.& vide in Spe.ti.ii.§.nunc oñdendum.ver.xxxvij.pro textu. facit,quia & delegatus decretum apponit.ſ.de concel.ꝑ

2 ben.ſi ſoli.circa fi.Sed dubitat̄, an †decretum legati liget ignorantes.Arc.hic tenet opi.Compo.no.de reſcri. c. ad fi.ver.item quæritur,cuiuſmodi.ſ.ꝙ decretū eius interpoſitum ſup vacaturo beneficio,vel vacāte ordinarii ignorantis nō impedit poteſtatem eius,ratio,quia alius a Papa etiam legatus non poteſt.ſ.vel contra ius facere. ſ. de fil.presby.c.penul.& vlt.& ſ.eo.dilectus.j.ſed tale eſt hic. f.ꝙ probabiliter ignorans decreto ligetur.ff.de dec. ab ordi.fa.l.vltima.ſ.eo.lib.de conſti.c.ij.ſ.loca.ſi ignorans. ergo legatus id non poterit.fa.cle.de ele.c.j.facit, quod no. lxxxii.diſt.propoſuiſti.ad fi.xii.q.ij.de laicis. Sed ob. quia legatus ſuę collationi reſeruare poteſt,inhibere & decernere,vt hic.ſ.eo.li.de offi.leg. præſenti. ſ. de iure pa. cum dilectus,&,vt ibi patet, collatio poſtea p ordinarium facta non tenet,quaſi ſuſpenſa ſit in eo poteſtas.facit de ꝯſue.cum dilectus.de elec.cum inter.R.& hoc placet Inno.& Hoſt.in ꝑdi decre.cum dilectus.de iure pa. & Hoſt. in ſum.de præbē.§.& qnomodo.ad fi.ver.quid ſi legatus. ad hanc partem facit.ſ. de conceſ. præben. quia cum is. §.adiiciebatur.in prin.& §.ex parte.Arch. hic reſpondet, quod loquitur in decreto Papę,quod bene ligat ignorātes,ſ.eo.dudum.v.& quidem.& ſ.c.pen.ſubdit, quoſdam dicere idem in eius delegato.ſ.eo.lib.de reſcrip. tibi q. §. idem.ſ de conceſ.pręben.quia cunctis.§. ex parte, & c.ſi ſoli.reſpondet,ꝙ illa iura potius probant contrarium,vt patet in prę.§.ex parte.vel poſtquam.& qđ dictum eſt.ſ. poteſtatem ordinarii ſuſpenſam vel ligatam,procedat poſt notificationem,vt patet in prę.decre.cum dilectus. in prin.hodie legati de latere in ſuis literis reſeruationū, ita ponunt illa verba ſcienter vel ignoranter,ſicut Papa.

¶In

¶In gl.non in forma.ibi,& dubitans, hanc dubitationē reprehendit Arch.dicens,ꝙ ſi decr.obtinet in facto legati, qui nullū ius pōt dare in bñficio,antequā vacet, fortius ī facto capituli, qđ pōt dare ius canonicatus,ſed nō dubitabā ex pręc.diuerſitate caſus,ſed ex clā,ſi ē ita,vñ lo. mo.qui tenet.ſ.c.ſi eū.ſm ꝓferendū,dicit, ꝙ iſta eſt forma iuſtitiæ,& ꝙ vidit illā ſine lectione tranſire.dicēs ēt, ꝙ fortius eſt ius legati,quā capituli.& iō auctoritas papę fortius inualeſcit in vno,ꝗ in alio.Itē ex reſeruatione legati eſt debitū & affectū.ſed ex receptione capituli.licet ſit debitū,& nō affectū,& vt dicit hac rōne aplicus vincit capitularē,qa.ſ.ſibi eſt debitū & affectū.ſ.c.hi qui.& c.ſi poſtq̃.Quare qñque cōtingit, ꝙ duorū quilibet q̃tū ad ſe dicere pōt,bñficiū ſibi debitū vno tñ ad alterū relato dr̃ vni debitū & alteri indebitū ꝑꝑ maiorē & minorē auctoritatē. Itē licet qdā dicunt primū, quia primus eſt ꝓferēdus, & quare ipſius executor habet ptāē ꝓuidēdi.ergo reſeruandi, inhibendi & decernēdi.rñdet, ꝙ illa ꝑr exequēdo iuſtitiā impetrātis,circa quod eſt data ptās nō in dādo, & dicit ꝙ ſic vidit ſnīari. adhuc in additiōe ſignat ꝯriū.de decre.cū aliquibus.ſ.c.lib.de reſcrip. in fi. rndet,ꝙ illa lr̃a gratioſa,ſed hæc mixta, de qua ī decr.ſi eū.vbi receptio capli fuit gratioſa, de qua primo narratur in lr̃is papalibus. ſcdo petitio iuſtitiæ , ne inane &c. tertio mādat aplica ꝓuiſio, ꝗ plus reſpicit iuſtitiā,ꝗ gratiā,cū cōcluſio directo reſpiciat petitionē,& narratio receptionis capitularis ꝓ tāto nō ꝓdeſt narrāti,qa non eſt paritas,ſed imparitas ſm eū,ego fateor,ꝙ ſi ibi papa ſinę cōfirmatione iudicē ſimplr̃ dediſſet, ꝓcederet hæc opi. ¶In gl.ꝓferi,ibi ſeruat curia.vt ēt no.Arc.ī.c.pxi. vbi dixit Boniſa.ſic rñdiſſe ab auditoribus cōſultū, ipſe tñ ibi prius tenuerat ꝯriū,alle.ꝙ impetrationibus & diſpenſationibus expreſſum eſt, debere fieri mentionē in confirmationibus. nō ergo, quod nō eſt &c. & caſus omiſſus
3 &c.ſ.c.li.de reſcri.ſuſcepiſſ.Itē quia† confirmatio[a] non
a dat ius nouū,ſed primum corroborat.ſ. de fi.inſtr.inter dilectos.Itē trahit ordinē a receptione. & ſic ceſſat ambitio, quia ius ſuū ꝓſequitur. facit,qđ no.100.di. priſca.ſicut petere licet cōfirmationē electionis electio. ſic ergo & receptio.ſ.de elec.dudū.ſecundo.Itē confirmās nō donat.ff.de iur.om.iud.& quia,& in præ.decr.inter,ver.cæterum. ſed iſta & ſimilia tolluntur per id, quod dicit gl.

ADDITIO.

a ¶Confirmatio. Adde hic quod no. Io. Pap.in ſumma,in tit. de exce.

SVMMARIVM.

1 *Motus proprius quando non inducat diſpenſationem.*

2 *Papa ſi exprimat, quòd proprio motu &c. quantumcunque aduerſarius velit probare , quòd ad impetrantis , vel alterius inſtantiam Papa hoc fecerit, non audietur.*

CAP. XXIII.

SI motu. Diſtinguit duo membra. ſecundū ibi,ſecus. demūdeterminat ibi,motu. cōferamus quid de legato dixi.ſ.eod.lib.de offi.lega.c.vlti. Archid.tenet hic hoc in prin.in papa ſic locū habere,ꝙ nō in alio ordinario per decre.præ.[*De illo*]quod obtinet[*Mera liberalitate*]idē verbum.ſ.de reſcri.ſtatutū. §.ij. ſuper.& attenta hac rōne idem puto de omni alia taciturnitate , ꝗ alias in impetrante ſurreptionē induceret , puta de numero ſtatuto & iurato , vel ꝙ eccleſia de alio prius per eundē papam fuerat grauata, & ſimiles, de quibus diuerſitatis ratio reddi non poſſet quo ad ſurreptionē eius. pro quo ſcribitur,opponi tñ poſſet grauatos non teneri, quia papa non intendebat, ex quo non expreſſit infringere numerum ,vel iterare grauamen, vel his ſimilia.in quibus plus intereſt eorum,ꝯ quod ſcribitur, quā de taciturnita
1 te beneficiorum,quod patet,quia† in illa proprius motus non inducit diſpenſationem,vt in gl.ij.quā tū induceret in his caſibus,ſi diceretur lr̄is parendū,idem in defectibus perſonæ,vt dicā ſuper.iij.glo.ſit ergo cautus aduocatus in mō opponendi[*Hmōdi*] ſuper bñficio[*Beneficium*]ꝑ hoc patet ſm Arch. qui hoc dixit ſub dubio forte,ꝙ loquitur in illo,qui habet ius in re. ſecus ſi ad rē, ꝓ quod innuit habens ius ad rem,ēt ſi ſit receptus,dato ꝙ hoc tacuerit,valet grā, ſi paratus eſt renūciare illi receptioni,vel iuri,quod habet ad rē, ꝯriū diſputando terminaui in qōne,quā poſui ſuꝑ regula ignorātia.ī.de re.iu. & vide,quod ſcripſi.ſ.de reſcri.in nr̃a.no.ēt hic Arch.de habēte poſſeſſionē,vel ꝓſtimoniā ab eccleſia,quā tacuit in impetratione , & de illo qui vult renunciare bñficio quod tacuit. id quod ſcripſi de reſcri. poſtulaſti. ſuꝑ ver. vicaria[*Cum hoc*] ſ.quod motu ꝓprio illā facit in eadem gratia.i.ſuper ea conceſſa ¶Prima gl.cōmēdat,& dicit, qd declaret. ¶Scda gl. q̃rit,ponit opi.ꝯriā.ſol. ¶Quarta gl.ſpecificat,qd approbetur,& reprobet.¶ Pe.& vlti ſol. duo dubia.¶In gl.vlt.ibi,proſpexi.vide de ſer. c. ij. ſuper j.gl.¶In gl.ij.ibi,quidā.ſ. Io.mo.Et ibi,ſed credo,idē Archi.¶In gl.iij. in fi.q.d. ex alia cā bene poſſet eſſe inualida. multa exēpla de defectu nataliū,vel ætatis vitio corporis bigamia & ſimilibus, quæ licet per viā ſurreptionis parti opponi nō poſſit , opponuntur tñ per viā iuris cōis, cū proprius motus taliū diſpenſationē non faciat, & decre.eam te.de æta.& qua. dixit tales per lr̃as aplicas non recipiendos,nō diſtinguendo, an fuerunt, vel non proprio motu datæ , & adde,quod in tex.dixi in iiij.glo. ¶In gl.pe.ibi ſimplicitatē.nō dicit per ignorantiā ꝑꝑ decre.grā.ſ.c.li.de reſcrip.& ibi Inno.& Compo.Et.I.ſi,idē
2 Archi.¶ In glo.vlti.in fi. Et econuerſo,quia† ſi papa exprimit,ꝙ proprio motu quātuncunq; aduerſarius velit probare, ꝙ ad impetrantis , vel alterius inſtantiam hoc fecerit papa, non audietur propter rationem gl. & quia id eſſet,papam arguere de mendacio, quod non licet.vide,quod no.in cle.de probationibus. literis.in gl.antepe.

SVMMARIVM.

1 *Collatores ſi ſint plures, pars maior eliget.*

2 *Fideiuſſor, qui pro illo, qui debet triticum,fideiuſſit ſine adiectione bonitatis,liberatur dando quodlibet triticum.*

CAP. XXIIII.

SI pluribus. Ponit thema,ex quo dubiū oritur , quod diſtinguendo ſoluit ibi, gratiam. & ſm mēbrum proſequitur ibi, ſi vero. & in vtroque rationē reddit & ſubdiſtinguit,& in mēbris ſubdiſtinctis negligentiam ponit ibi,alterutro.Et ſcias, ꝙ bona fuit, ſed non ſufficiens hæc prouiſio,vt patebit per ea,quę dicam ſuper ver.cuiquam.& ſuper.ii.gl. ſimul. Satis eſt,ꝙ tempore datæ ſimul vacent. licet non ſimul vacare inceperint, non ſic cū ſcriptū eſſet ſuper vacaturis. vt in glo.ij. [*Debita*]ſi enim fuiſſet ibi expectans,conſequeretur illā, quæ primo vacauit , niſi forſan haberet beneficiū acceptādi.[*Cuiquam*]no.quia ponit ſingulare,vbi ergo ꝓ duobus ſcriptū eſſet, non procederet pars ſecunda huius. c. vt dicam ſuper gl.ij.[*In genere*] ſi in ſpecie non eſſet quæſtio,quia illa debetur, de qua ſpecialiter ſcriptū eſſet[*Vt tunc*] ratio, vt dixi in ſubdiuiſione , [*pleniſſima*] ad hoc.ſ de dona.cum dilecti.in fi. cū concor.ſ.de deci.ex parte tua.C.de bo.va.l.ij. lib.x.Auth.de non ali.§.ſi nimis.col. ij.xvj.qō.ii.c.i.alleg.Arch.de pę.di.j.quantūlibet.& de do. c.j. [*Inter*] illas vacantes [*Valoris*] in reditibus non æſtimatione rerum , ex quibus proueniunt,vt ſi turrim haberet magnæ æſtimationis & nullorū,vel paucorū reditium,& idē verbū de teſti.cum cām.vbi de hoc in gl.ij. & de iureiu.quāto.in prin.[*Seu*]ſi.ſubdiſtinctio.dicit.n. ꝙ aut motu ꝓprio,aut nō,primo caſu, aut eſt inæqualitas,aut æqualitas ī valore[*Decendium*] hoc eſt de arbitrariis,quia certū eſt,ꝙ magis & minus tēpus ſtatuere potuiſſet , de hoc dixi.ſ. de reſcri. ſi quando. ſed conuenit deliberatoriæ,quæ datur ad appellandum,vt in glo.[*Notitiam*] vide quod no. in cle.de conceſ. præben.c.vno.in glo.pe. [*Minoris*] facit ad quæſtionem diſputatā per do. M. an impetrans can. eccleſiæ Rauēnatis debeat recipi in cardi.vel in cantorē,cum ſint ibi illa duo collegia,vt dixi de poſtula.bonæ.j.in prin.tenuit,ꝙ ſi dignus eſt minori tm̄,vt qa qualitates habet cōueniētes cātori,ſed nō

conuenien-

cōueniētes cardinali, recipiet̃ in cãtorē, ſi dignus eſt in
vtroque,recipietur ad primo vacantem.Si neutro dign⁹
eſt,tunc propter ſubintellectã cōditionē ſi eſt dignus,de
reſcrip.cum adeo.ad neutrũ recipiet̃ p hãc decr.cũ eſt di
gnus vtroq;.vt̃ diſtinguendũ,an ,pprio motu Papa ſcrip
ſerit,vel non.[*Exiſtit*]tolle literam decernimus referen-
1 dã[*quantis*]quid ſi ſunt † plures collatores,eligit pars ma
ior.s̃ co.li.de reſcrip.c.penul.& ſi pari numero diſcordãt
locus erit fini huius capituli , vt etiam ibi dixi in glo.nõ
teneretur[*Et elegerit.*]non dicit cōtulerit.licet enim hoc
caſu ordinarius eligat executorem,tamen illam confert
ſm Arch.ſed nec in hoc caſu eſt neceſſaria collatio exe
cutoris cum Papa contulit vacantem , & vt dicit Ioan.
mona.ſi collator ſcienter contulit vnum, reliquum im-
petranti debetur,quaſi id,quod ñ ɔtulit,videat̃ elegiſſe.fa-
cit cle.de conceſ.præben.cum ei quem.§.penultimo. ſe-
cus ſi ignoranter.s̃.eo.ſi beneficia.vide,quod dixi.s̃. e.mã
dato.in glo.idem ſi.no.ẽ.patefacta per executorē vel im-
petrantem literas oſtendentem, alııs credere non tenet̃,
alle Arc.de offi.dele.cũ in iure.& quod no. Cōpo.de re-
ſcrip.capitulum.In glo.magna poſt prin.§.vnum caſum
ver.aliis.ad alium impetrãtem,vel collatorē ſm diuerſi-
tatē caſuũ.[*Deuoluatur.*]concor.extrauagans Io. ſuſcepti,
circa mediũ.¶Prima gl.dicit.qd declaret.Secũda gl. ſol.
dubiũ.¶Gl.tũc ergo all.iij. cōco. reſiduũ rñdet p qõnē.
¶In gl.j.de.ibi,nũmis.vide in p̃.c.ex parte.ſup.iij.gl. ¶In
2 glo.tũc ergo de.ibi,fideiuſſorē. † ſi fideiuſſi ,p illo, q debet
triticum ſine adiectione bonitatis , quodlibet triticũ
dando liberatus ſum. Et ibi.ſi plures,legato ſticho,ſi non
apparet,de quo ſenſerit teſtator.eligit hæres.Et ibi.§.i.ibi
donans certũ reditum ex poſſeſſionibus ſuis de inequali-
bus poſſeſſionibus eligit mediocres. ¶In glo.ij. ibi,de pri
ma. intellige ſine beneficio acceptandi.Nec dicas, ꝙ pro
prius motus de ſtilo non exprimitur,vbi cōfertur vacãs,
qa iſta litera ,pbat contrariũ.nec.n.verba,ſm ſtilum pre-
mittunt̃,cũ ſcribitur ad vacaturã,nec alias ex ſtilo ɔfert̃
incerta dignitas,vel p̄bēda.Et in fi.dixit Io. mo.j. e. ſi tibi.
quod eo caſu ſi vnus ſolus eſt impetrãs, ſeruabitur.quod
hic dicitur.Si vero ſunt duo,vel plures.Si ſunt diſparis au
ctoritatis, ille,qui eſt potioris erit prior.s̃.e.hi qui.& j.e.§.
a ſede.Si vero ſunt paris auctoritatis,potior erit in tpe,po
tior ſit in iure.s̃.e.lib.de reſcrip.ubi qui.Sed contra in hoc
ca.vbi ap̃lico dato nõ proprio motu debetur minor. er-
go ſecundus erit melioris ɔditionis, vbi illa duo ſunt inę-
qualia,quod eſt abſurdum.Ipſe ibi reſpondet, quod dr̃ in
§.ſi vero.Inductum ĩ fauorē ordinarii, vbi eſt vnus ſolus,
ſed vbi ſunt plures, vincẽs in tpe omnibus paribus vin-
cet in iure, ſiue loquamur de prima parte.c.ſiue de ſcđa,
nec in ſecunda bñficiũ,vel fauor ordinarii extēdetur ad
alium ff.de leg.ij.cum patronatus.ar.ff.q po. in pig. ha.l.
Claudius.& ſi.quod no.in cle. de reſcrip.c.j.in gl. in acto-
re.¶In gl.iij.in fi.dato tamen ꝙ certus fuiſſet, ex quo nõ
declaraſſet,ſtaretur huic diffinitioni.¶In gl. nõ Innt. ibi.
literarũ.eſt ergo hæc alternatiua canonis nõ hoĩs.ff.ex q.
ca.m a.l.ſi quis ſtipulatus.in prin. ¶In gl. j. de reg.ibi. ex
parte.per ibi notata,& eo.titu.q̃to.de fi.preſ. literas . in vl.
glo.vr̃,ꝙ fuiſſet dicēdũ de mediocri.vnde ſi plura eſſent,
quorum alterum valeret.xxx.alterum.xx.alterum.x.vide
retur deberi mediocre.ſ.illud de.xx.ſed vt dicit Arch. ra-
tio reſtrictionis fiendę,quam ponit tex.ſoluit contrariũ.
¶In glo.tunc ergo.in fi.idem Arc ¶In glo.vlt.in fin.& s̃.
e.ſi tibi.ff de le.ſecũdo.ſtatuliber. §.ſtichum. & quod no.
de reſcrip.inter cęteras.in glo.penu.

S V M M A R I V M.

1 *Conſuetudinem induci poſſit, ꝙ epiſcopus ſit canonicus.*
2 *Impetrantis gratiam deferri,melius eſt, quam epiſcopũ defraudari.*

CAP. XXV.

VM in eccleſia. Decidit caſum dubium dupli-
cem rationem interſerens ibi. ne contra. ſe-
cũda ibi,& dictus non exiſtat.[*licet*]hic factũ
1 narrat.putat Arc.†etiam conſuetudine induci non poſ-
ſe,vt epiſcopus ſit canonicus propter impoſſibilitatē . ne
quo ad idem eodem tempore ſit pr̃ & filius.Hoc nõ pla-
cet,& in effectu nil valet.Ip'e tñ alle.de conce. præ. lras.
[*Et unam.*]hoc facit ad propoſitum.nõ cōſuetudo ad ha-
bendam vocem,de qua promiſit.[*Debita.*]ſed iſta eſt de-
bita epiſcopo,ergo ex vi verborum non debetur expectã
ti.[*vacatura.*]hic tolle literam. j̃.hr̃e non poſſe [*Derogari.*]
2 melius † .n.eſt gratiã impetrans differri, q̃ epiſcopum de
fraudari.C.de fer.omnes iud.in fi.Io.mona.& repete, ne
alia, etiã alteri non debita.¶Prima glo dicit,quid appro
bat,not.& remittit.¶Vlt.glo.format quæſtionē , arguit
negatiue,ſol.contrarium.¶In glo.j.ibi,Ebredunēſi. vide
quod no.xciii.di.c.ij.de can.electo in epiſcopum,qui reti
net præbendam,quod ſm Lau.ſeruatur in eccleſia Cō-
poſtellana.& vide,quod not.Hoſtiē.in ſum.e.ti.§.cui ſit.
ver.beneficium ſeculare.Ar.Et in fi.& Archid. hic. ¶In
glo.ij in fi.ſic e conuerſo.de conſtit.cum. M. s̃. eo.relatũ.
¶In vlt glo.ibi.non valet.hoc tenet Io. mo. dicens ſe ſic
ſit ſecũdo caſu ſententiaſſe,alle.ff.de contrahen.emp. fi-
ſtulas.§.fi.C.de fer.omnes iudi.in fi.j̃.de re.permu.c.vno.
hoc etiam olim tenuit Arc.ſed poſtea mutauit tenens,
quod ſequitur . Et ibi,debetur,ɔcor.s̃.eo.lib.de cōſue.c.fi.
& quod ibi no.in gl.p hoc.& in fi.tũc enim certum eſt,
ꝙ no expilus nõ grauaretur vt ibi non valet, quod oppo
nitur huic dicto de eo,qui non habet conferre, niſi vni-
cum beneficium,quod no.in cle.e.titu.c.j.vt enim ibi pa
tet,iſta forma diuerſa eſt ab illa .

S V M M A R I V M.

1 *Conſtitutio legati,quum ſit lex debet eſſe iuſta & honeſta.*
2 *Epiſcopus,qui clerico exiſtenti in ſtudio ,pmiſit annuas.x.marchas, donec haberet beneficium ęque bonum,an tenetur vlterius pro uidere illi adepto beneficium.x.marcharum,quas tamen in ſtudio habere non poteſt.*
3 *Electus in epiſcopum repulſus a confirmatione,vel conſecratione ex primo titulo retinet priora beneficia.*
4 *Res commodata,quæ deterior redditur,non dicitur reddita.*
5 *Poſſeſſor habens cõtrouerſiã ſup re poſſeſſa cenſetur non poſſeſſor.*
6 *Toliſſio accipitur pro re poſſeſſa*

CAP. XXVI.

SI tibi cōceſſo. Diuiſione nõ eget
& dicit Ioan. mon.
ꝙ iſta decre.& decr. ſi pp. de reſcrip. ponũt
quaſi idem thema,licet ad diuerſas conclu-
ſiones.Item per ſequentia patet,ꝙ epiſcopo loquitur li-
cet idem in quolibet alio propter idētitatem rationi .
[*a nobis*]ꝙ inferior non poſſet,de hoc.s̃.e.li.de reſcri.ſi ,p-
pter.in gl.an legatus.& ibi in gl & in hac lectura ĩuenies,
qd veniat appellatione beneficiorũ, & qd de exēptis, &
qñ incipiat currere annus, & quot dies habeat , & an oĩs
vacatio etiam per mutationem includatur.[*Fructus.*]itõ
dicit pritut anni ſicut in decr. ſi propter. [*Vacabunt.*] cõ
iungitur ergo tempus vacationi non pceptioni. & vide,
quod ſcripſi in decre.ſi ,ppter.ſup ver.quinquenniũ.[*Valeas.*] eius ergo volũtati nõ neceſſitati ſubmittit̃,ad idē.ff.
de iud.non quicqd.& vide,qđ no.in cle.de verb.ſi. ſępe.ſit
per ver. valeat.[*poſt modum*] vide,quod dixi ſuper.e.ver. s̃.
e.ſi poſtq̃ in iij.glo.& in cle.de conceſ.p̄ben.c.vno.in glo.
hic determinabit.[*Curam.*] ergo appellatio beneficiorũ
hoc caſu comprehendit curata. Equum præferēdũ rigo-
ri de quo in fi.ij.glo. & hic ęquitas trahitur ad alium ca-
ſum,de quo per Io de De.l.iii.q.viii cum conſtitutio lega
ti excommunicet habentem in eadem ciuitate duo be-
neficia,vtrum habens ſecundum.cuius fructus alteri de
bentur,tenendo primum,vt hic,illa ɔſtitutione legetur,
ęquitas enim,q̃ illũ excuſat a pęna cōcilii gñalis, merito
illũ excuſabit a pęna illius ɔſtitutionis.ꝙ ēt ipſe tenuit,q
1 hãc decr.nõ vidit,alleg.ꝙ † ɔſtõ legati cum ſit lex,debet eſ
ſe iuſta,honeſta &c.patet primum de offi.le.c.fi. de loca.
c.j.ſecundũ iiii.di.erit.præſumitur ergo eius intentio fuiſ-
ſe,ſi ſecũdi fructus pcipiat,ne in opprobrium cleri men-
dicare cogantur.xciii.di.diaconi.& verbum habere, deſi-
gnat effectum.ff.de ver.ſig.l.l.nomen filiarum. §.habere.

facit

2 facit ēt hæc decre. ad dñicalē.lxj. qua q̄ritur, an† ep̄s, qui
clerico exiſtēti in ſtudio ꝓmiſſit annuas.x.marchas, do-
nec hr̄et bn̄ficiū æquè bonū, teneatur vlterius ꝓuidere
illi adepto bn̄ficiū.x.marcharū, quas tn̄ in ſtudio habere
non pōt. ad affir. alleg. illud bn̄ficiū non eſſe æque bon
nū, quod non ꝑcipitur in abſentia. & habet onus, quod
nō habebat primū. facit.x.q.hoc ius.verſi.ſicut aūt.item
hr̄e bn̄ficiū eſt cū effectu hr̄e, vt ꝑdixi. Itē cū attēdi dēat
q̄s loquatur, & ad quē.xxvj.di.deinde.de ma.& ob.ſolitę.
& hic ep̄s loqueret ad exiſtentē in ſtudio, dēt ītelligi de
bn̄ficio, qđ ibi ꝑcipi poſſit.facit.xxxij.q.vij.Apl̄s.ff.de ver.
ob.l.Titia. nec ſtudiū cœptū relinquere tenet̄.vij.q.j.nihil.
cū ēt ꝑp id in iudicio excuſetur, de offi.dele.cōſultatio-
nib.non interpretetur ergo ep̄s aſtute bn̄ficiū ſuū, de de-
ci.ad audientiā. nec reuocet, quod ſua liberalitate cōceſ
ſit. xvj.q.ij.c. j.ad negatiuā.all.regulā qui pōt.& regulā q
actionē.quas vide.j̄.de re.iu. Itē hoc onus de iure cōi in
eſt.s̄.de cle.non re.ꝑ totū.& a prin.beneficiū ep̄i ſuit gra
tuitum, ergo amare nō eſt extorquēdū, de cenſi.ex par-
te.facit de fideiuſ.c.ij.de renun. ſane. Itē iſte acceptauit
beneficium, vacet ergo primū, maxime cuius extitit ↄdi
tio, de ↄdi.ap.verū.ſoluit, abſoluēdo ep̄m cū n̄ appareat
īter eos aliud actum.[*quamdiu.*] ſiue primo anno, ſiue
pluribus [*vacare.*] multum facit finis iſte ad id, de quo vi
di dubitari, an hoc caſu habēs primū & ſm̄ poſſit duran
te tp̄e priuilegiati poſt adeptā poſſeſſionē ſecundi dimit
tere ſm̄ ſolo primo retēto, q̄ vr̄, cū nō cēſeatur vacare,
vt hic, habeat igitur adhuc optionem facit.s̄. e. reſerēte.
p̄terea hoc coadiuuat, q̄a ꝑ hunc tex.nō vr̄, q̄ eo tp̄e pri
mū poſſit conferri, cū adhuc ex primo ti. teneatur, nec
vacat, vt hic, & non vacantia nō cōferuntur. de cōce. p̄
bē.c.ij.& facit.s̄.e.ti.ſi tibi abſenti.in fi.cum cōcor.Item
3 † electus in ep̄m repulſus a cōfirmatione, vel cōſecrati.
ex primo tit.retinet priora beneficia. s̄. de accu. ſuꝑ his.
idē ergo renūciaret.in ↄriū, bn̄ficia de ſui natura ſunt ꝑ
petua.lv.di.præcepta.& no.de ſil.preſ.veniens. in vlt. glo.
ſed hoc ſm̄ eſt perpetuū, primū tp̄ale, ergo illud vltra tē
pus ordinatū tenere non poterit, maxime cū hæc decr.
viciet regulam decr.de multa.co.ti.ergo non eſt ampliā
da, ſicut ergo in caſu decre.ſi gratioſe.s̄.e.li. de reſer. bn̄fi
cia reſeruata ꝓmoto ad tēpus vacant finito tp̄e, ſic de
iſto.licē ſi datur ↄ regulā illius decre. optio ꝓpter bn̄ficiū
ignorantię.s̄.eo.li.de reſcri.gratia.ergo in caſu ſciētię nō
dabatur, quod ergo ſemel placuit, id ſequatur.j̄.de re.iur.
qđ ſemel.cū cōcor.cū incōſtātia potiſſime in clericis re
probetur.de iurepa.cum autem. & præcipue in incom
patibilibus.s̄.e.li.de poſtu.c.vno.& de ele.vt quis duas. &
tale eſt iſtud, quo ad ti.perpetuum, cui per decre.de mul
ta renūciauit.licet bn̄ficio huius decre. habeat titulū tē
poralē.& hoc credo.ad all.prius iā rn̄ſum eſt ꝑ id, quod
dr̄, q̄ tenetur vt tp̄ale, in decr.ſi tibi.nō tenet ex veteri ti.
ſed acquirit ex nouo, quod ſibi licet re integra, cum licet
neglexerit, actum incompatibilem non fecerit. Itē ele-
ctus in ep̄m ꝑ electionē & cōſenſum non eſt priuatus
beneficiis prioribus, niſi fuerit cōſecratus, vel lapſum tē
pus, quod debuit cōſecrari.s̄.de elec.cū ī cūctis.§.cū aūt.
¶ Prima gl.ſummat & dicit, q̄d declaret.¶ Gl.ij.no.duo.
& ex ſecundo infert obiectionē, & remittit.¶ Vlt. gl. rō
nē reddit, dat ſilr̄, & ſubdit cautelā, demū quærit, arguit
negatiue.ſo.ↄriū, ad qō.obiicit & ſol.¶ In vlt.gl.ibi, ſi ſti-
pulatus.j.rn̄.vide de fide inſt.cū Io.ſuꝑ.ij.gl.& ibi.l.iij.rn̄.
4 nō † dr̄ reddita res cōmodata, q̄ deterior redditur. ¶ In
glo.ij.ibi.§.porro.& per extrauagātē Io. ſuſcepti. de qua
ibi dixi.¶ In gl.iij.in fi.ēt ſi nō reſpiciat eccleſiā. ſed nobi
litatē, vel prærogatiuā perſonę.facit.s̄.e. de multa. in fi.
Arch.ponit exēplū de guerra, litigio, lōga peregrinatio
ne, magna emptione, & qualibet paupertate ſine culpa, al
le.de cenſi.cum Apoſtolus.de don.ap̄lice.de rel.do.c. ij.
xvi.q.i.& tpis.ſm̄ Hoſt.¶ In glo.vlt.ibi.ii.rn̄.idē Io.mo.&
Arc.& ibi eadem rōne. ſic dicit etiā in additione Ioan.
mo.in illo, cui Papa ꝓuidit de beneficio adiecto, quod
habita eius poſſeſſione ipſo iure vacet primum, quia n̄
vacabit, ex quo fructus ſecundi debentur alteri, alle.de
act.emp.l.tenetur.§.ſi vas.nā vas ſimpl̄r vēditū dēt eſſe
integrum, & ſic & vacuum ab oneribus.ea.l.ii.§.vacua.
5 & l.ie.j.rn̄.& l.in venditione.Item † poſſeſſor habens cō
trouerſiā ſuꝑ re poſſeſſa cenſetur non poſſeſſor quo ad
multa.C.de acqui.poſ.nemo.& tn̄ gaudet fructib. ff. de
rei vendi.non vtiq;. licet q̄nq; ſubiaceāt reſtitutioni. C.
a de rei ven.l.certum.& l.fundum.Item poſſeſſio[a] † acci-
6 pitur pro re poſſeſſa.C.cōia vtri.iu.poſſeſſionū. C.de ac-
qui.poſ.cum nemo.& l.vitia.& a re poſſeſſa dn̄ium cę-
perit originem.ff.de acqui.poſ.l.i.accipitur etiam poſſeſ
ſio ꝓ actu poſſidendi.vnde poſſeſſio eſt vſus.ff.de ver.ſig.
l.qō.C.de ac.poſ.licet.nam cū poſſeſſio ſit nomen verba
le, eſt ęquiuocum, vt ſit rei poſſeſſę paſſio, & poſſidentis
actio, quæ poſſeſſio nō dēt eſſe ſterilis ſed fertil̄. vt poſſeſ
ſor fructus apprehendat, nā cū certis caſibus hic habeat
non pacifica, vt d.l.nō vtiq;. multomagis hic habebit
pacifica.Item beneficiū dicitur quoddā vniuerſale, pro
quo agitur iudicio vniuerſali, in quo pinguius veniunt
fructus, q̄ iudicio ſingulari, vt no.s̄.de li.ob.c.j.& de iure
pa.cum dilectus.in ti.ff.de vſu.videamus.§.ſi actionē. &
dicit hoc patere, vt ec.bene.c.vno.ī rubro & nigro.& ibi
quidam.Io.mo.hic.& ibi, commiſſa.idem ibi Archid,

ADDITIO.

a ¶ Poſſeſsio. Vide Bar.in l. cū antiquitas.C.de vſufr per.l. interdū ff.de
ver.ſig.& Bar.in l.j.§.ſi vir.ff.de acqui.poſſeſ.Io.an c.ad ſedem.de re,
ſpoli.& h.l.imo ibi poſſeſsionē.l.agrum.C.de pac.inter empto.& vē.
& l.ij.C.de ſerui.Innoc.c.cū aliquibus.de re.iud & Iud.de vito in cōſi.
tanta eſt.ſcientia patris in fi.l. locorum. de om.ag.deſet.li. xi.per Ale
in rub.de op. no.nun.

CAP. XXVII.

Vide non. Sunt tria dicta, quæ pa-
tent per. §.& finis oīa re
ſpicit.ibi [*non enim ſacerdotali*] vide ad intelle-
ctum huius, quod dicā.j̄.c.ii.ſuꝑ gl.ii. mādā
tur ꝑ nos, vel aliū poteſtatē habētem, cū ſi eadē ſit rō [*Au
ctoritate.*] q.d.q̄ auctoritate ordinaria, ſi aliud nō obſta-
ret, poſſet illa conferri illi volenti literis ſuis renunciare,
vt ſæpe contingit.facit.s̄.de renū.ſane. de pac. cū pridē.
[*quamquam*] ꝑ quamuis, nā, q̄, duplicatum ſumitur, ꝑ cō
iūctione aduerſatiua. Ar.[*uelit.*] quaſi melius ſit ſtatim
hr̄e ouū, q̄ expectare gallinam, vt ff.de tranſac.cū hi. in
j.glo.[*non poterit.*] ꝓuideri, no.hic Arc. quod ſcripſi poſt
Gof.& Hoſt.s̄.eo.ti.c.ſi.ſuper ver.extēdat de caſu, quo ali-
cui prouideri mādatur de bn̄ficio in eccleſia, ī qua ſunt
bn̄ficia & p̄bendæ certi valoris.non loq̄tur ergo de for-
ma pauperū, q̄ inhibet ꝓuideri de beneficio, quod exce
dat certā ſummā.ꝑ quod patet, q̄ ꝓuideri.j̄.illā ſummā
nō eſt inhibitū, & tamē q̄a ſæpe ↄ tales impetrātes oppo
nebatur hæc lr̄a.adinuēta eſt illa forma cl̄a.ꝑ quam Pa-
pa declaret ſuæ intentionis eſſe, q̄ ſibi volēti de benefi-
cio minoris valoris prouideri poſſit.vel dic illā clauſulā
apponi, quia mādabit illi ꝓuideri de beneficio ſm̄ ſuæ
ꝓbitatis merita cōpetenti.j̄.certam ſummā.j̄. c. iii. ꝑ
quod videbatur de tenui.quod eſſet incōpetens.illi ꝓui-
deri nō poſſet, & hoc placet.periculoſum eſſet impetrā-
tibus hr̄e certā ſummā, ſilr̄ & determinare taxatā, q̄a cū
de pluri, vel minori ꝓuideri non poſſet, vt hic, raro tale
beneficium inuenirent, nec memini id vidiſſe, ſed poni
tur ibi vſque.vt s̄.e.q̄uis.vel q̄ nō excedat, vt prædixi. &
adde, quod dicā.j̄.e.ti.ſi pauper.impleri deberetur ergo
illa p̄benda ſcđo impetrāti, qui nō haberet in ſua gratia
ſummam taxatā, vt diſputādo dixit do.me.qui hanc de
cre.nō viderat, q̄ bene ſoluit hūc caſum huiuſmodi.[*tria
mandata*] & idem in ſimilibus.¶ Prima gl.ſummat.¶ Gl.
ij dubiū aperit.¶ Quarta glo.quærit & ſoluit.¶ Gl. quid
ſi ibi, dic ſi ille.idem Ioan.mo.qui dicit ſe ſic ſummaſſe.
& idē Arc.in fi.ad hoc.ff.de le.ii.Cayus.§.j.¶ In glo. vlti.
in fi.alle.Ioan.mo.ff.de acqui.hære.l. ſi q̄s mihi bona. §.
pater filio. Arch.alle.de reſti.ſpo.c.ſi.

SVMMARIVM.

1 *Conferens ſi ſit executor datus a Papa, non eſt uis, an ſolummodo
Papa dicat conferas, an addat & in poſſeſſionem inducas.*

CAP.

CAP. XXVIII.

Licet epiſcopus. Primo dicit beneficium de iure vacans conferri poſſe poſſeſſore non vocato, ſecundo in danda poſſeſſione dicit illum vocandum ibi, illam tamen recepiſti, argumen.
not.hæc duo poni copulatiue receptionem & poſſeſſionē, ꝑ quod dicit patere inueſtituram, ſiue īſtallationē in
beneficiis requiri, de qua.xxxiij. di. in noīe. de offi. at. ad
hoc.& , vt noſtrū.& qd ſit īueſtire, no.ſ.de inſti. auctorita
te alias fruſtra diceret talē īſtitutionē corporalē ſpectare
ad Ar.in præiuri.inducit etiā finē. c. & quod poſt eum
ſcripſi.ſ.eum qui.ſuper ver.beneficijs.ſubdit, ꝙ in iure canonicali acquiritur poſſeſſio, cum in choro datur ſtallus
& locus in caplo.vt ſ.de renū.cū inter.ſ.e.c.dilect⁹.j & c.
dilecto.remittit ad no.per Inn.de re.ſpo.in lrīs.[*pacificā*]
de facto,& ſi nō de iure, ſm Arc.q remittit ad no.p Inn.
& Hoſt.de ap.ↄſtitutis.ij.in prin.facit.ſ.e.ti.cū q.i.tn. [*De iure.*]hoc ſonabat illud libere, quod ponit decre. de mul
ta.ver.is quoque.ſ.e.non enim libere conferret, ſi poſſeſ
ſorē haberet neceſſe vocare, & eſt idē aduerbiū. ſ.de ho
mici.lator.ſ.de ꝗta.& qua.a multis.in fi.de arb.cū olim.
ad fi.ſ.c.l.de offi. dele.cū plures.j.rū.& de oſ.ord.ordina.
§.j.ſ.hc c.e.ti.ſi tibi.& c.ſi bñficia.& j.eo.ſi aplica.j.de te
ſta.c.ij.& de cenſi.c.vlt.& in cle.de ſepul.dudū.§.nos āt.
& vide ſi.qđ dixi de iurepatr.illud.ad fi.[*Conferre*]videqđ
no.Inn.de renun.admonet.Ar.[*Inducere*]exponit Ar.j.
inducendū decernere cū nō ad epm.ſed ad Ar. ſpectet
Inſtitutio corporalis ſ.de oſ. Arch.ad hæc.qui facit ſiue ↄ
ſenſū ca vt no.Inn.de his quæ fi.a pla.nouit.qui ēt dicit,
de oſ. Arch.c.j.ꝙ Arch. nō remouentur ꝑ volūtate epo
rū, nec pnt ꝑ ſuo velle eorū offi. exercere.vel pt hoc intelligi, quando Arch.non eſt in eccleſia. ſic ēt poteſt intelligi.xxxiiij.di.qū.¶ Prima gl.dicit, qd declaret.¶ Quarta gl.dubiū ſoluit, rōnē reddit.¶ Penul.gl. fortificat tex.
¶ Vlti.gl.exemplificat.¶ In iiij.gl ibi, qui pōt.ſi poſſum,
te inuito alienare, fortius te abſente & ignorante.Er ibi,
qui tabernas, vide tex.de dona.paſtoralis.ſuper.j.gl.¶ In
gl pe.ibi.l.fi.ſuccumbit actor non probans. ēt ſi reus nil
probet.¶ In gl. j.in fi.& Cōpo.de reſcri.c in gl.mag.ver.
itē ꝗritur, vtrū executor datus,& ver. ſe.¶ In gl.no. ibi,regulare, fuit hoc verbū Inn. in dec.de multa.ↄ. dicēs hoc
eſſe ſpāle bñficiū a iure ↄceſſum in hoc caſu, vt ſine priuatione cōferatur bñficiū ab alio poſſeſſum. eſt ergo regulare, vt ſequit in gl.ſignat ↄriū de decre.cum eccl'ia.de
cau.poſ.vbi nō valet electio facta ab illo, qui de iure habet eligere, ſi cōtēnat poſſeſſorē, ſic ergo nō debet valere
collatio.venditio, vel donatio alicuius rei quā poſſidet,
quis collator hēat ius cōferendi rñdet ibi hoc facere ꝑ
ipſo. ſ.quia poſſeſſor tuendus eſt in ſua poſſeſſione eligē
di, q eſt fructus poſſeſſionis, intm ꝙ ꝓprietarius eū illo
iure priuare nō pt,& ſi eligat, nō valet electio, vt ibi, ſed
dare alij ius eligēdi non eſt fructus poſſeſſionis,& ideo
ad poſſeſſorē ipſius iuris nō pertinet illud aliis donare,
nec impedire poſſet ꝓprietariū in dādo ius, quod habet,
ſic in ꝓpoſito poſſeſſor eccleſiæ tuendus eſt in eius poſ
ſeſſione.vt in fructibus colligēdis, ſed impedire nō pōt
eū, qui habet illā conferre, quominus cōferat ſm eū,&
quod illi dicebant ſine priuatione fieri, falſum eſt, cū ſit
iſte priuat⁹ p.c.de multa. Et ibi.nō ob.idē no de ↄceſ.pb.
cū noſtris.in gl.pe.& vide, quod ibi dixi ſup illa glo.ij.an
ꝙ hic dicit, locū habeat in executore cū de facti poſſeſ
ſione mētio in literis facta nō ſit, de quo ſatis Ar.& tenet opi.Cōpo.quā ibi ſcripſi poſitā in ver.quā alle.ſup fi
nē.j.glo.q̄ diſtinguit inter poſſeſſionē coloratā & detentationē, vide ēt, quod dixi poſt Inn.co.ti.qa diuerſitatē.
in gl.pbēdas.in fi.Et ibi.q tabernas.& ff.de le.j.ſi domus.
§.fi.¶ In gl.nō ergo.ibi, cauſę cognitione.cognoſceretur
aūt de canonica collatiōe petētis,& de iuſta detētatiōe
poſſeſſoris ſm Arch.ſ.de reſcrip. olim.& ſcripſi in præ.
decre.cū nr̄is.ſup.ij.glo.Et ibi.vocato.ſed ſi collatio fuiſ
ſet facta cā cognita & poſſeſſore vocato, nō eſſet neceſ
ſe illū vlterius vocari in poſſeſſione tradēda, quia datio
poſſeſſionis eſſet tunc executio collationis factæ cā cognita.ſm Io.mo.Et hoc & id quod ſtatim ſubdā no.Ianno.& Hoſt.in ti.j.quia cūctis.in parte j.vbi vide glo.dicit
hic Ho. ver.qd ſi executor.& oino vide, quod ſcripſi.ſ.
1 c.li.de offi.ordinarij.§ j.in fi.dicit ēt hic Io.mo.q † ſi cōferens ſit executor datus a papa, nō eſt vis.an ſolūmodo
papa dicat, cōferas, an addat, & in poſſeſſionē inducas,
quia ſemper executor dabit poſſeſſionem quaſi executiuam ad mandatum conferendi. de oſ.dele. ſignificaſti.
interdū ſubditur,& de feudis inductū.& vide, quod ſatis
ſcripſi.e.ti.ꝑ illorū.ſuper verbo.ↄdictores. & ſ.de teſt.ex
pte.facit, de ſimo.querelā.in fi.de quo p Ar.j.eo.ſi cui.Et
ibi.l.vlt.alle.Ar.ſ.de re.in inte.ex literis.ad fi ff.de reg.re.
l.ij.& iij.q.ix.indicas.Et in fi.vide, quod dixi poſt Inn.&
Hoſt.ſ.de conceſ.pben.cū noſtris.ſuper gl.penul.ad fi.

SVMMARIVM.

1 *Surreptio vitiat prouiſionem papalem ſicut mandatum.*
2 *Sacramenta quædam ſunt, quæ ab ordine ſacerdotali dependent.*
3 *Impropietates ſunt excuſandæ non allegandæ.*
4 *Legatum pupillæ, quando nubet, ei non debetur ſi nondum viripotens nupſerit.*
5 *Beneficium ſi per ſtatutum ita habet ordinē annexum, quod conferri non debet, niſi ſacerdoti, bene conferetur impetranti, qui etiā non eſt in ſacris, ex ipſius reſcripto ſtatuta tolluntur.*
6 *Præbenda quando dicatur ſacerdotalis.*

CAP. XXIX.

Sicui. Decre.non diuiditur. & tn̄ tria facit.primo ponit formā prouiſionis.ſecundo ſoluit illius dubium.tertio ſolutionē declarat. ſm ibi, ſacerdotalis. tertium
ibi, ſed aliā.& incipe conſtructū ibi, ſacerdotalis &c.[*Mandatur*]quid ſi non mandat ꝓuideri non expreſſā qualitate præbendæ,& ætate prouiſi.eadē, vel ſimilis qō formari pōt circa decr.cū in illis.i.rñ.ſ.qū prouidit de dignita-
1 te nō expreſſo de cura, vr̄ idē, cū † ſurreptio ita vitiet ꝓuiſionē papalē ſicut mādatū de ꝓuidēdo, vt patet ſ.e.ſi motu.ij.rñ.ad idē.e.ti.nō pōt.j rñ.ſ.e.li de oſ.le.c.fi.& in cle.
de oſ.or.c.ij. de ſecūdo patet ſ.de reſcri.ad aures.& c cū
adeo.& c.ↄſtitutus.& c.ad audiētiam ij.& c.in noſtra.&
de concel.præb.cū nr̄is.ex quo igitur non fecit hoc motu ꝓprio, ꝓuiſio vtroque caſu ſurreptitia, In hoc aūt erit
diuerſitas, quia qñ prouidit, vel prouideri mandauit, de
certa & expreſſa, ſi illa non debetur, nec alia debebitur,
& ſic finis decre.locū non hēbit, ſi vero mādat de proximo vacatura, tunc expectabit alia, vt dicit finis.[*Proximo*]idem ſi haberet bñficiū acceptādi, qa non poterit acceptare illā, ad quā habilis non eſt. & vt dicit Arch.ꝓximus eſt, quē nemo antecedit.ff. de ver.ſig.ꝓximus[*Sacerdotalis*]qd de diaconali & ſubdiaconali. Ar.dicit, ꝙ idē ꝑ
idētitatem rōnis, alle.ibi. xv.q.v.c. j. vbi diaconus appellatur ſacerdos, inducere poterat ēt de ſubdiacono decre.
ſi quiſquā.in prin.ſ.de coha.cleri.ↄriū puto, cū notabile
ſit hic dictū de ſacerdotali, als dicere debuit, pbēda requirēs certū ordinē, vel ordinē ſacrū, ſicut dr̄ hodie ī cle.de
ęta.& qual.vt hi qui veniā.ſ.de dec.ad audiētiā.cū ↄtor.
& j.de priui.ſi papa. §.i.in fi.ꝙ aūt non ſit ſilitudo, nec
eadē rō in diaconali & ſubdiaconali ſic ꝓbo.ↄſtat, ꝙ vij.
ſunt horæ canonicę, ad quas clerici bñficiati tenent, de
qb.de cele.miſ.c.j.& vltra illas habemus offm̄ miſſæ, in
qua cōficitur euchariſtia, hoc eſt propriū ſacerdotis. de
ſum.trin.c.j.§.vna vero. bñ ergo fuit tripartita rubri. de
cel.miſ.j.de ſacro euchariſtiæ ſecundo, de di.off.iij & de
prio & ſcdo principalius tractat totū nigrū, conſtat aūt
ꝙ prima duo ſunt presbiterorū tm̄.tertiū ipſorū & aliorū, inter officia ēt cōſtat, ꝙ laycorū deuotio principalr
ↄſiſtit in audiuione miſſæ,& viſione euchariſtiæ. facit.c.
2 ſi.ſane.& c.ij.& c.de hoīe.quod plus eſt.cōſtat, ꝙ † ſacramēta ab illo ordine depēdēt.ſ.baptiſmus, pnīa, extrema
vnctio,& euchariſtia.vū eſt nomē ex greco & latino cōpoſitū, quaſi ſacrum dans.xxi.di.cleros.ver.ſacerdos.q̄ta
ergo abſurditas dicere in illo ordine nil ſpāle, a quo pē
dent

dēt fideliū deuotio & eccleſiaſtica ſacrā,& bñdictio.j.q.
j.dictū vj.q.j.ſacerdotes.& p quod fideliū delerētur pec-
cata.j.q.j.ipſi.propter quod etiā Apoſtolus dicit.j. ad Ti-
mo.v.presbyteros duplici honore honorandos.xcv.diſt.
ecce ego dico.ad idē.c.di.olim.& c.epiſcopus.qb⁹ de cau
ſis diuorū noīe nūcupātur.de hær.cū ex iniūcto.§.licet.
& angelorū.xi.q.j. ſacerdotib⁹. & dicūtur lumē mundi.
xciij.di.ſacerdotes,dicuntur patres & magiſtri. xcvj. di.
qs dubitet.Itē nōne ꝯſti. honore. ne cleri.vel mo. ſuper
ſpecula.& ſacerdotes ex ordīe ſolo & ſi bñficio careāt ab
officio poſtulandi,de poſtula.c.fi. & a.ceteris veſtib⁹. de
vi. & ho.cle.cleric. ver.ſed nec.& facit cle.co.titu.qm̄. §.
j.per quæ iura patet,ſacerdotes ꝯparari habētib⁹ digni-
tates,vel pſonat⁹. Itē nōne in ſeruo ordinato iudicatur
alir.de ſacerdote,q̄ de diacono,vel ſubdiacono.liiij. di. ex
antiqs.& c.freques.Itē nōne negligēte ſuſcipere ſacerdo
tiū ſpāli⁹ punit ꝯciliū Lugdu.de cle.licet cānō.q rigor in
inferiori ordine nō reperitur.ꝯcludatur ergo pp officiū
miſſę & ſuperi⁹ dicta ſpāle,ꝙ ſacerdotiū expedit nō dif
ferri.& iō ſacerdotalē ꝑbēdā nō aſſeqtur.q nō hēt ętatē
ad ſacerdotiū , ī aliis vero ordinib⁹ nec tāt⁹ fauor , nec
tm̄.diſpēdiū ī differēdo.cū ergo p curſū ętatis velit, no-
lit,fiat qs maior.facit.C.de ī ite.re.cū minorē.dabiť titu
lus,& interim deſeruiet in diuinis,ętate adueniēte reci-
piet ordinē,alś fruſtra expreſſiſſet de ſacerdotali.vt.ſ̄. di-
xi,ex ꝑdictis patet,ꝙ ñ eſt eadē rō ī ſacerdotali,& ī aliis.
ergo nec idē i⁹ pp nimiā ſimilitudinē.facit.j.q.j.§. cū er-
go.cū ꝯcor.& xxix.q.j.ſic.n.circa me.ſ̄.q fi.ſunt le.p tuas.
3 ad dec.ſi qq̄.rūdeť,vt no.ď ver.ſig.ꝑpterea.ī fi.vl.glo.ꝓſī-
prietates ſunt excuſandæ nō allegādę, vel ad ꝯſequētiā
trahēdę.de lata ergo,vel ī ꝓpria locutione ēt īperator dr̄
ſacerdos.ff ď iuſti.& iu.l.j.in prin.hic aūt ſtricte de ſacer
dotali oportet ītelligi pp id,qđ ſeqť de ętate,q̄ nō ē eadē
ſacerdoti & diacono ī cle.de ęta.& qua.gñalē. ſic ēt ſtri
cte poniť.ſ̄.c.cū de nō ſacerdotali.iſtud vero dictū ho-
die approbatū pꝫ p ſtilū curię.quo cū expectānb.adeptis
ꝑbēdas diaconales p lrās apoſtolicas ēt nō habētes ſpe-
cificā mētionē,ſi nō habēt ętatē ad diaconū, ſępe Papa
diſpēſat ꝯ ſtatuta eccleſiarū ſup fructib⁹ pcipiēdis, do-
nec pueneriní ad ętatē,& plures tales vidi,quarū vnā &
vltimā hic inſerā,& eſt talis.Io.eps &c. A can. Bono. &
merita tuæ probitatis &c.petitio tua nobis exhibita ꝯti-
nebat,ꝙ dudū can.eccleſię Bon.& ꝑbēdā,q̄ diaconat⁹ re
qrit ordinē,fuiſti auctoritate literarū noſtrarū pacifice
aſſecut⁹, ꝙ p ꝓcuratorē tuū præſtitiſti iuramētū de ob-
ſeruādis ſtatutis & cōſuetudinibus ipſius eccleſiæ iurari
ibidē p can.ꝯſuetis &c.verū qa,ſicut aſſeris , tu ex eo ꝙ
ad ſuſpiciendū diaconatus ordinē legitimam nō habēs
ętatē cū quartūdecimū ætatis tuæ annum ſolum attin-
gas,fructus,redditus & prouētus &c. percipere nō potes
&c.p parte tua fuit nobis humiliter ſupplicatū,ꝙ tibi ſu
per hoc vt commodius inſiſtere valeas ſcholaſticis di-
ſciplinis,ꝓuidere de opportuno diſpenſationis remedio
dignaremur.nos itaq; volētes pſonā tuam &c. tecum
vt huius fructus,reditus & prouentus,nec non cū te ꝯti
gerit ꝑdictis horis canonicis intereſſe quotidianas diſtri
butiones,nec ad legitimā ætatē perueneris,ī qua poſſis ad
dictū ordinem ꝓmoueri ſtatutis,ordinib⁹ &c. nequaq̄
obſtātib⁹ libere ac licite pcipe valeas,ac ſi ī ꝑdicto archi
diaconatus ordine exiſteres auctoritate aplica de ſpā-
li grā diſpēſamus, volum⁹ aūt q̄primū ad ętatē ad hoc
aptā perueneris,te facias,put dicta ꝑbenda reqrit, ſtatutis
tꝑib⁹ in diaconū ꝓmoueri.nulli ergo &c.de anno. xiii.
hāc formā in ꝑsbyterali præbenda datam . fore non ꝯ-
ſtat,nec dareť,niſi fieret ſpecifica mētio, ꝙ licite ꝑbēdā
foret adeptus.& adde,qđ dicā ſup gl. ii. [*Conferri non pōt.*]
& ſi p executorē ꝯferatur,credit Ar.ꝙ ñ teneat collatio
tanq̄ facta ab illo q dare non potuit.ſ̄.eo.tit. c. fi. de iure
pa.ꝙ autē.in fi.[*Quod poſſit.*]licite ergo, dummodo non
ob.ętas.appellatio præbendę bene includit ſacerdotalē,
contra.ſ̄.e.cū in illis.i.reſpon.vbi appellatio dignitatis ñ
includit curatam,dixit Io.mo.j̄.de regu.iur. in generali.

in iij.glo.ꝙ magis conueniūt ſacerdotales & non ſacer-
dotales præbēdæ in noīe beneficii, q̄ dignitatis. cū cura
& ſine cura ī noīe dignitatis,qa forte diuiſio prima eſt
ſpeciei indiuidua, q̄ differunt numero, ſed ſcđa generis
ī ſpecies,quæ qdē ſpēs nedū differunt numero, ſed etiā
ſpē.& ideo in minus differētibus facilior eſt tranſitus de
vno ad aliud,vel ſm eū mandatū,vt ꝓuideatur de ꝑben-
da,includit ſacerdotalē,qa cū beneficiū detur pp officiū
ſ̄.de ap.paſtoralis.quātoplus pp onus ſacerdotii officiare
tenetur,tanto fit magis debitū ſm votū ꝯferētis, ñ ſic in
dignitate in genere collata.& adde,qđ hic no.in iii. glo.
[*promoueri.*]qđ ď alio ďfectu,pp qđ ꝓmoueri ñ poſſit.dic.
idē & forti⁹,de ppetuo.n.defectu ñ dubitabať, ſed ď iſto
q p curſū tpis tolliť,vt dixi in mag.gl.imò ſonare vr̄ ī ri-
gorē nō modicū,ꝙ is q.xxiiii. an. & proxim⁹ ętati ſe ꝓ-
pter modicū tpis tractum repellatur a tali ꝑbēda, ꝓpter
qđ de forti æquitate poſſet dici talem ſic ętati ꝓximum
per id non impediri,ſed eo fortius vr̄ illum non impedi
ri,q licet nō ſit in ætate,ꝓpter illā tamen nō impeditur,
quin in ꝓximo ſabbato quatuor tēporū,cum ſit diaco-
nus,poſſit fieri ſacerdos.facit.j̄.titu.ij.c.ij in terminis va-
cat ꝑbēda poſt dies.xv.mēſis Maii iā lapſo ſabbato qua-
tuor tēporum Pēthecoſtes.ille vero eſt ī xxiiij.an.īchoa-
turus.xxv.j̄.mēſes quatuor.ſ.an̄.xv.diē ſeptembris, poſtq̄
diē concurreret primum ſabbatum ordinationum. ita
quod & ſi tempore vacationis habuiſſet ætatem prius
ꝑsbyterari nō potuiſſet.facit.ff.ſi qs in ius vo.l ii.ī fi.&alia
iura alleg.ſ̄.de do.& contu.c.fi.in vlt.glo. hoc tñ aſſerti-
ue dicere nimis ꝑſumptuoſum eſſet , ſm qđ idem dici
poſſet de decr.cum in cunctis.de elec.inquātum de æta-
te loquitur epi. & inferiorū. Item nec habens ætatem
aſtringitur,ꝙ primo ſabbato ordinationum fiat ſacer-
dos.immo non punitur de iure id tardans , niſi poſt an
num,vt in cle.de æta.& quali.vt hi qui. tñ.ij. circa aliam
igitur æquitatem habet prouidere conditor iuris nō glo
ſator.[*Sed aliam.*]dicit Io.mo.genus,quod in vno de indi
uiduis nō pōt impleri,implebitur in alio,alle.ſ̄.eo. cum
in eccleſia.concor.vide.ſ̄.eo.quia ſępe.in vl. gl.[*Expecta-
re.*]tardatio in his eſt periculoſa propter reuocatorias &
ꝑrogatiuas,q̄ inchoarunt a Bonifacio,de quibus j̄. c .pe.
& antepenul.& j̄.titu.ſcđo.c.penul.& vlt.¶ Prima gl.ſol.
dubium.¶ Tertia glo.ſignat ꝯrium & ſol.¶ Pe.glo quæ-
rit,arguit,& ſol.iterum q̄rit,arguit pro & ꝯ ſol.¶ In glo.
iiii.ibi,ſi cui.via cōceſſa per fundum per quamlibet eius
partem ꝯceſſa vr̄,ciuili tamen mō,vt itineret quo æque
commode facere pōt cum minori fundi detrimento.
4 ¶ In gl.pe.ibi.l.pe.legatum † pupillæ qñ nubet,ei non de
betur,ſi non viripotens nupſerit,& ibi.quoti.ſequitur,vi
tioſe cautum ,vel ſatisfactum eſt , non vr̄ cautum. ¶ In
gl.j.ibi,hoc ſecus.Arch.ꝯ,niſi ponatur alia ſpecialis clau
ſula,per quam euidēter appareat de tali intētione man-
dātis,cui tunc parebitur. de offi.deleg. ex parte. ii. & qđ
ibi no. & ii.q.vii.lator. iſta vero generali, de qbus ponit
glo.non ſufficiūt ſm eum,nam & ſi talis præbēda non
debetur certæ perſonæ, debetur tamen ordini. Inducit
no.per Innocen.eo.titu.c.fin. in prima glo.& per ſe.ſ̄.eo.
li.de reſcrip.ſi ꝓpter.in fi.quia generali clauſula non ve-
riſimilia non intelliguntur incluſa.j̄.de deci.c.ij.inſti.q
ma.accu.non poſ.§.j.ff.de reg.iur.ī obſcuris.ad mu.l. Lu
cius.§.vij.de mu.& ho.vt gradatim.§ j.non autem eſt ve
riſimile,ꝙ Papa velit illam eccleſiā. per dicta verba,frau-
dare ſeruitio vnius ſacerdotis , coadiuuať.hoc dictum,
qa clauſulæ illæ generales tollunt impedimenta gratiam
habilitate perſonæ manente,inhabilitatem vero nō tol
lunt, quia Papa intendit,nec exprimit.imò in tollenda
inhabilitate neceſſaria eſſet diſpenſatio exprimēs ſtatū
pſonæ,cū qua diſpēſatur,alias eſſet ſurreptitia.ſed ad hāc
rationem reſpondetur,ꝙ duplex eſt inhabilitas,vna ꝓue
niēs a iure cōi,vt in legitimo corpore vitiato,ſeruo,biga
mō,vel his ſimilia,& in tali bene procedit,qa ꝓxime di
xi,ſed eſt alia inhabilitas quæ procedit a ſtatuto eccleſię
per quod præbēda habet ſacerdotium annexū,quo ſtatu

to

to nõ exiſtẽte, iſte eſſet habilis ad p̃bendã illã. cum igit̃ p
has clauſulas Papa velit nõ ob. ſtatuta, quæ impediũt, vt
differunt, illud aũt eſt tale. ergo p illas clauſulas illius im
pedimentum tolli vr̃, facit pro gl. qđ ſcripſi poſt ipſum
Arc.& Io. mo ſ̃. eo. ſi pro clericis. ſuper ver. habẽtib. vbi
5 tenent, ꝙ † ſi per ſtatutum bñficium ita habet ordinẽ an
nexum, ꝙ ꝯferri non dẽt niſi ſacerdoti. bñ cõferetur im
petranti, qui ẽt non eſt in ſacris, ex quo ipſius reſcripto
ſtatuta tollũtur. Et ibi, declaratoriã. nõ intelligas p mo-
dum ꝯſtitutionis, ſed ĩ quadã cã, vt mihi vr̃. Nouarien.
p̃bendæ obtinuit impetrans ꝯ̃ opponentẽ, ꝙ ipſe nõ ha
bebat ætatẽ ad ſacerdotiũ, quã requirebat p̃benda iſta ra
tione exp̃ſſa in papalib. literis ſup ſñia editis, ꝙ impetrãs
habebat ĩ literis gratiæ clauſulã nõ ob. his p q̃ effect⁹ &c.
¶ In glo. ij. in fi. dicit Arch. vt in eccleſia Bon. iamdudũ
in ipſa eccleſia ꝯ̃rium cõſului. ſ. in ea tunc nõ eſſe p̃ben
das ſacerdotales tñ ex eo, quia nõ erat exp̃ſſe onus ſacer-
dotij, vel alterius ordinis p̃bendis annexum. ibidẽ bñ fo-
ret ſtatutum, ꝙ eſſent tot diaconi, tot p̃sbyteri &c. Itẽ ꝙ
nullus eligeretur in canonicum, niſi ad eum, quẽ vaca-
re ꝯtingeret ordinem, vel ſupiorem. Itẽ ꝙ can. nõ admit
teretur ad pceptionẽ bñficij, niſi primo reciperet ordinẽ
ad quẽ aſſumetur, per hæc tñ non colligo, ꝙ p̃bendis ſit
annexus ordo. tñ ex eo ꝙ per ſtatuta ipſius eccleſiæ anti
quior, & poſt ipſum ſequentes optant & pmutant p̃bẽ-
das ſine diſtinctione ordinũ, vñ p̃bendã quã tenuit ſa-
cerdos, optabit ſubdiaconus, ſi eſt antiquior, vel ſi nullus
antiquior illã velit optare, ſi. n. eſſet onus annexum ſa-
cerdotalium p̃bendarum optionẽ ſoli facerent ſacerdo
6 tes, & ſic de ſingulis. Eſt aũt ſciendũ, ꝙ † p̃benda põt dici
ſacerdotalis altero de trib. modis. primo, quia p ſtatutũ,
priuilegium, primeuã ipſius inſtitutionem, vel ꝯſuetudi
nem non põt ꝯferri niſi ſacerdoti. ſcđo quia promotus
ad illam tenetur fieri ſacerdos, alias illa priuatur. tertio,
qa tenetur fieri, & ſi nõ fiat, fructus non percipit. & eſt ſi
mile, qđ de reſidentia ſcripſi poſt Inn. ſ̃. de cle. nõ re. c. fi.
ſi p̃benda eſt ſacerdotalis iuxta tertiũ modũ tm̃ eſt dare,
ꝙ ppetuo tenebit ti. abſtinẽs ab ordine & fructib. hodie
tñ poſt annum nõ hẽt vocẽ in ca. p cle. de æta. & qual.
vt hi q. ii. rñ. p qđ. c. in ſui prin. patet, ꝙ ordo qñq; anne-
ctitur dignitati, qñq; p̃ſonatui, qñq; officio, qñq; p̃bẽdę.
hęc vero decre. loquitur in vlt. caſu. ¶ In gl. quã dicis. ibi,
exp̃ſſum. & hoc tenet hic Arch. ſequens Hoſt. cuius opi.
poſui in. § inferiora. ſuper glo. ii. & ibi, primũ credo. idẽ
hic Arch. qui etiam inducit, ꝙ talis cũ velit vti falſo di
plomate, puniendus eſt. ff. ad. l. cor. de fal. l. eos. §. vlti.

S V M M A R I V M.

1 *Copulatiuæ natura eſt copulare diuerſa.*
2 *Pauperum formam habens ſi poſtea ordinetur ad titulum patrimo
nij ſui vel alterius, an per id perdat literas, vel gratiam.*

C A P. XXX.

SI pauper. Decidit caſum dubium rõ
nem interſerẽs ibi, cũ ceſ-
ſet. & dicit Io. mo. ꝙ hic datur inſtãtia ad re-
gulã. ĩ. de re. iu. factum legitime. & ibi remit
tit. [*Pauper*] de habente pẽſionem ab eccleſia, q dicit ſe
pauperem, no. hic Arc. de quo dixi, ſupra de reſcr. poſtu
lati. ſup ver. vicaria. [*Mandabitur*] Arc. hic tractat de clau
ſula, moneas attẽtius & inducas, an p illam executor or-
dinarium ꝯpellere poſſit. & licet nõ clare eligat, vr̃ velle,
ꝙ poſſit, & inducit, qđ no. in Spec. de reſcrip. p̃ſentatio-
ne. §. rõne formæ. ad fi. ver. item ſi papa roget, hæc fuit
q. vi. lib. j. Io. de De. & Aegidij. de Foſturariis, quos Arc.
ſubſtituit, ponens ipſorum verba, ſed nõ ſolutionem, te-
nuit. n. Io. & Aegid. poſt eum, ꝙ cõpellere poterat per. ĩ.
dicẽda, & quia ex ſimplici cõmiſſione hoc poſſet, qđ ad
effectum mandati neceſſarium eſſet. de offic. deleg. p̃ter-
ea. & Io. dicebat, ꝙ ꝯ̃rium ſentiens pecus erat, quod ver-
bum multum habebat in vſu. Ar. autem hic ad partem
negatiuam. ſ. ꝙ cõpellere non poſſit, inducit decre. ſi ve-
re. de ſen. exc. vbi verba induci & coarctari, ponuntur vt
diuerſa. facit. ĩ. de ſepul. c. j. Io. inducebat & Aegi. poſt cũ,
ſupra de cõiu. lepro. c. j. de eo qui cog. cõſan. diſcretionẽ.
ver. ꝙ li. & c. veniens. ii. in fi. & c. ſe. in fi. de ꝯuer. cõiu. pla-
cet. de fri. frateruitatis. poſt prin. de ſimo. ex tuæ. ſacit ẽt
de cõce. præ. cum noſtris. in fi. & quod ibi no. in vlti. glo.
ad affirmatiuam all. primo abſurditatem, quia inutile
erit reſcriptum ordinario nolente puidere, cum tñ vo-
luntati papæ ſit parendum. inſti. de iu. na. §. ſed qđ princ.
1 100. di. ꝯ̃ morem. Itẽ † cum nã copulatiuæ [a] ſit copulare
a diuerſa, & non idem. ſ̃. de pba. licet. facit de reſcri. olim.
dicemus, ꝙ poſt monitionem ponit cõpulſionem per
illud, & inducas ad hoc. ſ̃. de ſen. ex. porro. alias poſuiſſet
ſolum monitiones. ſic. ſ̃. de voto, ex multa. §. ꝙ autem.
in fi. Item facit vis vocabuli, inducas, qđ cõponitur ex in
& ducas, ſed in talib præpoſitio auget. xxxv. di. c. j. de fide
inſ. c. j. ff. depo. l. j. dicebat ergo Io. de Deo, ꝙ ſi verbũ du-
cas ſine præpoſitione fuiſſet appoſitum, ſonaret in effe-
ctum, vt ꝯpelleretur, ſi aliter duci nõ poſſet. fortius ergo
hoc agit p̃poſitione propoſita, alleg. ad idem orationem
dñicam. Matth. vj. & ne nos ĩducas, qđ ſonat in effectũ.
ad idem. xxiiij. ſi quos. vbi dici non põt, ꝙ inducere po-
natur pro mouere ad idem, de pœ. di. iij. Achab. cũ duo
bus. c. ſeq. rñdet ad decre. ĩ. de ꝯiu. lepro. qđ loquitur de ꝯ-
paratiua permiſſione, vt patet, eo. tit. c. ii. in decre. diſcre-
tionẽ. mulier ꝯpelli non poterat religionẽ intrare. idem
de decre. ſraternitatis, ſed ordinarius põt cõpelli dare be
neficium, decre. veniens. loquitur in foro pñiali. vbi nõ
cadit abſoluta ꝯpulſio, vt in præ. c. ex tuæ. ad decre. cum
nr̃is. cũ ſua gl. non rñdent. p q̃ potius vr̃ pars negatiua te
nẽda, facit extraua. Io. q̃ incipit. antiqua, vbi ẽt additur in
ſtãter, ppe fi Rñſiones aũt. q̃ fiunt ad prima iura parum
valẽt, q̃cunque. n. ſit mã. ẽt ſi talis in qua nõ eſt loc⁹ cõ-
pulſioni, ſatis probãt illa iura. ꝙ illa verba nõ ſapiunt ꝯ-
pulſionem. nã quia talia ſunt, iõ quia tali materiæ anne
ctuntur. [*merita*] in iſta forma pauperum ꝯſueuit ſm̃ di
uerſitatẽ regionũ taxari, ꝙ nõ excedat certã ſum. facit,
ſ̃. eo. q̃uis. & c. cui de nõ. §. idem. & vide, qđ ibi ſcripſi, ſo-
let ẽt ſm̃ diuerſitates regionũ p examinatores põdera-
ri peritia, examinant. n. de trib. ſi bene legit, bene ꝯſtruit,
bene cantat. & volunt, ꝙ ſaltẽ duo ꝯcurrant, ſed quo ad
partes gallicanas plus tantum põderãt, q̃ cõſtructũ, ex
quo aũt per examinatores approbatus eſt, dãtur formæ
ad executores, vt inquirãt, ſi ẽſt vitæ laudabilis & ꝯuerſa-
tionis honeſtæ, vt in cle. de ꝯceſ. p̃ben. c. vno. & tunc pro-
uideant ſibi de beneficio ſm̃ ſuæ pbitatis merita, vt hic,
& declaratur, ꝙ ſibi volenti poſſit prouideri de mino-
ri, vt ibi, & datur de facto tunc vnius menſis termin⁹ ad
acceptandum a tpe notitiæ, & ĩ. fi. ponitur decretum, ſed
quia hodie ante decretum ponitur ĩhibitio, ne is, ꝯ̃ quẽ
ſcribitur, poſt factam ſibi literarũ inſinuationẽ & pceſ-
ſus habiti p eas, ẽt ante acceptationem aliqd de benefi-
cio interim diſponat. vidi dubitari, an eo caſu valeat col
latio facta p ordi. ante ĩſinuationem p̃dictã. & puto va-
lere, cũ de beneficio minoris valoris loquimur, qđ requi
rit acceptationẽ, vel voluntaris declarationem, qđ alias
nõ eſſet ꝯpetens, meritis probatis illius pp tenuitatem,
& ſic nõ cadebat in gratiam, vt. ſ̃. eo. cui de non. Circa il
lud enim papa facit gratiam, ſed limitata gratia fuit, qa
decretũ nõ ligabat de iure manus ordinarij, niſi poſt ac-
ceptationem, vel volũtatis declarationem, vt ĩ cle. p̃dicta
nũc vero ante p̃dicta ligat, tñ poſt inſinuationẽ literarũ
& pceſſus nõ prius, & ĩ hoc fauit collatori, cũ aß appoſi-
tio mẽſis cũ decreto ſufficeret, vt ĩ cle. p̃ §. ſec⁹. nõ ſic in
beneficio ĩcluſo ſub principali gr̃a, qđ nõ reqreret volũ-
tatis declarationẽ, tũc. n. facta pnũciatione p executores
ſup idoneitate ĩpetrãtis, ſtatĩ decretũ ligat ĩ præ. cle. j. rñ.
Aliud vide, ꝙ nõ diſtinguit, quale vel q̃tum ſit benefi-
ciũ. ¶ Prima gl. rñ. p qõ. quã diſtinguẽdo ſol. ¶ Tertia gl.
exponit, q̃rit, & ſol. ẽt diſtinguendo. ¶ In gl. j. ibi, nõ expi
rat. idem Io mo. & Arc. & de hoc per Io. de De. in ſua. q.
23. j. li. vbi dicebat, ꝙ ſi in lr̃is ꝯtinebatur, cũ nullũ hr̃e bñ
ficiũ. Et ſic erat tpe datæ rei veritas. Iudex pnũciabit il-
lud beneficium ſibi deberi. ego non curo de illa clau-

ſula.& tene,qđ ſequitur in gl.ii.& ibi.iuſtitia. iuſtum eſt clericũ bñficiari in vico potiſſime,de quo eſt.C. de epiſ. & cle.In eccleſiis lo.mo.& ioi,nõ pateretur.facit. qđ de litigante dixi poſt Inno.ſ.de reſcrip.in noſtra. ¶In glo. ñ.ibi, peruenit.ii.ſ.de voto c.fi.ſ.c.li.de elec.cũ ex eo.& ꝯ
1 ſti.lo.execrabilis.in fi.Et in fi.idẽ Arc.dubitatur,an† habẽs formam pauperũ ſi poſtea ordinetur ad ti.patrimonij ſui,vel alterius,per id perdat literas,vel gratiã.ꝙ pdat, facit hæc decre.in ver. cũ ceſſet, vt.ſ.de reſcri.poſtulaſti. vbi dr̃, ꝙ p illam formã prouidetur neceſſitatib.pauperũ clericorũ.ſi ergo ceſſet rõ neceſſitatis, ceſſabit grã.ad ꝯriũ inducitur,ꝙ hæc decret. loquitur in aſſecuto bñficium,ſed ordinat⁹ ad ti patrimonij ſi ſui, nil nouũ aſſeqtur,ſi alterius,facile pire poſſet. nec eſt pperuitati diſpoſitũ,ſicut debẽt eſſe bñficia.lv.di.pcepta.j. de cap.mo.ca.i. ergo de tali hæc decre.nõ dẽt itelligi,ꝙ credo,niſi diceres illũ ti.in bonis eccleſiaſticis perpetuo ꝯſtiturum, ita ꝙ caderet in nomẽ & effectum eccleſiaſtici beneficij, iuxta ea,quæ ſcripſi in præ. decret.poſtulaſti. & vide,qđ no.ſ.cod.tuis.in vlti glo.& quod ſuper ea dixi.

ADDITIO.

a ¶Natura copulatiuæ.Adde hic Bal.in.l.falſus.ver.præterea, quum dicit.C.de fur.No.tamen,ꝙ natura copulæ eſt requirere paritatem,ſecũdum Bal.in.l.in teſtã.ver.præterea videtur eſſe.C.de teſta.mil.

SVMMARIVM.

1 *Incertitudo, quæ declarari non poteſt, an vitiet, vel ſaltem impediat.*

2 *Papa, vel legatus ſi reſeruauit. & ordinarius contulit, nec apparet quis primo, prouiſus per ordinarium de vacante obtinere debet.*

CAP. XXXI.

SI a ſede. Soluit caſum dubium diſtiguens duo mẽbra. ſm ibi,ſi vero ꝯſeratur,quid ſi per alterũ iſtorũ.ſ.papam,legatũ,vel ordinarium ꝯſeratur duob. ita ꝙ nõ apparet,cui primo,nec dicas, ꝙ in papa ſit caſus.ſ.eo.lib.de reſcri.c.pe quia illud expſſe loqtur de prouiſione faciẽda nõ de facta, in illa.n.poſſibile eſt vtrãq; valere,etiam qñ appareret prioritas,ꝙ nõ eſt, ſi.ſ.e.li.de
1 elec.vt quis duas.hic ſatis puto †ꝙ incertitudo • q̃ decla-
a rari nõ põt,vitiet,vel ſaltẽ impediat,ſicut.ff.de re.dub.l.ſi fuerit.de teſt.tut.duo ſunt.facit.ſ.e.li.de elec.c. ii. ſi inſtare volunt,recurratur ad ꝯcedentem,q ſubtiliter & curioſe certificatus,quis fuit primus,id declaret,ſimilis recurſus pp dubiũ prioritatis.ſ.de offi.dele.c.ij. & duorum caſuum,quos ſcripſi poſt Hoſt.ſ.de reſcr.ex tenore.& c.abbatẽ.ſup.i.gl.Idem pp aliud probabile dubium.ſ.e.li.de
2 offi.ordi §.ſi vero.†Si vero papa,vel legatus reſeruauit,& ordinarius ꝯtulit,nec apparet quis primo, puto,ꝙ pui⁹ per ordinariũ de vacante obtinere dẽt,ex quo per aduerſarium nil pbatur,qđ impediat, ſuper quo vide,qđ no.i cle.de reſcri.lr̃as,in gl.pone.Facit.ſ.e.lib. de reſcri.c.pe.i prin.facit.qđ dixi.ſ.eo.ſi tibi.j.ad fi.ſuper ver.anteq̃. [*Primo facta*]q̃rit Arc.de tali caſu, impetrauit quis literas,vt reciperetur in canonicum,caplm illius eccleſiæ eadem die impetrauit indulgentiã, ꝙ ad nullius receptionẽ tenerantur p literas aplicas nõ facientes mentionẽ de idulto,nec apparet,q̃ impetratio fuerit prior,putat Arc.ꝙ cũ ipetrans nõ poſſit dici vltimus,ſibi nõ noceat indulgentia.ff.de do.inter vi.& vx. cũ hic ſtatus.§. ſi mulier.alias, ſi ambo.ff.de re.du.cum ipubes, & l. qui duos.in prin.§. j.ii.& iij & § cũ in bello, lrẽ ſic dãdo, valet vtrunq;.ſ.reſcriptũ & idulgẽtia,facit.ſ.de trãſla c.fi.de priuil.ex ore. & ſic iterp̃tari debemus,vt res valeat,de ver.ſig.ab.liem cũ cleric⁹ ſit actor.& c.excipiat de indulgentia, neceſſe hẽt probare prioritatẽ.ff.de proba.i exceptionib.facit.ſ. de teſti.cũ ꝯtu.bñ facit,qđ no.j.d ſen.ex.venerabilib.i gl. pe.& in cle,de reſcri,literas.& in gl.pone.Scias,ꝙ ſm ſtilum,quẽ hodie dat curia omnib.impetrantib. parũ vtilis eſt hæc q̃ſtio,habet.n.clauſulas,p quas tolluntur idulgentiæ ẽt quas cõſtat pceſſiſſe,fortius illæ,de quib.nõ cõſtat.vbi ergo tales clauſulæ nõ eſſent, pcedit q̃ſtio[*Legatus*]de receptione facta ꝯ ſtatutũ iuratũ tenet hic Arch. ꝙ non valet,ẽt ſi fiat ad mandatũ legati. de hoc vide.qđ plene dixi.ſ.e.dilecto.ſup verſi.iurõ.vbi teneo,ꝙ valet.licet illi qũque ſint periuri,ipſi aũt pro ſe allę.ꝙ in decre. illa æquiparãtur,& ponuntur vt diuerſa diſiunctiue ſtatutum,iurũ & ꝯfirmatio papalis. ſicut ergo non habet vno caſu,ſic nec alio.nec mirũ ſm eum,cũ ſtatutũ ꝯfirmatũ validet purus hõ,licet vicarius Dei in terris, iuratũ autẽ ꝯfirmat verus Deus,de transla.inter.cui plus obediendum eſt,q̃ homini.xi.q.iij.iulia.& c. qui reſiſtit.viij. di.qua ꝯ.¶Prima gl.ſol.quatuor dubia. ¶In gl.iij.ibi,res alienas,lex vlti.eſt,poſſidẽs nõ reſtituit rẽ actori nil probanti & ibi.§.retinendæ.longe ꝯmodius eſt poſſidere.q̃ petere.& iõ ſæpe de poſſeſſione fit qõ.¶In glo.j.ibi de la tere.vide,qđ no.de of.le.c.pe.i gl.ii.¶In gl.q̃ fuerit.vterq; ergo probare poterit,& obtinebit, q melius pbauerit.de renun.ſup hoc.de proba.ex literis. ¶In gl. magnum,in fi.alle. Arch.xvi.q.iiij. volumus, vt lit.pen.per to.lo.mo. all.vt ec.bene.c.vno.poſt prin.optime facit ad caſum.ff. de pig.ſi debitor,cuius caſum ponã.j. de reg.iu.cũ ſunt.

ADDITIO.

a ¶Incertitudo.De quo autem dicatur incertitudo. vide Bal.in.l.liberti C.de ope.libe.& in.l.edita.de eden.

SVMMARIVM.

1 *Monaci non aſſumunt pluralitatem eccleſiarum curatarum.*

CAP. XXXII.

CVm ſingula. Diuiſio ſup fi.j.glo. dicebat Ioan.mon. ꝙ hæc decre.obuiat ambitioni monacorũ, & eã multiplicib.pœnis conſtringit. [*Euagationis*]xvj.q.j.quidã.& c.ſe.& c.monaci vacãtes. & c.mo-
1 naci.ij.[*Eccleſiis*]phibendo † monacos aſſumere pluralitatẽ eccleſiarum curatarum. vr̃ cõcedere, ꝙ vni eccleſiæ curatæ licite pficiatur monacus.Sed hoc quidam admittunt diſpenſatiue tm̃.lv.di.priſcis .vbi de hoc.& xvj. q.j.in ſum.& ſ.de ſta.mo.qđ Dei. ſm Arc. [*Per presbyteros*]cõcor.cle.de ſta.mo.ne in agro.§.cæterum. [*Dependeat*]de his dependentib.poſuit hic Arc. vnam glo. Vin. quam poſuerat, de elec.dudum.ii. cuius partẽ habes, de æta.& qua.eã te.in.iij.glo.& ibi competentibus ponitur. [*Annexi*]quam annexionẽ non põt facere Abb. ẽt de eccleſiis ſibi ſubiectis ſm Inn.qui hoc no.de exceſ.pla.ſicut vnire.& idem hic Ar.qui dicit, ꝙ abbas bene poſſet hoc pſcribere ſaltẽ in ſimplicibus & manualib. dic, vt no.i cle.de ſta.mona.ne i agro.§.ad hoc.In gl. approbat. [*Talem curatam receperit*]cum effectu intelligite, vt.ſ.eo. licet.ij.[*Ineligibilis*]concor.extraua.execrabilis,de qua dt xi.ſ.eo.lib.de offi.ordi.ordinarij.ad fi.& ſ.de elec. q ſquis. [*Ambitioſus*]vide in cle.de regu.vt profeſſores. in glo.cõcor.[*Ab vtroque*]ſimile,de transla.quanto.cum concor. [*Vel eccleſiæ*]no.ꝙ litera iſta repetita in fi.huius.§.nõ curat,an ſint curata,vel non.[*Monacis*] de cle. ſecularib nõ dixit,quia de illis prohibitum erat,de reb.ec. nõ alie.poſſeſſiones.pœna tamen,de qua finis loquitur,non habet locum in eis. [*Cum illis*] monacis. [*Gubernare*].i.regere. Ar.[*Priuati*]vt puniãtur,in quo peccauerunt.ſ.eo. lib.de temp.or.nullus.[*Exempta*] vide cle.de ſup ne.prælа.quia regulares. ¶Prima glo.ſummat, & dicit, quid declaret. ¶Quarta glo.ſol.dub. ¶Gl.ad idem.obiicit, & ſol. ¶Gl. quid ſi quærit & ſol.¶Gl.vt ſt.rũ.per qõ. & ſo.cui ſignat ꝯ.& rñ.¶In glo.ii.ibi,nemo vult.vide.ſ.de proba. ex literis.ſuper glo.ii.¶In glo.i.in fi.& primo ponit cõſtitutionis cauſam. ſecundo cõſtitutionem circa religioſos.ibi, pſenti,in qua tria facit.primo pուidet circa futura & pœnã apponit.ſcđo.ibi, circa. prouidet circa pterita ſub eadem pœna.tertio ibi,phibemus.prouidet circa adminiſtratores,vel officia vnius mon.nõ cõmittenda mon.alterius monaſterii, & pœnã apponit cõmittenti & recipienti ¶In glo.poteſt dici.idem Io.mo.& Arch ¶In gl. ad idem.ibi,nũquid hic.ſ.quòd vacaret primũ ibi ad volũtatẽ.idẽ no.de ſta.mo.c.ij.in gl.pe.& vlti. ea q̃ ſcripſi.ſ. eo.li.de offi.ordi. præſenti.in.i.glo. ver.quærit demum. Scire debes, ꝙ multum apud vltramontanos viguit

hæc

hæc opi.ꝙ prior manualis.quem ſine cã rõnabili Abb.
remouere vult,forte ex odio qa detulit illum,vel qa ne-
poti vult illum ꝯferre,vel ſimili cã nõ iuſta.põt apud ſu
periorem abbatis de ipſo q̃relam deponere ad inſtar ſer
ui ſupplicando,cauſatur hoc dictũ a verbis Inn.q̃ ſcripſi
qui cle.vel vo.c.vlt.ſuper gl. ergo non erat. & iura q̃ alle.
ibi vide .& ſic per ſuperiorem reſtringetur talis volũtas
ſub rõne.xj.q.iij.illa.pro his etiam facit, de ſta.mo.cum
ad mon.ver.tales.ibi, cum oportuerit, quẽ textũ repetit
cle.de ſup.neg.p̃l.quia regulares.verſ licet. de quo verbo
vide,qđ no.xxv.q.j.c.j.pro cis ẽt facit.s̃.de app. de priore,
& antiqua,de qua ibi dixi.& vide,qđ ibi dixi de reſcri.cũ
dilecta.ſup vlt.gl.apud Italicos cõiter hoc non recipitur
hic .Itẽ Abb.cũ cõmittunt tales adminiſtra.exprimũt,
ꝙ nuda ẽt,vbi cã non ſubſit, illos poſſint ad clauſtrũ re-
uocare.Et ibi,intelligo.Ar.ꝯ,qui dicit.Boniſa.ſuper hoc
ꝯſultum ſic rñdiſſe,pro hoc per id qđ.j̃. datur electio.fa-
cit pro me,qđ dixi.s̃.eod.lib. de offi.ordi.p̃ſenti. & litera
huius.c.quam pro ſe inducit Archi.multũ facit ꝯ eũ,in
ꝑpetuis.n.non daretur ei electio, ꝑ decr.de multa.vt ſcri
pſi in cle.in gl.antepe.¶In gl.vt ſi.ibi, & ꝯuentus.Inn.de
renũ.c.fi.dicit,ꝙ eo caſu requiritur diſpẽſatio, & auctori-
tas epi.ꝙ placet hic Io.mo.& Arch. in decr.ſi religioſus.
in fi.vide,qđ no.in Spec.titu.ij.§.ſunt quoque.ver. xxiiij.
& qđ dixi de reg.non eſt.ſuper.j.gl. ¶In gl.vlti.in fi.& fa-
cit ad no.in cle.eo.tit.ſi plures.in gl.ſi intelligas.

SVMMARIVM.

1 *Mandato ſuperioris neceſſario eſt obtemperandum.*
2 *Res vniuerſitatis an competat ſingulis.*

CAP. XXXIII.

MVm in eccleſiis Diuiſio ſup
prima gloſ.
1 [*Receptio*]nõ † ad mãdatum ſupioris,cui ne
ceſſario ſit obtemperandũ ſm Archi. q re-
mittit ad ſum.Hoſt.de ꝯſti.ver.quid ergo . diſtinguenda
enim ſunt,q̃ fiunt voluntariè ab his , q̃ fiunt neceſſario.
& de hoc.s̃.e.lib.de offi.dele.ab arbitris. vide,quod dicã,
j̃.de ꝯceſ.præben.ſi capitulũ. ſuper ver.recipet.fatetur tñ
Arch.ꝙ licet canonici nõ vocati ad receptionẽ factam
de ſuperioris mandato nõ poſſint proſequi cõtẽptum,
pñt tñ opponere ꝯ reſcriptũ,de reſcrip. ad audientiã.vel
ꝯ perſonam,eo.tit.adeo.de ꝯſti.ex parte,& nõ ob.recep-
tione ſic facta ꝯpetet eis excipe, ne ꝑ ſurreptionẽ &c.de
elec.cũ dilecti.de re iudi.cum olim . licet alias nõ poſſet
excipere,de ap.conſtituitur.ad fi.s̃.de accu.accedens.[*Be
neficiorum*] non diſtinguit, an illa beneficia ſint in eccľia
illa,vel extra.[*Commode*]ſic.s̃. de ele.q̃ ſit.de offi.dele.ſta-
tuimus.ij.& dicit Arch.ꝙ hæc commoditas reſpicit ec-
cleſiam nõ perſonam vocandã,alle.no.de elec. bonę.j.
in glo.ſi citati.& c.cum inter vniuerſas.in gl.pe. q̃ plura
vero hic per ipſum no.ſcienter oĩno,qa ſcripſi poſt mo-
dernos.s̃.eo.quia pp.in prin.& c.coram. de vagabundo
ẽt tractat,an ſit citandus,de quo ſcripſi in.c. quia pp.§.il
lud.in fi.ij.gl.de excõicato,qũo ẽt ſit citandus, ponit,qđ
no. Compoſt.de ꝯſue.cum dilectus.vt ibi dixi ſuper glo.
ſuſpenſus.¶Prima gl.dicit,quid declaret. ¶Scđa glo.po
nit dictum & opi.illi ꝯriam, quam improbat per hanc
decre.cui ſi rñdeatur,adiungit tres rõnes, demum quæ-
rit & ſol.¶In glo.ij.ibi.l.vlt.procedit præſcriptio,vt inter
p̃ſentes,quia præſcribens,& cui p̃ſcribitur,ſunt in ꝓuin-
cia.¶In gl.j.in fi.& ponit dictum,exceptionem , & pœ-
nam,partes patent.¶In glo.ij.in fi. & ſic dicit Archid.ſe
habuiſſe a canon.illius eccleſiæ . ¶In gl.ſic.s̃.ibi.corã,&
hæc fuit opi.Hoſt.quæ placet Arch.¶In glo.vlti.in fi.fa-
cit.ff.de iniu.ru.& ir.te.l.filio. vbi teſtm , quo p̃teritus eſt
filius,nullum eſt,cũ filius hoc vult,alias non eſt. electio
tñ facta ꝯtempto illo , qui vocari debebat hic.Io.mona.
ꝙ licet collegium eligat p̃latum.xvj.q.vl.c.vl. tamen qa
actus ſunt ſingularium.ſ.eligere & audire diuina & ſimi
2 lia.j̃.de ſen.ex.ſi ſnĩa.§.fi.ideo in his,ꝙ † eſt vniuerſitatis,
cõpetit ſingulis,ꝯ regulam. ff. quod cuiusque vni.ſicut ,
& ſic faciunt nomine collegij.in.c.vlt.j.reſpon. cũ ergo
eligat vt pars collegij,illi parti poteſt renũciare, & factũ
capituli firmum manere , in. l. vero per ſundum. ff. de
ſerui.vr.præ.illi,qui habẽt cõionem vt ſinguli, qđ agũt,
faciunt ſuo iur.;& ſic ipſorum factũ eſt efficacius, & ſic
minus corruptibile,vnde ſtatim quo ad eos tenet irreuo
cabiliter,facit.ff.de admi.tu.quoties.§.item temporali.

SVMMARIVM.

1 *Mors quid ſit .*

CAP. XXXIIII.

PRæſenti. Diuiſio patet, qa ſunt qnq;
dicta & tertium reſpicit pri
ma duo[*declaramus*]hoc verbũ nõ reſpicit.§.
loca. vnde & ibi dicit volumus, quia limita-
tio illa nõ erat de iure antiquo. [*Apud ſedem*] ꝙ id eſt di-
cere,ac ſi diceret in curia ro.vide.s̃.e.ſtatutũ. [*Per alium*]
non habentẽ exp̃ſſum & ſpeciale mandatũ . vt ibi,in fi.
[*Aut nuncij*]patet,ꝙ inter iſtos eſt dñia.ſic.s̃.de p̃ſcri.acce
dentes.de cẽſi.cũ inſtãtia.[*Recedentes*] cum ergo ſolos ve
nientes & recedẽtes includat,patet, ꝙ manẽtes extra lo
cũ,quo degit curia,licet locus ſit.j̃.duas dietas,non ĩclu-
duntur,ꝙ ẽt probatur.j̃.§.pe. [*Mori*].i. vita priuari,nam
1 mors † eſt diſſolutio aĩæ & corporis . facit, de pœ.diſt.ij.
charitas.& qđ ibi no.de ce. miſ. in quadã.ĩ auth.de nup.
§.deinceps.col.iiij.ſicut aũt nil ſunt tenebræ, ſed vbi nõ
eſt lux,dicuntur tenebræ,ita nil eſt mors, ſed vitæ priua-
tio, hoc nomẽ accepit. & ſm Iſy.mors dr̃ quaſi amara,
a vel a morſu [a] primi parẽtis, qui pomi vetiti morſu mor
tẽ incurrit,vel dr̃ a marte , q eſt effector mortiũ.eſt autẽ
b mors acerba [b] .ſ.infantiũ.ĩmatura.ſ.iuuenũ,matura.ſ.ſe
num.hic Ar.[*Moreretur*] ad hoc.s̃.de ꝯce.p̃. quia diuerſi-
tatẽ. de cler. pegri.c.vno.ff.ex qni.ca.ma.l.miles.& l.qui
manumittuntur.in fi. [*Vacante*]facit cle. de ele.c.j. in fi.
[*Vitium*]hoc ſtatim repetit , ꝑ qđ patet ſecus in remoto.
[*Etiam ſi.*]ſi hic nõ fuiſſet hoc exp̃ſſum, multum de hoc
fuiſſet altercatũ [*Eius*]mortui[*Propria*]Ar.exponit.i.lo-
cus originis.j̃.§.ij. [*Duas dietas*] æquitatẽ hoc habuit.fuit
tamen de arbitrariis.[*Prædicto*]Clemẽtis , de quo in pri.
[*Moraretur*]hic plus oparetur adiecta qualitas , q̃ origo,
quãdoq; ſec° ff.ad muni.libert°.§.p̃ſcri vide de hoc ꝓ &
ꝯ in qõne poſteriorum,dicũt Io.mo. & Ar.ꝙ hoc facit
qualitas adiecta origini,alle.ar.ff.de cap. & poſtli.reuer.l.
nihil.[*Præmiſſum*]clement.s̃.c.ij. [*Vbi decedunt*]tamen in
itinere ſequẽdo curiã, vł loco,vbi degebat curia,de qb.ꝑ
miſit.ſi igitur curia iret de occidente ad oriẽtẽ, ille vero
exire locũ curię vers° occidẽtẽ. hnic.§.nõ eſt loc°.¶Pri
ma gl.dicit,qđ declaret.¶Quarta gl.ponit opi.¶Glo.er-
go licet.no.qrit ſol.obiicit dupliciter,& primę reſpõdet,
in.ij.remittit.¶Pe.gl.ſo.duo dubia.¶In.v.gl.ibi.l.vltima.
vide.s̃.c.ꝓxi.ſup gl.ij.¶In gl.ergo.licet.ibi, illud.quid iu-
ris in patrono,qui duxit libertã ꝓpriã, & ĩ eo , qui duxit
ſibi & alteri cõem.Et ibi,qui manumittitur.canonizata
ĩ ꝓxi.ꝯcor.& ibi cõis libertus. pluriũ vt ſingulorũ cõis li
bertus non vocat alterum in ius ſine venia. ¶In glo.pe.
Ibi.§.vl.vide hanc & l.ſenatores.in decre.dilectus ij.de re
ſcrip.in gl ¶In gl.ꝙ in plurib.in fi.& qđ ibi no.in.iij.glo.
q̃ de parochiis.§.fi.in.j.glo.hic ponit Archi.¶In gl.ergo
licet.ibi,illud.facit.ff.de iudi.l.iul.ait.ſi alter , vbi æquipa-
ratur,iudicem fieri litigatoris hæredem in totũ , vel pro
parte.¶In gl.vlt.in fi.eſt ſi.qđ ſcripſi poſt VI.s̃. de of.leg.
c.fi.ſup ver.nõ poſſunt,ſ.ꝙ multum p̃iudiciale eſſet cle-
ricis prouinciæ, ſi percuſſores eorũ poſſent abſolui per
legatos perpetuos.ſ.ratione eccleſiarũ habentes officiũ .

ADDITIONES.

a ¶Vel a morſu.Cardi.in clemen.j.vt lite pend.
b ¶Mors acerba.quod triplex ſit mors.Card.in clemen.j.vt lite penden.

SVMMARIVM.

1 *Gratia per Papam facta nondum bullata an valeat.*

CAP. XXXV.

SI apoſtolica. Multũ ęq̃tatis hꝫ hęc
ꝯſt.qua circa ꝓchia-
les eccľias vacãtes ĩ curia põit duo dicta,ſm
ibi.idẽ.& rõnẽ ĩterſerit ibi, nec ipſarũ vacãte
Io. And.ſuper vj.Decret.

ſatis videretur idē ſi quaſi vacaret. puta, papa p ſciſmati-
cos captio p dec. ſi cps. ſ. e li. de ſup. neg. pla. vl dici poſſet
decre. nō procedere. cū nō ſit tūc loc⁹ curiæ vel ſe. Apo
ſtolicæ. facit, qd poſt Ho. dixi de cri. fal. dura [*parochiales*]
intelligendū vr̄ de nō collegiatis, & q̄ nō cadant in no-
mē dignitatū. facit. ſ. e. li. de elec. ſtatutū. & qd ibi no. ita
.n. locum hēt illius decre. rō illo caſu ſicut illo. nā decr.
ij. ſ. e. reſeruat eccleſias, dignitates, pſonat⁹ & bñficia. ex-
ceptio ergo de eccleſiis alios caſus nō cōprehendit [*vaca
re*] in deuolutis ergo nō eſt locus huic decre. nec mirū,
cū ibi ſit repire culpā, vel negligentiā primorū collato-
rū, hic vero nō. Itē illæ nō ſpectant ad papā, vel ɔſtōnem
cle. ſed p cōcil. Latera. qd decr. iſta nō tāgit. [*animabus*] p
hoc vr̄ intelligēdū de parochialib. actu nō habitu tm̄.
Itē quia ɔſtitutio corrigit, iō reſtringēdū ſm̄ Arch. alle.
ff. de verbo. ſignifi, verbum pertinere. & comprehendit
etiam ius patronatus ſecundum Archidia. alle. quod
no. Inn. de reli. do. ɔſtitutus. vbi ſcripſi ſup ver. ptinere li-
bere, & ſic nō expectato fine mēſis, de quo. ſ. eo. ſtatutū.
vbide hoc no. Arc. & dicit Io. mo. ꝙ ſi hi, ad quos perti-
net, ſunt in curia, poterūt illa ɔſerre, ſed p vicarios tūc de
mū poterūt, cū ſunt remoti. & vicarij ipſorū territorio,
vt in. c. ſtatutū. in fi. nec ob. illā decre. hic ſublatā, qa, vt di
cit Arch. cū illo hoc verū quo ad expſſum, quo ad aliud
no. C. de app. p̄cipimus, ac ſi dicant, fraus, de qua ibi no. ī
gl. antepe. ita dānāda & euitāda eſt poſt illā ɔſtitutionē,
ſicut an̄, cum ī ſe ēt ante illas ɔſtitutiones eſſet reproba.
idē. ſ. ꝙ ɔferri valeant p eos, ad quos ptinet de illis paro-
chialib. eccleſiis [*ibidem*]. ſ. apud ſedē Apoſtolicā [*ordina-
tam*] p collationē vel ɔmiſſionē ſm̄ Arch. ad primū all.
de ɔceſ. p̄ben. ex parte. & c. poſt electionē. ad ſcd̄m. de oſ.
deleg. ſup eo. inducit ēt hanc literam ad qd dixi in pœ-
1 mio huius li. ad fi. ſup ver. trāſmittimus. ſ. ꝙ † valeat gra-
a tia.ᵃ facta p papam nondū bullata. ¶ Prima gl. arguit a
ɔtrio. ¶ In j. gl. ibi remanet idē ar. vñ licet poſſit vrgere ea
dē rō ī aliis eccleſiis curatis nō parochialib. detractio iu
ris veteris nō hēt locū in illis, ſup quo vide. j. de ver. ſign.
ɔſtitutionem. & qd ibi no. in. iiij. glo. ibi, nemo. vide, qd
ibi dixi ſup. iiij. glo. ¶ In gl. vlti. ibi nnn eſſet quæſtio. qa. ſ.
etiam papa viuente poſſet ordinarius illa conferre.

ADDITIO.

a ¶ Gratia facta. Vide Bal. in. l. a. C. de commu. ſer. ma. & in l. ſi. C. ſen. re-
ſcin. non poſ. & eundem Bal. in marg. verb. gratia.

SVMMARIVM.

1 *Literæ beneficiales an expirent poſt mortem concedentis.*

CAP. XXXVI.

SI cui Diuiſio ſup. a gl. [*gratioſe*] dicit Ar.
ꝙ qui gratiam alle. hēt illā proba
re. ſ. de ſciſma. fraternitati. & colligitur per
verba de ɔceſ. præ. conſtitutus. ſi ergo nō ap
paret, an ſit gratia, vel cōmiſſio, vide qd ſcripſi. ſ. de elec.
in cauſis. ſuper gl. antepe. in fi. [*prouidere*] iſte non ſubde-
legat. ſ. e. li. de off. dele. is cui. Ar. [*contradictores*] hoc fortifi
cat dubiū, quaſi p hoc vr̄ reſcriptū iuriſdictionale cōpe
tendo, an poſſit hoc pperuo vel vſque ad ips, hic p Ar.
q ēt poſuit opi. q̄ diſtinguit, an litera dicat in poſſeſſionē
inducas & defendas inductum, q̄ videas. ſ. e. tit. pro illo-
rum. ſup ver. ɔdictores. quæ iā hic decido. quia ibi quaſi
ad literam poſueram poſt Hoſt. [*non expirat*] Ioan. mo. ſi-
gnat ɔtrium de. l. li pater. ff. de manu. vin. dic. ꝙ ibi ageba
tur de manumiſſione certi ſerui. & ſic cōuenit caſui ſe-
quenti. vide, quod no. in cle. de renun. c. vno. in gl. Vin.
[*re integra*] qñ dicatur hoc caſu res nō integra, dubitatur,
quidam dicunt & male, qñ eſt facta vacantis collatio, al
le. decre. pñti. ſ. eo. li. de offi. leg. ſed in delegatis legatorū
loquitur. quorum reſeruationes odioſæ, nec pñt ſic vaca
turas afficere, vel in illis ius cōcedere ſicut papa, & ideo
p illam cōſtitutionem, cum p mortem, vel finem lega-
tionis percat reſeruatio, perit etiam uis proceſſus, ſi non
fuit lata collatio. alij dicunt & male, rem nō integram
p præſentationē reſcripti factam executori. facit de ap.
vt debitus. tertij dicunt, rem nō integram. ſi fuit proceſ-
ſum ad ſubſtantialia iuxta ca. q̄m cum miſſarius ſcripſi
poſt Inn. & Compo. de elec. in cauſis. ſuper gl. antepe. ad
fi. quarti dicunt rem non integram, qñ executor aggreſ-
ſus eſt negotium prouiſionis. ad hoc. ſ. eo. li. de off. dele. ſi
delegatus. & c. quis. & j. de ſen. exc. quicunque. aliquibus
vr̄, ꝙ ſatis ſit in forma pauperum, de qua in cle. de ɔceſ.
præ. c. i. ſi inquiſitionem facit executor, qd pōt ēt parte
non vocata, ſm̄ no. in cle. de off. del. c. vno. fortius ſi poſt
inquiſitionem proceſſum feciſſet. & licet tertia opi. & ſe-
quen. placeant, tñ quia non oēs capiūt prædicta, vt ſcri-
pſi, de offi. dele. licet. in gl. dicit In gl. Hoſt. tutius eſt & cō
muniter obſeruatur, ꝙ vocatur perpetuatione is, qui per
literas grauabatur, & ſufficit, de offi. dele. licet. & c. gratū.
& ſ. e. li. e. ti. ſi delegatus. & c. quamuis. & vide qd ibi dixi,
ſup gl. pe. moriatur, dicit Archi. hic corrigi ſententiam
Goſ. & Hoſt. no. per eos. de reſcrip. ɔſtitutus. & p Hoſt. de
oſ. dele. qm̄ ab. ad fi. mag. gl. & de iureiur. ad noſtram. ij.
q dicebāt, literas beneficiales non expirare per mortem
concedentis quod autem dicit iſte finis, locum habet, ſi
proprio motu papa id mandaſſet, cum litera nō diſtin-
guat, & rō ſit eadem ¶ Prima gl. ſummat ¶ Vlti. gl. am-
pliat textum, obiicit & ſol. ſo. opponit & rñdet. ¶ In. j. gl.
in fi. & ſic ſunt duæ partes. ii. ibi, ſecus. primo reddit ſul
cauſam. ibi, quantum. ¶ In glo. ſ. in fi. & no. ſ. e. lib. de oſ.
le. c. j. in vlti. gl. & vide, quod ibi dixi. ¶ In vlti. glo. ibi, ſolu
tio, idem ibi Ioan. mona. & Arch.

SVMMARIVM.

1 *Ordo an ſit ſacramentum.*
2 *Seruum quando quis mandat emi in genere, inſpicitur ſcientia, vel
ignorantia ementis, ſi vero in ſpecie, ſcientia, vel ignorantia mā
dantis.*

CAP. XXXVII.

SI epiſcopus. Sunt tres partes, qua-
rum prima decidit,
quid iuris, cum p propriū epm̄ data eſt alte-
ri epō gñalis ordinandi licentia. ſecunda &
tertia decidunt, qñ de pſonis expſſis, vel ipſis perſonis da
ta eſt p̄dicta licentia, ſecunda ibi, ſi vero. tertia ibi, eis au
tē. harum q̄libet exprimit ſuam cām, primam ibi, cū in
culpa. ſecūdā ibi, tu qui. tertiam ibi, cum eā commiſiſti.
an poſſit committere epō alterius prouinciæ, hic p Arc.
& vr̄ ꝙ non. ix. q. ii. nullum. vbi vr̄ expreſſum. conſtat, ꝙ
perplexitas & incertitudo nō pōt tanta eſſe in cōſuffra-
ganeo ſicut in extraneo. ſed Ioan. Hug. & Lan. intelligūt
illud in arduis, vt ibi no. q̄ tāgunt prouinciam, q̄ vero ſo-
lam dioceſim tangunt, poterunt per ſolum epm̄ expedi
ri. quod probat ibi tex a ɔtrio, ver. ꝙ ſi nullo inuitante, p
quod patet, ꝙ inuitatus pōt hic etiam extraneus. & ita
ſeruatur [*celebraret*] dicit hic Io. mo. ꝙ non vr̄, ꝙ talis pri-
mam tonſuram, vel minores ordines conferre debeat,
quaſi per hoc ſibi cōmiſſa nō gratia, ſed iuris executio,
vt beneficiatos ordinet. alle. ſ. eo. li. de tēpo. ordi. eos. hoc
non ſeruatur. & dicit Archi. ꝙ cum hæc decr. probet, ꝙ
talis pōt cōferre ſacros ordines, fortius poterit ɔferre mi
nores. j. de reg. iur. cui licet. in decre. eos. nulla fuerat fa-
1 cta commiſſio. Item cum † ordo ſit ſacrm̄ large, oīs or-
do eſt ſacer, ſuper quo vide, qd ſcripſi. ſ. de fil. presby. c. j.
in prin. [*titulum*] in re, nō in ſpe, qua ſepe deficit. vñ ordi
nare non dēt expectantē, etiam ſi expectans in for. pau.
iā ſit approbatus idoneus per executorē, quia id non vr̄
vitæ neceſſariis, vt ſequitur cum ɔcor. non ſic ſi adeptus
eſt beneficium. cuius fructus alteri debētur, qa talis de il
lo ſuſtētari dēt. ſ. e. li. de oſ. or. p̄ſenti. §. porro. imo talis ne
dum pōt, ſed ēt tenetur ordinari, vt no. ſ. e. ſi tibi ɔceſſū.
in vlt. gl. tenebitur. tenet hic Arch. ꝙ ſi ordinās non hēt
vñ prouideat. ſi nō eſt quid imputari mādāti. ipſe nō te-
nebitur, maxime quia ēt recipiens ordines fuit in culpa.
Item ſcripſi poſt Inn. & Hoſt. de æta. & quali. accepimus.
ſup ver. ɔ illos. in fi. in caſu conuerſo q ſequitur. ſ. qñ mā
dans tenetur, ꝙ nō eſt ſoluēdo. ſ. ꝙ per id nō grauabitur
ordinās, & vt dicit Arch. nō ob. ff. de exerci. l. j. in princi.
quia

quia ibi dñs habet lucrum, nec ꝯhentes deliberare poſſeut,& iō non eſt,qd eis imputetur.nō ob.ff.de offi. procon.obſeruare,poſt prin.quia ibi fuit in culpa ducendo vxorem,quū ducere non debebat,vt ibi [*vita neceſſaria*] i.alimenta,& hic ponit Arch.qđ ſcripſi poſt Goff.ſ.eo. cum ſecundum.ſup eo.ver.& vide.q.de no.ſ.e.eps. in gl. ij.ſupra de reſcript cum adeo[*vel per alium*] hoc no.ſ.eo. cum ſcđm.in ſua gl.fi.[*competenti*]vide remiſſiones,quas dedi.ſ.proxi.gl.ij.[*certas*]benefacit.ff.de ædi edic.cū man
1 cipium.vbi † ſi mandat quis emi ſeruū in genere,inſpicitur ſcientia,vel ignorantia ementis.ſi in ſpecie ſciētia, vel ignorantia mādantis[*ad omnes*]i· tē ſi ad certos.cū eadem ſit rō· o mo.¶Prima gl dicit,qđ declaret.¶Quarta gl.ponit duas opi.ꝯrias, & ſecundam approbat.¶Gl. videbatur,obi.& ſol. ¶Glo. & expreſſas.ſoluit dubium. ¶Vlt.glo.exponit,quærit,arg. & negatiue duas opi.ponit. ¶In glo.vlti.ibi,qui ſuperſtitis.ſequitur, bona repudiat,poſt mortē eius adire hæreditatem & bonorū poſſeſſionē petere nō prohibetur. & ibi cū hi.j. declarabo. ¶In.j.glo.in fi.& eorū q̄ no.Inn.& Hoſt.de æta.& qua.c. pe.& antepe.¶In gl.ſaltem.ibi.vis.vide.qđ ibi dixi ſuper fi.vlti.gl.per qđ videbis, ꝙ licet quo ad obligationem,de qua hic loquimur,ſequat Tan.& Hoſt.non tñ dico patrimonium eſſe ti.niſi expreſſe fuerit ſic actum. ¶In gl. videbatur.in fi.§.i.alle.lo.mo.ff.de condi.inde.ſi proc.in prin.& ibi generali mandato non cōmitto procuratori,ꝙ ſoluat indebite. ¶In gl.& expreſſas.in fi. per qđ patet,ꝙ aliter ſumitur hic expilſio.& ſ.e.li.de reicr.c.ii.quā, ſ.e.li.& tit.c.ii.ad fi. ¶In vlt.glo.ibi.alimenta. futura,ſecus in p̄teritis.C.de tranſa.l.de alimentis. & ibi. pacto ſine p̄toris auctoritate, cum intelligitur de relictis teſtō, vel cauſa mor.alias ſecus,vt ibi.§.plane. & de hoc ī Spe. qui fi.ſint le.ver.ſed quæritur,vtrum.& in fi. & eſt Azo.

SVMMARIVM.

1 *Intentio concedentis quando ſit ponderanda.*

2 *Genus derogat ſpeciei,licet de illo faciat mentionem.*

3 *Prolatio numeri,actus,vel temporis intelligitur de primo numero actu,vel tempore.*

CAP. XXXVIII.

QVamuis. Sunt duo dicta. ſecundum ibi,ſimili.& in fi.primi reddit rōnem vtriuſque.ibi. nā primæ [*tibi*] cui loquatur,nō apparet ex primo dicto, per ſecundum patet,ꝙ loquitur epo, pp identitatem tñ rōnis idem in aliis[*ſex clericorum*]nō dicit ſex bñficia, p qđ patet,ꝙ quotcūque ſint bñficia illorū clericorū,pōt illa cōferre[*decedentium*]in manib.illorū,ad quos ſpe. vt dicā.j. de ver.ſig.ſicut,ſup.eod.ver.auctoritate noſtra.ſic.ſ.ergo priuilegiatus ſuo iure proprio,vel deuoluto poterat illa cōferre,& ſic cōtulit,illa nō cōputabuntur in gratia,vel eius numero.facit.ſ.eo.li.de reſcript. cū aliquib. cum.n. quo ad illa nō egeret gratia.ergo non cōplectitur illa.ff. de le.j.nō quocūque.in princ. ad muni.l.j.& p relationē ad illa gratia redderetur inutilis, qđ eſſe non dēt.ſ.de priuil.in his.ff.de le.iij.cum qs decedens. in prin. & de leg.j. ſi aūt neq;.inſti.de le.§.ſi rem.renuēdus eſt ergo talis intellectus.ff.de ver.obli.quot.de re.du.quoti. p̄ſertim ī gratiis nō ambitioſis,quæ habent largam interpretationē, ſ.de ver.ſigni.olim. item hic gratia fundatur ſup genere,vt hic patet in prin.& ſupra eo.dudū, ſed licet obligatio ſup ſpecie ꝯcta ex cā lucratiua perueniente ad creditorem ēt ex cā lucratiua ſoluetur.ff.de act.& ob.l.oēs.& de ſolu.quot.in obligatione tñ ꝯcta in genere hoc locū non habet. imò ſi vna ſpecies in genere cōprehenſa ꝑueniat ad creditorē ex cā lucratiua, adhuc in alia obligatio manet illæſa.ff.de le.ij.Meuius.§.duobus.ſolum.n. quo ad rē illam extenuatur obligatio, non extinguitur, ff.de adi.le.l.qui hoīem.ſic in propoſito de genere gratię eo.in quo verificari nō pōt, remanet gratia in numero integra & illæſa.facit.ff.de ſolu.ſtichum,aut Pamphylū, circa prin.iuncta.l.ff.de ꝯdi.inde.cum lſ.§.qui hominē,
1 conſtaret etiam,ꝙ † intentio concedentis in his ponderāda.ſ.e.c.fi. referebatur ad pertinentia ad collationē alienam.ergo nō impletur per ꝑtinentia ad propriā,ſicut in tenrio de ſuis nō impletur per aliena.facit, qđ dixi.ſ.eo. pro illorum.ſuper.j.glo.& ff.de le.j. ſemielectione.§.j.& ij.& l.ſi domus.§.vlt.[*tibi*]& vere tibi,vt.ſ.eo. ſi cui.& vide,quod dicam.j.de ver.ſig.c.fi.ſuper.eo. ver.debeantur. ponit plurale pp canonicatum & p̄bendā. de illa tua ge
2 nerali.non fecerit.illa ſpecialis.ſimili rōne.ſ.quia † genꝰ a
derogat ſpeciei licet de illo faciat mentionē.[*beneficia*] hic nō determinat numerū.vnde q̄cunque ſint ꝯferri illa,ſic.ſ eo.ſi cui[*ſpecialiter*]dat intelligere, ꝙ ſi ſcđa litera ēt eſſet gñalis,p̄ualeret prima facta per nos, vel auctoritate nr̄a,vt patet.ſ.ibi,vel cōferri mādemus,canonica.i. ſurreptitia,ar.¶Prima gl.ſummat & dat ꝯcor. ¶Secunda gl.dat duo dubia. ¶Glo. iſta duo no.quærit & ſol.ſecundo quærit,arguit pro,ſoluit ꝯtrium, tertio quærit ſol. & ſolutionem determinat. ¶In glo.ij.ibi,primæ gñalis. idē lo.mo.¶In glo.iſta duo.ibi.dic,qđ no. idem Arch.j. de ver.ſigni.c.fi.& ibi,credo.idem Arch.& in fi.iſtum fi. gl.ꝙ gratia nō intelligatur de primis, aliqui impugnant ꝑ decre.non pōt.ſ.eo.ij.rñ.& per cōcor. ibi alle.in gl.antepe.& ſup ea,quas,& rñſiones ad eas ibi vide, per quas
3 probatur,ꝙ † prolatio numeri actus, vel temporis intelligitur de primo numero,actu,vel tempore. hic ergo cū dicatur de ſex clericis,intelligatur de primis ſex, ne ī infinitū eatur. alias.n.priuilegiatus omiſſiones ſuas poſſit venales exponere.gratia ſua ſemper illæſā manente,ꝯ id ſupra de reſcrip.nōnulli.& c.ſedes. & c.ad audientiam, ij.ff de ꝯtab.l.filium quem in poteſtate.§.cum exheredatio.ibi,alioquin,venale etiā beneficiū p̄toris. & ff.de pac. do.l.ſi liberis. item in conditione affirmatiua legatario appoſita intelligitur tp̄s.ſ. vt impleatur, q̄ cito poteſt.ff. de ꝯdi.inde.hæc conditio. de pen.le.l.j.ad l.fal.l.§ itē ſi ita.facit.ſ.eo.cupientes.§ cœterū.& j.ti.j.c.vno.§. ſi autē, itē gratia dicit,ꝙ ꝯferat beneficia.vi clericoru, cū cedēt, vel decedent,ſed monoſillabā cum,adiecta verbo repreſentat effectum ſuum ſtatim, cū fieri pōt id,de quo agitur.vnde ſi alicui legatur,cum fari poterit, ſtatim cū ad ætatē puenerit, in qua ſm naturā rerum fari pōt, licet actualiter ſit impeditus loq̄,legatū ꝯfirmatur. ff. de ver. ſig. inter illā.ſic in ꝓpoſito, ſtatim mortuis clericis īpleta eſt ꝯditio poteſtatis, quā habuit collator. ergo ſtatim impleatur,ne omittēdo collationē prius vacantis poſſit eps vni cum alicuius pernicie gratificari,citat.l.ff.quæ in frau.credi l.pupillus.ſicut ergo mandatū prouidendi de vacatura intelligitur de proxi.ſ.eo.ſi clericus. & de ꝯceſ. p̄ben. ne captandæ. ſic & hoc mādatum intelligatur de proxi.ſed adiuuatur gl.per euitationem abſurditatis,qui eſt bonus modus arguendi.ſ.eo.dudum.ver. conſiderantes,cum ꝯcor.ibi in gl.ſed ſi gratia ītelligatur de primis, ſequetur, ꝙ vnum beneficiū tenuiſſimum,puta.xx.ſol. de cleri.nō reſi.ꝯquerente.occupabit gratiam epi,q̄ forte nō inueniet idoneā pſonā,ꝙ illud acceptet, nec ſubuenietur ſeruientib. in quorum fauorē ſolēt talia impetrari,& talis impetratio nimis eſt captioſa, & ꝯtria mēti concedentis & impetrantis,& iō reſpuenda.ſupra de priuil.in his.ff.de au.& arg.leg.ſi vxori mundus. in priu.de vſuca.ſi rem.& de tranſac.cū aquiliana. itē ſi ex aliqua cā,puta pp ſcandalum non expediat per priuilegiatum primum cōferri,ſupra eo.cum nō ignores de iurepa c. ij.& iii.& qđ de primo dixi,poſſet ēt accidere in vlterioribus.& ſic inutilis eſſet gratia. Item video,ꝙ iſte numerꝰ ſex clericorum nō reſtringitur ad prius, vel tunc habitos, imò includit etiam poſt ſine fraude receptos.j. de ver.ſig.ſicut.ergo nec reſtringetur ad prius mortuos, vel cedentes,impetrans tamen talem gratiam ſi poteſt,obtineat clauſulam,per quam hoc dubium tollatur.

ADDITIO.

a ¶Genus derogat generalis conceſſio vacaturi præfertur ſpeciali conceſſioni de vacaturo.Bar.in.l.ſi dominio.de leg.j. Item quando legatiſpeciei eſt inualidum, generi per ſpeciem non derogatur. l.fin.§ n.& ibi Bar.ff.de aur.& argen.lega.

SVMMARIVM.

1 Plebei prohibentur fungi honoribus decurionum.

CAP. XXXIX.

SIis cui. Circa reuocatoriam gratiarū decidit tres caſus dubi. primū ꝯ expectātē in eo ſolum,qđ expectat. ſcđm & tertium pro expectante ibi,non ſic.& ibi, ſed & ii. vtriuſque rationem ponit ibi, cum ius officio. [*remittit*]ar.ſ.eo.li.de conſue.c.j.[*non intelligitur*]in ſeparabilibus enim inutile adiectum nō vitiat, qđ eſt vtile, de hoc.j.de regu.iur.vtile[*in canonicatu*]& ſic in iure conſuetis,no.ar.lx.di.c.i.quod in eccleſiis.vbi eſt ꝯſuetudo, excipi poteſt ꝯ impetrantem à papa dignitatē illius eccleſię non facta mentione de tali conſuetudine,alleg.ff.de decur.l.honores.§.ii.qui ſic iacet.is qui non ſit decurio, di-
1 minuat,vel alijs honorib.fungi non poteſt, quia† decurionum honorib.plebei fungi prohibentur,pro hoc dicto facit bene hæc decre.[*magis dignum*] iō de magis,vel minus digno ſuperficialis eſt ſm Io,mo.ſm quem vera rō,quia ꝯſtitutio ſeruat ius in re. ſi ergo diceretur ꝯriū, hoc eſſet id tollere,quod ſeruat[*conſueta*]hic & ſ.proxi.tamē patet ſatis eſſe in eccleſiis,vbi eſt talis ꝯſuetudo, quē eſſe canonicum,licet nō ſit ꝑbendarius,& ſic nuꝑ bis in eccleſia Bonon.quo ad eccleſiā ſanctæ Mariæ de mōteuallo.& facit ad id,qđ dixi.ſ.e.li.de reſcript.ſtatutū.§.i.ſuꝑ ver.canonicis. & faciat hoc ad quæſtionem ſecūdam dominicalem Bar.Brix.qua q̄rebat, ſi eps dedit eccleſiā eccleſiæ collegiatæ eo tenore,ꝙ non poſſet conferri niſi canonico illius eccleſiæ,& demū canonici elegerūt quēdam ad illam eccleſiam,& ad canoniā in confirmatione hoc adiecto,ꝙ non haberet ꝑbendam, q̄rebat an poſſet petere ꝑbendam.& dicebat ꝙ ſic ſm Tan.ſed ſibi videbatur,ꝙ ex vtraq; parte interueniſſet ſimonia per decre.vt noſtrum,vt ec.bene.iſta litera ſtetur capl'm, & faciant,q̄ ſcripſi.ſ.de præben.ſuper inordinata. & in mag. gl.¶Prima gl.dicit,vnde habuit ortum. ¶Quarta gl.ponit verba reuocatoriæ. ¶In glo.quorum mentē.ibi,fraternitatis, de reuocatione aliorum priuilegiorum Celeſtini.vide in conſti.Io. ſancta Roma,& dicam.j.ti.ii.l.vi. ¶In glo.per hoc.in fi.eſt ſimile.ff.de li.& poſthu.ſi ita.§.regula.cuius caſum vide de offi.delega.præterea.ſuꝑ glo.vlti.¶In glo.ſ.de.in fi.pro & contra de offi. delega.ſuper quæſtionum.§.ſi vero.vbi de hoc.

SVMMARIVM.

1 Celeſtinus ſtili romanæ curiæ modicum expertus fuit.

2 Prouiſus a papa quando admittatur potius, quam a capitulo.

3 Papa ſi conceſſit alicui literas ſuper prima vacatura, deinde illam vacantem contulit alteri, cuius literis factis, mutato propoſito mandat illas caſſari,ex hoc primæ literæ vigorem reaſſumunt.

CAP. XL.

QVodam. Decidit dubiū exortū ex, ii.gratiis Nicolai & Celeſtini & pro ꝯceſſu facto per primā ſecuta poſt reuocatoria,& deciſionis cām exprimit ibi, prima.n.auctoritate apoſtolica,ꝓpea includebat Celeſtinus ēt propriam,qđ nō eſt de ſtilo.ſolent.n.romani Pōtifices dare clauſulam ꝯ expectantes auctoritate prædeceſſorum nō propria.j.de conceſ.præ.c.pe.ſed excuſari potuit Celeſti.quia in prin. pōtificatus ſui,ſciebat ſe ibi
1 pro nullo ſcripſiſſe,vel quia†ſtili ro.cu. erat modicū expertus,iō renunciauit,ſ.eo.li.de renū.c.ii.& quia multa ſi,nulla ab ipſo manauerāt,iō Boniſa.fecit reuocatoriā, de qua hic.& j.de conceſ.præ.c.vlt. & vide qđ ibi dicam ſuꝑ ver.Celeſtino.[*Anteferri*]vide, qđ dicam de ꝯceſ.ꝑ.c.ſi.ſuꝑ ver.in re.dicit hic Arch. ꝙ ſi iſte ſcđs habens hanc clauſulam repellitur ꝑꝑ crimē, ꝙ prima præbēda vacās debebitur primo.cla enim q̄ non eſt ſortita effectū, nō præiudicat primo,in.de re.iu.non præſtat,& cū appoſita fuerit fauore ſcđi, illo repulſo ſublatū eſt impedimētū quo ad primum,alle.ff.ad tertu.l.ii.§.liberi.ver.ſed ſi ſint, alias eſt.§. ff. communia prædi.l. ſi in venditione.§.j. de vſuf. ſi ſub cōdi. de ac. emp.l.fundi.de euic.l.minor.§.
vlt.facit ad hoc,quod poſt Inn.ſcripſi,de exceſ.prælatorum dile.to.& idem vr dicendum, q̄ncūque gratia tertii ſit percurrpta ante vacationē præbē.facit.ff.ad vel. ſi mulier ꝯ.aliqui putāt idē ſi terti⁹ nolit vti progatiua. facit.ff.de mino.ſi iudex.in ꝯrium facit.ſ.eo.li.de ele. ab eo.ſed ibi ex poſitione euidentis defectus ius eſt q̄ſitum electo ꝯ ipſum,& iō iuum fauorē reſpiceret renunciatio qualitatis, per quā pœnā caderet in ſui odiū ſtatutū, q rō hic ceſſat.eodē modo rūdetur ad cle. de elec. ꝯſtitutionē.§. pe.in fi primo caſū quē ſolū ponit Arch.ipſe refert quibuſdam videri, ꝙ capitulū loco primi expulſi habebit aliū eligere.ff.de his qui.vt indig.qui Titi. ff. de vul. ſub. ex facto.§.vlt.& ſi qs aliquē teſta.phi.l.i. ſed vt dicit, iſta
2 iura plus ꝓbant † papā vel a papa prouiſum admittēdū, q̄ capl'm ad id.ff.de min.ni.& ir.teſta.l.poſthumus,& l.filio.licet lr̄a videatur ꝯria.eo.ti.qm̄ vxorē.ſi in reſcripto eſſet cla,cū obtulerit ſe facultas,tunc certū, ꝙ prim⁹ eſt
3 potior.C.de li.& poſt.l.j.& ii.ſubdit ēt Arch. ꝙ† ſi papa ꝯceſſit alicui literas ſuꝑ prima vacatura,deinde illā vacātē ꝯtulit alteri, cuius literis factis mutato propoſito mandat illas caſſari, ex hoc primæ literæ vigorē reaſſumunt, ad hoc.ff.de bo.poſ.ſm tab.l.qui ex liberis.§. nō ſic. multo fortius ſi dicat expreſſe,ꝙ primæ reuiuiſcant, vt in ꝑ.l.§.ex teſtō.[*priuſquam*] fortificat dubium [*collationem*] dat intelligere, ꝙ ſola collatio ēt ante poſſeſſionem adeptā dat ius in re.ſic.j.de conceſ.præben.c.ſi.vide, qđ no.ſ.de conſue.c.ii.¶In glo.ſ.eo.in fi.hæc iura aperte probāt,decretum papæ ligare ignorantes.ad idem.j.de conceſ.præben.quia cunctis.& vide quod dixi.ſ.eo.li apoſtolicæ.

CAP. XLI.

MAndatum. Tres caſus dubios, cū ſcribitur ad collationē capituli.hic decidit. & in vltimo excipit.ſecundus ibi.ad beneficia, tertio ibi.idē exceptio ibi[*niſi prouiderit*]tollē literam.j.merito cōprehendit beneficia &c.[*Per canonicos*]idem ſi ꝑ extraneos,ex quo vice capituli,vt quia capitulum forſan interdictionē habens dedit illū vicarium cū poteſtate cōferendi bn̄ficia, ſicut de epo dr̄.ſ.eo.li.de of.vica.c.ſi.idē.ſ. ꝙ mandatū ſe nō extendit.[*præbendarum*]no. qa hoc reperii in fi.q.d.ꝙ ſecus ſi rōne canonicatuū, vt in primo rū. vbi ergo canonicus cōfert ex iure præben.procedit hæc lr̄a,ſi ex iure canonicatus.ſecus,facit.ſ.hoc tit.ſuꝑ eo. in prin.[*niſi*] Archi.dicit, ꝙ à prædictis duob.caſib.excipit,nō credo, vt dicam ſuꝑ gl [*Ad ipſorum*]canonicorū, præbēdarū,& ſic nō vice capli, qa nō eſſet neceſſaria clauſula, de qua.ſ. vt in primo rūdei.¶Prima glo.dicit,qđ declaret. ¶In iiii gl.ibi §.ſi decuriones.non refert, an ordo elegerit,an deputatus ab ordine.¶In gl.eſt forte.in fi.idē ſm Arch. ſi capitulum cōiter ordinat, ꝙ quiſque canonicus dū viuit cōferat certa beneficia,ſic ſuo tpe dicit factū in eccleſia Bon.¶In vlt.gl.in prin.habet duplicē & ꝯriā literā,vna eſt,vel dignitatū, & hoc placere vr̄ Io. mo.q ī fi.il,rū.ſuper ver.extendit.dicit,id verum, niſi eſſet ibi clauſula communiter,vel diuiſim, de qua in fi. & idē Ar.vt patuit ſuper verſi.niſi. & hic aperte ſic ponit glo.ſua cū diſiunctiua,vel dignitarum &c.dicens, ꝙ niſi ſic intelligatur,male exciperet exceptio,ſupra poſita. ſubdens, ꝙ iſtæ dictiones,idem & niſi, ſupra poſitæ tollunt dubitationem, quam hic aliqui habuerunt,ego non capio qđ velit dicere Ar. & video primo ibi,idē,diuiſionem per.§.etiam in originali, & facit, quod no.ſupra eod.lib.de poſtu.c.vno.§.vlt.in glo.ſcilicet,ſecundo pondera hanc literam,ratione huiuſmodi præbēdarum, quam etiam poſui in princ.huius partis,propter quæ melius videtur dictum,non dignitatum,vt ſit ſecundus, ꝙ ſi eidem archidiaconatus ſpectet collatio,ſi ſcribatur ad collationē capituli,licet addatur communiter, vel diuiſim,dignitatem illam per hoc non grauet, alias æque dici poſſet,ꝙ grauaret epiſcopum, ſi vero ratione præbendarum,tūc ſecus,& hoc plane vult litera,ſi non violentetur.

¶De

¶De clerico ægrotante. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Ius ſuperiorum vſu inferiorum tolli non poteſt.*
2 *Valitudinarius quis dicatur.*
3 *Rationem qui ſemel reddidit, ſuper eiſdem amplius illam reddere non tenetur.*

CAP. PRIMVM.

PAſtoralis. Diuiſio ſuper fi-
ne primæ gl.[*exe
quentes*]remittit Io.mo. ad paſtorale
Gregorij dicens, q̄ oīs p̄latus ibi ſpo-
culari deberet[*epiſcoporum*]no.ſub ru
bri. de clerico ægrotante tractari de
ep̄o,côcor.ſ.eo. ex parte.ſi.de cle.nō
reſi.c.ij.& c.qualiter.de clerico pcuſ.c.ii.dicit Ioā.mo.q̄
hic non læditur honor ep̄alis.itē ſm eum non eſt abſur
dum.q̄ rubrica ſit generalior textu, & eō,alias ſm eum
appellatio clerici non includit ep̄m. C. de epiſ. & cleri.
auth.p̄sbyteros. nec includitur generali mandato.j̄.de
hære.inquiſitores.ſ.ti.quis.1.§.j.[*intelligendam eſſe*]alr loq.
tur decre.quis ſ.eo.lib.de elec.in princi.[*ad ſedem apoſtoli-
cam*]ad quā ſunt maiores cauſæ referendæ.xvij.diſt. mul
tis.de ap.vt debitus.in fi.de bap.maiores.in prin.[*conſuetu
1 dinem*]vide,qđ dixi poſt Ioā.mo.de ɔſue.ca.ij.ſ.ius † ſupe-
riorum inferiorum vſu tolli nō poſſe, de quo hic repe-
tit[*poſtulandam*]cum.n.mutationes ep̄orum ſint de ma-
iorib.vij.q.j.mutationes. ſic & coadiutorum dationes in
quibuſlibet non fiat immutatio quo ad dignitatem, fit
tñ quo ad adminiſtrationem.j.§.j.& ij. & cum hæc ſint
coniuncta tacto vno tangitur & reliquū.j.q.ij.ſi qs obie
cerit.Sed ɔ̄,metropolitanus dat ɔfirmationem electo in
ep̄m,& per ɔ̄ns adminiſtrationem. ſ. de elec. tranſmiſ-
ſam.ergo auferre pōt,in auth.de defen.ciui.§. non habē
te.colla.iij.Sic hr̄.ſ.de tranſla.licet.in prin. liē dando ad
miniſtrationem dat ſequelam ad ius iā electo creatū vt
no.lxiii.di.quāto. ſed ɔfirmato aufert ius creatum cōiū-
ctum iuri, qđ per metropolitanum nō poteſt auferri,vt
p̄dixi ſm Io.mo.[*prætextu*] ſ.quia ſolū a ſede Apoſtoli-
ca eſt petenda[*diſpendia*].i.damna.ſ.eo.lib. de reſcrip.di-
ſpendia.& Io.mo.ius cōe immutatum pp damnū vitā-
dum, qđ Archi.intelligit de dāno eccleſiæ,vt hic,nō p-
ſonæ. & ſic non ob.lxj.diſt.miramur.[*ſenio*]qđ eſt vltra
lxx.annos,vide,qđ ſcripſi,vt lit.non cōte. qm̄.ſup ver.ſe-
nes.& de his ætatib.hic Arc.ponens verba Iſidori. & vi-
de.ſ.in procemio.in princi.magnæ glo.[*valitudine*] dicit
2 Hugo.q̄ † valitudinarius eſt,qui ſæpe infirmatur.vide,qđ
ſcripſi,vt lit. non conteſt. qm̄. ſuper eodem verbo,alle.
hic Arch.ff.ſi quis cau.l.ii.§.ſi quis.C.qui morbo.l.poda
græ.lib.x. vel al.quam infirmitate, vel ſenio [*aſſenſu*] an
debeat procedere cōis tractatus, & quid ſi capitulum cō
ſentire non vult, ſcripſi in Spec. ſup rubrica.ad dictum
officium vr̄,per.c.pontifices. vii.q. j. q̄ ep̄s ſuo iure hoc
poterat,qđ capitulum loquitur in eccleſia nō vacāte,vt
probat ibi litera,vſq; ad recipiendam ſanitatem,q̄ litera
demōſtrat,q̄ eccleſia nō vacabat ſm Arch. qui alle.qđ
Inn.no.de of.ordi.qđ ſedem.vbi illum canonem alle.ad
probādum,q̄ ep̄s committere pōt ea, q̄ ſunt ordinis,ſed
dic,q̄ ille licet coadiuuet,potius commiſſarius dr̄,q̄ ad-
iuuator.explicite vide quod ſcripſi ſuper.G. rubricæ.de
ſum.trini.in parte quarta. ſuper eodem verbo,[*notitiam*]
ſi.j̄.de hære.inquiſitores.in fi.[*ordinary*]coget forſan illū
coadiutorem recipiendum.Io.mo.forte.quē ipſe.idē ele
gerit,vel datum a cap̄lo,vel coadiutorem dabit papa,vel
alteri dationem eius cōmittet.his modis poterit ordina
ri quōlibet.idē verbum hr̄.ſ.eo. li. de elec.indemnitatib.
§.ſi qua vero.ad hoc.x.q.ij.c.j. & expone.i. per quoſcūq;
ɔ̄ctus.Archi.[*penitus*]ſic.ſ.de accu.c.vlti.in fi. non iurib.
hic alle.in gl.[*abſtinentes*]no.p hoc Io.mo.& Arch. q̄ ta-
les coadiutores bñficia ɔferre non pñt,quia in gñali &c.
ſ.de offi.vica.c.fi.nec ob.ſ.eo.li.de elec is cui.q̄ in viſitato
re loqtur nō coadiutore.tu dic,vt dixi eo.tit.c.fi.in ſum-
ma coadiutorū in ſeptimo membro[*nonneque*]ſi.x.q.iij.
c.j.de acc.qualiter.ii in prin.vbi de hoc,& in cle.de teſta.
c.vno.de relig.do.c.ij.ver.illi ēr diſtrictio. vbi cōdēnabun
tur eo teſte,quo iudice.ix.q.iii.aliorū capſis.facit.ii.q.vii.
quapropter.in fi.[*non defecerint*]no ſm Io.mo.& Arch.q̄
3 † qui ſemel rōnem reddidit, ſuper eiſdē amplius illā red
dere nō tenetur,qđ ipſe Io.in additionib. dixit verū eſſe.
vbi plene reddidit, prout debuit.ff.de ɔdi. & demō. cum
ſeru'.& niſi doloſe egit.ff.mā.creditor §.Lucius. & ff.de
pact.l.tres fratres. ¶Prima glo.dicit,qđ declaret,& ſum-
mat.¶Quarta gl.dat ſimile,exponit,& ɔ̄triū ſoluit ¶Sex
ta gl.no ɔ̄ huius titu. ¶Gl. & ſic, dat quatuor ſimilia,&
ponit rōnem.¶Gl.hanc literā.rñ.p qō.& ſol.¶Nō eſt er-
go.no.dr̄iam,arguit,& argūn reprobat,& ad iura ɔ̄tria rñ
det.¶Vlti.gl.alleg.tres ɔcor.& qōnem ſoluit. ¶In glo.&
ſic.ibi,plane.hāc & ſequentē vide in p̄.decre. licet. ſuper
glo.pen.¶In glo.hanc literam ibi.proſpexit.vide de ſer.
c.ii.ſuper.j glo ¶In gl.vlti.ibi lex quæ.vide.ſ.eo.li. de ele.
is cui.ſuper glo puto.¶In glo.j. in fi. & primo declarat,
cui ſit dare coadiutores ep̄orum & ſuperiorum. ſcđo p-
uidet,cum ep̄s coadiutorē vult.ibi, verū. tertio ibi,ſi ve-
ro,cū eſt demēs.quarto ibi,ſi aūt, cū ep̄s coadiutorē nō
vult.ver.ibi.præſenti.de coadiutorū expēſis & poteſtate
capituli ibi,centum, ad ſupiores prorogat, qđ de ep̄is
dixerat.¶In gl.ſic.ſ.ibi.Archiep̄o.qui id ſolū pōt in pro-
uincia ſibi decreta,qđ a iure reperitur ɔceſſum,vel ex pri
ſca ɔſuetudine itroductū.ix.q.iii.conq̄ſtus.ſ.e. li. de ſup.
neg.p̄la.romana.iſta ergo poteſtas conceſſa ep̄o & capi
tulo,vel maiori parti, ſeu ſoli capitulo metropolitano
non cōpetet ep̄o viuente.licet datio viſitatoris q̄nq; cō-
petat eo mortuo.ſ.eo.lib.de ſup.neg.p̄la.eccleſię. ¶In gl.
& ſic no.in fi.dicit Arch.rñderi poſſe.q̄ hæc in ep̄o loq
tur.¶In gl.ſunt igitur.in fi. & in cle. de ſup.neg.p̄la.quia
regulares.cum concor.¶In gl.& ſic non ſufficit.in fi.vi-
de,qđ no.de ma.& obe.c.ſi.in.iii gl & de his q̄ fi. a ma.p.
cap.j.in gl.pe.& quod ſuper ea dixi.¶In glo.hanc literā,
ibi,credo.licet Archi.videatur huic dicto concordare,
dicit,q̄ multum facit cōtra ver. ab alienando qualibet,
& ver.penitus.ſed ſatis ſibi placet.quod illa intelligantur
excepta.nec ob.quod epiſcopus hoc facere poterit, dat
inſtantiam de epiſcopo demente,de quo.ſ.dictum eſt,
vide quod dixi poſt Hoſt.de elec.c.vlti.in glo.penulti.

¶De inſtitutionibus. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Inſtituere quid ſit.*
2 *Confirmatio & inſtitutio a quo dependeant.*

CAP. PRIMVM.

ET ſi. Cap̄lm nō diuiditur, tñ pri-
mo improbat ſimilitudinē,
ſcđo decidit caſum dubiū ibi, p̄ſen-
tatos,qđ dubium fortificat ibi, licet
cap̄lm eccleſiæ cathedralis, vt patet
p inferiora[*præſentatos*].j. iſ̄s debitū,
qđ dic vt.j̄.d iurepa.c.vno.[*patronis*]
clericis,vel laicis,quia quo ad p̄tātem capituli nil diuer-
ſum[*admittere*]verbo admiſſionis & verbo, inſtitutionis
vtitur decre.paſtoralis.de iurepa. Archid. hic exponit ad
mittere.i.recipere,& eos examinare[*inſtituere*].i.approba
re,cōfirmare.ſ.de ec.ædi.c.iii.& de re iud.cū Bertoldus,
de capel.mo.c.vno.Sed Io.mo.exponit admittere.i.con
1 firmare,& approbare[*inſtituere*] † i.in poſſeſſionē mitte-
re,dicit aūt, q̄ vbi vnus ſolus eſt elector p̄ſentator eſt ele
ctio.de elec.q̄relam.de iurepa.nobis,per p̄ſentationē aūt
hoc ius ad rem habet,per cōfirmationē habet admini-
ſtrationē,vt no.lxiii.diſt.quāto,poſtea in poſſeſſionē in-
2 ducitur[*inſtituere*]a iuriſdictione † dependet cōfirmatio

& inſtitutio,vt no.Inno.de ... ſac.decœtero. & hæc eſt cã quare iſta deuoluitur ia ca... ſm ſede vac.vide,qđ poſt Vin.dixi.de ma.& obe.c.ã oli...i.in glo. ſciendum [*licet*] pro quis[*pertineret*]determin...t ſm Arc.qđ 110.100.di.c. j.in glo. ſequitur.in fi.¶ Prima glo.dicit quid declaret. ¶ Tertia alle.ecor.obiicit & ſol. ¶ Quarta quærit & ſolu. ¶ In glo.vt.š.ibi.illa,opiniones Guil. ſpeculatoris de præſentatione non facienda per capl'm va.ſe.& qũo,cõmẽdam facere ſm Vin. quas ibi ſcripſi, hic ponit Archid. ¶ In gl.intelligitur.in fi.arguit hic Archi. per capitulũ, xxviij.di.priuſquam.& per no.c.iiij.di.c.j.in fi. ꝙ ſi confirmator eps,capitulum,vel officialis ipſorum. dicit,talem nõ debuiſtis eligere,vel pſentare, vel ipsũ reprobaſſe vř.

S V M M A R I V M.

1 *Eccleſia ſi habet rectorem & clericum, an poſſidens præſentationem vnius alterius cenſeatur eſſe poſſeſſor.*

2 *Præſcriptio tollit omnem actionem.*

C A P. II.

Sis. Non diuiditur[*ad quem*] indiſtincta locutio oẽs comprehendit,an autem populus talem pſentationem pſcribere poſſit,plene dixi.j̄.de reg.iur. qđ alicui gratioſe,

1 [*rectorem*]ſi eccleſia habet rectorẽ & clericum, an poſſidens pſentationẽ vnius alterius cenſeatur eſſe poſſeſſor. vide,qđ dixi de ele.ꝗrelã, ſup verbo, clericũ. ſed fuit hic diſputatum de tali eccleſia ſita in certo plebanatu & habente patronum,ꝯ quem clericus pſcripſerat pſentationem rectoris.& rector pſentationem clerici,& hos plebanos inſtituebat, cũ eccleſia vacet clerico & rectore, quis prouideat,vel pſentet, pro epõ inducitur.x.q.j.c.j.ij. & iij.xvj.q.vij.omnes baſilicæ.& c.nullus.& c.ſicut.de relli.do.de xenodochiis.de capel.mo.c.j.facit, de ſucceſ.ab inteſta.c.fi.de pe.c.ii.& quod ſcripſi poſt Compo.de ele. c.j.ſuper.j.glo.& qđ no.Hoſt.in ſum.de elec.in.iiij.§. ver. ſi vero.pro plebano alleg.de ec.ædi. ad audientiã.de pbẽ. cũ nõ ignores.de offic.delega.corã.de priui.cũ olim, & qđ no.de iurepa.ſignificaſti.& qđ ſcripſi poſt Innocẽ.& Hoſt.de excep.cum venerabilis.in gl.pe. pro patrono inducitur,ꝙ cum pſcriptio non pιudicauerit, niſi quo ad pſcribentes,illis deficientib.redeat res ad ſui naturã.ff.de pact.ſi vnus.§.ꝙ ſi non.& eſt li.de procu. ſi duo.š.e.li.de offi.dele. cum plures.& facit,qđ ſcripſi poſt Hoſt.de offi. ar.c.vlt.in fi.vlt.gl.Frater Iac.qui hoc diſputauit, & Io. de montemur.in aliis terminis ſoluunt pro plebano, maxime per præ.decre.ad audientiam, & per ea quæ dixi.š. no.in decre.cum venerabilis. de excep. per quæ rñdetur ad allegata pro epõ pcedere in eccleſia, q̃ nõ habet matricẽ eccleſiã mediam,iura pro patrono inducta nõ ob.

1 quia pſcriptio • † tollit oẽm actionem,de pſcrip. ad an-

2 tes.in ſacris.tum clericum ĩ minorib.vt.š.ti.ij.ſi pro clericis,de tranſac.ex literis.& š.eo.ti.c.ij. & j̄. no. [*copulatiuam*] nõ ſufficit ergo,ꝙ ſit talis,qui promoueri poſſit.niſi & aliæ idoneitates curſ ãt. licet ergo habeat ætatẽ tñ, ꝙ infra annũ promoueri poſſit, non ſufficit.niſi habeat ætatẽ,quã requirit cõcilium.& vide,qđ dixi.š.eo.li.de pben.ei cui.ſup ver.promoueri. ¶ In glo.i.in fi.multi ꝯ.& vide,qđ dixi,de ele.dudum.j.ſuper ver.vlii. in ordinibus.

A D D I T I O.

2 ¶ Præſcriptio tollit. Nota tamen hic ꝙ præſcriptio.xxx. an. non tollit actionem ipſo iure,ſed ope excep.C.y.in l.quum quis.C.de iur.& fac. igno.& Sal.in l.ſicut.vj.oppo.de præſcrip xxx.an.gl.& doct. in l.eum, §.qui iniuriarum.ſi quis caut.in l.atqui natura. de nego geſt.in.l. ſi pupillus.de admini,tut.& in l.ſi quis poſtquam. de fideiuſſo. contra Bart. in l.ſi.§.j.ff.rem ra.ha.vide glo.in ver.prorogari.

¶ De conceſſione præbendę & eccleſiæ non vacantis, Rubrica.

S V M M A R I V M.

1 *Tempus congruum & idoneitatis promiſi præſumitur,niſi oſtendatur contrarium,*

2 *Papa ſi alicui epiſcopo,vel capitulo diſtricte præcipit, ꝙ alicui det præbendam,nliquid ex hoc mandato habetit,pro quo ſortiletur, actionem ad petendum.*

3 *Beneficij quotieſcunque ſunt plures petitores, cautum eſt exigere cautionem a vincente.*

4 *Executor debet primo intentionem ſuam fundare, & non in contradictorem etiam facti pœnam inferre, antequam appareat cõtradictorem eſſe in culpa.*

5 *Papa eſt ſuper omnes.*

6 *Ignorantia prælati non facit, quominus priuilegium tueatur priuilegiatum.*

7 *Lex quid ſit,& conſtitutio,decretum & decretalis.*

8 *Priuilegiatus,qui fuit citatus per ordinarium,vel delegatus,& quia non paret,ſi excommunicetur,an excommunicatio teneat.*

9 *Ignorantibus ex teſtamento emolumentum acquiritur.*

10 *Abſens excommunicatus non tenetur de inobedientia, ſi non gerit ſe pro excommunicato.*

11 *Decretum ſicut & ſententia habet fieri cum cauſa cognitione.*

12 *Electio facta ab his,a qbus reuoco,& reuocare poſſum,an valeat.*

13 *Collatio valet,ſi executor prius conferat,quam ordinarius,licet ordinarius ignoret,quod vacet.*

14 *Dominium recta via tranſit in legatarium, vel donatarium cauſa mortis.*

15 *Res obligata pignori ſi perueniunt ad hæredem, an fructus earum teneantur hypothecaria.*

16 *Adiudicatio fit etiam in actionibus mixtis.*

17 *Adiudicatio etiam in dubio fieri debet illi,qui validioribus actionibus vtitur.*

18 *Tempus non datur ad ignorandum priuilegia, ſicut datur ad ignorandum ius commune.*

19 *Executor datus ſub forma quod conferat tali,quod duxerit acceptandum,ante acceptationem nil facere poteſt.*

20 *Mandatum ligare non debet, niſi ex quo peruenit ad eos, quibus mittitur.*

21 *Lex omnibus eſt communis & omnes adſtringit.*

22 *Executor ſuſpendit ordinarium a collatione beneficij.*

23 *Princeps non debet in facto ſuo fraudem aliquam adhibere.*

24 *Actus defunctorum non ſuſpenduntur ſicut viuentium.*

25 *Acceptatio facienda eſt coram executore.*

C A P. PRIMVM.

Quia cunctis. Diuiſio eſt in fi.ſecundæ gl. & j̄.ſequebatur, & præcipue deuotis eccleſiæ pacem & quietẽ appetimꝰ, ad ſecundas lites & controuerſias, q̃ interdum inter ipſos emergunt, libenter ſtudium impendimus oportunum.vt & tedioſi labores,ſumptusque ſuperflui euitẽtur.& ſaluo cuilibet iure ſuo charitatis in eis vinculum perſeueret, ſanè vacante olim eccleſia Carnoten.&c.vt patet mens in glo.ii.[*proponebatur*] in iudicio coram nobis & fratribus noſtris.& no.Fran.ꝙ petitio, quæ in rem iure communi fundatur, poteſt verbis breuib.expediri, [*parte tua*]loquitur Andreæ,qui fuit victor in cã [*vacabat*] de iure & de facto,alias ꝯferri non potuiſſet ſm Abb.q alle.š.eo.c.j.& ij.c.cum noſtris[*fuiſſet*]exquiſite de clauſula,amoto quolibet illicito &c.no.hic Arch.quod no. poſt Inno.de priuile.cum olim.ij. ſuper ver.porcarum. in fi.& de pben.pro illorũ. [*canonica*] bene concludebat, vbi aliud nõ oſtẽderetur, pp qđ remouendus erat oĩs illicitus detentor.de reſcrip.ex parte.š.& c.olim.de re.permu.c.cum vniuerſorum.de iurepa. cum dilectus.in fin. illam collationem tibi factam [*preceſſiſſet*] dicit hic Ho. ꝙ Inn. formauit hic quandam magnam gl. quam ipſe per quæſtiones formare voluit,& hoc modo.Quid ſi qs coram ordinario petat præbendam quã ego poſſideo.dicit,ꝙ debeo iudicis officium implorare,vt faciat declarari,an petat ipſam tanq̃ ſibi debitam,vel tanq̃ ſuam, ſi petit illã vt debitã,cogetur dicere cauſam, quare ſibi eſt debita,de li.ob.c.ſi.puta,quia priuſquam ego fui ad illã canonice electus,vel ad mandatũ papæ, vel ſine mandato

ſponte

ſponte receptus ab illis,ad quos ſpectabat,allegãs, ꝙ ex
quo receptus erat &c.ſ.e.c.ex parte.& ca.cum ſuper.de
præbẽ.relatũ.vel quia primo fuit ſcriptũ pro ipſo,de of.
dele.ex parte.& ſic ſuo marte lis curret ad finẽ, ſi aũt pe
tit vt ſuã,dicẽs ſibi collatã ꝑbendã,quã poſſideo, hẽt pro
bare,ꝙ collator habuit poteſtatẽ conferendi , conſulit
vacantẽ ꝯgruo tpe & pſonæ idoneæ,vt ecc.bene.ca. vn.
1 dicit Inn. †ꝙ tꝑs ꝯgruum & idoneitatis prouiſio præſu-
mitur, niſi ꝯrium oſtendatur, de præſump.ca.ſi.vel ſcḋm
Hoſt.& Io.mo.niſi præſumptio ſit contra collatorẽ , vt
præ.decre.nã,vt dicit Inno.cum prouiſor obtineat vicẽ
electionis & ꝯfirmationis,oportet,ꝙ probentur legiti-
me facta,q̃ ad electionẽ & cõfirmationẽ pertinent , de
quo remittit Hoſt.ad no.per Inn.de ele. cũ dilecti.& de
2 do.& ꝯtu.cũ olim.Quid ſi papa† alicui epiſcopo,vel ca-
pitulo diſtricte præcipit,ꝙ alicui det ꝑbendã, nunqd ex
hoc mandato habet is,ꝑ quo ſcribitur,actionẽ ad petẽ
dũ illã,vt ſibi debitam.Reſpondetur ꝙ nõ , licet inobe-
diens puniri dẽat.de ꝑben.dilectus.ſic ſi ſcribitur execu
tori,puniendus eſt executor,q mandatũ nõ adimplet.ſ.
de off.dele.paſtoralis,ſed quid ſi mãdatur alicui,ꝙ mihi
ꝑbendã ꝯferat,nunqd ex hoc mandato potero agere &
ꝑbendã petere.corã ordinario nõ,ſed corã ipſo executo
re,q ẽt ſine cãę cognitione poterit illã ꝯferre.vt no.ſ. c.
ꝑpoſuit.Quid dices,ſi bñficiũ peto a Titio poſſeſſore,ſu
peruenit alius idẽ petẽs.dicũt Inn.& Hoſt.ꝙ dabitur pri
mo vincenti cũ cautione de ſeruando reũ indẽnẽ quo
ad aliũ petentẽ.ff.de rei vẽ.is a quo.& idẽ no.ſ de re iud.
cũ ſup.de reſcrip.mandatũ.ꝙ ſi executor ꝯtulit mihi ꝑ-
bendã vt vacãtẽ de iure,quã tñ alius poſſidebat,peto ab
eo ꝙ exequẽdo me ĩ poſſeſſionẽ inducat.nunqd id face
re dẽt. Rñdent ꝙ nõ , niſi vocato poſſeſſore,q̃a ſua poſ-
ſeſſione nõ eſt aľr expellẽdus.C.ſi ꝑ vim vel alio modo.
l.fin.niſi collatio fuiſſet facta cã cognita, & vide qḋ dixi
de hoc & de forma,ꝯferas abſque adiecto , & in poſſeſ-
ſionẽ ĩducas.ſ.ti.ij.licet.ij.ſup gl.nõ ergo.qḋ hic no.Inn.
& Hoſt.& dixi.ſ.e.lib.de off.or.c.iij.§.j.in fi. Quid ſi duo
ſunt ꝯfirmati a diuerſis,quibus cõpetere põt. puta vnus
ab ordinario.alter a delegato papæ,ſi vterque iſtorũ cõ
uenitur.dicit Inn.ꝙ vľ ꝓcedẽdũ,ſicut qñ ꝯueniũtur hę-
redes,qui inter ſe de hęreditate ꝯtendũt.C.de peti.hær.l.
vlt.C.fami.er.l.pe.all.Hoſt.de ꝑben.niſi eſſent,ſi agent ꝯ
alios ẽt noĩe eccleſiæ,nullus eis cogitur rñdere, niſi pro
bent ſuã canonicã ꝯfirmationẽ,puta factã vocatis , qui
fuerant euocãdi.all.Hoſt.de ele.q̃a pp.de iu.exhibita.de
off.Arc.ad hoc. in fi.ſufficit tñ eos ſeruare ꝯfirmationẽ
factã vocatis his,quos res tãgit,alias habet neceſſario ꝓ-
bare canonicã electionẽ & ꝯfirmationẽ,& ꝓcedũt hęc
ẽt ſi in poſſeſſione ſit ipſe electus.nõ ob.C.de peti. hær.
cogi.q̃ loqtur,cũ nõ eſt ꝑſumptio ꝯ poſſidẽtẽ, vt ec. bñ.
c.vno.iſta vero præſumptio eſt,q̃a patitur ꝯtrouerſiã ſui
ſtatus,& maxime ĩ ſua nouitate.vide,qḋ ſcripſi de ꝑſũp.
illud.in gl.ad ꝯfirmationẽ.dicit Hoſt. iſtud maxime ex-
ponendũ ꝑ rñ.ſicut.ſ.de reſti.cũ olim. Quid em̃ ſi ſte-
terit ꝑlatus.xxx.annis,vel vltra,nunc veniat alius dicens
ſe prælatũ,graue eſſet dicere,ꝙ cogeretur prædicta pro-
bare,cũ forſan nullæ ꝓbationes extẽt,nec eſt veriſimile,
ꝙ illi,ad quos ſpectat,illũ ſuſtinuiſſẽt tãto tpe miniſtra
re,ar.ff.ad mace.l.iij.ſ.vt li.pen.c.j.& c.laudabilẽ.j̃. de ac
cu.olim.8.q.4.nõne.16.q.4.nolumus.dicũt deniq̃ illud
3 circa hãc materiã tenẽdũ,ꝙ† quotieſcũque plures ſunt
petitores bñficij,cautũ eſt,exigere cautionẽ a vincente
per modũ,de quo.ſ.ver.quid dices.& per id prouideri ꝯ
executores pluriũ petentiũ fulminantes ſñias,vt eis pa-
rcatur,a q̃bus tñ appellari poſſet,ſi præciſe ſine cãæ co-
gnitione volũt exeq,q̃a nõ debet id fieri, niſi probatio-
ne facta corã ordinario,vel executore de iure petentis,
ar.ſ.de reſcri.capitulũ.vel forſan nõ tenet ſñia excõica-
tionis,q̃a iuriſdictionẽ nõ habẽt,niſi ꝯ reſiſtẽtes, vel re-
belles indebite,poſſeſſor aũt nolẽdo ſine cãę cognitione
poſſeſſionẽ dimittere,nõ indebite ꝯdicit,ar. de præben.
c.ſi.de reſti.ſuper literis.in fi.ff.de peti. hær. ſi debitor.ff.

depoſi.l.j.§.apud Iulia.ſcḋm Inn.qḋ poſuit Hoſt.& hoc vl
4 timum ponit Io.mo.& Arc.q dicit, ꝙ † executor primo
dẽt intentionem ſuam fundare,nec in ꝯdictorem ẽt fa
cti pęnã inferre,anteq̃ appareat ꝯdictorẽ eſſe in culpa,tur
bando ſuã poteſtatẽ.de off.dele.c.j.ꝯdictorẽ aũt iuris pu
nire nõ põt,remittit ad no.per Inn.de prębẽ.pro illorũ.
vbi dixi ſuper gl.ij.¶ Dicebat ſcḋa pars [*vacante*] hoc vi-
debatur facere ꝯ allegantem,argu.ſ.ne ſe.va.per to.dicit
5 Hoſt.id non obſtare apoſtolico mandato,quia† papa ſu
per oẽs eſt.ix.q.iii.cuncta per mundum.ſ.tit.j.propoſuit
[*epiſcopus nunc præſens exiſteret*] no.ſcḋm Abb.ordinẽ allega
tionis primo probat epm̃ ſciuiſſe, & ſic bona ꝯſcientia
ꝯ dyaconũ nil facere potuit.ſecundo concludit idẽ,ẽt ſi
ignoraſſet.ibi,nec alias.tertio.ibi,adijciebatur.probat oĩ
no per mandatũ papæ ſublatã ordinario poteſtatẽ ex vi
decreti.aliqui faciunt quatuor partes,nõ iuſto,alij prio-
ri executori,diaconis per ꝯñs.licet Bur.dixerit ꝯſequen-
tiã tollit non oppoſitum.infert , quia pars eius eſt. C.de
reſti.mi.l.fi.Hoſt.dicit,hic ꝯſequentiã tollit, & oppoſitũ
infert,quia pars eius eſt.i.non ſequitur hoc ꝯſequẽs,ſed
ꝯſequẽs oppoſitum,quia pars eius eſt hoc,qḋ ſupponit,
& ex quo ſuppreſſio opponitur.ſ.ꝙ nil ſublatũ eſt,ſuppri
mitur enim,ꝙ collatio fuerit temere attentata. & ideo
ex actis inordinate non poterat impediri collator. facit
de accu.qualiter.i.[*ſibi*] facto epo [*ſublatam*] hoc notauit
Inn.quod eſt approbatum.j̃.c.ſi capitulo.& c.ſi ſoli [*pa-
lium*] Cardinalem cui ꝯmiſerat,regulariter autẽ, qḋ per
me non poſſum,nec per alium.de hoc vide.j̃. de regu.
iu.põi qs[*vacauit*]cui ſi tunc fuiſſet facta acceptatio, lo-
cus erat executioni[*Mox*]& nimis mox.& ſi facit ꝯ alle
gantẽ ꝯtingeret,nõ intelligas, ꝙ acceptauerit primã , ꝙ
potuiſſet,vt j̃.ad fi.& ij.q.ij.contuliſſet.hoc ẽt papa nõ fa
cit,vt dixi.ſ.e.propoſuit.& patet.ſ.eo.li.de prębẽ dudũ
Inn.dicebat & Io.mo.poſt eum.ſtultum fuiſſe hũc exe-
cutorem , ꝯferendo nõ vacantẽ & incertã,ſi.n.volebat ,
ꝙ ſtatim valeret,hoc erat ꝯ ius.ſ.e.c.ij.ſi vero volebat il-
lum ſtatim habere ius,nec poſſeſſionẽ , verbum ꝯdice-
bat facto.q̃a cũ nihil ꝯferret , ſe aliquod ꝯferre dicebat .
Item donatio vel poſſeſſio non poteſt eſſe niſi rei certæ
6 *Non † tamen propter hoc*] ignorantia enim ꝑlati nõ facit
quominus priuilegiũ tueatur priuilegiatum.ſ. de relig.
do.cũ dilecti.ſcḋm Inno.[*Lex*] conſtitutio,ſeu mandatũ,
7 †Quid ſit lex[a] ꝯſtitutio,decretũ,decretalis epiſtola,dog-
a ma,mandatum,interdictũ,ſanctio.[b]no.iij.di.in ſum.&
b xxv.q.ij.ſi quis dogmata.attribuitur hæc gl.Inn.qḋ non
credo[*ex parte*] iii.pars replicatũ ꝯ exceptiones, ſic. ſ.de
excep.cũ dilecti.de fi.inſtru.cũ Io.[*intentio*]cui ſtandũ,ex
quo de ipſa ꝯſtat.ſ.de ver.ſig.in his.ff.de leg.l.ſcire.& per
hãc lr̃am Abbas in diſtinctionibus ſup hãc decr. ſoluit
8 q̃õnẽ de ſic priuilegiato,†qui citatus per ordinariũ , vel
delegatum,q̃a non paret,excõicatur,ꝙ excõicatio non
teneat,quaſi id operatur uis verborum priuilegij & intẽ
tio ꝯcedentis.vt hic,q̃ rõnes ceſſant in caſu legis ſi quis
ex aliena.ff.de iu.& in caſu decre.ſi duobus ſ.de ap.vide,
qḋ ſcripſi,de reg.iu.ſciẽti.in ſolutione q̃õnis [*ademptum*]
ſtatim bullato priuilegio,vt dicit Hoſt. in decr.prima.j̃.
de priui.§.in eos.vt ibi ſcripſi,ſuper ver. indultũ [*faculta-
tem*] dicit Inn.& Hoſt.poſt eum,licet ĩ fi.detrahat, vt ibi
dicã,ꝙ quidã hoc intelligunt,qñ pars per ſe, vel procur,
vel nuncium ad hoc datũ ĩpetrat talẽ indulgentiã,ꝙ ex
cõicari nõ poſſit,nã ex quo ꝯcurrũt volũtates ꝯcedẽtis
Indulgentiã & impetrantis,ſtatim habet ſuã efficaciã.&
ſi tale ius habentes in priuilegiatũ hoc ignorent,q poſ-
ſunt eſſe plures.de ſen.excõ. officij. & graue eſſet ſingu-
lorum auribus hoc inculcare.ſ.de poſtu.c.j.& ſi papa di
ceret in indulgentia pñti,per ſe,vel nunciũ cõceſſã, pro
hibemus oĩbus,ne quis eum excõicet,idem eſſet,ſtatim
enim habet effectum,q̃a ꝯcurrunt voluntates prædictæ.
9 all.Hoſt.ꝙ ẽt† ignorantibus ex teſtõ emolumentũ acq-
ritur,ff.de leg.ij.cum pater.§.ſurdo.de le.j.cætera.in fi.l.ſe
quen,quẽad.ſerui.amit.partẽ. de pecul. ſed ſi damnum.
Quid ſi prohibitio ſit in pœnam abſentis,tunc ſcḋm eos
ſatis

ſatis pôt dici.ꝙ nõ habebit efficaciã, niſi cũ abſẽs fuerit
certioratus.ſ̃.de poſtu.c.j.de ꝯſti.c.ij.de app.ſup eo.ij.niſi
in genere prohibitionis appareat ꝯ̃tria volũtas papę pro
hibentis,vt eſt in inhibitione alienationis.ſ̃.de dolo,ve-
ritatis.in fi.Quid de his,q̃ fiunt in iudicio,ſicut ſunt diſ-
finitiuę,īterlocutorię & excõicationũ ſnĩa.Rñdet,ꝙ ſta
tim hñt effectũ ſuũ,ẽt ſi in hoc ignorẽt hi,ꝑ q̃bus,vel ꝯ̃
quos latæ ſunt ſnĩæ.de ſen.exc.patet.de ap.cũ ſu,ĩ fi.dicit
Ho.ꝙ caueat a pęna decre.cũ medicinalis.ĩ.de ſen.exc.
de alijs vero ſententijs dicit Hoſt.id verũ. ſi abſens ſit ꝯ-
tumax,alias ſecus.C.qũo & qñ.l.ea q̃.ff.quæ ſen.ſine ap.
re.l.j.uj.q.ix.ꝑ totũ.q̃d ſi nec ꝑ ſe,nec ꝑ nũciũ quis ĩpe-
trat talẽ indulgentiã,ꝙ excõicati non poſſit, ſed ꝯcedit
eã papa proprio motu,vel ad inſtantiã alterius.Rñdet,
ꝙ niſi appareat de intẽtione ꝯ̃tria ꝯcedẽtis,priuilegiatus
nõ gaudebit bñficio indulgẽtiæ,niſi poſtq̃ ad eũ perue-
nerit.ij.q.v.qñ.ff.de acq.poſ q abſenti. Et idẽ in reuoca-
tione indulgẽtiæ,vel mãdat.vt nõ noceat,quouſq; certi
ficatus fuerit,ſicut ꝯceſſã eſt.ff.de procur. ſi procuratorẽ.
de inſti.ac.ſed & ſi pupillus.§.de quo palã.ff.mã.ſi man
daſſem.& ſ̃.de procu.c.pe.Inn.plus eſt in mãdato, quia
ſi ẽt a ꝑeu.præſente reuocetur illud,non fit ꝑ̃iudiciũ ab
ſenti nõ certificato,vt in ꝑ̃al.l.ſi prucuratorẽ. Ignorãtia
ẽt procuratori non obeſt.quominus agere poſſit ad ex-
penſas,quas fecit ignorãs reuocationẽ,vt in l.præ. Item
10 †excõicatus abſens nõ tenetur de inobediẽtia, ſi nõ ge-
rit ſe pro excõicato,de cle.exc.apoſtolicę.ſed nũquid te
neat excõicatio lata ꝯ̃ illũ,cui reſtituta eſt ptãs excõicã-
di ꝯ̃ priuilegiatũ abſentẽ.Rñdeo,tenet,ex quo ꝓmulga
tus de reſtitutione certificatus eſt. nã ab eo cui cõceſſa
eſt ĩdulgẽtia licet ignorãte reuocari põt,nec poterit po-
ſtea illa vti,ex quo facta fuerit reuocatio,& ex quo de ĩ
tentione reuocantis apparet.ff.de manu.li.ſi pater filio.
¶ Sed q̃d de lr̃is ꝯtentioſis,puta ĩpetraui ꝯ̃ te,tu expreſſe
impetras reuocationẽ huius primi in tuo ſecũdo,nun-
q̃d valẽt geſta ꝑ primos,anteq̃ fuerant certificati. So.va
lent.ſ̃.de reſti.ſpo.audita.nec enĩ ſecũdus cogitur vti re-
uocatoria niſi velit,cũ in ſui fauorẽ fuerit impetrata.C.
de legi.q̃d fauore.nec primus tenetur diuinare.vt eccle.
bene.vt noſtrũ.Quod verũ,ſi ſecundus præſens eſt,& ta-
cet,& vidẽs primos ꝓcedere,quaſi per id renunciet iuri
ſuo,ar.de re iu.ĩter mona.ſi vero abſens eſſet & ignorãs,
nõ ꝑ̃iudicaretur.ſic nec ob.ſi dicatur,primos iudices iu-
riſdictionẽ habere,& ſic tenet,q̃d faciũt.illud enĩ verũ,
ſi nõ fuiſſet iuriſdictio reuocata.alij dicũt,ꝙ placet Inn.
& Hoſt.ꝙ tenet proceſſus,niſi ſcd̃s cũ primũ ſciuerit. ĩ.
x.dies appellet,arg.C.qũo & qñ iu.l.iij.ſ̃.de off.dele.qm̃
abbas.de hoc ẽt vide de reſcrip.cũ ꝯtingat.ſuper glo.ſed
quaſr.Quid de his,q̃ fiunt extra iudiciũ,vt in lr̃is bñficia
libus mãdatur primis, ꝙ ꝓuideãt.itẽ ſecũdis,ꝙ ꝓuideãt
nõ obſtãtibus primis literis. Dicũt quidã,ꝙ q̃uis primo
rũ ptãs nõ tollatur.niſi prius certificetur ꝑ ſcd̃os,ex quo
tñ nõ nouerint primi,ꝙ ſcd̃s ſuis lr̃is vult vti,non valet,
q̃d fit a primis,nec impedirẽ proceſſus ſecundorũ,ẽt ſi
a primis nõ appelletur,q̃a parũ operatur appellatio fa-
cta extra iudicium,ſ̃m Inn.q̃ remit.de ma.& obe. dile-
cti.ꝓ his facit ſ̃m Hoſt.q̃a nõ refert a quo nũcietur.ff.de
pe.hæ.itẽ veniũt.§.a quo.de reſcr.cũ ꝯtingat.vbi de hoc
alij dicũt,forte melius ſ̃m Inno.ꝙ illud, q̃d fit a primis
iudicibus,tenet in eo.iudi.ſed ſi priuilegiatus id petat,de
bet reuocari,q̃a nolebat vti priuilegio in negotio illo,
& ſi ſciuiſſet,id feciſſet.& credendũ eſt ei,cũ nõ ſit ꝑ̃ſu-
mendũ,ꝙ fruſtra laborauerit in priuilegio obtinẽdo,ni
ſi ex aliqua cã ꝑ̃ſumatur ꝯ̃ ipſũ.puta.q̃a ꝓbatur,ꝙ ſciuit
ꝓceſſus priorũ iudicũ,& potuit ꝯ̃dicere,& nõ ꝯ̃dixit,arg.
de exceptio.exceptionẽ.de ꝯſti.cum M.& hoc niſi ex iu
ſta cã omiſiſſet,q̃d ẽt proteſtari debebat, ſi poterat ſine
periculo.vt ibi.& de ap.c.fi.hæc locũ habẽt,qñ ſimul cõ
currunt,vt in prin.huius gl.dixi, ꝯſenſus priuilegiantis
& priuilegiati ante ꝓceſſum iudicum,ſi aũt nõ concur
runt ſimul,tenet irreuocabiliter,quod fit a prioribus,vt
ſeq̃tur.Superius dictis ꝯ̃dicere vr̃ lr̃a ſequẽs,quæ innuit,
ꝙ ſemꝑ valet ꝓceſſus primorũ,quouſque ſecũdis eis no
tificẽt,ne ꝓcedãt,ſed illud locũ hẽt,qñ volũtas ꝯceden-
tis nõ fuit talis,q vellet ſtatim primos poteſtate priuare
ſed tunc demũ cũ eis eſſet inhibitũ,vt dicit lr̃a.& idẽ ſi ĩ
ſecundis literis reuocamus iuriſdictionẽ primorũ,cum
illud ſit in fauorẽ ſcd̃i impetrantis,& intelligi dẽt, ſi vti
voluerit reuocatione.verũ ſi papa nõ aliã petitionẽ, vel
fauorẽ,ſed ꝓprio motu feciſſet reuocationẽ,tũc reuoca
tio ſtatim ſuũ effectũ haberet,ex quo appareret reuoca-
tionẽ ꝑueniſſe ad notitiã reuocati,niſi ꝯſtaret de inten
tione ꝯ̃tria reuocãtis.ſi dicas,quare nõ eſt idẽ in decreto
nã nil valet.q̃d fit poſt decretũ,vt ꝓbat hęc litera.So. q̃a
11 † decretũ ſicut & ſnĩa hẽt fieri cũ cãę cognitione.& iõ
ſtatim habere dẽt ſuũ effectũ,ſed opponẽs, ꝙ decretũ,
de quo hic loq̃tur,nunq̃ daĩ cũ cãæ cognitione.fateor,
ſed ex quo papa ſuã ĩhibitionẽ decretũ vocat,vult,ꝙ ha
beat vim decreti,& ſtatim cõſequatur effectũ. & idẽ in
alio,q̃ in papa,nã ex quo verbo decreti vtitur,ſtatũ ſuã in
dicat voluntatẽ.ſ̃.de ver.ſig.in his.vñ eſt perinde,ac ſi di
12 cat exp̃ſſe,voluntatis meæ eſt † ꝙ nõ valet electio facta
ab his,quos reuoco & reuocare poſſim,vt hic,tñ vt di-
cit Hoſt.alius q̃ papa hoc nõ poſſet.facit.ſ̃.e li. de off. le.
deliberatione,ſed ſi nõ decernit,qui põt,ſed dicit, inhi-
bemus,ne eligãt,debet intelligi, poſtq̃ ſciuerint. imo &
ſi ſciant lr̃as impetratas ꝯtinentes reuocationẽ,vel inhi
bitionẽ,adhuc valet,ꝙ fit ab eis,niſi prius certificentur,
ꝙ de beneficio,de quo agitur intendat,inhibens alij ꝓ-
uidere,vel niſi q̃d ꝯ̃ factũ fuerit,decernat irritum & ina
ne,ſed obſtat hæc litera,niſi forſan, ꝙ illã conferre non
poſſit,exprimatur in conceſſione huius poteſtatis, ꝑ q̃
verba vr̃,ꝙ ex quo papa dicit,ꝙ prius non poſſit ꝯferre,
non teneat poſtea ſua facta collatio,& ſic fortius vr̃ nõ
tenere,vbi prioris poteſtas reuocatur exp̃ſſe.Sol.nõ dicit
lr̃a illa expreſſe,ꝙ nõ teneat prouiſio primi prouiſoris,
ſi ſecundus non ꝯ̃dicit.id enĩ non eſſet verum, vt eſt di
ctum,ſed dicit clauſulã illã hoc operari,vt oſtendat intẽ
tionẽ ſuã ꝯcedẽtis,ꝙ ſtatim a die ꝯceſſionis ẽt añ ſnĩam
nõ valet collatio primi,ſi tñ ſecundus vti voluerit lite-
ra ſua,& bñ credit Inn. ꝙ ſuperiores clauſulæ habeant
effectum.nec mirum,ſi dicitur primã ꝯceſſionẽ tenere,
ſi ſcd̃s ratificet,vel caſſari ſi hoc petat,q̃a idẽ cõtingit in
ꝯtempto,de ele q̃d ſicut.§.ꝙ ſi aũt.ſ̃m Inno.[*poſtquam*]
gl.dicit Hoſt.ꝙ ſtudioſus,peritus & intelligens plures ꝑ-
nicioſas ſubtilitates q̃ vtilitates colliget in prædictis, cũ
tñ iuri canonico ꝯ̃triũ ſit in natũ multũ.de iud.dilecti.de
do.& con.ea.vel ſ̃m eũ dic,vt no.de pręben.dilectus.ij.
[*ſibi*]ad quẽ pertinet collatio[*aut ei*]ſcd̃s caſus[*vel poſt-
quam*]tertius caſus.[*vel etiam conferat*]no.vt dicunt Inno.
13 & Hoſt.ꝙ† ſi executor prius conferat,quã ordinarius,va
let collatio,licet ordinarius ignoret[*vacet*]q̃a ſi non va-
cat,eius collatio non valet,vt ſ̃.& c.ti.propoſuit[*poteſta
tis*]executoris datę ſuꝑ ꝑ̃benda ignoret ordinarius & ſic
ignorans ꝯferat,vt ſequitur[*agnoſcatur*] q̃ ſequenda eſt,
nec facit hoc pro dracone,q̃a procedit, vbi nõ eſt bñfi-
ciũ acceptãdi ꝑ̃miſſum.ſ̃.ver.nec aliàs ẽt.[*Vacaret*]ergo
ſuper non vacante nulla dabatur ptãs[*non habebat*]vt pa
tet ex forma lr̃arum[*Vacuari*]q̃a q̃d legitime factum eſt
&c ĩ.de re.iur.factũ[*Sed extitit*] quarta pars [*Quod & ſi*]
.i.dato ꝙ ita eſſet,ꝙ prius conferri non potuiſſet, vt fue-
rat allegatũ,& ne dicatur cõfiteri, ideo ſic loquitur ſ̃m
Hoſt.all.de ver.ſig.abba.§.ad hoc aũt.ſ̃.de exce.cũ vene-
rabilis.i.reſpon.[*Acceptare*]ſaltem poſt prępoſiturã vacã
tẽ[*Eum*]Draconẽ, pro quo fuerat ſcriptum. [*non potuit*]
de iure.ar.de off.dele.ex parte.i.ſed ibi non dabatur ptãs
acceptandi,& alia penitus eſt illa forma ſ̃m Hoſt.[*Econ
tra vero.*]v.pars[*Propoſitum*]& bñ Inn.attribuitur Inn.ad
ditio hæc declarans & dicens, ꝙ in ꝯ̃ctibus inter viuos
non procedit.nam ſi tibi promiſi,vendidi, vel donaui ſi
ne traditione rẽ certã,quã poſtea alteri trado,ille ẽ dñs,
nec ab illo potes rẽ aduocare.C.de pac.traditionibus.C.
de rei ven.ſeruũ.ſi hoc eſt de ꝯ̃ctibus de re certa, fortius
de incerta, vt ſi ꝓmitto,dono,vel vẽdo vnã rem ex mul
tis,

tis quã elegeris, nã valet illarũ rerũ traditio alteri facta, ĩ
14 vltimis aũt voluntatibus ſecus, qa † recta via tranſit dñiũ
in legatariũ, vel donatariũ cã mortis, vt hic in gl. ij. hui⁹
ptis, qd eſt verũ, ſi teſtator erat dñs, ſecus ſi dñiũ erat hæ-
redis, vel alterius, quo caſu nõ trãſit, niſi p traditionẽ il-
lius, ex qbus vr̃, ꝙ ſi teſtator partũ ſuo tpe ɔceptũ, vel ſru
ctus ſuo tpe ſeminatus alicui dari iubeat, ꝙ illorũ dñiũ
vera via trãſeat ad legatariũ, ſed ſi tpe hæredis fuerit cõ-
ceptũ, vel ſeminatũ, partus, vel fructus nõ trãſeunt ad le
gatarium, niſi detur ab hrẽde, penes quẽ eſt dñiũ. Fatetur
tñ, ꝙ hæres tenetur pſonali actione ex teſtõ, ſicut tenere
tur, ſi teſtator rẽ hæredis, vel alterius legaſſet. inſti. de le. §.
ea quoque. & §. ſi res. & ſicut non trãſit dñium rerũ hæ-
redis ad legatariũ, ſic nec teſtator illas potuit ſubijcere re
ſtõni, vel optioni. C. cõia de le. l. fi. §. nemo. vbi dr̃, ꝙ res,
q̃ non eſt pure in bonis hęredis, nõ pt alienari. ergo hęc.
q̃ pure eſt in eius bonis, alienari põt, & vr̃ expſſum. ff. de
pign. l. j. §. cũ pdiũ. vbi dr̃, ꝙ res, q̃ nunq̃ fuerãt debitoris,
nõ tenentur hypothecaria. ergo eadẽ rõne nec reſtitu-
15 tio. ſubijciuntur. Nõ eſt ɔ. e. ti. Paulus. §. j. vbi dr̃, ꝙ † ſi res
obligatæ pignori peruenĩũt ad hæredẽ, ꝙ fructus & par
tus earũ tenẽtur hypothecaria, nã ibi loqtur de partu &
fructu ɔcepto & ſeminato. & ſic intellexit Azo de pig.
§. itẽ iterdicitur. ex quo patet, ꝙ optio legata alicui par-
tus ɔcipiẽdorũ apud hæredẽ, nõ impedit, quin hæres illa
poſſit alienare, vt hic dicit ſm Gar. & vide qd dixi de teſt.
Raynuti⁹. ſup gl. nũc pdictũ [*Nec præmiſſa.*] ſ. ꝙ nõ tenet ſer
ui alienatio, vel manumiſſio an optione factã [*ipſum*] p
quo ſic ſcribit. & iũge hic verbũ reqri [*Si vacarent*] & non
aliter [*Futuras*] ita tñ, ꝙ expectaret pñtes vacationes [*Ac-
ceptandam*] vr̃ aliqbus, vt dicit Inn. ꝙ acceptare poſſit ĩpe-
trãs, licet in reſcripto nõ dicatur de ipſius acceptatione,
ſed ſolũ ibi dr̃ executori, ꝙ puideat in tali eccleſia, dio-
ceſi, vel puincia. de hoc aũt dubiũ nõ eſt, ꝙ talis execu-
tor reſeruare põt primã pbẽdã, vel vlteriorẽ ex cã, ar. hic.
& no. de iure pa. cũ dilect⁹. alij tñ ĩ hoc caſu aliter dicũt. ſ.
ꝙ nunq̃ acceptatio ĩpedit collationẽ ordinarij, ſed ſolã
ꝓuiſio, vel inhibitio executoris, nã, vt ſonuit forma reſcri
pti, plus vr̃ hoc ɔmitti arbitrio, vel optioni executoris, q̃
ĩpetrantis, hoc fateor in forma pauperum, q̃ hr̃ ſ. e. li. de
pb. ſi pauper. Io. An. Subdit Inn. ꝙ ſemp is, q optat, reſer-
uat, vel ſuſpẽdit, de certa præbẽda id facere dẽt. ad hoc. ſ.
e. li. de ele. c. ii. certã aũt dr̃, ſi optat, vel reſeruat primã pe
bendã, q̃ vacauerit in eccleſia, dioceſi, vel prouincia. exe-
cutor aũt datus ẽt cũ cãæ cognitione non põt mãdare
ſibi reſeruari pbendã, quã acceptauerit impetrans, vel ip
ſius procurator. ar. ſ. de oſt. dele. c. vlt. Hoſt. dicẽs, ꝙ in ali-
quibus ex prædictis non ɔſentit. Inn. remittit ad ea, quæ
no. de præb. pro illorũ [*Plenius*] ſic fieri dẽt, ſ. de ele. ĩ ge
neſi. & c. eccleſia. ij. in fi. [*intellectis*] ſi nõ plene intellexiſ-
ſet, in dubio facto ſe p interrogationes partiũ informa-
re potuiſſet, de fide inſtru. cũ Io. circa fi. in dubio iuris ip
ſe ſufficit. ſ. de ap. ſepe. in prin. cum ɔcor. ſm Hoſ. [*Perti-
nere*] q a tibi fuit canonice collata, & abeo q poterat, vt ĩ
tua petitione dixerat in prin. [*adiudicare*] non mihi adiu-
dicari, qd meũ eſt, magis proprie declaratur meum eſſe,
16 vel ad me ſpectare. ff. de rei vẽ. ex diuerſo. §. i. fit ẽt † adiu-
dicatio in actionibus mixtis. iſt. de act. §. q̃dã. ſm Io. mo.
17 vt ipſe dixit poſt Hoſt. ẽt in † dubio adiudicatio fieri dẽt
illi, q validioribus actionibus vtitur. inſti. de emp. & ven.
§. itẽ pñium. ſ. de re in ſuborta. de poſtul. bonæ. ij. in fi. C.
de edic. diui Adr. l. fi. [*Certaqus*] vide, quod dixi. ſ. e. li. de re
iu. ad apoſtolicę in fi. ſup verſ. priuamus. [*Perpetuum*] ſic.
ſ. de prob. licet, ad fi. & de re iu. cum olim. ad fi. Hoſt. [*Im
ponentes.*] ſciendum eſt, ꝙ Fran. Vercel. nil aliud hic gloſa
uit, q̃ caſum ponere & notabilia elicere. elicebat aũt ex
parte pria, qd ibi dixi. ex ſcda notabat, ꝙ nõ licet illis de
caplo ignorare, q̃ ibi fiũt. itẽ ꝙ priuilegia ſingularia fir-
mitatẽ habẽt, ex quo puenerunt ad illos, quibus ɔcedun
18 tur. itẽ ꝙ † nõ datur tps ad ignorandũ priuilegia. ſicut dat
ad ignorãdũ i⁹ cõe. itẽ ꝙ nõ valẽt, q̃ facit depoſitus, ẽt id
ignorãs. ex tertia parte notabat, ꝙ ſicut auctoritas papę,

quã hẽt ĩ bñficij ɔferẽdis nõ auſert ptãtẽ ordinario, ſic
nec auctoritas executoris p eũ dari, niſi ĩ trib. caſib. itẽ ſi
dat executor acceptare valẽti, an acceptationẽ illi puï-
dere nõ poterit. itẽ ꝙ mãdatũ incertũ nullũ aſtringit. ex
quarta no. ꝙ vbi optio dat de pluribus rebus, oẽs ibi ſũt
obligatę, ita ꝙ an optionẽ ad aliũ vſum aliquã transfer-
ri nõ pñt. ex quinta no. ꝙ habenti optionẽ acceptãdi de
pluribus exiſtentibus ſtatui põt terminus ad optãdũ. itẽ
ꝙ reſtringẽda eſt optio, p quã impediri poſſet multarũ
eccleſiarũ prouiſio. itẽ ꝙ res, q̃ nondũ eſt, acceptari non
põt. itẽ ꝙ ordinarius in ɔferẽdo bñficio acceptato p ha-
bentẽ clauſulã acceptãdi ptãtẽ nõ hẽt. ex vltima no. ꝙ ĩ
diffinitionibus cãrũ obtinet, qui hẽt iura fortiora. ¶ Pri-
ma gl. ſummat, & ponit prouiſionẽ inuentam ɔ caſum.
¶ Scda gl. ſupplet deciſã, & diuidit decre. ¶ Reliquas glo.
rñ. ſoleo in textu. ¶ In gl. no. ꝙ qñ. ibi. item eorũ. §. i inci
pit, ſi decuriones. vide de reſcr. c. fi. in 4. gl. ¶ In gl. no. ꝙ il
le. ibi, pupillus. in fi. vide de re iu. cũ olim. ſuper 5. gl. ¶ In
gl. antepe. ibi, apud Auphidiũ. vide ſ. e. li. de præbẽ. dudũ.
19 ſup gl. pe. ¶ In gl. i. ibi vacante, ad hoc ſummabat, ꝙ † exe
cutor datus ſub forma, ꝙ ɔferat tali, quod duxerit acce-
ptandum, an acceptationẽ nil facere põt. hoc nõ eſt bñ
dictũ, ſed intellexit illud nihil. ſ. ꝙ afficiat. & ſic intellige
gl. 3. §. ſubiũctũ. q̃ icipit. no. ꝙ qñ. & ĩ fi. formã illius clau-
ſulæ ibi vide notatã in gl. iſte terminus. ¶ In gl. ii. ibi. Inn.
quartus auctor decre. dicit Hoſt. & Boa. poſt eũ, q ſemp
fuit nobilibus gratioſus, & ille Draco fuit filius dñi de
Borbono. & ibi [*Dignitas*] dicit Io. mo. ꝙ hic non fuit di-
ſputatũ, an eſſet dignitas, vel offim, tñ, vt dicit ipſe, Inno.
no. de præb. de multa. in fi. ꝙ præpoſituræ eccleſiæ Car-
nocen. ſunt officia non dignitates, & ibi [*Deſenſio*] Hoſ. q
facit. ix. partes. de hac ſcda facit tres diceſis, ꝙ ɔ ali. exci-
pitur. tertia exceptio roboratur quarta pro. D. alia rõ in-
ducitur. ita de tertia dicit, ꝙ quĩnto replicatur. ſ. de repli-
ca. addi. hoc nõ placeret, qa potius ſunt partiũ ſubdiuiſio
nes q̃ partes. In gl. 4 ibi. præbenda. melius diceret digni-
tas. ¶ In gl. ꝙ eſt. ibi, ſuper ſpecula. & ſ. de ſen. exc. noticrit
dicit Hoſt. ꝙ putat id ſpeciale ĩ ɔſtitutionibus principis,
alias aũt hoc tps erit arbitrariũ. ff. de iure deli. l. j. §. ait prę
tor. & ideo ſufficit, ꝙ ſit puro promulgata ad hoc, vt oẽs
aſtringat ſ. de poſtu. c. j. xvj. diſt. ꝙ dictis, de conſti. c. ii. de
hac materia, & quæ ſit rõ diuerſitatis plene no. in ſum.
de ɔſti. §. qñ ɔſtitutio. in prin. Hoſt. cuius dictũ ponunt
Io. mo. & Arc. opinionẽ aũt Io. quã ponit Arc. vide ĩ re
20 miſ. q̃ ſequitur in gl. ſubdit aũt Arc. ꝙ † mandatum liga-
re nõ debet, niſi ex quo peruenit ad eos, qbus mittitur. ff.
de ac. poſ. q abſent l. & no. Inn. ſ. de ele. in notuit. in vlt. ſua
gl. & vide, qd dicã ſup gl. fi. ¶ In gl. hęc allegatio. ibi, pena
les. dicũt Inn. & Hoſt. ꝙ hæc rõ nõ eſt perpetua, declarat
Io. mo. qa in multis ɔſtitutionibus nõ agitur de pęna in
21 fligenda. dicit ergo, ꝙ † quia lex oĩbus eſt cõis & oẽs ab-
ſtringit. ſ. de ɔſti. c. fi. & C. de legi. l. leges ſacratiſſimę. ideo
ibi eſt tps vniforme, ſed indulgentia eſt lex priuata. 3. diſ.
priuilegia. quã ſola concedentis intentio contẽplatur.
¶ In gl. ɔtumaciter. in fi. ſ. de ma. & obed. inter quatuor.
Arch. remittit. 3. q. ix. in ſum. & de do. & contu. veritatis.
¶ In gl. priuilegiũ, in prin. Hoſt. dat hic aliud ſimile, ꝙ in
de no. de præben. accedens. ad fi. gl. ¶ In gl. expreſſam. in
fi. q̃ dr̃ certa pro tanto, quia refertur ad vnicã. vere tñ pri⁹
eſt incerta. ¶ In gl. no. ꝙ ibi, decernere. idẽ Inn. q dicit ſa-
22 tis hic patere, ꝙ † executor ſuſpendit ordinariũ a colla-
tione bñficij, ſed Hoſt. intelligit hęc vera, qñ in reſcripto
eſt clauſula decernentes, & c. ſ. de pręben. inter. reſert, ꝙ
alij generaliter intelligunt. Arc. dicit opi. Hoſt. ɔfundi. j.
eo. li ſoli. ¶ In gl. ꝙ qñ. ibi. nuncietur. aſſ. Hoſt. ſ. de ap. ſu-
per eo. ij. in fi. alij dicunt, ꝙ in primo caſu hæc decret. in-
terponi non põt, niſi partibus pñtibus, quia de iure pro-
cedendũ non eſt ſine pñtia partiũ. ſ. de ma. & obe. inter
quatuor. quarũ aſſertione & c. de reſti. in integ. tñ ex lite
ris. & Papa vr̃ ſcripſiſſe ſm ius. ſ. de reſcri. c. ii. & ex. cãm
quæ, vt dicit ipſe Hoſ. tenendum eſt, quod ſequitur in gl.
nam ex virtute clauſulæ idem eſſet, & ſi nullum decre.

executor

executor interponeret.ſ.de præbē.inter.de ele.innotuit.
& ibi,interponit ēt in abſentia partis aduerſę, vt ꝓxime
dixi.¶In gl.cui prior,in fi.alij dicunt,ꝙ ille prior factus
erat archipresbiter,& ſic erat eadē perſona, quæ prior ꝑ
hoc ius non variatur,tñ ex integra patet ↄ̃riū. ¶In glo.
ponit.in fi.dicit Hoſt.ꝙ fortis eſt allegatio, quæ locum
habet,ſiue homo indiſtincte legatus ſit,ſiue plurium da
ta ſit optio,quia ſinguli ſub conditione videntur legati.
ff.qui & a qui.l.iij.arg.ff.de pecul.cum dñs.§.fi.ff.de opti.
le.ſi tibi.§.fi.& l.ſi optio.§.imo.& ſi lapſi ſint anni.xx.vī
ꝙ optare poſſit,& ꝙ beneficium ei debeatur,ar. expreſ-
ſum.ff.de cond.& de.l.fi.¶In gl.cōis.ibi.cū dilecti.adde-
23 bat,ꝙ†princeps nō dēt in facto ſuo fraudē aliquā adhi-
bere.ſ.de do.per tuas.nec aliquē ꝑꝑ bñficiū ſuū decipere
C.de his q ve.ęta.im pe.l.i.nec alieni inijcere laqueū.27.
q.j.de viduis. ij.nec verbū ſuū variare.xxiij.di. pſalmiſta.
nec primo impetrāti ꝑiudicare,vt no.de reſcrip.c.j.& c.
literis.& de iurepa.cū aūt.in fi.& dicit,ꝙ neſcit,ſi ꝑdictis
oibus pōderatis ipſe pro nepote proprio iudicaſſet ho-
neſte & iuſte hoc omiſiſſet,ſi pōderaſſet,qđ ipſe notauit
ī prin.ſuę ſummę. Et in fi.vide,qđ ſcripſi,de ver. ſi. olim.
Inn.dicebat hic,ꝙ in bñficijs ſit pleniſſima,qñ ſine alte
rius diſpēdio ↄcedantur,all.ꝑdicta.c.& xvj.q.ij.viſis.de de
ci.ex parte.de priuile.qa circa.ff.de ↄſti.prin.bñficiū.ff.de
vul.& pu.ſub.ex fctō.in ↄ̃riū all.C.de ꝑci.ī pe.offc.l. quor.
& addit,qđ dicā ſuꝑ ꝓxi.gl.¶In gl.vt legatio.in fi. ff. qui
& a qui.l.cū his.& vide,qđ dixi ſuꝑ gl.ponit.& qđ hic di-
xi in tex.& ꝑdicta ſit ratio,quare aliud in legatis extanti
bus,quā in caſu propoſito,vel in ↄ̃ctibus, qa retro a die
aditæ &c.ff.de le.i.ſi tibi hō.§.cū ſeruus legatus, & rei le-
gatæ dñium recta via tranſit in legatariū.ff.de furt.a Ti-
tio & iō alienatio vel manumiſſio vt facta a nō dño nō
valet,ſecus in ↄ̃ctibus.ff.de act.& ob.ſi ſeruū.§. ſed ſi ſic.
nā in his & bñficijs nihil retro intelligitur acquiſitū. &
24 dicit lex†ꝙ nō ſicuti viuentiū,ita & defunctorū actus ſu
ſpēdi,receptū eſt.ff.cōia.præ.l.receptū.& no. ꝙ optio fa-
cta añ aditā hæreditatē non valet.ff.de le.j.Iulianus. & fa
cit.ff.quorū le.l.j.§.quod ait. Subdit Inn.ꝙ ſm quoſdam
idē eſt in beneficijs vacātibus tpe reſcripti, qđ in legatis
extātibus,vt nō valeat collatio taliū, ſicut nec alienatio
legatorū extantium,quorum legata eſt optio, vt ſic ſm
illos locū habeat in vacaturis,quæ vacauerunt poſt da-
tā.hoc non eſt verum,ſi clauſula acceptationis reſpicit
vacantes & vacaturas,ſed ſi confert & vacātem, & in va
caturis daret optionē,tunc procederet dictū illorū, hæc
vera,ſaluo ꝙ de præpoſitione menſis cū decre. dixi in j.
gl.¶In gl.legatis.in fi.facit.ſ.e.ſi pluribus.& c. ſi tibi. & ſ.
eo.li.de conſue.c.fi.¶In gl.in beneficijs,in fi.idem Hoſt.
¶In gl.no.ꝙ ille.ibi.ſine pñtia.idē Io.mo.& Arc.adhibe
ri debent teſtes idonei ſm Hoſt.alle.de off.or. paſtoralis.
in fi.melius facit de ſen.exc.ſacro.in prin.ſed Cōpo. vī
25 velle†ꝙ coram executore facienda ſit acceptatio.ſ.de re
ſcrip.capſm.in gl.magna,ad fi.ver.quid ſi literæ.& verſi.
ſeq.ſed vt dicit Arc.hoc nō eſt iure cautū. imo ↄ̃riū hic
apparet,cum ſic indiſtincte loquatur,non dicendo corā
quo acceptet.¶In gl.antepe.in fi.idem Inn.& Hoſt.poſt
eum allegant.ff.de optio.le.l.ij.ſ. de ꝑſum.qa veriſimile.
vide,qđ no.ſ.de ele.cām.& qđ ſcripſi.ſ.e.li.de reſcri.cum
in multis,ſuper vlti.gl.quod dicam.j.c. ne captandæ. ad
fi.¶In gl.pe.in fi.vt dicit Hoſt.de quodā Pariſienſi ſcho-
lari, qui reuerſus ad patriam,pronunciabat contra ſuas
iuſtas cauſas fouentes ꝓ extraneis,vt iuſtiſſimus videret.

ADDITIONES.

a ¶Lex.conſtitutio.Lex dicitur quæ fit appellatio,vel principe,ſed con-
ſtitutio dī,q fit a principe.Edictū,qđ fit a ꝑtore.vide Bar.i ru.C. de le.
b ¶Sanctio.quid aūt ſit ſanctio,refert Card.in proę.cle.§.qm.& in cle. fi.
§.fi.in prin.de vi.& honeſt.cler.Differt autem a conſtitutione. clem.ſę
pe.vbi gl.& Card.in prin.de verb.ſign.

SVMMARIVM

1 *Deteſtatio quid ſit.*
2 *Peccat mortaliter,qui ſcienter facit contra probibitionem,ſiue prę
ceptum canonis.*
3 *Actio licet ſit nata ſolutio,vel præſtatio dilata eſt in diem,ita quod
prius agi non poteſt.*
4 *Ius habitum in re,vel ad rem difficilius tollitur, quam habendum
ad rem.*
5 *Ius agendi iam quæſitum,iniquum eſt tollere.*

CAP. II.

DE teſtanda. Primo ponit ſm Io.
mo.arēgā,vī exordiū
ſcdo ius antiquū,& ſequelā ipſius.ibi, ſane
tertio illud reuocat.ibi, nos malis.& expo-
nit Arc.deteſtanda.i.abhominā da.& execrāda, ſic ēt ſu-
m itur.ſ.de fil.pre.tranſmiſſā.in fi.& ſ.de ſepul.c.j.ī fi. &
ſ.qui fi.ſint leg.per venerabilē.in fi.al.ibi ſumitur pro de
nūciatione.ff.de ver.ſi.ſubſignatum.§.deteſtari.& le. ſe.
1 quæ†dicit,deteſtatio eſt denunciatio facta cū teſtatione
[*A vetitis*]ſ.e.ti.c.ij.[*Conceſſis*] ſ.eo. accedens.ſic facit ad
propoſitum[*damnabiliter*]ſimile.l.di.de his.in fi.ſ.e.li. de
re iud.cū æterni. §.vl.lxiiij.di.quia. ex quibus iuribus ſm
2 Arc.probari vī,ꝙ†mortaliter peccet, q ſcienter facit ↄ̃
prohibitionem,ſiue ꝑceptū canonis.xix.dī.nulli.vbi hoc
tenet Hug.ad idē.xlviij.di.c.ſi.in fi.xxiij.q.viij.quicunque.
& c.ſi quis epis.j.q.vii.ſi quis omnē.in prin.iij.q.iiij.c.j.&
iij.lv.di.nullus.in fi.de ma.& obe.c.ij.vbi de hoc per Ho.
de treu.& pa.c.j.de off.or.inter cętera.§.vl.in prin. & ad
hoc.xxv.q.i.violatores.& c.primā.dicit ēt Io. & Lau. no
taſſe de pę.di.v.in ſumma.ꝙ traditio eccleſiæ obligat vt
preceptum[*Malis huiuſmod.*]ſ ambitioni, tranſgreſſioni
ↄcilij,voto mortis & grauamini eccleſiarum[*Eaſdem*] ēt
iā factas ſm Arc.qui dicit per ſuperiora colligi. ꝙ non
placet,vt dicā ſuper gl.[*Alias*]a ſupra narratis vacatura.
vacantia bene poſſit promitti,tñ promiſſio non afficit,
vt ſcripſi.ſ.e.ti.c.ij.poſt prin.¶Prima gl.ſummat & dicit
quid corrigit & declaret.¶Quinta gl. ponit dictū Hoſt.
qđ improbat.¶Vlt.gl.quærit & ſoluit diſtinguēdo ¶In
gl.iij.in fi.& xij.q.j certe.& ſ.eo.li.de reſcrip.ſtatutum.in
prin.¶In gl.quæ eſt in fi.& l.di.vt conſtitueretur. & ſ. e.
li.de reſcr.ſtatutum.in prin.¶In gl.ad præterita.ibi, hæc
ↄſtitutio.ſi dicas,quia non vitiat collationes, vel ꝓuiſio-
nes prius factas virtute taliū prouiſionū,hoc eſt planū.
ſi vero dicas,ꝙ nō vitiat prouiſiones prius factas adhuc
pendentes. Arc.tenet ↄ̃rium,vt dixi in tex. circa hoc aūt
Io.mo.poſuit hic additionē prolixam,in qua dicit,ꝙ qñ
que promiſſio eſt pura ſine die, & tunc ſtatim agi pōt.
ff.de reg.iu.in oībus.inſti.de ver.ob.§.pure.& ff. de verb.
obl.cū qui cal.§.quot.aut eſt in diē,& tunc eſt pura. ſed
3 licet†actio ſit nata.ſolutio,vel præſtatio dilata eſt in diē,
ita ꝙ prius agi nō pōt,vt d.§ quor.& ff.de ver.ob.l.cente-
ſimis. & l.interdum.& de plus pe.ca.vno.aut eſt dies in-
certa,quæ ↄditionē facit. ff.de condi. & dem.dies incer-
tus.aut eſt ↄditio de futuro, ex cuius obligatione nō eſt
debitū,ſed ſpes in debitum iri,ſecus ſi eſſet de ꝑſenti, vel
de præterito.quæ non dat morā obligationi.inſt.de ver.
ob.§.ſub ↄditione.& §.ex ↄditionali.& §.ↄditione.dic er
go ad propoſitum, ꝙ ſi ex promiſſione dudū facta tpe
huius decr. agi nō poterat,quia nec venerat dies, nec ex
titerat,conditio vitiatur per hanc ↄſtitutionē, quæ locū
habet in vacaturis.i.quæ poſt conſtitutionē vacabunt,
in quibus ꝑꝑ ↄditionē tpe conſtitutionis obligatio non
erat efficax,ſed ſolū ſpes in debitum iri.ff.de le.l. ſtichū.
& de au.& ar.le.quintus,tunc enim ante ſui cōpletionē
res deuenit ad caſum,a quo incipere nō potuit.ff.de ſer.
le.ꝑ parte.Si vero añ ↄſtitutionē ꝓmiſſio habuerat effe-
ctū,planū eſt.C.de nup.l.fi.de reg.iu.factū. idē ſm cū ſi
negotiū diffinitū erat,licet fuerit appellatū. idē ſi res in
iudiciū deducta,vel ↄſultatio princip̄i porrecta, q ↄſuli
de iure dēt,non de facto.ff.de iu. cū quē.in auth. vt cū
de ap.cog.in prin.& §.j.& ibi no.idē ex quo ante ↄſtitu-
tionē dies aduenerat,vel conditio extiterat,tñ nihil iudi
ciale erat captum.& eſt rō,quia ualeret promiſſio de ua
canti,ut dixi in tex.in fi.& iā eſt debitum,licet non affe
ctum.j.eo ſi ſoli.promiſſio igitur dudum facta, & ante
hanc conſtōnem ad puram redacta non obuiat latera-
neu.

nen.cõcilio,nec huic conſtitutioni. quæ ſolũ reprobãt
viã ad vacatura,& votũ captandæ mortis,quæ conſtitu
tionis cã tũc ceſſat.nec reprobat hęc ↄſtitutio ꝓmiſſio-
nes,per quas ſic potuit,ſed per quas in futurũ poterit da
ri via ad vacatura . itẽ cũ ius correctũ non loquatur in
vacante.ergo nec corrigẽs,in auth.de filante inſtru.do.
na.§.tertia vero.col.iij.in prin.itẽ qđ impedit cõditione
pẽdẽte non impedit ↄditione exiſtẽte.ff.de noua. quot.
§.j.ius ergo creatũ in re,vel ad rẽ nõ tollitur per hãc con
ſtitutionem,q̃ hoc nõ exprimit,ſed ſpẽ reprobat. & ius
4 †habitũ in re vel ad rẽ difficilius tollitur,q̃ hñdũ ad rẽ.
j.de voto.c.vno.ad fi.dicit ẽt,ꝙ ſi iſtud beneficiũ ſic de-
bitũ alteri ↄferatur,licet teneat collatio,quia nõ affectũ
vt ibi,agi tñ poterit ad intereſſe.ff.de le.j.cũ res.§. fin. de
ver.ob,ſi ex legati cã,& l.ſi fundum.& l.Iulianus. §. qui
fundũ.de conſti.pe.promiſſor.§.j.& ij.de fideic.li. l. nec
ob,lex.C.de vſur.cos.§.ſi quis vero.& l. ſeq. qa eſt edita
ↄtrationẽ iuris cõis,ſcilicet ꝙ leges factæ ad deciſionem
negociorũ trahantur ad præterita , & ideo extra ſuũ ca-
ſum extẽdi nõ dẽt,nec ad ↄſequentiã trahi.j. de reg.iur,
quæ a iure.itẽ loquitur in casu odioſo , in quo ẽt multa
ſpecialiter ſunt ſtatuta.itẽ lex illa licet modificet vſuras
permiſſas in p̃teritum non abſorbet ius ſtipulãtis in to-
tum,hic aũt ius partis abſorberetur ĩ totum , & facilius
eſt modificare,q̃ tollere,ar. j.de deci. c. pe. ſicut ↄceſſibi-
lius eſt gratiã differre,q̃ auferre.s̃.c.lib.de præbẽ.ei cui.j.
de re.per.c.vno.nec ob.ẽt.j.q.ij, q̃ pio. quod loquitur in
promiſſione aggrauante,quæ nõ ineſt,nec ineſſe põt iu
re prohibente.s̃.de pac.c.vlt.& j.de reg.iur.actus.ad præ
5 dicta facit†ꝙ iniquum eſſet ius agendi iã quæſitũ tolli,
vbi id non cauetur exp̃ſſe.ff.de pac.l.ſi.de capi.dimi.l.tu
telas.& l.ſe.vñ legiti.ſi ex duobus.s̃.e.li.de reſcrip.q̃uis.ſi
tu dicas,ad qđ agetur.rñdeo ad factum , vt prouideatur
ſm promiſſum,& ad id præciſe ↄpellatur ſm eos,qui te
nent,quẽ præciſe cogi ad factum,de no.ope.nun.ſtipu
latio.§.ſane.vel ſaltẽ intereſſe p̃ſtabit,vt dictũ eſt.s̃.& vt
ſic ſaltẽ vitæ neceſſaria adminiſtrentur,donec prouiſũ
fuerit,de præben.cũ ſerui.& s̃. de arbit. per tuas.nec hic
æſtimabantur ſpiritualia,vel eis annexa, ſed punitur cõ
tumacia ꝓmiſſoris & ipſius factu.ff.de tab. exhi.l. locũ.
§.condẽnatio.& ſic nõ ob.j.q.iij.ſi quis obiecerit.& hoc
ipſo ꝙ vacauit bñficiũ,nec contulit,cum potuit, fuit in
mora,de præben.dilectus.ij.nec ex tarditate ſua quis dẽt
ↄſequi ↄmodum.ff.de ↄdi.& dem.l.hæc ↄditio.primo &
ſcdo reſpõ.ff.qñ di.le.ce.l.rogo.nec refert, an promiſſio
a principio fuerit pura,an per exiſtentiã ↄditionis. ff. de
condi.ſine cã.l.j.& l.nihil.ff.de na.tęn.l. nihil. ſicut ergo
pure factæ non reuocantur per ↄſtitutionẽ,ſic nec ante
illã purificatæ,quæ pure vocantur.ff.de vul.& pup.ſub.l.
ſeruũ.§.Titiũ.& C.de ↄdi.inſti.l.pupil.ij.rñ. nec per hoc
ↄcluditur,idẽ eſſe,ſi poſt hanc conſtitutionẽ exiſteret cõ-
ditio,qa tunc retrotrahitur,qñ rẽ inuenit ipſa ↄditio in
eadẽ cã nõ mutata,ar.ff.rem ra.hab.l.honorẽ.s̃.co.li.de
reſcr.ſi pro te.ſi.& in legato ↄditionali,vel in diẽ incertã
relicto,in quo ſi exiſtat ↄditio,vel dies veniat viuente le
gatario,ſibi ius acquiritur,& illud trãſmittit ad hæredẽ,
ſecus ſi ante diẽ,vel ↄditionis exiſtentiã moriatur,cõdi-
tionis ergo,vel diei exiſtentia prius eueniens faciat,ꝙ ca
ſus ſuperueniens hoc vero cauẽs expreſſe non tollit pro
uiſionis effectũ.C.de cadu.tol.l.vna. §. in nouiſſimo. de
condi.& dem.l.intercidit.ff.de le.j.ſi ita legatũ.§.illi ſi vo
let.res enim hoc caſu ad eũ ſtatũ peruenit, a quo incipe
re potuit,quia beneficiũ vacauit.ff.de bo.poſ.ↄtab. l. iij.
§.ſi emancipatus. nõ ergo põt dici hęc promiſſio reuo-
cata,ẽt ſi dicatur eadẽ ꝓmiſſio,vel obligatio,quã prius,
nã & alia eſt qualitas,quia purificata, & iſta qualitas dat
ſibi,qđ prius non habebat.ſ.ꝙ agatur ex ea,& eſt ſimile
in actione reſciſſoria.ff.ex qui.cau.ma.necnon.§.exem
plo.idẽ in nudo pacto rei interuentu veſtito.ff. de pact.
iurisgen.§.j.& C.de re.permu.l.ex placito.attendatur er
go ſolũ ips exiſtẽtis ↄditionis,ar.ff.de excuſã.tut.ſi is qui.
§ idẽ euenire.de le.j.cetera.§.ſed & ſi ſub cõditione.¶ In
gl.pe.ibi,dico.idẽ Arc.& ꝙ reſeruationes.idẽ Ioa.mo.&
ibi,dẽt habere præbendã.non intelligas,ꝙ ita ſit debita ,
ꝙ ſit affecta,vt no.j.c.ſi ſoli.in gl.vlt.vltra me.ver.ſi vtet
que.& ibi concedi deberent.vide quod dixi poſt lo.mo.
s̃ eo.li.de præben.ſi apoſtolicæ.ſuper gl.non in forma.

SVMMARIVM.

1 *Mortis votum non ingeritur caſualiter per vacaturas,ſed occaſio naliter.*

2 *Acceptatio poteſt fieri per procuratorem,ſicut & electio.*

3 *Gratia communis forma facile extinguitur dolo,vel negligentia il lius,cui fit.*

4 *Acceptatio facta de beneficio,quo non erat dignus acceptans , an valeat.*

5 *Impetrans pro quo ſcribitur,cum priuilegio acceptandi in prouin cia,acceptare poteſt in certa dioceſi,vel eccleſia plures præben das habente.*

6 *Voluntas ſemel expreſſa ſufficit.*

CAP. III.

DE captandæ. Præmittit ↄſtitutio
nis cãm. ſcđo ſub-
dit ↄſtitutionẽ ibi. Declarãdũ. in qua ponit
thema,de qua ſoluit duo dubia affirmantẽ
& tertiũ negantẽ.primũ ibi,licet.ſm ibi , aut. tertiũ ibi.
Certũ.qđ tertiũ proſequitur ibi,ꝙ ſi occaſio.no. ꝑ Goſ.
1 q dixit†occaſionalr nõ caſualiter ꝑ vacaturas ingeri vo
tũ mortis,vt ſcripſi.s̃.e.ꝓpoſuit.ſup ver.vacaturæ [*In ali-
qua*] de his propoſitionib. Inn. & de hoc no. Arc.quod
no.lo.mo.j.de reg.iur.in generali.& ſcripſi in cle.de prę
ben.c.j in gl.de iſto[*Acceptandum*]dicit hic in fi. Arc. ꝙ
2 †acceptatio ꝑ procura.fieri põt,ſicut & electio.s̃. de ele.
gnia pp.§ illud.& cl.i.c.ti.c.pe.ipſe all.s̃.e.li.de proc.c.vlt.
j.de reg.iu.põt.ff de procu.ſi is qui ſtichũ.ff.de leg.j.ſi ſic.
§.ſi quis ita.nõ ob.ff.de verb.obl.l.fi.& l. ſi ſtipulatus fue
rim,in prin.quæ non loquuntur in procuratore. facit ,
qđ dixi,de præben.accedens.& in cle.e.ti.c.vno.in gl.idẽ
in procur.[*Certis*]vide,quod no.s̃.eo. li.de reſcrip. tibi q.
in gl.ij.[*Facta*]gratia eſt facta in ↄceſſione poteſtatis, ſed
prouiſio non eſt facta,ſed fienda.s̃.e.li. de præben. ſi cui
[*Vacaturum*]no.ꝙ talis acceptatio vacaturi non habet lo
cũ,cũ datur poteſtas infra mẽſem a vacationis notitia,
vt no.in cle.eo.ti. in gl.hoc determinabit.[*Acceptare*]ac
ceptabit ꝑ verbũ p̃ſens , ſubmittendo enim ſe fortunæ
dicet accepto primũ bñficiũ,vel dignitatẽ,ſi de dignita-
te ſcriptũ eſt,ꝙ vacabit &c.nec ſatis eſſet dicere,intẽdo,
vel volo acceptare.ff.de le.j.ſerui electione.cũ gl. & cau-
tũ eſt id facere corã executore ſuo,de quo vide no. s̃. c.
j.ad fi.in gl.no.qđ.ſuper gl. [*Huiuſmodi*] facta de certo &
expreſſo.imo iunge hic ſuerã, per eum &c. vſque in fi.
& poſtea redeas,niſi acceptator &c.[*Per collationem*]no.
qa non repetit de acceptatione recipiẽdo.ergo collatio
nẽ acceptare vr̃,vt in cle.e.ti.c.vno.ver quẽ ẽt[*Ius*]in ip
ſo,ſed cũ ius in ipſo nõ habeatur, niſi per collationẽ in
c.vl.in quo differt hoc dictũ a p̃cedenti.dic,ꝙ qñq; col-
lationẽ ſequr poſſeſſio & nunc eſt acceptus,vel cõſecu-
tus plene,qñque non, & tunc ſolũ habet ius in ipſo , &
ſic illud per collationẽ determinat vtrũque dictũ.s̃.ver.
ꝙ ſi.dat ergo intelligere,ꝙ ſi poſtea interuenirent acce-
ptatio legitima & legitimi proceſſus, illi bñ impedirẽt
ſm lo.mo.ſed Arc.vr̃ hoc reſtringere ad proceſſus ha-
bitos ſuper vacante per literam præcedẽtẽ.ſit auiſus im
petrans,q male acceptauit,ſi vacauit bñficiũ malẽ acce
ptatũ,ꝙ poſt vacationẽ cito habeat collationẽ, nã hũc
rigorẽ plane ſonat hęc litera,ꝙ in beneficio ↄ formam
huius.c.acceptato nõ ligentur manus ordinarij,niſi per
collationẽ.& ſit hoc in pęnã male acceptãtis & ambiẽ-
tis illud beneficiũ.quo ad alia bñficia ſatis videretur ſuf
ficere,ſi recedatur a malis proceſſibus & fiat acceptatio
debita cũ bonis proceſſibus,ſolum enim de male acce-
ptato loqur finis iſte,ſed ↄ.s̃.e.li.đ electione.ſi ↄpromiſ
ſarius §.j.& ij.& ff.de opt.leg.apud Auphidiũ. dicit Ioa.
mo.vbi quis male optat , & eſt ſine culpa, iterũ optare
p̃t,ſed ſi cũ ſua culpa,ſibi imputet, ſubdiſtinguit tñ hoc
caſu,

3 caſu,qa†ſi gratia eſt cōis formæ, quæ facile extinguitur
dolo,vel negligentia illius,cui fit.ſ.e.li.de reſcr.tibi qui.ī
fi.& de præben.ſi clericus,procedat,qđ dixi,ſed ſi gratia
eſt vltra cōem formā exuberās vt hic,qa maiora nō tā
cito deſtruuntur,licet recedere a mala acceptatione &
ꝓceſſibus p eā habitis, & venire ad bonā acceptationē
& legitimos ꝓceſſus,vt hic alle.ſ.c.j.§. ſed extitit.& §. eꝫ
[*Prouideri*] ſed nunquid poſtmodū ille male acceptans
poterit iterū acceptare.dic,ꝙ poterit, cū illa acceptatio
nō tenuerit,ad hoc.ff.de opt.le.l.ij. ſed Arc.q ponit hic
dictū Hoſt.in decr.cū in multis.ſ.e.li.de reſcrip.& ibi vl
de plenius ſuper vlt.gl.& vide ſ.proxi.gl.& ſ.c.j. in gl.an
4 tepe.Quærit demū,an † valeat acceptatio facta de bene
ficio, quo non erat dignus acceptans. Reſpondet, ꝙ ad
arbitriū boni viri.i.iudicis,q de facto cognoſcit,redige-
tur,an ſit dignus,vel nō.ff.de ver.ob.l.ꝯtinuus.ff.de ꝯhē.
emp.l.vēditio.pro ſocio.ſi ſocietatē.§.vl. loca.cū ī lege.
& l.ſi merces.de ope.li.ſi libertus.& idē dicēdū,qn̄ man
datur ꝓuideri de bn̄ficio ꝯpetenti , & prouidetur de nō
ꝯpetenti,& dato ꝙ in genere mādetur de bn̄ficio ꝓuide
ri,attēdet executor ꝯditioni illius in moribus, ſciētia &
ętate.ad hoc de ele.cū in cunctis.de æta. & qua. accepi-
mus.de ꝑben.cū ſcḋm.ad id.ff.de le.iij.l.ſtichus liber eſto.
de le.ij.quidā.de iure do.quæro.& l.cū poſt.§.gener. ſ.e.
li.de reſcr.ſi eo tpe.¶ Pria gl.ſummat, dicit vn̄ ſumpta,
& qd declaret.¶ Gl.no.ergo.notat,q̄rū & ſol. ¶ In glo.j.
ibi aditus,vt ſciatur quid poſſit facere executor, vt dicit
Arc. ſe habuiſſe ad nō bicteren.& in fi.& ibi no.in ver.
5 ſeq.hic no. Arc.l.ꝙ† is,ꝑ quo ſcribitur cū priuilegio ac-
ceptādi in prouincia,acceptare pōt in certa dioceſi, vel
eccleſia plures præbendas habēte.& eſt ipſorū rō, qa ex
quo pōt in prouincia,vt hic,& j.c.proxi. fortius in dio-
ceſi,vel eccleſia,ī qua papa id facilius ꝯceſſiſſet. & ratio,
q̄ mouet delegante &c. de reſcrip.ſuper literis.dicūt ēt,
ꝙ ſi acceptauit,qđ primo vacaret, & illud reperitur alte
ri debitū,ſcḋm nō debitū intelligeretur affectū , nō acce-
ptatio & inhibitio intelligūtur de prīo alteri nō debito,
intelligi em̄ nō dēt mandatū de eo,qđ ſine alterius præ-
iudicio & ꝯmodè fieri pōt.ff.de condi. inde.ſi procura-
torē.ne quid in lo.pub.l.ij.§.ſi qs a principe.& ſic hoc ca
ſu poterit variare.ff.de op.le.l.homine legato.& l. optio
ne legata.ff.quorū le.j j.§.qđ ait.ſec⁹ ſi acceptauit,qđ po
6 tuit† nā ſufficit ſemel ex̄pſſa voluntas.ff.quorū le.l.illud.
§.prodeſt.vn̄ ſufficit ſemel elegiſſe.C.de remiſ.pi.l.vl.C.
de fur.manifeſtiſſimi.C.de codi.l.vlt.ff.de ſerui.ſi cui. in
fi.quare in eo caſu variare nō poſſet.ſ e.li.de reſcr. cum
aliqbus.in fi.vbi de hoc dicit Arc.quoſdā dicere,ꝙ ſi ex
acceptatione fuit ius acqſitū,tunc nō pōt alias pōt.ff.de
iurit.om.iu.ſi ꝯuenerit.ff.đ op.le.l.pe.tn̄ putat verius, qđ
ꝑdixi.alij diſtinguunt,an dicat clauſula , quam duxerit
acceptādā,an dicat,quā ducet,vt primo caſu nō variet ,
ſcḋo ſic,ad id.ff.de ver.ob.ſi quis ſtipulat⁹ ſed ꝙ ēt in ca-
ſu decr.variare nō poſſit,eſt ar.ff.de dona.quidā.§. j. ſed
hic excuſatur auctoritate papæ,qui pōt dare ius in vaca
tura.Itē dicit Cōpo.obtētū tpe dn̄i Inn.IIII. ꝙ ſi noīet.
x.beneficia plura,vel pauciora,& acceptet,qđ ex illis pri
mo vacabit,nō valet,tū rōne ambitionis, tū qa certę ꝑ-
ſonæ mortē vr̄ appetere,vt hic in prin.de hoc ꝑ Inn. &
Hoſt.de iurepa.cū dilectus.& Boatinus tenuerat ꝯtiū. ſ.
c.j.¶ In gl.ii.non ergo.ibi,vel dubitatur. idem hic Arc.
& idem Inn.& Hoſt.ſ.c.j.circa.fi.

SVMMARIVM

1 *Beneficiū vacās ſi plures habētes literas gn̄ales in ciuitate,vel dio*
ceſi,licet ſub diuerſa data petant,obtinebit is cui prīo cōfertur.

2 *Generale quid dicatur.*

3 *Executoris poteſtas,qui duas inhibitiones fecit in prouincia,an ex-*
piret per mortem papæ.

CAP. IIII.

EXecutor. Primo ponit dictū nega-
tiuū,& ipſi⁹ caſū exceptū
ibi,in fi. ſcḋo ibi, pōt. ponit affirmatiuū cū
ſuo decre.ibi.ꝙ aūt.gn̄ales literas ſcripſit Bo

nagui. Arc,vt refert Arc.ſe audiuiſſe a dn̄o Inn. IIII.ꝙ ſi
ſint plures habentes lr̄as generales in ciuitate vel dioce.
1 †licet ſub diuerſa data , ſi ſimul oēs petāt beneficiū va-
cās,obtinebit is,cui primo cōfertur,ad hoc.C.de rei vē.
quoties.ff.e.l.ſi a Titio. & dicit , ꝙ ſic ſeruat curia.in ꝯtrū
facit ſcḋm Arc.ſ.e.li.de reſcri.tibi qui.j.reſpon.puto,ꝙ pō
derat Arc.ꝙ ibi in paritate gratiarū ponderatur data, &
miror , ꝙ iſtū articulū ſic dimiſit. tu dic , ꝙ vno modo
2 †dr̄ gn̄ale, qđ vagatur ꝑ ciuitatē,vel ꝓuinciā.& proprie
loquēdo quo ad materiā literarū beneficialiū iſtæ dicū
tur ꝓ tāto ſpāles,qa reſtringuntur ad primū,qđ vacabit,
nec ad aliud poſſunt extēdi.facit,qđ no.de reſcrip.c.j.in
fi.vl.gl.& de officio dele.ex parte.primo.in vlt. gl.& hic
loc⁹ eſſet prioritati in data , ſaltē ex quo an̄ ꝑſecutionē
primarū collata nō eſſet,vt in pręc.tibi qui. Si vero iux
ta morē oēs habeant beneficiū acceptandi, hic proprie
eſt generalitas.quia licet vagari & dimittere ita centeſi
mū ſicut primū,& tūc aut litera primi habet ſpacium
menſis & cū decreto iuxta nouā formā,de qua in cle.e.
ti.c.j.& tūc ēt.j.menſis ſpaciū ꝑfertur primus , vt ibi in
ver.ſecus.aut impetrātes habent beneficiū acceptandi ,
& maxime primus ſine ſpatio mēſis,ita ꝙ eſt locus de-
cre.primæ.ſ.e.& tūc fateor,ꝙ ſicut valeret collatio facta
per ordinariū an̄ acceptionē primi,ſic ēt ꝑ aliū executo
rē ſcḋi ipſi ſcḋo,hoc probat cle.præ.e.ti.c.i. primo reſpō
ſo, in fi. [*deputatus*] iunge hic literā,non pōt generaliter
inhibere.[*Prælatis*] licet ponat plurale,idē de ſingulari ꝑ
lato ſcḋm Arc.all.Inn.& Hoſt.in decre.cū dilectus. de iure
pa.[*Inhibere*] durū eſſet ꝑ generalē inhibitionē collatio-
nē omniū beneficiorū prouinciæ impedire.ſ.c.j.§.econ
tra.ergo reſcri.quod hoc expreſſe non concedit,ad hūc
Intellectū iniquū ꝑ interpretationē trahi non dēt.ff.de
vul.ſub.ex facto.de reg.iur.Neratius.in fi.& ſit ratio, qa
licet aliquo mādato alicui id intelligatur mandatū,ſine
quo expediri nō pōt.ſ.de of.dele.ex literis.ff.de iurit.om.
iu.l.ij.illud tn̄,ſine quo expediri pōt,non includitur, ſed
abſque generali ſuſpēſione expediri pōt,abſque ſpeciali
nō ſic ſaltē ꝯmode pōt,ergo ſpecialē ſed nō generalē,&
hoc voluerūt in decre.cū dilectus.Inn. & Hoſt.[*Poteſt*]
dicit Arc.hunc ver. poſitū ꝑꝑ id,qđ no.Cōpoſt. de reſcr.
capitulū.iuxta fi.§.caueant.tn̄ alias incipit. ſed qd ſi ec-
cleſia.De primo dicit Arc.īducēs Inn.in prin.gl.& Cō-
poſt.in decre.capſcḋm.ver.itē quęritur,an executor datus,
ꝙ iſto modo poterit ſuſpendere totā ꝓuinciā , ciuitatē ,
vel dioceſim.alij , qui dicebāt ꝯrium,ne daretur ſpes in
vacaturis.ſ.eo.ti.c.ij.& c.ex tenore.ſed hoc hic reproba-
tur.qđ aūt hic dicit,de primo intellige, ſi impetrās non
habet beneficiū acceptādi,vel habet & ſubmiſit ſe for-
tunæ acceptando primū,nunq̄ aūt vidi, nec videre cre-
do tales literas ſine beneficio acceptandi, quā fatuus.n.
eſſet,qui impetraret in prouincia ſimpliciter primū va-
cans,tū per difficultatē ſciendi,qđ eſſet primū,tū quia ꝑ
minimū poſſet eſſe primū inhibi.ſcilicet in prouincia,
de qua præmiſit,non tenet.ſ.eo.quia cunctis.in prin.&
ſ.c.proxi.¶ Prima gl.dicit,vnde ſumpta,quid additū, &
quid declaret.¶ Secunda gl.reſpondit per.q.¶ In gl.j. in
fi.& eius quod no.Hoſt.in ſum.de præbend.§. & a quo.
ver.pe.& vlti.& eius,quod no.Inn.& Hoſt.de iurepa. cū
dilectus.& vide, quod ſcripſi poſt Compoſt. de reſcrip.
3 paſtoralis.ſup vl.gl.an †poteſtas executoris, qui duas in-
hibitiones fecit in prouincia , expiret per mortē Papæ.
¶ In glo.ij.in fi.aliquibus placet hoc primū dictū,diſcu-
tiamus hoc.&[vt ſupradixi ſup ver.gn̄ales] hodie habē
tibus beneficia acceptandi curia dat mēſem, cui adijcit
inhibitionem.cū decreto.quo ergo ad ſpatiū illius mē
ſis nō eſt neceſſaria inhibitio executoris, qa ſufficit pa-
palis.verū eſt,ꝙ illa erat plus præiudicialis,de qua loqui
tur pars prima,quia non limitabatur ad tp̄s certum,ſed
protrahebatur,donec prouiſum &c.ꝯſtat aūt,ꝙ tūc exe
cutor nō pōt alterare formā papalis inhibitionis, ſed ſi
ponamus clam mēſis ibi nō eſſe,valde vtilis eſſet inhi-
bitio impetranti,nī executor datus in prouincia, illam
non

non pōt facere,niſi vt hīc dī,ſi enim ſubmittit ſe fortunæ accepiãdo primu,vel līæ nō habentes beneficiū accep ãdi,reſtringūtur ad primū nedū in dioceſi,ſed ēt in prouincia,poſt fieri inhibitio,de qua loqtur textus,ſcdo reſpon.qñ ergo literę non habent bñficiū acceptādi,in hiōmo.ꝙ donec &c.nō ꝓcedit in ꝓuincia,vt in primo ni.pp nimiā incertitudinē & vagationē, ſed in dioceſi ſatis poſſet procedere, quia parū duratura. nam reſtringitur ad primū,& bñ poterit haberi in dioceſi certitudo de primo,& hoc caſu ſatis procedit gl.ſed ſi habēt bñficiū acceptādi ſine mēſe,vel cū ipſo,tñ ſine inhibitione hic plus grauaret illa inhibitionis forma,& hoc multū ęquitatis haberet prima pars gl.non tñ poteſt dici,ꝙ tex tus iſte hoc probet,ſic notabiliter prouinciam repetens.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium quandoque eſt debitum ſed non affectum.*

2 *Executor non debet dicere,recipio te in canonicum ſed do,vel confero tibi canonicatum.*

C A P. V.

SI capitulo. Ponit formā gratię,cuius duo ſunt dubia. primū,qn afficiat. ſcḋm, qḋ ſit offm̄ executoris. primū ſoluit ibi per ſolā.& ſolutionē expo nit ibi,abſque.ad ſcḋm rñdet ibi,imo.& incidēs dubiū ſoluit ibi,ēt ſine.& no.qḋ dicit caplo per id,qḋ ſtatim dicā [*ad ipſum*]Cōpo.in decr.eā te.de reſcr.q̄rebat de executore dato vt faceret aliquē recipi in canonicū,& ſibi de ꝑben.prouideri.non ob.numero reqri epm.q̄ ſe excuſat, ꝙ receptio non ſpectat ad ipſum,ſed collatio, dicit obtentū,ꝙ poſſit epm ꝯpellere,vt ꝯferat,& demū ꝯpellet caplm,vt illū recipiat ad ſtallū chori &c.canonicatum aūt ꝯferre non poterit,cū ſit ꝯpulſor, niſi in litera diceretur,vt hic,ꝙ exequeretur ordinario negligente,tūc.n. ꝯferre poterit,ſi volet,vel inſtare cōpulſioni, ſi plus ſibi placet ſcḋm eū,ſic ergo iſta forma differt ab illa, quā ponit tex.cū executor nō poſſit ad ꝯferendū ꝯpellere,vt dicā ſup ver.exequatur.& adde,qḋ dicam ſuper verſ. dare [*reciperet*]de receptione loqtur,quæ ius tribuit,& dī collatio,alias ſi canonicatū ꝯtuliſſet ēt añ ꝑſentationē līarū eſſet affecta ꝑbēda.ſ.e.li.de præben.cū cui.& c.ſi poſtq̄ de hac receptione dicit Arc.ꝙ hēt fieri in cōi.als non teneret.ij.q.vij.nominationes.& lxiij.di.ca.j.vbi de hoc. vñ & prin.hoc dicit,ꝙ ſcribebatur caplo,& qa ſcribitur vt vniuerſitati nō vt ſingulis, ēt ſi ad ſuperioris mandatū fiet receptio,ſic recepto ſingulariter nullū ius acquiritur,ſecus ſi receptio eſſet in facto, vt quia inueſtitū ꝑ te Papa mādat recipi,tunc ſinguli obediunt,vt dixi poſt Inn.& Cōpo.ſ.de reſcr.eam te.ſuper gl.arg. quod.& idē ipſe Inn.de poſtu.bonæ.ij.vt ibi ſcripſi ſuper gl. ideo dicit.& vide,quod dicā.j.de ſen.exc.Romana.§.in vniuerſitate.in gl.dicūt quidā.alij contra,vt Guil.na.& Pe.de.ꝑ quibus prædicta decre.bonæ.circa fi.ad idem.xix.diſt.in memoriā.ar.iuxta prin.too.di.contra morē.in prin. & xxiij.q.j.militare.Arc.dixit,ꝙ primū verius, ſed obſtat, qḋ poſt eū ſcripſi.ſ.e.li.de præben.cū in eccleſijs.Sol. defendi pōt,ꝙ ex quo neceſſario recipiēdus eſt canonicus ēt receptione,quæ tribuit titulum ad mandatum papæ præſentes tenēt capitulū, & capitulariter illū recipiāt. nec ꝯpetat eis dicere,ſe ꝯtentos,cum nulla prælectio eis ꝯpeteret.imo & ſi præſentes fuiſſent pareri oportuiſſet, tñ ēt præſentes illum ſingulariter non recipient eo caſu,& ſic loquatur hæc gl.[*Offerret*]dicit Io.mo.ꝙ hæc litera erat facultatis in prima parte ꝑ decre.cū aliquibus. hoc nō placet.aliud.n.eſt dare licentiā, vel facultatē recipiendi,aliud qñ ꝑcipitur,ꝙ recipiant & præbendā cōferant,cū poterunt vt hic,nā & olim promiſſio de conferendo,cū ſe facultas offerat,aſtringebat promittētes, quo dici poteſt,ꝙ mandatum papæ huius formæ non aſtringat.item & executor,qui non paret,puniēdus eſt, vt dixi poſt Inno.ſ.c.j.in prin.ſuper ver.præceſſiſſet. poſt prin [*Exequatur*]no.ergo.ꝙ forma reſcripti non patitur, ꝙ executor ꝯpellat illos,vt prouideant,vel conferāt,nā datur.n.ſibi,ꝙ id faciat,non ꝙ cogat illos facere,& forma mandati ſeruanda eſt.ſ.e.lib.de præben.cui de non. ſed poſtq̄ caplo negligente executor prouidit,bene cogi capitulū ad illius receptionē, quæ conſiſtit in facto, alias non fieret executio,& hoc placet[*Solam*] hoc ſtatī exponit ibi,abſque &c.[*Affectum*]vide,quod ſcripſi. ſ. e.
1 lib.de reſcri.ibi qui.eſt aūt †quandoque beneficiū debitū ſed non affectum.ĵ.c.proxi.ſ.de præben.dilectus.ij.& c.relatū.ſcḋm Io.mo.[*Terminum*]vide concor.de proba.licet.in j.glo.& ſuper ea[*Ab executore*]eſt ergo executoris officium in hoc caſu terminum ſtatuere, vt per illum appareat negligētia capituli,per quā in eū poteſtas trāſferri,ſic.ſ.de ſen.excō.ſacro.verſi.quid ſi abſque.& facit, qḋ no.de off.or.ſignificauit.in gl.pe.[*Transferatur*]ꝑ hāc līam vī aliquibus,ꝙ ſi poſt terminū capitulū vellet recipere & parere nō poſſet,vt vī placuiſſe Inn.ſ.e.propoſuit.vt ibi ſcripſi in gl.ſic debent.ver.dicebat ēt, & facit. ſ.de ſup.neg.præla.literas.ff.de op.le.l. mancipiorū. ſed Compo.ꝯ in gl.præ.ver.ſed quid ſi capitulū.vbi dicit ſic obtentū,nā licet in executorē ſit deuoluta ptās,non tñ ſic,quin caplm parere poſſit,& hoc placet Arc. ad hoc. ſ.e.li.de off dele.quis.de præben.ſi tibi.j.in fi.de procu.licet.ff.de mi.ꝙ ſi minor.§.Sceuola.& facit, quod dixi. ſ. de reſcrip.ab excōicato.ſuper glo.antepe.[*Canonicatum*] ēt ſi nullus canonicatus vacet,ſiue in līis dicatur, exequaris,vt hic,ſiue dicatur,ꝙ ꝯferat. ꝙ verū quidam putant,ſi in līis ſit cl̄a, non obſtante certo canonicorum numero & ſic ſeruat curia ſcḋm Cōpo.q̄ id no.de reſcri. eā te.ver.itē ſi quæratur.alij tenent id ſine diſtinctione, an ꝑdicta cl̄a ſit inſerta vel nō.& eſt ipſorū rō, quia cū caplm id fuiſſet factum,ergo & faciet executor.& dicit Arc.ꝙ iſtorū ſnīa hic approbata vī.puto,ꝙ Arc.ponderat,ꝙ hic de cl̄a illa nulla fit mentio, & ex quo numerus nō erat iuratus,caplm nō tenetur,vt ſcripſi, de reſc. ꝯſtit.ſup iij.gl.per id tñ,qḋ ibi no.in fi. primæ gl. placet dictū Cōpo.caute tñ facit caplm,ſi ꝯpareat,& excipiat ne videātur exceptioni renūciare, qḋ quidā dicunt, eos poſſe,vt dixi.ſ.e.li.de reſcriptis,duobus.in gl.quæro. ver. reſtat,ſicut & poſſent numerū augere,ſup quo vide, qḋ
2 ſcripſi.de præben.dilecto.ſuper gl.Inn.[*Dare*]no.ꝙ† executor nō dēt dicere,recipio te in canonicū, vt fecit quidā,quē Cōp.reprehendit,de reſcrip.eā te. ſed dicere dēt, do,vel ꝯfero tibi canonicatū,vel inueſtio te de tali canonicatu[*Vel monitione*]ponit hęc vt diuerſa,quaſi vocatio ſit citatio,monitio præter citationē fieri pōt,qñque miſcetur vtrunque,vt no.de ver.ſi.ex parte.j.in vl.gl. & facit.ſ.de ma.& obe.c.fi.[*Vel cum*]hæc ſunt diuerſa,ḋ quo vide ſ.c.ij.§.i.¶Prima gl.dicit,quid declarat,quid reprobat & approbat,ſcḋo ſummat.¶Reliquæ glo.ſ. ſcḋa & tertia.& gl.ſecus,cū duabus ſequentibus,& gl. penul. & vlt.poſſunt recitari per.vij.ꝯria & vnā.q.quæ incidit ſecundo ꝯrio.¶Gl no.quarta & ſexta formāt & ſoluunt, tres.q.¶In gl.pe.ibi,ſi is.lex.iiij.eſt, quā vide de teſti. co. c.ij ſuper.j.gl.¶In gl.ij.ibi,alias ſecus.ſ. de his quę fi. a ꝑ. quāto.& c.ea noſcitur.¶In gl.iij.ibi.ſolutio. ſcḋm Cōpo. in præ.ver.& idē Arc.ĵ.c.proxi.¶In gl.nunquid.ibi,līas. facit cle.vt li.pen.c.ij.in fi.¶In gl. no. quia.in fi.patet ēt per hanc literā, ꝙ præſentatio facta ſolis executoribus non afficit,& ſcḋm id intellige,quod no.de præben.c.fin. in gl.ij.& Inn.& Hoſ.de iurepa.cū dilectus.nec puto iſto caſu ſufficere ſcientiā collatoris,cū ad afficiendum requiratur præſentatio,vt hic patet.ad hoc.ff.de adul.denunciaſſe.& quod no.de procu.non iniuſte.in fi. vltimę gl. & vide,quod ſcripſi de emp.& vendi.c.fi.ſuper.j.gl. textus ēt ſatis oſtendit,ꝙ præſentatio facta vicario,vel procuratori capituli non ſufficeret.facit cle.de ele.cauſam. in prin.& quod ibi no.& quod no.G.in Spe.de app. §. j. & ij.verſi.circa mediū.Compo.in epo & eius vicario tenet idē,vt dicā.ĵ.c.proxi.ſuper ver.ordinario. Quęrit ēt Cōpo.in præ.decret.c.ij.col.ver.item quid ſi litera.an tali præſentatio fiat vni canonico & non ordinario collatori,poſtea beneficium incluſum in litera cōferatur

illi canonico, an collatio valeat. & vr̄ q́ ſic, cũ ante præ-
ſentationẽ factã collatori non fuerit pro ipetrante atte
ſta, vt hic & in c. proxi. dicit, q́ alij forte melius dicent,
q́ nõ valet, vel ſaltẽ reuocabitur, ſicut dr̄ de ꝓceſſu habi
to pro illo, qui ſciuit reuocationẽ mandati procur. par-
tis aduerſæ. ſ. de procur. mandato. C. de ſatiſ. l. vna. C. de
euic. ſi fundũ. ff. de contrahen. emp. ſi in emptione. §.
itẽ ſi. cũ in beneficijs debeat oĩs dolus abeſſe. ſ. de ele. cũ
dilecti. iſte aũt fuit in dolo recipiendo præbendam, quã
ſciebat alteri de papæ mãdato deberi. ¶ In gl. quæro. ibi,
ꝯpelli. vide, qđ dixi, de ma. & obe. c. ij. in gl. per hoc & ibi,
bon. æ. i. vbi de hoc in gl. j. ſoli. & in fi. ar. ꝯ. ſ. eo. lib. de præ-
ben. cũ in illis. in fi. Sol. ibi eſſet transgreſſio voluntatis
papalis & hic eſt executio. i. ibi ſi impediretur vterque
infringeretur volũtas papę, qui voluit vnũ ſolum gra-
uare. hic vero voluntas papæ ſeruatur eo fortius, cũ præ
ſentatio facta alteri ex duobus, quos grauabat, benefi-
cium afficit. ¶ In gl. licet ſit. ibi, poſſet. ſ. eo. lib. de præbẽ.
ſi tibi abſenti. ¶ in gl. vlt. ibi, Compoſt. dicens q́ ſic diffi-
niuerat Inn. IIII. & ibi de conſerendo. de hoc. ſ. de reſcr.
conſtit. & in fi. facit. ff. de ſuſpe. tuto. l. iij. §. quæri poteſt.
quæ quid dicat, vide de æta. & quali. accepimus. in gl. ij.

SVMMARIVM.

1 *Executor quandoque vocatur miſſus.*
2 *Executores ad prouidendum diuerſimode dantur.*
3 *Epiſcopo non aufertur poteſtas conferendi per ordinationem vicarij.*
4 *Executor datus ad prouidendum non cogit, vt prouideant.*

CAP. VI.

SI ſoli. Primo iungit tres caſus, quibus li-
tera beneficialis nõ afficit. ſecũdus
ibi. aut executor, tertius ibi, aut ſoli. ſecũdus
ibi. niſi nos. ponit alios tres, quibus afficit. ſe
cundus ibi, aut executor. tertius ibi, vel niſi. Eſt ſciẽdũ,
q́ habemus in iure executores ſñiarũ, negociorũ, vel ꝑ-
ceptorũ, itẽ teſtamentorũ, itẽ gratiarũ, de executoribus
ſñiarũ plene no. de off. delega. paſtoralis. §. qa vero. & de
re iu. de cætero. & c. qđ ad ꝯſultationẽ. & hr̄ de his rubri
ca in Spe. parte ſecũda. de executore negotiorũ, litiũ &
ꝑceptorũ. ſ. de obl. ad ratio c. vno. & de off. dele. ſup quæ
ſtionũ. poſt prin. ff. de ne. ge. l. iij. §. ſi executor. & de teſt.
1 l. ſi. vbi de his no. & † qñq; miſſus vocatur, de immu. ec.
c. j. de his in ſpe. parte. j. rubrica pe. de executoribus teſta-
mentorũ. j. de teſt. c. ij. & ſatis ſcripſi. ſ. de teſt. lo. & ĩ ſpe.
de his plenius de inſtr. edi. §. nũc vero aliqua. de vltimis
ergo, circa quos verſatur propoſitum, eſt ſciendũ, q́ ip-
ſorum variæ ſunt formæ, ſunt tñ prouiſores, ꝯpulſores
& mixti, de mixtis. ſ. partim ad ꝯpellendũ, partim ad ꝓ-
uidendũ. ſ. de reſcr. tibi qui. de ꝯpulſoribus, de qbus. ſ. de
reſcri. abbatẽ. hic ponuntur tres formæ, dãtur eñ, vt cõ-
pellant ordinariũ, vt faciat, qđ ſibi mandatur. ſecunda,
cũ ſibi ſoli mandatur, vt compellat ſine decreto. tertia
cum decretum apponitur. de quarta, facias aſſignari, re
mittam in tex. ſuper ver. prouideri. datur interdũ, vt co-
pellat prouiſioni factę pareri, de præben. c. pe. ſ. eo. li. de
2 præben. dudũ. in fi. de † prouiſoribus variæ ſunt formæ,
dantur. n. qñque ſimpliciter ad prouidendum. ſ. e. li. de
præben. mandato. & c. ei cui. qñque ad prouidẽdũ poſt
negligentiã ordinarij. & nõ prius. ſ. c. proxi. qñque ſub
tali ꝯditione. ſ. de reſcri. ſi pro te. quandoque ad proui-
dendu ſm formã literarũ legati. ſ. de præben. ſi eũ, & c.
ſi apoſtolicæ. interdũ datur tñ beneficio acceptãdi non
terminato tpe ſ. c. j. & c. ne captandæ. qñque determina
to tpe acceptationis, & cũ decreto, in cle. e. ti. ca. j. qñque
vt prouideat primo de canon. & poſtea de præbend. &
hæc eſt cõis, ſed qñque ꝯuenitur. ſ. eo. li. de præben. ſi cle
ricus. qñque vt ſolũ de ꝑbẽ. ꝓuideat. e. ti. ſi poſtq̃. qñque
de vtroque & cũ hoc de officio & dignitate. eo. tit. quia
ſępe. interdũ cũ clauſula anteferri, eo. ti. c. pe. & c. prox.
qñque vt prouideat certæ perſonæ, qñque incertæ. ſ. de
præben. ſi cui. & c. is cui. & c. dudum. & c. q̃uis. ij. & ſicut
variæ ſunt formæ, ſic in illis eſt varietas interdũ, vt patet
in iuribus alle. & hic circa qualitates ẽt beneficiorũ &
circa perſonas, q̃ grauantur, variãtur formæ, vt patet de
ꝑben. q̃uis. j. & c. cũ in illis. & c. mandatũ. & c. cũ de bene
ficio. qñque circa modos vacation. de reſcriptis, ſuſce-
ptum. de præben. dudum. quãdoque circa propriũ mo
tũ, de præben. ſi motu proprio. & c. ſeq. & in cle. de præ-
ben. ſi Romana. qñque eſt varietas in durabilitate earũ.
quod dic, vt ſ. de præben. ſi pauper. & in clem. de reſcrip.
gratiæ. de præben. ſi de beneficio [*Soli*] executorẽ exclu-
dit nõ numerũ ꝯſcrẽtiũ, eſt enim idem, ſi ſint vnus, vel
plures, concor. ſ. de tranſlatio. inter corporalia. in princ.
vbi dixi ſuper ver. ſolus [*Benefaciendo*] non curo in forma
gratiæ, vel pauperum. ſic. ſ. eo. lib. de præben. ſi pro pau-
peribus. in prin. [*Beneficio*] large vt comprehendat ẽt di-
gnitatẽ & pſonatum, in quibus eadẽ ratio, de hoc. j. de
reg. iu. c. j. in j. glo [*Prouincia*] ſiue ergo ſit ſtricta, vt in ec-
cleſia, vel lata, vt in dioceſi, vel latior, vt in prouincia, ſẽ-
per idem iuris in hoc caſu. licet quãdoque iſta differãt,
& de hoc dixi. ſ. eodem, executor [*Prouideri*] de forma,
facias aſſignari. vide de præben. pro illorũ. in gl. per talẽ.
& quod ſuper ea dixi [*Ipſi factam*] de facta executori nõ
dubitabatur, nã illa non afficit ẽt in literis ad prouiden-
dũ. ſ. c. proxi. facta aut collatori operatur ſcientiã & cõ
tẽptum, & per conſequens pęnã, de qua ſequitur. Et tñ
collatori, cui facta eſt præſentatio [*niſi*] excipit ab eo, qđ
affirmat, collationẽ tenere reſpectu negatiuæ, quæ hẽt,
q́ nõ afficit, diceretur ponere potius, q̃ excipere, de hoc
dixi, de teſti. vltra tertiã. [*Facta*] vide, quod ſuper eodem
verbo dixi. ſ. eo. ne captandæ [*Ordinario*] quaſi ſecus ſi ip-
ſius vicario, vel capitulo ſm Arch. qui ponit hic ad lite
ram, quod ponit Compoſt. in decre. capitulum. in glo.
magna. ver. item quid ſi ad ſolu. & vide. quod dixi ſ. ca.
3 proxi. ſuper gl. no. quia allegant † q́ per ꝯſtitutionẽ vica-
rij non aufertur epõ ptãs ꝯferendi, qñ vult. ff. de po. l. i. §.
pe. ff. de ꝯdi. ca. da. ſi pecunia. §. ita ſi. ad hoc ſ. e. li. de præ-
ben. dudũ. §. nos igitur. præſentatio ẽt facta capitulo eũ
non arctat, qñ ad eũ ſolum ſpectat. ſecus ſi cõiter ad ip
ſum & capitulum, vt no. ſ. ca. proxi. in gl. quæro, hoc in-
telligo, niſi præſentatio facta caplo & vicario fieret in
ſubſidium, cum epĩ copia nõ poſſet haberi. facit, qđ ibi
no. Cõpo. tñ ꝯ, qui dicit in præ. ver. tunc demum, per ta
lẽ præſentationẽ epõ ptãtem non adimi, qñ ſic erat re-
motus, q́ præſentationẽ illã ſcire non potuit, alias, vt di
cit, præſumeretur ſciuiſſe per decret. cum in tua. q ma.
acc. poſſ. [*Præſertim*] pro maxime, qa ſufficit inhibitio ſi-
ne decreto, qñque ponitur pro tñ. xij. di. illud. & ibi cõ-
cordantiæ [*Decreti*] ergo ẽt delegatus decretum apponit
vide, quod dixi. ſ. e. li. de præben. ſi apoſtolicæ. ſuper glo.
no. [*Non haberet*] idẽ no. Inn. ſ. de præben. inter. & ille, ꝓ
quo papa ſcripſit, præbendam illã ſibi debitã euincet a
quolibet priore, agendo, vt a poſſeſſore auferatur, & ſibi
ꝯferatur & vide qđ ſcripſi. ſ. c. j. in prin. ¶ Prima gl. dicit,
quid declaret & ſummat. ¶ Glo. no. ponit opinionẽ re-
probatam & approbatã, pro approbata inducit decre.
cui rñdebatur, demum inducit rationem. ¶ VI. gl. habet
duas prin. partes. ſcđa ibi, videndũ. prima habet tria prin
cipalia mẽbra. ſm ibi, ſi vero aliter. tertiũ ibi. ſi vero neu
ter. iterũ horũ mẽbrorum primũ ſubdiuiditur in tria,
ſecundũ ibi, ſi aũt neuter. tertiũ ibi, ſi vero canonicatus.
quorũ primũ diſtinguit duo. ſecundũ alia duo. primũ
quorũ ſubdiuidit in tria. tertiũ diſtinguit alia tria. ſecun
dũ principale primi membri dicit quatuor. tertiũ prin
cipale diſtinguit tria. pars ſecunda prin. habet duas par-
tes. ſcđa ibi, ſi aũt non ꝯtulit, quæ ſubdiuiditur in duas.
& huius ſcđa diſtinguit. v. ibi, ſi aũt de canonicatu. ¶ In
gl. no. ibi. §. in hac. ij. vide in c. in cauſis. ſuper glo. hic ha
bes. ¶ In gl. j. ibi, ad principium. & Inno. & Hoſt. ſ. eod.
quia cunctis. & ibi Pet. & Abb. in diſtinctionibus, & ip-
ſe Hoſt. in ſum. de pręben. §. & a quo. veri. ad honorum
ſolonem. ¶ In gl. ij. ibi, pertinet. vide, quod no. ſ. de of. or
di. ordinarium. in gl. ii. ¶ In glo. no. ibi intercedere. idem
Hoſt. in decr. pro illorum. ſed Inn. dicit ibi, q́ intercede

re &

re & reſeruare poteſt, ſed qd de reſeruatione dicit, nō pu to verum, cū. n. cōpulſor conferre nō poſſit, ergo nec reſeruare conferendū, ſed ipſe Inn. intellexiſſe vr de prouiſore, & tunc bene procedit ipſius dictum. dicebat ēt Ibi Hoſt. ꝙ nō eſt bene dictū, ꝙ prouiſione cōmiſſa videan tur ɔceſſa oīa, q ad ipſam faciunt, fatebatur tñ, ꝙ vitentur oīa conceſſa, ſine quib. prouiſio expediri nō pōt, & ſic loquatur decr. ꝑterea. de oſ. dele. quā ibi alle. Inn. hic
4 eſt, ꝙ † executor dat' ad prouidēdū nō cogit, vt ꝓuideat, vt ſcripſi. ſ. eo. propoſuit. in gl. ſic dēt. ver. dicebat ēt Inn. ſ. e. proximo, ſup ver. exequatur. ¶ In vlt. gl. ibi, ſi paup. ſ. qñ primus cōſecutus eſt aliud bñfieium. & ibi, ſi pro te. vide, quod no. in cle. c. ti. c. vno. in glo. ſi. n. & ibi, quia cūctis. vide, quod ibi no. in. j. gl. & ibi. ſ. ex parte. & de reſcr. tibi qui. ii. rñ. vide quod proxime dixi ſuper glo. no.

SVMMARIVM.

1 *Correctio iurium eſt euitanda.*

CAP. VII.

AVctoritate. Diuiſio ſup fine primæ gl. non aūt nſa, ſi daretur cla ecōuerſo, adhuc ſi ſpiciemus mē tē, & idē in aliis, puta ſi diceretur, ꝙ ꝓferamr oib. vltra tale tps expectantib. [*Receptis*] non habētib. ius in re. vt dicā. j. c. px. [*Poſt hac*] .i. poſt has tres grās. [*Memorata*] Parmēſi. [*Primam ſecundus*] ſi añ vacationē, vel collationē huius primæ periiſſet gratia tertij, qūocunque primus hr̄et hanc primam, vt dixi. ſ. eo. lib. de ꝓben. c. pe. in tertia gl. [*Illam habet*] ſic. ff. q res pigno. ob. poſ. Ariſto. ī ſi. cum ɔcor. ibi. n. per primum creditorē habet ſecundus ius diſtrahendi, ꝙ alias nō hr̄et. [*Mater*] q̄ vincit per ɔcurſum, nam lex quam alleg. gl. in verſ. vlti. ſ. ſi ſit conſanguinea. ibi ſequēti. innuit, ꝙ etiam ſm iura ſtorum frater ſuccedebat cū matre, pp quod lo. mo. dicit, ꝙ vincit per concurſum, vt ɔcurrendo cum eo vincat patrē ado ptiuum, ꝙ alias non vinceret. ¶ Prima gl. dicit quid declaret & corrigat & ſummat. ¶ Gl. ɔrium, ponit opinionem Cōpo. hic reprobatam. ¶ Vltima gl. exponit ponē do tres regulas. ſcdo no. & dat ſimile. ¶ In gl. ɔtium. ibi, de acceſſionib. pignoraſti mihi rem alienā, quam ego etiam alij pignotani, me' creditor vtetur acceſſione tui temporis non ſolū aduerſus extraneū, ſed ēt aduerſus te ipſum, donec mihi pecuniam ſolueris, nā cum ille ſit me potior, & ego potior te, ergo illa vincet te. Et ibi. ſ. ſi ex filio. ſi nepotē ex filio au' manumittit, & ipſe nepos moritur ſupſtite ipſo auo patre & matre, talis auus, q ex cluderetur a matre, ex pſona patris vocatur, ꝙ excludit matrē, & ibi anth. licet. vide. j. vlti. glo. & ibi. ſ. is qui credit ad nauē, vel domū fabricādam, vel agrū emendū, ꝓfertur in ea re priorib. creditorib. tñ mulier quo ad dotē illi ꝓfertur. Et ibi. Claudius Felix. ſi trib. ſucceſſiue obligaui rem, & primus ſuperatus a tertio non appellauit, tertius per hoc nō ſuccedit in locū primi, ſed ſine ꝓiudicio prioris ſnīæ inter eos, inter quos lata eſt. ſcds creditor habet integre ius ſuum. ¶ In prima glo. in fi. & primo ponit tres gratias factas trib. in eadem eccleſia ſucceſſiue, ſed tertio cū prærogatiua ſup primum, ex qnib. q̄ſtionem format. quam ſcdo ibi, cū igitur. ſolnit, rōnē reddens, & argm̄ inducens. ibi. licet. n. ¶ In glo. ii. in fi. ſa cit, quod no. de reſcrip. c. j. in glo ¶ In gl. ɔrium. ibi, auth. licet. ibi Cyn. poſt Pe. ſic ſoluit Broc. aut quęritur de diuerſis caſib. & tunc licet vincā vincentē te, nō ppea vinco te, vt in hac auth. & l. ſ. & j. alle. pro ver. aut de eodē, & tunc referr, an ſit eadem cā vincendi te, qua vnico vnicentem te. aut non. primo caſu vera eſt regula, vt in lege de acceſſionib. ſcdo caſu non, vt in l. Claudius. j. alle. & in fine. multum vr ɔ hanc decre. facere caſus illius. l. qua in ſuperius vide in ſuffragio, ſed illud ꝓcedit, q a res inter alios acta &c. vt ibi patet. ¶ In glo. penult. in fi. inſtitn. de legi. agna. tu. ad fi. eo. tit. ſeq. de capi. dimi. ſ. minima, vbi patet per minimam capitis diminutionē, quæ eſt, cum is, qui ſui iuris erat, alieno iuri ſubiicitur eiuſta te & libertate retenta, quem de iure eſſe agnatum. ¶ In gl. vlti. ibi, agnatum. ſm iura ſtorum, vt patet per ſeqnētia, quod ēt ꝑm iura illa in fratre procedere non vr, vt di xi in textu. Et ibi, nō hēt. C. ad Tertul. l. vltima. & auth. defuncto. vr aliquibus, ꝙ illud ius antiquum per hanc decre. ſit renouatum, & ſaltem in foro iuriſdictionis eccleſiæ obſeruandum, ſed, vt dicit Archi. cui hoc nō placet, non eſt veriſimile, ſummum Pontificem voluiſſe per hæc verba obſeruantiā ſucceſſionis immutare. C. de inoffi. te. ſi quando. & de ele. eccleſia. ii. & qd expreſſe nō
1 corrigitur ſtat † & iurium correctio eſt vitanda. ſ. eo. lib. de elec. cū expediat, & per hoc etiam ipſe Archid. notabat, ex inre arrogato argui poſſe, de hoc. ſ. de iudi. nouit. notat etiam ex decre. alia tria. primum, ꝙ ex alterius ꝑſona habeo, quod ex mea habere non poſſum, vt hic, ſecundus, ex perſona tertij & mater ex perſona agnari. ad idem. l. Ariſto. quam allegaui in tex. & ff. de cōtra. l. ſi poſt mortem. & C. de tem. in inte. re. l. petendæ. ſecūdū id, qd mihi eſt inutile alteri ex mea perſona ſit vtile. ad idē. ff. de inoff. te. l. poſthumus. ſ. ſi qs ex his. C. de iure do. l. vltima. ſ. j. ff. rem ra. ha. ꝓcurator. ſ. ſi procurator. tertiū, quod fallit regula, ſi vinco & c. vt in gl. ɔriū. & ī ſi. Hoſt. in ſum. qui ſi. ſint legi. ſ. an vtrunque genus ſucce det. ver. quod autem dixi. vbi dixit, quod forte fauor matrimonij fuit ratio illius iuris, ponit etiam ibi de triplici ſpecie piſcium maris, quorum vnū vincitur ab alio, ſic & ſi legatum mihi factum tranſlatum ſit in non capacem, ille me impedit, & ſibi non prodeſt. ff. de leg. j. l. plane. j. in princip. & de adm. leg. l. & ſi tranſlata. & l. legatum. ſecundo, in fine. & ſic etiam dicebatur de lege fu. canina, vt no. inſti. de. l. fu. ca. tol.

SVMMARIVM.

1 *Litera beneficiales quando dant impetrantibus prærogatiuam ſuper primos, intelligitur de primis, quibus nō erat ius quæſitum.*

CAP. VIII.

QVoniam. Primo ponit mentē renouatoræ, ſcdo ibi, ꝓſenti, declarat, v. dubia circa illam, primo tert iū, ſecundo quartum. ibi, in illis tertio quintū, ibi, ſane. & hic iūge literam, quæ eſt. ſ. per. xx. lineas, qm multæ dubitationes inſurgunt ex conſtitutione &c. [*Pontificatus*] non pontificatum ante coronationē, quæ fuit poſt hanc conſtitutionē, qd collige ex gl. hic tertia, & ex gl. pe. ſi. huius lib. ſup data, vbi ſatis de hoc. [*Iure*] vide, quod ſcripſi poſt Compoſt. ſ. de reſcrip. cām quæ.
1 qui dicit † literas beneficiales, quæ dant impetrantib. prę rogatiuam ſuper primos, intelligi de primis, quibus nō erat ius quæſitum, & ſic dicit ſe pronunciaſſe. Mediol. de mandato papæ, tamē ſubdit, ꝙ curiales tenent id verum de iure in re, ſecus de iure ad rem, pro quibus hæc decr. [*Celeſtino*] de reuocatione aliorum priuilegiorum Celeſtini, vide in extra. lo. quæ incipit. Sancta romana. vbi dr̄, ꝙ ipſe Bonifacius VIII. reuocauit etiam ex rōnabilibus cauſis omnia priuilegia ab ipſo Celeſtino conceſſa, quæ per ipſum Bonifacium approbata nō eſſent. [*Pœnitentia*] non dicit de conſilio, vide. ſ. eo. libro de re iu di. ad apoſtolicæ. in. j. glo. [*Portionum*] de his portionibus priuilegiatis, & qūo religioſi illas hr̄e non poſſunt, ſcrip ſi poſt Inno. de præben. dilectus. j. [*Vacantium*] non ſufficeret ergo facta collatio de vacaturo, vt ſupra. c. j. Prima gl. dicit, quid declaret. ¶ Glo. nunquid, quærit, ponit tres opi. & quartam Hoſtien. quam probat, & reſpōdet qua tuor obiectionibus, ſubdit exceptionem, quæ poſſet opponi. ¶ Glo. conceſſas. reſpon. poteſt per obiectionem. ¶ Vltima gl. reſpondet per obiectionem & ſoluit. ¶ In glo. nunquid. ibi, qui mutuam. ſi fuit expreſſum, ꝙ creditor poſſet prius eligere mandatorem, et abundanti dictum fuit, ꝙ in re digeſtorum licebat. & ibi ſimiles. lex tertia eſt, quam vide. ſ. de præſcri. veniens. in glo. antepe. ¶ In gl. eo. in ſi. vide, quod dixi in cle. de iureiu. romani. in prin. ¶ In quinta glo. in fi. & C. de legi. l. j. dicit Archi. ꝙ illa decret. prima contradicit, ſed ibi de interpretatione iudicis, hic de interpretatione principis. ¶ In

gl.nunquid.ibi,mandat aliquã.& c.conſtitutũ.in fin.&
ibi,c.pe.facit.ff.de leg.j.l,ſi cui ſerui.vbi legatis ſeruis cũ
peculio.debentur & hi,qui non habent peculiũ. & ibi,
ſi quidem eſſet.ſic qñq; ponuntur cſæ ad exequendum
gratiam non ad augendum,vt in cle.de pręb.c.j.in fi. &
in fi.vide,quod no.de vi.& ho.cle.qm̃.in fi.j.gl. & quod
ibi dixi.¶In gl.rõ.intellige huius tertij caſus , primos.n.
duos non reſpicit.¶In gl.vlt.ibi,ad rem.vnde per illam
videor acceptaſſe,vt in cle.e.ti.cum ei quam.§.pe.

¶Ne ſede va. aliquid inno. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Ius capituli præſeruat vnus ſolus non excommunicatus.*
2 *Epiſcopus & capitulum ſunt unum corpus.*
3 *Communio in proprijs maior eſt,quam in deuolutis.*
4 *Epiſcopus præſens capitulo parere volenti non põt contradicere.*
5 *Matrem,vbi dicitur,confeſtim debere tutores petere,intelligitur, quam cito prætoris copiam habuerit huic rei ſedentis.*
6 *Electio ſi ſpectat ad epiſcopum & capitulum ſimul, ſuſpenſo epiſcopo ſolum capitulum eliget.*

CAP. PRIMVM.

SI ad epiſcopum. Sũt tres
partes. ſecuda,ibi,cũ vero, tertia ibi,
vbi vero. prima,cũ collatio eſt cõis,
ſoluit dubiũ,quod fortificat ibi,ẽt ſi.
ſecundo conuertit ibi , idẽ. ſecunda
principalis,cũ collatio eſt ſolius epi,
ſoluit dubia,& a ſolutione excipit ibi,niſi.tertia princi-
ſoluit duo dubia,ſecundũ ibi,nec ẽt, & vtriuſque rõnẽ
ſubdit ibi,quia p̃bendarũ.non eſt ſpãle in p̃bendis,quia
rõne in aliis beneficijs large ſumendo,cũ eadẽ ſit rõ.&
facit litera beneficiorũ,q̃ ſtatim ſequitur. [*Idem poterit*]
ſ.conferre vacantes,q̃ cõiter ad eũ & capl'm pertinent.
1 [*Omnes*]ergo † vnus ẽt ſolus non excõicatus p̃ſeruat ius
capl'i,& in eũ ſolũ recideret,de hoc ſatis.s̄.de poſtu.gra
tum.cũ illo ergo ep̃s haberet collationẽ facere.[*Cum ve
ro*]aduerſatur , quia.s̄.de cõi, hic de ſingulari.[*Suſpenſo*]
a collatione bñficiorum,vt s̄. vel ab offõ , de quo vide
no.s̄.de conſue.cũ dilectus.[*Non poteſt*]ergo ſi ſit ĩ mo-
ra põt poſt lapſum tp̃s concilij Latera.& eſt hoc ius no
uũ,& caſus nouus,quo minor ſupplet negligẽtiã maio
ris,cuius ↄ̄triũ dixerat Inn.in dec.quia diuerſitatẽ.dicẽs,
ꝙ cũ hæc pœna ep̃o,vel p̃lato non eſſet a iure impoſita
ergo nõ deuoluebatur.s̄.de ſup.ne.p̃.Romana.dixit hic
2 Io.mo.ꝙ qa † ep̃s & capl'm ſunt vnũ corpus,cui⁹ ep̃s ca
put & canonici mẽbra.de his q̃ fi.a p̃.nouit.de ver.ſi.cũ
clerici.vnde ſpũale coniugiũ eſt inter eos.de teſt.requi-
ſiſti.ideo citius pp ſocietatẽ huius collegij deuolui põt
de vno ad aliũ,ar.lxv.di.c.vlt.& C.qñ non pe.par.l.vna.
dicit Arc.lr̃am procedere in bñficijs,q̃ pertinẽt ad ep̃m
ſuo iure,nã ſi inre deuoluto non ad capl'm ſed ad ſupe
riorem.n.deuoluetur p̃tãs,de elec.ne pro defectu. rõ,qa
3 † maior eſt cõio in proprijs,q̃ in deuolutis,de teſt.requi
ſiſti.§.ſecus.inſcripſi in dec.cum in cunctis.de ele.ſuper
vlt.gl.poſt Inn.& vide oĩno,quod dixi.s̄.e.li.de ele.q̃q̃.ſu
per gl.pe.[*intromittere*]ergo nec ↄdemnare poterit,quod
ſatis credo in ſecundo caſu.ſ.ſuſpẽſionis, in primo vero
caſu.ſ.mortis.puto,ꝙ capl'm illa cuſtodiẽda poterit cõ-
mendare,vt ſcripſi poſt Vin.e.ti.c.ij.in fi.[*Conſuetudine*]
prędcripta ſpacio xxx.an.ſ̃m Arc.al.de cã poſ. cum ec-
cleſia.[*Vel ſtatuta*]non dicit vel expreſſo mandato.& iõ
qñ ex forma mandati requirendum eſſet conſilium,ſi
non põt haberi,referatur mandãti.& hoc tenetur,licet
dubie ſcripſerim,de conſti.c. pe. in fi.quod oĩno videas
ſuper ver.cũ conſilio.& faciat hoc pro Bar.Brix.q in q.
veneria.Pe.tenuit,ꝙ ſi Papa mandauit ep̃o,& capl'o , ꝙ
inueſtirent.P.de præbenda,ſi capl'm inueſtiuit abſente
4 ep̃o,non valeat,tñ fatetur,ꝙ † ep̃s præſens capl'o parere,
volenti non poſſet ↄ̄dicere.hoc intelligas ſine iuſta cã
primũ dictũ p̃cedit in ĩueſtitura,q̃ dr̃ collatio, ſecus in
illa,q̃ eſt poſſeſſionis traditio iam p̃uiſo,& vide,qđ ſcri
pſi de reſcri.eam te.ſuper ver.deberes.& ſuper glo.Ar.&
qđ dixi.s̄.ti.prox.ſi capl'o.ſuper verſi.reciperet.[*Beneficio-
rum*]puto pp identitatẽ rõnis , ꝙ large ſumatur,de hoc
j̃.de re.iu.bñficiũ.[*Cum conſilio*]Arc. de his p̃poſitionib.
cum & de,ponit hic.& vide,quod plene dicam.j̃.de re
gu.iu.nullus ex conſilio.poſt qõnes.[*Differenda*]fiat ergo
non expectato ep̃o,nec requiſito capl'o,quod in tali cõ
ſilio non ſuccedit,vt hic patet,cum id cõſulere ep̃o nõ
competat de iure cõi,ſi.s̄.de elect.ſcrip.& vide,quod ibi
ſcripſi ſuper gl.hoc ideo. [*Remotis*] prætermittitur ergo
pp loci diſtantiam,quod alias fieri deberet.ff. de annu.
le.l.Meuia.§.vxor.vide.s̄.de reſt.in inte.c.cum ex literis.
in gl.pe.[*In breui haberi,*]putat Arc.ꝙ talis ep̃s non ſit re
quirendus,niſi apud eccleſiam ſuam, vbi reſidere tene
tur,alle.de eo qui mit.in poſ.c.fi.nec putat,ꝙ hoc con
ſilium alteri committere poſſit,cum induſtria cuiuſq;
ep̃i præſidentis videatur electa.item non dat tali ep̃o in
collatione prædicta , niſi quod habet conſuetudo , ad
hoc.s̄.de capel.mo.dilectus.& hoc placuit Vin.s̄.de ele.
Cumana.[*Periculum imminere*]in collatione igitur eccle
ſię,quæ fit in titulum, loquitur hæc litera , non in illa,
quæ fit in proprietatem,& ſic non cõtingit qõnem Io.
de De.quæ eſt.xiiii.q.j.quam etiam diſputauit Egid.de
Foſca.qua quærebant de clerico, qui in proprio fundo
ædificauit eccleſiam,quem ep̃s excõicauit in ſcriptis,ſi
eccleſiam illam in aliquos religioſos ſine ſuo cõſenſu
transferret,quam eo mortuo & ſe.va.clericus ipſe cui-
dam religioſo loco conceſſit,an eſſet excõicatus, & an
teneret donatio.de ſecundo dic,vt s̄.de iu.pa.illud.& vi
de,quod ibi no.in gl.& quod ſuper ea dixi.Io. dixit illũ
excõicatum,cum ſnĩa fuerit iuſta , & a ſuo iudice lata,
& ab ea non fuerit appellatum,& licet lata ſub cõditio
ne tenuit,de ap.prætcrea.nec ob. ꝙ pro ſutura culpa.j̃.
de ſen.ex.ex Romana.§.caueant.qa potuit iuſta cã ſub
eſſe,vt ibi,puta quia id tractabat,vel ſe ad id parabat,itẽ
ↄ̄ id lata tenet,vt ibi dicã in prin.alle.ipſe.iii.qõ.iiii. nul
lus.ibi,nõ differt,an ep̃s ſcripto,an ſtatuto aliquẽ excõi
cet.Deus.n.ligat.xi.q.iii.nemo.Egidius ↄ̄dicens,ꝙ cum
ſnĩa ſub conditione fuerit lata,& viuente ep̃o conditio
non euenerit,non durauit vltra tp̃s proferentis,niſi ſuc
ceſſor illa ↄfirmauerit,per l.vlt. ff.de pœ. vide circa hoc
quod ſcripſi de of.le.c.fi.ſuper.j.gl & quod no.s̄. de ſen.
ex.a nobis.j.in fine.ij.glo.ad capi.nullus.rñde,vt ibi no.
vel licet æque ſit excõicatus,quem ligat ſnĩa, ſicut quẽ
ligat ſtatutũ,non tñ per id ſequitur quo ad ligandum
in poſterum eandẽ eſſe vim & perpetuitatem vtriuſq;
vt ẽt no.j̃.de ſen ex.romana.§.caueant.in j.gl. ¶Prima
glo.dicit,quid declaret.¶Secunda ſoluit dubiũ.¶Quar
ta exprimit opi.¶Gl.hæc dicit,rñdet per q.¶Gl. ergo.
no.a ↄ̄rio,quærit , arguit pro,& ↄ̄ & ſol iterum quærit
& ſol.¶Gl.quod ſi,quærit,arguit pro,ſoluit ↄ̄rium.¶Vl.
5 gl.al.ſiſe,obiicit & ſoluit.¶In gl.ſi ergo.quod † dr̃, matrẽ
confeſtim debere tutores petere,intelligitur.i.q̃ cito prę
toris copiam habuerit huic rei ſedentis,& ibi, §. ſi quis
ſerui operas.vide de teſta.relatum.ij.ſuper gl.antepe. &
ibi,l.pe.vide de ver.ſig.c.pe.ſuper j.gl.& ibi,l.i.vide de of
fi.dele.de cauſis.ſuper vlt.gl.& ibi.§.vlt.ponit caſum in
citato, qui procurauit per magiſtratum detineri. ¶In
vlt.gl.ibi,l.ij.§.i.ponit caſum in pluribus hæredibus pro
miſſoris.& ibi, parui. ſi compromiſſum ſit in liberũ &
ſeruũ,& liber ſolus ſnĩam dixit,non valet.¶In glo.hæc
dicit.ibi,pp Vin.hæc eſt vera litera,ipſe.n.Vin.in decre.
ij.e.ti.dicebat,ꝙ ſiue ad ſolũ ep̃m,ſiue ad eũ cõiter cum
capl'o ſpectaret collatio vacãte ſede,nõ ↄferebat capl'm
litera q̃ hẽt Innocentiũ eſt corrupta,ipſe.n.Inn in dec.
6 quia diuerſitatẽ,non diſtinguẽdo dicebat,ꝙ † ſi ad ep̃m
& capl'm ſimul ſpectat electio,ſuſpẽſo ep̃o ſolũ capl'm
eliget,ſiue.n. vnũ capl'm & corpus quo ad illa, quæ eis

cõiter

cõiter imminent facienda.illud autem dictum Ho.de
terminabat.ſequitur in gl.¶In gl hoc dixi.ĩ fi.lo. mo.
& Arc.all.ff.de adm.tu.l.ita aut.aſs incipit, qdã decidẽs
§.Pompo.& l.Titium.in prin.& §.i.¶In gl.itud.in fin.
ac ſi dicat,ꝙ ad partem.q̃ loquitur de ẽpo defuncto,nõ
cõperit exceptio.¶In glo.ſi ergo.ibi,& non ante.idẽ Ar
chi.dicens,ꝙ Vin.& Ho.hoc tenent in decr.vlt.de elec.
quæ alle.j.& ibi.non petit.ſi ergo nõ poteſt petere, mo-
ra non imputatur.ff.de acq.hæ.l.nolle.vbi dr,ꝙ non vr
nolle hæreditatem adire,qui adire non põt.dicit ẽt Ar.
ꝙ ille in mora eſt,ſi prius petiuit licentiam, & poſtea ſe
retraxit ab inſtantia petendi.ff.de vſu.mora.quod vi aut
clam.l.vim facit.§. tandiu. & ſi ordinauit nuncios,qui
irent pro relaxatione ſuſpenſionis, qui ab eo licentiati
in domibus ſuis manẽt,dicetur in mora.ff.ex q.ca. ma.
l.miles.ſi vero iter arripuerat ſecus.ff.e.qui mittuntur.§.
vl.ar.ſ.de ap.meminimus.ſed quid ſi fuit in mora p mẽ
ſem.poſtea abfuit cã reipu.vel inſtitit pro licentia, & il
lã non habuit.iterũ ceſſauit & fuit in mora.poſtea iſti-
tit,nunquid iſtæ purgationes & negligentiæ ſibi prode
ſunt.dicit Vin.in dec.vl.de ele.in fi.& ponit Arc.hic, ꝙ
ſunt deducẽdæ excuſationes,vt nõ currat tp̃s ſemeſtre,
vel ſubuenitur huic tanq̃ iuſtã cãm hñti ſicut abſenti,
ſubducerent ĩ de tpe p̃ſcriptionis.C.de reſt.mili.l. qd tpe
C.qui.non ob.lon.tẽp.p̃ſcri.& aut.quod ſi qbuſdã. & ſ.
de p̃ſcri.cũ nobis.& ibi, arbitrabit.idẽ Arc.poſt Hoſt.&
ibi §.vl.caſum.vide.ſ.& concor.cle.de pœ.multorum.
ver.allis pœnã.¶In gl.quid ſi.ibi, venerabili. innuit hic
Arc.& Vin.de conſti.c.pe.illud procedere pp negatiuã
p̃cedentẽ vt ibi.eũ.ſ.dr,non facias hoc ſine ꝯſilio.all. ẽt
ad id.ff.de exer.l.j. §. ſi plures.loqtur,cũ exercitor dedit
duos adiecto alter ſine altero nihil agat, non dicit ſine
ꝯſilio.remi.ad no.ff.de inſti.ſed & ſi pupillus.§.ꝯditio.&
in fi.ĩ gl.pone.¶In gl.ſimile.& in fi.& de pę.di.j. §. hoc
idẽ.ver.itẽ a mortuo.vel vt ab eo.q nõ eſt, perit ꝯſeſſio.

De rebus eccle.non alie. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia habẽs rectorẽ nouiter inſtitutũ ęquiparatĩ eccleſię vacãti.*
2 *Neceſsitas facit illicitum licitum.*
3 *Prætor in cauſa damni infecti interponit decretum.*
4 *Prælatus nomine capituli cum aliquibus poteſt facere contractũ, quem poſtea ſingulares gratificare poterunt.*
5 *Sententia & decretum quomodo differant.*
6 *Cauſa cognitio & decretum debet interuenire in alienatione rerũ pupilli, etiam ſi ſint mobiles.*
7 *Eccleſia comparatur pupillo.*
8 *Statu.ſup eccleſiaſticis rebus non ligãt eccleſiã,niſi acceptauerit.*
9 *Poſſeſsio aliqua eccleſiæ ſi pietatis cauſa concedatur alicui ad vitam,non eſt locus ſolennitati.*
10 *Prælatus beneficia ſibi retinere non poteſt.*

CAP. PRIMVM.

DVdum. Diuiſio ſuper fi.ij.gl.
[*Ordinationem*] idem
verbum.ſ.de præbẽ.niſi eſſent.[*Archidiaconatui*]fuit ergo confeſſio rea
lis.P e.de.vide.quod no.de iſti.cũ ve
niſſent.in gl.ſed quære.[*prædicta*] ad
quem decimæ pertineant,vt in fin.
[*cum vacaret*]no.Ho.de reſti.ſpo.olim.j.vt ibi ſcripſi.ĩ gl.
1 ſi de iuribus.in fi.†æquiparari eccleſiæ vacanti eccleſiã
rectorẽ habentẽ nouiter inſtitutũ,qui conſentit timẽs
impediri in adipi ceda poſſeſſione,de inſti.cũ veniſſẽt.
[*Deputari*]& ſine quo alienatio facta non valet. C. ſi ob
pu.penſira.l.fi.Inn.[*Exigitur*]per hoc dixit Arc.reproba
ri opi.Gof.& Inn.de qua ſatis ſcripſi.ſ.e.nulli. ſuper j.gl.
2 [*Neceſſitas*] † quia non licitũ,neceſſitas facit licitum. ſ.
de conſue.quãto.ſ.de re.iu.quod non eſt.Pe.de.[*Deberet*]
ipſa ordinatio,vel conceſſio [*Vel vtilitas*] euidenter ap
parere dẽt cã neceſſaria vl vtilis,quare talia fiãt, de hoc
ſ.de præb.expoſuiſti.& licet Papa,qui ſin cã nõẽ debe-
ret diſpenſare,de re iu.in cauſis.& de hoc de p̃b.de mul
ta.q̃nque voluntarie & ſine cã diſpenſet,qui vt dñs, qd
placet.facere põt,de quo.ſ.de conceſ.p̃b. propoſuit. ſup
gl.nã ꝯdicit Hoſt.hoc per inferiores ad conſequentiam
non trahendũ.Inſti.de iu.na.§.ſed quod prin.[*Conſilio.*]
Io.mo.de effectu huius cłæ remittit.j. de hęr.ſuper eo.
[*Adiudicare*]ergo id fuerat petitum,vt dixi in iiii.glo.&
no.Io.mo.mihi rem meã adiudicari.de hoc dixi.ſ ti.lj.
quia cunctis.in fi.Quærit Hoſt.quare Papa non condẽ
nauit in fructibus,vel decimis perceptis.dicit,ꝙ forſan,
quia bonefidei poſſeſſor fuerat.ff.de vſu.qui ſcit.§.ĩ alie
no.de quo remittit ad no.ſ.de reſti. ſpo.gratis. declarat
Io.mo.ꝙ forſan pp probabilem cãm defendendi, all.ẽt
C.de rei vẽ.ſi fundũ.& l.certũ.ff.de le.lj.qui ſoldũ.§. ẽt
ſed ſi ageretur iudicio vlï,ſicut in petitione beneficij,vt
no.de li.ob.c.ij.dicit,ꝙ tunc fructus veniunt in iudicio
ſicut augentes hr̃ditatẽ.ff.de pe.hæ.ſed & ſi lege.§. itẽ ſi
rẽ.& l.ſe.& j.de iu.pa.dilectus ĩ fi.¶Prima gl. ſummat.
¶Gl.iuſta.q̃rit & ſoluit,ſoloni obiicit & rñ ¶Gl.ſm qd
remittit & conſulit.ſecundo q̃rit,ponit duas opi.& ſol-
uit tertio,iterũ q̃rit.ponit ſo.Ber.& ꝯtriam Hoſ.demum
ponit diſtinctionem poſt Ho.& Inn.¶Vlt.gl.alle. duas
concor.ſignat vnum ꝯtrium & remittit.¶In gl.ſi igitur.
ibi.§.hoc nihilominus. ęconomus, quem ẽpi tractat
elegerit,defendit cãm eccleſiæ.& ſi.ibi,§.non paſſim.&
§.ſeq.iſti.§.dñt,quod ſ.dicit gl.& plenius.¶In glo. ſm
quid.ibi,per fundũ.vide de ſen.ex.officij.ſup j.glo.& ibi,
3 §.Iulianus.& §.ſi.forte.†prætor in cã damni infecti ĩter
ponit decretũ.& ibi.§.non paſſim.vide ſ.gl.px. ¶In gl.
ij.in fi.& ſm hoc ſunt tres partes.in prima actoris deci
ſa petitio.in ſcda rei defenſio,ibi dictus.in tertia ibi, q̃a
Papæ diffinitio tribus rõnib ſulcita.ſcda ibi,q̃a ẽt.tertia
ibi,præſertim.¶In gl.quæ agebat.in fi.idẽ ſm Ho.ĩ qua
libet dignitate,vel p̃ſonatu,qui remit. ad ſum.ne ſe.va.
§.de qua ſede.& vide,quod no.de exce.prę̃la.c.ij.in j.gl.
¶In gl.ſi igitur.ibi,eccleſia.q̃ fungitur iure minoris.ſ.de
in inte.reſti.c.j. ſicut ergo pupillo non habenti tutorẽ,
vel non legitimũ defenſorẽ dẽt bonus defenſor, vel ad
uocatus dari per iudicẽ.ff.de re.eo.q ſub tu.l. magis pu-
to.§.non paſſim.in fi.ſic & eccleſiæ vacanti.& ibi diſtra
here poterit,vel ſm Inn.faciet hoc ipſe ẽpſ,q ex cã pie
ipſam eccleſiã & res eius alteri donare, vel ꝯcedere,xii.
q.ij.ſi ẽps.& c.ſe.de do.paſtoralis.& ꝯſultationib. de his
q̃ fi.a præ.paſtoralis.quod dic,vt in cle.e.ti.ſi vna.Hoſ. ad
dit, quia ipſe eſt legitimus adminiſtrator eccleſiæ ſibi
ſubiectæ.& pro illa defendere & agere põt,remi.de ſuc
ceſ.ab inte.c.fi.& dicit Inn.non mirandũ,ſi ipſe idẽ alie
nator auctoritatẽ præſtat alienationi,nã alienationẽ fa
cit noĩe eccleſiæ,cuius eſt res,& tanq̃ eius defenſor au-
ctoritatẽ pręſtat alienationi vt ẽpſ.ſi.ſ.de ele.cũ inter.j.
& ij.nec ob.ꝙ læditur eccleſia,cuius res alienatur,quia,
illud fit pp maiorem & cõem vtilitatẽ, q̃ pręferẽda eſt
minori & priuatæ,all.in.vii.q.j.mutationes.& c.ſe. Ho.
remit.ſ.de poſt.bon æ.j.& vt dicit, talis ſpãliter pertinẽt
ad ipſum,x.q.j.regẽda.& c.ſe.& ibi,capl̃i ſui.ꝯ ſi capl̃m
bona diſtincta debuerit alienare, erunt principales in
alienãdo,ſed id faciẽt de auctoritate ẽpi, & eſt ſm Ber-
ſimilis diſtinctio,qm̃ in iudiciis,no.ſ.de reſcri. edocerĩ.
I j.gl.& ibi,archiẽpſ.an hoc ſit neceſſariũ,vide,quod di-
xi,de his q̃ fi.a p̃l.c.i.in fi.Inn.hic dicit, hoc ſm quoſdã.
& pro hoc facit,qd ipſe Inn.no.e.ti.vt ſup.in fi. & quod
ibi ſcripſi,hic ponit Arc.ſed Hoſt.ſimplr hoc ponit, re-
mittens ad no.per ſe.ſ.e.lib. de ſup.ne.p̃.Romana q̃ vi-
deas in ſum.de of.or.§.quid pertinet.ver.pmittat.ad idẽ
in ſum.hoc e.ti.§.iii.verſi. res aũt.idẽ Io.mo.& in fi.ver.
quid ſi cuilibet.¶In gl.ſm qd.ibi. vtile non neceſſariũ,
quod patet hic p ſingulare,nõ.n.dicit tractatus ſolẽnes
& diligentes, ſed ponit ſingula.& eſt ſile.qd no. in cle.
de ele.cũm.§.verũ.in gl.licet. ergo de tractatu, & ipſius

xii.q.ii.ſed loquitur in caſu non conceſſo, vel pter for-
mam iuris,vel intelligitur de rebus præcioſis,ſed poſſeſ
2 ſiones†minus vtiles licite dantur in emphyteuſim & p
petuam.xii.qō. ij.perpetua.& §.ſi quis.prohibetur aūt a
iure emphyteuſis,q̃a eſt alienatio.ſ.c.null . Arc.remit.
in Auc.de non.alie.§.neque aliud.in fi.colla.ij.[*Forma*]
de hac dictū eſt ſatis.& c.prox.& ꝯ gl.Io.xii.q.ij.in ſum
ma.& c.ſine.tenet hic Arc.ꝙ etiam ſi forma ſeruetur,
ſi non eſt caſus licitus,non tenet alienatio,per dec. vlt.
c.& ſ.de conſti.quæ in eccleſiarum.vbique dr̃,ꝙ legi
timus dēt eſſe conſenſus.& facit,quod no.Ber.de reſ.in
inte.c.j.in gl.pe.vt ibi dicit Dama.qui in qōne ij.de his
quæ fi.a præla.tenet opi.Io.inducens dec.cum nos.e. ti.
& dec.cum dilectus.de do.potiſſime innititur huic rō-
ni,ꝙ aľs nō eſſet dare,ꝙ eccleſia læſa reſtitueretur.vt di
cit præce.dec.prima,de reſti.in integ.ſi enim non ſerua
tur forma.ꝯctus eſt nullus,& ſic ceſſat reſtō.ff.de mino.
in cauſæ.vbi ergo ſeruatur forma,ſed caſus non eſt lici
tus,procedit reſtō.ergo ꝯctus tenuit. tō iſta parū vrget,
poſſet enim eſſe licitus ꝯctus alienationis,& in illa for-
ma ſeruari,& tñ multum ex eo damnificaretur eccle-
ſia,& tūc locus eſſet reſtōni.& ſic ēt ponebat Gof.e.tit.
ad noſtram.& in ſum huius ti.ver.alienatio.Ho.aūt te-
net opi.Io.aperte in ſumma,hoc e.ti.§.iii.ad fi.vř tñ te-
nere ꝯtriam in ſum.de reſti.in integ.in §.in quibus.ver.
in ꝯctibus.no.ēt hic Arc.de eo,quod dixi.ſ.c.prox. ſup
3 ver.exigitur.[*Permiſſis*]p̃lato†prohibito alienare id non
licet,etiam in caſibus permiſſis,remit.Arch.ad no.per
Inn.de teſta Rainaldus.& ibi ſcripſi ſuper ver. impedi-
re.prope fi.gl.[*Recognoſcendo*]ſ.de ele.venerabilem. poſt
prin.[*Profitendo*]vide ſ.e.lib.de ſum.tri.fideli.iuxta prin.
[*Se tenere*]dicit Arch.poſt Gui.ꝙ ſi bene attendatur,eſt
quædam alienatio,quaſi confiteantur ad illos dn̄ium
pertinere directum.ff.ſi age.vec.l.j.§.fi.ſicut cū me con
ſtituo rem alieno noīe poſſidere,ad illū trāſit poſſeſſio,
& abdicatur a me. quia is qui poſſidet &c.de reſ.ſpo.cū
veniſſet.de præſcri.ſi diligēti ff.de acq.poſſ. quod meo.
[*Vulgariter*]vide de iniu.c.vno.in prin.[*Aduocatos*]ſ e.li.
de ele. generali [*ſtatuendo*]ſæpe ante hanc conſtōnem
prælati oppreſſi inuocabant nobiles potentiores oppri
mentibus ad defenſionē ſuam,faciendo eos aduocatos
vel defenſores locorū,pp hoc illi ſibi vēdicabant quod
dam ius dn̄ij,vel aduocationis in eccleſijs , vel locis ſic
defenſis.& dicit Guil.& Fran.ſe vidiſſe multos p̃latos fa
ciles ad talia,& ꝙ q̃nque ad hunc finem ipſi nobiles ꝓ-
curabāt oppreſſiones illas,a quibus veriſiſr abſtinebūt,
videntes per prælatos hæc fieri non poſſe,vt in glo.& vt
dixit Fran.etiam ſi eccleſiæ conſuli non poſſet,niſi per
talem ꝯctum pp potentiam opprimentis , non tñ fieri
4 poterit ſine Papæ licentia,damnatur.n.†temeritas ēt in
caſu neceſſitatis.ſ.de cōſue.quanto.& apoſtolicę ſedis
iugum licet graue ferendum eſt.xix.di.in memoriam.
peratur ergo Papæ licentia ſuper tali ꝯctu expedienti,q̃
ſuper alio daretur.ſi.ſ.de immu.eccl.aduerſus.& quod
ſcripſi de ec.ædifi.c.vlt.[*Alterus*]vt fideiuſſorum,pigno-
rum, interuentus rei,obſidum,vel ſimilium.[*licentia.*]
Papę ſpāli.Et conſenſu capituli.[*Adeo*]i.tm̄.[*Cauſam.*]i.
titulum,qui eſt cā præſcriptionis.C. de rei ven.nullo.ff.
de peti hæ.nec vllam.in prin.& qūo iſto & alijs multis
ſumitur cā,ſcripſi de acc.cum dilecti.ſuper gl.cā requi-
ritur aūt in talibus præſcriptionibus titulus, cum nedū
præſumptio,ſed ēt ius cōe ſit ꝯ præſcribentem,cum ec
cleſię & ipſorum res debeāt eſſe libere.x.q.j. nouerint,
ſ.e.c.fi.C.de epi.& cle.l.ij.& de cen.q̃q̃.de immu.ec. c.j.
hoc verum,niſi inquātum eccleſia permittit,& ſic ſol-
uitur de iure pa.p̃terea.ad id.e.ti.qm̄.[*Sciens*]dicit Arc.
præſumi ignorantiam,niſi probetur ſcia.j̃. de reg.iu.p̃-
ſumitur.[*Præſumptum*]i.ſubmiſſionem factam non ob
tentis prædictis licentia & conſenſu.[*Neglexerunt*]vitiū
notat,no.ēt Arc.ꝙ celare eſt aliq̃d facere , de hoc ſ.de
ſimo. nemo.& eſt ſiľe.ſ.e.lib.de ele.gn̄ale.[*Eccleſiaſticos*]
i.hoſpitalarios S.Io.& his ſiľes.xvii.qō.iiij.quiſquis.Gar.
& Io mo.[*Eregerint*]factum ponit,& non ius,& ſic non
5 ꝯdicet oppoſitioni.B.& Hugo.quæ hēt,ꝙ† ſi per metū
fiat traditio rei eccleſiaſticę.nō transfertur dn̄iū,& hic
hic tenet Arc.cuius verba decidit pp id , quod ſcripſi.ſ.
quod met. ca.abbas.ſuper.j.gl.& de hoc.xv.q.vj c.j.[*Na
tura*]vt ſi eſt ꝯctus emphyteuticus habeat, quod vult ꝯ
ctus,nā & nō vltra,idē & in alijs venditionib. & ſiſibus,
ſm Gui.[*Eoipſo*]licet ergo hic & ſ.§. laici. neceſſaria ſit
monitio,non tñ ſnīa,concordātias de hoc vide.ſ.de ra
pto.excōicationi.ſup vlt.gl.[*Extunc*]ergo non ante,deſi
gnat.n.huius terminitps extremū.ff. de condi.& de. l.
iiii.& l.ſi is.§.ſi ita.& de cōſe.di.iiii.tunc valere,facit ſ.
e.li.de ele.ꝯmiſſa.in prin.[*Terram*]de ſpon. nō eſt nobis.
de of.dele.ſane.de poſtu.c.j.[*Procedatur*]per illū p̃latū,cu
ius ſpūali iuriſdōni ſubeſt illa terra , ēt ſi ſit ille offenſus
ſm Gul.& Cle.Piſa.allegant no.per Inn.de ver.ſig.ex p
te.& j̃.e.li.de ſen.ex.dilecto.dūt p̃dicti , ꝙ ſi illa terra eſt
ſubiecta prælato eccleſiæ grauatę,pcedetur ꝯ ipſum lai
cum,qui ꝯ hanc cōſtōnē fecerit per ſuperiorē illius lo-
ci,declarat Gul.& Ar.j.diœceſis,in qua eſt poſſeſſio vſur
pata.ad id.ſ.de ſo.ꝯpe.ſane.& c.vl.C.vbi de cri.agi opor.
aut.qua ī prouincia.¶Prima glo. diuidit & ſummat.
¶Quarta gl.no. ad'io,q̃rit & remi.¶Gl.quidam. ponit
vnā opi.quā reprobat ¶Gl.ad modicū, rn̄det per qōnē
in qua duas opi.ponit.¶Gl.C de.alle. vnā concor.& ſol
uit ꝯtrium.¶In gl.ij.ibi humanū.ibi ponitur ſolennitas,
quæ requiritur in promulgatione legis.¶In iiii. gl. ibi,
lex quæ,vide.ſ.e.li.de ele.is cui.ſuper gl.puto.¶ In quin-
ta gl.ibi,iubemus.ij.j.rñ.ibi mancipia & præbendæ,quę
6 †debentur publico vel priuato computantur inter mo
bilia.¶In gl.non ſufficit.ibi,l j.§.ij.aľs iii.vide.ſ. de iura.
cal.literas.ſuper j.gl.¶In gl.ad modicum.ibi l.j. in fi.vi-
de in præ.c.de cautis.ſuper vlt.gl.¶In gl.C.de.ibi,quem
admodū.vide in c.ſi diligenti.j̃.alle.ſuper glo.pe. & ibi,
eleganter.non cadunt hæc & ſequens in ſuffragiū,quia
allegantur gl.tñ hæc lex vult, ꝙ ſi minor circūſcriptus
dolo ſerui illum vendicet , emptor illum manumiſit,
aduerſus manumiſſionem non datur reſtō.ſed agit , vt
reſarciat dānū,& ſic vt ibi dicit gl. & ex inutili ꝯctu trā-
ſit dn̄ium, & ibi,l. vna.l.vult,ꝙ per pactum & traditio-
nē ſiue ſcriptura certæ formę dn̄iū rei immobilis non
transeat in aduocatū,& eſt ſpāle,vt ibi no.¶In gl.j. ibi,
in quatuor.Gar.diuidit in quinq;,faciens quartā.ibi,lai
ci.Boa.diuidit in vij.faciens ſcđam ibi,non concedēdo,
quintā ibi laici.vij.ibi,qui vero.¶In gl.ij.in fi.ꝯcor.j̃. de
reli.do.c. vno.in prin.Arc. ¶In gl.iij. in fi.in gl.ij.& per
hoc vř,ꝙ eccleſia ſua , vel nomen debitoris non cedat
ſine decreto,de minore vide in Spe.de ceſſ.ac.§.j.ver.nū
quid minor.¶In gl.iiij.Ibi Gar.& Io.mo.¶In gl.no. ī fi.
& in Aut.de non alie.§.vult.n.col.ij.facit qđ no in Spe.
de re.ſpo.§.nunc dicamus.an̄ fi.¶In glo.ſ.in fi.dicit hic
7 Gar.& poſt eū Io.mo.ꝙ†eccleſia.i.congregatio fideliū,
cui' Chriſtus eſt caput,hēt dn̄iū, ſed pauperū ſunt quo
ad ſuſtētationē,& clericorū,quod ad adminiſtrationē,
& ſic dicit ꝯcordari ꝯtria.¶In gl.pro eodē.in fi.ſ. ſm or
dinē lrę ſubmittere eccleſias.ſubiicere bona,ſupponere
iura.¶In glo.non ſufficit. ibi,ſeruitus.facit.ſ.de accu.ve
niens.de iureiu.nimis.& humani moris eſt , illū vereri
&c.xvi.q.ii.c.j.& in fi.ſ.de immu.ec.aduerſus.¶In gl.q-
dā.clericus Piſa.& in fi. idē Gar.Io.mo.& Arc.¶In glo.
caſus,in fi.qui licet ſint multi,reducūtur ad quatuor ibi
notatos.¶In gl.an modicū.In fi.idē Arch.vide, qđ no.
in cle.e.ti.monaſteriū.ī gl.fi.¶In gl.C.de.ibi,ſpāle,& ſic
facit pro opi. Tan.quā ponit Bar.in vene.lix.qui tenuit,
8 ꝙ†emens a ſolo prælato,ſi habuit bonā fidem, præſcri
bit,vt ibi dicit Hug.& idē Dama. hoc ti.qō.iii. & vtrun
que dictū ſaluatur, ſuper quo vide,quod no. & dixi de
iur.pa. cura.& ibi de hoc.ſ.ſcđo dicto,quo ad primā cō
cor.ad duas leges,q̃ ſequuntur,fit remiſſio de primo di-
9 cto,vt patuit ī ſuffragio,& mā m illā†an ex inutili ꝯctu
trāſferat dn̄iū,plene ponit Ia.de Bel.ſuper l ſi ipſa.ff.qđ
me.cā.in ſolutio.ꝯtriorum.¶In gl.j.officij.ibi Gar. Ioan.

mo. & Arc.in fi.vide quod no.ſ.e.lib.de re jud.c.j.ſuper
ver.officij.¶ In gl.hoc referas,in fi.idem Guil. & Archi.

¶ De rerum permu. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Venditio efficax eſt ex partium conſenſu.*
2 *Permutatio beneficiorum non fit auctoritate beneficiatorum, ſed totum ponitur in arbitrio ſuperioris.*
3 *Beneficia plura poſſunt pro vno permutari.*
4 *Reſignatio licet ſit quò ad beneficium, non tamen quo ad præſidentem, niſi acceptet & transferat.*
5 *Inferiores epiſcopis licet ad eos ſpectet collatio, auctoritatem permutationibus præſtare non poſſunt.*
6 *Beneficium pingue habens ſi permutat cum eo, qui habet tenue, an hoc ipſo videatur fraus eſſe probata per eum, qui expectabat in pingui.*
7 *Venditio, & emptio a permutatione originem ſumpſerunt.*

CAP. PRIMVM.

LIcet in tua. Non diuiditur. ponit tria. primo thema de permutare volentib. vbi ſūt exportātes, quod diffinit ibi volumus.& ponit motiuū ibi, ęquitatē. & eius rōnē ibi, quæ alſ. & hic ponitur licet.pro q̄uis, ſciēdum eſt, caſum iſtum fuiſſe olim hic diſputatum per Arc. Carcaſonem, qui ɔ̄ hāc diffinitionem allegabat principalr ꝙ aut ꝑmutata vacauit, & ſic debetur prima expectāti. aut non vacauit,& ſic collatio eius non tenuit.permutans ergo non pōt illi reſiſtere, cū ſine vacatione nō poterit in illa ius habere. ſoluendo tenuit, ꝓbendā expectāti non deberi, nō bn̄ dixit, ſed ꝓphetauit hoc ius nouū. mouit eū æquitas, q̄ hic mouit ſtatuentē inducens caſus legū.ff.de leg.ij.imperator.ff.ſo.ma.ſi cum dotem.§. fi.ff.de pe.hę.l.ſi rē.ad fi.in quibus ꝑciū, vel res ſuccedēs rei hæreditariæ, vel dotali loco illorū habetur.[*inducere poterat*]vt li.pen.eccleſia.j.& ibi cōcor.de hoc, maxime aūt hoc procedit cum inſtāti fit ſurrogatio, ſicut ī permutatione quaſi non videatur vacaſſe cū ſic inſtanti ꝑ ſona ſurrogatur perſonæ. de ver. ſig.nā & ego.cū ꝯcor. Itē præbenda non vr̄ vacaſſe ſimplr̄, vel pure, cū de nā ɔ̄ctus ſit, rē pro re dari.ff.e.l.j.ꝙ eſſe non poſſet.ſi res i.ꝓbenda ex eo ſolo alteri deberetur,& in caſu nr̄o eo fortius id procedit, quia ꝑꝑ eccleſiarum vtilitates fiūt, nō ꝑꝑ ꝓbendatos, ſed per ſuperiores tales permutationes,e. ti.q̄ſitum.nec alſ vacaturæ fuiſſent, vt hic in fi.Sīonem aūt concludebat per dec.cum vniuerſorum.e.ti.& de ꝓben.inter cætera.probāt.n.illæ dec. ꝙ talis denunciatio non eſt pura.quia non valet collatio præbendę permutationis cā reſignatæ, ſi conferatur alteri, q̄ permutare volēti, vt ibi, tu dic, ꝙ ſi illæ dec.hoc probaſſent, nō fuiſſet neceſſaria cle.e.ti.ſuper quo vide, quod ibi no.in vlt. gl.alicui.ſi ſic innitamur verbis, vt vult Arch.nō ꝓcedit dec.vbi vnus ſolus ſit expectans, cum hic ponat plurale,& hoc ridiculoſum,& per eundē modum recipe, qđ hic dicit iii.& iiii.gl.expectent habentes, vel non habentes canonicatus formam iuris.obiicit Io. mo. in rub.ꝙ nulla forma de iure procedat permutatio beneficiorū, cum.n permutatio ex traditione rei efficax initiū ca-
1 piat.& in hoc † differt a venditione^a q̄ efficax eſt ex par-
a tiū cōſenſu.ff.e.l.j.& pro ſpūalibus nil dēt promitti, vel
tradi.j.q.ij.quā pio.ergo nec beneficia permutari.ſoluit
2 ꝙ † beneficiorum permutatio^b non fit auctoritate bn̄fi
b ciatorum, ſed totum ponitur in arbitrio ſuperioris, qui ex cauſis propoſitis ad permutationē procedet, vel illā denegabit.ſ.e.q̄ſitū.& vide quod ibi dixi ī gl. bn̄ poſſet. alle.ēt.xvj.q.vii.nemini.de exce.ꝑla.ſicut vnire.ſua vero ga non ꝓcedit ꝑmutatio, cū bn̄ficiū meū tibi renūcio & tu tuū nepoti meo, vel amico, nec tunc locus eſſet huic dec.Itē ſimoniacū eſſet, de hoc de oſ del. ex parte. j.in gl.ij.ſecundo ex eadē lr̄a no.ꝙ ſi alr non hēt ius in bn̄ficio puta ſimoniace adeptus, ſi permutat cū illo iuſtū titulū habente, non pōt illud ſalua ɔ̄ſciā retinere, qa primū ſuū non erat, facit, vt li. pen.eccleſia.j. & ibi concordantiæ in gl.ij.& de vſur.cū tutorib.in vlt gl.alſ expediret bn̄ficia ꝑ ſimoniā acquiri, ſi ꝑ illa poſſet ius in ꝑmutatū haberi,& talib.obuiandū eſt.ſ. de diuor.quāto. in fi.nec obſ.ff.de fur.q vas. in fi.qa licet pecunia habita de re furtiua non ſit furtiua.fur tn̄ ad reſtōnē tenet.ſtilus Romanæ curiæ hēt cū cōfert Papa bn̄ficia permutationis, vel alia cā renunciata, apponere clām in fin.ꝙ nō intendit papalis numerus ɔ̄ferre prouiſo quā renūcianti ɔ̄peteret.tertia no.ꝑ decre.ſi tibi abſenti.ſ.e.lib de ꝓb.& per dec, vlt.in fi.ſ.de ɔ̄c.ꝓb.ꝙ cū bn̄ficiū expectāti debitū ſuū eſſe non dicatur, ēt ſi vacet, ante ipſius collationē & acceptationē expectantes ambo vel alter ꝑmutare nō pn̄t ꝑ hāc lr̄am, facit ff.e.l.j.in fi.ff.de cōd.cā da.
3 l.vl.Itē ceſſat ibi rō dec.q̄ſitū.e.ti [*beneficia*] ꝙ † poſſūt plu
c ra bn̄ficia^c ꝑ vno ꝑmutari, eſt ar.de exce.cū venerabilis. vt ibi dixi ſuper ver.eccleſiis.& no.ꝙ dicit beneficia, qa ſi alterū eēt bn̄ficiū, alterū ꝑſtimonia, q̄ non haberet in titulū, vel q̄ caderet in laicū, nō eſſet locus permutationi.facit.ſ.c.c.fi.& de ꝑſtimoniis illis vide, quod ſcripſi de reſcri.poſtulaſti.in iii.glo.[*volentes*]pn̄t ergo clerici hoc petere, alſ de voluntate ipſorū non poſſet conſtare ſm̄ Arc qui recitat hic.quod poſt Inn.ſcripſi.ſ.e.q̄ſitū.ſuper ver.ſimoniæ.vnde per cle.e.ti.c.vno.exprimunt renunciantes.& renunciant permutationis cā, quod.n.mēte gerunt, licet exprimere per illā dec.ex quo licitū eſt. facit finis huius c.[*reſignent*]licet ſit reſignatio quo ad beneficiatū non quo ad ꝑſidentē, niſi acceptet,& transferat.ſ.c.q̄ſitum.ad id de renū.admonet.& c. ꝙ in dubiis. ſm̄ Io.mo.qui dicit, ꝙ nō cenſetur hic vacatio, ſed cōtinuatio miniſterio ſuperioris & ꝑcedentis tituli, ar.ff. de conſti.pe.& licet ff.de diuor.diuortiū.& de muli.reſt. l.quod dr̄.§.miles.ad fi.ibi, quaſi cōiuncto munere &c. præmiſſa.f.quia ſunt ibi ſpectantes primas vacaturas, in hac parte vide, quod no.ſ.e.li.de reſcr.ſi pp.in gl [*morte*] hmōi expectantium ad collationem tuam, ad quæ ſola reſtringitur ſm̄ Arc.ꝙ non placet, nec de facto ſeruatur.¶ Prima gl.ſummat, no.& remittit.¶ Secūda gl. ponit dictum, ad quod all.quatuor cōcor.& ſoluit vnū ɔ̄rium.ſecundo ponit ſecundū, ad quod all.vnam concor.& vnū ɔ̄rium ſoluit.¶ Tertia.quarta & ſexta ſoluūt tria dubia.¶ Gl.quid ſi, quærit de tribus, arguit negatiue ſoluit ɔ̄rium.¶ In gl.ii.ibi placuit, vide de torn.c.i.§.vlt. gl.¶ In gl.quid ſi.ibi præcipimus, vide, de præb, de multa.in vlt.gl.¶ In gl. pe.ibi placuit.vide in c.alle.ſuper glo. antepe.& ibi.ſi quis ſeruo.vide de big.nuper.ſup añpen. gl.¶ In gl.ij.ibi ciuitatē.idē Io.mo.& hoc ēt poſuit Arc. ꝙ poſtea cancellauit forte ꝑꝑ opi.ſuam, de qua dicā ſuꝑ gl.qđ ſi.nec poſſet opponi, ꝙ ampliaret verba textus, & ibi, Rodulphus.vide quod ibi dixi ſuꝑ gl.ij. & quod dixi poſt Ho.de oſ.or.c.j in prin.& ibi, cathedralis, idē Io. mo.¶ In gl.quid ſi.ibi hæc decr.& hoc tenet Arc.per rōnē, q̄ ſequitur.& ibi dici, idem Io.mo.& ſic ſeruatur, & ibi illorū oīum. ſic in ſua diſputatione terminauit hic dñs Pau.de Coſpis, alſ Lazarini eo caſu, qn̄ fauore perſonarum & pro ipſarum expedientia fit permutatio, ſi vero ꝑ vtilitate, vel neceſſitate eccleſiarū ſufficit maior pars, faciant no.ſ.de conſti.cum oēs.æquitatem habet hæc diſtinctio.Quid dices, cum ī eccleſia collegiata ꝑꝑ diminutionē facultatū debito modo reſtrictus eſt numerus,& canonici, ad quos ſpectabat collatio, iurauerunt non recipere aliquem in canonicum, nec receptioni conſentire, donec numerus reductus eſſet ad nouam ordinationem, nunquid de numero exceſſiuo procedit ibi permutatio,& an illi ſine pęna periurii poterūt cōſentire, eadem q.eſt, dignitas, vel perſonatus extincta ſunt de eccleſia poſt primā vacationem, neutro

iſtorum

iſtorum caſuū puto permutationē fieri poſſe.& in primo caſu non puto ſine periurio poſſe canonicos ꝯ eniire,vt æquitas huius dec.reſtringatur ad ſuum caſum. ſ.quo ad expectantes, de quibus loquitur,ꝙ ſonat hic tex.in hac parte,& remiſſio.quā ibi dedi, & ibi eligere, vel conferre,& hoc tenet Ho ſ̄.e.q̄ſitū.in ſum huius ti.
5 §.quid pōt.ver.ſed nunqd.& ibi ſequi.tꝫ † ꝙ inferiores ab ep̄is licet ad eos ſpectet collatio,auctoritatē permutationibus p̄ſtare non p̄nt,& idē hic Arc.& de hoc dixi in cle.co. ti.c.vno.in gl.pe.& ibi ſui ep̄i,eū.ſ.ambo ſiꝰ ꝯuenerunt,vt dicit Ioā. mo.ita ꝙ quaſi pro vno hūr per dec.ſtatim allegatā,alle.ē.ff.de cōd.& de.cui fundum. in fi.aſs poſſent diuerſæ intricationes & dubia euenire, niſi dicas totū fieri inſtanti.exemplū cū Bon.& Mutin. cano.vellent permutare,renunciauit Muti.& facta eſt collatio Bon.per ep̄m Muti.& anteq̄ ſibi cōferat Bon. mortuus eſt Muti.audiui qōnem fuiſſe de facto,prouiſus p̄ Muti.volebat vtrūq; tenere,ep̄s Bon.volebat Bon. ꝯferre quaſi ille ꝯſenſerit permutationi ſi ſuo p̄lato placeret,Muti.ēt conferre volebat Muti.vt vacantem p̄ mortē,ex quo permutatio non proceſſerat, hanc ītricationē & ſimiles,vt ſi decederet Bon. habens vtrunque, tollit vera opinio,vt inſtanti fiat vtriuſque renunciatio p̄mutationis cā, & demū illa acceptata fiat vtrique collatio,q̄ ēt facta alterius nō teneret,per cle.e.ti.in p̄dictis tm̄ caſibus ſi diceres interuallū in his eſſe poſſe vr̄ p̄p tacitam ꝯditionē ſubintellectā.ſ.ſi permutatio habebit effectū,q̄ impleta non fuit, ꝙ Muti.ep̄s conferat Muti.ſi non ſit ibi expectans,q̄a tunc illi debebitur.& ſecundo caſu Bon.ep̄s ꝯferat Bon.ſi non ſit expectans Muti.qui renunciauit permutationis cā, recuperabit renunciatā m̄ām de tacitis ꝯdōnib.vide.ſ̄.de treiu. quēadmodū.ſ gl.ij.nec per hoc eſt renunciatio ꝯdōnalis,vel ſaltē ꝯditio eſt a iure approbata,ad p̄dicta,bn̄ facit.C.e.ti.eū p̄cibus.& quod ibi no.& l.ſe.de pac.inter em.& ven cu te fundū.facit ēt.ſ̄.e.lib.de p̄b.ſi beneficia per quā decr. ēt vr̄,ꝙ ſi permutatio non teneret ſine vtriuſque culpa,redeant ad bn̄ficia,ſi ex alterius culpa locus dabitur expectanti in locū culpabilis,vel ordinario collatori,facit.ſ̄. e lib.de renun.c.ij.& idē vr̄,qn̄ ſine culpa vnius alterius beneficiū euincit̄ non in limite permutationis, debuit .n.ille videre,cū quo ꝯtraheret.C.de furt. inciuile. pone exēplum.erat bn̄ficium alteri debitū, ſed ignorabatur ſaluo caſu dec.præ.ſi beneficia.vel fuit omiſſus ꝯſenſus veri collatoris.qui alteri ꝯtulit, ꝙ debuiſſet ingrere permutans,& dec.e.ti.loquitur in permutatione de iure facta vel fiēda, vt hic in prin.& ibi cū illorū.§.ſi vero.¶In
6 gl.pone.in fi.tractat hoc in additionib.Io.mo.an † ſi hn̄s pingue beneficiū permutat cum eo,qui hēt tenue,hoc ipſo videatur fraus eſſe,p̄bata per illum,qui expectabat in pingui,ꝙ videatur ipſa re,per præ.dec.ſecūdam,in fi. ſed ibi non permutatur minus & maius,ſed renuncias minori,ꝯ quem erat præſumptio fraudis,de illa cōuincitur hoc ipſo,ꝙ ſibi poſtea confertur maius.nec ob.ff. de diuor.ſi filia.ſo.ma.l.filiæ.quia ibi totum auferr̄ patri ſi non fieret interpretatio fraudis,ſed hic differtur non aufertur.nec ob.ſ̄. de præſum. quia veriſimile.quia illa præſumptio non eſt fictio,& ideo ſtatur probationi ꝯ riæ de conſenſu,de renun.ſuper hoc.hic conſtat de cōſenſu vtriuſque.dicit ergo Io.permutationē tenere,alle.
7 ff.de ꝯhen.emp.ſi quis donationis.cū.n.†vēditio & emptio a permutatione originem ſumpſerint.e.ti.de ꝯhē. emp.l.i.in prin.ſicut ibi tenet venditio,teneat & permutatio,ſed tu dicas hoc verum, vbi non ſunt aliæ circunſtantię fraudis,& bene facit.C.de reſcin.ven.l.dol.& eo fortius vbi circūſtantiæ excludunt fraudem.ſ̄.e.cū vniuerſorum.ibi,vtilitati vtriuſque &c.facit.lxxviii.di.quo rundam.& ſ̄.e.quæſitum.in fi.

ADDITIONES.

a ¶Differt a venditione permutatio in quibus differat a venditione.vide Bar.in l.j.n.C.de rer.permu.& gl.& Bar.in l.j.ff. eo. vbi concludit quinque eſſe dn̄as.Venit tamen permutatio appellatione venditionis. Bar.in l.j.ff.de cōtra.emp.Bar.& Bal.& Doc.in l.j.C.de re per.& Bal. in l.cicenium.§.emptore.de edi.ædi.l.ſtatuliber.§.quintus.ff. de ſtatuli.

b ¶Beneficiorum permutatio.Adde hic quod no.in cle.j.de re.per.Nil fiat de duabus præbendis inter duos canonicos in eadem eccleſia in cle.j.de re.per.per Car.in iii.op.Et Inn.in c. quæſitum e.ti.

c ¶Plura beneficia. Adde ad hoc quod unum beneficium permutatur cum duobus uno euicto datur euictio.Ro.in deci.lxvj.

¶De teſta.& vltimis volun. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Bonorum appellatione quid contineatur.*
2 *Inſtitutio omnis dicitur ſubſtitutio ſub conditione.*
3 *Pluralis locutio geminat ſignificationem ſingularem.*
4 *Perſonæ plures vbi in vna conditione iunguntur, ſufficit in vno quo ad alium conditionem impleri.*
5 *Vulgaris non tacita incluſa ſub pupillari an excludat matrem.*
6 *Fideicommiſſaria bona filij non comprehendit.*
7 *Directa dubia recipit interpretationem directa.*
8 *Ditari nemo debet cum aliena iactura.*
9 *Eccleſia cuipiam ex cauſa detrahitur & datur alteri.*
10 *Paganus non teſtatur ſibi,nec filio.*
11 *Pupillus impubes quis dicatur.*
12 *Miles ad tp̄s & poſt tempus hæredes facere poteſt ſibi & filio.*
13 *Subſtitutio directa facta in codicillis trahitur ad fideicōmiſſariā.*
14 *Titulus inſtitutionis fauorabilior eſt.quam legati.*
15 *Fideicommiſſarius proprie non dicitur hæres.*
16 *Fidecommiſſarius cui nominationem pauperum teſtator cōmiſit, an teneatur nominare de loco domicilij teſtatoris.*
17 *Religioſi paupertatis an ſint alijs pauperibus præferendi.*
18 *Conceptio ſubſtitutionis,quæ a principio valuit vt directa,an poſt ea valere poſſit vt fideicommiſſaria.*
19 *Compendioſa etiam non geminata facta impuberi an valeat ꝯtra pubertatem vt directa pupillaris.*
20 *Voluntati,de qua conſtat ſtatur.etiam ſi non appareat ex verbis.*
21 *Voluntatem expreſſam vel tacitā ſequi fauorabilius eſt,q alienā.*
22 *Subſtituens impuberi ſubſtituere videtur ſolum in caſum, quo non poteſt teſtari.*
23 *Subſtitutio fruſtra fit,vbi dicitur,intelligitur fruſtra,quo ad id vt valeat.*
24 *Teſtator licet poſſit auferre Falcidiam, Trebellianicam tamen non poteſt.*
25 *Iura de ſingularibus ſtatuta ad vniuerſalia trahi non debent.*
26 *Pater olim excludebat matrem in ſucceſſione impuberis.*

CAP. PRIMVM.

S I pater. Iſtius dec. duplex diuiſio.prima in v. partes, ſm̄ quā ponit primo teſtm̄ patris. tria continens,inſtōnem filiorum, legatum vxoris.& ſubſtōnem, quā fecit filijs.ſecūda ibi teſtatore ex toto.narrat,quæ poſt emerſerūt.tertia ibi abſque. ſoluit dubium ex teſtō & emergentibus prædictis exortū.quarta ibi præmiſſæ, ponit ſolutionis rōnem & rōnis expreſſionē.quinta ibi,licet. rn̄det obiectioni,quæ ꝯ ſolutionem fieri poſſet, ſed quia ponderato ꝙ p̄p dictionem, vel monoſyllabam,ſi.quæ ponitur in prin.e.tota litera pendet vſque ibi præmiſſæ. vr̄ diuidenda ſolum in tres partes,vt ſic primæ partes coniungantur ſub vna ſecunda & tertia tunc, vbi ponebatur quarta & quinta.& eſt hic ſimile,quod dixi.ſ̄.eo.lib.de ele.generali.ſuper prima gl.[*paterfa.*] nam ſi in alterius poteſtate fuiſſet,etiam ſibi teſtari non potuiſſet.ff.eo ti. qui in poteſtate.Inſti.quibus non eſt per.fa.te.in princ. etiam patre permittente donare poſſet cauſa mor. vt ſ.ti.i.e.pe.in fi.& eſt ratio diuerſitatis, quia teſtamentū eſt publici iuris, & eſt liberū non p̄cedēs ex alieno arbitrio, vt vtrobique no. habes.[*in p̄ſtāte*] hoc enim & quatuor alia requiruntur in pupillari ſubſtitutione, vt hic no. Arc.& breuius no.ff. de vul.& pu.ſub.l.ij & teſ-
Io.An.ſuper vj.Decre.

pſi.ſ.c.Rainutius.ſuper j.gl. & vj. modi, quibus expirat,
no.ff.de vul.& pu.ſub.l.in pupillari.ad quos adde.vij qñ
in totum rumpitur teſtm̃ per querelam, vt dicam.ĩ.in
1 vlt.gl.[*bonis*] quid continetur † appellatione bonorum,
habes.ſ.e.relatum.ij.in prin.& ff.de ver ſig.l. bonorum.
[*legauit*]voluntate non neceſſitate.quid ſi dimiſit vxorẽ
dñam & viduariam & vſufructuariam? Vide in Spe. qui
fi.ſint le.§.j.ver quid ſi quis ita dixerit.C. ſi ſecũdo nup.
mulier.auct.hoc locum.[*adjciens*] ſubſtõ trimembris.
[*ſine liberis*]de quibus filijs intelligatur, hic Arch. & no.
& dixi de proba.c.in præſentia.[*inſtituendo*]i.ſubſtituen-
2 do † oĩs enim inſtõ dr̃ ſubſtõ ſub condirione.ff.de vulg.
& pu.ſub.l.qui liberis.in prin.& no.ff de lib. & poſthu.
Gallus.in prin.Arc.[*hæredes*]non dixit ſibi, nec dixit fi-
lijs, illa.n.dicta, vel omiſſa non vitiant ſubſtitutionem
ff.de bo.poſ ſecundum ta.ſi ita ſcrip.§.qui filio.& inſti.ď
pu.ſub.poſt prin.vtrunque non ſufficeret, ergo alterum
ſic[*mori*]C.de impu.& al,ſubſt.l.de. Dubitatur, quid ſi te
ſtator nõ feciſſet ſubſtitutionem de filia ad filiũ & con
tra, nec adiieciſſet iſtud vtrũque.ĩ terminis dixit ſic, filiũ
& filiam mihi hæredes inſtituo, & ſi deceſſerint.ĩ.pubet
tatẽ, inſtituo pauperes Chriſti, vel perueniãt bona mea
ad pauperes Chriſti. moritur filius.ĩ.pubertatẽ, q̃rit, an
3 ſubſtitutus veniat ad partẽ filij.& vr̃ ꝙ ſic, quia † pluralis
locutio geminat ſignificationẽ ſingularẽ. ff.ↄdit.& de.
falſa.§.vlt.in fi.ſicut ergo ſi ſingulariter facta fuiſſet, ve-
nirent ſubſtituti ad partem ꝓmorientis.ff.de vul. & pu.
ſub.l.nam hoc iure.C.de impu.& aliis ſub.l.q̃uis. ſic &
in hac facta per plurale.Itẽ ibi plures pſonæ in vna ↄdi
tione iunguntur, ſufficit in vno quo ad aliũ ↄdõnẽ im
pleri.ff.de ↄdi.inſti.l.ij.in fin. & vide ibi ↄcor.itẽ vr̃ caſus
ff.ad Tre.Lucius.§.Cayo.ad idem.e.ti.hr̃des.§.cũ ita.&
ff.de iniu.rup.te. l.pe. Dñs meus in legibus, q diſputauit
hanc qõnẽ, terminauit ↄ̃rium, inducebat, ꝙ oportet cõ
dirionẽ in totũ impleri.ff. de ↄdi. & de. cui fundum.&
ꝙ nil vr̃ actũ &c.C.ad Sil.cum ad Silania. in fi. & quia
plurale ſaltẽ duos requirit.ff.de teſti.vbi numerus, vr̃ ẽt
expreſſum.ff.de cond.& de.l.pater Seuerinã.§.j.ff.de cõ
di.inſer.l.j.ad Tre.l.iubemus.§.ſi aũt.ff.de vſu.le.l.codici
lo.in prin.ff.de vul.& pu.ſub.l.qui duos.ad l.Fal.pr̃ filiã.
in fi.Item quia non eſt veriſimile, ꝙ donec aliquis de fi
lijs ſupereſſet, voluerit ſubſtitutos admitti.C. de fideic.
l.cum acutiſſimi.in fi.& C.de inſti.& ſubſt.l.gñalr.§ cũ
aũt.ad §.Caio.& leges prædictas nõ r̃ndet in ſolutione.
quidam diſtinguũt inter directam, & fideicõmiſſariã,
q̃ licet per verbum plurale ſit cõiuncta, quilibet tñ ſin-
gulariter & ſeparatim rogatus vr̃, cũ vtriuſque fides ſit
electa. Item nec parat tm̃ præiudiciũ vt directa. alij di-
ſtinguũt, an filij, an extranei ſic fuerint inſtituti. alij, an
addat̃ vtriq;, vel non, & de his vide per gl.& Cy.in præ.l.
pe. C.de impu. & aliis ſub. collige ex his, ꝙ cautũ eſt in
his ſubſtitutionibus addere iſtud vtrunq;, qđ poſuit hic
teſtator, tñ hic neceſſariũ nõ erat ꝑꝑ ſubſtõnem circa
filios prius diſtinctum.[*contingeret*]non dicit qñ.[*ac dein
de*]ſup.poſt mortem teſtõris.dubitari ſolet, an mortuo
pupillo viuẽte teſtõre, qui ſibi pupillariter ſubſtituerat,
veniat ſubſtitutus ad ſucceſſionem ex vi pupillaris, vel
ſaltem ex vi vulgaris tacite ĩtellectæ ſub expreſſa pupil-
larẽ? Profũdę ſciæ doctor D. Lambertinus de Rampo
nibus diſputauit hanc qõnem, & ꝙ admittatur al. C.de
ca.tol.l.vna.§.pro ſecundo.vbi de hoc, & ff.de vul.& pu.
ſub l.ſi pater filiũ.in fi.in ↄ̃rium, ꝙ talis ſubſtitutio dicit̃
teſtm̃ pupillare, vt hic, in fi.ſed illud vendicat ſibi locũ
pupillo facto ſui iuris per mortem patris.ff. de vul. ſub.
l.j.& l.iam hoc iure. ſed iſte deceſſit in p̃tãte patris, qui
ẽt pubes teſtari nõ potuiſſet, vt dixi in prin.e. & ſic non
tenet ſubſtitutio.ſecundo inducebat.ff.de vul.& pu.l.ij.
§.quiſquis.ibi, adeo aũt & c.tertio ĩducebat.l. ꝙ ſi filius.
ff.de cap.& poſtli.reuer.vbi ſolebat ex pupillari ſubſtitu
tum non admitti.ad §.pro ſecundo.r̃ndebat, ꝙ loquit̃
in vulgari expreſſa, ad l.ſi pater.ꝙ ibi erat hæres ex teſtõ
paterno non ex pupillari.& idem dicebat de tacita vul
gari per præ.l.ꝙ ſi filius.& per l.lex Cornelia.ff.de vul.&
pu.ſed gl.in l.eo.ti.ſi pater captus.in fi.innuit ↄ̃trium, ꝙ
ex tacita vulgari veniat, de hoc per Cy.in l.precibus.C.
de impu.& aliis ſub.in mã pupil.in iiii.q.ĩ fi.[*defunctis.*]
adita prius hæreditate aľs venirent ſubſtituti ex directa
vulgari in compẽdioſa ſubintellecta.ff.de vulg. & pup.
ſub.l.Lucius.& l.qui liberis.& C.de impu.& aliis ſubſti.l.
5 q̃uis & l.precibus. vbi not.Arc. † an vero tacita vulgaris
incluſa ſub pupillari excludat matrẽ, cõiter dicũt Doc.
ꝙ non, de hoc.C.de inſti.& ſubſti.l.fi.de tacita vero pu
pillari no.in l.precibus.& per Ho.in ſum.huius tit.§. qs
ſit effectus.in fi.[*ante tpa*]quid ſi poſt hoc, eſt fortiſſimũ
dubiũ, vt dicam.ĩ.[*iure naturę*]ſ.tertię, & vt ſic aucta intel
ligatur quarta in ſucceſſione parentum ad filios, ſicut
ex econuerſo, in Auct.de tri.& ſe.§.hinc nos.in fi.licet
alij ↄ̃, vt ibi no.& idẽ de collateralib.vt ſcripſi.ſ.eo.Ray
nutius.ſuper gl.no.ꝙ quartarum, & de hoc.C.de inoffi.
te.auct.nouiſſima [*pauperibus*]ſubſtitutis, nec eſt in eis
ſpãle, quia idem eſſet in alio ſubſtituto, vt patet ex rõne
q ſequitur.& idẽ Arc.[*oĩa*]nedum teſtõris ſed ẽt ipſorũ
impuberum, vt ſi habeant aduentitia acquiſita ex hr̃di
tatibus, legatis, vel donationibus propinquorũ, vel ami-
corũ, hic eſt.n.effectus pupillaris tacitæ incluſæ ſub ex-
preſſa vulgari, & expreſſæ, ẽt ſi non includat vulgarem.
puta, quia in vtrunque caſum eſt prouiſſum, ꝓbantur
hæc.ff.de vul.& pu.l.ij.& l. ſed ſi plures.§.filio.& Inſt. de
6 vul.& pu.ſub.§.non ſolũ.[*ſubſtõ*]no. † ꝙ fideicõmiſſaria
bona filij non ↄprehendit.ff.de vul.& pup.l.cohęredi.§.
cũ filiæ. nec directa facta per militẽ poſt pubertatẽ, vt
e.ti.centurio.in fi.[*præmiſſa namque*] continuat ſic Arc.
bene dixi, ꝙ mater excluditur, & ad pauperes oĩa defe-
runtur, nã præmiſſæ &c.[*directa*]non dicit expſſę pupil
laris ſed directæ, licet ergo ſint directæ, nõ tñ expſſæ, ſed
incluſæ ſub cõpendioſſa debent intelligi. dñt Legiſtæ,
ꝙ fauorabile eſt, illas intelligi fideicõmiſſarias, vt ſic in
omne tp̃s valere poſſint.ff.de reb.du. quor. & dicetur.ĩ.
[*dummodo*]ſi adiectũ fuiſſet, & q̃diu, expediti eſſemus de
dubio, quod ĩ.proſequar.[*directa*]huic ↄcor.qđ no. Ac.
7 ff.de vul.& pu.ſub.l.verbis.in fi.vl.gl.vbi dicit, ꝙ † directa
dubia recipit interpretationem directæ.C.de hær.inſti.
l.fi.[*interdum.*]& ſic non ſemp.hinc eſt, ꝙ exẽplariis ſub.
ſic directa non trahitur ad fideicõmiſũm. C. de impu,
& aliis ſub.l.humanitatis.item breuiloqua facta ĩ teſtõ
nõ trahitur ad fideicõmiſſum, ſed valet iure directo, vt
l.iã hoc iure.ff.de vul.& pup. Item cõpendioſa facta per
militẽ ẽt filio, dummodo non ſit mater in medio, nõ
trahitur ad fideicõmiſſum, q̃a directo valet pro omni
tpe, vt in l.centurio. Item directa & expſſa pupillaris fa-
cta pupillo in teſtõ non trahitur ad fideicõmiſſum, cũ
expiret per pubertatem.ff.de vul.ſub.l.verbis.& l.in pu-
pillari.& ſic non ſemper trahitur directa ad fideicõmiſ
ſum, ſed interdũ & ex cã, eſſet aũt cã, qñ fieret in codi-
cilis, vt dicã ſuper gl.hic ſignata p.l. Sceuola, qdã tñ ſic
late ſummũt hanc cãm, ꝙ dicunt, iuſtã huius rei cãm,
vbicũque apparet voluntas & intentio teſtãtis, ꝙ voluit
bona ſua ad ſubſtitutũ peruenire, licet directo ſubſtitue
rit, ſed ius impedit directã, vñ dñt, ſi paganus inſtituto
filio impubere tñ emãcipato, vel prorſus extraneo ſub
ſtituat ſic, ſi deceſſerit.ĩ.pupillarẽ ętatẽ, talis ſit hęres, ꝙ
trahitur ad fideicõmiſſũ, vt ſicut facta in codicillis ꝑꝑ
iuris reſiſtẽtiã trahit ad fideicõmiſſum.vt l. Sceuola.&
ita hic ꝑꝑ iuris reſiſtentiã, quo emãcipato, vel extraneo
nõ põt directo ſubſtitui pupillariter, benigna interpre-
tatione ad fideicommiſſum trahatur, fortius ergo
in compendioſa, de quo ſatis infra dicam, ex eadem
benigna interpretatione dicunt idem, vbi puberi inſti
tuto ſic ſubſtituerit, ſi deceſſerit ſine liberis, talis ſit
hæres, maxime cum hic nullo tempore poſſit va-
lere directe, & inducunt glo. penultimam. in l. preci-
bus.hoc communiter non approbatur ex cauſa, ſi ex ca
ta fingitur ſtipulatio interueniſſe, vbi non interuenit.
C. de re. vxor. actio. l. vna, circa principium. item ex
cauſa

cā receditur a iure cōi in reſtitutionibus in integrū,præ
8 ſcriptionibus & vſucapionibus, cum nemo† debeat cū
aliena iactura ditari.ff.de condi.inde. nam hoc natura.
9 Itē † ex cā detrahitur vni eccleſiæ, & datur alteri, de hoc
de priuil.antiqua.ſm Arch.[*teſtm̄*]qñque tñ dñr duo te
ſtamenta.inſti.de pupil.ſub. §.igitur.& quo reſpectu di-
cātur duo & vnū,ibi.no.in gl.ij. & ff.de vul.& pup.ſub.l.
patris.in vlti.gl.de quo hic Arch.[*pupillare*] i.quod pater
fecit filio impuberi, qui eſt futurus hæres pupillus poſt
patris obitū.lo.mo.paterni [*pars*] intantū, ꝙ ſi in totū,
rūpitur teſtm̄ patris per querelā, ruptū eſt pupillare, ſe-
cus ſi in partē.ff.de inoffi.teſt. Pap.aſs incipit,ꝯ veterani.
§.ſed nec impuberis. ſecus cū per ꝯtabulas ēt in totū ex
pugnatur.ff.de vulg.& pu.ſub. ex duobus.in fi.& quæ ſit
rō diuerſitatis,ibi no.in vlti.gl.ſ.quia teſtm̄ & q̄rela ſunt
de iure ciuili, & ideo vnū aliud tollere pōt, ſed ꝯtabulas
de iure p̄torio.itē primo caſu q̄ritur de uiribus teſtamē-
ti, hic de paternitate & filiatione,.dr̄ ergo pars eo reſpe-
ctu,quo inſtitutio eſt primi gradus & ſubſtitutio ſecun-
di. & ſic quaſi pars ſecunda. ff.de iniuſ. ru. & ir.te. l.ij.de
10 vulg.ſub.qui plures liberos.in fi.dr̄ ēt ſequela,quia † paga
nus ſi non teſtatur ſibi,nec filio, vt.ff.de vulg.& pu.l.ij.§.
poſt.& pp id ēt quod dixi in prin.huius gl.¶ Prima gl.fa
cit ttia, dicit vñ decre.fuerit ſumpta. ſcđo ponit caſum
lr̄alem. tertio ſummariū.¶ Quarta gl.recitatur per qō-
nem,an inſtitutus i certa re &c. ¶ Quinta quærit,ponit
vj.opiniones,& dicit primā tutiorē.¶ Septima gl.obiicit
& tripliciter ſoluit.¶ Gl.hic decidit. prīo ponit allegatio
nes matris, ad quas ſcđo rñdet ponens diſtinctionē ſub
ſtitutionū,& de reliquis remittendo proſequitur cōpē-
dioſam. ¶ Gl.ergo quia.rñ.per qōnē,an cum hæreditas
per fideicōmiſſum reſtituenda ſit pauperibus, detraha-
tur trebellianica, & ſunt tres partes, in prima arguit ꝙ
ſic per ꝯrium huius lr̄ę.ſcđo inducit vnā legē.tertio rō-
nē.in ſecundo allegat in ꝯrium inducens duos.§.de cor
pore.ſecundo rōnē.tertio opinionē de ſimili.tertia pars
approbat primū dictū,quodque adiuuat per ſimile. rñ-
det ad rōnē inductam in ꝯrium.¶ Gl.quę,expreſſe dicit,
qūo fiat pupillaris ſubſtitutio,& qūo exēplaris. & quare
fuerint inuentæ ¶ Gl.dicit.exponit & fortificat textū,&
dicit reprobatā gl. Accur,&c.¶ In gl.ij. ibi pupillus,dici-
11 tur pupillus† impubes,qui morte,vel emancipatione de
ſiit eſſe in ptāte patris, & ibi vide. corā. hanc & ſeq. vide
in c.ſtatim alle.ſuper vlti.gl.¶ In gl.iiij.ibi.ſi ita quis hæ-
res. ſi teſtator dixit, excepto fundo & vſufructu hęres
eſto,perinde eſt,ac ſi illa excepta non eſſent,& ibi erunt
hæredes,hoc dixit lex,ſi alterius.quod ſequitur, dicit lex
ibi ſequens,quę incipit. Titius.quæ dicit,duos cōiunctos
eſſe hæredes pro dimidia, & alterū ꝓ alia dimidia.¶ In
v.gl.ibi.nō liceat.quā quidā nō habent,ibi dr̄ in fi.ꝙ ius
repletionis tunc locū habet, cū ex aliqua parte hæres in
ſtituitur,& ibi oino hæc.& l.cū quæritur.& aut.nouiſſi
ma.inſtitutionē nō nomināt,ſed relictū.¶ In gl. hic de
12 cedit.ibi.§.miles.hæc.l.& duę ſequētes ꝓbāt,ꝙ† miles ad
tp̄s & poſt tp̄s hæredes facere pōt ſibi & ſilio,& ſoli ēt fi
lio teſtatur,& adulto ēt extraneo ſubſtituit.& ibi verbis.
directis verbis fruſtraſſit ſubſtitutio poſt annum xiiij. &
ibi.in pupillari.ſequitur,ſubſtitutione,licet lōgius tp̄s cō
prehēſum fuerit,tñ finietur ſubſtitutio pubertate.& ibi.
centurio. ſi miles ſubſtitutionē fecit impuberi qñcūq;.
ĩ.xxv.deceſſerit,eo.ĩ.xiiij.an.decedēte ſubſtitutꝰ venit iu
re cōi,ſi poſt,veniet iure militari. & ibi.Sceuola.directa
13 † ſubſtitutio facta in codicillis trahit̃ ad fideicōmiſſariā.
& ibi hæredibus.ibi in pri.m̄. iuſſit reſtituere.m.ĩ. §.iuſ-
ſit.partē ad cohęredes peruenire,& ibi gñalis.§.vlti.ęqui
parat,ſi dicat̃, ſubſtituo, vel reſtituere iubeo,ſi ſine libe-
ris,vel ſine nuptiis,vel inteſtatus deceſſerit.¶ In gl. ergo
quia.ibi. municipum. ſequitur, quoq; ad legata,& ea q̄
Deo relinquuntur lex faciēda pertinet,& ibi. de precio.
vide.ſ.c.l.i.de elec.vt circa.ſuper gl.ad papā.& ibi.nō poſ
ſunt.vide,de reſcript.inter ceteras.ſuper vlti.glo.¶ In gl.
vt.ff.ibi Sceuola,hanc & ſequentes vide Inn.& ſuper gl.
hic decidit.¶ In j.gl.ibi nimis. inducit lo.mo.ver.Orā-
tij.Obſcurus fio, dum breuis eſſe volo. Hier. ſuper Iere-
(.nec nimia longitudine extendendū eſt opus,nec im
moderata breuitate intelligentia auferenda,quorū alte
rū onerat ſenſus legentium,alterū præcidit ſtudioſorū
deſideriū .videas ēt ad idē de pęni.ſignificauit.¶ In glo.
ij.ibi,quo ad matrimonium carnale, in ſpūali ſecus,vt
no.ſ̄.eo.li.de elec.ex eo ꝙ.in tertia gl.¶ In glo. inſtituit.
ibi.de inofficioſo.vide,quod no. Hoſt.in ſum. huius tit.
§.generaliter. ver.datur aũt. & ver.ſeq. & ibi.ad ſupple-
mentū. & an repletionē in ſingulis rebus petere poſſit,
vide.quod no.ſ̄.c.Raynaldus,ver.dilectus.in gl.imo ha-
buit, & in fi. cū vero plures inſtituuntur non expreſſis
portionibus,æqualiter ſuccedunt, inſti.de hære.inſti. §.
ſi plures.ff.e.quoties.§.hr̄des.& de hoc ſatis vide p Hoſt.
in ſumma huius ti.§. qs ſit effectus.ſub.§. q̄uis aũt.¶ In
gl .nūquid. ibi.dicunt quidā, placebat hoc dño meo in
legibus,& placet Ia.de Are.Iaco.de Ruenna, & Pe.& ſic
14 hoc inductū iure nouiſſimo tū cā honoris,q̄a† honora
bilior eſt inſtitutionis titulus quam legati , tū pp com-
modū iuris accreſcendi , quod ꝓcedit inter cohęredes,
non inter hæredes & legatarios,vt in l.eā quam.C.de fi
deicō.& C.qñ non pe.par.l.vna.Item is,qui eſt loco hæ
redis, habet remedia.l.vlti.C. de edic. diui. q̃ nō haberet
legatarius.¶ In gl.moreretur,ibi. exhr̄data.hoc dico,q̄a
ēt exhæredatæ ſubſtituere poſſet,& tunc veniret ſubſti-
tutus ad bona,quæ aſs obuenſſent impuberi,vt probāt
leges ſtatim allegatæ in gl.& l.j.ff.de vul.& pup.ſub.§.j.&
ibi no.ꝙ pupillaris nō fit pręterito,cū teſtamentū eo ca
ſu ſit nullū,ꝙ verū dicas,qñ fit a pagano, ſecus ſi a mili
te,vt eo. titu. l.ij.§. quiſquis. In princip. & l.ſed ſi plures.
§.ad ſubſtitutos. ¶ In glo.Ineſt. ibi,ad opus filiæ,facit.ff.
de re.du.qui duos.poſt prin.ibi, quaſi vtriuſque vltimi ſi
bi deceſſiſſe videantur . & ibi immediate, & eſt ſimile,
quod de negatiua facti dixi de ele.bonæ.ij. ſup ma. gl.ſ̄.
ꝙ qñ lic eſt coarctata, ꝙ directe nō per cām mediā ca-
dit in intellectū teſtis,tunc eſt directa ꝓbatio,ſed qñ per
cām mediā venimus in cognitionē illius, tunc eſt indi
recta,ſic eſt directa ſubſtitutio, qñ directe non p pſonā
mediā ſubſtitutus venit,vel venire p̄t ad hęreditatē ſub-
ſtituentis,vel inſtitui,vt ſi dicat̃,talis ſit hæres,vel talem
ſubſtituo , licet hoc ſit cōe,vel talis ſuccedat,cū talis mo
riatur, idem vr̄ aliquibus de verbo deuoluatur.ff.de vul.
ſub.l. Lucius.& de verbo redeat. ff.de mil.te.l.ſi duob.eſt
aũt directa, vel obliqua, qñ pſona media capit illā,& eā
15 reſtituit ſubſtituto.vñ nec† fideicōmiſſarius ꝓprię dr̄ hę
res,licet qñque habeatur loco hæredis, inſti. de fideicō.
hære.§.reſtituta.exēplū verborū,vt ſi dixit teſtator,reſti-
tuat,vel reddat,vel det hæreditatē,vel bona mea tali.vel
diuidat , vel partiatur cum tali , vel his ſimilia , & tunc
ēt.j.pupillarem ætatē eſſet fideicōmiſſaria.ff.de vul. ſub.
cohæredi.§.i.ad treb.epiſtolā.& l. Luciꝰ.§. Cayo Seyo. &
l.vbi pure.in prin.& §.i.non obſt.his.ff.ad treb.ex facto.
in prin.ibi.talē hæredē faciat,requirit factum hois,& tñ
eſt directa.dic,ꝙ ideo,quia requirunt factum hominis,
ideo trahūtur ad fideicōmiſſum , & ſic facit pro.Itē nō.
ob.ff.ad treb.hære.§ j.vbi p hæc verba,hæreditas mea ꝑ-
ueniat ad talē,eſt fideicōmiſſaria,& tñ ibi nō eſt neceſ-
ſariū factū hoīs, nā ibi filia pubes erat per patrē matri-
monio collocata,& filiā habuerat,& ſic directa locum
habere nō poterat. nō ob.c. ti.ad tre.Lucius.§.tres hære-
des.vbi verbū reuertatur, ſapit fideicōmiſſum,quod de
ſui natura vr̄ directū,vt no. C.de reuo. dona. ſi vnq̄ . nā
inſtituti erāt puberes,q̄bus nō poterat directe ſubſtitui.
Itē in codicillis dicta fuerāt illa verba,& facit,quod ſ̄.di
cā ſup gl.vt.ff.¶ In gl.licet certa.ibi pſona. dici poſſet,ꝙ
vniuerſitas pauperū gerit vicē certæ pſonæ, & ita valet
ſic,ſi inſtitueret collegiū licitū.ff.de fideiuſ.l.mortuo.ff.
de ꝯdi.& demō.municipibus.C.de ſa.ſan.ec. l.i. ff.ad tre.
l.oībus.ff.de le.j.l.ſi hæres.§.vicis.ſm Arc.& ibi.intelligi
16 tur.vidi dubitari,an† fideicōmiſſarius cui nominationē
pauperū teſtator cōmiſit, teneatur nominare de loco
domici-

domicilij teſtõris,qđ vr̃:cũ.n.ad id teneatur executor da
tus a iure.ſ.ep̃s. vt in l.ſi qs ad declinandam.ergo deputa
tus a teſtatore quaſi loco ep̃i ad id tenebitur.facit.ff. ſi qs
te.lib.iuſ.l.j.§.hæc actio.item ſm̃ volũtatem pr̃ſumptã
lex exequitur,in authen.de hære.& fal.§.ſi qs autem nõ
implens. C. de fideic. auth. hoc amplius.hanc ergo vo-
luntatis ↄiecturã,quã lex ſeq̃t, ſeq tenet̃ & fideicõmiſſa
rius,multu facit.ff.de cõdi.& demon. q̃ cõditio §. cũ ita.
vbi teſtator iubẽs aliquid fieri in foro, intellexiſſe vr̃ de
foro domicilii. in contrariũ,licet is, cui a iure deferĩ ele-
ctio p̃lati propter negligẽtiã,teneatur eligere te eccleſia
vacãte,de ele.ne ꝓ defectu.in fi. ↄpromiſſarius tñ,cui da
tur ab hoĩe poteſtas eligendi,eligit vñcunque. de renun.
poſt tranſlationẽ.in prin.de elec. in cauſis, niſi reſtricta
ſit poteſtas ad eccleſiã vacantẽ.de ele.cũ in iure. ſic ẽ in fi-
deicõmiſſario diuerſa eſt diſpoſitio legis & hoĩs , vt j.c.
ꝓxi.in fi.ſic & in ꝓcuratore.s̃. eo.lib.de ꝓcur.c.j. ita hic,
ex quo ſimpliciter dedit poteſtatẽ nominãdi,nominet,
vnde vult,ad hoc.ff.de alea.l.j.§.ꝙ autem.facit.ff. de offi.
præſi.l.iii.facit.ff.ad l.fal.l. Titia.ꝑ illa parte cõſului potiſ
ſime per l.cũ quidam.j.rñ.ff.de leg.ij.l.quæ cõditio. non
ob.quia ibi nulli cõmiſſa erat electio,vel noĩatio fori,&
ibi nulli licere.& l.id quod pauperib⁹. lo.mo tractat hic
17 Arch.an †religioſi paupertatis ſint aliis pauperibus p̃ferẽ
di.& dicit quod pro eis facit paupertas & religio.ff.de re
li & ſump.fu.l.ſunt perſonæ.in aucten.de ↄſang. & vteri.
fra.§.hoc igitur.in fi.coll.a.vj.nam alii licet pauperes ha
bent tamen voluntatem propriam, & poſſent ꝓpria eis
data poſſidere.lxxxvj di.non ſatis.ad fi. pro hoſpitalibus
præ.l.ſi quis.§.vbi.in fi & lxxxii. di.c.j.& præ.c.non ſatis.
ver.idem,conſideranda fuit hæc quæſtio Guil. de Petra-
lata prouincialis,q pro religioſis inducebat decre.nimis.
ij.j.de exc.præla.in prin.ibi, in altiſſima paupertate. facit
ad materiam,quod ſcripſi de reg.iu.l.ſane.in glo.vlt. in pe.
col.dici põt in arbitrio ep̃i hæc pendere,facit, quod poſt
Hoſt.dixi.s̃.e.iudicãte,ſuper glo.ii. ¶In gl. executoribus.
ibi petebant,quod poterant,& ſi nõ reliquiſſet executo-
res id peteret ep̃s,vt in legibus alleg.gl. proxi. ¶In gl. hic
decidit,ibi.tribus vnciis,hoc dictum matris procederet,
vbi ipſa ſola excluſã filia ſuccederet alias filio inteſtato,ed
certum eſt , ꝙ ſoror ipſa etiam ex vtroque parente vna
cum matre ab inteſtato ſuccederet,in aut.de hære. ab ĩ-
teſta.veni.§.conſequens.col.ix.C.ad tertu.aut.defuncto,
& ibi.pupillarem,hoc verum,qñ fit impuberibus. vt p̃di
xi,ſi vero fit puberibus,cõtinet duas vulgares, & idem ſi
puberi propter inęqualitatem vitandam.C. de impu. &
aliis ſub.l.ii.ff.de vul.& pu.ſub. l. iiii.& l. Lucius. & vt ibi
no.inæqualitas ætatis duorum impuberum non nocet,
quominus ſint quatuor,vt dicit gl. vt ſi vnus annorum.
xiii.& alter anniculus. & ibi circa prin. & plene ꝑ Hoſt.
in ſum.huius titu.§.quis ſit effectus, in vlt. charta. & ibi
precibus , aliqui dicũt nil ibi ſpeciale in milite,vt j.dicã,
ibi extinguitur ſm̃ cõem opinionem legiſtarum. tñ gl.
a ntepe.inſt.de pu.ſub dubio forte dicit cõtrariũ,tñ illud
nõ approbat ibi,ꝙ nõ valeat poſt pubertatẽ,vt ĩ fi. ¶Gl.
prius enim.valet directe ꝑ hoc capitulum,& ibi,forte ↄ-
pẽdioſa.Arch.hic dicit aſſertiue, ſed ver. præmiſſæ. dicit
eas directas pupillares , ſed intelligatur ſm̃ emergentiã
caſus,cũ.s̃.deceſſerunt.j.pubertatem.& in fi.hoc verum
ſi dicamus poſt pubertatem ſubſtitutionem hanc fidei-
commiſſariã,al.per aditionem hæreditatis & aduentũ
pubertatis excluſo ſubſtituto ſuccederet mater in oĩbus
ab inteſtato,iſtud ergo examinemus,quod eſt forti⁹ du-
biũ in decr.& q̃ in hoc ſolo diſplicet,ꝙ relinquit hoc in-
deciſum.poſſet tñ auctor rñdere p.l.tutori. C. de ne. ge.
ꝙ ſatis eſt,ꝙ in aliquibus nobis ſuo labore conſulitur . q̃
ritur ergo,an compendioſa reſpiciẽs omne tp̃s ante pu-
bertatẽ,& poſt facta ꝑ verba ſaltẽ cõia,vt ſubſtituo, ſuc-
cedat,moriatur,vt hic,volẽs,ante pubertatẽ iure directo
poſt pubertatẽ valeat iure fideicõmiſſi.cõis opinio legi-
18 ſtarũ hẽt hoc pro indubitato,ꝙ †vna ſubſtitutionis ↄce-
ptio,q̃ a principio valuit vt directa,poſtea valere ñ poſſit
vt fideicõmiſſaria,niſi in milite,vt s̃.dixi in gl. qui ſub-
ſtituit filio,cuius mater eſt in medio per l.precib.faten
tur tñ,ꝙ ſi fuiſſet ibi geminatio aliqua,q̃ poſſet duplica
re ſubſtõnem,vt ſi dixit,ſi deceſſerit filius meus ante pu
bertatẽ,vel poſt,tunc habent pro expedito , ꝙ duæ ſunt
ſubſtões, & ꝙ verba cõia , quæ obliquari p̃nt,habent
vim directæ.j.pubertatem.poſt pubertatem fideicõmi
ſariæ,vt no.in l.precib.pe.gl. ſed attentari põt per hanc ſ
19 dec.coniunctam cum dec.Rainutius.s̃.eo.ꝙ †compen
dioſa ẽt non geminata facta impuberi valeat.j̃ puber-
tatem iure directæ pupillaris, vt hic , & poſt pubertatẽ
iure fideicommiſſi, vt in dec.Rainutius. ꝙ ſic oſtendo,
ſubſtõ iſta ſic fuit ↄcepta, moriatur filius filiæ,ſi abſque
filijs deceſſerit, ĩ dec.Rainutius.ſic,ſuccedat Alterocha
& ſoboles directo impuberi.ſi abſque liberis morietur,
ſed non poſſet oſtẽdi,quare verbum moriatur,plus ha-
beat directam,q̃ verbum ſuccedat, nam per verbũ ſuc-
cedat directe non per perſonã mediã venit ad hæredita
tem.ad hoc.C.de teſt.l.oĩum.eſt ergo directa,vt ſuperi⁹
dixi,ergo ex quo æquamus hęc verba,& hęc dec.oſten
dit,ꝙ añ pubertatẽ intelligĩ directa pupillaris.& decre.
Raynutius.probat,ꝙ poſt pubertatẽ intelligitur fideicõ
miſſaria,habeo intentum, adhuc plus dico.ꝙ fortius il
la vr̃ directa,q̃ iſta,nã hic dicit tex.& ſi abſque obiret fi
lius.ibi vero dr̃,eidẽ impuberi ſuccederent, ſi abſque li-
beris &c.exprimendo igitur impuberi, vr̃ facere pupil-
larẽ, ſed quia per illud impuberi ſolũ deſignabat ſtatũ
filiæ,vt tunc.i.ꝙ tunc erat impubes,illud non impediat
vim fideicõmiſſatiæ poſt pubertatẽ , & no. ꝙ procedit
hæc concluſio,ẽt ſi teſtõr non adiecerit qñcunque, nã
nec hic,nec ibi hẽs qñcunque.hoc dico ꝑꝑ Ia. de Are.
qui tenuit, ꝙ compendioſa poſt pubertatẽ habeat vim
fideicõmiſſi. quando teſtõr dixit , qñcunque deceſſe-
rit talem ſubſtituo.dr̃.n.ꝙ illud qñcunque,eſt diſtribu-
tiuum.C.de qua.præ.l.oẽs.& quod ibi no.in ii.gl.ff.qui.
mo.vſu fru.amit.l.ſicut.in prin.& facit,quod no.C.de fi-
dei.l.ſi frater.& ſic ſingula tp̃a diſtinguit. vnde ante pu
bertatem valet iure directo, poſt pubertatem iure fidei
cõmiſſi,vt in l.p̃cib.in dubio ergo valeat iure directo,vt
hic,& C.de hæ.inſti.l.fi.cũ deſinit illo iure valere ꝑꝑ vo
luntatẽ teſtõris,reaſſumat vires ex cã fideicõmiſſi,& ſic
valeat diuerſis tp̃ibus diuerſo iure.ff.de fidei.li.l.in teſtõ
ar.ff.de hær.inſti.l.iii.in fi.& ſic erunt in vna conceptio
ne duæ ſubſtões ar.ff.de arb. l. Celſus.s̃.de do.& cont.
cũ dilecti. & dicatur pro tanto conpendioſa, quia ſub
verborum cõpendio diuerſa tp̃a & diuerſas ſubſtões
includat,nec mirum, nam & al̃s ex voluntate teſtõris
verbum prolatum ad tp̃s tenet propriam ſignificatio-
nem,poſt tp̃s aſſumit impropriam.ff.de cond.& de. pa
ter.§.cõditionum.ibi dixit teſtõr, ſi tutelam.xviii.an.geſ
ſerit j̃.xiiii ſumitur proprie,poſtea improprie.ſ. procu-
ra.cõcor.s̃.de reg.quia in ſingulis.nec mirũ,quia & ali-
bi verba ponũtur proprie & improprie,de hoc.s̃.e. Ray
naldus.in gl.iſtud verbum,ad idẽ.ff.ſi cer.pe. l. certi ↄdi-
ctio.poſt prin.ff.de vſur.ſed & ſi quid §.& ſi veſtimẽto-
rũ.& ff.đ iureiu.ſed & ſi prætori.§ ſed ſi reũ.& ſic ſm̃ eũ
idẽ importet qñcũque,quod verbũ diſtinctũ,ſ.ſi deceſ-
ſerit in pupillari ætate,vel poſt,vt prædixi.& no.in l. p̃ci
bus.ſecus aũt puta,qñ teſtõr non cõi ſed directo verbo
vſus fuiſſet,vt j.dicã ſuper gl.vt ff.tñ gl.pe.in l.p̃cibus. vr̃
velle,ꝙ ẽt per illa verba ſit hæres,qñcunque deceſſerit ſi
ne liberis,fiat fideicõmiſſaria in oẽm tp̃s, ſed vt s̃. dixi,
iſta iura non ponunt qñcunque, ꝙ aũt concluſio ſup e-
rius facta per has duas decr.ẽt de iure ciuili procedat,ẽt
in verbis directis,ꝙ plus eſt,ſic probatur,ſi ſp̃alitas,quã.
s̃.dixit.gl.in mi.per l.precib.tollatur.ſ.vt illa.i.nil ponat
in milite ſp̃ale,habeo intentum , ꝙ ſit ita,tripliciter ꝓ-
batur.primo lex illa requirit: Quia id notabiliter dicit,
& iterũ reperit,filiũ fuiſſe in patris militis p̃tãte,ergo lo
quiĩ de milite teſtante iure cõi,quo requiriĩ, ꝙ faciens
directã pupillarẽ habeat pupillũ in p̃tãte, vt dixi ĩ tex. ĩ
princ.& non de milite teſtante iure militari , quo iure
ſubſti

ſubſtituere poſſet filio etiam emancipato & extraneo,
vt probant l.in fraudem.§.miles. & alię duę.ll. ſuperius
poſt illam allegatę in gl.quarũ caſus,vide.ſ. in ſuffragio.
Secundo probat ſic,oĩs ſubſtitutio oportet, ꝙ valideiur
aut iure cõi,aut priuilegio militari, ꝓbaĩ hoc. ff. de vul.
& pup.centurio.C.de teſt.mili.l.in teſtamento. ſed cum
directa facta compendioſe.ĩ l.precibus.filio poſt puber-
tatem mortuo trahatur ad fideicommiſſariam, vt in fi.
ipſius legis.fateri oportet,ꝙ ex quo ceſſat directa, ergo
ceſſat priuilegium militare, per quod facit directã poſt
pubertatem,& per quod in teſtamento ipſius per iura di
geſtorum & codicis ceſſat falcidia & trebellianica. ff.ad
tre.l.j.§.pe.C.de teſta.mili.l teſtõ.& C.ad l.fal.in teſtõ.cũ
aũt fideicõmiſſariã poſt pubertatẽ pagan⁹ facere poſſit,
iſti.de pu.ſub.§.fi.ergo ꝙ ibi directa trahiẽ ad fideicom
miſſum eſt de iure cõi,quo teſtabiẽ ibi miles,& ſic acci-
dit,ꝙ iſte q teſtabatur,licet iure cõi,miles erat,ad ſui põ-
pã expreſſerat id muller,q̃rens de caſu,& ſic patet,ꝙ dire
cta verba ꝓlata p paganũ,ſi tpe quo exiſtit ſubſtitutionis
ꝯditio iure cõi ꝓhibẽte,nõ pñt ſtare in ſui nã, trahũtur
ad fideicõmiſſũm.ff.ad tre.l.Sceuola.& l.ex facto.in pri.
& l.qui filiũ.in princ.ff.de iure codi.l.illud. §. tractari. de
lega.ii.imperator.§.pe.ff.de lega.j.filiusfa.§. vt quis.de cõ
di.& de.l.Meuius.ad idem.ff.loca.& condu. ſi vno. inſti.
qui.mo.teſta.infir. §. poſteriore. Tertio id probabiliter
oſtenditur ex ſituatione,locata eſt. n. lex illa ſub titulo
cõi,de impu.& aliis ſub.ſed ſi ex priuilegio militari ꝓce
deret,quod ibi dicit finis,locari debuiſſet ſub titulo de te
ſta.mili.& eſt modus arguendi,qui no.de ele. cum mo-
naſterium.in glo.ii.& de confir.vti.vel inuti.bonæ.in vl-
tima glo.eſt ſciendum,ꝙ recolendæ memoriæ noſtri tẽ
poris doctor excellens dominus Bertolucius de Pretis
diſputans hanc quæſtionem fatebatur hanc opi.quã di-
cebat vltramontanorum eſſe equã.ſ.ꝙ cõpẽdioſa facta
ĩpuberi ẽt per verba directa illo poſt pubertatẽ decedẽ-
te ſit fideicõmiſſaria,tenebat tñ cõtrariã.ſed ad hãc par-
tẽ inducebat expreſſam teſtatoris voluntatẽ, nã dicẽdo,
qñcunq; deceſſerit,talis ſit hæres,patet,ꝙ etiam illo poſt
pubertatẽ decedente voluit ſubſtitutum hæreditatem
habere,ſtetur ergo huic voluntati :ar. C. de teſt. hac cõ-
ſultiſſima.§.fin.C.de ſac.ſan.eccl.l.j.ff.de leg ii.codicillis.
§.fi.in Authen.de nup.§.diſponat.col la.iiii. & C. de leg.
cũ quæſtio.ibi,in omnibus enim voluntatem defuncti
dominari cenſemus.inducebant etiã iura, quæ probãt,
20 ꝙ † voluntati de qua conſtat,ſtatur, etiã ſi non appareat
ex verbis.ff.de condi.& demon.l.in cõditionibus. in pri.
& l.pater Seuerinam.in prin.& de leg.j.l.pe.& de leg.iii.
fideicõmiſſa.§.itẽ ſi quis. & illud generale, quo dicitur,
ſenſum non verba ſpectari ff.de adi.le.l.iij.§. cõditio. de
iure pa.l.adigere.§ q̃uis.C.de li.præ.l.iii.cõia de le. l. ii. in
fi.nam primo attendimus voluntatem. ſecundo quod
eſt veriſimile.tertio verba vt no.in regula inſpicimus in
obſcuris.ff.de reg.iur.Item cũ iudicemus ex præſumpta
volũtate non expreſſa fortius ex hac exp̃ſſa vel quaſi, ad
hoc.C.de fidei.q̃uis.& l.cum acutiſſimi.de inſtit.& ſub.
l.generaliter.itẽ cũ dubia directa ſi põt reciplat interpre-
tationem directæ,vt dixi in textu ſup verbo directa, for-
tius ergo fideicõmiſſarię,q̃ eſt humanior,eſt ar.C. cõ.de
lega.& fideicõ.l.omne verbũ.ibi.quaſi humanior aggre
getur &c. inducebat ſecundo benignam interpretatio-
nem,quã ſumebat ex tribus,vt ſ.res magis valeat, quam
pereat.ff.de re.dub.l.quot.de regu.iur.quoties idẽ ſermo,
vt filio poſt pubertatẽ decedẽte verba aliquid operẽtur.
21 ff.de le.j.ſi qñ.ff.ad municip.l.j.in fi. itẽ qa † fauorabilius
eſt voluntatem expreſſam vel tacitam ſequi q̃ aliam vo
luntatem adinui.ff.de li.& poſthu.cum quidam,adduce
bat etiam quædã iura ſuperius alle. & l.qm indignũ.C.
de teſt.vbi non refert.an fiat inſtitutio per verba directa,
vel obliqua,ſcilicet ſubſtitutio eſt conditionalis inſtitu-
tio, vt dixi in tex. ſuper verbo inſtituendo,ergo &c.indu
cit etiã ff.de leg.iii.cum quis decedẽs.§.Seyam. Ad par-
tem contrariam,quam tenebat,principaliter inducebat.
l.verbis ciuilibus ff.de vul.& pup.& l.in pupillari.& l.cen
turio.e.ti.& inſti.de pu.ſub.§.extraneo.itẽ qa dicẽdo tans
ſit hęres,patet,ꝙ voluit facere directam, & a verbis non
receditur,niſi aperte pateat ꝯria voluntas.ff. de leg. iii. l.
non aliter.& l ille aut ille.§.cum in verbis.ff.de condi.&
demon.Publius §.j.inducit etiam,ꝙ non potuit.l.ꝓhibẽ
te,quod voluit.ſ.fideicõmiſſariã facere p verba directa.
C.de codici.l.ii.C.de neceſ.ſer.hære.inſti.l.quidam.§. ſed
cũ veteres.& ſic locũ hẽt,quod potuit,noluit &c.ſ.de of-
fi.del.cũ ſup.C.ſi qs alteri vel ſibi.l.multũ. & quod ſi nõ
valet vt agit,nec valet vt valere põt.ff.de re. du. l.ĩ ambi
guo.inducit etiam,ꝙ ſi ꝯſtat aliquem velle teſtari. & le-
gata relinquat in vnius ſolenni teſtõ, licet poſſit vale-
re vt codicillus,ñ debenẽ legata,& tñ ipſius volũtas erat,
vt deberẽtur.ff.de co.l.j.& l.illud.§.j.itẽ ꝙ directa nõ tra
hitur ad fideicõ. ĩducit cle.de ſta.mo.l.ſi iure. ff.de le.j. ſi
ſeruus legatus.§.ſi ſeruus alienus.ff.de fideicõ.lib.l.gñali
ter.in fi.ſi.n.ibi ſpãle fauore libertatis, ergo ius cõe ꝯriũ
inducit,etiã a ꝯtrario.ff.de vul. ſub. l.cohæredi.§.cũ filię.
ibi,nec aliud ſeruandũ &c.& C.de fideicõ.ſi frater. ii. re-
ſpon.hanc panẽ tenet ẽt hic Arch.quo ad caſum capitu
li principaliter,qa litera dicit eas directas pupillares, & ſi
euaneſcunt adita hæreditate & adueniente pubertate. ff.
ad treb.Sceuola.alle.etiã p̃dictas.l.verbis.& l.in pupillari.
22 itẽ qa † ſubſtituens impuberi,ſubſtituere vr̃ ſolum in ca-
ſum,quo non põt teſtari.C. de impu. & aliis ſub. huma-
nitatis.inſt.de pu.ſub.§.liberis.ſed poſt pubertatẽ id põt,
ergo &c.inducit etiã, ꝙ teſtator pupillariter ſubſtituẽdo
vbi ſubſtitutio poteſt effectũ habere, remouiſſe videtur
alias ſubſtitutiones.ff.de vul.& pu. ſub.l.ex facto. §.idem
q̃ro.inducebat,ꝙ ſi priuilegium erat militis per l.p̃cibus.
ergo &c.huic erñ ſum eſt,aliis rõnibus Arc.reſpõdeaẽ, ꝙ
ꝓcedunt in expreſſa pupillari,ſed hæc litera licet hic di-
cat,filiis decedẽtibus.ĩ.pubertatẽ, hãc intelligi directam
pupillarẽ,nõ tñ dicit eã expreſſam pupillarẽ, de qua non
dubitatur,ꝙ facta in teſtamento non trahiẽ ad fideicõ-
miſſum.& idẽ ipſe Arch.aſſertiue tenet hanc fuiſſe ꝯpẽ
dioſam,vt dixi ſup hac gl.legibus aũt quibus principali-
ter mouebatur.D.Berto.ſ.l.verbis ciuilibus.& l. in pupil-
lari.& l.centurio.quas vide.ſ. in ſuffragio, reſpondeẽ ad
primas duas, ꝙ loquuntur de ſola pupillari ſubſtitutio-
ne expreſſa & ea mente,ꝙ pubertatis tpa non ꝯprehẽde
ret.vnde ſi ẽt maius tps exprimerent p errorẽ.nõ egrede
retur pubertatẽ,vt no.in l.in pupillari.ſm lecturã in loc.
ſed nos loquimur de compendioſa, quæ licet facta per
verba directa ꝓpter voluntatem teſtatoris volentis etiã
poſt pubertatem ſubſtituere,cũ id iure impediente dire
cte nõ poſſit eſſe,trahitur ad fideicõmiſſum, vt ĩ.c.Ray.
23 & in l.precibus,vel quod dicit.l.verbis,ꝙ † fruſtra fit ſub-
ſtitutio, intelligitur fruſtra quo ad id,vt valeat iure dire-
cto,& eſt ſimilis expoſitio.ff.ad treb.ex facto.j reſpõ.per
ver.nõ poſſe.& ff.de leg.j.filius.§.vt quis. & eſt ſi. fruſtra.
ff.de pu.iud.l.pe.§.ad crimen.vbi licet dicatur, ꝙ fruſtra
interuenerit procurator, tñ quandoque interuenit.C.ad
l.Iul.de adult.quãuis indubitati.C.de accu. res. & de hoc
ĩ de accu.veniens.ad l.centurio.reſpondetur, ꝙ hoc ar-
gumentum non ſumitur,ſi directo ſubſtitutus poſt pu
bertatem capit omnia bona ſubſtituentis ex priuilegio
militari,ergo ſubſtitutus a pagano nil capit, ſed bene põt
ſic argui a contrario,ergo ſubſtitutus a pagano oĩa & di
recte non capit,non impedit ergo argumentum illius.l.
a contrario, qm capit per fideicommiſſum, in §.extra
neo,ſubſtitutio directa fiebat puberi, vel nõ conſtituto ĩ
poteſtate.vide a prin.nõ valuit,ad l.j.de codic. & l.illud.
ꝯſideẽ,ꝙ ille decedit inteſtatus.is cui videretur, ꝙ ratio-
nes D.Ber.fortiter vrgerent ad illam partẽ, fateatur ſaltẽ,
ꝙ facta per verbum cõe ſubſtituo, vel ſimile etiã ſine di
ctione quandocunque,trahatur poſt pubertatẽ ad fidei
cõ.ꝙ rõnes ſuæ nõ impediũt,& procedat, quod dicebãt
qdam,ꝙ ſubſtitutio,quæ directo eſt directa,poſt puber-
tatẽ non ſit fideicõmiſſaria.ſed ſi eſt directa nõ directo
ſcilicet per interpretationẽ ſecus.ſ.eo. Ray.C. de inſti.&
ſub.

ſub.l.generaliter. ſimile quod dicā. j̃.de deſpon. impu.c.
vno.& s̃.de ma.contra.c.j.dico etiā, ꝙ nō erūt duę tales
ſubſtitutiones in vna perſona, inſpecto.l.ſine & effectu,
ſed erit vna ſola. fateor tñ, quod inſpectis initio, aptitudi-
ne & potentia bene ſunt duæ tales, & eſt ſimile.ff. de lib.
& poſtu.c.vno.& de elec.c.pe. in prin.& cle. de iurepa.
plures.in fi.¶ In glo.ergo qa.ibi.de precio.& caſus omiſ-
ſus iure auctēticorū reliquatur iure antiquo, ad hoc.s̃.e.
lib.de reſcrip.ſuſceptum.ff.de lib.& poſthu.co in modiſſi
me.& ibi.in contrarium, pro hac parte dicit. G.ꝙ vidit
iudicari, dicit tñ, ꝙ multis videbatur cōtrariū, hoc no.
in Spe.de inſtru.edi.§.cōpendioſe, ver. ſed cū deductio.
item pro hac parte facit, quod no.in auten.coll.j. de hæ-
re.& tal.§.ſi vero expreſſim.& ibi noīe falcidiæ. ſed im-
proprie, & legitima impropriiſſime, vt no.C.de inoffi.te.
24 aut.vñ & ſi parens, & in fi.pro hac parte facit, quia † teſta
tor licet poſſit auferre falcidiā. C. ad l.falci.aut. ſed cū te
ſtator.trebellianicam tñ non pōt e.tl.ſi vt allegas.& vtro
biq; no.& hoc in addi.placet Arc., vt vitet correctio iu-
25 ris, ꝙ expedit.s̃.de ele.cū expediat.& qa iura † de ſingula-
ribus ſtatuta ad vniuerſalia trahi non debent, nec econ-
tra.ff.de re.diui.l.in tantum.§.vniuerſitatis.xii.q.ij. ꝗ ma-
numittitur.ff.quod cuiuſque vniuer.ſicut.§ ſi qd.s̃.eo.li.
de pręben.c.fi.itē hæres cōpellitur adire, vt reſtituat, ſed
pp legata ſingularia nō cōpellitur.cū ergo in illo grauet
releuetur in illo, vt quartā detrahat, & hoc etiā aſſignāt
quidā pro rōne, quia teſtator nō interdicit treb. licet ſic
falci.& ſi impugnas rōnē, ꝙ cū cogitur adire, nō detra-
hit ff.ad treb.qa poterat.ergo in volūtaria aditione teſta
tor priuet vtraq; fal.& treb.rñdeo, ꝙ illud bñficiū cōpe-
tat eo ſolo, ꝙ cogi pōt, ad hoc inſti.de auct.ru.§. ſed ne-
que.& ꝑ ṗdicta vr̃, ꝙ ſi teſtator ꝓhibuit falcidiā, & in te-
ſtamento ſint ſingularia & vniuerſalia fideicommiſſa
quo ad vniuerſalia detrahit trebel.volens tenere ꝯriam
opinionē, ad vltimā rationem glo.reſpondere poſſet p.
§.ſi vero expreſſim, ꝙ ſatis lucraretur hæres in eo, quod
pie agit adeundo, vt pauperibus reſtituat.itē poſſet dare
inſtātiā, cū tota hæreditas ſingulariter legata eſt ad pias
cās per ea, q̃ no.in auth.ſimiliter.C.ad l.Fal.& in ſpe.hu
ius ti.§.j.ver.qd ſi legatū, ſed omnino vide, qđ ibi ſcripſi,
vt ſicut per ſingularia legata pia perit ꝑars falcidiæ, qa
vt ibi no.alij legatarij nō grauantur, ita poſſit ē i tota pe-
rire, ſed reſpond. vt s̃. ꝙ non adeat, & ſic nullū bonū ha-
bebit.¶ In gl.quæ expreſſe, ibi in hoc & in alijs, quę dixi
in decre. Ray.ſuper.iij.glo.& in fi. ſed hāc differentiā. D.
Mar.in legibus, & D.Ia.de Ra.quorum ſunt eadē verba,
nō approbant, & dicunt, ꝙ hodie pater filio impuberi
inſtituere debet illos, quos veriſimile eſt, filium inſtitue-
re, ſi pubes eſſet & teſtaretur, ſed certū eſt, ꝙ eo caſu, ſi ṗ-
teriret matrē, ipſa haberet querelā ad hoc, qđ ſequitur,
ergo vt dicunt pupillaris licet expreſſa nō excludit ma-
trē, ar.l.humanitatis.nec ob.l. precib⁹. quā dñt correctā
per illā.nec ob.l.Pap.§.ſed nec quia.§.ille, cū ſi. eſt corre
26 ctus, qa † loqtur ſm iura antiqua, quibus pater exclude-
bat matrem in ſucceſſione impuberis.ff.ad Tertul.l.j.§.
obijcitur. ſed hodie veniunt æqualiter ꝑ ius auth.de hę.
ab inteſt.& C.ad Tertul.auth. defuncto. & ſic fortifica-
tū eſt ius matris, vt ſicut olim pater excludebat matrē,
ſic & ſubſtitutus a patre datus, & ſicut hodie non exclu
dit pater, ſic nec ſubſtitutus ab eo. ſed hæc opinio hic
reprobatur, & cōiter doctores legū ꝯ. ¶ In gl. dixit teſta
tor.in fi.& Inn.s̃.eo.Ray.in prin.¶ In gl.vl.fi.ibi.l.Sceuo
la.ponit caſum de patre, qui filium impuberē inſtituit,
cui poſtmodum in codicillis ſubſtituit directo pupilla-
riter, trahitur eñ illa ſubſtitutio ad fideic.cum hæredi-
tas nec dari, nec adimi poſſit in codicillis, vt ibi, ſed ſolet
quæri, an illa fideicōmiſſaria duret poſt pubertatem. &
dicit Dy. ꝙ non, per.l.ff.de leg.j.ſi fundum ſub conditio
ne.§.fi.& ſm cum notabiliter dicit tex.in l.Sceuola.fra
ter, qui.ab inteſtato pupillo &c.Ia.de Are.dicit, q̃ſtionē
non procedere, & l.Sceuola.loqui in cōi verbo. l. ſubſti-
tuo, vnde cū directo ſubſtituit, nō valebat per obliquū.

ne offendatur eius voluntas.C.de condi.inſer.l.ij. ff. ad
Treb.facta.§.ſi ſub conditione.non ob.ff.de leg.iij. cum
quis. §. Seia. quia ibi fuit verbum obliquum.i. hæredē.
eſſe volo.C.cōia de le.l.ij.¶ In glo.antepe.ibi mater.& l.
vlt.& antepen.in teſtō ibi poſita, & illud verum, niſi ex
cā, vt in præ.auct.& habētur hæ cauſæ in Auct. vt cum
de ap.cog.§.& hoc quidem.col.viii.

S V M M A R I V M.

1 *Executor aliquando fideicommiſſarius dicitur.*
2 *Proviſio monaſterij ſi diu differatur propter litem pendentem, Pa
pa eſt conſulendus.*
3 *Monaſteria ſunt in cura & diſpoſitione epiſcopi.*
4 *Epiſcopus an poſſit ſubrogare in locum fideicommiſſarij mortui.*
5 *Pauperibus eroganda retinens aliena rapere dicitur.*
6 *Epiſcopus an poſſit de relictis pauperibus aliquid dare pro repa-
ratione eccleſiæ.*
7 *Defenſionem alterius ſuſcipere eſt viri officium.*

CAP. II.

REligioſus. Sunt duæ partes. ſecun-
da ibi ſane. prima ponit
dictū, cuius rationē reddit ibi cum velle. ſe-
cunda in vno themate diffinit caſum trimē
brem, & rationem reddit ibi.ne voluntatē, & caſum ex-
1 cipit ibi, niſi † executor[a] qui alias fideicōmiſſarius dicitur.
a & vide de diuerſis nominibus in ſpec.§. alle. in j. glo. in
prin.col.vltima.facit.xij.q.ij.de laycis[*cum velle*] rō huius
dicti [*exequi*] poteſt intelligi, ēt ſi de facto ſuſceperit, for-
ſan viſum fuiſſet aliquibus, ꝙ licet non debuiſſet ſuſci-
pere, ſuſceptū poſſet exequi, quia multa fieri ꝓhibentur,
quæ &c.de regu.ad apoſtolicā.& ideo ſic exprimit [*a ſu-
periore*] immediato. quid ſi mortuus eſt. Io.mo.hic in
2 addi.dicit negotiū deferendū, ar. de of.dele.qm̄ abb. † &
ſi diu pp litē pendentē differetur mona.prouiſio, dicit
papā conſulendū, qui ſolus ius a ſe ſtatutū immutare
pōt, alle. s̃.c.lib.de reſcri.ſtatutum.in prin. melius facit
cle.de ele.ne Romani.in prin. ſed putat Arc. ꝙ eps licē-
tiam hanc dare poſſit, al.xvj. qō.j. qui vere.& c.quidam
monaci.lxxxvj.di.c.ſi.xviij.q.ij.c.j.& c.viſitādi.& c.null⁹
3 monacus.& c.quidam.all. ꝙ † monaſteria[b] ſunt in cura
b & diſpoſitione epi.lxi.di.obitum.in fi.alle. ꝙ mon.vacā
ti datur adminiſtrator idoneus, qui temporalium curā
gerit, de ſta.reg.ca quæ.§. ꝙ ſi abbas.& hoc fit per epm, vt
ibi no.Inn.& Hoſt. fortius ergo poterit hic, quod habet
cām fauorabilem, & pendet a charitatis officio, facit rō
§.ſequentis.& vide, quod poſt eum dixi de ele. ſi religio.
ſuper iiii.gl.[*Obtenta*] vide, quod no.in cle.e.ti. c.vno.ſup
eodē ver.& huic proprie concor.j̃.ne cle.vel mo.c.ij.ſa-
ne pluribus.lr̃æ, q̃ ſequntur melius congruent hic duo-
bus.[*volente*] ēt poſt mandatum ſuſceptum pp rōnem.
q̃ ſequitur, & hoc tenet Arch.in additione. prius tenue-
rat ꝯrium per decre.lo.s̃.e.ſed, vt dicit, licet dec.illa dicat
qñ executor cogi debeat, non tangit caſum iſtum. Item
licet textus loquatur de nolente, vr̃ tñ idē de volente,
ſed nō valente, niſi impedimētū eſſet modici tpis ſine
præiudicio executionis, facit lr̃a nimiū, q̃ ſeqt.[*ne volun-
tatē*] rō, qa vt dicit Arc.multū eſt fauorabilius.[*libere*] ꝙ
ſi non expectata reuerſione abſentis, vel voluntate tunc
nolentis, vel ꝙ eps alium ſurroget loco illius, vide ꝯcor.
quas dedi.s̃.e.li.de prębe.licet eps. ſuper ver.de iure, & qđ
vltimo dixi, facit pro ſolutione Io. de Deo, qui in q̃ōni-
4 bus ſuis li.ij.q.iiii.tenuit, † ꝙ in locum vnius fideicōmiſ
ſarij mortui, ex quo ſuperſtes exeq pōt, eps non pōt aliū
ſurrogare, cū ſolū defectū, vel malitiā habeat ſupplere,
s̃.e.nos quidā.& c.tuā.& c. Ioānes. & de voto.licet.vnde
ſi ſuperſtes non poſſet exequi, dic vt in vlt.gl.hic, ſciēdū
ꝙ Arc.inducit hic lr̃ā iſtā ꝯ opi.Hoſt.no.de iudæ.cū ſit
vbi ſcripſi in pe.pro ſua opi.qua tenet, ꝙ executores ad
id per teſtatorē ſpāliter deputati diſpenſare poſſint ma-
le ablata incerta, dicens, ꝙ ipſe idē teſtōr potuiſſet, alle.
s̃.e.tua.& de vſur.cum tu.ibi, pauperibus erogare.all. ad
id.xiiii.q.v.c. pe. & §.ſequen.& c.vlti.ad finem. & xxiiii.
quæſt.iii.ſi quis Romipetas.& xii.quæſt.ij.de laicis.C.de

epiſ.

epi.& cle.l.nulli.in Auth.de ec.ti.§.ſi quis.inducit, quod no.Io.Vi.& Ber.in prin.decre.cum ſit.& Inn.de immu. ec.quia plerique.in prima glo .ad fi.ad decre.cum ſit rñ det, ꝙ loquitur in iudeo , merito in errogatione ſuſpe ctoq̃ fieri debeat in Chriſtianos.& dicit notandũ,ꝙ ibi dicit pauperum Chriſtianorũ, ꝙ non dicit in decre. cũ tu.de vſur.& ad c.non eſt putãda.i.q.j.rñdet, qa ſenſus illius eſt,ꝙ nõ debẽt qdẽ aliqd illicite acqrere, vt eleemo ſinã inde faciat , vt ibi patet, & ibi ſic no.hi.dicit ergo ſe nõ dubitare, ꝙ epĩ de his nõ habent ſe intromittere, niſi in defectũ.vbi.ſ.non eſt a teſtatore deputatus aliq · ad id vtraque opinio æquitatẽ habet, nã ex quo debẽs incerta obligatus eſt ad illa reſtituenda, ſi reſtituit,ꝓut diſpoſuit decre.cũ tu.de vſur.incertis.ſ.illas pauperibus erogã do,non apparet,quare nõ debeat eſſe abſolutus,nõ dico a peccato. ſed ab onere ſatisfactionis, & ego hoc vere & pure faciẽtẽ bñ haberẽ pro abſoluto ſaltẽ in his, in quibus trãſit dñium. Sed opinio ꝯria habet æquitatẽ, qa facile eſſet cuiq; vitare reſtitutionis onus,dicendo ſe ſoluiſſe,& ſi dicis,nõ credet ei,niſi ꝓbet,abſurdũ eſſet,ꝙ cũ da bit dẽ.faciat fieri inſtrumẽtũ.Itẽ docet experiẽtia,ꝙ pau per recipiens.x.ſol.in inſtrumẽto,cõfitebitur recepiſſe x. lib.Qua de cã ꝑ rõnes Hoſt.æqua vr̃ ordinatio epõrũ, q cõiter per ſua ſtatuta ſibi ſeruãt in incertis nõ ſolũ abſo lutionẽ peccati ſed ẽt diſpenſationẽ ipſorũ. Sed diſputa tũ hic fuit per recolẽdæ me.fratrẽ Boitium priorẽ ſancti Martini de Senis,an epſ concedere poſſit, ꝙ talia in certa cõuerterẽtur in reparationẽ eccleſiæ parochialis. ad negatiuã allegat,ꝙ pauperibus debetur, vt in præ. de cre.cũ tu.xiiij.q.v. non ſane.ſi alteri ſoluatur,onus nõ re
5 mittitur.de iureiu.cã te.de doci.tua.ij.& † q tenet pauperi bus erogãda,rapit aliena.xlvij.di.ſicut hi. nõ facit præ. c. nõ eſt putanda.ibi qui offert ſacrificiũ &c.& nemini cõ ſulendũ eũ alterius iniuria ĩ.de re.iur.locupletari.nec pietatis ꝓtextu impietas faciẽda.xxx.q.i.noſſe.licet ergo reparare eccleſias ſit opus pietatis,nõ tñ eſt cũ iactura pau perũ.Itẽ ſoli prin.licet in alterius ꝑiudiciũ ꝯferre.ix.q.iij. nunc vero.de exceſſi.ꝑla.ad hoc. & de hoc.de relig. do.ꝯ ſtitutus. Itẽ oĩm illorũ cõſenſus requiritur, quorũ vnũ detrahit.ĩ.de reg.iu.qđ oẽs.Itẽ a iure diffinitũ eſt,de quo debet eccleſia reparari,& per quos,vt ſcripſi de ecc.ędi.c. j.& c.de his.ergo de alimonia pauperibus debita fieri nõ debẽt.In ꝯriũ,epõ æqualis cura ĩminet de tribus.ſ.paupe ribus alendis,eccleſiis ædificandis & reparãdis,& de alen dis miniſtris eccleſiarũ. lxxxij. di. c.j.xij.q.ij.aurũ. x.q. ij. hãc cõſuetudinẽ.xij.q.j.epſ eccl'aſticarũ. Itẽ cũ bona eccleſiarũ ſint pauperibus obnoxia,ſicut & illicite acquiſi
6 ta,vt præ.ca.aurũ.& xvi.q. j.c.vltimo.& tñ † ꝓ ædificatione,vel reparatione eccleſiarũ põt epſ dare quinquageſimã,vel centeſimã. xij.q.ij.bona.de do.apoſtolicæ. ſic de his illicite acquiſitis idẽ poterit.ad idẽ.xvi.q.j.eccleſiæ.& c.ſtatuimus.Itẽ expedit pauperibus eccleſias reparari, in quibus oblationes recipiuntur ad pauperũ alimoniã.xij. q.j.habeat in eis ẽt conueniunt fideles.& ibi inuitantur ad pauperũ ſubuẽtionẽ,& ad alia pia opera.& ſic illas reparari Pauperibus expedit,& maxime qa ſi eccleſię pauperes ſunt,in pauperũ numero cũ ſuis miniſtris cõputabũtur,& maxime ne deſit populo ſpũale alimentũ verbi Dei.viij.q.j.audaciter. de offic.ordi.inter cætera. & de hoc tenuit ſoluẽdo,ꝙ ſi eccleſia reparatione,vel augmẽ to egeat neceſſario, vt quia non põt conueniri populus in ea ad diuina,nec facultas eccleſiæ ad ipſius reparationẽ ſufficiunt,epũs rõne prima ſine pauperũ graui damno ad talem vſum illa illicita poterit deputare, aliter nõ poterit deputare ſm eũ.ſ.qñ facultates eccleſię ſufficiũt, vł reparatio nõ eſt neceſſaria,ſed volũtaria. vel nimia fa mes protunc imminet pauperibus.lxxxvj.di.paſce.& his caſibus procedũt in ꝯriũ allegata. Nouiſſime vidi hanc quæſtionẽ hic diſputatã per ſcientificũ virũ dñm Recu perũ de ſancto Miniato, qui ſoluendo idẽ tenuit[*adimplere*]per ſe non per aliũ.ŝ.eo.tua.ibi,per manus eorum, ad idc.C.de epi.& cle.l.nulli.ibi, pro ſua conſcientia &c hoc verũ niſi certa erogatio.certæ rei.& certo loco fienda conmiſſa eſſet, quia tunc forte poſſet alij committi, ad hoc.ŝ.e.l.i.de offi.dele.is cui.ſm Arc.& no.ꝙ dicit adimplere, quaſi perfecte implere, vñ ita debent expendi per executores,quæ teſtator mandauit,ꝙ nil apud ipſos remaneat,vt patet.ŝ.e.tua.in fi.ad id.ff.de leg ij l. Lucius. §.a te peto.ſumptus tñ adminiſtrationis litigãdo,vt alio honeſto modo facient de bonis diſponendis.ff.de pact.l. ſump.ŝ.de procur. cum pro cauſa.& vt dicit Arc.ſi ſunt plures,vt hic,forte omnes ſimul agent, vel proc.conſtituent,q omniũ nomine aget.ff.de proc.q proprio. cum duabus ll.ſeq.ab omnibus aũt fiet diſtributio, quia omnes tangit.ĩ.de reg.iur.qđ oẽs.excipiuntur autẽ caſus hic expreſſi,& putat Arc. ꝙ fideicõmiſſarij non ſatiſdẽt per l.diuus ff. ſi cui pluſquam per.l. Falcid. iurare tñ debet ſm Goſ. per.l. ſi qs pro redẽptione.C.de dona.¶ Prima gl.dicit,quid declaret.¶ Secunda gl. primo ſoluit dubiũ. ſecundo quærit,arguit, & conſuetudinẽ inducit.¶ Glo. ergo tunc,rõnẽ reddit,per quã ſoluit ꝯriũ.& allegat pro gl.hoc tractabat.dicit,quid declaret pars ſecunda.¶ Gl. no.rñ.per qõnẽ,quã ſoluit, & duas opi.ſubdit.¶ Penul. gl.exponit & notat.ſecundo ponit & ſoluit duas qõnes. ¶ In.ij.glo.ibi,exigendi. vide de procur.nõ iniuſte. in fi. primæ gl.& ibi. l.vlti.tutor vel curator. xxv. annũ debet implere.& ibi. neque fœmina.fœmina in iudicio non
7 defendit.& ibi.alienã † virile officiũ eſt alienã defenſionẽ recipere,& ibi.l.ij. fœminæ ab officiis ciuilibus & publicis ſunt remotæ.¶ In gl no.ibi.§.morte.hęres ſocij nõ ſuccedit in ſocietate.& ibi.mandatũ,in fi.ibi dr̃,oportet eũ,q certi hoĩs fidẽ elegit ob errorẽ,vł imperitiã hæredũ affici dãno,loqtur de illo,q mandauerat Titio,vt ſeruos diſtraheret, q mortuus eſt, & hr̃s diſtraxit, & ibi.l. cum vnus.ſi legauit teſtator vni ex hæredibus perceptionẽ pe cuniæ, de qua liberos aleret, hic tranſit in hæredis hæredẽ.l.ſi a filio. & l.alimẽta.& ibi,mãdatũ,ſeqtur, re integra dñi morte finit.¶ In gl.vlti.ibi §.vlti. ex duobus tuto ribus alter agit,vel adminiſtrat.¶ In.gl j.ibi §. nũc vero. als eſt ver.ſub.§.cõpẽdioſe.¶ In gl.ij.ibi medicãs,ſaluo ꝙ de fratrib. minorib. dr̃ in cle.de ver.ſig.exiui §.prouide. & §.verũ ẽt.& in fi.ŝ.de arbi.dilecti. & de his in Spe.præ. §.circa finẽ,ver.qđ de minore,& ver. ſeq.¶ In glo.ŝ. de, in fi.al. Arch.ij.q.vij.nullus.ij.& xxxij.q.iij.c.primo.¶ In gl.hoc tractabat,& ver quid ſi ſunt plures.¶ In gl.no.ibi, hæredẽ,de hoc in præ.§.circa fi.ver. inſuper.& ibi,mandatum.in fi.& ff.de tutel.l. antepenul.in fi.vbi idem no. & ibi,alimenta.in prin.vide,quod ibi no.ſ.ꝙ non tranſit officiũ,licet ibi tranſeat onus nõ perſonale.¶ In gl.ſi ergo,ibi remotus,ꝙ terminetur arbitrio boni viri.ſm Archi.& facit,quod no.ŝ. eo. lib.de tempo. ordi. cum nullus.§.pe. in gl ij.¶ In glo. pe.ibi ſine altero,bene facit. ff. de exercito.l.j.§.ſi plures.& ibi.qui tacet. lo. mo. allega. C. de negot. geſt. l. fi. de hoc plenius in præ. §. circa finem.ver.ſed quid erit.

ADDITIONES.

a ¶ Executor.executor dicitur omnis,qui ad aliquod officium neceſſitatur.Bal.in l.executorem.in princi.C.de execu.re.iudi.

b ¶ Monaſteria ſunt. monaſteria ſubſunt epiſcopo loci ,in quo ſunt. xvj. queſtio.j.interdicimus.ij.q.vij.omnes baſylicæ.xviij.q.ij.hoc tantum.& c.monaſteria,vj.q.j.de perſona.& c.perſonæ.in fi.de priui. in vj.

De ſepulturis. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Iurare ad ſancta Dei euangelia & ſub fide promittere ſ[illegible] differunt.*
2 *Iuramentum eſt cum dicitur promitto ſub periculo animæ meę.*
3 *Beneficio priuatur veniens contra fidei interpoſitionem nulla neceſſitate compulſus.*
4 *Electio ſepulturę eſt pars vltimę voluntatis, cuius libertas tolli non debet.*
5 *Electio ſepulturę eſt ius ſpeciale inductum contra ius commune.*

CAP.

CAP. PRIMVM.

ANimarum. Prima pars ponit inhibitionẽ & decretũ ibi. nos enim. ſecunda ponit eligentẽ ibi. ſtatuentes. tertia ponit inducentẽ ibi. ſi vero. & pœnã aggrauat in nõ parentẽ ibi, quã niſi clerici. laycos non includit, quod patet. ĩ. ibi, apud eorũ eccleſiam. & ĩ. §. ſi vero [*in virtute*] hoc, & quod ſequitur inducit mortale, ſi non pareatur. ſ. de maio. & obe. ſi quis & c. illud. niſi dicatur, ꝙ ſit comminator, de iurepa. relatũ. Io. mo. ſed Arch. qui alle. pro concor. ĩ. ti. ij. non ſolũ dicũ, ꝙ non parens grauiter peccat. alleg. lxxxj. di. ſi quis. in fi. viij. q. iij. ſciendũ. xxxij. di. §. verũ. ver. ait enim. j. q. iiij. item potero xvj. q. vij. ſi quis deinceps. xj q. iii. ſi ãt. ff. de reſtitu. mili. l. iij. §. in bello [*interminatione*] ſic. ſ. de iurepat. relatũ, de ſymo. ſicut nobis. de immun. eccle. eccleſiis. de eo qui fur. or. re. c. j. & ĩ. de ſtatu regu. c. vno. §. & quoniã. q̃que ponitur ſub anathema. ſ. de ſagit. c. vno. ſub excõicatione, de loca. c. j. ſub pœna excõicationis, de reg. non ſolũ. ſub excõmunicationis interpoſitione. lxiij. di. Salonitanę. ſub diuini cõtemplatione iudicij. vij. q. ij nuper. ſub obteſtatione diuini iudicij, de appe. cum ſpãli. ſub anathematis vinculo. ſ. c. ii. c. j. ad finem [*prohibemus*] quod dominus prohibet, oĩno fieri non licet. xxviij. q. j. iam nunc. ante fi. [*fide interpoſita*] hoc exponit hic Arch. vt dixi poſt Inn. ſ. quod me. cã, ad aures. tñ, vt dicit. colligi ex decre. & ſi Chriſtus. de iure-

1 iur. † parũ vel nil differ. an dicat iuro ad ſancta Dei euan

2 gelia, an ꝓmitto ſub fide mea. licẽt eſt iuramentũ, cũ dr̃, ꝓmitto ſub periculo aĩæ meæ. ſ. de fri. fraternitatis [*inducunt*] no. ꝙ iſte textus, q ſic ad lr̃am repetitur in cõſti. cle. de pœnis, cupientes. in fi. nõ dicit ſimpliciter inducant, vt eligãt, ſed dicit, inducãt ad vouẽdũ & c. per quod patet, ꝙ ſimpliciter hortãs vt eligat, nõ ligatur hac cõſtitutione, facit quod no. ĩ. §. ſi vero. in gl. hoc ẽt ſatis patet ex ver. ſtatuẽtes, q ſeqtur. ibi. ne ꝯ votũ, iuramẽtũ, aut promiſſum & c. rõ vero põt eſſe, qa eligẽs pœnitere & variare põt non ſic libere põt iurãs, vouens, vel promittẽs. & ſic non obſt. ꝙ plus videtur eligere, quam promittere, ſic dico, ꝙ inducẽs ẽt ad vouendũ apud nõ ſuã eccleſiã nõ ligatur p lr̃am, q̃ ſtatim ſequitur, apud eorũ eccleſias, q̃ ẽt ſic reperitur in cle. [*eligere ſepulturam*] determinat, quod no. Hoſt. in ſumma, eo. ti. §. an licitũ. ver. qd ſi qs eligat, de illo, qui iurauit nõ mutare volũtatẽ in electione ſepulturæ, an mutare poſſit. [*ſuis eccleſiis*] ar. ꝙ poſſet in eccleſia ſepeliri, quod dic, vt. xiij. q. ij. nullus. Arch. [*Quomodolibet*] ſic ſ. e. li. de electione, indẽnitatibus. §. ſi qua integraliter. cõcor. ſ. e. cui liberum. & c. in nr̃a. in fine. hoc aũt ſatis ꝑ dixerat ibi, oĩmque & c. [*cimiteria*] ſi non expreſſiſſet, non fuiſſent interdicta cimiteria non contigua. ĩ. de ſen. exc. ſi ciuitas. in fine. ex tunc elapſo decẽdio, eo ipſo. i. ſine alio homĩs adminiculo. ¶ Prima gl. dicit, quid ſuppleat, & declaret ¶ Gl. ſ. exponit, quærit, & ad vtrãq; partẽ arguit an ſepe. & vl. gl. rñ per duas qõnes. ¶ Vltima gl. rñdet per obiectionẽ. ¶ In glo. ſ. ibi. ſi domus tua, vide de priui. paſtoralis. ſuper vltima gl. ¶ In glo. j. in fine, & quod no. in Spe. eo. ti. ver. & no. ¶ In gl. non enim. in fine, vide, quod ſcripſi de iureiur. debitores. ſuper ver. cogẽdi, & quod no. e. ti. c. vltimo. in vlti. gl. ꝙ æquipolleant, alle. Archi. quod metus cã, ad aures. ſ. de arbi. peruenit. & capitulo, cum tẽpore. & capitulo. ex parte. ne prœla. vi. ſu. querelã. de con-

3 ſti. ex lr̃is. in prin. inde eſt, ꝙ qui † venit contra fidei interpoſitionẽ nulla neceſſitate compulſus, priuatur bñficio p ꝓdi. decre. q̃relã. vbi ẽt hoc placuit Io. & Hoſt. ¶ In glo. cũ enim. ibi, non debent, cũ ſepeliendo, inter duas enim eccleſias bñ valeret pactũ, quod dic vt. ſ. eo. li. de pac. c. j. ¶ In gl. ſ. vbi ibi. in prin. & ibi dixi, quid iuris, ſi de ſepulchro maiorũ nõ apparet, de quo hic Arc. tenens de indigena, quod ibi dixit de viatore, tñ q nõ eligit ſepulturã, tenet ꝯtrũ. ſ. ꝙ ſepeliet in eccl'ia, ĩ cuius parochia mortuus eſt, ſequẽdo Hu. Vin. & p. c. eccl'ias. xij. q. j. ĩducit ẽt xvj. q. j. c. j. dicẽs, quod ibi cũ Hug. exponit dẽt. fratrũ. ſ. xp̃ianorũ xj. q. 3. ad mẽſam. ad c. vbicũq; 13. q. i. rñdet, ꝙ ibi dat ordinẽ eligẽdæ ſepulturæ, vt ibi no. ad c. ordin. de offi. Archipreſ. rñdet, ꝙ de ſepultura nõ loqtur. Gof. in ſum. eo. ti. ver. qd ſi pegrinus. dicit eũ ſepeliendũ, vel in cathedrali, vel in alia, in cuius parochia mortuus eſt, all. præ. c. eccleſias. & ibi declarari debuiſſet. Arc. q̃rens, qd ſi in eccleſia, in qua ſepeliri debebat, cũ cimiterio erat interdicta, dicebat, illũ ſepeliẽdũ in eccleſia cathedrali, q̃ ſi ẽt eſſet ĩterdicta, ſeruabitur ordo capituli. xiij. q. ij. vbicunque. & in fi. adde no. in gl. pe. p quã putãt aliqui caſũ nõ dubiũ; cũ ẽt ꝯſtitutio iſta manauerit in fauorẽ eccleſiæ, cui debetur ſepultura, ergo in ipſius pœnã reſolui non dẽt. ĩ. de reg. iur. qd ob gratiam. itẽ licet peccet auferẽdo libertatẽ eligẽdæ ſepulturæ, tractat tñ de debito retinendo. facit ff. de his q̃ in frau. cred. l. ait ꝑtor. §. ſi debitore. & non de lucro captãdo. C. de cod. l. fi. facit. ff. & C. ſi quis ali. te. ꝓh. l. fi. & C. de his q ſibi ĩ te. aſcr. l. j. ¶ In gl. quoſi, in fine. & ſit rõ ſñ Io. mo. quare nõ poſſum voto firmare id, qd li-

4 cet facere. qa † electio ſepulturæ eſt pars vltimę voluntatis cuius libertas tolli non debet. C. de ſacroſan. ecc. l. j. ar. de ſpõ. Gemma. cũ ꝯcor. itẽ cũ ꝓuiſũ ſit a iure nõ eligẽti, illa iuris prouiſio ĩpediri non debet, niſi mera libertate teſtãtis, & adde, qd no. v. ſ. gl. addebat ipſe Io. ꝙ electio

5 ſepulturæ eſt ius ſpeciale inductũ ꝯ ius cõe. vt ſupra ver. proxi. & tale ius ſolus princeps, qui. ſ. ius eſt, poteſt inducere, & ſicut alius a principe non poteſt tollere ius cõe, ſic. nec ad ius ſpãle adiicere, quo arctetur ius cõe. & ex hoc dicit ꝯcludi, ꝙ hic punitur deceptus ſicut attentatus contra iura. ¶ In gl. ſ. eo. in fi. & c. fraternitatem, & c. cum liberum. ¶ In glo. iſtud. ibi ſtatim cõputato die perceptionis ſñ Arc. & intelligo de momento ad momẽtum, ipſe aũt remittit. ſ. de reſti. ſpo. frequens. ¶ In gl. vlt. ibi puniretur. Arc. alle. C. de ſacroſan. ecc. iubemus. & v. q. ii. ita nos. de hoc. xvj. q. vj. c. i. & ii. vbi de hoc in fi. idem Io. mo. pœna iſta tpalis eſt, quã per reſtitutionẽ pceptorũ euadere poſſunt. facit, qd no. ſ. e. li. de ele. qa ſæpe. i gl. aliud. itẽ certũ eſt, q̃nque præiudicat in acquirendo, q in acquiſito præiudicare non poſſet. C. de acqui. poſ. l. ii. ff. de pac. ſi autem. de ſtipula. ſeruo. l. i. in fine. & vide, quod ſcripſi, de his quę fiunt a prœla. cum apoſtolica, ſuper gl. ideo no. & quod dixi de dona. c. ii. ſuper. ii. gl.

SVMMARIVM.

1 *Canonica an debeatur de relictis eccleſiæ tantum, apud quam ſepelitur.*

CAP. II.

CVm quis. Diuiſio patet per paragraphos, qa tria ſunt dicta [*ab antiquo*] dicit Arc. forſan per. x. vel xx. annos, qd dr̃ longũ tp̃s. C. de præſcr. lon. tempo. per totum & facit, quod no. eo. lib. de cõſue. c. fi. in ij. gl. & vide, quod no. ĩ. c. pxi. [*in aliqua eccleſia*] i. eius cimiterio, & eſt modus loquẽdi [*audire*] de illo, qui moritur in ꝓbatione religionis, an parochialis habeat canonicã, no. hic Arch. quod dixi. ſ. eo. de his. ſup gl. pe. & tenet, ꝙ ſic, eius rõnes ſunt, qa non vult fateri eũ plene conuerſum, alle. de pę. di. j. § hoc idẽ. §. conuerſio. & ſ. eo. li. de electio. ex eo quod, in fine. nec vult fateri, eum mutaſſe domicilium. xiij. q. ij. §. quia ergo. & quod ibi no. tene, quod ibi dixi cũ Gof. & Hoſti. [*ſacramenta*] ſi in vna audit diuina & in alia percipit ſacramenta, vide, quod dixi. ſ. eo. de his. ſuper gl. ii. cũ ab eo. quod hic dicitur, tenebat Inno. ſ. eo. de his. & Hoſti. ſ. eo. [*in noſtra duo*] idem ſi plura. & vide, quod ſcripſi. ſ. eo. relatum. ad fi. [*Domicilia*] vbi quis dicatur habere domicilium, & per quem modum conſtituatur, habetur. ff. de ver. ſig. in lege. & C. li. x. de incolis. l. ciues. Io. mo. tertio idem ſi altera illarũ quo ad hoc. i. qa eccleſia, in qua ſepelitur, diuidet canonicam cum reliqua, & reſiduum habebit quaſi precium, & eſt ſi. ſ. de teſta. officij. & c. requiſiſti. & c. Raynutius. & c. Raynaldus [*eligitur*] idem ſi nõ eligat, ſed alias ibi de iure ſepelitur,

puta

puta quia ibi eſt ſepulchrum maiorum, vt ſcripſi poſt In
no.& Hoſtien.ſ.eod.in noſtra. in glo. ſi quis eligit. [*Do-
miciliorum eccleſiæ*]in tali caſu ſi teſtator dicat, lego eccle-
ſiæ meę parochiali, decre. iſta inducitur, ꝙ ambæ diuidēt
ad quod.ff.de re iu.l.Paulus.de le.ij.ſi quis Titio.§.fi.C.ſi
plures vna ſenten.l.j.aliis vr̄, ꝙ inſolidū percipient. ff.de
leg.j.qui filiabus. §.ſi quis. alij dicunt, ꝙ nihil, per.l. duo
ſunt Titij.ff.de teſta.tu. & de rebus du.ſi fuerit. & de leg.
ij.ſi quis ſeruum. §.ſi inter. Pe.de Bel. vt refert Cy. In l.j.
C.de ſacroſan. eccle. dicit recurrendū ad cōiecturas. pri
mo, vt ſi alterā prædiligebat. ff. de lega. j.ſi ſeruus plutiū.
§.fi.facit.ſ.de teſta.requiſiſti, ver.ſi non.vel mandauit in
altera ſepeliri.ff.de reg.iu. ſm naturā.nam talibus relin-
qui ſolet, facit.j.de reg.iur.inſpicimus. vel magis conuer
ſabatur in altera.ff.de leg.iij.legatis ſeruis.§. vnus.facit.ſ.
de accuſa.repellantur.& c.cum oporteat. alias dicit neu-
tri deberi per vltima iura, æquius vr̄ primū dictū, dicit ēt
eodē modo recurrendū ad cōiecturas, qn̄ teſtator, q ſic
legauit, tpe teſtamēti habitabat in vna parochia, & tpe
mortis in alia, licet quædā iura ꝓbent, inſpiciendū tp̄s
teſtamenti.ff.de auro & argen.lega.ſi ita.& q̄dā tp̄s mor
tis.ff.de fundo inſtruc.l.pe.de pecul. l.peculiū. ſed ad illa
rn̄det, ꝙ in reb. loquūtur nō in pſonis, ſi cōiecturę nō ap
parent, dicit, ꝙ ſi modicū erat legatum reſpiciens ſum-
ptus funeris, & tunc ex illis habebit illa legatū apud quā
ſepelitur, per præ.l. ſm naturā.ſi vero eſt magnum, habe-
bit, qui parochialis erat tempore teſtamenti, cuius me-
rito & affectione feciſſe vr̄, & nō ſecundæ. ff.pro ſocio.l.
1 hoc a diecit [*portionem*]hic tractat Arc.†an canonica de-
beāt de relictis eccleſiæ tātū, apud quam ſepelit̄, de qua
ſatis dixi.ſ.c.j.ſup.vj.gl.& aliquid in clemen.eo.ti. dudū.
§.verū. in gl. vero[*antiqua ſepultura*]de qua ſequitur[*elege-
rit*] Arch.ponit & extollit opi. Hoſt. de quarta ſoluenda,
priuſquā fiat electio ſepulturę, quod ſcripſi.ſ.eo.c.j.ad fi.
ꝙ probant per literā ibi, dari cenſemus. & per literā ali-
ter, ne fiat hæc oppoſitio, non ſeruatur, nec placet, vt ibi
dixi, & eo.titu.certificari. ibi vide in tertia qōne.[*diuerſa*]
quæ vide in gl. quas hic allegat vltima gl.¶ Prima gl.di-
cit, quid declaret.¶ Tertia gl.rn̄det p qōnem. ¶ Gl.quid
eſſe.arguit ad qōnem.¶ Vltima gl.dicit, quid approbat,
& reprobat vltimum dictū.¶ In gl.tertia.ibi quarta, in il
la enim, vt in minori, oēs canones concordant. facit.ſ.
eo.li.de arbi.c.j.& ibi concordantiæ, quod no.eo. ti.certi-
ficari. in vltima gl.& quod ſuper ea ſcripſi. ¶ In gl. quin
ta.in fi.facit, quod poſt Innocentium ſcripſi. ſ.de paro-
chiis, ſuper eo.in glo. limes, & quod no.xvj. quæſtio. iij.
licet in gl pone, quod Albertus. Odoſ. terminauit, ꝙ in
vtraque parochia talis tenetur ad collectas, alle. ff.de cē.
l.forma.§.ſi vero.de muneribus perſonalibus & impoſi-
tione equorum, quæ fierent per parochias, tenet, ꝙ ſi in
vtraque habitat, in ſua electione ſit, in qua parochia ſu-
beat illa per præ.l. eius. ſi vero ſolum introitū habeat in
vna parochia, & habitationē in alia, debet illa ſubire in
parochia, in qua habitat, cū introitus ſit pp habitatio-
nē.alleg. ff.de le.iij.prædiis.§.pe.& antepe. Roſ.in libello,
de deci.§.ij. in fi. in decima perſonali huius parochiani
tenet, ꝙ debetur illi eccleſiæ, i cuius parochia eſt pars il-
la domus, in qua facit operam, per.l.iiij.,ff.de fun.inſtru.

S V M M A R I V M.

1 *Nepos ſequitur originem manumiſſoris patris ſui.*
2 *Proauus, auus, & pater ſi in diuerſis locis fuere ſepulti, & filius decedit inteſtatus, ſepelitur cum patre.*
3 *Vxor ſequitur potius ſepulturam parentum, quam viri.*
4 *Mulier quandiu nupta eſt, eſt incola ciuitatis mariti.*

CAP. III.

IS qui. ¹ Partes patent. ſecunda ibi mulier.
& prima ſoluit dubiū, & ſolutio-
nē moderatur ibi, dummodo non in eccle-
ſia. alle.lo.mo.ff.de pig. debitor.ff.de hæredi.
inſtitu. ex facto.§.rerum.ff.de ver.ſig.malum.§. fi.[*Dicta
villa*]non habebit iſta eccleſia villæ partem in caſu por-
tion. quia non æqualiter in illa domiciliū conſtituebat,
quo caſu competit pars.ſ.c.prox.ij.rū.& hoc tenuit Ho.
in decre. in noſtra.eo.ti. & faciunt hęc ad qōnē illius, q
pp hoſtilitatē dioce. fugit ad ciuitatem, ibi manens cū
familia, & durante hoſtilitate morit̄ electa ſepultura, ꝙ
eccl'ia villæ habeat canonicā, & non illa, in cuius paro-
chia deceſſit, non enim talis mutauit domiciliū, cū nō
habuerit aīum ibi perpetuo remanēdi, ꝙ requiritur in
hoc.ff.ad mu.non vtique.& l.domiciliū. & l. eius qui.§.
pe.C. li.x.de incolis l. ij. & l.cuius.& not. in l.j.de mu.&
hono.eo.li.& no.Ho.de parochi.in ſum.§. pe.an̄ fi.durā
te igitur metu non dr̄ habere aīum mutādi domiciliū.
ſ.quod me. cā. c.j. & qui dicit aīum mutatū, id ꝓbet, vt
ibi, cū concor.pe.gl.bn̄ facit ad caſum.ff.de dā.infec.ſi fi-
nita.§.ſi qs metu, de acq.re.do.l.qua rōne.§.fi.& l.natura
lē.§.in his.& inſt.de re.di.in fi.item dixit Dama. de teſt.
q.v.de infirmo, q elegit ſepulturā apud monacos S.Pro
culi, & illi quædā legauit, & poſtea de alia parochia, in
qua morabatur ſe trāſtulit ad parochiā ſancti Proculi, &
ibi mortuus eſt, ꝙ prima eccleſia habebit canonicā, per
decre.de his.ſ.e.pp fraudem p̄ſumptā, qm̄ probant indi
cia.ſ.e.li.de renun.c.ij. [*Potius*] dicit Arch. ꝙ correctiue
ponitur[*Deportari*] facit quod no.Hoſti.in ſum.huius tit.
§.& apud quā.in fi. ꝙ aūt dicit deportari, ſupple, & ſepeli
re ſine periculo, vel violationis interdicti, vt in cle.e.ti.
eos. vel corporis aliqua cā, tunc locus erit primo dicto,
vt ſepeliatur in eccleſia parochiali, non enim ad porta-
tionē, ſed ad ſepulturā ſubditur hæc determinatio. ſic
ēt intelligitur.j. ca.fi. ſucceſſiue ſimul enim hic eſſe nō
poſſet, ſicut nec econuerſo. ſ.de diuor. gaudemus.§. qa
vero.& de big.nuper.vltimo, ēt ſi ad domū parētū ſit re
uerſa, licet hi olim ꝯ.vij.q.j.ſicut hi.pro quo dicto Arch.
quaſdam rationes reddit, q̄ locū haberent ēt in non re-
uerſa, vt quia ſoluta eſt a lege viri, & qa onus ſepulturæ
incumbit patri.ff.de reli. ꝙ ſi nulla ſaluo hoc, quod dr̄,
eo.ti.ſic ꝓ rata.ſed magis proprie arguitur, qa redeundo
ad domum patris, relinquendo habitationē mariti, taci
te renunciat iuribus de honoribus ex pſona mariti, vel
mr̄imonio ſibi cōpetētibus, & pinde eſt ac ſi renunciaſ-
ſet expreſſe.ff.ſi cer. pe.cum quid. & de hoc, de his q̄ fi.a
ma. par. cap.ex ore. pro tex.facit, quia manens innupta
retinet nomē primi, vt in iuribus, q̄ allegabo ſuper vlti.
gl.& cenſetur in prioris viri perdurare cōiugio, in Auth.
de nup.§.ſoluto.itē bn̄ficium talis mulieris, ꝙ teneat ho
nores mariti, nō loco habitationis ſed pſonæ datū eſt, er
go non inducitur diſcrimen ex dr̄ia locorū.C.de in in-
te.re.l.ſuperuacuam.& facit.C. de p̄ſcrip.lon.tē.l.vlti.vl-
tra med.[*domicilium*] mirū vr̄, ꝙ teneat domiciliū mari-
ti, ſi de facto illud alio tranſtulit, & tn̄ lex, quā allegabat
vlt.gl.aperte id dicit, vt patet in ſuffragio.& ſi hoc intelli
geretur. prout ibi gl.tangit de his, q̄ reſpiciūt fauorē mu
lierū, per.l.quot.C.de priui.ſcholariū.li.xij.in priu.ceſſa-
ret abſurditas, quia ſm id, ibi nō cōueniretur in vita. ꝓ
quo facit hæc lr̄a, qa in ipſius tumulo nō habeat ſepeli-
ri neceſſe.& ꝓ hoc facit.§.iij.l.vlti.ff. ad muni.q̄ vide.j.ſu
p fi.vlti.gl.¶ Secunda gl.q̄rit, qōnē declarat. ꝓ vtraq; par-
te arguit & ſoluit.¶ Quarta gl. dicit, quid declaret pars
vlt.¶ In gl.pe.ibi. §.fi.ex pſona nō legitimi mariti nō ſor
titur mulier forū, ſed tenet forū originis ꝓpriæ. ¶ In glo.
vl.ibi.§.j. vidua tenet domiciliū mariti mortui, & ipſius
dignitatē, donec alteri nupſerit.¶ In gl.ij.ibi, & aui. legi-
ſtę diſputāt de foro originis, an inſpiciatur paterna tm̄,
an aui.Gl.vr̄ velle, ꝙ nō aui.ff.ad mun.aſſumptio.§.j.&
C.de mu.& ho.l.filios.li.x.all.vt vtrobiq; no.haberemus
quęrere agrū Damaſcenū, vbi ortus eſt Adā.xiij.q. ii.§.
1 his oībus.ver.eꝯ.vr̄ ꝯ, quia † nepos ſequitur originē ma-
numiſſoris patris ſui, vt.l.aſſumptio.§.fin.item lex liber
tus, eo.ti.§.in adoptiua.expreſſe vr̄ id velle, per quem ali
q ſimpliciter id tenent, alii diſtinguunt, an viuente auo
natus ſit nepos, & ſeqtur originē aui, an nō, & tūc patris
ar.ff.de ſena l.emancipatū, & de hoc p Cy. C.de iuriſ.o.
iu.l.ii.de iſto dubio videre potes in Spe.de cōpe.iud.adi.
§.j.ver.xlij.adde, quod dixi.ſ. e.li.de tēp.or.cū nullus. ſup
glo.

2 gl.dr̄ enim.& in fi.ſi proauus,†auus & pater in tribus di
uerſis locis fuere ſepulti,& filius decedit inteſtatus, com
a muniter ſeruatur,ꝙ ſepelitur [a] cum patre,faciant oĩa, q̃
in gl. & ſuper ea dicta ſunt. ſ̄. itē ſicut ex vnione carnis
vxor cõſepelitur viro.ĩ.c.ꝓxi. ſic ex eadē vnione eo caſu
filius cõſepeliri debet prī.xxxv.q.vj.§. pe.in prin. ibi, vna
caro ꝓbantur pater & filius . lex dicit , ꝙ fere vna pſona
intelligũtur.C. de impu. & aliis ſub. l.vlti. in fi.facit ēt.ſ̄.
de conſan.& affi.nã. & hoc placet, licet qbuſdã videat̄,
ꝙ ex quo deficit ſepulchrũ maiorũ,fortius ſit ius eccle-
ſiæ parochialis.vt hic,& ĩ. c. ꝓxi.hic vide qõnē, quã ſcri
pſi in Spe.eo.ti. ſuper rub.¶In gl.ſic.ĩ.in fi.Arc.alle.ff.ad
munici.eius qui.§.pe.ff.de iudi. hæres abſens. ibi. nã vbi
ſic venit,& ſ̄.de ecc.ædi.ad audientiã.¶ In gl.hic termi-
3 nat̄.in fi.& corrigit,quod no.Vin.ſ̄.eo.de†vxore, vbi di-
xit,ſepulturã parētum potius,q̃ viri ſequēdã.all.quod de
onere ſepulturæ dixi in textu ſuper ver.vlti.¶ In gl.pe.in
fi.idē Io.mo.& Arch.¶ In gl.vlti.in fi.ad idē.l. vlti.eo.ti.
4 §.iij.qui.§.dicit†mulierē qñdiu nupta eſt incolã eſſe ci-
nitatis mariti,facit.ff.de iud.exigere. ff.de ſenato. fœmi-
nę.C.de nup.cũ te.C.de digni.mulieres.& patet. ſ̄. de fo-
ro compe.ex parte.C.de incol.l.fina.

ADDITIO.

a ¶Sepelitur.vide Oldra.conſi.xxv.& cõſi.cclvij.vbi pater.& alibi auus
ſunt ſepulti . Et eſt verum, etiam ſi non ſunt heredes. l. quod , & ibi
Bar.ff. de reli.

SVMMARIVM.

1 *Pater an poſſit filio impuberi ſepulturam eligere.*
2 *Sepultura eſt quid ſpirituale .*
3 *Filiusfamilias non teſtatur etiam volente patre , poteſt tamen eo*
volente cauſa mortis donare.

CAP. IIII.

LIcet. Duę ſũt partes,q̃ patēt [*Terra*] innuit
ꝙ vnius terræ , vel loci conſuetudo
in alio loco nõ ꝑiudicat, de hoc. xij.di. illud
non põt.dicit Arch. ꝙ hic corrigitur ſenten
1 tia Vin.Goſ.& Lauren.qui notauerũt,ꝙ †pater filio im-
puberi poterat eligere ſepulturã,cũ poſſet ēt teſtari,inſti.
de pu.§.liberis. itē expēſæ funeris filij ad patrē ſpectant.
ff.de ĩ rē ver. l.filius.item pater ſubſtituit filio ēt in bonis
maternis.ff.de vul.& pu. l.j. hoc ēt viſũ fuit placere Ho-
ſti.in ſum.huius ti.in prin.[*eligere*] non obſtat, ꝙ teſtari
nõ põt,vt ſequitur,& patet inſti.qui.non eſt perm.ſa.te.
in prin.ff.de dona.filiusfa.illa enim iura de tēporalib.lo
quuntur,in eccleſiaſticis aũt & ſpiritualibus ſecus, in q-
bus ſui iuri cenſentur.ſ̄.de regular.cũ virũ,in fi.& ſ̄.eo.li.
2 de iudi.ſiannũ,cũ ergo† ſepultura ſit quid ſpũale.xiij.q.
ij.q̃ ſta.cum tribus.c.ſeq.& ſ̄.de ſimo.ſuã.cũ cõcor.illam
eligere poterit,ſicut quilibet paterfa. ſm̄ Archi. [*ipſius*]
patris.¶Prima gl.dicit qd declaret.¶ Quarta gl.dat duo
ſimilia. ¶Quinta gl.quærit,alle.pro, & cõtra ponit cõ-
ſuetudinē.¶In gl.iij.ibi.l.ij.caſu in prox.concor.¶ In gl.
3 vlti.ibi,tã is.filiusfa.† non teſtatur ēt volente patre, pt tñ
cã mortis donare.¶In gl.iij.in fi.ſi dicas,hanc cõſuetudi
nē eſſe ꝯ ius cõe, per quod diffinita ſunt loca ſepultura-
rũ,ſatis eſt,ꝙ ius aſſiſtat,de quo plene dixi,de conſue.eo.
ti.ſup gl.pe.¶ In gl.hic eſt,ibi.& hoc in tuis.& placet Ar-
chi.male apparet,quod velit in hoc Io.mo.primo enim
dicit, in dubio ordinē ſcripturæ ſeruãdũ. ſecũdo dicit, ꝙ
potior erit parochialis eccleſia , ſi cum alia contendat,
ſed ſi non cõtēdat, amicis dabitur electio, ſed in additio
ne dixit parochialē potiorē . ver.decidit in parochiali,ſi
alibi ſecus,vt hic.ſ̄.cap.proximo. & ratio poteſt eſſe pro-
pter onus incumbens amicis , hoc declarat finis gloſ.
¶In gl.vi quid.in fi.vide,quod no.e.tit.l.ſori.& quod di-
cam in Spec.de actore.§.i.B. ſuper ver.item ꝙ agit de pe
culio.¶In glo.pe.ibi. vltima voluntate. non tamē in te-
ſtamento,ſuper quo vide,quod ſcripſi ſ̄.eo. lib.de teſta.
ſi pater.in princ.

SVMMARIVM.

1 *Sepeliri an quis debeat, vbi audit diuina , & percipit ſacramenta.*

CAP. V.

REligioſi. Ponit dictum , caſus ratio-
nem interſerit ibi.cum vel-
le.&,exceptio.ꝑmittit ibi, niſi portari[*tumu-*
landi]& vide.ſ̄.eo.is qui.in fi.j. reſpõ.[*eligere*]
1 dicit Io.mo.cũ †quis ſepeliri [a] debeat, vbi audire dēt diui
a na officia &percipere eccleſiaſtica ſacrã.ſ̄.c.prox.mona
cus aũt in ſuo mon.audire & percipere debet ꝑdicta,fa
cit cle.de ſta.mo.ne in agro.§.ſane.ergo ibi ſunt ſepelien
di.¶Prima gl.dicit,quid declaret,approbat,& reprobat.
¶Vltima poteſt per obi.reſpon. ¶In gl.i.in fi.dicit Arc.
ꝙ per diſtinctionē hic ꝯcordãtur iſtæ opi. ꝙ nõ placet,
ꝙ collige ex vlti.gl.¶ In glo. ſic.ſ̄.in fi. per hoc intelligo
de clauſtrali,vt ibi etiam dixi.¶In gl.vlti.ibi, vel ligatur,
idem Io.mo.

ADDITIO.

a ¶Sepeliri debeant.c.j. & c.in noſtra,de ſepul. & c.is qui.e.titu.in vj.gl.
xiij.q.ij.nunc autem.& c.vbicunque.

De decimis. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Reddere aliud eſt,& aliud de ſuo ſoluere.*
2 *Decimas bene ſoluentium,quę ſit renumeratio.*

CAP. PRIMVM.

DIſcretioni. Hic in ſuperſcri-
ptione prædica-
tores præmittũtur , de quo hic Arc.
vide no.ſ̄.eo.li.de elec.quorũdam.&
primo inhibet. ſecundo ꝑcipit ibi.
immo decimarũ.quo ad iſtũ articu
lũ religioſi ꝯ faciētes excõicati ſunt
ipſo iure per cle. quam alle.prima gl.[*debitarum*] quo ad
decimas.vide cle.de iud.diſpēdioſam. ver.aut, ſuper ver.
hoc declaret.cle.de pę.cupientes.quę vult, ꝙ in octo fe-
ſtiuitatibus anni in prędicationibus informent populũ
ſuper ſolutione decimarũ,quod dic,vt ibi.qũo aũt iſtis,
qbus ſcribit̄,cõperat ꝑdicare,hr̄ in cle.de ſepul. §.nos ãt.
¶Prima gl. dicit vñ deciſa. inchoat caſum, & ponit ius
nouiſſimũ.¶ Scda gl.circa decimas ponit.v. opiniones,
ſcdam vlteriorē improbat.¶In gl.j.ibi nõ deberi,ex quo
cõtingebat, ꝙ layci remiſſi fiebant remiſſiones. Io.mo.
¶In gl.ij.ibi.ſup iſta rub.alias eſt gl. illa ſup decre.vlti. de
parochia.& ibi. partim moralia, cõius tenetur, ꝙ ſint iu
dicialia, vt ĩ remiſſione,q̃ dabo in fi.gl.& ibi[*per oĩa conci*
lia]multos ſanctos pr̄es & multa concilia hoc dicentia
enumerat hic Archid.[*per Alex.*]ll.xxxij.di. pręter hęc,
ver.argumētatur de ſexta ſynodo.Inn. primũ. xvj.q.j. ſi
monacus[*Gregoriũ*]e.q.moderamine. cõciliũ Magũtiē.
ea.q ſi qs laycus.& c.q.e.q.vij.decimas Deo.& c.ſeq. Ro-
thomagēſe.ea.q.oēs decimę. cõciliũ Gregorij, de cõ.di.
v.quadrageſima.ĩ fi.Gabillonēſe.xvj.q.j.eccl̄ię. Guarma
ciēſe.ea.q.qcũq;.Simacum.ea.cauſa.q.j. in canonib.Hie
ronymum.xij.q.j.duo.in fi.xvj.q.j.reuertimini.Auguſti-
nũ.ea.q.decimæ.& q.vii.maiores.Ambroſiũ.e.q.vij.quo
cunque,Leonē quartũ.e.q.de dec.Paſchalē .ll.e.q.decĩas
apl̄o.habētur ēt allegationes p Gratianũ.xiiij.q. j.ſubdit
aũt,ꝙ ſummorũ Põtificũ hoc dicētiũ nõ eſt numerus.
ſ̄.e.p totũ,& nouiſſime habes cle.ſuperius allegatas,no.
ēt Arc.ꝙ multa iura dicũt,decĩas reddēdas,vt. xij.q.j.duo
ĩ fi.xvj.q.j.decimę.ſ̄.e.tua.ij.ad fi.c.ad aplicę.reddũt ergo
1 vt aliena,nõ vt ſua.†& aliud eſt reddere,aliud de ſuo da
re.ff.depo.l.j.§.elegãter,licet verbũ reddendi,qñq; ponat̄
p̄ verbo dandi.ff. de ver.ſig. l. verbum.& facit.xiiii.q.iiij.
quid dicam , in prin. ſubdit autem, ꝙ hunc tractatum
pleneponit Alex. in ſuo tertio.pte.xxij. & ibi in aliqbus
& c.a nobis.& dicit Arc.ꝙ hæc fuit opi. fratris Hug. de
Statera magr̄i in theologia.& in fi.adde & penitus, vide
quod dixi in q.poſteriorum in iiii. parte, & quod ſcripſi
ſ̄.eo.a nobis.in magna ſuppletione ante medium,verſi.
adueniente ante tp̄s gratiæ.¶In gl.putat.ibi, tollit fiſcus,
hęc

hæc tria bene experiuntur Italici decimas non ſoluen-
3 tes,contra. †Quadruplex eſt remuneratio bene ſoluen-
tiũ,fructuũ vbertas,corporis ſanitas,remiſſio peccatorũ
& acquiſitio cęleſtiũ præmiorũ,vt in p̃dicto.c.decimæ.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegium unius ad alterius iniuriam extendi non debet.*
2 *Litis pendentia ſola,etiam ſi doloſe non taceatur,impedit uires priuilegii.*
3 *Morte nihil eſt certius.*

CAP. II.

STatuto. Diuiſio in glo.ponebatur olĩ vt dicit Arc.ſub ti. de ſta.mo. & incipiebat,cũ pſonæ.Guil.alle.qa pſonę,q fere totã hãc decr. poſuit in Spe.de deci. ver. in ſum.ſcias,ꝙ quæſtionẽ,quæ habet,an priuileg. de deci.non ſoluẽdis certis religioſis conceſſum extendatur ad decimas,quas laici per antiquũ feudũ poſſidẽt,plene tractaui.s̃.eo c.pe.vbi ad probandũ, ꝙ nõ extẽdat per v. modos hãc decre.induco.[*poſſidebant*]ergo iã culta vocat noualia,ex quo de nouo culta, vt dicit Vin.in decr. dudum.& Arc.hic declarat,qa aliter poſſideri nõ poterant,hoc ſimpliciter nõ fateor p id, quod habes de loco inculto,& eius decima.de ver.ſig quid p nouale.ĩ fi.& vide,quod poſt In.ibi ſcripſi de hoc & de priuilegio,quod ĩcludit ẽt p̃terita noualia.in gl.ſed cui, poſt prĩ. ver. hoc ẽt notãdũ.& e.ti.c.j. poſt Vin.quod ẽt vide in Spe. de ꝓb. §.j.circa noua. cũ ver.ſequenti.ſciendũ, ꝙ Io. de Deo li. iiii.q iiii.q̃rit,ſi collegiata eccleſia ſit dotata inter cætera de decima glãdiũ & paſcorũ cuiuſdã ſiluę, de qua decima,qa ampla.ↄſtitutę erant quatuor p̃bẽdæ ex decẽ, re-
a dacta demũ illa ſilua ad culturã[a] priuilegiati ſup pcipiẽdis decimis noualium illius parochię ſibi vẽdicãt illã decimã,q̃rebat qd iuris,& hoc puto expediſſi duplici reſpectu.ſ.eius,quod hic dr̃,in prę.decr.dudũ.itẽ p præ.decre.quid p nouale.in fi.ſed quærebat demũ,poſito ꝙ talis decima cederet priuilegiatis de iure,an canonici quatuor illius teneãtur ſuas communicare præbẽdas. ad affirmatiuam alle.xciii.di diaconi Vulter.xii.q.ii.nobis,& c.Vulteranæ.& c.quatuor.xvi.q.vii.c.i. de præb.dilectus, & c.relatũ.de cõceſ.præb.cum ſupra alle.ẽt ꝙ impiũ eſſet cõem nõ fieri, quæ fieri dẽt ẽt electis & capulis. vii. q.i.oĩs qui.& c.paſtoralis.fortius iſtis cõfratribus. ad negatiuã alle.de p̃ben. maioribus. & c. cum cãm. & iura in cõtrariũ alle.nõ dicũr diuiſionẽ fieri, ſed ꝓuideri de vacãtibus,ſuſtentent ergo ꝓpriis laboribus & artificiis. xci.di.c.j.& ii.& iii.j.q.j.c.j.de cõ.di.v.nunq̃.nã ẽt recepto de nouo illi nõ tenetur diuidere.de ↄſti.cũ M.& p̃.de cre.cũ ſup.nec ſine culpa debẽt ſuo iure priuari,de con ſti.c.ij.Soluit,ꝙ ea quo p̃bẽdę ſunt diuiſæ, nõ tenentur illas cõicare,vel decurtare.ꝓuideatur ergo illis de ſuper excreſcẽtibus,vel de cõi menſa,donec p̃bendę vacẽt, vt in p̃alle.iuribus.& hoc eṕs ex officio ſuo ꝓuidere dẽt. x. q.ii.eṕs fiat.ꝙ ſi fieret,indubitatũ eſſet.nec ad aľs, ſ. q̃ tpe impetrati priuilegii a nemine poſſidebantur, vel forſan nõdum extabãt [*impetratum.*]inſpicitur ergo data,vt no. s̃.parte proxima.[*uerisimile.*]facit ad ea,q̃ poſt Inn.ſcripſi de præſcri.veniens.no.non obſtãte,vt ẽt dixi.s̃. e.li. de fil. preſ.c.ij.&no.ſm Io.mo.nõ ↄprehẽdi verbo gñali,quod non eſt veriſimile,de hoc.ĩ.de reg.iur.in gñali. in princ. [*impetratum.*]iã cõprehẽdit p̃terita,maxime qa manatũt per viã declarationis,vt ĩ prin.habebatur,per ipſos impetrantes ea diſtrictione,ſi ſtringatur indultum,ex hoc nõ reſultat grauamẽ parochialiũ eccleſiarũ,imo alleuiatur propter quod vr̃ impropria locutio. So.grauamen eſſet, ſi tm̃ diſtringeret indultũ,ſicut dicebãt impetrantes, vel erat verbum indulti diſtricte mandãtis&c.vt s̃. c. proxi. vel dic ſm deriuatores, ꝙ diſtrictio licet quandoque ſumatur pro diuerſimoda diſtrictione, ſumitur ẽt q̃nq; ꝓ ampliatione,vel remotione,vel diſſolutione ſtricturę.& ſic erat hic,quia ſtrictio iure decimatũ antiquarũ diſſol-
1 uebatur & ampliabatur ad noualia[*obuiabatur*] cũ †vnius priuilegiũ ad alterius iniuriã extendi nõ debeat.ff.de ad mi.tut.l.Ipuberi. Arc.[*Ciſtercien.& Carthuſienſis*] hos duos ordines multis ſpecialibus beneficiis ab olim ditauit & honorauit eccleſia, cuius ego ſequẽs veſtigia iuxta paruitatem meam ad ipſos multum officior, & ſatis ordini primo profeci.& quia ordo ſecundus in dioceſi Bonon.domũ aliquam non habebat,laboraui p tpa,poſterius & nouiſſime per Dei gratiam optatum obtinui ordinẽ illũ hic prope Bononiã collocari,qui locus fundatus currentibus annis natiuitatis Dominicæ .1334. ſub noĩe paterni nr̃i beati Hieronymi titulatur, ad cuius gloriam & laudẽ Hieronym. etiam illo anno cõpoſui,& ſic diſpendioſis illius anni nouitatibus hic duo ↄmixta verificanẽ,qd ipſe ſcripſit ad Iuſti.ſcd̃a,ꝙ optimis pręmixta ſunt peſſima.& vide, quod dixi de regul. ſane. in fi.mag.gl.vbi aũt rñdet.q̃ſtioni tacitæ,q̃ inſurgit ex dicto proximo præcedenti de illis duobus ordinib⁹ exceptis ſm Io. mo. & Arc.ſ.vt ſi p dictã exceptionẽ nimiũ læderent curati,dioceſani prouideãt, ego lego latius, vt reſpiciat, qcqd dictũ eſt.s̃.imo,ꝙ plus eſt, ẽt caſus.s̃. nõ poſitos,ꝙ ſonat lr̃a,q̃ ſic gñaliter dicit, p hmõi ↄceſſiones decimarũ.l.tẽ conſtat, ꝙ gñalis eſt rõ ordinationis & diffinitionis,q̃ ſequitur vera.vt ĩ.§.dioceſani.[*ſupportare.*]cõcor.s̃.eo.li.de offi.or.pñti.[*detentis*]ſic.xvi.q.j.c. vlt. & facit de præſcrip.cãm quæ.de hoc aũt quõ laici illas percipere & habere poſſint,remittit Arch.ad no.j.q. iii. peruenit.s̃.eo.quis.xvi.q.j.c.vlt.& q.iii. ſic ibi licet.i.licitũ eſt religioſis. idẽ in ſecularibus clericis, de quibus minus dubitabatur.& de his plus propter religionis fauorẽ & qa de his loquitur.c.vlt.xvj.q.j.de facto.ſi.n.vere teuerẽtur,ab illis bñ liceret,de his q̃ fi.a præ.cũ apoſtolica.[*abſque*]Arc.dicit.ꝙ hic includit,alibi excludit.s̃.e.li.de ↄiue. c.j.nõ curo de his,vtrobiq; ponit pro ſine, & vide, quod circa hoc ſcripſi.s̃.e.li.de proc.q gñaliter[*tale*]ſ. de dioce fauorũ ↄſenſu[*Lateran.*]nõ dicit Turo. & vide quod no.
a per Hoſt.in ſum.huius tit.§.& vtraq;[a] præſcri. verſi. qd ſi laicus,& quod ſcripſi.s̃.eo.quis.ſup gl.ii. de quo hic Arc. qd decido,[*de ipſius.*]cũ.s̃.§ ſane.locutus fuerit ẽt de exẽptis,vr̃ de illis ẽt hoc intelligendum, dũmodo nõ ↄcurrat ẽt exẽptio rerũ,vt ſequitur,& facit ĩ.§.proxi. [*uel cõi*] ſignanter, ad oẽ dubiũ tollẽdũ cõprehẽdere vult habitas & habendas.j.§.proxi.[*complementum*]idẽ ver.s̃. de ſo. ↄpe.licet ex ſuſcepto & ĩ.de immu. ecc. q̃q̃. & hic adde, quod habes in cle.e.ti c.j.in prĩ.[*Priuſquam*]ad ipſos puenirẽt,& vt dicit Arc.iuſtũ fuit primã eccleſiã pp tranſactionẽ rei factã in aliũ ius ſuum nõ pdere,ad hoc.xvj.q. j.ſi qs laicus.& c.eccleſiæ.& c.quicunq;.& s̃.e.cũ in tua. trãſit.n.res cũ onere.s̃.de pi.ex literis, cũ cõcor. [*priuilegio,*]vide.s̃.e.c.pe.& quod ibi ſcripſi[*acquiritur*]mõ debito,& ſm formã decr.cũ apoſtolica.de his q̃ fi.a p̃la. [*rationabilis.*]vide quod no.s̃.e. cũ cõtingat.in vl.gl. & quod ſup ea dixi.¶Prima gl.diuidit & ſummat ¶Gl. iure ſuo. rñdet p qõnẽ.¶Vltima gl.ſignat cõtrariũ & ſoluit.¶In gl.iii.ibi, priuilegio.idem Arch. ſed intelligas ſane. nec ob.s̃.e.ex parte.iii. vt ſi in priuilegio expreſſum ſit de antiqs decimis parochiæ,ſimplr̃.n.dictum de decimis parochiæ includeret noualia,vt ibi ver.aũt.exprimit de antiqs,vel noualia excipit,ſecus poſſet ẽt ponere,qñ ↄ priuilegiũ ſup noualib⁹ eſt p̃ſcriptũ.¶In gl.iure ſuo debitas. idẽ Arch.& ibi,impedientur.dic quo ad illam. & in fi.
2 †& ſic ſola litis pẽdẽtia etiam ſi doloſe non taceatur,impedit vires priuilegii,vt li.pen.c.fi.¶In glo.nomine.in fi. qñq; propter incertitudinẽ appellatio partis ↄprehendit totũ.ff.de le.iii.l.vxori in princ.Quid dicat,vide de reſcri ptis.nonnulli.ſuper.iiii.gl. ¶In gl.legatorũ.in fi.Io.mon. Arc.alle.de ſup.neg.p̃la.ſicut.ꝺ p̃b. de monacis.& c. auaritię.¶In gl.ſecus.in fi.& ſi ñ apparet,an añ, vel poſt ↄciliũ qd iuris.ibi dixi in gl.fi.Io.mo.& Arc.hic tenẽt,ꝙ ibi Hoſt.dicit hic Arc.ꝙ intelligit ppetuũ datũ ad vitã. ff. ꝓ ſo.l.j.dicẽs verũ,quia not.Ioan.xvi.q.vii.c.i. ꝙ nñq̃ licuit decimas laicis ſic infeudare, ꝙ trãſirẽt ad hæredes.quod ẽt dicit placuiſſe Ray.& G.na.mihi non placet,qa ſm id

non concederet canon donationem fieri alteri eccleſię
eum certũ ſit illas ad eccleſiam ꝓpriam reuerſuras, qa
3 †nil certius morte.ff.de condi.& demon.l.j.l.item con-
cil. Lateran.manauerit iã ſunt.clx.anni, qd valeret hæc
materia.ſi intelligeretur de conceſ. ad vitam ante con-
cilium.in gl.j.in fi.Arch.ponit.j.de decimis pertinenti-
bus ad eccleſias exemptas.

ADDITIO.

a ¶Virum laicus,qui inueſtitus eſt de decimis ante concilium Lateranen-
ſe,alius laicus poſsit contra eum præſcribere dicta decimas, vide am-
pliſsime per Fely.in c.cauſam.de deci.ver. limita ſecundo, colum.ij.

¶De regularibus & tranſeuntibus ad religionem. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Canonicorum regularium loca & eccleſię dicuntur monaſteria*
2 *Profeſſio quid ſit.*
3 *Pubes & impubes quatuor caſibus obligatur religioni.*
4 *Profiteri tenetur ille.qui per annum fuit in religione.*
5 *Religioſum & ſacrum differunt.*

CAP. PRIMVM.

IS qui. Guil.in Spe.co.ti.verſi.&
ſcias,dicebat,hãc dec. fuiſ
ſe Gre.noni,ſed fuit Inno. vt hic ap-
paret.prima pars tractat de impube-
re mona.ingreſſo.ſecunda de pubere
ibi.ſi vero.tertia declarat diſtictionẽ
habituũ ibi. diſtinctos. prima diſtin
guit,an egrediatur ante finem.xv.anni, an poſt. primũ
permittit,ſed tres caſus excipit.ſecũdum ꝓhibet ibi,ꝙ ſi
ſint habitus indiſtincti.ſecus ſi indiſtinctiſſimi,ſecunda
puberem profeſſus dicit,ſi ꝑ annũ tulit habitũ indiſtin-
ctum,et ſi ſit indiſtinctiſſimus, & diuerſitatis rationem
1 reddit ibi,qm̃ monaſterium etiã† regulariũ canonico
rum,loca,vel eccleſiæ dicũtur monaſteria.de ęta.& qua.
accepimus de priuilegio cum olim Papa,ante quartum
decimum.iſte impubes non eſt aptus ad carnale matri-
moniũ,vt ſ.de deſpon.impu.c.ii.& iii.nec ad ſpirituale,
vt hic,& xx.q.j.c.j.& ii.ſ.eſt ſignificatum.& c.ad noſtrã.
rõ patet.j.ver.ſecus,ſm Hoſtien.quicquid aũt hic dr̃ de
anno.xiiii.& xv.in viro reperitur,intelligas in anno. xii.
& xiii.in muliere[*ut monacus.*]ſic gloſabant legiſtę aut.in
ingreſſi.C. de ſacroſan.ec.ſi.n.ingrederetur viduas locũ.
vel pars loci,vel pro ſubſtitutione,vl̃ reliquię,vel ſimilib.
cautis,nõ cẽt loc⁹ hic,q̃ hic,vel ibi dicũt.[*ingreditur*]nõ di
cit,offerti a parẽtib.q vr̃ ſotius alligatus.ſ.c.circa virũ,ſʒ
dic,vt ibi no.qđ hic repetit Hoſ.& Ioã.mo.[*niſi*] c.ſ.deci-
moquarto anno[*profeſſionem*]de ꝓfeſſione & ei⁹ forma
hic Arc.remittẽs.xx.q.i.vidua q̃.& xvii.q.i. vidua qdẽ.&
2 dicit,ꝙ†profeſſio eſt certę religionis ſolẽnis promiſſio,
in qua veniũt ſubſtantialia, de qbus habetur de ſta. mo.
cũ ad mona.in fi.& per quæ verba fiat,vide in Spe. e. ti.
in priu.[*profitentibus*]tm̃.j.c.ij.ſcđorñ. ſcu.iii.caſus[*ratã*]
facit. C. ſi ma.ſac.ra. ha.l.j.& ii. [*inf.ipſum.*]& ipſo anno
decimoquinto cõpleto.j.triduũ.ſ.e.ad noſtrã. ſm Hoſt.
& Io.mo.dicit hoc expreſſum, ꝙ decimoquinto anno
ꝯpleto.j.triduũ põt,exire.j.c.ꝯſtitutioni.hoc eſt falſum,
cũ textus ibi loquatur de tacita,q̃ fit.j.annũ probationis,
non de illa,q̃ fit ꝑ lapſum anni,vt ibi no.[*ſequentem annũ*]
patet ergo,ꝙ qñcunq; pubes in monaſterio ſteterit, to-
tus decimuſquintus annus ętatis ſuę eſt ſibi annus pro-
bationis,ita ꝙ infra illum,niſi illo anno aliquid de præ-
miſſis fecerit,non eſt obligatus etiam religioni in gene-
re,ſed libere redit ad ſeculum,vt ſequitur[*ſeculum.*]de ſe-
culo hic Arch.ꝙ dr̃ a ſequor ſequeris,abeuntibus enim
aliis ſuccedunt & alii,& oſtendit quandam tpis perpe-
tuitatem,inde dr̃ in ſecula ſeculorũ,hoc nõ curo,hic ſu
mitur pro ſtatu ſecularium perſonarũ,ad quẽ remeare
i.redire,vel regredi põt[*ſequentem*]ſ.quartumdecimũ.cõ
pletum permanſerit in habitu factum,quamuis de præ
miſſis nil interuenerit.[*Vbi*]i.in quo monaſterio[*per hoc
ſi*]quia per totũ.xv.annũ ſine reclamatione ibi ſic manſ-
ſit indutus.Hoſt.[*videtur*]i.præſumitur præſumptione iu
ris,& de iure,q̃ non admittit probationem in ꝯriũ. ſ. de
ſpon.is qui.ſm Hoſt.qui remittit ad ſummam, de præ-
ſump.§.ii.ſub.§.ii.ver.alia eſt iuris & de iure, hoc dictũ
etiam poſuerit Io.mo.& Arc.tu dic cõtra, ꝙ hoc dictũ
vel hæc præſumptio bene recepit probationem in con-
trariũ,qñ.ſ.id proteſtatũ fuiſſet,ꝙ per lapſum illius an-
ni non intendebat obligari,de quo vide, quod ſcripſi. ſ.
c.ii.in glo.vt ſi legatis.& c.ex parte.ſuper vl.gl.[*penitus*]ſi
ergo aliqua differentia notari poſſet,obligaretur, vt ſ.
[*illum.*]habitum religionis quem aſſumpſit,vt fieret mo.
vt in prin.[*ex tunc.*]i.anno cõpleto a tpe ingreſſus,qui da
tur in vtriuſq; fauorem.ſ.eo.ad apoſtolicã[*præſumitur.*]
repetit Hoſt.hanc eſſe præſumptionem iuris & de iure,
vide,qđ dixi ſup ver.vr̃.[*degentes cũ eis.*]iſti nõ recipiũt ha
bitum abbatis,nec ingrediuntur, vt fiant monaci, de q-
bus hic loquitur,vt in prin.[*Coutantur*]i. cõiter viant. Io.
iiii.in prin.nõ coutunt Iudæi Samaritanis.[*quoniam.*]red
dit rationem ꝑmiſſæ diuerſitatis,quid agat nũc,cũ habi-
tum recipit,vt fiat monacus[*diſcretionis.*]i.pubertatis[*or-
dinem.*]per ordinis habitum, poſtq̃ hũc ordinẽ,ſimiliter
Ho.& Arc.arguũt ad qõnẽ de profeſſo ĩ monaſterio,de
ſtcato poſtea reformato,ꝙ reſilire nõ poſſit, nõ ſoluũt,
ſed remittitur ad ſummã Hoſt.de voto.§.vtrũ, & ꝑ quẽ
ver.quid ſi aliquis ſcholaris.vbi plene,& cum diſtinctio
ne ſoluitur.de hoc dixi poſt Inn.ſ.eo.Io.mo.hic dicit,eũ
reſilire nõ poſſe,quia non eſt deceptus in ordine, ſed in
promiſſ.tacite vel expreſſe,de conuer.coniu.dudum [*ple-
num.*]quãtũ ad id,de quo agimus,vt religioni obligetur,
alś tñ põt delinquere.& mereri,de quo vide,de deli. pue.
c.j.[*intellectum.*]bõn facit.ff.de bo.li.q cũ maiori.l prin. &
optime.ff.de mino.deniq;.§.ſcio[*diſſimiles*]vt patet in fra
tribus minoribus[*benedicantur.*]vt in prædicatoribus diſ-
cernatur,ꝙ ſemꝑ faciẽdũ eſſet.ſ.c. ſtatuim⁹. in fi. ¶Pria
gl.ſum.¶Gl.& ſic,oſtẽdit,qd approbat & reprobat.¶Gl.
vt ſeruiẽtes,explicat, q̃rit & ſoluit.¶Gl.ſed rõne, obiicit
& ſoluit.¶In gl.j.ĩ fi.Ho.hic poſuit quatuor caſus, quib.
pubes,& quatuor qb.ĩpubes obligat̃ religioni,prim⁹ ĩ pu
bere,ſi recipit diſtinctũ habitũ profeſſorũ,ſcđs,ſi ꝓfeſſio
nẽ facit expſſam.terti⁹,ſi renũciauit mũdo & eius põpis
& bñficio ꝯſtitutionis.ſ.eo.ſtatuimus.quartus,qñ in cõ
muni habitu annũ probationis cõpleuit, ſed ident ho-
die de habitu probationis diſtincto latenter,per cle.c.ſi,
eos,qui.addit quintũ,ſi iurauit,ꝙ nũq̃ exiret, deiuretur.
ſi vero.& c.cum contingat.quod me.cã.c.fi.ſi aduerſus
vẽ.auct. ſacramẽta.ſextus, quando ſub hac cõditione
fuerat manumiſſus pubes, vel impubes.ſ.de ſer. non or.
eo libentius.de ꝯdi.appo.c.ii.impubes aũt obligatur cõ-
pleto decimoquarto anno in his caſibus. primus, ſi tũc
fecit profeſſionẽ in religione,quã prius intrauerat.ſecũ-
dus,ſi tũc recipit ſciẽter habitũ profeſſorũ.tertius,ſi pro-
feſſionẽ prius factã tũc ratã habuit.quartus, qñ cõpleuit
decimũquintũ annũ in habitu nõ diſtincto,non tñ in-
diſtinctiſſimo,vt hæc oĩa hic patent in prima parte,& ſe
cundũ hoc dicit intelligendum, quod in ſumma nota-
uerat.¶In gl.& ſic,ibi vidit,& gloſauit, vt patet ex ſupe-
4 rioribus.¶In gl.vt ſeruiẽtes.in fi.dicit Arc. ꝙ†vbi qs per
annũ fuit in religione tenetur ad profeſſionẽ.ſ.c. ſtatui-
mus. & ad illam præciſe cogitur, ſi in loco, quẽ ĩtrauit,
ſeruatur religio ꝑ diſtinctionẽ regularis diſciplinę, ꝑ de-
cr. prædi.circa quod fuga nõ proderit.ſ.c.c.fi.de offi.or.q
a to.ſi vero ibi nõ ſeruat̃ religio^a nec ipſe ſe obligauit expſſe
ad illã ſeruãdã,ſed ſimpl'r intrauit,cogendus eſt nõ pciſ-
ſe,ſed ꝯtinue,vt ĩ gl.ĩ quo,nec abuſus nec annorũ nume
rus excuſabit,& remittit ad ſummã Hoſt.e.tit.§.ad qđ te
neat̃,ver.ſed & tenet̃,ſubdit ẽt de religiõe qđ,ſit qa ẽ Dei
cultus,vl̃ Dei veneratio ſm quoſdã.Iſidor⁹ dicit eã voca
tam

tam,q̄a per illam religamus animas nr̄as ad diuinū cul
tum vinculo ſeruiendi.facit,quod ſcripſi.eo. ti. ſup rub.
& in religione requiruntur fides in credēdo, ſpes in ſpe-
5 rando,charitas in amando,†religioſum autem differt a
ſacro,q̄a primum ad iuſtos hoīes, ſecundum ad Deum
pertinet,ſicut autem religio eſt in virtute , ita ſuperſtitio
in cultu illicito.¶Gl.j.in fi.vel p̄ſumit̄.s̄.de ſen. excō. cū
illorū.in fi.¶In gl.pe.in fi.C.de iure deli. ſi inſanti.ff. de
alie.iu.mu.nam & ſi.de cōſe.di.iiii. eos.in fi.ſm̄ Arch.q̄
dicit,ꝙ §.q̄d no.reprobi.de pę.di.ii.ver.dr̄, ꝙ neq; virtus,
neq; vitiū in nobis locū detinet vſq; ad certū tp̄s , quo
grauat infinitas de tali tp̄e,vel ętate, intellige , ꝙ non eſt
capax rationis.xv.q j.firmiſſime.in fi.& c.ſeq. ¶In glo.vl
ti.in fi.vel ſm̄ Hoſt.& Ioan.mo.non ponitur ſuper cho
rum,vel non habet vocem in capitulo, niſi ſit profeſſus,
ſed iſta exempla non placent,quia non ſonant in diſtin
ctionem habitus,ſed actum,de hoc dixi.s̄.eo.vidua.

ADDITIO.

a ¶Religio.Quæ ſit religio ſtrictior non debet ſimpliciter conſideri,quę
ſit diſpoſitio orginalis regulę,ſed etiam ſtatus ordinis , vt habetur in
c.ad noſtram.de appel.& in c.j.de ſtatu mona.

CAP. II.

NOn ſolum. Diuiſio ſup. j. glo.& hæc
ſuperſcriptio qualis.s̄.tit.
j.c.j.ſed alterius auctore.iſta vero decret.non
fuerat inter Innnocentianas , ſicut nec præ-
cedēs,ſed extrauagabāt, & qui gloſauerūt innocētianas,
non gloſauerunt iſtā partē , tamen eā ponit & expoſuit
Hoſti.in decr.ſtatuimus.s̄.e.ii.[*lucrari*]ſumptum.j.ad Co
rin.ix.vl̄ra medium.[*obedientiæ.*]vide.s̄.tit. ii.c.j. [*inſtitui-
tur.*]hic no.Arc.quod notaui.j̄.de reg.iur. cū qui certus,
in fi.[*impedire præſumatis.*]ꝙ eſt infra,& eſt ſenſus iſtius li
terę tam antiquæ quam additæ p̄ compilatores, iſti mē-
dicantes,quibus ſcribitur ,& idem de aliis,vt. j̄. c. proxi.
nullo modo debent inuitum retinere. j̄. annum proba-
tionis eum,qui tranſiuit ad ipſorum ordinem , & circa
hoc vtitur diſtinctione,aut ille facit profeſſionem exp̄ſ-
ſam,vel tacitā,& tunc licet obligatus ſit religioni, ipſi tñ
eū īpedire non poſſunt,quin ad aliā trāſeat,aut nō fecit,
& tūc nō poſſunt impedire,quin ad ſeculū redeat ꝓfeſ-
ſus,ſi ēt ipſos ordines p̄dicatorū,vel minorū,vt dicit Ar-
chi.& bene,licet Io.mo.dicat,hoc intelligendū de his,q̄
prius ꝓfeſſi fuerāt alios ordines approbatos. monetur
ad id,ne obſtet obiectio,ꝙ hæc lr̄a cōtineat repugnātiā,
dicēdo,ꝙ non fiat ꝓfeſſio,& ꝙ facta obliget,tene , quod
prius dixi.licet enim nolit ꝓficientē obligari religioni de-
linquentium,nō ſequitur,ꝙ velit impedire obligationē
Deo factam.& vide,quod dicā.j̄.c.proxi.in vl.gl. dicebat
ergo Hoſt.s̄.eo. ſtatuimus. ꝙ talis apud iſtos religionem
profeſſus expreſſe vel tacite.j̄.annū poſſit aliā religionē
eligere,nec ipſi poſſunt eum inuitū retinere , poſſunt tñ
ipſi fratres agere,vt religionē ingrediatur,nec maneat in
ſeculo,hoc tñ intelligit de fratribus ,q̄ non deliquerunt
p̄p id,quod ſequitur [*euidenter.*]s̄.eo.li.de elec.ſi forte [*cō
petentibus*]Arch.exponit.i.manifeſtatis.j̄.de hære.accuſa
tus.§.licet vero [*indiciis.*]not. ꝙ iudicia probant, de hoc
de hære.excommunicamus.in vlt.gl.[*oſtendatur.*]hoc pa
tet,ꝙ Mona.incumbit ꝓbatio,ꝙ etiā placet Arc.[*uſque*]
intelligite de culpabilibus ſm̄ Hoſt.qui hoc no.s̄. e. ſta-
tuimus.idē Arch.hie,facit.s̄.de his q̄ fi.a ma.par. ca. q̄ſi-
uit.xxiii.q.iiii.qui petat[*ſuſpenſos*]qua ſuſpenſione duran
te ſi aliquē recipiūt,videntur irregulares.Hoſtien.s̄. de re
iud.c.j.e.li.hoc non credo,& facit,quod dixi poſt Inn. &
eum,de exceſ.prælа.c.fi.& quod no.in Spe.de le.§. iuxta,
verſi.q̄d de officiis,& ver.fi.& j̄.de ſen.excō.is q̄. concor.
quod dixi in cle.de magiſ.cū ſit.in prin. vlt.glo.¶Prima
glo.ſummat,& dicit hic poni exceptionē a regula.¶Gl.
ergo faciens,rñ.per.q.ſol.remiſſionem.¶Antepe.gl. rñ-
det per quæſtionē.¶Penul.per obiectionē & ſoluit.¶In
gl.iiii.in fi.vide,quod no.de offi.cu.e.vlt.in vlt.gl.& quod
ibi dixi.¶In gl.vt ſi.ibi.renūciauit ſine ꝓteſtatione,ꝙ nō
intēdit per id dimittere ſeculū.nec ob.s̄.de renū. ex trāſ-
miſſā.& ibi diſponit,ſicut do.Aluarus Hiſpanus dec.do-
ctor eū ingreſſus fuit ordinem minorū,d̄ quo ſic refert
Arc.& mihi cōſtat.¶In glo.dixit.in fi. dicit Arc. ꝙ hoc
vix credit,cū hoc nō ſit conceſſum,& iō abſolutionem
reſeruat illi,qui ligauit.

SVMMARIVM.

1 *Monaſterium qui promiſit intrare,an poſſit propter promiſſionē cō-
uenire.*
2 *Habitus religioſi eſt triplex.*
3 *Profeſſio tacita,quæ inducitur per lapſum anni in habitu commu
ni,uel nouiciorum diſtinctio latēter,non habet pænitentiā tridui.*

CAP. III.

COnſtitutionem. Prima pars d̄
mendicanti-
bus.Secūda de non mēdicātibus ibi.in aliis.
Iterum prima facit duo.primo ponit decla-
rationē.ſcd̄o prorogationem ibi. vnde. ſecunda etiam
facit duo.ponit primo regulam ,quā diſtinguendo duo
membra declarat.primum ibi,ſed expreſſe . ſecundū ibi
tacite. vnde exponit Arch.i.ex hoc planius videretur di
ctū,ſed quia duplex cōſideratio hic verſatur. Pr̄ia de his
mēdicantib.ad alios medicātes. Scd̄a de his mēdicātib.
ad nō mēdicātes,iuxta vtrāq; ſic infert, ꝙ Alc. noluit ad
nō mēdicātes extēdi : cū reſtrīxerit ad illos duos, ſed q̄a
motiuū Alc.fuit p̄p mendicitatē,ergo &c.Itē q̄a ꝓcura-
bat declarationē nō ꝯſtitutionē, recte ſic īfert.[*j̄.annū*]s̄.
de reg.ad apoſtolicā.& ſm̄ hūc.§.corrigēdū eſt,quod ibi
no.Hoſt [*conſſa*]an ſit de neceſſitate ꝙ fiat in illius ma-
nibus q̄ poſſit incorporare ordini.plene ſcripſi.s̄.e.porre
ctū.& aliq̄d vide in Spe.de ſta.reg.ver.xi. obligat.q̄a votū
eſt ſolenne j̄ de voto.c.vno.& ideo compelli dēt dimit-
tere ſeculū & ᵃvotū exequi,de cōuer.cōiu.ex parte.ī fi.ad
a idem.xii.q.j.ſcimus,vbi habes,ꝙ ex nuda pollicitatione,
quā q̄s facit Deo,conueniri pōt,ad idē.ff.de pollici.l. j. &
1 vl.cōueniri etiā † pōt,qui ꝓmiſit monaſteriū intrare,licet
votū ſit de futuro.itē eccleſia diſtinguit illū,q̄ in genere
promiſit religionē ingredi , ſuper quo vide , quod dixi
poſt Hoſtien.de cen.ex parte.& facit.xxvii.q.ii. Agatho-
ſa[*facta*]per eū,qui prius non nouerat illā religionē pro-
fiteri, iuxta diffinitionē Cle.de qua dicam ſup vl.gl.[*habi
2 tus*]dicit Arch.poſt Io.& La.triplicem † eſſe habitū pro-
feſſionis,ꝯuerſionis, & probationis. hoc vide notatum.
xxvii.q.j.c.j.ſuper ver.habitu.reliqua decido , q̄ hic proſe
quitur,quaſi hic expedita.& s̄.c.proxi.& in cle.e.ti. eos q̄
tm̄, ſi.n.eſſet cōis, nō obligaret.j.annū.s̄.e.j.poſt prin.ob
ligat & votū ſolēnizat ī tm̄, ꝙ ſi dimiſſa religione aſſū-
pta anteq̄ aliā ingrediatur, matrimoniū contraheret,nō
teneret,vt ſcripſi poſt Gof.& Hoſt.s̄.c.cōſulti. ſup gl. pe.
& idē Guil.in Spe.de ſta.mo.ver.xliii.& vide , quod dicā
j̄ titu.j.c. vno. ſuper ver. alicui. ¶Quarta glo. arguit ad
quæſtionem,quam ſoluit. ¶Vltima glo. reſpon. ad tres
opiniones antiquas.¶In gloſſa.iii.ibi.l.vlti. vide ſupra de
confirmat.vti.vel inutil.cum dilec. ſuper. iii. gloſſa. ¶In
glo.vlt.ibi.l.vlt.loquitur de illo,qui non correxit errorē
aduocati.j̄.triduum.¶In glo.ij.in fi.idem Ioan.moo. &
Archidiaconus.¶In iiii.gl.ibi,pronunciaui. hodie pro-
rogata eſt per Cle. ad heremitas ſancti Aug.& per domi
num noſtrum Papam Ioan.ad carmelitas , & hoc con-
ſtat.& in fi.facit.j̄.de pęnis,Romana. de hęrę.ſtatutū. ii.
in fi.j.reſp. facit q̄ſtio canonici Mutin. ī fi. argumētorū
& in princ.ſolutionis,quam vide in regula odia.j̄.d̄ reg.
b iur.¶In gloſſā,in mendicantibus.ᵇ in fi.idem Archidia.
¶In glo.ergo.ibi.pęnitere,item differunt etiam in alio,
q̄a illa obligat illi religioni,cuius habitum tulit per an
nū,vt in prædictis iuribus,& in cle.e.ti.eos q̄.iſta obligat
ī gn̄e,vt hic,& ī fi.idē Arc.& ſic reprobat,q̄d dixerūt Ho
ſti.& Ioan.mon.ſupra.c.j.vt ibi ſcripſi in prin.ſuper ver.
3 j.ipſum.& hoc habeo pro indubitato ,ꝙ †tacita profeſ-
ſio,quæ inducitur per lapſum anni in habitu commu-
ni,vel nouiciorū diſtincto latēter n̄ hēt pniam tridui p
hāc lr̄ā,q̄ ſic clare loquit̄,ſed de illa tacita quæ ante ꝓba
tionis tp̄s inducit̄ p̄ receptionē habitus nouiciorū, cum

Indicijs volentis dimittere ſeculũ. vel per modũ decr. vidua. cum ſe nouicijs immiſcet actib. profeſſorũ, plus dubito, vt ſic dubitando de ſecũda ſcripſi in decr. vidua. ſ. e. de prima Clemẽ. IIII. viſus eſt idem ſentire. ſ. ꝙ locus ſit pœnę tridui, vt in remiſ. quam dabo ſuper vlt. glo. ¶ In gl. hoc vbi. in fi. hoc ſonat, ꝙ ſi habitus eſt cõis & indifferens, tũc requiritur perſeuerãtia anni non tridui tm̃, vt ſ. c. j. poſt prin. ¶ In glo. ſecus. in fin. niſi poſtea ratificet, & hic ponit Arc. obiectionẽ de ſimulãte, quã poſt Inn. ſcripſi. ſ. c. ij. ſuper verbo vim, quã hic decido. ¶ In gl. vl. ibi, ad n̄ram. quod ibi ſcripſi poſt Hoſt. de diffinitione Clementis ſuper verbo triduum. hic notat Arch. qui dixit, hunc finẽ de triduo locum non habere in expreſſa profeſſione, itẽ nec ĩ illo, qui prius vouerat religionẽ ĩtrare. & ibi diſpenſatiue, Hug plus dicebat, ꝙ nõ habebat illã per decr. hic no xxvij. q. j. interrogaſti. & Io. ponit eius dictũ. xx. q. iij. c. ij. & ibi pęnituit, nõ pſeuerãdo in habitu, alias ſecus vt hic in fi. Scias, quod Io. de Deo li. ij. q. v. quęrit de illo, qui animi leuitate religionẽ ingreditur, & ĩ. triduum pęnitet, ſed de facto exire nõ potuit, donec fuit profeſſus, & recepit ordinem ſacrum, poſtea exiuit, impetrauit delegatos a Papa, dicens ſe tunc minorẽ annis. xiiij. de quo tñ dubitabat ipſe & teſtes, qui tamen abſolute depoſuerunt cum minorẽ, & fuit per iudicem abſolutus, an poſſit in ſeculo ſaluari. Rñdet, ꝙ ſi metus, de quo. ſ. fuit talis, qui debuit cadere in cõſtantẽ, poterit in ſeculo remanere, ſecus ſi poſt annum decimũquartum cõſenſiſſet, alle. xx. q. ii. c. j. & facit. ſ. c. j. in princip.

ADDITIONES.

a ¶ Votum, ſi quis facit de intrando religionem, & non dicat quam, cogitur intrare vnam de approbatis. Inn. in c. ex parte. de cenſi.

b ¶ In mendicantibus. Religioſis mendicantibus non datur actio ad petẽdũ legata, ſeu bona eiſdem relicta, ſed tamen off. iud. poſſunt rẽ petere, no. Bar. in l. quintus Mutius. ff. de au. & argen. leg.

SVMMARIVM.

1 *Religioſis adherentia ſunt religioſa.*

2 *Eccleſia parochialis an habeat canonicam de eo, qui obiit in monaſterio infra annum probationis,*

3 *Ius, quod ſpectat ad aliquem iure ſingulari, fortius eſt illo, quod ſpectat iure collegii.*

4 *Monacus non debet eſſe onerosus in probatione.*

CAP. IIII.

BEneficium. Diuiſio in gl. j. & ſup illa dirigitur capitulo Pariſiẽſi, quia ibi fuit caſus de facto in can. ingreſſo ordinem prædicatorum, cuius prębenda fuerat. ĩ. annum collata. & fertur, ꝙ prius epiſcopus per procuratorem vocato notario illũ requiſiuerat, ꝙ expreſſe profiteretur, vel renunciaret, aut exiret, qui rñdit in hoc ordine profiteri nõ licet, ſed. ĩ. annũ. ſ. e. ſcđo renũciare nõ placet, exire nõ decet. iſta dictio bñficiũ ſumitur hic large, vt cõprehẽdat etiam maiora, facit. ſ. de ver. ſig. c. pe. & de hoc. ĩ. de reg. in. c. j. [*ingreditur.*] ſi dixiſſet mona. adderetur, vt fiat monacus. ſ. c. j. in prin. ſed qa dicit religionem, ſuppletio nõ eſt neceſſaria [*accedat*] actũ denotat, facit remiſſio, quam in fi. dabo, poſſet hic fieri fraus decr. admonet, de renun. nolens enim renunciare in manibus epi intrabit religionẽ, & cũ ꝓteſtatione, ꝙ nõ intendit per id obligari religioni, conſentiet, beneficiñ concedi, vel alium ad illud eligi, poſtea egrediet̃, ſed hoc põt intelligi in collatore non electore, & facit hoc ver. conferendũ. & ſup hoc vide, quod ſcripſi, de his, q̄ fi. a ma. par. c. ex ore. ſup verbo ꝯfirmatus, & quod ſcripſi ſup regula is qui tacet, de reg. in. li. vj. in j. q. [*aſſenſus.*] iſtã lueram inducit Archi. ad quæſtionẽ glo. ꝙ vocãdus ſit: patet. n. ꝙ habet aſſenſum & diſſenſum, & ſic nõ eſt religioſus efficaciter [*ceſſat.*] poſſet per ſuã cõfeſſionẽ cõſtare & aliis modis, quos ſcripſi poſt Inn. & Hoſt. ſ. eo. ſtatuimus. ſup gl. ii. [*voluit non*] ad id quod ſcripſi poſt Inno. & Hoſt. ſ. eo. cum multi. ſup gl pe de ſponſo. qui ingredit̃ ſpõſa non cognita, ꝙ illa ſtatim cõtrahere poſſit, ſi apparet illum voluiſſe dimittere ſeculum [*recipit*] & perſeuerauerit triduo. ſupra. c. ii. [*profeſſorum*] de tacita profeſſione inducta per delationem habitus indiſtincti vel diſtincti latenter, quæ fit per annum, non congruebat, tũc enim poſt annum probationis fieret collatio [*interim.*] i. durante anno ꝓbationis, & ſic nota temporalem vicarium, vel annalem, & concordã. vide. ſ. c. li. de præben. ſi paup j. & ſup gl. ii. [*ſibi*] .ſ. vicario [*congrua.*] decr. cum ex eo. de elec. neceſſaria cõgrue miniſtranda, ꝙ eſt idẽ. ¶ Prima glo. dicit, quid declaret & quid ponit. ¶ Secunda gloſ. ſoluit quæſtionẽ. ¶ Tertia glo. primo ſignat contrarium quod dupliciter ſoluit. ſecundo ſoluit dubium. tertio q̄rit, arguit pro, & contra ſoluit. ¶ Antepen. gl. pon. dubiũ, & obiectionẽ ſoluit. ¶ Vltima glo. reſpondet per q̄ſtionem. ¶ In tertia glo. ibi. l. vna. in fi. tranſlatus de numero militum ad alium numerum licet nondum ad ſecundum peruenerit, iure militari teſtatur, & ibi. quæſitum, primo reſponſo, ſeruus adductus per teſtatorem a fundo ſtudendi cauſa, licet nondum reductus debetur legatario, cui legatus erat fundus cum inſtrumento, & his q̄ ibi eſſent tpe mortis teſtatoris. & idem dicit. §. Pamphylæ, & lex prædia. §. i. & ibi cum aliis. lex penul. eſt, quam vide de ſen. excom. duobus. ſuper. i. gl. ¶ In gl. i. in fin. ibi. hoc ad id. ſoluens obiectionem ad regulam ibi, ſed interim. ¶ In gl. ii. ibi non poterit, idem hic Arch. ¶ In gl. iii. ibi. renunciauerat. proteſtando, ꝙ non intendebat per id obligari religioni, etiam in genere, & ſic etiam intelligas ſolutionem ſequentem. & ibi crede. idem Arch. Io. mo. de hoc tractat, nil eligens, allegat autem ad partem contrariam, ꝙ multa impediunt faciendum, quæ non impediunt iam factum. xvi. q. j. §. fi. de iureiur. quemadmodum. ĩ. de voto. c. vno. de cognatio. ſpiritu. per catheciſimum. refert quoſdam dicere per epiſcopum præfigendum terminum ad profitendum, alias confert illud beneficium, quod vacauit, arg. de conuer. coniu. verum. & c. ex publico. alii dicunt rem in pendenti vſque ad annũ ff. ad Macedo. l. j. §. ſi pẽdeat. & ibi. nullus. & in cle. de cle. c. j. & ibi vocari debet. nota, quia quæſtio non quærit an debeat admitti veniens vocatus, vel non vocatus, & ibi. mutare. facit ad quæſtionem id, quod diſputauit dominus meus coram quo talis debeat ꝯueniri. & tenet quod coram eccleſiaſtico ſi de facto, & quo ad poſſeſſorẽ trãſlatus eſt, plene inducebat, religioni fauorẽ deberi. de do.
1 & contu. c. ij. ff. de relig. & ſump. fune. ſunt pſonę. & † religioſis adherentia ſunt religioſa. ff. de rei vendi. q̄ religioſis. & opi. Hoſt. approbatam. ĩ. de ſen. t excõ. religioſo. ij. rñſo. itẽ facit ad q̄ſtionẽ, quam ſcripſi de ſepul. de his. ſu-
2 per glo. pen. an † ſi talis moriatur. ĩ. annum probationis parochialis eccleſia habeat canonicam, & vide, quod dixi de renun. ex tranſmiſſa. in j. gloſ. & ibi, quod ſic. hoc tenet hic Archi. ad rationes. ĩ. alleg. addens, quod poteſt teſtari. alleg. ad id no. per Inno. & Hoſt. de teſtamen. quia ingredientibus. & per Hoſt. in ſumma. de teſta. §. qs poſſit, ver. idem puto. & auctẽ ingreſſi. C. de ſac. ſan. eccl. inducit etiam, quod dixi in textu ſup ver. aſſenſus. & ibi, prouenientia. ſed eligere eſt fructus poma. vt no. Inno. de reſti. ſpo. in literis. in prin. ergo &c. Archidia. & ibi ꝯſtituere poterit, hoc fatetur Arch. dicens cum iuſte impeditum. ne ſua experientia impediatur, vel ĩterrumpatur, allegant. ſ. eo. li. de elec. c. penul. in prin. Sed Io. mo. in addi. tenet, ꝙ ẽt procurator dare non poterit, dicens ꝓueniente fine anni iſte aut religionẽ approbat, aut ad ſeculum reuertitur. hæc autem aduerſa ſunt, & ſimul ibi eſſe non poſſunt, & ſic ante alterum extremũ electũ ñ erit hoc, nec illud complete, vel efficaciter, pẽdebit igit̃ ſtatus eius, arg. ff. de ſuc. edic. l. j. §. largius, de lega. iii. l. j. primo reſponſo. ſi. circa penu. vide. ſicut ergo legatarius dominium ſpeciei legatæ ſibi acquirit a morte teſtatoris, tamen commutabiliter. ff. de leg. ii. cum pater. § ſurdo, quia ineſt conditio tacita, ſi volet. ff. de lega. j. ſi ita legatum. §. illi. ſic religionem intrans eſt pure religioſus, vt patet per verba, quæ dicũtur in ingreſſu, tñ ꝯmutabiliter

ſ.annũ, & hoc ex bñficio iuris dãtis annũ, vt mutati⁹ vitę probetur. & dicit, ꝙ hoc innuut verba.c.religioſo.ſ. de ſen.exc.& ibi ſcđo in'o.dicit Arc.ꝙ ibi de alio Martino, qa ibi de priuilegio ordinis clericalis & introducto ĩ fauorẽ clerici, hic de eo qđ ẽ propriũ & priuatũ, & depẽdet a ꝓpria volũtate, q̃ adhuc hẽt, vt hic & ibi. incert⁹. dicit Arc.ꝙ nulla incertitudo, cũ in totũ ſit ad hoc ius iuris, & ibi de procu.c.ij.dicit Arc.ꝙ ibi agitur de facto alterius.ſ.dñi ↄſtuuẽtis, cuius factũ impediri non dẽt, & ibi.cũ ſimilibus.vt cle.de ęta.& qua.vt hi qui. in fi.& in
3 his ꝓcedat dictũ Arc.fortius † eſt em̃ ius.qđ ſpectat ad aliquẽ iure ſingulari, q̃ qđ ſpectat iure collegij. & facili⁹ euellitur ſ̃m, q̃ primũ, vt patet per no.de conſti.cũ oẽs. in j. gl. hic eſt ẽt, ꝙ ius collegij nõ tranſit in monacũ ꝑ ꝓfeſſionẽ, ſed ius priuati bene trãſit.xix.q.iij.ſi qua. ¶In gl.vlt.ibi ↄſeruabitur ipſi eidẽ.& ibi.§.porro.Arc.q tenet cũ Tã.& Bar.Brix.rñdet ad hæc duo capitula, ꝙ loquũtur in eccleſijs vacantibus, iſtud aũt non vacat, vt hic patet.& ibi Barto. Brix. Arc.hic, qui ẽt rñdet ad decre. penultimã, de cle.nõ reſi.ꝙ ibi ex iniuſta cã aberant, dicit aũt, ꝙ q vult tenere ↄ̃riũ, oſtẽdat ius exp̃ſſum.alias eius dictũ nõ ꝓcedat, all.xv.q.iij.§.cũ aũt.ver.nec quiſquã.allegat pro ſe capitulũ Gonſaldus.xvij q.j.ad ↄ̃riũ tñ facit ibi gl.quæ quærit, an qui fuit in probatione per annũ, poſt annũ repetat ſtipendia.itẽ allegat, ꝙ † in probatione eſſe non dẽt oneroſus monacus.xvj.q.vj.de lapſis.17. q.j.ſi quis rapuerit. ſed illa iura non de his, qui ſunt in probatione, ſed de incluſis propter culpam loquuntur. probatio aũt ẽ ita reſpicit fauorem monaſterij, ſicut ingreſſi.s̃.c.ad apoſtolicã.q̃ſtionũ ſuarũ ẽ venerialis. lxix.

SVMMARIVM.

1 *Religionem ingredi qui uenit poſt ingreſſum adhuc obligatus eſt ad votum vsque ad profeſſionem.*

2 *Votum vel propoſitum non infringit, qui commutat in melius.*

CAP. V.

Qvi poſt votum. Ponit dictũ, cuius rationẽ interſerit.ibi, cui tanq̃. & ſubdit, ꝙ pęna ibi ꝓ voto de certa. illa ergo religio poſſet agere ↄ̃ ipſum, vt votũ impleret, & ſi nõ expleuiſſet certã, cogeret illũ eccleſia ad aliquã ꝓſitẽdã, de hoc ſcripſi poſt Inn.& Hoſt.de cẽ.ex parte[*& profitetur*] hæc copula dat
1 intelligere.ꝙ † poſt igreſſum ante profeſſionẽ adhuc eſt obligatus ad votũ.allegat Arc.xij.q.j.ſcimus. & remittit ad ea, quæ ibi dixit[*derogatum*]ſi.s̃.de ſpon. ſi inter. C. de rei ven.quoties.& lo.mo.allegat ꝓ ſimili.s̃.de off.le.volẽtes.ff.de iu.l.p minorẽ.vide, qđ ſcripſi poſt Hoſt.de voto, per tuas.ſuper.ver.reſignes.¶Prima glo.dicit, qđ declaret.¶Tertia gl.ſoluit dubiũ.¶In gl.j.in fi.& ſ̃m Arc.eorũ, quæ notantur.xxvij.q.j.in ſumma.& c.j. ¶In glo. iij. ibi.tranſit, & ſic non eſſet locus componendæ pniç, de
2 qua finis loquitur ſ̃m Arch.quia allc.ꝙ † votum, vel ꝓpoſitum non infringit, qui commutat in melius. s̃.de iureiur.puenit.s̃.de voto, ſcripturæ.& s̃. de regular.licet.

SVMMARIVM.

1 *Abbas non facit monacum ſine voluntate fratrum.*

CAP. VI.

SI ad ſolum. Diſtinguit duo membra.ſ̃m ibi.alias creario.vide, qđ no.in cle. de iu. diſpẽdioſam.in gl.ſimul.& hoc eſt de iure cõi, ſ̃m lo. mo. allegat, de his q̃ fiunt a prælã.ea noſcitur. & quæ notan.
1 de ele.cũ eccleſia.vnde dicit Arch.ꝙ † monacũ non facit abbas ſine voluntate fratrum de cõi iure.allega.vj.q. vlt.c.vlt.ſed in creatione abbatis loquitur. ¶Prima glo. dicit, quid declarat.¶Tertia gl.dat ſimile. Vltima ſoluit dubium ¶In j.glo.ibi ſimul.idem Ioan.mo.& Arch.vt dixi in tex.¶In gl.pe.in fi.& ſecundum illam intelligas iſtã q̃ſtio.ſ.vbi ſol.abbatis hoc facit, licet de cõſenſu vel conſilio monacorum illo mortuo non tranſit in capitulum.

De voto & voti redempt. Rubri.

SVMMARIVM.

1 *Votum quid ſit.*

2 *Religiones mendicantium approbatas profitentes infra annum licet illi religioni non ſint obligati, ſi contrahant, non tenet matrimonium.*

3 *Veritas ſemper præfertur communi opinioni in ſpiritualibus.*

CAP. PRIMVM.

QVod votum. In pria conſultatio ĩ ſecũda reſpõſio ibi.nos igitur. q̃ p̃mittit votiuũ.ſecundo ſoluit ibi, præſentis.ponẽs ſolẽnis voti duas ſpecies. ſecũda ibi aut. tertia ibi, reliqua, ponit de nõ ſolẽni, & pęnã trãſgreſſoris votũ ↄtinentiæ, de illo enim hic proſequitur, dicit Inno.s̃.
1 de regula.ad noſtrã.ꝙ † votũ eſt ↄceptio animi deliberatione firmati, vel dic, ꝙ eſt alicuius boni cũ deliberatione facta promiſſio.xxvij.q.j.de viduis.ij.de re em̃ mala, vel bona ſine deliberatione non obligat ſ̃m Raynaldũ & Goff.ad hoc.s̃.c.venientes.s̃.de regula.ad noſtrã.c. li. & ti.[*conſtitutionem*]in fi.ſ̃m Arc.[*ſolennitas*]de hac.xxvij. di §.vlti.xxv.q.j.in prin.& c.j.qui cle. vel vouen. rurſus, [*inuenta*]quæritur, quæ fuit huius inuẽtionis rõ, cũ apud Deũ vtrũque votũ æqualiter obliget, vt præ.c.rurſus.redditur duplex rõ.prima publicæ honeſtatis iuſtitia.inhoneſtum em̃ eſſet, obligatum Deo per monacatũ, vel ordinẽ ſacrũ ↄ̃here.lxxxiij.di.cũ in præterito.& c. ſeq. Secunda, quia per votum ſolẽne monacationis, vel ſacri ordinis ſui corporis dñium in aliũ vr̃ tranſlatum, ſicut & per matrimonium. illud ergo prædictorum, quod p̃cedit, ſoluit illud, quod ſequitur. ſ. ſi præcedit matrimoniũ, ſoluitur votũ. ſi votũ tale p̃cedit, ſoluitur matrimoniũ. ſ. facit eccleſiæ ↄſtitutio, ꝙ non teneat, quæ rõ deficit in voto ſimplici nõ veſtito ſolẽnitatibus illis, ꝑ quas corporis dñium vr̃ eſſe tranſlatũ, & rñ eſt dicẽdũ, ꝙ nec votum, nec ſolẽnitas, ſed eccleſię ↄſtitutio eſt quæ dirimit, & hoc põt, qa alias ad ↄ̃hendũ habiles facit inhabiles, ꝙ in impedimẽtis matrimonij vt plurimũ eſt videre, per qđ concluditur, non per votũ, ſed per ↄſtitutionẽ eccleſię matrimonia dirimi. licet aliquibus videatur, & his placuit, ꝙ votũ ↄtinentiæ & ipſius voti ſubſtantia repugnãt ſubſtantiæ matrimonij, primũ repellit carnalẽ copulã & matrimoniũ requirit ↄſenſum ĩ illã. Quicqd dicamus, q̃ſtio hæc formata ſatis clare hic eſt expedita, & de p̃dictis vide qđ ſcripſi, q cler.vel vouen. rurſus.ſup gl.ij.& videre poſſes Tho.ſcda ſecundæ.q.88.articulo. 7. vbi de ſolennitate voti tractatur. Differentiã aũt, quã in ſolennitate voti continentis no.Inn.& Hoſt. de cõuer. coniu.dudum inter coniugatos & ſolutos. ibi ſcripſi ſuper ver.caſtitatem[*capite*]ad Colo j.D.& s̃. de ſacra vn. c.vno.ver.ſed vbi, ad idem. xcvij.diſt. eccleſiæ [*conditore*] hoc intellige. s̃.de ſum.Trini.ca.j. poſt prin. [*innocentia*] de prima inſtitutione, quæ fuit ad procreandam prolẽ. Scda fuit poſt peccatum ad fornicationem vitandam. xxxij.q.ij.§.his ita.& de hoc.e.q.in ſumma, de excellẽtia matrimonij dãtur verſus. Ex auctore loco medicinę, ſpe ſigno. Cã ↄiugij patet excellẽtia caſti.primũ, ſ̃m & quartum patẽt in textu, tertiũ & ſextũ ex hac gl.quintũ.s̃.de biga.debitum[*vnionem*]qa ſunt duo in carne vna[*indiſſolubilitas*]patet ibi, & adherebit vxori ſuę, & pp id dictum Math.xix.quos Deus coniunxit.homo non ſeparet, quantum ad.poſſet ergo ſine his multum ſolenniter cum miſſa & letanijs & ſimilib⁹ vouerı ↄtinẽtia, & tñ tale votũ nõ dirimeret[*ſacri*] ſtricte ſumit̃ ꝓ ſubdiaconatu & maioribus.s̃.de ęta.& qua [*a multis*]hoc dico pp no.31. di.in ſumma[*vel tacitam*]iſta hic æquiparantur & j.ii.j.

c.j.ſed alibi differunt.ſ.e.li.de ele.nullus & c.indẽnitati-
bus.in prin.ſ.tit.proxi.[*conſtitutionem*]in fi.vide quod di-
ci.in cle.vel mona c.ij.ſuper.iij.glo [*alicui*] ſi obligatus
eſt certæ religioni, planũ eſt. de obligato in genere vi-
de,quod dixi.ſ.ti.proxi.c.conſtitutionẽ.in vlt.glo. & ibi
1 remiſſi ad decre.cõſulti.ex quibus vr,ꝙ cum † religiones
mendicantium approbatas aliqui ꝓfitentur.ſ. annũ, li-
cet illi religioni nõ ſint obligati qa ſunt obligati religio
ni in gñe,ſi ꝯhant,nõ tenet matrimoniũ, & in hoc ad
uertendũ,ꝙ aliud eſt,quẽ ꝓmiſiſſe,vel vouiſſe, ꝙ religio
nẽ intraret,& tale votũ eſt ſimplex,vt patet.ſ.ti.ꝓxi qui
poſt votũ.& ſic certũ eſt,ꝙ nõ diſſolueret matrimoniũ
poſt ꝯctũ,& aliud qñ ꝓfitetur religionẽ expreſſe,vel ta-
cite,ſed ex cã illi religioni obligatus nõ eſt,ſed religioni
in genere,vt in c.nõ ſolũ.& c.ꝯſtitutionẽ.in fi.iſtud enĩ
votũ ſolennizatũ eſt,vt ibi dixi. & ſic iſte obligatus &
alligatus eſt religioni.primus vero vt fiat religioſus[*poſ-
ſunt*]an talis exigere poſſit,tractat hic Arc.de quo.27.q.
j.de viduis.ij.q.ij.Agathoſa.& dixi de hoc plene.ſ.q cle-
ri.vel vouen.ruſus.in fi.ipſe Arch.tenet,ꝙ licite reddit,
ſed non exigit,quia primum neceſſitatis,ſm volũtatis,
& exigendo frangit primam fidem, ex quo damnatio-
nem meretur.xxvij.q.j.& ij.præ.c.de viduis.& facit ꝯ cõ-
ſcientiã.& ſic peccat,de reſti.ſpo.literas.cum conco.in-
ducit ẽt,quod no.de conuer.coniu. quidã & c. accedẽs.
in fi.ſecundæ gl.Quærit Io.mo.an talis mortua vxore te
a neatur religionẽ [a] ingredi.hæc quæſtio non eſt dubia, ſi
textus intelligatur de vouente ꝯtinentiã tñ, ſed forſan
ipſe intelligit de illo.qui vouerat religionis ingreſſum &
vide de ꝯuer.ꝯiug.quidã.& c.placet.ipſe dicit,ꝙ tenetur,
ex quo ceſſauit impedimẽti cã.tenet ẽt hic,ꝙ matrimo
niũ ꝯctum ꝯ interdictum papæ factum ẽt eũ decreto
teneat.allegat de matri contra.ca.ij.vide ſatis de hoc. ſ.
de deſpon impu.ad diſſoluendum.iij. & ſuper vlti.gloſ.
¶ Prima gl.dicit,quid declaret.¶ Secunda notat contra
riã opinionem.¶ Tertia reſpondet per quæſtio. ad quã
arguit pro,& ſoluit ꝯrium per textum per euitationem
abſurditatis,& per rationẽ, addẽs id approbatũ, & huic
decre.rñdet.¶ Antepen.gl.ſoluit duas quæſtiones. ¶ In
j.gl.in fi.& Inn.de regul.porrectũ.& de fri. fraternitatis,
ſuper ver.alioquin ¶ In gl.ij.in fi.vide,quod dixi.ſ.de fri.
c.ſi.ſuper gl.ſimile.¶ In glo.iij.ibi,non diſſolui.item hic
Arch.dicebat Boa.in decre.verum.de conuer.coniu. ꝙ
Guido de Suzaria poſt matrimonium per ſe ꝯctum nõ
dum conſumatum poſtulatus fuerat in epm̃ Taurin.
ſed poſtulatio non fuit admiſſa.allegabatur tamen pro
ipſo decre.ex multa.ſ.eo.ti.vbi patet, perfectiorem eſſe
ſtatum epalem ſtatu monachali. ſi ergo monacatum
diſſoluit ſponſalia de præſenti,fortius epatus. Sed certũ
eſt,ꝙ ẽt ſi epatus diſſolueret,poſtulatio non, ideo meri-
to repulſa,conſtat etiam ad epatum perueniri non poſ
ſe.niſi per ſacrum ordinem , qui vero diſſoluit,vt dictũ
eſt,& ibi,vbi ẽt de hoc in gl.pen.ſuper qua ſcripſi opin.
Hoſt.¶ In gl.quæ ſit.ibi,indiſtinctum,vel diſtinctum di
ſtictione latenti,vt in cle.de ſepul. eos qui. ¶ In gl. ergo
ſi.ibi credebat illam.idem Archi.& facit,quod dixi de
preſ.nõ bapti.c.j.ſuper gl ij.aliam quæſtionem de illo,
qui profeſſus eſt approbatam in manibus baratatorũ,q
non erant illius religionis,vide in Spe.de ſta.mo.ver.xl.
3 & ibi bñ tenet idem Arc.allegat,ꝙ † ſemper in ſpiritua-
libus veritas præfertur cõi opinioni,xxxv.q.ix.§. his ita.
& ibi no.in gl.fi.& in fi.quæ fuit.xxxj. allegat,ꝙ pro nõ
dato habetur &c.ſ.de iurepa.ꝙ autem.cum concor.vlt.
gl.& quod veritate manifeſta &c.xviij.di.veritate. ¶ Itẽ
ſicut ſponſalia, vel matrimonium,quæ ſunt nulla non
præſtant impedimentum matrimonio contrahendo,
de deſpon.impu literas.& c.acceſſit.de ſponſali.veniẽs.
& c.cum in apoſtolica.ſic nec ordinatio nulla in con-
trarium,allegat iura.quæ probant,impedimentum ori
ri ex eo,qđ eſt nullũ.hoc in matrimonijs,quæ ſunt nul
la,quæ impediũt futura matrimonia & ordines, de ſpõ
ſa.c.vno.lib.vj.de big.nuper,in electione.de hoc de ele-
ctio.auditis.ergo & in ordine, maxime propter inten-
tionẽ recipientis,facit,de conuer. coniu.quidam.& pp
cõem opinionẽ,ꝙ ille eſſet eps.3.q.8.§.ita.pp hęc duo
vltima dico,iſtũ,qui obligari intẽdebat,ꝯhendo pecca-
re,nec hoc tractat gl.ſed dicit,ꝙ ꝯctum tenet, Dama.in
quæſtione ſua ſcda.titulo qui cler.vel vouen.dicebat, ſe
de hoc dubitare,plus tñ accedebat ad partẽ, ꝙ teneret.
Scias,ꝙ olim in j.compila.erat decreta.quæ incipiebat,
cum inſtituiſſet.in titulo prædicto dicens, eum, qui ni-
mis enormiter & iordinate ſubdiaconatum receperat,
poſſe ꝯhere,& ibi notabat Ala.Hug. intellexiſſe de illo,
qui non receperat characterem.P.Iſi.dicebat,ꝙ papa di
ſpenſauerat.¶ In gl.vl.in fi.& xix.diſt.Anaſtaſius.Arch.

ADDITIO.

a ¶ Religionẽ ingredi. An ille qui fecit votũ de nõ intrando religionẽ ſit obligatus non intrando. Doc.theolo. vt Rich. in quoli.3.q. 24.dicunt ꝙ nõ,quia ſicut illicitũ eſt iurare nõ facere bonũ ita & illicitũ eſt vo uere nõ intrare religionẽ q max mũ eſt bonũ.Hoſt. diſtinguit dupliciter,quẽ uide i ſũma.& tex.cõcludit.xx.q.3.& i c.dudũ ď cõuer.cõiu.

De ſtatu regularium. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Abbatiſſa an egredi poſſit pro viſitandis monaſterijs ſibi ſubiectis.*
2 *Monaci appellatio includit abbates.*
3 *Specialitas conceſſa debet eſſe contenta ſuis terminis.*
4 *Curia ius curat,meretrix eſt dicta curia.*
5 *Epiſcopus non debet abeſſe ab eccleſia vltra annum, niſi iuſſio imperialis eum detineat.*
6 *Virgines dicentes ſe meretrices ſi ingrediantur monaſterium inſtitutum ad recipiendas ſolas meretrices pœnitentes,non tenet receptio.*
7 *Ætas valet ad ſuſpitionem tollendam.*

CAP. PRIMVM.

PEriculoſo. Diuiſio in gl.& vt ꝯ. dicit gl.præ
mitte hic lĩam illã, cupientes ſalu-
briter ꝓuidere.& Arc.exponit [*peri-
culoſo.*]i.pnicioſo[*deteſtabili.*]i.execra
bili.verecũdia ẽ pudor,vel timor pp
q̃ ceſſat ab illicitis, & hic ingenuos
prodit natales.lxxxvij.diſt. non ſatis. verſicu.idem con-
ſideranda[*extra ſua*]hęc prohibetur etiam maribus.xvj.
q. j. iuſta & cap. placuit communi [*admittent*] & male.
xviij.q.ij.diffinimus.& cap.in decima[*integritatem.*]i.vir-
ginitatem,vel continentiam.xxvij.q.j. cap.j. & ij. & per
totum [*partibus*] fertur, quod hæc conſtitutio recepta
non fuit in partibus gallicanis,vidi etiam ipſam ſerua-
ri Venetijs quacunque ratione vel cauſa,per hoc putat
1 Archidiaco. quòd † etiam pro viſitandis monaſterijs
ſibi ſubiectis abbatiſſa egredi non poſſit,faciat igitur vi
ſitationem per alium.& vide,quod nota.in clemen. eo
dem titu.poſt princ.in glo. iſta motiuum. Archidiaco,
quia generaliter ſcriptum generaliter accipiendum. ſ.
de coniun.lepro.cap.ij. vbi de hoc, item quia fortifica-
tur prohibitio in eo,quod.ſ.duo ſoli caſus excipiuntur,
in alijs ergo ſtet valida,ad id de decimis,ad audientiam
xxxi.diſtin.omnino.xxxi. quæſt. prima,quomodo. ibi.
non dixit tres.xviij.diſtin.conſuetudinem.& ſi dicatur,
quod iſta litera non loquitur de abbatiſſa. Reſpondet,
2 quòd † appellatio monaci includit abbates,vbi de ani-
marum ſalute agitur.ſupra de ſymon.cap.vlti.item.ſ.§.
verum.exprimit de abbatiſſa[*& manifeſta*]no. hæc duo
requiri coniunctim,ſic. ſ. de vita & hone.cle.monaſte-
ris.& ibi concord,[*pertinuerit*] vt quia aliquis præeſt illi
monaſterio.xviij.q.ij.in decima. quia debet eſſe ab epo
comprobatus.ea.q.qui religioſis[*ſpecialꝭ.*]i.ad hoc ſpãli
ter petita & obtenta. Archid.[*corda*]vide,quod ſcripſi,de
vi.&

vi.& ho.cle.vt clericorũ.ſup ver.corde[*ſeu Elimonio*] alias
ſanctimonia.i.ſanctitate,vel caſtitate,& ab hac ſancti-
moniales dicuntur[*homagium*]vide, quod no.in cle. de
3 re iud.paſtoralis.ver. rurſus in j.gl.[*reuerſura*]no.ꝙ † ſpe-
cialitas conceſſa ſuis terminis debet eſſe contenta . alia
expedita ſine fraude redeundum eſt ad ius cõe,& cauſa
ſpecialitatis ceſſante ceſſet ſpecialitas.C.de epi.& cle. gña
liter.ff.de vul.& pu.l.ex facto.lo.mo.& Arc.[*occaſionem*]
s.de ma.& obe.ſolitæ.in prin.& ibi ſcripſi poſt Hoſt. qđ
hic ponit Arc.[*ſeu curijs*]idẽ ver.xi.q.j.ſi quis clericus s.
de offi.or.quanto.j.de ſen.exeõ.decernimus.& c.ſi iudex
& in cle.de ſta. mo. ne ĩ agro.§.quia vero.vide,quod ibi
no.in gl.quæ incipit , de officio.& ſcias,ꝙ cũ curia pro-
ducit ſecundam ponitur pro meretrice, datur verſus.
4 †Curia ius curat,meretrix eſt dicta curia.ad reprehẽſio-
nem curiarũ dixit alter. Curia curarũ genetrix,nutrix-
que malorum.Ignotis notos,ĩhoneſtis æquat honeſtos
[*cogantur*]C.de epi.& cle.auth.caſſa.& vide,quod legitur
& no.xi.q.j.de perſona.Arc.[*obedientia*]ſic.s.eo.lib. de ſe
pultura.c.j.dicit Arc.per hoc patere,ꝙ ꝯ hoc præſcribi
non poteſt,cum eſſet irrationabile,& huic iuri præiudi
cans.s.de conſue.c.ſi auctoritate,concor.cle.eo.ti. attẽ-
dentes.in prin.& de ſupplen.neg.præla. quia regulares ,
cum ſuis concor. [*acrimoniam.*]i.excõicationẽ, ſic expo-
nitur.j.de immu.eccle.decet.in fi.& de hoc.xvj.q.j. pla-
cet.in fi.vbi idem ver.& xvij.q.iiij.attendendum.ff. ad l.
Iul.pecu.l.ſacrilegij vel ſm Io.mo.componitur ab acer,
& moneo,quaſi acris monitio, & deſignat auſteritatẽ
in vultu.idem ver.de immu.eccl.decet [*inuocato*] ẽt per
abbates prædictos ſm Arc.allegat ca. adminiſtratores,
quod allegat gl.dũ ibi dicit,epis & eccleſiaſticis viris, &
xj.quæſt. iij. qui reſiſtit.¶Prima glo.diuidit & ſummat.
¶Gl.ſign.quęſtio.obijcit & dupliciter ſoluit. ¶Gl. non
credo,ſoluit duo dubia.¶Gl. non dixit,quæſtionem de
facto ponit & ſoluit.¶Gl hoc ſpeciale. reſpondet per q̃-
ſtionem,& ipſius ſolutionem.¶Gl.contra.ſignat cõtra
rium & ſoluit.¶Gl. ſic.s. reſpondet per quæſtionem de
ratione diuerſitatis,quam ſoluit.¶Gl.ſed nonne.obijcit
& ſoluit.¶In gl.quia locorum.ideſt ſuperuacuã.loqtur
de tpe reſtitutionis in integrum,quod debet eſſe vniſor
5 me.¶In gl.p̃.s.ibi.§.illud.n.ẽps † vltra annum ab eccle-
ſia nõ debet abeſſe,niſi iuſſio imperialis illum detineat.
¶In gl.j.ibi.quatuor.lo.mo.diuidit in ſex. de prima ter-
tia & quarta & qualibet ipſarũ faciens duas.¶In glo.ſi-
gnat quæſtionem,ibi taxatur.idem lo.mo.& ibi.iſta de
cre.& cle.c.ñ.ne in agro.& per hæc iura patet, papã cir-
ca profeſſos multum poſſe in cibis,veſtibus,modo ma-
nendi & ſimilibus,quæ plus cadunt in bonis fortunę,re
ſeruata tñ naturali ſuſtentatione & ſubſtantialibus re-
gulæ,de quibus dic vt s.eo.cũ ad mona.ĩ fi.In bonis aũt
naturæ,gratiæ,vel glorię non eſt tanta papę potentia,ꝙ
per ſe patet,illa enim Deus,cuius vices gerit, non tran-
ſtulit in eodem.¶Gl.non credo. idẽ Arc. & ibi alterius
monaſterij eiuſdẽ religionis & habitus, ꝙ dic, vt in cle.
de ele.c.j.¶In gl.no.non dixit. ibi. probata,incautũ eñ
eſſet hoc ante ꝓbationẽ opponere ad aduerſariũ ĩſtruẽ
dum,& eſt ſimile,quod dixi de libel.obla.c.vlt.in fi.& In
fine,ſint ergo cauti,qui articulos formant in ponderã-
do verba,& facit,quod dicam.j.de homi.c.j.ſuper verſi.
chriſtianorum.& c.ij.in prin.& de vſu.c.ii.in prin. ¶In
gl.hoc ſpãle.ibi,virorum.idem lo.mo.& Arc.& in fi.bñ
facit,quod no.lxxxi.di.c.penul.& facit iſte.§. pro lo. de
6 Deo,qui li. iij.q.x.tenuit,ꝙ ſi virgines † dicentes ſe mere-
trices,ingrediuntur monaſterium inſtitutũ ad recipien
das ſolũ meretrices pęnitentes & nõ alias,nõ teneat re-
ceptio,nec poſſunt ibi ſaluari fraude durãte,quia retecla
ta idē debẽt expelli,allegat de ele.cũ dilecti.cũ ẽt humi-
litatis cã mentiri nõ debuerũt.xxij.q.ij. cũ humilitatis.
& facit,qđ ibi no.legaliter eñ , iuſte, & ſancte fieri dẽt
monaſterij ingreſſus.xxiij.q.v.notificaſti, reꝑhenſa fuit
ẽt vxor Hieroboam,quæ ſub ſpecie paupercule intrauit
ad prophetã,3.re.14.j.q.j.iudices,& per hoc reſpondetur
ad id,quod dr̃.bonas mentes timere &c.de obſeruatio-
ne ieiu conſiliũ,cũ ꝯcordantijs,& ꝙ non debet eſſe
melior conditio meretricum q̃ virginum. ex his enim
non concluditur,ꝙ liceat mentiri,vel falſum dicere.Con
diuuatur ſic hæc ſolutio loa.per hanc decre.ſi per virgi-
nes occupẽtur loca monaſterij ad numerum,quo plu-
res non poſſunt abſque penuria ſuſtentari,auferetur in
grediendi facultas meretricibus pęnitere volentibus,cũ
ipſarum receptio nõ teneret per hunc.§. & ſic remane-
bunt in peccato,& fiet contra mentem inſtituentis lo-
cum,optime facit cle.de reli.do.quia contingit. ver. cũ
tñ.& ibi concordantiæ.non ob.j.de pę.quamuis.ibi. vti
mur re ad aliud bonum,quam fuerit inſtituta , quia il-
lud potius eſt præter,q̃ contra. item ibi pęna carceris in
cludit cuſtodiam,facit.j.de hære.vt commiſſi,ver.& il-
lorum.& cle.eo.ti.c.j.§.ſane.fateri tñ oportet,verba in-
ſtitutionis fore ponderanda.de priuilegijs. porro . cum
7 concor.¶In gl.habebit.ibi.antiquis,valet † cũ ætas ad
ſuſpicionem tollẽdam,xviij.q.ij.diffinimus.in fi.& 34.
diſt.fraternitatis.vide,qđ dixi poſt Hieronimũ,de ꝑſum.
cũ in iuuentute.poſt prin.ſicut & ad informationẽ mo
rum.xij.q.j.c.j.poterit & ſecum habere ſuum ſpecialem
patrẽ.xviij.quæſt.j.in decima.Arc.¶In gl.1.in fi. idẽ ver-
bum.ff.de neg.ge.diuortio.poſt prin.¶In gl.iſta ſunt.in
fi.Archi. ſatis hic inſtat in his repetens,quod legitur &
notatur.xxi.diſt.cleros.poſt prin.dicit autem , ꝙ hic de
illis patriarchis loquitur,de quibus. s. de priui. antiqua.
de primatibus autem habetur.xvii.diſt.c.1.lxv.di de pri-
ma.iij.q.vj. hoc quippe.vj.q.iiij.ſi inter.xxiii.q. iiij.ſicut
excellentiam.de maio.& obed.c.fi.de dila.c.fi.

De religioſis domibus. Rubri.

S V M M A R I V M.

1 *Mendicus vnde dicatur.*
2 *Mendicantibus prohibitum eſt acquirere noua loca ad habitandũ,*
vel antiqua mutare ſine ſpeciali papæ licentia.
3 *Terminus ad quem potius eſt inſpiciendus,quam terminus a quo.*
4 *Singulariter licet,quod non licet vniuerſaliter.*

C A P. P R I M V M.

REligionum. Diuiſio ĩ pri
ma gl.[*extor
ſit*]extorqueri dr̃,ꝙ in importunita
tem ſic agere eſt ab ĩuito extorque-
re.ff.de le.3.fideicommiſſa.§.ſi rem
[*meruere*]ponit Gui.exẽplũ in his. q
apoſtoli vulgo dicuntur, nec tñ ſm
apoſtolũ volebant ſibi victũ manibus quærere.x.q.3.ca
uendũ.s.de cenſi.cũ apoſtolus[*effrenatam*]& ideo refre-
nanda fuit.s.de teſti.ſignificauerunt & c.cum cãm.ij.q.
j.ſcelus.C.de cuſto.& exhibi.re.l.ij.facit s.c.li.de reſer.cũ
in multis.ſm Guil.[*ordinem aut religionem*]diſputãt aliq ,
an iſta ſint diuerſa , & ꝙ ſint , inducitur.j.de priui.epo
rũ.de ſen.exc.c.vlt.in fi.vbi poni videntur vt diuerſa,ſed
per iſtã decre.ſatis probatur ꝯriũ,ipſius enim prin. ſolã
religionẽ exprimit,& idẽ ĩ ſequẽti linea, hinc & ſtatim
in ver.cunctos permiſcet hæc duo; ſed a.§.ꝯfirmatos vſ
que ad fi.ꝑ ſingulos.§.de ordine loqtur religionẽ nõ re
petẽs,ex qbus pmixtis colligo diuerſitatẽ notari ñ poſ-
ſe,& facit ad cle.de ele.c.1.[*cunctos*]iſta lr̃a cũ indiſtincte
loquatur,innuit idẽ iuris tã in monaſteriũ fœminarũ
q̃ mariũ.ff.de ver.ſig.l.j.ff.de conſti.pecu.l.1. Arch.Guil.
ſubdebat,ꝙ cũ in factis ſit alia rõ,quã in viris, nec forte
mens Papæ fuerit de illis,neceſſaria eſſet interpretatio.
dicens,ꝙ multæ per hoc de ſtatu ſuo fluctuabant , pri
mũ tene,nec video,in quo habeat dubitare, ex quo nõ
fuerãt approbatæ poſt dictũ tps huius ꝯcilij, gñalis Inn.
III.ſcripſi,de deci.c.pe.& dixi.s.c li.de cle.nemo. ſuper
gl.ij.hic tñ Gui.& Arc.poſt eũ dicũt,ꝯciliũ fuiſſe anno

ab incarnatione dñi.M.ccxv.pōtificatus ſui anno.xviij.
q̃d ab incarnatione iuſte ꝯputetur,all. Arc.xviij.diſt. in
nōie dni.in princ.& ij.q.vj.§.forū.potuit ēt ꝯcilium in-
choare in xvij.&.xviij.anno pontificatus Inn.poteſt fini
ri.[*perpetue*]ſi ergo aliquid ſimplr̄ prohibetur ꝯ factum,
non valet,contra.ſ.de maritimo.contrac per totum,ſol
uunt Gar.& Io.mo.ꝙ ſi conſtitutio prohibens non pro
cedit vltra,ꝙ fit contra,non valet,C.de legi.non dubiū.
ſi vltra procedit,illud ſeruabitur.vide,quod no.de ſpon.
du.tua.& quod dixi.de regula.ad apoſtolicā. ſuper verſi.
obtinent[*reuocamus*] ſic & dominus papa Io.pontifica.
ſui anno ſcđo reuocauit.quatenus de facto proceſſerāt
eos,qui dicuntur fratricelli,vel fratres de paupere vita,
vel bizochi,vel bigami,non obſtante aliqua ꝯfirmatio
ne,ſi quā habuiſſent a Celeſti.V.vel a dioceſanis epīs,ꝙ
dic.vt in ſua cōſtitutione,quæ incipit,ſancta Romana.
nouiter dño legato trāſmiſſa ſub bulla[*confirmatos*]tales
fuerunt fratres de ſacco,de quibus in vlti.gl. quorū fuit
bonus locus ille,qui nunc eſt ſancti Fridiani extra cir-
culam ſancti Māmæ,Cleri.Pila.dixit hic idem de ſeruis
ſanctæ Mariç,ſed male dixit,vt fuit poſtea declaratū per
Benedictū.XI. pōtificatus ſui anno primo,vt mihi cō-
ſtat,& merito ſic debuit declarari,quia nec regula , nec
conſtitutiones arctant eos ad mendicandū ,licet aliqñ
mendicent[*regula, conſtitutiones*] iſtam literā vel ꝯſtitutio-
nē habebat Guil.dabant exēplum,cū religioſi nō men-
dicantes ex regula faciunt ꝯſtitutiones.de non recipiē-
dis poſſeſſionibus vel reditibus,& ꝙ eleemoſynas q̃rat,
interdicunt,dicunt Guil.Cleri.Pi. & Arc.per hoc pate-
re ꝯſtitutionē hāc nō extēdi ad illos, qui pñt habere ꝓ-
priū,licet non habeant ſed de facto mendicent,dicebat
ēt Guil.ꝙ ſi ordo hic caſſatus,vt deſinat in ſeipſo,acqui-
rent vineā,vel prædiū,quaſi deinceps non ſit mendicās
nunc incluſus hac ꝯſtitutione in ipſius fraudē, hoc nō
ꝓderit,allegat.C.de legi.nō dubiū,& q̃a duabus vijs &c.
de regular.ex parte.fortius aūt ſ͛m eū hoc locū haberet
in his,qui nullā ꝯfirmationē habuerunt[*incerta*] q̃a nō
habent quid certū,vñ victū ſummant, dr̄ aūt mēdicus
1 †quaſi mene,i.defectū dicens,cui q̃nque ſubuenitur,qñ
que nō,& ſic eſt incertū mendici ſuffragiū[*profeſſoribus*]
.i.per profeſſionē obligatis ordini regulari ſ͛m Guil.ſ͛m
quē alibi dr̄ qs profeſſor ſacri ordinis,i.q.iij. audiuimus.
xij.q.ij.quicunque.alibi profeſſores dicūtur legū docto-
res in proœmio digeſtorū,in § pe.& vlt.& C.li.x.de pro-
feſſoribus & me.& li.xii.de profeſſo, qui ī vrbe[*ſpeciali*]
2 hodie†oībus mendicantibus prohibitum eſt acquirere
noua loca ad habitandū,vel antiqua mutari ſine ſpāli
papç licentiā.ī.de excеſ.prælа.c.vno.& per cle.addita eſt
excōicationis pçna,de pçnis,cupientes.ī.reſpon.[*ordina-
rios*]ſ͛m Gui.& Arch.in hoc facit ad titulū[*incurrant*]re-
feruntur hæc clauſula ad oīa ſuperius dicta.ff.ad l.Aquil.ſi
ſeruus.§.inquit lex.Guil cle.& Arch.[*probatos*]ēt mino
ris religionis,ſatis eſt eīn, ꝙ prominunt tria ſubſtantia-
lia,de quibus.ſ.de ſta.mo.cum ad moñ.in fi.ſ͛m Arc.&
Guil.refert quoſdā hoc tenere.dicit Arc.ꝙ quædā ſunt,
ad quæ monacus tenetur ex voto,vt illa,de quibus in de
cre.ꝓdicta.& quædā , ad q̃ tenetur propter votū, vt ſunt
orationes,ieiunia & his ſimilia [*obtenta*] diſputauit dñs
meus pp fratres de ſacco translatos ad ordinē ſancti Fri
diani,ꝙ ſi de papæ licentia trāſfertur talis locus ad aliū
ordinē legata relicta primo loco & ordini, ipſi loco &
ſcđo ordini debentur.allegat,ꝙ res, quæ ſuccedit &c. vt
lite pen.eccleſia.i.cū ꝯcordā.adiuuabo dictū eius.ꝯſtat ,
ꝙ iſta domus,vel loca obueniebant Romanæ eccleſiæ,
ſed in talibus vacātibus bonis,q̃ deferuntur principi,ſi il
la donat,latiſſima fit interpretatio,C.de bo.vac.l.ij.lib.x.
& hæc ſunt bñficia,q̃ ſunt iterpretāda latiſſime, de ver.
ſig.olim,& hoc intelligas per ea,quæ ibi ſcripſi ſuper vl.
gl.item cōſtat,ꝙ ſurrogati tenentur ad onera,patet hoc
in cle.de cenſi.c.j.eis ergo debentur ꝯmoda.ī.de reg. iu.
qui ſentit,cum concor.ſimile,quod dicā de priuilegijs
ſu perſonæ,circa finem penul.gl.diſputauit ēt dñs Io.de
mon.mnr.de iſtis mēdicantibus inuentis poſt concil.
aliā q̃ſtionē,q̃rebat an miles , qui donauerat eis prædia
ſub pacto,ꝙ redirent ad eum,vel eius hæredē,ſi contin-
geret eos recedere,vel habitum,vel ordinē mutare,ipſis
poſt hāc decre.mutantibus habitū,& ſe trāſferentibus
ad ordinē approbatū,miles poſſit reuocare donata.no-
tatur hçc quçſtio de duobus.ſ.mēdicātes haberent ꝓdia,
& q̃a non dicit quçſtio illā factā de papç licentia, cū ſi-
ne illa fieri nō potuerit per finē capituli,notatur ēt eius
ſolutio,de qua dixi,ꝙ ſi illi habuerāt confirmationem
papç,licet poſt ꝯciliū,ꝙ miles reuocat , q̃a potuerūt ſic
remanere in vita ſua,vt hic.ſi nō habuerāt ꝯfirmationē
cū nō poſſent ī ordine & habitu remanere,illa duo mu
tando,dū modo manſerint in loco,miles non reuocat ,
ſi vero mutarunt locū , ibi remanere poſſent in habitu
& ſine habitu,miles reuocat.in primo ſolutionis mem
bro,cū [vt ꝓdixi] tranſitus ſine papç licentia fieri non
potuerit,illa interueniente locus eſt ei,quod dixi in pria
q̃ſtione in ſcđo mēbro,cum collegiū fuerit illicitū,& a
iure dānatū,& hic quantum de facto proceſſerat reuo
catū,& ſic ei nil acquiri potuit,ēt per inſtitutiones , vel
legata.C.de hçr.inſti.l.collegiū.C.de iude.l.j.ff.qđ cuiuſ
que vniuerſi.l.j.ergo donans repetet,non iuuat, ꝙ non
fuerint in culpa,mutando,q̃a ſatis eſt, ꝙ fuerint in cul-
pa ꝯ prohibitionē ꝯcilij faciendo.Sciendū eſt,ꝙ Ioa. de
Deo.l.j.q.vlt.ī nō mēdicātibus tractauit hāc quæſtionē,
& tenuit,ꝙ ſi debito modo tranſierant ad arctiorē reli-
gionē,non licebat reuocare donata,cū mutatio fuerit ī
in elius,de voto.ſcripturæ. & tacite id debuit ſubintelli-
gi,ſi ad laxiorē,dicebat locū eſſe reuocationi,de ver. ſig.
abbate.in fi.& xxv.q.ij.§.vlt.oī tñ caſu locū dimittere ſi-
ne licētia donantis non poterant,ſi contēplatione loci
facta fuerat donatio,puta quia donās erat patronus, vel
habebat ibi ſepulturā,niſi id fieret de papæ licentia,qui
eſt ſummus princeps.ix.q. iij. cūcta,cū ꝯcor. ſ͛m eum.
¶Prima gl.diuidit & ſummat.¶Gl.veterem.ſoluit duo
dubia.¶Gl.quo ad,reſpon.per quæſtionē & duplicem
ſolutionē.¶Gl.ſatis vr̄.tñ.ꝑ q̃ſtionē,in qua allegat pro
& ꝯ.¶In v.gl.ibi,vt diſ.iu.vbi dr̄,ꝙ ꝑ īportunitatē obtē
ti fuerāt multi referendatij.¶In gl.ſic.c.ibi.l.i.in medio.
ibi.nemini venit in dubiū,ꝙ repetita lectio probat &c.
¶In gl.j.publice.ibi.l.vna.inſpiciunt hi , quos in publi-
cum quæſtū vocat incerta mendicitas,aut habeant cor
poris integritatē,robur annorū, vel artē. ¶In glo. & ſic
ibi.§.ſcimus igitur.vide de ver.ſig.c.vlt.in ij.gl. ¶In gloſ.
prophana.ibi.ſacra,alias.ſed ſacra per Pontificem cōſe-
crata nō alienantur. ¶In gl.j.ibi.antiquos.Gar.faciens.
vj.partes hoc ſolū ponit pro.j.& iij.diuidit in duas. Sed
Cleri.Pi.& Io.mo.faciunt.v.& diuidunt ſolum tertiā.in
prima concor.cum gl.ſed Boat.facit.vij.partes, de ſecū
da enim facit tres ibi.ſi vero. & ibi , perſonis. & duas de
tertia,vt ſ.¶In gl.idem generaliter.allegat Guil.xxiij.di.
præterea.in fi.& vim patet primo dictum olim,& ſum
mæ Deus clemētiæ.& in fi.dicūt deriuatores,ꝙ primū
dēt ſcribi per vnicū.f. & vltima litera.n. ſ͛m per duplex
ff.& media longa,& vltima litera.m.& addunt verſum.
Eſt afatos primi caput,affatusque ſecundi.¶In gl.ſic. in
fi.allegat ēt Guil.in auth.coll. 3.de menſura ordi.cle.§.
ſancimus.qui dicit,ꝙ nec eccleſia videatur laqueū inie-
ciſſe,ex quo fuerant confirmati oēs in vnū ordinem cō-
flari debuiſſent,vt ſic non exterminaret, quod fecerat ,
ſubdit,ꝙ hoc factū fuerat, puto , ꝙ loquatur de ordine
heremitarū ſancti Auguſtini,q ex pluribus ordinib⁹ fa-
ctus fuit.¶In gl.veterē.ibi.ſi ꝑ parte.§.verſū.ad idē.ſ. de
ver.ſig.nā & ego.& ibi ſ͛m Guil.vide, qđ norgñaliter de
mendicantibus in Spe.co.ti.§.j.ver.iij.& ver.iiij.& quod
ſcripſi poſt Inn. & Hoſt.de proba. in pñtia. ſuper verbo
minor annis.& de hoc per Cyn.C.de epiſ.& cleri. Deo
nobis.in vlt.q.de fratribus minoribus , dic vt in conſti.
Nico.exijt.§.ad hoc q̃a.de ver.ſig.lib.vj.& in cle.exiui e.
ti.§.cupiētes.& In fi.idē.Cle.Pi.& Io.mo & Arc.dicebat
Io.mo.cām in talib⁹ ꝯſiderādā.ff.de li.cā, q ex libertate

ſ.de accu.cum dilecti.& ibi concordantiæ. itē, vt dicit,
3 potius † inſpiciendum eſt terminus ad quem,q̄ a quo.ff.
de do.ante nup.qđ ſponſæ.nō ob.ff. de reb. corū qui ſub
tu.l.j.in fi. quia ibi res remanſura erat penes minorem,
hic non.¶In gl. quo ad in fi. qui remittit ad ſpe.de ſta.
mo.ver.ix.& ver.xl. Archi.allegat, ꝙ Deus cor interro-
gat.xiiij.q.v.ſi quid.& decre.cum voluntate.j̄.de ſen.exc.
¶In glo.tatis vr̄.ibi.non pn̄i.remittit Gui ad ſpe.de ſta.
mo.ver.iiii.& ibi,in ꝯnum vr̄,hoc placet Arch.qui ēt al
le.l.diſt.vt conſtitueretur.& quod ibi no de pœ.di.iij.ad-
hoc inſtant,verſi.quo enim.xv.q.iiij.c.j.& in fi. adde,qđ
no.xxvj.di.in.j.gl.& ff.de proc.nō ſolum § quæritur.¶In
gl.p̄dicare.ibi,exercere.cum litera hic dicat quo ad extra
neos.& in fi.ꝙ probauit litera oratio.¶In gl. per hos.ibi
eccleſia.in qua proficiunt verbo, opere & exemplo ſm
Gar.facit ſ.de voto.c.fina.¶In gl.pe.in fi.ſic. xxxij.di. ad
hæc.alibi exponitur.i.ꝯ hoc.xiij.q.j. §. ad hoc.alibi.i.cir-
ca hæc.xvj.q.iij.§ pōt.ad finem.ver.ad hoc.Archid.¶In
4 glo.vlt.ibi,in toto.no.ēt Guil. licere † ſingulariter,ꝙ non
liceat vniuerſaliter, all. ad idem.ff.de re.du.cum ſenatus.
C.de iudi.l.j.in qb.dr̄,ꝙ collegio iudeorum,vel alias.illi-
cito legari non pōt,ſingularib.tn̄ perſonis collegij licite
legatur.& ibi,quo ad partem,dicit Fran.hoc caſuale,cui
ꝯcordat de cleri.non reſi.ad audientiam. de teſt.rclatū,
ij.de don.apoſtolicæ.vide,qđ no. ff.de vſu.q ſcit.in prin.
& in fi.& hoc ſi facere denunciari poſſent, cum pp trāſ-
greſſionem canonis hoc facere ſit mortale ſm Gar.qui
ſumpta hinc occaſione ſatis exquiſite hic tractat mate
riam denunciationum,& Ioan.mona.poſt eum,quam
habuerunt ab Ho.infra de cen.Romana.§.ſane.ver.ꝙ ſi
quam.vide in ſpe.de denun.§.ii.ver.vt autem.

¶De capellis monacorum. Rubr.

S V M M A R I V M.

1 *Presbyteri debent conſtitui regulariter per epiſcopos in eccleſiis pa rochialibus.*
2 *Rector parochiæ videtur eſſe patronus.*

C A P. P R I M V M.

Resbyteri. Ponit dictum, cuius rationē
interſerit ibi, cum debeant ad curā
populi, no. q̄ non dicit ad eccleſiæ
regimen. licet ergo ep̄o fiat p̄ntatio
ſolum ad curā populi, quam habet
ep̄s cōmittere, pertinebit tn̄ ad eum
examinare,vt repellat,ſi inſufficiens eſſet, vel pnicioſus.
& vide,qđ ſcripſi.ſ.eo.tit.c.j.in prin.& gl.Inn. quam po-
nam.j̄.de ver.ſign.veniens.ſup ver.examinādi, & habet
hoc locum,ēt ſi alias in ſpiritualib.& tpalib. pleno iure
habeant eccleſiam ex ep̄i collatione,curam.n.populi a
ſe abdicare nō potuit, alias ep̄alem iuriſdictionem a ſe
abdicare poſſet,ꝙ non licet.ff.de offi.præ.l.pe.& facit,qđ
1 no.de cen.cum venerabilis.dicit autem Arch.ꝙ † rīr per
ep̄os in eccleſiis parochialib. debent presbyteri conſti-
tui.xvj.q.ij.ſane in fi.ij.q.j.multis.ij.q.v.nullius. lxxx. diſt.
ep̄i.x.q.j.regenda.de hære.cum ex iniuncto, in fi.j.q.iij.ſi
quis ep̄s præbendas,alleg.quod no.Inn.de offi.Archi.cū
ſatis.in fi.& ſ.eo.c.ij.in gl.hoc ius.niſi præſentatio ptine-
ret ad patronum,vt in p̄.c.ſane j.reſpon.& de iurepa.per
totum, dicit tn̄ Inno. & Hoſt. de excep.cum venerabi-
lis.in fi.ꝙ ſi eccleſia eſt.j̄.xlieri⁹ terminos poſita, ep̄s nō
ponet ibi miniſtrum, ſed rector parochiæ præſentabit,
2 qui ſi negligeret,ep̄s ſuppleret.facit ad hoc, quia † ratione
parochiæ rector vr̄ eſſe patronus.ſ.de eccleſi.ędi.c.iij.vbi
de hoc,& ſicubi inuenitur,ꝙ alius hoc faciat,facit vt ep̄i
vicarius,de offi.delega ſuper eo.de Inſti. cum veniſſent,
ſm Arch.[*inſtituuntur*]ſ.eo.lib.de inſti.c.j.de iurepa.cum
laici.& c.vlt.[*perpetui*].i.ad vitam.ff.pro ſo.l.j.niſi p ep̄os

ergo nō per abbates.licet quidam dicāt, eos ex cauſa &
cū cauſæ cognitione remoueri poſſe, pro eo facit,quod
dicam ſuper.i.gl.¶Prima gl.dicit,quid declaret.¶Quar-
ta glo.alleg. duas concor. & remittit & ſubdit tria ſimi-
lia. ¶Quinta glo.dicit quid reprobat,& dubium ſoluit.
¶In glo.j.in fi.& Io.de Deo li.j. q.xxxvii. qui loquens de
monaco ad præſentationem abbatis per ep̄m inſtituto
in capella.dixit eum per abbatem remoueri non poſſe,
niſi ex cā legitima,ne ſic illudatur ep̄o,dixit tn̄, ꝙ ſi legi-
tima cā ſubeſt ex illa, ep̄o tn̄ expoſita, illum poterit re-
mouere,alle.x.q.ii.p̄cariæ. dicit enim obedientiam per
talem actum nō extinctam,huic rationi ꝯdicit. xvi q.j.
ne pro cuiuſlibet.& aduerte,quia hic pricipium de pres
bytero loquendo nō diſtinguit,an ſit monacus, vel ſe-
cularis clericus. ¶In glo.iij.ibi, inſtitutio.ad curam po-
puli,dato ēt ꝙ inſtituant ad regimen eccleſiæ,de quo ſa
tis dixi de p̄bendis.de monacis.¶In gl.ꝯtrū.in fi. & Præ-
monſtratenſib.& hoc dictum placet Archi. in glo. vlti.
ibi,leui culpa,vel graui, q̄ in populi notitiā nō deuenit.
xxx.q.j.c.vlt.ad hoc.l.di.ſacerdotes.& c.ſe.& c.de his.xlv.
di.ſed illud.de pœ.di.j.§.hoc ergo. & no.lxxxj.diſt.ſi quis
ep̄s,facit.lxxxij.di.presbyter.ſm Arch.ſm quem,ex quo
de crimine agitur,ſolus ep̄s habet cognoſcere.xvj.q.ij.c.
j.in fi.arg.xj.q.j.de perſona.xxviij.di.c.vlt.in fi.xxi.di.ſub-
mittitur.in fi.ad idem.xv.q.iiij.c.i.in fi.remittit ad no.p.
B.de priuilegiis,cum & plantare,& per Inno.de offi.or-
di.quanto.& c.in Lateranenſi.

¶De iure patronatus. Rubr.

S V M M A R I V M.

1 *Iuſpatronatus an ſit apud quemlibet inſolidum.*
2 *Locus ſacer vel religioſus ſpecialiter vendi non poteſt.*
3 *Iuſpatronatus cum vniuerſitate non tranſit, vbi apparet contra- ria voluntas venditoris.*
4 *Eccleſia ſi ab vniuerſitate conſtruatur, vel dotetur, non ſinguli ſed corpus habent patronum.*
5 *Collatio ſi hanc adiectionem habeat, quod donatarij teneantur præ ſentare ad voluntatem alterius etiam epiſcopi, hæc adiectio non valet.*
6 *Res vnitæ an retineant priuilegia, quæ ſingulariter habebant.*
7 *Actio non ſemper ſapit naturam eius, in cuius locum ſupponitur.*
8 *Priuilegiata perſona quando ſuccedit non priuilegiatæ ab eo tem- pore, quo ſuccedit, locus eſt priuilegio.*
9 *Clericus ſuccedens laico cenſetur laicus.*
10 *Laicus ſi habet communionem cum eccleſia in patronatibus pote- rit commutare.*
11 *Vicium an ſit perſonæ & rei.*
12 *Dignum maius trahit ad ſe minus dignum.*
13 *Patronus alter poteſt perdere ius, alter retinere.*

C A P. P R I M V M.

I laicis. Duæ ſunt partes. ſecun
da ibi,verum,prima po
nit dictum, ſcđa proteſtatur ibi, per
præfatam.ſcđa etiam ponit dictum,
quod poſtmodū ampliat. ibi. Et oī-
no ius patronatus. tractat hic Arch.
quid ſit iuſpatronatus,ex quibus cau
1 ſis acquiratur,an † apud quemlibet ſit inſolidum,de hoc
vlti.no.in.j.glo.vbi inuenies opi.Archi. de primo dixi ſu
per rubrica eo.ti.de ſcđo vero.ſ.eo.cum ſeculū.& addē-
2 do ad ibi no. & in decre.ex literis.c.ii. ¶Quæro ² de quo
dubitari vidi,an tranſeat iuſpatronatus, cū venditur vni
uerſitas talis,cum qua de iure tranſiret, iſtud exprimit ī
venditione,vt ſi vēdatur caſtrum cum oī iuriſdictione,
honore & diſtrictu,& oī iurepatronatus.facit, ꝙ nō trā-
ſeat,regula,expreſſa nocent.ff.de regu.iur.cum concor.
Inter quas eſt lex.ſi vnus.§.illud.ff. de pact. vbi doli futu-
ri expreſſa remiſſio non valet, licet veniret in remiſſio-
ne,

ne, vel pacto, ne depoſiti agatur, conſtat autem iuſpatro
natus vendi non poſſe, cod. ti. de iure. ff. de ꝯhen. emp. ſic
2 l. ſtius. in prin. vnde lex in modicis. eo. tit. dicit, ꝙ† locus ſa
cer. vel religioſus ſpecialiter vendi non põt, licet rei ven
ditæ accedere poſſit, vbi ergo fuit expreſſe venditũ. duo
pondero. primũ, ꝙ aliquod fuit eius precium, vel pars ꝓ
cij, & ſic iure prohibetur, non valuit. facit. ſ. de re. ꝑmu.
ad q̃ſtiones. & ff. de euic. l. pe. vbi dr̃, venditorem ꝓdij de
euictione nõ teneri eorum, quæ tacite accedebãt, vt ſer-
uitus, via, & actus, ſecus ſi illa tacite venientia fuiſſent ex
preſſa. Si ergo de euictione tenetur, ergo aliquod fuit il-
lorum precium, cum vẽditio non fit ſine ꝓcio, inſti. de
emp. & vendi. §. itẽ precium. facit, qđ no. ſ. de ſimo. que-
3 relam. in. iii. gl. ſc̃do pondero, ꝙ† iuſpatronatus cum vni
uerſitate non tranſit, vbi apparet ꝯtria voluntas vendito
ris. ſ. eo. ex literis. ff. de ꝯh. emp. l. hanc legem. illud ergo
exprimendo voluit & excepit illud non comprehendi
ſub vniuerſitate, & ſic cum illa non tranſit, quia voluit
bene facere. ff. de pecu. l. ſi peculium §. ſi ſeruus. ſpeciali-
ter non tranſit, quia non potuit. ſ. de offi. dele. vbi licet le
gata cum marmore venirent ſtatuæ marmoreæ. Si tñ
dicit teſtator, lego omne marmor, & duas ſtatuas, illis ex
preſſis oſtenditur ſtrictio generalitatis prædictæ, vt ſta-
tuæ non debeantur, niſi illæ duæ expreſſæ, nec dicat Pe. l.
hanc legem. & l. pe. ſuperius alle. facere in ꝯtrium, in quã
tum in illis expreſſio incluſi non vitiat, quia illud iõ, qa
per ſe & ſingulariter poterat venire in ꝯctu & legato il-
lud incluſum, ſed hic ſecus. ¶ Ad ꝯtrium inducit regulã,
vtile. j. de reg. iur. & qđ no. in prædi. decre. qõnes, in fi. vl-
timæ glo. Item ꝙ ẽt in ſpiritualib. illa, q̃ inſunt, ſine vitio
exprimuntur. ſ. de elec. ſignificaſti. vbi no. in fi. ſecundæ
gl. cum ſuis remiſſionib. Item audiui pro hac parte ſen-
tentiam in curia de venditione, quam fecerat capitulũ
Herbipolẽ. decano. & capitulo ſancti Stephani Magũti
ni de villa ingilem, quam habebat in dioceſi maguntí.
quam vendẽdo expreſſit curiam, agros, vineas, decimas,
cenſus, iuſpatronatus, cum oĩbus iuribus &c. Sententia-
tum fuit per patronum trãſiuiſſe pro & ꝯ quod legitur
& no. ff. de fun. inſtru. l. quæſitum. §. pe. & l. cum de La-
nionis. §. cui fundum. & §. pe. & de ſupp. l. legata, ꝑp quæ
conſulo teneri certum, vt nõ fiat expꝛſſio venditioni cõ
iuncta. ſ. per quam dici poſſit, illud expreſſe venditũ, quã
in fi. inſtr̃a recognoſcat venditor iuspatronatus cũ vni-
uerſitate trãſiſſe in emptorem, & fateatur ſe deſiiſſe eſſe
patronum, & oẽ poſſeſſionis commodum & animum
depoſuiſſe. Ioan. And. ¶ Demum ad prius dicta ſubdit
4 Arch. ꝙ† ſi eccleſia ab vniuerſitate conſtruitur, vel dota-
tur, non ſinguli, ſed corpus habent patronatũ xii. q. ii. q
manumittitur. ¶ Dicit etiam, ꝙ eſſe patronũ, reſpicit pe
titorium, eſſe in poſſeſſione patronatus reſpicit poſſeſſo
rium. poſito igitur vno non ſequitur aliud, quia nil ha-
bent iſta cõe. nullo ſunt ꝯmiſcenda. ff. de ac. poſ. natura-
li. ¶ Licet aũt poſſeſſio non faciat quem patronũ, pro-
deſt tñ ẽt ad actum ꝓſentationis, de elec. q̃relam, vbi de
hoc, dicit ergo Archi. ꝙ difficile putat probare patrona
tum antiquum, nam & ſi probetur ꝗs ꝯtinuã poſſeſſio-
nẽ. xl. annorum, & vltra ſuorũ prædeceſſorũ & ſuam, nõ
eſt ſufficiens probatio iuriſpatronatus, quod certis mo-
dis tm̃ acquiritur, de quibus. ſ. remiſi. [*Vbi competens*] de
patro. lapſo in hæreſim ponit hic Arch. quod no. j. q. vii.
maximũ, & idẽ, ſicut enim in fundatione põt hoc agi,
ꝙ nihil iuris ĩ ea retineat. ſ. de teſti. ſignificauit. Sic & po
ſtea in totum ſibi remitti põt & donari, vt hic no. tũ lo.
xvj. q. vij. ꝯſiderandum, ꝙ patronus illi iuri, qđ reſpicit fa
uorem eccleſiæ, renunciare non põt, puta deferendo di
lapidatorem. ſed ibi Bar. Brix. ꝯ. Cum poſſit illud dona-
re. eo. tit. ex inſinuatione. & dicit Arch. ꝙ iſta decre. hoc
approbat, ſi Io. intellexiſſet de eo, qui renunciaſſet illi iu-
re patronatu retẽto, procederet dictum eius, ſed ipſe nõ
vr̃ ſic intellexiſſe. ¶ Refert etiam hic Archi. Lau. dixiſſe,
ꝙ in præiudicium legitimorum hæredũ patronus ius-
patronatus renunciare nõ põt, & facit, quod no. xvi. q. j.

conſtitutum. in fine. ipſe tenet ꝯtrium per hanc decre. ſi
gnificauit de teſti. vide, quod ſcripſi, de iure patronatus,
cum ſeculũ. [*Religioſo*] ſecus ergo ſi fiat donatio laico, vł
clerico iure proprio, ſup quo vide, qđ no. ſ. c. illud. in vlt.
gl. & quod ibi ſcripſi. Arch. ẽt hic tenet, ꝙ in donatione
laico fienda neceſſarius ſit epi cõſenſus. Et ſit diuerſita-
tis rõ, quia laici magis conſueuerunt eccleſias grauare,
q̃ clerici, vel religioſi, ad hoc. ii. q. vii. laicos. Item quia ſi
clerici lædunt, vel vexant eccleſiam, facilius coercentur
per iudicem eccleſiaſticum. lxxxix. di. iudicatum [*Confe-*
5 *rendum*] dicit Io. mo. ꝙ† ſi ĩ collatione adijcitur, ꝙ dona-
tarij teneantur pñtare ad voluntatem alterius etiã epi-
ſcopi, hæc adiectio non valet, alle. de conceſ. præben. nul
la. & c. conſtitutus. & c. ſi. per q̃ patet, ꝙ poſſet in fraudẽ
concilij lateran. Dicit tñ, ꝙ adiectio vitiatur, & non vi-
tiat, alle. x. q. j. ſic quidã. & c. nouerint. de præben. dilectus
i. & c. dilectus. de condi. appo. c. j. j. de reg. iu. vtile. nã eſt ꝯ
naturã rei. ff. de preca. cum precario, & ſ. e. ti. c. vlt. & ff. de
poſiti. l. j. §. pe. [*nolumus*] alleg. Io. mo. C. de eman. l. nec au
us. & ff. ne quid in lo. pu. l. 2. §. merito. & §. ſe. [*ad præſentan*
dum.] No. contra laicos, qui credunt conſtitutioni ſatiſ-
facere, eligendo. j. tempus, de hoc dixi. ſ. eo. c. ſi. in fi. hic
etiam dixit Archi. ſ. e. li. de præben. c. j. Et vide, quod ſcri-
pſi poſt Comp. ſ. de reſcri. capitulum. poſt gl. ver. quærit
[*poſt ſemeſtre*] idem in iure deuoluto per negligentiam
laici patroni ꝑm. D. Stepha. prouincialẽ, qui ſic diſputã-
do terminauit. Itẽ dico de decre. ſtatutum. ſ. eo. lib. de ꝓ
ben. vt inferior. ad quem poteſtas reuertitur, nõ habeat
menſem tm̃. ſed tp̃s ordinarium. facit etiam, quod ſcri
pſi in quæſtione ſuper regula, contra eum. j. de re. iu. al-
6 le. Stephanus, ꝙ† duæ res vnitæ retinent priuilegia, quæ
ſingulariter habebant, de pę. di. j. in meditamẽtum. C. cõ
munia de lę. l. ii. & ne ſede vac. c. j. item quia mutata con
ditione perſonæ etiam rei ſtatum conuenit immuta
ri. ff. de ſol. cum quis ſibi. in prin. & de acqui. hære. l. Pau-
lus. alias eſt. §. ſub. l. ſi pupillus. Item filius repudiata bo-
norum poſſeſſione per vnde liberi, in quo datur an-
nus, recurrit ad bo. poſ. vñ cognati, in qua cum dentur
centum dies, ipſe habet annum. ff. de ſucce. edi. l. j. §. qui-
7 bus. & §. ſe. Item non ſemper† actio ſapit naturam eius,
in cuius locum ſupponitur. ff. de iureiur. cũ qui. in prin.
ad idem facit quæſtio dñicalis. xxii. ibi tenet Bar. cũ Tã.
ꝙ ſi Titius rem Seij pñtis bona fide & cũ titulo poſſedit
ſpacio. v. annorum, & morit̃ Seius inſtituta eccleſia hæ-
rede, nõ ſufficeret actio Titio. [*Alii quinque anni*] imo re-
8 quirentur. xxxv. ad. xl. cõplendos. all. ꝙ† quando priuile-
giata perſona ſuccedit non priuilegiatę, ab eo tpe, quo
ſuccedit, locus eſt priuilegio. facit decre. dilectus. quam
hic alle. glo. pe. & iura quæ ibi addam, quæ ad hoc ſuffi-
ciant cum hac decre. Pileus in ſua. q. lxvi. lxii. ponebat
caſum, cum Seius ſe & ſua contulerat eccleſiæ. Accu. in
aut. quas actiones. in fi. primæ glo. tenet illam vti debere
iure priuati, per. l. ſi fiſcus. ff. de iure fiſ. l. ſi fundum. ff. de
fun. do. refert tamen ibi, ꝙ Pileus, & Io. tenebant contra
rium ꝑ. l. ff. de vſu. cum quidam. §. ſi fiſcus. & §. ſi debito-
res. Credo, ꝙ glo. illam allegando Pileum, debet Bulga-
rum allegaſſe. Pileus enim in quæſtione prædicta diſtin
guit, an modicũ ſupereſſet ad præſcriptionem complẽ
dam, an non, per l. rerũ mixtura. ff. de vſuc. Cynus ibi ꝓ-
ſequendo Brocar. de priuilegiato, qui ſuccedit non pri-
uilegiato, in caſu iſto dicit, ꝙ quando priuilegiatus ſuc-
cedit illi, contra quem præſcribitur, præſcriptio impedi
tur in totum, vel in tempus certum, aut retardatur, aut
non impeditur. primo caſu nõ vtitur priuilegiatus ſuo
priuilegio ꝑ prædi. l. ſi fundum. ff. de fundo. Secundo ca-
ſu cum retardatur in tempus certum, vtitur, vt in l. ſicut
C. de præſcri. circa medium. Tertio caſu locum habet
aut. ꝙ ſi quis quibuſdam, C. de præſcri. lon. tem. vt idem
iuris ſit de parte ipis quoad partem, ꝙ de toto quo ad
totum, & ſic in quæſtione. & hoc tangit glo. in l. apud
Iulianum. §. Marcellus. ff. ex quibus cau. in poſ. ea. ¶ Ad
quæſtionem principalem Stephanus in cõtrarium in-
ducit

ducit,quod dicit regula.is qui.& regula,nemo pōt plus,
ↄcor.j. de reg.iur.& decr.dilecti.de deci.ibi,priuilegium
9 ceſſat in re non priuilegiata, item ꝙ† clericus ſuccedens
laico cenſetur laicus,eo.ti.cum dilectus, & actio ſurro-
gata obtinet vicem primæ.ff. ſi ſeruus teſtō lib.l.j.§.hæc
actio.item ꝙ res tranſit cum onere ſuo,de deci.paſtora-
lis.cum cōcor.facit,de elec. ne pro defectu. item.vlj.q.j.
nihil.vbi perſonarū varietas naturam rei, vel iuris non
immutat.Ad prædicta ſit rōlio per id,qđ dixi. ¶Gl.pe.
dicit,quid approbat, & quid reprobat.ii.gl. ¶Prima glo.
dat ſimile,q̄rit & ſoluit.¶Quarta gl.alle. vnam cōcor.ſi
gnat ↄrium duplex,ſoluit, ſolutionem impugnat & rñ-
det.¶Penul.gl.rñdet per obiectionem,& ſolutionē, de-
mum ſoluit q̄ſtionem per ſolutionem.alleg. vnā decre.
& ſoluit alleg.& remittit. ¶Vlti.gl ponit primo tria exē
pla,ſcdo q̄rit & ſol.¶In tertia gl.ibi ſi vnus.ij.ꝙ ſi non vt
totum,vide de priui.ſi de terra.ſuper gl.ii.¶In gl.per.ibi,
an vitium.vide de pſcrip.ſi diligenti.ſuper gl.pe. Et ibi vi-
tia.vide de reſti.ſpo.ſæpe.ſuper gl.pe. ¶In gl.vlti.ibi cum
pupillo. Nam papa primam ēt neutro vtente viā reti-
net.¶In gl.j.ibi nemi.Arch.hic ponit circa intellectū il
lius capituli,vbi & remittit in quantum de cōmutatio-
10 ne loquitur,ꝙ† ſi laicus habet cōionem cum eccleſia in
patronatib. poterit cōmutare,vt rōne ſocietatis liceat,
quod alias non liceret, alle.xxxii.q.iij. non poteſt.et ibi
Tanc.& Goff.iſti tñ loquebantur alternatiue. ¶In gl.ii.
in fi.ſi donetur ep̄o iuſpatronatus capellæ ſibi ſubiectæ,
vide,quod ſcripſi.s̄.eo.ſignificaſti.in fi. concordādo opi.
ↄrias Goffre.& Hoſt. diſtingue, an ep̄s habeat cōpatro-
num nec ne.¶In gl.alias.in fi.dic vt ibi, & hoc teneas,
ꝙ vbi agitur ſolum de tranſlatione iuriſpatronatus,cō-
ſenſus ep̄i illi donationi pſtitus in nullo læderet ius ep̄a-
le.¶In glo.pe.ibi ↄ regulam.& ↄ iura,q̄ dicunt, ꝙ ſi pri-
uilegiatus ſuccedit priuato,vtitur iure priuati.ff.de iu.hę
res abſens.in prin.& l.is qui Romæ.Et ibi dilectus.vlt.fa
cit.j.de immu.ecc.c.j.lo.mo.all.in libro feu. de pace iu-
ra.firma.tenere §.ad hoc ſi allodium.ff. de vſuris,cū qui
dam.§.ſi debitores.& de iure fiſ.fiſcus, cū ī priuati.facit,
quod nota.C.de temp.& repa. ea quæ.§. ꝙ ſi.in gl.ꝙ cur
ret.Et ibi de excōicato,de bannito vide in Spec.de ceſſi.
acti.§.i.ver.illud etiā.& ibi ꝙ ſic,facit,quod no.s̄. de offi.
deleg.ſuper quæſtionum.§.ſi vero.in fi.in glo.Dy.In reg.
de hoc per Bar.ff.de doli excep.l.apud.§. ſi quis ſucceſſe-
rat.vbi tenet cum Di.qui in ius.j. de reg.iur.dicit,ꝙ ob-
ſtat exceptio ſi ex titulo lucratiuo, vel quaſi,quod hēt,
agit ſingularis ſucceſſor. Secus ſi ex non lucratiuo, vel
quaſi.per.l.apud quam allegabo, ſed aliquibus potius vř
ↄrium,cum plus illicitus videatur eſſe ↄctus, in quo ex-
cōicatus lucrum percipiat,quam is, in quo non perci-
piat.faciant,quæ ſcripſi de dolo,& contu. veritatis.ad fi.
vñ vř,pia.s̄.eo.lib.excep.dicebat Arch. ꝙ omnem ↄctū,
qui cederet ad ipſius incommodum, excōicatus facere
poterat,donando & ſe aliis obligando, & ille ceſſionariꝰ
ſtatim agere pōt,cum eſſet in eo cā,vt in glo.idem in il-
lo,cui debitorem ſuum delegauit,all.q.Bart.& Spe.vt in
gl.alle.etiam,qđ no.ii.q.i.in primis.poſt prin. in gl. cum
enim,quæ dixi,procedant, vbi res ad cedentē reuerſura
non erat,alias ſecus,ar.ff.de do.exce.apud Celſum.§.ſed
ſi mulier.& §.apud Iulia.& ſi cum legitima. & §. ſi quis
autem ex cā. & §.auctoris.& l.pure.§.ſi cum. ¶Plenius
autem proſequendo ſciendū, ꝙ Guido de ſuza. In ſuo
opere ſtatutorū tenuit de bannito,ꝙ ſi ipſius bona publi
cata erant,ceſſionarius nō agit,vt.ff.de capi.dimi.l.ii.alis
agit ſm̄ eum ſine diſtinctione. ¶Tu aūt in Spe.vbi.s̄.re
miſi,inuenies opi.ſecundo caſu diſtinguentem cām lu-
cratiuam & nō lucratiuam dotis,vel ſimilis.ibi ēt poni-
tur alia opi. diſtinguens cām neceſſariam à volūtaria,
alia opi.ſimpl̄r tenet,ꝙ non agit ibi,inde ꝙ diſtinguitur
de cā lucratiua iuſtificari pōt ex pſumptione fraudis,cū
non facile quis donet ff.de proba.cū de indebito.C.mā.
l.pe.& vlti.de præſum.quia veriſimile.reprobāt quidam
hanc diſtinctionem,per.l.C.de dona.illam. Secunda di-
ſtinctio de cauſa neceſſaria, vel volūtaria probatur.ff.de
procu.ſeruum quoque.§.fi.& l.ſeq.& de dam.infec.l.cu
poſtulaſſem.tertia diſtinctio eſt, ꝙ ceſſionarius agit di-
recta nomine cedentis,quod poteſt ff.de fa. erci.l.plane.
Et tunc obſtat exceptio.An vtili nomine ſuo, ꝙ ſimpli-
citer poteſt,vt no.C.de ac.& ob.l.ii. & tunc ſubdiſtingui
tur,vt.s̄.de cauſa lucratiua.C.de procurato. qui ſtipēdia.
Tu teneas cum glo.his diſtinctionibus de cauſa lucrati
ua vel de neceſſaria non ponderaus. Et dic,ꝙ ſi ſuo no-
mine agit ceſſionarius excommunicati,vel banniti,cu-
ius bona publicata non erant, non obſtat exceptio per
iura quæ alle.glo.& ad ſolutionem contrariorum conſi
11 derandum eſt,an† vicium inſit perſonæ & rei,an rei tm̄,
exemplum primi,qñ res furtiua poſſidetur a fure. Scdi,
quando illam poſſidet poſſeſſione bonæ fidei,hæc tran-
ſeunt ad vniuerſalem & ſingularem ſucceſſorē,inſti.de
vſucap.§.furtiuæ. An tangant actionem & perſonam,ſi
cut quando dolus interuenit in contractu cum alias cō
tracturo,& ſic vitium non eſt in re, ſed tāgit perſonam
dolo,ſi & actionem,& tunc procedit diſtinctio de cā lu
cratiua & non lucratiua, ſed in caſu glo.tangit perſonā
tantum & non actionem,in qua nullum vitium in cō-
tractu & re,& ſic non ob.ff.quod quiſq; iuris.l.iii.§.ꝗ au
tem.& ff.de colla bo.cum emancipati. in prin. nam ibi
infecta erat eliſio actioni,hic aūt perſonæ, vnde excep-
tionem excommunicationis obiiciens non litem infi-
ciatur,ſed perſonam euitat.ff.de excep.l. ii. in fi. qua rō-
ne dicimus,tales exceptiones perſonam reſpiciētes nec
afficientes actionem non tranſire in hæredem, eod.ti.l.
exceptiones quæ perſonæ.de acqui.hære. Paulus.in fi.ad
munici.libertus.§.patris,ff.de reg.iur.ſicuti. & l.in oībus,
ij.facta igitur vera ceſſione, quæ alias teneat,ceſſionariꝰ
lucraturus,vel non neceſſarius, vel voluntarius indiſtin
ctè agit.nec opponet, cedentem non hēre perſonam ſtā
di in iudicio,cum modo nō ſtet,ipſe alius,fateor ꝙ ſunt
actus facti ab excōicato ſibi prohibiti,ↄ quos obſtat ex-
ceptio.Sicut ſi prælatum eligit,vł prouidit de beneficio,
eliduntur etiam illa per exceptionem,ſed in vim perem
ptoriæ etiam per actionem & viam nullitatis.& iſta nō
cōtingunt caſum,de quo tractat gl. ad materiam vide,
quod dixi de excep.cum inter.ſuper gl.pe. & idem in ca-
ſu decre.romana.in fi.de offi.vica.lib.vj.de teſtō excōica
ti ſatis dicam.j. de ſenten.excommu. decernimus,& ibi
circa prin.vbi idem dicit de illo,q emit villam a patro
no excommunicato, quia ſtatim poterit præſentare,&
facit cautela,quam no.eo.§. in fi.& de teſte.§.j.e.ver.Sed
pone mutuaui,& dixi.s̄.de teſti.inſuper.ſuper.j.gl. & ibi
cum in tua.ad idem.ff.man.Pomp.& C. de iure do.l.fi.I
pri.& quod vtrobique no.& l.in creditore.ff.de euictio.
¶In vlti.glo.ibi dico,idem Archi alle. de in integ.reſtit.
12 l.petentæ.alle.etiam, ꝙ† magis dignum trahit ad ſe mi-
nus dignum,de conſecra.eccle.vel alta. ꝙ in dubiis.ff.de
rei ven.religioſis.de ſolu. ſi alieni.de vſucap. qui ædes &
xiii.q.ii.non æſtimemus.in fi.& ibi,ſi cōem, pro ea.l.ter-
minauit Goff. in quæſtionib.ſuis.q.xviii. ꝙ illud ius cōe
per tertium non præſcribatur ↄ laicum minori tempo-
re q̄ contra eccleſiam,inducebat etiam,e.tit.ſi ſtillicidii,
§.vlti.& l.ſeq.vt quia in indiuiduis vno ex ſociis retinen
te retinet alter,vt ibi,& ius patronatus eſt tale.eod.tit.c.i.
ergo &c.item ꝙ in talibus vnius victoria prodeſt aliis.s̄.
de ap.c.pe.cum concor.inducit etiam quod ſequitur in
glo.¶In contrarium allegabat, ꝙ tale ius cadit in laicū,
& eſt præſcriptibile.s̄.eo.cura, ergo contra laicum.x.vel
xx.annorum ſpacio præſcribitur.C. de præſcrip.lon.tēp.
13 per totū.xvj.q.iii.§.poteſt.nec eſt nouum vnum ex † pa-
tronis perdere ius, & alterum retinere.ff. de iureiuran.ſi
duo patroni.de elec.cum Vinton.apertius de pœnis, in
quibuſdam.cum concor.etiam hic,ſic ſeruitus in parte
alia retinetur.ff.quemadmo.ſerui.amit. nam & ſatis, &
denunciatio noui operis quibuſdam ex dominis pro-
deſt & aliis non. ff. de noui oper.nuncia. de pupillo.§.ſi
plurium.non reſpondet, ſed ſo.procedit in præſcribente

ius

Ius commune laici & eccleſiæ, contraria procedant in præſcribente diuiſim ius laici ſtante iure eccleſiæ.

ADDITIO.

a ¶Quæro in quo. patronatus iura vendi non poſſunt, ſicut nec alia iura ſpiritualia, niſi cum vniuerſitate, donari tamen poteſt, vt tenet Ant. in. c. quanto. de iudi. & hoc cum conſenſu epiſcopi.

¶De cenſibus. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Viſitator debet primo viſitare ciuitatem vt caput, poſtea dioceſim.*
2 *Eccleſiæ cathedrales dicuntur matrices.*
3 *Viſitandi poteſtas eſſet deluſoria ſi nullam haberet coerctionem.*
4 *Archiepiſcopus quando cogat & puniat.*
5 *Notorium dicitur, cuius teſtis eſt populus.*
6 *Victualium appellatione quæ veniant.*
7 *Exenia non extenduntur ad numerum & quantitatem.*
8 *Pœna tenet ſuum authorem.*
9 *Delegatus debet ſeruare formam mandati.*
10 *Correctio monacorum licet ſpectet ad abbatem, tamen ſi eſt nimis grauis, temperanda de conſilio conuentus.*
11 *Viſitationis locus non eſt de ſubſtantia, ſicut nec locus electionis.*
12 *Procurationis nomine nihil amplius exigitur, quam penſatis facultatibus moderate poſſint exhibere.*

CAP. PRIMVM.

ROmana. Diuiſio in gl. & ſup ca archiep̃s. finis ꝓrogat ad alios viſitantes, ꝙ dic vt ibi, [*prouinciam*] vj. q. iij. ſcitote. Prius eccleſiæ ſuæ capitulum, cũ quo facit vnũ corpus. ſ. quæ ſi. a prælа. nouit. igitur prius viſitandum, & dicit Ioan. mo. ꝙ ordo iſtius decre. hic & inferius poſitus ſubſtantialis eſt, & omiſſus reddit proceſſum nullum. ſ. de reſcrip. cũ dilecta. C. de ſen. & interlo. l. prolatam. Et dicit, ꝙ ſuper nullitate vidit literas dari per cancellariam, vbi vero ordo non eſſet ſubſtantialis, tñ a iure debitus, & peteretur, ſi non admitteretur petitio, poſſet appellari. C. de ap. l. j. alias ſi procederetur, teneret proceſſus, de reſti. ſpo. c. j. & ſ. de ap. c. j. [*Ciuitatem.*] Et ibi etiam procurabitur, vt. ſ. eo. venerabili. & ibi dixi ſuper j. gl. quõ reſpondeatur. c. xii. q. ii. charitatem. [*Et dioceſani*] iſta ſunt diuerſa. Dioceſis ciuitatem comprehendit minorum eccleſiarũ per hanc literam & per id, qđ de piis locis. ſ. proxi. §. ſequitur. & §. ſane. dicunt Pet. & Abb. patere, etiam eccleſias curã nõ habentes viſitant, & in viſitatione veniat ſcire de vita & conuerſatione miniſtri, vt in. d. §. ſane. & quõ eccleſia & ipſius iura gubernet. Nam dicit Arch. cum ibi poſſit delinqui, & eccleſiam nõ reparari, ergo locus eſt viſitationi [*populorum*] dicit Fran. hoc intelligendum quo ad crimina eccleſiaſtica, matrimonia & alia, quæ ad eccleſiã pertinent. In aliis corrigendis non vſurpabit iuriſdictionem iudicis ſecularis, de iudiciis. nouit. [*Commode*] xxii. q. ii. faciat. ſ. de elec. quia pp. in prin. [*Non poterit*] de multiplici potentia hic Hoſt. remittẽs ad no. de reſcri. ſciſcitatus [*de pluribus*] putat Inno. ꝙ ex cã põt vnum collegiũ in locis plurib. viſitare, licet ſit honeſtius hæc fieri vno ſolo, vide quod. ſ. dicam ſuper glo. loca. Et no. ꝙ dicit de pluribus, per quod patet, ꝙ nõ de oĩbus ad vnum. & in iiii. glo. [*Conuocare.*] Impedientes tales nuncios, vel alias iuriſdictionem archiepi viſitantes, per eũ puniri põt, ꝙ dicunt. ſ. de pœnis. Romana [*deinde*] .i. viſitata ſua eccl̃ia, ciuitate, vel dioceſi, liceat, prius ergo nõ licet, niſi aliud obtineat de cõſuetudine ſpeciali. ſ. de offi. ordi. romana. ibi romanæ eccleſiæ ſaluis, quæ ep̃s ſeruare debet. In quibus ẽt quo ad archiep̃m cõſuetudo ꝯria non valeret, vt dr̃ in fi. ſm Hoſt. [*eius partem*] ſi non põt totam, quia ad impoſſibile non tenetur. ſ. de re. iur. nemo põt [*viſitationis officij*] ad quod pertinet, ſtatum clericorũ prius viſitare, qualiter baptiſmum & alia ſacra miniſtrent, & qualiter ſe habeant in eccleſia & in vita, & ſi omnia recta ſuuenіat. Deo gratias agat. Si aliter inuenerit, ignaros inſtruat, & puniat puniendos, & hoc expediat nocte, qua venit, ſequenti die mane plebi vocatæ ꝑdicet verbũ Dei, docendo fidem & articulos fidei, & vitia mortalia fugere, & quod ſibi nolit fieri &c. & ꝙ reſurrectionem ſpectent, & diem iudicij timeant, & vt ſe continue in oĩb. bonis exerceant, & ſic de illa eccleſia proficiſcatur ad aliã. x. q. j. placuit. j. §. ſane. ſm Hoſt. ſed Io. mo. ſic ponit, vt de eccleſia militante ad triumphãtem valeat proficiſci, alleg. eundẽ canonem, & de illis eccleſiis reminit. ſ. de ele.
a fundamenta. Scire debes ꝙ Hoſt. in ſum. de offi. archi. §. pe. ver. patet ex ꝑmiſſis. vr̃ velle, ꝙ poſt prandium de illa eccleſia ibit ad aliam & viſitabit illam, & ibi de ſero procurabitur. & ſe. mane. Alij intelligunt, ꝙ de mane facto ſermone ad populũ ad aliam eccleſiã ibit ſumere prandium, quõcũq; ſentias, vnius diei erit procuratio. x. q. iij. inter. Saluo quod. ſ. dicã in gl. viſitare, in fin. [*Ciuitates*] &
1 dioceſes per ordinem, vt primo † ciuitatẽ vt caput. ſcđo dioceſim viſitet. ſ. j. rñ. dicunt Ho. & Ioã. mo. ꝙ ille ordo ſeruandus ſit in prouincia. ſ. quo ad eccleſiam, ciuitatẽ & dioceſim metropolitanam, In ſuffraganeis tamen ſi facultas, vel incõmoditas ſit in hoc ordine ſeruãdo, nõ putãt ordinem neceſſariũ, & eorum ſubditos, ſi ꝯcurrãt ep̃s & archiep̃s in viſitando, dicit Inn. cui concor. Ho. Io. mo. Abb. & Arch. ꝙ ambo admittentur, cum nõ ſit iure prohibitum, & ſi diſcordarent ĩ ſnĩa, teneret ſnĩa pro reo, niſi in cã fauorabili, de prob. ex literis. & repetit hoc Hoſt. quod poſt eum ſcripſi, de re iu. c. ſi. ſuper vl. glo. dicunt aũt, ꝙ ſi eccleſia nõ ſufficit vtrique, admittetur primo veniens. ff. de iudi. qui prior. de fo. compe. propoſuiſti, cum concor. Si cõcurrunt, nec apparet quis primo venerat, vr̃ ep̃m præferendum, cui ſpecialius ineſt cura. x. q. j. regenda. cum ſimilibus ꝑdictis. placet Archid. ep̃m præferendum. xj. q. iij. qui reſiſtit. & c. ſe. & dixi de ꝑſcri. cum ex officii. ſuper gl. pe. quaſi caſus archiep̃i ſit ſpecialis perimens regulam. ff. de reg. iur. l. j. facit pro hoc. ſ. eo. lib. de ꝑben. ſi a ſede. ſi vero cõcurrat ep̃s cum prælato ſibi ſubiecto, ad quem ẽt ſpectat viſitatio, dicit Arch. præferendum ep̃m, niſi obſtet ꝯſuetudo. alle. quod no. Inn. de præben. in Lateran. [*Cathedralium*] ſiue matricũ, nam
2 & Cathedrales † matrices dñr, de præſcrip. cap. j. de ver. ſi. venerabili [*viſitatis*] viſitare intelligitur, etiam ſi vadat cã conſignandi pueros, vel ꝯſecrandi eccleſiã. ſ. de reli. do. c. j. Siue pro quocunque alio cõi negotio, vel quia multos tangit, arg. x. q. iii. relatũ. & c. nec numerus. ſ. de ſimo. cũ. j. q. j. placuit. ſm Inn. vel ſm Hoſt. & Io. mo. ꝙ ſit pro ſalute animarum, vel pro cultu diuino ampliando pro ſtatu eccleſię in melius reformando. x. q. j. placuit. ſecus ſm Inno. ſi vadit pro cauſis expediendis. dicit Arch. ꝙ ex verbis prædictis vr̃ deberi procuratio pro reconciliatione eccleſiæ, ſed ipſe ꝯrium tenet, ſequendo Vin. & vide, quod ſcripſi, de conſecra. ec. vel alta. propoſuiſti. all. etiã quod no. Vin. Lau. & Goſ. de vita & hone. cler. cũ ab oĩ. Sed quæritur, an archiep̃s ad vnam dioceſim cã viſitãdi accedens ſi tranſit per aliam dioceſim ſit procurandus, rñdetur ꝙ non iure viſitationis, quia non viſitat, ius hoſpitalitatis nemini denegandum eſt, de emp. & ven. c. j. xlii. di. §. j. ſ. de præben. de monacis. & ſcđm hoc idẽ eſt de eccleſia propriæ dioceſis, per quam tranſit. Quid ſi ꝑdit equum, ſoluit vecturas equorum, vel his ſimilia, nũquid hoc exigit nomine procuratoris ius. dic, ſm Inno. ꝙ non, quia patet ſm Arch. j. §. procurationes. ibi, in victualib. tm̃, ſed nec diuina debet exigere cum grauamine ſubditorum. x. q. iii. cauendum, & c. fi. ſ. eo. cum apl̃s. §. j. & vl. vnde dicit Inn. ꝙ multo minus poſſet petere expenſas, quas fecit in via eundo pro viſitatione facienda, tũ quia hoc nullo iure cauetur, mm quia pp id hẽt bona dignitatis, vt q̃ ad dignitatis officium ſpectant exerceat. & talis procuratio hoc reſpectu potius datur in ſignum ſubiectionis & pp hoſpitalitatẽ, q̃ de neceſſitate

iuris

iuris naturalis,cum ſuos reditus habeat,vt p̄dixi. Et ideo
de illis viuit,cum pauperes viſitat. Quid ſi vna die viſita-
tionem expedire non poteſt.dicit Inno. ꝙ pluribus die-
bus vt oportuerit procurandus erit.x.q.i.placuit.Nam ſi
ſtatim redire poſſet.& procurationē hr̄e, nonne melius
eſt remeare & viſitationem perficere. nec ob. x.q.iii.iter
cœtera,ꝙ intelligitur cum vna die pōt viſitatio expedi-
ri.nec circa vnam malignandum eſt ſm eum. alle.Ho.
xviij.q.ij.viſitandi.& c.non ſemel.de hoc dixi ſ.e.cū apo
ſtolus.ſuper ver.epulas.Archid.dicit,ꝙ ar.ↄ.ſ.eo ſœlicis.
ver adiicientes.ſed ibi non dr̄,ꝙ ſolū vna die debet pro-
curari,ſed ꝙ pro vna die vnam ſolam procurationē dēt
hr̄e,etiam ſi viſitat plura loca.Subdit tn̄ Hoſt.ꝙ in nul-
lo caſu eccleſia eſt grauanda,vt dictum eſt,& patet.ſ.eo.
ſopitæ.[*reuertatur*]huius iuris duplex eſt ratio ſm Fran.ſ.
ne illa diœceſis grauetur,& ne aliorum viſitatio negliga
tur[*ſecure*]arguit Hoſt.ꝙ ex hac, vel alia rōnabili cā per-
ſonaliter non viſitans procurationem ēt in pecunia exi
gere poſſit,dic vt.ſ.capitulis proximis.[*indiguerit*] aliquo
caſu ſuperueniente , vel ēt ex antiquo ſm Hoſt.& Ioan.
mona.[*intermiſſa*]ſine præiudicio redeūdi, cum hoc fiat
de iuris licentia.Ho.[*& aſſenſu.*]Si hoc non fuiſſet addi-
tum,ſufficiebat requiſiuiſſe conſilium.ſ.de arb. cū olim
profectus. quem totis viribus procurare debet officium
paſtorale.ſ.eo.cum aplus.§.cum vero. Hoſt. [*Conferatur*]
ac ſi dicat.nō requirat probationem,ſed de facili hoc ↄ-
cedat.Hoſt.[*requiſito*]prima ergo viſitatio.quam facit ar
chieps̄.eſt libera.ſcd̄a non,ſed neceſſe eſt interuenire,qd̄.
hic dr̄[*diffinitione*] quare ingeritur hic facultas diffinitio-
nis,dicit Hoſt.ad hoc vt archieps̄ non ſit negligens ad ↄ
cilium vocandum,aliter ſuffraganeorum conſiliū de fa
cili hr̄e nequeat, nec ſine hac diffinitione viſitare.ſcd̄o
quod per hoc cōcluditur archiep̄o,ꝙ vix,vel nunq̄ ſecū
dam viſitationem faciet,niſi cōcilium celebret[*ſic alijs*],
prius viſitans oportunum , & ſuper hoc ſcribitur actio
archiep̄i ſm Inno.Hoſt.& Ioan.mon.ac ſi dicant,quod
quæſtio ſuper hoc ferri non poterit [*propoſito*] per ſe,vel
per alium.x.q.i.eps̄.ſ.de ęta.& quali.cum ſit.de offi.ordi.
inter cœtera,ſm omnes[*abſque coactione*]iuri, quod ſeq-
tur,bene enim coget venire & tēdere & ſibi in his,quæ
officium reſpiciunt obedire ſm Ber.& Innoc. Hoſt.Io.
3 mo.& Arch.alias enim † deluſoria eſſet poteſtas,vel iu-
riſdictio viſitādi,ſi nullam coerctionem haberet, de of.
deleg.ex literis.& quia cui cōmittitur principale & ac-
ceſſorium,de offi.dele.de cauſis. & c. prudentiam.ad fi.
[*aſpera*]xliij.di.ſit rector.xlv.di.diſciplina.ſ. de proc.oēs.
Hoſt.hic enim ſolum tn̄ agitur, vt vita hominū corri-
gatur.xxiij.q.v.prodeſt.Arch.eos clericos viſitandos [*in-
quirant*]quam inquiſitionem facere tenentur ad denun-
ciationem ipſius,ad hoc.ii.q.v.Menā.& c.cibus.& ſi eps̄.
nollet inquirere,archieps̄ inquirat,quia curam eius ha-
bet,& ad eius officium pertinet, & pp negligentiam ep̄i
non deuoluitur ad archiep̄m hæc cognitio, quia in ca-
nonibus non eſt expreſſum,ita ponit Innoc. all. ad hoc
Archid.x.q.iii.quia cognouimus.xviii.di.hoc tn̄.xxv.q.
ii.Amputato,& quod ſcripſi.ſ.eo li.de ſup.ne.prælа. Ro-
mana.ſuper gl.no.ꝙ & hoc tenet.& ſi dicatur,ꝙ pp hoc
remanebunt crimina impunita,ↄ id de ſent.excō.vt fa-
4 mæ.rn̄det,ꝙ†archieps̄ coget ep̄m,'vt procedat & puniat
ꝙ pōt rōne peccati negligentiæ.xxxiiij.diſt.quorundam
xii.di.de his.in fi.alle.ēt quod no. Inn. & Hoſt. de cle.nō
reſi.ex iux.decre.aurem vt.ſ.eod.de correctione ſimplr,
ſed de viſitatione loquitur ſm eum [*denunciet*] hic cōpi-
lauit Hoſt.ſatis vtilem gl.de materia denunciationum,
quō alia euangelij,alia iudicialis,alia canonica,quā mi-
nus exquiſite poſuerunt Gar.& Io.mo.ſ.eo.li.de reli.do.
religionum.quā hic & ibi decido,& vide In Spec.de de-
nuncia.§.ii.ver.vt aūt.Et ꝙ ibi de regulari deficitur , hic
ponam in fi.Archid.vero remittit ad no.per ſe.xxii.q.v.
hoc vr̄. [*Notoria*]de notorio manifeſto,rumore occul-
to & pene occulto remittit Hoſt.de coha.cle. & mu.ve-
ſtra.Innoc.dicit,ꝙ ſi dubium eſt iudici, an crimina ſint
notoria,primo de hoc inquiret,nec vr̄ , ꝙ habeat aliud
pronunciare,niſi ꝙ ſuum eſt punire hæc maleficia , q̄a
ſunt notoria , cū ſolum in hoc videatur cognoſcere,an
5 ſit ſua iuriſdictio puniendi.Archi.dicit hoc † notoriū in-
telligi,cuius teſtis eſt populus,alleg.xvi.di.iii.ſacerdotib.
in fi.xxxv.q.iii.quod ſcripſi,in prin.& dicit illius criminis
populum teſtē eſſe, ēt ſi crimen ſit notum maiori parti
tm̄.alle.ii.q.i.de manifeſta.ſ.de coha.cle.nr̄a[*non egeant*].
ſ.de elec.bon.x.ii.§.ↄ legati, in his enim ordo iudiciarius
eſt ordinem iuris nō ſeruare.ſ.de reg.iur.ad noſtram.iii.
Hoſt.alle. de fi.p̄sby.qm̄.ſ.de accu.euidentia[*pecuniam.*]
Si vero philoſophantes pecuniam cōtemnunt.ff.de va-
ca.mu.l.in honorib.xii. q.ii. Socrates.fortius viſitantes,
item,vt dicit Hoſt.Si ciuilis ſapientia precio nummario
dehoneſtari non dēt.ff.de va.& extraor.cogni.l.i.§.eſt q
dem multominus canonica deprauanda, q̄ multū rep-
hendit auaritiam clericorum.ſ.eo. ex parte.& c. ea que.
ſ.de deci.cap.i.ad fi.de oſ.or.irrefragabili.ad fi. qd̄ poſuit
Gar.& Io.mo.ſ.c.proxi. [*familia*] clericus vel laic⁹ eq̄ſter
vel pedeſter,& dicit Hoſt.hoc ius nouū inductum ad re
mouenda grauamina clericorum,& remittit, de ſimo.
& ſi quæſtiones[*conſuetudines*]in talib. non excuſat ↄſue-
tudo,quia cenſetur irrationabilis , ex quo per ſedē apo-
ſtolicam reprobatur.xi.diſt.quis neſciat.xii.di.c.i. & ii.&
per ↄn̄s præſcribi non poteſt.ſ.de ↄſue.c.ſi [*earum*].ſ.pro-
curationum,alias eorum.ſ.archiep̄i,vel familiæ[*victuali
6 bus*]†horum noīe continentur eius potus,veſtis & ſtra-
menta & oīa hoīs neceſſaria ad viuendum.ff.de ver.ſi.l.
victus,& hoſpitium.ff.de ali.le.l.legatus, & hæc non vīr
remiſſa,ēt ſi de alimentis tranſactum ſit, niſi ſpecificen-
tur.ff.de tranſa. cum hi. §.eū qui tranſegit. videatur tn̄,
ne vltra facultates grauent eccleſias ſ.eo.cum apoſtol⁹.
& c.ſopitæ.dicit Hoſt.ad ep̄m . Cor mite cōſidera, ne ſi-
milam & mella faſtidias , qui natus ī paupere domo &
tugurio ruſticino &c.xii.q.ii.gloria . & quod cōfuſio &
ignominia eſt Chriſtum pauperē & eſurietē &c.xxxv.
di.eccleſiæ principes. & vide ne de te dicat . Solus eps̄ in-
cumbit donis &c.xiii.diſt.diaconi.vltra medium.[*Reci-
piat.*] hoc eſt ↄ Abb.qui dicit ꝙ.ſ.§.proxi.prouidet ↄ re
cipientes,hic vero ↄ exigentes . Sed pro eo vr̄ facere.ſ.c.
proxi.qui vr̄ innuere per Inno.prohibitas exactiones &
receptiones,ſed litera id nō dicit, & dato quod diceret,
intelligeretur de prohibitione tacita.vnde decre. fęlicis.
non dicit id prohibitum p Inn.ſed per Gre.aliquod mu
nus ex quacunque cā, multominus donū,qd ſit ſine cā.
ff.de verbo.ſig.inter donū.Quodcūq; ſit,beatus qui excu
tit &c.i.q.i.ſunt nonnulli.excipit Hoſt. eſculentū & po-
7 culentum.ff.de of.præſi.plebiſcito.†en xenia,quæ nō ex-
tenduntur ad numerum & q̄titatem.ff.de offi. procōſu.
ſolent.in fi.ad hoc.ſ.eo.li.de reſcri.ſtatutum.§. inſup.di-
cit demum,ꝙ oēs huius literæ innuunt ↄriu m , dicebat
Io.mo.q̄uo enxeniatur eſculentum & poculentū, cum
recipiat procurationē in victualib. rn̄det, cum.ſ.viſitat
aliquod tale excellens vltra cōes expenſas enxeniat.vide
quod dicā.ſ.c.proxi.ſup gl.ↄſulte.puto , ꝙ periculum ſit
recipere victualia portāda, ſed victualia ibi comedēda q̄
tūcunque excellentia recipere non eſt periculū pœna-
rum.ſ.poſitarum,exigere tn̄ poſſet eſſe peccatū.[*Quæ ſua
8 ſunt*]ad Philip.ii.[*recipiens*]tenet †ergo pęna ſuum aucto
rem , de his q̄ fi a ma.par.c.quæſiuit. xxiiii.q iii.ſi habes.
Hoſt.[*maledictionem*].i.pœnam æternam,quæ debetur il-
li pro mortali.Gen.iii.niſi duplum reſtituat illi, a quo re
cepit,nec aliquis pōt abſolui,nec pn̄iam ſibi iniungi,q̄a
nō dimittitur peccatum &c. xiiii. q.iii.ſi res.ſ. de vſu.cū
tu.Hoſt.& dicit Arch.hanc literā facere pro ſn̄ia dicen-
tium,ꝙ iuſtus hō,vel iudex pōt alicui maledicere.& di-
cit,ꝙ hæc diſputatio hr̄ xxxiii.q.iii. de illicita, cū ca.ſeq.
[*fraudem*]quæ nulli patrocinari debet,de reſcrip.ſedes.&
c.ex tenore.[*formā*]dictam a.§.ſane.citra[*ordinario*] dele
9 gatus†ſeruet formā mandati,de reſcri.cū dilecta.ēt ſi da
tus ſit ab alio,q̄ a papa,ita tn̄ , ꝙ delegans quod nō pōt,
nō cōmittat.ſ.de iurepa.quod aūt. non putant Hoſt.&
Io.

Io.mo.hæc in delegato locũ hr̃e triplici rõne. Prima, qa
vices papæ gerit.xciii.di.c.fi.& di.ſe.c.j.Scd̃a, quia maior
eſt ep̃o,de oſti.de elc. ſane, qui nõ includitur ſub clauſula
generali.j.de ſent.exc.quia periculoſum.ar.ſ.de reſcri.ſe
des.Tertia, quia romana eccleſia ꝯ ſe & ſuos priuilegiare
non conſueuit, de cenſi.cum inſtantia [*plene*] quo ad ca-
pitula ipſis congruentia, de ſta.mo.e.vi.& fi. Sunt.n.ſ.q-
dam q̃ contingunt ſolos archiep̃os, vt in parte prima, in
telligitur ergo hoc de primo rñſo,& de §. ſane. cum.§.
ſeq.ex quo ad illa dicit Hoſt. ꝙ non poſſit valere conſue
tudo ꝯria, de exceſ.p̃la. ad hæc. & vbi in religioſis, quos
corrigere habet Abbas. vnde ſequitur, ſaluis &c. [*inſtitu
tis.*] Hoſt. in glo. denunciationem, quã poſuit.ſ.§. ſane. vt
ibi dixi vltra ea, quæ poſuit Spe. dixit, ꝙ regularis denun
ciatio.i. proclamatio in.c. nõ requirit gl. quia non ſm iu
ris ſubtilitates, ſed ſm obſeruantias regulares & ſm di-
uerſas religioſorum inſtitutiones de plano & ſimplr̃ ex
peditur, in qua nec eſt appellatio admittenda.ſ. de app.
ad noſtram.& c. rep̃henſibilis. in fi.& c. cum ſpeciali. i fi.
de accu. qualiter.ii. ad fi. dicit aũt non admittendum, ꝙ
ſi p̃latus, q̃uis religioſus in mortali ꝯſtitutus notorius, vl̃
infamatus incorrigibilis ſit, & ꝑp hoc a ſuo ſubdito ap-
pelletur, aut appellationi deſert, aut pro tanto exceſſu ſa
tiſfacere compelletur.ſ. de app. de priore. quia nec ad ta-
lem pertinet iudicialis correctio. iii. q. vj. iudicet. Item re
ligioſi licet ſint ſm regulã corrigendi, miſericorditer tñ
nec paſſim more latronũ in grauẽ carcerem detrudẽdi
ſm morem primæ ꝯſuetudinis, quæ quaſi pro lege in q
buſdã eccleſiis ẽt inoleuerit.ſ. de ſta.mo.reg.ea quæ.j.rñ-
10 ſo. Itẽ licet ad abbatem ſpectet correctio, ſi tñ nimis eſt
grauis, de ꝯſilio conuentus.i. cap̃li ſui temperanda eſt.ſ.
de ap. reprehenſibilis.§.fi. de his quæ fi. a p̃latis. nouit. &
c. ea noſcitur. vult ergo finis iſte, ꝙ conſuetudines, vel in
ſtitutiones, per quas fient viſitationes & correctiones re-
ligioſorum ſint rõnabiles & approbatæ. ¶ Prima gl. di-
uidit. iiij. exponit, quærit, arguit pro & ſoluit ꝯriũ. ¶ Glo.
nunqnid. quærit & ſoluit. ¶ Gl. hoc intellexit. ponit opi.
quam reprobat. ¶ Glo. non ſimul. rñdet per quæſtionẽ.
¶ Glo. dicit Inno. ſoluit duo dubia. ¶ Glo. no. caſum, po
ruit. xxviii. caſus, in quib. ſcriptura requiritur. ¶ In gl. for-
te. ibi. §. ſi quis in iudicio. loquitur in illo, qui promiſit iu
dicio ſiſtere, & ꝑp aliquod prædictorũ non ſiſtebat. ¶ In
glo. no. caſum ibi, cenſus. ſequitur & monumẽta publi-
ca potiora teſtib. &c.& ibi, ꝯhitur. hypotheca ẽt ſine ſcri
ptura. ꝯhitur, ſi ad faciliorem probationẽ fit inde ſcrip-
tura. Ioan. An. ¶ In gl.j. in fi. ¶ In quarta ibi, hanc aũt cõ
ſtitutionem prorogat ad alios viſitantes & proteſtatur.
Hoſt. aũt, & Boa. diuidunt decre. in nouẽ partes, faciẽdo,
ſ. de quolibet §. partem. ſed Io. mo. diuidebat in duas par
tes, dicens ꝙ primo tãgit formã viſitationis ꝑ archiep̃m
faciendæ. Scd̃a ibi, hanc formã. illam ad alios p̃latos ex-
tendit. Prima iterũ in duas, quia tãgitur modus circa vi
ſitationẽ faciendam. ſcd̃o iii.§. procurationes. circa ꝓcu
rationem recipiẽdam. Iterũ prima in duas, quia primo
tangitur ordo viſitandi loca. Scd̃o in. §. ſane. modus illa
viſitandi. Adhuc prima in duas, quia primo tangit ordi
nem viſitãdi capl̃m eccleſię ſuę & ciuitatẽ & dioceſim.
Scd̃o. §. deinde. tangit ordinẽ viſitandi prouinciã. ¶ In
glo. ii. ibi, ep̃m. & licet illud. c. in ep̃o loquatur, nõ occur-
rit rõ, quare aliud in archiep̃o, qui ep̃s eſt, & ſm Innoc.
Hoſt. & Io. mo. xxj. di. in nouo. de ſacra vn. c. vno. ver. per
fectionis. ¶ In glo. ita ꝙ. ibi, arbitrium. ſm Inno. vnde di
cit Hoſt. ꝙ non dicetur non plena viſitatio, quia duæ,
tres, vel paucæ remaneant viſitandæ, alle. de ꝯſe. diſt. ii. re
vera. cõiunctum cũ. c. lxxvj. di. ieiunium. & c. bonæ. ii. de
poſtu. & de hoc vide in proœmio cõpil. Greg. in vi. gl. al
le. Arch. vii. q. j. denique. in prin. ibi, oĩ ſemini iſrael. ſub-
dit Hoſt. ꝙ in his recipiendus eſt modus regionis. ff. de
ven. inſpi. l. j. §. perſonaliter. & ibi, ſed dic ꝯ ſm Innoc. &
Hoſt. idem Ioan. mo. & Arch. & in fi. de his in arb. ꝯſan.
poſt prin. ¶ In glo. patet. in fi. vnde dicit Archid. ꝙ ſi ad
cameram, vel villã ſuam vellet ꝯuocare ſuum vel alteri⁹

eccleſiæ capitulũ, vt illud ibi viſitet, non poterit, cũ decr.
requirat, ꝙ accedat ad viſitandos. Ad idem.ſ. de offi. ord.
conquerente. ibi, cum ad eos viſitandos acceſſeris. ¶ In
glo. j. ibi, cõem & ſufficientem ad oẽs recipiendos. & in
11 fine. Et per hoc no. Fran. ꝙ † locus viſitationis non eſt de
ſubſtantia, ſicut nec locus electionis, remittit de electio.
bonæ. j. de loco, quo mandatur inquiſitio fieri, dic vt.ſ.
eodem lib. de officio delega. ſtatuimus. ii. ¶ In glo. nun-
quid. ibi no. idem Hoſt. & Io. mo. ſed Archid. ꝯ allegans
quæ no. Inno. & Hoſt.ſ. de offi. ordina. inter cætera. alle.
etiam. x. q. iii. cauendum, & quod ibi tenet Hug. qui di-
xit, ꝙ vna die erit cum clericis, alia cum laicis & eo-
rum ſumptib. & idem no. x. q. i. placuit. nec eſt magnũ. ſi
vbi ſeminat ſpiritualia, metit carnalia. xiii. q. i. §. u ¶ In
glo. hæc. intellexit ibi Bernardus. Hoſt. hic ꝯ, quod vr̃ pla
cuiſſe Inno. ¶ In glo. hoſpitalia. in fi. gringias, no. licet ibi
ſint priuata oratoria non includit.ſ. co. c. fi. ¶ In glo. nõ
ſimul ibi, ſigillatim, quærit Hoſt. & Io. mo. & Arch. poſt
eum, nunquid de ſtatu ep̃i ab ep̃o. reſpondent, ꝙ fieri
poterit, ſed decentius eſt, vt in primo interrogetur ſeor-
ſum, & ſeorſum corrigatur, ſi quid fuerit corrigendũ, cũ
aliis ſit in exemplum. de elc. cũ in cunctis. de voto. ma-
gnæ. de accuſa. qualiter. ii. ver. & iõ. & bene põt caput cor
rigi ſine mẽbris. & correctio mẽbrorum diſcerni.ſ. de ſen
ten. & re iudi. cũ. I. & A. ¶ In glo. ſ. in fi. & ſ. de offic. ordi.
licet. ¶ In glo. loca. in fi. nam, vt dicunt Inn. & Hoſt. ſi id
poteſt archiep̃s in ſua propria dioceſi, vt ibi, non occur-
rit rõ, quare id nõ poſſit in dioceſibus ſuffraganeorũ.ſ.
de conſti. tranſlato. de exce. cum inter. ver. ratione. Et qa
Hoſt.ſ. proxi. tñ io intellexit locũ incongruũ, qui nõ ſuf
ficit ad procurationẽ archiep̃i, quaſi per id videatur in-
nuere. ꝙ illa ſit iuſta cã nõ accedendi. Arch. hic reſiſtit,
& ad id, quod no. Io. x. q. iii. illud. in fi. & ca. inter. dicit, ꝙ
omnes cõtribuent. per. c. cũ inſtãtia. & c. procurationes,
eo. ti. Dicit autẽ Archi. ꝙ iuſta cã conuocationis nõ eſt
paupertas eccleſiæ, nam ſi põt ad locũ accedere, tenetur
ad id, & ſi eccleſia eſt paup, nil exiget, vel recipiet. j. q. ii.
placuit. x. q. iii. cauendũ. ergo non paupertas, vel alia dif-
ficultas excuſat ab acceſſu, vt ibi patet, & facit.ſ. eo. li. de
reſcri. ſtatutum. §. ꝑuiſuris. ſuis ergo ſtipendiis viſitet, qa
ad hoc ſunt ſibi reditus ep̃ales deputati, de vi. & ho. cle.
cũ ab oĩ. ſic etiam nota. Ber. eo. tit. cum ap̃ls. in gl. ii. con
cor. quod no. Ioan. Vin. Goff. & Hoſt. eo. tit. cum inſtan-
tia. & c. procurationes. & vide, qđ ibi ſcripſi poſt Hoſt. ſu-
per ver. per ſeipſam. qñ de paupertate diſputatur. ad præ
dicta Archi. obiicit de decret. ꝯquerente. de offi. ordi. vbi
12 dr̃, procurationis † noĩe amplius exigi non poſſe, quã pẽ
ſatis facultatib. moderate poſſint exhibere. Rñdet. c. pla-
cuit, intelligi de pœni. imponente, quẽ euidens pauper-
tas excuſat a ꝯtribuendo, decr. vero loquitur de eccleſia,
q̃ contribuere põt. licet non in totũ procurare. haberi
enim ſemper rõ debet, ne miniſtri eccleſiæ egeãt, ad id,
ff. de reg. iur. in condemnatione. & ne fraudẽtur alimẽ-
tis. ff. de ceſ. bo. qui bonis. dicit etiam, ꝙ decre. cum inſtã
tia. & c. procurationes, non obſtant, quia quo ad contri
butionem non loquitur de prælatis viſitantibus, ſed de
legatis & nunciis, immo decre. procurationes, facit con
tra, cũ prætermiſſis ep̃is, de quib. præmiſerat, cõtributio-
nem permittit ſolis legatis & nunciis, ar. xxv. diſt. qualis.
¶ In glo. caueat. in fi. per qđ no. Hoſt. cœpta complẽda.
C. ad ſil. l. vi. in fi. facit. ſupra de reſcrip. literis. ¶ In glo. ibi
renunciauerit. facit de re iudi. qđ ad ꝯſultationem. & in
fi. lxv. di. c. j. & ii. Hoſt. & Archi. ¶ In glo. archiep̃i. dicit. n.
litera ipſius, non dicit ipſorum. ¶ In gl. dicit Inn. in fi. idẽ
Hoſt. Ioan. mona. & Archid. qui etiã dicunt, nõ requiri,
ꝙ hoc fiat cã cognita. ¶ In gl. no. caſum, hæc glo. ponit,
xxviij. caſus, in quib. ſcriptura requiritur, quorum. xxiij.
poſuit hic Hoſt. et Io. mo. poſt eum, omiſit. n. xv. xvj. xvij.
xxxvij. xxxviij. Ioã. mo. addit duos, vt dicam in fi. gl. Guil.
aũt in Spe. de inſtr. edi. § reſtat. hos caſus proſequitur, ſed
aliter quã hic. et in priuilegiis. vide quod dixi.ſ. eo. lib. in
proœmio, ad fi. ſuper verbo, tranſmittimus. & ibi, fun-
damenta.

damenta.§ vt ego. In fi.& ibi, in legato,vel delegato.& ibi,ciuili.ēt in cauſis.in quib. de plano proceditur,quod die vt in cle.de ver.ſig.ſcpe.& ibi.c.vlti.xxix.in eleemoſinarum quæſtoribus.de pœ.& re.cum ex eo.xxx.caſus extrauag.Bo.puide.in fi.xxxj.in alia extrauaganti eiuſdē,q̄ incipit.iniunctę.& hos duos addit Io.mo.xxxij.in cle.de elec.cām.xxxiij.in cle.de iu.dudum.xxxiiij. in conſtitutione.Ioan.execrabilis.¶In glo.a prine. in fi.idem Hoſt. Io.mo.& Arch.& vide in Spe.de inqui.§.ii.ver.licet aūt, & ver.vt aūt.vſq; ad fi.§.¶In glo.ſcriptoris.in fi.all.Hoſt. de ſimo.ca.j.& j.q.ii. ſicut epm.in auth.vt iudi.ſine quo.ſuffra.§.hæc oīa.& §.ſic igitur. colla.ii. & hoc ſi petatur ratione viſitationis, ſed non intendit damnare clericū, ſi faciat literas,& aliquid habeat pro labore, arg.xii.q.ii. charitatem.& c.eccleſiaſticis.Hoſtien.idem Ioan.mon. niſi de publico reciperet ſalarium, quo caſu ſtipendiis ſuis debet eſſe contentus.xxiij.q.j.militare.

SVMMARIVM.

1 *Lex dicitur imperfecta,in qua nulla deuiantibus pœna ſancitur.*
2 *Audacia quid ſit.*

CAP. II.

EXigit. Tres ſunt partes. Prima ponit exordiū. Scda ibi, cōſtitutionē, ſinē decre.ſ.proxi. repetit addens menſem. Tertia ibi,alioqui.pœnā apponit diſtinguē do ſtatū delinquentiū peruerſiorū, qui.ſ.aduerſi ſunt bono,hi dicuntur peruerſi. [*Contenti*] non oīa deducuntur in iudicium.de pben.cū iamdudum. & iō ſola prohibitio q̄nque parum proficit. Macrobius ſup ſom.Scipio-
1 nis ad fi.ſic dicit.inter leges † illa dr̄ imperfecta, in qua nulla deuiantib.pœna ſancitur [*multorū*] maledictionē illam quaſi aquā bibentiū.Guil.[*& ſinguli*]hæc verba exponuntur.ſ.eo.li.de ſup.neg. prælа.grandi. vltra mediū, [*viſitationis*]factæ vel faciendæ, nā accipere eſt q̄ncunq; accipere.j.q.i.eos.in fi.& q̄ incontinēti fiunt, ineſſe vīr, ff.ſi cer.pe.l.lecta.ſ.de elec.officij.Ioan.mo. [*non impenſo*] Gui.qui volebat tenere,qđ dr̄ j.c.prox.dicens id fuiſſe de mente auctoris,conſcribebat ſic literā. ſtatuentes vt viri & ſui qui viſitationis officio non impenſo ob procurationē ſibi &c.violēta erat hæc litera.& iō neceſſaria fuit cōſtitutio ſequens [*infra menſem*] hoc additur ad.c.p̄cedēs, [*& beneficio*]dicit Gar.& Ioā.mo.ꝙ ſufficiebat dixiſſe ab officio.vide plene de hoc,de pœnis.cupientes. in fi.magnæ gl in cle. [*eccleſiis*] ideſt earum rectorib.vij.q.j.ſcire debes.Guil in remiſſione, con.cot.cle.de hære.volentes, ver.quod ſecus.Io.an. ¶Prima glo.ponit conſtitutionis cām.¶Quarta gl.ſpecificat tria hic repetita. ¶Gl.ī aliis, rñdet per quæſtionem & ſolutionē. ¶Gl.ꝙ dici.rñdet p ob.¶Gl.cōſulte.rñdet per quæſtionē & opinio.¶Glo.nouerint.ſoluit duo dubia.¶Glo.vlt.rñdet per obiectionē & ſoluit & remittit. ¶Glo.ii.ibi,rem non nouam.in fi. per diffinitiuā patebit quis timidius, qs audacius lūē ſuſcepit.¶In gl.j.ibi.§.ſi rem.non proprie exigit, qui ab offerente recipit.¶In glo.ꝙ dic,ibi.l.vna.in fi.ibi, æquiparat,imperat in pœna accipientem a ſponte dātib.& cogentem dare in modicū.pp noua fœlicia. Et ibi.§ eſt q̄dem. ſalariū doctoris iuris ciuilis inhoneſte excipitur. ¶In glo.ii.in fi.xxxii.q.v.ſi paul.ver.caue. dicit Io.mo.ꝙ
2 audacia † proprie eſt vitiū, cuius vitij ɔ̄rium vitiū eſt puſillanimitas,quorū medium eſt fortitudo. ¶In gl.iij.ibi, plurimos.in fi neceſſe eſt, ꝙ ferro abſcindātur vulnera, q̄ fornicatorū non ſentiunt medicinam. ¶In gl.ſm Inno.bene tenuit hoc Inn.in.c.procurationes.eo.tit.vt ibi ipſi ſuper verbo,procurationū, ſed ipſe intēdit de ea parte,q̄ de legatis & nunciis loquitur,& ſuper illa eſt gl.p̄dicta,& hæc forſan fecit errare Gar.ſic Inno.allegantē,cui credidi ipſius gl.ponendo, ſed quo ad caſum noſtrū cū de voluntate loquimur,tenet Inn.ɔ̄rium, vt ſcripſi.ſ.ca. proxi.in.§.i.ſuper verbo,viſitatis.& Archi.illud tenet,& ſupra de of.ordi.ſi eps.Et ibi.indigeant. ſi de indigentia intelligas, per quam impeditur viſitatio,vera ſit gl.de reg.iur.quod non eſt. ¶In gl.conſulte facit.ibi,recipiat, exportandū non tunc edendū,vel bibendū, quia nō eſſet dubitatio,cū tunc procuretur. puta ſi portat aliquos capones,caſeos,vel flaſcos vini,bene facit,ſi præ aliis abſtinet,& vide,quod dixi.ſ.c.prox.§.caueāt, ſuper ver.qđcunq;.¶In glo.ſaluo.ibi.c.proxi.Et vide,qđ no in.j.glo. ¶In gl.pe.ibi,ſnīa abſolutionis. nam pp dubium ſatisfactionis facienda eſſet declaratio,& vide,quod no.in cle. de deci.c.j.ad fi.in glo.ſic ſuſpenſi.

CAP. III.

FOelicis. Sūt quatuor dicta.primo recitat ius antiquum.Scdo ibi, verū,illud temperat in parte ſecūda. Tertio ibi,adiiciētes.addit & declarat. Quarto.ibi, cętera.in reliquis ius antiquum ɔſeruat. [*Viſitationis*]vide,quod no.ſ.c.proxi.ſuper eo.verbo, ex hoc.i. ex tanta diſtrictione pœnarum.[*Eccleſiis*]repete & pſonis ɔpetit. ſic.ſ.c.j.in fi.[*volentibus.*] Si ergo procurationē in victualibus ſoluere volunt,pecunia ab eis exigi non pōt,& qa neutra pars ad hæc cogit, puto, ꝙ nec ſucceſſores ſic paciſcētiū vel ſeruantiū ad hæc arctare poſſint eps vel ei⁹ ſubſtitutus.vide,quod dicam.j.eo.c.vlt.ſuper verbo,non obſtante.[*Seu perſonis*]pp duo potuit hoc dici. Primo pp miniſtros,qui nō hn̄t nomen rectorū, licet p̄ſint eccleſiis,& pp cameratios,vel his ſimiles,quibus cōpetit ſępe talia pcurare,& ſoluere pecuniā, nō reſtringitur ad eū, qui cōſiſtit in numero,vnde ɔcordare pn̄t de certa mēſura ɔſiſtentium in aridis,vel liquidis,vel de boue,pullo, vel re ſimili danda pro quantitate exacta, vel ſine alia taxatione,dūmodo ſeruetur moderamē,de quo ſeqtur, quicquid.n.habent hoīes pecunia eſt.j.q.iii.totū,hodie p conſtitutionē Benedicti,q̄ incipit. Vas electionis.taxata eſt q̄titas ſm diuerſitatē prouinciatū, diuerſaque ſoluenda eſt,ſiue in victualib.ſiue a volentib.in pecunia.in qua ēt diſtinguitur an pōt per ſe, an per alios viſitent, ibi ēt ad vnam procurationē taxatā. cū per alios viſitēt, reſtringitur charitatiuum ſubſidiū,ibi vide, quia breuiter recitari nō poſſet [*diebus.*] Numerus dierū in plurari reſpicit numerū eccleſiarū.ſi.de priuilegiis.vi priuilegia, j.ne.cle.vel.mo.c.i.[*Vna die*]nec ampli⁹,q̄ vnius diei procurationē ab vna eccleſia recipiet.x.q.iij. inter cœtera. Sed ɔ̄.x.q.j.placuit.vide,quod ſcripſi.ſ.eo.cū apls,ſup verbo,epulas.& ſ.c.j.ii.rū.ſup ver.viſitatis. viſitatus vna die, cū viſitatio ſit principale,& procuratio acceſſoriū,vni⁹ diei viſitationi non dēt accedere procuratio plurū, ne acceſſoriū ſit mai⁹ q̄ principale. j. de reg.iur.acceſſoriū, ſm Io.mo.bene facu.j.tit.i.c.vno. ver. nō ſic pſonaliter, hic qđ pmiſerat repetit.¶Prima glo.dicit vnde ſumpta. ¶Gl.reuelauit.oſtendit, qūo ius antiquum renouatum eſt.¶Glo.ante.rñdet per quæſtionē & ſoluit. ¶In gl.j.in fi.& qūo reuoluebat literam,vt hunc ſeparet intellectū, ibi vide ſuper verbo,non impenſo.¶In gl. presbyter.ibi, manebit portatio etiam victualiū ad locū cōpetentem poſſet eſſe onerosa.¶In glo.pe.ibi,abſurdum,& eſſet acceſſorium maius principali,vt dixi in tex.Io.And.

SVMMARIVM.

1 *Negotiator quis ſit proprie.*
2 *Clericus negotiator vt peſtis eſt euitandus.*

CAP. IIII

QVanquam. Primo ponit exordiū. Secūdo phibitionem ibi.cum ergo. Tertio pęnas tranſgreſſorum ibi cum vero. & hæc decre.plenius puidet, quam Alexādrina:quia nonnulli.j.de immu. eccl.prouidiſſet.vt ibi,dicam in prin.[*negotiandi*]a cōtrario, ſi cā negotiandi hac immunitate non gaudent ſm Guil.in Spe.de immunitate eccleſiæ,in fine,vbi arguit ɔ̄ emptores redituum regularium, vel clericorū, qui priuilegiis regum,vel clericorum in illis differendis vti volunt,qđ hic no.Archi.ſi autem inter leuantem & portantem ſit quæſtio de clericatu, vel de rebus, quæ portentur negotiationis cā,vide,quod no.in cle.eo.tit. præſenti.in.vi.gl.

[*differunt*]

[*differunt*]de illo,qui receperat bladum trahere ante edi-
ctum no.hoc quod dixi ſ.de conſti.c.ij. excommunica
tionis ſententiam ipſo facto incurrerat,q eſt.l. interdi-
ctu.ſuper hoc,quod periculoſum eſt præcipue Italicis,vi
de quod no.in clementi.de ſenten.excommuni.grauis,
in prin.[*obtineant*]ſi papa ſibi non reſeruat aliis conceſſiſ
ſe vr,de ſent.exc.nuper. Arch [*plenarie*]vide. quod no.in
cle.eo n.pñti.in glo.pe.& antep [*reſtituerint*]abſolutionē
ergo præcedit reſſo.ſic.n.q.vii.accuſatio.in ſi.& xvii.q.4.
de presbytero.in ſi.& in his de hoc,& merito, quia taliū
offenſio ad Chriſtum pertinet.iij.q.j.nulli. ſicut & eorū
honor dr eſſe Chriſti.ii.q.v.habet hoc.& q de reſtitutio
ne dictū eſt,ēt de ſatisdatione transgreſſionis intelligen-
dum eſt,cum iſta hic copulatiue ponantur.ad hoc j.de
immu.ec.qm.in ſi.& de hære.quicunque. in princi.ſm
Arch.[*competenter*]& in reb.eccleſiæ facta ſit talis trans-
greſſio,vr ſufficere, q ſatisfiat prælato ſm id, qd legitur
& no.xvij.q.iiij.ſi quis contumax. & placet Arch.dictū
Lau.qui ibi hoc tenuit, & dicit illud.c.loqui . cū iniuria
ſit loco,ſi vero fieret perſonæ,locum hēt decr. parochia
nos.de ſent.exc.dicit Archi.q alij ꝯ per.c.ſi quis ī atrio.
e.q.vbi dr,q ſatisfieri dēt eccleſię. Ioan. And. ¶ Prima gl.
ſummat & addit ius nouiſſimum,antepe.& pe. glo.reci
tari poſſunt per duas quæſtiones. ¶ In glo.j.ibi. vniuerſi-
tatis . dicere debuiſſet de loco.ſ. q locus vniuerſitatis eſt
interdictus. ¶ In gl.C.de.in fin.can.xvj.quæſtio.j. placet,
al.eſt ſub §.nouarum. ¶ In glo. j.in ſi.idem Archid. ¶ In
1 gl.ad hoc.ibi.negotiationis. dicit Archid.q†ille proprie
negociator eſt,qui rem emit,& rem ītegrā & immuni
tam vendendo lucratur,ille vero,qui emit,vt ſit ſibi ma
teria aliqua inde operandi,ille non eſt negociator,vt di
cit Ioannes Chriſo.xl.di.eiiciens , par eſt, negociationē
ergo clerici exercere nō debent, vt.e. di.c.ij.xiiij.q.iiij.c.j.
vbi de hoc & melius.q.iij.in ſumma.in ſi. vnde dicit Io.
2 q†clericus negociator vt peſtis euitandus eſt.e.di.nego-
ciatorem. ¶ In glo.etiam epiſcopi.in ſi.idem Arch. ¶ In
glo.pe.ibi,eccleſiaſtico.idem Io mo.& Archi.

S V M M A R I V M.

1 *Eccleſiæ duæ ſi per epiſcopum in procuratione ſint coniunctæ, epi-
ſcopus debet vtranque viſitare.*
2 *Conſuetudo & pactum archiepiſcopi & ſuffraganeorum nō poteſt
impedire non ſolum viſitationem ſed nec eius iterationem.*

C A P. V.

PErpetuo. Duæ ſunt partes. ſecunda
ibi,poteſt etiam.& primo
ponit dictum de viſitatione,taxatione,& p-
curatione. ſecunda viciat ꝯſuetudinē ꝯriā.
ibi,ꝯſuetudinem[*declaramus*]ſed cōiter tenetur ꝯrium p
ea,quæ habes.j.& ſuper prima glo.intendit tn̄ approba-
re opi.ꝯriam Ho.per viam declarationis,pro qua ſ.eod.
ſopitæ.ibi.c.ſuper eo.& c.cum nuper.& vt no.Hoſt. in p̄-
dicto.c.ſup eo.ita ſeruabat curia,viſus eſt ſm Inno.hæc
tenere.ſ.c.j.regula ergo,quæ traditur per antiquos cano
nes,& per decre.romana.in prin.ſ.eo.li.de offi.or. hunc
viſitationis caſum nō includit , q per iura alia eſt exclu-
ſus.ad decre.ſic rñdetur ſuper.iij.glo.[*viſitare*]quid faciet
miſer presbyter toties viſitatus.vide,qd dixi.ſ. de offi.ar-
chidia.mandamus viſitatis.dicit Arch.q ſi duæ eccleſię
pp paupertatē ſunt vnitæ,& ſic vnam tm̄ debent procu
1 rationē,& idem ſi nō ſunt vnitæ, ſed † p epm in pcura-
tione ꝯiunctæ dēt eps, vt procuratio debeatur , vtranq;
viſitare,ſi commode pōt,alias ad locū idoneū cōuocet
clerum & populum vtriusq;.ſ.eo.romana [*non obſtante.*]
Hoſt.notauit hic.ſ.eo.ſup eo.Scire debes,q Arch.hic di
cit ſe vidiſſe quandā extraua.ipſius in.iiij.q̄ incipiebat,ve
nerabilib.& ſuſpicor,q fuerit pars illius venerabilib.j.de
ſent.exc.& Gui.ēt de hac loquitur in Spe.eo.tit.ver.pe.q̄
quo ad articulū iterandæ viſitationis & damnandæ cō-
ſuetudinis dicebat idē, qd iſta.ſu p quo dicebat ipſum In
2 no.libro ſuo talem gl.poſuiſſe. ¶ No.q †ꝯſuetudo & pa-
ctum archiepi & ſuffraganeorū nō pōt impedire non
ſolum viſitationē, ſed nec eius iterationē , & hoc iō,q̄a

ius,qd eſt de viſitatione iteranda , eſt publicū auctorita
te & vtilitate.ſ.de lo.com.ſi diligenti.Sed ſi eſſet priuatū
vtilitate,puta q modicā procurationē daret , hoc & pa-
cto & ꝯſuetudine poſſet induci.x.q.iij.relatū . ſed q non
detur pcuratio nō poſſet pſcribi.ſ.de pſcrip. cum ex oſ.
ſi.quia hoc ius,q aliqua procuratio detur,eſt publicum
vtilitate.q̄a ſi nulla daretur,negligeretur viſitatio,& cō-
ſuetudo,quæ eſt ꝯ ius publicū vtilitate,qñq; valet ex cā,
ſed tunc tm̄,qñ vel expreſſo ꝯſenſu papæ, vel rōe ex certa
cā inducitur.xij.di.nos cōſuetudinem.Inno.q dicit,pro
curationem non pſcribi,probatur hic,dū dicit.primis ꝯ
ria.cum ſua glo.ad id, qd dicit de quota procurationis,
facit.ſ.eo.fœlicis.& ſ.eo.tit.olim. & qd no.xvi.q.vii.qui
cunque.ſed dubito,ne rō negligendi,quam reddit de io
ta locū habeat ēt in patre,vt ſi videns viſitator q de ſuo
oportet impendere in ſe procurando, abſtinebit a viſitā
do[*dum viſitat*]ergo non alias,cum rīr non ſit iudex aīa-
rum ſubiectorū ſuffraganeis ſuis . & ſic non pōt illas li-
gare,vel ſoluere.ſ.de pę.& re.oīs.imō vr , q nec illos ex-
cōicatos minori abſoluere poſſit,vt ſcripſi,de ſent. excō.
nuper.ver.in ſcdo vero,qd hic ponit Arch. [*Subditorum*]
quos tn̄ ordinare non poſſet,vt.ſ.eo.lib. de tēp.ord.cum
nullus.j.rñdit abſoluere . an poſſit diſpenſare , dixi poſt
Vincen.de fil.presbyt.ad extirpandas. ¶ Prima glo.dicit,
quid declararet,& corrigit. Glo. iii ponit opinio.ꝯriam,
cui rñdet. ¶ Glo.pe.dat vnū ſimile,de aliis remittit . ¶ In
prima glo.in ſi.& Ioan.ix.q ij.nullus primas. & facit ea-
dem cā.& q.vi.§.vi.In glo.ꝯnium.in ſi.hic declarando di
co,q decre.ſicut olim. de accu. de cōſil.prouincialium
epōrum loquitur,nō de archiepō viſitante. tale vero cō
cilium examinat & corrigit delicta non ſolum ſuffra-
ganeorum,ſed ēt ſubditorum ſuorū,vt ibi patet. & ſ.de
pben.grauc.xviij.di per totum. Et ſi dicatur archiepō an
nuatim viſitante illa decre.eſt ſuperflua. Rñdetur negā-
do.Nam quæ non iudex archieps in tranſcurſu, videbit
ſortitā prouinciale capitulū. Item q̄uis archieps viſitare
poſſit ſingulis annis , non ſequitur,q viſitet.docet expe-
rientia q vt plurimum abſtineant , quare vtilis fuit illis
prouiſio de prouinciali concilio congregando.

¶ De conſecratione eccleſiæ vel alta. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Cœmiterium quando dicatur violatum.*
2 *Eccleſia quandoque vocatur oratorium.*
3 *Occidere eſt ſcelus,etiam vbi mori eſſet remedium.*
4 *Vxori reddere debitum eſt meritorium.*

C A P. P R I M V M.

SI eccleſiam. Determinat
quatuor ca-
ſus.ſecundus ibi. ſecus.tertius ibi,nō
ſic.quartus non vtique contingat,&
tunc an recōciliationem ibi celebra
ti non debet. ſ. de priui.tuāū.in pri.
ſi tamen ꝯfiat,non pp hoc ꝯhitur ir
regularitas.j.de ſent.exc.is qui cœmiterium. dicunt de-
riuatores,q cymos grece,interpretatur dulcis ſtatio aīa
rum, vel potius corporum,inde cœmiterium quaſi cemi-
terium,quia ibi cinis mortuorū teritur.vel a cis, qd eſt
ante,quia ante eccleſias fieri ſolent[*pollutum*]& tunc re-
conciliatum erit.ſ.de reg.iur.c.j.ſm Arch [*ab eadem*]cō
cor.ff.de acq.poſſ.poſſideri,poſt prin.& patet, q vicini-
tas,vel cōtiguitas nocet.ad idē,de pę.di.i.ſed & cōtinuo,
& de priui.ſuper Spe.ibi cōcordantiæ[*medio*]vide,quod
nō.ſ.de præben.tuæ.in.iij.glo.[*licet*]fortificat dubium p
portam,vide quod dicam.j.de reg.iur.in famibus.de por
tis & ſimilib.nominib.Quid ſi in illa porta ſit iniurioſa
ſanguinis effuſio,qd īterdictū ſit vtrūq;.facit.ff. cōi diui.
arbor.& pro ſocio.l.pe.q id tm̄,cui magis accedit pollu
tio.

tio.facit,qđ de hermofrodito hř.ff.de ſta.ho.l. q̃ritur.fa-
cit inſtit. de re.diui.§.inſula,qđ neutrũm.ff.de.re.ru.duo
ſunt,cũ concor.audiui terminatũ per l.ff.de au.& ar.le.
1 l.& ſi nõ ſunt.§. pe.& vlt.cũ.l.ſe.Illud † cœmiteriũ dici
violatũ,cuius gr̃a,vel cã paries, vel porta ſacta fuerunt,
quaſi ſit illis acceſſio,vt ibi dicit de auro & gẽmis,& per
id dicetur idẽ,ſi in porta eccleſiæ fiat talis iniuria. ¶Pri-
ma gl dicit,qđ declarat,& ponit dr̃iam.¶Scđa gl.rñdet
p ob.& ſo.ſcđa pars p q̃õnem & ſolutionẽ & ſolonis ↄ̃-
rio rñdet.¶Tertia gl.primo ſoluit.vij. dubia.in fi.q̃rit,ar
guit pro,& ↄ̃,& ſoluit.¶Quarta glo.in q̃õne duas ↄ̃rias
opi.recitat.ſcđã approbat.¶In.iiij.glo.ibi.qđ dicimus,vt
de de ele.quia pp.ſuper gl.ideſt.Io.an.¶In glo.j.ibi.c.j. &
vltimo,& ibi proprie patet hoc,de conſe.diſt.j.nõ opor-
2 tet.xvj q.v.poſſeſſio.q̃nque† eccleſia vocatur oratorium
e.q.lator.xlij.di.c.pen.& vl.q̃nque domus orationis.xvj.
q.vij.& hoc diximus.& ſ.de immu.ec. cũ eccleſia.q̃nq;
dr̃ templum,vt ibi.& 88.diſt.eiiciens.j.q.iij.ex multis.ii.
q.vij.accuſatio.ij.aliq̃n tabernaculum. de cõ.di.j.c.j.16.
di.ca.vlti.q̃nque domus Dei.j.q.j.non ſolum.& ſ.titu.ij:
decet domum dñi.& eſt ratio, quia ſpecialiter ibi Deus
inhabitat. vnde ibi habitantes protegit.debet.n.domus
eſſe tutiſſimũ refugiũ.ff.de in ius vocã.pleriq;. ſm Arc.
& in fi.ibi non cõſecrata eccleſia vocatur, cui ↄcor. de
cõ.di.j.eccleſiam.j. & ij. ¶In glo.ij.ibi, q̃tum in eis eſt.&
hoc eſt expſſum.j.q.j. q̃ q̃dã,in fi.ibi dr̃. q̃ mali polluũt
ſacr̃a,q̃tum in eis eſt,cum illa maneant polluta, ad idẽ,
xlix.di.c.vlt.in prin.ibi dr̃,q̃tum ad ſe panem pollutum
oſtẽrũt,& ſm hoc debet intelligi.lxxxi. di. oportet.in fi.
ibi dico ſm Hoſt.qui hoc no.ſ. eo.c.fi. ¶In gl.iii ibi iniu
rioſi.facit de priuil.tuarum.in prin.& ibi caſu,vel ſi quis
munitionẽ faciat.& ibi,eccleſiis. idem Arch. hic & ibi,
vbi remittit, & ibi, necne.ad hoc facit.ff.ad.l.aquil.qua
actione.§.j.ibi, occiſum accipere debemus ſiue gladio,
ſiue fuſte,vel alio telo,vel manibus. ſi forte ſtrangulaue
rit,& ibi econuerſo.ſm Vin.qui hoc no.ſ.e.propoſuiſti.
in prima glo alleg.ff.ad.l.aqui. huic ſcripturæ, & ibi,ex-
tra eccleſiã.eadem rõne dr̃ idem, q̃n ſub eccleſia in cel-
la,cauerna,vel ſpelunca ibi ſita,ad vtrũq; faciãt iura lo-
quentia de ingreſſu eccleſiæ.ſ.eo.lib.de offi. deleg.c.ii.de
ſen.excom.is cui.& ibi, ſanctificata.ad hoc.ſ.eod.lib.de
ele. fundamenta,poſt prin.ver.iſti ſunt.& xxi.di. q̃uis. &
3 ibi grata fuit.Seneca li.iii.declamationum. Etiã vbi† re-
medium eſt mori,ſcelus eſt occidere.Et in fi.ſi vir ſanę
mentis ſeipſum occidat in eccleſia, vel vulneret irato
aĩo ad ſanguinis effuſionẽ, ex quo publicum eſt,recõci
liabitur eccleſia,ad hoc ſufficit,qđ ſcripſi ſ.de ſent.excõ.
contingit.i.ſuper ver.excõicetur,in fi.¶In gl.iiij.ibi,Gã-
dulphus.& Arch.hic,qui dicebat, q̃ licet in eccleſia nõ
debeat dr̃ debitum reddi vxori. ſi tñ ibi petat, & redda-
tur,non poteſt dici adulteriũ,vel fornicatio.facit de cõ.
di.j.ſi motum.dicũ ẽt,q̃ capitulum q̃m.xxxj.di.qđ ad ↄ̃
riũ allegatur.facit,p nõ dicit tex.tpe,vel loco honeſto,
ſed dicit oportuno.i.cũ vxor opus hẽt,& petit.ad id.13.
q.iiij.apoſtolos, qđ de debito reddendo loquitur indiſti
ctè. non obſt.ſm cum generalitas iurium dicentiũ,cu-
iuſcunq; fœminæ.de cõ.di.j. eccleſiis. & lxviij.di.eccle-
ſiis.& ſ.eo.c.fi.quia debet intelligi de adulterino, vel for-
4 nicario,per p̃.c.ſi motũ. Sed† reddere debitum vxori eſt
meritorium.33.q.v.c.j.& c.ſm verba. Sed dici põt,q̃ il-
lo loco exigere eſt demeritoriũ,& ibi lo.ↄ̃.& lo. de Deo
pp generalitatem illorum iuriũ. Hoſt.aũt.ſ.e.c.fi.ponit
hic pro dubio.Et in fi.q̃n tñ maritus recipit euchariſtiã
non debet exigere,tamen tenetur reddere.de hoc.8 1.di.
propoſuiſti.33.q.iiii.chriſtianos. de conſe.diſt.ii.omnis
homo.¶In glo. contigua.in fi.fuit dictum Ariſt.v.phi
ſicorum,qui ſubdit,illa eſſe cõtinua,quorum terminus
eſt vnus,& idem datur exemplum de aqua in vaſe, eſt
enim vaſi contigua.ſed in ſe continua, quia aqua aquæ
continua.totius enim aquæ terminus vnus & idem.Vñ
ver. Contiguum medio, medio ſine continuum ſtat.
¶In glo.ſanguinis.in fi.Idem Arch.

¶De reliquiis & veneratione ſancto-
rum. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Athleta vnde dicatur.*
2 *Enigma proprie dicitur obſcura ſententia per occultam ſimilitudi-*
nem.
3 *Miraculum an debeat fieri in inſtanti.*

CAP. PRIMVM.

GLorioſus. Primo Bonifaci⁹.
ponit exordium
de diuina puidentia q̃ digniores ex-
tollit. Scđo ponit mutationẽ ecclẽſiæ
militantis.ibi, ſic alma, & hic facit
tria.Primo cõmẽdat euangeliſtas &
quatuor doctores eccleſiæ diuiſim.
ſcđo ibi,iõque. ponit p̃teritam diuiſionẽ eccleſiæ circa
eorũ excellentiã.tertio ibi.Nos itaque.ponit ſuã additio
nẽ de feſtis illorũ ſub officio duplici celebrandis. [*Ineffa
bilis*] quaſi q̃ fari, vel narrari nõ poſſit.Idẽ.ſ.de ſum.Tri.
firmiter.in prin. Ad id de pę.diſt.iiii.ſi ex bono. poſt pri.
[*comprehenſa*]de pœ.di.j.mẽſurã.ad fi.[*& ſi*]pro q̃uis[*præ
miorum*]Hieronymus, fatemur vnã eſſe vitã ſanctorũ,
ſed p̃mia pro labore diuerſa,in hieronymiano.ij. c.alibi
dicit,piculoſum de ſanctorũ meritis diſputare, vide ad
Damaſum.viij.c.[*ingenitior*] i.maior.Idẽ ver.vij.q.i.expen
ditur. Arc.[*alma*]vide qđ dixi,de of.cuſto.c.ij.de quo hic
Arch.[*Athletas*]de cõ.di v.ne tales. in fi.ponitur pro lu
1 ctatore,pugnatore,alias forti milite, & † dr̃ quaſi fortis
ad lætũ.i.ad mortẽ.Et de his. C. de athletis.li.x. Et,vt di-
cit Archi.ibi in.l.j.dr̃,q̃ athletæ, q in colluctatione pu-
gnabant,trib.interuenientib.immunitatem habebant,
primũ, q̃ a tenera ętate fuerãt in arte pugnãdi.ſcđm,q̃
habuerũt tres coronas victoriæ,& ad minus vnã in alte
ra Roma.tertiũ,q̃ obtinuerũt aduerſariis incorruptis,
[*dirigendo*]pendet vſque ibi,ſummis attollere &c.[*Grego-
rium*]de Gregorio,Auguſtino,& Hieronymo,in quib.ſe
exceſſerint,no.ix.di.vt veterum.in.j.gl. p̃ponitur Hiero-
ny.Auguſtino xx.di.de libellis[*inclitus*]i.valde glorioſus,
vel.i.intus glorioſus, deriuatur enim inclitus a cleos qđ
gloria ſacerdotij.j.q.vij.q̃q̃. no. q̃ fuit presbyter cardina-
lis,& vt ſcripſi in Hieronymiano vnam legendam repe
ri dicentem,q̃ habuit titulũ ſanctæ Anaſtaſiæ, iſte glo-
rioſus doctor parum eſt hucuſque per Italicos honora-
tus, nam apud eos, ſub cuius vocabulo vnica ſciebatur
eccleſia,& illa nouiter miraculoſe ↄſtructa,licet poſtea
duæ aliæ fuerunt mihi intimatæ,hanc negligẽtiã emẽ-
daui pro poſſe,vt ibi poteris latius in prima parte videre
[*lucernas*]dr̃ lucerna, quaſi intra ſe lumen ardens.eſt.n.
lumen in teſta,& dr̃ a luceo luces.[*Archipoſitas.*]Exo.xl.
enigmata.prouerbiorũ.i in princi.verba ſapientum &
enigmata eorũ.& Nu.xii. B. palã non p enigmata & fi
gurã Deum videt,de Moyſe loq̃tur,gl.in.l.vl. C. de legi.
2 exponit enigmata.i.ſubtiles dubitationes. p̃prie† dicitur
enigma obſcura ſñia p occultam ſimilitudinẽ, vel ſer-
mo figuratiuus,vt me mater genuit,eadẽ mox gignitur
ex me.& eſt iſte ſermo de glacie & picis.quẽ piſcator tẽ,
in qua dicit,ego ſum in domo mea. vnde exiuit domus
mea exiuit p feneſtras,& ego remanſi captus.differt aũt
ab allegoria, q̃ eſt ſermo obſcurus. & ſub vna re aliud fi-
guraliter exprimit,hoc ſcđm enigma nõ facit lz primũ.
tñ[*Fabrica*]i.ſtructura. ſimile.xij.q.ii.ſuturã. de cõ.di.j.
de fabrica Arc.[*vernantibus*]i.coruſcãtib.verna dr̃ a ver
no vernas,q̃ eſt clarere,ſplendere,vel florere,ſicut in ve-
re,& dr̃ verna pulcher,ſeruiens,vernãs.i. florẽs in domo
nobilium, qui nunc dicitur vernaculus, q̃n in domo natus
eſt,vel nutritus[*rutilat*]i.ſplẽdet,& a rubro deriuatur,[*co-
ruſcãt*] p vnũ.r.ſcribitur, q̃a corripit primã, & ponit pro
ſplendere,vel fulgere. & proprie attribuitur fulgori.[*So-
lerter*] vide in cle.de offic. deleg. capitu. vno. [*Et aſſenſu*]
Io.And.ſuper vj.Decret. R t concor.

concor.ſ.eo.li.de renun.c.i.[*duplici*]dicit hic Io.mo.ꝙ ſi
per hoc ſacriſtę,qui tenebatur pulſare campanas,acceſ-
ſit aliqua expenſa, ſibi illam imputabit nō capitulo,qa
non per capitulum ſed per papam inducitur hoc gra-
uamen.Item ſi ſumptus minueretur,hoc prodeſſet ſa-
criſtæ,ſicut ergo ſentiret commodum,ſentiet incōmo
dum.j.de regu.iur.qui ſentit,cum concor.¶ Prima glo.
ſummat, ¶ Secunda ponit nomina.xij.apoſtolorum.
¶ Penul.glo.primo probat quinque rōnib.ꝙ ſolus papa
canonizat,alij duo iura in ꝯtrium & ſoluit. ſecundo tra-
ctat quid per canonizationem ꝯſequitur ſanctus, & an
prius ad eū poſſit orari.tertiò quid in canonizatione ſit
inquirendū,ponēs quatuor,q̄ in miraculo requirūtur.
¶ n.ij.glo.ibi Iudas Iaco.Matth x.& Marcus.iij. vocant
hunc Thadeū.Et de his oībus hr̄ Lucæ.vi ¶ In gl. ſolus
papa.ibi , cum ex iniuncto.de aqua in cribro portata p
totam virginē veſtalē,cur ſic natura ceſſit ad probandā
inceſtus innocētiam , vt dicit Valerius li.viij.c.i.ex.v an
3 ſit de† neceſſitate miraculi.ꝙ fiat in inſtanti,& an ſit cō
tra rationem miraculi liberatum in liberatione dolere,
tractat Archidiac. xxvj.q.v. nec mirum.ver. nec ideo.
¶ In glo.vlti.in fi.remittit Archidia. ad rationem Guil
lib.vij.rub.de feſti.ſanctorum,ver.quædam autem feſta,

¶ De Immu.eccl.cœmite.& rerum ad eas pertinen. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Collectas ab eccleſiis exigens tenetur duplum reſtituere.*
2 *Decimæ prædiales debentur eccleſiæ prædiali & non parochiali.*
3 *Emptor domus prohibitus illam extra manum ponere, non poteſt commodare.*
4 *Eccleſia non moritur, licet prælatus moriatur.*
5 *Munera patrimonialia quandoque poſſeſſionibus indicuntur.*

CAP. PRIMVM.

QVia nonnulli. Tria facit ſm̄ Ioan.
mona.primo recitat in genere tirā-
nidem ſecularis poteſtatis. ſcdo ibi
ſane.narrat in ſpē.tertio prouidet ꝯ
iſta ibi,volentes. Scire debes,ꝙ Ale-
xander.IIII. cuius fuit hæc decr.ā tui
integra prouidit ꝯ ſeptem grauamina,q̄ laici inferebāt
eccleſiis & clericis,& quod hic habetur, fuit primū. de
ſecundo formata fuit decre. q̄q̄.ſ.de cenſi.q̄ longe ple-
nius prouidet.tertium fuit omiſſum ex cā,cōtinebat.n.
ꝙ de legatis eccleſiis,vel ad pias cauſas, vel pro male ab
latis nil poſſet diminui per cōitates occaſione alicuius
impoſitionis factæ poſt mortē teſtatoris,vel in infirmi
tate,de qua deceſſit in fraudem,quartum habetur. j. de
ſent.exc.decernimus. De quinto formata fuit decre.cū
quidam.ſ de excep.De.vj decre.licet.ſ.de iureiu. De.vij.
decre.ij.ſ.de fo.cōpe. [*vel poteſtatis.*] Sunt q̄dam dn̄ia p-
pria & ppetua,de qbus.ſ.eo.lib.de ele. fundamenta.§.vt
ergo.ſunt alij regentes tn̄ ad tp̄s loco dn̄i,q apud quoſ-
dam poteſtates vocantur,de iudi.c.fi.de homici.tua.§.i.
& vide.ff.de verb.ſigni.poteſtatis verbum. apud aliquos
capitanei.apud aliquos rectores,& de vtriſque.j.de hær.
ſtatutum.i.apud certos ſenatores vel patricij,vt in prędi.
c.§.vt ergo apud alios baliui,de ſen.exc dilecto.apud ali
quos iuſticiarij.j.eod.qm̄, qunque ſimplr iudices. de ex-
ceſ.prælat.ex literis.apud alios præpoſiti,de verbo.ſign.ex
parte.j.vbi de hoc dixi[*multi*] multū peccant in hoc Ita
lici,& iō plagæ nō deficiunt,ſed ſupabundant.dicuntur
aūt inuidi odiētes fęlicitatē proximorū,inuidioſi quib.
inuidetur.vide in Hiero.ſup Gala.li.16. [*Moliuntur*]i.co-
nātur.& ſcribitur p vnicū.l.[*& auctoritatem*]ꝯcor.prooe-
mij cle.aliarū eccleſiarū eſt mr̄ & magiſtra.de ſo.ꝯpe.c.
fi.& caput & cardo.22.di.ſacroſan.i fi.ſed & curatrix &
tutrix.vt hic[*opportunum remedium*]ꝓ̄a ꝯcludūt ſupplican
tes papæ tpe nr̄o.& facit.ſ.e.li.de pben.dudū.ver.pp qd
ppulſetur.quaſi ꝓcul feſtiue pellatur.[*Scabini*]i.iudices,
vel officiales. & eſt vulgare loci, quale apud nos ancia-
1 ni.& hr̄ idē verbū de alie.iudi.mu.ca.fa.c.ii.[*collectas*]q
collectas,vel tallias ab eccleſiis exigit,tenetur duplū reſti
tuere eius,qd exigit,vt in ꝯſtitutione Federici hac edicta
h.§.illicitas.Arc.[*vel res*]ſic hoc dubitatur,ſi eccleſia,vel
pſona eſt in vno loco,vel dioceſi vna, & res,vel p̄dia in
alia,& onera imponātur eccleſiis,vel pſonis ī certa dio-
ceſi , an pro reb. alterius dioceſis ſoluere ꝯpellatur.& idē
ſi ꝯuerſas.puta qa illi ꝓuinciæ,vel dioceſi. ī qua ſitę sūt
res imponuntur onera, cū tn̄ eccleſia , vel pſonæ non
ſunt ī illa.pro & ꝯ facit,qd dixi.ſ.de priui.paſtoralis.cer-
tū eſt.ꝙ onera realia p̄dialia in his locis debētur,niſi sūt
p̄dia tributa.igitur agrorū ſoluuntur,vbi ſunt agri.ff.de
2 cenſi. forma.§.ꝙ ſi vero quis,ſic & † decimæ prædiales
debentur eccleſiæ p̄diali & non parrochiali.ſ. de parro-
chijs.& c.fi.maxime qn̄ p̄diorum dn̄i, vł coloni ſunt di
uerſorum dioceſum , vt ponit thema.ſ. de deci.cū ſint
homines ſed ſi onera ſunt perſonalia , vel realia eccleſiarū
non prædiorum, ſicut ſunt procurationes legatorū fru-
ctus primi anni decimæ papales & ſimilia, cum illa ec-
cleſiis,vel eccleſiaſticis perſonis īponantur in illo loco,
ſoluentur,vbi ſunt eccleſiæ, & licet illorū prædiorū ha-
beatur cōſideratio , vt pp illa plus ſoluatur in ꝓcuratio-
ne,fructu,vel decima,nō per hoc eſt iſtud onus reale p̄-
diorū,ſed pſonarum,vel eccleſiarum debentiū,& qa ac
ceſſoria ſequuntur principalia.j. de re.iur acceſſoriū.&
ꝯſtat,aliud eſſe deberi fructus,vel decimas p̄dij, & aliud
fructus,vel decimas bn̄ficij habētis p̄dia. Sicut petentes
p̄dium illud ſpecificat in libello, ꝙ nō facit petentes hæ
reditatē, in qua ſit p̄dium,iuxta plene no. de libel.ob.c.
ij.nec mireris, ſi aliud in decimis cōibus , q̄ in papalib.
vide ſimilia no.in cle.de iudi. diſpendioſam . ſuper ver.
decimis.& de deci.c.ij.in fi.j.glo. territorium,vide.quod
no.ſ.eo.lib.de conſti.c.ij.in gl.penul. [*extra manum ſuam*]
hoc verbum eſt latius p̄cedentib.ſm̄ Pet.de Bel.q dicit,
3 †ꝙ emptor domus prohibitus illā extra manū ponere,
non poteſt illam cōmodare, vel alij ſeorſum cōcedere,
licet ibi aliū ſecū poſſit recipere.ff. de vſu & ha.l.iiij. Ad
hoc inducit , ꝙ ēt deponere eſt extra manū ponere, ff.
depoſi.l.i.in prin.Et de hoc per Cyn.C. de re.ec.nō alie.
l.fi.ad fi.¶ Prima glo.ſummat . ¶ Tertia ſoluit dubium.
¶ Quarta quærit & ſoluit . ¶ In gl.iij.ibi,exprimit.Idem
Ioan.mona.& Archid.¶ In glo.quid dices ibi, dic ꝙ ſic.
idem Ioan.mon. qui inducebat etiam , ꝙ cōcedens nō
vr̄ concedere,niſi ius quod habet in re.ff. de con.emp.q
tabernas.Subdit autem,ꝙ vbi tenēs allodium in feu.do
naret illud eccleſiæ,res debet cenſeri libera,poſtq̄ deue
nit ad eccleſiā,niſi de grā eccleſiæ res daretur in feudū.i
auth.de pace iura.fir.in fi.co.x.dicit ēt de allodiis decre-
talē intelligi, nō de cēſitis,q̄ p mortē poſſidētis reuertū
4 tur ad dn̄m,tunc.n.quia† eccl̄ia nō moritur,licet p̄latus
moriat̄.ſ.e.li.de reſcri.ſi gratioſe.ſine p̄iudicio dn̄i res in
eccleſiā trāſferri nō poſſet.vide.qd no.ī ſpe.de loc.§.nūc
vero aliqua.ver.cxvij.& ver.cliiij. Et in fi.Arc.all.j.de hæ
re.accuſat᷑.§.ſi vero.ī fi.& 23.q.7.§.hinc datur.& c.tribu
tū.in fi.& qd no.Inn.ſ.de fo.ꝯpe.verū.Itē hic ipſe Arch.
tractat de his,de qb.remiſſionē dedi.ſ. de vita & ho.cle.
c.fi.ſup vlt.gl.ad Spec.de ele. coniu. ver. ad huius.& po-
nit ad lrām,qd ibi ponitur in ver.alij dicūt . dicendo,ꝙ
aliquib.vr̄.ꝙ ſi poſſeſſio p eccleſiā acquiſita erit aſcripta
5 dare pro ſolido & libra ad collectas,qa† qn̄q; patrimo-
nialia munera poſſeſſionib.indicuntur.ff. de mu.& ho.
l.reſcripto.§.vl.& l.munerū.§.patrimoniorū,tūc res il-
la eſt onerata,& cū onere trāſit,quare clericus,ad quem
puenit,pro illa ſoluere tenet̄.ff.de act.emp. & ven.l.alie
natio.ff.de acq.re.do l.traditio. & no. ī p̄.l.munerū.§.ab
huius.Ad hoc exp̄ſſe facere vr̄ ſm̄ iſtos.C.ſine cen.& re
li.l.omnes. alias ſm̄ eos nō tenetur clericus , qa mutata
perſona mutatur ſtatus rei.C.li.x.de impo. lucrat.deſ.l.ꝓ
ſumpto

ſumpto ar.a 3rio.Subdebat aũt,quod cum deſcriptio,q̃
ſit pro libra & ſolido, non ſit perpetua & certa. immo
ſm varietatem negotiorum imminentiũ immutetur,
vt dicit ſæpe fieri Bonon. Non vr huiuſmodi onus du-
rare, poſtquam res peruenit ad perſonam priuilegiatã,
x.q.j.nouerit.& eſt expreſſum.ſ.cod.li.de iurepa.c.vno,
& hoc tenẽdũ dicit,alle.C.quomodo ciui.mu.iudi.l.vl.

S V M M A R I V M.

1 *Sacrati ſoli dicuntur contingere vaſa ſacra.*
2 *Peccatum quid ſit.*
3 *Chriſtus eſt attollendus propter tria.*
4 *Seditionarij prohibentur ordinari.*
5 *Orandum eſt potius in eccleſia,quam in domo.*
6 *Iniuriam faciens in eccleſia epiſcopo,vel clericis, dum celebantur ſacra miniſteria, verberibus vel exilio punitur, ſi turbauerit miſteria,plectitur capite.*
7 *Caius conſulatu Gallia, & Scipio conſulatu Corſica priuati fuerunt,quia parlamenta faciebant in templo.*

C A P. II.

DEcet. Diuiſio in.j.glo. & decentia pro-
prie reſpicit honeſtatem.ſ.de vo
to.magnæ.poſt prin.domũ dñi. de diuerſis
nominib.eccleſiæ.vide.ſ.titu.ii.c.vno.ſup.j.
gl. [*Sanctitudo*] dr̃ ſanctitudo firmitas, loca enim ſacra
ſunt ſancta.i.firmata pactis ſtatutis contra delinquẽtes
in illis,inſti.de re.di.§.ſanctæ in auth.col.viii.vt li.ma.&
auiæ.§.quia vero.C.de epiſc.& cle.ſi quis in hoc,qui hr̃.
ii.q.j.in primis,dr̃.n.ſctitudo reſpectu miniſtrorũ, q pa-
rere debẽt dicenti. ſancti eſtote.&c.xxxj.di.tenere. quia
1 ſoli ſacrati debent cõtingere ſacra vaſa, de cons.di.j.in
ſancta.31.di.ſacratas.ſm Guil.ſanctum aũt ſanctorum
quicquid dño ↄſecratur.xij.q.ij. nulli liceat, nec ad hu-
manos vſus redire dẽt,de re.permu. mancipia.ſm Gar.
[*ingreſſus*]humiliter ingredimur & manemus corã dño
tpali.fortius igitur corã dño dñorum. ad hoc.ſ.de hære.
vergẽtis. Hiero.ad Pãma. & Occe.ij.di.timeo ne quodã-
modo p riſum introimus eccleſiã,ſic de nobis rideat is,
de quo ſcriptũ eſt. Qui habitat ĩ cœlis irridebit eos.hr̃ id
Pſa l.ij.[*oportet*] actu 4.& dicit Guil. Neceſſitate iuſtitiæ
2 [*peccatis*]dicit Arc.ꝙ pcm̃ eſt volũtas retinẽdi vl̃ ↄſeq̃n
di,qd̃ iuſtitia vetat,& vſque adeo peccatũ eſt volũtariũ,
ꝙ niſi ſit volũtariũ,nõ eſt peccatũ.xv.q.j.§.ſed hæc,iuſti
tia vero eſt volũtatis rectitudo, vel dic, ꝙ peccatum eſt
pperatio mali, vt no.de pœ.di.j.ſi peccatũ.vide qd̃ dixi,
j.de regu.iur in vi.q.poſt princ. ſolutionis.ver.ij.quando
3 [*attollat*]dicit Fran.ꝙ Chriſtum attollendũ pp tria,ipſius
prioritatẽ, quia fuit ante oĩa,pp excellentiam, cum ſit
oĩpotens,æternus & ineffabilis, pp dilectionem,quã ad
nos habuit,nos creando,paſcẽdo,& redimendo, & no-
bis gloriã parando.ſcribitur ad Phil.ij.c.[*Singuli*]nõ ge-
neraliter dictum,ſingulis dictũ,& hoc maxime cũ act⁹
ad ſingulos ptinet.j.de ſent.excõ.ſi ſnĩa. in fi.& qd̃ no.ſ.
de reſcri.ſedes.in 4.glo.ſic ecõuerſo. vni ſingulari dictũ
oẽs reſpicit. xlj.di.miramur[*cordis.*] Paralipomenõ vl.in
fi.ibi,& nunc flecto genua cordis mei[*teſtentur*]in certis
religionibus & regionibus hoc receptum eſt, quia ꝙ ca
put inclinant, cum Chriſtus nominatur in miſſa,itali-
ci hoc nõ curant vt plurimũ, notat aũt Guil. per exte-
riora interiora probari ſ.de ſacra vnc.c.vno.poſt princ.
in ſtit.de re.di.§.gallinarum,ff.de cõ.inſti.l. quidam. 26.
q.iiij.ſciendum. 12.q.vi.qui viderit.l.diſt. diaconus, & ff.
de legi.l.de quibus.in fi.[*Et exterior*]ergo reuerentia eſt ſi
gnum deuotionis ĩterioris,ſic.ſ.de his quæ fi.a ma.par.
ca.ex ore. [*Orationibus*] de oratione hic Arc. de qua vide
plenius p modum ſummæ in cle.de reliqui.c.vno.in gl.
4 de oratione.[*Seditionem*] ſm canonem ſeditionarij pro
hibentur ordinari.xlv.diſt.ſeditionarios. immo iam p-
moti ſunt deiiciendi.xi.q.i.conſpirationem, de hoc per
Hoſt.de teſti.cog.c.fi.ſm leges ſi ſit ſeditio Romæ,eſt cri
mẽ leſæ maieſtatis.In aliis locis capitalem pœnã.ſ.mor
tis patitur,C.de ſeditioſis.l.j.& ij.vel pro qualitate pſonæ,
vel dignitatis aut furca ſuſpenduntur, aut beſtiis tradũ-
tur,aut in inſulam mittũtur,ff.de pœnis,ſi qs.§.ij.Fit aũt
ſeditio,ↄcitãdo plebem,vt in rub p̃.de ſeditio. Et dr̃ ſedi
tio,quaſi ſcorſum itio, q a ĩ diuerſum vadũt & alios tra
hũt.ſm Archid.[*exerceant*]recitãt hic Gar. & Io mo.de
illo,q furtum commiſit in eccleſia, opi. Goff. & ↄtriam
Hoſt.quas ſcripſi.ſ.eo.ti.c.fi.ſup vi.gl.& tenẽt cũ Hoſt.ꝙ
immunitate nõ gaudeat[*conſiliationes*] ita dicũt Italici,
Galici dicunt parlamẽta,de qbus ſeqtur[*feſta*]facit de vi
ta & ho.cle.cũ decorem.34.di.pſbyteri[*colloquia*]cõcor.
cle.de cele.miſ.c.j.poſt prin.Fran.ponit verſus.Fmola q
profert, dum ſacra pſbyter offert.Lectio ſancta Dei nõ
præſẽtatur ei.alias ſuffragatur, vbi peccatorum,no.Gat.
5 & Io.mo.potius in eccleſia, q̃ in domo orandum,& ꝙ
in eccleſia eſt peccatorum venia poſtulãda. ibi,aũt,qm̃
allegat hæc glo.& ſi eccleſia lata fuerit, quilibet vti pote
rit interdictis.ff.de interdictis l.j.& l.interdictorum.§.in
terdicta[*nundinarum*]ac fori.xcj.di.c.pe. 8.q.ca.ſedulo.in
fi.[*omnis*]no.hic vniuerſale,p qd̃ omnes caſus crimina-
les,ciuiles. mixtos,leues & arduos ibi tractari prohibet.
Refert Vale.lib j.c.j. ꝙ Fabius dictatura & Caius magi-
ſterio priuati fuerunt.quia quæſtiones etiam paruas au-
diebant in templo [*inibi*] i.in eccleſiis [*ordinarij*] quia pa-
rum eſſet iura condere &c.ſ.eo. li. de ſta.reg.c.vno.§.&
qm̃. ideo hoc ſubdit [*obſeruari*] tenent Guil.& cle.Pi. ꝙ
cum ordinarij ſint deputati ad hæc exequenda, non ad
relaxanda,non poterunt ↄ hanc cõſtitutionẽ dare licẽ-
tiam ſuper contentionibus. parlamentis, vel cauſarũ
cognitionibus per laicos in eccleſia faciendis, alle.ff.de
tranſac.cum hi.§.ſi prætor.de offic.procur. Ce'a l.j.ſ.de
na.ex li.ven.c.vno.dicit tamen Guil. hoc verũ, niſi no.
vrgens & euidens cã ſubeſſet[*locis*]no.caſum, quo non
valet ſnĩa propter locum,lic.C.de ſen.& interlo.om.iud.
cum ſenten.remittit Guil. ad Spe. de ſen.prola.§.iuxta,
ver.Item ex nulla ratione loci[*petulanti*] i.ſuperbienti,vl̃
contumaci [*præter*] inclitiue ponitur. de quo remittit
Archid.ad notata per ſe.xiij.q.ij. ebron.vide, qd̃ ſcripſi
de elec.dudum. ij. in fi. ſuper ver.de nouo[*reatum*]quaſi
reum actum.i. peccatum commiſſum ↄ hanc cõſtitu-
tionem.cõcord.lxxxj.di. ad reatum. ¶Prima gl.diuidit.
¶Glo.qdem,quærit & ſoluit. ¶In glo.ad hoc.ibi.§.ſi qs
6 cum ſacra inferens iniuriam in eccleſia,cũ ſacra mini
ſteria celebrantur,epõ,vel clericis,verberibus, vel exilio
punitur,& ſi turbauerit miniſteria,punitur capite. ¶In
glo.j. in fi. compoſita fuit ſm ſtilum legis. C. de feriis,
dies feſtos. Archidia. ¶In glo.iij.in fi.& C.de his qui ad
ecc.confu l.denunciamus.ex qua etiam ſumi potuerũt
aliqua de his, quæ in textu loquuntur ¶In glo.per bo-
num.in fi.& lxii.diſt.§ his omnibus. ¶In glo.Ieſus.ibi,
ſaluator,dicit Archid.& ſecundum Iſido. grecè dicitur
ſacer.vere antem dr̃ ſaluator, qui cũctis ſaluifer venit,
& ibi,a Chriſto,ꝙ quia grecum eſt,vt.ſ.debet ſcribi p.x.
& non per.c.ſed cum Ieſum dicamus & Chriſtum,qua
re non ſic vocari ſumus ieſuani ſicut chriſtiani, reddi-
tur ratio ſm Archi. quia nobis cõmunicauit rẽ ſignifi-
catã hoc noĩe Chriſtus,qui dr̃ vnctus,ſ.ſpũſancto a Deo
patre,hãc vnctionẽ cõicauit nobis, quia,vt dicit Apl's,
de plenitudine eius oẽs accipim⁹,& eius vnctio nos do-
cet de oĩbus,vt in.c.vno.de ſacra vnctio. Sed rem ſigni-
ficatam hoc noĩe Ieſus, qd̃ ſonat ſaluator, nõ cõicauit
nobis.ipſum.n.ſaluare ſibi ſoli ↄuenit. vnde ipſe eſt qui
ſaluum faciet populum,vt hic, ac ſi dicat, non alius,ad
hoc,de cõ.di.iiij.nemo.& c.aliud eſt.xj q.iij.illud, de pę.
di.j.menſuram.j.q.j.vt euidenter.Item Ieſus eſt nomen
proprium.vnde Angelus, & vocabis nomen eius,Ieſũ,
quod nomẽ,quia proprium, non eſt communicabile.
Sed Chriſtus, eſt nomẽ appellatiuum, & ſic cõicabile,
nam eſt nuncupatio cõis poteſtatis,vnde habet plurale,
iuxta illud.nolite tangere Chriſtos meos. Ideo aũt vngi
mur a Chriſto, quia facit nos luctatores ↄ diabolum,
de con.di.v.c.ij.¶In gl.neminem.in fi.iij.q.vi.hi, qui.de
pę.diſt.j.quia diuinitatis.xxiij.q.viij.his a quibus, in fi.ip-
ſe enim Chriſtus pro omnibus mortuus. viij. q.j.in ſcri-

prturis,poſt prin.ſ.quantum ad ſe.& quantū ad ſufficien
tiam non tamen quantum ad ſalutis efficientiā , nō.n.
effecit omnes ſaluos , ſed fecit,ꝙ oēs ſaluari poſſunt, &
de hoc de con.di.ij. ſemē. accedat parabola de ſemine.
Matth.iiij.rehabetur.ī.de conſti.Nicolai, Exijt qui ſemi
nat.& de cō.diſt.iiij.nec quemquam.ver. plane eadem.
¶In glo.ad cor. in fi. Arch.alle.xvj.q.j.non eſt. & q.vj.c.l
fi.xxxij.q.v.ſicut.l.diſt.§.econtra,cum duobus.c.ſequen.
& ff.ad.l.cor.de ſic.l.j.§.penulti.Dy.de pœ.diſt.j.quē pœ
nitet.& Marci vij.Matth.v.& Ioan.iij. ¶In glo.i.ſaltem,
ſic de pœ.diſt.iiij.dicit Deus.ſ.de con.c.fi.de præben.ex
tirpandæ.¶In glo.l.diſt.in capite.ad hoc de con.diſtin.j.
apoſtolica.¶In glo.vt nil.in fi.Dantur verſus.Non vox,
ſed votum,non cordula muſica.ſed cor. Non clamor,
ſed amor clamat in aure Dei.¶In gl.no.ꝯ.in fi.Valeri⁹.
7 vt.ſ.libro.j.c.j.dicit,ꝙ †Caius conſulatu Galliæ,& Scipio
conſulatu Corſicæ priuati fuerunt,quia parlamenta fa
ciebant in templo. Quęrit Guil.an clerici,vel ſcholares
ad ſua conſilia poſſint in eccleſiis congregari.& vr̄ ꝙ
non,cum litera dicat, quarumlibet & vniuerſitatū , &
ſocietatum;facit de maior.& obe.ſolitæ.in fi.ipſe putat
ꝙ eccleſiaſtica & ſpiritualia negotia poſſunt ibi tracta
ri. vnde poſſunt ibi clerici ſinodum facere & tractare
de libertate eccleſiarū,ſtatu cleri.& reformatione mo
rum in clero & populo .Item ſcholares pñt ibi magi
ſtrari & ſimilia facere,q̄a hoc eccleſiaſticū eſt , vt ab ec
cleſiaſtica perſona magiſtratū recipiant , de magiſtris,
c.j.& ſcientia ſanctiſſima res eſt.ff.de variis extra. cogni.
l.j.§.eſt quidem. Si autem ſcholares temporalia vellent
tumultuoſe tractare.hæc conſtitutio eis obſtat,& prędi.
c.in loco,ſepe.n.in ſuis cōſiliis talia faciunt,quæ fuerūt
hmōi prohibitionis cā.Item,vt dicit,ſi laici vellent ibi
ſpiritualia tractatare de faciendo feſtū Beatæ Virginis,
vel aliq̄ cōfraternitatē in honorē Dei, vel alicuius ſan
cti,vel de pace ēt inter laicos facienda, hoc eis nō inter
dicit mēs hmōi ꝯſtōnis ſm eū. ¶In gl.q̄d dc.in fi.idem
Guil.Gar.Io.mo.& Arch.ſi dicas iuriſdōnes diſtīctas.x.
diſt.imperium.& c.qm̄.xcvj.di.eū ad verū , & ſic papa ī
meſſem alienā falcē mittit , ſnīas & proceſſus ſecularium
iudicū irritando.R̄ñdetur,id licere pp iuriſdictionem;
quam habet ī loco,vel in eccleſia & rōne pc̄tī,facit , q̄d
no.ī.de vſur.q̄ñcunque.in vlt.gl.& facit.ſ.de hære.aduer
ſus.¶In glo. pe. in fi.vel ſit arbitraria ſm Gui. & idem
ver.ſ.eo.lib.de ſtatu regu.c.vno. ad fi.& ibi ꝯcor. Io.An.

CAP. III.

CLericis. [*Laicos.*] Benedictus in ſua extraua.quæ incipit , q̄d olī,
reſtrinxit hanc decre.ad exigentes tm̄ . Sed
Clemens reuocauit hanc decre.cū ſuis de
clarationib.ita ꝙ voluit haberi pro non facta per ſuam
extraua.quæ incipit , paſtoralis, quæ eſt inter cle.eo.tit.
& incipit,quoniam.& vide , quod ibi dixi in j.glo.circa
iſtam igitur inſtandum non eſt & Arc. ēt nō gloſſauit.

CAP. IIII.

QVoniam. Scd̄m Ioā.mo.primo tra
ctat abuſum ſecularium po
teſtatum.ſcdo ꝯ illum ſtatuit ibi. Nos iuſti
tiam.tertio tranſgreſſorib.pœnā imponit,
ibi,ſi quis vero[*iuſticiariorum*]vulgare eſt Apuliæ.ſic.ſ.de
pig ex literis.Io.mo.[*baliuorum*]vulgare gallicorum.ī.de
ſent.excō.dilecto. Io.mo.[*dominorum*] ex hoc principio
vr̄,ꝙ ſi priuatus,qui non ſit loci dn̄s, nec ſecularem ha
beat poteſtatem hæc hic prohibita faciat , non ſit locus
huic pœnæ.idem de clerico,ſed licet hic ſic narretur,ꝓ
hibitio videtur eſſe generalior , quaſi iſtud dictum reci
piat pro cauſa impulſiua.dicit.n.ī.eod. ſtatuimus,neq;
[*cauſis negotiis*] de vtroque de verb.ſig.forus.poſt princ.
[*pertinent*]vl.de quæſtionem,quam ponam.ī.de hære.ſta
tutū.j.in vlt.glo.[*eis*]terris,vel diſtrictibus[*ordinarios*]ec
cleſiaſticos[*complementum*]idem verbum.ſ.eo.lib.de de
ci.c.ij.§.diœceſani.& ſ.de fo.comp.licet.quin, pro inio.
[*ſuper illis*]ſpectantibus ad eccleſiaſticum forum[*ſponſa*

noſtra]ad idem xcli.di.c.j.Archid.[*ne quis*]ecce generale
de quo præmiſi.& ī.parte proxima ſubditur. Si quis ve
ro &c.& iunge hic literam [*compellat*] compelli faciat,
aut pro[*abſoluatur*] non putat Archidia.ꝙ contra hanc
ſpeciale prohibitionem valeat abſolutio prius facta.vi
de,quod no.in cle.de iurepa.c.j.poſt prin. ¶Prima glo.
ſummat.¶Antep.notat,& dat duo ſimilia.¶Glo.vl.rē
det per quæſtionem. ¶In glo. ii.in fi.dicebat ibi Hoſt.ꝙ
pro ea parte ſtatuti,qua dicebatur,ꝙ laicus nō impetra
ret ꝯ laicum,non erant illi excommunicati, ſed excōi
candi,cū illud eſſet ſolum contra ius canonū & cōſue
tudinem apoſtolicæ ſedis,ꝙ hic reprobatur.¶In gl.ſic.
ſ.in fi.ſic & primo debet quis iurare de ſe & ad ſe ſpectā
tibus,quam de aliis.i.q.i.multi.in prin.C. de ſerui.l.præ
ſen.ſ.eo.li.de offi.ordi.pręſenti.§.porro.

SVMMARIVM.

1 *Dominium quare dicatur temporale.*
2 *Imperator ſpecialiter conceßit priuilegium vniuerſali eccleſiæ ſu-*
per donationibus.
3 *Eccleſia fungitur iure imperij,& eſt maior imperio.*
4 *Illicita non ueniunt ingeneralitate.*
5 *Reſtitutionem itinerum prohibuiſſe videtur ; qui prohibuit portare*
neceſſaria ad reficiendum.

CAP. V.

EOs qui. Ponit dictum, cuius rationē
interſerit ibi, cum talia[*tempo
rale*]i.ſeculare.ſic.ſ.eo.in prin.& ī.titu. pro
xi.c.vl.ſ.eo.li.de offi.deleg.c.vlt.§.j.in fi. hoc
dico,quia nō intendit hic litera diſtinguere dn̄ium tpa
1 le a ppetuo,ſed ab eccleſiaſtico.dr̄ aūt temporale, quia
præeſt tpalib.& caducis,de ma.& obe.ſolitæ. & iſtius do
minij iudicium q̄ñque dr̄ publicū,de fo.cōp. ſi diligen
ti,q̄ñque ſeculare,vt ibi.& eo.tit.licet,q̄ñ que ciuile,q fi.
ſint le.p venerabilem.circa fi.[*continentes*] tolle literā.ī.
interdicunt aliqñ ſubditis,per hanc lr̄am & illā , quæ ꝓ
cedit,patet,pœnā locum non hr̄e in eo, qui dn̄ium nō
habet,licet talia interdicat,ne prælatis auſ &c. hic expri
mebantur in interdicto perſonę eccleſiaſticę.¶Vidi du
bitari de tali caſu ſępe in Italia , interdicitur per ſtatuta
ciuitatū ,vel dn̄orū,ne quis vendat,vel donet rē immo
bilem alicui non exiſtenti de iuriſdi ſtatuentiū , vel nō
ſubeunti onera cōium ,vel dn̄orum,& irritant venditio
nem & donationē & infligunt pœnam , an.ſ. per talia
ſtatuta includantur venditiones, vel donationes in ec
cleſiā,ꝙ non includantur, & ꝙ non teneāt quo ad eas,
probatur.ſ.de conſti.ec. ſanctæ Mariæ. cum concor.ſe
2 cundo ſic oſtenditur.conſtat, ꝙ † imperator ſpecialiter
cōceſſit priuilegium vniuerſali eccleſiæ ſuper donatio
nibus. C.de ſacroſan. eccl.illud. & ſuper venditionibus ,
quod poſſint fieri in eccleſiam , & ꝙ tranſeat dominiū
ſine traditione.C.de ſacroſan.eccle.inter diuinum.ergo
in generali conceſſione, qua ciuitatibus eſt conceſſum
leges municipales condere.ff.de iuſti.& iur. omnes po
puli,non intelligitur derogatum,quod conceſſum erat
ſpecialiter & in priuilegium & maiori, argu. ff.de offic.
eiuscui man.eſt iuriſdi.l.j.in princ. & quia ſpecialia ge
neralibus derogant,præcedant,vel ſequantur, de hoc.ī.
de regu.iur.generi.item in generali conceſſione priuile
gii non eſt de mente concedentis,ꝙ contra ipſum pri
uilegium extendatur.ſ.de cenſibus, cum inſtantia,non
poſſet ergo ciuitas ſtatuere in præiudicium iuriſdictio
nis,vel culminis imperialis,ar.ff.de no.ope. nun.l.i.§.fi.
& de pecul.l.i peculium.§.ſicut autem.& §.pe. ergo nec
3 ꝯ eccleſiam,quę iure imperij fungitur,& † maior eſt im
perio.xcvj.diſt.duo ſunt.de ma.& obe.ſolitæ . in auth.vt
deter.ſit nu.cle.§.j,& in auth. de non ali.,aut permu. §.
ſancimus.& quomodo oportet epi.in princ.nec minor
legem maioris tollere pōt,vt in cle.de ele.c.j. ī prin.nec
jus maioris p minores lædi,de iureiu.venientes. cū ꝯcor.
& facienti debetur pęna.ī.de ver.ſigni. conſtitutionem.
Item

Item ſi ſic intelligatur ſtatutum, eſſet contra liberta-
tem eccie. de re. eccle. non alie. c. fi. de conſti. quæ in ec-
cleſiarum. & ſi id fuiſſet expreſſum, excõicati eſſent ſta-
tuentes, & qui ſeruari facerent, per hanc decret. & ſ. de
ſen. exc. nouerit. ergo ad illum peruerſum intellectum
4 trahi non debet † cum in generalitate non veniant illi-
cita. ſ. de elec. cãm. eo. titu. ſi compromiſſarius. §. j. ſ. eo.
libro de reſcriptis, ſi gratioſe. in fi. ff. de condi. indebi. ſi
procurator. §. Celſus, & quæ in frau. cre. ſi pater. & C. de
condi. infer. l. ii. cum ergo contra libertatem eccleſiæ ſit
ſtatuere ɔtra priuilegia vniuerſalis eccleſiæ data a Deo,
vel eius Vicario, vel ab imperatorib. vt ſcripſi poſt Inno.
in præ. capitu. nouerit, & hoc eſſet tale. ergo non valet
quo ad illa tacita, vel expreſſa directe, vel indirecte. ſ. de
hære. ſtatutum. nec dicat id fieri ſolum contra eccleſias
illius loci, cum vniuerſalis eccleſia ſit vnum corpus, cu-
ius mẽbra ſunt illæ, de electio. ſignificaſti. ad finẽ. xxiiii.
q. j. loquitur, & patet. ſ. eodem. c. j. cum tamen de eccle-
ſia non fuerit expreſſum in ſtatuto, per ſtatutum non
ſunt hac pœna ligati, maxime cum ſtatutum ſecundũ
communem doctorum ſentẽtiam tenuerit quo ad lai
cos iuriſdictionis alienę, ad quod facit. C. de contrahen.
emptio. dudum. in fi. maxime coniuncta l. cum ita. ff.
de conditio. & demonſtratio. ſi enim lex municipalis
arctari poteſt, quod certis vendatur, vt in. l. dudum, pro
hibet aliis vendi, vt in. l. cum ita. ad idem. C. non licere
habita. metro. loca ſua in extraneos transferre. l. vna. in
principio, libro. xj. ad idem. C. de commer. & mercato.
mercatores. ex quo tamen illud extenderetur ad eccle-
ſias, inciperent ligari, bene facit, infra de iniur. & dam.
da. cap. vno. non ob. quód ſubditi tantum expriuantur
in ſtatuto per id, quod dicit hic tex. & dicam ſuper glo.
nec eſſet abſudum dicere, quod iudex eccleſiaſticus poſ
ſet illos, ad quos pertinet, cogere ad declarandum ſta-
tutum non reſpicere contractus fiendos cum eccleſiis,
ſ. de hære. ſtatutum. l. quia & ſi non de iure, vt dictũ eſt,
de facto tamen impeditur per illud vtilitas eccleſiarũ,
facit, ſupra de arbit. peruenit. & quod ibi no. in gloſſ. ii.
Sed quia ſupra dixi quo ad laicos ſecundum commu-
nem opinionem tenere ſtatutum. vidi dubitari, an ſi
per ſtatutum publicaretur res vendita, contra illud pu-
ra conſcientia poſſet res illa emi a communitate, do-
mino, vel fiſco, cui fuerat publicata. ſol. vbi contra ſtatu
tum raie vendidiſſet, cuiuſque vere, vel interpretatiue
fuiſſet ipſe, vel eius auctor de numero ſtatuentium, vel
ſtatuto conſentientium, ſatis pura conſcientia videtur
emi poſſe, ſed ſi vendens non fuit talis, vel fuit ſtatutũ
domini habentis iuriſdictionem, non tamen rerum di-
rectum dominium, videtur ſecus, nam dominus ille li-
cet ex cauſa potuerit prohibere, & forſan irritare con-
tractum, vt fit in præ. le. vna. C. de hab. metro. lib. xj. in
quantum videtur poſſe priuare dominio rei, quod eſt
de iure naturali, vel gentium, ſuper quo vide, quod
ſcripſi. ſ. de conſti. quæ in eccleſiarum. ſuper. j. glo. [*præſu
mantur*] ideſt attententur. ¶ Prima glo. dicit, quid decla-
ret. ¶ Secunda recitetur per obiectionem. ¶ In. ij. glo. in
fi. ad perſonam, concor. ff. ſi quis ali. te. prohi. l. j. & ii. vbi
prohibens notarium, vel teſtes intrare, prohibuiſſe dici
tur teſtatorem, ad idem. ff. de itin. actuque priua. veteres.
5 nam prohibens † portare neceſſaria ad reficiendum iter,
dicitur refectionem prohibuiſſe. ¶ In glo. vltima, in fi-
ne, & quomodo dicatur eccleſiæ libertas infringi, ibi
ſcripſi poſt Innocentium.

¶ Ne cle. vel mona. ſecularibus negociis ſe
immiſceant. Rubr.

S V M M A R I V M.

1 *Ius quod habent plebani in capellis, quale ſit, ſtatur conſuetu-
dini.*

2 *Actio vi bono. rap. competit vna re rapta.*

C A P. P R I M V M.

STatutum. Ponit declaratio nem iuris veteris. primo dans regulam. ſcdo caſũ exemplum. ibi. niſi cantorib. [*digni-
tas*] vel perſonatus eſt in quibuſdam
eccleſiis quæ cantoria vocatur. dicit
Arc. vt in eccleſia Carnotenſi [*aliis*]
vide, qđ de maiori domus no. lxxxix. di. volumus [*perſo-
natus*] vide, quod ſcripſi, de præben. de multa. ſ. eo. lib. de
ɔſuetu. c. j. [*veſtigiis*] ſic. ſ. de iura. calũ. c. j. in prin. [*Sub ſe.*]
1 dicunt Hugo. & Lau. xvi. q. i. plures † ꝙ quale ius habeant
iſti plebani in capellis, ſtatur ɔſuetu. de hoc ponit Inno.
de capel. mo. dilectus ¶ Gl. no. dicit, quorum opi. appro-
bat & reprobat, & rõnibus opiniones reprobare rñdet.
¶ Gio. quid ſi. quæris, arguit, ſoluit & ɔ̃rio argumẽto rñ-
det. ¶ In gl. quid ſi vnicam. ibi. § homines. vide de poſtu.
2 gratum. in. j. gl. & ibi. inſti. e. in prin. † actio vi bonorum
rap. ɔpetit vna re rapta, & ibi. l. vlt. §. ii. actio negociorum
geſtorum cõpetit pro vna geſtione. ¶ In glo. no. ibi, tene
tur, vt in cle. de ſepul. dudũ. §. hmõi. ¶ In gl. quid ſi. ibi. de
bent, hoc vr̃ tenere Guil. in Spe. e. tit. poſt prin. vbi dicit,
ꝙ plebania eſt habens diuerſas capellas, in quibus &c.
& Io. mo. dicit hic, ex quo plebania habet capellas per-
petuas, reputatur dignitas. Archidia. nil dicit de hoc.

S V M M A R I V M.

1 *Monaſterium debet tenere magiſtrum, qui in primitiuis mona-
cos inſtruat.*

2 *Abbas eſt Dei vicegerens ſuper caput monaci.*

3 *Monacorum appellatione veniunt abbates.*

4 *Monacus debet ſemper vti habitu.*

5 *Monacus in ſcholis exiſtens tamen libros vel alias res pro ſocio ob
ligat, an teneat obligatio.*

6 *Monacus dicitur ſeruus monaſterij.*

C A P. II.

VT periculoſa. Primo cã præmiſ ſa ponit duplicem inhibitionem. ſecundo pœnam trãſgreſſo-
rũ. ibi ſi quis. tertio ibi doctores. illam pro-
gat, vel declarat in doctoribus locum habere. & dic pe-
riculoſa animabus ipſorum vagantiũ. ſ. de regula. ca. fi.
Eſt etiam periculoſa pp exempli perniciẽ, de cle. cũ dile
cti, ver. nos vero, de voto. nia. [*ſcholis*] dicũt deriuatores,
ꝙ ſchola grece, latine dr̃ vacatio, quia ibi vacamus. i. in-
tendimus, vnde dr̃ viue vacans ſtudio &c. concor. ſ. de
voto mag. circa fi. ibi, vacans orationib. non ſumitur va
cãre pro vacuum fieri, vel eſſe, duplicẽ huius verbi ſen-
ſum vide. xxxiii. q. iiii. c. ii. in prin. & in fi. Et ſi in ſingula-
ri dicimus magnam ſcholã, de loco intelligitur, ſi dici-
mus magnas ſcholas, habet intelligi de ſcholarib. ideſt
multos ſcholares, quomodo autẽ hic ſumatur, tractare
non expedit per id, quod ſequitur, vel alibi [*temere*] vide
quod no. ſ. de ſent. excom. c. j. in glo. nunquid habitum,
[*ſuperiorem*] ſuper quo vide, quod no. in cle. de vita & ho
ne. cle. quoniam. in glo. hæc litera dimittat, recitat hic
Archi. quod ſcripſi de voto, per tuas. ſuper verſ. memo-
ratæ [*quæuis ſtudia*] ẽt theologiæ, cũ ſic generaliter loqua
a tur ſm Arc. qui dicit ꝙ huius dicti ratio poteſt eſſe. qa
monacus ſuo clauſtro debet eſſe contentus. xvi. q. j. qui
vere. & c. placuit. ii. & præcipitur intra clauſtrum mora
ri. e. q. iuxta. quaſi mortuus ſit in mundo, vt pãlle. c. pla-
cuit, inducit, qđ hr̃. e. ti. monacus. & c. j. & c. cupis. In pri.
refert tamen Vinc. dicere, ꝙ theologiã & decret. legere
poſſunt, cũ ſint ſcientiæ pietatis. xxxvii. di. ſi quis grãma-
ticã, & huic dicto hæc litera nõ obſtat, q̃ loqtur de acce-
1 dẽtib. ad loca ſtudiorũ extra clauſtrum, hodie vero † in
monaſterio, quorum ſuppetũt facultates. tenere debet
magiſtrum, qui in primitiuis monacos inſtruat, vt cle.
de ſtatu mo. ne in agro. §. pe. per quæ patet, ſtudiũ ɔueni
re etiã religioſis, ſuper quo vide, quod ſcripſi de regula,
ſane. in glo. magna, ver. circa hoc. & ver. primo dixi. &

bene probãt ordinationes dñi noſtri ſupra factæ de ſtu-
dio[*Ciſtercien.*]& cęterorũ aliorum religioſorũ ꝓlato.nõ
putat Archi.ꝙ eps ſine abbatis ꝯſenſu hanc lĩiam dare
poſſit,ar.xij.q.j.non dicatis.in fi.xvj.q.j.monaci vagãtes,
cum duob.c.ſeq.xvj.q.ij. nulla.dicit ergo,literã intelligẽ-
dã de abbate,vel eo.q tenet locũ abbatis,q proprie ſuus
ꝓlatus dr̃,vt ſatis colligitur.xix.q.iij.ſtatuimus. in pri.vbi
dicit ſuper caput hominẽ,non dicit homines.xviij.q.ij.
nullã.in fi.xvi.q.iiij.§. quod aũt,in fi.xvi.q.j. monaci.ij.
cui prælato ſpecialiter obedientiam faciunt, & debẽt re
uerentiã,de maioritate & obedien.cũ in eccleſiis, de ſta
tu mona.cũ ad monaſterium.ver.abbas vero.Stephan⁹
prouincialis diſputanit quæſtionem, ꝙ ſi prælatus reli-
gioſi docilis volentis in canonico iure ſtudere abſque
onere monaſterij & fraude chori nolit dare licentiam,
maxime in eadẽ ciuitate, cogi poterit ꝑ epm, & ſi dare
nolit, nec iuſtã cãm oñdat,ipſe eps lĩiam dare poterit,
verũ eſt, ꝙ quæſtionẽ formabat de monaſterio habẽte
magnũ populũ, cui monaci miniſtrabant ſacra alle.j.
q.vii.exigunt.de regulari.licet.ver.ſi vero.*nec credebat
peccare tenẽdo,ꝙ de bonis monaſterij ſi ſufficiant,eſſe
illi in neceſſariis prouidendũ, ſi aliunde nõ ꝓuideatur.
lxviij.di.c.vl.& ꝙ monaci exhortantur ad ſciãm xvj.q.
j.ſic viue.& c.doctos.& qđ no.ij.q.vii.cũ paſtoralis,& ꝙ
cogi poſſit,Abba.all.25.di.ꝑlectis.ver.ad epm,vel ꝑ ipſũ
ſuppleri.87.di.c.ij.& iij.xciij.di.nulla.In contrarium in-
2 ducitur.lviij.diſt.c.j.& xviii.q.ii.nullam.Item abbas † eſt
Dei vice ſuper caput monaci.xix.q.iii.ſtatuimus.s̃.co.li.
de elec.ſi religioſus.nec habet velle monacus, vt ibi.& s̃.
eo.li.de regul.c.vl.Item ipſius deſiderium diſcrepat a ꝓ-
feſſione.C.de mnne.patri.profeſſi.lib.x.hẽt aũt officium
plangentis,non docẽtis.xvi.q.j.monacus. & c.ſi cupis,&
charitati vacare dẽt,q̃ ædificat,nõ iuris ſcientiæ, q̃ iflat,
s̃.de renun.niſi.§. pro defectu.nec cogi dẽt abbas de ſuo
beneficium facere.x.q.vii.ꝓcariæ.nec cogi dẽt reuelare
cãm denegationis occultã.s̃.de tẽp.ordi.ad aures, ꝑꝑ q̃
primũ dictum placet Arc.[*conſilio*]nõ dicit ꝯſenſum ſui
ꝯuentus.credit Arc.ꝑ hãc lr̃am,ꝙ licet male faciat Ab-
bas ſine lĩia epi vadens ad ſtudiũ,non tñ ligetur hac ꝯ-
ſti. pœnali, quaſi hoc videatur reſpicere immediatũ ꝓ
latum mon.& nõ epm.In ꝯ̃rium alle.principiũ de reli-
3 gioſis do. Item applo† monacorũ abbates comp̃hẽdit,
de ſimo.c.ſi.Item ſeqnitur, ne aliquis.& ſubditur,religio
nis profeſſus. & hæc de ſui generalitate abbates inclu-
dunt. Item & ſtudiorum cã ſine prælati licentia ab ec-
cleſia ſua non debet abeſſe,de cle.non reſi.relatum.& c.
inter quatuor.& c.vl.de cõ.di.ii.non oportet.ii. Item in-
ducit.xviii.q.ii.nullam.vbi patet, quod in diuino cultu
& vtilitate monaſterii dẽt eſſe aſſiduus,& per epos regã-
tur abbates, patet.xviii.q. iii.abbates. & ſi. ſi quis abbas,
facit.xciii.di.nulla.ix.q.iii.c.ii.lxi.diſt. obitum.in fi.xii.q.
ii.quoniam velina. Ad hanc literã, quæ loquitur de cõ-
ſilio conuentus,rñdet,ꝙ eps dando licentiam abbati ꝯ-
ſulet conuentum ipſius, tamen tenet per illud relatiuũ
ſui,quod prius dixi.& licet vera ſint in contrarium alle-
gata,nõ cõcludunt,& locus ſit huic pœnæ eundi. vnde
decre.ſup Spec.in prin.dicit exeuntes.& vide, qđ ſup il-
lo verbo ſcripſi poſt Inno. Hoſt.quod hic ponit Archi.
approbans dictum Hoſt. [*aut in ſcholis*] hæc diſiunctiua
dat intelligere,ꝙ docẽs ẽt extra ſcholas ligetur,ad hoc.j.
q.iij.ſaluator.in fi.ibi non adiiciens in tẽplo vel extra tẽ-
plũ,facit.ii.q.vii.§.itẽ Paul.Itẽ decre.ſup ſpec. ſimplr ꝓ-
hibebat auditũ nõ diſtinguẽs,vbi audirẽt [*eoipſo*]recitat
hic Arc.qđ dixi.s̃.e.ſup ſpec.ſup verbo ipſo facto,cui plꝫ
dictũ Ho.¶Prima gl.dicit vñ ſumpta.¶Gl. alibi,rñderi
poterit ꝑ obiectiones & ſol.¶Gl.qđ ſi.no.q̃rit,arguit ne
gatiue,ſoluit ꝯ̃riũ.¶Gl.pe.primo,ſoluit vnũ dubiũ.ſcđo
q̃rit & ſoluit.tertio iterũ q̃rit & ſol.¶In glo.j.in fi.q̃ fuit
Inn.ſed.ver.nec accedat,additus fuit vſque ad ver.ſi quis
aũt.¶In gl.iii.in fi. dicebat Hoſt.s̃. c.iii.vtrũq;.ſ.vt tacite
ꝓfeſſus nõ ligetur,nec hac ꝯſtõne aſtringatur, introdu
tũ in fauorẽ religionis & aĩarũ ſalutẽ. ¶In gl.ex cã.ĩ fi.

4 canõ dicit,ꝙ † ſemꝑ monacus debet vti habitu xxiiij. di.
ſanctimoniali.& alius canon dicit,ꝙ ẽt in lectulo.xx.q.
j.& c.vl.Sed dicit Arch.ꝙ canon ille,qui dicit ſemꝑ,nõ
vr̃ ſic amare ſumẽdus, alleg.xvj.q.iiij. c.iiii.ibi,extra do-
mos,ſed,vt dicit,illud loquitur de ſecularib.clericis,q nõ
ſunt ſic aſtricti, ſicut monaci. nõ puto de mente,ꝙ mo
nacus in cella ſua dimittens habitum,vel dũ balneũ in
trat in occulto,vel iacẽs ſine habitu ligetur hac ꝯſtõne,
alias pauci inuenirentur non ligati, ſed qñ exhibent ſe
conſpectib. hominũ ſine habitu in habitu laicali vel ſe-
culari, clerici ſine iuſta cã ligentur tunc.& ad hoc facit
in prin.qđ vult ipſorum vagationib.prouidere.¶In glo.
& tunc.in fi.& qđ ibi no.in fi.pe.gl. pro neceſſitate mo-
naci monaſterium obligari intelligit Arc.niſi actũ fuiſ
ſet,ꝙ alius monaco ſumptus inueniret,puta ꝓpinquus,
5 vel amicus. Quærit † autem,ſi monacus in ſcholis exi-
ſtens libros,vel res pro alio ſocio,vel non ſocio obligat,
an teneat obligatio. Rñdet ꝙ non, ſicut nec ſeruus põt
obligare res peculiares.ff.quæ res pi.obli.poſ. l.j.§.j. nam
6 † monacus ſeruus monaſterij dr̃.lv. di. multos. & no. in
præ.c.non dicatis.idẽ ſi fideiuſſit.ſicut dr̃ de ſeruo fideiu
bente extra rem peculiarem.ff.de fideiuſſ.l. ſeruus.& l.ſe.
an autem is,qui monaco exiſtenti in ſtudio de licentia
abbatis,dum æger eſſet,facit expenſas,illas repetat ab ab
bate, an vero a naturali patre.vide in Spec. de ſalariis.§.
vlt.ver.quid ſi monacum. ¶In gl.quid ſi.ibi,dr̃ ꝯ.idem
Arc.& hoc teneas ſaltem,poſtq̃ monacus incidit vt ſic
cõicãs iam excõicato,pro quo ligatus eſt,ſuper quo vi-
de quod dixi de ſent.excom.contingit.j.& in in fi.hoc ſi
intelligas,vt ꝓdixi,de illo,q cõicabat iã excõicato, ſed ſi
ĩtelligas,ꝙ ante excõicationẽ ꝑꝑ auditũ doctor.hãc pœ
nã ĩcurrat,tũc eſt prorogatio, nec excedet caſum ſuũ.i.
nõ haberet locũ,niſi cum habitũ dimittit. ¶In gl.vbi
incideret.ibi,ignorãtia.intelligas veriſimili, bene enim
poſſet eſſe tanta multitudo ſcholarium, & cautela mo-
naci tempeſtiue intrantis, & in occulto ſcholarũ loco
manentis,ꝙ licet in habitu intraret, excuſaretur,& ma-
xime,vbi de habitu indiſtinctiſſimo loqueretur,de quo.
s̃.eod.li.de regulari.c. j.verſi.niſi. ¶In gl. no.ibi,ſciat.Idẽ
Ioan.mona.& Archid.Et ibi,domo propria.i.quam in-
habitat.Et ibi,excommunicatus non eſt ipſe doctor. Se
cus enim in monaco cui prohibetur auditus & ſtudiũ,
s̃.eo.c.fin.& ibi videtur per hanc.Idem hic Archid.

ADDITIO.

a ¶Monachus grece,latine ſingularis dicitur,quia debet eſſe ſingularis,
q.ſeparatus a conuerſatione ſecularium xvj.q.j.c.j.

SVMMARIVM.

1 *Mutilatio membri & vltimum ſupplicium non delegantur etiam iure auctenticorum.*

CAP. III.

EPiſcopus. Ponit dictũ, cuius cãm
reddẽs ſoluit obſtaculũ,
ibi,nã licet[*vel clericus*]nõ ꝓlatus,& qa rarũ
eſt, ꝙ ſimplices clerici talẽ iuriſdictionem
habeant niſi ex patrimonio,& quia. j̃. dicit gñaliter de
habente iuriſdictionẽ nõ diſtinguẽdo qualiter habeat,
vr̃ ꝙ ẽt cleric⁹ iure p̃rimonij talẽ iuriſdictionẽ habens
hãc ꝯmiſſionẽ facere poſſit.Itẽ ſi clerico ꝑ hãc dec.hoc
lꝫ ſine irregularitatis pęna,ſatis vr̃,ꝙ ſi laic⁹ talẽ iuriſdi-
ctionẽ hñs nõ ꝑ ſe ſed ꝑ baliuũ cãs ſanguinis termina-
uit,ordinari poſſit,nec ſit irregulari.[*obtinens*]vidi dubi-
tari.an ſi talis ꝓlat⁹ alicui clerico ꝯmittit,ꝙ vice ſua bali
uũ vt ſpãlẽ iuſticiarũ deputet, & ille hoc faciat,ſit ſibi pi
culũ irregularitatis, ſi ex tali ꝯmiſſione ille procedat ad
mortẽ,vl̃ trũcationẽ,ꝑ lr̃am q̃.j̃.repetit,& ꝑ id,qđ ſeqtur
ĩ iuriſdõne ſua ꝯmiſſio,nõ vr̃ talẽ tutũ eẽ.Iſte.n.de quo
loqtur tex.excuſat neceſſitate officij, aliũ ad talia depu-
tãdo,ad qđ tenet,vt ĩ fi.Sꝫ is, de quo q̃rit,volũtarie ꝯmiſ
ſionẽ,vel mãdatũ recipit,& ſi volũtarie ꝯmittit.C.de ꝓ-
cu.l.inuitus.& iſtorũ diſpar eſt rõ, & de hoc.s̃.eo.li.de of.
dele.ab arbitris. Si ergo eps in remotis exiſtẽs non habet
notitiã baliuorũ,vel iuſticiariorũ hanc curã & ꝑtatem
deputandi,

deputandi tales non clericis ſed laicis committere dēt,
vbi vero papa committit, ſicut in rectoribus Marchiæ,
& Romãdiolæ experimur, certum eſt, ꝙ idem in eis, qđ
in ẽpis [*temporalem*] vide, quod dixi. ſ. titu. j. c. vlt. in princ.
[*iniungat*] caueant ſibi clerici a ſcribendo tales iniunctio
nes vel cõmiſſiones per ea, quæ. ſ. dixi [*maleficium*] xiij. q.
v. §. hic apparet, vbi ſunt exempla ad hoc ſpectantia.
Archid. [*balino*] i. iuſticiario, vide, quod ſcripſi de his oĩ-
bus. ſ. tit. j. c. j. iu prin. [*debitum*] de ſtatutis quæ infligũt pę
nam pecuniariam pro homicidio, vel alio maleficio,
pro quo debetur corporalis. ponit hic Arch. opi. Hoſtiē.
quam ſcripſi de conſue. c. fi. in prima glo. [*ſanguinis*] etiã
quæ mortē, vel mēbri mutilationem contineat, ex qb.
irregularitas ꝯhitur. j. de homididio. is qui. ¶ Prima glo.
dicit, quid declaret. ¶ Gl. ij. infert, ponit dictum Hoſtiē.
¶ Glo. tertia quærit & ſoluit & arg. ꝯrio rñdet. ¶ In glo. j.
ibi, generalem. dicebat Goſ. de rapt. in archiepãtu, ꝙ cõ
ſuluerat prælato habenti iuriſdictionem, ꝙ non cõmit
tat in ſpecie laico puniendũ corporaliter, ſed generali-
ter deleget cauſarũ vniuerſitatem, quæ ſunt ad pęnam
ſanguinis, & ſi Goff. intellexit, ꝙ non exprimat de pęna
corporali inferēda in ſpeciali cõmiſſione, hoc decretũ
non reſiſtit huic concilio. ¶ In glo. ii. in fi. intelligas hoc
dictum per id, quod no. de rapto. in archiepãtu. in vlt. gl.
1 nam saltē †vltimũ ſupplicium & mēbri mutilatio non
delegantur etiam iure auctenticorũ, & de his cõmittē-
dis agitur hic principaliter, vt dixi in textu. ¶ In gl. quid
ſi. ibi, dic idem. concordat Arch. allegans ēt, ꝙ in genera
li mandato non venit aliquid illicitum. ſ. tit. j. c. vlti. cir-
ca mediũ magnæ glo. Sed hic in terminis gl. non ſolũ
fecit non incluſum in mandato, immo ēt expreſſe ꝯ
manifeſtũ, & ſic nõ ĩputandũ, ex quo nõ ꝓceſſit culpa,
vt ſeqtur ĩ gl. ad quã bñ facit, qđ no. de homici. poſtu-
laſti. & leges ibi allegatæ in gl. ij. quas ibi vide ĩ ſuffragio.

¶ Explicit liber tertius.

LIBER IIII.

¶ De ſponſalibus & matrimoniis. Rubr.

SVMMARIVM.

1 *Prohibitio matrimonialis non extenditur vltima quartum gradum.*
2 *Conſanguinitas an ſit unum, vel plura.*
3 *Honeſtas in matrimonijs inſpicienda eſt.*
4 *Conſanguineos & non affines reſpicit & afficit publica honeſtas.*
5 *Sponſalia prima non ſoluuntur per matrimonium ſecundum, quod non tenet.*

CAP. PRIMVM.

EX ſponſalibus. Hoc Intendit. Sponſalia pura & certa ex conſen-
ſu valida, licet alias nulla inducunt
publicam honeſtatem, quæ habet
dirimere ſequentia ſpõſalia, ſed nõ
ꝓcedentia. quam publicam honeſta
tem non inducunt ſponſalia conditionalia ante condi
tionis euẽtum. Et ſunt duæ partes. Prima tractat de ſpõ
ſalibus puris. Primo in genere. ſecũdo in ſpecie ibi, qua
re. Secunda tractat de conditionalibus ibi, ille vero,
[*ſponſalibus*] de ſpeciebus ſponſaliciorum, & quomodo
contrahatur, de conſanguinitate quid ſit, & vnde dica-
tur, de affinitate & quomodo contrahatur, & quo coi-
tu, de publica etiam honeſtate, & quare ſic dicatur, hic
Archi. in diuerſis gloſſis valde prolixe tractauit & pote
rat prolixus propter materias diuerſas huic principio
coaptabiles, quas propter id, & quia exquiſite vltra tra-
ctatum publicæ honeſtatis in quantum erunt de mate-
ria plene alibi notata decidam, ſed quæ addiderit vltra
tria hic inſeram, quorum aliqua paruin placent, vt. j.
patebit. Remitto etiam ad ſummam, quam ſuper quat
to compoſui, & ad gloſſas arboris vtriuſque [*& certus*] or
dina, ſic oritur impedimentum iuſticiæ publicæ hone
ſtatis efficax ad impediendum &c. & redeas, etiam ſi cõ
ſanguinitas &c. poſtea tolle illud, quare &c. [*conſanguini-
tatis*] cum conſanguinitas dicatur vinculum perſona-
rum ab eodem ſtipite deſcendentium, quod dictũ ſal-
uatur non ſolum in collateralibus, ſed etiam in aſcen-
dentibus, vt per ſe patet. Obicit Archidiaco. ꝙ ſm hoc
omnes ſunt conſanguinei, quia deſcenderunt ab Adã.
Rñdet, ꝙ ſtipes dicitur in cuius lumbis illi fuerunt, nec
exceſſerunt ſeptimũ gradum olim, hodie quartũ. Miror
de hoc dicto, ꝙ vinculũ conſanguinitatis reſtringatur
ad quartum, quod eſt falſiſſimũ, & dixi in arbore con-
ſanguinitatis in fi. regularum. Sed bene fateor, quód
1 †vinculo conſanguinitatis durante prohibitio matri-
monialis non extenditur vltra quartum gradũ. hoc. n.
papa potuit, non tamen facere poſſet, quin in quinto &
vlterioribus ſint conſanguinei. vnde etiam hodie vlte-
rioris gradus fatemur & cõputamus, de conſan. & affi.
quod dilectio. & c. non dēt. & c. vir qui. obiectionē autē
confiteor. & dico. ꝙ omnes ſumus conſanguinei Adæ,
ſed gradus computari impoſſibilitas nõ patitur. nec ali
qua expedientia, vel neceſſitas exigit. Adhuc quærit, an
2 †conſanguinitas ſit vnum, vel plura. refert Hugonē di-
cere, ꝙ coſanguinitas ſit vnum, & in vno tñ, quare alia
conſanguinitas, quæ eſt in me, & alia. quæ eſt in te. duæ
.n. conſanguinitatis & relationes ſunt in me & in te, q
dicimur cõſanguinei. hanc ſubtilitatem parũ aprecior,
& ſm hoc de matrimonio poſſet fieri eadem qõ, licet
iſtud propter vnicum conſenſum licet duorũ, & pp vĩ
ſacri fortius dicatur vnũ affinitatis, hoc aliqñ ponitur
pro conſanguinitate. xxxv. q. iij. c. j. & q. viij. hoc ſalubri-
ter. qñq; ſit ecõuerſo. ea. ca. & q. x. fraternitatis. ſm Arc.
qui de extraordinaria pollutione hic notauit, qđ ſcripſi
poſt Innoc. & alia, de eo qui cog. conſan. fraternitati. de
fornicatio ēt coitu, ſuper quo hic inſtat. vide in arbore
affinitatis, in princ. Matrimonia ꝯcta cũ conſanguinea
ſponſæ. non ob. ſ. eo. ſi inter. ibi. n. ſolum impedimentũ
ſponſaliorum hic ēt vltra illud impedimentũ publicæ
honeſtatis. Item decre. prima, de matrimonio ꝯcto cõ-
cor. quia ibi non valuit ſcđm matrimonium pp publi-
cam honeſtatem, & ideo remanſit cũ tertio. [*iuſtitiæ pu-
blicæ honeſtatis*] iſtud impedimentũ procedit a conſtitu-
tione eccleſiæ, q̃ putauit hoc honeſtũ, vt in gl. & per hoc
corrigitur quo ad literalem intellectum, qđ hr. viij. q. i.
olim. & vt dicit Hug. xxvij. q. j. ſiqs. j. & Arch. hoc pp defe
ctũ nominũ vel impedimentũ tale nomen accipit. nul
li. n. ex cognationib. ſpũali vel carnali attribui poterat,
vnde ſi aduertat ſtudens, nc aliud decētius nomē occur
3 ret. inſpicimus †aũt in matrimoniis nõ ſolũ quid liceat,
ſed & quid honeſtũ ſit. ff. de ritu nup. l. ſemper. Ho. autē
optabat, vt ſcripſi de ꝯſangui. non dēt. ſuper fine vl. gl. ꝙ
iſtud impedimentũ ſicut p eccleſiã eſt inductũ, ſic p ec
cleſiã tolleretur, & remiſſionē dabo ſup glo. hic ſignata,
& idē optat de cognatione legali, docuit tñ experientia
multa mala per tēpora obueniſſe pro eo, ꝙ ꝯſanguinei
deſponſatas per cõſanguineos ſuis ſtudiis receperũt po-
ſtea in vxores. & memini iamdudũ legiſſe in cronica
Aciolini de romano. ꝙ peſtilentes guerræ, quæ tpe ſuo
fuerunt in marchia Triuiſana, ab hoc recipere princi-
pia. Sed iſta conſideratio ceſſaret mortuo ſponſo. dicit
autem Archi. ꝙ pollutio extraordinaria nõ inducit hãc
iuſtitiam, quia citra maritalē affectum. xxxv. q. iij. extra-
ordinaria. conatus tñ ad copulam bene inducit illam. ſ.
eo. iuuenis. & c. fi. ego hic derideo, & dico ꝙ iſta publica
honeſtas fundatur ſuper cõſenſu ſponſaliorum, vt hic.
nec inducit p nixum copulæ. imò nec per copulã, q̃ lʒ
deficiētib. ēt ſpõſalib. poſſit ĩducere affinitatē, nõ tñ hãc

publicam honeſtatem.fateor tñ,ꝙ ſi ſponſalia ſequan-
tur , ēt ſolo niſu ad copulam fortificatur publica ho-
neſtas,quaſi per id fortius conſenſus appeat,eſſet tñ da-
re caſum,quo talis niſſus induceret honeſtatē,qñ in ſan
tes ambo, vel alter ꝯhunt ſponſalia , q̄ non tenēt, ſed ſi
poſt infantiā conſentirent in niſſum ad copulā habere
mus publicā honeſtatē,ſed non inquantū eſſet copula,
vel niſſus ad illā, ſed inquantū haberet deſignare cōſen
ſum durare tp̄e infantiæ præſtitū.ꝭ.ti.j.c. j.in prin.Qua-
re ſpecificat qđ p̄miſit [*ſponſalia*]de futuro,quod patet ī
fi. huius partis , ſi enim remanet obligatus ad mr̄imo-
niū ꝯhendū. ergo nō ꝯxerat.Itē.ſ̄.nominauit hæc vt di-
uerſa [*determinate*] & rñdet ei quod dixerat certis [*Con-
traxit*]ita ꝙ tenuit ꝯctus ex conſenſu, vt.ſ̄.[*conſanguinea*]
4 nō.n.†affines,ſed ſolū ꝯſanguineos reſpicit.afficit publi
ca honeſtas, & ſatis miror de Io.mo.q tenuit in hoc in
quadā ſua addit.ꝯtriū,æquiparando cōſanguineos & af-
fines, quod eſt falſum.primo,quia iura de hac materia
loquentia ſolos conſanguineos exprimunt. ſ̄. eo.conti-
nebatur.in fi.& c.duo pueri.de ſpon.ſponſam.cū ſimili
bus,in quibus non inſto,quia nō eſt parēs, cū nedū ſpō
ſus de futuro,ſed ēt maritus poſt conſumationē matri-
monij mortua vxore licite ꝯhat cum vxoris affinc. illa
enim eſt ſibi in ſecundo gradu affinitatis , cuius prohi-
bitio eſt ſublata per dect. non debet. de conſan. & affi.
Et dic,cōſanguinea infra quartū gradū, alias nō fuiſſet
qō[*quibus*]ſpōſalibus primis obligatus. An taliter ꝙ co-
gatur,remittit Arch.ad notata.xxvij.q.ij. §.ſed conceda
tur.& c.lator.xxxvj.q. ij.in ſumma. & xxxj. q. Ij.in ſum-
ma. & ſ̄.c.ex literis.ij.Et per hanc lr̄am patet,qđ ſoluen
5 do dixi in ij.q.quā Paduæ diſputaui.ſ.ꝙ† prima ſponſa-
lia nō ſoluuntur p matrimoniū ꝯm, quod nō tenet.ſe-
cus ſi ꝯm matrimoniū tenuiſſet, licet ſolutū fuiſſet per
religionis ingreſſum.Et vide, quod ſcripſi.ſ̄. de ſponſa.
Sicut & ſuper regula.nō præſtat.ꝭ.de reg.iur.vt.ꝭ.dicam
[*Sub conditione*]de futuro,vt dicā ſup gl.[*Non habentibus*]
habent ergo ſolā ſpem.inſti.de ver.ob.§.ex cōditionali.
vinculū aūt & impedimētū ſupueniens illius ſpei tollit
effectū . Sicut ergo cōditione deficiente perinde eſſet,
ac ſi nō eſſet ꝯctū.C.cōia vtriuſque iudicij . ſi cū patro-
no.Ita ēt ꝯm Io.mo. qñ iure prohibente cōditio & eius
effectus extare non pn̄t.vide,quod no.ſ̄.c.li.de reſcrip.ſi
p te.ſup.iiii.gl.& quod ſup ea dixi[*nulla*] nedū dirimens
ſed nec impediens hoc ſonat vniuerſale negatiuū.¶ Pri
ma gl.dicit.qd declarat.¶ Gl.no.ꝙ rñdet per ob.¶ Glo.
reprobatur,dicit,quid approbet,& reprobet ille.§.¶ Gl.
quid ſ̄.quærit & ſol.¶ Glo. vlti.primo ſoluit duo dubia.
demū ponit opi.Hoſt.q̄ rñdet per qōnē.¶ In glo.ſ̄.de.in
fi.& vide dictinctionē,quā ſcripſi e.ti.fraternitatis. in fi.
¶ In gl.p̄cedētis & approbatæ.ſ̄.de voto.c.vno.¶ In glo.
puta.in fi.vel per locū,vbi locus eſt patens,ꝯm Vin. qui
ſic no.e ti.ad audientiā.& Arch.hic,ad hoc,xxij.q.ij.ne
qs.verſi.illud aūt.facit.ſ̄.de ſen.exc.c.j.& quod ſcripſi,de
deſpon.impu.duo pueri ſup.v.gl.¶ In glo.bñ ergo.in fi.
ad quod facit ꝯm Archi.quia ſufficit, aliquid eſſe factū
ad hoc,vt pœna cōmittatur. licet de iure nō teneat,al-
le.ff.ad ſille.ſi qs in graui.ſi qs codicillos.ad.l.cor.de ſic-
ca.ſiquis legatus. C. de exc.iu.ampliſſimi.ar.ff.de his q.
vt indig.l cum quidam. Multa iura circa hoc , q̄ meli⁹
faciunt,& p q̄ probatur ſufficere illum actū, q reqritur
ad aliquem effectum de facto fieri , & ſi de iure teneat
no.vide in ſecūda queſtione,quam Paduæ diſputaui lo-
cata ſuper regula non præſtat.ꝭ.de regu.iu. in parte pri-
ma.ver.sed ad huc,qūo autem etiam ad illa rñdeatur,in
quantum obſtant ſolutioni,de qua dixi in textu ſuper
ver.obligatus.patet in quæſtione prædicta. ij. ¶ In glo.ſ̄.
eo.ibi mēs,viuens,vel mortuus. Et vide,quod ſcripſi de
hoc impedimento publicę honeſtatis,& tractatu ſuper
ipſo habito in concilio Lug.in decre.non debet, de cō-
ſan.& affi.ſuper glo.vt melius ¶ In glo.no.quod,in fi.itē
ſi ꝯtrium diceretur, parata eſſet fraus ſponſo vel ſponſæ
nolenti ſeruari promiſſa per hunc modum promitten
do.ſ.contrahere cum illius conſanguineis infra quartū
gradum.& ſi dices,habet etiam alias, vt in glo. seq. Rñ-
deo,ꝙ nullam habet iam facilem.¶ In glo.quid.ibi.ꝯhit
cum conſaguinea primæ,de qua loquitur litera.¶ In gl.
vlti.ibi,de illis.& de hoc ſatis eo.tit.per tuas. & ibi,contra
cta fuiſſent. Item intelligas de conditione de futuro non
de præſenti vel pręterito,quod probat Io.mo.per hanc li
teram,quæ dicit,ante conditionem extantem.illæ enim
in veritate erant,nec ſinunt morari obligationem, alle.
ff.ſi cer.pe.proinde.melius probat.l.cum ad præſens.c.ſi.
& vide,quod dixi de condi.ap.c.ſi.ſuper prima gl.in prin.
& ibi,impedimento.vbi ergo non apparet impedimen-
tū,procederet id,qđ placet hic Arc.ꝙ cenſetur ꝯctus pu-
rus,in quo ſatis inſtar hic.nec gl. in eo caſu reſiſtit . & iō
plus non inſto.Ioā.mo.non expreſſit de impedimento ,
quod ponit glo.ſed puto, ꝙ eundem habuit intellectū ,
& ibi,legatarij,vide,quod no.ff.de condi. & demonſtra.
l. aliquando.

¶ De deſponſatione impub. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Sponſalia non contrahuntur per proximos ſeptennio.*
2 *Sponſalia de futuro verbis & mente contrahentium per amplexus, oſcula & his ſimilia non tranſeunt in matrimonium.*
Tutor non conſtituit ſponſalia ſine voluntate puellæ.
4 *Pubertas & cura finitur in vtroque ſexu finito.xxv.anno.*
5 *Verba de præſenti non ſemper habent conſenſum de præſenti.*
6 *Matrimonium carnale non eſt ita aſtrictum.ſicut ſpirituale.*
7 *Sponſalia cum impubere contracta poſt pubertatem non tranſeunt in matrimonium per dona,vel viſitationem.*

C A P. P R I M V M.

SI infantes. Sunt tres partes,
prima tractat de
ſponſalibus contractis per infantes
ambos,vel alterum.ſecunda ibi, qdē
quoque . de matrimonio contracto
per ſpuberes.tertia ibi, porro.de ſpō-
ſalibus contractis per parentes pro fi
liis.& hoc pro diuiſione ſufficiat & pro ſumma, qa ſum
mando nō poteſt breuiter recitari.realem.n.& pulcher-
rimam formam habuit hæc decret. determinat autem
principium no.xxx.q.ii.c.vno.& ſ̄.eo.literas.aliæ diuerſę
determinationes infra ponuntur in glo. [*alter minor*] vt
ergo teneant ſponſalia,requiritur,ꝙ vterque ſit maior ſe
ptennio[*parentes*]vide.xxxj.q.vlt.c.vno[*cohabitationem*]in
domo viri,vel mulieris,vel alterius, vt dixi in parte pro-
xima ad finem,dicit euidenter ſimile.ſ̄.eod.ti. de regula.
1 non ſolum.[*Maiores*]nota,†ſponſalia non ꝯhi per pro-
ximos ſeptennio,de hoc hic Archi.de quo.ſ̄.de ſpō.iu-
uenis.vbi etiam ſcripſi super.j.glo.& ibi videas,vt autem
recitat Archid.I lug.Lau.Ioan. dixerunt , tp̄s eſſe debere
perfectum , niſi eſſent ſeptennio proximi , ꝙ eſſet capa-
citas intelligentiæ,& hoc ipſum no.xxx. q. ii. in ſum.&
Goff.in ſum.de ſpon.§.& non alii ꝯ.ꝙ omnino debet eē
ætas perfecta.facit,quod de profeſſione dicitur.ſ̄.de regu
la.ad noſtram.Item tempus iſtud a iure limitatum non
vr̄ exceptionem habere ſcriptam in iure . ergo illi ſtabi-
tur,pro hoc facit ille textus.Archid.dicit poſſe recipi me
dium,vt dictum hoc habeat exceptionem , qñ malitia
ſupplet ætatem , & mulier tentata fuit. vide in præd.de-
creta.iuuenis. Si enim proxima ſeptennio plus intelli-
git,quam conſueuerunt intelligere,forte nouennes,qua
re non valebit illius conſenſus in ſponſalia, ex quo pro
uidentia præuenit in matrimonio,& de hoc non dubi-
tatur,vt ſequitur,quare non poterit p̄uenire in ſponſali
bus pp̄ aſperitatem religionū , & ēt ob vitandas apoſta-
ſias,in illis ſtatutum eſt requiri perfectā ætatem.de hoc
& de teſtamento vide,quod ſcripſi. ſ̄. eodem.tu*æ* . ſuper
ver.

ver.nubilis.& iō ↄcludit ex p̄dictis. idē declarat,ſtatī,ꝙ ve
tat iſtud idē impubes . vñ pubes & īpubes dicaī , vide de
ↄie. dult.iiii.eos quos.ī fi.ſ.eo.ti.pubes.[*impuber*]nō proxi
mus &c.vt ſequitur ꝓximi.vide, quod no. ſ. cōtinebat.
in fi.c.de illis.ii.& c.atteſtationes. [*Et in quibus*]ex copula
patet hic duo requiri cōiunctim,ꝙ ſint pubertati proxi
mi, & quod malitia &c.idem ſcripſi ſup.e.c. ij.[*malicia*]
ſ.e.c.fi.vocatur prudentia:& ibi vide,qñque dr̄ bonitas
C.de prox.ſacro.ſcri.vnicuiq; li.xii.lxxvii. di. monacus.
exponitur aūt ſm̄ Arc.p naturali vigore & potētia co-
eundi.[*non tenuit.*]ſ.e.tuæ[*dicti temporis.*]id eſt pubertatis,
de quo præmiſit copulā,quod ſcripſi poſt Hoſt.de qua-
tuor effectibus huius copulæ.ſ.eo.ti.tua.ſup ver.copula.
hic ponit Arc.Subdit ēt quod poſt Vincen. ſcripſi , de
ſpon.c.fi.poſt principiū [*modum alium*]hic patet ſpōſalia
de futuro tranſire in matrimoniū p̄ter carnalem copu
lā,ↄ,de ma.cōtrac.j. Arch.ſignat,nō ſoluit.Tu dic, vt ibi
2 ſcripſi ſup ver.amplexata,ꝙ † ſponſalia de futuro verbis
& mēte ↄhētium per amplexus , oſcula & his ſimilia
nō tranſeunt in matrimoniū,vt ibi,nec mirū, qa nec p
nixum carnalis copulæ tranſeunt,vt ſ.de ſponſalibus.c.
fi.ſed illa,q̄ verbis & mēte contrahentium ſunt de p̄ſen
ti,tñ iuris interpretatione ſunt de futuro, bene tranſeūt
in matrimoniū p̄ter copulā p oſcula,amplexus & ſimi
lia interueniētia poſt tp̄s pubertatis,vt hic. vtroque.n.ca
ſu cōſenſus fortificat,quod agebaī. Sed qd dices, qñ in-
fantes ambo, vel alter ↄtraxerūt p verba de p̄ſenti,alſ nō
eſſet quæſtio Et poſt infantiā apparuit illos in eadē vo-
luntate manere,ita ꝙ ratificata ſunt ſpōſalia,poſtea cō-
pleat pubertatem & alias:qm̄ per copulā apparet dura-
re volūtas,& erit ne matrimonium , vel ſola ſponſalia,
litera hic loquitur de verbis prolatis ab impubere.abſur
dū vr̄ illā extendere ad verba prolata per infantem , cū
illa a principio fuerint nulla,vt primo rñ.Et bene facit.
ſ.eo.lib.de regular.c.j.ij.rñ.cōtractum factum per verba
de præſenti inter eos , quorū alter ſolum erat impubes.
[*inducta.*]nec mirum,quaſi verba de futuro ideo petanē
inter tales.fortius verba de præſenti ,quæ fortius expri-
mūt cōſenſum,ſup quo fundatur hęc prohibitio[*paren
tes.*]videtur ēt,ꝙ matrē includat,ſicut & de ipſa dr̄,ꝙ po
teſt filium religioni.xx.q.j.c.ij.& q.ii.c. j. & ſcripſi de reg.
c. ij.in prin.nec obſtat,ꝙ mater filium in poteſtate non
habet.ſ.de conuer.c.ij.qa & iſta litera nō diſtinguit , an
filius ſit emancipatus nec non[*contradixerit*]conſangui-
nea ſponſę infra quartū gradum ↄhere poterit, & eſt
idē.ſ.ꝙ obligatur , & oritur publicæ honeſtatis iuſticia
[*tacita.*]exemplum,de qua.ſ.de proximo nō cōpetit , qa
loquitur in p̄ſenti,nūquid ergo dicetur tacite conſenti-
re,ſi certificatus tacuit in p̄ſente,qui tacuit in ↄctu , eſt
expeditū.ſ.proximo.idē videtur in eo caſu,arg.in cle. de
procura.c.j.ſed illa non facit,qa ibi ſic ſimpl̄r non tacet
vt ibi not,In vul.gl.puto ergo, ꝙ neceſſarius ſit actus, ꝙ
liquido,vel euidenter pateat ipſius aſſenſus.facit.ſ. eod.
c.j.& ii.rñ.[*obligantur.*]ff.de ſpon.filio.ff.de ritu nup. non
cogitur.Io.mo.ex hoc autem inſurgebat,quod ſequitur
cum honeſtas conſenſu fundetur.ſ.ti.j.c.vno. ſed fuit ex
primendum propter id,quod ponit vlti.glo. ¶Secunda
glo notat differentiā inter infantem & impuberē. ¶Gl.
ſ.de ſpon.no.pro opi.Goſ.ↄ opi. Tan. quam ēt impro-
bat per rationem.¶Gl.approbatur.dicit, quid approbat
& illud coadiuuat.Antepenul.gl.rñ.per.q. & ponit opi.
Hoſtien.contrariā Inn.& primam approbat. ¶Vltima
glo.dicit,quid reprobet & quid approbet.¶In glo.j.ibi,ſi
infanti.ſequitur,ideſt minor.vii.annis.¶In gl.approba-
tur.ibi,obligatur.veluti,cum indebitū per errorem ſol-
uendi cauſa datur.¶In gl.& no.ibi,quæſitum.Si præceſ-
ſerunt ſponſalia ante pubertatē & in domo nuptæ loco
cæperit eſſe,durant ſponſalia , aliter. ſola traductio non
facit ſponſalia.& ibi, multum intereſt. vide in prædicta
decr.cū ſuper.¶In glo.antepe.ibi, ſed quæ patris , ſequi-
tur,voluntati non repugnant,conſentire intelligitur. &
ſe.dicit,ꝙ filiofam.diſſentiēte ſpōſalia nomine eius fie-
ri non poſſunt. Et ibi.viduæ.ēt vidua minor.xxviii.ſecū
das nuptias ſine patris conſenſu non contrahet. Et ibi,ſi
3 puellæ.tutor † ſine voluntate puellæ non conſtituit ſpon
ſalia.¶In glo.j.in fi.xxx.q.ij §.j.¶In glo.ii. ibi , pubertatē
inchoandam.in finienda.n.non eſt in ſexu differentia.
4 In vtroque.n. † ſexu finitur pubertas & cura finito.25.an
no.C.ſi mi.ſe ma.di.l.j.ſi ma.fac.ſine decr.l.fi.Inſt. de cu-
ra.in prin.& in fi.quæri ſolet de differentia,quare non ↄ
ueniunt ſexus.in tempore medio ſicut in primo & ter
tio.finitur.n.infantia eodem tempore.idem de adoleſcē
tia.In pubertate vero diſcrepant in tempore , ſed etiam
ſcripſi poſt Hoſt.eo.tit.literas.ſuper verbo compleſſet , &
vltra ibi dicta iuriſtæ ſufficiat , ꝙ natura pubertatē fecit
diſparē in ſexu . cū ꝑcipiamus naturaliter pubeſcere fœ
minas in xii.& mares in.xiiii.lex aūt poſitiua dēt ↄueni-
re naturæ.iiii.di.erit aūt.inſti.de adop.circa mediū. facit,
quod dicā.ī.de hære.ſtatutū.§.poſt. ¶In gl. vt qa poteſt.
in fi.& ſic ſit reprobatum,quod dixerat Hoſt. ſ. literas. j.
qñ ſeorſum habitant,non refert ratificari ſponſalia, niſi
per ↄſenſum exp̄ſſum.¶In gl.in fraudē.ibi,exp̄ſſo.Io.mo
na.dicit vero,vel p̄ſumpto.alle.ff.loca.itē q̄ritur. §. fi. & l.
ſe.¶In gl.ſ de.ibi,& Hoſt.q̄ adhuc hic placet Arc. Dicit
n.ſe vim facere in eo,quod hic dicit , ſupplebat , ergo fa
ctum reſpicit,& neſcio quid valeat ſic dicere . Itē rñdeat
rationi,quæ ſequitur in gl.Et ibi, contrahunt matrimo-
niū ſimul,vel cū diuerſis,non curo. ¶In gl. approbatur.
5 ibi,ſuper eo . ad hoc inducitur , quia † non ſemper ver-
ba de præſenti habent conſenſum de p̄ſenti. ¶In glo. &
non ſponſalia, in fi.arg cōtra.ff.de codicil.l.j. vbi de hoc
iura pro & ↄ.Quærit hic Ioan.mon.quare non ſit In ma
trimonio ſpirituali, vt ſi non valeat vt electio , valeat ſal-
tem vt poſtulatio,quod eſt falſum.de poſt.c. fi.reddit ra-
6 tionē,quia † carnale non eſt ita aſtrictū formæ, ſicut ſpi-
rituale.nam in primo ſufficit mutuus conſenſus,de quo
conſtet,ſed in electione non ſic , q̄ p certas formas hēt
fieri,de electio qa propter.Item quia electio p̄cedit initiū
matrimonii ſpiritualis , quod initiatur per conſenſum
ele.vnde non eſt mirū, ſi fortius euacuantur præcedētia
conſenſu, quā ea quæ conſenſu ligantur.ī. ti. j. c.ij. Item
electio veriſimiliter cadit in ſapiētes, quorū culpa mul-
tū cōtēnant.Sed fatui & fatuæ maiores & minores ma-
trimonia ↄhūt,de reſti.ſpo.ex parte. Et de talibus accipia
tur,quod elici poteſt.¶In glo.vt quia ſimul.ibi,cohabita-
uerant.& hoc ſolo caſu intelligit hoc verbum,dixit hoc
nō aduertēs,quod dixi in textu ſup ver.aliū. ¶In gl. ſtatī.
7 ī fi.vt ibi.ſcripſi.in fi.dixerūt.n.ꝙ † ſpōſalia cū impubere ↄ
cta poſt pubertatē nō trāſeūt ī matrimoniū p dona. vel
viſitationē & ſimilia.¶In gl.ergo.ibi , conſentit . cū hic
agatur de re naturali appetibili. Io.mo.¶In gl ↄ.ibi,ad id,
quod hic loquitur in vitrico,ſequens in fratre,dec.ex par-
te .ſuperius alle.in patruo, & ibi contrariū. ꝙ hic placet
Arch.dicit enim probari non poſſe , ꝙ patruus , fratres,
vel his ſimiles poſſint illum obligare ſine expreſſa volū
tate,vel ratificatione,potiſſime caſu,quo verba requirū
tur,vt in ſponſalibus,vel matrimoniis.de ſpon.ſi inter.&
c.tuæ.in parentibus ſecus,vt hic, ad decre. primā. de ma.
ↄc. rñdet cum Goſ. quod illa corde & ore conſenſum
expreſſit.concordando dici poteſt hoc in parentibus ſpe
ciale,ꝙ ſufficiat taciturnitas præſētium,qñ per parētes ↄ
trahuntur.Ratificatio vero expreſſa,vel tacita requiritur
in aliis,nec ſufficit taciturnitas.vnde ſi bene aduertis,hæc
gl.non ſignatur ſuper ea parte , quæ de taciturnitate loq
tur,ſed ſuper ea,quæ loquitur de ratificatione.

¶ De cognatione ſpirituali. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Compaternitas per procuratorem an contrahi poſſit.*
2 *Patrinus apud Deum eſt fideiuſſor.*
3 *Mutus non poteſt baptizare , nec puerum in baptiſmo tenere.*
4 *Baptiſmi ſubſtantia eſt aqua & forma euangelica.*

C A P.

CAP. PRIMVM.

NEdum. Poteſt diuidi ĩ tres par
tes. prima ponit qua-
tuor ſpirituales cognationes proue-
nientes ex leuatione in baptiſmo. ſe-
cunda ibi, & fateri. ponit totidem, q̃
ex baptizatione prouenių̃t. Tertia,
illas omnes repetit in confirmatio-
ne ibi, ex confirmatione. [*illū*] Xp̃ianum de iudęo, pa-
gano, vel hæretico no. xxx. q. j. c. j. de conſe. di. iiii. in bap-
tiſmate. vide, quod diſputãdo terminaui in q̃ōne, quã
poſui ſuper regula qđ non eſt. ſ. de regu. iur. vbi tenui
cũ hæretico & ex eius actu bene ꝯhi ſpiritualẽ cogna-
tionẽ, ſecus in pagano vel iudæo. primus. n. incorporatꝰ
fuit eccleſiæ ꝑ ſacr̃m baptiſmi, ſed non ſecundus. & iō
ſpũalis cognationis ꝑticeps eſſe nō pōt, & vide qđ dicã
ſuꝑ ver. ꝯhi. Itẽ cũ litera infra loquatur de ſuſcepto in ba
ptiſmo, refert Arch. Hug. tenere, ꝙ iudęus cũ ſua cōma
tre. ſ. q̃, vel cuius vir tenuit filium in circuncisione, licite
ꝯtrahit. idẽ de illa, quã in cathechiſmo, vel circũciſione
tenuit, ex quo baptizata non fuit, qa ꝯſtitutionibus ec-
cleſiæ hoc prohibentibus non aſtringit̃, ſed ſi baptizata
eſſet, tũc impediret diſparitas cultus. xxviii. q. i. caue. [*Su-
ſcipit.*] ꝑ hanc lr̃am & multa iuta, q̃ vtunt̃ ſimili verbo, q̃
denotant requiri actũ corporalẽ, ꝑ. l. ff. de adop. l. neq; &
1 l. in adoptionibus. & l. poſt mortẽ. dicit hic Arch. ꝙ † cō-
paternitas ꝑ ꝓcuratorẽ ꝯhi nō pōt. D. meus in ſua diſpu
tatione tenuit ꝯ̃riũ. vide in mercu. co. li. de reg. iur. poteſt
q s. vbi approbatur opi. Arch. ꝑ c. de his. xxx. q. j. filios om
nes genitos ante vel poſt cōpaternitatẽ. xxx. q. iii. §. filii
vero. alias. alii vero. & c. le. & ſ. co. c. j. [*contrahi.*] ex hoc ꝯ
tractu obligatur patrinus: nam filiolos docere tenetur
ſymbolum, orationem dñicã, & quædam alia, q̃ ꝑtinẽt
2 ad ſalutem directe, de ꝯſe. di. iiii. nos aũt. vbi dr̃, ꝙ † apud
Deũ patrinus eſt fideiuſſor ꝓ filiolo. & vide, qđ ibi no. ꝑ
qđ ẽt Arc. arguit ad id, qđ ſ. dixi, infidelẽ nō poſſe eſſe pa
trinũ poſt contractum, remittit Arch. xxx. q. iii. & iiii. in
ſummis [*ſuſcipiente.*] Non dixit r̃ndente, ꝑ qđ inducit Ar
chi. hanc literã, & ẽt ꝑcedentẽ, ſufficit ſuſceptio, ẽt ſi ſuſci
piens nō loqtur moroſe, no. in ſumma de matrimonio
§. qualiter ꝯhat̃. ver. & nũqd, ꝓ Hoſt. facit, vt ſicut ĩ bapti-
zante requiritur verbum. ſ. de bapti. ſiqs. de cōſe. di. iiii.
prima igitur. & j. q. j. detrahe. Sic requiritur ẽt ĩ leuãte, qa
r̃ndere dẽt, de cōſ. di. iiii. paruuli. nec ſufficit annuere, ſed
dẽt dicere volo, ita ꝙ omiſſa ſit cautio, vt in præd. c. j. ver.
nũc vero. & facit, qđ ibi no. ĩ gl. hoc ergo. & ſ̃m hoc ſicut
3 † mutus nō pōt baptizare, ita nec puerũ tenere, vt in ꝑ. c.
paruuli. R̃nſio. n. ad celebritatẽ ꝑtinet ſacramẽti. di. 100.
cum puulis. & c. nihil. Sed, vt dicit Arc. Hug. recipit illud
verbũ celebritatẽ, pro ſolennitate nō ꝓ ſubſtãtia. Nō. n.
oĩa, q̃ dicuntur, vel fiunt in celebratione ſacramentorũ
4 ſunt de ipſorũ ſubſtãtia, de ꝯſe. di. ij. vtrum. ſubſtãtia † aũt
baptiſmi eſt aqua & forma euãgelica. de hoc. j. q. j. detra-
he. [*confirmatione.*] de hoc. xxx. q. i. c. ij. & ca. dñm. & ca. de
his. & de cōſe. di. v. c. j. & ſe. vſq; ad c. omni die. exhibetur
aũt poſt baptiſmum. de cōſe. di. v. c. j. & ad robur. iiij. di. c.
ij. Et qa ad confirmationẽ accedens non præſumitur a
ſeipſo robur hr̃e, ideo licet ſit maior, tenetur ab illo ſigni
ficãdũ, quod per ſe ſtare non poſſet, de conſe. di. iiii. in ca-
thechiſmo. cũ duob. c. ſequẽtib. & hoc ẽt dixit Thomas
vt refert Arc. [*ſeu*] expoſitiuũ. ſ. ꝓ ideſt. ¶ Sc̃da glo. q̃rit &
remittit. ¶ Tertia glo. r̃ndere pōt ꝑ tres q̃ōnes, prima qđ
ſi poſt tm̃ cognita. vlti. quid ſi non cognita. ſecunda quæ
ſit ratio, quare coniuges communicãt ſibi &c. ¶ Quarta
gl. ſupplet quintum caſum. ¶ Gl. igit̃ ſi, ſoluit duos caſus,
ſ. de ſorore filiæ ſpũalis, & de filia ſpũali filii carnalis. ¶ In
glo. ij. in fi. Et dixit poſt Inno. ſ. c. Martinus. vbi ipſa reci-
tat opi. contrarias nil approbans. Arc. hic tenet, ꝙ non
contrahatur per rationem quam ponit iſta glo. in fi. Ad
decre. ꝯc̃ç. r̃ndet, ꝙ loquitur ſ̃m opi. mulieris, vt ibi dixi
ad id, quod dr̃ de affinitate. R̃ndet, ꝙ illud eſt vĩculũ car-
nale, qđ per carnalia & illicita ꝯhi poteſt. ¶ In gl. ſi igitur.
ibi, vel leuans. vel ipſius vxor prius incognita. Et ibi, filia
carnalis. & econuerſo. filiam carnalem filii ſpiritualis.
¶ In glo. vt ſi ibi. baptizans, vel ipſius vxor prius cognita.
¶ In glo. hoc fit. ibi confirmationis in fronte, vt hic, lo-
cus. n. eſt de ſubſtantia ſacr̃i. remittit Arch. de conſe. di. v.
nouiſſime. ¶ In glo. vlt. ibi. confirmantem. & ipſius vxo-
rẽ prius cognitã. & in fi. nec eſt plures reperiri, q dirimãt,
vt j. c. proximis, iſti autẽ omnes pertinent ad paternitatẽ
& filiationem, aut ad fraternitatem, aut ad cōpaternita
tem, & in his tribus cōſiſtit oĩs cognatio ſpiritualis, non
enim habemus auos, vel nepotes ſpirituales. & vide, qđ
ſcripſi. ſ. co. tit. ſuper ru. & c. Martinus. in fi.

SVMMARIVM.

1 *Catechizare quid ſignificet.*
2 *Vix, aduerbium multa ſignificat.*

CAP. II.

PEr catechiſmum. Ponit di-
ctũ quod,
primo probat ibi, vt ex, ſc̃do determinat ibi.
per illam ꝯhitur oĩbus illis modis, de qbus
ſ. c. proxi. dicendo enim ipſe Clemens in decr. ꝯc̃tæ. [*tales
res*] multis modis accipitur, remittit Arc. ad ea q̃ ſcripſit
xl. di. ante oĩa [*cognationẽ*] ex catechiſmo ꝯc̃tam poſtea
de prius contracto non eſſet dubium, & ſi eſſet cogna-
tio per baptiſmum. ſ. eo. ſi vir. ¶ Prima glo. tria facit, di-
cit, quid determinat, ponit ſummam, & quid ſit cathe-
chiſmus. ¶ In gl. pe. ibi. vix. certis ex cauſis. ſeqtur, aduer-
ſus dños ſeruos cōſiſtere, permiſſum eſt. ¶ In gl. j. i fi. ſ̃m
1 Hug. catechizare † græcũ idem, qđ adiuuare. de conſe. di.
iiii paruuli. & c. ſicut noſcis. ¶ In glo. iii. in fi. aliter. Arc.
de conſe. di. iiii. in catechiſmo. & ſ̃m vnam lecturam ꝓ
batur. xxx. q. iiii. c. iij. ibi. Xp̃ianitas. nã & Xp̃iana dr̃ mu-
lier catechizata. xviii. q. j. caue. ¶ In glo. ſ. compaternitas.
in fi. de hoc. xciii. di. mitatus. in princ. & xii. q. ij. hic hu-
ius, iuxta finem, ſic ponitur. xix. di. in memoriã. in prin.
de ele. non reſi. conquerente. Sic ponitur difficulter. ſ. de
dolo & contumacia. veritatis. verſic. tandem: Et ponit
Arch. verſum. Vult remouere ſere. vix verbum vult reti
nere. Et, vt dicit, hanc ſignificationẽ nō recipit hæc di-
ctio in perpetuo & abſolute prohibitis. ff. de aſſigna. li. l.
2 vlt. ibi. vix † pōt. i. nunquam pōt. ff. ad velleianum. tutor.
vbi ponitur vix pro impoſſibili. ff. de verb. ſign. alienatio
nis, circa princip. & ff. de le. iij. ſi inter. & vide quod de ver
bo difficile no. de teſti. ꝑcentiũ. in vlt. gl. vltra mediũ.

SVMMARIVM.

1 *Mulier adoptare non poteſt.*

CAP. III.

QVamuis. Tria ſunt dicta, q̃ ſatis patẽt
[*mulier*] in cognatione ergo
ſpirituali ẽt actiue ꝯhenda non eſt differen-
tia in ſexu. Ad idem, ſ. c. veniens. non ſic in
1 in legali. Nam mulier † adoptare non poteſt. iſt. de adop.
§. fœminę. C. eo. ti. mulierem. & no. lv. diſt. Yſmahel. de
differentiis & conuenientiis ſe̾uũ plene in Spe. de proui.
§. j. [*infantem*] idem in adulto. [*Acceſſerit*] etiam tenendo
linteum, in quo puer ponitur ſecundum Hug. & Arch.
hic [*Contrahitur*] cum ſuſcepto & parentibus ſuſcepti, nō
inter ipſos ſuſcipientes inuicem, vt dixi poſt Innocen. &
Hoſt. ſ. eo. Martinus. Et hic lo. mon. Arc. [*qua*]. i. talis. q̃
nam, vt patet in c. omnes. quod alle. vlti. glo. recepta ad
pęnitentiam bene dicitur filia ſpiritualis. ¶ Prima glo.
dicit quid determinat. ¶ Tertia glo. reddit rationem, ſi-
gnat contrarium & remittit. ¶ Vlt. glo. enumerat ſacra
menta & rationem reddit. ¶ In gl. ſ. cum omnibus. in fi.
peccant tamen ꝯfacientes, quia faciunt contra prohibi
tionem canonis, non plures. & iſtius decr. ſ̃m Arch. pu
to ſi conſuetudo non reſiſtit, & fortius ſi aſſiſtit leuis ſit
culpa, & ſic leuiter indulgenda, de accu. cũ dilecti. ¶ In
gl. vl. ibi, baptiſmo. ſub quo ꝯcludit̃ catechiſmus, q ẽt ꝑ
ſe nō eſt de ſeptẽ ſacr̃is Et in fi. Curioſus in his videat, q
ſcripſit beatꝰ Thomas quarto ſen. xlii. di. in ſc̃do art. j. q.

¶ Explicit liber quartus.

LIBER

LIBER V.

¶De accuſationibus & inquiſitionibus. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus confeſſus eſt ſe promiſiſſe centum Petro, ut eum de morte patris ſui non accuſaret, an propter hanc confeſſionem ſit deponendus.*
2 *Delator corruptus quando puniat, & delato corrumpẽti ignoſcatur.*
3 *Pactum iudiciale fortius obligat, quàm extraiudiciale.*

CAP. PRIMVM.

POſtquam. Inquiſiti, qui cõfeſſus eſt crimẽ. duas exceptiones tollit. ſcda ibi, vel ꝙ certis maxime ad hunc ſm Arc. [*criminibus*] Idẽ ſi de vnico crimine tractaretur[*deputatus.*]etiam ab ordinatio.ſ.eo.lib.de offi.vica.licet.Arc. [*confeſſus.*]ſtulte fecit.& ibi[*credatur.*]in ſui præiudiciũ. xiiii.q.ij.in prin.factum eſt etiam crimen notorium ꝑ confeſſionem.ſ.de coha.cle.c.fi.Quærit Arc. an confeſſionem reuocare poſſit.remit.ad dec.ex literis.de diuor. in gl.ſed nunquid.ad id no.Innocen.de elec.per inquiſitionem.ꝑ quæ tenet,ꝙ ſi deliberate ꝯfeſſus eſt,nõ poſſit, ſi ex calore iracundiæ poſſit, ſed lo. hic in additionibus format nouam quæſtionem, quã puto eum vidiſſe de facto,apparatum & quaſi ad literam ponam illã, q̃ talis
1 eſt.Epiſcopus † confeſſus [a] eſt ſe promiſiſſe centum Pe-
a tro,vt eum de morte patris ſui non accuſaret,quęrit, an ex hac confeſſione ſit deponẽdus. Arguit ꝙ ſic p.l.ff.de his qui no.in fa.l.qm.& l.j.§.qui fur.ff.de iure fiſ. in fiſ. cauſis.ij.q.iij.præuaricator.ſed õ.ſ.de collu.in tm̃. ibi nõ ſolum de correctione & colluſione,ſed & de propoſitis & aliis mandatur inquiri,ſed loquitur de colluſione teſtis,& correctione iudicis,nõ aũt partis:vt ĩ q.ſed primũ & ſcdm ſemp ita illicita ſunt.C. de pęna iudi.auth.ſʒ de nouo. de ſymo.nemo.de teſt.ĩtimauit.de teſt.co.ꝑuenit. & c.vlt.Colluſio etiã põt fieri ſine precio, ſine quo non fit tranſactio.ff.de tranſac.l.j.item alle.C.ad turpi.l.q̃uis. nam licet in ciuilibus duplici via poſſit agi, vt no. ff.de con.cauſa da.l.ſi quis accepto.ſecus in criminalibus, q̃ fortius tollũtur per pactũ.ff.de pac.ſi tibi.x.§.quædã.pactio ergo,q̃ ipſo iure tollit accuſationem,eius contrariũ operari non poterit,ar.ff.de adi.le.l.legata inutiliter. Itẽ
2 facit.ii.q.iii.palam.& c.ſe.vbi delator † corruptus punitꝰ, ſed delato corrumpenti ignoſcitur.ff.de bo.eorum qui ſibi mor.l.j.Item ſi ſim canonice electus, vel habeo ius ad rem,ſi datur aliquid impugnatori de cõſciẽtia mea, licet turbata ſymonia eſt. de ſymo. Mattheus. & c.ſicut tuis.Ratio,qa non eſt tenendum ad finẽ bonũ per mala media.i.q.j.non eſt putanda.ſed ſi ius habeo in re,& poſſideo,non eſt ſimonia,ſi do pecuniã moleſtanti, vt deſinat,de ſimo.dilectus.j.vnde in dubio genus probanũ nõ oberit,cum illius caſus obeſt,& alter non.ſ. de proba.in pñtia.& not.ſimile.ſ. eo. cũ dilecti. & ſ.de reg. iu. eſtote,non ſic ſi quælibet ſpecies ad idẽ tenderet.ff.de pe. hære.itẽ veniunt.§.a quo.reſtat quoſdam dicere,ꝙ l.qm̃ in princ.alle.non ob.quia loquitur de pacto in iudicio habito,quod eſt magis inſpectum pacto habito extra iudicium,cũ iudiciorũ metu plerunq; deueniatur ad pa-
3 cta.& † pactũ iudiciale fortius obligat, q̃ extraiudiciale, at.ff.depo.l.Publia.§.Titius.de inter.ac.l.j.in fi. ff.de confeſ.certũ.§.ſi quis. vtrumque tamen pactum ligat. ſ. de exceſ.præla.q̃ ſit graue.C.de Inter.ma.inter pub. l. tutor. tamen confeſſio extra iudiciũ facta non infamat infamia iuris,ꝙ tñ facit tranſactio,vt in dictis no.refert alios dicere, ꝙ aut ꝑ pactũ agitur, vt ab accuſatione recedatꝰ, vt ſic nihil remaneat de iuribus accuſationis,vt d.l.q̃uis. & d.§.quædã.aut ſuper crimen ſit pactũ.& ſic loquitur lex qm̃.ipſe dicit,ꝙ attenta perſona epiſcopi pęna ſanguinis hic imponenda non eſt.ff.ad l.Corneliam de ſica.l.j.in fi.& ſic tranſigere obeſt.ff.de pu.na.l.fina. quare diſtinguitur.aut res eſt integra,& tũc licet vexationẽ redimere,arg.ff.ad turp.l.mulier.& l.ſe.& ꝓbatũ eſt.ſ. aut res nõ eſt integra,& fit tranſactio, vel pactũ coniuncto. facit,quia tranſigi præſumitur timore accuſationis imminentis,arg.de bo.dan.l.j.§.fraudis.& C.ad turpil.l.j.C. de tranſac.l.tranſigere.Quærit demum,qd ſi infamia ſit probata contra epiſcopum de graui crimine,nunqd ſit ex hoc deponẽdus.dicit ſic,ſi eſt ĩfamia facti.ſ.de teſti.tã literis.vbi no.ſecus ſi eſſet infamia iuris, vel ſi factũ eſſet ꝓbatũ.C.de cur.l.infamia.li.x. C.de digni.l.iudices.li.xii. ſed nunquid ex infamia facti negotio pendente poterit ep̃s ſuſpendi ab adminiſtratione tẽporalium & ſpiritualiũ.dicit ꝙ nõ regulariter,vt no.ſ.de pur.ca. c.ſi. & c.Iter. licet de crimine ſimoniæ & dilapidationis ſecus inueniatur,de ſimo accuſatum.& c.licet Hely.§.qa vero. ſ.e. inquiſitionis.§.fi.& ſ.de offi.deleg.venerabili. no. & habet expreſſum.ij. q.iii qa ca.& xv.q.v.p̃sbyter.vbi cũ eſſet delicti enormitas,vel ſcandalum,fieri poſſet p̃dicta ſuſpenſio.ii.q.v.p̃sbyter ſi a plebe[*fruſtra*]eſt aduerbiũ qualitatis,& ſonat quaſi in vitiũ incaſſum, vel ſine effectu. vnde dr̃ qs fruſtratus ſpe, vel deceptus. Et ſcribitur per.r, in prima & ſecunda ſyllaba. ſed fruſta nomen pluralis numeri nõ hẽt.r.in ſyllaba ſcda. Et ſunt fruſta particulæ rerũ panis,carni,caſei & ſimilium, q̃ a fractura ꝓueniunt.& aduerbiũ fruſtatim,idem eſt,ꝙ diuiſim,vel particulatim eo prætextu, quaſi ex alio capite poſſẽt impugnari,puta eius falſitate,vel errore probatis,poſſet etiam ſic exponi confeſſio,ꝙ non perimetur.ſ.eo.cum dilecti. [*Eiſdem*]q̃ fuiſti cõfeſſus,non fuerunt ante confeſſionẽ. Ioan.And.¶Prima gl.dicit,q̃d declaret iſta & ſequens. ¶Vlt.glo.rationem reddit,recitat opinionem contrariã cui reſpondet.¶In vlt.gl.ibi.§ rati.Cautio rati non exigitur poſt lit.conte §. inuitus. dicitur inuitus procur. qui expreſſe non conſentit.¶In glo.nullæ.in fi.de reuocanda confeſſione dixi in textu in prin.magnæ gl.ſ.in fi.Archi.alle.ii.q.iii.§.notandum.de pę.di. j. menſuram. ¶In glo.vlt.ibi,p̃dictis.in prin.primæ gl.vnde infamia habetur loco accuſatoris,vt in decre.qualiter, q̃ dẽt ꝓcedere apud bonos & graues. ita quod ſępius clamor aſcendat, vt ibi.& c.cũ oporteat.& de ſymo.licet Hely. videbatur, ꝙ ex quo accuſatus verus,vel fictus non fuerat in iudicio, etiã confeſſus accuſatorẽ non habens puniri non deberet.ff.de mu.& ho.l.reſcripto.§.ſiquis.ij.q.j.de manifeſta.xxiii.q.iiii.ſiqnis poteſtatẽ. nã & ſi manifeſta ſit eorũ reprehenſio,oportet ordinem ꝑ iudices obſeruari. xj. q.iii.eorũ q.in fi.ſed de ordine eſt,ꝙ legitimus accuſator verus,vel fictus ſit in iudicio.ſ.eo.c.j.xxiii.di. illud. v.q.v. relatũ.in fi.& ꝙ capitula dentur inquiſito,vt ibi,§.debet. ergo proceſſus hoc prætermiſſo non valuit. Ad primũ reſpondet Arch.illud regulariter verum,ſed fallit in caſibus notatis.ſ vt eccle.benefi.c.vno.in prin.& ii.q. j. de manifeſta.Itẽ hẽt locũ in occultis,ſecus in notoriis, vt probatur.ii.q.j.quæ Lotharius.& c.de manifeſta.ſ.de iureiur.ad noſtrã.ii. Cum ergo iſta in iudicio fuerunt notoria,potuit ferri ſnĩa.ii.q.j.ſcęlus. qd ſm eũ loquitur in hoc caſu,& remittit de purga.ca.c.penul.i gl. antepenul. ad ſecundũ de ordine dicũt ipſe & Ioan.mo. duplicẽ iuris ordinẽ,vt no.ij.q.j.in ſumma.& in prædic.decr.pe, in iiii.gl.vnus q eſt neceſſitatis,vel de ſubſtãtia,& ille omiſſus vitiat.ij.q.vj.ſententia.de reſcri.cũ dilecta.ibi de hoc eſt ordo congruitatis, vel non de ſubſtantia.& ille non viriat,parte tacente,reſiſtens tñ poſſet appellare,& ita hic.de reſti.ſpo.c.j.de rei ven.ordinarii.vnde in hoc reſiſtent,ꝙ iſte ordo in ambobus mẽbris hic poſitis,& ĩ.c. proximo.vt ibi no.in vlt.gl.eſt de ſubſtantia & neceſſitate parte petente capitula, vel excipiente, vel negante ſe infamatã,ſed parte tacente dicitur congruitatis, vel nõ de ſubſtantia,vt hic,& ĩ. proxi. & eſt ſimile, quod not.

xvii.

xvii.q.iiii.vxor.& ſcripſi de li.ob.c.j.ſuper.j. gl. & in fi. vt ibi not.in fi.iiii.glo.

ADDITIO.

a ¶Confeſſus eſt. Confeſſio extraiudicialis de delicto facit indicium ad torturam tantum. Bar. in l.capite quinto.ff.de adulte.niſi reuocetur ante torturam. Bal. in l.unica. C.de confeſ. Ferrat. in cautel.

SVMMARIVM.

1 *Inquiſitio facta ſuper veritate criminum an valeat omiſſa inquiſitione infamiæ, ſi reus præſens tacuit.*

2 *Teſtes debent eſſe perſonæ probatæ.*

CAP. II.

SI is cui. Non diuiditur & intendit, quod † valeat inquiſitio facta ſuper 1 veritate criminũ omiſſa inquiſitione infamiæ, ſi reus præſens tacuit. Et, vt dicit Ioan. mo. iſtius c. & præcedentis eadẽ ratio, quia vtrobique renunciatum eſt proceſſui, qui penitus præmitti debuiſſet, ſi petitus fuiſſet ſimplr. hoc dicit per ea, quæ dicã ſuper. i.glo.[*omiſſa*] quam præmittere debuiſſet iuxta diſtinctionem primæ glo. nec ſimul eſt quærendum de vtraq; .ſ. de iudi. exhibita.[*inquiſitis*] Idem puto de exceptione, quod non fuerint tradita capitula propter identitatem rationis. & c. proxi. ¶ Prima glo. diſtinguit, quærit, & remittit. ¶ Glo. ſecunda ponit dictũ Hoſtien. quod im probat. ¶ In prima gloſſa ibi, committit non ſimpliciter iurando, ſed aſſerendo illum infamatum, ſuper quo vide, quod ſcripſi ſupra eodem. cum oporteat. ſuper ver. famam ipſius, per quod decido plura notata hic per Archi. qui etiã hic no. quod ad hoc vt ex verbis oriatur infamia. oportet quod in ſcriptis redigantur, ſuper quo vide, quod ſcripſi ibidem ſuper ver. ſubito. ver. no. quod ad hoc, & vltra ea, quæ ſcripſi multum ponderabat ibi Inn. An infamia ortũ habuiſſet ex ſententia, vel interlocutione iudicis, vel ex dicto parentis, vel patrini, vel conſimilium, vel perſonæ autenticæ. C. ex qui. cau. infa. irro. l. interlocutio. & l. ea quæ. & l. verbum. de ele. ſuper eo. de 2 teſti. teſtimoniũ. dicit etiã, quod † teſtes debent eſſe perſonæ probatæ. ij. q. vii. terminationes & c. ſiquis epſ. ſufficit tñ, quod in eis non ſit cauſa repulſionis. ſ. de teſti. tã literis. nec eſt vis, an ſint clerici, vel laici. vel mulieres in criminib' non periculoſis. de periculoſis remittit ad dec. qualiter. eo. ii. ſubdit ibi, quod cũ infamia venit probanda per teſtes, ſiue ad inquiſitionem faciendã, ſiue vt a dignitate repellatur, ſiue ob aliam cauſam, teſtes dicere debent eum apud ſuum epm infamatum, vel ſuſpicioſum de tali crimine, vel incredulũ propter tale crimen, de quo illũ hẽt ſuſpectũ. Et idẽ ſi talis eſſet, vel reputaretur apud ſuos cõſacerdotes, vel apud bonos, graues & iuſtos homines de plebe ſua, quam regit, vel in qua conuerſatur. ii. q. v. omnibus, vel apud plebem non habita diſtinctione bonorum & malorũ. e. q. presbyter. & reddit cauſam ſcientiæ talẽ vel ſimilẽ, Scio, quod epſ habet eũ ſuſpectũ de tali fornicatione, quia cognitione præmiſſa in ſcriptis prohibuit ei, ne conuerſaretur cũ illa, vel pñſens fui, vbi epſ ſcripſit, quod de hoc mandaret fieri inquiſitionẽ, vel pñſens fui, vbi ſine ſcriptura fecit inhibitionẽ prædictã, ar. C. ex quibus ca. l. verbũ. ff. e. l. ob hæc verba. in aut. vt li. ma. & auiæ. §. j. Non videtur aũt illa cauſa ſufficiens, audiui ab eo, quod illũ ſuſpectũ habet, niſi ex pñcedenti cauſa, & cũ ſolennitate hoc diceret. C. de non nu. pe. l. generaliter. De infamia vero apud conſacerdotes, vel plebem cauſam teſtimonii reddet teſtis, quia ſuper hoc ſcripſerunt Papæ, vel alteri ſuperiori, ar. in auctẽ. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. §. ſi quis aũt pñter. & §. neceſſitatẽ. & in aut. vt nulli iud. §. ad hoc. Itẽ ſufficiẽs erit cauſa, ſi dicant, ſe ſcire infamiã, quia non eſt ſcandalũ & rumor, quod vix tolerari poteſt, & quod ex eo factũ redditur quaſi manifeſtũ. e. ti. qualiter. ſed melior eſt cauſa, ſi dicat, quod populus per iuramentũ interrogatus. reſpondet illũ apud eos de illo crimine ſuſpectũ. de pur. ca. c. ii. ſed vt dicit Inno. primũ vr ſufficere, ſed nõ ſufficere dicere cõmunẽ eſſe infamiã, vel vocẽ, niſi dicat de ſcandalo, vel rumore, vel aliis pñmiſſis. reliqua quæ ibi no. hic videas. & ibi, cũ epſ. an epiſcopus ex ſola ſuſpicione poſſit inquirere cõtra ſubditũ. tractat hic Arc. ad qd dixi. ſ. de offi. ord. ex parte. ſuper gl. fi. & ibi, ſi ad petitionẽ. idem ſi dicat multorũ relatione percepimus ſm Tan. licet Ioan. contra, vt ſcripſi in c. cum oporteat. ſup ver. famam ipſius. ſed pro Io. facit. xxvii. q. ii. multorum. ponderato principio & fine. ver. ſi ergo. dicit Arch. quod cũ ibi ageretur de veritate carnalis matrimonii, ſufficit, quod conſtet de matrimonio & adiacentibus, nec expedit ibi de fama inquiri, ſed de veritate tantum, quare non tangit caſum iſtum ſm eũ, & ibi, cũ oporteat. & Io. mo. ſ. c. proximo. quia Papa ſcribendo ad petitionem partis reſeruaſſe intelligitur omnes defenſiones reo. & nolle iuris ordinem corrumpere. C. de inoffi. teſt. l. ſi quando. & ſ. de elec. ii. §. denique. & idem Gof. in ſumma eiuſ. ti. §. in ſum. notandum eſt. & facit de offic. deleg. ex parte. ii. & in fi. ¶ In gl. quid ſi, & quid ibi tenui hoc placet Arc. ¶ In gl. vl. ibi, ſubſtantia. vide, quod dixi. ſ. c. proxi. ſuper. vlti. gloſſã.

De hæreticis. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Subdiaconatus olim non erat ſacer.*

CAP. PRIMVM.

QVoniam. Præmittit cãm iuris noui, quod ſtatuit. ibi[*concedimus.*] ad degradationẽ xj. q. iii. epiſcop'.[*presbyter*] dicit Archi. ad huius declarationẽ videndũ, quod no. xv. q. vii. in pri. & quod no. Inno. & Hoſt. ſ. de pñbr. graue. quæ dicũt vt ibi ſcripſi in gl. ma. ver. & breuiter. quod vbicũque de crimine agitur conſtitutorũ in ſacris, ſi depoſitionis ab ordine vel officio ſnĩa ferri dẽt, ſeruabunt canones, de quibus hic loquitur. & hoc patet. j. de pœnis. c. ij. in prin. reliquorũ clericorũ cauſas ſolus audire poterit & finire, vt ibi. xv. q. vii. ſi autem. in fi. nõ excluſo capitulo ſuo, vt in vlt. glo, non pñſcripſiſſet, quod ſolus poſſet. ſ. e. li. de cõſue. non eſt.[*Concedimus.*] ecce ius nouũ in ſacris ſtricte ſumitur per modũ. no. xxxii. diſt. i ſum.[*abbatibus.*] ſic xviii. q. ii. ſiquis abbas[*religioſis*] clericos etiam ſeculares hic includit. iiii. di. denique. in princ. & Hoſt. j. q. j. nullus itaq;. in fi. Arch. & vide j. c. vt officium. §. verũ.[*literatis*] includit etiam laicos, vt ſunt doctores, vel periti in iure canonico, vl ciuili[*videbitur.*] ipſi epõ, qui debet ferre ſnĩam[*ſua dioceſis*] nõ eſt hic ita de ſubſtantia, quin miſceri poſſint aliqui de dioceſi aliena, ſed hoc dicit propter lrãm cõuocatis, quæ pñceſſit, de aliena enim dioceſi vocare nõ dẽt, nec arctaret vocatio. ſ. e. li. de offi. ord. cũ epſ. fuit & appoſitũ, vt ſciatur, quod illos, qui ſunt dioceſis alienæ, vocare non tenetur, dato quod forſan peritis non abundet in ſua[*Epſ*] vide, quod dixi de electo. ſ. de elec. tranſmiſſa. ſup verſi. diſcuſſionem.[*degradare.*] vide remiſſionẽ, quã dabo ſup vlt. gl. ¶ Prima gl. dicit vnde ſumpta. ¶ Tertia glo. ſoluit cõ. ¶ In gl. ii. ibi, eſſe ſex adiuncti proprio epõ ſm Io. & idẽ no. j. de pœnis. c. ii. & idem Guil. in Spec. de accu. §. iiii. in prin. & ibi circa mediũ. vide de cõſue. cõtra. & ibi. ſubdiacono. idẽ Guil. in Spe. præ. §. in fi. & idẽ Arch. & patet j. de pœnis. c. ij. poſt princ. Sed Io. dicit, cõ. pro quo facit. c. ſi autẽ. vbi expreſſo pñsbytero & diacono dicit ſolũ epm reliquorum clericorũ cauſas audire & diffinire. ad idem, qd legitur. & no. v. q. vj. quia iuxta. Rñdet Arch. quod illud ſm 1 † antiqua tpa, qñ ſubdiaconalis ordo non erat ſacer. Inducit etiã, quod poſt Hoſtiẽ. ſcripſi. j. de regula. miramur. ſuper ver. priuilegio. ¶ In gl. ſ. e. in fi. & j. e. accuſatus. in fi. & c. vt commiſſi ver. & illorum. ¶ In glo. vlt. ibi, non capitulũ. Idem Io. mo. ſed Arch. intelligit hoc rerum in cõminatione,

minatione,& diffinitione cauſæ.in actu degradationis
ſufficiat ſeruare,quod hic dicitur,circa hoc vide, quod
ſatis dicam in dec.ij.ſ.de pœnis,ſuper ver,numero.

S V M M A R I V M.

1 *Hæreticus quis dicitur multis modis.*
2 *Hæretici coguntur multiplici ratione ad fidem ſeruandam.*
3 *Verbo facere minus eſt quam facto.*
4 *Hæreticorum libros cuſtodientes an ob id puniantur.*
5 *Negligere eſt fallere.*
6 *Sepultura crimen ſi eſt publicum , quamuis perſona tumulans ignoret, poteſt tamen procedi contra eum.*

C A P. I I.

Qvicunque. Quinq; ſunt partes, q̃ patet per paragraphos
Prima imponit pœnam ſcienter ſepelien-
tibus hæreticos &c. Secundo aggrauat.ibi,
& locis.Secunda duo facit,ponit primo prohibitionē.
ſecundo pœnā.ibi,q vero.Tertia etiam primo inhibet,
ſecundo decernit.ibi,ꝙ & ſi.Quarta priuat & diſtinguē
do aggrauat. ibi,volentes.Quinta ponit dictum , cuius
rationem reddit.ibi,velut.Et fuit iſta decr.cū lex ſequē.
Alex.quarti non tertii,vt quidam habent in ſuprаſcri-
ptione,quia ſi illius fuiſſent,antecederent p̄cedērē [*hæ
reticos*].recte ſicut in decr.vnica.ſ.co.li.de ſpon.in princ.
dixi.ita & hic Arch.qui ſatis fuit ꝓlixus,adhuc eſſe po-
terat prolixior pp verba in princ.hic inſerta,q̃ eūdē nō
1 ſic decurtare potero,ſicut ibi. ¶ Primo † quomodo di-
a uerſis modis quis dicitur hæreticus[a] vide no.ſ. c. firmiſ-
ſime.cū ſua reſponſione,& quod ſuper ea dixi , de quo
hic Arch.ſubdit etiā non iudicandū hæreticū eum , q
paratus eſt corrigi.xxiiii.q.iii.dixit apoſtolus. &.qui in ec
cleſia.& q.i.hic eſt.vbi de hoc. & ea.q. quæ dignior. &
2 xvi.di. nec licuit.xxi.diſt.& nūc autē.¶ † Ad fidē autem
ſeruandā cogantur hæretici multiplici ratione,vel ſimi
litudine.primo ſicut freneticus , quem medici ligant.
xxiii.q.iiii.ipſa pietas.& c.in vnum.in prin.Et ſicut litar
gicus,qui ſtimulandus eſt.e.q.quid faciet.Et ad inſtar fi-
lii & diſcipuli,quē pater & magiſter corrigunt ,in præd.
c ipſa.& e.q.diſplicet.ver.ſi voluntas.Itē qui in viis & ſe
pibus inueniuntur,coguntur intrare,vt p̄cedenti.c.ipſa.
& lxxvi.di.c.i.in fi.Itē Lucæ.xiii. p̄cepit paterfa.ſeruis ,ꝙ
cogerent intrare,quoſcunque interuenirent.xxiii.q.iiii.
nimium. Et Pau.ad veritatē fuit coactus.vt ibi.Itē paſtor
errantia pecora flagello reuocat.vt ibi Itē qa vtilius eſu
rienti &c.Et qa ſcriptū eſt, detrahentē ꝓximo ſuo &c.
vt ibi. Itē qa medicus vulnera ferro ſecat &c.lxxxii. diſt.
plurimos .in ſi.j.q.j.reperiuntur. xvi. q. j. in canonibus.
Itē Angelus coegit Agar,vt rediret ad dominam ſuam.
xxiii.q.iiii.qn̄ vult.in prin.Itē Nabuchodonoſor decre-
tum dedit ꝯ illos,q dicerent in Deū blaſphemiā. vt ibi.
& c.non inuenitur.& xi.q.iii.imperatores.Itē multi te-
nentur ad bonū opus ſuſcipiendum.fortius ergo ad fi-
dem tenēdā.vt ibi,Itē ꝯ paſtores dicitur Ezech.& Hiere.
v.,errātem non reuocaſtis.perditum ,non requiſiuiſtis,
& in c. diſplicet.& q.vj.quod errauerat. Item illi cōpel-
lunt catholicos ad malū,fortius ipſi cogēdi ſunt ad bo
nū. xxiii.q.v.relegantes.ſm Arch.credētes.hi ſunt, q ꝓ-
prio ore debent ſe credere ipſorum erroribus.de pœ.di.
j.pōt.ibi de ſe fatentur.& c.in actore.ad hoc de con.di.
iiii.cū pro paruulis.& c.ſiqua mulier.xxii.q.iii.is autē.&
tales iudicantur hæretici.ſ.c. excommunicamus. ii. de
verb.ſig.ſuper quibuſdā.vbi de hoc.& hoc eſt indubita
tum.Itē qa adorauerūt,reuerētiam ſuo more exhibue-
runt,conſolationem,vel cōionē ab hæreticis receperūt
vel ſimilia perpetrant,quæ pertinent ad ritū ipſorū,me
rito dicuntur credētes,nā dictis p̄ſumitur affectio. xxxii.
q.iv.q viderit.& c.ſicut.n.C.de dolo. l. dolū. de bigamis,
3 nuper.& † plus eſt facto q̃ verbo aliquid facere.de appe.
dilecti.ad idē,ff.de leg.l.de qbus.xx.q. j. q̃ ꝓgenitores. xi.
q.iii.æſtimant.nā etiā factis negamus & fatemur. hoc
tamen intelligit Arch.de factis , quæ ad ritum erran-
tium pertinēt,& per quæ error exprimitur. viſitans er
go,alimoniam dans,ducatū p̄bēs,vel ſimilia faciens ,in
quibus de ipſorum ritu nil apparet expreſſum , non pu
tat Arch.iudicandos credentes.hoc verum , niſi prius
fuiſſent lapſi.j.c.accuſatus.§.illo quoq;. Nā ꝓ pecunia
fiunt ſæpe talia.Itē qa decr.pen.ſ.co.dic it credentes er-
roribus,putat neceſſe aliquid erroris indiciū in eis dep̄-
hēdi.vt tales iudicentur,quare illos,de qbus vltimo di-
ctū eſt,nō credentes,ſed receptores,vel fautores iudicat.
j.co.accuſatus.§.ſi vero.Cū enim credēs iudicet hæreti
cus,non debet quis facile iudicari credens , qa nec in
hoc crimine ſufficit vehemens præſumptio ad damna
tionem.ſ.de præſumptio.ad damnationē.ſ. de p̄ſump.
lrās.vbi de hoc.Et ſi opponatur,ergo nec adoratores de
bent cōdēnari,ſi ex præſumptione non iudicat, cuius ꝯ
trariū dictū eſt.Rn̄det,illā non eſſe p̄ſumptionē ſed ve
ram probationē ex facto,alleg.no.ij.q.j.§.qn̄ aūt , cum
concor.ibi notatis,aſs de animo cōſtare nō poſſet.xxxi.
di.erubeſcant.in fi.xxiiii.q.iii.Deus qn̄.ix. q.iii. aliorū.ſ.
de viur.in ciuitate.itē iudicia,'quæ ad bonum retorque
ri non pōt,nec aliud,q̃ ad id,quod iudicant ꝓ probatio
nibus ſunt habenda.C..de dolo.l.dolū.¶ Quid de audiē-
tibus ſermones,vel prædicationes hæreticorum, dici po
teſt,quod ſi ſemel tantum audierunt,'nec poſtea redie-
runt,non iudicantur credentes. cū approbare non vi-
deantur,quod poſtmodum euitarunt,argu.l.qđ.j. con-
ſtat.ſ.de præſump.ex ſtudiis.ff.de inceſt.nup. q contra.
in fi.de in rem verſo l.pro parte. dicit aūt , q oēs , quos
prædixi,non iudicaret credentes , iudicaret tū grauiter
ſuſpectos,quare poſſet illis indici purgatio.ſ co.excōica
4 mus.§.q autem.vbi de hoc.idē dicit de his qui † recipiūt
libros hæreticorū,niſi illos ſtatim incēdio , vel alio mo
do deſtruxerint qa tūc putat illos innoxios,ar.i.q.i. ſi qs
receptatores,tales dicuntur q ſciēter hæreticos recipiut,
argu.j.de pœnis.fęlicis.poſt prin.& ff.ad l. Iul. de adul.l.
mariti.§.quæſitum.licet.n.ſm gr̄amaticā videat nota
re frequentiā,iuriſtæ habēt receptare pro recipere.ff.de
excep.l.fi.in iure enim ꝯ rōnē diſputandi ſunt multa re
cepta.ff.ad l Aquil.ita vulneratus.ſcienter aūt receptan
tiū qdā ſunt in culpa,qdā non.C.de his q latro occult.
j.leges aūt illū innuūt receptatorem,q receptat & cęlat,
vt cælatus iudicis manus euadat,vt patet.ff. de recep. l. j.
& ii.ff.de offi.præſi.l.congruit.C. de his q latro. occul. l.
vl.de iſtis receptatoribus & fautoribus no.Hoſt. in ſum
ma huius ti.§.quæ pœna defenſores de ſociis, conſilia-
riis defenſoribus & fautoribus not.in cle.de pœnis. ſiqs
ſuadente.in gl.quia lrā. Et.vt dicit Arch.qñq; qs defen-
dit errorē,qñq; perſonā errātē , primus dānabilor ſim-
pliciter errat,& dicitur hæreſiarcha.24. quæſtio. tertia.
qui aliorum.& ſic loquitur. xi.q 3.iii.q cōſentit de illo.
ſ.q errorē defendit ne ad manus iudicis examinandus
veniat , vel puniendus.de ſimili defenſione loquitur
xxi.q.v.per totum.xxvii q.i.ſi ambos.& tales excommu
nicari poſſunt.& putat Arc ꝙ etiā poſſit ei indici pur-
gatio pp talē ſuſpicionē, q̃ inſurgit ex iniuſta defenſio
ne,14.q.6.hi q.aſs ſi q.dicit ēt quoſdā tenere,ꝙ p̄lati vel
principes,q tales non corrigunt,& puniūt,dici poſſunt
5 defenſores qa † negligere eſt fallere.ii. q. 7. negligere.81.
diſ.error.de ſēn.excō.quanto.de homi. ſicut dignum.
§.illi etiam. Ar. hoc non placet,q exponit verbum faue
re,id eſt nutare, alle.lxxxvi.diſ.inferior. [*fautores.*] de his
etiā.j.co.ꝯ Xp̄ianos.dicit Arch.ꝙ non eſt eadē cōditio
ꝑſonarum priuatarū & illarū,q̃ i publica poteſtate ſunt,
ſecundi .n.ex ſola omiſſione pn̄t dici fautores qn̄.ſ. con-
demnatos ab eccleſia nō fugant,nec puniūt.xxiii.q. iii.q
pōt.ij.q.v.q viriis.& q.viii.p̄terea.& in caſu, q habetur. j.
co.vt officiū.§.vl.vbi remittit.Priuatæ vero perſonæ non
b capiendo,vel detinēdo nō dicunt fautores[b] cū talia pti-
neāt ad ptātē habētes.xxxvi.q.ii.ſi tertia.ar.ꝯ.xxi.q iii.c. vl.
& j.de ſen.excō.dilecto.ver.& qdē . hic aūt intelligit de
priuatis nō aſtrictis ad id per iuramētū.Si.n.iurauerunt
iudicare & cęlant,fautores ſunt, & cęlare in eis eſt mor
tale.xi.q.iii.quiſquis.fouet ergo quis omiſſione & per-
miſſione,

miſſione, etiã iudex vel plãtus fauere intelligitur, vt patet. xvii. q. iii. §. q autẽ. Item verbis fauere quis poſſet excuſando hæreticũ non ex linguæ lubrico, nec per iocũ, ſed in ↄuenticulis, vel cum inter laicos dicunt illos nõ eſſe tales, quales dicuntur. Aduocati etiã, q eos defendẽdo ipſorum exceſſus excuſant, poſſunt dici fautores habita cõſideratione pſonarum, tẽporũ, & locorũ, nõ .n. hæc oĩa ad vnguẽ ſtringi pñt, plerũque. n. verba puocãt ſimplices ad hæreticorum amorẽ & deuotionẽ, quam ad eccleſiã habent, minuunt, & eneruant, & q falſi excuſatores fauere dicantur, patet. xi. q. iii. timendo. & epi, q Lothario adheſerunt, vt eius fautores damnati ſunt, ii. q. i. c. vl & canon dicit, q fucatis excuſationibus eius crimina tegere videbatuur. xj. q. iii. ita. ex quibus duob⁹ c. dicit colligi colorare defendentẽ fauere, vbi non eſſet lubricũ linguæ, quod ad pœnam, vel dãnũ trahi nõ debet, nõ noceret. ff. ad l. Iul. maie. famoſi. nec obligant, q̃ per iocum dicuntur. ff. de ac. & ob. obligationũ ſubſtãtia. xxii. q. ii. quod ait, q aũt qs facto faueat pbatione non indiget. puta in eo qui tali alimoniam pcurat, q liberatur, per ea p q̃ liberatur ſubminiſtrat, & ſi qua ſunt ſimilia. xxiii. q. iiii. eſt iniuſta. ff. de furtis. ſi pignore. j. e. accuſatus. §. ſacerdotes. vbi de hoc, & c. vt inquiſitionis. §. prohibemus. idem dicit de illo, q precibus illũ liberat, 14. q. 6. c. j. verſi. illud no. & quod ibi dicit, ſocius criminis, exponit. i. particeps factionis. ſic & illud, non caret ſcrupulo ſocietatis &c. ii. q. vii. negligere. ſed prælati, qui nolunt facere carceres ad cuſtodiam hæreticorũ, vel ſimilia reſpicientia promotionem officii, nõ dicent̃ fautores, qñ ex auaricia nõ in fauorẽ hæreticorũ id faciũt, & ideo inquiſitores pp id non habebãt pcedere ↄ eos, in ↄriũ alle. xxiiii. q. v. adminiſtratores. de offi. deleg. p̃ter ea. eorum hæreticorũ. [*ſcienter.*] ſimile de cle. ex. mi. li celebrãt [*eccleſiaſtica.*] ſic no. de ſepul. ſacris. aliqñ dr̃ chriſtiana. vide, quod ibi dixi ſuper ver, eccleſiaſtica. de quo hic Arch. q dicit, nec in cœmiterio, nec alibi ad modũ chriſtianorum tales tumulandos, ſed iactãdos in ſignũ dãnationis, vt ibi, & de ſta. mo. cũ ad monaſteriũ [*uſque*] includit ſatisfactionẽ, concor. s̃. e. li. de cenſi. q̃q̃. in fi. [*cõdignam*] alias idonee Deo habent ſatisfacere de peccato & eccleſię de offenſa, de pe. diſt. j. in actione. de ſen. ex cõ. cum deſideres. §. vlt. in fi. ſic. s̃. eo. excõicamus. §. qui aũt. Arc. [*ſententiæ*] hoc. & quod ſequitur, additur ad decre. excõmunicamus. §. ſane. eo. li. [*proprijs*] ſimile ſm Arch. quod de iuramento proprio dicitur. s̃. e. li. de ele. nulli. vbi remittit [*proiiciant*] ſi plures deliquerũt in hoc, & prius abſolui. Petrus exhumauit, & proiecit. Scd⁹, veniẽs pp facti impoſſibilitatẽ ad hoc non tenebitur. j. de reg. iu. nemo põt. bene facit s̃. eo. li. de præb. ſi eps. & c. ſi pauper. ff. de eo, per quẽ fac. eſt. l. i. §. ſi plures. qua ratione idem dico, ſi per quẽmcũq; ẽt de non delinquentib. id actum eſſet [*locus*] i. iſtud cœmiteriũ, quod intellige. s̃. eo. li. de confe. eccl. vel alta. c. vno. in fi. ſm Archi. [*perpetua*] quaſi ſine tpis præfinitione, alibi punitur ad tps. ſ. donec fuerit ſatisfactum, s̃. eo. li. de ſepul. c. i. in fi. [*leyce*] Tullius de creatione mundi ſic dicit, Parentẽ huius vniuerſitatis inuenire difficile eſt, & cum quis eũ inuenit iudicare in vulgus nephas eſt priuatim caueãt ſibi laici, ga nedũ cogitatio verbis, ſed nec ẽt priuatim hoc licet diſputare, vide qđ no. xcvj. di. nos ad fidẽ [*beneficium*] ſeu officium publicũ, obiicit Io. mo. de decre, excõicamus. §. credentes. s̃. e. ti. vbi tales beneficiis priuantur poſt annum. & tunc non prius ab officiis publicis repellũtur. dicas, q ſtandum eſt huic, quæ quo ad iſta pœnas illas aggrauat. nam pp magnitudinem criminis rigidius pcedit eccleſia, vt patet j. proxi. rñ. facit finis capituli. vide, quod in §. credentes. dixi in glo. ii. pœna hæc in glo. ſeq. [*eccleſiaſticos*] intromittit ſe de laicis, qui ad epẽ eſſent p tales dignitates, vł officia ſecularia [*taliter*] i. ad p̃ces taliũ [*perpetuo*] ſonat, q ẽt mortua perſona media illa conſequi non potuerunt, non ſic in caſu s̃. de fil. presb. ex trãſmiſſa. Ad alia, hic vitiatur regula, q̃ vult, q puniatur in eo, in quo deliquit tñ, ſed hic punitur ẽt in alio, ſic ff. ad Sil. pp venenum. §. nepris. ſed hic & ibi eadẽ rõ ſm Io. mo. ne in eo, in quo deliquit, lucrũ habeat, arg. ff. ſol. ma. ſi ab hoſtib. §. j. s̃. de concel præ. poſtulaſtis. in fi. ſi qs a pa. fu. ma. l. j. C. de mathe. l. oẽs. li. xij. tamen patitur in ſecundo per conſequentiã actus habiti in primo, ſed in dictis iuribus ex ipſo facto, ar. ff. de pa. l. tres fratres. ſm Io. mo. ante ipſam emancipationem bene dicit, quia ſi parentes ante baptiſmum emancipaſſent, cum iur. illos habeant in poteſtate, valuiſſet, & adhuc valeret emãcipatio momenti. ſ. qđ no. vj. q. i. ſi quis cum ſui iuris. ſi. ff. de condi. cau. da. l. dedi. §. ſi liber homo. & de ↄd. ind. l. fi. j. rñ. Io. mo. [*poteſtate*] eadẽ ratione vr̃ idem dicendũ de manumiſſione ſeruorũ, q poſtea facta non valeat. non illa rõne, quia fuit ſui iuris, ſed illa, q ptãtem non habet in illos, cũ illi ſicut & reliqua bona a tpe delicti intelligantur confiſcati fuiſſe. j. e. cũ ſm. ¶ Gl. ij dat duo ſimilia, & remiſſio. ¶ Gl. forte. rñ. per q. ſ. de quibus laicis &c. ¶ Gl. nũqd. q̃rit, arguit pro, & ↄ. ¶ Gl. no. caſum obiectionẽ ſoluens dicit ↄriũ regulare, & hoc caſuale, cui dat caſum ſimilẽ, & rõnẽ reddit in fi. textũ exponit. ¶ Glo. nũqd. quærit, arguit p & ↄ. ¶ Glo. no. ſoluit ↄriũ. Io. ¶ In gl forte. ibi. l. pe. phibet, ne quis publice de fide diſputet. ¶ In gl. ii. ibi, ſepulturæ. Et eo caſu ſunt hodie excõicati ↄ faciẽtes p cle. de ſepul. eos. ¶ In glo. ga. q̃ niſi qd ſi hoc fuit occultũ, ſm Arc. dici põt, q locus ſit pœnę. v. q. j. quidam. quã pœnã in clericis & ĩ laicis dicit Io. cũ hr̃c, cũ principiũ decr. dicat, quicũq;. nullũ excipiẽs, de ma. & obe. ſolitę. in fi. & idẽ in cle. de ſepul. eos. ad primũ dictũ de occulto alleg. l. di. ex penitentibus. in gl. ex hoc. In ↄriũ inducit illud, non tibi dico &c. ii. q. j. ſi peccauerit, in fi. de pę. di. j. §. his auctoritatib. ver. item illud. & 100. di. §. econtra. in prin. Rñdet hoc forte ſolui poſſe per no. in prædic. c. quidã. ſ. q ſi crimen ſepulturę eſt publicum, quamuis perſona tumulans ignoret procedi poteſt contra eum in genere, vt ſcilicet ſuum errorem publice fateat̃, vt ibi dr̃, & no. ¶ In gl. puincia. in fi. Arc. alle. j. q. iiii. §. econtra. & §. ſe. ¶ In glo. forte. ibi, clericos. 89. di. inutile. ¶ In gl, nunquid per ſñiam in ↄriũ. & hoc placet Arch allegat. s̃. eo. excõicamus, §. qa vero. & dicit monitionem præminẽdã. 14. q. ii. indigne. ¶ In gl. no. in fi. idẽ Ioã. mo. & Arch. & ſic ad proximũ fiat relatio, alle. ff. de poſtu. l. j. §. deinde adiecit. ¶ In glo. nuqd põtificalis. in fi. crederem non includi, vide. s̃. eo. li. de præbẽ. c. li. in glo. li. ¶ In gl. not. ſpeciale. in fi. dicit Io. mo. q hoc facit criminis immẽſitas. ſimile. s̃. de elec. ſi alicuius. vbi etiã non prodeſt ignorãtia. ¶ In gl. fi. in fauorẽ dignitatis epiſcopalis hic volunt cõcordãtię, & in fine ponit principium, ver. per ſimile. Io. Andreas.

ADDITIONES.

1 ¶ Hęreticus. quis dicatur hęreticus, & quibus modis, vide Arc. in c. qcunque. de here. in vi. Pau. de Leaz. in cle. vnica. de her. & doct. ibi, & maxime Card. qui tenuit, q tenens cõtra canones eſt hęreticus, quod non credo uerum.

2 ¶ Fautores. qui dicuntur fautores uide per doct. in c. ad abolẽd. eo. tit. & in c. excommunicamus. lib. j. in c. qui poteſt. xxiii. queſt. iii. & xxi. quæſti. v. per totum.

SVMMARIVM.

1 *Furorem multi fingunt vt excuſentur.*

2 *Mercenarii dicuntur domeſtici.*

3 *Bona plura paucioribus potiora.*

CAP. III.

FIlij. In caſu dubio diſtinguit, & ſecundũ mẽbrũ pſequitur. ibi, alioquin. quod determinat. ibi non tamen hæredes, poſt prin. etenim de hoc crimine accuſari. quis poteſt. 24. q. ii. §. his auctoritatibus. & c. ſeq. & ſm quoſdã nõ admittitur denunciatio, ſed requiritur accuſatio, & cũ inſcriptione ad pœnã talionis. i. quam pateretur ſi vinceter, & de hoc vide. 24. q. ii. ſane. ii. glo. ſed qualiter propter odium & oneritatẽ delicti ad probationẽ ſufficere videnĩ libri & reprobatæ electionis illius, vt ibi ſm Archi. [*conſolationem.*] hic recipitur in mala parte, regłr in bona,

in bona.xiii.q.ii.animę.& c.epũ.ẽ.de celebra. miſ. cum
Mar.in fine.ſm Arc. [*diffamari*]ita ꝙ publica laboraue
rit infamia,ad hanc declaratione͂ remittit Archi,de ac
cu.inquiſitionis.in fi,de pur.ca.nos inter.& c.pe.in fi. ii,
q.v.omnibus.xi.q.iii.in cunctis . & quæ in his no.& vr,
ꝙ in hoc non ſufficeret rumor.at.xxiii.q. iiii. nõ inue-
nerit.iuxta finem.vbi de hoc[*ſuſpectis*]no.caſum,quo ſu
ſpicio impedit,ſed latiorẽ probationẽ requirit.ẽ.de pba,
qa veriſimile & ff.qđ me.ca.nõ eſt veriſimile.facit,C.q
accu.non poſ.l.ii.de adul.ſi q.& l.quis.ad l.corne. de ſal.
l.ii.de præpo.ſacri cubi.l.iubemus.li.xii. & ff. de accu.l.
alii.de pœnis. ſi qs forte.de pe.hęre.l.poſtq̃. vide , quod
ſcripſi de conceſ.prębẽ. poſt electionẽ.in gl.ſnĩam iſtã,
& quod no.ẽ.c.li.de ele.cupientes.verſi.vel niſi, ſup ver.
veriſimilia.vr aũt,ꝙ hic ad ſuſpicionẽ ſufficiat leuis ꝓ-
batio.C.de hære.l.ii.de præſump.lr̃as. ſed non ad cõdẽ-
nationẽ,vt ibi ſm Arch.ẽt de leui,argumẽtum de quo
loquitur præallegata lex.ii.hic ponit , quod ſcripſi in ꝓ
allegato.c.lr̃as.ſuper pe.glo & remittit ad no. per Hoſt.
in ſum.huius ti.§.qualiter depredantur.ver, ſed quos vo
cas,cũ ſequenti [*legitime.*]i.clara probatione,vel cõpetẽ
tibus indiciis.ẽ.c.li.de regula.non ſolum.verſi.aut euidẽ
ter. Arch.ego vero hanc lr̃am minime intelligo.ꝙ vbi
probatio infamię,vel ſuſpicionis,vel ſanę mentis non
improbatur.non ſit locus ꝓbandi furorem,ſed ſi corru
ptionẽ, vel falſitatẽ illius probationis ꝓbare vellent , ꝑ
quod concluderetur,illã legitimã eſſe ꝓbationẽ.hoc
ca. non interdicitur,quod intelligas vt no.de proba . li-
cet,at.daretur materia deponẽdi falſum,ↄ͂ id , de accu.
qualiter.§.debet [*patieris*]ar.ad hoc.xxvi.q.vi.is q.ver. de
hoc.& c.ii q in ipe.ver.ꝙ ſi ita.de pę.di.i.multiplex.ver.
is aũt.de con.di.iiii.ægrotantes.dixit lo. mo. nõ mirũ ſi
nõ recipitur ꝓbatio,qa ſi probaretur furor ꝑſumeret ta
mẽ id factũ ex reliquiis priſtinę volũtatis.ẽ.de bap. ma
iores.in fi.de his q ſunt ſui vel alie.iur.l.patre furioſo. ad
finẽ.[*ad probandum*]probatur ergo negatiua.Sed hoc, qa
eſt qualitatis,& reſolui in affirmatiuam,vt no. vi.q.vlt.
1 actor.de ele.bonæ.i.diligẽter tñ iudex dẽt aduertere† qa
multi furorẽ fingunt,vt excuſentur.ff.de cur.furi.obſer
uare.& no.iiii.q.ix. indicas. [*familiares.*]hoc eſt ſpãle in
odium tãi criminis,at.per familiares ꝓbat.C.ad l. cor.
de ſic.l.ſi forte.q̃ eſt de pę.di i,ſi forte . ſm Arch. q dicit
2 † ꝙ etiam mercenarii dicuntur domeſtici. ff.de pęnis,
reſpiciendũ.§.furta.C.de his q ad eccle.cõfu.l. præſenti.
& domeſtici fides improbatur iiii.q.iii.ẽt.Eſt aũt ſuſpi-
cio.q a inter domeſticos facile qd confingitur.C.de do-
na.l.clarã.alias ſecus.ẽ.de teſti. veniens . ii. in fi. remittit
Arch.iii.q.v.in ſum.& c.i,de teſti.in lr̃is. xiiii.q.ii. in pri.
& c.i.alios a peccatis fide dignos.ſic.ẽ.de ele.qa ꝓpter.di
cit Arch.hãc lr̃am declarari per decre.teſtimoniũ.ẽ. de
teſti.& c.l.licet ex quadã.& qui ma.ac.poſ. inſuper. & ii.
q.vii.non põt.& c.teſtes fidei zelatores . ſic ponit extra-
uagãs Inn.ad extirpãdã.Arc. ¶ Prima gl. dicit vñ ſum.
pta.& dupliciter exponit,& reſpon.q̃ſtio. põt ꝑ ibi no.
¶ In glo.ii.ibi,illud,& ẽ.de regula.ſicut tenor. & in fi.&
quis probet, in gl.hoc ideo.de quo hic Archidiac.dicit
Io.mo.hic,ꝙ vbi actor proponit actũ legitimũ nondũ
probatũ,& reus lite contc. dicit illũ actum fuiſſe factũ
a furioſo,ſeruat curia,ꝙ hincinde admittuntur proba
tiones,ne diuerſis remiſſionibus grauentẽ partes.Subdit
demũ, ꝙ vbi actoris intentio eſt fundata & reus excipit
de facto legitimo,& actor iuuat intentionẽ ſuã altero
de tribus modis.ſ.fama,q̃ infamat.itẽ equipollet vni te
ſti.iiii qõ.iii.§.itẽ tẽpe.vel ſuſpicione veriſimili , vel qa
legitime cõſtat de cõtrario narratorũ in exceptione.
no admittetur exceptio,& ſit rõ ſm eũ,qa ex quo intẽ
tio eſt fundata & adiuta vno de trib⁹ modis ꝑdictis , re⁹
ex exceptione ſua ẽt probata nõ iuuatẽ,& ob hoc ipſius
probatio ñ eſt recipiẽda.C.de proba.ad probationẽ. C.
vñ legi.nõ hoc.nã,vt dicit,plus habere intẽtionẽ proba
3 tã cũ adminiculo,q̃ ſolã exceptionẽ,plura.n.bona† pau
ciorib⁹ potiora, vt ait phy.& duę rõnes vincũt vnã , in

aut.de ꝓſan.& vte.ſra.§.i.ver.vult aũt hoc lex,col.6.& vi
de,qđ dixi i tex.ẽ.ver.petierint,& de plano fateor hoc di
ctũ,qñ ꝓbatio nõ releuaret,ſed q̃ rũcũq; ſit audita intẽ-
tio , fateri oportet , ꝙ probatio contraria eſt recipien-
da,quia poterit eſſe fortior.itẽ poſſet iuuari per eadem
& fortiora adminicula ſemp ſaluo,quod dicã.ſ. de atte
ſtatio.publicatis.itẽ ſm illud nil eſſet hoc ſpãle in cã fi-
dei,quod eſt falſum,ſubdit ẽt ipſe lo.mo,ꝙ qñ actor in
tentionẽ & reus exceptio.proponũt, aut ſunt prorſus ſe
parata,vt ſi actor petit mutuũ, & reus excipit pactũ de
non petẽdo, tunc reus admittitur ẽt actoris intentione
fundata.C.de excep.ſi quidem. aut actoris & rei intẽtio
verſatur circa idem,vt hic,quia dicit vnus illũ ſanę mẽ
tis,alter dicit illum furioſum,& tunc ſi actoris atteſta-
tiones ſunt publicatæ.reus non põt per teſtes probare ↄ͂
rium directe.vt ẽt dicam,ĩ.¶ In gl.igitur.i fi.aſs rſt fun-
data intentione actoris reus probat peremptoriam , de
do. & contu.finẽ,de teſt.c.de teſt. ꝓbatione tñ directe ↄ͂
riam primæ non facit per teſtes primis atteſtationibus
publicatis,vt cle.de teſti.c.ii.

S V M M A R I V M.

1 *Princeps licet ſit ſolutus legibus, tamen decet eum ſecundum leges viuere.*
2 *Defectus in perſona facientis reddit factum inutile.*
3 *Eccleſia Romana dicitur liberalis,*

C A P. IIII.

SVper eo. Cõis diuiſio.ſecũda ibi.nos
itaq; dicebat lo. mo. ponit
primũ duorũ aduerſio.ſecundo ipſorũ i et
pretatio.[*audientia*]quoſdam caſus,in quib⁹
denegatur audiẽtia,vide no. xxiii.di.c.i.in gl. hic habes.
Io.mo.& Arc.[*conſilio*]dicit hic lo.mo.ꝙ cetus cardina
lium eſt in hac qõne,ꝙ ardua negotia ipſius cõſilio tra
ctentur & terminentur,& decet, ꝙ Papa non negligat,
quod ſuo canone mandat per ſuos ſubditos obſeruari,
irritans ↄ͂ factũ.de his q̃ fi.a præ.nouit.& c.quanto.licet
1 princeps† ſolutus ſit legibus,decet eũ ſm leges viuere.C,
de leg.digna vox.& pati legẽ & c.de cõſt.cũ oĩs. dicit.n,
ꝙ oĩs indecentia a principe , qui director eſt oĩum, eſt
impoſſibilis ſaltẽ moris,de qua impoſſibilitate remittit
ĩ.de re.iu.nemo. narrat ipſe, ꝙ quia Cæleſtinus multas
abbatias,epatus & ſuperiores dignitates contulerat ſine
conſilio fratrũ , corã ſucceſſore fuit ſatis de hoc tracta-
tũ,& q̃.ẽ.dicta ſunt allegata,& pp illã oppoſitionẽ colle
gii dicit collationes fuiſſe caſſatas. hoc vltimũ admiror,
& difficulter credo Boniſaci.id feciſſe,niſi forſan circa
non expeditos.i.quorũ literæ adhuc erant in cancella-
ria.itẽ ipſe lo.mo.poſuit additionẽ,in qua dixit.ꝑ Bene
dictũ Papã XI fuiſſe ſuſpẽta ſtatuta, q̃ Bonifacius abſq;
fratrum conſilio dederat Marchioni,quia tangebãt ar-
2 dua,licet multa valde iuſta eſſent illis.dicens† ꝙ defect⁹
in perſona faciẽtis,vel in modo neceſſario factum red
dit innutile.ẽ,de conſti.eccleſia ſanctæ Mariæ.ff.de reb.
eo.l.mag. §.ſi ęs alienum. & ad materiam vide , quod
no.ẽ.c.lib.de re iud.ad ap.in i.gl.[*pęniteant*]Arch.pro ve
re pœnitente inducit,quod habetur.l.di.ponderet.verſi,
& dñs.& c.quia tua.in fi.& xxvi.q.his qui.& c.cognoui-
mus.& §.ecce.per quę patet,cum nõ deſpiciendũ in eo
quod fuit,qa incipit eſſe,quod nõ fuit.l.di.ferrũ. de pę.
di.4.quantuſlibet.& c.quãobrẽ.3 3.q.1. qđ autẽ.in fi.lvi.
di.nunq̃.facit,de reſcri.eam te.in fi.Sed in ↄ͂rium alle.l.
di.illud quoq;.ſigna.de ſent.ex.a nobis,ii.lo. mo. [*pnĩa*]
cõcor.cle.de pœ.& re.c.i.[*eucharistia*]de extrema vnctio
ne non dixit , qa non coaptatur huic caſui, quo relapſi
traduntur incendio.[*de ſepultura*]idem credo.& dicam
ĩ.c.ſtatutum.ii.ſuper gl.quia lapſi.¶ Prima glo.dicit,qđ
declarat.¶ In gl.i.in fi.& C.de apoſta.l.iii.in fi.¶ In glo.
ii.in fi.Arc.alle.xlii.di.quieſcamus.lxxxvi.diſt.non ſatis.
3 & c.qui clementiam.xvi q.i.ſi cupis.hinc eſt† ꝙ Roma
na eccleſia dr̃ liberalis.ẽ.de reſcri. ſedes. in princ. vbi de
hoc.¶ In gl.vlt.ibi,animæ,cuiuſq̃ creator Deus nõ vult
mortem,de pœ.di.i,quia diuinitatis,& c.ſicut primi. in
fi.ver.

ſi.ver.ēt patet.qa ꝑ peccatū Deus homini mortē infli-
xit,a corporali ergo pœna non liberat i hoc caſu, quo
loquitur ſecunda auctoritas.

S V M M A R I V M.

1 *Papa etiam de occulta hæreſi poteſt accuſari.*
2 *Occultum quandoque dicitur quod quinque ſciunt.*
3 *Concilium generale eſt competens iudex Papæ accuſati de hæreſi.*

C A P. V.

IN fidei. Ponit primo conſtitutionis cām.ſecundo conſtitutionē ibi,concedimus.quā fortificat.ibi, ꝑſertim, & moderando determinat.ibi,ſi ex fauore, qui magnus eſt,& merito cū extra fidem non ſit ſalus. xxiiii.q.i alienus.& c.qa ex ſola. & c. quicūq;.xclii.diſt. [*qui cathedram.*]ſm Arc.& exquirēdo & ſcribēdi cā dicit
1 ꝙ tantus eſt fauor,ꝙ† Papa ēt de occulta hæreſi pōt ac-
cuſari.xl.diſtin.ſi Papa.& de tali occulto loquitur, ꝙ ꝓ-
bari poſſit.C.de app.eos. qđ crimen dici pōt manifeſtū.
2 xi.q.iii.eorum.cū etiam †qñq; dicatur occultū , quod
quinq; ſciunt,de pę.diſ.i.§.econtra.ver.ſi iā.ſubdens, ꝙ
3 †huius criminis cōpetens iudex eſt generale cōcilium. xvii.diſt.§.hinc ēt.ver.ad hoc.ii.q.vii.§ itē Simachus.alls eſt ſub.§.itē cū Balaam.in fi.alle.ↄ̄tra.xi.q.iii.nemo.ver ſi.de hoc.Reſpondet,ibi loqui de fideli.ſubdit, ꝙ q̄uis in concilio tale crimen probetur ↄ̄ Papā.nō tñ Papa dam nabit per ↄciliū, ſed ipſe dānabit ſeipſum.xxi.diſt.nunc aūt.ſed ipſe tenet cōtrariū.ꝙ cōciliū dānare poterit per præ.c.ſi Papa.ad finē.& hoc hēt pro indubitato de Papa viuente,ſed ſi Papa defunctus de hoc accuſetur, quęrit,an eius ſucceſſor ſit iudex cōpetēs , ita ꝙ ad cognitionē huius criminis nō ſit neceſſe ↄciliū conuocari; dicunt Io.& Lau.ꝙ ſic,ꝙ patet in eo,quod legit & not. xxiiii.q.i.c.i.[*admittantur*]idem putat hic Arch. de illo, de quo.ſ.de pę.fęlicis, ver.in iudiciis , vt ibi ēt dicā [*præſertim.*]pro fortius,vel maxime.[*eorum*]de his oibus remittit Arch ſ.c ii.[*numero*]facilius.n.credet. x. teſtibus, q̄ duobus.facit.ſ de teſti . in noſtra [*circunſtantiis.*]ſic & circunſtantię factū diſpenſationē ↄ̄ ius debitū,arg.l. di, vt conſtitueretur.Io.mo.quod.dic,vt not.j.q.vii.exigunt [*non falſa.*]caute ſic locutus eſt, inter præſumptionē .n, de vero & falſo teſtimonio eſt quoddā mediū titubans quod qñcūq; nō pl' applicat iſti,q̄ illi,de hoc. ſ. de iur. calū.cū cām.in & ſuper.j.glo.huius ſimile,quod habetur in regula, is q tacet.j.de reg.iu.ſatis eſt ergo hoc caſu,ꝙ ꝓſumptio nō ſit de falſitate teſtimonii,& hæc vera coniungēdo negatiuā cū verbo,vt dicas, nō ꝓſumatur alias,qa non falſum reſonat in verum , inter q̄ duo nō eſt mediū,erit ſenſus literæ,ſi ꝓſumantur differentię ,vera ꝓſumantur per ipſos inquiſitores,quorū arbitrio habet hoc diſcerni.facit,quod no.gl.pe.caueāt tñ a pœna decretalis primæ,ſ.c. li. de re iudi. in certis caſibus ſpāliter eſt prouiſum in cle.eo.tit.c.j.ad fi ¶ Prima glo. dicit vñ ſūpta.¶ Secūda gl,q̄rit,arguit affirmatiuè.& ſoluit ↄ̄riū. ¶ Gl.qđ de duobus.rem ittit.¶ In gl.ii.ibi.videt ꝙ ſic.& hoc tenet Arch.alle.etiā.ii.q.vii.ſi hæreticus.q̄ ñ nō tenet,vt ibi no.quod patet,quia alias nec fuiſſet neceſſaria cōſtitutio iſta.ad rōnem vero q̄ ſequitur in glo. Reſponde per no.ſ.de regul.cōſtitutionē.eo. li. & in fi. itē decr.dirigitur inquiſitoribus .¶ In glo.pe.ibi. l.iij. & iiii. q.iii.ſi teſtes.

S V M M A R I V M.

1 *Hæretici poſſunt occidi.*
2 *Eccleſia concedit generalem auctoritatē exterminandi hæreticos.*

C A P. VI.

PRęſidentes. Ponit dictum,quod ampliat ibi.nec regentes.& ꝗ teſtatur ibi nō tam reg. Archid. 24.q.v.principes.& c.regū de prouincia. alle.xi.q.i.experientiæ.& de loca.& cō.ſi quiſq̄.& xxiii.q.v. adminiſtratores.[*& de facto.*]vt intruſi,vel tyranni,non de iure,an ciuitas vni dño ſe ſubiicere poſſet, remittit Arch.ad no.ꝑ Hoſt.de iuſt.c.vlt. q ſm eū vr̄ tenere ꝙ nō [*iuriſdiction̄.*]habentes vide,quod ſcripſi.ſ.c. ſi. de of. dele.c pe.ſup gl.puta.ſ [*de infidelibus.*]an apud eos ſit iuriſdictio [*inquiſitorum.*]nō dicit de ipſorū vicariis vel cōmiſſariis,ſicut dixit de legatis epōrū.& facit ad no.i cle. c.ii.volentes.poſt princ.[*& debent*]habes caſum , quo tyrannus,vel excōicatus licite excōmunicet, quod eſt iuriſdictionis,nec tñ ꝑ hoc in eo vitiū tollitur. xliii. q. v. neq;.n.ſi agis.[*inſtitiam.*]vr̄,ꝙ iuſte poſſet exuri tota ciuitas,qñ aliqui hæretici ibidē ſunt.xxiii.q. v. ſi audieris.
1 ibi ēt habet̄,ꝙ† hæretici poſſunt occidi & ea.cā . qō.iiii. qñ.& videtur in c.ſi audieris.velle Io. & Lau. ꝙ quilibet poſſit hoc facere,ſed ↄ̄.e.q.ſine licet.ver.quaſdā.& ver. ſi igitur.& ii.q.iiii.ea vindicta.ver.nō ergo & q vlt.quicūque,& facit,qđ no. 23.q.ii.inter hoc in prima gl.in fi. di
2 cit Arch.ꝙ† eccleſia cōcedit generalē auctoritatē exterminandi hæreticos.xxiii.q.v.ſi nos.& c. ſi audieris. quę nō diriguntur principibus.& facit.c.eā.q.8.legi.& ſ. eo. excōicamus.§.catholici.vbi etiā ad eos exterminandos cruce ſignatis cōceditur indulgētia vltramarina , tñ occiſio & ſpoliatio taliū tutū eſt,ꝙ fiat ex edicto principis vel eccleſiæ.ſ.e.cū ſm.ne ex cupiditate vel vltione potius,q̄ ex iuſtitia,vel obediētia pugnare videātur. 23.q.j. quid culpatur.& q.ii.c.i.& in fi.e.q.iii.ſecus vr̄ dicere,qđ tenuit Ray.in ſum.huius tit.§. ſed nūquid.Goſ.in ſum. huius tit.§.ſed nūquid catholici.& Hoſt. cū eis cōcor. eo.tit.§.qualiter euitentur.ver.ſed nūquid catholici[*neſ permiſſum.*]cōcor.cle.de ſen.excō.ſi ſūmus.dicit Io. mo. cū ꝓdicta ↄ̄ ius fauore fidei ſint introducta nō ſunt ad ↄſequentiā trahenda.ff.de legi.qđ nō rō.j.de reg iur. quę a iure.¶ Prima gl.dicit vñ ſumpta.¶ Tertia gl.q̄rit & remittit.¶ Quartæ reſpon. per qō. & ſol. ¶ Penult.ponit duas lecturas.¶ In glo.ſcda ibi,& publice. ſtē Arc.& in fi.de cle.ex.ſi celebrat.¶ In glo.qñ ergo.in fi.idem Arch. alle.xi.q iii.ſicut apoſtoli.cū tribus c. ſequentibus . ¶ In glo.vl.in fi.& ibi,concordantiæ.in vlt.glo.

S V M M A R I V M.

1 *Pertinacia non præſumitur,niſi de illa conſtet.*

C A P. VII.

CVm contumacia. Pręmittit ↄſtitutionis cām,& conſtitutionē ſubdit.ibi. ſi ſuſpectus.& dicit Io.mo.ꝙ dicitur hoc dubium. no.xi.q.ii.rurſus.& quomodo multis contrahitur contumacia,remittit Arch.xi.q.iii.certū.& vt dicit, eſt graue peccatum.vii.q. j.ſciendū.& no.iii.q. i. in ſum.[*ſuſpicioni*].ꝓbabiliter, pp quā citatus , cōis tñ repellenda eſt ſuſpicio quā recipienda.i.q.i.primo ſemp.ver.de hoc vehementem.i.fortē.nota malū malo addiſſi plus aggrauare,hoc .n.operantur duo,quod vnū nō faceret.Ioan. mo.[*vocatus*] ꝙ admonitio ſaltē bina ſit neceſſaria hic Arc.de quo vide no. 24.q.iii.dicit Apoſtolus.& ſ. c. excōicamus.§.q aūt.in gl.videntur.[*Reſpondeat*]durius & latius loquitur.ſ.eo.vt inquiſit onis.in fin.[*ſubterfugit*]ꝓpter quod apparet de iuſtitia diffinire.xi.q.j.xpianus. in fi.iii.q.ix.decernimus.ſ.de ꝓſcri.nullus.ſm Arc. [*per annum*]iſtud per, de ſui nā deſignat cōtinuationē tpis ſm Arch.alle.vii.q.j.pñtiū.xvi.q.iii.c.j.& c.qcūq;. & c. placuit.v.qō.ii.pñti,vt lit.nō cōte. qm̄ verſi.ꝙ ſi forſan. de cle.nō re.c.ij.& c ex pte.ſ.eo li.de cle.c.i.§.j & c. cupientes.§.q ſi per 20.& §.cæterū.de ꝓcri.ſanctorū.de frig.& male.literę.in fin.& c.laudabilē.in prin.[*pertinacia.*]hic ꝓſumimus pertinaciā,vbi aliud nō appareat, puta ſi inq̄ſiuit de iudice,inſtabat ꝓ abſolutione , offerebat ſatiſ-
1 factionē,& his ſilia alibi †nō ꝓſumitur ptinacia,niſi de illa ↄſtet,vt in cle.de ſum.tri c.vno.§.porro.& de vſu.ex grā.ſi.[*iam ex tunc*]:lapſo anno.ergo nō prius , ſm quē velut,qđ ſeqtur,eſt expſſiuū veritatis.[*conſtetur*]vide,qđ dixi poſt ſ in.& Hoſt.ſ.c.excōicam'.§.q aūt. i fi. ſuper codē verbo.¶ Prima gl.dicit vñ ſumpta.¶ Scda no.i ꝓſump.tres ſucceſſionis gradus.¶ Vlt. gl. dat ſile. ¶ In gl. ii.ibi,nō vehemēs.alle. Arc.de pur.ca.iter.ver.auctores. & ſ.

& ȷ̃.c.proxi.in prin ¶In gl.ergo.vt ibi, reſponſurus.idẽ
Arc.& facit cle.vt ſi pen.c ij.& ibi,ſententiam.& feren
dam in caſibus,quibus proceditur & de plano,vt in cle.
de ver.ſig.ſæpe.§.pe.¶In gl.vlt.ibi.pro conuicto. nõ tñ
pro hæretico, vt no.in præ.§.qui aut.in gl.videtur, in fi.

S V M M A R I V M.

1 *Hæreticus quomodo & forma adiuretur.*
2 *Diuinatio tripliciter ſumitur.*
3 *Diuinatio fuit a Perſis ablata.*
4 *Diuinatio & ſortilegium differunt.*
5 *Hæreticum ſi pœniteat de hæreſi,& fuerit reincorporatus vnitati eccleſiæ,eius hæres ad ſucceſſionem bonorum admittitur.*
6 *Pœnitentiæ impoſitio ſequitur perſonam , nec ad hæredes tranſit.*
7 *Religioſus in eodem genere peccati plus peccat,quam alius in tribus caſibus.*
8 *Genus & ſpecies quomodo ſint diuerſa.*
9 *Verba debent aliquid operari.*
10 *Munus ſumitur tribus modis.*

CAP. VI.

ACcuſatus. Diuiſio in ȷ.glo.& dicit
Arc.ꝙ olim incipiebat,
ꝙ ſuper.ſed illã non vidi,& dicit.§. cum ve
ro.additum per Bonifacium [*ſuſpectus*]dñt
Io.mo & Arc.& ſuper hoc in ius vocatus,ſ̃.eo. excõica
mus.§.ȷ.& ſ̃.c.prox.&,non copulat, ſed exponit ſm Io.
mo.vt ponatur pro.i.quod dicit,vt excludat violentiã,
vt in gl.vnde verſus.Aggrauat,adiungit,informat, diui
dit,vnit.Explet & exponit,eſt ſimplex,diſtribuitq;. Di-
uerſumque notat,ſuſpẽdit,denique firmat [*orta*]forſan
ex dictis teſtium,de pur.ca.inter. & ſumpta inde occa-
ſione ad literam ponit Arc.quod ibi ſcripſi poſt Hoſ.ſu
1 per vl.gl.obiurauit.dicit Arc.ꝙ† modus & forma adiu-
rationis colligitur ex.c. ego Berengarius.de con.di.ij.&
ex decre.inter.de pur.can.[*committit*]vide , quod ſtatim
dicam ſuper ver.conſtat.[*plene*]innuit, ꝙ aliqualis pro-
batio facta fuit,ſed non talis,pp quam damnari poſſet,
ſic ſ̃.de teſti.veniens.ȷ.Arc.[*vel ſecta*]ſcribitur per c.non
per P.& vide quod no.in cle.co.tit.ad noſtrum.in prin.
[*articulo*]exponit Arc.ȷ.membro.vide,quod dixi.ſ̃.c.lib.
de teſti.præſentium.ſuper gl.articulus.[*generaliter*]vt qa
abiurauit oẽm hæreſim[*conſtat*]ideo qa nõ ſufficit hoc
caſu ſuſpicio,de qua.ſ̃.e.c.ȷ.rñ.& ſic per illud & iſtud pa
tet eſſe neceſſe in relapſu de vno lapſu cõſtare priori vel
poſteriori.[*deducat*] Arc.remit.ad id, quod poſt eũ ſcri-
pſi.ſ̃.c.ij.ſuper credentes de his oĩbus , & de adoratione:
Io.mo.vocat lapſum iſtũ factorũ concomitãtiã,nã , vt
dicit,cõ adiurationẽ factã directo vel indirecto verũ nõ
dicit,dẽt ergo in tantũ hæreticos odire , ꝙ nullã cũ illis
concomitantiã habeat.33.q.ȷ.odi.& ſicut vno conceſſo
antecedentia , concomitantia & cõñtia vñr conceſſa.ſ̃.
de of.dele.pterea.de do.poſt diuor.teſti.c.iii.ff.de procu.
ad rẽ.& l.ad legatum.& ſicut aliquo dilato pdicta dila-
ta vñr.ff.de diſtra.pi.l.cum ſoluendo & qui.mo.pig. vel
hypo.ſol.l.ſoluitur § ſi pacificatur. & ſic & illo negato
vel adiurato prædicta negat vñr.ff.de ſpon. oratio.ȷ. c.
proxi.& ȷ̃.de reg.iu.cum quid.pſertim in cã fidei,quam
firmiter & ſimplr dẽt amplecti.ſ̃.de ſum.tri.c.ȷ. [*lenita-
te*]hoc reprobatur,ſic.xix.q.iii.ſtatuimus.[*zelo fidei*]ſ̃.e.
c.filij.in fi. [*Dei fauorem*]ſ̃.e.ĩ fidei.[*de diuinationibus*]quæ
nunq̃ ſonant in bonũ.ȷ.q.ȷ. nunq̃ & ſicubi Apli diuini
vocantur,a diuinitate id dr̃,non a diuinatione.ȷ.q.ȷ.eos.
2 xvi.q.ȷ.prædicator.cum ſi.dicit Arc.ꝙ† diuinatio tripl̃r
ſumitur.primo pro ſcia theologiæ,a qua theologi diui-
ni vocantur.ſecundo pro ſcia infuſa a Deo. & ſic dr̃ p-
uer.xvi.diuinatio in labiis regis in iudicio non errabit
os eius.Tertio pro ſcia magica,vel fallaci prophetatio-
ne,qua falſi prophetæ,vel magi fingunt ſe puidere,& p
dicunt futura.Numeri.xxiii.nõ eſt augurium in Iacob
nec diuinatio in Iſrael.& hęc diuinatio dr̃ a diuino.di-
uinas,quod eſt vaticinari, vel futura pdicere , & de hac
diuinatione hr̃.xxvi.q ij.intelligi.& c.qui fine.ii.q.v.c.ii.
& c.aliquanti.& c.ſortes.& c.ſi quis clericus.& q.vii.nõ
3 obſeruetis.iii.q.v.conſtituimus.Qũo autem genus†diui
nationis a Perſis fuit ablatum,& ipſius duobus vel qua
tuor generibus,vide.xxvi.q.iiii.c.ȷ.in prin.De diuinatio
nibus vero, quæ fierent per aſtronomiam , vel aſtrolo-
giam,plene dixi.ſ̃.de ſorti.ex tuarum.[*ſortilegijs*]hic.26.
4 q.ȷ.c.vno.patet † diuinationes & ſortilegia eſſe diuerſa.
ad idẽ.c.cã.q.iii.c.ȷ.in prin.& c.fi.& q.v. ſi quis clericus.
& q.vii.non obſeruetis.vbi de his ſortilegijs. & 33. q.t.c.
vlt.& ij.q.viii.quiſquis & ſ̃.de ſorti.c.ȷ.& ii.[*iudicibus*]epis
vel legatis,quorum ſtudiũ dẽt eſſe, tales diligẽter inqui
rere,& quoſcunq; tales Dei inimicos inuenerint,diſtri
cta vltione corrigere.xxvi.q.v.peruenit.quod c.loquitur
in legato,vt ex ipſius titulo patet.de qõnib. hic fuit ali-
quid immutatum de mandato Bonifacij,nam per an-
tiquam compellere poterant ad reſtituendas vſuras, de
quibus conſtabat iudicialiter,tñ de ipſis cognoſcere nõ
valebant.Arc.[*in pn:a*] q̄ quia ſine illarum reſtõne fru-
ctuoſa non erat.de pœ.& re.quod quidã.ideo id iniuge-
re poterunt hæretico vſurario,quod ad iudiciũ aĩæ per
tinet,nõ iuriſdictionis ordinariæ. & iõ talẽ executionẽ
non ipſi,ſed ordinarij facere debent ſm Io.mo. ſm quẽ
vero cęptum per inquiſitorem pp contumaciã purgã-
dæ hæreſis non per ipſum,ſed per alium expediri.& eſt
hoc,vt ſingulis ſua iuriſdõ reſeruetur.dat ſile,de iu.c.fi.
vbi poſſeſſoriũ per vnũ iudicẽ finitur, ſed petitoriũ alte
ri iudici,cuius non erat cognitio poſſeſſorij,reſeruatur.
& l.v.ff.de iud.procedit,vbi non fit piudiciũ alterius iu-
riſdictioni,ad pdicta facit.ſ̃.de fo.cõp.poſtulaſti.c.I.c.ti.
Romana.§,cõhentes.ver.ſed tũc nõ pñt.ꝙ ſi facerẽt,nõ
valeret,cũ ad ipſorum ofm̃ non ſpectet.C.de iure fiſci.
phibitum.li.x.ff.de reg iu.factum a iudice.& ȷ̃.de re.iu.
ea q̃ fiunt.ſm Io.mon.[*offendiculum*]i. læſio,vel offenſio
poſſent.n.hr̃e magnum forum,vel tribunal,ſi antiquo
vſurario hoc immiſiſſent , quod multi prius faciebant
forte pp zelum aĩarum.cu tñ non dẽt deeſſe iudicium
rõnis.ſ̃.e.li.de reli.non ſolũ.in princ.[*impoſitum*]ſecus ſi
imponendum.ȷ̃.prox.rñ [*in bonis*]ac ſi dicat oĩs pñia p
ficit ad ſalutẽ ſed q̄dam eſt in bonis tpalibus exequẽda,
quædam non [*porro*]. Arc.dicens,ꝙ hæc lr̃a confuſa eſt
& obſcura dicit hanc verã lr̃am , quã ẽt gloſſat Io.Car.
porro illis,qui confuſi fuerint in iudicio de hæreſi corã
inquiſitorib.huius prauitatis,& ad faciẽdã pñiam. quã
inquiſitores iniungere ipſis vellent , bona ſua eiſdem
inquiſitoribus obligarunt,ſi anteq̃ iniungeret̃ eis pñia
deceſſerunt,nõ tñ hæretici,ſed reincorporati eccleſiæ
vnitati eorũ hr̃dib.qui ad ſucceſſionẽ taliũ admittunt̃,
non eſt ſatisfactio pro extincto iã crĩe iniungenda.mi-
hi plus placet cõis litera.ponit ẽt gl ipſius Io.mo.q̃ tales
ſunt.[*reincorporati*]i. per ipſos inquiſitores abſoluti , & ad
gremiũ eccleſiæ per debitã abſolutionẽ reducti.[*admit-
5 tunt*]& ſic no.ꝙ†ſi hæreticus pœniteat de hæreſi, & fue
rit reincorporatꝰ vnitati eccleſiæ,eius hæres ad ſucceſſio
nem bonorũ admittitur,in Auct.vt eũ de ap.cog.§. ge
neralẽ.ver.ſi vero.& ver.ſeq.coll.ix.& hoc vr̃ fieri de ſo
la miſericordia.ſ̃.e.vergentis.q̃ ſicut æquitas pferẽda eſt
rigori.C.de iud.placuit.ſ̃.c.lib. de re. per.c.vno.vel dic.ꝙ
in c.vergentis.fuerat lata diffinitiua ſnĩa ſuper crĩe. ȷ̃. c.
cũ ſm.Sed hic ſponte confeſſus ante diffinitiuã extin-
ctio in illo qui confeſſus fuerat , & paratus fuit pñiam
recipere,quã nõ religionis cõtemptus,ſed neceſſitatis ar
ticulus impediuit.ſ̃.de ſen.ex.a nobis.[*crimine*]5.ȷ̃.c.px.
So.crimẽ eſt extinctum morte quo ad iniunctionẽ fa-
ciendam,vt hic,vel dic, ꝙ hic loquitur nõ de hr̃etico,
ſed de defenſore & filib.q non ſunt hæretici.ſ̃.§.prox.&
iõ ex quo non ſunt in crĩe excepto,tenebo rlam,qua ca
uetur,ꝙ delicta & honores cũ capite ambulant. ff. ſi ex
no.ca.ag.l.ij.i.rñ.C.ne de ſta.defun.ſi pr̃ tuus.& C. ſi pẽ.
ap.mors inter.l.ſi pr̃thas gl.Io mo poſuit ſic ad literam.
Arc.pp literam illam , quam pñiam dicit iniungendã.
defuncti ergo purgatorio reſeruãtur,eſt rõ huius dicti:
6 quia†impoſitio pœnitentiæ ſequitur perſonam,nec ad
hr̃edes tranſit.qd patet,qa moriẽtib. non eſt imponẽda.

ſed ſolum innoteſcenda, 16.q.7.c.j.imponeretur aũt,ſi
ad hæredes tranſiret, Nec ob.hæredes q̃nq; puniri p̱ pec
catis patentum,ſ.e,vergentis.illud enim in confiſcatio
ne bonorum non in pœna corporali, nã q̃tum ad eã
peccata ſuos auctores tenent,de his quę ſi.a ma.par.ca.
quæſiuit.C.de pœ.ſancimus.quare nec vt pœna,nec vt
pnia ad hæredes trãſire põt ſ̃m Arc.qui remitit ad no
ta:a.j.q.iiij.in prin.[*admittit*]quod eſt regulare.ſ.e.vergẽ
tis.ſ.e.cum ſ̃m.Io.mo.[*declaratum*]Archi.no.per ſniam
jus non dari.ſed declarari,remittit.xi.q.iii.q̃uo.vel corã
ſub erroribus.ſ̃.e.excommunicamus.ij. Arc. non curo
de hac glo. quo ad culpam inſtruentis & defendentis.
[*indebite*]Arc.remit.23.q.1.non inferenda.in fi.ij.q̃õ. v.
reor.[*ipſam*]inſtructionem. vel liberationẽ.[*captionem*]
ſ̃.de ſen.excom.ſi clericus.[*quam alias*]bona tñ eccleſia
rum ob delictum ipſorum clericorũ confiſcare vel oc
cupare non pñt,vt in cle.c.ij.nolentes,poſt prin. & pro
pter.§.ſe.qui de religioſis,loquitur,vide, quod ibi no. in
gl.de bonis grauius puniendi. Tho.ſcda ſcdæ.q. 86.arti-
7 culo ſi.hoc tractans tenet,ꝙ† religioſus eodem genere
peccati plus peccat ,quam alius in tribus caſibus. Pri-
mus,cum peccat ꝯ votum religionis. puta fornicando
ꝯ votum continentiæ, vel furando ꝯ votum pauperta-
tis,& ꝯ legem diuinam.Secundo cum peccat ex con-
temptu , cum per id ſit ingratus diuini beneficii , quo
ſublimatus eſt ad perfectionis ſtatum,& Dei filium cõ
culcat per contemptum . Hier.xi vltra medi.quid eſt ,
ꝙ dilectus meus in domo noſtra facit ſcelera multa.
Tertio propter ſcandalum,quia multi ad eius vitam re
ſpiciunt. Hie xxiii.in prophetis Hieruſalem vidi ſiñitudi
nem adulterij,& iter mendacij, & confortauerunt ma
nus peſſimorum , & non conuerteretur vnuſquiſque a
malitia ſua,facit de voto.mag.cum cõcor.ſed ſi religio
ſus non ex contemptu,ſed ex infirmitate,vel ignoran-
tia peccat,nõ ꝯ votũ ſuæ religionis & occulte, & abſq;
dolo leuius peccat eodem genere peccati,q̃ ſecularis,nã
ex multis bonis,q̃ facit,quaſi abſorbetur peccatum ip-
ſius,ſi ſit leue , & niſi ſit mortale facilius ab illo reſurgit
pp redemptionem,quam habet erectam ad Deum , q̃
licet ad horã intercipiatur,de facili reparatur,ſicut Pe-
trus,qui ſtatim culpam amariſſime fleuit. Matth.xxvi.
in ſi.& Dauid dixit.l. Pſal, peccaui & malum coram te
feci.hoc voluit Pſal. 36.ibi,dum ceciderit iuſtus nõ col-
lidetur.Item religioſus per ſocios ad reſurgẽdum iuua-
tur.Eccleſiaſti, iiij. ſi vnus ceciderit ab alio ſulcietur,fa-
tetur Tho.ꝙ licet religioſi lapſi ex infirmitate vel igno
rantia facile reparentur, ſi tñ veniant ad contemptum
incorrigibiles efficiuntur & peſſimi,inducit illud Hier.
circa medium. confregiſti , rupiſti vincula noſtra &c.
& quod hr̃.47.di.q̃ntilibet.in ſi.¶ Prima gl diuidit.¶ Gl.
per hoc rñ.per q.ſecundo q̃ñ,remittit & arguit.¶ Glo.
ꝯ.C.ſignat ꝯrium & ſoluit. ¶ Gl.ſicut eſt.rñ.per q.¶ Gl.
in dubio.rñ.per ob.& ſol.¶ Gl.ꝯ.ſ̃.ſignat ꝯriũ & ſoluit.
¶ In gl.no.magis.ibi,l.vlt.proconſul portam Romæ in
greſſus deponit imperium.¶ In gl.xvi.ibi.& in prouin-
ciali.p̃dium tranſit in emptorem cum ſeruitute aquæ
ducendæ.¶ In gl.crimina.ibi.l.vlt.crimen illius,qui ſibi
conſciuit mortẽ non pp conſciam crium extinguitur.
¶ In gl.14.ibi,l.vlt.in crĩe læſæ ma. poſt mortem dãnatẽ
memoria,& occupantur bona.¶ In glo.j.in ſi.idem Io.
mo.& in ſubdiuiſione nõ inſto,q̃ per p̃dicta ſatis patet.
¶ In gl.ij.in ſi.idem Arc.¶ In gl.iii.ibi, qui in maternis
& c.ſi baptizata.dicebat ergo Arc.cum de lapſu accuſa
ti a principio non conſtiterit. xv.q.vlt.in fin.Imo poſtq̃
abiurauit hæreſim,de qua infamatus erat, ſi canonice
purgauit,debuit denunciari vir boni teſtimonij.xv.q.v.
ca.j. ad idem.ij,q̃õ,v.habet hic.& c.omnibus.in fine de
pur.ca.ex tuarum.in ſi.merito videbatur non poſſe di-
ci relapſus.¶ In glo.ſ.ſi,ſ̃.de voto.c.vno.in fine.¶ In glo.
per hæc verba.ibi,replapſus. Arc.hic contra alle.ff.de iu
reiurã.duobus.§.exceptio,vbi exceptio iureiurandi ob-
ſtat , licet mutata ſit actio,ſi eadem eſt quæſtio. allegat

de pœ.di.v.c.i.de re.iu.defleat.& l. di.ſi quis diaconus.in
8 ſi.de pœ.di.j.vulgaris.dicens,ꝙ† genus[a] & ſp̃es non ſunt
a diuerſa,niſi quia alterum eſt in plus vt genus , alterum
in minus vt ſpecies.& his verbis vtitur Io.mo.ad ſo ꝯrij
9 quod ponit ſoquens gl. adhuc.ſ̃to gloſſæ,cum verba† de
beant aliquid operari.ſ̃.de priuile.ſi papa.cum concor.
& vt in pœnis fiat interpretatio benignior.ſ̃.de reg.iur.
in pœnis.tñ raro practicabitur iſte caſus,quia conſue-
tudo hẽt,ꝙ omnis ſuſpectus,vel hæreticus, licet in vno
tm̃ gñali abiurauerat,& i ſi.no,quia aliud ẽ ſe purgare.
& aliud adiurare.¶ In gl.ꝯ.C.ibi,cõceſſus.idem Io.mo.
alle.xxvi.q.ij.ſed & illud.ibi dr̃,ꝙ per vnum membrum
in totum corpus diffunditur macula.¶ In gl.dr̃ta. in ſi.
10 lex.munus.c.ti.ad prin.ti.dicit,ꝙ† munus ſumitur trib.
b modis,pro dono[b] pro honore & pro officio.¶ In gl.pu
ta ibi,famis.idem Io.mo.& Arc.qui al.xi.q.iii. q̃m mul
tos.& j.q.ij.q̃m pio.vbi de hoc.& ibi quieſcamus,adde,
quod ibi no.vbi ſoluitur ꝯtium de canone.v.q.v.c.ij.qđ
hic ſignat Arc.alle.etiam ibi ꝯrium. xxxij.q.iiij.ſicut ſan
ctius.& in ſi.Io.mo.alle.de conſti.c.ij.¶ In gl.ſile.ſ̃.in ſi.
& cle.de priui.c.j.de pę.& re.c.ij.¶ In gl.vi.q.j.in ſi. Arc.
alle.xxii.q̃õ.v.paruuli.de accu.cũ oporteat. de teſt. ſicut
in ſi.no.etiam,ꝙ ferre teſtimonium dignitatis eſt,12.q.
v.pręceptum.vbi de hoc.& no.ſ̃.c.teſtimonium. in gl.ii.
¶ In gl.ex interuallo.In ſi.idem Io.mo.& Arc.¶ In glo.
ſic,ſ̃.in ſi.& ſ̃.c.excõicamus.§.vlt.de cle. perc.inter qua
tuor.de ho.p̱ humani.in ſi. ¶ In glo.multo.in ſi. idem
Arc.¶ In gl.ſic eſt,ibi,q.iii.igitur.nam ſi adorans hæreti
cum iudicatur hæreticus. ſ̃. §. ille fortius.& talis,cũ ibi
ponderetur non perſona ſed vitiũ,ergo in vitio maius
erit peccatum.C.de ſacroſan.ec.auct.multomagis. iux
ta regulam , propter quod vnumquodque tale & illud
maius,alias mag.ſ̃m Io.mo.& placet Arc ¶ In gl.in du
bio.in ſi.idem Io.mo.& Arc.¶ In glo.ꝯ.ſ̃. in ſi.idem Io.
mo,¶ In gl.hoc dr̃.ibi,ieiunio,licet enim ieiunia per co
gnatos poſſint Ipleri,vt dicit Io.mo.xiii.q.ij. aiæ.non tñ
ſunt in bonis temporalibus exequenda. vnde bene cõ-
petit hoc exemplum.& ibi.ſiĩbus,vt peregrinationib⁹.
& vide quod dixi poſt Inno. & Hoſt.de voto.licet.ſuper
i.gl.¶ In gl.vi.in ſi.& de ſen.ex.a nobis.& in his omni
bus de hoc.¶ In glo.xxiiij.ibi,l.vlt.hæc lex probat idem
in crimine læ.ma.¶ In gl.manifeſte.in ſi.idem Io.mo.
& Arc.caueant tñ ẽpi & inquiſitores , ne impedimen-
rum officij falſo imponant alicui,quod dic, vt in cle.c.
ti.c.j.§.pe.¶ In gl.pe.i ſi.dicit Io.mo. religioſi arcti⁹ alijs
ſunt aſtricti & ideo ꝯfaciendo grauius peccant,& dicit,
ꝙ hæc eſt rõ illius dicti,non inueni meliores &c.42.di.
q̃tũlibet.q̃a ſ̃ boni plura implent,mali plura offendũt.

ADDITIONES.

a ¶ Genus & ſpecies. Nam & genus ad ſpeciem unam redactum aſſu-
mit eius naturam. Bal.in auct.hoc inter liberos.C.de teſt.

b ¶ Pro dono.Differunt tamen munera & dona, ut no.in l. plebiſcito.
de of.præſid.& gl.in c.& ſi quęſtiones.de ſimo.l.munus.& l.aliud.de
uer.ſig.cle.j.§.o ſingularis.& Car.de rel.& uene.ſanct.

SVMMARIVM.

1 *Lex poſitiua licet legem Dei tollere non poſſit , diſtinguit tamen illam & modificat.*

2 *Pater pro liberis habet conſilium capere.*

CAP. VII.

STatutum. Primo irritat ſtatutũ,
per quod directe, vel
indirecte impeditur, vel tardatur ĩquiſitio-
nis officium.Secundo ibi,ipſiuſque officia
les,ad quos ſpectat,iubet excommunicari, ſi illud non
reuocent.vel temperent.dicebat Arch.ꝙ olim incipie-
bat,multorum,& fuit multum abbreuiata,& aliud hic
non gloſſat.Io.mo dicit,quod inter terminos iſtius di-
cti,& ſ̃.proximo. §. ſacerdotes. non cadit iuris diuerſi-
tas,cum tam laici, quam clerici ſubiecti ſint inquiſitio
nis officio. hic minus dubium , quod ibi ſit vt a priua-
to , hic autem vt a iudice , quod eſt grauius . [*fir-
mitatis*]

mitatis]tolle literam,q̃ eſt in fi.decernimus,& iunge,q̃
pro &.decernimus ipſius ciuitatis &c. [*regitur*]& q pıã
tem hñt reuocandi,vel temperandi,probatur in cle.de
vſu ex grandi. ver.eandẽ exhibendi ſicut p̃paratorij ad
dicernendum,an impediat.ff. de procur. ad legatũ.l.ad
rem.[*compellandas*]facit hæc dec.ad q̃onem hic diſputa
tã de ſtatuto ciuitatis,quod imponit pœnã ꝯhenti ma-
tri.cũ filiaſa.ſine conſenſu patris,per quod Titius ꝯſecit
conuenitur ad pœnã coram iudice ſeculari, an eccleſia
ſticus iudex inhibere poſſit illi,ne procedat,& termina
tũ fuit,ꝙ non,allegabat̃,quod de iuriſdõnis diſtinctio.
no.de iu.nouit.q fi.ſint le.cãm,ij.Itẽ ꝙ ſtatutũ eſt vtriq;
iuri ꝯſonum. 32.q.2.honoratũ.32.q.3.c.vno.ff.de ri. nu.
l.ij.& iii.nec eſt ſuper ſubſtantia mr̃imonij,ſed ſup for-
1 ma ꝯhendi. itẽ licet † lex poſitiua legẽ Dei tollere non
poſſit,illa tñ diſtinguit & modificat,inducebat̃, qđ ſcri
pſi poſt Inn.de cõiue.c.fi.ſuper ver.derogari.Itẽ exactio
illius pœnæ eſt a matrimonio ſeparatio, & ſeparatorũ
dẽt eſſe rõ ſeparata de reſcri.edoceri.de hiſq̃ fi.a p̃.cum
ap̃lica.ff de adul.miles.§.defuncto.C.de procu.marius.
de inhibitione igitur non eſt curandũ.j̃.de reg.iu. ea.q̃,
vltra hoc videmus hoc ſtatutũ vigere quaſi in ſingulis
ciuitatibus Italiæ , æquitatẽ hẽt hæc ſolutio & vrgentẽ
2 in tanto,ꝙ † pr̃ pro liberis hẽt ꝯſiliũ capere.ff.de adult.
nec in ea.maxime quia ſæpe nituntur ꝯ propria ꝯmoda
& agunt ea,q̃ parant ipſis triſtẽ exitũ.C.de bo.q̃ lib.l. vl.
§.filijs.m̃ ecõuerſo poſſet filiafa.virgo,vel vidua eſſe qua
dragenaria,vel vltra.nõne abſurdũ,ꝙ ſine patris aſſẽſu
virũ vnũ hr̃e nõ poſſit metu pœnæ,quo ceſſante plures
idoneos inueniret,negari nõ põt,quin iſte metus impe
diat matrimonium ꝯhi directe,vel indirecte, vt hic.Itẽ
vt ſcripſi de ſecũ.nup.c.fi.ſuper gl.in multis caſibus cor
rectæ ſunt leges ꝓhibẽtes ob certas cãs matrimonia, &
præcipue q̃ requirunt conſenſum patris. 27. q̃.ij.c.j. &
30.q.2.c.vno.fortius ergo ꝓhibita ſunt ſtatuta id agen-
tia.Item ne impediatur libertas matrimonij , prohibe-
tur in eo apponi pœna.de ſpon.Gemma.cũ ꝯcor.cũ er
go matrimonium & eius cã & dependentia ab illis ſint
eccleſiaſtici fori,de ord.cog.tuã.qui fi.ſint leg.per ve.la-
tor.de do.inter vi.& vxo.c.ij.merito iudex eccleſiaſticus
de hac pœna,ne exigatur,hẽt ſe intromittere, ſicut facit
de pœna ꝯuentionali impediente libertatẽ matrimo-
nij,vt in p̃.c.Gẽma.¶Tertia & v.gl.notant duo, & in ſe
cundo fit remiſſio.¶In gl.no.ꝯ.in fi.dicit Io.mo.differẽ
do auſertur,& ſi non in toto, ſaltẽ in tanto. vñ & dies,
qua facienda eſt ſolutio, eſt pars ſtip̃lonis , ſicut & ipſa
ſumma.ff.de eden.l.j.§ idem. & prohibito aliquo pro-
hibita ſunt oĩa,per quę peruenitur ad illud.j̃.de re.iu.cũ
quid.¶In gl no.moram.in fi.concor.ꝯſtõ Io. execrabi.
§.qui vero.& §.porro.¶In gl.pe.ibi,familia.non tñ de-
bent Inquiſitores abuti conceſſione portationis armo
rum,vt in cle.eo.ti.nolentes.in fi.

SVMMARIVM.

1 *Omiſſum cenſetur in contractu ſtricti,quicquid verbis non fuit expreſſum.*
2 *Inquiſitor hæreſeos an habeat ordinariam poteſtatem , vel delegatam.*
3 *Iuriſdictio eſt res indiuiſibilis.*
4 *Mandatum in extraiudicialibus finitur re integra morte mandantis & mandatarij.*
5 *Dignitas inſpicitur in delegationibus.*
6 *Legatorum poteſtas ob id durat,quia eſt ordinaria.*
7 *Epiſcopo mortuo omnis adminiſtratio & iuriſdictio ad epiſcopũ ſpectans defertur capitulo.*
8 *Vicarij vel officialis epiſcopi iuriſdictio an ſit ordinaria.*
9 *Vicarius vel officialis epiſcopi an impediatur,ſi ipſe epiſcopus per excommunicationem ſit impeditus.*

CAP. VII.

NE aliqui. Primo ponit dubiũ , qđ ſe-
cundo declarat. ibi p̃nti. &
eiuſdem Cle.fuit decr.ne aliqui.j̃. de priuile.
[*ſolicitam*]quaſi curioſam.& vide de ſimo.&
ſi q̃ones.in prin.[*emerſerant*]ꝯ.ſ̃.de reſcrip.c.fi.ſo. ſm Io.
mo.ibi reſcriptũ de iuſtitia & ſtricti iuris,iſtud fauora-
bile,itẽ ꝯ.ff.de ver.ob.ſi ſtipulatus fuerim.§. cũ ſtipula
1 mur.So.ibi † ꝯtus ſtricti iuris, in quo cenſetur omiſſũ,
quicq̃d verbis nõ fuit exp̃ſſum.ff.de ver.ob.q̃cq̃d aſtrin-
gendæ.hic fauor.itẽ ꝯ.ff.de iud.l.non queadmodũ.Sol.
exercitiũ iuriſdõnis non eſt circa non emerſa, vel futu
ra,vt ibi,habitus tñ,vel ptãs bene datur circa illa, vt hic
vel dic ad p̃dicta tria ſm eũ,ꝙ hic fuit ꝯmiſſio gñalis,q̃
bene ꝯprehendit futura.ff.de ſer.vr.p̃.ſi ſeruitus. C.q̃ res
pi.ob.poſ l.fi.qua lege non grauatur debitor, q in pluri
non ligatur,& releuatur creditor.ita & hic,non grauat̃
is,ꝯ quẽ inquiritur,q ad veram lucẽ reducitur,& corpo
ri miſtico reintegratur,eſt ergo fauorabiliter ꝓcedẽdũ,
quod ꝓdeſt,& nemini obeſt.ff.de eui.l.in creditore.[*per*
2 *duraet*]dubitatur,an † inquiſitor hæreſis habeat ordinariã,
vel delegatã hæc dec.inducitur pro & ꝯ. Arch.hic dicit
alternatiue , ꝙ vñr & ſunt ordinarij , cũ ſint a principe
deputati ad vniuerſitatẽ cãrũ.aliud non alle.ꝯriũ aperte
patet.j̃.e.per hoc.vbi dicã ibi ẽt ipſe vr̃ notaſſe.ꝯriũ.& j̃.
c.pro.§.deniq;.¶Prima gl.dat ſiſe & ſummat.¶Quarta
gl.no.ad q̃onẽ.¶In gl.j. in fi. & intellige de Inquiſitore
dato ſimplr̃.nã ſi cũ clã vſq; ad volũtatis bñplacitum,
diſtingue,vt ſ̃.e.lib.de reſcri.ſi gratioſe.¶In gl. no.quia.
3 ibi,terminatã.q tenebant ꝯriũ , inducebant,ꝙ † iuriſdõ
eſt res indiuiſibilis, ꝑ quod ẽt non ſolũ quo ad nõ ex-
preſſa,ſed ẽt quo ad tacite ꝯp̃henſa perpetua vr̃ per vni
cũ actũ,all. Arc.Inn.ĩ dec.paſtora.de reſcri.& Io.de De.
in q̃õ.Sed q̃onem illã non vidi,& l.vl.C.de duo.re.& C.
de an.exce.l.vlt.refert ẽt alios differre,quorũ ſnĩa ſm eũ
forſan non eſt mala,ꝙ ſi ꝯ vnã pſonã ꝯmiſſi ſunt diuer
ſi articuli,ſufficiat ꝑpetuatio in vno,ſecus ſi ꝯ diuerſas.
4 Io.mo.q inſtitit circa mãm,orditur ab alto dicens † mã
datũ in extraiudicialibus finiri re integra morte mãdã
tis & mãdatarij.ff.man.inter cãs.j.rñ. & l. ſi quis aliciti.
§.morte.Inſti.man.§.itẽ ſi adhuc.in iudicialib. idẽ quo
ad mandatorẽ.ff.de iur.om.iu.l & quia.de of.dele. gra-
tũ.& c.licet.de of.le.c.fi.de mãdatario diſtinguit̃,vt ĩ de
cre.qm̃ abb.ſed q̃rit,cur tã varie.Rñdet,ꝙ in ꝯtib.eligit̃
5 induſtria pſonæ,a qua recedendũ non eſt,in † delegatio
nibus inſpicitur dignitas,vel locus, quo quis intitulatus
eſt,ſ̃.hoc lib.de reſcri ſtatutũ.§.j.mortuo aũt delegãte
re integra finitur,iõ q delegatus nil hẽt ꝓprĩũ in iuris
dictione.ex quo ergo fons aruit,areſcunt & riuuli.mã-
datarius aũt in extraiudicialib.licet finitũ ſit mandatũ
agit ad intereſſe ſuũ,ne p ignorantiã iuſtã lædat̃. ff. mã.
inter cãs.ij. rñ. in delegato vero ceſſat hoc intereſſe,hic
aũt ꝯ p̃dictas regulas mandatũ durat poſt mortẽ ẽt in
nõ cęptis.& ſit rõ, q qñ Papa Dei vicari⁹ delegat cãm
dñij ſui.ſ.fidei.plus priuilegiata dẽr eſſe cõmiſſio , q̃ qñ
delegat caſus ſubditorũ.Itẽ oĩs ptãs ordinaria maior eſt
delegata a ſeipſa,q prima in fonte,ſecunda in riuulis,
ex quo elicitur,ꝙ aliud in ſua , aliud in aliena. poteſtas
6 † autem legatorum ob id durat,quia eſt ordinaria. ſ̃ e.
lib.de offi.le.c.ij.ad hoc obiicit,ꝙ officiales ep̃orum ha
bent ordinariam,& tñ ibi finitur morte conſtituentiũ.
7 ſoluit illud,quia † capitulo ep̃o mortuo defertur omnis
iuriſdictio & adminiſtratio ad ep̃m ſpectans.ſ̃.eo.tit.ad
abolendam.de ma.& obe.c.olim. xxiii. di. in noĩe dñi.
ſicut ergo ceſſat datiua tutela aduenjente tutore legiti-
mo.C.de leg.tu.l.nemo.& ff.de tute.& ra.di.ſi tutor.§.ſi
ditob.ſic ep̃o mortuo datiua admini. vicarij cedit legi-
timæ Capi & ſic finit̃,ne alterius iuri p̃iudicet. & licet ĩ
q̃buſdã capl̃m non ſuccedat.ſ̃.e.li.ne ſe.va.c.vno.ſucce
dit tñ in ꝯſeruãdo illa ſucceſſori futuro p̃lato,ar.de offi.
or.cũ ſm.Io.mo.vide q̃đ ſcripſi.ſ̃.de of.or.c pe.in prĩ &
8 tetigi.ſ̃.e.de of.vi.Romana.ad fi.fateamur ꝙ † iuriſdõ vi
carij vel officialis ep̃i ſit ordinaria p modũ notatũ, e.ti.
c.ij.ĩ gl.ij.tñ ĩ hoc fateri op3.ꝙ nõ eſt illi⁹ ꝑpetuitatis,cu
ius ſunt aliæ ordinariæ nã per ep̃m, cuius vices gerit,re
9 mouetur ad votum. Item † epiſcopo impedito per ex-
communicationem,vel ſimili modo impeditur & ip-

ſe, & eſt conſiſtorium vtriuſque quo alter principalis. Item iuta appellãt illum vicarium, quomodo vices gerere poſſet non exiſtentis. Itẽ no. ne idem in coadiutore, vt patet, ſ. e. lib. de ſup. neg. præla. grandi. in fi. & ibi vide in vlt. gl. per hoc igitur ſit quæſtioni ſatisfactum.

SVMMARIVM.

1 *Prælati mali quandoque dicuntur lupi.*

2 *Hæreticus licet conuincatur leuibus ſignis, oportet tamen illa ſigna plene probari.*

3 *Cæſaris præceptum ferendum eſt.*

4 *Delegatus non poteſt inuocare brachium ſeculare, niſi ſpecialiter ſibi ſit conceſſum.*

5 *Falli quomodo accipiatur.*

CAP. IX.

VT officium. Diuiſio in j. glo. & dicit Arc. φ olim incipiebat, licet ſuſpectus. & ſic pp infamiam & ſuſpicionem procedi põt in hoc crimine, ac pp ſcandalum & tumultum populi. ſ. de pur. ca. inter. ij. q. v. oĩbus. lo. mo. [*ſanctiones*] ſ. e. ad abolendam. de pur. cano. inter. lo. trio. & Arc. [*impendatis*] quaſi hoc poſſint non obſtantib. ſeriis, quas diebus ſolennibus ter ĩ anno Papa profert ꝯ tales, & ſuper hoc vide, quod ſcripſi. ſ. e. excõicamus. j. §. ſane. ſuper gl. j. qui ſint illi dies, vide no. in cle. de iudi. dudum. poſt prin. dicit Arc. φ tales qui inciderunt in hæreſim damnatã ẽt eps. vel ipſius ſuperior abſoluere põt. xxiii. qõ. iiii. ipſa pietas. hoc etiam no. lo. 24. q. i. c. ij. in fi. [*agni*] dr̃ agnus ab agnos, quod eſt purum, vel dr̃ ab agnoſcendo, quia præ cæteris aĩalibus matrem agnoſcit, ita φ ſi in maximo grege errauerit balatu recognoſcit vocem parẽtis, inde reprehenditur paſtor. qui errat in agnoſcẽdis ouibus, cũ agnus neſciat ĩ agnitione matris errare. [*lupum*] di rapax. ſ. de cle. ne ꝓ defectu. trucidat. n ſua rapacitate, qđ inuenit & dr̃ licos Grece, & principaliter inſidiatur ouibus, vt dicit Ar. hic lupus ſumitur pro hæretico, ſi. xxv. q. j. ſunt quidã. in fin.
1 qñq; † lupi dñr mali prælati, qui ſubditos lupino more dilaniant. ij. q. vi. de cetero. in fi. item falſi cuſtodes. i. iudices. 4. q. 4. ꝯ trium. item laici reſpectu clericorum, quos mordaci dente lacerant. 8 ſ. di. nihil. item mali ſacerdotes. de con di. 4. qũo. ver. nõ ob aliud. item qui falſo baticantur, vt ibi, ex quo de lupulo quoque inferamus vilius, dicit Ambroſius ĩ vi. exameron, φ ſi lupus prius viderit hoiem, ĝ videatur ab ipſo vocẽ eripit, & cũ reſpicit quaſi victor vocis ablatæ, ſed ſi ſe præuiſum ſẽſerit, ferocitatem deponit. & ſi inde lupus ſurexerit, petram cape. & fugit. & ſubdit, petra tua Chriſtus eſt, ſi ad ipſum cõfugias, fugit lupus, nec terrere poterit. [*gerant*] i. ne ſub ſpecie veræ reincorporationis in fide remaneant in errore. Arc. vide in Hie. ad Aug. V. [*verum quia*] ſecunda ps [*procedi*] de re. n. grandi, vel vbi de ſalute aĩæ quærit̃, nõ ſegnius eſt agendũ. 7. q. vlt. c. vlt. in fi. xlii. di. quieſcamus. vr̃ vbi de ſalute hoĩs agitur. C. de ap. addictos. & facit ad id, quod ſtatim dicam in reos huius cris. ſ. hæreſis errore cauere debent, ne errent hi ꝓcipue, qui aliorũ errores corrigunt. de acc. quaſr. j. & vide . 8. di. quis. in prin. [*ſeueritas*] dr̃ auſteritas rigor, integritas iudicij, & vehemẽtia vltionis. vnde ſeuerus ſatis verax, vel ſequens vera, qui. ſ. ſequitur ſine pietate iuſtitiam, de hac. l. di. vt conſtitueretur. [*vltionis*] vnde cle. punit illos, qui odio, grã, amore lucro. vel cõmõ tpali ꝯ iuſtitiam & ꝯ cõſcientiã omittunt procedere, vbi procedendũ eſt, vel eodem obtentu vexant imponendo hæreſim, vel impedimentum officij, φ dic vt in cle. e. ti. multorum. §. verum. [*teſtium*] quibuſdam vr̃, φ in hoc crimine probando non ſufficiãt duo teſtes, at. optimũ. ſ. e. excõicamus. §. adiicimus. ibi, tres aut plures. ſic no. Ho. in ſum. eo. ti. §. quaſr. ver. vt tñ, & ſic iſte caſus erit addendus ad alios, qui no. 2. qõ. 4. in ſum. & facit, quod dixi ĩ ipſa gl. huius partis. Item durũ vr̃, φ hõ bonæ famæ per inquiſitores, vel ordinarium de tanto crĩe damnari debeat ad dicta duorum teſtiũ, poſſime cum tructetur ordo defenſionis in notitia teſtiũ. j. e. fi. & interrogatoriis, quæ fiunt in aliis iudiciis. ſ. e. li. de teſti. præſentium. ꝯ hoc facit, qđ ſtatim ſequit de duabus perſonis, cum ſuis concor. certum eſt aũt, φ per ſingulares teſtes & famam de tanto crĩe quis damnari non poſſet. ſ. de teſt. tã literis. & no. e ti. veniens j. debent. n. eſſe in crĩbus probationes luce clariores. C. de prob. ſciant cuncti. can. 2. q. 8. tñ vt dicit Arc. no. Ion. de ſimo. ſicut. j. vt ibi ſcripſi, φ in crĩe ſimoniæ & hæreſis minores probationes ſufficiũt. C. de hæ. l. ij. vide, quod ſcripſi
2 de hac l. de præſum. literas. ſuper gl. pe. dicit tñ, φ † licet leuia ſigna ſufficiant ad conuincendum quem de hæreſi, illa tñ oportet plene probari in p̃x. c. literas. credit aũt Arc. teſtes cogendos, ſi ſe ſubtrahant. ſ. de teſti. cog. peruenit. qui celando veritatem peccarent mortaliter. xi. qõ. 3. quiſquis. & iur̃m, vel votum de celando non valeret. ſ. e. lib. de of. or. quia pleriq;. j. de reg. iu. in male. nec per exceptionem excuſarentur aliqui a ferendo teſtimonio ẽt coram ordinario. ad hoc. ſ. e. excõicamus. §. adiicimus. in fi. dẽt eſſe iudex in examinatione ſolicitus, & iterum inquirere, ſi confuſe depoſitũ eſſet, & maxime ſuper cã ſciẽ. iterũ interrogentur, quod fieri põt. poſſent ẽt alij recipi ẽt poſt publicationem atteſtationũ, ex quo procedit ex offõ non ad procurationẽ partis. ſ. de teſti. per tuas. & c. cũ clamor. vbi de hoc ſcripſi poſt Inn. & Hoſt. ſ. de qõ. l. reperi. dẽt ẽt inquirere de inimicitia teſtiũ. cum illi, ꝯ quẽ q̃ritur, non tradũtur noĩa, nec diuinare tenetur, vt ec. bñ. c. vno [*Religioſis*] qñque ſeculares clerici religioſi dñr. 4. diſ. deinque. & laici. 4 ſ. di. non liceat. ſ. de cõſti. eccleſia. & epi. ſ. de roto, ex multa. vbi de hoc, ſed forſan auctor intellexit ſtricte de illis, qui religionis habitũ ſuſceperãt, ad quod. j. § prox. ver. concedentes, pro quibus p̃ſumitur, de no. op. nun. c. ii. ver. ſuper eo. vbi de hoc no. ẽt hic Arc. requiri ẽt, φ ſint diſcreti, ſunt. n. multi religioſi idiotæ & iuris ignari, vt p̃. c. ex multa. diſcretus aũt dr̃ in hoc, qui bñ diſcernit inter lepram & lepram. xi. q. iii. qũo. ibi quis & quaſr ſit ligandus, vel ſoluendus, vt ibi, & de pœ. di. vj. c. j in prin. & iuxta fi. Arc. [*conſequentia*] i. conſpectu. 9 q. 3. ſaluo. xv. q. vii. §. ſolus. & c. ſeq. Arc. [*publicam*] de præſum. illud. de p̃ſcri. ad audientiam. iuxta fi. [*perſonam*] cui de labore nõ ſatisfiet ab his, ꝯ quos inquiritur, quia ĩquiſitiones hñt fieri ſine incommodo reorũ, in auct. vt nulli iud. §. his inſuper. coll. ix. Arc. vide, quod no. de do. & contu. cum dilecti. in vl. gl. & quod ibi dixi. [*ſcriniarij*] vide. ſ. eo. ſi aduerſus. [*præcipimus*] ergo neceſſario parẽdũ. 14. q. 1. quod
3 p̃cipitur. quod. n. † Cæſar p̃cipit, ferendũ eſt, quod imperat tolerandũ. xxiii. q. j. militare & exponit Arc. ferẽdũ corpore, tolerandũ mente. [*ac exercuiſſe*] vult lr̃a. φ licet fuerint notarii, ſi in ſeculo non exercuerũt offm̃, in religione nõ inchoẽt. [*compeſcendi*] ſic ꝯſtrue, p̃terea cõcedimus vobis & ſin. ve. liberã auctoritate. p̃p̃. facultatẽ compeſcẽdi monitione p̃miſſã &c. [*cenſuram*] de ver. ſig. q̃renti. [*quæſtuarios*] de pœ. & re. cũ ex eo. [*nullatenus*] ꝯcor. cle. de pœ. & re. c. ij. in prin. [*inuocato*] arguit & tenet hic Ar.
4 φ † delegatus non põt inuocare brachiũ ſeculare. niſi ſpãſr ſibi ſit cõmiſſum. & dicit, φ ſic tenet curia. de hoc ſatis dixi. de of. dele. ſignificaſti. & ideo hoc decido, vel ordinis p̃dicatores, ergo in prouinciis, quibus hñt offm̃ cõpeſcere fratres minores, & econuerſo, licet multũ ſibi inuicẽ deferant, φ eſt ꝯmẽdabile. illa tñ φ caueant a pœna cle. e. ti multorũ. de qua dixi. ſ. pte ii. in prin. [*approbatas*] ſ. c. vt inquiſitionis. in prin. [*ſpolietur*] p ſiñam ſm lo. trio. & Arc. facilius. n. ĩpedit̃ in obtinendo, q̃ repellatur ab obtento. xv. qõ. j. §. vl. de iureiu. quẽ amo. hoc dñr ad ſoluendũ. φ dici põt, pœnas, q̃ ſequuntur, ipſo iure ꝓcedere. ¶ Prima gl. diuidit & ſummat. ¶ Quarta glo. ponit rñm ꝯnã dat ſiſe, & illud terminat. ¶ Gl. p hanc. no. ad qõnẽ de tabellione facto mõaco &c. ponit opi. Gui. ¶ Glo. ſ. de reſc. al. concor quærit arguit pro, ſol. contrarium. ¶ In iiii. glo. ibi, conſul. l. i. conſules ſeparatim auctoritatem p̃ſtant manumiſſioni. ¶ In gl. per hanc. ibi, l. antepe. ẽt veteres leges ea, quæ diuini iuris ſunt humanis

nis nexibus non illigari ſanxerunt. & ibi placet. nil
cōe haberet clerici cum publicis actionibus, vel ad cu-
riam pertinentibus. & ibi, alienationes. voluntariæ alie-
nationis poſt inchoatum iudicium fa. erci. prohibeor,
ſed nō neceſſariæ, & q̄ vetuſtiorem cām hōt. & ibi, §. ca
ſum iſtius cęcus tenet adeptū magnū ſed nouū nō adi
piſcitur. & ibi, ſed ſi viuo. geſtor negotiorū vt, illo mor-
tuo non inchoat noua, ſed pficit inchoata. ¶ In gl. j. ibi,
& in eos. lo. mo. qui diuidit decre. in quatuor partes, de
qua facit partē ſcdam ibi, ſi vero. in aliis ꝯcor. ¶ In glo.
xi. q. iii. in fi. & c. nobis. ij. in fi. Arc. hic tractat, an valeat
abſolutio nō ſeruata forma, & tenet, ꝙ valet. & vide in
p̄. c. cum deſideres. in vlt. gl. ¶ In gl. mentiri. in fi. niſi, ſol
uitur ꝯriū de can. 8 t. di. oportet. xvi. di. q. j. reuertimini.
5 quod hic ēt ſoluit Arc. dicendo, ꝙ † falli vno mō ſumi
tur. i. in falſam opinionem duci. & hoc nō cadit ī Deū.
& ſic loquitur. c. paoē. & xxiiii. q. iii. Deus qñ. alio mō ſu
mitur ꝓ fraudari, vel eius nomen falli, & ſic loqūn
tur ꝯria. ¶ In gl. ſ. de, in fi. & xxiii. qō. iiii. tres perſonas. &
8 t. di. oporter. ¶ In gl. ſic. ſ. io fi. & in extraua. dñt, quā al.
ſequens gl. ¶ In gl. ſ. de reſcr. ibi, ꝯriū dico, idē lo. mo. &
Arc. nō lo. eſt, quia licet, vt dicit, inter iſtas conſtōnes ſit
prius & poſterius tpe, nō tñ approbatione, quia oēs hu
ius l. conſtōnes ſimul approbatæ & promulgatæ fuere,
pro eo facit. C. de teſt. tu. l. ij. & quod ibi no. in vlt. gl. nō
enim ex duobus tutorib. quorū alter datus eſt in teſtō,
& alter in codicil. vnus dr̄ antecedere, cū ab adita hære
ditate ſimul incipiant. Arc. dicit, ꝙ illa iura loquuntur
in delegato, vel conſeruatore, hæc loquitur de illo, qui
hēt certam prouinciam limitatam, pp qd omnes de il
la prouincia ſunt ſuæ iuriſdictionis, & oēs illas ad ſe vo
care pō & diſtringere, ſicut quilibet alius ordinarius, ta
lis. n. inquiſitor ordinario comparatur, alle. ſ. e. ne aliq.
¶ In gl. pe. in fi. & ſ. eo. lib. de præben. ſi apoſtolicæ.

S V M M A R I V M.

1 *Sn̄iam nouam promulgari non eſt neceſſe in crimine hæreſeos.*
2 *Literati differunt a prudentibus.*
3 *Militare non cogitur ſuis ſtipendiijs.*
4 *Fideiuſſoribus abſentium pœna pecuniaria infligi poteſt,*
5 *Principio an poſſit fieri ſine epiſcopo, vel eius officiali.*
6 *Metropolitanus eſt iudex ſuffraganeorum.*
7 *Prætor ſententiam ſuam reſcindere non poteſt.*

C A P. X.

VT commiſſi. Diuiſio in j. gl. [*inhe
rentes*] ſi. ſ. de iura.
calum. c. j. [*committendi*] non loquitur negati
ue, ſicut. ſ. de of. delę. c. ſi. vt dixi in cle. eo. tit.
nolentes. poſt prin. in glo. commiſſariis. [*aduocandi*] ecce
1 ſm [*internis*] dicit Arc. ꝙ †. nō eſt neceſſe in crimine hę
reſis nouam ſn̄iam promulgari, quia iam per canones
eſt antiquitus promulgata, & ſic potius denūciatur, vel
declaratur, q̄ promulgetur. xxiii. q. j. c. j. vide quod dicam
j. e. cum ſm. in fi. [*expedierit*] quod ipſorū prouidentiæ
& arbitrio relinquit. facit, j. ver. prox. nec vocatus reſcr-
re poterit qōnem, quod non expedit. ſ. eo. lib. de reſcri.
ſtatutū. §. aſſeſſorē. [*peritos*] nō dicit prudentes, reſpicit
2 ergo † literatos, qui differunt a prudētibus. xi. q. ii. nemo
peritorum. & Hug. in deriuationibus dicit, ꝙ peritus idē
eſt, quod doctus, & inſtructus, nec de quolibet literato,
puta medico, ſed de theologis, canoniſtis & legiſtis hoc
dēt intelligi. j. c. vlt. §. j. cum enim de crīe mere eccleſia-
ſtico tractetur. j. e. vt inquiſitionis. §. prohibemus. per ca
nones cognoſci dēt & decidi. ad hoc, xi. q. j. ſi quis cum
clerico. cum ſuffragio tñ & famulatu legū, xi. q. iii. ſum
mopere. iii. q. ix. dignū. & c. hortamur. x. di. ſi in adiuto-
riū. aſs imperiiꝰ. matheſeos riſui patebit. xxvii. di. qui de
menſa. ſm Arc. pbeant gratis, pōt tō in hoc caſu recipe
re ſalariū, licet non exigere, cū negotiū fidei quiſq; de-
fendere teneatur, xi. q. j. nolite. ij. ſm Arc, qui per hoc di
cit tñſunt ad c. non licet. xi. q. iij. & xiiii. q. v. c. in prin. &
3 a l iura quæ dicunt, ꝙ † ſuis ſtipendiis quis militare nō
cogitur, de præſcrip. cum ex officij. [*conſilij*] dēt iuriſperi
tus in conſilio eſſe cautus, in patrocinando fidelis, & iu
ſtus in iudicando, vt olim habebatur in procemio pri-
mæ compil. qñ aūt quis teneatur ex conſilio, vide j. de
reg. iu. nullus ex conſilio. [*obedientiæ*] vide ſ. e. li. de ſepul.
c. j. [*conuocandi*] tertiū, iſtæ conuocationes fieri ſolent ad
audiendas ſn̄ias & pœnas, quas inquiſitores infligūt ad
videndos aliquos cruciari. & expedit fidei talia publice
fieri ad inſtructionem & ēt ad terrorē. [*clerum*] & po-
pulum. vide, j. de ſen. ex. ſi ſn̄ia. [*& ꝯ illos*] quartū. & intel
ligitur de aliis ſubditis, vel non ſubditis, ex quo in pro-
uincia delinquendo facti ſunt ſubditi. [*procedendi*] qualr
in criminib. rlr procedatur ꝯ abſentē, no. ij. q. ix. in ſum.
de do. & contu. veritatis. ad q̄ Arc. remittens putat, ꝙ ſi
conſtat de ipſorū perfidia, & ſunt ꝯ eos ſolennia edicta
propoſita, pronunciari poterit ſuper crīne, ſi non ꝯſtat,
locus erit decr. cū contumacia. ſ. e. dicit ēt, ꝙ fideiuſſo-
4 rib. abſentiū pœna pecuniaria infligi poterit. ff. de cuſt.
re. l. ſi quis. de quo remit. xxiii. q. v. cū hō. licet ibi tex. vi-
deatur aliud dicere, hoc in citatis, qui ex quo ꝯuenti fue
rāt, domicilij mutatio non obeſt. ff. de iu. om. iu. cum q̄
dam puella. de fo. cōp. propoſuiſti. Si vero citati nō erāt
tō ibi deliquerant, rōne delicti ibi ꝯueniri pñt, & ſunt
remittendi. in Aut. vt nulli iud. §. ſi vero quis ꝯprehēſo
rū. de quo vide ī cle. de re iu. paſtora. ver. ꝙ ſi punitio.
Arc. hic remit. iij. q. vi. c. j. & de tap. cs. per pdicta ſit ſolu
tū, quod opponebat Io. mo. dicens, ꝙ ſi hic loquebatur
de ſn̄ia ferenda, ſtare non poterat, cū extra territorium
citare non poterat. ff. de of. præſi. l. iii. ff. de iur. om. iu. l. fi.
Idē ſi de executiōe, ſ. de fo. ꝯ. poſtulaſti. dicebat, ꝙ de be
neficio huius conſtitutionis prorogabatur iuriſdō inq
ſitoris, vel de fugitiuo loquebatur, qui remittendus erat
ad requiſitionē inquiſitoris, ſub quo deliquit. C. vbi de
cri. agi op. l j. & aut. ibi ſignata. qua in ꝓuincia. [*necnon*]
quintū [*ſcripta*] ita replicabatur, vt oīa comprehēdat, &
vide, quod ſcripſi de ꝓb. cū cām. ſuper ver. libros. [*hæreti-
cos*] reperte credētes & c. vt ſ. j. rñ. [*& illorum*] ſextū, & tol-
le literam mitigandi, vel mutandi penā illorū & c. [*obe
dientes*] q̄rit Arc. qui dicātur ſponte ad grām redire. Rñ-
det, ꝙ illi qui veniunt. j. tps grǣ, licet fuerint moniti, ne
que. n. coacti vōt, ex quo a nemine ſunt ꝓueti. bñ facit,
ff. ad Treb. l. j. §. ſi mater. cū ſeq. Arch. dicit, idē ſi poſt tps
grǣ, re tñ integra, qa nec perſonalr requiſitus, nec ꝓba-
tiones ꝯ eū receptæ, ad hoc. ſ. de pb. ſi tibi abſenti. cū cō
cor. poſt tps vero grǣ perſonalr requiſitus ſi veniat idi-
gnus eſt venia. licet errorē detegat, & remittit, C. de his
q latro. occul. l. vlt. ſubdit, ꝙ hic nō loqtur de talib. obe-
dientib. q non carcerarentur, & remit. ad ſum. Ho. e. tit.
§. qualr dephendatur. ver. aduerte tñ. [*carcer*] qui eſt ad
cautelā, ne. l. noceat, vel alios īficiat. & vt appareat, an
in tenebris, vel in luce ambulet. ſ. e. excōicamus. §. ſi q.
non tñ fit hoc diffinitiue ad pœnam, quia rlr qs nō dā
natur ad pœnā carceris, quod dic, vt j. de pœ. q̄uis. dicit
tñ aduertēdū, ꝙ abſoluti, q poſtea detruſi ſunt in carce
rē, vel aliis pn̄is leuiorib. onerati nullā diffinitiuā ſn̄iā
receperūt. abſolutio. n. illa ab excōicatione fuit, quam
ipſo facto incurrunt nō a crīe, ſed ſi tales ſponte carce
rē exiuerant, quilibet excuſationē legitimā non hñs po
teſt vt hæreticus cōdemnari, quia fingitur ficte ꝯuerſus
ſimulate cōfeſſus, vel erroris priſtini recidiuus. ad id de
pœ. di. ij. c. j. nam exitus acta probat. xxij. q. ij. quod ait, &
facit. 34. q. j. c. j. ad fi. ſno. ēt, ꝙ in ſn̄iis ferendis, vel pn̄iis
iniungendis redeuntibus non dēt iudex ꝓnunciare ta-
les hr̄ticos, vel credētes, quia non ſunt. xxiiii. q. j. hæc eſt
fides. vbi de hoc. ij. q. vi. hoc dicit Apls. & c. qui in eccle-
ſia. nec pronunciabit eos fuiſſe, quia modus iſte nō eſt
datus a iure. Sed dicet ſic, qa te inuenimus ꝑ tuā confeſ-
ſionē, vel ꝓbationes legitimas hr̄ticū, vel hr̄ticos ado-
raſſe, nūc aūt ſaniori vſus ꝯſilio vis, prout aſſeris, ad vni
tatē eccleſiæ de corde puro & fide nō ficta redire. idcir
co te in primis abiurata oī hæretica prauitate iuxta for
mā ecclīæ ab excōicationis vinculis, qb. tenebaris aſtri
ctꝰ, abſoluimꝰ, ſi tñ ad eā eo corde redieris, & iūcta tibi

mandata ſeruaueris, & quia in Deum & ſanctam eccle
ſiam modis prædictis tenere deliqu ſti, ad peragendam
pniam condignam in perpetuum carcerem te detrudi
volumus & præcipimus, ibidem perpetuo remanere.
nec miretur quis de eo, quod dictum eſt ſub conditio-
ne ſi, nam cauſa tollendæ qõnis expedit ſic dici & poni.
vt ſi, quod imponitur, non ſeruaſſet, eum non abſolutũ
fore appareat. Arc. habuit quaſdã informationes officii
inquiſitionis, de quibus glo. in hoc ti. pluries poſuit. q cqd
dicant inquiſitores nři tpis, bene pronunciant, illũ fuiſ-
ſe hæreticum, nec video quid obſiſtat. [*muro*] ſ. c. j. mitigã
di. xxvi. q. vii. tpa. l. di. accedens. & c. presbyteros. Archid.
[*immutandi.*] de commutatione pęnarũ Arc. remi. 82. di.
pſbyter. ad fi. & de voto. c. j. [*priuandi*] ſeptimũ. & pp alter-
natiuã, q̃ ſequitur, vel priuatos &c. q̃ reperit. ĩ. ver. pxi. vi-
di dubitari, quibus verbis debeat hoc caſu ferri ſnia. i. an
debeat priuari, an declarari. qbuſdam vř, ꝙ illud priuãdi
reſpiciat filios vel nepotes, q puniũť ex alieno facto, nũ-
ciatio reſpiciat principales, q puniuntur ex proprio. huic
lecturæ obſtat. ĩ. e. fęlicis. ver. ꝙ ſiqs, vbi ẽt filii, vel nepo-
tes in illo minori delicto, q̃ ſit hæreſis, priuati nuncian-
tur, & per eundem modũ tollitur diſtinctio illa, aut bñfi
cia fuerunt collata filiis nepotib. ante delictũ parentum.
aut poſt, primo caſu priuantur, ſcdo priuati nunciantur,
cũ collationes fuerint irritę. ſ. e. c. ii. §. ii. & ĩ. e. ſtatuiũ. in
prin. ſed ille §. ꝙ ſi quis. loquitur de beneficiis collatis an
te delictum. & ſi dicatur, alius caſus, in rõ eſt maior, vt p̃
dixi, & vř ꝙ iſtæ diſiunctæ veniãt expoſitiue, in ſniis aũt
vtuntur inquiſitores & epi verbis prout iacent. ſ. priua-
mus, priuatos denunciamus &c. [*abſentibus*] alter non. &
eſt ſi. ſ. e. lib. de oſ. or. Romana. in fi. & ĩ. c. fi. §. iubemus.
[*conſilio.*] non dicit conſenſũ. & vide, quod poſt Hoſ. ſcrip
ſi de ele. cum veteri. ſuper. j. gl. qũo ĩterdũ requiriť licẽtia,
qñq; ꝯſiliũ, qñq; conſenſus, qñque reqſitio voti. dicit Ar-
ch. quoſdã dicere hoc ꝯſiliũ potius requiri de honeſto, q̃
de iuſto. in ꝯtiũ al. ꝑpoſitionẽ de, q̃ de ſui nã vř importa-
re neceſſitatem ſequendi conſilium ſm Vin. in decr. pe.
de conſti. & dixi de arb. cum olim. ſuper gl. ii. & plene di-
cam. ĩ. de reg. iu. nullus ex conſilio. ad fin. per quod vide-
5 tur, ꝙ † ſine epo, vel eius officiali nõ poſſit fieri priuatio,
ad hoc hæc litera ſequens, q̃ excipit vnum ſolũ caſum.
& põt eſſe ratio, quia ipſius epi eſt deſtituere. ſ. e. cũ ex in
iuncto. in fi. xvi. q. ii. c. j. in fi. & q. vii. inuentum. ſubdit aũt,
ꝙ ſi clericus paratus eſt corrigi. & corde nõ ficto redire
ad eccleſiæ vnitatẽ, deponi nõ dẽt, vt no. xxi. di. nũc aũt.
in gl. ſed vř. in fi. [*eorũque filios.*] non ſic in crie læ. maie. vt
no. lvj. di. ſatis peruerſum. in his proxi. narratur. [*a ſuo in-*
6 *dice.*] i. Metropolitano. † qui eſt iudex ſuffraganeorum.
x. qõ. iii. quia cognouimus. in fi. in ꝯtrium, ꝙ exponi dẽt
ſuo iudice. i. ſinodo, xi. q. j. ſi clericus aduerſus. 33. di. quo-
rundam. vbi de hoc. vi. q. iii. ſi inter. ix. q. iii. ſaluo. Archid.
dicit primum dictũ videri verius. & ad ꝯtria rñdebitur. ꝯ
ria loqui ſm antiqua tpa, qñ oẽs cauſæ defendebantur.
ad conſilia eporum ſm Hug. & Lau. ſed Arch. dicit ſtan
dum illis capitulis, cum hic agatur de epo puniendo, vt
in præd. c. quorundam. & ſm id ſuus iudex erit Metro-
po. exiſtens in concilio, & remit. ad no. per Inn. & Hoſt.
de præb. graue. [*puniendos.*] vt hæreticorum fautores ſm
Arc. qui dicit, ꝙ optime facit. ĩ. e. decreuit. ¶ Prima glo.
ſuperſcriptionem exponit & ſummat. ¶ Glo. quid in ca-
ſu, quærit, & ſoluit. ¶ Gl. rńr ponit. rñ per ꝯtrium & ſolutio
nem ¶ Antepenul. glo. exponit diſtinguendo. ¶ Pen. al
7 le. dnas concor. & qõnẽ ſol. ¶ In gl. rńr. ibi Paulus. † p̃tor
non põt reſcindere per ſniam ſuam. & ibi acta. §. j. pœna
damnatorum poſt dictam ſententiã ſine principis au-
ctoritate minui vel ampliari non poteſt. ¶ In vli. gl. ibi. §.
j. vide de do. inter dilectos. ſuper v. gl. ¶ In j. glo. ibi, plura.
ſeptem ſ. ¶ in gl. iiii. in fi. ſed huius rõ redditur in prin. ca
pituli. ¶ In gl. ſic. ſ. ibi. §. videlicet, cum enim ibi dicatur,
ꝙ oportet cum multa cautela procedi, ad tantam caute-
lam ſunt peritorum conſilia oportuna. lo. mo. ¶ in gloſ.
quid in caſu ibi, cognoſcere & illud omiſit quaſi indubi-
tatum. & ibi, peccauit. forſan adorando, vel dogmatizan
do, hoc dico, quia vbicunque ſit male credens ibi pec-
cat. & vide, quod poſt la. Pe no. Cy. C. de ſum. tri. l. j. in fi. di
xit enim Iac. hæreticum alienigenam per Bon tranſeun
tem per Bon. iudicem puniendum, ẽt ſi iudex proprius
illum repetat, quia ex quo hæreticus eſt omni loco delĩ-
quit, al l. l. Arriani. C. de hæret. Pe. ꝯ quod remittendus eſt
ad locum, vbi plus deliqnit, & vbi notoria ſunt eius deli-
cta per l. ff. de ac. ſi cui. §. fi ¶ In gl. aliter. in fi. Arch. dixit
hoc ideo licere, qa ſnia non fuit diffinitiua, quod ſi fuiſ-
ſet, non licuiſſet, per iura, quæ al gl. hoc intelliges per id,
quod dixi ſuper ver. carcere. ¶ In gl. ii. in fi. ſed hodie dic,
vt in cle. eo. tit. multorum.

SVMMARIVM.

1 *Legem cum euangelio obſeruandam dicentes ſunt hæretici.*

CAP. XI.

COntra chriſtianos. Sol. du-
biũ, qđ
fortificat ibi, ẽt ſi. & ampliat ibi, & ſicut ri-
tum. i. mores & obſeruantias. xxviij. q. j. ſæpe.
Arch. vnde ſm Hug. ritus eſt mos vetuſtior & firmior,
& dř a ratus & a rectus. ſm ꝙ exponimus rite. i. recte &
iuſte. ĩ. de priul. c. j. poſt prin. vide, quod dixi de ſum. tri.
firmiter. ver. & hoc vtrique. ſuper ver. rite, aliqui dñt, ꝙ
ritus in re, mos in ſermone. [*tranſierint.*] lex etiam iſtos
punit confiſcatione bonorũ. C. de apoſta. l. j. quod verũ
1 accuſatione, pbata. vt ibi dř, illi qui dñt † legem cũ euan
gelio & circuncĩſionẽ cũ baptiſmo ſeruandã incidunt
in hæreſim dãnatam. de bap. maiores. poſt prin. [*infan-*
tes.] ſi tunc erant adulti. q̃ to rpe ſint tenendi in cathe-
chiſmo, vide de cõ. di. iiii. iudæi. & c. ne quod abſit. [*pro-*
cedendum.] & oẽs iſti ſunt excõicati. ſ. e. excõicamus. ĩ pri.
& §. credẽtes. lo. mo. ¶ Secũda gl. obiicit, & ſoluit. ¶ Ter-
tia gl. rñ. per diſtinctionem & qõnem. ¶ Quarta gl. rñ.
per obie. & ſol. ¶ Vl. gl. quærit, arguit. negatiue. ſol. ꝯnũ.
¶ In gl. j. in fi. eſt ſciendum, ꝙ ꝯ ſecundos habeť in offi-
cio inquiſitionis litera Clementis quarti data Viterbij
pontificatus ſui anno tertio ꝯ vtroſque. litera Gregorij
X. data Lugd. ſuo anno ij. & vtraque incipit, turbato
corde. & ambæ mãdabant inquiſitoribus, quod hic dř.
itẽ ĩ vtrãque ſequebatur ſic. iudæos aũt, qui Chriſtianos
vtriuſque ſexus ad eorũ ritũ execrabilem hactenus in-
duxerunt, aut inueneritis decetero inducentes pęna de-
bita puniatis. ꝯdictores &c. inuocato &c. Cõſtat aũt, ꝙ
dec. vlt. ĩ. c. in fi. reſeruat mandata prædeceſſorum iſtius
libri conſtitutionibus non obſtantib: vbi aũt prædicta
litera non eſſet. videretur, ꝙ iudæi talia facientes nõ ca-
derent in offm̃ inquiſitorum, ſicut. n. non caderent pp
hæreſium, cum conſter eos large hæreticos, quia nõ cre
dunt articulos fidei. maxime reſpicientes humanitatẽ
Chriſti, vt no. xxiij. q. iij. §. qui no. & dixi. ſ. e. ti. c. iii. ſup. i.
gl. quod ẽt voluit Gul. in Spe. de diuor. poſt prin. diſtin-
guentis hæreticum baptizatum a nõ baptizato, ſic nec
proprie cadit in eos ſautoria. vnde cum fautores hæreti
corum ſint excõicati. ſ. e. excõicamus. §. credentes. hæc
pœna non cadet in eos, ſicut nec in eos hæreticos, vt in
gl. prædictis, large tñ illi ſunt fautores. imo & factores
hæreticorum, qui ſic trahũt baptizatos ad iudaiſmum:
& quia talia per iudæos fieri ſolent, de illis loqui vř hæc
dec. de ptãte in eccleſię ſuper infideles & iudeos, vide,
quod ſcripſi de voto. ſuper his. ĩ magna gl. rńr in pro iu-
ſtitia ꝯ eos recurritur ad dominos ſeculares. ſ. de iudæ.
iudæi. & ca. poſtulaſti. & c. in nõnullis. in fi. ſicut & de
ſaracinis dicitur in cle. e. ti. cedit. & quia iudæi tales reci
diuantes ad iudaiſmum ſolet exbaptizare & de nouo
lauare, quod purificationẽ vocãt. & cum pumice caput
radere, per iudicem ſecularem videretur eis imponẽda
capitulis pœna cum diſpẽdio fortunarum, vt dicit l. ꝯ
pen. C. de apoſta. nam ſi rebaptizanti imponitur pœna
capitis, C. ne ſan. bapt. l. j. fortius exbaptizanti, & radẽte,
vel tollere volenti baptiſmum. & forte de tali purifica-
tione iudæorum loquitur lex. ij. e. ti. ne ſan. bap. ſi tñ lng

ſitores volunt punire, id poſſunt per prædictam literã tñ hodie vna cum epõ per cle.e.ti.c.j. nam prãs illa inquiſitorum participatur epis.ſ.c.per hoc.in fi.¶ In gl.ij.ibi, quid videat, quo ad hoc, vt non puniatur vt maior. dicit io.mo.& ibi.[*ignorantes*] & furioſi, dũmõ non obſtet pcedens ɔ̃ria voluntas vt ibi, & ibi, quæris.no. ibi paret in parte illa, & no.de hoc.e.di.nihil.¶ In glo. ergo.in fi. vbi de hoc dixi in j.q.¶ In vlt.gl.ibi, qui Titius.idem Arc.ni.& in fi.& quod ibi dicitur de iudæis præuaricantib. in Chriſtum, intelligitur de alia præuaricatione, nõ de illa, de qua loquitur hoc capitulum.ad id.xj.q.j. relatũ. & q.iij.exterminant.ſecundum Arc.

S V M M A R I V M.

1 *Matrimonium contractum cum hæretico tenet.*

CAP. XII.

DEcreuit. Ponit dictum, quod ſecundo determinat ibi, ꝙ intelligẽdum peccatum hæreſim.in hæreſi, quę matrimonium ſequitur, ſimpliciter procedit, quod decreuit Inn.ſed in illa quæ præceſſerat idem ſi mulier ignorauit. Secus ſi tũc ſciuit, vt ſequitur. quod
1 decretum Inn.contraxiſſent, no. ꝙ † tenet matrimoniũ ɔ̃ctum cum hæretico, de hoc dixi.ſ̃.de condi.ap.c.fi.ſuper j.gl.de contractu cum excommunicato etiam certum eſt, ꝙ tenet.ſ̃.de eo qui duxit in matrimo.ſignificaſti.[*ſciebant*] non iuuabitur ergo mulier facto, in quo deliquit.ſi.ſ̃.e.vt commiſſi.in fi.ſm Io.mo. nec mirum ſecundum Arc.cum per hoc fauiſſe videatur.¶ Vl.gl.ſoluit duo dubia.¶ In gl.ij.ibi, ſatis.vide de conſue.c.pen.in antepe.gl.¶ In gl.iij.in fi.dicit hic Io.mon. ꝙ hic eſt mera pœna, quæ non ſic ab vno, tñ ſit in alium ſicut contractum, vt ibi, & præſertim cum aliquid ibi ius contrahens habeat in dote. C.de rei vend.doce.vide, quod dixi de conſue.c.pe.ſuper gl.antepe.¶ In gl.vlt. ibi, initium. idem Arc.qui alle.etiam de eie.dudum.& facit hoc ad no.in cle.de conſan.& affi.eos qui.in iii.gl.

S V M M A R I V M.

1 *Feminę debent viris ſeruire, ſicut minores maioribus.*

2 *Interpretatio pro filijs eſt begnine facienda*

CAP. XIII.

STatutum. Primo ponit ius antiquum. ſecũdo duas determinationes ipſius. prima ibi, primum. ſecunda ibi, hoc ſane extendi. poteſt eſſe ratio ſm Io.mo. quia infectio in viro eſt maior, quã in muliere. nam maiori bono maius malum opponitur ſm Phy. Item (vt dicit) vir eſt caput mulieris, & naturalis ordo requirit, ꝙ † fœminæ viris, vt minores maioribus ſeruiant.xxxiij.q.v.eſt ordo.c.cum caput. Si quæras, quare in duplo maior. Rñdet, ꝙ hæc qõ minus procedit, cũ in his quæ ſunt iuris poſitiui, ratio demonſtratiua reddi non poteſt. ſufficit ergo dicere, ꝙ ſic arbitratus eſt legiſlator.ff.de poſtula.l.j.§. initium inducit illud Phi. in ethica. prudẽtis eſt vnumquodq; examinare, prout rei natura requirit. par.n.eſt peccatum demonſtratorem probabilia dicere, & rectorem demonſtratione expetiſi. vnde Oratius in poetica. Qui variare cupit rem prodigaliter vnam. Delfinum ſiluis depingit, fluctib. aprũ. hoc ſane tolle literam, intelligẽdum eſſe vr̃ [*non autem.*] repete intelligẽdum vr̃ de filijs & nepotibus illorũ &c. [*probantur*] dicit Io.mo. ꝙ huius rõ eſt, quia verba ſunt intelligenda cum perſeuerantia, ſeu continuatione.ff. quorum leg l.i.§.pe.qui ſatiſ.cog.l.quoties. Item ſunt intelligenda, ſi res in eodem ſtatu perſeuerauerit.ff.de ſo. cum quis.in prin.xxii.q.ij.ne quis.ff. iud.ſol.ſi ante.ij.rñ. Item poſteriora tẽpora ſunt conſideranda. C.ne de ſta.deſun.l.ſi mater.& vlt.mora nocet.ff.de per.& comm.rei ven.l.illud.in fi.[*conſtiterit*] non ergo ſunt hæretici, ſi miſtico eccleſiæ corpori ſunt reintegrati, ad id.l.diſt. ferrum.¶ Prima glo.rñ.per qõnem, de quo Inn.¶ Tertia gl.primo dicit, quid declarat. ſecundo literam exponit, & id determinat. dicit opi.Acc. reprobatam, & dat regulam. tertia obiicit & ſoluit.¶ Gl.dixit.ſ̃.primo facit vim in verbis textus. ſecũdo arguit ad qõnem ¶ Tertia gl.ibi, non alter. vide de ver.ſig.præterea. ſecunda gl.ibi, illi quidem. vide ſ̃.e.lib.de fil.presby.c.ij.ſuper iii.gl.¶ In gl.ſ̃.dixit.ibi, in fi. col. iiij. vide de big. quia circa.ſuper j.gl.¶ In gl.hucuſq;.ibi, l.quiſquis. vide quod ibi no.poſt collationem mecũ factam pp cãm quondã de Tuſcia delatam. q reprobat, quod hic dixit Io.mo. & Arc. poſt eum, ꝙ l.illa & eius gl.intelliguntur de hęreditate paterna & materna. nam quo ad illa, quæ cõfiſcantur, oportet intelligi oẽm gradũ ab illis excluſum, vt pœna ſit perpetuata. C.de pœ.ſeruus. ſed hic loquitur de filijs excludendis a beneficijs eccleſiaſticis, & officijs publicis, nam (vt dicit) etiam lex excludit filios ab honoribus, & ſucceſſionibus ẽt extraneorũ, quod eſt verũ, vt ẽt videre potes.vj.q.j.ſi quis. Et quo caſu talibus relicta perueniãt ad fiſcũ, quo caſu ad grauatos quo ad hæredes, & quo redeant ad delinquẽtem. vide plene per Ia.de Bel.in qõne, quam poſuit. C.de his qui.vt indi.¶ In gl.ſ̃.dixit. ibi, ius nouum. Idem Arc.& ibi, hoc æquũ. maxime quia p crimen hæreſis perditur hæc prãs.ſ̃.c.ij.in fi. idem Arc. licet Io.mo. videatur tenere ɔ̃riũ, tenet idẽ.dicit.n. illos nõ includi, quia prohibentur alio capite. vt ſequitur in gl.ſi tñ aliquo iure aliquid percipere deberent in bonis paternis, illud perdunt. ſic ẽt cum quibuſdam doctorib. nuper conſului, cum illegitimus ſit de ſanguine & gñe improbato, & ẽt ĩ ipſo teneatur paternũ crimẽ. C. ad l. Iul.ma.quiſquis. itẽ ſi puniuntur filij legi non odibiles, fortius puniendi ſunt legi odibiles.ſ̃.e.lib.de præb.cum qui.cũ ſuis concor. Item hæc iura diffinite loquuntur, ergo &c. Item cum rõ primæ ſit differens ad oẽs filios identitatis, & non extenſionis virtute includet illegitimos. bene facit.ff.de in ius vo.quique.in fi. vbi ẽt vulgo conceptus nõ vocat matrẽ in ius ſine venia. Cy.in præ. l.quiſquis.tenet hoc ĩ filio nato ex certo coitu, licet dãnato, in quo pr̃ eſt certus, & tunc locũ hẽt rõ legis illi⁹, q̃ loquitur de ſanguine improbato. Si vero coitus talis eſt, ex quo lex æſtimat patrem incertum. tunc ceſſat rõ legis, & ſic ceſſat pœna. vt ſic informemus ſm legis conſcientiã, in Auct.de iudi.§.oportet. inducit.ff.de ritu nu. l.lege.§.j.& rõnem ibi poſitam.& ibi, quia circa. Io.mo. dat illud ſimile de caſu.xxvj. di.deinde. cũ ſuis no.¶ In gl.quia lapſi.ibi, nõ relapſi. vidi dubitari, an filij relapſorum, qui tñ pęnitentes & conuerſi ſacra eccleſiæ perceperunt, teneantur hac pœna, & vr̃ ꝙ nõ.ſ̃.e.ſuper eo in fi. ex quo.n.conceditur talibus euchariſtia, iam ſunt de corpore eccleſię. i.q.j.extra catholicã.& c.intra catholi-
2 cã. Itẽ benigna † interpretatio eſt facienda pro filijs, qui puniũtur crimine alieno. C.de nãli.li.l.legẽ.ad idẽ iſte. §.ſaltẽ.vſq; ad hoc non aũt.nã ſi ſteiſſet iſte tex. in illis terminis, ſatis pateret illos nõ includi, cũ parentes nec tales eſſe, neq; tales deceſſiſſe probentur.in ɔ̃riũ, iſte ver. duo requirit.ſ. ꝙ ſint condemnati & reincorporati, ſed relapſi non incorporantur, ſed ſine audientia per ſecularẽ curiã puniuntur.ſ̃.e.ad abolendã.§.illos quoq;. itẽ pp idẽ id qd de pnia & eius pſecutione ſeqr̃, nõ practicatur in illis. itẽ dec.ſup eo. puidet ſaluti aiæ nõ corporis, quaſi talis pprie non põt dici reincorporatus. quaſi nõ puto ꝙ ei⁹ corpus exuſtũ, vel cineres debeãt ſepeliri in cœmiterio, cũ dec.ſup eo.ſepulturã nõ pmittat q̃ eſt quies corporis.xiij.q.ij.aurũ.& dixi.ſ̃.de ſepul. ſuper rub.

S V M M A R I V M.

1 *Abbas declaratus an contineatur ſub nomine dignitatis.*

CAP. XIIII.

INquiſitores. Primo ponit dictũ, a quo vnum caſum excipit. ibi niſi. ſecũdo inquiſitores iſorn.at, qñ exceptio locũ nõ hẽt, ibi ii rñ. [*inquirere*] per hãc lr̃am, & illã q̃ ſequitur, procedit qd dicit finis in gl.ɔ̃ epõs, qd hic dicit Io.n.on. † declaratũ ab
1 bate non ɔ̃tineri ſub noĩe dignitatis, ſcripſi ſ̃.c.li.de p̃.c. ij.ſup gl.ij [*nunciare*] iſte qd hr̃ in cle.c.ti.nolẽtes.circa fi. Io.An.ſuper vj.Decre.

& ſatis æque dici poteſt, ꝙ ſi ex qualitate, vel ex pluralitate perſonarum de hæreſi ſuſpectarum, ſi ꝯ illas inquiratur, periculum notabile, vel grandis turbatio prouentura creditur, licet illi non ſint epi, prius conſulendus ſit Papa, facit. ſ. de tranſla.e.fi.& quod ibi no.& cle.hoc e.ti. c.j.ad fi.ver. ꝙ ſi odij,& quod ibi no.in j.gl. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Tertia gl. ſoluit duo dubia. ¶ In gl. no.ibi, in prin.& eſt ſimile in cle.de præben.per literas, vt ibi no. in glo.ante pe.& ibi reinlitam.idem Io. mona. & Arc. & in ſi.e contra j.e.inquiſitionis.§.prohibemus.& quod ibi no.in gl.j.in fi.

S V M M A R I V M.

1 *Inquiſitor & ordinarius ſi ſimul citent, cui ſit obediendum.*
2 *Inquiſitores ſunt delegati Papa*
3 *Hæreſis purgandæ factum eſt priuilegiatum epiſcopis.*

C A P. X V.

PEr hoc. Tres ſunt partes, quæ patent. ſecũda ibi, verum. tertia ibi, ſi delegatur. hic patet, ꝙ inquiſitor ẽt gñaliter datus in prouincia habet delegatam. hoc idem probatur. j.proximo tñ.arguendo per decre. vlt. ſ. de re iudi.vbi duobus ordinarijs diſcordantibus tenet abſolutoria.ergo iſti non ſunt ambo ordinarij, idẽ ſecundum veritatem probat decre.ne antiqua.ſ.e. tit.licet ad ꝯrium inducatur. ſ. ꝙ cum ipſorum iuriſdictio non expiret, ergo ſunt ordinarij, ſed verius eſt, ꝙ fauore fidei non expirat, ergo ꝙ expiraſſet, concluditur ergo, ꝙ eſt delegata.[*volumus*] non dicit declaramus, vel aliquid tale, ne ſigillet magnos viros tenentes ꝯrium, quaſi Papa dando inquiſitores videatur ab ordinarijs negotiũ aduocaſſe, & ob hoc quieſcere debeant.de offi.le. licet. vt lite pen.eccleſia.ij.de ap.vt noſtrum.ij.q.j.nomen. de pur.cano.c.fi.item videbatur inconueniens, ad diuerſa judicia poſſe quem trahi, & officia promiſcuis actibus perturbari.C.de epi.& cler.l.repetita.& C.de teſta.l.conſulta diualia.iſta ſuccumbunt & in fauorem fidei & pp debitum ordinariorum ſunt obligati de aĩabus ſibi cõ
1 miſſis reddere rõnem.[*derogare*] quærit hic Arc. ſi † ordinarius & inquiſitor ſimul citant, cui obedire teneatur. pro ordinario facit, quia eius iuriſdictio firmior & antiquior, cui ſpecialis non derogat, vt hic.ad idem extrauagans Benedicti eo.tit.ex eo.& ſ.de offi.ordi. ſignifica-
2 uit. Sed ꝯ, inquiſitores † ſunt delegati Papæ, vt ſ.dixi,& patet hic,& cenſetur ille cuius locum tenent.ij.q.vj.ſi eps. lxxxiij.di.c.fi.& diſt.ſequen.c.j.de of.dele.ſane.ergo maior, nobilior & fortior eſt ipſorũ iuriſdictio, illi potius parendum.8.di.quæ ꝯ.xj.q.iiij.qui reſiſtit.facit.ſ.eo. lib. de præben.ſi a ſede.& ſi dicatur, ꝙ ordinarius hẽt æqualem iuriſdictionẽ, cum inquiſitore per hoc ca. Hoc negatur, cum habeat ordinariam, nec admixta fuerit delegata, vt hic dicit ibi, ſi habent.no.decre. ſignificauit. qa licet ibi abſolutum per delegatum, qui poſtea non procedit in cã, ordinarius reducit in priſtinam ſñiam, non tñ dr̃, ꝙ procedit in principali, imo innuit ꝯrium. iſta no.decre.hoc ſolum dat ordinario.quod poteſt.licet inquiſitor procedat, & putat Arc. ꝙ citatus ẽt prius corã ordinario ſi poſtea per inquiſitorem citetur deſerto ordinario venire debeat coram illo.ff.de re iud ꝯ pupillũ. & prædictis can.quæ ꝯ.& qui reſiſtit. & ſic ſm eũ non eſt curandum, ſi ordinarius in conueniendo ꝑuenit, & hoc dicit verum.[*præceſſerint*] non ergo hẽt hic locum qñ alter tm̃ procedit, no.in extraua.quam ſtatim alleg. quod dic hodie, vt in cle.e.ti.multorum.[*communicare*] in fi.ſ.dũ nil reſtat, niſi ferre ſñiam, vt in extra. Bñdicti, quæ incipit. Ex eo ꝙ quędam. vnum caſum excipit.ibi, ver.vnum ſane [*veritas.*] quæ ſæpius exagitata ſplendeſcit in lucem xxvj.q ix.c.vlt.& ideo etiam poſt publicationem hic can. poſſent per inquirentem ex officio teſtes examinari & recipi, vt dixi.ſ.eo.vt officiũ.ſuper ver. teſtium. non ſic ad productionem panis. vel dicit hic Arc. non conuenerint.i. non concordauerint, ſic.ſ.de appel.cum ſpeciali. poſt prin.conueniunt enim ſimul localiter, ſed diſcordant in ſñia, & intelligo ſiue diſcordent ferendo, quia proferunt ꝯrias, ſiue nõ ferendo, qa abſtinent pronunciare, quia diſcordant. & hoc placet Io.mo.qui dicit, iſtos non poſſe ferre ſententias aduerſas, ſed tunc debent remittere vtroſque ſimul, ſi tñ alter nollet, & alter faciat ordinationes factas vel fiendas, vt & j cle.hoc locum habeat. ¶ Prima gl.no.ꝯria. ¶ Secũda ſpecificat duplicem dele. hoĩs & iuris. ¶ Glo.ad quid all.duas cõcor.quærit & ſol. ¶ Gl.licet ergo.ſoluit ꝯriũ. ¶ In gl.licet ergo.§.vlt.vide de acc.de his.ſuper j.gl. ¶ In gl.j.ibi, præiudicaretur.idem Arc.& idem Io.mon. licet prius effuderit multa verba dicens, ordinariæ poteſtati hoc ſpeciale fauore fidei, quia facilius inuenitur &c. xx. di.de quibus. & quia ĩtegrũ eſt iudicium &c.de of.dele. prudentiam.vel ſm eũ licet rñt ſpecialis commiſſio trahatur de genere, non tñ ſicut genus eſt priuilegiatũ, vt
3 hic, niſi de priuilegio fiat mentio, ar.de ꝑſcri.veniens.& ꝙ † factum hæreſis purgandæ ſit priuilegiatum in epis. habetur.ſ.e.c.in fi.Item præcipuum.nam eps, q eſt Dei vicarius & ſummus ille in toto orbe, & alij epi in territorijs ſibi commiſſis habent punire ſcelera.ſ.de of.ord. c.j.ergo & præcipuum ſcelus.ſ.hæreſis, alia enim ſcelera committuntur in rem Dei, cuius eſt terra & plenitudo eius, de deci.tua.ſed hæreſis directo committitur in Deum, & per conſequens in homines dicendum eſt, & ſic adhæret epiſcopalibus oſſibus, quod per tales commiſſiones non recedit ab illo, ſed multiplicatum officiũ. ¶ In glo.licet ergo.ibi, pronunciatũ.idem Io.mon. & Arc.qui all.no.per Inn.de pur.ca.c.pe.

S V M M A R I V M.

1 *Defenſio legitima nulli eſt deneganda.*
2 *Creditur id, quod proponit quis in libello contra ſe, non autem pro ſe.*

C A P. X V I.

VT Inquiſitionis. Prima gl.diuidit.contra hæreticum, ut pro hæreticis, & ad correctionẽ & reconciliationem ipſorum fit cõtra hæreticos, vt quibus non prodeſt correctio, non poterat abſciſſio.xxiiii.qõ.iii.illud ſane.[*non obſiſtunt*] vt ergo pro approbatis habeant hec tua præmiſſa neceſſario eſt cõcurrere [*temporales*] vide quod ſcripſi.ſ. e.lib. de immu. ec.eos qui.in prin.atra & dura.xxiii.q.v. de ligneribus. in fi. Arc.eccleſiæ judicium non per ſeculare, vt ſequitur.& j.c.proxi.in fi.[*terminetur*] licet rñr etiam in criminibus lite pen.non detineatur quis in carcere.fallit hoc propter enormitatem delicti, quod dic, vt j.de ſen.exc. ſi clericos.in fi.[*condemnatos*] ergo requiritur ſñia, p quã terminetur negotium, vt ſ & xx.di.§.i.ver.cum ergo.ad idem.ff.de re iud.l.iiii.§.condemnatum.& in ca. vlt.§.j. ibi, ad ſñiam. Arc.[*animaduerſione*] i.pœna, qua eruitur aĩa de corpore, ſic.ſ.e.ad abolendam.§.j.qui remittit. ſ. e.li.de exce.vlt.in fi.[*proclamationibus*] quæ alias prouocationes dicuntur, & remit. Arc.ſ.de ap.cum ſit.in gl. proprie.[*interdictum*] hoc eſt planum, vbi lata eſt diffinitiua ꝑ eos, vnde.ſ.dixit, eos condemnatos, non ſic in proceſ-
1 ſu inquiſitionis, ſi contra iura grauẽtur ſm Arc. † nulli enim negãda eſt legitima defenſio.ſ.de exce.cum inter. & ne innocens grauetur, ꝯceſſum eſt omnibus oppreſſis, vt appellare poſſint.ij.q.vj.c.ij.& iij.& facit.ea.q.non ita.oppreſſi vero & grauati durante ſñiam, vt ea.q.§.oppreſſi.in cauſa vero appellationis cognoſcet de iniquitate inquirentis.ſ.de ap.interpoſita.in fi.& ſm eum iſta litera non obſtat, ſed facit pro, loquitur enim de illis quos iam conſtabat eſſe tales, ſupponit enim illos hæreticos credentes &c.ſic & conſtitutio Innocen.quarti, de qua hic fit mentio. dicit enim ſic.item appellationes, aut proclamationes huiuſmodi perſonarum, & cõſtitutio Federici, quæ incipit. commiſſi nobis cęlitus. ſic dicit. omne inſuper proclamationis & appellationis beneficium ab hæreticis excep.& fau.eorum penitus amouemus.merito autẽ ſic dicitur de his, quos conſtat

ſtat eſſe tales, cũ nõ debeant aliquo iuris priuilegio gau
dere, in Auth. de priuil. dot. circa mediũ, vbi ergo non cõ-
ſtat, illũ eſſe talem, beneficium tale iuris eidẽ negari nõ
debet. coadiuuat ſm eum, quia in tã graui crimine
cum multa oportet cautela pcedi. ſ. e. vt officium. §. ve-
rum [*mere eccleſiaſticum*] non dicit ſimpliciter eccleſiaſti
cũ, ſed addit mere. & facit ad ea q̃ ſcripſi. ſ. e. li. de ſo. cõpe.
c. vlt. ſuper vlti. glo. [*quoque modo*] non obſtant auctorita-
tes veteris teſta. per quas probare vr̃, hoc licere principi-
bus, nam deutero. vij. mãdatũ fuit populo Iſrael. vt aras
hæreticorũ ſubuerteret. & fuit dictũ, ſi frater tuus &c. qđ
hr̃. xxiij. q. v. ſi audieris. & q. viij. legi. & q̃ de Hie. reg. iſtõ.
legitur, q occidit ſacerdotes colẽtes Baal. iiij. re. x. & xxij.
q. ij. vtilẽ. & eo. li. xxiij. co. ver. rex. Ioſias oſſa hæreticorũ
cõburi fecit. ad hæc enim & ſimilia rñdetur p id quod hr̃.
j. q. vij. §. item cũ Balaã. ver. his ita. vbi dr̃, q̃ multa in ve-
teri teſtõ concedebãtur, quæ hodie prohibita ſunt, nec
ſunt in noſtrę actionis exẽplũ trahenda. ad idẽ. xxij. q. ij.
ſi quis peruenturus. & §. præ. xxij. q. iiij. quis ignoret. & de
pę. diſt. ij. ſi enim inquit. ver. qõ. aũt. vtrobique dicitur, ſer
uiuit Abraam tpi ſuo, ſeruiamus nos legi & tpi noſtro,
fuerunt enim facta p̃terita figuræ futurorũ. xxiij. q. j. non
bella. & q. iiij. non inuenitur. ſatis aũt eſt, hoc per cõſtõ-
nem eccleſiæ expreſſe phibitũ, vt hic. & ĩ. c. proxi. in fi. &
ſicubi canon eis circa hoc permittat, illud ſemp intelli-
gitur ad mandatum eccleſiæ, vel in caſum executionis
ſniç latæ per eccleſiã, vel præcepit per eam facti, vt ſequi
tur [*ſiue captos*] ecce ſm [*alterius*] ſi intelligas altero modo
mandante cõtrũ tunc planũ. Si vero intelligas ẽt altero
mandante cõtrũ quo ad hoc expeditum eſſe, quod no. ſ.
in gl. qđ ſi ſatis. tñ credo, q̃ quo ad pęnã excõicationis,
de qua ſequitur, alteri⁹ ſolius iuſſus excuſet, ẽt altero p-
hibente [*aut tertium prompte*] habes ergo hic caſum, quo
negligentia, vel accurata tarditas habet pœnã excõica-
tionis. facit. ſ. e. ver. & vt. ibi, ſine mora. & ver. vt q̃. ibi ſta-
tim aliàs. ecce quartũ [*ſi quis vero*] vltima pars. de p̃dictis
no. q̃a patet hic & ſ. §. proxi. in prin. & ver. vniuerſos
in prin. tota hæc decr. vſque ad ver. necnon. ſolũ de dñis
& officialibus loquitur, & eos ſolos contingunt hę pœ-
næ, ab inde ligabit alios, vt ibi dicã. cõ prædicta quatuor
quæ continent. §. phibemus. vel lege latius, vt cõprehen
dat oĩa, q̃ habentur in parte ſcđa. ſ. ſi requiſiti non pareãt
in illorum inueſtigatione [*captione*] & cuſtodia. Itẽ indu-
ctione ad locũ, de quo illi mandauerint infra ſuũ diſtri
ctu in ſtatim puniendo dãnatos ſibi relictos. Itẽ ſi de co-
gnitione termini ſe intromiſerint, ſi ob hoc captiuos ſi-
ue licentia relaxauerint, ſi non exequantur eis iniuncta,
vel ſi ipſorum proceſſus impediãt. Statim aũt ſubdit de
ſe opponẽte vel impediẽte [*fecerit*] nõ fecere ad qđ quis
tenetur, eſt aliquid facere. ff. de reg. iur. qui non facit. &
ĩ. de iniur. c. j. ver. qui vero. ſ. de ſymo. nemo. & ſic cõpre-
hẽdit ẽt culpã q̃ conſiſtit in nõ faciẽdo [*opponere*] quod
eſt ſe obſtaculũ ponere. & ideo ſubdit de impediẽte, nec
non, vt prędixi, hucuſque conſtitutio ligat dños & offi-
ciales tantum. hic rõ ligat ẽt alios, quia verba hic ſonãt
[*prædictis*] vide, quod ſcripſi ſuper ver. cõ prędicta. ¶ Prima
gl. diuidit & ſummat. ¶ Gl q̃ ſi. q̃rit & ſol. ¶ Gl. no. q̃ po-
nit regulã, tres caſus excepios. ¶ Penultima gl. ſoluit qõ-
nem ¶ In gl. ideſt. ibi, quot. vide in eodẽ ſtatim allegatio
in penult. gl. ¶ In gl. prima ibi, cognoſcant. ſupple, nec
exeq detrectent, vel ipſorũ proceſſus ĩpediant. ¶ In gl. ſe-
cũda ibi, redegerat. cu certis modificationib. & adiectio
nib. lo. mo. & Arc. ¶ In gl. ergo. alle. in fi. lo. mo. ĩ ſolutio
ne cõtrorũ inſtabat. l. eius, quod approbo pro me, teneor
recipe cõ me, allegabat ĩ auth. his q ingredi. ad ap. §. illud,
2 col. itẽ ĩ qđ pponis p te in libello tibi non credit. ſed cre
dit, quod pponis cõ te. C. de lib. cã. cũ p̃cũ. itẽ ex quo im-
probas iſtrm in eo, quod eſt cõ te, non potes te iuuare
in eo, quod eſt p te. ſ. de cẽ. cum olim. ſoluit, q̃ cõria lo-
quuntur in eo, qñ factũ eſt tale de ſui natura, quod põt
eſſe pro & cõ nullo extrinſecus operãte, ſed hic quod pro
te eſt, tenendum eſt. & quod cõ te renuẽdũ, ideo quia re-
probatum, vt in c. ſi quid veri. ¶ In gl. quid ſi. ĩ fi. vide, qđ
hic dixi ſuper ver. alterius. ¶ In gl. ideſt principaliter. ibi,
iudex aľ. in ſe capax, quem facit incapacem magnitu-
do cauſę ſm lo. mo. ſm quẽ eſſet alias in poteſtate rei
eludere intẽtionem actoris. ff. de iuriſdic. om. iudi. ſi idẽ.
¶ In gl. no. q̃ in fi. ſ. eo. inquiſitores. vt ibi no. in fi. iij. glo.

SVMMARIVM.

1 *Nuptiæ nephariæ inceſtę & inutiles quomodo differant.*
2 *Inceſtus cum quibus committatur.*
3 *Apprehenſio bonorum hæretici eſt facienda per perſonas publicas non priuatas.*
4 *Originis ratio non eſt minoris, ſeu maioris virtutis, quam ratio domicilij.*
5 *Acceſſoria diiudicantur ſecundum principalia.*

CAP. XVII.

CVm ſecundum. Duæ ſunt par
tes. prima de
confiſcatione loquitur. ſecunda de apprehẽ-
ſione ibi, confiſcationis. prima facit duo. in-
ducit ma. alle. quatuor argumenta legalia, ex quibus cõ-
cludit ibi, no. ſm Arc. ibi & mulier. tertiũ ibi, ac ẽt quar-
1 tũ ibi, aut verũ. [*nepharias*] † differentia inter nepharias,
inceſtas & inutiles, no. C. de inceſt. nup. ſuper rubricã. &
hic per Arch. dicitur ibi, q̃ ſunt nephariæ inter aſcendẽ
tes. Inceſtæ inter collaterales, conſanguineos, vel affines.
inutiles alias phibitæ, naturæ cõrias, quia ex illis ſoboles
ſuccreſcere non põt. xxxv. q. iij. quædã lex. ad idẽ. lvj. di. ſi
2 gẽs. Arch. [*inceſtas*] cum quibus † cõmittatur inceſtus hr̃.
xxxvj. q. j. §. cum ergo. & de nuptiis inceſtuoſis hr̃. xxxv. q.
iii. c. ij. & c. nullũ. & c. de inceſtis. vbi vide, & dicuntur ab
hominabiles Deo & hominibus, vt. e. q. nec eã [*quam re-
rum*] qũo diuerſa ſignificat, remittit Arch. ad no. per ſe.
xl. diſt. ante horã. & vide, quod no. xxiii. q. vii. ſi de rebus.
in prima gl. [*confiſcata*] intelligunt quidam. ſ. lo. mo. crĩe
permanente, ar. ſ. eo. ſtatutum. §. j. Arch. [*temporales*] du-
bitatur. ſi Bon. origine & patrimonio, quia ibi habet bo
na, conſtituit Florentiæ domicilium & ibi damnabitur
de hæreſi, an ad dñium vel cõe Bon. an Florentinũ ſpe-
ctet apprehenſio bonorũ, q̃ ſunt Bon. & ponitur, q̃ con
ſtõnes officii tñ papales volunt, q̃ tres partes fiant, vna
ſit iudicis ſecularis, alia officialiũ, tertia deferetur eccle-
ſiæ Romanæ, p tuitione officij, quo ad Bon. inducuntur
3 tales rationes, hic † apprenſio bonorũ facienda eſt per p-
ſonas publicas non priuatas. primum patet hic. ad hoc.
C. de bo. pſcrip. l. ſi quis intra. & l. ſi quis poſt. §. q̃ uo. &
de bo. vacan. l. fi. lib. x. ſecundum patet ex primo. ad id.
C. de iure. fiſ. l. prohibitum. nec eſt ſingulis concedendũ
quod per magiſtratum publice fieri poſſit, ne occaſio ſit
maioris tumultus faciendi. ff. de reg. iu. non eſt ſingulis.
iudex aũt Florentinus quo ad bona Bononienſia eſt p-
ſona priuata, quia ſunt extra ipſius territoriũ. ſ. eo. li. de
conſti. c. ij. in fi. ff. de iuriſd. om. iud. l. fi. de offi. præ. vr. l. fi.
ergo ad Bon. nõ ad Florentinum debet occupatio vel
apprehenſio pertinere, maxime quia cum iuriſdictio-
nes per territoria ſint diſtinctæ, vt probatum eſt, & pro-
hibitum vna via, alia via per indirectum, vel medium
fieri prohibeatur. ĩ. de reg. iur. cum quid. ſicut inquiſito-
res Florentini per ſe non habent iuriſdictionẽ Bono. ita
nec habere põt per medios iudices Florentinos. nam id
ſolũ iuſſu iudicãtis põt poſſideri, qđ eſt in iuriſdictione
iubentis. ff. de bo. auth. iu. poſ. l. cũ vnus. §. is qui. per decla
rationẽ igitur Florentini inquiſitoris inſurgit iuſſus oc
cupãdi, q iuſſus bona ſita Bon. nõ aſtringit. Itẽ ſicut tu-
tor datus occupat ſolũ adminiſtrationẽ bonorum, quę
ſunt intra iuriſdictionẽ dãtis ff. de tu. & cu. da. l. pupillo.
& ff. de ex. tu. l. illud. & no. e ti. l. non ſolũ. §. & qui teſtõ.
licet per officiũ pupillus ſit ſuę adminiſtrationi cõmiſ-
ſus. ſic in damnato per ſñiam miſſo poteſtati iudicis ſe-
cularis erit hoc caſu dicendũ. Itẽ dãnatus de hęreſi Florẽ
tię eſt ẽt hęreticus Bon. ad hoc. ſ. c. vt commiſſi. ver. & cõ
illos. C. eo. l. i. auth. gazaros. in princi. & fi. ſicut de excõica
4 to dr̃. iii. q. v. c. vno. & xj. q. iii. c. ii. Itẽ † nõ minoris ſed ma-
ioris

ioris virtutis eſt rō originis. quā rō domicilii. ff. ad mu. ni.l.aſſumptio.& l.domiciliū. & l libertus.§.preſcriptio. & no.C.de mu.& ho.l.j.li x.& de hoc in q.portorū.ſuper reg.qui prior. ſi ergo Florētiæ dānatus, dī dānatus Bon. & rō originis Bon.eſt potētior. ergo ad Bo.ſpectat apprehenſio. ſiē Bon.iudex habetur loco poſſeſſoris rei,& Florentinus loco actoris.reſtat,ꝙ ſi caſus eſt dubius iudicare debet pro Bon.ſ.de fide inſt.inter dilectos.ad finē.cū cōcor.nec eſt nouū, ꝙ Florētinus habeat certa bona illius Bono.alia, ꝙ ſæpe contingit,vt patet de teſtamen. relatum. ij. in fi.ſ.eod.lib.de ſepul.cum quis.§.1.C.de ſecundis nup.l.cum alus.de ſuis & legit. l.de emancipatis. C.ſi ſocius liberalitatis imperialis ſine hærede deceſ. l.vna.li.x.ff de teſt.mil.l.ſi a milite,§.fi.& l.ſe.& de vete.& im.ſue, l.i.& ij.Ricardus de Malūbris, qui hanc qōnē diſputauit Paduæ,tenuit ɔ̄.ſ ꝙ ad iudicē eccleſiæ Florentiæ ſpectēt illa bona his rōnibus. Apprehenſio & occupatio bonorū dānati ad ſecularē iudicē ſpectat directo per conceſſionem papę vel principis, nec aliter occupare poſſet, vt hic in fi.& in conſtitutionibus officij,de quibus in qōne dixi.& C.de bo.va.l.j.iij.& vlt.ſed ſi princeps adminiſtratorē dat,puta tutorē, ille non ſolū adminiſtrat bona pupilli, quæ ſunt in prouincia ſua,ſed ēt quæ ſint extra prouinciā. C.de admi.tuto.l.ij. eſt ſpeciale in dato a principe, quia ſecus in dato ab alio, vt probatum eſt ſupra, ſic & iudex Florentinus a principe datus adminiſtrator, occupator & diuiſor bonorū adminiſtrabit, occupabit & diuidet non ſolū bona,quæ ſunt Floren.ſed ēt q̄ ſunt Bon.cū tñ extra territorium Florentinum ſit priuata perſona non ſua auctoritate.ſed per relationem ad iudicē Bon hoc facit.ſ.eo.li.de ſo cōpe.Romana.§.ɔ̄hentes.nam per iudices locorū vbi ſententiæ feruntur earū executiones fieri dñt,vel per ſe,vel per relationē ad alios ſub quib.eſſent res. ff.de re iudi.a diuo pio. C.de iudi.ꝑperādū.§ finaūt reus ergo hæc executio ſnīæ latæ Florētiæ ſpectat ad Florentinū,ꝙ de bonis Bon.relationē facit ad iudicē Bono.& ꝙ occupator ſit executor,vt patet in tex. & per hoc ſit rñſum ad primas rōnes partis ɔ̄riæ. ſiē cōſtat confiſcationē hanc fieri in pęnam dānati,vt nudus exulet. vt al.dicitur.ff.de capi.dim.tutelas.§.fi.C.ad l.iul. ma.l.q ſquis.ff.depoſi.bona fides. occupatio tamē & partitio fit ad ſubleuationē laborātiū,ꝙ patet in portione tertia.q̄ applicatur ciuitati.C.de vec.& cō.l.fi.& C.noua vec.l.j.idē in tertia, quæ datur officialibus, qui negotiū peregerūt facit in Auth.de iud.§.ne autē labor. ff.de dona.ſi pater.§.fi.tertia, quæ pro officio cōſeruatur,eſt ſubſidium alicuius peculij arg.ff.de leg. iii. ſi chorus §.i. ſed præmium & merces ibi danda ſunt, vbi labor & diſpendiū imminet.ſ.de præben.cū ſm.C.de fur.l.manifeſtiſſimi.§.ſed cū.de ca.tol.l.vna.§.proxi.ergo nō Bon.ſed Florentino debetur, cui labor & diſpendiū officij in tuo diſtrictu ſibi crediti imminebat,arg.C.de ſpor.l.i. & ſic ibi cōpetit apprehenſio, ne doleat diligentiā adhibuiſſe. C.de allu.l.ij ff.de iuris & fac.ignorantia.l.regula. §.i.& ne promiſcuis actibus turbentur officia. C.de teſta conſulta.itē occupatio bonorū eſt acceſſoriū ad ſnīam dānationis,quæ cū principe & neceſſario habet procedere,vt hic,cum ergo †acceſſoria[a] diiudicentur ſm principalia. j.de reg.iur.acceſſorium.& ibi concordantię,& ſnīa ſuper crimine diiudicetur ex terminis iuriſdictionis officij Florentini,vt in l.ſi quis terta.C.de bo.dā.ergo ſm illos terminos diiudicatur bonorū publicatio, vbicunq; ſint.facit ff.de fideiuſ.ſi vt proponitur. itē cū fit confiſcatio,fiſcus dī ſuccedere dānato, vnde perſonalibus actionibus dependentibus de bonis confiſcatis fiſcus agit & ɔuenitur.C.ad leg.Iul. de vi pu.& pri.l.tutoris.de bo.dā. ſi vt ꝑponis.ff.ſo.ma.ſi marito,in prin. ſucceſſio autē eſt vniuerſum ius illius,cui ſuccedítur.ff.de ac.poſ.cum hæredes.ſi cer.pe.eius qui in ꝑuincia.de bo. poſ.l. j.& de re.iu.hæreditas .cū ergo Florentiæ fiat publicatio, vbi ſnīa fertur,& indubitatū,ꝙ cōe Florentiæ in bonis ibi conſtitutis ſuccedat,ergo & vniuerſis. Itē cum iſtud ius confiſcandi ſit incorporale.ff.de re.di.l.j.§.quædā.& act.incorporalium.ſed certo loco facti vbicunque vigore extendunt.C.de col.l. filiæ.ad finē. ergo damnatio & publicatio facta Floren. Bon. ſuū vigorē extedit. per hoc ſit rñſum ad id,quod dicebatur, Bono.damnatum ,fateor & hoc facit pro, quia cui competit bonorum occupatio, id eſt apud quam ſtilū proſcriptionis meruit, vt in l.ſi qs intra.occupabit bona vbicunque ſita.quod allegabatur de dubio, intelligitur de probabili,ſed iſtud non eſt tale, vt probatū eſt,alias ſequeretur, ꝙ cū negatio faciat rem dubiā.C.de ac. poſ.nemo ambigit.qui.ad lib.procla.non li.l.iii.& nihil adeo certū &c. in Auth. vt de tun. ſeu. in princ. ſemper iudicatur pro reo. ſic prolixitatē qōnis illius hic totā cōprehendendo volui breuiare: fertur tñ ꝑ officiū inquiſitionis ſeruari ɔ̄riū,& per Nic. quartū ɔ̄riū diffinitū, quam diffinitionē non vidi,nouiſſime ēt adoptiuus meus diſputauit hanc qōnē,& quo ad partē,quæ debetur officialibus,ſibi placuit prædicta ſolo,cum conſtitutio dicat,iſtā deberi officialibus,qui negotia peregerunt, quo ad alias duas partes tenuit ɔ̄riū, cum generali fiſco ſint confiſcata a tpe cōmiſſi criminis,inducit legē iij.C.de bonis vacantibus.quā inducebat Ricardus,cū illa lex velit, ꝙ deputatus ad fiſcalia in aliqua ꝑuincia, illius prouincia bona capiat, quæ deferuntur fiſco.fortificat hoc æquitas,ne ſit iuriſdictionū confuſio, & eo fortius,cum loca,de quibus quæritur,inuicē eſſent valde remota[*promulgata*] tunc deinde facienda executio, vt no. in Auth.de inceſ.nup. §.j.& facit.ff.de re iud.a diuo Pio. & ſm hoc intelligatur.xxiii.q.v.ſi vos.& c.de Liguribus. in fi.xxiiij.q. j.qui ɔ̄.ſm Arch. qui remittit.j̄.de homi.ꝑ humani.& de pęnis.fœlicis ¶Prima gl.ſummat.¶Glo. cum parentes.primo exponit lr̄am.ſecundo quærit. ponit opi.Io.& ɔ̄riū ſoluit.¶Antepe.gl.dicit terminatū antiquū dubium,& dicit a quo tpe,caſum prorogat,arguit ad quæſtionem,& remittit.¶In glo.antepe.ibi,poſt cōtractum.ſequitur,capitale crimen donationes factæ valent,niſi condemnatio ſecuta ſit.¶In glo.j.ibi, triplici, vel quadruplici,vt tertium diuidatur in duo.¶In glo.cū parentes.ibi no. Io. & hoc videtur placere Arch. & ibi, non poteſt.quaſi ſub conditione cōtulerit, ſi raptori nō nubat.& in fi.facit ff de adop.l.ſi arrogator.¶In gl.terminatum.ibi,commiſſi criminis.in tantum,ꝙ vendicātur bona per officium, vel fiſcum de manibus prioris in illo,dato precio per quorcunque manus tranſierint, niſi precium, vel aliquid loco precij eſſet in bonis hæretici, ar.ff.ſol.ma.ſi cum dotem.& l.ſeq.ff.de leg.j.l.imperator. & l.ſeq.ratio primi dicti,quia fiſcus vel inquiſitores vendicant rem ſi vendicans nō tenetur reſtituere precium, C.de fur.l.inciuile.non enim habuit venditor ius vendēdi.ff.de mino.in cauſæ.§.vlti.ff.de contrah.empt.l.ſi quis ſub hoc pacto .& hoc, quia effectus damnationis retrotrahitur,vt in glo.ad id.C.ad l.Iul. maie. l. quiſquis.§. emancipatio.C.de apoſta.l.apoſtatarum.j.reſpon. ff. de accu. ex iudiciorum. & ſi hæc ſunt in crimine læſæ maieſt.vt in glo.fortius in crimine hæreſis. ſ.eo. vergentis . ad idem.xvij.q.iii.,ſicut qui.& ibi poſt contractum.ſi tamen alienatio facta eſſet per volentem committere maleficium,quod poſtea commiſit.vide in Spec.de dona.ver.item pone aliquis,& quod ibi dixi.

ADDITIO.

a ¶Acceſſoria. Acceſſoriū immediate ſequitur ſuum principale ,& non ſeparatur ab eo.l.fi.& ibi Bar.in j. notabili. C. per quas perſo. nob. acqui.Item ſequitur naturam eius, cle.ij. & ibi Card. de præben. vbi eccl eſia ſequitur naturam hoſpitalis,cui annectitur.Et licet acceſſorium ſit precioſius principali, tamen trahitur ad ſuum principale, licet ſit vilius.l.hæres meus.§ fi.de lega.iij.Item acceſſorium tenet,licet principale non teneat.l.& ſi his.C.de præd.mi. vbi licet venditio rei pupilli facta per tuto cum ſine decre o iudicis ſit nulla, tamen valet pignoris conſtitutio pro ea ſecundum Alexan. conſi. liij. in iiij parte. Nota etiam,ꝙ acceſſorium reſcinditur reſciſſo principali,non econtra.l.ſi cum exceptione.§.Labeo ait.& ibi Bart. ff.quod metus cauſa.l.j & ibi Bal.C.de cod.l.cot.in princ.& ibi Bal.C.de viuris.l.ex parte.§.fi.& ibi Bar.ff.ſa.ercic.Spe.de compe. iudi.ad in prin.verſi.ſed quid in dele.

SVM.

SVMMARIVM.

1 *Secretum quandoque dicitur, quod quinque ſciunt homines.*
2 *Proconſul pleniſſimam iuriſdictionem habet etiam ſuper magiſtratus.*

CAP. XVIII.

STatuta. Diuiſio in prima glo.[*& Clementis*] iſti multum ampliaue runt officium inquiſitionis.intantum φ quã tẽdebat ad noxam, habuit reſtringi per aliũ Clementem, in cle.eo.ti.c.j.& ij.[*negotio*] idẽ in aliis quatuor caſibus qui habentur in cle.de iudic. diſpendioſam. [*potentiam*] quſo hoc qñque prodeſt, qñque nocet, remittit Arch.de ap.conſtitutus.ij.[*graue*] non dicit qualequale, quod põderat Arch.alle.ſimile.xj.q.uj.graue.ſine Dei igitur offenſa reus ordine iudiciario priuari nõ poterit, niſi in caſu hic expreſſo.xxviij.di.de his.in fine[*non publice*] alle.Arc.xxx. q.vl.§.his ita. & ĵ.de priui.epiſcoporũ.& ibi remittit[*ſecreto*] quia maior eſt pœna eius, qui dãnatur hoc crimine.quã illius, qui dãnatur in aliis criminibus.ideo in hoc ſpeciale quaſi maius periculũ propter id immineat teſtibus. Io.mo. vel ſecũdum eum, quia in aliis criminibus regulariter non compelluntur, ſed hic compelluntur fauore fidei, de quo remittit, de teſti. cog. dilectorum[*procedit epiſcopus*] qui debet ſuis ſumptibus procedere, nec exigere debet partem partis deputatę officio inquiſitionis, vt in extra. Bon.ex eo, quod.§.pe.[*de ipſorum*] hic ponitur præpoſitio de.ſic ĵ.e.vt cõmiſſi. ver. priuandi[*conſilio*] ad hoc j.q.i.eſtote.84.di.c.i.[*ſententiam*] ſic & in crimine hęreſis ferenda eſt ſententia, & ſic ŝ.eo. Inquiſitionis.ver.vbi per viros.ſed ar.contra.ĵ.de homic.
1 c.vno.in fi.Archi.[*ſecretum*] dicitur quandoque † ſecre-
a tum [a] quod quinq; homines ſciunt, de pœ.diſt.j.§. econtra.ver.filiam.ſed non ſic ſumitur hic, vt patet ĵ.eo.c.ibi, alij pateſecerit, & ſic ſumitur.iij.q.vij.ſacerdos.in fi.& de pœ.diſt.vj.ſacerdos.& ŝ.eo.lib.de elect.vbi periculũ.verſi. nulli.ſm Archid.[*hac de cauſa*] rõ redditur in ſimili.ff.de procu.l.qui duos. Item quia par in parem &c.de elect.in notuit, cum concor.ſm Io.mo. [*ceſſante*] hic nõ.Io.mo. glo.quæ habetur ff de don.l.ij.§.fi. φ in dubio præſumit cauſa impulſiua[*veram eſſe*] quando factum eſt indifferens ad impreſſionẽ iſtius cauſæ, vel illius. Secus qñ eſt limitatũ ad vnum extremũ, vt hic, quia hic ceſſante cauſa, quæ fuit cauſa iuris immutandi, ceſſat ius ſpeciale. Et reditur ad ius cõe, vide quod dixi, de renun.poſt tranſlationem.ſuper glo.ar.eſt hic[*honorantes*] dicit Archi. Hugonem ſcripſiſſe.iiii. diſt. deniq;, φ tribus de cauſis quis relinquitur ſuo iudicio, vel ſuæ conſcientiæ, ſ.quãdo nõ debet prohiberi, quia illud, de quo agitur, facere & omittere poteſt ſine peccato.33. q. 4.vir cum ꝓpria.vel quia timetur ſcandalum, quia multitudo eſt in cauſa, vt præ. c.denique.j.q.vij.quot. 23.q.4.non poteſt.& c.ipſa pietas. vel quia iudicium deficit, & hoc dupliciter, vel propter perſonam, quæ non poteſt iudicari.xvij.diſt.§.hinc etiã. 21.diſt.nunc autem.vel propter crimẽ, quod occultum eſt.33.diſtinct. habuiſſe.in fine.35.qõ. vj.ſi duo. ij.qõ. v. conſuluiſti.¶Prima gl.diuidit & ſummat.¶ Quarta gl. primo ponit diſtinctionem modernorũ hodie terminatam per cle.ſecundo quærit, arguit pro & ɔ̃, & ſoluit. ¶In quarta gl.ibi.ſimilique mõ. ij. loquitur de dño, qui interuenientibus actis quaſi in figura iudicij ſeruũ nominat filium.& ibi, ſi qñ. vide in præ.decre.eccleſia. ſup gl.C.& ĵ.§.rẽpeſtiuum. p̃tor p̃torẽ, vel cõſul conſulẽ nõ cogit hęreditatẽ madire, nec ipſe prætor inſtitutus cogit ſeipſum, ſed his ſimilibus caſibus aditur princeps, & ibi,
2 ſi in aliam.in fi.ibi dicitur, φ † proconſul [b] pleniſſimam
b iuriſdictionem habet etiam ſuper magiſtratus. & l.ſeq. dicit, φ maius imperium habet in prouincia poſt principem.& ibi.§.de plano.vide.ŝ.e.ll.de re iudi.c.fi.ſuper.v. gl.& ibi, vbi decretũ.nõ expediunt de plano, ꝙ libellũ, vel decretũ reqrũt.¶In gl.cõmode.ibi, nepos. vide. ŝ.de ver. ſi.intelligentia ſup.iiii.gl.¶ In gl.prima.ibi, & fictiones. Io.mo.qui facit quatuor partes, de hac parte facit tertiã ¶In gl.diſtinxerunt.ibi ver.quid igitur ſi Archi.hoc tractat, ŝ de cle.indemnitatibus.§.ſi vero.& Io.mo.hic, quæ omnia decido propter clementinã.& ibi, dubitari ſolet, de hoc in Spe.titu.ij.§.ſupereſt.in fi.primæ colũ.& ibi, ſi quando.& in cle.de ele.Romani.in prin. ¶Gl. vbi ergo. in fi.idem hic Arc.

ADDITIONES.

a ¶Secretum. Vide in Spe.de noto.crimi.§.vij.Cardi.in cle.j. §.porro. de hæreti.& in cle.ij.eo.titu.Item ſecretum dicitur id, quod dominus non vult ſciri a ſeruo.l.eius qui.in fi ſi cer.pe.Bal.in c.j.qui.mo. feud. amit.Alex.in l.Lucius.ff.de fideicom.

b ¶Proconſul. Nam proconſul poteſt committere cognitionem meri imperij, ſed non ſententiam.in Spec.de leg.§.excipi poteſt.

SVMMARIVM.

¶De ſciſmaticis. Rubrica.

1 *Cardinales ſunt patricij ſcripti in diatemate principis.*

CAP. PRIMVM.

AD ſuccidendos. Diuiſio in prima gl. & circa decr. iſtam parum inſtabo, quia hodie nõ legitur, nam hæc decre. in parte reuocata fuit per extrauagã.Benedicti, quæ incipit.dudum bonæ memo.vbi reſtituit iſtos ad omnes pęnas hic inſertas, & non inſertas, præterquã a depoſitione cardinalatus beneficiorum eccleſiarũ & inhabilitate ad papatũ, & ad bona confiſcata, quæ aliis erant conceſſa, licet poſt eum Clemens V.clementer illos ad cardinalatum reſtituit, & ambo in cardinalatu mortui ſunt, & poſt Clementem.D.Io.XXII.papa. iuxta interpretationem nominis gratioſus ad cardinalatum gratioſe promouit reuerendũ in Chriſto patrem, quem dignitatis altitudine cõmendare non expedit dñm Io. natum ex milite, in quo virtutum viget aceruus.D. Stephano illius.D.Io.filio, quia cum poſterius fuerat hic dãnatus, ac demum ipſius dñi Cardinalis fratrem D. Iaco. qui hic licenciatus in legibus vno anno in eius extraordinariam ſedem rexit eccleſię Lomberienſi præfecit epiſcopum.[*ſignum*] verba fuerunt Hiero.contra Eluidiũ.vide in Hieronymiano.B.[*cardinalis*] tenet hic Io.mo. cardinales non incluſos niſi fuiſſent expreſſi. & dicit ſic declaratum circa reuocatoriam Boniſa.de qua.ŝ.eo.lib.de conceſ.præ.c.vlti.ſ. φ nõ includeret duos cardinales, qui ante promotionem habuerunt in quibuſdam eccleſijs canonicatus ſub expectatione.nec ob.epiſcopus includi vt hic in gl.quia maior eſt rõ in cardi.quia quanto ſunt viciniores papę, tanto minus præſumitur pœna per ipſũ
1 inferri.Cardinales † autẽ vere ſunt patricij ſcripti in diademate principis, Inſt.qui.mo.ius pa.po.ſol.§.filiusfam.
a & ſunt pars [a] corporis ipſius, vi.qõ.j. ſi quis.C.ad l.Iul.ma. quiſquis.Et ſunt ſpecialiter fratres principis, & plus aliis priuilegiati.ŝ.eodem lib.de offi.lega.officij.alleg. etiam, quod no.de poteſtate Cardinalis legati circa exemptos, de offi.leg.quod tranſlationẽ.facit, quod dicam.ĵ.de ſen. excõ.quia periculoſum.in gl.ij.[*collegium*] an cardinales faciant collegium, no.Hoſtien.de iudæ.ad liberandam. vbi ſcripſi in ij.col.in gl.no.ɔ̃.¶Prima gl. diuidit & ſummat.¶Gl.quanto.primo exaggerat.ſecundo tractat quo numero damnetur cardinalis, & an ille numerus fuerit hic ſeruatus.¶Gl.labores, adiuuat textum. ſoluit dubiũ & remittit.¶Glo. ɔ̃ hos reſpon. per ob. quam ſoluit duplici ratione.¶Glo.no.arguit. pro & ɔ̃.& remittit, demũ id proſequitur per modum qõnis, ponens opi.& rationes Hoſt.demum ſoluit & obiectioni reſpondens.in fi. alle.ius nouiſſimum.¶Glo.quia iſtius.ſol. quæſtionem. ¶In gl.ſimile.C.ibi, l.vna.vide de cle.ma.c.i.in glo.ij.¶In glo.no. Arc.ibi generali.li x.decurionem etiam exiſtentẽ per manus iniectionẽ licet ad præſidẽ ducere, vbi in

capiendo præſidis depoſt copia. & ibi, ſi debitorē. licet vni creditori debitorem ſuum & aliorum fugientē & pecuniam exportantē capere, & q ſuum eſt auferre, hoc valet ſi in poſſeſſione bonorum illius miſſio facta nō erat. & ibi. §. vbi decretum. vide hunc & ſe. ſ. titu. j. c. vlti. gl. iiij. ¶ In glo. no. caſum ibi, cognitio. & facit ad no. in cle. de hæreti. multorum. ad fi. in gl. hoc patet. ¶ In gl. no. argumentum. ibi, ſummi. & ſic ſummat Arch. qui aliud hic non no. & ibi. §. idem quoque. vide quod ibi no. in j. gl.

ADDITIO.

a ¶ Pars corporis. Cardinales dicuntur pars corporis papæ, ar. vj. q. j. §. verum. ſecundum Lau. & Card. in cle. ij. in principio. de cel. miſ.

De homicidio. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Paſtor continuare tenetur ſolicitudinem circa oues.*
2 *Deus opus imperfectionis non nouit.*
3 *Regum proprie eſt facere iuſtitiam.*
4 *Iudicandi poteſtatem habens magnam pœnam infligere poteſt, vbi dicitur, intelligitur de ordinaria poteſtate.*
5 *Collatores non debent priuari iure ſuo ſine cauſa.*
6 *Ciuilis ratio naturalia iura perimere non poteſt.*
7 *Bellorum ſeptem ſunt genera.*
8 *Diffidatus non eſt impugnandus, niſi prius hoc iuſta ſententia decernatur.*
9 *Confiſcatio bonorum venit tacite, quando quis eſt damnatus de capitali crimine.*
10 *Poteſtas omnis a Deo eſt.*
11 *Cogitanti parcitur, qui potuit perficere & noluit.*
12 *Pænitentes & venientes ad cor ſuſcipit Deus.*

CAP. PRIMVM.

PRo humani Diuiſio in j. gl. & eſt præmittendum, q hanc decre. nō gloſſarunt, q cōſtat, Inn. Ber. Pe. & Abb. qui tamen Innocētianas alias gloſſauerunt. Fran. autem & Boat. ſcripſerunt, ſed nihil vtile. Hoſtiē. autem ſatis prolixe pſecutus eſt iſtam. & vt dicit Ho. Hoc exordium ponit, quare Dei filius fuerit incarnatus, quomodo & quare beatum Petrum reliquit ouium ſuarum paſtorē, & quō ſummus Pōtifex ſucceſſor eſt Petri, & Dei locū tenet in terris, per quod ſolicita cura dñici gregis ad eum pertinet [*redemptione*] xij. q. ij. cum redemptor. vij. q. i. ſuggeſtum. Arc. [*deſcendens*] dicit Ho. In hoc dedit nobis humilitatis exēplum. vnde beatus Ber. exinaniuit ſe filius Dei, quando ſe ad infima inclinauit, cum Deus hominē, verbū carnem, figuli lutum, vita morticiniū induit, cum de alto infimus, de domino ſeruus, de celeſti terrenus, de diuite paup, de immortali mortalis, de Dei filio filius hominis fieri non deſpexit, cum fœno iacere pertulit, paruoque lacte paſtus eſt, per quem nec ales eſurit, hoc fuit opus ſine facti exemplo, donū ſine præmio, gratia ſine merito, humilitas ſine modo [*temporalem*] i. corporalem. xxiij. di. qui eps. quia ſm deitatē mori non poterat. ſ. de ſum. tri. c. i. ſm Hoſt. [*gregem*] viij. q. j. in ſcripturis. Ideo autē Chriſtus mortuus eſt, reſurrexit, vt viuorū & mortuorū dominetur. ſiue ergo viuimus, ſiue morimur, domini ſumus. i. ei viuere & mori debemus. 13. quæſt. j. §. j. vnde viuos & mortuos iudicabit. qui filij ſint Ie. p venerabilē. ver. ſunt aūt. xxi. di. in nouo. ſm Ho. [*ſuc*
1 *ceſſores*] viij. q. i. c. i. de trāſla. c. ij. & iij. [*iugis*]. no. q † paſtor cōtinuare tenetur ſolicitudinē circa oues. de æta. & qua. intelleximus, in fi. ſm Hoſt. vnde prælato nō ſufficit ouibus annunciare conſilium. ſ. quid eos facere & euitare oporteat, niſi & puniat non parentes. xxiij. q. iiij. & quidā. & ibi, de hoc in gl. non ergo noxia. vide, quod no. de regula, conſului. in gl. ij. ſomno enim Hoſt. ꝯ ſcolares pigritantes & prælatos negligentes, de primis repetit, quod poſt eum ſcripſi. ſ. de off. primi. c. vno. in vlt. gl. ſubdens, q tales melius facerēt, ſi ſe & ſuos manibus ſumptibus non vexarent. ff. de inoffi. te. l. j. de ſecūdis dicit, q diſcrete agerēt, ſi a tanto onere procurarent abſolui, nec ſe tātis periculis obligarent, quia ſubiectorum ſanguinis &c. de offi. ord. irrefragabili. nec eſt paſtoralis excuſatio &c. ſ. de reg. iu. c. pe. Dicit tñ, q ſi nō ſileat, nec indiſcrete pareat, dicit cum Apoſtolo, mundæ manus meæ &c. xliij. di. epheſiis [*oculis*] qui ſunt intellectus, & affectus, de quibus in pſal. cxx. leuaui oculos meos ad montes. & alibi pſal. xij. illumina oculos meos, ne vnquam ob. &c. Ioā. ino. [*lucrifacere*] ſumptum. de. j. ad corin. ix. vltra mediū [*cooperante.*] vide, quod no. in cle. de mag. inter. in v. gl. dicit Hoſt. ideo dictum, quia non cooperabitur tibi non operanti iuxta illud. Dat Deus omne bonū, ſed non per cornua taurum. Dicit autem. j. q eſt gratia præueniēs, de qua. ſ. cooperās, de qua hic. perficiens, quæ ſequitur ex p
2 dictis, q a Deus † opus imperfectionis non nouit, de bap. maiores, verſi. ſed adhuc gratia. quæ non niſi gratis confertur. i. q. j. gratia, & q. iij. ſaluator. Hoſti [*aſſaſſinos*] qui dici poſſunt a ſcindo ſcindis. ſcindunt enim animam a corpore ſm Arch. [*præuenerit*] ad huius intellectum remittit Arch. de pe. di. iij. ſi ex bono. ver. non ergo [*ſpiritualibus*] i. virtutibus. Hoſti. hæc omnis poteſtas tribuatur a dño. ergo non per pecuniam acquirendā, per quod no. Hoſt. q dans pecuniā, & videtur intelligere pro papatu, vel imperio, īcidit ī legē Iul. de ambitu. ff. ad. l. Iul. de ambi. l. j. primo reſp. Nec obſt. quod dicit, q lex ipſa non habet locum in ciuitate Romana, quia illud intelligitur quo ad principē iam canonice electum, quia ſuper oēs eſt. ſ. de elec. licet. & vt legibus ſolutus, q placet diſponere pōt. ff. de legi. princeps. viii. q. iii. cuncta per mundū. & c. per principalem, de quo dic, vt plene no. ſ. de conceſ. præ. propoſuit. dicit autem, q nec excuſat, nec accuſat aliquos quo ad ſpiritualem iuriſdictionē, quo ad tēporalē dicūt doctores, q publica oblatio facta ab eo, qui prodeſſe appetit, non præeſſe, admittitur, ſed clandeſtina reprobat. ff. de polli. l. j. & ij. ff. de admi. tu. nō exiſtimo. viii. q. i. qui ēpatum. Hoſt. [*ad iuſtitiam*] no. ſm Hoſti. quod ſit
3 officiū poteſtatis, & qualiter a Deo ſit ordinata, † vnde regū eſt proprie facere iuſtitiā &c. xxii. q. v. regū. ad idem e. q. principes. & c. adminiſtatores. Arc. all. capitula. vnū ſolū prodeſt miles. cū homo, inceſtuoſi. rex debet, ſunt quædā. & c. ſi homicidium. nā vt dicit, ſummū eſt bonū iuſtitiā colere. xii. q. ii. cum deuotiſſimā. ad idē. xxiii. q. vj. c. j. & dicit Hoſt. q iniuſtitia auſert nomen boni & religioſi principis, vnde ſi caret noīe, carebit & re. C. de ſer. a nullo. de verb. ſig. nā & ego. igitur non permittat ad arma venire quos pōt iuriſdictione ſua ꝯpeſcere. ff. de vſufruc. l. æquiſſimū. & iudicialis vigor, ideo &c. C. de iude. nullus. Subdit, q ſi aliquis in iuſtitia reddenda negligēs eſt, nec aliter haberi poſſit, erit finaliter impediendus. xxiii. q. ij. dñs. de hoc vlti. dicā. j. de iniur. c. j. [*eccleſiaſtica animaduerſionis.*] dicit Hoſt. hoc intelligendum de illa multiplici, quā ponit finis capituli. ſignat contrariū decre. quærēti. de ver. ſig. rñdet, quod ibi loquitur de cenſura. ſubdēs, q licet appellatione cenſuræ non cōtineantur niſi tria, de quibus ibi, quando ſcribitur delegato, vel quo ad ipſius iuriſdictionē, qui plus non ponatur in litera, ſicut. ſ. de accuſa. cum dilecti. vnde non poterit beneficiis priuare, deponere, nouā mulctā indicere, nec alias pœnas infligere, de quibus ſequitur, licet poſſit ſubdelegare, & in expenſis condēnare, de offi. dele. ſignificaſti. & c. in literis. de dolo & contu. c. ij. de eo qui mit. c. ij. Ordinarius tamen eccleſiaſticus hæc oīa poterit, niſi prohibeatur. ſ. de cle. non reſi. ex tuæ. vnde eps tribunali præeſt, ergo mulctare pōt. ff. de iud. l. ij. §. fi. non ob. l. ij. in princ. ff. de
4 iuri. om. iud. nā quod ibi dicitur, q † magnā pœnā infligere poteſt, qui habet poteſtatē iudicādi, intelligitur de ordinaria poteſtate. ff. de ver. ſig. aliud eſt fraus. §. j. & l. ſi qua. Poteſt ergo ordinarius punire in pecunia. ſ. de deli. pu. c. ij.

pu.c.ij.de offi.or.dilectus.& cum hoc condigna[*animad-
uerſio*] i.pœna, de pœnis .dictus. dum tamen caueat, ꝙ
propter quæſtum pecuniæ non ſuſtineat ſubditos in de-
lictis.de pęnis. licet.de offi.ord.irreſtagabili, ad ſinem.ſi
ergo credat melius per temporalē quam per ſpiritualē
pęnam ſubditum corrigi, ſecure illam inſligat, vt hic,
vt lite non conte.quem..in fi. & quia plectendo & igno-
ſcēdo &c.23.q.v.prodeſt.facit.j.de ſen. ex.venerabilibus.
§.denique.vel ſi ille temporaliter ſibi non ſubeſt,ad illā
inſligendam diſtri. dñm temporalem.ſ.de male.c.ij. de
iudi.poſtulaſti.& c.cum ſit.de vſuris. quanto.de offi.or-
di.c.j.23.q.v.adminiſtratores.conſuluit Ho. ꝙ ad euitan
dam ſuſpicionem auaritiæ tales pęnas faciat conuerti ĩ
pias cauſas,de iude.cum ſit.in fi.de vi. & ho.cle.[*cum ab
omni mucrone*]excõicatio dicitur mucro epiſcopalis. xvj.
q.ij.c.i.ad fi. ſupplet Hoſti.& officio poteſtatis, & iuriſdi-
ctione eccleſiaſticæ nobis commiſſo,nedum in ſpiritua
libus,ſed in temporalibus, remittit ad decre.per venera-
bilē.§.rationibus.qui fi.ſint le.dicebat Arc.j̃. de ſen.ex.di
lecto.in eccleſia Dei duplicem mucronē ſpiritualem
& temporalem.xv.q.vj.auctoritatem.ad fin. Diuidit aūt
ſpiritualem,quia vnus eradicans per degradationem,de
pur.ca.inter.in fi.& hic.iſte autem ad punitionem vibra
tur,nec de facili diſpenſatur,de cle.nõ reſi.ex tuæ.& hūc
vibrat epiſcopus,de elect.tranſmiſſā m.alter dicitur diſci
plinans.ij.q.j.multi.ſ.de ſen.ex.c.j.qui licet adeo diuidat
per peccatum,facile ſit reconciliatio. Vibratur enim ad
correctionem tantum, vt præ.c.multi. & hunc vibrant
inferiores epĩs.de ſen.exc.Romana.in prin.[*metus pœnę*]
de vi.& ho.cle.cle.j. C.ad l.Iul.repetun.l.j.[*meta*]i.finis,li
mes,vel terminus.& dicitur a metior metiris.datur ver.
Dū tua iura metis vicinis parcito metis.i.terminis.[*ma
gnates*] chriſtiani cum de his,qui ſūt ſoris nil ad nos,de
diuor.gaudemus.Hoſt.[*coactis*] cauſatiue. ſ.de elec.cum
inter R.[*opprobrio*] ſ.quia ille ſaracenus,cum autē Chri-
ſtiani ſint filii liberæ,opprobrioſum eſt,ꝙ reuereantur ſi
lios ancillæ.ſ. de iudeis. & ſi iudeos. & c.cum ſit.& c.ex
ſpeciali.[*concilij*]Lug.vt in ſuperſcriptione,in quo ſuit de-
poſitus Federicus.Hoſt. quicunque ēt ſi ſit maximi gra-
dus includitur. & dicit Hoſt. ſe audiuiſſe ab auctore talē
fuiſſe intentionem ipſius, nec eum reſtringendū, ꝙ re-
ſpicit fauorē animarū & reipublicæ[*princeps*] vide quod
no.in cle.de bap.pñi.ſuper ver.regū.[*ſecularis*] duo ſunt
ergo genera hominum,& vnius expreſſio non includet
aliud,omnes ergo includere voluit, & includuntur lay-
ci religioſi cuicuque profeſſioni applicentur,de ſen.exc.
non dubium.Hoſt.[*Chriſtianorum*]nam non dicit hoĩm.
vnde per hoc iam defendi quendam prelatum, ↄ quem
fuerat probatum, ꝙ fecerat occidi homines per aſſaſſi-
nos. debent ergo aduocati eſſe cauti in formandis arti-
culis,& ſeruare verba.facit.quod dicā.j̃.c.proxi. & quod
no.ſ.c.li.de lita.re c.vno.§.ſane.in j.gl.& j̃.ti.j.c. ij.in prin.
[*pradones aſſaſſinos*]alios homicidas non includit hæ pœ-
næ.ſed aliæ ciuiles & canonicæ, de quibus remittit Ho-
ſti.ad ſum.de homi.§.qua pœna[*receptauerit*]patenter,vt
differat a ſequenti ſm Hoſt [*occultauerit*] v. igitur caſus
vides hic,quibus locum habet pœna.& dicit Hoſt.ꝙ pri
mus plus deliquit, reliqui ſm ordinem,quilibet minus
altero, ſic.ſ.e. ti.ſicut dignū.[*excommunicationis*] hæc eſt
prima pœna.ſecunda eſt depoſitio a dignitate & hono-
re.& hæ duæ reſpiciunt clericos & laycos.facit.xj. quæ-
ſtio.j.nullus. tertia ab ordine,quæ reſpicit clericos tan-
tum. quarta ab officio, quæ ſm eum reſpicit eccleſia-
ſticas & ſeculares perſonas. quinta a beneficio. & hoc
reſpicit ēt laycos beneficiatos ab eccleſiis pietatis intuitu,
vel alio modo,vt no.de iuſti.c.ii.de pœnis.[*in quibuſdam*]
totum tamen, quod venit in depoſitione ponimus pro
ſecunda pœna[*ipſo facto*].de aliis.xviij.caſibus excõicatio
nis, qui a iure inſliguntur ipſo facto. remittit Hoſti.ad
ſum.de ſen.ex.§.quis poſſit excõicare. in prin.vide caſus
vj.j̃.de ſen.exc.eos qui.cle.eo ti.c.j.[*collatio*] non enim ſi-
5 ne culpa priuari debent collatores iure ſuo,de cõſtit.c.ij.

ſm Hoſt.[*conferantur*]ſic etiam hi ad quos ſpectat ſucceſ
ſio in tpalibus,occupent illa, de voto. licet.de hæreti ex-
cõicamus.§.ſi vero.in Auth.de man.prin.§.oportet.col.
tertia[*bonis mundanis*]tertia pœna expoſitionis. Dicit Ho-
ſti.iuriſdi.quanta eſt poteſtas eccleſię ēt in mundanum,
exponit enim bona temporalia notorie delinquentiū
& inobedientium,vt hic,& inferioribus iuribus & circa
hoc vide, quod poſt eum ſcripſi, de hæreti.excõicamus.
§.ſi vero.ſuper verſ.exponit, vbi no. ꝙ etiā epiſcopus Bo.
excõicati rebellis & per annum expectati poteſt expo-
nere.Item reddit tales ineligibiles,inteſtabiles, & inhabi-
les ad qualiber officia publica, de hæreti. excõicamus.
§.credentes.& de ſen.ex. nouerit.honore & ſucceſſione
priuat,vt hic,& ſ.de voto.licet[*incarcerat*].de hæretic. ex-
communicamus.ij.in fi.[*verberat*] circa vindictam ſan-
guinis, de rap. in archiepiſcopatu. inſligit characte-
rem ſine periculo corporali, de crimi.fal.ad audiētiam.
ſeruitutem inſligit,de iudeis. ita quorundam. mulctat,
vt dixi ſuper ver. eccleſiaſticæ animaduerſionis. bona
omnia confiſcat.de iudeis.ita quorundā.& c. ad liberan
dam.& hic exilium inſligit,de iudi.cū non ab homine.
l.d.accedens.ad harū pęnarū executionē ad brachiū ſe-
culare recurrit,de cle.ex.mi.c.ij.17.di.nec licuit.xxiij.q.v.
de Liguribꝰ.86.di.cum ad verum.de offi.or.c.j.& in Lõ-
bar. vt epiſcopi & comites adinuicem ſibi auxiliū dent,
in rubro & nigro, neque oportet timere, ꝙ rebelles abſ-
que ſanguinis effuſione coarctari non valeant. ſ.e.ti.po-
ſtulaſti.Sed adhuc contra omnes hos poteſt eccleſia cē
ſuram eccleſiaſticam exercere,vt dixi.ſ.in glo.prædicta.
ex quibus patet eccleſiam iuriſdictionem habere non
ſolum quo ad ſpiritualia,ſed etiam quo ad tpalia, vnde
ex cauſa generalem conſtitutionem facit ↄ tales,vt pa-
tet ex prædictis iuribus.nec mirum, quia etiam metro-
politanus cum ſuis comprouincialibus epiſcopis poteſt
contra tales procedere & ſm canones, de hæreti. excõi-
camus. §.ſi vero. & ſm leges,in Auth. de man.prin. §.ſi
vero canonicum,colla.iii.de ſanc.epi.§.oĩs autem eccle-
ſiaſticus ſtatus. Dicit tamen,ſemper ęquum fore primo
per eccleſiam recurri ad tēporalem dñm, quando agi-
tur de correctione ſecularium, qui ſi nõ obediāt, vtroſ-
que diſtinguat.de iude. ita quorundā. & c.ſi iudeos.& c.
poſtulaſti,& c.in nõnullis.& c.cū ſit. & c. ad liberandū.
de vſuris.poſt miſerabilem.& c.quanto. [*tanquam*] veri-
tatem no.ſicut illud Io.j. quaſi vnigeniti. Hoſti.[*æmulus*]
quaſi inuidus & inimicus. vide,quod no.43. di. ſcimus.
[*perpetuo*]per quod dicit Hoſt. treugas canonicas iſti nõ
eſſe ſeruandas,de quibus.ſ.de tre.& pa c.j.& ij.quaſi ine-
uitabilis importunitas vrgeat contra hos, qui animarū
& ſanctæ religionis detrimenta procurant. xxij. q.vi. ſi
nulla,cū vj.capitulis præcedentibus [*diffidatus*]hoc dicit,
quia chriſtianus chriſtianum offendere non debet,niſi
prius ipſum diffidauerit,vel iudicis, vel iuris auctoritatē
habuerit,alias eſt proditio. vnde lex dicit, ꝙ cum natu-
ra inter nos ius cognationis conſtituit, hominem ho-
mini inſidiari nephas eſt .ff.de vi & vi ar.l. vt vim. Dicit
autem Ho.ꝙ quidam principes hoc ipſo,ꝙ aliquos diffi-
darunt,credunt eos poſtmodum poſſe ſine calūnia im-
pugnare, ſed certū eſt, ꝙ diffidatio ſua non tollit prædi-
ctum ius cognationis,qđ firmatum eſt præcepto dñi di
centis.Matth.xxij.ad finē,diliges proximum tuū &c.&
ſic per pactum renunciari non poteſt.ff.de pac.ius agna
6 tionis.C.de pa pote.abdicatio. †nec ciuilis ratio natura-
lia iura perimere poteſt. v.di.§.j. ff.de ca.dimi.l.eas.non
valet etiam conſuetudo contraria,vel iuramentum, de
conſue.in c.fi.ſ.e.lib.de iniciur.c.j.tales igitur latrunculi
ſunt,& tenentur ad reſtitutionem oĩum ablatorum. ff.
de cap.& poſtlimi.reuer. hoſtes.nec peccatū remittitur
& c.j̃.de reg.iur.peccatum. non excuſat ergo illos diffida
tio,niſi prius per iudicis ſententiam decernatur, vt.j̃. Di-
7 cit†autem Hoſt.vij.eſſe bella. primum Romanū, ſcđm
iudiciale. tertium præſumptuoſum. quartum licitum,
quintum temerarium,ſextum voluntarium,ſeptimum
neceſſarium.

neceſſarium. Primum iuſtum, & fit per fideles contra in
fideles, & dicitur a Roma, quę eſt caput mũdi, de hoc de
hære. excõicamus. Secundum etiã iuſtum, ſi fiat auctori
tate boni iudicis habentis merum imperium non dicẽ
tis ſibi ius & debitum ordinem ſeruantis, & ſingula præ
dicta exponuntur in ſum. vbi ſtatim remittam. Tertiũ
faciunt ſubditi contumaces & inobdientes iudicibus,
& iſtud ſicut eſt iuſtum ex parte eius, qui iudici paret, ita
præſumptuoſum ex parte reſiſtentis, de pę. di. vj. §. j. ad fi.
de ma. & obe. ſiquis. ff. de rei ven. qui reſtituere. Quartum
dicitur licitum, quando fit auctoritate iuris, vt hic, & C.
quando licet vni. l. j. & ij. & in caſibus propulſatæ iniu. a
ſe, vel a ſocio. ſ. de ſen. excom. dilecto. Quintum, quãdo
deficit auctoritas iuris & iudicis, quod eſt temerariũ in
aggrediente, iuſtum in defendente, vt proxi. dixi. Sextũ
volũtarium, quod ineunt principes iniuſte ma. poſt dif-
fidationem, vt. s. in prin. huius glo. Septimum neceſſa-
rium proprie in defendente, & licitũ eſt, de his in ſum.
tractauit, de treu. & pa. §. quid ſit iuſtũ, ꝑpter quod bre
uius hic tranſiui. Io. aũt. xxiij. q. ij. in ſumma poſuit. v. mo
dos, quibus dicitur bellum iniuſtum, ibi vide [*conflixerit*]
iudici. cui facienda eſt fides. s. de reſcri. c. ii. & inter cæte-
ras. & ſ. e. li. e. ti. ſtatutũ. §. j. in fi. & dicit Hoſt. non requiri
ſententiã, ſed ſufficere, ſi iudex dicat, hoc eſſe probatum,
& dicit ꝙ forſan propter periculũ valebunt teſtes rece-
pti lite non conteſt. & parte abſente & nõ citata, & pro
tanto non dixit teſtibus, ſed dixit probabilibus argumẽ-
tis, & videtur hoc ſumi. ff. de re mil. nõ oẽs. §. a barbaris,
debet tamen iudex attendere qualitatẽ perſonæ inama
tæ, & alias circunſtantias. ff. ad l. Iul. ma. famoſi. s. de tran
ſac. c. fi. [*diffidationis*] ſupple vel bonorũ expoſitionis ſm
Hoſti. vel ſm eũ, ex quo perſona eſt diffidata, eoipſo bo-
na & res diffidata dicuntur, quaſi viliores & acceſſoriæ
ad perſonã. xii. q. j. præcipimus. de do. inter vi. & vxo. per
veſtras. C. de ſa. ſan. ec. ſancimus. quod no ſ. de cle. ex. ꝙ
a te. & dicam in gl. ſequẽ. & ſm hoc triplex tantum erit
pœna excõicationis, depoſitionis, & diffidationis [*ſenten
tias*] quo ad pœnas, vt ſtatim dicã [*requiras*] quia ſufficit
huius concilij ſententia. ff. de condi. inſti. qui ſub condi-
tione. §. fi. xxviij. di. de his. ante finem, ſm Hoſt. qui dicit
quod ſicut aliquis non eſt vitandus tanquã excõicatus,
vel pro depoſito habendus, niſi conſtet de ſententia iu-
8 ris, vel iudicis, ſic† nec tanquam diffidatus impugnan-
dus, niſi prius hoc iuſta ſententia decernatur, & ſic erant
milites & principes ſeculares, vt. s. dixi ſuper. ver. diffida-
tus. id quod dicit, non vitari excommunicatum, tempe
randũ eſt per id, quod habetur, de ſen. excom. cum deſi
deres. §. ſedẽ. ibi. ſola fama operatur euitationem ipſius
ad id, quod dicit, non requiri ſententiam. Arch. deſignat
contrarium. s. e. li. de hæreti. vt inquiſitionis. poſt prin.
vbi quis de hæreſi dãnatur, & poſt condẽnationem qua
ſi di. nõ prius a iudice ſeculari recipitur. Reſpondet. hoc
ſic intelligendum, ꝙ non eſt neceſſe de pœnis prædictis
exprimi in ſententia. ſed hoc ipſo, ꝙ pronunciatum fue
rit illum fautorem aſſaſſinorum, pœnæ ſuum ſortien-
tur effectum, quãuis in ſententia ſpecificatæ non fue-
9 rint, ſicut hoc ipſo, ꝙ† de capitali crimine quis eſt dãna-
tus, tacite venit confiſcatio bonorũ. C. ſi pen. app. mors
inter. l. ſi is qui. C. ſi reus vel ac. mor. l. vl. & ſufficit iudicẽ
pronunciaſſe accuſatorem calũniatum, & ſi de pœna
nihil dixent. Ij. q. iii. §. notandum. ij. facti quidem quæ
ſtio &c. vt ibi. eodẽ modo intelligi debent omnia iura
canonica & ciuilia, quæ dicunt, ipſo iure, vel ipſo facto
aliquem puniri confiſcatione bonorum, vel quacunq;
alia pœna, vt ſcilicet ſufficiat illum pronunciare & de-
clarare illius criminis eſſe culpabilẽ, & locus erit pœnis
iuris, ẽt ſi in ſententia non exprimatur. vt hic. s. eo. li. de
hæreti. cum ſm. cũ leg. quas ibi textus inducit. & C. ad. l.
Iul. ma. l. vl. C. de ac. & ob. auth. imo. C. loca. l. vl. C. de hæ
reti. quicũque §. ꝙ ſi fecerint. C. de apoſta. l. i. C. vnde vi.
ſi quis in tantã. ff. ad ſil. l. tutores. §. non ar. ff. de iure fiſc. l.
eius qui. ff. de reſcin. ven. l. fundus. in Auth. vt liti. iurẽt. §.

illo. §. fi. coll. viii. remittit ẽt Arch. ad id, quod no. ſ. de pę-
nis. fœlicis. ¶ Prima gl. diuidit. ¶ Quarta gl. notria. ¶ Gl.
ſi mandauerit. reſpon. per ob. & ſol. ¶ Penul. glo. reſpon.
per quæſtionem, & ſoluit. ¶ In gl. vo. contra. ibi. poſteros
non ſunt ergo claues eccleſiæ condemnendæ. s. de pœ-
nis, c. fi. ¶ In gl. vero. in fi. s. de voto, magnæ. §. j. de ſacra
vnc. c. vno. §. ad exhibendum. xj. q. iii. præcipue. ¶ In glo.
poteſtates. ibi. Pilato. Io. xix. & vt dicit Arch. illud intelli
gendum eſt negatiue, quia nullam poteſtatẽ habebat ſu
per eum, quaſi. d. ſuper me nullam poteſtatem habes, &
ſi quam habes, illam a Deo. inducit etiam illud ad Ro.
10 xiii. omnis† poteſtas a domino Deo eſt. xxii. q. j. §. ſic etiã
ſiue iubente, ſiue ſinente. xxiii. q. j. quid culpatur. iuxta fi.
q. iiii. quæſitum. ¶ In gl. pro maxime. nam ſequens cau-
ſa impulſiua eſt, nam finalis eſt periculum animarum
& correctio peccatorum ſm Hoſt. all. de pę. & re. cum
infirmitas. ¶ In gl. probabiliter. in fi. eſt baro quidã ſara-
cenus, & prout dicitur, illi ſui ſerui ſunt ita nutriti, ꝙ pa-
rendo mandato domini ſui credunt ſaluari, & dicit Ho
ſti. ꝙ multi chriſtiani principes per tales mortui ſunt. &
dicit Arch. per hanc particulam probari, decretalẽ nõ
loqui de his, qui non ſunt ſub alicuius dominio, ſed pro
pecunia homines occidunt, qui vulgariter aſſaſſini di-
cuntur. facit pro eo litera per prædictos, quæ ſequitur.
¶ In gl. ſi mandauerit. ibi, ex ſolo mandato, quia hoc ip-
ſum mandare eſt delictum conſumatum, ſuper quo vi-
de, quod dixi de illo, qui cogitauit, & aliquid egit, ſed nõ
perfecit, ad finem quæſtionis, quam poſui ſ. de reg. iur.
in pœnis. Arch. remittit ad id, quod plene ſcripſit. xvii. q.
11 j. §. ſi ergo dicit hic Hoſt. & Io. mo. poſt eum, ꝙ† regulari-
ter parcitur cogitãti, qui potuit perficere & noluit, quia
pęnituit. ff. ad l. cor. de fal. qui falſam. de iniur item apud
Labeonem. §. ſi curauit. vt ſic voluntas & propoſitum
diſtinguat maleficia. ff. de fur. qui iniur. primo reſpon.
xii. q. iii. ꝙ prædeceſſor. de ſen. excom. cum voluntate. in
prin. ideo dictum regulariter, in caſibus non prodeſt pę
nitentia, ſed punitur conſcientia criminis. Primo in hæ
retico, de hæreticis, ad abolendã. & c. excõicamus. §. cre
dentes. Secũdo in crimine læſæ maie. l. quiſquis. Tertio
in conſciſcẽte ſibi mortem, ff. de bonis eorum qui mor.
ſibi conſciuerunt. l. iii. primo reſpon. Quarto in extrahẽ
re de eccleſia fugientem ad illam. C. de his qui ad eccle.
confu. l. fi. §. ſicubi. Quinto in hoc caſu, qui nouus caſus
eſt. in his ergo caſibus non excuſatur quis a pęna tempo
rali, quantumcunque pęniteat, eſt tamen locus pœnitẽ
tiæ ſpirituali & recõciliationi diuinæ, quantumcunque
deliquerit. l. di. ferrum. de ſum. tri. firmiter § penul. Sci-
12 mus enim, ꝙ† pœnitentes & reuertentes ad cor ſuſcipit
Deus. in Aut. vt non luxu. contra naturã. circa prin. col.
vj. nec eccleſia claudit gremiũ. s. e. li. de hære. ſuper eo.
remittit Hoſt. de his ad ſummam de pœnis. §. & quibus.
ſub. §. illud autẽ. ¶ In gl. vl. Hoſt. exponit. i. non obſtante
appellatione, vel contradictione cuiusquam, quæ in tali
bus admittenda non ſunt. s. de offi. or. licet.

SVMMARIVM.

1 *Patronis egentibus alimenta prabentur pro modo facultatum.*

CAP. II.

PRælatis. Primo ponit dictum, quod ſe-
cundo probat per euitationẽ
abſurditatis. ibi alioquin [*querelam*] caute fa
cit clericus, ſi dicat, conqueror potius quam
accuſo. & ſic tenent ſe cum textu & eius verbis. hoc di-
co propter no. ij. q. vii. laicos. all. c. ſeq. in fi. pe. gl. & per. c.
nullus ij. xi q. j. & per id, quod no. Inn. de accu. cum. P. Pu
to tamẽ, ꝙ quantuis dicat, accuſo. ſi tamen proteſtetur,
vt hic, ceſſat irregularitas. vnde & querela inofficioſi di-
citur accuſatio. C. de inoffi. reſt. parentibus. & l. in arenã.
[*prouideri*] canonem idoneam ſm Arch. alle. quod legi-
tur & no. 22. q. j. de Benedicto. gl. hic in fi. aliter intelligit
dictum Arch. procedere, quando de iteratione offenſæ
eſſet præſumptio contra malefactorem. puta eſt nobi-
lis, vel potens vicinus eccleſiæ, depredatus eſt pluries a ſi
malta

malia eccleſiæ, vel offendit pſonas ipſius, vel dãna dedit in nemoribus, vel rebus eccleſiæ[*ad vindictam*] arg.ͻ̃ xlv. di. qui emẽdat, vbi de hoc. Arc.[*non debet*] intelligit Gui. ẽt ſi illũ malefactorẽ tradant, vel capi ꝓcurent, hoc no. in Spec.c.ii.§. iuxta.d.ver. quid ſi clericus tradat, hoc tñ ĩtellige cũ determinatione, quã ibi ſubdit, & quã plene ponit Hoſt. in ſum.e.ti.§. qua pœna. ver. verũ circa materiã, loquendo de illo, q ͻ̃triũ ꝓſtationis gerit in aĩo[*daretur*] ꝙ fieri nõ debet, de iureiu. ſi vero. Ar.¶ Prima gl. ponit ſummã, & qd declaret gl. ꝓuidet, dat tria ſimilia, & obiectionẽ tripliciter ſoluit.¶ Añpe.gl.rñ. per qõ. & ſol. ¶ In gl. ꝓuidet. ibi, egi. & l. harũ has duas. & l.ii.l.j. de vſur. vide in c. in nr̃a. ĩ. allegato ſup. v. gl. & ibi. §. alimenta. ꝓ
1 † mõ facultatũ ꝑbentur alimenta patronis egẽtibus. ſed ſi hñt, vñ ſe alãt ceſſat officiũ iudicis.¶ In gl j. in fi. & qõ nẽ venerialem. xi. & xiiij. eod. ti. ¶ In glo. iiii. in fi. idem no. in Spe. de treu. & pa. ver. & no. Arc. alle. xlv. di. & qui emendat. & j. q. iiii. ga ꝑſulatus. per quas gl. patet cõiter teneri, ꝙ breuiter dicit gl. De ſcdo non eſt dubiũ vt hic, & in prædictis iuribus. ad idẽ. ĩ. de ſen. excõ. porro. & c. parochianos. & c. ea noſcitur. & c. ꝯqueſti. & vide quod ſcripſi. ĩ. de iniur. olim, in vl. gl. Sed eſt de primo ſciendũ, ꝙ ſm deriuatores. Ran. idẽ eſt quod ira. inde Rãcor, i. ira cordis, vel odiũ, ꝙ aũt illud ſit remittẽdũ, patet ẽt ex veteri teſtõ, Leuiti. xix. ibi. nõ oderis fratrẽ tuũ in corde tuo, non quæras vltionẽ, nec memor eris iniuriæ, & Ec. x. iniuriç ꝓximi ne memineris, & nil agas in operibus iniuriæ. Patet idem ex nouo Mat. v. Luçç. vj. diligite inimicos veſtros. ꝓbatur & id tripliciter. ex Epla Io. prima ibi patet, ꝙ per odium proximi receditur a dilectione Dei, cõmittitur homicidiũ & itur in tenebras. de primo ibi. iiij. c. in fi. qui dixerit, diligo Deũ, & fratrẽ ſuum oderit, mendax eſt. de ſecundo ibi. iii. c. oĩs qui odit fratrẽ ſuum homicida eſt. ſ. aĩæ ſuæ. de. iij. ibi. ij. c. oĩs, qui odit fratrẽ ſuũ in tenebris eſt, & in tenebris ambulat, per tenebras peccata ſignantur. ad Ro. xiii. abiiciamus opera tenebrarũ. & Io. iii. & de off. dele. conſuluit. quĩ male agit lucem odit, dato igitur ꝙ ſis offenſus rancorẽ dimittere teneris. vñ Hier. ſuper illud Mat. v. q iraſcitur fratri ſuo &c. dicit ꝙ falſa eſt ibi lr̃a, quæ habet, ſine cã. dicens illã radendã, quia oĩs iræ occaſio tolliẽ, quia ira iuſtitiã Dei non operatur. fateor aũt, ꝙ licet amor debeatur proximo ſm id, quod habet a Deo. ſ. naturã & gratiã. & ſic loquiẽ Matt. xxii. in fi. vbi dr̃, ꝙ tota lex pendet in dilectione Dei & proximi, non tñ eſt diligendus, ſm id quod habet a ſe, vel a dçmone. ſ. voluntatẽ inordinata ad culpã, & maxime ĩ effectu ſecuto. ſm id loquitur pſal. 15. odiui eccliã malignantiũ. & c. xviii. iniquos odio habui. ad Ro. j. detractores odibiles Deo. hinc eſt, ꝙ licet parentes ſm naturã & auctoritatẽ ſint honorandi. Exo. xx. & in Hieronymo ſpecialis eſt rubrica de parentibus honorandis, ſi tñ filios impediunt accedere ad perfectionẽ diuinæ gratiæ, ſunt odiendi, ſic procedit illud Lucæ iiii. qui nõ odit patrẽ & matrẽ, non põt meus eſſe diſcipulus. & vide in Hiero. ad Furiã. B. ſic loquant̃ canones. 86. di. odio. 23. q. iiii. duo iſta. & conſtat, ꝙ odire culpã in fratre ſpectat fratris amorẽ, cũ eiuſdẽ rõnis ſit velle ipſius bonũ, & odire ipſius malũ. Scias ꝙ qui compoſuit librũ de virtutibus, mollire conatus eſt duriciem præcepti de inimico diligendo, curioſus in hoc, ibi videat ſub tractatu, de charitate, circa fi. & facit. xxiii. q. iiii. cum in lege.¶ In gl. prouidet. ibi, vbi de hoc, & ſ. de ſen. excõm. Ro. §. caueant. & in fine. vide, quod dixi in textu.¶ In gl. idem ſi. in fi. & in decreta. vltima. ne cleri. vel monaci.

C A P. III.

IS qui. Ponit dictũ, cuius cãs ſubdit ibi; cũ mandando[*mandat*] inter mãdãtẽ & cõſulentẽ multæ ſunt drñæ, quas collige ex his, q̃ ſcripſi poſt Inn. & Hoſti. ĩ. eo. ad audientiã. vbi inuenies multas qõnes circa id, quas ponit ẽt Speculator ĩ ſpeculo ti. ii. §. iuxta propoſitionis. ver. ſed q̃rit. qñ occaſione homicidij, & tribus col. ſc.[*mutile*] no. ex mutilatione ſicut ex homicidio irregularitatẽ induci, cõcor. cle. e. ti. ſi furioſus. vbi de hoc nouẽ ꝯcordãtias inuenies in v. glo.[*occidat*] quid ſi non occidat, ſed occidatẽ, ſatis incõſulte tractatur hæc qõ in p̃di. decr. ad audientiã. in magna gl. circa mediũ gl. ver. qd ſi cõſulat, ꝙ aliũ occidat. quicqd ibi dicãt Inn. & Hoſt. quod ponit ẽt Guil. in Spe. de leg. §. iuxta. ver. qd ſi alias cõſuluit. rõnes, q̃ ſequũtur, cõcludũt ͻ̃ mãdãtẽ, ꝙ ſit iuris. & ita credo, & fortius in illo, de quo loquitur, q plus peccabat. ſ. homicidiũ cõſulendo, ꝙ iſte non faciebat, imo fieri ꝓhibebat, imo & p hãc dec. vr̃ iuris cõſulẽs aggreſſionẽ, ſi ex illa ſequatur mors, vel trũcatio[*cũ*] ꝓ qa, eſt. n. redditiuũ cãæ, ij. de conſue. c. ſi, aliter ponitur de cõmo. c. vno. in prin. vbi de hoc mãdando, dicit Io. mo. mãdãdo illicitũ mandaſſe vr̃, quo veriſiẽ cõcomitari poterant, & lõ inhibitio nõ profuit, quaſi ſibi ͻ̃rius ſit. C. de furtis. l. j. ad primũ facit. ſ. e. li. de re iud. abbate. ad fi.¶ Prima gl. dicit qd declaret.¶ Secunda obiicit.¶ In gl. pe. ibi, ſiſt. vide in c. ſtatim alle. ſup vl. gl.¶ In gl. ibi, qui occidit. § in hac. penul. §. vide. ĩ. de teſt. ſicut. ſup gl. iii.¶ In gl. j. in fi. Guil. de hoc tractat in Spe. de leg. §. iuxta. ver. ſed q̃ritur, qñ, licet nõ exprimit de illo, q expreſſe ꝓhibuerat.¶ In gl. ij. ibi, non incurrit. facit e. ti. dilectus. & c. ſignificaſti. & de cle. pu. in du. c. ij.¶ In gl. iſtud eſt. ibi, culpa. vel mora. iſta duo aſtringũt ad caſus qui ſequuntur. C. de condi. ob turp. ca. l. fi. C. de con. fur. l. ij. Io. mo. hic patet, de cõmo. c. vno. de depoſi. ij. & in fi. & per hanc literam patet, decre. locum non habere in illo, qui licite verberari mandabat.

De vſuris. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Vſura eſt ſpecies furti.*
2 *Pecunia non eſt bonum per ſe, ſed eſt menſura bonorum.*
3 *Vſurarius punitus per iudicem eccleſiaſticum de vſura, an poſſit per ſecularem poſtea puniri.*
4 *Vſurarij olim dicebantur caurſini in Francia.*
5 *Vſurarius eſt maledictus ſuper omnes mercatores.*
6 *Interdictum vniuerſitatis differt ab interdicto terræ, vel loci.*
7 *Bannum poteſt præmitti, ꝙ omnes fœneratores alienigenæ infra certam diem exeant terram ſub certa pœna.*

C A P. PRIMVM.

VSurarum. Diuiſio in j. gl. dicit Franciſcus, ꝙ hæc conſtitutio facta fuit pp Florentinos, Senenſes, Piſtorenſes, Lucanos, & Aſtẽſes, q circuibant diuerſas ꝓuincias ad exercẽdas vſuras immoderatas, & quia per multos p̄latos & Pͥncipes recipiebant̃. Ideo hic prouiſum[*voraginem*] Lucanus. Hinc vſura vorax auideque in tpe fenus, vorago dr̃ profunditas, ſiue baratrũ, ad quod tẽdunt vſurarij ſm Cle. ppt voracitas dr̃ edacitas & guloſitas, quæ oĩa cõſumit. & ſic primo ꝓ conſumptione & deſtrutione[*animas deuorat*] ͻ̃, aĩa eſt immortalis, ergo nõ deuoratur. dicit Io. mo. ſm Gregoriũ. iiii. dialogorũ. ꝙ aĩa eſt immortalis quo ad viuere, qa illud nunquã amittit, ſed eſt mortalis quo ad beneuiuere, quod perdit per pc̃m mortale. dicebat hic Bar. pp tale periculũ aĩarũ vſurã eſſe crimẽ eccleſiaſticũ. lĩẽ qa leges tale crimen non ꝓhibebãt, immo ꝑmittebãt attẽdendo vtilitates & neceſſitates hominũ, ideo neceſſariũ fuit, ꝙ canones ſe intromitterent, ne tamen vtroque teſtõ prohibitũ impune tranſiret. Io. mo. hic ſuper rubrica late proſequitur hoc dictũ. primo ſic ꝓ
2 bans, ꝙ vſura nõ ſit crimen eccleſiaſticũ. vſura † eſt ſpẽs furti, nã qui vſurã accipit, rapinam facit. xiiii. q. iiii. ſi quis vſurã, & q rapit, fur improbior eſt, inſti. vi bo. ra. in prin. & in decalogo ſub prohibitione furti continetur rapina. xiiii. q. v. pçnali. ſicut ergo furtũ eſt ſecularis fori, ſic & rapina.

& rapina, quæ eſt eius ſpecies. Etiā ꝯriū all. de offi. or. c. j. de foro comp. cum ſit ſoluit dicens, ꝙ vſura ſit ꝯ nām
2 rei. nam ſm † Phyloſ. pecunia nō eſt bonū per ſe, ſed eſt menſura bonorū, ad id. ff. de ꝯhen. em. l. j. j. rñ. ff. de fideiuſ. l. ſi ita fideiuſſorē accepero. & quia mēſura nō parit, ſed partū ſibi infuſum reddit, ob hoc, ꝙ pecunia parit pecuniā, eſt ꝯ naturā rei, licet ex rebus naturalibus acquiratur pecunia, & eꝯ, ſed ꝙ ex pecunia acquiratur pecunia, eſt ꝯ naturā, vel ꝑter. Et vide, quod plenius dicā de reg. iu. peccatū. ver ſecundo ꝗrebatur. pp hoc dicit, ꝙ dñs rei, vel eius vicarius de hoc abuſu cognoſcit, eius. n. eſt terra & plenitudo eius, de decimis. tua. læditur ergo per abuſum rei ſuæ, pp quod vicarius eius cognoſcit, & pp rōnes infra ſcriptas, ne nimis gñalis ſit ꝑdicta rō, ſed in furto nō ſic. regulariter enim ſic res eſt aperta mea ſicut tua; ex contrectatione rei non lædo naturā rei, ſed ꝓximū. Regulariter dixi pp decimas & ſimilia, quæ nō cadunt ſub regula, & certū eſt, ꝙ ſpiritualia & ab eis dependētia ſpectant ad ecclam, iura ſunt no. reddebat ēt rōnē, quā hic ꝑmiſi poſt Bar. Itē, vt dicit, eccleſia cognouit de hoc crimine tpe cuius nō erat memoria, & ſic haberi debet iure conſtituti. ff. de aqua quot. & æſti. l. hoc iure. §. ductus aquæ. & conſuetudo cām de iure ſeculare facit eccleſiaſticā, de iudiciis. nouit. circa prin. & ꝫ. e. li. de exce. c. ii. Dicit ergo per ꝑdicta ſingula patere rñſionē ad obiectū. ſubdit ergo, ꝙ eſt quoddā crimē eccleſiaſticū, vt hæreſis, in quo nō diſtinguimus clericū reū a laico. ꝫ. eo. lib. de hæreti. vt inquiſitionis. §. ij. Eſt aliud ſeculare, vt homicidiū, & hoc diſtinguitur ex perſona, vt de cōmiſſo a laico cognoſcat laicus, de cōmiſſo per clericū cognoſcat eccleſiaſticus, & ſequatur actor forū rei, de fo. cō. cū ſit. Ergo nō ſequitur, ſi crimen eſt ſeculare, ergo tractabitur
3 in foro ſeculari. ¶ Quærit demū, an † punitus de vſura p iudicē eccleſiaſticū poſſit poſtea puniri per ſecularē. alle. quod ſic. j. de pœnis. c. fi. in fi. de fo. cōp. cū ſit. de officio ord. c. j. ſalui in eo, quod excedit. ff. vi bo. rap. l. j. Sed quō puniet, ſi non eſt de ſuo foro? So. pōt ēt dici de ſuo foro eo mō, quo dicuntur vtroque iure prohibitæ ſm remiſſionē, quā dat hic. iii. gl. tractat ēt, an vſura petatur vt intereſſe, & de hoc. e. ti. cōqueſtus [exhauriret] vt ſcripſi poſt Inno. ſuper rubrica, paupertas periculoſa eſt niſi apud illos, quibus ſpāli dono Dei cōceditur. & ex ea facile proueniūt aīarum pericula. & hoc fuit vna cā ꝓhibitionis vſuræ ſm cū [præcipimus] & ſic neceſſario parēdū. xiiii. q. j. c. penul. & vlt. [vniuerſitatis] dicitur ab vno, eo ꝙ plures cōiungantur in vnū, ſicut eſt vniuerſitas magiſtrorū ſecularium, & ſimiliū perſonarū, & ſm Bar. & Io. mo. Arc. gñalius nomē eſt, ꝗ ꝑcedens dictio collegiū, de hoc. ꝫ. dicā ſup. v. collegiū [ad hoc] ad ſolā ergo habitationē vel aliquā honeſtā mercationē cōducere non prohibetur, ad idē. ꝫ. ver. nemo. & qđ ſeqtur [habitare] refere ad hoc, honeſtā dixi, quia ſi ſub alicuius ꝯctus colore vſuras facerent, puta vendēdo mercē pro cēto precio ei, qui quærit pecuniā, & nō mercē, quā ſtatim ab ipſo recuperet pro minori, locus eſſet conſtitutioni ſm Frā. all. ꝫ. eo. in ciuitate & c. nauiganti. de emp. & ven. ad noſtram. & ibi, de hac fraude ſcripſi ſup ver. mutuū. ad ſ gl. & facit e. ti. ex grandi. §. ceterū. [In terris ſuis] ꝫ. dixit de terris ipſorū. ꝫ. de terris ſuis. per ꝗ patet, ꝙ licet terra originis ſit alia a terra, in qua conducunt domū, dū nō ſint ſub eodē dñio immediato, nō eſt locus huic cōſtitutioni [vſu-
4 rarios] † dicit Guil. ꝙ in Italia dicuntur ꝑſtatores, in Francia caurſini. ī ꝓuincia renouatores. Dicit Arc. ꝙ iſti dñs raptores. xiiii. q. iiii. ſi quis vſurā. & pauperū trucidatores, & qđ dicā. ſectatores turpis lucri auaritiæ cā. ca. qō. qm. nec hoc infideles. in præ. c. quid dicā. ēt ſerui. Io. viii. circa mediū, nec pūt de Dei eccleſia appellari. nec Chriſto dici ſubiecti. de pe. di. j. eccleſia. dicuntur ēt capitis diminutionē paſſi. ij. q. 7. §. qa ergo. ibi dr̄, q facit pctm̄, ſeruus eſt peccati, tā in pœna, ꝗ in culpa pūtēt dici filij Dyaboli nō naſcendo, ſed imitando eius opa. ad hoc xxii. q. ij. §. itē opponitur. iuxta prin. nam ſolo peccato ſunt filij dyaboli, de pœni. di. i. §. hoc idē. in fi. & iō maledicti dicū-
5 tur, vñ Io. Chriſo. dicit, ꝙ † ſup oēs mercatores eſt vſurarius maledictus. lxxxviii. diſt. eiciēs. palea eſt [admiſeris] ſi. ꝫ. de coha. cleri. ſicut [ſuſpenſionis] iunge hic literā ipſo facto & c. quæ ſequitur, periculoſum eſt prælatis habere iuriſdictionē tpalē terrarū. Rariſſima ſunt loca, in quibus tales vſurarij alienigenæ non habitent ad mutuādū. ex quo cōcluditur illos, aut ſuſpenſos, ſi ſunt epi, vel ſuperiores, aut excōicatos, ſi ſunt inferiores [collegium] vide, quod de collegio & vniuerſitate dicā. ꝫ. de ſen. excōmu. Romana. §. vl. ſup gl. per hanc [vniuerſitat] dubitatur, an & hoc intelligatur de ſeculari vniuerſitate. & vr̄ ꝙ non per literā. ꝫ. ſi perſonæ fuerint eccleſiaſticæ, ꝗ determinatio videtur durare vſque ad verſicu. cæterū. & ſic iſtud ſe amplhat, & diſtinguit eccleſiaſticas ꝑſonas tm̄. ff. de auro & ar. leg. ſi quis ita. ſic xxi. di. §. j. & hoc videtur placere clerico Piſano. Sed Guil. & Arch. ꝯ, qui intelligunt per collegiū deſignari eccleſiaſticas perſonas ſimul viuētes, per vniuerſitatē eccleſiaſticas & ſeculares ſeparatim morantes, & ſic generaliter dictū, generaliter ſumatur. ꝫ. de priui. qa circa. cū concor. rigoroſus eſt iſte intellectus. & includit ſere totū orbē interdictū. & iō prima placet, vt in j. gl. [terra] vide. ꝫ de ver. ſi. cū in partib. & per hanc litte-
6 rā & ſuperiorē patet † aliud eſſe interdictū vniuerſitatis, vel collegij ab interdicto terræ, vel loci. vt ēt dicam. ꝫ. de ſen. exc. ſi ſntīa. § j. ſuper verbo, aliud [laici] cuiuſcūque dignitatis, cōditionis vel ſtatus. vt. ꝫ. [ele. compeſcantur] monitione, præmiſſa. dicit Fran. ordinarios in his negligētes, qui ſaltim deberēt hāc conſtitutionē frequenter facere publicari. ꝫ. de loca. c. j. de acc. ſicut olim. ¶ Prima gl. diuidit & ſummat. ¶ Gl. hic ergo. rñdet per qōnē rōnis. ſecūdo per qōnē quid ſi ſit ciuis, vel incola. tertio, quis oriūdus. in fi. de differentia. v. verborū remittit. ¶ Gl. manifeſti. rñ. per qōnē, qui ſint manifeſti. ¶ Glo. ſic doctor. dat tria ſimilia. Reliquū rñ per qōnē. ¶ Gl. quid ergo. quærit & ſoluit. ¶ Gl. puta. exēplificat. prorogat in qōne. arguit negatiue & ponit opi. Gui. ¶ In gl. no. quod. ibi, æquiſſimū. cur enim patiet ꝑtor illos ad arma venire, quos ꝑt ſua iuriſdictione cōpeſcere ¶ In gl. hoc igitur. ibi. l. j. Bo. incola Mutin. origine vtrobique ſubit munera. vt ibi filios. coguntur filij ſubire munera in paterna origine. nō in materna, ēt ſi ibi nati ſint nō aīo conſtituendi domicilium. ¶ In glo. ſic doctor. ibi. l. præſes. ij. purgat præſes prouinciam malis hominibus, non diſtinguendo vnde ſint. ¶ In gl. quid ergo. ibi, ſi qs ignorans. alias ſi ignorans ꝙ loquitur de illo, qui locauit militi hoc ignorās. & ibi ſi cui. ſemel ꝯ me calumniatus iterū accuſans calumniari præſumitur. ¶ In gl. puta. ibi, ſi vno anno. ſi locator pp ſterilitatē penſionē remittens vſus eſt verbo donationis, nihilominus vbertatē anni ſequentis cōpenſat. ¶ In gl. j. ibi & quia. idē cle. Pi. & Boat. ſed Bar. & Io. mo. qui diuidunt in tres partes tm̄. has primas duas coniungunt in vnā. ¶ In gl. ij. in fi. dulcedo dr̄ in recipiēte, vorago dr̄ in ſoluēte. ¶ In gl. iii. in fi. & C. e. ti. aut ad hæc. Arch. remittit ad ſum. Ray. eo. ti. §. quid legibus. ¶ In gl. no. ꝙ. in fi. & ꝫ. eo. li. de ſta. mo. c. vno. in fi. prę. re pon Io. mo. alle. C. de lati. liber. tol. l. j. §. ſed nec ſutandi. Arch. alle. xiiii. q. iiii. nec hoc quoq; ¶ In gl. hoc ergo. ibi, indigenas. ſm Gui. & Bar. & dicit Fran. ſe hoc habuiſſe a cōpoſitoribus huius conſtitutionis apud Lugdu. & ibi, in eis. ſm Guil idē Fran. & Io. mo. & ibi, nō ſint. Boa. dicebat, Mediolani per iuriſperitos interpretatum, ꝙ alienigena non natus in ciuitate vel diœceſi, non oriundus natus in diœce. non in ciuitate, deriſoriū eſt dicere. & ibi patet. nō ſic in auo, al. inquirendus eſſet ager Damaſcenus. vbi natus eſt Adā, vt no. in prę. §. filius, & in præ. l. filios. & vide. ꝫ. e. li. de ſepul. his qui ſuper glo. ij. & in fi. Arch. alle. ff. de verb. ſig. pupillus. §. incola. & §. aduena. & C. de la. liber. tol. l. j. in prin. ¶ In gl. manifeſti. ibi, argumenta cū fama. & hoc dicit Arch. ſufficere quoad conſtitutionē iſtā per eadē iura, dat ſimile in hæreticis. de hæreti. excōicamus. §. j. & i adulterio. ꝫ. de adul. tanto. ¶ In gl. ſic doctor. ibi, inquirere.

7 ſqrere, dicit cle. Pi. ꝙ † ꝑmitti poſſet bãnũ, ꝙ oẽs fęnera
tores alienigenę. ĩ. certã diẽ exirent terrã ſub certa poe
na. alle. de clan. deſpon. cũ inhibitio. q ma. accu. poſ.
cũ in tua. ¶ In glo. puta. ibi notare vř. ad idẽ relatiuum
alio. niſi dicas, ꝙ ampliat per illud quocũq;. facit, quod
no. ſ. e. li. de reli. do. c. vno. ſup ver. cæterũ. & ibi Gui. hoc
placet Arch. quæ dicit, ꝙ idẽ tenuit Io. de Ceſera magi-
ſter ſuus. & in fi. vt in ti. j. c. vno. ¶ In gl. ſ talibus. in fi. cõ-
cor. ſ. eo. li. de hære. vt inquiſitionis. §. vlt. in prin. ¶ In gl.
ſ. ꝓlatorũ. in fi. ꝙ hic no. Bar. & Io. mo. ¶ In gl. vl. in fi. ſe-
cũdũ Guil. q all. qđ de Chriſto legitur, qui legẽ quã de-
derat carnalit impleuit. xx. q. j. §. ſi ergo. circa mediũ. ſub
dit, ꝙ ſæpe ſubditi cõquerũt, ꝙ alligãtur eis onera ĩpor-
tabilia, q̃ ĩponẽtes digito ſuo tangere nolunt. xxvi. q. vii.

SVMMARIVM.

1 *Soluere vel facere aliquid certa die, ſi teneor alicui ſub excommu*
nicationis pęna, licet p ꝓpriũ nuntiũ illud ſolueri, vel fieri mã
dauari. ĩ dič, nõ tñ excuſor a pęna, ſi illud ſolutũ factũ nõ fuit.
2 *Corrupta ſunt, quę ex corrupta radice procedunt.*
3 *Cognitio de uſuris ſpectat potius ad vicarium, quam ad officialem*
ſi iudex utrunque habuerit.
4 *Summa certa commodius exprimitur in ſtipulationibus, quæ quã-*
ti res ea ſit, habent.
5 *Damnatus quando quis dicatur adueniente retro conditione.*
6 *Poſtulare prohibitus per iudicẽ repellitur & aduerſario patiente.*
7 *Vſuras ſe extorſiſſe ſi qs in ꝓſentia cõfeſſus eſt ſacerdoti, ſed hoc*
eſt occultum, nũq̃ ſacerdos illi denegare debeat ſepulturã hęre
dibus nolentibus ad dictum ſacerdotis vſuras reſtituere.
8 *Appellatio an impediat ſepulturam.*
9 *Hæres, qui non fecit inuentarium, an in foro conſcientię teneatur*
uſuras reſtituere vltra uires hæreditatis.
10 *Vſurario an ſufficiat dediſſe hypothecam bonorum ſuorum.*
11 *Fideiuſſores an teneatur dare, qui promiſit plene cauere, vel ad ſen*
ſum ſapientis.
12 *Paupertatis utilitatem detegi nil durius.*
13 *Domum ingredi domino inuito eſt iniuriam facere.*

CAP. II.

Vanquam. Diuiſio ſup. i. gl. & di-
cit Boa. ꝙ ꝓcedẽs reſpi
cit alienigenas, iſta vero oẽs. Dic ſm Fran.
ꝙ decr. ꝓcedens ꝓuidet, ne exigãtur vſuræ,
iſta ꝓuidet, vt exactę reſtituãtur, & ſubdit, ꝙ hæc ꝯſtitu-
tio vt theſaurus eſt ſeruãda, p quã ad reſtitutionẽ vſura-
rũ indirecte vſurarii ꝯpellantur. & repete, qđ dixi. ſ. e. li.
de foro cõpe. Romana. §. ꝯhentes. in prin. [*Acceperunt.*]
patet ergo, ſi nullas vſuras receperũt, q̃uis ad vſuras mu-
tauerint, nõ eſt locus huic cõſtitutioni, qa licet pecca-
uerint, & de peccato ſatisfacere teneãtur, ad nullã tñ re
ſtitutionẽ tenentur. caueat ergo ſibi aduocat᷒, q iſta cõ
ſtitutione vult vti ad vitandũ teſtamẽtũ, vel ſepulturam
impediendã, ne ſimpliciter formet articulũ, ꝙ mutua-
uit ad vſurã, vt iã factũ vidi. & ſi. qđ dixi. ſ. tit. j. c. j. ſuper
ver. chriſtianorũ. cũ cõcor. ſæpe. n. ꝯtingit, ꝙ q ſęnerari
ĩcipit alicui᷒, añ vſuræ exactionẽ moritur, vel pęnitet &
abſtinet, q̃nque ẽt nec vſuras recipit, neq; ſortẽ. In his ꝯ
ſtitutio locũ ñ hẽt [*mandauerint*] ex hoc textu & eo, qđ di
1 cit gl. no. Guil. ꝙ † ſub excõicationis pęna teneor alicui
certa die aliqd ſoluere, vel facere, licet p ꝓpriũ nũciũ il
lud ſolui vel fieri mãdauerim. ĩ. dič. nõ tñ excuſor a pę
na, ſi illud ſolutũ, vel factũ nõ fuit. ad hoc. ſ. e. li. de ele. ſi
ꝯpromiſſarius. in pri. alle. in ꝯtriũ. ſ. de pig. ex lĩis. puto, ꝙ
allegare voluit decr. ſignificãte. ver. ſoluẽs p nũciũ veriſi
militer fidũ excuſatur a periurio, ſi ille infideliter egit.
Sed, vt ibi patet, obligat᷒ remanet ad ſoluẽdũ, & ſic eget
abſolutione. ĩ. de ſen. ex cõ. venerabilibus. §. idẽ. & qđ ibi
dicã. [*nihilominus.*] i. nõ obſtãte, ꝙ ſic mãdauerãt eis mor
tuis. & licet dicať, ꝙ mors oĩa ſoluit, in auth. de nup. §.
diſponat. col. iiii. & quod cui cõicamus viuo cõicemus
defuncto. hoc hic nõ ꝓcedit, nec in aliis caſibus, qbus ſe
pultura negatur, no. de ſepul. ex parte. j. nec iſti ẽt in vita
cõicari debeat in aliis ſacramẽtis, vt in. c. qa in oĩbus. de
vſuris. nil dicit de intereſſe, qa ſaltẽ quo ad caſum nřm
ſufficit de vſuris caueri, ad quod alleg. Guil. imputandũ
illi, qui pecuniã ad vſuras recep. de iureiuran. debitores.
& c. ad nřam. ii. in fi. Refert Arch. quoſdã dicere, vſura-
riũ teneri reſtituere non ſolum vſuras, ſed ẽt quicqd ex
2 illis lucratus eſt. rõ, qa † corrupta ſunt, q̃ ex corrupta radi
ce procedũt. xiiii. q. v. neque. j. q. j. principatus. Itẽ cũ vſu-
ra dicatur rapina. xiiii. q. iiii. ſi quis. & raptor tenetur ad
iſta, de reſtit. ſpo. grauis. ergo & vſurarius. Sed quia, vt di-
cit, ſcriptum eſt, qui nimis emungit ſanguinem elicit.
prouer. 30. in fi. & ſ. de renun. niſi cum pridẽ. §. propter
malitiam. in fi. & iiii. di. denique. ſufficere vř reſtitutio
vſurarũ. per rationẽ & iura in princ. allegata. ad quæ ad
das. j. q. j. in fi. C. de condi. inde. & de hoc nullũ dubium
quo ad caſum iſtum, & idẽ quo ad omnem caſum di-
xit, Bar. in vene. lxxix. dicens ſic dixiſſe Tan. & qa aſſerit
quoſdã theologos tenere cõtrariũ, ſcire debes, ꝙ Tho. ii.
ii. q. lxxviii. arti. iii. tenet, ꝙ ſi res cõſumptibilis & nõ fru-
ctificans recipiatur pro vſura, vt pecunia, triticũ, vel vi-
nũ, & ſĩlia ſufficit reſtituere receptã, qa de tali re quęſitũ
ex induſtria eſt, non ex fructu rei, tenetur tñ ad com-
penſum dãni, quod aliter in bonis ſuis ſuſtinuiſſet p de-
tentionẽ illius rei. Si vero nõ eſt vſu conſumptibilis ſed
fructũ ferens, vt ager, domus & ſimilia p vſurã extorta
nõ ſolũ rẽ ſed & fructus ꝑceptos ex re illa, cuius nõ ipſe
ſed ille dominus erat, ſibi reſtituere tenetur. [*ſatiſfactum*]
nõ ꝓ eo qđ dicã ſup ver. ſit cautũ [*abſentibus*] idẽ ſi ſunt
in loco pñtes, ſed ignorant q ſint, vel q̃runt ꝑcipere, vel
pp multitudinẽ facile haberi nõ põt. vñ ita ſeruatur, ꝙ
his non requiſitis ordinarius hãc cautionẽ recipit, & i-
terdũ in talib᷒ prouidetur p ꝯſtõnes ſinodales dantes
certam formã, ſed dũmodo ſatisfactũ eſſet huic ꝯſtitu
tioni, pœnę huius decr. locũ nõ haberẽt pro eo, ꝙ illis
ſtatutis paritũ nõ fuiſſet [*vices gerẽs*] i. vicario, vt ĩ. vř offi
3 ciali. ſi haberet † ordinarius officialẽ ac ẽt vicariũ in ſpi-
ritualibus, ad vicariũ illũ potius ſpectare vř. facit. ſ. e. de
tẽp. ordi. cũ nullus. §. ii. puto tñ p q̃quẽcũq; ex eis fiat te-
nere, & ſic ſeruať, cũ ad officialis officiũ bñ ſpectet co-
gnitio & coerctio reſtitutionis vſurarũ, ſicut & aliarũ
cãrũ ẽt matrimonialium, de cogn. ſpi. c. ſi. [*habitat*] ſatis
eſt, ꝙ habitet, licet ciuis, vel incola nõ ſit. & de his. ſ. e. p.
xi. [*fide dignis.*] vide qđ ſup eo verbo dixi. ſ. e. li. de hęre. fi-
lii. in fin. licet verbaliter, id licitum eſt [*ita quod illi*] vide
in Spe. de inſtr. edi. §. nũc vero aliqua. iiii. col. ver. itẽ po
ne, cũ qdã. vbi videbis, ꝙ de ſacerdote dubitabať olĩ, &
qđ ibi addã de qõne. xiii. & de. q. Pilei. C. xviii. [*ſit cautũ.*]
ſ. de rap. ſup eo. & p hãc & p ſuperiorẽ, q̃ dicit, ſi fuerit
ſatisfactũ, dico ſufficere quo ad ſepulturã illius, q mãda
uit vſuras reſtitui p quẽcũq; caueatur, ẽt poſt mortẽ. vñ
caute dixit auctor cauerit hic & ſ. ſatiſfecerit, quo
aũt ad validãdũ teſtm̃ nõ ſic, vt patet ex vl. glo. & no. in
cle. de ſepu. eos q. in gl. ſi ſint manifeſta, forſã cũ vno ſo
lo ꝯxit, & manifeſta eſt q̃titas, quã extorſit, vł forſã habe
bat miniſtrũ ad illud opus, cũ quo corã multis facta rõ
ne cõſtat bñ q̃tũ exegit. [*ſemper*] dicit Gui. ꝙ iſtud deno
tat ſempiternitatẽ negotiorũ non tpis, ſic. ſ. de reſti. in
inte. c. j. & intendit, ꝙ ſine aliqua excep. vel inſtãtia, quo
tieſcunq; q̃titas eſt manifeſta, illa dẽt exprimi [*in cautio-*
ne] i. inſtrõ cautionis. ſ. de fide inſtr. ſi cautio. [*exprimi fa-*
4 *cit.*] ff. de præto. ſtip. l. fi. vbi dř, ꝙ † in ſtipulationibus, quæ
quãti ea res eſt. promiſſionem habẽt, cõmodius eſt cer
tã ſummã exprimi. ¶ Quid ſi teſtator in teſtamẽto ſo-
lenniter expſſit ſe pro uſuris recepiſſe. ccc. ab. A. B. C. &
aliis innominatis iubẽs illas reſtitui, & epm executorẽ
fecit, nec de illis trib᷒ nominatis apparere põt, ꝙ aliqd
ſoluerint. diſputãdo tenuit dñs meus, ꝙ ñ obſtãte ꝙ le-
gatũ videať incertũ fauore vlt. volũtatis eps exequetur,
& hoc modo, qa ſigillatim p iuramentũ ab illis trib᷒ in
quiret, q̃tum ſoluerint, poſtea per edictum vocabit oẽs
qui illi vſuras ſoluiſſent, vt de illis doceant, & venienti-

bus dabit, q̃tũ ſe ſoluiſſe docebit, & illi tres habebũt reſiduum inq̃uum iurauerint, ſoluiſſe, reſiduum dabit pauperibus. eo. ti. cũ tu. Si vero venientes totum habuerint illis tribus ad quantitatem iuratam ſatisfacient hæredes de ſepul. c. vl. de tap. in literis. ſi aũt nullus alius veniret, dicebat, ꝙ quilibet illorũ trium habeat quartã partẽ illius ſummæ, alleg. l. ſi quis Titio. ff. de vſufruc. accre. & aliã quartã partẽ det pauperibus, & nõ feſtinet in his ꝓpter ſuperuenientes, qui habere potuiſſent iuſtã cãm ignorantiæ. g ma. accu. poſ. cum in tua. de re iudic. cum Bertoldus. et qd de iuramẽto dixi ↄuenit qõ Io. de Deo, & eſt ſcđa ſecundi libri, qua q̃rebat de vſurario, q fecit cũ Titio contractũ, quẽ qa nõ fuerant ſoluta in primo termino, renouauit de pluri, & iterum de pluri, in fi. ſcđi termini in morte mandauit vſuras reſtitui, apparẽt ꝑdicta inſtr̃a cancellata, & per teſtes deponitur, illũ fuiſſe vſurarium, & ꝙ ipſi ſic credũt, quærebat qd iuris. rñ. locũ eſſe delationi iuramenti cõſideratis quæ hñr de iure iu. c. fi. Sed Arch. quærebat aliter, an ſufficeret repetenti vſuras ꝓbari mutuantem fuiſſe publicũ vſurariũ ante cõtractũ & tpe contractus, & poſt, & quod ↄſueuit exigere vltr̃a de duplo veræ ſortis. Pro debitore inducebat. e. ti. cum in dioc. & decr. illo vos. de pig. & quæ ibi ſcripſi poſt Hoſt. ſuper vl. gl. & de homi. tua. & quod ibi ſcripſi ſuper ver. inter ſigna. & de cle. peregri. c. ii. de hære. excõicamus. §. vl. de præſum. aſſerte. C. de rei vend. indicia. & quod no. C. de vſu. cum allegas. in glo. ſuper falſo. Pro creditore allegat, ꝙ in dub. o contra petitorẽ eſt iudicandũ, de fi. inſtru. inter. nec ſeqtur, ſi ſic fecit alios ↄtus, ergo iſtum, immo præſumi debet pro inſtr̃o, de præſump. il lud. & ponderari debet forma & tenor iſtr̃i, de priui. porro. de dona. cũ dilecti. facit de ſpon. c. fi. nec incerta, vel ambigua ſunt iudicanda. xxx. q. v. incerta. & xxxiii. di. habuiſſe. & ſi aſſiſtat conditio ii. q. i. primo ſẽp. & de vſura, quia crimen eſt, dñt fieri probationes aperτiſſimæ. ii. q. viii. ſciãt. hanc partẽ tenuit, vt in dubio ſtetur verbis inſtr̃i. ff. de excep. l. j. §. ſi is qui. Sed hoc non approbatur in ſcholis, & in iudiciis reprobatur, ipſe tñ cautionẽ recipiens ordinarius vicarius, vel rector parochiæ, ſed cũ notarius recipit de ordinarii mandato, quis tenebitur, diſtingue, vt in decr. ſ. e. li. de præbẽ. ſi epiſcopus. an ordinarius quãtitatẽ illã expreſſerit nec ne. [*Religioſos*] præmittit iſtos tum fauor religionis, tũ quia plus in illis delinquere cõſueuerunt, ſi. in cle. de dec. c. i. & vide, qđ no. in cle. de ſen. excõ. c. j. in gl. mendicantes. & facit eo. ti. c. pe. & quod dicã, j. de ſen. ex. c. fi. in vl. gl. ad fin. [*ſanctiones*] ſic dictæ, qa pœna adiicitur, de hoc. iii. diſt. in ſum, qñq; latius ponit in procem. cle. in prin. [*eccleſiaſticam.*] vide, qđ ſup eo verbo dixi, de ſepul. ſacris. & ſ. e. li. de here. c. ii. primo rñſo. & intelligit hoc de cimiteriata. e. ti. de ſepul. c. j. in cle. [*Sepulturam.*] diſputauit dñs meus, ꝙ locus eſt huic pœnę in his, q ſimulauerunt vſurariũ ſepelire, qui non cauerat, cũ tñ vere nõ illud, ſed alium, vel nullũ tũc hominẽ ſepeliuiſſent, ſatis probat hoc dictũ rõ huius ꝓhibitionis. certũ. n. eſt, ꝙ ſepultura ſolennis nõ ꝓdeſſet impęnitẽti, ſicut nec vilis noceret pęnitẽti, de ſepul. ſacris. & quod ibi dixi in fi. ad illius ergo opprobriũ & hæredũ, & ad aliorũ terrorẽ ſtatutũ eſt hoc, in cuius eluſione fit hæc ſimulatio, quæ reducitur ad legis fraudẽ, de qua de priui. q̃to. cũ ↄcor. Itẽ ſi agentẽ nõ excuſat ſimulatio boni, qđ nõ facit, multominꝰ excuſare dẽt ſimulatio mali, qđ nõ facit. ꝓbatur primũ de cel. miſ. de homine. Itẽ ex eo, ꝙ iſti malũ exẽplũ dederunt aliis, & ſcandalizauerũt eccleſiã, excuſari non dñt a pęna. xi. q. iii. ꝑcipue. de eo q duxit in matri. cũ hr̃et, ad cõfeſſionẽ, nimis durũ eſt hoc, nec ſtatuerat hoc ↄcilium Lateran. nec eſſet abſurdũ, ſi exponeremus illud ſiue, qđ ſtatim ſeqtur, pro &, tũc cõueniret hæc litera cũ decr ꝙ qdã. de pę. & re. nã ↄfeſſio peccatoris pſeuerantis bñ auditur, cõſiliũ datur, ſed non abſoluitur & ab illis peccatis, vt hic in gl. ſed intelligat, ꝙ hic fallat illud generale, & illud ſiue, ponat alternatiue, vt dixi, durũ eſt & nõ ſer

nat̃, qa hic pœna nõ apponit̃, eſſet aũt ſenſus, ꝙ a tali ↄfiteri volente quęrat ſacerdos, ſi vult ſaltẽ cauere, alś illũ repellat, & talis rubor illũ ad ſatisfactionẽ forſan inducet, patet aũt, ꝙ de manifeſtis tñ loquitur iſte rigor vſurariorũ. de teſt. excõicatorũ. hic no. Bar. & Io. mon. de quo no. ſ. de ſen. ex. decernimus. in vl. glo. & ibi dicã plenius ſup illa. enumerãt aũt prædicti hic quoſdã, q teſtari nõ pñt, quos vide p Hoſt. in ſum. de teſt. § qs poſſũt. & enumerati p eos, hi ſunt damnati ob crimẽ famoſum filiusfa. ſeruus, furioſus, mutus ſimul & ſurdus naturaliter, vel q renunciauit ꝓprus ꝓfitendo. De eremita tenet, ꝙ teſtari poteſt, ſi non eſt profeſſus religionis approbatæ. xix. q. iii. §. econtra. multo plures. l. xvi. enumerat Guil. de inſtr̃o. edi. § cõpendioſe. in prin. quorũ. xiii. poſuit Accur. ff. de teſt. l. iiii. quia vero inter illos enumerantur capite dãnati naturaliter, vel ciuiliter, qui nec teſtari poſſunt, nec codicillari. nec fideicõmiſſum relinquere, vt patet. ff. de te. l. eius. §. j. cũ ſequentibus. l. qa a latronibus. §. i. & l. is cui. §. vl. de iniu. rup. & ir. te. l. ſi qs filio. §. irritũ. de le. iii. l. j. §. his qui. diſputauit Io. de mon. mun. de dãnato de ſalio ad mille ſoluẽda. ſ. triduũ, alias decapitaretur, qui poſtea teſtamẽto & codicillis qdã reliquit pro aĩa & ad pias cauſas, & lapſa die tertia decapitatus fuit, an legata ꝑdicta debeantur. Ad affirmatiuã allegat fauores & priuilegia taliũ legatorũ, q̃ patent de teſta. cũ eſſes. & c. relatum. C. de ep. & cle. ſi quis ad declinandũ. & l. nulli. ad l. fal. anth. ſiſr. xxxii. q. viii. quis. de cõſue. ex literis, ſicut ergo illis caſibus ceſſat rigor, ſic & iſto, maxime cũ hoc ſm̃ ęquitatẽ canonũ terminẽtur, vt ꝑ. c. relatũ. nec eſt veriſimile, ꝙ lex intellexerit in illa ꝓhibitione includere legata ꝓ aĩa, ꝙ ſi voluiſſet hoc non potuiſſet ↄ ius publicũ, diuinũ & canonicũ, quia lex imperatoris eſt ſubtus legẽ Dei. x. diſt. c. j. ii. & iii. Itẽ ad caſũ facit. xiii. q. ii. c. vlt. & cle. de pœ. c. i. Itẽ iſte ſpiritu Dei ductus non ſubiacebat legi, de reg. licet. non obſtat, ꝙ diuinũ perdit, cui rñdetur ꝑdere, ad hoc de teſta. & c. relatũ. ii. §. licet. ſic & ĩ rogato reſtituere, ſi ſine liberis decedat, q ſe & ſua offerendo religioni ꝑiudicat ſubſtõ. de ꝓbat. ĩ pñtia. cũ cõcor. Ad negatiuã inducitur, ꝙ leges prius allegatæ ꝓhibẽt, nec ↄtriũ reperitur iure nr̃o. ergo legi ſtetur. ſ. de no. ope. nũ. c. j. quæ cũ generalr̃ loquatur, generalr̃ ſeruetur. xix. diſt. c. j. Itẽ lata ſñia bona puenerũt ad agnatos, vel ad fiſcũ, iuxta di. aut. bona. C. de bo. dã. ergo diſpo. de illis facta eſt ab illo, qui non potuit, & ſic ꝓ nõ dato habetur. de iure pa. q aũt. ĩ fi. nõ obſtat, ꝙ ſñia lata fuit ſub cõditione, quia qđ dr̃ in decre. ꝓpterea. de
5 appella. ſpeciale in ſñia ex. vñ in aliis † aduenientẽ cõditione retro dr̃ quis damnatus. ii. q. vi. biduum. ff. de his qui notantur inſa. l. furti. nec iuuat, ꝙ legata fuerint ad pias cauſas, quia illa procedũt, cũ teſtator, qđ ſuũ eſt, legat, ſed hic legat nõ ſuũ, nec propter fauorẽ taliũ legatorum dẽt alteri fieri iniuſtitia. de foro ↄpe. ex tenore. de do. inter vir. & vxo. nup. facit de accu. qualſt. de pęn. ſuã. facit, de vſuris. ſuper eo. de deci. tua. j. q. j. non eſt putãda. Soluit, no valere, nec deberi legata. licet eccleſiis, vel ad pias cãs facta ſint, per decr. filius. de teſt. hæc vera, niſi legata illa eſſent obligata reſtitutioni, quia mala ablata certa, quibus debebãtur, vel incerta relicta pauperibus, quia tũc debentur nõ tam iure legati, q̃ primęuæ obligationis. Vñ deducitur vt æs alienũ debitũ Deo, vel certis perſonis, & quæ Dei ſunt reddenda ſunt Deo. de cler. ex. ex parte. Licet ergo deferantur a lege & nõ iure ſucceſſionis, tñ transeũt cũ ſuo onere, de pig. ex literis. cũ ↄcor. ¶ Prima gl. ſummat. ¶ Scda de q̃ſtione remittit, & ſoluit. ¶ Tertia ſoluit q̃ſtionẽ, cui dẽt ſatisfieri. ¶ Quinta glo. primo quid dedit cãm cõſtitutioni. ſcđo de vſurario non mãdante no. duo. ¶ Sexta gl. no. inducẽs duo iura. ſcđo dupliciter obiicis & ſoluit. ¶ Gl. paupertas. declarat tex. ſecundo quærit, opponit & ſoluit. ¶ Glo. vt ſecundum. primo exẽplificat. ſcđo quærit, arguit pro & contra. & ſoluit diſtinguẽdo. ¶ Gl. intelliges. ſoluit duo dubia, ſcilicet de quo loco, & quõ ordinario. ¶ Gloſſa

ſic.ſ.allegat concor.reddit ationē & prorogat.¶Gl. no
mine.primo ſoluit duo dubia.ſ. quæ cautio ſit idonea,
& qd ſi idoneā dare non poteſt.ſecundo obiicit & ſol-
uit.tertio ſoluit alia duo dubia. ¶Gl.j.ſi quantitas.expo
nit,quærit & ſoluit.¶Vlt.glo.primo exponit literā.ſecū
do q̄rit,arguit ꝓ,ſoluit cōtrarium.tertio ſoluit obiectio
nē.quarto quærit,ponit opi.ſed aliter ſoluit.¶In gl. pau
pertas ibi.ſi plures.plures habētes vnā actionē, vel plu-
res rei ſtipulandi,vel plures argentarii, quorum omnia
ſimul facta ſunt,habentur loco vnius.& ſi fundū, ſeq̄,
pignori accepiſti,anteq̄ reipublicæ obligaret,ſicut prio
res tpe,potiores iure.¶Gl vt ſm.ibi, priuilegiata. vt mi-
les,pupillus & adultus,vt ſequitur in glo.& ibi ſi procur.
præſentis.ſequitur,fuerit cautum,ex ſtipulatione actio-
nem vtilem dño competere nemo ambigit.& ibi.§. ſi.
ſuperius allegato.& ſi poſſeſſio.¶In gl.intelligas.ibi.l.iii.
quæ ſic iacet,dare aliquem ꝓtor dēt,cui caueat. ¶In gl.
ſic.ſ.ibi cū pro quo.ſequitur, q apud officiū cauit,exhi
bere cogitur.itē eum,qui apud acta exhibiturū quē eſſe
promiſit,ſi officio non caueat, ad exhibēdum cogitur.
¶In glo.quia magis.ibi.§.ſi vero ignoti.in teſtes produ
cti torquentur.¶In gl.ibi i.generali.quæ dicit ,ꝙ ſeruus
nō pōt eſſe tabellarius. ¶In gl.ergo tabellio.in fi.loqui-
tur de ſtipulatione,q̄ fit pupillo abſenti'. ¶In gl. nomi-
ne.ibi,auth.generaliter.vide in c.ſtatim alle.ſup gl. ante
pe.& ibi,ſed hodie.dñs non ſatiſdat de æſtimatione litis,
ſed ſolū de perſiſtentia litis per iuſiur. vel nudum. & ibi.
l.ii.alī.iiii.in fi.vide.ſ.de treu.& pace.& c.j.ſuper gl.pe.&
6 ibi,quos prohibet† prohibitus poſtulare p iudicē repel-
litur ēt aduerſario patiente. ¶in glo.j. ibi , cū oportet.
§.j.diſtinguitur,an filioſa.obuenerit ex ſubſtātia patris,
an ex liberalitate fortunæ,vel ſuis laborib'. ¶In glo.pp.
ibi ēt.vide de reb.ecc.nō alienā.ſi qs ꝓsbyterorū.¶In vl.
gl.ibi,ſi idem.non eſſent nomina diuerſa, ſi idē eſſet te
ſtm̄ & codicillus. ¶In j.glo.in fi.& ſunt tres partes ſm
Bar.& io.mo.primo prouidet,qñ ſepeliendi ſunt vſura
rii manifeſti.ſcdo ibi,oēs punit faciētes contrariū. ter-
tio ibi,nullus.ponit duas prohibitiones, & irritat teſta-
mēta.¶In gl.ii.ibi,ſacerdotes.qui eſt iudex iſtius quo ad
reſpiciētia forū animæ,de pœ.di.i.quē pœnitet. vltra me-
diū.ver.q̄ritur q.& di.vi.c.j.vltra mediū.ver.caueāt.& xi.
7 q.iii.abſit.& ibi.& teſtibus.quærit Guil. qd † ſi aliquis in
ꝓſentia ꝯfeſſus eſt ſacerdoti ſe vſuras extorſiſſe, ſed hoc
eſt occultum,nūquid ſacerdos illi denegare debeat ſe-
pulturā hæredibus nolentibus ad dictū eius reſtituere.
vr̄ ꝙ nō,qa nō dēt illū publicare.ſ.de pœ.& re. omnis.
in fi.de pœ.di.j.§.hoc ergo.& di.vii.ſacerdos.itē ſibi id di
centi non crederet.viii q.ii.placuit,taceat ergo. ii. q.vii.
plerique.debuit aūt ſacerdos illū inducere,vt corā teſti-
bus confiteretur,& caueret ita,ꝙ ab hæredibus.exactio
fieri poſſet.in ꝯtrium,ꝙ publice poſſit. alleg. quod no.
de reſti.teſtimoniū.in glo.qñ grauata. quærit demū qd
de occulto fœneratore,nec confeſſo,nec cauente, & ſic
fuit ſepultus in cimiterio,an ſit exhumādus, cū poſtea
pateat eū vſurariū.Rñdent ꝙ ſic,de ſepul ſacris.xiii.q.ii.
non æſtimemus. & c.pro obeuntibus.de ꝯ.di.j.eccl'iam,
vbi.& c.ſe.23.q.ii.ſane profert.vel vt dr̄, nō exhumabit̄,
ſed hæredes ꝓciſe ad ſatisfactionē cogētur,vt hic in vlt.
gl.a r.23.di.quorundā.C.ſi reus vel accu.l.j. ex quo ei vi-
uenti cōicatū fuit,& eius oblationes receptæ.ſ.eo.qa in
omnibus.ſed quid ſi eo caſu ante ſepulturā veniant de-
bentes recipere,ſed hæres vſurarii negat,dicit,ꝙ niſi pro
batio ſit prompta,ſepelietur,poſtea lis ſuo marte proce
dat,alī.cuique fas eſſet,ſepulturā alterius impedire, & il-
lū vituperare,quod a iure interdr̄.C.de ſepul.vio.l.fi. &
8 auth.qui domū.in contrariū alle.ꝙ † appellatio impe-
diat ſepulturā.ſ.de ſepul.ex parte.ibi ſoluitur in gl. ii. &
vide,quod ſup ea ſcripſi,& ibi.libros.ad quos edēdos cū
de vſuris agitur.hodie cogi pñt,p cle.c.ii.ex grādi.§.cæte
rū.vide qd dicā.j.ſup gl.antepe. ¶In gl.iii.ibi, nō extāti-
bus,vel nō petētib',vel nō curātib',hoc verū, niſi remit
terent,ꝙ liberaliter & ſine peccato partē vſurario ſup-
plicāti ēt ,p remiſſione & partē ſoluēti,qa tūc liberatus
eſſet,ita ꝙ nec pauperibus ſolueretur ſm Goſ. in ſum.
e.ti.vltra mediū.ver.qd ſi vſurarius. & Hoſt. plenius in
ſum.e.ti.§.fi.ver.qd ſi fœnerator.& ver.ſe.theologi dicūt
ꝯtriū,niſi totū ſoluāt,ꝙ pōt locū habere ſm Bar. & Ioā.
qñ totū ſoluere pōt,alias locū hēt primū dictū p lrām
hic,ꝓut patiuntur facultates,vide, qd dicā. j. de regulis
iur.peccatū.ſup gl.¶In gl.dicebat.ibi , eluſioni. dicebat
hic Guil.ꝙ iſti fœneratores de Tuſcia dicebāt,ꝙ ſolū vl-
timus de genere damnabitur,ex quo omnes ꝓdeceſſo-
res mandauerāt vſuras reſtitui.& ibi,vires hæreditatis,&
non vltra,ſi fecit inuentariū.C.de iure delib. ſancimus.
& in auth.de hære.& fal.§.hinc nobis.ſm Guil.vidi du
9 bitari,an † in foro conſcientiæ hæres,qui nō fecit inuen
tarium,teneatur vſuras reſtituere vltra vires hæredita-
tis.Hoſt.tenet ꝙ nō,in ſum.de teſt.§.pe.ver.qd ſi nō ſuf-
cit.& ii.ver.ſed.& ſm hoc id,qd ipſe no. ſ. c. tua nos. &
ipſe.& Ber.de rap.in literis.intelligant de foro iudiciali.
& cōſtat,ꝙ ſæpe hi duo fori diſcordāt.xvii.q.iiii. c. vl. de
reſti.ſpo.literas.de ſpo.tua nos.de ſent.exc.inquiſitioni.ad
hanc materiā ꝯueniunt,quæ ſcripſi. ſ. de immu. eccle.
qa plerique. i magna gl.,p hoc dicto facit litera hic,pro
ut patiuntur facultates,& prædicta decr. In literis. ſ. de
reſcri.cū ſi.itē cū iudiciū Dei innitatur veritati , de ſen.
exco.a nobis.ſcdo,& in veritate plus erat in nobis,ſi iſte
pōt euadere iudicialē cōpulſionē,quæ ſequitur opinio-
nē ex præſumptione legis,quod plus fuerit in bonis ,ex
quo omiſit inuentariū.ex veritate & foro ꝯſciētiæ tutus
erit.ad idem facit æquitas qua nil deberet recipe a debē
tibus,cū defunctus nō tenetur vltra facultates , vt eſt di-
ctū,& patet.ſ.eodē,cū tu,ergo nec hæres,& p hoc ſolui-
tur,qd dici poſſet,humanā legē factā ab eo q pōt ſi non
nutrit peccatū,ligare in foro ꝯſciētiæ,de quo p Tho.par
te ſcda.q.xcvj.ar.quarto. nouiſſime comperi hoc diſpu-
tatū Peruſii per dñm Federicū de Senis,q idē tenuit ta
li ratione,qa inuentarium quo ad vſuras ſcdm leges, q̄
de inuentario ſtatuūt,nō fuit hæredi neceſſariū, q ex de
licto defuncti non tenetur,niſi quātū ex illo ꝑuenit ad
ipſum.C.ex delic.de.l.vna.ius aūt canonicū , qd voluit
hæredē teneri,& ſi nil ꝑuenerit ex delicto,ægrate hinc
inde pēſata nō arctat vltra facultates vt hic. & ſuperius
dixi,quaſi ꝯcludat,ꝙ cū iure ciuili non teneatur , & ius
can.cū non arctat ad plus in foro ꝯſcientiæ nō tenetur.
¶In glo.eſt ergo.ibi,ex quo iſte. de quo loquitur tex q
ſ.mandauit vſuras reſtitui. & ibi. hæc pœna,ſm Guil.
hoc tñ itelligo de illo,q neſciebat ſe ad plus teneri , vel
nō potuit plus facere,q̄ mādare.¶In gl.paupertas.ibi. il
lā partē & totā nō habita rōne ne egeat,vt no.e.ti cū tu.
in gl.antep.& ibi dixi.q ꝯcordant illas gl. ꝙ hic Arch.
& ibi Gui.idē cle.Pi.& Arch.& in fi.& no.ſ.e.tua.in pri.
gl.& ſm hoc ſi diceremus bona hypothecata.ſolutum
10 eſſet,qd quæritur† an ſufficiat vſurariū dediſſe hypote-
cā bonorū ſuorū. & rñdet ꝙ nō , qa ſm eos illa cautio
nil addit,tñ de hac hypoteca nō habemus textū expreſ
ſum.& ꝯ id facit, qd ſcripſi poſt Ho.ſup ꝓdi.gl. & ſi dicā
tur nō hypotecata,tūc aliquibus vr̄ hypotecā ſufficere,
pro qbus facit,qd no.ff.man.ſi mandato Titii. in gl. pe.
& ꝓcedit hoc dubiū.qñ idoneā dare poterat,aliter non,
vt patet in gl.nomine.& no.j.de pœnis.fœlicis.§ cū aūt.
in i.gl.¶In gl vt ſerui.ibi,vſufructu.quid ſi nudū vſum.
dic,ꝙ ex re noſtra nobis acquirunt,non aūt ex opera.ff.
de vſu & habita.p ſeruū.in prin.& no.inſti.per quas per
ſonas no.acquir.§ j.secūdum Bar.& Io.mo. & ibi dixit
Bar.& poſt eum Io.mo.Guil. reminit ad no. in præ.l. ꝙ
procur.ff.de procu.& In Spe.de procur.§. vt aūt. verſi. &
no.quod large.& ibi,ſi procur. l j.in fi.& ff. quod cuiuſ-
que vniuerſi.l.fin.& ſi qs can.ſ.pe & ibi.penſionē in fru
ctibus.de quibus.j.ſequitur nō dubitatur.ſed de penſio-
ne q̄ non germinat,& ex ꝯctu debetur,cōiter legiſtæ ꝯ,
niſi in ſubſidiū,allegāt.ff.de iſtito.l.j.& de exercu.l.i §.ſed
ex ꝯrio.& idē Fran. Accur.in l.lul.al.inter eum.§.ſi pro
cur.ff.de actio.emp.ſi.qd ſcripſi,de deci.paſtoralis, ſuper

j.glo.¶In glo.intelligas.ibi.ſpiritualibus ſm Guil.& vi-
de,quod ſcripſi de teſt.Ioan. ſuper ver. dioceſanũ. & in
fi.Guil.all.de offi.ordi.paſtoralis.in fi.& C.de epiſ.& cle
ri.orphanotrophos.j.reſpon.& remittit ad Spec. de ſa-
tiſ.§.viſo.ver.ſed quis recipiet.¶In glo.ſic.ſ.ibi,ſm Bar.
Io.mo.& Arch.¶In gloſ.quia magis. ibi. Indigenis. di-
cit Arc.ꝙ hoc,ꝙ ſint de parochia,non putat de ſubſtã-
tia,ſed de bene eſſe,vnde ſufficiet, ꝙ ſint idonei , allega.
ad hoc.iiii.q.iii.ad fidem.iii.q.ix.ſi debitum.& quod no.
iii.q.v.canonica.in j.glo.& ibi ſaltem duo.xxxv. q.vi. §.
vlt.dicit Arch.dici poſſe,ꝙ cum nulli fiat præiudicium
videtur valere vnicus teſtis cum illo, qui recipit cautio-
nẽ,ad id de conſe.di.iiii.paruulos,in fi.& e.cum itaque.
vbi de hoc.& xxvi.q.vi. is qui . bene facit . ſ. de teſta. in
oĩ.vt hic exigẽs habeat ꝓ teſte,ſicut ibi monẽs, & iſtud
ſatis puto,ſi nullius p̃iudicio ageretur,ſed ſi dicat hæres
ab inteſtato ſe hæredem,quia teſtamentũ non valuit.hic
non poſſet negari in præiudicium inſtituti. & idem in
ſimilibus.¶In glo.interpoſitio.in fi. quin poſſet acqui-
rere in cautionibus iudicialibus.vide,quod ſcripſi de ꝯ-
uer.coniu. dudum.poſt prin.vnde ſic .j. limitatur eius
poteſtas,vt mandatum ordinarij requiratur, & hoc ꝑ
taxationem & approbationem cautionis recipiendę,
de qua ſtatim ſequitur,& vide, quod p̃dixi ſup ver. ipſe
tñ.¶In gl.ideſt tabellioni.in fi.lib.x.concor. ff. de adop.
non aliter.& ff.de magiſtra.coueni. l.j. §. pe.cũ concor.
11 ¶In glo.nomine idonee, de illo†qui promiſit plene ca
uere,vel ad ſenſum ſapientis,an teneatur fideiuſſores da
re,vide in Spe.de emp.& vend.§.i. ver. quid ſi actum. &
ver.p̃cedenti.& no.j.l.ſtatim alleg.in vlt.glo.& ibi.iuret.
facit,quod no.ſ.eo.cum tu,in glo.penul.vide, quod.ſ.di
xi ſuper glo.paupertates.in fi. Refert Guil. quoddã tene-
re,cũ nõ ſepeliendũ,ex quo cauere nõ poteſt idonee,
& ſit iſte rigor ad terrorẽ criminis.j.§.omnes. & ſufficit
ſic ſcriptum,licet perquã durũ. vj.q.iii.ſcriptũ. xix. diſt.
in memoriã.ff.qui & a qui.l.proſpexit.& in re dubia tu-
tius eſt verbis ſeruire.ſ.de ſponſali.iuuenis.ff.de lega. iii.
non aliter,vel fiat,vt dicitur in raptore.ſ.de rap.ſup. ſm
eum.& ibi,non audietur.ſ.e.quia fruſtra.& ibi. extorſe-
rat.alle.Io.mon.ff.de nego. geſt. ſed an vltro. in fin.de
pig.actio.l.ſolutum.§.ſolutam.& ibi ſm Gui.& Bar idẽ
Ber.eo.titu.quia fruſtra.ad fi.ſecundæ glo.& ibi. ex ſatiſ-
datione.& ſi ſolum ſacerdoti promiſiſſet.& iuraſſet ,vi-
de remiſ.quã dedi in tex.ſup verſi. itaq; ipſis. Io. de Deo
lib.iii.q.viii.diſputauit caſum illius , qui in teſtamento
fecit duos fideicommiſſarios,mandans eis ꝙ reſtitue-
rent certam ſummam , quam male receperat , faciẽs
eos ꝓcuratores in rẽ ſuã,& volẽs ꝙ etiã ſi viueret, dura-
ret illa poteſtas,demũ ſanatus petit,ꝙ ſibi cedant om-
ne ius illis per hoc quæſitum.& tenuit, ꝙ id petere nõ
põt, cũ illud non fuerit pure teſtamentũ , quod patere
dixit ex verbis prædictis.¶In glo.& ſi quantitas. ibi. rñ-
deo.idẽ ele.Pi.& Guil.& ſm eũ habebit ẽt hoc locũ,qñ
Italicus in prouincia Frãcia,vel Anglia publice vſuras
extorſit,& de hoc publico fama eſt in ciuitate ſua ,vbi
moritur.Sed qd ſi hoc caſu arbitratus eſt,poſtea nõ ap-
paret prouincialis Gallicus,vel Anglicus, q petat. dicit
Guil.ꝙ ordinarius faciet ſibi edi librũ rõnũ illius , & q̃
ibi extorta inuenerit,reſtitui faciet.cle. e. tit.ex grãdi. &
dicit ſe ſic qñq; feciſſe.Ia. de Baiſio diſputãdo tenuit ad
petitionẽ pris id fieri nõ debere. induxit decr. primã de
proba.cũ ꝯcor.ibi no.& ſatis eſt illi,ꝙ hoc nulla.l.caue-
bat.C.de colla.illã.ff.de præuar.l.iii.i fi.ſ.de trãſla.c.ii.liẽ
ꝓhibitũ eſt res alienas rimari, ne ſecreta p̃rimonii di-
12 uulgentur.C.de alimẽ.pu.pręſ.l.vl.& nil durius†q̃ paupta
tis detegi vilitatẽ.C.qñ & q.quar.pars.l.ii.lib. x. & iudex
rimari volens poſſet ꝓhiberi.C.de iure fiſ.ꝓhibitũ.e.lib.
13 & †iniuria eſt alterius domũ ingredi illo inuito.ff.de in
iur.l.lex Cor.Iudex ergo.q dẽt aliorũ iniurias ꝯpeſcere,
illã nõ faciat.ſ.de na.ex lib.ven.c.vno.Formabat ẽt.q.in
eo,q ſatiſdederat,hodie in ſatiſdationib' ſemp exigũt li
bri rõnũ,vel ſaltẽ ꝓmiſſio de illis tradẽdis,& no.ꝙ dec.

ex grãdi.§.cęterũ. ũ dicit,ꝙ libri violẽter de archa tollã
tur, ſed ꝙ p cenſurã eccleſiaſticã illos edere cõpellãtur,
vt ẽt ibi no.¶In gl.p̃p̃.in fi.Idem ꝯſuluit Guil.& Io. Arc.
¶In glo.pe.ibi,vt ſ.dixi. vide,quod dixi in textu.Itẽ cũ ꝯ
feſſio debeat eſſe integra,vt patet.ſ.de pę.& re.omnis.in
prin.ſic & abſolutio dẽt eſſe integra.iſte autem integra
liter abſolui non põt, ex quo nõ cauet , ergo nulla fiet
abſolutio,nec.n.nouit Deus opus imperfectũ,de baptiſ.
maiores.ver.ſed adhuc.& in fi.verbũ fuit.G.¶In vl. glo.
ibi,ſm Gui.& Bar.Io.mo.& Arc.& ibi,teſtamẽta laico
rũ ſm Guil.& Bart.& idẽ Io.mo.& ibi, dixit hic Bar. &
Io.mo.& ibi,cum ſuis concor. ſpecialiter alleg. Bar. &
Io.mo ff.de teſt.l.iiii.& l.eos,qui apud hoſtes.& l.ſi filius
fa.quæ iura dicunt,teſtamẽtum factũ p filium fa.pupil-
lũ,ſeruũ,vel ab hoſtibus captũ nõ ꝯualeſcere , licet ille
mortis tpe eſſet ſui iuris adultus,manumiſſus,vel reuer-
ſus.& in fi.ꝯ legiſtæ nõ reciperẽt hoc dictũ,p leges.ff. de
teſta.ſuperius allegatas.& hoc in teſtamẽto,in codicillis
bene.ff.de leg.iii.l.a.§.j.& vide,quod ibi no.ff.de bonorũ
poſſeſ.ſm tab.l.j.§.exigit.voluit enim,ꝙ teſtamẽtũ va-
luerit vtroq; tpe.ſ.factionis & mortis.vt ibi,ſed ꝯgrue vi
deretur diſtinguẽdũ,inter ſimplr ꝓhibitos,vt ſunt illi,de q
bus ſ.dixi,& manifeſtũ vſurariũ,q ñ eſt ſimplr ꝓhibit',
ſed ſolũ vitiatur teſtamentũ ex defectu cuiuſdã actus p̃
ambuli,qui ẽt nõ eſt de ſolennitatibus,quæ inſint teſta-
mento,nec pẽdet a voluntate vel pt̃ate tertii. hæc verba
q̃ ſic ſuccincte i ſcholis ſolebam dicere, declarãdo dico
ꝙ Papa,vel cõciliũ hic nõ ꝓhibet vſurariũ teſtari , ſed
ſolũ ꝓhibet alios intereſſe,quaſi cõmoditatẽ teſtãdi ſibi
auferat,nõ aũt faciat ipſum inteſtabilẽ,vel afficiat ipſi'
perſonã,bñ tñ irritat teſtamentũ ex defectu illius actus
præãbuli,q nõ eſt de ſolẽnitatibus,quæ inſint teſtamẽto
cu nõ ꝯfectione teſtamẽti ſit neceſſario adhibẽda,imo
quãque prius p̃ſtari põt,&,quod plus eſt,nec de ipſa tũc
eſt neceſſe fieri mẽtionẽ,cũ hoc nullo iure caueatur. j.
de ſen ex.is,q.ff.de præua.l.iii. in fi. ad hæc duo dantur
duo ſimilia,nã ꝯciliũ,quia pp.de elec.dũ dicit , aliter ele-
ctio facta nõ valeat,nõ per id infert, eligentes fore ine-
ligibiles actiue licẽ ſi electio ibi fiat , nõ ꝯ eſſentalia in
forma,ſed ꝯ p̃ambula,ſicut eſt vocatio abſentiũ , bñ ꝯ-
ualeret p ꝯſenſum cõtẽptorũ.eo.ti.ꝙ ſicut.ſ.e.li.de prę-
bẽ.cũ in eccleſijs.Sic ergo & in ꝓpoſito,cũ iſtud ſit de p̃
ambulis,vt dixi,quod in fi.dixi,actũ illũ nõ pẽdere a ter
tio,dictũ fuit pp filiũ fa.ſeruũ,vel captũ ab hoſtibus, de
qbus allegatũ erat ad ꝯtriũ,vbi diceremus,ꝙ hæc cõſtitu
tio faceret manifeſtũ vſurariũ inteſtabilem ante cautio
nẽ,vel vellet,ꝙ cautio eſſet de ſolennitate ꝯfectionis te
ſtĩ,planum eſſet ſm leges, ꝙ altero iſtorũ caſuũ teſtm̃
nõ valeret,nec poſtea ꝯualeſceret.¶Verũ eſt,ꝙ ſcđo ca
ſu legata deberentur in iiii.caſibus fauore libertatis ff.de
fideic.liber. in teſtamento. & alimentorũ triẽnio p̃ſtito
rũ.C.de fideicom.l.j.vel ſi dictum fuit,ꝙ valeret iure co
dicillorũ.ff.de teſta.ex ea ſcriptura.C.de fideicõ.ex teſta
mẽto.& l.ſi veritas. vel ſi hæres ſcit defectũ promiſit,vel
ſoluere cæpit.C.de teſta.nõ dubium.Eſt & tertia cauſa,
q̃ vitiat teſtm̃.ſ.vitiũ inſtitutionis, hoc tñ nõ adaptatur
huic caſui.tñ p eã bene arguitur ad p̃dicta,p.l.filio.ff.de
iniuſ.& ir.te.& per.l.qui ſoluendo.ff. de hære. inſti. per
quas leges probatur,& de ęquitate teſtamentũ ẽt nullũ
cõualeſcere ſublata eã ĩpedimẽti,quę inducebat nullita
tẽ nõ ſolũ ante mortẽ,ſed ẽt poſt.ꝯſtat aũt , ꝙ ius no-
ſtrũ innitit̃ æquitati.de trãſac.c.fi.ſ.eo.li.de re.pmuta.c.
vno.& in cle.de ap.q̃uis.in prin. nouiſſime ꝯperi Nic.
Matatelli in ſua ſolẽni diſputatione hãc pratẽ tenuiſſe
dicẽs,finẽ iſtius dec.intelligi,ꝙ teſtamẽta nõ valeãt quo
ad effectũ,alle.ſi.de reſcripto per.l.vniuerſa. C.de diuer.
reſcri.quæ.l.canonizata eſt.xxv.q.ii.apertius facit.l. vni-
uerſa.C.de pre.impe. off. qui dicit,reſcrip.non aliter va
leat,niſi fideiuſſio idonea ſuper ſolutione debiti prębea
tur,& tñ illa poſtea præſtita ſtatim habẽt effectũ. hic ta
pl' ſubdit̃.ſ.ꝙ ſint irrita ipſo iure.multũ facit , ꝙ effect'
decr.nõ læditur ex op.prædicta . Itẽ fauor , qui debetur

teſtamentis

teſtamentis.ī.de re iud.c.ſi. cum concor. q̄a caſus iſte
multum occurrit.quandoque contra hæredes inſtitu-
tos per uenientes ab inte.quandoque per ipſos venien-
tes ab inteſtato,& inſtitutos volentes ſm.l illud.ff.de ac
quir.hære.elidere teſtamentum & adire ab inteſtato ad
excludendum ſubſtitutiones,legata & fideicommiſſa,
ideo expediens putaui glo.ſic defendi.

De exceſſibus prælatorum. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Pater debet filium nominatim exhæredare,& princeps,qui pater eſt iuris,legem,uel canonē etiā debet nominatim exhæredare.*
2 *Genus tantū ualet quo ad omnia, quātū ſpecies quo ad ſpeciem.*
3 *Princeps ſi ſcribat ex certa ſcientia ,ualet reſcriptum , alias non valet.*
4 *Princeps cenſetur habere ſcientiam legum in pectore.*
5 *Miles ſciens ſe filium habere,inſtituendo alium videtur filium exhæredaſſe.*

CAP. PRIMVM.

CVm ex eo. Diuiſio ſup.ꝭ.gl. [*ciuitatibus &c.*]
vide.ī.de ſen. excom. ſi ciuitas [*locis
aliis.*]hoc ēt.ī.repetitur, per quod pa
tet,hoc eis nō licere extra ciuitates
caſtra,vel villas[*de nouo*]vide, quod
not.ſ.e.li.de elect.generali.ſuper eo.
verbo.quo ad hanc decr. dr̄ nouū,quod fit poſt illam,vt
patet ex v.gl.[*ſcandala.*]hæc ſolent obuenire reſpectu cle
ricorum religioſorum,q̄bus appropinquat ,& ob hoc
ſunt multi religioſi priuilegiati, ne ad certam menſurā
mendicantes prope eos locare ſe poſſint[*clamores*] dicit
Arch.de clamore habetur.ij.q.j.Deus.de acc.qualiter. ii.
de teſti.cum clamor.de collu.intantum.de prædictis re
ligioſis mendicantibus ,[*Nullatenus*]i. nullo modo. &
habetur idē.iii.q.v.conſtituimus.Arc.[*licentia.*]ſatis fue-
runt in hoc largi Romani Pontifices quo ad ciuitates,
in quibus religioſi mendicantes cuiuſuis ordinis non
habebāt loca,vnde vidi priuilegia aliquibus ex eis con-
ceſſa nominantia vltra.x.ciuitates,in quibus dabatur li
centia acquirendi noua loca , ſed quando tractatur de
mutatione locorum,difficiliores ſe reddunt , & volunt
plenius informari[*expreſſam*]de off.dele.ex parte.ii.Arc.
de ꝓhibitione.i.de hac conſtitutione ſm Arc.vide, q̄d
dicā ſuper glo.ſecus.ſ.acquirendo noua loca ad habitā-
dum antiqua mutando,vel alienando ſine Papę licen-
tiā facientem &c. [*hominum habitatio*] hoc eſt , quod ſo-
let inducere ſcandala,vt ſ.tetigi[*ac mutare.*]intelligo nō
ſolum de prima mutatione,qua de conuentu vadunt
ad heremum, ſed ēt de mutatione loci heremi electi
ad alium locum forſan aptiorem ex cā. ¶ Prima gloſ.
ſummat,& dicit quid determinat.¶Sc̄da glo.dicit, qui
dicantur mendicantes. Tertia no.q̄rit & remittit. ¶Gl.
ergo,no.& remittit.¶In gl.j.in fi.& tria facit,ponit ꝓœ
mium.ſc̄do prohibitionē cum decreto. ibi , nos ſuper
hoc.tertio prohibitionis determinationem ibi . ꝑ hoc.
¶In glo.iii.in fi.in gl.veterani.¶In glo.ergo neceſſe. in
fi.ibi etiam de hoc notauit Arch. ponens ad literam,
quod dicit Spe.de inſtru. edi. §. nunc autem . verſi. &
ſcias.vbi de priuilegio loquitur. de reſcripto vide de re-
ſcrip.poſſunt.§.ratione cauſæ.ver.Item ꝙ eſt contra ius,
cui placet,ꝙ ſi in reſcripto,vel priuilegio dr̄, non obſtā
te tali lege,vel tali canone,de quo ponit Archid.exem-
plū ꝑ decr.ſi apoſtolica.ī.eo.lib.de pręben.omnia valēt
ſi ꝯcedēs hēt ius tollēdi legē,vel canonē, vt princeps. ff.
ne q̄d in lo.pub.l.ii.§.ſi quis a principe. C. de teſta. auth.
hoc īter liberos.ff.de exce.l.iij.in fi.& l. iiii. ī. de reſcrip.
nonnulli.ff.de leg.iii.ſi quis in prin.teſtamenti,quæ.l.ſic
inducitur,ſi primū teſtamentum hēt clauſulā deroga-
toriā ſc̄do,nō valet ſc̄dm de primo nō faciēs mētionē.
ſed quælibet legis,vel canonis cōſtitutio cēſetur habere
clauſulā derogatoriā.C.de preci.impe.offe. l. nec dānoſa.
ſa.can.xxv.q.ii.ergo reſcriptum ꝯ illā tenetur de illa fa-
cere mētionem,nec valet,ſi non faciat,& tn̄ ēt hoc ca
ſu,q̄n fit expreſſa mentio,vr̄,ꝙ ſi ſcribitur ſuper mate-
ria non impetrabili,expectari debeat ſecūda iuſſio ,cū
præſumatur reſcriptum falſum,de cōfirma.vti vel inu-
ti.porrecta.ad id in auth.de man.prin.§. illud. col.iii. &
in auth.vt nulli iud §.& hoc no.iubemus.coll.viii. Et li
cet quidam dicant,ſolū duobus caſibus ꝓcedere , quod
dr̄ de ſecunda iuſſione.ſ.q̄n reſcriptum eſt contra vtili-
tatem publicam,vel quando non habet ſubſcriptionē
glorioſi q̄ſtoris , vt in ꝑ.§. & hoc no.in auth.vt diu.iuſ.
ſub.hab.gl. quæ tn̄ vr̄, ꝙ etiam aliis caſibus non impe-
trabilibus locum habeat ab identitate rōnis. auferetur
ergo tale reſcrip.de manibus exhibentis.C. de paga. ſa.
& tem.eorum.l.iii.qui tn̄ loquitur,quando ius publicū
offendit.Si vero dicatur,non obſtante aliqua.l. diuerſę
ſunt hic opi. ¶ Specula. dicit , loquendo de priuilegio,
quod forte non ſufficit hæc clauſula nulla.l.ſpecificata
ff.ſi quis cau.l.ſed & ſi quis.§.quęſitum.de procurat. qui
ad agendum.in prin.eo lib.ff.de acquiren.hæredi.l.ſi q̄s
mihi bona.§.iuſſum.& quod no.de ęta.& qua. accepi-
mus in vi.gl.facit.xxi.q.ii.ne quis.ſ.de reſti.ſpo.audita.&
C.lib.x.de peti.bonorum ſub.l.ii.de confir. vti.,vel inuti.
bonæ.de do.& cōiu.c.ii.de offi.deleg.ex parte.ii.cui cō-
cor.ff.quod vi aut clā.l.i.§.deniq;.vbi dr̄,nullā exceptio
nem admitti,& tn̄ admittūtur.iiii. hoc intelliges ꝑ no.
de reſt.ſpo.,item cū quis.in fi.i.glo.coniuncto quod ibi
addidi,ad hoc facit.ſ.eo.li.de excep.pia.& j.de ſen.ex.cō
1 ſtitutionē.licē ſicut †pater nominatim debet exhęreda
re filiū.ff.de lib.& poſthu.l. ii.ſic princeps , qui iuris eſt
pater,nominatim exhæredet legem, vel canonē. ꝓ hac
opi.facit,quod no.Cy.ꝯ literas legatorū ꝓ priuilegiis ſo-
rorū.C.q̄n impera.īter pu.& vi.l.vna.¶Sc̄da opi.nēt, ꝙ
2 valeat etiam in genere,q̄a †tm̄ valet genus quo ad oīa,
q̄tum ſpecies quo ad ſpeciē.ff de adminiſtra.tuto.ſi plu
res.& l.ſi duo.in fine.vbi æquiparantur in totum dene-
gaſſe,vel in ea re tm̄,de q̄ta agitur, quæ comprehende
batur in toto.facit.C.de qua.præſcriptio. l.ii. de præſcri.
xxx.vel xl.annorū.l.oēs.ſ.de trāſac.c.j.& de offi. ordi. ſi
ſacerdos.& quod ibi not.Item ſi vna. l. vel canō ꝓhibet
tantum valet decre non obſtāte aliquo canone, ſicut
non obſtante tali canone,ſicut in exhæredatione filii
non eſt neceſſe illum nominari,ſi vnicus eſt. ff. de libe.
& poſth.l.ii.& iii.l. Titius.vbi habens vnicū filiū illū ex
hæredat pluraliter loquendo ,filios meos exhæredo. &
ſatis eſt,ꝙ aliq̄d ſit certū,licet non nominatim.ff.ſi cer.
pe.l.certū.ī.de teſtibus.licet ex quadā.de conſan. & affi.
3 tua.¶Tertia opi.diſtinguit † vtrum princeps ex certa
ſcientia ſcribat,& tunc valet,an nō,& tūc nō valet , q̄a
non præſumitur iuris obſeruantiā &c. de elec. eccleſia.
ii.C.de inoffi.teſt.ſi quando.hæc diſtinctio no.C.ſi ꝯ ius
vel vti. pu.l.vlt.& in præ.decr.ex parte.ii.de offi.deleg. in
j.ii.& iii.glo.de confir.vti.vel inuti.porrecta.ad fi.in glo.
& exemplificamus nos ſcientiam & ignorantiam per
decr.nonnulli,& per ibi no.in vlt.gl.primæ partis. & vi-
de,quod ſuper ea dixi. Et eſt aduertendum ,ꝙ hæc opi-
nio concluderet,valere reſcrip.non ſolū ſi generalia ver
ba derogatoria ſint in illo,de quibus prædixi , ſed etiam
ſi non ſint. Et ſic habes quartam opinionem, quæ l hoc
differt a iii.vt eſt dictum,& fundatur hæc opinio ſuper
4 ſcientia iurium † quam princeps habere cenſetur in pe-
ctore,vt in præ.decr.licet.ſ.eo.lib.de conſtit. & ſ. de ap.
ſępe.& C.de teſt.omnium.& ſic ceſſat in principe ratio
illius.§.quęſitum.quæ eſt,ꝙ aliquis ſpecificatis ſingulis
caſibus non renunciaret , qui in genere renunciat.co-
adiuuatur hoc per l.C. de teſta. mi. ſicut certi iuris. vbi
5 miles † ſciens ſe filium habere inſtituendo alium vide-
tur filium exhæredaſſe,licet non exprimat,ad idem. ff.
de excuſatione tutor. item Vlpianus . §. vel vbi ti-

mor.abſoluitur a tutela, ſi princeps ſciens eum tutorē dat ei licentiam domicilium transferendi, hanc opinionem coadiuuat moderna opi. Ia.de Bel.qui tenet in auth.de teſta.imperſe.coll.viii.rogatoria non faciat mētionem.pro quo dicto facit.§.& ſi quidem.eodem titu. & quomodo reſpondet ad.l.ſi quis.ff.de leg.iii.aliud ſcripſi in prędi.decreta.licet.ſuper ſexta glo.ſi hoc tibi non placet.reſpondetur aliter ſm Pet.de Bel.quod.l. ſi quis, loquitur in teſtatore,qui eum diſponat ad voluntatem ſuam,imputet ſibi,ſi voluntatem clarius non expſſit.hic loquitur de principe,qui non ad ſuam ſed ad ſubditorū vtilitatem diſponit,vnde nil negotio imputandum, ſi non loquatꝰ apertius,ad hoc.ff.de pact.veterib⁹.¶ Quinta opinio diſtinguit,an princeps proprio motu concedat priuilegium,vel reſcriptum,an ad petitionem alterius.vt primo caſu valeat mentione non facta. ſecundo caſu non valeat.ad hanc bene facit.ꝰ. eodem libro, de præben.ſi motu proprio.& c.ſeq.& cle. eodem titu.ſi Romanus,& quod no.de mu.peti.c.ii.ad finem vlt.gl. non tamen intelligetur motus proprius, niſi hoc ibidē exprimatur,vt in decreta.ſi motu.ad primū mēbrum huius diſtinctionis adaptari poſſet ſolutio Petri,de qua proxime dixi.¶ Sexta opinio diſtinguit inter priuilegia & reſcripta,& hoc tangitur in glo. hic allegata in fi. & placere videtur Hoſt.in ſum.de reſcrip.§.quas vires.ver ſi.ſi vero ſit contra ius.& verſi.ſed nunc.primo caſu valet,cum princeps priuilegiando contra ius facere intēdat.iii.diſtinc.priuilegia.de verbo.ſig.abba. Secundo nō valeat,cum reſcriptum concedendo,ſm ius facere intēdat.C.de prec.impera.offe.l.reſcrip.canon.xxv.q.ii pro hac diſtinctione facit mos curię,qui habet, ſecunda p cancellariam ſine lectione tranſire prima non. ¶ Septima opinio,quam ponit Arch.in pręc decreta. licet. habet,quod certi ſunt caſus,quibus oportet de iure communi,contra quo impetratur in reſcripto fieri mentionē,vt de reſcriptis.nonnulli.de ętate & qualitate. eſt te.de cle.non reſiden.cum dilectus. & ea. pe. & dilatari poteſt ad omnem caſum,quo impetratur ꝯ ꝯciliū generale,vt in c.nonnulli.vel Lateran.de capel.mo. c. pe. & vltimo.idē de quolibet iure,quo ſpecialiter id cauetur,vt hic,& idem qñ iuris ordo peruertitur,vel manifeſtam iniquitatem cōtinet,patet primū de reſcrip. cām q̄.ſcdm.eo.ti.c.ii.¶ Prædicta,nō plus dilatādo mām,reduci poſſunt ad diſtinctionem talem, aut reſcriptū ꝯ ius cōmune poſitum obtentū habet clauſulas derogatorias,aut non. primo caſu, aut ſcribitur nominatim non obſtante tali canone,vel lege.aut nō nominatim, ſed per ęquipollentiam nomini, aut generaliter,ſcilicet non obſtante aliqua lege vel can. Secundo principali mēbro,quādo nō habet clauſulas derogatorias. aut eſt de caſibus,de quibus cauetur de iure debere fieri mentionem,aut non,& tunc aut eſt in forma priuilegii.aut reſcrip.& tunc aut proprio motu principis conceditur, aut ad petitionem alterius,& tunc aut conſtat de certa ſcientia principis,aut non.reſponſiones ad mēbra patent.ꝰ.Expedito quod quæritur de verbis derogatoriis ad ius cōmune multa informatio per id poteſt haberi ad aliā quæſtionē, qua quæritur de verbis derogatoriis ad priuilegia per acta,conſuetudines,& ſtatuta.i.an tollantur per verba generalia, allegationes pro & ꝯ vide ꝟ. verſi.ſi vero.& verſicu.ſequenti. vltra quas, quod ſufficiat in priuilegiis.patet.ꝰ.eo.c.octauo.de hęre. ſicut ait. vbi de hoc dixi.& c.ſequenti.in fi.& de his quatuor per mixtim,quod tollantur per verba generalia. ꝓbatur in cle.de ſepul.dudum. ver.nos etenim.& de ſententia excōmunicatio.c.i.in fi.de priuile.conſuetudinibus & ſtatutis.ꝰ.eodē libro.de elec.cū non deceat.& c. quia ſępe. & in cle.de iurepa.c.j.in fi.& conſue.& ſtatutis.ꝰ.e.li. de capel.mo.c.vno.in cle.de ęta.& qua.vt hi qui.ad fi.de relig.do.qa contingit.ad fi.de priuil.& ſtatutis in clemen. de priuile.c.i.ad fi.de pœnis,cupientes. in fine, ſpecialiter de ſtatutis.ꝰ.eo.lib.de hæreti.vt officiū.§.ad conferibendas.Itē ſpecialiter de conſuetu.in cle.de ſta. reg. c.j. §. ſane.de pœnis.ſi quis ſuadente.poſt pri.de priuile.ſpecialiter.ꝟ.eo lib.de ſen.excom. c.j.in fi.de ſepul.c.j.de deci.c.j.de regularibus. c.i. de ſtatu mona. attendentes. §. atque.de reli.do.c.j.ad finem.de cenſi.c.j.in fi.de hęre. c. j.ad fin.de priuile.c.ij.de pœniten. c. ii. de ſen. excō. cū ex eo.ſed de verbis conſtitutionum papalium non eſt dubium,tum quia apparet certa ſcientia,tum quia impoſſibilis eſſet declaratio propter generalitatem ipſarū quę cunctos ligant,de conſti.c.i.de reſcri autem gratioſis habentibus clauſulas derogatorias vide, quod dixi. ꝰ. e.lib.de reſcri.cū aliquibus.in glo.cla.& glo.ſeq facit eo. ti.ſi propter.Breuiter dici poteſt,ꝙ in omni materia ſi p verba derogatoria prolata licet generaliter ab eo q derogare poteſt,apparet eius voluntas.ꝙ generaliter omnibus derogare voluit,illi ſtabitur, per ea quæ dixi. ꝰ. in iii.opi.in concesſionibus vero generalibus non veniūt, niſi ſint expreſſa,quæ veriſiſr quis conceſſurus non fuiſſet.ꝟ.de reg.iur.in generali.& ibi videas. ¶ In pen.glo.in fi.vide,quod dixi de regula.ſane.in fi.vl.gl.

De priuilegiis & exceſſibus priuile. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Monacus monaſterii exempti, qui ſtans in loco exempto percuſſit lapide exiſtentem extra locum exemptum,an ab abbate, vel ab ordinario iudicetur.*

2 *Acceſſory conditio ſequitur principale.*

3 *Remiſſio reſpicit delicta.*

4 *Actor ſi fauorabilem cauſam foueat,item & reus, ille præfertur, qui fouet fauorabiliorem.*

5 *Iure communi utentis & priuilegio cauſa eſt fortior, quam utentis ſolo priuilegio.*

6 *Priuilegium legis mortuę mitius tractatur, quam priuilegium legis viuę.*

7 *Chriſma,oleum ſanctū, conſecrationes baſylicarū,& ordinationes clericorum,& his ſimilia ſunt a diœceſanis epiſcopis poſtulanda.*

C A P. P R I M V M.

VOlentes. Primo præmiſſo proœmio,vel exordio ponit declarationem circa priuilegium exēptionis, declarationi obicit ſolum & proteſtatur. Scdo declarationē ꝓrogat ad priuilegiū de certo iudice. Tertio determinat quid iuris de priuile.quod eximit a pœna cenſurę.ſcda ibi,& idipſum.tertia ibi,in eos.ſed Io.mo.qui diuidit in v.partes.de exordio facit primam,de obiectione & ſolutione tertiam ibi.nunquid. dicebat Fran. ꝙ decreta. iſta vocari poterat priuilegium interpretatrix.Itē ſciendum, ꝙ multi hodie ſunt exempti etiā contra hanc decr.ſ.vt etiam in his tribus caſib.quos decre.iſta pmittit, non poſſunt corā ordinariis conueniri,dicit tamē Boa. ꝙ vidit opponi contra illa priuilegia dicentia non obſtante hac decr.ꝙ non valebat,cum decr.iſta non ſit illa,quę obuiet,quia eſt veteris iuris declaratoria non nouum conſtituens ad hoc verbū declaratione, ſed ſtatī ibi ſequitur diffinim⁹.& ꝟ.§.j.dicit decernimus, ſed nec curandū,cū licet ſit declaratio,tñ eſt cōſtitutio, & vt dicit Io.mo.ꝟ.eo.ep̄orū.valent talia priuilegia,quæ ſecuta ſunt hanc decr.licet præceſſerint hāc cōpilationē, cū decre.iſta nō mutet,ſed pri⁹ edita & approbata hic iterum approbetur,nec nouum ad ipſam adiiciat. Goffr. autem diſputauit quæſtionem.xvi.de priuilegio exemptionis impetrato poſt citationem an iuuet in cauſa ꝓdicta,ſoluebat, quod vbi illud priuilegium dato ꝙ p̄ceſſiſſet,non obſtaret,certū eſt,ꝙ multo minus obſtabit impetratū poſt exēpla patet hic ipſe,alle.auth.qua ī ꝓuincia.C.vbi de cri.& decr. cū capella. eo. tit. Si vero prius habitū obſtaret ad hoc,niſi appareat, ꝙ Papa causā ad

ſe voluit reuocare,dicit idem per l.ſi quis poſtea.ff.de iu
di.& l.vbi.eo.tit.& per.l.tutor.ff.de exc.tut. facit.ſ. de ſo.
compet.c. pen.eo fortius procedit hoc, ſi citatio fuiſſet
talis,quæ induxiſſet litis pendentiam,ſm formam dec.
vt ibi.pen.in cle.hoc dico per decr.vlt.e.ti.vt li. pen. & p
decr.cũm quæ.ii.de teſti.& vide,quod ibi no. in ii. & iii.
glo.& ſuper eis dixi,alii potiſſime ordinarii ad hoc ela-
borare ſolẽt,& ipſi exẽpti & illi.i.ordinarii.ius exigit pu
niendo illos,ſi delictum eſt notorũ.ſ.de cẽli.Romana.
§.notoria.Si dudum & eſt cõtumax excõmunicet & p
cedatur iuxta notata,de do.& contu.veritatis.ſi eſt q̃ſtio
de re,vel contractu,procedatur,vt ſ.vt li.nõ cte.q̃m.§.in
aliis.& §.ſe.& ſm Hoſt. [*exercere*] Hoſt.continuat hic
ver.ſaluis.plus placet,prout iacet,cum proteſtatio me-
lius cõiungatur aſſertioni negatiuæ,quã affirmatiuę, ip
ſe tñ ſic aptat,q̃uis dixerimus,quod i trib⁹ caſib⁹ ordina
rius hẽt poteſtatem,non tñ intelligatur de illis tantum.
q̃a volumus eſſe ſalua iura &c.i.ñ illud nihilominus ſa
tis facit pro Hoſtien. ibi dicam. [*quia nec.*] tolle literam
1 j.conueniri poſſunt[*in loco exempto*]de monaco† mon.
exempti.qui ſtans in loco exempto percuſſit lapide exi
ſtentem extra locum exemptum , diſputatum fuit bis
vtriuſque loci habita conſideratione.vterque ſit iudex.
ſ.abbas & ordinarius,cum ponderato initio fortior eſt
cã primi .ſ.iudicis loci exẽpti.allegabatur.ff.ar.fur.c.ſi
plures.in fine.& fuit q̃ſtio Egy.Cremo.quam vide ple-
nius.j.de reg.iuris,in obſcuris Fran.ſ.de ſo.cõpe.c.fi.di-
xit vtrũq; debere conuenire,alle.de reſcr . paſtoralis. de
ſen.exc.cum illorũ.de monaco vero,qui extra mõ.exẽ
ptum incedit ſine habitu,vẽ p hãc literã, q ordinarius
eum punit,ſecus ſi intra locũ exemptum , & ſic poſſet
intelligi.quod no.Inn.ſ.eo.recepimus.& Arc.hic,& vi-
de,quod ſcripſi poſt Inno.eo.tit.ex ore. in fi. Itẽ appro-
bat hæc litera ſolutionem Stephani prouincialis , qui
diſputando reuulit,exemptum dilinquentem in loco
non exempto ligari per ſtatutum epi,dummodo ſtatu
tum religioni congruat,diſciplinæ cõueniat & ſaluti p
ficiat.i.diſt.cõſuetudo.& ſic ſoluitur cõtriũ de decreta. ni-
mis praua.de exceſ.præla.quod intellexit de religioni c
trariis.Idẽ ſi fierent in fraudem exemptionũ.facit. c. ſi.
quãto.de primo vide,quod dixi, de maiori. & obe. qd
ſup his.ſup.i.gl.ſubdit, q ſic excõmunicatũ poterit de-
nunciare epſ,cũ denunciando non cognoſcat, nec iudi
cet,ſed declaret,alleg xii.di.pceptis.de reſcrip. cum ctin
gat.ff.de acqui.re.do.l.adeo.§ cum qs.de teſt. hr̃des. §.j.
Itẽ per id cõſulitur aĩæ delinquẽtis. ii.q.j.multi.de cle. ex.
illud facit ad hoc,quod ſcripſi poſt Iac.Goſ.& Hoſti. de
2 off.le.noui ſuper vlti.glo.in fi.Itẽ facit † conditio acceſ-
ſorii.qd ſequitur principale,de reg.iu.acceſſorium.ſcias,
q ſi eſſet tam plena exemptio,q c hanc decr. eximeret
a foro delicti . & forſan cõtus & rei , tunc ceſſarent pdi-
cta,quia non ligarentur,& p cõſequens non denunciarẽ
tur. & iã vidi talia priuilegia & plus,q̃a vidi priuilegia , q̃
eximũt ẽt loca priuata,in quibus exempti habitãt,quã-
diu ibi habitant.multũ ergo in his ponderãda ſunt ver
ba priuilegiorum,eo.tit.porro.cũ cõcor. quas vide ibi gl.
iii.& ſuper illa[*iniquum*]ſis ergo cautus.vt cum exempto
contrahas extra locum exẽptum[*Res litigioſa.*] cõſiſtat,
quod eſt.j. nec.vbi ſunt tres caſus,qui ſubdiuiſi ſunt no
uem.ſi.ſ.de reſcript.ſuper literis.& præcedens ſatis pa-
tet.ad huius aũt & ſequentis intellectum ſcire debes,q
ſi Bon.domicilio delinquit Florentię , vel ibi cõhat , vel
ibi rem habeat,in omnibus his caſibus cõuenitur co-
rã Bon.primũ patet.C.vbi de cri.agi oportet.l.j.& no.d
ſo.cõpe.c.fi.in i.gl.Scd̃m.ſ.eo.li. de ſo.compet. Roma-
na.§.cõhentes.tertium.C.de præſcr.lon.tempo.l. fi. & C.
vbi in rem ac.l.fi.& no in præ.c.fi.in 4. his poſitis patet,
ad quid valet exemptio,q̃a ſup his tribus non conueni
tur corã iudice domicilii,ſiue hæc fiant,vel exiſtãt in lo
co exempto. licet intra dio.vt ſ.ſiue fiãt,ſiue ſint ex̃ dio.
vt hic. & ſic duo habent cõcurrere,vt iudex domicilii co
gnoſcat,primũ, q fiãt,vel ſint pdicta intra dioce. ſcd̃m
q in loco nõ exẽpto,& eſt ſi.ſ.e.de offi.le.c.pe. nec tñ
ſimplr cognoſcit ex foro domicilii, ſed ex foro delicti,
cõtus,vl' rei,& hoc eſt,quod voluit gloſſa, dum æquipa
rabat illum Anglico.& dicebat illum in totũ exẽptũ a
foro domicilii,ẽt quo ad poteſtatẽ remittẽdi.& iſte eſt
tertius caſus,q ſeq̃ĩ,cuius mens eſt,q retẽto pdicto the
mate Bon.domicilii,q deliq̃t,cõxit , vel rẽ litigioſã hẽt
Florentiæ,poſſet p Bon remitti ĩ delictis ad iudicẽ Flo-
ren.id requirẽtẽ.& in cõtibus & re litigioſa ſibi poſſet
iniungere requiſitus,vt Floren.cãm defenderet,hoc iſte
non poterit de exempto.Iſta.n. proprie procedunt ex
foro domicilii,quod breuib. verbis per gl. putabã intel
ligi,nunc apertius declaraui. [*ſuper iſtis.*]quod poſſent
exemptione ceſſante,vt prædixi.[*locorum.*]in q̃bus exẽ-
pti habent domicilium.dioceſani habeant aliquam po
teſtatem,quod ſequitur[*conueniantur.*]i.conueniri & re-
mitti petantur. Innoc. [*remittitur.*]de remiſſione vide,
quod no.in cle.de re iudi.paſtoralis.poſt mediũ. ver. q
ſi punitio,in glo.ſed nunquid[*illuc.*]ad iudicem delicti,
per quem requiritur[*vel ipſis*]exemptis,vel illic,vbi con
traxerunt,vel eſt res petita.Hoſt.[*iniungendi*]q.d.in his cõ-
ctu.ſ.& re.iudex nõ hẽt neceſſe remittere, ſatis ẽ ,quod
iniungat,q vadat defenſurus ibi cauſam,ſm Hoſt. Pe.
3 & Abb.& Archi.idẽ dicentes,q† remiſſio reſpicit deli-
cta,iniunctio cõtus,vel res litigioſas. & circa hoc vide,
quod dixi ſatis.ſ.eodem libro.de ſo. compe. Romana.
§.cõhentes.ſuper verbo citati,ſi ergo nec inueniũtur Flo
ren.nec remittuntur illuc, nec coram iudice domicilii
reſpondere coguntur,quid fiet,cum remedia.§. contra
hentes.non ſufficiant,dicit Hoſt.recurratur ad Papam,
& in hoc prodeſt priuilegium exemptionis.ſaluis nihi
lominus.i.non eo minus,q ſ.tres caſus expreſſimus tã
tum ſm lecturã Hoſt.de qua prædixi.ſ.ver exercere. vel
non obſtante,quod diximus in pluribus caſibus eos
exemptos,non per hoc derogamus iuribus ; quæ certis
caſibus poteſtatem dant ſuper exemptos, quæ corrige-
re per hoc non intendimus.& not.Hoſt.contra illos , q̃
ſunt faciles ad aſſerendum iura eſſe correcta,ſubdẽs lau
dabile forte talium magiſtrorum dicta corrigere,textuſ
que defendere.& facit,quod dixi,de appella.vt debitus.
ſup.iii.gl.[*apoſtolico priuilegio.*]quid ſi actor priuilegiatus
detrahendo res corã certo iudice hunc ſic priuilegiatũ
conuenit corã illo.poterit ne reus illũ declinare , & pe-
tere,quod corã ſuo iudice trahatur,nec oppones de de-
cr.ad hoc.de reſcriptis.quæ non obſtat,vt hic no. & ibi
ẽt in fi.ii.gl.& ne quod ibi dixi poſt Compo. obſtet quæ
ſtioni,intellige conuentionem fieri ſuper lite orta ante
impetrationem actoris,vel poſt,ſed priuilegium expri-
mebat ẽt de poſt exortis, vt abbreuiem , eſt ſciendum;
quod Iac.de Bel.qui diſputauit hanc quæſtionẽ , dixit,
quod præfertur actor,vel reus,qui ſolus fouet cauſam
fauorabilem.facit.ſ.de regulis iur.c.fi.cum concor. nõ
tñ intendit reſtringere ad iſtas. iiii. de quibus ibi , quod
patet,quia allegat.ff.de mino.verum. §. pen. & vlt. ex q
4 bus cauſis ma.l.fin. C.ſi aduer.fiſ.l.j.& ii.Item ſi † vterq;
fauorabilem,ſed alter fauorabiliorem,ille pfertur: ff.de
priuileg.creditorum.l.priuilegia. in autentico.de æqua-
litate dotis.§.his conſequens.Si autem vterq; ęqualr p-
tendit fauorẽ cauſæ,vel neuter id prætendit , ſed ſolum
priuilegium perſonę,tunc ſi reus habet plures iudices c
ſtitutos ſibi & actori electionis priuilegio attributo , vt
in ſcholaribus.per auth. habita.C.ne fi.p patre , erit ele-
ctio actoris.facit.ff.de pec.l.ſi vero. de iudi. q prior.& l.
in tribus.& in pri. cauſę fauem⁹ actori.ff.de iud.ſi qs in-
tẽtione.& dubiũ ipſe actor declarat,vt ibi.ff.de verb.ob.
l.inter ſtipulantẽ. §.ſi Stichũ. Si vero reus habet iudicẽ
de iure cõi,& alium ex priuilegio ſibi & actori tributo
electionis priuilegio,vt in viduis & ſimilibus eſt videre.
C.qñ.Imper.inter pu.& vi.l.vna.tũc ille actor,vel re⁹, q
forũ eligit ſm ius cõe pfertur alteri eligenti per priuile
5 gium,nam fortior† eſt cauſa vtentis iure cõi & priuile-
gio,q̃ vtentis ſolo priuilegio.C.de edi.di.Adr.tol.l.fi. &
Hoſt.ſuper.vj.Decret.

Auth.de conſangui.& vte.frat.§.fi.ſ.de dec.ſuggeſtum.
vbi vide concor.in & ſuper vlt.gl.conſtat ẽt facilius tol
li priuilegiũ, ꝙ ius cõe.ſ.de conſtit.cum acceſſiſſent. C.
ad Velle.antiquę.in Auth.de non alie.§.qa vero veriſi-
mile .In priuilegiis datis per ius cõe , in quibus quo ad
partes nõ eſt dari prius,vel poſterius.& facit, qd̃ dixi ſ.
e.li.de hære.vt officiũ.ad fi. ſuper gl poſſunt locũ habe-
re prædicta,ſed in priuilegiis datis ſingularibus perſonis
vī habenda rõ prioritatis,niſi quo ad illã cãm p deroga
toriã ſecundi tollatur primũ.ſ. de pſcrip. veniens. & de
hoc.25.q.ii.in fi.ſummæ.ad id.ſ.de reg.iur.q prior.cum
concor.& facit,quod dixi.ſ.eo.li.de pac.c.i.ſuper ver. li
bera [*Indultum.*]per quod euidenter apparet ſm Hoſt.
quo ad hoc Romanum Pontificem ſtatim bullato pri
uilegio poteſtatem aliis adẽmiſſe.ſ.eo.li.de conceſ.præ.
ben.qa cunctis.§.nec etiã. & §. ex parte [*archiepiſcopus*]
primates & patriarchas includit , qa non eſt vis in no-
minibus.de offi.ord.duo ſimul. vbi de hoc. & breuiter
oẽs ſuperiores pp̃.& eius legatis de latere exceptis,vt pa-
tet.ſ.de verb.ſig. veniens [*pro nulla cauſa*]q̃cũque ſit illa ci
uilis,vel criminalis,vel mixta,dicit Abb.ſ.cõtractus,de
licti,vel rei litigioſę[*præſumat.*]quod ſi fecerit,ſnia nõ te
net vt a nõ ſuo iudice lata ſm Hoſt.alle.ſ.e.lib de fo.cõ
petẽ.Roma.in fi.ſignat ꝯtriũ de his , q̃ not. & dixi poſt
eum.ſ.e.li.de offi.or. Romana.§.officialis.in vl.gl rñdet,
ꝙ hic p priuilegiũ oĩno ſubtrahitur poteſtas.patet.ꝙ ta
lis fuit intentio concedentis,vt hic ſequitur.ibi.penitus.
& ſ.eo.lib de conceſ.præben.qa cunctis.§.ex parte. per
ius vero ſcriptũ nõ omnino ſubtrahitur , niſi apertius
hic dicatur,vt ibi.& iõ q̃nq; & ſi contra ius factũ fuerit
nõ reuocat,licet fieri nõ debuerit,vt ibi no. q̃nque diſ-
ſoluitur,vt x.di.vides.& ſicut mitius agitur cũ lege q̃ cũ
6 legis miniſtro; ſic † mitius eſt agendum cum priuilegio
legis mortuæ,q̃ cum priuilegio legis viuę.ff.de arb Cel
ſus.de compen.ſi cum miliri.in Auth.de teſti.§.ſi vero
tale.[*ordinarii.*]talium priuilegiatorum. [*ubicunque*]hoc
ſtatim moderatur,no.per hoc Franc. quod priuilegiũ
ſequitur perſonã quocunque vadat.patet hoc. ſ. de reg.
iur.priuilegium.[*penitus.*]etiã ſi ibi delinquãt.ꝯhant,vel
rem litigioſam habeãt[*ſubiectos.*]ſecus ergo ſi eſſent exẽ
pti.ſ.de ſup.ne.præ.c.ii.& ſi libere,non ſic in caſu. ſ. eo.
li.de capel.mo.c.vno [*tã illorum*]monaſteriorũ a quib⁹
tranſmittuntur [*prioratuum.*]ad quos deſtinantur.[*ali-
quem monacum.*]vtrobique,& ſic abbas rõne abbatię po-
terit illum excõicare,& epũs rõne prioratus , qui eſt ſuę
iuriſdictionis.ſ.e.cũ capella.ſm Inn. & Hoſt.[*morantur*]
concor.ſ.e li.de tempor.ord.cũ nullus.in fi. in illis prio
ratibus vel capel.non exemptis.Pe.[*tenere.*]ſeruato ordi
ne & ex cauſa licita.alle.no.ſ.de ſent.excom.c. ſ. Hoſti;
[*poſſunt*] hinc deciſus eſt §. ſane. quẽ Hoſt.gloſſauerat.
& Abb.duas poſuit apoſtillas,& Bon. poſuit intellectũ
ipſius,cuius mens erat,ꝙ quia de adminiſtratione prio
ratuũ , cuius auctoritatem geri deberet,quæſtiones ſu-
perius emergebant,diffiniuerat Inn.ꝙ niſi aliud de ſpe-
ciali iure competat his,vel illis conuentuales,& qui cu-
ram habent dioceſanorum auctoritate , alii ſimplices
mandato abbatum debeant ordinari.nimis erat præiu
dicialis hæc diffinitio.& Inn.illam non gloſſauit,nec ẽt.
a princ.venit ſub bulla.nec poſt , vnde ſaltem nunc ſit
reuocata.ſ.in proœ.huius libri.ad fi. ¶ Prima gl. ſum-
mat,& ſubdit,quid determinet. ¶ Glo.ii. reſpon. p duas
quæſtiones.in quarum prima remittit. ¶ Glo.qa viden.
tur,declarat ob.ſo.quam facit tex.¶Gl.dixit hoc, rñdet
per quæſtionem & ſol.¶Glo.iſtud.reſpon.per ob & du
plicem ſol.¶Glo.antepe. alleg. duas concor. ſoluit con
trarium,finis reſpon.per q̃ſtionẽ.¶In gl.ad idem.ibi.hę
res abſens.ver.nã vbi,quem vide.ſ.eo.lib.de fo. compe.
c.i.in glo.no.¶In glo.i.in fi.& quæ no. Inno.ſ.eo.lib.re-
cepimus.& Hoſtien.in ſum.huius tit.§. fi. ſub. §. ſed &
dici poſſet,& hic excuſat prolixitatem ibi poſitam , di-
cens ꝙ ante hanc conſtitutionem totum illud ſcripſe-
rat,& ſe extollit,ꝙ iura noua pro magna parte ſuas opi.

approbant.¶In glo.ii.in fi.vnde legatus etiam de late-
re hoc non poſſet.ſ.de confir.vti.vel inuti.c.fi.dicit Ab-
bas.nec epũs.de exceſ.pla.c.ii.nec archiepiſcopus.eo.ii.ſi-
cut vnitc.¶In glo ſ.eod.in fi.Arch.alle.xxv.q.i. quæ ad
perpetua.& 9.q.ii.c.i. ¶ in gl.qa videntur.ibi,domicilii.
hoc,& quod ſequitur , declarari in textu ſuper ver. nec
vbi.& ibi.Anglicum exemplo.In quo tñ plus hẽt dioce
ſanus Bononienſis.quam in Anglico pp caſus ſpãles,q
bus ſibi ſubeſt,vt in gl.ii.¶In glo. dicit hic. in fine , dicit
Hoſt.& Arc.poſt eũ,hoc poſſe exaudiri vſque ad.30 vel
xl.paſſus ſm diſtinctionẽ cau.17.q.iiii.ſicut antiquitus,
& c.ſuper.& c.miror.& c. diffiniuit. dummodo ſint ex̃
muros,nam ſi ſint intra ambitum murorum alicuius
ciuitatis,vel loci. hæc paſſuum priuilegium nõ habe-
bunt.17.q iiii.quiſquis.¶In glo.vt ſ.ibi.c.vno.in fi.& ſ.
de præſcriptionibus , veniens.ver.criſma.p quẽ patet,ꝙ
7 † criſma.oleum ſanctũ,conſecrationes baſilicarũ,& or
dinationes clericorum,& his ſimilia ſunt a dioceſanis
epiſcopis poſtulãda.niſi aliud in ipſorum priuilegiis ꝯ-
cedatur,alle.etiam Hoſt. 16.q.i.interdicimus.& in fine.
vide,quod no in cle.de ſepul.dudũ. in gl. multoties.&
de pę.& re.c.ii in glo.pe.per quas glo.de multis nouis iu
ribus inſtrueris,quibus ordinarii poteſtatem habent in
exemptos.Ber.alle.ſ.eo.patentibus.de offic.ord.irrefra-
gabili.de ſta.mo.recolentes.Hoſt.Arch.& Abb.alle. di-
uiſim.18.q.ii.abbates.de ma.& obe.ꝙ ſuper. & c. ſolitę.
iſtud inducebat Hoſt.cũ aliquid tenebat ab ordinario.
ſ eo.ad hoc.& c paſtoralis & c.cum & plãtare.& c.tua-
rum.de hære.excõicamus.§.tanc.¶In glo.ſ. in fi. tã cir-
ca conuentiones q̃ circa remiſſiones.In glo.iſtud.ibi ꝑ-
terea.ibi iſta ſolutio fuit addenda propter aliud contra-
riũ decr.vl.i.de reſcriptis.quod prohibet reſcripta ad fu-
turas lites trahi.vnde dicebat Hoſt. priuilegiũ iſtud datẽ
ad impetrantis defenſionem,ſit ergo vt fauorabile, vali
dum & dilatandum.ſ.eo.in his. reſcriptum datur ad al
terius impugnationem.& ideo odioſum ad lites pñtes
tantũ,alle.de reſcriptis.nonnulli.C.de liti.l. vlt. ad fi. C.
manda per diuerſas. circa medium. ff. de doli exceptio.
pure.§.vlt.dicebat ergo Arch.ſi exponatur certo.i.deter
minato per priuilegiũ expreſſum non per reſcriptum,
ſoluta erunt oĩa contraria. ¶In gl.ſ. interdictũ. in fine.
dicit Hoſt.ꝙ ẽt deponere illos poterunt , & in arctum
monaſteriũ intrudere,ſi caſus talis fuerit, poteſtati eñ
ordinariorũ non detrahit,niſi inquantũ eſt expreſſum
ſicut & de præſcrip dicitur.ſ.de præſcri. auditis. & c. cũ
olim.¶In glo.ad idẽ.in fi.ver.nã vbi.& procedit hoc, &
ſi ibi delinquant tunc vel contrahant ſm Inn.¶In glo.
concordat.in fi.ſm Hoſt.idẽ lo.mo.& Arc.vide , quod
dixi poſt Inn.de relig.do.c.fi.§ fi.qui diſtinguit , an ha-
beat electionem ſui prioris,& an prioratus bona fuit di
ſtincta.¶In gl.vlt.ibi reuocationẽ , cui reſiſtere nõ poſ-
ſunt,de ſta.mo.cum ad monaſteriũ.ver.tales.& in fine,
ibi pręuentantur.de foro cõpe.propoſuiſti.ſm Hoſt. &
Ioan.mona.Quærit hic Roat.an prior iſte excõicatus,
poſt reuocationem & reuerſionem ad clauſtrũ adhuc
ſit excõicatus. & tenet, ꝙ ſi expreſſo ꝓprio nomine fuit
excõicatus.adhuc remanet excõicatus , ſecus ſi ſolum
prioratus,vel dignitatis nomen fuit expreſſum , p decr.
qm̃ Abbas.de offi.dele.vide de immu.eccl.aduerſus. ad
fi.vlt.gl.abſit enim,ꝙ excommunicatio prælati ex pro-
pria culpa proueniens liget ſucceſſorem,niſi illam cul-
pam faciat propriam, vt ibi.

SVMMARIVM.

1 *Ius ciuile poteſt legi in curia Romana.*
2 *Sedes quandoque ſumitur pro poteſtate iudicandi.*
3 *Fructus an debeantur illi,cum quo diſpenſatum eſt, vt poßit eſſe in ſtudio.*

CAP. II.

CVm de diuerſis. Præmiſſa cã prouidet, & prouiſionem declarat ibi . vnde volumus , hic priuilegiatur locus ſtudii. de priuilegiis doctorum

doctorum habetur. C. de profe. & me.l.medicos.lib.x.
ff.de excu.tu.l.ſed & reprobari §.vlt.[*confluant*] concor.
cle.de ſepul.dudū,poſt prin.quaſi prout ſm Arc.qa ec-
cleſia eſt vere mater.ſ.de ſum.Tri.fideli.gl. hic aūt alio-
rum afferunt enim fructū ſciētiæ in Dei eccleſia opor-
tunum.ſ.eo.li.de elec.cū ex eo[*& ciuilis*] adde,quod ha-
1 bes in cle.de magiſ.c.j.& vide mirabile,q in † curia ro.i°
ciuile legi poteſt,& non Peruſiæ,& locis vicinis.ſ.eo ſu
per ſpecula[*ſtudentes*]proprie ſtudere eſt,vt ait Hug.diſci
plinæ inuigilare,& cum magna animi volūtate appli-
care ad proficiendū in ea[*in ſcholis*]vide,qđ dixi.ſ.eo.lib.
ne cle.vel mo.c.ij.in prin ſuper eo.verbo, & qn̄o dicun-
tur a ſcholis,licet aliqn̄ diuertant,& qn̄o de dantib.ope-
ram ſcientiæ debet intelligi,ponit hic Archid.qđ ſcripſi
poſt Goff.de magiſ. ſup ſpec.[*generale*] non particulare
tenent.ſ.de cle.non reſi.tuæ.vbi de hoc Arc.ſicut illi ha
bentes tn̄ prælatorū licentiā,& qui dicūtur prælati quo
ad hoc , ponit hic Arch.qđ ſcripſi de cle.nō reſi.relatū,
poſt Inno.& Hoſt. Sed tene , qđ dixi.ſ.eo.li.de elec.licet
canō.ſuper gl.pe ¶ Prima glo ſummat.¶ Quinta ponit
duas lecturas.¶ Gl.nunquid.querit & ſoluit ſcđm & ter
tium dictū,rn̄.per duas qōnes.¶ Glo.vlt.rn̄.per duas qō-
nes.¶ In gl.iij.in fi.idem Io.mo. qui dicebat , q eccleſia
de non eſſe,cum eſſemus natura filij iræ. ad ephe.ſcđo,
ducit ad eſſe ſpirituale per ſacr̄m baptiſmi . vnde ille iā
natus eſt auctus per gratiam,quæ gratia nō deſtruit na-
turam,ſed perficit ſm Auguſtinum . ¶ In glo.iſtud.ibi,
ſed melius.idem Io.mo. ¶ In glo. nunquid.ibi,vel locū,
2 dicebat ergo Io.mo. q licet † ſedes ſummatur qn̄q; pro
poteſtate iudicandi.xix di.ſi romanorum.in auth.de iu
di.§.ſedebunt.coll.vj.hic accipitur pro loco comprehē-
dente locatum,& inducebat verſum. Si bene ſede ſedes
non debes q̄rere ſedes . & ibi odium,per qđ.ſ.præiudica-
tur ordinario collatori.fauor enim reſpicit ſtudentē,vt
hic in prin.& ibi,non proderit,idē Io.mo.qui dicit,q ta
lem denominabit ab eo , in quo ſe plus occupat, & re-
mittit.ſ.de verbo.ſig.c.fin.¶ In gl.vlt.ibi p̄bendæ,ar.pro
cis.81.di. propoſuiſti , in gl.ſufficit.& 32.di.de quibuſdā,
ꝯ eos eſt,qđ no.xij.q.ij. Vulteranæ.& xvj.q.j.gn̄aliter , &
3 ibi ex diſpenſatione † an illi,cum quo diſpenſatū eſt, vt
poſſit eſſe in ſtudio , debeātur hoc ipſo fructus, vide,qđ
dixi de cle. non reſi. tuæ.& in fin. hunc intellectū dicit
Arch.probari per decre.tuæ.de cler. nō reſi. dum dicit,
quibus ſtudiorum gratia eſt indultum , ponit duo.ſtu-
diorum in genere.& indultum , vnde diſputauit Bar. in
dn̄ica.xlij.q excuſans a receptione ordinum pp ignorā
tiam,non debet ire ad ſtudium ſine licentia ep̄i, q ſi fa-
ciat,vocatus non rediens poterit beneficio priuari.& vi-
de,quod dixi de cleri.non reſi.relatum.& c.ex tuæ . .

SVMMARIVM.

1 *Inſignia pontificalia an præſcribantur per inferiores.*

CAP. III.

ABbates. Duæ ſunt partes.primo tra-
ctat de benedictione ſup po
pulum fienda & p abbates ſuper hoc priui-
legiatos.ſcđa ibi,nec cis de col. ꝯſueuere.lie
rum ꝑadicit quid eis liceat determinādo locū & tēpus,
ſcđo ibi alibi,ponit quid nō liceat, & exceptionē ſubdit
ibi niſi.ſcđa principalis miſcendo quid liceat , ponit qđ
non liceat,a quo excipit ibi,niſi eis in eccleſiis,ponit lo-
cum ſtatim limitatum certo tempore,vel actu [*matuti-
nas*] iſtę duæ horæ ſolenniores ſunt coeteris , vt patet in
cle.de cele.miſ.ſi dominum.in fi.[*ſolennem*] an facit ar-
chiep̄s per totam prouinciam etiam in locis exemptis,
vt in cle.eo.tit.archiep̄o.in prin.vide,quod de presbyto-
ris Car.ſcripſi.ſ.de ſup.ne.præ.c.j.ſuper.ij.glo. [*priuilegio*]
cum ſolum priuilegium excipiat, vr̄ , q cōſuetudo hoc
1 operari non poſſit,cum inſignia † pontificalia per infe-
riores non præſcribantur.xciij.diſt.peruenit.ij.& c.illud
& facit.ſ.de conſue.quanto.Hoſt. in decre.cum contin-
gat.de ætate & qua.innuebat ꝯrium.ſ.q ex conſuetudi-
ne poterat hoc cōpetere,& per id videretur , q abbates,
qui ante hanc decre. id conſueuerant, adhuc poſſint p
decre.licet.ſ.eo.li.de conſti.ſed hoc eſt falſum , cū con-
ſuetudo illa ſit irrationabilis,vt p̄dixi , circa quod ſcien-
dum,q Alex.in hoc primo membro in ſua extraua.nō
reſeruauerat ꝯſuetudinem , quā tn̄ reſeruauerat in mē-
bro ſequenti, & tn̄ illud ē ſublatū,vt dicā in vl.gl.[*alijs*]
ſi tn̄ fuerit inuitatus poterit ordinare monacos alterius
monaſterii,ar.ix.q.iij.Lugdun.vt no. Lau.& Io.lxix.diſ.
qm̄.qđ intellexit Hoſ.ſi monaſteriū,ad quod inuitatur,
ſit exemptum, quia in nō exempto poſſet ep̄s prohibe-
re ſm eum,vt ſcripſi,de æta.& qua. cū contingat.in gl,
ergo non iuriſdictionem,qn̄o talis iuriſdictio per abba
tes p̄ſcribi poteſt,no.de p̄ſcri.auditis.in.iiij gl. [*tonſuram*]
ſ.de re iud.cum inter. in prin. de trāſla.ex literis[*eis*]id.ſ.
q conferre poſſit aliis quam p̄dictis.[*Indulso*] in antiqua
ſequebatur , vel de conſue. iam præſcripta,quam ſuerā
potuit etiam Guil.in Spe.e.tit. remota fuit p Boniſaciū,
vt ſciatur hoc caſu cōſuetudinem nō valere , & facit ad
id.qđ dixi ſup ver.priuilegio . ¶ Prima gl.ſummat.¶ Se-
cunda glo.rn̄.per.q.¶ Glo.pe.tria dicit.¶ In gl.ii.ibi intel
ligo idē Arch.pp identitatem rōnis,alle.ſ.de ꝯſti. trāſla.
benefacit.ſ.eo.apoſtolicę.& in fi.de qua loquitur Guil.ī
Spec.eo.tit.¶ In glo.iii.in fi.dixit hic Arch. Alanū ſcrip
ſiſſe , q tunc eccleſiæ pleno iure pertinent ad monaſte-
ria, qn̄ in eis ſacerdotes inſtituunt , & oēs obuentiones
pcipiunt p̄ter ſtipendia miniſtrorū, de p̄ben. auaritiæ.&
c.de monacis.vbi de hoc.& xvj.q.ii. in ſum. ¶ In glo.ſ.
q̄.ibi bene dictū , & de hoc intelligatur.16.q.j.miniſtra-
re,vt ibi no.& de con.diſt.j.cum ad celebrandas.& in fi.
non tn̄ præſente ep̄o.11.diſt.denique.¶ In glo.ſ.extra.in
fi.dicit Archi.q tales multi priuilegiati hoc male obſer
uant,pp quod eſſet eis priuilegium auferendum.74. di.
vbi iſta & c.ſequenti . ¶ In glo.vt ibi,in fi.de æta.& qua.
cum contingat , datur conſilium,q hoc non fiat ſ.an-
nū probationis,quia certū eſt,q poſtea exire poſſet , &
fraus fieri,quæ p̄cauenda eſt,de ſeruis nō ordi. c.j.pro &
ꝯ.ſ.de ſen.exc.religioſo.¶ In gl.pe.ibi incluſiue, & faciūt
hæc pro abbatib.qui benedicunt calices,patenas, veſtes
ſacerdotales, cruces & ſimilia,de quib. ſ. de ſacra vnc ç.
vno ante fi.de cō.di.j.veſtimenta.nam ſi benedicunt &
conſecrant perſonas, fortius & res.xij.q.j.præcipimus,a
conſecratione calicis,in quo fit vnctio , vt in præal.cap.
vno abſtinere debet ,in aliis ſuperioribus & ſimilibus ,
vbi fit ſolum verbalis benedictio,ſuſtineri poteſt, qn̄ ad
opus ſuarum eccleſiarū id agunt.alias abſtinere debēt ,
cum nec ſolenniter benedicant populum,vt hic,nec a-
quam etiam benedicant ſolenniter.ſ.de conſe.eccl.vel
alta.aqua.maxime , quia ipſorū benedictio ſimplex eſt,
vel ad plus mixta,vt no.in cle.de ſta.mo. attendentes.§.
ſtatuimus,de inuitatis dicam.ſ.c.vt apoſtolicæ. ſuper.ii.
glo.& in fi.vide,quod ibi dixi , vbi etiam tenet Boati.&
hic Archid.q alteri conferens imprimit characterem,

SVMMARIVM.

1 *Litis nomen actionem ſignificat ſiue in rem ſiue in perſonam.*
2 *Vindemiam pendentem ſi quis emerit , & ſi impediatur colligere vuam contra petentem pretium habet exceptionem.*
3 *Teſtamenti tabulas penes ſe depoſitas ſi quis legerit aliquibus præſentibus ſi hoc fecerit,vt ſecretum iudicium illis aperiret , iniuriarum tenetur.*

CAP. IIII.

AVctoritate. Incipiebat,quia regu-
lares,de qua loquitur
Guil.in Spe.eo.ti.& ſunt tres partes . prima
ponit triplicē ꝓhibitionem ꝯ exēptos.ſcđa
ꝯ facientes iubet ꝯpeici p ordinarios ibi,q ſi.tertia pui-
dit ordinariis ꝯ cōſeruatores ibi.& ſi quas.ſcđa principa
lis ibi.inhibemus . ponit inhibitionē & exceptionē.ter-
tia ibi,caſus.ponit illā inhibitionē,quam declarat ibi.&
ꝯſilio.vide,qđ dixi.ſ.eo.lib.de hæreti. ſup c.capellas.vide,
qđ no.de cōſ.di.j.cōcedimus [*exemptis*] de nō exēptis nō
dubitabatur[*conſtituere*]q ſi fecerint, cedunt dioceſano
cū ſuis fructib.eo.ti.cū olim.& ver.in ſup.& vide, qđ ibi
ſcripſi

ſcripſi ſuper vnica gl.talia tria p̄miſſa, vel aliquod p̄miſſorum[*propter hoc*] ſi pp aliam cauſam nō cōtingit hęc prouiſio,& dic pp hoc.ſ. quia illos a p̄dictis ↄpeſcunt[*in eos*]ordinarios ↄpeſcentes hæc conſtituere eccleſias ītſic cōſtructis celebrare,vel in aliis tpe interdicti [*cauſas*] ſtatim ſubdit[*vel lites*]cui concor.C.de tranſact.l.cauſas vel lites,& hic per cauſas criminales includit,nam litis,
1 †nomē actionē ſignificat,ſiue in rē, ſiue in perſonam, ff.de ver.ſig.l. litis tm̄.ſi enim ad illos ſpectaret dñiū vulle,ad exēptos directum, pro iure ſuo pñt eſſe in iudicio, & vide qd̄ no.vt lit.non ↄte.qm̄.§.pe.in.j.gl. [*exempti*]in his practicabatur iſtud,in aliis nō expediebat, ſed & idē in illis ſuo nomine. bene igitur poſſent eſſe vt procuratores illorum,niſi religio impediret,de poſtu.c.ij.qd̄ dic, vt ſcripſi de re iudi cum I.& A. in princi. [*non aſſumat*] ſi.in cle.de deci.c.j.[*cenſuales*] & cenſuales ſuos papa nō ſemp̄ defendat vt exemptos. qd̄ dic,vt eo.ti recepimus, & j.eo.ſi papa.§ ſi vero.¶Prima gl.ſummat. ¶Gl.quia ſicut.primo dat ſimilitudinem,ſcd̄o ſoluit.q. ¶Vltima glo.rn̄.per tres quæſtiones.ſcd̄a ibi,de furto.tertia ibi,eſt iſtud.¶In glo.iij.ibi[*ſi quis autem volunt*] vide eod.ti.cum olim ſi ſuper gl.no.ꝙ,& idē.§.ſequens. ¶In glo.vlt.ibi, [*vnu facit*]ſequitur,qui nō ſinit poſſidentē,eo qd̄ poſſidebat ſuo arbitrio vti ſiue arando &c.& ibi[*qui pendentem*]
2 qui emit † pendentē vindemiā, ſi impeditur colligere vuam ↄ̄ petētem p̄cium habet exceptionē. Si vero poſt traditionem vuarū impedit illas calcari,vel muſtū euelli,agit ad exhibēdum,vel iniuriarū,& ibi.§.ſi quis tabu-
3 las † ſi tabulas teſti penes ſe depoſitas quis legit aliquib. p̄ntib.ſi hoc fecit,vt ſecretū iudiciū illis aperiret, iniuriarum tenetur.¶In.ij.gl.ibi[*patentibus*]iſta duo iura loquuntur de oratoriis priuatis, de publicis loquuntur iura alle.in prin.glo.& in fi. niſi hæc duo faciat de auctoritate diœceſani,quod dic,vt de conſ.diſt.j. vnicuique.& duob.capitulis ſeq.vbi de his priuatis oratoriis. ¶In glo. ecce.ibi[*non exempto*]probat & decre. iſta idē de exēpto quo ad tertiū membrū,qd̄ de celebrātib.loqtur. ¶In gl. vl.ibi[*iniuriam domini*]qd̄ eſt, quotieſcunq; grauatur ſubditus,q̄a eius ſubditus,& ſm̄ hoc ꝓcedit, qd̄ ſcripſi.ſ̄.de re iudi.ad apl'icæ,ver.eratq; parata,ſed Arch. dicit hoc illud intelligendum,qd̄ ibi dixit,qñ agit, ne moleſtentur.

S V M M A R I V M.

1 *Priuilegiorum participes non ſunt vxores,niſi exprimantur.*
2 *Immunitates iuribus,vel verbis,ſi dubium ſit de immunitatione, ad quem recurratur.*

CAP. V.

NE aliqui. Præmittit ↄſtitutionis duplicem cām,& ↄſtitutionē ſubdit ibi, oēs, in qua exceptionē interſerit ibi.illis,dicit Fran.ſ̄.eo.c.j.ꝙ priuilegium,de quo hic loquimur,Inn.IIII.ↄceſſerat multis laicis, clericis & religioſis, ſed Alex. oīa illa priuilegia reuocauit p̄ter ↄceſſa regib.reginis,regū filiis,aut fratrib.vel ſublimibus perſonis,qui antiquitus talem gratiā a ſede Apoſtolica habuiſſent, & incipiebat illa ↄſtitutio,ad ꝑpetuam rei memoriam.[*Clemens*]cuius fuit hæc conſtitutio clementior Alex.ſic tēperauit,vt.ſ.p̄ter exceptos nō extēderetur ad ſn̄ias ordinariorū,& rōtationis cā pulchra fui, & formoſa, quam ponit exordiū, & eiuſdē Clementis fuit decre.ne aliq.ſ̄.e.li.de hære.[*indulgentias & priuilegia*] vide,qd̄ dixi.ſ̄.de ſepul.in nr̄a. in prin. [*vel ſecularibus*]his duob.gn̄ib.oēs cōprehendit.xii.q.j.duo ſunt[*quocunque*] interdum exprimit ep̄os & archiep̄os.ſ̄.ca.j.§. in eos.ibi videas [*conceſſa*] nō intendit diſtinguere ↄceſſa ante hāc ↄſtitutionem a concedendis poſt, ſed ꝙ quotieſcūq; de iurib.talis priuilegii q̄retur,locus ſit ei,qd̄ hic dr̄,& eſt ſi. j̄.de verb.ſig.priuilegium.patet,ꝙ quia in vtriſque vrgēt rōnes,quas ponit exordiū.facit & finis hic ibi, edicto p-
1 petuo reginis,arguet talia priuilegia nō participari vxoribus,vel filiis,niſi exprimantur, ad idē qd̄ alle. hic glo. [*filiis*]non dicit liberis,& vide,qd̄ no.in cle. de bap.p̄nti, in gl.cōprehendit, & no.qd̄,vt dixi.ſ̄.in.j.gl.decre.Alex, excipiebat & fratres regū. iſtud ergo tollit Clemens, ꝙ intelligo,qñ ita ſunt fratres regū,quod nō filij,vt ſi ad regnū promouetur.vel in illo ſuccedit, qui filius regis nō fuit,vt nunc eſſet in rege Frācię repetiri. vbi aūt primogenitus iuxta morem ſuccedit ī regno, & habet fratres ex parte illi,ex eo capite,ꝙ ſunt filij,gaudent priuilegio, nec.n.decr.iſta requirit,ꝙ ſint filij regū viuentiū alias ſequetur,ꝙ qui habuit hoc priuilegium, ſine culpa ſua per mortem patris hr̄e delineret,ↄ̄ regulam, decet.j̄.de reg. iur.[*religioſis*]ſecularia ergo loca.i.ſecularium clericorū non excipit.[*ratione*]concor.ff.de cēſi.ætatem.in fi. [*im-*
2 *munitas*]ſi†de iurib.vel verbis Immunitatis dubitaretur, recurretur ad papam ſm̄ Io.mo.& Arch. alle.ſ̄ eo.li.de of.or.ordinarii.§.ſi vero.& ff.de reg.iu.Neratius,dūtaxat excludit oēs alios,de cā poſ.cū eccleſia. [*ſententias*] ſi ad ſn̄ias hominis nō extenditur.multominus ad ſn̄ias ſtatuti,quæ fortius ligant, vt ſatis dixi in quæſtione,quam poſui ſuper regula,cui licet.j̄.de reg.iu. Et vide,qd̄ dixi.ſ̄. eo.li.de conſti.vt aīarum,ſup̄ ver.diœceſim, & proceſſus fulminantes tales ſn̄īas, de aliis nō dubitabatur.ſ̄.eo.li. eo.ti.c.j.§.vlti.[*extendi*]valebit ergo ↄ̄ ꝓceſſus delegatorū executorum & conſeruatorum,ꝙ verum, niſi clauſulæ derogatoriæ eſſent in reſcript. tales quæ in hoc priuilegiis derogarent,de quibus ſatis dixi.ſ̄. in.proxi.capi.vno. ¶Prima glo.ſummat dicens, qūo olim incipiebat.¶In glo.j.in fi.Guil.concor.cum glo.in Spe.eod.tit.in fi. Sed Archid.dicit,ꝙ incipiebat ſedes apoſtolica. ¶In glo.eſt ſimile, in fi. & in cle. de bap. præſenti.eſt tamen etiam diſſimilitudo,quia decre.vlt.nil dicit de filiis,& decre.p̄ſenti.dicit de liberis,& addit de principibus.

S V M M A R I V M.

1 *Papa non utitur baculo paſtorali.*
2 *Abbates quibus vſus annuli eſt conceſſus, an poſſint extra monaſterium illo uti.*

CAP. VI.

VT apoſtolicæ. Dicit Arch. ꝙ incipiebat ex parte Guil.in Spe.eod.tit.ver.abbas quoque.dicit, ꝙ incipiebat,exigit,& hæc eſt veritas,& præmittit cōſtitutionis cām.ſecundo cōſtitutionem ponit ibi,de fratrum,& hic facit duo,quia primo prouidet de locis cōciliorum.ſecundo de aliis.ibi,in aliis: Iterū prima prius ſtatuit de exemptis.ii.de non exemptis ibi, nō exempti.[*conceſſit*] hoc,legatus & de latere cōcedere nō poſſet,vt vt no.Guil.in.Spec.tit.ii. §. nunc oſtendēdum,
1 ver.lix.[*mitra*]de ea ſola prouidet.j̄.ſ.[*pontificalibus*] † vt baculo paſtorali,quo papa nō vtitur.ſ̄.de ſacra vnc.c.vno, ad fi & compagis,vel ſandaliis,& de his.xcii.di.§. cōpagis & c.ſeq.& anulo.ſ̄.de vi.& ho.cleri.clerici. verſic.ſed
2 nec anulos,& ibi ſcripſi poſt Vincen.an † abbates,quib. vſus anuli eſt conceſſus, poſſint extra mona.illo vti.& dixi formam priuilegij attendendam, & idē no.in Spe. hoc ti.ver.ſed qualiter. iſta decret.facit,ꝙ poſſint & alii, no.ad id quod no.ſ̄.eo.abbates.in glo.ij.[*exempti*] illis ↄ̄ facientibus ep̄i reſilire poterunt, eos coercere,cum notorie delinquant in loco non exempto.ſ.c.i. in aliis dicunt Io.mo.& Arch.hunc verſi.loqui qſi talis prælatus eſt in præſentia ſui prælati.ſ̄. locutus eſt,qñ ſuus prælat⁹ eſt præſens,licet ratio glo.faciat pro hoc dicto,nimis tñ vr̄ reſtringi priuilegium per hoc, nec ex tex. poteſt hoc colligi,æquitatem tñ habet, & de facto ſeruatur apud multos,vnde videmus,ꝙ his mitris albis & planis vtuntur ep̄i in præſentia legatorum & multas alias cerimonias ſeruant, quæ ſuper ratione fundantur decre.iſtius, vt non tenere Rondellum in ipſorum menſa, & his ſimilia.¶Prima glo.ſummat decre. & illam cōmendat. ¶Tertia glo.ſoluit qōnem. ¶Quinta gl idem exprimit & no ¶In glo.ij.in fi.qui tamen pp hæc ornamenta pōtificalia nil, qd̄ ſit pontificalis ordinis tm̄ exercere pñt, ſicut nec illa olim,cur ep̄i exercebant.69.diſt. quis, per qd̄ deſtruitur,qd̄ dixit Bar.abbates mitratos poſſe virgines conſecrare,quod ponit Arch.xxvj.q.vj.c.ij.in hono

teru

rem in eccleſiarum nō in amplitudinem officij dātur
iſta, vt hic. vnde vulgariter dr̄, ꝙ hæc operantur pontifi-
calia in iſtis, ꝙ generalia in mult.. & idē dici pōt de aliis
inſtructionib. de quib. Iob. 39. beatus Bernardus ꝯ iſtos
qui multo labore & p̄cio quærunt pontificalia inſignia
priuilegia papalia ſic dicit, ſi attenditur rerum dignitas
hanc monaci abhorret profeſſio, ſi miniſterium ſolis li
quet congruere pontificibus, profecto eſſe deſiderant, ꝙ
videri geſtiunt, meritoq; illis eſſe ſubiecti nequeunt, q̄b.
iam ipſo ſe deſiderio cōpareant, ꝙ ſi & nomen eius cō-
ferre priuilegiorum poſſet auctoritas, quanto putas au-
ro redimerent, vt appellarentur pontifices, quo iſta o
monaci, vbi timor mentis, vbi robur frontis, qui vnq̄
probatorum monacorum hoc verbo docuit, aut exem
plo mouſtrauit. hoc vide in Spec. Hiſtori. lib. 29. cap. 84.
¶ In glo. idem puto, & merito, cum fortiora ſint priui-
legia data perſonis cōtemplatione eccleſiarum quam
contemplatione ipſarum, ſupra cap. proxi.

S V M M A R I V M.

1 *Epiſcopus poteſt ī qualibet ſuæ diœceſis parte pro tribunali ſedere.*
2 *Exemptio plena per ſubditum præſcribi non poteſt, poteſt tamen ſubditus præſcribi ab alio. & nu. 3.*
4 *Priuilegium quando dat titulū præſcribendi, qualis ſit ille titulus.*
5 *Error quandoque facit ius.*
6 *Poſſeſſio non adiuncta titulo, ex quo ius cōe reſiſtit, non iuuat.*
7 *Hæreditas vacans retinet iura & actiones.*
8 *Dignius trahit ad ſe minus dignum, quando duo vniuntur.*
9 *Beneficia perſonalia licet pereant cum perſonis, tamen beneficia, vel immunitates conceſſæ locis tranſeunt ad poſteros.*
10 *Meum id quod eſt ex vna cauſa, ex alia non poteſt fieri meum.*
11 *Conſuetudo eſt optima legum communium & ſingulariū interp̄s.*

C A P. VII.

CVm perſonæ. Diuiſio in prima
glo. & ſubdiuiſio
ſuper ea. & hæc eſt prima Bonifacij in titu-
lo [*ordinariorum*] loquitur de illis ordinariis,
quorum intentio de iure cōi fundatur, ſicut ſunt ep̄i &
ſuperiores, q̄d patet. j. §. pe. & vlti. Satis tñ vr̄ hanc decre.
locum hr̄e in illis ordinariis, quorū iuriſdictio eſt tā no
toria & fundata priui. vl̄ cōſue. ꝙ nō poſſet negari. imò
q̄nque longe plus in facto eſt notoria, quam ius cōe, vt
in partib. gallicanis in multis eccleſiarū capitulis, deca-
nis, archidiaconis & ſimilib. examinari poſſet de quibus
loquitur decr. de ap. dilectis, de ver. ſi. ex parte. j̄. de fo. cō
pe. cū cōtingat. de offi. Arch. c. fi. [*ſubterfugientes*] ſ̄. c. ne
aliqui [*priuilegia*] vide, q̄d no. xxv. q. ij. in ſum. Arc. [*indul-
gentias*] vide, q̄d dixi, de ſep. in nr̄a in prin. [*requiſiti*] nō er
go vltro tenentur offerre, concor. j̄. de ſen. ex. c. j. ver. exē
plum, de iureiu. breui [*congruo*] nō turpi vel inhoneſto,
nec ponderatur hæc cōgruitas exequi diſtantia loci, vt
1 æqualiter diſtet ep̄o & exempto † cū poſſit ep̄s in quali-
bet diœceſ. ſuæ parte pro tribunali ſedere, q̄d dic, vt. ſ̄. e. li.
de offi. or. cū ep̄s. [*exhibere*] dicit lex. plus eſt in reſtōne, q̄
in exhibitione. ff. de ver. ſi. plus eſt, & hic vt diuerſa ponū
tur, de hoc. ſ̄. de dol. & contu. ex lr̄is. in. j. glo. [*tradere*] ſuis
expenſis. cū iura ſua producere teneatur, ſed in hoc ca-
ſu priuilegium perire poſſet, ſibi prouidetur. & vide, q̄d
no. in cle. de ap. quis. In gl. ſæpius [*libertate*] Io. mo. pōde-
2 rat hoc verbū, ꝙ nō dixit exemptione, quia † plena exē-
ptio p̱ ſubditum præſcribi non poteſt. ſ̄. de p̄ſcri. cū non
3 liceat † p̄ſcribi tñ pōt ſubditus ab alio eo. tit. cū ex offi. de
re iu. cū ſuper. & ipſe ſubditus ēt bene pōt p̄ſcribere cer-
tas libertates. de p̄ſcri. auditis. de exceſ. p̄. accedentibus. de
ꝯſan. & affi. c. j. [*vel delegatis*] non placet, q̄d dicit Io. mo.
hāc eē alternatiuā ordinis, nō electionis, vt. ſ. ep̄s habeat
cognoſcere, niſi ex aliqua cā ſuſpectus eſſet, quo caſu de
legabit, non video, vnde hoc ſummat, & r̄r alternatiuæ
ſunt electionis j̄. de re. iur. In alternatiuis [*priuilegio*] exi-
mente, vel dante cām p̄ſcribendi, nā. j̄. de vtroque proſe
quitur [*expreſſim*]. ſ. integraliter legendū & trāſcribendū
in articulis, de quib. q̄ritur corā ordinario, vel delegatis
4 eius & in loco ſecuro, ꝙ cām p̄bcat, q̄rit Io. mo. † q̄n pri-
uilegium dat ti. præſcribēdi, qualis ſit ille titulus, rn̄det,
ꝙ eſt titulus pro donato, vel pro ſuo, nā priuilegiū dat,
aliàs nō eſſet priuilegiū. ſ̄. j his. & vbi eſt titulus pro do-
nato, eſt ēt ti. pro ſuo, qui gn̄alis eſt quo ad oēm titulū,
quo dn̄iū acquiritur. ff. pro ſuo. l. j. & procedit ēt, vbi eſt
error, dū modo p̱babilis. ff. pro ſuo. l. hoīem, & l. fi. in fi.
& ſic eſt caſus. ſ̄. de p̄ſcri. cū olim. ver. priuilegiū, q̄d dare
videbatur libertatē, erat ſurreptitium, q̄a impetratū lite
pen. ſ̄. vt lite pen. c. fin. de teſtib. cām. ij. & ſic nō valebat,
dedit tñ ſucceſſori impetrātis cām p̄ſcribēdi, qui habuit
bonā fidem & iuſtā ignorantiā, quo caſu præſcribitur ti
tulo pro ſuo & p̱ donato, vbi. n. eſſet ſupina ignorātia,
illi tituli nō p̱cederent. ſ. pro donato. l. j. primo rn̄ſo. ſec⁹
vbi eſt veriſimilis æſtimatio, vt præ. l. hominē. & l. fi. quo
caſu pn̄t intelligi, de his, q̄ fiunt a p̄la. cū apoſtolica, de
5 præſcrip. auditis. cū. n. † error q̄nq; ius faciat. ff. de ſuppel.
le. l. iij. fortius poſſet dare viam ad acq̄rendū ius p̱ præ-
ſcriptionem, vt dictis iuribus [*fundetur*] per quod videre
tur, ꝙ cum pro ipſius parte conſtat de petitorio, fieri de
beret pro ipſo executio, de cā poſ. cū dilect⁹, ſed rō ſtatī
redditur. Itē dicit Io. mo. ꝙ hic iſta p̱ponuntur corā alte
ro ꝯcertātiū, ibi iudex eſt medi⁹ inter partes, & p̱ eundē
modū rn̄. ad id, q̄d obiicitur. §. ſequēs. ſ. ꝙ iudex partem
priuare nō pōt poſſeſſione, niſi cā cognita. C. ſi p̱ vim vl̄
alio mō. l. ij. de ſimo. q̄relam, ſoluit illa p̱cedere, vbi iu-
6 dex eſt medi⁹, vel iuſte loq̄tur decret. q̄ vult, ꝙ † poſſeſſio
nō adiūcta titulo, ex quo ius cōe reſiſtit, nō iuuet, vt ibi,
facit, de ꝯſue. c. fi. ſed ſi poſſeſſio eſt adiūcta titulo nō ſo-
lū allegato ſed ēt exhibito, illa p̄dēte pro bonis ordina
ri⁹ turbare nō poterit, vt hic, & pōt eē rō, q̄a cū grauet
ſtādo iuri corā aduerſario, in hoc releuatur p̱ oſtēſionē
tituli, nec poſtea turbetur ſic adiūcta, & ꝯcor. ff. de iure-
iur. cū q. in pri. de qua poſſeſſione eidē ordinario, vel ei⁹
delegatis p̱ ſe ſufficiens vidi dubitari, an p̱betur exēptio,
p̱bato ꝙ de mādato papæ eccl̄ia plene cū p̱ſonis exem-
pta, tñ miniſtris deſtituta ꝯceditur ordini, vel collegio
nō exēpto. Ad negatiuā īducitur, de ſta. mo. recolētes. §.
cœterū, vbi loc⁹ trāſlatus ſeq̄tur ꝯditionē p̱ſonarum, in
quas trāſlatus eſt. ad idē de iurepa. c. vno. ſ̄. eo. li. Itē cum
a eccleſia dicatur vxor [a]. vj. q. j. ſicut alterius. xxj. q. ij. ſicut,
ſequatur forū viri. i. collegij, q̄ nupſit, ſicut vxor. ff. de iu-
riſ. om. iu. l. pe. facit. ſ̄. eo. li. de ſepul. is q. vbi hr̄ ꝯſideratio
b vltimi mariti [b] & nō priorū. Itē cū locus deſignat eē re-
ligioſus corpe ibi humato alio tranſlato. ff. de reli. & ſū.
fune. l. cū in diuerſis, ſic ēt deſignat eſſe exēptus, cū trāſ-
fertur ad non exēptos, ad hāc partē facit de ma. & obe.
cū inferior, & q̄a nō p̄ſumitur papā derogare voluiſſe
iuriſdōni diœce. cuius honori & iuri ſe nolle detrahere
p̱teſtatur. xcix. di. nullus, ad hoc. xj. q. j. p̱uenit. In ꝯriū al-
legatur, ꝙ bn̄ficiū illi loco ꝯceſſum decet eē māſurū. j̄.
de regu. iur. decet, cū ꝯcor. nec obſtat, ꝙ fuerit miniſtris
7 deſtitutū, nā † & hr̄ditas vacās retinet iura & actiones &
8 dn̄ia. ff. de acq. re. do. l. hr̄ditas in multis. Itē † q̄n duo vniū
tur ſimul, magis dignū trahit ad ſe minus dignū, de cō.
ecc. vel alta. ꝙ in dubiis. & ſ̄. eo. li. eo. tit. c. vno. & recipiē
id, q̄d eſt vtilius, cōcor. vide, ne ſe. va. c. j. in gl. ii. & eſt exp̄ſ
9 ſum. ff. de cen. forma. §. q̄q. ꝙ † licet p̱ſonalia beneficia
pereant cū p̱ſonis. j̄. de reg. iur. priuilegiū tñ, beneficia, vl̄
immunitates ꝯceſſę locis, vel ciuitatib. trāſeunt ad poſte
ros, ergo durat exēptio loci, ad q̄d bene facit. ſ̄. de cap.
mo. dilectus. & de relig. do. c. ij. nec eſt p̄ſumēdū, ꝙ papa
ſuā iuſtitiā neglexerit, q̄ alios in iuſtitia tuetur. ſ̄. eo. li. de
immu. ecc. q̄m. facit de iureiurā. petitio. retinet ergo im-
mediatā loci ſubiectionē, quā habebat, & ſic p̱ locū exē
ptę ſunt eius p̱ſonę. ſ̄. c. ii. hæc pars placuit fratri Iacobo,
qui diſputauit hunc caſum, ꝙ verū dixit, niſi religio pri
ma in loco fuiſſet finalis cā priuilegij, q̄a tunc illa ceſſan
te ceſſaret exēptio ſm̄ eū, qui ſic ſuccincte loq̄tur ſoluē
do, & facit de ver. ſig. abbate. in fi. ad huius declarationē
certū eſt, ꝙ ſi eccleſia, de qua q̄rimus, nō erat ſpāliter exē
pta, ſed iō, quia omnes eccleſiæ ordinis prin. Ciſterſien.
vel Camaldulē. erāt exēptæ, illo ordine ceſſante ceſſabit
illa

illa exẽptio. Idem qñ illa eccleſia erat ſpecialiter exem-
pta,ſed apparet exemptionẽ ſuiſſe conceſſam fauore or
dinis ibi tunc inſtituti,procedit ergo dubiũ, qñ ſpeciali-
ter & ſimpľr eccleſia fuerat exempta, nec papa expreſſit
exemptionẽ cõpetere,vel nõ cõpetere ſurrogatis,& nũc
duplex eſt modus ſcribendi.ſ. iuris cõis, & gratiæ,de pri-
mo,quia papa mãdat eccleſiã de religioſis alterius ordi
nis reformari,vel de ſecularib.clericis , ſi de religioſis re
formari ñ p̃t, vt de re.do.ĩter quatuor.& ne cle.vel mo.
relatũ.de ſc̃do, vt quia papa gratioſe ꝯcedit certo colle-
gio,vel certo ordini,& ſic collegio,hoc põt fieri dupľr.ſ.
ꝑ viã vnionis.xvj.q.j.& tp̃is.de relig.do.c.ij.& ꝑ viã trans
lationis.7.q.j.tp̃is qualitas.de cõ.di.j.trib.quolibet iſtorũ
caſuum puto priuilegiũ exemptionis durare , & eximi
ſurrogatos.c.ij.Primo,q̃a priuilegiũ eſt reale . & vide,qđ
dixi poſt Dy.ĩ.de reg.iur.priuilegiũ & in q̃õne.Sc̃do q̃a
hæc,q̃ papa ꝯcedit vt propria , latiſſime interp̃tamur.C.
de bonis vac.l.ij.li.x.& ſcripſi de ver.ſign.olim, ſup vl.gl.
Tertio,q̃a cũ ſurrogati ſuſtineant onera,vt in cle.de cen
ſi.c.j.ergo & commoda,ĩ.de reg.iu. qui ſentit,ſi qđ dixi,
ſ̃.eo.li.de relig.do.c.vno.in vlti.glo.In caſu aũt,quo con
ceditur per viam vnionis,locus erit decre. cum capella,
eo.ti.vt vnins tñ eccleſiæ reſpectu ſint exẽpti illi de col-
legio,qđ dic vt ibi,hoc addo , ꝙ vbi per viam tranſlatio-
nis ſedes ep̃alis transferatur ad eccleſiã inferiorẽ exẽptã,
vt ſi eccleſia ſancti Andreæ ſuiſſet exẽpta, non putarẽ ꝑ
id ep̃m exemptum.mouet,q̃a a prin.concedens id non
intendebat, nec etiam ipse transferens præſumitur hoc
voluiſſe,de reg.iur.in generali, cum concor.facit cle.de
procu.non põt.Sc̃da rõ,ꝙ cũ exẽptio data eſſet ꝯ ep̃m,
abſurdum eſſet,ꝙ ſuffragaretur ep̃o , & dicit lex euiden-
ter,iniquiſſimũ exceptionem rei iudi.proficere ei,ꝯ quẽ
iudicatum eſt,de excep.rei iudi.l.euidenter facit de tran
ſla.c.ij.ver.ſed neque vti p̃nt ipſi ordinarij.¶Prima glo.
diuidit & ſummat.¶Gl.ne p̃cedentia,rationem reddit,
dicens opi.Inn.approbatam & Hoſt. reprobatam ad ip-
ſius rõnem rñdens.¶Gl.ſed quare.obiicit & ſoluit.¶Gl.
mirum.obiicit,& dupliciter ſoluit.¶In gl.& ſic,alle.vnã
ꝯcor.ſignat vnum ꝯtrium,& remittit.¶In gl.ne p̃ceden
tia.ibi[*idem*]vide de fide inſtr.inter.in glo.iudicio.& ibi,
[*rationes*]ſequitur,cum die & cõſule edi dñr, qñ accepta
& data alias apparere nõ poſſent.& ibi[*edere*]nõ vr̃,ſub-
audi,ꝗ ſtipulationẽ totam non edidit.¶In glo.ſed qua
re.ibi[*qui accuſare*]vide in p̃dicto.c.j.ſuper gl.iij. ¶In glo.
mirum,ibi[§.*ſi quis ex aliena*]vide de acc. veniens.ſup vl.
gl.& ibi[*prætor*]vide de electionib.q̃relam . ſup.j.gl. ¶In
j.glo.in fi. & hæc vltima pars ſubdiuiditur , quia prima
tractat,qñ priuilegium vel ſufficit, vel dat cãm p̃ſcriben
di.ſc̃da ibi,ſi vero.qñ neutrum horum occurrit, & pro
parte ꝓſummi potuit ex extrauagãti Alex.IIII.q̃ incipit,
quia ꝑſonę,de qua ẽt mentionẽ facit Guil. in ſpe.de ap.
§.reſtat.ver.ſi aũt iudex.& hoc eo.ti.ver.& no.¶In gl.ad
idẽ.in fi.ſed prima verior ſ̃m Io.mo.& Archi. ¶In gl.ſ̃.
de.in fi.& j.q.j.eſtote.in fi. Arc. ¶In gl. ne p̃cedentia.ibi,
§.pe.vide,qđ ibi no.in vlt.glo.& qđ ibi dicã.¶In.glo.ſed
quare.in fi.& in cle.de vſuris ex grãdi.in gl.vide ꝙ. ¶In
gl.mirũ, in fi.idẽ Io.mo. Arch.remittit ad no.per Inno.
de dila.p̃terea.de cẽſi.venerabili.de ver.ſig.ex parte. ¶In
glo.ſi.ibi[*audiuis*]vbi de hoc,& de ver.ſig.abbate[*& in fi.*]
Arc.remittit ad no. 13.di.q̃q̃.in glo.ſic ergo. dicit hic Io.
10 mo.verũ eſſe ꝙ † id , qđ meum eſt ex vna cã,ex alia non
põt fieri meũ,& ſic ſi ꝑ priuilegiũ erat meum,p̃ſcriptio
ne meũ fieri non põt,ſed,vt dicit,cõfirmari põt vſu,poſ
ſeſſione & ſuperioris approbatione,de fide inſtr.inter di
lectos,circa fi.de confir.vti.vel inuti. ꝑ totum, dicit ẽt,ꝙ
dicta regula ſallit in duob.caſib. Primo,qñ dubiũ eſt de
prima cã,ex qua dico meũ', quia tunc ad cautelam põt
meũ fieri ex ſc̃da.ſ̃.de cõceſ.præbẽ. poſt electionẽ,ſic eſt
in priuilegiis,ſi dubium ſit,an plena libertas detur ꝑ illa,
ꝑ conſuetudinem poterit declarari.ar.de cõſ.cũ dilect⁹
11 quia † cõſuetudo legum cõium,& ſingulariũ,vt ſunt pri
uilegia,optima interpres eſt.ff.de legib.ſi de interp̃tatio-
ne.ii.ſallit,qñ mihi pinguius ſubuenitur ꝑ ſc̃dam', q̃ per
primam. ff.ad.l.fal.l.4.ponit lex caſum de legatario ſub
ꝯditione,qui illa pendente inſtitutus eſt hæres ab hære-
de,ꝗ debebat lega.& tñ ibi dr̃, ꝙ ſi eueniat conditio,illi⁹
legati⁹ nõ habebitur rõ in Falcidia. Quærit demũ,an da
tũ per priuilegium, licet nõ poſſit dari per p̃ſcriptionẽ ,
poſſit augeri in terminis priuilegiũ , de ſepultura ꝯtinet
clauſulam,ſalua iuſtitia eccleſiarũ, a quib.mortuorum
corpora aſſumuntur , de ſepul.certificari.nunquid quo
ad illam canonicã poterit per præſcrip.priuilegium an-
geri,puto ꝙ nõ,ſi ꝓcederet hic præſcriptio, eſſet ex titu-
lo priuilegii, & ſic inſpecto toto priuilegio volens p̃ſcri-
bere eẽt malefidei,ꝑꝑ qđ præſcribere nõ poſſet.ſ̃.de p̃ſc.
veniẽs.ĩ.de re.iu.c.ij. & iſte approbãs priuilegiũ ꝓ ſe te-
neẽ illud recipe ꝯ ſe,de cẽ.cũ oli, ne eadẽ rõ diuerſo iure
cẽſeatur,de dec.cũ ĩ tua.ſ̃.c.circa. ¶In gl.ſic poſſidẽtes,ĩ
fi.Io.mo.al.de trãſla.inter.§.ſed neq;.ff.ſo.ma. ſi ab hoſ.

ADDITIONES.

a ¶Eccleſia dicitur vxor. Nã vxor ſignificat eccleſiã,vir uero Chriſtũ,q
nunquam dimittit eccleſiam.Bal.in marg.ver.vxor, in prin.poſt Inn.
in c debitum.de biga.

b ¶Vltimi mariti. Notabis hic,ꝙ vxor ſequitur vltimum maritum quo
ad ſepulturã.gl no.xiij.q.ij. vnaqueque. Alex.in.l.pe.in pri.de iur.o.m.

SVMMARIVM.

1 *Interdictum an ponere poſſint inferiores epiſcopis.*
2 *Excommunicatus publice ſi intrat eccleſiam omnes debent exire,
non tamen propter hoc ſacerdos dimittat miſſam inexpletã.n.3.*
4 *Epiſcopus an poſſit procedere contra exemptos,qui excommunica
tos per ſe ad diuina recipiunt,vel ſepeliunt.*
5 *Priuilegium ſi in quopiam dubium ſit , recurritur ad concedentẽ.*
6 *Priuilegium non datur,vt inuitet ad delinquendum .*
7 *Priuilegiati ſi priuilegiorum ſuorum tenorem excedant ,ſunt per
cenſuram eccleſiaſticam coercendi .*
8 *Miles ſi conuenitur propter militare delictum, tunc coram magi-
ſtro equitum conuenitur .*
9 *Teſtatus alias perfecte ſi tutorem non dedit filio,iudex dabit legiti-
mum,quem lex dat ab inteſtato.*
10 *Poſitiuus gradus , comparatiuus & ſuperlatiuus ſicut dantur in
diſpenſationibus & gratijs beneficialib.ita & in exemptionib.*

CAP. VIII.

EPiſcoporum. Primo ponit qua-
druplicẽ prohibi-
tionem.Sc̃do pœnam adiicit pœnis antiqs
ibi,qui vero[*ordinis*]religionis , vide,qđ dixi
ſ̃.eo.li.de reli.do.c.vno.poſt prin.[*ſcienter*]iſtud facit pro
lectura,quam habet vnicã eſſe caſum,& ſtatim dicam
[*ciuitatibus,caſtris,villis*]de his.ĩ.de ſen.ex. ſi ciuitas.in pri.
niſi quatenus iſta interpoſitio facit dubium , & duas le-
cturas inducit,vnam ſeq̃tur prima gl. aliã tangit gl.añ-
pe.Prima intẽdit, ꝙ ĩ ciuitatib.caſtris,vel villis,vel locis
aliis interdictis nõ celebrẽt,niſi quatenus ius ꝑmittit,&
hoc placet,pro qua facit litera ſciẽter,q̃ præcedit,& rela
tiuũ aliis,qđ ſequitur.Itẽ ex alia lectura ſequeretur,ꝙ pę
na huius decre. nõ haberet locũ in celebrãte in ciuita-
te,caſtro,vel villa interdictis,ſed ſolũ in aliis locis,q̃ talia
nõ ſint,qđ eſſet abſurdũ . Et quia viſum fuit cõpoſitori,
ꝗ.ĩ.nõ ſic cõgrue poneretur, nec poſt dictionẽ interdi-
ctis,nec poſt dictionẽ a iure.Iõ hic inſerta fuit hæc clau
ſula , cõgrue tñ locari potuiſſet poſt dictionẽ celebrari
diuina,& ceſſaſſet hæc prolixitas. Alia lectura vult,ꝙ in
ciuitatib.& cætera,nõ celebrent , niſi q̃tum ius ꝯcedit,
puta ſi cõſtruxerunt ibi eccleſias ſine auctoritate dioce-
ſanorũ.ſ̃.e.auctoritate,vel mẽdicãtes mutauerũt loca ſi
ne papæ lĩa.ſ̃.ti.j.c.vno,ſed nõ puto hoc fuiſſe de mẽte
1 ꝑꝑ prædictas rõnes ab ordinariis, an † inferiores ab ep̃is
poſſint ponere interdictũ,no.hic Archi. quod dixi poſt
Inno.& Hoſt.ſ̃.de his quæ fiunt a ma.parte ca.quæſiuit,
& de hoc de ap.dilectis.aiũt,vide,quod no.in cle.de ſen.
excom.grauis.in prin.[*publice*]vide,quod no.in cle.de ſe
3 pul.eos,in glo.de hoc,vt ergo dicit Arch. ſi publice † ex-
communicatus intrat eccleſiam , omnes debent exire.
xxiiij.q.j.omnis qui.& no.xj.q.iij.ſicut apoſtoli. in glo.ſi
ergo,

3 ergo,vbi ẽt no.ꝙ† ſacerdos non dimittet pp hoc miſsã
inexpletam,quod Inn.intelligit,ſi canonem inceperat,
vt no.de ſen.exc.nuper,non ſic in occulto,immo tunc
ille.qui ſcit eum excõicatum taliter exire debet, ꝙ cri-
men nõ prodat.facit.vi.q.ii.ſi tñ.& qđ ibi no.in.j.glo.&
iii.q.j.ſi peccauerit.& xlvi.di.clericus.qui ſm Archi. qui
inducit Ray.in ſum.de ſent.excõ.§.item quæritur,vtrũ
[*vel iuriſdictiones*].circa iſtos vide,quod no.de ſent.excõ.
ſi ciuitas.in gl.pe.& in cle.de ſepul.eos qui. in glo. ſed q,
de hoc hic per Arch.[*officia*]ſ.eo.cum & plantare.§.ex
cõicatos,& de ſen.exc.nulli[*ſacramenta*]ab horum rece-
ptione remotus eſt etiam excõicatus minori.ſ. de cleri.
ex.c.vlt.& de ſen.exc.c.pe.in eo tñ nõ eſt locus pœnæ,q̃
ſequitur[*ſepultura*]ſ.eo.vt priuilegia.ſ.de ſepul.ſacris.&
ſi.ſ.de vſuris c.ij. qui no.ꝯ. reſpicit oĩa ſupradicta argu.
[*arbitrium*]hoc ſi fuerit iniquũ reduci debet ad arbitriũ
boni viri.ſ.de iureiur.veniens.& cap.quintauallis,cuius
ſnĩam dicit Archid.per hanc literam videri pœnas has
ſolũ locum hr̃e,cum ſnĩa hominis contemnitur [*con-
tempſit*]iuſtum eſt,vt contemnens puniatur,& iudici ꝯ-
tempto ſatisfiat,vt hic,vide,qđ no.de ma. ꝯcto ꝯ inter,
4 eccle.c.i.in glo.penul.prolixe tractat hic Io.mo.an † eps
poſſit procedere ꝯ exemptos,qui excõicatos per ſe ad di
uina recipiunt,vel ſepeliunt.& tenet ꝙ ſic.primo,cum
priuilegia ſe ad hos caſus non extandant , nec extẽdere
poſſint.ſ.eo.cũ & plantare.§.excõicatos.ſ.de ſent.excõ.
nulli.Scđo,quia delinquunt in rem non exemptam,al
leg.ſ.eo.patentib.& qđ ibi no.Inno.& eo.tit.recepimus.
Tertio alle.C.de iuriſdi.om.iudi.l.magiſteria. Idem ſuc-
cincte dicit Arch.remittens ad no.vj.q.iij.placuit,ſic di
cebam in ſcholis.& forſan ſufficeret hoc pri. cum fine
huius glo.ſed latius ipſius mentẽ & partim verba ponẽ
do,ne de deciſo ordinarij conquerantur.eſt ſciendũ , ꝙ
ipſe Io.dicebat hanc quæſtionẽ plus facti,q̃ iuris , cũ ex
priuilegiorum tenore oporteat hoc decerni.ſ. e. porro,
5 & ſi quod † ſit dubium , recurritur ad concedentem.ſ.e.
li.de offi.ordi.ordinarij.§.vero. ſi ergo prædicti ſuper his
haberent priuilegium,ne.ſ.ordinarij hoc poſſint, vel ha
bent poſſeſſionem libertatis ex priuilegio , ſeruandũ eſt
eis,vt.ſ.c.proxi.& facit,qđ dixi.ſ.eo.c.j.in prin. vbi tamẽ
a parte priuilegia nõ reſiſtant,tenet,quod prædixi,& pri
6 mam rationem ſic declarat † priuilegium nõ datur,vt
inuitet ad delinquendum,quod ſi fieret , non valeret,ſi-
cut nec pactum,nec conſuetudo.ff.de pac.do.l.cõueni-
re.ſ de conſuetudine,ex parte.cum ergo nõ ſint, nec eſ-
ſe poſſint priuilegiati in illis,ergo nec præiudicabit in il
lis exemptio,ſi enim eis cõicare non poſſunt,multomi
nus illos ſepelire.& dicit,ꝙ iura,quæ alle.glo.vlti.in dec.
cum & plantare,bene faciunt ad materiam.Circa ſecũ
dum,quia exempti ponendo & pulſando campanas in
domibus ſuis coercerentur per ordinarios. dicit ibi In-
7 noc. no.priuilegiatos† per cenſuram eccleſiaſticã coerẽ
dos,ſi extra priuilegiorum ſuorum tenorẽ excedãt. Cir
ca tertium dicit.l.i. C. vbi ſenat. vel cla.vt ſi clariſſimus
rapit virginem,vel alienos terminos inuadit , vel alias
delinquit ordinarius.ſ.præſes non obſtãte priuilegio eũ
punit,quia reatus honorẽ excludit,modo(vt dicit)huic
legi ſignantur ꝯriæ.l.magiſteriæ. C. de iuriſdi.om.iudi.
8 glo.in hac.l.ꝯria ſoluit,ꝙ† ſi miles [a] conuenitur pp mi-
a litare delictum,vt quia vendidit arma,ꝙ nõ eſt delictũ,
niſi quia miles tũc coram magiſtro militum ꝯuenitur,
vt ibi. Si vero conuenitur pp crimen non militare cõ-
mune,ordinarius loci cognoſcit & coercet , ſi crimen
eſt enorme,alias ſecus.C.de exhi.& intro.l.j. ff.de cu.reo
rum,de militib.& l.non eſt.in fi.ergo pp crimen cõe &
grande dioceſanus animaduertet in exemptũ , non ſic
in leuibus,quæ ſuus prælatus punit ſm regulam.ſ.de of
fi.ordi.quanto.& c.pe.Inducit ẽt.l.ij. C.de priuile.ſco.&
§.ꝙ ſi delinquentes,in auth.de man,princi.quæ vide in
decre.ſuarum,in prima parte. gl. inducit etiam in auth.
vt iudi.ſine quo ſuffra.§. volumus, vbi præſes prouinciæ
animaduertit in legatos principis , qui illuc miſſi exce-
dunt formam ſibi traditã,ſic ẽt dioce. id poterit in iſtos
excedentes priuilegiorum formã,ad idem. C.de exe. &
exacto.l.quicunq;.li.xii.ſubdit etiam.iſta æqparari , quõ
non exemptũ,vel exemptũ,ſed nõ in eo,de quo agitur,
ſicut æqparatur,quẽ inteſtatum,vel teſtatũ, ſed nõ ĩ eo,
9 de quo q̃ritur,vt ſi † alias pſecte teſtatus tutorẽ non de-
dit filio iudex dabit legitimũ , quẽ.l. dat ab inteſtato,ac
ſi inteſtatus eſſet.ff.de legi tut.l.legitimos. in prin.& l.in
teſtato.ad idem,ſi a nõ cõpe.iudi.l.j. ff. ſi ſerui. ven.l.lo-
ci.§.competit. ꝯcludit ergo, ꝙ cũ prædicti circa hoc nõ
ſint priuilegiati,nec eſſe poſſint,manifeſtũ eſt, epm eos
poſſe punire,dicens prædictam diſtinctionẽ probari ꝑ
decre.cũ capella.eo.ti.hoc ſm Io.mo. pro eo facit decr.
ad hoc.in fi.eo.titu.cui rñdetur,ꝙ non dicit,ꝙ poſſit pu
nire,ſed ꝙ põt exhumare.Itẽ forſan hoſpitalarij tũc nõ
erant exempti,licet priuilegiati.eo. tit. cum & plantare,
circa qđ vide,quod ſcripſi,eod.titu.recipimus. ſup.j.glo.
& per eundẽ modũ rñderi poſſet ad decre.patentib.Idẽ
facit decre.auctoritate.ſ.eo.j. repõ. ſed ibi delictũ fiebat
extra locũ exemptũ, quare certum eſt,ꝙ ſi ꝑdicti eſſent
exẽpti , ſed loca ipſorum nõ eſſent exẽpta,ꝙ eſſe põt.ĩ.
c.proxi.ij.& iij.rñ tunc cõis exẽptio nõ impediret, quo-
minus puniret ordinarius talia faciẽtes.ſ.ca.j.cõis dixi,
pp id,qđ ibi ſcripſi in prin.& dixi.ſ.ea.gl.ſed ſi pſonas &
loca , in quib.hoc faciunt , dicamus exempta,graue eſt
dicere exemptos p ordinarios puniri extra caſus expſſos
in iure,de quib.plenam remiſſionẽ dedi.ſ.c.j. ſup glo.vt
ſ.& rõ Io.mo.q̃ dicit.eos ſup prædictis priuilegiatos nõ
eſſe,nec priuilegiari potuiſſe,parũ vrget,quia idẽ ꝯclude
ret de adulterio.fornicatione & quolibet delicto.¶ Pri-
ma glo.in mmat.¶ Penul.glo.primo oſtendit vicinitatẽ
regularitatis. ſcđo tractat.an in nõ exẽptis locũ habeat
iſta pœna.¶ In gl.delegati.in fine. ſaluo qđ habes in ex-
trauaganti Bonifa.prouide attendentes.¶ In glo.vlt.ibi,
[*quod quidem*.]Io.mo.in præ.decre.is cui.vr̃ hoc tenere di
cens.ꝙ hic erat malum circũſtãtionatum. ſ. defenſum
priuilegio,quod ſe ad caſus illos nõ extẽdit, & iõ culpa
grauior,ſicut.n. bonũ circũſtantionatum eſt maius te-
ipſo,ſic & malũ,facit pro hoc dicto , qđ poſt eũ ſcripſi,
ſ.de elec.auaritiæ.ſuper vlt.glo.& facit. ſupra eod.lib.de
dolo & ꝯtu.cum q.& qđ ibi nota.in fi.pe.glo. & ibi,qua
ſi dicat,idem Arch.hic in prima ſua glo. dicens,ꝙ illud,
quantũcunq;,implicat,decre.locũ hr̃e ẽt in non exem-
ptis,pro hac parte facit,ſupra eo.c.cum & plantare.§.ex
cõicatos.& facit,ſupra eo.li.de ꝓben.c.ii.de electione.ge
nerali.poſt prin.Itẽ facit,qđ ſequitur in textu,cuiuſcũq;
ordinis &c.p quæ hæc pars vera vr̃, ſed vellem ꝯriam ꝓ-
ualere pp multa pericula,q̃ imminẽt clericis, maximè
de illa parte,q̃ loquitur de admiſſione ad diuina, qa do-
cet experientia clericorũ legionẽ ligãti ſaltem in Italia,
de legione dixi,ne ſe.va.c.j.ſuper gl.de iſto.pium ergo eſ
ſet illã opi.iuuari ſaltem non exemptos,& pro hac opi-
nio.facit,ꝙ decre.locata eſt ſub titulo de priuilegiis,qua
re non conuenit titulo,niſi de priuilegiatis & exemptis
loquatur,ſed rñdebis,immo conueniet . qa nõ negatur
loq in exemptis, ſed dr̃ in vtriſque.& facit , qđ ſcripſi,de
li.ob.c.ij.in prin.nec eſt nouum iſtos miſceri, ſupra eo.
li.de ꝓben.c.j.in fi.& in cle.de teſt.c.j. cum ſi. ſed impu-
gnari poſſet hęc rñ.quia nulla decre.eſt in hoc tit.vel.ſ.
cuius caſus fundetur permixtim ſup priuilegiatis & nõ
priuilegiatis,vł exemptis & nõ exemptis, cõgruat igitur
iſta ſuo vniuerſo , ne ſm Auguſtinũ turpis eſſe dicatur,
8.diſt.q̃ ꝯ,de ſpon.du.c.fi.ad illud,quãtũcunq;,facile rñ-
10 debitur.& dicetur,ꝙ † ſicut in diſpenſationibus & gratiis
beneficialib.eſt dare poſitiuum, cõparatiuum & ſuper-
latiuum,ita & in exemptionib. primum no.13.diſt.nos
cõſuetudinem,ſcđm patet,ſupra eo.li.de reſcr.duob.de
ꝓben.ſi plurib.de conceſ.ꝓben.ſi loci.& c.pe. Tertiũ pa-
tet.ĩ.c.proxi.& ex.c.j.ſupra eo,& his q̃ ibi dixi. dicã ergo,
ꝙ illud implicat, exẽptos habentes plenã & pleniorem
exẽptionẽ,volẽs includi habẽtes ẽt pleniſſimã.facit.ſ.e.
lib.de officio legati,c.j.ibi,quantũcunque plenã.& c.pe.
in

in prin. ibi quantũcunq; plenariam. ſic & illud quantũ
cunque qđ ponitur ſ.c.i. in prin. ſolos exẽptos implicat
eſt ſi. qđ no. ſ. de fil. preſ. ad abolẽdã. in fine pe. gl. & hoc
poſito ad textũ ſequentẽ facile rñdebitur, ꝙ oratio dẽt
eſſe vniformis de bapti. maiores. ver. ſimiliter, ſicut er-
go ſi diceret, oẽs clerici cuiuſcunque ſtatus & cœtera,
nõ icluderet laicos, ſic cũ dicit, oẽs exẽpti cuiuſcũq. &c.
certũ ꝙ nõ includit nõ exẽptos. q̃a viros puriſſimæ con
ſciẽtiæ ſcio ex quadã ꝑplexitate nõ euitabili ſine ꝑiculo re-
rum & ꝑſonarũ tales ad officiũ admiſiſſe, idẽ iſta ſic de-
monſtratiue deſcripſi, & ignoſcant exẽpti quibus ſuffra
gari non poſſum. & ſcio ꝙ oculus ipſorũ nequã nõ erit,
hoc euãgelica parabola prohibẽte. Matthei. xx. añ me-
dium. habent etiam multi ex ipſis ſuper abſolutionib.
& diſpenſationibus promptiora remedia per priuilegia
ipſius ab apoſtolica ſede conceſſa, & per commiſſiones,
quæ facile ſuis maioribus circa talia fieri ſolent.

ADDITIO.

a ¶Miles delinquens a quo puniri poſſit, no. in l. j. C. de exhibend. re. &
glo. in l. magiſteriæ C. de iuriſ. om. iudi. & in l. deſertorem. ff. de re mi
li. adde hic, ꝙ miles vendens arma, & equos, cum quibus promiſit ſe
pugnaturum, punitur pœna capitis, & perdit teſtamenti factionem,
niſi ſibi ſit reſeruata. l. & militibus. & ibi Bal. C. de teſta. mili.

SVMMARIVM.

1 *Debitor, qui facto teſtamento & filia inſtituta factus eſt conuer-
ſus eccleſiæ illi offerens omnia ſua bona ſaluo teſtamento prædi-
cto an creditor, cui ipſius bona fuerant obligata ex mutuo, age-
re debeat contra eum, vel contra eccleſiam, vel contra filiam.*
2 *Res tranſit cum onere.*
3 *Exemptiones ſunt ſtricte interpretandæ, dummodo aliquid confe-
rant.*
4 *Priuilegia nunquam extẽduntur de perſona ad perſonam, nec de
loco ad locum.*

CAP. IX.

PEr exemptionem. Eximit
qñq; eccleſia, qñq; ipſi canonici qñq; clerici. iſta tria
qd importent, ordinarie declarat in quali-
bet partium affirmatiuè & negatiuè loquẽdo. ſecunda
ibi verum. tertia ibi, ſi aut ipſa eccleſia. Ioannes mona.
exponit primũ capitulũ [*eccleſia*] i. perſonæ repñtantes
capitulum alle ff. de fideiuſ. l. mortuo. hæc lectura non
procedit, vt patet j. proxima rñſis, vbi exẽptis canonicis,
q capitulum faciunt, vel clericis. nõ eſt exẽpta eccleſia,
ergo oportet pro loco recipi, vt dicit hic gl. ampliu. ſ. eccle
ſiæ exẽptæ, an hoc locũ habeat, ſi ſurrogentur nõ exẽ-
pti, dixi. ſ. eo. cũ pſonæ. in gl. pe. [*monachi*] no. monaſteriũ
hic vocari eccleſiã, ſic. ſ. de re iudi. cum inter. in princ. &
vide de hoc. ſ. eo. lib. de ſup. ne. præla. grandi. in glo. no. ar
gumentũ. & puto, ꝙ hic de abbate, vel de prælato non
dixerit quaſi de indubitato, facit. vij. q. j. ſcire debes [*con-
uerſi*] cũ hic mixtim loquatur de monaſterio & eccle-
ſia ſeculari. facit hæc litera ad no. ſ. de ſen. excõ. non du-
biũ. in. j. glo. vt dicã, ꝙ ſi exẽptione gaudent fortius ĩmu-
nitate. Sciẽdum eſt, ꝙ Io. de De. l. iiij. q. vii. diſputauit de
1 †debitore, qui facto teſtõ & filia inſtituta factus eſt con
uerſus eccleſiæ, illi offerens oĩa ſua bona, ſaluo teſtõ præ
dicto, an creditor, cui ipſius bona fuerant obligata ex
mutuo, agere debeat ꝯ eum, vel ꝯ eccleſiam, vel ꝯ filiã,
ꝙ ipſe conuerſus cõueniri debeat, inducit, ꝙ actio erat
perſonalis, in qua coercenda eſt perſona. vt ſiue non con
te. qm. ad ſi. & c. tuæ. Item cõſtat, ꝙ cõuerſatio nõ eſt ſo-
lutio, vel acceptilatio, q̃ tollunt obligationes. inſti. qui.
mo. tol. obli. §. j. & §. item per acceptilationem. ergo re-
manet obligat⁹, nec hic interuenit perſona, in qua poſ-
ſit dici nouatio. Item quare iſte non cogeretur ſoluere,
cum poſſit matrimonium ꝯhere. 27. q. j. vt lex. ſubdens,
ꝙ tales conuerſiones in eccleſiis ſecularib. fiunt ſolum
ex conſuetudine. Secundo probat de filia, cũ ipſa ſit hæ-
res, & ipſe per conuerſionem fingatur mortuus. xix. q. 3.
quia ingredientib. & c. ſeq. & autem. nunc autẽ. cũ autẽ
hęredi non debeatur æs alienum, de teſt. filius, & in hæ-
redem nouũ videatur facta nouatio. inſti. qui. mo. poſt
prin. & hæres cõparatur fideicommiſſario. de teſt. Ioan-
nes. qui aĩam cuiq; rei præferre debet. C. de ſacroſan. ec
cle. ſancimus, ergo filia hæres tenetur. Tertio probat de
eccleſia, q̃ cum emolumentum ſentiat, & ſibi acqreret,
ſentire dẽt & onus. inducit multa iura. ſufficiat regula,
qui ſentit. j. de reg. iu. Imputet ẽt ſibi eccleſia, ſi non inq
ſiuit conditiones illius, priuſq̃ illum reciperet. xviij. q. 3.
monaſteriis. xvij. q. ij. ſi quis ĩcognitus. ſoluit, ꝙ perſona
conuenienda ſit, quia pſonalis eſt actio. vt in prin. dixi,
executio vero fiet in bonis, penes quẽcũque ſint pp hy-
2 pothecã, de qua. xvj. q. iij. §. pſcriptionum. in prin. q̃a †res
a tranſit [a] cum onere, de pig. ex literis, cũ concor. & dicit,
ꝙ multũ habebat in vſu, ꝙ ꝯtrium ſentiẽs pecus eſt. ſm
pdictam ſolutionem per hanc decre. cõuenietur vt exẽ
ptus, ſi eccleſia eſt exẽpta ꝑpetuo. quia oblati, qui. ſ. ſe &
ſua dederunt eccleſiæ cũ effectu, vt in clemẽ de deci. c. j.
in fin. & qđ hic de his dr, dixerat Inn. in c. recepimus, q̃a
ſunt aſſumpti in partẽ dñi, allega. xii. q. i. duo ſunt. ibi, di
cunt Deo deuoti. cũ textus ibi exponit, videlicet ꝯuerſi.
iſti oblati ꝑpetuo dici pñt hi, qui ſeminalia vocãtur. ſ.
de arbi. cũ olim mos diuerſarum religionũ habet hr̃e
conuerſos, & illi portãt habitum religioſum. [*item obla
tos*] & illi conuerſorũ habitu non vtuntur, participant
tñ priuilegiis, vt hic vides, & in cle. pdicta [*ipſi parochiani*]
dicebat ergo Inno. in præalleg. decret. recepimus, ꝙ per
exemptionẽ eccleſiæ nulla iura in parochianis perdit
eps, dabit ergo pnĩas publicas, criſmabit &c. vtrãque le-
gem ſpectantia exercebit. ſ. eo. cum olim pp. de ſepul. in
noſtra. nec mirum ſm Hoſt. ſi in priuilegio magis in-
cluduntur clerici, q̃ laici, cũ illi plus ſint eccleſiæ con-
nexi. Vñ & nomine eccleſiæ cõtinentur. ſ. eod. cũ olim,
ver. & ꝙ non liceat. Inducit. 21. di. cleros. ſ. de pben. cum
ſm. de iudiciis. quanto. & ſi quæras, qs habebit decimas,
rñde, ꝙ plebanus, vel is, qui prius habebat eps, vel alius,
nil enim iuris accreſcit, vel decreſcit in laicis. xvi. q. i. ſi
quis laicus, ex quo populus non eximitur, ſicut in decre.
ex parte abbatiſſæ. ſ. eo. Sed obiicitur, cũ petitur ius epa-
le, oẽ tale ius cõpetens in eccleſiis clericis, vel laicis adiu
dicatur vel aufertur, de offi. ordi. cõquerente, quare non
ſic aufertur in clericis & laicis priuilegio exemptionis
in totũ dato Rñdet, in iudicio vr omne ius inducere, niſi
ſi expreſsè agatur ꝯtrium. ſ. de cã poſ. cũ eccleſia. ff. de iu-
dic. ſolemus. Sed in priuilegiis non ſic. ſ. eo. porro, quæ
pp alterius pıudicium ſunt reſtringenda ſm Inno. & di-
catur ſuper vlt. glo. quærebat autem ipſe Hoſt. in extraua
gant Inn. ad ꝑpetuam, de qua prima gl. quam gl. poſuit
Arch. j. de ver. ſign. veniens. Quid ſi monaſteriũ cum ca
pellis ſit exemptum, quis curabit populum. Rñdebat, ꝙ
eps. x. q. j. regenda. qui ẽt poterit aliam eccleſiã ædificare,
vel dare parochianis licentiam ædificandi, de conſ. di. j.
nemo. ar. de ec. ædi. ad audientiam. j. & ponet ibi pſbyte
rum, qui pcipiet decimas, oblationes & alia iura paro-
chialia. xiij. q. j. c. j. de his quæ fi. a præ. paſtora. Salua ca-
nonica, de qua dicetur in præ. decre. veniens. niſi ꝯ epm
eſſet præſcripta. de præſcrip. cum olim. & c. auditis. eo. c.
de quarta, non aũt eccleſia, hic & j. proxi. rñ. vbi eximũ-
tur perſonæ & nõ eccleſia, dicebant Inno. & Hoſt. in de-
creta. cum capella. in principio, ꝙ eccleſia in oĩbus rñde
bit epo. præter quam in iuriſdictione clericorum. ¶Pri
ma glo. diuidit, dicit quid declaret, & vnde ſumpta. ¶Se
cunda glo. ſoluit q̃ſtionem & remittit. ¶Glo. ſicut, dat
ſimile. ſecundo obiicit & ſol. ¶Penul. glo. arguit, pro Io.
& Ber. ¶Vltima quærit, arguit affirmatiuè, ſoluit ꝯtrũ.
¶In glo. penul. ibi [*ciuibus*] vide ſuper glo. prędicta. ¶In
glo. j. in fine. Guil. tamen in Spec. eo. tit. verſi. item licet,
allegabat. cum ſuper quę in ſumma dicebat, ꝙ abbas ꝯ
epm agens ſuper exemptione eccleſię monacorũ paro
chianorum, ſuccubuit in vltimo, quia nil de parochia-
nis in priuilegio dicebatur. ¶In gloſſa ſicut. ibi [*cum cleri-
cis*] de variis ſignificationi. quas habet eccleſia ibi no. &
in concor. & in fine. concor. Arch. ſ. eo. li. de prębẽ. quã-
uis. j.

uit.ſed Io.mo.quid voluerit, non capio, dicit enim, ꝙ ibi præmiſſum fuit verbum clerici, & ſubiectũ verbũ eccleſiæ.vñ iam ex dignitate eccleſiæ cathedralis, ꝗ ex verbo præmiſſo & alio ſubſecuto verbũ eccleſiæ cõprehẽdit ſolum capitulũ Placen.¶In glo.penul.in fi. vide, qđ
3 dixi ſup glo.prædicta.¶In glo.vlt.in fine.Item † exẽptiones ſunt ſtricte interpretandæ, dummodo aliquid cõferant,& eſt rõ,quia præiudicant ordinariæ ptãti, quæ fauorabilis eſt.xj.q.j.peruenit.& q.iij.qui reſiſtit . ſm Hoſt.q alleg.de conceſ.pben.conſtitutus.de tranſla.c.fin & ponit Arch.& dabat ipſe Hoſt.pro regula in extrauaganti
4 ad perpetuam,ꝙ † priuilegia nunq̃ extenduntur de perſona ad perſonam, nec de loco ad locum ſ.eod.ſané.ff. de pact.ſi vnus.§.pœna. Super hoc vide,quod ſatis ſcripſi,de verbo.ſigni.olim.de reſcrip.cauſam.

ADDITIO.

a ¶Res tranſit.Et quod res tranſeat cum cauſa ſua,habetur in.l.ſi conuenerit.§.ſi fundum.ff.de pign.actio.

SVMMARIVM.

1 *Tabellio licet multa narret in inſtrumento,& ſubſcribat ſubſcriptio,niſi aliud exprimat,non reſpicit narrata,ſed illa ſolum, quæ die & loco geſta ſunt.*

2 *Emptio veneni,quod ad mixtum poteſt eſſe vſui,valet.*

CAP. X.

SI papa. Primo diſtinguẽs in verba narratiua & aſſertiua poſuit.vj.formas verborum, quæ aſſertiue prolata ſapiũt exemptionem, & de vltimis quatuor rõnẽ ſubdit.ſcđo ibi eſt idem,ponit alias octo, & ſic.xiiij.vſq; ibi non ſic.ibi ponit tres formas per quas nõ datur exẽptio.vſque ibi licet , vbi de formis aliis proteſtatur [*narret*]vt & dicit Io.mo.natura narratorum eſt, ꝙ probentur,& nõ probẽt,& hac de cã narratio. in qua erratum eſt in nominib' poſſeſſionũ abradi ſolet in literis apoſtolicis.ſ.de fide inſtru.ex literis. ꝙ intelligas, vt ibi dixi ſuper verbo.priuilegia doceãtur no. Arch.ad ea ꝗ ſcrip-
1 ſi poſt Inno.& Hoſt de proba.qm̃ ꝙ † licet tabellio multa narret i inſtrũ.& ſubſcribat,ſubſcriptio niſi aliud exprimat,nõ reſpicit narrata,ſed illa ſolũ , ꝗ illis die & loco geſta ſunt,ſubdit,& hoc qm̃ papa ſic dicit,eximimus oẽs veſtras eccleſias , ꝗ per vos ſumpſerunt regulã Auguſtini,quos his duximus exprimendas, narratiua dicũtur illa verba.arg.iij.q. vj. hoc quippe, & iõ ex eccleſiis ſic expſſis nulla probatur exẽpta.niſi probetur, ꝙ per eos aſſumpſerint regulam Auguſtini . & dicit hoc fuiſſe dictũ Innocentij in quadã ſua additione in decre. inter dilectos.de fide inſtrũ.ante fin.ſuper verb.alia. in qua & dicit,cum dixiſſe,priuilegia confirmatoria meliora , ꝗ illa,ꝗ ſunt ad inſtar.ibi dixi [*exemptam*]hæc eſt prima forma [*aut eam*]ſecunda forma ſiue hæc eſt tertia[*vel ad romanam*]quarta ſiue quinta, vel & ſexta [*pertinere*] repete ad romanam eccleſiã.nam hoc verbũ determinat oĩa proxima quatuor,& horum quatuor ſubdit rõnem dicens,cum.n.& c.ſi.id.l.quod pertineant[*conceditur*]p priuilegium operari.lxxvj.di.huius[*ſupraſcriptum*]ſententiã do.ſ.ſup libertate[*ſit libera*] ſeptima forma.[*potiatur*]viij. [*vel quod.*]ix.[*aut ſi.*]x.ſexta[*ſiue quidem*]xj.[*vel quod*]xij. [*aut impetrandi.*] xiij. [*recipiantur*] xiiij. & vltima [*proprios & ſpeciales*]ſatis putarẽ ſufficere alterũ , vñ in filiatione ſtatim ſubdat hæc duo.in.§ penul.ponit ſolũ alterũ,rõnem de verbo.ſpeciales reddit hic gl.ꝗ incipit, ſed ſunt, & quod ibi addã,de verbo. vel dictione proprius idẽ vñ, cũ ſm philoſophum,illud eſt propriũ,qđ ſoli ineſt,proprij ergo ſubiecti Papæ ſunt,qui ſoli papæ ſubſunt . iſto modo & dicuntur proprietates in diuinis , q.ſ.inſunt pſonis, vt ſcripſi de ſum.Tri.damnamus . ſuper gl.nõ facit .ſ.c.auctoritate.§.vlti.in prin.& quod ibi no. facit ad materiam.quod ſcripſi.ſ.eo li.de elect. vt circa.ſup glo. pe.[*ſoluat*]p libros cenſuales ſolent hæc probari.ſ. de pſcri.ad audientiam.dici debet ſic,& homo cẽſualis exẽptorum non propterea eſt exemptus.ſ.eo. autoritate.in fine. [*aliqua capitula*] & ſtatim exẽplificabit [*ambo*] licet hic repetatur ſæpius de cẽſu annuo, nihil ad rem ſit annuus.biennalis,quinquennalis,vel alterius tpis.ſed reſpicit, ꝙ ſic ſolet imponi eccleſiæ [*ac monaſteria*] de his dicit,quia de his tractatus incipit.ſ.§.j.in prin. ſed idẽ per omnia in exceptionib.ordinum,vel ſingularium perſonarum,facit.ſ.c.proxi.& c.ſ põrum.& ĩ. de ſent.excõ.c. vlti.in fi.in quib.enim hic eſt identitatis rõ. [*Modis*]miror de Archi.qui hic notauit,ꝙ modus, vel forma quæ hĩ.ſ.eo.tit.& ore.ſ. ꝙ eps a fratribus monaſterij aliquid iniuſte non exigat,ſed his debeat eſſe contentus, ꝗ anteceſſores ipſorum fratrum anteceſſorib. ſuis conſtat rõnabiliter impendiſſe , ſapiant exẽptionem capitis non membrorum . Sed abſit, ꝙ hęc verba ſapiant aliquam exemptionem,nec decret.illa allegabatur pro monaſterio,immo ꝯ monaſterium ad improbandam exẽptionem . Vnde æquè poterat dicere de alia clauſula ꝗ hẽt, ꝙ abbas primum locum poſt epm ĩ ſinodo teneat. Vñ ſm veritatem illa decre.probat, ꝙ hæc verba non impediunt exemptionem capitis,vbi de illa alias apparet,ſed vbi de illa non apparet , nedũ non probarent exẽptionem,immo probarent ſubiectionem ex ſenſu verborũ, p alias ergo clauſulas expreſſas in ſnĩa ibi, tanq̃ ab epali &c.obtinuit mon.in capite non obſtantib.clauſulis illis,ꝗ reſpiciebant capellas non exemptas, pp quas iudicatum fuit,abbatem ire debere ad epalem ſinodum & epo ad certa teneri,ſubdebat demum Archi. ꝙ ſi abbas ſic exemptus in capite non in membris delinqueret in illis mẽbris vel in re non priuilegiata nec exẽpta, dioceſanus eũ iudicabit puniet & deponet,ſi ſic alias puniendus ſit,vt in.c.cum capella.eo.tit.ſ.eod.& c.j. de foro cõpe.poſtulaſti. hæc vltima fuerunt verba Innocentij.ſ.e. ex ore.in prin. quæ tñ ipſe declarauit ibidem, & vide qđ ibi dixi in glo.in quibus . ¶Prima glo.ſummat & dicit, quid declaret.¶Secunda glo.exemplificat.¶Tertia glo. ſignat ꝯrium & ſoluit.¶Glo. optime, allegat concor.& arguit & remittit.¶Glo.ſed ſunt.reſpon. per duplicem ob.prima ad quid valeat conceſſio. ſcđa de duabus.l.& vterque reſpon.¶Vltima glo.nota.alle.concor.& dat ſimile ¶In glo ij.ibi[*verba*]non ſtatur verbis teſtatoris,q dixit,ſe nihil donaſſe,ex quo apparet ꝯrium. ¶In gl.nõ enim.ibi[*ad probationem*]vide in.c.ſtatim alle.ſuper gl.pe.
2 ¶In glo.vlti.ibi[*§.veneni*]valet † emptio veneni,quod ad mixtum põt eſſe vſui,alias non, & ibi [*qui venenum*]ſequitur.dr̃,adiicere debet,an bonum ſit,an malum ¶In gl. ij.in fine.vide.qđ no.in cle.de probat.literis. in gl.narratiuis.Arch.remittit ad ſummam §.cõis,de fal.cã adiect. & xviij.diſt.c.j.ver.itaque.in glo.hic eſt.Arch. ſubdit etiã hic tolli opi.Ioan.quam no.Ber.de reſcrip. nonnulli in glo.ſic ergo,vltra medium.¶In glo.ꝯ vr̃.ibi [*ob aliud*]ar. ꝯ.C. de iure deli.l. cum aliquis.vbi de hoc in glo.ii.¶In glo.optime.ibi[*in his*]& concor. quas hic alle. Archi.ibi inuenies in vlti.glo.¶In glo. ſed ſunt ibi.ſ.proximo rñ. hoc patet etiam.ſ.in quarto exemplo. ſufficit enim , ꝙ dicatur ſpecialiter ad romanam eccleſiam.pertinere vt ibi,& ibi[*ſubiectus*]ſicut & filius meus mihi & alter pt eſſe ſeruus.ff.ad l.fal.l.precia . ¶In vlti.glo. ibi[*ſecundum adiunctam*]& ſm materiam , vt dicam.ĩ.de ſent.excom. ſi ciuitas.in fine primi rñ.& ibi vt hic , & bene facit hic ad id,quod dicitur.ſ.eo.cum perſonę. in fine . primi rñ. & ſic pręcedentia minuunt ſignificatum ſequentium, ff.de vino,tritico & oleo legato.l.fi.§.cui dulcia. & contra.ff.de penu le.l.nam quod.§.fi.Ioannes Andreas.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegium ſi eſt conceſſum monaſterio de admittendis familiaribus an locum habeat in aſſumptis poſt datam priuilegij.*

CAP. XI.

LIcet. Diuiſio patet,quia ſunt quatuor dicta per § diuiſa diffinientia totidẽ dubia circa priuilegium de celebrando tẽpore interdicti generaliter , de quo.ĩ.de ver. ſigni.cum in partibus[*ianuis*]caueant ne in illis foramina faciant,vel feneſtras,vt cle.de ſent.excõ.c.j. [*debitum.*]

dicit

dicit Io.mo. per hęc priuiuilegia dirumpitur neruus eccleſiaſticæ diſciplinæ,quæ iubet interdicta ſeruari. ſ. de ꝯuetu.cum inter vos. Vnde cum hoc caſu improbata ſit conſuetudo,vt ibi, merito priuilegium circa hoc datum ſtrictè interpretandum,[*Cum ea*]no literam.& ſtatim ſubdit ſibi,per quod collige,ꝙ in abſentia dñi tales familiares ſibi inuicem celebrare nõ poſſent.[*officium*] non ſolum ergo miſſam ſed & alias horas canonicas dicere poſſunt & audire,ſic.j.de ſen.exc c.vlt.§.adiicim⁹. in prin [*familiaribus*]de mercenariis,& his ſimilib.intellige ſm Archid,de quibus vide,de teſti.in literis,non de perpetuis & religioſis, de quibus.ſ.de arbi.cum olim.vt ibi dixi,& facit.ſ.co.ti.per exemptionem.& ſ.de ſta.mo.recolentes.& C.loca.l.milites.dicit Archid. ꝙ eſt q̃dam familia nec perpetua,nec mercenaria,ſicut ſunt clerici & religioſi morantes cum papa & cardinalibus, de quibus.j.de poenis,fœlicis. §. permiſſis, qui domeſtici dici poſſunt,quia in ipſorum domibus cõmorantur priuilegiati,ſi conceſſum eſt mon. priuilegium de admittẽdis familiaribus an locum habeat in aſſumptis poſt datam priuilegij,diſputauit hic Aegi.Cremonen. & dixi ſuper regula,qui ſentit.j.de reg.iu.& tenuit,ꝙ ſi aſſumpti poſt priuilegium ſurrogati ſunt loco illorum. q extabãt tpe priuilegij,tunc ad illos extenduntur, inducebat. ff. de mi. no.minor autem. §. non ſolũ &.ſ. vt lite pen.eccleſia.j. cũ concor,ſecundæ gl.inducit &t rõnem, quia alias priuilegiũ nõ eſſet perpetuũ.Si vero ſint illis adiuncti,vt ſuperadiiciant ex cã rationabili,& tunc idẽ,alle. de cõſti. cum.M.de cẽſi.quanto, cũ ibi no.extraor.de ſurno vel molẽdino.aut nuda voluntate,& tunc ad illos nõ extẽduntur.nec cenſura ſic eneruetur,allegat.j.de verb.ſig.c. fi.ſ.c.tuarum,& c.cũ & plantare.§ de cõſtratrib.[*culpa*] ꝯcor,j.de ſent.exc.ſi ſnĩa §.1.nec enim iuuari debẽt ex eo,in quo deliquerunt.ff.ſol.mat.ſi ab hoſtibus.§.j.ſ. de reſcrip.ex tenore.ſm Io.mo. ¶Prima glo.dicit,quid declarat,¶Tertia glo.aperit dubium,ꝙ rñ.poteſt per modũ obiectionis,ſcdo opponit & dupliciter ſoluit.¶Pen. glo.reddit diuerſitatis rõnem,quærit & ſoluit.¶In gl.cõcordat,ibi.l.ij.§.1.cum.l.ſe.vſuarius domũ illam inhabitat cũ coniuge liberis,libertis & hoſpitibus. & ibi [*ſi ſtipulatus fuero*]ſi ſtipulor per te non fieri,quominus illa domo vti liceat.ſi vxorem meam ꝓhibeas, committitur ſtipulatio,& ibi[*municipibus*]vide de iuro calum.imperatorum.ſuper.j.glo.¶In glo.ij.in fine.idem Arch.¶In gl. vt.in fi,vide,quod dicam circa hoc.j.de ſen.exc. c.fin.in fi ¶In glo.pe.in fi.dicit Arch.ꝙ non audet hoc tenere, dum priuilegium ſit conuentus non aliorum, aut ergo ſolus celebret,aut abſtineat ſm eum, facit ad primum, quod de incluſo no,de conſe.diſt.j.hoc quoque.

S V M M A R I V M.

1 *Miſſa quando non debeant celebrari in priuatis domibus.*
2 *Tabula altaris idem eſt, quod altare portabile.*

CAP. XII.

Voniam. Præmittit ꝯceſſionis cãm. ſcdo concedit epĩs priuilegium altaris viatici[*diuerſis*]qñq; pro negotiis eccleſię,qñq; ad requiſitionem maiorũ non ſolum eccleſiaſticorũ ſed & ſi regalia teneant, de hoc,ſ.de appe.cũ parati,in glo.ij.[*abſentare*] ſine cã non debent abeſſe.facit.vij.q.j peruenit,& capitulo tpis.in fine.xxiij.q.iiij.ſicut.ver.ipſe vero. nec excuſaret cõſuetudo,vt ibi patet,ad idem.xlj.di. epĩs de cõſecratione di.iij.
1 epĩs.vbi de hoc in ipſis,ibi enim † miſſæ debent celebrari, & non in priuatis domibus, de cõſecratione di.j.c.j.in fine.& c,ſicut,in fi.& c.vnicuiq;. & vide eadem di.cõce-
2 dimus,vbi de tabula altaris † dr̃. q̃ idem eſt ꝙ altare portabile.ſic & baptiſmus in eccleſiis dandus eſt,ꝙ dic,vt in cle.de baptiſ.præſenti[*viaticum*].i. in via portandum,vel portabile, vehitur enim & portatur [*celebrare*] an hæc poſſint in pontificalibus,vide, quod no.in cle.eod.ti.archiep̃o,in glo.in pontificalib.[*facere*]in hoc excedit hic decreta.priuilegium decre.ꝙ nonnullis.vbi non dicebatur,ꝙ faceret celebrari. Idem in alio licet prius celebrare poſſent,in alienis tamen poterant prohiberi per dioceſanos, vt ibi no.nunc vero ꝑ priuilegium prohiberi non poterunt.Item in decre.illa dicebatur, ꝙ qñque poterant celebrare, hic patet eos id poſſe ſingulis diebus, [*vbic unque*].ſ. in tota chriſtianitate hoc alius quam papa cõcedere nõ poſſet,vt in prædi.decre.in his. ¶Prima glo.ſummat.¶Penul.glo.facit quatuor.primo ponit ſeptem indulgentias ep̃orum. Secundo aliquos habentes hoc priuilegium.Tertio de ipſius vſu. Quarto de ipſius expedientia.¶In.iij.glo.ibi[*nepos Proculo*] vide de ver.ſig. intelligentia.ſuper.iij.glo. ¶In glo. penul.ibi [*dignum*]& de priuile.c.ij.§.j.& ibi[*quod nonnullis*]vide remiſſionem, quam ibi in principio dedi ad ſpeculum.& ibi[*in his*]ibi dixi, an epiſcopus hanc indulgentiam cõcedere poſſit.

¶De iniuriis,& damno dato. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Vulgaris vnde dicatur.*
2 *Epiſcopus an poſſit cõcedere,quod clericus pro clerico pignoretur.*
3 *Pignoratio,in qua fit authoritate propria iudicis,eſt licita præcedente tamen eius ſententia ſuper negligentia & defectu iuſtitia.*

CAP. PRIMVM.

ET ſi pignorationes. Primo ponit prohibitionis cauſam, Secundo ibi, vt tamẽ,prohibitionẽ. Tertio ibi,illi autem,cum moderatione tpis adiunctione infligit poenam, [*vulgaris*]hic dr̃ vulgaris elocutio,alibi vulgaris quæſtio,de pœni.di.j.vulgaris, dicuntur hæc
1 a vulgo.i.plebe.vel populo.& † dr̃ vulgaris à volo vis, quiſque enim facit quod vult [*elocutio*] cõiter erratur in ortographia.quia ſcribitur per c.& debet ſcribi per.q.quia deſcendit a loquor,loqueris,hoc patet cũ dicis,eloquẽs, non dicis elocens,& hæc dictio commẽdat hoc vulgare,quaſi elegans vel apta locutio [*graues legibus*].i.moleſtæ & exoſæ,de præben.graue.cum multis ſimilib.aliter ſumitur de teſti.licet ex quadam. vbi de hoc, & de electione,cum in cunctis. in prin.de varia huius ſignificatione dantur verſus.

Pondus,perſona,ius,lectio,fœmina prægnans,
Quodque moleſtamur,dicitur eſſe graue.

De primo.14,q.i.nõ aſſeramus.de ſcdo vbi.ſ.de tertio, de his q̃ vi metuſue cã ad audiẽtiã.de quarto,de cõſecratione di.ij prima.ad quintũ,de ꝓuer.i fi.ex literis.de ſexto hic[*prohibere*]in tantum,ſecundum Guil. & Archid. ꝙ is qui de repreſaliis nõ a ſuo debitore ſed ab aliis aliud conſecutus eſt,ſaluari non poteſt, niſi illud vt male ablatum reſtituat,vt hic patet, qa nõ remittitur &c. j.de reg.iur.peccatum.bona ipſarum quæ gaudent priuilegio perſonarum,quarum ſunt,ſic.ſ.de cenſi.q̃q̃. ad illas perſonas eccleſiaſticas,vel ipſarum bona[*tempore*].ſumitur pro hora ſm Guil.ꝙ de momẽto in momẽtũ ꝯputetur,ſicut tp̃s appeſtonis interponẽdæ, de re iudic.ꝙ ad ꝯſultationem.¶Prima gl.ſummat & cõſtruit. ¶Tertia gl.inducit primo tres cõcor. ſcdo ſoluit tria obſtãtia.tertio q̃rit & ſoluit diſtinguẽdo. quarto iterũ q̃rit & ſoluit. ¶Gl.pro credito.ponit duas lecturas & vnam opi.¶Vltima glo.j.remittit, ſecũdo quærit & ponit duas opiniones.tertio ſoluit ad dubium.¶In glo.ij.ibi.§. aſinam.vide de ver.ſig.propterea.in glo.ij.¶In.iij.gl.ibi[*ſi quis ſuo*] vide in regula ſtatim alle.in prin.& ibi.l.j.pro portione hæreditaria tenetur ad credita teſtatoris ibi [*præſentem*] hanc vide in gl.ſtatim alle.¶In vlti.gl ibi [*ſi mandaſſem*] de cleri.ex.apoſtolicæ.ſup gl.ij.& ibi[*ſi tamen*].alias ſi aut, vide de ꝓcu mãdato.i gl.ij.& ibi[*ſi filius.ij*] vide de teſti. cũ veniſſet.ſup gl.ij.¶in gl. ꝙ eſſe non dẽt,ibi cum ſuis concor.

concor.per q̃ iura & per hanc literã dñt Bar. & Archi.
2 epm † non poſſe cõcedere, vt clericus pro clerico pignoret. Guil hẽt hoc pro dubio. & ibi Bar. & Io.mo.poſt eũ & eſt ſi.qõ. an iura ceſſa ɔ debitorem videantur ceſſa ɔ̃ fideiuſſorẽ, quã vide in Spe.de ceſſio.act.§ j.ad fi. ad qõnem ẽt vide, quod no.de ſen.exc.§.ſequitur.ver. quid ſi ſnĩa.[*& in fi.*] idem Io.mo.& Arc.horum dictum ſane intelligas, quia ſi detinuit perſonam, licet non ſit locus huic pœnæ, tñ excõicatus eſſet per c.ſi quis ſuadẽte. ſed ſi bona occupaſſet ſine offenſa perſonæ, neutri pęnę locus erit. ¶ In gl. C. ne vxor. ibi per totũ. & auct. vt oĩno ibi poſita, ſumpta de cor. vt non fiant pignorationes.§. j.col.v.ad idem.ff.quod me.cau. l.extat. C.de act.& obl. auct.imo. ¶ In gl.concor.in fi.ff.qui & a qui.ma.proſpexit.quæ quid dicit, vide de fer.c.ij.ſuper.j.gl. ¶ In gl. pro credito.ibi[*iuſtitiam facere*] quo caſu dicebat Arc.& hoc
3 habuit hic a Gui q† licita eſt pignoratio quæ fit auctoritate proprij iudicis, præcedente tamen eius ſententia ſuper negligentia & defectu iuſtitiæ, alle.no.per Inn.de reſtit. ſpo.olim cauſam: de ſen.excom.grauem.& vide, quod dixi, de foro comp.poſtulaſti.& de app.dilectis.in gl.no appellationem.ad fin.Guido nunc concor.in diſputatione ſua, quam vide ſuper regula, non debet aliqs j.de reg.iu.non putat, q iudex ſpoliati poſſit pignorationes concedere ɔ illos, qui ſuæ iuriſdictionis non ſunt, nec propter ſui conſcius delictum, nec pp negligentiã iudicis, & quod dicit, c.dñs, q ciuitas plectenda eſt, intelligi per ſuum iudicem, vt intelligit Io.Fab. Et idem hic. Frã. Ver. dicebat tamen Guido, dictum Arc. poſſe verũ eſſe, qñ nullus inuenitur ſuperior, qui ciuitate negligente, vel ipſius domino iuſtitiam faciat, q tamen raro continget, cum ex tali defectu iudex eccleſiaſticus poſſit adiri ſecundum eum. ¶ In gl.vlt.ibi, ſecundum Bart. & Io.mo.& in fi.idem Gui.& Arch.

¶ De pœnis. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Familiæ appellatio dominum comprehendit.*
2 *Archiepiſcopus & quilibet epiſcopus omnem iniuriam ſibi illatã tangentem eccleſiam iudicare poſſunt.*
3 *Iniuria clerico illata ad minus eſt duplex.*

CAP. PRIMVM.

ROmana. Primo cum triplici modificatione declarat ius vetus & exceptionẽ ſubdit. ſecundo ibi, ſibi etiam illud prorogat moderationem tollẽs, & forſan tertiam temperans. dicebat Ho. q hic erat vnum mandatum, q primum dictum ſtatim corrigitur per ſecundum ibi, ſuę perſonæ. & eſt primus caſus reſpectu iniuriati.[*familia*] ſecundus caſus, & non continetur hic archiepſ appellatione familiæ, quia facilius dẽt concedi vindicare iniu
1 riam familiæ, quã propriam, vt j̃.dr̃, alſ† appellatio familię dñm comprehendit, de hoc.s̃.de conc.pręb.poſt electionem.in 1.gl.[*alijs*] qui non ſunt de familia, & eſt tertius caſus reſpectu iniuriati. Hoſt.[*concilium*] quid ſit vide, xv.di.c.j. iuxta fi.[*conuocat*] per literas ſuas, & ſufficit hic vna vocatio, vt no.xiii di.ſi eps.& ſingulis annis fieri dẽt, de accu.ſicut olim.de iudę cum ſit.& ex omiſſione mala pullulant, & res eccleſiaſticæ negliguntur. 18. di.peruenit.ſm Arc.[*pp hoc*] ſ.pp viſitationem, vel eius occaſionem, & dixit Hoſ.q hic & in verbo pro illo, no tantur duo caſus reſpectu iuriſdictionis iniuriati.[*facto vel verbo*] quibus modis regulariter infertur iniuria. ff. de iniu.l.j. Hoſt. [*ſi hac*] primus caſus reſpectu iniuriæ [*impediatur*] hoc puniunt etiam delegati, de offi.deleg. c.i.& ſubdelegati, eo.tit.ex literis.per quod videtur, q ẽt ſi non ſit notoria, archiepiſcopus punire poſſit, cum data eis iuriſdictione videantur omnia data, ſine quibus expediri non poteſt.ff.de iuriſ.om iud l.ij.de offi.deleg. præterea.& c.paſtoralis.in prin.ff.de offi.ei.cui man.eſt iuriſdi.l.fi. C.de teſt.l.nullum.ff.de pœ.l.mortis.ſo.ſecundum Inn.ſine hac coerctione, quæ fit in extraneas perſonas, bene poteſt perficere iuriſdictionem ſuam, ſic ceſſant prædicta, ſubdebat Io.mo. talem arctationem ad notoria fieri, ne archiepſ regulariter prohibitus hoc prætextu in omni caſu iuriſdictionem attentaret vſurpare, de materia vero remittit In.ad id, quod plene notauit de cen.venerabili.in gl.magna.in iii.col. per totũ maxime iuxta fi.[*dummodo*] ſecundus caſus reſpectu iniuriæ.[*Punire*] ſup.alſ non põt, & tunc bene continuat, quod ſequitur, niſi amplius, ab vtroque dicto excipit, vt hic in vlt.glo.huius partis circa fi.[*conſuetudine*] dt archiepſ in prouincia iuriſdictionem non exercet, niſi ĩ caſibus, quorum vnus ratione conſuetudinis, vt patet ĩ remiſſionib. gl. ɔ̃ria regula in epõ vel ipſo archiepõ quo ad ſuam diœceſim, per quod vr̃, q conſuetudine non egeant in puniendis his, quæ non punit archiepſ, non per conſuetudinem ſm Ho.& vide, quod dicam ſuper ver.ſpũali ſibi.[*Archiepiſcopo*] Rem.dum ſic.ſ.ſecum ſpecificationem factam, s̃.prox.tñ.[*eiſdem ar. hiepiſcopis*] vel ſuis, per hæc comprehendit familiares & alios quorũ miniſterio vtitur, de quibus s̃.[*non contingat*] ſignat Arc. ɔ̃trium de decr. Romana.j̃.de pœ.& re. ibi remittit libera.ſ.ɔ̃dictione vel appellatione non obſtante.[*de noſtra*] dicit Ho.q papa hæc forſan triplici ratione, vt det alijs exemplum ſeipſos corrigendi, de accu. qualiter.j. cum concor.ſecũda.vt ſi in ſuis gloſſis inueniamus ɔ̃ria, ſciamus poſteriori dicto ſtandum, vt hic, & de cogna.ſpir. c.j.hoc nõ ſemper puto verum.iii. vt euidentius cognoſcant archiepĩ gratiam ſibi factam, nec ſint ingrati circa ſuffragia ipſius aĩæ impendenda. vnde Seneca. memor ſis beneficij accepti nunquam dati [*ſpirituali*] ſi ergo de ſpeciali gratia conceditur archiepĩs, datur intelligi, q inferioribus epĩs, vel alijs hoc non licet ſm Ber.ar. de præſum.nonne.15.di.qualis.C.de proc.maritus. Sed hic dicit Hoſt.ɔ̃rium arguendum. Et ſic ex quo archiepſ non poteſt hæc in prouincia, niſi in caſibus. Reſtat,
2 q in ſua diœce.ipſe archiepſ† & quilibet epſ oẽm iniuriam ſibi illatam tangentem eccleſiam iudicare pñt, & tenetur, vt hic in gl. & quod dicam ſuper ea.huius rõ, quia rr̃ per ſuas diœceſes ordinariam iuriſdictionem non caſualiter ſed ordinarie exercent, & vide quod dixi poſt eum ſuper ver.conſuetudine.[*conceſſione*] q̃ eſt hodie ius cõe quo ad oẽs archiepõs, ſi.s̃.de priui. q nõnullis.& j̃.de ſen.excom.c.fi. ¶ Prima gl.ſummat. ¶ Glo.& ſic alle.vnam concor.obiicit per quatuor iura remittit & ſoluit diſtinguendo. ¶ In gl. q dic.in fi.Hoſt. remittit ad decre.Romana.s̃.c.Hoſt.de ſup.neg.præ ¶ In glo. & ſic.ibi.c.j.Hoſt.alle.C.de his qui ad ecc.confu.l. denunciamus.ff.de iud.l.Iulianus quorum le.l.j.primo reſpõ. de iuriſdictione omnium iud.qui iuriſdictioni. de offi. præſid.l.ſenatus.& ibi ſi quis erga & c.ſi quis ab epõ.xlv. diſtin.& qui emendat.13.q.4.Guiliſarius.per Inn.s̃.co. dilectus.Archi & ibi.[*de male.c.j.*]& ſatis ſcripſi poſt Inno.s̃.de verbo.ſig.ex parte.ij.& ibi remiſi ad ſummam Hoſtiẽ. de ſen.§.quis debet ſententiam, ſub.§.prius.hic etiam remittit Hoſtien.ad verſi.item ratione rei, & ſequentes ſub eo.§.& ibi[*punire*] immo vt dicit Hoſtien. ordinem ſuum decet illam remittere.C.de epiſc.& cle. ſi quis.j.& ibi[*eccleſiam*] dicebat Hoſtien. per decre.contingat.s̃.de ſenten.excommu.& c. cum deſideres.in fi.
3 q† iniuria clerico illata ad minus eſt duplex.ſ.clerici & eccleſiæ, ſecundam punit, ſi iuriſdictionem habet, alle. j̃.de ſenten.excommu dilecto.& procedit vt hic alleg. etiam.ff.de iud.in priuatis, de pœ.ſi quis forte.§.fi. C. de conduc.prædi.fiſca.l.vna.lib.xi.& ibi[*etiam non notorias*] immo etiam occultas dummodo de illis conſtare poſſit ſm Ho.& Arch.ibi.[*prorogando*] concor.s̃.c.lib de re-

gula.conſtõnem.de hære.ſtatutum.ij.in fi.j.rñ.vnde nõ turbetur Hoſ.vel alius de modo,quẽ tenet hic papa,cũ iuſte fecerit pronunciando inter partes, prout tñ iuris erat,& ex iuſta cã nouum ius ſtatuẽdo,ꝙ vetus amplie tur.ſic quoque de iure iudicat & ſtatim ꝯtrium prouidet, de accu.ad petitionem.in fi.de conce pbẽ.ex parte.¶ In pe.gl.ibi[*alios*]ſ.Hoſt.lo.mo.& Arc.& ſm ꝙ ſit hic duplex prorogatio ad manifeſtum per famã, de quo fiet inquiſitio,& ad notorium re ipſa, per quod non impeditur iuriſdõ,non puto,cum nõ impeditur iuriſdõ,aliquã diſtinctionẽ faciendã inter manifeſtũ & notoriũ, textus.n.iſta coniungens hanc diſtinctionẽ non patiẽ, dicit aũt Hoſt.hanc lecturam,ꝙ prorogatio fiat ad manifeſtam,amicam literæ,& ad literam violandã nullũ ius cogit,imo benigna interpretatio faciẽda eſt in hac gratia archiepiſcopo facta.ꝭ.de priui.in his.

ADDITIO.

a ¶ Quilibet epiſcopus poſſit iudicare de iniuria ſibi illata,quatenus cõcernit eccleſiam,non quatenus perſonam,no.Car.in cle.j.de fo.cõp. poſt gl.in vj.no.Sed plenius loquitur in xix.q. Item epſ poteſt eſſe iudex in cã eccleſiæ ſuę.Doc Bar.& Bald.in l.j.C.ne quis in ſua cauſa. & Bar.in l.eſt receptum de iuriſ.om.iud.c.ſi cle.laicum.in fi.de foro comp.in Spe.de arbi.§.ſequitur.ver.ſed nunquid abbas & tenet Sicu. & Fel.in c.cum olim.de præſcri.ſo.de Imo.in c.cum veniſſent.de iudi.in Spe.de legato.§.ſupereſt.ver.quid ſi prælatus.vide Hoſt.in ſum. ne ſeã.& re iudi.§.quis dabe.ver. ſed nunquid poteſt epiſcopus Io. An.ſ.in c.venerabili.de cenſi.

SVMMARIVM.

1 *Gradus dicuntur.ꝙ gradatim conferendi ſunt.*
2 *Degradatio actualis quid ſit.*
3 *Epiſcoporum numerus eſt ſtatutus per canones ad degradationẽ clericorum.*
4 *Epĩ de conſuetudine generali audiunt cum ſuo clero cauſas criminales clericorum ſuorum etiam de grauibus criminibus.*
5 *Intentio mentis fortius exprimitur factis,quam verbis.*
6 *Vltimum in conſtruendo eſt primum in reſoluendo.*
7 *Clericus poſtquam de gradu deciderit,eius conditionis eſt ,cuius fuerit ante gradum.*

CAP. II.

DEgradatio. Cõis diuiſio. ſecũda ibi.ſuper quo.facit & hic duo. primo tractat de verbali. ſecundo de actuali,ibi,actualis. Iterum ſecunda duo facit,primo dans ſimile ponit formam ſubtractionis in ſignum.ſecundo formã verborũ ibi. poterit aũt, & determinat no.per Gui.in Spe.de acc.§.ij.loco.ver & no.& ver.ſeq.& §.4.loco.per totum.§.& per Fran. Vet. ꝭ.eo.lib.de re iud.ad apoſtolicæ.ſumpta occaſione a depoſitione imperatoris,de qua ibi[*verbalis*]hoc poteſt fieri de abſente contumaciter,& de do.& contu.veritatis. quod dic vt ibi no.& 1.qõ.9.in ſum.actualis vero requirit pſentiam,ꝙ patet per ſequentia.[*gradibus*] ſic dictis,
1 q̃a † gradatim non per ſaltum ꝯferendi ſunt.ꝭ.de cler.p ſal.promo.per totum,vel quia ponunt ordinatũ in gradu dignitatis & honoris.ꝭ.de maio.& ob.c.j.[*epo*]de electo confirmato ſunt opiniones,quas plene ſcripſi.ꝭ. de ele.tranſmiſſam.ſuper ver. diſcuſſionem , quæ plus fauent confirmato, ſicut Hoſti. licet aſſerant,ꝙ diffinire põt illum degradandũ,fatentur tñ,ꝙ degradare nõ poteſt,& dicit Ho,ꝙ tunc in examinatione interueniet debitus numerus epõrum,ibi videas , & hoc facit ad ĩ.dicenda.[*aſſiſtente*]ſatis oſtendit hæc litera numero taxato per canones proprium epm non includi.bene ergo dicit hæc gl.ꝙ epſ ſibi adiunget,& per hanc literam vr̃, ꝙ illi epĩ non iudicent,ſed ſolum aſſideant, ꝯtrium probatur.5 q.4.duodecim.vide,quod poſt Inn. ſcripſi. ꝭ. de præbẽ graue.in gl.ad quod epi.[*in ſacris*]ergo in ſubdiaconatu.vt in glo.[*numero*]notandum eſt , ꝙ de hoc numero nihil reperitur.ĩ.cũ de degratione loquitur actuali . nec per aliquod verbũ ibi poſitum colligere poterit aliorum epõrum adeſſe pñtiã , quare approbari vr̃, qđ
a dixit gl.ĩ p.§.ij.loco.ver.& eſt notãdũ.ibi dicit,ꝙ † actua
a lis degradatio eſt executio ſñiæ depoſitionis , & epõrũ pñtia, q̃ neceſſaria eſt in ſñiæ ,platione,non eſt neceſſaria in hac executione,an vero per ibi ſequentia ab hoc dicto receſſerit,dubitamus.Itẽ dec.prima,ꝭ.e.li.de hære. quæ fuit Greg.IX.clare vr̃ ſonare ꝯtriũ , quia dicit prin. ꝙ epõrum numerus eſt ſtatutus per canones ad degradationẽ clericorũ.& in fi.dr̃,ꝙ ſolus epſ eo caſu degradat cõuocatis abbatibus &c.Illi ergo ſunt in loco epõrum.ergo vr̃,ꝙ in loco degradationis debeant epĩ conuenire præter caſum hæreſis.& facit,quod ibi dixi poſt Arc.ſuper vlt.gl.ad id bene facit.xi.q.iii.epſ.nã ſi ĩ caſu, quo apparet iniuſte deiectus,recipit iſta ornamenta de manu epõrum.ergo vr̃,ꝙ de epõrum manu fuerint ibi ſubiecta.Vt aũt huius rei veritas innoteſcat,melius põderemus oẽs textus de materia iſta loquentes.c.j.xi.q.7. in prin.ſine cõcilij examine presbyterum, vel diaconẽ non deiiciendum.In medio,dicit,ꝙ ſolus epſ honorem auferre non poteſt.in fi.dr̃,ꝙ exui nõ pñt vno damnãte ſui honoris priuilegio , ſed diffiniri oportet ſinodali iudicio,ad literam.huic medio & fini concordat.c.vlti. Itẽ c.ſi quis tumidus & in ſeq.tit.dñt cãs audiendas a vicinis epĩs,& concor.1.q.8.ſuggero.c.ſi aũt.dicit,ꝙ cauſas diſcutiant,cui concor.33.di.illud.c.non põt. de extraiudi.dicit,ꝙ ſñiant,cui concor.6.q.4.per totam qõnem, antiqua iura,q̃ loquuntur de clericorum degradatione & traditione fienda curiæ ſeculari de numero epõrum nil exprimunt,vt 3.q.4.clericus.xi.q.j.ſi quis ſacerdotũ. & c.ſtatuimus.de hær.ad abolendã.§.j.& c.excõicamꝰ. j.in prin.& c.pe.de crimi.fal.ad falſariorum.& de verb. ſig.nouimus.de degradato etiam ar.31.di.dictum. & j. q.ij.c.opponitur.in prin.de ſer.non or.nullus.& ꝭ.eo.ti.tuæ.& de crim.fal.ad audientiam.& decre.ſecunda.de cle.excom.& ibi glo.ſupplet de hoc numero,de quo et multi etiam interdicunt iura, quæ volũt clericum deponi & peregrinari per orbem,vel in monaſterium detrudi, vel degradari cũ impreſſione caracteris, de primo. 30. q.j.ſi quis ſacerdos.de pœ.di.vj.ſacerdos.de ſecundo.81. di.dictũ.c.j.& c.ſi quis pſbyter.cum duob.ſeq.de pœ. & re.omnis.in fi.ꝭ.e.ti.tuæ.de iii.ꝭ. de crimi.ſal. ad audientiam. ¶ Nunc redeundo ad iura prius allegata,q̃ de numero iſto loquũtur,patet ex illis, ꝙ iſti epĩ habent examinare,audire,diſcutere,diffinire,& ſententiare criminales cãs talium clericorum. bene cõueniunt verbali degradationi ,de qua hic loquimur & non de actuali, de qua ſequitur.procedat ergo , quod dixi in principio huius gl.& ſm Doct.dec.prima de hęre.intelligetur de degradatione verbali,cũ diffinitur actualẽ fiendã,ad cuius rei ꝯcilũ literati vocantur, qui in actuali inutiliter vocarentur,ad c.epſ.rñ.per id quod no.in Spe. præ.§.ij.
4 ver.ſed nunquid tot.¶ Eſt aũt ſciendũ,ꝙ † de conſuetudine gñali epĩ audiunt cum ſuo clero cauſas criales clericorũ ſuorum et de grauibus cribus , homicidio & ſimilibus,pro quibus pœna depoſitionis debetur non adiuncto ſibi hoc numero epõrum, vbi non tendunt ad degradationẽ actualẽ,& eos conuictos,vel cõfeſſos puniunt,& Io.Fab.cui hoc placet.15.q.7.in ſum.al.c. ſiqd igitur.de quocunq; cle.e.q.quod et hr̃.86.di. ſiquid vero.& ꝭ. de ſi. licet Hely. cũ igitur lr̃a ibi gñalr de quocũque clerico loquitur,ergo nullum excipit,de ma.& ob. ſolitę.in fi.ſed ad illa iura facile rñderi poſſet, ꝙ loquũtur in inquiſitione , per quam fit ordinum degradatio, vt ꝭ.de acc.qualiter.vltra mediũ.Gui.tñ in j.§.4 placuit illud dictũ,& fatetur, ꝙ de conſuetudine epĩ per ſe & p officiales ſuos audiunt cauſas criales clericorum ſuorũ facit.ꝭ.eo.li.de of.vica.licet pro hac conſuetudine vltra ſæpius allegata,facit.de iud at ſi clerici.& c. cum nõ ab homine.de fo.comp.poſtulaſti.de hær.ad abolendam. §.j.& §.qui vero.& in fi.ĩ.de cleri.excom.mi.latores.de cri.fal.ad audientiam.ſpecialius.ꝭ.e.lib.de conſue.non eſt.de offi.or.c.j.ver.nili.& c litigantes.in fi.[*minores*]patet ergo et conſtitutiom minoribus degradari poſſe,ad idẽ.xi.q.1.epſ.ĩ fi.& 27.q.i.ſi quis epſ.& ĩ. generaliter de clerico loquitur,incurrit etiam irregularitatem , vt ſa-

tis

tis ſcripſi poſt Hoſt.de ele.excõ.c.ij.in prin.[*militia*] de
quadruplici militia no.ff.de teſt.mi.l.pe.ſ.cęleſti,de hac
hic.æqueſtri,legali,& remigũ,& vigilum.ibi vide.[*proce
dendum*]pp ſniam prius latã,vt ſatis,ſ.dixi.[*exauctoratio*]
quaſi extra auctoritatem actio,ponitur.n.extra auctori
tatem & honorem militiæ, ponitur qñque pro delere.
Macrobius in ſaturnalibus,exauctorata tñ ſequẽti æta-
te.i.deleta.[*caſtris*]in pluralidicit expeditiones militum
vel exercitus,in ſingulari dicit oppidum.[*clericus*]igitur
cuiuſcũq; ordinis,vt ſ.[*ſacris*]i.benedictis,& ab epo , de
con.di.j.conſulto.vbi exponitur conſecratio. i. benedi-
ctio.& dicit Arc. id eſſe ꝯ ſimplices ſacerdotes qui be-
nedicunt corporalia,& ſacerdotalia indumenta , vide,
quod ſcripſi,ſ.e.li.de priu.abbates.[*librum*]j.quo ſcripti
ſunt exorciſmi , ſi de exorciſta loquitur, vel in quo le-
cturus eſt,ſi loquaris de lectore.23.di.exorciſta. & c.le-
ctorũ.[*epſ*] non dr̃ hic epm debere eſſe veſtitũ pontifi-
calibus,nec dr̃ hic debere fieri in eccleſia , de pmo oẽs
ꝯcordãt,licet ꝯriũ ſeruetur,& ad ſcdm vr̃ ꝯ, xii.q.iii.epſ.
ibi,coram altari,vt dicit Fran.vbi ſ.& hic Arc.honeſtũ
ꝙ fiat in eccleſia,vbi ẽt audiuntur cauſæ ſpũales.ii. q. ij.
pcepũ.de ap.qua fronte.licet aũt ſit de ſolennitate,non
tñ de ſubſtantia degradationis,& de his p.§.ij.loco. ver.
& eſt notãdũ, & circa fi.[*primam veſtem*]ſuperpeliciũ.ſ.
eſt de congruo ſm Io.mo.qui dicit,ꝙ multos vidit ſine
hac veſte tonderi.[*tonſura*]qa in tonſura vel pſalmiſta-
tu nil traditur,vr̃ aliquibus degradationi locũ non eſſe
ſed iſta lr̃a probat ꝯ.[*radatur*] remotio capillorũ fit aut
per raſurã,aut per tonſurã,vtrunq; modũ hic exprimit
hoc dico,qa non loquitur de quadã raſione,quã pone-
bat gl.j.§ ij. ver.degradandũ.vbi dicebat,ꝙ loca capitis,
vel manuũ,q̃ fuerant iniuncta radendaerant vitro,vel
alio,hmõi talis raſura hic non pcipit̃,ſed nec ẽt phibe-
tur.[*veſtigium*]hic ponitur p ſigno,aliter de iu.ca.c.j.vbi
de hoc.[*poteris*]Io.mo.dicit,ꝙ hic pſequitur de verbali,
dicto prius de actuali , qa plus mouent facta , q̃ verba,
5 & fortius†factis,q̃ verbis exprimitur mẽtis Intentio, ff.
de ædi.edi.ſi tñ.§.ei,qui.ff.de le.l.de quibus.nõ fateor,ꝙ
iſta ſit verbalis,de qua in prin.ſed eſt pars actualis.[*Auſe
rimus*]no.plurale quod facit ad no.ſ.e li.de reg.iu.c.pe.
in vl.gl.[*primũ*]inducit Io.mo.Phi.iii.ethicorũ dicentẽ,
6 ꝙ†vltimũ in conſtruendo eſt primũ in reſoluẽdo, exẽ
plũ in domo.¶Prima gl.ponit conſtõnis cãm & ſum-
mat.¶Vlt.gl.oſtendit,q̃ opinio approbata.& q̃ reproba
ta.ſecundo arguit ad opinionem & ꝯ.¶In glo.ff.de. ibi
[*ſignominia cauſa*]vide de ele.cõſiderauimus ſuper gl. pe.
& ibi[*§.pęna*]inter aľs pœnas militis deſertoris eſt igno
minioſa miſſio.& ibi §.vl.aľs pen.col.vj.ibi[*pro crimine*]
non punitur clericus per ciuilem iudicẽ , niſi per epm
ſuũ,niſi prius ſpoliatus ſit eccleſiaſtico ordine. ¶In vl.
gl.ibi l.vlt.qui fuit decurio non torquetur in memoriã
&c.¶In gl.iii.ibi[*capituli ſui*]Arc.remit.ad id,quod poſt
eum dixi.ſ.e.lib.de hæret.j.ſuper vl.gl.¶In gl.ſ.de.in fi.
& ibi concordantiæ.¶In gl.ff.de his.ibi[*infamis*]& ſi nõ
exprimatur cã,ex qua exauctorat̃.ſecus ſi ſimplr̃ mitte
retur,vt ibi.¶In gl.ſuper quo.in fi.Io.mo.& Arc. remit.
ad quartũ ſnĩarũ di.23.& ad librũ pontificalẽ,quẽ alleg.
ſcripſi de ſer.non or.conſuluit.¶In glo.vlt.ibi,c.ij.ꝙ ſor
7 tior facit ꝯ eos,cũ ibi dicat tex.ꝙ†poſtq̃ de gradu deci-
derit,eius conditionis eſt,cuius fuerat ante gradum, ad
idẽ.54.di. ex antiqs. ibi exuti.[*religioſo*]priuilegio p.qũo
põt dici illũ retinere priuilegiũ, quẽ iudex ſecularis lici
te punit,& ĩ fi.de quo ſatis hic p At. cui placere vr̃ hęc
opi.Lau.& ſequaciũ,quã dicit placere Tho.Inn.& Ho.
ibi videas,vbi ſatis ſcripſi,ꝙ licet iſta opi.vera eſſet, ꝙ de
gradatus ꝯficiat,ad qd facit, qa ſi p papã reſtitueret̃,nõ
ordinaret̃ de nouo,licet inſignia ablata reſtitui deberẽt
nihilominus verum eſſet,cum priuatum priuilegio ca
nonis,quod a iure poſitiuo datũ eodem iure facile tol-
li poteſt.vnde in multis caſibus auſertur etiam non de-
gradato,vt patet,ſ.eo.lib.de big.c.vno.de cleri.coniuga.
c.vnico.cum ſi.ſed character a Deo imprimitur in ani
ma , qui per hominem non poteſt auferri &c.

ADDITIO.

a¶ Actualis degradatio.Degradationis forma,quæ actu ſit,ponitur hic,
& in Spe.de accu.§.ij.ver.degradatur.& in §.iiii.Doct.Iac.Bu.& Bal.
in auth.presbyteri.C.de epi.& cle..Bar.in l.qui vno.§.exauctoratus.ff.
de re mili.Ang.Are.in tract.maleſi.ver.caput.a ſpamlis.Adde hic,ꝙ
degradatio actualis fuit inuenta ad inſtar exauctorationis , de qua in
l.ij.§.ſed ſi eum.ff.de infa.& ibi gl.

SVMMARIVM.

1 *Deus non vult mortem peccatoris*
2 *Carcer ad continendos homines non ad puniendos haberi debet.*

CAP. III.

QVamuis. Præmittit cauſam inuen-
tionis carceris , quamap-
probat , ibi nos tñ. vel præmittit quid de
iure ciuili , cuius ꝯrium præmittit de iura.
1 cal.& ſm Io.mo.& Arc.ſit rõ,quia†Deus nõ vult mor
tem peccatoris &c.Ezech.xviii.& iii.q.iiii.his qui.23.q.
8.his a quibus.in auth.colla.vi.vt non luxu.ꝯ naturam,
in prin.[*reorum*]ſ.eorum,qui rei dñr alcuius criminis,li
cet forſans illius rei nõ ſint.ſ.de ver.ſig.forus.[*noſcatur*]
& ſic ad id ſolum eo videatur vtẽdũ.ſ.de ap.c.iii. & ibi
concor.ſ.j.gl.& ſuper ea.& vide,quod ſcripſi de mo.in-
ſtituto ſolum ad recipiendas meretrices pœnitentes, ſ.
e.lib.de ſta.mo.c.vno.ſuper gl.hoc ſpãle.[*in perpetuum*]i.
donec vixerint.ff.pro ſo.l.j.lxx.di.ſanctorum.in prima.
[*carceri*]licet ſæpe detruſionem in monaſterium carce-
rem dicamus,de ſen.excõ.vt famæ.facit,ſ.e.tuæ. tñ pu-
tat Arc.directe de carcere hoc intelligendũ,qñ habere
põt eccleſia.xvi.q.iiii.attendendũ,in fi.de apoſta. nobis.
ſ.e.lib.de hære.vt inquiſitionis.j.rñ.& cle.e.lib. de hære.
c.j.§.ſane.& in concor.vlt.gl.[*mancipes*]i.deputes, idem
ver. de ſen. excom.vt famæ.nam manu capiuntur iſti
captiui ad modum mancipiorum , & liberari dici pñt
emancipati.¶Prima gl.ſummat.¶In glo. 3. 4.& v.reſu
mi poſſunt per tres quęſtiones.¶In gl.ij.ibi,l.j.ibi dr̃,ne
pœnis carcerum perimatur,ꝙ innocentibus miſerum
noxijs non ſatis ſeuerum eſſe dignoſcitur,& ibi,§. ſolẽt.
2 ibi dicitur,carcer†ad continendos homines nõ ad pu-
niendos haberi dẽt.¶In gl.iiii.ibi[*ſeruus*]ſeruus damna
tus in vincula ſine temporis præfinitione perpetuo dã-
natus intelligitur.¶In gl.ij.in fi.ad idem xix. di. In mo-
moriam.ij.q.v.in eccleſia.vide ſatis de hoc per Hoſt. in
ſumma de accu.§.qualiter.in vlti.col.¶In glo. iii. in fi.
idem Arc.¶In gl.ſi hoc,in fi.Arc.remittit,81.di.dictũ.
xx.q.j.ſicut qui.

SVMMARIVM.

1 *Papa ſi puniat Titium & cognationem ipſius vſque ad quartam generationem,an collaterales includantur.*
2 *Immunitas data generi & poſteris non extenditur ad natos ex fœminis.*
3 *Vxor conſulis dicitur conſularis.*
4 *Exhæredatio filij naſcituri non excludit filiam.*

CAP. IIII.

VBicunque. Ponit rĩã cũ ſua exce-
ptione ibi.niſi nec , vi-
deatur tibi dictum incõgrue , vbicunque,
quaſi vbi ſit aduerbium loci & interrogan
tis de loco.xiii.q ii.vbicunque ſepeliamur. Eſt enim ẽt
aduerbiũ tpis,inde vbicunque.i.qñcunque.facit,ſ.e.lib.
de ele.vbi periculum.§.pe.cum concor.& eſt expreſsũ,
xiii.qõ. ii.vbicunque temporum,vel locorum facultas
tulerit &c.eſt etiam qualitatis,quantitatis,& ſimilitudi
nis,quæ non proſequor.& dato quod dicamus vbicun
que.i.in quocũque loco iuris ſcripti, vel non ſcripti nil
abſurdum.[*poſteris*]vt ſcripſi.ſ.e.ti.in quibuſdam.ſuper
ver.poſteritates.certum eſt, ꝙ hæc pęna non compre-
hendit collaterales.ſed diſputauit hic Gar.quid ſi punit
1 †Papa Titium & cognationem ſuam vſque ad quartã
generationem,an collaterales includantur. ſoluebat.ſi
petitur,an debuerint puniri collaterales , rũdet ꝙ non,
cum puniantur in crimine læſæ maieſtatis , vt in l.ſi

quis cum militibus.vi.q.iii.& per vulgaria iura,quæ reſtringunt pœnas ad auctores,ſi quæritur,an potuerit.rñdet q́ ſic ex plenitudine ptãtis,facit.ſ̄. de ſciſma.c.vno.& ĵ.c.fœlicis.§.cæterum.Si quæritur, quid papa intẽdit per verbum cognitionis,dicit eũ conſulendũ,all.C.de leg.humanũ.ſi id fieri non poteſt,præſumetur noluiſſe collaterales punire,vt ſic pœna,odiũ reſtringatur.ĵ.de re.iu.odia.& c.ĩ pœnis.hoc placet,alš ſequeretur,ẽi ſdo priuos ĩcludi,qui cognati ſunt.ff.vnde cog.l.j.& de gradibus.l.non facile.§.j.[*certam*]fortius procederet decret.poſteritate dãnata ſimplr ſine determinatione quotæ pp maius præiudicium.Sed tunc ad quotũ gradum extendetur pœna merito dubitatur , quod dubium decidere non gloſſatoris ſed pontificis, æſtimo[*perpetua*]de pręmio vel priuilegio.¶ In gl.afficit. vide quod ſatis ſcri pſi de reſcrip.tibi qui. ſuper ver.affecta.aliud.ſ.q́ ẽt illos ſnſficiat,qui deſcendunt per fœminã.¶ Gl ij.fortificat tex.¶Glo.vl.quærit & ſol.& opi.ponit,quã determinat, ad quod ſignat ɔ̃rium & ſol.¶ In gl ij.ibi[*vacatio*]ibi dr̃, q́ immunitas liberis & poſteris data ad eos tantum per
1 tinet,qui eius familiæ ſunt.& in l.j.§.j.ibi dr̃,q́ † immunitas data generi & poſteris nõ extenditur ad natos ex fœminis.& ibi[*eos indulſerunt*]tunc origo matris inſpicitur,cum pater prolẽ non attrahit iuri alterius ciuitatis & idẽ ſi ille,& ibi[*exemplo*]C. ſenatorij ordinis patris originem quiſq; ſequitur.& ibi[*nullus enim*]ſequitur,ſolius materni ſanguinis vinculis illigetur,& ibi[*decurionum*] filij non debent beſtijs ſubiici.& ibi,§.fi.alš.pe.parentes & liberi decurionũ certis pœnis non afficiuntur.& ibi §.in filiis.vide,qui fi.ſint le.cum inter.ſuper iii.gl. & ibi,
3 l.j.vxor † conſulis dr̃ conſularis, & ibi , l. fęminæ. ibi dr̃ q́ vxor clariſſimi dr̃ clariſſima,& ibi[*liberos*] ſenatorũ, non ſolum filios ſed ẽt oẽs ex ipſis,vel ipſorum liberis
4 genitos.& ibi,l.j.§.j.exhæredario † filij naſcituri non excludit filiam. ¶ In gl.vlt.ibi,l.Iulia.lex Iulia prohibet ſenatorem,eius filium vel neptem ſcienter ɔ̃hiere cum libertina , vel illa , quæ artem ludicram fecit & eius filia.¶ In gl.ij.ibi,§.j.vult gl.q́ tales ſi non gaudent priuilegio,ergo non arctentur pœna,& ibi[*& non matris*]de hoc,ſ̄.de conuer.infi. c.ij.ſuper iii.glo.& ſtatutum.ij. & quod dixi in cle.de bap.præſenti.in glo.comprehendit. ¶ In gl.vl.ibi[*domini ancillę*]vide, quod dixi qui fi. ſint le. ex tenore.ſuper gl.fi.

SVMMARIVM.

1 *Maieſtas papę an lędatur læſo collaterali.*
2 *Sententia ſaltem generalis eſt neceſſaria quo ad executionem confiſcationis.*
3 *Infamia eſt reſtringenda,cum ſit pœna.*
4 *Probatum aliquid eſſe,& ſecundum probata iudicatum,non ſunt paria.*
5 *Pars delinquentis inferior aſſignatur ſocio,& ſuper deſtruitur,& ſuperior contra inferiorem regreſſum habet,& nu.6.*
7 *Menſura & menſuratum debent eſſe ęqualia.*
8 *Punire transgreſſores retrahit alios ab offenſione.*
9 *Inſtantia cauſæ criminalis durat biennio.*
10 *Delictum alienum aliquando fit proprium propter negligentiam.*
11 *Ciuitatis appellatio an includat diœceſim .*
12 *Pœnam puniens culpam ciuium & habens fines limitatos ſ.ciuitatis non egreditur illos,nec extenditur ad diœceſanos.*
13 *Prohibitus in vrbe morari , manere poterit in pomerio,vel ĩ villis vrbi ſubiectis,non econtra.*
14 *Acceſſorium tollitur principali ſublato.*
15 *Patricida ſutus culeo in mare proijcitur.*
16 *Sacrilegium committis , qui rẽ eccleſiæ inuadit, item qui iniuſte vexat eccleſiam.& 17.*
18 *Peccatum, quod ſola voluntate contrahitur. ſola voluntate delet̃.*
19 *Abſolutus ſimpliciter in omnibus eſt abſolutus.*
20 *Vniuerſitas ſi quid debeat,non debent hoc ſinguli.*
21 *Pœna alia cadit in peccatis vniuerſitatis, & alia in peccatis ſingulorum.*

CAP. V.

FAelicis. Diuidit j.gl. in xi. partes.licet Io.mo.diuidebat in quatuor ſm̃.de primis.vij.faciens vnã partẽ,dicens q́ tractat de inſecutoribus cardinaliũ & eorũ cõplicibus citra mortẽ,& hanc ſubdiuidebat in vii. de vltima parte faciebat duas,ſecũdã ibi quapropter. dicit Arc.q́ ſic incipit detra.prima de torne.addere poterat, ſ̄.e.li.de ſen.fęlicis. [*hoſtiliter*]i.ſicut capitalis hoſtis.vel.i. publice & manifeſte,ad hoc.l.di.de his clericis.ij.& xi. q iii.quicunq;.aut ſm Arc.[*inſecutus*] de inſequẽte aliũ clericum remittã.ĵ.ſuper glo.de percuſſione.& hæc dictio cõponitur ex in,& ſequor,ſic.xvii.qõ.iiii. ſicut qui. de pœ.di.j.ſi mulier.forte ſm Arc.qui ẽt remittit.ii. q.j. in primis.ver.glorioſus.& vii.q.j.ſciſcitatus. & pp dictionem hoſtiliter,q̃ præcedit,ponitur in mala parte,nõ ſic de homi.exhibita. 21.q.4.ſi ea.xlvi.diſt.c.j.iuxta fi. & de mala voluntate q̃ ſuis terminis non contenta punitur, hic remittit Arc.de pœ.di.j.ſicut.[*cœperit*]cum effu.ſm Arc.qui non putat,q́ per inſultũ,vel obiectionẽ ad domũ locus ſit huic pœnæ,ſi non obſidetur ibi ad cuſtodiam,ſed ad verecundiã per ea q̃ no.Inn.de ſen.ex. nuper. Dicit ẽt Arc. q́ iſtud verbũ qñque ſumitur pro inchoare.xi q.iii.cœpiſti.24.q.j.c.vlt.de of. dele. licet.aliqñ pro conuincere,de pur.ca..inter.in prin.aliqñ pro detinere,de homic.ſicut dignũ.§.j.ſ̄.e.lib.de re iud. ad apoſtolicæ.ver.perpetrauit.de of.or.cũ ep̃s.& hic.[*ſocius*] de ſocio fauore & defenſore vide,quod no. in cle. de pœ. ſi.quis ſuadente.in gl.per hanc literam.[*facientes*]inſecutionẽ,percuſſionẽ,vel capſionẽ mandauerit, de ſen.ex. mulierę.concor.ſ̄.e.lib.de homi.is qui conſiliũ.l.diſt.ſi quis viduã.de hom.ſicut dignũ.§.clericos.& c.ſignificaſti.de ſen.exc.c.nuper.§.in ſecunda, vbi de hoc, cũ conſiliũ fuerit fraudulẽtum,merito tenetur,ĵ.de re.iu. nullus ex conſilio.dr̃ aũt cõſuluiſſe maleficiũ ẽt is,q oñdit vtilitatem ,pueniẽtẽ ex illo ſm Inn.qui id no.de hom. ad audientiam.quid ẽt ſit dare conſilium,fauorem,vel opẽ in delictis,remittit Io.mo.& Arc.ff.de furtis,in furti.§.commiſſum.Inſt.de obli.q̃ ex delicto.§.interdum. de ſentẽ.excõ.nuper.§.in ſecunda.& c.quantę.[*ſcienter*] hanc probabit, qui eã all. cũ in alieno facto præſumatur ignorantia.ĵ.de re.iu.p̄ſumitur.ſm Arc. [*læſæ maieſtatis*]
1 lęditur † ergo maieſtas papæ læſo collaterali,ſic.vi.q.j. ſi quis cũ,& committi vr̃ hoc crimen ẽt ex læſione principis inferioris a ſupremo.ij.q.j.in primis.ad fi.ver.ſi vero.& quilibet ad accuſationẽ admittitur vt ibi,cũ ſit crimen publicũ.C.de his qui ad ec.cõfu.l.ij.ſm Arc.[*infa-*
2 *mis*]putat Arc.q́ quo ad has pęnas & † quo ad executionem confiſcationis ſit neceſſaria ſñia ſaltem gñalis.i.q̃ declaret illum fuiſſe talẽ.ſ̄.e.lib.de hære. cum ſm. in fi. vnde dicit primo circa infamiam non ſufficere, q́ probatio ſit facta de crĩe,vel q́ probatum ſit notoriũ,cum certi ſunt modi,per quos irrogatur infamia,inter quos
3 iſte non eſt.Itẽ cũ † infamia ſit pœna,& odiũ reſtringẽda eſt.ĵ.de reg.iu. odia. itẽ poſſet eſſe probatũ per falſos
4 teſtes,all.quod no.Inn.de teſt.teſtimoniũ.Itẽ non † ſunt paria aliquid eſſe probatũ,& ſm probata iudicatũ. ſ̄.e. lib.de of.dele.vr̃.ad fi.quare dicit ẽt in cri.læ.maie.quãnam ad infamiã requiri,aut confeſſionẽ in iudicio,quę confeſſio in publico iudicio infamat,ar.ff.de his q no. infa.qm̃.& C.de inter.ma.l.ſi tutor.aut ſñiam,q̃ ſñia ſaltẽ gñalis requiritur quo ad corporalẽ pœnã & quo ad confiſcationẽ bonorũ ẽt in crĩe læſæ maie.Inſt.de hær. q̃ ab inteſt.§.per ɔ̃riũ.Inſt.de pub.iud.§.publicum.ff.ad l.Iul.maie.l.eorũ.C.de bo.dam.auth.bona.& ver.qcqd. & ĵ.§.aliud,all.qđ no.de ſpon.ex parte.in iij.gl.Nõ ob.ſ̄. e.li.de hom.vt ibi dixi.Subdit,dici poſſet ĩ crĩe lęſę maieſt.& ſi ſib.bona eſt ipſorũ dũ iũ deſinere eſſe criminoſi,& incipere eſſe fiſci ipſo facto & ſine ſñia & ſine traditiõe,ſicut & bona igrediẽtis monaſteriũ.C.de ſacroſ. ec.aut.igreſſi.& no.xix.q.vl.ſi qua mulier. & p In.& Ho. de pb.ĩ pñtia.ſicut adoptat᷒ acqrit poſſeſſionẽ adoptio.

ff.de

ff.de adop.ſi adoptauero ſimul.C.de ſacroſan.ec.vt iter
diuinum.& no.ſ.de conſue.ex literis.erit tñ poſtea ne-
ceſſaria ſnĩa ſaltem in gñe,q̃ declaret eum fuiſſe,crimi-
noſum,anteq̃ fiat aliqua executio ẽt in bonis, vt in de-
cre.cum ſm.Et ſi dicas, quid nocet ei priuari bonorũ
dñio,ex quo ante ſnĩam nõ auferuntur. Rñdeo nocet
pp fructus medij tpis,qui debent reſtitui fiſco,vt no. in
Auct.de inceſ.nup.§.j.[*diffidatus*]ſ.e.lib.de homi. ꝓ hu-
mani.ad fi.[*deſertę*]Pſa.61.29.di.c.j.iuxta fi.[*Ruinarũ*]ſic.
33.q.4.quanto vult.ver.Nabuchodonoſor.eſt ergo hic
iuris pœna neceſſario imponenda, nec remitti poteſt
per aliũ,quã per Papã,al.Arc.xv.ſicut ſancti.in fi.c. 16.
q.j.frater noſter.iuxta fi.& facit quod no.ſ.e.lib.de elec.
c.j.Ponit autem hic Arc.qõnem dñicalẽ.43.di.de qua
dixi de priui.ſuper ſpecu.in fi.ſ.ꝙ ſi iſte habebat eõem
domum vel turrim cum alio,& pars inferior ſua eſt,ſu
perior ſocij eſt.arguit,ꝙ non deſtruetur,ne innocens lę
datur,& quia non dẽt alteri per alterum &c.ff.de regu.
iu.non dẽt.23.q.j.quod culpatur.in fi.dicit, quoſdam di
cere,ꝙ ſocius redimet partem delinquentis,& ad id co-
getur,& ꝓcium dabitur fiſco.ff.cõi di.l.cõi.§.vl. & C. de
5 coi ſer. man.l j.ſed Bar.dixit,ꝙ † pars delinquentis infe-
rior aſſignabitur ſocio,& ſuperior deſtruetur,& ſic non
remanebit maleficiũ impunitũ,quod publicę vtilitatis
intereſt.de ſen.excõ.& famæ.cũ concor.quas hic alleg.
Arc.tñ nec hoc ſine graui ſocij dãno fieri poterit pp te
ctũ. Ad partem,ꝙ tota deſtruatur,all.ff.de aqua plu. ar.
ſed interdũ.ff.cõi di.ſi is cum quo,per quã.l.probatur,ꝙ
6 † ſuperior ꝯ inferiorem regreſſum habebit oĩno , vide,
quod ſcripſi in Spe.c.ti ſuper rubr.[*Per rectam*]& virilẽ
vt ſequitur.[*poſtulandi*]i.aduocandi,vel patrocinãdi,ſic.
ſ.de poſtula.lo.mo.[*indicatus*]officium , quod ſequitur,
& ſic eſt genitiui.[*contra quemquam*]niſi ꝯ hęreticum eo
caſu,quo admitteretur hæreticus.ſ.e.lib.de hær. in fidei
Arc.[*aditus*]vide,quod ſcripſi,ſ.e.lib.de ap.conſecratio-
ni.ſuper eodem verbo.[*nudi*]nudus qui nõ eſt tectus ali
quo tegumento,de pœ.di.ij.ſapiens.& duob.c.ſeq. Arc.
qui ẽt alle.xij.q.j.clericus.in fi.[*metiatur*] ad hæc de pœ.
di.j.menſuram.vbi de hoc.& 26.q.vij.tpa.cũ ſex.c.ſeq.
Ar.ẽt hic.& ĩ.§.præmiſſis.optime patet pœnam eſſe de
7 bere menſuram culpę,quia † menſura & menſuratum
debent eſſe æqualia,facit.ſ.de emp.& ven.c.j. patet etiã
per c.alienus.xc.diſt. ꝙ oportet ſm menſuram peccati
menſurari pęnam,oĩs.n.iuſtitia eſt æqualitas,vt ait An
ſelmus ,ꝙ apparere põt in omni ſpecie iuſtitiæ ſm lo.
mo.qui remittit ad phyloſophum.v. ethicorum, & vide,
quod ſcripſi de accu.cum dilecti.ſuper ver.leuiter. [*vin-
dicta*]i.pœna procedat.23.q. 4.qui peccat.in fi. 26.q.7.al-
leganti.[*plagarum modos*]ſumptum deutro.25.ibi,ꝓ mẽ-
ſura peccati erit plagarũ modus. [*circumſtantię*] ſemper
ponderandæ. 23.q.8.cecidit.ſ.de teſti.cum cãm.[*de cle-
ricis*]in laicis familiaribus nõ eſt locus huic. §. familię.
quod dic vt ĩ.de verb.ſig.c.vlt.[*præſumpſerint*]non putat
Arc.ꝙ abſolutio vulnerantis tales clericos per hoc ius
nouũ reſeruetur Papæ.alle.ſ.e.§. præſenti. vbi reſeruata
eſt certo caſu,ergo non in alijs , fatetur tñ tales grauius
puniendos,q̃ ſi alios non familiares leſiſſent per hunc.
§.[*occiderit*]de occiſoribus presbyterorum & inferiorũ
monachorum habetur,17.qõ.4.ſi quis deinceps.& c.de
presbyterorũ.& c.ſi quis diaconũ.& c.qui occiderit.&
de percutiente,capiente,vel expellente epm in præ.c. ſi
quis deinceps.& 23.q.3. quiſquis.palea.& vide cle. ſi qs
8 ſuadente[*Speculum*]punire † enim tranſgreſſores eſt tran
ſgreſſionis exemplar,& alios retrahit ab offenſione.ſ.e.
lib.de ſciſm.c.vno.ad fi.ſicut ergo nos ſpeculamur ſpe
culo,ſic in iſto ſpeculamur metum culpæ,qui dicit̃ me
ta tranſgreſſionis.ſ.e.lib.de hom.pro humani.[*Per hoc
quoque*]i.per varietatem pœnarum,de quibus.ſ.[*ſacrile-
gos tales*]ſ.qui contra rempublicam Romanorum , vel
contra principem,vel collaterales, vel ei aſſiſtentes ali-
quid moliuntur.& ſic loquitur.d.l.quiſquis.can.vij q.j.
qſqs,C.ad l.Iul.ma.& l.fi.ff.co.ti.In ſti.de publi.iud.§.pu
blica.in Auth.vt nulli iud.§.fi.col.ix.ſm Arc.hoc dicit,
quia licet in propria ſignificatione ſacrilegiũ ſit aufer-
re ſacrum de ſacro,& hæc duo requiruntur cõiunctim
ſm leges,ſm canones ſufficit alterum.xvij.q.iiij. quiſqs
ad id.ff.ad l.Iul.l.diuus.& no.C.de fur.ſi nõdum. & tũc
ẽt ſit pœna,habetur,ff.ad l.Iul.pec.ſacrilegium.Impro-
prie tñ ẽt ad alia crimina refertur,vt patet,C.de cri.ſac.
per totum,qui titulus totus ponit improprie ſacrilegiũ
de hoc vide,17.q.4.ſacrilegium.& vide,quod dicã.ſ.iiij.
gl.[*ediderunt*]patet ergo , ꝙ per hanc pœnam canonicã
non tollitur pœna legalis,ad hoc.C.de ſepul.viol. l. qui
ſepulchra.in fi.vbi ſatis de hoc per Cy.facit,ff.de lib. ho.
ex.l.iij.ff.de act.& obli.l.quoties.in prin.ꝙ intellige,niſi
inquantum concurrunt,remanet ergo in altera in reſi
duo,vt e.ti.de act.& ob.l.cum ex vno.& l.qui ſeruum.ff.
vi bo.rap.l.j.ſm Arc.& lo.mo.& dicam ſuper gl. pen. ꝯ
prædicta facit,ff.de accu.l.quod ſenatus cenſuit, ne quis
ob idem crimẽ pluribus legibus fieret reus , & ibi ſatis
de hoc per quam.l.& l.ꝙ ſenatus.ff.de iniur.vr̃,quod ꝓ-
dixi, procedere, qñ vtraq; pœna proſequitur intereſſe,
ſed qñ vtraq; imponitur ad vindictã, vna via electa &
peracta non agetur alia,vt no.in d.l.quod ſenatus.& ibi
placet Dy.Hic fuit diſputatũ ẽt ĩ hac ſpecie,de qua tex-
tus loquitur,ꝙ ſi pœna,quæ per nouã conſtõnem im-
ponitur.eſt alia penitus diuerſa a prima , quã imponit
ius cõe,exigetur vtraq; per illas tres leges , quas primo
allegaui.Si vero ſunt ſimiles.puta,quia vtraq; pecunia-
ria,tunc procedat,qđ prędixi,inq̃tum concurrũt,vnam
per aliã tolli.ſi vero eſt in pœnis oĩs parilitas,nõ refert,
q̃ imponatur,allegabatur,ſ.de fi.inſtru.paſtoralis.[*Præ-
ſumptiones*]oẽs,aĩs loc⁹ erit pœnæ ſm Arc.qa nil vr̃ actũ
&c.C.ad Sil.l.pe.ff.eo. l. ſi quis in graui.§.qui tabulas.&
peccans in parte totius eſt reus.ſ.de re. iu. defleat.de pę.
di.v.c.vl.officiales debuerũt.n.dñm informare & incita
re,quod facere debeat, non diſſimulare , vel negligere.
C.de ſta.& ima.l.j.in fi.C.de pri. ca.l.j.§.primatibus.86.
di.error.& de ſen.excõ.q̃tæ.[*ex tali propria.i. negligentia*]
& ſic ex proprio delicto non ex alieno puniuntur ſm
Arc.facit,quod no.de pę.di.j.nemo.& ſic ſoluitur ꝯriũ
de re.non dẽt aliquis.cũ concor.ĩ.de reg.iu.[*ſi poſtquam
res*]i.delictũ,remittit Arc.xl.di.ante oĩa. [*ad notitiã*] ſic,
ſ.de excep.paſto.in fi.ſ.e.lib.de ele.vt circa.& c.cupien-
tes.vbi de hoc,ſuper eodẽ verbo, peruenit. dubitat̃ qñ
dicat̃ ad notitiã perueniſſe,ponit Arc.tres lecturas.Pri-
ma,ꝙ apparente ſolẽni accuſatore inſtantia huius cãæ
finienda ſit executioni mandanda.ĩ.menſem a tpe litis
conte.cũ prius non currat tps inſtantiæ.C.de li.conte.l.
9 j.Non ob.ꝙ † inſtantia cãæ crĩalis durat biennio.C.vt ĩ.
cer.tẽp.cri.qñ terminetur.l.vl.quia illud rĩare hoc ſpã
le,ſicut& in caſibus no.C.de iud.properandum.& ſicut
in caſu.l.j.in fi.C.vt oẽs tam ciuiq̃ mili.Non ob. ꝙ car
dinali ſanctitas relinquit ignoſcendi gloriã.C.de epi.&
cle.l.ſi quis in hoc.ibi.n.lex ſuadet,non prohibet & ho
neſtatẽ reſpicit,ſic.v.qõ.iij.qa epi.vel accuſabit quilibet
de populo,cũ ſit crimen publicũ.j.di.ius publi.ff.de pu.
iu.l.j.& facit,C.de hæ.Manicheos.Nec ob.l.fi. C. de ſer.
q̃ vult dari accuſatori tres dilationes & duas reo,quia iu
dex abbreuiabit numerũ dilationũ & dierũ.ff. de iudi.
nonnunq̃.& facit, qđ no.ſ.de of.dele.de cauſis.Nec ob.
ꝙ in crĩnibus appellatur.C.de ap.l. addictos. quia ſpãle
in hoc crimine lęſæ ma.ꝙ nõ appellabitur, ſicut no.ſ.
e.lib.de hære.vt inquiſitionis.C.de rap.vir.l.j.de ſal.mo.
l.j.Secunda lectura eſt , ꝙ abſque accuſatore officialis
vel priuatus hoc denunciat iudici,de prima. C. de acc.
ea quidem cauſa ti.iiij.q.iiij.§.aliquando.ff. ad Turpil.l.
ab accuſatione.§.nunciatores.de offi.præ.vr.l.j.§. ex ſa-
ne.C.de cuſto.reo.l.j.& de curioſis.l.j.libro xij.de priua.
C.de epiſco.& clericis.l.nulli.in fi.ff.de iure fiſci.l.j.ff.de
adminiſtratione tuto.l.quidam decedens.in fi.C. de di-
la.per totum.in Auth.de leno.§.j.hac enim denuncia-
tione porrecta iudex ſtatim requiret & teſtes recipiet
nominatos a denunciatore , & per vnum teſtem

examinatum de præſentibus forſan plures habebit, ff.
cuſto.re.l.diuus.C.ad l.Iul.ma.quisqs.in fi.C.de ſal.mo.
l.i.& ſi a tpe talis denunciationis.j.menſem inquiſitio
nē,pronunciationē & executionē non fecerit,locus eſt
pęnæ.ar.C.vt intra cer.tēp.l.ij.& vlt.fiet tñ diligens exa
minatio.xi.q.iii.ſummopere. Nō ob.quē ſine accuſato-
re non debere dānari,hoc ſpāle pp criminis atrocitatē.
C.de epi.& cle.ſi quis ī hoc.vel ſallit in euidenti vel no
torio de accu.euidentia.vel hodie gñale in omni crīe,
vt iudex inquirat & puniat,in Auth.de col.§.iubemus.
coll.ix.ff.de of.præſi.l.congruu. in princ. Tertia lectura
eſt,ꝙ hic loquitur de notitia per famam.per quā auri-
bus iudicis innotuit tale ſcelus perpetratum,tunc.n.in
cipit currere menſis ad inquirendū & exequendū,vt eſt
dictum.facit,quod poſt Inn.dixi.ſ.de ele.bonæ me.Ma
gunt.ſ.gl.& ra,inducit .n.fama notitiam , de hoc.ſ. de
reſcri.cum contingat.in j.glo.ad hoc. ſ.de teſti.licet.iii.
iiii.q.iii.ſæpe.ff.de acqui.hæ.cum quidam.§.quod dicit.
C.de cap.nec.nos.Arc.autem putat hunc menſem cur-
rere ex tpe cuiuſcunque notitiæ,ar.ff.de pet.hære.item
veniunt.§.petitam.& dicit, ꝙ forſan dies notitiæ nō cō
putabitur in menſe. ff.ſi quis cau. l. j. quia cum hæc ſit
pęnalis,& ſit odioſum,ergo reſtringendū.ſ.e.lib. de ele.
ſtatutū,ſed de rigore videretur computatio facienda de
momento in momentum,cum litera hic dicat,poſtq̄
res &c.& facit,quod ſcripſi poſt Guil.ſ.ti.proxi.c. vno.
10 in fi.[*incurrant*]quia † propter negligentiā alienum de-
lictum fecerint proprium.vii.q.i.§ cum aūt.verſi. tali:
86.di.facientes.in fi.C.ne ſan.bap.l.vlt.de pri.car.l.vna.
C.de cōi.& mē lib.ii.Archi.[*ciuitas*]intelligo ciuitatem
delinquere , vel negligere, qñ collegialiter & vt cōe cō-
munitas ciuiū vel rectores ciuitatis id agunt,vel negli-
gunt,ad id,C.de ſacroſa.ec iubemus nullā.ff.de reg.iur.
aliud.§.refertur.vbi de hoc,& facit,quod no.ſ.de ſimo.
dilectus.ii.per quod patet hic exponi non debere ciuita
te pro hominibus ciuitatis, quia cum ſingulares delin-
quunt,prouiſum erat.ſ.pro.& in princ.Sed dubitatur
11 †an hic appellatio ciuitatis includit diœceſim. Ar.hoc
hic prolixe proſequitur in quadam additione, quā hic
poſuit poſt caſum, quia euenit in perſona dñi Neapo-
lionis car.anno Dñi.1306. & tenet, ꝙ non comprehē
datur diœceſis.Inducit,ꝙ iſta ſunt diuerſa.ſ. de reſcrip.
Rodulphus.& c.li.e.ti.ſtatutū §.cum vero.& §. cū aūt.
ſ.de of.dele.cum tñ.Item quia nec noīe ciuitatis vī ter
ritoriū cōprehendi.ff.de verb.ſig. l.ii.de arb.ſi cū dies.§.
ſed arbiter lxiii.di.ego Ludouicus.ſ.eo.lib.de ele.funda
menta.§.vl.Optime.j.de ſen.ex.ſi ciuitas.Et facit,quod
ibi dicam in prin.& ſuper ver.latorē.ergo pœnalis cō-
ſtitutio diœceſim non includit.ſ.e.lib. de ele. ſtatutum
de reg.iu.in pœnis.cum cōcor.cum ergo eps ita ſit ſpō
ſus diœceſis vt ciuitatis.vii.q.i.ſicut alterius.in prin.pœ-
12 na†puniens culpam ciuium,& habens fines limitatos.
Ł ciuitatis,non egreditur illos, nec extenditur ad diœ-
ceſanos,nec ſuper ſpāli parte priuet illos, cū pœna plus
extendi non debeat &c.de his q̄ ſi.a ma.par. c. q̄ſiuit.cū
concor.ad hoc.ſ.iii.j.c.vno.in princ.& xxiii. qui peccat.
in fi.Item prohibitus poſtulare apud præſidē poſtulare
poterit apud legatū & procuratorē Cæſaris. † & prohi
bitus in vrbe morari manere poterit ī pomerio, vel vil
lis vrbi ſubiectis,non eō.ff.de pę.l.mortis.§.j.& §.erit.&
ff.de inter.& rele.l.relegatorū.§.conſtitutum.& §.ſolet.
ff.de ſenato.l iij.ff.de ſer.expor.cui pacto:ſed ſi hæc obti
net in pena iudicis,fortius in pœna iuris,mitius agitur
cum l.ff.de arb.Celſus.Item ſicut filius pp caſum patris
dignitatē iam q̄ſitam licet ex patris perſona non per-
dit.ff.de ſena.fęminæ.& l.emancipatum.nec diœceſis p-
det dignitatem , licet per ciuitatem q̄ſitam pp caſum,
vel delictum ciuitatis,bene facit.ff.quemad.vſufr. ami.
l.ꝙ tñ.in princip.vbi habens vſufructum in villa & per
conſequens in fundo ad villam ſpectante predicto vſu
fructu villæ per ipſius diruptionem tenet vſufructum
intrando,conſtat ēt,ꝙ ita in diœceſi ſicut in ciuitate eps

locat cathedram & exercet epalia.ſ.e. lib.de of.or.cum
eps.perdente ergo ciuitate & ti dicatur ius diœceſis ab il
la tñ diœceſis non pendet,ad hoc.ff.de bo.auct.iu.poſ.
cum vnus.ff.de bo.poſ.ꝯ ta.l.ſi poſt mortem.§.fi.& ſi de
ſepa.bo.l.i.§.ſed ſi quis.C.de non nu.pe.l.pen.ad ꝯrium
all.C.de epi.& cle.nulli.§.ꝙ ſi in vico.C.de na.li.l.ſi qs.
§.i.ff.ad muni.qui ex vico.ff.de cen.forma.§.qui vero.
& ſæpe iuſtus perit pro impio.de conſe.di.j.in facta.i.q.
13 iiii.§.item peccato.item †acceſſorium tollitur principa
li ſublato.j.de re.iu.acceſſoriū.ſed ad hoc rñdetur,illud
verum,qñ aceſſorium ſine principali ſubſiſtere nō po
teſt,ſed hic conſiſtere pōt , ergo ſecus.ad hoc.C. depo.
l.iiii.& de vſu.eos.in prin,C.de iudi.l.i.tpe illius caſus,de
quo dixi in prin.gl.ſeruatum fuit,ꝙ eps non exercebat
epalia in diœce.Romana niſi in villa Centi, quia non
ſuberat tpali dño ciuitatis,vbi enim diœceſis non ſub-
eſſet ciuitati,ſicut eſt Imolæ & ī multis partibus Vltra-
montanis,minus eſſet dubium , ſed declaratione indi-
geret iam in hoc,quam in his, quæ ſunt iuriſdictionis
epalis,& per quam exhibentur epalia,& cuius auctori-
tate,& quo loco,& q̄ ſit tunc denominatio & extantis
epi,& an ipſe ex locū in extraneos poſſit exercere pon
tificalia,& quid ſi moritur,an eligat ſucceſſor , & ad qd
oſtēt[*aſſuerit*]per hanc literam putat Arc. ceſſare pęnā,
qñ excedentes ita ſunt potētes,vel tanta eſt multitudo,
ꝙ ciuitas,quę tñ non deliquit,illos punire,non poteſt,
vel non ſine graui ſcandalo, vt quia armis defendunt,
vel loci difficultate ſe protegunt, tunc ergo rōnabili iu-
dicio nō dī facultas adeſſe, ſed deeſſe.xxiii.q.ii.quare.C.
de epi.& cle.ſi quis ī hoc. de his qui cē.la.l.j. [*pontificali*]
dignitate,quod ſequitur,& exponit Arc.i.ordine,dicens
ꝙ dig.epl is & ordo pontificalis pro eodem ſumitur,al
le.ſ.de renun.poſt tranſlationem.iuxta finem,ver.alis
aſſerentibus.& ſ.de eo,qui renun.c.j.vbi dicit Inn.id qd
ibi notatur,renunciare dignitati in dec.poſt tranſlatio-
nem.dī renunciare ordini.i.executioni ordinis vel di-
gnitatis,ex quo patet per hanc priuationem epale offi-
cium quo ad locum ipſum eſſe ſublatum.25. q.ii.§.ge-
neraliter. & c. ſeq.extincta ergo dignitate quo ad locū
extinctum eſt omne id,quod ex ea ſequi poteſt,ar.opti-
mum.ſ.eo.lib.de hæ.accuſatus.§.porro.in fi.nō poterit
ergo eps ibi epale officium exercere,& ſic priuatur ſine
culpa.ſed non ſine cauſa,de hoc.ſ.de priuil.antiqua. &
niſi ſic diceret,priuatio nullus eſſet effectus, & eſſet lex
im poſita verbis ꝯ id.ſ.e.lib.de ele.commiſſa.§.porro.ſe
cundum Arc.ꝯ prædicta facit,quod ſcripſi de exce. præ
dicta,accedentibus.poſt Hoſt.in tex.ſuper glo.ſed a qui-
dam diſtinguit illa,quæ ſunt dignitatis & per inferiores præ-
ſcribuntur,& illa quæ ſunt ordinis,quæ non præſcribū-
tur,& pro tāto,ſ.in fi.magnæ gl.poſui pro dubio de his
quę ſunt epalis iuriſdictionis[*priuatus*]quęrit Arc.an car
dinalis legatus ꝯ quē commiſſus fuit talis exceſſus, poſ
ſit declarare has pęnas in ciuitatem & in delinquentes,
præſuppoſito ꝙ factum ſit ita notoriū, ꝙ negari non
poſſit,vel ꝙ vniuerſæ viciniæ populus teſtis eſt,de purg.
ca.c.pe.61.di.ſacerdotibus.in fi. 24.q.ii.ſane profert, 35.
q.1.quod ſcripſi.arguit ꝙ ſic, quia cum per hāc conſtō
nem ſit lata ſententia,quæ ſuā executionem ſecum tra
hit per denunciationem amplius non ligantur , de ap.
paſtoralis.igitur publicare poterit.facit, 24.qō.i.c.j.& de
elec.venerabilem.cum etiam expediat peccata nocen-
tum eſſe,no.ſ de ſenten.excommu. vt famæ. hic enim
canon factum notat etiam ſine ſententia,ſic,ff. de ritu
nup.l.palam.§. vltimo.facit etiam , quod no.ſ.eodem.
Romana.45.diſtin.& qui emendat.cum alijs remiſſio-
nibus,quia non ſuam ſed eccleſiæ Romanæ iniuriam
exequitur,facit.23.q.4 Guiliſarius . & cum ponatur fa-
ctum notorium,& ſic probatio , vel ſententia, non eſt
neceſſaria , non eſt iudex cauſæ ſuæ ſed potius notifica
tor pœnæ,quod poteſt in ſua cauſa , nec poteſt accu
ri de appella.nouit.allegat.quod notat Innocen .de of.
li.delega.c.j.de verborum ſigni. ex parte. ſubdit autem
sane

ſane intelligendum,quod de ſnĩa dixit, ſ.ꝙ ſuper notorio non requiritur in ſcriptis ſolenniter proferenda, vt no.in Auth.vt iud.ſine quoquo ſuf.§.neceſſitatem. ſed bene requiritur notificatio & declaratio.ſ̃.c.lib.de hær, cum ſ̃m.in fi.vbi tñ dubium eſſet,pone vt dixi hic ſup ver.auſerre.ita ꝙ ibi requiratur cognitio, cum quis cognitor,vel iudex in ſua cã eſſe nõ debeat.4.qõ.4. c.j.ibi nullus vnq̃ & c.C.ne quis in ſua cã.l.j. melius eſt id fieri per ſuperiorem ipſius cardinalis , & caueat ne notoriũ dicat,ſi non eſt,de app.conſuluit nos.in fi.& eõ,caueat ciuitas ne ſe dicat impotentẽ, vbi potens eſt. de reſcrip. cum contingat.§.cæterum ꝙ ſi fecerit, punitur,C.de le. l.ij.¶ Prima gl.ſummãdo diuidit.¶ Gl.intelligo, ponit duas lecturas,& primam approbat ¶ Gl.tẽt.rñ. per ɔ̃riũ. ¶ Gl.quæ ſint.qõ.ſol.¶ Gl.ſ.exponit & qõ.ſol. ¶ Gl. at ſi qõnẽ ſol.¶ Gl.pe.alle.vnã concor.obiectionẽ ſoluit arguit.¶ Vlt.gl.alle.duas concor.& ſpecialitatis duas rõnes reddit.¶ In gl.ꝙ tãto.ibi[*ſi quis nihil*]iniuriam ſacerdotum & miniſtrorum proſequimur,vt crimen publicum.¶ In gl.ſ.ibi[*generaliter*]vide in c. ꝑ veſtras.ĩ.alle.ſuper gl.antepe.& ibi[*filio,in fi.*]ſi pater, vel dñs inſtitutus eſt,ipſius filio,vel ſeruo ſub cõditione legat. Et ille emãcipatus , vel manumiſſus petit ſatisdari , ſufficit cautio cũ hypotheca rerũ.¶ In gl.& li.ibi[*relegatorum.i.reſpon.*] præſes relegat in inſulam certam , ſi illam hẽt.Si non in incertam,& ſcribit imperatori,vt illam aſſignet. Et interim relegatus cuſtodiæ militis traditur,& ibi[*le.pe-*
15 *na*]patricida † ſutus in culeo in mare proiicitur.Si mare non ſit vicinum,beſtiis traditur.¶ In gl.pe.ibi[*placet*]in fi.can.xvi.q.j.¶ In gl.vlt.lex vlt.q̃ ſic incipit,pñti lege decernimus per oĩa loca valitura,excepta hac vrbe regia, in qua nos diuinitate propitia degẽtes,quoties vſus exegerit inuocati ſingulis cauſis.atq; perſonis pñtia conſtituta ꝓſtamus.¶ In gl.iiii.ibi[*maior eſt*]alle.Arc.quod no. xii.q.v.c.ij.& quod habetur c.cauſa & qõ.j.monet.& in fi.& no.c.q.c.ſacrilegium.& q̃ plures ipſius ſpẽs ponit
16 hic Arc.dicens,ꝙ † ſacrilegium committit qui res eccleſiæ inuadit.17.qõ.4.ſunt qui.& c. ſacrilegium.& c.ſicut
17 qui.& c.oẽs.item † qui iniuſte vexat eccleſiã.xii.q.ii.prędia.xvi.q.j.placet. in fi.& l.iubemus nulli.itẽ qui eccleſiam vaſtat,vt in præ.c.ſicut qui.itẽ qui violat monialẽ quia violat templum Deo conſecratũ. 27.q.ij. ſciendũ. itẽ clericus,qui aruſpices,incantatores , vel ariolos & ceteros ſimiles cõſuluiſſe fuerit deprehenſus.xxvi. q.v. ſi quis epſ.item qui indiſcrete alios perſequitur detrahẽdo,xxiiii.q.iii.non in perpetuũ. Itẽ qui violat immunitatem eccleſiæ.xvii.q.iii.per totum.Item in caſibus qui hñt.ead.q.§.ſacrilegium.& c.ſe.& c.qui autem.& c.cõſtituit.Item qui clericum percutit.c.q.ſi quis. & in aliis quos inueſtigator diligens poterit inuenire,& vide, qđ dicam.j.§.vl.in prin.¶ In gl.intelligo.ibi[*aly.*]& Io mo. [*& in fi.*]idem Arc.qui hoc prolixe proſequitur,dicens ſe ſimplr credere ſolam ratihabitionem,ſiue placentiã non inducere pœnam in hoc c. comprehenſam , vbi nullus cõſenſus,cooperatio,vel exhoratio pręceſſit,nec eius noĩe factum eſt,ad hoc.ff.mand. ſi vero.§.ſi põt induci. no.in c.mulieres.de ſen.ex.& præ.decr.cum quis.
18 item ꝙ † peccatum,quod ſola voluntate ɔ̃hitur, ſola voluntate deletur.ſ̃.de reg.iu.c.j.ſ̃.de ſimo.c.vlt.dicit tñ , ꝙ c.ij.q.v.qua de cã.& ſ̃.de of.dele.gratum.in prin.vr̃ ſupponere pro codẽ ratũ & gratum.¶ In glo.no. nudum. in fi.idem Arc.¶ In gl.pari.ibi[*niſi*]excipit a paritate pęr.æ,nam vt dicit l.illa non abſoluuntur, nam nec tam ſeuere puniuntur vt extranei.¶ In gl.regulariter.in fi.dicit Io.mo.ꝙ propter immenſitatem criminis non putat locum eſſe diſtinctionis.l.iij.ff.de inter. & releg. quæ diſtinguit inter paterna & acquiſitã.¶ In glo.de percuſſione.in fi.& facit ad no.de pœ.di.j. ſi quis pulſatus. nõ enim ſpecialem pœnam hoc inducitur , ꝙ inſequens ſit excõicatus , & vibrãs non tñ percutientes clericum excõicatus non ſit.Et Archi.17. q.4. ſicut qui.¶ In glo. q̃ ſint ibi.[*legales*]hic tenet Io.mon.& ibi[*j.prouinciam*]

vel finitima,vel propinqua ſ̃m Arc.facit pro eo,de pœ. ſi quis ſuadente.ver.ꝙ ſi trina.in cle.ipſe autem. alle.ii. q.v.ſi epſ.lxv.di.c.fi.¶ In glo.ſ.ibi[*ſuarum rerum*]idem Io. mo.in gl.& ſi.in fi.idem Arc.all.no.8 a.di.presbyter.devoto.c.j.Ioan.mo.dicit idem & all ff.de admi.re.ad ciu. perti l.legatum.¶ In gl.quia. prius.in fi.ad hoc. ff. man. ſi mandauero.§.ſi is cuius.Io.mo.¶ In gl. nudum. in fi. Ioa.mo.multum in hoc inſtat,dicẽ ſillud nudũ pactũ non veſtitum ſtipulatione.C.de pac.ſi certis. & nuda ꝓmiſſio cui non accedunt fideiuſſores, vel pignora , vt ſ̃ §.cum autem.in j.gl.Si ergo nudum conſilium , quod non adiicit ad maleficium faciendum, vel factũ.idem Arc.ſed dices,ergo non eſt peccatum , quare punietur. So.ſ̃m Io.mo.peccatũ eſt,ſed nõ tantũ,quod cõprehẽdatur ſub primo tñſo huius dec.ponit exemplum in illo, qui poſt inſecutionẽ requiſitus ab inſequẽte aggrauat maleficia,conſulit tñ,ꝙ ſibi caueat,vel peccat, quia nõ iudicat,ad quod tenetur.ſ̃.de fur. qui cũ fure.ſed nõ ſuper illum habet ptãtem.ſ̃.de ſen.ex.quantæ.ſiue non cum ſit diffidatus,vt hic.j.rñ.Sic ĩ prin.excõicati ex crimine peccatur,& minor excõicatio ɔ̃hitur.de ſen. exc. nuper.iſti igitur,quia plus & minus peccare põt,nõ imponitur certa pœna,ſed arbitraria ¶ In gl. ꝓxima.in fi. idem Arc.¶ In gl.pe.ibi,placet.can.xvi.q.j.alle.loquendo de laicis,vr̃ ille ordo cõuertendus.xvii.q.iiii.de preſbyterorum. xxiii.q.v. ſunt quædam.& ibi,ſunt.n. paria, & pro tanto oĩa iudicia dicuntur abſolutoria , Inſti.de perpe.& temp.act.in fi.dicit Io.mo.ꝙ ſunt paria nõ in
19 toto ſed in tanto, quia † ſimplr abſolutus in omnibus eſt abſolutus,ſed condemnatus in tanto & ſoluens abſoluit a tanto,ſi tñ ex alio capite teneatur,non eſt abſolutus,ſed poterit conueniri,ff.de priua.delict.l.ij.ſaltẽ in eo,quod excedit,vt no.ff.de reg.iu. nemo ex his.§.quoties.& ff.com.vnde quæritur.in fi.& dixi hic in fin. tex. ſuper ver.ediderunt,& ꝑ hoc ſit reſponſum ad.l. licet. §.fi.ff.ua.ca.ſta.Sed q̃rit Io.mon.an vniuerſitate punita peti poſſit aliquos ſingulares de vniuerſitate puniri?
20 Rñ.ꝙ ſic,quia qđ † dẽt vniuerſitas,nõ debent ſinguli,& eõ,ff.quod cuiuſque vni.l.ſicut.§.j.ff.de reg.iu.illud.§.refertur.& ſic eſſe poteſt,vniuerſitatem teneri & non ſingulos,item teneri ſingulos & non vniuerſitatem , vt in facto vniuerſitatis Viterbiẽ.quę punita fuerunt aliqui ciues puniti,ar.ff.quod vi aut clã.l.ſemper.§. ſi in ſepul-
21 chro.& quia alia † pœna cadit in peccatis vniuerſitatis, & alia in peccatis ſingulorũ ſ̃m Io.mo.& in fin.ſ.quod multiplicari pñt pœnæ,vbi vna non ſufficit.¶ In gl.vlt. ibi[*§.ciuitas*]allegatur de hære.ad abolendam. ad fi. ſed ibi non eſt priuata.ſed priuari iubetur.& ibi , Pontifex, & per hoc ſoluitur ɔ̃rium de deci,cum quidã.cum con cor.ſ̃.de iureiu.quæ voluit,ꝙ maioritas aggrauat in delictis,vnde dicebat Io.mo. dicendo epſ Bon. dico locũ, ſed dicendo epſ Ro.dico præeminentiã,eſt.n. vna eccleſia,cuius ſponſus eſt Papa & Cardi.ſunt filij primi gradus.dat ſiſc de Rege Portugaliæ,qui propter loci eminẽtiam,vel aliam cauſam denominatur a loco illo,nec ꝑ id detrahitur, quin ſit rex aliorum locorum regni ſui.

¶ De pœniten.& remiſſio. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Archiepiſcopus vel eius officialis quomodo poſſint dare quæſtoribus poteſtatem citandi.*
2 *Epſ confirmatus non ſacerdos an poſſint remiſſiones concedere.*

CAP. PRIMVM.

ROmana. Tria ſunt dicta, primũ tertiũ inhibitoriũ,ſcđm permiſſoriũ,ſup benigna. tertiũ ibi,in concedendis quæſtoribus,quod ſit iſtorũ offm̃,habes.ſ̃. c. lib.de hære.vt offm̃.§.ɔpeſcendi. debent aũt proponere id, quod in ſuis

literis ꝯtinetur, quaſi legerent alphabetũ, vt dicit Hoſt. per dec. cum ex eo. ſ. e. vide, quod ibi poſt eum dixi ſup ver. literis. qui ſæpe faciunt ꝯtrium abuſionis & ꝓponẽdæ, & ſi pp illas impediantur, ad ꝯſeruatores recurrunt, ſed ꝯ hoc eſt hodie prouiſum p cle. e. ti. c. ij. [*Cretẽſis archieps*] hic incipe conſtructũ & tolle literam nequaquam tripotria q̃ſtorib. &c. citandi, & ſi de facto citati fuerint, non tenentur ire & allegaturi priuilegiũ, cũ conſtet illos non eſſe iudices ſm Inn Hoſt. & Arc. & ſic impune illis nõ parebitur. de hoc. iij. q. ij. ſi eps. & ſ. de ac. veniẽs. in vlt. gl [*reſiſtere*] forſan volebant p̃ aliis audiri. Ho. [*nolle patere*] forte ſuper conuocando populum pp horam incongruã, q̃ dato ꝙ eſſet ꝯgrua, nullã iuriſdõnẽ habẽt ſuper hoc corã ipſis. [*archiepo*] vel officiali tribuant. huiꝰ iuris triplex eſt rõ ſm Hoſt. & Io. mo. primo, quia rr in ſubditis ſuffraganeorum p̃tãtem non habent. ſecũda, quia in hac mã non habẽt iuris executionem. ſed charitatiuam ſolicitationẽ & hortationẽ quo ad q̃ſtã gratuitam. ſ. de cen. ex parte. vnde vt dicit Io. mo. cancellaria illo caſu non dat literas cõpulſorias, & hoc ſoluit ꝯrium de dec. j. ſ. ii. proxi. q̃ loquitur in caſu, quo ꝯtentioſa iuriſdictio vel quaſi ad archiepm pertinet, quam defendit penali iudicio. ff. ſi quis ius di. l. j. aduerte, quia pla
1 ne vult dec. iſta, ꝙ † archieps vel eius officiales non põt dare q̃ſtoribus p̃tãtem ſic citandi, & Ho. dicit & Arch. poſt eum, ꝙ ideo p̃tãtem illam non committũt: quia eam non habent, allegant j. q. vii. Duabertum. de iu. pa. quod autem. de do. poſt diuor. reſti. nuper. vbi de hoc, quod verũ puto. ſ. eos p̃tãtem non habere quo ad ſubditos ſuffraganeorum, de quibus hic loquimur, ſed ſi archieps pro fabrica eccleſiæ innititur, Indulgentiam per prouinciã in ſuffraganeos vel eius officiales nõ permittit illã proponi ſine iuſta cã, & patenter impedit, vr̃, ꝙ illos exercere poſſit, cũ p̃tãs ipſorũ circa exortationẽ, de qua ſequitur, vel eſſet deluſoria, de of. deleg. ex literis. Et quia prima rõ, de qua dixi i prin. huius gl. hic ceſſat, cũ ſit iudex ſuffraganei. ſ. de of. or. paſto. poſt prin. huic lecturæ obſtat, q̃a ver. ſequẽs æq parat ſuffraganeos & ſubditos ipſos in hac mã. So. vnde æquiparãtur in hoc, q̃a a neutris põt exigi. ſed q̃n delinquunt ſunt impares, vt prædixi. [*charitatiue*] Eſt. n. opus pietatis & miſericordię. 86. di. c. vl. non tñ eſt ad hoc aliquis diſtringendus, sũt enim ab initio gratuita. ſ. de voto & vo. magnę. nõ ob. ſm Ho. ſ. de his q̃ fi. a ma. pat. cap. c. fi. quia illud loquitur, q̃n maior pars capituli concordat, cui rr ſtandum eſt. e. ti. c. j. Item ibi loquitur de his, quorum principaliter intereſt, & qui ad id tenentur, & quia ſubſunt archiepo immediate, quorum totum hic eſt cõuerſum ſm Ho. vide, quod ibi dixi ſuper vlt. gl. an aũt licite acquiſita & incerta in hũc vſum cõuerti poſſint auctoritate epi, dixi. ſ. e. li. de teſta. c. ij. ſuper ver. libere. ad fi. [*indulgentiis*] quas aľs remiſſiones vocamus, de quibus remit. Ho. ad ſum. de remiſ. per totum. ¶ Primæ gl. princi. & finis rñdet per q̃õnem, vel obiectionem. ſecundo remit. in glo. j. ibi quarta, quæ pertinet ad ordinationem epi. xii. q. ij. nobis, & c. Vulteranæ. x. q. iii. vnio. vbi de hoc ſm Arch. ¶ In gl. & remiſſionem. ibi, concedere. dicit hic Arc. ꝙ conſtitutus in epm non ſacerdos iſtas concedere non poteſt, nec capřm vacante ſede. al. ſ. e. li. de ſup. neg. p̃la. ſi eps. & c. eccleſiæ. vbi dr̃, ꝙ capřm vacante ſede adminiſtrat in ſp̃ualibus. vide quod ſcripſi, de exce. prę. a cunctis. certũ eſt archiepm, vt hic epos, vt no. j. de of. lega. c. fina poſſe dare literas indulgentiarũ, tamen ſubditis ſuis tantum, ſupra eodem. quod autem. poſſunt tñ non ſubditi illis vti de ſuorum iudicum licentia, quod exponas, vt ibi no. & vide, quod dicam infra c. fin. ſuper ver. epiſcopis.

CAP. II.

SI epiſcopus. Ponit dictum cuius rõnẽ ſubdit ibi, cũ in gñali. ſecundo conſuetudinem reprobat ibi, nulla quoque ſuo ſubdito. idem eſſet, ſi daret ſnĩam gñalem ſacerdoti de confeſſionibus audiẽdis, cũ eadẽ ſit rõ, quæ ſeq̃ i. & facit decr. in cle. de ſepul. dudum. verſi. per hm̃õi. putat etiam Hoſt. ꝙ licentiam iſtam vicarius epi gñalis dare poſſit, hoc no. in ſum. eo. ti. §. cui confitendũ. in iii. col. ver. quid ſi quis eps. & ver. ſeq. [*eligere*] an vnica electione cõſumetur hæc ſnĩa, vide quod no. dixi. ſ. e. lib. de præben. non poteſt, pp id vtile eſſet exprimi, ꝙ quotieſcunq; confiteri voluerit, poſſit ſibi eligere &c. [*nulla quoq;*] determinat, quod no. Ho. ſ. de of. or. ꝯquerentẽ. & no. vlem negatiuam, q̃ oẽm cõſuetudinem & longiſſimi tpis comprehendit. ¶ Prima gl. exponit, quærit, arguit negatiue & ſoluit ꝯtriũ. ¶ Tertia gl. q̃rit, qui ſint caſus & viii. exprimit. ¶ Gl. n. tripliciter fortificat tex. ¶ In gl. ibi [*conſtitutionem*] vide, quod ibi dixi. [*& in fi.*] vide, quod no. in cle. de priuile. religioſi. in gl. puto. ¶ In gl. ſed qui. ibi [*blaſphematoribus*] publice ſm Ho. vt ibi ſcripſi. & ibi [*cum ſit*] vbi hoc tenet Hoſt. ſm Archi. ꝯ. ſ. e. li. de teſt. c. ij. vt ibi dixi ſuper ver. libere. de hoc per Hoſt. in ſum. e tit. §. cui confitendum. in fi. ij. col. per Ray. in ſumm. huius ti. §. item nunquid parochiales. per Guil. ſatis in repertorio e. ti. §. ſequitur videre. Io. mo. tractauit in dec. ſuper cathedram. hodie inouat in cle. de ſepu. dudum. & vide, quod ibi no. ver. per hm̃õi, in glo. hoc intẽdit. ¶ Gl. eſt enim. ibi [*eccleſiis*] a quibus. ſ. debet percipi tale ſacrm̃, omne autem patet per ſequentia, & quia qua rõne poſſet hic primus parochialis poſſet & vltimus, ſi. quod no. de fo. compe. ſi diligentiam. in prima glo. verſi. item non poteſt. & in fine. ſit etiam ratio: quia prælato dicitur prouer. 27. diligẽter agnoſce vultũ pectoris tui, tuoſque greges ꝯſidera. debet ergo per prius parochialis ad hoc laborare, ꝙ impediret talis conſuetudo. ¶ In gl. vlt. ibi [*quem pœnitet*] ver. tanta, & eadem verba habentur di. vi. c. j. poſt prin.

SVMMARIVM.

1 *Indulgentia quandoque demonſtrat remiſſionem pęna.*
2 *Sacerdotes an poſſint dare remiſſiones in foro pęnitentiali.*
3 *Ligandi poteſtate abutens ipſa priuatur.*

CAP. III.

INdulgentiæ. Non diuiditur, & ſe ſummat & dicit Arch. ꝙ † quandoque indulgentia demonſtrat remiſſionem pœnæ. ij. q. iij. in fi. q̃nque conceſſionem gratiæ. ſ. vt lite pen. e. fi. de priui. dudum. q̃nque diſpenſationem. 77. di. c. vl. in fi. & ſ. de ele. dudũ. q̃nque ius cõe. 33. q. j. inter ſoctores. & 35. q. 3. de inceſtis. vtrobique de hoc, q̃nque ponitur pro vacare, vel operã dare. vnde dr̃. Indulgere gulæ noli, quæ ventris amica eſt, aľs veneris. [*vel pluribus*] ꝯ, plus valere debet indulgẽtia a pluribus epiſcopis data. xi. diſt. palam. vbi hoc no. ſo. hoc facit papalis reſtrictio, quæ potuit, tum quia omnes inferiores habent poteſtatem a papa, ipſe vero a Deo ſolo. 21. di. quamuis, 22. di. c. j. Item potuit hoc rõne iuriſdictionis quam habet ſuper omnes. 22. diſtin. in nouo. & habuit iuſtam cauſam faciẽdi propter abuſum, hoc no. Inno. in dec. cum ex eo. item dicebat Io. mo. ꝙ hic obuiatur fraudibus epiſcoporum, qui in alienis diœceſibus dabant indulgentiam, dicentes ſe facere ſub ſpe ratificationis fiendæ per epiſcopos illarum, & ante hanc compilationem multum hoc frequentabatur, ita ꝙ quandoque omnium epiſcoporum, qui haberi poterant in Romana curia, & recipiebatur indulgentia, vidi iam vltra. xx. ſigilla vni tali literæ pendere, poſtea prædicabatur & preconizabatur indulgentia de tot quarantenis. quot fuerãt epiſcopi. [*Epiſcopus*] etiam proprius ſucceſſiue, vt ſcripſi in Specu. ſuper hac rubri. notauit Innocen. ſupra eodem, cum ex eo. vt ibi ſcripſi in fine. hæc poteſtas epiſcoporum ſuperiorum, quoniam concilium reſtrinxit in dedicationibus eccleſiarum ad annum, in aliis caſibus ad xl. dies. reſtricta intelligitur quo ad publicas indulgentias. ¶ In foro

enim

enim pœnitentiali annos plures diſcrete tñ concede-
re poſſunt, dixit etiam ipſe Inn.ſ.eodem.ꝙ aũt. in fine.
1 id quod no.ibi oo.Ber.in gl.penul.quæ fuit additio.† Sa-
a cerdotes [a] dare in foro pniali remiſſiones & ſm quoddã
concedere poſſe, ꝙ remiſſionibus non ſuorũ iudicũ vti
poſſint,ibi videas[*concedere*]hic tractat Arch.qõnes V in.
de quibus ſcripſi & ad ſpe.remiſſi in decre.cũ ex eo. c.ii.
ſuper ver.xl.dies.1.an dãs remiſſionem illa poſſit vti,& te
net ꝙ non,& ſatis in hoc iuuat.quid aũt addit,ibi ſcripſi.
Itẽ an Papa, vel eps ſibi remittere poſſit pniam per con
feſſorẽ iniunctam.& tenet ꝙ non,alle.de pę. di.v. c.j.vl-
tra mediũ,verſi.ponat ſe oĩno. Itẽ ꝙ pniam ab epo iniũ
ctã ſacerdos non põt remittere, ſed ſic eã. ij. di. inferior.
Itẽ tractat,an ſæpius iterans actũ,pro quo data eſt induſ
gentia ẽt vna die , toties habeat indulgentiã , & tenet ꝙ
ſic,nil alle.niſi dictũ V in.recitat ẽt hic opi.Hoſti.quã ibi
ſcripſi ſuper gl.fi. Quando.ſ in dedicatione concurrunt
archieps & quilibet dat annũ,qui Hoſti.tenet,ꝙ prouin-
ciales habebunt annũ, & ſub.di,epi bienniũ , hoc mihi
non placet,vt ibi ſcripſi.¶ Prima gl. dicit quid declarat.
¶ Pen. gl. quærit & ſoluit per tres rõnes,ponit opi.ɔ̃rã,
cuis rõni rñdet.¶ In gl.pe.ibi[*Trebatius*]vide de cenſi. cũ
apoſtolus ſuper gl.quid ergo.¶ In glo.quid dices.ibi[*hoc
verum puto*]idẽ Arc.qui ẽt alle. de deſpon. impu.c.1.in fi.
xij.q.v.quia ſo.xvij.q.iiij.q.1.nonne.de conſ.di.iiii. ſi non
ſanctificatur. in fi.quod ibi ooi. facit ad hanc partẽ.ff.de
vſuris.l.placuit.& de iure do.ſiue generalis.iiẽ ga fauora
bile eſt,pœnã remitti,de quo hic agitur,& ſic amplian-
dũ,vt reſtringatur odiũ pœnæ. j̃.de regu.iur. odia. & ibi
[*alij contra*]ſ.Io.mo. dicens hoc procedere pp iuriſdictio-
nẽ dantis,qui faciens ɔ̃ concilium non debet ẽt in parte
conſequi,quod intẽdit, alle.ff.ſolu.matri.li ab hoſtibus.
ij.rñ. & quia hoc non iure cõi procedit , ſed ex gratia li-
cet corpore iuris clauſa. ſ̃ eo. ꝙ aũt.& c.cũ ex eo.habeat
ergo locũ ſi nõ valet, vt ago, nec valeat vt valere põt, de
quo remittit.ſ̃ eo.lib.de deſp.impu.c.vno.§.j.vbi de hoc,
tenet ergo, ꝙ cũ hæc ſit gratia pp faciẽtes peccatũ,tota
ſit indebita,nã in facto animæ reus in vno,reus in oĩbus
quo ad gratiam,& qua priuatur ſ̃.de reg.iur.deflcat.& in
3 fi.& xj.q.iii.·ipſe vagã.li,vbi cũ text.dicat,ꝙ † abutẽs ptãte
ligãdi ipſa ſe priuat.gl.exponit.i.priuari merẽt,ſic intelli
git ea.q.placuit.& c.plerũq;. in prin.& xij.q.ij.ſępe fit.ĩ fi.

ADDITIO.

a ¶ Sacerdotes.Nota hic, ꝙ indulgentiæ poſſunt concedi per ſacerdotẽ, dummodo non ſint generales , & dummodo ſint diſcretæ ad annos, vel dies.Car.in cle.j.§ j.de priui.& idem Car. in cle.ij.§. j.de pę.& re-miſ.vbi loquitur de confeſſione.item per commiſſarium epiſcopi nõ ſacerdotis.Car.vbi.ſ̃.

De ſententia excõicationis,ſuſpen.& interd. Rub.

SVMMARIVM.

1 *Prælatus medicus, qui videt hanc medicinam excommunicationis etiam iuſte lata non proficere,ſed officere, illam diſcrete tollere poteſt,etiam durante contumacia.*
2 *Excommunicatio & reconciliatio an ſint ſacramentum.*
3 *Sententia canonis ſemper eſt iuſta.*
4 *Sententia excommunicationis an ſit neceſſario ſcribenda.*
5 *Reſiſtens iuri dicitur temerarius.*
6 *Pontificalia non ſunt de ſubſtantia ordinis,vel officij.*
7 *Irregularis quis dicatur.*
8 *Fornicator notorius & ſimoniacus ſi celebrant, ſunt irregulares.*
9 *Appellatio præcedens in quibus caſibus tueatur appellantem, & ſequens non.*
10 *Homo proprie loquendo ſuſpenditur , ſed non interdicitur, niſi improprie.*
11 *Excommunicatio non fertur pro aliena culpa.*
12 *Medicus cauſam morbi ignorans ſi curat , non ſui muneris eſt,ſed fortunę.*
13 *Interdictum extenditur ad futura.*
14 *Appellatio ab interlocutoria ſicut iuſtificari non poteſt , niſi ex cauſa expreſſa, ita & excommunicationis ſententia iuſtificari non poteſt,niſi ex cauſa expreſſa.*
15 *Mora vltima nocet ſemper infra menſem.*

CAP. PRIMVM.

CVm medicinalis. Primò
ponit proœmiũ.ſecundo ſtatutũ cir-
ca excõicationẽ ferendam ibi, quiſ-
quis. tertio pœnam non ſeruantis.
ibi.ſi quis. quarto aggrauat, vel pœ-
nas addit ibi.ſuperior.quinto ſtatutũ
prorogat ad ſuſpenſions & interdicti pœnas ibi. & hæc
eadem. ſexto cautos reddit illos qui pœnam incurrunt,
ibi.caueat.idem Io.mo.Hoſt.diuidebat in vij.de ſecunda
faciens duas[*medicinalis*]ſm Hoſt.& Arch.ſumitur acti-
ue & paſſiue,vt ſic.i.eſſe debeat, medicare in proferente,
& medicari in eo, in quẽ proferetur, debet enim profe-
rens ad medelã aĩæ non ad mortẽ intendere. xj.q.iii.au-
di.& debet eſſe peritus & ſolicitus,& traditiones artis ca
nonicæ obſeruare. ad id de ætate & quali. ad aures. & ſi
tunc infirmus ſe exponat vento rebellionis. de homi.
tua.non medico ſed ſibi & ſuæ duriciei imputabitur,vt
ibi.& eo.ti. poſtulaſti.ſi reſpicis patientem eſt medicina
aĩæ,quia confuſus ex eo,ꝙ vitiari ſe videt,facilius reuer
titur ad ouile, vt præalle. c.audi.& ſ̃.e. li.de exce. pia.ad
idẽ. xxxij.di. §. prohibetur. & ſi opponatur de capitulo
epi.xi.q.iii.ꝙ pp illã qñq; quis citius moritur, id inducit
cõtẽptus,qui eſt mortale peccatũ, vt ſequitur,& ſi dicatur,
ꝙ aĩam tollit,xx.q iij.c.j.& xj.q.iii.nihil.in fi.rñ.Archid.
videlicet niſi per ſatiſfactionẽ recõciliettur eccleſię.Con
cludebat ergo Io. mo. ꝙ hic ſunt actio & paſſio pro eo,
ꝙ hic eſt motus differens per terminum a quo & ad quẽ,
excõicatio igitur medicinalis eſt , & in agente qui recte
operatur , & in patiente,qui paret humiliter, econuerſo
mortalis eſt in quolibet ipſorũ non recte ſe habẽte.Hac
1 rõne tenuit Tho.iiii.ſen.di.xviii.ſub articulo fi.ꝙ † præla
tus medicus , qui videt hanc medicinã excõicationis ẽt
iuſte latæ non proficere, ſed officere,illã diſcrete tollere
põt,ẽt durante contumacia,ex quo videt illius ſaluti ſic
expedire.facit.xxiii.q v. prodeſt. vt ẽt inquantum eſt pę-
na,ſicut fertur in inuitũ,ſic auferri poſſet ẽt ab inuito. ſ̃.
de re.iur.c.j.non ſic in culpa,quæ quia voluntate ɔ̃hitur
ſine illa non remittitur.& ſic ſoluitur, ꝙ contumacia,p
pter quã fertur,aggrauatur per contẽptũ.ſup.c.per tuas.
quia non abſoluitur a culpa,de qua intelligitur.xxiiii.q.
ij.legatur.& ſm hoc minus dubium habet,quod ſcripſi
c.ſi.cũ deſideres, ſuper ver.abſolutus. & *vide* de eo q du.
in mrĩm.ſignificaſti.vl.glo.[*excõicatio*]quę eſt extra cõio
nẽ poſitio.xxiiii. q. iii.cũ aliquibus. & duobus. c.ſeq.nec
fit niſi per fidelẽ & de fideli . xxiiii.q.i. §.ſi aũt.poſt prin.
& ante fi.ſm Arch.& ſcias,ꝙ Gratianus. e.q. §.ſed illud.
2 vr̃ velle,ꝙ † excõicatio & reconciliatio ſint ſcr̃m,ſed il-
lud large ſumitur.i.ſacramentale, vt ibi no.[*mortalis*]an
timor excõicationis ſit iuſtus metus, tractat hoc Arch.
& tenet ꝙ non,tu tene, qđ dixi.ſ̃. quod metus cã.cũ dile
ctus.& ibi vide[*diſciplinas*]vide.xlv.di.diſciplina[*non eradi-
cans*]i.non euellens,pęna enim ipſa non ſeparat a Deo.
xi.q.iii.quo.cũ capitulis ſe. ſed cã pp quã iuſte fertur eſt
radicitus euellenda.de pę.di.ij quia radix. alias virtus ibi
plantari non poſſet,vt ibi[*non condemnat*] i.non aſperne-
tur,vel vilipẽdat,& diuerſos modos,quib.excõicatio cõ
temnitur,dicam.j̃.e.dilecto.ſuper ver.contemptis. [*Tro-
videat*]quaſi præmeditetur prius, vel ante videat,non ſo-
lũ ergo medicus ſpũalis debet eſſe cautus & diſcretus,de
pę.& re.oĩs.de pę.di.j.menſurã.& idoneus.ſ̃.e.ſi eps.ſed &
pꝛuidus [*corrigentis*]i.Dei,ad quẽ pertinet corrigere.xliiii.
diſ.§.neceſſe.in fi.hoc ẽt facit apls , qui excõicauit in in-
teritũ carnis,vt ſpũs fieret ſaluus.xj.q.iii.ipſe ligandi.& c.
ſe.& c.plerunque. alias potius ligatur,quã liget.xj.q.iii.il-
lud plane.Nec obſtet quo ad Deum.xxiii.q.iii.ſi qs non
recto.

rectoꝫ quo ad eccleſiā militātem nocere videat,vt ibi
[*quiſquis*] nil excipit, qui dixit quiſquis,vel quicunq;,de
mai.& obed.ſolitæ.ad.j. & de hoc de coniu.lepro. quē.
in fi. patet em̄, ꝙ ſiue ſit ſacerdos curatus. ij q.j.nemo.
vel alius prælatus,de offi.or. cū ab eccleſiarum.vel abb.
de ſy.ſicut.vel prior,de ma.& obe.cū in eccleſiis.vel Ar
chi.j̄.eo.Roma. & c.venerabilibus. j.tn̄.aſtringitur hac
cōſtitutione,ad hoc.j̄.§ caueāt. ibi. iudices vniuerſi,all.
Io.mo.ff.de here.inſti.l.hoc ar.& vide,quod dicā.j̄. §.p-
xi.ſup.j.gl.[*excommunicat*]i.excōicare itēdit, loquimur in
3 ſnīa hoīs,q poteſt eē iuſta & iniuſta,ſnīa† vero canonis
ſemp eſt iuſta. xl.di. erit.dicit Io.mo. hanc rōnē, quare
teſtes nō cōpelluntur ferre teſtimoniū ſup excōicatio
ne canonis,quia illud eſſet ſup crīe teſtificari,ſed nō ſic
de ſnia hoīs,quæ pōt eſſe iniuſta. facit,quod dixi.j̄.de re.
iur.odia.in ſolutione qōnis in fi.[*in ſcriptis*] auctēticis,
vel priuatis ſm Inn.vide.s̄.eo.lib.de appel.cordi. ſup eo.
4 ver.& facit hæc lr̄a ad qōnē,de conſti.an† neceſſario ſit
ſcribenda,qm̄ ſcripſi. j̄.de reg. iur. nemo pōt ad.& vide
quod ibi dixi in fi.[*proferat*] per ſeipſum non p notariū,
vt quidā dicunt,alij,ꝙ ſufficit,ꝙ pn̄te iudice notarius le
gat.ita ꝙ iudex dicat,& nos talē in ſcriptis excōicamus.
Pet. de ſan. dicit Archi. hic vltimū procedere in epo. s̄.
eo.li.de re iudi.c. vlti. in alijs tenet primum dictū[[*cau-
ſam excommunicationis*] nullus em̄ ſine cā excōicandus
eſt.ij.q.j.nemo.xj.q. iij.nemo epor̄ū. quæ cā non debet
eſſe minima,vt.c.q.epi.& c.nullus ſacerdotū.Inn. ēt cū
denunciari mandatur,exprimi debet cā.c q.debent. in
fi.Cauſa aūt in excōicatione hoīs eſt contumacia,vt di
cā ſuper gl.hic poſita,& patet c.ti.ſacro.in prin.[*expreſ-
ſe*]i.ſpāliter noīatā ſpecie, noīe & indiuiduo. ſi.ſm Ho-
ſti.s̄.c.lib.de excep.pia.§.ſi quis igitur[*conſcribat*].i.ſimul
cām & ſnīam ſcribat, eſt enim neceſſe, ꝙ cā in ſnīa ex-
primatur.vn̄ ſequitur ꝑꝑ quā,& cum Hoſt. Dicebat hic
Fran.ꝙ tres ſolēnitates pręcedunt ſnīam excōicationis.
ſ.iuſta cā,iuſtus motus iudicis,& monitio,de his.s̄.c.ſa-
cro. in ſnīa requiruntur duæ, ꝙ ſnīa feratur in ſcriptis,
& ꝙ cā inſeratur in ſcriptis,vt hic, poſt ſnīam aliæ duæ
vna exēplo ſnīæ detur petenti.j̄. menſem,alia,ꝙ relaxe
tur ſnīa.ſi abſolutio digne petatur.s̄.de offi.or. ad repri-
mendū. diuerſæ aūt ſunt pœnæ prædicta non ſeruātū,
vt in prædictis iuribus patet[*infra menſem*]eſt ſciendum,
ꝙ hic olim ſequebatur lr̄a poſt diē finē ſi fuerint &c. Et
hanc lr̄am.quia eſſe videbatur ꝯ opi.Hoſt.de qua hic di
cā ſuper gl. ipſe ſic ordinabat, infra mēſem ſi fuerit req-
ſitus poſt diē ſnīæ. & iō dixit poſt diē, quia antequā lata
eſſet ſnīa,eius exēplum peti non poterat. facit. s̄.de de-
ſpon.impu.ad diſſoluendū.cū concor. Arch.ēt non ad
uertens,ꝙ lr̄a eſſet deciſa,nec venit ſub bulla, gloſſat il-
lā,& ordinat,vt prædixi, quare hoc ſcripſi,videbis ſuper
gl.[*vel literas*]dicit Hoſt.hoc patere, ꝙ nedum per lr̄am
originalē & auctēnca ſigillo iudicis,ſed ēt per ipſius exē
plum ſigillatū de excōicatione ſubditi ſit fides. ad idem
xij.q.iij.curę.de treu.& pa.c.j.de pro.poſt ceſſionē,vbi de
hoc,non debuit dicere Hoſt.hoc hic patere,cū hic non
loquatur de exēplo,ſed de eius requiſitione, nec hic lo-
quitur de ſigillo excōicantis, poterat aūt id dicere argu
endo,vt ſicut de requiſitione ſit fides per ſigillū,ſic & de
excōicatione per exēplū ſigillatū[*conſtitutionis*] quoad
verba & mentē. ff.de legi. ſcire leges. Hoſti. [*temerarius*]
5 no.Hoſtiē.ꝙ† qui iuri reſiſtit,temerarius dr̄. j̄.eo.dilecto.
dicit Io.mo.per.l.cum quid.quā alle.hic gl.ꝙ temere fa
cit,q fatue,ſtulte, vel ſine cā fecit[*violator*]dr̄ nedū vim
inferens,ſed ēt corruptor,vel contaminator,ſeu pollu-
tor.vn̄ temere polluens & puniens ſubditū eſt huius cō
ſtitutionis violator,dicit Hoſt. puta,quia ex odio nō ex
charitate proceſſit, vt in prin. vel cām non expreſſit in
ſcriptis,vel non excōicauit in ſcriptis. vel requiſitus. j̄.
mēſem exēplū non tradidit[*& diuinis*] ſi hoc non fuiſ-
ſet additū extra eccl̄iam eclebrare potuiſſet,vt no.j̄.c. is
cui.iti.gl.dicebat ergo Inn.ꝙ ſiue quis ſuſpēdatur a diui
nis,ſiue ab officio,vel ab executione officij,vel a celebra
tione miſſæ, vel ab alio quolibet huius irregularis eſt,
ſi ꝯ īterdictū faciat,vt hic,& s̄.c.li. d̄ re iu.cū æterni.xj.q.
iij.ſi qs epſ dānauit,ꝙ ſi ſuſpēditur a pōtificalibus,& po
ſtea cū illis celebrat,dicūt quidā forte nō male ſm Inn.
& placet Gui.in Spe.ti.ij §.iuxta.C.ver.quid ſi quis eps,
ꝙ nō eſt iuris, cū id nullo iure caueatur.facit.j̄. c.is qui.
& qa pœnæ moliendæ ſunt,de pę. di.j.pœnę.itē pōtifi-
6 calia† nō ſunt de ſubſtātia ordinis,vl̄ officij,qa ſine illis
quodlibet officiū fieri pōt.ſubdit Hoſt. ꝙ ergo ſi talis cō
ſecrat vel ordinat ſm illos,qui dicunt, ꝙ epatus non eſt
ordo,nō erit irregularis,ſed ipſe ꝯriū tenet,ꝙ ſit ordo,re
mittēs ad no.de ſacr.vnctio.c.vno,poſt prin.de cōſecra.
eccl vel alta qua nec talia ſunt ſine pōtificalibus ſolēni
ter expedieda.& rōne epalis ordinis cōpetunt,vt in iuri
bus ſupradictis.& lxviij.diſt.corepi & no.de elec.ꝙ ſicut
§.pterea.de vſu pal.c.fi.Io.mo.hic ſic probat,vt dicit,ille
7 eſt† ꝑprie irregularis[a]qui ordinē habēs & eius executio
a ne carēs ſe diuinis immiſcet, ordines aūt ſacri ſunt de-
putati ad ſacrificiū corꝑis Chriſti,cuius ꝯficiendi ſacer
dos ptātē habet, diaconus diſpēſat hoc ſacramētū a ſa-
cerdote cōſectū, ſubdiaconatus eſt ſacer, qa miniſtrat
ad id ſacra vaſa,patet ꝑ id ſacerdotiū mai⁹ reliqs ſacr̄is,
cuius cōſecratio ſupaddita facit eū ſacerdotē magnū
in hoc,ꝙ ſacerdotiū alijs cōferre pōt, nō differt ergo ſa
cerdos ab epo ſpecie, ſed ſicut maius & minus, ꝑ quod
cōcludit, ꝙ licet ſuſpēſus a diuinis ſe immiſcens ſit ir-
regularis,non tn̄ ſuſpenſus a pontificalibus, qa non eſt
ſuſpenſ⁹ a diuinis, ſed ab additamēto ad diuina,quare
ordinās,vel cōſecrans aliquos irregularis nō eſt. Rede-
undo ad gl. Inn.q̄ro, qd ſi ſuſpenditur a participatione
ſcr̄orū? Dic,ꝙ participādo nō eſt irregularis.s̄. de cle.ex.
c.fi.talia enim nō ſunt ordinis,nā & layci participāt ſa-
cr̄is ſm In. qui dicit,quoſdā dicere,idē de ſuſpēſo a col-
latione ſacr̄orū,cū quædā ſacr̄a, vt bap.ēt per laycū cō-
feratur, de con.diſ.iiij.conſtat.& qa ſępe ſacr̄a eccleſiæ
ſine ſolēnitate officij conferuntur. Itē licet ad ſuſpenſio
nē q̄nque ſequatur, ꝙ qs ſuſpenſus celebrare nō debet,
hoc tn̄ nō eſt ex natura ſuſpenſionis ſed ex quadā acci
dentali cōſequentia,& his rōnibus cōſideratis excōica-
tus minori celebrās nullā irregularitatē incurrit. s̄. de
8 cle.ex.c.fi.ſm Inn.qui dicit hic & Hoſt.poſt ipm, ꝙ† no
torius fornicator & ſimoniacus. dicit Ho. ſi celebrant,
ſunt irregulares, cū ſint ſuſpenſi per canones a diuinis.
Inn.remittit,de ex.præ.tanta. Hoſt.s̄.de co.cle.veſtra. &
de ſymo. tanta.audire tn̄ poſſunt diuina, qd̄ ꝓbat lr̄a.j̄.
exequi ſicut prius,ſm Inn.ēt dicit Io. mo.ꝙ tenētur ad
officiū iſti,de quibus dictū eſt,nō vt officiantes,ſed vt ſe
creto debitū ꝑſoluētes.als pęna ꝓſtaret immunitatem,
quod eſſē non debet.ff.de inter.& rele.l.relegatorū.in fi.
[*ſuſpenſus*]ipſo facto, & eſt locus huic pœnæ, ēt ſi ſnīa
lata niſi in ſcriptis als nō tenuerit, puta ꝑꝑ legitimā ap-
pellationē præcedētē,vt dicā poſt Ab.j̄. c.ſtatuimus. in
fi.[*ſuperior*] quiſquis ſit ille, dūmodo īmediate ſuperior
ſit ſm Ho.[*ſnīam ipſam*] dicit Hoſt. in qua deficit vnū de
quatuor,quæ dixi ſuper ver.violator,relaxans hoc in ꝯ-
fuſione ꝓferentis, dici pōt prima pœna, quæ oībus eſt
cōis ſm Hoſt.ſed hic opponitur, ꝙ eſſet pronuncianda
nulla.C.de ſen.& inter.l.prolatā.ij q.vj.verſi.itē ſnīa.Rn̄
det Hoſt.hoc ſpāle in hac ſnīa.xj.q.iij.c.j.& ſit rō,reuerē
tia cenſuræ,de excep.pia.& vt obediēdo creſcat per me-
ritū.xj.q.iij.quid ergo. & vide, quod poſt Gof.ſcripſi, de
off.dele.cū cōtingat. ſuper ver. impendēda,& quia Ber.
hic dixerat,ꝙ ē ſimilis relaxatio.s̄.de reſcr.ab excōicato.
qn̄ excōicatur ꝯ cōciliū generale.ſacro,Hoſt. hoc repre
hendit per eādē decre. ſacro.ver. grauatur, vbi patet, ꝙ
abſoluitur cum iur̄o.Si Ber.intellexerit de relaxatione,
quā facere debet excōmunicatus, bn̄ dicit, ille enim ſi-
ne difficultate relaxare debet,vt ibi,ſuperior aūt non re-
laxat,ſed abſoluit,& vt dixi Hoſti. abſolutio cōpetit in
dubio,reuocatio,vel relaxatio cū de iniuſtitia ꝯſtat.Idē
Arch.[*expenſas*]ſecunda pœna omnibus cōis[*intereſſe*]
quod ſm Hoſt.ſufficiet probari per iuramētū,cū ſurgat
ex malo

ex malo, de quo remittit ad ſum. de ſen. excõ. §. quis ſit
effectus. § ſed quia aliquoties. & idẽ no. in decre. ſacro. ſu
per co. ver. & adde qđ ibi no. Itẽ Io. mo. qui remittit. ſ. de
ſo. cõp. dilecti. & vt dicit Hoſ. alia eſt ꝯdẽnatio expẽſarũ
alia dãnorũ. ſ. de iniur. in noſtra [*cõdemnetur*] tertia pena
oĩbus cõis. Hoſt. & alias puniat, prout æquũ viſum fue-
rit iudicanti. ff. de va. & extraor. cog. l. fina. & c. quarta pę
na oĩbus cõis, & ſunt aliæ, de quibus Hoſt. remittit. ĩ. eo.
ſtatuimus. ad finẽ. conſtat ẽt, ꝙ qui in multis delinquit,
multipliciter puniendus. ſ. e. lib. de appel. c. j. in fi. & de re
iudi. cũ æterni. in fi. vt pœna docẽte, ad hoc. 17. quæſt. j. ſi
homo eſſet. xxviii. di. qui ea. & c. quia ſunt culpæ [*ſenten-
tias*] concor. ſ. e. ſacro. ver. cumque [*fulminare*] fulminat
ergo indeliberatus, deliberatus aũt profert, vt. ſ. §. j. in
princ. [*ſententijs*] quæ fiunt ab officio, vel bñficio, vel a ſa
cramentis, nã in aliis interdictis ſecus, de hoc. ſ. de ap-
pellat. ad hoc. quia Inn. per hanc gl. Inn. dicebat Hoſti.
intelligendam literã de ſententiis in perſonas non in lo
ca obſeruari. no hic. x. in quibus cõparãtur hæc tria. quo
rum quatuor poſuerat hic Ber. & duo addebat Abbas.
& aliqua ſcripſi in prin. decre. ad hoc qm̃. Primo, quia
huius cõſtitutionis forma ipſorũ quælibet eſt ſeruanda,
9 vt hic. Secundo, quia † in his tribus præcedens appellatio
tuetur appellationẽ, ſequens nõ. ſ. de app. ad hoc quo-
niã. & c. paſtoralis. ĩ. e. is cui. §. vlti. Tertio, quia neutri de-
bent celebrare diuina, ex quo ſunt interdicta, de cle. ex.
c. ij. & c. poſtulaſti. §. fi. Quarto. qa vtranque ſñiam prę-
cedere debet monitio. ſ. de appel. reprehenſibilis. Quin-
to, quia vterque iurat prius, quã abſoluatur, & in vtro-
que fieri põt abſolutio ad cautelã. ſ. e. venerabili. Sexto,
quia vtraq; ſñia ẽt ſuperioribus eſt ſeruanda. ſ. de offi.
or. cũ ab eccleſiarũ. Septimo. qa neuter durante ſñia eli
gere, vel eligi, vel teſtificari poteſt. ſ. de conſue. cum dile-
ctus. de electionib. cum inter. & de exception. apõſtoli-
cæ. de teſti. veniens. & in fi. Octauo, quia nõ debet ſupe-
rior aliqd de ipſis diſponere partibus non vocatis. ſ. eo.
lib. de ap. Romana. §. fi. & ĩ. eo. Romana. in princ. No-
no, quia ſpãles filij apoſtolicæ ſedis nulla iſtarũ ſñiarũ
poſſunt ligari. ĩ. ii. j. veniens. & in priuilegiis ſolent illa
inſeri. ſ. eo. lib. de priui. c. i. §. vltimo. Decimo, quia oĩa
cõprehendit appellatio cẽſuræ. ſ. de ver. ſignl. quærenti.
dicit aũt, ꝙ illa differunt a participatione, qa cũ ſuſpen-
ſo vel interdicto participare poſſum, niſi ſpãliter partici
patio eſſet interdicta. ff. de pœnis. mor. de ſeruis expor.
cui peccato. [*cũ excõicatio*] no. quod nic. cau. ſacris. dicit
10 ẽt cũ Ber. ꝙ † proprie loquendo homo ſuſpenditur, ſed
nõ interdicitur, niſi improprie, vt. ſ. de rel. do. cum dile-
ctus. de cle. ex. poſtulaſti. in fi. Loca vero proprie interdi
cuntur ſ. de ſpon. non eſt. licet in pœnã perſonarũ, quæ
delinquunt, & non loca, in auth. de man. prin. §. opor-
tet. col. iii. debet ergo ꝑꝑ id fieri diſtinctio potius in per-
ſonis, q̃ in facultatib. xvj. q. vj. illud. In fi. tertio, quia effe-
ctus excõicationis latæ non põt ſuſpendi. reliquarũ ſic;
de hoc ſatis in prin. decre. ad hoc qm̃. Quarta differen-
tia patet. ĩ. eo. qa periculoſũ. Quinta patet. ĩ. eo. ii. pñti.
Sexta. ĩ. eo. Romana. ad fi. Septima & octaua. ĩ. c. fin. §. j.
11 ver. dum tñ. & §. in feſtiuitatibus. Nona, quia † excõicatio
non fertur pro aliena culpa. xxiiii. q. iii. ſi habes. Interdi-
ctũ & ſuſpenſio ſic. ĩ. eo. ſi ſñia. §. j. xvii. q. iiii. miror [*ſu-
ſpenſionis*] vnius mẽſis, de qua. ſ. [*officia*] ad benedictionẽ
m ẽtiã putabat Ber. & ponit Hoſt. & Io. mo. hanc irregu-
laritatis pœnã nõ extendi. licet illa officio videantᷣ incũ
bere. xliiii. di. pro reuerentia. & c. non liceat. de cõſe. di. v.
in oĩbus. Idẽ Guil. in Spe. ii. ii. §. iuxta ꝓpoſitionis. ver. qđ
de benedicente, vbi tenet ꝯtriũ in benedicente aquã, per
c. de cõſ. di. iii. aquã [*irregularitatem*] qđ ſi intereſt diuinis.
Arc. hic ponit ad literã, quod ſcripſi poſt Inn. & Hoſt. ſ.
de exceſ. præla. tanta. ſuper ver. violauit. in prin. gl. vbi de
hoc videas. ¶ Prima glo. ſummat ¶ Gl. vt quia. exẽplifi-
cat, ſecũdo quærit, ponit opi. & ſoluit, tertio no. duas dif-
ferentias. ¶ Gl. alias ergo. circa requiſitionẽ hãc quatuor
dicta ponit. ¶ Gl. iſta alle. duas concor. q̃rit, allegat, affir-
matiue ſoluit ꝯtriũ. ¶ Gl. nunquid. quærit, & affirmatiue
arguit, & ꝯtriũ ſoluit. ſecunda pars ſoluit qõnẽ. ¶ In gl. al
legat ergo. ibi iudicibus can. in proxima cõcor. ¶ In gl.
nunqd. ibi [*§. doli mali*] vis cõtinet in ſe dolũ, ſed non con
uertitur. & ibi [*eum quem temere*] temere vocans in ius
reddit ſumptus ſuis. & ibi [*æquiſſimum*] non patietur præ
tor ad arma & rixã ꝓcedere, quos põt ſua iuriſdictione
cõpeſcere [*recuſaunt*] vide, qa gl. ponit. ¶ In gl. vt qa, ibi [*ſo-
lũ*] exẽpla cõtumaciæ, nec aliter iuſta ſñia ab hoĩe ferri
põt, & facit, quod dicã ſtatim ſup hac gl. Arch. ponebat
alia exẽpla de vocato, qui non vadit ad ſinodũ. v. q. ii. ꝑ-
ſenti. xviii. diſ. ſi quis eṗs. & c. ſeq. in eo qui nõ ꝓſequitur
accuſationẽ ceptã. iii. q. v. c. j. vel recuſat facere id, quod
pertinet ad ꝑcipientis officiũ. vii. q. j. qa frater. idẽ ſi præ-
cipiat, ne fornicetur cũ certa fœmina, illũ non parentẽ
ſine monitione, ꝙ emendet, excõicare poterit, qa vere
cõtumax eſt, refert aũt quoſdã idẽ dicere, ſi ſuper forni-
catiõe gñaliter, vel ſimpliciter monuerit, ꝙ ipſe nõ cre
dit, qa ſicut pro contumacia ſuper expreſſo crimine de
bet excõmunicari vt hic, ſic & ſup expreſſo moueri, ar.
ij. q. j. nemo. & huius ſñiæ fuit Inn. de ver. ſigni. ex parte. j.
& ibi [*exprimere in ſcriptura & in ſcriptis excommunicare*] di-
cebat Hoſt. ꝙ ſicut corporalis medicus prius cãm infir-
mitatis inquirit, alˀs cõpeteret ſibi illud Galeni. Si cãm
12 † ignoras, quõ curas, nõ eſt tui muneris. ſed fortunæ. ſic
& in ſpũalibus, & ꝙ inquirenda ſit cã, alle. de tranſ. c. fi.
de lib. ob. c. iii. de ſpõ. ex literis ĩ. de deſpon. impu. c. ii. de
accu. cũ dilecti. 19. di. c. j. & ii. C. de edic. di. Adria. toll. l. fi.
ff. de tranſac. cũ hi. §. nihil intereſt. & ibi [*dicunt quidam*]
quod placet Io. mo. & Arch. & vide ĩ. in gl. per hoc indu
cunt ẽt rõnẽ pœnæ moliendæ, de pœni. di. 1. §. pœnæ. &
ibi [*ſed tutius*] ſm Hoſt. qui ẽt opi. attribuit Inno. ſed veri-
tas eſt, ꝙ Inn. alternatiue ſic locutus eſt, ꝙ nullã elegit,
niſi dicamus, vt ſcripſi poſt Hoſt. ſ. de pœnis. c. 1. ſup ver.
de noſtra. ꝙ in opinionibꝰ ꝯtriis, quas ponit Inn. ſua ſit
vltima, & ibi [*duas*] Arch. ponit alias duas, quia illa tra-
hit ſecũ executionẽ, de ap. paſtoralis. alia nõ. de tureiu.
13 venientes. Itẽ qa † interdictũ extẽditur ad futura. ſ. eod. a
nobis. de inſti. ex frequentibus. aliæ non ſignãt ꝯtra. ĩ. e.
Romana. §. caueant. ſ. de ſepul. in noſtra. vtrobique ſol-
uitur. & ibi [*non eſt neceſſe*] immo non tutũ, ita ꝙ cautius
eſt non exprimere vt ibi [*& in fi.*] rõne huius multũ in-
ſtat Hoſt. ſed dic, ꝙ cũ excõicatio nõ ſuſpenditur per ap
pel. ſequẽtẽ. ĩ. c. is cui. diffinitiua vero ſic, ęquũ fuit cauſã
exprimi, & imputet ſibi, qui non appellauit a diffiniti-
ua, vel ſit de arbitrariis, ſed ꝓſequendo Hoſt. multũ ipſe
dicebat mirandũ, cũ hoc ſit, ꝙ excõicationis, quæ fer-
tur ab hoĩe, vnica ſit cã. i. cõtumacia. eo. ti. ſacro. in prin.
facit. xj. q. iii. nemo. & c. certũ. in diffinitiuis non, diuerſę
cauſę poſſint occurrere. ſ. de re iudi. cũ cãm. in fi. potius
fuiſſet dicẽdũ ꝯtriũ, ꝙ in illis eſſet exprimenda in iſta nõ
ſicut nec exprimitur ab eo, qui rẽ vendicat. qa vendica-
cationis vnica eſt cã. ſ. dñiũ. ff. de ex. rei iud. ſi mater. §. ea
dẽ. & §. actiones. ſi eñ eſt vnica, ergo certa. ff. ſi cer. pe-
ta. l. certũ. dicit Hoſt. ꝙ ſi eſt vnica, tãto facilius exprimi
põt, ſed verũ eſt, ꝙ licet gñalis cã ſit vnica. cauſæ tñ cõ-
tumaciæ ſunt diuerſę, & ẽt dixi ſuper prin. huius gl. Ha-
bet ergo ſe contumacia ad ſpũalem curã, ſicut infirmi-
tas ad carnalẽ, cuius medico non ſufficit ſcire illũ infir-
mũ, niſi & ſciat infirmitatis cãm. ſic nec ſpiritualis ſci-
re contumaciã, niſi ſciat & ſpeciẽ. hæc enim ſunt de tra
ditionibus huius artis, ꝙ ordo ſeruetur, & cã exprima-
tur, & ſñia bono zelo feratᷣ, & vltimũ patet ex primis.
vnde ꝓficiens habet probare ſñiam iuſtã quo ad prima
duo, quo ad tertiũ ꝓbet cõquerens, quod dicit probari
per decre. ſacro. in prin. & ver. cumque. dicit ẽt. ꝙ excõi
catio plus percipiat interlocutoriæ, quo. ſ. ad ptãtẽ reuo-
candi, ſicut aũt a iudice interloquente nõ receditur per
appellationẽ cã nõ expreſſa, ita & iudex nõ repellat sub
diũ per excõicationẽ, niſi cũ expreſſione cauſæ. In dif-
finitiua vero cũ appelletur ſine expreſſione cauſæ, ſic &
14 ꝓferri põt ſine expreſſione cauſæ, dicit Io. mo. ſicut † ap
pellatio

pellatio ab interlocutoria iuſtificari non pōt, niſi ex cā expreſſa, ꝙ dic, vt in cle. de app. appellationi. ita & excōicationis ſnīa iuſtificari non pōt niſi ex cā expreſſa, & ideo exprimenda eſt. facit, qđ dicā. ĩ. e. venerabilibus. in fi. ¶ In gl. totale. vnde dicit Hoſt. ꝙ cōtinere debet excōicationē de verbo ad verbum & annū & diē, ar. de reſcr. cā ic. ij. q. viij. libellorū. ¶ In gl. per hoc. in fi. quaſi di. nihilominus ferri debet in ſcriptis, & exprimi cā, q̄ ita cōueniunt gn̄alı ſicut ſpeciali ſnīæ, imo plus generali, quæ non debet ferri niſi ex cā. ĩ. eo. Romana. §. caueant. plus dixit Hoſt. ꝙ ſi innominatus, q̄ cōprehendi poterat ſub generali petat exemplum, debet ſibi concedi. ¶ In glo. alias ergo. ibi [*loco & tempore*] quod declarat Inn. vt ſi peteret a iudice, dū egrat, dū oſtiū dicit, dū vult lectū intrare. ltē debet expectare, & hoc vult ſecunda concor. non enī debet eſſe ſemp cū ſacco paratus, ff. de ſolu. quod dicimus. qui ſi iudex offert & excōicatus non vult recipere, licet iudex prius denegaſſet, dicit Hoſt. ꝙ † ſemper infra menſem vltima mora nocet. ff. de peri. & cōmo. rei vendi. illud. quid ſi excōicatus ſtatim petiit, & congruo tēpore expectauit, poſtea ſe abſentauit, nec reperitur, dicit Hoſt. & Arch. poſt eū, ꝙ iudex debet mittere ad domū illius requirendo familiā & amicos. & in eccleſia publicare. ꝙ per eū non ſtat, quin illud executioni tradat, & ↄſuluit, ꝙ ſuper altare ponat vnū, & aliud mittet ad illius domū, tradendo illud familię ipſius, & ſi nullus vellet recipere, dimittatur ſuper bancā, & de hoc fiat inſtr̄m, ſicut & de requiſitione hic dr̄, & per hunc modū pœnā de qua hic dr̄, euitabit, alle. de ap. c. fi. de eo q̄ mit. in poſ. c. fi. de do. & contu. c. fi. de offi. or. paſtoralis. ad fi. & in fi. ſm Inn. ſed Hoſt. dicit, menſem currere poſt ſententiā & requiſitionē, & idē Arc. licet æquitatē habere videatur hæc opi. dictū tñ gl. & Inn. vr̄ pferendū, cū ex ↄ̄trario ſequeretur, ꝙ poſt plures annos requirēs arctaret ꝓferentē ad hāc pœnā, ꝙ durū eſſet, cū interdū taliū ſcripturarū nō habeatur plena cura, & ſæpe pereant, ꝑ hoc vides, quare in tex. ꝓſecutus ſui lr̄am illā, poſt diē ſnīæ. q̄ olī erat in tex. ſed fuit in hac cōpilatione deciſa, & illa deciſio ſatis vr̄ facere pro opi. Hoſt. ſed ēt illa lr̄a nō impugnat, quod. ſ. dixi. non enī dicit infra menſem, poſtq̄ fuerit reqſitus, ſed dicit infra mēſem, ſi fuerit requiſitus, vnde teneo quod. ſ. ¶ In gl. illa ſunt. in fi. idē Ho. Io. mo. & Arch. ¶ In gl. quorūcūque. ibi [*ſeruare debeat*] idē Hoſt. & cū eo Io. mo. & Arch. dicit Hoſt. ꝙ ſatis æquū eſſet, regulares prælatos nō includi. arg. de appel. reprehenſibibilis. & c. cū ſpeciali. in fi. tenet tñ ↄ̄triū, cum lr̄a ſic gn̄aliter loquat̄, & q̄a in dubio tenedū eſt certius, & ſeruiendū verbis edicti, & quia hæc decret. innititur nō ſubtilitati ſed veritati, quam decet maxime religioſos ſeruare. ¶ In gl. elapſo. ĩ fi. dicit Hoſt. hoc verū, ſi ſnīam ſeruauit, & peccatū ↄfeſſus ſit, & pęnituerit. alſ ſp quoad ſe ſuſpēſus remanet. ĩ. de coha. cle. & mu. c. fi. ¶ In gl. de hac. ibi [*is cui*] Inn. in decre. ſacro. recte tenuit, qđ ibi terminatū eſt. j. & ij. rñſo. hic vr̄ innuere ↄ̄triū, ꝙ ſic ſuſpenſus celebrans non ſit irregularis, cum ſuſpendere ab ingreſſu eccleſiæ, non ſit ſuſpendere ab officio, cum etiam extra eccleſiam celebretur. & Hoſ. ponēdo hoc dictū Inn. expreſſe ponit de eo, qui celebrat in eccleſia, ipſi tñ ↄ̄triū tenuerunt in decre. ſacro. & hic loquitur Inn. opi. recitādo quorundā, vt placet ex eius verbis. ¶ In gl. ſ. in fi. vñ dicunt Ber. & Hoſti. ꝙ ſine mora, ſine ſatiſdatione, ſine cauſæ cognitione, & ſine aliquo excōicati grauamine hoc fiet. cū euidēter appareat ↄ̄ conſtitutionē latū fuiſſe. ¶ In gl. quare in officio. ibi [*ſi quis epiſcopus*] & ĩ. e. is cui. in fi. primi rñ. & in fi. idē hic Ber. & Ho. dicebat Fran. ꝙ ſi intrat cū aliis legendo & cātando, locus eſt irregularitati. & ſic intelligit illud, ſicut prius poſitū, ĩ. e. ſi q̄s ep̄s. ¶ In gl. pe. in fi. idē eſt, vt dicunt Ber. Inn. Hoſti. & Arch. q̄a quo ad celebrationem diuinorū non eſt inter iſtos differentia, ita enī ꝓhibiti ſunt iſti, ſicut illi, ſicut aūt requiritur contēptus in excōicato celebrāte ad hoc, vt iudicetur irregularis, ꝙ probant ſm Inn. verba p̄dictorū canonū, quia vnus dicit, auſi fuerint, alter, dicit p̄ſumpſerint, ſic & in ſuſpēſis, vñ ignorātia, ſi eſt probabilis, eos excuſat, ſi eſt craſſa & erronea, eos nō excuſat, ſed reddet eos habiles ad diſpenſationem. ſ. de cle. excō. mi. apoſtolicæ. vñ vt ſcripſi, e. ti. clerici. ſup. j. gl. habet ↄſuetudo, ꝙ cū talib⁹, q̄ claues ñ ↄtēpſerūt, legati de latere diſpēſāt.

ADDITIO.

a Irregularis. Quid ſit irregularis, habetur, quid autem ſit irregularitas, vide Bal. in addi. ſpe. de diſpen. §. iiij. & ibi ſpe. & Cardi. in cle. j. xv. q. de ho ꝙ eſt impedimentum, ſeu repulſio diuini officij, quæ ipſo iure infligitur occiſori, per c. fin. de temp. or. Et quotuplex ſit, refert Car. in cle. j. in iiij. nota. & q. xvij. de hom. i.

SVMMARIVM.

1 *Abſolutio non eſt neceſſaria, vbi conſtat appellationem legitimā præceſſiſſe.*

2 *Appellationem præceſſiſſe ſi conſtat, ſed dubitatur an ſit iuſta, fit abſolutio ad cautelam cum cautione tamen de ſatiſfaciendo, ſi apparebit iuſtam fuiſſe ſententiam.*

3 *Excommunicatus ſi ius commune habet contra ſe, ei tñ eſt cōicandum, dum eſt in probatione illius articuli, an ſit exemptus.*

4 *Iniuria veritatem non ſatis eſt probare, niſi probetur notoria iuris vel facti.*

5 *Contemptus aliquando dicitur offenſa, quæ ſi fuerit manifeſta, præcedit emenda.*

6 *Appellatione pendente ſtatus appellationis remanet integer.*

7 *Dubitare de ſingulis non eſt inutile.*

8 *Abſolutio ad cautelam nūquam venit, quando per commiſſionem legati poteſt prouideri ſuper excommunicatione, niſi ſpecialiter ſit commiſſa.*

9 *Abſolutio ad cautelam quid ſit.*

10 *Cautela eſt proprie futurorum.*

11 *Clemens tertius primus fuit, qui expreſſit hoc verbum, ad cautelā.*

12 *Iudex quando debeat exprimere cauſam propter quam de nullitate ſententiæ dubitatur.*

13 *Abſolutio omnis etiam deiecta non ad cautelam dicitur gratia.*

14 *Abſolutio impediri poteſt per aduerſarium opponentem, ſententiam latam eſſe pro manifeſta offenſa.*

15 *Obiectio de manifeſta offenſa an procedat contra omnem potētem abſolutionem ad cautelam.*

16 *Terminus octo dierum quare præfigitur ad probandum manifeſtam offenſam.*

CAP. II.

SOlet nonnullis. Duæ ſunt partes, in p̄ria duplex quæſtio. ſecunda ibi. & an. in ſecunda ibi. in primā. ad vtrāque reſpō. & primo ſoluit primā. ſecundo excipit ibi. tertio exceptionē moderatur ibi. in quo caſu. ſecunda ſecundę diſtinguit iudicialia & extraiudicialia, ſcđm ibi. extra iudiciū. & proteſtor, ꝙ prolixa & confuſa verba Inn. ſup hac decre. me nō ſinent eſſe breuiloquū. Ad intellectum aūt decr. q̄rebar Boa. quod erat facilius concedendū abſolutio vera, vel abſolutio ad cautelā. Rñdet, ꝙ qō reſidet in hoc. ſ. quid ſit impetrabilius iuſtitia, vel gr̄a. hoc intelligas per id, quod dicā. j. ſup ver. non negetur. Itē ſciendū, ꝙ Ioā. mo. hic diffinit abſolutionē ad cautelā, de quo dicā in fi. expeditis gl. [*ad cautelam*] licet Inn. & Ho. hic inſtēt, an locū habeat abſolutio ad cautelā, cū ex iuriſdictionis defectu ſnīa dr̄ eſſe nulla, tu dic in qualibet nullitate hoc locum habere. & hoc placet Hoſt. ab idētitate rōnis, & pp hoc iſtud principiū loquitur gn̄aliter, & cōcor. Vin. s. de reſcrip. ab excōicato. vbi dicebat, ꝙ in decre. p tuas. illi duo caſus ponebantur exēpli gr̄a. Et ponit hic Hoſti. octo exēpla nullitatis, quæ & plura inde no. ĩ. e. pñti. in gl. ij. non eſt ergo neceſſe mihi petere abſolutionē, vbi nego me ligatū, ad cautelā tñ peti pōt, de oſ. dele. cū cōtingat. Dicit hic Inn. & Hoſt. poſt eū, ꝙ ſi ille, qui dicebat ſnīam nullā ex defectu iuriſdictionis, obtinuit, & ipſe habet cōſcientiā, ꝙ fuerit iudex. pp quod ad cautelā extra iudiciū petit abſolui. dicendū eſt ei, ꝙ ſi habet p̄ſumptionē violentā & cōſcientiā, ꝙ eſſet ſuus iudex, ſine cautela & cū ſatiſfactione debet petere abſolutionē,

arg.

arg.ſ.de pur. vul. ſignificantibus, ſi titubat, adhuc petat
abſolui, & ſatisfaciat ſi ſine alterius iniuria fieri pōt, ſi nō
pōt ſine iniuria, tūc ſine ſatisfactione occulte petat, & re
cipiat abſolonē, ꝙ ſi excōicator denegat facere ſine ſa-
tiſfactione alteri iniurioſe recurret ad ſuperiorē, qui eā
faciet, ar.ſ.de iur.pa.nullus.& ꝓbatur hoc. ſ.e.inquiſitio
nis.hæc perplexitas tollitur, qn̄ a principio abſolutionē
ad cautelā petit in iudicio, ꝙ pōt, vt ꝑdixi [*nullam*] dicit
Franc.ſed male, ꝙ idē ſi iniuſtā.hoc eſt falſū, vt patet.ſ.
eo.per tuas. fatetur eñ ſe ligatū, ergo habet neceſſe dire
ćte abſolutionē petere, niſi ad cautelam, potuit tñ error
Fran.procedere a gl.Ber.qui dixit, ꝙ cū olim in duobus
caſibus fieret abſolutio ad cautelā, hæc ꝯſtitutio ſtatuit,
ꝙ cuilibet abſolutionē petenti ad cautelā corā quocū-
que iudice cōcedatur, hoc eſt falſū, vt ꝑdixi, non enim
præſtatur hæc abſolutionis forma, niſi cū nullitas ſnīæ
allegatur, imo an in omni nullitate locū habeat, reuo-
catur in dubiū, vt ſ.dixi. & adde, quod dicā ſup. iii.gl.&
ipſe Fran.dicebat, ꝙ dubiū primæ q̄ōnis textus procede
bat, qa ꝯrietas videbatur in dicendo ſnīam nullā, & pe-
tendo abſolutionem, & ſic non videbatur audiendus.
ſed illud verū, ſi ſimpliciter peteret [*contradicentes*] ex di-
1 ćtis Inn.format hic Hoſt.quattuor regulas. Prima, ꝙ † ab
ſolutio nō eſt neceſſaria, vbi conſtat, appellationē legiti
mā præceſſiſſe.ſ.de offi.deleg.cū olim Abb. in fi. Secun-
da, ꝙ ſi conſtat, ꝙ iuſta ſnīa præceſſerit appellationē, an
tequā ei cōicetur, eſt abſolutio faciēda, ſ.e.cū deſideres,
Tertia, ꝙ ſi dubitetur, vtrū appellatio præceſſerit, vel ſe-
cuta fuerit, & cōſtat bis appellatū. fit interpretatio ꝓ ap-
pellāte.ſ.de teſti.cū tu.de cle.mi.illud ver.cæterū. Quar
2 ta, † ꝙ ſi conſtat appellationē præceſſiſſe, ſed dubitatur,
an ſit iuſta, fit abſolutio ad cautelā cū cautione tñ de ſa
tiſfaciendo, ſi apparebit iuſtā fuiſſe ſnīam vt hic, nō tñ
valet appellatio, niſi cā fuerit expreſſa. ſ.eo.lib.de ap.c.i.
de cuius expreſſione & veritate iudex habet inquirere.
30 q.v.iudicantē. & ſi de expreſſione cauſæ non probat
appellans, nō fiet abſolutio ad cautelā, nā vt dicit Inno,
in iudiciis non prodeſt veritas, niſi probata, in foro ani-
mæ ſecus. primū patet, de re iudica.cū ſuper.& c ſubor
ta. ſecundū, de hom.ſignificaſti.ii. de ſpon.tua no [*arti-
culo*] quid ſi quæratur, vtrū ſit appellatū, vel vtrū cā expſ
ſa ſit legitima, tūc ſibi nō cōmunicabitur ēt in extraiu-
dicialib.ar.ſ.de ap.Romana.§.i.& ii.ſ.eo.p tuas. niſi for-
ſan modico tpe, dū quærit aduocatū, dū cōducit hoſpi-
tiū, vel cōponit ſarcinulas, ar.ff.ex qui.cau.ma.l.ab ho-
ſtibus, §.fi.quid ſi conſtet cām legitimā, ſed dicitur fal-
ſa, ſemper pōt cōicari extra iudiciū, quādiu appellatio-
nē proſequi pōt, poſtea vero nō. ſ.de ap.ꝑſonas.& c. cū
ſit. facit.ī.eo.licet. Quid ſi dicitur ſnīa nulla ex aliis cau-
ſis, qa ꝓferens non erat ſuus iudex, diſtingue, aut ius cōe
facit pro proferente, vt quia excōicatus eſt de ſua dioc.
& tunc non cōicabitur ei, niſi euidenter appareat nulli-
tas ſententiæ. aut facit contra proferentem. puta, quia il
le eſt de dioce.aliena.& tunc ei cōicari poteſt. niſi cōſta-
ret euidenter ſententiam eſſe iuſtam, ad hoc de app.ſoli
citudinem.& c.dilećtis.in fi.facit de elec. venerabilem.
de reſcri.cum contingat. de his autem, quæ medio tem
pore facit, reminit Inn.ad decre.pia. Dicit demum Inn.
3 melius videri, ꝙ † & ſi excōicatus ius cōe habeat cōtra
ſe, ei tamen eſt cōicandum, dum eſt in probatione illi⁹
articuli, an ſit exemptus, cuius contrarium dicere graue
eſſet; nam ſi ipſe te conſulat, an debeat petere abſolutio
nem ab excōicatore, tu conſules, ꝙ non, quia graue de-
trimentum fieret per id eccleſiæ ſuæ exemptæ. & ſi lici-
tum non eſſet hoc ei conſulere, incideres in excōica-
tionem maiorē cōicando in crimine criminoſo. i. con
ſilium dando ſuper eo, pro quo eſt excōicatus. ſ.eo.nu-
per.ī.eo.ſtatuimus, quod eſſet abſurdum ſm Innoc. qui
obiicit, ꝙ ſm hoc inſurgit cōtrarietas, quia propter ma
nifeſtam offenſam denegatur abſolutio, & ea non ob-
ſtante conceditur cōio. Reſpondet, ꝙ primum eſt dene
gare gratiam, ad quam faciendam quis non tenetur, vt

dicam in gl.ſeq. ſecundō eſſet denegare iuſtitiā, & ſic fa-
cere iniuriā, ſ.credendo vni parti in alterius præiudiciū.
etiā ſi excōicator ſit pars, vt ſequitur. non negetur, p hoc
& per id, qđ quærebat, an ſine ꝯdictionis obſtaculo &c.
Vr, ꝙ abſolutionem his caſib.petitam ad cautelam ſupe
rior denegare nō debeat, qđ vr velle Ber. vt ſcripſi ſuper
ver. nulla. Sed Inn contra, cum hæc abſolutio ſit de gra
tia. nā de iure eſſet, vt primo conſtaret de veritate cauſæ,
quā fieret abſolutio ſ.de off.dele.cum contingat.& ꝯ ra
tionem huius inducta eſt hæc gratia, & ſic nō extendē-
da.ff.de leg.qđ non rōne. niſi hæc fiat ab eo, qui poteſt,
& cū Inn.fecerit hanc conſtitutionē, & nunc exprimat
intentionem ſuam. nil vr vltra quærendum. dicit Hoſt.
ꝙ nō exprimit hoc vt papa, ſed vt magiſter, & dicit ſæpe
ab eo audiuiſſe, ꝙ nō intēdebat, ꝙ gl.ſuæ facerēt ius. Sed
nōne præſumitur ꝓ ſnīa iudicis, de renun.in ꝑſentia. Di
cit Inn.in ꝑiudiciū alterius ꝑſumēdū nō eſſe. quia oīno
ſit iuſta, nec eſt ēt aliquis condēnandus ex ꝑſumptioni
bus, ſed ex veris & iuſtis probationib. pōt ergo ſuperior
hanc abſolonem præſtare, & ſi voluerit denegare ex di-
uerſis coniecturis ad iſtorū alterū animū informando,
ar.ſ.de teſti. præterea.& c.in noſtra.& vide quod ī.dicā i
x.membro ſummę. Nec ob. hæc litera, quæ intelligitur,
negari non debere ad petitionē aduerſarii, vt ſequitur,
ſed quid ſi excōicatus dicit ſnīam nullam pp exceptio-
nē ſuam. Dicunt quidā, ꝙ non habet locū abſolutio ad
cautelā, ſed proſequatur ius ſuū, & exemptione probata
pronunciabitur ſnīam fore nullam. & ſi dicat, ꝙ iudex
noluit dare terminū ad exēptionē probādā, & pp id ex
defectu iudiciarii ordinis ſnīam dicat nullā, cogetur iu-
dex eo ꝓbato ſnīam reuocare, inquantū de facto ꝓceſſe
rit, alſ ſi diceres locū eſſe in hoc caſu abſolutioni ad cau
telā, ſeqret abſurdū, qa ſemꝑ illud iuriſdōni ordinariæ. q
ſe dicit exēptū. ex quo ſic abſoluet, nec ad ſuū iudicē re-
mittet, qbuſdā vr, ꝙ ſit abſoluēdus ad cautelā. & ſi n̄ ſuā,
qa ipſe exēptus ſe obligatū n̄ reputat, ē tñ neceſſaria ad
cautelā aliorū, ne ipſe exēpt⁹ ex eo, ꝙ ab aliis vitatur pa-
tiatur aliqn̄ detrimētū. ſed Inn. dicit primā opi. veriorē,
licet aliqn̄ & perraro ſuperior. maxime papa talē ex cā
poſſit ad cautelā abſoluere vocatis primitus euocandis.
Hoſ. placet, ꝙ poſſit abſolui, qn̄cūq; ſuperiori videbitur,
ex quo nullitas allegatur, vt dixi ſuper ver. ad cautelam.
Nec ob. abſurditas, de qua ꝓxi. opponebatur, quia æque
poſſet mētiri de errore intolerabili, vel alia nullitate, nec
illud ēt mouet, quia citantur, quos res tangit, vt ſtatim
ſequitur. citatus vero ꝯriū iudici oſtēdere poterit. Itē non
deficiet ptās puniēdi mēdacē [*vel cōicator, vel aduerſarius*]
hoc intellige iuxta diſtin.decr. venerabilib. in prin.ī eo.
& p hoc patet partē citādā, vt proxime dixi, vel saltē ſibi
ſignificandū, ſi aliqd vult opponere, qđ negari non pōt,
saltē pp ꝯdictionē ſibi permiſſam, de qua ſequit, ꝙ verū
niſi ſpāle periculū eſſet in mora. vel niſi papa ēt extra iu
diciū gratiā faciat, & ſic loquit ſm Hoſt.ſ.e.ti. venerabi
li.& c.ſacro.§.i.[*niſi*] iſta exceptio quo caſu procedat, &
qūo ꝓbetur, dicā in fi. qđ ibi ponit Inn. [*manifeſta*] i. noto
4 ria, vt in gl. dicebat ergo Inn. ꝙ † nō eſt ſatis ꝓbare verita
tē iniuriæ, niſi ꝓbetur notoria iuris, vel facti, hēbit ergo
probare aliqđ factū manifeſtū, qđ in ſui natura ſit inin
rioſū, & tale, qđ ſufficit ad excōicationē ꝓferendā. qd ſi
excōicator, vł is, p quo lata eſt, ꝓbanit iniuria manifeſtā
excōicatus dicit, ꝙ nō fuit iniuria, cū id fecerit ad tuitio
nē iuris ſui, ſ.de ele.cū eccſia. & ad id ꝓbandū petit dila
tionē, nunquid interim abſoluetur. dicit Inn. & idē Ho.
ꝙ nō, qa hic nil pōt aduerſario īputari. C.de rē.in int.re.
l.petēdæ.& īputet ſibi. qa replicauit, & ꝓbauit, cū fuit op
poſitū de manifeſta offenſa. ad hoc ſ.e.li.de teſti.ꝑſēriū,
& ſ.de ꝓb.licet.ver.in dubio.& adde, qđ hic no.ī gl. dixit
Ber. dicat, & exigetur ab eo iuſm, ꝙ id malitioſè nō op
ponat ſm Fran. facit ſ.e.li.de iur.cal.c.ii.in fi. offenſa fa-
ćta ꝯ hoīem, de qua monitus ſatiſfacere noluit ad man
datū iudicis, & iō fuit excōicatus. vnde non eſt abſoluē
dus niſi ſatiſfactione ꝑmiſſa, vt ſequitur, & probatur, de
verbo.

verbo.ſi.ex parte.& c.cū olim ſm Ber.& pp decre.vene
rabilib.ĵ.c.decidi pōt notatū hic per eū.& Hoſt. q poſt
Inn.diſtinguūt,an iubeatur,quod eſt in faciendo,puta,
ꝙ rē reſtituat,vel exhibeat,de qbus no.de do.& cōt. c.ij.
5 in j.gl.& † tunc cōtēptus dr̄ offenſa,quæ ſi fuerit manife
ſta,præcedit emenda.ſi vero iubeatur, ꝙ eſt in veniēdo,
tunc cōtēptus eſt contumacia,& ſufficit cautio.Sed hic
ēt diſtinguitur,an ſit manifeſta,vt ibi.§.ſecus.& §.ſequē
tibus[*viij.dierum*]non computato die,in quo ꝑponit ſm
Hoſt.per iura hic alle.in prin.gl.[*probauerit*] & ſi non ꝑ-
bauerit cōdēnetur in expenſis per hoc ſactis. ſ̄. de exce.
pia.de reſti.ſpo. frequens. c.l.ſ̄. de dolo.ſnīæ.cū fundata
ſit intentio actoris ſm Fran.[*ſufficiens*] quid ſi de hac ſa
tisfactione,vel de inferiori ſatiſdatione ſit diſcordia in-
ter ptes, quia alter dicit illā nimis magnā, alter nimis
paruā, dic ſm Inn.ad arbitriū iudicis non alterius par-
tiū recurrendū.ſ̄.de ver.ſi.cū olim ff.de pig.ac.ſi ſeruos.
Sed qd ſi de ſatisfactione maxime iudex dubitat, an ſit
ſufficiens,nūquid hoc dubio pendente differretur abſo
lutio?hic ꝙ nō, ſed facta ſatisfactione vſque ad quātita-
tē,de qua certū eſt, & recepta ſufficienti cautione ſuper
dubio ſtatim fiet abſolutio, arg.ſ̄. de eo qui mit.in poſ.
c.ii.& iii.Et dicit Hoſt.hoc bene ꝓbari.ſ̄.eo.ſacro.§.vlt.
[*cautio*]dicit Io.mo.hoc ſumi potuiſſe ex. l.iii. C.qui. ad
lib pro.nō licet.nam ſi poſſeſſus in ſeruū proclamat in
libertatē,aſſertio,negatio & ꝓſumptio,ꝙ ſit liber & ꝯria
poſt faciunt rē dubiā. ille aūt ſtatim acquiſita ex re dñi
ca vel operis debet reſtituere poſterior.ſed q̄ſita ex deſti-
tutione,vel donatione nō,donec cōſtabit illū liberū vel
ſeruū,& qa iſta pēdent ex euentu iudicij cœpti, ꝓſpicie-
tur huic cauſæ per cautionē.dici gl.j.cautelā.i.p fideiuſ
ſores idoneos,vel ſaltē cautionē iuratoriam.C. de aſſer-
tol l.j.§.ſuper.& ſi hoc nō pōt fieri.ꝓſpicietur per ſeque
ſtrū.vt.d.l.ii.in fi.& C.de or.cog.l.fi & qa hoc caſu non
pōt fieri ſequeſtratio,recipietur ꝓdicta cautio,ſ̄.vt lit.nō
cōte.iux.[*pendente*]ex hoc ſcire pendēre ēt,an abſolutio
ne indigeat,an ꝓnūciari debeat non ligatus, de offi.de-
leg.cū cōtingat[*euitetur*] cū enī fateatur ſe excōicatū,li
cet poſt appellationē & confeſſus in iure &c.ſ̄.de cōfeſ.
c.j.merito iudex illū repellet donec de appellatione cō-
ſtet,ſi prius abſoluatur ad cautelā, tñ ꝙ hic dr̄ illū non
euitādū,intelligitur ſi de excōicatione excipiatur. tene-
retur enim,quod cū ipſo fieret,ſi non excipietur,de ex-
6 ce.pia[*extra iudicium*]hoc eſt iuridicū,qa † pendente ap-
pellatione remanet integer ſtatus appellantis. ff.de in-
iuſ.rup.& irri.te.l.ſi qs exhæredato.§.hi aūt oēs.& §.ſeq.
ergo non debet vitiari, qa nec appellatione pendente,
nec lite priuādus eſt cōione eccl̄ię.in qua erat.nec puet
tenda eſt hmōi quaſi poſt libena. in qua erāt . ſt.nil no.
ap.pen.vna.ſ̄.vi li.pē c.j.& ii.ſm Hoſt.v.ii.q iiii.c.j.[*legiti
mis*]vel cōibus.ſ̄.eo.lib de excep.pia. cum pp ſpāle rōnē
in his caſibus nō vitetur excōicatus extra iudiciū,patet
a ꝯrio,ꝙ ſaltē vbi ſnīa nō aſſeritur fore nulla ī oib.alus,
ēt extra iudiciū euitabitur,ar.xxv.di.qualis. de ꝓſum.nō
ne.ff.de iudi.cū ꝓtor. ergo nulli notorio excōicato cōi-
cari debet in ꝯctibus,nec valet,quod ibi agit excōicatus
ad vtilitatē ſuam ſm Hoſt. qui remittit ad notata in
decre.pia.[*Admittatur*] olim iſte finis reſtringebatur ad
ſnīas eꝑorum per decre.quia periculoſū.ſed iſta pars ho
die eſt ſublata.¶ Prima gl.ſummat. ¶ Tertia glo.rñ. per
qōn.an ēt delegatus abſoluat ad cautelā ponit duas opi.
ꝯrias.ad ſecundā obiicit,& rñdet dupliciter ¶Gl.i.expo
nit,prorogat,dubiū ſoluit,quod per quatuor iura exēpli
ficat.¶Gl. dixit.rñdet per qōnē,an ex cā augeatur dila-
tio.¶ Antepe.gl.de rōne q̄rit,& tres reddit.¶ Vltima gl.
reſpon. per qōnem,an ſtatim efficax ſit amiſſio, ſoluit
& remittit,ſignat contrarium & ibi remittit. ¶ In glo.
quia.ibi.[*l.vlt.*]vide in c.qua fronte, de appellation. in
gl.qa pp.¶ In gl.antepe.ibi[*quoties*]vide de teſti.cām. ij.
ſuper vl.gl. ibi[*quidam ſecundum*] in opus publicū perpe-
tuo dati & dānati in inſulā ea. quæ ſunt iuris ciuilis nō
habent,ſed habēt,q̄ ſunt iuriſgentiū.¶ In gl.ij.in fi.deg-
7 bus philoſophus. † Dubitare de ſingulis non eſt inutile.
Io.mo.¶ In gl.iii.ibi [*quod quilibet*] Ber.in duob' errauit,
primū dixit in textu ſuper ver.nulla. ſecundu ſuſpendit
ex eo,quod decre.per tuas.e.ti.dixerat, quod ſedes Apo
ſtolica cōſueuerat cōcedere abſolutionē ad cautelam ,
& quaſi intelligeret id inferioribus nō licere, dixit hoc
nouū per hanc decre.inductū,quod quilibet &c.vt ſe-
quitur , ſed illa verba non ponebantur ibi ad deſignan-
dū aliud ſpāle in papa,ſed ad inſtruēdū, quale remediū
poſſet haberi in illo dubio.& ibi[*ordinarius*] et & ipſe q
excōicauit qñque ſic abſoluit , vt ſcripſi poſt Inno. &
Hoſt.ſ̄.e. per tuas. ſuper ver. conſueuerit. ver quid ſi ali-
cui.& ibi[*alij*]Hoſt.& Io.mon.ſed Arch.non vult acce
dere huic dicto,dans caſum de illo qui per teſtes vult ꝓ
bare qui ſunt excōicati, & per alios liquere nō pōt,vide-
tur, ꝙ ēt delegatus tales abſoluet ad cautelā, ar. de teſti.
veniens[*& in fi.*]inducit,quod ibi no.Goſ.& Hoſt.& fa-
cit,quod poſt Hoſt.ſcripſi in dec.per tuas.in ver.quē ꝓx.
allegaui.& Io.mo.ſatis prolixe vult accedere huic dicto
8 dicēs,ꝙ † qñ per cōmiſſionē legati pōt ꝓuideri ſuper ex
cōicatione,nunquā venit abſolutio ad cautelā,niſi ſpe-
cialiter ſit ꝯmiſſa,ſed qñ nil eſt tactū in reſcripto, ſed in
cidit canōes de excōicatione teſtis,vt dictū eſt,putat ab
ſolutionē ad cautelā per quēcunque iudicē ēt delegatū
fieri poſſe,per c.veniens.& dicit ſic fuiſſe factū in decisa
decre.vlt.de iudi.Tamen rñderi poſſet,illud factū de ex
preſſo mandato papæ,inducit iura quæ dicunt licere in-
cidenter,quod non licet principaliter, de teſti.cū inter.
c.pe.cū cocor. Ne igitur iudici & parti ſit eluſio iuriſdi-
ctionis,poterit,qd als non poſſet.ff.de iu.om.iu.ſi idē.§.
j.Subdit tñ,ꝙ abſolutio teſtis eo caſu nō eſt vera,ſed du
rat depoſitione durāte,arg. ſ̄.de priuile. vt priuilegia. &
no.ſ̄. de ap.ad hoc. ꝙ in caſu vero huius capli eſt vera,
& eſt rō ſm eū,quia abſolutio teſtis, vel eligere debētis
in decre.apoſtolicæ. de excep.prouidet negotiis, quibus
expeditis reincidit ī ſnīam,vñ tūc nō datur cautio,& ꝓ
pter morā modici tpis nō eſt periculū.ff.de iud.ſi debi-
tori. nec fit ꝯ excōicantē , vel illud pro quo lata eſt illa
abſolutio,quia non fit ꝯ illos, ꝓuideri debet eis per cau
tionē,& ſunt vocādi,vt dixi ī tex.ſup ver. excōicator.er
go nō,puto p īferiores iudices illas abſolōnes ſpales fieri
poſſe, de quibus prædixi, licet papa illas faciat,vt ſcripſi
in præce.c.veniens.ſuper vl.gl.& ibi[*cauſa*]nedū princi-
palis,ſed appellationis, ēt cū ſcribitur ſub hac forma.ſi
inueneris excōicationis ſnīam poſt appelōnē latā , pro-
nuncies illā nullā.& ibi[*non poteſt*]q.d.nō per id pōt com-
modius expediri[*& in fi.*]quaſi auditores habebant ordi
nariā de hoc in cle. de reſcri.auditor.in j.gl. ¶ In glo.hi
militis.in fi.vide,qd no. de eo q du.in ma.ſignificaſti.in
vl.gl.¶ In gl.j.retorq.ibi[*canonis*]ſed cū ſnīa canonis ſēp
ſit iuſta.iui.diſt.erit.qūo in illa procedit hoc dictum.So.
dubiū pōt eſſe in facto.ſ̄.e.cū deſideres.§.j.& nō eſſet ab
ſurdū dicere idē in probabili dubio, mutus facit, quod
no.j.e.venerabilibus.§.porro, & quod ibi addā,& quod
no.in cle.de ſepul.eos.¶ In gl.dixit.ver.ibi, dixi in glo.li
cet enim.& ibi[*audientium*]Fran.hic ꝯ in caſu huius ca-
pituli, cū nil pereat aduerſario, cui prouidetur per ido-
neā cautionē,vt hic. & ſ̄.de verb.ſig.ex parte.& propter
periculum materiæ, vt.ſ̄.& in fi.dixit Inn. idē dicēdū in
excep.ſpoliationis & aliis,in quibus certus terminus da
tur ad aliquid proban.¶ In gl.in ſpiritualibus.in fi.vt ibi
ſcripſi ſuper glo. pe.& idē hic Arch.¶ In glo.quærit.ibi
Ber.& hoc Inn.& Hoſt.& ibi.[*iudicialia*] C.de hære.qñ.
& ibi[*extraiudicialia*]ff. de procu.mutus.i.rñſo.cum con
cor.& in fi.quarta,quia extra iudiciū non eſt paratus iu
dex medius , ſicut in iudicio. facit.ſ̄. de appel. ſæpe, ſm
Hoſt.& Io.mo.& facit,quod no.ſ̄.tit.j. c.pe.in vl. glo.ad
huc addit Io.mo.ꝙ compoſitus leuius impeditur. vnde
ſimpliciora maioris durationis exiſtunt , ſed iudicialia
ſunt cōpoſita , & a multis pēdēt.ſ. iudice actore & reo,
extraiudicialia cōiter ab vno,ergo vt.ſ̄. ¶ In glo.vltima
ibi[*bene admiſſum*] dicit hic Inno. quoſdam dicere,ꝙ in
electio-

electionibus nedũ antequã recipiantur probationes ſu
per veritate cauſæ appellationis, ſed antequã incipiat ꝓ
ſequi appellationẽ, ſi dicat is, cui excõicatio opponitur,
ſe appellaſſe, admittitur cum proteſtatione, ꝙ alij non
intendunt ſecum coeligere; vel celebrare, ſi excõica-
tus eſt, ſed pp reuerentiã eius, ad quẽ appellauit, eum nõ
repellunt, valebit aũt vel non vox, iuxta diſtinctionem
gl. ſed ſi notoriũ eſſet, appellationẽ non tenere, nõ ſolũ
vox excõicati non ꝓbet ſuffragiũ, ſed ẽt vox coeligẽtiũ,
qui ſponte admiſerunt eũ ẽt cũ proteſtatione, non vale
bit, de procur. c. fi. de hoc no. ſ. de elec. illa. & ibi videas.
& de appel. dilectis. in fi. & de appel. ſolicitudinem. in du
biis aũt multũ valet ꝓteſtatio, de cõſti. cũ M. de elec. cu-
mana. In priuata vero familiaritate maxime in occul-
to, vbi illi, qui excõicatus dr̃, nullũ fit præiudiciũ, tutius
eſt, illũ vitare. xxiiii. q. j. oĩs. xj. q. iii. curiæ. in electionibus
ãt & aliis, vbi ſibi ex vitatione fieret ꝑiudiciũ, tutius eſt,
illũ cũ proteſtatione admittere quã vitare. ar. vj. q. ij. c. ii.
ſed ſi ille pñs eſſet, qñ excõicatur, vel denunciatur, nil di
cit, de app. vel alio quod annullet ſnĩam, valebit tñc ele-
ctio facta illo abñte, nec pp prædictũ contẽptũ ceſſabi-
tur, quia fuit in culpa nil de ſuo iure ꝓteſtãdo, & caplm̃
fuit ſine culpa, als aũt ſi cõtẽpta proteſtatione excõicati,
vel denũtiatione excõicatoris elegerunt, valebit electio,
ſi ſine veritate erat excõicatus, & ceſſabiliter, ſi excõica-
tio non tenebat, vel pp ꝓcedẽtẽ appellationẽ, vel pp aliã
cãm. ſ. de appel. dilectus. in fi. plus vr̃, ꝙ licet eps in præ-
ſentia capli excõicet abſentẽ ẽt expreſſa iuſta cã, quia cũ
ille poſſet iuſtas cãs habere, pp quas nõ teneret excõica
tio. caplm̃ citabit illũ ad electionẽ, non tñ illũ ſalutabit
in literis, quia ꝓſumitur pro ſnĩa ordinarii ſaltẽ in his le
uibus, & parũ pro iudicialibus. xj. q. iii. curæ. de renun. in
ꝓſentia. ponẽt autem in literis, qñ ordinarius excõica
uit illũ, & ſi putat excõicationẽ tenere, non veniat, ſi cre
dit illã non tenere, veniat, & cũ excõicato nõ intẽdunt
eligere, partẽ huius gl. poſuit Compo. ſ. de elec. illa. vt. ĩ.
ſcripſi ad fi. mag. gl. expeditis gloſſis vt multa hic ſcripta
per Inn. quæ Hoſt. Arch. & alij omiſerunt, poſſumus in
cludere & narrare circa per Io. mon. hic no. per modũ
ſummæ materiã apprehẽdã. plura tñ ſummæ ipſius mẽ
bra expediã remittendo. ¶ Eſt aũt ꝑmittendũ, ꝙ de ab-
ſolutione ad cautelã loquitur Alex. III. de ap. ad pñtiã.
ſaluo quod dicetur. ĩ. in tertio mẽbro. Clemẽs tertius. e.
ti. cũ deſideres. §. j. Inn. III. e. ti. per tuas. & de teſt. veniens.
in fi. Hono. tertius eo. ti. venerabili. Greg. IX. de exce. apo
ſtolicę. Inn. IIII. hic, & ĩ. e. venerabilibus. Greg. X. ĩ. e. præ-
ſenti. ¶ Quæro igitur, qd ſit abſolutio ad cautelã. ſcd̃m,
quare ſic dicatur. tertio qñ fuerit inuẽta. quarto a quib.
ſnũs fiat, quĩto. qñ fiat. ſexto, qualr̃ fiat. ſeptio, ꝑ q̃ verba.
octauo, ad qd fiat. nono ꝑ quẽ fiat. decimo. an fiat neceſ
ſario. vndecimo, an ĩpediri poſſit, ne fiat. ¶ De primo di-
9 xit hic Io. mo. ꝙ † abſolutio ad cautelã eſt vera, ſeu puta-
tiua ab excõicatione liberatio, eos, quos res tãgit, proſpi-
ciens, reſtrictio ad executionẽ non eſt cõgrua, vt ſtatim
patebit, quare loco illius dicerẽ, ab eccłiaſtica cenſura li
beratio. diffinitionis aũt ptes nõ proſequor, quia veritas
per inferiora patebit, & maxime per ea q̃ dicã ſuper ſex-
to mẽbro. ¶ Ad ii. vltra ea, q̃ ſcripſi de excep. apoſtolicę.
10 in gl. dicit Inn. & in gl. vl. dico, ꝙ † cautela eſt proprie fu-
turorũ, de accu. qualr̃. ij. ver. & iõ. de ſimo. licet Heli. poſt
prin. & ſ. e. cũ deſideres. j. rñ. vbi de hoc in glo. ij. & ſ. de
ſer. non or. c. j. hic tñ diuerſa reſpicit primo illũ, qui ab-
ſoluitur, & hoc duplr̃, primo, quia licet nõ putet ſe liga-
tũ pp ſcrupulũ conſcientiæ, vel duplicitatis ambiguũ,
caute ſe habens petit abſolui. ſecũdo, qa licet nullũ ſcru
pulũ habeat, ſibi ꝓuidet ꝯ dãna, q̃ ſibi obuenire poſſent,
ſi de facto ab aliis vitaretur, vel ſi interim in iudiciis nõ
reciperetur, vt actor, vt hic in fi. & ſic patet ſecunda cau
tela. ſ. aliorũ cõicare volentiũ, q ſorſan cũ ſuo dãno ꝓ-
prio abſtinuiſſent, vel ſibi ꝯ conſcientiã cõicando pec-
caſſent, & qñque ponderatur cautela negotiorũ vigen-
tiũ, vt dixi ſuper. iii. gl. eſt & alia cautela eius, qui illũ ex-
cõicare fecit, qa pro eo ab iſto recipitur cautio, vt hic, &
vide, quod dixi in tex. ſuper ver. cautio. ſed hoc non eſt
ſpãle huius formæ, & ſi dicas, imo quia hæc cautio ha
bet ſpãlẽ formã pp dubiũ nullitatis. Rñdeo, ꝙ idẽ in du
bio iuſtitiæ. ſ. e. per tuas, ad fi. de off. dele. cũ contingat. in
fi. & no. ſ. e. venerabili. in vl. gl. hic proprie reſpiciunt ex-
cõicationẽ fortius, quã ſuſpenſionẽ, vel interdictũ, in q-
bus licet periculũ immineat, non tñ tm̃, de qua tñ vide
quod ſcripſi in prin. glo. decre. apoſtolicæ. ¶ Ad tertiũ di
co, ꝙ iura antiqua hoc remediũ ñ cogitauerũt, nec ob.
xiiii. q. j. audiuimus. vt ibi no. & ꝙ de hac abſolutione
non poſſit illud intelligi, patet, quia ibi conſtabat ſnĩam
eſſe nullã. Itẽ ibi nulla cautio fuit recepta iuratoria, vel
alia, bñ ergo dicit gl. ꝙ abſolutio ponitur improprie, &
per eũdẽ modũ poſſet intelligi decr. Alex. III. de ap. pœ
nitentiã. nã cũ ibi præponatur, ꝙ ille ꝑsbyter non erat
excõicatus de iure, ergo abſolutioni ad cautelam locus
non erat, vt prædixi, & ſic factũ reſpicit, vt ẽt no. de teſt.
dilatio. in vlt. gl. ſi ãt de abſolutione ad cautelã intellige-
re velis, eſt dicendũ, ꝙ tpe abſolutionis non conſtat de
nullitate, ſed poſt abſolutionẽ cõſtitit de iniuſtitia ꝓcedẽ
tis applonis, & per ꝯñs de nullitate, & illud tps põdera-
11 uit auctor cũ ſcripſit excõicatori, dicemus ergo ꝙ † Cle-
mẽs. III. primus fuit, qui expreſſit hoc verbũ ad cautelã,
in decre. cũ deſideres. §. j. licet forſan tpe Alex. habueri-
mus eius effectũ, vt. ſ. ¶ Ad iiij. dico, ꝙ fit a ſententiis la
tis in hoĩes cõprehentis applone cenſuræ, de ver. ſi. quæ
renti. ita tñ, ꝙ nõ extendatur ad interdicta gñalia loca,
vt. ĩ. eo. præſenti. an tamen extendatur ab interdicta ec
cleſiarum, ibi dicam, de executione, patet hic, & ĩ. eo. ve
nerabilis. & quatuor primis iuribus alle. in prin. huius
glo. & de ſuſpenſione patet. e. ti. venerabili. & de excep.
apoſtolicæ. de interdicto hoĩs, qa idẽ quod ſuſpenſio, &
quo ad ſacramenta habet effectum excõicationis. dici-
mus idẽ, vt no. ĩ. e. præſenti. in gl. pe. vbi igitur de harum
ſnĩarũ nullitate dubitatur, locus erit huic abſolutioni,
vel relaxationi. ꝓdicta vera in ſnĩis, per quas ligatur ho-
mo, in ſententiis vero canonis, de quibus nõ dubitatur,
quin ſint iuſtæ. iiii. di. erit. nõ vr̃ hæc abſolutio locũ ha-
bere. tu dic ꝯ, ſi occurrat dubiũ facti. ſ. e. cũ deſideres. §. j.
& forſan idẽ in probabili dubio iuris, vt dixi ſuper gl. j.
notoria. de minori vero excõicatione, cuius abſolutio
fit ſine iuramento, & nullo vocato & a ſacerdote. ſ. e. nu
per. §. in ſecundo. non eſt facienda abſolutio ad cau-
telã ¶ Ad quintũ, licet quidã dixerint, ꝙ ſolũ qñ poſt ap
pellationẽ, dicitur lata ſnĩa, vel ꝙ cõtinet errorem into
lerabilem, locus ſit huic abſolutioni, veritas tñ ab iden-
titate rõnis ſumpta habet idem in qualibet nullitate, ex
quo. n. dico ſnĩam nullã, auditor hoc probare volens ab
ſolutione petita. ſ. de offi. dele. cum cõtingat. poſſum tñ
illã petere ad cautelã. ſ. e. c. per tuas. hic eſt, ꝙ huius dec.
prin. gñaliter ponit de nullitate. & ꝙ hic in prin. dixi ſuꝑ
verbo ad cautelã, ſi vero dicat̃ ſnĩa nõ nulla, ſed iniuſta,
nõ dat̃ abſolõ ad cautelã; ſimplr̃. n. hẽt abſolutionẽ pete
re, cum ligatus ſit licet iniuſte, vñ nõ auditur ponẽs cer-
tũ ꝓ dubio, imo per hoc claues contẽnit. & vide, quod
hic in prin. dixi ſuꝑ ver. nullã. concludo igitur, ꝙ ibi cõ
ſtat cã aliquã, licet iniuſta dicatur. peti. n. debet ſimplici
ter abſolutio, fortius vbi eſt aliqua & iuſta, qñ vero pp
appellationẽ ꝓcedentẽ dr̃ nulla, oportet, ꝙ ꝯter appel-
latũ & ex cã ꝓbabili, & tunc pp dubiũ veritatis fit hæc
abſolutio, prius nõ, & vide, quod ſcripſi ſuper ver. ſine ꝯ
dictionis. ¶ Ad ſextum dico, ꝙ fieri debet vocato illo,
cuius intereſt iuxta diſtinctionẽ decre. venerabilibus. in
prin. ĩ. e. hoc ꝓbat hæc decre. vt hic ſcripſi ſuper ver. ex-
cõicator. cũ. n. certo caſu impediri poſſit hæc abſolutio
ꝑ aduerſarium. vt hic, fateri oportet, eum requirendũ.
facit ſ. de teſti. ſignificauit. ſ. e. li. de ele. c. fi. Item fieri de-
bet cum cautione de parendo, ſi apparebit eum iniuſte
ligatum vt hic. ver. competens &c. cum. n. hæc abſolu-
tio fiat ſolũ in dubio, vt ꝓdixi quod dubiũ per probatio
nes poſtea certificabitur, per quas patebat, an abſolutio

iuſte

habeatur pro putatiua & imaginaria,ꝙ erit, cū patebit
eum non fuiſſe ligatū.an pro vera.ſ.cū apparebit illum
iuſte ligatum, male eſſet in hunc caſum prouiſum ad-
uerſario ,ſi nō cauiſſet, & per hęc verba intelliges diffi-
nitionē,quā in princ.dedi.¶ Ad ſeptimū dico,quibuſdā
videri verbū relaxationis plus cōpetere in hoc caſu,quā
verbū abſolutionis ,quaſi relaxio ſit cōius verbū , quod
adaptari pōt ad ius & ad factū.facit.ſ.c.venerabili.de ex
cep.apoſtolicæ.ȷ̄.eo.venerabilibus.§.ſed & ſi.& ȷ̄.e.pn̄ti.
& ſ̄ de teſti.dilecto.in fi.& quod ibi no.in vl.glo.& ſ̄ de
reſcri.capl̄m.vbi de hoc in gl. fi.ſi ergo per probationes
patebit ſnīam nullā intelligetur fuiſſe relaxatio facti,
alſ diceretur iuris. & facit, quod dixi poſt Hoſti.de offi.
or.c.pe.ſup fi.vl.gl.tn̄ decre.p̄dicta venerabilibus.ȷ̄.eo.ēt
in caſu quo,de nullitate dubitatur,vtitur ver.abſolutio-
nis,vt ibi patet in §.pen.& vl.Idē faciunt omnia alia iu-
ra allegata in prin.gl.& hoc,ꝓp quod de ver.nō vr̄ curā-
dū. & erit ſemper idē ſenſus, ex quo adiungitur ad cau-
12 telam.†debet tn̄ iudex exprimere cām,ꝓp quā de nulli
tate ſnīæ dubitatur,nec curo,an ordine verborū p̄cedat
abſolutio,an ipſius dubij expreſſio , & an dicat,abſolui-
mus ad cautelā, pro eo quod &c.an dicat cū dubitetur
&c.iō abſoluimus &c.eſt ſimile.ſ.de con.vtili vel inuti.
c.pe.& facit.ſ. e.c.proximo.§.1.¶ Rn̄ſio ad octauū ſatis
patet ex his,quę dicta ſunt ī mēbro ſecūdo. dicit Io.mo.
& Arch.ꝙ introducta eſt ſpāliter ad vitandū animæ pi-
culū,de ap.qua fronte.§.j.fateor dictū,ſed decre. illa de
hac ſpē abſolutionis nō loquitur. fit ergo ad habēdā in
dubitatā ꝑticipationem ſacramētorū & hominū , quæ
prius erat dubia,& peccatorū inductiua,vt ibi dixi inci-
denter,fit ēt ad prouiſionē aduerſarij, q̄nque fit ab pro-
uiſionē negotiorū, puta vt fiat eccleſiæ prouiſio. de ex-
ce.apoſtolicæ. vt habeatur veritas a teſte, vt in decre.ve-
niēs,de teſti. vt procedat actoris petitio realis vel perſo-
nalis,ꝯ quē de excōicatione excipitur.& ipſe replicat de
nullitate.¶ Ad nonū rn̄detur,ꝙ fit per ſuperiorē illius,
q̄ tulit ſnīam, de hoc tn̄ mēbro,& an hęc abſolutio fie
ri poſſit per ꝓferentē,& an per delegatū,ſatis hoc in ter
tia gl.& ſup illa.¶ Ad decimū rn̄detur,ꝙ fit de gratia n̄
de iuris neceſſitate, licet Ber.dixerit per hanc decre.ſta-
tuti,ꝙ cuilibet petenti cōcedatur, vt dixi in tex. ſup ver.
nulla. ſed primū verius ſ̄m Inn.& Hoſt. & de hoc ſatis
hic ſcripſi ſup ver. non negetur.vnde decre. venerabili-
bus.§.ſed & ex cā,& §.pe.& vl.ſemꝑ vtitur ver.pōi,nnn-
quā dicit debet.Itē decre.venerabilis.ſ.e.dicit,de gr̄a rela
xauimus ad cautelā,ad decre. iſtā rn̄detur, vt ibi ſcripſi,
ꝙ non negatur ad petitionē excōicatoris , vel aduerſarij,
nec accipio hic gratiam large, ſicut.ſ.de reſcri. ſedes. in
13 princ. ſed ꝙ † omnis abſolutio ēt facta non ad cautelā
dr̄ gratia . ſ.e.ꝑ tuas.ver.valet.& decętero.& c.cū illorū:
ver.ꝙ ſi clericū.cōiꝰ dicit bn̄ficiū,eo.ti.nō dubiū.c.noſci
tur.cū deſideres.& c.ad eminentiam. ſed dico gratiam
ſtricte,ad quā ſuperior neceſſario n̄ tenet.& facit, quod
dixi in prin.decre.ſed ꝙ non ſit gratia,vr̄,ꝙ cū apparet il
lū iuſte ligatū,cogitur ſatisfacere. gr̄æ vero dn̄t eſſe mā-
ſuetæ.ȷ̄.de re.iu.decet.dicit Io mo. non inconueniēs, ꝙ
vnū fiat gratioſè, cuius cā ceſſante, q̄ gratiā induxit,ceſ-
ſat gratia,mādetur exequēdū,quod iuris eſt, ſic.n.fit, cū
dubitatur de aliquo, an ſit filius , decernuntur ei alimē
ta,q̄ poſtea denegātur,cū apparuerit de ꝯrio cā cognita.
ff.de his q̄ ſunt ſui vel ali.iur.l.ſi iudex. hæc verba nō ſūt
neceſſāria,nā abſit,ꝙ gratia abſolōnis factæ reuocet̄,ſed
ſic conuenit eo ipſe, hoc.n. fuerat cogitatū & actū, ꝙ ſi
apparet ſnīam iuſtā ſatisfaceret per cautionē,ergo rece
ptā in eū caſum,diſtringetur ad id. ¶ Ad xi.rn̄detur.per
14 hāc decr.certū eſſe, ꝙ † ne fiat abſolutio, impediri pōt ꝑ
aduerſariū opponētē ſnīam latā eſſe ꝑ manifeſta offen
ſa,hēt tn̄ hoc probari.ȷ̄.dies.viii.vt hic.¶ Nec aggredior
cōfuſe hæc ſcripta ꝑ Inn. quærens de quatuor . primo,
15 an † ꝯ oēm petentē abſolutionē ad cautelā ꝓcedat ob-
iectio de manifeſta offenſa.& dicit Inno. ꝙ ſolū ꝓcedit,
cū petit̄ abſolutio ſnīæ latæ poſt appel.probata.n.mani
feſta offenſa apparet.appl̄onē non tenuiſſe.ſ.e. cū ſit. &
ꝓpoſuit,nō cōperit aūt,q̄ñ dr̄ nulla ꝓp intolerabilē erro
rē,quaſi impoſſibile ſit,ꝙ error talis ſit manifeſta cā,qua
re q̄s iuſte excōicetur, cū ſit huius ꝯriū.ſ.cā iniuſtæ ex-
cōicatiōis. Idē ſi dicatur nulla ex defectu iuriſdictionis
proferentis,nā priuſquā cōſtet, an ſit iudex,non eſt reci
pienda probatio manifeſtæ offenſæ.¶ Secūdo q̄ro qua-
liter iſtius manifeſtæ offenſæ fiat ꝓbatio, & an ſufficiat
ꝓcedere ꝓbationes factas in cā principali? Vr̄ ꝙ non,
nā talis manifeſtatio tolli poſſet ꝑ ꝓbationes inducēdas
in cā appellationis,licet q̄ñ appellatū nō eſſet,ſufficeret
ꝓbare ꝯ abſolutionē petentē ab iniuſta ſnīa offenſā fuiſ
ſe manifeſtā excōicati ꝑ euidētiā facti, vel ꝑ cōfeſſionē,
vel per ꝓbationē.ſ.de ver.ſi.cū olim.exēplū huius,cōdē
natus rite de furto, q̄a nō parebat,fuit excōicatus,petit
talis abſolui , dicens ſnīam iniuſtā, non arctabitur exci-
piēs ꝓbare manifeſtū furtū ꝑ euidētiā facti, cōfeſſionē,
vel ꝓbationes corā primo iudice receptas, vel ꝑ nouas,
ſed ſatis eſt ſibi,ex quo ille non appellauit,notoriū iuris
inſurgens ex re iudicata.ſ.de ver.ſi. ex pte.& idē ſi ſit ap-
pellatū,& non eſt ꝓſecutus appellationē.ſi vero fuit ap-
pellatum , ſi excommunicetur appellans,poſt appella-
tionem non tenet excōicatio,& tūc abſoluetur ad cau-
telā.ſ.eo.per tuas.& hic,ſi vero excōicetur appellās poſt
ſnīam, & an̄ appellationē ,tūc officio iudicis obtinebit
reuocationē huius ſnīę,ſicut & aliorū grauaminū,quæ
fierent illo intermedio,vt no.ſ.de exce.dilectę. & ꝑ hoc
vr̄ Inn.curꝰ verbū nūc poſuit ad lr̄am ꝯriū ei,quod no.
ȷ̄.e.venerabilibus.§.porro.in gl.ij.ibi dicā ad prædicta fa
cit.ſ.de appel.nō ſolū.ſubdit Inn.idē dicendū,ſi appella
tur a mandato vel interlocutoria data cū cāæ cognitio
ne.ſ.de ele.cū dilecti.de re iudi.ꝙ ad cōſultationē. dicit
ergo offenſam manifeſtā ꝓbari nō ſolū ꝑ euidentiā vel
vel cōfeſſionē,ſed ēt ꝑ probationē,cū receptis ꝓbationi
bus iudex tulit diffinitiuā ſup furto. ſed ſi dixit excōico
talē,niſi tn̄ emendauerit pro furto.ſ.de appella.p̄terea.
& iſte petit abſolutionē ab excōicatione vt iniuſta, exci
pietur ꝯ eū nō ſolū de notorio facti, vel cōfeſſione, ſed
ēt per ꝓbationes ab excōicatore receptas factū fuit eius
furtū manifeſtū,quare nō eſt abſoluendus.ſ. de verb.ſi.
cū olim.dicit ēt,ꝙ ſunt caſus, vbi n̄ per probationes ab
excommunicatore receptas , ſed per facti euidentiam,
vel cōfeſſionē ꝓbatur offenſa manifeſta,vt ſi iudex nul
lo iudiciario ordine ſeruato monuit , vt ſatisfaceret de
rapina,vel mādauit , ꝙ teſtimoniū redderet ī aliqua cā,
vel aliquid ſimile, quod q̄a nō fecit,excōicauit illū, ex-
cōicatus petit abſolui,vt ab iniuſta. q̄a nullus ordo p̄ceſ-
ſerit, excipi poterit de manifeſta offenſa dicēdo , ꝙ or-
do ſeruari non debuit, quia rapina fuerit manifeſta per
eius cōfeſſionē, vel ꝑ euidētiā facti.Idē dicit de teſte, in
quo nō requirit̄ ordo, ſed eſt de iure notoriū, ꝙ debuit
teſtificari,niſi legitimā excuſationē ꝓponeret. iō dictū
eſt.p̄dicta ꝓcedere,vbi nō eſt ſeruatus ordo iuris, quia ſi
ſeruaretur , mādatū trāſiret in rē iudica.de re iud. ꝙ ad
cōſultationē.& ſic nō eſſet neceſſe ꝓbare offenſam ma
nifeſtā,quia ſufficeret exceptio mandati, a quo nō eſſet
16 appellatū. ¶ Tertio † q̄ro, quare p̄ficitur terminus.viii.
dierū ad ꝓbādū manifeſtā offenſam ꝯ petētē abſolutio
nē ad cautelā,& p̄figitur terminus id opponēti ꝯ peten
tē abſolutionē ab iniuſta ſnīa? Dicit Inn.ꝙ ratio diuer-
ſitatis pōt colligi ex p̄dictis,nā primo caſu modicū p̄iu
diciū fit non probanti.ȷ̄.terminū,nā eadē exceptio cō-
petet opponēti,cū abſolutus vult ꝓſequi appellationē.
ſ.de app.cū ſit.& c.ꝓpoſuit. ſed ſecundo caſu ſi excep-
tio manifeſtæ offenſæ non ꝓbaretur ꝓp breuitatē ter-
mini,ſi fieret abſolutio,fieret ꝑpetuū præiudiciū aduer
ſario,q̄ decętero non poſſet agere ex p̄cedenti monitio
ne.vel mandato factis ſine ordine iuris. C. cōmi. epi.ꝑ
totum.licet q̄nque poſt abſolutionem poſſit inchoare
cām principalem,ſecus in mandatis ordine iuris factis,
vt dictū eſt. ſ.refert Inn.aliquos dicere, ꝙ idem termi-
nus præfigetur vtriſque, & ſ̄m iſtos quæſtio non pro-
cedit

cedit. ¶ Quarto quæro, quid ſi is, cui opponitur manife-
ſta offenſa, ne abſoluatur, vult deponere pignora pro ſa
tisfactione apud ædem ſactã, nunquid ſtatim abſolue-
tur, dicunt qdam ꝙ ſic, quia maliciis hominũ non eſt
indulgendum. Ian. ꝯdicens, ꝙ non eſt malitia, imò pro
uidentia, quia ſi ille non debet, excõicatio ſibi non no-
cet. ſ. eo. inquiſitioni, & ſi nõ admitteretur, poſſet malũ
euenire illi cui ſatisfaciendũ eſt, quia excõicatus ſciens
ſe debere pp confuſionem excõicatoris, non proroga-
bit cauſam, quam ceſſante timore confuſionis illius per
abſolutionem forſan pro poſſe prorogabit non obſtan
te depoſito, iudex aũt, cui nil probatũ eſt, nil mãdare pt.

S V M M A R I V M.

1 *Conſtitutio interpretans locum habet ſolum in eo caſu, quo locum habet ius interpretatum.*

2 *Excommunicationem minorem incurrens denunciari non poteſt illa minori ligatus, niſi conuictus, vel confeſſus.*

3 *Communicare cum excommunicato eſt mortale.*

4 *Iudex in propria cauſa nemo eſſe debet.*

C A P. III.

STatuimus. Primo ponit prohibi-
tionem de ſnia nõ fe-
renda cũ quadam proteſtatione. Scdo dat
modum, quo ferri põt ibi, ꝙ ſi. Tertio vitiat
ſniam aliter latam, & cõminatur ferenti ibi, aliter iudi-
cium. tolle literam infra [*præſumant excommunicare &c.*]
ab eo pondera literam iſtã. quã nullus gloſſantiũ põde-
rauit præter Ab. qui ſic dixit in ſummario intellectu in
participantes excõic. a ſe lata ſnia nulla eſt, niſi cõpetẽti
monitione ꝑmiſſa, plane etenim vr̃, ꝙ hic prohibitio re
ſpiciet ſolum factum excõicantis per hanc literam. ni-
mis. n. excõicantes erant proni ad talẽ ſniam proferen-
dam, excõico te cũ participib. vt hic in gl. pe. q̃ forma pi
culoſa erat, & iõ neceſſaria fuit prouiſio, ſed decre. ĩ. eo.
cõſtitutionem. & c. ſtatutũ. generalius loquuntur, nõ re
1 petendo hanc literã, ſed ad id rñderi poſſet, ꝙ † conſtitu
rio interp̃rans locũ hẽt ſolũ in eo caſu, quo locũ hẽt i'
interp̃ratum. in auth. col. ij. de filiis ante inſtru. do. natis.
circa fi. & facit, qđ dicã in decre. ſtatutũ. ſup ver. declara-
tionẽ, ex quo cõcluderetur, ꝙ ſi eṗs excõicaret partici-
pantes excõica. ab Archip. vel alio eṗo. licet ſnia poſſet
eſſe iniuſta, nõ eſſet ꝑ hanc cõſtitutionem nulla [*minori*]
de diuerſis ſpeciebus excõicationis ẽt minoris no. ſ. e. c.
pe. [*excommunicare*] nec in genere dicendo, excõico oẽs
participantes ꝯtati. nec in ſpẽ dicẽdo excõico Petrũ, qa
cõicat Martino ſm Innoc. [*damnato*] i. excõicato, vel eſt
adiectiuũ illius dictionis crimine, cui conuenit. ſ. eo. nu
per. ibi, rõne damnati criminis. & no. ꝙ in his q̃ partici-
pant in crimine nõ prohibetur hic fieri gñalis excõica
tio ſm Hoſt. & Io. mo. & dicit Hoſt. ꝙ cõicans in crimi-
ne hoc caſu incurreret duas ſnias. ſ. iuris & hominis, &
de ſcda bene fatetur, ꝙ prolator illã nõ incurreret, & fa-
cit ad q̃ſtionem, quã poſui ſup regula, cui licet. ĩ. de reg.
iur. ꝙ ſi rñdet antipoforæ ſm Hoſt. ꝙ ſatis patet. [*Iudex*]
ex hoc gñali ver. poſito. ſ. in prin. patet, ẽt delegatũ hãc
aggrauationem facere, ad hoc. ĩ. eo. ſtatutũ. in fi. & ſ. eo.
li. de offi. dele. c. ij. iuxta finem, & de priuile. eṗorum, ſm
Archi. ſed Abb. hic tenuit ꝯtrium, dicens nullo iure ca-
ueri, ꝙ delegatus hãc ſniam ferre poſſit, & delegatus iu-
riſdictionem nõ exercet niſi in cõtentio. in reſcripto. ſ.
de of. deleg. P. & G. & c. cum olim. & licet inueniat, ꝙ p̃t
excõicare impediẽtes iuriſdictionẽ ſuam, de of. dele. c. i.
& impediẽtes partẽ in producendis teſtib. vel probatio-
nib. ſ. de teſti. tã literis. & c. conſtitutis. ĩ. & ꝙ ſniam ſuã
exeqtur, de of. dele. ſignificaſti. hoc tñ nõ inuenit, ꝙ par
ticipãtes excõicet. & iõ poteſtatẽ ſuam, q̃ ſtricti iuris eſt,
nõ extẽdat. pro eo facit, qđ no. ſ. c. pri. in iij. gl. dicit ſtatim
tñ, quã Abb. nõ vidit, bene facit ꝓ primo dicto vt ẽt ibi
2 dicã [*Iubetur*] dicit Io. mo. ꝙ † is q incurrit minorẽ, denun
ciari nõ põt illa minori ligatus, niſi de ea cõuictus fue-
rit, vel cõfeſſus. facit ad hoc, qa ẽt in ſnia iuris ꝯſtare de
bet de crimine. ſ. cod. de homici. pro humani. in fi. [*poſt*
monitionem] ergo nõ ſimul cũ monitione, & vide, qđ di-
cam. ĩ. eo. cõſtitutionẽ ſup ver. p̃miſſa [*canonicam*] Hoſt.
hic voluit ſufficere generalem, vbi ferri dẽt ſnia gñalis,
hoc nõ placet, & vide qđ hic dixi. ĩ. eo. cõſtitutionẽ. ſup
3 gl. ſ. pprii. [*cenſura*] no. ꝙ † cõicare excõicato eſt morta-
le. ex quo pp id poteſt quis excõicari maiori, hoc verũ
poſt monitionẽ, de hoc hic per Hoſt. & Arch. vel vt di-
cit Hoſt. de hære. excõicamus. §. ſi vero. ver. ſi qui. aut cõi
care non denũciato eſt veniale, poſt denunciationẽ ſo
lẽniter factã eſt mortale, vide qđ plene ſcripſi, qđ metus
cã. ſacris. vltima. q. Arc. remittit. xj. q. iij. rogo [*pœnam*] no.
Abb. quẽ puniri de eo, qđ nõ ſortitur effectum, & facit
ſm eum ad q̃ſtionem de iudice, qui excõicauit non in
ſcriptis, ſnia forte pp præcedentẽ appl̃onem nõ tenuit,
ꝙ nihilominus incurrit pœnam capituli cũ medicina-
lis. ſ. eo. vbi ẽt dixi ſup ver. ſuſpenſus [*legitimam*]. i. lege ca-
nonica exp̃ſſam, vt in vlt. gl. poterunt & debebũt, cũ an
tiquæ pœnæ ꝑſeruentur, ſic. ſ. tit. ij. c. fi. §. per hoc, & me-
rito, qa cum curare deberet ꝑ ſuam inordinationẽ acci
dit. ſ. eo. cũ medicinalis. in prin. Io. mo. ¶ Prima glo. tria
ponit ſummã declarationem & prorogationẽ. ¶ Gl. ſ.
eo. alle. tria iura, tractat q̃ſtionem de eṗo cõicãte excõi-
cato ꝑ ſe, ponit opi. Ber. & ꝯtriam ĩ fi. all. pro prima. ¶ Pe.
gl. no. & remittit. ¶ In gl. ſ. e. ibi. l. pe. neq; imperare ſibi,
4 neque ꝓhibere qs põt. & ibi. Iulianus. ii. iniquũ † eſt ali-
quem ſuæ rei iudicem eſſe. ¶ In glo. j. in fi. & illæ duæ in
ſcholis cũ iſta legẽdæ q̃ & cõiũctæ fuiſſent, niſi obſtetiſ-
ſet diuerſitas auctorũ. ¶ In glo. puta. ibi [*& ſimilibus*] da-
bat Hoſt. verſum.

Si pro delictis anathema quis efficiatur,
Os, orare, vale, communio, menſa negatur.

Et ĩ fi. & de eo quod Ber. no. hic de viro & patre, an vxo-
ri vel filio excõicatis cõicare poſſint, ibi ſcripſi ſuper gl.
pe. & de materia glo. eo. tit. cum deſideres, in quarta glo.
plenius ꝑ Hoſt. in remiſ. quã ibi dedi ad ſummã. eo. ti §.
fi. ſuper §. vtile. ¶ In. gl. ſ. eo. nuper. ibi [*notantur*] hic verũ
dicendo, ꝙ decre. illa ĩducat nouã excõicationis ſpeciẽ,
vel dic aliter & melius, vt ibi dixi in fi. & ibi [*ligatus eſt*]
nõ ſic in papa, vt no. ſ. eo. nulli. & ibi tenet Hoſt. Inno. ſ.
eo. tit. qđ in dubiis, & hoc mihi placet, vt ſcripſi ſup glo.
colligitur. Idẽ hic Io. mo. & Arch. Hoſt. remittit ad ſum.
eo. ti. §. & q̃ ſit pœna. ſub. §. qd ſi eṗs. ponit ẽt hic Arc. qđ
ſcripſi poſt Inn. in p̃. c. qđ in dubiis. ſ. eṗm q excõicauit
aliquẽ cũ his, q auxiliũ dederũt, excõicatũ nõ eſſe, licet
fuerit de auxiliatorib. & in fi. dic, ꝙ illud ꝓcedit ex vi re-
ſeruationis. ſi dices, qs ergo abſoluet hũc eṗm? Rñdeo, ꝙ
ipſius ſupior, cũ difficultas hic nõ ſinat excõicatorẽ adi
ri, vt in eadẽ decr. nup. in fi. ¶ In glo. ſ. maiori. vt ſic ꝯtu-
macia creſcẽte creſcat & pœna. xxxi. di. qm̃ ĩ Romã ĩ fi.
vt lite nõ ꝯteſt. qm̃. §. vi. ¶ In glo. pe. ibi [*ipſo iure*] Boa. no
luit fateri hãc ſniã nullã, licet fateretẽ alr̃ ĩiuſtã, ſicut &
dr̃ de excõicatione lata ſine cã. ſ. c. ſacro. pp quod dicit,
quoſdã dicere, qđ nõ tenet quo ad Deũ vt hic, quo ad ec
cleſiã bñ. ſ. e. a nobis. vel cũ error exprimitur, qa dẽt ſe ex
cõicaſſe nõ monitũ, tũc nõ tenet, ipſa aũt decr. dẽt intel
ligi de participãtib', q nõ ſubſunt ꝓferẽti ſniam, ſed de
ſubiectis bene tenet, hic ñ ſunt digna relatu ¶ In vi. gl. I
fi. Hoſt. & poſt cũ Io. mo. & Arc. dicũt, ꝙ tenẽtur ĩiuria-
rũ. xi. q. iii. illud. & c. temerariũ. & de ſacrilegio. xxii. q. iii.
ñ ĩ perpetuũ. & carebit ad tp̃s arbitrariũ ꝯmunione ho-
minũ & ĩgreſſu eccl̃iç. ea. q. de illicita. & ad has pęnas ꝯ
eũ agetur corã ipſi' ſuperiore. ĩ. codẽ. venerabilibus §. ii.

C A P. IIII.

QVia periculoſum. C. eṗi nul
la pœnã
interdicti, vel ſuſpenſionis incurrunt, niſi
in ſententia ſint expreſſi. & tria facit. ꝑmittit
ꝯſtitutiõis cãm, ſcdo ꝯſtõnẽ ponit priuilegiãtẽ eṗos ibi;
nos. tertio excipit ibi., niſi. & vt dixi iſtud qa ẽ redditiuũ
cãæ [*vt epiſcopi*] no. Hoſt. ſ. de cle. non reſi. ii. Cardinalẽ
hoc priuilegio gaudere, ꝙ ĩtelligas ẽt de ñ eṗis. vide, qđ
Io. And. ſuper vi Decret.

dixi

dixi poſt Io.mo.ſ.eo.lib.de ſciſma.c.vno.ver. om̄em,[*conſtitutionis*]vide,q̄d no.in cle.de pœnis. cupientes.glo.no.
nouā practicā[*interdicti vel ſuſpenſionis*] q̄a ſicut in ſingulari p̄mitit, ſic in ſingulari proſequitur. [*Incurrant*]licet
eximantur a pœna tranſgrediendo,tñ grauius peccant,
q̄ alij.ſ.de tranſla.c.ij.ad fi.Hoſt. expreſſa gñalia igitur vł
vniuerſalia verba uis, qlibet & qcunq; nō ſufficiūt,niſi
exprimantur epi.¶Prima gl exprimit periculū,de quo
dicit tex. ¶Tertia glo. rñdet per.q.ponit opi.antiquā &
modernam p̄riam.pro rōne remittit.¶Pen.ponit anti
quam literā & opi.Hoſt.quam improbat. ¶Prima glo.
ibi.§.ij.al.iij.vide,de iura.calū.c.& ſup.j.gl.¶In glo.vt ſi.
ibi.§.hoc edictum.vide de reſcri.ſedes. ſup.iij.gl. ¶In gl.
ſecus[*ibi priuilegiare.*]Idem Inn.Hoſt.Io.mo. & Arch.&
Fran.& in fi.vt.ſ.eo.li.de homi.pro humani.q̄d fuit potiſſima cā ſubtractionis antiquæ literæ ſm Hoſt. qui dicit,q̄ in prima editione bene fuerat poſitum de excōicatione,ſed poſtea ſublatum, & ſic non errauit Guil.in
eo q̄d ſcripſit in Spec.de leg.§.nunc de ep̄orum.ver.ipſi
quoq; in multis,vt ibi ēt ſcrip.¶In glo.pe.ibi [*ſed dic contra*]idem Io.mo. ¶In glo.vlt.io fi.dicebatur ibi,q̄ id,q̄d
dicit ſi.ipſius.c.ſolet.non extendetur ad ſnias ep̄orum,
vel archiep̄orum,vt ibi etiam dixi in fine.

SVMMARIVM.

1 *Reſtauratio licet non cadat in quadam crimina, ſicut eſt homicidium & periurium,cadit tamen ſatiſfactio.*
2 *Interdictum corporis reſpicit ſingulos in materia, cuius corpus nō eſt capax.*
3 *Vniuerſitas poteſt agere & conueniri per procuratorem ſuum,ſed conſenſum alicui facto præſtare ſuo membro nō poteſt, cum nec conſenſum ſui corporis,nec corpus habeat.*
4 *Appellatio facta nomine capituli an tueatur ſingulos canonicos.*
5 *Statutum epiſcopi quando liget ſucceſſorem.*
6 *Epiſcopus an abſoluat excommunicatum per canonem archiepiſcopalem non reſeruantem abſolutionem.*
7 *Prohibere penitus eſt poteſtatem in totum auferre.*
8 *Vniuerſitas quid ſit.*
9 *Vniuerſitas,communitas,collegium,corpus, ſocietas ſunt quaſi ſinonima.*
10 *Poſſumus illud,quod commode poſſumus.*

CAP. V.

ROmana. Diuiſio.I.ij.gl. [*excōicationis*] iſta cōueniunt ꝯcor.ſ.c.i.§.
& hic eadem[*iuriſdictionem*]ordinariā,ſiue
ſi delegatam,vel ſubdelegatā, cū tūc recurratur ad delegātes.ſ.de offi.dele.ſup q̄ſtionū,ſm Hoſtiẽ.
[*omiſſis*]nō eſt mēs literæ,q̄ lacta prius ad eos remiſſione archiep̄s vel officialis p̄nt abſoluere, vt patet.j.eo.venerabilib.j.rñ.ſed eſt ſenſus,q̄ illos debēt adire pro abſo
lutione nō iſtos,ſalua ꝯſuetudine,de qua ſeq̄tur,tñ & ſine ꝯſuetudine appło ſcd̄a ad archiep̄m emiſſa gradatī.
j.proximo de illis ad ep̄m. ſcd̄o de ep̄o ad archiep̄m ſaceret eū iudicē[*ſubiectos*]immediate.ſ.eo.a nobis.j.Inn.
[*tantum*]negatiuā ſapit,de cā poſ.cū eccleſia, & intēdit,
q̄ diœceſanos ligat.prouinciales non,vt in gl. p̄ſentibus,
de ſuturis dicet.j.§. proxi.[*competenti*] ſpeciali vel gñali,
prout ſpecialem, vel gñalem ſniam ferre intendit Hoſ.
Io.mo.& Arc.[*caueant*]archiep̄s,& officiales ſui,& huic
literæ concordat.iij.q.lx.caueant.& expō.i.hanc cautelā
adhibeant,& quia.j.non apponitur decretum,nec verbum,quod id ſapiat,dico ſniam ꝯ hunc. §. latam tenere,licet ſit iniuſta.vt probatur.ſ.eod.ſacro.j.rñ.vbi ponit
ver.prohibemus.& §.caueat.vbi ponit hoc verbū, & tñ
vtrobiq; ſnia ꝯ id lata tenet, facit, quod ſm Ber.no.j.§.
proxi.[*ſnias*]excōicationis, ſuſpenſionis & interdicti,de
quib. in prin. ſed ab excōicatione maxime cauendum
eſt ſm Hoſt. tale quid,nonne abſurdum & iniurioſum
eſſet,ſi dicat p̄lat',excōico Io. An. ſi furtū ſecerit,ſi adul
terium cōmiſerit,cum tñ ad iſta paratus, vel ſuſpectus
nō ſim,tamen dicere poſſet,excōico te, ſi aliquid facies
ꝯ præcepta decalogi,vel ꝯ iura canonica. Idem dico de
forma ſequenti,debet enim me primo monere,vt ſatis
faciam ex quo nullum de trib.interuenit, non.n.cōcurrere debent monitio & fulminatio,niſi ex cā, nec mirum, cum ēt in monitione interuenire debeant dierū
interualla,niſi ex cauſa.j.eo.conſtitutionem. nec diſtin
guo,an ſit tale factum, quod reſtaurationem recipiat,
vt furtum,vel rapina,an tale,q̄d non recipiat,vt homici
1 dium & periurium, licet Fran.hic ꝯ.licet†.n.in iſta nō
cadat reſtauratio,cadit tñ ſatisfactio, & de hac hic loq-
tur.hæc vera.ſaluo eo,q̄d dixi,de exceſ. præla.c.j.ſup glo.
& ita[*quibus*]mora,culpa vel offenſa[*taliter*]q̄ omnino
multis craſſantib.locum habet.ff.de pœnis, aut facta.§.
ſi.vt pœna vnius ſit metus multorum.C. ad legem Iul.
repetun.l.j.& meta præſumptionis.ſ.eo. lib. de homici.
pro humani.Hoſt. [*In vniuerſitatem vel collegium*]vide q̄d
dixi ſ.eo.li.de vſuris.c.i.ver.qui non. & hic ſup gl.prohibemus. huius prohibitionis rōnem ſubnectit [*volentes animarum &c.*] dicit Hoſt. hanc rōnem ſibi nō placere,
niſi dicatur, q̄ p vinculū vniuerſitatis vincularētur ſinguli,& pro tanto conabatur iūgere rōnem hic in textu
ſequentē finem decreta. vt.ſ.[*ſoli*]culpabiles puniātur,
2 negligentes innoxij.tu dic†q̄ in materia, cuius corpus
nō eſt capax, interdictū corporis reſpicit ſingulos, hoc
patet.j.c.ſi ſniā.§.vl.vnde dicebat hic Innoc.ex litera ſequenti patere,q̄ ſi ꝯ capitulum impetrētur literæ,q̄ cogantur ad alicuius receptionem,q̄ delegatus coget ſingulos canonicos ad illius receptionē, licet ꝯ capitulum
non ꝯ ſingulos impetratum ſit reſcriptū, & hoc ea rōne,quia mandatū capitulo factum,vt aliquid faciat,intelligendum eſt, q̄ canonici & alia membra capl'i id faciant.ſ.de p̄b.pro illorum,q̄a capitulum, q̄d eſt totū intellectuale,& res incorporalis nil facere pōt, niſi p membra ſua.Item vł,ſi mādetur delegato,q̄ cogat vniuerſitatē facere ſolutionem debiti,vendinionem, permutationem,vel aliud ſimile,cogenda ſunt mēbra illi facto expreſſum p̄ſtare cōſenſum.& ſic de omnib. quæ in facto
cōſiſtunt,& q̄ per vniuerſitatem fieri non p̄nt,de extraneo vero impediente vniuerſitatem adimplere, q̄d dēt,
remittit Inn.de off.dele.ſane.& alle.ꝯ prædicta. xii.q.ij.q
3 manumittitur. ſolutio leuis ſm eū, nam vniuerſitas†bene pōt hēe libertum,& agere & conueniri per procuratorem ſuū,ſed conſenſum alicui facto præſtare ſuo mēbro non poteſt,cum nec ꝯſenſum ſui corporis, nec corpus habet. Dicit aūt in prædictis caſibus videri, q̄ ſi alicui cōmiſſa eſſet vniuerſitatis,q̄ per dele.vbi expediret
cogenda eſſent mēbra præſtare conſenſum in faciēdo
procuratorem,& alia ſimilia vitare,ſi enim ligaret,talis
ſententia abſentes & annicul i eſſent excommunicati,
q̄ eſt abſurdum,ſed iuſte poterit ſic ferri ſententia,excōmunico illos omnes de vniuerſitate, qui fuere mandato noſtro rebelles, ſententia autem interdicti, per quā
punitur quis pro delicto alterius,iuſtè fertur in vniuerſitatem.ſ.de ſpon.non eſt.in excommunicatione ſecus
xxiiij.q.iij.ſi habes, ſecundum Inno.Hoſt.Io. mo. [*innoxios*]de illo,qui non commiſit culpam, nec cōmittere
potuit,propter quam eſt excommunicatus, vt ſi eſt infans,vel ſi eunuchus monialem dicitur grauidaſſe,& vide,quod nota.in Spec.de confeſ.§.ij.ver.xj. videtur velle
Arch.q̄ ſi omnia iſta concurrant,q̄ non commiſit, q̄d
committere non potuit,& hoc ſit notorium & actu permanens,quod non liget ſententia, quaſi notorium habeat vim illam,quam erroris expreſſio.j.c.ij.§.pe.& vlt.
facit cle.de re iu.paſtoralis.ver.piſana. & ver. vt illud,de
actu permanente dixit,quia ſi eſſet actu tranſiens ſecus,
probatione opus eſſet, dat exemplum de excōicato, q̄
hæreticos duxit ad patrem morientem, vt manum ei
conſolationis imponerent,de quo.ſ.eod.li.de hære.filij,
& notorium eſt illum tunc fuiſſe poſthumum,qs reputabit eum ſnia tali ligatū, & tamen ſnia talis timenda
eſt.licet iniuſta.xj. q.3. quib.vnde probatio erit neceſſaria ſm eum,iſtud exemplum nō bene placet, q̄a nō video,quare notorium actu p̄manēs poſt ſniam effectiuè
plus debeat annullare ſniam, q̄ notorium perſiſtens
tempore

tempore ſniæ coniunĉto per monitionem notorij tpe
ſniæ, cum tempore innocentiæ. ad qđ bene facit decre.
paſtoralis, & ſimile, quod ſcripſi in materia negatiuæ. ſ.
de elec. bonæ. j. ſicut ergo notorium ſniæ fauens illam
in tm̃ fortificat, ꝙ ab illa non licet appellari, de app. cũ
ſit. & c. peruenit. & c. conſuluit. quæ tñ loquuntur in no
torio actu tranſeunte, ita & fortius tale notoriũ reſiſtẽs
ſniæ habet illã reddere nullã, potiſſime cũ fauorabilio-
res ſint abſolutiones, q̃ ꝯdẽnationes. ſ. de pba. ex literis,
cum ꝯcor. nam poſito notorio impoſſibilitatis negatur
oĩs obligatio ĩ. de reg. iur. nemo pôt. & ſic cõiunctĩ red-
ditur notoria iniquitas, & per ꝯs nullitas ſnię, quã ſicut
annullat notoriũ in pſona iudicis, de re iudi. ad pban-
dum, ſic & annullare dẽt notorium in cã. Si vero ſit no
torium, qđ nõ cõmiſit, tñ non negatur, q̃ vi cõmittere
potuerit, vide qđ dixi. ſ. eo. p tuas. ſup glo. error [*irretiri*] ꝙ
cõtumacia, vel culpa nõ eſt de neceſſitate excõicationis
quo ad vinculum. vinculat. n. ẽt iniuſta, bñ tñ eſt de ſub
ſtantia, vel neceſſitate iuſtæ excõicationis, & facit ad no.
de ele. bonæ. i. in fi. gl. q̃ incipit. & ſoli culpabiles. dicunt
quidã, vt referũt Inn. & Hoſt. ꝙ ẽt iſti culpabiles non ex-
cõicabuntur, niſi prius moneantur, & ꝯ ipſos cã cogni-
ta procedatur. ſ. eo. ſacro. ij. q. j. nemo. nec ſufficiet præce
dens requiſitio vniuerſitatis, alia eſt. n. cã vniuerſitatis, vł
capituli a cã ſingulorũ. xij. q. ij. ſ manumittitur, nam qđ
ad ſingulares, ſi capłm nõ vult recipere aliquem in ca-
nonicũ, vel ſi capitulum citatũ nõ cõparet, nã & ſi veni
ret ſingularis, nõ admitteretur ſine mãdato, vel cautio-
ne, nec poſſent ſingulares expedire, q̃ ad capitulum ptî-
nent, de his q̃ fi a maio. par. ca. c. j. & ij. ad materiã vide,
qđ ſcripſi. ſ. eo. li. de ꝯceſ. pben. ſi capitulo. in prin. cũ ſua
remiſ. & hic forſan voltat Io. mo. qui dixit hic, ꝙ qñ &
qualiter puniendi ſint culpabiles, tenenda erat doctri-
na tradita. ſ. §. caueant. alij dicunt & forte melius ſm In
no. ꝙ auctoritate huius ꝯſtitutionis iudices pñt excõica
re tales ſine noua cãæ cognitione, dummodo ꝯſtet illos
culpabiles, nam hoc ſolum requirit iſte finis. Sed ſi de
culpa nõ cõſtat, abſtinere debent, & tunc illos vocare te
4 nerentur. ij. q. j. nos in quã. & c. nemo. ſed q̃runt, an † appłõ
facta nomine capituli tueatur ſingulares canonicos, vt
de cætero non valeat ſnĩa ꝯ eos? Rñdent, ꝙ ſi iudex erat
delegatus, tuebitur illa appellatio ſingulares, ẽt culpabi-
les, & in quos ante appellationem potuiſſet ferri ſnĩa, qa
ſublato principali commiſſo. ſ. cã vniuerſitatis, ſublatũ
eſt acceſſorium. ſ. de cõſtitutio. tranſlato. ĩ. de reg. iur. ac
ceſſorium, p iuſtam ergo appellationem & in principa
li & in acceſſoriis deſinet eſſe iudex. Si aũt eſt ordinari⁹,
a quo per capitulum appellatum eſt in aliquo negotio,
cum illud per appel. ſit delatum ad ſuperiorem, pro illo
ſingularem canonicũ excõicare nõ poterit. iij. q. vi. mul
tum. & c. dudum. de of. le. licet. ꝙ ſi fecerit, capitulũ pe-
tere poterit ſnĩam pronunciare nullam, ſi capituli inter
eſt, vt quia nomine capituli, vel ipſum defendendo fe-
cit id, pp quod excõicatus eſt, vel quia capłm diffama-
tur, pro quo ſuus canonicus ſic denunciatur, vel alia iu-
ſta cã, ad hoc. ff. de fer. l. i. §. ſi vero. de app. dilecti. ij. ſed ſi
capitulum vellet dicere ſnĩam in canonicum latã iniu
ſtam, non audiretur, quia nec ille audiretur, niſi prius ab
ſolutionem peteret. ſ. eod. per tuas, & qđ dictum eſt de
excommunicato pro capitulo, dicendum eſt ẽt de re-
ctoribus ciuitatum excõicatis pro ciuitatibus. ¶ Prima
glo. diuidendo ſummat. ¶ Gl. can. ponit dr̃iam inter ca-
nonem archiep̃i & eius ſnĩam. ¶ Gl. quia tractus, ſignat
ꝯrium, & tripliciter ſoluit, iterũ ſignat ꝯrium & ſoluit.
¶ Glo. eſt ne. quærit & ſoluit. ¶ Glo. vt in coniugato. po
nit exemplum, q̃rit obiiciendo, & ſoluit. ¶ Antepe. glo.
rñ. per qõ. & ponit duas opi. ¶ In glo. quia tractus. ibi. l. j.
hanc. l. & l. egi. vide de ſepul. in noſtra. ſuper. v. gl. & ibi. §.
alimenta. vide. ſ. eo. li. de homici. c. ij. ſuper glo. prouidet,
& ibi in bonæ. alias in omnibus. vide de maior. & obed.
cum in eccleſiis, ſuper. i. glo. ¶ In glo. j. in fine. partes pa-
tent per. §. ¶ In glo. & in fi. & hoc per Archi. quia ad id.
qđ hic dr̃. Arch. excommunicare, ſignat ꝯrium. vj. q. iij.
c. ij. & ſ. de offi. Archi. archidiaconis. vide qđ ibi no. & in
c. cum ſatis. & vltra ibi no. inducit hic Archi. pro archi-
diaconis, de offi. or. cum ab eccleſiarũ, vbi plebanus mi-
nor archidiacono excõicat. Itẽ parochialis ſacerdos. ij.
q. j. nemo. & no. 24. q. iij. tam ſacerdos, ad canonem pdi-
ctum rñdet, ꝙ loquitur de cõibus cauſis, in quibus tam
metropol. q̃ ſuffraganei ſunt ordinarij, vt in cã ep̃i, pſby-
teri, vel diaconi & aliis, q̃ reſpiciunt ſtatum prouinciæ,
vel loquitur diſtributiuè, vt cauſæ ep̃orum ad metropol.
inferiorũ vero ad ſuum ep̃m referantur, vt ibi no. Hug.
¶ In glo & ſic. ibi. §. j lo. alle. de no. ope. nun. ſignificanti-
bus. magis proprie facit, de pben. referẽte. quæ loquitur
de Remenſi. ¶ In gl. canõ. ibi, ſicut olim. Idem Inn. Hoſ.
Io. mo. & Arch. & Fran. facit viij. di. qui ꝯ mores. vbi vi-
de p eum, qđ hic ponit circa hoc Arch. & in Spe. de cõ
ſti. ver. & no. de hoc ẽt ꝯ. eo. tit. a nobis. j. ¶ In glo. excõi-
co. in fi. vel dicit excõico. P. quia ædificat, vel ædificaue-
rat in cœmiterio eccleſiæ ſm Inn. qui idẽ repetit de gñā
li, de qua in ſeq. glo. ¶ In glo. ſ. eo. in fi. & ĩ. c. ꝯſtitutionẽ,
& ibi, dicam, qđ hic no. Hoſt. de non ferẽda ſnĩa, quã iu-
dex credit nõ proficere. ¶ In glo. quia tractatus. ibi [*audi-
tis*] vbi de hoc & ſ. de ſepul. in noſtra. & eo. li. de homi. c.
5 ij. & ibi [*ipſo facto*] & refert hic Arc. quoſdã tenere, ꝙ † ta-
le ſtatutum ep̃i ligat ſucceſſorẽ. dicit ipſe, ꝙ Hu. lxiij. di.
Adrianus, credit ꝯrium, dicit tñ, ꝙ ſucceſſor ligatur ſnĩa
canonis volẽtis, ꝙ cõmittens actũ dãnatũ, eius dãnatio
ne ſe inuoluat. 24. q. j. c. j. in fi. hoc non placet. & vide, qđ
dixi. ſ. e. li. de cõſt. c. ij. ij. tñ. in prin. & ibi remiſſi ad regu-
lã ciuilẽ. ĩ. de reg. iur. & in fi. & ſic habes vnã dr̃iam inter
ſtatutũ & ſnĩam quo ad excõicationẽ, quã infligũt. aliã
collige ex gl. q̃ incipit canõ. ſ. e. c. iij. eſt in prãte abſoluẽ-
di, quã collige ex eo, qđ ſcripſi, de pben. graue. ad fi. ſuper
ver. relaxetur. quartã circa idẽ ex eo, qđ ſcripſi, de inſti. ex
6 frequentib. ſup vlt. glo. volũt hæ duæ remiſſiones, ꝙ † ab-
ſoluat ep̃s excõicatũ p canonẽ archiep̃alem nõ reſeruã
tem abſolutionẽ. Item excõicatum p ſtatutum ꝯfirma
tum p papam, a ſnĩa tñ archiep̃i p papam ꝯfirmata nõ
abſoluit. quintam quo ad durationem ipſius, collige ex
eo, qđ no. in pdicta decre. a nobis. ĩ. eo. tit. in fi. pe. gl. p de
cre. fi. de offi. leg. ſextã trimembrẽ colligas hic, qa ſnĩam
pcedere dẽt mora, culpa, vel offenſa, ꝙ nõ eſt in ſtatuto,
& hic redimus ad primã. qa proprium eſt ſtatuti ligare,
futura. ſeptimam, quia ſnĩam hẽt pcedere monitio, alś
pferens incurrit pœnam decre. ſacro. eo. li. qđ eſt in ſta-
tuto pp rationem prædictam. octauam ſm opinionẽ q̃
hẽt, valere ſtatutum editum nõ ĩ ſcriptis. collige ex eo,
qđ dixi. ĩ. de regu. iur. nemo pôt. ad fi. in fi. qõnis. nonam
hẽt op. ꝙ excõicatio p ſtatutum ligat ſuperiorem & ſuc
ceſſorem, ꝙ nullo modo poſſet ſnĩam ſm omnes, hãc,
diſputãdo iprobaui in. q. ad quam. ſ. remiſi. ¶ In gl. ꝯdẽ-
natus. in fi. Inno. & Hoſt. idem ponunt, cum primus ter
minus fuit hominis, vt quia præceperat iudex, ꝙ. ĩ. xx.
dies ſolueret. & quærit Hoſt. qđ ſi appellet pẽdente ſcđo
termino, ꝙ teneat, alle. de appel. prætetea, tenet ꝯrium, di
cens decr. illam intelligi, qñ infra primũ terminum, &
infra dies a tpe prolati mandati, vel ſniæ appellauit, alias
per appellationem nõ releuatur. ſ. de appe. qõnẽ. & de
re iu. ꝙ ad conſultationem. dic vt dixi in dicta decre. pre
terea. ij. ¶ In glo. vt in coniugato. ibi [*condemnationem fa-
ctam de non moroſo*] puta promiſi reſtituere centum, quã-
do creditor peteret, quæ prius in iudicio petiit, & con-
feſſus fuit. ¶ In glo. pone exemplum [*in fi.*] vel pone per
decreta. ad noſtram. ij. de iureiur. & per decret. primam
& vltimam, de eo, qui fur. or. re. Innocen. dicit & Hoſt.
ꝙ iuſta cauſa eſſet, ſi excommunicaret cruce ſignatos
non portantes publice crucem, nõ enim debent, ſubtra
here bonũ exemplum, ſup. nec ſe celare, vel ſm eos ex-
cõicat tolerantes hæreticos, vel cõſimiles. ſ. de hære. ex-
cõicamus. §. credentes. & xxiiij. q. iij. ſi habes. Io. mo. po-
nit exemplum, qñ neſcitur, quis commiſerit delictum,
p decre. ſi ſacerdos. de offi. or. & dicit, quòd cancellaria

dat formam, quæ dr̃ ꝯ occultos detentores. Frã. impro-
bat exemplum iudicū, qui mandant p̃ſbyteris, ꝙ citent
aliquos, alias illos excõicant, tu potes addere iuſtã cãm,
qñ conſentit ille, in quem fertur, vt cõtinuè ſeruatur in
recipientib. mutuum, qui ſponte recipiunt p̃ceptũ ſub
pœna excõicationis, quã extunc de ſoluẽdo i termino,
de quo cõuenit. facit regula ſcienti. cū cõcor. j. de reg. iu.
¶ In glo. an vniuerſitas, [in fi.] ibi dedi alias remiſſiones,
vbi ẽt ſcripſi, an poſſit vniuerſitas de publico crimine p
ſindicum accuſare, & vide, qđ dixi. ſ. tit. ij. c. vl. ſup gl. pe.
de ſingulari, an puniri poſſit vniuerſitate punita. ¶ In gl.
7 per hanc. ibi [quidem] Hoſt. qui dicebat, ꝙ † penitus prohi
bere eſt poteſtatem in totum auferre. Idem Ioã. mo. &
Archi. & idẽ Frã. addens rõnem, ꝙ hoc eſt priuilegium
vniuerſitatis, ꝯ qđ ſnĩa lata nõ tenet. ſ. eo. li. de cõcel. p̃b.
ga cunctis. de priuile. volentes. ſimile qđ poſt eum dixi,
ſ. eo. li. de excep. pia. ſup gl. licet. n. & de offi. or. romana,
ſuper gl. licet. & ibi videas ſolutionem huius dicti, & ibi
mã capax, vt hic plenius intelligatur vltra ea, q̃ de ſino-
do, cõcilio, cœtu & cõuentu hñr per Iſido. xv. diſt. c. j. in
fi. eſt ſciendum, ꝙ. prout dicit hic Io. mo. vniuerſitas di-
cta eſt ab vniuerſo, & vniuerſum dr̃ quaſi in vnũ verſũ,
qñ. ſ. plures habent ius, vel cãm cõuenti in vnũ, vt faciãt
vniuerſitatem, quia. ſ. hoc eis conceſſum, eſt ab his, q ſu-
8 per hoc ius habent. ff. de col. illi. l. iij. itẽ vniuerſitas † eſt
plurium corporũ inter ſe diſtantium vno noie ſpeciali-
ter eis deputato collectio, & p hoc vniuerſitas ab exor-
dio in vno ꝯſtitui non põt, licet in vno cõſeruari poſſit,
ff. qđ cuiusque vniuer. ſicut. §. fi. & de hoc. ſ. de poſtula.
9 gratũ. cū ꝯcor. iſta vero nomina † vniuerſitas, cõitas, col
legium, corpus, ſocietas ſunt quaſi idẽ ſignificantia. vñ
cõitas dicta eſt a cõi, & eſt cõe ꝯpoſitum a con & mu-
nium. i. officiũ, quaſi cõio pluriũ in vnũ officiũ. ſ. de p-
cu. cõſulti. vt quia habent arcã cõem, ſigillũ cõe, vnũ re
ctorẽ & cõſimilia, ar. ſ. de exce. p̃la. dilecta. Collegiũ aũt
dr̃, quaſi in vnũ collectũ, & eſt collegiũ ſ̃m Papi. ſocie-
tas collegarum in vno honore poſitorũ, & hoc põt di-
ci caplm, de quo dixi. ſ. de reſcr. caplm. in prin. & eps cũ
capitulo faciunt vnũ corpus, cuius eps caput, canonici
mẽbra. ſ. de his q̃ fi. a p̃la. ſine cõſenſu capituli. nouit, &
iſta dicũtur vnum nõ ſimplr ſed aggregatione, ſicut ar-
cha eſt vnũ aggregatione, & dom⁹, & grex. q a. x. oues fa-
ciunt gregẽ. ff. de abige. l. oues. & ob hoc nullũ horum
eſt vera pſona, q̃ eſt rei rõnabilis indiuidua ſubſtãtia. in-
de collegium dr̃ pſona non vera ſed repreſentata. ff. de fi-
deiuſſ. mortuo. excõicatio aũt ligat ſolũ veram pſonã,
de offi. dele. c. pe. & ſ. de iureiur. ſicut. iij. de reli. do. cũ di-
lectus, & habentem animam rõnalem. ſ. c. j. de re. eccle.
non alienan. ſi quis presbyterorum. Item baptizatũ. xij.
q. iij. omnis chriſtianus, ſed vniuerſitas caret anima &
baptiſmo, ideo hic penitus prohibetur vniuerſitas excõ-
municari. ꝙ eſt ſic, põt aũt ſubtrahere, ꝙ excõicatio la-
ta ſit nulla. ar. C. de leg. non dubium, ex verbis liquet, ꝙ
hic eſt fortior prohibitio quam. ſ. eod. lib. de offic. ordi.
romana §. pe. & facit in auth. de ali. & emphi. §. ſanctiſ-
ſimas. col. ix. Item ibi eſt vera perſona, hic repreſentata.
Item ibi materia capax & apta ad recipiendam hãc pe-
nam, licet modus nõ ſit aptus, ſed hæc perſona repreſen-
tata nõ eſt capax impreſſionis excõicationis, & ob hoc
nil agit. quia ſ̃m phyloſophum, actus actiuorum ſunt
in patiente bene diſpoſito, nam ſi referatur ad verã per-
ſonam, cõtingeret vnius diei puerum vel abſentẽ liga-
ri. itẽ agere in ſingulis in hoc caſu nõ eſt poſſe, cũ pote-
10 ria ſit de genere bonorum ſ̃m Phylo. & † ob hoc illud
poſſumus, qđ commodè poſſumus. ff. de ver. ſig. l. nepos
Proculo, & per hoc ſit reditum ad illud generale, ſi nõ va
let vt ago, valeat vt valere põt. de quo. ſ. eo. li. de deſpon.
impu. c. vno. qđ eſt intelligendũ, ſi nõ ſequitur ex eo in-
cõueniẽs, vt ibi hic aũt ſequeretur incõueniens, de quo
p̃dixi, facit ad p̃dicta. xij. q. ij. q manumittitur. ff. de acqu.
poſ. qui vniuerſitas, in prin. de vſuca. cũ qui ædes. in pri.
& l. rerum mixtura, per quas leges patet, ꝙ poſſidere, vel
vſucapere vniuerſa non reſpicit ſingula, & vide, qđ dixi
poſt Inno. & Hoſt. ſupra eo. ti. grauem. in glo. ciues. & ſu-
pra de iureiur. veritatis. ſuper vlt. glo. & c. ſicut. iij. prope
fi. Et in fi. & quid tunc de ſucceſſoribus, an ligẽtur, vide,
quod no. xxiiij. q. iij. c. i. in prin. & vij. q. j. ſicut vir. de inter
dicto not. j. eo. ti. ſententia. in glo. antepe.

SVMMARIVM.

1 *Cuilibet dicens, nihil excipit.*
2 *Societas ius fraternitatis habet.*
3 *Clerici quando poſſint arma mouere.*
4 *Res violenta non præſcribitur, niſi prius purgato vitio.*

CAP. VI.

Dilecto. Primo ponit allegationẽ & cõ
cluſionem generalem, ex qua
ſecũdo infert ſpecialem ibi, & quam tertio
fortificat per argm̃ a. minori ibi, & quidẽ,
& dixit Hoſt. ꝙ hæc decre. dirigebatur cuidam fratri mi
nori pœnitentiario papæ, qui legatus erat in illis partib.
& vocabatur frater Io. Lemocin. qui ſup hoc papam ꝯ-
ſuluerat, an decano licuerit vtroq; gladio ſe tueri, ꝯque-
ſtus. n. fuerat ſ̃m Hoſt. & Boa. Bahnus quidam, ꝙ ipſe
decanus oĩa Ceſar erat, q a vt presbyter & vt miles, nũc
cenſura, nunc armis procedebat ꝯ ipſum & eius terrã, li
cuit iuris auctoritate, quare ex parte decani bellũ erat li
citũ ex parte Bahni temerarium, ꝙ ſonat verbũ iniurio-
ſe, qđ ſequitur ſcdm Hoſt. & vide, qđ ſcripſi poſt eũ. ſ. e.
li. de homi. pro humani. ſup ver. diffidatur [iniurioſe] cir-
ca hoc remittit Inn. ad ea q̃ dixi, ſupra de ſo. cõp. verum
[non aderat] maximè ſ̃m Hoſt. & Arc. & p hoc ſubaudi-
rũ & forte, p qđ p̃cedit, ſoluitur obiectio, per quã ſumi-
tur a ꝯrio, ꝙ ſi decanus ſpali gladio ſe tueri potuiſſet, ad
ſpirituale recurrere non debeat. ſe tueri hoc licet clerico
vel laico, ẽt ſi iudex ſuus ordinari⁹ ordine iudiciario nõ
ſeruato iniurietur i reb. vel pſona ſ̃m Inn. C. de iure fiſ.
l. prohibitũ. li. x. in auth. vt iudi. ſine quo. ſuf. §. volum⁹.
col. ij. dicit tñ Inn. quo ad hoc ordinariũ p̃ceſſum, ẽt q
habitus eſt p modũ inquiſitionis, de accu. inquiſitionis. &
c. ſup his. de offi. ord. c. i. & talis p̃ceſſus eſt legitimus etiã
ſ̃m leges. i auth. de coll. §. iubemus. ff. de offi. p̃ſi. l. ꝯgruit.
Idem Ioã. mo. & facit, qđ dixi, de teſti. ſpo. ꝯquerente. in
prin. & in fi. q cũ concor. qđ dicit hic Inn. eſſe ordinariũ
proceſſum in modum inquiſitionis, ꝯrium vr̃ ei. qđ dixit,
de accu. cum oporteat. vbi poſt eum ſcripſi ſup ver. nõ
ſubito. circa medium glo. ver. nec mireris. ſolue p id, qđ
dicit in prin. illius glo. defendere, & qñ ad talẽ tuitionẽ,
vl̃ defenſionẽ fertur excõicatio, nõ eſt neceſſaria moni
tio. de hoc p Inn. de cen. venerabili. in mag. gl. vltra me-
dium [occurrere] repete potuit [præſertim.] Idem ſi nulla
alia cã, vel excõicatio præceſſiſſet. Inn. [alijs cauſis] forsã
manifeſtas iniurias inferebat eccleſiæ, de ver. ſi. ex parte,
iij. vel fecerat ſtatuta ꝯ libertatẽ eccleſiæ, vel ipſius eccle
ſiæ hoĩes opprimebat, de imu. ec. nõ minus. & c. aduer-
ſis & ſ. e. nouerit. & c. grauẽ. ſ̃m Hoſt. [ipſum decanum ex-
inde] ſ. q a illũ excõicauerat [contemptis] cõtẽnitur excõi-
cationis ſnĩa multis modis. primo, qñ excõicatus accu-
mulat culpã culpæ. ſcđo, qñ ex certa ſciã intrat eccleſiã
ẽt qñ non dr̃ officium. 24. q. iij. clericus. 25. diſt. c. j. circa
pri. niſi cã p̃dicationis, qua audita exeat. ſ. e. rñſo. tertio,
qñ non intrat eccleſiã, ſed ad valuas audit officiũ, ꝙ eſt
ꝯ iura, de pe. qđ in te. ſ. eo. p mittimus. de priuile. qđ non
nullis, & clerici hoc faciẽtes & nõ abſtinẽtes puniri de-
berẽt, ad hoc. ſ. eo ſignificauit. quarto, q a cõtoni catholi
corũ, quos euitare põt, ſe ingerit, de cle. exc. mi. illud. §. il-
lud. quinto, qñ nimis dormit in ſnĩa ſic ligatus. ſ. eo. per
tuas. ver. verũ. & maximè vltra annum. xj. q. iij. rurſus &
c. q cunq;. de hæreti. excõicamus. §. ſi vero mucro. vide. ſ.
eo. li. de homi. pro humani. ſup eodẽ verbo, vbi inuenies,
p hoc dicit Arch. & quidẽ no. optimã rõnem Innocẽ.
1 [cuilibet] iudici & priuato clerico & laico † nil excipit. n.
qui dixit cuilibet. de maio. & obe. ſolitæ. ad fi. ſ̃m Hoſt.
2 [viro] multo fortius ſocio, nam dicit lex ꝙ † ſocietas ius
fraternitatis habet. ff. pro ſo. ſo. l. verum. in principio,

[auxilium]

[*auxilium*]nedum cōſilium.& dicit Hoſt.hic terminari, qđ diſputat Gratia.22.q.1.per totū [*participes*]dicit Hoſt. hic expediri opiniones notatas.ſ.eo.quantæ.ſ.q ligatur, qui poteſt ēt vt priuatus prohibere clericū verberari, & id nō facit,pōt hoc procedere, cū doloſe omittit,vt ibi ſcripſi in fi.[*profectò*]imo multofortius.Inn.quaſi ex ordine charitatis pl⁹ ſibi,q̄ proximo teneatur,vt in glo.decano. vide qđ no.23.q.viii.in pri.vbi no.†qđ clerici poſſint arma mouere.Hoſt.hic recitās opi.ibi no.quas ēt videre potes p eum in ſum.de treug.& pa.vbi remittā in gl.dicit,q clerici habētes tēporalē iuriſdictionē indiſtīcte pro defenſione ſua & ſuorū pōt ſumere arma, quia hęc iura permittunt,vt.ſ.in prin.& 23.q.i.noli.cū capitulis ſequentib.q ſi tpalē iuriſdictionē nō habēt,non licet eis arma ſumere in propria pſona, niſi ad defenſionē,vel niſi hortando.23.q.vi.§.ecce.q ſibimet.q.d. ſine requiſitione alterius iudicis, quia reſpublica eſt nō priuata.Ho.[*eccleſiaſticum*]dū tñ eccleſiaſticus nō exerceatur nec pro ſua,nec pro aliena iniuria, niſi in hoīes ſuæ iuriſdictionis. materialis aūt defenſio pro ſe & ſuis exerceri pōt, ēt in hoīes cuiuſcunq; iuriſdōnis ſm Inn qui ēt refert quoſdā dicere, q ēt incōtinēti nō poſſit qs excōicari prapina, niſi pmiſſa monitione,tñ(vt dicit)melī⁹ vr, q ſi rapina eſt manifeſta, poſſit ſtatim excōicari, niſi incōtinēti eā reſtituat,ſi eſt pñs,eſt.n.iuſta cā, vel ſi non eſt ibi,fiat infra certū tps, qđ duxerit pfigendū.ſ.c.pxi.§.caueāt.ff.de rei vē.ſi res mobilis.& l.ſe.[*alterum altero*]quaſi ēt tpalē eccleſiaſtico, & eccleſiaſticū tpali[*maxime*]q.d. potuit gladiū tpalē ad alium ptinentē ſuo ſpeciali iuuare & auxiliū tpalis ad aliū ptinētis in ſui ſpūalis auxiliū puocare,de quo nulli dubiū.xcvj.di.cū ad verum.& x.di.cum ad verum.xxiii.di.q.v.de liminib.de iudi.cū nō ab homine.de cle.ex.c.ij.de male.ſtatuimus.& in Lombar.vt epī & comites ſibiinuicē auxiliū dent,in rubro & nigro.& de deci.c.de decimis. & l.fi.in auth. iuſiur.quod pſta.§.æquus ero.col.ij.& vt dif.iudi.coll.ix. [*exerceri*]pſuluit Ho.ſpiritualē pmittit quaſi lucē & ducē, demū ad tpalem recurri, quaſi ad maleū,de homi.poſtulaſti.24.q.v.miles.& c.ille gladium.dicit ēt p hoc, c.comprobari, qđ notauit in ſum.de treu.& pa.§.q ſit iuſtū.& de reſti.ſpo.§.j.& pp ibi ſcripta aliqua de illis p eū hic reperita decido:. ¶ Prima gl.ſummat. ¶ Secunda rñ.per ob.de c.q̄ ſunt. ¶ Antep.gl.obiicit & ſoluit. ¶ Vlt. gl.obiicit & ſol.p diuerſitatem vſus. ¶ In gl.iij.ibi reperi. qđ ſfacit Hoſt. & ſi qd addit.vide vbi.ſ.remiſſi. ¶ In glo. no.qa[*in fi.*]vñ dicit hic Hoſt.q quādiu purgata fuerit rebellio & cōtumacia Balini, quicqd facit decanus,iuſte ad ſui defenſionē facere vr, ēt ſi impugnet,dat ſimile.q
4 †res violētia nō pſcribitur, niſi prius purgato vitio.inſti. de vſuc.§.furtiuæ,& §.qđ aūt. itē reus excōicatus in iudicio grauatur appellans quis apponem proſequendo agat pōderato initio vr ſe defendere de excep. cū inter. dilecti.dilecte.& c.ſignificauerunt.ſic & infidelis cōiūx iniuſtè agens,licet relinquatur, vr relinquere, de diuor. quāto.ver fi.n. ¶ In glo turbatus [*in fi.*].ſ.prouocationē ad cām,alibi ponitur pro imitatione boni exēpli,vñ cātat eccleſia in feſto martyrū. Marcelli & Petri,quorum gaudemus meritis,prouocemur exēplis.Io.mo.& Arc. ¶ In glo.p tales[*in fi.*]dicebat ergo hic Inn. nō licere clericis,vel laicis aliquos, quos crederent, vel certo ſcirent iniuſte excōicatos iuuare p excōicatorē, cogendo eum relaxare ſnīam, vel abſtinere a denūtiatione,qa nec licere eos cogere iudicem ſecularē ad ſuam ſnīam relaxandam.dicit enim hāc decre.locum hre,maxime vbi infertur corporalis violentia nō verbalis,ſubdit aūt,q ſi prælatus excōicaret aliquem ſi oppreſſum habētem iuſtam cām iuuaret armis materialib. vel alio modo,cū ſnīa lata ſub cōditione,ille poterit appellare,& poſtea eū iuuare.ſ.de ap.præterea.ij. ¶ In gl. quia ordinaria ibi[*ſi non licet*]Hoſt.inducit illud,miſerere animæ tuæ placens Deo.& 86.diſt. non ſatis. C.de ſerui.l.pſes.ff.de his q ſibi mor.pſci.l.j. ¶ In glo. ergo cuilibet.ibi [*ubi*]de hoc.C.de cōmer.& merca.l.ij.vbi plures cōcor.de hoc. ¶ In glo. pen.in fi.dicit Ioan.mona. q iſta non ſunt aduerſantia, ſed ſibi mutuum ſubſidium præſtantia, vt hic in fine.

S V M M A R I V M.

1 *Appellatio iuſtificari non poteſt, quando eſt appellatum ante diffinitiuam,niſi ex actis iam habitis.*

2 *Excommunicatio iuſta non fertur ab homine niſi pro contumacia.*

3 *Prælati & eccleſiaſtici imponere & exigere poſſunt pœnas pecuniarias.*

4 *Archiepiſcopus nō eſt competens iudex,cum excommunicatur ad petitionem partis.*

5 *Excommunicatio non ſuſpenditur per appellationem.*

CAP. VII.

VEnerabilibus. Alias incipit,cæterum. & ſic alleg. Ioan.mo.dicit,habet multa dicta, & primo vſq; ad.§ porro.oſtendit,qñ habeat, vel nō habeat archiepſ iuriſdictionem abſoluendi excommunicatos a ſubditis ſuffraganeorum, vel ab ipſis ſuffraganeis.ſecundo vſq; ad.§.ſed ſi.oſtendit eo caſu,quo a iudice eſt abſolutio ante oīa fienda, niſi in caſib.tertio ibi, ſed & ſi §.penul.& vltimo,tractat de abſolutione ad cautelam dādā,qñ de nullitate ſnīæ dubitatur. quarto in.§. ſane.quid, qñ de nullitate iuſtitia quæritur.quinto in.§. denique.quandam cōſuetudinem approbat.ſumabitur autem ſm has partes.& primo ſuper.i.gl. reliquæ in textu.dicunt Io.mo.& Arch.q inter archiepm Rothomagen. & eius ſuffraganeos grandis fuit quæſtio corā Inn. IIII. & vt dicunt ex regiſtro patere. primo proponebant ſuffraganei p archiepm querelam ſuper multis articulis.ſecundo pars archiepi rñdebat ad illa,& hæ duæ partes ſunt deciſæ.tertio per ipſum Inno.fuit ſententiatum & cōſtitutum vt hic, & q̄ plura.etiam de hac parte tria ſunt deciſa,& de eadem materia abſolutionis & de eodem Rothomagen.& ſuffraganeis loquitur decre.ad reprimendam.ſ.de of.or.dicit autem Arch.ſe de libro do. Inno.quaſdam glo.habuiſſe,quæ hic ponentur ad literam,p hoc patet,q Guil.in Spe.de cōpe.iudi.adi.§ ſequitur.in fi.male dicebat hanc decre.fuiſſe Alex. IIII.ſuſpicor aūt, q hic de principio deciſum continebat id,qđ ibi hr ante fi.ver. Item no.& pp id allegabatur pro rubrica,de fo.compe.[*excōicatis*]ſuſpenſis. vel interdictis.ſ.e. romana.j.rñ.[*litigantibus*] vel non litigantib.ad hoc.j.§. attamen.& §.ſimiliter.& §.fi.[*audienda*]ad hoc,ſupra eo.li.de fo.comp.romana.j.rñ.& pro.licet copulet,ſatis eſt q ad alterū horū agatur,cū ſemp metropolitanus ſit iudex cōpetens rei [*ſecus*] ſ.quia non audiet illum excōicatū[*de illo*]ipſo ſuffraganeo[*quoniam*] pro qa redditiuū cauſæ[*ſpectat*] principaliter alle. iudex ſnīam per ſe latā defendere pōt.ij.q.vj.quo cū epi.& c.hoc ēt. vbi de hoc, & vide,quod ſcripſi,de reſcri.dilectus.j. in prin.alle.Arc. & no.Innoc.de tranſac.de cætero. & de procura.in noſtra,quia ipſius,ſupra de ap. cum ſpeciali.Inno. ¶ Porro. hæc pars ſcđa hoc intendit,archiepſ in caſibus,in quib. iuriſdictionem habet ante cognitionē cauſæ abſoluit excōicatum ad petitionem partis, vel ex officio,niſi dicatur excōicatus pro manifeſtis offenſa vel contumacia,& contumaciæ præſumptæ & manifeſtæ ponit exēpla[*offenſa*].ſ.c.proxi.[*manifeſta*].ſ.de ver.ſi.ex parte.Inn. [*citatus*]an credatur nuncio hic Arch,cui placet,qđ no. Io.iiij.q.iij.teſtes.alias incipit patroni.vide, qđ ſcripſi,de ap.cū parati.ſuper.iij.glo. [*querimoniam*] vel ſupplicationis vel reſtitutionis in integ. quæ petat, vel ſupplicet ſe reſtitui ad cauſam agendam ſine pęna expenſarum,vt plene notauimus.ſ.de proc.querelam. de reſti.in integ. ex literis.vel apponis,per quam dicat reuocādā ſnīam. C.qūo & qñ iudex.ab eo. cōi enim iure cum ſnīa tranſierit in re iudi.ſibi ſubueniri non poteſt. Item vr,ſi tātū ſnīa excōicationis ſimpliciter lata eſt.ſ.excōico. Pe.quia fuit contumax in tali termino, vel terminis hæc.n.ſnīa licet non ſit diffinitiua, tamen ſi non ſit appellatū,tranſit in rē iudi.ſ.de re iudi.q ad cōſultationem.ſalt^e quo

ad hoc,vt ſuper expenſis& cōtumacia excuſanda vlte-
rius non audiatur, ſemp tñ auditur pro abſolutione pe-
tenda,quia nunq̄.quominus ſatiſfacienti detur abſolu-
tio,tranſit in rē iudi. Inno.[*aduerſario*]ep̄o,vel illo,ꝑ quo
lata fuit ſnīa[*nec pendi.*]C.de iudi.ſancimus.Innocē.ſ.vt
lit.non cōte.qm̄.§ in aliis.Ioā.mo.[*impendi*].ſ.expenſarū
reſtitutione nō facta,ꝙ patet ex ver.ſeq. & hoc ſonat il-
lud penitus,qđ præcedit,& hr̄ de offi.dele. cū cōtingat.ī
fi.& hoc vr̄ expediri quod no.ſ.de teſti.co.c.ij.in vlt.glo.
cum ſuis remiſſionib.& vide , quod ibi dixi.ſecus autē,
iſte.§ & præcedens determinat notata in ſpe.de contu-
ma.§.j.ver.& no.& §.fi.ver. ſed nunquid excōicatus , &
plenius vide in cle.de do.& cōtu.ſi aūt. in vlt.gl.[*confitea
tur*]& ſic ꝯſitetur ſe grauiter peccaſſe,vt patet.xj.q.iij.cer-
tum.14.di.c.j.9.q.j.ſciendum.& no.8 q.i.in ſumma.Ar-
chid.prǣuiderat ſorſan iudice ſibi aliquem terminum
ſtatuente Archid.[*compareret*]ff.de re iudi.contumacia.
Inn.[*præſtita*]ſic.ſ co.li.de do.& cōtu.actor.Arc.& hoc
ipſum,vbicunq; ergo iudex ſuperior,pōt abſoluere , vel
condēnare in cā pro qua excōicatio lata eſt,dēt abſolue
re excōicatum, niſi obiiciatur de manifeſta offenſa , vt
dictum eſt.Inn.[*probare velit*] ſed ex quib. actis dicit Io.
1 mo.nō ex nouis†quia cum ſit appellatum ante diffini-
tiuā.talis appellatio iuſtificari nō pōt niſi ex actis iā ha-
bitis.ſ.de ap.interpoſita.§.fi.facit.ſ.eod.li. de ap.cordi.&
cle.eo.ti.appellanti.de iam actis ergo intelligatur, ſi fuit
negatum ſuꝑ exce.[*inſtructum*] vel pro alia,ſi forſan fa-
ctum iudicis non fuit inſtructū , & ꝑꝑ id fuit appellatū,
vt q̄a noluit iudex dare quartam productionem teſtiū
cū iuris ſolēnitate.ſ.de teſti. vltra tertiam.nam, vt dicit
Arch.tunc,quia negotiū non fuit inſtructum corā pri-
mo iudice. & ꝑ legitimā appſonem iuriſdictio tranſfu-
ſa eſt in archiep̄m,hoc coram eo probari poterit, vt co
ram iudice competenti[*audiendus*]no. ad id.de quo ſatis
dixi.ſ.de ap.ex parte.j.de quo hic Archi.approbans opi-
nionem Hoſt.quam ibi videas[*deberet*] rō.quia tunc &
ī principali & in acceſſoriis eſſet offenſa manifeſta ſm
Io.mo.& Arch. vocant acceſſorium negotiū expenſa-
rum.Sed ſi ex cauſa.tertia pars.& §. iſte cum.§.pe.& vl.
hoc dicunt,excōicatio lata poſt appellationem interpo
ſitā ex cā probabili non ſtatim pronuntiatur nulla , ſed
fieri pōt relaxatio ad cautelam, ēt anteq̄ incipiat de ve-
ritate cauſæ cognoſcere.Idem ſi dicatur lata per intole
rabilem errorem.& in ꝯrium error ille probabiliter de
fendatur,appellet ēt extra iudiciū.j.§.fin. [*illico*]idē ver.
C.de appel.litigatoribus.ca.ii.q.vj.in fi.ver.litigatoribus,
[*nullam*] debet tamen recipi probatio appellantis ſuꝑ ve
ritate,de ap.interpoſita.Innoc.[*ad cautelam*]probabiliter
dubitatur,an teneat excōicatio.ſ.eo. ſolet. In.[*relaxare*]
ēt priuſq̄ incipiat de veritate cauſæ cognoſcere.j.c. §.fi.
¶Sanè.hæc pars quarta hoc intendit, ſi certū eſt,excōi-
cationem eſſe iuſtam,fiet remiſſio, ſi certū eſt eam eſſe
iniuſtam,non fiet,ſi eſt dubium , fieri pōt relaxatio.ſed
honeſtius eſt remittere, tenet tñ relaxatio, vbi archiep̄s
eſt iudex , licet non fiat remiſſio[*manifeſtum exceſſum*].i.
manifeſtam contumaciam deſcēdentem ex aliquo ex
2 ceſſu,quod dr̄, quia † ab homine non fertur excōicatio
iuſta niſi pro contumacia,& vide.qđ ſcripſi.ſ.ca.i.ſuper
glo.vt quia.in prin.& in fi.[*periculum ſpeciale*] non enim
loquitur de illo generali , de quo.xi.q iij.ep̄i ſi a ſacerdo-
tali. illud enim cum ſit regulare, non veniret exceptiue
in mora.ſupra de app. qua fronte.& ſ.eo ſacro.§.i.[*preſ
ſus*].i.omnino vel penitus ſine difficultate, ſupra eo.c.j.
§ ſuperior. & expone vt ibi [*mox*] de hac dictione,ſupra
de elec.quia propter. ſuper eadem dictione cum ſuis re
miſ.[*dubitetur*]exequitur oīa mēbra.ſ.aut ꝯſtat pro, aut
ꝯ,aut dubitatur, cōperit quid diſcernitur per ſuperiora.
¶Deniq;]hæc quinta & vlti. pars in diuiſione hoc intē-
dit,archiep̄s in caſib.in quib excōicare pōt,ſi conſuetu-
do hēt emendas pecuniarias pōt exigere[*ſuffraganei*]in
hoc erat dubitatio,quaſi de ſuis ſubditis nō dubitaretur
[*emendas*]ſupra de offi.or.dilectus,de his emēdis dicim⁹,
ꝙ prælati illas imburſare non debēt,de quo vide no.de
pœ.c.ij.in gl.ij.& qđ ſuꝑ ea dixi[*ſecundum conſuetudinem*]
3 dū allegatur hæc decre. ꝙ † ꝑlati eccleſiaſtici imponere
& exigere pn̄t pœnas pecuniarias,rōdetur, ꝙ hæc decr.
probat ꝯrium,cum de ꝯſuetudine dicat,hæc licere qua-
ſi nō de iure , ſed dici pōt,quo ad ſubditos ſuffraganeo-
rū pōderatur hæc cōſuetudo,vel aliter pōderatur ꝯſue-
tudo patriæ quo ad caſum , q̄bus licebat excōicare,per
quā licebat emendas exigere,remiſſiones dabo ſuꝑ glo.
pōt.no.quia hic & j.§.proxi.& ſupra §. ſed ſi ex cā,cum
loq̄tur de abſolutione ad cautelā,ſemꝑ dicit, pōt,nō di
cit,debet.ꝑterea,quæ ſcripſi.ſ.eo.ſolet.ſuper ver.nō nege
tur.& in.x.membro ſummæ.[*Patenter expreſſum*]idē tex.
ſupra eo.ſolet.i.rñ.in fi. & ſupra de of.dele.cū cōtingat,
refert Arch.quoſdā dicere.nō eſſe intolerabilē errorē.ſi
ſcribatur pro irregulari,eſſet aūt intolerabilis,ſi ſcribere
tur pro crimnoſo in crimine ꝑſeuerante hic in literis
exꝑſſo , alias licet ēt diceretur error intolerabilis,non tñ
eſſet patens vt hic,vel exꝑſſius,vel apertus,vt ſequitur,qđ
hic req̄ritur.alij dicunt ſufficere,ꝙ error ſit notorius,ēt
ſi nō exprimatur in literis,arg.ff.de of.vica.c.j.& vide,qđ
dixi.ſupra eo.Romana §.vlt. Arch.putat non ſufficere,
ſi ſit notorium, niſi ſit expreſſum,vt hic & in iuribus in
princi.allegatis.ad idem.xi.q.vi.§. item ſi ſnīa ꝯ ius,& fa
cit,quod no. in gl. quam ſtatim inducam vltra mediū,
& quod ibi dixi.i.hic textus exponit id , per qđ expedita
ſunt notata.ſupra cap.per tuas.in glo.error[*bonum eſt*]vt
orare,officium dicere , ieiunare, infirmos viſitare & ſi-
milia[*illicitum*]vt hominē offendere,pacem frangere,ꝯ
infirm venire , & ſimilia aſſerat, niſi aliquid aſſereret,qđ
faceret caſum dubium,ſtatim pronūciaretur nulla,ſed
ex quo res habet tractū.ſicut in appellatione, ita & hic
fiet abſolutio [*prohibuiſſet*] reſpicit prima duo exempla,
[*minuiſſet*]reſpicit ver.aut quia extra iudiciū , hoc & il-
lud priuſq̄,qđ ſequitur.additur ad.§.ſed ſi ex cā.¶Prima
glo.ſummat principium . ¶Glo.poſt diffinitiuā,quærit
& ſoluit,ponit opin.contrariam.¶Glo.ſic.ſupra m.p.q.
an captus a priuato &c.¶Pe. glo.rñ. per quæſtionem &
ſol.¶Vltima glo.ponit differentiam. ¶In.j.glo.in.fi.ſub
4 dens,ꝙ†archiep̄s non eſt competens iudex,cum excōi-
catur ad petitionem partis ſine appſone petit abſolui,
vel aliat de parte cōqueritur,cū non ſuffraganeus,ſed is,
pro quo lata eſt ſnīa.illam defendere debeat, ſi vero pe-
tit ſuffraganeum pro iniuſta excōicatione puniri, tunc
eſt iudex idoneus . Idem ſi petit abſolui a ſnīa lata per
ſuffraganeum procedētem ex officio, hoc vult pars pri
ma.reliquas in tex.ſum maui.¶In gl.ſupra eo.in fi.vide,
qđ dixi,ſupra eo. ſtatuimus.ſuꝑ vl.gl. ¶In gl.vt ſupra,in
fi.vide,qđ ibi no.in gl.ſed qualiter.& ſupra eo.ſacro.ver.
cūq;.in.i. gl. ¶In glo.poſt diffinitiuā.ibi[*poſt excommuni-*
5 *cationem*]q̄a†per appellationē non ſuſpenditur excōica-
tio,ſupra de of.ordi.ad reprimendā.Inn. & ibi nō solū,
ſupra eo.lib.de app.& ibi[*neceſſaria abſolutio*]idē Guil. in
Spe.de ap.§.de of.a.ver.ſi vero poſt ſcias,quod Archi.in
decre.non ſolum.tenuit,ꝙ per iudices officium ſic ob-
tinet reuocari talem excōicationem,ſicut alia attenta-
ta.inducit gl.Inno.ſupra c. ſolet,cuius dictū ibi ad literā
videas in xi.membro ſummæ.ver.ſi vero excōicatur ap
pellans . & idem dicit hic æquparans talem ſnīam ſnīæ
latæ poſt appellationem , & tñ ſatetur hic , ꝙ hoc caſu
neceſſaria eſt abſolutio,aut corrigere voluit,quod dixe-
rat,aut eſt ſibi ꝯrius , aut vult inducere nouum caſum,
quo ſnīa nulla eget abſolutione , quod non capio dicit
autem ipſe,ꝙ in libro domini Inno. erat hic talis litera
appellatum . qm̄ priuſq̄ incipit de appellationis cauſa
cognoſci.abſolui debet appellans , exceptis &c. ſunt re-
motum, quia ſatis id exprimebat litera præcedēs.& ibi.
[*alij dicunt.*]Io.mo.hic & j.eo.tit.is cui.§.fin. qđ tñ ibi in-
telligit,qū appellatum eſt a ſnīa diffinitiua. vt tunc ſuſ-
pendatur totum , quicquid factum eſt in præiudicium
deliberationis pēdentis. Secus ſi ſolum ab executione.
dicebat ergo , ꝙ ex quo eſt iudicatum, ineſt executio
directo,

directo, vel indirecto, debet ergo iudicatum ſuam hr̄e executionem, ex quo per applonem ſuſpenſum nō eſt rēr, ergo appellare ab executione directa vł indirecta nil eſt, quia non tangit id, a quo ortum habet executio, nā talis dat liberum antecedens, a quo ortum habet executio, & negat conſequens ad illud. ſ. executionem iudicati, & ſic loquitur, de ap. cōſtitutus. vbi decanus, nō appellauit a confirmatione, ſed confirmationis executione, ꝑꝑ quod appellatio fuit repulſa, nec admittit vt per viā exceptionis, licet agere poſſit, & dicit ibi, quod dū erat vicecancellarius multas literas caſſauit, in quibus narrabatur appellatum non a prouiſione ſed ad prouiſionis execution. & in fi. Item credēdum eſt, ꝙ hæc litera mutata fuiſſet, vel detracta, ſi fuiſſet correcta, ſicut. s̄. e. quia periculoſum. & s̄. c. i. §. j. & ꝯ ipſum Io. mo. facit, qd̄ poſt eum ſcripſi. s̄. eo. li. de hæreti. vt officium. §. pe. ſuꝑ vlt. gl. ꝙ inter iſtas decreta. non eſt prius & poſterius approbatione. ¶ In glo. quos. vide in fi. glo. Inn. dicit Io. mo. ꝙ licet illis caſibus nō relaxetur excōicatio, iudex tñ̄ appellationis poſtq̄ cognoſcere incepit, an ſit recipienda appellatio, īhibere poterit, ne dicta excōicationis ſñia executioni mandetur, vt ibi ¶ In glo. ſic. s̄. ibi etiam a priuato. Arch. ꝯ per l. ſtatim alle. cui gl. rñ̄det. & in fi. & probatur per cle. de pœnis, multorum ver. illis. ¶ In gl. pura, ibi, [*vi fluminum*] ſicut fuit quarto die Ianuarij & plurib. ſequentib. in flumine reincur. annis dñ̄i. Mcccxxxv. qd̄ ita creuit, ꝙ plurib. dieb. tranſiri non poterat [*& multa*] aliquid exprimit hic Archi & vt dicit. ca. peruenit. xviij. diſt. vult, ꝙ debet eſſe neceſſitas vrgens & inexcuſabilis, & remittit ibi. & ea. di. ep̄s. & c. placuit. xxiij. di. cōis filiꝰ, de conſe. di. iiij. hi qui. ¶ In gl. quaſi. ibi [*vera*] quidam ꝯ, pro quibus facit, quod no. ff. de in inte. reſt. l. fi. in vl. gl. & C. qūo & qñ̄ iu. conſentaneum. in gl. præſentata. & l. ſe. ibi. j. gl. dicebat ēt Arc. ꝙ eo caſu licebat procedi ad ſententiam, inducens no. per Inno. de accu. ad petitionē. vi de remiſſ. quam hic dedi in tex. ad cle. cū gl. cōcor. Iac. de Ra. & Pe. de Bel. ſub dubio forte, vt Cy. citat in auth. qui ſemel. C. qūo & qñ̄, vide in. x. q. & ad ꝯrium rñ̄dēt, ꝙ citationes tres fiunt non ſolum ad contumaciam p̄ſumendam, ſed ēt ad malitiam cōuincendam. C. de iudi. auth. iubemus. s̄. de dolo. prout in gl. iuſta. in fi. s̄. e. li. de offi. dele. ſtatuimus. ij. ¶ In gl. ad idem. in fi. Io. mo. alle. ff. quæ ſen. ſine app. re. l. j. §. item cū. & ff. de tuto. & cu. da. ab his. l. ſcire. ¶ In glo. excōicatio. ibi [*vel poſt*] hoc honeſtius, quā id facere in abſolutione ob decre. ad aures, de ſimo. & vide, quod dixi ſuꝑ ver. ꝯrium. vbi ēt allego. xlix. conſtitutionem cōcilij generalis, cuius mentē poſui, de accu. ſicut olim. & in fi. ibi dedi remiſſiones, quas ēt hic dat Arch. xviij. di. quē. & xciiij. di. c. vlt. 36. q. v. ſi qs, cuiuſlibet. 2 1. q. v. ſi vos. & per Hoſt. in ſum. de offi. or. §. quid ptinet. ¶ In glo. ꝙ hic, in fi. ſed duo addit, q̄ dixi hic in textu in vlt. glo. ¶ In gl. pe. in fi. de hoc p Inn. & Hoſt. eo. titu. per tuas. vbi dixerat Hoſt. §. pura abſolutione, ꝙ illam facere non poterat Archiep̄s. niſi prius conſtaret eſſe veram cām appellationis, & extunc habebit optionem abſoluendi vel remittendi, vt ibi ſcripſi circa finē ſed vt ibi dicit Inno. optionē intelligi non pōt, ꝙ hēat, poſtq̄ cognouit iuſte appellatū, quia tunc iniuſte ageret remittendo ad eum qui excōicauit iniuſtè, de quo puniendus eſſet. Itē ſi conſtat, appellationē iniuſtā, maleſaceret abſoluendo eū, quē tenetur remittere, vt ibi, ergo nō datur optio, qd̄ tñ̄ velle vr̄ decre. Alex. in decr. ipſa ꝑ tuas. dicebat aūt illā loq̄ ſm antiqua tp̄a, qñ̄ licebat appellare ſine cā, de ap. cū ſit rō, vñ̄ qa nō cognoſcebatur de appellationis cā, ſed de principali, merito dabatur optio abſoluendi, vel remittēdi, ſed cū poſtea per iura noua trāſferatur iuriſdictio in ſuperiorē niſi appareat appellationem eſſe iuſtā, non erit locus illi optioni, ſed expectabitur, ꝙ appareat de iuſtitia appellationis, vt poſſit abſoluere, hæc ſatis ſunt hic expedita tam in pura abſolutione, neque ſit, qñ̄ appellatum eſt poſt excōicationem. s̄. in prin. q̄ in abſolutione ad cautelam, qñ̄ appellatio præceſſit, de qua hic ī fi. de prima tñ̄ refert quoſdā dicere, ꝙ a ſñia excōicationis appellari pōt ſine expſſione cauſæ, ſicut & diffinitiua, ꝙ ſibi non placet, cū interpoſitio eius non ſuſpēdat effectū ſñiæ, de ap. paſtoralis, habet ergo deferre principale negotiū, ad qd̄ neceſſariū eſt eam ex cā iuſta & vera interpoſitā, de ap. vt debitus, cum ergo ꝯ ſñiam illum effectū operari nō poſſit, quē appellatio ad diffinitiuam ꝯ ipſum patet æquiparationē faciendam nō eſſe, de qua. s̄. ſed æquiparandam eſſe appellationi a grauamine, hoc intendunt verba Inno. facit, quod dixi. s̄. e. j. ſuper glo. vt quia. in fi.

S V M M A R I V M.

1 *Excommunicatus aduocationem exercens an teneatur ad reſtitutionem ſalarij inde percepti.*
2 *Teſtamentum imperfectum quando valeat.*
3 *Teſtamentum quid ſit.*
4 *Excommunicatus comparatur relegato.*
5 *Deportatus poteſt emere, vēdere, cōtrahere & alium ſibi obligare.*
6 *Excommunicatio iniuſta an aliquando liget.*
7 *Excommunicatio de ſui natura eſt potius medicina, quam pœna.*
8 *Vſurarius ſi manifeſtus eſt, irritatur ipſius teſtamentum.*
9 *Notarius ſi eſt excommunicatus, non tamen ſententialiter damnatus, valet inſtrumentum ab eo confectum.*

CAP. VIII.

DEcernimus. Nō diuiditur, decernit tñ̄, qui ſunt cogēdi, qua pœna, per quē, qua forma, & ad qd, & hoc trimēbre, & de hac decre. eam tamē allegando fecerat mentionem Ab. de excep. pia. dicens ꝙ Alex. IIII. ſtatuerat etiam ī ſeculari foro tales repellēdos, & hæc decre. fuit pars illius, quia nonnulli. s̄. de immu. eccle. eo. li. vt ibi dixi in prin. [*ſeculares*] vide, quod dixi in decret. pia. ſuper ver. opponatur. & ſuper gl. intelligas [*eccleſiaſticis iudicibus*]. i. epiſcopis, qui proprie ſunt iudices ordinarij tam in ciuitate, q̄ diœceſi. xj. q. j. de pſona, ſm Arch. ergo idem dico in oī eo, qui haberet in loco ep̄alem iuriſdictionē vel quaſi, ꝙ eſſe pōt. s̄. eo. li. de priuile. facit. 24. q. v. adminiſtratores. & ꝯcor. qd̄ ſcripſi. s. de teſta. Io. ſuꝑ ver. diœceſanum. & facit, qd̄ no. s̄. eo. lib. de vſuris, q̄q̄. in glo. intelligas, ēt no. ꝙ duæ decre. quas vlti. alle. j̄. glo. dicunt de locis ordinariis permiſſa. tolle literam [*compellantur*] quæ eſt. j̄. [*repellere*] nō enim debet ſecularis poteſtas illum ad. j̄. ſcripta recipere, quē ſua mater excluſit, vt ſaluus fieret ſpiritus eius. xj. q. iij. audi. Ioā. mo. hanc autem repulſionem de notorio facere debet iudex, etiam nullo opponente, vel compellente, de excep. exceptionem [*excommunicatus*] maiori. ſupra eod. ſi quem. credet autē ſecularis iudex illi eccleſiaſtico hoc dicenti. ſ. illum excōicatum ſm Io. mo. quia non ſecularis iudicis ſed eccleſiaſtici eſt hæc cognitio, facit. j̄. eod. ſi iudex. cum concor. vbi autem inter iudicem eccleſiaſticum & partem eſſet quæſtio, aut ille negat ſe excōicatum, & tunc ēt corā eccleſiaſtico iudice probare habet excōicans, ꝙ per ſuas literas fieri poterit, de quo dic, vt ſatis no. de proba. poſt ceſſionem, cum ſuis remiſ. Si vero fatetur ſe excōicatum, ſed dicit ſententiam nullam, vel iniuſtam, dic vt ſupra ca. proxi. & ſupra eo. ſolet. ſm Io.
1 mo. [*patrocinando*] nota. Hoſt. de exce. pia. ꝙ † excommunicatus aduocationem exercens teneatur ad reſtitutionem ſalarij inde percepti, alle. ſupra de iudeis. cum ſi. Itē facit hæc litera pro Gui. qui no. in Spec. de offi. ordi. iudi. §. i. in fi. ꝙ inuitis etiam partibus ex officio ſuo iudex talem repellit, nam, vt hic vides, compellit ad hoc etiā ſecularem, idem not. in Specu. §. impedierit. in princi. [*cuius*] idem ver. infra eodem ſi iudex, ſupra eod. libro de ſta. mona. periculoſo. §. porro. & vide, quod ibi ſcripſi, [*& in iudicijs*] in eccleſiaſtico foro teſtificabatur excommunicatus in caſu, ſupra eo. li. de hæreti. in fidei fauorē. ¶ Prima glo. fortificat textum, & allegat tria ſimilia. ¶ Tertia glo. ampliat textum in vno, in ſecundo remittit. ¶ Vltima glo. primo tex. coadiuuat. ſecundo

quærit,circa id dat quatuor remiſſiones,arguit pro,opi.
ponit,ad quam inducit vnum textum pro & ꝯ. tertio q̃
rit & ponit opinio. pro & ꝯ & tertiam diſtinguentem.
¶In glo.vlti.§.i. vlti. colum.viij.& ibi. [*Barbarius*] cuius
mens hr̄ in.§. ſtatim aile. & ibi.l.i. vide de teſti.cog.præ-
terea.ſuper glo.non ergo. ¶In gl.i.ibi[*duo ſunt*] & cle.de
iureiuran.Romani.de re iudi. paſtoralis . ad finem.ver.
nos tam ¶In glo.vlt.ibi[*teſtificari*] an poſt abſolutionē
hoc poſſit.prolixè tractat hic Archi.de quo ſatis.iiij.q.j.
in ſumma.& dixi plene poſt Inn. ſ̄. de teſti.teſtimoniū,
cuius Inno.opi.hæc placet Arch.ibi, vide, quod hic di-
xit.& ibi[*non poteſt*]etiam ꝯ excommunicatum, de quo
in Spec. de teſte.§.j.ver. ſed nunquid excōicatus,& ver.
ſeq.& ibi per Hoſt.& Archi.& ibi per Gar.& Ioā.mo.&
ibi ſ̄m Hoſt.& Guar.idem Io.mo.in præ.decre.q̄q̄.quia
ſi manifeſtus vſurarius non teſtatur vt ibi,multominus
excommunicatus. idem tenuit do. Stephanus prouin-
cialis in ſua diſputatione,inducens in aut.coll.viij vt cū
de ap.co.§.generalem . Item quia generaliter prohibita
eſt cōio excommunicato, volēs ergo dici hoc pmiſſū ,
inducat ius expſſum,alleg.de tranſla.c.ii.ver.ſed neque,
& qđ ibi no.& hæc fuit rō Hoſt. qui etiam per præ.§.ge
neralē.tenebat,ꝙ non poterat hæres inſtitui.& idē Gar.
Io.mo.iſte p̄dictus,& no.Hoſt.in ſum.de teſta.§.qs ſit ef
fectus.ver.& prodeſt hoc notare . Ad hanc partē facit,
qa nō pōt eſſe arbiter,vt no.ff.de arbi.l.Pedius.§.j. Guil.
in Spec.de arbitro.§.differt.ver.item ſ̄m eum, ſed Ioā
dicta decret.cū voluntate.& eo.ti.vt ibi ſcripſi in gl elee
moſinas . nil allegando dixit, excōicatum teſtari poſſe.
idē Arch.in decre.pia.& idem Pe & Abb.in diſtinctio-
nibus præter caſum.§.credentes,ipſorū rō,qa[*vt dicunt*]
ipſe donare pōt,vt patet in præ. c. cum voluntate,ergo
& legare.C.de leg.l.fi. cū legatum ſit donatio a teſtatore
relicta,inſti.de leg.circa prin.& ſic pōt teſtari,qđ eſt hæ
2 redibus prouidere,& litigia vitare,propter† qđ valet qñ-
que teſtm̄ imperfectum.C.fami.ercil.l.fi.C.de teſtamē.
hac conſultiſſima.§. ex imperfecto.& ex ꝯrio ſequere-
tur,ꝙ non poſſet animæ ſuæ prouidere relinquendo ad
pias cauſas,qđ tamen non eſt prohibendū , de ſent.exc.
tñ.& c.inter.Item ꝯhere pōt,eo.titu.li veniet. quod licet
inter viuos fortius licet in vl.voluntate.C. de le.fu.ca.l.j.
& inſti.eo.tit.ff.de annu.le.l.j.immo , ꝙ non licet inter
viuos,tñ licitum eſt in vltima voluntate, vt adulto mi-
nori libertates dare,in auth.vt ſpon.lar.§.j. Inſti. qui &
ex qui.cau.§.ergo.Item cū infamis poſſit teſtari.C.de ſe
cun.nup.l.j.quare non ipſe , cū ipſe ēt a cōibus actib.ſit
excluſus.ff.de his qui no.infa.l.ii.§.miles.ff. de teſti. l.iij.
§.lege. C. de digni.l.ij.li.xij.& §.credentes.q.ſ̄.allegatur ,
& auth.credentes.C.de hær. vbi ſunt eadem verba,mul
tum facit pro hac parte,vt ſequitur in glo.nam ſi ſpāle
eſt in excōicato pp credentiā,vel ſimilem cām,cui ſolū
poſt annū interdicitur teſtī factio,relinquitur,ꝙ eius ꝯ-
trium eſt gñale in excōicato ob aliam cām & infra an-
num.xxv.di.qualis.cū concor.ff.ad tnu.l.j. ad finē,maxi
me cū excōicatus non pdat bona. nec ſit ppea perditu-
3 rus.& † teſtm̄ ſit diſpō, qua qs diſponit quid de reb.ſuis
poſt mortē fieri velit ff.de teſt.l.j.ergo excōicatus teſtari
poterit,cū habeat rerū adminiſtrationem & dñiū , vñ
4 dr̄ † cōparandus [a] relegato, vt no.de ap.paſtoralis.in vlt.
a gl.q teſtari pōt.ff.de inter.& rele.l relegatorū.§.i.& §.ſeq.
& ſi diceretur,alias nō valere , valet ſaltē inter pſonas.C.
de ince.nup.l.ſiquis inceſti.C.de hære.l.cognouimus.&
in p̄.§.generalē.vt cū de ap.co.& xix.q.iij. ſi qua mulier.
quædam aūt.C.de ſacroſan.ecc.& facit.C. de ſecū.nup.
5 l fœminæ.Item †ēt deportatus pōt vendere, emere,ꝯhe-
re,& aliū ſibi obligare.ergo & excōicatus. C.de bo.dā.l.
ij.Itē cum valeant cū eo acta in iudicio , ex quo nō fuit
exceptum,vt in.c.pia.quare nō valebūt acta extra iudi-
ciū,cū in iudicio quaſi ꝯhamus. ff. de pecul.l.iii §.idem
ſcribit.Imo fortius debent valere,ad hoc.ſ̄.eo.li. de prō
cu.qui gñaliter.in fi.nā iura ad hoc ſolū arctāt eū,vt re-
pellatur & vitetur,ſi nō repellitur,nō vitatur,licet in eo
peccare poſſit,valet tñ,qđ agit. ¶Eſt ſciendū,ꝙ Iaco.de
Bel.plene diſputās hanc q̄ſtionē in auth. de ſanctiſ.epiſ.
§.oīb.hanc partē tenet.ſ.ꝙ teſtm̄ excōicati valeat vtens
certis rōnib.vltra ſupradictas,quas fortiter coadiuuabo,
prima,qa teſtari pōt quicūq; non eſt expſſe prohibitus,
ff.de teſta.ſi q̄ramus,cum edictū teſtandi ſit phibitoriū
certarum perſonarū.& vide ſimilia.ſ̄.eo.li. de pcu.c.j.j.
rñ.& qđ ibi no.in vl.gl.& excōicatus nō eſt de expſſe p-
hibitis,vt inſti.qui.nō eſt p.fa.teſt.§.fi. ergo teſtari pote-
rit.nam oīa a iure licet expſſe nō prohibita. C. de reli.l.
ſtatuas . ff.ex q.can.ma.l. nec nō.§.ꝙ eis,& potiſſime te-
ſtari,cū nil tm̄ debeatur hominibus &c.de ſacroſan.ec
cle.l j.& iura hic apperunt, vt diſpoſita a morientib.im-
pleantur.xiij.q.ij.vltima voluntas.& in auth.de hære.&
fal.§.exheredatos. intantum ꝙ puniunt nō implentes,
xj.q.j.Silueſter.ſ̄.de teſt.ſi hæredes,de voto.licet. C.de fi-
deiuſſ.l.fi.Secunda rō,quia regula datur,ꝙ teſtari poteſt
oīs ille.q retinet libertatē,ciuitatē , familiā & bona,nec
eſt expſſe prohibitus.ff.de pos.l.quidam.& de leg.iij.l.j.§.
hi quib.ſed excōicatus eſt talis,ergo teſtari pōt, nam ēt
a cōione fideliū ſegregantur,ſi bona non amiſit,teſtari
pōt.C.de apoſta.l.apoſtatarū , & de hære.l.manicheos.l.
cognouim⁹.& auth ibi poſita,nec eſt dubitandū,qn re-
tineat dñium, cū retineat ēt titulū bñficiorū & dignita-
tū.ſ̄.eo.lib.de offic.delega.ſi is cui. licet poſt annū poſſit
illos priuare.xi.q.iij.rurſus.& c.qcunq; . Tertia rō,qa li-
cet forma teſtādi ſit de iure publico,vel ciuili , voluntas
& poteſtas teſtādi ſunt de iure naturæ vel gentiū.C.de
teſta.l.teſtādi.ff.de iuſti.& iure.l.j.§.ius naturale. & l.di.⁹
naturale,ſic & ꝯctus.ff.de iuſti.& iure.l. ex hoc iur.ſed iu
ra nālia ſunt immutabilia.vj.diſt.§.is.inſti.de iure natu
rali.§. ſed naturalia . ſed teſtamentum voluntatis nun-
cupatione ſit corā.vij.teſtibus.C.de teſtamen. hac cōſul
tiſſima.§.per nuncupationem, ergo excōicatus rudē &
ſimplicem voluntatē coram teſtibus exprimendo te-
ſtari poterit,ex quo iura gētiū hic ſup voluntate fundā
tur,& iſta,q̄ voluntate vel cōſenſu firmantur,ex quo de
ꝯſenſu apparet,nō facile impediūtur.de ſpō.c.j. & c.cū
apud.vñ valet matrimo.ab excōicato ꝯctum.ſ̄. de eo q
duxit in matri.ſigni.Item valet profeſſio ab eo facta,&
ordinario de ipſo facta quo ad impreſſionem caracte-
ris,patet vtrunq; de ſent.exc.cū illorū, quare nō valebit
teſtm̄ . Quartam rōnem tangit , q̄ multum vrget,& iō
inſtabo circa illam,& eſt talis,excōicatio ab homine la
ta eſt pœna contumaciæ.ſ̄.eo.ſacro.in prin.& dixi.ſ̄.c.j.
6 ſuper glo.vt quia.Item † quia qñque eſt iniuſta,& tamē
ligat.ſ̄.c.proxi.§.ſi vero,de nulla nō dico,quia indubita-
tum eſt , teſtm̄ valere , ſi appareat excōicationis ſnīam
fuiſſe nullam,qa verum eſt illum non excōicatū,de of.
dele.cū contingat.facit.ff.de iniu.rup.& ir.te.ſiquis filio,
§.quid tamen,ſed nonne abſurdum & durū eſſet pp cō
tumaciam & eius pęnam.quē prohiberi a teſtando, &
facit.ſ̄.de ꝯſti.ex literis, & qđ ibi no.in glo.dicit hic l fi.
nā & ſ̄m leges cōtumacia & eius pœna nō phibet quē
ab actibus ciuilib.C.de modo mulct.l.j.C. de requi.reis.
l.j.vbi de hoc .Idem & fortius,vbi nulla culpa interue-
nit,quia excōicatio fuit iniuſta. & hoc vide , qđ dixi,de
teſti.teſtimonium.in gl.ſi dicas.ver.ad hoc rñdet. Item,
7 †de ſui natura excōicatio potius eſt medicina [b] q̄ pęna,
b ſ̄.c.i.& ibi hoc ſatis expoſui in prin.& ſi dicatur,pœna,ta
men temporalis eſt,nō ppetua.Nec ob.x.q i. quia ſacer-
dos.& xxvij.queſt.j. de viduis.j.in fi.& de coha.cle.& mu
li.clericos.vt ibi no.& x.q.ij.perpetua.in.j.gl. Item facile
interdū ꝯhitur,vt ſtatim dicam,& facile tollitur,vt ſatis
patuit.ſ̄.c.proxi. Itē ſi loquitur de excōicatione iuris,q̄
eſt pęna criminis,videre potes,quod no.ſ̄.eo.titu.eos q.
in glo.& ſuper illa tangentur centum.xiiij.caſus,ex qui-
bus ꝯhitur,ſi ponderabis qualitates illorum caſuū,bene
iudicabis graue,ꝙ illæ culpę reddant aliquem inteſtabi
lem.exempli gratia,tolle primum caſum, quē ponit il-
la glo.de decre.ſ̄.eod. lib. de ele. vbi periculum.§.nulli,
tempore incluſionis ſecretæ alloquutus fui cardinalē,
vel

vel ad eum miſi nunciũ,vel ſcripturã, excõicatus ſum.
iudicabis ne ęquum me fore inteſtabilẽ ex hac culpa,
alias culpas proſequere,ſi placet,ex quibus ↄcludo hãc
partẽ tenendã,ꝙ valeat teſtm̃ excõicati, niſi vbi expſſe
vitiatur.vt in §.credẽtes.ne talis medicina,vel tpalis pę-
na ex ↄtumacia,vel culpa,vel ſine culpa ꝓueniens, & q̃
facile tollitur,tam rigoroſã pęnã iure nõ ſpecifice expſ
ſam īducat,mouet ad hãc partẽ experiẽtia, q̃ docet eos,
q cupiũt infringere teſtamẽta ſup teſtatoris excõicatio
ne probanda falſas probationes exequi. itẽ cum multi
ſint caſus,quibus excõicatio ↄhitur,vt proxime dixi, cu
rioſus ſup altero illorũ forte veras probationes īueniet.
itẽ ſępe de abſolutionibus vere factis nõ põt haberi pro
batio,vel haberet teſtator,quam ignorat hæres ī termi-
nis fuerunt forſan mille excõicati tpe rebellionis Ferra
riæ pp mercimonia cũ illis habita & trãſitũ p ciuitatẽ,
q poſtmodũ abſoluti p religioſos, quibus fuit cõmiſſũ
abſolutionẽ probare nõ poſſent probato de tali teſtato
re,ꝙ illo tpe publice mercatus fuit cũ Ferrarien.dnũ
eſſet p hoc annullari teſtm̃,q̃ oia retrahere debẽt ab opi
nione ↄria, & p p̄dicta ſit rñſum ad primã all' pro par-
te ↄria.qa.§.pe.in auth.de priui.dotis,de hæretico loqᷓ,
nõ ſimplr excõicato,& eodẽ modo rñdetur ad §.gñalẽ.
vt cũ de ap.co.Ad ſcdam rñdetur, ꝙ actus legitimi ci
uiles vel communes ſumuntur diuerſis modis, vt latis
ſcripſi in decr.pia.ſuper gl.olim.ibi videas,licẽ nõ oĩs, q
ciuilib' actibus repellit,prohibeẽ teſtari. de relegato, &
infami dictũ eſt.ſ.Itẽ videas in adulto & in fęmina, pa-
tet primũ.ff.de mu.& ho.ad rẽ publicã.ff.de teſti.in teſti
moniũ.can.iiii.q.iii.de fęmina,patet.ſ.de arbi.dilecti.C.
de arb.l.fi.ff.de re.iur.l.ii.& tñ vterque teſtari põt.ff. de te
ſta.l.v.ſ.de proba.in p̄ñtia.de teſt. iudicante.. Ad tertiã
rñſum eſt.ſ.per id,qđ dicã.ī.& qđ no.Ber.de appe.paſto
ralis.nec dici põt ↄriũ,cũ retineat ciuitatẽ, familiam &
bona,vt ſ.ꝙ deportatus non facit. §.credentes.oſtẽſum
eſt.ſ.& ī.in gl.quod facit pro ſolutione decre. q̃q̃. non
8 ob.quia ✝ ibi vſurarius ſi manifeſtus eſt & non cauit ex-
preſſe,irritatur ipſius teſtm̃, vt ibi plene ſcripſi ſup vlt.
gl.In hoc aũt edicto ꝓhibitorio nõ eſt arguendũ de ex-
preſſo ad nõ expreſſum,ẽt ſi par,vel maior ęqtas,vel rõ
ſubſiſteret.facit,quod no.ī.de reg.iu.in pęnis.Ratio alle
gata de prohibita communione non concludit ad ca-
ſum noſtrũ,ſed concluderet contra participantem,q di
ceret ſe nõ ligatũ minori,cũ.n.gñalis ſit prohibitio. xi.
q.iii.ſicut apoſtolicũ.cũ capitulis ſequentibus,ſi dicit ſe
a gñalitate excẽptũ hic oſtendit. & ſic rñdetur ad decre.
ſcdam.ver.ſed neque,de tranſla. dicere aũt participãtes
pp id ligatos minori nõ ↄcludit teſtm̃ nõ valere. & idẽ
ſi dicas,ꝙ ipſe peccat exquirendo cõionẽ illorũ ,de cle.
ex.mi.c.illud.§.illud nã p id nõ ↄcludiẽ nõ valere teſtm̃,
ſicut & peccat, q ſine cã immutat teſtm̃, qđ iurauerat
nõ mutare,& tñ teſtm̃ tenet,vt ſatis dixi in q̃ õne,q̃ inci
pit.Marcus.quã videas ſup reg. quod ſemel. ī.de regu.
iur.& de hoc not.xiii.q.ii.vltima voluntas.ſic & in decr.
prima,licet peccet ſe ingerẽdo, & alii peccẽt ſibi cõicã-
do,tenet tñ iudiciũ cũ ipſo auctore habitũ, ex quo nõ
fuit exceptum,nec põt ↄcludi id,qđ cũ peccato ſit non
valere,cuius ↄrium ꝓbaẽ.ſupra de ſpon.ſicut. & c. pe.de
ſpõ.duo.c.j.ad id qđ de arbitrio dictũ eſt, rñdetur,id pro
pter publicũ officiũ iudicandi, ad cuius inſtar arbitria
ſunt redacta.ff.de arbi.l.j.ſicut ergo ſi eſt publicus, non
pronũciat vt iudex.de re.iu.ad ꝓbãdũ.ita nec vt arbiter,
& an pronũciare poſſit vt arbitrator,ſatis dixi ſup regu-
la,dolo facit.ī.de re.iur.in q̃õ.ſed ſi vera eſſet opinio ↄ-
ria,quod nego, qđ ſi tpe ↄditi teſtamẽti erat excõicat',
ſed mortis tpe abſolutus,vel ↄ. vide, quod ſcripſi ſupra
e.li.de vſur.q̃q̃.ſup vlt.gl.& ibi.ſm eos. Accurſius ęqui-
parat eũ illi,cui interdictũ eſt aq̃,loco cuius ſuccedit de-
portatio,habetur id & not.inſti.de capi. di. §. minor.de
pa.l.ii.§.i.ſed Ber.in decr.paſtoralis.de app.in vlt.gl.ęqui
parat eũ ī relegato,ꝙ eſt verius,vt patet p ſuperiora, nec
tñ p oĩa cõparat ei,vt dixi ſup illa gl vlt.& ibi.& Gui.ti.

ſp.de inſtr.edi §.reſtat.ver.qđ ſi inſtr̃m cõfectũ eſt. & in
ver.ibi ſequẽti tractat de nõ notorio ,q publice exercet
officiũ,de hæretico ibi in ver.qđ ſi inſtrumẽtũ cõfectũ
ſit.& facit ad horũ dictum,quod no.Ber.in §. credẽtes.
in gl.ſic ſupra.& idẽ tenẽt Pet.& Abb.in diſt'n.ſup decr.
pia.Inn.in decr.pia.dicit primo,ꝙ qa ſcriptura ſumit au
ctoritatẽ ex pſona ſcribẽtis.ideo non valet, cũ eſt ab ex
9 cõicato cõfecta.Subdit demũ, ꝙ ✝ ſi notarius excõicat'
eſt,non tñ ſententialiter dãnatus,valet inſtr̃m ab eo ↄ-
fectũ,fatetur,ꝙ aliq ↄ.q alleg.decr.conſuli.de ꝓcura. &
c.nullus.hic alleg.in gl.dicit rñderi poſſe ad decr.ꝙ loqᷓ
de his,q p̄ſtãt auctoritatẽ inſtrumẽto,qđ ſit auctenticũ,
non de his q̃ dicunt,vel fiunt in inſtr̃o, canon vero lo-
quitur de ſcripturis,quas faciũt excõicati nõ rõne pu-
blici officii ſed ꝓprio motu . Itẽ ibi loqᷓtur de damnatis
nõ de toleratis.de teſte excõicato in inſtr̃o inſcripto di-
cit,ꝙ dũmodo nõ ſit ſuſpectũ inſtrumentũ,alias bñ va
lebit,ſed ſi eſſet ſuſpectũ,nõ daretur fides inſtr̃o p teſtẽ
nũc ſuſpectũ,vel excõicatũ,licet dici poſſet,ꝙ ſi nũc eſt
abſolutus,q̃uis inſcriptionis tpe eſſet excõicatus, bene
nũc per ſuũ teſtimoniũ det fidẽ inſtrumẽto, hoc dictũ
ponit Guil.in Spe.de inſtr.edi.§.inſtr̃m.verſi.qđ ſi teſtis.
ponit ergo differentiã inter ea,quæ aguntur in iudicio,
& ea q̃ aguntur extra iudiciũ,qa prima valent, ſcđa nõ
valent,vt inſtrumẽtũ,& huiuſmodi,quę facit ex officio
publico.ſi ſententialiter eſt dãnatus,fatetur,ꝙ aliqui ↄ.ſi
aũt ſint talia,q̃ non aguntur ex publico officio, vt actio
nes,ↄctus & hmõi valent, etiam ſi publice & ſolẽniter
ſit excommunicatus,vt no.de do.& ↄtu.veritatis.de ex-
cep.exceptionẽ.valet ẽt ea q̃ facit in iudicio vt actor, ex
quo non excipitur,vt in decr.pia.Secus ſi iudex ſenten-
tialiter,vel alias publice excommunicatus eſſet,qa non
valet,quod agit,ẽt ſi non excipitur,de re iud.ad ꝓbãdũ.
& dicit,ꝙ ratio diuerſitatis eſt,qa plus veretur pars obii
cere iudici q̃ aduerſario.& quia plus afficit proceſſum
excommunicatio iudicis,quam partium.

ADDITIONES.

a ¶Comparandus.Excommunicatus ęquiparatur deportato, uel ſarace
no,per Bal.in addi.Spe.de ſpon.ver pari ratione. gl.inſti.de capi.dim.
§ media.& gl.in c.paſtoralis. de appel.Item ęquiparatur interdicto.
cle.ii.& ibi Card.de ſenten.excomu.

b ¶Medicina.Adde hic,quod habetur ſupra in c.quum medicinalis.de
ſen.excom.Bar.in l.fi.C.ſi a non competenti iud.& Bal.in l.j.C.de hę-
re.in lib.in Spec.de poſſeſ.§.vii.verſi.quid ſi. Itẽ no.ꝙ excommunica-
tio quo ad Deum & eccleſiam triumphantem nihil addit,quia ſtatim
ꝙ quis delinquit,eſt excommunicatus quo ad Deum. glo. ſingu. in c.
quod dictum.xxiiii.q.j.ſecundum do.Philip.in c.dilectis.de appel.

SVMMARIVM.

1 *Loqui,nuncium mittere,uel literam æquiparantur.*

CAP. IX.

COnſtitutionem. Duæ ſunt partes. pria
declarat conſtitutionẽ.Item ſecũda ibi,ſta
tuimus.dat formã monitionum. & vnum
caſum excipit ibi,niſi ea participatione.per hanc literã
dicebat Bar.ꝙ dato,ꝙ per eum,qui poſſet,ferretur talis
ſnĩa,puta per Papam,hi qui participando nõ incurrũt
minorem,vt in glo.non ligarentur alii ſnĩa p̄miſſa. idẽ
ver.ī eo.ſtatutũ.ſ.e.ſtatuimus.dicit poſt monitionẽ, per
q̃ vr̃,ꝙ ſimul cũ monitione ẽt nominatim fienda ſnĩa
in hoc caſu fulminare non poſſint,ſed lapſum termini
debeãt expectare.& ſit hoc ſpeciale ī hoc caſu[*ſcrupulũ*]
i.aſperitatem,qa qñ quis dubitat, ſuã ↄſciẽtiã ſtimulat
ſm Bar.habet.j.regum. xxv. non erit tibi hoc ſingultũ
& in ſcrupulũ cordis,& ſic ponitur ꝓ aſperitate, anxie-
tate animi,remorſu conſcientiæ . dubietate, difficulta-
te,nodoſitate & obſcuritate ſm deriuatores[*ſtatuimus*]
ſtudioſe ponitur hic.§.vt ſciatur.id,quod ſeqᷓtur,eſſe ge-
nerale,nec reſtringi ad caſum.ſupra ꝓximum. vñ dicit
Boa.ꝙ poterãt de his duabus partibus duę fieri decret.
[*iura.*]ſupra eo.ſacro.de ap.reprehenſibilis. & c.cũ ſpe-
ciali.xii q.ii.indigne.xxiii.q.iii.de illicita.& ſilia [*iudices*]
ſic large loquitur,vt epſ & inferiores ordinarios & de-

legatos

legatos includat.facit.j.eo.ſtatutũ[*aliter ea*]ſ.i nterualla.
& forte ꝑpter hoc conciliũ.ſupra c.ſacro.non dixit tri-
na,ſed dixit cõpetenti monitione.¶Prima gl.ſum mat.
¶Tertia glo.diſtinguit duplicẽ participationẽ & ſoluit
qõnẽ.¶Glo.ſ.primo dicit,q̃ ſit noĩalis monitio. ſecun-
do ponit opi.quiã non approbat. tertio q̃rit, arguit ꝓ,&
ſoluit ↄ̃riũ.¶Glo.dicit.ponit tres formas trinæ monitio
nis.¶In tertia gl.ibi[*& licet*]ẽt nunciũ,liberã pſonã ↄ̃ſti
tuis te debitorẽ, & ille miniſterium tm̃ pſtare poſſe vr̃.
¶In gl.ſ.ibi[*certum.*] vide ſupra de reſcrip. ſignificante.
in prima glo.& ibi[*ſi duo.*] in fi.tm̃ valet in ea re, de qua
agitur,tutori adminiſtrationẽ denegari,q̃tũ ſi in totũ de
negata fuiſſet. & ibi.l.iii.§.fi.ſi fur,vel fugitiuus, vel eius
ſocius a me recepit,vt id indicet, illud condico. ¶In gl.
vlt.[*æquiſſimum*]vide ſupra c.li.& ti.c.j.ſuper gl.nunquid.
& ibi.l.j.rñ.ſi teneтur,q inſtitorẽ ꝓpoſuit,fortius qui ma
giſtrũ nauis,nã plus põt de inſtitore diſquiri, q̃ de magi
ſtro,qa quandoq; nec locus &c.¶In gl. denotat. ibi. &
Gar.& Ioã.mo.idẽ Hug.in ꝑ.c.qm̃ multos.& ibi. [*§.nul.*
1 *li.*]iſte.§.lõ.de excõicatione maiori,ſed ſic inducitur† ꝙ
parantur loq,nunciũ mittere,vel literã.& in fi.facit.xxi.
q.ii.lex diuinæ. in prin. paſ. eſt. & vt dicit lo. mo.cõſtat
quẽ alteri loqui ẽt nutu & ſignis,facit. ſ̃. de ſpon. cũ ap.
cũ con.Inducit illud Ouidũ.Nutu,verbiſque loqũ,& fa
cta loquuntur.11.q.ii. cauete. & Greg iiii. dialogorũ de
quodã monacho dicit, & ſi verbis taceret , facta loque
bantur.Hieronymus ↄ̃ Iouinianum.ad fi.de noſtro gre
ge triſtes pallidi,ſordidati & quaſi peregrini huius ſecu-
li licet ſermone taceant, habitu loquuntur & geſtu. &
facit hoc ꝓ Carthuſien. quib⁹ aliquibus detrahunt , ꝙ
nõ ꝑdicãt ¶In gl.ſ.qñ.in fi.q.d.ꝙ aſ.bene põt fieri moni
tio generalis.ſ̃.de offi.ord.ſi ſacerdos , ſ̃.de iudę. & ſi iu-
dæos.in fi.de vſur.poſt miſerabilẽ. & vide ↄcor.ſupra c.
Romana.§.caueãt.ſuper gl.pone exẽplũ.¶In gl. 1.l. pro
priis. ibi[*dicunt tamen quidam*]Hoſt.ſ̃.c.ſtatuimus,quẽ ex-
cuſo,qa non vidit hanc decr.ſed Gar.ẽt ſup hoc.c.dicit,
hãc opinionẽ magis iuri ↄſonã,ſed ↄ̃ria ſit ſeuerior,dice
bat,ꝙ ad gñalẽ excõicationẽ ita cõueniebat gñalis mo
nitio ſicut ad ſpãlẽ ſpãlis,vt ſequit̃ in glo. vt dicit Hoſt.
forſan in ſpeciali non ſufficiet pergamenum,ſubdebat
aũt.ꝙ ſi poſt factã gñalem monitionẽ dicat̃ aliqs ↄmu
nicaſſe,non denũciabitur, niſi ad rationẽ poſitus con-
uincatur,de accu. ſi conſtiterit. de vſu.cũ in dioceſi. de
cle.ex.mi.propoſuit.ſic fit in vniuerſali petitione , nam
adiudicata hæreditate in ſingularibus nõ fit executio,ni
ſi probent̃ hęreditariæ.ff.de pę.hære.itẽ videndũ.§. vlti,
& l.ſe.& no.de reſt.ſpo.cũ ad ſedẽ.in fi.ſecũdæ gl. dabat
aũt hic practicã gñalis monitionis ,quã ad ſpecialẽ re-
ducere poſſumus,vt ſic dicat, cũ Titiũ excõicauerim⁹,
qui non emendat longo tpe expectatus , ſed medicinã
ſibi propinatã contemnit in aĩæ ſuæ periculũ.& ſcanda
lũ plurimorũ,vel ſic ,qa non vitiat̃ , fortius induреſcit,
ex quo ſibi & aliis periculũ noſcitur imminere , ideo
monemus.A.B.C.D.ne cum ipſo decętero cõionẽ, vel
participium aliquod habere pſumãt,ſed.j.dies tot,quos,
vel quorum.x.ꝓ primo &c.ab ipſius participio in totũ
abſtineant,nec vr̃,ꝙ ſubdere poſſit,alioquin ex nunc p
id,quod dixi ſup ver.ꝑmiſſã.& ibi[*ſed uerius.*]Idem Ioã.
mo.& Arch.[*& in fi.*]ſimile,quod no.ſ̃. e. li. de conceſ.
ꝑbẽ.ſi capitulo.in prin. vj.gl.¶In gl.dicit ergo. in fi. ſ̃m
Guil.& Arch. ſed Io.mo.dicit,ꝙ hoc nõ cõſonat literę,
vnde ſi fit vna ſola monitio,habebit dies expreſſos,ſicut
faciunt executores.ſ.duos pro primo,duos ꝓ ſecundo.&
duos pro tertio &c.p literã hic,dierũ, videtur, ꝙ ad mi-
nus duo dies requiruntur ꝓ quolibet termino, j. de reg.
iur.pluralis.Guil.dicit,hoc arbitrariũ,et ad hãc partẽ ,ꝙ
ſufficiat vna dies, Abbas in decr.ſacro.alle.ff.de pu.iudi.
inter accuſatorẽ.vt ibi dicit tex.p triduũ p dies ſingulos
Titius citatus.Cle.Pi.alſ.ff.de p̃g.act.ſi conuenit.in fi. &
quod ibi no.¶In gl.vlt. in fi.quãdoq; res celeritatẽ deſi-
derat.ff.de dã.inſe.l.i,q̃rit Hoſt.ſ̃. c. Romana. §. ſed nec.
qd ſi iudex veriſimiliter pſumit,ꝙ hi,q ſunt ad arma pa

rati per excõicationem nõ deſiſtent a malo conceptu,
ↄſulit,ꝙ nõ fulminet,ſed dicat ſub pœna excõicationis
ꝑcipio,ꝙ deponatis arma, vel ꝙ intretis hoſpitia,vel di-
ſcedatis de loco ſ̃m currẽtia , alſ ſententia non eſſet me
dicinalis,ſed mortalis contra id.ſ̃.c.j.& facit.ſ̃. de coha-
bi.clericorum ,clericos.

SVMMARIVM.

1 *Interdictũ generale in terrã,vel loca non relaxatur ad cautelam.*
2 *Interdictũ generale nõ põt ꝓferri in locũ ſine ſpãli licẽtia Papæ.*
3 *Excõicatus quare excommunicatur & non excommunicat.*
4 *Excommunicatio an vitietur ex defectu clauis ſcientię.*

CAP. X.

PRæſenti. Breue eſt, nec eget diuiſio-
ne,vel ſumma,licet multũ
egeat notione rõnis,vt in gl.& eſt ſciendũ,
ꝙ Guil.hic quaſi viderit integram, & Arch.
poſt eum dicunt,ꝙ quidam aſſeruit ſe poſt appellatio-
nẽ excommunicatum & interdictũ in vxorẽ , familiã
& terrã ſuã prolatũ,petiit ad cautelã abſolui ab excõica
1 ne,& ꝑdictũ interdictũ relaxari. Rñdetur,ꝙ† gñale inter
dictũ in terram vel loca non relaxatur ad cautelã,& ex
hoc no.Gui.ſpãle in vxorem & familiam relaxari poſſe,
vt in glo.bñficiũ gratioſum,de quo ſatis dixi.ſ̃.c.ſolet. lo
ca etiam in ſpeciales eccleſias ſ̃m Arch.q dicit,quod ſi
bene attendatur intentio cõcilii,patebit idẽ in interdi-
cto loci ſpecialis,ꝙ in generali interdicto caſtri , ſeu vil-
lę,ſed Io.mo.contradicens,ꝙ interdicta eccleſia ſi præ-
latus & canonici petunt eius relaxationem.ſ̃m hãc for-
mã relaxari poterit,& ſeruabit regulam,niſi ĩ caſu, quo
illã reperit vitiatam.ff.de iure in.l.j.& hoc ſecundum vr̃
verius.& licet fatear decr.locũ habere in interdicto lo-
ci ſpecialis,dummodo illud interdictum ſit, interdicta
tñ eccleſiarum nego eſſe generalia quo ad effectũ gña-
lis interdicti,etiam ſi interdicerentur oẽs eccleſiæ ciui-
tatis,vel prouinciæ, puta propter decimas non ſolutas,
vel procurationes legatorũ,vel conſimiles,vnde ſi dicas
eccleſias loci interdictas,non putes,ꝙ tunc ſit locus de-
cre. alma.j.e.§.adiicimus.vt ibi no.j.glo.qa tũc nõ pote
rit in eccleſiis celebrari ẽt baſſã voce &c. extra eccleſias
illas etiam in loco illo celebrari poterit alta voce ſub tẽ
torio,vel in eccleſia loci,ſi qua eſſet non interdicta, nec
tunc locus eſſet denegationi ſepulturæ hominibus illi⁹
loci,ſaluo quod habes.j.c.ſi ciuitas.in fi. & aliorũ ſacra
mẽtorũ & diuinorũ officiorũ ,q̃ niſi inquãtũ permiſſa
reperiuntur vetant̃ tpe generalis interdicti.c. fi. poſt pri.
& in extrauaganti Bonifacii prouide.in prin.& ↄ̃, ſi vil
la,vel caſtrũ ſint interdicta, etiã ſi vnica , vel nulla eſſet
ibi eccleſia,interdictũ dicitur generale , vt ſcripſi In de-
cre.cũ in partibus.de ver.ſign.in fi.& loc⁹ erit pęnis gña
lis interdicti,vt ſ̃.cũ igit̃ decr.hic aperte de generali lo-
ci interdicto loquatur,verius videtur,quod dicit Io.mo.
vt in interdicto eccleſiæ locũ nõ habeat,ſic etiã eſt alia
2 differentia inter iſta,qa† generale interdictũ in locum
proferri nõ põt ſine ſpeciali Papę licentia pro pecunia
rio debito,vt in extrauaganti Boni. prouide.quæ prohi-
bitio in ſpeciali locum nõ habet,ſic & aliud eſt interdi
cere ciuitatẽ,vel locũ,quã interdicere ciues, vniuerſita-
tẽ,vel collegiũ,vt j.c.ſi ſñia.§.j.vbi dicã ſup gl.aliud.ſi er-
go executor gratię, quia nõ recipitur is,cui datus eſt,ad
mãdatũ ipſius excõmunicet canonicos, & ĩterdicat ec-
cleſiã,vt ſępius accidit,& canonici pp appellationẽ ꝑce
dentem,vel alia cauſa,dicant ſententias illas nullas, re-
laxari poterit ad cautelam.& hoc placet,& ſic exponi-
mus, alia loca , puta regna, prouincias,comitatus , ba-
ronias,vel villas.[*aliquatenus.*]i.aliquo tenore,modo,vel
forma.ſic.j.c.vlt.§.illis etiam.¶Prima glo.obiiciendo q̃
rit,tres opi.ponit,quas reprobat & ſoluit. ¶Secunda gl.
ponit.12.caſus, quibus excommunicatio nulla . ¶Pen.
gl.remittit,quærit & ſol.¶In glo.j.ibi.[*terminato.*]vide de
do.& contu.finem.in fi.glo.ſed nunquid.¶In glo.j.ibi.
[*non roborentur.*]& ſic extirpandæ ſunt.lxviii.di.corepi.cũ
ratione vincendum ſit.13.q.vi.vides.nec recipiẽda ſunt
quæ

quæ opinione vacua non rõne, vel auctoritate iuuanẽ.
xxvi.diſt.deinde. ſic dico de ſolutione Franciſci, q dice-
bat, ꝙ quia tales ſnīæ mature feruntur.ſ.e. Romana. in
fi. ſic debet tolli mature.alſ.de elec.eccleſia ii. Boa. dice
bat, ꝙ qñ ſingularis petebat abſolui ab interdicto loci,
fatue petit, q a ipſius ſatisfactio non requiritur, ꝙ fateor,
vt no.j.c.ſi.ver.nec tũc.& ſcripſi poſt Inn.de pę.& re.qd
iu re.ſuper vlt.glo.ſed hoc nil ad ꝓpoſitũ vt ibi, ꝙ te. ſm
Guil dñt.¶ In gl.quod ſit.ibi [*ſed excommunicato.*] ratio ve
3 ro †quare excommunicatus excommunicatur & non
excommunicat, ſatis patet, vt dicit Io.mo.nil.n.impedit
ligatũ vno vinculo ligari ſcdo. ſ.de iudæ.ita quorũdam,
ſed excõicare eſt iuriſdictionis, cuius exercitiũ excõica-
tus nõ hẽt.ſ.e.lib.de offi.vica.Romana.de re in. ad ꝓbã-
dũ.itẽ cũ ſit extra cõionẽ, aliũ ab ea nõ põt excludere,
ſicut nec poſſeſſus poſſidet.ff.de adul.ſic eueniet.& ibi c.
vlt.ſ.e.de priuil.aũt.& ibi [*octauo.*] iſtos octo notauerat
Hoſt.ſ.e ſoler.duos ſequentes poſuerãt hic Bar. & Ioan.
mo.Fran. addebat caſus.ſ.co.li.de offi.ord.Romana. in
fi.ſed dic vt ibi, itẽ.ſ.e. Romana .in fi.ibi, videas in gl.per
hanc, & ſup ea & ibi.c.quãnto.& c.ti.ſupra.e.li.c. j. olim
4 fuit hic diſputatum, an† vitietur excõicatio ex defectu
clauis ſcientię, cũ.ſ.fertur a pꝛlato oĩno illa claue caren-
te, allegatur hæc gl. q̃ hunc caſum nõ enumerat inter
alios nullitatis caſus, in hac qõne nõ inſto, tũ q a p mul
tos negatur, ſciẽtiã eſſe clauẽ, tũ q a cõſtat excõicationẽ
& cenſurã eccłiæ nõ ex ſciẽtia, ſed ex poteſtate & aucto
ritate receptã ligare, ꝙ ſatis expeditur p ex.Io. quia quo
rũdam.ver. ꝙ aũt.cũ ſequentibus, vbi habet clauis diffi-
nitio, remiſſionẽ etiã de hoc dedi, de ſum.trin. firmiter.
§ vna.& facit quod ſcripſi, de ęta.& qua.c.fi.¶ In glo. ꝙ
fur.ibi. [*ſpecialiter*] idem ſi generaliter, puta in vniuer-
ſitatẽ, vel collegiũ ſecundum Fran. & ibi [*dic quod bene.*]
idem Guil.Gar.Cle.Pi.Boa.Io. & Arch. & ibi. [*ad caute-
lam.*] ad hoc.ſ.co.venerabili.quam decr.hic tenuit Inn.
ſupra de appel.ad hoc qm̃.in j.gl.ſ.ꝙ fiebat abſolutio ad
cautelam in interdicto ſicut in excõicatione. quod in-
tellige de interdicto perſonæ non loci per hanc decret.
¶ In gl.vl.in fi.idem Gar.Io.mo.& Arch.

S V M M A R I V M.

1 *Pęna grauatur per perſeuerantiam duorum menſium.*

CAP. XI.

Vicunque. Hæc decre.habuit bre
uiloquũ dictatorẽ, ita
ꝙ pp multa ipſius membra vix poteſt breui
ſummari, propter quod gl. nõ ſummauit,
diuidendo tñ dici poteſt, ꝙ primo excommunicat cũ
certis limitationibus dantes licentiam offendendi ĩ per
ſonis, vel rebus, vel ſuorũ exercentes contra aliquos ec-
cleſiaſticã cenſurã, vel exerceri facientes, vel illam faciẽ
tes ſeruare.ſcdo ibi eandem pœnã prorogat ad viventẽ,
vel motu proprio id agentem.tertio ibi, q aũt.pœnã ag-
grauat.& dixit Fran.ꝙ quia multi prælati timebant qñ
que exercere cenſurã propter grauamina, q̃ eis vel ſuis
inferebantẽ.ideo edita fuit hæc conſtitutio [*princeps.*] vi-
de quod no.in cle.de bap.pſenti.ſup ver.regu [*interdicti.*]
ſatis puto, ꝙ ſi propter principẽ, vel dñm interdicatẽ ter-
ra.locus ſit huic cõſtitutioni, cũ ipſius ſatisfactio requi-
ratur.& ſic in ipſum dr̃ ſnĩa eſſe ꝓlata, j.co.ſi ſnĩa. & rũ.
facit.ſ c.dilecto [*ſententia.*] in aliis ergo ſententiis, vel pę-
nis nõ hẽt locũ cõſtitutio illa, vel ipſius pœna, ad idẽ li
tera, tales, quæ.j.ſequitur [*licentia*] no.q a nõ ſolũ iuben-
tes, vel mandantes ligat hęc cõſtitutio, ſed ẽt licẽtiã dã-
tes, ꝙ minus eſt ſm Guil.& Arc.& hoc eſt ad modũ eo
rũ, q trahunt aliquẽ de ſua ꝓtectione, & hoc ſepe quo
ad clericos vtuntur laici [*capiendi.*] de capiẽtibus epos
dic hodie, vt in cle de pęnis. ſigs ſuadente. [*iurorum*] ſic
xxiii.diſt.cõis filius.ſ.de teſt.decętero.iii.q.xi. neganda.
Arc.[*re integra reuocauerunt*] facit ad qõnẽ no.j.eo. cũ qs.
In glo.ii [*niſi bona*] hic recitabat Gar. & Io.mo.poſt eum
ea quæ ſcripſi de ap.præterea. ii. ſ. de prorogatione ter-
mini dati ad ſoluendum, & an quandocũque infra ter-
minum appellaretur, & quod circa ſecundum dicit Io.
mo.ibi dixi [*præmiſſorum.*] i.occidere, capere in perſonis
ſuis, vel ſuorũ grauare, vel eos, pp quos latæ ſunt, vel ob-
1 ſeruantes [*duorum menſium*] no.per† pſeuerantiã duorum
mẽſium grauari pęnã.& facit ad ea, q̃ dixi de cle. cõiu.
Io.in iii.q.vbi hæc decr. allegatur in fi. [*obtinere.*] ꝓter q̃
in mortis articulo.j.co.eos qui.ſ.de of.or paſtoralis.vbi
de hoc.¶ Prima gl.dicit vñ orta, ſoluit dubiũ & ſolutio
nis obſtaculũ.¶ Gl.lr̃a.obiicit & dupliciter ſoluit. ¶ Gl.
pę.quærit & ſoluit.¶ Vltima gl.dat ſimile. ¶ In glo.ſcilt
cet.ibi.l.iii.§.i.ſi res commodata redditur deteriorata p̃-
ſtari oportet quod intereſt.¶ In glo.ſic.ibi.ſ.quoties.vi-
de hanc, & l.liber homo ſ.c.mulieres.ſuper vlt.gl.¶ In
glo.i.in fi.dicebat Guil.ꝙ vniuerſale quicunque, ſingu-
los comprehendit.ff.de hęred.inſti.l.hoc articulo quiſ-
que.ff.de pig.act.ſi neceſſarias.§.ſi annua.de offi.præ.l.ii.
ſ.de ma.& obe.ſolitę.ad fi.per quam patet etiam impe-
ratorem includi, vt dicit hic Arch.tñ dicit Guil. ſignũ
vniuerſale quandoque ponitur, ꝓ particulari.j.q.vii.ſigs
oẽm.xv.q.j.mulier.¶ In glo.& in fi.ſ. de ma.& obe.oẽs.
Arch.alle.lxiii.di.Valentinianus.& ii.q.vii.§.item cum
Balaam.ver.ſed notandũ.¶ In iiii.glo ibi [*ut familiarẽ*] al
le.Guil.xii.q.ii.eccleſiarũ ſeruos.vel filii vel ſerui, inſti-
de his qui ſunt ſui vel ali.iur.per totũ, vel domeſtici. C.
de his qui ad eccle.confu.l.pſenti.§.ſane.& de his no. ii.
q.v.in ſumma.Item vxores & mãcipia.C.de epi.& cle.
l.ii.& coloni.lxxxix.diſt.iudicatum.C.de re.l.quicunqꝫ.
lib.xii.& de quibus habetur.iiii.q.iii.l.vlt.& xv.q.iii. non
eſt.¶ In glo.lr̃a ſequens.ibi [*non reſtituerit.*] idẽ Arch. &
hoc videtur voluiſſe Guil qui dicit, rem integram hoc
dixi, priuſquam ad grauandum perſonas proceſſum ſit,
ſed Gar.& Io.mo.exponunt re integra. i. iniuria nõdũ
illata in perſona, vel rebus. ¶ In gl.vlt.ibi [*denunciati fue-
runt*] in his ſufficit denunciatio, quia ſunt ipſo iure ex-
cõicati, ſed idẽ in aliis incendiariis. ex quo excommu-
nicati fuerint & denunciati ſm Gar.Io.mona. de hoc
vide in decr.ſtatim allegata cum ſuis remiſ.

S V M M A R I V M.

1 *Iudex ſecularis poteſt ſummarie de clericatu probationẽ recipere.*
2 *Seruus fugitiuus licet ſe gerat pro libero, non tamẽ eſt in poſſeſſio
ne libertatis.*
3 *Emptor fundi, a quo res euincitur neceſſe hẽt denunciare auctorẽ.*
4 *Facies ad inſtar cęleſtis pulchritudinis facta fędari non debet.*

CAP. XII.

Si iudex. Diuiditur in duas partes. pri-
ma dicit, ꝙ ad iudicẽ eccle-
ſiaſticum pertinet cognoſcere cãm parte
vocata de clericatu, quem allegat, nõ ad iu-
dicẽ laicorum, & cãm reddit. ſecunda pars ibi, & ſi. ſub-
diuiditur in tres. primo ponit tres caſus, quibus ante co
gnitionem fit remiſſio. ſecundo ibi.idẽ. addit quartum
quẽ probat ſimplici argumento legali. tertio ibi non ſic.
ponit quintũ, quo non fit remiſſio ante cognitionẽ, iu
dex tñ laycus interim nõ ꝓcedit, & hic incipiũt conſti
tutiones Bonifacii. & iſta prima eſt expediens & vtilis
valde, ſępiſſime practicatur per curiã, remiſſionẽ dedi,
ſ.co.decernimus.[*repetat.*] dixit Inn.in decr. vt famę. ꝙ
prælatus repetit clericum etiã nolentẽ & ſe laycũ ꝯſitẽ
tẽ, q a eſt iniuria eccleſiæ eo, ti.contingit.ii.q.i. in primis.
in prin.dicit etiã, ꝙ põt epſ, maxime ſi eſt ordinarius
capientis ꝓcedere in modũ inquiſitionis ꝯ detinẽtem,
q a crimen ſacrilegii eſt clericũ detinere.xvii.q.iiii.quiſ-
quis.& c.ſi quis deinceps.& c.ſequen.& hoc verũ, ſi fa-
ma eſt eũ eſſe clericũ. Si vero eſt notoriũ, tũc ſine inqſi
tione requirit eum.& excõmunicat detinentẽ.dicit ẽt,
ꝙ ſi clericus nolens, vel inuitus etiam ſup cã ciuili con-
ueniatur coram ſeculari iudice, prælatus ſuus põt illũ
ẽt inuitũ abſtrahere a iudicio ſeculari, de fo.comp. ſi di
ligenti.xi.q.i.noſtra.& c.placuit.& c. de perſona.& põt
iudicẽ punire quaſi de ſacrilegio, & arg.ſupra de fo. cõ-
pe.c.i.ſi tñ prælatus ageret ꝓ recuperatione clerici ſui,
quẽ laicus vi laicus poſſideret, vel officio iudicis, vel rei
vendi.

vendi.de iure canon.vel præiudiciali,de quibus no.ſup.
de maio.& obe.inter quatuor. tūc agere debet. coram
iudice rei.C.vbi cauſa ſtatus.l.ii. ſm Inn.[*eccleſiaſticum*]
1 videbatur quibuſdam contrarium , ꝙ † iudex ſecularis
poſſit ſummarie de clericatu probationem recipere,
quaſi per id cognoſcendo,an ſua ſit iuriſdictio,facit,de
reſcri.ſuper literis.ff.de iud. ſiquis ex aliena. ſed hoc eſt
falſum.& ratio ſtatim ſequitur[*abſque.*]pro ſine, ponit.
Arch.remittit ſup.eo.lib.de procu.qui generaliter.& vi
de,quod ibi dixi[*communiter.*]vide quātum operatur cō·
munis opinio,vel fama.Arch.ad hoc faciunt iura quæ
allegat hæc glo.[*incontinenti.*]nec præcipiti feſtinatione,
nec moratoria cunctatione.ff.de admi.tuto.l.tutor q re
pertorium.i. reſpon.in fi.ſm Arch de hac dictione.ſu-
pra de teſti.co.prætereà.de mu.pe.c.j.de appel.an ſit. de
no.ope.nuncia. ſignificantibus.[*deprehenſus.*]an capien-
tes talem habentem habitū ſint excōmunicati , remit
tit Arc.ſupra e.l.i.vt famę.§.j.ſupra de pœnis.presbyteri.
l.di.ſi quis dyaconus.lxxxi.di.presbyter.[*tonſuram*] videli
cet,hic aperte probat tex. ꝙ habitus clericalis conſiſtit
in duobus.ſ.in tonſura & veſtibus, quod eſt bene notā
dū.& de tonſura vide,quod no.in cle.de vi. & hone.cle.
qm̄.in glo.ſi ergo.itē vide de his veſtibus no.in cle.c.i. ī
gl.dicūt quidā.in fi.[*conſtet de contrario.*]de hac pura ne-
gatiua.ſ.ꝙ non ſit clericus,conſtare poterit per poſitio-
nem cōfeſſatā.ſup.e.li.de confeſ.c.j.poſſet etiā hic con
trarium cadere in affirmatiuā,ſi diceretur,priuatus pri-
uilegio clericali,vt in caſibus not. ſup.in glo. hoc ideo.
hic tū ſciendum,ꝙ quando eſſet penitus illiteratus , vr
gens præſumptio eſſet contra eū , ꝙ clericus non eſſet
cum tali clericatus,vel prima tonſura conferri non de-
beat.ſ.e.lib.de tempo.ordi.nullus.cum concor.quas ibi
ſcripſi ſupra ver.illiterato[*exiſtit*]tunc dicitur quis ſe ge
2 rere pro libero,nō quando fugitiuus eſt,licet.n.† ſeruus
fugitiuus ſe gerat pro libero,non ideo eſt in poſſeſſione
libertatis.C.de agri.& cen.cū ſcimus lib.xi. ſed cum diu
fuit in poſſeſſione libertatis,paratus ſubire iudicium li-
berale,arg.ff.de acquiren.poſ.poſſideri.§.ſi ſeruus. & l. p
eum.§.vlt.& ponitur diu ,pro decēnio. ff. qui &ʼa q.ma.
l.ſi eū.§. Ariſto.ſed & ſi tpe alicuius per.v.annos ſe geſ-
ſit pro libero, & mortuus eſt filius,liber erit.C.ne de ſta.
defun c.ſi pater.& fauore libertatis contra eccleſiam cur
rit hæc pręſcriptio.ſ.de coniu.ſer.ſed non ob.quod ibi di
citur de decennio,quia narrat,vt ibi no & quomodo in
monacho locū non habet,quod de libertatis poſſeſſio-
ne prædixi,dūmodo conſtet de monachatu ,ponit hic
Arch.ad literam,quod poſt Hoſt.ſcripſi.ſ.de reg.c. fi.ſu-
per ver.fugitiuos.ibi vide[*angariarum*] vide de immu.ec
cle.non minus.in iii.gl.[*reprahenditur*]ad hoc.eo.lib. xii.
de prępo ſac.cubi l.j.in fi.ibi.ſub habitu &c. hinc eſt, ꝙ
ſub iudice talibus deputato litigabitur,ſi quis contrariū
voluerit dicere.C.eo.tit.l.pe. §.ſi vero cuidam. Arch.[*nō
ſic*]ſtatim declarat quō non ſic.ſ.qa nō remittitur , do-
nec ſtē ante deprehenſionem paulo ante hic intendit,
certum eſt.n.ꝙ oīs clericus aliquo tempore prius habi
tus eſt pro laico[*reſtituendus*]eccleſiaſtico iudici[*incum-
bit*]dicit Io.mo.ꝙ ad hoc admittitur beneficio conceſ-
ſo clericali ordini,nam aľs non videret admittendus ꝯ
illa,quę factis ſuis tam dilucide proteſtatus eſt.ſ. de pro-
ba.per tuas.cum ſuis cōcor[*iudicis*]ſecularis penitus.ſ. e.
Romana.§.vlt.¶Prima gl.ponit ſummā.& quid decla-
rat.¶Secunda gl.inducit tria ſimilia.¶Glo. coram. pri-
mo ſignat contrariū & ſoluit. ſecundo quęrit opponen
do,& dupliciter ſoluit.¶In gl.ſecunda.ibi.l.i.§.i.p inter·
dicta,vel cognitiones ꝓprias petimus,quos in prāte ha
bemus.& ibi.[*de iure.*]ſequitur.incolarū , qd quęque ci-
uitas ſibi vendicat.ꝓſidū prouinciarū eſt cognitio. ¶In
3 gl puta. ibi[*emptor*]† fundi a quo res euincitur , neceſſe
hēt denunciare auctori vel ipſius heredi. ¶In glo.ſic.
ff.ibi.l.iii.vide.ſ.eo.ti.ad hoc.ſuper gl.ii.[& ibi[*Barbarius*]
cuius caſus habetur.iii.q.vii.§.tria.¶In glo.vt in quo.ibi.
§.ſi quis virgines,huius caſum habes.ſ. e.in audientia.

¶In gl.C.de.ibi.[*eam quę*] quę reperitur in poſſeſſione li-
bertatis dolo malo ęquiparatur ancillę. & ibi [*liberis.* §.
fi.]qui ſine dolo eſt in poſſeſſione libertatis , de libertate
in ſeruitutē petitur,dn̄s ꝓbat.& ibi[*cui neceſſitas.*]ꝓbandi
de ingenuitate ſua non incumbit vltro,ſi ipſe ꝓbare deſi
deret,audiendus eſt.ibi[*circa*]ſi eū . qui eſt in poſſeſſione
ingenuitatis,dico libertinum,habeo hoc ꝓbare,ipſe in fi
ducia ſui iuris poſſet in ſe onus ꝓbādi ſuſcipere.¶In glo.
4 hoc habes.ibi[*ſi quis.*]† facies ad inſtar cęleſtis pulchritu
dinis facta fœdari nō debet.¶ In gl.multa.ibi.[*illud.*] vide
de pœnis conſtitutis.ſup glo.ii.¶In gl.corā. ibi l.di. diui-
nis.pōt crimē eſſe tam graue,qd nec fideiuſſoribus ,nec
militibus cōmittit q reus eſſe dr̄ , ſed carceris pęnā ante
ſuppliciū ſuſtinet.¶ In gl.plus.ibi.l.iii.incipit,ſi crimē eſt.
in ſeq.concor.¶In gl.ii.in fi.facit ad hoc.ſ.de ap.dilectis.
& Arch.remittit ad ibi no.per Inn.& ſ.de ſeruis nō or.c.
ii.de ma.& obe.inter quatuor.& Azonē i ſum. C. vbi cā
ſtatus.¶ in gl.puta.ibi [*emptor*]fundi.ff de re iud. de vno-
quoque.& ſ.de emp.& ven.c.ti.lo.mo.¶ in gl. hoc ideo.
ibi[*bigamus*]ſaluo quod not.ſ.eo.l.de biga.c.j.in gl.vere.&
ibi de vi.& ho.cleri.c.vno adde quod habes in cle.eo.ti c.
j.in fi.idē Arch.hic. vide,quod ſcripſi.ſup e.ti.perpēdimꝰ
contingit.ii.ſuper glo.& p hoc ſine diſtinctionū ꝓlixita-
te videre potes caſus,quibus clericus perdit priuilegiū cle
ricale.¶ in gl.l.cum.in fi.vnde ſup.dixit abſq; alia cogni-
tione,hic dicit ante cognitionē.¶ In gl.vt in quo. ī fi. Ar
chi.alle.c.xxv.diſt.qualis.xxiiii.q.ii.nec quiſquam. & ſ.eo.
in præſentia ¶In gl.hic habes.& ibi.[*cum ſtigma*] coctu-
ra igneorum vulnerū.Arch. dicūt deriuatores quod eſt
ſignum,caracter,cicatrix,coctura,inuſtio, quæ fit calido
ferro ad Gala.vj.ſtigmata dn̄i noſtri Ieſu Chriſti ī corpo
re meo porto.¶In glo.multo. in fi dicit Io. mo. ꝙ eſt rō
digna nota, qa hic plura faciebāt ꝯ ipſum,quā m pro ip-
ſo,vt patet in tex.& ideo a pluribus denominabit, & ſm
illud iudicabitur,vt no.ſ.ti.proxi.c.vlt.¶ In gl.coram. ibi
[*eccleſiaſtica*]idē Io.mo.& Arch.& in fi.idē Ar.vide. quod
dicā ſuper glo.proxi.& quod dixi in q. mer. ſuper regula
non licet.ſ.de reg.iur.¶ In gl.no.qn̄.in fi. Arc.alle. vt ec-
cleſia.bene.c.vno.C.de fur.ciuile.circa hoc quod tracta·
mus de onere probandi titulum incumbente poſſeſſori,
dicebat Io.mo.ꝙ vbi actor agit contra reū de re quā reꝰ
poſſidet,vt illā ſibi reſtituat,quam.dicit ſuā, vel ſibi debi-
tam,qa cæteris paribus plus in ludo hēt poſſeſſor q̄ peti
tor,actore nō ꝓbāte obtinet reus,ēt nihil ꝓbans,& vt di-
cit hoc æquitas actionis publicianæ. ff.de publicia.per to
tum,ſed ſi actor nō agit ad poſſeſſionē euincēdā , quam
reus habet,ſed ad aliū finem,tunc ſecus ver. gra. ſi videt
epiſcopus tenentē beneficiū eſſe in poſſeſſione clericatus
qa poſſeſſio no ſufficit,cogere poterit illū facere fidē de
clericatu.ii.q.j.legum.de reſcr.cū adeo. de tranſac.ex lrīs.
dicit tū,ꝙ vbi antiqua eſſet poſſeſſio reputare illā calum-
nioſam petitionem & ꝓſument illū clericū, ar.ff. de ritu
nup.in liberę.ſecus in facto recenti niſi , ſic nunc aliter
ſe habēti,vt faciunt barataroteſ.arg. ſup.de præſump. il-
lud.& vide,quod ibi ſcripſi in gl.ſequenti.& de ſpon.con
ſultationi.ſuper ver.teſtibꝰ. dicit aūt, ꝙ in eo qui conten
dit de beneficio firmiter diceret,ꝙ debet ꝓbare ſe clericū
vt in c.cum adeo.& c.ex literis.ſecus vbi diu inconcuſſe
tenuiſſet.

CAP. XIII.

STatutum. Duo facit. ponit conſtitu
tionem prorogantē. cui
ſcđo decretum adiicit ibi,decernentes. & vi-
de,ꝙ difficile eſt prouidere malitiis, qa faci
les erant iudices excōicare cum participibus,emanauit
decretalis ſtatuimus,quæ vetuit participantes excōicari
maiori niſi monitione ꝓmiſſa,faciebant iudices fraudē
faciēdo monitionē generalē,& ꝯ hos ꝓuidit Gregorius
in c.conſtitutionem.ſed demum iudices,q excōmuni·
care non poterāt participantes,niſi noīatim monitos.ſi
ne monitione dicebāt,excōmunico talē,& ſuſpendo a
diuinis oēs ſibi participantes , vel faciebant generalem
monitionem

monitionem de non participando ſub pœna ſuſpēſio
nis, vel interdicti[*declarationem.*]ergo non ampliauit, ſed
declarauit caſum, & facit ad id, quod dixi in decr. ſtatui
mus. ſuper ver. ab eo[*præmiſſa.*]vide, quod dixi. ſ. eo. ꝯſti-
tutionē. ſup eodē ver. delegatis. dicūt qdā delegatos hoc
poſſe, cū hoc exprimitur in reſcripto. alś nō, ꝯriū placet
Arch. per hanc literā alleg. hic de oth. dele. præterea. &
c. prudentiam. §. cæterum. & vide, quod dixi. ſ. e. ſtatui-
mus. ſup ver. index [*eaſdem*] ſuſpenſionis vel interdicti.
¶ Prima gl. ſummat. ¶ Vltima dat duo ſimilia. ¶ In gl.
vltima. in fin. §. & hæc eadem. quid dices, ſi adhuc alias
ſententias proferant quæ non ſint ſub appellatione cē
ſuræ, puto de illis non prouiſum, qa ꝯ illas extant reme
dia etiam ſequentium appellationum, per quas ſuſpē-
duntur, quę deſunt in iſtis. ſ. e. is cui. in fin.

S V M M A R V I M.

1 *Appellans ante ſententiam non poteſt proſequi, niſi cauſam in ap pellatione expreſſam.*
2 *Probatio einſdem rei ſit quandoque ad diuerſos fines.*
3 *Sententia, a qua fuit appellatum, firmata executio interim facta eſt etiam firmata, licet fieri non debuiſſet.*

C A P. XIIII.

LIcet. Primo obiectioni reſpondet. Secū-
do queſtionem ſoluit. ibi, excom-
municatus poſt appellationem, Io. intelli-
git de ap. interpoſita a diffinitiua, & iudex
nihilominus excōicauit illū nō parentē executioni, nō
curo de hoc, an a diffinitiua, vel prius fuerit appellatū,
& vide quod dicā in fi. & ſup gl. antep. [*proſequentis.*]vel
alias expreſſe, vel tacite renunciamis. ſ. de app. ſolicitu-
dinē. ad finē. [*ut debuit*]ſi ergo habuiſſet impedimētum,
vel iuſta cauſa ſubeſſet, quare ꝓſequi nō potuit, vel non
tenebatur, ita qđ appareret appellatiō non eſſe deſerta,
non eſſet locus denunciationi, de qua loquit̄ p hāc lite-
rā. facit cle. de ap. ſicut appellationē. & c. qdiu. nunciari
debebit, quod eſt. ſ. [*euitari*]non putat Arch. ꝙ talis ce-
lebrās ſit irregularis, ſi de veritate ligatus nō eſt, & licet
hic iubeat ipſum per alios vitari, non tñ iubetur hic, ꝙ
ipſe ſe gerat pro excōicato, ad hoc. ſ. de ap. ad ꝓſentiā. vbi
hoc no. Inn. & eo. tit. dilectis. in fi. ſ. eo. ſolet. in fin. facit
xi. q. iii. nō dēt. & c. illud plane. Nec ob. ꝙ in gerendo ſe
diuinis vr̄ cōtēnere ſni paſtoris ſniam, & p id ligari. ſ.
c. j. cū concor. nā illa intelligunt̄ de ſnia iniuſta, q̄ ligat
quo ad eccleſiā, & ſi non quo ad Deum, hic loquimur
de nulla, quę nec ligat quo ad eccleſiā, vt hic in princi.
licet qñq; de facto tollat̄. de teſti. dilecto. & præ. c. ad prę
1 ſentiam. vel alle. ꝯ. appellans ante ſniam non poteſt ꝓ
ſequi, niſi cām in appellatione expreſſam, patet in cle.
de app. appellanti. ſolutio dici poſſet, ꝙ hic appellauit a
diffinitiua. dic verius, ꝙ hic non proſequitur appellatiō
nē, nec vt ꝓſequens audiretur, cum ſit deſerta, vt in cle.
de ap. ſicut. & c. ſi appellationem. ſed agit de nullitate pe
tēs ſe declarari nō ligatū, omnē ergo declarationis cām
proſequi pōt. primū aūt. i. appellationis ꝓſecutio habet
fieri corā iudice appellationis, iſtud vero fieri poterit co
rā quocunq; iudice cōpetēti. & adde, quod dicā ſup gl.
2 antepen. & ſic no. ꝙ eiuſdem rei ꝓbatio ſit qñq; ad di-
uerſos fines. ſimile. ſ. de teſti. veniens. ii. de teſt. ſpo. ſoli-
cite. & bñ facit, quod dixi de ap. ad hoc ſi in vna. ſup pri
ma glo [*nullitate*]facit hæc decr. ad qō. Io. de qua eſt vlti
ma. ti. libri, & eſt talis. cū Seyus minor. xxv. annis publi-
ce matrimoniū cōtraxiſſet, & ꝯſumaſſet, poſtea Titius
vxorē euicit. ſed ipſe a ſnīa appellauit, ſed nō fuit ꝓſecu-
tus, lapſo decēnio, & illo facto maiore Titius accuſat il-
lū de adulterio corā iudice ſeculari. q̄rebat qđ iuris, an ię
oīa id, qđ de ætate dicit, nō pondero, cū in cā matrimo
niali minor. xxv. agat & defendat vt maior olim & ho
die, de teſti. ſpo. ex parte, de iudi. c. ſi. ſ. e. li. primo ꝓ Titio
facit res iudicata, cui acquieuit appellans nō ꝓſequēdo
ii. q. vi. appellatore. de ap. cū ſit. c. ſepe. patet ergo p ſnīam
illā vxorē Titii, & ſic cognoſcēs illā adulter eſt, ꝓ Seyo
ſic inducit̄ hæc decr. Seyus tuetur ſe p nullitatē ſnię, in

qua decepta fuit eccleſia p falſas ꝓbationes, cōſtat aūt,
ꝙ qa lata ſuit ꝯ matrimoniū, nō tranſit in rē iudicatā,
de re iud. tenor. lator. & c. cōſanguinei. p negligētiā er-
go nō ꝓſequētis nō cōualeſcit, vt hic, hoc ergo ad ſui
defenſionē ꝓbato apparebit illū nō adulterū, & ſoluen
do hoc tenuit, dicens ꝙ eccleſiaſticus iudex de hoc co-
gnoſcet, & mādabit iudici ſeculari, ꝙ interim ſuperſe-
deat accuſationi, de or. co. ruā. p hāc decr. puto, ꝙ ſepa-
rabit̄ Seyus a cōiuge, donec cognitū ſit de cā, vt ſic per
ſnīam & negligentiā propriā appellantis Seyus priuet̄
poſſeſſione coniugis, ſicut hic pp illa duo priuat̄ poſſeſ
ſione cōionis. Nec obſt. vt li. pē. laudabilē. qa ibi nō cō-
currunt illa duo, ſi dicas ad hoc non agit. rñdeo, eccle-
ſia ex officio hoc faciet, nec aliter. illū audiet. facit ſup.
de matrimonio clan. c. j. & iii. nā ēt hic ꝓcedit ex offi-
cio ad hāc denūciationē in pœnis negligētis & pp peri
culū cōmunionis. ſup. e. li. de excep. pia. ¶ Prima glo po-
nit, qđ declarat, & ſummat. ¶ Secūda gl. rñ. p quæſtio. &
ſoluit. ¶ Glo. ꝯ. obiicit & ſoluit. ¶ Gl. no. ad q̄ſtionē. ar-
guit negatiue, ponit opi. ꝯriā, q̄ adiuuat. & coadiuuatio-
ni reſpondet. ¶ Vltima gl. rñdet p ꝯtriū, qđ dupliciter ſol
uit. ¶ In gl. ſecunda. ibi. ꝯ. falſus. vide in c. ſtatim alle. in
gl ſecūda. ¶ In prima gl. ibi[*moderni.*]dicit hic Io. mo. ꝙ
Inno. ibi vacillabat, vt dicit Arc. Inn. ibi dicebat, ꝙ poſt
tranſactū tēpus appellationis ꝓſequēdæ qs nō poterat
dicere excōicationis ſnīam eſſe nullā ex ea cā, qa poſt
appellationē latā, qa proſecutionem omittēdo ligare in
ceperat ſnīa, per. l. ſi: tu. ad quā hic rñdetur in quarta gl.
¶ In gl. & ibi puto. idē Arch. ¶ In gl. ꝯ. ff. in fine idē Arc.
q alleg. ſup. de cōiuc. ad noſtram. & C. ſi a nō cōpe. p io
tū. ¶ In gl. no. ibi [*contrarium*]& ibi Arch. ¶ In gl. antep.
in fi. hæc gloſſella ꝓcedit in appellatione interpoſita an
te ſnīam, ſed qđ ſi appellatio illa poſtq̄ fuerat reus non
parens excōicatus fuerat interpoſita a diffinitiua, de
qua intellexit Io. mo. vt in prin. dixi. q̄ro qđ neglecta
appellationis ꝓſecutione veniet nunc ꝓbādū. certū eſt,
ꝙ p præ. dec. nō ſolū. de ap. ſup. e. li. veniebat reuocāda p
modū nullitatis. ēt nō verificata iuſtitia appellationis,
ex quo apparebat appellatum debito mō & tpe. qđ ſuffi
cere puto ēt in hoc caſu, qñ agitur, vt declaret nulla, ꝓ-
bato. n. qđ ꝓxime dixi, niſi ex aduerſo probaret̄ caſum
fuiſſe, quo nō potuit appellari, vel ante excōmunicatio
nē renūciatū ap. vel aliquid tale, vt e. ti. Romana. §. ſi ve-
ro. & § ſi aūt apparebit excōicationē nō tenuiſſe. & p ꝯ
ſequēs ſic poterit declarari: & graue forte dicere ꝯriū, ex
quo ſequeretur, ꝙ p acta antiqua, vel p nouas ꝓbationes
probare deberet iniquitatē ſnīæ. ſed op. in appellatione
interpoſita a ſnīa locū nō hēt hæc decr. p. l. ex eā. ff. de
3 app. quę a ꝯrio ꝓbat quod firmata ſnīa a qua fuerat ap
pellatū, firmata ſit executio interim facta, licet fieri nō
debuiſſet, & hoc ꝯriū intelliges p tēxto. in decr. nō ſolū. in
quarta gl. Io. mo. qui mouit hoc dubium diſtinguit in-
ter directā executionē iudicati & nō directam ſed obli
quā. lex illa loqtur in directa, q̄ fit per poſſeſſionis tradi
tionē. de qua vel ſolutionē eius de quo fuerat iudicatū.
deſerta igitur appellatione tollitur ſuſpenſio, vel extin
ctio iudicati, quam induxerat appellatio, & hoc caſu
manet firma directa executio. licet male facta, quam
de nouo, ſi facta non eſſet, vel ſi reuocaretur, fieri opor-
tet. ſup. de re iudi. cū aliquibus. ad euitandū ergo circul-
tum. vt cle. de reſcrip. auditor, cū concor. firmato prin-
cipali, ideſt iudicato firmatur acceſſoriū. i. talis directa
executio, ſecundo vero caſu qñ executio nō eſt directa,
licet fiat, vt ad executionem iudicati veniatur, vt in caſu
noſtro, cū excōmunicatur victus, qa nō paret, nō firma
tur acceſſoriū principali firmato vt hic, nec mirū, ſi cō
ualeſcit directa ſequela fortius, q̄ nō directa, nā ex ma-
iori propinquitate aliqd tenet, quod remotius nō tene-
ret. C. de vſuris. per retentionē. C. de pac. l. perēs. ꝙ aūt di
recta non ſit ita vicina iudicato, ſicut directa per ſe pa-
tet. maneat ergo, vt dixi, ne bis idem iteretur qđ eſſet ne
ceſſario iterandum, ſed excōmunicatio nō eſt neceſſa-

rio

rio iteranda, forſan.n.deſertor appellationis parebit executioni, & ſic victor habebit intentũ, & actus illius negligentis excõmunicati interim facti non lædentur, & ſic eſt eligendũ, qđ victori prodeſt, & male excõmunicato nõ obeſt.ff.de euic.in creditore.& hoc maxime eccleſiaſticis viris.ſ.de poſtula.c.fi.¶In vlt.glo.ibi.[*ceperit.*] ad hoc,q matt.accu.poſ.inſuper.& qđ ibi no.in j. gl. & ibi, pendente.ante vero quã litẽ moueat, repellit, & ſic poſſet intelligi decr.per tuas.c.ii.vt dixit Inn.ſ.c. qa ꝑicu loſum.in fi.& in fi.Idẽ Arch.qui ẽt dicebat,ꝙ ꝓ denunciatione iudicis prima facie ꝓſumitur,de tenũ.in ꝓſentia.de ele.bonę.ver.& ꝓ his.licet per illam amplius non ligetur,de appel.paſtoralis.in fi.

SVMMARIVM.

1 *Debitor non poteſt capi pro debito.*

CAP. XV.

SI clericos. Duæ ſunt partes. ſecũda ibi, eoſdem. prima facit tria, ſoluit dubiũ, quod dupliciter fortificat ibi.& per.& ibi. licet. cautam reddit ibi.cũ his.ſecunda dat regulã.a qua duos caſus excipit ibi, niſi & no.ꝙ dicit clericos nõ diſtinguendo, an ſint, vel non ſint in ſacris, in modo tñ capiendi & detinendi dẽt in his haberi diſtinctio.xlv.diſtin.cum beatus [*commiſſos.*] hæc litera demonſtrat ſꝫm Arch.ꝙ de his exceſſibus cõſtabat iudici, alleg.xx.q.ii.c.j.ibi.[*conuicti.*]& in fi. ibi [*detectus fuerit*]ſ.de depo. grauis.ver. quocirca. ſ.de pœnis, tuę.& quod ibi no.& eo.tit.quis.ſ.c.lib.inducit decre. vt famę.q dicit, poſtq̃ fuerint de crimine canonice cõdẽnati, ergo non prius, niſi eſſent notorii.ſ.de accu.euidentia.nec ẽt notorio vt dicit obedire parato violẽtia dẽt inferri, vt in c.famę.de iud.cũ non ab homine.niſi ſuſpecti eſſent, ꝙ obedire nollent, vt quia alias cluſerunt, de ap.quæſtioni.alle.ẽt, qđ no.ſ.eod.ſi vero. in quarta glo. contra ꝓdicta poſſet notari, ꝙ litera non dicit cõmiſſos ab eis exceſſus, quaſi innuat, ꝙ vbi cõſtat de delicto, licet ignoretur perſona.ꝓ veritate habẽda ex delicto puniendo poſſint capi clerici, & multi ſic ſeruãt, ſed lr̃a ſequẽs facit ꝓ Arch.q dicit, ꝙ includuntur, vt puniantur, licet non ſint incorrigibiles, quare caueãt ſibi ꝓlati, q nimis ad talia promoti ſunt.& ſe & alios illaqueant [*exceſſus.*] graues.Nec ob.xxv.diſt.c.j.& vi.de vita & ho.cle.a crapula.de accu.cũ dilecti.ff.de accu.leuia.& bene dicit exceſ-
1 ſus,†quia ꝓ debito quis capi non debet.ſ.de pign.c.ii.ẽt ſi ad id ſe obligaſſet.ſed dic vt ſ.de iureiu.ex reſcrip.[*capi.*]cõcor.ſ.eo.li.de offi.ord.cũ eps.xxvii.q.j.ſi cuſtos. & c.ſi homo eſſes.& c.ſi qs rapuerit.ad finẽ.xviii.q.ii.abbates.ſꝫm Arc.ne fugiãt, cũ ſint ſuſpecti, vt qa nil poſſidẽt in loco delicti, vel ſunt alienigenę.ff. de his q̃ in fraucre.ait ꝓtor.§.ſi debitorem.& q ſatiſ.cog. ſi fideiuſſor. §.vlt.[*debita.*]ſ.de iureiu.ſtatuta.niſi diſpẽſetur ꝑ eũ, q poſſit alias arbitrari.ſ.de of.dele.de cauſis.i fi.& in cle. de teſta.c.vno, in fi.& vide.ſ.de pœnis.licet.ſunt aũt varię pœnę pro delictorũ varietate ſtatutę ſꝫm canon.ſ. de offi.ord.ad reprimendam.debent aũt eſſe cõdignę cõpetẽtes non excedentes modũ culpę, hic ordinate probatur.xvi.q.vi.cognouimus.ſup.e.ꝑpendimus.de ſta. re. ca q̃.§.j.facit, quod ibi dixi, & de accuſ.cũ dilecti.ſuper ver.leuiter.ad idẽ.xxiii.q.iiii.q peccat.in fi.xlv.di. cum beatus.ſup.de homi.ſicut dignũ[*poſtea*]ſcilicet crimine probato.xv.q.vlt.c.vlt.In fi.[*credimus.*]vide hic quadruplicatũ.ſup.de deci.paſtoralis.[*ex propoſito.*]i.ſcienter, malitioſe, & iniurioſe.Arch.[*eodem.*]determinat no.in Spe. de accuſatione.§.j.ver.ſed pone [*parendo inni*]no.qa non tenetur cauere de parendo eius voluntati, vel arbitratui, nec appellationi renunciari, facit ſup.de appel.ad hoc.ff. q ſatiſ.cog.l.fi.vnde caueant ſibi prælati noſtri tpis, q etiã ꝯſtitutos in ſacris & in dignitatibus detinẽt inuitos, niſi ſic caueant[*enormitas*]vt in falſario literarũ papaliũ, vel eos, qui tales falſas literas ꝓſentarunt, de crimine falſi. ad falſariorũ.xix.diſt.in memoriã.ſup.de fal ſup eo.de reſcrip.c.ii.in infamato, ꝙ epiſcopũ ſuũ cecidit. ii. q.v.ſup cã, vel de hæreſi.ſ.e.li.de her.vt inquiſitionis.verſi.& vt ꝓfatus, idẽ in ſimilibus ¶Prima gl. ſummat, diuidit, & dicit, qđ corrigit & declarat.¶Secũda rñ.per quæſtio.¶Gl.cõcor.alle.vnã cõcor.ſignat vnũ ꝯtrium.ponit duas opi.quas reprobat, demum ſoluit. ¶Glo. xvii. alle. duo iura arguens ad q̃ſtionẽ, & ponẽs tres ſolutiones ipſius.¶Penul.rñ.ꝑ q̃ſtionẽ.¶In gl.ſcđa ibi. [*l.ultima*]Iões iudices mulctant executores delinquentes, licet alii in plus, alii in minus.¶In glo.ſcđa.ibi.[*dico.*]idẽ Arc.& ibi iuriſdictionẽ puniendi crimina, vt ſ.iii.gl.& in remiſſione quã dat finis gl & facit cle.de cele.miſ.c.j. in fi. & ibi [*alii dicunt*]Io.mo.olim hic tenuit, ſed poſtea addidit, vt ſequitur in gl.vt ibi, iuſtitię, vel diſciplinæ.de re.c.vl.¶In gl.ad idẽ.in fin.imponẽda eſt.n.ſæuientibus freni tẽperies, vt C.de cuſto.reorũ.l.ii.in fi.¶In gl.xvii. ibi [*dominicali.*]xxxii.¶In gl.pe.ibi darent. idẽ Arch. & ibi.[*agere.*] inſt.de obl.ex delicto.§ furti.& ff.de reg.iu. plus cautionis.¶In vlt.gl.in fi.facit.xxii. q.vlt. c.vlt.ſup.de cõfeſ.c.j.ſup.c.li.de hæreti.in fidei.& c.accuſatus.§.licet.

SVMMARIVM.

1 *Interdictum quando ſit in terram alicuius, illa etiam, cuius habet vſumfructum, videtur interdicta.*
2 *Baro ſi vendat terram interdictam, non per hoc tollitur interdictũ.*
3 *Vniuerſitas delinquere poteſt.*
4 *Præſentes nõ poſſunt facere conſtitutionem in ꝓiudiciũ abſentiũ.*
5 *Contradicere expreſſe plus eſt, quam non conſentire.*
6 *Interdicti pœna quando ligetur vnus pro alio.*
7 *Capituli nomine generaliter poſito ſingulares perſonę ipſius capituli deſignantur.*
8 *Clerici an ſint interdicti, quando eccleſia eſt interdicta.*
9 *Interdictum ciuitatis, vel loci differt ab interdicto vniuerſitatis, vel collegii.*

CAP. XVI.

SI ſententia. Tres ſunt partes, quæ patent.prima ſoluit dubiũ & excipit ibi.niſi. & ſolutionem declarat ibi.vnde.ſecunda ibi.cæterũ.ſoluit ſecũdum duas limitationes interſerens ibi, qui culpabiles. & ibi, dũmodo.tertia ibi. cum no. ſoluit tertiũ rationẽ interſerens ibi, ne ſñia interdicti.idẽ in qualibet alia ſententia, cuius illa corpora eſſent capacia, cũ eadẽ ſit rõ. [*econuerſo*]licet exꝓſſo populo nõ veniat clerus, vbi tñ diſtrictualibus alicuius dominũ, vel prouincialibus.puta Anglicis daretur priuilegiũ, vel immunitas, clerici illius domicilii, vel prouinciæ bene participabunt priuilegio vel imnnitate, vt ſcripſi ſup.c.li.de offi.dele.c.vlt.§.j.ſup ver.diſtric.& ſup.de fo.ꝯpe.dilecti.ſup ver. Anglicis[*dominii.*]id quod no.ſup.de poſtu.c.j.in gl. bona ſuis, & quod de terra dotali & de pignorata ſcripſi, poſt, vide licet ſup illa gl. hic ponit Arc.ibi vide, & addẽdo ad ibi
1 dicta ſciendũ†ꝙ cũ interdicit alicuius terra, ẽt illa, cuius hẽt vſũfructũ, interdicta vr̃, cũ in multis caſibus vſusfructus ſit pars dominii, vt ff.de inſti.§.j.ii.& iii.ff.q ſatiſ.co.l.pe.& de reli.& ſump.fu.l.ii.§.j.itẽ ſi baro, cuiꝰ terra eſt interdicta, in diuerſis prouinciis hẽt terrã.ſ.partẽ in vna & partẽ in alia, ſi pro diuiſo omnes illæ partes dicũt interdictæ, ſecus ſi pro indiuiſo, ne innocens puniatur, bñ facit ſup.de ſepul.ſacris.& quod ibi no.ff.de ri.nup. illud.de aur.& arg.leg. quintus. facit cle. de conceſ. ꝓben. c.j. vbi decretũ non ligat in incertũ.idẽ ſi ille baro poſt interdictũ nouã terrã acquirat, niſi verba ſententiæ id exprimant, illa interdicta non erit, facit quod no.ſ.de priuil.cũ capl̃a.in j.gl.& quod ſup ea ſcripſi.ſ. de reſcrip. c. vlt.cũ concor.ff.de iudi.nõ poteſt, & de dã.infec.l. dant.
2 §.ſi is q.li aũt†baro vẽdit, vel perdit terrã ſic interdictã, nõ ꝑ hoc tollitur iterdictũ, ſed tolletur ab illo, q tulit, q tñ, vbi fraus non interuenerit, ſed ceſſante interdicti cã in illo tollendo facilẽ exhibebit, ad vtrunq; facit.ſ.c.ſacris.[*vel rectoris.*]facit ſꝫm Arch.pro opi.Tan. & Hoſt.ſ. Vn.ſ.ꝙ pro contumacia cp̃i poſſit ciuitas iterdici, hoc notant.ſ.de offi.dele tãte.ii.ibi dixi in fi.[*Ciuitas*]interdicta ciues de ciuitate, & ciuibus, vide, quod dicã.j.c. pro-

xi.in prin.[*qui culpabiles.*]concor.ī.c.vlt.§. illis.de priui.
quod nonnullis.co.ti.licet.in fi.ſ.eo li.[*uel rectorem*]not.
hic diuerſa, vt ſ.dñs eſt ꝑpetuus & proprietarius, rector
vt plurimũ tẽporalis,& quaſi vicarius in eis.facit.xxiiii.
q.iiii.§.ſed qui.ff.quod metus cã.illi quidẽ[*interdicti*]quo
caſu ciues ẽt tunc ex iuſta cauſa abſentes includuntur
ſm Arch.alleg.xxxi.q.j.ꝙ ſi dormierit.in prin. dicit. n.
ꝙ pœna ſemper & vbicunq; ſeqt̃ delinquentẽ,& eos in
quorũ perſonis punit.pro eo facit,quia nõ dubiũ ciues
ẽt innocentes includi,ad primũ dictũ Arch. ſignat ꝯ-
riũ,de deci.vt animarũ.ſ.e.lib.de cõſtit.nõ ſoluit.tñ dic,
ꝙ ſñia ordinarii,quæ punit culpam præteritam in delin
quente,vel alios innoxiis ligat expreſſos ẽt generaliter,
vt ſi puniat ciues propter culpã dñi vt hic,ſed ſñia ſtatu
ti puniens futuras culpas in delinquentes tñ non ligat
ignorantes,nec ẽt eẽ dioce.delinquentes vt ibi.item eſt
aduertendũ,ꝙ hic loqt̃ de ſententia interdicti,qua puni
ri poteſt innocẽs,vt ꝑdixi. ¶ Vidi ſępius dubitari ꝑ reli-
gioſos,maxime de his,quę.ĩ.dixi. ſ.;an delinquentibus
regentibus ciuitatẽ,vel delinquente vniuerſitate, ꝑꝑ qđ
delictũ interdictũ latũ eſt generalr in ꝯſilianos ,vel vni
uerſitatem,illi cõſiliarii vel de vniuerſitate , q tũc erant
abſentes,vel q cõtradixerunt ſint interdicti.¶ Ad affir-
matiuã adducuntur oĩa iura,q̃ ꝓbãt factũ a maiori par
te corporis a toto corpore factũ videri.lxv.diſt. c. j. ii.&
iii.x.q.ii.hoc ius.de elec.cũ inter cau.in prin.& c.qa pro
pter.& c.eccleſia.ii.de his q̃ fi.a ma.par.cap.c.j.ff.ad mu-
ni.quod maior.& l.municeps.de decr.ab ord.fa.l. iii. qđ
cuiuſ.vni.no.l.nonnulli.&.l.ſe.C.de decu. l. nominatio-
3 nũ.& de leg.l.pe & vlt.& ꝯſtat,quod †vniuerſitas delin-
quere.põt,ſup quo vide,qđ no.de ſymo.dilectus.ii. ꝯſtat
ẽt pro vnius delicto ciuitatẽ, vel vniuerſitatẽ ĩterdici vt
hic,cum concor.ex ꝯ̃trio vilipenderet̃ cenſura & ſñia in
terdictiꝯ̃ iſtud c.& ſequens.& licet durum ſit tales liga-
ri,ex quo tñ ſic ſine excep.fuit lata ſñia a iure,vel iudice
licet dura ſit,ſeruanda eſt. j.q.iii.ſcriptũ. ff. qui & a qui-
bus.proſpexit. xi.qõ.iii.c.i.bene facit ,qđ not. de poe. &
re.quod in te.in vlt.gl.& qđ ſup ea dixi. ¶ In ꝯ̃riũ,decre.
ſtatuta & banna nõ ligant ꝓbabiliter ignorantes,q ma.
decu.nõ poſ.c.ſi.ergo abſens nõ ligabitur,& q̃nque plus
operatur abſentia,q̃ ꝯ̃dictio.de elec.bonæ.ii.c .venerabi-
4 lẽ.ff.de arb.ſi in tres.itẽm † ꝑſentes in ꝑiudiciũ abſentiũ
nõ poſſunt facere cõſtitutionẽ voluntariam, vel decre-
tũ,de ꝯſtit. cum oẽs.itẽ abſens & ignorans ex malo nõ
obligatur.ff.de actio.& obliga.ex maleficiis. §. j. & dicit
lex cõſenſum nõ ignorãtiam volumus obligari.C.de ta
bula.l.generali.li.x.bene facit.ff.de magiſ.cõuc.l.i.vbi ex
facto decimarũ nõ tenẽtur tunc abſẽntes.idẽ in familia
ſeruorum abſente tempore quo dñs fuit occiſus quo ad
Sillenianũ.ff.ad Sille.l.i.§.hoc aũt,& §. ſi quis in villa.&
§.ſe.C.de adul.l.in adulterii.& de ſica. l.ſilia.de ꝯ̃dicenti-
bus idẽ & multoſortius de ſymo.ſic de Romi.Petrus.pl'
5 †.n.eſt expreſſe ꝯ̃dicere,q̃ nõ conſentire, vt ibi &c. pœ-
na Petri limitari debeat ad eius auctores , de his quæ .fi.
a ma.par. quæ ſunt.C.de pęnis.ſancimus . de conſtitu.c.
ii.& iſti fuere reſiſtentes,ergo &c.bene facit. C.de ap.qui
iudices.de poeni.di.j.nemo.& quod ibi not. facit.ii.q. vii.
quapropter.ſup.c.li de elec.generali.vbi contradicẽs ex-
cuſatur a pœna,facit de rebus eccle.non ali. c.ii.eb. lib.
itẽ contradicendo de facto illicito bene fecerunt nedũ
minor pars ſed & vnus ſolus,de his quæ fi.a ma. par. ea.
c.i.de reb.ec.nõ ali.ſi quis presbyterorũ. ergo nõ debet̃
pœna.C.de meta. deuorum.li.xii. C.de adul.Gracchus.
itẽ ſatis fuit iſtis facere,quod potuerunt.xxii.q. ii. faciat.
ff.de verb.ſig.l.nepos Proculo.de pœn.l.mortis. ſic & ter
tius,qui in ſuffragium dñi fecit,quod potuit, ſaltem cla
mando excuſatur a pœna Silleniani. ff.ad Sillenia. l.j. §.
hoc aũt.& §.excuſantur.puniantur ergo ſoli conſentiẽ
tes.& potiſſime maiores.ſup.eod.Romana.ĩ fi.de ſimo.
dilectus.ii.& c.veniens.de cle.ex.laiores.¶ Multis religio
ſis videtur per has vltimas rationes abſentes vel cõtradi
centes ligatos non eſſe tali ſententia interdicti etiam
6 quo ad eccleſiam.& quod †dicitur pœna interdicti vnũ
pro alio ligari,Intelligunt de ꝑſente & tacente,qui geſta
videtur,taciturnitate firmaſſe,C. de his qui a non do. l.
vlt.ff.de cu.l.pe.§.fi.facit ſup.vt li. non contc.c.j.in fi.ſ.e.
lib.de iureiur.c.fi.§.j.ſup.eo.quanto.& c.dilecto ſicut er
go in omni edicto etiam generali excipitur iuſta excu-
ſatio,de reſcrip.li qñ.de offi.dele.ex parte.ii.ſup.eo.decre
to.vbi de hoc in i.glo.ſic & tali generali ſñia iuſte excu-
ſatus per ꝯ̃dictionẽ vel abſentiam non ligabitur,& quia
hoc hẽt æquitatẽ,ẽt ſi ius expreſſum deficiat , tenendũ
vr̃,ſup.de tranſac.c.vl.ad finẽ.ſ.eo.li. de rerũ permu. c.
vno.ff.de aqua plu.ar.l.ii.§.item Varus.in fi.¶ Iſte textus
dictum iſtorũ nõ patitur,ꝑ quẽ patet aperte nõ culpa-
biles ꝑꝑ delictum dñi generali ciuiũ interdicto ligari,ꝓ
pter qđ ꝑ rõnes prius inductas tenendũ eſt primũ,licet
fatear certis caſibus culpabiles a nõ culpabilibus diſtin
gui,vt in concor.quas dedi ſuper ver. culpabiles. fateor
etiam quo ad Deũ illos inſontes.eo.titu.a nobis.ii.ſ. eo.
li.de re iudi.c.j.in prin.[*licet*]ſciebamus,quod poterant,
ſi admittebantur, ſed de hoc dubitamus , an licite & ſi-
ne peccato poſſent,ſic.ĩ.eo. qñ [*populus*]quid ſit popu-
lus,vñ dicatur,ſcripſi de ele.fundamenta.§.ne autem.ſu
7 per ver.populo[*conſtat*] hic plane patet,ꝙ†noĩe capitu-
li generaliter poſito ſingulares perſonæ ipſius c. deſignã
tur,ſm Arc.ex quo ſequitur,interdicto.c.ſingulares per
ſonas.c.interdictas.[*careat.*]ſic prouidẽdum eſt, ne vile-
ſcat.ĩ.c.proximo.ibi vide[*perceptio*] quæ duo tollit inter
dictum.ĩ.c.fi.poſt princip.¶ Prima gl.ſummat & dicit
quid approbet & declaret.¶ Tertia gl. fortificat tex. per
tria iura,ſignat ꝯ̃riũ & ſoluit.¶ In gl.& ſic.ibi[*quod*]vide
in præ.c.abbate.ſup gl.ſic.ff.¶ In gl.ii. in fi. ſed per eandẽ
8 decre.videtur,ꝙ† per interdicta eccleſiaſtica interdicti
fiunt eius clerici.ſicut exempti ſunt exempta eccleſia,
ſed ꝯ̃riũ ſumitur.ĩ.§. proxi. quo ad nõ culpabiles, & ad
decr.per exẽptionem,reſponde per regulã in pœnis.ĩ.
de reg.iur.per decr.ſtatutũ.ſ.eo.li.de elec. ¶ In gl. aliud.
ibi [*ciues.*] ſup. & aliud interdicere ciues tñ , ex quo ẽt
9 dicit Arch.manifeſte colligi,ꝙ†aliud eſt interdictũ ci-
uitatis, vel loci ab interdicto vniuerſitatis , vel collegii,
quod etiã dicit probari ſup.eo.li.de vſuris.vſurarum. vt
ibi dixi ſuper ver.terrę.& facit.ſ.eo.li.de cen.q̃q̃.in fi.in-
terdicta ergo vniuerſitate poterunt clerici ianuis aper-
tis & pulſatis campanis alta voce celebrare, excommu
nicatis tñ & interdictis excluſis,cũ hoc non ſit ꝓhibitũ,
interdicto vero loco ibi celebrari nõ poteſt,niſi vt dr̃ in
c.vlt.& facit,quod dixi.ſ.c.ꝑſenti.ſup ver. loca. ¶ In glo.
quia vniuerſitas.ibi.[*Romana.*]in fi.nã vt ibi ſatis ſcripſi,
iſta cadunt in animã rationalẽ & perſonam veram nõ
repreſentatam.& in fi.non ſic in iuramento , quod ſi-
cut a principio non obligaſſet ad periurium illos , qui
non iuraſſent,ſic nec ſucceſſores , vt ſcripſi de iureiur.
veritatis.ſuper fi.gl. ratio diuerſitatis,quia etiam inno-
cens de populo per interdictum latum in populum a
principio ligabatur,vt ĩ.dixi.

11. *S V M M A R I V M.*

1 *Ciuitas quid ſit, item & villa & oppidum.num.3.& 4.*
2 *Ciuitatis appellatione an locus, uel perſonæ ponderentur.*
5 *Priuileg.uel immunitas cõceſſa ciuitati an icludat caſtra, vel uillas.*
6 *Beneficiorum pluralitas eſt inimica canonibus .*
7 *Romæ fieri videntur, quę in continentibus ædificiis fiunt.*

CAP. XVII.

SI ciuitas. Duæ ſunt partes.ſecunda
ibi rõne.prima ſoluit du-
bium & obiectioni rñdet ibi,nã licet. ſcđa
pars diſtiguit ſcđm mẽbrũ ibi. ſecus [*caſtrũ
aut uilla*]illa tria ſæpe ſic vt diuerſa ponuntur. ĩ.e. lib. de
reſcrip.ſtatutum. §.cum vero.de ſup.ne.præla.grãdi. cir-
ca medium.& de immu.&c. c.j.§.j.de exceſ.ꝑla. c. vno.
de priuil.epiſcoporum. prima duo ponuntur . de verb.
ſig.cũ in panibus.in fi.& illa duo & loca alia ponit decr.
præſenti.ſ.eo.& de cen q̃q̃.ad finẽ,de oppido , & muni-
cipio.addit.xxiii.q.viii.i qualibet, ꝑ q̃ patet, qđ hæc tria
diffe-

differūt ſpecie ſicut & noīe.xxi.diſt.cleros.de deci. ad au
dictiā.C.de cod.ſi idē.de primis tribus tractās hic ponit
Io.mo.dat cām pleni⁹ dicēdi & deriuatorū verba ponē
1 di, dicit aūt, ꝙ † ciuitas dicta ē quaſi ciuiū vnitas, ſed dif-
finitionē nō poſuit.qdā dicūt, ꝙ ciuitas eſt multitudo
hominū ſocietatis vinculo adunata ad ſimul iure viuē-
dū.& hæc fuit Iſidori.xv.ethy. q ēt dixit ciuitatē nō ſa-
xa,ſed habitatores vocari.hic not.Arc.de reſcrip. ſtatu-
tū.§.ſed nec.vbi ēt ponit, qđ.j.dicā ſup ver. terminati.
Alii,ꝙ eſt collectio multorū hominū epiſcopū habēs
& foſſatis vallata,& hanc ſequuntur Italici,ꝑ & ꝯ. lxxx.
diſt.epi.& c.illud.& ſ.de priui.c.j.ꝑ quę patet nō in qua
libet ciuitate,ſed in populoſa dignitatē epiſcopalē ꝯti-
tui. Reſtat igitur,ꝙ ēt dr̄ ciuitas nō habēs epiſcopū,&
hoc multi vltramontani ſequūt,alii ꝙ ciuitas eſt mul-
torū hominū honeſta cōuentio in loco certo ędificia
vicina cōſtruentiū ad ſimul iure viuēdum,vel eſt colle
ctio ædificiorū facta ꝑ multitudinē hominū ſimul ha-
bitare volētiū.& vr̄ Caym fuiſſe primus ædificator ci-
uitatis.Gen.iiii.& vi.di.§.his ita.decre.nr̄a.cū cōcor. ap-
2 pellatione † ciuitatis locū non perſonas ponderare vide
a tur.qdā dicūt,vt Iſidorus,ꝙ vrbs [a] ꝑprie reſpicit mænia,
& de hac.ff.de verb.ſign.l.ii.& l.pupillus.§.vrbis.& ibi pa
tet,qđ dicit ab vrbo,& vrbare eſt aratro diffinire, quod
in ciuitate condenda adhiberi ſolet.caſtrū dr̄ a caſtran
do q in caſtro caſtratur licentia habitantiū ne pateant
hoſtibus paſſim vagādo,ita Hug.vel dr̄ caſa alta,vel ca-
ſa ſtricta,qa habitatio caſtri nō dēt eſſe diffuſa,ne mul
ta cuſtodia egeat ſm Io.mo.& ſm hoc caſa fortis, pala
tiū,vel caſtrū pōt eſſe ſine diſtrictu,vel territorio. i. iure
terrēdi ſm præ.l.pupillus §.territoriū. ꝑ ſingulas.n. pro
uincias poſſunt fundorū d'ni ipſos ambitu murali val-
lare.C.de ædi.pri.l.ꝑ ꝓuincias.ea altitudine quā volunt,
ſi ſtatutus vel vſitatus nō ſit modus,eo.titu.l.j.ff.quod vi
aut clam.l.pe.& vlt.§.penul.& hoc caſu ꝓcedat,qđ dicit
Inno.in decr.cū ad ſedē.de reſtitu.ſpo.& ibi ſcripſi in gl.
no.libellū.dicēs, quod caſtrū a iure nō hēt pertinētias,
nec limitationē, ſed facto hominū hoc non cōſueuit
habere,& hoc ſecūdo mō pōt intelligi,qđ no.de religi.
do.cū ven.vt ibi ſcripſi in gl.ii.ante fi.ver.vbi vero pote-
terit.facit ēt,qđ poſt eū ſcripſi,de offi.ord.cū ab eccleſia
rū.ſup.j.glo.ver.ſed nūquid q̄libet,& qđ dixi de exceſ. p̄-
la.dilecta.ſup.j.gl.ad fi.lex dicit,ꝙ caſtellū proprie dr̄ in
limitē imperii factū.C.de fun.limi.l.ii.lib.xi.& C.de of-
3 fi.p̄.p̄tor. l.in noīe dñi.circa finem. Villa † dr̄ a vallis qua
ſi vallata,qa nō munitione [b] murorum, ſed vallatione
fortificatur,multorū vltramontanorū vulgare largius
ſumit villā,dicūt.n.de Pariſius vel Bononia,quod eſt bo
4 na villa,vel pulchra,vel magna villa. De † oppido [c] ſcien
c dum eſt,ꝙ aduertabiliter ponitur,ꝑ valde.ii.q.vii.layeos.
& c.laici.nominaliter dicunt deriuatores, quod ponit
pro qualibet ciuitate p̄ter Romam.itē pro caſtro ma-
gno,nā cū dicat ab ops opis cōpoſito cū do das, ſonat
quaſi dans opē vel opes,vel ab opibus ibi reponēdis,qa
munitū ꝯ hoſtes.ff.de verbo.ſig.pupillus. §. oppidū. di
cunt.n. ꝙ oppidū ſcriptū per duo p, dr̄ ab appoſitione
murorū ſm hoc diuerſimode ſcribetur. ¶ Municipiū,
de quo,de teſt.in inte. cōſtitutus. cōponit a muniū &
capio,& eſt locus habens a principe aliquod ius mino-
ris,vel maioris officii,vel dr̄ a muneribus,vel officiis,qa
munera,vel tributa debita reddit.dicūt qdā, ꝑprie mu-
nicipiū dici caſtrū munitiſſimū in finibus regionis ca-
piens munera ꝑꝑ ſtipendiarios ibi pro cuſtodia manē
tes.municipes aūt largius ſumunt in l.j. ff. ad municip.
q̄ ſic dicit,municipē facit aut natiuitas, aut manumiſ-
ſio,aut adoptio, & ꝑprie municipes appellant muneris
participes recepti in ciuitate, vt munera nobiſcū face-
rent, ſed nūc abuſiue municeps dicimus ſuę cuiuſque
5 ciuitatis ciuis.& valet hoc ſcire.cū quæritur,an † priuile
giū,vel immunitas cōceſſa ciuitati, vel ciuibus icludat
caſtrū,vel villas,vel dioceſanos.qđ diſputauit Ia. de Bel.
in auth.q̄bus mo.na.eff. vii. & per decre. Rodulfus. ſ.
de reſcr.vr̄ ꝙ nō.& vide quod dixi ſ.eo.li.de pœnis.feli-
licis.in fi.ſuper ver. ciuitas. ſatis dici poteſt per hanc de-
cre.& per iura quæ alle.ii.gl.& q̄ ibi addam, ꝙ niſi aliud
mente concedentis appareat,vel niſi vſus loquendi, vel
religionis conſuetudo aliud inducat,non includat niſi
ciuitatem,ſuburbia,& continentia ædificia,& natos ibi
dem,ſiue de ciuibus cogitauit vt de vniuerſis.ſiue vt ſin
gulis.ff.de rebus du.l.ciuibus.& l.cū ſenatus.ſi.de conce.
p̄ben.c.pe.ar.ff.ad munici.l.j.C.de ag.in rebus.l.fi.li. xii.
cum concor.Item vbi aliud haberet vſus loquendi, vel
regionis conſuetudo,nam illi ſtabitur.ſ.de ſpon.ex lite-
ris.j.& no.de priuilegiis.quia circa.ad finē vltimę gl. &
ꝓbatur.ff.de leg.iii.l.nūmis. & de le.j. ſi ſeruus plurium.
§.vlt.quæ leges quid dicant. vide.ſ.de cen.ex parte. ſup
iii.glo.& de leg.iii.l.ſeruis vrbanis.& l.librorum.§.quod
tamen Caſſius.& ſic dicendo minus lędamus ius com
mune.facit.ſ.de conſue.cum dilectus.C.de inoffi. teſta.
ſi quando.In princi.& de teſta.mi.l.iii.quia tam benefi
cia interpretamur latius,quam priuilegia, vt plene ſcri
pſi.ſ.de verbo.ſigni.olim.ſuper vlt.gloſſ.in illis appella-
tio ciuitatis intelligeretur cum ſuis adiacentibus perti-
nentiis & territoriis,ar.ff.de offi.præfec.vrbis.l.j. §. cum
vrbem.C.de bo.vacan.l.ſi quando.lib.x.& ff.de leg.j. l.ſi
quid relictum.& l.ciuitatibus.a contrario [*ſubyciantur*]
quod ſine ſpeciali Papæ licentia pro pecuniario debito
fieri non poteſt,per extrauagan. Bonifa.prouide. [*inter-
dicto*] an ciues per id ſint interdicti,dic vt ſ.c.proxi.§.j.&
vide,quod ſcripſi poſt Inn.de præben.in Lateran.in pri.
[*continentia*] & vide quod ſcripſi de poſtu.c. j. ver. nec va-
let.ſuper verſi.adhęrebat [*interdicta*] ſubtilizauit hic Arc.
dicens ꝙ In iſtis non expreſſis in interdicto hominis, q̄
8 veniunt per ſequentiam,eſt interdictum iuris, licet cau
ſatum ab interdicto hominis, vt ſic interdicta ciuitate
vel eccleſia per hominem continentia ędificia, vel ca-
pella & cęmiteriū ꝯtigua interdicto iuris interdicta.iter
dicēt.hoc nō placet, cū ex vi verborū hic declaret illa
dicta,vbi autē non ex vi verborum,ſed ex ſubſequenti
culpa procederent pęna, vt in communicante excom-
municato in crimine,tunc fateor illam eſſe pęnā iuris
cauſatam a ſententia hominis,vt ſatis ſcripſi.ſ. eo.nup.
conſtat.n.ꝙ hic ſentētia ex eadem culpa, & ibi duplex
culpa & duplex ſnīa,ſubdit Arch.ꝙ in interdicto iuris
ſi conditio reſeruauit abſolutionem,planum eſt,ꝙ ipſe
ſolum abſoluit,ſi non reſeruauit, putat, ꝙ dioceſanus
abſoluat.ſ.eod.nuper.& de præben.graue.in fi. & quod
ibi dixi.ſed quærit qđ ſi ex eodem delicto excommuni
cati ſunt ſingulares & interdicta vniuerſitas,vel locus a
iure communi.Dicit Archid.ꝙ ſi reſeruata eſt abſolu-
tio excommunicationis Papæ, licet de abſolutione in-
terdicti mentio facta non fuerit, videatur etiam ipſius
abſolutio reſeruata,nam quot.vitium ex eodem iudice
&c.C.de nupt.ſi libertā.eiuſdē æquitatis idē ſimilia iura
ſuadet.ſ.de ꝯfir.vti.vel inuti.cū dilecte. & ibi concor. in
iii.glo.cum.n.hęc duo includantur apoſtolicæ cenſu-
rę, de verb.ſig.q̄renti.& de vno dr̄ &c.ſ. de ꝯſti. trāſlato.
ſm eū. Ad ꝯriū poſſet adduci, qa duobus ſuppoſitis &
altero ſolo reſeruato videt alterum cōceſſiſſe.ſ.de p̄ſūp.
nōne,cū ſua materia terminari.ff.de pen.leg.l.nā quod.
§.pe.facit.C.de offi.præ.p̄.Africę.In noīe dñi.ii.col.ver.
& clauſurę ꝓuinciarū,& eſt ſi.xvii.q. iiii. q.& dicit Arc.
hoc ſatis terminari,quod quærebat. ſ. de reſcri. Rodul-
ſus.ſ.a quo loco incipiat dioceſis,licet ipſe dicat, ꝙ a cō
tinentibus ędificiis.& facit quod dictum eſt.ſ.iſta litera
videt obſtare,q̄ non vult de vi verborum cōprehēdi no-
mine ciuitatis vltra ambitū murorū,& ī caſu hic exp̄ſ-
ſo ponit aliqd ſpeciale.& iō dicit,hoc tñ caſu,tñ quo ad
caſum decr.ſtatutū.vt ibi notauit,ſtat primo dicto, vt.ſ.
in ſuburbiis poſſint audiri cauſæ,ſcias ꝙ Vincen. ibi di-
cebat, ꝙ parochiani eccleſiarū ciuitatis, lꝫ longe extra
muros extendatur parochia, appellatione ciuitatenſiū
poterunt cōueniri,allegat de deci. apoſtolicæ [*latiorem*]
no.hic Io.mo.& Arc.poſt eū,verba ꝑꝑ materiā. de qua
loquuntur

loquũtur,extẽdi,alle.ff.loca.ex cõducto.§.Pap.al.eſt lex.
& incipit.ſi vno.vbi donatio pp ſterilitatem intelligitur
remiſſio vel trãſactio.ff.de ver.obli.ſtipulatio iſta.§.hæc
quoque ſtipulatio.vbi verbũ poſſeſſionis,pp ſtipulantẽ
ſeruum intelligitur de naturali,dãt ſimile in verbo bñfi
cii,quod non cõprehendit dignitatem.ſ.de præbẽ.c.ſi.
& tñ in materia fauorabili cõprehendit.ſ.de ver.ſig.c.
pe.ad idẽ.j.de reg.iur.c.j.Itẽ in regula in gñali.eo.tit.ſub
xlvj.mẽbro,qd ibi ſignaui,repetit idẽ,& addit,ꝙ pluralis
locutio bñficiorũ in materia odioſa reſtringit̃ ad duo,
in quo numero & non in minori ſaluari põt.j.de regu.
iur.pluralis primũ patet.ſ.eo.lib.de præben.is cui.& c.
6 non põt.§.j.rõ odij patet † ex pluralitate bñficiorũ,quæ
eſt inimica canonũ.ſ.de præben.qa intantũ.cuius ɔ̃riũ
in materia fauorabili,vt in præ.decre.pe.& ſ.eo.lib.de
reſcrip.ſi pp.& c.ſi gratioſe.facit ad hoc,quod no.ſ.eo.
li.de priui.ſi papa.in vl.glo.hæc verba dicit Io.mo.pptcr
quãdam diſtinctionẽ tractã per Accur.ff.de verb.ſigni.
l.ij.quã faciebat inter Romam & ciuitatẽ Romanã,Bo-
noniã & ciuitatẽ Bononienſem,dicens ꝙ prima appel-
latione bene veniunt continentia ædificia,ſecunda non
pp adiectiuũ,quod reſtringit,ſicut minus eſt dicere,ho-
mo albus,q̃ homo,quaſi iſta adiectiua arctent ſubſtãti-
ua.quibus adiiciũtur,ſed hic fuit extẽſio pp cãm expreſ-
ſam in textu.& ideo ſubdit prius dictũ,rñdet ad l.ſi cõis
ſeruus.ff.de ſti.ſeruorũ.q̃ vr̃ prædictis obſtare,ꝙ ibi non
erat oppoſitio in ſubſtãtia,vel in loco,vt ĩ pdictis exem-
lis,ſed qualitas præcedens,vel ſubſequens,quæ tunc tra-
hit ſtipulationẽ qñque ad virilẽ,qñque ad dominicam
portionẽ ex cauſis ibi poſitis,& in dubio cẽſetur ſtipula
tio pro virilibus,ſi propria nomina pponantur,aĺs pro
dominicis,vt eo.tit.l.ſeruus cõis.ij.[*ſimili*] ſ.ne vilipenda-
tur ſnĩa interdicti[*ſepeliri*]dicit Arch.ꝙ ɔ̃riũ faciens vio
lat interdictũ,pp quod punientur,vt.j.ca.proxi.de ex.p.
tanta.de poſtu.c.j.& remittit.ſ.eo.lib.de priuil.epõrum.
[*ſecus*] qa & in capella celebrari poterit & in cẽmiterio
ſepeliri [*ſi ei*] ſ.eccleſiæ interdictæ non exiſtat capella,
vel cẽmiteriũ.¶ Prima gl.ſummat.¶ Quinta ſoluit qõ-
nẽ.¶ Penul.gl.dat ſimile,quærit & ſoluit.¶ In gl.ij.ibi.l.
ij.quæ ſic dicit,vrbis appellatio muris Romę,aut con-
7 tinẽtibus ẽdificiis finitur.& ibi[*ædificia*]ſequitur † Romę
fieri videntur,quæ in cõtinentibus ædificiis fiunt.& ibi
[*Alphenus*]al.vt Alphenus.& idẽ quod.ſ.& ibi[*qui in con
tinentib.ædificiis*] ſequitur,vrbis nati,Romæ nati intelli-
guntur.¶ In gl.ij.in fi.& l.pupillus.§.incola.& mille paſ
ſus.& l.collegarũ.§.i.& de hoc.lxiii.di.ego Ludouicus.
facit.j.q.i.ſicut Chriſtus.& quod ibi no.ff.de ɔ̃hen.emp.
creditor.§.vlt.C.de bo.vacan.l.ij.lib.x.ff.de le.iii.l.pdiis.
§.vlt.¶ In gl.ad idẽ.ibi.c.proxi.ibi tñ criminabatur,vel
effectu carebat,hic aliquẽ effectũ habebat,ſed vilipen-
debat̃,& ɔcor.ſ.de priui.vt priuilegia.ĩ fi.¶ In gl.ɔtigua.
In fi.vide,qđ dixi.ſ.e.li.de ɔſe.eccl.vel al.c.vno.ſup gl.cõ
tigua.¶ In gl.pe.in fi.facit,quod no.e.ti.a nobis ij.ĩ fi.pe.
gl.& vide,quod no.in cle.de ſepul.eos qui.in gl.ſed qui.

ADDITIONES.

a ¶ Vrbs.Quod ciuitas & vrbs ſint idẽ,no.l.præſcript.& l.ſingulorũ.C.
de ædif.pri.Bar.in l.ſed reprobari.§.fi.in lec.Ni.de neap.ff.de excu.tu.
b ¶ Munitione murorũ.Villa dicitur,quæ non eſt muris circũdata.Bar.
poſt gl.in l.ſi hære.§.vicis.de leg.j.Et venit appellatione terræ.c.quũ
in partibus.de ver.ſig.Item dicitur pars ciuitatis.Ang.in auth.qui.mo.
nat.effi.ſui.§.ſi quis.el.ij.ver.no.ſing.iſtum textum.
c ¶ De oppido.Oppidum terra murata non habet epiſcopum.Bald.in l.
j.C.quæ ſit long.conſ.vide tex.in l.pupillus.§.oppidum.de ver.ſig.&
Alex.in l.j.§.ſin autem.de ope.no.nun.quod eſt genus aptum com-
prehendere ciuitatem,& caſtrum.§.illud.el.fi.in proœ.ff.

SVMMARIVM.

1 *Celebrans in loco interdicto & ſciens illum interdictum ab homi-
ne,vel a iure,licet id non ſit,per denunciationem tenetur.*

CAP. XVIII.

IS qui in eccleſia. Duę ſũt par-
tes.ſecunda
ibi,is vero.prima ſoluit duo dubia.ſcđm ibi.
vel.q.& rõnẽ interſerit ibi.cũ id.ſecũda po-
nit pęnam violantis interdictum,declarando quis vio-
lat,& quid importet pęna[*nodatis*]quos hoſtiarius de ec
cleſia poteſt expellere.xxj.di.cleros.vbi de hoc in gl.vlt.
[*ſcienter*] iſtud expone vt illud.j.pxi.§.temerarie.nam
primo caſu diuinæ laudis organa ſunt ſuſpenſa.de con
ſe.eccl.vel al.c.fi.& eſt ſimile de iurepa.c.j.& ii.& ſic teme
re celebrat,ſecũdo caſu peccat ſm Arc.facit,qđ dixi,qñ
me.cã ſacris.in iure concor.ff.de præua.l.iii.in fi.& C.de
coll.l.illã.patet ergo,ꝙ veritas eſt de iure poſitiuo,vt ẽt
dixerat Inn.de renun.niſi.§.pſonæ.no.de cle.ex.c.fi.& p
tanto ibi dicebat,Papã in omni veritate diſpenſare poſ
ſe[*laqueum*] ſ.eo.li.de re iudi.cũ æterni[*interdicto*] de ceſ-
ſatione diuinorũ,de qua.ſ.eo.lib.de offic.ordi.ſi canoni
ci.no.hic Arch.id,quod ibi dixi ſuper quarta glo.q̃ inci
pit,de iſta priuilegiatus.ſ.eo.li.de priuilegiis.licet.& c.ſi.
Io.mo.alleg.de priuilegiis.vt priuilegia.§.illud[*incurrit*]
hoc ẽt tenebat in Spe.de leg.§.iuſta.B.ver.ſed quæritur,
virũ.¶ Prima gl.dicit qd declaret.¶ In gl.j.in fi.& Hoſt.
de cõſec.eccl.c.ſi.Pet.& Abb.de pben.in Lateranẽ.Gui.
in Spe.ti.ij.§.iuxta.v.verſi.illud quoq;.vbi ẽt dicit idẽ de
celebrante in eccleſia,cuius hoſtia clauſit epiſcopus,&
reliquias ſubſtulit pp diſcordiã patronorũ,de iurepa.c.
j.& ii.¶ In gl.iii.ibi [*epiſcoporum*] vide quod ibi dixi ſuper
gl.penul.¶ In gl.ſuſpenſi.in fine.idẽ Hoſt.de cle.excom.
mi.c.fi.& Guil.in præ.§.v.ver.in ſuſpenſis.¶ In gl.ſecus
1 in fine.putat Arch.ꝙ † is,qui ſcit locũ interdictũ ab ho-
mine,vel a iure,licet id non ſit publicum,per denuncia-
tionẽ liget̃ hac pęna,niſi ſit occultũ,& hoc,qa celebra-
re voluntariũ eſt.& vide de hoc in cle.c.ii.grauis.in iii.gl.

CAP. XIX.

QVoniam. Ponit dictũ,cuius vrgen-
tem rationem pręmittit.
[*confirmationem*]quam qui recipere contem
neret,verus chriſtianus non eſſet,de conſe.
diſt.v.c.j.& c.vt ieiuni.Arch.[*licitẽ*] ſ.c.ti.ſi ſnĩa.§.j.in fi.
poſſe pmittere hic lrãm dubiũ nõ exiſtit terra.ſ.c.pſen-
ti.de ver.ſig.cũ in partibus confici,non tñ alia voce &
pulſatis cãpanis,cum hoc hic non exprimatur.ad hoc
ſ.eo.permittimus.Io.mo.& Arch.& idẽ Hoſt.in c.per-
mittimus.corrigens ſe in eo,ꝙ prius tenuerat cõtrariũ.
¶ Pri.gl.ponit ſummã,& qd declaret.¶ Vlt.gl.iuſtificat
tex.¶ In gl.pe.ĩ fi.& vide,qđ de mrĩmonio & ordine ibi
dixi poſt Inn.tñ eſt aduertẽdũ,ꝙ illa iura loquebant̃ de
baptiſmo paruulorũ tm̃,hic exprimitur de adultis,qđ
placuerat Vinc.in decr.rñ.¶ In gl.vl.in fi.Io.mo.all.ſ.de
of.del.præterea.ff.de proc.ad rẽ mobilẽ.& l.ad legatũ.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatio minor ſeparat ab introitu eccleſiæ.*
2 *Interdicto durante an liceat in eccleſia orare.*
3 *Excommunicati,interdicti,ſuſpenſi eccleſiam intrare non debent,
quandiu ſunt prohibiti ab ingreſſu eccleſię.*
4 *Suſpenſio reſpicit effectum executionis.*
5 *Suſpenſus ab eccleſiaſtico beneficio tantum,ſi appellet,non abſti-
nebit a beneficio.*

CAP. XX.

IS cui. Diuiſio patet,quia tria ſunt dicta
[*ingreſſus*] hoc caſu nõ videtur pro
hibitus tranſitus per eccleſiam,licet Hugo.
1 xj.q.iii.ſi inimicus.ꝙ † ẽt minor excõicatio
a ſeparat ab introitu eccleſiæ.quod Arch.hic non credit.
ad hoc.ſ.de excep.a nobis.& quod no.i.q.j.qui ſtudet.di
2 cunt quidam,ꝙ † interdicto durante ibi non licet ora-
re,de pœnis,diſtin.i.qui ſane.xxxiii.q.iiii.vir cum pro
3 pria.in prin.vbi vide in gl.ii.Rav.dixit,ꝙ † excommuni-
cati,interdicti,vel ſuſpenſi ab ingreſſu eccleſiæ quan-
diu ſic ſunt ligati,eccleſiã intrare non debent,arg.p.c.cũ
vir.& xi.di.cleros.& facit,quod dicã[*Interdicta*]v.q.ii.pte
ſenti.ſed ibi loquitur ẽt de auditu,tñ conſtat per hanc
decre.ꝙ ſolum audire non inducit irregularitatẽ.Item
qa ibi ſpecialiter vltra ingreſſum,phibetur auditus,dicũt
qdã illũ nõ incluſũ in ſuſpenſione ab ingreſſu,niſi fuiſ-
ſet expreſſus,ſed ɔ̃nia,quã ponit hæc dec.pbat ɔ̃riũ,ſi

cut prius. ſic.ſ.e.j.in fi.vbi vide[*in eccleſia*]pt ergo qs in ec
cleſia ſepelliri,quod dic,vt xiii.q.ii.nullus.[*niſi pœnituerit*]
non dicit,ꝙ relaxatio ſit neceſſaria ,ſed ſola pœnitentia
videtur ſufficere, ſed tutum eſt ,ꝙ fiat relaxatio, quæ in
morte fieri poſſet ẽt a ſacerdote, de ſepul.c.vlt.[*ſepeliri*]
aliquos caſus quibus prohibetur ſepultura cœmiterij po-
nit hic Arch.quos habes no.de ſepul.ex parte. ſup hoc
ẽt ver.ſignabat Io.mo.ꝯrium.de dec. epiſcoporum.ſ.e.
lib.de priui. vbi vr̃ eos plus debere grauari, ſatis exquiſi-
te hoc facit,nec video qd velit,niſi dicamus obiectionẽ
procedere , qa ſuspenſis illis ab ingreſſu reſeruãtur anti
quę pœnæ,ſolutionẽ añt quã hic dabat, ibi vide ſup gl.
penul.[*ſuſpenſo*]de interdicto nõ dicit,qa de illo non du
bitabatur p dec.ad hoc qm̃ ſ.de ap.ſed de ſuſpẽſione nõ
ſic erat expreſſum.Itẽ no.quo ad ingreſſũ eccleſiæ, quod
ſ.dicitur interdictũ,hic dicit ſuſpenſionẽ [*ſuſpenduntur*]
Inſtat hic Io.mo.in rõne diuerſitatis,quare aliud in his
ſententiis,q̃ in aliis diffinitiuis, quæ extinguũtur,vel ſu-
ſpenduntur per appellationẽ, ſed ratio habetur,de app.
paſtoralis.quia trahunt ſecum executionem. ſuſpenſio
4 †aũt proprie reſpicit effectũ executionis ſiẽdæ,ſi nõ fuiſ
ſet appellatũ.ſ.de re iudi.cũ aliquibus.iſtæ aũt ſententiæ
ſecũ habent executionẽ.ergo illi ſuſpenſioni non eſt lo
cus,quod intellige , qñ pure feruntur,ſi vero in diẽ, vel
ſub conditione,ante diẽ , vel conditionẽ appellatio in-
terdicta ẽt poſt x.dies bene ſuſpẽderet,ſm̃ Io. mo.& de
hoc ſatis dixi.ſ.de ap.præterea.j.& circa primũ vide, qd
no.in præ.decre.paſtoralis.in gl.hæc ratio,& quod ſuper
ea dixi, ſubdebat Io. mo, appellationẽ bene ſuſpendere
effectum excõicationis , qñ lata eſſet inter diffinitiuã &
appellationẽ interdictã a diffinitiua per decr. non ſolũ.
de ap.ſecus ſi appellatũ eſſet ab executione.vide.ſ.eo.ve
nerabilibus.§.porro. vbi inuenies , quod hic dixit ſuper
gl.poſt diffinitiuã, vbi cõgruentius ponitur.¶ Prima gl.
dicit,quid approbet.¶Quarta glo.dat ſimile,qõnẽ ſol-
uit.¶Vltima gl.alle.con cor.ſecundo ſoluit qõnẽ.tertio
quærit .remittit,duas opiniones ponit & ſoluit.¶ In glo.
vlti.ibi[*nontantum*] a ſententia ſupplicij appellat non ſo
lũ dãnatus,ſed ẽt alius pro ipſo.& ibi[*conſtitutiones*]vt in
ſignes latrones, concitatores ſeditionũ & duces factio-
nũ.¶ In gl.i.in fi. quia Inn.videbatur ꝯriũ dicere in de-
cre.cũ medicinalis.ſ.eo ideo vide,quod ibi ſcripſi ſuper
gl.de hac.¶In gl.ii.in fi.idẽ Inn.& Hoſt.in decre.ſacro.
& Guil.in Spe.de l.§.iuxta.ver.quid ſi quis ſuſpenditur.
Arch.hic.& ſ.de offic.dele.c.ij.¶In gl.ſicut. in fi.& talis
illuſio reprobatur.ſ.eo.ſi ſnĩa.§.vlti.& e.ſe.j.rũ.cum cõ-
cor.& j.e eos qui. ¶In gl.iſta ergo.ibi[*& igitur*]ff.de ſer.
expor.cui pro.ff.de inter.& rele.per to:ũ.& ibi[*placuit In
no.*]quia Arch.ꝯriũ op. attribuit. Ipſius verba hic ponã
5 quaſi ad literã.dicit enim ſic, videtur dicendum † ꝙ qñ
quis ſuſpenditur ab eccleſiaſtico bñficio tm̃ , ꝙ per talẽ
ſuſpenſionem ſi appellet,non abſtinebit a beneficio,ſic
& in tẽporalibus dictũ eſt. vnde ſi appellauit, percipiet
beneficiũ ſicut prius,quaſi quadã temporalitate ſuſpen-
ſus videatur,alle.ſ.e.:.§. ſi quis.ibi.ab ingreſſu eccleſię &
diuinis. alij dicunt idem in omni ſuſpenſione eccleſia-
ſtica & interdicto . ſ. ꝙ appellatio non ſuſpendit , cum
hæc decre.non diſtinguat & no.ꝙ interdictum,ſiue ſu-
ſpẽſio ab officio vel beneficio habet ſimilitudinem cũ
excõicatione in eo,quod neutrum per appellationẽ ſu-
ſpenditur &c.iſtud vltimũ demõſtrat' ſecundã ſuperio
rẽ opinionẽ placuiſſe Inn. & hæc mouit gloſſam vltra
doctrinam Hoſt.dedit de opinionibus Inn.in decre.Ro
mana.ſ.e.lib.de pœnis. vbi vide ſuper verſi.de noſtra. &
ibi ſatis videntur.Idem hic Arch. eadem ratione.

ADDITIO.

2 ¶Minor.Excõicatio minor a quibus repellat, no.Car. in cle.j.vij.q.de
ſent. excõ.Et qñ excõicatio dicatur minor,vel maior,no.in c.ſi cele-
brat.de cler.exc.mini.c.qõnẽ.& ſ.c.ſtatuimus & gl.in c.illa.de elec.q̃
dicit maiorẽ dici,qñ qs excõicatur principaliter. Sed minor dr̃,qñ qs
cũ eo participat,non qñ cũ participante participat.xj.qõ.iij.qñ mul-
tos,niſi quando quis eẽt excommunicatus etiam cum fautoribus &
participantibus.xj.q.iij.excellentiſſimus.ſecundum d.glo.

SVMMARIVM.

1 *Epiſcopus quando poſſit exemptum abſoluere.*
2 *Liber non eſt,qui non poteſt liberum habitum ſumere.*

CAP. XXI.

RELIGIOSO. Diuiſio patet. ſecũda ibi.
q̃uis . & ſatis ſe ſummat.
[*mittit*] præſupponit eũ religioſum, dum
percuſſit , nam ſi prius percuſſiſſet, non vi-
debatur dubium , quin per epiſcopũ poſſit abſolui his
caſibus, de quibus ſequitur[*euagandi*] quod animabus
eorum perículoſum eſt,ſ.de regula.c.fi.in prin. & ſ eo.
lib.ne cle.vel mo. c.ii. in prin. & huic literæ concor. ſ.
eo.cũ illorũ. verſi. nos tamen.& quia iſta ratio cõis eſt
1 ad exmptos & non exẽptos, videtur, ꝙ† epiſcopus etiã
exemptos hoc caſu poſſit abſoluere , ſed maxime illos
qui deliquerunt in loco nõ exempto, ſuper quo vide,
quod dixi. ſ.eo.lib.de priuile.c. j.ſuper verſi.in loco exẽ
pto.hoc aũt conceſſio ſatis patet ,ꝙ ẽt talẽ nouitiũ mo-
nitione exẽpti epiſcopus abſoluere poterit. facit, quod
no.ſ.e.de monialibus,& quod dixi.ſ.eo.canonica. in j.
gl quod intelligo , ẽt ſi ante nouiciatũ deliquit, ex quo
prius epiſcopus poterat illũ abſoluere,vt.j.dicã[*cum effe-
ctu*]i.incõmutabiliter,cenſetur tamen religioſus com-
mutabiliter.dat Ioan. mo.ſimile in legato ſpeciei,cuius
dñium hæreditate adita legatario cõpetit,tamẽ cõmu-
tabiliter.ſ.ſi non acceptauerit,alle.ff.de le.j.ſi ita.§.i.[*non
poſsit*]Arch.tenet hic,ꝙ talẽ nouitiũ prius excõicatum
per can. ſi quis ſuadente . Abbas põt abſoluere, inducit
decre.cũ illorũ.ver.& alibi.vbi dicitur, qui religionis ha
bitũ acceperũt,ſatis eſt ergo ſm̃ eũ,ꝙ ſint in habitu,in
ducit opinionẽ Ray.& Hoſt.& quod no.Inn.eo.ti.mo-
nachi.tñ ipſe Inn. tenet ꝯrium in præ. decre. cũ illorũ.
ver.nos tñ & videas & teneas,quod ibi ſcripſi,vbi ẽt cõ-
cordaui ꝯrietatem Inn.& ibi teneo,ꝙ aut profeſſionem
tacitã,vel expreſſam id non poſſit.facit hæc litera.ſi ergo
caſus talis eſt, quo poſſit epiſcopus abſoluere , requirat
epiſcopum.ſ.proxi.reſponſo.[*ſi quis*]includit patrẽ qui
filium etiam impuberem violenter traheret de eccle-
ſia vel eius habitu, & eo fortius ſi etiã clericus erat. Nõ
ob.ſupra de ſent.excõ. cũ voluntate, quia iſtud non põt
attribui correctio.Nec ob.xx.q.ij.c.ij.ſupra de regu.c.ij.
quia licet pater impuberem reuocare & cotam ſuperio
re repetere poſſit,vt ibi,non tamen debet violentiam in
ferre.facit ſup.eo.lib. de pręb.cũ qui.C.de iudeis.nullus.
& vnde vi. ſi quis in tantã.¶ Prima gl.dicit, quid decla-
ret, approbet , & reprobet. ¶ Secunda glo.exprimit.vj.
exẽpla . ¶Tertia gl.obiicit & ſoluit.¶ Antepenul.gl.tñ.
per contrarium.¶ In glo. ij.ibi[*leuiter*]non ergo reſtrin-
go ad leuiſſimam,ſuper quo vide , quod ibi ſatis notaui
ſuper finẽ primæ gl.¶ In gl.ꝯtium,ibi[*& puto*]etiam ta
rione præmiſſa, ne propter religionẽ ſit deterior ipsorũ
conditio.¶In gl.& ob hanc.ibi [*non vt liber*] non mirũ,
quia per libertatẽ perit ipſius dño. & ideo poterit illum
interim vt ſeruum dare pro noxa , ſalua ipſi ſtatulibero
ſpe libertatis vt ibi , ſed per nouitiatum nil alteri perit.
Itẽ aſſumptio habitus immutat ſtatũ iſtius, & exhibet
2 eũ vt religioſum,quia non eſt †in ſtatu liber, qui nullũ
habitum libertatis aſſumit. Iudicamus ergo illũ ex ha-
bitu,quod defert.facit ſup.eo ſi index.ver.iuſſũ.Item no
uitius per propriã voluntatem profitendo religioni ſe
obligat, ſtatuliber voluntate & actu non facit ſe liberũ.
& ſi dicas,imo & in profeſſione requiritur abbatis con
ſenſus,de reg.ad apoſtolicam. fateor, ſed abbas profeſ-
ſionem recip.endo acquirit dñs libertatẽ , dãdo perdit,
& nõ eſt eadẽ ratio &c.C.de codicillis.l.fin.cum igitur,
vt dixi in textu, cenſeamus nouitium religioſum, licet
commutabiliter,propter hoc conuenimus eum in fo-
ro eccleſiaſtico,vt dixi ſupra eo. lib.de reg. be neficium
ſuper magna glo. poſt princ.& hic dicit Archi. merito
gaudent immunitate.& facit,quod ſequitur in glo.ſidę
ibi ſeculari & in tacite profeſſo in caſu quo locus eſt &
nitentiæ.j.triduum.ſ.eo.li.de regula. conſtitutionẽ.

SVM

SVMMARIVM.

1 *Obligatus ad factum illud tenetur implere, quamcito commode poterit.*

2 *Legati non abſoluunt in caſibus reſeruatis papæ præterquam de manuum iniectione in clericum.*

CAP. XV.

EOs qui. Duæ ſunt partes, quæ patent [*de iure*] ſi erat ſnia canonis,
ille abſoluit, cui canon reſeruauit, aſt ordi-
narius, ſi eſt hominis, ille, qui protulit, dēt
abſoluere, in eius defectum, vel negligentiam, ſi eſt de-
legatus, aditur delegās, ſi eſt ordinarius aditur ſuperior.
hæc patent de of. dele. prudentiam. §. ſexta. de offi. or. ad
reprimendum. & c. paſtoralis. ſ. eo. ti. nuper. [*impedimen-
tum*] perpetuum. ſ. e. quis. de ſenectute quō eius impedi-
mentum poteſt dici anomalum, ſcripſi poſt Hoſ. ſ. e. ꝙ
de his. ad fi. [*abſoluuntur*] iſta litera vr̄ facere ꝯ Inn. in eo,
quod ſcripſi. ſ. eo. quis. ſuper ver. excuſetur. qui talem ab
ſolutionis permiſſionē reſtringit ad excōicatos pp ma
nuum iniectionem, ibi videbis. l. impedimentis permiſ
ſis. [*debebant*] non dicit, poterant. & ſic non facit pro Ho
ſtien. in eo quod ſcripſi, e. ti. ea noſcit. in vl. gl. [*Quamcito
commode*] ad huius intellectum, quod reperitur. ſ. prox. ſi
ſponſo. in fi. vide, quod no. in cle. de pœ. ſi quis ſuaden-
te. i gl. antepe. [*poterunt*] dicit Io. mo. abſolutus per iurm̄
in abſolutione præſtitum tenetur ad factū ſibi p iurm̄
1 iniūctum, obligatus aūt ad factū, illud tenetur imple
re, q̄cito commode poterit. ff. de ver. ob. continuus. §. cū
ita. & l. interdum. ff. de ope. lib. l. cum patronus. §. fi. & l.
ſi libertus. iuſte ergo reincidit, ſi id nō facit. [*cōtempſerit*]
vitium notat, ſm̄ Arc. ſic. x. di. quis dicat. 12. di. quicūq.
ſ. de ap. cum parati. intelligit aūt contemptū hoc ipſo,
ꝙ iuſta cā ceſſante ſe non præſentat illi, a quo fuerat
abſoluendus, vt no. ij. q. vij. Metropolitanū. [*præſentare*]
in propria perſona. ſ. e. quod de his. in fi. tractat hic Arc.
an abſolutio poſſit peti per proc. ponēs opi. Inn. quam
plenius ſcripſi. ſ. e. cum deſideres. j. reſpō. in fi. [*recepturi*]
ſ. e. de cætero. ea noſcitur. & c. quis. in fi. [*ſatisfacturi*] iuxta
facultates proprias. ſ. e. ea noſcitur. ſm̄ Arc. qui gl. hic il
lud proprias. & quod dicit eſſe ibi in textu, & tn̄ nō eſt
nec erat in antiqua, quam ob hoc vidi. dicit aūt per id
patere facultates eccleſiæ, quas habet ad vſum, ad id
non teneri. alle. xvi. q. vi. §. vlt. pro eo facit cle. de hæ. no
lentes. §. j. & ſ. de ap. reprehenſibilis. vide, quod no. de p̄.
de multa. in ilij. gl. [*in eadem*] hoc verbo vtitur dec. q̄ōnē.
de ap. & cle. de pœ. ſi quis ſuadente. in fi. ſed dec. ſacro. e.
ti. §. no. in fi. & ſ. de of. or. ſignificauit dicunt in priſtinā.
dec. ad reprimendam. eo. tit. de offi. or. neutrum ponit.
dicit hic Io. mo. ꝙ eſt eadem genere, ſi numero & priſti
na. i. ſimilis priſtinæ, vult ergo hæc dec. ꝙ ſic olim abſo
lutus non parens abſoluenti reducebatur per hominē
in priſtinam, ſic hodie in caſibus his ſine hominis mi-
niſterio recidat ipſo iure, cum ſi ad miniſterium homi
nis recurri deberet, cauſę cognitio & tractus longus ne
ceſſarius eſſet, quod redundaret in aliorum diſpendiū,
quos res tangit, qua de cauſa ne illudantur cenſuræ, in
litera merito ſic ſtatui debuit. & facit. 16. q. 6. ſi quis de
corpore. & quod ibi no. [*vel legatis*] in abſolutis ergo ab
alijs non habet locum hic. [*a quibus ſententijs*] iuris, non
hoīs ſm̄ Io. mo. qui dicit, ꝙ Papa vel legatus non abſol-
uit ab illis de ſtilo curię, ſed remittit, fallit, vbi delegatus
nō poteſt abſoluere, de offi. dele. quærenti. vel mortuus
eſt, nec alius ſuccedit in delegatione, de offi. or. paſtora-
lis. Idem puto qn̄ ſucceſſor bene ſuccedit in delegatio-
ne, ſed non eſt ſpes de feſtina prouiſione. facit. ſ. de offi
cio delegati. ſi is cui. eodem lib. hoc in delegato, epiſco-
po enim ſuccederet capitulum. ſ. eodem lib. de maio.
& obe. c. vno. putat etiam Ioan. mona. in caſibus prædi-
ctis delegatorum ſi abſolutus non pareat, non reinci
dit ipſo iure ſed per ſententiam hominis, vt ſic ſtet an-
tiquæ rē; niſi in eo quod apparet vitiata. C. de ap. p̄cipi
mus. hæc oīa ceſſant, ſi late recipias lrā, vt verba ſonāt,
& hoc placet per prin. huius capituli, quod etiam gn̄alr
loquitur, & de vtriſque exprimit. ¶ Item ſcias gn̄aliter,
ꝙ Arc. exaltans hic vocem dicit hanc literam optime
facere ꝯ opi. Hoſt. pro ꝯtria opi. quæ habet, ꝙ legati ab-
ſoluant etiam in enormi, quod ſcripſit plenius. ſ. eo. lib.
de of. leg. c. j licet hæc opinio placeat, vt ſcripſi, ſ. e. ti. ad
eminentiam. vbi videas, tn̄ ꝙ hæc decr. faciat, non con
cedo, cum in nulla huius parte tractetur de ptāte lega-
torum in abſoluendo, ſed de abſolutis per legatum a
ſnīſs, a quibus pñt, quæcunq; ſint illæ, non dat ergo eis
iſte textus aliquam poteſtatem. & facit. ſ. e. lib. de reſcri.
2 ſi gratioſe. in fi. plus dico † ꝙ in caſibus reſeruatis Papæ
præter manuum iniectionem in clericum, de quib. ex
preſſionem factam ſuper gl. legati nō abſoluunt, nam
illo caſu quod cœpit ex ſpāli conceſſione competere,
& aliter non licebat, reditum fuit poſtea ad ius cōe, vt
patet de of. leg. ꝙ tranſlationem. & c. pe. & vide ꝯtrietatē
in Arc. per quam fatetur, ꝙ non a quibuſuis ſnīſs abſol
uunt, nam ſtatim hic ſubdit, legatū abſoluere nō poſſe
excōicatos nominatim a papa, immo nec excommu-
nicatos a delegatis papæ, de of. leg. ſtuduiſti. de of. or. pa-
ſtoralis. in fi. niſi ſuper hoc habeat ſpāle mandatum, ſu
per quo ſibi nō crederē, niſi oſtenderet. C. de man. prin.
l. 1. ſ. de priui. porro. in fi. ſed ſi literas perdit, probet amiſ
ſionem & tenorem. ſ. de priui. cum olim. argu. de cleri.
pere. inter quatuor. ſufficit tn̄ ſi ſimul fuerit publicata,
in Auct. vt fratrum filij. §. illud. C. de teſt. publicati ſ. de
fide inſtru. ſi inſtrā. alle. ad hoc dictum Vin. ſ. de ele. ve
nerabilem. [*ſuſcepturi*] quia in curia Romana, vel cunis
legatorū circunſtantiæ. & in ponendis pnīſs ponderan
dæ, vel in ſatisfactionibus arbitrandæ, non facile ſciri
poſſent, ſolent tales remitti ſuper his ad ordinarios, vel
alios, qui ſunt in partibus; quos ante hanc conſtitutio-
nem q̄nque abſoluti non curabant adire, & eſt ſimile,
ſ. de of. ord. ſignificauit. ¶ Prima glo. dicit, quid corrigit
& ſummat. ¶ Secunda enumerat trigintaduos caſus
excōmunicationum huius libri, & remittit. lib. clemen
tinarum. ¶ In gl. ij. ibi. [*caſus*] triginta caſus iuris veteris
collegit Hoſt. in ſumma e. ti. §. cætero. in prin. & ibi [*hu
ius ſexti*] de inſertis loquitur gl. hoc dico, quia vna ſerua
ta addit alium. ſ. j. ti. prox. exiit. in fi. duos etiam induxit
Bonifacius poſt compil. huius lib. per extrauagan. dete-
ſtandæ. & c. ſtatuimus. & in fin. quæ fuit additio ex illis
caſib. ibi notatis. xvi. ſunt papales. i. reſeruati papæ, quos
ibi ſignāter expreſſi, in ſuprascriptis vero pauci ſunt pa-
pales, ſ. quintus. 23. 28. Item trigeſimus poſt perſeueran
tiam duorū menſium, ſed non prius. dec. cle. de immu.
ec. omitto, quia reuocata, ex his etiam caſibus quatuor
requirit ſatisfactionem ante ſolutionem, quos vide, ſ. e.
ſolet. in gl. j. notoria. ¶ In gl. nō dixit. ibi, vera fuit. idem
Io. mo. hic in prin.

SVMMARIVM.

1 *Procurator meus generalis facit aliquid, ad quod nō habebat ſpāle mādatum noīe meo, ex quo ſcio, reſiſtere debeo & purgare.*

2 *Excommunicatio canonis eſt pœna delicti.*

3 *Retrotrahi quotupliciter conſideretur.*

CAP. XVI.

CVm quis. Duo ſunt dicta. ſecundū
ibi, ſi vero. vtrunq; ſui rō-
nem ſubdit. primū ibi, cū rati. ſcd̄m ibi, cū
quis mandato. Io. de De. l. iii. q. xviii. tenet, ꝙ
ſi quis mandat vnū nominatū ex tribus clericis ſimul
incedētib. capi, & alios duos non grauari, & mādatario
id exequi volente noīatus aufugit, res tn̄ eis, & alij duo
fuerūt capti, & ſe redemerūt, ille mādās, vel nūci⁹ ex
cōicati nō ſunt, q̄a ꝯ volūtatē ipſorū illi duo capti ſue-
rūt. de ſi. ſicut tuis. & de homi. Petr⁹. putat tn̄, ꝙ q̄a cām
dāni dederūt, de dāno qđ paſſi ſūt teneāt̄, de iiu. c. ſi. 23.
q. 7. Propterea ratū. ſ. e. li de pœ. fœlicis. i prin. de iureiu. cū
īpoſitionib. ſed p dec. illā vr̄, ꝙ nō reqrat̄ ad pœnā ratiha
bitio. imo ſola nō ꝯdictio, ex quo ſciuit, inducat pœnā.
1 So. vt dicit Io. mo. ſi gn̄alis pcu. meus facit aliqd, ad qđ

non habebat ſpāle, noīe meo, ex quo ſciui, reſiſtere de-
beo, & purgare. & ſic loquitur illa dec. vt ſ. vt lit. non cō
te. c. i. in fi. de offi. dele. cum olim. & C. de inceſ. nup. cum
ancillis. & C. de deſerto. l. j. lib. xii. & tunc eſt ratihabitio p̄
ſumpta. ii. q. j. notum. Idem in caſu dec. q̄ tx. ſ. eo. in eo q̄
iniectionē pōt prohibere, & non ꝓhibet, licet in ꝓūre
non ſit ſm Io. mo. ſ. e. dilecto. Idē cū geſtū noīe meo, li
cet non per procuratorē. ratū habeo, teneor, vt hic. & di
cit Io. mo. ꝙ ſic fuit diffinitum in facto archiepī Lugd.
ꝯ regem Daciæ [*Incunctanter*] i. indubitanter. ſic. xi. di. no
li in eis. de ſciſma. fraternitati. iiii. q. v j. hoc quippe. in fi.
ſ. de his q̄ fi a ma par. ca. c. j. in priu. vel. i ſine mora poſt
ratihabitionē verā vel p̄ſumptā, ad hoc ff. de admi. tut.
tutor qui repertoriū. §. j. cunctari. n. idem quod dubita-
re. vel quod morari, vt ēt dicebat Io. mo. ſm quē nō ſic
eſſe in obl'oīe conditionali, in qua perinde eſt cōditio-
ne exiſtente, ac ſi a principio fuiſſet pure ꝯctum. ff. qui
po. in pig. ha. l. potior. & eſt rō: quia ſpes erat in debitum
iri. Inſti. de ver. ob. §. ex conditionali. non mirum ergo
ſi reducitur ad tp̄s. quo fuit ꝯctum, cum in ꝯctibus pon
deremus initium. ff. de verb. ob. continuus. §. cum quis.
ſed cum verberatur, licet contēplatione mei in nullo,
tunc ſum obligatus ex alieno facto, j. q. iiii. c. j. & c. ſequē
ti. ſed principiat obligatio, & pro tunc teneor, ff. de neg.
ge. ſi ego, vbi ergo ad certum obligationis præſagium
vt in obligatione conditionali, vel prorogatione de re
ad rem, vt de of. del. cū olim. ratihabitio trahitur retro,
alle. C. de do. inter vi. & vxo. l. donationes. at vbi nullum
præſagium. i. obl'onis. tūc ſolum obligetur a tp̄e. quo ra
1 tificat. ad id, de conſe. di. 4. tunc valere. ſic ē rō, quia † ex
cōicatio canonis eſt pœna delicti, nec ligat non delin-
quentē, de conſt. cognoſcentes. de teſt. co. c. ij. cum aūt
ratificat, tunc primo deliquit. & ſic tūc primo ligatur.
[*ſi vero*] aduerſatiua, quia præcedēs ligatur, iſte vero nō.
[*pecces*] ſed nunquid mortaliter, vel venialiter. graue eēt
dicere, ꝙ hoc eſſet mortale. cū facile obueniat, pp quod
vr̄ dignū venia, & ſic veniale. & facit, quod ſcripſi. ſ. qd
me. ca. ſacris. in vlt. q. [*ratam*] i. gratam, ne ꝯdicat finis ca
pituli. [*propter hoc*] i. pp placentiam vel ratihabitionem.
¶ Prima gl. dicit, quid declarat, & ſubdens hunc caſum
regularum exemplum. ¶ Secūda gl. quærit, ponit opin.
ꝯ quam alle. duo iura, demum ſubdit alias duas opi. &
ſecūdam approbat. ¶ Gl. puta, exemplificat, quærit, opi.
ponit. ¶ Gl. ex ratio. rñ. per quæſtionem. ¶ In gl. ii. ibi [*ſi
quis mihi bona*] ad fi. ſi pater, qui iuſſerat filium adire, peni
teat, priusquam adeat, nō valet aditio. ¶ In gl. ij. ibi [*ex
communicatum*] ſecus ſm eum ibi qñ mandans moritur
ante manuum iniectionem, alij ꝯ, ꝙ ſic plus placet Ar
chi. ſed dic vt ibi ſcripſi. & ibi [*non eſſe*] Hoſt. ſic poſuit di
ctum Inn. ſed ipſe Inn. vr̄ hic ſentire, qñ tam tarde pœ-
nituit, ꝙ non potuit reuocare, aīs ſecus, hæc diſtinctio
colligitur ex prin. & fine ſuæ gl. & ibi. [*aliquis mandauit*]
& eſt. 89. di. & in fi. quoſdam caſus, quibus pniā liberat
a pœna. poſui, de iure pa. cum laici. ſuper j. gl. ¶ In gl. pu
ta. in fi. tractat hic Arc. & diſputationi reliquit, an ſit idē
in hæretico occulto, & facit, quod no. 24. q. j. in j. & ii. gl.
vide, quod no. in cle. de hæ. c. j. ad fi. in gl. hoc pater. ¶ In
gl. erant. ibi [*anterioris*] & ſic ſoluitur, qđ dicebat Io. mo.
& Arc. poſt eum, legem loquentem de malefi. ff. de vi
& vi ar. l. j. §. quot. cautius locutam fuiſſe, quia non di-
xit, ꝙ in maleficiis traheretur retro, ſed ſolum compa-
rabat mandato & idem iſta iuris gñalius loquens. ff. de
3 reg. iu. hoc iure. §. delecit. vnde intendit gl. ꝙ † dupliciter
cōſideratur retrotrahi. vno modo, ꝙ trahatur ad dictū
prius habitum, & ad eius tp̄s. alio modo, ꝙ ad primum
ſolum trahatur, & non ad ſecūdum. & ita hic. & ibi. ve-
nerabilibus. §. porro. idem hic Io. mo. & Arc. ¶ In gl. pe
nul. in fi. tunc tamen incurro minorem & ſecundum
hoc exemplum, quod dicit textus vltius, intelligendū
eſſe de maiori.

S V M M A R I V M.

1 *Interdictum vniuerſitatis differt ab vniuerſitate loci.*
2 *Clerici an poſſint intereſſe diuinis in extraneis eccleſiis priuilegia
tis de celebrando tempore interdicti.*
3 *Corpus Chriſti an debeat concedi tempore interdicti.*
4 *Corpus Chriſti debet recipi a Chriſtianis in tribus primis feſtiuita
tibus.*
5 *Completorium comprehenditur ſub veſpere.*
6 *Gratia infuſa plus vel minus affluit. prout ſubiectum gratiæ. plus
vel minus ſe coaptat influenti.*

C A P. IIII.

ALma. Diuiſio in fi. primæ glo. & circa
hāc dictionem, alma, vide, quod
dixi de of. cuſto. c. ii. ſuper eod. verbo, & hr̄
idem verbum. ſ. e. lib. de reli. & ve. ſa. c. vno.
poſt prin. [*terris ſiue locis*] & ſic loquitur de gñali interdi
cto. vt j. §. adiicimus. in j. glo. [*ſubtrahuntur*] in hoc vr̄ eis
fieri iniuria. vt patet, ſ. de of. or. ſi canonici. §. ſi aūt. Arc.
[*ab homine*] r. o. hic Arc. quod ſcripſi poſt Hoſ. de his q̄ fi.
a ma. parte c. quæ ſunt ſuper ver. non debes & reprehē
de Arc. vt ibi Hoſ. [*articulo*] dicit Arc. ſi fuerint abſoluti,
nam ſi abſolutionem contēnerent decederent in mor
tali, & denegaretur eis ſepultura. 13. q. 5. placuit. cum §.
ſeq. [*aliquantulum*] improprie loquitur, ad hoc enim ad
pniām admittuntur, vt abſoluantur. [*illis etiam*] tolle li-
teram. ſ. non eſt pniæ beneficium aliquatenus denegā
dum. [*lata*] quam ferre poteſt ep̄s de conſilio capituli,
ſ. de exce præ. c. j. de his quæ fi. a ma. par. cap. quæſiuit. de
his quæ fi a præ. quanto. Arc. [*concedendum*] ne fructum
habeant ex eo. quod deliquerunt, concor. ſ. e. lib. de hæ-
re. vt commiſſi. in fi. & c. decreuit. Io. mo. [*vniuerſitas*] dif
1 fert † interdictū vniuerſitatis ab interdicto loci, de hoc
dixi. ſ. e. ſi ſniā. ſuper gl prima aliud. ¶ Adiicimus. vt ſcri
pſi. e. ti. permittimus. ſuper ver. in ebdomada. ille §. locū
non habet ibi. vbi papa præcipit exire clerum reſerua-
tis parochialibus presbyteris pro ſacris præbendis, quæ
permittuntur tp̄e interdicti, & tunc hodie locus eſt illi
dec. vide etiam. quod ſcripſi. ſ. e. lib. de ele. ſtatutum. ſup
j gl. [*celebrentur*] a propriis monachis, vel clericis eccle-
ſiæ cuiuſcunq;. quod ſatis innuit litera ſequens, ſed Arc.
alle. etiam. ſ. eo. is qui. §. i. & tunc non admittuntur ex-
tranei. ſ. e. lib. de priui. licet. & c. qm̄. dicebat ergo Pe. in
dec. quod in te. de poe. & re. de cle. ex. mi. illud. ꝙ clerici
2 † non poterant intereſſe diuinis in extraneis eccleſiis
priuilegiatis de celebrando tp̄e interdicti, cum dec. illa
ꝙ in te. ſolum in ſepultura priuilegiet eos ſuper laicos.
durum eſt hoc dictum, ſm quod beneficiatus vnius ec
cleſiæ in alia tunc celebrare. vel concelebrare non pōt,
per quod ēt dubitatur de clericis ſeruientibus p̄sbyterū
qui p̄sbyteri ſoli ſunt ī eccleſiis inſtituti, de quibus. ſ. de
vi. & ho. cle. vt quiſque. vel ſi habent ſociū inſtitutū, ille
tñ abeſt. in his in quinimis emungunt &c. ſ. de renunt
niſi cū pridem. §. pp malitiā. in fi. & vide, quod no. ſ. eo.
lib. de pri. licet. in gl. pe. & quod ſuper ea dixi. & ſcias, ꝙ
Io. mo. in quadam additione hic tenuit, ꝙ dec. iſta loq-
tur de miſſa conuentuali, ꝙ apparet, quia de diſtributio
nibus loquitur, pp quod innuit, ꝙ monachi miſſas pe-
culiares dicere non poterunt, cū illæ permiſſæ nō ſint
& ſic remaneant prohibitæ pp interdictū. nō puto, ꝙ
ꝙ hæc additio ſua fuerit ſic digniſſima, & lr̄a iſta aper-
te permittit miſſas vt prius celebrari. Item vniuerſum
eccleſiæ ſeruat ōrinem [*ſub miſſa*] quatuor ponit, quorū
cuiuſq; tranſgreſſio violat interdictū, vt dixi poſt Hoſ.
ſ. e. permittimus. ſuper ver. non pulſatis. [*campanis*] diuer
ſa ſigna pulſationis cāpanarū ſcripſi, de of. cuſto. c. i. ſup
j. gl. [*non pulſatis*] cū. n. illud ſit ſignū vocans populum
ad diuina. ſ. de of. cuſto. c. j. de homi. Io. ergo tunc ſignū
illud fieri non dēt, quia ſi non debent admitti, ergo nec
vocari ſm Arc. [*quam clerici*] concor. ſ. e. lib. de priui. per
exemptionē. [*horis*] vide, quod no. in cle. de æta. & qua.
vt hi qui. ad fi. ī gl. no. [*Admittantur*] i. no recipiāt. [*adeſſe ns*]
dicit Arch. ꝙ adeſſe debent cum effectu celebrando &
cantando. xci. diſt. c. j. & c. clericus victum. xcij. diſt. c. vi.
& l. di.

& l.di.contumaces.[*In feſtiuitatibus*]iſte §.qui multã hẽt
æquitatẽ,tendit ad noxã clericorum ,quia vt plurimũ
in locis interdictis & rebellibus ſunt multi excõicati,
& tales de facto per clericos expelli non pñt,nec pñt ẽt
ſine periculo abſtinere.[*feſtiuitatibus*]Arc.hic poſuit,qđ
ponunt Hug.& alij deriuatores in c.feſtũ.qui dñt,ꝙ fe-
ſtum eſt lignũ ĩ ſummitate domus,ad quod alia ligna
tendunt,& ſic hoĩes ad feſta conueniunt,vel dr̃ a feria,
quaſi feriatũ,& ſic de conſe.di.j.c.j.in prin.& ſ̃.de ferijs,
conqueſtus.dies feſti,dies ſunt ocij & religionis,ſola.n.
res diuina his diebus fieri dẽt,dñt aũt,ꝙ ſolennitates ꝓ-
prie ad hoĩes pertinent. vnde perfecto officio defuncti
dr̃ quis ſolennia peregiſſe,ſed j. patet,ꝙ ẽt feſta ſolenni
tates dñr & dies,in cle.de iud.dudũ.in fi.& vt aliqd mo-
ribus proficiens habeamus ſcias,ꝙ Greg.in Homel. de
octauis paſchæ ſic loquitur. Eccleſię ſolennia paſcalia
egimus,ſed ita nobis viuẽdũ eſt,vt peruenire ad æterna
feſta mereamur.tranſeunt cuncta,q̃ tpaliter feſtiua ce-
lebrant̃.curate,qui in his ſolẽnitatibus intereſtis, ne ab
æterna ſolẽnitate ſeparemini. Quid .n. prodeſt intereſ
ſe feſtis hoĩum,ſi deeſſe cõtingat feſtis angelorũ.vmbra
.n.venturæ ſolennitatis eſt p̃ſens ſolennitas,quã idcirco
annue agimus,vt ad illã,q̃ nõ eſt annua, ſed continua
& perpetua,perducamur amẽ.[*diuinorum officiorum*] nõ
3 ſacr̃orum,vnde non credit Arc.ꝙ †tunc concedi poſſit
corpus Chriſti,& hoc indubitanter tenens, nã iſta pars
a §.adijcim⁹.citra nil tractat de ſacr̃is.& facit,quod no.
ſ̃.in gl.ſed nunquid.facit ẽt.ſ̃.§.ſane.& §.cæteris.qui ſeq
tur.hẽ conſtat,ꝙ locus eſt interdictus,in quo de iuris ꝑ
miſſione celebratur,ſicut olim in caſu.ſ̃.de priui.vt pri
uilegia.illud ergo ſolum licet, quod expreſſe permiſſũ
4 eſt.& per prędicta ſit rñſum ad canones† qui dñt,fideles
debere corpus Ghriſti recipere in tribus primis feſtiui
tatibus hic expreſſis.de conſ.di.ij. & ſi non frequentius.
& c.ſeculares.& c.oĩs hõ.vel ĩ paſchate,de pœ.& re.oĩs.
q̃ iuxta procedunt interdicto & alia ꝓhibitione ceſſanti
bus,allegant ẽt ad ꝯriũ violatores interdictorũ literã, q̃
ſequitur,q̃ ꝓhibet dantes cãm interdicto appropinqua
re alteri dñt illi ad cõem corporis Chriſti recipienda,q̃
ibi ſolet recipi & conferri,quaſi alij ad id appropinqua-
re poſſint.Rñdetur,ꝙ iam iſti recedunt a primo ſuo di
cto.vt participatio diuinorũ nõ importet participatio-
nẽ eucharistiæ,cũ ſ̃m hoc illa concedatur, iſta negat̃.
Itẽ negat̃,ꝙ talis ſit ſenſus lr̃æ,ſed hic vult,ꝙ ꝑꝑ oppro-
briũ culpę remotis maneant ſic.l.diſt.in capite. reliqui
vero orare ad altare offerre & ſacere ſilña poterũt,& nõ
poterunt ẽt tunc mortui ſepeliri.vt no. cle.de ſepu.ꝗos
qui.in gl.hic dicit.nã & cã ꝓximè expreſſa de ſpe recõ
ciliationis ceſſat in illis,& ꝓbat̃ de priui.cũ & plantare.
§.ꝙ ſi.[*ab apoſtoli ſe.*]qa nec alius poſſet,vt no.de app. ad
hoc qm̃.in fi.j.glo.[*cum quibuslibet*]eccleſiaſticis ꝑſonis,
de quibus p̃mitit,& hoc ꝓbat ver.celebrent,qđ ſequitur
[*celebrent*]per hãc lr̃am vr̃ ſolui,qđ dubitatur, an priui-
legia ſuperaudiendo ante hãc decr. ꝯceſſa p̃cipue laicis
ſint per hunc finẽ reuocata,p̃cipue laicis dixi,qa cl̃a ẽt
p̃cedens illos non includit.& facit ad hoc.ſ̃ e.lib.de pri
ui.licet.& ſic ſit ſolutũ,qđ ſæpe q̃ſitũ eſt de iſtis pœnitẽ
tibus tertij ordinis S.Fran.Itẽ humiliatorũ de cruce ſi-
gnatis quo ad priora priuilegia ipſorũ ſuper audiendo
priora dico,qa de poſterioribus.vt dicit vlt.gl.nõ eſſet du-
biũ.ſed ꝯ iſtos facit ꝯnexitas in celebrãdo & audiẽdo,
vt ſic vnius ꝓhibitio ĩcludat & reliquũ,de ꝯſti.trãſlato.
cũ ꝯcor.ſ̃.e.li.ne cle.vel mo.c.ij.in fi.Itẽ auditus ſine ce-
lebratione eſſe non põt,ſed nõ ꝯuenit,qđ patet.& facit
qđ dixi ĩ p̃.c.lz.ſup fi.pe.gl.ſed modus celebrãdi ſuperi⁹
exp̃ſſus eſt,ꝙ excludãt interdictũ,niſi in quatuor feſtiui
tatib.anni.Itẽ quo ad illos pęnitẽtes illa ſunt priui.ordi
nũ,& ſic vocãt ĩ cle.de ſen.ex.cũ ex eo.ergo & c.q̃ decr.
ẽt modicũ hẽt rõnis,ſi ꝑ minorẽs nõ poſſint admitti,
& ꝑ alios poſſint,ſed patẽs erit rõ.ſi dicam⁹, ꝙ ꝑ nullos
poſſit admitti.licet ſoli minores incurrant pœnam il-
lius conſtitutionis,quia plus in hoc peccabant, cõcor.
quod no.in cle.de deci.c.j.in j.gl.quare vtilis eſſet decla-
ratio vbi no.priuilegium non eſſet datum audientibus
ſed admittẽtib. licet de certis,puta ꝙ poſſit tales admit-
tere,tunc non eſſet dubiũ id reuocatũ ꝑ hunc fi. ¶Pri-
ma gl ſummat & diuidit.¶Secunda gl.al.duas concor.
dat ſiſe & ponit notabile.¶Glo.permittebat,ſpecificat
ſacr̃a permiſſa.¶Gl.ſed nunquid.q̃rit,arguit pro,ſoluit
ꝯrium.¶Gl.quid de.quærit,arguit affirmatiue,ſed ꝯriũ
ſoluit.¶Gl.no.primo diffinit alternatiue.ſecundo quæ
rit & ſoluit.¶Vlt.glo.primo exemplificat.ſecundo ſol-
uit duo dubia ¶In glo.j.ibi quatuor partes.Io.mo.diui-
dit in vii.facit de ſecunda tres,& de tertia duas. ¶ In gl.
iii.ibi[*non eſt*]ibi dixi de ſacr̃o ordinis poſt Inn.& ibi[*ſi-
cut*]fatetur ergo gl.ꝙ confertur,& de hoc plene dixi,de
ſacra vnc.in c.vno.poſt prin.¶In glo.iiii.in fi. ſiſe quod
dicit Hie.ad Ieruchiam.Et vbi loquitur de natis in obſi
dione,qũo deſiderabant, quam non nouerant liberta-
tem.¶In gl.vide quod ibi Goſ.Tan.& Vin.¶In glo ſed
nunquid.ibi,ſed dic.idem Arc.& in fi.& ſic circa ſacer.
nihil ſit immutatum niſi quo ad pniam. & idem Arc.
¶In gl.tunc enim.ibi[*a ſacerdote*]ſ̃.de ſepul.c.fi. ¶In gl.
facit ad ea ibi,ꝙ in te.& vide,qđ poſt Inn.dixi ſuper finẽ
vlti.gl. ¶In glo.no.intelligas in fi.ad huius intellectum
vide,quod ſcripſi.ſ̃.e.pñti ſuper ver.loca.¶In glo. noĩe.
in fi.vide,quod no.& dixi.ſ̃.e.lib.de ſup.ne.præl.grandi.
in ver.præſertim.in gl.Go.& ſuper ipſa.¶In gl.termina
tam.ibi,natiuitatis.vel annũciationis,de quo plus vide-
batur.& ibi vt hic vides,& ſ̃.de obſer.ieiu.c.j.& ibi[*ad ve
ſperas*]idem Archi.& facit cle.de reli.c.j.in fi. & hoc ex
obſeruantia eſt indubitatum,hoc dico,quia quidam ꝯ
dicentes per literam.j.diebus p̃dictis ſolum in die feſti-
uitatis id licere, nam dies dr̃ a dio , ꝙ eſt claritas , q̃ eſt
de mane ad ſero,vel ſi ſumatur Romano more, vt in-
cipiat & finat ĩ media nocte.ff.de fe. more Romano.ſ̃.
de of.de leg.conſuluit.adhuc excludemus veſperas vigi-
liæ.ad hoc & ſimilia rñde,vt no.in dec.hic all.de fe.c.ij.
in gl.ij.& vide,quod ſcripſi de homi.ſi perfodiens.ſuper
5 ver.orietur ſol.& ibi[*completorium*]Ar.dicit ꝯ,cum † cõ
pletorium comprehendatur ſub veſpere,xi. q.iii.ſi quis
ep̃s in concilio.& no.xcii.diſt.c.fi.Item quia hæc gratia
amplianda.ſ̃.e.lib.de p̃b.quis ante factum tene cũ glo.
& abſtineas a completorio poſt factũ, piũ eſſet tenere
cũ Arc.& vide ſimilia no.in cle.de priui.c.j.in gl.puto,
in fi.& hoc eſt de dubiis,q̃ declarari petiui in cle. de re-
lig.c.j.ver.intelleximus.& dato ꝙ ſ̃m dictũ glo.cantans
ſolenniter completorium eſſet iuris,quia tñ per errorẽ
opinione fulcitum id egit,& non in contemptum cla
uium,eſſet diſpenſabilis per legatum,vt dixi de cle.exe.
mi.clerici.¶In gl.pe.ibi.[*qui peccauerunt*]dicit Io.mona.
6 †gratia effuſa plus vel minus affluit , prout ſubiectum
gratiæ plus vel minus ſe coaptat influenti.al. quod no.
xvi.qõ.j. poſſeſſiones.& ff.de vſu & ha.plenum.§.j.& §.
equitij.¶In vlt.gl.ibi & puto.Idem hic Arc.

¶De verbo.ſigni. Rub.

S V M M A R I V M.

1 *Deſertum non ſemper ex ſignificatione vocabuli requirit exceſ-
ſum memoriæ,vt in appellatione deſerta.*
2 *Eccleſia dicitur deſerta per non reſidentiam.*
3 *Libertas non dicitur plena,niſi quis ab vtraque lege ſit liber.*
4 *Præſentatio,quam facit patronus,ſufficit , vt poſtea commiſſa cu-
ra concedere videatur patronus & curam temporalium.*
5 *Epiſcopus an prohibere poſſit,ꝙ parochiani non recipiant ſacra-
menta a rectore,quandiu toleratur.*
6 *Lite non conteſtata bene proceditur in cauſa appellationis.*
7 *Canonica etiam decimarum debetur de iure communi.*
8 *Papa non poteſt remittere decimas.*
9 *Proteſtatio non eſt neceſſaria de iuribus acquiſitis poſt ſententiã.*
10 *Subditus licet contra proprium ep̃m libertatem p̃ſcribere nõ poſ-
ſit tamen alterius libertatem etiam proprij ep̃i præſcribere põt.*

CAP. PRIMVM.

VEniens. Diuiditur in v. partes. primo declarat, quid conferat priuilegium filiationis. ſecundo ibi, illum. qui locus dicatur deſertus circa eccleſias aliũ locorum quatuor articulos declarat. tertio in §. cæterum. diffinit articulum decimarum. quarto ibi, in aliis ſit reſeruatio iuris ẽpalis & parochialis. quinto ibi per declarationem fit proteſtatio de iure vtriuſque. & ſcias, prout. ĩ. tangit glo. quæ incipit, ſed in quo fratres templi & hoſpitalis in quæſtione, quam habebant cum ẽpo, Tibiriacenſi ꝓduxerunt quædam priuilegia Alexandri & Lucij, de quorum certis verbis dubitabatur, quid ſignificarent, quod hic in prin. diffinitur, ſed Inn. tãgit & Abbas clarius, ꝙ hic loquitur de quodã ordine, qui dr̃ S. Iacobi, & eſt ĩ Hiſpania, & ſunt laici vxorati, certis diebus in ſeptimana abſtinentes a thoro vxorũ, habent. n. clericos in ordine ſuo. & ſic legendo ceſſarent aliquę obiectiones, de quibus. ĩ. dr̃. [*dictos fratres*] templi & hoſpitalis, vel alr vt ꝫ. [*non intelligi*] facit ad id, quod dixi, de priuile. recepimus. ſuper. i. gl. [*ſi templarijs*] & hoſpitalariis hic loquit. [*alias non*] ex illo priuile. ſm Ber. [*vel*] i. pp illud, vel. i. illa rõne. q. d. hæc eſt mens verborũ legato. ergo cũ legatus liget eos in hoc exẽptos, patet ſm Ab. legatos poſſe cognoſcere de cauſis exẽptorũ, quod dicit alibi tam clare non probari. [*a quoquã*] ſuperfluit ſaltẽ propoſitio ſi velis ꝯiũgere quoquã cũ dictione ab alio, q̃ ꝓcedit. [*deſertum*] hic deſertũ poſt habitationẽ põt dici [*nouale*] ꝫ. c. qd per
1 nouale. Inn. [*in præmiſſis*] bene dicit, qa † deſertũ nõ ſemper ex ſignificatiõe vocabuli requirit exceſſum memoriæ vt in applõne deſerta. C. de ap. qm̃. in cle. de ap. ſicut
2 appellationem. & c. ſi applõnem. & † eccleſia dr̃ deſerta per non reſidentiã. vii. q. i. ſi quis ꝑsbyter. facit, de cle. nõ reſi. c. ij. & tales clerici dñr deſertores. xxi. q. ij. placuit. & Legiſtæ habent rubricam, de deſertoribus. co. li. xii. [*cultus*] deritatores dñr & decre. iſta concordat, ꝙ locus tõ dr̃ deſertus, quia non ſeritur, aut quia habitatio deſerit, hic vult litera cum certo tpis ſpacio quo ad hunc caſũ. [*vltra*] ſonat in negatiuã. i. ꝙ nõ eſt memoria, ꝙ p chriſtianos fuerit habitatus, & de hoc ꝫ. e. lib. de pręſcrip. c. i. ad fi. & eſt ſiſe illud tm̃, quod hr̃, de cã pol. cũ eccleſia. [*memoriam*] hic formauit Inn. vnam gl. magnã valde, q̃ principaliter tractat. quid veniat in ꝓbatione, cũ monaſterium priuilegiatũ ſuper decimis noualiũ certæ parochiæ agit ꝯ rectorẽ parochiæ, quaſi poſſeſſor earum, & eꝯ rector agit ꝯ mona. vt illas ſibi dimittat in pace, quam gl. hic non pono, quia quaſi ad literam in Spec. de proba. §. j. ver. vlt. q̃runt. illã inuenies in ver. ibi, quid ſi non eſt, vſq; ad ver. & no. ꝙ ꝑſcri. non fuit de hac glo. Inn. q̃ permixta ipſius glo. in dec. quid per nouale. durat vſq; ad ver. breuiter aũt no. ſed fuit illa pars Vin. in dec. fi. de priuile. [*plena*] latum ver. ꝙ non attentauit Boniſacius ponere. ꝫ. e. lib. de priuile. ſi papa. tm̃ reſtringitur per literam præcedentem in c. ij. & ſequentẽ, vt ſm & c. per q̃ patet, ꝙ hæc plenitudo reſtringitur ad l. diœceſanam:
3 vnde dicebat Inn. ꝙ † non dr̃ plena libertas, niſi quis ab vtraque lege ſit liber. [*quę ſcdm*] iſte eſt ſecundus articu. [*interdicto*] reſpicit loca & perſonas. excõicatio perſonas tm̃ [*quas*] tertius articulus [*eaſdem*] quartus articulus, ꝓ quo, clericos. hic operatur priuilegiũ, ꝙ alr̃ non licet, ꝫ. de inſti ad decorẽ. de ſta. mo. & Dei timore. Hoſt. [*idoneos*] alias non debet recipi, ſed poterunt eccleſiæ, cum exemptæ non ſint, per ẽpos de aliis clericis idoneis ordinari. ꝫ. de ſup. ne ꝑla. c. ij. Ho. [*examinandi*] Arc. hic poſuit quandam gloſſam, quam de lib. D. Inno. habiſſe dixit, quam quia communiter non hr̃, ad ipſius inſtar non mutatis verbis ponã ad literam, dixit. n. ſic. Idcirco clerici fratrum præſentantur ẽpis & examinantur ab eis, qa hmõi eccleſiæ non erant exemptæ, & ideo clerici per ẽpos erant in eis inſtituendi, ſecus autem eſſet, ſi eccleſiæ eſſent exẽptæ ex toto, qa tunc inſtituerentur clerici p fratres. 16. q. ij. c. j. ſed & tunc ſi populus non eſt exemptus, rector eccleſiæ inſtitutus per fratres recipiet curã ab ẽpo, & reddet ſibi rõnem populi. & ibit ad conciliũ ẽpale, & recipiet ibi ſtatuta ſinodi, & rñdebit de quarta decimarum & oblationũ & mortuariorũ, & hmõi, q̃ ſibi a populo obuenerint, & ꝑſtabit ſibi reuerentiã, obſequiũ & honorẽ rõne populi, & alia q̃ alij rectores ꝑſtãt ẽpo, arg. ꝫ. de priui. ex ore. de ma. & obe. quod ſuper. nec eſt ꝯ hoc, quod diximus. ſ. ꝙ dẽt recipere curam aĩarũ ab ẽpo, quia eadẽ rõne vr̃, ꝙ qñ ẽps inſtituit aliquem in eccleſia nõ exempta, vbi clericus eſt patronus, ꝙ deberet recipere curã temporalium a patrono, ſed nõ eſt ſimile, quia curam animarum non poteſt quis habere niſi per ẽpm, cui ſubeſt, vel vicarium eius, xvi. q. vij. nullus. ꝫ. de offi. archi. cum ſatis. ꝫ. de inſti. ex frequentibus. vicarius autem non vr̃ abbas exemptus. Secus autẽ eſt in cura temporalium, quæ intelligitur data hoc ipſo,
4 ꝙ conceſſa eſt cura aĩarum. Item poteſt dici, ꝙ † præſentatio, quã facit patronus, ſufficit, vt poſtea cõmiſſa cura animarum concedere videatur patronis & curam tpalium. examinare aũt eũ non debebit ẽps, quia nõ inſtituit eum in eccleſia, imo abbas, nec confirmat, neq; ei manum imponit, tales. n. examinandi ſunt. ꝫ. de ele. venerabilem. & c. nihil. cura. n. aĩarum in hoc caſu nõ eſt pricipalis, ſed acceſſoria, ex quo. n. per patronũ clericũ inſtitutus eſt, & cura aĩarum quaſi accuſatoria eſt. & ideo et nulla eius exceptio admittitur, niſi forte infamia laboraret. ꝫ. de ap. ꝯſtitutis. ꝫ. de accu. accedens. nec accuſabatur a populo, vel ab alio coram ẽpo. Item ẽps de crĩbus eius, vel negligentia non inquirit, quia nõ eſt iudex eius. Sed ſi eſt negligens, vel et abſens, tunc ẽps poteſt dare licẽtiam populo, quod ab alio recipiant pniã 8
5 & alia ſacrã. ꝫ. de of. or. inter cætera. in fi. ſed ẽps non † ꝓhibebit, quod parochiani non recipiant ſacrã ab huius rectore, quandiu toleratur. 8. q. 4. nonne. niſi ſciret, vel vehementer præſumeret, ꝙ parochianos vellet rector trahere ad errorem, vel ad peccandum. tunc. n. nõ quaſi iudex, nec in forma iudicij, ſed quaſi ſuperior rector eius. & cui et præ aliis. & ſuper alios eſt commiſſa cura eius parochiæ, poterit eis mandare, ꝙ ab eo non recipiant ſacrã. ꝫ. de diuor. quanto. tñ bene caueat iſte ẽps, quia ſi poſtea rector conqueritur de eo, oportet eũ probare cauſas & præſumptiones, quare hoc fecit, quas ſi non probauerit. punietur. ar. ꝫ. de exce. pręla. c. ij. ad hoc aũt rector, ſi appellent parochiani extra iudicium, appellandus eſt abbas ſuus, & hæc appellatio plus habet 9
vim prouocationis ad iudicium, q̃ appellationis. ꝫ. de ap. cum ſis. ſed ſi appelletur ab eo iudicio, tunc appellãdus eſt ẽps, a quo eos habet, ar. de ma. & obe. ſolitæ. ſicut eccleſia vacante cuſtodiam habebit populi quo ad curam. lxiii. di. ſi in plebibus. officia tñ audiẽt in parochiali eccleſia etiam vacante etiam ab extraneo ſacerdote, quia locus ille corporalis ad hoc deputatus eſt. ꝫ. de parochia. vt dominicis. imo ſi rector proceſſiſſet inquirẽdo contra parochianum, appellabitur ẽps, & tunc vocabit rectorem, vt defendat proceſſum ſuum. ꝫ. de app. cũ ſpeciali. circa finem. & ſi non apparuerit, procedet ẽps:
6 † quia in cauſa appellationis bene proceditur li. non cõteſt. Inn. hanc gl. habui de lib. D. Inn. originali non mutato verbo, quam pauci, aut nulli habent. & ideo eam ſic tranſcripſi, & ſic poſui poſt eum, ſic loquitur Arc. vide de dec. per exemptionẽ. ꝫ. e. lib. de priui. ſubiectæ. etiam ſi eccleſiæ eſſent exemptæ. ꝫ. eod. lib. de priui. per exemptionem. & ibi ſuper ver. ipſi parochiani. inuenies, quod no. hic Arc. de quadam gl. Hoſt. poſita ſuper extrauagãti, ad perpetuam. [*aliys bonis*] mobilibus ſm Hoſtiẽ. ſm quem de immobilibus quid iuris dicitur. ĩ. §. in aliis.
7 [*vel tertia*] hic euidenter patet, ꝙ † de iure communi debetur canonica etiam decimarum, de deci. qm̃. & c. dudum. de præſcri. de quarta. de offi. or. cõquerẽte. alr̃ hoc

non

non eſſet priuilegiũ Hoſt.[*quolibet*]alio priuilegio vel ↄ-
ſuetudine,de deci.eũ ſint homines.& c.apoſtolicæ. Ho-
ſti.[*reſeruato*]ſic.ſ.de teſta.officij.& c.de his[*defenſionibus*]
præſcriptionibus,exceptionibus,& his ſimilibus,de qui-
bus remittit Hoſt.ſ.de li.cõte.exceptione,eo.li.[*iuribus*]
cõibus,vel ſpecialib⁹, puta priuilegiis vel cõſuetudinib.
de exceſ.præla.accedentibus.ſ.eo.lib.de priuile.volentes.
in fin.Boati.exponit de cõpoſitione,vel re iudicata,quę
ſi ſuper his prius factæ fuerant, ſeruabantur.[*derogari*]
remittit Inn.ad no.ſ.eo.olim, ibi vide ſuper verbo. ape-
riẽdũ.¶Prima gl.ſummat.¶Quinta gl. ſoluit duo du-
bia.¶Gl.ſed in quo.obiicit & ſoluit exprimendo ſex in
quibus obtinẽt illi fratres.¶Gl.vltima rñ.per ob. & ſol.
¶In gl.j.in fi.quod in capitulo ſequitur. ideo non ſum-
maui.quia nõ reſpicit titulũ.¶In gl.ſatis puto.ibi[*inter-
dictum*] hic patet.ſ.titu.j.is cui cõuicto. tertio rñ. cũ pri-
mo & ſecũdo.ad idẽ. ſ. e.ti.c.j.§.ſi qs coniunctis. cũ illa
decre.ſacro.eo.ti.& decre.epoꝝ.ſ.eo.li.de priuile. & de-
cre.ſecunda.ſ.e.lib.de offi.dele.¶In glo.ſ.ga.in fi.hoc re-
neas,licet Hoſt.dicat, ꝙ verbũ vltra memoriã hominũ
terminare põt clauſulã præcedentẽ,quaſi priuilegiũ lo-
cũ nõ habeat,ſi eſt memoria,ꝙ locus fuerit cultus, quã
uis per ſaracenos,ꝙ non placet,& ipſe fatetur,ꝙ lectura
gl.benignior,licet,vt dicit alia,iuſtior,ga priuilegiũ eſt ꝑ
iudiciale.¶In glo.eſt lex.in fi.vnde ſub diœceſanis pote-
runt conueniri ſm Inn.& vide,quod no.ſ.eo.lib. de pri
uileg.c.j.§.in eos.in gl.ti.¶In gl.ſed in quo.ibi[*ſibypſis*]di
cebat ergo Hoſti.& poſt eũ Ioan.mo.& Arc.ꝙ iſti gra-
uantur in vno,ga ſoluunt, ad quod nõ te.per prę.decre.
ex parte.ſed ſtatim releuantur in alio, ga ſoluunt cleri-
cis ordinis ſui iuxta regulã. ſ.de paroch.c.j.& ff.de iure-
iur cũ qui.in prin.vnde dicebat Ioã. mo. in habentibus
ſymbolũ.i.cõuenientiã facilior eſt tranſitus.argu.ſ.de te-
8 ſta.requiſiſti.§.ſecus.Boat.dicebat,ꝙ pp opi. q̃ habet †pa
pã decimas remittere nõ poſſe, cũ ſint de iure diuino,
de qua no. ſ.de deci.a nobis. ad conſcientias iſtorũ ſal-
uandas ſic erat prouiſum,vel ſm eũ intelligatur, ꝙ ſol-
uẽt de his, de qbus ſoluere priuilegio ceſſante deberẽt,
iſtæ difficultates ceſſant, ſi dicamus, ꝙ de aliis religioſis
loquatur,vt hic dixi in fi.primæ gl.& facit, quod dicã ſu
per gl.ic.¶In glo.ſ.de.in fi.vnde dicebat Inn.ꝙ hic vult
iſta moderatio, ꝙ iſte ordo ſancti Iacobi de quæſi. poſt
concil.integras decimas ſoluant, intellige parochiis.q-
bus debentur.¶In glo.vltima.ibi.[*ſuborta*] dicit ergo Io.
mo.opponendo.hãc proteſtationẽ inutilẽ per hæc iura
& per leges.C.de iudi.ſub ſpecie. & C.ſen.reſcin. nõ poſ-
ſe.l.ti.in fi.de iuribus omiſſis, quæ cõpetebant tẽpore iu-
9 dicati.hoc ꝓcedere nõ vr̃.liẽt† de iuribus acquiſitis poſt
ſniam non erat ꝓteſtatio neceſſaria, cũ illa per iudica-
tũ nõ lędãtur.ſ.de exce.c.pe.ff.de exce.rei iu.& an eadẽ.
§.ſi partẽ.& l.ſi rẽ meã.& l.ſe.& hoc ↄcedit.ad primũ rñ
det,ꝙ iura & defenſiones priſtina iure priuato inſpecto
ſublata ſunt,vt in ↄtris,ſecus inſpecto iure publico & ex
cã ꝓteſtationis cõſeruantis defenſiones & iura omiſſa,
arg.ff.de re iudi.imperatores. dicit ergo hic ſolã ꝓteſta-
tionẽ cõſeruatiuã iura omiſſa, nã papa qui eſt ſupra ius
de cõceſ.præ. ꝓpoſuit.legẽ, quã vult.imponit ſniæ, quã
dat,vel tradit partibus.ff.de ſolu.in l.j. j.rñ.& C. eo. ti.l.j.
vel ſm eũ ꝓteſtatio non eſt hic iuris cõſeruatiua,ſed de-
claratiua,& hos effectus & alios habet ꝓteſtatio,de qui-
bus remittit.ſ.ti.j.in generali.dicit ergo, ꝙ qñ ſuper cer-
to articulo actũ eſt,nõ nocet in aliis cap. C. de tranſac.
ſi de certa.& no.ſ.de tranſac.c.j.bñ tñ nocet in aliis ꝓba
tionibus, vt iure cõi videãtur excluſæ, vt in iuribus hic
in prin.allegatis, ſed ſi agatur in genere pſonali, vel rea-
li, abſolutio obeſt in oĩbus tã cauſis, quã ꝓbationibus,
ga ius ſuũ quodcũque & vndecũq; vr̃ in iudiciũ dedu-
xiſſe.ff. de excep.rei iudi. & an eadẽ.§.vt tñ. ſ.eo.li.de re
iudi.abbãte.q̃rit demũ ipſe Io.mo.qd incũbat ẽpo hic ꝓ
bare, & qd religioſis. Rñdet, ꝙ ẽps diligenter videre de-
bet,ſi ius cõe,quod eſt ꝓ eo,poſſeſſione, vſu,vel ↄſuetudi
ne innatũ,nã & leges firmantur frequẽti iudicioꝝ vſu,
& lõga cõſuetudine approbãtur,ſicut ẽt ꝑ deſſuetudinẽ
abeunt.C.de veteri iure enu.l.j.§. ſed ſi quæ leges.iiii.di.
§.leges.& §.vl. videat ẽt ſi priuilegiũ abrogat ius cõe,vel
illi derogat q̃ ſunt diuerſa.ff.e.ti.derogatur.& dixi.ſ. de ↄ
ſue.c.ſi.j.rñ.in fi.ſic & hoc priuilegiũ nõ abrogat, ſed de-
rogat iuri cõi in certis articulis,videat ẽt ſi pſcriptũ eſſet
priuilegio.ſ.de priuile.ſi de terra.& c.accedentibus.itẽ ſi
pars religioſorũ vult ſe priuilegio iuuare,ſicut dãte cãm
pſcribẽdi,ꝙ requirit,qñ pſcriptio eſt iuri cõi ↄtria.ſ.e.li.
de pſcri. c.j.& ſi tunc religioſus excedere velit metas pri-
uilegij,in exceſſu iuſte repellitur,dat exemplũ, ſi allegat
priuilegiũ de libera ſepultura, cũ in priuilegio apponi
ſolet clauſula,ſalua canonica &c. de ſepultu.certificari.
ſi iſte ẽt ↄ canonicã ſe velit iuuare pſcriptione,vel ↄſue-
tudine,qa mãlã fidẽ habet, in eo quod excedit nõ pſcri.
ſ.de præſcri.veniẽs.ſ.ti.i.poſſeſſor.videat ẽt ẽps.ſi priuile-
giũ expreſſe nõ tollit ius cõe,& ſi in aliis nõ poſſit ſalua
ri,& ſi graue piudiciũ offert,qa tunc nõ tollit,argu.C.de
app.pcipimus.in fi.ſ.de priui.paſtoralis.& c.in his.de de
ci. ſuggeſtũ. itẽ pars religioſorũ videat diligẽter priuile-
giũ,& an iuuetur cõſuetudine,q̃ qñque interpretat̃ pri-
uilegiũ,de cõſue.dilectus.& ſi priuilegiũ iuuatur cõſue-
tudine firmante priuilegiũ, vt no.de præſcri. veniẽs.tũc
10 pſcribitur ↄ ius cõe,de pſcri.audiiis. † nã licet ſubditus ↄ
ꝓpriũ ẽpm libertatẽ pſcribere nõ poſſit alterius libera-
tẽ ẽt proprij ẽpi præſcribere põt,vt.d.e. audiiis.& c.cum
nõ licet.& c.de quarta. q̃rit, qd ſi vtraque pars ſuã inten
tionẽ probat. Rñdet,ꝙ iudex ↄſiderabit,q̃ pars efficacio
res habeat rõnes,& cuius partis teſtes dicãt veriſimilio-
ra,de re iud.ſuborta.de teſti.in noſtra.inſti.de cõtrahen.
emp.§. diuerſæ, ſunt & alia ↄſideranda, quæ habentur
ff.de teſt.l.iii.præſertim.§.eiuſdem, ſecundum Io.mo.

SVMMARIVM.

1 *Monaſteria includuntur appellatione eccleſiarum.*
2 *Coniuratio quid ſit.*
3 *Monachus etiam vtilitatem monaſterij tractare non poteſt ſine licentia ſuperioris.*
4 *Negari non poteſt, quod viſus affirmat.*
5 *Certum aliquid eſſe, vel leuiter poſſe fieri. paria ſunt.*
6 *Crimen probatur per iuramentum, vbi de voluntate illius, contra quem producitur, confectum fuit inſtrumentum.*

CAP. II.

CONſtitutionẽ. Diuiſio in pri-
ma glo.& olim
incipiebat,coniurationũ. & fuit multũ de-
ciſa, cuiuſvis eccleſiæ cathedralis, vel infe-
rioris ſecularis,vel regularis, nã in monachis eadẽ pœ-
na,cũ eadẽ ſit ratio, & ſonior. ſ.e. lib.de hæret.accuſa-
1 tus,ad fi.& †monaſteria ª includũtur appellatione eccle
2 ſiarum,de hoc.ſ.de ſup.neg.p.grandi. in glo.no.ad iudi-
ciũ do.papę dicebatur integra,vt his verbis vtamur Ar-
3 chi.[*conſpicatores*] dicit Arch.ꝙ ſm Hug.coniuratio†eſt
plurũ in vnũ iuratio,& differt a cõſpiratione, ga fit cũ
iuramento,illa ſine.fit enĩ ꝓmiſſio, vel pactio ſine iura
mento,dicta a cõſpirando.i.ſimul ſpirando,qñ.i.plures
ſpirant,flant,& tendunt in vnũ, & põt dici a cõ & ſpiri
tu.i.ſuperbia vel elatione.¶Subdebat aũt hic qõnẽ.quã
diſputauerat,q̃ erat,an monachi,qui per publicũ inſtru
mentũ ſe ligarunt & iurarunt inuicẽ ſe iuuare ↄ abbatẽ
ipſorũ dilapidatorẽ,& ↄ omnẽ alium monacum dam
nificantẽ, ſint conſpiratores a iure reprobati. Arguit ꝙ
3 ſic† cũ monachus ẽt vtilitatem monaſterij tractare nõ
põt ſine ſuperioris licentia.xvij.q.j.monachi.ij. & c.qui
vere. de poſtulã. c.ij.facit. viii. q.ij. diffinimus.in fi.xx. q.
iiii.c.ii.& iii. cum ergo ẽt in licitis monachi propria vo
luntate vti non poſſunt.& iſti ea vſi fuerunt,conſpirato
res fuerunt & puniendi. xj.q. j. coniurationum.potiſſi-
me,quia tales coniurationes non a zelo iuſtitiæ, ſed ab
odij fomite ꝓcedere videntur.de ſymo.licet Heli.in fi.ii.
c.per tuas.verſi.nos vero. & ideo tales generaliter repro
bantur.iii.q.iii.conſpiratores.xj.q.i.coniurationũ. cum
iiii.ſe.de re iudi.cum I.& A.inducit ẽt,quod no. Inn.&
Hoſti.

Hoſt.de elec.bonæ.ij.vbi ſcripſi ſuper glo.i.item leges ẽt
talia reprobant. C. de his qui ad ec. confu. l. denuncia-
mus.C.de monopoli.l.j.ff.de col. illi.l.j. ſi obiiciatur de
c.ſane.xvii.q.vii.rñdetur,ꝙ ibi nõ loquitur de conſpira-
tione,ſed fuit ibi ſciſmatici abiuratio,& fidei catholicæ
pfeſſio,ſm Hug.& La.& facit quod no.ii.q.vii.ſacerdo-
tes.itẽ no.Vin.s.de teſtibus co.c.fi.oẽm coniurationẽ ꝓ-
ſumi illicitã, & facit in j.li.ſeu.de pace te.hac edictali.§.ꝯ
uenticulas.¶ In ꝯriũ,cũ ad aliquod honeſtũ fit colliga-
tio,nõ eſt cõſpiratio,ſed potius ꝯcordia & vnio,ad hoc
facit.ff.de col.ill.l.j.& facit in Auth.vt cũ de app.co.§.ſi
quis de ꝓdictis.vbi dr̃,ꝙ beatiſſimi patriarchæ vna cõſpi
ratione & cõcordia vnã fidẽ ꝓdicãt.& facit xi.q.j. ſi qui
clericorũ.ibi rebelli coniuratione,& ibi auctoritate in-
terdicente, & quod ibi no. & quod ibi dicit,ꝓſumptio,
ſm La.exponitur.i.temeritas.& patet.e.q ſi clerici. ibi.
calũnias machinãtes & c.ꝯiurationũ.in prin. ꝙ loqui-
tur de diuiſione, q̃ ſonat in malũ.de cõ.diſt.ij.prima. &
vt dicit,de bona conſpiratione põt intelligi.de ele. cum
eccleſia.de cã poſ.cũ oli.de teſt.co.dilectorũ.iii.q.j.nulli.
xc.di.ꝓcipimus.de tre.& pa.c.j.facit de re iudi.c.j.cũ I.&
A.vbi de aliorũ mandato monachi erant in cã, & vide
batur cõſpiratio,nec tñ fuit reprobata, ad idẽ de acc.ꝓ-
latorũ.in prin.& quod leg.& no.iii.q.ij.quia ea.& facit,
quod no.Goſ.& Hoſt.de iudi.exhibita .vt ibi ſcripſi ſup
iiii.gl.& facit de iureiu.petitio.& decre.vlt.de te.co.loq-
tur de coniuratione veritatis cælandæ, & de tali ẽt 89.
diſ.c.ñ.& xviii.q.ij.§.ecce, loquitur de mala ꝓſeruia mo
nachorum.alle.quod no.Hoſti.in ſum.de iureiu. §. vlt.
ver.ſi vero,& hanc partẽ tenet, quod ẽt tenet Hug. in ꝓ.
c.ſi q clericorũ.[*liquido*]i. manifeſte [*legitimas*]C.de fru.
& li.ex.nõ ignoret.ff.de pe.hær.l.illud.ff.de le.ii.qui ſoli-
dũ.§.ẽt.ſm Io.mo.& Ar.[*Prohibet*] ꝯ id.ff. de admi.tu.l.
quot.§.ſicut[*adigit*]i.cõpellit,vel adiungit, & cõponitur
ex ad,& ago.¶ Prima gl.diuidit & ſummat.& dicit qd
primo declaret.¶ Quarta gl.obiicit,ſol. ſolutionẽ forti-
ficat.¶Gl.ex hoc.no. ad qõnẽ,quã ſoluit diſtinguendo.
¶Gl.xi.q.iii.primo ponit pœnã conſpiratorum , & tres
actus a quib.repelluntur vñ dicãtur . ſecũdo trac. de ꝓlato
authorizante.tertio no.ad qõ.¶In gl.ibi[*eaque*] ſequit;
cõmendandi cã in venditionibus dicuntur,ſi palã appa
reant,venditorẽ non obligant.& ibi.[*l.iij.*] incipit.ſi alte
rius.vide de probationibus,tertio.ſuper.iii.gl.ibi[*certum*]
vide de reſcriptis.ſignificante.ſup.iii.& ibi[*illud*] vide de
confirm.vti.vel inuti.cũ dilecte.ſup.iii.gl.& ibi[*neſcit*]ſe
qtur,excuſandũ eſſe diuus Pius reſcripſit.& ibi[§.i.] olĩ
ſtipulabamur per hæc verba,ſpondes ſpondeo,promit-
tis ꝓmitto , ſed hodie verba non curamus ſed ſenſum.
¶In gl.ex hoc.ibi.l.j. §.ij.habentes ius corporis,vel colle
gii,hñe põt res cões,& archã cõem,& ſindicũ.¶ In glo.
videbantur.ibi.euidenter apparet.Macrobius ſup ſom.
4 Scipi.lib.ij.char.xxili.† negari non põt,quod viſus affir-
5 mat,& ibi fiet certũ.ſint ergo paria † aliquid eſſe.vel leui
ter poſſe fieri certũ, ff. de dã.infec.l.dãni §. Sabini.C.de
adul.quãuis.ſm Io.mo.facit. ſ.de po. c.ij.in fi. qui ma.
acc.poſ.inſup.& quod ibi no.in j.gl.dicebat ergo Io.mo.
dupliciter dici certũ,aut qa ex ſe appet qd, quale & quã
tũ,aut alia demõſtratione, vt in l.certũ.hic alle. aut qa
põt fieri certũ,vt cũ ꝓmittitur vinũ & granũ, quod eſt
in horreo, quod per apertionem horrei fiet certum . ff.
de ver.ob.vbi aũt nõ apparet.§ ſed qd vinũ.ſic ſi exami
nabitur electus,ſcietur, qd ſit in ſuo horreo. ¶ In glo.ex
hoc.ibi[*ex literis*] & hoc ſcripſi poſt Cõp. Inn. & Hoſti.
eo.ti.cũ oẽs.in princ.& ibi videas,'qũo rñdetur ad decr.
cũ dilectus.de cleri.nõ reſi.& vide.quod ſcripſi de reſcri
ptis,cõſtitutus.ſup ver.p diaconũ.¶In gl.xi.q.j.ibi,ꝯ eos.
qd de aliis vide.ſ.de re iudi.cũ.I.& A.in vl.gl.& quod ſu
p ea dixi.& ibi[*cum in poſitionibus*]vbi ẽt de hoc in iiii.gl.
& facit,quod no.ff.ad turpil.in ſenatus.in j.gl.& C. ad.l.
6 aqui.ꝯ negantẽ.in j.gl.diſputaui & terminaui † probari
crimen per inſtrumentũ , vbi de voluntate illius,ꝯ quẽ
producitur,cõfectũ fuit inſtrumentũ,vt hic & ibi.& 88.
di.neq;.al.no. & vide in merc.ſ.de re.iu.ſemel.mal.¶In
glo.vlt.ibi[*non eſt obligatorium*]& ibi habes caſum.l.con-
uenire.ff.de pac.do.quam hic alleg.Ioan.mon.& Arch.

C A P. III.

EXijt, qui ſeminat. In fi. j. gl. idẽ Ar.di-
cit Io.mo.ideo ſiſtoratẽ,illã ꝓhibitionẽ tñ
& eius pęnas Io. XX. ſuſpendit ad apoſto-
licæ ſedis bñplacitũ p cõſtitutionẽ ſuã , qa nõnunquã.

S V M M A R I V M.

1 *Perſonæ excommunicantur & loca interdicuntur.*
2 *Cœlum & cella in quibus conueniant.*
3 *Vita contemplatiua in quibus præmineat actiuæ.*

C A P. IIII.

PRiuilegium. Non diuiditur, qa
pendet vſque ad
vltimã dictionẽ[*habitantes*] ẽt ad tẽpus Ar-
1 chi.& hic.j̃.ii.gl.[*interdicto*]no.†pſonas ex-
cõicari, & loca interdici.xi.q.iiii. nemo epiſcoporũ. de
cleri.ex. mi. poſtulaſtis. rñ.j. Io. mo.[*prioratus*] ꝙ de his
poſſet intelligi.videbatur p decr.ſ.de tranſact. ꝓterea. de
eccleſiis vero vel capellis , ꝙ intelligentur noie cellarũ
monaſterii,vr̃ per.c.xviii.q.ij.quã ſit.in prin.cũ ſua glo.
[*deputata*] patet hoc in cellis heremi camaldulen. de q-
bus dixi,de elect.cũ monaſteriũ. ſup gl.ij.plenius de re-
gula.ſane.in fi. vlt. gl vbi videas,qñ ſit expediens vita ſo
litaria[*deſcendunt*] dicit Io.mo. ꝙ huius rõ eſt,qa vnũ de
duobus,de vno principaliter, & de alio non principali-
ter,ipſum ſimplr̃ ſumptũ debet intelligi de eo,de quo p
prius, ſiue principalius dicebatur , & eſt caſus expreſſus
in hac materia,de priui.qm̃ per.C.de his qui ve.æta.im
pe.l.fi.ff.de le.lj.cũ pr̃. §.de hæreditatẽ filius. & l. ſi itaq;
in teſtamento.In fi. de do.inter vi.& vxo.cũ hic ſtatus.
§.ſi donator.& l.ſed mors.de verb.ob.ex ea parte. §.inſu
lã.& no. In Authen.de nup.§.per occaſionẽ. coll.iiii.&
in hoc plus ſe extẽdit Io.mo.quã expediat, vel materia
c.iſtius exquirat,imo aliqua plus congruere viderentur
decr.primæ.ſ.e. coaptetur aũt ꝓpoſito quod ꝓdixi, quia
cũ de celis datũ ſit priuilegium,& de illis vt prius loqua
mur,vt de ſolitariis locis,q̃ duplr̃ cælant, vt dicã ſup gl.
ad alia referri nõ debent,& facit in Auth.de monachis.
§.cogitã.col.j.¶Prima gl.ſummat.¶ Scd̃a gl.ſoluit du-
biũ.¶ Añpen.gl. declarat textũ.¶ In glo.pp hoc.in fi.als
locari potuiſſet ſub ti.ſ.pxi.vel ſub ti.de priuilegiis.¶In
gl.cella.ibi[*a celando*] hoc importat occultationẽ, & ſe-
quitur inde qdã.Hoſtia claude celer, vt cła poſtea celer.
ĩ alia ſignificatione ponit ꝓ ſculpere,vñ Ouidius. Mate
teriã ſuperabat opus.nã multas illic Equora celant. &
ſic ſclupẽdo materiæ datur forma,q̃ ornat,& cella mo-
nachũ, quẽ mũdo celat p contẽplationẽ ornat Deo, &
hoc potiſſime de talibus ſolitariis cellis dr̃. & ꝓdicatorũ
2 reſpectu ſm be.Ber.Inter † cælũ & cellã eſt cognatio nõ
ſolũ noĩs,ſed ẽt pietatis, quod eñ in cellis celatur & ge-
ritur,hoc in celis.ſ.Deo vacare & frui, p quod de cella I
cælũ aſcenditur.& in fi.pp quod in ordine Carthuſiẽſi,
de quo dixi.ſ.de deci.c.ij.eo.lib.& ſ.titu.px ꝯſtitutionẽ
nõ habet locũ quo ad cellas fratrũ,qui ſunt in clauſtris
ipſorũ,q regulariter ſunt duodecim,habẽt eñ illi cõio
nem clauſtri eccleſiæ & capituli & ceteris diebus refe-
ctorii.vt ẽt ſcripſi de reg.ſane.in fi.magnæ gl.¶In glo.in
eſt.in fi.dictio cõpoſita a con,& viuo.vñ & ſimul come
dẽtes conuiuere dicuntur.Arch.¶In gl.vlt.in fi.Arch.
inducit illud Gregorii,ꝙ quis ex corde nobis eſt apperẽ
da. viii.q.i. in ſcriptis.verſi. quies. propter quod videtur
contemplatiua præcellere.ad idem.e.q. cui epiſcopatũ,
3 quod dicit verum ſm Augu. nam.xij. ſunt † in quibus
a vita[a] cõtẽplatiua ꝓeminet actiuę, vt dr̃ in ſum. de vir-
tutibus,vbi tractat de ꝓeminẽtia vitæ ꝯtẽplatiuæ ad acti
uam.& vide,quod ſcripſi de reg.ſane.in magna glo.

A D D I T I O.

a ¶Vita cõtẽplatiua. Nota hic,ꝙ ꝯriũ hr̃ ij.q.vij.ſancta quippe.cum gl.
de renũ.c.niſi.in fi.vide de his i c.diuerſis de cle.ꝯiu.& i c.licet.de re.

S V M.

SVMMARIVM

1 *Priuilegium quandoque perſiſtit in perſona priuilegiati.*
2 *Meum, tuum, ſuum ad diuerſos loquendi modos relata importent idem ſuppoſitum.*
3 *Iurans ſuum non eſſe, debet adiicere, nec commune.*
4 *Iudiciorum authoritas non debet eſſe in pendenti.*
5 *Priuilegium papæ non debet ius alterius abſorbere.*
6 *Princeps non debet ius alterius perimere.*
7 *Familiæ nomen ſecundum diuerſitatem caſuum diuerſimode ſumitur.*
8 *Legatum vxori ſi ante mortem diuertit ſibi non debetur.*
9 *Foramen non dicitur cauſa continua foraminis, quo habet extra-mitti aqua manu miſſa ſicut ſi ſit aqua de cælo cadens.*
10 *Priuilegia dicuntur odioſa, dum concurrunt fauor & odium.*

C A P. V.

Sicut nobis. Cōis diuiſio, qa in prima conſultatioa verbis duplicis gratiæ causata, in ſecūda latior rñſio ibi. breui. vel ibi. valet. latitudo rñſiōis patet in verbo, ſtlibus. & in ver. ēt ſi curaſti. cui loquit. nō apparet ſi Cardinali, vel epō ſcribit, habent iſti ɔmēſales ſporū hodie priuilegiū a iure cōi ſuper officio dicendo, quod habes in clem. ēn. de cele. miſ. dignū. hæc āt duo, q̄ hic cōtinentur, nō habent a iure cōi, ſed de ſpāli grā, vt ſtatim ſequitur. de primo cōſtat. de ſecundo quo ad Cardinales vide, quod ſcripſi de cleri. non reſi. cū dilectus. ſup vlt. gl. de epiſcopo ſcripſi. e. titu. ad audientiā.
1 in gl. vlt. [*tibi*] dicit Io. mo. † priuilegiū qñque perſiſtit in pſona priuilegiati. ꝫ. e. li. de cōceſ. pben. qa cunctis. §. i. qñque deriuatr in alios, vt hic, ar. ff. de ma. vin. l. ſi ili. & iſtud eſt priuilegia deriuantis. ꝫ. eo. li. de pben. ſi cui. & ideo dicit ibi & hic. & eo. ti. de præben. quāuis tibi. poſt prin. ibi gratiā tibi factā, quo tū ad effectū priuilegiū eſt illius, in quē deriuatur gratia [*beneficia*] late ponitur, vt ēt maiora cōprehēdat. ꝫ. eo tit. c. pe. & vide, quod ibi ſcripſi in prin. & in fi. ꝫ. eo. li. de reſcri. ſi pp. in prin. ibi ēt ſcripſi de bñficiis exēptorū [*clericorum*] hic nō taxatur numerus, qñque taxatur, vt dicā. j. in gl. ſi. ꝫ. & patet. ꝫ. de præben. quāuis. ij. & tunc an numerus impleatur in primo decedentibus, ibi no. in glo. ita duo in fi. & plenius ſuper ea ſcripſi, quomodo ēt in illo numero nō imputantur bñficia, quæ alias iure proprio, vel deuoluto poterat cōferre, ibi ſcripſi plene poſt prin. in gl. ſi ergo. poſſet tū imputare conferendo illa auctoritate apoſtolica, vt. j. dicā ſu-
2 per ver. poſſis. [*tuorum*] dicit Io. mo. q † tuū, ſuū, & meū ad diuerſos loquendi modos relata importent idē ſuppoſitū. qa ego de his loquēs dicā, clerici mei, tu ad me loquendo dices clerici tui, duo de hoc inter ſe loquētes dicerent clerici ſui; & ſic de vno iſtorū pronominū dr, & de alio intelligitur, & de hoc ff. eo. ti. pupil. ad fi. vbi dr q verbū, ſuū, ambiguum eſt, vtrum ſ. de toto, an de parte
3 te ſignificet; & ideo † qui iurat ſuū non eſſe, dēt adiicere, nec commune eſſe. & facit, qd no. ff. de pcu. Pōponius, §. ſed & is. alle. Io. mo. ꝫtium, q nō ſit ambiguū. ff. de interro. ac. ſi defenſor. §. i. ff. de exce. rei iu. ſi qs cū totū. §. i. rñdet, q vt accidens denominet ſubiectū, oportet, q eſt ſubiecto ɔueniat in totū, vel p parte maiori. ff. de le. ij. l. legatis ſeruis. §. ſi vn⁹ & dixit Philoſ. & de ſeruo dimidio albo, & dimidio nigro non pōt dici quid eſt ibi ſimplr, ſed qd ſm qd, & hæc ſe cōpati pōt in eodē ſubiecto, vel q Socrates ſit niger, & tū ſit albus ī pede. & iō in his nō eſt ɔña. ſed cōpatientia de vno ad alterū. & ideo verbū, meū, de vi verbi dēt itelligi, q ſit meū ſimplr. i. in omni ſui parte, ſeu maiori, & qd dicit lex pupil. dēt adiicere, & c. intelligendū eſt dubitationis tollendæ cā, vt ibi no. & dicit, q putat falſam gl. q̄ eſt ibi. §. ſed & is. q aliquet, qd eſt cōe, nō pōt pprie dici meū, ff. de ri. nup. illud. i. rñ. & ff. de au. & ar. le. l. q tibi. licet quo ad quoſdā certos act⁹ qñq; cōe cenſeaī meū, vt in d. l. illud, ij. rñ. & hoc ſit ibi fauore matrimonij. & C. de cōi ſer. ma. l. j. & ij. ſit fauore libertatis, q̄ oib. reb. fauorabilior eſt. ff. de re. iur. libertas.
4 q in aliis duab. ll. dr, intelligi † pp auctoritatē iudiciorū, q̄ non dēt eſſe in pendenti. ff. de iud. non quēadmodum [*cedentium*] vbi aliqd non exprimitur, dēt fieri ceſſio in manib. eius, ad quē ſpectat, ad hoc ꝫ. e. lib. de præb. dudū. vbi receptio renūciationis fuit expreſſe permiſſa. & hoc placet. & tū de hoc Arc. all pro, & ɔ. & nō eligit. primo, q in manib. priuilegiati cedere poſſit, iducit. q collatione conceſſa vr ɔceſſum oē id, per qd ad ɔceſſionē peruenitur. ff. de iu. om. iu. l. ij. de of. del. pterea. & c. ſuſpitionis. ſicut vr ɔceſſum cohęrēs ei, quod eſt ɔceſſum. j. q. j. ſicut Chriſtus, 45. di. in prin. cū oīa eiuſdē generis debeāt eiuſdē iuris cēſeri, vt no. xcv. di. illud. in vlt. gl. cū ergo ɔferre nō poſſit, niſi vacet, per ɔñs poteſtatē habebit renunciationē acceptādi, facit ff. de ſer. vr. pd. l. iij. §. pe. de ac. emp. creditor. §. illud. C. de bo. vac. l. ij. lib. x. ff. ſi ſer. vē. teſtatrix inducere poterat. ꝫ. ti. px. q̄. ¶ In ɔ̄rium, ver. cedentiū, dēt ciuiliter intelligi, vt ceſſio ſit iuridica & talis, q̄ facit beneficiū vacare, i. facta in man⁹ ſui ſuperioris. vij. q. j. epſ de loc. & de renun. admonet. & c. q in dubiis. & c. vlt. vi.
5 q. iij. deniq; 18. q. ij. abbates. [*propter*] nec † dēt priuilegiū papæ ius alterius abſorbere. xcix. di. c. fi. de ecc. ædi. ad audientiā. ij. de confir. vti. vel inuti. c. vlt. de off. or. licet. & re
6 mitti de reſcri. cum aliquib. neque † dēt princeps ius alterius perimere, licet poſſit differre. C. de preci. imp. of. l. quoties. & p renūciationē in totū abſorberi pōt ius epī, qd hēt in perſona renūciantis, ɔ id. lvj. di. ſatis peruerſū. facit xxv. q. ij. ſeruatis. & xj. q. i. peruenit. & ff. de his, q̄ ī fr. cre. ſi pater. vbi libera peculij adminiſtratio filio ɔceſſa intellr ſine fraude creditorū. & ſufficere debet priuilegiato, q ſine alterius pīudicio poſt renūciationē in manu deſtituere valentis factā beneficiū ɔferre poſſit, de priuilegiis ī his. quare dixi deſtituere valētis, vide no. in cle. de renun. c. vno. ad fi. ſuper ver. manib. decedentiū. qñq; cura dat poteſtatē in aliis vacationib. præter mortē, vt ſcripſi. ꝫ. e. li. de reſcr. ſuſceptū [*poſſit*] voluntati ergo ipſius & nō neceſſitati ſubiicit, vt no. j. ti. j. c. j. in gl. ij. & no. qa hic non exprimitur auctoritate noſtra. ſicut in decr. quis. ij. de præb. tū ſubintellr taliē quo ad illa, q̄ alias cōferre nō poterat in illis, ſi vult vti grā, & illius virtute ɔferre dicet factum auctoritate apoſtolica, ī lrīs aūt facultatis bene diſtinguitur, an eo caſu ſit ibi expreſsū auctoritate apoſtolica, vel non. ꝫ. eo. li. de reſcr. cū aliquib. in fi. [*quodque*] ſonat, & c, q, & eadē coniunctio. ꝫ eo. li. de ele. licet canō. poſt prin. & ponit formā ſcdæ grāæ, & æque dicere poterat, vel q: qa pcedit declaratio inferior in his formis cōiūctis vel diuerſis: nam & in ſimilib. procedit, vt ſeqtur. [*prabēdatum*] ſi eccleſia nō hēt pbēdas diſtinctas. vide, qd no. ꝫ. eo. li. de cle. non reſi. c. vno. in gl. pe. cū ſuis remiſſ. [*ut*] regulariter vt, denotat modū, circa qd vide, qd no. de od. appo. verū. in gl. ij. & ſuper ea. hic ergo ſonat in ſicut, vel eo modo, quo perciperet, ſi & c. [*dubitamus*] vide, qd dixi ꝫ. ti. j. ſoler. ſuper gl. ij. [*breui*] ſic ꝫ. de iureiu. breui. de breuitate vide, qd dixi. ꝫ. de pe. & re. ſignificauit. & ꝫ. e. l. de teſta. ſi pr. ſuper i. gl. [*oraculo*] hoc exponitur. ꝫ. eo. lib. de ele. ppetuæ. in prin [*& ſimilibus*] de duobus caſib. quærebatur, & de ſimilib. īnderur [*per te*] alias pro te, & hāc habuit Io. mo. q p id notabat, q non de nepotib⁹ intelligit & aſinis deferratis, q nō ſunt p, ſed ɔ: nam principalis rō conſiderāda eſt, ff. de auct. præſt. l. j. in prin. & ar. ff. de ſta. ho. l. q̄ritur. & Arc. ēt monebat priuilegiatū p eadē iura, vt caueret, ne haberet aliquos non p ſe, ſed ad finē priuilegij participandi, propterea ſemper cōpertum eſt, q volentes beneficia concedi nepotib. faciunt ſe taliium capellanos, vt ipſi priuilegiati eis renunciātib. illis ea cōferant: interdū ēt priuilegiati hoc pcurant, cū ſpes eſt primę vacationis, vt ſuis conferre poſſint. de ſecūdo ſatis eſt notū ad finē tm hñdorū fructuū taliū capellanīas pcurari ſæpiſſime, vt pxi. dixi. hoc aūt voluit litera ſequens, dū dicit [*quæſiti, vel recepti*] qñq; .n. quærunt hic plati. qñq; quærunt [*familiares*] ſtatim ſubdr [*domeſticos commenſales*] de familiarib. & domeſticis diuiſim hr 47. di. §. neceſſe. ver. hinc ēt. ii. q. vij. peruenit. iij. q v. c. i. 4. q. 3. ēt. q̄ ē lex C. de teſti. xj. q. iij. qm multos. 24. q. 3. §. vt ergo. ꝫ. de

ſ.de offi.delega.in ſinuante.de off.iud.c.j.de arbitris.cum
olim.de teſti.i iris.vbi de hoc,de cle.nõ reſi.cũ dilectus.
ſ.e.l.de cenſibus.exigit.de priuilegiis.licet.de hęre.nliſ.in
fi.de pœnis.c.j.& vlt.§.pmiſſis.in cle. de deci.c.j.de cele.
miſ.dignũ.de priuilegiis.c.j. in fi. leges multæ de his lo-
quuntur,ſufficeret tñ.l.pronunciatio.ff.eo.titu. cũ.l.ſeq.
ad idẽ,ff.de ædil.edic.ædiles.§.iami.C.de his q ad ec.cõſ.
l.vlt.§.ſane.ibi concor.de hoc.C.de aſſe.& do. l. iii. iiii.
& v.& vltionibus.C.de do.& pte.per totũ.lib .xii.veritas
7 aũt eſt,q ſm diuerſitatẽ caſuũ diuerſimode ſumitẽ nõ
mẽ familiæ,vt patet in præ.l.pnũciatio.hic ergo & ſimi
libus ſumitur,vt hic declaratur,cõſtat aũt,q hoc nõ ſu
mitur p cõſtitutis in dñica, vel patria ptãe, nec prius
aſtrictis aliquo vinculo cognationis.ſeruitutis, vel qua-
ſi, ſed pro liberis pſonis, de quibus. ſ.e.lib. de priuil.au-
ctoritate.§.fi.ſeipſos deputãtes ad ſeruitium honeſtũ ali
cuius dñi, qui mercenariis æquantur, quia p mercede
ſeruiunt ſaltẽ victus ſtricte ſumpti.vñ dicit hic, ruis ex-
penſis domeſtici,cõmenſales. ɔ̃hitur ergo hæc familia-
ritas cõi cõſenſu recipientis & recepti.licet ẽt dicatur re
ceptũ q̃nq; ad id p recipientẽ cogi, facit.xvj.q.j.qui ve-
re.ver.niſi forte. & eadẽ q̃one nos aũt. & no.ij.q.vij. cũ
paſtoris.& j.q.j.merito. quare ſi coactio non ſit abſolu-
ta,qa tunc ſecus.ſ. quod met. cau.ſacris.vbi de hoc, ha-
bet aũt hæc familiaritas quoddã inſtar ſocietatis,quæ li-
cet cõſenſu pluriũ ɔ̃hatur, alterius renunciatione diſſol
uitur,inſtit.de ſoci.§.manet.ff.pro ſocio.l. ij. & l.ſi cõue-
nerit.Si ergo dñs licentiat familiarẽ,vel familiaris licen
tiat ſeipſum ſine fraude,ceſſant hæc priuilegia, cũ deſie-
8 rit eſſe familiaris,ſicut † legatũ vxori,ſi añ mortẽ diuer-
tit,ſibi non debetur.ff.de leg.iii.itẽ legato. §.pe.& de au.
& argen.le.l.ii.& iii.de fraude dixi,qa ſi ɔſtitutus in mor
tis articulo de bñficio cedere volẽs ad fraudandũ priui-
legiatũ diuertit,nihilominus confert, ſi tũc vacabit. fa-
cit ĩra ſuperior.& ſ.eo.li.de renun.c.ij.& optime prę.§.
manet.& ff.pro ſocio.actione.§. diximus. in quibus dr̃
q ſi ſocius omniũ bonorũ hæreditate ſibi delata priuſ
quã adeat ſocietati renũciat, illã cõicare cogit,ſi adeat.
[exiſtunt] quærit Io.mo. ſi eps cũ tpis pfinitione habeat
hoc priuilegiũ,vt quatuor clerici ſuis obſequiis inſiſten
tes percipiant fructus bñficiorum ſuorũ. & illos eligit
alter cedit,vel decedit,ãn illius loco poſſit aliũ ſurroga-
re, dicit q ſic,argu.ff.qui.mo. vſuſfru.ami.l.ſicut in an-
nos.allegare poterat Io.decr.qa circa.de priuile.cũ iuri-
bus ibi.alle.in prin.vlt.gl.ad idẽ.ff. de leg.iii. ſi ita fuerit,
vbi ẽt eius, qui eſt natus poſt teſtm̃, vel eius qui poſt in
famiã venit,habetur rõ.& ff.de fun. inſtru.ſi mancipia,
vbi ſi teſtator legauit fundũ cũ inſtro & mancipiis,q̃ ibi
erãt,veniũt ẽt mancipia poſt inducta colendi cã in il-
lo fundo,ſed rõ,qa illa veniebãt appellatione inſtrumẽ
ti,vt ibi no.in j.gl.ſed ipſe Io.in ɔ̃riũ alleg.ff.de leg. iii.fi-
deicõmiſſa.§.ſi quis decẽ.Rũdet,illud ideo,ne hæres in
ĩfinitũ obligetur, & ne legatario detur occaſio fatue cõ
ſumẽdi. Itẽ cũ epo nõ clerico facta ſit gratia,vt in prin.
dixi,ipſius perſona eſt perſonaliter attendẽda.& per hũc
modũ ſoluuntur ɔ̃ria decre.cũ i tua.ſ.de deci.de reſcrip.
ad hoc.c.ſi.& decre.eo.ii.in cle.de l.ti ita.ff.de aur. & ar-
gento legato. ff. de leg.iii.ſeruos ſuos. per eandẽ ẽt rõnẽ
dicimus,gratiã hãc in vtroque ſui mẽbro extẽdi ad bñfi
cia ẽt poſtea acq̃ſita,& nõ reſtringi ad illa,q̃ habebãt cle
rici tpe datæ ipſius priuilegij, ſatis hic pbatur,quia vide-
mus has gratias de dignitatibus & maxime ſecundã, vt
dixi.ſ.e.lib.de reſcript.c.vlt.ſup.iii.gl.ex quo cũ ſint per
petuæ,fateri oportet, q illis participãt ẽt qui nati non
erant tẽpore quo datæ ſunt, ergo fortiꝰ nõdũ bñficiati
[ruis expenſis] puidet ɔ̃ fraudem vitatã in mẽbro ſecun
do, quas diuites clerici ſuis expenſis ſtabant in familia
ſic priuilegiatorũ,vt fructus in abſentia perciperet poſſent
[etiam ſi] in hoc ẽ amplius inſtruxit,quã peteretur,vt in
princi.dixi.¶ Prima gl.ſummat. ¶ Secũda de duabus q̃-
ſtionibꝰ remittit. ¶ Quarta gl.rñ.per qõ.¶ Quinta exẽ-
plificat,obiectionẽ ſoluit,& rõnẽ reddit.¶ Vlti.gl.ſoluit
duo dubia.¶ In gl.penul.ibi[ſi cui] vide in proœmio cõ-
9 pil.Gre.ſuper vlt.gl.ibi[foramen] † nõ dr̃ cã continua fo-
raminis, quo habet extramitti aqua,manu miſſa ſecus,
ſi ſit aqua de cælo cadens.¶ In gl.ibi[§.ſacer] vide de cle
ri.nõ reſi.ad audictiã.in & ſuper gl.ij.¶ In gl.ij.ibi[in cu-
ria] de hoc hic Archi.tenens q nõ põt, vt ibi dixi,in fi.
In gl.iſta duo.¶ In gl.per hoc.ibi[declaratoria] idẽ Io.mo.
& eadẽ rõne,& in fi. & in hoc plus habet declaratio.ſ.
quo ad pterita,quã ordinatio,ſtatutũ, vel prorogatio,q̃
pprie reſpiciunt futura, pbatur vtrũque.ſ.eo.lib.de reg.
conſtitutionẽ.de pœnis. Romana.de hære.ſtatutũ.in fi.
j.rñ.& per hoc deciditur qõ,an declarationes factæ ſup
deci.bñficiorũ.per Boni. & pdeceſſores,de qbꝰ ſcripſi
in cle.de deci.c.ij.in j.gl.locũ habeant in debitis per ſuc-
ceſſores impoſitis. Et dico q ſic rõne pdicta,& hoc verũ
quo ad illa capitula, q̃ ſunt eadẽ in literis ſucceſſorum,
quæ in literis Boniſa.in illis eũ capitulis,quę mutata ei-
ſent,certũ eſt,q deficiente c. deficit ipſius declaratio,vt
in cle.de immuni.ec.qm̃.facit in Auth.de fil.ante nupt.
inſtru.na.circa fi.coll.iii.cõſtat aũt,q per Cle.V.& dñm
Io.in poſitione decimæ de forma prædeceſſorum plura
10 capitula ſunt mutata.¶ In gl.v.ibi,odioſum.† cũ concur
runt fauor & odiũ, dicimus priuilegia odioſa.exẽpla vi-
de notata.ſ.de ſoc.cõpe.ſi diligenti.in j.gl.iſta tñ priuile
gia licet reſpectibus, qui ſequuntur,dicantur odioſa, qa
pręiudicant iuri cõi,quod eſt propriũ priuilegiorũ,vt ſa.
us ſcripſi.ſ.e.tit. olim. qa tñ iſtorũ effectus deriuatur in
alios,vt dixi ſuper ver.tibi. minus no.ambitio in impe
trante.& ideo in aliquibus late illa recipimus,vt dixi ſu-
per verbo,exiſtunt.& ibi minuitur,ɔ̃ decre.ſ.de cõſti.ex
parte.& ibi[ſtipendium] & ſic eſt ɔ̃.xxxii.di.præter hoc.de
cle.nõ reſi.in fi.e.pe.de ap.paſtoralis.i fi.¶ In gl.pe.in fi.
Io.mo.alleg.ff.de cõdi.& demon.ſi ita quis.ff.de leg.iii.q
cõcubinã.§.vxori.ff.de an.leg.Mevia.§.vxore.ff.de ver.ſi
gni.malũ.§.fi. Arch.allegat.xxij.di.c.ij.de conſ.di. v.ſint
tibi.& c.nũquã.in prin. xxiii.his igitur. in fi.xxv.diſt.c.j.
verſi.archipresbyter. de offi.archipresby.c.j. de feri.c.vlt.
in fi.xxxj.di.ſi layci.xxxvj.di.§.ecce.iuxta prin.& de hoc
de cã poſ.cũ eccleſia.in gl. ex hoc.per q̃ iura dicit nõ de
quolibet inſtanti, ſed de tẽpore congruo hoc debere in-
telligi,dicebat ẽt Io.mo. q iſtud cõtinue intelligebatur
nõ repreſentantis actualitate,ſed ſui repreſentatione &
habitualitate ad actũ per ll.quas alleg.gl.quare clericus
præſulis, vel principis ſic priuilegiati priuilegio gaudet,
ſi continet,offert.licet vſus non ſit continuus, alias ſibi
iudiciũ mãducat & bibit, & eſt ſi. quod ſcripſi de mag.
ſup ſpe. ſuper verſi.ſtudentes.¶ In gl.vlt.ibi[abeſſe] Item
Arch.qui tñ ſignat ɔ̃riũ.ſ.eo. lib.de elect.ſi poſtquã.§.j.
nõ ſoluit.Tu dic,q illud ſpeciale,ne propter eius abſen
tiã protelletur vacatio. Itẽ ibi ſibi potuit prouideri, ſi iu-
ſtam cauſam habebat abſentiæ obtinendo licentiam.
Item nec ille textus amatiſſime ſumitur, vt ibi not. in
glo.& ita.in fi.& ibi.[dimittere] hoc melius intelliges per
no.ſ.de voto.quod ſuper his.in iii.glo.Ioan.And.

Opus aureæ Nouellæ peritiſsimi viri Io. And. ſuper Sexto
Decret. feliciter explicit.

INDEX RERVM, VERBORVM, ET SENTENTIARVM MEMORABILIVM

IN COMMENTARIOS IO. AND.
in quinq; libros Decret. Sextum, & Mercuriales
fideliſsimè compilatus.

VENETIIS,
Apud Franciſcum Franciſcium, Senenſem,
M D LXXXI.

INDEX RERVM,
Verborum, & ſententiarum memorabilium

IN COMMENTARIOS IOANNIS
Andreæ in libros quinque Decretalium.

A

Abbati per ſuas patentes literas aſſerenti, quod aliquem in aliquod beneficium recipi fecerit, an credatur. in j. vol. de reſcri. in c. capitulum. nu. 39. 45
Abbas benedicendus nunquid examinandus ſit. in j. vol. de electio. c. venerabilem. nu. 114 108
Abbas eligi non poteſt, qui in regula monachali inſtructus non eſt. in j. volu. de electio. c. officij. nume. 10. 110
Abbas non propriè paſtor dicitur, & abbatis nomen eſt potius ſollicitudinis quam honoris. in primo volumine. de electio. ca. quia propter. nume. 59. 118
abbas non poteſt aſſumi ille, qui profeſſus non fuerit. in 1. vol. de elect. c. cum in magiſtrum. nume. 1. 123
abbas exemptus ſine papæ licentia renunciare non poteſt. in i. vol. de renun. c. dilecti. nu. 1. 152
abbatem ciſterſienſem ſi diœceſanus requiſitus benedicere nolit, ipſe monachos ſuos benedicere poterit. in 1. vol. de ſupplen. negl. prælat. c. ſi latorimus. nu. 1. 153
abbas iniſtitui poteſt irregularis, & in minorib. diſpenſatiue tamen. in 1. vol. de æta. & quali. c. nam. nu. 1. 166
abbas, de quo in c. nam. de æta. & quali. an ſit benedicendus. in i. vol. de æta. & quali. c. nam. nu. 6. 167
abbas vnius epiſcopatus an poſſit in alio epiſcopatu pro tribunali ſedere. in 1. vo. de offi. ord. c. graue. nu. 8. 260
abbates epiſcopo ſubiecti nunquid ad prouinciale concilium venire teneantur. in primo volumine. de maiori. & obe. capitul. quod ſuper. numero 9. 266
abbas ſi in puniendo correctionis modum exceſſerit, monachus appellare poterit, ſecus ſi ſecundum regulæ obſeruantias ipſum monachum puniat. in 2. vol. de app. c. cum ſpeciali. num. 18. ver. ſecundum Inno. 282
abbas monachum, qui ſolus in capella manet, debet cum alio monacho ſociare, aut eum ad clauſtrum reuocare. in iii. vol. de capel. monachu. c. ad audientiam. nu. 1. 188
abbas, vel inferior prælatus exemptus nunquid ſi ſtrictiorem religionẽ intrare velit, licentiam petere ſufficiat. in iii. vol. de regula. c. licet in quibuſdam. nu. 15. 157
abbas ſi quantum ad ſolam viſitationem exemptus dicatur, licet in aliis epiſcopo ſubiectus fuerit, quid iuris. in iii. volu. de cenſi. c. venerabili. nu. 9. ver. quid ſi abbas. 114
abbas per violentiam domos capellæ quo ad temporalia tantum ſibi ſubiectæ nunquid rumpere poſſit, quam & ſi non poſſideat, in ea tamen ius ſubiectionis habet. in 3. vol. de immu. eccle. c. vt in domib. num. 5. ver. quid de abbate. 235
abbati, vel canonico, vel alij clerico venientibus ad vtendum de iure ſuo, quod habent in aliqua eccleſia, ſi quiſpiam ſe opponat, nũquid ipſe abbas poſſit per violentiam diſtringere, vel etiam expellere taliter opponentem, vel ei violenter reſiſtere, ſed nõ debet domum, vel hoſtium, vel ſepem rumpere. in iii. vol. de immu. eccleſi. c. vt in domibus. nu. 5. ver. quid ſi aliquis. 236
abbas quicunq; contra monachum monaſterij res occupantem pro expenſis denunciationis gratia factus exceptionem non habet, vt reſpõdere non teneatur ſuper quæſtionib. ſuper quib. denunciatur, donec reſtitutus fuerit. in. v. vol. de acc. c. ſicut. nume. 5. 18
abbas & maiores de conuentu. qui ex pacto pro monachi receptione pecuniam acceperunt, ab officio ſuſpenduntur, receptus, reſtituta ſibi pecunia, ad aliud monaſterium transfertur. in. v. vol. de ſimo. c. veniens. nume. 1. 26
abbas monaſterium ſuum alteri monaſterio ſubiicere, vel vnire non poteſt ſine diœceſani auctoritate, etiam de Metropolitani conſenſu. in. v. vol. de exceſſi. præla. c ſicut vnire. nu. 1. 94
abbates de matrimoniis cognoſcere, publicas pœnitentias iniungere, indulgentias cõcedere non poſſunt, niſi hoc ſpeciali iure ſibi cõpetierit. in. v. vol. de exceſſi. præla. c. accedentib. nu. 1. 95
abbas ſi ſe obligauerit, nunquid propter hoc monaſteriũ obligatus ſit. in. v. vol. de priuileg. c. cum olim. 2. nu. 6. 104
abbas ſi adminiſtrationem non habeat, an obligetur, & ſoluere cogatur. ibid. eo. nu. 6.
abbas ſi maleficia committat. an ſoluere cogatur. ibid. nu. 7.
abbas quamuis ex monachi contractu agere poſſit, non tamen tenetur reſpondere, niſi de eo, quod ad ipſum peruenit. ibid. eo. nu. 7.
abbati, aut monacho ſi res oblatæ fuerint, an & quomodo, & quis reſtituere teneatur ibid. eo. nu. 7.
abbas ſi res penes monachum depoſitas rapi, vel ſubtrahi videat, vel alias perire, & facile abbati ſit, ipſas liberare, ſi noluerit, an propter dolum teneatur. ibid. eo. nu 7.
abbas monaſterij exempti pro membris non exemptis ad ſinodum epiſcopalem accedere, & epiſcopo parere tenetur. in. v. vol. de priuile. c. ex ore. nu. 1. 106
abbates an contineantur fratrum appellatione. ibid. nume. 5.
abbas ſi nõ exegerit, ſed procurationẽ ſimpliciter extra iudiciũ petitã liberaliter & gratis ſoluerit, an in pœnam incidat, vbi et quid ſi exegerit, & receperit vt debitum. in. v. vo. de pœn. c. cõſtitutus. n. 2. 121
abbas qui monachum ſuum per laicum verberari fecit, & etiam ipſe verberans excõicati ſunt, nec ab alio quam a papa abſoluuntur. in. v. vol. de ſen. exc. c. vniuerſitatis. nu. 1. 135
abbas pro eccleſia cathedrali procurator eſſe poteſt. in. i. vol. de poſtul. prælato. c. ad hæc. nu. 3. 67
¶ Abbatiſſa licet ſubditos excõicare non poſſit, ipſi tamen ſibi obedire coguntur. in. i. vol. de maio. & obed. c. dilecta. num. 1. 267
abbatiſſa cum monialib. in aliquib. locis in proceſſionib. conueniunt, ſed vtinam non in latebris. ibid. eo nu 1.
abbatiſſa ab officio ſuſpendere non poteſt. ibid. num. 2.
abbatiſſæ moniales benedicere non poſſunt, ipſarum confeſſiones audire, euangelium legere, vel publicè prædicare. in. v. vol. de pœni. & remiſſionib. c noua quædam. num. 1. 125
¶ Abdicatio quot modis procedat, vbi etiam quid de cathedratico, ſubſidio charitatiuo, & aliorum multorum. in. iii. vol. de cenſi. c. cum venerabilis. nu. 7. ver. ex prædictis collige, cum plurib. ver. ſeq.
¶ Abſenti an præiudicetur, ſi nõ appellauit, & ex quo ſciuit ſe in expẽſis condemnatum. in. i. vol. de procu. c querelam. num. 2. 281
abſens ſi excuſationes legitimas habeat, quas bene actor nouit, ſed ipſas tacet, quid iuris. in. 3. vol. de cohabi. cler. & mulie. c. veſtra. n. 20. 10
¶ Abſolutio excõicationis ex faciliori cã permittitur quam ipſa diſpenſatio. in. 2. vol. de iudi. c. at ſi clerici. ſi. ver. quia legitur. 8
abſolutionẽ ſi aliquis petat, & quouſq; ſatisfecerit, repellatur, quia probatur contra eum, quod pro manifeſta offenſa excõicatus eſt, demum iterum de nouo abſolui petat, nunquid eſt audiendus. in. 2. vol. de ordi. cogni. c. cum dilectus. nu. 33. 60
abſolutio an añ expenſarũ reſtitutionẽ ſit faciẽda, ſi aduerſarius citatus petat, ſibi primo de expẽſis ſatisfieri, cõtra quẽ petẽs abſolutionẽ de excõicatiõe excipit dicẽs ſe paratũ probare. de ap. c. quia frõte. n. 6 218
abſolutio non valet, ſi clericus propter concubinam ſuſpenſus eo tacito abſoluatur. in iii. uo. de cohabi. clerico. & mulie. c. ſup eo. n. 2. 8
abſolutione abſolutus ſi aliquis prius fuerit per colluſionem, iterum cõtra illum inquiritur, in v. uolu. de colluſio. detegen. c. in tantum. nu-

mero 8. 82
abſolutione abſolui an abſens poſſit.in v.uo.de cleri.excom. miniſtrā. c.apoſtolicæ.nu.9. 88
abſolutio ad vulgarem purgationem facta non tenet.in v.vol.de purg. cano.c.ex tuarum.nu.1. 112
abſolutio ubi non ſequitur purgationem,ſemper poſt purgationem ac cuſatus iterum accuſari poteſt,etiam ſi ſe innocentem probaſſet,ma xime ſi probaretur ipſum purgatum deieraſſe.in v.uo.de purga. ca. c.ex tuarum.ver.Vgo dixit.nu.4. 115
ab ſolutione abſoluitur quis ad cautelam iuramento præſtito, cum ſcili cet de ſententiæ iuribus dubitatur.in quinto volumine de ſenten. ex. c.uenerabili.nu.1. 148
¶Acceptatio facta in certa eccleſia ſi non valeat vel propter malam acceptationis formam,uel propter aliam cauſam, nunquid poterit uariare iterum in alia eccleſia acceptando.in j.uo.de reſcrip.cap.ca pitulum.nu.58. 45
¶Accolitatum ſi quiſpiam receperit,credens illum eſſe ſacrum ordinē & per illius receptionem ſe teneri ad conſcientiam uiderit, an po ſtea matrimonium contrahere poſſit.in tertio uo.de cler.coniuga.c. Ioannes.num.17. 14
accolitatum ſi quis cum ſubdiaconatu furtiue receperit, quid iuris 10 v.uolumine.de eo qui furti.ordi.recep.c.cum.H.nu.1. 90
¶Accoliti crimen,qui rebaptizanti miniſterium præbuit, ſi occultum fuerit,promoueri poteſt,niſi diſpenſetur cum eo religionem intran te.in v.uo.de apoſta.c.ex literarum.nu.1. 55
¶Actio ex promiſſo in Cathalonia nō conceditur.in primo uo.in proe. nu.39. 5
actiones plures quando pro ſingulis intentantur,ſingularis procurator interuenire poteſt,ſed ſi unica fuerit,non interueniet niſi ynus defen ſor,in primo uo.de reſcri. c.quia nonnulli.nu.5. 53
actionis in modum an agi poteſt,ut quis ab eccleſia remoueatur.in pri mo uo.de ele.c.querelam.nu.5. 93
actio quod metus cauſa,furti,de dolo,& conſimiles damnum requirit cum condemnatio iſta ad intereſſe facienda ſit.in primo uolum. de his quæ ui me.ve cau.ſi.in rub.nu.3. 290
actione legis aquiliæ an agatur edicto arborum furtim cæſarum,ſi con tra Tinum agam,ꝙ arbores meas inciderit, in ſecundo uol. de iudi. c.dilecti.ver.ſi cum ago.nu.7. 6
actione in perſonali quantum tempus interuenire ſit nec eſſe poſt de cretum primum ante ſecundi conceſſionem. in ſecundo uo. ut lit. non conte.c.quoniam.nu.43. 44
actio contra metu bonorum raptorum an tibi dabitur, ſi tu equum meum teneas,quem ego repeto,& quia mihi reddere denegaſti cū violenter tibi auſero.in ſecundo uolumine.de iur.iur.c.ſicut. nume ro 10. 198
actio ui bonorum raptorum contra ſpoliatores nunquid mandari da bitur,vbi.ſ.aliqui a nobilis uocauit alios amicos ſuos, uel etiam ſub ditos,ſed liberos vt ad eum cum armis venirent, & venientes equis & armis,quę portabant,ſpoliati fuerunt.ibi.nu.11.
actio ad arma recuperanda non competit ei, qui equum & arma ad bellum eunti commodauerit.ibi.nu.8.
acta ſi appareant originalia per tabellionis manum confecta, ſiue ex originalibus ſumpta in præſentia partium conſentientium, uel non contradicentium ei omnino ſtandum eſt.in primo uo.de offi. dele ga.capitulo cum.nu.18.tu dicas. 227
acta cauſa relationis delegatorum, qui aſſeruit ipſorum uiolando ſi gilla contra acta illa audiri non debet.in primo uol.de offi. delega. c.cum olim.2.ou.1. 229.
acta contra hæredem in iudicium nunquid ualebunt,ſi citra diffiniti uam proceſſum fuerit.in primo uo.de ar.c.compromiſſum.nu.1. 35
acta publica dicuntur,quæ utrique parti integraliter eduntur. io ſecun do uo.de proba.c.ex epiſtolę.nu.5. 120
actorum nomine forenſium uel iudicialium quid contineatur.ibidem. nu.10.
acta coram primis iudicibus facta coram ſecundus fidem faciunt, & de eodem facto in R.vol.de proba.c.cum bone.nu.1. 116
¶Actores plures ſi de eadem re agant,quid agendum. in primo uolu. de reſcrip.c.quia nonnulli.nu.16. 53
actor in rei prima abſentia nunquid petere poterit, quod aduerſarius citetur ad hoc,ut ipſe petens ab iudicis inſtantia abſoluatur.in j. uo. de offi.dele.c.conſuluit.nu.29. 217
actori factum proponere ſufficit,nec actionis nomen exprimere cogi tur .in ii.uol.de iud.c.dilecti.nu.1. 6
actor ſi ineptam actionem proponat,ipſe reus abſoluitur,tamen ſi po ſtea aptam proponat,reus reſpondere cogitur.in ſecundo uolumi ne de iud.c.examinata.nu.1. 11
actor io ſcriptis libellum porrigere tenetur.in ſecundo uolu. de libel. ob.c.ignarus.nu.1. 30
actor ſi reali agat,debet in libello exprimere rem, quam petit, ſi agat perſonali,debet exprimere cauſam.ibidem.nu.4.
actor qui impetrauit reſcriptum cum clauſula, appellatione remota in cauſa reconuentionis appellatione remota reſpondere tenetur.in ii.uolu.de mutu.peti.c.prudentiam.nu.1, 31
actor ſi ſuper re aliqua,quam petebat,propter excommunicationis ex ceptionem probatam ab agendo repulſus ſit, & poſtea contra eun dem,uel alium de aliā re agere incipiat,nunquid ex ui interlocuto riæ primi iudicis repelli poſſit,per quam in primo iudicio repulſus fuerat,in ſecundo uolumine de ordin.cogni.capitulo cum dilectus nu.32. 59
actor.A.ſi contra.B.ad certum agat,& ipſe.B. de ſpo. excipiat, & pro ipſo etiam ſententia lata ſit,ut non teneatur ſoluere, niſi primo re ſtitueretur,ſi idem.B. rem poſtea petat,quia ſpoliatus fuerat, an hoc facere poſſit.in ſecundo uo. de ordi. cogni. capitulo ſuper. nume ro 3. 62
actor ſi contumax fuerit,reo inſtante diffinitiua ſententia ferri poteſt. in ii.uol.de dolo & con.c.cauſam.nu.1. 96
actor,qui intentione ſua ſua peremptoriam obiicit, & acceptis iudi ciis in probationibus deficit in probando. in expenſis punitur, quo niam doloſus præſumitur.in ſecundo uolu.de do.& contu. c. finem. nu.1. 93
actor ſi de crimine contra reum contumacem in modum denunciatio nis agat,teſtes recipi poſſunt,& ſententia diffinitiua ferri.in ſecun do uo.de dol.& con.c.veritatis.nu.1. 97
actor poteſt etiam libellum porrigere contra abſentem reum, maxi me dilapidatorem. 161
actor ſecundum iudicis decretum non admiſſus,uel expulſus a reo per anni lapſum uerus poſſeſſor efficitur,in ſecundo uolu.de dol.& cō tu.c.contingit.nu.1, 99
actor in poſſeſſionem miſſus poſt annum verus poſſeſſor efficitur,licet reus infra annum cautionem præſtare uoluerit.in ſecundo uolu. de eo qui mitti.in poſſeſſ.c.conſtitutis.nu.1. 10
actor quando conſulatur conquerenti de aliquo auferente, uel turban te ſibi iura eccleſiæ,uel ſeruitutes ſibi competentes, uel non permit tente ipſum eis vti,ſi ille contumax ſit.ibi. nu.3.
actor,qui plene probauit,non debet compelli iurare.in ſecundo vo. de proba.c.ſicut.nu.1. 11
actor vnus ſi agat eccleſiæ nomine,ſi ſententiam contrariam reporta uerit,nunquid alius agere poterit.in ii.uolu.de teſtibus.c.cum olim nu.4. 14
actor ſi eccleſiæ nomine ſine mandato agat,quomodo audietur. verſi. ſed quomodo.ibi.nu.3.
actores plures nomine eccleſiæ agendo ſi occurrunt,quid iuris. ibidem nu.5.
¶Accuſatio uiolationis interdicti publica,uel popularis eſt. in j. uo. de conſue.c.cum inter.nu.3.
accuſatione accuſatus an præteritis priuetur. in j.uo.de electio.c.per in quiſitionem.nu.10. 9
accuſatione ſi quiſpiam ſit criminaliter accuſatus,& etiam iniuſte dā natus,& alicui mandetur,quod illam ſententiam exequatur,& execu tor bene ſcit,ꝙ iniuſte damnatus ſit nunquid,ſententiam exequi te neatur.in j.uo.de offi.dele.c.paſtoralis.nu.18. 12
accuſatio adulterii eſt triplex,ad peccatum.ſ.ad thori ſeparationem & dotis lucrifactionem.in j.uo.de procu.c.tuæ.nu.14. 18
accuſatione excuſatur ſi quiſpiam,& ipſe accuſatus pro ſe teſtem ad teſtem ad probandum inducat, quod non erat illo tempore in lo co,quo dicitur ſimoniam commiſiſſe, vel quod non ipſe, ſed alius fuerit author,in his,& ſimilibus ſi teſtis confiteatur, ſe ſimoniace aliquid dediſſe,uel recepiſſe,uere peccatum ſimoniæ,quod confite tur tangit crimen,de quo alius accuſatur,& quomodo puniatur. in ſecundo uo.de exce.c.denique nu.5. 18
accuſatio & teſtimonium in cauſa matrimoniali præſentialiter,& non per literas fieri debent.in iii.vo.qui matr.accu. c.a nobis.nu.1. 6
accuſatione matrimonium accuſans propter quæſtum repellitur. in quarto uo.qui,c.ſignificante.nu.1. 62
accuſatione matrimonii depellitur,qui denunciationis tempore tacuit niſi denunciationem probabiliter ignorauerit, uel de nouo didiſſe iuret,quæ nunc malitioſe non obiicit.in quarto uo.qui matr.accuſa. poſ.c.cum in tua.nu.1. 63
accuſatione accuſator ad hoc vt in cauſis matrimonialibus repellatur quid requiratur.ibi.nu.8.
accuſatione ſine aliqua ſi io pręſentia iudicis & multorum aſtantium ſit perpetratum ſcelus,iudex illud puniet. ſecus in pręſentia iudicis ſolus.in quinto uo.de accu.c.euidentia.nu.2. 4
accuſatione accuſare non poſſunt clericos laici uel monici.in v.uo.de accu.c.cum.P.nu.1. 4
accuſatione & teſtimonio detractores repelluntur.ibi.nu.10.
accuſatione accuſare poteſt monachus abbatem,alios autem non & a monaſterio neceſſarias expenſas habebit.in v.uo. de accu. nu. 1. 4
accuſatione eius repellitur,qui aliquem non accuſare iurauit. in quin to uo.de accu.c.veniens.nu.1. 6
accuſatione accuſatus, aliquid audiretur, ſi offerret ſeparatum ſubire accuſationem contra ipſum,adueniente autem die dicat ſine inſcri ptione non eſſe procedendum.in v.uo.de accuſ. qualiter.vt.ſ. quid enim.nu.4 9

¶Accuſator

Index.

¶ Accuſator qui ſe ad talionem obligauit, licet vnum bonum teſtem habeat, ſi iudici videbitur, de calumnia condemnabitur. in j. vol. de electio. c. cum dilecti. nu. 17. 105

accuſatore abſente, vbi per accuſati confeſſionem de crimine conſtat, impunitum iudex relinquere non debet, etiam ſi ipſe accuſator deſiſtat. in. 2. vol. de iudi. c. quia. nu. 1. ver. vnde non debet. 8

accuſatoris de perſona prius quærendum eſt. in v. vol. de accu. c. ſi legitimus. nu. 1. 2

accuſator ante inſcriptionem ſine pœna deſiſtere poteſt, & ſi ad terminum non veniat, ei ſilentium imponitur. in. v. volumi. de acc. c. licet. nume. 1. 5

Accuſator ſi ab accuſatione deſiſtat, iudex inquirere debet, an per colluſionem hoc fecerit. in v. volu. de colluſi. detegenda. capi. cripta. numero 1. 81

accuſator ſubdiaconus ſi calumnioſe diaconum accuſet ſubdiaconatu priuatur, & uerberibus publice caſtigatus in exilium mittitur, in quinto uol. de cal. c. cum fortius. nu. 1. 20

¶ Adam quomodo formatus fuit, & quomodo ipſe Ieſus. in primo uolumine. de ſum. tri. cap. firmiter, col. ii. circa fin. uer. nam formato. nu. 6.

¶ Adagium Romani cuiuſdam, qui nominauit aſinum canonię aliis preferendum, quia ſemper eccleſiæ utilitatem procurauerat, & etiã a damno abſtinuerat. in tertio uolumine. de pręben. c. graue. numero 2. 37

¶ Adiectiuum in neutro generi ſubſtantiuatum in ſuum femininum reſoluitur. in primo uolu. de ſumma trinitate. capitu. damnamus. numero 43.

¶ Adminiſtratio temporalis dignitatem non conſtituit, ſed perpetua. in tertio uolumi. de prębend. cap. de multa. verſi. temporalis. numero 13. 35

adminiſtratio dignitatis ſub qua forma a pontifice conceditur, ibidem nu. 4.

¶ Adminiſtrator, uel ordinarius a iuſtitia recedere non poteſt cum utrique parti iurent in priuatis & publicis contractibus iuſtitiam ſeruare in j. uol. de conſu. c. canonum. nu. 21. 11

¶ Adu terio ſi ad thori ſeparationem agatur, & ante litem conteſtatam reus contumax ſit, excommunicari poteſt, ſed teſtes ipſi recipi non poſſunt, nec cauſa diffiniri. in ij. vol. ut lit. non conteſt. c. ad hoc. numero 1. 37

adulterium veteri teſtamento morte puniebatur, in ſecundo uo. de iud. c. at ſi clerici. nu. 16. 4

adulterio adultera, quam ſibi maritus reconciliare non vult ad pœnitẽtiam peragendã in monaſterium detruditur. in tertio uo. de conuer. coniuga. c. gaudemus. nu. 1. 165

adultera, cum criminaliter agitur pœna incluſionis in monaſterium eſt legalis, ſed quando in foro eccleſiaſtico ad thori ſeparationem agitur illi pęnę locus non eſt. ibi. nu. 2

adulterium nunquid cum occiſi uxore requiratur, antequam occideretur. ſicut in aliis quibuſdam caſibus. in iii. uo. de conuerſio. infide c. laudabilem. c. ii. ver. quod ſi in morte. nu. 2. 167

adulterii in cauſa multa ſpecialia exiſtunt. in v. uo. de adul. c. intelleximus. nu. 6. 68

adulteria coniugum compenſatione delentur. in v. uol. de adulte. cap. tua. nu. 1. 68

¶ Aduocatorum cautela ſuperflua eſt, qui pluribus, quorum quodlibet per ſe ſufficit, in intentione narratis, proteſtantur quod non aſtringunt ſe ad omnia probanda, ſed ad ea tantum &c. in j. uol. de reſcriptis. c. inter cęteras. nu. 6. 23

aduocati quando, & quibus dari debeant, & quando ſine ſalario, vel cũ poſtulare cogantur, & in quibus caſibus. in j. volu. de offi. iudi. c. ex literis. nu. 6. 7. 261

aduocatus, uel medicus ſi a principio conueniat cum aliquo in tota cã vel tota infirmitate pro certo ſalario ſeruire, ex tunc ſi aliquam conuentionem faciat, quod plus detur, non valet, ſi uero ab initio de tota lite, vel infirmitate non conuenerit, ſed licet pro ſeruitio, vel conſilio vnius diei aliquid receperit, nihilominus pendente lite, vel infirmitate de pluri paciſci poteſt. in primo volum. de poſtul. c. clerici. nu. 3. 178

aduocatus cautus debet argumentari gradatim, fortius reſeruando in fine. in tertio uolum. de his quæ fi. a maio. par. capituli. c. ex ore. numero 6. 68

aduocati confeſſio quando parti noceat, & quando non, in iii. vol. de cenſi. c. olim. ver. Vincen. & infra. nu. 9. 210

aduocati, uel notarii hæreticis, vel ipſorum fautoribus fauentes, uel ſub eis litigantibus patrocinantes, uel pro eis inſtrumenta ſcribentes infames ſunt, & ab illo officio ſuſpenſi, vbi & quid de patrociniis. in quinto uo. de hæreti. c. ſi aduerſus. nu. 1. 24. 49

¶ Alienari quare prohibeantur res tantum, quæ in litigioſi ius ſucceſſerunt, cum de aliis etiam ſatisfaciendum ſit. in ſecundo uolumi. ut li. pen. c. eccleſia. nu 9. 104

alienatione in temporali, quam pręlatus facit, taciturnitas capituli pro conſenſu habetur. in tertio uolumine. de his quę fiunt a pręla. capi. continebatur. nu. 1. 62

alienatione rerum epiſcopalium quare canonicorũ conſenſus requiratur. in tertio uolumine. de his quę fiunt a prela. capitulo nouit. numero 1. 62

alienatio an teneat, ſi epiſcopus abundans de pertinentibus ad menſã ſuam canonicis, ſeu egentibus prouideat, uel econuerſo. ibidem. numero 5.

alienationis actus eſt, per quem dominium transfertur. in tertio uolu. de reb. eccle. non alien. c. nulli. verſi. eſt autem. nu. 4. 78

alienatione prohibita per legem, teſtatorem, vel pactum nõ ſolum dominii tranſlatio, uel ſerui manumiſſio impeditur, ſed etiam datio, vſuſfructus, hypotheca, pignus, & emphiteuſis. ibi. nu. 4.

alienatio de rebus eccleſiæ facta non tenet, & alienantes niſi rem reſtituant, excommunicantur, & quilibet clericus de eccleſia contradicere poteſt, & rem cum fructibus repetere. in tertio vol. de reb. ec. c. non alienan. c. ſi quis. nu. 1. 75

alienatione alienare non debet ea, de quibus, an ſint de menſa, dubitatur, qui iurauit non alienare ea, quæ non ſunt de menſa. in tertio uo. de reb. eccleſi. non alie. c. vt ſuper. nu. 1. 73

alienationes factæ de fundis, uel aliis eccleſiaſticis rebus non tenent etiam ſi per laicorum conſtitutiones approbentur. in iii. vo. de reb eccle. non alie. c. cum laicis. nu 4. 74

¶ Almericus Cartonenſis quo tempore fuerit, & ubi combuſtus. in j. volumi. de ſum. tri. c. damnamus. nu. 36. 10

¶ Altare lapideum eſſe debet, nec aliter conſecrari. in tertio uo. de cõſec. eccl. c. ad hęc. nu. 1. 215

altare moto, uel lapide ſigillum continente, altare iterum conſecrabitur, ſed non eccleſia. ibi. nu. 1.

altare uiaticum integrum bene portari & moueri poteſt. ibi. nu. 2.

altaris ſigillum dicitur foramen, quod alias ſepulchrum dicebatur, in iii. uo. de conſecra. c. ad hęc. ibi. nu. 3.

¶ Anathema quid ſit, & unde deriuetur. in ſecundo uo. de iud. c. cum nõ ab homine. ver. item in alia epiſtola. nu. 6. 1

¶ Anima rationalis, uel intellectiua quod non ſit per ſe, & eſſentialiter forma humana corporis, hæreticum. in j uolu. de ſum. trini. c. firmiter. nu. 50. 8

¶ Anniuerſarii loco an certos redditus relinquere, uel dare liceat, vt de illis anniuerſarium fiat, in iii. uo. de præben. ſignificatum. nu. 9. 34

¶ Appellatione, quando quis extra iudicium appellauit, & appellatus appellationi conſenſit, appellans ſuper negotio in quo appellauit, literas impetrare non poteſt, niſi ſuper appellatione tantum. in primo uol. de reſcri. c. ex parte. ii. nu. 19. 26

appellationem ubi ius propter delictum inhibet, tunc appellari non poſſet. in j. uol. de reſcri. c. ſicut romana. nu. 11. 20

appellatione, appellaſſe ſi Petrus contra me finxerit, cum uere non appellaſſet, uel non ualeret appellatio, quoniam non ex cauſa rationabili, uel quoniam tertio emiſſa, ſi iudex me uocauerit, nunquid me teneat. in primo uo. de reſcrip. c. ſuper literis. nu 38. 33

appellatione, ſi appello, ne aliquis me iniuſte excommunicet, ille autẽ excommunicat me non admonitum, uel ex non iuſta cauſa, uel ex odio, de quibus cauſis ſcientia iniuſta exiſtit, quid iuris. in primo uolumi. de electio. c. cum nobis. uer. quid ſi appello. nu. 12. 85

appellatio legitima licet ipſo iure electionem poſtea ſecutam non uitiet, quamuis annullanda fuerit, vitiat tamen & annullat ipſo iure poſtulationem. in j uo. de elect. c. bonæ memorię. nu. 55. 92

appellatione, appellantes ad papam ſunt ſub ipſius tuitione de ſpeciali conſuetudine anglicana. in quinto uolumine. de priuileg. ca. ex ore. nu. 6. 106

appellatio an recipienda ſit, vel habet cognoſcere iudex appellationis & non is, a quo appellatum eſt. in primo uolu. de offi. delega. c. paſtoralis. uer. vbi quæritur. nu. 11. 223

appellatio an ualeat, ſi dicatur, appello, ne procedans, cum ſis mihi ſuſpectus ex tali cauſa, propter quam te recuſo. in ii. vo. vt lit. non conteſta. c. accedens. nu. 12. 48

appellatione, appellatur licite, ſi nimis breuis peremptorius concedatur, ubi ipſa neceſſitas nõ ſubeſt. in ii. vo. de dilatio. c. dilecti. nu. 1. 50

appellatione, appellatur licite ab ipſo iudice, qui parti hoc petenti cõmunia inſtrumenta edi non facit. in ii. volumi. de fid. inſtru. c. G. perpetuus. nu. 1. 178

appellatione, appellat ſi quis alterius nomine extra iudicium & is cuius nomine appellatum eſt appellationem ipſam notificauerit, nunquid is, qui appellauit, ipſam proſequi poſſit. in ſecundo uolu. de exceptio. c. ſignificauerunt. nu. 8. 218

appellatio quo caſu uim iudicialis, uel extraiudicialis appellationis habeat. in ii. uo. de ſen. & re iudi. c. cum ſuper. nu. 6. 435

appellatio generalis non ualet. in ii. uo. de appela. c. inter cætera. numero 1. 147

appellatione, non appellatur a correctione. in ſecundo uolumine. de appellation. c. ad noſtram. nu. 1. 248

appellatione, appellans ſi infra terminum a quo a iudice appellauit, uel a ſe ipſo ſtatutum appellationem non proſequitur, ſententię iudicis illius ſtare compellitur. in ſecundo uolumine. de appel-

latiombus.c.perſonas.nu.1. 248

appellatione,appellans annum ad proſequendum habet, ex cauſa autem biennium,niſi iudex moderetur ei,ſi infra tempus non proſequatur, rata eſt ſententia, uel ad primum redit, ſi ante ſententiam appellauit.Item qui de crimine impetitur, appellare poteſt, niſi notorium fuerit.in ſecundo uolumine de appella. cap. cum ſit romana.nu.1. 248

appellatione,appellaui ſi in vna cauſa coram iudice a quo, coram eodem reconuenire poſſum,niſi eum ſuſpectum recuſem.in ſecundo uo. de appellatio.c.ad hęc.nu.1. 249

appellatione,ſi ntius aduerſarius ad ſuperiorem appellauerit, ſi ſuperior ignorat,ſuper eadem cauſa ad ſedem apoſtolicam ſe coram ipſo comparere nolentem excommunicare poterit. Item de ciuili iudice,qui non ſit de temporali iuriſdictione eccleſiæ, ad papam non appellatur.in ſecundo uolumine de appellationi. capi. ſi duobus. Vbi etiam quid ſi aduerſarius certus ſit,ſed iudex ignorat,ibidem. nu.5. 249

appellatione appellatum ubi non ſit, ſi vna partium vadat, & etiam ſcienter falſum dicat,ſe appellaſſe vel dolo taceat, ſe appellationi quam fecerat,renunciaſſe,& ideo iudex hoc ignorans ad ſententiā procedat,totum erit, quicquid egerit,reuocandum, uel per condictionem ſine cauſa,vel per reſtitutionem in integrum ex generali clauſula, uel per querelam falſi.ſer.ſecundum Inno.ibi.nu.5.

appellatione,appellans etiam poſt biennium auditur, qui prius proſequi non potuit.in ij.vol.de appella.c.ex ratione.nu.1. 250

appellatione, appellans non ſolum habet neceſſe infra annum cauſā appellationis proſequi,imo neceſſe habet infra annum ipſam habere finitam,niſi iuſto impedimento impediatur.ibi.nu.13 251

appellatione,quod quis proſequi non poſsit,ſi tertio,vel vltra anno impediatur,quid iuris.ibi.nu.17. 251

appellationis iudex arctare non poteſt,niſi ex magna cauſa.ibidem numero 19. 251

appellatione,appellauerit ſi quiſpiā,dum excommunicationis ſententia profertur,quid iuris.in ij.volumi.de appella.capitu. ſuper eo.numero 1. 252

appellationis cognitione pendente excommunicatus ad cautelā poſt eam abſoluitur,& ſi appareat eum legitime appellaſſe, non puniē ex eo,quod interim celebrauit.in ſecundo uolu.de appel. c. ad præſentiam.nu.1. 255

appellatione appellans ſi in ſua poſſeſſione turbetur, iudex a quo appellauit,eam ſibi reformare poterit.in ſecundo uolu. de appellatio. c.cum teneamur.nu.1. 255

appellatio generalis ſi in omnibus cauſis fiat,non ualet,ſi in una tantū, bene ualet.in ij.uo.de appella.c.conſuluit.nu.1. 255

appellatio in extraiudicialibus ualet,etiam certo grauamine non expſſo.in ij.uo.de appella.c.conſuluit.nu. 4. 255

appellationis ſub obtentu legati citationem quis contemnere non debet.in ſecundo uo.de appel.c.cum parati.nu.1. 256

appellatione, appellans ab ordinario de delicto, quod poſtea commiſit,ab eo punitur.in ſecundo uo.de appel.præterea.nu. 1. 257

appellationi per aduerſarium prius factæ qui non detulit,de ſua poſteriori appellatione contra illum excipere non poteſt. in ſecundo uo. de appella.c.conſtitutus.nu.1. 257

appellatione,appellans in vno ab ordinario,etiam in alio coram eo reſpondere cogitur,eum tamen recuſare poteſt,niſi cum de manifeſto & graui crimine conuenitur. in ſecundo uo.de appella.c.propoſuit,nu.1. 254

appellat ſi canonicus monitus ad reſidentiam faciendam, ſtatuitur ſibi terminus ad proſequendum & interim beneficio ſuo per uicarium deſeruitur,de ipſius prouentibus ſuſtentandum. in ſecundo uo.de appellatio.c.peruenit.nu.1. 259

appellatione, appellare aliquis poteſt, ne delegatus procedat, qui ante citationem,uel literarum notitiam ad papam nuncium miſit.in ſecundo uo.de appel.c.ad hæc.nu.1. 259

appellatio ſecundum morem ciuitatis Bononienſis tamdiu expectabatur,quod appellans poſſet rediiſſe de curia.ibi.nu.2.

appellationi interiectæ ad papam qui non detulit,cum litteris ordinarii ſui ad curiam mittitur.in ſecundo uolu.de appella. c. de priore. nu.1. 259

appellatione,appellaſſe intelligitur, licet appellationis uerbum non exprimat,qui ſe & ſua apoſtolicę protectioni ſubmittit.in ſecundo uo.de appella.c ad audientiam.nu.1. 259

appellatione pendente an interdictum rerum temporalium ſuſpēdat, vel ſuſpenſio a beneficio,uel præbenda,ubi etiam quid de ſuſpenſione a pontificalibus,vel palio.in ſecundo uolu.de appel.c.ad hæc. numero 2. 260

appellatio,appellans ſi quis proſecutus non fuerit in termino ad primum iudicem redit.ſi iterum ab eo grauetur, appellare poterit. in ij.uolu de appella. c.directæ.nu.1. 261

appellatio ſi a iudice recipiatur,uel a parte approbetur,terminus ad eā proſequendam ab homine ſtatutus vires peremptorii habet, nec præueniri poteſt.in ii.uol.de appel.c.ſępe contingit.nu.1. 264

appellationem is,qui non fuit proſecutus,an poſſit contra iudicē agere,quod fecit litem ſuam,vel quod inique per imprudētiam iudicauerit,ibi.nu.13. 264

appellans in cauſa electionis,licet infra tempus legitimum appellationem proſecutus non fuerit,nihilominus iudex de electis impedimentis cognoſcet.in ii.uo.de appella.c.conſtitutus.nu.1. 265

appellationem extra iudicium an quis infra annum proſequi teneatur. ibid.nu 5.

appellatio fruſtratoria poſſeſſionem confirmari non impedit.in ſecundo uo.de appella.c.conſtitutus.nu.1. 266

appellationem ſi poſt aliquis poſſeſſionem alicuius præpoſituræ habuiſſet,& poſtea iuſta appellatio pronunciaretur, an ille priora beneficia recuperaret,maxime quæ aliis collata fuiſſent. ibidem numero 10.

appellatione,appellans ſi quis dixerit,appello,ne confirmatus inueſtiatur,an talis appellatio ſine cauſa valeat.uer.appello.ibi.nu.11.

appellatione,appellare poteſt aliquis,ſi locus non tutus ipſis partibus aſsignetur,et tam ſi fuerit ſcriptum appellatione remota. in ſecundo uo.de appella.c.ex parte.nu.1. 268

appellatione licite reus appellat,ſi non auditur excipiens actoris procuratorem ſufficiens mandatum non habere, uel ſe per alias literas conuentum,de quibus in ſecundis mentio non ſit, in ſecundo uolu. de appel.c.ſignificauit.nu.1. 268

appellatione,appellat reus licite,qui non auditur petens declarari rem in libello petitam. in ii.uolumi.de appellat. capitu. ſignificantibus. nume.1. 268

appellatione,ſi ſit a iudice appellatum,iudex a quo appellatum eſt, nō poteſt ſtatuere terminum ad finiendū appellationis cauſam, quod ſi fecerit,terminum ad ſe præſentandum ſtatuiſſe intelligitur. in ii. uo.de app.c.ex inſinuatione.nu.1. 269

appellationem proſequi quomodocunque impediatur,tempus annale ſeu biennale non currit,cum ſola negligentia imputetur.ibid. nu.3.

appellatione,qui appellat ad papam extra iudicium ex veriſimilibus cauſis,ne in ſua poſſeſſione moleſtetur,ſi poſtea ſpoliatur reſtituitur in ſtatum,in quo erat eo tempore,quo appellauit.in ii.uo. de appel.c.bonę memoriæ.nu.1. 269

appellatione,appellat ſi quis non ex veriſimili cauſa,ſed ex iuſta tantū, quid iuris.uer.ſed nunquid.ibi.nu.9.

appellatione,appellantis loco hī,ita quod excommunicatio poſtea in eum lata non tenet,ſi contra ſuperiorem ſuum quis ad papam iteneret.in ii.uo.de appel.c.dilecti.nu. 1. 270

appellatio omnis prohibetur,quę a iure expreſſe non eſt permiſſa,per clauſulam appellatione remota. Item ſi excommunicatus appellat, nihilominus denunciatur,& beneficiorum prouentibus ſpoliatur, in ii.uo.de appel.c.paſtoralis.nu.1. 271

appellatione,appellans an licebit excipere contra epiſcopum,ne propter appellationem procedat,cui quo ad ipſum epiſcopum renunciauit,ſi epiſcopus poſt talem renunciationem abſoluat ad mandatum archiepiſcopi,& demum epiſcopus ipſas partes citet,ac in principali procedere uelit.in ii.uo.de appel.c.ſolicitudinem. uerſi. quid enim.nu.11. 274

appellationi ſuæ nunquid epiſcopo renunciare liceat.in ii.uo.de appel. c.ſolicitudinem.nu.11. 273

appellationi proſequendę terminus ab hoīe ſtatutū, ſi altera pars preuenit, eo tacito literas impetrando,literæ non valent, ſed iuris terminum appellatus præuenire poteſt,dummodo nimium non pręcurrat in ii.uo.de appel.c.oblatę nobis.nu.1. 276

appellationis iudex altera parte contumaciter abſente etiam negociū principale diffinit, ſi poſt litem conteſtatam appellatum fuerit. in ſecundo uo.de app.c. per tuas.nu.1. 277

appellatione,qui ante ſententiam appellat, cauſam probabilem exprimit coram iudice a quo appellat,nec eſt probabilis exceptio de nūcio miſſo, uel literis impetratis,quæ pręſentatę non fuerint, & ſi falſa erit appellationis cauſa,appellans remittitur, & in expenſis condemnatur,ſi autem vera,appellationis iudex in cauſa procedit, in ſecundo uo.de appel.c.ut debitus.nu.1. 278

appellationis uim an miſſio obtineat,ſi aliquis condemnatus, uel grauatus ad apoſtolicam ſedem, uel ad ſuperiorem uadat, dummodo certum ſit,quod propter hoc uadat,uel mittat,vt de grauamine cōqueratur,& proceſſum contra ſe habitum reuocari petat. ibidem nu.20.

appellationis per iudicem nunquid uerbalis remiſsio facienda ſit ad hoc,ut iudex inferior iuriſdictionem reaſſumat. ibidem nu. 21.

appellatione,appellanti docere non ſufficit,quod legitimam exceptionem oppoſuit,& appellauit,niſi propter eam non admiſſam ſe appellaſſe doceat.in ſecundo volu.de appella.dilecto.nu.5. 283

appellatio cum ſuis acceſſoriis ad iudicem appellationis defertur, ſententiæ etiam interdicti,uel excommunicationis poſt eam latæ non tenent.in ſecundo uo.de appella.c.dilectis.nu.1. 274

appellatione, appellans an ſimul iniuſtitiam,& nullitatem proſequi poſſit,vel ſolam nullitatem proceſſus,vel ſententiæ. in ſecundo uol. de appel.c.dilecto.nu.7. 284

appellatione, appellans, qui terminum appellationi præfixit, ſi mittat procuratorem ſolum ad impetrandum, aduerſario legitime proſequente in expenſis condemnabitur. in ſecundo uo. de app. c. Nicolao. nu. 1. 285

Appellatione, appellare ter ab eadem ſententia non licet. in ſecundo uolu. de appel. ſua nobis. nu. 1. 285

appellatione, appellari non poteſt ad archiepiſcopum de ſubdito, uel epiſcopi delegato. in ſecundo uo. de app. c. dilecti. nu. 1. 285

appellatione, appellare inuitus poterit, ſi is qui tutor eſſe deſiit, pupilli nomine conueniatur. in ij. uol. de app. c. ex parte. nu. 1. 286

appellatione, appellare licebit, ubi ante litem conteſtatam circa id, de quo principaliter litigatur, aliquid delegatus innouet, uel etiã diem aſſignatam præueniat. ſecundo uol. de appel. ſignificante. nu. 1. 289

appellatione, appellans, quando appellatio ſua non eſt per appellatum recepta, ſi coram iudice appellationis cauſam proſequi velit, hoc etiam altera parte abſente poteſt. in ſecundo uol. de app. c. interpoſita. nu. 9. 291

appellationibus interpoſitis a diffinitiua procuratorem ad impetrandum mittere ſufficit, niſi ipſe iudex, uel aduerſarius procuratoris appellationem approbauerit. ibi. n. 10.

appellatione, appellatum quomodo conſtet, partibus non præſentibus, ibid. nu. 15. 291

appellatione, appelletur ſi a diffinitiua, & iudex appellationem nõ admittat, & ideo quia non admittit, iterum appellatur, hoc ipſo q̃ admiſſa non probatur, rationabilis reputatur. uer. dicit etiã Hoſt. ibid. nu. 18.

appellatione, appellantis loco quomodo ſola cauſarum expreſſio in iuſto metu habeatur. in ij. uo. de appel. ſi iuſtus. nu. 2. 279

appellatione, appellatus ſi ſententiæ confirmationem impetrauerit, & appellans ſuper cauſa appellationis hoc tacito iudices impetrauerit, procedent iudices appellantis. & ipſa confirmatio pendet. in ſecundo uo. de cofir. uei. c. bonæ memoriæ. nu. 1. 294

appellatione, appellans quo caſu in expenſis non condemnabitur in tertio uol. de preben. c. dilectus. nu. 9. 33.

appellatio an ualeat, ſi dicatur appello pro me, & mihi adherentibus, vel adherere uolentibus. in v. vo. de accu. c. olim. nu. 1. 19

appellatione, appellans ad papam an appellationi renunciare poſſit & ad inferiorem redire. in quinto uo. de cri. fal. ex conſcientia. nu. 1. 80

appellatio eccleſiaſticæ cenſuræ comprehendit excommunicationẽ ſuſpenſionẽ & interdictum, in quinto vo. de uer. ſig. c. quærenti. nu. 1. 153

appellationis cauſa pendente poſſeſſio nullo modo parti auferri debet. in primo uo. de conſtitu. c. cum. M. Ferrarienſis. nu. 22. 17

appellatione cenſuræ omnia continentur, & quæ nominatim cenſuræ appellatione ueniant. in v. uo. de uer. ſig. c. quærenti. nu. 1. 153

appellatio cenſuræ non comprehendit depoſitionem, uel degradationem, quando ipſæ penæ odioſæ exiſtunt. ibi. nu. 3.

¶ Apoſtaſia infamatus habitum ferre compellitur, donec de illa ſe purget. in quinto uo. de apoſta. c. tuæ. nu. 1. 55

¶ Apoſtatæ incarcerari & affligi poſſunt, vt habitum reaſſumant. in v. uo. de apoſta. c. a nobis. nu. 1. 5

¶ Aquæ ducendæ priuilegium de loco publico ſi perſonaliter alicui per principem conceſſum fuerit, ſuccedens in dominio prædii, in eo iure non ſuccedit, attamen per ipſum impetrabile eſt in tantum, quod ſi non concedatur, iniuria fieri uideatur. in primo uolu. de poſtula. prælato. c. bonæ memoriæ. nu. 3. gl. 4. 64

aqua tantum in calice ſi ſine uino fuerit, quid iuris, & quid ſi ſacerdos, poſtquam corpus ſumpſerit, ex geſtu, uel aſpectu deprehendat, in calice non eſſe vinum, ſed aqua tantum. in iii. uo. de celebra. miſſa. c. cum Marthe. & quid ſi eam aquam in ore habeat. & tunc ſẽtit, quod aqua eſt. nu. 10. 210

aqua in calice quid ſignificare habeat. ibi. nu. 23.

¶ Acquiritur nobis per alios, quos in poteſtate habemus, vel in quib. vſumfructum habemus, vel quos bona fide poſſidemus. in j. uolu. de electio. c. bonæ memoriæ. nu. 16. gl. no. 90

¶ Arbiter iudicat, ut ſibi videtur. in j. uo. de conſtitu. c. canonicum. nu. 20. 11

Arbitris de eligendis ſex caſus ſunt, duo quibus itur ad arbitros, & duo quibus non itur, & duo etiam dubitabiles. in j. uo. de reſcrip. c. paſtoralis. nu. 24. 28

arbitro ſi de cauſa non liquet, pronunciare non cogitur, cum alter cogeretur, in j. uo. de reſcri. c. cum contingat. nu. 18. 37

arbitri ad cauſam electi recuſationis cauſam aſſignant recuſanti terminum ad probandum, delegatus tamen qui recuſatur, arbitros cauſam diffinire cogit. in j. uo. de offi. dele. c. ſuſpicionis. n. 1. 234

arbitri dictum ſi euidenter peccati iniquitatem contineat, ordinarius ex officio illud emendari faciat. in primo uo. de arbi. c. non ſine. nu. 18. 708

arbiter ſua auctoritate laico ſpiritualia adiudicare non poteſt. in j. uo. de arbi. c. peruenit. nu. 1. 308

arbitri a ſententia ſi compromittentes conueniant, quod utraq; pars appellare poſſit, quid iuris. in j. uo. de arbi. c. cum dilectus. n. 8 311

arbiter poſt rem iudicatam ſuper diſcordiis nouis aſſumptus, etiã ſi de componendo inter partes mandatum a papa receperit, per ſuum arbitrium ſententiam commutare non poteſt. in j. uo. de arbi. c. expoſita. nu. 1. 314

Arbitri poteſtatẽ non habent, ſi partes dixerint eligimus talem in arbitratorem, vel qui vt bonus vir noſtras quæſtiones terminet. in ij. vo. de iureiuran. c. quintaualis. ver. nẽ ſi dicant. nu. 9. 193

¶ Arbitrium ſimoniacum & doloſum non valet. in primo volu. de arbi. c. non ſine. nu. 1. 308

arbitria & iudicia quomodo conueniant & differant in principio, medio, & fine. in primo vo. de arb. c. cum dilectus. nu. 2. 311

arbitrio qui eligere debet cum conſilio aliquorum, in tractatu electionis illorum conſilium requirere debet, ſed illud ſequi non tenetur, in j. vo. de arbi. c. cum olim. nu. 1. 318

arbitrator eſt is, qui eligitur, vt aliquid æſtimet, veluti pretiũ, vel operas, vel partes ſocietatis, vel quid ſibi videatur de aliqua re, vel de alicuius ſatiſfactione, & nullo ſeruato ordine dicat, quod ſibi arbitrando uidebitur. in ſecundo uo. de iur. iura. c. Quintaualis. ver. arbitrator. nu. 6. 193

arbitratoris dicto ſi partes ſtare promiſerint ſub pena librarum centum & ipſe arbitrator inique pronunciet, in dicto ſuo exprimens quod ipſum infra octo dies adimplere velit, ſed pars condemnata non paret, nunquid pœna ab ea peti poſſit, ibid. nu. 7.

arbitrator non habet neceſſe ſeruare ordinem iudiciarium, immo q̃ coram eo agitur, nec iudiciale, nec iudicium dici põt, ipſe tñ quaſi extra iudicium laborare debet ad veritatẽ inquirendam, vt ſuper negocio, de quo agitur, plenius inſtruatur, ibid. nu. 4.

¶ Archidiaconi & alij, qui cauſas audire habent, ſcire debent iura, qm̃ verẽdum eſt patritio &c. in j. vo. de elc. cũ in cũctis. nu. 3. 76

archidiaconi circa dignitatẽ conſuetudo inſpicienda eſt. in j. vo. de officio archi. c. vt archidiaconus. nu. 1. 189

archidiaconus quod officium habeat. in j. uo. de offici. archidia. cap. officium. nu. 1. 189

archidiacono cura vaſorum eccleſiæ ſpectat. in j. uo. de officio archidiaco. c. ea quæ. nu. 1. 189

archidiaconus ſine epiſcopi mandato curam animarum non committit. in j. vo. de offi. archi. c. cum ſatis. nu. 1. 189

archidiaconi, & omnes prælati ab epiſcopis iuriſdictionem habentes ex collatione, vel ex confirmatione officiorum, uel dignitatũ, ad quas aſſumuntur, ſunt iudices ordinarii, & excommunicare poſſint. in primo uolu. de officio archidiaco. c. archidiaconus. numero 2. 190

archidiaconi viſitatio proprie ſcrutatio dicenda eſt, niſi de conſuetudine loci ſit, vt leuiora corrigat. in j vo. de of. arch. c. mandamus nu. 1. 190

archidiaconus comparari poteſt defenſori ciuitatis, ut audiat cauſas ciuiles uſque ad trecentos aureos, & etiam minores criminales. in j. uo. de offi. archidia. c. ad hæc nos. nu. 9. 191

archidiaconi de conſenſu decani rurales inſtitui & deſtitui debent per epiſcopum, maximo ſecundum Franciæ conſuetudinem, ubi per epiſcopum & archidiaconum tales decani inſtituuntur ad exequenda quædam officia eis communia, ibi. nu. 15.

archidiaconi auctoritas uicaria eſt, epiſcopi autem principalis. ibi. nu. 17.

archidiaconus non dat commendatitias ad ordines. in j. uo. de offi. archidiaco. c. ſignificaſti. nu. 1 198

archidiaconus examinat & præſentat ordinandos, & prælatos in ſede ponit. in j. uo. de offi. arch c. ut noſtrum. nu. 1. 191

archidiaconus in monaſteria iuriſdictionem non habet, niſi quantum eis tribuit generalis, uel ſpecialis conſuetudo. in j. uo. de officio arch. dilecto. nu. 1. 198

archidiaconus nunquid in prioratibus iuriſdictionem habeat. ibid. num. 18.

archidiaconus nunquid in monaſterio iuriſdictionem habeat, ſi ipſum monaſterium habeat populum, ibid. nu. 19.

archidiaconus ſi non iuriſdictionem ſed certam annuam penſionẽ puta x. ſolidorum, uel certam partem oblationis in omnibus aliis monaſteriis præſcripſerit, & de conſuetudine acquiſiuerit, nunqd eandem ab aliquo monaſterio exigere poterit. Et quid ſi abbas hoc exercuerit, nonne hoc caſu extenſio fieri debeat. ibid. nu. 36.

archidiaconus, qui per conſuetudinem uiſitationem aquiſiuit, ſi poſtea ipſam per deſuetudinem amittat, nunquid epiſcopus qui per centum annos ſteterit, quod non viſitauerit, uolens uiſitare, & ueniens admittitur, ibi. nu. 42.

archidiaconus, ſi abſente epiſcopo epiſcopi uicarius conſtituitur ſuo & epiſcopi nomine procurationem percipere poteſt, in tertio uo. de cenſi. c. cum. inſuper. nu. 3. 214

archidiaconi eccleſias ſibi ſubiectas ad ſuum uſum retinere non poſſunt. in quinto uo. de exceſſi. præla. c. ad aures. nu. 1. 91

archidiaconi & alii prælati, qui in criminali diſpenſare non poſſunt.

vbi alia pœna a iure ſtatuitur,pecuniariam imponere non poſſunt.in quinto volu.de pœn.c.licet.nu.1. 110

¶Archiepiſcopus in archiepiſcopum poſtulatur. & ex quo poſtulatio papę pręſentata eſt ſine ipſius licentia, reſidere non licet, in primo volu.de poſtula. prælato.ca.bonæ memoriæ. nu.1. 70

archiepiſcopus electus,& approbatus,ſeu confirmatus nũquid ſi ex iuſta cauſa ceſſerit,poterit ei de aliquo epiſcopatu vacante prouideri.in primo volu.de tranſla.epiſ.c.cum ex illo. nu. 4. 137

archiepiſcopus intra quamlibet prouinciæ ſuæ eccleſiam pallio vti poteſt,ſed extra eccleſiam hoc non poteſt.in primo volumine de aucto.& vſu pal.c.ad hoc.nu.1. 141

archiepiſcopus extra ſuam prouinciam pallio vti non poteſt, etiam ſi hoc conſuetudo habeat,in primo volu.de aucto.& vſu pal. ca. ex tuarum.nu.1. 142

archiepiſcopus miſſam celebrans,in qualibet eccleſia prouinciæ permiſſis diebus pallio vti poteſt. in primo volu. de aucto.& vſu pa. c.cum ſis.nu.1. 142

archiepiſcopus ſine pallio & ſandaliis celebrare poteſt.in primo vol.de aucto.& vſu.pal.c.quia nos.nu.1. 142

archiepiſcopus cum xii.epiſcopis ſi de criminibus obiectis contra epiſcopum conſecrandum cognoſcat,& maior pars dicat illum reum,& minor abſoluendum ſententiare non poterit. in primo volu.de tempo.ordi.ca.nec epiſcopi.ver.plus dicit Abb. n.8. 156

archiepiſcopus impeditus ſuffraganei conſecrationem committere poteſt.in primo volu.de officio ordi.c.ꝙ ſedem.nu. 1. 251

archiepiſcopus cauſam ad ſe per appellationem delatam ſuffraganei ſubdito committere poteſt,ſed illum ad ſuſcipiendum compellere nequit mortuo delegato Papę, qui excommunicauit reum, vel actorem in poſſeſſionem induxit, ſi eius ſucceſſor in delegatione ſuccedit ,abſoluere,& poſſeſſionem reſtituere poterit, alias ſolus Papa reſtituet & abſoluet,pręter quam in mortis articulo,an tamen præſcriptio annalis currat,reus coram ordinario, vel publicis perſonis de ſtando iuri cautionẽ præbeat. in primo volu.de officio ordi.c.paſtoralis.nu.1. 251

archiepiſcopus unus nunquid præſcribere poſſit,ꝙ portet crucem, vel pallio utatur ,vel alia ſimilia exerceat in dioceſi ſuffraganei alterius archiepiſcopi ipſo proprio archiepiſcopo ignorante. in primo uolu.de officio ordi. c. conquerente. verſi. ſed nunquid, numero 16. 257

archiepiſcopus viſitans prouinciam,etiam in monaſteriis prouinciæ procurare debet,in tertio volu.de cenſi.ca.ſopitę.nu. 1. 207

¶Archipresbyter ſubeſt archidiacono & principaliter presbyteris præeſt,& etiam presbyteralibus officiis.in primo uolo.de offi. archipresbyteri.c.vt archipresbyter.nu.1. 194

archipresbyter ruralis presbyterorum , & laicorum plebanatus ſui curam gerit,contra decretum tamen epiſcopi nihil ordinare poteſt.in primo uolu.de officio archipſbyteri.c.vt ſingula. n. 1. 195

archipresbyter ruralis, qui clericum citauit oculo ſibi ad reſidentiam ſubiecto,ſi non veniat,illum priuare non poterit, ibidem. numero 6.

¶Argumentum fortiſſimum eſt,ubi canonis verba, vel legis cauſatiue ponuntur,ſecus ſi narratiue,uel modaliter.in primo volu. de electio.c.publicato.nu.18 134

argumentum a contrario ſenſu ſemper eſt verum, vbi illius contrarium in iure non reperitur expreſſum,ibid.nu.18.

argumentum a minori non ſumitur affirmando,ſed negãdo. in quinto volu.de ſen.exc.c.cum illorum.nu.6. 139

argumentum a contrario ſenſu licet fortiſſimum exiſtat , in quibus tamen caſibus fallat.in tertio uolu.de ſta.monacho. c.cum ad monaſterium.nu.9. 178

¶Arma militaria clericis nõ licent.in tertio uolu.de vi. & honeſta. clerico.c.clerici.nu.1. 3

¶Armonia eſt conſonantia plurimorum cantuum. in primo volu. de ſum.tri.c.firmiter.nu.98. 9

¶Arrogandum ſi Titius teſtator ſe præbuerit,& poſtea ſui iuris factus tuus hæres ſcriptus ſit , non ipſo iure ſed per exceptionem remouebitur.in primo uolu.de reſcript. c.ad audientiam. ver. ſi Titius.num.7. 44

¶Articulus eſt indiuidualis ueritatis de Deo ſupra rationem nos arctans ad credendum.in primo volu.de sum. tri.in rubri.nu.22. 6

Articulus ſecundus fidei qualis ſit.in primo vo. de sum. tri. in rubri. nu.32. 7

articuli fidei quot ſint.de sum.tri.in rub.nu.34. 7

artium omnium liberalium.ſ.ſpeculatiuarum diuiſio.& quę vnaque que ſit in proœ. primi uo.nu.23. 3

¶Aſcendentes omnes patres dicuntur.in v.vo.de uerbo.ſign.c. nam & tex.nu.1. 150

¶Aſſidui ab aſſideo dicuntur,quoniam quidquid canonici faciant ipſi ſemper aſſident, & deſeruiunt,vnde dici poſſunt aſſiſij , quaſi aſini,quia portant pondus diei & æſtus, vel dicuntur quaſi aſſaſſini,ducendo mulierculas domi ſuis canonicis.in 3.vo. de cleri. non reſiden.c.cum ad hoc.nu.5. 20

¶Aſtronomiæ,vel aſtrologię ſcientia an de iure ciuili,vel canonico reprobata ſit.in v.volu.de ſortileg.c.ex tuarum.nu.2.ver.per modum. 81

¶Auctenticum a publico quomodo diſtinguatur. in ii.uolu. de fide inſtru.c.ſcripta.nu.1. 164

¶Auctores antiquarum compilationum ante D. Ioannem And. qui fuerint.in proœ. primi vo.c. 2 .nu.5.

¶Auctoritas aliqua ſine cauſæ cognitione quomodo impendi poſſit.in ii.volu.de fide inſtrument.c.ſcripta . ver.ſed & quomodo. numero 5. 165

B

BAptiſmus quomodo conferendus ſit. in primo vo. de ſum.trinita.in ru.nu.6. 6

baptiſmus ſub forma antiqua.ſ.in nomine Chriſti hodie non ualet.in primo vo.de conſ.c. tranſlato. numero 5. 12

baptiſmi ſacramentum in quo conſiſtat.in iii.uolumi.de bapti.in rubri.num.3. 225

baptiſmus verus an eſſet,ſi quis diceret,baptizat te Chriſtus,vel Petrus, vel ſacerdos,vel baptizatur Petrus a tali baptizante demonſtrato,& nunquid idem iuris ſit de vna ciuitate,uel ſingulis ſacerdotibus,quæ nunquam formam noſtram acceperint.in iii.vo.de baptiſ.c.ſi quis, nu.2. 225

baptiſmo baptizatus ſi quis baptiſmum petat , tamen non intendat baptizari,nec baptiſmum aliquid operari credat , an baptizatus ſit,ibidem.nu.3.verſi.ſed quid.

baptiſmo baptizans ſi quis uerbum baptizo omittat,& eius loco ponat lauo,vel balneo,vel tingo, an baptiſmus valeat.ver. ſed nunquid.nu.2. 225

baptiſmi ſacramentum utiliter paruulis confertur,licet per actum non credant,nec intelligant,& ipſis originale peccatum remittitur,adultis autem amentibus,uel dormientibus actuale , nec originale dimittitur,imo nec character imprimitur, niſi prius baptizandi propoſitum habuiſſent , in iii. uolu.de baptiza. cap.maiores. nu.1. 226

baptiſmo baptizare ſeipſum nullus poteſt.in iii.vo.de baptis c. debitum.nu.1. 227

baptiſmo baptizari ſi iudæum pęniteat,nec amplius uelit , quid iuris. uer. quid ſi pœnit et ,ibi.nu.3.

Baptiſmo baptizatur cur quis in aqua,ibi.nu.4.

Baptiſmo an baptizatus quiſpiam ſit,ſi non habeatur aqua , & puer proijciatur in puteo,in iii. volu.de bapti.c.non vt.nu.3 228

Baptiſmi ſacramentũ non eſt, vbi verbum & aquę elementum deſit,ibid.nu.1.

baptiſmo ſi quis in aqua baptizetur,cui vinum ſit mixtum, an conſuetudo ſeruanda ſit,ibid.nu.1.

Baptiſmus in aquis alchimicis dari non poteſt , ver. dicebat ergo. ibid.nu 5.

baptiſmus an valeat , ſi dicatur in nomine parietis, & tecti, & fundamenti, in tertio uol.de bapt.c.licet.nu. 2.ver.quid ſi dicat. 228

baptiſmo an quis baptizari poſſit in aquis roſaceis.c.nõ vt. n.5. 228

baptiſmo a latinis baptizatos greci rebaptizare non debent.in iii.volum.de baptiſ.c.licet.nu.1. 228

baptiſmo baptizatus an quiſpiam ſit,ſi dicatur , in nomine patri,& filio,& ſpirituiſancto.uer.quid ergo,ibi.nu.2. 228

baronię,uel quæcunque alia bona o eccleſiæ dentur ſub conditione,uel cum eo tenore,ꝙ ſi eccleſia onera impoſita non ſubierit, quod liceat laico donatori ſua auctoritate capere , poteſt eccleſia non parente illa ſua auctoritate capere. in ſecundo uolu. de fo.compe.uer.dicunt autem.nu.3 18

baſilica conſecranda ſi dubitetur in cuius dioceſi ſita ſit , ille epiſcopus eam conſecrabit,qui prius in illo loco epiſcopalia exercebat.in tertio uolu.de religio.domi.c.nunc autem. nu.1. 182

baſilica quæ conſtituitur,dum poſtea conſecratur , eccleſia dicitur. in tertio uolu.de iur.patro.c.nobis fuit.nu.4. 198

bella omnibus mouere licitum eſt pro ſua & rerum ſuarum defenſione,nec dicitur proprie bellum,ſed defenſio, immo & ſi aliquis de poſſeſſione ſua electus fuerit,licitum eſt ei etiam aduerſarios impugnare.in ſecundo uolu.de reſt.ſpo.c.olim.nu.16. 81

bellum Papa ſine hominis auctoritate mouere poteſt , cui non ſubeſt,& ſine iuris auctoritate, quo nõ aſtringit.uer.unde eſt.ibi.n.16

bellum an dicatur ab imperatore,uel principe eſſe interdictum , ſi imperator homo iniquus,& peccator exiſtat, & monitus ſe non corrigat,ſed peiora committat , & demum per Papam excommunicetur,& omnia contemnat,mouens propter hoc & indicẽs bellum ipſum etiam contra eccleſiam.ibi.nu.1. 18

bellum uerum,in quo capti ſerui fiunt,quod ſit , & quod uere proprie bellum dicatur,ſolus princeps, qui ſuperiorem non habet, inducere poteſt,etiam contra eos,contra quos iuriſdictionis executio locum non habet.uer.bellum autem.ibi.nu.17.

bellum

Bellum iuſtum ſi quiſpiam contra aliquos moueat, nunquid poſsit nó ſolum principalem aduerſarium ſuum,& res ſuas capere, ſed etiam vaſallos,& ſubditos,ſeu complices ipſius,eum contra iuſtitiam adiuuantes,ibid.nu.20.

bellum contra aliquem ſi legitimo modo indictum non fuerit, puta iudex ratione iuriſdictionis ſuæ velit aliquem contumacem, vel in ſuo territorio delinquentem punire, vel eius res deuaſtare, nunquid pro ſuæ voluntatis libito hoc facere poſsit,ibid.nu.21.

bellum iuſtum habens perſonas,vel res aduerſariorum in rebellione capit,dum ſuam iuriſdictionem exercet, certum eſt, ꝙ poteſt res tenere,& perſonas punire,ibid.nu.22.

bellum mouere ad defenſioné iuriſdictionis ſuæ ac eccleſiæ & ſuorum,& vtrunque gladium exercere, & qualiter vnicuiq; vim repellere liceat,& qualiter nedum Papæ,vel epiſcopo,ſed etiam inferiori prælato temporalem iuriſdictionem habenti bellum mouere liceat,ibid.nu.13.

bellum iuſtum quod dicatur, & qualiter ad ipſum perueniatur, & quis ipſum poſsit indicere,ibid.nu.24.

bellum mouens ad reſtitutionem tenetur, in ſecundo vol. de iu.iur. c.ſicut.3.nu.3. 197

bello iuſto, quod ex edicto principis ſit, liberi homines capti ſerui capientium ſiunt,& res occupatæ in eorum dominium tranſeút, ibid.nume.9.

¶Banniuerit,vel ſi diffidauerit aliquis rex,vel dominus terræ iniuſtè aliquem ſubditum, propter quod omnia bona mobilia banniti ſunt noo ſolum per dominum,ſed etiam per alios occupata, & alia etiam multa damna paſſus ſit, nonne ad omnia ipſe dominus teneatur,in primo volumine,de his quæ vi met.ve cauſ.ſi.capitulo ſuper eo.nu.5. 294

¶Benedictio qualis ſit,& quis abbas benedicendus.in primo volumine de æta.& quali.c.tuam.nu.6.cum plu.verſi.ſequen. 167

benedictio mixta quæ dicatur,& cui conferri debeat,ibid.nu.8.

¶Beneficij collatio criminoſo,vel irregulari facta,puta ipſi adultero.an ſit nulla in 1.vo.de reſcrip.c.capitulum.nu.54. 43

beneficio iam collato quando quis inueſtitur per pannos altaris,campanarum funes, vel alio modo,& tunc poſſeſsio acquiritur,dum modo inueſtiatur de eccleſia, vel beneficio præſenti, & aliua in poſſeſsione non ſit.in primo volumine de electio.c.transmiſſam, nume.13. 82

beneficij poſt colationem quando quis abſens de eccleſia,dignitate, vel beneficio per annulum,vel biretum inueſtiatur,hæc inueſtitura nihil vel modicum operatur,cum per ipſam poſſeſsio non detur,ibid.nu.14.

beneficiis ſimplicibus ſi non ipſo iure aliquis puniatur, ſed poſt trinam admonitionem ſuſpendatur ſubſtituta ei perſona,quæ in beneficiis conferendis ſuum defectum ſuppleat,quid iuris.in.1. volumine de electio.c.nihil.ver.quid in ſimplicibus.nu.24. 120

beneficium intitulatum ſic deſignat nomen,vel cognomen, vel clericus denominationem,ſicut titulus nomen libri deſignat, in primo volumine.de electio.c.dudum.nu.44. 129

beneficium qui abiurat,licitè illud petit,ſi de vno eligatur. in primo voluumine.de renunc.c.cum inter.num.1. 143

beneficio ſuo qui renunciauit,illud repetere non poteſt.in primo volumine.de renunc.c.ex tranſmiſſa.nu.1. 144

beneficio beneficiatus ſine licentia prælati ſui renunciare non poteſt.in primo volumine.de renunc.c.admonet.nume.1. 144

beneficium contra petentem admittitur ſpontaneæ abiurationis exceptio,etiam cauſa non adiecta,contra quam exceptionem actor replicare non poterit,ꝙ non ſponte renunciauerit.& ille qui melius probauerit,obtinebit.in primo volu.de renuncia.capit.ſuper, numero 1. 145

beneficij renunciatio non eſt de neceſsitate, ꝙ in ſcriptis fiat, ibid. numero 7

beneficium ſuum ſi quidam repetat,& excipiatur,quòd repetere nó poterat,quoniam ſponte illud abiurauerit, quæritur, cuius teſtes prius admittendi ſint,vtrum rei accipientis, vel actoris replicantis,ibid.nu.16.

beneficio ſi ſcholaris in ſtudio exiſtens propter metum renunciauerit,qui ſibi & ſuis inſertur,in partibus cuius teſtes recipi debeant, an actoris,vel ipſius rei,ibid.nu.17.verſi.dabat etiam.

beneficialibus literis qui renunciauit, nó ideo inſtitutioni iam factæ per ipſas renunciare videtur.in primo vo.de renuncia.cap.ſanè, nume.1. 146

beneficiis ſeu electioni an & quomodo prælatus cedere poſsit.in.1. uolu.de renuncia.c.niſi.nume.42. 149

beneficiis in conferendis ſuperior inferioris negligentiam ſupplet,ſi lateranenſis concilij tempus lapſum fuerit,& collatio per inferiorem poſtea facta non ualet.in primo uol.de ſupplen.negli.præla. c.licet magiſter.nu.1. 154

beneficij collatio is,ad quem ſpectabat, lapſi tempore Lateranenſis concilij conferre non ualet,niſi de miſericordia toleretur.in primo uolu.de ſupplen.negli.prælato.c.literas.nu.1. 154

beneficio priuatus aliquis, quod prius gaudebat,interim acquiſiuit, qui ſtetit per annum in ſuſpenſione.in.1.uo.de æta. & quali.c.cum bonæ. 166

beneficio ut promoueatur,ſi quiſpiam non collatori, ſed familiari, uel collaterali pecuniam dederit,uel preces porrexerit, an ſimoniam commiſit.in primo uol.de æta.& quali.c.tuam.nu.19.uerſi. quid ſi non collatori. 167

beneficium ut conſequatur ſi quiſpiam aduletur, an ſimoniacum ſit,ibid.nu.19.uerſi.quid ſi quis.

beneficio beneficiando pro aliquo quando ſcribitur, non eſt neceſſe,ꝙ lis conteſtetur,uel ꝙ libellus in ſcriptis detur, ſed ſufficit,ꝙ impetrans executori dicat,domine ſupplico,ꝙ exequamini mádatum uobis iniunctum.in primo uolumine.de æta.& quali.cap. accepimus.nu 22. 169

beneficio ꝙ mihi prouideat,uel prouideri faciat,ſi alicui mandetur,& ille pro me in una eccleſia ſcripſerit,in alia etiam ſcribere poterit,antequam in prima receptus fuerim, poſtea uero non.in primo uolumine.de offi.delega.c.in literis.nu.3. 203

beneficio concilij generalis de ſen.exc.c.ſacro.an renunciari poſsit, ꝙ nulla mentione præmiſſa ſententiæ ferantur. in primo uolumine.de offi.delega.c.P.& G.nu.2. 233

beneficium quod per tranſactionem habetur,ſi impetretur ut uacás ab eo,qui ſuit tranſactionis mediator,impetratio non ualet.in primo uolumine.de tranſac.c.ex literis.nu.1. 276

beneficio ſuper eccleſiaſtico non poteſt tranſigi, licet poſsit amicabiliter componi.in primo uol de tranſac.c.ſuper eo.nu.1. 277

beneficio de aliquo ſi duo litigent,bene poterit ſic componi, ꝙ aliqui periti,de quibus concordabunt, uideant iura partium,& ipſorum conſilio partes ſtare conueniant,ibid.nu.2.

beneficio ſiquis renunciauerit per metum amiſsionis patrimonij ſui,illud repetere poterit.i primo uo.de his quæ ui metuſue cau. ſi.c.abbas.nu.1. 291

beneficio ſuo qui iurare renunciauit per metum, qui debuit in conſtantem uirum cadere,& etiam de facto renunciauit,illud repetere poterit.in.1.uol. de his quæ ui me.ue.cau.ſi.c.ad audientiam, nume.1. 292

beneficium vbi vnus clericus ab alio petat,& actor nil probet, & reus probet, ꝙ ad ſe tale beneficium pertineat,cui tale beneficiú adiudicabitur.in ſecundo uol.de reſti.ſpolia.c.ex conqueſtione, nu.9 ver.Idem vbi vnus. 78

beneficia plura habens contra alium de pluralitate non excipit. in ſecundo vol.de exceptio.c.cum eccleſiaſticæ.nu.1. 104

beneficio per ſententiam amotus,an ſtatim poſsidere deſinat. in ſecundo vol.de exce.c.apoſtolicæ.nu.2.ver quærit Goffre. 211

beneficij ſequeſtratio ad hoc vt fiat,ſufficit vna ſententia in curia lata.in ſecundo vol.de ſen.& re iudi.in rubri.nume.4. 226

beneficio beneficiando pro aliquo quando Papa ſcribit, admittuntur exceptiones pro parte contra beneficiandum, & contra reſcriptum & contra executorem.in ſecundo volu. de ſen. & re iudi.c.decætero.nu.6.ver.certum eſt enim. 228

beneficium ſi Papa conferat contra pronunciationem ſuam, hoc tacito ſubreptitia collatio dicitur, & non tenet.in ſecundo volu. de ſen.& re iudi.c.cum olim.nu.1. 230

beneficij collatio poſt & contra legitimam appellationem facta non tenet.in ſecundo volumine. de appel.c.dilecti,nu.1. 247

beneficij ad priuationem ſi egi contra Ioannem, quia cum Berta cótraxerat,& probaui, & lata eſt ſententia contra illum, ſed Berta Ioannem in virum petens acta illa & ſententiam produxit,an ſufficiant.in tertio vo.de cleri.coniuga.c.Ioannes.nu.16. 14

beneficio priuatur clericus non reſidens, ſi monitus iuſta cauſa ceſſante non redeat.in tertio volumine.de cleri.non reſiden.c.clericos.nu.1. 10

beneficium ſiquis minus canonicè conſequatur.ſ.ſimoniacè, vel per fraudem,vel ſurreptionem in perpetuum non præſcribit.in tertio vol.de præben.c.dilecto.verſi.nota ſecundum Hoſt. 32

beneficium alicui quod conferat ſi papa mandet ei, ad quem ſpectet, collatio per eum alteri facta tenet,ipſe tamen ex tranſgreſſione punitur. in tertio volu.de præben. capitulo dilectus, numero 1. 33

beneficium curatum,vel perſonatum habens ſi ſecundum tale recipiat,vacat primum,quod ſi retinere contenderit, etiam ſecundo priuabitur is,ad quem prioris collatio ſpectet, ſi infra ſex menſes non conferat,duplici pœna punitur. Item cum ſublimibus perſonis circa pluralitatem papa ipſe diſpenſat. in tertio volumine de præben.capitulo de multa.nu.2. 35

beneficia circa duo curata ſolus Papa diſpenſat,circa vero duo ſimplicia epiſcopi,etiam ſi ſint in diuerſis epiſcopatibus, ambo epiſcopi diſpenſant,ibid.nu.12.verſi.Innoc. 35

beneficium licet eccleſia ex laici donatione conferat, illius beneficij impetratio tenet,de hoc mentione non habita. in tertio volu. de præben.capit.dilectus.2.nu.1. 40

beneficium quale propter connexionem ſpiritualem Papa conferre poſſet,

poſſet,& laicos etiam in illo tolerare,ibid.nu.6. 40

Beneficia ad conſequenda pueri,& alias beneficiari idonei nõ ſunt, in iij.vol.de præb.c.ſuper inordinata,nu.1. 49

beneficiorum multiplex differentia,ibid.nu.4.

beneficij ſui fructus integrè clericus infirmus percipit.in. iij.volu.de cleri.egro.c.cum percuſsio.nu.1. 42

beneficiorum inſtitutio ad epiſcopos,vel ipſorum officiales ſpectat. in iij.vol.de inſti c.ex frequentib.nu.1. 45

beneficia non vacantia concedi, vel promitti non debent,& cũ vacauerint,concedi debent infra ſex menſes, quibus elapſis de epiſcopo ad capitulum,& econuerſo,& demum ad proximum ſuperiorem collatio deuoluitur.in iij.volu.de conceſsio. præb.c.nulla, nume.1, 48

beneficia vacantia conferuntur non obſtante appellatione illorum, quibus promiſſa fuerant, priuſquam vacarent.in iij.vol. de cõceſ. præb.c.relatum,num.1. 42

beneficio ſuper aliquo ſi duo litigẽt,& pro actore ſententia feratur, nunquid licebit illi beneficium occupare,etiam illo , contra quẽ eſt lata ſententia,poſsidente. in iij.vol.de conceſsio.præb.c.cũ no ſtris.num.9. 52

beneficium vbi per illum collatum conſtat,qui poteſtatem conferẽdi habet,per exceptionem renunciationis & abiurationis poſſeſſio retardari non debet.in iij.vol.de conceſsio.præb.c.poſt electionem,nu.1. 54

beneficium primum,quod vacabit,is , qui conferre habet,conferẽdi poteſtatem alteri de iure tradere non poteſt.in.3.vol. de conceſſ. præb.c. conſtitutus,nume.1. 57

beneficij vacaturi promiſsio non tenet.in.3.vol.de conceſ.præb.c.ex tenore,nu.1. 58

beneficij promiſsio ſi facta fuiſſet per verbum , quam cito ſe facultas &c.an valeat,& infra pauloPoſt,an valeat,ſi ipſe iuraſſet , ibid, nume.4.5.

beneficiorum collatio ſi non ad epiſcopum , ſed ad capitulum ſpectet,cuius conſenſus requiratur.in.iii.vol.de rerum permu.c.quæſitum,nu. 5. 86

beneficia ſua perdũt,qui ea auctoritate propria permutant.in.3.vol. de rerum permu.c.cum olim,n.1. 86

beneficia & ad ordines licitè promoueri poteſt , qui infra probationis annum non facta profeſsione ad ſeculum redit.in. 3. vol.de regula.c.poſtulaſti.nu.1. 118

beneficiorum ordinationes,& collationes , & eccleſiaſticarum rerũ alienationes a ſciſmaticis factæ ſunt irritæ,& ab ordine, & dignitate ſuſpenditur,qui ſciſma tenere iurat.in.v.vol.de ſciſma.c.quod nume.1. 58

beneficio ſuo priuatur,qui per colluſionem illud cõſtituit cenſuale, in.v.vol.de colluſio.detegen.c.audiuimus.nu.1. 82

beneficii collatio excommunicato facta non valet,& ſcienter conferens beneficiorum collatione ſuſpenditur. Item celebrãs in loco interdicto , ſi clericus ſit,a beneficio deponitur,ſi monachus , in arctiori monaſterio detruditur.in.v.vo.de cle.exc.miniſtran.c.poſtulaſtis,nu.1. 87

beneficio priuandus eſt,qui contra iuramentum prælatum dominũ ſuum negat,vel coram laico de ipſo cõqueritur, vel eum inuadit, in.v.vol.de exceſsi.præl.c.grauem,nume.1. 96

beneficia plura quis habere poteſt , item non poteſt plura beneficia habere,& ſic colliguntur duo contraria,ibid.nu.5.

beneficii vnius ratione ille eſt ſubiectus , qui alterius ratione exẽptus cenſetur.in.v.vol.de priuileg.c.cum capella,nu.1. 106

beneficiis & præbendis priuantur occidentes prælatum eccleſiæ,& q̃ tenent ab illa,nec his,vel eorum hæredib. reſtituentur nec alia nouiter concedentur.in.v.vol.de pœn.c.ad aures.num.1. 106

beneficii collatio per occultum excõicatum facta , qui communi probabili opinione pro abſoluto habetur,ſi ignorato fiat , an rõne publici officii valeat,cuius virtute confert,ſicut ea ratione teneret ipſa confirmatio,diſputando tenuit adoptiuus Ioannis Andreæ.in.v.vol.de ſen.exc.c.ſi verè,nu.3.ver.nouiſsime. 131

beneficium,vt eſt genus,dicitur beniuola actio,gaudium tribuens capienti.in.v.vol.de ver.ſig.c.olim.num.9.ver.ſciendum. 154

¶Bigamiæ pœnam incurrit,licet bigamus non ſit,qui mortua vxore promotus ad ſacros cum ſecunda de facto contraxit, & eam cognouit.in.1.vol.de biga.c.nuper.nu.1. 185

¶Bigamus cur non promoueatur. in.1. volumine. de biga.in rubri. nume. 2. 184

bigamo,qui ad ſacros ordinatus eſt,nõ diſpenſatur,& ordinator ordinandi poteſtate priuabitur,niſi cum eo diſpenſatum fuerit.in.1. vol.de biga.c.ſuper eo.nu.1. 184

bigamus vxore viuente vel mortua non ordinatur.in.1.vol.de biga. c.de bigamis,nu.1. 185

bigamus non cenſetur,qui cum virgine contraxit, licèt prius ab alio deſponſata fuerit.in.1.vol.de biga.c.debitum.nu.1. 185

bigamus non eſt ex eo aliquis,quoniam plures concubinas habuerit. in.1.vol.de big.quia circa,nu.1. 186

¶Bladum ſi cœperit quis detrahere, & poſtea deſtiterit pœna cõtra detrahentes poſtea edita non tenetur,etiam poſtea detrahens , ex quo prius incœperat.in primo volu.de conſti.capi.cognoſcentes, nume.9. 12

¶Bonaguida notator antiquus fuit de Aretio.in proce.primi volum, nume.8. 8

¶Bonorum appellatione bona mobilia & immobilia continentur, in.1.vol.de conſuetu.c.ex parte.nu.3. 59

bona quomodo in multiplici differentia eſſe dicantur. in.3.volu.de vi.& hone.clerico.c.cum ab omni.nu.2. 4

bona inteſtati defuncti quis occupabit.in.iii.volu. de teſta. c.cum in officiis,num.4. 108

bona dicuntur illa,quorum dominium habemus, vel quæ bona fide poſsidemus.in.iii.vol. de deci.c.non eſt.nu.4. 140

¶Boni prætoris eſt,exceptiones, & dilationes ſuperfluas reſecare.in 2.vol.de app.c.cum ceſſante.nu.6. 280

¶Bononia eſt vrbs regia legum.in iii.volu.de feu.c.ex parte.num.9. ver.& potiſsime. 88

bononia eſt legum ciuitas per tanta tempora,quorum principii non eſt memoria,ibid.nu.9. ver.hæc autem tria.

bononienſes doctores ſolemniſsimi feudorum librum legerũt alias & gloſarunt,ibid.nume.9.ver.ſecundò liber iſte.

bononienſi in ciuitate partialitates contrariæ diu regnare non poſſunt.in.1.vol.de offi.ordi.c.duo ſimul.nu.1. 250

C

¶Calumnia eſt,cum quo ſcienter iniuſtè agit, vel reſiſtit.in.2.volumi.de iura.calum. capitu. cum cauſam. nume.5. 49

¶Campana ſignum eſt congregandi capit.in.1.vol.de offi.cuſto.c.1.nu.13. 196

¶Canonibus contrauenire,vel eis non obedire,mortale eſt.in.1.vol. de maio.& obe.c.ſi quis iouenis.nu.7. 263

¶Canonia,quam annexionis & conſuetudinis iure epiſcopus habet an præbendam requirat.in iii.vol.de conceſsio præb.c.poſtulaſtis, nume.9. 59

¶Canonicatum ad vnicum , & præbendam vacantem in eccleſia ſi duo canonici ſunt recepti,receptio non tenet , etiam ſi auctoritas legati ſedis Apoſtolicæ interuenerit,in.iii.vol.de præb.c. dilecto, nume.1. 31

canonicatum & præbendam an ille habere poſsit, pro quo papa ſcripſit,q̃ ſibi prouideatur de dignitate eccleſiæ cum canonicatu & præbenda.in iii.volum. de celebra. miſſa.capitu.cum Marthe.numero 14. 210

canonicatum ſi quis renuncians, quem per ſimoniam fuit ignoranter adeptus,& de nouo ad illud aſſumantur, ex prima receptione ſibi nihil vendicare poterit in.v.volu.de ſimo.capi. ex inſinuatione.nume.1, 27

¶Canonicorum certus numerus ſi in eccleſia ſit, etiam per papam confirmatus,& redditus in tantum excreuerunt, quòd pluribus poſſent ſufficere,an valeant literæ ſupra numerum impetratæ non facta de ipſo numero mentione , nec poterunt per illam exceptionem elidi.in.1.vol.de conſti.c.cum.M.Ferrarienſis.nu.7. 16

canonicus ſi coram competenti iudice præbendam vacantem petierit,& facta litis conteſtatione capitulum alteri illam conferat,vel petat electionis confirmationem ad canonicatum,vel archidiaconatum,& lite conteſtata capitulum canonicatum, vel archidiaconatum conferat,an collatio eo ipſo irritanda ſit, antequam de iure actoris conſtet,ibid.nu. 20.

canonicis,quibus locus in capitulo aſsignatus eſt , & ſtallum in choro,quid in ordine ſuo facient,& an propter contemptum, ſi non vocati fuerint,electionem impugnare poterunt.ibid.nu.42.

canonici ſi procuratorem conſtituerint , nunquid ſingulariter tale mandatum reuocare poſsint.in.1.volu. de poſtu.præla.cap.bonæ memoriæ.2 nu. 33. 71

canonicus,qui in omnib.actib.confirmationis ſuæ præſens fuit,& tacuit,an poſtmodum confirmatorem accuſare poſsit . in.1.vol.de elect.c.nihil nu.10. 120

canonicus regularis ſi factus monachus iuſta de cauſa ad canoniam reuerſus,ibi poſtea licitè præficiatur,prælaturam ipſam tenere poterit.in.1.volu.de æta.& quali.c.intelleximus,nu.1. 168

canonicus regularis an monachus fieri poſsit, ibid.num.7. 168

canonicus regularis fuit Vrbanus pontifex, qui in fauorem ſui ordinis ſtatuit , vt quilibet in ea vocatione &c.ibid.num. 7. ver. quia forte.

canonicus regularis non eſt detrudendus in aliud monaſterium,niſi propter crimen notorium,ibid.nu.5.

canonici regulares inobedientes priori ſuo per ipſum excommunicari poſſunt,& ſi incorrigibiles ſint, de fratrum conſortio expelli.in.1.vol.de maio.& obe.c.cum in eccleſiis.nu.1. 266

canonicus vnus ſi petens electionem confirmari , vel infirmari ſuccubuerit,

tribuerit,& poſtea alius canonicus libera petat, an audiendus ſit.in j.vol.de procura.c.ea inſinuatione.nu.4. 282

Canonici regulares non ſolum nomine eccleſiæ, ſed etiam ſuo procuratorem conſtituunt, etiam alium canonicum regularem.in 2.vol. de ſen.& re iudi.c.cum.i.& A.n.2. 248

canonici duo abſentes cum epiſcopo præbendarum fructus percipiunt, non obſtante conſtitutione contraria.in.iii.volu.de cleri. non reſidē. c.ad audientiam.nu.1. 20

canonici priuilegiati a papa ſuper certo numero, ſi ſponte receperint aliquem ſupra numerum contra impetrantes a papa,exceptione numeri vti non poſſunt.in.iii.volumine.de præben.capitu.pro illorum. nume.1c. 29

canonici loco recepto capitulum prouidere tenetur, quam cito ſe facultas obtulerit.in tertio volumi.de conceſſio.præben.c.cum ſuper. numero 1. 55

canonici ſi præpoſitum vnius eccleſiæ in ſuum decanum elegerint,ſciētes,q talis vtrunque retinere nitatur, & in hoc conſentiant, poſtea pœniteat ipſum de hoc accuſando,vel contra ipſum agendo,an audiendi ſint,ibid.nume.4.

canonicus eccleſiam non interdicit, ſed hoc epiſcopus cum capitulo ſuo facere debet.in.iii.volu.de his quæ fi.a maio.par.cap.c.quæſiuit, nume.1. 67

canonicus eccleſiæ prædium perpetuò locare non poteſt.in.iij.volu.de reb.eccle.non alienan.c.ad audientiam.nume.1. 73

canonicus regularis eccleſiæ parochiali etiam ſeculari præfici poteſt, ſed debet ſocium ſui ordinis ſecum habere,ſi poſsit.in iii. vo. de ſta. monacho c.quod Dei.nu.1. 177

Canonico an domus eccleſiæ hoſtia rumpere liceat, & uiolenter expellere.in iii.uo.de immu.eccle.c.ut in domibus.nu.4. 235

canonicus regularis in abbatem eligi poteſt.in j.uo.de electio.c. cum in magiſtrum.nu.4. 123

¶Canonizare quid proprie ſit.in tertio uol.de reliq.& uenera.ſanc. ca. audiuimus.nu.2. 230

canonizationi quo ordine perueniatur,ibi.nu.3.

¶capitulum ſi alicui contractus conſenſerit,nunquid ſimpliciter poſtea reſilire poſsit.in j.uo.de poſtu.præla.c.bonæ memoriæ. nu. 33. 71

capitulum ſi dixiſſet,quod illum in decanum reciperent,quem ſeptem compromiſſarii nominarent, ſiue in quem omnes conſentirent,qd iuris.in j.vol.de electio.c.cum in iure.nu.8.ver.quid ergo. 206

capitulum ſi dicat,conſentio in illum,quem talis nominauerit, vel in quem pars maior conſenſerit,quid iuris.ibid.num.10.

capituli omnes ſi concordent cum tribus contra ſcripturam,quid iuris. in j.vol.de electio.c.quia propter.num.10. 115

capituli maior pars ſi iuramento contenta ſit, minor autem contradicat,dicens ſe paratam probare contrarium, quid iuris, ibidem numero 52 117

capitulum ſi contra ſuam conſtitutionem de certo numero aliquos receperit vltra numerum,de ſuperexcreſcentibus redditib.illis prouidere tenetur.in j.vol.de conſti.c.cum.M.Ferra.num.1. 16

capitulum ſi eligat,& epiſcopus, qui eſt in quaſi eligendi poſſeſsione, etiam eligat, electus ab ipſo epiſcopo confirmandus eſt.in j. vol.de in inte.reſti.c.cum veniſſent.nu.15. 297

capitulum eo ipſo q permiſit aliquem intereſſe electioni,an ei conceſſiſſe videatur,q decætero interſit.in 2.vol.de cauſ.poſſ.& prop.ca. cum eccleſia.num.24. 66

capitulum reintegrandæ,& iura ſimiliter dicentia,q omnia ſpoliato reſtituenda ſint,quo intelligatur.in 2.vol.de reſtit. ſpolia. c.cum ad ſedem.nu.20. 87

capitula noua quæ propriè dicantur.in 2.vol.de teſti.c. fraternitatis.numero 18. 134

capitulum nouum an diceretur,ſi contra ſententiam, vel collationem opponeretur excommunicatio iudicis,vel executoris, qui præbendā contulerat,vel ſententiam tulerat,excipiens appellauit, & in cauſa appellationis vult dicere, quod ille erat publicè excommunicatus, ibid.nu.12.

¶Captiuis pro redimendis licet ire in Alexandriam iurantibus, quòd nihil ſubſidij deferent extra redemptionis articulum, portans & mittens etiam poſt treugam merces prohibitas, excommunicatus eſt, item pacis appellatione non venit ipſa treuga.in.volu.de iudæ.c.ſignificauit.num.1. 42

¶Cardinalium ſicut nullus eſt, qui ſaltem diaconus non ſit, ita nullus canonicus eſſe deberet,qui ſaltem non eſſet in ſacris. in j. vol.de of. archipresby.c.miniſterium.nu.7. 194

cardinalis deponitur,qui in titulo ſuo non reſidet.in iii.vol. de cleri.nō reſiden.c.ex geſtis.nu.1. 16

cardinales presbyteri,& diaconi quare papæ obedientiam non faciāt, in v.volu.de priuileg.c.antiqua.nu.4. 108

cardinales epiſcopi qui iurant,ab hac vnitate,& charitate non ſunt excluſi.ibid.nume 4.ver.ſed nunquid.

¶Carolus imperator in quibus eccleſiis veneretur, & multis miraculis coruſcat.in iii.volumi.de reli.& venera.ſanc.capitu. audiuimus.numero 4. 230

¶Caſtellum receptaculum eſt,in quo adunantur,& colligitur aqua,quę poſtea per riuulos ad loca ſingularia ducitur.in 2. vol.de cauſ.poſ.c. paſtoralis.nu.21. 69

¶Caſus fortuiti tot ſunt,quot dici,uel excogitari non poſſunt.in 2.vol. vt lit.non conte.c.quoniam.nu.5. 42

¶Cauſarum genera ſunt quatuor,ſ.materialis,formalis,efficiens, & finalis.in proœ.1.vol.nu.15. 3

cauſæ,quæ homines ad ſtudendum cogunt,ſunt,vt ſciant,vt ſciantur,vt ædificentur &c.in proœ.primi vol.nu.31. 3

cauſa principali pendente,ſi ad alterius partis petitionem, vel proprio motu,noua lex fiat,in ea cauſa non valet.in j.vol. de conſti.c.cognoſcentes.nu.14. 12

cauſæ eccleſiarum per laicorum conſtitutiones diffiniri non debent.in j.vol.de conſti.c.eccleſia.nume.1. 18

cauſam ſpiritualem laicus per reconuentionem cognoſcere non pōt, in j.vol.de conſti.c.eccleſia.ibid.nu.5.

cauſam ſpiritualem laicus per compromiſſum cognoſcere non poteſt ibid.nume.5.ver.nec per.

cauſa ſi erat inter excommunicatorem & excommunicatum,& in literis erat clauſula,audias,quicquid remanſerit quæſtionis, delegati de principali cognoſcent, ſiue pronuncient iuſtam excommunicationem,vel iniuſtam.in 1.volu.de reſcrip.capitu. ab excommunicato. nume.17. 52

cauſa aliqua ſi dubitetur an finalis,vel impulſiua ſit, quid iuris.in j.vol. de renun.c.poſt tranſlationem.nu.19.ver.quid ſi dubitatur. 151

cauſam ſi quiſpiam prætendat, quam delegatus rationabilem non reputat,quid iuris.in 1.vol.de offi.deleg.c.ſuper eo.nume.7.ver.quid ſi prætendit. 207

cauſa neceſſario ſuum cauſatum infert,occaſio autem non. in 1.vol.de maio.& obed.c.ſolitæ.num.3. 264

cauſa de ſpirituali auctoritate iudicis cauſæ etiam delegari poteſt, in clericum & laicum compromitti,& ſi in arbitrium a partibus receptum ſit,executioni mandatur, licèt per generalem procuratorem compromiſſum factum fuerit,ſi vero non fuerit receptum,ſed pœna appoſita fuerit,ad ipſam pœnam cogitur.in.i.volu. de arbi.c.per tuas.nume.1. 312

cauſa epiſcopi eſt de maiorib.& maiores etiam ſine cauſa ad ipſum papam transferri poſſunt.in.ii. volumi.de iudi. c. de Quouultdeo. numero 16. 2

cauſa ſi contra ſpoliationem cœpta fuerit,ſi concluſum fuerit,ita q nō reſtat niſi ſententiam ferre contra ſucceſſorem, quid iuris.in.ii.vol. de iudi.c.quia.nu.5.ver.terminetur. 8

cauſis in matrimonialibus,beneficialibus,decimarum,& vſurarum ſimpliciter & de plano,ſine iudiciorum ſtrepitu & figura proceditur.in 2.vol.de iudi.c.exhibita.nu.5. 14

cauſis vbi litis conteſtatio requiritur,ſiue reus,ſiue actor abſentet ſe ante litem conteſtatam, citari debet per decem dierum interualla.ſ. ſemel,bis,ter,& quater peremptoriè, prout iudex ex diuerſis cauſis moderabitur.in ſecundo volumine.vt lit.non conteſta.capit.ad hæc. nume.2. 37

cauſam ſuam agens quo ſibi præiudicet.in.2.vol.de fide inſtrumen.c.inter dilectos.nu.16. 167

cauſam magnam,vel modicam perſonarum qualitate iudicari competit.in.2.volumi.de iur.iuran.c. iuramentum.nume.4.ver.ſed vt dicebat. 201

cauſa ſi alicuius loci epiſcopo committatur,& duo ſint electi, vnus intruſus, qui poſsidet,& alter canonicè electus, ille qui poſsidet cognoſcere debet.in.iiii.volu.qui fil.ſint legi.cap. per venerabilem.numero 17. 59

cauſarum genera tria ſunt, quarum aliquæ nunquam in rem iudicatā tranſeunt,aliquę vero ſic.in primo vol.de electio. c. cum dilecti.numero 26. 105

cauſæ ſanguinis in eccleſiis,vel cœmiteriis agi nō debent.in iii.uol. de immu.eccleſia.c.cum eccleſia.nu.1. 137

cauſæ proceſſus,uel ſententię ſecularium iudicum in eccleſiis habiti nō tenent.ibid.nu.2.

¶Cautio de ſtando iuri coram uno iudice non extenditur ad alium, ſi ipſum iudicium mutetur.in 2.uolum.de teſti.cogen.c.præterea numero.15. 161

¶Cecus ad collectas perſonales cogi non debet.in.iii.uol.de cenſi.c.licet .nu.1. 203

cecus retinet adeptum magiſtratum,ſenatoriam,& iudicandi officium, ad nouum autem non aſpirat.in.i.uol.de æta.& qua.c.ut abbates.n.5. uer.caſum. 169

¶Cedulæ uacuæ ſi a procuratoribus a dominis ad ſcribendum recipiantur, quid iuris.in ſecundo uolumi.de fi.inſtrumen.capitu.ſcripta.numero 5. 164

cenobium aliquod ſi ſit alterius religionis uel habitus,quam aliud monaſterium,nunquid per aliquam nouam cōſtitutionem ſublatum ſit aliquod priuilegium.in.v.uolumi. de uerbo. ſignifica. capit.abbate. nume.8. 156

¶Cenſualia ſi eccleſiis relinquantur, eccleſiæ ad cenſus non tenebuntur.

tur.in j. vol.de conſi.c.quæ in eccleſiarum.nu.28. 15

Cenſualem conſtituere eccleſiam prælatus auctoritate ſua non poteſt præſertim poſt mortem.in tertio volumi.de cenſi.cap.præterea. numero 2. 205

cenſualem eccleſiam ſuam qui per colluſionem conſtituit, illa priuabitur.in.iii.vol.de cenſi.c.cum clerici.nu.1. 205

cenſus præſcribi non poteſt.in.iij.vol.de relig.domi.c.conſtitutus.n.18. ver.xl.annis. 183

cenſus non debetur,cuius cauſa ignoratur.in.iii.vol. de cenſi.ca.pertinet.num.1. 203

cenſus nouus eccleſiis imponi non poteſt,nec antiquus augeri.in.3.vo. de cenſi .c.prohibemus.nu.1. 205

cenſu de nouo impoſito eccleſiæ perſoluendo is, qui iuramentum recipit,iurantem abſoluere compellitur.in.iii.volu.de cenſi.c. ſignificauit.num.2. 206

cenſum quia non ſoluit,ſi abbas aliquem excommunicet, & epiſcopus etiam eum excommunicet,ſi ſoluit,quid iuris.ibid.nume.6.

cenſus ſi conſtare poſſit,quòd olim præſtabatur, & ex cauſa tamen fuit ceſſatum in ſolutione longo, vel longiſſimo tempore, nunc aũt de nouo epiſcopi auctoritate renouatus eſt,nunquid ſit ſoluendus.ibid. nume.12.

cenſum nouum patroni etiam eccleſiaſtici ipſis eccleſiis imponere nõ poſſunt, nec etiam veterem augere, & ſi ſuper hoc iuramenta, vel cautiones exegerint,abſoluere cogentur.in.iii.volu. de cenſi.ca.grauis.nu.1. 207

cenſus ſoluendi ſunt ad antiquam monetam, in qua conſtituti erunt,niſi ſit in alterius monetæ ſolutione præſcriptum.in.iii.vol. de cenſi.c. olim.nume.1. 209

cenſus ſoluto quem exemptum non probat,niſi ad libertatis indicium fiat.in.v.vol.de priuile.c.recepimus.nu.1. 102

¶Ceſsionis beneficio an per pactum renuncietur.in.3.vo de pigno.c.lator.nu.1. 89

ceſsio autem demandatio eſt, cum cedo actiones mihi contra aliquẽ competentes.in.v.volumine.de priuile. capitu.quia intentionis. numero 1. 110

¶Citatio vna an ſufficiat in receptionib.teſtium,publicationib.atteſtationum,& his ſimilib.in.i.volumine.de offic.deleg.ca. conſuluit.numero 2. 216

citatione citatus quis ſi ad diem aſsignatam non venerit, ſed nec is, qui ipſum citari fecit præſens fuerit,quid iuris.ibi.nu.7.

citatione citatus ſi aliquis ſit, & dies feriata occurrat in die aſsignato, vel alia cauſa euidens ſubſit,per quam appareat, quòd & ſi citatus præſens eſſet, procedere non teneretur,quid iuris, ibidem numero 8.

citatione citatum ad cauſam ſi poſtea forum mutet, in cauſa illa corã primo iudice reſpondere cogetur.in.2.vol.de fo.compe.ca.propoſuiſti.nu.1. 19

citatione citatus ad diem dominicum,vel aliam ſolemnitatem comparere non tenetur,ſecus ſi dixerit iudex,vſque diem dominicum.in. 2. vol.de fer.c conqueſtus.nu.2.ver.ſi verò. 15

citatio ſecundum modernos quomodo legitimè fieri debeat.ibid.nu.2, ver.moderni.

citatione an citari quis poſſit die feriato ad diem non feriatum.ibidem nume.3.

citatio facta ad diem feriatum an valeat.in.2.vol.de dol. & contuma.c, cum dilecti.num.6. 91

citatione citatus ſemel quiſpiam & non veniens, an contumax reputetur.in ſecundo volumi.de dol.& contuma.capitulo venerabilis, numero 6 99

citatio ad domum facta licet ſufficiat, quando vxor agit contra maritum,vel eccleſia contra clericum, tamen non ſufficit hoc in aliqua alia actione reali,vel perſonali,vel etiam vbi contra aliquem per inquiſitionis medium procedatur.in.2.volu.de eo qui mittitur &c.c.ſi aduerſarius.nume.6.ver.notandum. 103

citationes quando, quomodo, & quoties, & quibus ſolemnitatibus fieri debeant.in quinto volumi.de accuſa.capitu. ad petitionem.numero 6. 13

¶Cithara eſt inſtrumentum apud italicos plurimum vſitatum multas habens cordas,quo vita actiua deſignatur.in.3.vol.de cleri.coniug. c.diuerſis.num.6. 12

¶Ciniciis vnde dicatur, & quis ſit.in quinto volu.de ſimo.c.&ſi.numero 8. 26

¶Ciuitas licet ſit caput diœceſis,ſub eius appellatione noncomprehẽditur,tamen appellatione collegii cõtinetur prælatus, qui eſt caput. in.j.vol.de reſcrip.c.Rodulphus.nume.10. 47

ciuitas habens populum diuerſæ linguæ non per hoc habebit plures epiſcopos, ſed epiſcopus ſecundum linguarum varietatem de viris idoneis prouidebit,qui officient,celebrent,& ſacramenta miniſtrẽt, poterit etiam ſtatuere illius loci epiſcopus ſibi vicarium.in.i.vol.de offi.ordi.c.quoniam.nu.1. 255

ciuitas nunquid aliquem in perpetuum poteſtatem eligere poſſit. in ſecundo vol.de iudi.capitu.ſignificauerunt.ver.quæris hic Hoſt. 22

¶Claues duæ eſſe dicuntur,vna ſ.poteſtatis,alia autem ſcientiæ.in.i.vo. de ſum.Tri.c.firmiter.nu 66. 8

¶Clauſula,quòd impetrãs aliis præferatur,ad eos reſtringitur, quibus ius quæſitum non erat.in primo volumine.de reſcrip.cap.cauſam.numero 11. 30

clauſula generali is eccleſiæ nomine communiri poterit, qui poſt impetrationem prælatus eſt factus.in.i.volu.de reſcrip.ca.ſignificauit. numero 11. 47

clauſula, actum tali die.per notarium prolata ad quid reſtringatur.in ſecundo volumine.de proba.capitulo quoniam contra.nu.18.ver.& poſtea. 113

clauſulas inter has,ſalua iuſtitia, & ſalua canonica, an differentia ſit.in iii.vol.de ſepul.c.certificari.num.3.ver.tertio quæro. 127

clauſula,appellatione remota,an aliquid operetur.in.2.vol.de app.c.in quiſitioni.nu.1. 292

clauſula quid propriè dicatur.in tertio volu.de ſepul.cap.certificari.numero 3. 127

¶Clerici inferiores quomodo,& quam ſcientiam addiſcere debeãt, & quam etiam præponere.in.1.vol.de ſum.Tri.in rub.nu.1.ver.poterunt etiam. 7

clericus ſecularis in prælatum regularem eligi non poteſt.in.i.volu.de electio.c.cum ad noſtram.nume.1. 110

clericus nunquid in monachum eligi poſsit.in.i.vo.de electio.c.officii. nume.10. 110

clericum ſi quis de imperatoris iuriſdictione exemerit, cum prius illi ſubiectus eſſet,quid iuris.in.1.vol.de maio.& obed.c. ſi quis venerit. num.4. 263

clerici cum ſint res ſpirituales. cum corpus & animam in Chriſti corpus tranſtulerint, non debent iudicio, vel laicorum conſtitutionib. ſubiacere.ibid.num 5.

clericus in ſacris,vel in minorib.beneficiatus in foro ſeculari poſtulare non debet, niſi pro ſe, vel ſua eccleſia,vel miſerabili perſona.in.i. vol.de poſtul.c.clerici.nu.2. 278

clericus iuriſperitus,qui fratrem ſuum accuſatum criminaliter ſuo patrocinio adiuuat, ita quòd frater ſuit abſolutus, & accuſator decapitatus,an irregularis ſit.nume.11. 279

clericus ne irregularis fiat,ſi poſtulet, quot conſilia requirantur. ibid. nu.11.ver.& ne fiat.

clerici de temporalibus compromittere poſſunt in mulierem alias de conſuetudine iudicantem. in primo volumi. de arbi.capitu.dilecti. nu.1. 309

clericum conuictum,vel confeſſum de crimine coram iudice laico ex eo non punit epiſcopus,ſed coram ſe confeſſum,vel conuictum pœna debita punit,niſi cum illo diſpenſet.in.2.vol.de iudi.c. at ſi clerici.nume.2. 3

clericus Paduæ remittebatur cum actis ad iudicem ſuum ad ſonum tubæ tempore Ioannis Andreæ.ibid.nu.3.

clericus de omni crimine coram iudice eccleſiaſtico conueniri debet, nec valet conſuetudo contraria.in ſecundo volum. de iudi.c.clerici. nume.1. 56

clericus depoſitus incorrigibilis per curiam ſecularem comprimitur. in ſecundo volumine. de iudi. capitulo cum non ab homine. numero 1. 57

clericus nullus imperatori ſubiici poteſt.in.2.vol.de iud.c.nouit.nu.21. ver.quia nullus. 10

clericus coram ſuo epiſcopo conueniri debet.in.2.vol.de fo.comp.c.ſi quis.nu.1. 16

clericus coram epiſcopo ſuo conueniendus eſt, qui ſi recuſatur, dabit delegatum partib.non ſuſpectum.in.2.vol.de fo.comp.c.ſi quis.numero 1. 17

clericorum cauſæ ſecundum iura,non autem ſecundum laicorum conſuetudines terminantur.in.2.vol.de fo.compe.cap.quod clericus.numero 1. 19

clericus non poteſt ſibi laicum iudicem conſtituere, etiam ſi propriũ iuramentum,& aduerſarii conſenſus accedat.in. 2.vol. de fo.comp. c.ſi diligenti.nu.1. 22

clericum ſi actor ſecularis trahat ad ſecularem forum, ipſe actor cãm amittit.ibid.nu.6.

clericus coniugatus gaudens priuilegio, ſi tractus fuerit a laico ad forum ſecularem,nunquid ipſe laicus cauſam amittat. ibid.nu.6.ver. & pu.Guielmus.

clericum ad ſeculare iudicium trahens an ipſo iure cauſam perdat, vel per ſententiam.ibid.nume.10.ver.gl.nunquid.

clerici ſuper exceſsibus coram ſuo epiſcopo conueniri debent, non autem coram his, quibus ſeruiunt, niſi conſuetudo, vel priuilegium aliud inducant.in ſecundo vol.de fo.compe.cap.cum contingat.numero 1. 24

clerici,qui de gratia eccleſiæ foro reſeruantur, an coram feudi domino conueniri poſſunt.in ſecundo volu.de foro compe.c.ex parte.numero 10. 26

clericus ſine diœceſani licentia non poteſt ſe ſubmittere iuriſdictioni non ſui iudicis.in.2.vol.de fo.comp.c.ſignificaſti.nu.1. 20

Clericus

Clericus vt de non ſibi iudice ſibi iudicem facere poſsit, quę requirantur. ibid. num. 8.

clerico in curia Romana conuento fori declinatoria nõ competit, poſſet tamen ſibi ex cauſa competere ius reuocandi domum. in. 2. vo. de fo. compe. c. licet. nu. 1. 30

clericus nominatus in iudicio ſeculari per laicum colonum an forum declinare poſsit. in. 2. volumine. vt lite non conte. capi. quoniam. numero 34. 43

clerici temporalia non tenentes a laicis, eis fidelitatem iurare non debent. in. 2. vol. de iure. iuran. c. nimis eſt, num. 1. 199

clerici quantum poſſunt a iudicijs abſtinere debẽt, quoniam ſeruis Dei litigare non oportet in tertio volumi. de vit. & hone. in rubrica. numero 1. 2

clericus crapuloſus, vel ebrioſus monitus non deſiſtens ab officio vel beneficio ſuſpenditur. in tertio volu. de vi. & hone. cap. a crapula. numero 1. 5

clerici abſtinere debent a negociis, perſonis, locis, ludis, & veſtimentis inhoneſtis. in tertio volumine. de vita & honeſta. capitulo cleri. numero 1. 5

clericus ab epiſcopo tertio monitus a negociationib. non deſiſtens perdit circa bona priuilegium clericale. in. iii. vol. de vi. & bon. c. ex literis. nu. 1. 6

clericus, vel miles apud deuorian. & apud viſſen mare tranſiens ſoluit pro ſuo capite duos ſterlingos, mercatores autem nihil ſoluunt, idẽ in terra comitis de guinis. ibid. nu. 3.

clericus in ſacris excõicatur, qui tertiò monitus a ſuſpectæ mulieris colloquio, vel conſortio non deſiſtit. in. iii. vol. de cohabi. clerico. & mulier. c. ſi quiſquam. nu. 1. 7

clericum prælatus cogere non debet, vt concubinam abiuret, ſed ſi illã non dimittat, excommunicatur. in. iii. vol. de cohab. cleri. & mulie. c. clericos. nu. 1. 7

clerici moniti ſi ipſas concubinas non dimittant, a beneficiis ſuſpendũtur, & ſi ſe adhuc non corrigant, deponuntur. in. 3. vol. de cohabi. cleri. & mulie. c. ſicut. nu. 1. 7

clericus qui monitus concubinam non dimittit, a beneficio deponitur. in tertio volu. de cohabi. clerico. & mulie. capit. ſi autem. numero primo. 8

clerico a fornicario, non notorio licitè audimus diuina, & ſacramenta percipimus, ſed ſi notorius ſit, abſtinere debemus, non tamen eo animo, quod credamus officia vel ſacramenta talium eſſe polluta. in tertio volumine. de cohabitatio. clerico. & mulie. capi. veſtra. numeru 1. 8

clericus concubinarius in officiis euitari non debet, niſi notorius fuerit. in tertio volumine. de cohabita. cleri. & mulie. c. quæſitum eſt. numero 1. 8

clericus ſi in ſacris contrahat matrimonium, non tenet. ſi minorib. tenet, & beneficium dimittere cogitur. in. 3. vol. de cleri. coniuga. ca. ſi qui. nu. 1. 11

clerici ſi ſponſa, cum qua contrahit, monaſterium ingrediatur, nũquid a beneficium repelletur. ibid. nu. 2.

clericus in minorib. beneficiatus ſi matrimonium contrahat, beneficio priuabitur, ſed quod eccleſiæ dedit, ſibi reſtituitur. in. 3. volu. de cleri. coniuga. c. quod a te. nu. 1. 11

clerici in minorib. beneficiati, qui matrimonium contraxerunt, beneficiis priuantur appellatione remota. in. 3. vol. de cle. coniuga. c. diuerſis. num. 1. 12

clericus coniugatus non beneficiatus tonſuram deferre non compellitur. in. 3. vol. de cleri. coniuga. c. Ioannes. nume. 3. 13

clericus coniugatus beneficium percipere poteſt, ibid. nu. 11. 14

clericus coniugatus, qui prius incedens vt laicus poſt tempora reſumit habitum & tonſuram, an priuilegio clericali gaudeat, ibidem, numero 19.

clericus coniugatus non bigamus incedens in habitu, & tonſura an poſſit eſſe officialis epiſcopi, vel ipſius delegatus ad cauſam ſpirituale, ibid. nu. 20.

clerici coniugati in reb. ſuis priuilegio clericali non gaudent. in. 3. vol. de cler. coniuga. c. ex parte. nu. 1. 15

clericus ſi in minoribus militet, non eſt cogendus ferre habitum clericalem. in tertio volumine. de cleri. coniuga. c. vt conſultationi. numero 1. 15

clericus abſens, ſi ubi ſit, neſciatur, tribus publicis edictis apud eccleſiã citabitur, & ſi poſtea expectatus per ſex menſes non veniat, ea priuabitur. in tertio volumine. de cleri. non reſiden. capitulo ex tuæ. numero 1. 17

clerici ſine epiſcopi auctoritate domos commutare non poſſunt, quoniam fraus timetur. in. 3. volumine. de reb. eccl. non alien. c. non licet. nume. 1. 70

clericus ſiquis alterius adminiſtrationem geſſerit, & malam reddidit rationem, vinculis alligatus teneri poteſt, donec ſatisfecerit. in. 3. vol. de depo. c. grauis. nu. 3. ver. alligatur. 77

clerico non beneficiato qui ſuccedant. in tertio volu. de teſta. c. relatum. 2. num. 1. 109

clericus propria bona cui vult donare poteſt, ſed ſi inteſtatus decedit eccleſia ſuccedit. in tertio volumi. de ſucceſsio. ab inteſta. c. ſed hoc. nume. 1. 122

clerici a ſindicis vel maſſariis procurationem recipere non tenentur, ſed per ſuos miniſtros poſſunt ſe procurare. in. iii. vo. de cenſi. c. cum inſtantia. nu. 6. 208

clericus dum eſt in officiis, an peccet, ſi ſuper bono ſpirituali, vel temporali cogitet. in tertio volumine. de celebra. miſſa. capitu. dolentes. num. 6. 213

clericus ſi ſine malitia principij officio non interfuerit, vel ſini intereſſe nequeat, an peccet. ibid. nu. 7.

clerici miniſtri, vel procuratores laycorum ſi in fraude deprehendantur, eis ab eccleſia ſubueniri non debet. in. 3. vol. ne cleri. vel mon. c. ſacerdotib. nu. 1. 240

clericus quo minus non ſit laici procurator, ſiue poſsit fieri in eccleſiaſticis & coram eccleſiaſtico iudice nullo iure prohibetur. ibi. nu. 2. ver. adminiſtrationis.

clericus generalis procurator, vel iuſtitiarius principis ſecularis deponendus eſt, & ſi religioſus ſit, grauius punitur. in. 3. vol. ne cleri. vel mo. c. ſed nec. nu. 1. 241

clericus iudicium ſanguinis exercens ab officio & beneficio deponitur, & excommunicatus eſt habens officium præpoſiti ſecularis, ſi monitus non deſiſtat. in tertio volu. ne cle. vel mo. capitulo clericis, nume. 1. 241

clericus ſi ſcribat, ꝙ aliquis capiatur, & ex illa captione mors vel truncatio ſequatur ipſo factum & caſum penitus ignorante, an irregularis exiſtat. in tertio volumine. ne cle. vel mona. capitulo ſententiam. numero 3. 242

clericus ſi in cauſa ſanguinis teſtes recipiat, vel auctenticè ſcribat, nunquid irregularis exiſtat. ibid. nu. 4.

clericus an irregularis ſit, ſi literæ alicui principi mittantur, ꝙ talem homicidam, qui in tali hoſpitio moratur, capiat, & ſuſpendat, & princeps tales literas clerico ſuo tradat, vt eas aperiat, & ſibi legat, quod & facit, & ſic capitur homicida, & ſuſpenditur ibi nu. 5.

clericus ſi in cauſa ſanguinis aduocatus exiſtat, quid iuris. ibidem numero 6.

clericus baliſtam dans alicui, qua aliquem interfecit, vel miniſterium, conſilium, vel fauorem præſtitit, an & quomodo irregularis exiſtat. ibid. nu. 8. 9

clericus ſi in laicali habitu aliquam artem ſibi prohibitam exercuit, puta ipſam cyrugiam, & multi ſub eius cura obierunt, an irregularis eſſe dicatur. ibid. nu. 11.

clericus in minorib. conſtitutus, qui iurauit ſe facere accingi cingulo militari, antequam miſſam caneret, poſtea eccleſiam parochialem adeptus coactus eſt in presbyterum ordinari aſſignata per eum die ad miſſam celebrandam, facit ſe prius fieri militem, vt iurauerat, poſtea ſe ſacerdotalibus induit, & ipſam miſſam celebrat, an fieri potuerit. in. 4. vol. de ſponſa. c. commiſſum. nu. 3. 9

clerico ciuiliter iuſticiam petenti de laico non imputatur, ſi iudex ſecularis in illum ſanguinis vindictam exerceat. in. v. vol. de homici. c. poſtulaſti. nu. 1. 64

clerici nunquid in bello pugnantibus lanceas dare poſsint. in. v. volu. de homici. c. petitio nu. 1. 65

clericus deponendus eſt, qui duellum iniuit, ſi tamen inde mors, vel mẽbri truncatio non ſequatur, cum illo epiſcopus diſpenſare poteſt. in. v. vol. de cleri. pugnan. in duel. c. porrò. nu. 1. 66

clericus irregularis eſt, ſi pugil ab eo datus ipſius aduerſarium occidit, nec excuſat conſuetudo, poteſt tamen cum eo circa habendum beneficium diſpenſari. in. v. volumine. de cleri. pugnan. in duel. c. Henricus. nu. 1. 66

clericus in ſacris ſtuprans mulierem fuſtigari debet. in. v. vol. de adul. c. peruenit. nume. 3. 68

clericus ſigillũ principis falſans, deponitur, & ei character imprimitur, & in exilium mittitur. in. v. volumine. de cri. fal. c. ad audientiam. numero 1. 78

clerico falſanti principis ſigillum in loco patenti character imprimitur. puta in manu, vel facie, & hoc in ipſius criminis odium, vt. ſalij terreantur, ibid. nu. 1. ver. quo impreſſo.

clericus, qui de crimine publico gloriatur, propter quod ſcandalum inde ſecutum eſt, ab officio & beneficio ſuſpenditur. in. v. vo. de exceſſi. præla. c. quam ſit. nu. 1. 95

clerici qui in habitu, & tonſura, & cœteris vt laici conſeruantur, in maleficiis deprehenſi ſe pro clericis non defendent. in. v. uol. de priuile. c. ex parte. 3. nu. 1. 109

clericus in magno crimine deprehenſus in monaſterium detruditur. in. v. vol. de pœn. c. tua diſcretionis. num. 1. 111

clericum qui percutit probabiliter hoc ignorans, excommunicatus nõ eſt, & huius rei dubium per iuramentum purgat, & ſi iurare non velit, habetur pro excommunicato. in. v. vol. de ſenten. exc. c. ſi vero. 2. nu. 1. 131

clericus, qui ſcienter & ſponte participat excommunicato à Papa in diuinis, maiori excommunicatus eſt, & per ipſum Papam abſoluendus.

dus.in v.vol.de ſen.exc.c.ſignificauit.nu.1. 134
Clericus,qui a prelato ſuo iii.monitus arma militaria non deponit,priuilegium clericale amittit.in v.uo.de ſen.excommu. c. in audientia. nu.1. 13
clericum ſuum incorrigibilem prelatus caſtigare debet. in v. volu. de ſen.excom.c.vt famæ.nu.3. 132
clericus ſi a ſtatu ſuo tertio monitus habitum & tonſuram non reaſſumit,priuilegium clericale perdit.in v.vo.de ſen.excom.c. contingit. nu.1. 132
clerico ſatisfaciens,quem læſit,propter hoc ab epiſcopo abſolui non poteſt, niſi in certis caſibus.in v.vol.de ſenten.excommu.c.quamuis nu.4. 149
clericus traditur curiæ ſeculari, quoniam ſeculari poteſtate præſente degradatur,cui etiam denunciatur,ut illum in ſuum forũ recipiat. in v.vol.de verb.ſig.c.nouimus.nu. 1. 158
clericus volens tranſire de minori ad maiorem religionem, an & quo modo ab epiſcopo cogi poſsit,& quid etiam hoc caſu fiet. in j.uolu. de renun.c.admonet.nu.1 1.cum plu.ſeq. 144
¶Coactio abſoluta excuſat a culpa,& a pena.in j.vo.de his quæ vi metu ve cauſ.fi.c.ſacris.nu.7. 292
coactio conditionalis quænam ſit,& quæ abſoluta.ibi.nu. 15.
coactio conditionalis proprie in metum cadit,quando propter inſtans uel futurum periculum aliquid ago,quod ſponte non agerem. uer. coactio.ibid.nu.15.
¶Coadiutor eſt,qui ad hoc datus ex cauſa iuris,uel iudicis auctoritate coadiuuat miniſtri,vel prædicantis officium. in tertio uol. de cleri. ægro.c.conſultationibus.uer.de primo dec.nu.3. 43
coadiutor cuius ætatis eſſe debeat.in iii.vol.de cle.ægro. c. conſultationibus.ver.ſed circa hoc.ibi.nu.3.
coadiutor an fœmina maſculo,vel maſculus fœminæ,uel fœmina fœminæ dari poſsit.ver.iii.quæritur.ibi.nu.5.
coadiutor cur fœminæ,puta abbatiſſæ,vel priorissæ dari poſsit,& quam obrem ſi principale cadat in fœmina,annexum etiam.ſ. coadiutoris officium dari non poſsit.nu.5.verſi.de primo.ver.ſeq.
coadiutor an religioſus dari poſsit.ibid.nu.5.
coadiutor an & quibus caſibus detur.verſi.quarto quæritur.ibidem.numero 6.
coadiutor per quem detur.ibi.nu.7.
coadiutoris officium quod ſit.ibi.nu.8.
coadiutoris poteſtas quæ ſit.ibid.nu.9.
coadiutor an beneficia conferre poterit.uer.ſed nunquid. ibidem. numero 9.
coadiutor ſi epiſcopus datus fuerit an pontificalia exercere poterit. ibi. nu.9.uer.ſed nunquid.
coadiutoris officium an illo mortuo expiret,cui datus. ibidem numero 10.
coadiutor an inuito detur.ibid.nu.11.
coadiutores an alimenta congrua,& moderata habere debeant de bonis dignitatis eccleſiæ,vel officii,cuius prælato, vel miniſtro ſit datus.ibi.nu.12.
coadiutores an plures vni,vel unus pluribus dari poſsint, in iii. vol. de cle.ægro.c.conſultationibus.ibi.nu.13.
¶Cognatio ſpiritualis quomodo diuidatur. in iiii.vol. de cog. ſpiri. in rub. 76
cognationis legalis duæ ſpecies exiſtunt.in iiii.uol.de cogna.lega. in rubri.nu.1. 59
¶Coitum ſufficit percipere ſenſu auditus,non autem uiſus, ſi tempus nocturnum fuerit,& aſſeres,ſeu cortina impediant, &c. in ii. vol.de teſti.c.preterea.ver.in gl.ult.nu.9. 139
¶Collatio per executorem facta ſi non valuit, vt quia beneficium alii debitum collatum erat,vel alia de cauſa,nunquid ſine nouo mandato iterum conferre poterit.in primo vol.de reſcrip.c. capitulum. numero 44. 43
¶Collectio quid ſit & quid ſimilitudo,in j.vol.de ſum.tri.c.damnamus. nu.13 10
collectores qui eccleſias grauant,illo officio priuabuntur.in iii.vol. de cenſi.c.ea quæ.nu.1. 208
¶Collega qui paris eſt poteſtatis.in primo vol.de reſcri.c. capitulum. nu.22. 42
¶Collegii ſigna in præiudicium prælati ſubditi ſingulares erigere non poſſunt.in v.uol.de exceſſi.præla.c.dilecta.nu.1. 95
collegium cauſa religionis,vel pietatis factum quomodo licitum eſſe dicatur,& alia multa de collegiis.in v.vo.de exceſsi.præla. c.dilecta. ver.illud autem.cum plu.ſeq.nu.6. 95
¶Colonus,qui precariam poſſeſsionem tantum habet,interdictum unde vi intentat.in primo vol.de poſtu.prælato.c. bonæ memoriæ. numero 28. 72
colonus ſi promiſit villam incorruptam reddere,ſaluo quod de vi,& vetuſtate non teneretur,ſi ſeruus coloni illam incendat,non fortuito colonus tenetur,cum vis ipſius coloni vel ſui domeſtici excepta non intelligatur.in ii.vo.de iur.iur.c.petitio.nu.6. 199
colonus fundi partiarius nunquid partem arborum uel ipſorum fructuum habere debeat.in iii.volu.de deci.c.tua nobis. ver. fructuum. nu.5. 144
¶Columbæ ſeptem proprietas attribuuntur ex quibus ſeptem eliciuntur dona & quæ vnaquæque earum ſit.in j.uol.de ſacra vnctio. c. cũ veniſſent. nu.37. 171
¶Comam nutrire mulieris eſt in ſui velamen, & in ſubiectionis ſignum.in iii.uol.de vi.& ho.clerico.nu.1. 6
¶Commodatarius quo caſu caſum fortuitum præſtet,an etiam date ſit. in iii.vo.de commoda.c.cum gratiam nu.17. 76
commodatarium an quiſpiam de fortuitis caſibus teneatur.ibidem numero 18.
commodatarius moroſus an de interitu teneatur, & an ſufficiat generalis renunciatio caſuum,vel ſpecialis expreſsio requiratur.ibid. numero 20.
¶Compaternitas contracta per baptiſmum,vel confirmationẽ in fronte habet ſequens matrimonium dirimere.in ii.vol. de ſen.& re iudi. c.conſanguinei.nu.1. 230
¶Compenſatio non fit ſpeciei,uel corporis ad quantitatem.in ii.uo. de iur.iur.c.ad noſtram.nu.8. 185
compenſatio eſt debiti & crediti,hinc inde facta contributio.in iii. vo. de depo.c.bona fide.nu.10. 79
¶Compilatio gloſarum genitricis,& genitæ nomen quærens nouella nuncupatur,in proœ.j.volu.1.ver.nouella.
compilationum antiquarum notatores qui fuerint.ibi.nu.9.
compilationem poſt decret.multa alia a curia emanauerunt. ibidem nu.16.
¶Compoſitionem ſuper iure primatiæ uniuerſalis,cuius intereſt,poterit impedire.in primo uolumine.de o.ma.o. & obe. c. humilis.numero 2. 270
¶Compromiſſarii ad eligendum ſi in totum ab illo tractatu recedant, vel elegerint Titium,qui non conſentiat,uel conſentiat & renunciet & compromiſſum erat tale,quod compromiſſarii habebãt Titium eligere,in quo ad reuocationem res integra dicetur. in primo vol. de electio.c.in cauſis.nu.38.ver ſed quid. 103
compromiſſariorũm ad eligendum ſi unus excommunicatus fuerit ,an communis ipſorum electio ualeat.ibi.nu.42.
compromiſſariis ex ſeptem ſi tres quartum eligant,& ille conſentiat, ſit idoneus,ipſa electio confirmatur,in primo uo.de electio.c.cum in iure.nu.1. 106
compromiſſarius quartus a tribus electus ſi cum quinto & ſexto ſeptimum elegiſſet,& ille conſentiat,an etiam ipſe reſilire poterit,& ſuæ electioni conſentire.ibi nu.21.
compromiſſarius,qui uoluit eligere ſecundum deum, ſed ſecundum conſcientiam qui fuerit.in ii.uol.de appellatio. c. conſtitutus.numero 4. 266
compromiſſarii quibus in caſibus duo eſſe poſsint, & an in ipſis ſcrutinium fieri poſsit,vbi etiam,quid ſi niſi duo digni de collegio inueniantur.ibi.nu. 5.
compromittentes electum a compromiſſario recipere tenentur, dummodo idoneus exiſtat.in primo uolumi.de electio. cap.cauſam. numero 2. 79
compromittentes in electum a compromiſſariis, ſi dignus ſit, refutare non poteſt,niſi contra compromiſſi formam eum electum apparentem in primo uol.de electio.c.cum dilecti.nu.1. 105
¶Compromiſſum finitum eſt alterius compromittentium morte. in j. uo.de arb.c.ex parte.nu.1. 313
compromiſſum factum in Seium non ualet,vt pronunciet, quod Titio placuerit,ſed bene valet,quod Titii arbitratu pronunciet. in primo vo.de arb.c.cum a nobis.ver.ſic nec ualet.nu.8. 315
compromiſſum ſi in aliquem factum fuerit, quod poſsit procedere iudiciario ordine ſeruato,uel etiam non ſeruato; quid iuris, vbi etiam quid ſi proceſsit partim iuris ordine ſeruato,& partim non. in ii. volu.de iur.iuran.c.Quintauallis.nu 8. 191
¶Communicare ſcienter excommunicato in caſibus non permiſsis, an ſit mortale peccatum.in primo uo.de his quæ ui.me. ve cau. ſi.c. ſacris.nu.10. 29
communicare an ſit cogendus ſuſpectus,qui in anno non communicet. in v.uol.de pœni.& remiſsio. c. omnis.nu.20. 12
¶Concilium prouinciale archiepiſcopus ſine primate facit,& primas quandoque ſine archiepiſcopo.in iii.uolu. de præben. c.graue.uer. concilium.nu. 5. 37
concilium Lateranenſe de beneficiis ultra ſex menſes vacantibus ad epiſcopatus non extenditur.in iii.uolu. de conceſsio. præ.c. dilectus. nu.1. 58
concilia ad prouincialia uocari debent cathedralium eccleſiarum capitula.in iii. uo.de his quæ fiunt a præla.capitu.& ſi membra.numero 1. 66
¶Conditionalis culpam attenuat,ſed non liberat a pœna. in j.uolu. de his quæ ui.me.ve cauſ.ſi.c.ſacri. nu.7. 292
¶Conductores vectigalium ſiſci etiam uolentes non admittuntur ad munera municipalia ſubeunda.in ii.uol.de fo.compe.c. ſi diligenti.& ideo conductores. nu.5. 22

¶Confeſsio

Index.

¶Confeſſio in criminibus non nocet, niſi quis perſeueret.in j.vol. de re ſcri.c.olim.nu.8. 37

Confeſſio procuratoris eligentium electo non nocet. in j.vol. de elect. c.dudum eccleſia.nu.11. 127

Confeſſione confiteri bona conſcientia quæ indubitáter noui, vel quę firmiter credo, ita bene poſſum, ſicut ea quę vidi, vt Chriſtum cruci fixum, vel Conſtantinum Imperatorem &c.in 2.vol.de iura. cal. ca. cum in cauſa.nu 3. 50

Confeſſione facta omiſſa exceptione dilatoria non valet.in 3. volu.de dila.c.expoſuit.nu.13. 53

Confeſſione confitenti proprium crimen non creditur contra eos, quos dicit fuiſſe ipſius criminis ſuggeſtores.in 2.vol.de confeſſ.c. cū monaſterium.nu.1. 108

Confeſſio per errorem facta non nocet, ſi ante finitum negocium de errore doceatur.in 2.vol.de confeſ.c.ex parte.nu .1. 109

Confeſſiones, quæ fiunt ante litem conteſta.quomodo locum habeant. ibi.nu.3. 109

Confeſſio furioſi non nocet, cum nullum negocium contrahere poſſit.ibi.nu.8. ver.maior, & Compoſ.

¶Confirmatio an impediatur, ſi ante electionis tēpus eccleſias dimiſiſſet.in j.vol.de ele. c.dudum eccleſia.nu .12. 127

Confirmationem non facit priuilegiorum innouatio.in 2.vol.de confirma.vti.c.cum dilecta.nu.1. 294

Confirmatio non valet, quam religioſus a Papa impetrauit ſuper adminiſtratione, vel prioratu, ſi in ea ſe regularem tacuit, ſi vero hoc expreſſerit, reſcriptum falſum cenſetur, quoniam hoc Papa facere nō conſueuit.in 2.vol.de confir.vti.c.ad noſtram. nu. 1. 295

Confirmationibus, ex certa ſcientia, verbum ſicut, cauſatiue ponitur, nec nocet, q̄ confirmationis verbum confirmati tenorem præcedat, in 2.vol.de confirm.vti.c.venerabilis.nu. 1. 296

Confirmatione in forma cōmuni diœceſani ius non lęditur, vel collatio eccleſię facta alteri eccleſię per legatum in forma cōmuni per Papam confirmata ius diœceſani non lędit.in 2.vol.de confir.vti.c. tua nobis.nu. 1. 296

Confirmatio facta de excommunicato an, & quomodo teneat. in iii. vol.de con.præb.c.poſt electionem.nu.5. 54

Confirmatus in epiſcopum non eſt epiſcopus, niſi conſecratus fuerit, confirmatus vero in Archidiaconum, verus archidiaconus eſt, in 3. vol.de pręb.c. de multa.nu.18. 36

Confirmatus in epiſcopum, qui diſpenſationē habet, quod vſque ad quinquennium non teneatur conſecrari, an interim ipſius beneficia vacēt, vbi etiam, quid ſi infirmitate impediatur, vel alias ſine ſua culpa.ibi.nu.18.ver.de confirmato.

Confirmato non imputatur, cum eo prohibente pro ipſius confirmatione pecunia data fuerit.in v.volumine.de ſimo.capit. ſi tuis. numero 1. 32

Confirmatus ſi quis fuerit, & habuerit prælaturam in pace, ſed forſan eam per deſidiam amiſit, quid iuris, & quid ſi alius, qui medio tempore poſſidet, per eum, ad quem ſpectat, reſtitutus fuerit.in j.vol. de arb.c.ex parte.nu.8.11. 303

¶Confirmator ouid quid magis excedat, quam eligens, cum ante confirmationem adminiſtrare non poſsit.in j.vol.de elect.c.nihil. numero 25. 120

¶Coniugatus ad ordines, adminiſtrationes, vel beneficium non promouetur, niſi caſtitatem promittat.in 3.uol.de cle . coniuga. cap.ſane, ver.ſane.nu.1. 7

¶Coniuges ſe abiurare non poſſunt.in 2.volumi.de iur. iur. c. tua nos. 2.nu.1. 193

Coniuges religionem profitendo ab inuicem diuertere poſſunt, ſed alter ſe abiurare non poſſunt.in 3.volu.de regula.capitul.veniens. nume.1. 155

Coniux, quæ continentium iurauit, coniugi debitum reddere tenetur licet ad tempus voto conſenſerit.in iii.vol.de conuerſio.coniu.c. rariſſimus.nu. 1. 162

Coniugum altero ſi altero ignorante religionem profiteatur, & propter hoc de monaſterio eiicitur, illo mortuo ad monaſterium redire non cogitur.in 3.volu.de conuerſio.coniuga.capitulo placet. nume.1. 162

Coniugem ſi maritus non repetat, quę religionem profiteatur, quid iuris.ibi.nu.2. 163

Coniugum alter ſi continentia viuat, nunquid cogetur intrare religionem, ſi vxor de fornicatione caripiat.ibi.nu.2.ver. quid ſi.

Coniugum aliquis, ſi ignorante vel inuita vxore ſe fecerit ad ſacros ordines promoueri, nunquid poſt vxoris mortem continere cogatur. ibi.nu.4.

Coniuges ſi ſe adinuicem abſoluerint, continentiam promittendo & religionem intrando, alter alterum repetere poterit.in 3.vol. de conuer.con.c.dudum.nu.1. 165

Coniuges ſi ante matrimonium contractum vouerint, poſtea conſumato matrimonio alter monaſterium ingredi velit, nunquid ſine alterius licentia hoc facere poterit.ibi.nu.7.

Coniugum duorum ſi vnus ad fidem conuerſus fuerit altero in infidelitate remanente, liberi infantes conuerſo adiudicentur, doli vero capaces ſuo iudicio relinquantur.in iii.uol.de conuer. infideli. c. ex literis.nu.7.uer. ſi quis duorum. 167

¶Coniugium ſpirituale per mutuum conſenſum ante confirmationē contrahitur.in 2.vol.vt lit.non conteſta.c.quoniam.nu.13.ver. confirmata. 42

Coniugium probatur per nominationem, cohabitationem, & famā, maxime ſi dotalia inſtrumenta appareant.in 2. volu.de pręſump. c. illud.nu.1. 179

¶Connexum in vno quod ſtatuitur, ad alterum connexum extenditur. in j vol.de conſti.c.tranſlato.nu. 1. 12

¶Conſpiratio proprie eſt confęderatio facta in pręiudicium perſonę alicuius, vel dignitatis ipſius.in 2.vol.de iur.iur.capitulo petitio. nume.4. 199

¶Conſtitutiones quomodo ligent, & valeant.in 1.vol.de conſti. in rub. nu.9.cum plu ſeq. 11

Conſtitutiones ab omnibus ſunt ſeruandæ.in 1.vol.de conſti.c.canonū nu.1. 11

Conſtitutio futura reſpicit, non autem pręterita.de cōſti.c. cognoſcentes.nu.1. 12

Conſtitutio certum quid prohibens, omnia, quę ex illo ſequūtur, prohibet.in primo volumine, de conſti. capitulo nam concupiſcentiam. nu.1. 13

Conſtitutiones decretorum ſingulariū opinionibus ſunt præferendę, in 1.vol.de conſti.ne innitaris.nu. 1. 13

Conſtitutio capituli, quæ non eſt omnibus communis, & per quam tollitur antiqua conſuetudo, non valet.in primo vol. de conſti. c. cum omnes.nu.1. 13

Conſtitutio, quæ fit maiori parte.c.valet in his, quę non ex neceſsitate fiunt, vbi tamen vertatur vtilitas eccleſię.ibi. nu. 18. 14

Conſtitutionem ad vtilitatem cōmunem maior pars facere poteſt, niſi ſit conſuetudo contraria, quæ priuatam teneatur.nume.18.ver. item dixit.

Conſtitutio laici ſuper rebus eccleſiaſticis facta non tenet.in primo volu. de conſti.c.quę in eccleſiarum.nu.14. 14

Conſtitutionem, ſeu ſtatutum facientes in eccleſiarum pręiudicium, ſunt excommunicati, niſi infra duos menſes deleri fecerint.ibid. nume.9.

Conſtitutio futura non aūt præterita reſpicit, niſi de præteritis caueatur.in j.vol.de conſti. c.quam. nu.1. 20

Conſtitutio epiſcopi ſi prohibeat, alienationem fieri ſine ſui licentia, an ſi in ſcitu ſuo fiat, conſenſiſſe videatur, & licentiam dediſſe. in 2.vol. de preſum.c.nonne.nu.1. 178

Conſtitutio nunquid in foro animæ ſeruanda ſit, ſi imperator, vel alius princeps ſine cauſa contra ius naturale conſtitutionē faciat, puta, q̄ rerum dominia ſine cauſa de vno in alium transferantur.in 3. vol. de immu.eccleſiæ.c.quia plerique.nu.4.ver. quid ſi imperator. 239

Conſtitutio concilii Turonenſis puniens religioſos audientes leges, vel phyſicam eſt canon latæ ſententiæ, & in illam incidentes debent per locorum ordinarios publicari, & extenditur ad habentes dignitates, vel perſonatus & etiam ad presbyteros.in 3.vol.ne cle.vel mona.c.ſuper ſpecula.nu.1. 243

Conſtitutio legati ſe ſoluenda tertia mortuariorum epiſcopo.de his mortuariis intelligi debet, de quibus de iure debeat.in v.vol. de verb. ſig. c.ex parte.nu.1. 154

¶Conſuetudo ſi ſit, quod liceat mihi de fundo tuo lapidicinas tollere, tibi de certo precio ſatisfaciendo, & ubi ſint lapides neceſſarii, illos te inuito tollere non poſſum, alias ſic.in 1.uolu.de conſu.c. cum omnes.nu.29. 14

Conſuetudinum obſtantia quandoq; per reſcriptum tolluntur.in 1.volu.de conſu.in rub.nu.3. 54

Conſuetudini loci an extraneus aſtringatur, vbi contraxerit, vel obligetur.ibi.nu.8.

Conſuetudo valet, ſecundum quā ſine ſolemnitate legali rerum omnia & ipſarum poſſeſſio ad eccleſiam transferuntur.in j.vol.de conſue.c.ex literis.nu, 1. 55

Conſuetudo non valet, vt in cauſis eccleſiaſticis dictum populi pro ſententia teneatur.in primo volu.de conſue.c.ad noſtram. nu. 1. 56

Conſuetudo valet, quod domini prædiorum non conductores annorum onera ſubeant.ibi.nu.7.in gl.3. 56

Conſuetudinis prætextu presbyteri in fronte criſmare non poſſunt.in j. vol.de con.c.quanto.nu.2. 56

Conſuetudo non valet, per quam interdicti ſententia violatur.in 1.vol. de conſue.c.cum inter.nu.1. 56

Conſuetudo vicinarum ſimiliū dignitatum attenditur in attribuēndis officiis nouę dignitati, quę ſi diuerſa fuerit, rationabilior ſeruabitur, & alteri non præiudicans, in primo volu. de conſu. cap.cum olim. nu.1. 57

Conſuetudo non valet, per quam prælatus ſine ſuperioris ſui licentia prælaturam ſuam dimittere poteſt.in primo vol.de con.c. cum venerabilis.

nerabilis.nu.1. 57
Conſuetudine induci poteſt,quod vna eccleſia de alterius collegio prælatum eligere teneatur.in 3. vol.de conſue.c.cum dilectus.nu.1. 57
Conſuetudo interpretatur,corrigit,immutat, abrogat, & præſumptio non inducit.ibi.nu.2. 57
Conſuetudinis quatuor ſpecies eſſe dicuntur.ſ.generaliſsima,generalis ſpecialiſsima & ſpecialis.ibi.nu. 7.
Conſuetudo ſi non ſit ſpecialiter contra aliquam eccleſiam, ſed generaliter contra eccleſias,& alios,an ſufficiat contra omnes.x.annorũ præſcriptio,& alia multa de conſuetudinis materia.ibi.nu. 13. verſi. dixit hic Ian. 18
Conſuetudo laicorum ſecundum Hoſt.clericos non aſtringit. ibi.nu.1. ver.alii contra.
Conſuetudines,vel conſtitutiones eccleſię capitulum ſine epiſcopo mutare non poteſt.in 3.vol.de conſue.c.cum conſuetudinis. nu.1. 58
Conſuetudo non valet,per quam quis ad peccandum inducitur, vel ꝑpria bona diſsipandum.in primo vol.ca.ex parte. nu.1. 58
Conſuetudo iuri diuino non derogat, cuius tranſgreſsio peccatum inducit,nec poſitiuo, niſi rationabilis, & præſcripta fuerit. in primo volu.de conſue.c.cum tanto.nu. 1. 59
Conſuetudo longeua an iuri naturali deroget. item etiam an deroget ipſi iuri poſitiuo.ibi.nu.2.
Conſuetudinis multa exempla,an.ſ.in multis caſibus valeat.ibid.nu. 3.
Conſuetudo an valeat, ꝙ debitorem ſuum, vel eius fideiuſſorem quis auctoritate propria liceat pignorare poſsit.ibi.nu.4.
Conſuetudo longeua dicitur licet præſcripta non ſit. ibi. nu. 15.
Conſuetudo an nulla præferatur,& ea nulla cauſa proceſſit.ibi.nu 26.
Conſuetudo contra eccleſię libertatem non valet. ibid.nu.28. ver. nec non valet.
Conſuetudinem ſi poſt præſcriptam ſemel,vel bis in contrarium faciam,an interrupta ſit.ibi.nu.50.
Conſuetudo reſultat ex vſibus & moribus populi, qui poſſunt eſſe in iudicio,& extra,& quod etiam ſine iudiciario actu conſuetudo inducatur.ibi.nu.35.
Conſuetudo generalis legem ſcriptam vincit.ver.quod generalis conſuetudo.nu.42.uer ꝙ generalis. 61
conſuetudo an iure poſitiuo prę iudicet.in 1.volu. de conſue.c.cum tanto.ver.quod conſuetudo. 61
conſuetudo valet,ſi lex rigorem contineat, & conſuetudo contraria æquitatem.ibi.nu.12.ver.alii dicunt.
conſuetudo rationabilis legem tollit.ibi.nu.43.ver.ſic opponitur.
conſuetudo eſt ius quoddam moribus inſtitutum.ibi.nu.12. 62
conſuetudinis & legis cauſa eſt quadruplex .ſ.formalis,materialis, efficiens,& finalis.ibid.nu.13.ver. de primo ſciendum eſt.
conſuetudo a lege & canone in quo differant.ibi nu.14. 63
conſuetudo & ius ſcriptum in quo conueniant: in quo differant.in 1.volu.de con.c.cum tanto.nu. 13. 62
conſuetudo in quo a ſtatuto differat,& in quo conueniat. ibi.nu.15.63
conſuetudinis prætextu non poteſt exigi prandium a canonico de nouo recepto.in v.vol.de ſymo.c.Iacobus.nu.1. ver. Iacobus. 35
conſuetudo non excuſat,vbi clerici a clericis aliquid exigunt, quod ad ventris repletionem,vel petentium vilitatem ſpectat.ibi.nu.4. 56
conſuetudo quod differat ab vſu,ſtilo, vel præſcriptione. in 1. volu. de conſue.c.cum tanto.ver.de quarto nu. 16. 63
conſuetudinis diuiſio multiplex.ibi.nu.19.
conſuetudo quomodo reducatur.ibi.nu 20.
conſuetudo an per erroneum conſenſum inducatur.ibi.nu.27 64
conſuetudo an per conſcium coactum inducatur.ibi.nu.28.
conſuetudo an per non vſum inducatur.in 1.vol.de conſue.c.cum tanto.ver.quarto quæro.nu.29. 65
conſuetudinẽ ad inducendã an actus iudiciarius requiratur. ibi.nu.30
conſuetudinem an iudex inducere poſsit contra legem plures iudicando.in 1.vol de conſue.c.cum tanto. ver.ſexto quæritur. nu. 31. 65
conſuetudo an ſine conditione induci poſsit.ibi.nu. 33.
conſuetudo an quo ad hoc inducatur,vt tali actu utentes, uti in uiri & deinceps teneantur.in 1.volu.de conſue.c.cum tanto.ver. ſed quæratur.ibi.nu.33.
conſuetudine ſi quandoque pronunciatum ſit,quandoque autem econtra,an ex ſententiis latis pro conſuetudine conſuetudo inducatur.in 1.uol.de conſue.c.cum tanto nu.35.uer. octauo quæro. 65
conſuetudo an ex arbitratorum ſententiis inducatur.in 1.uol.de conſue.c.cum tanto.ver.nono quæro.nu.35. 65
conſuetudo an inducatur per ſententias latas inter non ſubditos.in 1.volu.de conſue.c.cum tanto.ver.decimo quæro. nu. 36. 65
conſuetudine quare temporis diuturnitas requiratur,cum non requiratur in lege.in 1.volu. de conſue.c.cum tanto, ver. & hic quæro de quatuor.nu.37. 65
conſuetudinis diuturnitas quanti temporis requiratur.in 1.uol.de conſue.c.cum tanto.ver.ſecundo quæritur.nu.38. 65
conſuetudinis tempus x uel xx.annorum quando currere incipiat, in 1.uo..de conſue.c.cum tanto nu 39. 65
conſuetudine diuturna x.annorum an induci poſsit,ut nulla conſuetudo in loco inducatur, niſi diuturnitate.xl.anno.in 1.uol. de conſue. c.cum tanto.nu.40.uer.quarto quæritur. 65
Conſuetudo qualiter in iudicio proponatur.in 1.uol.de conſue.c. cum tanto.uer.circa quartum.nu.42. 75
conſuetudinem an agens in libello de neceſsitate allegare habeat. in 1. uol.de conſue.c.cum tanto.ver.ſed quæro.nu. 47. 66
conſuetudo qualiter probetur.in 1.uol.de conſue.c.cum tanto. verſic. circa quintum.nu.46. 65
conſuetudo per duos teſtes probatur ſufficienter,& quomodo ipſi teſtes producantur,& quid etiam deponere habeant.in 1. vol. de conſue.c.cum tanto.ver.examinemus.nu.49. 65
conſuetudinem ad probandam quomodo teſtes producantur. in 1.uolu.de conſue.c.cum tanto.uer.ſed examinemus. nu. 49. 65
conſuetudine ſuper ſi teſtes dixerunt ſiue per productionem, ſiue per informationem de conſue.deponentes quid ſit.in 1.uol. de con. c.cum tanto.uer.ſed quæro.nu. 56. 66
conſuetudo an probata ſit,ſi ipſe iudex de tempore quæret, & teſtes dicent,quod iam.x.anos elapſis viderunt.in 1.vol.de conſue.c.cum tanto.uer.quæret ultra.ibi.nu.5.
conſuetudo an impedita ſit,ſi conſtat,quod maior populi pars conſenſerit,maiorem natu hęreditatem deferre,ſed in attellationibus reperitur aliquis contrarium feciſſe,& ex hoc hęreditatem diuiſiſſe.in 1. uol.de conſue.c.cum tanto.uer.ſed quæro.nu. 51. 66
Conſuetudo in iudicio propoſita,& per iudicem ſententiã probata qualiter terminetur.ibid.nu.53.uer.circa ſextum.
Conſuetudine agens hoc expreſſo,ſi non probat conſuetudinem ,probat tamen ſtatutum,an obtinere debeat,& econuerſo.cum ex ſtatuto agens ipſam conſuetudinem probat.ibi.nu.54.uer.ſed circa hoc.
conſuetudinis effectus quis ſit.in 1.uolu.de conſue.c.cum tanto.uer. circa ſeptimum.nu.55. 66
conſuetudine loci ubi contraxit,vel deliquit,an extraneus ligetur. in 1. uol.de conſue.c.cum tanto.uer cir.octauum nu.58. 66
conſuetudo an lex ſequenda ſit,ſi in aliquo non determinato lege, neque conſuetudine ſimile legis & ſimile conſuetudinis inueniatur.in 1 uol.de conſue.c.cum tanto.uer.quartum legiſſe.nu. 60. 66
conſuetudo non valet,per quam collegium ad alterius uoluntatem ſibi prælatum eligere debet.in primo uol.de elect.c.cum terra.uer. cũ terra.nu.1. 81
Conſuetudo non valet,per quam eligendi libertas reſeruata electione in totum tollitur,& in hoc plus poteſt princeps,quod ipſa conſuetudo.in 1.uol.de elec.c.cum terra.uer.ſed bene valet.nu 4. uer.
conſuetudinis uerbum ſimpliciter prolatum de pręſcripta intelligitur. in 1.uol.de elec.c.cum inter.uer pręſcripta.nu.6. 123
Conſuetudo ubi eſt iuri contraria, vel ipſis eccleſiis oneroſa extendenda non eſt.in 1.uol.de offi.ar. c.dilecto.ver.no.hic.nu.29. 192
Conſuetudo ſi eſſet,quod poſterior priori, uel minor maiori pręferatur,niſi dignitatis,uel officii ratione accideret irrationabilis eſt. in 3. uol de ma.& obe.c.cum certum.uer.dicit tamen Hoſt.nu.3 204
conſuetudo generalis ſi eſſet,quod commorantes Pariſius cogerentur in ciuilibus,& in quolibet munere, ad clericos tamen ſcholares non extenderetur.in 2.volu de foro competen. c. quod clericus. uer. unde & ſi conſuetudo.nu. 4. 68
Conſuetudo an valet,ꝙ neceſſario ad probationem teſtes tres requirãtur.in 2.uol.de proba.c.ſicut.uer.Hoſt.nu.4. 3
Conſuetudo eſt in Anglia,quod poſt.xl.dies excommunicatus per curiam regiam ad iudicis excommunicantis requiſitionem capiatur, & teneatur, donec ſatisfecerit,uel ſatiſdet iudici de parendo, etiam ſi ad curiam appellauerit.in 2.uol.de appel.c.cum teneamur. nu. 2. uer.unde dicit Hoſt. 255
Conſuetudine Anglicana qua forma ad ſedem apoſtolicam appelletur in 2.uol. de appel.c.cum teneamur.nu.3. 82
conſuetudo loci ſi habuerit,quod coniugati etiam non beneficiati habitum,& tonſuram deferant,nunquid illius conſuetudinis prætextu aliquis ad id compelli poſsit.in 3.uolu.de elc.coniu.c. Ioannes. uer. tertio quęro.nu.18. 14
conſuetudo an aliquo temporis vſu firmari poſsit,quod non valeat factum a maiori parte capituli,niſi totum capitulum conſenſerit.in 3. uol.de his,quę ſi a ma.par.capi.c.cũ in cunctis.uer.quærebat.n.6. 66
conſuetudini recurri debet,& ſtandũ eſt,qñ aliquid eſt obſcurũ, vel id ꝙ quęritur ius eſt aduerſum.in 3.uol.de ſep. c. certificari.nu.5. 127
Conſuetudine quicquid dicitur in c.certificari de ſep.an retineatur ſolum ad alteram de quotis expreſſis,an uero etiam procedat in maioribus quotis.puta,quod tres partes habeat parochialis eccleſia, uel minores.in 3 uol.de ſep.c.certificari.nu.5.uer.4.quęro. 127
Conſuetudo an ualeat,quod pro ſepultura nihil detur.in 3. uol .de ſep. c.certificari.nu. 5.uer.v.quæro. 129
¶Contractibus in innominatis,qui vtriuſque gratia contrahunt,pęnitere non licet,etiam ſi non ſit præiudicium & etiam re integra.in 3.uo. de elc.c.noſti.uer quęrit etiam.nu.7. 79
Contractum an teſtibus probare ſufficiat,& quomodo.in v. uo. de priuile.c.cum olim.uer.in contractibus.nu.11. 163
Contrahentium neuter pœnam mutuam promiſſam exigere poteſt cũ

vterque

vterque contra contractum veniat,in v.volumi.de pœn.c.conſtitutus.nu.1. 121
¶Contrariorum non eſt eadem diſciplina, quia poteſt prodeſſe, qui obeſſe non poteſt.in primo volumine.de offi.delega.c.ſtuduiſti. numero 3. 239
¶Contraria quomodo ſoluantur, in procemio primi voluminis. numero.14. 6
¶Contumacia ſi eccleſia,vel prælatus particeps fuerit, ipſe prælatus cõdemnatur,& etiam fit executio contra ipſum.in ii.vol.vt li.non conteſt.c.ad hoc.ver.q ſi eccleſia.nu.9. 37
¶Contumacem contra ad excõmunicationem non proceditur, quando alia remedia extant.in ſecundo volu.vt li.non conteſta.c. nuz.numero 3. 48
contumax condẽnatur in expenſis factis a tẽpore citationis omiſſę.in ii. vol.de do.& contu.c.cum dilecti.nu.1. 94
contumax in expenſis condemnatur,& q nihil refert,an citatus non veniat,vel minus ſufficienter.in ii.vol.de appel.c.Nicolao.ver.q contumax.nu.3. 285
contumax ſi ſemel aliquis fuerit,nec inueniatur factũ notoriũ, ſed purgationi locus ſit,nunquid iterum ad purgationẽ citabitur, in iii. vol. de coha.cle e.veſtra nu.19. 12
¶Conditori canonum, & vicario creatoris omnis creatura ſubiecta eſt. in j.vol.de conſti.c.canonum ſtatuta.nu.16. 11
conuentionis cauſa finita ſi impetraui, nunquid contra meũ reſcriptũ excipi poterit,q conditione pendente impetrauerim ſi nunc vtar illo.in j.vol.de reſcri.c.paſtoralis.nu.22. 28
conueniar ſi ſuper maleficio,vel contractu,& confitear, ſed iudicẽ declino,dicens,me in alia diœceſi deliquiſſe,vel cõtraxiſſe, quis iudex cognoſcere debeat.in primo volumine.de reſcriptis. c. ſuper literis. numero 40. 33
conueniri non poteſt quis ſuper eodẽ maleficio coram diuerſis iudicibus.ibid.nu.42.
conueniri in curia non poſſunt hi,qui pro cauſis aliis neceſſariis,ad curiã vocantur,& etiam multi alij,qui ius reuocandi domũ habent,licet conueniri poſſint in propria domo.in ii.vol.de fo.compe.c.licet. ver.item no.nu.13. 29
conuentus ſuper iniuria clerici ſuper adulterio appellare poteſt, niſi notorius fuerit.in ſecundo volumine, de appellationib. c.peruenit. numero 1. 254
¶Copulæ carnalis adminicula dicũtur, viſus,tactus,riſus,iocus,nunciorum miſſio,& iacoalium,cohabitatio,amplexus oſculum,& ſimilia. in ii.vol.de teſti.c.præterea.nu.4. 219
copula carnalis per violentam præſumptionẽ probatur.in ii.vol.de præſump.c.literis.nu.1. 180
¶Corona clerici inuenta fuit a Nazareis,qui ſeruato crine caput radebant ad connexiã probandam, & capillos in ignem ſacrificii ponebant,vel originem habuit a Petro in memoriam dominicæ paſſionis,& in figuram ſpineæ coronæ.in tertio vol.de vi.& hone.c.clerici.2.nu.15. 6
¶Credere implicite quid ſit,& quid explicite.in j.vol.de ſum.Trin in rubri.nu.24. 8
¶Creditor ſi impetrauerit a principe pignoris dominiũ, ſi poſtea vſuras receperit, iuri dominii renunciauit.in j.vol.de conſti.c.cum acceſſiſſent.ver.in gl.pe.nu.12. 35
creditor auctoritate ſua pignus occupans a credito cadit.in ii.vol.de iureiu.c.ad noſtram.nu.6. 185
creditor ſi manumiſerit ancillam pignoratam, cui creditori ſatisfactũ fuerit, libera eſt,nec licebit debitori dicere,q in creditoris fraudem manumiſſerit.in iii.volu.de donatio.c.inter dilectos.ver.in v.glo.numero 8. 101
creditor ſi de fructibus pignoris ſortem receperit, deductis expenſis pignus debitori reſtituere tenetur.in quinto vol.de vſu.cap.plures. numero 1. 72
¶Crimine alicuius per denunciationem probato prælatus non priuabit,vel ſuſpendet cum officio,vel beneficio; ſed ſolum coget pœnitere,niſi in caſibus de homicid.& inquiſitionis. in ſecundo volumine de iureiurando.cap.quemadmodum. verſicu. quod probato. numero 10. 144
crimen vbi notoriũ fuerit,de facili quis grauari non põt,niſi iudex modum exceſſerit.in ii.vol.de ap.c.conſuluit.1.nu.1. 254
crimen ſi per inquiſitionẽ probatũ,& poſt pœnitentiã, ordinis executionẽ impediat,vel beneficii retentionẽ,punitur delinquens ſicut in accuſationis iudicio,alias pœna arbitraria erit.itẽ contra non infamatũ ſuper criminũ veritate inquiri non debet, etiã ſi libellus infamatorius in occulto porrigatur.Nec ſuper principaliter creditur teſti,qui iuratus deponit,ſe illius,contra quẽ inquiritur, inimicũ. Nec punitur quis de crie,de quo non conſtat,niſi per famã, & ipſorũ teſtiũ credulitatem indicitur tamen illi purgatio,nec etiam paucorum dicta infamant.in v.vol.de ac.c.inquiſitionis.nu.1. 32
crioſus toleratus cur a iudicio nõ repellat,ſed a teſtimonio.in v.vol. de cle.excom.mi.c.ſi celebrat. ver.quærebat.nu.4. 88
criminoſi non a iure poſitiuo, ſed a Deo priuati ſunt ſacramentis, & qua forma abſolutionis debeant abſolui,& quomodo cum eis & per quos diſpenſari poſſit,& alia multa de iſta materia.ver.ego te abſoluo.& uer.ſecundum Pet.ibid.nu.5.
criſmare ſi Papa epiſcopum prohibeat, poſtea criſmando caracterem non confert, in primo volumine.de conſuetudine. cap. quanto. numero 10. 56
criſmate,vel eccleſiarum inueſtitura nihil exigi debet, de conſuetudo, uel nominis uariatio non excuſat.in v.uol.de ſimo.c.in tantum. numero 33. 33
Chriſti ad corpus fugiens,quod defert ſacerdos, nunquid immunitate gaudeat.in iii.uol.de cele.miſ.c.ſane.nu.4. 213
culpa lata leuis,& culpa leuiſſima quæ dicantur.in iii.volu. de cõmo.c. cum gratiam.nu.2.cum ſeq. 75
culpa eſſe poteſt in negligendo,in abutendo,& delinquendo.in iii.vol. de depo.bona fides.uer.culpa.nu.2. 78
¶Curia de conſuetudine admitti filium fratris,& ſororis, fratrem patris,& matris conſobrinum,& conſobrini filium, & omnes conſanguineos vſque ad tertium gradum incluſiue, vbi etiam quid de ipſis affinibus.& quis de his ſuccedat.in primo vol.de reſcrip.c.nonnulli. numero 47. 40
curia Romana ſcit,& tolerat,q regularibus aliquid pro veſtimentis taxetur,vel etiam ad id certæ poſſeſſiones dentur.in iii.uol.de ſta. mo. c.cum ad monaſterium.nu.23. 179
curia Romana priuilegij ſtudia hodie habet.in procemio.ver.in glo.ij. numero 45. 9
curia si vltra montes exiſteret,quod priuilegiũ haberet.in j.vol. de ele. c.nihil.ver.ſed quid.nu.27. 110

D

DAta quo caſu in libello ponenda.in j.uol.de in inte.reſt. c.cum ex literis.nu.13. 299
¶Data in ſententia ſicut in reſcripto ponenda eſt. ibid. numero 13.
¶Debitor ſi nulla culpa reperiatur,ſufficit, q in eodẽ genere pecuniam reddat,& etiam in eodẽ pondere,& in eodẽ valore quoad pondus,licet quoad curſum diminuta fuerit.in ii.vol.de iureiu.c.quanto.ver.q ſi nulla.nu.8. 190
debitori pignus reſtitui debet,si creditor,vel is,qui ab eo cauſã habeat, tot fructus ex pignore receperint,q ipſi ſorti ſatisfactũ ſit. in iii.uol. de pig.c.cum contra.nu.1. 90
debitor cõpellitur ſeruare fideiuſſorẽ ſuũ indemnem per aſſignationem prouentuum ſuorum beneficiorum.in iii.vol.de fideiuſſo.c.peruenit.nu.1. 92
debitor clericus compellitur a fideiuſſore per diſtrictionem eccleſiaſticam fideiuſſorem abſoluere.in tertio uol.de fideiuſſo. c. conſtitutus.nu.1. 93
debitor,qui ſoluendo non eſt,excõicatur,quia non ſoluit,& abſoluitur cum cautione de ſoluendo, ſi ad pinguiorem fortunam deuenerit. in iii.vol.de ſolu.c.Odoardus.nu.1. 96
¶Decanũ contra ſi factũ fuiſſet,& ita iudex pronunciaſſet,quia canonici ic indignũ elegerunt ſcienter,caſſamus electionẽ de te factã, an præiudicet eligentibus quo ad pœnam concilij.c.cum in cunctis. de ele.in j.vol.c.cũ Vintonienſis.nu. 19. 96
decanus monaſterio ſancti Petri ſi aliquã iuriſdictionem acquiſierit ex priuilegio,uel conſuetudine iã præſcripta, poſtea ceſſet ipſã exercere tanto tẽpore,q archidiaconus in omnibus aliis monaſteriis hanc iuriſdictionẽ de conſuetudine acquiſiuit,an per conſequens ipſam in monaſterio ſancti Petri exercebit.in j.uol.de of. archid.c.dilecto. numero 35. 193
decani omnes in Francia in capitulũ & electũ iuriſdictionẽ habent. in ii.uol.de ap.c.dilectus.ver.dicit Hoſt.nu.23. 176
¶Decimis,redditibus,& ſuper aliis rebus petens in eccleſia petere poſſet,uel ius parochiale,uel partem ipſius iuris.in j.vol.de reſcri.c. Rodulphus.nu.3. 47
decimã eccleſia habere debet in cuius parochia piſcatio eſt,niſi cõſuetudo habuerit,q parochiæ perſonarum ſoluatur.in ii.uol.de fer.c. licet.nu.6. 53
decimas præſcribit vna eccleſia in alterius parochia.xl.an. ſpacio. in ii. uol.de præſcri.c.ad aures,nu.1. 217
decimas laicus non præſcribit.in ſecundo uolu. de præſcrip. c.cauſam, nume.1. 217
decimas perſonales non ſoluet de laboribus eccleſiæ eccleſia ſita infra limites alterius bapeiſmalis.in tertio volumi.de decimis. c. nouum. nume. 1. 139
decimas an ipſi epiſcopi de prædialibus dabunt. verſic. ſed nunquid. nume. 2.
decimæ ſummo Pontifici an ſint a clericis perſoluendę. ibidem. numero.2.
decima perſonalis de mercenariis Ciſtercien.& multorũ aliorũ a morãtibus in alienis parochiis,& de textura,vel alia manuũ opera multa lucrantibus, an detur.ibid.nu.3.
decimæ an dentur de præbendis,ſeu de præbendarum fructibus. ibid. numero 5.

Decimarum aliqua compoſitio per ſequens priuilegium non tollitur, de ipſa non faciens mentionem.in 3.volum.de deci.c.ex multiplici. nume 1. 136

decimæ prædiales de prædiis nouiter cultis monachi ſoluere tenentur, de quibus tamen prius decimę ſoluebantur.in 3.vol. de deci.c.commiſſum.nu.1. 136

decimarum conſuetudo an ſit ſeruanda, qua vna eccleſia percipit totã decimam uini alia autem totam decimam bladi.ibid.nu.3.

decimam æſtimationis dominus non dabit, ſi gratis ipſa paſcua concedat, cum nihil percipiat, herba tamen paſta cum onere ſuo in dominium beſtiarum tranſit, vnde ipſam decimam ſoluet.ibid.nu.3.ver. dicit autem.

decimarum ad æſtimationem eccleſiæ tenentur, cui inde decimæ debebantur, ſi quis comburat, vel deuaſtet ſegetes, vel etiam arbores cedat.ibid.nu.3.

decimarum ad ſolutionem tenetur ſecundum æſtimationem eius, quod conſideratis aliis annis percipere eccleſia ſolebat; deuaſtator ſegetũ nec excuſatur per caſum grandinis, vel ſimilem inde ſecutum, cum a principio in dolo fuerit.ibid.nu.5. ver.ans puto.

decimarum æſtimatio quomodo fiat, ſi grandine, vel alia peſte fructus perierint.ibid.nu.5.ver.ſed quomodo.

decimæ de omnib.reb. de quib. ſoluantur in quadam ſumma poſitę.in 3.vol.de deci.c.peruenit.nu.2. 133

decima fructuum ſtatim cum collecti ſunt, ſolui debet, non deductis expenſis.in 3.vol.de deci.c.cum homines.nu.1. 137

decima eſt ita debita, vt ſecundum iura reſtitui, non dari debeat.ibi.nu. 3.ver.decima autem. 136

decimas ſoluere debent priuilegiati ſuper decimis non ſoluẽdis de prædiis, quæ ab aliis conducunt.in 3.volumi. de deci.c. dilecti.col.4.numero 1. 137

decimis ſuper non ſoluendis priuilegium conceſſum reuocatur, ſi nociuum eſſe incipiat.in 3.vol.de deci.c.ſuggeſtum.num.1. 137

decimas laborum non ſoluunt Ciſtercienſes, templarii, & hoſpitalarii, alii autem religioſi non ſoluunt decimam de ortis, nutrimentis animalium, vel nouali b. quæ ſuis manib. vel ſumptib.excolunt.in 3.volu. de deci.c.ex parte.num.3. 137

decimis laborum priuilegiati decimas ſoluunt de terris, quas aliis excolendas tradunt.in 3.vol.de deci.c.licet.nu.1. 137

decimarum laborum priuilegium noualia non comprehendit.in 3.vo. de deci.c.ad audientiam.nu.1. 137

decimæ noualium eccleſiæ debentur, in cuius parochia inſurgunt.in 3. vol.de deci.c.quoniam.nu.1. 138

decima, quam miles tenebat infra limites alicuius parochiæ, quam ad exhortationem epiſcopi renunciauit in ipſius manibus, cui competat, an ipſi epiſcopo, an ipſi eccleſiæ parochiali.in 3.vol.de deci.ca.quoniam.num.3.ver.quid ſi miles. 138

decima laico iure hereditario tenenda concedi non poteſt.in 3.vol.de decim.c.ad hæc.num.1. 138

decimas prædiales iudei ſoluere coguntur, aut prędia illa dimittere.in 3.volu.de deci.c.de terris.num.1. 138

decimas vel oblationes ſi prelatus laicis conceſſerit, punitur.in 3.volu. de deci.c.quamuis.nu.1. 138

decimam an colonus eccleſię ſoluat, in cuius parochia prædium ſitum eſt, an illi, in qua percipit, & audit diuina, ipſi conſuetudini ſtatur.in 3.vol.de deci.c.cum ſint homines.nume.1. 139

decima decimabitur bis colonus, ſi de aceruo non decimato donet alicui.x.frumenti corbes.ibid.nu.4.ver.vnde dicebat.

decimæ perſonales eccleſiæ parochiali debentur, prædiales eccleſiæ, in cuius parochia prędium ſitum fuerit, niſi aliud conſuetudo habuerit.in 3.vol.de deci.c.ad apoſtolicę.nu.1. 139

decimæ de omni prædii fructu ſunt ſoluendæ.in 3.vol.de deci.c.ex parte.nu.1. 140

decima, is, cui debetur, poteſt petere interdici tantum fundi, ne fructus colligat, vel exportet, niſi eo, vel eius nuncio præſente.ibid.nume.2.

decimam non tantum non ſoluere mortale eſt, ſed de ipſa etiam aliquid diminuere.ibid.nu.1.

decimæ ſoluendæ ſunt non deductis expenſis.in 3.vo.de deci.c.non eſt. nume.1. 140

decima, ſi quiſpiam capiat piſces in mari, vel aqua fluuiali, & apportet in ſtagno, in quo ipſos nutrit, an ſit ſoluenda eccleſiæ, in cuius parochia ipſum ſtagnum ſitum ſit.ibid.nu.2.ver.Item videtur.

decima non ſolum de.x.ſed de mille danda eſt, ſi arborem de ſilua excidam non valentem ibi.x.libras quis ad portum ducat, vbi mille valeat.ibid.nu.3.

decimę ſunt ſoluendæ de fructib.molendinorum ad uentum.in 3.vol. de deci.c.ex tranſmiſſa.nu.1. 140

decima an ſoluenda ſit de illicite acquiſitis.ibid.nu.7.

decimarum ad penſionem tenentur locator, & conductor, niſi ſe immunes oſtenderint.in 3.vol.de deci.c.a nobis.nu.1. 141

decimę cuius efficacię eſſent tempora tria attendenda ſunt.ibidem numero 3.

decimæ in ſacra ſcriptura quatuor modis conſiderantur. ibidem numero 5.

decimam qui integraliter non ſoluit, mortaliter peccat.ibid.nu.8.

decimam ſi homines non ſoluant in illis regionib. vbi de more nõ ſoluitur, non peccant.ibid.nu.8.ver.& per hoc.

decimarum quæſtionibus nunquam laici ſe implicare debent, nec iudicare, nec diſputare.ibid.num.9.

decimas in genere, vel in ſpecie imperator remittere non poteſt.in 3. vol.de deci.c.tua nu.1. 142

decimã debent ſoluere dominus & colonus ſine ſeminis, vel ſumptuũ deductione, & non cui voluerint eccleſię vel pauperibus, ſed parochiali, cui debetur, nec ad hoc propter clericorum maliciam excuſantur.in 3.vol.de deci.c.tua nobis.nu.1. 143

decimarum priuilegium ſuper laboribus, ipſa etiam noualia comprehẽdit.in 3.vol.de deci.c.ex parte.num.1. 144

decimam ſoluit negociator de lucro deductis expenſis, quas fecit de pecunia decimata, expenſas tamen, quas fecit pro habendis fructibus non deducit, de fructibus autem rerum decimas ſoluit non deductis expenſis factis pro fructib.habendis, ſeu pro re reſtituenda. in 3.vol. de deci.c.paſtoralis.nu.1. 143

decimas cum onere ſoluendi præteriti temporis non ſolutas, an prędia alienata tranſeant in emptorem.ibid.nu.6.

decima an detur, ſi quis mercem pro centum emit, & de medietate mercis vendita illa centum habeat.ibid.nu.15.ver.quid ſi quis emit.

decimas in aliena parochia qui præſcripſit, ſi ibi noualia inſurgant, ipſorum decimas non habebit.in 3.vol. de deci.c. cum contingat.numero 1. 144

decima omnium fructuum prædii debetur illi, qui ſibi illud decimale prędium præſcripſit, alterius autem prędii, quod non præſcripſit, decimam non habebit.in 3.vol.de deci.c.cum in tua.nu.1. 145

decimę mihi cum eccleſiæ debeantur ex fundo ſempronianio, in quo xl. annis altera eccleſia perceperat decimas, & de frumento tantũ, quia nec aliud fuerat ſeminatum, & nouiter ſeminatum ſit milium, & eccleſia parochialis dicat, mihi debentur hæ decimæ milii, quia de eo nunquam decimas percepiſti, vbi etiam pulcher caſus de prædio vitium.ibid.nu.2.

decimas vel eccleſias laici donare non poſſunt, nec ex ipſorum donatione licet in forma communi per papam confirmata præſcribendi titulus paratur.in 3.vol.de deci.c.dudum.nu.1. 143

decimę vt ſine contradictione perſoluantur, domini prędiorum cogi poſſunt, vt prædia ſua colenda talib.exhibeant.in 3.vol. de deci.c.in aliquibus.num.1. 146

decimas non ſoluentes ſi doloſi ſint, an contra ipſos eccleſia agere poſſit.ibid.nu.2.ver.quærit Hoſt.

decimæ prius ſunt ſoluendę, quam cenſus & tributa, vel ſaltem ſi prius illa ſoluta ſint, poſtea decimentur.in 3.volu.de deci.ca.cum non ſit. nume.1. 146

decimæ ſi plenè de fundi tributarii fructib.ſolutæ ſint, non tenetur dominus poſtea de tributo ſoluere.ibid.nu.4.ver.decimatum.

decimas ſoluere tenentur Ciſtercienſes, templarii, & hoſpitalarii de poſſeſſionum finalibus; quas poſt generale concilium acquiſiuerunt, ſi prius ex illis decimæ ſoluebantur. in tertio uol. de deci. c. ſuper. numero 1. 147

decimę loco Veneti in vita nihil ſoluunt ex conſuetudine, ſed morte omnia ipſorum mobilia decimantur, quod quandoque eſt eccleſię damnoſum, quandoque lucroſum.in v.vol. de ſi. c.ad apoſtolicam. numero 5. 38

decimas epiſcopales ſi epiſcopus remiſerit monaſterio præſentes, & futuras remiſiſſe intelligitur, in quinto volu. de priuileg. c. quia circa. numero 1. 108

declarare quandoq; aliquis poteſt qui non poteſt iudicare, in procę.primi volu.nu.34. 9

¶ Decretales epiſtolę vim conſtitutionum habent, in proœ. primi vol. numero 23. 3

decretales antiquas in corpore non inſertas qui allegaret. falſo teneretur.ibid.nu.31.

decretalis partem reſecatam qualiter inducere poſſumus. ibidem. numero 39.

decretalis firmiter per multos theologos commentata fuit.in 1. vol.de ſum.Tri.c.firmiter.ver.fonts.nu.1. 7

decretalis aliqua ſi in aliquo decretalium uolumine ſcripta ſit, non habebitur pro decretali, niſi cõiter in aliis habeatur.in 1.uol.de ſi.inſtr. c.paſtoralis.nu.91. 174

¶ Decretum per mendacium interpoſitum non tenet.in 1.uol.de reſcrip. c.ſuper literis.uer.tertio ſic.nu.10. 32

decretum primum & ſecundum quomodo fiat.in 1. uol. de eo qui mit. in poſſ.&c.c.conſtitutus.uer.Iubeo.nu.9. 102

¶ Defenſio legitima non eſt alicui deneganda, quidquid de facto fiat, in primo volumi.de electio.capit.bonæ memorię.nume.7.ver.dicit tamen. 91

defenſiones notæ, de quibus capitulum beneficio.de in integrum reſtitu.loquitur, qua ſint.in primo volumi. de in integ.reſt.ca.beneficio. nu.21. 306

¶Deſloret ſi quiſpiam illam,cui fidem dederat,& ei poſtea vt vxori adhæreat,an bigamus,vel fornicarius cenſeatur.in iii.vol.de cle.coniu.c.ſane.ver.quid ſi quis.nu.3. 33
¶Degradatio poſt incorrigibilitatem an neceſſario ſequatur. in ii. vol. de iud.c.cum non ab homine.nu.13. 8
¶Degradatus,vel ſuſpenſus ſi monitus non deſiſtat, excommunicatur, & ſi nec ſic deſiſtat,ad eccleſiæ requiſitionem per ſecularem principem exulatur.in v.vol.de cleri. excom. miniſtran. c.ſi quis presbyter. numero 1. 85
¶Delegatio dignitati facta,non expreſſo perſonæ nomine,ad ſucceſſorem tranſit.in j vol.de of.dele.c.quoniam Abbas.nu.1. 205
delegationes,& ſubdelegationes probantur per ſola delegatorum ſigilla.in ii.vol.de prob.c.quoniam contra.nu.22. 132
delegatio an valebit,ſi cauſa mere ciuilis inter laicos ratione temporalis iuriſdictionis temporaliter,vel per appellationem ad papam defeatur,qui delegat eam laico,vel clerico non conſtituto in dignitate perſonatu,vel canonicum cathedralis eccleſiæ.in ii.vol.de app.c. ſua nobis.ver.quid dices.nu.4. 285
¶Delegatus ſi vltra duas dietas abeſſe cœperit,non tamen in breui reperſus,reus volens litem proſequi,a ſuperiore obtinere poterit,vt huius delegationem reuocet,& idem actor facere poterit,ſi non conſenſerit in eum ſic elongatum.in primo.vol. de reſcrip. c. nonnulli. nu.19. 59
delegatus principis,qui iuriſdictione ſua abutitur, vel non vult ius reddere coram ſuo ordinario,an ſuper hoc conueniri poſſit, & per illũ puniri.in j.vol.de reſcrip.c.quia nonnulli.nu.40. 54
delegatus an ſecundum loci conſuetudinem procedit.in j.vol.de cõſue.in rub.nu 12. 55
delegatus ſua parte impetretur,quid iuris.in j.vol.de ele.c.cum in veteri.ver.quid iuris.nu.4. 124
delegatorum tractatus quare legatorum tractatui præmittatur.in j.vol. de of del.in rub.nu.3. 198
delegatus qui ſit.ibid.nu 4
delegatus Papæ non ſolum in partes poteſtatem recipit, ſed etiam in alios,qui ſuam iuriſdictionem impediunt.in j.vol.de offi.dele.c.quia quæſitum.nu 1. 199
delegatus Papæ,& ſubdelegatus omnes etiam extraneos ipſius iuriſdictionem turbantes excommunicare poterit, & etiam pœna pecuniaria mulctare,ſi alias iuriſdictionem ſuam defendere non poſſit. ibid.nu.11.
delegatus Papæ impeditus cauſam ſubdelegare poteſt, quæ ſine ipſo poterit commode terminari.in primo volumi.de offi.delega.c ſi pro. numero 1. 200
delegatus vbi conſilium retinet, ſubdelegati ſententia non tenet. ibid. nu.5.
delegatus ſi mandet ſententiam ferendam ſecundum quod talis iuris peritus dictauerit,quid iuris.ibid.nu.9.
delegatus nunquid per temporis breuitatem die feriato procedere poſſit.in j vol.de of.dele.c.de cauſis.nu.10. 201
delegatus,qui j termino ſibi ſtatutum ſententiam tulit,an elapſo termino illo exequi poſſit.ibid.nu.19.
delegatus neceſſarius in teſtem a iudicando remouetur, & alius ſubrogatur.in ii vol.de teſti.c.ex tenore.nu.7. 144
delegatus per ſimplicem cauſæ commiſſionem contumacem citare poteſt,punire,& reliqua facere,quæ ad ipſam cauſam ſpectent. in j.volu. de of.deleg.c.præterea.nu.1. 202
delegatus Papæ ſuam ſententiam exequitur, quam exequi non poteſt, aut non vult is,cui etiam exequendam commiſerat. in j. volu. de of. deleg.c.ſignificaſti.nu.1. 202
delegatus Papæ nunquid ex eadem auctoritate brachium ſeculare inuocare poſſit.ibid.nu.2.
delegatus an de illis caſibus cognoſcet, qui ad iudicem eccleſiaſticum pertineant,ſicut de dote & ſimilibus, ver.quid de ſecularibus. ibid. numero.7.
delegatus compoſitionem coram ſe factam,ſi ſit licita,executioni mandare poteſt,ſicut diffinitiuam,&c.in j.vol.de offi.delega. c. ſi quando.nu.10 203
delegatus etiam ad diem datus non reſtituet actorem in poſſeſſionem & detectionem probare volentem reo abſente,& non per contumaciam. in primo volumine. de officio delega. c. ad conſultationem. numero 1. 203
delegatus Papæ nunquid in cauſa ſibi commiſſa ſuper ordinarium, & quemcunque maiorem iuriſdictionem habeat.in j.vol.de of. deleg. c.ſane.nu.2. 204
delegatus iuris formam ſeruare debet, & rationabiles exceptiones admittere,vbi contraria Papæ voluntas non apparet. in j.vol.de of.dele.c.ex parte tua.nu. 1. 205
delegatus ſi ad eccleſiæ ordinationem procedat,& ipſe ordinarius non appellet,quid iuris. in primo volumine.de offi. delega.c. ſuper eo. numero 14. 207
delegatis duobus ſi cauſa ſimpliciter delegata ſit,vnius ſententia non tenet.in j.vol.de of.dele.c.cauſam.nu.1. 208
delegatis duobus,ſi cauſa commiſſa fuerit,& alter non ſit in rerum natura, ſi committatur, ſcilicet epiſcopo & primicerio Bononienſi, cum eccleſia Bononienſis primicerium non habeat, quid iuris. nu. 5.
delegatus,qui eſt impetrantis dominus,recuſari poteſt.in j.vol.de of.dele.c.cauſam quæ.nu.1. 208
delegatus Papæ ſi committat cauſam non in totum, de ſubdelegato appellabitur ad eum,non autem ad Papam.in j.vol. de of. dele.c. cum te.nu.1. 208
delegati plures ſi fuerint, poſſunt etiam ſubdelegare pluribus, quam etiam ipſi ſint.ibid.nu.2. 208
delegatus ſi ante delegantis mortem citauerit,eius iuriſdictio perpetuata eſt.in j.vol.de of.dele.c.gratum.nu.1. 209
delegatis duobus ſi ſcribatur cum clauſula,vos,vel alter, an vnus altero irrequiſito procedere poſſit.in primo vol.de of.dele.c.prudentiã. numero 10. 210
delegati vnius tantum proceſſu an iuriſdictio perpetuata ſit.ver. quærebat etiam.ibid.nu.10.
delegatis tribus ſi cauſa committatur cum clauſula, quod ſi non omnes priuſquam de impotentia,vel tertii voluntate appareat, duo procedere non poſſunt,& ſi procedant,nihil agunt.Idem in duobus datis cum clauſula,quod ſi ambo.item ſi reus coram delegato citatus actori excommunicationem obiicit,quam infra debitum tempus non probat,audietur actor, ſi vero probet, delegatus abſoluat actorem, ſi excommunicatus ſit propter cauſam ſibi commiſſam. Si autem propter aliam,nec eſt de caſibus reſeruatis Papæ,ad eum, ad quem ſpectat,illum remittet,qui ſi nõ uelit abſoluere,ipſe delegatus abſoluet, & abſolutus ſuper eo,de quo excommunicatus erat, coram excommunicatore parebit.Qui ſi malitiam adhiberet, delegatus de cauſa cognoſcet.ibid.nu.1.
delegatus archiepiſcopi an poſſit abſoluere excommunicatos a ſacerdotib.propriæ diœceſis ipſius archiepiſcopi.ibi.nu.33.ver.quid ergo.
delegati an de hoc cognoſcent,ſi iudex aliquem abſoluere renuerit, non totam offenſam prætendens ver.quid igitur.ibid.nu.36.
delegatorum ſi tertius dixerit,vos abſoluiſtis talem,ordinarius delegatus non vult ſe plus de cauſa intromittere,recipiat ergo probationes meas,quas habeo nunc paratas,ne me ſic eludi contingat,quid iuris. ver.quid enim ſi dicat.ibid.nu.70.
delegatis tribus ſi ſimpliciter cauſa delegetur, duo ſine tertio delegatione procedere non poſſunt,quod ſi facerent,ab eis appellari poterit. j.vol.de of.dele c.cum cauſa.nu.1. 214
delegati ſi duo ſint cum clauſula, quod ſi ambo, vno recuſato alter ſolus procedere poteſt,nec proceſſus tenet,ſi cum recuſato procedat.in 1. vol.de of.dele.c.cum ſuper.nu.1. 214
delegatum ad non recuſatum quid,vt coram eo recuſato proponatur, vel quod ab ambobus appellari debeat.ibid.nu.3.
delegatus aliquis recuſatus nunquid cã ſuſpicionis pendente, ſi in veritate ſuſpectus non fuerit,in cã principali procedere poterit.ibi.nu.6.
delegatus ab ordinario in cauſis audiendis in quo differat.ibid. nu. 10.
delegato ſi homicidium,uel etiam aliquod magnum crimen obiiciatur quid iuris.ibid.nu.12.
delegati iuriſdictio ſi expiret in peremptorio,quod partibus aſſignauit poſt congruam peremptorii horam contumacem non expectabit,ſi autem non expiret,expectare poteſt,iterum citare ſi velit.in 1.vo.de of.dele.c.conſuluit.nu.2. 216
delegatus ex noua cauſa remouetur etiam poſt litem conteſtatam & alius ſubrogatur.in 1.vol.de of.dele.c.inſinuante.ibid.nu.1. 217
delegatus Papæ vſque ad integrum annum ſententiam ſuam exequi poteſt.in 1.vol.de of.dele.c.quæreuti.nu.1. 218
delegati ambo ſi ſubdelegatum tertii ſimpliciter admiſerunt in vno termino,& poſtea in alio termino admittere noluerunt,quid iuris.in 1. vol.de of.delega.c.ſuper quæſtionum.num.25. 220
delegati ſi ſubdelegatum ſolum ad vnum terminum tantum ſine proteſtatione admiſerunt,quid iuris.ibid.nu.26.
delegatus papæ ſi in totum non ſubdelegat, pars a ſubdelegato non poterit appellare propter hoc ſolum,quod ſine ſuo conſenſo datus ſit,& ſi eo caſo ſubdelegatus alias legitime recuſatur, delegatus ipſam cauſam diffiniet, & ſi iuſtam recuſationis cauſam delegatus admittere nolit,ab eo appellari poterit.ibid.num.2.
delegato ſi ſolum ad unum terminum ſubdelegatus eſſet, & ſine proteſtatione admiſſus,quid iuris.ibid.nu.26.ver.quid ſi ſubdelegatus.
delegati ſi tres fuerint cum clauſula,quod ſi non omnes duo &c.vnus ſubdelegatus eſt abſens,alter ſe excuſat,præſens admiſit ſubdelegatum, quoniam ſolus nihil poterat,quid iuris.ibid nu.27.
delegati duo ſi ſubdelegent, nunquid tertius ſubdelegatum admittere teneatur.ibid.nu.28.
delegatus,vel ſubdelegatus ordinarii nunquid teſtium examinationem committere poſſit.ibid.nu.39.
delegatus papæ niſi ſe malitioſe exoneret, ſubdelegatum compellit ad cauſam recipiendam, & citationem faciendam, deferre tamen debet dignitati,& perſonæ.Item ſi papa ſcienter committat appellationem interpoſitam a ſententia iudicum datorum cum clauſula appellatione remota, ſuſpenſa eſt interim quo ad executionem primorũ iuriſdictio.Item ordinarius ad mandatum delegati exequitur ſententiam,quam etiã ſcit iniuſtam.Item delegatus, qui impeditur de ſta-

tura

iura procedere, partem hoc procurantem puniet, & pactum ad dictã illam cauſam committet. in primo vol. de offi. delega. c. paſtoralis. numero 1. 222

delegatus legati an citationem delegare poſſit. ibid. nu. 6.

delegatus legati ſi alicui committat, qui parere renuit, quid iuris. ibid. numero 7.

delegatus ſi reum citauerit, qui fuit contumax, tandem venit & coram delegato cautionem de ſtando iuri præſtitit, demum antequam alteri parti in expenſis condemnaretur, præſentauit aliud reſcriptum expreſſe reuocans primum, an nihilominus illum condemnare poſſit. ibid. nu. 16.

delegati iuriſdictio re integra delegantis morte expirat. in j. vol. de of. deleg. c. licet. nu. 1. 225

delegati iuriſdictio per quæ acta perpetuetur. ibid. nu. 9.

delegatus quis non creditur, niſi delegationem probet. in j. vol. de offi. dele. cum in iure. nu. 1. 226

delegati iuriſdictio non prorogatur de re ad rem per procuratorem ad hoc mandatum non habentem. in primo volu. de of. dele. c. cum olim. nu. 1. 228

delegatus collegæ impediti ſubdelegatum admittere non tenetur, ſi in reſcripto ſit clauſula, quod ſi ambo. Item delegatus non tenetur admittere collegam ſibi adiunctum per literas ſubreptitias, nec ipſius ſubdelegatum, in j. vol. de of. dele. c. coram. nu. 1. 229

delegatus, cui mandatur, quod abſoluat illum, qui ſe dicit iniuſte excommunicatũ, antequam partium probationes recipiat, illum abſoluet: ſi vero mandatur, quod denunciet ſententiam eſſe nullam, prius ſuper eo partium probationes recipiat, in j. vol. de offi. deleg. c. cum contingat. nu. 1. 231

delegatus, qui pronunciauit ſe iuriſdictionem nõ habere, etiam de partium conſenſu cauſam non reaſſumit. in primo vol. de of. deleg. c. ſignificantibus. nu. 1. 233

delegatus ſi de malicia ſuſpectus fuerit, quid iuris. ver. quod ſi ſit ſuſpectus. ibid. nu. 3.

delegatus a quocunque maior xx. annis dari poteſt. Item maior xviii. quam datur a quocunque de partium conſenſu. Item princeps in quacunque ætate delegat. in primo vol. de of. delega. c. cum vigeſimum. numero 1. 236

delegatorum, vel arbitrorum ſimpliciter datorum poteſtas per vnius mortem expirat. in primo vol. de officio deleg. c. vno delegatorum. numero 2. 236

delegatus habet temporalem poteſtatem, ordinarius autem & legatus perpetuam. in j. vol. de tranſac. c. de cætero. nu. 17. 276

delegato ſi cauſa infra mẽſem decidenda delegetur, reus vero propter contumaciam excommunicatur, ſed elapſo menſe venit, & abſolui petit, an illum delegatus abſoluet. in ij. vol. de ſen. & re iudi. c. quod ad conſultationem. nu. 10. 233

delegatus datus etiam appellatione remota recuſari poteſt, ſi impetrãtis conſanguineus fuerit, vel eius in cauſa illa fuerit aduocatus. in ij. vol. de ap. c. poſtremo. nu. 1. 260

delegato viſitare volenti, vel etiam ordinario, ſi obiiciatur, quod excommunicatus ſit, quid iuris. in iii. vol. de cenſib. c. venerabili. ver. quid ſi eidem. nu. 6. 214

delegato ab epiſcopo, vel Metropolitano ſi Abbas dixerit, ego ſum exẽptus, vel in poſſeſſione libertatis, quid iuris. ver. ſi delegato. ibidem. numero 6.

¶Deliberatoriæ denegantur reo, qui per literas citatorias plene inſtrui potuiſſet. in ij. vol. de dila. c. præterea. nu. 1. 51

deliberatoriæ nouæ non dabuntur propter declarationem libelli, per quam negocij natura non mutatur. in ſecundo vol. de dilatio. c. literæ. numero 1. 52

¶Demon non habet fidem etiam informem. in rubri. de ſumma Trini. numero 17. 56

¶Denunciatio alia criminalis, alia publica, alia priuata, alia iudicialis, alia ſpecialis, & omnia fere ad denunciationem ſpectantia. in ij. vol. de iudi. c. nouit. nu. 6. 9

denunciatio ſola non facit aliquem malæ fidei poſſeſſorem. in ij. vol. de reſti. ſpo. c. grauis. ver. ſed in ſola. nu. 7. 80

denunciatione denuncians per dictum ſuum, & alterius ſe præmoniſſe probat. in ij. vol. de teſti. c. in omni negotio. nu. 1. 128

denunciatione denunciat infamis in cauſa matrimoniali de conſanguinitate: qua etiam probata pœnitentiam agere compellitur. ibid. numero 6.

denunciatio non eſt contemnenda, ſi crimen alterius denuncietur, ne eligatur, confirmetur, vel conſecretur, in iiii. vol. de deſpon. impu. c. ad diſſoluendum. nu. 2. 20

de nunciatione denunciando repellitur qui non præmonuit. in v. vol. de accu. c. ſi quis. nu. 1. 2

denunciatione repellitur publicus concubinarius, excommunicatus, cõſpirator, & is, qui non præmonuit. in v. vol. de accu. c. cum dilectus. numero 1. 11

denunciatione non repellitur vilis perſona, modo non ſit excommunicata, & an denunciatio etiam per procuratorẽ fieri poſſit. ibid. nu. 2.

denunciatio tribus de cauſis fit. in v. vol. de no. ope. nunc. c. ſignificantibus. nume. 2. 99

denunciatione excommunicati repellitur, qui non præmonuit, & illi communicant. in v. vol. de ſen. excom. c. in præſentia. nu. 1. 145

¶Denunciator criminis non inſcribit, accuſator inſcribit, excipiens etiam inſcribit ad extraordinariam pœnam, ſi per exceptionem ab obtento dicat, alias autem non. Item ad excipiendum de crimine procurator admittitur. in v. vol. de accuſatio. ſuper his. num. 1. 9

denunciator criminum in probatione deficiens ab officio & beneficio ſuſpenditur, donec innocentiam ſuam purget. in v. vol. de calum. c. cum dilectus. nu. 1. 21

¶Depoſiti facti apud eccleſiæ clericum non tenetur eccleſia, niſi in eius vtilitate ſit verſum. in tertio volumine de depoſi. c. grauis. numero 1. 77

¶Deus ſub informi materia omnia creauit. in primo vol. de ſum. Tri. c. firmiter. nu. 97. 9

Deus creauit in principio cœlum & terram, & omnia, quæ in eis ſunt, angelicam naturam, & humanam creaturam &c. in ij. volu. de foro comp. c. licet. ver. Deus creauit. nu. 8. 21

¶Diaconus miſſam celebrans ad ſacerdotium non promouetur, ſed ad tempus a diaconatu ſuſpenditur, verum in beneficio cum eo diſpenſari poterit. in quinto volu. de cleri. non ordi. miniſtran. c. ex literis. numero 1. 89

¶Dictio, in Chriſto, quando & quibus ſcribitur. in proœ. primi volu. numero 8. 4

dictio, extra, cur ipſis decretalibus conueniat. in proœ. j. vol. col. iii. circa prin. ver. hodie. 5

dictio, quotidie, quid importet. in j. vol. nu. 9. 5

dictio, oſanna, quæ dictio ſit, & quæ ſignificet. in j. vol. de ſumma Tri. in rub. nu. 20. 6

dictio, heu, vox eſt dolentis. in j. vol. de ſum. Tri. in rub. ver. heu apud Latinos. nu. 20. 6

dictio, vah, vox eſt exultantis. in primo volumi. de ſum. Trini. in rubri. ver. vah. nu. 20. 6

dictio, rite, quid ſignificet, & quid dictio recte. in j. vol. de ſum. Tri. c. firmiter. ver. rite hoc denotat. nu. 8

dictio, canonum, large, non autem ſtricte ſumi debet. in j. volu. de conſti. c. canonum. nu. 2. 11

dictio, obſcurum, a dictione ambiguum; in quo differat. in j. vo. de conſt. c. quoniam. nu. 5. 20

dictio, matrix, quid cõprehendat. in primo vol. de reſcrip. c. ex parte. S. numero 11. 26

dictio, prius, in verbis teſtatoris dubium facit. in j. vol. de reſcrip. c. capitulum. nu. 15. 42

dictio, cœnobium, vnde nomen ſumpſit. in j. vol. de conſuetu. c. cum dilectus. nu. 13. 58

dictio, vſque, a canone, vel a lege prolata includit, vel excludit, prout iſtarum plus amicatur, vel inimicatur aliis iuribus, vt intellectus amicus recipiatur, inimicus autem reſpuatur. in j. vol. de or. ab epi. c. requiſiuit. nu. 14. 162

dictiones, tantum & ſolum, negatiuam implicant. in ij. vol. de cau. poſ. & propri. c. cum eccleſia. ver. iſtæ ergo. nu. 6. 65

dictio, per, auget. in ij. vol. de reſti. ſpo. c. ſollicite. nu. 2. 72

dictio, ſemper, ad quid faciat. in ij. vol. de teſti. c. ex tenore. ver. ſemper. numero 4. 144

dictio, tantum, negatiua eſt. in iii. vol. de commo. c. cum gratiam. ver. tantum. nu. 5. 76

dictio, dogma, per g eſt doctrina in fide. ſine g. autem angulus. in j. vol. de ſum. Tri. c. damnamus. nu. 35. 16

dictio, prius, an ſ. nomen ſit, vel aduerbium, magnam opinionum varietatem quandoque facit. in j. vol. de reſcrip. c. capitulum. nu. 15. 42

dictio, citra, & dictio contra æquiparantur, ſicut quãdoque dictio contra, & dictio præter. in j. vol. de of. dele. c. prudentiam. nu. 18. 220

¶Dierum computatio ſecundum Athenienſes, Babilonios, & Egyptios quomodo fiebat. in j. vol. de of. dele. c. conſuluit. ver. fertur. nu. 13. 216

diebus dominicis mercari, litigari, iudicari; vel iurari non debet. in ij. vol. de fer. omnes dies. nu. 1. 54

dies dominicus vnde dicatur. in ij. vol. de fer. c. quoniam. nu. 3. 54

dies, vel conditio ſi in aliis ſtilis exiſtat infra decem dies, adhuc vſque ad ſi. x. dierum appellari poterit, ſecus in ſnia excommunicationis quo ad eius effectum ſuſpendendum, non autẽ quo ad negotium deferendum. in ii. vol. de ap. c. præterea. ver. in aliis ſententiis. nu. 17. 262

dies in ſingulari ſecundum grãmaticos eſt generis incerti, in plurali autem. in ij vol. de ap. c. ſignificante. nu. 8. 289

dies ad deliberandum ſi a ſubdito petatur, quo caſu concedatur, & quo caſu non. in v. vol. de ac. c. qualiter. 2. ver. quid ſi ſubditus. nu. 36. 18

dies quãdo incipit, & quot modis capiatur. in v. vo. de ho. c. proditor. nu. 1. 57

dies indulgentiarum an vtiles eſſe dicantur. in v. vol. de pœ. & remiſ. c. cum ex eo. ver. de iniunctis. nu. 11. 129

¶Diœceſ, quando reali agitur, a finibus diœceſis, vbi res ſita eſt, cõputatur. & de meritis appellationis non iudex a quo, ſed iudex ad quẽ appellatũ eſt cognoſcere debet. in j. vol. de reſcri. c. dilectus filius. nu. 1. 41

dictas

Dietas vltra duas reus tractus ſi ſponte reſpondeat, iterum ad eundem locum tractus excipere poterit, etiam poſt litem conteſtatam, alias grauatus ſemel, ſemper grauaretur. ibid. nu. 4.

dietæ computandæ ſunt a loco contractus, vel delicti commiſſi. in 2. vo. de fo. compe. c. dilecti. nume. 8. 27

¶Diffinitiua ſub conditione ferri non debet, licet lata teneat. in 1. vol. de conſtu. c. cum omnes. nume. 17. 13

¶Dignitas ſublata de eccleſia per ſtatutum capituli poſtea per papam confirmatum nõ cenſetur vltra vacare, niſi poſtea ſtatutum illud fuerit per ſtatutum contrarium reuocatum. in 1. vol. de conſti. c. cum accetuſſent. nu. 1. 15

dignitas tolli non poteſt, nec numerus imponi ſine papæ auctoritate, ſi per eum conſtituta fuerit. ibid. nu. 19.

dignitatem epiſcopus cum capitulo tollere poteſt, ſi ad eos ipſius collatio pertineat, & ipſam dotauerint. ibid. nume. 19. ver. in eadem glo.

dignitatem ſecundus expectans cum præbenda an primo præbendam expectanti præferatur tantum. in primo volu. de reſcri. c. capitulum. nume. 31. 42

¶Dignitates cathedralium eccleſiarum maiores poſt epiſcopum, quib. prouidetur per electionem, legati conferre non poſſunt. in 1. volu. de electio. in rubri. nu. 6. 72

dignitatem habens etiam ſecularem ex electione, vel ſucceſſione an prædeceſſoris debita ſoluere teneatur. in 1. vol. de electio. c. venerabilem. nume. 39. 108

dignitates plures habens, vel plura curata ſine papæ diſpenſatione ineligibilis eſt. in 1. vol. de electio. c. dudum eccleſia. nume. 1. 126

dignitas cum cura eſſe dicitur, perſonatus autem ſine cura. ibidem numero 27.

dignitatem diſpenſator attendere debet, ad quam electus vocatur, quia facilius in minori quam in maiori diſpenſatur. ibid. nu. 24. ver. in occultis.

dignitatem primam in eccleſia vacaturam ſi primus impetrauerit, ſecundus autem impetrauit certam dignitatem ipſius eccleſiæ, cum vacaret, & illa poſtmodum vacat, primo, non ſecundo debetur. in 1. vol. de offi. delega. c. ex parte. nu. 1. 205

dignitate in aliqua ſi aliquis ſe intruſit, vel aliter ipſam mala fide poſſideat, nunquid ſubditi requiſiti ab eo ei obedientiam & reuerentiam exhibere teneantur, & nunquid dignitatis debitores teneantur eis debiti reſpondere. in 2. vol. de teſti. ſpo. c. in literis. nu. 4. 74

dignitates plures, vel eccleſiæ cui conferri non debeant, & eccleſia illi conferri debet, qui per ſeipſum regere, & reſidere vellet, alias ipſam eccleſiam perdet, & donans conferendi poteſtate priuabitur. in 3. vol. de cleri. non reſiden. c. quia nonnulli. num. 1. 16

dignitates plures, vel perſonatus in vna, vel diuerſis eccleſiis quis habere non poteſt. in 3 vol. de præben. c. ad hæc. nu. 1. 25

dignitates plures habens alteram eligere, & alteram dimittere compellitur. in 3. vol. de præben. c. præterea. nu. 1. 25

dignitates, perſonatus, & officium ſinonima eſſe dicuntur. in 3. volu. de præben. c. de multa. nu. 13. ver. dignitates. 75

dignitate ab obtinenda vſurarius, & publicus aleator repellitur. in v. vo. de exceſſi. præla. c. inter dilectos. nu. 1. 93

dilatio quarta petita cum ſolemnitate legali ſi ſine cauſa denegetur, appellari poterit. in ſecundo vol. de teſti. c. ſignificauerunt. nu. 1. 144

¶Dilatoria ſoluendi, vel faciendi quando & contra quid proponi debeat. in 1. vol. de reſcrip. c. ſuper literis. num. 48. 33

dilatorias ad omnes proponendas iudex terminum ſtatuere debet, poſt quem excipientem non audiat. in ſecundo vo. de exce. paſtoralis. numero 1. 205

¶Diocletianus primus fuit, qui ſe vt Deum adorare fecit. in 1. volu. de maio. & obe. c. his quæ. nu. 4. ver. legi 9. 267

¶Diœceſanus, cui ſcribitur, vt in diœceſi ſua, vbi pro alio ſcriptum nõ eſt, prouideat, vel prouideri faciat, non poteſt id exequi circa beneficium ſpectans ad abbatis collationem iam pro alio grauati. in 1. vol. de reſcrip. c. abbatem. nu. 2. 51

diœceſani appellatione qui venire debeant in loco capituli. in 3. vol. de teſta. c. Ioannes. nu. 21. 121

¶Diœceſes plures ſi reus habeat, quid agendum. in 1. volu. de reſcrip. c. nonnulli. nu. 14. 39

diœceſis fines probantur per libros antiquos, adminicula, teſtes & famam. in 2. vol. de proba. c. cum cauſam. num. 1. 225

diœceſes a Dionyſij tempore limitatæ ſunt. in 2. vol. de app. c. conſtitutis. 2. num. 17. ver. item tunc erat. 267

¶Diſsipare dicitur, ſi quiſpiam in vſum ſuum conuertit, & diſtrahat. in 2. vol. de ſequeſtra poſſ. c. ab eo. nume. 1. 107

¶Diſiunctiuæ ſi alterum probare ſufficiat, ergo in coniunctis vtrunque probandum eſt. 1. vol. de reſcrip. c. ex parte. nu. 17. 22

diſpenſatio in quib. criminib. & quando neceſſaria ſit. in 1. vol. de elect. c. dudum eccleſia. nu. 24. 118

diſpenſatio nunquid neceſſaria ſit in his, qui aliquo contempto electi ſunt, vel poſt appellationem. in 1. volu. de cleri. peregri. c. te a nobis. nume. 11. 188

diſpenſatio cum beneficium ſit, latè interpretandum eſt. in 2. vol. de iudi. c. at ſi clerici. nu. 8. ver. cum enim. 8

diſpenſationes conceſſæ ſuper beneficiorum multitudine odioſæ, & reſtringendæ ſunt. in 2. vol. de cau. poſ. c. cum ſuper. nu. 5. 67

diſpenſari an poſſit cum clericis ſecularibus qui ſcientes ſe excõicatos ordines receperunt. in v. vo. de ſent. exc. c. cum illorum. nu. 13. 140

¶Diſtrictus ſecundum vulgare Lombardorum eſt idem, quod territorium. in 2. vol. de proba. c. licet. nu. 33. 119

¶Docere poſſumus per alium, licet non diſcere. in 1. vol. de ſum. Tri. c. firmiter. nu. 27. 8

¶Doctores decretorum etiam ſi laici fuerint, legum doctores præcedere debent. in 2. vo. de iudi. c. clerici. nu. 3. 7

doctoris non opinio, ſed doctrinæ ratio ponderanda eſt. in 2. vol. de reſti. ſpolia. c. literas. num. 22. 84

¶Dolus ex perſpicuis indiciis præſumitur, negligentia vero poſt temporis lapſum. in 1. vol. de reſcrip. c. ex parte. 2. num. 7. 26

dolus non excuſat, niſi talis fuerit, qui in prudentiſſimum cadere poſſet. in 1. vol. de his quæ vi me. ve. cauſ. fi. c. cum dilectus. nu. 3. ver. nam ſicut metus. 293

dolo commiſſo pupillus, vel eccleſia non tenentur, niſi vbi a delinquẽtibus ſe indemnes ſeruare poſſunt. in 2. volu. vt lit. non conteſta. c. ad hoc. nume. 11. ver. quidam. 38

dolus in aliquo caſu quõ probabitur. in 3. vol. de conceſſio. præben. cap. poſtulaſtis. nu. 5. 59

dolus eſt ſtudioſa machinatio ad alterum decipiendum adhibita. in 3. vol. de commoda. c. cum gratiam. num. 2. 73

¶Dominii iure rem petenti poſſeſſionem quo ad titulum probare nõ ſufficit. quo vero ad caſum petens rem, ſi ex vna cauſa ſuccumbit, eãdem ex alia cauſa petere poterit. in 2. vol. de cauſ. poſſeſ. c. in cauſa, nume. 1. 72

dominium per penſionem non probatur. in 2. volu. de reſti. ſpoliato. c. olim. num. 9. ver. loci dominium. 81

dominium ſi quis in Anglia habeat, & in Francia, nũquid, qui anglicus eſt, poterit conueniri per literas apoſtolicas in Francia. in 2. volu. de for. competen. c. dilecti. nu. 9. ver. quid enim. 27

¶Dominus, qui cauit iudicatum ſolui pro procuratore, ſi ſciente, & nõ contradicente ante litẽ conteſtatam mortuus ſit procurator, iudiciũ proſequi cogitur. in 1. vo. de reſcrip c. paſtoralis. nu. 33. 28

dominus ſi terram ſuam alieno domino ſubiicere velit, hominum ſuorum contradictio admittitur, quia etiam ſua intereſt, q ipſorum dominus liber ſit, & tot dominos non habere. in 1. vol. de maio. & obe. c. dilecti filii. nu. 4. 268

dominus ſine vaſalli voluntate ius ſuum in alium transferre non debet. ibid. nu. 4. ver. videtur expreſſum.

dominus ante litem conteſtatam liberè procuratorem reuocat, vel in ſe iudicium recipit. in 1. vol. de reſcri. c. paſtoralis. nu. 33. 28

dominus in ſeruum nimis ſeuerus cum uendere cogitur. in 2. vol. vt lit. non conteſta. c. ad hoc. nu. 17. 38

¶Domus communis duob. ſi propter alterius maleficium deſtruenda ueniret, quomodo deſtrui debeat. in v. vol. de priui. c. ſuper ſpecula. nu. 8. ver. & ibi argui. 110

¶Dos mulieris hæreditas intelligi põt, qñ ſuum patrimonium eſt. in 2. vol. de fo. compe. c. ex tenore. nu. 2. uer. dos enim. 21

¶Donatione cum vir vxori rem communem ſibi & fratrib. ipſis præſentib. donat, valet pro parte illorum, non autem pro parte viri. in 2. vol. de præſump. c. nonne. num. 4. ver. & ponit caſum. 178

donatio tenet, quam de ſolius diœceſani conſenſu de decimis laicus eccleſiæ facit, quas ab alia eccleſia in feudum habuit ab antiquo. in 3. vol. de his quæ fi. a præ. &c. c. cum apoſtolica. num. 1. 64

donatio eſt quædam mera liberalitas, quæ nullo iure cogente conceditur. in 3. vo. de do. in rubri. nu. 2. 98

donatio non ualet, quam facit prælatus inconſulto capitulo, & in damnum eccleſiæ. in 3. vol. de dona. c. fraternitatem. nu. 1. 98

donatione donare poteſt prælatus eccleſiæ modicam rem. in 3. vol. de dona. c. cœterum. nu. 1. 98

donationib. largiſſima interpretatio fit. i 3. vo. de do. c. cũ dilecti. n. 1. 99

donatione donauerit ſi imperator domum, vel aliam poſſeſſionem de bonis vacantib. intelligitur ipſam donaſſe cum iurib. & pertinentiis ſuis, etiam ſi hoc dictum non fuerit. ibid. nu. 6.

donatio quinquageſimæ, vel centeſimæ, quam epſ facit cũ graui ſuæ eccleſiæ detrimento, legitimè reuocari põt. in 3. vol. de do. c. apoſtolicæ. nu. 1. 102

donatio in quib. caſib. reuocetur, & in quib. non. in 3. vol. de dona. c. propter. nu. 1. 102

Donatione quidquid dicitur, an in beneficij collatore locũ habeat, & quid de donatario, qui ſe defendendo, uel alio caſu licito donatorẽ percutit, & quid ſi ignorabat illum donatorem, & quid ſi manu propria non percuſſit, ſed per alium percuti fecit, & quid ſi non manu, ſed pede percuſſit. ibid. nu. 12. cum pluri. uer. ſeq. 103

donatarius ſi attentauit graue damnum infligere, ſed res effectum non habuit, quid iuris. ibid. nu. 5.

¶Dubitare de ſingulis ſecundum Ariſtotelem, non eſt inutile, in ſecundo vol. de teſti. c. ex tenore. nu. 7. dubitatis. 246

dubitare, de falſo cum quæritur, non debemus, cum etiam poſt ſententiam falſum opponi poſſit. ibid. nu. 7. ver. dubitatis.

E

EBrioſus non præmiſſa digeſtione miſſam celebrans ſuo beneficio priuatur. in v. vol. de accu. c. ſi conſtiterit. numero 1. 4

Eccleſia ſemel in anno nunquid ſpecialiter priuilegiatis aperitur. in i. vol. de reſcrip. ca. ſicut Romana. nu. 22. ver. nunquid. 21

eccleſias plures habens alteram eligere, & alteram dimittere compelletur. in 3. vol. de præben. c. referente. nu. 1. 21

eccleſiam pacificè habens, ſi ſecundam cum lite receperit, propter quod impeditur ipſius poſſeſſionem habere, non perdit primam. in 1. vol. de reſcrip. c. in noſtra. nume. 5. 46

eccleſia, in qua primus papa dedit monitorias, ſecundus autem præceptorias, per primum non autem per ſecundum fore grauata cenſetur. in 1. vol. de reſcri. c. literis. num. 1. 50

eccleſia litigante ſuper beneficio per peremptorium excluſa de iure cõmuni, nunquid ad proponenda, & probanda crimina reſtituetur. in 1. vol. de elec. c. quod ſicut. nu. 72. 100

eccleſia diſpenſatiuè minori conceſſa non per laicos, ſed per clericos regi debet, donec ille ad ætatem perueniat. in 1. vol. de æta. & qua. c. ex ratione. nu. 1. 163

eccleſia ſi ita debitis grauata ſit, quod non niſi per laicum releuari poſſit, quid iuris. ibid. num. 4. ver. ſed quærit Hoſt.

eccleſiæ regimen minori xxiiij. annorum committi non debet. in 1. vo. de æta. & qual. c. indecorum. nu. 1. 164

eccleſiæ ad regimen non debet inſtitui indignus ſcientia, morib. vel ætate, & qui duas eccleſias habet, alteram dimittere cogitur, niſi cauſa ſubſit. in 1. vol. de æta. & quali. c. cum te. nume. 1. 164

eccleſia vna, a qua aliæ dependent, ſi non ſoluit iura epiſcopalia, an dependentes interdici poſſint, vel ipſorum bona pignorari, ibid. nu. 9.

eccleſiæ parochialis ad regimen diſpenſatiuè aſſumi poteſt is, qui non eſt in ſacris alias idoneus. in primo vol. de æta. & quali. cap. præterea, nume. 1. 164

eccleſia cum populo an, & quo caſu exempta ſit, & an etiam familiares ſint exempti, vel non. in primo vol. de cleri. peregri. c. te nobis. numero 17. 188

eccleſia ſi in aliquo archidiaconatu ſita fuerit, & in cathedralem erigatur, a iuriſdictione archidiaconi exempta eſt. in 1. volu. de maio. & obed. c. cum inferior. nu. 1. 270

eccleſia rem ſuam locando, vel feudum concedendo pactum opponere non poteſt, per quod iuri parochiali alterius eccleſiæ derogetur. in 1. vol. de pac. c. pleriq; nu. 1. 273

eccleſia reſtituitur contra contractum alias legitimè celebratum, ſi enormiter ex illo læſa fuerit. in 1. vol. de in integ. reſti. c. requiſiuit. numero 1. 295

eccleſia læſa propter procuratoris negligentiam, qui iura eccleſiæ non produxit, reſtituitur. in primo volu. de in inte. reſti. c. cum veniſſent, num. 1. 296

eccleſia, quæ grauiter læſa fuit propter probationes omiſſas, etiam contra eccleſiam reſtituitur. in primo vol. de in integ. reſti. c. auditis. numero 1. 298

eccleſiam nunquid iudex reſtituet, ſi poſt publicationem appareat, quod omnes teſtes repellantur, vel propter excommunicationem, vel propter aliud, vt puta propter graue crimen occultum. ibid. nu. 10.

eccleſia poteſt reſtitui etiam contra papæ ſententiam, & cauſa reſtitutionis in integrum partib. præſentib. eſt retractanda. in 1. vol. de in integ. reſti. c. cum ex literis. nu. 1. 300

eccleſia contra ſententias minorum nunquid reſtitui debeat. ibid. nu. 7. ver. ſed quid.

eccleſia non auditur poſt peremptorium de iure communi, auditur tamen per beneficium reſtitutionis in integrum. in 1. vol. de in integr. reſti. c. coram nu. 1. 302

eccleſia minor in papæ præiudicium de libertate compromittere non poteſt. in 1. vo. de arbi. c. cum tempore. nu. 1. 310

eccleſia, clericus non poteſt de eccleſia compromittere ſine epiſcopi licentia, ſicut vaſallus non poteſt ſe intromittere ſuper feudo, niſi de licentia domini. ibid. nu. 6.

eccleſia, quæ ab epiſcopo vendicatur, ſi exemptionis priuilegiis alleget, ſuper hoc iudicabit papa, vel ſi alius iudicauerit, non propter hoc papæ præiudicabitur. in 2. vo. de iudi. c. cum veniſſent. nu. 1. 8

eccleſiarum malefactores in vtroque foro conueniri poſſunt. in 2. vol. de for. competen. c. cum ſit. nu. 1. 19

eccleſia, ſeu dominus aliquis quando de violentia teneantur per eorum dominos illata. in 2. vol. de reſti. ſpo. c. licet. num. 2. 72

eccleſiarum in permutatione duæ pro una dari poſſunt, eodem modo in ipſorum permutatione, quæ iure tituli, vel beneficii ſit. 2. volu. de excep. cum venerabilis. nu. 5. 208

eccleſiæ non nocet prælati taciturnitas, donec præſcriptum fuerit. in 2. vol. de præſcri p. c. nihil. nume. 1. 216

eccleſia ruralis, in qua nullus inhabitat, ſed nunc de nouo aliquæ familiæ inhabitant, quando curam habere incipiat. in 3. vol. de cleri. non reſi. c. quia non nulli. num. 4. quid ſi eccleſiæ. 16

eccleſiæ unius omnes parochiani ſi ad aliam transferantur, vt quod alterius parochiani exiſtant, quid iuris. ibi. nu. 5.

eccleſiæ unius rector ſi ſemper de conſuetudine duas parochias tenuerit, nunquid ille, qui eas poſſidet, nunc per ſolam conſuetudinem excuſetur. ibi. nu. 7.

eccleſiam ſi quiſpiam teneat, cuius ratione percipit decimas, oblationes, & primitias, nullum tamen parochianum habet, quoniam omnes mortui ſunt, nunquid ratione mortuorum, pro quibus dicere tenetur. & ratione promiſſionis, uel exercitii dictorum iurium curã habere dicatur. ibi. nu. 8.

eccleſiæ præſentatus non confirmatur, ſi appareat, quod ibi reſidere nõ debeat, & confirmatus ſi non reſideat, quamuis reſidere poſſit, ipſa priuabitur appellatione remota. in tertio uol. de cler. non reſi. c. relatum. nu. 1. 37

eccleſia ſi miniſtrorum defectum patiatur, priuilegiati ſuper abſentia per ſubtractionem prouentuum redire non cogentur. in tertio uol. de cle. non reſi. c. cum ad hoc. nu. 1. 50

eccleſias plures habens alteram eligere, & alteram dimittere compellitur. in tertio vol. de præb. nu. 1. 22

eccleſia uacante ipſius ſtatus non mutatur. in tertio uol. de ſede uaca. c. nouit. nu. 1. 60

eccleſia collegiata ſi in alia eccleſia præſentare habeat, præſentabit prælatus de conſenſu capituli, uel maioris partis, niſi de conſuetudine, uel priuilegio hoc ſibi ſoli competat. in tertio uol. de his quæ fi. a præla. c. ea noſcitur. nu. 1. 63

eccleſia cathedralis interdicta per competentem iudicem, non tamen propter epiſcopi delictum, an epiſcopus ibi celebrare poſſit. in iii. uol. de his quæ fi. a maio. par. c. ca. quæſiuit. nu. 2. 67

eccleſiæ communis ordinatio per contradictionem unius, cuius non intereſt, impediri nõ debet. in tertio uol. de his quæ fi. a maio. par. c. ex ore. nu. 1. 67

eccleſiæ pro factis communibus, quod canonicus interdicat, uel excõmunicet homines eccleſiæ, conſuetudine introduci non poſſet, non enim poteſt ligare illos, qui ſubditi ſui non ſunt. in tertio uol. de his quæ fi. a maio. par. ca. c. quæſiuit. nu. 6. ver. dicebat. 67

eccleſiæ de rebus licet ſingulariter & ſpecialiter ad ſingulos canonicos pertinentibus, poterit epiſcopus cum maiore parte capituli multa pro utilitate eccleſiæ ſtatuere. in iii. vol. de his quæ fi. a maio. par. ca. c. ex parte. nu. 2. 68

eccleſiæ ad ius & proprietatem ſi reuocari mandetur, quæ de bonis ipſius alienata fuerint, & alia alienata, uel occupata inueniantur quo ad poſſeſſionem, tamen non quo ad proprietatem, nunquid talia per has literas reuocari poterunt. in tertio uol. de reb. eccle. non alie. c. epiſcopi. nu. 2. uer. quid ergo. 71

eccleſiarum res alienari non debent. in 3 uolu. de reb. eccle. non alie. c. nulli. nu. 1. 71

eccleſia contra contractum reſtituitur, per quem enormiter læſa fuit. in iii. uol. de re. eccl. non alie. c. ad noſtram. nu. 1. 73

eccleſia, quod non fuit uerſum in utilitatem ſuam, an excipere poſſit, ſi ſuper mutuo, quod non fuit uerſum in utilitatem eccleſiæ, tranſactum, vel iudicatum ſit, & agatur actione in factum ex iudicato, vel condictione ob cauſam, vel actione ex ſtipulatu, vel præſcriptis verbis, aut detur quod in tranſactione conuenit, vel iudicatum fuit. in 3. vol. de depo. c. grauis. nu. 5. 77

eccleſia res immobiles cum ipſo principe commutare poteſt. in 3. vol. de rerum permu. c. ſi princeps. nu. 1. 85

eccleſiæ iure proprietatis adinuicem permutari poſſunt, & etiam earũ poſſeſſionem poſſunt permutari, & pro minus valentibus precium ſuppleri. in 3. vol. de rerum permu. c. ad quæſtiones. nume. 1. 86

eccleſiæ & ciuitates nunquam ex mutuo, niſi in ipſarum vtilitatem verſum ſit, obligantur. in 3. vo. de fideiuſſo. c. quod quibuſdam. nu. 4. ver. excipe. 94

eccleſia non vacans in beneficium concedi non poteſt, ſed in proprietatem poteſt de auctoritate epiſcopi, & ſine prælati præiudicio. in tertio vol. de dona. c. conſultationibus. nu. 1 99

eccleſiæ magna poteſtas unde procedat. in tertio uol. de conuer. coniu. c. ex publico. uer. & ſi quæras. nu. 9.

eccleſia Romana, & aliæ, & etiam alii Chriſtiani quomodo licite poſſunt tenere ea, quæ in occidente tenent, & alibi cum imperatores Romani ibi omnia per uiolentiam occupauerint, & ita conſtat, quod malafide tenuerunt. in qua & hi, qui tenent, ſucceſſiſſe uideantur. in tertio uol. de uo. capitulo quod ſuper his. nu. 12. 178

eccleſia ſi cenſum debitum non ſoluat, res ipſius emphiteutica incidit in fideicommiſſum, ſicut etiam in priuato. in tertio uol. de religio. domi. c. conſtitutus. nu. 17. 184

eccleſia nõ cathedralis ſi uſ. licet ſibi ius in alia eccleſia, obtinebit quo ad ea tantum, quæ probabit ſibi deberi præſcriptione, uel alio modo legitimo. in tertio uo. de capel. monacho. c. dilectus. nu. 1. 186

Eccleſia aliqua, vel pſona ſi per 50 annos, vel amplius in tali ſtatu fuit, & tanta tranquillitate pacis viguit, q non oportuit ipſam viſitari, nec aliquem iuriſdictionis actum in ea, vel contra eam exerceri, nunqd epiſcopus amittet iuriſdictionem ſuam, quam in ea habet. ibid. nu. 8. ver. quid enim.

eccleſia a diuinis ceſſat, & inde reliquiæ, & hoſtia claudantur propter patronorum diſcordiam. in tertio volumine. de iure. pa. cap. eclatum. nume. 1. 189

eccleſia ſi a principio licet male ſine dote fundata fuiſſet, & ædificata & conſecrata, qui poſtea illam dotaret patronus eſſet, quoniam ſine rerum ſubſtantia eccleſiæ deſeruiri non poſſit. ibid. nume. 8. ver. & Hoſt. hic.

eccleſiam ſi quiſpiam conſtruxerit, & cauſa ſibi cõſecrari fecerit, alias ipſam dotando ſibi patronatum acquirere non poteſt. in. 3. vol. de iure patro. c. quoniam. nu. 12. 190

eccleſia an omnib. pauperib. ſubuenire teneatur. in 3. vol. de iu. patro. c. nobis fuit. nu. 17. ver. ſed quale. 198

eccleſiæ omnes, niſi ab hoc per apoſtolicum priuilegium exemptæ fuerint procurare tenentur legatos, & nuncios Apoſtolicæ ſedis, nec in hoc præſcriptione iuuantur. in. 3. vol. de cenſibus. cap. cum inſtantia. nume. 1. 208

eccleſiæ tenentur reſpondere epiſcopo, in cuius diœceſi ſunt de procu. quartam decimarum, & aliis etiam temporalib. in. 3. vo. de cenſi. c. cũ olim. nu. 1. 209

eccleſiæ de nouo conuerſæ in procurationib. & aliis, vicinarum cõſuetudines ſeruabunt. in. 3. vol. de cenſi. c. ſuper eo. nu. 1. 211

eccleſia etiam ciuitatenſis epiſcopum viſitantem procurare tenetur, licet ipſum nunquam procurauerit. in. 3. vol. de cenſi. c. venerabili. numero 2. 212

eccleſiæ diebus etiam non feſtis conſecrari poſſunt. in. 3. vol. de conſe. eccle. c. tua. nu. 1. 215

eccleſia reconciliatur, quæ per homicidia, vel hominum vulnera polluta eſt. in. 3. vol. de conſecra. eccle. c. propoſuiſti. nu. 1. 215

eccleſia violata quibus expenſis reconcilietur. nu. 4.

eccleſia, nec etiam altare conſecrantur corruente tecto, parietib illæſis, & menſa tamen altaris modicum fracta ſit. in. 3. vol. de conſecra. eccle. c. ligneis. nu. 1. 116

eccleſia, vel cœmiterium, vel aliud ſacrum, cum conſecratur, vel benedicitur ab epiſcopo publicè excommunicato, an reconciliatione egeat. 3. vol. de conſecra. eccle. c. conſuluiſti. nume. 1. 216

eccleſiam qui conſecrari fecit, eam dotare tenetur. in. 3. vol. de conſe. eccle. c. cum ſicut. nu. 1. 216

eccleſia polluta per ſacerdotem reconciliari non poteſt, etiam ex aqua per epiſcopum benedicta. in tertio volumi. de conſe. eccle. cap. aqua. nu. 1. 216

eccleſia ſi polluatur occulta polutione uxoris, vel ſanguinis effuſione caſuali, quid iuris. in tertio volumi. de conſe. eccle. capi. ſi eccleſiæ. nume. 2. 217

eccleſiis in conuentualib. conuentualiter miſſæ celebrandæ ſunt de feſto. f. vel feria, & pro defunctorum anniuerſariis. in. 3. vol. de celebra. miſſa. c. cum creatura. nume. 1. 224

eccleſiæ propter nimiam diſtantiam noua eccleſia in eadem parochia ædificari poterit. in tertio volu. de eccle. ædifican. ca. ad audientiam. nu. 1. 232

eccleſia ſecularis ſine clericorum præiudicio ad ſtatum regularem reparari poterit. in tertio vol. de eccle. ædifican. cap. ad audientiam. 2. num. 1. 234

eccleſiam nouam poteſt epiſcopus propter populi indulgentiam ædificare, non obſtante iuramento de reb. eccleſiæ non alienandis. in 2. vol. de eccle. ædifi. c. tua nos. nume. 1. 234

eccleſiæ bona non alienare Roma. Pontifi. inconſulto hodie prælati iurant, quod iuramentum etiam non exempti, ſi confirmationem, conſecrationem, vel per alium a Papa recipiunt, & eſt multum grauoſum eccleſiis, cum per illud impediantur ſepe facere cõtractus alias vtiles de pium prælatorum licentia. ibid. nu. 2. ver. ſed hodie.

eccleſia non conſecrata, in qua diuina celebrantur, immunitate gaudet. in. 3. vol. de immu. eccle. c. eccleſia. nu. 1. 239

eccleſia ſi interdicta ſit, nunquid aliquod priuilegium teneat. ibidem, nume. 3.

eccleſia non cognoſcit de cauſa ciuili inter laicos, cognoſcit tamen, an quis de legitimo matrimonio natus ſit. in quarto vo. qui fil. ſint legi. c. cauſam. nu. 1. 55

eccleſiæ regimen ſub annuo cenſu committi non debet. in. v. vol. ne prælati vices ſuas. c. quoniam. nu. 1. 37

eccleſiæ fructus ad affictum, vel annuum cenſum concedi poſſunt. in. v. vol. ne præla. vi. in c. querelam. num. 1. 37

eccleſia cathedralis, & quælibet collegiata, quæ ad hoc ſufficit, prouidere debet de vna præbenda, & magiſtro in grammatica, qui clericos eccleſiæ, & pauperes ſeculares gratis doceat, qui magiſter a prælato cum capitulo, vel maiori ipſius parte eligi debet, quorum negligentiam ordinarius ſupplebit. in. v. vol. de magi. c. quoniã. nu. 1. 18

eccleſia metropolitana theologum habere debet, & ſi ſibi, & magiſtro grammatico nõ ſufficiat, in aliqua eccleſiarum ſuarum, quæ ad hoc ſufficiat, faciat prouideri. ibid. nu. 1. ver. metropolitana.

eccleſiarum uacantium cuſtodia ad quos pertinet. in. v. vol. de priui. ca. cum & plantare. nu. 7. 101

eccleſiarum patroni ſi egeant, qui eis ſubuenire debeant. ibid. nu. 6.

eccleſiæ ad mandatum quomodo coniunx coniugi impedimentum patiente commiſceri poteſt. in. v. volumi. de ſenten. excom. c. inquiſitioni. nu. 3. 145

eccleſia ſi patronum non habeat, epiſcopus ipſa uacante cuſtodiam habebit, & pro ipſa aget. in primo volu. de offic. ordi. c. cum vos. nu. 5. ver. Inn q ſi. 247

eccleſia donata ſi in una diœceſi exiſtat, & in alia cui donatur, quid iuris. in. v. vol. de priui. c. paſtoralis. nume. 4. 107

¶ Eccleſiaſtica de re ſi coram iudice ſeculari agatur, iudex ſecundum canones, non autem ſecundum leges ipſam cauſam iudicabit. in. 1. vol. de conſti. c. canonum. nume. 7. 11

¶ Aedificatum quod eſt poſt denunciationem noui operis, demoliri debet expenſis ipſius conſtruentis. in. v. vol. de no. ope. nun. c. intelleximus. nume. 1. 98

¶ Aeditio an ante lit. conteſt. vel poſt ſit facienda. in ſecundo vol. de proba. c. ex epiſtolæ. nu. 4. 110

¶ Aegi ſi contra capitulum petendo præbendam meam, vel mihi debitam, mihi præiudicium non fit, quocunque alio petente eãdem prębendam. in. 2. vol. de ſentẽ, & re iudi. c. quamuis. numero 4 ver. illud autem. 246

¶ Electione eligens illegitimum, qui poſtulari debebat, nunquid ipſo iure priuatus ſit. de poſtula. præla. c. gratum. nu. 4. 68

electio facta, non vocatis illis, qui nullam poteſtatem eligendi habent valet, & tenet in. i. vol. de poſtul. præla. c. gratum. nu. 4. 68

electio quando eſt ipſo iure nulla, multi caſus remiſſiue. ibid. nu. 4.

electione eligendi qui ipſo iure priuati ſunt poteſtate multi caſus enumerantur, remiſſiue & ſummarum. nu. 6.

electio, vel poſtulatio quandocunque propter vitium nominatæ perſonæ nulla pronunciatur, tunc ipſo iure priuati ſunt eligẽtes, ſiue poſtulantes. ibi nu. 6. ver. ſecunda regula.

electione eligere epiſcopum, vel alium prælatum populus non debet. in. i. vol de elec. c. Oſius. nu. 1. 73

electione eligere debet ſibi pręlatum congregatio, alter electus ipſe repellitur. in. i. vol. de elec. c. nullus. num. 1. 73

electio facta poſt appellationem, & cõtra priuilegia eccleſiæ, vel facta prima non caſſata non valet. in. i. volu. de elec. c. conſiderauimus. numero 1. 79

electione caſſata non propter vitium perſonæ, ſed formæ, caſſatus iterum eligi poterit, ſi ſimonia non interceſſerit. in. i. volu. de elec. c. ſuper eo. nu. 1. 80

electioni de ſe factę qui renunciauit appellare non poteſt, ne alius eligatur. in. i. vol. de elec. c. cum inter. nu. 1. 82

electio non inſpicitur, an poſt appellationem, ſed an contra ipſam fuerit celebrata. Item penes vocantes ius eligẽdi manet, ſi vocati ad electionem venire contemnant. Item ad officium confirmatoris inquirere pertinet de perſona electa, etiam nemine opponente. in. i. volu. de elec. c. cum nobis. nu. 1. 84

electio ne fiat certo tempore, vel certo loco ſi appelletur, pro eo quod tunc impreſſio timeatur, quid iuris. ibid. nu. 11.

electio in quo loco fieri debeat, quando partes diſcordant, maiori parti ſtabitur, niſi minor aliquid rationabile prætendat. ibid. nu. 14.

electione eligerent ſi omnes extra locum vocato uno reſidente, & nõ veniente, & ille unus eligeret in eccleſia, aliis omnib. illius vocationem contemnentib. quid iuris. ibid. nu 29. ver. quid enim.

electio an poſſit fieri de mane poſt miſſam die, ad quam vocati ſunt abſentes, dato quod illi non venerint. ibid. nu. 32.

electione eligentes omnes pręter vnum, ſi negligentes ſint, & eligendi tempus adeo elapſum ſit, q abſentes citari non poſſunt, nunquid ille ſolus, & pręſens eligere poteſt. ibid. num. 35.

electione eligi non poteſt in epiſcopum illegitimè natus, ſed poſtulari, & ſi eligatur, electio nulla eſt. in. j. vol. de elec. c. innotuit. nu. 1. 86

electio poſt facta an caſſabitur, ſi coram capitulo quis ſe probare veritatem alicuius morbi obtulit, & quid iuris etiam, ſi coram confirmatore hęc probatio offeratur, & nunquid etiam poſtea agatur coram appellationis iudice de exceptionis viribus, & de ipſius veritate. in. i. vol. de elec. c. cum inter. nu. 8. 9. & ſeq. 87

electionis, vel collationis tempore ſi defectus ordinum, vel ætatis electus patiebatur, & papa poſtea cum illo diſpenſat, an electio, uel collatio valebit. in. i. vo. de elec. c. dudum. nu. 22. 89

electionem eligendi poteſtatem ipſo iure amittunt, & ad alios tranſit, qui ſine papę licentia ad adminiſtrationem epiſcopum poſtulatum recipiunt, licet ſint numero pauciores. in. i. uolu. de elec. c. bonę memorię. nu. 1. 89

electione eligendi poteſtatem ipſo iure amittunt, qui per laicorum impreſſionem aliquem poſtulant. ibi. nu. 1. ver. qui per impreſſionem.

electione eligere minor pars nõ poſſet nõ eligente maiore, ẽt ſi terminus a toto capitulo aſſignatus eſſet. ibid. nu. 28. ver. plus dicit. 91

electionum ne aliqua, an nulla valeat, ſi in termino prius a capitulo aſſignato maior pars eligat, vbi iuſtè impreſsio timetur, & pauciores abſentes eo die alium eligant. ibi. nu. 31. 91
electione eligentium maior pars an terminum maxime peremptoriũ per capitulum ad eligendum ſtatutum ſine cauſa mutare poſsit. ibi. nume. 38.
electione eligentes ſi eligunt aliquo præſente & non vocato, non tamẽ fraude ſed ignorantia, puta quoniam credebatur illum abſentẽ, vel excommunicatum, cum non eſſet, & quid ſi erat verè abſens, vel excommunicatus, vel aliter impeditus. in primo vol. de electio. c. querelam. nu. 1. 94
electione eligentes ſcienter indignum priuati ſunt poteſtate eligẽdi in illa electione, quæ tamen prius fuerat facienda. in. i. vol. de elec. c. cũ Vibito. nu. 1. 95
electio eorum, qui priuati erant, an præualeat, ſi in ſecundo tractatu illi, qui nondum indignum elegerãt, priuati autem ab his admiſsi dignũ elegerunt, vbi etiam, quid ſi poſt tractatum non priuati recederent, nume. 12.
electio epiſcopi quo iure fiet, ſi archiepiſcopus de ſuo ſemeſtri epiſcopo duos menſes deſerit. ibid. nu. 14.
electione eligendi pars vna ſi priuata propter delictum ſit, pars autem non priuata negligens exiſtat, quid iuris. ibid. nume. 16. ver. quid autem ſi.
electione eligere cum non priuatis, ſi ipſi priuati ueniant, nunquid illi per vim excludi debeant. ibi. num. 22.
electione eligens indignum ſcienter epiſcopum, & ob hoc ab eccleſiaſticis beneficiis illius eccleſię per triennium ſuſpenſus, ad illius eccleſiæ beneficium interim eligi non poteſt. in. i. vol. de electio. c. per inquiſitionem. nu. 1. 96
electio caſſabitur, ſi non profeſſus ad eccleſiæ ſecularis regimen eligatur. in. i. vol. de electio. c. cum cauſam. nu. 1. 97
electio quadruplex in. i. vol. de electio. c. quod ſicut. num. 33. 99
electionis confirmatio ſine cauſæ cognitione an teneat. ibi. nu. 46.
electionis confirmatio quæ nulla eſt, an teneat, & an confirmatus prælatus exiſtat. ibi. nu. 48.
electione eligentium conſenſus ſequens an vitium purgauit, vt non teneatur cedere, quod cedere videtur. ibi. nu. 52.
electio per minorem partem capituli facta non tenet, nec etiam per ſequentem conſenſum ratificari poteſt. in. j. volu. de electio. c. auditis. nume. 1. 101
electio prima & ſecunda ſi ab eiſdem fiat, ſecũda valet, dummodo prima ipſo iure nulla ſit. ibid. nu. 16. ver. no. contrarium.
electio quibus in caſib. ipſo iure nulla ſit. ibid. nu. 17.
electio ſi fiat contra legitimam appellationem, puta, ne aliquo comẽpto fiat, quid iuris. ibid. nu. 19.
electio an nulla ſit, ſi criminoſus eligatur crimine, quod non inducit irregularitatem. ibid. nume. 21.
electio quo caſu non eſt nulla, eligentes tamen eligendi poteſtate priuati ſunt, & econtra quo caſu electio nulla ſit, eligentes tamen nõ ſunt eligendi poteſtate priuati. ibid. nu. 22.
electiones quando vno contextu factæ eſſe dicantur. ibid. nu. 30.
electione eligendi poteſtas data compromiſſariis, re non integra, ideſt poſtquam de eligendo optimum tractatum habuerunt, reuocari nõ poteſt. in. i. vol. de elec. c. in cauſis. num. 1. 102
electio canonicorum de conſuetudine ad ſolum capitulum pertinere poteſt. in. i. vol. de electio. c. cum eccleſia. nu. 1. 104
electio epiſcopi & capituli ſi communis ſit, & epiſcopus eligat vnum, capitulum autem eligat alium, quis præferetur. in. i. vol. de electio. c. cum eccleſia. nu. 15. 104
electio duorum valet, tertio præſente licet contradicente, illo vero abſente non valet. in. i. vol. de elec. c. cum dilecti. nu. 3. 105
electioni tituli de prouincia abſentes vocantur. in. i. vol. de elect. c. coram. nu. 1. 109
electio maioris partis facta caſſatur contempta minori, non tamen propter hoc ad minorem eligendi ius deuoluitur. in. i. volu. de electio. c. bonæ memoriæ. 2. nu. 1. 109
electio aliàs canonicè confirmatur, licet quidam eligentium eſſent minori excõicatione ligati. in. i. vol. de elect. c. illa. nu. 1. 111
electione ſi eligat ligatus maiori cum non excommunicatis, quid iuris ibid. nu. 8.
electio nunquid ignorantium ratione valebit, ſi maior pars capituli, penes quam conſiſtit poteſtas faciendi, vel non faciendi capitulum ſciẽter admittit excõicatos notorios, vel non notorios, de quib. probari poteſt, & aliqui de capitulo, qui illos ignorant excõicatos, cum illis eligant. ibid. nu. 11.
electione eligentes omnes ſi excommunicati ſint, præterquam vnus, & ille ſolus præmiſſa proteſtatione cum aliis eligit, quid iuris. ibid. numero 12.
electione eligens excõicatus cum proteſtatione admiſſus, ſi ſeruetur vota, puta quia tanta eſt excõicatorum multitudo, quod nec aliud fieri poteſt, quid iuris. in. i. vol. de elec. c. illa. ibid. nu. 16.
electione ſi eligat excommunicatus, cum proteſtatione tamen admiſſus, quid iuris. ibid. nu. 17.
electio an valeat, ſi etiam notorius excommunicatus ignoranter a capitulo admittatur. ibid. nu. 19.
electio an valeat, ſi notorie excommunicatus a capitulo admittatur, quem eſſe excõicatum aliqui ſciant, & aliqui ignorent. ibid. n. 20.
electione eligendi ius ſi ad capitulum pro tertia pertineat, & ad prælatum aliquem pro alia tertia, & ad clerum etiam pro alia tertia, & cõtingat fieri ſcrutinium, quo publicato reperiatur, quod prælatus, & capitulum duas tertias habentes in vnum conſenſerint, & non eſſent niſi nouem, clerus autem. xx. numero in alium conſenſerint, nunquid in tali caſu a clero electus duplo maiorem numerum habeat. in. i. vol. de elect. c. ſcriptum eſt. nu. 11. 118
electione quid ſi certa pars canonicorum, & certa cleri pars cum prælato concordent, alia verò pars tam capituli quam cleri in alium, quid iuris. ibid. nu. 12.
electione eligere an compromiſſarij poterunt, ſi capitulum diuiſim aliquibus compromiſſariis eligendi poteſtatem conferat, & prælatus aliis, & clerici aliis, nunquid iſti compromiſſarij eligere poterunt. ibid. nu. 14.
electiones duæ quando concurrant, ſiue duæ poſtulationes, quid agendum, aut quando concurrunt poſtulatio & electio, pulcherrima diſtinctio. ibid. nu. 23. ver. circa materiam.
electiones duæ ſi vno contextu fiant, & maior pars indignum eligat, & minor dignum, nunquam minor obtinebit, niſi maior deliquerit, licet contra minorem præſumatur, niſi ignorantia probetur. ibid. nu 23. ver. in glo. 113
electione eligere ſi negligant prælatũ cathedralis eccleſiæ illi, ad quos ſpectat, infra tres menſes proximos ſuperior eccleſiam ordinabit, quod ſi infra alios tres menſes non fecerint, canonicè punientur. in. i. vol. de electio. c. ne pro defectu. nume. 1. 113
electione eligentes omnes ſi peccauerint, quod non elegerint, quõ de illis prouideri poteſt. ibid. nu. 12. ver. ſed quomodo.
electione aliquis eligens ſi citationis tempore extra locum erat, non electionis aũt tẽpore intra vocationis locum, quid iuris. in. i. vol. de electio. c. quia propter. nome. 45. ver. quid in caſu. 117
electione eligentes per ſecularis poteſtatis abuſum ab officiis & beneficiis triennio ſuſpenduntur, & tunc priuati poteſtate eligẽdi ſunt, electus autem, ſi tali electioni conſentiat, ineligibilis ſit, nec electio valet. in. i. vol. de elec. c. quiſquis. nu. 1. 119
electionis forma ſi propter delictum, aut commiſſum auctoritate ſecularis abuſus tangatur, quid iuris. in. i. vol. de elec. c. nihil. num. 24 ver. quid ſi propter. 120
electio poſt collationem ca interuallo celebrata non valet. in. i. volu. de elect. c. cum poſt petitam. nu. 1. 122
electio verbo fieri debet, & de illo, in quem maior pars conſenſerit, nõ reſpectu aliorum tantum, ſed etiam reſpectu capituli. in. i. vol. de ele. c. eccleſia. nu. 1. 122
electio facta non a maiori parte capituli, & omiſſa collatione non valet. in. i. vol. de elect. c. Cumana. nu. 1. 123
electione eligere qui tenetur cum conſilio aliquorum in tractatu electionis illorum conſilium requirere debent, & etiam congruo tempore reſponſum expectare. in. i. volu. de electio. c. cum in veteri. numero 24. 124
electio an teneat, ſi hi, qui ex commenda læduntur, vocati non fuerint, ſed per epiſcopum poſt commendam contempti. in. i. vo. de elect. c. iam dudum. num. 31. 129
electio eſt irrita, quam collatio non præceſſit, vel quæ facta fuit non a maiori parte capituli, vel quæ non fuit communis. in. i. vol. de ele. c. in geneſi. nu. 1. 130
electionis pronunciandi poteſtatem ſi omnes, vno excepto, alicui dare voluerint, quid iuris. ibi. nu. 4. 131
electio epiſcopi non valet per laicos & canonicos facta, etiam ſi hoc conſuetudo habuerit. in. i. vol. de elec. c. Meſſana. nu. 1. 132
electionis ad confirmationem non ſufficit, quod per maiorem capituli partem facta ſit, niſi etiam pars illa ſanior exiſtat. in. i. vol. de elect. c. eccleſia veſtra. nu. 1. 132
electione eligentium duæ partes quomodo computabuntur, ſi aliqui ſint abſentes, aliqui autem intereſſe noluerint. ibi. nu. 11.
electionem præſentes facere poſſunt ſecundum Hoſtien. etiam ſi vnus ſolus præſens tantum eſſet, ex quo ad electionem vocati poſſunt intereſſe, & nolunt, ſecus ſi ipſi vocati impediti fuerint. ibi. nu. 12. ver. ſed Hoſt.
electione eligentes uocandi, ſi ſint maior pars, qui intereſſe nolunt, & ſic maior pars capituli abeſt, quid iuris. ibid. nume. 12.
electione eligentium maior pars abſens, ſi reuocando terminum aſſignatum, præfigat alium terminum ad eligendum, inhibens parti minori, ne in primo termino procedat, in quo dicit ſe impeditam, quid iuris. ibid. nu. 13.
electioni an renunciet ille, qui ſtudens vocatus ad diem ſtatutum noluit propter id perdere lectiones, & ire non curauit. ibid. nu. 23.
electio una ſi maior numero ſit, alia vero ſanior, utraque ceſſabit. ibid. nume. 35.

Index.

Electiones duæ ſi de eadem eccleſia fuerint, ſemper maior ſanior cenſetur, dummodo electus idoneus fuerit. in primo volumine. de electioni. ibi. nu. 35.

electio maioris partis an confirmari debeat. verſicu. ſed quid. ibidẽ numero 38.

electione caſſata propter ſimoniam etiam ſine electi culpa, non diſpenſat cũ eo uice epiſcopus cum caſſato, ſecus ſi electus libere reſignauerit. in j. uol. de electio. c. ſi alicuius. nu. 1. 136

electione eligendi licentiam, ne electores eligant, ſi ab aliquibus malitioſe impediantur, ne petere poſſit, quid iuris. in j. vol. de electio. c. his quibus. nu. 1. 136

electione eligant, quod infra menſem, ſi papa canonicis mandauit, de conſilio tamen alicuius epiſcopi, alias ipſe epiſcopus prouideat, & epiſcopus latitat, vel latens impedimentum apponit, per quod tempus labitur, quod incipit a tempore receptionis literarum, uel de iure communi, uel de forma mandati, quid iuris. ver. quid ſi Papa. ibi. nu. 4.

electioni de ſe factæ qui ſponte renunciauit, ſuper ipſa electione ulterius audiri non debet. in primo uo. de renuncia. cap. in præſentia. numero 1. 146

electionẽ ſuam ſi quis confirmari petat, iudex illam infirmare poteſt, ſi minus canonicam illam inueniat, uel pronunciare, quod confirmanda non eſt. in j. uo. de procura. c. ex inſinuatione. uer. item dicit Inn nu. 3. 282

electio quot partes habeat, & alia multa de electione. in j. uolu. de in inte. reſt. c. cum veniſſent. nu. 14. 297

electio non ualet, ſi canonici, ad quos de iure communi eligere ſpectat nec per ſe, uel alios poſſident, & clerici ſoli poſſideant, licet ius non habeant, & ſoli canonici eligant. in ii. vol. de caui. poſſeſſio. c. cum eccleſia. nu. 8. 65

electione ſi aliqui eligant, ad quos de iure communi electio ſpectat illo contempto, qui erat in poſſeſſione iuris eligendi, quid iuris. in ii. uol. de reſti. ſpolia. c. in literis. nu. 5. 74

electionem per ſe factam ſi canonicus confirmari petat, & aduerſariis præcipi, ne ipſos poſtea moleſtent, quominus libere eligant, nunquid ſi aduerſarii reſtitui petant, canonicorum petitioni præiudicabitur. in ii. uolumi. de reſti. ſpolia. c. ex conqueſtione. verſicu. pone. numero 13. 77

electio non tenet, cum ad unam præbendam duo ſimpliciter eliguntur in iii. uo. de præben. c. tuæ fraternitatis. nu. 1. 28

electio non tenet, ſi aliquis eligatur ultra numerum in eccleſia, in qua numerus eſt iuratus. in iii. uol. de præben. c. dilecto. uerſi. iuramento. nu. 5. 32

electio ualet in eccleſia habente certum numerum præbendarum, uel canonicorum, uel utrorumque eligendo canonicum ultra numerũ, ſed corrumpitur priuilegium quo ad numerum canonicorũ, & durat in numero præbendarum. ver. ipſe Inno. ibi. nu. 18.

electio plurium ad vnam præbendam uacantem, uel non uacantẽ ultra ipſum numerum non tenet. ver. diuerſitatis ratio. ibi. nu. 3.

electio ſemel ſi confirmata fuerit, an de affirmati diſpenſatione agendum ſit. in iii. uol. de præben. c. dilectus. nu. 11. 34

electionem ſi poſt criminis exceptio opponatur ad impediendũ confirmatum, an talis ſcribere cogatur. in v. volu. de accu. cap. ſuper his. uer. quid ſi poſt. nu. 8 8

electio ſimoniaca caſſanda eſt, ſi electoribus propter hoc ſit promiſſa pecuniaria, licet electus ignoret, niſi hoc in electi fraudem factum fuerint. in v. uol. de ſimo. c. nobis. nu. 1. 17

electione eligere alium an poſſint illi, ad quos electio ſpectat, ſi quiſpiam auctoritate Papę prouidit alicui notorie indigno, uel contra mandati tenorem. in v. volumi. de exceſſi. prælato. c. inter dilectos. nu. 16. 94

electio an ad capitulum, uel ad Papam redeat, ſi compromiſſarii ſciẽter indignum elegerint. ibi. nu. 17.

¶ Electores decani, ſi agatur, & putatur caſſari electio non expreſſa cã, quod ſcienter indignum elegerint, iudex autem in ſententia hanc cauſam exprimat, quia ſcienter elegiſtis indignum, electionem caſſamus, nunquid eis præiudicet. in primo uolu. de elec. c. cum Vinto. numero 20. 96

¶ Electo in archiepiſcopum ſedes pallium non tradit, niſi prius præſtiterit fidelitatis, & obedientię iuramentum. in j. vol. de electio. c. ſignificaſti. nu. 1. 74

electi confirmati de voluntate nunquid poterit eius beneficia is, ad quem ſpectat, prius conferre, uel ad illa eligere. in j. uol. de electio. c. cum in cunctis. nu. 17. 77

electus ſi conſentire uolit, uel etiam poſt conſenſum confirmationem petere, quid iuris. ibi. nu. 21.

electus ante confirmationem beneficia conferre, uel alias adminiſtrare non poteſt. in j. uol. de electio. c. nolli. nu. 1. 79

electus confirmatus non conſecratus poteſt ea, quæ iuriſdictionis exiſtunt, ſed non ea, quæ ſunt ordinis. in j. uol. de electio. c. transmiſſam. nu. 1. 81

electus ſi ſufficientem ſcientiam non habeat, uel ante confirmationem adminiſtrat, ipſius electio caſſatur. in j. uol. de electio. c. qualiter. numero 1. 83

electus a maiori parte capituli ſi idoneus fuerit, & conſenſerit, uel conſentire uelit, refutari non poteſt. in j. uol. de electioni. c. cum inter. nu. 1. 84

electus a maiori parte capituli ſi ſit, & electionis tempore idoneus erat, confirmatur, ſi uero tunc indignus erat, & fuit ſcienter electus, confirmatur, ſi ut dignus a parte minori electus ſit. in primo volu. de electio. c. dudum. nu. 1. 88

electo probare ſufficit, quod eligens electionis tempore ius eligendi, poſſideat. in j. uol. de electio. c. querelam. nu. 1. 93

electo expulſo, ſi ipſi eligentes non eligant, quid iuris. verſi. quid ſi illo expulſo. ibi. nu. 17.

electo expoliato, ſi unum canonicum elegerunt, ſed poſtea in ſecunda electione, quæ occurrit, illum ad eligendum admiſerunt, & ſic ſpoliatus poſſeſſionem ſuam recuperauit, nunquid adhuc agere poſſit ad primæ electionis caſſationem, petendo reſtitutionem officio iudicis. ibi. nu. 28.

electus iniuſte ſi conſecratus fuerit, nunquid ipſa electio caſſabitur. in j. uol. de electio. c. quod ſicut. nu. 17. 98

electi contra perſonam nunquid admittetur exceptio poſt confirmationem, etiam cum inquiſitione factam. ibi. nu. 56. 200.

electus ſi repulſus appareat, quid iuris. ibid. nu. 64. 100

electus in imperatorem a maiori parte illorum, ad quos electio ſpectat, ſi idoneus fuerit, per Papam confirmabitur. in j. uolu. de elect. c. uenerabilem. nu. 1. 107

electus ſi delinquentibus non conſentiat, uel poſt moriatur, uel renunciet, an valeat ſecunda electio ante priuationis ſententiam per delinquentes facta, qui ſunt maior pars, contradicente, & appellante minore, quæ non deliquerat. in j. volum. de elect. c. quia propter. numero 43. 116

electum indignum ad animarum regimen ſi prælatus per ſuam negligentiam confirmet, confirmandi primum ſucceſſorem poteſtatem perdit, & a beneficii promotione ſuſpenditur, & promotus deiicit, ſi uero per malitiam id fecerit, grauius punietur, item clerici immediate Papę ſubiecti per ſe, aut perſonas inſtructas pro confirmatione Papã adeãt, & ſi in concordia electi ſint, & vltra Italiã interim adminiſtrant, ita quod nihil penitus adminiſtrando alienent, benedicẽtur, & conſecrentur. in j. uo. de electio. c. nihil. nu. 1. 119

electus a maiori parte capituli, ſi idoneus ſit, confirmatur, aliter confirmatur electio minoris partis facta de digno. in j. uolu. de electio. ca. congregatam. nu. 1. 161

electum an uocare neceſſe ſit. in j. uolu. de electio. c. dudum eccleſia. nu. 16. 127

electos in epiſcopos, & confirmatos ſolus Papa transferre poteſt. in j. uo. de transla. epi. c. inter corporalia. nu. 1. 137

electus in poteſtatem, cuius electioni opponitur, nunquid adminiſtret. in ii. uol. de iud. c. ſignificauerunt. ver. electi. nu. 7. 16

electum contra opponenti plura alterum probare ſufficit, quod ad caſſationem ſufficiat. in iii. uol. de præb. c. cum iam dudum. nu. 1. 26

electi duo ad aliquam dignitatem ſi in iudicem compromittant, ipſe alterum confirmare poteſt, & alteri ad uitam confirmato de ipſius prouentibus pro pacis bono prouiſionem facere. in tertio uolu. de præb. c. niſi eſſent. nu. 2. 29

electus ſi ante temporis finem dicat capitulo, quod placet ſibi, quod aliũ eligant in propoſitum, & capitulum eligat, quid iuris. in iii. uolu. de his quæ fi. a maio. par. cap. c. ex ore. verſicu. quid ſi electus. numero 5. 67

electo ſi quis obiiciat periurium, adulterium, & ſimoniam, uel ſimilia, nunquid audiendus ſit. in v. uol. de accu. c. ſuper his. quid ſi princeps nu. 6. 7

electo ſi periurium obiicit, & obiiciens probet, quod iurauerit electus ſoluere pecuniam ad certum terminum iam elapſum, nunquid periurus probetur, niſi iurans probet, quod ſoluerit. in v. uol. de accuſa. c. ſuper his. obiicitur. nu. 6. 8

electo non ſolum ante confirmationem, & conſecrationem crimen opponi poteſt, ſed etiam ante poſſeſſionis apprehenſionem, ſi de illo infamatus fuerit, ubi etiam quid ſi poſſeſſorio agat, cum ſpoliatus fuerit, & quid ſi agat petitorio amiſſum beneficium repetendo. in v. uol. de exceſſi. prælato. c. inter dilectos. nu 3. uer. quid ſi talis. 93

electus, confirmatus, & non conſecratus & ſi ſacerdos non ſit, an ſolennes indulgentias dare poſſit. in. v. uo. de exceſ. prælato. c. accedentib. nume. 2. 95

¶ Eleemoſinã moderatam de bonis per eccleſiam acquiſitis clerici facere poſſunt, teſtari autem non poſſunt. in iii. uol. de teſtamen. c. ad hæc. nu. 1. 108

eleemoſina ſi in publico fiat, quid iuris. in v. uol. de ſen. exco. c. cum uoluntate. uer. & quid dicet. nu. 4. 148

¶ Emancipationis ſub conditione ſi auia nepotem inſtituerit, & adhuc amplius legauerit, conditio in legato repetita intelligitur. in j. uol. de reſcrip. c. ex parte. nu 15. 22

¶ Eminens qui dicatur, qui mediocris, & qui ſufficiens. in j. uol. de electio.

ctio.c.cum in conctis.nu. 81. 77

¶Emphiteuſis minorum nunquid in monaſterium tranſeat. in ii. uolu. de proba.c.io præſentia.uer ſed nunquid. nu.16 116

emphiteuſis penſionem ſi poſt tempus dominus petat,quam emphiteuta negat,an per celerem ſatisfactionem ſibi ulterius prouidere ualeat. in iii.uolu.de loca.& conduc.c.potuit,ver.quærit etiam.10 85

Emphiteuta vt meliorationes vendere poſsit,quæ requirantur. ibidem nu. 1.

emphiteuta ſi alii in emphiteuſim dederit,& ille tertius uendere velit, cuius conſenſum requirat,an primi emphiteutæ, an domini. in iii. uo.de loca.& conduc.c.potuit.ibi.nu. 8.

emphiteuta,qui obligat domino,uel vſufructuarius proprietario,quid agere debeat.in iii.uo.de feu.c.inſinuatione.nu.3. 88

emphiteuta poteſt domino opponere compenſationem,ſi dominus ex mutui cauſa ſibi quinque dederit,ad quæ ex penſione emphiteuta ſibi tenetur.in tertio uolumi.de depoſi.c.bona fides.verſi.liquida. numero 4. 78

¶Emptores caſu ; quo precium ſuum recipere nolint, quid agendum in j.uolu.de in inte.reſti.c.conſtitutus.verſicu.quærit Hoſtien.numero 9. 304

emptor ſecundus non tenetur,qui bona fide emit a primo emptore , q mala fide a debitore emerat.in ii.vol.vt lit.non conte. c. quoniam . ver.qui a debitore.nu.47. 44

emptor fictus,qui verus eſt creditor,reſtituere cogitur rem in ueritate pignoratam,ſed forte venditam, ſi ſatisfactum fuerit ſibi de ſorte fructibus computatis.in iii.uol.de emptio.& uend.c.ad noſtram. numero 1. 80

emptoris dolus qualitate facti non qualitate precii æſtimatur.ibi. nu. 9. ver.dolus.

emptor ſi denunciauerit in cauſa appellationis tantum, valebit denunciatio,ſi omnia integra ſint actori circa teſtes,& circa alia , & ei nihil deperiit.in iii.vol.de emptio,& uendi.c.ſi venditori. uer. quod ſi emptor.nu.7. 82

¶Epiſcopus ſi contra aliquem agat , vt ab eccleſia remoueatur , & lite pendente epiſcopus ipſam eccleſiam conferat,lis mota epiſcopi collationem non impedit.in primo uol.de conſt.c.cum M.Ferrarienſis. ver.dixit compo.nu.23. 17

epiſcopus,qui eligitur,qualis eſſe debeat.in j.uol.de elec.c.cum io cunctis nu. 1. 76

epiſcopus ſi ſine cauſæ cognitione non in iudicio , neque conſuetudo mandet parochianis , ſe intendens ex mandato obligare , quod plebano decimam non ſoluant,cum tamen plebanus eſſet in quaſi poſſeſsione,quid iuris.in j.uol.de electio.c.querelam. nu. 23. 93

epiſcopo an conſuetudo ius dare poſsit,quod capitulum ſuum requirere non teneatur.in primo uol.de elect.capit.cum eccleſia. numero 10. 104

epiſcopus,ad quem ſpectat conferre præbendam,uel aliud beneficium, ſi iure ordinario paratus ſit ipſum alicui conferre,& alius ueniat coram eo,& dicat,domine denuncio vobis,q iſte, cui vultis conferre beneficium,eſt adulterii,uel periurus , vel alias criminoſus , & hoc me ſtatim offero probaturum,ſi non admittatur hęc oblatio, & appelletur,an collatio teneat.in j.uolu.de electio.c. cum inter. numero 12. 87

epiſcopus Armenię, qui nomine eccleſiæ ſuę a me centum in curia petit,& ego nego illum eſſe illius eccleſię epiſcopum , an teneatur ante litem conteſtatam probare,ſe epiſcopum,uel ſaltem in epiſcopatus poſſeſsione.in primo uolu.de electio.c.nihil nu 30. 121

epiſcopus cum ſimoniacis,uel alio modo interdictis an , & quomodo diſpenſet.in j.uol.de electio.c.ſi alicuius. nu.4. 136

epiſcopus,qui propria auctoritate de ſua eccleſia ſe ad aliam transferat,utraque carebit.de tranſla.epiſ.c.quanto.nu.1. 139

epiſcopo non datur licentia cedendi, qui propter ſenectutem cedere velit,ſi neceſſarius,uel utilis ſit eccleſiæ ſuę.in j.volu.de renuncia.c. literas.nu.1. 143

epiſcopus nul'ius eccleſię an in epiſcopum aſſumi ualeat.in j. uolu. de renun. ad ſupplicationem.no.10. 147

epiſcopus,qui propter crimen renunciauit epiſcopatui ad religionem deſcendens,ad epiſcopatum reaſſumi non poteſt,ſecus ſi renunciauerit propter perſecutionem,infirmitatem,& ſcientiæ defectum.in j.uol.de renun.c.poſt tranſlationem.nu. 1. 150

epiſcopus ſi alicui præcipiat,quod recipiat œconomatū, uel vicedominatum,uel conſimilia, an ſubditus ſine appellatione tutus eſſe uideatur.in j.uol.de tempo.ordi.c.ad aures. verſi. quid ergo ſi epiſcopus. nu.8. 155

epiſcopi diſpenſare non poſſunt,niſi ubi a iure diſpenſatio commiſſa ſit,& in quibus caſibus diſpenſare poſsint.in j.uol.de tempo.ordinā. c.dilectus nu. 7.cum ſeq. 159

epiſcopus an ſine capitulo ſuo diſpenſare poſsit.ibi.nu. 14.

epiſcopus qui loco tantum io uita renunciauit,ordines ſicut prius conferre poteſt,ſi autem renunciauerit ordini, cum ordinato per cum ad minores,uel ignoranter ad ſacros,bene epiſcopus ipſe diſpenſat,cum ordinato autem ad ſacros ſcienter non diſpenſat. in primo uol.de ord.ab epiſ.c.requiſiuit.nu.1. 162

epiſcopi in ſuis diœceſibus crimina inquirere poſſunt,& etiam punire, & cum opus fuerit,brachium ſeculare inuocare.in j. uol. de offi. or. c.peruenit iam.nu.1. 243

epiſcopus quomodo ſubditos in alia diœceſi habere poſsit. in primo uol.de offi.ord.c.quanto.nu.19. 249

epiſcopus ſi petat per archiepiſcopum ſuum ſubditum diſtringi ad mandata ſua ſeruanda,uel puniri,quia contemnit excommunicationem in ipſum per ſe latam,quid iuris,& an referre uideatur eo ipſo quod conqueritur.in j.uol.de offi.ord.cap. ad reprimendam. numero 9. 251

epiſcopus ius commune tollere non poteſt, cum nec poſsit illud inducere.in j.uo.de offi.ord.c.paſtorali .nu.18 252

epiſcopus,ſeu archiepiſcopus ſi aliquem in caſu non ſuo excommunicauerit,quid iuris.ibi.nu.21.

epiſcopum inter & capitulum ſuum ſuper immobilibus permutatio fieri poteſt, quoniā alioqui epiſcopus io facto proprio auctorizare non poſsit.ver.item ſi inter.ibi.nu.23.

epiſcopi auctoritas & archiepiſcopi quę ſit.ibi. nu. 24.

epiſcopus in eccleſiis diœceſis ſuę debet eſſe contentus iuribus epiſcopalibus.in j.uol.de offi.ord.c.conquerente.nu. 1. 256

epiſcopus ſi magnam emptionem faciat , uel ſubeat grandes expenſas eundo ad Papam,uel imperatorem , uel litigando pro iuribus eccleſię,uel quicunque caſus ſuperueniens inciderit, propter quem ſupportandum habet neceſſe ſubditum poſtulare,propter quid contributio facienda ſit.ibid.nu.27. 258

epiſcopus monaſterium viſitans non introducit ſeculares , ſed duos uel tres canonicos ſuos cum aliquot religioſis.in j.uol.de offic. ord. c.vt iuxta.nu.1. 159

epiſcopus quamuis cum populo ſuo in ſciſma,vel hęreſim labatur,nihilominus cathedralis eccleſia honorem ſuum retinet , & eccleſias etiam ſibi ſubiectas quoad proprietatem.io j.uol.de maio. & obed. inter quatuor.nu.4. 265

epiſcopi ſubditi ad ipſius archiepiſcopi ſinodum ire,& ſibi obedire coguntur.in.i.vol.de maio.& obe.c.quod ſuper.num.1. 166

epiſcopus ſi in epiſcopatus pręiudicium aliquid faciat , capitulum pōt hoc reuocare,& appellare,& etiam cauſam in iudicio proſequi, & eis proſequentibus a preſtito iuramento epiſcopus abſoluntur. in j ool.de maio.& obe.c.dilecti filii.nu.19. 268

epiſcopo mortuo confirmat capitulum ab ipſo confirmandos,in j.uo. de maio.& obed.c.cum olim.ou.1. 269

epiſcopus quamuis iurauerit ſeruare omnes conſuetudines , quas epiſcopi,& patriarchæ exhibere conſueuerant,hoc tamen iuramentum ad laudabiles,& pręſcriptas reſtringitur.in j.uo.de maio.& obe. ca dilecti filii nu.55. 268.

epiſcopo mortuo an capitulum confirmet illum , qui poſt epiſcopum ipſi capitulo præſit.in j.uol.de maio.& obe.c.cum olim.nu.6. 269

epiſcopus,etiam accuſatore inuito,qui iam probauit,poteſt cum accuſato diſpenſare,qui pęnitentiam egit, cum hoc a iure habeat. in ſecundo uolu.de iudi.c.at ſi clerici.ver.Petrus,& Abbas.ou.7. 3

epiſcopus an ſine capitulo diſpenſare poſsit.ibid.nu.9. 4

epiſcopus io adulterio,& minoribus diſpenſare poteſt , ubi expreſſe io iure non prohibetur,in maioribus autem non,niſi ubi expreſſe conceditur.vnde dic.ibi.nu.17. 4

epiſcopus ſicut poteſt pręcipere clerico in uirtute obedientię , ſic etiā dominus vaſallo ſub fidelitatis debito,quoad ea tamen,quæ ad feudum ſpectant.in ii.vol.de ſo.compe.c.ex tranſmiſſa. nu.3. 18

epiſcopus in ſua diœceſi merum imperium habet,in ſecundo uolu. de ſo.compe.c.cum contingit.nu.5. 24

epiſcopus deponit clericum alibi beneficiatum,qui in diœceſi,ſua deliquit,& epiſcopus illam beneficii ſententiam exequatur , in ſecundo uol.de ſo.compe.c.poſtulaſti.nu.1. 24

epiſcopus meus,me inuito,non poteſt ſubmittere ordinariæ iuriſdictioni alicuius etiam eccleſiaſtici iudicis , licet cauſam meam me inuito alteri delegare poſsit,eodem modo non poteſt cogere ſubditum ſuum recipere ordines ab alio,quam ab ipſo. in ſecundo uolu. de ſo.compe.c.ſignificaſti.nu.11. 29

epiſcopus ſi petat ius epiſcopale,quoniam eccleſia ſita in ſua diœceſi & reus dixerit,libellum non admittendum,quoniam ſtatim paratus eſt probare eccleſiam exemptam,an libellus ipſius epiſcopi ſit admittendus.in ii.uol. de obla.c.dilecti.ver.ſi vero.ou.5. 33

epiſcopus ſi petat aliquod ſpeciale ius ab eccleſia , quam exemptam confiteatur,quid iuris. quid ſi epiſcopus.ibi.nu. 5.

epiſcopus ſi in eccleſia ius epiſcopale, uel aliquid incorporale petat, puta quod poſsit pęnitentias dare,infirmos inūgere, nunquid reo cōtumace mittetur epiſcopi in poſſeſsionem prædictorum cuſtodię cā in ii.uol.de do.& con.c.contingit nu.7. 99

epiſcopi pro periurio grauius quam alii puniuntur.in ö. uol. de iureiuran.c.cum quidam nu.1. 267

Epiſcopus ſi aliquam eccleſiam ad manus ſuas tenuerit , & fructus in ſuos uſus conuerterit tāto tempore,quod pręſcriptio completa ſit, intelligitur eſſe de menſa,etiam ſi tituli non probentur. in ſecundo

vol.de exce.c.cum venerabilis.ver.dicit Hoſt.nu.16. 109

epiſcopus contra epiſcopum locum per ſe conuerſum ad fidem triennio preſcribit,ſed cum uacat eccleſia,uel eſt in ſciſmate, contra ipſum non preſcribitur.in ii.uol.de praeſcrip. c.placuit. nu.1. 215

epiſcopus ſi inſtituat alium,quam a patrono repreſentatum,quid iuris. in ſecundo uol.de ſen.& re iudi.c. cum Bertoldus. nu. 17. 239

epiſcopi in omni crimine,in quo diſpenſare poſſunt, infamiam etiam poſſunt tollere.in ii.vol.de ſen.& re iudi.c.cum.nu. 4. verſi.pro epiſcopi. 244

epiſcopus ſi quempiam pure condemnet, & poſtea ſic adiecerit, niſi ſolueris uſque ad menſem,ſis excommunicatus,quid iuris. in ſecundo uol.de appella.cap.ut.preterea.verſicu. quid condemnet. numero 4. 261

epiſcopus ſi a principio canonico poſſeſſionem dare velit, ſed capitulum,ne hoc fieret, appellauit, epiſcopus autem nihilominus dedit,quid iuris.in ii.vol.de appel.c.conſtitutis. ver. quid ſi epiſcopus, nu.16. 267

epiſcopi de parochiali eccleſia collegiatam, uel conuentualem facere poſſunt,dum tamen ipſe facultates ſufficiant,in iii.uol.de vi. & ho. cle.c.quoniam.nu.3. 3

epiſcopi peracta penitentia cum ſacerdotibus diſpenſant, qui de facto matrimonium contraxerunt.in iii.uol. de cleri. coniuga.c. ſane. nu.1. 12

epiſcopus ſi ſcienter criminoſum, uel irregularem promouit, quid iuris.in iii.uol.de cleri.coniu.c.diuerſis.nu.9. 13

epiſcopo coram promotore ſi clericus de crimine accuſetur, quid iuris,ibi.nu.10.

epiſcopus promotor ſi uelit inquirere de crimine, uel irregularitate promouendi,quid iuris.uer.quid ſi talis.ibi.nu.10.

epiſcopus ſi eodem uerbo,& momento duas eccleſias cum cura alicui det,nec conſtari poteſt,cuius poſſeſsionem primo nactus ſit,quę uacare dicatur.in tertio uol.de cleri.non reſiden. c. quia nonnulli. numero 9. 17

epiſcopi aliquem plures eccleſias habere non permittant.in tertio vol. de præben.c.quia.nu.1. 22

epiſcopus unus ſi alteri epiſcopo pleno iure eccleſiam conferat, quid iuris.in iii.uol.de præb.c.de monachis.nu.11. 24

epiſcopus ſi ſemper ad manum tenuerit ſuam totam decimam,& ipſe curatus egeat,nunquid poſſit curato ſine iuramenti violatione congruam portionem aſsignare.in iii.uol.de præben.c. extirpandę.numero 4. 38

epiſcopi.xii.quibus in caſibus neceſſarii ſint.in iii.uol.de preben. c.graue.uer.ſed nunquid hi.xii.nu.5. 37

epiſcoporum.xii.numerus eſt neceſſarius non ſolum quãdo epiſcopus criminaliter accuſatur,ſed etiam ſi de crimine ciuiliter contra ipſũ agatur,etiam ſi in exceptionis modum crimen opponatur. verſi. itẽ ſecundum.ibi.nu.5.

epiſcopus,qui propter incurabilem morbum paſtorale officium exercere non poteſt,dandus eſt ei coadiutor,in iii.vol.de clerico ęgro.c. ex parte.nu.1. 43

epiſcopus ſi non habeat canonicos, uel cathedram ſpiritualem, ſicut patet in eccleſia tuſculana, quæ diſtincta eſt, & in multis Sardinię epiſcopatibus,quam poteſtatem habeat.in iii.uol.de his quæ fi.a prę la.c.irrita. ubi etiam quid ſi agatur de alienatione rerum inferiorũ eccleſiarum. ibidem uer.quid agatur.nu.5 62

epiſcopus ſi det eccleſiam ſuam alicui loco religioſo egenti ad miniſtrorum ſuſtentationem,an ſine ſuorum canonicorum cõſenſu hoc facere poſsit.in iii.uol.de his quæ fi.a pręlato.c.nouit. nu. 6. 63

epiſcopus non poteſt ſine conſenſu capituli concedere eccleſias, etiã quæ in illis ius patronatus habent.in iii.uol.de his quæ fi.a pręla. ca. tua nuper.nu.1. 65

epiſcopus parochiales eccleſias,uel ipſarum obuentiones,etiam de patroni conſenſu, ſine conſenſu capituli ſui monaſterii conferre non poteſt.in iii.uol.de his quæ fi.a pręla.c. paſtoralis.nu. 1. 65

epiſcopi poſſunt in ſimplicibus beneficiis diſpenſare.in iii.uol.ut eccleſia.bene.c.vt noſtrum.uer.diſpenſare.nu.9. 69

epiſcopus quamuis alicui concedere poſsit, quod eccleſiam in uſus proprios conuertat,non ipſius res vendere, uel diſsipare poteſt.ibi. numero 14.

epiſcopus ſi in eccleſia,quam de ſui capituli conſenſu pro loco donauit,certos prouentus percipiebat,illos donaſſe uidetur. in iii. uol. de dona.c.paſtoralis.nu.1. 100

epiſcopus ſi donauerit eccleſiam epiſcopo alieno, vel monaſterio exẽpto cum capellis ſuis,an poſsit.verſiculo. quid ſi donat. ibidem. numero 2.

epiſcopus exequitur piam teſtatoris uoluntatem propter hæredis negligentiam,in iii.uol.de teſta.c.nos quidem.nu.1. 106

epiſcopus de relicto eccleſiis partem ſuam petit, licet aliquid fuerit ſibi a teſtatore relictum, niſi eo modo, & non in fraudem relictum fuerit quod maneret ea parte contentus, & ipſum legatum agnouerit.in iii.uol.de teſtamen.c.officii. nu.1. 110

epiſcopus compellit fideicommiſſarios ad exequendum pias defunctorum uoluntates.in iii.uol.de teſta.c.tua nobis.nu.1. 116

epiſcopus agit pro eccleſia parochiali uacante, in iii.uol.de ſucceſsio. ab inteſtat. c.cum dilectus.nu.6. 122

epiſcopo nihil iuris deperit,in cuius dioeceſi eccleſia ſita eſt, quam Papa unit eccleſię alterius dioeceſis.in iii.uol.de reli.domi.c. conſtitutus.nu.1. 183

epiſcopus ius epiſcopale in totum remittere,uel eccleſiam a ſua iuriſdictione in totum eximere non poteſt,ne illa acephala maneat. ver. a quocunque.ibi.nu.5.

epiſcopus remittens eccleſiæ iura epiſcopalia, cenſum ſibi retinere poterit.ibi.nu.1.

epiſcopus uendicans eccleſiam pleno iure, eo quod probat eam in dioeceſi ſua ſitam,in ſpiritualibus obtinet, ſi non appareat exempta, in temporalibus uero ſuccumbit,niſi ius ſuum alter doceat. in iii. uol. de religio.domi.c.cum venerabilis.nu.1. 184

epiſcopus,uel quiſquis alius,ſi habeat iuriſdictionem,uel generale ſtatutum a iure,uel conſuetudine in aliqua loca,uel perſonas, licet eo non utatur,an contra ipſum præſcribatur.in iii.uol. de capel.mona. c.dilectus.nu.8. 187

epiſcopus ſi dicat,uendo tibi,vel dono talem uillam meam temporalẽ & omnia iura,quæ ibi habeo,an intelligatur donaſſe decimas, uel alia iura mere ſpiritualia.in iii.uol.de iure patro.c.ex literis. uer.immo plus.nu.3. 191

epiſcopus ſi in eccleſia alterius dioeceſis patronus ſit,idoneus ab eo pręſentatus admitti debet.in tertio uol.de iur.patro.c.ſignificaſti.numero 1. 195

epiſcopus,qui uiriliter pro eccleſia pugnauit,& etiam vulneratus fuit, qui fuerit,in iii.uolu de cenſi.c.cum Apoſtolus.uer. dicit Bona. numero 7. 204

epiſcopus remittens eccleſię ſeruitia, quæ ſibi pro annua penſione debebat, procurationem propter uiſitationem ſibi debitam remiſiſſe non intelligitur.in iii.uolu.de cenſib. capi. cum uenerabilis. numero 1. 210

epiſcopus quod aliquid tanquam pars petat,& ipſum renitentem excõmunicet,quomodo iuri adaptatur,in tertio uolu.de cenſi.c.uenerabili.nu.13. 213

epiſcopus abſque miſſa dicenda, vel audienda diem aliquem tranſire non debet.in tertio uol.de celebra. miſſa. cap. dolentes. numero 8. 223

epiſcopus in die cœnę Domini in ſua eccleſia tantum miſſam celebrare debet,& criſma conficere.in iii.uol.de celebra. miſſa.c.te referẽte.nu.1. 224

epiſcopi nil debent exigere, ut in eccleſiis ſibi ſubiectis permittant rectores inſtitui,monachos profiteri,uel mortuos ſepeliri,alias exacta reſtituetur duplicata.in v.uol.de ſimo.c.audiuimus.nu.1. 37

epiſcopus ſuſpenditur duobus menſibus a miſſarum adminiſtratione, qui facit aliquem crudeliter fuſtigari,in v.uol.de cleri. percuſſo, c.preterea.nu.1. 84

epiſcopi eccleſias ſubiectas archidiaconis ab eis liberare non poſſunt. in v.uol.de exceſſi.pręla.c.ad hæc.nu.1. 91

epiſcopus, cuius auctoritate homicidium commiſſum eſt, ab altaris miniſterio,& officio pontificali,& epiſcopatus adminiſtratione deponitur.in v.uol de exceſſi.præl.c.ex literis. 95

epiſcopi ſi ſubditos ſuos male tractent,quid ad monachos. in v. uol. de priuileg.c.quanto.uer.quid ad monachos.nu.1. 109

epiſcopus in ſua dioeceſi ſanctum canonizare poteſt.in ii. uol.de fer. c. conqueſtus.uer.epiſcopi.nu.8. 56

epiſcopus interrogatus in ſcrutinio epiſcopi ordinandi, reſpondere poteſt illum dignum,ſi non nouerit illum indignum.in j.uol. de ſcruti. in ordi.facieu.c.ex parte.nu.1. 161

epiſcopatibus in uacantibus,quibus prouidendum eſt,an appelletur. in j.uol.de ele.c.cum inter.3.nu.15. 87

¶Equitas eſt iuſtitia dulcore miſericordiæ temperata ſecundum beatũ Cyprianum.in j.uol.de tranſactio.c.ex parte. nu.5. 278

¶Errare quid proprie ſit.in v.vol.de cler exc.miniſtr.c. apoſtolicę.numero 11. 188

¶Error facti an locum habeat in confeſsionibus, quæ fiunt ante litem conteſtatam.in ii.uol.de confeſſ.c.ex parte.nu.1. 109

¶Ethnicus unde dicatur,in ii.uol.de iudi.c. nouit. uerſi. uel ſecundum Vgo.nu.10. 9

¶Ethnici uitandi ſunt.uer.tales.ibi.nu.10.

¶Eternitas eſt interminabilis uitæ poſſeſsio tota ſimul.in j. uol. de ſum. tri.c.firmiter.uer.ęternus.nu.6. 8

¶Euangeliorum pręſentia terrorem inducit, & ſuffragium ueritati impendit.in ſecundo uol.de iura.calum.c.cum in cauſa.uer.propoſitis. nu.7. 59

¶Euchariſtia dicta eſt ab eu,quod eſt bonum,& charis,quod eſt gratia in iii.vol.de cele.miſſa.c.ſane.nu.1. 223

Euchariſtia & chriſma fideliter cuſtodiri debent. in iii. volu. de cuſto. eucha.c.ſtatuimus.nu.1. 219

Euchariſtia a ſurdo confici poteſt,non autem a muto. in iii. uolu. de ſpon.c.cum apud.nu.17. 10

¶Exceptione

¶Exceptione perpetua qui ſe tueri poterat,cum ſciret ſibi exceptioné proſuturam,promiſit aliquid,ut liberetur, contradicere non poteſt, in j.uol.de conſi.c.cum acceſsiſſent.ver.perpetua exceptione.numero 2. 15
exceptiones de infamia,ſeruitute,& huiuſmodi contra delegatum locum habent.in j.uol.de reſcrip.c.ſciſcitatus.nu.14. 26
exceptio homicidii uel alterius criminis non procedunt etiam contra delegatum.uer.exceptio homicidii.ibi.nu.14.
exceptiones,quod aliquis ſit infamis,quod ſeruus,quod mulier ,vel alia moribus,uel legibus prohibitus,cum declinatorię ſint,ante litem cõte.proponi debent.ibi nu.15.
exceptiones de ſubreptione literarum quando opponi poſsint.in j. uo. de reſcrip.c.ad audientiam.nu. 23. 44
exceptione maioritatis negocii,& perſonarum omiſſa , ſi procedatur, proceſſus tenet.in j.uol de reſcrip.c.Rodulphus.nu.18. 47
exceptio uacaturarum eſt odioſa.in j.uol.de reſcrip. c.mandatum. numero 17. 48
exceptione de aliqua ubi conſtare poteſt ſine facti probationibus , puta per iuramentum,ex quo factum tutum eſt iudici,de illa exceptione iudicare poteſt,& debet.in j.uol.de electioni.c.cum inter. R.numero 6. 83
exceptiones contra electionis formam poſt cõfirmationẽ opponi poſſunt,& an confirmationis effectum impediant. in j. uol.de electio.c. quod ſicut.num.42. 99
exceptione excipere an poterit contra ordinandum , uel conſecrandũ ille,qui in cauſa fuit.ibi.nu.57.
exceptiones,quæ afficiunt literas,& beneficiorum pluralitas,ſubreptio & his ſimilia , an prouiſionis effectum impediant . ibidem. numero 75. 101
exceptio ſpontaneę reſignationis ſimpliciter propoſita ſine iuſtę cauſæ adiectione an admittenda ſit.in j.uol.de renun.c.ſuper.uer. Inno. dicebat.nu.17. 141
exceptione excipi an poſſit reus,quod actor rem aliquam ſibi donauit. ibid.nu.23.
exceptiones legitimas coram ſe propoſitas an iudices admittere debeant,& ſi non admiſerint,utrum propter hoc ab eis appellari poſſit.in j.uol.de offi.deleg.c.paſtorali nu.30. 223
exceptiones,quæ iudicibus obiici poſſunt, quæ ſint remiſsiue.ibid. numero 32.
exceptione ſi excipi,actorem ab agendo repellendum , quia excommunicatus maiori iudex exceptionem admiſit , & ego probaui , ex tamen probata non repelli actorem,an grauare dicatur. in j. uol.de offi.deleg.c.cum contingat.nu.23. 232
exceptio excommunicationis interdicto agentem repellit.in primo uolu.de procura.c.ex inſinuatione.nu.12. 282
exceptione excipere non poteſt libertus contra patronum de dolo,quĩa eſt exceptio,quæ infamat.in ii.uol.de iudi.c.at ſi clerici.uer.item exceptio.nu.24. 4
exceptiones fori declinatoriæ , uel peremptorię ante negocii ingreſſum proponendæ ſunt.in ii.uol.de iudi.c.exhibita.ver.& Hoſtien.numero 4. 10
exceptio iſta legitima eſt,non reſpondebo de proprietate, niſi prius reſtitutus fuero.in ii.uol.de iudi. ſignificauerunt. uer. eſt hęc exceptio. nu.6. 16
exceptiones peremptoriæ ſi contra literas opponantur , excipiens audiendus non eſt,ſed ſunt uſque poſt lit.conte.differendę.in ii. uol.de fo.com.c.ex parte.nu.6. 25
exceptio peremptoria ſi opponatur,non in vim peremptorię, ſed dilatorię,ut iuriſdictio impediatur,quid eueniat. uer.quod ſi peremptoria.ibi.nu 6.
exceptio dilatoria in principio opponitur,& probatur , intẽtione actoris fundata.ii.uol.de ord.cogni.c.intelleximus. nu.5. 57
exceptione ſuper omni cuius pronunciatione non facta principalis quęſtio proceſſus expediri non poteſt,pronunciandum eſt, niſi iudex talis fuerit,qui pronunciare non poteſt.uer.breuiter dicas. ibid.numero 8.
exceptione ſi abbas ſuccubuerit,poſtea militibus contra ipſum agentibus obtinuit in interdicto,& abſolutus eſt ab ipſorum in petitione, demum abbas eandem quæſtionem reincipit , nunquid obſtabit ei exceptio prædictæ ſpoliationis,uel ſententia.in ii.vol. de ord. cogni. c.cum dilectus.nu.30. 59
exceptio excommunicationis contra actorem ſi directe proponatur, non ut agendo repellatur,ſed ut a iure ſuo cadat, quid iuris. ibidem nu.34.
exceptio compenſationis omiſſa ante ſententiam nunquid poſt ſententiam obiici poſsit.in ii.vol.de ord.cogni.c.ſuper ſpoliatione. numero 6. 62
exceptio natiuitatis petenti hæreditatem obſtat,quę primitus terminari debet.in ii uol.de ord.cogni.c.tuam. nu. 1. 60
exceptio criminis agenti interdicto unde ui,uel quod ui , aut clam nõ obſtat.in ſecundo uol.de reſti.ſpolia.c.Item cum quis.nu 1. 76
exceptio de neceſsitate in ſcriptis porrigenda non eſt , ſed redigenda tantum in ii.uol.de proba.c.quoniam contra.nu. 47. 124
exceptiones contra teſtes an ſtatim admittendę, uel reſeruandę ſint. in ſecundo uol.de teſti.c.ex parte.nu. 10.uer.huiuſmodi. 130
exceptio & exceptionis probatio an productionis tempore facienda ſit,an poſt publicationem reſeruanda.ibi.16.
exceptionis probatio ſecundum Gul.eſt differenda , niſi periculum in mora fuerit,ut quia teſt.per quos uelit probare,ſint infirmi ,uel receſſuri,uel bellum,uel mare intratur.ibi.nu.16.ver.Guil.
exceptio ſi a partibus fiat,quæ iudex conſiderare debeat. uer. ex parte ibi.nu. 1.
exceptio non numeratę pecunię licet poſt biennium opponi nõ poſsit, poterit tamen de tali dolo,uel fraude excipi ,& per creditoris confeſsionem probabitur.in ſecundo uol.de fi.inſtr. c.ſi cautio.uer. quod licet.nu.2. 174
exceptione excipienti reo de excommunicatione contra actorem cõmunionis replicatio non obſtat,in ii.uol.de excep.c.a nobis. numero 1. 203
exceptio nunquid admitteretur,ſi quis aliquid conferre mandaſſet. in ii.uol.de exce.c.cum eccleſiaſticæ nu.7. 204
exceptio ſubreptionis ſicut contra reſcriptum opponi poteſt , ſic etiã opponi poteſt contra prouiſionem.ibi.nu.9.uer. qui executio.
exceptione ſi excip.at de permutatione ipſius rei facta cum actore,reus,a quo res petatur,non fatetur,per hoc non fuiſſe dominum. Itẽ exceptio falſi etiam poſt ſententiam opponi poteſt . in ſecundo uol. de excep.c.cum uenerabilis.nu.1. 207
exceptionis uia an poterit annullari ſententia lata per falſos teſtes uel per falſa inſtrumenta,an erit neceſſe,quod reſtitutio præcedat , & ſi exceptio ſufficiat,an perpetua erit,in ii.uol.de excep.c.cum venerabilis.ver.quid dicemus.nu.23. 209
exceptionem ob non admiſſam qui appellat, coram appellationis iudice probare debet,exceptionem eſſe ueram.in ii.uol.de excep. c.olim. nu.1. 220
exceptione excommunicationis,uel periurii a ſua, uel eccleſiæ ſuæ defenſione quis repelli non debet. in ſecundo uol. de excep. c.dilecti. numero 1. 210
exceptione ſuſpenſionis,contra quam de nullitate replicatur, ſi eccleſię ordinario retardetur,ſit abſolutio ad cautelam.in j. uol. de exce. c.apoſtolicę.nu.1. 211
exceptione excommunicationis,& proſecutione appellationis quis repelli non debet.in ſecundo uo.de exce.c.dilecte.nu. 1. 212
exceptione excommunicationis a proſecutione appellationis etiã originalis actor repelli non debet.in ii.vo.de exce.c. ſignificauerunt.numero 1. 212
exceptio rei iudicatę reo abſoluto non competit , quoniam non poſsidebat.in ii.uol.de exce.aduerſario.nu.1. 215
exceptio omnis,per quam quis eſſe iudex negetur ,pręcedit exceptionem de ſuſpecto.in ii.uol.de ſen.& re iudi. c.inter monaſteriũ. uer. ſatis crederem.nu.12. 248
exceptioni ſuperſedetur,ſuper qua eſt appellatum, & etiam principali cum ſine illa diffiniri non poteſt.in ſecundo uol. de appell. c. ſuper eo.nu.1. 252
exceptio alicui facta,ne in canonicum eligatur,quoniam homicida eſt &c.nunquid incontinenti probari poſsit.ii.vo.de appel. ca. conſtitutus.uer.quid ſi coram.nu.15. 257
exceptione excipiens ſi cauſam legitimam proponat,offerens ſe paratũ illam probare,& iudex oblationes probatas non admittat , & ideo excipiens appellat, eſto quod exceptio falſa ſit , tamẽ quidquid poſt talem exceptionem iudex faciat,caſſatur.in ii.uol.de appel. c . interpoſita.nu.2. 290
exceptione excipienti reo,quod non tenetur reſpondere libello,quæ in perſonali,ſi ſine cauſæ expreſsione conueniatur, & iudex reſpõdeat quod uult deliberare,ſtatuens etiam diem,qua ueniente eum in ſcriptis excommunicat,quia ad ſuum mandatum libello non reſpõdeat quid fiet.nu.3.
exceptiones,quæ competunt contra teſtes,quæ eſſe dicantur. in ii. vol. de prob.c.licet.nu.9. 118
exceptio,quod teſtes fuere corrupti,quando opponitur , quid probari debeat,& quomodo.nu. 11.
exceptio pacti de non petendo,uel alia rationabilis ſi agenti ex mutuo uel ex empto,uel ex locato,& etiam inſtrumentum ſuper hoc exhibenti obiiciatur ,an propter talem præſumptionem excipiens repelletur.in iij uol.de conceſsio.præb.c.poſt electionem. quid ſi agenti. nu.11. 54
exceptio doli quando prælato contra agentem dabitur. in iii. uolu. de reb.eccle.non alie.c.ſi quis.nu. 11. 72
exceptio criminum prelati poſitionem non retardat , niſi de his fuerit publice infamatus.in v.uol.de accuſ.c.accedens.nu. 1. 14
exceptio adulterii,quæ proponitur contra accuſantem de alio adulterio ad thori ſeparationem ,eſt peremptoria,& poteſt proponi ante litem conteſtatam,& poſt.in quinto uol. de adul. capitulo tua. numero 3. 68
exceptio poſtquam de aliquo crimine propoſita fuerit , & in quæſtione iudicatum

iudicatum,in qua excipiebatur, an ulterius de eodem crimine accuſari,uel inquiri poſſit.in v.uol.de purga.cano.c.cum dilectus. numero 7. 115
excommunicatio ſi opponatur contra procuratorem, uel dominum impetrantem coram auditore &c.exceptio admittitur, non tamen probanda per teſtes ad impetrationem impediendam.in j.uol. de reſcri.c.nonnulli.nu.43. 40
excommunicatio poſt appellationem legitimam lata non tenet. in j. uol.de offi.dele.c.cum olim.quod excommunicatio.nu.1. 228
excommunicatio per delegatum lata ex cauſis non commiſſis non tenet.ibi.nu.18.
excommunicationis ſententiam,uel aliam electionem ſi quis cõfirmari petat,& in proceſſu infirmanda ſit,quid iuris,in j.uol.de offi. del. c.cum contingat.nu.10. 231
excommunicatus ſententiam,ſi petitum ſit,nullam pronunciari, pro eo quod poſt appellationem lata ſit,ſed de ipſa appellatione conſtare non poteſt,quid iuris.ibi.nu.11.
excommunicatio an per hęc uerba feratur,nullus Titio communicet. in ſecundo uol.de iudi.c.dequouultdeo,nu.7. 2
excommunicatione excommunicandi poteſtate an ipſa conſuetudo exhibeat.in ii.uol.de ſo.compe.c.cum contingat. uerſi. ſed nunquid. nu.10. 24
excommunicatio in ſeculari foro ſi alicui obiiciatur,uel quod non poſſit agere,quia ſimoniacus,uel intrusus,uel opponatur periurium, an hæc ad eccleſiaſticum iudicem remittenda ſint.in ii. uol.de ordi. cogni.c.tuam.nu.10.dixit etiam Hoſt. 62
excommunicatione excommunicari poſſunt, qui partem impediunt in teſtibus producendis,& denuntiandi ſunt teſtes non teneri de ueritate tacenda,& ſi conſanguinei rei teſtes actoris impediant, reus punitur,de cuius uoluntate hoc fieri preſumitur. in ſecundo uol. de teſti.c.conſtitutus.nu.1. 151
excommunicationis canon eſt in curia contra reſcripta apoſtolica uiolantes.in ii.vol.de fi.inſtr.c.ex literis.verſi.quod in curia.nu.4. 116
excommunicatione excommunicari debent chriſtiani, qui iudęis, uel ſaracenis in domo ſeruiunt.in v.uolu.de iudę.c.iudęi.2.nu.1. 41
excommunicatio quo caſu ſuſpenſionem inducat.in v.uol. de cri.fal.c. dura.nu.2. 78
excommunicationem minorem nunquid incurrant illi, qui cum illo communicant,quem Papa vitauit.in v.uol.de priui.cap. cum olim. nu.6. 103
excommunicatio generalis non ligat niſi proferentis ſubditos.in v. vo. de ſen.excom.c.a nobis.nu.1. 135
excommunico te aliena iuriſdictione,ſi hoc feceris, uel ſi dicatur
excommunicatio an ualeat,ſi dicatur,excommunico omnes, qui hoc egerint uel puto.ibi.nu.2.
excommunicatio an ad illum extendatur,qui crimini & non criminoſo communicat.in v.uol de ſen.exc.c.ſuper.nu.13. 138
excommunicatio an ad illum extendatur,qui crimini & non criminoſo communicet.in v.uolu.de ſen.excom.c.per tuas.nu.13 138
excommunicatione excommunicare non debet pręlatus, niſi monitione premiſſa,& ex manifeſta,& rationabili cauſa, & contrafacienti pęna imponitur.in v.uol de ſen.excom.c.ſacro.nu.1. 146
excommunicatio ſimpliciter lata de maiori intelligitur.in v.uol.de ſẽ. excom.c.ſi quem.nu.1. 149
excommunicationem reus in qualibet litis parte contra actorem obiiciens auditur,& ſi malitioſe diſtulerit,in expenſis condemnatur, & dato quod non excipiat,publicum excommunicatum iudex repellet.in ii.vol.de exceptio.c.exceptionem.nu.1. 214
excommunicatio,quæ eſt ſecuta eſt litem motam,& conteſtatam, actorem repellit,poteſt tamen ab ea delegatus abſoluere.Inno. ibi.nu.2.
excommunicationis abſolutio iuramento non preſtito non ualet, cum non liceat tranſgredi conſuetudinem,ſicut nec legem. in ii. uol. de appel. c.quæſtioni.nu.1. 256
excommunicatione excommunicare, uel ſuſpendere pręlati non debent,niſi monitione premiſſa,nec ſubditi præcipuę regulares contra diſciplinam appellare debent,& appellanti ſtatuitur terminus j. quem ſi non proſequatur,iudex procedit.Item appellans,qui non proſequitur,appellato proſequenti in expenſis condemnatur. in ii. uol. de appe.c.reprehenſibilis.nu.1. 258
excommunicationis ſententia an liget,ſi iudex delegatus a Papa, cui commiſſa erat cauſa appellatione remota, excommunicauit appellantem,ex cã tamen in iure non expreſſa.in ii.uol. de appel. c. paſtoralis.nu.18. 272
excommunicatus notorius quis dicatur.in j. uol. de elec. c. illa. numero.24. 111
excommunicatus dicens,ſe prius appellaſſe, ſi ad electionem admitti petat,quid iuris ſit,& an ipſa electio valeat.ibi.nu.16.
excommunicatus ſi repellatur, nunquid poſt abſolutionem ius ſuum petere poterit preſumptione non obſtante.in j.uol.de offi. delega. c. prudentiam. nu.19. 210
excommunicatus nunquid contra non excommunicatum preſcribet. ibi.nu.20.
excommunicatum ſe poſt appellationem ſi quiſpiam iniuſtè dixerit,& ideo petierit ſententiam nullam,& nullam pronunciari,quid iuris. in 1.vol.de offi.deleg.c.cum contingat.num.7. 231
excommunicatus ab vno epiſcopo ab aliis eſt vitandus & archiepiſcopus per querelam aditus non abſoluet, niſi primo remittat.in j. vol. de of.ordi.c.ad reprimendam.nu.1. 250
excommunicatus ſemper excommunicatori remittendus eſt, ſiue poſt ſententiam appellatum fuerit,ſiue non,quãdo certum eſt tenere ſententiam,vel dubitetur,an iuſta ſit.ibid.nu.2.vnde dicebat.
excommunicatus non eſt remittendus excommunicatori,quando certum eſt,ſententiam eſſe iniuſtam, ſiue appelletur,ſiue non.ibid.nu.2. ver.ſi vero.
excommunicatus non eſt,qui abſolutè coactus excommunicato communicat,ſecus ſi coactio conditionalis fuerit.in 1.vol.de his quæ vi. &c.c.ſacris.nu.1. 292
excommunicato participans contra canonis prohibitionem quo caſu mortaliter vel venialiter peccet.ibid.nu.10. ver.ſed nunquid.
excommunicatus poteſt conueniri,ſed non conuenire.in 2.vol.de iud. c.intelleximus.nu.1. 56
excommunicato non vocato,& abſente aduerſario, an abſolui poſſit, & an ſi abſoluatur,ipſa abſolutio teneat.in 2.vo. de iud.c.Dequovult deo.nu 8. 8
excommunicatus ad hoc quod denuncietur,nonne ſufficit,ꝙ aliis modis procedatur contra eum quoad de excommunicatione conſtet ꝑ id,quod abſolutionem petit.in 2.vo.de ordi.cogni. c. cum dilectus. nu.34.ver.ſed dices. 60
excommunicatus cum nõ ſolum a ſpiritualib.ſed etiam ab adminiſtratione ſuſpenſus ſit,eccleſiæ res alienare non poteſt.in 2.vo.de dol.& contuma.c.veritatis.nu.8. 97
excommunicatus nunquid procuratorem ad negocia conſtituere poſſit,ita ꝙ oriatur mandati actio directa,& inter eos contraria.ibi.nu. 8.ver.ſed nunquid.
excommunicatus ſi ſpolietur,nunquid abſolutus de tali ſpoliatione agere poterit.ibid.num.9.ver.quid ſi excommunicatus.
excommunicato ſi aliquis promittat,& etiam ad certum terminum,ſi aliquid dare,vel ſoluere promittat,nunquid hæc adimplere teneatur. ibid.nu.9.ver.quid ſi aliquis.
excommunicatus maiori repellit ab accuſatione ſua excommunicatũ etiam minori tantum,cum criminoſus exiſtat.in 2.vol. de excep.c.a nobis.nu.6.ver.vnde dicebat. 203
excommunicatus excipere,appellare,& omnem ſuam defenſionem facere poteſt,ſed reconuenire non poteſt.in 2.vol.de exce. c. cũ inter. nume.1. 206
excommunicatus contradictioni ſe offerens, nunquid audietur, ſi quis imploret officium iudicis non contra certam perſonam,vt quia petit reſtitutionem contra aditionem hæreditatis, quo caſu vocandi ſunt hi,quorum intereſt.ibid.nu.2.ver. quid de illo.
excommunicatus nunquid extra iudicium appellare poterit.ibid.numero 3.
excommunicatus,cuius intereſt,vadens coram iudice,cum cauſa inter alios vertitur,vel cum iudicis officium imploratur, an appellans audietur.ibid.nu.3. ver.ſed nunquid.
excommunicatus an poſſit petere reſtitutionem contra ſententiam,a qua non appellauit.in ſecundo volum.de excep.ca. ſignificauerunt. nume.5 213
excommunicatus ſi de cenſuræ ſententia conqueratur, quid iuris.ibid. nu.5.ver.quid ſi conqueratur.
excommunicati actio ſi tempore perit,an valeat,quod excommunicatus fecit,ſaltem quo ad interruptionem.ibid.nu.11.
excommunicatus an petere poſſit,ꝙ ſententia pro ipſo lata executioni mandetur.in 2.vol.de excep.c.venerabilem.nu.3. 215
excommunicatus propter publicum adulterium,vel inceſtum, a quo ad eccleſiæ mandatum non diuertebat, demum abſolutus iurauit ſtare mandatis eccleſiæ,& eccleſia repetit primum mandatum, an talis appellet.in 2.volum.de appel.c.quæſtioni.ibid.nume.1.ver.ponit Hoſt. 216
excommunicatus in caſu.c.quæſtioni de appel.quamuis iuret & ſideiubeat,non tamen abſoluitur,donec pareat ſuſcipiendo, & adimplendo mandatum pro poſſe, ſecus in aliis caſibus.ibid.nume.7.ver.ſed Hoſtien.
excommunicatus abſoluitur cautione recepta,licet aduerſarius excommunicator,ne abſoluatur appellet.in 2.vol.de appel.c.qua fronte.numero 1. 257
excommunicatus pro manifeſta offenſa ſi quiſpiam dicatur,& appellationis iudex mandet,ꝙ non denuncietur,nunquid is,pro quo ſententia lata eſt,a tali mandato appellare poterit.in 2.vo. de app.c.paſtoralis nu.7.ver.quid ſi dicatur. 271
excommunicatus ab epiſcopo,ſi poſtquam ad papam appellauit, hanc cauſam ſimpliciter ad archiepiſcopum deferat, appellationi renunciat,& archiepiſcopus cauſam audiet, ſed ſi contrarium proteſtetur, archiepiſcopus non cognoſcet,ꝙ ſi faceret,epiſcopus appellare poterit,vbi etiam quid ſi partes.i.epiſcopus & appellans conſentiant,

quod

quod archiepiſcopus etiam de appellatione, & iuribus cognoſcat, quid iuris.in 2.vol.de app.c.ſollicitudinem.nu.4. 173

excommunicati ſunt magiſtri,& ſcolares Bononienſes, qui ante conductionis tempus hoſpitia aliorum magiſtrorum,vel ſcolarium,ſine ipſorum conſenſu conducunt.in 3.vol.de loca,& conduc.c. ex reſcripto.nu.1. 82

excommunicatorum cadauera debere tam longè a cœmiteriis ſepeliri,q̃ vox clericorum cantantium ibi audiri non poſſit. in 3.volu.de ſepultu.c.ſacris.nume.1. 130

excommunicati ſunt Chriſtiani deferentes ſaracenis merces prohibitas,vel in ipſorum manib.miniſtrantes.in v.volu.de iudi.c. ita quorũdam.nu.1. 41

excommunicati ſunt, qui cum ſaracenis guerre tempore commerciũ habent,vel aliquod eis prabent ſubſidium.in v.vol. de iudic.c.quod olim.nu. 1. 42

excommunicatus,qui celebrat, deponitur, niſi pœna illa miſericorditer remittatur.in v.vol.de cleri.excom.miniſtran.cap.illud dominus. nume.1. 86

excommunicatus an excommunicatum vitare teneatur. ibidem numero 6.

excommunicatione celebrans a beneficio deponitur. in v.volu.de cler. exco.miniſtran.c.fraternitati.nume.1. 87

excommunicato poſt abſolutionem beneficium conferri poteſt. in v. vol.de cleri.exco.miniſtran.c.propoſuit.nume.1. 87

excõicatus minori an pro defunctis celebrare poſſit, ita quod eis oblatio proſit.in quinto volumine,de cleri.exco.miniſtran.c.ſi celebret, nume.4. 89

excõicato domino ſubditi ad fidelitatem non tenentur,& ſi longo tempore ſic manens ad hoc monitus iuri non paret,a b ipſius debito abſoluuntur.in v.volu.de pœn.c.grauem.num.1. 124

excõicatus pro iniectione manuum in clericum licet occultus per papã abſolui debet.in v.vol.de ſe it.exc.c.porro. 131

excõicatus pro manuum iniectione in clericum epiſcopus abſoluit,ſi ille ſine periculo papam adire non poſſit, mandatur tamen ſibi,q̃ ipſum papam adeat impedimento ceſſante.in v.vol.de ſen.exc.c.deceтero.nu.1. 132

excõicati abſolutionem cum papa delegat, mandat cautionem recipi de parendo mandatis eccleſiæ.in v.volum.de ſen.exc.c. ad hæc.numero 1. 132

excõicatus pro manuum iniectione in clericum pauper, vel diues,per papam,vel legatum abſolui debet, fallit in mulıere,ſene,infirmo,& mutilato,qui per epiſcopum abſoluuntur.in v.vol.de ſen.exc.c.ea noſcitur.nu.1. 132

excõicatus non tantum eſt,qui læſit epiſcopum, ſed omnes facultates eius tradi debent eccleſiæ,ſi alius ſit, quam epiſcopus penſatis qualitate & quantitate puniri debet.ibid.nu.4.ver.in glo.

excõicatus non eſt,qui interfecit clericum contempto habitu, ſe enormitatib.immiſcentem.in v.vol.de ſen.exc.c.cum non ab homine numero 1. 133

excõicatus vitandus eſt ante denunciationem, niſi forſan occultus fuerit.ibid.nu.1.

excõicato ante abſolutionem cõicandum non eſt, licet iurauerit ſtare mandatis eccleſiæ,vel cum offenſo compoſuerit. item infamatis de excõicatione communicandum nõ eſt,niſi ſe purgauerit, vel ad cautelam abſoluatur.in quinto volu.de ſenten.exc.ca. cum deſideres.numero 1. 133

excõicati ſunt,qui cum effractione ſpoliant eccleſias, & per denunciationem,& etiam per papam abſolui debent.in v.vo.de ſent.ex.c.conqueſti.nume.1. 135

excõicatus ex plurib. cauſis ſi in abſolutione alteram tantum expreſſerit,pro abſoluto non habetur.in v.vol.de ſent.exc.c. cum pro cauſa. nume.1. 136

excõicatus, in quo apparuerunt in morte contritionis euidentia ſigna, poſt mortem abſoluitur ab eo,a quo viuens abſoluendus fuerat, ad ſatisfactionem vero,ad quam tenebatur,hęredes compellentur.in v. vol.de ſen.exc.c.a nobis.nu. 1. 136

excõicatus eſt clericum detinens in cuſtodia,vel vinculis ſine aliqua læſione.Item cõicans excommunicato ſcienter in crimine excõicatus eſt,& niſi difficultas impediat,ab excõicatore,& cum iuramento abſolui debet.Item communicans extra crimen reconciliatur a ſacerdote ſuo ſine iuramento.in quinto volumi.de ſenten.exc.c. ſuper.numero 1. 137

excommunicati non erunt non detrudentes clericum ad iniuriam ſibi inferendam.ibid.nu.1.

excommunicatus an in eccleſia ſtare poſſit non cauſa orandi, ſed pro ſpeciali alio ſuo negocio.ibid.nu.5.ver.quid ſi.

excõmmunicatis communicare tenentur, qui prius eis erant ad familiare obſequium obligati.in v.volu.de ſenten.excom.c.inter alia.numero 1. 139

excommunicatis nunquid aſtricti ſint prædicatores in his,quæ ad ipſorum officium ſpectant.ibid.nu.5.

excommunicatus, qui pro manuum iniectione ſcienter ordines recipit,deponendus eſt,ſi eſt clericus ſecularis ; ſi autem regularis ab executione ordinum eſt ſuſpenſus, item qui ignorans ius uel factum excommunicatus ſit,& recipit ordines,ſi ſit clericus ſecularis, ſolus Papa cum eo diſpenſat,ſi autem regularis,Abbas cum eo diſpenſat, ſi ignorantia ſit probabilis,& factum non ſit graue.in v.uol. de ſen. exc.c.cum illorum.nu.1. 139

excommunicati ſi aliqui ſint a iure,uel ab homine, quos epiſcopi abſoluere poterant,& interim ordinati ſint,& poſtea per ipſos epiſcopos abſoluti,nunquid cum illis poterunt epiſcopi in ordinibus diſpenſare.ibi.nu.6.

excommunicatus qui non eſt,ſi petat aliquid ex aliquo contractu ab excommunicato,non excommunicatus tenetur & cogetur dare excommunicato id, quod ex eo contractu tenetur. in v.vol.de ſen.exc. c.ſi uere.nu.5. 142

excommunicato domino uel hoſpiti inquilinus ſine pęna communicare poteſt.ibi.nu.6.

excommunicati per participationem pulcherrima diſtinctio.uerſi. uel diſtingue.ibi.nu.8.

excommunicatus eſt,qui in ſatisfactionem pręcedentis iniuriæ in clericum etiam uolentem manus iniecerit.in v.uolu. de ſen. excom.c. contingit.nu.1. 142

excommunicatus ſeruus per manuum iniectionem abſoluendus ad Papam mittitur,ſed ſi dominus,qui in culpa non fuit, ex hoc graue damnum incurrat,uel ſeruus hoc fecerit in eius fraudem, ab epiſcopo abſoluetur,ſi læſio enormis non fuerit.in v.uol.de ſen. excom. c. relatum.nu.1 142

excommunicatus propter participationem excommunicati licet cum expugnet,abſolutus non eſt.in v.vol.de ſen.excommu. c. ſacris. numero 1. 143

excommunicato,qui dicit ſe abſolutum, nõ creditur,niſi hoc probauerit.in v.vol.de ſen.excom.c.ſicut.nu.1. 143

excommunicatus ſi ab epiſcopo ad metropolitanum appellat, ab illo abſolui poteſt,ille tamen ſuffraganeo deferens,poteſt illum remittere abſoluendum,tenetur etiam remittere,ſi eius exceſſus manifeſtus fuerit,ante abſolutionem uero non audietur uolens probare, ſe iniuſte excommunicatum,ſecus ſi probare uellet,ſententiam eſſe nullam.in v.vol.de ſen.exc.c.per tuas.nu.1. 143

excommunicatus quod non debeat abſolui,priuſquam ſatisfaciat,ſi is, pro quo lata eſt ſententia,dixerit, quid iuris.ibi. nu. 4. uerſic. quid ſi is.

excommunicato ſi alicui agenti opponatur,ut repellatur ab agendo, & idem petat ſe abſolui cum proteſtatione pręmiſſa,quid iuris.ibidem nu.5.

excommunicatus ſi aſſerat,ſe poſt appellationem,fuiſſe ligatum,an ſtatim abſolui debeat ad cautelam ſine alia probatione, uel teneatur ſe probare appellaſſe,antequam abſoluatur.ibi nu. 6.

excommunicatus ſi confiteatur ipſum appellaſſe ante ſententiam ſed fruſtratorie,an abſolutioni locus ſit,ſi confiteatur.ibi.nu. 6.

excommunicati ad abſolutionem quomodo procedatur,ſi citatus non uenit,aut in mora periculum ſit.ver.quid ſi citatus.ibi.nu.6.

excommunicatum ſi Papa ſuis literis ſalutat,non propter hoc illum abſoluit.in v.uol.de ſen.exc.c.ſi aliquando.nu.1. 144

excommunicatis & interdictis uerbum Dei prędicari poteſt, & tempore generalis interdicti conceditur baptiſmus,criſmatio in ſronte, & morientium pęnitentia,in v.vol.de ſen.excom.c.reſponſo. numero 1. 144

excommunicatus publice quando quis per ſententiam fuit, & denunciatus pręſens in ſententia,qui poſtea inuenit illum in remotis, eum uitare tenetur in publico.in v.uol. de ſen. excõmu. c. inquiſitioni. uer.ſubdit autem.nu.2. 145

excommunicatus eſt,qui permittit clericum percuti, cum prohibere poſſit.in v.uol.de ſen.excom.c.quantę.nu.1. 145

excommunicati ſunt,ſiue excommunicantur patroni laici,qui in eccleſiis inſtituunt & deſtituunt,uel ipſorum bona adminiſtrant, & clerici,qui inſtitutionem laicorum recipiunt,commune priuantur.in iii. uol.de iur.patro.c.prętereà.nu.1. 190

excommunicati ſunt hęretici,& uiolatores eccleſiaſticę libertatis. in v.uol.de ſen.excom.c.nouerit.nu.1. 147

excommunicatus,uel ſuſpenſus propter ſcandalum uitandum per manualem promiſſionem ſine iuramento abſoluitur.in v.vol. de ſentẽ. exc.c.ſuper eo.nu.1. 147

excommunicantur officiales locorum, in quibus ſunt ſtatuta contra eccleſiaſticam libertatem,niſi illa deleri faciant, & ſtatuarii ſeudis eccleſiaſticis ſunt priuati.in v.vol.de ſen.exc.c.grauem. nu.1. 148

excommunicatum alloquens in his,quæ ad ſalutem pertinent, etiam ſi uerba alia interponat,excommunicatus non eſt,prędicatores aũt, qui ſuſtentari non poſſunt ab excõmunicatis,& aliena detinentibus, eleemoſinas recipere non poſſunt.in v.uol.de ſen.exc.c.cum uoluntate.nu.1. 148

excommunicato cõmunicans in crimine damnata excõicatus eſt maiori.in v.uol.de ſen.excom.c.ſi concubinę.nu.1. 149

excommunicatus, uel interdictus pro contumacia, uel offenſa diuina,

preſtita

præſtita cautione de ſtando iuri, ſi pro manifeſta, prius ſatisfiet, & dicatur manifeſta per confeſsionem, legitimam probationē, & rei euidentiam. in v. uol. de uer. ſig. c. ex parte. nu. 1. 154

excommunicatus cum quis eſt pro ſimplici contumacia, quid requiratur. uer. & no. ſecundum Hoſt. ibi. nu. 7.

excommunicans ſi petat abſolui, & excommunicans, uel is, pro quo lata eſt ſententia, dicat eum non abſoluendū, niſi primo ſatisfaciat, abſoluetur, niſi infra octo dies offenſa notoria probetur, quibus lapſis dubia reputabitur quoad abſolutionem præbendam, ubi etiam hoc caſu, an infra octo dies probare teneatur, alias præcise ſatisfacere cogetur. uer. ſed an hoc caſu. ibi. nu. 13. 156

¶Executio rei iudicatæ ſemper fit contra ipſum pupillum. in ii. uol. de iud. c. cum deputati. nu. 7. 13

¶Executor, qui poteſtatem habens prouidendi in prouincia in duabus eccleſiis inhibitionem fecit, & poſtea delegans moriatur, an in alia eccleſia prouidere poſsit, ubi autem mortem prohibitio facta non ſit. in j. uol. de reſcr. c. paſtoralis. nu. 13. 28

executori meo ſi mandatum fuerit, quod conferat mihi præbendam, ſi uacat, uel cum uacabit, & tempore præſentationis literarum uacāt ibi tres præbendæ, & ordinarius poſtea omnes conferat, an aliquam ex illis, & quam petere poſsim. in j. uol. de reſcrip. c. capitulum. numero 33. 42

executor datus ad prouidendum an poſsit conferre, uel inueſtire poſt collationem, uel electionem alterius executoris, uel capituli nō caſſatam. ibi. nu. 42.

executor conferendo præbendam, an canonicatum conferre uideatur. ubi etiam in pluribus uer. ſequen. plures caſus proſequitur. ibidem. nu. 46.

executor datus ad prouidendum, an collatore non monito, nec citato, prouidere poſsit. ibi. nu. 49.

executor an admittet exceptiones ante prouiſionem contra reſcriptū, uel perſonas oppoſitas. ibi. nu. 50.

executor ſi repulſis legitimis exceptionibus appellaretur, & nihilominus prouideat, quid iuris. uer. ſed ſi. ibi. nu. 50.

executoris de poteſtate remiſsiue multa, & quid ſi executor in certa ſcriberet eccleſia, an impetrans ibi accepiſſe uideatur. ibidem numero 57.

executor ad prouidendum, an prouidere poſsit de beneficio, quod alias de facto poſsideat. ibi. nu. 52.

executor ſi poſt inſinuationem, inhibitionem, reſeruationem, uel præſentationem literarum factas pro certa perſona decidit, nunquid poteſtas ad ipſum ordinarium redeat. uer. ſed pone. ibi. nu. 52.

executor, cui ſcribitur, ut in certa eccleſia aliquem recipi faciat, cum clauſula, ſi ibidem pro alio non ſcripſeremus, qui gratiam proſequatur, non debet mandatum exequi, ſi alius ibi receptus ſit de ſcribentis mandato. in j. uol. de reſcri. c. mandatum. nu. 1. 48

executor quotuplex ſit. in j. vol. de offi. dele. c. paſtoralis. nu. 29. 223

executor ſi datus fuerit ad beneficium conferendum, & mandatore ſuperſtite omnino ſoluerit, quid iuris. in j. uol. de offi. deleg. c. licet vndique. nu. 7. 225

executor an differat executionem per rei exceptionem, quia dicit ſententiam nullam, uel quod uult officium iudicis implorare ſuper illa irritanda. in j. uol. de offi. dele. c. cum ſuper. nu. 8. 215

executor meus non recuſatur, nec ab ipſo appellatur, niſi modum excedat, & a iudice ſuſpecto non receditur per appellationem, nec ab executore, niſi modum excedat. in ii. uol. de appel. capit. nouit. numero 1. 267

executores ſi pluribus dentur in canonicis iam receptis, executio illius ſolius, qui primo receptus datus eſt executor, iuſta eſt. in iii. uolu. de præben. c. dilectus. nu. 1. 33

executor fideicommiſſarius qui officium ſuſpendit, illud exequi compellitur. in iii. uol. de teſtamen. c. Ioannes. nu. 1. 210

executor an contra hæredes agere poſsit. ibi. nu. 17.

¶Executoriæ non ualent, in quibus impetrans falſo dicit, monitorias præceſsiſſe. in j. uol. de reſcrip. c. ex inſinuatione. nu. 1. 48

¶Exemplar actorum iudicialium, uel inſtrumentorum hæreditariorū, uel ſimilium ſi quis tabellione redemerit, nunquid illa exhibere teneatur. in ii. uol. de proba. c. ex epiſtolæ uerbis. nu. 9. 110

¶Exemplum unius ſubſtantiæ trinitatis nullum in creatura ſatis expreſſum inuenitur, & ob hoc ipſe Deus in igne apparuit, in quo eſt ignis ſplendor, & calor. in j. uol. de ſum. trini. c. damnamus. nu. 20. 10

¶Expectatione una pendente in eccleſia ultra numerum per literas papales non recipiatur prius ille, in cuius literis non eſt clauſula, ſi pro alio. in j. uol. de reſcrip. c. mandatum. nu. 16. 48

¶Expenſarum ad condemnationem poſt diffinitiuam agitur. in j. uol. de reſcri. c. ex parte. 2. nu. 14. 26

expenſæ neceſſariæ, quas capitulum facit pro proſequenda electione prælati, de bonis prælaturæ reddentur. in j. volu. de elect. c. vt præteritæ. nu. 1. 231

expenſæ, quæ ante litis conteſtationem fiunt, iudicis officio petuntur. in j uol. de procura. c. audita. nu. 16. 285

expenſarum condemnatio non eſt pęna, ſed intereſſe proſecutio, & rei familiaris reſpectu. in ii. uol. de dolo & contu. c. cum dilecti. uer. ſed dic. nu. 17. 91

expenſas, quas aliquis fecerit, an petet, ſi incidat in latrones, & ſpoliatus ſit, ubi etiam quid de ſocietate. in j. uol. de procur. cap. cum pro cauſa. nu. 5. 284

expenſæ an iudicis officio petantur, & illud finito negocio ceſſat, ubi iudex non condemnauit, ſed parti poteſtatem agendi de expenſis reſeruauit. in ii. uolu. de ſeq. poſſeſſ. c. ad hoc vnxit. ver. dicunt quidam. nu. 9. 106

expenſarum condemnationem, quæ iudicis officio ueniunt, an ipſe iudex ſibi reſeruare poteſt, ſicut ſibi taxationem reſeruat. ibidem. numero 10.

expenſæ in re, circa rem, extra rem, quæ eſſe dicantur. in iii. uol. de decimis. c. paſtoralis. nu. 11. 144

expenſæ, quæ fiunt extra rem in molendino, & piſcharia, an deducendæ ſint, cum ſoluitur decima de fructibus, uel de lucro. ibid. numero 14.

expenſarum in materia deductionis fiendæ, an in negociatore aliquid ſpeciale ſit. ibi. nu. 15.

expenſæ in fructu includuntur, quando dicitur, lucrum eſt, quod ſupereſt deductis expenſis. uer. in gl. hoc ſpeciale. ibi. nu. 17.

¶Extrauagans ſi dubitetur, an ſit decretalis, aut eſt iuri conſona, & tunc ſecundum illam iudicatur, aut diſſona, & tunc Papa conſulitur. in ii. uol. de ſi. inſtr. c. paſtoralis. nu. 1. 174

F

Fabula ruſtici hoſpitantis regem in domo ſua, cui ruſticus, quoniam ei non paruit, alapam dedit &c. in j. uol. de elec. c. uenerabilem. nu. 43. 308

¶Factum ſi notorium ſit, ſed iudex ignorat abſente parte, & reliquo iuris ordine non ſeruato, ad teſtium receptionem procedere poterit. in j. uol. de electio. ca. bonæ memoriæ. uer. quod cum factum eſt. nu. 36. 91

¶Falcidia fundus non computatur, ſi conditione pendente, ſub qua mihi fundus legatus erat, heres me hæredem inſtituit, & poſt euenit ipſa conditio. in ii. uol. de ſi. inſtr. c. inter dilectos. nu. 24. uer. fundo. 168

Falcidia quando de ipſis legatis trahi poſsit. in iii. vol. de teſta. c. nuper nobis. nu. 3. 216

¶Falſi crimen in legibus committitur, ſi prudentum nomina ſignis ſcribentur, & non per literarum conſcientiam. in j. vol. de conſti. c. cum acceſsiſſent. nu. 4. 15

falſi crimen in literis apoſtolicis an eccleſiaſticum ſit. in ii. vol. de fo. cōpe. c. cum ſit. ver. quid de crimine. nu. 8. 19

¶Falſitas potius præſumitur in literis abſolutionis, quam in literis commiſsionis iuſtitiæ. in primo volumi. de reſcriptis. c. ad audientiam. numero 4. 15

falſitas proprie in teſte dicitur, qui veritate vti debet, iniquitas autem in iudice, qui debet vti ipſa æquitate. in ii. vol. de prob. c. quoniam cōtra. nu. 6. 125

¶Famam ad probandam laici & foeminæ admittuntur. in ii. vol. de teſt. c. tam literis. nu. 1. 142

fama inter homines eſt publica, ſeu famoſa inſinuatio, vel proclamatio, & communis, ex ſola ſuſpicione, & incerto auctore proueniens. in tertio volumine. de cohabitatio. clerico. c. veſtra. ver. fama vero. numero 2. 8

fama quando ſuum probet adminiculum, & ipſa rei euidentia proteſtatur, ita ſe exhibens omnium hominum, vel maioris partis alicuius loci conſpectui, ita vt nulla tergiuerſatione celari poſsit, notorium dicitur. ver. Guido dixit. ibid. nu. 2.

fama vbi agitur, procurator ex parte rei non recipitur, niſi mandatum ſpeciale habeat, vel alias prætor aduerſus abſentem proceſſurus eſſet. in primo volumine. de procuratorib. c. tuæ fraternitati. numero 10. 284

¶Familiæ appellatione quid venit. in primo volu. de arbi. c. cum olim. numero 4. 311

familiæ ſignificata quot. in iii. vol. de conuer. infid. c. ex literis. ver. in gl. iii. nu. 6. 167

familia epiſcopi ipſius priuilegio gaudet. in iii. vol. de vo. c. magnæ. ver. famulis. nu. 14 171

¶Familiari ſi præcipiatur, quod portet ſal, omnes currere debent. in j. volu. de reſcrip. c. eam te. nu. 28. 24

familiaris Papæ non obſtante conſtitutione contraria præbendæ ſuæ fructus an abſentia percipit. in iii. vol. de cle. non reſi. c. cum dilectus. numero 19. 19

¶Fatalia non currunt, quando viæ ita ſunt clauſæ, quod ſine periculo curia adiri non poteſt. in ij. volu. de appellatio. c. ex ratione. ver. fatalia. numero 7. 250

fatui Pariſienſis iudicium ſonum vnius Turonenſis pro odore aſſati tabernatio compenſando, quoniam nullum magnum ingenium extat ſine miſtura dementiæ. in primo volumine. de conſue. c. ad noſtram. nume. 8. 36

¶Foeminæ

¶Feminæ ſecundum conſuetudinem gallicanam in dignitatibus & feudis ſuccedunt, ſecus de iure communi, ubi etiam paulo poſt, an ſub maſculo fœmina cóprehendatur. in j.uol. de reſcrip. c. ſignificauit. nu. 4. 47
fœmina cur poſtulare prohibeatur. de renun. c. poſt tranſlationem. uer. prohibetur fœminam. nu. 25. 151
fœminæ de iure iudicare poſſunt, ſi regnum, uel comitatum habeant. in j.uol. de arb. c. dilecti. nu. 12. 39
¶Fenix auis quæ ſit, & quæ ipſius natura. in j.uol. de offi. deleg. c. quoniã abb. uer. fenix. nu. 30. 207
¶Feriis introductis ob honorem Dei, & ſanctorum, niſi ob neceſſitatẽ, uel pietatem iudicium exerceri non poteſt, etiam de partium conſenſu, poſſunt tamen partes renunciare feriis hominum fauore introductis. in ii. uol. de fer. c. conqueſtus. nu. 1. 55
feriæ ſi occurrant, exiſtentibus aliquibus de remotis partibus in curia per ſe, uel procuratores, an dictæ feriæ huiuſmodi proceſſum impedire poſſint. nu. 12.
feriæ curiæ in curia obſeruandæ ſunt, niſi aliquo in caſu. ibid. nu. 14.
ferias ſi iudex generaliter non indixerit, quid iuris. ibi. nu. 15.
feriæ uindemiarum an dari debeant in regionibus illis, in quibus nec vineæ ſunt, nec uinum communiter bibitur, ſicut in hybernia. uer. ſed nunquid. ibi nu. 15
feriis uindemiarum gaudent milites & clerici & alii etiam, licet agricolationi non intendant. ibi. nu. 16.
feriæ triplices inueniuntur. i. feriæ in honorẽ Deorum, in honorem hominum, & etiam patriæ, & ille qui terminum ſtatuit partibus, quid caute attendere debeat. nu. 13.
feriarum tempore quæ cauſæ exerceri poſſint. ibi. nu. 22.
feriarum meſſium in menſis principio ſi iudex literas recipiat, quid circa prorogationes fiet. in ii. uol. de proba. c. licet. quid ſi iudex. numero 7. 118
¶Feſtiuis diebus propter neceſſitatem licet piſcari, uel licet intendere rei tempore perituræ. in ii. uol. de fer. c. licet. nu. 1. 54
feſtorum principium, & finis fieri debet ſecundum ipſorum magnitudinem & conſuetudinem regionum in præcipuis feſtis, & inter paſca, & pentecoſten non fit ſolennis genuum flexio, ſi tamen tunc epiſcopi, uel clerici ordinentur, ſecundum ordinationis modum genua flectantur, item Romana Eccleſia ſpeciale feſtum de trinitate non facit, ſeruetur tamen circa hoc cuiuſque eccleſiæ conſuetudo. in ii. uol. de fer. c. quoniam. nu. 1. 54
feſtum natiuitatis ſi ſexta feria occurrat, carnes concedere licet, exceptis uouentibus, & profeſſis. in iii. uo. de obſerua. ieiun. c. explicari. nu. 1. 232
¶Feudum ſi magnus comes a paupere epiſcopo teneat, an epiſcopus opprimat, uel opprimatur. in j. uol. de alie. iudi. c. ex parte. uer. quid enim. nu. 13. 30
feudi dominus, ſiue eccleſiaſticus, ſeu ſecularis ſit, cauſam feudalem cognoſcit, & feudi quilibet dominus quantumcunque ciuilis, uel etiã ruſticus, ſuper rebus feudalibus iuriſdictionem habet, in ſecundo uol. de fo. com. c. uerum. nu. 1. 18
feuda minoris in monaſterium tranſire habent. in ii. uol. de proba. c. in præſentia. nu. 16. 106
feudum, uel precarium ſi tibi concedo, & tuis hæredibus, nunquid de ipſis filiis intellectum uideatur. uer. quod ſi concedo feudum. nu. 32
feudum ſi eccleſia a ſuo uaſallo in pignus recipiat, abſtinendo ab eius ſeruitio, fructus in ſortem computare non tenetur. in iii. uol. de feud. c. inſinuatione. nu. 1. 87
feudum de nouo prælatus integrare poteſt, ſi uaſallum appareat in menſura deceptum, non obſtante iuramento de non infeudando. in iii. uol. de dona. c. per tuas. nu. 1. 99
feudum ſi eſſet, cuius ratione præpoſitus, uel decanus homagium recipere conſueuit, ad quam monetam ſoluendum eſſet. in iii. uolu. de cenſ. exact. & proc. cum canonicis. nu. 2. 214
¶Fideicommiſſum filiusfamilias, uel ſeruus in codicillo relictum confirmatur, ſi poſtea manumiſſus in eadem uoluntate decedat. in ii. uol. de fo. cõpe. c. ex tenore, uer. in gl. nu. 20. 15
fidei commiſſum, vel legatum ſi tibi a me relictum fuerit, & tu poſt tempus rogatus es reſtituere mihi, illud non uenit in falcidiam. in ii. uo. de fid. inſtr. c. inter dilectos. nu. 23. uer. fundo. 168
fideiuſſor, qui promiſit aliquem præſentare, uel pœnam dare, ſi poſt tempus infra ſex menſes illum præſentet, pœnam euadit. in j. uol. de arbi. c. cum dilectus. uer. ſtatuimus. nu. 3. 310
fideiuſſor an teneatur, ſi ipſe fideiuſſor obligatus ſit pro pecunia, quæ ad certum tempus debetur, uel pro alia re, quæ infra certum diem fieri debeat, & creditor ſolutionis diem prorogauerit prin. debitori non conſentiente ipſo fideiuſſore. in tertio uol. de fideiuſſo. c. conſtitutus. nu. 2. 933
fideiuſſor religioſus ſi fideiuſſor, uel ſi mutuum acceperit ſine licentia prælati, & maioris partis capituli, conuentus nõ tenetur, & ipſe punietur. in 3. vol. de fideiuſſo. c. quibuſdam. nu. 1. 9
fideiuſſore ſi fideiuſſio facta fuit ſine ſcriptis, & extra iudiciũ non in cã publica, ipſe fideiuſſor non tenetur, niſi uſque ad duos menſes. in 3 vol. de fideiuſſo. c. eũ pro quo. nu. 1. 94
fides eſt media opinionis & ſcientiæ neutrũ attingens, & alia multa. de ſum. Tri. in rubr. nu. 16. 56
fides eſt ſubſtantia. i. fundamentum, ſeu firma ſubſiſtentia ſperandarũ rerum, argumentum non apparentium. ibi. nu. 13.
fides informis in quantum fides fidei formatæ naturam ſapit, quæ voluntaria. ibi. nu. 18.
fides qualis in laicis reperiatur, & qualis in epiſcopis ac clericis inferioribus. ibi. nu. 23.
fides etiã iurata ſeruanda non eſt ei, qui fidem frangit. in 2. volu. de iur. iur. c. ſicut. nu. 1. 187
fidem malã in contrahendo & ſi habeat is, qui patrimoniũ vendit, & is qui emit, ſed in æſtimatione & ſolutione quilibet habet bonã fidem, quoniam iuſtè æſtimatum, & plenè ſolutum, an ſicut lex Titia dicit, in totũ reuocetur. in tertio vol. de teſta. ca. Raynutius. nu. 13. ver. quid ſi is qui. 113
¶Fieri tardè aliquid, vel non fieri, non refert. in 1. vol. de procu. c. auditis. nu. 2. 281
¶Filiusfamilias habens liberã peculii adminiſtrationẽ non donat, quia illa adminiſtratio non eſt data, vt perdat, tamen ſi iuſta ratione motus donet, valet. in 1. vol. de electio. cap. cum nobis. nu. 23. ver. in glo. vlti. 85
filius ſacerdotis eccleſiæ paternæ præeſſe non poteſt. in 1. vol. de fil. preſbyte. c. præſentium. nu. 1. 174
filio ſacerdotis epiſcopus, qui ſcienter eccleſiã paternã contulit, exinde eum remouere non poteſt. in primo volu. de fil. presbyt. ca. veniens. nu. 1. 174
filiæ ſacerdotis nunquid per literas ad vnũ epiſcopũ impetratas cũ clauſula, ſecũ diſpenſatum intelligatur. ibid. nu. 7.
filius præeſſe poteſt eccleſiæ, cui pater mediate præfuit. in 1. volu. de fil. presby. c. ex tranſmiſſa. nu. 1. 175
filius poteſt præeſſe eccleſiæ, in qua pater ſine titulo miniſtrauit. in 1. vo. de fil. presby. c. conſtitutus. nu. 1. 175
filius cum ſacerdotum ſi cui a papa conceſſum fuerit, vt poſſit diſpenſare circa eccleſias paternas immediate tenendas, & cum aliquo diſpenſauerit, ille talis per iuſtinæ literas contra eum impetratas remoueri non poterit. in 1. volu. de fil. presby. capitulo ex tua. numero 1. 176
filius ſi manifeſtũ fuerit, quod in eccleſia immediate patri ſucceſſerit, ſine aliqua teſtiũ receptione ab illa remouebitur. in 1. vol. de fil presby. c. quoniam. nu. 1. 176
filius etiã legitimus remouetur ab eccleſia, in qua immediate ſucceſſit patri, vicario, vel rectori. in 1. vol. de fil. presby. cap. ad extirpandas. nu. 1. 176
filius epiſcopi legitimè natus ad ordines promoueri poteſt, & in paterna eccleſia beneficiare. in 1. volu. de fil. presbyte. capitulo ad hæc. nu. 1. 176
filius non poteſt eſſe vicarius eccleſiæ, in qua pater proximus rector fuit. ibi. nu. 4.
filius vt immediate in eccleſia ſuccedat, alius quàm papa non diſpenſat. in 1. vo. de fil presby. c. dilectus. nu. 1. 177
filium aliquẽ ſi qui nominent, & ita cõiter reputatur, non creditur poſtea alteri eorũ contrarium iuranti. in 3. volu. de probat. c. per tuas. nu. 1. 120
filius ſacerdotis greci ex vxore genitus inter laicos licitè promouetur, ſi ſcandalũ non obſiſtat. in 3. vol. de cleri. coniuga. capitu. cum olim. nu. 1. 13
filius ſacerdotis greci, eo quia inter latinos conuerſatur, & eſt in orientali eccleſia legitimus, niſi conſuetudo regni repugnet, non tantum conſecratur, ſed etiam confirmatur, & etiam eligitur a latinis, & inter latinos. ibi. nu. 2. ver. conſtrue ſecundum Hoſt.
filius rogatus reſtituere hæreditatẽ detrahit debitã iure naturæ & quartam trebellianicam, in quibus legata relinquere poteſt, hæredes inſtituere, & etiam pœnas apponere. in 3. volu. de teſta. capit. Raynaldus. nu. 2. 116
filius ſi petat ab hærede ſibi legitimã in vna re, vel dioceſi aſſignari, hæres autem reſiſtit, hoc iudici relinquendum eſt, vt penſata æquitate, & malitia, hincinde terminet quod æquius fuerit. ibid. nu. 2. ver. quod ſi filius.
filius, qui illegitimus dicebatur, ſi legitimus pronuncietur, & ipſe poſtea agendo contra illum, qui obtinuit, hæreditatem, vel alia petat, quæ illegitimus petere non poteſt, quid iuris, & nunquid admittatur ſecundo agens it, qui præſens fuit in prima ſententia, & tacuit, nec appellauit. in 4. vol. qui fil. ſint legi. c. cauſam. nu. 6. 55
filii concepti de clandeſtino matrimonio, poſt cõceptionẽ tñ per eccleſiã approbato, ſed demũ propter impedimentũ canonicũ ſeparato, licet poſt approbationem & ſeparationẽ nati legitimi reputari debent. in 4. vol. qui fil. ſint legiti. c. quod nobis. nu. 1. 56
Filius eorum eſt illegitimus, ſi ſcientes inter perpetuum impedimentum, matrimonium contrahant. in iiii. uol. qui fil. ſint legi. c. referente. nu. 1. 16
filium ad docendum illegitimum non ſufficit probare impedimentum.

tũ matrimonij in facie eccleſię contract. in 4. vol. qui ſi. ſint leg. c. per venit. nu. 1. 56
filius natus ex ſponſa de futuro legitimus eſt, licet nunquam fuerit matrimonium in faciem eccleſię publicatum. in 4. vol. qui ſi. ſint legi. c. per tuas. nu. 6. 57
filii an ſint legitimi, ſi ambo parentes impedimentum ſciant, ſed in facie eccleſiæ contrahunt, vel alter tantum impedimentũ ſcit, & clanſtine contrahunt, & demũ matrimoniũ ſeparatur. in 4. vol. qui ſi. ſint leg. c. ex tenore. ver. quid ſi ambo. nu. 5. 60
¶Firmitas eſt animi conſtantia, qua quis rei apprehenſæ ita tenaciter inheret, q̃ ab ea aliquo impulſu euelli, uel ſeparari non poteſt. in 3. uol. de ſum. tri. c. firmiter. nu. 2. 8
¶Fiſcus ſpeciale habet, q̃ ille, contra quem agit, tenetur edere inſtrumẽta contra ſe facientia, & pro fiſco. in 2. volu. de proba. c. ex epiſtolę. nume. 3. 110
¶Fiſcalis liber, in quo continentur accepta & expenſa, etiã ſi imperialis ſit, vel fiſcalis, euidendus eſt contra imperatorẽ in probationis defectum, non autem aliter. ver. & talis liber. nu. 8.
¶Formas electionum concilii ſtatuit, ſecundũ quas prouidere debet eccleſiis viduatis, caſſans electiones aliter factas, & iubens contrafacientes tunc eligendi poteſtate priuari. Item prohibet in electionis negocio procuratorem conſtitui, niſi cętera concurrant, inde præcipit electiones ſtatim publicari, & clandeſtinas reprobat. in 2. vol. de ele. c. quia propter. nu. 1. 115
formæ electionum quæ. ibi. nu. 28. 126
forma electionis inſpirationis diuinę Deũ auctorem habens alia confirmatione non eget, ſicut fuit electio beati Ambroſii, beati Nicolai, & beati Seueri. ibi. nu. 40.
forma electionis quaſi inſpirationis diuinę eſt, quando canonici inſpirati paraclito ad inſtar Apoſtolorum vno ore loquentes eligunt, & illa propter dubium cõfirmatione, & probatione canonica indiget. ver. ſecunda eſt. ibi. nu. 40.
formam nullitatis qui impetrat, ſi deficiat in probatione appellationis, vel nullitatis, conſtat tamen, quod iniuſte ligatus ſit, quid iuris, & quid ſi poſtea tanquam ab iniuſta abſolui petat. in ſecundo volumine. de offi. delega. c. cum contingat. verſicu. quid ergo ſi poſtea. numero 6. 231
¶Fornicarius quantumcunque occultus ſuſpectus eſt quo ad ſe, & quo ad Deum. in 3. vol. de vi. & ho. c. vt clericorum. verſi. fornicarius. numero 2. 5
¶Fornicatio per dicta coniuratorũ nõ probatur. in 3. vol. de coha. cle. c. tua nos. nu. 1. 11
fornicatio ſpiritualis a carnali in quo differat. in 3. vol. de conuer. coniu. c. mulier. nu. 2. 166
¶Fornicatore, qui rei euidentiam non habet, nec in iudicio conuictus vel condemnatus eſt, parochianus diuina audire poteſt, & ab eo ſacramenta eccleſiaſtica recipere, & excuſatus eſt parochianus, quamdiu ab eccleſia toleratur. in 2. vol. de reſt. ſpo. c. in literis. ver. ſed proprius. nu. 11. 75
fornicatorum pœna ſecundum rigorẽ eſt diſpoſitio. in 3. vol. de vi. & ho. c. vt clericorum. ver. ſanctiones. nu. 3 5
¶Foro in vtroque cum accuſatio adulterij fieri poſſit, nunquid per vnum reliquum tollatur. in 1. vol. de procuratoribus. c. tuæ fraternitati. nu. 3. 224
forum in neutro genere pro cuiuſq; iudicis territorio ponitur. in 2. vol. de fo. comp. in rub. nu. 2. 16
fori ſimilitudo quadruplex eſſe dicitur. in 1. volu. de iud. c. cauſam. ver. Franciſcus. nu. 3. 14
forus in maſculo locus eſt, vbi ius redditur. in 2. vol. de forcõpe. in rub. nu. 3. 16
forum quis ſortitur rei ratione, de qua agitur. in 2. vol. de fo. comp. c. ſane. nu. 1. 17
forum quiſpiam quinq; modis ſortitur. in 2. vol. de fo. compe. c. licet. 2. nume. 2. 30
fori declinatoria inter ipſa litis auſpicia proponenda eſt, & probanda, alioquin iu; cui competit, in perſona iudicis conſentire videtur. in ſecundo volumine. de exceptionibus. c. paſtoralis. ver. ſed declinatoria. nu. 4. 205
¶Foroneus Rex primus leges inſtituit, deinde Conſtancius, & ſucceſſores. in primo volumine. de ſumma Trini. c. firmiter. ver. Foroneus vero rex. nu. 38. 8
¶Foreſta ſecundum vulgare Angliæ, & Francię, vbi talia ſunt loca, dicitur nemus latũ ſine aqua, quando eſt prope flumen, dicitur ſilua, quando aqua circundatur, dicitur inſula, quando includitur muro, vel palis, dicitur parcus. in 3. uol. de dona. c. cum dilecti. nu. 5. 100
¶Frater querelã habens contra fratris teſtamentũ, qui turpem perſonã inſtituerat, illam præparatam ad heredem tranſmittit. in 1. volu. de reſcri. c. ſignificauit. nu. 9. 47
¶Fratres alicuius domus, qui procurare tenentur, licet illorum numerus nunc creuerit, procurabunt omnes, ſed ſi ex eo nimium grauarentur, eis per iudicis officium conſuletur. in 3. volu. de cenſib. c. quanto. numero 2. 107
¶Fraternitas quid proprie dicatur, & quotuplex ſit. in 3. uol. de regul. c. Ioannes. nu. 6. 120
¶Fullo ſi perdidit inſtrumenta mea, expenſis fullonis contra furẽ ago: ſed ſi hoc mihi eſt difficile, iudex mihi illum ex locato condẽnat, & cogit me ſibi actiones præſtare. in 2. uol. de iureiu. c. querelam. uer. ſi fullo. nu. 4. 286
¶Funiculus teſtimonialis hæreditatis domini eſt triplex, ſcilicet incarnatio, conuerſatio, paſsio, quibus ipſam hæreditatem ſpecialiter huit Deus, quia natus fuit in Bethelem, nutritus in Nazaret, & ſepultus in Hieruſalem. in primo volumine. de electioni. c. cum terra. nume. 9. 81
¶Fundus dotalis ſi alienetur, qui poſtea reperitur, an fideiuſſor ipſi emptori datus teneatur, & etiam acceſſorij. in 2. uol. de iur. c. cum contingat. nu. 7. 197
¶Fructus rei pignoratę in ſortẽ cõputantur, unico caſu excepto. in 5. uol. de uſur. c. conqueſtus. nu. 1. 75
¶Furioſus profitendo non obligatur, niſi ſanę mentis factus ratã habuerit. in 3. uol. de reg. c. ſicut tenore. nu. 1. 255
¶Fundum ſi quis habeat, in quo habet eccleſiam, ſi fundum uendat, an etiam ipſa eccleſia tranſibit. in 3. uol. de iu. pa. c. ex literis. uer. quid ſi quis. nu. 3. 192
¶Fur ſi a domino rem furtiuam emerit, & pro tradita habuerit, deſinit pro furtiua poſsidere, & pro ſuo poſsidet. in 1. uol. de renun. c. poſt tranſlationem. nu. 25. 151
fur quando de equitate agit. in 2. uol. de reſti. ſpo. c. in literis. uer. eſt tamen caſus. nu. 20. 76
fur diurnus ſine culpa occiditur, nocturnus autem non. in 5. uol. de homi. c. ſi perfodiens. nu. 1. 57
fur ſi rem furtiuã alienauerit, an ipſam reſtituere teneatur. in 5. uol. de fur. c. qui cum fure. nu. 1. 71
fur occultus poſt reſtitutionẽ, & pœnitentiã ad ſacerdotium promouetur. in 5. uol. de fur. c. ex literis. nu. 1. 71
¶Fur a latrone in quo differat. in quinto uolu. de furtis. capitulo fures. nume. 1. 71
¶Furtiuam rẽ quis propria ſua auctoritate accipere poteſt, dũmodo ex hac exceptione nec malũ nec ſcãdalum aliud generari poſſit. in 2. uol. de reſt. ſpo. c. olim. uer. unde. nu. 16. 81
¶Furti non manifeſti ad duplum ſoluendum condemnatus, niſi infra xx. dies ſe purgauerit, qui terminum recipiẽs ad diem xx. ueniens appellauit, de tribus quæritur. primo an ualeat appellatio, & dicitur, q̃ non. ſecundo, an poſsit conqueri de quadrimeſtri tempore breuiato, & tenetur, q̃ non. Tertio, an ab executore appellare poſsit, & concluditur q̃ non, niſi modũ excedat. in 2. uol. de ſen. & re iud. c. quod ad conſultationem. nu. 15. 233
furtum nunquid inter caſus fortuitos computandũ ſit. in 3. uol. de commo. c. cum gratiam. nu. 19. 76
furtum quando a perſona coniuncta fieret, uel a tali, de quo neque diligentiſsimus ſuſpicaretur, tunc in caſum fortuitum cadit. uer. in furto. ibid. nu. 19.

G

GAneæ ſuæ tabernarius cyphum furatus fuerat, quem ſibi ſoli cõfitebatur, ſed nolebat in publico confiteri, aſtuta aſſit ganea poſt parietem poſuit tabellionem, & teſtes, & uocato tabernario, cũ ille ipſa abuti uellet, negauit illa ſibi obtemperare, niſi cyphum furatum redderet, ille calefactus libidine dixit ſe redditurum, & tunc ganea dixit, confiteris te habere & promittis te reddere, & ille reſpondit, confiteor, & promitto, & tunc illa rogauit tabellionem & teſtes pro inſtrumento cõficiẽdo, tabernarius autem territus ipſum cyphum reddidit. in 1. uo. de confiſe. c. ex literis. nu. 7. 55
¶Gazophylatium dicitur locus, vbi theſauri, uel diuitię reponuntur, & uocatur etiam archiuus. in 2. uol. de prob. c. ex epiſtolæ. nu. 7. 110
¶Generi iure per ſpeciem derogatur, & illud potentiſsimum habetur, quod ad ſpeciem directum eſt. in primo uol. de reſcrip. c. cum ordinem. nu. 8. 23
¶Gladium ſi quis ſe defendendo, uel ſocium ſumpſerit, dummodo homicidiũ, uel membri truncatio non interuenerit tutus eſt. in 1. uol. de cor. ui. c. de presbytero. nu. 7. 182
gladium materiale nutu Papa habet, imperator iuſſu, miles autem uſu, uel manu. in 2. uol. de iudi. c. nouit. uer. ubi ſupra. nu. 39. 10
¶Gloria patri ad preces Hieronimi Damaſus Papa ſtatuit dici in fine pſalmorum. in 2. uol. de fer. c. quoniam. nu. 1. 54
¶Gloſſarum nouella compilatio genetricis & genitę nomen gerit. in proce. 1. uol. nu. 1. 2
¶Generalis procurator bonorum adminiſtrãdorũ res domini ſine ſpeciali mandato non alienat, niſi fructus, uel res, quæ facile corrumpũtur. in 1. uol. de reſcri. c. ex parte. uer. procurator. nu. 13. 46
generales inquiſitores ſi nõ ſeruauerint debitum inquiſitionis ordinem prudenter, & caute corrigere debent. in quinto uol. de accu. c. qualiter. 1. nu. 1. 9

¶Genus perire non poteſt.in ii.uol.de plus peti.c.Conſilium.uer.debitor.nu.6. 63

¶Germania a gigno gignis dicitur propter ſecunditatem generandi.in j.uol.de electio.c.uenerabilem.uer.patria illa.nu. 7. 107

¶Geſta dicuntur quandoque facta non ſcripta, quæ hominum mente retinentur,& quandoque publicantur, & in ſcriptis rediguntur, & alia multa de iſta concluſione.in j.uol.de procu. c. alia quidem. nu.8. 281

¶Gradibus conſanguinitatis,uel affinitatis legati non diſpenſant ſine licentia Papę,inferioribus autem in reſeruatis diſpenſare,non licet. in j.uol de tranſactio.c.ex parte.nu.4.ver. in gradibus. 274

gradum vnũ deſtruere ſufficit ad conſanguinitatis reprobationem. in ii.uol.de teſti.c.ſeries.nu.4. 138

¶Grãmaticam qui ignorat,& ex vſu perfectè literaliter loquitur, ſi promotus fuerit ad dignitatem epiſcopalem,uel inferiorem,an deponẽdus ſit.in j.uol.de æta.& quali.c.quamuis.nu.2. 169

¶Grana aliqua ſiliginis,uel ordini,uel alterius bladi ſi cum granis frumenti permixta ſint,de quibus panis factus eſt, quid iuris. in iii. uol. de celebra.miſſ.c.cum Marthe.uer.quid ſi aliqua.nu.7. 120

¶Gratiam nunquid aliquis voluerit facere,nec ne, qualiter ſciatur. in j.uol.de electio.c.in cauſis.nu.38. 103

gratiæ aduerſarii qui ſe ſubmittit,iuri ſuo non renunciauit.in j. uolu.de renuncia.c.venientes.nu.1. 152

gratiam in cauſa capituli propoſuit.de fil.presby. Papa ſubdiacono nõ fecit ampliorem, ut eccleſiã pro ſe regeret,& ad ſuperiores aſcenderet,in j.uolu.de fil presby.c propoſuit.nu.13. 175

gratia iudex mitti ad perſonas egregias,cum de iuris neceſſitate non teneatur,in j.uol. de offi ordi.ſignificauit.nu. 17. 248

¶Grauamen illatum contra ius litigatoris tranſit in rem iudicatã, uel approbatur per partem infra.x. dies ab illo non appellantem. in ii. uol.de ſen.& re iudi.c.cum.I.& A.ver.per quod no.nu.8. 243

¶Grauis pro grandi ſumitur,& multa de iſta dictione.in j.uol.de procur.c.querelam.nu.3. 281

¶Greci quamuis latinis pręlatis ſubiecti de mandato ſuorum prælatorum a grecis ordinari poterunt,quauis per eccleſiam talis mos toleretur.in j.vol.de tem ord.c.cum ſecundum.nu. 1. 157

grecus & presbyter coniugatus ſi ſe cum uxore transferat ad morandum inter latinos,nunquid vxorem ſibi retinere licitum erit. ibid. nu.2.

grecus epiſcopo latino ſubiectus ſi a greco ordinetur, aut ſine latini licentia,tunc ſibi executio interdicitur,aut de licentia, & tunc in illa toleratur,in j.uol.de tempo.ord.c.ꝙ tranſlationem.nu.1. 118

grecus a latino ordinatus,uel econtra,in quo diſpenſari mandatur. ibi nu.6.

grecorum eccleſia in ordinationibus & conſecrationibus ſeruare dẽt. vnctiones,quas ſeruat eccleſia Romana,epiſcopus aſit cũ conſecratur,inungitur criſmate in capite,& manibus, quod ſi prætermiſſum fuerit,per tres epiſcopos eſt ſupplendum.in j.uol.de ſacra.vnctio. c. cum veniſſent.nu.1. 170

greci ſacerdotes procurantes,uel ſtudioſi negligentes filiorum oppreſſionem,deponuntur,& ſi hoc publicũ eſt.publice pęnitebunt. in v. vol.de pœn.c.quæſitum.nu.1. 124

¶Gregoriana compilatio,ac nouellarum ex authorum intentione conueniunt.in prologo.j.uol.nu. 3. 2

¶Gregorius pontifex fuit uir ſummę humilitatis.in ii.uol. de confirm. vti.c.tua nobis.nu.4.in glo.1. 29

gregorii pontificis intentio fuit diuerſas conſtitutiones, & decretales epiſtolas in diuerſa uolumina diſperſas,aliquibus ſuis conſtitutionibus additis,in unum uolumen reducere.in prologo primi volum. nu.3. 2

H

HAbitum quem predeceſſores portauerant, alii portare non coguntur,ſi in aliqua eccleſia regulares eſſe conſueuerant,& paulatim in ſeculares deuenit. in j. volu. de electio.c.cum cauſam.nu.8. 97

habitum monachalem ſumens per uim,ſtando per annum curratificet,ſumens autem ſponte, & non uouendi intentione, cur non ratificet.in iii.uol.de regula.c.ſi quis.nu.9. 148

habitum profeſſorum qui recipit,ubi diſtincti ſunt, ibi uel alibi religioſus eſſe compellitur in iii.uol.de regu.c.ſuper eo.nu.1. 151

habitum monachalem qui ultra annum defert, ubi habitus indiſtincti ſunt,tacite profeſſus eſſe dicitur.in iii.uol.de regula. c. ſuper eo. numero 1. 151

habitum monachalem qui ultra annum defert, vbi habitus indiſtincti ſunt,tacite profeſſus eſſe dicitur.in iii.uol.de regula.cap.ex parte. numero 1. 155

habitationem ſi lego,non intelligitur unius anni tantum,ſed ad uitam, & ſibi imputet ſecundum eum,ſi donatio a principio apertius declarata non fuerit.in iii.uol.de cenſi.c.quanto.uer.in gl.3. nu.8. 207

¶Henricus,qui fuit de ſecio,idem eſt quod Hoſtienſis.in proœ.j. uolu. nu.4. 3

¶Hæreditatem princeps ex imperfecto teſtamento non uendicat, nec etiam legata,uel fideicommiſſa.in j.uolu.de conſti.c.canonum. uer. & ibi ex imperfecto.nu.10. 11

hæreditatis petitio contra debitorem in diem non competit, cum nec pro hærede,nec pro poſſeſſore poſſideat,ſed actio ex mutuo, & cõſimiles bene competunt contra debitorem in diem,licet creditor,ꝗ ante diem agit,male agat.in ii.uol.de plus peti. c. conſilium. uerſi. ideo eſt.nu 4. 62

hæreditatis petitio competit ad proprietatem recuperandam. in ii. uol. de proba.c.in præſentia.uer.ad proprietatem.nu.4. 115

hęreditates & legata,quæ monacho,ſeu monaſterio occaſione perſonę monachi ab inteſtato,uel ex teſtamento obuenire debent,melius capiat monaſterium,quam monachus cepiſſet,ſi in ſeculo permanſiſſet.ibi.nu.21. 116

¶Hæres ſi vltramarinus ſit,illius,qui Romæ iudicium ſuſcepit, Romæ defendere cogitur.in j.uol.de electio.c.querelam nu.44. 94

hæredem iudicem ex aſſe,uel ex parte ſi litigans fecit, alter iudex dandus eſt.uer. Iulianus.ibi.nu.44.

hæres non ſuccedit in ſocietate etiam ex ſpeciali pacto, quamuis in actione ſuccedat,per quam tenetur rationem reddere, & reliqua pręſtare,cum in iudicio uero ſemper ſuccedat.etiam ſi nihil dictum ſit in j.uol.de arb.c.compromiſſum.nu.5. 319

hæredes duo ſi iuſſi ſint manumittere duos ex tribus ſeruis, quos habebant,altero heredum latitante,alter ſolus declarat, & manumittit,& breuiter perinde ac ſi ſolus manumittere potuiſſet. in j. uolu. de offi.dele.c.prudentiam.nu.45.uer.ſi legatario. 218

hæredis expreſſio an tacitum de proximo intelligatur in. j.uol. de arb. c.compromiſſum.ver.& an expreſſio.nu.2. 315

hæredum unus licet hæreditatem adiuerit in totum, uel pro parte, & quamuis multo tempore pro hærede ſe geſſerit,nihilominus tamen alius hæres etiam ſola uoluntate pro toto, uel pro eadem parte hæreditatem adire poteſt.in ii.uolu.de proba.cap. in pręſentia. numero 3. 115

hæredis inſtitutio eſt teſtamenti fundamentum.in iii.uol. de ſepul. cap. nos inſtituta.uer.fundamentum.nu.4. 124

hæres eius,qui ſuper contractu iurauit, an coram iudice eccleſiaſtico conueniri poſſit.in iii.uol.de ſepul.c.parochianus.ver.an hæres eius. nu.5. 131

hæres ſi hereditatem vendat,an eius patronatus in emptorem tranſeat. in iii.uolu.de iur.patro.c.ex literis.ver.plus dico. nu.3. 191

¶Hereticus cenſeri non debet,licet quis in fide erret, dum tamen eccleſiæ Romanæ fidem ſuſcipere paratus ſit,uel ſe illam tenere fateatur.in j.uol.de ſum.tri.c.damnamus.nu.1. 10

hæreticus reuerſus an ius patronatus recuperet.in j.uol.de elec. c. quia diligentia.nu.10. 74

hæreticum occultum an delegati abſoluant.in j.uol.de offi.delega.cap. prudentiam.nu.30. 211

hæreticus perſeuerans æternaliter damnatur,cui nec ualet baptiſmus, eleemoſina,uel martirium.in v.volu.de hereti.c. firmiſſime. numero 1. 46

hæretici,receptatores,& fautores ipſorum ſunt excommunicati, & in hoc peccato decedentes in cœmiterio eccleſiæ ſepeliri non debent, nec pro illis orari.in v.volu.de hæreti.c.ſicut ait. nu.1. 47

Hæreticus male ſentiens,uel docens de ſacramentis excommunicatus eſt,niſi ſe corrigat,& errorem abiuret,& ſi ſit clericus, degradatur, & traditur curiæ ſeculari,per quam ut laicus legitime punietur. Itẽ eadem eſt pœna ſuſpectis,qui ſe non Purgant,relapſis vero audientia denegatur. Item ſeculares principes,qui iurare nolunt de eccleſia contra hæreticos defendenda dignitate priuantur excommunicantur,& ipſorum terræ interdicuntur,ciuitates uero reſiſtens aliorum commmercio & ſpeciali dignitate priuantur, in v. uolu. de hære. c.ad abolendam.nu.1. 48

hæreticorum bona confiſcantur,etiam ſi catholicos habeant filios.in v. uol.de hære.c.vergentis.nu.1. 49

hæreticorum eſt quædam ſecta,qui nuditatem ſecuntur.in v.uo. de fur. c.ſi quis.nu.1. 78

hæreticus quo caſu iudicari debeat ſuſpectus & contumax, expectatus per annum,ut ſe purget.in v.uol.de hære. c. excommunicamus. numero 5. 51

¶Homicidium caſuale non imputatur ei,qui non fuit in culpa. in v.uo. de homi.c.lator.nu.1. 59

homicidium ſi ſequatur ex illicita alicuius opera, irregularis eſt. in v. vol.de homi.c.ſuſcepimus.nu. 1. 59

homicidium caſuale imputatur ei,qui rei licitæ operam dabat, ſed nõ adhibuit eam diligentiam,quam debuit.in v.vol. de homicid. c. ad aud.entiam.nu. 1. 60

homicidium ſi quis non conſuluit directè,conſuluit tamen quodãmodo indirectè,an ei imputandum.ibi.nu.3.

homicidium fieri ſi conſulatur alicui læſo,uel alicui,cuius intereſt, ille tamẽ,cui conſulitur,nõ ſtatim,ſed poſtea & lõgo tẽpore interpoſito

homici

homicidium caſuale non imputatur ei, qui dabat operam rei licitę, nec in culpa fuit. quid ſi aliquis. ibid. nu. 3.

homicidium caſuale non imputatur ei, qui nō occidit, nec in culpa fuit, etiam ſi ad cautelam veniam poſtulauerit. in v. vol. de homi. c. exhibita. nu. 1. 64

homicidiū caſuale non imputatur ei, qui dabat operam rei licitæ, nec in culpa fuit, etiam ſi ad cautelam veniam poſtulauerit. in v. uolu. de homi. c. Ioannes. nu. 1. 64

¶Homicida habet ſpeciale, q̀ cum eo non diſpenſatur. in j. uol. de tēpo. or. c. quæſitum. ver. & ſi dicis. nu. 8. 161

homicida eſt, qui facit, vel dat ſterilitatis ſortilegia, vel venena. in 5. vo. de hom. c. ſi aliquis. nu. 1. 57

homicida & ex conſequenti an irregularis ſit, qui conſulit, q̀ caſtrū furtiue, vel proditionaliter capiatur. verſiculo quid ſi conſulat. numero 3. 60

homicida & irregularis an ſit, ſi conſulatur, q̀ maleficus capiatur. ver. quid ergo ſi conſulatur. ibi. nu. 3.

homicida & irregularis an ſit, ſi illud expreſſe, tacite tamen non prohibeat. uer. quid ergo ſi expreſſe. ibi. nu. 3.

homicida & irregularis an ſit ille, qui alicui conſulit, q̀ proiiciat ſe in mari, vel q̀ de mōte præcipitet, & ille, cui hoc ſuggerit acquieſcat. ver. quid ſi aliquis conſulat. ibi. nu. 3.

homicida & irregularis an ſit Titius conſulens Sempronio, q̀ aliū occidat, & ille, cui hoc ſuggerit, inuadit illum, quem occidere debet: ſed alius reſumptis viribus aggredientē ſe occidit. ver. quid ſi Titius. ibid. nu. 3.

homicida & irregularis an ſit ille, qui alicui ſuadet, quod pro patria ſua, vel iure ſuo defendendo, vel etiam proximum arma ſumat, & ſe periculo exponat, & in illo conflictu aliquis moriatur. ver. quid ſi aliquis ſuadeat. ibi. nu. 3.

homicida & irregularis an epiſcopus ſit, ſi ſubdito fiat inſultus contra hoſpitiū alicuius epiſcopi in ciuitate, & idem epiſcopus, qui intus eſt, & de morte ſua, & ſuorum timet, dicat ſuis aſſumatis baliſtas, & omnia arma, & defendatis nos, & vos, & multa homicidia hinc inde cōmittuntur. ver. quid ergo, ſi dubito. ibi. nu. 2.

homicida & irregularis an ſit ille, qui alicui conſulit, q̀ ſe indubitanter pro Chriſti honore morti exponat, vel pro fide, vel pro libertate eccleſiæ. ver. quid ſi alicui. ibid. nu. 3.

homicida & irregularis an ſit ille, qui aliū accuſauerit ad mortē, vel in illa cauſa iudex, uel aduocatus, vel teſtis fuit, & mors exinde ſecuta ſit. uer. quid ſi aliquis. ibi. nu. 4.

homicida an ſit & irregularis clericus iuriſperitus, ſi qs accuſet ad mortem fratrem alicuius clerici iuriſperiti, & ipſe iuriſperitus fratrē defendat, & obtineat ipſum abſolui, qui alias forſan ad mortem condemnatus fuiſſet, & ideo contingit accuſatorem decapitari, qui ſe ad talionis pœnam obligauerat. verſiculo quid ſi quis accuſat. ibidem. nume. 4.

homicida & irregularis an ſit ille, qui tenet Vrſum, vel Leonē, uel Ceruum, qui aliquem occidant. uerſiculo quid ſi aliquis tenet. ibidem. nume. 4.

homicida non cenſetur is, quo prohibente, & cauſam non dante homicidium factum ſit. in quinto uolumine. de homici. c. Petrus. numero 1. 61

homicida quoad legem promotionis percutiens habetur, de cuius uulnere, an fuerit letale, uel non, ſciri non poteſt, ſi ab eo percuſſus, ab alius occiſus extiterit. in quinto nolumi. de homici. c. ſignificaſti. numero 1. 61

homicida an ſit, & irregularis ille, qui non percuſſit, ſed latronem detinuit, uel contra illū clamauit, q̀ ſi non feciſſet, latro fugiſſet & euaſiſſet. uer. quid ſi non. ibi. nu. 3.

homicida an ſit, & irregularis agens, ſi contra furem agatur ad furti reſtitutionem, & iudex conuictum ſuſpendit. uer. quid ſi agatur. ibid. nume. 3.

homicida an ſit & irregularis clamans, ſi ita clamauerit, intendens tātum res ſuas recuperare, latro autē ad hunc clamorem capitur, & occiditur. uer. quid ſi ita. ibi. nu. 3.

homicidę & irregulares an omnes ſint ab officio ceſſare debeant, cum lapis, qui occidit, proiectus eſt ab uno de quatuor, qui in domo erāt, ſed a quo neſcitur. ibi. nu. 7. 62

homicida an ſit, & extraordinarie puniēdus, ſi omittēs ſcienter medicinā debitā deliquit, indebitam malitioſe propinando. in 5. uol. de homi. c. tua nos. uer. quid ſi omittat. nu. 4. 63

homicida an ſit & irregularis, ſi dixerit ſe peritū, cū non ſit, & faciat, uel omittat aliquid, propter quod infirmus mortis periculum incurrat. uer. quid ſi dicat. ibid. nu. 4.

homicida an ſit irregularis medicus bene peritus, qui bonā medicinā ꝓpinauit quantū ad artē, ſed quantū ad materiā mala erat. ibi. nu. 4.

homicida eſt, qui cauſam dat abortui, ſi conceptum viuificatum erat. in quinto uolumine. de homicid. c. ſicut. nu. 1. 63

homicida, & irregularis an cuſtos ſit, qui bono zelo aliquid fecit. in 5. uol. de homi. c. Ioannes. nu. 11. 65

homicida & irregularis an ſit clericus pugnans etiam contra ſaracenos, ſi aliquem illorum occiderit, & in dubio abſtinuerit. in quinto uol. de homicid. c. petitio. nu. 1. 65

homicidiū caſuale imputatur ei, qui dabat operam rei illicitę, uel licitę, ſi non adhibuit diligentiam, quam debuit. in v. uol. de homicid. c. continebatur. nu. 1. 59

¶Homo, qui poſt angelos creatura eſt nobiliſſima, poſt bruta creatus fuit, & etiam repulſa. in j uol. de ſum. tri. c. firmiter. nu. 2. 8

homo eſt harmonia omnis creaturæ, qm̄ habet eſſe cum lapidibus, & viuere cum plantis. vbi etiam quid ſit harmonia. ibi. nu. 98. 9

hominis nomen ſi ignorem, quem peto, utar demonſtratione, ueluti qui ex tali ancilla natus eſt, vel ex tali hæreditate eſt, in j. uol. de reſcrip. c. ſignificante. nu. 8. 47

homo ubi offenſus ſit, & exceſſus notorius ſit, ſatisfactio præcedit, niſi periculum in mora fuerit. in j. uol. de his, quæ vi me. ve cau. ſi. c. perlatum. nu. 7. 291

hominem ſuæ iuriſdictionis ſi quis citet ſuper cauſa, quæ ſuæ iuriſdictionis eſſe non poſſit, ut ſi laicus ſuper rebus ſpiritualibus citet cā expreſſa, citatio nulla eſt. in ſecundo uol. de dila. c. præterea. uer. idē dicimus. nu. 5 51

homines mei ſine meo conſenſu an alterius cenſualeſſe facere poſſint. in ſecundo uol. de proba. c. licet. nu. 35. 119

¶Honorabile olim erat ex ſacerdote naſci, hodie autem ignominioſum. in j. uol. de maio. & obe. c. ſolitę. nu. 9. 264

¶Honoratur qui ſingulis diebus per magnatem, uel principem, non debet ſibi iniurioſum putare, ſi inter alios ſpecialiter non honoretur certo die, uel tempore. in ſecundo uol. de dila. c. quoniam. & Fran. arguit. nu. 5. 54

honores maiores, uel minores ſunt plus vni, quam alteri exhibendi. in j. uol. de maio. & obe. c. cum certum. nu. 1. 262

¶Horis dicendis excuſatur clericus in minoribus conſtitutus ſtudiorum cauſa abſens, ſecus ſi presbyter fuerit. in 3. uolu. de celebra. miſ. c. presbyter. uer. dicebat tamen Petrus. nu. 12. 218

horis canonicis an infirmus excuſetur, & nunquid poſt conualeſcentiam horas, quas amiſit, dicere teneatur. uer. de infirmis autem. cum alijs plu. ſeq. ibi. nu. 1.

¶Hoſpitalarij poſſunt in ſuum præiudicium tantum ſe & domum ſuā alteri religioſę domui ſubiicere, & donare. in tertio uolu. de dona. c. inter dilectos. nu. 1. 101

Hoſpitalarii in tota prouincia priuatur exhortationis officio, qui mittūt pro eleemoſynis cruce falſo ſignatos, miſſi vero, ſi laici fuerint. excommunicantur, ſi clerici officio, & beneficio ſuſpenduntur, & eadem ſuſpenſione puniuntur, qui ante reconciliationem in polluta eccleſia celebrarunt. Item ſuſpenſi ab epiſcopis per exemptos reſtitui nequeunt. Item confratres priuilegiatorum, qui ad ipſos non transferunt, priuilegiati non ſunt, in v. uol. de priui. c. tuarum nos. numero 1. 102

¶Hoſpitium an ſit debitum, & reddi debeat, ſi aliqua perſona nedum eccleſiaſtica, ſed etiam ſecularis reſeruauerit ſibi certum cenſum, vel hoſpitium annuum in eccleſia aliqua pro beneficiorum ſuorum recognitione. in iii. uol. de immu. eccle. capitulo ut in domibus. nu. 2. 235

hoſpitium ſi ex quo reddi debeat, & in quaſi poſſeſſione ſit, & nunc veniens de nouo non admittatur, nunquid ſua auctoritate etiam uolēter domum intrare poſſit, & neceſſaria ſibi in domo recipere. ibid. nu. 3.

¶Hoſtes, uel tyranni, qui eccleſiam occupatam detinent, ſi reuocent ad eccleſiam etiam maiorem canonicorum partem, alia autē pars ire non audet, nunquid ſi de cōibus tractatibus agatur, debent intrinſeci ad locum tutum & congruum cum ipſis forenſibus conuenire. in v. vol. de no. ope. nunc. c. cum ex iniuncto. nu. 5. 99

¶Hoſtiæ miraculum in carnē conuerſę, in iii. uol. de cele. miſ. in rub. numero 2. 217

hoſtiam in carnē conuerſam, uel vinū in ſanguinē ſi ipſe ſacerdos videat, an illud ſumere debeat. ibi. nu. 3.

¶Hugo de aranea, vel Vgolinus cāpanus fuit, quo dignior non ſedit in cathedra Petri. in proœ. primi uol. nu. 5. 4

¶Humilitate in principe nihil ſplendidius eſſe poteſt. in ii. uol. de iudi. c. nouit. ver. capita. nu. 20. 10

¶Hyſtriones vel mimi nullo tempore etiam poſt pęnitentiam ſunt ꝓmouendi, niſi tantum per dūi Papę diſpenſationem. in iii. uol. de vi. & ho. c. cum decorem. nu. 2. 4

Hyſtriones uel mimi proprie dicuntur, qui publice coram populis ſui corporis geſticulationes faciunt. uer. & intelligitur. ibi. nu. 2.

I

IDeę quæ primordiales cauſę uocantur, ideſt forma & exemplar, creant, & creantur in mente diuina. in primo uolumine de ſum. tri. c. firmiter. col. ſecunda circa me. uer. & ſic. 6

Ieiuna. an & quo pctō mulieres teneāt. i 3. uo. d̄ obſer-

na.ieiu.in rub.uer.quid de mulieribus.nu.1 231.
Ieiunans ex cauſa bis in die comedere poteſt.ibi.nu.3.
ieiunans an electuarius delicatis uti poſsit.ibi.nu.8.
ieiunari debet in ſabato,ſi vigilia occurrat in dominica,& ieiunari debet in uigilia Mathei. in tertio volumi.de obſer.ieiu. c. ex parte, numero 1. 232
ieiunium eſt triplex in tertio uo.de obſer.ieiu. in rub. ver. dicit autem. nu.2. 231
ieiunium an ſoluat, ſi quis alias horam comedendi anticipet ſine cã, uel laute,& delicioſe comedat.ibi.nu.6.
ieiunus inductus an ouis & caſeo uti poſsit.uer.quid ſi quis.ibidem. numero 7.
¶Ignorantia ſi uerum taceatur , uel falſum exprimatur tale , q̃ princeps ſciens literas non dediſſet,iuriſdictio non tribuitur. in j.uol. de tempo.ord.c.conſultationi.ver.ſed dices.nu.5. 160
Ignorantia,error,& turbatio in quo differant.in v.vol.de cleri.excommuni.c.apoſtolicę.nu.3. 88
¶Illegitimi cur prohibeantur.in j.uolumine.de fil.presby.in rub.numero 3. 173
illegitimus non ordinatur,niſi religioſus fiat.in primo uolumine.de fil. presby.c.vt filii. 179
illegitimus filius ſacerdotis qui hoc tacito per reſcriptum apoſtolicũ paternam eccleſiam impetrat,ab illa remouetur.in primo uolu. de fil.presby.c.ad præſentiam.nu.1. 174
illegitime natus etiam de uxore ſine diſpenſatione ad ordines , vel beneficia promoueri,non poteſt.in j.uolumi.de fil. presby. c. literas. nu.1. 177
illegitimus maxime ſpurius ſi in eccleſia inſtituatur,in qua pater inſtitutus ſit,inſtitutio non ualet,& inſtituens a ſuis beneficiis ſuſpenditur.in j.uol.de fil.presby.c.ad abolendam.nu.1. 177
illegitimi non poſſunt pręfici de pręſentia in eccleſiis,in quibus patres pręſunt,ſed bene poſſunt patribus mortuis,legitimi autem ſic , non tamen in illo iure.uer.differentia.ibi.nu.3.
illegitimus abſque Papę diſpenſatione ad dignitatem , uel perſonatũ, vel beneficium curatum promoueri non poteſt.in j.uol.de fil. presb. c.nimis.nu.2. 178
¶Impenſæ per mandatarium bona fide factæ reſtituuntur,etiam ſi mãdans minus impenſurus fuiſſet.in ſecundo uol.de do.& contu. c. finem.uer.dicit.nu.11. 83
¶Imperium merum an pręſcriptibile ſit.in ſecundo uo. de fo. compe, c.cum contingat.nu.3. 24
¶Impetrans primus ſi a capitulo penſionem habuerit,& ſecundus impetrauerit cum hac clauſula,ſi pro alio &c.an per primi penſionem ſecundus excludatur.in primo uolu.de reſcrip.c.mandatum.numero 22. 49
impetrans primo ſi neglexerit ſuas literas impetrare , & ſic ſecundus impetrauit,quid agendum.ibi.nu.23.
impetrant ſi plures in eadem eccleſia,ſtatuus datę,ut primus impetrãs præferatur ,& ſolus recipiebatur.in j.uol.de reſcrip.c.capitulum. numero 1. 48
impetrant ſi duo ad diuerſos,ut eis in aliqua eccleſia prouideatur,quid iuris.in iii.vol.de iur.pat.c.cum dilectus.nu. 7. 200
¶Impuberes pręter carnis uitium delinquere poſſunt,mitius tanquam adulti puniuntur.in v.vol.de deli.pue.c.pueris. nu.1. 82
impuberis filii ea delicto patrono non tenetur , uel in puero inultum relinquetur,quod in delicto grauiter punitetur.in v.uol.de deli.pue. c.referente.nu.1. 73
impubes,qui clericum percuſsit,ab epiſcopo abſolui poteſt , qui autẽ ioco uel diſciplinę cauſa clericum percutit , excommunicatus non eſt,quia aliꝗ odio percutit,excõicatus eſt. verum per Papam abſoluitur.in v.vol.de ſen.exc.c.ſuper eo.nu.1. 130
¶Immunitatis ſub ſpe qui eccleſiis,uel cœmiteriis delinquunt immunitate non gaudent.in iii.uo.de immu. eccleſi. c. immunitatem. numero 1. 240
¶Immutare aliud eſt,& aliud emendare.in ii.uol.de libel.obla.c. ſignificantibus.nu.9. 32
¶Incẽdiarius eccleſię in morte pęnitẽs per presbyterum abſolutus debet in cœmiterio ſepeliri,& ad ſatisfaciendum hæredes compellentur.in v.vol.de rapto.c.in literis.nu.1. 76
¶Incertum quod omnino eſt,quomodo declarari poterit.in quinto volu.de purg.cano.c.accepimus.uer.qualiter ergo.nu.6. 166
¶Incontinens non pręſumitur, qui in iuuentute continuit.in ii.uol.de pręſump.c.cum in iuuentute.nu.1. 181
¶Indefinita dilatatur plus circa pęnam,quę odioſa eſt.in primo uo.de tem.ord.c.uel non.nu.10. 159
indefinita uniuerſali ęqpollet , ſed ſpeciale prius p generale poſterius non tollit.in ſecundo uol.de do.& contu.c.ex literis.nu.2. 92
¶Inducię deliberatione an de ſubſtantia ſint.in ſecundo uol.de lib.ob. c.ignarus.nu.15. 31
inducias petere ad exceptionem probandam hunc eſt partis excipientis.in ii.uol.de appella.c.interpoſita.nu.1. 190
inducię citatoriæ non requirunt cognitionem cauſæ ,cum abſente parte concedantur.in ii.vol.de dila.cap.pręterea.nu.3. 51
¶Impetrãs primo ſi literas oſtendere nolit,quid agendum.in j. uol. de reſcrip.c.abbatem.nu.19. 51
¶Indulgentia plurium epiſcoporum ad cõſecrationem conuenientiũ non excedit annum.in v.uol.de pœni.& remiſſ.c.cum ex eo. numero 15. 119
¶Infamatus fidedignis per iuramentum ſe expurgat.in v.uol. de purg. cano.c.nobilis.nu.1. 112
infamatus,contra quem crimen purgari non poteſt , ſe purgare debet, iurando de ueritate,compurgatores autem de credulitate iurabũt. in v. vol.de purga.cano.c.quoties.nu.1. 112
infamatum parochianum ſuum epiſcopus ad purgationem compellit,niſi ab eo appellauerit , ubi etiam quid de matrimonio.in v. vol.de purg.cano.c.nos inter.nu.1. 112
infamatus propter criminis magnitudinem etiam a beneficio ſuſpenditur.in v.uol.de purg.cano.c.inter.nu.1. 113
infamatus ſuper defectu naturalium ſi promoueri uelit , debet ſe prius eunde purgare.in v.uol.de purg.cano.c.accedens.nu.1. 114
infamato pręlato de criminibus iurare non ſufficit,cum ſe purgat , q̃d immunis ab illis exiſtat,imo iurare debet , quod poſt promotionẽ ſuam illa crimina non commiſit. in v.uolu. de purga.cano.c. accepimus.nu.3. 116
¶Infamia an ſit prius conquirendũ contra prelatum , qui ſuper multis criminibus accuſatur.in v.uol.de accu.c.qualiter.2.nu.4. 9
infamia ſuſpectus,qui tertio monitus ſe non corrigit, cum hoc poſſit, ab officio ſuſpenditur,donec ſe purget.in v.uolu.de purga.cano.c.ſi quis presbyter.nu.1. 112
infamię compurgatores honeſti eſſe debent, & notum habere ,quem purgant,nec a iudice impediri debent,& deficiens in purgatione vt conuictus punitur.in v.uol.de purga.cano.c.cum P.nu.1. 112
infamię purgator ſufficit,quod ſit ab eccleſia toleratus , bonę famę , nec de crimine condemnatus.in v.uol.de purga.cano.c.conſtitutus. nu.1. 113
infamię cauſa non ſemper purgatio indicenda eſt.in v.uol.de purg. cano.c.cum in iuuentute.nu.1. 114
infamia compurgator de credulitate iurat.in v.uolu.de purga. cano. c. de teſtibus.nu.1. 114
infamis poteſt eſſe arbiter.in j.uol.de reſcrip.capitulo ſciſcitatus. numero 5. 26
infamis inobediens cenſetur.in j.uolumine.de maio.& obed.c. illud dominus.nu.1. 263
¶Infinitas vitanda eſt.in ii.uol.de teſti.c.ultra tertiã.uer.no.infinitatem. nu.8. 157
¶Infirmatur ſi repente tã magna multitudo,quod euchariſtia non ſufficiat,quid agendum erit.in v.uol.de ſen.excom.c.permittimus. uer. quid enim.nu.2. 149
infirmus ſi non obediat medico,an inobedientiæ peccata committat. in v.uolu.de homicid.c.tua nos.nu.5. 63
¶Infirmus ſi ex certa ſciẽtia,ſeu affectata , uel improbabili ignorantia ſumit potum,uel aliud quicquid ſibi contrarium,an peccet.uer.quid ſi infirmus.ibi.nu.5.
infirmus miniſtri,& ſeruientes ſi propinetur,quidquid petant , an peccent.uer.quid de ſeruientibus.ibi.nu.6.
¶Ingenium illud cõfuſiones recipiet,quod uerſabitur circa , hęc quatuor,quid ſuit in alto, quid in immo , quid fuerit primo , quid erit ultimo.in j.uol.de ſum.tri.c.firmiter.nu.91. 9
¶Ingratitudo eſt uentus urens ſiccans miſericordiæ fontẽ , & rorem pietatis.in iii.uol de dona.c.propter.uer.ingratitudo. nu.1. 102
inimicus etiam a uoluntaria exceptione repellitur.in v.uolu.de accuſa. c.meminimus.nu.1. 8
¶Iniuriarum actione cõdemnatus infamis eſt,& per Papam famę reſtitui poteſt.in ii.uolu.de ſen.& re iudi.c.cum te.nu.1. 244
iniuria an remittatur,ſi uiua uoce,vel per literas aliquis iniuriantem ſibi ſalutet.in v.uol.de iniur.c.olim.uer.ſed quid.nu.4. 118
¶Innocentia præſumptiue probatur,cũ id ad plenum alius quam Deus ſcire non poſsit.in ii.uolu.de excep.c.denique.uer. qui dicit. numero 9. 203
¶Innouatio ſi parte abſente,nec contumace fiat,quid iuris, in ii . uolu. de confir.uti.uel inuti.c.cum dilecta.nu.9. 295
¶Inopos dicitur,qui in bonis non habet.in j.uol.de conſti.c.quæ in eccleſiarum.nu.4. 14
¶Ioannes Andreas auctor Nouellarũ legit Paduæ , c. fraternitatis . de teſt.in ij.uol.de teſti.c.fraternitatis.nu.2. 135
¶Iornale apud gallicos harpentum dicitur, apud autẽ italicos bubulca.in iii.uolumin.de eccle.ędifi.c.ad audientiam.uer.in glo. menſura.nu.9. 233
¶Inquiſitio ſi contra collegiũ impetrata ſit expreſſis criminibus ,ſi expreſſę fuerint perſonę illæ , ſic expreſſæ pendente inquiſitione promoueri non poterunt,non expreſſæ uero promoueri poſſent.in j.uolu.de ele.c.per inquiſitionem.nu.16. 56
inquiſitione ſi contra quem inquiratur ,qui iurauit ad interrogata reſpondere,poſt confeſsionem auditur,uolens excuſationes probare

quæ

que ipſam confeſsionem non perimant,ſed exponant,ſecus ſi iurauerit plenam & meram dicere veritatem.in v.vol.de ac. c. cum dilecti. nume.1. 9
inquiſitione de criminũ veritate non inquiritur, niſi primo de infamia conſtet,& tunc non inimici,vel periuri,ſed viri idonei ad proſequẽdam inquiſitionẽ, & ad teſtimonium admittuntur , & crimine non probato infamato purgatio indicetur.in v.vol.de ac.c.cum oporteat. nume. 1 . 10
inquiſitione inquiſitus reus nũquid admittatur,ſi velit probare,ſe bonę famæ.in v.vol.de ac.c.cum oporteat.nu. 5. 10
inquiſitio aliqua ſi per Papam ſpecialiter delegetur , legatus de illa intromittere ſe non poteſt.in quinto volumi.de ac.c.ad petitionem.numero 1. 13
inquiſitionis in cauſa nunquã proceditur,niſi tribus citationibus præmiſſis,ibid.nu. 5.
Inquiſitio fieri poteſt, ſi ſcandalum tale fuerit , ꝙ eccleſiam perturbare poteſt propter potentiam vnius vel plurium,qui de prælato ſcandalizantur.in 5. uol.de ac.qualiter. 2. ver. dicit ergo.nu. 1 2. 16
inquiſitione contra infamatũ de dilapidatione inquiritur,& interim interdicitur ei omne alienandi genus.in v.uol.de ac.c. prælatorum exceſſus.nu. 1. 20
¶Inquiſitor vltra duas dietas quem trahere poteſt. in j.vol.de reſcri.c. nonnulli.nu.4. 39
inquiſitor ſi ſimul & ſemel de fama & veritate inquirat ab vtroque teſte,ſed primo de fama. ſecundo de veritate,quid iuris.in v.vol.de ac. c. cum oporteat.nu.8. 11
inquiſitores nunquid procedere poterunt,ſi pendente inquiſitione contra aliquẽ abbatem,ille ad epiſcopatũ promoueatur inquiſitione pẽdente.in v.vol.de ſim.c.per quas.nu.8. 31
¶Inſtallari in loco deputato ſi forte non poteſt propter aliquorũ violẽtiam,nunquid poteſt fieri inſtallatio in alio loco adhoc non deputato deputati loco.in 2.vol.de reſti. ſpo.c.in literis.ver.quid ſi non poteſt,nu. 10. 75
¶Inſtitor meus,qui oleum vendidit,& anulũ pro arra recepit,quem nõ reddit, inſtitoria teneor.in j.vol.de of.dele.c.quærenti,ver.qui inſtitor meus.nu. 10. 118
inſtitor dicitur ab inſto inſtas,quoniam præſtat , vel perficitur negociationi,vel etiã negotio ſeculari,in 3.vo.de fideiuſ.c.ꝙ quibuſdam.ver. dicitur autem.nu.5. 94
¶Inſtituere eſt auctoritate epiſcopi impetrare,inueſtire autem eſt poſſeſsionem intrare.in 3.vol.de inſti.c.auctoritate.ver.dicebat Hoſtiẽ. nume.1. 45
inſtituere ſeipſum in dignitate non poteſt is, ad quẽ dignitatis collatio ſpectat.in 3.vol.de inſti.c.cum ad noſtram.nu.1 . 48
inſtituendi ius qui poſſidet,is,etiã ad quem de iure cõi non ſpectat proprietatis iudicio pendente in poſſeſsione defenditur,in 3.vol.de inſt. c. cum veniſſent.nu.1. 46
inſtitutus ab ordinario ſine patroni præſentatione regulariter ab eccleſia remouendus eſt.in ij.vol.de ſen.& re iudi.c.cum Bertoldus.ver.illud autem. nu. 17. 139
inſtituti in eccleſiis per nouos patronos mutari non poſſunt,nec viciſſitudines eccleſiarum per eos fieri.in 3. vol.de iure pa.c.querimoniã. nume.1. 192
inſtitui cũ in eccleſiis extraneos oporteat,non debet inſtitui clerici certę originis tantum,ſed vndecunq;,dũ tamen idonei exiſtant.in 3.vol. de inſti.c.ad decorem.nu. 1. 46
inſtitutus ad pſentationẽ eius,qui tunc ius patronatus eccleſiæ poſſidebat,non remouebit,licet ius ab eo poſtea euincatur, ſecus ſi non poſſidebat,ſed tantum patronus eſſe credebatur.in ii.vol.de iu.pa.c.conſultationibus.nu.1. 195
¶Inſtrumentum debiti ſi contra me productum fuerit , & dicã falſum, iudex tamen pronunciat illud verum,cum vere falſum ſit , & per illud me condemnat,quæritur,an valeat.in j.vol.de reſcrip.c.ſuper literis.nu.34. 33
inſtrumentum ex quo producta ſunt coram iudice , vel coram alio de ipſius mandato,& exemplata,& in actis redacta , ex tunc non agitur ad editionem inſtrumentorum originalium,ſed ad eorum exẽpla.in ij.vol.de proba.c.quoniam.ver.inſtrumentorum.nu. 19. 122
inſtrumentorum nomine continetur quicquid cauſam inſtruere poteſt.ver.nam & inſtrumentorum,ibid.nu. 12.
inſtrumenti fidem tollunt raſuræ,& interlineaturæ.in ij.vol.de ſi.inſtru. in rub.ver.raſuræ. nu. 1. 162
inſtrumento in priuato,quod quis de facto ſuo facit, an ſubſcriptio neceſſaria ſit.in 2.vol.de ſi.inſtru.c.ſi ſcripturam.an in priuato.ver. ſed inſtrumento.nu.1. 162
inſtrumentum qui conficit,ſi negetur eſſe notarius , quid iuris. ibidem. nume.2
inſtrumenti notarius ſi ſit de longinqua regione,quid iuris,ver.& quid ſi notarius.ibi.nu.2. 163
inſtrumentum,vel priuilegium,quo quis vtitur,aduerſario coram iudice integraliter legi nõ debet,ſed ſolũ illud capitulum,de quo agitur edi debet,in 2.vol. de ſi.inſtru.c.contingit.nu.1. 166
inſtrumẽtum,ſeu priuilegium quoddã habent prædicatores & minores conceſſum a Bonifacio,quod vocatur mare magnum,in quo includuntur effectus quaſi omnium priuilegiorum ordinum, neque expediẽs eſſet illis propter vnum capitulum,de quo quæritur , multa alia numero tradere.ibid.nu. 2.
inſtrumenta produci poſſunt poſt publicatas atteſtationes vſque ad cõcluſionem,& loci conſuetudo inſtrumentum auctenticum facit. in 2.vol.de ſi.inſtru.c.cum dilectum.nu. 1. 174
inſtrumenti falſitas,vel id , quod inſtrumento deeſt, per teſtes probari poteſt.in 2.vol.de ſi.inſtru.c.cum Ioannes.nu. 1. 170
inſtrumentũ reprobatur,& teſtibus ſtatur,ſi omnes teſtes viuant , & inſtrumento contradicant,in quo ſcripti ſunt.ver. Ian.ibid.nu.8.
inſtrumenti fides debilitatur,ſi vnus ſolum de teſtibus negat ſe interfuiſſe reliquis mortuis,etiam ſi centum ſint,vel etiam tacentibus.ver. dicunt tamen quidam.ibid.nu.8.
inſtrumento ſi ſint 2.vel plures teſtes,cum notarius det fidem omnibus quæ continentur propter publicum,quod gerit officium,eos omnes adfuiſſe credendum eſt.ver.ſed dices.ibid.nu.8.
inſtrumento debiti ſi cauſa exprimatur , debitor condemnatur , niſi in debitor probet,ſi non exprimatur, neceſſe eſt , ut creditor probet id debitum.in 2.uol.de ſi.inſtru.c.ſi.cautio. nu. 1. 174
inſtrumentum exemplatum per tabellionem ordinarij auctoritate eandem uim cum originali habet.in 2.uol.de ſi.inſtru.c.ſi inſtrumenta. nume. 1. 175
inſtrumentũ an fidẽ faciat,ſi teſtamentũ per manum publicam ſcriptũ fuerit,uel ſigillum auctenticũ habuerit.ibid.nu.3.
inſtrumẽtũ,ſeu ſcriptura aliqua an perpetuã fidem faciat , ſaltem inter illas perſonas,inter quas conuenit,ſi tam partes,quã omnes,quorum intereſt,conſentiant,ꝙ tabellio aliquã priuatam ſcripturã publicet, ita ꝙ tali ſcripturæ fides adhibeatur, ac ſi a principio per manũ publicam fuiſſet confecta.uer ſed nunquid.ibid.nu.6. 176
inſtrumentum licet quis dicat falſum,& ſuccumbat , tamen adhuc poteſt dicere illud non ualere propter defectum ſolemnitatum.in ſecundo volumine. de cenſibus. c. cum olim. uerſicu. dicit Innocen. numero 2. 209
inſtrumentum aliquod,quod impugnatur,ſi ueritatẽ contineat,nũquid poterit epiſcopus ſalua conſcientia,ex quo pro ipſo ſententia lata eſt integras decimas retinere.ibi.nu.4.
inſtrumenta ſi quis producat,an uideatur confiteri omnia,quę in eis cõtinentur.uer.ſed dices.ibi.nu 10.
interdicere licet non poſsit epiſcopus eccleſiã exemptã , interdictũ tamen generale in loco prolatũ etiam exempti ſeruare tenentur. in j. uol.de conſue.c.cum inter.nu.6. 56
interdictũ uiolans impoſtulabilis eſt in j.uolu. de poſtu.præla.c.adhæc. nume.1. 67
interdicta,quæ ſunt perſonalia in rẽ ſcriptã,quã uim habeant. in 2. uol. ut li.non conte.c.quoniam.uer.quid de interdictis.nu.13. 43
interdicto agens non reconuenitur,niſi de alia ſpoliatione, de qua etiã contra eum excipitur.in 2.uolum.de or. cogni.c.ſuper ſpoliatione. nume. 1. 61
interdictum recuperandæ,uel adipiſcenæ ſi actor intentet , non auditur reus de proprietate illius rei,uel de crimine agere uolens.in iii. uol. de cau.poſ.c.ad ultimum.nu.7. 64
interdicta vnde originem ſumant,& contra quos dentur,& quomodo denominentur,& alia multa de interdictorum materia.in 2.vol. de cau.poſ.c.paſtoralis.nu.16.cum ſeq. 68
interdictũ ſaluianum datur domino pro rebus,quas colonus,vel inquilinus in fundo inuexit , ne ſuam amittat poſſeſsionem , vnde ſi res alio exportatæ fuerint,cum eſſent illi tacite obligatę , per ſaluianum interdictum,ſic ab inuentore dictum,illarum poſſeſsionem adipiſcĩ poteſt.ver ſaluianum,ibi.nu.15.
interdicto de retinenda ſuccumbit reus ipſius abiuratione probata quo ad titulum , vel per ſecundas literas facientes etiam expreſſam mentionem de primis non reuocatur ſententia iam lata per primas. in 2.uol.reſti.ſpo.c.audita.nu. 1. 73
interdictũ vnde vi non competit contra illũ,qui non ſpoliauit, nec ſpoliari mandauit,nec ſpoliationem ratam habuit.in 2.uol.de reſt.ſpo. c.cum ad ſedem.nu.1. 86
interdictũ uti poſsidetis obtinet,qui iuſtiorem titulum probat.in 2. uol. de proba.c.licet.nu. 1. 117
interdictũ corporalium rerum,uel ſuſpenſio a beneficio,uel præbenda an per appellationem ſequentem ſuſpẽdatur.in 2.uol.de ap.c.adhæc quoniam.nu. 1. 160
interdictum & ſuſpenſio quibus in caſibus ſimilia ſint.ibi.nu.5.
interdicti nominatim qui dicantur.in 3.uol.de præben.uer. unde dicuntur, nu. 2. 39
ininterdictus,uel excõicatus celebrans,& monitus non deſiſtens deponitur.in 5.uol.de cle.excõ.mini.c.clerici.nu.1. 85
Interdicti,uel excommunicati ſi celebrant , deponuntur , niſi propter ipſorum multitudinem pœna mitigetur.in v.uolu.de cler. exco. miniſtran.c.latores.nu. 1. 86
interdictum uiolans iuriſdictione & clauium poteſtate ſe priuat. in v uol.de exceſſu.præla. c.tanta.nu. 1. 99

Interdictum quandiu templarii, uel hoſpitalarii non ſeruant pro ipſis in loco prolatum, nec alii ſeruare tenentur. in v. volu. de priuileg. c. per aſtis. nu. 1. 107

interdicti generalis tempore clam epiſcopi non prohibiti celebrare poſſunt, qui culpabiles non fuerunt. in v. uol. de priuileg. c. q nullis. nu. 1. 109

interdicti generalis tempore morientibus viaticum & pœnitentia conceditur, clerici vero, qui interdictum ſeruauerunt, cum ſilentio in cœmiterio ſepeliri poſſunt. in v. volu. de pœni. & remiſſ. c. quod in te. nu. 1. 123

¶ Interdicto grauare plus negatur extrema unctio, quam uiaticum. ver. ſed queritur. ibi. nu. 3.

interdicto in loco de mortuis quid fiet. ibi. nu. 1.

interdicti tempore an campanę pulſari debeant. ibi. nu. 5.

interdictum generale dicitur, quod generaliter fertur etiam in villam uel caſtrum, in v. vol. de verbo. ſigni. capit. cum in partibus. numero 1. 233

¶ Interlocutoriam ſuam iudex poſt x. dies ſine legitima cauſa illius, per quo lata eſt, reuocare non poteſt, ſed ante x. dies uel poſt, ubi appellatum eſt, illam reuocare poteſt. in ii. uol. de appell. c. cum ceſſante. uer. hic tenet. nu. 9. 180

interlocutoria omnis et cauſa ſecundum canoniſtas reuocari poteſt. uer. quid tenebimus. ibi. nu. 10.

interlocutorię modus reuocationis qualis ſit, & quomodo fieri debeat uer. tertio uidendum. ibi. nu. 10. 261

¶ Intruſi quo caſu ineligibiles ſint, & ſuſpendi, non tamen ipſo iure ſuſpenſi ſunt. in v. volum. de ſciſma. c. quod. uer. quid de intruſis. numero 7. 33

¶ Irregularis non eſt celebrando, qui probabiliter ignorat ſe ſuſpenſum. in v. volum. de cleri. excommu. miniſtran. capitu. apoſtolicę. numero 1. 88

¶ Irregularitatem quo pacto incurrat intereſſens diuinis officiis. in v. uol. de exceſſi. prelato. c. tanta. uer. quid ſi intereſt. nu. 3. 97

irregularitatem nunquid incurrat magiſter ſcolarium, qui officium ſuum exercet. ibi. nu. 3. uer. quid de officiis.

irregularitatem nunquid incurrat, qui excommunicatum abſoluit, uel aliquem excommunicat. uer. quid ſi abſoluit. ibi. nu. 3.

irregularitatem an diaconus, uel acolitus incurrat, ſi epiſtolam ſine apparatu dixerit, ſicut eſt in aliquibus eccleſiis conſuetum, ubi etiam quid de ſimplici clerico. uer. quid ſi diaconus, cum uer. de clerico. ibi. nu. 3.

¶ Iſtrio dicitur ab inſtruo inſtruis, quaſi male inſtructus, uel inſtruens. in iii. uol. de ui. & hone. cleric. c. 1. ver. & dicitur iſtrio. nu. 1. 5

¶ Italia tota dicitur de imperio, quamuis parua dominicalia imperator habeat. in j. uol. de poſtu. prela. c. ad hęc. nu. 26. 68

¶ Iudęus ſi ordinetur, characterem non recipit. in j. uol. de conſtitu. c. tranſlato. uer. quod ſi iudeus. nu. 3. 12

iudęus chriſtianum ſeruum habere non poteſt, in v. uol. de iudę. c. multorum. nu. 1. 40

iudæi ueteres ſinagogas in primum ſtatum reparare poſſunt, nouas autem conſtruere non poſſunt. in v. volumi. de iudie. c. conſuluit. numero. 1. 41

iudeorum in familiari ſeruitio chriſtiani eſſe non debent, in v. uol. de iud. c. ad hęc. nu. 1. 41

iudęi voluntarii baptizandi ſunt, inuiti uero non ſunt cogendi, nec ſine iudicio puniendi, nec ſpoliandi, nec in ſuis feſtiuitatibus perturbandi, nec ipſorum cœmiteria uiolanda, nec ipſorum corpora exhumanda. in v. vol. de iud. c. ſicut. nu. 1. 42

iudæi nutrices, uel ſeruientes chriſtianos habere non debent, contrafacientibus autem chriſtianorum commercium interdicetur. in v. uo. de iudę. c. & ſi iudeos. nu. 1. 44

iudæus, qui clericum percuſſit, temporaliter punietur, uel ei interdicitur chriſtianorum commercium, donec ſatisfaciat, in v. uol. de iudę. c. poſtulaſti. nu. 1. 48

iudæi & ſaraceni utriuſque ſexus in terris chriſtianorum debent uti habitu, per quę a chriſtianis cognoſcantur. Item in paſſione dñi in publicum non exeant, nec in creatoris contumeliam proſiliant. in v. volu. de iudę. c. in nonnullis. nu. 1. 43

iudęum, uel paganum pręponens publicis officiis per concilium prouinciale punietur, & prępoſito commercium chriſtianorum, uetatur, donec officium dimittat, & inde ſuſcepta reſtituat, in quinto volu. de iudę. c. cum ſit. nu. 1. 43

iudęi, uel pagani publicis officiis preficiendi non ſunt, & ſi eis regalia uendantur, chriſtianus non iuspectus ad illa colligenda praficitur. in v. uol. de iudę. c. ex ſpeciali. nu. 1. 45

iudæus ſi emerit ſeruum chriſtianum, emptio non tenet, quo ad hoc, ut prior dominus illius dominium perdat. in v. uolu. de iudę. c. nulli iudęo. nu. 1. 46

iudęorum chriſtiani principes, quorum ipſi iudæi ſunt ſerui, poſſunt illis filios paruulos ſine iniuria ad baptiſmum auferre, cum ipſi in ſeruos in filios poteſtatem non habeant. in v. uol. de iudęis. c. ſicut. uer. & ſi principes. nu. 2. 48

iudęi hæreticati ritus iudaicos dimittere compelluntur. in v. uol. de apoſta. c. quidam. nu. 1. 53

¶ Iudices mundas manus tenere debent, his tantum contenti, quæ ſibi e fiſco dantur. in proce. decretal. uer. in gl. quę eſt ibi. nu. 44. 5

iudices alii ſi iterum citent, & coram eis excipiatur de aliis literis, & quod alii iudices iam inceperint procedere ſuper utrium literarũ cognitione, quid agendum. in j. uolu. de reſcri. c. paſtoralis. numero 35. 27

iudices & arbitri ſi in eandem non poſſunt concordare ſententiam, quid agendum. ibi. nu. 19.

iudicem habere fauorabilem ſaltem in arbitrio quis poteſt. ver. Hoſtię. ibi. nu. 42.

iudices diuerſos ſub eadem forma impetrans neceſſe habet in ſecundis de primis mentionem facere, in j. uol. de reſcriptis. c. cum dilecta. uer. quod impetrans. nu. 10. 33

iudex ex uariis coniecturis diligentiam, uel negligentiam eſtimabit, cui pacti probatio incumbat, in primo volumine, de reſcriptis. c. plerumque. nu. 10. 36

iudex appellationis quamdiu cognoſcit, an ſit appellatio recipienda, prohibere non debet priores iudices, a quibus appellatum eſt, ante ſententiam procedere. in j. uolu. de reſcrip. cap. dilectus filius. 2. numero 12. 46

iudex non intromittit ſe de negocio, poſtquam de ſurreptione ſibi fides facta fuerit. in primo uolu. de reſcrip. cap. ad audientiam. numero 18. 44

iudices deputati an reſeruari poſſunt, in primo volumine. de reſcrip. c. ab excommunicato. nu. 19. 42

iudex militaris non datus ab eo, qui poterat, ſi de cauſa ciuili cognouerit, non ualet ſententia, etiam ſi non appelletur. in j. uolu. de conſuetudi. c. ad noſtram. uer. in gl. ultima. nu. 7. 56

iudex ex officio ſuo eum repellere poteſt, qui mandatum non habet, uel illud excedit. in j. uolumine de electio. capitulo innotuit. numero 13. 86

iudex ſi uehementer pręſumat malitiam excipientis, poteſt & facere debet, quod excipiens aſtringat, ad certam pœnam aduerſario ſoluendam, ſi in probando deficiet, aliter ipſas exceptiones non admittat. in j. uol. de electio. c. quod ſicut. nu. 77. 101

iudicibus an ſufficiat, quod plures aliorum reſpectu concordent. in j. uol. de electiu. c. eccleſia ueſtra. uer. quid de iudicibus. nu. 1. 122

iudex ſecularis opponere poteſt, ſi ſubditus ſuus in cauſa ſui fori, ipſo non negligente ad eccleſiaſticum forum trahatur. in j. uolu. de offi. archidia. c. dilecto. nu. 14. 192

iudices quibus caſibus ſuperſedeant, donec Papa conſulatur. in j. uolu. de offi. dele. c. ſane. ver. Itẽ ſecundum. nu. 6. 200

iudices ſi interloquantur, aliquid eſſe probatum, quod non ſit probatũ ſufficienter, quid iuris. in primo uolumine de officio delega. c. prudentiam. nu. 9. 210

iudices pendente iudicio ſuper reſcriptis, an poſſint ſibi adinuicem inhibere, ne procedant. in primo uolu. de reſcrip. c. paſtoralis. uerſi. ſed nunquid. nu. 11. 27

iudex ſi abſit die aſſignata a loco, in quo partes citatę pręſentes ſunt, quid iuris, in j. uol. de offi. delega. c. conſuluit. nu. 9. 217

iudex ſi in eodem loco infirmetur, in quo partes ſint citatę, an partes ſine licentia recedere debeant. ibi. nu. 10.

iudices tres ſi dati fuerint cum clauſula, appellatione remota, & quod ſi non omnes, & unus deleget, & alter admittere uelit ſubdelegatũ tertius autem contradicat quid iuris. in primo uolu. de offi. delega. c. ſuper quæſtionum. nu. 23. 220

iudex delegatus ex qua cauſa appellare cogatur. ibi. nu. 24.

iudicis ſecularis in defectum, ſiue quia non habetur, ſiue quia recuſatur, ſiue quia iuſtitiam facere negligit, ſiue quoniam notorie ſubditum lędit, nedum Papę, ſed etiam epiſcopi eſt iudicare, & in melius reformare. in j. volumine de offi. delega. cap. ſignificantibus. numero 6. 233

iudex ſecularis an, & quibus caſibus cogi poteſt per eccleſiaſticum ad auxilium ſibi pręſtandum. in primo uolu. de offi. ordi. c. pertinentiam. nu. 16. 243

iudex ſi dixerit, excommunico te, vel abſoluo, vel excommunico & abſoluo, uel ſi quilibet duorum iudicum dicat, excommunico te, ſi aliter non excommunicat, quid iuris. in primo uol. de offi. ord. c. ſi ſacerdos. nu. 12. 245

iudicis etiam ad delegati officium ſpectat prouidere de aduocato parti, quando ipſum habere non poteſt. & poterit etiam dare domeſticum. in j. uol. de offi. iudi. c. ex literis. nu. 1. 261

iudicis officium in bonæfidei contractibus tantum valet, quantum ſtipulatio in contractibus ſtricti iuris, in j. uol. de offi. iudi. c. iudicis officii. nu. 13. 262

iudex quando aſſignat terminum ad teſtes producendos, uel alicui certum articulum expediendum, ſemper adiiciat, & ad faciendum omnia illa, quæ occurrunt. in primo uolumine de procur. c. conſtitutis. nu. 6. 189

iudex cauillationibus occurrere debet. ibi. nu. 12.

Index.

index ſi poſt iuramentum pręſtitum cognoſcit, ſe in taxatione erraſſe, nunquid hoc reuocare poterit, & errorem ſuum corrigere. in j. uol. de his quę vi. me. ve cau. fi. c. ſuper eo. nu. 13. 295
index circa principalem quæſtionem in xii. caſibus interrogare poteſt. ſo ii. uol. de iud. c. de quo uideo. ver. interrogatus. nu. 4. 2
iudex prouidere debet, ne collegium litiget coram eo ſine prelati auctoritate. in iij. uol. de iud. c. cauſam quę. nu. 1. 7
iudicis boni arbitrio quæ pendent, debent, conſideratis perſonis, cauſis, locis, & temporibus expediri. in ſecundo uol. de iud. c. nouit. ver. hęc enim omnia. nu. 33. 10
iudicis eccleſiaſtici debent laicis de clericis iuſtitiam facere. in ii. volu. de iud. c. qualiter. nu. 1. 14
iudicium poteſtas an expiret, ſi facta publicatione &c. Papa moriatur. in 2. uol. de iureiuran. c. ad noſtram. 2. ver. quęrit Ho. nu. 3. 191
iudex habens conſimilem cauſam a iudicio remouetur. in 2. vo. de iud. c. cauſam. nu. 1. 14
iudices ſi de principali, & exceptionibus prę iudicialibus ſimul cognoſcant, vel ſuper principali probationes lite non conteſtata recipiant, ab eis licite appellatur. in ſecundo volumine de iud. c. exhibita. numero 1. 14
iudex ſecularis ſi clericum per ſe diſtringat, uel condemnet, excõicari debet. in 2. uol. de fo. comp. c. nullus. nu. 1. 19
iudex non faciet miſſionem corporalem, niſi qui merum imperium habet. in 2. vol. vt li. non conte. c. cum. nu. 7. 48
iudex principalis cauſæ ſi minus condemnauit, quam debuit, illud peti poteſt in cauſa appellationis. in 2. vol. de lib. ob. c. ſignificantibus. ver. ꝙ ſi iudex. nu. 10. 32
iudex ſi contra recuſantem iuſiurandum nolit ferre ſententiam, & ita pereat iudicii inſtantia, nunquid habebit actionem ille, qui contendebat cum recuſante iurare. in ii. volu. de iura. cal. c. cum in cauſa. numero 13. 50
iudex delegatus licet non remittat reſcriptum apoſtolicum bullatum citato, tamẽ ex quo mittit tenorem, & non bullatum, comparere debet. in ii. vol. de dila. c. prętera. nu. 4. 58
iudex ante ſententiam de peremptoria exceptione cognoſcit, ſufficit tamen, ꝙ in principali pronunciet. in 2. vol. de or. cogn. c. intelleximus. nume. 1. 57
iudex an poſſit pronunciare in his, quæ intra litem occurrunt. nu. 4.
iudex de proprietate dans tantum de poſſeſſione cognoſcere poterit, & tunc maxime, quando prius quis ſit poſſeſſor ſcire oportet. in ii. volumi. de ſequeſtratio. poſſeſ. c. ad hoc uenit. ver. quod etiam iudex. nume. 14. 109
iudex debet habere notarium, vel duos viros idoneos, qui ſcribant iudicij acta, alias ſi quid difficultatis emerſerit, per ſuperiorem punitur, nec credetur ei ſuper proceſſu, niſi inquantum per acta, vel documenta legitima conſtabit. in 2. uol. de probati. c. quoniam contra. numo. 1. 121
iudex mittere debet ad eos, qui cõmode venire poſſunt. in 2. vol. de teſt. c. ſi qui. nu. 1. 131
iudicis vnius verbo non creditur, ſcriptura etiã eius per teſteſ reprobari poteſt. in 2. vol. de teſt. c. cum a nobis. nu. 1. 139
iudicis ſcripturæ an & quomodo credatur. nu. 3. 4
iudex non habet neceſſe exprimere cauſam motus ſui. in 2. uol. de teſt. c. ſignificauerunt. ſed & hoc certum eſt. nu. 2. 144
iudex, qui grauauit me per ſuam interlocutoriam, ſi poſtea aſſignauerit aliam diem ad aliquem articulum expediendum, & ego dilationem acceptem, nunquid poſtquam eam acceptaui, appellare potero, cũ adhuc ſum infra x. dies. ibid. nu. 3.
iudex iudicare debet ſm conſcientiam ex allegatis informatam, quam habet ut iudex, non autẽ vt Deus, vel homo. in 2. de iureiu. c. venientes. ver. item ſecundum. nu. 4. 191
iudex in ciuilibus per inquiſitionis modũ ex officio procedere poteſt. in 2. uol. de iureiu. c. ſicut. nu 4. 296
iudex appellationis remittit cauſam ad priorẽ iudicẽ, ſi ſibi a grauamine non conſtet, uel iniuſta ſententia ſit appellatũ. in 2. uol. de ap. c. cũ in eccleſia. nu. 1. 261
iudex aliquis archiepiſcopus nunquid iudici a quo inhibere poterit, ſi negetur appellatũ, uel per appellationem deuolutũ, uel cauſam appellationis legitimam eſſe. ibi. nu. 2.
iudex ſi dixerit, excõico te, ſi appellas, quid iuris. in 2. uol. de ap. c. prætereà. nu. 5. 261
iudex ſi dixerit, excõico te, ſi eligis talem, uel ſi non eligis talem, quid iuris. ibid. nu. 6.
iudex in principali procedit, ſi reuocet grauamen, propter quod ab eo fuerat appellatum. in ſecundo uolum. de appellatio. c. cum ceſſante. nume. 1. 280
iudex ſi lędit me uerberando, uel metũ inferendo, potius eſt locus recuſationi, quam appellationi. ibid. nu. 3.
iudex ſi præparando, uel ordinando litẽ inſſit te calendis adeſſe, ex cauſa prorogare, & abbreuiare non poteſt. verſi. de primis. ibidem. numero 10.
iudex ſi aduocati confeſſionem eadem die reuocatam pro litis conteſtatione habere uelit, uel proceſſum a ſubdelegato factum ratificet, ab eo licite appellatur. in 2. uol. de ap. c. cũ cãm. nu. 1. 283
iudex ſi procedat in principali negotio exceptione non admiſſa, nec repudiata, quid iuris. in 2. uol. de ap. c. dilecto. nu. 3. 283
iudex ſi ſemper fuerit in deliberando, nec reſpondeat, utrum admittat, uel non, nec etiam in principali procedit, & ſi forte faciat, ut excipiens uexatus laboribus & expenſis ex diuerſis terminis, quos ad audiendam ipſius deliberationem aſſignat, liti cedere cogatur, quid iuris. uer. ſed quid ſi iudex. ibid. nu. 3
iudex, qui ſtatim cauſam remiſit, ex quo cauſam appellationis ab eo factę alii commiſit, debet ceſſare & remittere cauſam ad iudicem, cui cauſa appellationis commiſſa eſt. in 2. uol. de appel. c. intimaſti. nume. 4. 288
iudex ſi iam partibus ederit, & poſtea partes conſentiant, ꝙ ipſe iudex procedat, nec ipſa relatio procedit, quid iuris. ibid. nu. 10.
iudex inferior non cognoſcit ſcienter confirmata per Papam, niſi confirmationis tempore res litigioſa eſſet, vel confirmatio alias ſurreptitia. in ij. vol. de confir. vti. c. ſi quis. nu. 1. 293
iudices eccleſiaſtici gratis iudicare debent, nec exigere poſſunt decimã vel aliam litis partẽ, etiam ſi conſuetudo habet. in 3. vol. de vi. & ho. c. cum ab omni. nu. 1. 4
iudex ſi reum moneat, vt tanquam de notorio ſatisfaciat vſq; ad diem, nunquid talis monitio pro citatione habetur. in 3. uol. de coha. cler. & mu. c. ueſtra. nu. 18. 10
iudex eccleſiaſticus an fugientem ad eccleſiam abſtrahere poſſit, & eccleſiaſtica pœna punire. in tertio uolu. de immu. eccle. c. inter alia. nu. 4. 237
iudicis ſi in præſentia, & aſtantium multorũ ſcelus perpetratum ſit, iudex illud ſine accuſatore puniet, ſecus ſi in preſentia iudicis ſolius. in 5. uol. de ac. c. euidentia. nu. 2. 4
iudex aliquis vbi ex officio procedat generaliter inquirẽdo, non habet neceſſe aliquid ſpecificare, uel contra quos procedat, & quomodo &c. quando fama generalis eſt, capitula procedi debent, in quinto uolu. de purga. cano. c. accepimus. uer. ſubdit Hoſtien. cum pluribus ſeq. nu. 6.
¶ Iudicium non debet eſſe uenale. in primo uolu. de reſcri. c. nonnulli. nume. 24. 40
iudicii mutandi cauſa is, in quẽ facta eſt rei alienatio, conuenitur per reſcriptum impetratum contra alienantem. in 3. uol. de alie. iudi. mu. cau. fa. c. ex quorundam. nu. 1 306
iudicio in communi probant actor & reus, & ſi pariter probent, reus abſoluitur, niſi actor fauorabilem cauſam foueat. in ii. uol. de proba. c. ex literis. nu. 1. 118
iudicij mutandi cauſa clericus recipere non debet actionis ceſſionem a laico. in primo uol. de aliena. iud. mutan. cau. fac. c. ex parte. nume. 1. 307
iudicio ſi tractatus aliquis vſque prope ſniam cãm dicat, & tunc videns ꝙ contra ipſum ſententia ferenda ſit, renunciat iuri, quod habebat in manibus ordinarij, & ordinarius alii conſerat beneficium, de quo agebatur, quid iuris. in 3. vol. de arbi. c. ex parte. nu. 12. 313
iudiciorum aliud criminale, aliud ciuile, aliud ordinarium, aliud extraordinarium, aliud temporale, aliud uniuerſale, aliud generale, aliud ſpeciale. in ſecundo volumine de iud. in rubrica. ver. iudiciorum. numero 1. 2
iudicii inſtantia nõ perit per lapſum triennii & de eodẽ facto. in ii. uol. de iud. c. venerabilis. nu. 1. 15
¶ Iuramento iurans ſtare mandato nominatæ perſonę, iuramentum ad ſucceſſorem non extendetur, ſi de illo nominatim facta non fuerit. in primo volum. de his quę vi, me ue cauſa fi. c. perlatũ. nu. 14. 291
iuramentum, quod de ſui natura malũ eſt, non obligat, ſed illud, quod de ſui natura non eſt malũ, licet turpiter preſtitũ, puta per dolũ, vel metum obligat. in 3. uol. de his quę ui me. ue cau. fi. c. ad aures. uer. inter iuramentum. nu. 6. 292
iuramento iurat principalis regulariter, & reſpondet in cauſa, in qua procurator litem conteſtatus eſt. in 2. uol. de iud. c. paſtoralis. uer. cũ hoc regulare. nu. 8. 12
iuramentum clericus in cauſa eccleſiæ ſuæ alteri committere poteſt, & per ſe iurare non cogitur. in 2. uolu. de iura. calum. c. inhęrentes. numero 2. 46
iuramento clerici quare in contractibus coram laico iurare poſſint ſine licentia etiam epiſcopi, & non in iudicio. uer. ſi quæras. ibidem. nume. 15.
iuramẽto de calumnia non iuratur in cauſis ſpiritualibus. in 2. uol. de iura. calu. c. literas. nu. 1. 47
iuramento de ueritate dicenda nõ interrogabitur pars, ꝙ credat, ſed de ueritate. ibid. nu. 5.
iuramento iurent quãuis teſtes, & partes in ſpiritualibus, non ſolũ de ueritate, ſed etiã credulitate interrogandi ſunt, & etiam reſpondere tenentur. uer. unde dicit. ibid. nu. 5.
iuramento iurans de ueritate dicenda, cum debeat ſecundum conſciẽtiam reſpondere, ueritate conſcientiæ conſiderata, quantum ad reſponſionis effectum, potius eſt illud iuramentum credulitatis, quã ueritatis

veritatis uer.plus dicit.ibi.nu.5.

iuramento iurari poteſt de calumnia, & principales, & œconomos cauſam notam habentes.in ii.uol.de iuram.calumniæ c.in perpetrãdis.nu.1. 48

iuramentum iurant de calumnia in cauſis collegii non ſinguli de collegio, ſed ipſius œconomus, in ii.vol.de iuramen. calum. c. inpetratorum.nu.1. 48

iuramento quod iurent municipes de calumnia, cõditio poſsibilis eſt, & hi iurant, per quos municipii res geruntur.ibi.nu.7.

iuramento iurari debet de calumnia in cauſis corporis, vel collegii ab idonea parte corporis.uer.hoc etiam.ibi.nu.9.

iuramentum calumniæ tacite omitti poteſt ibi. nu.3.

iuramento iurant de calumnia œconomi, ſindici, actores, tutores partes, orphanotrophi, & omnes alii, qui a lege, uel iudiciali auctoritate adminiſtrationem habent.ibi.nu.5.

iuramento iurant clerici de calumnia in propriis cauſis, nec contraria conſuetudo obſtat.in ii.uol.de iura.calum.c.cęterorum .nu.1. 48

iuramentum calumniæ debet praſtare aduocatus, antequam in cauſa audiatur.ibi.nu.3.

iuramento iurare poteſt de calumnia eccleſiæ procurator, & uniuerſitatis.in ii.uol.de iura.calum.c.cum cauſam.nu.1. 49

iuramentũ calumniæ preſtant pupillus, & minor his caſibus, quibus in iudicio eſſe poſſunt.ibi.nu.10.

iuramento iurat de calumnia epiſcopus per alium, ſi per illum cauſam propriam agat, ſed ſi per ſe agat, ipſe iurat, propoſitis, ſed nõ tactis euangeliis.in ii.uol.de iur.calum.c.cum in cauſa.nu.1. 49

iuramentum ueritatis an poterit procurator in cauſa ſpirituali praſtare, ſicut iuramentum calumniæ praſtat.ibi.nu.2.

iuramento deciſorio procurator iurat, dummodo ei mãdatum ſit, vel liberam adminiſtrationem habeat, uel in rem ſuam conſtitutus ſit. uer.de iuramento.ibi.nu.2.

iuramentum preſtitum a prælato de non repetendis rebus eccleſiæ nõ ualet.in ii.uol.de iureiur.c.peruenit. nu.1. 183

iuramento qui alicui iurauit ſeruire pro certo ſalario ſibi quolibet mẽſe ſoluendo, ſi in ſolutione ceſſatum ſit, an ſine periurii metu a ſeruitio deſiſtere poſſet, & religionem intrare, in ii.uol.de iur.iura. c peruenit.uer.Hoſt.pon.1.2.nu.5. 184

iuramenti forma ſeptem capitula continens, ſecundum quã iurant Papæ epiſcopi, qui ſunt ſubiecti, in ii.uol. de iur.iuran.c.ego. N. numero 1. 184

iuramento ſimplici loquela ſi cet ipſe Deus nullam differentiã faciat, eccleſia tñ facit.in ii.uol.de iur.iuran.c.debitores.nu.1. 184

iuramento iuraſſet ſi quiſpiam non repetere, uel non renunciare, quid iuris.uer.quid ſi iuraſſet.ibi.nu 6. 185

iuramentũ licite preſtitum poteſt in melius epiſcopus cõmutare, ſicut iuramentũ ad ſanctũ Iacobũ circa iter vltramarinũ, uer.q epiſcop. ibi.nu.7.

iuramento iurauit ſi debitor creditori rem pignoratam non repetere, niſi debitum ſolucrit, iuramentũ ſeruare compellitur. in ii. uolu.de iur.iuran.c.ad noſtram nu.1. 185

iuramentũ per metum extortũ ſi ſeruari poſsit ſine animæ periculo, ſeruandum eſt.in ii.uol.de iur.iuran.c.ſi uero.nu.1. 165

iuramento iurent ſi monachi pro debito monaſterii ſtare in obſtagio, & fideiuſſores, qui iurarunt creditorem indemnẽ ſeruare, iuramenta ſeruare coguntur.in ii.uolu.de iur.iuran.capit.ex reſcripto.numero 1. 186

iuramentum contra licitum ſi quis non neceſsitate, ſed uoluntate veniat, periurus eſt, & ab eccleſia remouendus.in ii.uol. de iur. iuran. c.querelam.nu.1. 186

iuramenti forma per rectorem licet diuerſa ſecundum locorum diuerſitatem ſeruetur, congrua tamen eſt, & iure probari uidetur forma.c.tua nos.de iur.iur.in ii.uol. nu.2. 186

iuramento ſi iuret pręſentatus pręſentanti, quod ſibi antiquum cenſum augebit, poſtea contrarium inſtituenti iuret, ſecundum, & non primum, valet, tamen ab eccleſia remouetur.ibi.nu.1.

iuramento per metum extorto eccleſia abſoluere ſolet, & eius trãſgreſſores ut peccantes mortaliter non punire.in ii.uolu.de iur. iuran. ca. verum.nu.1. 188

iuramento ſi iuraui ſtare mandato alicuius, & ille aliquid mihi pręcipiat contra iuramentum per me prius licite factum, illud ſeruare non teneor, in ii.uol.de iur.iuran.c.ueniens.nu.1. 188

iuramentum quod licitum ſit per hos uerſus patet, quis, cui, quid, per quod, ad quid, cur, quomodo, quando, ſic iuſiurandum licitum diſcernere notando.in ii.uol.de iur.iur.c.tua nos.nu.7 18

iuramenti uinculo ſi duabus eccleſiis aduocatus iuratus ſit, & ille inuicem litigant, an primum ſeruare teneatur.in ij.uol.de iur.iuran.c.ueniens.nu.6. 188

iuramenta relaxat & interpretatur ſolus Papa.ibi.nu.8.

iuramento ſi libertus iurauit dare patrono, quot operas arbitretur, patroni arbitrium non valet, niſi ęquum ſit.ibi.nu. 10.

iuramento ſi clericus iurauit ſtare mandato epiſcopi, qui præcepit ei, quod beneficio renunciaret, & quod non appellaret, an non obſtante iuramento appellare poſſet.ver.Guido.ibi.nu.12. 189

iuramenti uinculo ſi quis iuratus ſit eccleſiam defendare requiſitus ſine iuſta cauſa, ſi hoc recuſet, periurus eſt, nec appellatio eum defendit.in ii.uolu.de iur.iuran.c.breuiter.nu.1. 189

iuramento iurauit ſi princeps certam ſeruare monetam, ſi ſciebat illã legitimo pondere defraudatam, de iuramento, quod illicitum fuit, pœnitere debet, & ideo non ſeruandum, ſi uero ignorabat, tunc iuramentum ſeruat, ſi illam reſtaurari faciat.in ſecundo uol.de iur.iuran.c.quanto.nu.1. 189

iuramentum, ubi certum ſit, illicitum fore, iurans ſine abſolutione poteſt & debet non ſeruare.in ii.uolu.de iur.iuran.c.quaoto.uer. inſtrumentum.nu.9. 190

iuramento iurent ſi in ſcolas infra certum tempus ſententias exequi, appellationibus non obſtantibus ab eis interiectis, deferre tenentur. in ii.uol.de iur.iuran.c. veniens.nu. 1. 19

iuramentum inter alios actum aliis non nocet, ſicut nec etiam pacta. ibi.nu.3. 191

iuramento ſi qui vſuras repetere non poteſt, per iudicis officium illi ſubuenitur, in ii.uol.de iur.iur.c.ad noſtram.nu.1. 191

iuramento iurauit qui iudex in omni cã iudiciarium ordinem obſeruare, in notoriis ſubtilitatem iudiciorum non ſeruabit, in ii. uol. de iur.iuran.c.ad noſtram.3.nu.1. 191

iuramento iurauit ſi quiſpiam cui non ſoluit, ei, cui debuit, iurare cõpellitur.in iii.uol.de iur.iuran.c.ex te.nu. 182

iuramentum in aliquo caſu ſi interueniat, bene poteſt is, pro quo deſertur per iudicis officium, mandatum petere, quod ille, qui ſe arbitrio ſupponit, illud adimpleat, dummodo mãdatum ſit ęquum & licitum, ſecus ſi iniquum, niſi ad ęquitatem reſtrictum ſit.in ii.uol.de iur. iu. c.quintauallis.ver.iuramentum.nu.3. 192

iuramento iurauit ſi quiſpiam ſtare alicuius mandato, non poteſt illi pręcipere, ut filios exhæredet, uel vxorem abiiciat.ibi.nu.1.

iuramento qui iurauit cum muliere contrahere propter ſuperuenientem fornicationem, uel deformitatem eam repellere poteſt, propter præcedentem uero non, & ſi uir iurauerit accuſare uxorem, iuramentum temerarium eſt, ſed ſi ſpecialiter de adulterio hoc iurauit, denunciare poterit, ſed accuſare non debet.in ii.uol.de iur.iuran. c.quemadmodũ.nu. 1. 194

iuramentum contra uim legum, & iuris auctoritatem in teſtamento ſcriptum nullius eſt momenti.uer.in gl.ſe putet. ibi. nu. 12.

iuramentum iurauit ſi quiſpiam non denunciare, quid iuris. ibidem. nu.17. 195

iuramento iurare poſſunt monachi, & conuerſi pro teſtimonio ferendo in cauſa monaſterii ſui.in ii.uol.de iure iuran.c.& ſi Chriſtus. numero 1. 195

iuramento iurare chriſtiano per Deos alienos, peccatum eſt, ſed ſi iurauerit, implere debet, quod iurauit.ibi.nu.9.

iuramento iurare per euangelia, uel reliquias, uel ſi dicitur, promitto tibi in fide mea, parum refert.ibi.nu.11.

iuramentum eſt verum, quando quis aſſerit in periculo animæ ſuæ veritatẽ dicere.uer.item ſecundum eum.ibi.nu.11.

iuramentis, quæ a iure præcipiuntur, ſicut teſtis, calumniæ, & ueritatis, ſemper ſuper ſancta euangelia iurandum eſt, uer.in iuramentis autẽ. ibi.nu.11.

iuramentum, quod contra utilitatem eccleſiaſticam pręſtitum eſt, non tenet.in ſecundo uolu.de iureiuran.cap.ſicut noſtris.nu.1. 196

iuramento iurauerit ſi mulier non contrauenire contra rei dotalis alienationem, cui ſponte conſenſit, non auditur, in ſecundo uolu. de iur. iuran.c.cum contingat.nu.1. 196

iuramento iurauit, qui contra aliquem, non eſſe contra eum, in propriis, & eccleſię ſuę cauſis eſſe poteſt.in ſecundo uol.de iur.iur. c.petitio.nu.1. 199

iuramentum de ueritate ſi iudex in principio cauſæ a partibus non exegerit, in proceſſu illud exigere poterit.de iur. iuran. c. ex literis. numero 1. 199

iuramento ſi iurauerit is, qui præeſt, non alienare, non valet alienatio, quam poſtea fecit, etiam ſi non contrauenire iurauerit. in ſecundo uol.de iur.iuran.c.intellecto.nu.1. 200

iuramento iurauerit ſi mulier, aliquẽ eſſe ſuum maritum, & ſuccubuerit, qui aliter non probauit, non datur, nec denegatur ſibi licentia cũ alio contrahendi.in ii.uol.de iure iurando, capitulo mulieri. numero 1. 200

iuramentum in famoſis deferri poteſt, ubi de perſonarum ſtatu agatur. in ſecundo uolumine.de iure iurando.capitulo iuramentum.numero 2. 201

iuramentum an in omni cauſa reali, perſonali, uel ciuili deferri debeat, etiam ſi agatur de conditione, uel iniuria perſonæ, uel an mulier ſit pregnans, uel an debeat fieri miſsio in poſſeſsionem, uel non. ibid. nu.2 uer.dicebat Hoſt.

Iuramentum defertur actori & non reo, ſi reus eſt vilis, & deierare conſueuit, & actor eſt bonæ famæ, & vnum teſtem idoneum habeat. ibid.nu.4.

iuramenti delati ratione vnumquodque retractabitur in cauſis matrimonia-

monialib.& ſimilib.in quib.animæ periculum vertitur.ibi.nu.2.vér. & idem.
iuramentum nunquid in criminalib. deferri poſſit.ibid.nu.4.ver. ſed quid dicemus.
iuramenti delatio cum opus eſt,cui dandum ſit. ibidem num.6.ver.ſed abbas.
iuramenti delationi locus non eſt,quando in his, quæ ſunt directè contraria plena & ſemiplena probatio occurrit. ibid.nu.6. ver. vnde ſecure. 202
iuramentum defertur hæredi,fideicommiſſario , vel legatario , a quo aliquid dicitur a teſtatore relictum ſine ſcriptura, & teſtium præſentia.ibid.nu.8.ver. 10 glo.3.
iuramentum ſi ego tibi detuli,& tu iuraſti,& per id obtinuiſti , ego qui detuli appellare non poſſum.ibid.nu.10.
iuramento iurat qui ſtare mandato eccleſiæ,non auditur appellans,ſi tamen grauatur,appellare poterit.in 2.vol.de appella.c. ad hæc.2.numero 1. 256
iuramento iurauit qui ſoluere infra certam diem , creditore demum damnato per iudicem,vel de graui crimine accuſato,præcepit iudex debitori ſub magna pœna,ne ſoluat,an ſoluere teneatur.in tertio volumine.de cen.c.ſignificauit.nu.12.ver.quære etiam. 216
iuramentum non obligat aliquem ad homicidium.in v.vol.de homici. c.cum iuramento.nu.1. 57
iuramento iurauit qui damnorum reſtaurationem non petere expenſas repetere poterit.in v.vol.de iniur.c.in noſtra.nu.1. 319
¶Iuriſdictionem quo caſu quis ſine exercitio habeat.in 1.vol.de reſcri. c.paſtoralis.nu.26. 28
iuriſdictio per diei lapſum expirat,ſi cauſa committatur decidenda infra diem,niſi ipſæ partes prorogent.in 1.vol.de offi.delega.c.de cauſis.nu.1. 202
iuriſdictio ſaltem delegata nunquid perit,quando etiam perit inſtantia iudicii.in 1.vol.de of.delega.c.conſuluit.nu.25. 217
iuriſdictio delegata ad perſonas non expreſſas in reſcripto, etiam de ipſarum conſenſu prorogari non poteſt . in 1.vol.de offi.delega.c.P.& G.nu.1. 234
iuriſdictionem generalem ſi quis in aliquo loco habeat,ſicut epiſcopus in ſua diœceſi,tunc nullus poteſt de nouo totam iuriſdictionem epiſcopalem præſcribere.in 1.volu.de offic.ordi.capitulo conquerente. nu.16. 257
iuriſdictio non perpetratur per fruſtratoriam citationem. in 2.volu.de fo.compe.c.propoſuiſti.nu.1.ver.legitime. 20
¶Ius poſitiuum quare promulgatum fuerit.in proœ.primi volumi.numero 1. 5
iuris auctoritati quis an per ſe obuiare poſſit.in proœ.primi voluminis. nume.10. 5
ius naturale quod ſit,& quomodo homines ab initio viuebant.in 1.vo. de ſum.Tri.c.firmiter.nu.1.ver.iſti lege naturali. 8
ius naturale,lex vetus,& noua,& aliæ demum leges quando originem habuerint,& ad quid,& propter quid factæ ſint. in 1.volu.de conſti. in rub.nu.1. 11
iuri naturali etiam ius ciuile detrahit,& addit,& ipſum diſtinguit,& adiuuat.in 1.vol.de conſti.c.quæ in eccleſiarum.nu.25. 14
ius ciuile multoties requirit plures teſtes,ſecundum autem ius euangelicum in ore duorum , vel trium ſtat omne verbum.ibid.nu.25.ver. nam & ſecundum.
ius ciuile tot modis dicitur , quot modis etiam ius naturale.ibidem numero 26.
ius poſitiuum dicitur quaſi manu factum, quod voluntate ponitur , & deponitur,& eſt inſtabile,& mutabile ius canonicum & ciuile,quoniam ſub perpetuo motu conſiſtit.in 1.vol.de conſuetu.c. cum tãto. nu.17. 59
ius habenti in electione an ſufficiat, ꝙ de gratia admittatur , & qualiter etiam conſtabit,ꝙ iure ſuo vti intendit.in 1.volu.de poſtu.præla. c.bonę memorię.2.nu.15. 30
ius eligendi præſcribi non poteſt,quoniam incorporale eſt,nec traditionem recipit.de electio.c.cumana.nu.7. 123
iuris canonici profeſſor non debet multum curare de iuris apicibus.in 1.vol.de elect.c.dudum eccleſia.nu.17.ver tu dicas. 127
ius quod eſt de ſeruo facto diacono,etiam de ſubdiacono intelligi debet.in 1.vol.de ſer.non ordi.c.miramus.nu.1. 180
iuribus ad iura in iuriſdictionib.an extenſio fieri debeat. in 1.vol.de of. archidiaco.c.dilecto.nu.40. 193
iuri ſi non dolo malo aliquis ſtare prohibeatur , ſed quia illum contra ius vocari credit,quid iuris.in 1.volu.de offi. delega.c. quia quęſiuĩ. nu.10.ver.ſed pone.1 199
ius publicum priuatorum pacto non tollitur.in 2.vol.de fo.compe.c.ſi diligenti.nu.11. 22
ius publicum auctoritate eſt,quod princeps conſtituit,qui ſupra omnes ius ſuum conſtituere poteſt,& an ſibi, ſi diuinum fuerit,etiam per iuramentum renunciare poſſit.ibid.nu.19. 23
ius canonicum diuinum eſſe dicitur.in 2.vol.de iur.iuran.c. ut inis.numero 2. 199
iure primæuo omnes perſonæ,& omnis terra libera eſt,niſi in quantum violentia illata ſit.ibid.nu.3.ver.& a iure.
iure vtens pro ſe an illud contra ſe recipere teneatur.in 3.volu.de vi.& honeſta.c.ex literis.nu.8.ver.dixit Hoſt. 6
ius aliquod licet ſuper eccleſiis,miniſtris, dignitatibus , vel perſonatib. eccleſiæ promulgetur,non tamen ad epiſcopatus extenditur, niſi de his expreſſa,& ſpecialis mentio habeatur . in 3.vol.de conceſ.præb. c.dilectus.nu.2.ver.vel epiſcopatum. 58
ius reuocandi cur perſonale eſſe dicatur.in 3.vol.de dona.ca.propter. nu.16. 103
iuri ſuo in quibus caſibus quis renunciare non poteſt.in 3.vol.de regul. c.ad apoſtolicam.nu.8. 155
iuris communis ratio vbi eadem ſit,cum idem ius cenſeatur, an idem in priuilegio eſſe dicatur.in 3.volu.de cenſi.capit.procurationes.numero 2. 211
iure qui metropolitico,vel legationis prouinciam viſitat, in prouinciales,qui ſibi procurationem denegant , ſententiam proferre poteſt.in 3.vol.de cenſi.c.cum nuper.nu.1. 214
iuris beneficium an prædoni concedatur.in v.vol.de vſur.c. quam permiſſum.nu.1.ver.appellatur. 46
ius per conſuetudinem acquiſitum quanto tempore tollatur,an.ſ.ſpatio xl.annorum.in v.vol.de priuileg.c.accedentib.nu.1. 105
ius ciuile legi non debet Pariſiis,vel in locis uicinis.in v.vol.de priuile. c.ſuper ſpecula.nu.1. 109
iure ciuili quę prouinciæ non regantur.ibid.nu.2.
¶Ius patronatus eſt auctoritas,vel poteſtas prouidendi eccleſiæ prouenientis ex beneficiis ante conſecrationem collatis.in 3.vol. de iur.patrona.in rubri.nu.3.ver.de primo. 188
ius patronatus ſecundum Vinc. poteſt inter hæredes diuidi,vt vnus habeat iuspatronatus in eccleſia vna,& alius in alia, & ſi vnus illorum ſine liberis deceſſerit,& ipſum ius patronatus redire ad fratrem.in 3. vol.de iur.patro.c.relatum.nu 2.ver.dixi autem. 189
ius patronatus ſi exceptum non fuerit , tranſibit cum vniuerſitate in eũ, in quem ipſius vtile dominium tranſit.in 3.vol.de iur.patro.c.ex literis.nu.1. 191
ius patronatus an legari poteſt, vel in illo ſingulariter hæres inſtitui.in 3.vol.de iur.patro.c.cum ſeculum.nu.1. 193
ius patronatus vendi non poteſt,& ſi vendatur,an pretium penes venditorem remaneat.in 3.vol.de iur.patro.c.de iure.nu.1. 194
ius patronatus ſi donetur epiſcopo,in eccleſiis ſui epiſcopatus an præſentare poterit.in tertio volumi. de iur.patro.capitu. ſignificaſti.numero 4. 195
ius patronatus an ſi vendatur in emptorem tranſeat.in 3. vol.de iur.patrona.c.præterea.nu.6. 196
ius patronatus acquiritur ex conſtructione eccleſiæ facta de diœceſani conſenſu.Item patronatus non eligit prælatum in eccleſia collegiata,licet in capella eligat.Item patrono debetur proceſſionis honor, & ab eccleſia alimentatur,ſi ad inopiam vergat.in 3.vol. de iur.patr. c.nobis fuit.nu.1. 197
ius patronatus Neapoli diuiditur per vncias,& conſuetudine excuſatur. in tertio volumine . de iur.patro. capit.relatum.numero 10.ver. ipſe tamen. 189
iuris patronatus aliquis patronus rectè vocatur, quia ſicut pater filium, ita patronus rem,id eſt eccleſiam de non eſſe ad eſſe producit.ibid. nu.8.ver.iſtorum vero.
¶Iuſtitiæ vires quæ ſint.in proœ.primi volu.nu.13. 6
¶Immunitatem aliquam ſi dominus alicui de habitatoribus præſtiterit, ſi locus ille conſueuit dare centum libras annuas , an ſoluere teneatur.in 3.vol.de immu.eccle.c.peruenit.nu.2.ver.quid enim. 236

L

LAicorum terrore qui electioni de ſe factæ renunciat,ſi renunciatio iuramento,vel fide firmata non ſit, regimini, ad quod electus erat,præfici poterit. in 1.vol.de his quæ vi.c.ad aures.nu.1. 291
Laicus ratione peccati,& maximè periurii, vel pacis fractæ,coram eccleſiaſtico iudice conuenitur.in 2.vol.de iudi.c.nouit. nu.1. 9
laicus,a quo clericus,vel eccleſia rem vendicat,debet coram ſuo iudice laico conueniri.in ſecundo volumi.de fo. competenti. c. ſi clericus. nu.1. 18
laicus ſi neget raptum,vel inuaſum,iudex eccleſiaſticus cognoſcet,quouſque intelligat,ꝙ non ſit ſua iuriſdictio,& tunc clericum in expenſis condemnabit,& remittet ad iudicem ſuum.ibid.nume.2. ver ꝙ ſi laicus.
laicus laicum ſuper re ciuili coram eccleſiaſtico iudice conuenire non poteſt,niſi in iuſtitiæ ſecularis defectum , uel niſi conſuetudo id habeat.in 2.vol.de ſo.compe.c.licet.nu.1. 20
laici iura eccleſiarum vſurpantes,velut ſacrilegi per iudicem eccleſiaſticum compeſcuntur.in 2.uolumi.de ſo.compe.capit. conqueſtus.numero 1. 26

Laicus an clericum ſuper crimine ciuiliter impetere poſſit.in 2.vol.de teſti.c.ex parte.nu.13. 130

laici ſubiecti eccleſiaſticæ & temporali iuriſdictioni in his,quibus leges & canones diſcrepant,non ſunt ſecundum leges iudicandi,ſed ſecũdum canones.in 2.volu.de app.c.ſi duobus.nu.7.ver. noſtræ temporali. 250

laici in canonicos inſtitui non poſſunt.in 3.volu.de inſti. c. in eccleſia. nume.1. 45

laicus licet canonicus inſtitui non poteſt,tamen poteſt fieri præbendarius,cum etiam ius illud in laicum coniugatum cadere poſſit,quoniam in fructuum perceptione tantum conſiſtit, canonicatus autem in ſpirituali fraternitate,& requirit etiam literatam perſonam.ibid. nume.3.

laici res eccleſię donare non poſſunt, & qui ab eis receperint excommunicantur.in tertio volumi. de rebus eccle. non alie.capit.qui res. nu.1. 70

laicorum vita clericis eſt paſſio,mors autem conſolatio,ſunt ergo corui,qui de morte paſcuntur.in 3.vol.de ſepul.c.nos inſtituta.nume.6. ver.potes notare. 124

laici,qui officiis interſunt,nec quæ leguntur,intelligant,quomodo ſtare debeant.in 3.volu.de celebra.miſſa. c. dolentes.nume.7.ver.quid de laicis. 213

laici collectas imponentes eccleſiis,vel clericis,vel illorum iuriſdictionem vſurpantes,ſi moniti non deſiſtant, cum ſuis fautoribus excommunicati ſunt, poteſt tamen epiſcopus cum clero eis in neceſſitate ſubſidia præbere.in tertio volumi. de immu.eccle.capit.non minus. nu.1. 236

laici occulta conuenticula non faciant,nec prædicent, nec ſacerdotes reprehendant.in quinto volumi.de hæreti. c. cum ex iniuncto.numero 1. 49

laici cuiuſcunque profeſſionis ſint,prædicare non debent. in v.volu.de hæreti.c.ſicut.nu.1. 52

laicus eccleſiæ malefactor per ipſam eccleſiam punitur, non obſtante fori priuilegio.in quinto vol.de priuileg.c.ſicut.nu.1. 100

laici quando eccleſiis in temporalibus,vel eccleſiaſticis perſonis violentiam inferunt,ſedes apoſtolica cognoſcere habet. in v.volu.de ſent. exc.c.grauem.nu.2.ver.Item nota. 148

¶Latinus coniugatus,vxore ſua inſcia,ſi ordinatus fuerit,& etiam profeſſus,ad ipſam vxorem redire cogitur.in 1.vol.de tempo. ordi.c.q translationem.nu.8. 158

¶Latitare dicitur,qui turpiter ſe occultat.in 1.vol. de offi.dele.c.conſultationib.nu.5. 204

¶Laureola quæ, & vnde dicta ſit.in ſecundo volu.de proba.c.cauſam. nu.7. 126

¶Lazarus reſuſcitatus ſi vxorem,vel eccleſiam repeteret, eum recipere vxor,vel eccleſia non teneretur.in 4.vol. de frigi. & malefi.c.fraternitatis.nu.11. 47

¶Legato ſi legauerim ſeruos manumittendos,ſi libertate digni ſint,ſibi libertas debetur,ſi indigni non ſint,dato q nil fecerint,per quod meruiſſe dicantur.in primo volu.de ſeruis.in ordi.facien.c. ex parte.numero 12. 161

legatum an vnum ſit, ſi teſtator dixerit, lego vxori argentum & veſtem,quæ ipſius cauſa parata ſunt, ſecus ſi dixerit, quamquam ipſius cauſa.in ſecundo volu.de dol.& contuma. c. cum dilecti.nu.11.ver. ſi dicit. 95

legatum aditur contra laicos in ciuilib.in locis, quæ ſunt de temporali iuriſdictione eccleſiæ.in 2.vol.de eo, qui mitti.in poſſ.c. cum veniſſent.nu.2. 101

legatum non valet,ſi legat quis mihi rem meam,quia quod meum eſt, amplius meum fieri non poteſt.in 2.vol.de ſi.inſtrumen.c. inter dilectos.nu.23.ver.ſi legat. 168

legato ſi legetur illi ex cognatis, qui primo aliquid fecerit, & duo ſimul faciant,vel ei,qui eſt maior ætate,& duo ſint ætate pares, vel Sẽpronio amico,& duo æquè amici ſint,vel ſi ex pluribus ſeruis eiuſdẽ nominis libertas relinquatur,neutri debetur.in 2.vol. de præſump.c. afferte.nu.6.ver.ſi fuerit. 177

legato ſi teſtator Agatheam ancillam legauerit,& poſtea eam vendiderit,& aliam emerit,quam eodem nomine vocauit, illa legatario debebitur.in 1.vol.de offi.delega.c. quoniam abbas.nu.32.ver.quid ſi teſtator. 207

legatum a teſtatore relictum nudis verbis debetur.in 3.vol.de teſta.c.indicante.nu.1. 106

legatum non debetur, cum teſtator rem non ſuam, ſed eccleſiæ alteri eccleſiæ legauit.in tertio volumine. de teſtamen.c.filius noſter. numero 1. 107

legato legare pauperibus hoſpitalis certi, an idem ſit, quod ipſi hoſpitali legari.in tertio volumine de conuerſio. coniuga.c. dudum. numero 9. 165

¶Legatione finita durat legati ſtatutum,finitur tamen delegati ſui iuriſdictio, ſi citatio non præceſſerit. in 1.volumi.de offi lega.c.nemini. nu.1. 242

¶Legatus contra ius commune ſtatutum facere non poteſt. in primo vol.de offi.archipresb.c.vt ſingulæ.nu.5. 195

legatus Papę per ſimplicem querelam auditur.in j.uol.de offi. lega. c. cum non.nu.2. 239

legatus Papæ de cauſa alteri ſimpliciter delegata per Papam ſe intromittere non poteſt.in j.uol.de offi.delega.c.ſtuduiſti. nu. 1. 139

legatus etiam de latere ex generali legatione transferre nõ poteſt epiſcopos,uel una eccleſiam cathedralem alteri ſubiicere, uel in primatiam erigere,uel duos epiſcopatus unire,uel unum diuidere, excommunicatos tamen pro iniectione manuum in clericos abſoluere poteſt.in j.uol.de offi.lega.c.niſi ſpecialis.nu.1. 236

legatus etiam de latere confert beneficium uacans ſpectans ad eccleſiæ præſentationem.in j.uol.de offi.lega.dilectus.nu. 1. 240

legatus,qui cauſam ad Papam retulit,illius cauſæ deſinit eſſe iudex. in j.uol.de offi.lega.c.licet.nu.1. 240

legatus in quacunque parte legationis exiſtat,iuriſdictionem ſuam exequitur.in j.uol.de offi.lega.c.nouit.nu.1. 240

legati,uel epiſcopi ſuppreſſo nomine ſi dignitatis iuriſdictio prorogata fuerit,quantum ad eius perſonam expirat,& ad ſucceſſorem trãſit.uer.dici poteſt.ibi.nu.2. 241

legato a reuocato de cauſis inceptis,ſed non diffinitis uel diffinitis,ſed non executioni mandatis,quid iuris.ibi nu.9. 241

legato de latere præſente minor legatus ſui officii executionem dimittit.in j uol.de offic.lega.c.uolentes.nu.1. 241

legati non mittuntur,ſed alias ſibi ad tempus, & perſonaliter legato committitur.in j.vol.de offi.leg.c.excommunicatis.nu. 2. 241

legatus ſecundum Innocen. non cogitur audire ſententiam ſuper lite,quam ante legationem conteſtata erat,ſed ſi uelit,audire poteſt. in ii.uol.de fo.compe.c.licet.2.uer.legatus etiam.nu.13. 30

legatus de latere eccleſiam,cuius alia eccleſia patrona eſt,ſuæ collationi reſeruare poteſt,licet non uacet,& poteſt conferre,cum uacat.in iii.uol.de iur.patro.c.cum dilectus.nu.1. 199

legati,uel nuncii metropolitani an ſint tranſeundo per prouinciam ꝓcurandi.in iii.uol.de cenſi.c.procurationes. uer. quid de legatis. numero 1. 211

legati Cardinales excommunicatos pro uiolenta manuum iniectione abſoluere poſſunt.in v.vol.de ſen.excom. c. ad eminentiam. numero 1. 134

legati de latere nunquid excommunicatum pro atroci iniuria, puta ꝓ membri mutilatione,uel homicidio abſoluere poſſint, etiam ſi de hoc ſpecialem poteſtatem non habeant,& an ſi pro talibus abſoluerint,quod poteſtatem habeant, eorum uerbo ſtandum ſit. uerſi. per hoc autem,cum plu.ſequen.ibi.nu.3.

legatus Ceſaris,vel præſes prouinciæ non poteſt a ſe imperium abdicare.in v.vol.de uerb.ſig.c.quærenti.uer.in j.gl.nu.2. 153

¶Legalis ſcientia,quæ non permittit hominem in paupertate viuere, in quo conſiſtat.in j.vol.de ſum.tri.c.firmiter.nu.50. 8

¶Lex eſt conſtitutio ſcripta,iuſta præcipiens,& cõmunia prohibens.in proœ j.uol.nu.19. 5

lex dicitur,quia ligat,uel legitime agit.ibi.nu.16.

leges plures ante Chriſtum fuerunt.ſ.naturalis,moſayca,prophetica,& ciuilis,poſt Chriſtum uero euangelica,apoſtolica, & dicta patrum, in quibus nouũ teſtamentum conſiſtit.in j.uol.de ſum.tri.c. firmiter. nu.37. 8

lex noua ad prętertita trahitur,ſi hoc in ea caueatur.in j.uol.de conſti.c. cognoſcentes.nu.15. 12

legem populus concedere nequit,ex quo poteſtatẽ in principe ſtatuit. in j. uol.de conſti.c.tranſlato.nu.11. 12

legem quis ſibi imponere poteſt ratione alterius intereſſe,in j. uolu. de conſti.c.ex literis.nu.3. 19

lex diœceſana, & lex iuriſdictionis ſunt diuerſę, unde res iudicata in una,ſuper alia agenti non obſtat.in primo uol.de offi.or. c.dilectus. nu.1. 259

lege diœceſana quę ſiunt.ibi.nu.10.

legis omnes articuli ubi exprimi non poſſint,ex caſibus a lege determinatis iudex ad ſimilia procedit. in ii.uol.de iudic. c. quia V. uer. in gl j.8

lex canonica non eſt humana,ſed diuina.in ij.volu.de iuram.cal.c.inhęrentes. numero 9. 46

lex nec expediuit, nec potuit omnes caſus exprimere, & ſingulorum utilitati pręcauere.in ii.uol.de fer. c. conqueſtus. uer. ſed nec expediuit.nu. 10. 56

lex eſt in Saxonia,quod ſi fur tenens in una manu rem furtiuam ſub ſuperhumerali,& cum alia iurare velit,quod nec eam habet,nec ſcit, abſoluitur,nec auditur agens,ſi petat inſpici,quid habeat in reliqua manu in ii.uol.de proba c.ad noſtram.nu.3. 125

legem municipalem licet ciues concedere poſſint,non tamen in principis uel alterius pręiudicium.in ii uol.de iur.iurãd.c.uenientes.numero 6. 181

legem male intelligens ſi quis pro ſe inducat,uel chartam ſimplicem producat,quam dicat ſibi in cauſa fauere, cum in ueritate ius ſuum non foueat,nec etiam ei faueat,& poſtea propter aliquem articulũ qui in eadem charta continetur,contra producentem inducatur,an

lex,& charta ei præiudicent.in 2.vol.de excep.c.cum venerabilis.numero 21. 208
Lex imperialis eccleſiæ fauens quomodo recipienda ſit, & quomodo non.in 3.vol.de ſolu.c.is qui.nu.4. ver.prima lex. 97
legem Saxones habent,vt refert Hoſt.ſibi a Carolo datam,q ſi vxor prima nocte diſpliceret,poſſet remitti, alias ſurgerent ad eccleſiam benedicendi. in quarto volu.de ſponſa.cap.de Francia.nume.2.ver.in glo.i. 2
leges vbi canonib.non contradicant,maxime allegantur in vtroque foro.in v.vol.de no.ope.nunc.c.intelleximus.nu.2. 98
lex eſt in Hiſpania, quod quicunque receperit leges Romanas,capite puniatur.in v.vol.de priuileg.c.ſuper ſpecula.numero 2. verſicu.quicunque. 100
¶Legiſtarum in ambiguitate opinionum interpretationi canonicæ ſtatur.in 2.vol.de fo.compe.c.licet.num.14. 41
¶Legitima quæ cum mentio ſit,de naturali intelligendum eſt, non autem de ea,quæ imperiali beneficio ſupplentur, ſicut & cum ſtipulamur in caſu mortis,de naturali, non autem de ciuili intelligendum eſt.in 1.vol.de electio.c.cum Vinto.nu.8. 95
¶Legitimus ſi dubitetur,an quiſpiam ſit,legitimus reputandus eſt.in 3. vol.de presby.non baptiza.c.veniens.nu.5. 229
¶Leuchę ſunt magnæ in Francia, maiores in Burgundia, maxime in Alemania.in 2.volu.de for.compet.c.ex parte.nume.9.verſi.& dicit Franciſ. 25
¶Libello eodem & iudicio de pluribus controuerſiis ſimul agi poteſt. in 1.vol.de reſcrip.c.ex parte.nume.5. 45
libellus ſecundum iuris canonici ſimplicitatem an recipiendus ſit,ſi aliquis libellauerit,conqueror de tali epiſcopo in eo,quia poſt legitimã appellationem iniuſtè excommunicauit, vnde peto mihi ſuper hoc per vos & officio veſtro prouideri, denunciando dictam ſententiã nullam eſſe,de me abſoluendo,prout nobis videbitur,faciendum,& eundem epiſcopum mihi in expenſis, & intereſſe condemnari, & alias canonicè puniri.in 1.vol.de offi.delega.c. cum contingat.nu.7. ver.quid igitur. 231
libellus requiritur,quando inter partes agitur, niſi ius dixerit,ipſum nõ eſſe dandum.in 2.vol.de libel.obla.c.ignarus.nu.6. 30
libellus requiritur,vbi de poſſeſſione agitur.ibid.nume.7.ver.ſed & ſecundum.
libellus in quibus caſibus non requiratur.ibid.nu.7.ver. fallit hic in caſibus.
libellus in omnib. vtilis & neceſſarius eſt,vt ipſe reus ſciat, an cedat, vel contendat.ibid.nu.6.ver.in omnib.
libellus multa continere debet, de approbata cõſuetudine hoc ſufficit, q appareat,quis petit,& a quo,& quid,& quare, & coram quo.ibid. nu.13.ver.per totum.
libellus nomine eccleſię formari debet,ſi prę'atus, vel ſindicus eccleſię rem petat ibid.nu.13.ver.ſi prelatus.
libellum immutare aliud eſt, & aliud emendare.in 2.vol.de libel.obla. c.ſignific.inub.nu.9. 32
libellus recipiendus non eſt,in quo nihil petatur.in 2.vol.de litis conte. c.olim.nu.6.ver.Hoſt. 36
libellus nunquid admittendus ſit,peto talem electionem caſſari, quoniam apud me eſt ius eligendi.in 2.vol.de cauſ.poſſ. & proprie.c.cũ eccleſia.nu.4. 64
libellum etiam ſi quis obtulerit,in quo petat rem aliquam, vel iura aliqua,vel dicat ſibi aliquem obligatum, an ille, contra quem de iure ſuo agitur,probare poſſit.in 2.volu.de reſti. ſpolia.c. ex conqueſtione.nu.9. 78
libello ſi ponatur non ſolum res cum pertinentiis,ſed addatur etiam cũ poſſeſſionib.quid ipſe actor ſpecificare debeat.in 2.vol. de reſti.ſpoliat.c.cum ad ſedem.nu.6.ver.ſed quid dices. 86
libellum nomine eccleſiæ agens quomodo conficere debeat.in 2.volu. de teſti.c.cum olim.nu.3.ver.ſed quo nomine. 143
libellus dari non poteſt in inquiſitione, quæ ex puro officio procedit, quia non eſt qui offerat,ſed loco libelli capitula dantur,de quibus inquirendum eſt,ſecus in denunciatione, vbi a denunciatore offerri debet.in 2.volumi.de libelli oblat.capitulo ignarus.nu.6.ver.Hoſt.hen. dixit. 30
libellus iſte an ſit admittendus. peto confirmari talem electionem,vel proceſſum meum,non obſtante alterius electione, vel proceſſu, vel peto electionem meam confirmari, & electionem aduerſarii caſſari,vel peto talem fundum non obſtante aliqua traditione, vel venditione aduerſario facta,vel peto centum ex cauſa mutui,non obſtante pacto de non petendo, vel non obſtante ſententia lata contra me ſuper hoc.in 2.uol.de ſent.& re iudi.c. cum Bertoldus.nu.13.uer.libellus. 238
liber uſus feudorum an præter conſtitutiones imperiales iura commune contineat.in 3.uol.de feu.c.ex parte.nu.9. 88
¶Libertas eccleſiaſtica conſiſtit in priuilegiis ſuper ſpiritualib. uel temporalibus generaliter,uel ſingulariter,ſiue a Deo, ſiue a papa,ſeu ab aliis principib.conceſsis.in quinto uol.de ſent.exc.õ.ca.nouerit.nu.3. uer.libertatem. 147
libertas eccleſiaſtica vbi læditur,ſed Apoſtolicæ derogatur.in v.vol.de ſent.exc.c.grauem.nu.2. 148
¶Liberum arbitrium habet diabolus,angelus,& homo, angelus vertitur ad bonum,& ſemper meretur, diabolus econtrario, homo autem ad vtrunque.in 1.vol.de ſum.Tri.c.firmiter.nume.25. 8
¶Licentiam cedendi papa epiſcopo concedit, qui ſine mortis periculo in eccleſia ſua morari non poteſt in 1.vol. de renunc.c.ad ſupplicationem.nu.1. 147
licentiam cedendi quibus cauſis epiſcopi petere poſſint, & etiam papa concedere conſueuit.in primo volumi. de renuncia. capitu.niſi.numero 1. 148
licentiam cedendi qui petiit,ex quo illam obtinuit,cedere compellitur. in 1.vol.de renuncia.c.quidam.nu.1. 151
licentiat ſi in publico aliquis poteris actorem, in occulto tamen minatur,quid iuris,& quid ſi tanta ſit crudelitas, q nõ poteſt per cautionem moderi.in 2.volu.de offi.delega.c.quia quæſitum.nu.6.ver.quid ſi iſte,& ver.quid ſi tanta. 199
¶Leproſi non ſunt in cœmiterio ſepeliendi, quando aliis in vita non communicauerunt.in 3.vol.de ſepultu.c.ſacris.nu.2. 130
leproſi permitti debent ſine præiudicio antiquarum parochiarum habere propriam eccleſiam,& presbyterum, nec tenentur ſoluere decimas de animalium nutrimentis,vel de ortis.in 3.vol.de eccle.ædifi. c.cum dicat.nu.1. 233
¶Limes quid propriè eſſe dicatur.in 3.volu.de paroch.c. ſuper eo.numero 2. 133
limites vbi diſtincti non ſunt,ferè ſecundum omnes locum habet præſcriptio & in prouinciis,& in epiſcopatibus, & in parochiis, & quo ad omnia iura.ibid.nu.3.
literæ gratioſę per quot manus legendæ tranſeant.in 1.vol.de præſcrip. c.ad audientiam.nu.12. 16
literæ quando contra plures impetrantur, vel ſuper rebus pluribus,poteſt prius agi contra vnum,& poſtea contra alium.in 1.vol.de reſcr. paſtoralis.nu.18. 27
literæ ad beneficium impetratæ valent,ſi quis tonſuratus incedat vt clericus.in 1.vol.de reſcrip.c.cum adeo.nu.9. 30
literæ datæ per formam gratiæ eo caſu, quo valeant, impetrator ſuper quæſtione,quæ non erat tempore impetratæ gratiæ, aduerſarium cõuenire non poterit,quia licet ſit forma gratiæ, tamen etiam & commiſsionis,quæ ad futura non extenditur. in 1.vol.de reſcri.c.ad hęc. nu.10. 25
literis ſubreptitiis proceſſus factus irritatur,ſi fuerit contra formam reſcripti irritus pronunciatur.in 1.volu.de reſcrip.c. cum dilecta.numero 1. 33
literis primis ſi primus impetrans vtatur,ſolum vt aduerſarium ſupplãtet,& poſtea ſuperſedet,hoc ei non proderit,ad inſtar eius,qui literas conteſtatur,vt pręſcriptionem impediat,& poſtea non proſequitur. in 1.vol.de reſcrip.c.plerunque.nu.8. 36
literis beneficialibus,& ipſarum probatione quando ordinario poteſtas auferatur.in 1.vol.de reſcript.c.capitulum nu.30. 42
literas papę ad beneficium habens ſi eis renunciauerit propter annuam penſionem,non valent literæ,quas poſtea ad beneficium hoc tacito impetrauit.in 1.vol.de reſcrip.c.ad audientiam.nu 1. 44
literis apoſtolicis receptus licet præbendam expectet per alias literas hæc ſupprimentes,in alia eccleſia recipi non debet.in 1.vo.de reſcr. c.in noſtra.nu.3.ver.receptus. 45
literis quando eſt ſolum clauſula,ſi pro alio ſcripſimus, literæ ſecundæ non valent,licet primus papæ gratiam non proſequatur.in 1.vol.de reſcrip.c.mandatum.nu.6. 48
literis ſi ponatur clauſula,non obſtante q pro alio,adhuc exceptio obſtabit,ſi duo iam recepti fuiſſent,ſecus ſi diceretur pro aliis, ibidem nume.17.
literas ſi plures ſucceſsiuè aliquis pręſentet,quomodo inter ſe agant,& quomodo etiam contra capitulum.ibid.nu.18. 48
literis plures qui petunt recipi,quomodo inter ſe agere poſſint.ibidem numero 51.
literæ cum diuerſæ ſub eadem data, & forma contraria impetrantur a diuerſis ad eoſdem,vtriſque ſuperſedetur, donec ipſe papa conſulatus.in 1.vol.de offi.delega.c.ſanè.nu.1. 200
literę ſi contra aliquem ſint impetratę, ſi is ex illis ſe iuuare vellet,puta petit excommunicationis ſententiam confirmari, vel etiam aliquid ſeruientis iure,quid iuris.in 1.vol.de offi. delega.capitu.prudentiam. nu.17. 219
literæ quid ſi de communi partium conſenſu.ſ.excommunicati, & non excommunicati impetratę fuerunt,quid iuris.ibid nu.18.
literæ ſi impetrentur contra Titium, & quoſdam alios diœceſis Bononienſis,quod is de ciuitate,qui in diœceſi caſamentum habet,vbi interdum moratur,puta in meſsibus,vel vindemiis, an conueniri poſſit.in 2.volu.de foro compet.c. ex parte. nume.8.ver.quod ſi impetrauit. 25
literis ordinarii quis excommunicatus probatur niſi contrarium doceatur.in ſecundo.volumine. de probatio. capitulo poſt ceſsionem.numero 1. 113

Literæ,

literę,& ſigilla epiſcoporũ an probent, & ſcipturæ authenticæ cenſeantur.ver.j.gl.ibid.nu.4.

literis cuiuſcunque prælati an credatur de his, quæ ſui officij ratione facere debet, vel etiam poteſt. verſiculo Innocen. noti. ibidem.numero 11.

literis vel arbitrorum ſigillo nunquid credatur,qui voluntate eduntur. ibid.nu.13. 114

literę,per quas datur poteſtas citandi, in actis ſcribi debent, niſi eſſet nuncius publicus ad omnes citationes faciendas conſtitutus, literas autem citationis ſufficit eſſe ſigillatas iudicis ſigillo,in ſecundo volumine.de probationibus.cap.quoniam contra. ver. quod litera numero 15. 122

litera ſi caſu aliquo ad manus aduerſarij peruenerit,quę poſtea vitiata reperiatur,cũ tamen primo ſana & integra apparuerit, quid iuris.in 2.vol.de fi.inſtru.c.accepimus.nu.5. 166

literis abbatum,archidiaconorum,vel aliorum prelatorum de his, quę extra iudicium fiant,an credatur.in 2.vol.de fi. inſtrumen. c. ſi ſcriptu am.nu.4. 163

litera ſi patenter & violenter in iudicio præſenda lacerata fuerit,quid iuris,in ſecundo volumine.de fide inſtrumentorum. c. accepimus.numero 6. 166

literæ non valent,quas ſuper voti abſolutione cruce ſignatus obtinuit per veritatẽ tacitã,vel falsitatẽ expreſſam.in 2.vol.de fi.inſtru.c.q fu per his.nu.1. 169

literis an citari poſsint illi,qui primo poſt datã literarũ ſe oppoſuerunt, vel qui nunc de nouo ſe opponere volunt.in 2.vol.de excep. c.dilecti.nu.1. 210

literis epiſcopi directis ad ſubditum per hanc formam, niſi tale quid feceris,ſcias te excõicatum,ille non parens excõicatus non erit, niſi literas legerit,vel excõicationẽ ore protulerit.in 2.vol.de ap.c.pręterea. nu. 3. 156

literæ ad beneficiũ impetratæ non ualent,quę de alterius colorata ſacti poſſeſsionẽ mentionẽ non faciunt.in 3.vol.de conce.præb.c.cum noſtris.nu.1. 92

literas ſi tradi procuratori meo,de quo confidebam, vt in curia ſcriberet ſecundum conſilium peritorum procurationem ſuam, vel aliquid mihi neceſſariũm,& ipſe ſcripſit mandatum de nouo, & pecuniam recipit,quid iuris,in tertio volumine.de ſolu.c. ſi quorundam. nume.4. 95

literas apoſtolicas exiſtens in curia non recipiat,niſi de manibus Papę, vel officialiũ ab ipſo deputatorum,perſonę tamen ſolennes per nuncium recipere poterunt de manibus prædictorum, contrafaciens autem ſi laicus ſit, excommunicationi ſubiaceat, ſi autem clericus ab officio,& beneficio ſuſpendatur.in quinto vol.de cri.fal.c.dura. nume.1. 78

literæ Papę ſunt falſę in quibus epiſcopus vocatur filius, vel inferior, vel vni in plurali ſcribatur. in quinto volu. de cri. falſi. quam graui. nume.1. 79

literas pape qui per ſe, vel alios falſant, cum ſuis fautoribus excõicati ſunt,& clerici officiis, & beneficiis priuati ſunt, & degradandi,ac curię ſeculari tradendi.in quinto volu.de crimine falſi.c.ad falſario rum.nu.1. 79

literas de ſimplici iuſtitia quis falſare non præſumitur,nec punitur, ſed hoc comperto,illis uti deſinit.in quinto volu. de cri.falſi.accedens. nume. 1. 80

¶Lite agitata inter petitorẽ,& procuratorẽ,non valet ſententia,ſi principalis condẽnetur,qui in cauſa non fuit.in j.uol.de ele.c. quarela in uer.in gl.concipienda.nu.44. 94

litis pendentia,quę inter duos electus eſt in curia,uel alibi, uel quæſtio inter beneficij petitorem,& poſſeſſorem, an interim electio irrita facta ſit.in primo uolu.de electio.c.dudum eccleſia.uer.quoad litis.numero 14. 127

lite pendente reus cõmodo poſſeſsionis ſuę priuari non debet.in 2.uol. ut li.pen.c.a memoria.nu.1. 103

lis pendere dicitur nedũ ipſa conteſtata,ſed etiã libello principi oblato & fortius facta citatione.ibi.nu.4. 104

lite pendente ſuper coniugio,ipſis coniugibus carnale cõmertiũ nõ interdicitur.in 2.uol.ut li.pen.c.laudabilem.nu.4. 104

lite pen.non obſtat priuilegiũ impetratũ de litis conteſtatione non habita mentione.in 2.uol.ut li.pen.c.dilectus.nu.1. 105

lite pen.licet a cõi dño,vel pãlato quis priuilegiũ impetrare nõ poſsit,attamen bñ quis põt acquirere ius alterius p uſuca.& aliis modis.ibi.nu.4.

¶Litis conteſtatio an ualeat,ſi petã a te mihi tradi uacuã poſſeſsionẽ domus,& unde amoris penſionarius,die aſſignata non pares,ſed ueniat penſionarius dicens,hoc non eſſe faciendum, & litẽ conteſtatur. in 2.uol.de lib.ob.c.ignarus.nu.3. 30

litis conteſtatio fit non per poſitiones & reſponſiones, ſed per poſitionem in iure propoſitam, & reſponſionem ſecutam, qua omiſſa proceſſus eſt nullus.in ſecundo uolumine.de lit.conteſta.c. olim.numero 1. 35

litis conteſtatio eſt principalis negotij apud iudicem hinc inde facta narratio.ibi.nu.1. 35

litis conteſtatio toleranda eſt,ſi in libello ſola narratio ponatur, & non petitio,& reus reſpondeat fatendo,uel negando.uer.& placuit. ibid. nu 6. 36

litis conteſtatio an facta ſit,ſi ſufficiens rei reſponſio in actis ſcripta reperiatur,non tamen inuenitur præceſsiſſe actoris poſitio, uel interrogatio,ver.quid ſi inueniatur.ibi.nu.12.

lis an conteſtata ſit,ſi in actis immediate poſt libellum ſic ſcriptum ſit, lis eſt conteſtata.uer.quid ſi in actis.ibi.nu.11

lite non conteſtata,ſi reus eſt contumax, ſi fieri poteſt, mittitur actor in poſſeſsionem cuſtodiæ cauſa,alias reus eſt excommunicandus. in ſecundo vo.ut lit.non con.c.tuę fraternitatis.nu.5. 48

litis conteſtatio an ſuper exceptione fiat.in ſecundo uol.de proba. c.licet.uer.non debere.nu.3. 118

litis conteſtatio coram arbitris facta,an coram delegatis fieri poſsit. in ii.uol.de teſti.c.præſentata.nu.5. 153

litis conteſtatio erit facta ſiue excipiendo,ſiue reſpondendo petitio,ſi deatur animo litem conteſtandi.in ii.uol.de excep.c.cum uenerabilis.nu.7. 208

lis mota dicitur,cum fuerit conteſtata.in v.uol.de uerbo.ſigni.c. ex parte. 2.nu.1. 159

litis conteſtatio eſt,cum negocium initiatur.in j.uol.de of.dele. c.relatum.nu.1. 209

¶Litigioſam rem qui alienauit, ita quod rehabere non poteſt, debet æquiualentem ſubſtituere in locum illius,quam alienare non potuit. in ii.uol,vt lit.pen.c.eccleſia.2 .nu.2. 104

¶Locanti ſi operam perſonalem precium,uel eius partem ſoluiſti, licet poſtea excommunicetur,ſi ad ſatiſfaciendum non poteſt induci,in re locata ſibi communicare poteris.in v. vol. de ſentẽ. excom. ſi uere.nu.1. 141

¶Locus,ad quem reus non poteſt ſecura accedere,& canonicus in cã canonici delegati recuſari poterunt.in j.uol. de offi. delega. c. cum R.nu.1. 230

locus recuſari poteſt non ſolum propter proprias inimicitias, ſed etiam propter inimicitias communes ciuitatis,uel loci.ver. & no. ibidem. nu.2.

locus ſacer de iure communi ſine epiſcopi auctoritate fieri non põt, ſecus ex priuilegio.in iii.uol.de don.c.inter dilectos.nu.6. 101

locus religioſus a ſacro in quo differat.in iii.uol.de ſepul. ca. abolendę. uer.differentia.ibi.nu.5. 231

locus deputatus epiſcopi auctoritate ad hoſpitalitatis uſum religioſus eſt,& ad mundanos uſus redire non debet.in tertio vo.de religio. domi.c.ad hæc.nu.1. 182

¶ Logica eſt ſcientia ſermocinalis. in procemio primi uolumine. nu. 35. 4

¶Lucrum quid ſit,& quid fructus,uel reditus.in iii. uol.de deci.c. paſtoralis.nu.12. 144

¶Ludi non poſſunt appellari,ex quibus crimina oriuntur. in ii. uol. de præſum.c.ſicut noxium.nu.3. 177

ludus ſcacorum quia ex ingenio eſt,& non ſubmittitur uiribus fortunæ,non prohibetur. in tertio uol.de ui.& ho.c.clerici.uer.& iuuari poteſt.nu.13. 6

Ludi theatrales,uel ludibria conſuetudinis prętextu in eccleſiis fieri nõ debent.in iii.uol.de uit.& hone.c.cum decorem.nu.4. 4

¶Luna mene grece dicitur,ubi etiam multa de planetarum curſu. in v. uol.de uer.ſignifi.c.quæſiuit.nu.5. 144

luna quia infimus eſt planeta minori circulo diſcurrit, ſicut ſaturnus firmamento proximus maiori.uer. ſaturno uero.ibi. nu.5.

lunaris curſus eſt unius menſis uel infra,quo luna cæli ambitũ luſtrat. ibi.nu.5.

M

MAcedonianum ius unde dictum, & cur etiam indictũ fuerit.in ſecundo uol.de ſer.compe.c.ſi diligenti. numero 16. 22

¶Macedoniorum error dicentium, ſpiritum ſanctum non eſſe Deum,ſed patris ſeruum.in j.uol.de ſum. tri. c.firmiter.nu.14. 8

¶Magiſter,qui per annũ promiſit legere an inuitis ſcolaribus æque bonum ſubſtituere poſsit.ibi.nu.29. 8

magiſtri & legentes nihil debent proponere,quam litera & textus contineat,etiamſi alphabetum legerent.in v.uol.de penitẽ.& remiſſio.c.cum ex eo.uer.Item ne aliud.nu.3. 129

¶Magiſtratus iniuriam facere poteſt,& iniuriarum tenetur. in j. uolu. de maio.& obe.c.legebatur.nu.1. 263

magiſtratui ſi de principis mandato dat certum iudicem, tamen magiſtratus appellabitur.in j.uol.de maio.& obe. c. cum olim. uer. ubi dicitur.nu.4. 269

magiſtratus municipalis ſi per iniuriam damnum dederit aquilia tenetur,& etiam tenetur actione quod metus cauſa. in ii. uol. de appel. c.ſolicitudinem.uer.in antepe nu.15. 274

¶Maledicus

¶Maledicus papę puniendus eſt, vt alii deinceps abſtineant. in v.vol.de maledi.c.innotuit.nu.1. 84

¶Malefactor fugiens ad eccleſiam immunitate gaudet, niſi in duobus caſibus, ſeruus autem domino reſtituitur de ipſius impunitate iuranti.in 3.vol.de immu.eccl.c.inter alia.nu.1. 237

malefactores ſi multi comitati ſint, qui ibant ad rapinam, vel deuaſtationem aliquarum rerum faciendam, diſſuadebant tamen maleficium, ſed iuerunt, ne malefactor lædi poſſet, & etiam vt impedirent aduerſarios, ſi vellent prohibere rapinam, vel deuaſtationem, nunquid in iudicio animę teneantur. in quinto volumine. de homi.c.ſicut.nu.9. 58

malefactorem, ſeu raptorem ille, qui vadit, vt in maleficio defendat, tenetur inſolidum ſicut ipſe raptor. ibid.nu.9.in fi.

¶Maleficium ſi conſtet, vbi commiſſum ſit, ſed accuſatus dicit, illum locum non eſſe locum iuriſdictionis illius iudicis, coram quo accuſatur, quis nam iudex cognoſcere debeat.in 1.vol.de reſcrip.c. ſuper literis.nu.42. 33

¶Malè meritus dignum eſt, vt egeſtate laboret. in 2.vol.de reſti.ſpol.c. olim. 1.nu.7.ver.dignum enim eſt. 88

¶Malum non poteſt niſi præſumi de malo, ex eo q aperte ſit contra ius. in 1.vol.de elec.c.Oſius.nu.12. 73

¶Mandatum vnicum quando ſit, vt pars excommunicata denunciaretur, & occurrit ille, qui denunciari mandabat, & ordinario dicit, q habet alias literas, per quas illę reuocantur, & ſe paratum dicit oſtēdere infra terminum competentem, quid agendum. in 1.vol.de reſcrip.c.cum contingat.nu.14. 37

mandatum generale ad negocia habens impetrare non poteſt.in 1.vol. de reſcrip.c.nonnulli.nu.39 40

mandato ſi alicui prouideri mandetur, etiam ſi adiiciatur vſque ad certam ſummam, non de penſione, ſed de beneficio prouideri debet, niſi ipſe papa aliud expreſſerit.in 1.vol.de reſcrip.c. ad audientiam, nu.4. 44

mandatum epiſcopi ſi abbas primo receperit, ſecundo mandatum papę, quod prius erat in data, quid agendum. in 1.vol. de reſcr.c.abbatem.nu.16. 51

mandato ſi mihi mandaſti, vt fideiuberem pro Titio, & ego non fideiuſſi, ſed mandaui creditori, teneris mihi mandati.in 1.vol. de elect.c.in cauſis.nu.29.ver.ſi mandaſti. 103

mandati in forma ſi fuiſſet dictum, q canonici eligerent de illorum trium conſilio & aſſenſu, quid iuris.in 1.vol.de elec.c.cum in veteri. nu.18. 125

mandati in forma ſi fuiſſet dictum, q canonici eligerent de conſilio & aſſenſu concordi, quid iuris.ibid.nu.19.

mandatum ad iuriſditionem eſt, quando alicui mandatur, vel cōmittitur iuriſdictio.in 1.volu de offi.dele.c.quoniam abbas.nu.10. 206

mandatum ſi papa mandet, q ſimpliciter regat capitulū, vel q recipiant aliquem in canonicū, ſola electio pro confirmatione habetur.in 1. vol.de offi.deleg.c.ſuper eo.nu.4. 207

mandato domini qui cauſam procurauit ab ipſo expenſas propter hoc factas repetit.in 1.vol.de procu.c.cum pro cauſa.nu.1. 284

mādatum valet, ſiue dicat ſindicus, ſiue œconomus, ſiue apocipharius, ſiue clericus, ſiue geſtor, imò plus ſi dicatur, conſtituo te aſinū meū ad talē cauſam. in 1.vol.de procu.c.petitio.nu.11. 286

mandato domini ſui ſi quis damnum dederit, & conueniatur, an ſi ipſe dominus teneatur.in ſecundo volumine. vt li. non conte.c.quoniam. nu.37. 43

mandata ſi diuerſa ſint, quæ ſi ad inuicem patiantur, ambo, ſi fieri poteſt, ſunt implenda, vbi autem contradicunt, vel ſe non compatiantur, maiori domino obediendū eſt. in 2.vol. de dila.c.expoſuit.nu.6. ver.alii dicunt. 53

mandato ſi alicui mandetur, vt tali de tali prębenda prouideat, eſto q non ſit ibi talis clauſula, ſi idoneus ſit, vel conſimilis, tamen executor iudicis partes ſibi aſſumere poteſt.in 2.vol.de præſumpt.c.dudum.numero 8. 182

mandatum & itinerario ad curiam ad aliquid agendum probari debet fide & iuramento, etiā cū vnius teſtimonio.in 1.vol. de proc.c. cum pro cauſa.nu.2. 184

mandatum quia id fuit, ſi quis fideiuſſerit iudicatum ſolui, qui defenſionem ſubeat, quod ob rem iudicatam ſoluerit repetit, ſed ſumptus non repetit, quia id non fuit mandatum.ibid.nu.4.ver.in glo.2.

mandatum contra bonos mores non obligat, vt de furto, damno, & ſimilia, vel etiam iniuria facienda, & licet mandatarius per id pœnā ſoluerit, contra tamen mandantem actionē non habet.in 2.volu.de iureiuran.c.veniens.nu.11.ver.mandatum. 189

mandatum ſi alicui Ianuenſi mandaui, q mihi faceret ædificium in inſula maris circundata, puta in Sardinia, vel in Sicilia, & mandatarius volens mandatum implere, recollegit ſeruos ſuos & pecuniam, & materiam ad ędificationem neceſſariam, puta ligna, calces, ferramēta, & ſimilia, quæ tamen iam prius parauerat, & habebat non ob hāc cauſam, ſed ob aliam, & omnia hæc miſit per mare pro mandato ædificii adimplendo, & naufragio perierunt, nunquid teneatur mandator ſatiſfacere mandatario de prędictis.in 2.vol. de iureiuran.cap. ſicut. 2.nu.12. 198

mandatur cum ſeculari clerico de beneficio eccleſiaſtico prouideri, non extenditur mandatum ad eccleſiam, quæ per ſeculares regi conſueuit, ſiue ſit parochialis, vel prælatura, vel præbenda.in 3 vol.de rebus eccle.non alienan.c.poſſeſſiones.nu.1. 73

¶Manifeſtum eſt publica, ſeu famoſa inſinuatio, vel proclamatio, & cōmunis, ex certa ſcientia, & certis authoribus proueniens. in 3.vol.de cohabi.clerico.c.veſtra duxit.nu.1.ver.manifeſtum. 8

¶Manſus quid propriè dicatur.in 3.volu.de cenſi.c.ſancimus.nu.5.ver. dicit Goff. 103

¶Manualia quæ dicantur, an ſ.diſtributiones &c. in v. vol.de ver.ſig.c. olim.nu.2. 144

manumiſi ſi ancillam, vel is, cui tradidi, qui volens habere eam in contubernium, pro illa dare mancipium promiſerat, libertatem non reuoco, ſed ago de dolo.in 1.vol.de electio.c.cum inter. R.nu.10 ver. ſi manumiſi. 83

manumiſſus, ab eccleſia, vt fiat clericus, & ipſi eccleſiæ in diuinis perpetuo ſeruiat, ad aliam eccleſiam ſe transferre non poteſt, ſecus ſi purè, vt ſeruiat, manumiſſus fuerit.in 1.vol.de ſeruis non ordi.c.eo libērius.nu.1. 180

¶Manzer eſt natus de ſcorto, qui aliter appellatur vulgò quæſitus, ſiue ſpurius, quaſi de riualium ſpuma, ſiue cornualium natus.in 4.vol.de renun.c.niſi.nu.55.ver.dicit Hoſt. 149

maritus religionem ingredi non poteſt, niſi & vxore ingrediatur, ſecus ſi vxor eſſet non ſuſpecta, & continentiam promitteret. in 3.vol.de conuerſi.coniug.c.cum ſis.nu.1. 160

maritus factus monachus a coniuge adulterata repeti non poteſt.in 3. vol.de conuer.coniug.c.conſtitutus.nu.1. 164

maritum profeſſum vxor repetit non obſtante licentia profitendi ab ea per metum extorta.in 3.volu.de conuerſio. coniuga.c. accedens.numero 1. 164

marito vergente ad inopiam pro dote ſatiſdatio fieri poteſt.in 4.vo.de dona.inter vir.& vxo.c.per veſtras.nu.1. 70

maritus fructus rei ſibi pro dote obligatæ in ſortem non computat.in v.vol.de vſu.c.ſalubriter.nu.1. 76

materia ſemel tranſubſtantiata an iterum ad verba alterius conficientis tranſubſtantiabitur.in 1.vol.de elec.c.q ſicut.nu.20. 98

materiæ an tranſubſtantiatio fiat, ſi plures ſacerdotes in eccleſia miſſā audiant, & vnus eorum canonis verba profert cum conficiendi intētione, antequam a celebrante proferantur, cum tamen primo proferens nec ad altare ſtet, nec ſacerdotalibus indutus ſit.ibid.nu.20.ver. quid enim.

¶Maſculinum an & quando fœmininum comprehendat. in 3.volu.de teſta.c.Raynaldus.nu.3.ver.ſatis tractaunt. 117

maſculinum ſub fœminino comprehenditur. in 4.vol. de ſponſa.c.cū apud.nu.9. 9

matrem liberam habens dum naſcitur, ſi ancilla erat, conceptus tempore liber eſt, & econuerſo.in 1.vol.de elec.c. dudum.nu. 18.ver.ſufficit. 89

mater filii hæres ab ipſo rogata, vt mihi alimenta præſtaret, ſi illa per triennium pręſtitit, deinceps etiam debetur.in 2.volu.de cauſ.poſſeſ. & proprie.c.cum eccleſia.nu.19.ver.in glo.ex hoc. 65

mater ſuccedit filio in bonis paternis quoad vſumfructum. in 3.vol.de pigno.c.cum conſtet.nu.9.ver.vbi dicitur, q mater. 92

¶Matrimonium ſpirituale ſuas partes habet.in 1.vol.de elect.c.publicato.nu.16. 134

matrimonio verum in dubio iudicetur, & ſi cōtrariæ ſunt ſententię duorum ordinariorum, valet ſententia lata pro ipſo matrimonio. in 2. volu.vt lit.non contē.c.ad hoc.nu.18. ver.dubium. 38

matrimonium accuſante altero, ſi coniugum alter reſtitui petat, ante omnia reſtituetur.in 2.vol.de reſti.ſpolia.capit. ex conqueſtione.numero 1. 77

matrimonium nunquam per inſtrumentum probatur, vbi producitur inſtrumentum donationis propter nuptias, uel etiam dotis, ubi præiudicium fieret alteri matrimonio prius, uel poſt cōtracto.in 2.vol. de præſump.c.illud.nu.5.ver.dicunt. 173

matrimonium mulier cum alio nunquid contrahere poterit, & in vno iudicio agat, ſi ſuccumbat.in 2.vol.de ſen.& re iudi.c.conſanguinei. nu.4. 230

matrimonium primum per falſitatem ſeparatum an alius denunciare poterit, ſi mulier in eo ſuccumbat.ibid.nu.5.

matrimonium ſeparatur, dum ſaracenus machinatione chriſtianæ mulieris ipſius maritum occidit, ſi cum ea matrimonium contraxerit, licet per eam ad fidem conuerſus ſit, ſecus ſi ſine machinatione illū occiderit.in 3.volu.de conuerſio. infidel. capitulo laudabilem. numero 1. 166

matrimonium conſenſu contrahitur, licet ſolennitates, vel patrię conſuetudines non ſeruentur. in 4.volumine. de ſpon.c.de Francia.numero 1. 2

matrimonii vbi diuerſa conſuetudo fuerit viri & mulieris, laici conſuetudo ſeruabitur, vbi ipſum contrahitur.ibi nu 4.

matrimonium ad contrahendum apti ſi per obſcura verba contrahāt.

communem

communem illorum verborum intellectum ſequi tenentur.in 4.vo. de ſponſa.c.ex literis.nu.1 3

matrimonium inter virum & mulierē eſt contractum,ſi vir & mulier ſibi promittant,q ab eo tempore ſe pro legitimis coniugibus habebunt.in 4.vol.de ſponſa.c.ex parte.nu.1. 4

matrimonium an contractum ſit,ſi dixerit primæ promitto tibi, q ducam te in vxorem,deinde cum ſecunda per verba de præſenti cōtrahat.ibid.nu.3.ver.quid ſi dicat.

matrimonium an ſit contractum,ſi dicatur,promitto,q ſemper prouidebo tibi tanquam vxori,& illa idem reſpondet, niſi aliud proteſtetur,ſi apti ſint ad matrimonium contrahendum.ibid.nu.3. ver.ſi vero dicatur.

matrimonium an ſit contractum,ſi dicatur,promitto tibi, q non dimittam te pro meliori,vel peiori.ibid.nu.3.ver.& idem ſi dicatur.

matrimonium is,qui contrahere iurauit, ſi impedimentum non ſubſit, per cenſuram eccleſiaſticam contrahere compelletur .in 4.volu. de ſponſa.c.ex literis.nu.1. 4

matrimonium contrahere cū vna ſi quis iuraret , vel in vxorem ducere vnam de omnib.mulierib.mundi,vel loci,cognoſcendo aliquam,nō videtur illam elegiſſe,quia aliam eligere poteſt, vbi etiam & quā ducere debeat.ibid.nu.9. 5

matrimonium an contractum ſit,ſi oſtenſis.x.ſororib.vel de eadem parentella vſque ad quartum gradū ſibi inuicem attinentib. dicat quis vir , q ducam vnam in vxorem ex uobis,& ipſę ſimul reſpondent , placet,vel ſimul iurant,q illam,quā elegerit, ſecum contraheret,demum eligendo vnam,cognoſcat eam , nunquid illa vxor erit . ibid. nume.10.

matrimonium contrahendū impedit dictū vnius aſſerentis impedimētum,ſi iuramentū non interuenerit.in quarto uol. de ſponſa.c. præterea.nu.1. 5

matrimonium ſi mulier inuita cū aliquo contrahat,nec in eū poſtea cōſentiat ,ſi alteri nubat,matrimoniū tenet . in quarto vol.de ſponſa.c. veniens.nu.1. 6

matrimonio de cuius puella agitur,ſi violentia inferri timetur , iudex prouidebit,quod in loco tuto,& honeſto maneat , donec ipſa cauſa termineur.in 4 vol.de ſponſa.c.cum locum.nu.1. 6

matrimonium qui iurauit cum aliqua contrahere , ſi uelit religionem ingredi,vt iuramentum ſeruet,contrahere debet, & poſtea ante carnalem copulam ingredi poterit.in quarto vol.de ſponſa.c.commiſſum.nu. 1. 7

matrimoniū quę iurauit contrahere , cum aliquo , ad contrahendū cū illo moneri debet,potiusquam cōpelli.in quarto vol.de ſponſa.c.requiſiuit.nu.1. 7

matrimonium primū ſi nullum erat,valet ſecundum alias legitimè cōtractū , quāuis ſuper primo eccleſiæ iudiciū expectatū non fuerit.in 4.vol.de ſponsa.c.cum in apoſtolica.nu.1. 7

matrimonium contrahere non poteſt vxor non certificata de mariti morte,quamuis quid de marito ſit,qui longo tēpore abſint ignoretur.in 4.vol.de ſponſa.c.in præſentia.nu.1. 8

matrimoniū ſcandalū inducens nunquid in eccleſia publicabitur.in 4. vol.de ſponſa.c.in pręſentia.nu.5. 8

matrimonium cum meretrice contrahere licitum eſt,& pium opus exiſtit.in 4. vol. de ſponsa.c.inter opera.nu.1. 8

matrimonium per vim contractū ſequenti habitatione ſpontanea conualeſcit.in 4.vol.de ſponſa.c.ad id quod.nu.1. 8

matrimonium contrahere poſſunt mutus & ſurdus , & omnes qui non prohibentur matrimoniū contrahere.in 4.vol. de ſponſa.c.cū apud. nu.1. 9

matrimonium an cū ſurdo contrahi poſſit,cui auditus deficit, ita q audire non poteſt.ibid.nu.14.ver.vnde dicebat.

matrimonium an contrahere poſſit cecus,ſurdus,& mutus a natiuitate ſua.in 4.vol.de ſponſa.c.cum apud.nu.14.cum ſeq.

matrimonium furioſus contrahere non poteſt.in 4.vol.de ſponſa.c.dilectus.nu.1. 10

matrimonium per ſola verba non contrahitur ſed per coniungendorū conſenſum verbis expreſſum,ſi loqui poſſint. in 4.vo.de ſponſ.c.tuæ. nu.1. 11

matrimonium ſpirituale a carnali in quo differat.ibid.nume.4.ver. ſunt tamen.

matrimonium an ſine verbis poſſit contrahi , & quomodo conſenſus præſumatur.ibid.nu.6.

matrimonium præſumptū quandoque in foro contentioſo ſine conſenſu approbatur.ibid.nu.6.ver.vnde.

matrimoniū non eſt,vbi contrahentiū alter non conſentiat.in 4.vol.de ſponſa.c.tua nos.nu.1. 11

matrimonio conſenſiſſe mulieri , quæ negat,non creditur merito contrariis probante,ſed ſi probat conſenſiſſe per metum,qui in conſtantē virum cadere potuit,matrimoniū non tenet.in 4.vol.de ſponsa.c. conſultationi.nu.1. 12

matrimoniis & ſponſalib.debet eſſe libertas,vnde in eis pœnę promiſſio non obligat.in 4.vo.de ſponſa.c.Gemma.nu.1. 13

matrimonium an contrahatur , ſi contrahentium vnus proferat verba matrimonio conuenientia,& ante alterius reſponſum receſſit,qui & reſpondet poſtea,q matrimonio conuenit.in 4.vol.de ſponsa.c.ſi inter.nu.1. 14

matrimonio contrahendo prius vir, quam fœmina interrogari debet, licet Paduæ contrarium ſeruetur.nu.5.

matrimonio coniungi non debent impuberes ambo , vel alter,niſi pro pacis bono.in quarto volumine.de deſponsa. impube.capitu.vbi.numero 1. 15

matrimonii conſenſus an valeat,ſi de.xiiii.annis dies tres deficiant.in 4. vo.de deſponsa.impube.c.puberes.nu.5.ver.quid autem. 16

matrimonio apti minores ex contractu obligantur,niſi violentia intercedat.in 4.vol.de deſpon.impub.c.de illis.nu.1. 17

matrimonium an iudicandū erit, ſi puella habens.xi.annos cum dimidio dū deſponsatur,& traducitur , antequā perueniat ad cōplementum.xii.anni reclamat,nunquid matrimonium iudicandum erit.ibi. nume.1.

matrimonium non facit contractus ante puberem ætatem etiam cum vſu carnalis copulæ.in 4.vol. de deſpon.impube.c.atteſtationes.numero 1. 18

matrimonium ad ſecundum,ſeu ad ſecunda vota qui tranſierit,per eccleſiam diſtringitur,vt ad primam reuertatur.ibid.nu.10. ver. quid ſi poſtea. 19

matrimonium quod non eſt,accuſari non poteſt,vt ſi cum minore ſeptennio contractum ſit,denunciari tamen impedimentū poteſt, ne in poſterum contrahatur.in 4.vol.de deſponſa.impube.c. ad diſſoluendum.nu.1. 20

matrimonium an ſit,ſi vnus contrahentium loquatur verbis grecis , & alter latinis,& ſe non intelligant . in 4.volu. de ſpon.duo.c.licet.numero 1. 23

matrimonio aliud ne interim contrahat, & ſi contraxerit ſeparetur,interdici ei debet,qui in cauſa matrimoniali appellat. in 4.vol.de ſpō. duo.c.tua fraternitas.nu.1. 23

matrimonij conſuetudo non ualet euangelicæ veritati præiudicans.in 4.vol.de ſpon.duo.c.tuas dudum.nu.1. 24

matrimoniū an ſit,ſi conſenſus de præſenti, & modus ſimul concurrāt, puta contraho tecū,vt centū des,etiam ſi illa ſtatim nō dentur.in 4. vol.de condi.appo.c.de illis autem.nu.5. 25

matrimonio non obligatur,qui per uerba de pręſenti cū muliere contraxit ea conditione,ſi pater conſentiat , niſi poſtea conſentiret.in 4. vol.de condi.appo.c.ſuper eo.nu.1. 25

matrimonij ſi in contractu eorū turpis conditio apponatur, vel ēt impoſſibilis pro non adiecta habetur , niſi contra coniugii ſubſtantiā ſit,quoniā tunc contractū vitiat.in 4.vol.de condi.appoſi.c. ſi conditiones.nu.1. 26

matrimonii conditiones tres eſſe dicuntur.ſ.honeſta , inhoneſta & impoſſibilis.ibid.nu.6. 27

matrimoniū inter hęreticū & catholicā an teneat. Itē inter hęreticum baptizatum cū non baptizato.ibid.nu.8.ver.Hugo.dixit.

matrimoniū leproſus contrahere poteſt,& lepra ſuperueniens non dirimit matrimoniū,imò ſanus infirmo debitū reddere tenetur , niſi ad continentiā induci poſſit,ſponsalia tñ de futuro ſoluit . in 4.volu.de coniug.lepro.c.peruenit.nu.1. 33

matrimoniū contractū propter leprā non ſeparatur.in 4. vol.de cōiug. lepro.c.quoniā.nu.1. 34

matrimonii debitū nunquid ethicus reddere teneatur.ibid.nu.9.

matrimonio non auditur,inuita deſponſata , & poſtea ſponte cognita. in 4.vol.qui mat.accu.poſ.c.inſuper.nu.1. 62

matrimonio coniuncti propter alterius crimen non ſeparantur, niſi ſpiritualiter fornicentur,& tūc coniugiū durat,eis ēt ſeparatis.in 4.vol. de diuor.c.quæſiuit.nu.1. 64

matrimoniū ſeparatū propter mulieris adulterium reintegratur , ſi vir poſtea fornicetur.in 4.vol.de diuor.c.ex literis.nu.1. 65

matrimonii vinculum non diſſoluitur altero fidelium coniugū in hereſim lapſo,ſed ſi unus infidelū coniugum ad fidē conuertatur , & alter ſibi cohabitare nolit,vel non ſine Dei blaſphemia , vel peccato mortali,ſoluitur coniugium , & conuerſus contrahere poterit.in 4. vol.de diuor.c.quanto.nu.1. 66

matrimonio coniuncti pagani in gradu prohibito.l.can. tantū conuerſi ad fidem non ſeparantur,& ſi paganus prius plures vxores habebat, poſt fidē ſuſceptā adherebit primę,& ſi repudiata uxore cum ſecunda contraxerit etiam poſt baptiſmum,dimittet ſecundā,& repudiatę adherebit,etiā ſi repudiata cum alio contraxiſſet,ſecus tamen ſi fornicata fuiſſet.in 4.vol.de diuor.c.gaudemus.nu.1. 67

matrimonium ſi catholicus contrahat cum pluribus mulieribus in uno & eodē momento,dicens,ego conſentio in vos omnes , & mulieres vno ore,vel per procuratores reſpondeant, & nos in te,quæ illorum vxor eſſe dicatur.in 4.vol.de diuor. c.gaudemus. nu.11. 67

matrimoniali in cauſa ſupplicationis beneficio ex iuſta cauſa reſtituitur etiā maior contra ſententiā latam . in 1. vol.de in integ.reſti.c.ex literis.nu.1. 199

matrimonio ſoluto cogitur vir dotē reſtituere , & ipſa bona diuidere, quæ cōiter obuenerunt.in 4.vo.de dona.inter vir.& vxo.c.ſignificauit.

tit nu.1. 69

Matrimonii ad cauſam delegatus ſi diuortii ſententiam ferat, pronunciare debet dotem reſtitui.in 4.vol.de dona. inter vi.& uxo.c.de prudentia.nu.1. 69

matrimonium contrahere non debet de morte coniugis dubitans, niſi prius inde certificetur,& ſi contraxerit, reddat, ſed non exigat.in 4. vol.de ſecun.nup.c.dominus.nu.1. 72

matrimonio ſi coniungatur mulier infra annum lugubrem, infamiam incurrit.in 4.vol.de ſecun.nup.c.ſuper illa.nu.1. 73

matrimonii impedimentum ſi coniunx pro certo ſciat,non debet reddere debitum,ſed potius excõicationem pati, reddit autem ſed non exigit,ſi hoc credat ex cauſa probabili,& diſcreta, ſed ſi ex leui, & temeraria reddit,& exigit.in v.vol.de ſen.excom.c. inquiſitioni.numero 1. 144

matrimonium an ſoluatur non conſumatum leproſo intrante domum leproſorum.in 3.vo.de conuer.coniug.c.ex parte.1.nu.11. 163

¶Matrimoniali in cauſa procuratorem conſtituere, iudex prouidere debet,quod libertate gaudeat.in primo vol.de procu.c.accedens.numero 1. 296

matronæ reprobari poſſunt,per quas puellarum virginitas probatur.in 2.vol.de proba.c.cauſam.nu.1. 126

¶Mediam citra noctem ſi contractus fiat,aſcribetur per ipſum notariũ diei præcedenti,poſt mediam vero diei ſequenti attribuetur.in 1.vo. de offi.delega.c.conſuluit.nu.18. 216

¶Medici in æſtimatione obſtetricibus æquiperantur, ita ꝙ non ſint in culpa ante factum,quia erudiũ,nec in facto,quia traditiones artis ſeruant,nec ſequuntur traditiones experimentorum,quæ præter & contra artem inueniuntur,nec poſt factum,quoniam diligentiam ſeruãt. in 1.vo.de æta.& quali.c.ad aures.nu.2.ver.vt ſcias. 165

medicus an teneatur infirmum pauperem, vel diuitem volentem ſoluere,vel nolentem medicinam ſumere gratis curare. remiſſiue.ibid. nu.7. 165

medici corporum ad infirmos vocati ante omnia illos ad confeſſionẽ inducere debent,nec pro ſalute corporum aliquod animę pernicioſum ſuadere debent.in v.vol.de pœniten.& remiſſio.c.cum infirmitas.nu.1. 129

¶Mediocria peccata quæ ſint.in 1.vol.de tempo.ordi.c.quęſitum.nu.5. quæ autem. 161

¶Medium eſt,quod æqualiter ab extremis diſtat.in 2.vo. de app.c.præterea.nu.17.ver.eſt enim medium. 262

¶Menſe pro quolibet in omni patria quatuor ſeptimanæ ſumi ſolent,& ibidem multa de menſium computatione. in 1.vol.de ſupplen.negli. prȩla.c.licet.nu.4.ver.nam in omni. 154

menſium computatio quibus in caſibus a iure terminata fuerit,ab illa recedendum non eſt.ibid.nu.4.ver.Hoſt. dicit.

¶Menſuram ad unicam ſi ſolui debeat id,quod ex voto debeatur,ad illam in poſterum ſolui debebit,ſi vero ad diuerſas,liberabitur ſoluẽs etiam ad illarum minorem.in tertio volumine. de cenſi.ca.ex parte. nu.1. 208

¶Mercedem magiſtrorum, vel penſiones domorum ſi quis alicui legauerit,vel etiam promiſerit,tempus, quo ſolui debeant, præſtandum eſt.in 3.vol.de loca.& conduc.c.propter.nu.10.ver.inde eſt. 83

¶Meſſis & vindemiarum tempore ius dicitur de rebus, quæ tempore, vel morte perituræ ſint.in ſecundo volumi.de fer.capitulo licet. numero 4. 54

¶Metropolitanus confirmatus ſuum ſuffraganeum conſecrari mandat. in 1.vol.de elec.c.ſuffraganeis.nu.1. 80

metropolitanus ab omnib. ſuffraganeis conſecratur, ſuffraganeus autẽ a tribus ipſo metropolitano iubente.in 1.vol. de tempo.ordi.ca.ſi archiepiſcopus.nu.1. 155

metropolitanum vt conſecrent,ſi prouincia tot epiſcopos non habeat, qui ſufficiant,quid iuris.in 1.vol.de tempo.ordina.c.nec epiſcopi.nu. 2.ver.quid ſi prouincia. 155

metropolitanus an poſſit conferre beneficia ad ipſum ſpectantia Epiſcopo.in tertio volu.de conceſſio.præben.capi.quia diuerſitatem.numero 7. 51

metropolitani ad exceſſuum, correctionem, & reformationem morũ. ſingulis annis prouinciale cõcilium faciant,in quo per ſingulas diœceſes ſtatuant perſonas ydoneas,quæ ſolicitè inueſtigent, & ſequenti concilio referant corrigenda,& hoc negligentes ab officii executione ſuſpendentur.in v.vol.de accu.c.ſicut.nu.1. 18

metropolitanus ſi a ſuffraganeo iuramentum exigit vltra formam ſtatutam a canone,in eo,quod eſt vltra, ſuffraganeus non tenetur.in 1. vol.de maio.& obe.c.dilecti filii.nu.1. 268

¶Metum paſſo minus fauetur quam,ignoranti, vel neceſſitatem habenti.in 1.vol.de his quæ vi.metuſue cau.fi.c.ſacris.nu.2. 292

metus condicionalis a communionis excuſatione non excuſat.ibid.numero 10.

metus paſſo non ſubuenitur,ſi metus fuit, qui in conſtantem virum cadere non debuit.in 1.vol.de his quæ vi met. ve cau.fi.c.cum dilectus. nu.1. 293

metus non excuſat,cum culpa præceſſit.ibid.nu.9.ver.regulariter. 294

metus,ſi dubitetur,an ſit iuſtus,iudicis arbitrio relinquitur.ibidem numero 10.

¶Milites qualiter alimentari debeant.in 3.vol.de cenſi.c.cum inſtantia. nu.8.ver.in glo.tertia. 208

¶Miniſter noui teſtamenti eſt miniſter manſuetudinis, & ſacramenti vnitatis, ſacramentum enim altaris Chriſti unionem repreſentat.in 2.vol.de iudi.c.nouit.nu.38.ver.& ſciendum eſt. 10

miniſtri,qui ſine vlla penitus adminiſtratione,vel iuriſdictione aliquod officium habent,ſicut ſindici,procuratores,& qui campanas pulsãt, & ſimiles non dicuntur eſſe in dignitate.in 3.vol.de præbendis c.de multa.nu.13.ver.miniſtri. 35

miniſterium ad certum aliquis datus,mandatore mortuo, an illud exequi poterit.in 1.vol.de of.deleg.c.quoniam vlt.nu.21.ver. ſed nunqd datus. 238

miniſterium certum,vel certus, & nudus articulus non ſolum,ſed etiã iuriſdictio ſit commiſſa fuerit,quid iuris.ibid.nu.28.

miniſteria ſi miniſteriales gerant, vbi præſens eſt papa impedimentes excommunicare non poſſunt,ſed referunt, prouinciales autem modicam coerctionem habent.ibid.nu.36.ver.Vincen.ſans.

miniſterium quomodo capiatur.in 3.vol.de vi.& hone.cleri.c.vt laici. nu.1.ver.ſecus. 2

¶Minorib.conſtituti ad dignitates & beneficia ruralia eligi non poſſũt. in 1.vol.de elec.c.dudum.nume.12.ver.ſed vt cum pace,cum plu.ſequen. 88

minorem contra abſentem in ſpiritualib.proceditur, ſi contumaciter abſit.ibid.nu.14.

minor.xiiii.an.per religionis profeſſionem non obligatur, idem in maiore,qui ſine probatione profeſſorum habitum ſuſcepit,quem etiam infra triduum dimiſit.in 3.volu.de regula.c. ad noſtram.col.4.circa fi.nu.1. 131

minori,vel eccleſiæ reſtitutionem petenti obſtat res iudicata ſuper eo, quod petatur.in 1.volu.de in integr.reſtit.c.beneficio.nu.5.ver.ꝙ minori. 305

¶Miracula ſunt in Chriſti corpore,in quibus rationes deficiunt, ſed ſimilitudines ſeruiunt.in.3.vol.de celebra.miſſa.cap. cum Marthe.numero 20. 221

miraculum ſancti heremitę, qui paſcebatur ab angelo bonis viis, vel etiam agreſta.in tertio volu.de celebra miſſa.c. presbyter.nu.10.ver. Hoſt. 218

¶Miſſam non celebrat presbyter,cui medietas palmę cum duobus digitis eſt abſciſſa,ſed ceteris ſacerdotalibus fungi poteſt. in 3. volu.de cleri.egro.c.presbyterum.nu.1. 42

miſſam propter ſpecialem miſſa de feria dimittenda eſt.in 3.vo.de celebra.miſſa.c.quidam laicorum.nu.1. 218

miſſa commemorationis licet propria præfatio dicatur,non tamen dicitur hymnus,nec ſymbolum.in 3.volu.de celebra.miſſa.c. conſilium, nu.1. 219

miſſæ in canone ſi qua verba ſint,quæ ab euangeliſtis dicta non fuerũt, credere debemus,quod a Chriſto Apoſtoli,& ab ipſis eorum ſucceſſores receperint, ita quòd in ſacramento eucharistiæ aqua cum vino in ſanguinem tranſubſtantietur.Item quod oratio, quæ dicitur in ſecreta in feſto ſancti Leonis immutata ſit.in 3.vo.de celebra.miſſa. c.cum Marthe.nu.1. 219

¶Miſerabilis perſona poteſt laicum interdicto vnde vi coram iudice eccleſiaſtico conuenire.in ſecundo vol.de fo.compe.c.ex parte.numero 1. 25

¶Miſsio quando fit in actione reali non eſt ſummaria cognitio præmittenda.in 2.volu.vt li.non conteſta.ca.quoniam.nu.19.ver. magiſtro meo. 41

¶Miſſus in reali ſi rem cuſtodiæ cauſa detinuit poſt annum ſine iudice,verus eſt poſſeſſor,ſi autem non detinuit,per iudicem poſſeſſor efficitur.ibid.nu.55.ver.in glo.& ita eſt.

miſſus in reali ſicut poſt annum poſsidet,donec de proprietate conſtiterit,ſic in perſonali miſſus poſt annum poſsideat pignus prætorium, donec de debito liqueat.ibid.nu.64.ver.idem Goff.

¶Mitra eſt inſigne epiſcopale,pileum autem militare. in 2.vol.de fi.inſtru.c.inter dilectos.nu.10. 167

¶Mobilium appellatione an ipſa mouentia comprehendantur.in 2.vo. vt li.non conteſt.c.quoniam.nu.41. 44

¶Modeſtia a continentia in quo differat.in 3.vol. de vo.c.de peregrinationis.nu.6.ver.dicit ꝙ. 168

¶Modico quemadmodum non curamus, remiſſiuè multa exempla.in 1.vol.de reſcrip.c.ſi proponente.nu.5. 52

modicum ſi omittatur,non nocet.ibid.nu.5.ver.quia non.

¶Modicum ſiue augeat,ſeu diminuat pro nõ adiecto haberi debet.vbi etiam quam plura de modico.ibid.nu.5.ver. & omne, cum plu.ver. ſeq.

¶Modificatio differt ab interpretatione,& quomodo vtraque fieri debeat.in v.vol.de ver.ſig.c.olim.nu.4 ver.aperiendum. 152

¶Modus agendi an cauſa formalis ſit in proœ. primi volumi. numero 32. 4

¶Monachus propter animę periculũ poteſt clamare,morior,morior, quoniam

quoniam ſicut piſcis ſine aqua &c.in primo vol.de reſcript.cap.cum dilecta.nu.24. 35

Monachus loci reſtitutionem petere poteſt . ibidem numero 25.Item cum quis.

monachus an poſsit reſcriptum impetrare ſecundum formam decretalis ab excommunicato.in 1.volu. de reſcrip.c. ab excommunicato. nu.20. 58

monachus vnius monaſterii in alio monaſterio abbas eligi poteſt.in 1. vol.de elect.c.cum monaſterium.nu.1. 96

monachus vnius monaſterii,alterius monaſterii abbas factus in electione abbatis prioris monaſterii vocem non habet, etiam ſi tale ius ab abbate & monachis prioris monaſterii ſibi fuerit reſeruatum . in 1. vol.de elec.c.conſtitutis.nu.1. 121

monachus licet electioni de ſe factę conſentiat de abbatis , vel prælati ſui licentia,tamen ſi contemptus non ſit,ſine diœceſani licentia,cuius clericus eſt,ſe transferre non poterit.in 1.vol. de renuncia.c.poſt tranſlationem.nu.6. 150

monachus de abbatis ſui licentia nunquid ad aliud monaſterium tranſire poſsit.in 1.vo.de renun.c.dilecti.nu.7. 153

monachus ſi in abbatis manibus quoad temporalia tantum renunciet, & in manibus epiſcopi quoad ſpiritualia tantum , quid iuris.ibid.numero 9.

monachus vnius ordinis ſi in ſecundo ordine, ad quem tranſiuit,ſacerdotium receperit,ad primum ordinem rediens in eo libere miniſtrabit.in 1.uol.de tempo.ordin.c.ex parte.nu.1. 157

monachus licet ſcurilitatis , vel vagationis cauſa in curiis eſſe non debeat,de abbatis tamen licentia poteſt eſſe, vt quotidie ſit , in obſequio principis,vel ipſius epiſcopi.in 1.vol.de of.ordi.c.quanto . nu. 5.ver. dicit Hoſt. 249

monachus,ſi dum in ſcholis ſit,mutuum contraxerit,quid iuris.in 1.vo. de offi.ordi.c.quanto.nume.16. 249

monachi & regulares canonici poſtulare non debent , niſi pro monaſterii vtilitate,& tunc etiam de prælati præcepto.in 1. vol. de poſtula.c.ex parte.nu.1. 279

monachus ſi procurator datus ſit,& caſu quo dari non poſsit, & litem conteſtatus fuerit,deinceps excipi non poteſt.in 1.vol. de procu.c.in noſtra.nu.13. 283

monachus ſi in ſui obligatione aliquid expendi mandauerit,& maxime in pias cauſas,nunquid ipſius voluntas adimplenda ſit.in 2.volu. de proba.c.in præſentia.nu.18. 116

monachus ex leuitate ad aliud monaſterium tranſire, vel peculium habere non poteſt.in tertio volumine de regula. capit. Ioannes.numero 5. 150

monachus temerarius dicitur,ſi vadit ad ſtudium,vel dimittit habitum non obtenta licentia,vel conſentit electioni de ſe factæ ſine ſuperioris licentia.ibid.nu.6.

monachus de monaſterio ad monaſterium an tranſire poſsit.ibi.n.14. ver.primo ad primum.

monachus an peculium habere poſsit.ibid.nu.15.

monachi coërtio nunquid ad abbatem ſpectet.ibid.nu.16.

monachus an tranſitum ad aliud monaſterium viſitationis cauſa facere poſsit.ibid.nu.17.

monachi quod limites clauſtri non exeant,an papa ſtatuere poſsit.in 3. vol.de regula.c.Ioannes.ibid.nu.18.

monachus ad eccleſiam ſecularem an licite tranſire valeat.ibid.numero 18.

monacho nunquid ad papatum tranſire liceat.in 3.vol. de regu.c.Ioannes.ibid.nu.18.ver.ſed nunquid ad papatum.

monacho in tranſitu,quem facere vult,an temeritatem & leuitatē præſumamus.ibid.nu.18.ver.ſed nunquid in tranſitu.

monacho quod peculium prohibeatur.ibid.nu.19.

monachorum conditio in certa inſula licet non ſit durior quam in aliis locis,quid iuris.in 3.vol.de regula.c.quia in inſulis.nume.1.verſicu. quid ſi. 150

monachus Ciſtercienſis ſi ſine abbatis licentia alium ordinem profiteatur,regredi compellitur.in 3.vol.de regula.c.non eſt.nu.1. 151

monachus ſi canonicus regularis fuit,aut arctioris religionis ,& tunc monachus manet,aut laxioris,& tunc redire compellitur. in 3.vol. de regula.c.tane.nu.1. 152

monachum profeſsio,non habitus facit.in 3. vol. de regula.c.porrectū. nu.1. 154

monachus an aliquis ſit,priuſquam abbas ratificet , ſi in manibus eius profiteatur,qui abbatis nomen recepit, recipiens tamen non habet poteſtatem incorporandi ordini, vel profeſsionem recipiendi.ibid. nu.4.ver.quid ſi profiteor.

monachorum profeſsionem an epiſcopi recipere poſsint.ibid.num.4. ver.ſed nunquid.

monachus an ad aliam religionem tranſire poſsit , ſi abbas ipſam cauſam audire noluit,& non exaudit, vel non reſpondet,ſed non probabiliter,imo falſe,vel male,vel iniuſte,vel ſine cauſa aliqua licentiam denegat.in 3.vol.de regula.c.licet quibuſdam.nu.7. 156

monachus apud quem morabitur,lite pendente, qui dicit ſe tranſire ad ordinem arctiorem , & licentiam ſibi iniuſte denegatam , abbate tamen in contrarium aſſerente.uer.ſed apud quem. ibidem. numero 11.

monachum ſecundi monaſterii,ad quod monachus tranſit , an abbas ſtatim recipere debeat.uer.ſed nunquid.ibi.nu.13. 157

monachus ſi ſecundum monaſterium ingreſſus fuerit , cui acquirat , primo.ſ.an ſecundo.in iii.uol.de regula.c.religioſi.uer.ſed quid. numero 3. 159

monachi diſciplina ſecundum regulam beati Benedicti in quibus conſiſtat.uer.dicit Hoſt.ibi.nu.7.

monachus eccleſiæ parochiali pręfici poteſt.in iii.uol.de ſta. monach. c.monachi.uer.dicunt quidam.nu.16. 170

monachus naturaliter clauſtrum requirit.ver.quia hodie. ibidē.numero 16.

monachorum habitus eſt triplex.ſ.profeſsionis, conuerſionis , & probationis.in tertio uolumine de regula.c. porrectum. uer. ſecundum Inno.nu.2. 153

monachi Ciſtercienſes debent ſeruare regulam ſuam ſecundum primeuā ipſius inſtitutionem.in iii.uolu.de ſta.monacho.c.recolentes nu.1. 176

monachis quo caſu a Papa diſpenſare poſsit, ut uxorem ducant. in iii. vo.de ſta.monacho.c.cum ad monaſterium.uer.quid ſi ducant. numero 29. 179

monacho monaſterii res accipere licitum eſt,ſi abbas ſibi expenſas miniſtrare nolit.in v.uol.de accuſ.c.olim.nu.12. 19

monachi per ſimoniam recepti ſi ſimoniaci fuerint ad arctiora monaſteria transferuntur,alias poſt renunciationem in eodem loco ,uel alio eiuſdem ordinis collocari poterunt.in v.vol.de ſimoni.c.regularibus.nu.1. 27

monachum ſimoniace fuiſſe receptum ſi per accuſationem conſtet, receptus & recipiens deponentur,ſi per inquiſitionem receptus in arctius monaſterium detruditur,recipienti autem & maioribus pœnitentia imponitur , & interim ab ordinum ſacrorum executione ſuſpenduntur.in v.uol.de ſimo.c.dilectus.nu.1. 28

monachi de ſimonia,periurio,dilapidatione,& inſufficientia ſuum abbatem denunciare poſſunt.in v.uolu.de ſimon. c. licet Hely. numero 1. 29

monachus,ſeu alius religioſus an in magiſtrum aſſumi ualeat.in v.uol. de magi.c.quia nonnullis.nu.2. 39

monachus in apoſtaſia ordinatus ad ſacros ſine Papæ diſpenſatione in illis non miniſtrat.in v.volumine.de apoſta.cap.conſultationi. numero 1. 58

monachus cyrurgiam exercens,ſi ex ea mors ſequatur., irregularis eſt, etiam ſi ſit peritus & diligens,quod hoc pietatis cauſa fecerit ,item clericus,qui iudici ſeculari dedit interſignia furis , a quo uulneratus fuerat,irregularis non eſt,licet ille poſtmodum occidatur. in v. uol. de homi.c.tua nos.nu.1. 62

monachus ſi tanquam incorrigibilis de monaſterio expellatur, cui poſtea acquirat.in v.uolu.de priuileg.cum olim. uer. quid ſi tanquam. nu.5. 104

monachos ſe inuicem percutientes abbas abſoluit.in quinto uol.de ſen. excō.c.monachi.nu.1. 130

monachū percutiens, uel religionis conuerſum , denunciari & uitari debet,donec a Papa abſoluatur.in quinto uolu.de ſen. exc. ca.parochianos nu.1. 131

monachi incorrigibiles de monaſterio expelluntur , & reformabitur monaſterium de alterius ordinis fratribus, ſi de monachis eiuſdem reformari non poſsit.in ui.uol.ne cleri.uel mona.ca.relatum.numero 1. 642

monaſterium ſi qui ingrediantur,quibus non licet habere propria bona immobilia,ſicut fratres prædicatores,minores,& cęteri alii pro domino mendicantes,quid de eorum bonis.in ſecundo uolu. de proba. c. in pręſentia.nu.19. 116

Monaſterium tacite ingrediens an bona ſua conferat. ibi. nu. 25.

monaſterium ingreſſus non ſolum fingitur habere heredem,ſed etiam liberos, unde ſi teſtator dixerit,uolo, quod filios det partem hereditatis patruus,ſi ſine liberis decedat,ingrediendo monaſterium conditioni ſatisfactum uidetur.ibi.nu.27.

monaſterium monialium frequentans, monitus per epiſcopi , & non deſiſtens,ſi clericus ſit,deponitur,ſi uero laicus , excommunicatur. in ui.uol.de ui.& ho.c.monaſteria.nu.1. 6

monaſterium impubes ingreſſus poſt annum a parentibus reuocari poteſt.item pubes per triennium ingreſſus poſt annum a parentibus reuocari non poteſt.in iii.uol.de regula.c.ſi quis.nu.1. 148

monaſteriis,in quibus eſt conſuetudo, quod in certo tempore fiat uocalis profeſsio,uel alię ſolennitates interueniant,per ſolam receptionē uel portationem habitus non intelligitur quis profeſſus.ibid.numero 2.

monaſterio ſi pater filium minorem offerat , ipſe maior factus exire poteſt.in iii.uol.de regula.c.cum ſcimus. nu.1. 155

monaſterio qui conuertitur nouitii ſumendo habitum,infra probationis tempus ad ſeculum redire poteſt,niſi appareat eum uitam mu-

tare

tare voluiſſe.in 3.vol.de regula.c.conſului.nu.1. 156
Monaſterium ingreſſus,ſi in ipſo ingreſſu legauerat, vel dimiſerat,an ſi ad ſeculum reuertatur,omnia recuperet.in 3.vol.de regula.c. ſtatuimus.nu.1. 158
monaſterium ingredienti ſi recipiens dixerit,quod profiteri debet regulam.S.Auguſtini,& q̄ poterit carnibus veſci,ſi poſt ingreſſum percipit ipſe ingreſſus,q̄ ex ſpeciali conſuetudine fratres ab eſu carnium abſtinent,nunquid ille a carnib.abſtinere teneatur. in 3.vol.de conuerſio.coniug.c.dudum.nu.13.ver.quærit Inn. 166
monaſteria ſunt exempta a lege diœceſana, ſed non a lege iuriſdictionis.in 3.vol.de ſta.mona.c.Theodoſius.nu.1. 175
monaſterium ſubiectum eſt epiſcopo,in cuius diœceſi ſitū eſt, niſi exēptum probetur.in 3.vol.de religio.dom.c.cum dilectus.nu.1. 185
monaſterium aliquod ſi quis intrare promittat , licet tale votū ſimplex ſit,& de futuro,monaſterium tamen contra talem agere poteſt,vt ipſum votum adimpleat in 3.vol.de cenſi.cap. ex parte.nu.3.verſi.q̄ ſi quis. 208
monaſterio alicui ſi aliqua eccleſia pleno iure concedatur,quid iuris.in v.vol.de priuileg.c.paſtoralis.nu.5. 107
monaſterium,ad quod aliquis tranſiuit,ſi ipſum exponat, nec velit eum defendere,quid iuris.in 3.vol.de regula.c.licet.nu.11.ver. ſed quid ſi monaſterium. 156
¶Moneta quemadmodum per campſores fraudetur.in 2.vol. de iu.iur. c.quanto.nu.1. 189
moneta tribus modis reprobari ſolet.ibid.nu.5. 190
¶Moniales excommunicatas pro manuum iniectione epiſcopus abſoluet.in v.vol.de ſen.exc.c.de monialib.nu.1. 140
¶Moribus ipſorum cum quibus viuit quis ſe conformare debet.in 1.vo. de offi.ordi.c.quoniam.nu 6. 255
moris imperii non eſt in alterius iniuriam beneficia tribuere . in 2.vol. de reſtit.ſpolia.c.audita.nu.8.ver.in glo.iii. 73
¶Mortis effectus qualis exiſtat.in 1.vol. de arbi.ca.compromiſſum.numero 7. 315
mors duplex,ſpiritualis.ſ.& temporalis.in 4.vol. qui fil.ſint legi.ca.per venerabilem.nu 22. 59
¶Mortali etiam qui deprehenſus fuerit presbyter propter ſcandalum, quod eſt in populo,de talium oblatione ſtatutū eſt, vt non celebrēt. in 1.vol.de tem.ordi.c.ex tenore nu.10.ver.vnde ſi quis. 156
mortali peccato vbi agatur, vel animę periculo,vel eccleſiaſtico negocio,rei vel perſonæ ratione,ſemper ad legem canonum,& eccleſiaſticum iudicem recurrendum eſt.in primo vol.de æta.& qual.c.cum ſit ars.nu.4. 169
¶Mortalitatis infirmi euentus non impedit promoueri eum medicum peritum,ſollicitum,& traditionis artes obſeruantem.in 1.vol.de ęta. & quali.c.ad aures.nu.1. 165
¶Mortali in peccato exiſtens nullus celebrare debet, aliter iudicium ſibi manducat & bibit,ſed ſi ſit ſine peccato ſecurè celebrat . in 1.vol. de tem.or.c.ex tenore.nu.9.ver.planum eſt. 115
¶Mortaliter non peccat ille,qui ſtatim facta confeſſione celebrat,licet bonum ſit conſilium,q̄ prius pro parte ſatiſfaciat.ibid.nu.8.
¶Mulier prægnans cum partui propinqua eſt,an per ordinarium abſolui poſſit,ſi ſit excommunicata ea ſpecie , cuius abſolutio ad papam ſpectat.in 1.vol.de of.ordi.c.paſtoralis.nu.27. 252
mulier quando eſt de foro eccleſiæ,iudex eccleſiaſticus pœnam legalē intruſionis poteſt imponere mulieri,vel viro ,vel aliam, quæ ſibi placuerit.in primo volumi.de procur.c. tuæ.nu.13.verſi.quod quando mulier. 294
mulieris propriè virtus eſt pudicitia.in proœ nu.7.ver.mulieris. 6
mulierem,an prægnās ſit,tres obſtetrices probatæ artis & fidei ad hoc aſſumptæ inſpicere debent.in ii.vol.de proba. c. cauſam.nu.4.uer.in glo.ii. 126
mulier grauida ſi repudiet filium,quē poſtea peperit, & apud acta ſpurium nominet,licet talis præſumatur,tamen probatio in contrarium recipitur.in 2.vol.de præſum.c.illud.nu.13 180
mulieres inhoneſtę mulierculæ diminutiuè appellari debent, quia peccatum de anima,de vita,de fama peccatoris,& ſibi adhærentibus diminuit.in tertio volumine de cohabi.cleri.& mulie. capi.a nobis.numero 1. 11
mulier agit pro dote contra quemlibet mariti bona detinentem . in 3. vol.de pigno.c.ex literis.nu.1. 90
mulier poſt partum ſtatim eccleſiam ingredi poteſt. in 3.vol. de puriſi. poſt par.c.volens.nu.1. 233
mulieris vas ſemper eſt paratum,quoniam ſecundum Hoſtienſem tam magnum roſtrum habet pecula ſicut pica.in 4.vol. de eo qui cogno. conſangui.vxo.ſu.c.Iordanæ.nu.5.ver.vnde dixit. 42
mulier ſi per eccleſiæ iudicium ſeperata a primo illo viuente contrahit cum ſecūdo,proles legitima erit,quam ex illo ſuſcipiet.in 4.vol. qui fil.ſint legi.c.perlatum.nu.1. 56
mulier ſpōte filium occidens in monaſterio perpetuò pœnitere debet, tamen ſi viuens ſit,ſibi contrahendi licentia conceditur . in v.vol.de his qui fil.occide.c.veniens.nu.1. 55
mulier occidens filium propter hoc a viro ſeparari non debet.in v.vo. de his qui fil.occide.c.intelleximus.nu.1. 56
mulier mariti reſtitutionem petens per manifeſti adulterii exceptionē repellitur,niſi virum etiam adulteratum eſſe perhibeatur. in v.vo.de adul.c.intelleximus.nu.1. 75
mulier an fructus in ſortem computabit , ſi ſoluto matrimonio mariti hæredes prædium pro dote mulieri obligens.in v.vol.de vſur.c.ſalubriter.nu.1. 76
¶Muliercula ſi diceret,ſe habuiſſe cyphos argēteos,vilis mercator precioſas margaritas,grammaticus libros iuris, & ſacræ paginæ,ei non credetur.in primo volumi.de his quæ vi me.ve.cauſ.ſi.cap.ſuper eo. nu.22. 295
¶Mutationes omnes periculoſæ ſunt.in 1.volu.de conſuetu.c. cum conſuetudinis.nu.7. 58
¶Mutilatus manu ſi in abbatem promotus fuerit, ab abbatia deponitur. in 1.vol.de corpo.vitia.c.expoſuiſti.nu.1 184
¶Mutuans ea mente,vt plus ſorte percipiat,non dans parabolam iuramenti,niſi aliquid inde recipiat,vendens rem plus debito, quoniam precii ſolutionem differt , ex his in iudicio animarum tenetur. in v. uol.de vſur.c.conſuluit.nu.1 75
mutuans principaliter ex ſpe vſuræ licet vſurarius ſit , an tamen teneatur reſtituere plus receptum,niſi aliquid fecerit, propter quod debitor neceſſario dare cogatur,puta negando terminū, recipiendo cautionem maioris ſummæ.ibid.nu.4.
¶Mutuum dare &c.an in ſe præceptum contineat. ibid.num.3.ver.dare mutuum.
¶Mutus a mugitu dicitur,quoniam vox eius non eſt ſermo , ſed mugitus.in 4 vol.de ſponſa.c.cum apud.nu.4 9
mutus & ſurdus an conferre,vel recipere baptiſmum poſſint.in 4.vol. de ſponſa.c.cum apud.ibid.nu.16. 10
mutus vel ſurdus an pœnitentiam dare, vel accipere poſſint.in 4.volu. de ſponſa.c.cum apud.ibid.nu.19.
mutis & ſurdis nunquid extrema vnctio dari poſſit.in 4.vol. de ſponſa. c.cum apud.ibid.nu.20.
mutus vel ſurdus an ordinis ſacramentum conferre poſſint.in 4.de ſpōſa.c.cum apud.ibid.nu.21.
mutus an teſtificari poſſit.ibid.nu.22.
mutus & ſurdus an teſtari poſſint.ibid.nu.23.
mutus vel ſurdus an procuratores conſtituere ,uel conſtitui poſſint.ibi. nume.24.
mutus & ſurdus qui natus eſt,nihil prohibet pro hærede gerere, & ſibi hęreditatem aquirere,ſi tamen intelligat, quod agit.ibid.nu.23.uerſ. eum qui mutus.

N

Natiuitatis quęſtio oppoſita petenti hęreditatem coram iudice ſeculari eſt ad eccleſiaſticum iudicem remittenda. in 4.uol.qui fil.ſint legi.c.lator.nu.1. 53
¶Natura naturans quę ſit,an.ſ.ſit ipſe Deus.in 1.uo.de electio.c.bonę memorię.nu.39. 91
¶Natura eſt,quam naturalis ratio comprehendit.Item dicitur naturalis ordinatio,ſecundum quam omnia in mundum producuntur,& quō natura multipliciter capiatur.ibid.nume.40.& ſeq.
natura non docet,nec docere poteſt quomodo,vel quemadmodum negatiua indeterminata & ſimplex probari poſſit.ibid.nu.43.ver.unde natura.
natura emptionis eſt , quod ſolum perſonę contrahentes obligentur , quę ſe poſſunt inuito rei domino obligare , natura autem pignoris etiam,quod ipſa res obligetur,quod fieri non poteſt ſine domini rei uoluntate.in primo volu.de tranſactio.c.ex literis.nu.11.ver.quia natura emptionis. 176
natura correlatiuorum eſt,q̄ unum non ſit reliquum.in 3.uolu.de iure patro.c.per noſtras.nu 1. 199
¶Naturalis ex ſoluto & ſoluta genitus legitimatur per ſubſequens parentum coniugium.in quarto volumi.qui fil.ſint legi.c.cōqueſtus.numero 1. 52
naturales omnes legitimantur propter ſequens parentum coniugium, ſpurii autem non in 4.vol.qui fil.ſint legi.c.tanta.num.1. 54
naturalis an ius primogenituręhabeat in his locis , vbi conſuetudo eſt, quod primogenitus ſuccedat , ſi poſtea pater ex uxore filium procreet,& mortua uxore contrahat cum matre naturalis filii.ibid.n.2. ver.ubi etiam.
¶Natus ex libera,vel liberta liber eſt.in 4.uol.de na.ex libe.uen.c.indecens.nu.1. 36
natus ex patre ſeruo & libera matre liber eſt , & licitè promouetur.in primo uol.de ſer.non ordi.c.dilectus.nu.1. 181
¶Neceſſitate quacunque ſiue iuris,ſeu facti fuerit,ad papam recurrendum eſt.in 2.uolu.de fo.compe.c.licet.nume.9.uer.diſtincta ſint officia. 20
¶Negatiua indirectè an probetur , ſi dicor occidiſſe , uel promiſiſſe tali de Bononia , probando , quod ea die eram Romę , nam ſatis eſt probatum , me illa die Bononię non promiſiſſe , excipitur ta-

men magiſter Petrus Bailardi,qui (ſicuti fertur) in vigilia natiuitatis Domini primam lectionem dixit in vrbe, & tertiam dixit Pariſius, & excipitur beatus Angius Vapicenſis epiſcopus, qui cum papa quidam cum muliere peccaſſet in vigilia cœnæ Domini, vt ei nūciaret, ne criſma conficeret,fecit ſe de Vapiano vſque Romam per diabolum ea nocte portari.in 1.volu.de elect.c.bonæ memoriæ.nu.43.ver. indi rectè. 91

Negatiua determinata probatur ſic,nos fuimus cum tali per totam diē, nec interfecit aliquem,nec a nobis receſsit.in 1.vol. de elec.c. bonæ memoriæ.ibid.nu.44.ver.Viocen.

negatiua facti directè probatur,quando per determinationem entitatum infinitas reducitur ad quandam certitudinem, quę per aliquem ſenſum corporeum ſciri,& affirmari poteſt.ibid.nu.44. verſ.ſic.dico igitur.

negatiuæ coarctatio cum det indirectum modum probandi , non dat directum,intelligitur tamen in eadem coarctationis ſpecie , ſed variata ſpecie,variari effectum,nouum non eſt.ibid.nu.45.ver. nec valet quod dicunt quidam. 92

negatiua credulitatis,vel purgationis plus creditur duobus teſtibus affirmantibus,quam x.negantibus.ibid.numero 47. verſicu. de audiru etiam.

negatiua per negatiuum articulū probatur , & ſic quotidie practicatur, ibid.nu.48.ver.hinc aduocati.

negatiua iuris quæ ſit.ibid.nu.49.

negatiua qualitatis quæ ſit,& quę dicatur multiplex qualitas.ibidem numero 50.

negatiua iuris non ſolum per teſtes & inſtrumenta probabitur , ſed etiā per iura communia.in 1.vol.de in integ.reſtitu.c.ex literis. num.23. ver.dicit etiam Hoſt. 301

negatiua probatur per delatum iuramentum,vt ſi dixeris,iuro in poteſtate tua non eſſe,vel aliquam non eſſe prægnantem.in 2.vol.de cau. poſ.c.cum eccleſia num.27. 66

negatiua quandoque per acta cauſæ probatur.in 2.vol. de proba.c.quoniam contra.num.32.ver.& ſi dicas 124

¶Negligentia in proprio facto culpanda eſt,in alieno autem vituperāda.in 2.vol.de proba.c.quoniam contra.nu.24. 123

negligentia annali qui excipit,per doli replicationem repellitur,ſi ſciēter primum reſcriptum tacuerit.in 2.vol.de reſcrip.c. plerunq;. numero 6. 36

negligentia quanti temporis in primo anno interueniens ex parte appellantis repellat ipſum ab anno ſecūdo,idest dato φ appellans vna die,vel ſeptimana negligens fuerit,ſed toto anni tempore fuit,vel ſollicitus,vel iuſtè excommunicatus,an ſibi biennium detur,& conuertendo eodem modo quæritur,quanti temporis impotentia excuſet, an.ſ.excuſet impotentia vnius diei,vel ſeptimanæ,ipſo appellante toto anni tempore negligente,vel ſollicito, vel partim ſollicito ,partim negligente . in ſecundo volumine.de appel.capi. ex ratione.numero 20. 251

¶Negocium in iudiciis,negociatio in commerciis dicitur.in 2.volu.de iudi.c.decernimus.nu.3 3

negocium ſeculare quod dicitur.in 3.volu.ne cleri. vel mo.in rubri numero 2. 240

negociari nō licet in his,quę nec per ſe,nec cum admixto vſui eſſe poſſunt.ibid.nu.3.ver.ex re.

¶Nobilitas hominis quæ ſit,& quæ dicatur.in 3.vol. de præben.c.venerabilis.nu.3. 41

¶Noe archa figurauit incluſionem humanitatis cum diuinitate Chriſti.in 1.vol.de ſum.Tri.c.firmiter.nu.105. 9

¶Nepotibus in tranſuerſalibus non prohibetur ſucceſsio etiam immediata,dummodo non iure ſucceſſorio vendicetur.in 1.volu.de arbi. c.non ſine.nu.2. 308

¶Nominis expreſsio non impedit,quo minus reſcriptum vniuerſalem ſucceſſorem reſpiciat.in 2.vol.de ſu. competen. capitulo dilecti.numero 2. 27

¶Nomine librorum continentur omnia volumina,ſiue in chartis , ſiue in membranis,vel in qualibet alia materia.in 2.vol. de proba.c.cum cauſam.nu.3. 125

¶Nomina omnia in oſus deſinentia plenitudinem ſignificant.in 2.vol. de iur.iuran.c.quanto.nu.8. 150

nomine cenſuræ quæ contineantur.in 2.vol.de appel.c.reprehenſibilis. nu.2.ver.excommunicationis. 258

¶Notionalia diuinarum perſonarū ſunt quinque.ſ.paternitas , filiatio, proceſsio,innaſcibilitas,communis ſpiratio,quorum tria inſunt perſonę patris.ſ.innaſcibilitas,paternitas,communis ſpiratio,duę vero filio.ſ.filiatio,communis ſpiratio,vna ſpiritui ſancto. ſ. proceſsio.in 1. vol.de ſum.Tri.c.damnamus.nu.42 11

¶Notarius an ſemper in inſtrumento ſcribat,ſe fuiſſe rogatum.in 2.volu.de fi.inſtr.c.ſi ſcripturam.nu.11. 163

notarius ordinarii auctoritate tabellionis mortui notas in publicam formam redigere poteſt.in 2.uol.de ſide inſtrumentorum.c. cum P.,numero 7. 174

notarios quis habeat auctoritatem faciendi.ibi.nume.2.ver.ſcias.& ſpe cia. ab

10.col.

notarius conſtitutus ab inferiore extra illius territorium an inſtrumenta conficere poſsit.ibid.nu.5. 175

¶Notorium iuris quam vim habeat.in 2.vol. vt lit.non conteſt.c.accedens.nu.13 ver.proponenda. 47

notorio facti & iuris non egemus examinatione,vel teſtibus . in 2.volu. de app.c.ſollicitudinem.nu.6.ver.ſed Hoſt. 273

notorium iuris eſt ſpontanea confeſsio,clara probatio,iuſta, & irretractabilis diffinitio.in 3.vol.de ui.& ho.cleri.cap.veſtra.nu.1.ver.notorium iuris. 8

notorium facti eſt publica , ſeu fama , vox communis ex euidentia rei proueniens,quæ nulla tergiuerſatione celari poteſt.ibid.nu.1.ver.notorium facti. 8

notorium præſumptionis eſt iuris euidentia vehemēter præſumpta.ibi. nu.1.ver.notorium præſumptionis. 8

notoriis quomodo procedatur.ibid.nu.1.ver.ſed & quærimus. 8

notorio ſi quiſpiam cōdemnetur, auditis tamen excuſationib.probationes ſuper ipſis oblatæ non recipiantur, quid iuris.ibid.nu.1.verſ.ſed quid ſi. 8

notorium quid propriè dicatur,& an aliquam dubitationem recipiat. in v.vol.de purga.cano.c.cum dilectus.nu.11.ver.eſt enim. 116

notorio iuris,vel facti iudiciarius ordo non ſeruatur . in v.uol.de ver.ſi. c.ex parte.nu.5.ver.in notorio autem. 155

¶Notorius licet quoad ſatisfactionem,vel reſtitutionem faciendam abſens & requiſitus condemnari poſsit,nunquam tamen excommunicabitur,niſi monitione præmiſſa.in 2.volu. de app.c. cum ſit Romana.nu.12. 248

¶Nouatio eſt,quando ex prima cauſa ſic alia conſtituitur, φ prima perimitur,& quotuplex ſit nouatio , & quo pacto prima ſoluatur.in v. vol.de priuileg.c.quia intentionis.nu.1. 110

¶Nouale illud dicitur in priuilegiis de decimis noualium non ſoluendis,de cuius cultura non eſt memoria, & quod prius nullum,vel modicum fructum afferebat.in v.uolu.de uerbo.ſignifi.c.quid per nouale.nu.1. 153

nouale ſi quondam fuit,& locus religioſus in integrum per centum annos & amplius decimas perceperit,nunquid neceſſe habet probare, φ nouale fuerit.ibid.nu.2.

nouella gloſarum compilatio genitricis & genitæ nomen gerit.in prologo primi voluminis.nu.1. 2

¶Nouitia,quæ ſe ſcienter profeſſarum actibus ingerit, per hoc cenſetur eſſe profeſſa.in 3.vol.de regula.c.vidua.nu.1. 149

nouitius,qui omnino ſeculo renunciauit, ſi ſcienter in epiſcopum eligatur,quid iuris.in 3.vol.de uo.c.per tuas.nu.8. 174

¶Nubentium pro benedictionibus,vel mortuorum exequiis nihil exigitur.in v.uol.de ſimo.c.ſuam nobis.no.1. 28

¶Nuncius φ aliquis non ſit,ſi quiſpiam tacitus probare uelit , quid iuris.in 1.vol.de oſ.deleg.c.prudentiam.nu.7 210

nuncii poſt miſsionem,vel poſt grauamen illatum,vel poſtquam iudex ſciuit,ad ſe de facto appellatum,nunquid reuocabitur,quid quid factum fuerit.in 2.uol.de appellationi.ca. ut debitus.nu.9.uer.ſi.ſed nunquid. 272

¶Nuper,aduerbium temporis quomodo componatur.in 2.uol.de confirma.uti.c.cum dilecta.nu.7. 295

¶Nuptiarum aliæ dici poſſunt merè & purè corporales, aliæ ſpirituales merè & pure,aliæ mixtę corporales merè & purè.in 1.uol.de biga.c.debitum.nu.15. 186

nuptiæ communes ſunt omnibus,qui non prohibentur, quæ ſunt tantæ uirtutis , φ aquam , idest corporalem delectationem mutant in uinum , idest opus bonum , & quandoque meritorium . ibidem numero 15.

O

OBedientia manualis dicitur, quę pręſtito iuramento promittitur.in 2.uolumi.de ſen.& re iudica.c.cum inter.numero 8. 231

Obediendum an ſit epiſcopo , uel archiepiſcopo magis , aut regi . in ſecundo uol.de app.c. cum parati.nu.7.uer. Innoc.autem. 256

Obedire an debeat ſubditus archiepiſcopi magis archiepiſcopo quam patriarchę.ibid.nu.7.uer.idem dicit.

obedire an quiſpiam teneatur contra conſcientiam, quam aliquis deponere non poteſt.in primo uolumi.de offi. delega.capi.paſtoralis.numero 74. 223

obedire an debeat abbas , ſi ipſe abbas in perſona propria defendebat contra unum epiſcopum , & contra alium in alio iudicio defendebat per ſindicum,& eiſdem die & hora uterque epiſcopus uicit.in 2. uol.de ſen.& re iudi.c.cum ſuper.nu.26. 236

obedire iurans prelato & eccleſię, non clero diœceſano , ſed capitulo cathedrali tenetur.in quinto uolu. de uerbo.ſigni.c. cum clerici.numero 1. 153

¶Obiectorum probationes , quę contra electos fiunt , debent interpretari

pretari in meliorem partem pro electo, ſi fieri poteſt. in 1. vol. de ele. c. duduum eccleſia. nu. 4. 217

¶Obiicitur ſi contra ſententiam, ꝙ talis non fuerit procurator, vel iudex, vel aliquid aliud, ꝙ de iudiciorum ſubſtantia ſit, neceſſe eſt de his ódem fieri per teſtes, vel per inſtrumenta originalia, vel per publicata, nec exemplata ſufficiunt. in 1. vo. de offi. delega. c. cum ſuper. nu. 18. 227

¶Oblationum nomine continetur quicquid offertur eccleſiæ quocunque modo in miſſa, vel extra, in eccleſia, vel extra. in v. vol. de ver. ſi. c. cum inter. nu. 1 158

¶Obligatio perſonalis etiam de fundi fructibus in ipſius emptorē non tranſit. in 2. volumine. vt lit. non conteſta. ca. quoniam. nu. 47. verſicu. Lucius. 44

obligatione in generali pignoris non veniunt res, quas quis veriſimiliter non obligaret. nu. 10. ver. alumni. 189

obligationem non inducit diuturna ſolutio annuæ præſtationis. in 3. vol. de cenſi. c. peruenit. nu. 5. ver. ſcire debes. 203

¶Obligatus etiam iuramento ad aliquod ſeruitium, vt ad librum ſcribē dum, an religionem ingredi poſsit. in 1. vo. de ob. ad ratio. c. magnus. nu. 25. 181

obligatus ad aliquod, ſi integrum pretium percepiſſet, & monaſterium ingreſſus fuiſſet, quid iuris. ibid. nu. 15. ver. quid enim.

obligati ſi ſint mihi plures ex eodem facto, & peto quod mihi abeſt, & eis adeſt, vno ſoluente, cæteri liberantur. in 2. vol. de his quæ vi, me. cauſ. fi. c. abbas. nu 6 291

obligatus eſt ſi quis ciuiliter tantum, ſed nō naturaliter, vt in eo qui ſcripſit, ſe debere centum ſpe futuræ numerationis, cum in veritate nihil acceperit, nunquid biennio lapſo tale debitum ſoluere teneatur. in tertio volu. de immuni. eccle. c. quia pleriq; num. 4. verſicu. quid ſi quis. 239

obligaui ſi tibi rem alienam, & eam mihi precario cōceſsiſti, & poſtea rei dominus te hæredem inſtituit, ceſſat pignus, ſed precarium durat. in 2. vol. de cauſ. poſſ. c. cum dilectus. nu. 7. ver. in gl. 2. 70

¶Obmiſsio ſicut & commiſsio mortale peccatum inducit. in v. vol. de no. ope. nunc. c. cum ex iniuncto. nu. 10. 99

omiſsio ſcandali vitandi mortale peccatum eſt, ſicut omiſsio de Deo adorando, de patre honorando, & de ſabbato ſanctificando. ibidem nu. 18.

¶Obtulerit ſe cum facultas, ſi qui recepti ſint auctoritate papæ ad præbendas, quid iuris. in 1. volu. de maiori. & obe. c. ſtatuimus. nu. 10. ver. ſed quid. 270

¶Obſtagia ſi quis ſub iuratoria, vel fideiuſſoria captione teneat, quid iuris. in 1. vol. de procur. c. accedens. nu. 6. ver. quid de illo. 286

¶Occiſa fuit per coruum columba, per quam olim archiepiſcopi Rauennates aſſumebantur. in 2. vol. de elect. c. quia propter. nu. 40. ver. ꝙ illa columba. 216

¶Oculi quid ſint. in proce. primi vol. nu. 5 6

oculo maculam habens, quæ non inducit magnam deformitatem etiā ad epiſcopatum promoueri poteſt. in 1. vol. de corpo. vitia. ca. cum de tua. nu. 1. 182

¶Occultum eſt, quod nulla ratione probari poteſt penè occultum autem, quod per paucos probari poteſt. in 3. volu. de cohabitatio. cleri. c. veſtra. nu. 1. ver. occultum. 8

occultus criminoſus præter homicidam poſt pœnitentiam in ſuſceptis ordinib. miniſtrat, & ad ſuperiores aſcendit, ante pœnitentiam moritur, vt etiam in ſuſceptis non miniſtret. in 2. vol. de tempo. ord. c. quæſitum eſt. nu. 1 161

¶Offa proprie dicitur eſſe in vino, vippa autem in aliis liquoribus. in 3. vol. de deci. c. commiſſum. nu. 5. ver. de offa. 236

¶Offenſæ in Thuſcia iudicantur ſuper eos, qui ſunt de tali ſtirpe etiam ſupra ſeptimum gradum, quæ tamen infra quartum gradum vindicarentur extra ſtirpem. in 2. volu. de appel. c. poſtremo. nu. 8. ver. capetunur. 261

¶Officiales ſine conſenſu capituli ſui epiſcopus conſtituere poteſt, & etiam remouere. de offi. vica. c. ius nobis. nu. 6 198

officialis ſi capiat clericum, & liget auctoritate propria, cum periculū inſtet, nec aliter poſsit ab alterius iniuria compeſci, an excommunicatus ſit. in v. vol. de ſen. excom. c. ſi vero. nume. 2. ver. quid ſi officialis. 130

officium ad vnum ſi aliquem admitto, nunquid ab alio officio ipſum repellere poſsim, ſi ad ipſum mihi forſitan præuenitur. in 2. volu. de excep. c. cum venerabilis. nu. 10. ver. eſt tamen. 208

¶Occurrant ſi duo, quorum vnus dicat, ſe in quaſi poſſeſsione canonicatus & præbendæ, alius vero aſſerit, ꝙ & ſi non poſsideat, ius tamen habet in eiſdem canonicatu, & præbenda, & vterque petat ſe ad eligendum admitti, quid iuris. in 1. volumine. de electio. c. Cumana. numero 3. 223

¶Oleo ſacro ſi non ſacrum miſceatur, quid iuris. in 3. volu. de conſecr. eccle. c. de iis dubiis. nu. 1. ver. ſed nunquid. 216

¶Operam perſonalem multa ſunt, quę requirunt. in 1. vol. de ſum. Tri. c. firmiter. nu. 28 8

operas dominus in ſeruo, quem manumittit, retinere poteſt. in 1. vol. de ſer. non ordi. c. nullus. nu. 1. 180

¶Opinio communis ſequenda eſt, vbi non notoriè malè dicat, vel rationabiliter continuatur, quod bonus iudex ingenii acutiſsimi æſtimabit. in 1. vol. de conſti. c. canonum. num. 26 12

opinio communis eſt, & merito approbata, ꝙ corpus dominæ noſtræ aſſumptum ſit. in primo volumine. de conſti. capit. ne innitaris. numero 5. 13

opinio, quæ habet, ꝙ in ſacramento altaris aqua in flegma conuertatur, falſa eſt. in tertio volumi. de celebratione miſſarum. capi. in quadam. nu. 1. 222

opinio, quæ habet, ꝙ ſubſtātia animæ intellectiuę per ſe & eſſentialiter non ſit humani corporis forma, hęretica eſt. ibidem nume. 2. verſicu. anima. 222

opiniones diuerſæ, vel diuerſa via vbi fuerint, humanior pręferenda eſt. in 3. vol. de cogna. ſpiri. c. ſi vir. nu. 3. 37

¶Opus nouum denuncians in optione eſt, an infra tres menſes de pręiudicio ſuo doceat, an recepta cautione de opere demoliendo ſtatim ędificari permittat. in quinto volumi. de no. ope. nun. c. ſignificantib. nu. 1. 99

¶Orari debet pro eo, qui credens ſe baptizatum in Chriſti fide ſine baptiſmo deceſsit. in tertio volu. de presby. non baptiza. c. apoſtolicam. nu. 1. 229

¶Orationes & officia diuina quomodo ſcholares, laici, moniales, monachi, & alię religioſę perſonę dicere debeant. in tertio volumine. de celebratione miſſarum. capitulo presbyter. nume. 4. cum aliis pluribus. 217

orationes dicendę in eleuatione corporis Chriſti. in tertio vol. de celebra. miſſa. c. ſané. nu. 6 218

¶Oratorium propter priuatum procuratio non debetur. in 3. vol. de cēſi. c. auctoritate. nu. 1. 214

oratorium ab eccleſia in quo differat. ibid. nu. 4.

¶Ordinandi poteſtate epiſcopus ſuſpenditur, conferens eidem vna die plures ordines ſacros, etiam ſi de metropolitani mādato hoc fecerit. in 1. vol. de tempo. ordi. c. dilectus. nu. 2. 159

ordinans puerum. xiii. annorum in diaconum ab ordinum collatione ſuſpenditur, & ordinatus ab ipſius executione vſque ad ętatem legitimam. in primo volumine. de tempo. ordi. ca. vel non eſt compos. numero 2. 159

ordinare nunquid abbas initiatus in alio monaſterio poſsit. in 1. vol. de ęta & qua. c. cum contingat. nu. 7. 167

ordinari non debet religioſus contra pręlati ſui prohibitionem. in 1. vo. de tem. or. c. ad aures. nu. 1. 156

ordinari ſeruus non poteſt ante plenam manumiſsionem. de ſer. non ordi. c. inſtruendi. nu. 1. 178

ordinari non debent ſpurii, vel ſerui. in 1. vol. de ſeruis non ordi. c. conſuluit. nu. 1. 180

ordinari poteſt ſeruus ab eccleſia manumiſſus, & quidquid acquirit poſt ſuum obitum, erit eccleſię manumittentis, quam ſi accuſet, vel contra eum teſtificetur, libertate priuatur, & ordine. in 1. vol. de ſer. non ordi. c. de famulis. nu. 1. 179

ordinari poteſt obligatus ratiociniis onere depoſito, & reddita ratione. de obliga. ad ratio. c. magnus. num. 1. 181

ordinator ſi epiſcopatum reſignauit, vel depoſitus ſit, & habet vnde vitę neceſſaria clericis a ſe ſine titulo ordinatis dare poſsit, ipſe compellitur, & non ſucceſſor. in tertio volu. de pręb. ca. cum ſecundum. numero 1. 85

¶Ordinatus a papa ſine papę licentia ad ſuperiores nō promouetur. in 1. vol. de tem. ordi. c. cum in diſtribuendis. num. 1. 158

ordinatus ad ſacros extra tempora ſtatuta ordinem recipit, & poſt pœnitentiam cum illo epiſcopus diſpenſat. in 1. vol. de temp. ordinan. c. conſultationi. nu. 1. 160

ordinatus ad ſacros ordines ſine titulo ab ordinatore iuſtè beneficium petit, niſi poſt ordinationem ſe indignum reddiderit. in 1. vol. de ęta. & qual. c. accepimus. nu. 1. 168

ordinatus ad minores ſine titulo nunquid eodem priuilegio gaudeat, remiſsiuè. in primo volumine. de ęta. & qualita. capitu. accepimus. numero 2. 168

ordinato in ſubdiaconum ſine manuum & impoſitione confirmato non criſmatis, ſed olei vnctione, iterato non fiet, ſed pręteremiſſum ſuppleatur. de ſacram. iteran. c. paſtoralis. nu. 1. 172

ordinatus ſine domini licentia deponitur & dominio reſtituitur. in 1. vol. de ſer. non ordi. c. de ſeruorum. num. 1. 178

ordinatur, ſeu promouetur licitè in cunabulis ſectus. de corpo. uitia. c. ex parte. nu. 1. 183

ordinatus ſi quis fuit iam quinquaginta annis elapſis, nec extant teſtes, vel inſtrumenta ordinationis ſuę, conſtat cum per illos, inter quos conuerſatus eſt, ꝙ ſemper ſe in presbyter geſsit, & ſic celebrauit, & conuerſatus eſt, quid iuris. in 3. vol. de cleri. peregri. c. inter quatuor. nu. 3. uer. quid enim. 188

ordinatus ſine examinatione an hoc ipſo deponendus ſit, dato ꝙ alter idoneus exiſtat. in 1. uolu. de offi. archidia. capitu. ad hęc. numero 13. 191

Ordinatus ſi accuſetur pro eo, quod extra ſtatuta tempora fuit ordinatus, & ex hoc condemnetur, vel pro eo quod minus canonice fuit electus, & translatus, quæ publica & notoria ſunt, an ſententia ordinatio ni præiudicabit. in 1. vol. de ſen. & re iudi. c. quamuis. nume. 5. verſi. item ſi. 246

ordinatus ad ſacros ordines & non habens de ſuo vnde viuat, in eccleſiis epiſcopus prouideat, donec titulum habeat. in 3. vol. de præb. ca. epiſcopus. nu. 1 21

ordinato per epiſcopum ad ſacros ſine titulo, & nemine præſentante, ſucceſſor in neceſſariis prouidere compellitur. in 3. vol. de præb. ca. cum ſecundum. nu. 1 25

ordinatus in ſubdiaconum, qui prius præſentatori promiſit, quod ab eo nil peteret, in iuſtè pro miniſtrare, vel ad ſuperiores aſcendere ſine diſpenſatione non poteſt, etiam ſi peccare non credit. in v. vol. de ſimo. c. per tuas. nu. 1 31

ordinatus an eſſe præſumatur ille, qui longo tempore habitus eſt pro rite ordinato, nunc autem obiicitur, quod a non ſuo epiſcopo ordinatus fuerit, vel extra tempora, vel alias minus canonice. in quinto volumine. de eo, qui fur. ordi. recep. capitulo veniens. nu. 1 90

¶Ordinatio aliquibus in caſibus quomodo fiat, an. ſ. per viam electionis, vel confirmationis, vel per viam prouiſionis, quæ diuerſa ſunt. in 1. vol. de elec. c. ne pro defectu. nu. 35 114

ordinatione ſi presbyteri vel diaconi manus impoſitio prætermiſſa fuerit, ſtatutis temporibus ſupplebitur. in 1. vol. de ſacram. non iteran. presbyter. nu. 1 175

ordinationib. ſi pars orationis dicatur, an totum ſupplebitur. ibid. nu. 3. ver. quid ſi partem.

ordinationem ſuam probare debent per quinque epiſcoporum ſigilla vltramarini, & alij valde remoti. in 1. vol. de cleri. peregri. c. tua nos. nu. 1. 187

ordinatione peregrini ſi non conſtet, ipſe in publico celebrare non permittitur, ſed bene permittitur in occulto. in 1. vol. de cleri. peregri. c. tuæ. nu. 1. 188

ordinatio vacantis eccleſiæ ſi ex cauſa differatur, œconomus in ea per epiſcopum eſt ponendus. in primo vol. de offi. ordi. c. cum vos. numero 5. 246

ordinato per papam debetur reuerentia, ſubeſt tamen epiſcopo, vbi eſt, an perdat priuilegium per diaconatum, & presbyteratū ab alio quā a papa, de licentia tamen papæ ſuſceptum. in 1. vo. de maio. & obe. c. per tuas. nu. 6 265

ordinatio maioris partis capituli per contradictionem & appellationē minoris nil rationabile opponentes impediri non debet. in 3. vol. de his quæ fi. a maio. par. cap. capitulo cum in cunctis. nu. 1 66

ordinatio, confirmatio, & inſtitutio an probentur, ſi iudex dixerit, nouerit, quod talem ordinauimus, vel confirmauimus, vel inſtituimus, loquens non de præſenti, ſed de præterito. in v. vol. de ver. ſigni. c. abbate. nume. 16. ver. ſed quid ſi iudex. 157

¶Ordo Ioannis Andreæ a compilatione decretalium qui ſit. in procemio primi voluminis. nu. 8. 3

ordo ſpectatur, vbi legis diſpoſitio, vel canonis, uel voluntas hominis eſt ambigua. in primo volumine. de reſcrip. capit. cum dilecta. numero 19. 35

¶Ordines ſacri diebus dominicis, vel ſabbato pentecoſtes ab alio quā a papa conferri non poſſunt. in 1. vol. de tem. ordi. c. ſubdiaconos. numero 2. 155

ordines ſacri quod extra ſtatuta tempora conferantur, non valet conſuetudo. de tem. ordi. c. tanè. nu. 1 155

ordines minores diebus feſtiuis conferri poſſunt, ſacri autem conferri debent in quatuor temporibus, vel in ſabbato ſancto, vel ſabbato de paſſione. in primo volumine. de tempo. ordi. ca. de eo autem. numero 1. 155

ordinibus ne promoueantur criminoſis occultis moneri poteſt, ſed prohiberi non debet. in primo volumine. de tempo. ordi. c. ex tenore. numero 1. 155

ordine occultum peccatorem prælatus repellere non poteſt, ſiue ordo ad titulum petatur, ſiue non. ibid. nu. 56 156

ordines duo ſacri non poſſunt conferri vno die, vel duobus continuato ieiunio. in primo volumine, de tempo. ordi. capitulo literas. numero 1. 158

ordines alii quare in ſabbato conferantur, epiſcopalis autem in dominica. ibid. nu. 19 159

ordinis ſacramentum, & baptiſmi, & quodlibet aliud a reſurrectione dominica efficaciam ſumpſit. nu. 11

ordinibus in ſuſceptis quæ crimina miniſtrare impediant, & quæ non. in primo volumine. de tempo. ordi. c. quæſitum. nume. 10, ver. prima nullum. 161

ordines ſuis beneficiis non annexos propter neceſſitatem & vtilitatem eccleſiæ ipſius clerici recipere compelluntur. in 1. vol. de æta. & qua. c. quæris. nu. 1. 165

ordines ad ſuſcipiendos nunquid epiſcopus aliquem cogere deberet. in 1. vol. de æta. & qual. c. quæris. ibid. nu. 5.

ordinem clericalem abbas, ſi ſit presbyter, & benedictus conferre poteſt, in primo volumine. de ætate & quali. c. cum contingat. numero 1. 167

ordines conferre quo tempore abbatibus liceat. ibid. nu. 8.

ordo an pſalmiſtatus eſſe dicatur, & an per presbyterum conferri poſſit. ibid. nu. 12.

ordini ſacerdotali minus idoneus promoueri, vel ad regimen animarum aſſumi non debet. in 1. vol. de æta. & qua. ca. cum ſit ars. numero 1, 169

ordini ſacerdotali promoti debent eſſe gnari legis diuinæ, & exercitati in eccleſiaſticis ſanctionib. ibid. nu. 1. 12

ordine in ſuo poteſt adminiſtrare presbyter ex diſpenſatione ſui epiſcopi, qui in duello digiti partem amiſit. in 1. vo. de corpo. vitia. c. de presbytero. nu. 1. 182

ordine illo non ſuſcipietur, nec ad ſuperiores peregrinans promouebitur, qui ſe ordinatum iurat, niſi aliter probetur. in 1. vol. de cleri. peregri. c. inter quatuor. nu. 1. 188

ordine qui maior eſt, licet poſterius in eccleſia inſtitutus, in loco & portione potior eſſe debet. in 1. volu. de maio. & obed. ca. ſtatuimus. numero 1, 269

ordinibus in maioribus quamuis aliquis conſtitutus ſit, ſi tamen receptus ſit in canonicum, quam cito receptus eſt, ius habet, per quod petere poteſt futuras præbendas, & portiones. ibidem numero 9.

ordine minor aliquibus in eccleſiis ſi quiſpiam papæ auctoritate receptus ſit, & poſtea eiuſdem auctoritate alius in ordine maior recipiatur, & vacat præbenda, quam vterque ſibi aſſignari petit, quid iuris. ibid. nu. 10.

ordines nunquid monachus debet recipere a ſimoniaco manifeſto in beneficio, vel occulto in ordine. in v. vol. de ſimo. cap. per tuas. a numero 5. 55

ordines non debet quis recipere ab eo, quem ſimoniacum credit, miniſtrare tamen poteſt in his, quos prius ab ipſo receperat. ibid. numero 1.

ordines an quis recipere debeat a notorio homicida, vel notorio hæretico, vel alio peccatore, qui tale peccatum commiſit, quod etiam poſt pœnitentiam ordinis executionem impedit. ibid. nu. 8. ver. quod enim. 55

ordines quod quilibet ab occulto ſimoniaco recipere poſſet, an papa canonem poſſit facere. ibid. nu. 9.

ordines nunquid a prælato meo recipere recuſabo, ſi homicida, vel excommunicatus ſit, & nullus ſciat, niſi ego. in v. vol. de ſciſma. c. quod. nu. 7. ver. quid ergo. 54

ordinem qui furtiuè receperit, ſi contra hoc facientes excommunicatio lata erat, ſine papæ diſpenſatione, & in ſuſcepto miniſtrare, vel ad ſuperiores aſcendere non poterit, ſed ſi excommunicatio lata nō erat, epiſcopus, & abbas diſpenſare poterunt. in v. vol. de eo qui fur. ordi. recep c. veniens. nu. 1 90

ordinem an excommunicatus retineat. in v. vol. de ſen. exc. c. contingit. nu. 8. ver. excommunicatus. 142

ordo dicendi duplex, naturalis. ſ. & artificialis. in v. vol. de ver. ſign. c. nihil. nu. 1. 150

ordinarius poteſt ad locum non inſignem trahere, & perſonaliter citare, quod non poteſt etiam delegatus papæ. in 1. vol. de reſcrip. c. dilectus filius. nu. 16. 41

ordinarius ſi ſciat eum non canonicè inſtitutum, quem delegatus papæ ſibi mandat in poſſeſſionem induci, violenter non reſiſtet, ſed precibus inſtabit, vt differat, donec Romanus Pontifex conſulatur. in primo volumine. de officio delegati, capitulo ſi quando. numero 1. 205

ordinarium princeps facere intelligitur eo ipſo, quod alicui certam prouinciam, vel etiam ciuitatem, ſiue caſtrum, ſeu eorum vniuerſitatem committat. in primo volumine. de offi. dele. ca. quoniam abbas. nu. 19. 206

ordinarius qui ſcit non vt iudex, ſed vt Deus, uel homo ſubditum etiā criminis reum indeterminate poteſt, ſed non nominatim arguere, uel punire. in primo uolumine. de offic. ordi. capitu. ſi ſacerdos. numero 1. 246

ordinarius, ſiue ſacerdos tres conſcientias habet, unam habet ut Deus, aliam ut homo de eo, quod uidit, & audiuit, tertiam ut iudex interrogatus. ibid. nu. 5.

ordinario ſi conſtet, quod abſolutus a papa ſuppreſſit uerā excōicationis cām, remittit illum ad papam, ſi aūt ſuſpicio de hoc ſit cōtra eū, coget illum ſe exinde purgare. in 1. vol. de of. ordi. c. ex parte. n. 1. 247

ordinarius propter periculum animæ ſupplet deſidiam, uel malitiam delegati papæ. in 1. uol. de offi. ordi. c. ſignificauit. nu. 1. 248

ordinarius ſupplet abbatis negligentiam non reuocantis monachum uagabundum in 1. uol. de offi. ordi. c. quanto. nu. 1. 249

ordinario ſi papa ſcribat, quod audiat generales cauſas aliquorum ſubditorum ſuorum non ponendo aliquod de ſupradictis, ut ordinarius procedet, quoniam delegatio generalis reprobatur. in 1. uol. de offi. or. c. licet. uer. not. etiam Inn. 253

ordinario ſi per reſcriptum papa mandauerit, ut ſuæ diœceſis clericos corrigat,

corrigat, ſuper exemptione ei iuriſdictio non datur. in 1. vol. de offi. ordi. c. graue. nu. 1. 260

ordinario coram quocunque quouis modo de iure communi poteſt qs in aliquo loco conuenari, ibi eodem modo q & eodē caſu poterit coram papæ delegato conueniri. in 2. vol. de fo. compe. c. dilecti. nu. 9 ver. & breuiter. 27

ordinarii duo de conſuetudine ſimul de matrimonio cognoſcere poſſunt. in ſecundo volumi. de ſenten. & re iudi. c. duobus. num. 3. ver. q duo. 246

ordinarius & delegatus collegę ordinarii ſi concurrant, ſi ſententia ordinarii pro reo ſit, an valeat. ibid. nu. 3. ver. ſed quid ſi.

ordinarius in cauſa matrimoniali non poterit cogere partem inuitam ad deponendum ſalarium aſſeſſoris. in 3. vol. de vi. & hone. c. cum ab omni. nu. 10. ver. Io. de Imo. 4

ordinarius ſi ſubiectus epiſcopo in ſibi ſubditum iuſtam ſententiam ferat, epiſcopus illam ſeruari faciat, & eum ſine ſatisfactione & illius conſcientia non relaxet. in 1. vol. de offi. ordi. c. cum ab eccleſiarum. nu. 1. 245

¶Oriente ſole ſit conſilium, occidente autem conuiuium. in 1. volu. de elec. c. cum nobis. nu. 32. ver. Socrates. 85

¶Ortu ſolis die iouis bellandum non eſt propter aſcenſionem Domini in coelum, & propter coenam cum diſcipulis eadem die factam die veneris propter reuerentiam paſsionis die ſabbati, quia eo die diſcipuli latuerunt propter metum iudeorum, quia ferè quodlibet inſigne ea die a Domino conſtitutum fuit. in 1. vo. de treug. & pa. c. treugas. nu. 1. 272

¶Oſſa excommunicatorum ſepultorum, ſi diſcerni poſsint, exhumari, & proiici debent, alias non. in tertio volumine. de ſepul. c. ſacris. numero 1. 130

¶Oſius Cordubenſis in hæreſi Arriana, cui per exilii metum adheſit, dū vellet contra epiſcopum catholicam ſententiam ferre, os ſuum vertit, diſtorquens pariter & ipſam ceruicem, & de ſede in terram eliſus illico expirauit. in 1. vol. de elec. c. Oſius. nu. 2. 73

oſtiarius, qui clericum nō grauiter percuſsit, ab epiſcopo abſolui poteſt, officialis autem deliberate percutiens clericum per papam abſolui debet. Qui repellendo vim clerici percutit, excommunicatus nō eſt. Item qui percuſsit clericum turpiter inuentum cum perſona propinqua, excommunicatus non eſt, ſecus ſi cum remota. in 5. vol. de ſent. excommu. c. ſi vero. 1. nu. 1. 130

oſtiarius clericus ſi loricatus in bello venit, vel inſultum faciunt, is contra quem venit illum capit, & lędit, nunquid excommunicatus ſit. ibid. nu 2. ver. quid ſi clericus.

P

PAcem quam feci cum inimico, non videor frangere fide iubendo pro illo, quem accuſat. in 1. vol. de pac. c. Antigonus. nu. 3. 272

¶Pactum creditorum præſentium ſuper certa quota debiti a debitore recipienda ligat abſentes non habentes hypothecam. in 1. vol. de conſti. c. cum omnes. nu. 23. 14

pactum non valet, per quod eccleſiaſticum beneficium debet per pecuniam reſignari. in 1. vol. de pac. c. cum pridem. nu. 1 273

pactum non valet de ſuccedendo poſt prælati mortem in ipſius eccleſia. in 1. vol. de pac. c. accepimus. nu. 1. 273

pacto penſionis augendę is, qui eccleſiam conſecutus eſt, illa priuari debet, & alias canonice puniri. in 1. volu. de pac. capitu. cum clerici. numero 1. 273

pactum quando contra ius interponitur, nec ipſum pactum tenet, nec pœna, nec iuramentum ſuper eo præſtitum. in 1. vol. de pac. c. plerique. nu. 1. 273

pactum non valet in ſpiritualib. vel quod peccatum inducit, vel quod de iure, vel de facto impoſsibile ſit. in 1. vol. de pac. capitulo pactiones. nu. 1. 274

pactum impoſsibile de iure eſt turpe, & alia multa de iſta materia. ibid. nu. 7.

pactum an cenſeatur perſonale, vel reale, hoc eſt tam ex verbis, quam ex paciſcentium mente æſtimandum. in 1. vo. de tranſactio. c. veniēs. nu. 3. ver. ſecundo an pactum. 277

pacta per imperatorem cum ſubditis inita etiam per ſucceſſorem ſunt ſeruanda. in ſecundo volumine. de probation. capitu. ex epiſtolæ. numero 2. 110

pacto ſi conueniat ſortem non peti, donec vſuræ ſoluantur, licet ſtipulatio ſortis purè fuerit concepta, ineſt cōditio ſtipulationi, ac ſi id fuiſſet expreſſum. in ſecundo volu. de appel. c. ſecundo requiris. nu. 6. ver. ſi pacto. 263

pacta multiplicia inter creditorem & debitorem interuenientib. multis & diuerſis conditionibus quomodo valeant, & quomodo non. in tertio volumine. de pigno. capitulo ſignificante. numero 8. 91

¶Paduani vſurarii, quod propter multa priuilegia fideiuſſorum data ibi per municipalia ſtatuta faciunt ſe fideiuſſores, alio creditore ficto, a quo poſtea ceſsionem recipiunt. in 5. vol. de priui. c. quanto. nu. 8. ver. hoc faciunt. 109

¶Pallij in datione an examinationi, & exceptioni locus ſit. in 1. volu. de elect. c. venerabilem. nu. 13. 108

pallium eſt inſigne ornamentum archiepiſcopi, vel epiſcopi, de beati Petri corpore ſumptum. in 1. volu. de auctori. & vſu pal. in rubri. numero 2. 140

pallium quid ſit, & vnde dicatur, & quid pallij cruces ſignificent. ibidem numero 7. verſiculo nam pallium &c. cum pluribus ſequentibus.

pallio confertur plenitudo pontificalis officij, & nomen archiepiſcopale. in primo volumine. de aucto. & vſu pal. cap. niſi ſpecialis. numero 1. 141

pallio quomodo archiepiſcopus palliabit. ibidem nu. 7. verſicu. ſed quo modo.

pallio cōfertur plena executio in his, quæ ſunt ordinis & iuriſdictionis. ibid. nu. 2.

pallio Romanus Pontifex ſemper & vbique utitur. in 1. uol. de aucto. & vſu pal. c. ad honorem. nu. 1. 141

pallij petendi nuncius quas conditiones habere debeat. ibi. nu. 8. ver. ſed prout dicit.

pallij petendi nuncius infra quantum tempus mitti debeat, & nunquid ſi in via moriatur, vel infidelitate agat, poſsit pœna a iure ſtatuta curtari. ibid. nu. 8. ver. & no. cum pluri. ſequen. 142

pallij priuilegium an reale dicatur. de aucto. & vſu pal. c. ex tuarum. numero 11. 142

pallium ſi is, qui poſsidet, illo mortuo poſſeſsionem ingreſſus expellitur, reſtitutionem per interdictū petere poterit. in 2. vol. de reſti. ſpo. c. cum venïſſent. nu. 1. 77

¶Papa ſi de expreſſo iuramento capitulo mandet, vt aliquem in canonicum recipiant, vel centum dent, licet illi dando centum poſsint iuramentum ſeruare, cum tamen recipiendo periuri non erunt. in 1. vol. de reſcrip. c. conſtitutus. nu. 18. 38

papa ſi mandet aliquem recipi in canonicum & fratrem, & prouideri ſibi de præbenda, ſi vacet, vel quæ primo vacauerit, an recipi debeat in eccleſia, in qua numerus non eſt. in 1. vol. de reſcrip. c. capitulum. nu. 41. 43

papę contra iuriſdictionem ſpiritualem & poteſtatis plenitudinem nullus acquirere poteſt, etiam poſſeſsionem, quæ ei præiudicet, quoniā ipſius poteſtas a Deo eſt. in 1. vol. de poſtula prę lato. c. bonę memorię 2. nu. 23. 71

papa ſi ex poteſtatis plenitudine dat ſcienter aliqua ſpiritualia, ſicut ſūt decimę, vel eccleſiæ ad alium pertinentes, donatarius ius plenum cōſequitur, & poteſt ea percipere, ſicut & papa poſſet, qui ei dedit, vbi papa vero alterius rem ignoranter, dat non transfert dominium, ſed poſſeſsionem tantum. ibid. nu. 25.

papa ſi capitulo mandet, q aliquem in canonicum recipiat, nunquid vnus teneatur illum recipere ſine aliis, & extra capitulum. ibi. nu. 31. ver. item nec.

papa quando præbendam cōtulit alicui, quilibet illum recipere poteſt, cum illi plenum ius quęſitum non ſit. ibid. num. 32. ver. dicit autem.

papa ſi contra formam. c. licet. de electio. promotus ſit, quid iuris. in 1. vol. de elect. c. licet. nu. 20 75

papa canonicè creatus licet a nullo iudicetur, niſi hęreticus fiat, vſurpās tamen papatum contra formam conſtitutionum cum ſuis adherentib. excommunicatus eſt. ibid. nu. 25.

papa quantumcunque delinquat, a nemine iudicatur, vel condemnatur, cum immediate ſibi omnes homines ſubſint. in 1. volu. de maio. & obe. c. cum inferior. nu. 2. ver. hinc eſt. 270

papa quādiu viuat dominus dicitur, & poteſt æquare quadrata rotūdis, & omnia tanquam dominus diſponere, ſalua fidei violatione, quia non eſt præſumēdum, q Dei vicarius aliter iudicet, quam ipſe Deus eſſet iudicaturus. in ſecundo volumine de iudi. c. cum veniſſent. numero 1. 8

papa verè loquendo rerum eccleſiaſticarum non eſt dominus, nec etiā alius prælatus, quoniam ſibi alienare non licet, nec ſucceſsio in eccleſia Dei locum habere poteſt, licet poſsit eſſe iudex & teſtis in cā collegii ſicut unus de collegio. ibid. nu. 1. ver. Hoſt. fatetur. 8

papa, vel alius ſi primo conceſſerit partem alicuius rei, vt decimarum ex priuilegio, & partem reliquit iure communi, & poſtea partem relictam iure communi iterum concedit eidem vel alii, iterata conceſſio non valet niſi de priori mentionem fecerit. in 2. vol. de præſcri. c. veniens. nu. 14. ver. & ex hoc. 225

papa ſi aliquem in prælatum confirmauit, aliquo familiari ipſius papę hanc confirmationem ex pacto forſan & ex certa pecunia ſimoniacè procurante, vtrum coram metropolitano ſuo taliter cōfirmatus de hac ſimonia accuſare poſsit. in 2. vol. de ſen. & re iudic. c. decoreto. nu. 7. 208

papa ſui ipſius tantam poteſtatem habet, q quidquid dicat, uel agat, ab homine accuſari, uel damnari non poſsit, niſi de hæreſi tantum, poteſt tamen moneri in ſecreto, & palam, ſi palam mortaliter peccet. in 3. uol. de conceſ. præben. c. propoſuit. nu. 14. uer. dabat Hoſt. 50

papę dictum cuidam principi petenti,vt viuente ſponſa de pręſenti nō cognita diſpenſaret,ꝙ poſſet cum alia contrahere.in 3. vol. de conuerſio. coniuga.c.ex publico.nu.1. 161
papę quid liceat,imò quid non liceat.in 3.vol.de vo.c.magnę.nu.5.ver. qui quęrit hic. 171
papę licet omnia liceant & deceant, nunquid etiam expediant.ibi.n.5. ver.quęrit demum.
papa cum duob.ſuis conſiliariis quando ſicut vulpis fecit. 3.vol.ne clerici.vel mona.c.ſuper ſpecula.nu.5.ver.ex his dicebat. 165
papa non legitimat in temporalibus alienæ iuriſdictionis ſubdito.in 4. vol.qui fil.ſint legi.c.per venerabilem.nu.2 58
papa,qui ſuperiorem non habet,an iniuſtum pręcipere poſſit.in v.vol. de ſen.exc.c.inquiſitioni.nu.5 145
papa ſi reo indulgeat,qui propter actoris abſentiam poſſeſſionem recuperare non poteſt,ꝙ ei anni lapſus non noceat, ſecundum ius commune intelligitur . in quinto volumine. de verbo.ſignifi.ca.dilecto. nu.1 158
papa vbi non poteſt intronizari,adminiſtrare poterit,immo etiam conſecrari,nedum confirmari tantum . in 1.volu. de electio.c.tranſmiſſam.nu 6.ver.ꝙ vbi papa. 82
papa adminiſtrat ſine inſtallatione in vrbe facta.ibid.nume.6.ver.nam vt dicit.
papa omnes epiſcopos deponere non poteſt, quoniam hoc eſſet mutare generalem ſtatum eccleſię.in primo volu.de offi.lega.c. ꝙ tranſlationem.nu.9 240
papa per reſcriptum,quo monet ordinarium ſuum officium exequi,nō facit eum delegatum,& ideo tunc ab eo ad proximum ſuperiorem appellari poterit.in primo volu.de officio ordinarii , capit.licet.numero 1. 253
¶Papatus niſi duę partes cardinalium conſenſerint, aliquis aſſumendus non eſt,& ibi multa de papę electione.in 1. vol. de elec.c.licet.nu.1. cum plu.ſeq. 75
¶Pares curię qui dicantur.in ſecundo volumine . de iudi.ca.cœterum. nu.8. 5
¶Parochia proprie dicitur locus , in quo degit populus alicui eccleſię deputatus,& certis finibus limitatus.in 3. volu.de paroch.in rubrica. nu.2. 132
parochiarum fines , de quibus conſtat , vel de coherentia finibus pręſcribi non poteſt.in 3.vol.de paroch.c.ſuper eo.nu.1 133
¶Parochiale ius in quo conſiſtat.in 3.vol.de paroch.in rubrica . numero 3. 132
¶Parochiani,vel patroni ſi conueniant,ad quos pręſentatio ſpectet , & concordent in B.pręſentandum,vt fieri ſolet,eligendo illum in præſentatum,ſed antequam pręſentent,executor papę datus ad prouidē cum in diœceſi confert illam eccleſiam , & illi poſtea pręſentant, cui debeatur.in primo volumine.de reſcrip. capitulo capitulum.numero 55. 43
Parochianum alienum recipiens ad diuina , vel ad confeſſionem ,vel ad ſepulturam , vel ab illo decimas recipiens furtum committit.in 3. vol.de paroch.c.vt dominicis.nu.2 138
parochianus ſi domicilium transferat , primus pręſentatus in eo parochialia iura non vendicat , decimę tamen prędiorum ſuę parochię ſibi debentur.in 3.volumine.de paroch.capitulo ſignificauit . numero 1. 133
¶Partes ſi conſenſerint in iudices ſcienter , qui vltra duas dietas diſtēt, illi etiam vltra duas dietas ipſas partes citare poterunt , dummodo citent eos ad locum,vbi larem habeant, & communiter habitent.in primo volu.de reſcrip.capit.nonnulli.nume.15.ver. dicit tamen Innocen. 39
partes licet pręſentes ſint coram iudice die & loco aſſignatis , pars experiri non tenetur,niſi prius requiratur,& componat etiam ſarcinulas.in ſecundo volumine . de iudi. capitulo Dequovultdeo.nu.3.ver. item argue. 8
¶Partialitates contrarię in ciuitate Bononienſi diui regnare non poſſunt.in 1.vol.de offi.ordi.c.duo ſimul.nu.1. 250
¶Pater,& filius,& ſpiritusſanctus vera vnione & non ſimilitudinaria, vel collectiua ſunt ſub vna ſubſtantia,eſſentia ſeu natura.Quę ſubſtātia non eſt generans,nec genita,nec procedens,quoniā illi actus non ſubſtantiæ,ſed ipſis perſonis attribui debent,neque per hoc ſequitur, in trinitate Dei eſſe quaternitatem,& contrarium ſentientes hęretici iudicantur,niſi ſe eccleſię rationi & correctioni ſubmittant.in 1.vol. de ſumma Trini.c.damnamus.nu.1. 10
pater primogenito an poſſit ius auferre lege canonica , diuina & conſuetudinaria firmatum dando poſteriori ſine cauſa. in 3.volu.de vo. cap.licet.nu.12 170
pater licet filium iure primogenituræ priuare non poſſit . Papa tamen propter culparum multitudinem bene ipſum filium priuare poteſt, quoniam habet poteſtatem ſuper reges & regna.ibid.nu.13.
¶Patriarcha,qui confirmatum in archiepiſcopum ad ſedem epiſcopalem transfert,ab epiſcoporum confirmatione ſuſpenditur . in 1.vol. de tranſlatio.epis.c.cum ex illo.nu.1 137
¶Patroni ius patronatus quid ſit,ex quibus proueniat,quæ ipſi patrono competant,quomodo transferantur,infra quod tempus patroni ꝑſentent,& in quo differant eccleſiaſticus & ſecularis patronus. in iii. vol.de iure patro.in rub.cum plu.ver.ſeq.nu.3. 188
patronus laicus non poteſt etiam per compoſitionem eligere prælatum in eccleſia collegiata.in 3.uol.de electio.capitulo ſacroſancta.numero 1. 124
patroni ſunt duplices.ſ.libertorum,& cauſarum.in tertio volumine.de iure patro.in rub.nu.3.ver.nam habemus. 188
patroni ſi diſcordent,ille ſi idoneus ſit præficietur , qui plurium patronorum voces habuerit,ſi hoc ſine ſcandalo eſſe non poſſit,vel ſi patroni infra tempus debitum non præſentent , ipſe epiſcopus eccleſiā ordinabit.in tertio volumine.de iure patrona. capitulo quoniam.numero 1. 190
patronus laicus ſi ſucceſſiuè duos præſentabit,& ſecundus ab epiſcopo inſtitutus ſit,valet inſtitutio.in 3.vol.de iure patrona.c. quod autem. nu.1. 191
patroni ad cauſam uocandi ſunt,quando de eccleſiæ ſtatu agitur . in 3. vol.de dona.c.inter dilectos.nu.4. 101
patroni eccleſiæ vacantis ſi infra tempus debitum non præſentent,epiſcopus ipſe eccleſiam ordinabit.in 3.vol. de iure patrona.ca.ſi uero. nu.1. 193
patroni patronatus eccleſiæ ſi ad exemptos deueniat , per hoc ius epiſcopale non læditur.in 3.vol.de iure patrona.cap.cum ſeculum.numero 1. 193
patroni ſine conſenſu eccleſiam quis occupare non debet.in 3.volu.de iure patro.c.ex inſinuatione.nu.1. 194
patronis quod tempus ad præſentandum datur,infra quod inſtituti occupatores,non rectores vocantur.ibid.nu.4.
patronus ſi alicui pręſentandi poteſtatem dederit , ille ipſum patronū præſentare non poterit.ibid.nu.3.ver.ꝙ ſi patronus.
patronus non poteſt ſibi eccleſiam retinere,vel eam alteri concedere. in 3.vol.de iure patro.c.conſuluit.nu.1. 194
patronus proprium filium præſentare poteſt , dummodo idoneus ſit. ibid.nu.4.ver.dic ergo.
patronus eccleſiam,vel decimam ſine epiſcopi,vel papæ conſenſu religioſo loco conferre non poteſt.in 3.volu.de iure patro.c.nullus . numero 1. 194
patronus ius patronatus alienare non poteſt, nec ab eccleſia aliquid exigere,niſi quod ab eccleſiæ fundatione diœceſanus ſibi conſtituit.in 3.vol.de iure patrona.c.præterea.nu.1. 196
patronus ius patronatus donare poteſt. ibidem numero 5. ver.non habere.
patronus laicus vno præſentato alium præſentare non poteſt.in 3.vol. de iure patro.c.cum autem.nu.1. 197
patronus ſimul plures præſentare poteſt epiſcopo eo modo, ꝙ epiſcopus alterum eligat,& admittat.ibid.nu.1.ver.poſtmodum.
patroni duo ſi duos præſentent,epiſcopus alteri gratificare poteſt.ibid, nu.3.
patroni præſentatio,vel electio ſi is,ad quem ſolum ſpectat , compromittat in patrem forte legitimum,& clericum factum, nūquid ab eo eligi poſſit.in tertio vol.de iure patro.c.conſuluit.nu.5.ver.vbi quærit. 194
patronus eccleſiæ vacantis ad eam ſe præſentare non poteſt. in 3. volu. de iure patron.c.per noſtras.nu.1. 199
patroni ſi ad eccleſiam vacantem infra menſes quatuor non præſentant,ipſe epiſcopus eccleſiam ordinabit. Vel ſi quæſtio iuris patronatus infra quatuor menſes non diffiniatur , epiſcopus ſine cuiuſcentis pręiudicio eccleſiam ordinabit.in 3.vol.de iu.patro.c.cum propter. nu.1. 199
patronus laicus ſi duos ſucceſſiuè pręſentet , inſtitutio de ſecundo facta valet,non obſtante appellatione per primum prius facta,epiſcopus tamen ſi malitioſè primum repulit , illi prouidere compellitur. in 3.vol.de iu.pat.c.paſtoralis.nu.1. 201
patronus eccleſiæ ſi tertium pręſentauerit duobus in curia litigantibus, quomodo intelligatur.ibid.nu.13 201
patronus etiam clericus eccleſiam vacantem conferre non poteſt, licet ad illam pręſentare poſſit.in 3.volu.de iur. patrona.c.tranſmiſſę.numero 1. 202
patroni,aduocati,vel vicedomini in eccleſiis plus ſibi vendicantes, quā iura ipſa permittant, per cenſuram eccleſiaſticam compeſcuntur,& ſi per ſe,vel alios occiderunt,vel rectorem mutilauerunt, vel clericum eccleſię,perdunt,quod ab eccleſia habent, & poſteri vſque ad quartam generationem ſine diſpenſatione non ordinantur , nec in religionibus præficiuntur.in v.volu.de pœniten.c. in quibuſdam.numero 1. 128
¶Pauperes nunquid eccleſię conqueri poſſint non ſolum de oppreſſionibus ſed etiam aliis iuribus.in 1.uol.de offi.deleg.c.ſignificantibus, nu.4. 213
pauperes & perſonæ miſerabiles,quę de foro eccleſię eſſe dicantur.ibi. numero 5.
¶Peccatum originale quod ſit.in 3.vol.de baptiſ.c.maiores.nu.7. uer.ſi quęras. 226

Peccatum

Peccatum originale ſecundum Auguſt. tranſit reatu, ſed actum remanet. ver. & ſecundum hoc. ibi. nu. 7.
peccato originali ſine aliqua actuali culpa voluntaria, quomodo quis poenæ æternæ adiudicetur. ver. ſed dices. ibi. nu. 7. 227
¶Peculio ſi egi contra te, credens filium tuum mortuum, & tu excepiſti annum elapſum ab ipſius morte, & propter hoc lata eſt contra me ſententia, ſi poſtea eum uiuere appareat, hoc etiam poſt ſententiam opponam. in j. uol. de reſcrip. capitulo, ad audientiam. 2. numero 11. 44
peculium duplex in clerico, profectitium. ſ. & aduentitium, profectitiũ proueniens ex rebus eccleſiæ, uel ipſius occaſione, aduentitium & quaſi caſtrenſe proueniens beneficio perſonali. puta donatione amicorum, propinquorum, uel proſpera fortuna. de primo ipſi clerici non teſtantur, de ſecundo autem ſic. in tertio uol. de pecu. in rubric. uer. dicit Hoſt. nu. 1. 104
peculium apud canoniſtas & iuriſtas interdum pro patrimonio ſumitur, interdum pro eo, quod pater filiofa. uel dominus ſeruo concedit, interdum pro eo, quod præſidii cauſa pro guerra reponitur, interdum etiam pro rebus paraſrenalibus, & unde etiam peculium dicatur, & pecunia. ibi. nu. 1.
¶Pecunia mea ſi ſeruo meo mandante præmiũ emiſti, eligere debeo, an furti agam, an mandati, & unius electio alteri præiudicat. in ſecũdo uol. de libel. obl. c. ſignificantibus. uer. ſi ex pecunia. nu. 6. 32
pecunia ſine peculio fragilis eſt ſecundum ruſticorum ſententiam, quã præſidii cauſa reponitur. in ii. uol. de prob. c. cum cauſam. uer. ſi chorus. nu. 8. 145
pecunia quibus modis in eccleſiæ utilitatem conuertatur. in iii. uol. de fideiuſ. c. quod quibusdam dicebat Inno. nu. 11. 94
pecuniam qui impendit, ut epiſcopalẽ, uel aliam iuriſdictionem ſpiritualem exerceat, officio priuabitur, & ſic conferens illud conferre non poterit, & canonice punietur. in quinto volu. ne prælat. ui. ſu. ca. præterea. nu. 1. 37
¶Pœna priuationis a communione, quæ propter contumaciam infertur, temporalis intelligitur. in j. uo. de conſti. c. ex literis. nu. 1. 19
poena ſuſpenſionis ſi perpetua eſſet, quid culpæ iteratio ad poenam adderet. in j. uol. de electio. c. cum in cunctis. uer. item quid dices. numero 30. 78
poena ex quo certa ſtatuta eſt in iure, nihil committitur ſimpliciter voluntati iudicis. in j. vol. de procu. c. tuæ. ver. non conſentit Hoſt. numero 13. 284
poena an debeatur ex falſa conuentione, uel conteſtatione, vel perſeuerantia vſque ad ſententiam. in ii. uol. de fo. compe. c. ſi diligenti, ſecunda quæſtio. nu. 70. 22
poenam, quam debet incurrere occidens, uel mutilans concanonicum, uel eiuſdem eccleſiæ prælatum. in v. volu. de poen. c. in quibusdam. nu. 5. 122
poenarum genera ſecundum leges ciuiles ſeptem eſſe dicũtur. in v. volu. de accu. c. qualiter. nu. 18. 16
poena an ſola uocatione aliqui puniantur, ubi etiam ad expenſas agetur, ſi uocatus non ueniat, & quid ſi ſe citari procurauerit. in primo uol. de reſcrip. c. quia nonnulli. cum plu. ſeq. 53
poena relegationis, uel minor ubi imponitur, tunc procurator admittitur indiſtincte. in j uolu. de procur. c. tuæ. nu. 9. 284
¶Penitentes publice an ſint infames. in j. uol. de offi. archipreſb. c. miniſterium. nu. 1. 194
poenitentium officium ex deuotione ſumentes infames non ſunt. ibi. nu. 11.
¶Poenitentia arbitria conſideratis circunſtantiis imponitur ei, qui ſe defendendo modum exceſſerit. in v. vol. de poe. & remiſ. c. ſignificauit. nu. 1. 123
poenitentia, ſeu pęna mentali, uel operis publici non puniuntur filii veteranorum primi gradus, ſed in inſulam relegantur. ibi. nu. 6.
poenitentia quando dicitur, abſoluo te, nil aliud dictum intelligitur, niſi denuncio te abſolutum, uel abſoluo te a pęna ęterna commutata in temporalem. ibi. nu 4.
¶Penſio cui debeatur, ſi ita potens eſt, quod ſi velit, debitorem diſtringere poteſt, nunquid dices ipſum ſpoliatum, ſi non diſtringat. in j. volu. de elec. c. querelam. nu. 17. 93
penſionis perceptio ipſam poſſeſſionem non probat, nec per id alter ſua poſſeſſione priuatur. in ii. uol. de ſi. inſtr. c. inter dilectos. uer. poſſeſſio. nu. 12. 168
penſionem ad ſubtractam reſtitutio ſit. in ii. vol. de re. ſpo. in rub. n. 2. 71
penſiones antiquę ſoluendæ ſunt ad antiquam monetam, uel eius extimationem. in tertio uolu. de cenſi. c. cum canonicis. nu. 1. 224
¶Peregrinantes ab eccleſia tuentur, quando accipiunt publice in eccleſia baculum, & peram, & ſtant per tempus peregrinantibus deputatum. in ſecundo uolumi. de peregri. cap. conquerente. numero 4. 180
¶Peregrinantes ad papam cum rebus ſuis ſub apoſtolica protectione conſiſtunt. ibi. nu. 1.
peregrinantes qui eundo, uel redeundo offendunt, ter in anno a Papa excommunicantur. ibid. nu. 2.
peregrinationem propter longam reuocatur procurator, qui etiam liteconteſtatus eſt. in ſecundo volumine. de peregrinan. in rubrica. numero 1. 180
¶Peregrinos non poſſunt inſtituere in eccleſiis ſuis inferiores prælati ſine dioeceſanorum conſenſu. in 2. volu. de cler. peregri. c. te nobis. numero 1. 188
¶Peremptorię aliquæ, quæ contra reſcriptum opponuntur, an ſint. in 1. vol. de reſcrip. c. ſuper literis. nu. 49 34
peremptorius ſi, ſicut moris & iuris eſt, datus eſt ad proponendum, quidquid pars vult proponere, & pars poſt terminum de crimine excipit, ad quod excipiendum admitteretur, ſi terminus non obſtaret, & ne obſtet dicit, id de nouo ad ſui noticiam perueniſſe, quid iuris. in 1. vol. de elec. c. quod ſicut. nu. 66 100
peremptoria aliqua an ſit, ſine qua principale diffiniri poſſit. in 2. volu. de app. c. ſuper eo. nu. 1 252
¶Periculum cuius ſit, ſi creditor, qui ſibi non prouidit, & interim pecunia mutuata per dominum terræ interdicitur, propter quod in curſu in aliquot ſolidis libra diminuta eſt. in 2. volu. de iureiuran. c. quãto. nu. 6. 190
¶Perſonis diuinis quæ attribuantur. in 1. vol. de ſum. Tri. c. firmiter. numero 93. 9
perſona coniuncta quando exercet id, quod mandatum ſpeciale requirit. in primo volumine. de reſcri. capitulo nonnulli. nu. 29. ver. & nocauit. 40
perſonæ ſi non quærantur, ſed res & poſſeſſiones eccleſiæ tantum, an cum laicis contendendum ſit. in primo volu. de renunc. capi. niſi. numero 49. 149
perſonæ licet non quęrantur, ſed eccleſiæ res, pręlatus tamen pro his defendendis debet ſe tanquam murum pro domo Iſrael ponere, & ponitur exemplum beati Thomæ &c. ver. nam & ſine. ibidem numero 49.
perſonatus quod plures aliquis recipere poſſit, ſi canonicè conferantur, ſi per papam indultum ſit, recipere poteſt illos non canonicè, licet peccet, & procedi poſſit contra ipſum, quia illos non canonicè retinet. in primo volumine. de elec. c. dudum eccleſia. nu. 28. ver. dicit etiam. 118
¶Perſonatus duos habenti ſi papa indulgeat, quod alium recipere poſſit, & ex primis vnum habebat minus canonicè, licet non proſit quo ad illud, quod tenebat minus canonicè, prodeſt tamen quo ad aliud, quod cum perſonatu nouiter acquiſito licitè retinere poterit. ibid. numero 28.
perſonatus ſine cura in non conſtituto in ſacris conferri poteſt. in primo volumine. de reſcrip. c. capitulum nume. 54. ver. de perſonatu remiſſiue. 43
perſecutio extrinſeca quæ ſit, & quę intrinſeca. in 1. vol. de renun. c. niſi. nu. 46 149
¶Perſecutores ciuitatis ſi prelatis dixerint, parati ſumus vobis parcere, dummodo omnes clericos expellatis, quid iuris. ibid. nume. 48. ver. quid ſi.
¶Pertinentiarum autem nomine quæ ueniant. in 2. vol. de reſti. ſpolia. c. cum ad ſedem. nu. 3 86
¶Petat ſi quiſpiam decem, de quinque vero conſtet, prius de illis pronuncietur. in primo volumine. de elec. c. cum inter. nu. 5. ver. petam decem. 83
¶Petat ſi quiſpiam ab alio centum ex cauſa venditionis, reus vero obiicit in compenſationem de quinquaginta, quæ ſibi mutuauit, iudex autem, non obſtante exceptione, eum in centum petitis condemnauit, nunquid hoc caſu poſt prædictam ſententiam poterit eadem quinquaginta petere, non obſtante ſententia prędicta. in ſecundo volu. de ordi. cog. capitu. ſuper ſpoliatione. numero 5. verſicu. ſi quis petat. 62
petere qui aliquid vult pluribus annis præſtitum, quomodo petere debeat. in 1. vol. de cau. poſſ. c. in cauſa. nume. 3 76
petii ſi quinque, & decem deberi appareat, an iudex ad decem condemnet. in 2. vo. de cauſ. poſ. c. cum eccleſia. nu. 19. ver. ſi minus. 65
petentium deſideria impleantur, ſi nihil eſt, quod electum impediat, cuius vita, vel actus inquiritur, vbi eſt conuerſatus, quia melius ibidẽ cognoſci poſſunt. in 1. vol. de elec. c. poſtquam. nu. 1. 73
¶Petitio incerta admittenda eſt, quando cauſa ſubeſt. in 1. vo. de proc. c. audita. nu. 14. 285
petitione ſi quiſpiam petierit, quod ſua prouiſio ante omnia effectum ſortiatur, nunquid eſt audiendus. in 2. vol. de pręſumpt. in rub. c. dudum. nu. 6. 182
petitio hęc an procedat, peto quartam omnium rerum tibi per talem in teſtamento ex eius bonis relictarum, vel omnium tibi obuenientium ex eius bonis, vel peto quartam iudicii talis defuncti parochiani mei, vel peto quartam omnium, quę pro ſalute animę reliquit, vel peto omnia, quę pro eius ſepultura recepiſti. in 3. vol. de ſepul. c. certificari. nu. 4. ver. octauo. 128
¶Pretorium & poſſeſſorium per talem libellum intentantur, cum cõ-

fuerim electioni intereſſe,peto electionem talem factam me con tempto caſſari.in 2.vol.de cauſ.poſſ.c.cum eccleſia.nu.3. ver. dicebat autem. 64

Petitorium & poſſeſſorium ſimul veniunt, ſi in libello verbum pertinet,ponatur,ſecus ſi dicatur,peto electionem caſſari, quia ad me de iure communi pertinet,quoniam tunc petitorium tantum infertur, ibid.nu.3.ver.dixit etiam Inno.

petitorium tantum an inferatur, ſi in libello dicatur, peto electionem caſſari,quia ad me pertinet de conſuetudine, cum ipſa conſuetudo ſit ius.ibid.nu.3.ver.Idem ſi dicat. 45

petitorium & poſſeſſorium cum ſimul intentantur,qualis exitus eſſe debeat.in 2.vol.de cauſ.poſ.& propric.c.paſtoralis.nu.27. 69

¶Petrus per illa verba,tibi dabo claues,fuit electus, & per illa,paſce oues,fuit confirmatus.in 1.volumi.de electio.cap.quia diligentia.numero 1. 74

¶Phyſicorum noticia eſt neceſſaria,ne quod tollitur,vel reformatur,incognitum ſit.in 1.vol.de conſti.c.canonum.nu.15 31

¶Pignorauit ſi is,qui ſub pacto legis commiſſoriæ rem ſuam, & iurauit non contrauenire,iuſtè impeditus ſi infra diem ſtatutam rē non redimit,poſt diem illam redimere poterit,vbi etiam quid ſi fideliter agens in via fuiſſet a latronib.captus, an contra ſic mittentem,vt eū redimat,agere poſſit,vel ſaltem contribuat. in 3.vol.de pigno.c.ſignificante.nu.1. 91

¶Plumbinus auicula poſt mortem ſingulis annis mutat pennas.in 1.vo. de offi.delega.c.quoniam abbas.nu.31.ver. vidi auiculam. 107

¶Populi appellatione patres continentur.in 3.vol. de præben.c.vt nullus.nu.1. 21

¶Portio canonica an debeatur epiſcopis, & parochialibus eccleſiis de relictis iure inſtitutionis.Item de legatis,niſi eis expreſſum ſit,q̧ pro anima legentur.in tertio volumine.de ſepul.capitu.nos inſtituta.numero 4. 123

portione canonica in petenda ſi presbyter negligens fuerit, epiſcopus nomine ſuæ parochialis eccleſiæ illam petet.c.in 3.vol.de ſepul.c.relatum.nu.2. 124

portionem canonicam vacante eccleſia parochiali ab epiſcopo exactā cui epiſcopus ſeruare debeat.ibid.nu.2.ver.fatetur.

portionem canonicam habebit parochialis eccleſia, ſi quis in ægritudine,de qua decedit,ſe & ſua monaſterio offerat.in 3.vol.de ſepul.c.de his.nu.2. 125

portionem canonicam epiſcopus non habebit, ſi ipſum monaſterium exemptum fuerit.ibid.nu.3.

portionem canonicam petens quid ſpecificare debeat.in 3.volu.de ſepul.c.certificari.nu.4.ver. ſexto quæro 128. vbi etiam, quid ſi petat partem fundi,vel fundorum,nunquid illius,vel illorum fines ſpecificare teneatur.ibid.ver ſeptimo quæro. 128

portionem canonicam parochialis eccleſię cum canonica epiſcopalis non impediat,nec econtra, cum ex diuerſis cauſis recipiantur, quis primo ipſam detrahat.ibid.nu.4.ver.quarto de modo.

portionem canonicam an parochialis eccleſia habebit de omnibus legatis eccleſiæ relictis,ſi teſtator ibi propter caſum fortuitum ſepeliri non potuerit,puta quia mortis tempore, ille locus ab hoſtibus occupatus fuit,vel quacunq; ex alia iuſta cauſa, puta quia in bello mortuus fuerit,& ipſius corpus diſcerni non potuerit.in 3.vo. de ſepul.c. in noſtra.nu.6.ver.quid ſi ibi. 129

portionem canonicam ſoluere tenentur etiam loca exempta de legatis eiſdem a parochianis nō exemptis relictis ſecundum Inn.ibid.nu.8. ver.in quibus probatur.

¶Poſſeſsionem nunquid perdo,ſi per vnum annum, vel plures ex omni cauſa debitam poſſeſsionem petere omiſi,vel ipſi electioni non interfui.in 1.vol.de elect.c.querelam.nu.12. 93

poſſeſsione exercendi epiſcopalem,archidiaconalem, vel aliam iuriſdictionalem in certa terra ſi eram,& alius venit,& incipit ibi audire vnam cauſam,vel iuriſdictionis partem exercet, nunquid me ſpoliare dicatur.in 1.vol.de elect.c.querelam.nu.22. 93

poſſeſsionem ſuam ne ingrediatur, ſi quis cum armis alicui prohibuerit,quam animo tenebat,vel ne perciperet fructus adminiſtrationis, quam gerebat,vel fundi, cuius vſumfructum habebat,quid iuris.ibi. nu.33 94

poſſeſsionem ſuam ne quis ingrediatur,ſi quis non cum armis,ſed verbo prohibuerit,quid iuris.ibid.nu.34.

poſſeſsio eſt reddenda paſſo violentiam,etiam ſi proprietas ſua non ſit. in 2.vol.de ordi.cogni.c.ſuper ſpoliatione.nu.12 62

poſſeſsio quando actori reſtituatur.in 2.vol.de cauſ.poſſ.cap.paſtoralis. nu.28 69

poſſeſsio qualiter acquiratur.in 2.volu.de reſtitu.ſpolia. c. in literis.numero 25. 75

poſſeſsio iurium quomodo amittatur. ibidem numero 28.verſicu. ſed quæro. 76

poſſeſsione expellens animo amittendi illam,an illam perdat, etiam ſi recuperandi animum habeat.in ſecundo vol. de reſtit.ſpol.c.literas. nu,20. 84

poſſeſsio iuris parochialis non acquiritur in obſeruantes per excommunicationem diebus aliquibus obſeruatam. in 2.vol.de reſti.ſpo.c. olim.2.nu.1 88

poſſeſsione poſsidere poteſt quilibet clericus, & etiam præſcribere ius excommunicandi,& ex cauſa iura etiam ſpiritualia, quamuis vel ordinariè iuriſdictionem non præceſsit,dummodo perſona ſit, in qua ius illud cadere poſsit.ibid.nu.4.ver.vel dic,& melius.

poſſeſsione poſsidebat ſi alius bona fide rem aliquam, & alius eandem ſecundo bona fide occupet, niſi conſtiterit priorem poſſeſſorem iuſtè amiſiſſe poſſeſsionem,contra ſecundum ei actio dabitur,& fiet ſibi reſtitutio non probata ſpoliatione.in 2. vol. de reſti.ſpol.c.ſæpe, nu.3.ver.plus etiam. 89

poſſeſsione cuſtodie cauſa ſi in perſonali actione quis miſſus fuerit,nec inueniantur res corporales,in quibus miſsio fiat, quomodo in poſſeſsionem mitti debeat.in 2.vol.de eo qui mittitur in poſſeſsio. cau.rei ſer.c.conſtitutis.nu.7. 100

poſſeſsionis ad miſsionem rerum ſpiritualium pro menſura debiti declarati procedendum non eſt,ſi pro temporalibus perſonali actione agatur.ibi.num.7.ver.hoc tamen tenendum.

poſſeſsionum & fructuum ſequeſtratio ſecundum Hoſt. regularis eſt apud iudices capitaneos,vt.ſ.res ad manus ſuas teneat, & ſi non fiet apud ipſos ſequeſtrato,cauſale eſt.in 2.vol.de ſequeſtra. poſſ.c.dilectus.nu.5.ver.dicit Hoſt. 107

poſſeſsione miſſus cuſtodiæ cauſa ſi fructus diſsipet, diſsipati reuocantur,& alii ſequeſtrantur.ibid.nu.1 107

poſſeſsione ſi quis rem aliquam poſsideat, & aliquis illius poſſeſsionē intrauerit,dicitur violētiam committere,vel iniuſtè intrare,niſi probauerit,q̧ iuſtè.in 2.vol.de proba.c.licet.nu.38 119

poſſeſsione pro turbata an quiſpiam agat vti poſsidetis.in 2.vol.de appel.c.cum teneamur.ibid.nu.5.ver.ſed an agat. 255

poſſeſsio generalis iuriſdictionis in aliquam vniuerſitatem licet quæſita ſit,non tamen eſt acquiſita in ſingulas perſonas.in 3.vol. de capel. monacho.c.dilectus.nu.6.ver.per hoc autem. 187

poſſeſsionis interruptio qualiter fiat,remiſsiuè.ibid.nu.7

poſſeſsio generalis iuriſdictionis alicuius caſtri, vel prouinciæ acquiritur,ſi quis publicè & vniuerſaliter per omnes ciuitatis partes bannū poſuerit,vt videlicet ſic præconizetur, talis dominus huius ciuitatis mandat &c.ibid.nu.5 187

¶Poſſeſſor antiquus & verus nunquid poſſeſsionem amittet, ſi plures ſucceſsiuè eligantur per huiuſmodi non poſſeſſorem,& confirmentur,& etiam adminiſtrent.in 1.vol.de in integ.reſti.c. cum veniſſent. nu.2. 297

poſſeſſor ſi non agat interdicto contra debitorem, ſed iudicis officium implorat ad hoc,vt ſibi ſatisfacere cogatur,quid iuris. in 2. volu.de reſti.ſpolia.c.in literis.nu.5.ver.quid ſi poſſeſſor. 74

poſſeſſor alicuius adminiſtrationis ſi eiuſdem nomine agat non ſolum petitorio,ſed etiam poſſeſſorio,quomodo contra eum excipi poſsit. in 2.vol.de reſti.ſpo.c.in literis.nu.9.ver.quid ſi. 75

poſſeſſor ipſo iure an quis fiat per anni lapſum,vel per ſententiam.in 2. vol.de dol.& contu.c.contingit.nu.3.ver.vltima glo. 99

poſſeſſor verus actor per anni lapſum non efficitur, ſi per reum non ſteterit,quo minus infra annū caueret.in 2.vol.de eo qui mitti. in poſſ. c.cum ſicut.nu.1.ver.cum ſicut. 103

poſſeſſor malæfidei non præſcribit.in 2.volu.de præſcrip.c. vigilanti.numero 1, 217

poſſeſsor aliquis ſi citatus non compareat,ſed ille qui ſibi contulit,cuius collatio decitur de iure non valere,& contra eum ſententia feratur,quid iuris.in tertio volumi.de concebio.pręben.c. propoſuit.numero 7. 50

poſſeſſori malæ fidei ſi eccleſia ſponte actionem ſuam ceſſerit, licet ad hoc non teneretur,quid iuris.in 3. volu.de reb.eccle. non alien.c.ſi quis.nu.9.ver.quid ſi tali. 72

poſſeſsor,qui facultatem habet reſtituendæ rei, ſi interpellatus cōgruo loco & tempore rem non reſtituat,in mora eſſe videtur, ſic alienator &c. quæ ſequuntur.ibid.nu.8.ver.in glo.ſic.

poſſeſſori bonę fidei ne cēſum ſoluat,ſi epiſcopus ſacerdoti pręcipiat, ſacerdos,quoniam iniuſtum eſt pręceptum,appellare debet.in 3.vo. de cenſi.c.ſignificauit.nu.5. 106

poſſeſſor bonæ fidei quam actionem contra ſacerdotem intentauit, quia cenſum non ſoluit, vbi non appareat nec de ſolutione, nec de iuramento ſuper cenſu præſtito.ibid.nu.4. 106

¶Poſſeſſorio & petitorio ſi ſimul actum ſit,poteſt prius iudex poſſeſſorium.in 2.vol.de cau.poſ.c.ad vltimum.nu.1. 64

poſſeſſorio ſpoliatus & petitorio ſi ſimul agat, ſi poſſeſsionem & ſpoliationem probet,ſed non dominium, obtinet in poſſeſſorio, ſed in petitorio ſuccumbit.in 2. vol.de cauſ.poſ.c.cum eccleſia.nu.1. 64

poſſeſſorio obtinens an in expenſis poſtea in petitorio condemnatur. in 2. vol.de cauſ.poſ.c.paſtoralis.nume.24. 69

¶Poſitio,vel articulus ſub diſiunctione formari poteſt. in 1.volu.de reſcrip.c.ex parte.2.nu.8. 26

poſtulandus eſt epiſcopus, non autem eligendus.in 1.volu.de poſtula. prælato.c.& ſi vnanimiter.nu.1. 72

poſtulandi qui ſint.ibi.nu.4.

¶Poſtulationem

¶Poſtulationem caſſatam qui innouat, eſt eligendi & poſtulandi poteſtate priuatus. in j. uol. de poſtu. prælato. c. gratum. nu. 1. 68
poſtulatio, per quam priuata, uel minor vtilitas cõmuni, uel maiori pręfertur, uel quæ ſit a maiori, quam a tertia parte, admitti non debet. in j. uolu. de poſtu. prælato. c. bonæ memoriæ. 1. nu. 1. 69
poſtulationem inter & nominationẽ quæ differentia ſit. ver. & licet In no. ibi. nu. 11.
poſtulationẽ ad præſentandã ſi nuncius miſſus reuocetur, nondum pſentata, an locus reuocationi ſit, in j. vol. de poſtula. prælato. c. bonæ memorię. 1. nu. 9. 70
poſtulatio a gratia dependet. in j. uo. de poſtu. prælato. c. poſtulationem. nu. 1. 71
poſtulatio ſi cum electione concurrat, & numerus poſtulantium duplo maior eſt, & poſtulatus idoneus ſit, poſtulatio admittetur. in j. vol. de electio. c. ſcriptum eſt. nu. 1. 112
poſtulatione poſtulantium maior pars ſi ſcienter indignum poſtulauerit, tamen pars minor ignorans excedit in numero eligentes, ut ſi poſtulantes fuiſſent xl. & xxii. fuerunt ſcientes. xviii. ignorantes, quid iuris, in j. vol. de ele. c. ſcriptum eſt. uer. quid ſi. nu. 13. 113
poſtulatus quid ſi etiam de capituli conſenſu expenſas fęciſſet. in j. vol. de poſtu. prælato. c. bonæ memoriæ. ver. ſed quid. nu. 10. 70
¶Potentia Dei in quibus appareat, neque tamen ea, quæ impedimentũ aſſerũt, conſtare poſſunt. in j. vol. de ſum. tri. c. firmiter. uer. & ſcias. nu. 84. 8
potentia Dei virginẽ poſt ruinam ſuſcitare non poteſt, quoniam quod præteritum eſt, nequit non fuiſſe, licet poſſet omnino eam integram reddere. ver & fine. ibi. nu. 85.
¶Poteſtas nunquid adhuc duret, ſi uento, vel alio modo una candela extingueretur, & horę plures effluerent, antequam reaccẽdi poſſit. in j. volu. de electio. c. cum in veteri. nu. 9. 125
poteſtas illius nunquid perpetuata ſit, cui committitur, quod cum regularibus, aliquibus diſpenſet, hoc ipſo, quod cum quibuſdam diſpenſauit. in j. uol. de fil. presb. c. ex tua. nu. 8. 176
poteſtas Bononienſis, uel iuſtitiarius Neapolitanus excommunicati ſunt, ſi compellãt ſcolares clericos ſub ſe litigare, & ab eis pecuniã exigunt, cum ſint de iuriſdictione ſuorum epiſcoporum, uel illorũ in quorum diœceſibus delinquunt, & ſimiliter conſiliarii, in tertio uol. de immu. eccle. c. aduerſus. nu. 13. 238
poteſtas duplex, ſpiritualis. ſ. & temporalis. in iii. volum. qui filii ſint legiti. c. per venerabilem. nu. 23. 19
poteſtas ſecularis, qui clericum bãniuit ſecundum extimationem iniurię & damnorum per eccleſiaſticum iudicem condemnatur. in v. vol. de iniur. c. olim. nu. 1. 118
poteſtatem contra quancunque epiſcopus ipſe agit pro damnis & iniuriis eccleſiis illatis. uer. no. q. ibi. nu. 2.
¶Præbenda receptio debita ſi per capitulum ex receptionis ordine alteri conferatur, de curię conſuetudine collatio tenet. in j. uol. de cõſti. c. cum M. Ferrarienſis. nu. 32. 17
prębenda vacans, quę pro canonico inſtituta eſt, ſi alicui conferatur, uel de ipſa inueſtiatur, per hoc ipſa canonica ſibi collata eſſe intelligitur. ibi. nu. 33.
prębenda ſi mihi recepto Papę auctoritate debeatur, quæ fuit ablata. B. egi contra capitulum, vt cogeretur illam mihi conferre ammoto quolibet detentore, contra B. poſſeſſorem non egi, ſed B. venit per procuratorem ad cauſam, quæ erat inter me & capitulũ, probaui de iure meo. ſ. me receptum auctoritate Papę, & illam prębendam mihi debitam B. nihil docuit de iure ſuo, & contra capitulum obtinui, nunquid hæc ſententia ipſi B. præiudicabit. in j. uolu. de reſcrip. cap. mandatum. nu. 28. 49
præbendæ, uel alia beneficia, quæ ius per electionem, collationem, vel inueſtituram habere dicuntur, qualiter inter ſe agere poſſunt, & qualiter contra capitulum. ibi. nu. 36.
pręebenda quid ſit remiſſiue. in iii. vol. de pręben. in rub. verſi. & eſt hic ordo. ibi. nu. 1. 21
pręebendæ uacanti poſſunt pręlatus & capitulum honeſtum onus imponere, ad quod pręebendarius teneatur. in iii. uol. de præben. c. ſignificatum. nu. 1. 23
pręebenda, quæ clerico pro ſuo ſeruitio tantum conceditur, ipſo contradicente diuidi non poteſt, licet quod ſibi ſupereſt, in pias cauſas expendere teneatur. in iii. uol. de prę. c. auaritię. uer. & intelligebat Ala. nu. 5. 23
pręebendas clerici habere debent ad hoc, ut honeſte uiuant, ne mendicent, uel negocientur in cleri opprobrium. in iii. uol. de pręb. in rub. nu. 1. 21
præbendam primus a ſecundo ſecundum Hoſt. euocare non poterit, ſi capitulum proprio motu recepit aliquem in canonicum ad præbendam, cum ſe facultas offerret, vacãtem vero poſtea alii cõferat. in iii. uol. de pręb. c. inter cetera. uer. dixit autem. nu. 5. 26
pręebendam is, qui ignoranti ſcienter contulit, quam nõ potuit, illa cuncta, illi, quam potuit conferre compellitur. ibi. nu. 1.
pręebendam debitã alicui recepto Papæ auctoritate ſi ordinarius alii conferat, an talis collatio ualeat. ibi. nu. 4.
præbenda debetur recepto in canonicum, quam cito ſe facultas obtulerit, & interim quotidianas diſtributiones habebit. in 3. uol. de præb. c. dilectus. nu. 1. 27
præbenda de vna vacante duæ fieri poſſunt, ſi eius ſuppetant facultates alias diuidens integrare tenetur. in 3. volumi. de præben. c. vacante. nume. 1. 33
præbendæ cauſa ſi contra illum agatur, cui collator contulit, nunquid collator illi aſſiſtere poterit. in tertio volu. de pręben. c. dilectus. numero 10. 33
præbendæ fructus licet abſens in ſtudio theologiæ percipiat, quotidianas tamen diſtributiones non percipit. in 3. vol. de præb. c. licet. nobis. nu. 1. 39
præbendarum quotidianæ diſtributiones etiam præſentibus, qui non interſunt, dari non debent, nec valet contraria conſuetudo. ibidem. numero 2.
præbendarum propter paupertatem poſſunt eis annecti capellæ, reſeruata ipſarum presbyteris congrua portione. in 3. volu. de præb. c. expoſuiſti. nu. 1 39
præbendæ vnius pro integratione alia diuidi non debet. in 3. vol. de pręben. c. cum cauſam. nu. 1. 41
præbendis non debent repelli clerici ignobiles, & non eminentis ſcientiæ propter hoc, etiam in eccleſia, quæ tales mittere non conſueuit. in 3. vol de prob. c. uenerabilis. nu. 1. 41
pręebendam quando duo conferre poſſunt, collatio primo facta ſemper eſt potior, ſi dubitaretur, quis eſſet primus. ver. item no. ibidem. nume. 6.
præbendam ſi vacet, vel quam cito &c. is, cui commiſſum eſt, ut capitulum cogat ad conferendum alicui eam, ſi in eccleſia ſit canonicus, qui diu ante impetrationem tenuit præbendam de facto, quæ de iure vacare dicitur, quid de iure cognoſcere poterit. Item ad quid executor procedat, ſi dicatur, vt illæ præbendæ poſſeſſionem ſibi executori dimittat. in tertio vol. de conceſſio. præben. c. propoſuit. nume. 8. 50
præbendæ ad amiſſionem ſi quis per ſententiam condemnetur, vel contra poſſeſſorem ſeruitutis in negatoria pronuncietur, nunquid liceat ſtatum eligere, vel beneficium ſubſtinere, vel ſeruitutem denegare. in tertio volumine. de conceſſio. pręben. c. cum noſtris. numero 12. 53
præbenda ius adminiſtrandi non habet ille, qui legitime in canonicum eligitur, niſi prius ſibi aſſignetur. in 3. vol. de conceſ. præb. c. propoſuit. nu. 1. 45
præbendam ſi Papa, quam alius poſſidet, conferret hoc ignorans, ſecundum aliquos collatio non teneret, quia non eſt præſumendum, quod Papa per ſuas literas litigii cauſas aliquibus dare non velit. in tertio uolumine. de conceſſio. præben. c. literas. verſicu. dicunt quidam. numero 3. 56
pręebendam ſi is, qui habet, in eadem eccleſia dignitatem recipiat, ipſo iure pręebenda uacat. in 3. volumi. de conceſſio. præben. c. literas. nume. 1. 56
præbendis in pluribus epiſcopus diſpenſare non poteſt, vt habeantur in eadem eccleſia. ibi. nu. 3.
præbendę ubi diſtinctæ non ſint, nec certus canonicorum numerus, Lateranenſe concilium locum non habet. in 3. uol. de conceſſio. præbẽ. c. ex parte. nu. 1. 57
præbendam non uacantem nunquid legato conferre liceat, ſi numerus canonicorum plenus eſſet. in 3. uol. de his quę ſi. a pręla. c. tua nuper. uer. quid ergo. nu. 2. 65
præbendæ pacto pręcedente permutari non poſſunt. in 3. uol. de rerũ per. c. quæſitum. nu. 1. 86
¶Precarium per rectorem eccleſiæ irrationabiliter factum ſucceſſor reuocat. in tertio uolumine. de precar. capitulo de precariis. numero 1. 75
precario ſi aliquid epiſcopus dederit, ſine canonicorum conſenſu, an ualeat. in tertio uolumine. de his quæ fiunt a præl. c. irrita. uer. quid ſi. nume. 2. 61
¶Præceptores templi pro domibus ſuis agere, & defendere poſſunt, nec obſtat eis religio, uel quod ipſorum origo ignota ſit. in 2. uol. de iud. c. cum deputati. nu. 1. 13
¶Precium exigi non debet pro abſoluendo excõicatum, qui ſatisfecit. in 5. uol. de ſi. c. ad aures. nu. 1. 27
precium ultra iuſtum ſi eccleſiæ uolenti rem ſuam uendere offeratur, non recipiet illud. in tertio uolumine. de emptio. & uendi. c. placuit. nume. 3. 79
¶Prælato eccleſiæ, cuius bona alienata ſunt, ſi ſcribatur ſic, ſtudeas reuocare, non habet niſi in notoriis poteſtatem, in his quæ requirunt iudicialem indaginem non. in primo uolumine. de electio. c. noſti. nume. 11. 79
prælati ante mortem de ſucceſſore tractantes in caſu licito licet peccent, tamen eligendi poteſtate priuati ſunt, & ſi abſoluantur, eorum electio ualet. in j. uolumine. de ele. bonæ memorię. uer. quare dicunt. nume. 17. 110
pręlati maiores a minoribus nunquid & quomodo diſtingui debeant in

primo

primo uol.de renun.c.niſi.uer.ſed nunquid.nu.18. 149

prælatus ſi ab obedientia ſubditos abſoluat, non propter hoc prælaturę renunciat.in primo volumine.de renunciatio.cap.ſicut. numero 12. 152

prælatus impetrans ſi mortuus ſit,quid iuris.in 3.vol.de officio dele.c. gratū. ver.de obitu.nu. 4. 309

prælatus ſubditos corrigunt,& reformant, appellatione, uel conſuetudine non obſtante, ſi tamen capitulum canonicorum exceſſus corrigere conſueuit,niſi hoc faciat infra terminum ab epiſcopo præfixū, epiſcopus corriget,ſi canonica ſine manifeſta & rationabili cauſa, in contemptum epiſcopi, a diuinis ceſſant; epiſcopus ceſſationem non ſeruabit, & Metropolitanus de hoc Papę vice cognoſcet.in primo volumine.de officio ordina.capitulo irrefragabili,numero 1. 153

prelatum contra ſuum, ſiue epiſcopum quod capitulum in cauſa ſua iudex ſit,nulla conſuetudo prodeſt, quia contra bonos mores & eccleſiaſticam, ſecus vbi ſactum ... eſſet. ibidem. numero 12. 154

prælatus pro criminum correctione in poenam pecuniariam imponere poſſit.ibid.nu.18. 154

prelatus poenam pecuniariam, quā mulctauit clericos, debet in pias cauſas conuertere,non autem ſibi vſurpare.ver.dicit hic Hoſt.ibidem. nu.18.

prelato mortuo ipſius ſubditi in omnibus capitulo obedire debent,niſi pro patris bono aliquid exceptum ſit.in 3.uol. de maio. & obe. c. his quæ.nu.1. 167

prælatus obligatur,qui promiſit prouidere,cum poterit.in 3.uol.de con ceſ.preb.c.accedens.nu.1. 58

prelatus ſi in minoribus conſtitutio faciat promiſſionem per verbum: cum potero,nunquid promiſſio de beneficio curato intelligatur.ibi. nume.2.

prelatus ſi in minoribus conſtituto promiſſionem faciat per verbum, cum potero,de curato quid iuris, vbi etiam quid ſi promiſſum ſeruare noluerit.uer.quid ſi expreſſum.& verſiculo poterim.ibidem.numero.2.

prelato vt prelato & capitulo ſi poteſtas pertinet eligendi denuo, temporis lapſu ad alium non tranſibit,ſecus ſi prelatus ſit ibi vt canonicus,quod tunc verum erit,ſi dolum non committat.in 3.uol.de con ceſ.preb.c. poſtulaſtis.nu.1. 59

prelatus ſine capituli conſilio inſtituere,vel deſtituere, uel alia negotia eccleſiæ ſuę tractare non debet.in 3.vol.de his quæ fi.a pręl.c. nouit. nume.1. 62

prelatus cum maiore parte capituli, contradicente minore,ſtatuere poteſt quod ad neceſſariam fabricæ reparationem quilibet canonicus conferre teneatur.in iii.vol.de his,quæ fi.a maio.parte capituli.c. ex parte. nu. 1. 68

prelatus ſi nihil de ſuo dans eccleſię ſeruum eccleſię manumittat, manumiſſio non tenet.in iii.vol.de reb.eccle.non alien. c. epiſcopi. numero 1. 71

prælatus ſi eccleſiam pro alienis debitis obliget,ab adminiſtratione temporalium, & ſpiritualium ſuſpenſus eſt,& eccleſia non tenetur. in 3. vol.de ſol.c.ſi quorundam. nu. 1. 95

prælatus ſi ſuperfluam pecuniam habeat,nunquid illam indigenti mutuare poterit.ver.quid ſi habet.ibi.nu. 2.

prelatus ſi in contractu,quem facit Romę,vel Bononię,facit me habere pecuniam,de me non faciendo mentionem,an locum habeat.c.ſi quorundam.de ſolu.ver.& dicit etiam.ibi.nu 2.

prelatus ſucceſſor tenetur de omnibus, de quibus tenebatur prędeceſſor,ſicut filius tenetur de omnibus,de quibus tenebatur pater, in iii. vol.de ſol.c.ad hęc.nu.1. 95

prelatus ſi non grauat eccleſiam obligando, ſed remittendo, quid iuris.in 3.volumine.de ſolutio.c.ſi quorundam.ver.quid ſi non grauat. nume.2. 95

prælatus ſi renunciauerit exceptioni doli, non numeratæ pecuniæ, & pecuniam quam ſe recepiſſe confitebatur,ad certum terminum ſoluere iurauit,an ipſum iuramentum tacitam conditionem habeat. in 3.vol.de ſol.c.ſi quis.nu. 5. 95

prelati tunc ſunt procurandi, cum perſonaliter viſitant,& tunc Lateranenſe concilium ſeruare debent,& prędicationi,correctioni,& reformationi vacare,legati & nuncij Papæ pro his diebus tantum, quibus morā trahunt,procurari debent contra hanc conſtitutioné, exactum eccleſiæ grauatę duplicatum reſtituitur.in 3.vol.de cen.c. pro curationes. nu. 1. 212

prelatus,qui iurauit non alienare, vel pignorare res, uel bona eccleſię ſuę,an poſſeſſionū fructus eccleſię uendere poſſit ad x.vel xx. an. in 3.uol.de ec.edi.c.ne ſanone.nu.1. 235

prelati plus debito a ſubditis extorquentes procurationis prętextu, vel alterius ſeruitij impenſi legati,uel alteri illud reſtituent, & tantundem pauperibus erogabunt.in iii.uolu.de immu.ec.c. quia plerique. nu.1. 238

prelati criminatio tractari debet cum his,quorum intereſt.in 5.uol. de accu.c.ſi.nu.1. 2

prelati tam in inſtitutione, quam deſtitutione,etiam ſi in modum inquiſitionis agatur,uocandi ſunt hi,quorum intereſt. ibidem. numero 2. 3

prelato qui pecuniam dedit,ne ipſum in iure ſuo de facto moleſtet, illam repetit,ſi ipſe prelatus promiſſa non ſeruet.in 5.uol.de ſi.c.dilectus.nu.8. 28

prelatus ſi quis confirmatus ſit,licet minus legitime,nunquid hoc caſu ſententia teneat.in 5.uol.de ſolu.domi.c.cum dilectus.uer.quid ergo. nume.4. 185

¶Presbyteri hoſpitales eſſe debent,& monere parochianos,ut non charius uendant.in tertio uolumine. de emptio. & uendi.c. placuit.numero 1. 79

presbyter ſi inteſtatus decedit,de peculio eius quatuor portiones fiunt. in iii.uol.de ſucceſſio.ab inteſta.c.ſancto concilio. nu. 1. 122

presbyter,qui per aſtrolabij inſpectionem furta requirit, ad tempus ſuſpenditur.in v.uol.de ſortileg.c.ex tuarum. nu.1. 80

presbyter ſuſpenditur duobus annis a miſſarum celebratione,qui in conflictu,ubi aliqui mortui ſunt,lapides proiecit,licet nullum percuſſerit.in v.uol.de cler.percuſſo.c.præſentium. nu.1. 84

presbytero licet pugnare pro rei publicæ defenſione, ſecus pro defenſione rei priuatæ,vel ad propulſandum iniuriam ſocij in propria perſona,niſi in his duobus caſibus ipſi clerico, ſiue presbytero pugnare non licet.uer.uel ſecundum eum,cum plu.ſeq.ibi.nu.2.

presbyteri ſuper poſſeſſionibus coram quibus conueniri debeant.in v. vol.de priuileg.c.cum & plantare.nu.6. 108

¶Præſcriptio locum habet in immobilibus & mobilibus corporalibus,& alia multa de præſcriptione ipſam priuilegio comparando. in 3.vol.de conſue.c.cum tanto.cum plu.uer.ſeq.nu.36. 60

præſcriptione præſcribit eccleſia per quietam xxx. annorum poſſeſſionem.in ii.uol.de præſcri.c.ſanctorum.nu.1. 216

præſcriptionem xxx.annorum vel ad interrumpendam non ſufficit reſcripti impetratio,uel eius allegatio,niſi interuenerit executoris conuentio.ibi.nu.2.

præſcriptionem contra xl.annorum,quę ſola currit, ſi contra eccleſiā interruptio opponatur, uterque probabit. in ii. uolu. de præſcript. c.illud.nu.1. 218

præſcriptione præſcribuntur fines prædiorum eccleſiaſticorum, xl. annorum ſpacio.in ſecundo volumine.de præſcriptio. capitulo indicante.nu.1. 218

præſcriptio non currit hoſtilitatis tempore.in 2.vol.de præſcr.c.ex trāſmiſſa.nu.1. 218

præſcriptio non currit,vbi ius non redditur propter iudicis,vel rei defectum.ver.item ſecundum Inn.ibi.nu.3.

præſcriptionis tempus ab ipſo iure ſubducitur tempore ſciſmatis,& hoſtilitatis,& ſimilibus.ibi.nu.4.

præſcriptione præſcribi non poſſunt procurationes,quę debentur legatis,& nuncijs,appellatione remota.in 2.uol.de præſcrip.c. accedentes.nu.1. 219

præſcriptione præſcribit minime ſubditus obedientiam contra prelatū. in 2.vol.de præſcri.c.cum non.nu.1. 219

præſcriptio ſola centum annorum currit in feudo Romanę eccleſię contra ipſam eccleſiam,& vaſallum.in 2 volu.de præſcrip.c.ad audientiam. numero 1. 219

præſcriptio contra tributa non valet,licet valeat contra cenſum. ibidē. nu.8.

præſcriptione de centenaria, quę ſola currit contra Romanam eccleſiam,ſciſmatum tempora deducuntur.in ii.vol.de præſcri.c.cum vobis.nu.1. 220

præſcriptione ſubducitur tempus,quo vacauit eccleſia,contra quā præſcribitur.in 2.vol.de præſcri.c.audit.nu.1. 220

præſcriptione an debitum tollatur,ſi ſingulis annis debes mihi x.& ipſa petere ceſſem.ibi.nu.4. 221

præſcriptio in iuribus & alijs incorporalibus fit eodem modo, quo fit in corporalibus.ibi.nu.5.

præſcriptione præſcribi non poteſt procuratio, quę ordinario viſitanti debetur.in ii.uol.de præſcrip.c.cum ex officij.nu. 1. 222

præſcriptione ſe tueri non poteſt in ipſis uotis,qui nihil ſoluit, ſecus ſi aliquid ſoluerit,licet modicum.ibi.nu. 15. 223

præſcriptionem ad probandam procuratores non arctent ſe, uel clericulos,habentes probare ſolum præſcriptionem ad præſcriptionis tempus neceſſarium,puta.xl.annorum contra eccleſiam, & alia multa circa capitulorum materiam ad aliquid probandum neceſſaria. in ii.uolu.de præſcrip.c.audit.nu.16. 222

præſcriptio non eſt completa,ſi probaſti poſſeſſionem xl.annorum tantum,& ego probaui,quod per annos aliquos,mēſes, ſeptimanas, vel vacauit eccleſia,ſeu ſi probaſſes de xlv.annis,dato quod ex aduerſo probetur interim quatuor annorum vacatio,adhuc integra præſcriptio probata remanet.ver.Nam ſi probaſti. ibid. nu.16.

præſcriptione minime præſcribit, qui alieno nomine poſſidet, nec etiam is,qui proprio,non habens bonam fidem, & iuſtum titulum. in ii. uol.de præſcri.c.ſi diligenti.nu.1. 223

præſcriptione præſcribere poteſt epiſcopalia abbas,quę in capellis obtinet

tinet,tamen obtinet in his ſolis quæ præſcripſit.in ii.uol. de præſcri. c.cum olim.nu.1. 224
præſcriptione præſcribi poteſt iuriſdictio,& per conſuetudiné acquiri. ibi.nu.7.
præſcriptione qui completa priuilegium contrarium impetrat, & eo etiam utitur, præſcriptioni renúciat,ſi præſcriptio completa nó erat malam fidem habet.in ii.uolumine de pręſcrip.cap. venientes.nume mero 1. 274
¶Pręſentatio vbi fiat,prius oportet illius pręſentationis negocium expediri,quã epiſcopus eccleſiam ordinare poſſit.in j.uol.de offi. ord. c.cum vos.nu.2. 246
pręſentatio,uel electio facta a maiori parte patronorũ ,etiam aliorum reſpectu,licet non ſit facta a maiori parte omnium,bene valet. in iii. vol.de iur.patro.c.quoniam.nu.1. 190
præſentationem ad rectoris ad titulum eccleſiæ ſi aliquis ordinatus fuerit,nihilominus patronus,qui non conſenſit,ad ipſam,cum uacabit, præſentare poterit.in iii.uolumine de iur.patro.c. poſtulaſti , numero 1. 201
pręſentet ſi unum malæ fidei poſſeſſor,& bonæ fidei poſſeſſor alium,licet epiſcopus a malę fidei poſſeſſore præſentatum admittat , an tuédus ſit.in iii.uol.de iur.patro.c.conſultationibus.nu. 5. 195
¶Præſumitur contra illum,qui dilationibus iudicium ſubterfugit . in ii. uol.de præſump.c.nullus.nu.5. 195
præſumptiones & iudicia certa & uiolenta licet in ciuilibus probent, non tamen in criminalibus , in ii. uolu.de proba. in rubrica. numero 5. 109
præſumitur idoneus,neque tenetur probare is , pro quo beneficiando ſcribitur cum clauſula,ſi idoneus fuerit.in ii.uolu.de præſum. c. dudum.nu.1. 182
præſumimus circa futura ex præteritis.in ii. uolu. de præſump.c. mandata.nu.1. 178
pręſumitur ſemper pro uiris literas.in ii.uol.de præſump. c. cum in iuuentute.nu.5. 181
præſumitur carnalis copula ſolitudine,nuditate,loco, & ſexuum diuerſitate.in ii.uol.de pręſum.c.literis.in glo.ii.nu.6. 180
pręſumptio uiolenta ſecundum Inno.dicitur eſſe illa,quę ad ſententiá ſufficit.in ii.uol.de pręſump.c.tertio.nu.2. 180
pręſumptione aliqua etiam vehementi non debet aliquis maxime de graui crimine condemnari.in ii.uol.de pręſump.c.literas.nu.1. 181
pręſumptio ubi ſit contra aliquem,quod calumnioſe quęſtionem moueat,pręfigitur ei tempus peremptorium ad agendum , poſt quem non auditur,in iii.uol.qui fil.ſint legi.c.lator.nu.4 53
pręſumatur licet pro his,quę fiunt a iudice in iudicio , non tamen pro his,quę extra iudicium fiunt.in ii.uol.de reſti. ſpo. ca. conquerente. nu.2.ver.iudicio. 76
¶Pręuaricatio quo pacto large & ſtricte capiatur.in v.vol.de pœn. ca. ea quę.ver.pręuaricatione.nu.1. 320
¶Pręuaricator dici poteſt,qui regulam prędicat , & non ſeruat. in iii. volu.de ſta.monacho.c.cum ad monaſterium.uer.præuaricator.numero 18. 179
¶Pręiudicium an fiat,ſi hi,quós res tangit,uideant alium agere, implorando iudicis officium ſuper reſtitutione in integrum,uel huiuſmodi,& taceant.in ii.uol.de ſen.& re iudi.c. quamuis.ver. ſed quid. numero 1. 245
primas & patriarcha idem ſunt.in ii.uolu.de dila.cap. expoſuit. numero 2. 52
¶Principium,quod eſt Deus,non cadit ſub genere, neque ſub diffinitione,neque ſub demonſtratione.in j.vol.de ſumma trinita. c.firmiter. numero 95 9
Principium,quod eſt Deus , ſimul creauit omnia in materia informi, quæ cum dierum diſtinctione formam deduxit . ibidem. numero 97.
¶Priuilegium nundinarum impetrans non vtendo illo per decénium, illud perdit.in j.vol.de conſti.c.cum acceſſiſſent.ver.impetrans priuilegium.nu.12. 15
priuilegium unico actu perditur,quando ad petentium inſtantiam datum eſt,alias autem non.uer.damaſ.in fi.ibi.nu. 20. 16
priuilegio generali ſecundum ius commune obtento reſcriptum ſpeciale obſtat,etiam de illo mentionem non faciens.in j.uol.de reſcri. c.ſicut Romana.nu.1. 20
priuilegia contraria tranſactione perduntur.in v.volu.de priui. in rubr. ver.Item priuilegium.nu.2. 100
priuilegium generale quo caſu ſpeciali nõ deroget.in j.vol.de reſcrip. c.ſicut.nu.6.ver.ſed Compoſte. 20
priuilegium contra reſcriptum quando valeat,& quã non,in j.uol.de reſcrip.c.ſicut Romana.nu.20.cum plur.ſe. 20
priuilegium ſi fuerit odioſum,uel abhominabile, ſua natura , per quód hos extendatur,reſtringi debet.ibi.nu.27.
priuilegium vbi poſt reſcriptum impetratur,& etiam poſt citationem, ipſum reſcriptum tenet,niſi de ipſo,& actis etiam ipſorum auctoritate factis in ipſo priuilegio mentio facta fuerit. ibi. nu. 29.
priuilegio præcedenti q per reſcriptum poſterius non præiudicetur, an locum habeat de priuilegio in corpore iuris non clauſo,ſecus in quibus Papam obliuio fallere poteſt.ibi.nu.30.
priuilegiorum Papæ dubium ipſe Papa diffinit.in v.vol.de priui. in rubri.ver.& dubium.nu.2. 100
priuilegium odioſum dicitur , quã eſt contra naturalem rationem & æquitatem,uel quia periculum animorum inducit,vel quia ambitioſum ſaltem ex poſt facto præſumitur,uel etiam ratione perſonæ , q iuri odioſa eſt,uel ratione ſui tenoris,quia contra ius alterius impetratum.in j.vol.de tranſla.prælato.c.licet.nu.12. 140
priuilegium conceſſum prælato,eccleſiæ conceſſum intelligitur,& quod quid prelatus acquirit,ipſi eccleſiæ acquirit.in j.vol.de tranſla. epiſ. c.cum ex illo.nu.3. 137
priuilegium non tollit contrariam compoſitionem non expreſſam. in v.vol.de priui.in rub.nu.2.ver.Item nec priuilegium. 100
priuilegia cauſæ ad hæredes tranſeunt,priuilegia autem perſonę non. in j.uol.de aucto.& uſu pal.c.ad hoc.nu.4. ver. in prima gl. 148
priuilegium reſpondendi per aliud propter quod multi habeant. in ii. uol.de iud.c.paſtoralis.nu.8.uer.& in ti. 28
priuilegium de non ſoluenda can.quandoque conceditur.in v. vol. de priuile.in rub.nu.2.ver.Item conceditur. 100
priuilegio priuilegiatus vt non teneatur reſpondere niſi certo loco , ſi alio rñdere,uel ſoluere promittat,ibi conueniri poterit.in ii. vol. de fo.compe.c.dilecti.nu.1. 27
priuilegium Anglicis conceſſum,etiam ipſis clericis competit.ibid.numero 4.
priuilegio quo gaudebit ille,qui venerit ad curiam cauſa petendæ reſtitutionis in integrum contra ſententiam in ſe latá.in ii. uol. de fo. com.c.licet.nu.4.uer.quid ergo. 30
priuilegia non iuuant in negocio hæreſis.in v.uol.de priuileg. in rubr. nu.2.ver.Item priuilegia. 100
priuilegio priuilegiatus quo caſu extra diœceſim trahi poſsit.in ii. vol. de mutu.peti.c.prudentiam.nu.8. 35
priuilegium neminem iuuat circa excommunicatos vitandos actiue & paſsiue. in v.vol.de priui.in rub.ver.& circa.nu.2. 100
priuilegium ſi aliquibus concedatur,in quo etiam alterius ius contineatur,ut ſi eccleſiæ metropolitanæ priuilegium detur ad ipſius ſolius inſtantiam,q capitulum vna cum ſuffraganeis metropolitanum eligat,an hoc caſu capitulum priuilegio renunciare poſſit , antequam eo vtatur.in ii.uol.de reſti.ſpo.c.ex conqueſtione,ver.ſecundum Inno.nu.6. 78
priuilegium de facto redarguenti iudex illud coram paucis exhiberi faciat,& etiam in loco ſecreto,& interim ſtabitur ſententiæ latæ per illud.in ii.vol.de fid.inſtr.c.accepimus.nu.1. 166
priuilegiorum innouatio vbi petatur,admittitur hæc exceptio ,non es audiendus,quoniam præſcripſi iura,quę tibi per priuilegium contédis deberi,uel quia poſſedi illa &c.in ii.uol.de confir.vti. c. cum dilecta.nu.6.ver.q ibi petitur. 295
priuilegio priuilegiatus,quod abſens in ſtudio prabendæ fructus percipiat,in ſtudio ſtudens particulari priuilegio non utetur.in iii. uol. de cler.non reſi.c.tuæ fraternitatis.nu.1. 29
priuilegium habens ſi pacem faciat,quod inſolidum condemnetur,quid iuris.in iii.uol.de ſol.c.Odoardus.nu.9.uer. quid ſi habens. 96
priuilegium quoddam Bonifacij habent prædicatores & minores , in quo Bonifacius incluſit effectum quaſi omnium priuilegiorum ordinis,quod vocant mare magnum,in ii.uol.de fi.inſtr.c.contingit. numero 2. 166
priuilegium eſt mere fauorabile,quia perſona,cui conceditur, fauorabilis eſt,nec animarum periculum inducit,& ęquitatem continet,& tunc licet contra ius commune ſit,late interpretandum eſt.in j. vol. tranſla.prælato.c.licet.nu.12.uer.interdum. 140
priuilegio priuilegiati ſuper iure funerandi ſepelire poſſunt illos , qui apud eos ſepeliri eligunt, canonicam ſoluendo eccleſiæ parochiali,ſi alios autem ſepeliunt,reſtituere tenentur,quicquid fructus ratione perceperunt.in iii.uol.de ſepul.c.in noſtra.nu. 1. 129
priuilegio immunitatis non obſtante,an & quo caſu quis ad aliquid p ſoluendum compellatur. in iii.uol.de immu.eccl.c.peruenit. numero 2. 134
priuilegiis ſuis priuandus eſt,qui priuilegiis derogat aliorum.in v. uol. de priuileg c.dilecti.nu.1. 101
priuilegia auctentica fidem faciunt,non autem tranſcripta.ibidem.numero 1.
priuilegio priuilegiati etiam qui mortuos excommunicatos ſepeliunt illos extumulare tenentur in v.uol.de priuileg. c. ad hęc. nu.1. 101
priuilegium contra præſcribitur.xxx.annorum ſpatio.in v. vol. de pri. c.ſi de te.ra.num.1. 101
priuilegium ſuper immunitate aliqua conceſſum eccleſiæ. xxx. annis p ditur.ibid.num.4 uer.dixit Hoſtien.
priuilegiorum tenor inſpiciendus eſt,& ſeruandus.in v. volum. de priuileg.c.porro.num.1. 102
priuilegium perditum,de cuius veritate & tenore per teſtes conſtat, ſecundum teſtium dicta innouatur.in v.uol.de priuil. cap. cum olim. num.1 103

priuilegii conditionem quid probare iuuat, ex quo tenor probandus eſt, & ſine vitio.ibi.nu.7.

priuilegiorum innouatio nouum ius non habet, ſed antiquum conſeruat.in v.vol.de priuil.c.ex parte.& in c.quia intentionis. nu. 1. 110

priuilegio duplici exceptionis eccleſia victa, licet ex vno ſuccumbat, ex alio obtinere poterit. Item exemptus non tenetur promittere obedientiam dioceſano, non tamen poteſt ſine ipſius licentia in loco non exempto eccleſiam conſtituere.in v.vol.de priuileg. c.cum olim.nu.1. 104

priuilegium contra eccleſiam.xl.annorum ſpatio præſcribitur.in v.volu. de priui.c.accedentibus.nu.1. 105

priuilegio vbi ſtatim ius dominij quæritur, non admittitur, niſi legitimo tempore præſcribatur.in v.vol.de priui.c.accedentibus.ver. ſed hoc non placet.nu.5. 105

priuilegium monaſterio conceſſum, quod eius monachi excommunicari non poſſint, intelligitur de monachis manentibus in monaſterio, vel capellis vtroque iure ſubiectis.in v.volu.de priuileg.c. quoniam. nu.1. 107

priuilegium religioſis conceſſum de confratribus ſepeliendis interdicti tempore, de illis intelligitur, qui licet in ſeculo manentes ordini ſe obtulerunt, mutato habitu ſeculari, vel qui bona ſua dederunt vſu fructu retento.in v.volumine.de priuileg. cap. vt priuilegia. numero 1. 108

priuilegio ſi quis priuilegiatus fuerit, vt tempore generalis interdicti poſſit audire diuina, vel celebrare, an illius familiares ſint cum eo admittendi, & nunquid legatus huiuſmodi priuilegia concedere poſſit.in v.vol.de priui.c.quod nonnullus.nu.2.3. ver. vbi etiam terminatur, & ver.concedimus, remiſſiue. 109

priuilegium pro religioſis venientibus ad locum interdictum, quod ſemel in anno aperiantur eccleſiæ, & in eis celebretur, intelligitur, quod vna ſola eccleſia in loco aperiatur.in v.vol.de priuileg. c. vt priuilegia.nu.1. 108

priuilegium circa electiones faciendas datur.in v. volu. de priuileg. in rub.nu.2.ver.Item circa. 100

priuilegio priuilegiati quod excommunicari non poſſint, per ordinarium etiam indirecte excommunicari non poſſunt.in v.vol.de priuileg. c. quanto.nu.1. 109

priuilegio conceditur quandoque propriam offenſam punire.in v. volu. de priuileg.in rub.nu 2.ver.& quandoque. 100

priuilegio priuilegiati, vt vbique cum altare viatico celebrare poſſint, id ſine prælatorum licentia facere poterunt.in v.vol. de priuileg. c. in his.nu.3. 100

priuilegium de decimis noualium non ſoluendis ab aliis ad prius poſſeſſas non extenditur, niſi de his mentionem fecerint. in v. volu. de priuileg.c.dudum.nu.1. 111

priuilegii vires impedit bonæ fidei poſſeſſio. ibi.nu.2. verſicu. poſſeſſione.

priuilegio ſi dicatur, eximimus tale monaſterium cum talibus & talibus eccleſiis ſuis, quid iuris.nu.5.ver.quid ergo.

priuilegio priuilegiatorum confratres, niſi ſe ad eos in totum tranſtulerint, ad epiſcopalia iura tenentur.in v.vol.de priuileg. c. quidam. nu.1. 111

priuilegii intentionis decimarum ratione ſemel nouale ſemper eſt nouale.in v.volu.de priuileg.c.conſultationi.nu.1. 111

priuilegium primum maximum omnium eccleſiæ eſt, Quodcunque ligaueris ſuper terram &c.Secundum, quod decimæ, primitiæ, & oblationes ad clericos ſpectant. Tertium, quod eccleſia ſola res eccleſiaſticas adminiſtrat.in v.vol.de ſen.excó.c.nouerit. nume. 1. verſi. primum eſt. 147

priuilegia infinita eccleſiæ conceſſa.in v.vol.de ſen.ex.c.nouerit.nu. 1. cum plu.ſeq. 147

priuilegia multa conceſſa ſunt, non vniuerſali eccleſiæ, ſed eccleſiis particularibus.ibi.nu.1.ver.ſunt & alia.

priuilegiorum verba largiſſime interpretanda ſunt.in v. vol. de verbo. ſig.c.olim.nu.1. 144

priuilegium quid dicatur, & quid etiam reſcriptum. in v. vol. de verb. ſig.c.olim.ibi.nu.10.

priuilegio priuilegiati abſentes omne id percipere debent, quod præſentes percipiunt, licet diuinis officiis non interſint, vt ſic priuilegium faciat aliquem cenſeri reſidentem, licet non diuinis intereſſentem.ibi.nu.5.

priuilegium an ſit verum, vel falſum, & an ſit ſua iuriſdictio, & vtrum conuentus ſit ſubditus, vel exemptus, quo caſu prælatus cognoſcere habeat.in v.vol.de verbo.ſig.c.ex parte.numero 5.ver. ſed opponitur. 155

priuilegium vbi conuentus non exhibet, ad arbitros recurrendum eſt. ibi.nu.5.ver.ſed nonne.

priuilegium de percipiendis fructibus beneficiorum maiora beneficia comprehendit.in v.vol.de verb.ſig.c.tua nobis.nu.1. 159

¶Probant actor & reus in ciuili iudicio.in ii.vol.de proba.in rub.num.4. ver.de tertio 110.

probare qui habeat, an qui dicit ſe iuſte poſſidere, an alius dicens ipſum precario poſſidere.in j.vol.de poſtu.præ.ca. bonæ memoriæ. 2.nu.27. 71

probare non cogitur reus de iure actoris. in ii. vol. de proba.in rubri. nu.4.ver.de tertio. 110

probationes, quæ ex præſumptionibus procedunt, alia præſumptio tollit.in primo volu.de electio. cap. in geneſi.numero 12. verſicu. ſed has. 130

probatio quid ſit, & vnde dicatur, in ii.vol.de proba.c.in rubrica.numero 3. 109

probatio efficacior requiritur ab illo, qui probare vult, quod non eſt veriſimile.in ii.volu.de præſump.c.quia.nu.1. 179

probatio cui incumbat, an poſſeſſori, quod iuſte poſſidet, an impetranti, quod non iuſte.in iii.uolu.de conceſſio.præben.cap. cum noſtris. numero 17. 53

probatio per teſtes an admittenda ſit, ſi in ſententiæ publicatione dicat eccleſia parochialis, quod talis locus cultus fuit, & de hoc memoria extat, vbi etiam quid ſi vtraque pars intentionem ſuam probet.in v. volu.de verbo.ſig.c.quid per nouale.ver.ſed quid, & ver. quid ſi vtraque. nume.2. 154

probatio dubia probantem non releuat.in ii.vol.de proba.c. in præſentia.nu.1. 115

probatione ſi probari poteſt, reum deliquiſſe, eius probatio, quod non deliquerit, non eſt recipienda, in ſecundo vol.de proba. ad noſtram. nu.1. 124

probationis infra annum libere quis ad ſeculum redit niſi profeſſionem fecerit tacitam, vel expreſſam, vel appareat eum vitam voluiſſe mutare.in iii.vol.de regula.c.ſtatuimus.nu.1. 158

¶Proceſſu iudici non creditur.in ii.vol.de proba.in rubri.nume.4.ver. quod iudici. 120

proceſſus habitus cum excommunicato per literas ab eo impetratas tenet, donec exceptio opponatur.in primo vol. de reſcrip.c.dilectus filius.nu.12. 38

proceſſus habitus per literas ſubreptitias an valeat, quando exceptiones de falſitate ſuggeſta, vel veritate ſuppreſſa debeant, vel opponi poſſint.in j.vol.de reſcrip.c.ad audientiam.numero 18.verſi.Compo.autem. 44

proceſſus & ſententiæ literæ papales reuocatoriæ ſi apparerent, nó valerent, niſi de proceſſu & ipſa ſententia mentionem facerent. ibid. nu.2,1.ver.Alii dicunt.

proceſſus mentionem facere generalem an ſufficiat.in ii.vol.de ſen. & re iud.c.inter monaſterium.ver.quærit Hoſt. 232

proceſſus iudicis quantuncunque ius ignorantis nullus erit in caſibus, in quibus appellatio etiam fruſtratoria ad Papam facta, ſtatim negocium inſolidum ad curiam defert.in ii.vol.de appella.c.ſi duobus nu. 5.ver.hæc autem habent locum. 249

proceſſus non valebit, ſi iudex ſciat, ſe non eſſe iudicem, vel non debere procedere, & procedat, ſecus ſi iudicem ſe eſſe ſciat, ignoret autem impedimentum proceſſus, ex alieno facto prouueniens.verſi. dat Hoſt.ibi.nu.5.

proceſſus coram non ſuo iudice habitus nullius eſt momenti.verſi. hoc autem.ibi.nu.5.

proceſſus per minorem habitus non valet, poſtquam Papa cauſam ad ſe reuocauerit, ſicut nec valeret, ſi prius ab eo legitime appellatum fuiſſet.in ii.vol.de appel.c.vt noſtram.nu. 1. 276

¶Proceres dicuntur trabes vltra murum procedentes, & ab his dicti ſunt proceres hi nobiles officiales principis procedentes & alios præcedentes. in ii.vol.de appella.capitulo.ex inſinuatione.nu. 4. 269

¶Procuratio cum ſingulis annis præſtanda ſit, an in anni principio debeatur, ſicut annua præſtatio, uel legatum.in iii.vol.de cenſi. c. cum nuper.nu.4. 224

procuratoris contumaciam dominus non purgans excommunicatur. primo vol.de procu in rub.nu.3. 180

¶Procurator literis contradicens ſi in iudicem conſenſerit cum impetrante, nunquid dominus poteſt contra reſcriptum obiicere de veri ſuppreſſione, uel falſi ſuggeſtione, vel de aliis exceptionibus. In primo vol.de reſcri.c.ſuper literis.nu 48. 33

procurator generalis bonorum adminiſtrandorum res ipſius domini ſine ſpeciali mandato non alienat, niſi fructus vel res, quæ facile conſumuntur.in j.vol.de reſcrip.capitulo ex parte. verſi. procurator. nu.13. 46

procuratoris falſi ſuo nomine agens ſi quis tacite, vel expreſſe ratum habeat, vlterius contrauenire non poterit.ibi.nu.15.

procuratorem per falſum ſi quis valeat ſuo nomine agi taceat, & non contradicat, ſibi præiudicium.ver.ex quo.ibi.nu. 15. 46

procurator ſi inſtitor fuerit, & mandatum fuerit reuocatum non palam, pro non reuocato habetur.uer.quod ſi procurator. ibi.nu.17.

procuratoris confeſſio in vno iudicio domino in alio non præiudicat. in j.vol.de ele.c.per inquiſitionem.nu.19. 97

procurator alicuius ſine iuramenti præſtatione ſi a capitulo admiſſus fuerit, an capitulum poſtea excipere poterit.in j.uol.de elect. c. quia propter.nu.51. 117

procurator ſi contra inhibitionem domini iudicis impetrauerit, non tenetur

tenetur dominus coram illis iudicibus litigare. in j. vol. de procura. in rub. qu. 4. ver. non tenetur. 280
procurator tutus habens plenũ mandatum agendi & defendendi cõtra talem in tali cã, ſuper illa impetrare non poſſet, ſi legitimus contradictor appareat, ſi cũ cauſa in curia eſſet, ſufficit præſens talis procurator ad impetrandum ſuper pertinentibus ad litem ceptam, puta receptionem teſtium. in j. volu. de reſcrip. capitulo nonnulli. numero 39. 40
procurator prius conſtitutus nuper excommunicati an repellatur. in j. vol. de offi. dele. c. licet vndique. nu. 21. 216
procurator ad cãm matrimonij datus an ſufficiens ſit ad cauſam dotis tractandam. in j. vol. de offi. dele. c. cum olim. nu. 25. 228
procurator clericus procurans cauſam extraneꝫ contra eccleſiam ſuã illo beneficio priuatur. in j. vol. de procu. in rub. nu. 2. 280
procurator in iudicio procurans cauſam eccleſię collegiatę debet habere ſufficiens mandatum pręlati & capituli. in j. vol. de procu. c. alia quidem. nu. 1. 280
procuratorem licet capitulum conſtituat, teſtes tamen ſubſcribi debẽt. ibi. nu. 7. 281
procurator ſi ante litem conteſtatam reuocetur ipſo aduerſario ignorante, ſi poſtea litis conteſtatio ſequatur, valent, quæ cum eo fiunt. in j. uol. de procur. c. in noſtra. nu. 11. ver. ꝙ ſi procurator. nu. 14. 283
procurator eo caſu, quo clericus dari non poſſit, an per litis conteſtationem dñs effectus ſit. ibi. nu. 15.
procurator non interuenit, ſi de adulterio ad pœnam legalem coram iudice ſeculari agatur, ſecus ſi coram iudice eccleſiaſtico ad thori ſeparationem. in j. vol. de procu. c. tuę fraternitati. nu. 1. 284
procuratorem illuſtres viri neceſſe habent conſtituere. ibi. nu. 8. ver. nã illuſtres.
procurator non admittitur, niſi ad cauſas abſentię allegandas, vbi quæſtio criminalis fuerit. ver. ſi vero quæſtio. ibi. nu. 8.
procuratorem reuocatum ſi poſt concluſionem cauſę appareat, nihilo minus ſententia fertur. in j. vol. de procu. c. audita. nu. 2. 285
procurator epiſcopi epiſcopatus cauſas agit, & defendit, licet ſub ſindici, vel actoris nomine datus non fuerit. in j. vol. de procu. c. petitio. nu. 1. 282
procurator conſtitutus ad litem conteſtandam, & ad alium procuratorem conſtituendum in aliis, quæ ſequuntur, ſine alterius conſtitutione totam cauſam agere poteſt. ver. & Hoſt. ibi. nu. 4.
procurator conſtitutus ad litem conteſtandam, & prohibitus expreſſe, ne vltra procedat, nunquid vltra procedere poterit, in primo volu. de procur. c. petitio. ibi. nu. 5. 298
procurator conſtitutus ab vniuerſitate ſub nominibus ſindici, procuratoris, & actoris ſecundum G. non cogitur canonum diſpoſitione alterum eligere. ibi. nu. 2. 286
procurator, quandocunq; aliquid occurrat, ſuper quo per ſe reſpondere non poteſt, nec etiam poſſit aliquid dño imputari, habebit inducias ad dominum conſulendum, vt ſe ſic inſtruat, & reſpondeat. in j. vol. de procu. c. dilectus. nu. 8. uer. dicebat autem. 286
procurator ſpecialis vel generalis dominum prędicte defendere non cogitur, niſi velit, etiam ſi ſatisdederit de eo defendendo & de iudicato ſoluendo. in j. vol. de procu. c. accedens. nu. 9. 289
procuratori generali ſi inducię ad conſulendum dñm abſentem denegantur, ea cauſa probabili appellari poterit, in j. vol. de procu. c. dilectus. nu. 1. 186
procuratore dimiſſo ſolum ad agendum, ſi reus a iudicio recedat, contumax eſt, & in expenſis condemnatur, in j. vol. de procu. c. conſtitutus. nu. 1. 287
procurator an ante libelli receptionem licite conſtituatur ad cauſas excuſationis proponendas, vel dilatorias ferri, uel alia huiuſmodi, i. i. nu. 3.
procurator iuſtę in iudiciis conſtituitur ad recipiendum libellũ, ad dilationem petendam ad litem conteſtandam, ad proponendas, & probandas ipſius abſentię cauſas. ibi. nu. 3.
procuratorem ſi in prima die citato aſſignata aliquis mittet, non ad excipiendum, nec aliquid aliud ſpecialiter expreſſum, ſed generaliter ad omnia exercenda, quæ die illa occurrent, facienda fuerint, vari. ibi. nu. 4.
procurator ad excipiendum tantum conſtitutus, & ſi non habeat poteſtatem recipiendi libellum, uel defendendi, excipere tamen poteſt, & admittendus eſt. ibi. nu. 9.
procuratore cum falſo lis eſt nulla, iudicium nullum. in j. uol. de procu. c. alia quidem. nu. 2. 280
procurator ad defendendum datus, contra quem perſonali actũ fuit, ex certa cauſa non cogitur poſtea iudicium ſuſcipere ad idem ex alia cauſa, poſſet tamen recipere, ſi vellet. in j. vol. de procur. c. non iniuſte. nu. 5. 288
procurator an teneatur proſequi appellationem a grauamine, uel interlocutoria. ver. quæri etiam. ibi. nu. 7.
procurator vniuerſitatis, cuius maior pars, & iurati excommunicati ſunt, ad impetrandum admittitur, niſi illi in procuratorio fuerint expreſſi, uel eorum auctoritate ſit factum, uel ad id ſcienter admiſſi. in j. uol. de procu. c. conſuluiſti. nu. 5. 30
procuratoris procuratio facta auctoritate excommunicatorum non valet, ſiue auctoritas ſit de ſubſtantia procurationis, ſiue non, & hoc in excommunicationis odium. uer. & dicit hoc generale. ibidem nu. 11.
procurator nullus ſecundum Arch. de conſuetudine curię admittitur ad impetrandum, uel contradicendum pro alio ſine ſpeciali mandato, niſi carnali proximitate coniuncta perſona fuerit. uer. Archi. dixit. ibi. nu. 13.
procurator ſuperueniente capitali inimicitia inter ipſum & dominũ cauſam proſequi non tenetur, etiam ſi ſatiſdederit. in ſecundo volu. de iudi. c. De quo uult leo. ver. dicit. nu. 13.
procuratores ad agenda negocia conſtituti agere & defendere poſſũt. in ii. uol. de iudi. c. cum deputati. nu. 2. 13
procuratores plures ad cauſam dari poſſunt. in ii. vol. de iud. c. exhibita. nu. 2. 14
procurator a pręlato conſtitutus, quamuis etiam litem conteſtatus ſit, pręlato uiuente, ſi eo mortuo cãm non aget, donec eccleſię de pręlato prouiſum ſit. in ii. uol. de ſo. com. c. dilecti. nu. 3. 27
procuratore, qui agere potuit exiſtens in exilio, in quibus cauſis currant ei tempora petendæ reſtitutionis in integrum. in j. uol. de procu. c. querelam. nu. 15. uer. item. 281
procuratoris contumacia quo ſententia in rem iudicatam tranſeat, & quomodo procuratoris contumacia domino nocere habeat. in ii. volu. ut li. non con. c. ad hoc, ver. item dicunt. nu. 8. 39
procurator meus, qui ſine iuſta cauſa iudicium ſuſcepit agere non poteſt, vt in me iudicium transferatur, in ii. volu. vt li. non conteſt. c. ad hoc. uer. ibi dicunt. nu. 8. 37
procuratoris generalis omnium rerum dolus nocet. ibid. nu. 20. ver. dolus.
procurator ad adminiſtrandum, uel ad negocia datus, ſi domini nomini conuenitur, poterit ne illum in iudicio nominare. in ſecundo uolu. ut li. non con. c. quoniam. nu. 29. uer. quid ſi procurator. 43
procuratores clericorum qñ teneantur, & poſſint de calumnia iurare, & quando non. in ii. vol. de iura. calum. c. inherentes. nume. 12. verſi. eccleſię. 47
procurator ſi interrogetur ſuper eo, quod ad principale negocium pertinet, & ipſe dicit, ſe neſcire, uel velle dominum conſulere, in expenſis condemnabitur, in 2. vol. de iura. cal. c. in perpetrandis. nu. 2. uer. unde. 48
procuratorem dat prælatus in cauſa eccleſię ſuæ, quod tutor nõ facit. in ii. uol. de iur. cal. c. cum cauſam. nu. 11. 49
procurator, qui domino ſucceſſit, quo caſu dicere poſſit iudicium nullum. in j. vol. de procu. c. in noſtra. nu. 7. uer. tractatur re integra ſiue. 283
procurator rei ſimpliciter conſtitutus an dominum reuocet, vel forum declinet. in ii. vol. de dila. c. expoſuit. nu. 11. 53
procuratorem conſtituit vniuerſitas, uel collegium de utroque iure, quod de calumnia iurat. in ſecundo uolu. de iura. cal. cap. cum cauſam. numero 6. 49
procuratori excommunicato conſtitutionis tempore, ſed aſſumptionis tempore abſoluto, quomodo excipi poſſit. in ii. uol. de proba. c. poſt ceſſionem. nu. 15. 214
procurator excommunicatus conſtitutus habens mandatum ſubſtituẽdi nunquid poterit alterum ſubſtituere. ibi. nu. 19.
procuratorem contra excommunicatum quomodo excipi poſſit, & utroque tempore .ſ. conſtitutionis & aſſumptionis excommunicatus erat, ſed nunc abſolutus eſt, & apparet conſtitutionem in eadem voluntate manere. ibi. nu. 15. ſi utroque tempore.
procuratoris procuratorium an valeat, ſi utroque tempore conſtitutionis & aſſumptionis non eſt ligatus, nunc quando litigat excommunicatus eſt. uer. quid ſi utroque tempore. ibi. nu. 15.
procurator rei nunquid excommunicatus eſſe poterit. ibi. nu. 17.
procurator excommunicatus an in cauſa cõi reo, & procuratori conſtitui poterit. ibi. nu. 18.
procurator alicuius, qui principalem cauſam egit, ſi a ſententia contra ſe lata appellauerit, & ſtatim ab aliquo competenti iudice excommunicatur, nunquid hanc appellationem proſequi poſſit. in ii. uolu de excep. c. ſignificauerunt. nu. 7. 113.
procurator literas habens pro eccleſiæ mutuo contrahendo, ſi alteri pecuniam ſic receptam mutuo tradat, quid iuris, & quid ſi pecuniam ſibi traditam pro ſuis expenſis alii mutuet. in iii. vol. de teſtamen. ca. quorundam. ver. quid ſi talis. nu. 8. 105
procurator nunquid in inquiſitione pro inquiſito interuenire habeat. in v. uol. de accu. c. inquiſitionis. ver. quæritur autem Hoſt. nu. 11. 12
procuratorium nunquid firmabitur, ſi de ipſo dubitetur, an ſuper hoc iudex interlocutus fuerit. in primo volumi. de procu. c. alia quidem. nu. 5. 280
¶Profeſſio fieri & recipi poteſt infra probationis annum. in iii. uol. de regu. c. ad apoſtolicam. nu. 1. 155
profeſſionem qui fecit & habitum recepit, licet nunquam in clauſtro manſerit, ſed in ſeculo propriis uſus fuerit, ad ſeruandam religionẽ pellitur. in iii. vol. de regula. c. ſicut. nu. 1. 156

Profitetur,

Profitetur, ſiue cum monachatus quis timore mortis naturalis, ſeu accidentalis, quomodo monachatur, ſeu profeſſio impediatur. ibid. nu. 4.
profeſsione prima vocatus ſine magna neceſsitatis, uel vtilitatis cauſa non debet de vna religione ad aliam tranſire, pluribus de cauſis in litera capreſſa in 3. vol. de regu. c. licet quibuſdam. nume. 1. verſi. vocatus. 156
Profeſsione profeſſus religionis priuilegiatę, quod de illa ad aliam & arctiorem tranſire non poſsit, petita prelati ſui licentia, quamuis nõ obtenta, poterit zelo ſanctioris vitę arctiorem regulam profiteri. ibid. nu. 1.
profeſsione ſi vir de vxoris licentia profiteatur, & vxor ipſa ſuſpecta nec continentiam vouet, nec religionem ingreditur, epiſcopus virum vxori reſtituet. in 3. volum. de conuerſio. coniuga. c. preterea. nu. 1. 159
profeſsione profeſſus tacite an in abbatem eligi poſsit, nouitius epiſcopum, & an receptio habitus profeſsionis tacitam profeſsionem habeat. remiſsiue, in iii. vol. de regula. c. ſtatuimus. nu. 2. 159
profeſsionem qui inuita vxore fecit, & ei repetenti poſtea reſtitutus fuit, mortua vxore matrimonium contrahere non debet, licet ad monaſterium redire non cogatur. in tertio uol. de conuerſio. coniuga. nu. 1. 160
¶ Procemia qui ex modernis fecere, antequam ad textum deſcenderit, in proœ primi vo. nu. 1. 3
¶ Promiſsio omnis inductio, ac iuramentum, quæ ſunt contra inferiorum cauſarum curſum, uel contra ius naturale, vel poſitiuum &c. an valeant. in primo volu de his quę vi me. vel cau. fi. c. cum dilectus. verſi. omnis promiſsio. nu. 2. 193
promiſsio directa, uel indirecta de beneficio vacaturo a patrono facta tenet. in iii. vol. de concesſio. præben. c. cum directa. nu. 1. 59
promiſerunt ſi qui ſingulis annis dare vinum, ceram, uel aliquid tale ſacriſtię, licet a principio gratuitum fuerit, id tamen ſeruare cogendi ſint. in 3. vol. de cenſi. c. ex parte. nu. 5. 208
promiſit qui non declinare iudicem, penitere non poteſt. in ii. uol. de iudi. c. De quouiſ. ſeq. nu. 2. 2
promiſerit ſi quis ſe ſoluturum Pariſius certam pecuniæ ſummã, cogitur ibidem, quantumcunque extraneus ſit, ſoluere. in ii. uol. de ſo. compe. c. ſi clericis. nu. 7. uer. quod ſi quis. 20
¶ Promouetur licite ad ſacros non beneficiatus ſufficiens patrimonium habens. in iii. uol. de præben. c. tuis quæſtionibus. nu. 1. 32
¶ Prorogationis materiã, & quotuplex prorogatio ſit, & an in clericis fiat, an de loco ad locum, de tempore ad tempus, de perſona ad perſonam, de re ad rem, & quid de prorogatione dica poteſt. in j. vol. de offi. deleg. P. & G. nu. 14. 235
¶ Proprietate qui agit, ante concluſionem cauſę poſſeſſorio adipiſcendę, uel recuperandæ agere poteſt, poſt concluſionem uero, & ante ſententiam non poteſt, niſi iuſta cauſa ſubſit. in ii. uol. de cauſ. poſſeſſ. c. paſtoralis. nu. 1. 68
¶ Proteſtationes quibus in caſibus fiant, & quando proſint, & quando non. in j. vol. de elec. c. cumana. nu. 2. 223
proteſtatione proteſtanti ſi adhibeatur fides contra ſe, non tamen ſibi contra alium fides adhibetur. ibi. nu. 2. ver. tam etſi.
proteſtatio aliud eſt, aliud exceptio, aliud actio. in ii. uol. de ord. cogn. c. cum dilectus. nu. 10. 18
proteſtatio contra ius commune habita non ualet præter voluntatem aduerſarii, uel iudicis, niſi iuſta cauſa ſubſit. in ii. uol. de teſti. c. præſentium. ver. nam proteſtatio. nu. 5. 141
¶ Prothocollum quomodo interpretatur. in ii. volu. de fi. inſtru. cap. cum P. nu. 6. 175
¶ Prouerbia vulgaria de ipſis iudeis allegare poſſumus. in j. volu. de tranſlatio. epiſ. c. inter corporalia. nu. 15. ver. & no. 138
prouerbia vulgaria ſuisque loco allegari poſſunt. in v. uol. de iudę. c. & ſi iudęos. nu. 2. 42
prouerbium eſt ſententia generalis, cui conſuetudo fidẽ attribuit, opinio cõis aſſenſum accõmodat, incorruptę veritatis integritas acgeſcit. ibi. nu. 2. uer. quod prouerbium.
¶ Prouidere ad Papę mandatum quis non tenetur ei, qui beneficium ſuum in literis tacuit, vel cui ſine ſcandalo prouidere non poteſt. in iii. uol. de præben. c. cum teneamur. nu. 1. 22
¶ Prouiſionis confirmatio, vel declaratio ſi petatur, quod beneficium ad agentem ſpectet, an uideatur aduerſarius admittendus ad crimina opponenda, & omnia, per quæ petita non fiant. in j. uol. de elect. c. quod ſicut. ver. ſed quid ſi petatur. 98
¶ Prouiſum contra ſi agatur, vt caſſetur prouiſio, vel collatio criminũ ratione, quid iuris. in j. uol. de ele. c. quod ſicut. nu. 17. 98
¶ Pſalmus omiſſus quomodo ſine ſcandalo reiterandus ſit. in 3. vol. de celebr. miſſa. c. dolentes. ver. in hoc tamen caſu. nu. 2. 233
¶ Pſalterium eſt inſtrumentum planum, & triangulum, in multis partibus bene notum, & ex eo vita contemplatiua ſignificatur. in iii. uol. de cle. coniu. c. diuerſis. uer. pſalterium. nu. 6. 14
pſalterium, ſine canticum erit ſine cithara quiſpiam, ſi tantum bene loquatur, ſi uero bene operetur, & non loquetur, erit cithara ſine cantico, uel pſalterium. ibi. nu. 6. ver. unde in pſalmo.
pubes maſculus eſt qui xiiii. annos impleuit, fœmina uero, quę xii. in v. uol. de deſpon. impu. c. puberes. nu. 2. ver. & ſequitur. 16
puberes vnde dicantur, & quomodo antiquo tempore pubertas ipſa probatur, & ſecundum Romanos Pontifices. ibi. nu. 1. cum plu. ſeq.
puberes ſunt, qui ex habitu corporis generare, & concipere poſſunt. ibi. nu. 1.
¶ Puer quot modis dicatur. in v. uol. de delic. pue. in rubri. nu. 2. 81
puer nouem annorum, vt dicit beatus Gregorius in morali. nutricem ſuam grauidauit. in quarto volumi. de deſpon. impu. c. puberes. verſi. generare. nu. 5. 16
¶ Purgatio indicenda non eſt ſuper notorio crimine, & pendente cauſa criminum coram delegatis Papę, purgatio ſuper illis ab ordinario recepta non tenet. in v. uol. de purga. cano. capitulo cũ dilectis. nu. 1. 115
purgatio fieri debet, ſi quis eſt infamatus apud bonos & graues, & impetrantes in probatione deficiant. ver. nec opponas. ibi. nu. 4. 115
purgationes omnes vulgares, ſicut duella &c. prohibitæ ſunt. in v. volu. de purg. vulga. c. cura ſuſcepti. nu. 1. 117
purgationes vulgares & cruenta ſpectacula ſecundum leges in ocio ciuili & domeſtica quietate non placent, ideo gladiatores eſſe prohibentur. uer. in j. gl. ibi. nu. 2.

Q

QVando ſunt duo tantum compromiſſarii, vnus a ſocio electus conſentire poterit, a ſocio enim, & a Deo electus vocatus dicitur, non autem a ſeipſo. in j. volu. de elec. c. cum in iure. nu. 10. 107
¶ Quando duobus poteſtas daretur cum clauſula, quod ſi eligere poſſent, an intentio compromittentium ſit, quod electio ab uno facta valeat. ibi. nu. 10. & not.
quando de obedientia, uel ſubiectione agitur, nil in rei præiudicium attentari debet, uel etiam poſſeſſoris non citati. in j. uol. de ma. & obed. c. inter quatuor. nu. 1. 265
¶ Quantitatem qui debet ſub pœna die certa ſoluere, ſi partem ſoluerit ad integram pœnam non tenetur. in v. uol. de pœn. c. ſuam nobis. nu. 1. 143
¶ Quarta contra epiſcopum præſcribitur, ſi xl. annorum ſpacio non ſoluatur, & cathedralis eccleſia interim non vacauit. in ii. vo. de præſcr. c. de quarta. nu. 1. 216
¶ Quatuor ſunt uniuerſales actiones, quę pro hæreditate competunt, cuius nomine ſeruitium defuncti ius comprehenditur. in ii. uolu. de libel. ob. c. ſignificantibus. nu. 8. 33
¶ Quædam ſunt ordinis epiſcopalis, ſicut ordinare, conſecrare, dedicare, reconciliare, criſmare, confirmare & ſimilia, quædam uero ſunt epiſcopalis auctoritatis, ſicuti cauſas criminales, & matrimoniales audire, quędam ſunt ſimplicis iuriſdictionis, ſicut viſitare, corrigere, coercere, quędã ſunt certi officii, ex quibus quo ad abbates, & alios aliqua de iure communi ad archidiaconum pertinent. in j. uolu. de offi. archidiaco. c. dilecto. nu. 13. 14. 25. & ſe. 192
quæ ſunt iuriſdictionis, uel ei annexa, poſſunt facere prorogationem de perſonis ad perſonas, dummodo conſuetudine utantur, in his, autẽ, quæ conſiſtunt in penſionibus, præſtationibus, uel ſimilibus conſuetudo extendenda non eſt. uer. alii dicunt. ibi. nu. 29. 193
¶ Quæſtionari qui homines poſſint, & qui torqueri, & contra quos adhibeatur quæſtio. in v. uol. de reg. iur. c. cum in contemplatione. numero 7. 162
¶ Quæſtione eccleſiaſtica pendente coram iudice eccleſiaſtico laicus depẽdentem ab illa, etiam ſi alias ad ſuum forũ ſpectet, cognoſcere nõ poteſt. in j. uol. de conſti. c. eccleſia. nu. 5. ver. Item pendente. 18
quæſtione pendente, uel non pendente coram ſecundis, ſi partes in principali procedant coram primis, nec ſecundis contra primas aliqd opponit coram eis, primorum proceſſus ualet, etiam ſi ſecundæ primas reuocauerint. in j. uol. de reſcrip. c. cęterum. nu. 7. 22
Quęſtiones habet multas & inuolutas beneficialis materia, ita quod periti, & exercitati in ipſis cauſis ſępe falluntur. in j. uol. de reſcrip. ca. capitulum. nu. 29. 42
quęſtio ſi fiat de raptu puellę, quę dum iret ad eccleſiam rapta fuit, & incluſa in quadam domo, & demum raptoris, uocatis multis teſtibus ibi illã deſponſauit, puella poſt libertati reddita, illo cauſa petente metum probauit, & uiolentiam, ille autem uolebat probare contrarium, quod ſpontanea uoluntate contraxiſſet. ſ. ridendo contractus tempore, & ſimili modo, an ipſi teſtes audiri deberent. in j. uol. de renun. c. ſuper. uer. & dicit Abbas. nu. 17. 145
quæſtionem de iure præſentandi ſi Papa deleget, appellatione remota, delegatus pronunciare poteſt, ſed non inſtituere, quod ſi facere uellet, is ad quem inſtitutio ſpectat licite appellaret. in j. uol. de offi. delega. c. ſuper eo. 207
quæſtio quando eſt pecuniaria, & priuata, etiam ante litem conteſtatã, & poſt per procuratorem expediri poteſt. in j. vol. de procur. ca. ſuper. nu. 8. 284

quæſtio feudi inter vaſallum & dominum tanquam præiudicialis corã ordinario terminanda eſt.in ii.uol.de iudi.c.cæterum.nume.2. verſi. ideo dicit. 5

quæſtio feudi inter dominum & vaſallum rem confitentem, de qua agitur, vt ſ.de ea tanquam feudali tributum reddat,uel aliud ſimile, coram curiæ paribus agitur.ibi.nu.3.

quæſtio coram quibus terminabitur, ſi dominus iudicio patrium non expectato ipſum vaſallum expoliauerit.ver.ſed quid ſi dominus.ibi. nu.3.

quæſtio inter dominum & uaſallum non poteſt coram domino terminari,nec uaſallus coram domino conuen ri poteſt,niſi in quantum feudorum lex concedit.ibi.nu.3.ver.ſi uero caſus eſt.

quæſtio ſi inter duos vaſallos ſit,quia vnus ab alio rem vendicat, vel qa dicit,ꝙ in feudo ſuccedere debet,uel alias ad ſe pertinere, alias autem negat,an coram domino feudi agendum ſit.dixit autem Inno.ibi.nu.3.

quæſtio coram feudi domino agitur, vbicunque de re feudali tractat, ſiue rei vendicatione,ſiue interdicto, uel alia actione quauis inter duos feudum recognoſcentes,& tamen illi iuri innitentes.ver. item vbi cunque.ibi.nu.3.

quæſtio feudi coram quibus terminabitur, & quis erit iudex, ſi diceretur,vendico talem rem,quia quæſiui dominum per præſcriptionem utile & directum,uel per emptionem a domino. ver. ſed ſi diceret. ibi.nu. 3.

quæſtione feudi ad quem appellabitur.ibi.nu. 5.

quæſtio feudi an coram ordinario agatur, ſi inter dominum & vaſallum,uel inter uaſallos perſonali actione agatur,quæ non ſit de iure feudali,ſed circa rem feudalem,puta pignoratitia,uel depoſiti, uel alias etiam de re in feudum conceſſa.uer.ſi autem.ibi.nu.5.

quæſtio feudi per dñm terminari debet, qui ſe negligat eccleſiaſticus, iudex alius ſuperior faciet.in ii.volumi.de ſo.compe.c.ex tranſmiſſa.nu.1. 18

quæſtio quando eſt,an feudi fructus in ſortem computentur, Papa declarare poteſt.io iii.vo.de feu.c.inſinuatione.uer.dicit ergo.nu.1. 88

quæſtiones illæ inter grauiores numerantur,in quibus iura,& doctores diſcordant.in ii.uolu.de iura.calum.c.inhærentes.ver.grauiores.numero 3. 46

quæſtio criminalis nunquid eccleſiæ nomen intentari poſſit.ver.ꝙ criminalis.ibi.nu.12.

quæſtio ſpoliationis ſi in reconuentionis modum proponatur, non repellit primo agentem.in ii.vol.de ord.cogni.c.ſuper ſpoliatione. numero 9. 62

quæſtio domini licet agenti poſſeſſorio non referuatur, tamen agenti petitorio vel poſſeſſorio refertur quæſtio ſpoliationis in modum exceptionis &c.ibi.nu.12.

quæſtio ſi de libertate fuerunt,& etiam hæreditate teſtes ſuper libertate recepti cauſæ hæreditatis vel teſtamenti non præiudicant.in ii. uolu.de teſti.c.de teſtibus.nu.10. 140

quæſtio,quæ fuit coram Clementem quartum de compromiſſo, ita ꝙ poteſtas duraret uſque ad vnius candelæ conſumptionem,cuius naturæ fuerit.in ii.vol.de fi.inſtrumen.cap.cum Ioannes.num.12. 171

quæſtiones,ſeu interrogationes tres,quas fecit auditor ex officio in quæſtione Clementis quarti & reſponſiones,ac eius deciſio.ver.auditor ibi.nu.12.

quæſtio de iure eligendi ubi inter duas eccleſias vertatur, quarum neutra poſſidet,tempore elapſo iudex prouidere debet.in iii.uol. de iur. pat.c.quoniam.ver.& idem.nu.7. 290

quæſtio ſi de proprietate in aliquos exiſtat, & conſtet quod alter poſſideat,cum de poſſeſſione quæſtio nõ refertur,poſſeſſor præſentabit & hæc proprietate pendente.ibi.nu.7.

quæſtionem qui ſibi timeat in futurum de illegitimitate moueri, quomodo ſibi cauere debeat.in quarto uolumine.qui fil.ſint legi. c. cauſam.nu.9. 35

quæſtores eleemoſynarum ſine apoſtolicis,uel diœceſani literis admitti non debent,nec tunc proponant vltra id, quod in illis continetur. in v.vol.de pœn.& remiſ.c.cum ex eo.nu.1. 129

quæſtio quid ſit,& quid tormentum.in v.vol.de regulis iu.c.cum in contemplatione.ver.quæſtio.nu.4. 161

quæſtionibus an inchoandum ſit.ibi.nu. 5.

quæſtioni qñ locus ſit.ibi.nu.6.

quæſtionis habitæ per torturam quis effectus ſit.ibi.nu. 8.

quæſtio,uel tortura quoties haberi poſſit.ibi.nu.9.

quæſtioni ſiue torturæ quæ indicia ſint ſufficientia, iudicio & examinationi iudicis relinquitur,cum iure ſcripto id determinari, vel etiam doctrina certa dari non poſſit.uer.gl.hic,& Ioan.dixit.ibid. nu.5.

R.

RAimundus fuit uir religioſus,& valde literatus, & fuit de Cathalonia,in procemio primi vol. nu. 29. 5

¶Raptor ab illo epiſcopo punitur,in cuius diœceſi rapinam commiſit.in v.uolu.de rapto.c. de illis. numero 1. 5

raptor manifeſtus,uel eccleſiæ uiolator ſi reſtituat, uel reſtituendo caueat,in uita & in morte ad pœnitentiam,& ſepulturam admittitur, ſi vero in uita cauere non vult,cum poſſit,in morte non poteſt, & clerici illius ſepulturæ intereſſe non debent,in v.uol.de rapto. c. ſuper eo.nu.1. 75

raptores,qui in crimine rapinæ participant,ſiue fuerint clerici,ſeu preſbyteri in pœnis æquiparantur.ver.particeps.ibi. nu.2.

raptor cum rapta matrimonium contrahere poteſt, poſt cuius conſummationem alter ſine alterius licentia religionem ingredi non poteſt in v.vol.de rapto.c.cum cauſa.nu. 2. 76

¶Raptu ex principis delegatione,& etiam de aliis criminibus præter pœnam ſanguinis epiſcopi iudicare poſſunt,in v.uol.de rapto. c. in archiepiſcopatu.nu.1. 76

ratihabitione domini iudicium habitum cum falſo procuratore conualeſcit.in j.uolu.de reſcrip.c.nonnulli.ver.in glo.pen.nu.31. 40

¶Ratio in ſecretis iudicii diuini reddenda non eſt,uel in his, quæ a principum voluntate dependent. in j.vol.de reſcrip.c.ſi quando nu. uero 9. 23

ratio.c.publicato.de reſcrip.quæ fuerit. in j.vol.de electio. c.publicato. nu.23. 135

recepti ſi duo fuerint primo per generales, ſecundo per ſpeciales in certa eccleſia,& deinum Papa pro tertio ſcribat, mandãs illum præferri receptis per generales,ſi uacat præbenda,cui debeatur, & ſucceſſiue diſcurſus ſit per multos caſus,remiſſiue tamen.in j.vol.de reſcri.c.capitulum.nu.34. 42

receptus an ſit apoſtolica,uel ordinaria auctoritate,ſi abbati ſcribatur, ad quem ſpectat in certa eccleſia collatio præbendarum, Auctoritate præſentium tibi concedimus.vt A.in tali eccleſia &c. ibidem numero 37.

receptus in canonicum quando ſe facultas offert,debet habere præbendam inter mandati cauſas,quas ponit principium & finis. in iii. vol. de præb.c.relatum.nu.1. 22

recepto primo in canonicum capituli auctoritate,ſi ſecundus Papæ auctoritate recipiatur,cui prius ipſa præbenda debeatur.ibidem.numero 3. 23

receptus in canonicum auctoritate Papæ,qui ſuarum literarum tempus neſcit,& ſic neſcit quam præbendam petere debeat, quo in data paritate reciperetur.verſi.quærebat enim.ibi.nu.5.

receptus in canonicum an habeat actionem contra illum, qui præbendam alii contulit,cum hoc facere non deberet.in iii. vol.de præben. c.dilectus.2.nu.9. 33

recepto receptione ſimplici non competit ius ad vacaturam, ſed bene ex illa,quæ fit Papæ auctoritate.in iii.vol.de præben.capitulo relatũ. uer.& ſi dicatur.nu.4. 23

receptus a capitulo proprio motu nunquid ſe opponere poſſit contra impetrantem a Papa,qui præbendam, uel canoniam petit. ibidem nu.4.

receptus ſub pœna protectione per hoc exemptus non cenſetur. in v. volu.de priuile.c.ex parte.2.nu.1. 106

¶Reconuentio coram arbitris non ſit.in j.volum.de arb.cap.cum dilectus.nu.1. 310

reconuentio coram arbitris uirtute compromiſſi bene fieri poteſt.ibid. nu.1.ver.Odofre.

reconuentione an clericus reconueniri poſſit actione, quæ infamet.in ii.uol.de iudi.c.at ſi clerici.nu.24.uer.Hug. & quidam. 4

reconuentione an clericus coram iudice laico reconueniri poſſit, & an clericus faciat laicum iudicem cauſæ ſuæ agendi coram ipſo contra laicum.ver.& ratione ſa.ibi.nu.14

reconuentio in criminalibus locum non habet.in ii.vol.de mu. petitio. c.ex literis.nu.3. 33

reconuentione reconueniri poſſum te maiori ſumma,quam ad eius iuriſdictionem ſpectet,ſi tu coram ciuitatis defenſore me conueniſ. ver.ubi patet.ibi.nu.3.

reconuentio locum habet,ubi iudicis officium intentatur. ver. ꝙ ubi ibi.nu. 3. 31

reconuentione an poſſit reconuenire clericum laicus ſuper crimine, ſi laicus coram laico ab ipſo clerico conuentus ſit. ver. utrum autem. ibi.nu.3.

reconuentione reus reconuenire poteſt actorem coram iudice delegato,quod ſimul audiat,& finiat cauſam utranque & de eodem facto, in ii.uol.de mutu.petitio.c.ex literis.nu.1. 33

reconuentione reconueniat ſi quis aliquem de iniuria,quæ lite pendente contingit,uel alia actione,quid iuris.ibidem numero 4. uer. quid enim.

reconuentio ſuper pluribus fieri poteſt,licet conuentio ſuper uno ſolo fiat.nu.5. 9

reconuentione litis conteſtatio ſi fiet ſuper una re,fiet etiam ſuper alia: in ſecundo vol.de ordi.cogni.cum dilectus.numero 12.uerſiculo.vi ciſſim. 59

¶Rectores ab uniuerſitatibus aſſumpti iuriſdictionem habent, & non ipſæ uniuerſitates.in primo uolu.de conſtitu.cap.cum omnes.numero 12. 13

Rectores

Rectorem ſi uniuerſitas habeat, ſine ipſo nihil ſtatuere poteſt.ibi.n.12. ver.vnde & hoc placuit.
rector eccleſiæ,ſeu prælatus propter ſuperuenientem morbum a beneficio non remouetur,ſed cum ſuum officium exercere non poteſt, coadiutor ei dabitur,in 3.uol.de cleri.ęgro. c. conſultationibus. numero 2. 43
rector nunquid remouebitur,ſi unus canonicus moriatur, & alius ſuccedat.in 3.vol.de pręb.c.extirpandę.nu.8. 38
rector eccleſię ſi leproſus fuerit,ei coadiutor eſt dandus.in 3.vol. de cleri.ęgro.c.de rectoribus.nu.1. 42
rector eccleſię ſi leproſus fuerit, ab adminiſtrationis officio remouetur ſed de eccleſię bonis ſuſtentatur.in 3.vol.de cler.ęgro.c.tua nos. numero 1. 43
rector eccleſię ſi rem duplę æſtimationis eccleſiæ dederit , eccleſię ſeruum manumittere poteſt,ipſe tamen,& eius poſteri ſub eccleſię patrocinio erunt.in 3.vol.de reb.eccleſia.non alienan.c.conſenſus. numero 1. 70
rector eccleſię ſi pro facto proprio eccleſię rem obligauerit,eius heres rem redimere cogitur,& ipſi eccleſiæ reſtituere.in iii. uol. de pigno. c.ex præſentium.nu.1. 89
rector eccleſiæ inteſtatus dicitur,ſi nullum fecit teſtamentum,uel fecit ſed furioſus,& tali eccleſia ſuccedit,ſecus ſi appareat illũ monachũ, uel ſana mente teſtatum.in 3.uolu.de ſucceſſio.ab inteſta. c. cum dilectus.nu.1. 122
rector alicuius eccleſiæ ſi peteret decimas ab aliquo laico tanquam a parochiano ſuo,uel aliquod ius parochiale,& ipſe laicus diceret , ꝙ non eſt ſuus parochianus,ſed alterius,& hoc coram epiſcopo probare vellet,nunquid ipſe epiſcopus hanc exceptionem admitteret.in 3. uol.de cenſi.c.venerabili.nu.2.ver.Item ſi. 212
rectores parochialium eccleſiarum in Apulia , & maxime Beneuenti non habent curam animarum.in 3.uol.de paro.in rubri. nu. 2 . verſi. dicit etiam. 132
rector nouus ſi operam dederit , quantumcunque potuerit , ꝙ aliquid emendaret,ſed uniuerſitate,quod intendebat, obtinere non potuit, an excuſatus uideatur.in iii.uol.de immuni.eccleſia.c.aduerſus.numero 12. 238
rector,eccleſię non obſtante conſuetudine epiſcopi, uel patroni de eccleſiæ redditibus ſufficientem portionem habere debet.in 3. volu.de præb.c.extirpandæ.nu. 1. 38
rector priuatus eſt parochiali eccleſia in ea non reſidens, niſi ſit annexa dignitati,uel præbendę,quo caſu ibi perpetuum uicarium habere debet.ibi.nu.1.
rector nunquid remouebitur,ſi canonicus moriatur , & alius ſuccedat. ibi nu.8.
¶Recuſationi nunquid ex hac cauſa locus erit,ſi clericus eccleſiam poſſideat,diœceſanus autem dicat,quod minus canonice illam teneat, clericus autem petat ſibi libellum offerri,epiſcopus dicat,ꝙ ipſe vult inquirere,cum tanto tempore vacauerit,quod ad ipſum poteſtas deuoluta eſt,& clericus dicit,quod ex hoc eum magis ſuſpectũ habet , cum cauſa ſua agatur.in v.volumine. de ſimo.capi.licet Hely. numero 7. 29
¶Regula,ꝙ ſi quis ſine mandato alterius negocium gerit , a principio rei dominium utiliter obligatum habet , licet contrarius euentus ſequatur,in quibus caſibus locum non habeat.in 3.uolu.de conſti. c. ex parte.nu.3. 19
regula, qua dicitur,quem per ſe,& non per alium ſeruire debere , quibus caſibus fallat.in tertio uol.de pręb.c.extirpandę, ver.dicebat hic Hoſt.nu.6. 38
¶Regulares in ſuos uſus eccleſias conuertere non poſſunt, in quibus patronatus ius obtinent,& ſi infra tempus Lateranenſis concilii,quando uacant,non pręſentent rectores ad eas,ſuperior ordinabit eaſdẽ . in primo uolu.de ſupplen.negli.pręlato.capitulo ſicut nobis. numero 1. 154
regulares duo adminiſtrationes habebant, unus ad aliam tranſlatus de abbatis conſenſu recepit in ſe onus ſoluendi debita ſuæ prioris adminiſtrationis, opponitur ei,quod incidit in conſtitutionem.ca. ſi quorundam.de ſolu.quid iuris.in primo uolumi.de offi.ord. ca. quanto. nu.8. 249
regulares cognatos non habent,ipſorum enim in cęlis cognatio eſt. in primo volu.de poſtu.c.ex parte.nu.8. 279
regularis quid ſit,& vnde dicatur.in tertio uolu.de regula.in rubri. numero 3. 143
regularis,qui proprium in morte non reſignauit,in cœmiterio ſepultus exhumari debet,ſi ſine ſcandalo fieri poſſit.in tertio volumi.,de ſtatu mo.c.ſuper quodam.nu.1. 177
relatio non ualet,cuius exemplum non fuit litigatoribus editum. in 2. vol.de appel.c.intimaſti.nu.1. 287
¶Relictum pręlato,uel rectori pii loci,an pro anima relictum dicatur. in 3.uol de ſepul.c.nos inſtituta.nu.5. 124
relictis ſuper ipſis eccleſiis,licet non addatur pro anima,ſolennitas teſtamentorum non requiritur.ibi.nu.5.uer. item conſtat.
relictis eccleſiæ,ubi quis ſepelitur,uel ad quam conuertitur eccleſia parochialis,habet canonicam ſolum.ibi.nu. 22.
¶Religio interdum latiſsime ſumitur comprehendens omnẽ chriſtianum,& ſic dicitur religio chriſtiana,interdum ponitur pro honeſtate,prout includit recte viuentes,& aliis multis modis capitur religio. in 3.uol.de regula.in rub.nu.3. 148
religio propter quid & ad quid principaliter ordinata ſit. in 3. uolu. de regula.c.ſane.uer.circa hoc.nu.5. 152
religionis præeminentia triplex.in 3.vol.de regula.c.ſane.ver. ex prędictis.nu.8. 153
religionis de eſſentia an ſolicitudo ſit.ibi.nu.10.
religio canonicorum regularium & monachorum ad uitę contemplatiuę opera ordinata eſt.ibi.nu.13.ver.dixit Thomas.
religionem ſi maritus non intret,ſed tantum vouet vxore conſentiente, quid iuris.in 3.uol.de conuer.coniuga.c. pręterea. nu. 2. 159
religionis habitum qui ſuſcipit,quando illum dimittere & exigere pôt. in 3.uol.de regula.c.ſtatuimus.nu. 4. 159
religionem ingredi poteſt ante carnalem copulam coniugum alter relicto inuito,& remanens in ſeculo ad ſecunda vota tranſire poteſt. in 3.vol.de conuer.coniug.c.verum. nu.1. 160
religionem profeſſus de conſenſu vxoris in ſeculo remanẽtis,licet vxori fuerit reſtitutus,ea mortua ad monaſterium redire compellitur. in 3.uol.de con.coniu.c.ex parte abbatis.nu.1. 162
religionem ſi coniuges profiteantur,altero mortuo alter ad ſeculum redire non poteſt,vel profeſſus religionem de conſenſu vxoris in ſeculo remanentis,ea mortua ad ſeculum redire non poteſt,in 3. uol. de con.coniug.c.conſuluit.nu. 1. 162
religionis per profeſsionem,non per propoſitum caſtitatis in ſeculo ſeruandę ſponſalia de præſenti ſoluuntur.in 3.volu.de conuerſio. coniu.c.ex parte , nu.1. 163
religionem ingredi non compellitur vxor continens non ſuſpecta , quę dedit ipſi uiro profitendi licentiam.in 3.uolu.de conuer. coniug. c. ſignificauit.nu.1. 164
¶Religioſos a litigiis abſtinere decet,& ideo ſindicum habere debent, qui monaſterii cauſas agat,& defendat.in 3.vol.de ſindico.c. ſicut ſtudii.nu.1. 290
religioſi diuerſi habitus ad prędicandum miſsi de nouo conuerſi ſe poſſunt in unum ſuperiorem habitum conformare, in 3.vol.de vita, & ho.c.Deus qui.nu.1. 4
religionis regularis ſine cauſa ſuperiorem habitum monachalem non portans,licet ex inferiori parte illum deferat,apoſtata & excõicatus eſt.uer.& nota,ꝙ ſine cauſa.ibi.nu.2.
religioſi redditus clericum capellarum ſuarum minuere non poſſunt, nec parochias diuidere.in iii.uolu.de præben. capitulo auaritię. numero 1. 23
¶Religioſis,ſeu clericis inuitis ſecundum Goff. ex iuſta cauſa diuiſio parochię fieri poteſt , dummodo ipſi congruam ſuſtentationem habeant.ibi.nu.5.
religioſorum ad pręſentationem in ipſorum eccleſiis nullus inſtituitur, niſi prius ei congrua portio prouentuum aſsignetur.in 3.uol. de pręben.c.de monachis.nu. 1. 24
religioſi non debẽt eccleſias,uel decimas a laicis ſine diœceſanorum conſenſu recipere,excommunicatos,vel interdictos admittere ad diuina in eccleſiis ſuis,quo ad temporalia inſtituere,uel deſtituere.Sed pręſentabunt diœceſani ad eas uiros idoneos.in 3.vol. de pręb. c. in Lateranenſi.nu.1. 39
religioſi fugitiui annuatim ſunt reuocandi,& cogendi , vt ad monaſterium reuertantur.in tertio uolumi.de regul.capitulo religioſi. numero 1. 159
religioſus fugitiuus dicitur,qui manſit extra monaſterium , vt ſe abbati celet,etiam ſi poſtea pœnitentia ductus ad monaſterium redit. ibid. nu.2.
religioſi uendicare,uel retinere non poſſunt eccleſias ſibi a laicis conceſſas ſine diœceſanorum conſenſu,niſi legitime præſcripſerint,uel poſtea diœceſani conſenſerint.in 3. uol.de iur. patro. capitulo cura paſtoralis.nu. 1. 193
religioſus quamdiu eſt in fuga,cui acquirit.ver.quid ſit fugitiuus. ibid. nu.2. 159
religioſi profeſsi exeuntes audire leges, uel phyſicam , niſi infra duos menſes ad clauſtrum redeant,excommunicati ſunt,& in nulla cauſa patrocinari poſſunt,& in choro,capitulo,& cęteris ultimi erunt, & etiam ſine Papę diſpenſatione non promouentur.in tertio uol. ne cle.vel mo.c.non magno.nu.1. 242
religioſus in ordine Benedicti,qui ter exiuit,non amplius admittitur ,niſi in xxix.caſibus regulę.in 3.uol.de regula.capitulo religioſi.numero 4. 159
religioſus,canoniſta,uel theologus ſi uadat ad amici principium incipientis legere in legibus,uel phyſica cauſa honoris,an ligetur c. ſuper ſpecula nu.4.ver.quid ergo.vbi etiam,quid ſibi qui legere inceperit, paucos ſocios habeat,propter quod aliquis religioſus cum honorare uelit,ibidem,uer.quis ſi is. 243
religioſus reſuſcitatus an profeſsione ſolutus ſit.in 4.uol.de ſrigi. & maleſi.c.fraternitatis.nu.11. 49

Religioſus an poterit aliquibus ſocijs priuatim in camera leges legere,& nunquid ſi iterum audire incipiat,capitulo ſuper ſpecula. ligetur.in 3.uolumine.ne cler.uel monac.capitulo ſuper ſpecula. numero 6. 244
religioſi precio recepti una cum recipientibus de monaſterio expellũtur,& in arctioribus monaſterijs detruduntur, ſed ante concilium ſic recepti ponebantur in alijs locis eiuſdem ordinis, niſi multitudo in cauſa ſit.in quinto volumine.de ſimo.capitulo quoniam.numero 1. 34
religioſum aliquem ſecundum Innocen.non licet in monaſterium precio recipere,etiam ſi dicatur,quod eccleſię bona,vel monaſterii nõ ſufficiant,niſi receptis,cum ipſa paupertas excuſare non poteſt.ibid. nu.5.ver.Ion autem.
religioſi an decimas percipere poſſint.in v.vol.de exceſſi.pręla. ca.nimis.nu.6.ver.quærit Hoſt. 96
religioſi etiam exempti eccleſias,& decimas recipere a laicis non debent ſine diœceſanorum conſenſu.Item excommunicatos,& interdictos quoad temporalia in eccleſiis ſuis vitare tenentur. Diœceſani inſtituere,& deſtituere,& plebis curam gerere debent. Hoſpitalarii & templarii ſemel in anno in eccleſia interdicta celebrant, & tunc ibi mortui tumulantur,& eorum confratres, qui non in totum tranſierunt ad eos ordinariis ſubiecti ſunt.in v.uol.de priuile.c.cum & plantare.nu.1. 100
religioſi ſi in eiſdem eccleſiis morantes delinquant, coram quibus cõueniri debeant.in quinto volumine.de priuileg.capitulo cum & plãtare.ibi.nu.8.
religioſi in domibus priuatis licet ſibi ſint priuata oratoria, habere nõ poſſunt Campanas.in v.uol.de priui. c.patentibus. nu.1. 108
religioſi priuilegiati a Papa ſuper capellis in ſuos uſus conuertendis auctoritate diœceſani poſſeſſionem apprehendent,niſi aliud exprimatur.in v.vol.de pri.c.paſtoralis.nu.1. 107
religioſi quæſtuarii auaritia ducti coſtam pecoris, vel aſini loco ſancti oſtendunt.in 3.vol.de reliq.& vener.ſan.c.cum ex eo.nu.4.ver.figmẽtis. 231
¶ Reliquię ſanctorum vendi,vel paſſim oſtendi non debent, nec circa illas populus decipi.in tertio volumi.de reliq.& venera.ſancto. c. cũ ex eo.nu.1. 230
reliquiarum oſſa nuda oſtendendo ſumitur materia detrahendi,credẽdo truffam eſſe,quaſi conſumpti non eſſent,ſi eſſent ſancti. in 3.vol. de reli.& vene.ſan.c.cum ex eo.ibi. numero 1. verſiculo extra capſam.
¶ Remiſſiones non proſunt non ſubditis remittentium, niſi proprii iudices id concedant.in quinto volumine. de pœni.& remiſ. ca. quod autem.nu.1. 128
¶ Renunciatio ſi capitulo facta fuerit,quid ad ſingulares canonicos. in 3.vol.de renun.c.veniens.nu.1. 152
renunciatio generalis,non autem ſpecialis quo caſu valeat.in 3.vol. de commo.c.cum gratiam.nu.26. 77
renunciatio generalis caſuum fortuitorum ſi iuramento firmata ſit, nunquid de iure ciuili,vel canonico valeat.ibidem.nume.26.ver.ſed pone.
renunciatione non amittit quis rei dominium,quam tenet,licet amittat poſſeſſionem.in primo vo.de renun.c.veniens.uerſic.fatemur.numero 6. 152
¶ Repetitio quomodo competat, quando tranſactionis cauſa aliquid datum,uel promiſſum eſt.in tertio volumi.de vi.& honeſt.c. clerici. 2.nu.13.ver.quid ſi. 6
repetitioni,ſeu reſtitutioni non tenetur clericus vincens ludo ſcachorũ, nec confeſſores faciunt conſcientiam,quoniam ex ingenio eſt, neq; iuribus fortunæ ſubmittitur.ibi.nu.13.ver.aliquibus.
¶ Replicatio eſt allegatio actoris,per quam ipſa exceptio ſoluitur. in 2. vol.de excep.c.a nobis.nu.10.& ſe. 203
replicatio ſemper ipſam exceptionem afficit,vel vt replicanti non noceat.ibi.nu.13.ver.ſed replicatio. 204
replicatio excommunicationis ſi fiat contra exceptionem excommunicationis,replicatio prius probanda eſt.ibi.nu.15.
replicatio tollatur,vel uitiatur per rei duplicationẽ, quæ ipſam afficiat. ibi.nu.14. 204
replicatione an pronunciandum ſit.ibi.nu.17.
¶ Reprobare quid ſit,& quid dãnare.in 3.vol.de ſum.Tri. c.damnamus. nu.5. 10
¶ Repudium quid ſit,& quid diuortium.in proœ.primi volumi.numero 14. 5
repudium etiam inter coniuges datur.ver.Phy.tamen.ibi.nu. 14.
¶ Res uniuerſitatis cum ſingulorum non ſint, quare uniuerſitas de ipſis diſponere poteſt,ſicut in aliis piis operibus, ut in pauperibus alendis &c.in primo uolumine.de conſtitu.capitulo cum omnes.nu.31. ver. quod cum res. 14
rem aliquam corporalem, vel incorporalem quoties quis ſibi deberi dicit,non tamen ſuam eſſe,ille,a quo petitur, poteſt ſine litigioſi vitio illam alienare,in primo volumi.de conſti.c.cum M.Ferrarienſis. nu.20.uer.dixit ipſe. 17
res domini ſi hypothecata ſit eo neſciente,ratihabitio domini facit illam valere,& trahitur ad tempus primæ conuentionis. in primo vomine.de reſcrip.capitulo nonnulli.numero 31. verſiculo ſi neſciente. 40
rem meam ſi tibi dederim ad Titium ferendam,vt eam ſeruet, te cum mandati ago,& cum illo depoſiti,ſi meo nomine depoſuiſti, ſi tuo, mihi mandati,& ille tibi depoſiti tenetur.in primo uolumine.de ele. c.bonę memorię nu.26.ver.ſi te rogauero. 90
rem meam ſi quis per annum poſſideat,& per idem tempus petere negligo,poſſeſſionem amitto.in primo uolumi.de elect. ca. querelam. nu.12. 93
re ſua ne quis male vtatur,licet rei puplicæ expediat,tamen nec cuique hominum ius ſuum detrahi debet.in primo volumine.de conſti. c. cum M.Ferrarienſis.nu.31. 17
rei ſuę vnuſquiſque moderator & arbiter, quoniam iuſtum eſt cuique ſua committere.ibi.nu.31.uer.Iuſtum enim eſt.
rem ne alicui reſtituat,ſi aliquis extra iudicium alicui prohibeat, qd iuris.in 3.vol.de offi.dele.c.ianc.2.nu.6. 204
re in aliqua quandocunque aliquis dicit ſe habere ius,& hoc petit, omnes illi vocari debent,quos ipſa res tangit,in primo uol.de maio. & obe.c.inter quotuor.nu.10. 265
rem mihi furtim ſubtractam ſi petam,dubitari poteſt, an agatur actione ad exhibendum,an rei vendicatione, an condictione furtiua, an furti actione.in ſecundo vol.de iudi.c.dilecti. numero 7.uer. Item ſi peto. 6
rem alienam ſi tibi vendam,furtum committo,& tunc non vſucapitur. in 2.uol.de reſti.ſpo.c.cum ad ſedem.nu.23. 87
rei vendicatione conuentus licet dominum in iudicio nominare poſſit,conuentus tamen poſſeſſorio non.in 2.uol.vt lit.non con. c. quoniam.nu.57.ver.& ibi notat. 45
res iudicata large dicitur,licet appellari poſſit.in 2.vol. de ſen. & re iu. in rub.nu.2. 226
reſcriptum,uel ſtatutum,ubi lęderet ius alterius de iure ciuili tantum ꝓueniens,ſicut ſunt actiones, ualet, ſed ſi ex toto ius illud perimatur, non valet,niſi dicatur,non obſtante lege aliqua.in 1. uol.de conſti.c. quæ in eccleſiarum.nu.19. 14
reſcriptum contra ius conceſſum ſuſpectum præſumitur,cum princeps hoc facere non conſueuerit.in 1.vol.de reſcrip. capitulo ſicut Romana.nu.32. 21
reſcripto intelligitur clauſula,ſi eſt ita, & ſi cauſę cognitionem vetat, eſt de falſitate ſuſpectum. in primo uolumine. de reſcript. c.ex parte.nu.1. 21
reſcripto ſi in ſecũdo de primo reſcripto aduerſarii eiuſdem cauſę mẽtio fiat,primum valet,aliter valet ſecundum, & ſi primum communi conſenſu obtentum fuerit,non valet ſecundum hoc tacito impetratum.in primo volumine.de reſcript. capitulo cæterum. numero 1. 22
reſcripto ex diſiunctiue narratis alterum impetranti probare ſufficit.in 1.uol.de reſcrip c.inter cęteras.nu.1. 23
reſcriptum non vitiat falſitas diſiunctiuè narrata.ibi.nu. 7.
reſcriptum omnium negociorum præſentium & futurorum non valet. in primo vol.de reſcrip.c.ad hæc.nu.8.ver.in gl.2. 25
reſcripta,ſeu literę gratioſæ per quot manus tranſeat. in primo volumi.de reſcrip.c.ad audientiam.nu.12. 25
reſcriptum Papę,ad quem dirigitur,is illi parere debet,aut iuſtam cauſam oſtendere,quare non paret,in 1.vol.de reſcrip. capitulo ſi quando.nu.1. 23
reſcripto Ciſtercienſes,quo de ordine ſuo mentio non ſit,conueniri nõ poſſunt.in 1.vol.de reſcrip.c.cum ordinem.nu.1. 23
reſcriptum non valet ad beneficium impetratum,in quo impetrantis dignitas tacetur.in primo volumine.de reſcrip. capitulo ad aures. numero 1. 24
reſcriptum contra reus excipit,quod de suo primo mentionem non facit,niſi dolo,uel negligentia illo uſus non fuerit. in primo vol.de reſcrip.c.ſi autem.nu.1 25
reſcriptum,ſeu literę datę per formam gratię eo caſu,quo valeant, impetrator ſuper quæſtione, quæ tempore impetratę gratię non erat, aduerſarium conuenire non poterit,cum licet ſit forma gratię,ad futura tamen non extenditur.in primo volu.de reſcri.capitulo ad hęc. nu.11. 25
reſcriptum non valet,per quod incerti iudices dantur, uel per quod futura negocia committuntur.ibi.nu.1.
reſcriptum Papę falſa latinitas uitiat.in 1.uol. de reſcrip. c. ad audientiam.nu.1. 25
reſcriptum contra ſecundum non poteſt opponi taciturnitas primi, ꝙ appellans impetrauit,de ſua appellatione mentione non facta. in 1. vol.de reſ.c.ex parte.nu.1. 26
reſcriptum,quo pluribus ſcribitur cum clauſula, ꝙ ſi non omnes &c. de impotentia iuris & facti intelligi debet.in primo volu. de reſcri. c.sciscitatus.nu.1. 26
reſcriptorum in reuocatione quæſtionis recurritur ad arbitros, ſi ipſi iudices ſibi non deferunt, nec inuicem concordent. Item per

generalem clauſulam in reſcripto poſitam delegatus ante expreſſionem perſonarum, uel rerum in eas iuriſdictionem non exercet. Valet etiam ſpeciale reſcriptum, quod ante expreſſionem prædictam cōueniendus per clauſulam, eo tacito, impetrauit. in primo volu. de reſcri. c. paſtoralis. nu. 1. 27

reſcriptis ſi ſint clauſulę, quidam alii, & res aliæ, non conuenitur multitudo, nec perſonę, uel res maiores expreſſis, pares, uel minores ſic. in primo oolumine de reſcriptis. capitulo ſedes Apoſtolica. numero 1. 29

reſcripta diuerſa ad diuerſos qui contra vnum ſuper eodem impetrat, & eis utatur, eorundem cōmodum perdit. in primo vol. de reſcrip. c. ex tenore. nu. 1. 29

reſcriptum, ſiue literę an valeant, ſi in eis dicatur, facias recipi B. qui deſiderat aſcribi militię clericali, non tamen tenebuntur illi recipere, niſi fiat clericus, ſaltem per primam tonſuram. in j. vol. de reſcrip. c. cum adeo. nu. 11. 30

reſcripti utriuſque commodo quod careat impetrans reſcripta diuerſa ad diuerſos contra unum ſuper eodem, quomodo iudex pronunciabit, qui tantum de exceptione cognouit. in j. vol. de reſcrip. c. ex tenore. nu. 4. ver. Careat. 29

reſcriptum non ualet impetratum ad beneficium obtinendum, de beneficio impetrantis mentionem non faciens. in j. volu. de reſcrip. ca. cum adeo. nu. 1. 30

reſcriptum ſubreptitium præſumitur prima facie, ſi Papa pro indigno ſcribat. ibi. nu. 6.

reſcripti ordo interpretationem recipit a iure communi. in 1. uol. de reſcri. c. cauſam. nu. 1. 30

reſcipta & ſtatuta ſecundum communem ius interpretari debent, & ꝙ ſa verbis non recodatur. nu. 8. cum ſeq.

reſcriptum non ualet executorum ſuper canonicatu & prębenda eccleſię ultra numerum impetratum, & oon facta mentione de numero prius iurato. in primo volumine de reſcrip. c. conſtitutus. numero 1. 31

reſcripto qui per malitiam verum tacet, uel falſum exprimit, impetratis caret. in 1. uol. de reſcri. c. ſuper literis. nu. 1. 32

reſcripti non ſecundum formam quibus caſibus agi poſſit. ibi. nu. 8. uer. pone.

reſcriptum impetratum per obreptionem non valet, & impetrans punitur. ibi. nu. 10.

rescripto duplex eſt actus, vnus in cognoſcendo, alius in condemnando. ibi. nu. 10. uer. ad id.

reſcriptum in cauſa mutui impetraui, & in cauſa donatioois agere volo, an poſſim. ibi. nu. 15. ver. pone exemplum.

reſcriptum ſi impetraui ſuper poſſeſſionis reſtitutione, qua dixi, me per vim ſpoliatum, & uolo dicere illam mihi per fraudem fuiſſe ablatã, vel venditam, an poſſim. ibi. nu. 15. ver. in caſu conuerſo.

reſcripto ſi falſum expreſſum ſit, del ſit verum tacitum, aut per dolum, & tunc facta de hoc fide ipſi iudici, ipſe nullo modo cognoſcet. ibi. nu. 25. 33

reſcripto ſi in nomine erratum fuerit, tamen per circunlocutiones de perſona conſtat, non nocet. ibi. nu. 25. ver. Item putat.

reſcripti ſubſtantialia dicuntur omnia, quæ omiſſa, uel ſuggeſta reſcriptum vitiant, vbicunque expreſſum inuenitur iuris exemplum. ibid. nu. 26.

reſcripto nec fiſco damnoſa, nec iuri contraria peti oportet. in 1. volu. de reſcri. c. ad hęc. nu. 7. 25

reſcriptum ſi iudex valere pronunciet, eo caſu quo oon ualet, pronunciatio tenet, ſi ab illa non appellatur, & etiam proceſſus tenet, ſi non exciperetur. in j. vol. de reſcri. c. ſuper literis. nu. 29. 33

reſcripta ſi contra uere falſa, vel literas falſas exceptio falſi opponatur, & iudex pronunciet illas ueras, & in oegocio procedat, & ferat diffinitiuam in principali, nunquid ualeat. ibi. nu. 30.

reſcriptum contra an opponi poſſit, quod iudex, vel impetrator eſt infamis, criminoſus, uel homicida. ibi. nu. 45. uer. quarto ſecundum Innocen.

reſcripto in cauſa monaſterii abbas conuenitur, quo nulla ſit de conuẽtu mentio, nec etiam propter hoc appellare poteſt, niſi conuentus cã eſſet omniuo diſcreta. in 1. vol. de reſcri. c. edoceri. nu. 1. 34

reſcriptum ſecundum valet, licet de primo mentionem non faciat, quo impetrans infra annum uti oolui. in primo uolumine de reſcrip. c. plerunque. nu. 1. 36

reſcripto cum plura narrantur diuerſos effectus operantia, ad utrunq; effectum conſequendum alterum probari non ſufficit. in j. uol. de reſcri. c. olim. nu. 1. 37

reſcriptorum vitia interdum ſunt viſibilia, interdum autem intelligibilia. ibi. nu. 9.

reſcriptum impetratum ſuper beneficii reſtitutione oon valet, ſi de cã excommunicationis, & admonitionis impetrantis mentionem non faciat. in j. vol. de reſcrip. c. dilectus filius. nu. 1. 38

reſcriptum ab excommunicato impetratum non valet. ibid. nu. 9. ver. ſecunda gl.

reſcriptum non valet ad beneficium impetratum, in quo tacuit impetrans uicariam perpetuam, quam habebat, uel per formam decretalis, cum ſecundum Apoſtolum, non cogitur epiſcopus prouidere habenti uicariam perpetuam, uel ſufficiens patrimonium. in j. uol. de reſcrip. c. poſtulaſti. nu. 1. 38

reſcriptis & diſpenſationibus de beneficiis obtentis, quantumcunque ſimplicibus mentio facienda eſt. ibi. nu. 6.

reſcripto apoſtolico capituli nonnulli, de reſcrip. mentionem non faciente vltra duas dietas extra ſuam diœceſim quis inuitus trahi non debet. Item non valent literę ad lites impetratę per non coniunctas perſonas ſine ſpeciali domini mandato. in 1. uol. de reſcrip. c. nōnulli. nu. 1. 39

reſcriptum, ſiue literę an valeant, ſi ipſum impetrans beneficio, quod tacuit, renunciare velit. in primo uolumi. de reſcrip. c. poſtulaſti. numero 19. 39

reſcriptum ualet, ſi motu proprio Papa ſcribat pro beneficio alias beneficiando, de ipſius beneficio mentione non facta. ibi. nu. 13.

reſcriptum, ſiue literas qui ad extraordinarios iudices impetrat, in tribus grauatur. primo, quia negantur ſibi præparatoriæ. ſecundo, quia obligat ſe certum quid reo daturum, ſi litem pro ſequatur. tertio ad pœnam ſi non uincat. in j. uol. de reſcrip. c. nonnulli. nu. 3. 39

reſcriptum ſi Papa concedat ſciens locorum diſtantiam. capituli nonnulli. de reſcrip. conſtitutio ſine ipſius mentione tollitur, & alia multa. ibi. nu. 37.

reſcriptum noo valet, quod procurator reuocatus, de hoc certificatus extra iudicium impetret, ſi vero in iudicio impetrauit, reſcriptum ualet, ſi iudex, & aduerſarius reuocationem ignorabant. in j. volu. de reſcri. c. ex parte. nu. 1. 40

reſcripto impetrato contra hominẽ certę diœceſis, homo etiam eiuſdem nominis alterius diœceſis conueniri non poteſt. in j. vol. de reſcri. c. ſignificante. nu. 1. 46

reſcriptum an valeat, ſi actor ignorans diœceſim rei exprimat caſtrum uel uillã domicilii ſui diœceſi pṫermiſſa. ibi. nu. 3. uer. Ego ꝙ ſi actor.

reſcriptum an ualeat, ſi Papa mandat prouideri in diœceſi Bononien. B. ſcolari, & ille ſit Paduanus ſtudens Bon. ibi. nu. 4.

reſcripto impetrato contra diœceſanos Ciuitatenſis conueniri non poteſt. in 1. uol. de reſcri. c. Rodulphus. nu. 1. 47

reſcriptum ſi impetratum eſſet ſuper eccleſia ſancti Nicolai diœceſis ſag. & datus eſſet libellus ſuper eccleſia ſancti Nicolai de cun. & nō fuiſſet exemptum, ſed lis tantum conteſtata, & lata ſententia bene valuiſſet. ibi. nu. 13. ver. & hac ratione.

reſcripto ſucceſſor conueniri non poterit, ſi conueniendus per clauſulam quidam alii, re integra moriatur. in 1. uol. de reſcrip. c. ſignificauit. nu. 1. 47

reſcripto directo excommunicatore, quod excommunicatum abſoluat ſi contra concilium eundum excommunicauit, non amplius ei cognitio datur. in j. uol. de reſcri. c. ab excommunicato. nu. 1. 51

reſcriptum non valet, cum habens beneficium, licet inſufficiens, dicit ſe non beneficiatum. in 1. uol. de reſcri. c. ſi proponente. nu. 7. 52

reſcripti apoſtolici auctoritate ſi quis ſibi prouideri petat, quid iuris. in 1. uol. de elec. c. dudum eccleſia. nu. 18. 127

reſcriptum non ualet, ſi quis dicat, ſe pauperem clericum, uel minus cōpetentet beneficiatum, & habet ſibi competens, ſed ſi minus competens habeat, tunc valere poteſt. in primo uolumi. de reſcrip. c. ſi proponente. nu. 7. 52

Reſcripto ſi quis dixerit ſe ſpoliatum ſi petat poſſeſſionis reſtitutionem agere poteſt etiam de damnis illius violentię occaſione illatis. in primo uolu. de reſcriptis, c. cum olim. 2. numero 8. verſic. verbi gratia. 228

reſcripto ſi dicatur, quod talis iniuriatur tali ſuper fuodo, nonquid poſſit agi rei uendicatione ad fundum, & condictione ſine cauſa ad fructus perceptos ex fundo ante litem conteſtatam. ibidem, numero 8.

reſcriptum impetratum a procuratore reuocato, & de hoc certificato non ualet, nec proceſſus, uel ſententia lata per ipſum, in primo vol. de procu. c. in noſtra. nu. 1. 282

reſcriptum an valeat, ſi tempore, quo procuratores conſtituerunt, erãt excommunicati, ſed impetrati reſcripti tempore non. in primo volu. de procu. c. conſuluiſti. nu. 3. ver. quid ergo. 289

rescripto impetrato contra violentiam conuenitur is, qui ſcienter in vitium ſucceſſit. in 2. uol. de iudi. c. quia. nu. 1. 8

rescripta licet ſtricti iuris eſſe dicantur, tamen iuriſdictio delegata ꝑ reconuentionis modum ad alios caſus extenditur, ſecus tamen in arbitraria. in ſecundo uol. de mutu. peti. c. ex literis. nume. 2. verſic. delegatis. 33

reſcriptum apoſtolicũ propter raſuram in loco non ſuſpecto uitioſum non cenſetur. in ſecundo uol. de fi. inſtr. c. ex literis. nu. 2. 165
& in v. uol. de cri. fal. c. ex conſcientia. nu. 1. 80

reſcriptũ nō uitiat literę defectus, in 2. uo. de fi. inſt. c. ex parte. nu. 1. 173

reſcriptum a ſcolare impetratum ſuper beneficio obtinendo an valeat. in 2. uol. de prę. c. dudum. nu. 1. 381

reſcripto quando clauſula pręambula fuerit, quid agendum eſt. ibi. numero 8. uer. ꝙ vbicunq;.

Reſcriptum

reſcriptum ab excommunicato impetratum ſuper appellationis proſecutione ualet, licet de excommunicatione mentionem non fecerit. in 2.uol.de exce.c.uenerabilem.nu.2. 218

Reſcripto ſi plures articuli connexi committantur, & in nullo tamen illorum appellatio prohibeatur, in alijs prohiben. intelligetur. Item ſuſpicionis cauſa proponenda eſt coram iudice, qui recuſatur, & coram ipſis arbitris probanda. in 2.uolu.de appella.c.ſecundo requiris. nu.6. 263

reſcriptum, quo mandatur alicui de beneficio prouideri, rectoriam, vel dignitatem non includit. in 3.uolumine de preben. cap. cum olim. nu.1. 42

reſcripto ſi alicui mandetur de beneficio prouideri in aliqua eccleſia, in qua ſunt beneficia, & prębendę, an & quomodo de præbenda prouideri poterit. ibi.nu. 2.

reſcripta quo ad alios, quibus, & inter quos conceduntur, uim conſtitutionis habent. in 1.uolu.de reſcrip.in rubri.nu. 1. 20

reſcriptum per exceptionē elidi poteſt, ſi alicui mandetur, quod faciat ſibi exhiberi proceſſum alicuius cauſę. in ſecundo uolumi.de proba. c.cum bonę.nu.2. 126

reſcriptū impetratum per monachos non ualet, ut ſoli in capellis maneant, ſi de Lateranenſi concilio mentionem non faciat. in 3.uol. de capel.monacho.c.ex parte nu. 1. 188

¶Reſidens non clericus, uel pręlatus priuandus eſt, qui citatus non redierit infra terminum congruum ſibi ad hoc aſſignatum, nec iuſtum impedimentum habeat. in 3.uol.de cleri.non reſiden.c. ex parte.nu. 1. 17

reſidere fingitur, qui eſt in eccleſia prælati. in 3.uol.de cleri.non reſiden.c.ex parte.nu. 1. 17

reſidere in eccleſia qui iurauit, pro eccleſię negocijs licite ſe abſentat. in 3.uol.de cleri.non reſiden.c.ex parte tua.nu. 1. 19

reſidere uerbum non eſt ita arctare ſumendum, ut nunquam diſcedatur. in tertio volu.de cleri.non reſiden.ex parte tua.ibid.nu.2.

reſidere qui non etiam in beneficio modicę ęſtimationis, illo priuari debet. in tertio uolu.de cleri.non reſiden.c.conquerente.nu. 1. 17

¶Reſtitutione pœna purgatur. in 1.uol.de electio. c. quod ſicut. nu. 27. uer.ult.gl. 93

reſtitutionem in contractibus petens debet agere contra eum, cū quo contraxit, non autem contra illum, ad quem res peruenit. in 3. vol. de in integ.reſti.c.cum ex literis.nu.18.ver.Innoc. dixit. 300

reſtitutio in integrum contra ſententiam vbi in iudicio petatur, uel quæ omiſſę ſunt allegationes, vel probationes, quomodo agi debeat. ibid. nu.28.ver.vbi vero.

reſtitutionem contra præſcriptionē vbi maior petat, quæ forſan ei currit, dum etiam reipub.cauſa erat abſens, uel alijs ſimilibus, quomodo agi debeat.ibi.nu.18. uer.ſed hoc notandum.

reſtitutione ſi in integrum contra ſententiam reſtituatur is, contra quē præſumptio eſt de reſtituendo, ſententia executioni mandabitur, recepta cautione de reſtituenda re, ſi prius condemnatus in hoc iudicio prequaleat. in primo volu.de in integ.reſti.capitulo ſuſcitata. numero 1. 302

reſtitutionem in integrum petere poſſunt ſecundum Innocen. ſindicus, actor, & omnes alij, qui legitimam adminiſtrationem habent, ſicut ſunt prælati, & ſi ſpeciale mandatum non habeant. ibid.nu.7.ver. unde dicebat.

reſtitutione an aliquis reſtituendus ſit, ſi poſt aliquas interlocutorias, ſiue exceptionum repulſiones miſſio in poſſeſsionem fiat, vt diffinitiua ſententia contra illum feratur, qui a tali interlocutoria appellauit, & ſic contra iudicis præceptum, uel alias contumaciter contulit, tamen de appellatione receſſit. in 3.vol.de in integ.reſti.capitulo corā. nu.9.ver.ſed dices. 303

reſtitutus ſi in peremptoriam modum proponatur, quid iuris. ver. quid ergo.ibi.nu.9.

reſtitutione reſtituenda nunquid eccleſia erit, ſi ab ipſa ſumma maxima petatur, puta decem milium marcharum, quæ tamen in capite decēnij ſoluenda erant, uel etiam ſi iam venit dies, & non habeat cauſam pre manibus, nec habere poteſt, niſi prędia ſubtrahat, vel ſub uſuris grauiſſimis mutuum contrahat &c. ibidem numero 9. verſicu. quid enim.

reſtitutione reſtituit minor in eo, quod cōtraxit, uel omiſit, ſi probet, ſe exinde lęſum, & ſic infra tempora reſtitutionis petendę. in 1. uolu.de in integ.reſt.c.conſtitutus.nu.1. 303

reſtitutio non datur filio contra patrem, nec liberto contra patronum propter ipſorum reuerentiam.ibi.nu.10. 304

reſtitutione in integrum reſtituere qui iudices poſsint. in primo uolu. de in integ.reſti.c.cauſam.nu.1. 304

reſtitutio an debeat fieri abſenti reipub.cauſa etiam aduerſus pariter abſentem, ſi damnificatus eſt. in 3.volu.de in integ.reſti.c.auditis.n.13 uer.in glo.ult. 299

reſtitutio impetrari poteſt contra arbitri ſententiam, licet non per omnia ſit ſententia. in primo.uol.de in integ.reſti.c.cauſam. nu.5. 304

reſtitutione reſtituetur ne lęſus, ſi coram arbitro lędatur in teſtibus producendis, uel alijs, quæ coram eo inciduntur. in 1.uol.de in inte.reſti. c.cauſam.nu.7. 304

reſtitutione reſtitui ſi quiſpiam petat coram ordinario contra arbitri ſententiam, nunquid lite conteſtata ſuper reſtitutione admittetur ad probandum de iure ſuo ſuper principali.ibi.nu. 7. 305

reſtitutio eccleſię denegata, ulterius ſibi non conceditur, niſi ex noua cauſa, reſtituetur tamen ad appellandum a denegationis ſententia. in 3.uol.de in integ.reſti.c.beneficio.nu.1. 303

reſtitutionem denegatam concedi quę ſit ratio iuris prohibentis. ibid. nu.14. 306

reſtitutionem facere ad appellandum & reſtituere contra ſententiam non eſt idem.ibi.nu.10.

reſtitutio quibus temporibus fiat eccleſię, & illęſa ſeruetur, ſi lędatur. ibi.nu.12. 305

reſtitutio ſi non ſuit negata, nec etiam conceſſa, quid iuris. ibidem. numero 16. 306

reſtitutionis petitiō contra ſententiam, uel contractum iam denegatę an reſtitutionis petitio contra denegationis ſententiam excludatur.ibi.nu.17.

reſtitutione reſtitui ſi petat maior, uel eccleſia contra ſententiam, & fuit denegata, nec appellauit, ad appellandum reſtituitur, an contra primam, uel ſecundam ſententiam reſtituatur.ibidem.nu. 18.

reſtitutionē ad appellandum quis iudex faciat, an. ſ. iudex ad quem, uel iudex a quo appellari debuerat.ibi.nu.19.

reſtitutionem inter a prima ſententia, uel contra ſententiam, & reſtitutionem ad appellandum ab illa, quæ ſententia ſit.ibi.nu. 20.

reſtitutionis in cauſa etiam contra contumacem lite non cōteſtata ſententia proferri non poteſt. in ſecundo volumine, vt li.non conteſt. c. accedens.nu. 1. 39

reſtitutionem ad conſequendam ſufficit, quod quis ſe ſpoliatum dicat. in ſecundo uol.ut lit.non conteſt.c.accedens.a.nu.11. 41

reſtitutione reſtitui petens ad ius incorporale, debet probare, ſe tunc poſſediſſe, quando de poſſeſsione electus fuit. in 2.uol.de caut. poſſe. c.cum eccleſia.nu.22. 66

reſtitutionem ſi is, qui petit, conſenſit, quæſtio de proprietate ſibi referri poteſt. in 2.uol.de reſt.ſpo.c.licet. nu.1. 72

reſtitutionem petenti non obſtat exceptio abiurationis factæ poſt ſpoliationem. in 2.uol.de reſt.ſpo.c. ſolicite.nu.1. 78

reſtitutionem eccleſię petenti abiuratio ſpontanea obſtare habet. in 2. uol.de reſti.ſpo.c.accepta.nu.1. 72

reſtitutioni redditus repudians hæreditatem, ut adeat, uel ſe immiſceat, iterum ut abſtineat, reſtitui poteſt, ſi uero pater nomina filij minoris hęreditatem adiuit, & ille contra illam aditionē reſtitutus eſt, licet adhuc infra tempora ſit, per aliam reſtitutionem præfatam hæreditatem adire non poterit. in primo uol.de in integ.reſt.c.beneficio.numero 6. 305

reſtitutioni quomodo eccleſia, uel minor reddatur, ſi ſuper aliquo articulo contra eccleſiam, uel minorem iudicatum eſt. ibi. nu. 9.

reſtitutionem beneficii petenti quæſtio inſtitutionis non canonicę referri non poteſt. in ſecundo uolu.de reſti.ſpolia.c. in literis. nu. 1. 74

reſtitutionem coniugis petens coniugium probare habet, vel plenius reſtituitur coniunx viro probanti deſponſationē & copulam & de ipſius impunitate cauenti, niſi ſit magna uiri ſeuitia. in ſecundo uolu. de reſti.ſpo.c.ex tranſmiſſa.nu. 1. 27

reſtitutio denegatur ei, qui non poſſedit. in 2.uolu.de reſti. ſpol.c. olim. nu.2. 80

reſtitutionem coniugis ſi contra petentem conſanguinitas in gradu prohibito opponatur, & offerantur probationes paratę recepto ab opponente iuramento de malitia, quo ad thorum reſtitutio negabitur, & fiet quoad reliqua, ſi uero probationes promptæ non fuerint, plena reſtitutio fiet, niſi magna viri ſeuitia fuerit. in 2.uolu.de reſti.ſpolia.c.literas.nu.1. 83

reſtitutio quando & quomodo fiat minori, ſi cum maiori litiget, uel cōtra confeſsionem propriam. in 3.uol.de in integ.reſtitu.c.auditis. numero 7. 298

reſtitutionem coniugis petens legitimum coniugium ex conſenſu probare habet. in 2.uolu.de reſti.ſpo.c.ex parte.nu. 1. 84

reſtitutio an foret vt ancillę, non autem ut uxoris, ſi quis diceret, peto mihi hanc mulierem reſtitui, quam poſsidebam ut ancillam, probato q̄ eam tanquam ancillam poſſediſſet.ibi.nu.6.ver. probatur ex eo.

reſtitutionem ſi quis alicuius mulieris peteret, quia tenuerit eam ut cōcubinam, & quia in eius poſſeſsione fuerit, eam in lecto tenendo, audiendus non eſſet. uer. ſi autem. ibi.nu.6.

reſtitutionem ſi uir petat ipſius mulieris tanquam uxoris, ei reſtitutio non dabitur, niſi probauerit ſponſalium aliquod genus interueniſſe, ibi.nu.6.uer.melius tamen.

reſtitutionem alicuius nunquam poteſt petere ille, qui nedum ſponſalia, ſed etiam matrimonium cum aliqua contraxit, quam tamen non cognouit, ſed officio iudicis agitur, vt compellat eam ad exhibenda ea, quæ ſponſa uiro exhibere debet. uerſiculo & hæc fuit opinio. ibi.nu.6. 85

reſtitutioni redditur eccleſia, uel minor, ſed per principem, ubi iure cōmuni bis contra eam, uel eum iudicatum eſt. in primo uolu.de in in

integ.reſt.c.beneficio.nu.10. 305
reſtitutioné feſtini ſi quis petat ſibi uxorem, quam cognouit, neceſſe probare habet, quod aliqua ſponſalia inter ipſos contracta fuerint, & poſtea ſuit carnalis copula ſubſecuta. in 2. uol. de reſti. ſpol. c. ex parte. nu. 8. 85
reſtitutionem poſſeſſionis eccleſiæ, uel canonicatus ſi quis petat, ad hoc habet probare electionem & inſtitutionem canonicam præceſſiſſe. ibi. nu. 10 uer. q ſi quis petat.
reſtitutioné ſi fieri mandetur, & ſub certo modo, neceſſe eſt non ſolum in facto, ſed etiam in modo pareri, alioquin quod agitur, non ualet. in 2. uol. de reſti. ſpo. c. Pilatus. nu. 1. 90
reſtitutione reſtitui ſi quis mandatur in eum ſtatum, in quo mote litis tempore erat, & ille ſpoliatus non reperiatur, ſed tamen in poſſidendi modo deſtitutus reperitur, ad plenum reſtituendus eſt. ibidem numero 12.
reſtitutionem conſequi non poteſt ſpolians dolo uel rei contumacia. in 2. uol. de dol. & contu. in rub. numero 1. uerſi. vel ſecundum Hoſtien. 91
reſtitutione reſtituere in integrum an poſſit Papa laicum iuriſdictioni ſuæ non ſubditum. in 2. vol. de ſen. & re iud. c. cum te. nu. 4. uerſic. ſed quæris. 244
reſtitutione reſtituere in integrum an ipſi reges poſſunt. ibidem. nume. 4. uer. ſed nunquid reges.
reſtitutio neceſſaria eſt contra temporalem præſcriptionem ab homine ſtatutam, ſed contra ſtatutam a iure reſtitutio non eſt neceſſaria. in 2. uol. de appellation. capitulo ex ratione. nu. 2. uer. Vbi nota. 153
reſtitutioni tenetur quis ubicunque committit furtum, rapinam, oppreſſionem, dolum, calumniam &c. in 3. uol de immu. eccleſ. c. quia plerique. nu. 8. 238
reſtitutione reſtituere an teneatur mathematicus, uel meretrix, vel conſimilis, qui dolo, uel fraude, uel perſuaſionibus aliquem induxerit, ut eis crederet, & pecuniam daret ibi. nu. 4. 239
reſtitutio quando fuit denegata minori, vel eccleſiæ, quia contra procuratorem ſuú habebat actionem, & poſtea procurator repertus eſt, an eccleſia audietur. in 1. uol. de in integ reſt. capitu. beneficio. nu. 21. ver. ſi idem de nouiter. 305
reſtitutionem ſi petat eccleſia contra ſententiam ex læſione priuilegii non producti, & nunc debet contra idem reſtitui ex læſione præſcriptionis non probatæ, an poſſit. ibi. nu. 21. ver. Item pone.
reſtitutione reſtituere an legatarius heredi teneatur id, quod ſibi ex legis falcidiæ beneficio competebat, ſi quis indebitum iure ciuili tantum recipiat, puta hæres credens hæreditatem ad omnia ſufficere, legatum, de quo potuit falcidiam trahere, integrum legatario ſoluit. in 3. uol. de immu. eccleſiæ. c. quia plerique. nu. 4. uer. quid ſi quis recepit. 239
reſtitutio fit eccleſiæ, ſi infra annum reſcripto ſuo uſa non eſt per negligentiam, ſecus ſi dolo, uel delicto. in 1. uol. de in integ. reſti. ca. audiuit. nu. 17. 299
reſtitutioné reſtituere nunquid teneatur præſcriptum, ſi quis præſcriptione odioſa tutus ſit, puta. xxx. annorum, ubi ſecundum legem nec titulus, nec bona fides requiritur. in 3. vol. de immu. eccleſ. ca. quia plerique. nu. 4 ver. quid ſi quis tutus. 239
reſtitutione an debitum reſtituere teneatur, qui exceptione odioſa tutus eſt, vt Macedoniani. ibi. nu. 4. ver. quid in eo.
reſtitutio ſi maiori, cum data reſciſſoria a prætore poteſtas agendi ei conceditur præſcriptione non obſtante. in primo uolu. de in integr. reſt. c. cum ex literis. nu. 18. 299
reſtitutio ſi non petatur, nunquid ille rem reddere teneatur, a quo ipſa res aduocari poteſt, reſtitutione in integ. petita. in tertio uolu. de immu. eccl. c. quia plerique. nu. 4 uer. ſed quid dices. 239
reſtitutionis in integrum negocium prius diffiniendum eſt, quam in principali negocio procedatur. in 1. volu. de in integ. reſti. c. cum ex literis. nu. 18. 299
reſtitutione an reſtituere teneatur ille, qui poteſtatem, uel officium, uel iuriſdictionem non habet opprimendi aliquem non dolo malo, tamen publice, & immoderate extorſit, uel aliquid accepit ab aliquo, in 3. uol. de immu. eccle. capit. quia plerique. numero 4. uerſi. quid ſi quis. 239
reſtitutione reſtituere an teneatur ille, qui in ludo lucratus eſt. ibi. nu. 4. uer. quid de eo.
reſtitutione reſtituere an hyppocrita teneatur, qui ſub chriſtiani nomine multa acquiſiuit. ibi. nu. 4. uer. quid de hippocrita.
¶ Reuocatio an teneat, ſi ad certum tempus conſtituentes prius reuocent & dato q teneat, an periuri ſint, & in pœnam inciderint. in 1. uol. de of. vi. c. ſua nobis. nu. 16. 198
¶ Reus delatus poſt annum honores petere non prohibetur, niſi per eum ſteterit, quo minus infra annum cauſa expedita fuerit. in 2. uol. ut lite non conteſta. c. quoniam. nu. 47. uer. reus delatus. 44
reus reconuenire poteſt actorem etiam coram iudice delegato, quod ſimul audiet, & finiet cauſam utranque, & de eodé facto. in 2. uo. de mutu. peti. c. ex literis. nu. 1. 33
reus an dilationi receptæ renunciare poſſit, ne ipſe actor probet. in ſecúdo vo. de dila. c. præterea. nu. 2. ver. an autem. 58
reus ſi poſt citationem ad cauſam pro publica utilitate uocetur, peremptorium circunducitur, & nouas inducias habebit. in 2. uol. de dila. c. ex poſitione. 9. 58
reus ſi contra actorem ſpoliationem opponit, aut excipiendo, & tunc prius auditur, & ea probata reſpondere non cogitur, ſed per hoc reſtituetur, aut agendo, & tunc ſimul utraque quæſtio terminatur, & probata reſtituetur, in ſecundo uolumine, de ordi. cogni. capitulo cum dilectus. nu. 1. 58
reus, qui mittendum in poſſeſſionem ad iudicis mandatum non admiſit, de canonum æquitate non mulctabitur, ſi infra annum iuri ſtare caueat. in ſecundo volumine, de do. & contuma. cap. ad hæc. numero 1. 92
reus ſi iterum ſit contumax, & in fine anni iterum ueniat, & cautioné offerat, nunquid iterum poſſeſſionem recuperabit. ibidem. nu. 2. uer. ſed pone.
reus ad expenſas condemnatur, quia propter eius contumaciam, uel dolóſam exceptionem actorem ipſum feciſſe collabit. in 2. vol. de dol. & contu. c. ex literis. nu. 1. 91
reus ſi poſt lit. conteſta. ſit contumax, ſi aliás de cauſa liqueat, ſententia diffinitiua fertur, ſed ſi non liqueat, actor in veram poſſeſſionem inducitur. in ſecundo uolumine, de dolo & contuma. cap. prout. numero 1. 92
reus, qui iudicio ſiſti promiſit, purgat moram veniendo paulo poſt dié ſi ius actoris ex mora deterius non ſit. in ſecundo uolu. de dol. & côtuma. capitulo cum dilecti. numero 11. ver. ſi poſt tres. 95
reus ſi non inuenitur, ſufficit publice citationem ad eccleſiam ſuam proponi, & etiam de eodem facto. in ſecundo volumine. de dolo & con. c. venerabilis. nu. 1. 99
reus, contra quem miſſio facta eſt, ſi doceat ſe contumacem non fuiſſe, in expenſis non condemnabitur. in 2. uol. de eo qui mitti. in poſſe. c. cum veniſſet. nu. 1. 102
rei ſi poſito quod infra annum cauere debeat, quo caſu actori expediat in poſſeſſionem non fuiſſe. in ſecundo uol. de dolo & con. c. ad hæc. nu. 9. 92
reos abſentes an iudex extra prouinciam citare cogatur. in 2. vol. de dolo & contu c. cauſam. nu. 3. ver. de Angl. & remiſſiue. 92
reus ſi citatus ſe abſentet, nec procurator, uel alius illum defendat rei petitæ actor in poſſeſſionem mittitur, cuſtodiæ ſcilicet cauſa. in ſecundo uolumine. de eo qui mitti. in poſ. capitulo ſi aduerſarius. numero 1. 101
rei propter contumaciam res ab eodem petita ſequeſtrari non debet. in ſecundo uolumine. de ſequeſtra. poſ. capitulo ad hoc vnde. numero 1. 106
reus actori ſuo propria inſtrumenta edere non tenetur. in ſecundo uol. de proba c. ex epiſtolæ. nu. 1. 110
reo quod magis expediat, qui ex perſona iudicis uidet, ſe licet iuſticiam ſoueat, ſuccumbere debere, an producere iura ſua in cauſa principali, an ad appellationis cauſam differre debeat. in 2. uol. de teſt. c. fraternitatis. nu. 13. 135
reus abſoluitur, cum actoris iura ſunt obſcura, ut quia ipſius inſtrumenta obſuſcata ſunt, Vel literæ, uel ſculptura ſigilli deleta, & etiam de eodem facto, in ſecundo volumine. de fi. inſtrumen. c. inter dilectos. nu. 1. 167
reus, contra quem agitur ſuper electionis confirmatione, uel impedimento, nunquid admittetur excipiens contra electionem vel actoris collationem, uel eius literas, uel perſonam. in primo uolumine. de reſcri. c. mandatum. nu. 48. 49
reus ſi iuri non mutus, nec libellum dans ſponte ſuum defectum confeſſus fuerit, quid agendum. ibi. nu. 42.
¶ Reuelare quid ſacerdos poſſit, & quid etiam non poſſit, ſine veriſimili forſan indubitato homicidiorum periculo. in quinto volumine. de pœnit. & remiſſio. capitulo officii. nume. 4. uerſi. quid ſi non, cum ver. ſeq. 125
¶ Rex Romanorum poſt concordem electionem, ſecundum Alemanos habet omnem poteſtatem, quam imperator, nec unctio ad id aliquid dabit. in quinto uolumine. de uerborum ſignificatione. capitulo ſuper quibuſdam. nu. 4. 158
regem Romanorum ſolus Papa coronat, & in ipſa coronatione non ſolum poteſt inquiri de vita & moribus coronandi, ſed etiam contra ipſum excipi, & alia multa de electione, coronatione, & vnctione imperatoris. in 1. uolu. de electio. capitulo uenerabilem. numero 8. & ſeq. 107
¶ Romam ſi quis vadat pro iniectione manuum in clericum, & in via offendatur, poteſt inde conqueri, & audietur. in ſecundo uolumine. de iudi. c. intelleximus. nu. 4. ver. ſimiliter. 6
Romana eccleſia quandoque propter notorium crimen deponit, & degradat etiam epiſcopos contumaces. in ſecundo uolumine. vt lite nó conte. c. quoniam. nu. 49. ver. ſecundum Inn. 44
rumor eſt particularis inſinuatio, ſeu proclamatio. in 3. uol. de cohabi. cleri. c. ueſtra. nu. 1. uer. rumor. 6.
ruſticitatem melius eſt ſanctam habere, quam eloquentiam peccatricé in pa-

in j.uol.de offi.cuſto.c.cuſtos.2.nu.5. 196
ruſticis,& militibus,& multis alijs licet ius ignorare.in 2.uol.de teſti. c. per tuas.nu.11.uer.nam &c. 153
ruſticorum circa teſtamenta antiqua conſuetudo ſeruetur,ſecus vbi viri literati exiſtunt.in 3.uol.de teſta.c.cum eſſes.nu. 5. 109

S

Sabbatum non dicitur a ſaturno,ſed a ſabbata, quod eſt requies.in 2.uol.de dila.c.quoniam.nu.1.uerſi. Sabbatum. 14
¶Sacerdotis viſui ſi macula ſine ſubtili inſpectione ſe offerat ſecundum Ia.de Alua.talis macula facit eum irregularem.in j.uol.de corpo.vitia.c.cum de uia.nume.1.uer. dicebat hic. 183
ſacerdos,qui ſine cauſa uirilia ſibi abſcindi fecit,credēs inde mereri,de epiſcopi diſpenſatione ſuum officium preter altaris miniſterij exercere poterit.in ſecundo uolumine de corpo.uitia.capitulo ſignificauit.nu.1. 183
ſacerdote ſecundum Hoſtien.conſiderationem diminutio, deformitas, & ſcandalum in primo uol.de corpo.vitia.c.cum de uia.nu.9. uerſi. dicebat hic. 183
ſacerdos,qui ex iuſta cauſa virilia ſibi abſcindi fecit,ut prius ſacerdotale officium exercere poteſt.in j.uol.de corpo.uitia.c.ex parte.numero 1. 183
ſacerdotibus corpore viciatis ſecundum Ion. Romana eccleſia ſeruat, quod ſolus Papa diſpenſat.in j.uol.de corpo.vici.c.ſignificauit.numero 8. 183
ſacerdos habet tres conſciencias,unam habet vt Deus , aliam vt homo de eo,quod vidit,uel audiuit,tertiam ut iudex interrogatus. in j.uol. de offi.ord.c.ſi ſacerdos.nu.5. 244
ſacerdos fęminas,quas etiam canones antiqui permittunt , ſi ſuſpectæ ſunt,ſecum retinere non debet.in 3.uolu.de cohabi.cle.& mulie. ca. inhibemus.nu.1. 7
ſacerdos,ſeu clericus nullus teneat extraneam , neque conſanguineam. Item conſanguineę indigenti extra hoſpitium prouideat. Item nulla fęmina tanquam miniſtra in eccleſia clerico miniſtrare,ibid.nu. 1. ver.dicebat.
ſacerdos,qui ſine igne,& aqua,uel in pane fermentato,uel in ligneo cypho ſacrificat,ab officio,& beneficio deponendus eſt.in 3.vol.de celebra.miſſa.c.literas.nu.1. 224
ſacerdoti de adulterio infamato purgatio indicitur ,quam ſi præſtiterit, in officio ſuo permittitur,alioquin ab ipſo ſuſpenditur.in v. volu. de adul.c.ſignificaſti.nu.1. 75
ſacerdos vrgeri non debet ad reuelandum peccatorē in pęnitētia confeſſum.in v.uol.de exceſſi.præ.c.dilectus.nu. 1. 95
ſacerdotis proprij qui ſine licentia & cauſa extraneo confitetur, ſecundum G.peccat mortaliter, neque ualet abſolutio facta a non proprio ſacerdote.in v.vol.de pœn.& remiſſio.c.quod autem.nu.7.ver. in gl.ſecunda. 123
ſacerdos ſcholarium & mercenarium quis eſſe dicatur. in v.uol.de pœ. & remiſſio.c.omnis.nu.13. 127
ſacerdos an confeſſionem reuelare teneatur , ſi aliquis confiteatur , ſe uelle aliquem occidere,uel aliud maleficium committere , conſiliū petens & dicens,quod tentationi reſiſtere non poſſit.ibid.nu.15.uer. quid ſi confiteatur.
ſacerdoti quomodo probabitur,quod peccatum ſibi confeſſum reuelauerit.ibi.nu.26. 128
ſacerdos an abſoluendus ſit,ſi in iure ſe aliquid dixiſſe confiteatur, ſed neget ſibi in pęnitentia reuelatum.ibi.nu. 26. uer. quid ſi cōfiteatur.
ſacerdos eijciens regularem de eccleſia,qui diuinum turbet officium, excommunicatus non eſt.in v.vol.de ſen.excommu.c.ueniens. numero 1. 134
¶Sacerdotium Aron hodie in prima forma conferri non poſſet , quia uerba illa non habent illam uim vt olim, & quoniam tale ſacerdotium nunc eſt ablatum.in j.volu.de conſtitu. capitulo tranſlato. numero 4. 12
ſacerdotio ſuperueniente non cogitur arbiter ſententiam dicere. in 2. uol.de teſti.c.pręſentata.nu.11. 154
ſacerdotio deponitur diſciplinę cauſa percutiens,ſi modo exceſſerit, & inde mors ſequatur.in v.uol.de homici.c.presbyterum. nu. 1. 59
ſacerdotio deponitur ſacerdos caſualiter , uel voluntarie homicidium committens,ſi culpa pręcedat,ubi etiam quid de eo , qui equum in tabernam duxit,& equus mulam occidit , & multa ducentem calce percuſſit.ibi nu. 1.uer.homici.cum uer.in ult.gl. 23
¶Sacram ſcripturam per quatuor ſenſus, ſeu intellectus exponimus. l. hyſtoricum,allegoricum,tropologicum,anagogicum ,& quid eorū undecunque ſit.in j.uol.de ſacra vnctio.c.cum veniſſent.nu. 21. 171
¶Sacramentum eſt caracter quidam,qui per eum , qui poteſtatem habet,corpori humano recipienti iuxta eccleſiæ ritum uiſibiliter , anime uero inuiſibiliter a ſpiritu ſancto imprimitur.in 1. uolu.de ſacra. iteran.in rub.nu.5. 172
ſacramentum dicitur a ſacris,uel a ſecretis virtutibus.ibi.nu. 6.
ſacramenta neceſſaria quę ſint,& quę voluntaria.ibi.nu. 10.
ſacramenta ſunt ſeptem deſignata per uer.Abluo, firmo , cibo ,piget, vxor,ordinat,vngit.Hęc ſunt eccleſię ſeptem ſacramenta vocata. ibidem nu.7.
ſacramenta quomodo ſe inuicem excedant.nu.11.
ſacramenta quæ ſunt iterabilia,& quæ non , patet hoc carmine , Fons, ordo,chriſma non,ſed cętera ſunt iteranda.ibi.nu.8.
ſacramenta propter quid inſtituta ſint.ibi.nu.13.
ſacramenti character quid ſit.ibi.nu.9.
ſacramentum qui ſe conficere ſimulat,& non conficit , grauis peccat, quam is,qui in mortali conficiat.in 3.vol.de celebra. miſſa.c. de homine.nu.1. 222
ſacramento altaris plus de vino quam de aqua ponendum eſt.in 3. vol. de celebra.miſſa.c.pernitioſus.nu.1. 224
sacramenta libere conferenda ſunt,cogit tamen ordinarius laicos laudabiles conſuetudines obſeruare.in v.vol.de ſimo.c.ad apoſtolicam. nu.1. 37
ſacrificium fieri poteſt,& poteſt ſacrificari ſine aqua,licet nō ſine peccato.in 3.uol.de celebra.miſſa.c.literas.nu.2.uerſi. ſacrificabit. 224
ſacrilegi ipſo iure excommunicati non ſunt.in ſecundo uolu.de ſo.cōpe.c.conqueſtus.nu.5.uer.cenſuram. 26
ſacrilegium unde dicatur.in v.uolu.de ſen.excom.c.cum pro cauſa.nume.4.uer.ipſe etiam. 136
ſacrilegium committitur in tranſgreſſione iuris publici , item in violatione articulorum fidei,item diſputando de iudicio principis , item committendo publica officia iudęis,item retinendo uel accipiendo eccleſię rem contra eius voluntatem. Item lędendo perſonam eccleſiaſticam ,& alijs multis modis.ibi.nu.4.
¶Saccus ſignatus ſi alicui datus fuerit, & ille neget ſe ſaccum ſoluiſſe, quid iuris.in j.uol.de his quæ ui metus ve cauſ.fi. ca. ſuper eo.numero 3. 294
¶Saraceni a Sarra libera vxore Abrahę dicti , cum Agareni ab Agar ancilla vocari deberent.in v.uol.de iudę. & ſara.in rub.nu. 4.uerſi. ſaraceni . 40
¶Salinaria quę loca dicantur.in v.uol.de verb.ſig. c. ſuper quibuſdam. nu.7.uer.ſed Hoſt. 158
¶Saluianum interdictum datur domino pro rebus,quas colonus ,uel inquilinus in fundo inuexit,ne ſuam amittat penſionem. in ſecundo volu.de cau.poſſe. & proprie.c.paſtoralis.nu. 15. uer. saluianum. 46
¶Sanctorum dictis ſtari licet,& etiam aliorum ab eccleſia receptorū, ita quod dicens quæ ipſi dicuntur,non poteſt determinate redargui, niſi retractata diceret.in 1.uolumine.de conſtitu.c.ne innitaris.numero 4. 13
¶Sanguinei ſi alterius liquoris quantitas miſceatur , ſiue cum ſanguine ponatur,quanta eſt ,quantitas ſpecierum,uel maior , quid iuris. in 3. vol.de cele.miſſa.c.cum Marthę.nu.17.uer.quid ergo ſi tanta. 210
sanguinis circa materiam dare philoſophorum dicta non recipiuntur, in 3.uol.de celebr.miſſa.c.cum Marthę.ibi.nu. 18. 228
¶Scandalum ſecundum ius naturæ uitandum eſt,in primo vol.de tempo.ord.c.ex tenore.nu.10.ver.nam & ſecundum ius. 156
¶Scena erat locus intra theatrum ad modum domus cum pulpito , ubi, comedi & tragedi cantabant,hiſtriones autem & mimi ſaltabant. & unde etiam dicatur.in primo uol.de aucto.& uſu pal.c.ad honorem. nu.9. 132
scientię ratio,quæ ſuper aliquo corporeo ſenſu fundatur ,ſemper affirmatiua eſt,etiam ſuper negatiuo articulo,in primo uol.de elect. c.bonę memoriæ.nu.47. 92
ſcientiæ defectus iam ad dignitatis promotum deiicit. in primo uolu. de ęta.& qua.c.quamuis.nu.1. 169
ſcientia in presbytero quæ ſufficiat,& an ſatis ſit,quod ſciat in libro & cum libro perficere,licet illa neſciat cordetenus.ibid.nu.2.ver.quid autem.
ſcientia grammaticę licet non ſit ſcientia pietatis , poterit tamen ad vitam proficere,ſi fuerit ad bonos uſus aſſumpta.ibi.nu.8. 170
ſcientia ſua quo pacto aduerſario noceat.in ſecundo vol.de appel. c. ſi duobus.nu.3.uer.ſed dices. 292
¶Scire & credere idem eſt quodammodo, quia in iſto , & in illo conſcientia eſt ſaluanda.in ſecundo uolu.de ſen.& re iudi. c. cum olim. nu.4. 230
¶Sciſmatici ſi criſma conſecretur, altaria, indumentum , uel aliæ res inanimatæ,quid iuris.in j.uolu.de ſacra.iteran.c.a nobis.nu.5. 173
ſciſmatici ſi euchariſtiam conficiant,non conſecratur, nec reconciliatur,ſed ſtatim effectum habet,idem in baptiſmo & criſmate.ibi. numero 5.
ſciſmatici qui dicantur.in v.vol.de ſciſma.in ſub.nume.3.ver. dicit demum. 53
¶Scolarium appellatione an doctores includantur.in proœ.primi uol. nu.11. 4
ſcolaris recuſari poteſt,ſi iudex in cauſa ſcolaris detur.in 1.uol.de offi. del. c.cum.R.nu.4. 130
¶Scribat ſi Papa capitulo vacante ſede ,vt præbendam conferat , epi-
Inde.in com. Io And.ſuper Dec.

ſcopus ibi creatus mandatum adimplere tenetur.in j.uol. de reſcrip. c.eam te.nu.1. 24

ſcriberet ſi Papa penitus extraneo,quod reciperet aliquem in fratrem alicuius eccleſiæ,in qua ius recipiendi non habet,tales literę non ualent,niſi expreſſe ſciretur,quod Papa ſicut extraneo ex certa ſcientia ſcriberet.ib 1.nu.5.

ſcribatur ſi ei,ad quem collatio ſpectat dato executore ad prouidendũ, affecta eſt prębenda per literarum præſentationem factam collatori, ita quod collatio alteri facta non tenet.in 3. vol.de concel. pręben. c.propoſuit.nu.1. 49

ſcripſi ſi aliquem res ſuas a me recepiſſe,& appareat,& tunc eum fuiſſe a ſcriptum,ſibi non nocet,ſed mihi,quia de facto teneor.in 2. uolu. de reſt.c.tam literis.nu.14.uer.in gl.u.t. 142

¶Scriptorum antiquorum notatorum plusquam mille petias uidit & habuit Io.An.in proœ.j uol.nu.6. 2

¶Scriptum ſi in ſententia ſit,condemnamus talem procuratorem ,omnino credendum eſt eum procuratorem pręſentem fuiſſe,niſi euidẽter contrarium probaretur,in j.uol.de offi.dele.c.cum in iure.nu.22. uer.q ſi in ſententia. 227

¶Scriptura,quam quis propria manu facit in proprio negocio facienti pręiudicat.in primo volumine de iure.Tri. capi. damnamus. numero 34. 10

ſcripturę ſi quis ſubſcribat facto alieno , an & cui præiudicare habeat, vbi etiam de procuratore admittendo cum literis ipſius domini,qui eum conſtituit.ibi.nu.34.uer.quid ſi ſubſcribat. 10

ſcriptura authentica quæ dicatur.in 2.vol.de fid.inſtr.c.ſi ſcripturam.numero 1. 162

ſcriptura priuata quæ dicatur.in 2.vol.de fi.inſtru.c.ſi ſcripturam.numero 3. 163

ſcripturæ priuatæ non creditur,niſi teſtibus, uel literarum comparatione iuuetur.in ſecundo volumi.de fid.inſtrumen.capit. ſcripta. numero 1. 164

¶Scrutinium duplex,unum quod habetur ante ordinationem, ſecundũ quod fit in ipſa ordinatione,in primo uol.de ſcruti.in ordi.fac. in rubri.nu.1. 161

ſcrutinio,uel compromiſſo ſi uota diuiſa inueniantur , nſquid una pars aliam requirere debeat,vt conſentiat pronunciationi ſuæ , uel alia, quę facere intendit.in primo vol.de electio.c.in geneſi. nume.8. uer. quid ſi in ſcrutinio. 130

ſcrutinii multiplex ſignificatum in j.volu.de ſcruti.in ordi.fac.c. ex parte.nu 9. 161

ſcrutinio facto ante ipſius publicationem an clericus variare poſsint.in j.uol. de ele.c.publicato.nu.15. 135

ſcrutinium poſt compl.tum,& poſt receſſum a loco ſcrutinii , de conſenſu totius capituli,vel maioris partis,nunquid ſcrutinium deſtrui poſsit.ibi.nu.16.

ſcrutinio is,qui nominatus eſt,ſi certificatus de nominatione expreſſe, uel tacite iuri ſuo renunciet,quid iuris.ver.quarto quæro. ibi. numero 36.

ſcrutinii nominatio ſi occulta eſſet,nunquid variatio teneret.ibi.nu. 26. uer.5.quæro.

ſcrutinium ſi publicatum non ſit,ſed ipſius mens , puta ſcrutinio finito ſcriptor dimiſsis ſcrutatoribus in angulo capituli dixit ,tot conſẽſerunt in Titium,& tot in Sempronium,uel omnes in Titium , an decretalis publicato,de elect.locum habeat.ibid.nume.26.ver. ſexto quæritur.

ſcrutinio ſi publicato aliquid appareat,quod electionem nullam reddat,quid iuris.ibi.nu.16.uer.ſeptimo quæro.

ſcrutinio ſi publicato appareat eum,in quem totum capitulum vel maior pars ipſius conſenſerit propter defectum eſſe ineligibilem , puta etatis,ordinis,natalium,uel alterius rei nunquid publicare teneantur. ibi.nu.26.ver.octauo quæro.

ſcrutinium denotat actum perfectum,& conſumatum,non autem cœptum tantum.ibi.nu.3 uer.ſcrutinio. 134

ſcrutinio ſi dubitetur,an ſit eligendus,uel poſtulandus ,nunquid variare liceat.ibi.nu.26.uer.nono quæro. 131

ſcrutinio ſi defectus ſit in forma,uel omiſſa collatio,uel communis electio ,nunquid uariare poſsint alium eligendo,an uero teneantur eundem eligere.ibi.nu 16.ver.decimo quęro.

ſcrutinio nunquid ex compromiſſariorum uotis ius quęratur,ſi electionem faciant,quę non teneat.ibi.nu 26.uer. undecimo quęro.

ſcrutinio publicato nunquid appareat id,propter quod electio annullanda eſt,puta aliquem fuiſſe contemptum,in primo vol de electione publicato.ibi nu,26.uer.duodecimo quæro.

ſcrutinio ſi publicato aliquis dicat ſe paratum impedimentum probare,quid iuris.ibi.nu.28.ver tertiodecimo quęro.

ſcrutinio publicato ſi caſu omnes canonici moriantur, puta corruente tecto,quid iuris.ibi.nu.26. uer.quartodecimo quęro.

ſcrutinio publicato ſi canonici ab homine,uel a iure excommunicentur,puta q in collatione clericum percuſſerunt,quid iuris.ibi.nu. 26 uer.quintodecimo quæro.

ſcrutinii poſt publicationem ſi electus ab homine,uel a iure excommunicetur,quid iuris.ibi.nu. 26.uer.decimoſexto quæro.

ſcrutinii poſt publicationem,ſi numerus ,& alia ęqualia appareant , quid iuris.ibi.nu 26 ver.decimoſeptimo quæro.

ſcrutinio publicato,ſi aliqui canonici dicant, ſe non conſenſiſſe in illũ, de quo ſcrutinio dicitur,in primo vol.de electio.cap.publicato. ibidem.nu.28.uer.Decimooctauo quæro.

ſcrutinii per formam,quod iam publicatum eſt,ſi capitulum ad canonici electionem proceſsit,nunquid variare licebit.ibi.nu.28.ver.Decimonono quæro.

ſcrutinio publicato nunquid ipſi patroni variare poſsint.ibid.num.26. uer.vigeſimo quæro.

ſcrutinio poſt publicationem nunquid de ciuibus eligentibus ſibi poteſtatem variare poſſunt.in j.vol.de elect.c.publicato.ibi.nu. 25.ver. uigeſimo primo quæro. 136

ſcrutinio uel alio modo ut ipſi lectores eligant, quis compulſionem facere poteſt.ibi.nu.28.

ſcrutinium poſt publicatum quid ſi electores eligere nolint,licet compulſi,uel negligent.ibi.nu. 29.

¶Scurilis a ſcurra,quod eſt vagus,dicitur.in j.uol.de offi.archipresb. c. miniſterium.nu.9. 194

¶Sede vacante ſecundum Hoſt.procurator ab epiſcopo conſtitutus & eo viuente lite conteſta.cautaro non proſequetur.in 3.vol.de ſede vacan.c.nonis.nu.5.uer.edoceri. 60

ſede vacante non ſolum non licet litem incipere,ſed nec cœptam proſequi.in 3.uol.de ſede uacan.c.conſtitutis.nu. 2. 62

ſede vacante debita cui ſoluenda ſint.ibi.nu. 3.

ſede uacante quo caſu capitulum ſit iudex competens.ibi. nu. 4.

¶Senes ſeptuagenarii an tutelis & curis excuſentur.in 2. vol. ut lit. non conteſt.c.quoniam.nu.6. 42

ſenes qui dicantur quantum ad teſtimonium ferendum,arbitrio iudicis relinquitur. ibi.nu.6.uer.poteſt tamen.

¶Seneſcalus belicardi fecit quendam hominem ſuſpendere, ſaluo iure ſuo.in ſecundo uol.de iureiuran.capitulo,eam.uer.dicit Hoſtien.numero 2. 192

¶Senſus ſunt quinque,ſcilicet uiſus,auditus,guſtus,odoratus, & tactus. in proœ primi uoluminis.nu.39. 4

¶Sententia ſi ſuper crimen feratur,perpetua intelligitur.in j.uol. de cõſti.c.ex literis.nu.15. 19

ſententia recipit interpretationem a iure,ſicut iuramentum, & priuilegium.ibi.nu.15.

ſententia rei iudicatę nomen ſumit , ſi ab ipſa non appelletur. in 2, uol.de ſen.& re iud.in rub.nu.1. 216

ſententia data an reuocanda ſit.in j uol.de conſti.c.quoniam.nu.11. vbi etiam multa de materia eorum quæ reuocari poſſint , vel non. 30

ſententia incompetentis iudicis ſicut non tenet, ita etiam non tenet ſententia contra ſententiam ,& ſi in dubium reuocetur ,an fuerit lata prima nec ne,ſecunda ualet.in j.uol.de reſcrip.c.ſuper literis.nu. 30. uer.ad quod inducunt. 32

ſententia per obreptionẽ obtenta reuocatur,ubi dolo malo elicita fuerit.in j.uol.de reſcri.c.cum dilecta.nu. 8. 35

ſententiam ſi quis reuocandam dicit,& aduerſarius neget,reuocabitur, dummodo aliquid rationabile probetur,quare reuocari debeat. ibi. nu.9.

ſententia ſi iam in una cauſa lata fuerit,& poſtea actor ad futura reſcriptum traxit, quid agendum.in j.uol.de reſcri. c.quia nonnulli. 2.numero 33. 54

ſententia iuſta præſumitur , poſtquam in rem iudicatam tranſiuit. in j. uol.de elect.c bonę memorię. nu.38. 91

ſententia ferri poteſt in perſonam procuratoris & domini , ubicunque uerba in utruiſque perſonam concipi poſſunt. in j. uol. de electio. c. querelam.nu.47.ver.Inn. 94

ſententia lata ex cauſa inquiſitionis,denunciationis , uel exceptionis in rem iudicatam tranſit,& aliis pręiudicat.in j.uol.de elect.c.cum dilecti.nu.18. 105

ſententia in notorio fertur parte non citata.in j.uol.de tranſla.epiſ.cap. quanto.nu.6. 139

ſententia an ex iudicis motu iuſta ſit,& an etiam pro ipſa pręſumatur. in j uol.de renun.c.in præſentia.nu.3. 146

ſententia ſi duę cauſę exprimantur,quarum una eſt contra ius , alia nõ, quid iuris.ibi.nu.6.uer.quid ſi in ſententia.

ſententia qualiter conſueuit ferri, ac iudicari,& pronunciari debeat cõtra reum,qui cadit a poſſeſsione rei,ſuper qua eſt conuentus.in.2.uolu.de ſen.& re iud.c.ſententia.nu.2. 226

ſententia ſi per inferiorem a Papa feratur,an liceat executori de quæſtione falſi cognoſcere.in 2.uol.de ſen.& re iudi.c.decętero. num.6. ver.dicebat hic Inn. 228

ſententiam latam quando partibus pręſentibus conſtat, quę tranſiuit in rem iudicatam,quia appellatum non fuit infra x. dies , uel appellatũ fuit,ſed terminus iuris , uel hominis appellationis proſequendę lapſus eſt,uel appellans in appellatione ſuccumbit, tam ex ordinatione quam etiam ex cauſa iuſta præſumitur.in j.uol.de renun.c.in præſentia.nu.13. 146

Sententia

Sententia ferenda eſt ſecundum probata & propoſita, & non ſecundũ conſcientiam.in j.uolumine de officio ordinarii.capitulo conqueſtente.nu.12. 257

ſententia reuocatur,qua condemnatus fuerat in expenſis ex iuſta cauſa abſens legitime excuſatus,qui in ardua cauſa procuratorem conſtituere noluit.in primo uolu.de procurato.capitulo querelam. numero 1. 281

ſententia lata cum procuratore reuocato,& de hoc certificato non tenet.in primo uolumine de procurato.capitulo ex inſinuatione.numero 1. 282

ſententia ſi pro actore feratur & reuocetur,prima ſententia reuocabitur,& per conſequens proteſſus,ſiue poſſeſſio data fuerit, ſiue alius. in j.vol.de procu.c.in noſtra.nu.19. 283

ſententia an ſit publicanda & ſeruanda,ſi epiſcopus,qui eſt in ſubiecto ois poſſeſſione monaſterii,ipſius monachos excommunicat.in j. uo. de in integ.reſt.c.cum uenientes.nu.3. 297

ſententię principis contrauenire non licet,niſi per ſupplicationem.in j. vol.de in integ.reſt.c.cum ex literis.nu.12. 299

ſententia executioni eſt mandanda non obſtante exceptione feriati temporis propter uindemias.in 2.uolu.de iud.cap.ſignificauerunt. numero 1. 25

ſententia ſuper una re lata,ſi ſtatim condemnatus appellet, & per hoc iudicem ut ſuſpectum recuſet,quod facere poteſt, an una ſententia terminabuntur,in ii.uolu.de ordine cogni.capitu.cum dilectus.nume.25.uer.ſed quid. 59

ſententia nunquid teneat,ſi epiſcopus,qui uidetur poſſeſſionem perdidiſſe,eoſdem parochianos poſtmodum excommunicat.in ii. uol. de reſtit.ſpo.c.olim.3.nu.3. 88

ſententia generalis & incerta non ſolum de præterito, ſed etiam de futuro dari non poteſt.in 2.vol.de ſeque.poſ.capitulo ad hoc unxit.numero 9. 106

ſententia ubicunque nutrit peccatum mortale,non tranſit in rem iudicatam,ſicut conſuetudo & præſcriptio.in ii.vol.de ſen.& re iud.c.lator præſentium.nu.5.uer.In gl.vlt. 209

ſententia lata contra abſentem ſecundum Goff. non contumaciter tenet,niſi appellationis,uel reſtitutionis remedio releuetur.in 2. uolu. de ſen.& re iudi.c.tenor.nu.8. 229

ſententia lata in iudicio poſſeſſorio appellatur.in 2.uol.de teſt.c.ſignificauerunt.nu.4. 144

ſententia ex falſa cauſa ſicut non tenet, ita priuilegium ex falſa cauſa uel falſo inſtrumento conceſſum.in 2.uol.de ſi.uilr.c.inter dilectos. nu.22.uer.item ſicut. 168

ſententiam latam per B.ſi A.reuocari petat ſuper fundo, uel propter ipſius nullitatem,uel propter iniuſtitiam,cum ab illa appellauerit, & dicit B.exhibe ſententiã,A.autem reſpondet,non habeo illam, quia iudex noluit illam mihi dare,uel dedit,ſed perdidi, ſed tu qui illam habes,illam exhibeas,an hoc caſu reus illam exhibere teneatur.in 2. vol.de ſi.inſtr.c.2.G.perpetuus.nu.5. 173

ſententia diffinitiua ex violentia præſumptione fertur.in 2.uolu. de præſump.c.afferte,nu.1. 177

ſententia pro poſſeſſore lata interdicto uti poſſidetis non parit exceptionem rei iudicatę,etiam ſi idem,contra quem iudicatum eſt,agat interdicto unde vi pro eiſdem rebus.in 2.uol.de præſcrip.c.ueniens, nu.8.ver.illud autem. 225

ſententiam poteſt ferre ſtans,procedens ſimpliciter & de plano,& non emiſſo peremptorio.in 2.uol.de ſen.& re iu.in rub.nu.4.ver.procedens. 226

ſententię,quę nunquam in rem iudicatam tranſeunt.in ii.vol.de ſen.& re iudi.in rub.nu.5. 226

ſententia iudicialis eſt controuerſię diffinitio,in ii.uol.de ſen. & re iud. c.1.nu.1. 226

ſententiam ſi iudex ordinarius ferat,quæ ſit nulla ipſo iure, ſecundum Vin.illa reuocata aliam ferre poteſt.in ii.uolu.de ſen.& re iudi. cap. ſententia.nu.6. 227

ſententiæ merus executor,coram quo de fraude excipitur, non cognoſcit,ſed remittit.in 2.uolu.de ſen.& re iudi.capitulo .decetero.numero 1. 228

ſententia quibus modis nulla eſſe dicatur.in ii.uolu.de ſen. & re iudi. c.ſententia.nu.7. 227

ſententiam latam per falſi ſuggeſtionem ſi non opponatur,ſed quod lata ſi per falſa inſtrumenta,uel per falſos teſtes,de tali exceptione executor ſe intromittere non habet,ſi illi,cui delegauit, cognitio reſeruanda eſt.in ii.uol.de ſen.& re iudi.c.decetero. nu.6. verſi. illud autem. 228

ſententia non ualet,cum executor ſibi uendicans partes iudicis contra primam ſententiam aliquid pronunciat.ibi.nu.5

ſententia lata contra matrimonium non tranſit in rem iudicatam,unde quandocunque reuocatur,cum de errore conſtat.in ii.vol.de ſen. & re iud.c.lator prȩſentium.nu.1. 129

ſententia nulla,uel conſuetudo,vel uinculum poteſt peccatorem in peccato defendere,uel nutrire.in ii.uolu.de ſen.& re iud. c. conſanguinei.nu.5.ver.Ratio. 230

ſententia remittitur iniquæ cõſuetudinis ſeruetur,ſi ꝙ eccleſiam lata fuerit.in 2.uol.de ſen.& re iu.c2.cum cauſa.nu.1. 229

ſententiam contra matrimonii de iure eſt,ꝙ utroque coniugium audiatur.in 2.uol.de ſen.& re iu.c.tenor.ver.ſummarie. nu.1. 229

ſententia lata contra abſentem non contumacem in cauſa matrimoniali non ualet.in 2.uol.de ſen.& re iudi.c.tenor.nu.1. 229

ſententia condẽnationis an præſens aliquis præſumatur fuiſſe ubi aliud non exprimatur.ibi.nu.1.

ſententia lata contra ius litigatoris ualet, ſi ab ea infra x.dies appellatũ non fuerit.in ii.uol.de ſen.& re iudi.c.cum inter.nu.1. 231

ſententia lata ſolum ſuper parte petitorum, uel ſuper certis capitulis,cum de pluribus ſimul actum ſit,an ualeat.in 2. uol. de ſen. & re iudi.c.cum inter.nu.13. 231

ſententia ſi duę cauſæ exprimantur,& altera ſola eſt contra ius conſtitutionis expreſſe,ſententia tenet.ibi.nu.12.

ſententia ſi ualet in condemnando in parte,uel in incertis,an uideatur in reliqua parte abſoluiſſe,uel econtra.uer.ſecundum.ibidem numero 13.

ſententiæ ad confirmationem nihil iniquum continentis ſufficit, quod contra ipſam aliquid non probetur.in ſecundo uolu.de ſen. & re iudi.c.cauſam.nu.1. 231

ſententia per x.dierum lapſum tranſire in rem iudicatam, ſi prius appellatum non fuerit,& quadrimeſtre tempus, quod condemnatis datur in perſonali ad ſoluendum, ex cauſa per ipſum iudicem arctari poteſt,in ii.uolu.de ſen.& re iudi.c.quod ad conſultationem. numero 1. 233

ſententia ubicunque dicatur nulla,& proponatur iuſta cauſa,quare ſummarium executor negocium examinare debeat,& ſi reperiatur,ꝙ maliciose proponatur,nihilominus exequatur.ibi.num. 21. uerſic. dans etiam.

ſententia ſine cauſę expreſſione lata tenet.in 2.uol.de ſen.& re iudi. c. ſicut nobis.nu.1. 234

ſententiis quando cauſa exprimi debeat,& quando non.ibidem. numero 9.

ſententiam iudex appellationis ſolum confirmat,uel infirmat.in 2. uol. de ſenten.& re iu.capit.cauſam,quæ.uerſi.u.not.quod iudex. numero 5. 232

ſententia quæ ad reum appellantem confirmatur, ſi nil doceatur contra eum,differtur tamen ipſius executio,ſi tertius de ſuo doceat interesse.in 2.uol.de ſen.& re iudi.c.cum ſuper.nu.1. 235

ſententiis a duabus contra ſe latis ſi abbas quiſpiam appellauerit,& occurrat tertia contra eundem abbatem lata ,nunquid licebit epiſcopo,qui uſque nunc tacuit,ab hac tertia ſententia appellare. in 2. vol. de ſen.& re iudi.c.cum ſuper.nu.3. uer. ſed quid ſi abbas. 235

ſententia in cauſa appellationis quomodo pro cohęrede feratur. in 2. uolu.de ſen.& re iudi.c.cum ſuper.ibidem nu.3. uer. quæro quomodo.

ſententia contra abſentem lata,probata iuſta abſentię cauſa reuocatur, maxime ubi iudicem circumuentum apparet.in 2.uolu.de ſenten.& re iudi.c.cum Bertholdus.nu. 1. 237

ſententias,quas Papa profert,iuris ordinem ſeruat.in 2.vol de ſen.& re iud.c.in cauſis.nu.1. 239

ſententia ſecunda diffinitiua lata contra primam tenet,ſi de prima exceptum non fuerit,nec etiam a ſecunda appellatum.in 2.vo.de ſen. & re iudi.c.inter monaſterium.nu.1. 204

ſententia tenet lata contra priuilegium oſtenſum,uel non oſtenſum ,ſi ea non fuerit appellatum,uel ſupplicatum,in 2.uol.de ſen. & re iudi.c.ſuborta.nu.1. 242

ſententia,a qua appellatum fuit,retractatur,ſi conſtiterit teſtes,ad quorum dicta tantum lata fuerit,conſpiratores fuiſſe, & contradicentes parte receptos.in ſecundo volumine de ſen.& re iudi.c.cum. I. & A. nu.1. 242

ſententia quare tractatur propter cauſam pendentem , a qua appellatum non fuit.ibi.nu.18.uer.ſed dices. 243

ſententia reuocata propter iuriſdictionis defectum , ut quia vnus ex iudicibus publice excommunicatus erat,uel propter iuris ordinem nõ ſeruatum,iterum de principali quæritur.in 2.vol.de ſen. & re iudi. c.ad probandum.nu.1. 244

ſententia,per quam purgatio indicitur,an ſit interlocutoria,uel diffinitiua.in 2.uolu.de ſenten.& re iudi.c.quod ad conſultationem.numero 16. 233

ſententia ſecundum Hoſt.ſi contra excommunicatum lata ſit , quæ ſit nulla,a qua non appellauit,& ſuper ipſius nullitate impetrat, ne mãdetur executioni tacita excommunicatione , reſcriptum valet. ibid. nu.19.

ſententia infirmationis primę ſententię ſi poſt finem primi anni , uel ſecundi feratur,& poſtea appellatus ipſam primam ſententiam executioni mandari petat,tanquam quæ lapſu primi , vel ſecundi anni in rem iudicatam tranſierit,quid iuris.in ſecundo.uolu. de appel. c. ex ratione.nu.16. 258

ſententia interdicti non ſuſpenditur per appellationem ſequentem. in ſecundo volumine . de appel.capitulo ad hæc. nu.1. 250

ſententiam ſuam epiſcopus ſuſpendere poteſt, ſicut ex toto tollere. ibidem. nu. 6. 261

ſententię excommunicationis effectus relaxari non poteſt, niſi omnino tollatur, cum non ſit communicandum excommunicato, donec ſecundum formam eccleſię abſolutus fuerit. ibidem. numero 6. verſi. ſecus.

ſententia executionis, ſuſpenſionis, uel interdicti ſub conditione lata ſuſpenditur, ſi ante conditionem ab ea appellatum fuerit. in ii. uolu. de appella. c. pręterea. nu. 1. 261

ſententia ſi negetur appellatum, uel per appellationem deuolutum, uel cauſam appellationis legitimã, an archiepiſcopus inhibere poſſit. in ii. uol. de appellatio. c. cum in eccleſia. nu. 2. 261

ſententię, ſi eſſent plures, quibus diuiſim condemnati eſſent plures habẽtes etiam communem cauſam, & eandem defenſionem, tamen unius appellatio & victoria ſocio per aliam ſententiam condemnato non prodeſſet. in ſecundo uolumine de appellatio. capitulo una ſententia. nu. 1. 292

ſententia pro poſſeſſore lata, a qua appellatum non eſt, nonne poteſt peti confirmari, cum iam x. dies lapſi ſunt. in 2. volum. de confirma. vti. vel inuti. cap. ſi quis. nu. 6. 293

ſententia contra formam iuris & compromiſſi per arbitrium lata irrita eſt, etiam ſi in forma communi per ipſum confirmata fuerit. in ſecundo uolumine de confirmatione vti. capitulo examinata. numero 1. 296

ſententia ſi feratur contra poſſeſſorem, qui impugnat hunc, qui ſecundam præbendam recepit, & ipſe a tali ſententia appellauerit, quid iuris. in 3. uol. de præben. c. de multa. uer. quid ſi feratur. nu. 21. 35

ſententia excommunicationis lata per canonem ſynodalem archiepiſcopus & ordinarius abſoluere poſſunt. in 3. uol. de præb. c. graue. numero 9. 37

ſententia ſi ab aliquo lata ſit, & Papa mandet, quod executioni mandetur ſi iuſte ſit lata, cum ſit mixtus executor, exceptionem legitimam tenetur admittere. in 2. uol. de ſenten. & re iudi. c. quod ad conſultationem. nu. 21. uer. q ſi ſententia. 234

ſententia contra poſſeſſorem rei lata, me ſciente, mihi pręiudicat, ſi aliquis petat ius aliquod in re aliqua, quod & ego poſſideo. in 2. uolu. de ſen. & re iudi. c. cum ſuper. nu. 13. 235

ſententia in tali nunquid executio neceſſaria fuerit, ſi quis ab eccleſia annum cenſum petat, & ei per ſententiam ſilentium imponatur. in tertio vol. de conceſſio. præb. c. cum noſtris. nu. 10. 53

ſententia non ualet, ſi iudex ferat aliquam ſententiam etiam iuſtam, & per ius aliquod roboratam, & ipſe exprimat, quod hoc facit auctoritate alterius iuris ad rem non facientis. in 3. vol. de conceſſio. prębi. c. ex parte. nu. 4. uer. pro quod not. Hoſt. 57

ſententia pro parte tantum ualere non poteſt, ſi appellatum nõ eſt, vbi uero appellatum ſit, poteſt pro parte confirmari, infirmari, uel moderari circa idem capitulum connexum, uel ſeparatum. in iii. uol. de conuer. coniu. c. placet. nu. 6. 163

ſententia excommunicationis ſine cauſæ cognitione, & ſine monitione ferri non debet. in iii. uol. de cenſi. c. uenerabili. nume. 5. uerſicu. ubi dicitur. 213

ſententiæ tenor cuiuſdam aſtuti iudicis in aliquem, qui accuſatus fuit, quod uiolenter aliquam cognouiſſet. in 4 uol. de deſpon. impube. c. continebatur. nu. 6. ver. Hoſt. 17

ſententiæ excommunicationum, uel ſuſpenſionem latę per abbatem denunciatum, uel alios pro ipſo, poſt denunciationem ipſi in monachos denunciantes, uel eis adhærentes relaxantur, ſpoliati reſtituuntur, relaxantur etiam iuramenta de ueritate tacenda, dicta teſtium denunciatio traduntur, & monachis proſequentibus expenſę de monaſterii bonis miniſtrantur, & lite pendente, ſine ipſius tamen impedimento, abbati obediunt. in quinto uolumine de accuſa. c. olim. numero 1. 19

ſententia, qua hæreticorum poſteri damnantur, an ad filiarum filios extendatur. in v. volu. de hęreti. c. vergentis. nu. 1. 49

ſententia lata per falſas literas executioni mandari non debet. in v. uol. de cri. fal. c. ſuper eo. nu. 1. 78

ſententia excommunicationis an ligetur ſecundo percutiens, & uim repellens. in v. uol. de ſen. exc. c. ſuper eo. ver. ſed nonne. nu. 4. 130

ſententia excommunicationis non ligatur, qui habet clericum ſeruientem, ſi moderate illum caſtigauerit. in quinto volu. de ſen. excõ. c. ex tenore. nu. 2. uer. miniſterium. 132

ſententia excommunicationis ligato non licet communicari nec in domo, nec extra, nec ſpiritualiter, nec temporaliter in oratione, potu, cibo, oſculo, ſalutatione, uel alio modo, emendo, uendendo, contrahendo publice, uel priuatim, ut patet his carminibus. Os orare, vale, communio, menſa negatur, ſi pro delictis anathema quis efficiatur. in v. uol. de ſen. exc. c. cum deſideres. nu 3. 133

ſententia diffinitiua profertur per uerbum ſtatuo, & præcipio. in v. volu. de uerb. ſig. c. in his. nu. 1. 144

ſententia formatur ſecundum petitionem, quando fieri poteſt, alias iudex a petitione poteſt diuertere. in v. volu. de uerbo. ſign. c. ex parte, 1. nu. 3. uer. formatur. 314

¶Sepeliri debet excommunicatus, qui per ſuum presbyterum in morte abſolutus fuit, & ad ſatisfaciendum hęredes coguntur. in 3. uol. de ſepul. c. parochiano. nu. 1. 131

ſepelitur in ſepulchro maiorum inteſtatus decedens, alias ſepelitur, vbi elegerit, tamen parochialis eccleſia habebit tertiam eius, quod relinquit eccleſiæ, ubi ſepelitur. in 3. vol. de ſepul. capitulo nos inſtituta. numero 1. 123

ſepeliunt qui parochianum alienum, quem ſepelire non debent, corpus reſtituere coguntur, & quæ ipſius ratione obuenerunt. in 3. volu. de ſepul. c. ex parte. nu. 1. 126

¶Sepultis excommunicatis exhumantur, ueſtimenta, in quibus celebrauerit, iterũ benedicuntur, & conſecrantur. in 3. vol. de ſacra. iteran. c. a nobis. nu. 1. 172

ſepulturam nunquid in libello exprimenda ſint, quando portio canonica petatur. in tertio uol. de ſepultu. c. certificari. nume. 6. uer. nono quæritur. 118

¶Sepultura dicitur locus ſignatus, quo in eccleſiaſtico cęmiterio catholici corpus conquieſcit. in 3. vol. de ſepul. in rubri. nume. 1. verſic. in materia. 123

ſepultura an ſit neceſſe locum plus religioſum eligere. in 3. volu. de ſepul. c. fraternitatem. nu. 3. uer. gl. ex hoc reſpondet. 125

ſepultura quibus concedatur, & quibus negetur. in 3. uolu. de ſepul. in rub. nu. 2. 3. 123

ſepultura & exequię ſine luctu fieri debent. in 3. volumi. de ſepul. in rubri. nu. 4. 123

ſepulturam ſicut extra caſus prohibitionis concedere humanum eſt, & pium, ſic illam negare eſt crudele, inhumanum, & impium. in 3. uo. de ſepul. in rub. nu. 3. 123

ſepulturam mulier maritata libere eligere poteſt, pater filios impuberes, ubi uelit, ſepelire poteſt, ſi hoc conſuetudo habeat. in 3. uolu. de ſepul. c. de vxore. nu. 1. 126

ſepulturæ electio ſtatum ſaluti uinculi reſpicit, cum non ſepeliatur viuens, ſed mortuus, & ideo ſecundum Hoſt. monachus ubicunque voluerit, poteſt eligere ſepulturam, cum electio referatur ad tempus, quo ſolutus eſt obedientię iugo. ibi. nu. 2. uer. potius.

ſepulturę priuilegium quis dare poſſit. in 3. uol. de ſepul. c. certificari. numero 4. uer. nunc expediamus. 117

ſepulturę priuilegium ſi libere per Papam concedatur, non adiecta clauſula de iuſtitia, uel canonica a parochialis eccleſię, an parochialis canonicam habeat. uer. ſecundo quæro. ibi. nu. 4.

ſepultura eccleſiaſtica non priuabitur, qui de ponte cadẽs caſu ſubmergitur. in 3. uol. de ſepul. c. ex parte. nu. 1. 130

¶Sero ſecundum humanum ſermonem non ueſperam, ſed tarde ſignificat. in 2. vol. de dol. & contu. c. cum dilecti. numero 4. uerſ. conſuetudo. 94

¶Serui corrupti tenetur ſolicitans ſeruum ad fugam, furtum, uel aliud ſimile, etiam ſi alias facturus fuiſſet. in primo volum. de ſum. Tri. c. firmiter. nu. 75. uer. in gl & ideo. 8

ſeruus an ſit in poſſeſſione libertatis, uel non, & an fugitiuus, uel non, & an bonę fidei, uel malę, quomodo quæri, examinari, & terminari debeat. in 3. uolu. de ſer. non ordi. c. de ſeruorum. nume. 11. uer. hęc autem quęſtio. 179

ſerui, uel aſcriptii, maxime liberi homines, ſi de domini tirannide conquerantur, & probabiliter dubitetur, ne dominus hac occaſione in illos ſæuiat, facit bonus iudex illos ſufficienter aſſecurari, ſi poteſt, alias pendente lite illos facit ſequeſtrari. in 2. uol. de ſequeſtra. poſſe. c. dilectus. nu. 8. 147

ſeruus manumiſſus ea conditione, quod monachus fiat, & monaſterio deſeruiat, alias in ſeruitutem redigatur, ſi hoc acceptato monachus factus ſit, manumittentis uoluntatem ſeruare cogetur. in 4. uol. de condi. appoſi. c. cum ſit. nu. 1. 14

ſeruus captus e iudęo ſi matrimonii cauſa factus eſt, vel fieri chriſtianus deſiderat, pro xii. ſolidis remittatur. in v. uolumine de iudę. c. pręſenti. nu. 1. 40

¶Seruitutes ruſticorum prędiorum quę ſint, & quę vrbanorum. in 3. uolu. de con. c. eccleſia. nu. 15. 18

ſeruitium ſi ſeruus adiudicatus pro noxa ei, cui deditus eſt, damnum emendat, prætoris auxilio domino inuito manumittitur. in v. uol. de iudę. c præſenti. nu. 4. 40

ſeruitus ruſtica, quæ interuallum non habet, uel habet modicum, puta aliquarum horarum, uel dierum, quanto tempore perdatur. in 2. vo. de præſcrip. c. de quarta. nu. 3. 216

ſeruitus vrbana, uel ruſtica quomodo amittatur. ibi. nu. 4.

¶Sigillum nunquid poſſit corrigi, uel alia re, quę ſcripta non ſit, & ad ſignandum apta. in 2. uol. de fide inſtrumen. c. ſcripta. nu. 4. 164

¶Sigillo ſecundum curiam non creditur, niſi authenticum ſit. in ii. vol. de prob. c. poſt ceſſionem. nu. 11. uer. Guil. in Spe. 113

Sigillis prælatorum quomodo credatur. in ii. vol. de fid. inſtr. c. ſcripta. nu. 2. ver. Inr. dicit. & per totum capitulum. 164

ſigillum ſi cedulę appoſitum fuerit, eo cuius eſt ignorante, quid iuris, & quid ſi de eius ſcientia appoſitum fuerit, ſed antequã aliquid ſcribatur in cedula, moriatur. ibi. nu. 5. uer. quid enim ſi cedula. 165

Sigillum ſi cedulæ appoſitum fuerit, vel non, & procurator moriatur, vel ſpolietur, & cedula perueniat ad manus al cuius Dei ſpiritú non habentis, quid iuris, vbi etiam quid ſi inimicitiæ oriantur. ibid. nu. 5. ver. ſed & quid. & ver. Item. 164

ſigillum ſi ignotum fuerit, quid iuris. in 2. uolu. de app. c. intimaſti. nu. 8. ver. quid ſi ſigillum. 238

ſigillo & literis delegatorum, maxime ſuper releuatione proceſſus an credatur. in 2. vol. de proba. c. poſt ceſsionem nu. 12. 113

¶Signum optabat Hoſtienſis, quod deleretur in multis, remanente ſignato, quoniam ſepe maiora ſigna portantes minus ſignati exiſtunt. in tertio volu. de vita & honeſta. capitu. clerici. num. 14. ver. optat tamen Hoſt. 6

¶Simbolum quid, & vnde dicatur. in primo uol. de ſum. Tri. in rub. numero 33. 7

ſignum eſt depoſitionis temporalium tonſura ſuperior, corona vero ſignum regni, quam a Deo clerici ipſi expectant. in 3. vol. de vi. & ho. c. clerici. nu. 14. 6

¶Simile aliquod ſi induco, & tu negas illud ſimile, tibi probatio incumbit, quoniam negas ius, & negando diſſimile aſſeris. in 1. vol. de conſti. c. tranſlato. nu. 14. 12

¶Similitudo ſequenda eſt. in proce. primi vol. nu. 25 8

¶Simoniam an preces inducant. in primo vol. de æta. & quali. c. tuam. nume. 11. 167

ſimoniæ in crimine non teſtificatur ſocius criminis & muneris. in 2. vo. de teſti. c. ueniens nu. 1. 131

ſimonia inter omnia alia crimina primum locum obtinet. in v. volu. de ſimo. in rub. nu. 1. 21

ſimonia conuictus deponendus eſt, & idem in infamato, qui ſe purgare non poteſt. in v. vol. de ſimo. c. de hoc. nu. 1. 23

ſimonia quid ſit, vnde dicatur, quibus modis contrahatur, quæ ſit eius pœna, & quæ diſpenſatio. in v. vol. de ſimo. in rub. nu. 3. 21

ſimonia mentalis eſt ſtudioſa voluntas, ſiue cupiditas cum opere ſubiecto emendi, vel uendendi ſpiritualia. in v. vol. de ſimo. c. nemo. n. 4. ver. ſimonia. 24

ſimoniam an committant notarii papæ, qui exigunt. in v. vol. de ſimo. c. in ordinando. nu. 2. 22

ſimonia ſpiritualium, vel ſpiritualibus annexorum, præcedente pacto promiſsionis, conditionis, modi, ſeruitii, premium, vel cuiuſlibet temporalitatis recepti, ſeu donatio. in v. vol. de ſimo. c. nemo. nu. 4. ver. ſimonia ſpiritualium. 24

ſimonia non habet locum in curia Romana, ſicut nec lex iulia de ambitu. in v. vol. de ſimo. ca. in ordinando. nu. 2. ver. uel dic. 21

ſimonia eſt eccleſiam emere, vel redimere. in v. vol. de ſimo. c. querelā. nu. 1. 24

ſimoniam non præſumitur committere cardinalis pro parafrenali a nobiliori viro recepto. in quinto volumine. de ſimo. c. &ſi. num. 1. ver. & ſi. 25

ſimonia an erit, ſi prælatus non det alicui licentiam eundi ad ſcolas, niſi prius precio recepto. in quinto volumi. de magi. c. a. prohibeas. numero 3. 38

¶Simoniacum ſequi confeſſus eſt, officio, & beneficio deponitur. in 2. vol. de confeſ. c. cum ſuper. nu. 1. 108

ſimoniacum accuſare poſſunt ſeruus, criminoſus, & meretrix. in v. vol. de ſimo. c. tanta. nu. 1. 22

ſimoniacum eſt exigere precium pro ingreſſu religionis, prioratibus, vel capellis concedendis, vel prælatis inſtituendis, ſepultura, criſmate, vel oleo, benedictionibus nubentium, vel aliis ſacramentis, nec ipſa conſuetudo excuſat. in v. vol. de ſimo. c. non ſatis. num. 3. car. 22. & in c. ea quæ. nu. 1. 25

ſimoniacum an ſit, ſi epiſcopus aliquem recipit in clericum cameræ ad ſpirituale & temporale ſeruitium ſibi exhibendum, promittens ſui xx. marchas de camera pro expenſis, donec ſibi prouiderit in beneficio competenti. in v. vol. de ſimo. c. cum eſſent. nu. 4. 23

ſimoniacum eſt precio, vel fauore peccatorem celare, vel reconciliare, vel dignè pœnitentem a pœnitentia remouere. in v. volumine de ſimo. c. nemo. nu. 1. 24

ſimoniacum eſt pro temporali obſequio eccleſiaſticum beneficiú promittere. in v. vol. de ſimo. c. cum eſſent. nu. 1. 23

ſimoniacus omnis non eſt hæreticus, ſed qui credit, quod ſpiritusſancti gratia venalis ſit. in quinto volumine. de ſimo. c. quoties. nu. 1. ver. hæreſim. 22

ſimoniacus beneficii notorius ab illo deponitur, idem in infamato, qui ſe purgare non poteſt. in quinto volum. de ſimo. cap. inſinuarum. numero 1. 24

ſimoniacus in ordine licet ſicut quilibet alius de facto conficiat, tamē etiam poſt pœnitentiam ſicut homicida de iure celebrare non pōt. in v. vol. de ſimo. c. tanta. nu. 2. 22

ſimoniacum eſt facere homagium pro ſpiritualib. habendis. in v. vol. de ſimo. c. ea diligenti. nu. 1. 25

ſimoniacum eſt, ſi ordinandus præſentatori ſuo aliquid ex pacto dederit, non tamen deponitur, ſi hoc occultum fuerit. in v. vol. de ſimo. c. ex tua. nu. 1. 26

ſimoniacè cum ordinato, qui ſimoniacus non eſt, diſpenſari poteſt. in v. vol. de ſimo. c. de ſimoniacè. nu. 1. 26

ſimoniacus eſt, renunciare tenetur electus, poſtea confirmatus, ſi contradicens electo propter pecuniam ſibi de electi voluntate traditā, a contradictione deſiſtat. in quinto volumine. de ſimo. c. Matheus. numero 1. 26

ſimoniacus eſt clericus, ſi eo pacto bona ſua eccleſiæ conferat, vt in canonicum recipiatur, & illa bona pro præbenda teneat, ſecus ſi hoc ſine pacto fieret. in v. vol. de ſimo. c. tua nos. nu. 1. 24

ſimoniacum eſt aliquid exigere pro conſecrationib. epiſcoporum, benedictionib. abbatum, vel ordinum clericorum, nec ipſa conſuetudo excuſat. in v. vol. de ſimo. c. ſicut. nu. 1. 24

ſimoniacus mentalis quare etiam in foro pœnitentiali reddere non cogitur. in quinto volumine. de ſimo. c. mandato. nume. 6. ver. & ſi dicatur. 16

¶Simplicitas quæ reprobatur, & quæ non. in pri. vol. de ſum. Tri. c. firmiter. nu. 94. ver. alia eſt quę prouenit. 8

ſimplicitate, quæ eſt dolo contraria, & quæ ex ignorātia prouenit. Deus non dicitur eſſe ſimplex, ſed quia in eo nec partium diuerſitas conſiſtit, nec pluralitas proprietatum. in 1. vol. de ſum. Tri. c. firmiter. nu. 1. uer. cum ces abb. 7

¶Sindici & procuratores non cauent de rato, niſi cum de mandato domini dubitatur. in ſecundo vol. de iuram. cal. c. cum cauſam. numero 3. 49

¶Singularia duo quomodo pluraliter copulentur. in 1. vol. de reſcrip. c. capitulum. nu. 8. 42

¶Sinodus recuſari poteſt, quando maiores, qui præſunt, vel metropolitanus ſunt ſuſpecti. in ſecundo volumine. de iudi. c. Dequouultdeo. nu. 15. 3

ſinodo epiſcopus intereſſe nō tenetur, niſi uocatus fuerit, etiam ſi alios epiſcopos ire videat. in 2. vol. de iur. iur. c. ego. num. 6 184

¶Societas etiam perpetuo contrahi poteſt. in 2. vol. de iudi. c. ſignificauerunt. nu. 8. ver. ſocietas. 16

ſocietatem ſi contraximus, ita quod tertius communis amicus partis ſocietatis inter nos conſtituere, & ipſe te ſocium conſtituit in duab. partibus, me autē in tertia, hoc autem ad boni uiri arbitrium reducitur. in 2. vol. de iur. iuran. c. ueniens. nu. 10. ver. & ultima. 189

¶Sodomitę, ſi clerici fuerint, deponuntur, & in monaſterio detruduntur, ſi autem laici excommunicantur. in v. vol. de exceſſi. præla. c. clerici. nu. 1. 92

¶Soluens an aduerſus alium actionem habeat. in pri. vo. de reſer. c. quia nonnulli. nu. 26. 53

ſoluendi interdum & diſtinguendi neceſsitas incumbit, nec aliter diſcrete quiſpiam ſoluere poſſet, & ideo interdum diſcretio diſtinctio vocatur. in 1. volu. de his quæ vi, metuue cauſ. fi. capitu. ſacris. numero 7. 192

¶Sors in tantum in electioníb. reprobatur, quod etiam elector compromiſſariorum per ſortem aſſumi non debet. in v. vol. de ſortileg. c. eccleſia veſtra. nu. 1. 81

¶Spado qui ſit, & qui caſtratus, & quomodo inter ſe differant. in 1. vol. de corpo. vitia. c. ex parte. nu. 8. 183

¶Spes eſt certa expectatio beatitudinis futuræ. in 2. vol. de iuram. cal. c. cum in cauſa. nume. 4. 50

¶Spirituale cum temporali permutari non poteſt. in 3. volu. de rer. permu. c. exhibita. nu. 1. 87

¶Spoliationis cauſa quando per inquiſitionis modum eſt expedienda. in ſecundo uol. de reſti. ſpolia. c. ſolicitē. nume. 2. ver. ſecundum Hoſtien. 72

¶Spoliator ſi in cauſa matrimoniali poſſeſſorium intentet, & litem conteſtatus ſit, nihilominus ſuper præcedenti dilato petitorio poſſeſſoriū intentare poteſt. in ſecundo volu. de cauſ. poſſ. capit. ad vltimum. numero 8. 64

¶Spoliatus ſi non poteſt agere poſſeſſorio cōtra illum, qui poſsidet rē ſuam, proprietatis moueat affectum, nam quo ad veritatem non amittit, cum eius iura nimis oſsib. inhereant. in 2. uolu. de reſti. ſpol. c. ſepe contingit. nu. 1. uer. & eſt ſenſus. 89

ſpoliatus etiam a iudice iuris ordine prætermiſſo ante omnia reſtituitur. in 2. vol. de reſti. ſpol. c. conquerente. nu. 1. 78

ſpoliatus reſtitutionem petit ab illo, qui ſcienter rem a ſpoliatore recepit. in 2. vol. de reſti. ſpolia. c. ſæpe. nu. 1. 89

¶Sponſam de futuro eccleſia non repellit propter fornicationem præcedentem. in 4. vol. de iur. iuran. c. quemadmodum. num. 4. 194

ſponſa de præſenti non cognita, quæ dicit ſe religionem ingredi velle, compellitur in certum tempus religionem profiteri, vel ipſi marito adherere. in tertio volumine. de conuer. coniuga. c. ex publico. numero 1. 161

¶Sponſalia de futuro ſoluuntur, ſi ſponſi abinuicem ſe abſoluant. in 4. vol. de ſponſa. c. præterea. nu. 1. 2

ſponſalia ſi maior ſeptennio cum proxima vō. in qua malitia ætatem ſupplet, contrahat, oritur ex his iuſtitia publicæ honeſtatis, maximè ſi commiſceri tentauerint. in quarto volu. de ſponſa. c. a. iuuenis. numero 1. 2

Sponſalibus.

Sponſalibus ex contractis cum cõſanguinea publicæ honeſtatis iuſtitia oritur.in 4.vol.de ſponſa.c.ad audientiam.nu.1. 3

ſponſalia an ſapiant conſenſum de præſenti,vel de futuro,cum.ſ.vir interrogatus reſpondet,ꝙ placet ſibi habere talem in uxorem, & eodem modo mulier reſpondet interrogata, ꝙ placet ſibi habere talẽ in virum.in 4.vol.de ſponſa.c.ex literis.nu 6.ver.Pet.de Sa. 4

ſponſaliorum incertorum vi nulla eſt obligatio.in 4.vol. c. ex literis.2. nu.8.ver.& ſecundum hoc. 5

ſponſalia de futuro non ſoluuntur per ſequentia ſponſalia de præſenti, ſi carnalis copula non ſecuta ſit,alias tenent ipſa ſponſalia de præſenti,niſi per metum,qui potuiſſet cadere in conſtantem virum, contracta fuiſſent. in quarto uolumine.de ſponſa.capitu.veniens.numero 1. 6

ſponſalia prima de futuro etiam iurata ſoluuntur per ſecunda ſponſalia de præſenti,ſed non per ſecunda ſponſalia de futuro. in 4.vol.de ſponſa.c.ſicut nu.1. 8

ſponſalia ſi quis cum duobus contraxiſſet & ſecundo cognita monaſterium intraret,nunquid ad primam redire teneretur.in 4.vol.de ſpõ. c.ſicut.nu.1.ver.& ad illud. 8

ſponſalia,vel aliquid matrimoniale quando præceſſit, omnia ratificat, & omnia ſupplet, & ideo mirum non videtur,ſi uerba tertiæ perſonæ ad primam trahantur.in quarto volumine.de ſponſa.ca.tua nos. nu.5. 12

ſponſalia ſi quis poſtea cum ſecunda contrahat per uerba de præſenti, an matrimonium valeat,ſi dum vir tentaſſet primam cognoſcere,aperta eſt ianua mulieris,ita ꝙ viri lancea ipſius clauſtrum eſt ingreſſa,nõ tamen ſemen emiſſum fuerit.in 4.vol.de ſpon.ca. adoleſcens. nu 2.ver.Ino. 14

ſponſalia de futuro tranſeunt in matrimonium per carnalem copulam ſubſecutam.in 4.vol.de ſponſa.c.is,qui.nu.1. 14

ſponſalia de præſenti non ſoluuntur per ſequens matrimonium etiam carnali copula conſumatum,ſed ſpõſalia de futuro etiam iurata ſoluuntur per ſecuta ſponſalia de præſenti.in 4.vol.de ſponſa.c.ſi inter. nu.1. 14

ſponſalia contrahuntur ſecundum Hoſt. ſub certa pœna a partem renuente committenda.in 4.vol de ſponſa.c. Gemma.n.1.ver.dicebat Hoſt. 15

ſponſalia an de futuro contrahantur per iſta verba,promitto, ꝙ de ſpõſabo.in 4 uol.de ſponſa.c.ſi inter.nu.2. 14

ſponſalia pater pro filio impubere contrahit, pro pubere autem non,ſi non conſentiat.in 4.vol.de deſpon.impube.c.tua fraternitas.numero 1. 15

ſponſalibus a patre pro filio contractis an publica honeſtas oriatur.ibi. nu.3.ver.pater.

ſponſalia ſi contraxi,ſiue deſponſaui minorem ſeptennio, cum eius matre contrahere potero,ſecus ſi ſpõſaliorum tempore maior erat,vel licet tunc minor eadem voluntate manẽte facta ſit maior, quia ſi cũ matre poſtea contraham,& eam cognoſcam,nec matrem, nec filiã habebo.in 4 vol.de deſpon.impub.c.literas.nu.1. 16

ſponſalibus deſponſata & traducta impubes, ſi pubes facta petat licentiam nubendi alteri non auditur, ſi maritus iuret,ꝙ eam cognouit,tẽ ex ſponſalibus contractis cum impubere maiore ſeptennio publica honeſtas oritur.in 4.vol.de deſpon.impube.ca.continebatur.numero 1. 17

ſponſalia ſi duo impuberes maiores ſeptennio ante pubertatem contrahant,reſilire non poſſunt, & ille qui primò pubes fieret alium expectabit,& ſi a principio alter erat pubes,alterius etiam pubertatem expectabit. in quarto volumine.de deſpon.impube.capit.de illis.1.numero 1. 17

ſponſalia impuberes contrahentes ante pubertatem ſeparari nõ debẽt. in 4 vol.de deſpon.impube.c.a nobis.nu.1. 18

ſponſalia vbi nulla fuerint ſecundum Inno.iudicium eccleſiæ neceſſarium non eſt,licet ſit honeſtum,& idem in matrimonio; quod nullũ eſt,niſi matrimonialiter coniuncti fuerint, quia tunc ſine iudicio eccleſiæ ſeparans reſtitutio daretur.in 4.vol.de deſpon.impube.c.continebatur.nu 3.ver.Inn.vero. 17

ſponſalia pura efficiuntur,& cum poſtea coiuerint, eſt matrimonium, ſi quis ita dixerit,contraham tecum, ſi permiſeris me tecum coire. in quarto volumine.de ſponſa.duo.c.duobus modis.nu.3.ver. Si permiſeris. 23

ſponſalia ſi maior inuitus cum minore contrahat,non tenetur illam expectare,donec ad ætatem adultam veniat.in 4.vol.de deſpon.impube.c.ex literis.nu.1. 19

ſponſalia contracta cum minore ſeptennio per cohabitationem mutuam poſt ſeptennium conualeſcunt,& inducunt publicam honeſtatem,ſoluuntur tamen per ſequẽs matrimonium de præſenti. in 4.vo. de deſpon.impub.c.duo pueri.nu.1. 19

ſponſalia contraxiſſe intelligitur,non matrimonium, ſi quis per verba de præſenti cum impubere contrahat,in qua malitia ætatem non ſuppleat.in 4.vol.de deſpon.impube.c tuæ nobis.nu.1. 20

ſponſalia ſi quis publicè cum prima contraxerit, nunquid publicatio ſufficiet,ut licitè ſibi ſecũda coniungatur, an uero ſententiam diuortii ſecunda quærere debeat,& iuſtitiam ſententiæ.in 4. vol. de cland. deſpon.c.cum inhibitio.nu.6. 22

ſponſalia quatuor modis contrahuntur.in 4.vol.de ſpon.duo.c. duobus modis.nu.3. 23

ſponſalia de præſenti non ſoluuntur per ſequens matrimonium etiam carnali copula conſumatum.in quarto uolumi.de ſpon.duo.ca.licet. nu.1. 33

ſponſalia qui contrahit ſub honeſta conditione, & ante conditionẽ ſic deſponſatam agnoſcit,a conditione recedit.in 4. vol. de condi. appo.c.per tuas.nu.1. 26

ſponſalia lepra ſoluit,niſi in matrimonium præſumptum tranſeant. in 4.vol.de coniug lepro.c.literas.nu.1. 34

ſponſalia de futuro affinitas ſuperueniens diſſoluit, ſed non matrimonium inceſtuoſus autem contrahere non poteſt.in 4. volu. de eo qui cogno.conſan.vxo.ſu.c.ueniens.num.1. 40

ſponſalia de præſenti affinitas ſuperueniens non diſſoluit. in 4.volu.de eo qui cogno.conſan.vxo.ſuæ.c.diſcretionem.nu.1. 41

ſponſalia de futuro affinitas ſuperueniens rumpit.in 4.vol. de eo qui cogno.conſangui.vxo.c.ex literis.nu.1. 41

ſponſalibus honeſtas, quæ contrahitur inter ſponſam & cõſanguineos ſponſi,nunquam præcedit ſponſalia,per quæ contrahitur,& per conſequens ipſa præcedentia ſponſalia non ſoluit, ſequentia impedit,& dirimit,& alia multa de hoc.in 4.vol.de eo qui cogno.conſan.c.ſuper. nu.1.ver.in glo.1. 42

ſponſalia,imo verum matrimonium non videt Hoſt.cur corde,& ore, ſine aliis verbis,non ſit contractum, ſi vnus dicat alteri, ego volo te in vxorem,ſi vis me in virum,& ſi conſentis, ꝙ uerum ſit matrimonium inter me,& te oſculeris me ſtatim, & ſtatim mulier illum deoſculetur.in 4.vol.de ſpons.duo.c.duobus modis.nu.5. 23

ſponſalia de futuro affinitas ſuperueniens ſoluit, de qua conſtat ſaltem per famam.in quarto volumine.de conſangui. & affini.ca.ſuper eo. nu.1. 43

ſponſus de futuro ſi ante carnalem copulam ſe per longum tempus abſentet,ſponſa cum alio contrahere poterit.in 4.vol.de ſponſa.c.de illis.nu.1. 5

ſponſus duarum adherebit primę,ſi fuit ſponſa de præſenti, ſi de futuro,& ſecunda de præſenti,ſecundę adherebit.in 4. vol. de ſpon.duo. c.duob.modis.nu.1. 23

¶Sportulæ in foro eccleſiaſtico non præſtantur.in 2.vo.de plus petitio. c.conſilium.nu.11.ver.Item in eccleſiaſtico. 63

ſportulæ dandę ſunt executoribus pro ſui laboris remuneratione.in 3. vol.de vi.& hone.cleri.c.cum ab omni.nume.8. ver. & dicit ſportulas. 4

ſportula quę pars vocię eſt.ibid.nu.9.

ſportulæ erant vaſa muneratoria, idest vbi ipſa munera per officiales ponebantur,quæ dabantur pro eis,vel pro iudicibus.ibid. nu.9.verſi. propriè autem.

¶Status mutatio non liberat aliquem ab eo,ad quod tenebatur.in 1.vo. de reſcrip.c.cum te.nu.18. 24

¶Statutum, vel decretum ſi fiat in prędiudicium alicuius a fratribus tenet,ſed eſt reuocandum,nec eſt neceſſe appellare, ſed contradicere ſufficit.in 1.vol.de conſti.c.cum omnes.nu.14. 13

ſtatutum contra conſuetudinem propter utilitatem eccleſię bene fieri poteſt, cum neceſſitas hoc requirat ſuperioris auctoritate.ibid.numero 30. 14

ſtatutum non valet,per quod cultus diuinus ſine cauſa minuitur,etiam ſi in forma communi a papa confirmatum fuerit.in 2.vol. de conſti. c.ex parte.nu.1. 19

ſtatuta facere poſſunt vniuerſitates, quę iuriſdictionem habent, ſuper omnibus,quę ad ſuam iuriſdictionem pertinent, ſicut & conſuetudines poſſunt inducere,in primo volumi.de conſti. c. cum omnes.numero 8. 13

ſtatutum valeret,ſi fieret ꝙ abſentis prębenda eccleſię daretur.ibid.nu. 28.ver.dixit hic Hoſt. 14

ſtatuta libertatis eccleſię etiam pręterita reſpiciunt.in 1.vol. de conſti. c.quoniam.nu.24.ver.vnde dicebat Vincen. 20

ſtatutum ſi per quinquennium priuat hoſpitia viciniæ, in qua fuit ſcolaris offenſus,ſi non fuit captus offenſor,pendente tamen prima priuatione ex prima offenſa,ſit ſecunda in eadem vicinia,nec malefactor capitur,nunquid ſecundum quinquennium ſtatim a primo finito incipiat.in 1.vol.de ele.c.cum in cunctis.nu.30.ver.quęrunt,an ſecundum. 78

ſtatutis,ſiue conſtitutionibus & priuilegiis ciuitas ſub nomine diœceſis continetur.in 1.vol.de offi.ordi.c.pernicioſam. nume. 2.uer.diœceſibus. 145

ſtatutum reuocatur,quod arctat eccleſias res ſuas certis tantum locare perſonis.in 3.vol.de loca.& conduc.c.veſtra nobis.nu.1. 82

ſtatutum de una eccleſia per principem habitum, ex quo in iure redactum eſt,generale videtur,niſi conſtiterit de principis intentione cõtraria.in 3.vol.de ſepul.c.cum ſuper.nu.1. 126

ſtatutum ſi fiat,ꝙ nullus clerico vendat,an corrigi debeat. in 3.volu.de immu.eccle.c.aduerſus.num.13. 218

Statutum ſi habeat, q; ſingulis quatuor menſibus ſiat conſilium de male ablatis,& pro præcedentib.quatuor menſib.vltimum ipſorum factū fuerit,nunquid poſsit fieri.z.die ſequentis temporis quatuor menſiū. in quarto uolumi.de conſangui.& affi.capitu.quod dilectio . numero 1. 43

ſtatutum de regularib.excommunicatis pro iniectione manuum p ſuos prælatos abſoluendus , ad hoſpitium hyeroſolimitanum extenditur, vt ipſorum prior illos abſoluat.in v.vol.de ſent. excom.ca.canonica. nu.1. 147

ſtatutum laicorum ſi pro communi vtilitate factum fuerit, q; vadēs de nocte ſoluat tantum,nunquid clerici huic ſubiaceant.in v.vol.de ſē. exc.c.grauem.nu.5. 148

ſtatuto quo pacto vniuerſitas ligetur.ibid.nu.5.

ſtatuta,vel conſuetudines ſi habeant, q; committentis adulterium , uel aliud grauius crimen eius poſſeſsiones debeant confiſcari,clericus lautas poſſeſsiones habens illud crimen committat, nunquid poſſeſsiones illę a laicis confiſcabuntur.in 2.vol. de for.compet.c.poſtulaſti. nu 6.ver.quid enim. 25

¶Statutarii electi ad concedenda ſtatuta , ſi ſuper illis poſtea ambiguitas oriatur,an illa interpretari habeant.in v.vol.de ver.ſig.c.ex parte. 3.nu.3.ver.& per hanc glo. 159

¶Sterilitas quæ dicatur,& quot etiam modis capiatur.in 3.vol.de loca. & conduc.c.propter.nu.4. 83

¶Stilo tam breui in ſcribendo quare vſus fuerit Ioannes And. in 2.vol. de teſti.c.fraternitatis.nu.3. 134

¶Stipulatione ſi ſtipuler ego.x.mihi dari,ſi nauis venerit,& Titius conſul factus fuerit,niſi vtrunque fiat,non debentur.in 1.vol.de reſcri.c. ex parte.nu.13. 22

ſtipulatione ſi ſtipulatus ſim rem dari.& vacuam poſſeſsionem tradi p actionem incerti ex ſtipulatu,veniunt fructus poſtea percepti, vt verba vacuam &c.aliquid addant.in 2.volu.de ſi. inſtru.c.cum Ioannes. nu.17. 172

ſtipulatione ſtipulatus eſt ſi quis ſibi,aut Titio dari, tunc licitè Titio datur,ſi in eo ſtatu manſerit,in quo ſtipulationis tempore erat.in 2.volumine.de iure iuran.capitulo quemadmodum . nume.12.verſicu.in glo.ii. 194

ſtipulatio rei ſacræ,vel publicæ,vel liberi hominis non valet , licet illa poſsit fieri prophana,vel priuata,vel ille liber ſeruus.in 3.vol. de ceſſi.c.quanto.nu 6.ver.in gl.vlt. 207

ſtipulatio an valeat , cum ſtipulor a te ſtichum, & tu de uno intelligis, ego autem de alio,& an ſecus,cum in iudicio a me petis.in 2.volu. de iudi.c Dequouiuldeo.nu.12. 2

¶Studere licet diebus feſtis , cum ſit opus licitum, ſine ſolennitate.in 2. vol de fer.c.omnes.nu.3. 54

¶Subdelegare poteſt delegatus papæ,licet ex officio,vel de partium cōſenſu datus ſit cum clauſula , q; ſi non omnes,tu cum altero &c.idē poteſt conſentientib.partibus,cui committitur negocium perſonaliter exequendum,fallit in duob.caſib. ſecus ſi nudum miniſterium ſibi commiſſum fuerit.in 1.volu.de officio delega.cap.quoniam.2.numero 1. 237

¶Subdelegatus a papæ delegato iuriſdictionem habente coercere poteſt.in 1.vol.de offi deleg.c.ex literis.nu.1. 224

ſubdelegatus papæ ſi ſimpliciter datus cœperit vti iuriſdictione,delegatus illum reuocare non poteſt , ſed ſi ſubdelegatus ipſe contra formam apoſtolici reſcripti procedit,proceſſus nullus eſt. in 1.volu.de offi.delega.c.venerabili.nu.1. 232

¶Subdiaconus in epiſcopum eligi poteſt.in 1.vol.de æta & quali.capit. a multis.nu.1. 166

ſubdiacono olim permittebatur archiepiſcopo diſpenſare,ſed non cū inferiorib.ſicut nec hodie.ibid.nu.8.

ſubdiaconus,qui ignoranter per ſaltum ſit presbyter,poſt pœnitentiam ad diaconatum ordinatur,& demum ſecum in ſacerdotio diſpenſari poterit.in quinto volumi.de cleri.per ſal.promo.ca. duæ literæ.numero 1. 90

ſubſcribere quomodo poſsit prior monaſterii,cui ſit aliqua conceſsio. in ſecundo volumine.de ſen.& re iudi.c.cum inter.nu.7.ver.ſed quo modo. 231

¶Subſtitutio directa eſt,quæ directè non per perſonam mediam ſubſtituto debetur,indirecta vero, quæ debetur per perſonam mediam.in primo volu.de electio.c.bonæ memoriæ.nu.45. ver. ſimile quod dicimus. 91

ſubſtitutioni an locus ſit , ſi quis non ingrediatur monaſterium ſed ipſum heredem inſtituat.in ſecundo volu.de proba.c. in præſentia.numero 34. 116

ſubſtitutione ſi ſubſtituit duos impuberes habens Titium illi , qui ſupremus moritur,& ambo ſimul in naue moriantur , Titius vtriuſque eſt hæres.in 2.volumine.de præſump.c.afferte.num.6.ver.in vltima. glo. 177

ſubſtitutione ſubſtitutus viuenti ab eccleſiaſtica communione repellitur.in tertio volumine.de conceſsio.præben. capitulo qui in viuorū. nu.1. 42

¶Subulcates,quæ a iure approbentur.in 2.vol, de iudi. capitulo dilecti. numero 6. 6

¶Succeſſor nunquid hoc perficere poteſt,ſi alicui non expreſſo nomine proprio,ſed dignitatis tantum,aliquod totum miniſterium eſt cōmiſſum,& ipſo incompleto moriatur.in 1.volumi.de offi.dele.c.quoniam.2.nu.22. 238

¶Suffraganei ſi conueniant ad conſecrandum electum in archiepiſcopum ſuum & aliquid rationale opponatur, quare conſecrandus non eſt,quid iuris.in primo volumine.de tempo. ordi.c. nec epiſcopi.numero 8. 156

ſuccedunt nulli hæretici in hęreditate,& heredes a nemine ſcribuntur. in 3.vol.de ſepul.c.de his.nu.7.ver.in gl.vlt. 125

¶Supellectilis legatæ appellatione quid veniat.in 1. vol. de reſcri.c.nōnulli.nu.31. 40

ſupellectilia in eccleſiis poni non debent,niſi neceſsitas vrgeat , item eccleſiæ vaſa & veſtimenta munda teneri debent.in 3. vol. de cuſto. eucha.c.relinquit.nu.1. 230

¶Superior quis dicatur circa compellendos monachos , vel canonicos plebis ad eligendum abbatem,vel plebanum, an ſcilicet epiſcopus, vel archiepiſcopus . in primo volumine . de electio.c.publicato.numero 27. 136

ſuperior,ſeu prælatus diſciplinat monachos ſecundum capitula regulæ,cum correctio ſolum ad ipſum abbatem ſpectet , & alia multa de prælatorum correctione in ſubditos.in 3.vol.de regula.cap.Ioannes. nu.16. 150

ſuperior contra ſubditum maximè prælatum ſuper his tantum , ſuper quibus infamatus eſt,inquirere debet.& tunc eum inuocabit,articulos ſibi tradet,demū nomina & dicta teſtium, & exceptiones & defenſiones illius admittet,& ab adminiſtratione illum remouebit , ſi grauiter deliquiſſe appareat.in v.volumine. de accuſa.c.qualiter.numero 1. 15

ſupplicatio ſit iudicib.a quib.non appellatur.in 1.vol.de in integr.reſti. c.ex literis.nu.14. 299

¶Supplicatio largo & ſtricto modo capitur.ibidem nume.14.verſi.Innocen.hic.

ſupplicatur a iudice delegato.ibid.nu.14.ver.item ſecundum eum.

¶Surdus & cecus quomodo de contractibus teſtificari poterunt . in 2. vol.de teſti.c.cum cauſam.nu.5. 145

¶Surreptione quod fit,non valet,etiam ſi aduerſarius conſentiat . in 2. vol.de ſen.& re iudi.c.cum olim.nu.5. 230

ſurreptio omnis in beneficiorum collatione abeſſe debet.& omnis puritas adeſſe.in ſecundo volu.de ſent.& re iudi.capit.cum Bertoldus. nume.9. 237

T

TAbellioni creditur in actis iudiciorum ſine ſubſcriptione. in 2.vol.de proba.c.poſt ceſsionem.nu.11. 113

Tabellionum vſus non eſt apud Venetos , ſed presbyteri inſtrumenta conficiunt.in 3.vol.ne cler.vel mo.c.ſicut. nu.1. 242

tabellio ſex iurare conſueuit.ibid.nu.2.

tabellio a laico conſtitutus ſuper eccleſiaſticis inſtrumenta conficere poteſt.ib d.nu.3.

tabellionatum ſi clericus in minoribus ſuſcipit,cedit clericatui & beneficio,ſicut ſi matrimonium contraheret . ibidem,numero 9. verſicu. Vincen.

¶Tacens conſentire præſumitur.in 2.volumine . de præſump.c.nonne. nu.1. 178

tacens vtiq; non fatetur,ſed uerum eſt eum non negare . ibid.nu.4.ver. qui tacet.

taciturnitas quo caſu pro conſenſu habeatur , quo caſu non.ibid.nu.4. ver.viciniitas.

¶Thalmut librum ſic a iudeis vocatum,in quo multæ hęreſes continentur,Papa Gregorius,& Innocentius.IIII. comburi mandauerunt,& puniri illos,qui illas hęretica docerent.in 3.vol. de vo.ca.q; ſuper his. nu.10.ver.& hac ratione. 174

¶Theatrum eſt locus,vbi homines conueniunt ad ludum theorandum, ſiue ſpeculandum.in 3.vol.de vi.& honeſta.c. cum decorem.num.3. ver.theatrales. 5

¶Theologi vt poſsint haberi,prælati,& capitulum ad theologię ſtudiū aliquos mittere debent,quibus prouidebunt,ſi ſui reditus eis non ſufficiunt.& docentes in theologia,donec docuerint ,& ſtudentes per quinquennium integrè prębendarum ſuarum fructus percipiunt,cōſuetudine vel ſtatuto contrariis non obſtantibus. in v. volu.de ma.c. quoniam.nu.1.ver.vt theologi. 38

¶Theorica ſine practica,id eſt ſcientia ſine experientia parum valet.in 1.vol.de renunc.c.poſt tranſlationem.nu.12. 150

¶Temperantia quid ſit in proœ.primi vol.nu.9. 6

¶Tempus appellationis proſequendę currit a tempore appellationis interpoſitę.in 1.vol.de reſcri. c.ex parte.2 nu.9.ver. 26

tempora multiplicia,in quib.eccleſia ſeruetur illęſa.in 1.vol.de in integr.reſti.c.beneficio.nu.14.ver.ob hanc cauſam. 305

Tempus ſemeſtre,a quo tempore currat parti,ad quam propter alterius delictum ius iſtud deuoluatur. in primo vol.de elec. c. cum Vinto. nume.1. 96

tempus ad deliberandum habet interrogatus,an ſit hæres,vel quota parte,vel an ſuus ſeruus ſit,tempus ad deliberandum habet.in 2.vol.de iura.cal.c.cum cauſam.nu.7. 49

tempus dilationum ipſorum teſtium an vtile eſſe dicatur. in 2.vol.de teſti.c.vltra teruam.nu.21. 158

tempus datæ in collationib.attendendum,& non tempus ipſius præſentationis,item quando duo præbendam conferre poſſunt,ſemper potior eſt collatio primo facta,ſi quis eſſet primus dubitatur. in 3.vo. de præben.c.venerabilis.nu.6. 41

tempus ſemeſtre ad eligendum datum legitimè impedito non currit.in 3.vol.de conceſ.præb.c.quia diuerſitatem.nu.1. 50

tempus menſiū quando vtile,vel continuum dicatur.in 2.vol. de prob. c.licet.nu 7. 118

¶Temporalia quæ ſunt ad agendū,ſunt perpetua ad excipiendum.ibid. nu 38.ver.dari exceptionem. 120

temporalia de iure poteſt exigere,qui ſpiritualia miniſtrat.in 3.volu.de parochi.c.ſignificauit.nu.4.ver.no.ergo. 134

¶Terra quoties luna maior ſit, & ſol ipſa terra, & de magnitudine & planetarum multa ſecundum mentem Ptholomei,Macrobii, & aliorum aſtrologorum.in 1.volumine.de maio. & obedi.c.ſolitæ.numero 26. 263

terra eccleſię infertilis in emphyteuſim dari poteſt ei, cuius ſtudio ad culturam reuocatur.in 3.volumi.de reb.eccle.non alie.c.ad aures.numero 1. 72

terra cœmiteriata pro ſepultura effodienda vendi non debet.in 3.vol. de ſepul.c.abolendæ.nu.1. 131

terra in cœmiteriata an quis proprium ſepulchrum habere poſſit.ibid. nume.2.

terram infidelium, vel quam infideles tenent,an inuadere liceat.in 3. vol.de vo.c.quod ſuper his.nu.6.ver.ſed nunquid. 172

terram ſanctam ex quo nobis repetere licet, & alias regiones,quas imperatores olim acquiſierunt,& ſibi ſubiugauerunt pro eo,quod imperatores ſemel in eis dominati ſunt, quare infidelibus non licet eodem modo totam Italiam,& Hyſpaniam repetere,in quib.olim dominiū habuerunt.ibid.nu.11.ver.ſed dices. 173

¶Terminum ſi Sempronius prorogauerit,reus vero non appellauit,nec die ſtatuta per iudicem ſoluit,nūquid excommunicatus eſt.in 2.vol. de appel.c.præterea.nume.8. 262

termini aſsignatio facta per iudicem vim dilationis non habet.in 2.vo. de app.c.oblatæ nobis.nu.3.ver.no.quod termini. 276

¶Teſtamentis & contractib. teſtantium & contrahentium voluntatem inſpicimus, ex quorum affectu ſermo interpretationem ſumit.in 1. vol.de reſcrip.c.ex parte.1.nu.18. 22

teſtamentorum aliud militare,aliud priuatum, & priuatorum aliud ſolemne,aliud nuncupatiuum.in tertio volumine. de teſta. in rubr.numero 5. 105

teſtamento ſcripta quæ non intelliguntur,habentur perinde, ac ſi ſcripta non eſſent,reliqua autem per ſe valent.in 1.vol.de ſum. Tri.c.firmiter.nu.76.ver.in glo.tria. 8

teſtamentum ſi nego habere raſuras, vel hominem in facie vulneratū, vel ædificium eſſe vltra murum,vel Titium inter nos ſediſſe, vel electioni interfuiſſe,vel deſcriptum eſſe in matricula doctorū, vel ſcolarium,vel notariorum,vel profeſſum certo loco & tempore ſuum habitum detuliſſe,vel galeam in capite habuiſſe, quare per teſtes nō probabitur,qui ſic directè poſſunt per uiſum ueritatem comprehendere eius quod negatur,ſicut eius quod affirmatur. in 1.vol.de elect. c.bonæ memoriæ.1.nu.45.ver.vide in ſenſu uiſus. 91

teſtamenti liberam factionem ſi princeps alicui concedat, ſecundum conſuetam formam conceſsiſſe videtur.in 1.vol. de elect.c. eccleſia veſtra.2.nu.21.ver.in glo.C.de. 133

teſtamento ſi ſcriptum ſit,quod quis ſit heres ſecundum infraſcriptas conditiones,ſi nulla conditio ibi ſcripta ſit,an pura cenſeatur inſtitutio. in 1.vol.de tranſla.epiſ.c.inter corporalia.nume. 32. verſic.in glo.& ita. 139

teſtamento ſi totum argentum mihi legatum erat,ego autem putans ſolas tabellas legatas,illas petii,adhuc reliquum argentum petere potero.in 2.vol.de cau.poſſ.capitu.cum eccleſia.nu.19.ver. ca teſtamento. 65

teſtamentum ſi de falſo accuſetur in fraudem in teſtamento relictorū, iudex facit ſolui legata cum cautione de reſtituendo, ſi hæreditas euicta fuerit.in 2.vol.de app.c.ſuper eo.1.num.4. 213

teſtamentum poteſt facere epiſcopus de reb.proprius, ſed non de rebus eccleſiæ.in 3.vol.de teſta.c.quorundam.num.1. 105

teſtamentum abbatiſſa facere poteſt. in tertio volumine. de teſta.qua. nu.1. 106

teſtamentum non poſſunt facere clerici de bonis per eccleſiam acquiſitis.in 3.vol.de teſta.c.cum in officiis.nu.1. 107

teſtamentum poſſunt facere clerici de bonis propriis,vel perſonæ intuitu acquiſitis.in 3.vo.de teſta.c.quia nos.nu.1. 108

teſtamentum poſſunt facere clerici ſecundum op.magiſtri Abbā.de rebus eccleſiæ,ſi ſtatim in vita dare vellent vſque ad certam ſummam, dimittendo tamen in eccleſia,quod ſufficiat vſque ad nouos redditus.ibid.nu.2.ver.& dicit abb.

teſtamento in omni ſecundum communem vſum in relictis ad pias cauſas duo teſtes ſufficiunt,in aliis autem in foro ciuili, qui non ſit de temporali iuriſdictione eccleſiæ,lex ſeruatur. in 3.volu.de teſta.c. cum eſſes.nu.9.ver.Communiter. 109

teſtamentum valet,quod parochianus fecit coram presbytero ſuo, & duobus teſtibus,nec valet conſuetudo contraria.ibid.nu.1.

teſtamentum poteſt facere clericus de propriis,in acquiſitis per eccleſiam,etiam ſi mobilia ſint,ſuccedet eccleſia,id eſt communis cōgregatio,vel ſucceſſor,poteſt tamen ex eis aliqua ſeruitoribus elargiri, & ſi plures eccleſias habebat. in tertio volumi. de teſta.c.relatum.2. nu.1. 109

teſtamentum an poſſit facere clericus ex illicita aduocatione, vel inhoneſta negociatione,vel ex lucro,vel alias ex pacto.in 3.vol. de teſt.c. relatum. 2.nu.5.ver.quid de acquiſitis. 109

¶Teſtator ſi dixerit,quod in codicillis ſcriptum erit, etiam præteritum comprehendit,ſi prius ſcriptos codicillos quis reliquit.in 1.vo.de cōſti.c.nam concupiſcentiam.nu.4.in gl.pe. 13

teſtator ſi hæredem roget,vt fidem præſtet,quam petiit, tacitum eſt fideicommiſſum, item ſi dicat, rogo hæredem,ut fundum Titio det, de quo rogaui.in primo volumine.de reſcrip.c. ſedes apoſtolica.numero 12. 19

teſtator ſi duos ſeruos ſic inſtituit, primus & ſecundus, ſi mei erunt,cū moriar,ſint liberi,& hæredes,perinde habentur, ac ſi ſingulos ſeparatim ſub ea conditione inſtituiſſet.in 1.vol. de reſcrip.cap.olim.numero 13. 37

teſtator ſi alimenta reliquit,quæ viuus præſtabat tempore mortis, & ſi variè præſtabat,mortis tempus inſpicitur.in 1.vol.de elec.c.dudū.1. nu.18.ver.ſi reliquit teſtator. 89

teſtator ſi dixerit.A.vel.B.tutores inſtituo, diſiuncta recipitur pro coniuncta,ne res pupillorum pereant,cuius tutela eſſe debeat.in 1.volu. de elec.c.nihil nu.22 ver.in vlt.glo. 110

teſtator ſi leget ſtichum & Pamphilum Titio, ſi ſui erunt, cum morietur,ſi accipi debet,ac ſi dixiſſet,ſtichus,ſi meus erit, cum moriar,& Pamphilum,ſi meus erit,cum moriar. in 2.vol.de proba.c.licet.nu. 43.ver.ſi teſtator legat. 119

teſtator ſi dixerit,quod hæredes Seię ſoluant.x.ſi quinquennio proximo Titio non ſit natus filius,licet Titius prius ſit mortuus, non debetur legatum,niſi finitu quinquennio.in 2.volu.de teſti.cogen.c.cum ſuper. nu.3. 159

teſtamentum quod poſſit facere clericus decedens ante calendas nouembris,poſt calendas martii de fructib.anni futuri; an conſuetudo valeat.in 3.vol.de teſta.c.relatum.2.nu.5. 109

teſtator,qui legauit fundum,ſi centum pupillo, vel furioſo darentur, non videtur voluiſſe conditionem impletam quoquo modo illis dādo,ſed tutori uel curatori dandum eſt,ne ipſum datum imbecilitate pereat. in 2.volu.de teſti. cogen.c.cum ſuper.nu.5.ver.ſi ſeruus. 159

teſtator ſi iubeat reddi,quod ſe debere fatetur cauſa expreſſa, niſi ea cā probetur,non debetur vt debitum,debetur tamen vt fideicommiſsū. in 2.vol.de præſump.c.literas.nu.1. 181

teſtator ſi ſeruo libertatem reliquerit, ſi hæres illum non manumiſerit, tempore non adiecto, debet heres manumittere quam primum poteſt ſine magno incommodo.in ſecundo volumi. de appella.c.an ſit. nu 4. 265

teſtator ſi dixerit,cui bis legauero,ſemel deberi uolo,& poſtea eodem teſtamento ſcienter bis legat,bis debetur, dummodo exprimat, ſe prioris voluntatis pœnituiſſe.in 3.vol.de dona.c.cum dilecti.num.4. ver.in glo.tertia. 99

teſtator clericus ſi in teſtamento reliquit res alicui eccleſię, uel in eis ſpecialiter inſtituat heredem,an poſſit.in 3.vol.de teſta.c.cum in officiis.nu.4 ver.ſed quid. 108

teſtatoris ſola voluntas ſine traditione transfert dominium in legatariū ſaltem ab adita hereditate.in 3.volumi.de teſta. ca. Raynaldus.nu.4. ver.& eſt ratio 117

teſtator ſi inſtitutum rogaſſet,vt reſtitueret hereditatem, ſi decederet ſine filiis ab ipſo legitimè deſcendentib. & ipſe monaſterium intret, quid iuris.ibid.nu.10.ver.quid ſit hęc. 118

teſtatoris uoluntas an ſeruanda ſit,ſi teſtator vetauit executorem rationem reddere.in tertio uolumi.de teſta.c.Ioannes.nu.23.verſi.ſed ex his. 121

teſtator ſi mihi legauit lineam.xxxv.margaritarum, quę apud me erāt, ſi locus ſit falcidię,poteſt heres petere ſibi lineam reſtitui,uel uendicare ſibi partem propter falcidiam competentem. in 3.uol.de cēſi. c.cum inſtantia.nu.8.uer.in glo.ult. 208

teſtator ſi rem legauit, & illam propter neceſsitatem alienauit, legatum debetur,niſi probetur,teſtatorem adimere uoluiſſe.in primo volumine.de his quę ui,metuſue cauſ.fiunt.c.perlatum.nu.12. uer.ſi teſtatur. 291

¶Teſtis,uel tabellionis dictum quare non ualebit, quod talis interrogatus per

per iudicem non reſpondit, vel q teſtator non dixit, inſtituo Titium, ſed lego Tito, vel q iudex non condemnauit in domo, ſed in fundo tantum. in 1. vol. de elec. c. bonæ memoriæ. 2. nu. 45. verſi. vade in audita. 92

Teſtis licet deponere debeat cauſam ſcientiæ interrogatus de illa, non tamen tenetur exprimere cauſam illius actus, de quo deponit. in 2. volumi. de teſti. in rub. num. 1. ver. quia licet. 126

teſtes in quib. concordare debeant, & in his variando impediant fidem ſuam, colligitur hoc carmine per Inno. poſito. Res, perſona, gradus, locus, hæc ſint conſona, tempus. in 2. vol. de teſti. c. in nomine domini. nu. 8. ver. & in fine. 127

teſtis non deponit, audiui non pulſari, ſed potius, non audiui pulſari, ſi tu, qui in ſcolis campanam expectas, bene percipies nunc ex temporis coarctatione, q non pulſatur, vel q pulſare deſiit, licet hoc p aliquod affirmatiuum non percipias, ex quo campanæ quietem non videas. in primo volumi. de electio. c. bonæ memoriæ. 1. nu. 45. ver. vnde & tu qui in ſcolis. 92

teſtibus an probari poterit certam rem certo tempore non fuiſſe foetidam, vel non amaram, ſi ipſam odorarunt, vel guſtarunt, quia ſi eius contrarium non perceperint, puta; q eſſet odorifera, vel dulcis, quia licet negatiua coarctata cadat in intellectum per aliquod affirmatiuum oppoſitum, in multis tamen; etiam affirmatiua deficeret. ibid. nu. 45. ver. vide in odoraru. 92

teſtes iudei & pagani ſecundum opi. Ioa. etiam in exceptis eſſe non poſſunt. in 2. vol. de teſti. c. placuit. nu. 4. 127

teſti meo dicenti, q tali hora & loco non habebam in manu lanceam, vel enſem, ſicut tuo, qui dicebat, q habebam, quare iudex non credet, cum tuus dicat, q ſcit, quia vidit me habentem, & meus dicat, q ſcit, quia vidit me non habentem. in 1. vol. de eloc. c. bonæ memoriæ. 2. nu. 47. 92

teſtis actor & iudex quis in cauſa denunciationis eſſe poteſt. in 2. volu. de teſti. can omni. nu. 2. ver. pro teſte. 128

teſtium dicta dubia contra producentem interpretantur. in 1. volu. de elect. c. dudum eccleſia. nu. 4. ver. Item quia. 127

teſtes ad proponendum ſi aſsignato peremptorio termino vtrique parti, altera repulit aliam tanquam excommunicatam, nunquid termino elapſo ſuos teſtes producere poterit. in 2. volu. de of. dele. c. prudentiam. nu. 21. 210

teſtes non per ſcripturam, ſed præſentialiter de his, quæ viderunt, & audierunt, teſtificari debent. in 2. vol. de maior. & obe. c. cum in eccleſiis. nu. 13. 267

teſtes repellit ſimilitudo cauſæ, vel morbi. in 2. volu. de iudi. c. cauſam. 2. nu. 6. 14

teſtium receptio facta contra non contumacem in cauſa matrimoniali nulla eſt. in ſecundo volumi. vt lit. non conteſt. c. accedens. numero 1. 40

teſtis ſi aliquis eſt inſcriptus in inſtrumento contractus, qui poſtea eſt aduocatus agentis ex eo contractu, nihilominus inſtrumentum probat. in 1. vol. de tranſac. c. ex literis. n. 8. ver. ſi aliquis eſt teſtis. 276

teſtes non recipiuntur ſuper principali lite non conteſtata, ſed ſi reus eſt contumax, & reali agitur, mittitur actor in poſſeſſionem petitæ rei cuſtodiæ cauſa, quam recuperat reus veniens infra annum, ſi offerat cautionem de ſtando iuri & expenſas reſtituat, poſt autem non auditur, niſi ſuper proprietate, ſed ſi reali conuenitur, qui nomine alieno poſſidet, dominum in iudicio nominabit, & ſtatuetur ſibi terminus, infra quem dominum comparere faciat. in 2. vol. vt lit. non conte. c. quoniam. nu. 3. 41

teſtis poteſt eſſe venditor de finibus, quoniam par affectionis cauſa. in ſecundo volumine, de teſti. capitulo inſuper. numero 8. verſicu. ad id. 129

teſtes in criminali recipi poſſunt, de quorum morte timetur, quia iam actor ad talionem tenetur. in 2. vol. vt li. non conteſta. c. quoniam. nu. 48. ver. Vin. dixit. 44

teſtes contra exceptio legitima oppoſita ſemper a principio recipienda eſt. in 2. vol. de teſti. c. ex parte. nu. 1. 129

teſtes repellendi ſunt non ſolum, qui expreſſe conantur negatiuam probare, ſed etiam ſi implicitam conentur. in 2. vol. de cau. poſſ. cum eccleſia. nu. 16. ver. per quod no. 66

teſtium atteſtationibus publicatis ſuper petitorio, & diſputatione ſuper illis habita, nunquid ad poſſeſſorium reuerti poteſt. in 2. vol. de cau. poſſ. c. paſtoralis. nu. 3. uer. nunquid ergo. 68

teſtium probatio inſtrumento præfertur. in 2. uol. de proba. c. 3. loco. numero 2. 112

teſtes produci non poſſunt ſuper eodem articulo publicatis atteſtationibus in cauſa matrimoniali. in 2. uol. de proba. capitulo iurauit. numero 1. 112

teſtes produci poſſunt in cauſa matrimoniali poſt publicatas atteſtationes, cum hoc etiam poſt ſententiam fieri poſſit. in 2. uolu. de proba. c. licet. nu. 5. uer. q poſt. 118

teſtium ad dicta reprobanda, an quod criminoſi ſint, dicere ſufficiat, ibid. nu. 12. 118

teſtium in paritate contraria dicentium plus illis creditur, quorum dicta iuri communi conſonant. ibid. nu. 32. 119

teſtis ſi dixerit poſſediſſe a 20. annis citra, præſcriptio probata non eſt. ibid. nu. 32. ver. & citra.

teſtis legatarius an eſſe poſſit, ita vt ſibi omnimoda fides adhibeatur. in 2. vol. de teſti. c. inſuper. nu. 7. 129

teſtem falſum dixiſſe, ſufficit indirectè probare ante ſententiam. in 2. vol. de proba. c. licet. nu. 45. 119

teſtes qui recipit, & etiam dicta in acta redigit, ſcribere debet ſecundum ſuam ſanam æſtimationem, quanta fides ſit eis adhibenda. in 2. vol. de proba. c. quoniam contra. nu. 13. 112

teſti, contra quem excipitur, poena ordinaria non imponitur. in 2. vol. de teſti. in rub. nu. 2. ver. Item teſti. 126

teſtium nulla eſt receptio facta contra non citatum. in 2. vol. de teſti. c. in nomine domini. nu. 1. 127

teſtes cuius qualitatis eſſe debeant, ut ad eos examinandos iudex mittat, patet his carminib. ſi fuerit teſtis pauper, vetuluſque remotus. Debilis, egregius, aut qui producit egenus. in 2. volu. de teſti. c. ſi qui. nu. 5. ver. ponebat. 131

teſtium an atteſtationes valeant, ſi uocetur dominus, & nõ procurator, qui litem conteſtatus eſt. in 2. volumi. de teſti. c. in nomine domini. nu. 2. 127

teſtium an atteſtationes valeant, ſi duo procuratores ſimul ſunt dati inſolidum cum clauſula, q occupantis conditio non fieret melior, quorum alter litem conteſtatus eſt, & alter produxit teſtes, qui depoſuerunt. ibid. nu. 3.

teſtis poteſt eſſe mulier contra clericum, cum de crimine ciuiliter agitur. in 2. vol. de teſti. c. quoniam. nu. 16. 128

teſtes poſſunt eſſe prælatus & clerici, qui eccleſiæ cauſam nõ procurat. in 2. vol. de teſti. c. inſuper. nu. 1. 128

teſtis non poteſt eſſe hæres, vel qui eſt de ipſius familia in cauſa teſtamenti. in ii. vol. de teſti. c. cum nuncius. nu. 3. ver. in 3. gl. 132

teſtes non admittuntur corrupti & periuri. in ii. vol. de teſti. c. ſicut nobis. nu. 1. 131

teſtium hominum de villa teſtimonium non eſt idoneum, cum homines de vniuerſitatibus villarum, vel terrarum de paſcuis, uel nemoribus litigant, in quibus ſingulorum beſtiæ paſcuntur, & ſcindunt ligna ſinguli. in ii. vol. de teſti. c. cum nuncius. nume. 4. ver. & per hoc ſoluitur. 132

teſtem repellit crimen nunc probatum, etiam alias de illo crimine non damnatum. in ii. vol. de teſti. c. ſuper eo. nu. 1. 133

teſtis non poteſt eſſe laicus in criminali contra clericum, accuſat tamẽ pro ſua, vel ſuorum iniuria. in ſecundo volu. de teſti. c. decoetero. numero 1. 133

teſtes cum quis colligit, quos poteſt, & eos iudici præſentat, illa eſt prima productio, cum autem colligit alios, & illos præſentat, eſt ſecunda, & ſic de tertia, & multa de teſtium datione. in ii. uol. de teſti. c. in cauſis. nu. 6. ver. cum enim. 133

teſtium dicta, quæ videntur eſſe contraria, concordanda ſunt, ſi fieri poteſt. in 2. vol. de teſti. c. cum tu. nu. 1. 133

teſtes debent dictum ſuum ſecretum tenere vſque ad publicationem. in 2. vol. de teſti. c. fraternitatis. nu. 15. ver. in glo. vlt. 134

teſtes noui & veteres producuntur in cauſa appellationis ſuper nouis capitulis tantum. in 2. vol. de teſti. c. fraternitatis. nu. 15. ver. fraternitatis. 134

teſtes quos produxit, an ad probandum titulum admittatur. in 2. vol. de teſti. c. fraternitatis. nu. 20. 134

teſtes an præſumantur tetigiſſe euangeliũ, ſi non conſtiterit tactis euangelijs iuraſſe. ibid. nu. 15

teſtes aliqui ſi depoſuerunt ſuper capitulo ex primis pendente; non tamen incluſo: puta ſuper conditione, quæ pendet ex uenditione: non tamen inducebantur ſuper illo, nunquid poſt publicationẽ alij ſuper illo produci poſſunt. ibi. nu. 21. 135

teſtium poſt publicatas atteſtationes ſuper eodem articulo quid valeat dicere, quod non poſſunt teſtes produci propter timorem ſubornationis, nonne ſuper nouo capitulo: & etiam ſuper principali teſtes ipſi ſubornari poſſunt. ibi. nu. 24.

teſtis in ſponſalibus non eſt ita ſuſpectus: ſicut in matrimonio. in 2. vol. de teſti. c. ſuper eo. nu. 2. 137

teſtium poſt publicationem an hoc quòd non liceat ſuper eiſdem teſtes producere, ſit infallibile, exceptiones habeat. in 2. vol. de teſti. c. fraternitatis. nu. 15. 135

teſtis ex circunſtantiis qualiter ſuſpectus iudicetur. in 2. vol. de teſti. c. ſuper eo. nu 6. 137

teſtium atteſtationibus publicatis an poſſit de partium uoluntate ſuper eiſdem capitulis teſtes produci. in 2. vol. de teſti. cap. fraternitatis. nume. 26. 135

teſtibus de duobus quomodo euangelica auctoritas intelligatur. in 2. vol. de teſti. c. licet. ver. quia licet. nu. 1. 137

teſtis qui teſtimonium iurauit non dicere, teſtificari compellitur, ſi atteſtationes publicatæ non ſint. in 2. uol. de teſti. cap. iniunxit. numero 1. 136

teſtis cum unus negat, ſe ſigillum ſuum cognoſcere tabulæ ſuſpectæ habentur

bentur.in 2.vol.de teſti.c.licet.nu.3.ver.in glo.ule. 137
teſtium publicatio,uel renunciatio in uno capitulo non præiudicat uolenti in alio teſtes producere.in 2.volu.de teſtib.c.cauſam,quæ. numero.1. 136
teſti uni quibus caſibus credatur.remiſſiuè in 2.uol.de teſti. c. licet.ver. in glo.vli.nu.4 137
teſtis contra iudeum chriſtianus admittitur.in 2.uol.de teſti. c.iudei.numero 1. 136
teſtem contra chriſtianum nunquid iudeus de crimine excipere poſſit, & multa de priuilegiis principum ipſis iudeis factis, ne a chriſtianis conuincerentur.in 2.vol.de teſtib.c.iudei.ver.quærit hic Hoſti.numero 1. 136
teſtis matris teſtimonium eſt ſuſpectum, vbi filia petit in uirum aliquē ſe maiorem.in 2.vol.de teſti.c.ſuper eo.nu.1. 137
teſtibus duobus fidelibus & honeſtis & non minus iudeus aliquid probare poteſt.in 2.uol.de teſti.ca.licet.nu.1. 137
teſtes non ſunt idonei,quos de familia ſua actor producit.in 2.vol.de teſti.c.in litteris.nu.1. 137
teſtis an poſſit eſſe,qui deſiit eſſe domeſticus,item agnatus, cognatus, comunis,iocer,& vaſallus.remiſſiue in 2. vol.de teſti.c.in literis. ver. tin glo.2.nu.6. 137
teſtium atteſtationes donec publicatæ fuerunt,vel eis renunciatum, teſtes produci poſſunt,poſtea uerò non ſuper eodem capitulo, ſed ſuper alio ſic.in 2.vol.de teſti.c.cum veniſſet.nu.1. 137
teſtes poſt primos publicatos conſuetudo non patitur alios admitti. in 2.vol.de teſti.c.ſeries ver.conſuetudine.nu.4. 138
teſtium atteſtationibus publicatis per me productis etiam aduerſario meo adempta eſt facultas producendi teſtes.in 2.vol.de teſti. c.cum veniſſet.nu.4. 137
teſtium poſt renunciationem in generali factam iterum proponi poterit,& admitti exceptio,ſuper qua teſtes produci poterunt. ibid.nu.5.
teſtium quorum falſitas publicatis atteſtationibus comprobari poteſt. in 2.vol.de teſti.c.ſeries.nu.1. 138
teſtis teſtimonio de uiſu conuenienti carnalis copula probatur:item in teſtimonio auditus,quæ adminicula & fama coadiuuant:in 2.vol.de teſti.c.præterea.nu.1 138
teſtis,qui ſuper exceptione tantum iurauit, ſuper principali non creditur:actore tamen petente ſimilis eſt conte.etiam ſuper principali iurare & deponere compellitur.in 2.vol.de teſti.ca.de teſtibus.numero 1. 140
teſtis ſufficiens circa carnalem copulam eſſe non poteſt,licèt deponat ſe uidiſſe virum ſuper mulierem:quia forte uir erat frigidus,vel mulier arcta.in 2.vol.de teſti.c.præterea.nu.3. 139
teſtium atteſtationibus publicatis an alios producere liceat:in 2.vol.de teſti.c.de teſtib.nu.7. 140
teſtis ſi plenius dicat,quàm ponant capitula,quid iuris, & quid ſi teſtis ſuper mutuo productus mutui tantum confeſſionem deponit. ib.numero 11.
teſtes duo probare poſſunt conſanguinitatē a latere viri,alii duo a latere mulieris:immo duo teſtes primum gradum probare poſſunt.in 2. vol.de teſti.c.ſeries.nu.7. 138
teſtium atteſtationum publicatio non fit ad tertii petitionem, & pars, apud quam depoſitæ ſunt atteſtationes, vlterius producere non pōt. in 2.vol.de teſti.c.conſtitutus.nu.1. 140
teſtium atteſtationibus publicatis in perſonas teſtium non opponitur. in 2.vol.de teſti.c.præſentium.nu.1. 141
teſtes lenones non admittuntur:cum ſint criminis participes.in 2.vo.de teſti.c.preterea.ver.dicit Hoſt.nu.8. 139
teſtes a diuerſis producti contraria deponentes, ſi æqualis honeſtatis fuerint,ſtatur maiori numero, alias paucorum auctoritas præualere poterit.in 2.vol.de teſti.c.in noſtra.nu.1. 141
teſtes ſi prius deponant, & poſtea iurent, an teſtimonium ualeat.in 2. vol.de teſti.c.de teſti.nu.1. 140
teſtes laici & fœminæ admittuntur ad probandum impedimenta electe.in 2.uo.de teſti.c.tam literis.nu.1. 141
teſtis quando ſuper toto negocio iurare cogatur,& quando non.in ſecundo u olumine.de teſti.c.de teſtibus.nu.5. 140
teſtes recipi poſſunt in cauſa liberali contra contumacem etiam lite nō conteſtatā.in 2.uo.de teſti.c.cum olim.nu.1. 143
teſtium dicta quòd iudex non reuelet, quomodo propter ſufficientem probationem repellet.in 2.uol de teſti.c.de teſtibus.nu.8 140
teſtium atteſtationib. publicatis priorum teſtium falſitas indirectè probari poteſt.in 2.vol.de teſti.c.ex tenore.nu.1. 143
teſtes poſtquam quis induxit ad teſtium aduerſarii reprobationem amplius penitere non poteſt.in 2.uol.de teſti.c.preſentium.nu.12.uerſi. dicit autem. 141
teſtes ſunt diligenter examinandi & puniendi, qui ipſos impediunt, & ipſorum teſtium multitudo eſt per ipſum iudicem refrenanda in 2. vol.de teſti.cum cauſam.nu.1. 145
teſtem ſuſpectum iudex acrius,vel ſecretius examinare poteſt, ſecundùm q ipſum ſuſpectum habeat:ita tamen quod interrogatoria neceſſaria per partem data,& comprobata non omittat.ibi.nu.3.
teſtem in genere iudex interrogare poteſt,an teſtis eſſe poſſit.n.15. 146
teſtes ſuper eodem articulo producere licet publicatis atteſtationibus, vbi agendi modus uariatur.in 2.vol.de teſti.c.veniens.nu.1. 146
teſtes excommunicatos iudex quando abſoluit,ſi per alios teſtes veritas haberi non poſſit.ibi.nu.17. 147
teſtium receptionis forma.c.ſignificauit. de teſti. in qua non ſolum ſenes ſed omnes idonei indifferenter recipiuntur, & in qua ſtatim fit publicatio non expectato anno, quando, & quomodo locum habeat in 2.vol.de teſti.c.ſignificauit.nu.7 149
teſtes,quos reus inducit,citato aduerſario publicantur & recipiuntur. ibi.nu.1. 148
teſtes facit iurare iudex ſuper articulis datis & ſuper tota cauſa,ne ſi aliquid dicunt extra articulos,dicantur depoſuiſſe non iurati. in 2. vol. de teſti.c.per tuas.nu.9. 153
teſtium poſt publicatas atteſtationes nouum capitulum probari poteſt etiam per teſtes antiquos.in 2.vol.de teſti.c.cum cauſa.nu.1. 149
teſtes recipiuntur & publicantur,qui ſententiæ interfuerunt,ubi per ipſam ſcripturam de ſententia non apparet.in 2.vol.de teſti.ca. Albericus. numero 1. 150
teſtibus quot reprobationes in inſtrumenti reprobatione fieri poſſunt. in 2.uol.de teſti. c.licet.2.nu.4. 153
teſtium atteſtationibus publicatis ſuper eodem capitulo in cauſa matrimoniali teſtes produci poſſunt.in 2.vol.de teſti.cap. cum in tua.numero 2. 152
teſtes meos honeſtos probare poſſum,quos aduerſarius dicit eſſe malæ famæ.in 2.uol.de teſti.c.teſtimonium.nu.16.ver.dixerunt etiam. 156
teſtium dictum an valeat,qui in primo iudicio dixerunt,ſi prius mortui ſint.in 2.uol.de teſti.c.cū in tua.ver.preſeratur.nu.2. 152
teſtium teſtificata qui non didicit, nec renunciauit teſtibus producendis,etiam ſuper antiquis capitulis teſtes produci poterunt. in 2.volu. de teſti.c.conſtitutus.nu.1. 151
teſtis unus quòd audierit a pluribus,& alius ab aliis pluribus, non ſufficit:ſed requiritur,quòd idem plures ab eiſdem pluribus audiuerint. in ſecundo vol.de teſti.c.licet.nu.11.ver.Idem Hoſt. 152
teſtes poſt publicationem ad producentis petitionem interrogari non debent,niſi quando ſuper omnibus capitulis non depoſuerunt. in 2. vol.de teſti.c.per tuas.nu.1. 152
teſtes ſuper principali productos reprobare licet, & reprobatorios iterum reprobare,vlterius reprobationi locus non eſt.in 2.vol.de teſti. c.licet.nu.2. 153
teſtium atteſtationes receptæ per arbitrum fidem in iudicio faciunt, ſi ipſi teſtes mortui ſunt,ſi uiuant,eſt in optione illius,cōtra quem producti fuerunt,an atteſtationes recipere uelit,an teſtes de nouo deponere.in 2.vol.de teſti.c.præſentata.nu.1. 153
teſtium contra publicationem iam diu factā ſi obiiciatur,quòd non valeat:quia non fuerunt vocati,quos res tangebat, an pro publicatione preſumendum ſit.in 2.uol.de teſti.c.Albericus.nu.3. 150
teſtes icnes & valetudinarii quo caſu ſpecialiter recipiantur.in 3.vol.ne ſed.vac.c.conſtitutus.nu.2. 61
teſti non creditur etiam religioſo,qui ſine iuramento deponit. in 2.vol. de teſti.c.nuper.nu.1. 154
teſtes ſunt examinandi diligenter & ſigillatim.in 2.vol.de teſti.c. venerabili.nu.1. 154
teſtis qui obſcurè depoſuit ,iterum examinandus eſt.in 2.vol. de teſti.c, cum clamor.nu.1. 154
teſtibus ex primis ſi aliqui obſcurè dixerunt , aliqui minus obſcurè quid iuris.ibi.nu.5. 155
teſtis teſtimonio repellitur perſeuerans in crimine etiam ciuili, emendatus uerò infamis admittitur in ciuili & criminali ciuiliter mota:ſecus in periurio.in 2.uol.de teſti.c.teſtimonium.nu.5 155
teſtis de crimine,ſeu publico,ſiue priuato an & quomodo infamis dicatur.in 2.vol.de teſti.c.teſtimonium.nu.9. 156
teſtem ad repellendum non ſufficit probare , quòd excommunicatus fuerit:expreſſa etiam in excommunicatione criminis cauſa, niſi tale expreſſum ſit in ſententia,quod ipſo facto infamaretur.in 2. vol.de teſti c.teſtimonium.ver.& ideo melius. 156
teſtis teſtimonio ferendo Papa conſtituere,uel diſpenſare poſſet:ut periurus,uel alius in mortali conſtitutus non repelleretur.ibi.nu.21.
teſtis teſtificata qui uidit:tamen illa plenè non examinauit, an a quarta productione prohiberetur.in ſecundo uol. de teſti. ca.ultra tertiam. num.10. 157
teſtes an is producere prohibeatur , qui a teſtibus productis diligenter exquiſiuit,& ipſi retractauerunt depoſitiones,quas fecerunt.ib.nu.11.
teſtium in depoſitione ſenex iuniori,honorabilior inferiori , maſculus fœminæ,ingenuus libertino præfertur.in 2.vol.de teſti. in c. licet.nu. 10.ver.in glo.quarta. 152
teſtium actionem,vel cauſæ diffinitionem ſi pars ſuſpendi petat,donec poſſit habere teſtes ſuos vltra marinos,captos,uel infirmos , uel aliter impeditos.in 2.vol.de teſti.c.ultra tertiam.nu.12. 157
teſtem ad producendum an dabitur mileſima dilatio,uel productio , ſi proteſtor,quod producere uolo teſtem ultramarinum, & probo, q miſi pro illo,nec eſt inuentus,uel q nuncius tranſire non pōt.ib.n.13

teſtium quarta productio dato quòd non poſsit peti ultra tempora ſtatuta: niſi per beneficium reſtitutionis in integrum, pone tamen ꝙ per iudicem, uel per receptionem teſtium, vel inſtrumentorum, quibus eſt commiſſum hoc expediendum infra duos menſes, ſtant per. vi. vel. vii. primas ſeptimanas, quòd nihil eſt factum: quia ipſi licèt diligenter requiſiti procedere neglexerunt, & in reſiduo tempore non poteſt perfici, quando mandatur, quid iuris. ibi. nu. 14.
teſtium productionem ſuam perficere ſi quis impediretur, vel propter pericula uiarum, vel propter tempeſtates, aquarum, vel quoſcunque caſus fortuitos, quid iuris. ibi. nu. 15.
teſtium in materia quid continens prouincia appelletur. ibi. nu. 22. 158
teſtes in cauſa matrimoniali cogendi ſunt. in 2. uol. de teſti. cogen. cap. cauſam. nu. 1. 158
teſtes ſunt cogendi per excommunicationem, ſuſpenſionis, & depoſitionis ſententiam. in 2. uol. de teſt. cog. c. cum ſuper. nu. 1. 159
teſtis, qui aduerſæ partis timore ſe ſubtrahit, teſtificari compellitur. in 2. vol. de teſt. cog. c. cum ſuper. nu. 1. 159
teſtis compellitur fraudem ſuam detegere, qui probationis copiam aduerſario ſubtrahit. in 2. uol. de teſti. cogen. c. peruenit. nu. 1. 159
teſtes non poſſunt produci in termino dato ad producendum inſtrumenta: cum illa poſt teſtium publicationem producantur. nu. 2. ver. Dicit hic pet.
teſtes ſunt cogendi ſuper conſanguinitate probanda. in 2. vol. de teſti. cogen. c. peruenit. 2. nu. 1. car. 160. & in eodem 2. uol. eodem tit. c. cæterum. nu. 1. 160
teſtis ſinodalis, qui ſuper matrimonio coram ordinario depoſuit: corã delegato ſuper eo iurare non cogitur. in 2. vol. de teſti. cogen. c. præterea. nu. 1. 160
teſtis qui infamis teſtimonio repellitur. in 2. vol. de teſti. cogen. c præterea. nu. 5. uerſi. infamiam: & per to. col. 160
teſtes ſunt cogendi: cum de fama, vel falſitatis uitio inquiritur. in 2. vol. de teſti. cogen. c. ſuper his. nu. 1. 161
teſtes in quibus caſibus cogendi ſint, & in quibus non in 2. uol. de teſti. cogen. c. dilectorum. per to. capitulum. 161
teſtes cogendi ſunt, ubicunque ex criminum probatione qui lucroſam ſententiam conſecuturus eſt, uel iuraturus damnoſam. ibi. n. 11. 161
teſtes ſunt ſemper cogendi, vbi crimen puniretur per depoſitionem, vel aliter. ibi. nu. 11. ver. ꝙ vbicunque.
teſtes in occultis criminibus: ſicut ſunt hereſis, dilapidatio, & ſimilia, an cogi debeant. ibi. nu. 11. uer. in occultis. 162
teſtes non coguntur ad ſententiam excommunicationis probandã. ver. quid ſi dicatur.
teſtes in criminibus coguntur: etiam ſi ad pecuniariam pęnam: vt ſit per ſtatuta, agatur. ibi. nu. 11. ver. Iaco. de Amel.
teſtes ſocii & iurati coguntur ad congiurationem detegendam. in 2. volu. de teſti. cogen. c. venerabilis. nu. 1. 162
teſtes ubi ad pœnam ſanguinis agatur: etiam coram temporali vicario epiſcopi, qui utrunque gladium habet, non eſſent ſecundùm Hoſtiẽ. per eccleſiam compellendi: quia hoc non ſpectat ad officium viri eccleſiaſtici. in 2. vol. de teſti. cog. c. dilectorum. uer. unde dicebat. nume. 11. 162
teſtis unus an ſemiplenam probationem facit. in 2. vol. de iureiuran. c. iuramentum. nu. 13. 202
teſtis ſi de crimine contra eum excepto conuincitur, vel aliàs conuictus appareat, a teſtimonio repellitur: ſed de crimine non punitur, ſi principale negocium non neget. in 2. uol. de exceptio. c. denique. numero 1. 102
teſtes a me ſemel productos non ſolùm in eadem cauſa: ſed etiam in aliis; & non ſolùm ſi perſona, contra quam ipſos primo produxi, modo contra me eoſdem producat: ſed etiam quæcunque alia, ex quo ipſos ſemel approbaui, ipſos de cætero reprobare non poſſum: in 2. uol. de exceptione. c. cum uenerabilis. nu. 10. uer. ſed & hoc notandum. 208
teſtes quid probare poſſunt, quando affirmatiua probata eſt. in 2. vol. de ſen. & re iudi. c. conſanguinei. nu. 3. 230
teſtes propter crimen an a teſtimonio repelli poterunt. in 2. vol. de ſen ten. & re iud. c. cum. I. & A. nu. 13. 243
teſtes, qui de conſanguinitate deponunt, computationem debent incipere a ſtipite, uel germanis. in quarto vol. de conſangui. & affi. capitulo uia nos. nu. 1. 45
teſtium dicto ſtatur, qui probant aliquem illegitimum, licèt viciniæ fama contrarium habeat. in quarto vol. qui filii ſint legitimi capitulo per tuas. nu. 1. 97
teſtes poſſunt eſſe conſanguinei & parentes in cauſa matrimoniali ſuper conſanguinitate & contractu. in quarto uol. qui matrim. accuſ. poſſ. c. uidetur. nu. 1. 62
teſtis ſi diceret aliquem infamatum, & communis uox viciniæ ipſum infamatum non habet: etiam præſentibus teſtibus uox communis præfertur. in quinto uolumine de accuſatione capitulo inquiſitionis. nu. 17. 82
teſtium dicta an valeant, ſi teſtium receptor ſcriatim dicto primi teſtis ſcribi faciat uel ſcribat, de ſecundo idem dixit, & ſic de ſingulis. in quinto vol. de uerb. ſign. c. nihil. nu. 3. ver. pro teſtibus. 150
teſtis laicus, qui forte aſpirat ad clericatum, & ideo non uult deponere in cauſa ſanguinis, an eſſet cogendus. in 2. uol. de teſt. cogen. c. dilectorum. nu. 11. ver. de clerico. 162
¶ Timore mortis ſi quis poſtea ratum non habens religionem profiteatur, exire & matrimoniũ contrahere poterit: ſecus ſi a principio, uel ex poſtfacto conſenſerit. in primo uol. de his que vi metuſue cãſi. c. perlatum. nu. 1. 296
¶ Titubare eſt: cum quis inter duos eſt. & neſcit ad quid declinet, ignorantia eſt neſcire, quod ſciri debet errare eſt aliud pro alio putare. in 5. vol. de cler. excom. miniſtran. cap. apoſtolicæ. nu. 3. 88
¶ Torneamenta fieri non debent, & ibi uulnerato pęnitentia conceditur, ſed ſi moriatur, denegatur ſepultura, ſi animo pugnandi venerit, ſecus ſi propter debita requirenda. in 5. vol. de tornea. ca. fælicis. numero 1. 65
¶ Traducere quid proprie ſit. in 2. vol. de proba. c. iurauit. nu. 2. 112
¶ Traiectitia dicitur pecunia, vel nautica, quæ naviganti mutuatur. in quinto vol. de uſu. c. nauiganti. nu. 1. ver. ſcire debes. 77
¶ Tranſactionem generalis procurator facere non poteſt. Item tranſactionis exceptio litis conteſtationem impedit. in 1. uol. de tranſactione. in rub. nu. 1. ver. item generalis. 274
tranſactione contraria tolluntur inſtrumenta, & alia iura patrium. in 1. vol. de tranſactio. c. ſicut graue. nu. 1. 274
tranſactioni ſi capitulum conſenſerit, quam eccleſiæ nomine pręlatus fecit, vlterius diſſentire non poterit. in 1. uol. de tranſactio. c. cõtingit nu. 1. 275
tranſactione tranſigi non poteſt ſuper beneficio eccleſiaſtico. in 1. vol. de tranſactio. c. conſtitutus. nu. 1. 275
tranſactione ſacta ſine epiſcopi auctoritate poteſt prælatus, ſed non eccleſia cenſualis conſtitui. in 1. uol. de tranſactio. capit. de cætero. numero 1. 275
tranſactio facta de rebus eccleſiæ per prælatum ſine ſuperioris conſenſu ſucceſſorem non obligat. in 1. uol. de tranſactio. c. ueniens. numero 1. 277
tranſactio ſuper iure præſentandi non ualet, per quam nouus cenſus eccleſiæ imponitur, uel antiquus augetur. in 1. uol. de tranſac. c. præterea. 1. nu. 1. 277
tranſactione tranſigere non licet ſuper ſpirituali ſubiectione in 1. uol. de tranſac. c. præterea. 1. nu. 1. 277
tranſactio ſuper matrimonio interuenire non poteſt. in 1. uol. de tranſa. c. ex parte. nu. 1. 278
tranſactio in criminalibus & ciuilibus nunquid a partibus fieri liceat. ibid. nu. 4. uerſi. an uerò, & remiſſiuè.
¶ Tranſgredi ut liceat in his, quæ pendent ex iure poſitiuo præceptorio, cuius tranſgreſſio eſt mortale, alius quàm Papa diſpenſare non poteſt. ibid. nu. 4. uerſi. in his uerò.
¶ Transfert epiſcopos ſolus Papa, & indulgentia per eum ſuper tali trãſlatione conceſſa ad literam ſeruanda eſt & ſtrictè ſummenda. in 1. uol. de traſla. epiſ. c. licet. nu. 1. 140
tranſlatione, uel prælatorum remotione ſi populi ſcãdalum immineat, quid iuris. in 1. uol. de remo. c. niſi. nu. 48. verſi. ſe quid ſi.
¶ Tributi ſolutio ſubiectionem probat. in 3. volum. de cenſi. c. omnis anima. nu. 1. 203
triennio durante, quo ſuſpẽſus erat eligens indignum, iterum ſi iſte epiſcopum ſcienter indignum eligat, quid iuris. in 1. uol. de elec. c. cum in cunctis. nu. 30. 77
triennium ſecundum, quo aliquis ex ſecunda culpa ſuſpenſus eſſe debet, an ſtatim poſt culpam incipit, an uerò poſt primum triennium finitum. ibi. nu. 30. uer. nunquid ſecundum.
¶ Trinitas cur ſumma appelletur. de ſum. tri. in rub. nu. 1. 6
¶ Tritauum ultra quoniam non habet ſpeciale nomen, parentes vocantur. in 3. uol. de reſcr. c. ſedes apoſtolica. nu. 11. 19
¶ Tumultum ſi quis contra aliquem fecerit, vel ſeditioſas uoces emiſerit, capitalis eſt pęna. in 2. uol. de teſti. cog. c. venerabilis. nu. 5. uer. ſed & ſi quis. 162
tutela eſt uis & poteſtas in capite libero ad tuendum eum, qui propter ætatem ſe defendere nequit, iure ciuili data ac permiſſa. in ſecundo uol. de appel. c. ex parte. 2. nu. 2. 286
¶ Tutoris datio inutilis alterius tutoris dationem non impedit. in primo uol. de elec. c. cum terra. nu. 11. 81
tutor agens contra me ſi tutelæ inſtrumentum producat, & ſic plenè probet, ergo verò ſemiplenè probo, tutelam reuocatam quid iuris, an ſcilicet cautioni de rato locus exiſtat. in 2. uol. de iureiur. c. iuramentum. nu. 6. verſi. ſed pone. 201
tutorem uel curatorem ad litem quis dabit. in 2. vol. de appel. c. ex parte. nu. 7. 286
tutores alii nunquid matrem repellant: ſi mater fuerit in teſtamento data tutrix vnà cum aliis coniunctis. ibi. nu. 11. 287
tutor quis cui ſit præferendus, & cui teſtamentaria tutela præferatur. ib. nu. 13.
tutorem filio ſuo an mater in teſtamento dare poſſit. ibi. nu. 12.

V

Valet tantum genus quo ad omnia: quantum ſpecies quo ad quædam.in 3.uol.de uo.c.magnæ.nu.10. 173
¶Variare quid ſit & quid vacillare.in proœ.primi vol.numero 27. 5
¶Vaſallus ſuper feudo compromittere non poteſt; niſi de domini licentia,nec clericus ſuper eccleſia ſine epiſcopi licentia.in 1.uol.de arbi.c.cum tempore.nu.6. 310
Vaſallus paratus coram domino reſpondere coram alio ſuper feudo conueniri debet.in 2.uol.de iudi.c.cæterum.nu.1. 5
Vaſallus ſi feudum neget,hæc quæſtio tanquam præiudicialis corã domino terminanda eſt.ibi.nu.2.ver.idem dicit.
Vaſallus alienans an ipſo iure,uel per ſententiam cadat a iure feudi. in 3.uol.de feu.c.ex parte.nu.3. 88
Vaſallus ſi felloniam contra dominum fecit, & dominus feudum non reuocauit,nunquid hæres reuocare poſsit.in 3.vol.de dona. ca. propter.nu.11.ver.ꝙ ſi uaſallus. 103
¶Velleianum ius mulierum fauore introductum eſt,ne fideiubendo renuntur.us 2.vo.de fo.compe.c.ſi diligenti.nu.15. 23
¶Venatio,vel piſcatio ſi antiquitus fuit omnibus libera:nunc autem dominus facit ſub certa pœna præconizari,ꝙ nullus in tali loco venetur,uel piſchetur,an ſi hoc faciat contra hominum voluntatem,puniendus ueniat.in 3.uol.de deci.c.non eſt.uer.quid ergo.nu.2 140
¶Vendidi ſi tibi prædium & conueni:ut aliquid faceres ſub pœna,ſi nõ facis pœnam ex ſtipulatione poſſum conſequi; ſed poſt ex uendito non ago,niſi in id,quod pluris interfuit mea fieri.in 1.uol.de arbit.c.dilecti.nu.10.uer.prædia. 309
Vendendam rem extimatam,vel referendam ſi tibi dedi,& ante uenditionem periit,ſi te rogaui,mecum eſt periculum, ſi tu me,tuum, ſi neuter alterum rogauit, ſolum dolum & culpam præſtans.ibi.num.10.uer.ſi rem.
Vendidit ſi tibi P.domum:& cauit de euictione, & tu promiſiſti preciũ ad talem diem,ſi redimat inſtrumentum a tabellione, non cogitur ibi copiã facere,ſed tabellio,qui ad preces utriuſque fecit inſtrumentum,illud utrique exhibere cogitur.in 2. vol.de proba.c.ex epiſtolæ.nu.8.ver. ſit inſtrumentum. 110
Vendat ſi quis omnia iura,quæ habet in aliqua uilla: cum tamen uilla non ſit ſua,ſed habet ibi fundos,& aliqua iura,& ius patronatus, an in tali contractu ius patronatus tranſibit.in 3.vo.de iure patrona.ca.ex literis.nu.3.ver.dixit etiam. 191
Vendit qui plus rem,quàm valeat,eo ꝙ differt precii ſolutionem, peccat,niſi dubium ſit,an tempore ſolutionis plus uel minus valere deberet.in 5.uol.de uſu.c.in ciuitate.nu.1. 74
Venditur cum res minus dimidia iuſti precii,in arbitrio eſt emptoris:vt uel rem reſtituat recuperato precio,vel iuſtum precium ſuppleat. in 3.uol.de emptio.& uendi.c.cum dilecti.nu.1. 79
Venditionibus iuſtis quæ ſunt conſideranda.in 3.uol.de emptio.& uendi.c.placuit.nu.4.ver dominus meus. 79
¶Venerari pro ſancto ſine Papæ licentia aliquem non licet.in 3.uol.de reliq.& venera.ſan.c.audiuimus.nu.1. 230
¶Verbum,de futuris non apparentium,poteſt etiam præterita,& præſentia comprehendere.in 1.uol.de ſum.tri.in rub.nu.1. 46
Verbum,habuerit,denotat etiam propriam potentiam ipſius impetrantis:in primo uo.de reſcrip.c.plerunque.nu.15. 36
Verbum,inculcare;dicitur ab,quod ponitur pro ualde,& calcare, aliàs intonare.in 1.uol.de poſtu.prælа.c.ad hæc.nu.12. 68
Verbum,auctoratur,vnde ueniat,& quam ſignificationem habeat. in 1.uol.de his quæ ui me.ue cau.fi.c.abbas.nu.8. 291
Verbum,poteſtate,quare.in rub.de offi.deleg addatur.in 1.uol. de offi.delega.in rubr.nu.5. 199
Verbum,potius,pro tantum ponitur.in 3.uol.de ſepul.c.de vxore.nu.1.uer.potius. 126
Verbum,ſeruus,dupliciter capitur. in 5.uol.de iude.in rubr.num.2. 40
Verbum,prorumpit,quandoque in uitium ſonat.us 1.uol.de aliena. iudi.c.ex quorundam.nu.4. 306
Verbo,ex nunc ut ex tunc,quo caſu uti non liceat.in 3.uol.de uo. ca.licet.nu.8. 170
Verbum,decernimus,ponit iura:cum caſus non dubius diffinitur. in 2.uol.de iu.c.decernimus.nu.1. 3
Verbum,ſtare,generale eſt.in 2.uol.de iudi.c.intelleximus.nu.2. 6
Verbum,relinquendi,ad ultimas tabulas non pertinet.in 2.uo.de fo.comp.c.conqueſtus.nu.4.ver.relicta. 26
Verbum,maturare,quid ſignificet.in 2.vol.de dila.c.dilecti.nu.3.uerſi,maturare. 50
Verbum,ſpoliaſti,quandoque ſonat in uitium.in 2.uol. de reſti. ſpolia.c.conquerente.nu.3. 76
Verbum,percunctatus,diligentem inquiſitionem notat.in 2.uo.de teſti.c.ulera tertiam.nu.7. 157
Verba libelli cum generalia & larga fuerint,generaliter & largè intelligenda ſunt.in 2.uol.de proba.c.licet.nu.39. 119
Verbis legis,uel canonis recedendum non eſt,nec ſignificatione verborum.in 4.vol.de ſponſa.c.ad audientiam.nu.3. 5
Verbum,clericorum,etiam canonicos comprehendit.in 5.vol.de uerb.ſig.c.cum tibi.nu.1. 153
Verba priuilegiorum largam habent ſignificationem.in 5.vol.de uerb.ſigni.c.abbate.nu.1. 156
Verbum,moderationis,diminutionem continet: non autem augmentum.in 5.uol.de uerb.ſignifi.c.tranſiri ſſe.nu.1. 160
¶Veritas eſt perpetuæ exiſtentis rei tanta ſoliditas:ut cæteris deſluentibus ipſa in ſuo eſſe inconcuſſa remaneat.in 1.uo.de ſum.tri.c. damnamus.nu.11. 10
Veritas nullo modo neganda eſt.in 2.uol.de teſti.c.ex tenore.uer.unde dicebat.nu.10. 144
Veritas angulos non amat,nec furrones quærit.in 2.uol. de iureiur. nu.2.c.veritas.uer.ueritatis. 187
¶Via ſi cui per fundum conceſſa eſt,per quamlibet eius partem conceſſa uidetur;ciuili tamen modo. us proœ.1.uol.nume.45.uerſi. in glo.vlt. 5
Via una admittitur,qui alia repellitur.in 1.vol.de in integ.reſti.c. beneficio.uer quarto.nu.5. 305
¶Viator ſepelitur,ubi mortuus fuerit:cum ſine domicilio exiſtat. in 3.vol.de ſepul.c.in noſtra.nu.5.uer.quid de uiatore. 129
¶Vicariis autem pro aſsignandis,uel pro ipſorum officio exercendo nihil a uicariis exigi debet.in primo vo.de offi.vica.in rubr.nu.3. 196
Vicario principali epiſcopi delegantur cauſæ per Papam foraneo uerò non.ibi.nu.5.uer.ſi.item principali uicario.
Vicarius ſi beneficium curatum poſtea ad ptus ſit,ipſa uicaria priuabitur.in 1.uol.de offi.vica.c.ad audientiam.nu.1. 196
Vicarias plures quis habere non poteſt.in 1.uol.de offi.vi.c. prouideas.nu.1. 197
Vicarius perpetuus per epiſcopum inſtitutus per rectorem remoueri, uel portione ſua fraudari non poteſt.in 1.uol.de offi.vica. c. ad hæc.nu.1. 197
Vicarius temporalis ſi ſit & mortuus ſit prælatus,nunquid uicarius a ſucceſſore intius temporis ſalarium petere poterit.ibi.nu.4.
Vicarium an epiſcopus ſine repreſentãtis conſenſu,eſto ꝙ uiuat,ex cauſa remouere poſſit.ibi.nu.8.uer.quærit Hoſt.
Vicarium non poteſt ſubſtituere prælatus, uel vicarius non poteſt dare vicarium.in 1.uol.de offi.vica.clericos.nu.1. 197
Vicarius Papæ in Vrbe iuriſdictionem non habet.in 1.uol.de offi.vica.c.tua nobis.nu.1. 198
Vicarius an excommunicatus pro manuum iniectione in ſubditos, uel aliunde uenientes abſoluere poſſit.ibi.nu.7.ver.quæritur enim.
Vicarius an conferat beneficia in Vrbe ſpectantia ad collationem Papæ,uel inferiorum ut Papa poſſet.ibi.nu.8. 198
Vicarii iuriſdictione an urbis diœceſis includatur.ibi.nu.10. 198
Vicarii compelluntur ordinari,& eccleſiis deſeruire per ſubtractionem prouentuum,& ipſam uicariarum.in 1.uol.de offi.vica. ca.ex parte.nu.1. 198
¶Victus in expenſis condemnatur etiam in pecuniariis cauſis: unus tamen caſus excipitur.in 5.uol.de pœn.c.calumniam.nu.1. 120
Victus ex præſumptione calumniæ in expenſis condemnatur: niſi uideat iudex,ꝙ probabilem cauſam litigandi habuit,quod ſua ſententia exprimere debetur ſi appareat,quare non condemnet.ibid. nu.1.uer.condemnatur.
Victus,ſi periti reſpondeant,quòd iuſtam cauſam litigandi habuit:& tamen ſuccumbat, nunquid expenſas ſoluere debeat.ibi.nu. 3.ver.ſed quid.
¶Vidua laicum coram iudice eccleſiaſtico conuenire non poteſt, niſi ſuper cauſa eccleſiaſtica,uel in iuſtitiæ ſecularis defectum, us 2.vol.de foro competenti.c.ex tenore.nu.1. 21
Vidua retinet domicilium:& etiam mariti dignitatem,donec alteri nupſerit.in 2.uol.de fo.compe.c.ex parte.nu.7. 25
¶Villę duę,uel duo populi ſi ab inuicem diſtẽt; ſed in altera tantum eſt eccleſia,in qua uterque populus ad diuina conuenit,nunquid illius eccleſię rector dicatur habere duas curatas:cum habeat duos populos,vel duas uillas.in 3.uol.de cleri.non reſi.c.quia nonnulli.numero 6. 16
Vinculo maiori ſuperueniente,primum an rumpatur.in 3. uol.de vo.c.per tuas.nu.1. 174
¶Vini parum ſi apponatur cum ſanguine in calice, & fratres communicent in conuentu:ſacerdos autem, qui tenet calicem cum ſanguine,uidens quod quantitas ſanguinis non ſufficeret omnino fratribus ponit ibi aliquantulum de uino:ſed quantitas ſanguinis maior eſt in magna parte uino appoſito, nunquid totus ſanguis cenſebitur. us 3.vol.de celebra.miſſa.c.cum Marthę.nu 17.uer.quid ergo. 120
Vini & panis ſubſtantia in quę reſoluantur.in 3.uol.de celebra.miſſa.c.cum Marthę.ibi.nu.8. 210
¶Violentia probata per teſtes,res amiſſa per iuramentum probatur. in 1.uol.de his quę ui,metusvę cau.fi.c.ſuper eo.nu.21. 294
¶Violẽtus rem cum fructibus,qui percipi potuiſſent,reſtituere,damna reſarcire,& de iniuriis ſatisfacere compellitur.in 2.uol.de reſti.ſpolia.c.grauis.nu.1. 79

¶Vi-

¶Virginitate in probanda matronarum atteſtatio aſſertioni viri præfertur. in 2. vol. de proba. c. propoſuiſti. nu. 1. 112

Virginitatis probatio per matronas licet ſufficiens ſit, non tamen per eam matrimonium ſeparatur, niſi alia interueniant. ibid. nu. 5. verſi. hoc dico.

Virgas colligere, cum quibus colligens verberetur, diſcretum non eſt, in 1. vol. de reſcr. c. ex parte. nu. 6 46

¶Viri inſtituendi ſunt in cathedralibus, & collegiatis eccleſiis, quibus, cum expediri, epiſcopi committere poſſint viſitationes, prædicationes, & confeſſionum auditiones. in 1. vol. de offi. ordi. c. inter cætera nume. 1 255

Viri & mulieris dicto ſtatur, qui negant aliquem filium, niſi indiciis, & teſtib. contrarium probetur. in 4. volu. qui fil. ſint legit. c. tranſmiſſæ. numero 1. 55

Vir ſi habeat alia bona, vnde vxor ſibi conſulere poterat, ſi conſentiente vxore rem ſibi donatam propter nuptias vendidit, & in vſus ſuos, & vxoris precium conuertit, emptorem, qui rem ſpacio. xxx. annorum poſſedit, vxor ſuper illa re inquietare non poteſt. in 3. vol. de empt. & vend. c. peruenit. nu. 1. 80

¶Vis ſi fuit illata a domino, vel aliquo potente hoſpiti in hoſpitãdo excommunicato, ipſe hoſpes reus non erit, in 1. volu. de his quæ vi me. ve. cau. fi. c. ſacris. nu. 14 293

¶Viſitator a Papa datus a beneficio remouere poteſt, in 1. vol. de reſcr. c. dilectus. ver. Abbas & Egi. dicunt. nu. 5. 38

¶Vnctionis extremæ ſacramentum duplici de cauſa inſtitutum fuit, ad corpus ſcilicet ſanandum, & animam ſaluandam, quoniam peccata venialia purgat. in 1. vol. de ſacra vnct. c. cum veniſſent. nu. 12. 170

Vngere poteſt infirmum ſolus ſacerdos. Item anno biſextili circa feſtũ ſancti Mathiæ feſtandum loci conſuetudo ſeruetur, dum tamen vigilia feſto continuetur. in v. vol. de verb. ſign. c. quæſiuit. nu. 1. 143

Vngitur Pontifex in capite, rex autem in armo. in 1. vol. de maio. & ob. c. ſolitæ. ver. Pontifex. 294

Vngebantur reges in capite ex præcepto veteris teſtamẽti, ſed a tempore Chriſti vnguntur in armo ad differentiam Pontificis, qui in capite vngitur. in 1. vol. de ſacra vnct. c. cum veniſſent. nu. 29 171

¶Vngula pollicis carens, dummodo in pollice fortis ſit, ad ſacerdotiũ licite promouetur. in 1. volu. de corpo. vitia. c. Thomas. nu. 1. 184

¶Vniones tres in Chriſto fuerunt, vna diuinitatis ad animam, alia diuinitatis ad carnem, tertia ipſius animæ ad carnem. in 1. vol. de ſumma Tri. c. firmiter. nu. 55. 8

¶Vniuerſitatis ius an quælibet ciuitas, & quodlibet caſtrum ſibi conſtituere poſſit. in 1. volu. de offi. ordi. c. cum ab eccleſiarum. nu. 11 245

Vniuerſitas ad agendum & defendendum procuratorem conſtituere poteſt, in 1. vol. de procu. c. quia. nu. 1. 284

Vniuerſitas, an poſſit de publico crimine per ſindicum accuſare. in v. vol. de ſimo. c. dilectus. 2. nu. 9. 29

Vniuerſitate alienata etiam per laicum, & in laicum tranſeunt iura, quæ per laicos poſſideri poſſunt. in 3. vol. de iure patrona. c. ex literis. nu. 3. verſi. non excepto. 192

¶Voluntas Dei diſcutienda non eſt, neque ipſe Deus. in 1. volu. de ſum. Tri. c. firmiter. nu. 90 9

Voluntas vltima quæ dicatur, in 3. volu. de teſta. in rubr. nu. 6. 105

¶Votum peregrinationis in aliud, quod ſit Deo magis acceptum, epiſcopus ex cauſa commutare poteſt. in 3. volum. de vo. c. de peregrinationis. nu. 1 168

Votum vltra marinum commutat Papa in his maxime, qui ætate pueri li vouerunt. in 3. vo de vo. c. uenientis. nu. 1 168

Voti non eſt reus ſimpliciter proponens religionem ingredi, licet non ingrediatur. in 3. vol. de vo. c. literarum. nu. 1. 168

Votum iniciatur, confirmatur, & conſumatur. ibid. nu. 3.

Votum irritatur defectu conditionis, ſiue generalis, ſiue ſpecialis, vbi & quid conditio generalis, & ſpecialis dicatur. in 3. volu. de vo. ca. ſcripturæ. nu. 1. 2. 2. 169

Voti ſi conditio extet, nunquid poterit agere rector eccleſiæ ad petendum palium, quod offerendum vouit. ibid. nu. 3.

Votum ſecundum Innoc. ſuperioris poteſtate irritatur, vt patet in monacho, qui nullum votũ ſine ſuperioris licentia emittere poteſt. ibid. numero 4.

Votum abbatis, ſerui & impuberis an valeant, & quibus aſtringantur. ibid. nu. ver. quid de abbate, cum plu. uer. ſeq.

Voti vltramarini executio Papæ authoritate ex cauſa differri poteſt. in 3. vo. de vo. c. non eſt, nu. 1. 169

Voti ultramarini ad executionem eccleſia compellit laicum per excõicationem, & etiam bonorum ſubtractionem. in 3. volu. de vo. c. licet. nume. 1. 169

Vota ſua ſi adimpleat ſub conditione pater, poteſt filium in poteſtate ſua conſtitutum inſtituere, ſi votorum executio ſit poteſtatiua, ſecus ſi caſualis, vel mixta. ibid. nu. 3 170

Votum vltramarinum commutat Papa ex cauſa, in vigilias & ieiunia, tunc maxime, cum ceſſat cauſa, quæ vouentem ad votum induxit, ita etiam, ꝙ expenſę fiendę, in eundo, ſtando & redeundo integraliter in terræ ſanctæ ſubſidiũ mittantur. in 3. vo. de vo. c. magnæ. nu. 1. 170

Vota quædam redimuntur, quædam nec redimuntur, nec permutantur iuxta ꝗ ſententia. ibid. nu. 12. ver. ex hoc. 171

Votum vltramarinum impedito ad tempus exequi conceditur dilatio, perpetuo uero impedito indicitur redemptio in id, quod magis terrę ſanctę expediat. in 3. vol. de uo. c. ꝗ ſuper his. nu. 1 172

Votum vltramarinum ex certis caſibus redimi, & commutari poteſt, nõ tamen per alium quam per Papam ſine ipſius ſpeciali mandato, habiles ad eundum, ſed inhabiles ad pugnandum, ſi ſint ſtrenui cõſilio, vel multos bellatores adducunt, uotum non redimunt, uxorati uouentes obligantur ex uoto, & viri ſine vxorum conſenſu poſſunt hoc uotum facere, & adimplere. Clerici uerò, niſi in certis caſibus hoc votum redimunt, in 3. uol. de vo. c. ex multa. nu. 1 173

Voto qui uotum religionem ingredi, ſi voto non impleto epiſcopus fiat, renunciare debet, & uotum implere. in 3. uolumi. de uo. ca. per tuas. numero 1. 174

Votum vltramarinum prælatus etiam profeſſus emittere poteſt, & in vſus ſuos. xx. eccleſiæ ſuæ conuertere. in 3. vol. de uo. capitulo poſtulaſtis. nume. 1 174

Votum continentiæ clericus ſecularis uouerem poſſet ſine ſui epiſcopi licentia, non tamen peregrinationem, epiſcopus autem nec uotum peregrinationis, nec religionis ſine Papæ ſpeciali licentia emittere poteſt. in 3. uo. de uo. c. ſcripturæ. nu. 4 uer. clericus autem. 169

¶Vox illius, qui in poſſeſſione non eſt, an & quomodo ſuffragium præſtare poſſit. in 1. uol. de elect. c. cumana. nu. 4. uer. ſed cuęritur. 123

Vocem in capitulo duplicem nunquid theſaurarius Florentinus factus canonicus habere poſſit, ſi vt theſaurarius tantum vnicam habebat. in 2. uol. de ſen. & re iud. c. cum olim. nu. 8. ver. dicit Vincen. 230

Vox epiſcopi in capitulo, an alias uoces excedat. in 3. volu. de conceſſ. pręb. c. poſtulaſtis. nu. 10 59

Vocans an agat vi bonorum raptorum, vel furti contra illos, qui vocatos ſpoliarunt. in 2. uol. de iureiur. c. ſicut. 3. nu. 5. 197

Vocetur ſi quiſpiam ad electionem faciendam, nec ad diem veniat, & capitulum dicat ipſum expectandum, nonne aliquis eorum, qui præſentes ſunt, poteſt recedere, & ſi receſſerit, nonne iterum vocandus eſt, in 1. vol. de off. dele. c. conſuluit. nu. 11 216

¶Vſufructuarius rei ſine domini conſenſu donans rem ipſam uxori propter nuptias non transfert in eam plus iuris quam ipſe habeat. in 4. uol. de dona. inter vir. & uxo. c. nuper a nobis. Idem in eo, qui ſub cõditione adueniente habet rem in hæreditatem, vel feudum. nu. 1 70

¶Vſusfructus ſi alternis annis legatus eſt utendus Titio, & Meuio, ordo ſcripturæ ſeruabitur, ut prius Titio, deinde Meuio debeatur. in 1. uol. de reſcrip. c. cum dilecta. nu. 17 35

Vſusfructus minorum, & quæ ipſis data ſunt, nunquid in monaſterium tranſeant, vt alienari non poſſint. in 2. volu. de proba. c. in præſentia. nu. 16. uer. ſed nunquid uſusfructus. 116

¶Vſura ſicut furtum & rapina reſtitutioni ſuccumbit. in 5. uol. de uſur. in rubri. nu. 1. 72

Vſuras recipere non licet, vt ex eis captiui redimantur. in 5. uol. de uſur. c. ſuper eo. nu. 1 73

Vſurarum de quæſtionib. inquiſitores hæreſis ſe intromittere non poſſunt. in 5. uol. de vſu. in rubr. nu. 1. uer. item. 72

Vſuras ad redimendas per ſubtractionem communionis chriſtianorũ cogit eccleſia iudæos ad remittendas vſuras. in 5. uolu. de vſu. c. poſt miſerabilem. nu. 1. 77

Vſuras dans peccat, ſicut recipiens, quod quidam non credunt, rationẽ diuerſitatis vide, in 5. vol. de ſimo. c. non ſatis. nu. 4. uer. recepit. 12

Vſura propter quid prohibita ſit, pulcherrimæ rationes. in 5. vol. de uſu. in rubr. no. 2 uer. Ino. hic. 72

Vſura committitur in his, quæ conſiſtunt pondere, numero, & menſura. in 5. uolu. de vſu. c. in ciuitate. num. 1 uer. ſeu cinamomum. 74

Vſuras exercere non eſſe peccatum pertinaciter aſſerentes uelut hęretici ſunt puniendi. in 5. uolu. de uſu. c. cum tu. nu. 3 73

Vſuras graues iudæi, qui a chriſtianis extorquent, uel de ſuis domibus, & poſſeſſionibus decimas & oblationes eccleſiis non ſoluerint, commercio chriſtianorum priuantur. in 5. uolum. de uſur. ca. quanto. numero 1. 77

Vſura eſt lucrum mutui pacto debitum, uel exactum. in 5. uol. de uſu. c. plures. nu. 2 72

Vſura an ſit, ſi non erat mercator uenditurus in loco, pone poma erant granata, quæ ipſe habebat, in riperia, ubi magna eſt copia, & uolebat illa uendere Pariſius, ubi ſunt chara, inuenit tamen quendam, qui ibi ſtatim dat, quod Pariſius habere poſſet. in 5. uol. de uſur. c. nauiganti. nume. 7. 78

Vſuras percipiendas an creditor imputare teneatur. in 5. uolu. de uſu. c. plures. nu. 5. uer. ubi nota. 72

Vſurarii manifeſti ad altaris communionem, chriſtianam ſepulturam, uel oblationem offerendam admitti non debent. in 5. uolu. de uſu. c. quia in omnibus. nu. 1 72

Vſurarius publicus ipſo iure canonum pœnas incurrit. ibid. nu. 3.

Vſurarii qui ſunt ſoluendo per pœnam Lateranenſis concilii uſuras reſtituere compelluntur, quas etiam ante concilium receperunt. in 5. uol. de uſu. c. cum tu. nu. 1. 73

Vſurarius potius in animæ ſuæ detrimentum eleemoſinam facit, quam vt in animæ ſuæ ſalutem vſuram reſtituat. in v. vol. de vſur. c. quia in omnibus. nu. 6. ver. in gl. vlt. 72
Vſurarius monitus non deſiſtens, ſi clericus eſt, ab officio & beneficio ſuſpenditur, ſi laicus excommunicatur. in v. vol. de vſur. ca. præterea. numero 1. 75
Vſurarii contractus forma ſecundum Goſt. proprie eſt in mutuo, ſecus in venditione. in v. vol. de vſu. c. in ciuitate. nu. 6. ver. in gl. ſimile. 74
Vſurarii hęres, filius, vel extraneus vſuras reſtituere cogitur. in v. vol. de vſur. c. tua nos. nu. 1. 74
Vſuraria vniuerſitas, ſicut priuatus eſſe poteſt. in v. vol. de vſu. c. conqueſtus. nu. 1. ver. no. Ala. 74
Vſurariam & ſuam prauam intentionem, ſi quis in iudicio contentioſo confiteatur, quid agendum. in v. volu. de vſu. c. conſuluit. nu. 7. 75
Vſurarii exiguni ac ſi liceret, quod prędo non facit. in v. volu. de vſu. c. quam pernitioſum. nu. 1. ver. reſpondetur. 75
Vſurarius, qui debitorem iurare fecit, de ſoluendis, vel non repetendis vſuris eccleſiaſtica cenſura compellitur ab exactione deſiſtere, & perceptas reſtituere. in v. vol. de vſu. c. tuas dudum. nu. 1. 75
Vſurarius non auditur per reſcriptum impetratum ſuper recuperandis vſuris, quas alteri ſoluit, niſi prius vſuras reſtituat, quas extorſit. in 5. vol. de uſu. c. quia fruſtra. nu. 1 76
Vſurarii quidquid poſſunt excogitare in fraudem vſurarũ, & ne ab eis poſſit repeti, in nullo illis procedit, ex quo de fraude conſtat, de qua per probabiles coniecturas apparet. in v. vol. de vſu. c. tuas dudum. nu. 2. ver. dicit Hoſt. 75
Vſurarius cum ſit malę fidei poſſeſſor, ſi alibi ſe tranſtulerit, cuius expẽſis pignus redimetur. in v. vol. de vſu. c cum tu. num. 8. ver. & ibi, operę. num. 73
Vſurarii manifeſti etiam nemine accuſante per pęnam lateranenſis cõcilii ab ordinario compeſcuntur. in v. vol. de vſu. c. cum in diœceſi. nume. 1. 76
Vſurarius contractus an ſit, ſi habens pecuniam volebat ad nundinas ire & merces emere, vt alio deferret, vel certo tempore ſeruaret propter lucrum, & ego indigens pecunia illam recipio, offerens me illam reſtituere cum lucro in termino ſperato & loco. in v. volum. de vſu. c. nauiganti. nu. 5 77
Vſurariorum contra contractus de facili præſumendum eſt, quia peſſimum genus hominum, & quia ſic præſumi expedit animab. ipſorum in 3. volum. de empt. & vend. c. ad noſtram. numero 3. ver. & dicit de facili. 80
Vſurariorum multiplices cõtractus ab ipſis facti qui & quales. ibid. nu. 4. circa fi. ver. experientia docuit.
Vſurarius ſi rem emat eo pacto, quod poſt tempus eam reſtituet venditori recipiendo aliquid vltra ſortem, fructibus tamen computatis in ea, pignoratitius cõtractus iudicabit. in 3. vo. de pig. c. illo vos. nu. 1. 89
Vſurarius domus habitare poteſt, ſed nõ locare, poteſt ſtercorare agrũ ſuum, ſed non fruitur lana, lacte, & ſimilibus. in 3. vol. de pigno. c. cũ conſtet. nu. 11. ver. in gl. hic dicitur. 92
Vulneraſti ſi feram, vt capi poſſit, non tamen eſt tua, niſi illam cœperis, quia multa poſſent accidere, quod illam non caperes. in 4. volu. de ſponſa. c. iuuenis. nu. 7. 3
¶Vxor accuſata de adulterio, ſpeciale eſt, quod poſſit marito lenocinium opponere. in 2. vol. de confeſ. c. cum ſuper. nu. 10 108
Vxorem ſi quis aliquam petat, & probet, quod per x. annos ſimul cohabitauerint, & viciniæ fama hoc habuit, quod eã tenuit vt vxorem, an finaliter obtinebit. in 2. vol. de præſum. c. illud. nu. 6. ver. quod ſi aliquis. 179
Vxor de malis moribus ſuſpecta, cuius maritus religionẽ profeſſus ſit, an licentiam ab epiſcopo habere poſſit. in 3. vol. de conuerſio. coniuga. c. ad apoſtolicam. nu. 3 163
Vxore ſi in iudaiſmo relicta, iudæus ad fidem conuertatur, communis proles eidem aſſignatur. in 3. volu. de conuer. infide. ca. ex literis. numero 1. 167
Vxorem ſi occidi, vt cum Berta contraherem, & poſtea contraxi, tu qui dicis matrimonium ſine adulterio ſeparandum, da mihi ius expreſſum, dicit author, in 3. vol. de conuer. infide. c. laudabilem. nu. 2. verſi. & ſic loquitur ratio. 167
Vxorem filii, quam pater detinet, compellitur pater per cenſuram eccleſiaſticam filio reſtituere. in 4. volu. de ſponſa. c. non eſt. nu. 1. 5
Vxore viuente ſi quis contrahit cum ſecunda, hoc ignorãte prima mortua, ad ſui petitionem non ſeparabitur a ſecunda, in 4. vol. de eo qui dux. in matri. c. propoſitum. nu. 1 30
Vxore prima legitima viuente, ſi quis contrahit cum ſecunda ſciente, & eam cognouit, etiam mortua prima, ſecũdam habere nõ poterit, in 4. vol. de eo qui dux. in matri. c. ſignificauit. nu. 1. 31
Vxore cum illa quis contrahere nõ poteſt, quam vxore viuente cognouit, ſi in mortem vxoris machinata fuit. in 4. volu. de eo qui dux. in matri. c. ſuper hoc. nu. 1 31
Vxore prima viuente etiam quo ad thorum ſeparata ſi ſecundam quis duxit vxorem, etiam prima mortua, a ſecunda ſeparabitur. in 4. vol. de eo qui dux. in matri. c. ex literarum. nu. 1. 32
Vxore legitima viuente qui cum ſua contraxit, adultera, etiam prima mortua a ſecunda ſeparabitur. in 4. vol. de eo qui dux. in matri. c. cũ haberet. nu. 1 31
Vxore mortua ſi quis contrahit cum ea, quam viuente vxore ſine fidei datione agnouerat, matrimonium tenet, dũmodo in defunctæ mortem neuter machinatus fuerit. in 4. vo. de eo qui dux in matri. c. ſignificaſti. nu. 1. 32
Vxore prima viuente ſi quis ſecundam huiuſmodi neſciam ducat vxorem, mortua prima cum ſecunda remaneat. in 4. vol. de eo qui dux. in matri. c. veniens. nu. 1. 32
Vxorem primam ſi quis non cognouerit, quando cum ſecunda contraxit, quam cognouit, nũquid prima mortua, vel religionem intrante, cum ſecunda remanere poterit. in 4. vol. de eo, qui dux. in matri. c. ſi quis vxore. nu. 5 33
Vxorem vir dimittere non poteſt ſine eccleſiæ iudicio etiam propter notorium impedimentum. in 4. vol. de diuor. c. porro. nu. 1. 64
Vxoris, ſeu coniugii ſi fama impedimentum defert, etiam nemine opponente epiſcopus inquirere poteſt. ibid. nu. 1
Vxor repellitur petens mariti reſtitutionem, ſi notoriè fornicata ſit, & maritus continuit. in 4. vol. de diuor. c. ſignificaſti. nu. 1. 64
Vxor ſi a viro lapſo in hæreſim propria authoritate diuertit, ad eum reuerſum redire compellitur, ſecus ſi per eccleſiæ iudicium ſeparata fuerit. in 4. vol. de diuor. c. de illa. nu. 1 66
¶Vxoratus in epiſcopum promoueri non poteſt, niſi eius vxor religionem profiteatur. in 3. vol. de conuer. coniug. c. iane. nu. 1. 161

INDEX CVM COPIOSVS TVM FIDELIS IN NOVELLAM IOAN. ANDREAE,

VIRI VTRIVSQVE IVRIS diſciplina longe celebratiſsimi.

AD SEXTI DECRETALIVM ATQVE MERCVrialium Commentarios.

Præpoſitio ponitur excluſiue. de præben.c.ſtatutum.nu.2. 95
Abbas ſi cōſtituatur procurator in cauſa monaſterii in ipſa cā non poterit eſſe teſtis.de teſt.& atteſta.c.præſentium.nu.2. 71
Abbas declaratus,an cōtineatur ſub nomine dignitatis.de hæret.c.inquiſito.nu.1. 140
Abbas nō facit monachum ſine voluntate fratrum.de regu.c.fin.ad ſolum.nu.1. 127
Abbas eſt Dei vicegerens ſuper caput monachi.Ne cle.vel mona.vt periculoſa.nu.2. 131
abbas an habeat domicilium in ſuo.de reſcrip.c.ſtatutum.nu.24. 20
abbas exemptus poſtulandus eſt:non exemptus vero eligendus. de ele. c.ſi abbatem.nu.2. 37
abbas debet eligi per monachos.de elect.c.ex eo.nu.3. 34
abbas poteſt committere monacho eccleſiam monaſterii non curatā, in reg.quæ a iure exorbitant.nu.11. 70
abbas & conuentus ſtatutum ediderunt iuramento firmatum, vt ſingulis monachis darentur annuatim decem pro veſtitu,an abbas ſuapte ſponte & voluntate poſſit id tollere,pecuniam hiſce monachis denegans.in reg.non eſt obligatorium.nu.2.4.6.7.& 11. 50
abbatis poteſtas in monaſterium.Et eiuſdem munus.in reg. non eſt obligatorium.nu.5. eo.
abbates quibus vſus anuli eſt conceſſus,an poſſint extra monaſterium illo vti.de priuilegiis.c.vt apoſtolicæ.nu.2. 149
abbates & prælati poſſunt dare commendaticias ad ordines ſi ita ſint exempti,q̄ diœceſani non habeant ordinationem in clericis ipſorū. de temp.ord.c.cum nullus.nu.2. 43
abbatiſſa an egredi poſſit pro viſitādis monaſteriis ſibi ſubiectis. de ſta. reg.c.periculoſo.nu.1. 133
abſens plures procuratores ad actum electionis dare poteſt inſolidum aliter non.de elect.c.ſi quis iuſto.nu.1. 40
abſens excōicatus non tenetur de inobedientia ſi non geris ſe pro excōmunicato.de conceſſ.preb.c.quia cunctis.nu.10. 109
abſolutus ſimpliciter in omnibus eſt abſolutus.de pœnis.ca. fęlicis.numero 19. 154
abſens eſt a loco vbi iudicium exercetur,qui in iudicio non eſt. de procuratoribus.c.ſi quem.nu.2. 60
abſolutio ad cautelam nunquam venit,quando per commiſsionem legati poteſt prouideri ſuper excommunicatione, niſi ſpecialiter ſit commiſſa.de ſenten.exc.c.ſolet.nu.8. 159
abſolutio non eſt neceſſaria,vbi conſtat appellationem legitimam præceſsiſſe.de ſent.exc.c.ſolet.nu.1. eo.
abſolutio omnis etiam deiecta non ad cautelam dicitur gratia. de ſent. excom.c.ſolet.nu.13. 160
abſolutio ad cautelam quid ſit.de ſent.exc.c.ſolet.nu.9. eo.
abſolutio impediri poteſt per aduerſarium opponentē ſententiam latā eſſe pro manifeſta offenſa.de ſent.exc.c.ſolet.nu.14. eo.
abſolutio fauorabilior eſt,quam condemnatio.in reg.cui licet.nu.6 8
¶ Acceptatio facienda eſt,coram executore.de conceſſ.præben.c. quia cunctis.nu.25 110
acceptatio poteſt fieri per procuratorem,ſicut & electiō.de cōceſ. præben.c.decaptande.nu.2 111
acceptatio facta de beneficio quo non erat dignus acceptans, an ualeat de conceſſ.prẹb.c.decaptandæ.nu.4. eo.
acceſſorium ſequi naturam ſui principalis,conſentaneum eſt,in reg.acceſſorium.nu.1.& 5.Et quid de parte ad partem,ibid. 3
Acceſſorium quando recedat natura principalis.ibid.nu.2
acceſſoria videntur transfuſa in iudicem appellationis per delationem principalem.de appel.c.cum appellationibus.nu.2 86
acceſſoria diiudicantur ſecundum principalia.de hęre.ca. cum ſecundum.nu.5 141
acceſſorii conditio ſequitur principale.de priuilegiis.cap. volentes. numero 2. 148
acceſſorium tollitur principali ſublato.de pœnis.c.felicis.nu.14. 154
accuſator qui monitus non proſequitur,extra ordinem punitur.de ele. c.ſtatuimus.nu 13. 19
accuſatori dantur duæ dilationes in capitalibus reo tres.de excep.c.pia conſideratione.nu.10. 75
accuſandi ius ademptum notatis de calumnia.in regu.ſemel malus.numero 2. 88
Ex accuſatoribus pluribus quis potius præferendus.in regu. non eſt ſine.numero 9. 50
acta dicuntur omnia quæ in cauſa aguntur.de ele.c.quamuis.nu.1. 25
agere qui poteſt,poteſt & excipere.in reg.qui ad agendum.num.1. 72
agere aut appellare licet,quis non teneatur in cauſa propria, ſi tamen agit perſonali,vel appellat ante ſententiam, debet cauſam exprimere,vt tollatur incertitudo.in reg.acceſſorium,num.13. 3
ad agendum,an admittatur,qui repellitur ab excipiendo.in regu. mora ſua.nu.19 43
actio ſemel extincta,an reuiuiſcat.in reg.non præſtat.nu.11 53
actio vna quænam non tollatur per alteram.in reg.generi.nu.4. 25
actionem tantum habens ad rem immobilem ſatiſdatione oneratur. in reg.ignorantia.nu.4 26
actionem habere,longe minus,quam rem.in reg.ignorantia.nu.3. eo.
actio licet ſit nata ſolutio,vel præſtatio dilata eſt in diem ita, q̄ prius agi non poteſt.de conceſ.preb.c. deteſtanda.nu 3. 112
actio an tollatur ipſo iure per electionem,alterius præiudicialis, an per exceptionem.de poſtula.præla.c.perpetuo.nu.3. 18
actio vi bonorum raptorum competit vna re rapta.Ne cler. vel mona. c.ſtatutum.nu.2. 138
actio non ſemper ſapit naturam eius, in cuius locum ſupponitur. de iureiurando.c.ſi laicus.nu.7. 145
actor an poſsit lite finita conueniri per literas impetratas a reo ad alios iudices lite pendente.de reſcrip.c.diſpendia litium.nu.5. 9
actor & reus,ſi ſint eiuſdem diœceſis,ille locus eſt competens in cauſa appellationis,qui congruis in cauſa principali.de reſcrip.c.ſtatutum: numero 6. 12
actor ſi fauorabilem cauſam fouent item & reus, ille præfertur qui fouet fauorabilem.de priuil.c.volentes.nu.4 148
actio noxalis,& de peculio ſapiunt in quibuſdam naturam realium.de procur.c.ſi duo.nu.3. 60
actio de re aliquando pertinet ad plures omnes diuiſim agere poſſunt. de ſent.& re iudi.c.abbate ſane.nu.2. 79
actionem ſi quis non habeat ipſo iure,an per exceptionem infirmetur. de offi.& pote.iud.c.iudex.nu.2. 49
actor dicitur qui ad iudicium prouocauit.de do.& contu.ca. actor qui. numero 1. 68
actor an iurare debeat primo,vel reus.de iuram.calum.ca. ſi de calum. numero 2. 66
actor non habet exprimere diem in libello, vel locum contractus. de ſent.& re iud.c.abbate ſane.nu.8. 80
actor quomodo fiat ex reo.in reg.ſine poſſeſſione.nu.7. 93
actoris & rei diſcrimen.in reg.cum ſunt partium.nu.1 14
actorem a iudicio,an repellat excommunicatio ſuperueniens. in regu. factum legitime.num.24. 25
Actorem uel ſindicum non eſſe vel inhabilē eſſe equiparantur.De offi.

ordinarii nu.4. 54
Actus defunctorum non ſuſpenduntur, ſicut viuentium. De conceſ.præben.c.quia cunctis.nu.24. 110
Actus omnis qui ſine communione alterius nõ procedit interdictus eſt excommunicato. De excep.c.pia conſideratione.nu.11. 75
Actum requiſitum ad aliquid efficiendum, de facto fieri ſufficit, quãuis de iure non teneat in reg.non præſtat.nu.8.& 10. 53
Actus legitimi non recipiunt diem neque conditionem. in regu. actus leg.nu.1. 3
Actuum iudicialium ſubſtantialia quæ dicantur. Et quis in dubio prætermiſſe præſumatur. Et vnde id potiſſimum colligatur. in reg.cum ſunt partium.nu.11. 14
¶Ademptio legati non confirmat legatum inutile. De præb.ca.non poteſt.nu.7. 107
Adhærens alicui vnus ſpiritus eſt cum illo. De ele.c.vt circa.nu.6. 22
Adiudicatio etiam in dubio fieri debet illi qui validioribus actionibus vtitur. De conceſ.præb.quia cunctis.nu.17. 110
Adiudicatio fit etiam in actionibus mixtis. De conceſſ.præb.c.quia cunctis.nu.16. eod.
Adminiſtrator bonorum eccleſiæ de cõtractu per ipſum celebrato teſtificari poteſt. De teſti.& atteſta.c.roma.nu.3. 72
Admiſſus & approbatus, ſemel, an poſſit poſtea & inde improbari & reiici.in reg.mora ſua.numero 17. 43
Adoptiuus filius vxorem patris adoptantis ducere non poteſt.in reg. factum legitimè.nu.2. 22
Adulter vxorem alterius qui ſciens cognoſcit, iuris mariti eſt violator. in reg.fruſtra.nu.11. 24
Adulterium, iure ciuili punitur capite.in reg.fruſtra.nu.13. eod.
Adulterium an incurrat ignorans. Et an delictum requirat dolum.in regu.cum quis in ius.nu.11. 9
Adulterium potius præſumi de iure canonico, quam matrimonium in electo, in reg.infamibus.nu.11. 29
Aduocatus ſalarium promiſſum a clientulo, etiam ſi non procedat, impeditus a clientulo, petere poteſt.in reg.contractus.nu.10. 6
Aduocatus cœpto negotio & inita defenſione, ſalario carere non debet, eo quòd negotium non fuerit expeditum, modo per eum nõ ſteterit. Et quid ſi aduocatus cuiquam locarit operas ſuas vſque ad annum, & ille moratur.d.reg.contractus.nu.6. eod.
Aduocatus qui fuit in vna cauſa, an in eadem poſſit eſſe iudex.in regu. cum quid vna.nu.3. 12
Aduocato locanti operas an caſus fortuitus noceat.in regu. contractus nume.14. 6
Aduocatus meus in principali poteſt eſſe aduocatus contra me in cauſa appellationis. De teſti.& atteſta.c.roma.nu.1. eo.
Aduocati dicuntur defenſores. De elec.c.generali.nu.1. 26
¶Afficio multa ſignificat. De reſcr.c.tibi qui.nu.2. 14
Affirmatiua quõ probari poſſit. De confeſſis.c.ſtatuimus.nu.4. 70
¶Agens reſtitorio iudicio contra eum qui iure cõi vtitur debet docere de titulo. De reſti.ſpol.c.ad decimas.nu.2. 68
Affirmatiua poſt negatiuam, an ponat, vel potius priuet.in reg.peccatum.numero 1. 62
Alapam qui dederit, qua pœna puniendus ſit.in reg.delictum perſonæ. numero 14. 17
¶Album propoſitum corrumpens tenetur ex edicto.de ele.c.ſi poſtquã numero 5. 35
Alienare qui poteſt me inuito id poterit me abſente, vel ignorante. De elec.c.ex eo.nu.1. 34
Alienationem qui facere poteſt voluntariam, non protinus neceſſariã faciet.in reg.factum legitime.nu.14. 22
Alimentorum tranſactio trib.conſtare debet quorum uno obmiſſo, an valeat.in reg.infamibus.nu.10. 29
Aliquota quid ſit. In epiſtola Bonifacii.nu.24. 4
Alter ſine altero nil poteſt quando duo dantur non inſolidum ad aliqd agendum, puta delegati vel arbitri. De appel.c.a collatione.nu.5. 89
Alternatiue eligens, pro non eligente hr.in reg.in alternatiuis.nu.5. 27
¶Ambire eſt cupere & maxime honores. De reſcr.c.quia per.nu.1. 10
Ambitio & inconſtantia reprobantur in clericis. de obiu.c.cum in tua, numero 5. 18
¶Annus apud latinos incipit a Ianuario.de reſer.ca.ſi propter.nu.4. 11
¶Apoſtoli unde dicantur. De appel.c.cordi nobis.nu.10. 82
Apoſtoli non ſunt neceſſario petendi in inſtanti appellationis. De appellatio.c.ab eo.nu.2. 87
Apoſtolorum datio qñ debeat in ſcriptis fieri. De ap.c.ab eo.nu.3. eod.
Appellans quando nõ proſequitur neque appellatus ad petitionem tertii cuius intereſt, non procedetur cõtra appellatum, niſi prius citetur De elect.c.ſtatuimus.nu.14. 20
Appellans debet eſſe ſolicitus colligendo acta & offerendo illa notariis & cauſam introducendo. De elect.c.cupientes.nu.3. 29
Appellans eſt exemptus a iuriſdictione iudicis a quo etiã abſente appellauit. De appel.c.appellatio.nu.2. 89
Appellanti, quod nulli obeſt, & ſibi prodeſt concedendum eſt.d.reg. in alternatiuis.nu.6. eod.
appellari non poteſt a ſententia habente vim rei iudicatæ.in regu. decet conceſſum.nu.9. 19
appellari poteſt a delegato officialis ad epiſcopum, vel ad ipſum officialem. De conſue.c.non putamus.nu.2. 17
appellaſſe ſoli videntur quorum nomina libellis comprehenſa ſunt. De ele.c.ſtatuimus.nu.11. 20
appellatio in cauſa electionis, vel beneficii tunc demum intimanda eſt parti quando non fuit præſens in eius interpoſitione. De elect.c. quoniam.nu.3. 41
appellatio ſi ſit interiecta ante ſniam ſi pronuncietur male appellatum nunquid iudex primus reaſſumet caſum. De reſc.c.ſtatutum.nu.7. 12
appellatio diſſoluens ſententiam omnia reducit ad ſuum ſtatum. De electio.c.quarteſ.nu.3. 23
appellatio præcedens in quib.caſibus tueatur appellantem, & ſequens non. de ſent.exc.c.cum medicinalis.nu.9. 137
appellatio an tantũ ſi dubitetur omnia ſunt in ſuſpenſo. De appel.ca.ſi a iudice.nu.1. 89
appellatio an impediat ſepulturam. De vſur.c.quamquam.nu.8. 145
appellatio extraiudicialis eſt multiplex. De app.concertationi.nu.3. 89
appellatio emiſſa in abſentia iudicis bene tenetur ſi non fiat fraudulenter. De appel.c.appellatio.nu.1. eo.
appellatio facit appellantem exemptum a iuriſditione iudicis a quo appellauit. De appel.c.ſi a iudice.nu.3. eo.
appellatio extra iudicialis reuocat factum. De appella.c.concertationi. numero 1. eod.
appellatio una reſpiciat ne omnia præterita: Et vna petitio, multas actiones.in reg.pluralis locutio.nu.3.& 3. 66
appellatio vnica a duabus ſniis, an ſufficiat, an vero vtraque ſnia ſuam ſeorſum & particularem requirat appellationem.in reg. pluralis locutio.nume.2.& 4. eod
appellatio num impediat pronuntiationem inchoatam? in reg.cum ſint. partium.nu.8. 14
appellationis fauor tardus propter temporis anguſtiam refutatur. in regu.imputari.nu.6. 27
appellationis extraiud.interpo & proſequendæ a iure, an ſtatutus ſit terminus.in regu.in alternatiuis.nu.7. 27
appellatus ad aliud non tenetur quam ad proſequendam cauſam, vel articulum appellationis. De app c.cordi.nobis.nu.6. 81
appellans a diffinitiua ſi infra terminum præfixum non proſequitur rata manet ſententia. De appella.c.cordi.nobis.nu.9. eo.
appellans an poſſit ſimul proſequi iniuſtitiam & nullitatem. De ſent. & re iud.c.& ſi ſententia.nu.1. 80
appellans poteſt redire ad iudicem qui male detulit re integra. De appella.c.cum appellationibus.nu.8. 86
appellans poteſt renunciare appellationi. Et aduerſario inuito redire ad iudicem a quo.nu.10. De appel.c.cum appellationib.nu.9.& 10. eo.
appellans ante ſententiam non poteſt proſequi, niſi cauſam in appellatione expreſſam. De ſent.exc.c.licet.nu.1. 167
appellanti non tradens de apoſtolis an ſit puniendus. De appell.c. vt ſuper.nume.1. 85
appellanti ſicut licet renunciare poſt appel. ita & iudici reuocare. De appel.c.ut ſuper. num.2. eod.
appellari an poſſit poſt decem dies a grauamine iudicis. De appell.c.romana.nu.3. 84
appellari non poteſt a ſententia Papæ imperatoris præfecti pretorio & ſenatoris. De appel.c.roma.nu.17. eod.
appellatio in beneficialibus, q̃ deuoluat & citet æquitatem habet in Papa. De elec.c.is qui contra.nu.1. 31
appellatio an valeat ſi a ſuperiore poſtulati requiſito per poſtulantes, vt illum concederet & quia id facere noluit ipſi poſtulantes appellarunt. De elect.c.ſi electio.nu.2. 33
appellatio & recuſatio parificantur. De iura.cal.c.in appel.nu. 2. 66
appellatio quando non valeat ſi generaliter appellatur. De ap.c.romana numero 9. 84
appellatio quę non valet ſuo iure: an valeat iure relationis. De appel c. cum appellationibus.nu.5. 86
appellatio facta nomine capituli an tueatur ſingulos canonicos. De ſenten.excom.c.romana.nu.4. 161
appellatio iuſtificari non põt quando eſt appellatum ante diffinitiuam niſi exactis iam habitis. De ſent.exc.c.venerabilibus.nu.3. 163
appellatio ab interlocutoria ſicut iuſtificari non poteſt niſi ex cauſa expreſſa ita & excommunicationis ſententia iuſtificari non poteſt niſi ex cã expreſſa De ſent.exc.c.cum medicinalis.nu.24. 158
appellatione pendente ſtatus appellantis remanet integer. De ſent.exc. c.ſolet.nu.6. 159
appellationem præceſſiſſe ſi conſtat: ſed dubitatur an ſit iuſta ſit abſolutio ad cautelam cum cautione tamen de ſatisfaciendo ſi apparebit iuſtam fuiſſe ſententiam. De ſent.exc.c.ſolet.nu 2. eo.
apprehenſio bonorum hæretici eſt facienda per perſonas publicas non priuatas. De hæret.cum ſecundum.nu.3. 161
¶Aquæductum habentes nõ debent attenuare matrices fiſtulas. De præben.c.quamuis.nu.3. 107

¶Arbiter

¶Arbiter quot modis accipiatur.de off & pot.iu.c.ab arbitris,nu.1. 51
arbitri omnes quando ſunt præſentes,& vnus non vult cum aliis concordare etiamſi dicat ſe non inſtructum alij,qui concordant pronūciare poſſunt.de arb.c.vt quæſtionibus.nu.1 62
Archidiaconus viſitans archidiaconatum, an percipiat diſtributiones. de cler.non reſi.c.conſuetudinem,nu.1 93
archiepiſcopus dat remiſsiones ad fabricam eccleſię ſuæ.de reſcrip.c.ſi propter.nu.7 15
archiepiſcopus & quilibet epiſcopus omnem iniuriam ſibi illatam tangentem eccleſiam iudicare poſſunt.de pœn.c.romana.nu.2 153
archiepiſcopus ſi committat in conſecrationem,an ſit ſuſpenſus,& nō conſecrans.de ele.c.prouida.nu.1 40
archiepiſcopus ſubditum remittit ad ſuffraganeum ſtatuens ſibi terminum competentem quo ſubdito iuſtitiam reddat,quo elapſo ſi id nō fecerit,ipſe diffiniat.de ſup.neg.præl.c.romana.nu.2. 42
archieps,& metropolitanus differunt.de off.ordi. c.pręſenti.nu.5. 53
archiepiſcopus non eſt competens iudex cum excommunicatur ad petitionem partis.de ſent.exc.c.venerabilibus.nu.4 163
archiepiſcopus vel eius officialis quomodo poſsint dare quæſtoribus poteſtatem citandi.de pen.c.romana.nu.1. 153
archiepiſcopus quando cogat epiſcopum vt procedat,& puniat.de cēſi.c.romana.nu.4 127
argumentari non licet ab iis,quæ de neceſsitate contra iuris prohibitionem ſunt conceſſa.in reg.in argumentum.nu.21 28
argumentum ab etymologia.Et vnde lex dicatur.in regu. nemo poteſt. nume.8 46
argumenta an ſufficiant,vbi non ſit cuiquam præiudicium . in reg.non licet.num.8 52
argumenta de tanquam.in reg.cum quid vna,nu.8 12
articulos contrarios formans repellendus eſt.de iureiur.c.cum in poſitionibus.nu.1 73
articulus quid ſignificet.de teſti.& atteſta.c.præſentium.nu.13 71
¶Attentatorum reuocatio habet viam ordinariam per libellum,& extraordinariam per officium iudicis.de appel.c.non ſolum.nu.3. 87
athleta vnde dicatur.de reliq.& vene.c.glorioſus.nu.1. 129
¶Audacia quid ſit.de cenſi.c.exigit.nu.2 127
Audire & docere,correlatiua.& an diuerſa. in regula cum quid prohibetur.nu.7.9. 11
Audiendus ne ſit , qui vindictę domus ſuæ commodum pecuniarium præponere non erubuit.in reg.fruſtra.nu.16 24
Auguſta ac participet priuilegium principis,qui ſolutus eſt legibus . in regu.cui licet.nu.18 8
Auxilio egent,quæ de nouo emergunt.in reg.fruſtra.nu.5 24

B

BAnnum poteſt præmitti,q; omnes fœneratores alienigenę infra certam diem exeant terram ſub certa pœna . de vſur.c.vſurarum.nu.7 144
Baptiſmum conferunt hæretici, in reg. ex eo non debet . nume.2 22
Baptiſmi ſubſtantia eſt aqua,& forma euangelica.de cog.ſpiri. c.nedū. nume.4 133
Baro ſi vendat terram interdictam non per hoc tollitur interdictum . de ſen.exc.c.ſi ſententia.nu.2 168
Bellorum ſeptem ſunt genera.de homi.c.pro humani.nu.7 193
¶Benedictio an quolibet die dari poſsit,& an ſit iterabilis.de elec.c.indemnitatibus.nu.1. 39
beneficium large ſumitur.in reg.decet conceſſum.nu.1 17
beneficium petendi conceſſum propter indiuiduitatem in vna parte, vel in vna perſona,an extendatur ad aliam.in reg.in pari delicto.numero 5 36
beneficium per dignitatem quæſitum,durat etiam deficiente dignitate. & idem iudicium de his, in quibus ius quæſitum retinetur , ceſſante cauſa.in reg.decet conceſſum.nu.3 17
beneficium principis, quomodo accipiendum.in reg.quæ a iure exorbitant.nu.1 70
beneficium curatum,ſeparabile eſt a non curato,ibid.nu.12
beneficiorum acceptorum gratulatio duplex.in coronyde,datum Romæ.nu.30 97
beneficia perſonalia licet pereāt cum perſonis, tamen beneficia vel immunitates conceſſę locis tranſeunt ad poſteros.de priui. c.cum perſonæ,nu.9 150
beneficia ſi ſint in diœceſi,licet non ſint de iuriſdictione epiſcopi , an includantur in generalibus verbis.de reſcr.c.ſi propter.nu.3 11
beneficia plura poſſunt pro vno permutari.de re.per.c.licet.nu.3. 215
beneficia electi in curia non vacant in curia,ſed vbi ſunt.de ele. c.commiſſa.nu.1 36
beneficij quotieſcunque ſunt plures petitores,cautum eſt exigere cautionem a vincente.de concel.præb.c.quia cunctis.nu.3 109
beneficio priuatur veniens contra fidei interpoſitionem nulla neceſsitate compulſus.de ſepul.c.animarum.nu.3 219
beneficio quis non debet decipi.de off.leg.c.præſenti.nu.2 53
beneficiorum pluralitas eſt nomica canonibus.de ſen.exc. c.ſi ciuitas. nume.6 168
beneficium in curia vacare dicitur,quod ibi renunciatum eſt per procuratorem,licet conſtituens non ſit in curia.de præb.c.licet.nu.2. 94
beneficiū ſi per ſtatutū ita habet ordinē annexum, quod conferri nō debet niſi ſacerdoti,bene confereretur impetranti , qui ēt non eſt in ſacris,ex ipſius reſcripto ſtatuta tolluntur.de pręb.c.ſi cui.nu.5 106
beneficium pingue habens ſi permutat cum eo,qui habet tenue,an hoc ipſo videatur fraus eſſe probata per eum,qui expectat in pingui . de re.per.c.licet.nu.6 115
beneficium vacans ſi plures habentes literas generales in ciuitate , vel diœceſi,licet ſub diuerſa data,petant.obtinebit is cui primo conferetur.de concel.præb.c.executor.nu.1. 113
beneficium quandoque eſt debitum,ſed non affectum.de concel.pręb. c.ſi capitulo.nu.1. eo.
¶Bigamus monachari poteſt ſecularis, licet non poſsit fieri ſacerdos. in reg.delictum perſonę.nu.10.13 17
Bigamum ſcienter eligens , num incurrat pœnam,& priuetur electione.in reg.odia reſtringi.nu.8 60
bigamię pœna,an contingat ex matrimonio,quod non tenet . in regu. non pręſtat.nu.5 56
Bigamię pęna an puniatur quis propter intentionis affectum,cum opere ſubſecuto.in reg.cum quis in ius.nu.6 9
¶Bona plura paucioribus potiora.de hęre.c.filij.nu.3 136
Bona non ſunt vacantia,nec apprehendi poſſunt antequam ſit pronunciatum ſuper crimine.de præſcri.c.ſi quis.nu.5 77
Bonęfidei poſſeſſor fructus ſeparatos , licet non reconditos facit ſuos. de reſcri.c.ſi propter.nu.10 11
Bonifacius quarrus obtinuit ab Auguſtino imperatore,quod eccleſia S. Petri eſſet caput oīum eccleſiarum.de ele.c.fundamenta.num.6. 30
Bonifacius vnde dicatur.in epiſt.Bonifacii.nu.15. 3
Bononia quando cepit habere ſtudium.in ſalutatione epiſtolę Bonifacii.num.3 2
Bonorum appellatione quid contineatur.de teſta.c.ſi pater.nu.1. 116

C

CAlendis ſi ſtipulor,intelligitur de proximis, de pręben.c.mandato.nu.2 96
Canonica an debeatur de relictis eccleſiæ tantum , apud quam ſepelitur.de ſepul.c.cum quis.nu.1 110
Canonicatus ſi mandatur conferri , & apparet prioritas, pręfertur primus.de reſcri.c.duobus.nu.1 16
Canonica etiam decimarum debetur de iure communi.de verb.ſig. c. veniens.nu.7. 171
canonici ſoli cum pręlato faciunt capitulum.de ele.c.ex eo.nu.5 34
Canonicorū regulariū eccleſiæ dicuntur etiam monaſteria ibi.num.2.
Canonicorum regularium loca & eccleſiæ dicuntur monaſteria. de regu.& tranſe.c.is qui.nu.1. 127
Canonicus eccleſię collegiatę ſi ſit potior canonico eccleſiæ cathedralis,non tamen poterit delegari.de reſcri.c.ſtatutum.nu.17. 12
Canonicus vnde dicatur.de ele.c.ſtatuimus.nu.8 19
Canonicus qui procuratorem conſtituit ſi ſit mortuus , an procurator ceſſare debeat.de ele.c.ſi quis nullo.nu.4 40
Canonicus poſt habitam præbendam,tenetur promoueri ad ſacerdotium.in reg.inſpicimus.nu.2 38
Canonicus vocatur non a perceptione prouentuum,ſed a titulo.in reg. ignorantia.nu.6 26
Canonici receptionem neceſſariam faciunt excommunicati.in reg.factum legitime.nu.15 22
Canonici vacantis eccleſiæ,ad electionem vocantes non vocandum, ſi quem eligant eo nō expectato,tenet electio.& quid de compromiſſario voluntate ſcrutante vota compromittentium.in reg. acceſſorium.nu.7 3
Capellani ſi ex priuilegio papæ debent intereſſe electioni epi.licet per 40.annos eccleſia non vacauerit,non perdunt ius eligendi . de conſue.c.cum in tua.nu.1. 18
Capellani non poſſunt perdere ſeruitutem niſi canonici acquirāt libertatem.de conſue.c.cum in tua.nu.2 eo.
Capitula,quę vacationis tempore male miniſtrant bona cōmunia peccant,tamen non incurrunt pœnā conſtitutionis c.quia ſępe.de elec. c.quia ſępe.nu.1 38
Capituli nomine generaliter poſito ſingulares perſonę ipſius capituli deſignantur.de ſen.ex.c.ſi ſententia.nu.7 168
Capitulum non ſic exorbitat in eligendo,ſicut vna perſona.de off.leg. c.deliberatione.nu.1 53
Capitulum vacante ſede adminiſtrat temporalia, & ſpiritualia.de maior.& obe.c.epiſcopali.nu.2 58
Capitulum an poſsit viſitare,& debeat procurari vacante ſede. de ſup. neg.præla.ſi epiſcopus.nu 1 43
Capitulum non poteſt ſede vacante alienare res neque perſonas. de cle-

Index.

ctio.c.ſi abbatem.nu.3. 37

Capitulum quare non conferat beneficia ſpectātia ad collationem epiſcopi.de elec.c.quanquam.nu.1. 31

Capitulum an poſsit præſcribere conſilium epiſcopi rationem diuerſitatis reddens.de conſue.c.non eſt.nu.3. 17

Carcer ad continendos homines non ad puniendos haberi debet. de pœnis.c.quamuis.nu.2. 154

Cardinales in ſuis eccleſiis habent ius epiſcopale.de ma. & obe. c.epiſcopali.nu.3. 58

Cardinales an debeant aliquid recipere de camera pendente prouiſionis negocio.de elec.c.ibi periculum.nu.10. 22

Cardinales ſunt patricii ſcripti in diademate principis .de ſciſmaticis. c.ad ſuccidendos.nu.1. 142

Cardinales ſi duo tantùm ſuperſint , an alter alterum eligere poſsit in papam.& nu.8 in reg.in toto.nu.7. 38

Carmelitæ ſunt inter mendicantes numerandi.De elec.c.quorundam . nu.4. 32

Caſus euentícii non ſunt pōderādi de offi.le.c.deliberatione.nu.2. 53

Caſus omiſſus a teſtatore habetur pro omiſſo.de reſcriptis.c.ſuſceptū . nu.3. 9

Caſtitatem etiam ſeruant coniugati,ſi illibatum ſeruant matrimonium hoc eſt,ſi uterque altero,ſolū & honeſtè.in reg.ſemel Deo.nu.3. 87

Caſtus quis ſit.In rub.de ui.& ho.clerico.nu.1. 92

Catechiſmus quid ſit.in reg.ex eo non debet.nu.6. 22

Caſus dubius in quā partem interpretandus.in reg.inſpicimus.nu.3. 38

Catechizare quid ſignificet.de cog.ſpir.c.per catechiſmum.nu.1. 13

Cauſa inimicitiarum uel nimii fauoris debet ſpecificari.de appel.c.legitima.nu.1. 83

Cauſa eſt ſpiritualis quando agitur de proprietate eccleſiæ: de eo qui mit.in poſ.c.eum qui.nu.4. 69

Cauſa iuſta intelligitur excepta a quocunque edicto.de offi.vica.romana nu.2. 46

Cauſa licet per appellationem deferatur ad Papam,non tamen poteſtas conferendi beneficia.de appel.c.non ſolum.nu.7. 87

Cauſa neceſſario aſtringens perfertur voluntatię & longe plus fauoris habet iure.de reſcriptis.c.duobus.nu.5. 16

Cauſa beneficialis dicitur grauis.de ele.c.ut circa.nu.10. 22

Cauſam iuſtā habēs non veniēdi ad iudicē ſi uenire dēt uel mittere ad allegandum priuilegiū ſuum.de ele.c.ſi poſtquām nu.3. 35

Cauſæ iuſte appellationis non ſunt omnes iis iure expreſſe.de appellat. c.romana.nu.15. 83

Cauſæ cognitio & decretū debet interuenire in alienatione rerū pupillirēt ſi ſint mobiles.de reb.eccle.non alie.c.dudum.nu.6. 114

Cauſa duobus delegata,cum clauſula:quòd ſi ambo,alter ipſorum delegationi renunciat, an eum ipſum hoc nomine pœnitentem collegā debeat admittere in reg.mutare detrimentum.nu.2.4.6.8. 45

Cauſas plures cumulare an liceat in cā appellationis interiectæ ad diſſinitiuam. Et quid in cauſis principali.in reg.nullus pluribus.nu.2.

Cauſis ſufficienter multiplicatis,& effectus multiplicari poſſunt.in reg. generi.nu.3. 55

Cautella eſt proprie futurorum.de ſen.ex.c.ſolet.nu.10. 160

Cæcus ſi commiſerit maleficium,propter quod oculus debeat erui,debet puniri in alio membro, propter pœnæ impoſsibilitatem.in regu. nemo poteſt.nu.5. 46

Cęptum,an habeatur pro impleto.in reg.cùm ſunt partium.nu.4.6.14

¶ Celebrans in loco interdicto & ſciens illum interdictum ab homine uel a iure licet id non ſit publicum per denunciationem tenetur . de ſenten.excom.c.is qui.nu.1. 169

Cæleſtinus ſtili romanæ curię modicum expertus fuit . de præb.c.quodam.nu.1. 107

Cęlum & cella in quib.conueniant. de uerb.ſi.c.priuilegium.nu.2.172

Certum dicitur q dubitatione caret.de præb.c.ſi beneficia.nu.1. 101

Certum aliquid eſſe uel leuiter poſſe fieri paria ſunt.de uerb.ſi.c.conſtitutionem.nu.5. 172

Cæſaris præceptum ferendū eſt.de hære.c.ut officium.nu.3. 138

Ceſsio beneficii facta per archipresbyterum in manibus presbyteri ad inſtar confeſsionis: & ipſius renuntiationis acceptatio ad inſtar ſententiæ,an ualeant in reg.non firmatur.nu.2.5.& 6. 51

Charitas bene ordinata ,a ſeipſo ne incipiat , an ſolùm inter duos eſſe poſsit in reg.quod ſemel.nu.11.

Charitatis commendatio,quæ eſt inimica ambitioni.in corony de,datū Romæ.nu.34. 91

¶ Chriſma:oleum ſanctum:cōſecrationes baſylicarum: & ordinationes clericorum & his ſimilia ſunt a diœceſanis epiſcopis poſtulanda. de priuilegiis.c.uolentes.nu.7. 148

Chriſtus eſt caput eccleſiæ.de reb.eccle.c.hoc conſultiſſimo.nu.7.114

Chriſtus eſt attollendus pp tria.de immunita.eccle.c.decet.nu.3. 130

¶ Cœmiterū qñ dicatur uiolatū.de conſe.eccle.c.ſi eccleſiam.n.1. 129

Citatio licet ppetuo:auditur tñ poſtea exceptio.de appe.c.rom.n.5. 84

Citatio facta de die feriato ad diem non feriatum an valeat.de iudiciis c.romana.nu.3. 63

Citatio qñque dicitur ſententia.de iudiciis.c.romana.nu.5. eo.

Citatio probanda eſt legitimè.de pręb.c.ſi tibi.nu.5. 108

Citata ſi pars fuerit ad certum locum ſi iudex alio loco procedat parte pręſente tenet proceſſus.de elec.c.quoniam.nu.4. 41

Citari an quis poſsit extra territorium.de iudiciis.c.romana.nu 2. 63

Citatus ad diem feriatam non tenetur uenire etiam fauore hominum . de appel.c.romana.nu.19. 85

Citatus ſemel qui non excipit de loco non idoneo an ſit iterato citetur poſsit excipere.de off.& pote.iud.c.ſtatuimus.nu.2. 48

Ciues licet poſsint legem municipalem ꝰ ius ſtatuere:non tamen in pręiudicium principis:uel alterius.de appel.c.licet.nu.11. 91

Ciuilis ratio naturalia iura perimere non poteſt.de homic.c.pro humani.nu.6. 193

Ciuitas quid ſit:item & uilla & oppidum.nu:3 .& 4.de ſenten.excō. c.ſi ſi ciuitas.nu.1.2.& 4. 168

Ciuitas uel uniuerſitas an poſsit ſibi eligere perpetuum rectorem . de electio.c.fundamenta.nu.11. 32

Ciuitas appellatione an locus uel perſonæ ponderentur . de ſenten. excom.c.ſi ciuitas.nu.2. 168

Ciuitas,uilla,ſiue caſtrum tenetur pręſtare damnum ſeu prędam factā in ſuis diſtrictu & finib.vbi & negligentia rectorum nocet eiuib. in reg.non debet aliquis nu.4. 47

Ciuitatis appellatio an includat diœceſim.de pęnis.c.felicis.nu.11.

¶ Clariſsimus in raptu uirginis depręhenſus ubi reſpondere teneatur.de appel.c.cum appellationibus.nu.7. 86

Clauium poteſtas non contemnenda.in reg.non præſtat.nu.7. 53

Clemens tertius primus fuit qui expreſsit hoc uerbum.ad cautelam.de ſententia excō.c.ſolet.nu.11. 160

Clemente quarto mortuo uacauit eccleſia annis tribus,menſibus duobus & diebus decem.de electione.c.ibi periculum.nu.1. 21

Clericus litigans cum epo:an poſsit vrgere ipſum epiſcopum appellātem ad perſonale iter ad curiā.de appel.c.cordi nobis.nu.11. 82

Clericus & maximè pręlatus dēt p ſe ſeruire.de elec.c.cū ex eo.n.4.34

Clericus non mutat forum ratione feudi.de cleri.cō.c.clerici.nu.1. 92

Clericus qui fuit impeditus dicere horas propter grauem infirmitatē: an teneatur eas poſtea reducere & pœnitentiam agere:de cleri.non reſi.c.conſuetudinem.nu.4. 93

Clericus negotiator ut peſtis eſt euitandus.de cenſib.c.q̄q̄.nu.2. 127

Clericus ſuccedens laico cenſetur laicus.de iurepa.c.ſi laicis nu.9. 125

Clericus poſtquam de gradu deciderit eius conditionis eſt cuius fuerat ante gradum.de pœnis.c.degradatio.nu.7. 153

Clericus ſi diuerſorum epiſcopatuum beneficia duo habeat, uti potius obedire teneatur,in reg.in malis.nu.2. 34

Clerici delicto eccleſiæ quomodo præiudicari non debeat.in reg. delictum perſonæ.nu.6. 17

Clerici beneficiati quas domi ſuę mulieres poſsint habere. in reg. ſine culpa.nu.4. 90

Clerici an ſint interdicti quando eccleſia eſt interdicta.de ſen. excom. c.ſi ſententia.nu.8. 162

Clerici an poſsint intereſſe diuinis extraneis eccleſiis priuilegiatis de celebrando tempore interdicti.de ſentati.excom.c.alma.nu.2. 170

Clerici quando poſsint arma mouere.de ſenten.ex.c.dilecto.nu.3.162

Clerici ad collectas non tenentur uocatione gaudent hoſpites non ſuſcipiunt.de bigamis.c.altercationis.nu.1. 47

Clerici orientales uxores ducunt. In rub.de uita & ho.cle.nu.1. 92

Clerici uxorati an debeant a negotiationibus & armis abſtinere.de cleri. coniug.c.clerici.nu.3. 92

Clericorum ſummum & antiquum ius.in reg.non licet.nu.7. 52

Clericorum ſecularium cętus,an uerò monachorum ſit dignior. in regu. delictum perſonæ.nu.12. 17

Cletus papa natione romanus primus in ſuis lr̄is poſuit hāc clauſulā.& apoſtolicā benedictionem.In ſalutatione epiſtolę Bonifacii.num.5.

¶ Coadiutor an detur abbati inutili propter ſenium uel ægritudinem . de ſup.neg.pręla.c.eccleſię cathedralis.nu.1. 43

Codicis compilatio uariè.Et quando,& unde primum edita lex Corne. de falſ.in reg.non eſt ſine.nu.14. 50

Cogitāti parcit q potuit pficere & noluit.de hō.c.p humani.n.11.193

Cognatio quid.in reg.poteſt quis.nu.5. 67

Cognationis tres ſpecies.d.reg.poteſt quis.nu.7. eo.

Cognitio de uſuris ſpectat potius ad uicarium quàm ad officialem ſi iudex utrunque habuerit.de uſuris.c.quamquam.nu.3. 145

Collatio quando eſt communis epiſcopo & capitulo quomodo conferendum ſit.de appel.c.a collatione.nu.3. 89

Collatio ualet ſi executor prius conferat q̄ ordinarius: licet ordinarius ignoret:quod uacet.de conceſ.pręb.c.quia cunctis.nu.13. 109

Collatio quid ſit.de præb.c.cum in illis.nu.1. 98

Collatio tribuit ius in re:& illud eſt fortius quàm ius ad rem.de pręb.c. ſi poſtquam.nu.2. 97

Collatio bñficiorū an ad ſolum pręlatum ſpectet.de reſcr.c.gr̄a.nu.1.9

Collatio ſi hanc adiectionem habeat quod donatarii teneantur præſentare ad uoluntatem alterius,etiam epiſcopi:hæc adiectio non valet. de iurepa.c.ſi laicus.nu.5. 125

Collatio præbendarum ſpectat communiter ad epiſcopum & capitulum.

lum de appel.c.a collatione.nu.1. 89
Collatores non debent priuari iure ſuo ſine cauſa.de homicidio. c.pro humani.nu.5. 193
Collatores ſi ſint plures : pars maior eliget.de preb.c.ſi plurib.n.1.102
Collectas ab eccleſiis exigens tenetur duplum reſtituere.de immuni.eccle.c.quia nonnulli.nu.1. 129
Collega requiſitus ſi impediat requirẽtem datum cum clauſula. ne procedat poterit eum excommunicare.de offi.& pote.iud.cap.ſi contra num.2. 49
Collegium uel uniuerſitas & ſi ſit perſona non tamen vera ſed repræſentata.de præb.c.cum in illis.nu.4. 98
Collegium eſt unum repræſentatione.de electio.c.ſicut.nu.1. 32
Collegii ius an in uno ſolo ſuperſtite conſeruetur.in reg. decet conceſſum.nu.7. 17
Commendæ in titulum hodie apud Italos non ſint in uſu.de elec.c.nemo deinceps.nu.3. 28
Commiſſio quę ſit de una ciuitate in aliam procedit iudicis arbitrio. de teſt.& atteſta.c.præſentium.nu 9. 71
Commiſſio ſpecialis ab homine facta,an plus cõferat poteſtatis,quàm generalis a lege data poteſtas.in reg. quod alicui noo ſuo.nu.13. 77
Cõicare cum excõicato eſt mortale.de ſen.excom.c.ſtatuimus.3. 161
Communio in propriis maior eſt quàm in deuolutis.ne ſede vacante.c.ſi ad.nu.3. 113
Compaternitas per procuratorem an contrahi poſſit.de cogna.ſpiri.c.nedum.nu.1. 133
Compaternitas acqoiratur ne vxori,etiam ignoranti,ex facto uiri.& in reg.poteſt quis.nu.3.& 13. 27
Compaternitas ao poſſit cõtrahi per procuratorem.in reg.poteſt quis.nu 2.4.6.8.10.& 11. 67
Compendioſa etiam non geminata facta impuberi an ualeant infra pubertatem iura directa pupillaris.de teſta.c.ſi pater.nu.19. 117
Cõpletoriũ cõpræhenditur ſub veſpere.de ſen.excõ.c.alma.nu.5. 170
Compromiſſarii ſi ſint plures & maior pars eligat ſcienter indignũ licet minor pars eligat dignum poteſtas redit ad compromittens. de electio.c.ſi compromiſſarius.nu.1. 37
Compromiſſarii habentes compromiſſum ſi elegerint ſimul omnes & poſtea eligit vnus ſolus:an ualeat electio.de electio.c.ſicut.nu.2. 32
Compromiſſarius nõ tenetur ad aliud quàm ad id quòd in compromiſſo eſt expreſſum.de elec.c.cum expediat nu.1. 34
Compromiſſum non poteſt fieri decreto.de elec.c.ſi quis iuſto.nu.2.40
Compromiſſum excedens communem compromiſſi naturam nihilominus dicitur compromiſſum.de elec.c.expediat.nu.2. 34
Conceptio ſubſtitutionis quæ a principio valuit vt directa an poſtea valere poſſit ut fideicommiſſaria de teſta.c.ſi pater.nu.18. 117
Conceſſio per Papam contra ius cõe,an ualeat in reg.indul.nu.6. 28
Conceſſio per papam contra ius particulare quando valeat.d.regu.indultum.nu.7. eo.
Concilii Lateranenſ.ſumma & mens ſuper eligentibus indignas & inhabiles perſonas eccleſiaſtica beneficia in reg.odia reſtringi.n.11.56
Concilium generale eſt competens iudex Papæ accuſati de hæreſi. de hæreti.c.in fidei.nu.3. 136
Conclaue quid ſit de elec.c.ibi periculum.nu.11. 21
Concubinarii an ad ordines poſſint promoueri.in regu. ſine culpa.numero 5. 90
Concubinæ & uxoris differentia quæ ſit.d.reg.ſine culpa.nu.9. eo.
Conditio quando eſt appoſita expectari debet tps conditionis appoſitæ non tempus præſens.de ſenten.& re iud c.abbate ſane.nu.2. 79
Conditio perſonæ artat verbum generale.de præben.c. cum de beneficio.no.3. 96
Conditio poſſidentis dicitur eſſe melior.de reſcriptis.c.duobus.numero 9. 17
Conditio pro impleta habetur perinde,ac ſi impleta foret,ſi ſteterit per eum,cuius intererat eam adimpleri.in reg.cùm non ſtat per eum.numero 1. 13
Conditiones ſi plures coniunctim additæ ſint hæredi , diſiunctim omnes ſunt implendæ.in reg.in alternatiuis.nu.1. 17
Conditiones quæ ſunt contra edicta principum ꝙ leges uel bonos mores habentur pro non ſcriptis.de iureiur.c.contigit.nu.3. 73
Conferens ſi ſit executor datus a Papa.non eſt uis.an ſolummõ Papa dicat cõferas.an addat & i poſſeſſioné inducas de pb.c.licet eps. n.1.94
Conferre aliud eſt aliud conſentire.de appel.c.a collatione.nu.1. 89
Confeſſio facta coram arbitro valet coram ordinario.de iureiur. c.cũ impoſitionibus.nu.2. 74
Confeſſioni coniugum an ſtetur ſuper impedimento in matrimonio carnali de eo.qui mit.in poſ.eum qui nu.2. 69
Confeſſionem erroneam an liceat reuocare negocio etiam nundum ſinito.in reg.nullus pluribus.nu.5.& 11. 55
Confirmatio non dat ius nouum:ſed primum corroborat de præb.ca.ſi apoſtolicæ.nu.3. 206
Confirmatio & inſtitutio a quo dependeant.de inſti.c.& ſi.nu.2. 108
Cõfirmatio facta ꝑ prælatũ ſine capitulo an ualeat.de ele.c.qm.n.2. 41
Confirmator ſi non apparente contradictore ſolenniter inquirat de forma electionis & de ſcientia & de moribus electi confirmatio videtur diffinitiua.de electio.c.quoniam.nu.6. eo.
Confiſcatio bonorum uenit tacitè quando quis eſt damnatus de capitali crimine de homicidio.c.pro humani.nu.9. 193
Confitemur uoluntarii: profitemur 1 ſidentes.de ſum.tri.c.fideli.n.7. 4
Coniuratio quid ſit.de uerb.ſi.c.conſtitutionem.nu.2. 172
Coniunx non opponit ſpoliationem rerum agenti matrimonio petitorio vel poſſeſſorio.de reſti.ſpol.c.frequens.nu.7. 67
Cõſanguineos & nõ affines reſpicit & afficit publica honeſtas. de ſpõ.c.ex ſponſalibus.nu.4. 132
Conſanguinitas an ſit unum uel plura.de ſpon.c.ex ſponſalib.nu.2.eod.
Conſcientia eſt iur cordis cognitio.de reſcrip.c.ſtatutum.nu.13. 13
Conſeruatio quia non poteſt dubia iudicialiter diffinire parũ prodeſt ſicut & cõfirmatio in forma cõi.de off.& pot.iud.c.ſtatuimus.n.2.48
Conſeruator eſt iudex datus ad tuendum aliquos contra manifeſtas iniurias.de offi.& pote.iudi.c.hac conſtitutione.nu.4. 52
Conſeruatores nõ habent iudiciariam cognitionem niſi oriatur ex aduerſaris exceptio.de reſcri.c.diſpendia litium.nu.4. 9
Conſeruatoria priuilegii licet pereat non per hoc priuilegium inutile. de offi.& poteſt.iud.del.c.ſi ſuper.nu.5. 51
Conſenſus ſolus non notificatus oon facit matrimonium. de procura.c.procurator.nu.2. 61
Conſilii fraudulenti nulla eſt obligatio in reg.nullus ex conſi.nu.1. 54
Conſtituens non debet conſtituto dare mandatum iurandi quod ipſe conſtitutus credat.&c.de elec.c.procurator.nu.1. 37
Conſtitutio interpretans locum habet ſolum in eo caſu quo locum habet ius interpretatum.de ſen.ex.c.ſtatuimus.nu.1. 161
Conſtitutio legati:cum ſit lex debet eſſe iuſta & honeſta de præb. c.ſi obi.nu.1. 107
Conſtitutio habet locum ſi a grauamine iudicis uel executoris appelletur,& dẽtur iudices appellationis extra curiam & ab iſtis iterum appelletur de electione.c.ſtatuimus.nu.4. 19
Conſtitutio dicitur quaſi cõe ſtatutum.de conſtitu.c. licet.nu.1. 5
Conſtitutio an ſit ſeruanda in rebus ubi eſt eadem æquitas.de reſcrip.c.diſpendia litium.nu.8. 9
Conſtitutio.c.quam ſit.an habeat locum in omni electione confirmanda.de elec.c.quam ſit.nu.1. 24
Cõſtitutio cũ ſit multũ pęnalis nõ dẽt laxari.de ele.c.ſtatuimus.n.7. 15
Conſtitutio interpretans an habeat locum in his caſibus in quibus ius interpretatum.de elec.c.vt circa.nu.13. 23
Cõſtitutio priuilegiata ſup lite ordinãda ſiue ſu ꝑordinatione ſniæ uel ꝓceſſus ſi reſpicit pẽdẽtia niſi id exprimat.de ele.c.licet.canõ.n.7. 27
Conſtitutiones pęnales non ſunt extendendę.de ele.c.ſi forte.nu.3. 25
Conſtitutio,ſiue lex,an ſcripturam requirat.Quid,reſcriptũ an item.an itidem & priuilegium.in reg.nemo põt.nu.9.10.13.15.17. 46
Conſtitutiones poenarum reſtringendę ne ſint.in reg.in poenis facienda.nu.3. 37
Conſtitutionum ignorantia,an quem iuuet vel excuſet.in reg.nemo poteſt.nu.7. 46
Conſuetudo duo requirit.in reg.ſine culpa.nu.12. 90
Cõſuetudo an nos lædere,uel iuuare poſſit.d.reg.ſine culpa.nu.15. eo.
Conſuetudo Mutinenſ.eccleſiæ permittens canonicos teſtari de fructibus prębendarum ſuarum percipiendis poſt mortem, uſque ad annum in reg.nemo.nu.3 1.7.& 10. 47
Conſuetudo iuri ꝯria non valet.in reg.nemo poteſt plus.nu.8. 46
Cõſuetudo an inducatur ex ſola tolerãtia.in reg.nemo põt plus.n.9. 46
Conſuetudo,uerbum ſimpliciter prolatum,de qua in dubio accipiatur.d.reg.nemo poteſt plus.nu.11. eo.
Cõſuetudinis facultas,ius,& authoritas.& n.6.d.reg.nemo ꝑe plᵘ.n.4.e.
Cõſuetudine an teneatur clerici,ſi ſit eis oneroſa.in reg.ſine culpa. numero 17. 90
Conſuetudine an poſſit induci quod quis ſine confirmatione adminiſtret.de pręb.c.eum qui.nu.2. 96
Conſuetudine an induci poſſit quod epiſcopus ſit canonicus.de pręb.c.cum in eccleſia.nu.1. 98
Conſuetudo priuatę perſonę poteſt concedere iuriſdictionem.de offi.ord.c.romana.nu.1. 54
Conſuetudo quę habet quod mortuus cui debentur de conſuetudine fructus primi anni percipiat etiam diſtributiones:an ualeat. de cleri. non reſi.c.conſuetudinem.nu.3. 93
Conſuetudo elicita an uocetur ius.de conſt.c.licet.nu.5. 5
Conſuetudo eſt optima legum interpres.de confeſſis.c.ſi poſt.nu.3. 70
Conſuetudo præſcripta requiritur ut ſtatus applicetur eccleſię : uel beneficio de conſue.c.cum in tua.nu.4. 18
Conſuetudo & pactum archiepiſcopi.& ſuffraganeorum non põt impedire non ſolum viſitationem:ſed nec eius iterationem.de cenſib.c.perpetuo.nu.2. 127
Conſulũ anteire debet qui primo fuit conſul.de reſcri.c. ibi qui.n.1.24
Contemptus aliquando dicitur offenſa quę ſi fuerit manifeſta:pręcedit emenda.de ſenten.ex.c.ſolet.nu.5. 159
Conteſtatio ita animum conteſtandi exigit,ut in iudicando iudicantis animus,requiritur.in reg.exceptionem.nu.2. 21

Conteſtatio per quæ fieri debeat.d.reg.exceptionem.nu.4. eo.
Contrahere cum aliquo ſæpe quis prohibetur ratione officii.in reg.qui tacet.nu.13. 76
Contractus a principio uoluntarius eſt ſed poſt neceſſarius. Et quid de ſequeſtro.in regul.locupletari.nu.1. 4
Contractus uſurarius, an ſit ex natura rei uitioſus, & malitia conuolutus.in regul.peccatum.nu.12.
Contractus mutui interpretationem recipit.in reg pro poſeſſore.numero 4. 59
Contractus uſurarius an aliquo iure permittatur.in regu. peccatum.nume.4 6.& 29
Contractus ſub conditione,an ualeat.Et quid de legato.diſting.nu.3.in regu.nemo poteſt.nu.2. 46
Contractus uſurarius,in quo caſu a iure ſit permiſſus.in regul. pactum. nu.23.& 31 65
Contractum uſurarium an iura debeant admittere, propter aliquo bonum inde naſcens:uel ob grauioris mali fugam.ibid.num.17.19.22. & 32
Contractus licet parificentur delictis quo ad ſortiendum forum non tamen quo ad quem inuitum ad iudicium trahendum.de iudicis.c.romana.nu.6. 227
Contractus ex conuentione legem accipiunt.de elec. c.cū non deceat. nu.2. 34
Contradicere expreſſe plus eſt quàm nō conſentire: de ſenten. excom. c.ſi ſententia.nu.5. 168
Contraria allegans non auditur . Limita in teſte ſe incontinenti corrigente.in regul.nullus plurib.nu.7.& 9. 55
Contrariorum eadem diſciplina:ſed diuerſa diſpoſitio.in regu.qui ſentit.nu.2. 76
Contumacia quotuplex.in reg.præſumitur.nu.7. 67
Contumacia circa articulos poſitionum qualis ſit.de confeſſis.c.ſi poſt nu.1. 70
Conueniri licet quis poſſit coram iudice domicilii pro delicto: tamen principale forum eſt iudicis ſub quo deliquit.de conſtitutio.c.ut animarum.nu.7. 5
Conuenti ſemper melior conditio in pari cauſa,quàm agenti. in regu. quod ſemel.nu.1 82
Conuentionis ordo inſpicitur in pignoribus.de reſcriptis.c.ſi prote. numero 3. 14
Copulatiuæ natura eſt copulare diuerſa.de præb.c.ſi pauper.nu.1. 105
Copulatiuarum,diſiunctiuarum,& ſolutarum natura quæ.in reg. in alternatiuis.nu.2. 27
Correctio iurium eſt euitanda.de conceſ.præben.c.authoritate.n.1. 113
Correctio monachorum licet ſpectet ad abbatem : tamen ſi eſt nimis grauis temperanda eſt de conſilio conuentus.de cenſibus.c.romana nu.10. 127
Corpus chriſti an debeat concedi interdictis.de ſententia excommunicationis.c.alma.nu.3. 170
Corpus chriſti debet recipi a chriſtianis in tribus primis feſtiuitatibu de ſenten.excom.c.alma.nu.4. eod.
Corrupta ſunt quæ ex corrupta radice procedunt.de vſuris,c.quanquã. num.2. 145.
¶Credere quandoque punitur pro ſcire.de elec.c.is qui contra.n.2. 31
Creditori primo poſt pactum de non petendo ſit pactum de petendo de reſcri.c.quanuis.nu.1. 20
Creditur id quod proponit quis in libello contra ſe,non autem pro ſe: de hære.c.ut inquiſitionis.nu.2. 240
Crimen probatur per inſtrumentum:ubi de uoluntate illius contra quē producitur:confectum fuit inſtrumentum.de uerb.ſigni.c. conſtitutionem.nu.6. 172
¶Cuilibet dicens nihil excipit.de ſen.ex.c.dilecto.nu 1. 162
Cui licet quod eſt maius,utique quod eſt minus.in reg.cui licet.numero 1. 8
Culpa maior maiorem exigit pœnam.de offi.ordi.c.quamuis.nu.2. 57
Culpa negligentiæ eſt maior quam defectus.de reſcri.c.ſi eo tempore. nu.3. 20
Culpam alienam , faciens propriè punitur aliquando , negligentia aut diſſimulatione.in reg.non debet aliquis.nu.3. 47
Probatio incumbit ei qui agit quando dubitatur de ætate.de reſcrip. c. ſi eo tempore.nu.4. eo.
Cum,&,de,præſumptiones,an,& quid differãt:& utriuſque uſus & uis. in reg.nullus ex conſi.nu.10.12.& 14. 54
Cupidus differt ab ambitioſo.de elec.c.auaritiæ.nu.2. 23
Cura animarum dicitur ars.de uita & honeſtate clerico.c.clerici.numero.1. 92
Cura unde dicatur.de elec.c.licet canon.nu.3. 27
Curator teſtamento non datur.de iudiciis.c.ſi annum.nu.1. 63
Curia ibi eſt ubi Papa de elec.c.ibi periculum.nu.3. 21
Curia ius curat.meretrix eſt dicta curia.de ſta.reg.c.periculoſo. numero.4. 124
Cuſtodia eccleſiarum ſpectat ad ordinarium.de ele.c.nemo deinceps. nu.4. 28

De litera D.

Damnatus quando quis dicatur adueniente retro contradictione.de uſur.c.quanquam.nu.5. 145.
Damnatus non ita prohibetur ab accuſatione,ſicut excōmunicatus a ſpiritualibus. in reg.factum legitimè. numero 29. 22.
Damnatus accuſat in propria iniuria,excommunicatus, verò non.in regu.factum legitimè.nu.30. 22
Datio executoris ad prouidendum ſatis uidetur habere uim reſeruationis nec tamen ſine decreto afficit ante præſentationem.de ele.ca. ſi eo.nu.1. 40
¶Debitor qui facto teſtamento & filia inſtituta factus eſt conuerſus eccleſiæ:illi offerens omnia ſua bona ſaluo teſtamēto prędicto.an creditor cui ipſius bona fuerant obligata ex mutuo agere debeat cōtra eum:vel contra eccleſiam uel contra filiam.De priuilegiis.c.per exēptionem.nu.1. 151
Debitor non poteſt capi pro debito.de ſententia excomm. ſi clericos. nu.1. 167
Debitor ſi uictus appellauit nec ea fide cauſam proſequitur : creditor cauſam aſſumit.de electione.c.ſtatuimus.nu.12. 20
Debitum per quemuis ſubſtitutum ſolutum,liberat debitorem.in regu. qui facit.nu.8. 73
Debitum ſub conditione,eſt ſola ſpes.in regu.cùm ſint partium. numero 16. 14
Decimæ an poſsint a conſuetudine remitti,ſicut a principe.Et quo iure illæ fuerint introductæ.in reg.qui prior.nu.13. 75
Decimæ reales poſſeſſorem ſequuntur.Et an illæ reſpiciant ſucceſſorē. in reg.non eſt.in mora.nu.6. 48
Decimæ inter duas eccleſias,an & quo caſu diuidendæ . Et idem iudicium de canonica.& nu.16.in reg.qui prior.nu.10.& 16. 75
Decimas bene ſoluentium quæ ſit remuneratio.de decimis. c.diſcretioni.nu.2. 120
Decimæ prædiales debentur eccleſiæ prædiali & non parochiali. de immuni.eccle.c.quia nonnulli.nu.2. 129
Declaratio iuſte uel iniuſte ſententiæ pendet ea poſtfacto.de offi.& pote.iud.dele.c.ſtatuimus.nu.6. 48
Declaratio debet pręcedere apprehēſionem in priuatione iuris.de pręſcrip.c.ſi qui.nu.1. 77
Decreta romanorum pontificum non poſſunt in totum uel in partē ab aliquo epiſcopo conuelli vel mutari.de appellatio.c.licet.nu.12. 69
Decretum legati an liget ignorantes.de præben.c.ſi apoſtolicæ . numero 2. 106
Decretum ſicut & ſententia habet fieri cum cauſę cognitione. de conceſſio.pręb.c.quia cunctis.nu.11. 109
Decreta ſed apoſtolicę,non ſcripta etiam,an feudata.in regi. nemo poteſt.nu.14. 46
Decretal.poſtquam.intellectus.in reg.odia reſtringi.nu.15. 56
Defectus formę non formatę ſuppletur per confirmationem ſecutam cum procedat iure poſitiuo non a iure naturali. de electio. cap. ſi is cui.nu.1. 32.
Defectus in perſona facientis reddit factum inutile.de hęreti.cap.ſuper eo.nu.2. 136
Defendere ſe an quis cogatur pręciſe.de reſtitutio.ſpoliato.c.frequens nu.6. 67
Defenſio legitima nulli eſt deneganda. de hęreti. cap. ut inquiſitionis, nume.1. 146
Defenſionem ſuam non exhibens in termino congruo ad id aſsignato non pręſumitur illam habere. de officio ordina.capitulo ordinarij.nume.1. 55
Defenſionem alterius ſuſcipere eſt uiri officium.de teſta. c.religioſus . nu.7. 119
Defenſionum accumulatione,an & quando uti liberum.in reg. nullus pluribus.nu.1. 55
Degradatio actualis quid ſit. de pœnis.capitulo degradatio.numero 2. 153
Deiectionem factam nomine meo ſine mandato meo ra.hab.poſſum. de elec.c.quàm ſit .nu.3 24
Delator corruptus quando puniatur & delato corrumpenti ignoſcatur de accuſa.& inquiſi.c.poſtquam.nu.2. 134
Delegatio ſit alternatiue:& ſic compromiſſum.de offi.& pot.iud. c. cū plures.nu.1. 50
Delegatio facta pretextu appellationis an ualeat. de conſu.c.non putamus.nu.1. 17
Delegatus legati an poſſit id quod poteſt delegatus delegati.de iudicii ſi annum.nu.5. 63
Delegatus Papę qui recuſatur an poſſit a recuſante inuito exigere iuramentum de iuramento calumnia,capitulo in appellationis.numero 1. 66
Delegatus legati an poſſit ſubdelegare. de offi. legatos . numero primo. 58
Delegatus datus ad fideiuſſores comprobandos ſi malę arbitretur appellari

pellari poteſt.de appel.c.Romana.nu.11. 88
delegatus repreſentat delegantem.de præben.cap.ſi tibi abſenti. numero 1. 99
Delegatus vel executor datus per literas quibus grauatur ordinarius collator illius beneficij ex quo reddit ad manus ipſius poterit illud conferre elapſo tempore.de pręb.c.ſtatutum.nu.1. 95
delegatus debet ſeruare formam mandati.de pręb.c. ſi tibi.abſenti. numero 2. 99
delegatus non poteſt inuocare brachium ſeculare niſi ſpecialiter ſibi ſit conceſſum.de hęre.c.vt officium.nu.4. 138
Delegatus an abdicet delegationem a ſe ſubdelegando. in reg.mutare detrimentum.nu.5. 45
delegatus debet ſeruare formam mandati.de cenſibus.c.Romana.numero 9. 127
delicti commiſſi tempus in pœna inſpicitur,& non tempus ſententię. de reſcri.c.ſtatutum.nu.18. 13
delictum ſingularis perſonę an faciat ceſſare in eccleſia. de offi. ord.c. quanuis.nu.1. 17
delictum perſonæ eccleſiaſticę non debet in damnum eccleſię redundare.de ele.c.nulli licere.nu.1. 25
delictum alienum aliquando ſit proprium propter negligentiã. de pęnis.c.fęlicis.nu.10. 155
delictum quod non excuſet ſuperioris authoritas,vbi ſit.in reg.in malis. nu,4. 34
delictum unum plures perſonas tangens quomodo unicuique in ſolidum tribuitur.in regu.in obscuris.nu.6. 35
delicti exſtimationem & continuationem quæ pœna ſequatur. in reg. delictum perſonę.nu.15. 17
denunciatio facta emptori oſtendit eũ malefidei & tenetur ad fructus. de appell.c.non ſolum.nu.5. 87
deportatus poteſt emere,vendere, contrahere & alium ſibi obligare. de ſen.exc.c.decreuimus.nu.5. 164
deportatus ex indulgentia principis reſtitutus ad dignitatem, an ꝑ hoc ſit reſtitutus quo ad bona.de reſcri.c.quanuis.nu.2. 10
deſertum non ſemper ex ſignificatione vocabuli requirit exceſſum me morię vt in appellatione deſerta.de verb.ſig.c.veniens. nu. 1. 112
deuolutio quid ſit.de ele.c.quanquam.nu.2. 31
deus opus imperfectionis non nouit.de homi.c.pro humani.nu.2. 192
deus non vult mortem peccatoris.de pęnis.c.quanuis.nu. 1. 155
diaconiſſa & Deo dedicata,& ſanctimonialis,ſunt ſanctiſſimi nominis & dignitatis.in reg.non eſt nouum.nu.2. 2
¶ Dies triginta dantur a die ſententiæ per appellationem ſuſpenſę. de appel.c.ab.eo.nu.5. 87
dies aliqui an dentur arbitrario in tempore pro quiete.de elec.c. cupiẽtes.nu.2. 28
dierum & menſium obſeruatio in cancellaria Romana. in coronyde, datum Romæ.nu.1. 96
difficulter id quod ſit,ſit tamen.de præb.c.ſi beneficia. nu. 2. 101
diſſidatus non eſt impugnandus niſi prius hoc iuſta ſententia decernatur.de ho.c.pro humani.nu.8. 192
diffinitio quid continere debeat.in regu.poſſeſſor non præſcribit. numero 8. 57
digerere eſt per ordinem ſcribere.In epiſtola Bonifacii.nu. 4. 3
dignitas dicitur diuerſis modis.de conſue.c.conſuetudinem.nu.1. 17
dignitas inſpicitur in delegationibus.de hęre.c.ne aliqui.nu.5. 138
dignum maius trahit ad ſe minus dignũ.de ſurrepa.c.ſi latcis.nu.12. 138
dignitatis appellatione an veniat beneficium.de ele.c.ſi forte.nu.2. 25
dignius trahit ad ſe minus dignum quando duo uniuntur. de priuileg. c.cum perſonę.nu.8. 150
diœceſis diuiſio ſi fieret poſt impetratum reſcriptum procedi poteſt ac ſi integra remanſiſſet.de reſcriptis.c. ſtatutum.nu.2. 12
directa dubia recipit interpretationem,directe.de teſt.c.ſi pater.numero 7. 116
diſcordia quid ſit. de ele.c.indemnitatibus.nu.3. 39
diſcuſſio poſtquam facta eſt non eſt iudicium.de elect.c.quamuis. numero 2. 25
diſpenſare an poſsit papa in his quę ſunt legis naturalis & in præceptis primę tabulę.in reg.ſemel Deo.nu.1. 87
diſpenſatio eſt de maioribus negotiis.de elect.cum ex.eo.nu.5. 35
diſpenſatio vaga punitur.de ęta.& qua.c. permittimus.nu. 2. 45
diſpenſatio ſemper datur vel dari intelligitur ſecundum duas modificationes de offi.ord.c.ordinarii.nu.5. 55
diſpenſatio vocatur beneficium.de offi.ord.c.ordinarii.nu.2. eod.
diſpenſatio facta ſuper expreſſo.non extenditur ad alia.de præb. c. non poteſt.nu.5. 101
diſpenſatio inſufficiens & ſi non tribuat ius retinendi beneficium tamẽ dat forſitan.de præb.c.non poteſt.nu.1. eod.
diſpenſatio dicitur gratia.de ele.c.licet canon.nu.5. 29
diſpenſatio inquantum eſt actio diſpenſationis non eſt ius ſed poteſtas data a iure.de ele.c.licet canon.nu.6. eo.
diſpenſatum licet ſit cum illegitimo ad ſacerdotium non propter, hoc diſpenſatum eſt in cura.de ſi.presb.c.is qui.nu. 5. 46
diſpenſatio ſuper illegitimitate ſi impetrat beneficium eo tacito non valet impetratio.de ſi.presb.c.ſi is qui.nu. 1. eo.
diſquiſitio iuris partium non debet fieri niſi partibus vere vel interpretatiue.de appel.c.cordi nobis.nu.1. 82
diſtributioni cuiuſque natura talis eſt quod ſi ei poſtponatur negatio remouet illud quod ſequitur pro quo diſtribuit.de ele.c. indemnitatibus.nu.2. 39
diſtrictus aliquando ſumitur pro diœceſi.de offi.& pote.iudi.c.hac cõſtitutione.nu.1. 52
ditari nemo debet cum aliena iactura.de teſt.c.ſi pater. nu. 8. 117
diuinatio tripliciter ſumitur.de hęre.c.accuſatus.nu. 2. 137
diuinatio fuit a perſis allata.de hære.c.accuſatus.nu.3. eod.
diuinatio & ſortilegium differunt.de hæreticis.c.accuſatus.nu.4. eod.
doctor,qui conuenit certo ſalario legere vno anno,an ante finem anni poſsit quem vicarium ſubſtituere,Scholaribus etiam refragantibus. in regu.qui facit.nu.2.4.5.7.& 9. 73
diſpenſatio pluralitatis circa beneficia,eſt odioſa,& reſtringenda.in re. quæ a iure exorbitant.nu.6.& 9. 70
diſpenſatio cur non cadat ſuper contractu uſurario.in reg. nu. 20. 64
¶ Doctrina interpellata perit continuata uiget. In ſalutatione epiſtolę Bonifacii.nu.4. 2
dolo carere non poteſt, qui obtemperare magiſtratibus recuſat. d.reg. ſcienti & conſentienti.nu.2. eod.
dominium an transferatur ex inutili contractu.de reb.eccl. c.hoc conſultiſſimo.nu.9. 114
dominium rei eccleſiaſticę non transferuntur ſi per metum fiat traditio de rebus eccl.non alie.c.hoc conſultiſſimo.nu. 5. eo.
dominium recta via tranſit in legatarium vel donatarium cauſa mortis de conceſſio.pręb.c.quia cunctis.nu.14. 110
dominium quare dicatur temporale.de immu.eccle.c.eos qui.n.1. 129
dominium directum & utile,an & quomodo diſtinguantur.in reg. poſſeſſor non pręſcribit.nu. 28 & 30. 57
dominium utile & directum,transfertur per conſenſum.d.regu.poſſeſſor non præſcribit.nu.26. eo.
dominium directum quare dicitur a nobis inſeparabile,oſsibus noſtris infixum.in reg.poſſeſſor non præſcribit.nu.31. 57
dominium alicuius rei in ſolidum eodem tempore acquiri a duobus an ſit poſsibile.in reg.ſine poſſeſsione.nu.3. 93
dominii acquiſitio per præſcriptionem,vt conueniat æquitati iuris naturæ,indirecte.in reg.poſſeſſor non preſcribit.nu. 19. 56
dominus poteſt agere pro iniuria ſuo ſubdito.& nu.3. de ſen. & re iud. c.ad apoſtolicę.nu.2. 78
dominus an poſsit allegare ignorantiam ſerui, & ignoratione eius malitię ſe tueri.in regu.præſumitur.nu.2. 67
dominus ante traditionem remanet qui uendit hæreditatem.de ſen.& re iud.c.abbate ſane.nu.5. 80
domum ingredi domino inuito eſt iniuriam facere.de vſuris.c.quãquam.nu.13. 146
donum ſecundum quod eſt paruum uel magnum tenet.de reb.eccle.c. hoc conſultiſſimo.nu.1. 114
domus exulis ignoranter vendita pars dimidia & minor ęquiparantur.de elect.c.indemnitatibus.nu.8. 39
donatio quæ olim ante nuptias dicebatur fieri & augeri, an nunc poſſit fieri & augeri conſtante matrimonio.In epiſtola Bonifacii.numero 12. 3
donatio imperialis an negeat ſcripto. In epiſtola Bonifacii. numero 10. eo.
donatio inter viuos,non vitiatur propter ſuperueniens donãtis delictũ Secus in donatione cauſa mortis.in reg.beneficium. 4. 4
donatio ultra legitimum modum quomodo temperetur.in reg. ea quę nu.1. 19
donationes plures diuerſis temporibus eidem factę quarum ſingulę nõ excedunt legitimam quantitatem licet coaceruatæ excedant bene valent.de elect.c.nemo deinceps.nu.1. 28
donationis tempore licet poſsit donationi imponi,non tamen traditionis tempore quę fit ex interuallo.de elect. capitulo generali. numero 6. 26
dos accedit matrimonio,licet matrimonium poſsit eſſe ſine dote. in re. acceſſorium.nu.4. 3
Dynus non fuit canoniſta.Et eius lapſus.Et an quid differant beneficii conceſsio,conceſsionis confirmatio, & in poſſeſsionem miſsio. in reg.beneficium.nu.1. 4
dubitare de ſingulis non eſt inutile.de ſen.excommunicationis. c. ſolet. nu.7. 159
dubitatio probilis excuſat ſicut probabilis ignorantia.de poſtu.pręla.c. perpetuo.nu.2. 18
duo vel plura vbi requiruntur ad eſſe rei,altero deficiente, deficit quod agitur.in coronyde,datum Romę.nu.7. 96
duo ſi habeant ſoli eligere pręlatum,& alter alterum conſentientẽ eligit,an ualeat electio,in reg.in toto.nu.2. 38
duorum ſi alterum noceat,alterum vero proſit,quod nocet inſpiciendum.in reg .in pari delicto,nu.4.5. 16

De

De litera E

ECcleſia.ſi habet rectorem & clericum. an poſſidẽs pręſentationem unius alterius cenſeatur eſſe poſſeſſor. de inſt.c.ſi ts,nu.1. 108
Eccleſię cathedralis tenet nomen eccleſię in genere.de pręb.c.quamo[illegible].nu.4. 95
eccleſia parochialis an babeat canonicum de eo qui obiit in monaſterio infra annum probationis.de regu. & tranſeunt. capitulo beneficium.nu.2. 158
eccleſia habens rectorem nouiter inſtitutum ęquiparatur eccleſię vacãti.de reb.eccle.noo alie.c.dudum.nu.1. 114
eccleſia comparatur pupillo.de rebus eccleſię.capitulo dudum. numero 7. eod.
eccleſia Romana dicitur liberalis.de hęret.capitulo ſuper. eod. numero 3. 136
eccleſia ſi ab vniuerſitate conſtruatur vel dotetur oon ſinguli, ſed corpus habent patronum.de iure pat.c.ſi laicis.nu.4. 125
eccleſia concedit generalem autoritatem exterminandi hæreticos. de hęre.c.prædentes.nu.2. 136
eccleſia quandoque vocatur oratorium.de conſecra.eccle.c.ſi eccleſiã. nu.2. 129
eccleſia diuerſis modis dicitur. de elect. capitulo fundamenta. oumero 1. 30
eccleſia fungitur iure imperii,& eſt maior imperio.de immuni.eccle.c. eos qui.nu.3. 129
eccleſia quę ſine macula eſt non patitur vota ſua diu eludi.de electio.c. in electionibus.nu.3. 20
eccleſia non moritur licet prælatus moriatur,de immu.eccle.c.quia nõ nulli.nu.4. 129
eccleſia Romana eſt omnium eccleſiarum mater & non domina .de ſum.Tri.c.fideli.nu.5. 4
eccleſia lęſa io iudicio momentaneę poſſeſsionis reſtituitur. de reſti. in integ.c.eccleſia.nu. 2. 61
eccleſia non ſemper fungitur vice epiſcopi.de maio.& obedi. c.epiſcopali.nu.2. 58
eccleſia intelligitur facere quod facit papa qui eſt generalis ſponſus eccleſię.de exceptionibus capitulo,pia conſideratione.nu. 1. 75
eccleſia pręſcribit eootra laicum ſpatio.xxx.annorum,de pręſcri. c.epiſcopum.nu.4.58. 76
eccleſia ſancti Petri non eſt patriarchalis.ſubeſt enim epiſcopo portuẽſi.de elect.c.fundamenta.nu.5. 30
eccleſia dicitur deſerta per non reſidentiam.de verb.ſig.c. veniens.numero 2. 171
eccleſia una unius debet eſſe rectoris. in regu. in re communi .numero 7. 37
eccleſia an conſtrui poſsit ſine dote.in reg.qui prior. nu. 12. 74
eccleſia ſi viginti ſoluebat per emphyteuſim alteri eccleſię, ſoluendo tãtum partem poſt tempus,an perdat rem totam,uel partem,aut nihil in reg.plus ſemper.nu.7. 66
eccleſia an præſcribat rem laici,ſpacio decem annorum,ita quod ex tali pręſcriptione agere & excipere poſsit.in regu.qui ad agendum.nume. 3.& 4. 72
eccleſia,quæ accepit ab alia eccleſia annua viginti,& per xl.aonos accepit tantum decem , an poſtea poſsit integra viginti petere.in reg. plus ſemper.nu.3.4.& di.6. 66
eccleſia tota,eſt vnum corpus myſticum.in reg.quod ob gratiã. oumero 3. 70
eccleſia nullum damnum patitur aliena reſtituendo. in reg. delictum.pſonæ nu. 3. 17
eccleſiarum varius quo ad ipſarum immutationem dicitur pendere a potenoa epiſcopi non abbatis.de pręb.c.cum de beneficio. nu. 2. 96
eccleſiaſtica beneficia debent ſine diminutione ooncedi de reſcriptis. c.ſi propter.nu.9. 11
eccleſiaſticus requires ſi eſt ſuperior requiſiti eccleſiaſtici vel ſecularis illum coget.de iudiciis.c.Romana.nu.7. 63
eccleſię copiam ex cauſa detrahitur & datur alteri.de teſta. c. ſi pater. nu.9. 116
eccleſię ſubiecti debent ſubuenire indigentie eccleſię cathedralis de reſcriptis.c.ſi propter.nu.8. 11
eccleſię cathedrales dicuntur matrices.de cenſibus.c. Romana. numero 2. 126
eccleſię uacanti debet dari procurator vel adminiſtrator vel viſitator. de ele.c.is cui.nu.1. 32
eccleſię duę ſi per epiſcopum in procuratione ſint coniunctę , epiſcopus debet vtranque viſitare.de cenſibus.c.perpetuo.nu. 1. 127
eccleſię collegiate & etiam monaſteria quandoq; habent certam & limitatam parochiam.de ele.c.ſtatutum.nu. 34. 32
eccleſię appellatione includitur nedum monaſterium ſed etiam omnis locus pius.de reſti.in inte.c.ſi aduerſus.nu.1. 62
eccleſiæ fit iniuria cui ſubtrahitur diuinum officium.de of.ordi.c.ſi canonici.nu. 2. 55
eccleſię ſtatus ad mobilitatem laicorum non imitandus.in reg.in re cõmuni.nu.4. 37
eccleſię ordinatio olim ſolius intererat epiſcopi.io reg.quod alicui.nume.7. 77
eccleſiæ priuilegia,& aſylus etiam ſuper homicidio. in reg. non licet. nu 4. 52
eccleſiæ miniſtrorum diminutio,non eſt procuranda.Et quid ita. in re: qui contra.nu.8. 73
eccleſię membra ęgrota,papa & pontifices ſanere debẽt ex officii ſui exigentia.in regu.quod ob gratiam.nu.4. 80
eccleſię parochialis rectores,quandam aliam eccleſiam cum fructibus tenuerunt ſupra hominum memoriam,id ue licite & iure poſsint.in reg.qui contra.nu. 2.4.5.6.9.& 12. 73
eccleſię nulla maior pœna eſt excommunicatione. in regu. delictum pſonę.nu.9. 17
eccleſiarum fauor an idem,qui & pupillorum.in regu. in toto. numero 3. 6
edicere eſt regum proprie & impetratum. de elect. c.ut circa. numero primo. 22
electi petendo confirmationem implorant officium iudicis.ut lite pen. nihil Inno.c.diſper.dns.nu.2. 69
electi gerunt officium pontificale quo ad ea quæ ſunt iuriſdictionis. de officio ordinarii.c.Romana.nu.2. 54
electio ſepulturæ eſt ius ſpeciale inductum contra ius cõmune de ſepu. c.animarum.nu.5. 119
electio ſi ſpectat ad epiſcopum & capitulum ſimul ſuſpenſo epiſcopo ſolum capitulum eliget.ne ſede va.c.ſi ad nu 6. 113
electio ſepulture eſt pars ultime volunta.is cuius libertas tolli non debet.de ſepul.c.animarum.nu.4. 119
electio facta ab his quibus reuoco,& reuocare poſſum,an valeat.de cõceſsio.præben.c.quia cunctis.nu.12. 109
electio quæ fit poſt collationem etiam ſi fiat ab uno dicitur communis. de elect.c.perpetuo.nu.1. 24
electio quando eſt diſcors,inquiſitio diligens eſſe debet de elect. c. cupientes.nu. 1. 28
electio ex puris debet eſſe pura & gratuita.de elect.c.in electione. numero 4. 20
electio debet procedere cura perſpicua.de elect.c.in electionibus. numero 7. eod.
electio facta de collegio eligentium,an dicatur vnanimis.in regu.in toto nu.6. 38
electio quæ facta ab excommunicato ab homine,vel a iure, an valeat. in regul.factum legitime.nu.4 & 5. 22
electio facta per falſum canonicum,ao valeat.Et quid de falſo procuratore. in regu.mora ſua.nu.10. 43
electio alicuius ſeipſum eligentis in prælatum,an valeat.in regu. in toto.nu.5. 38
electionis canonicę aſſertio an includat legitimitatem , & ętatem idoneam.in regu.infamibus.nu.8. 29
electionis faciendæ qui vocem non habet quauis de cã,an poſsit eligere ſi a tertius habentis procurator inſtituatur. in regu. quod alicui nõ ſuo.nu.3. 68
electioni contradicentes quando non poſſunt mittere niſi vnum , illum mittere tenentur.de elect.c.cupientes.nu.1. 25
electo ſi ponatur quod eſt ſimplex in adminiſtratione probatio eſt neceſſaria. de ele.c.in forte.nu.1. 25
electus non venit inſtructurus ſed venit petiturus & proſecuturus. de ele.c.quum non doceat.nu.1. 34
electus in epiſcopum repulſus a confirmatione , ex vel conſecratione primo titulo retinet priora beneficia.de pręben.c.ſi tibi. nu. 3. 99
electus in epiſcopum cum quo diſpenſatur vt non teneatur conſecrari an interim poſt terminum iuris vacent beneficia.de reſcriptis. ca. ſi gratioſe.nu.6. 9
electus quis fuit ad dignitatem,eo præſente & tacente epiſcopus contulit pręḃendam,illius demum caſſatur electio.an ille præbẽdam repetere poſsit.in regu.is qui tacet.nu.4. 5.& 9. 40
electus adulter deprehenſus deponitur.in regu.fruſtra.numero 14. 24
electio opponens infamiam,ſi non probet,an ſit puniendus.in reg. infamibus.nu.5. 29
electo qui obiicit,an debeat iurare ſe probaturum quę ab eo obiiciuntur.d.reg.infamibus.nu.6. eo.
electo omni,confirmatori duo probanda. d.regu.infamibus.nu.9. eod.
eligendi poteſtas ſi eſt alicui commiſſa,an electo renuente alium eligere poſsit.de ele.c.ſi compromiſſarius.nu.4. 37
eligens dignum quem credit indignum an incurrat pœnas concilii de ele.c.perpetuo.nu.3. 24
eligens ſuſpenſum,poteſt iterum dicere.in regu. odio reſtringi. numero 9. 56
eligentes ſi iuſtum impedimentum habeant non currit eis tempus de ele c.ſi electio.nu.4. 33
eligere in genere non licet,nec alternatiue. de elec. c. in electionibus. nu.6. 21

Emens a ſolo prælato ſi habuit bonam ſidem præſcribit, de rebus eccl. c. hoc conſulοſimo. nu. 8. 114

eligere qui non poteſt nomine ſuo, an idem poterit alieno nomine. in reg. quod alicui non ſuo nu. 7. & 14. 77

emptio veneni quod admiſtum poteſt eſſe vſui valet. de priuilegiis. c. ſi Papa. nu. 1. 152

emptor debet vſuras venditori ſi moroſus fuit in pretio ſoluendo. de elect. c. cupientes. nu. 5. 59

emptor dominus prohibitus illam extra manum ponere, non poteſt illam commodare. de immu. eccle. c. quia nonnulli. nu. 3. 129

emptor fundi a quo res euincitur neceſſe habet denunciare auctorem. de ſen. ex. c. ſi iudex. nu. 3. 166

emptor dolo carens, de dolo oon tenetur. de electio. c. ſi compromiſſarius. nu. 2. 37

empoo eſt iuriſgentium & conſenſu perficitur. de procu. c. procurator. nu. 2. 61

encenia oon extenduntur ad numerum & quantitatem. de cenſibus. c. Romana. nu. 7. 127

enigma proprie dicitur obſcura ſententia per occultam ſimilitudinē. de reli. & vene. c. glorioſus. nu. 2. 129

epiſcopatus dicitur culmen dignitatum. de ſen. & re iu. c. & ſi ſententia. nu. 2. 80

epiſcopatus dignitate qui excludantur iure. in reg. odio reſtringi. numero 3. 56

epiſcopi an in ſuis diœceſibus ſtatuta & decreta facere poſſint. de appe. c. licet. nu. 3. 91

epiſcopi poſſunt facere ſtatuta ſed nōn canones. de appel. c. licet. numero 14. eo.

epiſcopi qui de conſuetudine eccleſię cathedralis conſueuerunt corrigere an & quando poſſint prohibi ne corrigant. de conſuetudine. c. oon eſt. num. 1. 17

epiſcopi de reſeruatis papę ſine ſpeciali mandato ſe oon intromittuot. de ſup. neg. prę l. c Romana. nu. 3. 42

epiſcopi conſecrantur, presbyteri vero ordinantur. in epiſtola Bonifacii. nu. 18. 3

epiſcopi de conſuetudine generali audiunt cum ſuo clero cauſas criminales clericorum ſuorum etiam de grauibus conſuetudinibus. de pęnis. c. degradatio. nu. 4. 153

epiſcopi non poſſuot diſpenſare cum pœnitus illiteratis vt fiant clerici. de tempo. ord. c. nullus. nu 1. 43

epiſcopi an habeant iuriſdictionem in perſonas exemptas, an in loca. de officio ordinarii. c. quum epiſcopus. de officio ordinarii. ca. cum epiſcopus. nu. 2. 56

epiſcopi iuriſdictioni detrahitur ſæpe per præſcriptionem. & num. 10. in regu. qui contra. nu. 3. & 10. 73

epiſcopo prohibente alienationem rerum eccleſiaſticarum per clericos ſine ſua venia & conſenſo, pœna indicta, ſi capitulum prætermiſſo tractatu ipſi epiſcopo aliquid vendat, ſine alia licentia, an locus ſit pęnę. in regu. qui tacet. nu. 2. 4. 6. 8. 9. 11. 12. & 15. 76

epiſcopo an liceat alterius epiſcopatus curam ſubire, non relicto priore. in regu. quod ob gratiam. nu. 1. 80

epiſcopo non aufertur poteſtas conferendi per ordinationem vicarii. de conceſſio. pręb. c. ſi ſoli. no. 3 112

epiſcopo mortuo omnis adminiſtratio & iuriſdictio ad epiſcopum ſpectat defertur capitulo. de hęre. c. ne aliqui. nu. 7 138

epiſcopo probabiliter ignorante, ſi clericus alienus furtiue vel ex ſimplicitate ſe in multitudine immiſcerit ordinatiocum epiſcopus noo tenebitur. de tem. ord. c. eos. nu. 1. 43

epiſcoporum numerus eſt ſtatutus per canones ad degradationem clericorum. de pęnis c. degradatio. nu. 3. 153

epiſcopus qui clerico exiſtenti in ſtudio promiſit annuas. x. Marchas donec haberet beneficium ęque bonum an teneantur vlterius prouidere illi adepto beneficium. x. Marcharum, quas tamen in ſtudio habere non poteſt. de præb. c. ſi tibi. nu. 2. 103

epiſcopus ao poſſit ſine conſenſu patroni capellam facere collegiatā. de ele. c. ſtatutum. nu. 2. 32

epiſcopus poteſt in qualibet ſuę diœceſis parte pro tribunali ſedere. de priuilegiis. c. quum perſonę. nu. 1. 150

epiſcopus non conſtitutum in ſacris priuare poteſt voce capituli. de appel. c. licet. nu. 7. 91

epiſcopus tm̄ habeat de reditibus eccleſiarum quantum omnes clerici vel canonici. de appel. c. a collatione. nu. 7. 89

epiſcopus plus iuris habet quum ſolus cōfert de conſenſu capituli quā quando capitulum ſimul cum ipſo confert. de appel. c. a collatione. nu 4. eod.

epiſcopus an teneatur venire ad vocationem regis ſi ab eo tenet temporalia. de cler. coniu. c. clerici. nu. 2. 92

epiſcopus in quibus poſſit diſpēſare cum clerico penitente & correcto. de vita & ho. cle. c. clerici. nu. 2. 92

epiſcopus cum capitulo oon poteſt ſtatutum facere in præiudicium aliorum, niſi quorum intereſt conſentiant. de appella. capit. licet. numero 10. 91

epiſcopus an poſſit ſubrogare in locum fideicommiſſarii mortui. de teſta. c. religioſus. nu. 4. 118

epiſcopus an poſſit de relictis pauperibus aliquid dare pro reparatione eccleſię. de teſta. c. religioſus nu. 6. eod.

epiſcopus an poſſit procedere contra exemptos qui excommunicatos per ſe ad diuina recipiunt, vel ſepeliunt. de priuilegiis. c. epiſcoporū nu. 4. 151

epiſcopus pręſens capitulo parere volenti non poteſt contradicere. c. ne ſede va. c. ſi ad. nu. 4. 113

epiſcopus & capitulum ſunt vnum corpus. ne ſede va. capi. ſi ad. numero 2. eod.

epiſcopus noo debet abeſſe ab eccleſia ultra annum niſi iuſſio imperialis eum detineat. de ſta. regu. c. periculoſo. nu. 5. 124

epiſcopus confirmatus non ſacerdos an poſſit remiſſiones concedere. de pęnitentiis. c. Romana. nu. 2. 126

epiſcopus confeſſus eſt ſe promiſiſſe centum Petro vt eum de morte patris ſui ooo accuſaret. an propter hanc confeſſionem ſit deponendus de accu. & inqui. c. poſtquam. nu. 1. 134

epiſcopus Hoſt. Papam conſecrat. in epiſtola Bonifacii. nu. 20. 42

epiſcopus ſi non eſt in mora petendi abſolutionē nec eſt res quę ex dilatione grāde periculum patiatur, melius eſt tantiſper expectare quā nouo iudici committere. de ſupplenda neg. præla. capi. Romana. numero 1 152

epiſcopus an poſſit concedere quod clericus pro clerico pignoretur. de iniuriis & dam. c. & ſi. nu. 2. 132

epiſcopus an poſſit diſpenſare cum monacho prælato etiā eccleſię parochiali, quod poſſit cum illa ſimplex beneficium obtinere. de ele. c. ſi religioſus. nu. 1. 33

epiſcopus poteſt diſpenſare cum ooo profeſſo etiam tacite ex euidentiō utilitate vel neceſſitate eccleſię, de ele. c. nullus. nu. 1. eod.

epiſcopus an poſſit diſpenſare quod nouicius fiat abbas. de ele. c. nullus nu. 2. eo.

epiſcopus an det commendaticias in beneficiis eccleſiaſticis non perpetuis. de tem. ordi. c. quum nullos. nu. 4. 43

epiſcopus an ſolus ſine capitulo diſpenſet. de fil. presby. c. is qui. numero 1. 47

epiſcopus inuitatus ad aliam diœceſim pro clericis ordinandis vel ſimilibus debet habere expenſas, de offi. ordi. c. ſi epiſcopus. numero 1. 56

epiſcopus o e ſemper deleget vt non poſſit ad archiepiſcopum appellari prouidetur per generalem excommunicationem. de appel. c. Romana. nu. 1. 83

episcopus eſt legitimus iudex ſubditorum ſuffraganeorum ſuorum in cauſis appellationum. de appel. c. Romana. nu. 14. eo.

epiſcopus ao prohibere poſſit quod parochiani noo recipiant ſacramēta a rectore quamdiu toleratur. de ver. ſi. c. veniens. nu. 5. 171

epiſcopus quando poſſit exemptos abſoluere. de ſententia exc. c. religioſo. nu. 1. 160

episcopus an abſoluat excommunicatum per canonem archiepiſcopi a ſe n o reſeruantem abſolutionem. de ſen. excom. c. Romana. numero 6. 161

episcopus an poſſit diſpenſare cum monacho tranſlato ad eccleſiam parochialem, quod habere poſſit cum illa beneficium noo curatum. in regu. quę a iure exorbitant. nu. 2 4. 5. 7. & 10. 70

episcopus nomine proprio clericos alterius ordinare an poſſit. in regu. quod alicui non ſuo. nu. 11. 77

episcopus cum non ſit prouinciæ ordinarius, an ligetur ſuo ſtatuto. in reg. cui licet. nu. 8. 8

episcopus an ligetur facto damnato. Et quid de archiepiſcopo. n. 10. Et quid de papa, ao ligetur ſuo canone. ibi. nu. 9.

episcopus qui alienauit tacente & non contradicente capitulo, an eius ſucceſſor idipſum poſſit reuocare. io regu. ii qui tacet. nume. 13. & 16. 40

episcopus excommunicauit Tiōum legentem appellationem, quam interponebat ab eo. Secundo excomomunicauit Seium, quia appellauit, episcopo proferente ſententiam. Tertio excommunicauit Seium ſub conditione, qui ante conditionem deſiit eſſe de foro ſuo, & poſtea euenit conditio de his ſententiis, an illę ipſæ ligent. in reg. cum ſunt partium. nu. 2. 5. 7. 9. 10. 13. 19. 14

episcopus qui non eſt, an aliqua, quæ ad ſolos epiſcopos de iure ſpectāt præſcribat. in reg. quod alicui. nu. 5. 77

episcopus, ſtatutum a ſe conditum, an poſſit in partem tollere, vel in aliquo contrauenire, ſine pœna.

et an quis ligetur proprio ſtatuto, maxime maior. Et quid de pari. in re. cui licet. nu. 2. 3. 5. & 12. 8

episcopus & archiepiſcopus ratione delicti perdunt priuilegium. d. reg. cui licet. nu. 14. eod.

episcopus an habeat iuriſdictionem in diœceſi ſui ſuffraganei, aut in quibus caſibus. ibi. nu. 9.

episcopus & archiepiscopus an excuſentur a ſtatuto a ſe condito. An ſidem & papa. Et quid ſi ligetur papa, an etiam ligentur ipſi in participatione criminis. ibi. nu. 16. & 25.

Index.

Epiſcopus ſcienter eligens mutilatum, bigamum, vel excommunicatũ, non canonicus incurrat pœnas priuationis & ſuſpenſionis. in regu. odio reſtringi. nu. 2. 6. 7. 10. 12. & 14. 56
epiſcopi in primitiua eccleſia ad regenda loca tranſmiſsi, omnia prouidebant. in regu. quod alicui. nu. 5. 77
epiſcoporum quæ præcepta, Chriſtianos obligent. in regu. ea quę a iudice. nu. 2. 19
¶ Aequus ſi propter cauſam ſerui moriatur, an ſeruus teneatur damnũ reſarcire. de reſcriptis. c. ſtatutum. nu. 25. 13
Aequum & bonum, inſeparabilia inuicem. & ibid. intellectus. l. hac lege. C. de pact. conuent. in reg. poſſeſſor non pręſcribit. nu. 16. 37
Errans in facto vel in iure, vel in vtroque, an cenſeatur bonę fidei. d. re. poſſeſſor non præſcribit. nu. 4. eod.
¶ Errare in nullo diuinum eſt potius quam humanum. de conſti. c. licet nu. 7. 5
error quandoque facit ius. de pri. c. cum perſonę. nu. 5. 150
error iuris excuſat in damnis vitandis. de ele. c. quoniam. nu. 7. 41
error impedit conſenſum. in reg. nemo poteſt. nu. 4. 46
æſtimatio rei ſingularis communis vel conuenta, an ſit intereſſe. in re. mora ſua. 43
Et diſiuncta, ponitur pro coniuncta. in regul. locupletari. nu. 2. 42
¶ Aetas valet ad ſuſpitionem tollendam. de ſta. reg. c. periculoſo. numero 7. 124
ætates quatuor notantur. In epiſtola Bonifacii. nu. 2. 3
ætates vel generationes mundi non variantur ſecundum ſubſtantiam ſed ſecundum ſtatum. In epiſtola Bonifacii. nu. 23. eo.
ætatis legitime vel perfecte appellatione intelligitur ętas. xxv. annorum de procuratoribus. c. qui generaliter. nu. 2. 60
¶ Exceptio adulterii pręponitur ante litem, & poſt de iudiciis. ca. exceptiones. nu. 1. 65
exceptio ſpoliationis quæ dilatoria eſt an admittatur in notoriis. de reſ. ſpo. c. frequens. nu. 2. 66
exceptio ſpoliationis facta per tertium bene opponitur executioni. de reſt. ſpo. c. frequens. nu. 4. eo.
exceptio excommunicationis ſi opponatur contra iudicẽ quis cognoſcet de illa. de excep. c. pia conſideratione. nu. 5. 75
exceptio reſcripti papalis contra me impetrari a dicente ſe expulſum de poſſeſsione violẽter per me, an veniat vt dilatoria, an vero vt peremptoria. in reg. exceptionem. nu. 1. 21
exceptio, actionis eſt excluſio. Quæ vbi eſt facta, elidit actionem & intẽtionem agentis. in regula, poſſeſſor non præſcribit. nu. 22. & 24. 57
exceptionem turpem ſi quis obiecerit & non probat illam, an teneatur iniuriarum. de exce. c. pia conſideratione. nu. 8. eo.
exceptionibus pluribus, an & quando poſsit quis vti. in regu. nullus pluribus. nu. 3. 55
executores ad prouidendum diuerſimode dantur. de conceſsio. c. ſi ſoli. nu. 2. 113
executoris poteſtas qui duas inhibitiones fecit in prouincia an expiret per mortem papę. de conceſsio præb. c. executor. nu. 3. eo.
excommunicati nunquid ſint impubes qui falſificauit inſtrumentum & monachus qui tulit falſum teſtimonium ignorantes conſtitutionem epiſcopi qui tales excommunicat. de conſti. c. vt animarum. nu. 1. 5
excommunicati interdicti ſuſpenſi eccleſiam intrare non debent quandiu ſunt prohibiti ab ingreſſu eccleſię de ſen. excom. c. is cui. numero 3. 169
excommunicatio non fertur pro aliena culpa. de ſen. excõ. c. cum medicinalis. nu. 11. 151
excommunicatio an ſit pœna. de conſti. c. & animarum. nu. 5. 5
excommunicatio ſequens ſicut non uitiat votum eligentis, ita nec vitiat reſcriptum. de reſcri. c. ipſo iure. nu. 5. 6
excommunicatio & reconciliatio an ſint ſacramentum, de ſen. excom. c. cum medicinalis. nu. 2. 157
excommunicatio, ſuſpenſio & interdictum non ſunt proprie ſententię. de his quę vi. met. c. abſolutionis. nu. 1. 61
excommunicatio an repellat appellatum præſequentem propter negligentiam appellantis appellationem. de exceptionibus. c. pia conſideratione. nu. 2. 75
excommunicatio ſicut non tenet poſt appellationem, ita nec poſt recuſationem vel relationem de appel. c. legitima. nu. 3. 83
excommunicatio canonis eſt pœna delicti. de ſen. excom. c. cum quis. nu. 2. 170
excommunicatio de ſui natura eſt potius medicina quam pęna. de ſen. ex c. decernimus. nu. 7. 164
excommunicatio an vitietur ex defectu clauis ſcientię. de ſententia ex. c. præſenti. nu. 4. 165
excommunicatio minor ſeparat ab introitu eccleſiæ. de ſen. ex. c. is cui. nu. 1. 169
excommunicatio iniuſta an aliquando liget. de ſen. exc. c. decernimus. nu. 6. 164
excommunicatio iuſta non fertur ab homine niſi pro contumacia. de ſen. ex. c. venerabilibus. nu. 2. eod.
excommunicatio quid faciat. in reg. delictum perſonę. nu. 8. 17
excommunicatio quæ ſit electionem, vel teſtimonium non vitians. in regu. factum legitime. nu. 8. 22
excommunicatio an ſolum ſubditos liget. & quid de ſententia. in regula, cum ſunt partium. nu. 15. 17. 14
excommunicationem minorem incurrens denunciari non poteſt illa minori ligatus, niſi conuictus vel confeſſus. de ſenten. excom. c. ſtatuimus. nu. 2. 162
excommunicationis uerbum ſimpliciter prolatum intelligitur de maiori. de exce. c. pia conſideratione. nu. 15. 75
excommunicatus publice ſi intrat eccleſiam omnes debent exire, non tamen propter hoc ſacerdos dimittat miſſam incœptam. nu. 3. de priuilegiis. c. epiſcoporum. nu. 2. &c. 151
excommunicatus duab. excommunicationibus ſi impetret ſuper vnã an propter aliam repellatur de reſcriptis. ipſo iure. nu. 1. 6
excommunicatus non eſt hæreticus vere ſed interpretatiue. de reſcri. c. ipſo iure. nu. 8. eo.
excommunicatus an poſsit impetrare ſub interdicto, vti poſsidetis & ſuper iniuria prohibenda. de reſcriptis. c. ipſo iure. nu. 3. eo.
excommunicatus ſi ſuo nomine non poteſt impetrare, ergo nec alieno. de reſcri. c. ipſo iure. nu. 6. eo.
excommunicatus an poſsit impetrare ſuper nullitate ſententię. de reſc. c. ipſo iure. nu. 9. eo.
excõicatus licet peccet ingerendo ſe cõmuni, tñ tenent contractus per eum facti. de exce. c. pia conſideratione. nu. 13. 75
excommunicatus fingitur ciuiliter mortuus. de offi. & poteſta. iud. c. ſi is cui, nu. 1. 58
excommunicatus ſi tanquam perſona publica vel in iudiciis vt priuata vel publica & eſt occultus valet quod agit. de exce. c. pia conſideratione. nu. 12. 75
excommunicatus eſt priuatus a collatione & ſuſceptione omnium ſpiritualium & temporalium quo ad beneficia & ſacramenta. de exce. c. pia conſideratione. nu. 14. eod.
excommunicatus vel interdictus celebrans an ſit irregularis de iure antiquo. de ſen. & re iud. c. cum ęterni. nu. 7. 78
excommunicatus ſi ius commune habẽt contra ſe ei tamen eſt communicandum, dum eſt in probatione illius articuli an ſit exemptus. de ſententia excommu. c. ſi let. nu. 3. 159
excommunicatus non poteſt excommunicare. de offi. vi. c. Romana. numero 3.
excommunicatus quare excommunicatur & non excommunicat. de ſẽ. exc. c. præſenti. nu. 3. 165
excommunicatus aduocationem exercens an teneatur ad reſtitutionẽ ſalarii inde percepti. de ſen. ex decernimus. nu. 1. 164
excommunicatus comparatur relegato. de ſen. exc. c. decernimus. numero 4. eo.
excommunicatus conuentus in iudicio, poteſt recuſare iudicem. in re. factum legitime. nu. 16. 22
Item in appellationis cauſa impetrat. ibi.
Item arbitros eliget. ibid.
excommunicatus interdicto aqua & igni comparatur a iuris ciuilis profeſſoribus. in regu. dolo facit. nu. 4. 59
excommunicatus an arbiter eſſe poſsit. d. reg. dolo facit. nu. 2. 6. eo.
excommunicatus impetrare an valeat reſcriptum. d. regul. dolo facit. nu. 3. eo.
excommunicatus ad quę reddatur inhabilis. d. regula, dolo facit. numero 3. eo.
excommunicatus ad quæ negotia ſit inhabilis in iudicio, & extra iudicium. in reg. quod alicui non ſuo. nu. 4. 77
excommunicatus quę munia exercere queat. in regul. dolo facit. numero 7. 59
excommunicati conſuetudo & vſus num iure prohibeatur, in regu. vtile non debet. nu. 6. 94
excommunicatum teſtem, vel canonicum non iuuat abſolutionis beneficium ſuperuenientis. in regula factum legitime. nu. 20. 22. 22
executor debet primo intentionem ſuam fundare, & non in contradictorem etiam facit pœnam inferre antequam appareat contradictorem eſſe in culpa. de conceſ. præb. c. quia cunctis. nu. 4. 103
executor aliquando fideicommiſſarius dicitur. de teſta. c. religioſus. numero 1. 118
executor non debet dicere recipio te in canonicum, ſed do vel confero tibi canonicatum de conceſsio. pręb. capitulo ſi capitulo. numero 2. 115
executor datus ad prouidendum non cogit vt prouideant. de conceſsio. pręb. c. ſi ſoli. nu. 4. 112
executor quandoque vocatur miſſus. de conceſsio. præ. c. ſi ſoli. nume. 1.
executor datus ſub forma quod conferat tali quod duxerit acceptandum ante acceptationem nil facere poteſt, de conceſ. pręb. c. quia cunctis. nu. 19. 109
executor per famam capituli non poteſt. prouidere in eccleſia cathedrali. de reſcri. c. ſi eo tempore. nu. 6. 10
executor datus per papam ad conferendum beneficium ſpectans ad alicuius collationem bene confert deuolutũ. de offi. leg. c. offi. nu. 2, 52

Executor

Executor ſuſpendit ordinarium a collatione beneficii. de conceſ. preb. c. quia cunctis. nu. 12. 112
executorum proprium non eſt citare ſed inſinuare, inhibere exequi. de reſcr. c. ſtatutum. nu. 10. 10
exempti non includuntur in mandato generali contra clericos deſtinatos. de reſcr. c. ſi propter. nu. 2. 14
exemptio plena per ſubditum preſcribi non poteſt, tamen ſubditus preſcribi ab alio & nu. 3. de priui. c. cum per longe. nu. 2. & 3. 150
exemptiones ſunt ſtricte interpretande dummodo aliquid conferant, de priuilegiis. c. per exemptionem. nu. 3. 151
exheredatio filii naſcitur non excludit filium, de penis. c. vbicunque. numero 4. 159
exheredatio filii, an noceat nepoti, ſi quo caſu contingat querelā inofficioſi ad eum deuolui. Et an filius priuetur feudo, ob patri delictū. diſting. in reg. debet aliquis. nu. 5. 47
exigere quot ſignificata habeat. de iu. c. iuris eſſe. nu. 2. 62
expreſſe dictio, quid importet. de reſcri. c. duobus. nu. 10. 17
expreſſe quod non poſſunt, an poſſint tacite, & quod non ſpecialiter, an generaliter. in reg. cui licet. nu. 7. 8
extra aduerbium quid ſignificet. de reſ. c. ſtatutum. nu. 9. 12

F

Facere videtur ꝙ non debet qui non facit quod debet. de elect. c. generali. nu. 2. 26
facere per alium, perinde eſt ac facere per ſeipſum. in reg. qui facit. nu. 1. 73
faciendum facilius impeditur quam tollatur. de offi. & pote. iud. c. ſi ſuper. nu. 2. 51
Faciendum nomine alieno, eundem habet effectum, acſi nomine proprio factum eſſet. in regu. quod non ſuo. nu. 1. 78
faciens ad inſtar celeſtis pulchritudinis facta fedari non debet. de ſent. ex. c. ſi iudex. nu. 4. 166
Factum legitime poteſt ne vitiari per aliud ſuperueniens, a quo nō poteſt inchoari. in reg. poſſeſſor non præſcribit. nu. 1. 59
facto ſuo a iure improbato, an poſſit quis contrauenire, & conſilium mutare. in reg. qui tacet. nu. 7. & 14. 76
facta contra ius, pro infectis habenda. in regula, non præſtat nu. 13. 53
facta quędam contra ius, tenent, quorundum vero effectus retractari poteſt, & ad priſtinum ſtatum reduci. in reg. quæ contra ius. nu. 2. 71
facta contra ius, pro infectis habentur, quę nec dominium transferunt, nec titulum præſcribendi parant. d. regu. quæ contra ius. nu. 1. eo.
fallere graue eſt. de offi. lega. c. pręſenti. nu. 3. 53
falli quomodo accipitur. de hęre. c. vt officium. nu. 5. 173
familię appellatio dominum comprehendit. de pœnis. c. Romana. numero 1. 153
familię nomen, ſecundum diuerſitatem caſuum diuerſimode ſumitur. de ver. ſig. c. ſicut nobis. nu. 7. 173
fauor non eſt delendus ſicut odium tollit. de fil. presby. c. is qui. numero 3. 45
¶Fęmina petens veniam ętatis propter pudorem & ſexus verecundiā non cogitur publice etatem vel principi demonſtrari. de ele. c. indemnitatibus. nu. 5. 49
fęminę debent viris ſeruire, ſicut minores maioribus. de hę. c. ſtatutum. nu. 1. 138
feſtinatum tempus dici non poteſt, ſi intra id omnes ſoleant venire. in reg. imputari. nu. 8. 27
¶Fideles omnes dicuntur fratres. de ſum. tri. c. fideli. nu. 4. 4
fidelis dicitur qui credit credenda, & ſeruans promiſſa. de ſum. tri. c. fideli. nu. 1 eod.
fides de iuramento quando fit in inſtrumento an omnia præſumentur ſolenniter acta. de ele. c. vt circa. nu. 14. 23
fideicommiſſaria bona filii non comprehendit. de teſt. c. ſi pater. numero 9. 110
fideicommiſſarius proprie non dicitur heres. de teſt. c. ſi pater. n. 15. eo.
fideicommiſſarius cui nominationem pauperum teſtator commiſit an teneatur nominare de loco domicilii teſtatoris. de teſta. c. ſi pater. numero 16. eo.
fideiuſſor qui pro illo qui debet triticum fideiuſſit ſi adiectione bonitatis liberatur dando quodlibet triticum. de pręb. c. ſi pluribus. numero 2. 102
fideiuſſor an teneatur dare qui promiſit plene cauere vel ad ſenſum ſapientis. de uſuris. c. quamquam. nu. 11. 145
fideiuſſor vſuras, quas creditori ſoluit, an a debitore recuperet, negatiuam pete. nu. 10. diſting. in reg. damnum, quod quis. nu. 3. 5. 7. 8. & nu. 12. 13. 15. 16
fideiuſſor poteſt opponere exceptionem inhoneſtam ex ſua perſona. d. re. damnum, quod quis. nu. 14. eo.
fideiuſſoribus abſentium pęna pecuniaria infligi poteſt. de hæ. c. vt cōmiſſi, nu. 4. 139
fiducia dicitur in bonis, confidentia vero in malis. de ele. c. ad ſtatuimus, nu. 10. 20
filios decet prouidere indulgentię paternę. de reſcriptis. c. ſi propter. numero 1. 11
filius Abrahę ſine Petro celi clauſtra intrare non poſſet. de ele. c. fundamenta. nu. 3. 30
filius an dicatur originarius ciuitatis ex qua pater naturalem originem duxit. de temp. or. c. cum nullus. nu. 3. 43
filius uel veniens ab inteſtato cum alter ſit extraneus ille præfertur ſi vtriuſque par eſt cauſa inſpicitur pręſentatio. de reſcri. c. duobus. numero 8. 16
filiusfamilias non teſtatur etiam volente patre, poteſt tamen volente cā mortis donare. de ſepul. c. licet. nu. 3. 119
filiusfamilias magiſtratum tenens cogit patrem hæreditatem aſſumere. de iudiciis. c. ſi annum. nu. 3. 63
filiusfamilias ſi debitori patris facit pactum de non petendo an mortuo patre poſſit petere. de pactis. c. quamuis. nu. 1. 58
filii vel ſerui contractum habens ratum pater vel dominus an obligetur in ſolidum. in reg. ratum quis habere non poteſt. nu. 1. 85
¶Foramen non dicitur cauſa continuus foraminis quo habet extramitti aqua manumiſſa, ſecus, ſi ſit aqua de celo cadens. de verb. ſign. c. ſicut nobis. nu. 9. 173
forma non requiritur in poſtulatione ſed ſola concordia. de poſtu. præ. c. perpetuo. nu. 4. 18
fornicator notorius & ſimoniacus ſi celebrant ſunt irregulares. de ſen. exc. c. cum medicinalis. nu. 8. 157
forum pęnitentiale eſt diſtinguendum a iudiciali quando dubitatur an iuramentum ſit licitum an non. de iudiciis. c. cum. c. laicus. nu. 3. 63
fori declinandi tacito, ſuper homicidio commiſſo. in regu. nullus pluribus. nu. 13. 55
forum vbinam ſortiatur quis in contractibus. in regu. in obſcuris. numero 7. & 8. 35
¶Fructus eccleſiarum debent conuerti in neceſſitates ipſarum. de reſc. c. ſi propter. nu. 6. 12
fructus an debeantur filii cum quo diſpenſatū eſt vt poſſit eſſe in ſtudio. de priui. c. cum de diuerſis. nu. 3. 152
fructus primi anni beneficiorum vacantium in diœceſi poſſunt deberi fabricæ eccleſię cathedralis. de reſcri. c. ſi propter. nu. 5. 11
fructus quos percipit inſtructor an ſint computandi in expenſis vt tantum detrahatur. de ele. c. cum non deceat. nu. 3. 34
fucatio qua vtuntur mulieres, an de ſui natura ſit mala. in reg. ea quæ a iudice. nu. 10. 19
fructuarius, etiam vbi nullum fructum recipit, dici poteſt. in reg. ignorantia. nu. 5. 26
fructus tranſeunt cum onere ſuo. in reg non eſt in mora. nu. 3. 48
fructuario pertinet, quicquid in fundo naſcitur, vel ex eo percipitur. in reg. qui prior. nu. 8. 55
fugitiuus, quis. in reg. peccati venia. nu. 2. 66
fundi ſeruitus vt conſtituatur, omnium dominorum conſenſus requiritur. in reg. quod omnes. nu. 1. 83
¶Furorem multi fingitur vt excuſentur. de hære. c. filii. nu. 1. 136
furioſus, quod non poſſet per ſe quærere, per alium quærit. in reg. quod alicui non ſuo. nu. 2. 77
furtum committitur frequentius in modicis quam dolus. de ele. c. quia ſæpe. nu. 6. 18
furtum, rapina, & vſura, quid differant. Et cuiuſque pœna. in reg. poſſeſſor non pręſcribit. nu. 34. 60

G

GAius cōſulatu Gallię, & Scipio cōſulatu Corſice priuati fuerunt quia parlamenta faciebant in templo. de immu. ec. c. decet. nu. 7. 130
¶Generale quid dicatur. de conceſ. preb. c. executor. nume. 2.
Generale totum eſt vbi nihil eſt expreſſum. de procu. c. qui ad agendum nu. 3. 59
Generalitas & incertitudo reddunt legatum vtile. de confeſſis. ſi poſt nu. 2. 22
Generalitas quinquaginta modis arctatur. in regul. in generali. numero 2. 30
Generalitas quibus caſibus potius dicatur perimi quam arctari. d. reg. in generali. nu. 3. eo.
Genus tantum valet quo ad omnia quantum ſpecies quo ad ſpeciem. de exce. præl. c. cum ex eo. nu. 2. 147
Genus derogat ſpeciei, licet de illo facit mentionem. de præben. c. quiuis. nu. 2. 107
Genus facilius patitur debilitationem vel annihilationem quā ſpecies. de præb. c. is cui. nu. 2. 100
Genus & ſpecies quomodo ſint diuerſa. de hære. capitu. accuſatus. nume. 8. 137
Genus quo ad omnia, tantum valet, quantum ſpecies, quo ad ſpecialia, & nu. 14. d. reg. in generali. nu. 1. eo.
Generi per ſpeciem derogatur. in reg. generi. nu. 1. 2. 83

Gerundis

Gerundia & ſupina cuius ſint ſignificationis de poſtulatio.prælato.c.propoſuit.nu.1. 18
Gloria merces virtutis,& alumna.in coronyde,datum Romæ. numero 32. 97
Gloria,cui debeatur,& quam eius ambitio ſit periculoſa,& quam errorum maximorum parens.in coronyde,datum Romę. nu. 14. 96
glorię ſumma dulcedo.in coronyde,datum Romæ.nu. 28. 97
¶ Gradus dicuntur quod gradatim conferendi.de pœnis. c. derogatio.nu.1. 153
gradus non inuenitur ſuper gradum epiſcopatus quo ad regimen corporibus myſtici circa ſpirituales & ſacramentales actiones.In epiſtola Bonifacij,nu.19. 3
gratia per Papam facta nondum bullata an valeat.de præben. c. ſi apoſtolica.nu.2. 106
gratia communis formę facile extinguitur dolo vel negligentia illius cui ſit,de conceſ.præb.c.de captandę.nu.3. 113
gratia facta proprio motu recipit pleniſsimam interpretationem & illa non ſit motu proprio reſtringitur de reſcrip.c.duobus. nu.6. 16
gratia valida quo ad non curatum ampliatur per illam clauſulam ad curatum.de reſcri.c.duobus.nu.3. eod.
gratia proprio motu data proprie dicitur beneficium.de reſcri. ca. duobus.nu.7. eod.
gratia per papam facta nondum reſcripta in ſolita literarum forma, vel ſcripta ſed nondum bullata an expiret moriente papa.& nume.6.In epiſtola Bonifacij.nu.5.& 6.
gratia ſit ſine literis & ſemper literas præcedit. De iudicijs. c. exceptionis.nu.5. 65
gratia effuſa plus vel minus affluit prout ſubiectum gratiæ plus vel minus ſe coarctat influenti.de ſen.ex.c.alma. nu.6. 170
gratię vel commendę non habentes hanc clauſulam, quouſque &c. an expirent per mortem papę.de reſcr.c.ſi gratioſe. nu. 2. & nu. 3. 9
gratis aduerbium quid ſignificet.de reſcriptis.c. ſtatutum. nu. 21. 12
grauamen exprimi debet quando appellatur ab interlocutoria ſi vero diffinitiua appelletur ſufficit dicere appello ab iniqua ſententia. de ele.c.conſtitutio.nu.1. 39
grauamen eſt in non faciendo,ſicut in faciendo.de appella.c. legitima, nu.4. 83
grauamina ciuilia timore potius quam ex debito ſubditi prælatis præſtare præſumitur.de reſcri.c.epiſcopum.nu.2. 76
grauamine reuocato appellans debet certificari & citari. de app. c. ſi a dice.nu.4. 89
grauatus producens teſtes infra decem dies coram iudice, qui grauauit an adhuc infra dictos dies appellare poſsit.de appellatio. capi. licet. nu.2. 90
greci non ſeruant formam eccleſię Romanę.de tempo.ord.c.cum nullus,nu.1. 43

H

HAbens maiorem partem,alteri minorem habenti æſtimationem offerre poteſt,& totum ſibi retinere.in reg. in re communi.nu.1. 7
habitus religioſi eſt triplex,de reg.& tranſ.c.conſtitutionem.nu.2. 122
¶Hęreditas non poteſt agnoſci niſi ſciatur defunctus is cui ſuccedit. de præb.c.ſi tibi abſenti.nu.3. 135
hęreditas vacans retinet iura & actiones.de priuilegiis.c.cum perſonę. nu.7. 150
hęres qui non fecit inuentarium an in foro conſciẽtiæ teneatur vſuras reſtituere vltra vires hæreditatis.de vſuris.quamquam. nu.9. 146
hæres vel ſucceſſor actoris vel rei,an conuenire vel conueniri poſsit per reſcriptum delegationis,re integra vel non integra. in reg. is qui in ius.nu.3.6.9. 39
hæres,qui ſtatuto tempore & præſtituto a teſtatore ſub pœna, non ſoluit promiſſum,non eo incidit in pœnam.in regu.cum quis in ius.nu.2. 9
hæres an poſsit ignorantiam intendere,eaque ſe tueri in facto defuncti. in reg. præſumitur.nu.2. 67
hæres debet eſſe capax tempore collationis, inueſtituræ & poſſeſsionis. in reg.beneficium.nu. 5. 4
hæredis loco,qui habeantur . in reg.in pari delicto.nu. 1. 36
hæreſis purgandæ factum eſt priuilegium in epiſcopis. de hære. c. per hoc.nu.3. 140
hæretici coguntur multiplici ratione ad fidem ſeruandam. de hęre. c. quicunque.nu.2. 135
hęretici remouentur ab eccleſiaſtica communione.de exceptionibus.c. pia conſideratione.nu.4. 75
hæretici poſſunt occidi.de hære.c.pręſidentes.nu.2. 136
hæretici an conferant ſacramenta . in regula,ex eo non debet. numero 2. 22
hæreticorum libros cuſtodientes an ob id puniantur. de hære.c. quicunque.nu.4. 135
hæreticus quis dicitur multis modis.de hęre.c.quicunque.nu. 1. eod.
hæreticus quo modo & forma adiuretur.de hęre. ca. accuſatus . numero 1. 137
hęreticus an ligetur pœna excommunicationis per conſtitutionem canonicam.de ſum.Trin.c.fideli.nu.8. 4
hęreticus licet communicatur leuibus ſignis, oportet tamen illa ſigna plene probari.de hęre.c.vt officium.nu. 2. 138
hæreticum ſi peniteat de hereſi, & fuerit reincorporatus vnitati eccleſię eius hęres ad ſuę cetionem bonorum admittitur.de hære. c.accuſatus.nu.5. 137
homicida ex quo ſtatim intelligatur ante perpetratum homicidium. in reg.in obſcuris.nu. 4. 35
homicidis,virginum raptoribus, adulteris nullus dandus terminus , & datus non ſeruandus.in reg.fruſtra.nu. 19. 24
homicidium qui primo negauit ſe perpetraſſe,& conuictus dicit ſe feciſſe ad ſui defenſionem,an audiatur.in reg.nullus pluribus.nu.4.68.10.& 12. 55
¶Homo proprie loquendo ſuſpenditur,ſed non interdicitur niſi improprie.de ſen.exc.c.cum medicinalis.nu.10. 198
homo probabiliter ignorans an ligetur ad culpam.de reſcriptis. c. tibi qui.nu.5. 14
hoſpitalarij qui milites Rhodienſes dicuntur non poſſunt quicquam vendere ſine ſpeciali mandato papę qui eorum epiſcopus eſt. de of. ordi.c.pręſenti.nu.4. 57
hoſpitalia & loca ſimilia quare non includuntur in literis directis ſup prouiſione clericorum,de præ.c.quia ſępe.nu.1. 98
honeſtas in matrimoniis inſpicienda eſt.de ſponſa.c. ex ſponſalibus,numero 3. 132
hypothecaria remanet ſublata principali.in regula,acceſſorium.numero 9. 3

I

IActura & damnum differunt.de ele.c.quia ſępe. numero 2 38
iactura,large ſumitur.Et vnde dicatur.in reg.locupletari.nu.1 42
Idoneitas qualiter ſpectanda in promotione.& nu. 11. in reg.mora ſua.nu.18. 43
¶Ignorantia prælati non facit quominus priuilegium meatur priuilegiatum.de con.præb.c.quia cunctis.nu.6. 109
Ignorantia propria an plus excuſet quam ignorantia procuratoris. de reſcrip.c.gratia.nu.2. 10
ignorantia facti,aliquos excuſat,quos iuris ignorantia non excuſat.in regu.ignorantia.nu.9. 26
ignorantia,error,& turbatio,quid differant,& quid ſint.d. regu.ignorantia.nu.1. eo.
ignorantia iuſta in criminibus,an excuſet.in reg.quod quis mãdato.nume.6. 81
ignorantia quæ nam non excuſet.in reg.ignorantia.nu.2. 26
ignorantia & obſcenitas vbi locum habeant & excuſationem pariant. in reg.præſumitur.nu.5. 67
ignorantibus ex teſtamento emolumentum acquiritur.de conceſ. pręb. c.quia cunctis.nu.9. 109
ignoraſſe & ignorantiam affectaſſe compaſsibilia ſunt.de tempo, ord. c.eos.nu.2. 43
illegitimitatis infamia,an transferat onus probandi . in reg. infamibus. nu.7. 29
¶Illicita non veniunt in generalitate.de immu.eccle. c.eos qui. numero 4. 134
¶Imago & ſtatua quomodo differant.de officio ord.c.ſi canonici. nume.3. 55
imaginem rei ſupereſſe,an ſit abſurdum,rei eiuſdem origine ſublata. regu.ratihabitionem retrotrahi.nu.3. 84
immunitas data generi & poſteris non extenditur ad natos ex fęminis. de pœnis.c.vbicunque.nu.2. 154
immunitas conceſſa cuiquam ob numerum liberorum,an duret , ſi qui ex liberis poſtea perierint.Quod ſit regu.decet conceſſum. numero 2.4.6.8. 17
immunitatis priuilegium quatenus retineatur a clerico excommunicato. in reg.delictum perſonę.nu.7. eo.
immunitatis iuribus vel verbis ſi dubium ſit de immutatione ad quem recurratur.de priuileg.c.ne aliqui.nu. 2. 149
impedimenta quędam ſunt quę ipſo iure diem differunt inuito iudice vel rogatore.de ele.c.ſi poſtquam.nu.4. 35
imperator habet priuilegiũ quod in qualibet eccleſia Alemanię poteſt facere vnum recipi.de præb.c.is cui.nu. 12. 100
imperator ſpecialiter conceſsit priuilegium vniuerſali eccleſię ſup donationibus.de immu.eccle.c.eos qui.nu. 2. 130
imperator ſolus quam condit interpretatur legem.de elect.c. ſi religioſus.nu.2. 33
imperij vel Papatus dignitas nunquam moritur.de reſcriptis.c. ſi gratioſe.

Index.

ſe.nu.5. 9
Imperſecta duo non faciunt vnum perfectum.de ele.c. ſi is cui. numero 2. 32
impetrans pro quo ſcribitur, cum priuilegio acceptandi in prouincia acceptare poteſt in certa diœceſi vel eccleſia plures præbendas habente.de con.præb.c.decaptandę.nu.5. 113
Impetrans habet probare quando reus negat. de iudiciis, capitulo exceptionis nu.2. 65
impetrantis gratiam differri,melius eſt, quam epiſcopum defraudari. de preb.c.cum in eccleſia.nu.2. 103
Iuriſdictio impediri,aut eius exercitium quatenus poſsit.in reg. cum q cert.nu.3. 21
Impetratum a Papa contra ſuperioris ſui voluntatē,an vitietur poſtea, ſi excommunicetur a ſuo ſuperiore.in regula, factum legitime. nume.7.& 16. 22
Importunus dicitur inquietus,quaſi non habens portum. de reſcri.c.ga per,nu.2. 16
Impoſsibilia ſunt,quæ ſunt contra bonos mores.in regu. non eſt obligatorum.nu.1. 50
impoſsibilitas iuris eſſe ibi dicitur vbi eſt impoſsibilitas fac. de ele. ca. ſi compromiſſarius.nu.5. 37
improprietates ſunt excuſandæ non allegandę.de prębendis. c. ſi cui. nu.3. 106
incapax ratione communionis & ſocietatis fit capax.in reg. in pari delicto.nu.6.8. 36
¶ Incertitudo quæ declarari non poteſt an vinet vel ſaltem impediat. de pręben.c.ſi a ſede.nu.1. 105
Inceſtus cum quibus commutatur.de hęreti.capitulo cum ſecundum. nu.2. 141
inchoata ante interdictum,poſt id an liceat abſoluere ſine pœna. in re. factum legitime.nu.12. 22
indicia non probant,ſed comprobant.in regu.ſcienti & cōſentienti.nume.4. 86
indulgentia quandoque demonſtrat remiſsionem pęnę.de peniten. & re.c.indulgentiæ.nu.1. 156
indigentia eccleſię implenda eſt de literatis.de elec.c.cum ex eo. numero 1. 35
indulgentia contra ius conceſſa ſtrictiſsime interpretanda eſt. de præb. c.non poteſt.nu.3. 101
induſtria dicitur frequens exercitium circa rem honeſtam. de reſcrip, c.diſpendia litium.nu.1. 9
infamia eſt reſtringenda,cum ſit pęna.de pœnis.c.fęlicis. nu 3. 155
infamia iuris,quibus caſibus irrogetur.in reg.infamibus. nu. 3. 29
infamia facti,quos habeat effectus,& quibus contingat modis. d. regu. infamibus.nu.4. eod.
infamiam an incurrat mulier ſecundo ante tempus luctus nubens.in regu.in pœnis facienda.nu.4. 37
infames quacunque infamia, dignitatibus participare non debent. in regu.infamibus.nu.12. 29
infames,procuratores eſſe poſſunt.in reg.quod alicui, non ſuo.numero 17. 77
infamibus ſint ne actus legitimi interdicti.in regu. quod ſemel. numero 6. 82
infans an poſsit pacem facere etiam cum tutoribus auctoritate. de iudiciis.c.ſi annum.nu.2. 63
inferior quod per ſe non poteſt,neque alteri demandare poteſt.de iudiciis.c.iuris eſſe.nu.1. 62
inferior quando renuit facere quod debet ad ſuperiorem remittitur vt illum cogat & priuet.de exce.c.cum quidam nu. 3. 76
inferior ſuperiorem iudicare non poteſt.in regu. quod alicui non ſuo, nu.10. 77
inferiora reducuntur in Deum per ſuperiora. & inferiores prælati per papam.de renū.c.quoniam.nu.4. 41
inferiores epiſcopis licet ad ęos ſpectet collatio auctoritatem permutationibus præſtare non poſſunt.de re.permuta.c. licet.nu. 5. 115
infinitum dicitur multis modis,In epiſtola Bonifacii.nu.3. 2
iniquitas omnis an ſit peccatum.de iureiu.c. contingit. nu.1. 73
iniuria clerico illata ad minus eſt duplex.de pœnis. c. Romana. numero 3. 153
iniuria eccleſię non remittitur per pęlatum.de ele.c.quia ſæpe, numero 7. 38
iniuriam faciens in eccleſia epiſcopo vel clericis dum celebrantur ſacra miſteria verberibus vel exilio punitur, ſi turbauerit plectitur capite.de immu.eccle.c.decet.nu.6. 130
iniuriam qui impedire potuit,& non fecit,an teneatur.in regu.non eſt ſine.nu.1. 50
iniuriæ plus ab vno ſi fiant,quo pacto puniendę ſint.in reg.delictum pſonę.nu.27. 17
iniurię veritatem non ſatis eſt probare,niſi probetur notoria iuris vel facti.de ſen.exc.c.ſolet.nu.4. 159
innouandum nihil eſt poſt appellationem neq; etiam poſt recuſationē de appe.c.legitima.nu.2. 83
innouandum nihil eſt quando dubitatur an appellatio ſit recipiēda. de appel.c Romana.nu.6. 84
inquiſitio facta ſuper veritate criminum an valeat omiſſa inquiſitione infamiæ ſi reus præſens tacuit.de accu.& inqui.c.ſi is cui. nu. 1. 134
inquiſitio generalis quando ſit ſuper ſtatu eccleſiæ non exprimuntur capitula.de of.or.c.quia plerique.nu.1. 56
inquiſitio congrue ſit vbi inquiſitus notus eſt.de offi.& pote. iud. del. c ſtatuimus.nu.1. 48
inquiſitor & ordinarius ſi ſimul citent cui ſit obediendum. de hære. capa per hoc.nu. 1. 140
inquiſitor hæreſeos an habeat ordinariā poteſtatem vel delegatam. de hęre.c.ne aliqui.nu.2. 138
inquiſitores ſunt delegati papę.de hęre.c.per hoc. nu. 2. eod.
inſignia pōtificalia tantum operantur in epiſcopo quo ad officii amplitudinem,quantum generalia in multis.de priuilegiis. c. vt apoſtolicæ. nu.3. 149
inſignia pontificalia an præſcribantur per inferiores.de priuilegiis.c.abbates.nu.1 149
inſtantia cauſæ criminalis durat biennio.de pœnis.capitu.fęlicis.numero 9. 117
inſtituere quid ſit.de inſti.c.& ſi.nu.1. 154
inſtitutio omnis dicitur ſubſtitutio ſub conditione,de teſta.c.ſi pater.nume.2. 116
inſtitutio vt ſit canonica,quæ debeant interuenire.Et quando tutoris datio ſit legitima.in reg.beneficium. nu 2. 4
inſtitutus verbo,& etiam inueſtitus anulo, ſi inducatur in poſſeſsionem vnius rei beneficii nomine illius & aliarum,an intelligatur acquiſita poſſeſsio illius tantum,vt illius an etiam aliarum.d. reg. beneficium. nu.30. eod.
inſtrumentum ſine inductione,viribus non ſubſiſtet,niſi loci conſuetudo aliud ferat.in coronyde,darum Romę.nume.3.6.8. & 11. 96
inſtrumenta documentorum appellatione,an contineantur in probandis criminibus.in reg.ſemel malus.nu.3. 88
inſtrumēto facto ab hæretico an credatur.de offi.& pote.iudi.c. ſi a ſub delegato.nu.2. 51
Intentio concedentis quando ſit pōderanda.de pręb.c.quamuis.numero 1. 107
intentio mentis fortis exprimitur facta quam verbis.de pœnis.c. degradatio.nu.5. 153
intentio quando pręferatur verbis.de reſcriptis capitulo ſuſceptum.nume.1. 9
interdicti pœna quando ligetur unus pro alio.de ſen.exc.c.ſi ſententia. nu.3. 168
interdicto durante an liceat in eccleſia orare.de ſen.excommu.c.is cui. nu.2. 169
interdictum extenditur ad futura.de ſen.excom.c.cum medicinalis. nume.3. 157
interdictum an ponere poſsint inferiores epiſcopis.de priuilegiis.c.epiſcoporum.nu.1. 151
interdictum uniuerſitatis differt ab interdicto terrę vel loci.de vſuris.c. vſurarum.nu.6. 144
interdictum corporis reſpicit ſingulos in materia cuius corpus non eſt capax.de ſen.exc.c.Romana.nu.2. 161
interdictum vniuerſitatis differt ab interdicto loci.de ſen.exc. ca. alma. nu.1. 170
interdictum ciuitatis vel loci differt ab interdicto vniuerſitatis vel collegii.de ſen.ex.c.ſi ſententia.nu.9. 168
interdictum generale in terram vel loca non relaxatur ad cautelam.de ſen.exc.c.præſenti.nu.1. 165
interdictum generale non poteſt proferri in locum ſine ſpeciali licentia papę.de ſen.exc.c.præſenti.nu.2. eo.
interdictum quando ſit in terram alicuius,illa etiam cuius habet vſum fructum videtur interdicta.de ſen.exc.c.ſi ſententia. nu. 2. 168
interdictum,vti poſsidetis,cui detur.in reg.ſine poſſeſsione.nu. 6. 93
interdicto lato in conſiliarios vel vniuerſitatem,an contradicentes vel abſentes ſint interdicti.Vbi & de repreſaliis ſubiecta quæſtio.in reg. non debet aliquis.nu.2. 47
interpoſitio appellationis differt ab intimatione appellationis iam interpoſitę.de appel.c.appellatio.nu.3. 89
interpretatio pro filiis eſt benigne facienda.de hære.capitu.ſtatutum.nume.2. 139
interpretationem,quæ admittant.in reg.pro poſſeſſore.nu.6. 69
intereſſe poſt morā,an ſit in obligatione,ita vt iure actionis peti poſsit, an vero ſolum deducatur in obligatione per iudicis officium. in re. mora ſua.nu.1.& 2. 43
intereſſe debitum propter moram debitoris,an ſit vnicum trū, an triplex.in reg.mora ſua.nu.3. 43
inuaſor qui pacifice poſsidet,an poſsit clericum ad beneficium præſentare.de pręb.c.cum qui.nu.1. 100
inutile adiectum non vitiat utile.in reg.in alternatiuis.nu. 8. 27
iracundię calor inconſultus an careat vitio.in reg. fruſtra. nu. 4. 29
irregularis ex culpa monachari poteſt.in reg.delicti perſonę.nu.11.17

Irregulares

yrregulares dicuntur qui ſunt extra regulam aliorum. de ſen. & re iud. c. cum æterni. nu. 8. 78
irregularis quis dicatur de ſen. excommu. ca. cum medicinalis. numero 7. 157
irregularitas quid ſit. de ſen. & re iud. c. cum æterni. nu. 5. 78
¶ Iter dupliciter ſumitur. in reg. in toto. nu. 1. 38
¶ Io. And. inſtitutum & ordo in hoc tractatu. in regu. non eſt nouum. nume. 1. 2
¶ Iudex quando debeat exprimere cauſam propter quam de nullitate ſententię dubitatur. de ſen. ex. c. ſolet. nu. 11. 160
iudex ſecularis poteſt ſummarie de clericatu probationem recipere. de ſen. exc. c. ſi iudex. nu. 1. 166
iudex ordinarius poteſt iterato cognoſcere quando ſententia eſt nulla. de reſcri. c. gratia. nu. 4. 10
iudex a quo appellatum licet dubitet, nihilominus procedet. de appel. c. ſi a iudice. nu. 2. 89
iudex an poſsit procedere in loco communi ſi aduerſarius expreſſe nõ conſenſerit. de reſcriptis. c. ſtatutum. nu. 8. 12
iudex videns electionem non canonicam ſi caſſat illam non præpoſito edicto bene facit. de elec. c. quoniam. nu. 1. 41
iudex contractus poteſt citare extra territorium etiam non inuocando vel requirendo iudicem illius vt citet. de iudiciis. c. Romana. numero 4. 63
iudex qui eſt in hortis quandoque abeſſe dicitur. de offi. & pote. iud. c. ſi delegatus. nu. 2. 50
iudex cum recuſatur infra triduum eliguntur arbitri. de offi. & pote. iudi. c. ab arbitris. nu. 2. 58
iudex ſi publicus ſit excommunicatus non valet ipſius ſententia. de exce. c. pia conſideratione. nu. 9. 75
iudex ſecularis qui negligit facere iuſtitiam clerico, eſt ipſo iure excõicatus. de exce. c. cum quidam. nu. 1. 76
iudex ſecularis poteſt cognoſcere & diffinire. de periurio vel iuramento. de iureiu. c. licet. nu. 1. 73
iudex a quo ſi detulit appellationem, & iudex appellationis ſit Papa vel archiepiſcopus vel delegatus eorum procedere poteſt in cauſa appellante inuito. de appel. c. cordi nobis. nu. 7. 82
iudex tenetur exhibere apoſtolos petitos etiam ſi non recipiat appellationem, de appel. c. cordi nobis. nu. 3. eod.
iudex ſi non præfigat terminum, neque etiam pars expectabitur terminus iuris. de appel. c. cordi nobis. nu. 5. eo.
iudex an poſsit poſt delationem terminum conſtituere appellãti. de appel. c. cordi nobis. nu. 4. eo.
iudex cui cõmiſſa eſt cauſa appellationis an poſsit cognoſcere de nullitate ſententię. de appel. c. cordi nobis. nu. 8. eod.
iudex non debeat ſequi conſcientiam, tamen debet illum ex actis informare. de ſen. & re iud. c. cum æterni. nu. 10. 78
iudex a quo fuit ex cauſa legitima appellatum, qui reuocauit grauamẽ infra tempus tradendorum apoſtolorum, an poſtea teneatur illos tradere. de appel. c. vt ſuper. nu. 5. 85
iudex qui iam detulit an poſsit re integra delationem reuocare. de appella. c. cum appellationibus. nu. 1. 86
iudex a quo licet, admiſerit appellationem ſi tamen appellatus petit ad eum, remitti iudex appellationis illum remittet, niſi appellãs probet veritatem cauſę propter quam appellauit. de appel. c. cum appellationibus nu. 6. eod.
iudex appellationis certis caſibus poteſt, & certis nõ poteſt inhibere. de appel. c. Romana. nu. 7. 83
iudex qui recuſabatur ſolus ſi vnicus erat vel cum collegiis ſi illos habe. an poſsit principali procedere lapſo termino dato arbitris ad cauſam finiendam. de appel. c. legitima. nu. 6. eod.
iudex in propria cauſa nemo eſſe debet. de ſenten. excom. c. ſtatuimus. nu. 4. 161
iudex ex quo petiti ſunt apoſtoli, ſi in aliquo procedat antequam ſint exhibiti irritus eſt proceſſus. de appel. c. vt ſuper. nu. 4. 85
iudex ordinarius tribus conſultoribus adhibitis, ita pronunciauit, de tali conſilio condemno, & conſilio talium abſoluo, an ea ſententia executioni ſit mandanda, actore id petente lapſis decem poſt diebus. in reg. nullus ex conſilio. nu. 3. 5. & 7. 54
iudex ſequutus minorem partem cõſultorum, an excuſetur, & culpa careat. Et an teneatur eorum ſeu aſſeſſorum ſequi conſilium. d. reg. nullus ex conſilio. nu. 6. 7. & 9. eo.
iudex ſuſpectus non recuſatus non dicitur impotens. in regu. eum qui cer. nu. 4. 21
iudex recepit teſtes contra abſentem, ad domum citatum, non tamen inuentum, an ea receptio valeat. in regula, præſumitur. numero 3. 4. 6. & 8. 67
iudicandi poteſtatem habens magnam pœnam infligere poteſt vbi dicitur. intelligitur de ordinaria poteſtate. de homicidio. c. pro humani. nu. 4. 192
iudicata & recte diſpoſita in dubium reuocare non licet. de renun. cap. quoniam. nu. 1. 42
iudicis iuſſu qui facit, dolo facere non videtur. in reg. quod quis mandato. nu. 2. 81
iudicis officium circa procuratorem notarium ſuſpectum, edentem inſtrumentum ſua manu confectum. in reg. cum quid vna. nu. 2 5. 15
iudices tres ſi ſint, valet ſententia duorum tertio præſente. de dolo, & contu. c. cum qui. nu. 2. 68
iudices duo ſi ſint, ſi quid fiat per vnum ſolum non valet. de appel. c. cum appellationibus. nu. 3. 86
iudices innoxios quo affectu moueri debeant, & prælati erga ſubditos. in re. in iudiciis. nu. 2. 33
iudicandi munus, eſt perſonale. in reg. priuilegium. nu. 3. 68
iudicandi munus, eſt neceſſarium, & principale. in reg. mutare detrimẽtum. nu. 3. 45
iudicibus diſcordantibus recurritur ad ſuperiorem. de appel. c. cum appellationibus. nu. 4. eod.
iudicis finis eſt iuſte iudicare. de ſententia & re iudic. quum æterni. numero 1. 9
iudiciorum auctoritas non debet eſſe in pendenti, de ver. ſi. c. ſicut nobis nu. 4. 173
iudicis culpa, odium, & pœna parti præiudicare non debet. de appel. c. cum appellationibus. nu. 12. 96
iudicium non eſt idem in cauſa principali, & in cauſa appellationis. de reſcriptis. c. diſpendia litium. nu. 3. 9
iudicium inchoatum an ſoluat ſuperueniens arrogatio. in regula, factũ legitime. nu. 25. 22
Si Iudæus, paganus vel hæreticus baptizauit ſeu leuauit aliquem, an contrahatur ſpiritualis cognatio. in reg. ex eo non debet. nu. 2. 5. 8. eo.
iudei arbitrari poſſunt. in reg. dolo facit. nu. 5. 19
iudæi ſint ne Chriſtianorum inimici, & hoſtes. d. regul. dolo facit. numero 8. eod.
iudæorum ritus an ferat eccleſia Chriſtiana. in regul. peccatum. numero 5. 62
iura de ſingularibus ſtatuta ad vniuerſalia trahi non debent. de teſta. c. ſi pater. nu. 25. 117
iura adaptantur ad ea quæ frequenter accidunt. de reſti. ſpo. c. frequens. nu. 3. 67
iura quæ dicunt quemlibet poſſe renunciare iuri ſuo, intelliguntur quã quis fuerit certioratus. de pactis. c. quamuis. nu. 2. 58
iura humana ſunt iura imperatorum. de præſcrip. c. ſi qui. nu. 3. 77
iuramento præſtito per reum de non opponendo aliquam dilatoriam non obſtante quis poterit hanc proponere nec erit periurus ſi illam probat. de exce. c. pia conſideratione. nu. 3. 75
iuramento adiecto an mutet forum. de iudiciis. c. cum C. laicus numero 2. 65
iuramentum eſt, quum dicitur promitto ſub periculo animæ meę. de ſepul. c. animarum. nu. 2. 219
iuramentum nunquid ſit præſtandum in cauſa principali ab eo qui ſe opponit per modum exceptionis. de ele. c. vt circa. nu. 5. 28
iuramentum delatum per iudicem an reprobari poſsit. De reſcrip. c. ſtatutum. nu. 5. 12
iuramentum de credulitate an ſit adiiciendum iuramento de veritate. de iura. cal. c. ſi de calumnia. nu. 3. 69
iuramentum quo iure ſit introductum. in reg. quod ſemel. nu. 4. 82
iuramentum quod, & quando non obliget. ibi. nu. 5.
iuramentum an ſit de ſalla ſubſtantia. in reg non eſt ſine. nu. 13. & 15. 50
iuramentum, & fideiuſſorum adiectio, ęquiparantur. in reg. damnum, quod quis. nu. 6. 16
iurans de veritate, reſpondere debet de credulitate. de teſti. & atteſta. c. preſentium. nu. 11. 78
iurans pro nullo fideiubere ſi fideiuſſor pro quo prius fideiuſſerat libros red mat & debitum ſoluat non eſt periurus. de iudiciis. c. Romana. nu. 1. 63
iurãns aliquod venale iuramentum illud ſeruare non tenetur. de pactis. c. quamuis. nu. 3. 58
iurans ſuum non eſſe debet adiicere. nec commune. de verb. ſig. c. ſicut nobis. nu. 3. 173
iurare ad ſancta Dei euangelia, & ſub fide promittere parum differunt. de ſepul. c. animarum. nu. 1. 219
iure communi vtentis & priuilegio cauſa eſt fortior quam vtentis ſolo priuilegio. de priuilegiis. c. volentes. nu. 5. 148
iuris condendi diſcrimine non tollitur ex varietate locorum. de conſti. c. licet. nu. 4. 5
iuris adminiculum debet concurrere in poſſeſſione quod ſi non adeſt & fortius ſi obuiat non dicetur poſsidere etiam ſi corpore & animo inſiſtat rei. de reſt. ſpo. c. ad decimas. nu. 9. 56
iuriſdictio eſt res indiuiſibilis. de hære. c. ne aliqui. nu. 3. 138
iuriſdictio iam finita in ſucceſſorem transfundi non poteſt. de offi. & pote. iud. c. iudex. nu. 1. 49
iuriſdictio nunquid duret finito quinquennio ſi conſeruatoria habeat hanc clauſulam, præſentibus poſt quinquennium minime valituris. de officio & po. iud. c. hac conſtitutione. nu. 3. 58
iuriſdictio ordinaria, delegata & conſeruatoria inchoata, quibus duret caſibus. in reg. factum legitime. nu. 9. & 27. 22

Iuriſdictio licet ex conditione competat,an exercitium etiam competet.in reg.eum qui cer.nu.2. 81
iuriſdictionis quędam ſunt,quæ ſine adminiculo ordinis exerceri non poſſunt.in reg.quod alicui non ſuo.nu.6. 78
iuriſdictioni vni plures ſuccedere,an ſit nouum. in reg. rationi. numero 1. 83
ius quid.in reg.non eſt nouum.nu.6. & quam varie accipiatur.in regu. non eſt nouum.nu.8.& per diſcurſum. 2
ius,idem,quod poteſtas.ibi.nu.7.
ius agendi mere perſonale,non tranſit ad ſingularem ſucceſſorem ſine ceſsione,nec contra ſingularem ſucceſſorem.Et quid de iure perſonali in rem ſcripto.in reg.is qui in ius.nu.3.4.5.& 10. 39
ius ſibi dicere,an & quo caſu quis ſibi poſsit. in reg. non debet aliquis.nu.6. 48
Ius non debet auferri,nec ſpes ad ius,de appel.capit non ſolum.numero 6. 87
ius ſuperiorum vſu inferiorum tolli non poteſt.de cle. ægro.c.paſtoralis.nu.1. 108
ius dare in vacatura eſt prohibitum. de præb.c.hi qui.nu.1. 97
ius habet ad rem tantum is qui petiit prębendam ſibi conferri ante collationem vacantis.de præb.c.ſi poſtquam.nu.1. 97
ius conferendi beneficia nullo modo cadit in laicum . de pręb. & dig. c.licet.nu.7. 34
ius ſcriptum ſtatutum & conſuetudo videntur ęquari.de appel.c.licet. nu.6. 91
ius quod ſpectat ad aliquem iure ſingulari fortius eſt illo quod ſpectat iure collegii.de regu.de tranſl.c.beneficium.nu.3. 128
ius quod habent plebani in capellis quale ſit ſtatur conſuetudini. ne cle.vel mo.c.ſtatutum.nu.1. 131
ius ciuile poteſt legi in curia Romana.de priui.c.quum de diuerſis. nume.1. 149
ius capituli præſeruat unus ſolus non excommunicatus. ne ſede vaca. c.ſi ad.nu.1. 113
ius,debet eſſe generale.de ele.c.ſtatuimus.nu. 5. 19
ius agendi iam quęſitum,iniquum eſt tollere.de conceſ. pręb.c. deteſtandą.nu.5. 112
ius habitum in re vel ad rem difficilius tollitur quam habendum ad ré. de conceſ.pręb.c.deteſtanda.nu.4. eo.
ius additum vel interpretans habet locum his caſibus quibus ius vetus vel interpretatum.de reſcri.c.diſpendia litium.nu. 2. 9
ius corporale magis attenditur in fructibus percipiendis quam ius ſeminis ex quo oriuntur.de eo qui mit.in poſſ.c.eum,qui.nu. 1. 69
ius eligendi competit ex cōmodo poſſeſsionis bonęfidei.de reſti. ſpol. c.ad decimas.nu.5. 68
ius quęſitum electo per publicationem ſcrutinii an vitietur ex protractione electionis poſt collationem.de ele. c. ſi confirmationem. nume.3. 58
ius funerandi non competit capellis priuatis. de pactis.c.pactum .nume.2. 58
iuſpatronatus an ſit apud quemlibet in ſolidum.de iurepat.c.ſi laicis. nume.1. 125
iuſpatronatus cum vniuerſitate non tranſit vbi apparet contraria volūtas venditoris.de iurepa.c.ſi laycis.nu.3. eod.
ius naturale quid ſit.in reg.ſine culpa.nu.6. 90
ius ſcriptum an diſtinguatur a non ſcripto,vtroque iure,aut altero quidem.in reg.nemo poteſt.nu.11. 46
ius ciuile vnum,aliud tollit.in reg.indultum.nu.1. 28
ius omne commune vel priuatum reſtringitur ,ſi eſt odioſum. in reg. generi.nu.5. 25
ius in quo cōſiſtat.Et an vel quid a iure legali differat naturale. Et quid ciuile habeat a naturali.Et econtra.in reg. poſſeſſor non præſcribit. nu.12. 57
ius publicum an tollatur per priuatorum pactum.in regu. quod ſemel. nu.9. 82
ius amplius in alium quis transferre non poteſt,quam ipſe habeat.in regu.nemo poteſt plus.nu. 1. 46
ius vnius ex ſociis in eadem cauſa,an conferat conſociis.Et idem iudicium de priuile.in reg.cui licet.nu.17. 8
ius ciuile,an diſſideat a iure canonico,maxime ſuper vſuris. Vel an ita inter illa conuenias,vt quicquid eſt contra vnum,neceſſario afficiat & alterum.in reg.peccatum.nu.24.26.28.& 30. 64
ius canonici & ciuilis diſcrimen,quo ad modum inducendi.d. reg.pactum.nu.25. eod.
iuris ciuius ſint,quę occupantis primo.in regula,non eſt nouum.numero 4. 14
A iure naturę receditur propter iuris legalis reſtitutionem , quę tamen atque aliter ſumpta.in regu.poſſeſſor non præſcribit.nu. 13. 58
ius ciuile cur dicatur non ſeruire in totum iuri naturali ſeu gentium. in reg.poſſeſſor non preſcribit.nu.14. 59
iura an ſint diſcreta,etiam ſi in eandem perſonam concurrant. in reg. rationi.nu.4. 83
iuſtitia cito auro violatur.de ſententia & re iudi.c.quum æterni. numero 1. 87

L

Laicus non poteſt eſſe procurator in cauſis ſpiritualibus niſi in temporalibus. de pro.c.non indiſcrete.nu.2. 58
Laicus ſi habet communionem cum eccleſia in patronatibus poterit cōmutare.de iurepa.c.ſi laicis.nu.10. 125
Laicus quandoque poteſt eſſe caput regularis eccleſiæ. de ele.c.ex eo.nu.7. 34
laicus an poſsit eſſe delegatus papę.de iudiciis.c.mulieres.nu. 1. 63
latria ſit domino. debetur dulia ſeruo.de offi.ordina.c. ſi canonici. nume.4. 35
laudat unuſquiſque quod poſsidet.de præb.& digni.capitu. licet. numero 7. 94
legatarius prior miſſus in poſsionem non preſertur poſtea miſsio . de procu c.ſi duo.nu.2. 60
legatarius ſi omiſſa ſtipulatione pro legato conteſtatus eſt litem non per id ceſſare debet ſtipulatio.de appel.c.non ſolum.nu.2. 93
legataris an noceat,quod per iniuriam contra heredem non appellantem pronuntiatum eſt.in reg.quod ob gratiam.nu.1. 80
legatum ſi quis adſcribat extraneo quem poſtea etiam inuento teſtatore,per adoptionem vel alio modo habuit in poteſtate,tenet legatū. in reg.cum quid vna.nu.11. 12
legatum perdit,qui teſtamentum accuſat de falſo,teſtificatur, vel iudicat.Et quid in liberto.in reg.non eſt ſine.nu.6. 50
legati non abſoluunt in caſibus reſeruatis papę,præterquam de manuū iniectione in clericum.de ſen.exc.c.eos qui.nu.2. 170
legato ſi aliquid arduum occurrat licet non ſit expreſſe reſeruatum,debet tamen illud ad papam referre.de electio. capit. ſi abbatem. nume. 1. 37
legatorum poteſtas ob id durat quia eſt ordinaria.de hęret.c.ne aliqui. nu.6. 138
legatum aliquibus extenuatur quibus non perimitur.de elect.c.nulli.nume.1. 25
legatum factum filiabus non comprehendit filios, ſed filiis factum cōprehendit filias.de ele.c.indēnitatibus.nu.4. 39
legatum vxori,ſi ante mortem diuertit ſibi non debetur.de verb.ſig.c.ſicut nobis.nu.8. 139
legatum pupillę quando nubet ei non debetur ſi nondum viri potens nupſerit.de pręb.c.ſi cui.nu.4. 106
legatus cauſam per ſe inchoatam finita legatione finire non poteſt.de reſcrip.c.ſtatutum.nu.20 13
legitime factū , quo ſit interpretandū modo .in regul. factū legitime. nu.1. 22
legiſlatores magis ſpectare amicitiā,quam iuſtitiam. in reg. peccatum. nu.27. 65
legem cū euangelio obſeruandam dicentes ſunt hæretici.de hęr.c.cōtra Chriſtianos.nu.1. 101
leges ſunt diuinitus per ora principū promulgatæ. de præſcrip c.is qui nu.2. 77
leges dicuntur ſacratiſsimę.de appel.c. licet. nu. 6. 91
legis rationū minus eſt attendenda quā ipſa lex.de elect.c.ibi periculū. nu.2. 22
lex poſitiua licet legem Dei tollere non poſsit . diſtinguit tamen illam & modificat,De hęre.c.ſtatutum.nu.1. 138
lex noua vel vetus an ſeruetur in tollendis obligationibus per temporis pręſcriptionē.de ele.c.licet canon.nu. 8. 27
lex omnibus eſt cōmunis & omnes adſtringit . de conceſ. pręb. c. quia cunctis.nu.21. 110
lex dicitur imperfecta in qua nulla deuiantibus pœna ſancitur de cenſibus.c.exigit.nu.1. 127
lex ceſſat vbi neceſsitas venit.de fil.presby.c.is qui.nu. 2. 45
lex quid ſit,& conſtitutio,decretum & decretalis.de conce.pręb.c.quia cunctis.nu.7. 110
lex priuata ſpiritus, ſuperat omnem aliā legē cōmunem & priuatam. in reg.cum non ſtat per eum nu.13. 13
lex priuata & conuentionalis propter quid rumpantur.in reg.fruſtra.nume.18. 24
lex vel conſtitutio legati vel epiſcopi non ſcripta ,prohibens quē actū, & contra facientem excōmunicans,an valeat.in regu.nemo poteſt. nu.6. 46
legis diffinitio.Item & canonis.d.reg.nemo poteſt ,nu. 16. eo.
legem ſcribi,quid referat potius,quā conſuetudinē.d.reg.nemo poteſt. nu.18. eo.
legē interpretari quando liceat doctori. in regul.pro poſſeſſore. nu. 8. & 9. 69
legem non tranſigendi nō pōt quis ſibi imponere.in re.beneficiū.n.7.4
libellus appellatorios debet continere quis appellet,a quo & a qua ſententia.de appe.c.licet.nu.1. 90

Liber non eſt qui non poteſt liberum habitum ſumere.de ſen.excom.c. religioſo.nu.2 169
Libera & generalis quid in ſe habeant.de electioni.capitulo is cui. numeru 8. 39
Libere,verb.vis.in reg.cum quis prohibetur.nu.10 9
Libertas non & plena,niſi quis ab vtraque lege ſit liber.de verb. ſign.c. veniens.nu.3. 171
Liberalitas offerentis an tollat ſuſpitionem.de reſcriptis.cap. ſtatutum. numero 12. 15
Libertas ſi detur ſeruo abſenti non prius erit liber quam ad ipſius notitiam peruenerit.de præb.c.ſi tibi.nu.4. 105
Libertus ſi impetrat ius annulorum aureorum non eſt in totum ingenuus.de fil.presby.c.ſi is.nu.1. 46
Libertus patronum uocare in iudicium ſuo nomine, an poſſit.in regu. quod alicui non ſuo.nu.12 77
Licentia,verb.quomodo accipiendum.in reg.qui tacet.nu.5. 76
Ligandi poteſtate abutens ipſa priuatur.de pœnit.& re.ca. indulgentiæ. numero 3. 156
Lis non dicitur cœpta,niſi per conteſtationem,vt lite pendẽ.nihil inno. e.diſpendiis.nu.1 69
Lis dictio,vt accipiatur,quid ne ſignificet.in regula,ſemel malus.numero 7. 88
Lite non conteſta.bene proceditur in cauſa appellationis. de verb.ſign. c.ueniens.nu.6 171
Litis exordium ſumitur multis modis.de iura calumniæ. c. ſi de calumnia.nu.1. 66
Litis ſemel finitæ non cogitur reus ſubire inſtantiam conteſtando litẽ. de iudicus.c.exceptionis.nu.1 65
Litera habetur pro titulo in collatione facienda.de iudicis.c. exceptionis.nu.4. eod.
Litera quando dicatur canonice facta.de appellatio.cap.non ſolum.numero 4. 87
Litera generalis formæ pauperum,an extendatur ad illum qui habet vnicum beneficium conferre. de præbend. capitu. ſi pro clericis. numero 1. 95
Litera in beneficiis demonſtrat proprietatem.de præben.c.cum qui numero 3. 100
Literati differunt a prudentibus.de hæreti.capitulo ut commiſſi.numero 2. 139
Literæ cum iudicentur ad probationem rei geſtæ debent eſſe tales,q fidem faciant. de elect.c.ut circa nu.2 22
Literæ a principe impetratæ,an poſſint conualeſcere ex conſenſu grauati.de reſcrip.e.duobus.nu.4. 16
Literæ iuſtitiæ æquiparantur contractibus ſtricti iuris,& literæ de gratia contractibus bonæfidei.de fil.presb.c.ſi is.nu.3 46
Literæ beneficiales,an expirant poſt mortem concedentis.de præb. c. ſi cui.nu.1. 104
Literæ beneficiales,quando dant impetrãtibus prærogatiuam ſuper primos,intelligitur,de primis quibus non erat ius quæſitum. de conceſ. præb.c.quoniam.nu.1 113
Literæ apoſtolicæ fraudis ſuſpitione carent,vt plurimum.in reg.non licet.nu.5.6.& 9. 51
Literis authenticis plurium prælatorum in alterius præiudicium creditur.de elect.c.vt circa.nu.3 22
Litis diſpendia ſola etiam ſi doloſe non taceantur impedit vires priuilegii.de decimis.c ſtatuto.nu.2 150
Litis nomen actionem ſignificat,ſiue in rem,ſiue in perſonam.de priuilegiis.c.authoritate.nu.1 149
Locatio,ſocietas,mandatum,& ſimiles actus, an diem & conditionem admittant.in reg.actus legitim nu.4. 3
¶ Locus ſacer uel religioſus ſpecialiter uendi non poteſt.de intepat.c.ſi laicis.nu.2 125
Locus exemptus & locus extra diœceſim æquiparantur.de conſtit.c. & animarum.nu.6. 5
Locus a minore.in reg.qui tacet.nu.3 76
Locus arguendi ab abſurdo.in reg.mora ſua.nu.11 43
Locutio pluralis omnis eſt copulatiua ſaltem implicite.de præb.c.cum in illis.nu.3 98
Locutio pluralis,an ſit uno contenta,uel duo requirat. Et quid de ſingulari.in reg.pluralis locutio.nu.1 66
Locutio generalis,includit perſonam loquentem, & indefinitum uerbum,omnia comprehendit.in reg.qui tacet.nu.10 76
Loquendum eſt,vt plures ſapiendum,ut pauci.de reſcriptis.c. ſtatutum. numero 23. 15
Loqui nuncium mittere,vel literam æquiparantur.de ſent.exc.c.conſtitutionem.num.1 165
¶ Lucem odit qui male agit.de elec.c.ubi periculum.nu.7 21
Lucrum non poteſt licite percipi & exigi ex ſola pecunia nulla adhibita opera in reg peccatum.nu.34 65
Ludi identitas facit,vt limitatio vnius ad fratres vterinos extendatur.in reg.cum licet.nu.21 8

M

Magiſtri authoritas, magno eſt ad diſcendum incitamento.in coronyde,datum Romæ.nu.26. 97
magiſtri & profeſſores an libris a ſe editis, nomina ſua debeant inſcribere.d.coronyde,datum Romæ.nu.13.14 17.19.21.25.29.31.& 33. 96.& 97
Maieſtas papæ an lædatur læſo collaterali.de pœnis.c.felicis.nu. 1. 155
Maior ſeptennio qui contrahat ſponſalia.de ele.c.ex eo.nu. 6. 34
Mala fides,adueniens præſcriptione completa,an obliget ad reſtitutionem.in regu.poſſeſſor non præſcribit.nu.39.41.& 43. 61
malum minus permittitur,vt maius uiteur,trifariam. in regu.peccatũ. nu.18. 64
malum iuſtius prohibetur,quam bonum præcipiatur agi.in reg. ea quæ iudice.nu.4. 19
mala duo ubi concurrunt,& alterutrum neceſſario ſubeundum, eligendum eſt minus.in reg.peccatum.nu.33. 64
Maleficium ſi eſt notorium ſed non malefactor & per teſtes de aliquo probatur quod fecerit maleficium ſed non probatur quod ſit notorium ſibi non nocet.de officio & pot.iud.c.ſtatuimus. nu.5. 38
Maleficium male probatur notorium per teſtes.de offi.& pot.iud.c.ſtatuimus.nu.4. eod.
maleficia diſcernuntur voluntate & propoſito. Et an conſcientia peccãdi,tamen erronea,faciat quem reum.in reg.cum quis in ius.nu. 5. 9
malefactorum plurium vnius pœna alios minime liberat.in reg.ratihabitionem retrotrahi.nu.2. 84
Malitia hominum exercente illud quod olim requirebat exceptionem hodie ipſo iure irritum eſt.de reſcriptis.c.ipſo iure.nu.1. 6
Mandatu ſuperioris neceſſario eſt obtemperandum.de præb. c. cum in eccleſiis.nu.1. 103
Mandatum in extraiudicialibus finitur re integra morte mandantis & mandatarii.de hære.c.ne aliqui.nu.4. 138
Mandatum legare non debet niſi ex quo peruenit ad eos quibus mittitur.de conceſ.præb.c.quia cunctis.nu. 20. 110
Mandatum ut nullũ quã conditio deficit.de reſcr. c. ſi pro te.nu. 2. 14
Mandatũ Papæ quomodo ſit intelligendũ de reſc.c. ſi pro te. nu.2. eod.
Mandatum ſpeciale intelligitur dari vbi nominatim quid mandatur.de procu.c.qui ad agendum.nu.1. 59
Mandatum procuratoris intelligitur finiri per ipſius renunciationem re integra.de proc.c.is qui nu.1. eo.
Mandata literarum beneficialium,ambitioſa & reſtringenda.in reg.indultum.nu.8. 58
Mandans & mandatarius differunt.de ele.c.ſciant. nu. 2. 26
Manifeſtum propriæ ſumptum probationem exigit.de officio & pot.iudi.c ſtatuimus.nu.3. 48
Manumiſſionis factæ per illum, qui vſucapiebat ſeruum, nullitas non impedit vſucapionis curſum,ſed intentio manumittentis.in reg. non præſtat.nu.1. 53
Maritus Lenæ an poſſit accuſare eum de adulterio,qui captus amore eiuſdam puellæ cum eſſe.ſua vxor ſurtim in amaſiæ locum ſe demiſit. in reg.cum quis in ius.nu.4 9.& 12. 9
Maſculos & fœminas iura ſæpe æquiparant.de ele.c. indemnitatibus.nume. 7. 39
Matrem(vbi dicitur)confeſtim debere tutores petere intelligitur quã cito prætoris copiam habuerit huic rei ſedentis,ne ſede va.c.ſi ad.nume.5. 113
Matrimonium contractum cum hæretico tenet.de hæret.c.decreuit. nume.1. 140
Matrimoniũ ſpirituale in quo differat a carnali.de ele.c.in ele. nu.2. 20
Matrimonium carnale & ſpirituale contrahitur inter abſentes.de elect. c.cupientes.nu.8. 19
Matrimonium carnale non eſt ita aſtrictum ſicut ſpirituale . de deſpon. impu.c.ſi infantes.nu.6. 132
matrimonium carnale eſt ſacramentum quod non eſt ſpirituale.de ele. c.ſi quis iuſto.nu.3. 40
Matrimonium perficit copula quæ,conſenſum requirit.in reg. quæ contra ius.nu.13. 71
Matrimonium contrahens cum meretrice, quam credit non deſinere meretricari peccat.in regu.ſine culpa.nu.1. 90
Matrimonium intermedium legitimationem, an impediat. d. reg. ſine culpa.nu.1. 61
Matrimonium propter conſanguinitatem ſolum, vel quia mulier non carnaliter cognita religionem profitetur,an rumpat ſponſalia prius a viro contracta de futuro.in reg.non præſtat.nume 2.4. 12. 14. 16. & 18. 53
Matrimonium num ſit,quam religio,fauorabilius.in regu. quæ contra ius.nu.4.& 7. 78
Matrimonio non conſummato num liceat alteri coniugum, altero inuito religionem ingredi,d.reg.quæ contra ius.nu. 5. eo.
Matrimonium per procuratorem,an contrahi poteſt.in re. poteſt quis. nu.11. 67
Matrimonium non diſſoluit votum continentiæ, licet eius executor ſuſpendat.

ſpendat.in reg.non preſtat.nu.17. 63
in matrimonius num magis ſpectetur animus,quam iuris effectus. Vbi & matrimonii plures effectus.d.reg.non præſtat.nu.3. eo.
Medicus cauſam morbi ignorans ſi curat non ſui muneris eſt,ſed fortune de ſen.exc.c.cum medicinalis.nu.12. 158
mendicantibus prohibitum eſt acquirere noua loca ad habitãdum,vel antiqua mutari ſine ſpeciali papę licentia.de relig.do.c.religionum nu.2. 114
mendicare quid ſit.de ele.c.quorundam. nu. 1. 32
menſis vbi pręfigitur acceptationi,an poſt menſem re integra poſſit acceptare.ſuper.c.dudum.nu.1. 84
menſura & menſuratum debent eſſe ęqualia.de pœnis.c.fęlicis.numero 7. 155
mercans contra iura,præſumitur in mala fide.in regula.qui contra. nume.2. 73
mercenarii dicuntur domeſtici.de hære.c.filii.nu. 2. 130
Metropolitanus eſt iudex ſuffraganeorum.de hæreticis. c. vt commiſſi. nu.6. 139
Metropolitanus delinquens in diœceſi ſuffraganei, an ligetur eius ſtatuto.de con.c.vt animarum.nu. 1. 9
Metropolitanus non poteſt ſubditum ſuffraganei conſeruatorem habere.de offi.& pot.iud.c.hac conſtitutione.nu. 2. 50
Metropolitanus poteſt excommunicare & ſuſpendere epiſcopum. de exce.c.cum quidam.nu.2. 76
meum id quod eſt ex vna cauſa ex alia non poteſt fieri meum de priuilegiis.c.cum perſonę.nu.10. 150
Conſuetudo eſt optima legum communium & ſingularium interpres. de priuilegiis.c.cum perſonę.nu. 11. eod.
Meum,tuum,ſuum ad diuerſos loquendi modos relata important idẽ ſuppoſitum.de ver.ſig.c.ſicut nobis.nu.2. 173
¶Miles ſi conuenitur propter militare delictum, tunc coram magiſtro equitum conuenitur.De priui.c.epiſcoporum.nu.8. 158
miles ſciens ſe filium habere,inſtituendo alium videtur filium exhæredaſſe.de exceſ.prælа.c.quum ex eo.nu.5. 147
miles ad tempus,& poſt tempus heredes facere poteſt ſibi & filio. De teſta.c.ſi pater.nu.12. 117
Miles,quis.in corony.le.datum Romę.nu.3. 96
militare quis non cogitur ſuis ſtipendiis.de hæret.cap. vt commiſſi. nume.3. 139
minor ętate quis dicitur multis modis. de reſcriptis,c.ſi eo tempore. nume.1. 10
minor non habet legitimam perſonam ſtandi in iudicio nomine proprio ſed alieno.de proc.c.qui generaliter.nu. 3. 60
minor habet legitimam perſonam ſtandi in iudicio momentaneę poſſeſſionis.de reſti.in inte.ecclefia.nu.1. 61
minor.xxv.annis ſi non poteſt adminiſtrare patrimonium priuati multominus patrimonium eccleſię,quod eſt publicum. de iud. c. ſi annum, nu.4. 62
minus an denegetur cui conceditur maius.de ele.c.nemo deinceps.nume.2. 28
miraculum an debeat fieri in inſtanti.de reliq.& vene.capitulo Glorioſus.nu.3. 129
miſericordiæ opera omnibus omnium ordinem hominibus neceſſaria. in reg.in argumentum.nu.2. 28
miſſę quando non debeãt celebrari in priuatis domibus.de priui.c. quoniam.nu.1. 158
miſſionem paſſus infra annum cogi poteſt, vt poſſeſſionem recuperet de eo qui mit.in poſ.in rub.nu. 1. 69
¶Modus adiectus ſi non ſeruetur,tranſgreſſio dicitur. de præb. c. non poteſt.nu.2. 101
mendicus vnde dicatur.de relig.do.c.religionum.nu.1. 124
mobilia an dicantur quæ debentur de publico, vel priuato.de reb. ecc. c.hoc conſultiſſimo.nu.6. 114
modicum tempus,quod dicatur.in reg.imputari.nu.3. 27
molendinum habens,& mihi pecunias præſtans,vt eius molendino vtar potius quam aliorum,an ſit uſurarius, & teneatur ad reſtitutionem. Et quatenus illa ſit facienda,Et cui.in regu. peccatum. nu. 3. 65
monachi appellatio includit abbates.de ſtatu.reg.c. periculoſo. numero 2. 23
monachi non aſſumunt pluralitatem eccleſiarum.de pręb. c. quum ſingula.nu.1. 105
Monachorum appellatione veniunt abbates.ne cleri.vel mona.c. vt periculoſa.nu.3. 131
monachus non debet eſſe oneroſus in probatione.de regula. c. beneficium.nu.4. 128
Monarchię mundi.de ele.c.fundamenta.nu.13. 31
Monachus monaſterii exempti qui ſtans in loco exempto percuſſit lapide exiſtentem extra locum exemptum,an ab abbate vel ab ordinario iudicetur.de priuile.c.volentes.nu.1. 148
Monachus debet ſemper vti habitu.ne cleri.vel mon. c. vt periculoſa. nu.4. 131
monachus in ſcholis exiſtens ſi libros,vel alias res pro ſocio obligat an teneat obligatio.ne cleric.vel monachis,capitulo vt periculoſa.numero 5. eo.
monachus dicitur ſeruus monaſterii.ne cler.vel mona.c. vt periculoſa nu.6. eod.
monachus monaſterii confirmentis abbatem alterius monaſterii ſi appellet etiam proponens cauſam quę redderet appellationem legitimam valebit confirmatio ſecuta.de electio.cap. ſi poſtquam. numero 2. 35
monachus dicitur ſeruus.de of.ord.c.præſenti.nu. 2. 57
monachus delinquens conueniendus eſt non eccleſia.de elect.c.quia ſępe.nu.5. 38
monachus etiam vtilitatem monaſterii tractare non poteſt ſine licentia ſuperioris de ver.ſig.c.conſtitutionem.nu.3. 172
mora ſua cuique nocet & nu.7.Etiam quo ad cauſarum proſecutionem in reg.mora ſua.nu.5. 43
Monaſteria ſunt in cura & diſpoſitione epiſcopi.de teſti.c.religioſus.nume.3. 117
Monaſteria includuntur appellatione eccleſiarum.de ver.ſig.c. conſtitutionem.nu.1. 172
Monaſterio vacante ſi monachus illius eligatur ad aliud monaſterium epiſcopus poterit illi dari licentiam conſenſu conuentus.de ele. c. ſi religioſus.nu.3 33
Monaſteriorum exemptio non habet locum in ipſis capellis.de præb.& dig.c.ſuſcepti.nu.1. 93
monaſterium qui promiſit intrare,an poſſit propter promiſſionem cõueniri.de reg.& tranſe.c.conſtitutionem.nu. 1. 128
Monaſterium debet tenere magiſtratũ qui in primitiis monachos inſtruat.ne cle.vel mona.c.vt periculoſa.nu.1. 131
monachari qui poſſunt, priuilegiis gaudere monachorum omnes an poſſunt.in reg.delictum perſonę.nu.11. 17
Monachus ſeu religioſus in probatione exiſtens, religioſus cenſetur. in reg.ignorantia.nu.8. 26
monachus abbati magis,an papæ potius ſit adſtrictus & ſubditus. Et an ipſe poſſit ſine dicti abbatis licentia in arctiorem religionem tranſire.Et quid de ſeruo.Quid de pubere in patris poteſtate. in reg. cum non ſtat per eum.nu.7. 13
monachus ęquiparatur ſeruo,qui nec poteſt habere proprium. in reg. quę a iure exorbitant.nu.3. 70
Monacho quæ competant proprie.in reg.in argumentum. nu. 7. 28
monacho an liceat procurare in cauſis agendis.in reg.d.argumentum. nu.6. eo.
monacho an liceat poſtulare in iudicio.d.reg.in argumentum.numero.7.8.& 12. eo.
monachum contrahere matrimonium,an diſpenſare poſſit papa.in regu.mel Deo.nu.2. 87
monachi an poſſint habere peculium pro adminiſtratione ſibi iniuncta.in reg.non eſt obligatorium.nu.9. eo.
monachi & clerici pro patrociniis ſalaria exigentes degradari debent. in reg.in argumentum.nu 9. 28
monachorum vota quando fiant.in reg ſemel Deo.nu.6. 80
monachis an liceat habere quid proprium,an poſsideret.in reg.non eſt obligatorium.nu.3.& 8. 50
motus proprius quando non inducat diſpenſationem.de præb.c.ſi motu.nu.1. 102
mora vltima nocet ſemper infra menſem.de ſen.exc.c. cum medicinalis.nu.2. 108
mors quid ſit.de pręb.c.præſenti.nu. 1. 106
mors naturalis intelligitur quando de morte loquimur. de offi. & pote. iud.c.quamuis.nu. 1. 49
mortis votum non ingeritur cauſaliter per vacaturas,ſed occaſionaliter.de conceſ.pręb.c. decaptandę.nu.1. 113
mulier quandiu nupta eſt,eſt incola ciuitatis mariti.de ſepul.c.is qui.nume.4. 119
mulier ſi interceſſit pro pure obligato in diem,vel ſub conditione ſtatim poteſt agi cum debitore.de electio.capitulo ibi periculum.numero 9. 32
mulier adoptare non poteſt.de cog.ſpiri.c.quamuis.nu. 1. 133
mulier an in criminibus recipiatur teſtis.in regula,ſemel malus.numero 4. 38
mulier quę addixit maritum mortuum, an ſtatim contrahere debeat. in reg.quod ob gratiam.nu.6. 86
mulier caput,vir.in reg.fruſtra.nu. 10. 24
mulieres non nuptę ſtatutis ſuper ornatu a principum factis maxime tenentur obedire.in reg.ea quæ a iudice.nu.11. 19
mutuum cur conſiſtat tantum circa tria genera rerum.in reg. peccatũ. nu. 11. 64
munus ſumitur tribus modis.de hęre.capitulo accuſatus.nume.10. 37
munera patrimonialia quandoque poſſeſſionibus inducuntur.de imm. eccle.c.quia nonnulli.nu.4. 119
mutilatio membri & vltimum ſupplicium non delegantur etiam iure authenticorum.ne cle.vel mo.c.epiſcopus.nu.1. 131
mutus non poteſt baptizare nec puerum in baptiſmo tenere.de cog.ſpi. c.nedum.nu.3. 133

N

Natura abhorret ꝙ læſus vel grauatus ſe non poſsit defendere.de appel.licet.nu.13. 91
Naturalis prius natus,licet poſt legitimatus, an ius habeat in ſucceſsione primogenituræ.in regu.ſine culpa. nu.11. 91
naturales filii cur ſic,& vnde ſic vocentur.d.reg.ſine culpa. nu. 8. eo.
naturales quomodo legitimentur.reg ſine culpa.nu.10. eo.
neceſſaria quæ ſumpta ſunt non debeant in argumentum trahi. & numero 11.in reg.in argumentum.nu.1. 28
neceſsitas a periurio,a furto excuſat,& ab homicidio.d.reg. in argumentum.nu.4. eo.
neceſsitas illicita,licita reddit.d.reg.in argumentum.nu. 3. eod.
neceſsitas facit illicitum licitum.de reb.eccle.non alie.c.dudum.numero 2. 114
negari non poteſt quod vinus affirmat.de ver.ſig.c.conſtitutionem. nume.4. 172
negligens in agendo qualiter quis dicatur.de reſti.in inte.c.eccleſia.nume.1. 62
negligentia in vno quando noceat in altero.de præben.c.ſi clericus.nume.2. 97
negligentia comparatur voluntati.de ele.c.generali.nu. 3. 26
negligere eſt fallere.de hære.c.quicunque.nu. 5. 135
Sepulturę crimen ſi eſt publicum quamuis perſona tumulãs ignoret,poteſt tamen procedi contra eum.de hære.c.quicunque.nu. 6. eo.
negotiator quis ſit proprie.de cenſibus.c. quemquam. nu.1. 127
negotium alterius gerens voluntarie,non tenetur ad plenam geſtioné ſicut tutor vel curator.in reg.acceſ.nu.8. 3
negotiorum geſtor ſibi imputet,ſi ſoluit indebitum.in reg.damnum, ꝙ quis.nu.2. 16
negotiorum geſtor & ſocius poſt mortem domini, quando duret, & quando non.in reg.factum legitime.nu.10. & 18. 22
nemo inuitus bene agere cogitur.ibidem.in regu. ex quæ a iudice. nume.4. 19
nepos ſequitur originem manumiſſoris patris ſuis.de ſepul.c.is qui, nume.1. 119
niſi,dictionis,vis & vſus.in reg.peccatum,nu.2. 62
¶Nomen canonis exprimẽdum eſt in exceptione excommunicationis. de ele.c.qui contra.nu.1. 31
nomen libris non inſcribi,nullis de cauſis. Et quando peccatum ſit, ſubticere.in coronyde,datum Romę.nu. 12. & 13. 98
nominis expreſsio,eſt de ſubſtantialibus inſtrumenti .d. coronyde,datum Romę.nu. 10. eod.
nominatim autem ſit quod ſit expreſſo nomine proprio vel eo quod habet vim proprii nominis.de proc.c.qui ad agendum. nu. 2. 59
nominatio an probet,& ius tribuat.in reg.non licet.nu.2. & 5. 52
nominato ius acquiritur poſt publicatum ſcrutinium.in reg. factum legitime.nu. 13. 22
non baptizatus cur baptizet.in regu.ex eo non debet.nu. 4. & 6. 47
non eſſe,vel minus perfectum eſſe,æquiparantur.in reg.quod quis mandato.nu.3. 81
noſtra omnia facimus quibus auctoritatem impartimur. de præben. c. ſi apoſtolicę.nu.1. 106
notarius an poſsit conficere inſtrumentum extra territoriũ illius a quo conſtitutus eſt.de iudiciis.c.Romana.nu.8. 63
notarius eſt excommunicatus non tamen ſententialiter damnatus valet inſtrumentum ab eo confectum.de ſententia excom. c. decernimus.nu.9. 164
notarius qui ſcripſit acta bene poterit eſſe teſtis.de teſti.& atteſta.c.Romana.nu.2. 72
notarius procurator in iudicio produxit inſtrumentum ſua manu ſcriptum,ſuper iure meo probando,an fidem faciat. in regu. cum quid vna.nu.2. 12
notarius religioſus quas perficere poſsit rogationes,& quas non poſsit. in reg factum legitime.nu.11. 22
notarii error circa obmiſsionem indictionis,vel falſitatem, vel ſimilia, an & quando ab eo poſsit corrigi.diſtin.in coronyde,datum Romę. nu.12. 96
notoria non requirunt iudicialem indaginem.de of.& pot. iu. c. ſtatuimus.nu.1. 48
notorium debet cuius teſtis eſt populus.de cenſibus.c.Romana. numero 5. eod.
notorium appellatur id quod ſit in conſpectu iudicis pro tribunali ſedẽtis.de appel.c.Romana nu.8. 83
notorium facti diſtinguitur a notorio iuris.de appel.c.Romana. numero 16. eod.
notorium iuris licet ab onere probandi non tamen ab onere excipiendi vel exprimendi.de appel.c.cordi nobis.nu.2. 81
¶Nullum & non ſufficiens ęquipollent.de elect.c.ſtatuimus. nu. 9. 19
nuptię nepharię inceſtę & inutiles quomodo differant.de hære. c. cum ſecundum.nu.1. eod.
numerus ſenarius quare dicatur perfectus.in epiſtola Bonifacii. numero 11. 3
nuptię quomodo & quando debeant ornari iuxta ſtatutorum edicta. in reg.ea quę a iudice.nu. 12. 19

O

Obiectio de manifeſta offenſa an procedat contra omnem petentem abſolutionem ad cautelam.de ſen.exc. c.ſolet.nu. 15. 160
obiectus in perſonas eligentium an proprie dicatur in formam.de ele.c.vt circa.nu.12. 23
obligari nemo poteſt ad impoſsibile.de electiõ.capitu. quia ſæpe. nume.4. 38
obligatio fideiuſſoria quę accidit principali poteſt præcedere principalem,non tamen ipſa acceſſoria uſquequaque nata ante eſt acceſſoria.de ele.c.confirmationem.nu. 2. 38
obligatio nulla eſt impoſsibilium,aut turpium.in reg.nemo poteſt.nume.1. 46
obligatio ſecunda non præiudicat priori.in regula.in malis. nu. 2. 36
obligationis natura mutatur ne debeat ex ſucceſſorum diuerſitate. in re. rationi.nu.3. 39
obligationi omni ſubintelliguntur ineſſe quatuor. d. regu.in malis. nume.3. eo.
obligatione generali quę veniant veriſimiliter, in reg.fruſtra.nu.3. 29
obligationes omnes,quibus dies ſtatuta non eſt, quo die debeantur. in reg.imputari.nu.4. 37
obligationum,ſeruitutum,& impedimentorum duorum altero ſublato remanet alterum.in reg.indultum.nu.9. 28
obligatus ad opus,an teneatur ad ei annexum.in regul.acceſſorium.nume.11. 3
obligatus ad operam præſtandam,diligens dicatur ne,ſi diligentiam verum ædificatoris non præſtitit.in reg.imputari. nu. 9. 29
obligatus ad duo coniunctum non liberatur præſtando alterum. de ele. c.quam ſit.nu.2. 24
obligatus ad factum illud tenetur implere quam cito commode poterit.de ſententia exc.c.eos qui.nu.1. 170
obſcuris in rebus quid ſequendum in reg.in obſcuris.nu.1. & 2. 35
¶Occidere eſt ſcelus etiam vbi mori eſſet remedium. de conſe. eccle. c.ſi eccleſiam.nu.3. 129
occultum quandoque ſciunt.de hære.c.in fidei.nu.2. 136
odia quando reſtringenda,item,quando amplianda.in reg.odia reſtringi.nu.1. 56
¶Officialis an poſsit inquirere de crimine vſurarum vel conſimili ſine ſpeciali mandato.de offi.vi.c.licet.nu.1. 47
officialis vel vicarius non ſine ſpeciali commiſsione conferre beneficia.de officio vica.c.licet. nu.2. eo.
officialis archiepiſcopi archiepiſcopo abſente profert in epiſcopum.de officio ord.c.vt litigantes.nu. 1. 56
officialis ſi conueniatur de eo quod commiſit in officio an trahetur ad diœceſim vicinum.de reſcrip.c.ſtatutum. nu. 2. 18
officialis epiſcopi licet habet poteſtatem degradandi.de app.c. Romana.nu.1. 85
officium differt a dignitate & perſonatu.de conſue. c. conſuetudinem. nu.1. 17
officium iudicis extraordinarium per reſtitutionis beneficium non cõpetit eccleſiæ vel minori habenti ordinarium.de appel.c.non ſolum. nu.1. 87
officium ſuum nulli debet eſſe damnoſum.in reg.damnum,quod quis. nu.4. 16
officii ſeu ſtatus mutatio vel tranſlatio,an quid conferat. in regu. quę a iure exorbitant.nu.8. 70
¶Omiſſum cenſetur in contractu ſtricti quicquid verbis nõ fuit expreſſum. de hære.c.ne aliqui.nu. 1. 138
omiſſum cenſetur quod non eſt expreſſum præcipue in iure odioſo & pęnali,& ſpecialitates inducente.de ele.c. cupientes.nu. 10. 29
omiſſum negligenter vel doloſe non obſtante publicatione repetetur. de teſti & atteſta.c.pręſentium.nu.16. 72
onus qui ſentit,commodum etiam debet ſentire. Et contra.in regu.qui ſentit.nu.1. 76
opem & conſilium præſtans,furto,maleficio ve, num teneatur. in reg. nullus ex conſilio.nu.2. 54
opinio communis veritati ſępe pręfertur.in reg.mora ſua.nu.13. 43
opinio communis an ſit fortior,quam fictio.in reg.cũ quis in ius. n. 8. 9
opinio cedit veritati.ibi.nu.10.
¶Oportet verbum aliquando importat neceſsitatem ,aliquando honeſtatem vel officium.de ele.c.vt quis.nu.1. 23
opponere in formam an poſsit omnis qui admittitur ad excipiendum, de ele.c.vt circa.nu.11. 23
opponi ſi poſsit de falſo & poſt ſniam fortius vr id fieri poſſe poſt ſecundam reprobationé.de teſti.& atteſta.c.præſentium. nu. 8. 72
¶Orãdũ eſt potius in eccleſia q̃ in domo.de immu.ec.c.decet.n.5 & 2 129

Orationis ſolutæ quę ſit vis.in reg.in alternatiuis. nu. 3. 27
ordinarii multi ſunt qui non habent ſuperiorem pręter papam.de exce.c.pia conſideratione.nu.7. 75
ordinarius bene confert beneficium non litigioſum non obſtante facti poſſeſſione.vt lite pen.nihil.c ſi hi.nu.2. 78
ordinarius prouinciam exiens habetur pro priuato.de cle.c. ſi abbatē. nu. 4. 37
ordinarius eſt qui ſuo iure principis beneficio vniuerſaliter iuriſdictionem exercere poteſt.de officio ordi.c.cum epiſcopus.nu.1. 56
ordinario recuſato itur ad arbitros.de excep.c.pia conſideratione. nume.6. 75
ordo an ſit ſacramentum.de pręben.c. ſi epiſcopus. nu. 1. 106
ordo prioritatis,vel poſteritatis non eſt in his quæ fiunt in iudicio .de iurem.c.cum in poſitionibus.nu.3. 74
originis ratio non eſt minoris ſeu maioris virtutis quam ratio domicilii.de hære.c.cum ſecundum.nu.4. 141
originis ius eſſe perpetuum.in reg.qui prior.nu.3. 74
ornatus mulierum qualis iuſte ab epiſcopis prohiberi poſsit. in regu. ea quæ a iudice.nu.5. 37

P

PActum iudiciale fortius obligat quā extraiudiciale . de accu.& inquiſi.c.poſtquam.nu.3. 134
Pactum nudum , non parit actionem nec obligationē. Et qualiter agatur ante moram.in reg. non eſt in mora.nu.1. 48
pactum qui non ſeruat in contractu,in quam pœnam incidat.in reg.fruſtra.nu.7. 19
pacta aut ſtipulationes factum tollere non poſſunt.in corony.de, datum Romę.nu.2. 96
Paganus non teſtatur ſibi nec filio.de teſta. ca. ſi pater.nu. 10. 117
pannoſus ſumitur dupliciter.de reſcriptis.c.ſtatutum. nu. 22. 13
papa non vtitur Baculo paſtorali.de priuilegiis.c. vt apoſtolicę. numero 1. 149
papa ſi mandat prouideri Titio in aliqua eccleſia cum clauſula ſi pro aliis non ſcripſimus non eliduntur literæ ſi ſcripſit etiam pro vno ſolo.de præb.& dig.c.quamuis.nu.1. 107
Papa ſi mandat prouideri de beneficio ſpectante ad inſtitutionem epiſcopi,nunquid executor prouidere poſsit de beneficio de quo epiſcopus inſtituit ad præſentationem vel electionem. de pręb. c. cum in illis.nu. 2. 98
papa ſi exprimat q̃ proprio motu &c.quantumcunque aduerſarius velit probare quod ad impetrantis vel alterius inſtantiam papa hoc fecerit,non audietur.de præb.c.ſi motu. nu. 1. 102
papa ſi alicui epiſcopo vel capitulo diſtricte præcipit qualicui det præbēdam nunquid ex hoc mandato habet is pro quo ſcribitur actionem ad petendum.de conceſ.pręb.c.quia cunctis.nu.2. 109
papa vel legatus ſi reſeruauerit & ordinarius contulit,nec apparet quis primo prouiſus per ordinarium de vacante obtinere debet.de pręb. c.ſi a ſede.nu. 2. 105
papa eſt ſuper omnes.de conceſ.pręb.c.quia cunctis.nu.5. 109
papa ſi conceſsit alicui literas ſuper prima vacatura , deinde illam vacantem contulit alteri cuius literis factis mutato propoſito mandat illas caſſari ex hoc primę literę vigorem reaſſumunt.de præb. c. quodam.nu.3. 107
papa ſi puniat Titium & cognationem ipſius vſque ad quartam generationem an collaterales includantur.de pœnis.c. vbicunque.n. 1. 154
papa etiam de occulta hęreſi poteſt accuſari.de hæreticis.c.in fidei. nume.1. 136
papa non intendit grauare eccleſiam de duobus niſi id exprimat. de reſcriptis.c.duobus.nu. 12. 17
papa poteſt auferre conſuetudinem iam inductam & ſeruatam & inducendam vetare.de conſti.c.licet.nu.2. 5
papa ſcribens vniuerſis debet ſe pręmittere & præter eum nemo.in ſalutatione epiſtolę Bonifacii.nu.2. 2
papa vel alius ſuperior an poſsit quem ex cauſa priuare.de ſup.neg. pręla.c.grandi.nu.1. 43
papa reſeruando prouiſionem conſecrationem reſeruaſſe videtur. de ele.c.ſi eo.nu. 2. 40
papa quibus nominibus appelletur.de conſti.c.licet. nu.9. 5
papa non intendit dare literas pręiudiciales nam ipſius mandata ſunt recipienda ſine alterius præiudicio.de reſcri.c.cum aliquibus. numero 2. 8
papa ſi diſpenſat cum illegitimo vt poſsit obtinere canonicatum vel dignitatem in eccleſia cathedrali non poterit prædicta cōſequi in metropolitana.de pręb.c.quamuis.nu.2. 107
papa non poteſt remittere decimas.de ver.ſi.c. veniens.nu. 8. 131
papa coniecturis vtitur non cognoſcendo perſonas & dignitati committit.de offi.& pot.iud.c.quamuis .nu. 1. 48
papa eo quod committat appellationis cauſam expreſſo grauamine videtur illud approbare.de appel.c.Romana.nu.4. 84
papa ſi tollat ſtatutum non tamen iuramentum vel confirmationem ſtatuti. de fil.presby.c.is qui.nu.4. 46
papa non delegat cauſam duobus.de offi.& pote.iud.c.ſi contra.numero 1. 49
papa ſi mandat executori q̃ quibuſdam ſpoliatis per imperatorem faciat prouidere ſicut melius ſibi videbitur expedire non poterit ſubdelegare niſi prius taxet prouiſionem.de offi.& pot.iud.c. is cui. numero 1. 51
papa ſi pręcipiat ſub pœna clerum exire ciuitatem expreſsis epiſcopo abbatibus prioribus archipreſbyteris , an archipreſbyteri plebium abbates vel priores monaſteriorum habentium parochiam ibi remanere poſsint.de elect.c.ſtatutum.nu.3. 32
papa vni ius tollere,& alteri dare an poſsit.in regula,indultum. numero 5. 28
papa an poſsit diſpenſatiue concedere, quod matrimonium contrahatur duraturum ſolum,quouſque filius maſculus ex matrimonio habeatur.in reg.actus legitimi.nu. 5. & 8. 3
papa num decimarum immunitatem poſsit concedere. d.reg. actus legitimi.nu.6. eod.
papę circa religiones facultas & poteſtas.in regu. cum non ſtat per cū. nu.3. 13
papa beneficium conſummatum inter Iudęos , an poſsit diſſoluere. Et quid de ſpirituali matrimonio.in reg.actus leg.nu. 7. 3
papa an poſsit diſpenſare contra euangelium ex cauſa. ibi. nu. 9.
papę ſpeciale eſt,confirmare id,quod eſt nullum.in regu. non firmatur. nu.3. 51
papę in reſcriptis,ſententiis & diplomatibus mos.in reg.nullus ex conſilio.13. 54
papam ex delicto notare non licet.in regu.cum non ſtat per eum.numero 5. 54
Ad Papam cum appellatum eſt in maioribus cauſis , ſi appellationi ſit renunciatum,quis futurus ſit iudex.in reg.eum qui. nu. 1. 11
papatus a ſolo Deo eſt.de renunciatione.c.quoniam.nu.1. 41
papatus non eſt nomen ordinis ſed dignitatis & officii. de renunciatione. c.quoniam.nu.3. eod.
papę an ſit obediendum qui ſcribit prouideri impuberi de curato.de reſcriptis.c.ſi eo tempore.nu.2. 10
papę auctoritas non eſt ab homine ſed a Deo.de pręben.c.cum de beneficio.nu.1. 101
paritas ad imparitatem redacta per aliquid additum ad alterum parium alterum excludit.de reſcri.c.duobus.nu.2. 16
parochia grece dicitur partitio latine.de ele.c.licet cano. nu.1. 13
parochialis ſacerdos an ſit paſtor.de electione.c.licet cano. nu. 2. eo.
parochiani ius ne præſentandi pręſcribant ſine præſcriptione patronatus.in reg.quod alicui.nu 3. 77
pars delinquentis inferior aſsignatur ſocio & ſuperior deſtruitur . & ſuperior contra inferiorem regreſſum habet.de pœn. c. fęlicis. numero 5.& 6 153
participans excommunicato per nuncium vel literam an ſit excommunicatus.de elect.c.vbi periculum.nu.6. 31
paſtor tenetur continuare ſolicitudinem circa oues. de homicidio. c. pro humani.nu.1. 142
pater olim excludebat matrem in ſucceſsione impuberis.de teſt.c.ſi pater.nu.26. 117
pater poſsit filio impuberi ſepulturam eligere.de ſepul. c. licet. numero 1. 119
pater debet filium nominatim exhęredare & princeps qui pater eſt iuris legem vel canonem etiam debet nominatim exhæredare. de exceſ.præ.c.cum ex eo.nu.1. 147
pater pro liberis habet conſilium capere.de hęre.capitu.ſtatutum. nume.2. 138
pater ſi mandauerat ſeruum per filium manumitti quem ſi mortuo patre id ignorans filius manumiſit an valeat talis manumiſsio.de reſcr. c.ſi gratioſe.nu.7. 9
pater ſi mandauit tutores filiorum conſilio matris tutelā gerere ſequuntur conſilium ſi eſt ſalubre alias non.de offi.& pote.iud.c . cum plures.nu.3. 50
pater ex filii delicto,& dominus ex ſerui delicto quatenus teneantur , eccleſia ex delicto perſonę eccleſiaſticę.in reg.delictum perſonę. nume.1. 17
pater prohibitus adminiſtrare bona filii,vt pater,an poterit vt curator. Et excluſus vno iure,admittitur ab alio,vbi duplex competit.in regu. cum quid vna.nu. 1. 22
patrini filios ſpirituales inſtruere tenentur.in re.ex eo nō debet.n. 3. 22
paterna poteſtas non atrocitate,ſed pietate mouetur.in reg. in iudiciis. nu.1. 33
patronatus res indiuiſibilis eſt.in reg.in re communi.nu. 2 37
patrono patri mortuo plures ne ſuccedant filii , in patronatus iure . in re.rationi.nu.4. 78
patribus ſanctis conſuetudo fuit mutare nomina his qui in melius mutarentur.In epiſtola Bonifacii.nu.16. 3
patricida ſutus in culeo in mare proiicitur. de pœnis.c.fęlicis.nu.5. 155

Index.

Patroni vnde patronatus gaudeant iure. in reg. quod alicui. nume. 9. 77

patronis ſecundum iura antiqua nil iuris habuiſſe videntur in ipſis eccleſiis. d. reg. quod alicui. nu. 6. eod.

patronis agentibus alimenta præbentur pro modo facultatum. de homicidio. c. prælatis. nu. 1. 143

patronum non ſufficit eligere niſi infra tempus præſentet. de præb. c. dignis. c. ſuſcepti. nu. 3. 93

patronus etiam laicus quo ad illud ius eſt de foro eccleſiæ. de præb. c. licet. nu. 5. 94

patronus alter poteſt perdere ius alter retinere. de iurepatr. c. ſi laicis. nume. 13. 125

pauperibus eroganda retinens aliena rapere dicitur. de teſta. c. religioſus. nu. 5. 119

paupertas ſæpe præbet munerum vacationem. in reg. decet conceſſum. nu. 5. 17

paupertatis vilitatem detegi nil durius. de vſuris. c. quamquam. numero 12. 146

pauperum formam habens ſi poſtea ordinetur ad titulum patrimonii ſui vel alterius an per id perdat literas vel gratiam. de præb. c. ſi pauper. nu. 2. 105

pax charitatis vinculum dicitur. in reg. fruſtra. nu. 6. 24

¶ Peccat mortaliter qui ſe putat dignum ad prælaturam. de electio. c. ſi electio. nu. 3. 33

peccat mortaliter qui ſcienter facit contra prohibitionem ſiue præceptum canonis. de conceſ. præb. c. deteſtanda. nu. 2. 112

peccatum quod ſola voluntate contrahitur ſola voluntate deletur. de pœnis. c. fœlicis. nu. 8. 155

peccatum quid ſit. de immu. eccle. c. decet. nu. 1. 130

peccata venia, quæ requirat. in reg. peccati venia. nu. 3. 66

peccata quædam, quæ relinqui debeant diuinæ prouidentiæ punienda. in reg. poſſeſſor non præſcribit. nu. 36. 57

pecunia non eſt bonum per ſe, ſed eſt menſura bonorum. de vſuris. c. vſurarum. nu. 2. 144

pœna grauatur per perſeuerantiam duorum menſium. de ſenten. excõ. c. quicunque. nu. 1. 166

pœna alia cadit peccatis vniuerſitatis, & alia in peccatis ſingulorum. de pœnis. c. fœlicis. nu. 21. 155

pœna puniens culpam ciuium & habens fines limitatos ſcilicet ciuitatis non egreditur illos nec extenditur ad diœceſanos. de pœnis. c. fœlicis. nu. 12. eo.

pœna electi non habet locum niſi integro tempore elapſo. de electio. c. capientes. nu. 11. 29

pœna edicti quod quiſque iuris habet locum etiam in actionibus poſtea quæſitis de reſcriptis. c. diſpendia litium. nu. 6. 9

pœna tenet ſuum auctorem. de cenſibus. c. Romana. nu. 96. 116

pœnam quæ ipſo iure delinquenti infligitur an incurrat is qui id cogitauit & aliquid egit, ſed non perfecit etiam ſi per ipſum non ſteterit. de ele. c. perpetuo. nu. 2. 24

pœna corporalis modica, maior eſt qualibet pecuniaria in reg. fruſtra. nu. 15. 24

pœna reſtringendæ potius, quam laxandæ. in reg. quod alicui non ſuo. nu. 15. 77

pœna potius molliendæ, quam laxandæ. in regul. in pœnis faciẽda. n. 2. 37

pœnarum benigna ſit ſemper interpretatio. in regul. imputari. nu. 2. 27

pœnitens celebrare non poteſt ante finitum tempus ſuſpenſionis a canone. de elect. c. quia ſæpe. nu. 3. 93

pœnitentes & reuertentes ad cor ſuſcipit Deus de homicidio. c. pro humani. nu. 12. 193

pœnitentiæ impoſitio ſequitur perſonam nec ad hæredes tranſit. de hære. c. accuſatus. nu. 6. 137

peremptoriæ quæ requirunt longam indaginem licet non veniant ante lit. conteſt. ille tamen quæ ſunt in euidenti ſtatim repelluntur agente. de ele. c. vt circa. nu. 7. 22

peremptorium debet exprimi ex quo vnica ſit citatio ſi fieret trina nõ eſſet neceſſe id exprimi. de ele. c. quoniam. nu. 5. 42

periurium eſt grauiſſimum ſcelus. de ſen. & re iud. c. ad apoſtolicæ. nume. 4. 79

periurium, & falſum teſtimonium, an ſint diuerſa. in reg. non eſt ſine. nume. 16. 50

permutare an poſſit ille qui eſt in ſeruitio papæ. de conſue. cap. cum in tua. nu. 3. 18

permutatio beneficiorum non ſit authoritate beneficiatorum, ſed totũ ponitur in arbitrio ſuperioris. de re. per. c. licet. nu. 2. 87

perſonæ excommunicantur & locum interdicuntur. de ver. ſig. c. perniſe. nu. 1. 72

perſonæ plures vbi in vna conditione iunguntur ſufficit in vno quo ad aliam conditionem implen. de teſta. c. ſi pater. nu. 4. 116

perſonæ integri ſtatus promouendæ ſunt ad honores. de ele. c. indemnitatibus. nu. 6. 39

perſonæ identitas iuris fictione, an faciat reſcriptum extendi ad non expreſſum. in reg. is qui in ius. nu. 9. 29

perſonas in ius vocare quas non poſſimus, ſine prætoris iuſſu. in reg. gr.

quis mandato. nu. 1. 81

pertinacia non præſumitur niſi de illa conſtet. de hære. c. cum contumacia. nu. 1. 136

petens rem ſibi ex iuſta cauſa traditam a non domino auditur a prælato. de elect. c. vt circa. nu. 8. 23

petitore mortuo finita eſt lis, vt lit. penden. nihil inno. c. ſi hi. nu. 1. 70

petitorium quibus modis trahat ad ſe poſſeſſorium. in reg. in generali. nu. 13. 30

¶ Pignoratio quæ ſit auctoritate proprii iudicis eſt licita præcedente tamen eius ſententia ſuper negligentia & defectu ſolutionis. de vſuris. c. & ſi. nu. 3. 158

¶ Plebs prohibentur fungi honoribus decurionum. de præben. c. is cui. nu. 1. 104

pluralis locutio geminat ſignificationem ſingularem. de teſta. ca. ſi pater. nu. 3. 161

pluralitas dignitatum reſpicit pluralitatem eccleſiarum. de officio lega. c. deliberatione. nu. 3. 53

plurificatio actuum habetur ſecundum plurificationem ſuppoſitorum. de ſum. Tri. c. fideli. nu. 3. 4

plus petit, qui alieno tempore petit. in reg. non eſt in mora. nu. 5. 48

plus, an ſemper minus contineat. in reg. plus ſemper. nu. 1. 66

¶ Pontifex verus eſt quia duabus partibus Cardinalium fuit electus. de ele. c. ubi periculum. nu. 4. 21

pontifex dicitur quaſi pontem faciens ad vehendos ſubditos. de conſti. c. licet. nu. 8. 5

pontificalia non ſunt de ſubſtantia ordinis vel officij. de ſen. exc. c. cum medicinalis. nu. 6. 157

populus & plebs differunt. de ele. c. fundamenta. nu. 8. 31

porri ſi fuerint ſeminati in vna parochia, & in alia plãtati, veri eccleſiæ ex his decimæ ſint pendendæ. in reg. qui prior. num. 2. 4. 5. 7. 9. 11. 14. & 15. 74

poſitio quid ſit. de confeſ. c. ſtatuimus. nu. 5. 70

poſitiones fiunt tantum fauore partium. de teſt. & atteſta. c. præſentium. nu. 15. 71

poſitiuus gradus comparatiuus & ſuperlatiuus, ſicut dantur in diſpenſationibus & gratiis beneficialibus, ita & in exemptionibus. de priuilegiis. c. epiſcoporum. nu. 10. 152

poſſidere iuſte cenſetur, qui authore prætore poſſidere cœpit. Et poſſeſſionis commodum. in reg. mora ſua. nu. 13. 43

poſſidentis quando melior ſit conditio. in regula. in pari delicto. numero 2. 36

poſſidenti ciuiliter contra quot annos præſcribatur. in reg. ſine poſſeſſione. nu. 5. 93

poſſeſſio papæ habet proprietatis effectum. in reg. cum quis in ius. nume. 7. eod.

poſſeſſionem clandeſtinam habens, an admittatur ad excipiendum. in reg. qui ad agendum. nu. 2. 72

poſſeſſio non adiuncta titulo ex quo ius commune reſiſtit non iuuat. de priuilegiis. c. cum perſonæ. nu. 6. 150

poſſeſſio ſola ſine præſcriptione an det poteſtatem excommunicandi. de elect. c. auaritiæ. nu. 4. 23

poſſeſſio aliqua ſi eccleſiæ pietatis cauſa concedatur alicui ad vitam non eſt locus ſolennitati. de reb. eccle. c. dudum. nu. 6. 114

poſſeſſio accipitur pro re poſſeſſa. de præb. c. ſi tibi. nu. 6. 103

poſſeſſiones minus vtiles licite dantur in emphyteuſim. De rebus eccle. c. hoc conſultiſſimo. nu. 2. 114

poſſeſſor malefidei interdum eſt melioris conditionis quam bonefidei. de præb. c. eum, qui. nu. 4. 103

poſſeſſor habens controuerſiam ſuper re poſſeſſa cenſetur non poſſeſſor. de præb. c. ſi tibi. nu. 5. 102

pro poſſeſſore habetur, qui dolo deſiit poſſidere. in reg. pro poſſeſſore. nu. 1. 69

poſſidere an quis poſſit rem cuius proprietatem habere non poteſt. de reſti. ſpo. c. ad decimas. nu. 4. 68

poſſumus illud quod commode poſſumus. de ſen. exc. c. Romana. numero 10. 151

poſterius non tollit prius, ſi ſe compatiuntur. in reg. inſpicimus. & nume. 8. 38

poſtulare prohibitus per iudicem repellitur etiam aduerſario patiente. de vſuris c. quamquam. nu. 6. 146

poſtulatio ſemper ſit a papa in eccleſiis cathedralibus. de elect. c. ſi poſtquam. nu. 1. 35

poſtulatio eſt alicuius perſonæ quæ eligi prohibetur non propter vitiũ ſed propter defectum. de poſtu. præla. c. perpetuo. nu. 6. 18

poſtulatio ſi fiat a duplo maiori numero innititur iuri & gratiæ. de ele. c. cupientes. nu. 15. 29

poſtulandus poſt electionem debet ſimpliciter eligi poſtea poſtulari a ſuo prælato. de poſt. præla. c. perpetuo. nu. 5. 18

poteſtas conferendi redit non libera ſed onerata. de præben. c. ſtatutum. nu. 3. 95

Poteſtas omnis a Deo eſt. de homicidio. c. pro humani. nu. 10. 142

poteſtas illas peritura per excommunicationem, qua ratione duret. in regu.

gu.factum legitime nu. 17. 22
poteſtates duæ ſi aliquid præcipiant, ſemper maiori obediendum, vt potius Deo, quam hominibus ſatisfiat. in regu. ea quæ a iudice. numero 6. 19
poſterius non tollit prius, ſi ſe compatiuntur. in regu. inſpicimus. & nume. 8. 38
¶ Prębenda quando dicatur ſacerdotalis. de præbend. cap. ſi cui. numero 6. 106
pręceptum licet ſit potius implendum quam permiſſum, tamen ne inutilis ſit permiſſio poterit epiſcopus illa vti. de ęta. & quali. & ordina. c. permittimus. nu. 1. 45
præceptum ne an votum magis quempiam obliget. in reg. ea quę a iudice. nu. 7. 19
prędeceſſoris factum nomine prælationis habitum ad ſucceſſorem tranſit, licet quandoque excipi contra illud poſſit, & reſcindi. de pręb. & digni. c. licet. nu. 4. 94
prælaturæ finis, ouium cura alioqui paſtor indignus, niſi curet. in reg. quod ob gratiam. nu. 5. 80
prælati eccleſiaſtici imponere & exigere poſſunt poenas pecuniarias. de ſen. exc. c. venerabilibus. nu. 3. 163
prælati mali quandoque dicuntur lupi. de hære. c. vt officium. nu. 2. 138
pręlato prohibito alienare id non licet, etiam in caſibus permiſſis. de re. eccleſię non alie. c. hoc conſultiſſimo. nu. 3. 114
prælatus ſi ex aliqua cauſa repellatur amittetur eccleſia. de reſti. in inte. c. eccleſia. nu. 4. 61
pręlatus medicus qui videt medicinam excommunicationis etiam iuſte late non proficere ſed officere illam diſcrete tolle poteſt etiam durante contumacia. de ſen. exc. c. cum medicinalis. nu. 1. 157
prælatus nomine capituli cum aliquibus poteſt facere contractum quẽ poſtea ſingulares ratificare poterunt. de reb. eccle. c. dudum. n. 4. 114
pręlatus beneficia ſibi retinere non poteſt. de reb. eccle. non alie. c. dudũ. nu. 10. eod.
prælatus debet eſſe beneuolus in correctione. de conſue. c. non eſt. nume. 2. 17
pręlatus non poteſt habere procuratorium capituli cum ipſe ſit is qui habet procuratorem conſtituere. de teſti. & atteſta. c. præſentium. nume. 10. 71
prælatus an æquiparetur vſufructuario. in reg. non eſt in mora. numero 4. 48
pręlatus cum ſit procurator eccleſię, an in eius cauſa alio cauſam agente, teſtificari poſſit. Et quid de procuratore in cauſa domini. ibi. in regu. cum quid vna. nu. 5. 6. 12
prælatus regularis vel ſecularis, non epiſcopus, exemptus tamen, petita, ſed non obtenta licentia papę, vel legati de latere, an poſſit ſanctioris vitę religionem profiteri, aut ſi ſit religioſus, ſtrictiorem aſſumere. in reg. cum non ſtat per eum. nu. 2. 4. 6. 8. 9. 11. 13
pręlatus licentiam datam monacho ad quenquam actum, an poſſit reuocare. remiſ. in reg. is qui tacet. nu. 17. 40
prælatus an poſſit dari inuitus. in reg. qui facit. nu. 6. 73
prælati inferiores an curam parochianorum ſuorum delegare poſſunt. de ele. c. cum ex eo. nu. 2. 34
prælati electio ex publico officio ad capitulum ſpectat. in re. mora ſua. nu. 16. 43
pręlati electio an valeat, ſtante ſtatuto epiſcopi priuante beneficiatos, qui infra menſem titulum inſtitutionis ſuę in memorialibus epiſcopi affigi non curant, qui Canonicis id obmittentibus, & pacifice poſſidentibus, vacante eccleſia, nihilominus prælatum eligunt. ibi. nu. 8. 9. 12. 14. 20.
presbyter infamatus cogitur per iuramentum ſe purgare non obſtante voto de non iurando. de of. ord. c. quia plerique. nu. 2. 56
presbyter ſi præſente & non contradicente epiſcopo, votum peregrinationis emiſerit, quod cum pararet exequi, epiſcopus contradixit, & nihilominus iter arripit, quo abſente epiſcopus eccleſiam contulit alteri, an presbyter reuerſus illam poſſit iure repetere & adſequi. in reg. is qui tacet. nu. 7. 40
presbyteri debent conſtitui regulariter per epiſcopos in eccleſiis parochialibus. de capel. mona. c. presbyteri. nu. 1. 125
præſcriptio non currit non valenti agere. de præſcrip. c. ſi qui. nu. 4. 77
pręſcriptio tollit omnem actionem. de inſti. c. ſi is. nu. 2. 102
pręſcribens mala fide, non poteſt tenere vel defendere rem pręſcriptã ſine peccato, contra illum, cuius erat illa res pręſcripta. in regu. poſſeſſor non præſcribit. nu. 38. 61
pręſcribens mala fide, an debeat cenſeri cum raptore, vel in qua ſpecie pacti ſit locandus. d. reg. poſſeſſor non præſcribit. nu. 33. 35. & 37. eo.
præſcribi non poſſunt functiones publicę, & quę ad vtilitatem publicã pertinent. in reg. qui contra. nu. 7. 73
præſcriptio, quid. Et eius effectus. nu. 9. in reg. poſſeſſor non præſcribit. nu. 6. 57
pręſcriptio ex tempore capit ſubſtantiam & vires. d. reg. poſſeſſor non præſcribit. nu. 7. eod.
præſcriptio, eſt acquiſitio dominij. in reg. ſine culpa. nu. 3. 90
præſcriptio iuris canonici, an ſit alia a pręſcriptione iuris ciuilis. in reg. poſſeſſor non pręſcribit. nu. 18. 27
præſcriptio quæ exigat ante, quam ſit completa. in regu. ſine poſſeſſione. nu. 2. 93
præſcriptio quęnam nunquam currat abſenti. ibi. nu. 4.
pręſcriptio canonica quę requirat. in reg. factum legitime. nu. 2. 3. 22
pręſcriptio malę fidei, quibus de cauſis a iure ciuili inducta. & quid in hoc diſſideat a iure canonico. Et mutua inter ſe auxilia. nu. 19 20. 59
præſcriptio an ſit contra ius naturę. in reg. poſſeſſor non præſcribit. nume. 11. & 15. eo.
præſcriptionis triplex vis & vſus. d. reg. poſſeſſor non præſcribit. numero 10. eod.
præſcriptionis fundamentum. d. regul. poſſeſſor non præſcribit. numero 40. eo.
pręſcriptionem iuri naturę concordare dupliciter accipi poſſe. d. reg. poſſeſſor non præſcribit. nu. 17. eo.
In præſcriptione an acquiratur dominium. in re. poſſeſſor non præſcribit. nu. 21. 23. 25. 27. & 32. 60
præſens eſſe dicitur qui eſt in ortis vel in foro vel in vrbe. ca. ſi poſt. de elect. nu. 6. 35
pręſens vel abſens diuerſis modis quis eſſe dicitur. de electione. c. tibi periculum. nu. 5. 21
pręſentandi ius an poſſidere & pręſcribere poſſint parochiani, & populus in ſua eccleſia. in regu. quod alicui. nu. 2. & 8. 77
præſentatio quam facit patronus ſufficit vt poſtea commiſſa cura concedere videatur patronis & curam temporalium. de ver. ſi. c. veniens nu. 4. 171
pręſentatio non requirit lecturam. de appel. c. appellatio. nu. 4. 89
præſentatio competit ex vi iuris patronatus non collatio. de præb. & di. c. ſuſcepti. nu. 2. 93
præſentatio clericorum debet quaſi electio. de elect. c. ſciant. nu. 3. 26
præſentes non poſſunt facere conſtitutionem in præiudicium abſentiũ. de ſententia excom. c. ſi ſententia. nu. 4. 168
præſumptio faciens pro eo contra quem præſcribitur eliditur pręſumptione. de pręſcri. c. epiſcopum. nu. 3. 76
præteritum & pendens, æquiparantur ad impediendum conſtitutionis effectum. in reg. cum ſunt partium. nu. 3. 14
pretium rei petens, an renunciet legi commiſſoriæ. in reg. inſpicimus nu. 4. 38.
prætor non ſolum manus a pecunię lucro abſtinentes debet habere, ſed etiam oculos a libidinoſo aſpectu. de elec. c. quorundam. nu. 3. 32
pręter in cauſa damni infecti interponit decretum. de reb. eccl. c. dudũ. nu. 3. 114
prætor ſententiam ſuam reſcindere non poteſt. de hære. c. vt commiſſi. nu. 7. 139
prætor ſtatuit terminum illi cui relicta eſt ſeruorum optio. de pręben. c. ſi tibi. nu. 6. 99
prætor quos prohibet, in totum prohibet. in reg. quod alicui non ſuo. nume. 9. 77
princeps non debet ius alterius perimere. de verb. ſig. c. ſicut nobis. nume. 6. 173
princeps ſi ſcribat ex certa ſcientia valet reſcriptum alias non valet. de excel. pręla. c. cum ex eo. nu. 3. 147
princeps cenſetur habere ſententiam legum in pectore. de exceſ. prę. c. cum ex eo. nu. 4. eod.
princeps licet ſit ſolutus legibus tamen decet eum ſecundum leges viuere. de hære. c. ſuper eo. nu. 1. 136
princeps poteſt futuram legem inferioris auferre. de conſti. c. licet. nume. 3. 5
princeps non debet in facto ſuo fraudem aliquam adhibere. de conce. præb. c. quia cunctis. nu. 23. 110
principale inualidum non confirmatur per acceſſorium alias validum. de electi. c. quam ſit. nu. 4. 24
principium ſuo ſine nobilius. in reg. in obſcuris. nu. 5. 35
prior tempore, num potior iure. Et vbi id fallat. ſi reg. qui prior. numero 1. 74
priuatio an poſſit fieri ſine epiſcopo vel eius officiali. de hęr. c. vt commiſſi. nu. 5. 139
priuationis beneficii poenam excuſat iuſtum impedimentum. in reg. imputari. nu. 1. 27
priuilegium papale exprimens pręlati nomen, cum nihilominus tenor reſpiciat eccleſiam, vel econtra, non exprimens nomen pręlati, ſed dignitatem tantum, tenor autem reſpiciat perſonam, an intelligatur papale, vel reale potius. in reg. priuilegium. nu. 2. 4. & 6. 68
priuilegium an tollatur vnico actu. in reg. acceſſorium. nu. 10. 3
priuilegium perſonalę cum perſona extinguitur. Et quæ iura tranſeant ad hæredes. in reg. priuilegium. nu. 1. 68
priuilegio ſi mihi competat vſus rei, vel iter, num per hoc habeam vſũ fructum vel actum. in reg. cum quid prohibetur. nu. 4. 11
priuilegio conceſſo abbati ſeu conuentui vt tẽpore interdicti poſſint familiares admittere ad diuina, an poſt dictum priuilegiũ receptos, poſſint etiam admittere. in regu. qui ſentit. nu. 3. 5. diſting. 6. & 8. 76
priuilegio renunciat, qui ſpatio annorum permittit pręſcribi contra

ſuum priuilegium.in reg.ſcienti & conſentienti.nu. 7. 86
priuilegia ſingulorum,legem communem an faciant. in regul. quod alicui.nu.1. 77
priuilegiorum ſpecies. in reg.priuilegium.nu.5. 68
priuilegiatus in duobus,an teneatur vtrunque ſubire & adimplere. in reg.acceſſorium.nu.14. 3
priuilegia nunquam extenduntur de perſona ad perſonam,nec de loco ad locum de priuilegiis.capitulo per exemptionem. nu.4. 151
priuilegia diuerſa diuerſis caſibus contra ius. commune conceſſa miſcenda vel extendenda non ſunt.de ele.c.indemnitatibus.nu.9. 39
priuilegia dicuntur odioſa dum concurrunt fauor & odium.de ver. ſi. c.ſicut nobis.nu. 10. 173
priuilegiata perſona quando ſuccedit non priuilegiatę ab eo tempore quo ſuccedit locus eſt priuilegio.de iure patrona.capi.ſi laicis.nume ro 8. 125
probans obſcure,pro non probante habetur.in reg.in alternatiuis. nume.4. 27
priuilegiati ſuper percipiendis fructibus virtute priuilegii quod facit illos cenſeri reſidentes totum illud percipiunt abſentes quod perciperent reſidendo.de cle.non reſi.c.conſuetudinem.nu. 5. 93
priuilegiati ſi priuilegiorum ſuorum tenorem excedant ſunt per cenſuram eccleſiaſticam cohercendi.de priuilegiis.c.epiſcoporum.nume ro 7. 151
priuilegiatus qui fuit citatus per ordinarium vel delegatus & quia non patet ſi excommunicetur an excommunicatio teneat.de con. pręb. c.quia cunctis.nu.8. 109
priuilegiorum particeps non ſunt vxores niſi exprimantur. de priuilegiis.c.ne aliqui.nu.1. 149
priuilegium quandoque perſiſtit in perſona priuilegiati.de ver.fig.c. ſicut nobis.nu. 1. 173
priuilegium vel immunitas conceſſa ciuitati an includat caſtra vel villas.de ſen.exc.c.ſi ciuitas.nu.5 168
priuilegium papę non debet ius alterius abſorbere.de verb. ſig. c. ſicut nobis.nu.5. 173
priuilegium actoris quale ſit.de exce. capitulo pia conſideratione. nume.16. 75
priuilegium ſi in copiam dubium ſit,recurritur ad concedentem.de priuilegiis.c.epiſcoporum.nu.5. 151
priuilegium vnius ad alterius iniuriam extendi non debet. de decimo. c.ſtatuto.nu.1. 121
priuilegium perdere & priuilegio non gaudere quomodo differunt. de cle.coniu.c.clerici.nu. 4. 92
priuilegium legis mortuę mitius tractatur quam priuilegiũ legis mortuę.de priuilegiis.c.volentes.nu.6. 148
priuilegium quando dat titulum praeſcribendi qualis ſit ille titulus. de priuilegiis.c.cum perſonę.nu 4. 150
priuilegium non datur vt inuitet ad delinquendum.de priuileg. c. epiſcoporum.nu.6. 151
priuilegium perſonalę durat cum perſona.de praeben.c.non poteſt.nume.6. 101
priuilegium ſi eſt conceſſum monaſterio de admittendis familiaribus an locum habeat in abſumptis poſt datam priuilegii.de priui.c.licet. nu.1. 52
prius dictio,quid importet in verbis teſtatoris.de reſcriptis. c. tibi qui. nu.4. 14
proauus,auus & pater ſi in diuerſis locis fuere ſepulti & filius decedit inteſtatus ſepelitur cum patre.de ſepul.c.is qui.nu.2. 129
probationum copia non eſt arctanda.in regula , cum quid vna. nume ro 9. 12
probatio eiuſdem rei ſit quandoque ad diuerſos fines. de ſen. excommu. c.licet.nu.2. 166
probatio directa ſit per principia ſicut cauſatum oſtenditur per cauſã. de confeſs.c ſtatuimus.nu. . 70
probatio ſufficit in vno modo agendi quę non ſufficit in alio.de teſti.& atteſta.c.1.nu.1. 71
proceſſio patroni quid ſit,& quomodo intelligitur.in regu.quod alicui. nu.8. 77
probatum quando reprobari non poſſit.de appel.c. concertationi. numero 2. 89
probatum aliquid eſſe & ſecundum probata iudicatum nõ ſunt paria. de pęnis .c.felicis.nu.4. 155
procurator in quibus non poſſit conſtitui.in reg . poteſt quis. nu. 9. 67
proconſul, pleniſſimam iuriſdictionem habet etiam ſuper magiſtratus debere.c.ſtatuta.nu.2. 107
procurationis nomine nihil amplius exigitur quam penſatis facultatibus moderate poſſunt exhibere.de cenſibus. c.Romana. nu. 12. 127
procurator meus generalis ſi facit aliquid ad quod nõ habebat ſpeciale mandatum nomine meo ex quo ſcio reſiſtere debeo & purgare. de ſen.excom.c.cum quis.nu.1. 170
procurator an poſſit dari ad omnes cauſas.de iura.cal.c.nullam.n.1. 67
procurator ſi eſt diſcolus & rixoſus & dominus econtra an iudex teneatur procuratorem illum admittere.de iura.cal.ca. nullam.numero 2. eod.
procurator inuitus dicitur qui expreſſe non conſentit.de officio & po. iudi.c.ſi contra.nu.3. 49
procurator nocet domino omittendo non committendo. de elect. c. ſi compromiſſarius.nu.3. 37
procurator conſtitutus a procuratore ad negotia poteſt alium conſtituere.de procu.c.non indiſcrete.nu.1. 59
procurator habens ſpeciale mandatum defert iuſiurandum. de elect. c. vt circa.nu.9. 23
procuratoris officium,onus,non honor.in reg.quod alicui non ſuo. nume.16. 77
procuratoris voci mortuę an credatur.in reg.cum quid vna.nu.7. 12
procuratorem ſecundum dans,reuocare ne primum videatur. ſit quid de teſtamentis.in reg.non praeſtat.nu.9. 53
procuratorum uſus,quam neceſſarius.in reg.poteſt quis. nu. 1. 67
procuratore creato nomine eccleſię an requiratur conſenſus illorum qui poſtea ſucceſſerunt in locum defunctorum.de procur. c. ſi duo. nu.1. 60
procuratorem conſtituens ſi moriatur re integra expirat mandatum.de procu.c.ſi quem.nu.2. eo.
procuratorem ad cauſam qui miſit ex quo ſciuit illum mortuum alium mittere tenetur.de ele.c.cupientes.nu.9. 29
prohibitio ceſſat,ſiorta eius cauſa.in reg.cum quid prohibetur. numero 2. 11
procuratoris officium non inchoat quis ante receptionem procuratorii & ſucceſſionem officii.de procur.c.is qui.nu.1. 59
procuratorium non procedit in praeſente niſi expreſſe conſentiat . de proc.c.licet.nu.1. 60
profeſſio hominis plus valet quam iuris.de ele c.nullus. nu. 3. 33
profeſſio quid ſit.de reg.& tranſe.c.is qui. nu.2. 121
profeſſio tacita quae inducitur per lapſum anni in habitu communi vel nouiciorum diſtincto latenter non habet pęnitentiam tridui. de regu.& tranſe.ad reli.c.conſtitutionem.nu.3. 128
profiteri tenetur ille qui per annum fuit in religione.de reg.& tranſe.c. is qui.nu.4. 127
prohibere penitus eſt poteſtatem in totum auferre.de ſententia excom. c.Romana.nu.7. 161
prohibitio matrimonialis non extenditur ultra quartum gradũ. de ſpõ. c.ex ſponſalibus.nu.1. 132
prohibitio propter poenam odioſa,tamen propter ſui cauſam fauorabilis,an extendatur.d. reg.cum quid prohibetur. nu. 6. eo.
prohibitum habetur pro permiſſo,in inſeparabilibus.in regu. cui licet. nu.20. 8
prohibito aliquo.prohibentur omnia ex eo ſequentia.in reg.cum quid prohibetur.nu.1. 11
prohibito quopiam , prohibentur & ea , quae id ſequuntur in reg.quod alicui non ſuo.nu.8. 77
prohibitus in vrbe morari,manere poterit in pomerio vel in uillis vrbi ſubiectis non econtra.de poenis.c.fęlicis.nu.13. 155
proles eſt illegitima,ſi ambo parentes ſciuerunt impedimentum,quantumcunque,in facie eccleſię contractum ſit matrimonium. in reg. non prę ſtat.nu.6. 53
prolatio numeri,actus vel tẽporis intelligitur de primo numero , actu vel tempore.de praeb.c.quamuis.nu.3. 107
promittens ſub conditione,alteri non tenetur,niſi impleta conditione. in reg.ſi ultra.nu.2. 24
promiſſio poteſt eſſe in pendenti.de offi.ord.c.Romana.nu. 3. 54
promiſſum mihi abs te factum cum morens non debetur te in inſulã deportato.de reſcri.c.ſuſceptum.nu.2. 9
promiſſio in malis non obligat.de iureiur. c.contingit.nu. 4. 93
promiſſio facta monacho per abbatem de non auferendo ſibi prioratum an valeat.de offi.ord.c.pręſenti.nu. 1. 57
proteſtatio,quid ſit in reg.in generali.nu.5. 30
proteſtatio cui facienda ſit.d.reg.in generali.nu.8. eo.
proteſtatio quando ſit facienda.d.regu.in generali.nu. 9. eo.
proteſtatio a quibus perſonis & quando fieri debeat.d.reg.in generali. nu.4. eo.
proteſtationis effectus,quis ſit,& quę contineat.d.reg.in generali.nume ro 11. eo.
proteſtationum diuiſio quae ſit.d.reg.in generali.nu. 6.& 9. eod.
promptiores debemus eſſe ad abſoluendum.de ſen.& re iudi.c.abbate ſane.nu.4. 80
pronomen uel cognomen poteſt licite immutari dummodo fiat ſine alterius praeiudicio.In epiſtola Bonifacii.nu. 13. 3
propter unde componitur.In epiſtola Bonifacii.nu.1. 2
proteſtatio non eſt neceſſaria de iuribus acquiſitis poſt ſententiam. de verb.ſig.c.veniens.nu.9. 171
proteſtatio quae inducit vagationem repellitur.de elect.c.vt quis.nume ro 1. 33
prouiſio contra actoris contumaciam eſt duplex.de dolo & contu. ca. actor qui.nu.2. 68
prouiſio monaſterium si diu differatur propter litem pendentem. papa eſt

eſt conſulendus.de teſta.c.religioſus.nu.2. 318
prouiſio decre.de elect.an ceſſet per terminum appellãti ſtatutum ab homine.de electione.c.ſtatuimus.nu.1 19
prouiſio quãdoque ſumitur pro electione & electio pro prouiſione. de electio.c.ſtatuimus.nu.2.& 3. eod.
prouiſus a Papa,quando admittatur potius quam a c.de præben.c.quodam.nu.3 107
publicum bonum in punitione maleficiorum verſatur.in regu. fruſtra. numero 18. 29
¶Pubertas & cura finitur in vtroque ſexu finito.xxv.ann.de deſpon. impub.c.ſi infantes.nu.4. 132
pubes & impubes quatuor caſib.obligantur religioni. de regu. & tranſ. c.is qui.nu.3. 127
publica ſunt præferenda priuatis in eccleſia.de elec.ca. vbi periculum. numero 8. 21
publicianam an intentare poſſit qui ſuccubuit in uẽdicationem.de ſen. & re iu.c.abbate ſane.nu.6. 80
punire tranſgreſſores retrahit alios ab offenſione.de pęnis.c.fęlicis. numero 8. 155
puniri ne quis debeat,ſi non ſit conuictus de crimine per teſtes,vel cõfeſſionem propriam.in reg.ſemel malus.nu.6. 88
pupillus impubes quis dicatur.de teſta.c.ſi pater.nu.11. 116
pupillus uendens ſine tutoris authoritate,emptori ſeruare debeat ne fidem.in reg fruſtra.nu.1 24
pupillus & eccleſia in quo parificentur.in regula delictum perſonæ.numero 5. 17

Q

QVædam tacite licet,quæ non licent expreſſe.in reg. ſcienti & conſentienti.nu.6 86
Quænam ſine iudicis miniſterio ſortiantur effectum,quæ vero non.in reg.quod ſemel.nu.14 82
Querela,per quam peruenitur ad hæreditatem peten.ſublata,& ipſa hæredit.petitio , ſublata uidetur.in regula indultum. numero 3. 28
Quæ in pręfationibus dicuntur,in ſequentibus repetita videntur.in reg. exceptionem.nu.3. 21
Quam dictio duplicata ponitur aduerſatiuę. de pactis.cap. pactum.numero 1 58
Quandoque dictio ponitur excluſiue.de procura.c.qui generaliter. numero 1. 60
Quæſtio ſi ſit inter duos ſuper electione, & papa, uel alius ſuperior uni illorum adiudicat eccleſiam,an ſic adiudicando papa videatur confirmare.de elect.c.vt quis.nu.3 33
Qui non præuidet quod euenire poterat,illi imputatur.in reg.imputari. nume.7. 27
Qui petit quod redditurus ſit,quomodo impugnari debeat.in reg. dolo facit.nu.1 19
¶Quinimo quid ſignificet.de reſcriptis.c. tibi qui. nu. 3. 14
Quod neſcitur,non eſſe dicitur.in reg.quod alicui.nu.10 77
¶Quouſque dictio interdum includit & interdum excludit.de reſcri.c. ſi gratioſe.nu.1. 9

R

RAtio legis abrogatę durat & allegari poteſt.de reſti.ſpol. frequens.nu.5 67
Ratio editionis rationum quæ vrget in argentario habet locum in nummulario.de tempo.ord.c.ſępe.nu.1 43
Rationem qui ſemel reddidit ſuper eiſdem amplius illã reddere non tenetur.de cle.ęgro.c.paſtoralis.nu.3. 108
Pro rata quibus caſibus qui teneatur.in reg.non eſt in mora.nu.7 48
Ratihabitio,an poſſit retrotrahi.in reg.non firmatur.nu.7 51
¶Receptio beneficii quod requirit reſidentiam quomodo faciat aliud uacare,quod etiam requirit reſidentiam.de reſcriptis.capitu. gratia. numero 3. 10
Receptiones capitulorum non afficiunt.de renũtia. c. ſi te prabendam. nume.1 42
Reconuentio non procedit in cauſa de qua index conuentionis iudicare non poſſit.de reſcr c.diſpendia litium.nu.10 9
Rector parochię uidetur eſſe patronus. de capel.mona.c. presbyte.numero 2. 125
Recuſationis cauſas vbi notorium eſt non procedere iudex illas repellet.de appel.c.legitima.nu.5 83
Reddere aliud eſt & aliud de ſuo ſoluere.de deci.capit. diſcretioni. numero 1. 120
Regula iuris,quid.Et qui ſubſint regulę.Et quando apparatus dicatur.in reg.non eſt notum.nu.3.& 5. 2
in reg u.non præſtat.nu.15 93
Religionis profeſſio,an poſſit fieri in manibus cuiuſcunque, uel ſolum illius,qui ordini poſſit incorporare.in reg.cum non ſtat per eum.nu me.10.& 12. 13
Religioſus tacente,uel patiente ſuo prælato , poſſit ne eſſe teſtamenti executor maxime,ubi multa relicta ſunt ad pias cauſas . in reg.is qui tacet.nu.16 40
Reſtitutionem itinerum prohibuiſſe videtur qui prohibuit portare neceſſaria ad reficiendum.de immu.eccl.c.eos qui.nu.5. 129
Regalia dicuntur illa quæ capiuntur a regibus,in eccleſiis vacantibus. de elect.c.generali.nu.4 26
Regibus ſpeciale eſt & proprium donare.de ſupplen.neg.præl.c. grandi.nume.2. 43
Regulus eſt omnium bipedum nequiſſimus.de elec.c. fundamenta.numero 10. 31
Regum proprie eſt facere iuſtitiam.de homicidio. ca. pro humani.numero 3 192
Rei uendicatio quæ ſit.de ſen.& re iud.c.abbate ſanè.nu.7 80
Religionem ingredi , qui uouit poſt ingreſſum adhuc obligatus eſt ad uotum uſque ad profeſſionem.de regu.c.qui poſt.num.1. 127
Religiones mendicantium approbatas profitentes infra annum licet illi religioni non ſint obligati ſi contrahant non tenet matrimonium. de uoto & vo.c.quod uotum.nu.2. 123
Religioſa ſunt quæ religioſis adhærent.de reſcriptis.c.ſtatutum.numero 15 13
Religioſi paupertatis,an ſint alii pauperibus præferendi.de teſta.c.ſi pater.nu.17 117
Religioſi ueri non ſunt qui ad ſęculum redire poſſunt.de elect.c.ex'eo. numero 4. 34
Religioſis adhærentia ſunt religioſa.de regu.& tranſe.c.beneficium.numero 1. 128
Religioſum & ſacrum differunt.de reg.& tranſe.c.is qui.nu.5 127
Religioſus cenſetur tertius,& non poteſt eſſe iudex.de reſcrip.ca. ſtatutum.num.21 13
Religioſus in eodem genere peccati plus peccat quam alius in trib.caſibus.de hære.c.accuſatus.nu.7 137
Religioſus conuenitur ex ſuo delicto,& non monaſterium. de iudicus. c.mulieres.nu. 2. 63
Remiſſio quare fit in delictis.de iudiciis.c.roma.nu.9. eod.
Religioſus qui habet prioratum a Papa, non tenetur renũciare ad mãdatum abbatis.de offi.ord.c.pęſenti.nu.3. 57
Remiſſio reſpicit delicta.de priuilegiis.c.uolentes.nu.3. 148
Renunciatio vt valeat in præiudicium renunciantis debet eſſe ſpontanea.de dolo & con.c.eum qui.nu.1. 68
Reprobatorũ ſecundi reprobari non poſſunt.de teſti.& atteſta.c.pręſentium.nu.7. 71
Res vniuerſitatis an competat ſingulis.de pręb.c.cum in eccleſiis.numero 2. 103
Res commodata quæ deterior redditur non dicitur reddita.de pręben. c.ſi tibi.nu.4 99
Res collegii,ſicut non eſt ſingulorum,ita nec res eccleſię eſt pręlati.de teſti.& atteſta.c.pręſentium.nu.3 71
Res unitę an retineant priuilegia,quę ſingulariter habebant. de iurepa. c.ſi laicis.nu.6. 125
Res obligatę pignori ſi perueniunt ad hęredem ,an fructus earũ teneantur hypothecaria.de conceſſ.pręb.c.quia cunctis.nu.15 110
Res integra dicitur multis modis.de elec.c.ſtatuimus.nu.6. 20
Res de quibus agitur,quãdo ſunt in eodem territorio ex ęquitate.c. diſpendia litium erit idem realibus.de reſcriptis.cap.diſpendia litium. numero 7. 9
Res oblata in Chriſti ſacerdotio eſt ęterna de renunciat.cap.quoniam. numero 5. 41
Res acquiſitę de bonis eccleſiarum non ſunt propriè clericorũ , & nu. 7.de off.ord.c.pręſenti.nu.6.& 7. 57
Res iudicata non pręiudicat etiam in cauſa ſpirituali.de offi.& pot.iud. c.cum plures.nu.2. 50
Res violenta non pręſcribitur,niſi prius purgato vitio.de ſent. excom. c.dilecto.nu.4 162
Res ante ſui completionem peruenit ad eum caſum a quo non poterat habere principium.de iureiuran.cap.cum in poſſeſſionibus . numero 4. 74
Res tranſit cum onere.de priuileg c.per exemptionem.nu.2 151
Reſcripta duo impetrans ad diuerſos contra vnum ſuper duabus parochialibus.ſed ſolum vſus uno an lite finita poterit vti alio.de reſcriptis.c.diſpendia litium.nu.6. 9
Reſcriptum impetratum per ſeruum an valeat.de reſcriptis.c.ipſo iure. nu.4. 6
Reſcriptum an detur contra non nominatum.de reſcriptis.c.cũ in multis.nu.4. 8

Reſcriptum ſuper quadam ſumma pecuniȩ ad quinque libras & ad mille agere poterit ſecundum ſtilum curię.de reſcriptis. c. cum in multis.nu.2. 8

Reſeruatio legati licet afficiat ordinarium non tamen contra papam vel habentem cauſam ab ipſo.de pręb.c.hi qui.nu.2. 97

Reſeruatis antiquis imponitur noua pœna.de præb.c.ſi pro clericis.nume.2. eo.

Reſpondere in eccleſia eſt eccleſiæ deſeruire.de elect.c.licet canon. nume.4. 27

Reſignatio licet ſit quo ad beneficiatum non tñ quo ad præſidentem niſi accepter & transferat.de re.per.c.licet.nu 4. 115

Reſiſtens iuri dicitur temerarius.de ſen.excom.c.cum medicinalis.nume.5. 157

Reſtauratio licet non cadat in quędam crimina ſicut eſt homicidium & periurium cadit tamen ſatisfactio.de ſententia excom.c.Romana nu.1. 161

reſtitutio in integrum & ſupplicatio eſt extraordinarium auxilium & ex eadem ęquitate procedit vtrunque.de reſti.in integr.c.eccleſia. nume.3. 61

reſtitutionem beneficii petens an habeat probare de titulo. de eo, qui mi.in poſſe.c.cum qui.nu. 3. 69

Retis iactum ſi emi abs te & nihil cępiſti, ſecundo iactu captum petere non poſſum. de reſcriptis.c.ſi propter.nu.12 12

Retrotrahi quotupliciter conſideretur.de ſenten. excomm.c. cum quis. nu.3. 170

Reum trahere extra larem proprium durum eſt ex falſa cauſa probata tantum per iuramentum ipſius trahentis.de reſcrip. c. ſtatutum. nume.4. 12

Reus non videtur fateri, quod non ſentit.de confeſſis.ca. ſtatuimus.numero 2. 70

Reus excipere non poteſt de ſpoliatione facta tertiæ perſonæ a qua ius habet.de reſti.ſpol.c.frequens.nu.1. 67

Rex eſt competens iudex, quando de feudo regali eſt quæſtio in epiſcopum & tertium.de appel.c.romana.nu.18 85

¶Roma unde dicatur.de elect.c.fundamenta.nu.12 31

Roma compoſita eſt ad exemplum orbis.de electio.c.fundamenta. numero 4. eod.

Romæ fieri videntur quæ incontinentibus ędificiis fiunt.de ſent.excommu.c.ſi ciuitas.nu.7 168

Romælia communia ab iniqua ſententia.in reg. nullus ex conſilio. numero 8. 54

Remotus ob dolum, infamis eſt.in reg.in pœnis facienda.nu.1 37

Renuntiari poteſt honori, non tamen oneri.in regu. mutare detrimentum.nume.7 45

Repetitioni in re dubia melius fauetur, quam aduentitio lucro, vbi & benignior interpretatio eſt facienda.in regula in pari delicto.numero 9. 36

Repreſaliarum via, quando vtendum. Et quando in res, quando item in perſonas in reg.non debet.nu.8 47

Reprobare non licet, quem approbatum.in reg.indultum.nu.4. 28

Res eadem diuerſos effectus operari non poteſt.in regula non eſt ſine. numero 5. 50

Res num præſcribatur cum aliquali titulo, vel ſine titulo, ſpatio xl.ann. vel tanti temporis, cuius non extat initii memoria.in regu. poſſeſſor non præſcribit.nu.44 57

Res in mercedem data partim ob turpem cauſam, partim ob honeſtã, an repeti poſſit.in reg.in pari delicto.nu.3.& nu.7 36

Res quęlibet facile ad ſui naturam reuertitur.in reg. ſcienti & conſentienti.nu.5. 86

Rem illicitam facientem ſine culpa, ignorantia facti excuſat.in reg. cũ quis in ius.nu.13 9

Rem alienam occupare, an & quo caſu liceat.in reg. poſſeſſor non præſcribit.nu.42 57

Reipublicæ cauſa puniuntur malefacta.in reg.in obſcuris.nu.3 35

Reſcriptum odioſum reſtringitur.in reg.is qui in ius.nu.8. 39

Reſcripti pars, an poſſit approbari, & reliqua impugnari. in regu. utile non debet.nu.3.4.& 7 94

Reſtitutionis uerbo, vilitas actoris continetur in regula peccatum. numero 3. 62

Reus ſi poſt publicationem atteſtationum non producit teſtes, item nec litis conteſtationem, non reuocat procuratorẽ, an & id poſſit actor. in reg.non licet.nu.1 52

Reis fauorabiliores eſſe debemus. Et quare.in regula, ſine poſſeſſione. numero 8. 93

S

Sacerdos ſi contraxit cum vidua, vel duo matrimonia ſucceſſiue & poſtea committat homicidium, an debeat puniri per iudicem ſecularem.de bigamis.c. alteratonis.nu.2 49

Sacerdos ſimplex ex demandatione epiſcopi non poteſt, ea quæ ſunt epiſcopalis ordinis.de officio & pote.iudic.ca. is cui.numero 3. 51

Sacerdos poteſt id, quod ad papam pertinet, uel eius delegatũ, vbi agitur de ſalute animę.in reg.non firmatur.nu.8 51

Sacerdotes an poſſint dare remiſſiones in foro pœnitentiali.de pœnit. & re.c.indulgentiæ.nu.2. 156

Sacramenta quædam ſunt quæ ab ordine ſacerdotali dependent.de præben.c.ſi cui.nu.2. 106

Sacrati ſoli dicuntur contingere vaſa ſacra.de immun.eccl.c.decet.numero 1. 129

Sacrilegium committit qui res eccleſię inuadit, item qui iniuſte vexat eccleſiam.de pœnis.c.fęlicis.nu.16.& 17 155

Salarium non repetitur ab hęredibus aduocati mortui.de reſcr.c.ſtatutum.nu.16 13

Salarium an communicetur tertio a duobus aſſeſſorib.diſcordantibus. de reſcr.c.ſtatutum.nu.26. 13

Satisfactio debet pręcedere abſolutionem.de ſent.& re iudi.c. ad apoſtolicę.nu.1 78

¶Scandalum dicitur, quando ſubito inter aliquos ſcandet diſcordia. de pact.c.quia ex eo.nu.1 58

Scandalum quid ſignificet.de offi.leg.c.officij.nu.1 52

Scandali euitandi cauſa, multa conceduntur.in regula, non eſt obligatorium.nu.10 50

Scientia eſt maior quam credulitas.de teſti.c.prȩſentium.nu.12 72

Scientię & perſonę defectus, eodemne iure cenſeatur in dignitate epiſcopali.& in reg.odia reſtringi.nu.5.& 13 56

Scholaſticis conceſſum ſtudii priuilegium, ut poſſint audire ius ciuile, & in eo libere ſtudere, an ibidem eis liceat docere, & doctorari. Vbi quomodo accipiendum ſit priuilegium.in regu.cum quid prohibetur nu.3.5.8.12.14 11

Scribendi forma quotuplex ſit.de pręb.c.mandato.nu.1 96

Scribitur aliter contra vniuerſitates, & aliter contra ſingularitates de ſtilo curię.de reſcr.cum in multis.nu.2. 8

Scriptura probatoria principis debet intercedere in conceſſione dignitatis, vel officii, quam facit princeps, & num.8. in epiſtola bonifacii. numero 7. 3

Scriptura quid ſit ad faciliorem probationem ideo ſine illa valet, qd agitur dummodo probari poſſit.in epiſtola bonifacii.nu.9 eo.

Scripturam propriam negans de proprio mendacio cõuictus punitur. de ſent.& re iud.c.cum ab vno.nu.1 80

Scripto in publicis libris in prȩiudicium alicuius contrarij, non poteſt. in reg.quod quis mandato.nu.5 81

Scripta vnde pondus & authoritatem accipiãt.in coronyde, datum Romę.nu.6 252

Scriptis inuitamur ad uirtutem & ſtudium. in coronyde, datum Romę.nu.24 97

Scrutinium quot modis dicatur.de electio.c.in electionibus.nu.5 21

¶Secundum dictio quid de ſui natura reſpiciat.de reſti.ſpoli.c.ad decimas.nu.1 68

Secretum quandoque dicitur, quod homines ſciunt.de hęreti.c.ſtatuta. nume.1 142

Sedes apoſtolica aliquando vocatur curia Romana.de pręb. & dig.c.licet.nu.3 94

Sedes quandoque ſumitur pro poteſtate iudicandi.de priuile.c.cum de diuerſis.nu.2 149

Sedes apoſtolica olim non grauabat ordinarios collatores ſuper prębẽdarum collationib.de reſcr.c.duobus.nu.11 16

Sedes papalis, an poſſit a Roma in alium locum transferri. de ele.c.fundamenta.nu.9 31

Seditionarii prohibentur ordinari.de immunita.eccle.capi.decet. numero 4. 129

Senatus vnde dicatur.de elec.c.fundamenta nu.7 31

Sententia ſi feratur ad preces retractari debet.de ſent.& re iudi.c.cum ęterni.nu.3 77

Sententia ſaltem generalis eſt neceſſaria quo ad executionem confiſcationis.de pęnis.c.fęlicis.nu.2 155

Sententia & decretum quomodo differant.de reb.eccle.non alie.c.dudum.nu.5 114

Sententia excommunicationis potius punit quam ſententia imperatoris.de conſti.c.ut animarum.nu.4 5

Sententia lata ſub conditione, an liget ſubitum qui conditione pendente factus eſt alterius fori.de conſti.c.vt animarum.3 eod.

Sententia in aliquem lata contra priuilegium, ne poſſit excommunicari non valet.de off.ord.c.romana nu.4 54

Sententia non illuſtris lecta per alium iudicem præſente & mandante valet.de ſent.& re ind.c.& ſi ſententia.nu.1. 80

Sententia prima ſi ſit retracta ſecundus iudex exequitur, & nõ primus. de appel.c.romana.nu.19 85

Sententia ſecunda non innouat primam faciendo illam deteriorem.de appel.c.romana.nu.20 eod.

Sententia ſpecialis fieri non poteſt, niſi fraude probata. de appel.c. romana.nu.2. 84

Index.

Sententia a qua fuit appellatum firmata executio interim facta eſt etiã firmata licet fieri non debuiſſet.de ſententia excommun.ca.licet.numero 3. 167

Sententia canonis ſemper eſt iuſta.de ſenten.excom.c. cum medicinalis.nu.3 157

Sententia excommunicationis,an ſit neceſſario ſcribenda.de ſent.excõ. c.cum medicinalis.nu.4 eod.

Sententia lata ſub conditione,an & quando teneat.in reg.cum ſunt partium.nu.18 14

Sententia unius ex duobus ordinariis etiam altero reſiſtente, an teneat fauore perſonæ,vel cau.in reg.in toto.nu.4 38

Sententia quæ tranſiuit in rem iudicatam,morte iudicis, vel peremptione iuriſdictionis non euaneſcit.in reg.cum ſunt partium.nu.14 14

Sententia lata contra ciuitatem,vel populum,ligat ſingulos, propter iuris impoſſibilitatem.in reg.non debet aliquis.nu. 47

Sententiæ diffinitiuæ cauſarum,an ſcripturam requirant.in reg. nemo poteſt.nu.11 46

Sententiam iudicis quæ reddant inualidam.in regu. nullus ex conſilio. numero 4. 54

Sententiam nouam promulgari non eſt neceſſe in crimine hęreſeos.de hære.c.vt commiſſi.nu.1. 139

Sententiam poſt ſpecialia debet ſubmittere clauſulam generalem ſub qua omnis cauſa deciſionem iuſtificans valeat comprehendi.de ſenten.& re iud.c.abbate ſanè.nu.3 80

Sententias expedit firmas manere etiam cauſa non expreſſa. de iudic. c.iuris exe.nu.3. 62

Sepeliri an quis debeat vbi audit diuina & percipit ſacramenta. de ſep. c.religioſi.nu.1. 119

Sepultura eſt quid ſpirituale.de ſepul.c.licet.nu.2. eod.

Sepulturę electio,an valeat.Item,an pactum futurę ſucceſſionis.in reg. non eſt ſine.nu.117 50

Sequeſtratio,quid.Et unde dicatur.Omnis item ſequeſter, eſt depoſitarius,non econtra.Et ſequeſtrationis vſus.in regula,locupletari.num. 3.5.10. 42.

Sequeſtratio eſt minor pœna miſſione in poſſeſſionem.d.reg. locupletari.nu.12 eo.

Sequeſtratio fit iudicis officio quadrupliciter.d.reg.locupletari.numero 6.7. eo.

Sequeſtratio,quando non ſit poſſibilis. dicta regula locupletari. numero 14. eo.

Sequeſtratio per iudicem qualiter fiat,etiam ad partis inſtantiã.Et quid in negotio appellationis ante executionem.d.regula locupletari. numero 13. eo.

Sequeſtratio ſubſidiaria.d.reg.locupletari.nu.9. eo.

Ad ſequeſtrationem an admitti debeat,qui ad poſſeſſionem potiora iura habet.d.reg.locupletari.nu.8.11. eo.

Sergius ſeruus primus ratione Romanus primus Romanorum Pontificum nomen ſuum mutauit vocabitur prius eos Porci.in epiſtola Bonifacii.nu.17 3

Sermo generalis an perſonam loquentem includat.in reg.cui licet.numero 11. 8

Seruire debens certo tempore tempus quo propter infirmitatem non ſeruit ſupplere non tenetur.de reſcrip.c.ſi propter.nu.13. 11

Seruitus licet non ſit in bonis tamen,computatus inter bona. de pactis. c.pactum.nu.3 58

Seruum quando quis mandat eum in genere inſpicitur ſciẽtia, vel ignorantia ementis ſi uero in ſpecie ſcientia , vel ignorantia mandantis. de præb.c.ſi epiſcopus.nu. 2 106

Seruus ſi ſimpliciter damnatur in uincula perpetuo damnatus intelligitur.de elect.c.cupientes.nu.6 29

Seruus ſeruorum Dei qui ſummorum Pontificum primum ſibi hunc titulum aſſumpſerit.in ſalutatione epiſtolę Bonifacii.nu.1 2

Seruus licet fuerit in culpa eundo per campum iaculatorum ſi quis tamen data opera illum iaculauerit erit in dolo & tenebitur aquilia . de reſti.in integ.c.eccleſia.nu.5 61

Seruus fugitiuus licet ſe gerat pro libero non tamen eſt in poſſeſſione libertatis.de ſent.exc.c.ſi iudex.nu.2 166

Seruus partim,& partim liber quis eſſe non poteſt.d.regu.cui licet.numero 24 eo.

Singulariter licet,quod non licet vniuerſaliter.de relig.do.c.religionũ. numero 4. 124

¶Societas ius fraternitatis habet.de ſent.exc.dilecto.nu.2 162

Socii vnius delictum,an noceat conſociis.in reg.cui licet.nu.22 8

Soluere vel facere aliquid certa die ſi teneor alicui ſub excommunicationis pœna licet per proprium nuntiũ illud ſoluerim,uel fieri mandauerim infra diem non tamen excuſor a pœna ſi illud ſolutum,uel factum non fuit.de vſuris c.quamquam.nu.1 145

¶Species præualet generi.in reg.generi. nu.6 25

Specialitatis conceſſa debet eſſe contenta ſuis terminis.de ſta. regu.c. periculoſo.nu.3 124

Spiritus dicitur multipliciter.de ſum.Trini.c.fideli.nu.2. 4

Sponſalia de futuro verbis & mente contrahentium per amplexus oſcula & his ſimilia non tranſeunt in matrimonium.de deſpon.impu. c.infantes.nu.2 132

Sponſalia non contrahuntur per proximos ſeptennio.de deſpon. impu. c.ſi infantes.nu.1 eo.

Sponſalia prima non ſoluuntur per matrimonium ſecundum,quod nõ tenet.de ſponſa.c.ex ſponſalibus.nu.5 eod.

Sponſalia cum impubere contracta poſt pubertatem non tranſeunt in matrimonium per dona,vel viſitationem.de deſpon.impub.c. ſi infantes.nu.7 eod.

Sponſus ſponſam de præſenti,ingreſſam monaſterium,& profiteri uolentem rapuit vi & corrupit,eam demum profeſſam, an ille iure repetere poſſit.in reg.quæ contra ius.nu.5.6.8.9.10.& 12. 71

Spurii quare,& unde ſic dicantur.in reg.ſine culpa.nu.7. 90

¶Statuta ſuper eccleſiaſticis rebus non ligant eccleſiam, niſi acceptauerit.de reb.eccl.c.dudum.nu.8. 114

Statuta an ligent forenſes.de iudic.c.Romana.nu.1. 63

Statuta quando ſunt contraria in volumine ſtatutorum iurans ad neutrum tenetur.de iureiur.c.contingit.nu.2 73

Statutum uniuerſitatis contra ius publicum,an valeat.de appel.ca.licet. numero 9. 91

Statutum ſi dicatur illicitum tame ei ſtabitur donec reſcindatur.de appel.c.licet.nu.8. eod.

Statum mutans an videatur mutare perſonam.de reſcriptis.c. ſtatutum. numero 19. 13

Statutum locale cum ius ſit in loco,quomodo poſſit dici facti.de conſti.c.licet.nu.6 5

Statutum epiſcopi,quando liget ſucceſſorem.de ſententia excom.c.romana.nu.5 161

Statutum id poteſt quod pactum,uel renunciatio.de appella.c.licet. numero 5. 91

Statutum adſtringens quos ex officio,an liget etiam non ductos ex neceſſitate,ſed uoluntate.in reg.acceſſorium.nu.6. 3

Statutum epiſcopi ex cauſa factum,de ſui natura bonum eſt, & valet.in reg.ea quæ a iudice.nu.8 19

Statuta communia uel ſingularia,an ligent ſubditos tantum. in reg.cui licet.nu.4 8

Statuta municipalia,uel ſynodalia,an habeãt interpretationem,uel extenſionem.in reg pro poſſeſſore.nu.2.3.5. & 7 69

Statuta & conſuetudines,an ligent clericos &c.in regula,ſine culpa.numero 16. 90

Statutorum proprium,item ſpiritualis excommunicationis.in reg.cum ſunt partium.nu.20 14

Si ſtipulor a Titio,& pupillo, vel a Titio , & ſeruo , conſtituendo ipſos quaſi duos reos ſtipulandi,ſolus Titius obligatur.in reg.cui licet.numero 23. 8

Stipulatio committitur cum patronus petit,& libertus reſiſtit nõ diſtinctio an fuerit,uel non adiectum cum petiero.de elect.c.cupiente.numero 4. 29

Stipulatio committitur ſi prohibui procuratorem , & actor ignorans egit.de renuncia.c.ſi te præbendam.nu.2 42

Stipulatio,eſt ſtricti iuris.in reg.fruſtra.nu.12. 24

Stipulationis uerba,de non offendẽdo realiter,vel perſonaliter, quomodo intelligenda.d.reg.fruſtra.nu.8 eod.

Stipulationem reddit inutilem diuerſitas in qualitate.in reg. plus ſemper.nu.2 66

Stipulationibus pœnalibus quæ ſint inſpicienda.in reg.fruſtra. 24

poteſt.de verb.ſigni.c.veniens.nu.10 171

Subiecta ſunt talia,qualia prædicata.in reg.exceptionem.nu.3. 49

Subſtantialia iudicii ſunt quattuor.de teſt.& atteſta.capi.præſentium.numero 1. 71

Subſtitutio fruſtra fit vbi dicitur intelligitur fruſtra quo ad id,vt ualeat. de teſta.c.ſi pater.nu.23. 117

Subſtitutio directa facta in codicillis trahitur ad fideicommiſſariam.de teſta.c.ſi pater.nu.13. eod.

Subſtitutio generalis facta a teſtatore de hæredibus,ad quæ extendatur. in reg.generi.nu.7 25

Subſtitutio generalis,an ad ſpecialem præcedentem trahatur.in reg.inſpicimus.nu.6 38

Subſtituens impuberi ſubſtituere videtur ſolum in caſum quo non poteſt teſtari.de teſta.ſi pater.nu.21 eo.

Succesſio in beneficiis non dicitur hęreditaria,vt lite pend.c.ſi hi. numero 3. 70

Succeſſor conuenitur per reſcriptum contra prædeceſſorem impetratum.de off.vic a.c.romana.nu.1 46

Succeſſor cognoſcit,quando ſcribitur dignitati etiam , ſi prædeceſſori qui erat tempore datę reſcripti non fuerit præſentatum . de off. & pot.iud.c.ſi is cui.nu.2. 51

Succeſſores iuris,qui dicantur.Et in quotuplici illi ſiat differentia. in regu.is qui in ius.nu.1 39

Summa certa commodius exprimitur in ſtipulationibus, quæ quāti res ea ſit habent.de vſur.c.quamquam.nu.4 145

Sumptus faciens affectione domeſtica non repetit.de elect.c.cupientes. numero 7. 29

Superiori nullum fit præiudicium in quem re integra iuriſdictio tranſfuſa non eſt.nam effectu ſi re integra redditur ad iudicem a quo.de appel.c.cum appellationibus.nu.11. 86

Surreptio vitiat prouiſionem papalem,ſicut mandatum.de præben.c.ſi cui.nume.1. 106

Suſpenſio proprie reſpicit effectum executionis.de ſentent.exc.c.is cui. numero 4. 169

Suſpenſus a canone etiam propter crimen tunc demum irregularitatem incurrit, quando canon hoc exprimit.de ſent.& re iudi.c. cum æterni.nu.6. 78

Suſpenſus ſi cum aliis dicat horas ſuas ad quas tenebatur prius non debet dicere,ſicut ſacerdos dominus uobiſcum, vel aliud ſimile quod competat ad dignitatem ordinis.de ſententia & re iud.c.cum ęterni. numero 4. eo.

Suſpenſus a Pontificalibus tantum in illis celebrando non fit irregularis.de off.& pot.iud.c.quia Pontificali.nu.1 48

Suſpenſus ab eccleſiaſtico beneficio tantum ſi appellet non abſtinebit a beneficio.de ſent.exc.c.is cui.nu.5. 169

Suſpenſus & irregularis,an poſſint eligere. in reg. quod alicui non ſuo numero 5. 77

Suus heres ſurripiendo perdit beneficium abſtinendi.de ele.c.auaritiæ. numero 1. 23

T

TAbellio licet multa narret in inſtrumento & ſubſcribat. ſubſcriptio niſi aliud exprimat non reſpicit narrata,ſed illa ſolum quæ die & loco geſta ſunt.de priuilegiis.c.ſi papa.nu.1 152

Tabellio in numero ſeptem teſtium computatur. in regu.cum quid vna.nu.10 12

Tabellionis error uel imperialis,an partibus obeſſe debeat . Et quid de errore facti proprii.in corodine,datum Romæ.nu.9 96

Tabula altaris idem eſt,quod altare portabile.de priuileg.ca. quoniam. numero 2. eo.

Tabulæ ſi tutoris dolo eſſe deſierint,in quem competat interdictum.in reg.delictum perſonæ.nu.4. 17

Tacere in damnoſis & oneroſis,non eſt conſentire.in regu.is qui tacet. numero 6. 40

Tacens habetur pro conſentiente in re appetibili ſecus tamē in re oneroſa.de elect.c.ut circa.nu.5 22

Tacens ſequitur non utique fatetur.de ſum.Trin.c.fideli.nu.6 4

Tacens,uidetur conſentire.in reg.qui tacet.nu.1 76

Tacens,nec fatetur,nec utique negat.d.reg.is qui tacet nu.1 eod.

Taciturnitas & patientia,an habeatur pro conſenſu.in reg. is qui tacet nu.14.& 15 40

Taciturnitas an habeatur pro conſenſu.vbi agitur,de aliquo obligando. Et quando.d.reg.is qui tacet.nu.3. eo.

Tardus ſi fuit adire prętorem,qui de damno infecto agere poterat , an illi imputetur.in reg.imputari.nu.5 27

¶Temeritas damnatur etiam in caſu neceſſitatis. de reb.ecc.non.c.hoc conſultiſſimo.nu.4. 114

Templariorum ordo damnatus ſit,necne.in regula, quod ſemel.numero 13. 82

Tempora appellationis proſequendæ currunt a tempore ſententię . de appel.c.ab eo.nu.4. 87

Tempus non datur ad ignorandum priuilegia,ſicut datur ad ignorandum ius commune.de conceſſ.pręb c.quia cunctis.nu.18 110

Tempus centum annorum dicitur longiſſimum tempus vitę humanę. in epiſtola Bonifacii.nu.14 3

Tempus trimeſtre a tempore vacationis currit his, qui poſtulauerūt poſtulatione non admiſſa.de elec.c.ſi electio.nu.1 33

Tempus uacationis trahitur ad tempus reſeruationis.de off. lega.c.præſenti.nu.1 53

Tempus appellationis quomodo confundiatur a tempore apoſtolorum & non a tempore proſecutionis.de appel.c.ab eo.nu.6 87

Tempus congruum & idoneitatis prouiſi pręſumitur , niſi oſtendatur contrarium.de conceſ.pręb.quia cunctis.nu.1 109

Tempus cuius non extat memoria habet vim cōſtituti.de pręb. & dig. c.licet.nu.6. 94

Tempus perfectionis inſpici,etiam in iudiciis.in regula , qui prior.numero 6. 74

Tempus conditionis appoſitę inſpiciendum in ſententiis.Et quid in pignoribus.in reg.cum ſunt partium.nu.13 14

Tempus regulariter inſpicitur in contractibus, & teſtamentis in regu. qui ſentit.nu.7 76

Temporis patientia,cuius initii memoria non extat in contrarium , an ſufficiat ad probandam annexionem.remiſſ.in regu. qui contra. numero 11. 73

Terminus octo dierum quare pręfigitur ad probādum manifeſtam offenſam.de ſen.exc.c.ſolet.nu.16 160

Terminus ad quem potius eſt inſpiciendus quam terminus a quo.de religioſo.c.religionum.nu.3 124

Teſtandi ius iuri naturali,& gentium incognitum, introductum eſt per ius ciuile.in reg.indultum.numero 2. 28

Teſtamenti tabulas penes ſe depoſitas ſi quis legerit aliquibus præſentibus ſi hoc fecerit vt ſecretum iudicium illis aperiret iniuriarum tenetur.de priuileg.c.authoritate.nu.3 149

Teſtamentum imperfectum,quando ualeat.de ſent.exc. c.decernimus. nume.2. 164

Teſtamentum quid ſit.de ſent.exc.decernimus.nu.3 eod.

Teſtamentum iam factum non exinanit furor ſuperueniens.in regu.factum legitime.nu.3. 22

Teſtamentum priorum, iuramento aſſertū,quod non mutaretur. Dein de reſtatur iterum,& moritur,vtrum ualeat.in regu.quod ſemel.numero 3.11.& 15 82

Teſtamenti factio iuris ſit ne publici. dicta regula , quod ſemel.numero 8. eo.

Teſtamenti confirmatio mors ſola.d.reg.quod ſemel.nu.7 eo.

Teſtamento communi,item & militari ſe aſcribens , an teneatur a falſo?Et qualiter puniatur.d.reg.non eſt fine.nu.12.& 19. eo.

Teſtis fallax quod differat a lingua fallaci.dicta regula,non eſt fine. numero 20. eo.

Teſtis falſo deponentis,& ultro ſe ingerentis dictum, an probet.d.regu. non eſt fine.nu.2.7.8.10 & 11. eo.

Teſtem falſum iura punientia,quomodo accipiantur.Et an mentiēs incidat in falſum.d.reg.non eſt fine.nu.4 eo.

Teſtium & inſtrumentorum eadem uis in litibus dirimendis.in reg. ſemel malus.nu.2 88

Teſtium & inſtrumentorum an diuerſa ſit fides.d. reg.ſemel malus. numero 5. eo.

Teſtator licet poſſit auferre Falcidiam Trebellianicam tamen non poteſt.de teſta.c.ſi pater.nu.24 117

Teſtatus alias perfectę ſi tutorem non reddit filio index dabit legitimum,quem lex dat ab inteſtato.de priuilegiis. ca. epiſcoporum.numero 9. 151

Teſtatus pro parte,& pro parte inteſtatus,non poteſt quis decedere, qa cauſa teſtati,trahit ad ſi cauſam inteſtati.in regula,actus legitimi.numero 2. 3

Teſtem periurum,vel adulterum non ſufficit dicere , ſed tempus commiſſi criminis & locus exprimendus eſt.de teſti.& atteſta.c. præſentium.num.17 71

Teſtes debent eſſe perſonę probatę.de accuſa.& inquiſitio.c.ſi is cui.numero 2. 134

Teſtes an debeant iterum iurare coram iudice ad quem appellatum eſt. de elect.c.vt circa.nu.4. 22

Teſtes dummodo deponant ſuper libello uideatur ſufficere quomodocunque ſint producti.de teſti.& atteſta.c.pręſentium.nu.14 71

Teſtibus in uocandis duo requiruntur.de reſcriptis.capitu.ſtatutum.numero 14. 75

Teſtimonii ſubſtantia.in reg.non eſt fine.nu.3 50

Teſtimonia eorum qui diſcordant in circunſtantiis non ualent.de arbitris.c.ſi ex tribus.nu.1 62

Titius pręſcribens rem Sempronii,mala fide ſpatio.xxx.vel xl.anno. an poſſit eam impune defendere aduerius Sempronium, qui eam repetit in reg.poſſeſſor non pręſcribit.nu.5 57

¶Titulus an poſſit probari per teſtes publicatis atteſtationibus ſuper pręſcri-

præſcriptione.de præſcr.c.epiſcopum.nu.1 76
Titulus inſtitutionis fauorabilior eſt quam legati.de teſta.c.ſi pater. numero 14. 113
Titulus an requiritur circa præſcriptionem vſusfructus. Et num in reb. eccleſiaſticis proced.æ vſucapio.d.reg.poſſeſſor non præſcribit. numero 3. eod.
Tituli allegatio num neceſſaria,vbi agitur de perſona obliganda ad aliquam pręſtationem.d.reg.poſſeſſor non præſcribit.nu.2 eod.
¶Tranſlatio uel mutatio fit ſuperioris officio.de rel:cr.c.ſi propter.numero 11. 11
tribunal proprie eſt magnorum iudicum.de ſent.& re iud.c.cum aterni.numero 9. 28
trigeſimus dies includitur infra triginta.de appellatio.capitu. ab eo.numero 2. 66
¶Tunc aduerbium cuius ſit temporis.de reſcriptis.capi. ſi eo tempore. numero 5. 87
tutor qui per alium geſſit geſſiſſe videtur.de electio.capi. ſciant.numero 1. 16
tutor & procurator debent iurare in animam ſuam in deciſiuo iuramento.de teſti.& atteſta.c.præſentiam,nu.4 71
tutor non conſtituit ſponſalia ſine uoluntate puellæ.de deſpon.impu.c. ſi infantes.nu.3. 132
tutoris datio,& optio,an vitientur per temporis, uel conditionis adiectionem,in reg.actus legitimi.nu.3. 3
tutoris præſentia in his quæ aguntur per pupillum,non arguit aut infert eius conſenſum & authoritatem,niſi expreſſe loquatur.in reg.is qui tacet.nu.2. 40
tutorem non excuſat ſuperueniens priuilegium.in reg.factum legitime numero 19. 22
tutorum plurium unius poena non liberat alium.in regu.ratihabitioné retrotrahi.nu.1. 84
tutori longa ęgritudine impedito datur curator.de ſuppl.neg.præla.c. eccleſiæ cathedrali.nu.2 43

V

VAcatio diuturna non eſt tolerabilis. de eo qui mit. in poſſ. c.cum qui.nu.5 69
Valitudinarius quis dicatur.de cleri.ęgro.ca.paſtoralis.numero 2. 108
Variatio,an & ubi admittatur.in reg. mutare detrimentũ. numero 1. 45
Venditio facta per minorẽ & iurata, non reſoluitur propter minorem ætatem.in reg acceſſorium.nu.3 3
¶Vendere aliud eſt & aliud vendenti conſentire.de elect.c.nulli licere. numero 2. 25
Venditio efficax eſt ex partium conſenſu.de rerum permu.c.licet. numero 1. 115
Venditio & emptio a permutatione originem ſumpſerunt.de re. per.c. licet.nu.7. eo.
Venditor tradens rem facit emptorem dominum ſi ipſe dominus rei eſt alias ſibi de euictione tenetur.de electio.capit.commiſſa. numero 28. 36
Venia,quam varie ſumatur.in reg.peccati uenia.nu.1 66
Verba debent aliquid operari.de hęret.c.accuſatus.nu.9 137
Verba de præſenti non ſemper habent conſenſum de præſenti. de deſp. c.ſi infantes.nu.5 132
Verbis aſſertiuis debet uti qui ſententiam profert.de ſent.& re iu. c. ad apoſtolicę.nu.5. 79
Verbo facere minus eſt quam facto.de here.c.quicunque.nu.3 135
Verbum prętetiti temporis,non refertur ad futurum in legatis.de præben.c.non poteſt.nu.4 101
Verba indefinita in donationibus,pacti aut priuilegiis,an trahantur etiã in futurum,aut quomodo accipienda.in reg.qui ſentit.nu.4 76
Veriſimilitudo quibus rebus tollatur,in reg.inſpicimus.nu.1 38
Veritas ſemper præfertur communi opinioni in ſpiritualibus . de uoto & vo.c.quod uotum.nu.3. 123
Veritas ſuperueniens non poteſt impedire , quin pręſcriptio habuerit concomitantia ſibi neceſſaria.in regula poſſeſſor non pręſcribit.numero 45. 61
Vincens in principali ſępe condemnatur in expenſis . de eo qui mitt.in poſſ.in rubrica.numc.2. 69
Vincere,quid.nu.11.Et an tranſigere,ſit vincere. Et pars tranſegerit in fraudem aduocati,an habebit totum ſalarium, an uero pro rata tantum.in reg.beneficium.nu.8.diſting.nu.9 4
Victus non tenetur uictori ad expenſas, ad quas in cauſa condemnatus fuerat, propter ſuam contumaciam.in regula damnum, quod quis. numero 1. 16
Vindemiam pendentem ſi quis emerit,& ſi impediatur colligere tuam contra petentem pretium habet exceptionem.de priuil.c. authoritate.nu 2. 149
Virgines dicentes ſe meretrices ſi ingrediantur monaſterium inſtitutũ ad recipiendas ſolas meretrices pęnitentes nõ tenet receptio.de ſta. regu.c.periculoſo.nu.6 124
uis habet neceſſitatem impoſitam contrariam uoluntati.de cle. non reſid.c.conſuetudinem.nu.2 93
uiſitandi poteſtas eſſet deluſoria ſi nullam haberet cohęrtionem.de cẽſibus.c.romana.nu.3. 127
uiſitationis locus non eſt de ſubſtantia,ſicut nec locus electionis. de cẽſibus.c.romana.nu.11 eo.
uiſitator datus vſque ad ordinationem epiſcopi durat donec epiſcopus fuerit ordinatus.de reſcr.c.ſi gratioſe.nu.4 9
uiſitator debet primo uiſitare ciuitatem vt caput, poſtea diœceſim.de cenſibus.c.romana.nu.1 126
uiſitatoris officium dignius eſt officio procuratoris.de ſupp.neg.prel.c. eccleſiæ cathedrali.nu.3 43
uita contemplatiua in quibus pręmineat actiuę.de ver.ſig.c.priuilegiũ. numero 3. 172
uitæ immortalitas factis & ſcriptis emenda.in coronyde,datum Romę. numero 18. 96
uitioſum initio ,an tractu temporis conualeſcat.in regu.non firmatur. numero 1. 51
uitioſi coniunctio,ſæpe totum improbat.in regula, vtili non debet. numero 5. 47
uitium an ſit perſonæ,& rei.de iurepat.c.ſi laicis.nu.11 12
uix aduerbium multa ſignificat.de cogna. ſpiri. cap. per catechiſmum. numero 2. 133
¶Vltimum in conſtruendo eſt primum in reſoluendo.de pœnis. c. degradatio.nu.6 153
¶Vniuerſitas ſi quid debeat non debent hoc ſinguli.de pœnis.c.fęlicis. nume.20 155
uniuerſitates quando aliter,quam per interdictum coerceri poſſint . de reſcrip.c.cum in multis.nu.3 8
uniuerſitas ſi non defendatur non propter hoc excommunicabitur . de reſcrip.c.ſtatutum.nu.3 12
uniuerſitas quid ſit.de ſent.exc.c.romana.nu.8 161
uniuerſitas delinquere poteſt.de ſententia excommunic. c. ſi ſententia. numero 3. 168
uniuerſitas poteſt agere & conueniri per procuratorem ſuum,ſed conſenſum alicui facto pręſtare ſuo membro non poteſt cum nec conſenſum ſui corporis,nec corpus habeat.de ſententia excom.c. romana.nume.3 161
uniuerſitas,communitas,collegium,corpus,ſocietas ſunt quaſi ſynonima.de ſent.excom.c.romana.nu.9 eod.
uniuerſitas ex delicto pręſidentis quatenus teneatur. in regu. delictum. perſonę.nu.2 17
¶Vocum multiplicatio ex eodem capite,uel officio eſt abſurda. de ap c.a collatione.nu.6 85
uoluntaria multa ſunt a principio,quæ poſtmodum inchoata , ſunt neceſſaria.in reg.acceſſorium.nu.12. 3
uoluntas ſemel expreſſa ſufficit.de conceſſ.pręben.c.decaptandę.numero 6. 113
uoluntas procedens ad exteriorem actum imperfectum reputatur pro facto.de elec.c.perpetuo.nu.4 24
uoluntas moritur cum ſuo eſſe corporali.de reſcrip. ca. ſi gratioſę.numero 8. 9
uoluntas pręſumitur durare,niſi probetur mutata.de off.& pot.iud.c.ſi delegatus.nu.1 50
uoluntas attenditur potius quam factum,in poenalibus.in reg. quæ con 71

Votum quid ſit de voto,& voti red.c.quod votum.nu.1. 223
votum ſimplex an tollatur per matrimonium,in regu.a ſemel Deo.nume.4.& 5. 87
votum num poſſit per alium impleri.in reg.qui facit.nu.3. 73
votum in electione depoſitum,& iuramentum præſtitum, an vitietur excommunicatione ſuperueniente. in regu.factum legitime. numero 6.18. 22
voti executio an ſit neceſſaria, non obſtante ſuperioris contradictione. An vero obedientia voto ſit præferenda. in regu.is qui tacet, numero 8.11. 40
voti ſolemnitas in quibus conſiſtat.in reg.ſemel Deo.nume.5. 87
In votis,honeſtatis ratio maxime habenda. in reg. ea quæ a iudice. numero 3. 19
vſucapere an poſſimus ignorantes.in reg.ſine poſſeſſione.nu. 1. 95
¶ vſura eſt ſpecies furti.de vſuris.c.vſurarum.nu.1. 144
vſura,quid.in regu.peccatum.nume.7.12. 62
vſura in quibus committatur.in regu.pactum.nume. 10. eo.
vſura non cadit,vt plurimum,niſi ubi mutuũ.d.reg.pactum.nu.35. eo.
vſura duplex.Duo item de ratione vſuræ.reg.pactum.nu.9. eo.
vſuræ incommoda,& abuſus,contra rerum naturam & per diſcurſum. d.reg.pactum.nu.13.14.15.16.& 38. eo.
vſuræ ſunt indebitæ iure diuino , & canonico. Et quid de iure ciuili. in reg.damnum,quod quis.nu.9.11. 16
vſuras exercere non licet etiam pro redimendis captiuis.in reg.in argumentum.nu.30. 28
vſuras recipiens,domini ius a principe ſibi conceſſum, perdit.in regu.inſpicimus. numero 5. 38
vſuras quatenus leges ferant.in reg.peccatum.nu.37. 65
vſurarij olim dicebantur Caurſini in Francia.de vſuris.c. uſurarum.numero 4. eo.
vſurario an ſufficiat dediſſe hypothecam bonorum ſuorum.de vſuris.c. quamquam.nu.10 145
vſurarius eſt maledictus ſuper omnes mercatores.de vſur.c. vſurarum. numero 5. 144
vſurarius puniatur per iudicem eccleſiaſticum,de vſura an poſſit per ſecularem poſtea puniri.de uſuris.c.vſurarum.nu.5 eo.
vſurarius ſi manifeſtus eſt irritatur ipſius teſtamentum.de ſent. excom. c.decernimus.nu. 8. 264
vſurarius dicitur,quis ex ſola ſpe.in regu.ignorantia.nu.7. 26
vſurarii infelix deceſſus.d.reg.peccatum.nu.32 eod.
vſurarium an conſtituat ſola intentio,ſiue ſpes lucri, nullo ibi interueniente pacto obligante,ita quod ad reſtitutionem obliget.d.regu.pactum.nu.8. eo.
vſuras ſe extorſiſſe,ſi quis in præſentia confeſſus eſt ſacerdoti , ſed hoc eſt occultum nunquid ſacerdos illi denegare debeat ſepulturam hæredibus nolentibus ad dictum ſacerdotis vſuras reſtituere . de vſur. c.quamquam.nu.7 144
vſus illicitus dicitur abuſus.de off.& pot.iud.c.cum plures.nu.4. 50
vtile non debet per inutile vitiari.in reg.utile non debet.nume.1 limit. numero 2. 94
vtile ab honeſto non ſeparandum.in reg peccatum.nu.36 65
¶ Vulgaris non tacita incluſa ſub pupillari,an excludat matrem.de teſt. c.ſi pater.nu.5. 216
Vulgaris unde dicatur.de iniuriis,& dam.c.& ſi.nu.2. 232
¶ Vxor conſulis dicitur conſularis.de pœnis.c.vbicunque.nu.3 254
vxor ſequitur potius ſepulturam parentum quam viri.de ſepul.ca.is qui numero 3. 219
vxor continetur,ne appellatione rerum.in reg.fruſtra.nu.17. 29
vxoris mores per contractum,vel reconciliatio probat, reprobari non poſſunt.in reg.quod ſemel.nu.2. 82
vxori reddere debitum eſt menſorium.de conſe.eccl.c.ſi eccleſiam.numero 4. 229

F I N I S.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

Digitized by Google